

Holy Bible

Aionian Edition®

Biblia Takatifu Mpya
New Swahili Bible

Holy Bible Aionian Edition ®

Biblia Takatifu Mpya
New Swahili Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2019

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Utangulizi

Kiswahili at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Kiswahili at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Yaliyomo

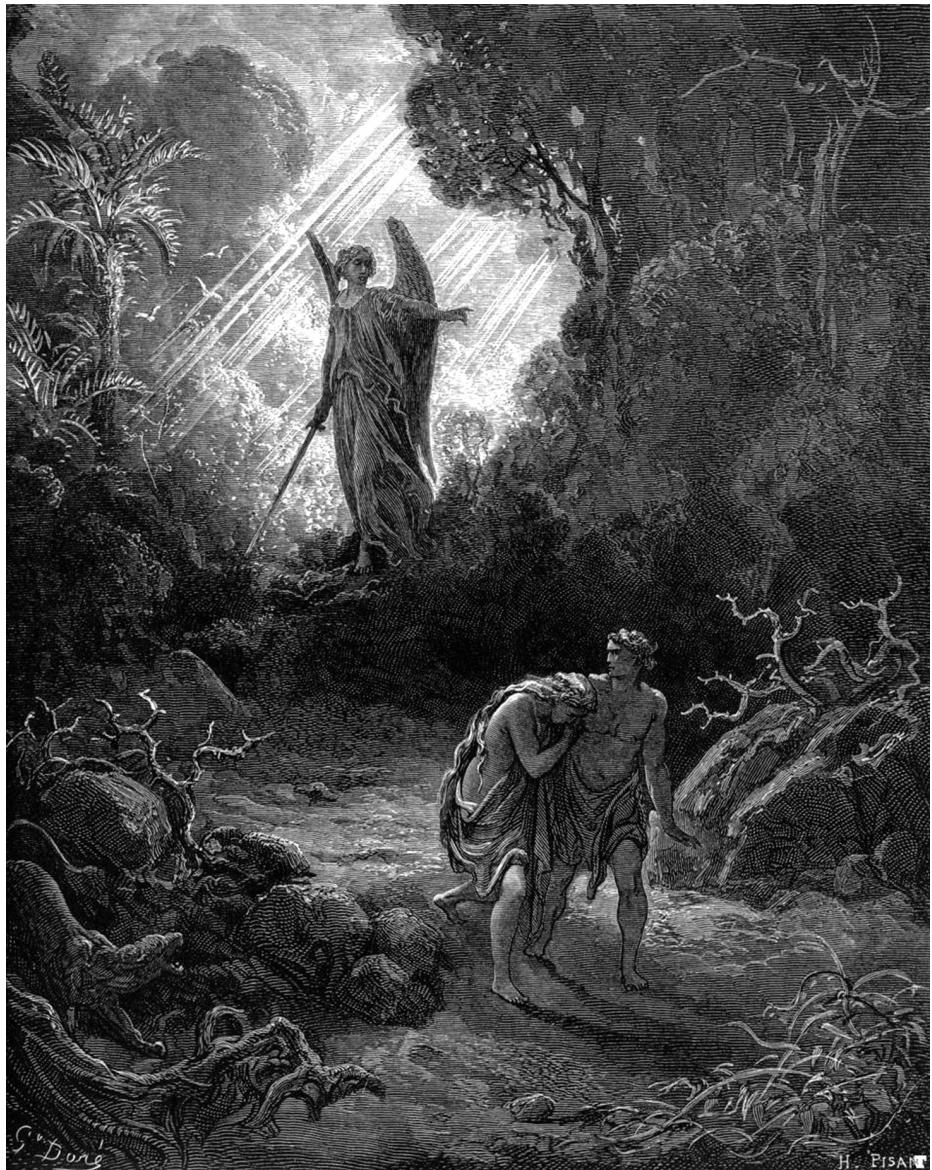
AGANO LA KALE

Mwanzo	1	Mathayo	565
Kutoka	35	Marko	587
Mambo ya Walawi	63	Luka	601
Hesabu	86	Yohana	625
Torati	116	Matendo	643
Yoshua	141	Warumi	666
Waamuzi	159	1 Wakorintho	676
Ruth	176	2 Wakorintho	685
1 Samweli	179	Wagalatia	692
2 Samweli	201	Waefeso	696
1 Wafalme	219	Wafilipi	700
2 Wafalme	242	Wakolosai	703
1 Nyakati	264	1 Wathesalonike	706
2 Nyakati	283	2 Wathesalonike	708
Ezra	308	1 Timotheo	710
Nehemia	314	2 Timotheo	713
Esta	324	Tito	715
Ayubu	329	Filemoni	717
Zaburi	348	Wahebrania	718
Mithali	388	Yakobo	726
Mhubiri	403	1 Petro	729
Wimbo wa Sulemani	409	2 Petro	732
Isaya	412	1 Yohana	734
Yeremia	444	2 Yohana	737
Maombolezo	482	3 Yohana	738
Ezekieli	485	Yuda	739
Danieli	520	Ufunuo	740
Hosea	531		
Joeli	536		
Amosi	538		
Obadia	542		
Yona	543		
Mika	545		
Nahumu	548		
Habakuki	550	KIAMBATISHO	
Sefania	552	Mwongoz kwa Msomaji	
Hagai	554	Kamusi	
Zekaria	555	Ramani	
Malaki	561	Hatima	
		Michoro, Doré	

KIAMBATISHO

Mwongoz kwa Msomaji
Kamusi
Ramani
Hatima
Michoro, Doré

AGANO LA KALE

Kwa hiyo Mungu akamfukiza mtu huyu nje ya bustani, na akaweka kerubi mashariki mwa
bustani ya Edeni, na upanga wa moto ulio geuka geuka kila upande,
ili kulinda njia ya kwenda kwenye mti wa uzima.

Mwanzo 3:24

Mwanzo

1 Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi. **2** Nayo nchi haikuwa na umbo na ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi yya maji. Roho wa Mungu alikuwa akielea juu ya uso wa maji. **3** Mungu akasema, "na kuwe nuru," na kulikuwa na nuru. **4** Mungu akaona nuru kuwa ni njema. Akaigawa nuru na giza. **5** Mungu akaita nuru "mchana" na giza akalita "usiku." Ikawa jioni na asubuhi, siku ya kwanza. **6** Mungu akasema, "na kuwe na anga kati ya maji, na ligawe maji na maji." **7** Mungu akafanya anga na kugawanya maji yaliyo kuwa chini ya anga na maji ambayo yalikuwa juu ya anga. Ikawa hivyo. **8** Mungu akaita anga "mbingu." Ikawa jioni na asubuhi siku ya pili. **9**

Mungu akasema, "maji yaliyo chini ya mbingu yakusanyika
pamoja mahali pamoja, na ardhi kavu ioneokane." Ikawa
hivyo. **10** Mungu aliita ardhi kavu "nchi," na maji yaliyo
kusanyika akayaita "bahari." Akaona kuwa ni vyema. **11**
Mungu akasema, nchi ichipushe mimea: miche itoayo
mbegu na miti ya matunda itoayo matunda ambayo mbegu
yake imo ndani ya tunda, kila kitu kwa namna yake." Ikawa
hivyo. **12** Nchi ikatoa mimea, miche itoayo mbegu ya aina
yake, na miti itoayo tunda ambalo mbegu yake imo ndani
yake, kwa aina yake. Mungu akaona kuwa ni vyema. **13**
Ikawa jioni na asubuhi, siku ya tatu. **14** Mungu akasema,
"kuwe na mianga katika anga kutenganisha mchana na
usiku. Na ziwe kama ishara, kwa majira, kwa siku na
miaka. **15** Ziwe mianga katika anga ili kutoa mwanga
juu ya nchi." Ikawa hivyo. **16** Mungu akafanya mianga
mikuu miwili, mwanga mkuu zaidi kutawala mchana, na
mwanga mdogo kutawala usiku. Akafanya nyota pia. **17**
Mungu akazipanga katika anga kutoa mwanga juu nchi,
18 kutawala mchana na usiku, na kugawanya mwanga
kutoka kwenye giza. Mungu akaona kuwa ni vyema. **19**
Ikawa jioni na asubuhi, siku ya nne. **20** Mungu akasema,
"maji yajae idadi kubwa ya viumbe hai, na ndege waruke
iuu ya nchi katika anga la mbingu." **21** Mungu akaumba

viumbe wakubwa wa baharini, pamoja na kila kiumbe hai cha aina yake, viumbe waendao na wanaojaa kila mahali majini, na kila ndege mwenye mabawa kwa aina yake. Mungu akaona kuwa ni vyema. 22 Mungu akavibariki, akisema, "zaeni na muongezeke, na mjae majini katika bahari. Ndege waongezeke juu nchi." 23 Ikawa jioni na asubuhi, siku ya tano. 24 Mungu akasema, "nchi na itoe viumbe hai, kila kiumbe kwa aina yake, mnyama wa kufugwa, vitu vitambaavyo, na wanyama wa nchi, kila kitu kwa jinsi yake." Ikawa hivyo. 25 Mungu akafanya wanyama wa nchi kwa aina yake, wanyama wa kufugwa kwa aina yake, na kila kitambaaho juu ya ardhi kwa aina yake. Akaona kuwani vyema. 26 Mungu akasema, "na tumfanye mtu katika mfano wetu, wa kufanana na sisi. Wawe na mamlaka juu ya samaki wa bahari, juu ya ndege wa angani, juu ya wanyama wa kufuga, juu ya nchi yote, na juu ya kila kitu kitambaacho kinacho tambaa juu ya nchi." 27 Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake. Katika

mfano wake alimuumba. Mwanaume na mwanamke aliwaumba. 28 Mungu akawabariki na akawaambia, "zaeni na kuongezeka. Jazeni nchi, na muitawale. Muwe na mamlaka juu ya samaki wa baharini, juu ya ndege wa angani, na juu ya kila kiumbe hai kiendacho juu ya nchi." 29 Mungu akasema, "tazama, nimewapeni kila mmea uzaao mbegu ambao uko juu ya nchi, na kila mti wenye tunda ambalo lina mbegu ndani yake. Vitakuwa ni chakula kwenu. 30 Kwa kila mnyama wa nchi, kwa kila ndege wa angani, na kila kitambaacho juu ya nchi, na kila kiumbe ambacho kina pumzi ya uhai ni metoa kila mmea kwa ajili ya chakula." ikawa hivyo. 31 Mungu akaona kila kitu alichokiumba. Tazama, kikawa chema sana. Ikawa jioni na asubuhi siku ya sita.

2 Kisha mbingu na nchi zilimalizika, na viumbe hai vyote vilivyo jaza mbingu na nchi. **2** Siku ya saba Mungu alifikia mwisho wa kazi yake ambayo aliifanya, na kwa hiyo alipumzika siku ya saba kutoka kwenye kazi yake yote. **3** Mungu akaibarikia siku ya saba na akaitakasa, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kwenye kazi yake yote ambayo aliifanya katika uumbaji. **4** Haya yalikuwa ni matukio yahusuyo mbingu na nchi, wakati vilipoumbwa, katika siku ambayo Yahwe Mungu aliumba nchi na mbingu. **5** Hapakuwa na msitu wa shambani uliokuwa katika nchi, na hapakuwa na mmea wa shambani uliokuwa umechipuka, kwa kuwa Yahwe Mungu alikuwa hajasababisha mvua kunyesha juu ya nchi, na hapakuwa na mtu wa kulima ardhii. **6** Lakini ukungu uliinuka juu kutoka kwenye nchi na kuutia maji uso wote wa ardhii. **7** Yahwe Mungu aliumba mtu kutoka mavumbi ya ardhii, na akampulizia puanzi pumzi ya uhai, na mtu akawa kiumbe hai. **8** Yahwe Mungu aliotesha bustani upande wa mashariki, katika Edeni, na pale akamuweka mtu ambaye alimuumba. **9** Kutoka ardhini Yahwe Mungu alifanya kila mti ute ambaao unapendeza na ni mzuri kwa chakula. Hii ni pamoa na mti wa uzima ambaao uliokuwa katikati ya bustani, na mti wa uiuzi wa mema na mabaya. **10** Mto

ukatoka nje ya Edeni kuitia maji bustani. Na kutoka pale ukagawanyika na kuwa mito minne. **11** Jina la ule wa kwanza ni Pishoni. Huu ni ule ambao unatiririka kupitia nchi yote ya Havila, ambapo kuna dhahabu. **12** Dhahabu ya inchi ile ni nzuri, pia kuna bedola na jiwe shohamu. **13** Jina la mto wa pili ni Gihoni. Huu unatiririka kupitia nchi yote ya kushi. **14** Jina la mto wa tatu ni Hidekeli, ambao unatiririka mashariki mwa Ashuru. Mto wa nne ni Frati. **15** Yahwe Mungu alimtwaan mtu na kumweka ndani ya bustani ya Edeni kuilima na kuitunza. **16** Yahwe Mungu alimuagiza mtu akisema, "kutoka kwenye kila mti bustanini wawezza kula kwa uhuru. **17** Lakini kutoka kwenye mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa kuwa siku utakayo kula kutoka katika mti huo, utakufa hakika." **18** Kisha Yahwe Mungu akasema, "siyo jambo jema kwamba mtu huyu lazima awe pekeyake. Nitamfanya msaidizi anaye mfaa." **19** Kutoka ardhiini Yahwe Mungu akafanya kila mnyama wa kondeni na kila ndege wa angani. Kisha akawaleta kwa

mtu huyu aone angewapatia majina gani. Jina ambalo mtu huyu alimwita kila kiumbe hai, hili ndilo liliikuwa jina lake. **20** Mtu huyu akawapatia majina wanyama wote, ndege wote wa angani, na kila mnyama wa mwitu. Lakini kwa mtu mwenyewe hapakuwa na msaidizi wa kumfaa ye. **21** Yahwe Mungu akaleta usingizi mzito kwa mtu huyu, kwa hiyo mtu huyu akalala. Yahwe Mungu akatwaa moja ya mbavu za mtu huyu na akapafunka pale alipo chukua ubavu. **22** Kwa ubavu ambao Yahwe Mungu alichukua toka kwa mtu huyu, akafanya mwanamke na akamleta kwa mtu huyu. **23** Mwanaume akasema, "kwa sasa, huyu ni mfupa katika mifupa yangu, na nyama katika nyama yangu. ataitwa 'mwanamke,' kwa sababu ametwaliwa katika mwanaume. **24** Kwa hiyo mwanaume attawaacha baba yake na mama yake, ataungamanika na mke wake, na watakuwa mwili mmoja. **25** Wote wawili walikuwa uchi, mwanaume na mke wake, lakini hawakuona aibu.

3 Sasa nyoka alikuwa mwerevu kuliko myama mwiningye yeyote wa kondeni ambaye Yahwe Mungu alikuwa amemuumba. Akamwambia mwanamke, "Je ni kweli Mungu amesema, 'Msile matunda kutoka kwenye mti wowote bustanini'?" **2** Mwanamke akamwambia nyoka, "Twaweza kula tunda kutoka kwenye miti ya bustani, **3** lakin kuhusu tunda la mti ambao uko katikati ya bustani, Mungu alisema, 'msile, wala msiuguse, vinginevyo mtakufa.'" **4** Nyoka akamwambia mwanamke, "hakika hamtakufa. **5** Kwasababu Mungu anajua kwamba siku mkila macho yenu yatafumbuliwa, na mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya." **6** Na mwanamke alipoona kuwa mti ni mzuri kwa chakula, na kuwa unapendeza macho, na kwamba mti ultamanika kwa kumfanya mtu awe mwerevu, alichukua sehemu ya tunda na akala. Na sehemu yake pia akampatia mumewe aliyejikuwa naye, naye akala. **7** Macho ya wote wawili yalifumbuliwa, na wakajua kuwa wako uchi. Wakashona majani ya miti pamoja na wakatengeneza vya kujifunika wao wenyewe. **8** Wakasikia sauti ya Yahwe Mungu akitembea bustanini majira ya kupoa kwa jua, kwa hiyo mwanaume na mke wake wakajificha wao wenyewe kwenye miti ya bustani kuepuka uwepo wa Yahwe Mungu. **9** Yahwe Mungu akamuita mwanaume na kumwambia, "uko wapi?" **10** Mwanaume akasema, "nilikusiklia bustanini, na nkaogopa, kwa sababu nilikuwa uchi. kwa hiyo nikajificha." **11** Mungu akasema, "Ni nani alikwambia kuwa ulikuwa uchi? Je umekula kutoka mti ambao nilikuagiza usile matunda yake?" **12** Mwanaume akasema, "Mwanamke uliyenipa kuwa na mimi, alinipatia tunda kutoka kwenye mti, na nikala." **13** Yahwe Mungu akamwambia mwanamke, "Nini hiki ulichofanya?" mwanamke akasema, "nyoka alinidanganya, na nikala." **14** Yahwe Mungu akamwambia nyoka, "kwa sababu umefanya jambo hili, umelaaniwa wewe mwenyewe mionganoni mwa wanyama wote wa kufugwa na wanyama wote wa mwituni. Itakuwa kwa tumbo lako utakwenda, na mavumbi utakula kwa siku zote za maisha yako. **15** Nitaweka udui kati yako na mwanamke,

na kati ya uzao wako na uzao wake. Atakujeruhi kichwa chako na utamjeruhi kisigino chake." **16** Kwa mwanamke akasema, nitaongeza uchungu wakati wa kuzaa watoto; itakuwa katika maumivu utazaa watoto. Tamaa yako itakuwa mume wako, lakini atakutawala." **17** Kwa Adam kwa mume wako, akasema, "kwa sababu umesikiliza sauti ya mke wako, na umekula kutoka katika mti, ambao nilikuagiza, nikisema, "usile matunda yake', ardhii imelaaniwa kwa sababu yako; kupitia kazi yenye maumivu utakula matunda ya ardhi kwa siku zote za maisha yako. **18** Ardhii itazaa miiba na mbigili kwa ajili yako, na utakula mimea ya shambani. **19** Kwa jasho la uso wako utakula mkate, mpaka utakapo irudia ardhi, ambayo kwayo ulitwaliwa. kwa kuwa wewe ni mavumbi na kwenye mavumbi utarudi." **20** Mwanaume akaite mke wake jina Hawa kwa sababu alikuwa mama wa wote wenye uhai. **21** Yahwe Mungu akatengeneza mavazi ya ngozi kwa ajili ya Adam na mke wake na akawavalisha. **22** Yahwe Mungu akasema, "sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, ajuaye mema na mabaya. Kwa hiyo sasa hataruhusiwa kugusa kwa mkono wake, na kuchukua tunda la mti wa uzima, na kula akaishi tena milele." **23** Kwa hiyo Yahwe Mungu akamuondoa kutoka kwenye bustani ya Edeni, kwenda kulima ardhi ambayo kwahiyio alikuwa ametwaliwa. **24** Kwa hiyo Mungu akamfukiza mtu huyu nje ya bustani, na akaweka kerubi mashariki mwa bustani ya Edeni, na upanga wa moto ulio geuka geuka kila upande, ili kulinda njia ya kwenda kwenye mti wa uzima.

4 Mwanume akalala na Hawa mke wake. Akabea mimba na akamzaa Kaini. Akasema, "nimezaa mwanaume kwa msaada wa Yahwe." **2** Kisha akazaa ndugu yake Habilii. Sasa Habilii akawa mchungaji, lakini Kaini alilima udongo. **3** Ikawa kwamba baada ya muda Kaini alileta sehemu ya mazao ya ardhi kama sadaka kwa Yahwe. **4** Habilii pia, alileta sehemu ya wazao wa kwanza wa wanyama wake na sehemu zilizonona. Yahwe akamkubali Habilii pamoja na sadaka yake, **5** lakin Kaini pamoja na sadaka yake Mungu hakuikubali. Kwa hiyo Kaini alikasirika sana, na uso wake ukakunjamana. **6** Yahwe akamwambia Kaini, "kwa nini umekasirika na kwa nini uso wako umekunjamana? **7** Kama ukifanya vema, je hutapata kibali? lakin kama hutafanya lilio jema, dhambi iko inaukotea mlangoni na inatamani kukutawala, lakin inakupasa uiishinde. **8** Kaini akamwambia Habilii ndugu yake. Hata wakati walipokuwa shambani, Kaini aliiinka dhidi ya Habilii ndugu yake na akamuua. (Katika tafsiri za kale zinasema, Kaini alimwambia Habilii ndugu yake, "twende mashambani." Na wakati walipokuwa shambani, Kaini alimuinkia Habilii ndugu yake na kumuua). **9** Kisha Yahwe akamuuliza Kaini, "Ndugu yako Habilii yuko wapi?" Akasema, "sijui. Je mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?" **10** Yahwe akasema, "umefanya nini? damu ya ndugu yako inaniita mimi kutokea ardhi." **11** Na sasa umelaaniwa wewe kutoka ardhi ambayo imefungua kinywa chake

kupokea damu ya ndugu yako kutoka mikononi mwako. 12 Utakapo ilima ardhi, kuanzia sasa na kuendelea haita kuzalia wewe nguvu yake. Utakuwa mkimbizi na mtu asiye na makao duniani.” 13 Kaini akamwambia Yahwe, “Adhabu yangu ni kubwa kuliko uwezo wangu wa kustahimili. 14 Kwa hakika umenifukuza siku hii ya leo kutoka kwenye ardhi hii, na sitaonekana mbele ya uso wako. Nitakuwa mkimbizi na mtu nisije na makao, katika dunia, na yejote atakaye niona atanua.” 15 Yahwe akamwambia, “ikiwa mtuyeyote atamuua Kaini, kisasi kitakuwa juu yake mara saba.” Kisha Yahwe akaweka alama juu ya Kaini, ili kwamba kama mtu awayeyote akimuona, mtu huyo asimshambulie. 16 Kwa hiyo Kaini akatoka mbele ya uwepo wa Yahwe na akaishi katika nchi ya Nodi, mashariki mwa Edeni. 17 Kaini akamjua mke wake na akapata mimba. Akamzaa Henoko. Akajenga mji na akauita kwa jina la mwanae Henoko. 18 Kwa Henoko akazaliwa Iradi. Iradi akamzaa Mehuyaeli. Mehuyaeli akamzaa Methushaeli. Methushaeli akamzaa Lameki. 19 Lameki akajitwalia wake wawili: jinala mmoja alikuwa Ada, na jina la yule mwagine alikuwa Sila. 20 Ada akamzaa Yabali. Huyu ndiye alikuwa baba yao na wale walioishi hemani amba wanafuga wanyama. 21 Ndugu yake aliitwa Yubali. Huyu alikuwa baba yao na wale wapigao kinubi na filimbi. 22 Sila naye akamzaa Tubal Kaini, mfua vyombo yya shaba na chuma. Dada yake na Tubal Kaini alikuwa Naama. 23 Lameki akaawambia wake zake, Ada na Sila, sikieni sauti yangu; ninjy wake wa Lameki, sikilizeni nisemacho. Kwa kuwa nimemuua mtu kwa kunijeruhi, kijana kwa kunichubua. 24 Ikiwa Kaini atalipiwa kisasi mara saba, ndipo Lameki atalipiwa kisasi mara sabini na saba.” 25 Adam akamjua mke wake tena, na akazaa mtoto mwanaume. Akamuita jina lake Sethi na akasema, “Mungu amenipatia mtoto mwagine wa kiume kwa nafasi ya Habilii, kwa kuwa Kaini alimuuiwa.” 26 Mtoto wa kiume alizaliwa kwa Sethi na akamuita jina lake Enoshi. Wakati huo watu walianza kuliitija jina la Yahwe.

5 Hii ni orodha ya vizazi nya Adamu. Katika siku ambayo Mungu alimuumba mtu, aliauumba katika mfano wake mwenyewe. 2 Mwaname na mwanamke aliauumba. Akawabariki na akawaita Adam wakati walipoumbwa. 3 Wakati Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, akamzaa mwana katika sura yake mwenyewe, kwa mfano wake, na akamuita jina lake Sethi. 4 Baada ya Adamu kumzaa Sethi, akaishi miaka mia nane. Akazaa wana wengi waume na wake. 5 Adamu akaishi miaka 930 kisha akafariki. 6 Wakati Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi. 7 Baada ya kumzaa Enoshi, akaishi miaka 807 na akazaa wana wengi waume na wake. 8 Sethi akaishi miaka 912 kisha akafariki. 9 Wakati Enoshi alipokuwa ameishi miaka tisini, akamzaa Kenani. 10 Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi akaishi miaka 815. Akazaa wana wengi waume na wake. 11 Enoshi akaishi miaka 905 na kisha akafariki. 12 Wakati Kanani alipokuwa

ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli. 13 Baada ya wana wengi waume na wake. 14 Kenani akaishi miaka 910, na kisha akafariki. 15 Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na tano, alimzaa Yaredi. 16 Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli akaishi miaka 830. Akazaa wana wengi waume na wake. 17 Mahalaleli akaishi miaka 895 na kisha akafariki. 18 Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, alimzaa Henoko. 19 Baada ya kumzaa Henoko, Yaredi akaishi miaka mianane. Akazaa wana wengi waume na wake. 20 Yaredi akaishi miaka 962 na kisha akafariki. 21 Henoko alipokuwa ameishi miaka sitini na tano, akamzaa Methusela. 22 Henoko akaenenda na Mungu miaka miatatu baada ya kumzaa Methusela. Aliwazaa wana wengi waume na wake. 23 Henoko akaishi miaka 365. 24 Henoko alienenda na Mungu, na kisha alitoweka, kwa kuwa Mungu alimtwa. 25 Wakati Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, alimzaa Lameki. 26 Baada ya kumzaa Lameki, Methusela akaishi miaka 782. Akazaa wana wengi waume na wake. 27 Methusela akaishi miaka 969. Kisha akafariki. 28 Wakati Lameki alipokuwa ameishi miaka 182, alimzaa mwana. 29 Akamuita jina lake Nuhu, akisema, “Huyu ndiye atatupatia pumziko kutoka katika kazi yetu na kutoka katika kazi ya taabu ya mikono yetu, ambayo lazima tuifanye kwa sababu ya ardhi ambayo Yahwe ameilaani.” 30 Lameki akaishi miaka 595 baada ya kumzaa baba wa Nuhu. Akazaa wanawengi waume na wake. 31 Lameki akaishi miaka 777. Kisha akafariki. 32 Baada ya Nuhu kuishi miaka miatano, akamzaa Shemu, Hamu, na Yafethi.

6 Ikawa wakati watu walipoanza kuongezeka juu ya uso wa nchi na wana wa kike wakazaliwa kwo, 2 wana wa Mungu walipoona kuwa mabinti wa wanadamu ni wenyewe kuvutia. waliwachukua kuwa wake zao, kila waliye michagua. 3 Yahwe akaema, “roho yangu haitasalia kwa mwanadamu milele, kwa kuwa wao ni nyama. Wataishi miaka 120.” 4 Majitu makubwa yaikuwa juu ya uso wa nchi nyakati hizo, na hata baada ya hapo. Hii iliteka wakati wana wa Mungu walipowaoa binti za wanadamu, na kupata watoto pamoja nao. Hawa walikuwa watu hodari zamani, watu wenyewe sifa. 5 Yahwe akaona kwamba uovu wa watu umezidi katika nchi, na kwamba mawazo ya miyo yao daima inaelekea tu katika uovu. 6 Yahwe akajuta kuwa amemuumba mwanadamu juu ya nchi, na ikamuhuzunisha moyo wake. 7 Kwa hiyo Yahwe akasema, “Nitamfutilia mbali mwanadamu ambaye nimemuumba katika uso wa nchi; mwanadamu na wanyama wakubwa, na vitambaavyo na ndege wa angani, kwa kuwa nimehuzuniika kuwa nimeviumba.” 8 Lakini Nuhu akapata neema ya upendeleo machoni pa Yahwe. 9 Kulikuwa na matukio kumuhusu Nuhu. Nuhu alikuwa mtu mwenyeye haki, na asiye na lawama miongoni mwa watu wa kipindi chake. Nuhu alitembea na Mungu. 10 Nuhu akafanyika baba wa wana watatu wa kiume: Shem, Ham na Yafeti. 11 Nchi iliharibika mbele za

7 Yahwe akamwambia Nuhu, "Njoo, wewe na nyumba yako wote, katika safina, kwa kuwa nimeona kuwa wewe ni mwenye haki mbele yangu katika kizazi hiki. **2** Kwa kila mnyama aliye safi utakuja nao saba wa kiume na saba wa kike. Na kwa wanyama wasio safi, lete wawili wawili, wakiume na wakike. **3** Pia na kwa ndege wa angani, lete saba wa kiume na saba wa kike, ili kuhifadhi kizazi chao juu ya uso wa nchi yote. **4** Kwa kuwa ndani ya siku saba nitasababisha mvua kunyesha juu ya nchi muda wa siku arobaini mchana na usiku. Nitaharibu kila kiumbe hai nilichokiumba juu ya uso wa ardhi." **5** Nuhu alifanya yote ambayo Yahwe alimuagiza. **6** Nuhu alikuwa na umri wa miaka mia sita wakati gharika ilipokuja juu ya nchi. **7** Nuhu, watoto wake wa kiume, mke wake, na wake za watoto wake waliningia katika safina pamoja kwa sababu ya maji ya gharika. **8** Wanyama ambaao ni safi na wanyama ambaao si safi, ndege, na kila kitambaacho juu ya ardhi, **9** wawili wawili mume na mke wakaja kwa Nuhu na wakaingia katika safina, kama vile Mungu alivyokuwa amemwagiza Nuhu. **10** Ikawa kwamba baada ya siku saba, maji ya gharika yakaja juu ya nchi. **11** Katika mwaka wa mia sita wa maisha yake Nuhu, katika mwezi wa pili, katika siku ya kumi na saba ya mwezi, katika siku iyo hiyo, chemchemi zote za vilindi vikuu zilipasuka na kufunguka, na madirisha ya mbinguni yakafunguka. **12** Mvua ikaanza kunyesha juu ya nchi kwa siku arobaini mchana na usiku.

8 Mungu akamtazama Nuhu, wanyama wote wa mwitu,
na wanyama wote wa kufugwa ambaو walikuwa
pamoja naye kwenye safina. Mungu akafanya upeto
uvume juu ya nchi, na maji yakaanza kuzama chini. 2
Chemichemi za vilindi pamoja na madirisha ya mbingui
vikafungwa, na mvua ikakoma kunyesha. 3 Maji ya
gharika yakaanza kuzama kidogo kidogo katika nchi.
na mwisho wa siku miombo na hamsini maji yakawa
yamezama chini. 4 safina ikatulia katika mwezi wa
saba, siku ya kumi na saba ya mwezi, juu ya milima ya
Ararati. 5 Maji yakaendelea kuzama chini hadi mwezi
wa kumi. Siku ya kwanza ya mwezi, vilele nya milima
vikaonekana. 6 Ikatokea kwamba baada ya siku arobaini
Nuhu alifungua dirisha la safina ambayo alitengeneza. 7
Akatuma kunguru na akaruka hadi maji yalipo kauka katika
nchi. 8 Kisha akatuma njiwa kuona kama maji yamezama
chini kutoka kwenye uso wa nchi, 9 lakini njiwa hakuona
sehemu ya kutua unyayo wake, na akarudi kwake ndani
ya safina, kwa kuwa maji yalikuwa bado yamefunika
nchi yote. Akanyoosha mkono wake, akamchukua na
kumuweka ndani ya safina pamoja naye. 10 Akasubiri siku
saba zingine akatuma tena njiwa kutoka kwenye safina.
11 Njiwa akarudi kwake jioni. Tazama! katika mdomo wake

kulikuwa na jani bichi la mzeituni lili洛chumwa. Kwa hiyo na ndege, mnyama wa kufugwa, na kila kiumbe cha Nuhu akatambua kuwa maji yamekwisha zama chini ya nchi pamoja nawe, kuanzia kwa wote waliotoka kwenye nchi. **12** Akasubiri siku saba zingine na akamtuma njiwa safina, mpaka kwa kila kiumbe hai juu ya nchi. **13** Kwa tena. Njiwa hakurudi kwake tena. **13** Ikawa kwamba katika sababu hii ninalithibitiisha agano langu pamoja nanyi, mwaka wa mia sita na moja, katika mwezi wa kwanza, kwamba hapatatokea kuangamizwa kwa mwenye mwili siku ya kwanza ya mwezi, maji yalikuwa yamekauka katika kwa njia ya maji ya gharika. Tena hapatatokea gharika nchi. Nuhu akaondoa kifuniko cha safina, akatazama ya kuangamiza nchi." **12** Mungu akasema, "na hii ndiyo nje, na akaona kwamba, Tazama, uso wa nchi ulikuwa ishara ya agano ambalo ninafanya kati yangu na ninyi umekauka. **14** Katika mwezi wa pili, siku ya ishirini pamoja na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, kwa na saba ya mwezi, nchi ilikuwa imekauka. **15** Mungu vizazi vyote nya baadaye: **13** Nimeweka upinde wangu akamwambia Nuhu, **16** "Toka nje ya safina, wewe, mke wa mvua katika wingu, na itakuwa ndiyo ishara ya agano wako, wanao wa kiume, na wake wa wanao pamoja nawe. **17** Wachukuu uteke nje pamoja nao kila kiumbe hai kati yangu na nchi. **14** Hata itakuwa nitakapoleta wingu, chenyne mwili ambacho kiko nawe - ndege, wanyama wa **15** ndipo nitakumbuka agano langu, ambalo ni kati yangu kufugwa, na kila kitambaacho ambacho hutambaa juu ya na ninyi na kila kiumbe hai cha wote mwenye mwili. Maji nchi - ili kwamba viweze kukua na kuwa na idadi kubwa hayatafanyika tena gharika kuharibu wote wenye mwili. **16** zaidi ya viumbe hai katika nchi yote, kwa kuzaliana na Upinde wa mvua utakuwa katika mawingu na nitauna, ili kuongezeka juu ya nchi." **18** Kwa hiyo Nuhu akatoka nje kukumbuka agano la milele kati ya Mungu na kila kiumbe pamoja na watoto wake wa kiume, mke wake, na wake hai cha wote wenye mwili ambacho kiko juu ya nchi." **17** wa wa wanawe pamoja naye. **19** Kila kiumbe hai, kila Kisha Mungu akamwambia Nuhu, "Hii ni ishara ya agano kitambaacho, na kila ndege, na kila kiendacho juu ya nchi, ambalo nimelithibitisha kati yangu na wenye mwili wote kwa kabilo zao, wakaiacha safina. **20** Nuhu akajenga ambao wako juu ya nchi." **18** Wana wa Nuhu ambaod madhabahu kwa Yahwe. Akachukua baadhi ya wanyama walitoka katika safina walikuwa ni Shemu, Hamu, na walio safi na baadhi ya ndege walio safi, na kutoa sadaka Yafethi. Na Hamu akamzaa kanaani. **19** Watatu hawa ya kuteketezwa juu ya madhabahu. **21** Yahwe akanusa walikuwa ndio wana wa Nuhu, na kutokea kwa hawa nchi harufu nzuri ya kuridhisha na akasema moyoni mwake, yote ikajaa watu. **20** Nuhu akaanza kuwa mkulima, na "Sita laani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, ingawa nia za miyo yao ni mbaya tokea utoto. Wala sita haribu kilakitu chenyne uhai, kama nilivyo fanya. **22** Wakati nchi isaliapo, majira ya kupanda mbegu na mavuno, baridi na joto, kiangazi na majira ya baridi, mchana na usiku havitakoma."

9 Kisha Mungu akambariki Nuhu na wanawe, na kuwaambia, "Zaeni, mkaongezeke, na mujaze nchi. **2** Hofu na utisho wenu vitakuwa juu ya kila mnyama aliye hai juu ya nchi, juu ya kila ndege wa angani, juu ya kila kitu kiendacho chini juu ya ardhi, na juu ya samaki wote wa baharini. Vimetolewa katika mikono yenu. **3** Kila kitu kiendacho kilicho hai kitakuwa chakula kwa ajili yenu. Kama nilivyo wapa mimea, sasa nawapa kila kitu. **4** Lakini msile nyama pamoja na uhai wake - yaani damu yake - ndani yake. **5** Lakini kwa ajili ya damu yenu, uhai uliomo katika damu yenu nitataka malipo. Kutoka katika mkono wa kila mnyama nitaitaka. Kutoka katika mkono wa kila mtu, yaani, kutoka katika mkono wa yule ambaye amemuu ndugu yake, nitataka fidia kwa ajili ya uhai wa mtu huyo. **6** Yeyote amwagaye damu ya mtu, kwa njia ya mtu damu yake itamwagwa, kwa sababu ilikuwa ni katika mfano wa Mungu kwamba Mungu alimuumba mtu. **7** Na hivyo nanyi zaeni na kuongezeka, sambaeni katika inchi yote na muongezeke juu yake." **8** Kisha Mungu akazungumza na Nuhu na wanae pamoja naye, akisema, **9** "Kwa ajili yangu, sikiliza! Ninakwenda kulithibitiisha agano langu pamoja nawe na uzao wenu baada yenu, **10** na kwa kila kiumbe hai kilicho pamoja nawe, pamoja

na dege, mnyama wa kufugwa, na kila kiumbe cha nchi pamoja nawe, kuanzia kwa wote waliotoka kwenye safina, mpaka kwa kila kiumbe hai juu ya nchi. **11** Kwa tena. Njiwa hakurudi kwake tena. **13** Ikawa kwamba katika sababu hii ninalithibitiisha agano langu pamoja nanyi, mwaka wa mia sita na moja, katika mwezi wa kwanza, kwamba hapatatokea kuangamizwa kwa mwenye mwili siku ya kwanza ya mwezi, maji yalikuwa yamekauka katika kwa njia ya maji ya gharika. Tena hapatatokea gharika nchi. Nuhu akaondoa kifuniko cha safina, akatazama ya kuangamiza nchi." **12** Mungu akasema, "na hii ndiyo nje, na akaona kwamba, Tazama, uso wa nchi ulikuwa ishara ya agano ambalo ninafanya kati yangu na ninyi umekauka. **14** Katika mwezi wa pili, siku ya ishirini pamoja na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, kwa na saba ya mwezi, nchi ilikuwa imekauka. **15** Mungu vizazi vyote nya baadaye: **13** Nimeweka upinde wangu akamwambia Nuhu, **16** "Toka nje ya safina, wewe, mke wa mvua katika wingu, na itakuwa ndiyo ishara ya agano wako, wanao wa kiume, na wake wa wanao pamoja nawe. **17** Wachukuu uteke nje pamoja nao kila kiumbe hai kati yangu na nchi. **14** Hata itakuwa nitakapoleta wingu, chenyne mwili ambacho kiko nawe - ndege, wanyama wa **15** ndipo nitakumbuka agano langu, ambalo ni kati yangu kufugwa, na kila kitambaacho ambacho hutambaa juu ya na ninyi na kila kiumbe hai cha wote mwenye mwili. Maji nchi - ili kwamba viweze kukua na kuwa na idadi kubwa hayatafanyika tena gharika kuharibu wote wenye mwili. **16** zaidi ya viumbe hai katika nchi yote, kwa kuzaliana na Upinde wa mvua utakuwa katika mawingu na nitauna, ili kuongezeka juu ya nchi." **18** Kwa hiyo Nuhu akatoka nje kukumbuka agano la milele kati ya Mungu na kila kiumbe pamoja na watoto wake wa kiume, mke wake, na wake hai cha wote wenye mwili ambacho kiko juu ya nchi." **17** wa wa wanawe pamoja naye. **19** Kila kiumbe hai, kila Kisha Mungu akamwambia Nuhu, "Hii ni ishara ya agano kitambaacho, na kila ndege, na kila kiendacho juu ya nchi, ambalo nimelithibitisha kati yangu na wenye mwili wote kwa kabilo zao, wakaiacha safina. **20** Nuhu akajenga ambao wako juu ya nchi." **18** Wana wa Nuhu ambaod madhabahu kwa Yahwe. Akachukua baadhi ya wanyama walitoka katika safina walikuwa ni Shemu, Hamu, na walio safi na baadhi ya ndege walio safi, na kutoa sadaka Yafethi. Na Hamu akamzaa kanaani. **19** Watatu hawa ya kuteketezwa juu ya madhabahu. **21** Yahwe akanusa walikuwa ndio wana wa Nuhu, na kutokea kwa hawa nchi harufu nzuri ya kuridhisha na akasema moyoni mwake, yote ikajaa watu. **20** Nuhu akaanza kuwa mkulima, na "Sita laani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, ingawa nia za miyo yao ni mbaya tokea utoto. Wala sita haribu kilakitu chenyne uhai, kama nilivyo fanya. **22** Wakati nchi isaliapo, majira ya kupanda mbegu na mavuno, baridi na joto, kiangazi na majira ya baridi, mchana na usiku havitakoma."

10 Hivi ndivyo vilikuwa vizazi nya wana wa Nuhu, ambaod ni, Shemu, Hamu, na Yafethi. Wana wa kiume walizaliwa kwo baada ya gharika. **2** Wana wa Yafethi walikuwa Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Masheki, na Tirasi. **3** Na wana wa Gomeri walikuwa Ashikenazi, Rifathi na Togama. **4** Wana wa Yavani walikuwa Elisha, Tarshishi, Kitimu, na Dodanimu. **5** Kutoka kwa hawa watu wa pwani waligawanyika na kwenda kwenye ardhi zao, kila mtu na lugha yake, kufuatana na koo zao, kwa mataifa yao. **6** Wana wa Hamu walikuwa

Kushi, Misraimu, Putu, na Kanaani. 7 Wana wa Kushi Njoni, tushuke na tuvuruge lugha yao pale, ili kwamba walikuwa Seba, Havila, Sabta, Raama, na Sabteka. Wana wasielewane." 8 Kwa hiyo Yahwe akawatawanya kutoka wa Raama walikuwa Sheba na Dedani. 8 Kushi akamzaa pale kwenda pande zote za uso wa nchi na wakaacha Nimrodi, ambaye alikuwa hodari wa kwanza juu ya nchi. kujenga mji. 9 Kwa hiyo, jina lake ukaitwa Babeli, kwa 9 Alikuwa mwindaji mkuu mbele ya Yahwe. Hii ndiyo sababu hapo Yahwe alivuruga lugha ya nchi yote na sababu hunenwa, "Kama Nimrod mwindaji mkuu mbele tangu pale Yahwe akawatawanya ng'ambo juu ya uso za Yahwe." 10 Miji ya kwanza ya ufalme wake ilikuwa wa nchi yote. 10 Hivi ndivyo vilikuwa vizazi vya Shemu. Babeli, Erekü, Akadi na Kalne, katika ichi ya Shinari. 11 Shemu alikuwa na umri wa miaka mia moja, na akamzaa Kutoka katika nchi ile alikwenda Ashuru na akajenga Alfaksadi miaka miwili baada ya gharika. 11 Shemu Ninawi, Rehoboth- iri na Kala, 12 na Raseni ambaao akaishi miaka miatano baada ya kumzaa Alfaksadi. Pia ulikuwa kati ya Ninawi na Kala. Ulikuwa mji mkubwa. akazaa wana wengine wa kiume na wa kike. 12 Wakati 13 Misraimu akazaa Waludi, Waanami, Walehabi, na Alfaksadi alipokuwa ameishi miaka thelathini na mitano Wanaftuhi, 14 Wapathrusi na Wakasluhi (ambaao kwao akamzaa Shela. 13 Alfaksadi aliishi miaka 403 baada ya Wafiliisti walitokea), na Wakaftori. 15 Kanaani akamzaa kumzaa Shela. Akawazaa pia wana wengine wa kiume Sidono, mwanawe wa kwanza, na Hethi, 16 pia na na wa kike. 14 Wakati Shela alipokuwa ameishi miaka Myebusi, na Mwamori, Mgirgashi, 17 Mhivi, Mwarki, Msini, thelathini, akamzaa Eberi. 15 Shela aliishi miaka 403 18 Mwarvadi, Msemari, na Mhamathi. Baadaye koo za baada ya kumzaa Eberi. Akawazaa pia wana wengine wa wakanaani zikasambaa. 19 Mpaka wa Wakanaani ulianzia kiume na wa kike. 16 Wakati Eberi alipokuwa ameishi Sidoni, katika mwelekeo wa Gerari, hata Gaza, na kama miaka thelathini na minne, akamzaa Pelegi. 17 Eberi aliishi kuelekea Sodoma, Gomora, Adma, na Seboim hata miaka 430 baada ya kumzaa Pelegi. Akawazaa pia wana Lasha. 20 Hawa walikuwa wana wa Ham, kwa koo zao, wengine wa kiume na wa kike. 18 Wakati Pelegi alipokuwa kwa lugha zao, katika ardhii zao na katika mataifa yao. 21 ameishi miaka thelathini, akamzaa Reu. 19 Pelegi aliishi Pia walizaliwa wana kwa Shemu, ndugu yake mkubwa miaka 209 baada ya kumzaa a Reu. Akawazaa pia wana wa Yafethi. Shemu pia alikuwa baba yao na watu wote wengine wa kiume na wa kike. 20 Wakati Reu alipokuwa wa Eberi. 22 Wana wa Shemu walikuwa Elamu, Ashuru, ameishi miaka thelathini na miwili, alimzaa Serugi. 21 Reu Alfaksadi, Ludi, na Aramu. 23 Wana wa Aramu walikuwa aliishi miaka 207 baada ya kumzaa Seregu. Akawazaa ni Usi, Huli, Getheri, na Mashi. 24 Arfaksadi akamzaa pia wana wengine wa kiume na wa kike. 22 Wakati Sela, na Sela akamzaa Eber. 25 Eberi akazaa wana wawili Seregu alipokuwa ameishi miaka thelathini, akamzaa wa kiume. Jina la mmoja alitwa Pelegi maana katika siku Nahori. 23 Seregu aliishi miaka mia mbili baada ya zake nchi iligawanyika. Jina la ndugu yake alitwa Yuktani. kumzaa Nahori. Akawazaa pia wana wengine wa kiume 26 Yuktani akamzaa Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, na wa kike. 24 Wakati Nahori alipokuwa ameishi miaka Yera, 27 Hadoram, Uzali, Dikla, 28 Obali, Abimaeli, Sheba, ishirini na tisa, akamzaa Tera. 25 Nahori aliishi mika 119 29 Ofiri, Havila, na Yobabi. Hawa wote walikuwa wana wa baada ya kumzaa Tera. Akawazaa pia wana wengine Yuktani. 30 Mpaka wao ulikuwa unaanzia Mesha, hadi wa kiume na wa kike. 26 Baada ya Tera kuishi miaka Sefari, mlima wa mashariki. 31 Hawa walikuwa wana wa sabini, akamzaa Abram, Nahori, na Haran. 27 Hivi ndivyo Shemu, kulingana na koo zao na lugha zao, katika ardhii vilikuwa vizazi vya Tera. Tera alimzaa Abram, Nahori, zao kulingana na mataifa yao. 32 Hizi zilikuwa koo za na Harani, na Harani akamzaa Lutu. 28 Harani akafa wana wa Nuhu, kulingana na vizazi vyao, kwa mataifa machoni pa baba yake Tera katika nchi aliyozaalwa, katika yao. Kutokea kwa hawa mataifa yaligawanyika na kwenda juu ya nchi baada ya gharika.

11 Sasa nchi yote ilikuwa inatumia lugha moja na ilikuwa na usemi mmoja. 2 Ikawa waliposafiri upande wa mashariki, wakaona eneo tambarare katika nchi ya Shinari na wakakaa pale. 3 Wakasemezana, "Haya njoni, tufanye matofari na tuyachome kikamilifu." Walikuwa na matofari badala ya mawe na lami kama chokaa. 4 Wakasema, "njoni, na tujenge mji sisi wenywewe na mnara ambaao kilele chake kitafika angani, na tujifanyie jina. Kama hatutafanya, basi tutatawanyika katika uso wa nchi yote." 5 Kwa hiyo Yahwe akashuka kuona mji na mnara ambaao wazao wa Ibrahimu walikuwa wamejengwa. 6 Yahwe akasema, "Tazama, watu hawa ni taifa moja na lugha moja, na wameanza kufanya hivi! Hivikaribuni halitashindikana jambo watakalo kusudia kulifanya. 7

Njoni, tushuke na tuvuruge lugha yao pale, ili kwamba walikuwa Seba, Havila, Sabta, Raama, na Sabteka. Wana wasielewane." 8 Kwa hiyo Yahwe akawatawanya kutoka wa Raama walikuwa Sheba na Dedani. 8 Kushi akamzaa pale kwenda pande zote za uso wa nchi na wakaacha Nimrodi, ambaye alikuwa hodari wa kwanza juu ya nchi. kujenga mji. 9 Kwa hiyo, jina lake ukaitwa Babeli, kwa 9 Alikuwa mwindaji mkuu mbele ya Yahwe. Hii ndiyo sababu hapo Yahwe alivuruga lugha ya nchi yote na sababu hunenwa, "Kama Nimrod mwindaji mkuu mbele tangu pale Yahwe akawatawanya ng'ambo juu ya uso za Yahwe." 10 Miji ya kwanza ya ufalme wake ilikuwa wa nchi yote. 10 Hivi ndivyo vilikuwa vizazi vya Shemu. Babeli, Erekü, Akadi na Kalne, katika ichi ya Shinari. 11 Shemu alikuwa na umri wa miaka mia moja, na akamzaa Kutoka katika nchi ile alikwenda Ashuru na akajenga Alfaksadi miaka miwili baada ya gharika. 11 Shemu Ninawi, Rehoboth- iri na Kala, 12 na Raseni ambaao akaishi miaka miatano baada ya kumzaa Alfaksadi. Pia ulikuwa kati ya Ninawi na Kala. Ulikuwa mji mkubwa. akazaa wana wengine wa kiume na wa kike. 12 Wakati 13 Misraimu akazaa Waludi, Waanami, Walehabi, na Alfaksadi alipokuwa ameishi miaka thelathini na mitano Wanaftuhi, 14 Wapathrusi na Wakasluhi (ambaao kwao akamzaa Shela. 13 Alfaksadi aliishi miaka 403 baada ya Wafiliisti walitokea), na Wakaftori. 15 Kanaani akamzaa kumzaa Shela. Akawazaa pia wana wengine wa kiume Sidono, mwanawe wa kwanza, na Hethi, 16 pia na na wa kike. 14 Wakati Shela alipokuwa ameishi miaka Myebusi, na Mwamori, Mgirgashi, 17 Mhivi, Mwarki, Msini, thelathini, akamzaa Eberi. 15 Shela aliishi miaka 403 18 Mwarvadi, Msemari, na Mhamathi. Baadaye koo za baada ya kumzaa Eberi. Akawazaa pia wana wengine wa wakanaani zikasambaa. 19 Mpaka wa Wakanaani ulianzia kiume na wa kike. 16 Wakati Eberi alipokuwa ameishi Sidoni, katika mwelekeo wa Gerari, hata Gaza, na kama miaka thelathini na minne, akamzaa Pelegi. 17 Eberi aliishi kuelekea Sodoma, Gomora, Adma, na Seboim hata miaka 430 baada ya kumzaa Pelegi. Akawazaa ni Usi, Huli, Getheri, na Mashi. 24 Arfaksadi akamzaa pia wana wengine wa kiume na wa kike. 22 Wakati Sela, na Sela akamzaa Eber. 25 Eberi akazaa wana wawili Seregu alipokuwa ameishi miaka thelathini, akamzaa wa kiume. Jina la mmoja alitwa Pelegi maana katika siku Nahori. 23 Seregu aliishi miaka mia mbili baada ya zake nchi iligawanyika. Jina la ndugu yake alitwa Yuktani. kumzaa Nahori. Akawazaa pia wana wengine wa kiume 26 Yuktani akamzaa Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, na wa kike. 24 Wakati Nahori alipokuwa ameishi miaka Yera, 27 Hadoram, Uzali, Dikla, 28 Obali, Abimaeli, Sheba, ishirini na tisa, akamzaa Tera. 25 Nahori aliishi mika 119 29 Ofiri, Havila, na Yobabi. Hawa wote walikuwa wana wa baada ya kumzaa Tera. Akawazaa pia wana wengine Yuktani. 30 Mpaka wao ulikuwa unaanzia Mesha, hadi wa kiume na wa kike. 26 Baada ya Tera kuishi miaka Sefari, mlima wa mashariki. 31 Hawa walikuwa wana wa sabini, akamzaa Abram, Nahori, na Haran. 27 Hivi ndivyo Shemu, kulingana na koo zao na lugha zao, katika ardhii vilikuwa vizazi vya Tera. Tera alimzaa Abram, Nahori, zao kulingana na mataifa yao. 32 Hizi zilikuwa koo za na Harani, na Harani akamzaa Lutu. 28 Harani akafa wana wa Nuhu, kulingana na vizazi vyao, kwa mataifa machoni pa baba yake Tera katika nchi aliyozaalwa, katika yao. Kutokea kwa hawa mataifa yaligawanyika na kwenda juu ya nchi baada ya gharika.

12 Kisha Yahwe akamwambia Abram, "Nenda uteko katika nchi yako, na toka kwa ndugu zako, na kwa jamaa za baba yako, uende katika nchi nitakayo kuonesha. 2 Nitakufanya uwe taifa kubwa, na nitakubariki na kulifanya jinalako kuwa kubwa, na utafanyika baraka. 3 Nitawabariki wakubarikio, lakini asiyi kuheshimu nita mlaani. Kupitia kwako familia zote za nchi zitabariki. 4 Kwa hiyo Abram akaondoka kama vile Yahwe alivyo

mwambia kufanya, na Lutu akaenda pamoja naye. Abram Wakanaani pamoja na Waperizi walikuwa wakiishi katika alikuwa na miaka sabini na mitano wakati alipotoka Harani. nchi ile wakati huo. **8** Kwa hiyo Abram akamwambia **5** Abram akamchukua Sarai mkewe, Lutu, mtoto wa ndugu Lutu, "Pasiwe na ugomvi kati yako na mimi, na kati ya yake, na vyote walivomiliki ambavyo wamevikusanya, wachunga wanyama wako na wachunga wanyama wangu; na watu ambao wamewapata wakiwa huko Harani. licha ya hayo sisi ni familia. **9** Je nchi hii yote haiko mbele Wakatoka kwenda katika nchi ya Kanaani, wakafika yako? Nenda na uitjenge na mi. Ikiwa utakwenda kushoto, nchi ya Kanaani. **6** Abram akapitia katikati ya nchi hadi mimi nitakwenda kulia. au ikiwa utakwenda kulia, mimi Shekemu, hadi mwaloni wa More. Wakati huo wakanaani waliishi katika nchi hiyo. **7** Yahwe akamtokea Abram, na kusema, "Nitawapa uzaao wako nchi hii." Kwa hiyo Abram na maji kila mahali hadi Zoari, kama vile bustani ya akamjengea madhababu, Yahwe ambaye alimtokea. **8** Yahwe, na kama nchi ya Misri. Hii ilikuwa ni kabla Yahwe Kutoka pale akaenda kwenye nchi ya mlima mashariki mwa Betheli, ambapo alipiga hema yake, magaribi kukiwa hajaingamiza Sodoma na Gomora. **11** Kwa hiyo Lutu na maji kila mahali hadi Zoari, kama vile bustani ya na kusema, "Nitawapa uzaao wako nchi hii." Kwa hiyo Abram na akasafiri mashariki, na ndugu hawa wakatengana wao mwa Betheli na mashariki kukiwa na mji wa Ai. Akajenga na akasafiri mashariki, na ndugu hawa wakatengana wao madhababu ya Yahwe pale na kuliitia jina la Yahwe. **9** kwa wao. **12** Abram akaishi katika nchi ya Kanaani, na Kisha Abram akaendelea kusafiri, akiielekeea upande wa Lutu akaishi katika miji ya tambarare. Akatandaza hema Negebu. **10** Kulikuwa na njaa katika nchi, kwa hiyo Abram zake hadi Sodoma. **13** Na sasa watu wa Sodoma walikuwa akaenda kukaa Misri, kwa kuwa njaa ilikua kali katika nchi. waou na wenyewe dhambi nyinyi dhidi ya Yahwe. **14** Yahwe **11** Wakati alipokaribia kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, "tazama, najua kuwa wewe ni mwanamke mzuri. Nitawafanya uzaao wako kuwa wengi kama mavumbi ya **12** Wamisri watakapokuona watasema, huyu ni mke wake, na wataniua mimi, lakini watakuacha wewe hai. **13** Hivyo kusini, mashariki, na magharibi. **15** Nchi yote hii uionayo, wewe sema kuwa ni dada yangu, ili kwamba niwe salama na kusini, kiasi kwamba kama kuna mtu anaweza kuhesabu kwa sababu yako." **14** Ikiwa kwamba Abram alipoingia mavumbi ya nchi, ndipo na uzaao wako pia utahesabika. Misri, Wamisri wakaona kwamba Sarai ni mzuri sana. **15** **17** Inuka, tembea katika urefu na upana wa nchi hii, kwa Wakuu wa Farao wakamuona, na kumsifia kwa Farao, na huyu mwanamke akachukuliwa kupelekwa nyumbani kuwa nitakupatia." **18** Kwa hiyo Abram akachukua hema na huyu mwanamke akachukuliwa kupelekwa nyumbani kya, akaja na kukaa katika mwaloni wa Mamre, ambaa mwa Farao. **16** Farao akamtendea kwa wema Abram uko Hebron, na pale akajenga Madhababu ya Yahwe. kwa ajili yake, na akampatia kondoo, maksai, punda waume watumishi wa kiime, watumishi wa kike, punda wake, na ngamia. **17** Kisha Yahwe akampiga Farao na nyumba yake kwa mapigo makuu kwa sababu ya Sarai, mke wa Abram. **18** Farao akamwita Abram na kusema, "Nini hiki ambacho umenifanya? Kwa nini hukunimbia kuwa alikuwa mke wako? **19** Kwa nini ulisema, 'ni dada yangu; na mimi nikamchukua kuwa mke wangu? Sasa kwa sababu hiyo huyu hapa mke wako. Mchukue na uende zako." **20** Kisha Farao akatoka amri kwa watu wake kuhusiana naye, na wakamuondoa, yeye pamoja na mke wake na vyote alivyokuwa navyo.

13 Kwa hiyo Abram akaondoka akatoka Misri na akaenda Negebu, Yeye, mke wake, na vyote alivyokuwa navyo. Lutu pia akaenda pamoja naye. **2** Na sasa Abram alikuwa tajiri wa mifugo, fedha na dhahabu. **3** Aliendelea na safari yake kutoka Negebu hadi Betheli, mahali ambapo hema yake ilikuwa tangu mwanzo, kati ya Betheli na mji wa Ai. **4** Akaenda mahali ambapo madhababu ilikuwa imejengwa mwanzoni. Hapa akaliiitia jina la Yahwe. **5** aliyekuwa anasafiri na Abram, alikuwa pia na ngo'mbe, makundi ya mifugo, na mahema. **6** Nchi haikuwatoshwa wote kukaa pamoja karibu kwa sababu mali zao zilikuwa nyinyi sana, kiasi kwamba hawakuweza kukaa pamoja. **7** Pia, kulikuwa na ugomvi kati ya wachunga wanyama wa Abram na wachunga wanyama wa Lutu. **8** Kwa hiyo Abram akamwambia Sarai mkewe, Lutu, mtoto wa ndugu Lutu, "Pasiwe na ugomvi kati yako na mimi, na kati ya yake, na vyote walivomiliki ambavyo wamevikusanya, wachunga wanyama wako na wachunga wanyama wangu; na watu ambao wamewapata wakiwa huko Harani. licha ya hayo sisi ni familia. **9** Je nchi hii yote haiko mbele Wakatoka kwenda katika nchi ya Kanaani, wakafika yako? Nenda na uitjenge na mi. Ikiwa utakwenda kushoto, nchi ya Kanaani. **6** Abram akapitia katikati ya nchi hadi mimi nitakwenda kulia. au ikiwa utakwenda kulia, mimi Shekemu, hadi mwaloni wa More. Wakati huo wakanaani waliishi katika nchi hiyo. **7** Yahwe akamtokea Abram, na kusema, "Nitawapa uzaao wako nchi hii." Kwa hiyo Abram na akasafiri mashariki, na ndugu hawa wakatengana wao mwa Betheli na mashariki kukiwa na mji wa Ai. Akajenga na akasafiri mashariki, na ndugu hawa wakatengana wao madhababu ya Yahwe pale na kuliitia jina la Yahwe. **9** kwa wao. **10** Abram akaishi katika nchi ya Kanaani, na Kisha Abram akaendelea kusafiri, akiielekeea upande wa Lutu akaishi katika miji ya tambarare. Akatandaza hema Negebu. **11** Wakati alipokaribia kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, "tazama, najua kuwa wewe ni mwanamke mzuri. Nitawafanya uzaao wako kuwa wengi kama mavumbi ya **12** Wamisri watakapokuona watasema, huyu ni mke wake, na wataniua mimi, lakini watakuacha wewe hai. **13** Hivyo na kusini, mashariki, na magharibi. **15** Nchi yote hii uionayo, wewe sema kuwa ni dada yangu, ili kwamba niwe salama na kusini, kiasi kwamba kama kuna mtu anaweza kuhesabu kwa sababu yako." **14** Ikiwa kwamba Abram alipoingia mavumbi ya nchi, ndipo na uzaao wako pia utahesabika. Misri, Wamisri wakaona kwamba Sarai ni mzuri sana. **15** **17** Inuka, tembea katika urefu na upana wa nchi hii, kwa Wakuu wa Farao wakamuona, na kumsifia kwa Farao, na huyu mwanamke akachukuliwa kupelekwa nyumbani kuwa nitakupatia." **18** Kwa hiyo Abram akachukua hema na huyu mwanamke akachukuliwa kupelekwa nyumbani kya, akaja na kukaa katika mwaloni wa Mamre, ambaa mwa Farao. **16** Farao akamtendea kwa wema Abram uko Hebron, na pale akajenga Madhababu ya Yahwe. **19** Ikiwa katika siku za Amrafeli, mfalme wa shinari, Arioko, mfalme wa Elasari, Kedorlaoma, mfalme wa Elam na Tidali, mfalme wa Goimu, **2** walifanya vita dhidi ya Bera mfalme wa Sodoma, Birsha, mfalme wa Gomora, Shinabu, mfalme wa Adma, Shemeberi, mfalme wa Seboim, na mfalme wa Bela(pia ikiitwa Soari). **3** Hawa wafalme watano wa mwisho walitungana pamoja katika bonde la Sidim (pia ikiitwa bahari ya chumvi). **4** Kwa miaka kumi na mbili walimtumikia Kedorlaoma, lakini katika mwaka wa kumi na tatu waliasi. **5** Kisha katika mwaka wa kumi na nne, Kedorlaoma na wafalme waliokuwa pamoja nae walikuwa na kuwashambulia Warefai katika Ashteroth Karnaimu, na Wazuzi katika Hamu, Waemi katika Shawe Kiriathaimu, **6** na Wahori katika mlima wao wa Seiri, mpaka El Parani iliyio karibu na jangwa. **7** Kisha wakarudi wakaja En Misifati (Pia ikiitwa Kadeshi), na kuishinda nchi yote ya Waamaleki, na pia Waamori ambaa waliishi Hasasoni Tamari. **8** Kisha mfalme wa Sodoma, mfalme wa Gomora, mfalme wa Adma, mfalme wa Seboim, na mfalme wa Bela (pia ikiitwa Soari) walikwenda na kuandaa vita **9** dhidi ya Kedorlaoma, mfalme wa Elam, Tidali, mfalme wa Goim, Amrafeli, mfalme wa Shinari, Arioki, mfalme wa Elasari; wafme wanenye dhidi ya wale watano. **10** Na sasa bonde la Sidimu ilikuwa limejaa mashimo ya lami, na wafalme wa Sodoma na Gomora walipokimbilia, wakaanguka pale. Wale waliosalia wakakimbilia milimani.

11 Kwa hiyo adui akachukua mali zote za Sodoma na mwana njiwa.” **10** Akamletea hivi vyote, akavipasua katika Gomora na vyakula vyao vyote, na wakaenda zao, **12** sehemu mbili, akaweka kila kipande kuelekea mwenzake, walipoondoka, wakamchukua pia Lutu, mtoto wa ndugu ila ndege hakuawapasua. **11** Wakati ndege walipokuja yake na Abram ambaye aliishi Sodoma, pamoja na juu ya mizoga, Abram akawafukuza. **12** Kisha wakati mali zake zote. **13** Mmoja ambaye alitoroka alikuja na jua lilipokuwa likizama, Abram akalala usingizi mzito na kumwambia Abram mwebrania. Alikuwa anaishi katika tazama, hofu ya giza kuu ikamfunika. **13** Kisha Yahwe mialoni ya Mamre, mwamori ambaye alikuwa ni ndugu wa akamwambia Abram, “Ujuwe kwa hakika kwamba uzao Eshkoli na Aneri amba walikuwa washirika wa Abram. **14** Abram aliposikia kuwa maadui wamemteka ndugu yake, akawaongoza wanaume waliofunzwa na kuzaliwa na watatumikishwa na kuteswa kwa miaka mia nne. **15** Nitahukumu taifa ambalo watalitumikia, na baadye nyumbani mwake 318 na akawaongoza hadi Dani. **16** Watatoka wakiwa na mali nydingi. **15** Lakini utakwenda Akawagawanya watu wake dhidi yao usiku na kuwavamia, kwa baba zako kwa amani, na utazikwa katika uzee na kuufukuza mpaka Hoba, ambayo iko kaskazini mwa mwema. **16** Katika kizazi cha nne watakuja tena hapa, Dameski. **16** Kisha akarudisha mali zote, pia akamrudisha kwa sababu uovu wa Waamori haujafikia mwisho wake.” **17** Jua lilipokuwa limezama na kuwa giza, tazama, chungu na watu wengine. **17** Baada ya Abram kurudi kutoka kumpiga Kadorlaoma na wafalme waliokuwa pamoja nae, ya vile vipande. **18** Siku hiyo Yahwe akafanya agano mfalme wa Sodoma akatoka kuonana nae katika bonde la Shawe (pia iliitwa bonde la mfalme). **18** Melkizedeki, mfalme wa Salem, akaleta mkate na divai. Alikuwa ni kuhani wa Mungu aliye juu sana. **19** Alimbariki akisema, “Abarikiwe Abram na Mungu aliye juu sana, muumba wa mbingu na nchi. **20** Abarikiwe Mungu aliye juu sana, ambaye amekupatia adui zako katika mikono yako.” Kisha Abram akampatia sehemu ya kumi ya kila kitu. **21** Mfalme wa Sodoma akamwambia Abram, “Nipatie watu, na ujichukulie wewe mwenyewe mali.” **22** Abram akamwambia mfalme wa Sodoma, “Nimeinua juu mkono wangu kwa Yahwe, Mungu aliye juu sana, muumbaji wa mbingu na nchi, **23** kwamba sitachukua uzi wala gidamu ya kitu, au kitu chochote ambacho ni chako, ‘ili kwamba usiseme, nimemfanya Abram kuwa tajiri.’ **24** Sitachukua chochote isipokuwa kile ambacho vijana wamekula na sehemu za watu waliokwenda nami. Aneri, Eskoli, na Mamre na wachukue sehemu zao.”

15 Baada ya mabo haya neno la Yahwe likamija Abram katika maono, likisema, “Usiogope, Abram! mimi ni ngao yako na thawabu yako kubwa sana.” **2** Abram akasema, “Bwana Yahwe, utanipatia nini, kwa kuwa naenda bila mtoto, na mrithi wa nyumba yangu ni Eliezeri wa Dameski?” **3** Abram akasema, “Kwakuwa hujanipatia uzao, tazama, mwangalizi wa nyumba yangu ndiye mrithi wangu.” **4** Kisha, tazama, neno la Yahwe likaja kwake, kusema, “Mtu huyu hatakuwa mrithi wako; isipokuwa atakaye toka katika mwili wako ndiye atakuwa mrithi wako.” **5** Kisha akamtoa nje, na akasema, Tazama mbinguni, na uzihesabu nyota, ikiwa unaweza kuzihesabu.” Kisha akamwambia, hivyo ndiyivo uzao wako utakavyokuwa. **6** Akamwamini Yahwe, na akamuhesabia jambo hili kuwa mwenye haki. **7** Akamwambia, Mimi ni Yahwe, niliye kutoa katika Uru ya Wakaldayo, na kukupatia nchi hii kuirithi.” **8** Akasema, “Bwana Yahwe, nitajua je kuwa nitairithi?” **9** Kisha akamwambia, “Nipatie ndama wa umri wa miaka mitatu, mbuzi mke wa umri wa miaka mitatu, na kondoo mume wa umri wa miaka mitatu, na njija na

ila ndege hakuawapasua. **11** Wakati ndege walipokuja yake na Abram ambaye aliishi Sodoma, pamoja na juu ya mizoga, Abram akawafukuza. **12** Kisha wakati mali zake zote. **13** Mmoja ambaye alitoroka alikuja na jua lilipokuwa likizama, Abram akalala usingizi mzito na kumwambia Abram, “Ujuwe kwa hakika kwamba uzao Eshkoli na Aneri amba walikuwa washirika wa Abram. **14** Abram aliposikia kuwa maadui wamemteka ndugu yake, akawaongoza wanaume waliofunzwa na kuzaliwa na watatumikishwa na kuteswa kwa miaka mia nne. **15** Nitahukumu taifa ambalo watalitumikia, na baadye nyumbani mwake 318 na akawaongoza hadi Dani. **16** Watatoka wakiwa na mali nydingi. **15** Lakini utakwenda Akawagawanya watu wake dhidi yao usiku na kuwavamia, kwa baba zako kwa amani, na utazikwa katika uzee na kuufukuza mpaka Hoba, ambayo iko kaskazini mwa mwema. **16** Katika kizazi cha nne watakuja tena hapa, Abram, akisema, “Ninatoa nchi hii kwa uzao wako, kutoka mto wa Misri hadi kwenye mto mkuu, Frati - **19** Mkeni, Mkeni, na Mkadmoni, **20** Mhiti, Mperizi, Mrefai, **21** Mwamori, Mkanaani, Mgirgashi, na Myebusi.

16 Kisha Sarai mke wa Abram, alikuwa hajamzalia mtoto, lakini alikuwa na mtumishi wa kike, Mmisri ambaye jina lake aliitwa Hajiri. **2** Kwa hiyo Sarai akamwambia Abram, “Tazama, Yahwe hajanifanya mimi kuwa na watoto. Nenda na ulale na mtumishi wangu. Ili kwamba niweze kupata watoto kuitipata yeye.” Abram akasikiliza sauti ya Sarai. **3** Ilikuwa baada ya Abram kuishi miaka kumi katika nchi ya Kanaani ndipo Sarai, mke wa Abram, alimtoa Hajiri yule mmisri mtumishi wake kwa mume wake awe kama mke wake. **4** Kwa hiyo akawa na mahusiano na Hajiri, na akabeba mimba. Na alipoona kuwa amebeba mimba, akamdharaa bibi yake. **5** Kisha Sarai akamwambia Abram, “Jambo hili baya kwangu ni kwa sababu yako. Nilimtoa mtumishi wangu wa kike katika kumbatio lako. Na alipoona kuwa amebeba mimba, nilidharaulika machoni pake. Na sasa acha Yahwe aamuwe kati yangu na wewe.” **6** Lakini Abram akamwambia Sarai, “Tazama, hapa, mtumishi wako yuko katika uwezo wako, fanya unachofikiri ni kizuri sana kwake.” Kwa hiyo Sarai akakabiliana naye kwa ukatili, na akatoroka. **7** Malaika wa Yahwe akamkuta karibu na chemichemi ya maji katika jangwa, chemichemi ilio katika njia kuelekea Shuri. **8** Akasema, Hajiri, mtumishi wa Sarai, umetoka wapi na unakwenda wapi? Na akasema, ninamtoroka bibi yangu Sarai.” **9** Malaika wa Yahwe akamwambia, “Rudi kwa bibi yako, na unyenyekee chini ya mamlaka yake.” **10** Kisha Malaika wa Yahwe akamwambia, “Nitazidisha uzao wako maradufu, kiasi kwamba watakuwa wengi wasioweza kuhesabika.” **11** Malaika wa Yahwe pia akamwambia, “Tazama, wewe unamimba, na utazaa mtoto kiume, na utamwita jina lake Ishmaeli, kwasabab Yahwe amesikia mateso yako. **12** Atakuwa punda mwitu wa mtu. Atakuwa adui dhidi ya kila mtu, na kila mtu atakuwa adui yake, na ataishi

kando na ndugu zake wote.” 13 Kisha akamwita jina hili atakuzalia mtoto wa kiume na utamwita jina lake Isaka. Yahwe aliye zungumza naye, “Wewe ni Mungu unionaye Nita imarisha agano langu na ye ye kama agano la miele mimi,” kwa kuwa alisema, “je ninaendelea kweli kuona, pamoja na uzao wake baada yake. 20 Na kwa habari ya hata baada ya kuwa ameniona?” 14 Kwa hiyo kisima Ishmaeli nimekusikia. Tazama, ninambariki, na nitamfanya kiliitwa Beerlahairori; Tazama, kiko kati ya Kadeshi na Beredi. 15 Hajiri akamzalia Abram mwana wa kiume, na Abram akamwita mwanawewe, ambaye Hajiri amemzaa jina, Ishmaeli. 16 Abram alikuwa na umri wa miaka themanini na sita wakati Hajiri alipomzaa Ishmaeli kwa Abram.

17 Wakati Abram alipokuwa na umri wa miaka tisini na tisa, Yahwe alimtokea Abram na akamwambia, “Mimi ni Mungu wa uwezo. Uende mbele yangu, na uwe mkamilifu. 2 Kisha nitalithibitisha agano langu kati yangu mimi na wewe, na nitakuzidisha sama. 3 Abram akainama uso wake hadi chini ardhini na Mungu akazungumza naye, akisema, 4 “Mimi, tazama, agano langu liko nawe. Utakuwa baba wa mataifa mengi. 5 Wala jina lako halitakuwa tena Abram, bali jina lako litakuwa Abraham - kwa kuwa ninakuchagua kuwa baba wa mataifa mengi. 6 Nitakufanya uwe na uzao mwinci zaidi, na nitakufanya mataifa, na wafalme watatoka kwako. 7 Nitamarisha agao langu kati yangu mimi na wewe na uzao wako baada yako, katika vizazi vyao vyote kwa agano la miele, nitakuwa Mungu kwako na kwa wazao wako baada yako. 8 Nitakupa wewe, na wazao wako baada yako, nchi ambayo ulikuwa unaishi, nchi yote ya Kanaani, kuwa miliki ya mielele, na nitakuwa Mungu wao.” 9 Kisha Mungu akamwambia Abraham, “nawe lazima ulishike agano langu, wewe pamoja na uzao wako baada yako kwa vizazi vyao. 10 Hili ndilo agano langu, ambalo utalishika, kati yangu na wewe na wazao wako baada yako: Kila mwanaume wa kwenu lazima atahiriwe. 11 Lazima mtatahiriwa katika nyama ya govi la ngozi ya mbele, na hii itakuwa ishara ya agano kati yangu mimi na ninyi. 12 Kila mwanaume wa kwenu aliye na umri wa siku nane lazima atahiriwe, katika vizazi ya watu wenu. Hii ni pamoja na yule azaliwaye katika nyumba yako na ye ye ambaye amenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni ye yote ambaye si mmoja wa wazao wako. 13 Mtu ambaye amezaliwa katika nyumba yako na yule aliye nunuliwa kwa fedha yako lazima atahiriwe. Hivyo agano langu litakuwa katika mwili wenu kuwa agano la miele. 14 Mwanaume ye yote asiye tahiriwa katika mwili govi la ngozi yake ya mbele atatengwa na watu wake. Amevunja agano langu.” 15 Mungu akamwambia Abraham, “kwa habari ya Sarai mkeo, usimuita tena Sarai. Badala yake jina lake litakuwa Sarai. 16 Nitambariki, na nitakupatia mtoto wa kiume kwake. Nitambariki, na atakuwa mama wa mataifa. Wafalme wa watu wa mataifa watapatikana kutokana na ye ye. 17 Kisha Abraham akainama uso wake hadi ardhini, na akacheka, akasema moyoni mwake, Je yawezekana mtoto azaliwe kwa mwanaume ambaye ana umri wa miaka miamoja? na Je Sarai, ambaye ana umri wa miaka tisini anawenza kuzaa mwana?” 18 Abraham akamwambia Mungu, “Lau Ishmaeli angeweza kuishi na je Sarai, ambaye ana umri wa miaka tisini anawenza kuzaa mwana?” 19 Mungu akasema, Hapana, Sarai mkeo kabla yako!” 19 Mungu akasema, Hapana, Sarai mkeo

atakuzaa mtoto wa kiume na utamwita jina lake Isaka. Nita imarisha agano langu na ye ye kama agano la miele mimi,” kwa kuwa alisema, “je ninaendelea kweli kuona, pamoja na uzao wake baada yake. 20 Na kwa habari ya Ishmaeli nimekusikia. Tazama, ninambariki, na nitamfanya kuwa na uzao na kumzidisha maradufu. Atakuwa baba wa viongozi kumi na mbili wa makabila, na nitamfanya kuwa taifa kuu. 21 Lakini agano langu nitalifanya imara na Isaka, ambaye Sarai atazaa kwako majira haya mwakani.” 22 Alipo kuwa amemaliza kuzungumza naye, Mungu akaondoka kwa Abraham. 23 Kisha Abraham akamtwaa Ishmaeli mwanawewe, na wote ambao walizaliwa katika nyumba yake, na wote ambao walinunuliwa kwa fedha yake, kila mwanaume mionganini mwa watu wa nyumba ya Abraham, walitahiriwa mwili wa magovu ya ngozi ya mbele katika siku iyo hiyo, kama Mungu aliyo kuwa amesema. 24 Abraham alikuwa na umri wa miaka tisini na tisa alipotahiriwa katika mwili wa govi la ngozi yake ya mbele. 25 Na Ishmaeli mwanawewe alikuwa na umri wa miaka kumi na tatu alipotahiriwa katika mwili wa govi la ngozi yake ya mbele. 26 Siku ile ile ambayo wote wawili Abraham na Ishmael mwanawewe walipotahiriwa, ndipo 27 wanaume wote wa nyumba yake walitahiriwa pia, hawa ni pamoja na wale waliozaliwa katika nyumba ile na wale walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni.

18 Yahwe alimtokea Abraham katika Mialoni ya Mamre, alipokuwa ameketi mlangoni pa hema wakati wa juu. 2 Akatazama juu na, tazama, akaona wanaume watatu wamesimama mbele yake. Alipo waona, alikimbia kupitia mlango wa hema kuwalaki na kuinama chini hadi ardhini. 3 Akasema, “Bwana, kama nimepata upendelea machoni pako, nakuomba usinipite na kuniacha mtumishi wako. 4 Naomba maji kidogo yaletwe, mnawe miguu yenu, na mijipumzishe chini ya mti. 5 Nami acha nilete chakula kidogo, ili kwamba mijiburudishe wenye. Ndipo baadae mwawenza kwenda zenu, kwa kuwa mmekuja kwa mtumishi wenu.” Nao wakasema, “Fanya kama uliyivo sera.” 6 yako na ye ye ambaye amenunuliwa kwa fedha kutoka Kisha Abraham akaenda upesi hemani kwa Sara, na kwa mgeni ye yote ambaye si mmoja wa wazao wako. 13 akasema, “Harakisha, chukua vipimo vitatu vya unga safi, uuukande, na fanya mkate.” 7 Kisha Abraham akakimbia nunuliwa kwa fedha yako lazima atahiriwe. Hivyo agano kundini, akachukua ndama wa ng’ombe aliye laini na mzuri, langu litakuwa katika mwili wenu kuwa agano la miele. na akampatia mtumishi na kwa haraka akamwandaa. 8 14 Mwanaume ye yote asiye tahiriwa katika mwili govi la ngozi yake ya mbele atatengwa na watu wake. Amevunja na akaweka chakula mbele yao, naye akasimama karibu agano langu.” 15 Mungu akamwambia Abraham, “kwa na nao chini ya mti wakati wanakula. 9 Wakamwambia, habari ya Sarai mkeo, usimuita tena Sarai. Badala yake “Mke wako Sarai yuko wapi?” akajibu. “pale hemani.” 10 jina lake litakuwa Sarai. 16 Nitambariki, na nitakupatia na akasema, “Hakika nitarejea kwako majira ya machipuko, mtoto wa kiume kwake. Nitambariki, na atakuwa mama na tazama Sarai mkeo atakuwa na mtoto wa kiume.” wa mataifa. Wafalme wa watu wa mataifa watapatikana na akaweka chakula mbele yao, naye akasimama karibu kutokana na ye ye. 17 Kisha Abraham akainama uso wake nyuma yake. 11 Abraham na Sarai walikuwa wazee, hadi ardhini, na akacheka, akasema moyoni mwake, Je umri wao ulikuwa umeendelea sana, na Sarai alikuwa amepita umri ambao mwanaume anawenza kuzaa watoto. 12 Kwa hiyo Sarai akajicheka mwenyewe, akijimeshesha wa miaka tisini anawenza kuzaa mwana?” 13 Yahwe akamwambia kabla yako!” 19 Mungu akasema, Hapana, Sarai mkeo Abraham, “Kwa nini Sarai amecheka na kusema, Je ni

kweli nitazaa mtoto, nikiwa mzee? 14 Je kuna jambo wenu, mlaale pale usiku na muoshe miguu yenu. Kisha lolote gumi sana kwa Yahwe? Itakuwa katika wakati muamke asubuhi na mapema muondo. Nao wakasema, nilioweka mimi majira ya machipuko, nitarejea kwako. "Hapana, usiku tutalala mjini." 3 Lakini akawasihi sana, Majira haya mwakani Sara atakuwa na mtoto wa kiume." 15 Kisha Sara akakataa na kusema, "sikucheka," kwa kuwa nyumba yake. Akaandaa chakula na kuoka mkate usiotiwa aliogopa. Yahwe akasema, "hapana ulicheka." 16 Kisha chachu, wakala. 4 Lakini kabla hawaja lala, wanaume wa wale wanaume walismama kuondoka na wakatazama mji, wa Sodoma, vijana kwa wazee wakaizunguka nyumba, chini kuelekea Sodoma. Abraham akafuatana nao kuona wanaume wote kutoka kila kona ya mji. 5 Wakamwita njia yao. 17 Lakini Yahwe akasema, Je ni mfiche Abraham Lutu, na kumwambia, "Wale wanaume walioingia kwako kile ninacho kusudia kufanya, 18 Ikiwa kwa hakika usiku wakowapi? watoe hapa nje waje kwetu, ili tuweze Abraham atakuwa mkuu na taifa lenye nguvu, na katika kulala nao." 6 Lutu akatoka nje na akafunga mlango. 7 yeeye mataifa yote ya dunia watabarikiwa? 19 Kwa Akasema, "Nawasihi, ndugu zangu, msitende uovu. 8 kuwa nimemchagua ili awaelekeze wanawe na nyumba Tazama, nina mabinti wawili ambaao hawajawahi kulala na yake baada yake waishike njia ya Yahwe, watende mwanameye yeyote. Nawaomba tafadhari niwalete kwenu, utakatifu na haki, ili kwamba Yahwe ampatie Abraham na muwafayie lolote muonalo kuwa jema machoni penu. yale aliyoyasema kwake." 20 Kisha Yahwe akasema, Msitende lolote kwa wanaume hawa, kwa kuwa wamekuja "Kwa sababu kilio cha Sodoma na Gomora ni kikuu, chini ya kivuli cha dari yangu." 9 Wakasema, "Ondoka na kwa kuwa dhambi yao ni kubwa, 21 sasa nitashuka hapa!" Wakasema pia, huyu alikuja kukaa hapa kama pale na kuona kilio kilicho nifikia dhidi yake, ikiwa kweli mgeni, na sasa amekuwa mwamuzi! Sasa tutakushugulilia wamefanya au hawakufanya, nitajua." 22 Kwa hiyo wale vibaya wewe kuliko wao." Wakamsonga sana huyo mtu, wanaume wakageuka toka pale, na kuelekea Sodoma, huyo Lutu, na wakakaribia kuvunja mlango. 10 Lakini lakini Abraham akabaki amesimama mbele ya Yahwe. wale wanaume wakamkamata Lutu na kumweka ndani 23 Kisha Abraham alikaribia na kusema, "Je utawafutilia na wakafunga mlango. 11 Kisha wale wageni wa Lutu mbali watakatifu pamoja na waovu? 24 Huenda wakawepo wakawapiga kwa upofu wale wanaume waliokuwa nje wenye haki hamsini katika mji. Je utawakatilia mbali na ya nyumba, vijana na wazee kwa pamoja, kiasi kwamba usiuache mji kwa ajili ya hao watakatifu hamsini walioko wakachoka wakati wakiutafuta mlango. 12 Basi wale watu hapo? 25 Hasha usifanye hivyo, kuwauwa watakatifu wakamwambia Lutu, Je una mtu mwingine yeyote hapa? pamoja na waovu, ili kwamba watakatifu watendewe sawa wakwe zako, wanaume wale wanaume waliokuwa nje na waovu. Hasha! Je muhukumu wa ulimwengu wote katika huu mji, ukawatoe hapa. 13 Kwa kuwa tunakaribia hatatenda haki?" 26 Yahwe akasema, "Katika Sodoma kuiangamiza sehemu hii, kwa sababu mashitaka dhidi nikipata watakatifu hamsini kwenye mji, nita uacha mji yake mbele ya Yahwe yamezidi kiasi kwamba ametutuma wote kwa ajili ya hao." 27 Abraham akajibu na kusema, kuiangamiza." 14 Lutu akatoka na akazungumza na "Tazama, Nimeshika kusema na Bwana wangu, hata wakwe zake, wanaume ambaao walikuwa wamewaposa kama mimi ni mavumbi na maji! 28 Itakuwaje ikiwa binti zake, akawambia, "Ondokeni upesi mahali hapa, kwa kuna watano pungufu katika idadi ya hao watakatifu kuwa Yahwe anakaribia kuiangamiza mji." Lakini kwa hamsini? Je utaangamiza mji wote kwa upungufu wa hao wakwe zake alionekana kuwa anawatania. 15 Alfajiri, watano?" Akasema, "Sitaangamiza, ikiwa nitapata watu malaika wakamsihii Lutu, wakisema, ondoka, mtwae arobaini na watano pale." 29 Akaongea naye tena, na mkeo na binti zako wawili ambaao wako hapa, ili kwamba kusema, "Itakuwaje ikiwa arobaini watapatikana pale?" usipotelee katika adhabu ya mji huu." 16 Lakini akakawia-Akajibu, "Sitaafanya kwa ajili ya hao arobaini." 30 Akasema, kawia. Kwa hiyo watu wale wakamshika mkono wake, na Tafadhalii usikasirike, Bwana, nikiongea. Pengine thelathini mkono wa mkewe, na mikono ya binti zake wawili, kwa watapatikana pale." Akajibu, "Sitaafanya, ikiwa nitapata thelathini pale." 31 Akasema, Tazama, Nimeshika kusema rje ya mji. 17 Wakisha kuwatoa nje mmoja wa wale watu na Bwana wangu! Pengine ishirini watapatikana pale." akasema, "jiponye nafsi yako! usitazame nyuma, au usikae Akajibu, "Sitaharibu kwa ajili ya hao ishirini." 32 Akasema, mahali popote kwenye hili bonde. Toroka uende milimani "Tafadhalii usikasirike, Bwana, na nitasema jambo hili kwa mara ya mwisho. Huenda kumi wakaonekana kule." Na "Hapana, tafadhalii bwana zangu! 19 Mtumishi wenu akasema, sitaangamiza kwa ajili ya hao kumi." 33 Yahwe amepata kibali machoni pako, na umenionesha wema akaendelea na njia yake mara tu baada ya kumaliza ulio mkuu kwa kuokoa maisha yangu, lakinii sitawenza kuongea na Abraham, na Abraham akarudi nyumbani.

19 Malaika wawili wakaja Sodoma jioni, wakati ambaao Lutu alikuwa amekaa langoni mwa Sodoma. Lutu akawaona, akainuka kuwalaki, na akainama uso wake chini ardhini. 2 Akasema, Tafadhari Bwana zangu, nawasihi mgeuke mwende kwenye nyumba ya mtumishi

wenu, mlale pale usiku na muoshe miguu yenu. Kisha lolote gumi sana kwa Yahwe? Itakuwa katika wakati muamke asubuhi na mapema muondo." Nao wakasema, nilioweka mimi majira ya machipuko, nitarejea kwako. "Hapana, usiku tutalala mjini." 3 Lakini akawasihi sana, Majira haya mwakani Sara atakuwa na mtoto wa kiume." 15 Kisha Sara akakataa na kusema, "sikucheka," kwa kuwa nyumba yake. Akaandaa chakula na kuoka mkate usiotiwa aliogopa. Yahwe akasema, "hapana ulicheka." 16 Kisha chachu, wakala. 4 Lakini kabla hawaja lala, wanaume wa wale wanaume walismama kuondoka na wakatazama mji, wa Sodoma, vijana kwa wazee wakaizunguka nyumba, chini kuelekea Sodoma. Abraham akafuatana nao kuona wanaume wote kutoka kila kona ya mji. 5 Wakamwita njia yao. 17 Lakini Yahwe akasema, Je ni mfiche Abraham Lutu, na kumwambia, "Wale wanaume walioingia kwako kile ninacho kusudia kufanya, 18 Ikiwa kwa hakika usiku wakowapi? watoe hapa nje waje kwetu, ili tuweze Abraham atakuwa mkuu na taifa lenye nguvu, na katika kulala nao." 6 Lutu akatoka nje na akafunga mlango. 7 yeeye mataifa yote ya dunia watabarikiwa? 19 Kwa Akasema, "Nawasihi, ndugu zangu, msitende uovu. 8 kuwa nimemchagua ili awaelekeze wanawe na nyumba Tazama, nina mabinti wawili ambaao hawajawahi kulala na yake baada yake waishike njia ya Yahwe, watende mwanameye yeyote. Nawaomba tafadhari niwalete kwenu, utakatifu na haki, ili kwamba Yahwe ampatie Abraham na muwafayie lolote muonalo kuwa jema machoni penu. yale aliyoyasema kwake." 20 Kisha Yahwe akasema, Msitende lolote kwa wanaume hawa, kwa kuwa wamekuja "Kwa sababu kilio cha Sodoma na Gomora ni kikuu, chini ya kivuli cha dari yangu." 9 Wakasema, "Ondoka na kwa kuwa dhambi yao ni kubwa, 21 sasa nitashuka hapa!" Wakasema pia, huyu alikuja kukaa hapa kama pale na kuona kilio kilicho nifikia dhidi yake, ikiwa kweli mgeni, na sasa amekuwa mwamuzi! Sasa tutakushugulilia wamefanya au hawakufanya, nitajua." 22 Kwa hiyo wale vibaya wewe kuliko wao." Wakamsonga sana huyo mtu, wanaume wakageuka toka pale, na kuelekea Sodoma, huyo Lutu, na wakakaribia kuvunja mlango. 10 Lakini lakini Abraham akabaki amesimama mbele ya Yahwe. wale wanaume wakamkamata Lutu na kumweka ndani 23 Kisha Abraham alikaribia na kusema, "Je utawafutilia na wakafunga mlango. 11 Kisha wale wageni wa Lutu mbali watakatifu pamoja na waovu? 24 Huenda wakawepo wakawapiga kwa upofu wale wanaume waliokuwa nje wenye haki hamsini katika mji. Je utawakatilia mbali na ya nyumba, vijana na wazee kwa pamoja, kiasi kwamba usiuache mji kwa ajili ya hao watakatifu hamsini walioko wakachoka wakati wakiutafuta mlango. 12 Basi wale watu hapo? 25 Hasha usifanye hivyo, kuwauwa watakatifu wakamwambia Lutu, Je una mtu mwingine yeyote hapa? pamoja na waovu, ili kwamba watakatifu watendewe sawa wakwe zako, wanaume wale wanaume waliokuwa nje na waovu. Hasha! Je muhukumu wa ulimwengu wote katika huu mji, ukawatoe hapa. 13 Kwa kuwa tunakaribia hatatenda haki?" 26 Yahwe akasema, "Katika Sodoma kuiangamiza sehemu hii, kwa sababu mashitaka dhidi nikipata watakatifu hamsini kwenye mji, nita uacha mji yake mbele ya Yahwe yamezidi kiasi kwamba ametutuma wote kwa ajili ya hao." 27 Abraham akajibu na kusema, kuiangamiza." 14 Lutu akatoka na akazungumza na "Tazama, Nimeshika kusema na Bwana wangu, hata wakwe zake, wanaume ambaao walikuwa wamewaposa kama mimi ni mavumbi na maji! 28 Itakuwaje ikiwa binti zake, akawambia, "Ondokeni upesi mahali hapa, kwa kuna watano pungufu katika idadi ya hao watakatifu kuwa Yahwe anakaribia kuiangamiza mji." Lakini kwa hamsini? Je utaangamiza mji wote kwa upungufu wa hao wakwe zake alionekana kuwa anawatania. 15 Alfajiri, watano?" Akasema, "Sitaangamiza, ikiwa nitapata watu malaika wakamsihii Lutu, wakisema, ondoka, mtwae arobaini na watano pale." 29 Akaongea naye tena, na mkeo na binti zako wawili ambaao wako hapa, ili kwamba kusema, "Itakuwaje ikiwa arobaini watapatikana pale?" usipotelee katika adhabu ya mji huu." 16 Lakini akakawia-Akajibu, "Sitaafanya kwa ajili ya hao arobaini." 30 Akasema, kawia. Kwa hiyo watu wale wakamshika mkono wake, na Tafadhalii usikasirike, Bwana, nikiongea. Pengine thelathini mkono wa mkewe, na mikono ya binti zake wawili, kwa watapatikana pale." Akajibu, "Sitaafanya, ikiwa nitapata thelathini pale." 31 Akasema, Tazama, Nimeshika kusema rje ya mji. 17 Wakisha kuwatoa nje mmoja wa wale watu na Bwana wangu! Pengine ishirini watapatikana pale." akasema, "jiponye nafsi yako! usitazame nyuma, au usikae Akajibu, "Sitaharibu kwa ajili ya hao ishirini." 32 Akasema, mahali popote kwenye hili bonde. Toroka uende milimani "Tafadhalii usikasirike, Bwana, na nitasema jambo hili kwa mara ya mwisho. Huenda kumi wakaonekana kule." Na "Hapana, tafadhalii bwana zangu! 19 Mtumishi wenu akasema, sitaangamiza kwa ajili ya hao kumi." 33 Yahwe amepata kibali machoni pako, na umenionesha wema akaendelea na njia yake mara tu baada ya kumaliza ulio mkuu kwa kuokoa maisha yangu, lakinii sitawenza kuongea na Abraham, na Abraham akarudi nyumbani.

uende pale, kwa kuwa sitafanya chochote mpaka ufile "kwa pale." kwa hiyo mji ule ukaitwa Soari. **23** Jua lilikuwa pia nilikuzuua usitende dhambi dhidi yangu mimi. Ndiyo limekwisha chomoza juu ya nchi wakati Lutu alipofika maana sikuruhusu umshike. **7** Kwa hiyo, mrudishe huyo Soari. **24** Kisha Yahwe akanyesha juu ya Sodoma na Gomora kiberiti na moto toka kwa Yahwe mbinguni. **25** Lakini usipo mrudisha, ujuwe kwamba wewe pamoja Akaharibu miji ile, na bonde lote, na vyote vilivymo katika mji, na mimea iliyo chipua juu ya ardhi. **26** Lakini mke wa Lutu aliye kuwa nyuma yake, akatazama nyuma, na akawa nguzo ya chumvi. **27** Abraham akaamuka asubuhi na mapema akaenda mahali alipokuwa amesimama mbele kwa jinsi gani nimekutenda dhambi kwamba umeniletea Gomora na kuelekea katika nchi yote bondeni. Akaona na tazama, moshi ulikuwauki ukienda juu kutoka chini kama moshi wa tanuru. **29** Wakati Mungu alipoharibu miji ya kutoka Soari na kwenda kuishi katika milima akiwa pamoja Kwa hiyo akaishi pangoni, ye ye na binti zake wawili. **31** Yule wa kwanza akamwambia yule mdogo, "Baba ya baba yangu na kusafiri kutoka mahali kwenda mahali yetu ni mzee, na hakuna mwanaume mahali popote wa kulala na sisi kulingana na desturi ya dunia yote. **32** Siku iliyofuata yule wa kwanza akamwambia mdogowake, "Sikiliza, usiku wa jana nillilala na baba yangu. Na tumnyweshe mvinyo usiku wa leo pia, na uingie ukalale naye. Ili kwamba tuendeleze uzao wa baba yetu." **33** Kwa hiyo wakamnywesha baba yako mvinyo usiku ule. Kisha yule hakujuu ni wakati gani alikuja kulala, wala wakati alipo amka. **34** Siku iliyofuata yule wa kwanza akamwambia mdogowake, "Sikiliza, usiku wa jana nillilala na baba yangu. Na tumnyweshe mvinyo usiku wa leo pia, na uingie ukalale naye. Ili kwamba tuendeleze uzao wa baba yetu." **35** Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo usiku ule pia, na yule mdogo akaenda na akalala naye. Baba yake hakujuu ni wakati gani alilala, wala wakati alipoamka. **36** Basi hao binti wote wawili wa Lutu wakapata mimba kwa baba yao. **37** Wa kwanza akazaa mwana wa kiume, na akamwita jina lake Moabu. Akawa ndiye baba wa wamoabu hata leo. **38** Nayule mdogo naye akazaa mwana wa kiume, na akamwita Benami. Huyu ndiye baba wa watu wa Waamoni hata leo.

20 Abraham akasafiri kutoka pale hadi nchi ya Negebu, na akakaa kati ya Kadeshi na Shuri. Akawa mgeni akiishi Gerari. **2** Abraham akasema kususu mkewe Sara, "ni dada yangu." Kwa hiyo Abimeleki mfalme wa Gerari akatuma watu wake kumchukua Sara. **3** Lakini Mungu akamtokea Abimeleki usiku katika ndoto, akamwambia, "Tazama, wewe ni mfu kutokana na mwanamke uliye mchukua, kwa kuwa ni mke wa mtu." **4** Basi Abimeleki alikuwa bado hajamkaribia hivyo akasema, "Bwana, Je utaua hata taifa lenye haki? **5** Je si ye ye mwenyewe aliye niambia, 'Sara ni dada yangu?' Hata Sara mwenyewe alisema, 'ni kaka yangu.' Nimefanya hili katika uadilifu wa moyo wangu na katika mikono isiyo na hatia." **6** Kisha Mungu akasema naye katika ndoto, "Kweli, ninajua pia kwamba umefanya hili katika uadilifu wa moyo wako, na pale." kwa hiyo mji ule ukaitwa Soari. **23** Jua lilikuwa pia nilikuzuua usitende dhambi dhidi yangu mimi. Ndiyo limekwisha chomoza juu ya nchi wakati Lutu alipofika maana sikuruhusu umshike. **7** Kwa hiyo, mrudishe huyo Soari. **24** Kisha Yahwe akanyesha juu ya Sodoma na Gomora kiberiti na moto toka kwa Yahwe mbinguni. **25** Lakini usipo mrudisha, ujuwe kwamba wewe pamoja Akaharibu miji ile, na bonde lote, na vyote vilivymo katika mji, na mimea iliyo chipua juu ya ardhi. **26** Lakini mke wa Lutu aliye kuwa nyuma yake, akatazama nyuma, na akawa nguzo ya chumvi. **27** Abraham akaamuka asubuhi na mapema akaenda mahali alipokuwa amesimama mbele kwa jinsi gani nimekutenda dhambi kwamba umeniletea Gomora na kuelekea katika nchi yote bondeni. Akaona na tazama, moshi ulikuwauki ukienda juu kutoka chini kama moshi wa tanuru. **29** Wakati Mungu alipoharibu miji ya kutoka Soari na kwenda kuishi katika milima akiwa pamoja Kwa hiyo akaishi pangoni, ye ye na binti zake wawili. **31** Yule wa kwanza akamwambia yule mdogo, "Baba ya baba yangu na kusafiri kutoka mahali kwenda mahali yetu ni mzee, na hakuna mwanaume mahali popote wa kulala na sisi kulingana na desturi ya dunia yote. **32** Siku iliyofuata yule wa kwanza akamwambia mdogowake, "Sikiliza, usiku wa jana nillilala na baba yangu. Na tumnyweshe mvinyo usiku wa leo pia, na uingie ukalale naye. Ili kwamba tuendeleze uzao wa baba yetu." **33** Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo usiku ule pia, na yule mdogo akaenda na akalala naye. Baba yake hakujuu ni wakati gani alilala, wala wakati alipoamka. **36** Basi hao binti wote wawili wa Lutu wakapata mimba kwa baba yao. **37** Wa kwanza akazaa mwana wa kiume, na akamwita jina lake Moabu. Akawa ndiye baba wa wamoabu hata leo. **38** Nayule mdogo naye akazaa mwana wa kiume, na akamwita Benami. Huyu ndiye baba wa watu wa Waamoni hata leo.

21 Yahwe akamsikiliza Sara kwa umakini kama alivyuo kuwa amemwambia, Yahwe akamfanya Sara kama alivyuo kuwa amemwahidi. **2** Sara akachukua mimba na akamzalia Abraham mtoto wa kiume katika uzee wake, katika muda ule ule amba Mungu alikuwa amemwambia. **3** Abraham akamwita jina mwanawе, ambaye alizaliwa kwake, na Sara, Isaka. **4** Abraham akamtahiri mwanawе Isaka alipofikiha siku nane, kama vile Mungu alivyokuwa amemwagiza. **5** Abraham alikuwa na umri wa miaka mia moja wakati mwanawе Isaka anazaliwa kwake. **6** Sara akasema, "Mungu amenifanya nicheke; kila mtu atakaye sikia atache ka pamoja na nami." **7** Pia akasema, "Nani angesema kwa Abraham kwamba Sara atalea mtoto, na sasa kweli nimenzalia mtoto wakiime katika uzee wake!" **8** Mtoto akakua na akaachishwa kunyonya, na Abraham akafanya sherehe kubwa katika siku ambayo Isaka

aliachishwa. **9** Sara akamwona mwana wa Hajiri Mmisri, ambaye alikuwa amezaliwa kwa Abraham, akidhiahiki. **10** Kwa hiyo akamwambia Abraham, "Mfukuze huyu mwanamke huyu mtumwa pamoja na mtoto wake: kwa kuwa mtoto huyu wa mwanamke mtumwa hawesi kuwa mrithi pamoja na mwanangu Isaka." **11** Jambo hili likamuhanunisa sana Abraham kwa sababu ya mwanawewe. **12** Lakini Mungu akamwambia Abraham, "Usihuzunike kwa sababu ya kijana huyu, na kwa sababu ya mwanamke huyu mtumwa wako. Sikiliza maneno asemayo Sara juu ya jambo hili, kwa sababu itakuwa kupitia Isaka kwamba uzao wako utaitwa. **13** Nitamfanya pia mtoto wa mjakazi kuwa taifa, kwa sababu ni uzao wako." **14** Abraham akaamka asubuhi na mapema, akachukua mkate na kiriba cha maji, akampatia Hajiri, akiweka juu ya bega lake. Akamtoa kijana akampatia Hajiri na akaondoo. Hajiri akaondoka akapotea katika jangwa la Beerisheba. **15** Maji yalipokwisha kwenye kiriba akamtelekeza kijana katika moja ya vichaka. **16** Kisha akaondoka, na akakaa umbali kidogo na yule kijana, umbali kama wa kutupa mshale, kwa vile alisema, "Na nisizame kifo cha mtoto." Alipokuwa amekaa kumkabilii, akapaza sauti yake akalia. **17** Mungu akasikia kilio cha kijana, na malaika wa Mungu akamwita Hajiri kutoka mbinguni, akamwambia, "Nini kinakusumba? Usiogope, kwa kuwa Mungu amesikia kilio cha kijana mahali alipo. **18** Inuka msimamishe mtoto, na umtie moyo; kwa kuwa nitamfanya kuwa taifa kubwa." **19** Kisha Mungu akayafuna macho ya Hajiri, natazama akaona kisima cha maji. Akaenda akajaza kiriba maji, na akampatia kijana akanywa. **20** Mungu akawa pamoja na kijana, na akakua. Akaishi jangwani akawa mwindaji. **21** Akaishi katka jangwa la Parani, na mama yake akampatia mke kutoka Misri. **22** Ikawa kwamba katika wakati ule Abimeleki na Fikoli kamanda wa jeshi lake akamwambia Abraham, akisema, "Mungu yuko pamoja na wewe katika yote uyatendayo. **23** Sasa niapie kwa Mungu kwamba hutaniifanya baya, wala mwanangu, wala uzao wangu. Onesha kwangu na kwa nchi ambayo umekuwa ukiaa agano lile lile la uaminifu ambalo nimekuonesha wewe." **24** Abraham akasema, "Nina apa." **25** Abraham pia akamlalamikia Abimeleki kuhusu kisima cha maji ambacho watumishi wa Abimeleki wamekinyang'anya. **26** Abimeleki akasema, "Sijui ni nani amefanya jambo hili. Hukuniambia mapema; na sijalisikia ila leo hii." **27** Kwa hiyo Abraham akachukua kondoo na ng'ombe maksai akampatia Abimeleki, na wawili hawa wakafanya agano. **28** Kisha Abraham akatenga wanakondoo wa kike saba pekeyao. **29** Abimeleki akamwambia Abraham, "Nini maana ya hawa wanakondoo wa kike saba ambao umewatenga pekeyao?" **30** Akajibu, "Hawa wanakondoo wa kike saba utawapoeka kutoka mkonono mwangu, ili kwamba uwe ushahidi kwangu, kuwa nichimba kisima hiki." **31** Kwa hiyo akaita mahali pale Beerisheba, kwa sababu mahali pale wote wawili wali apa kiapo. **32** Walifanya agano hapo Bersheba, kisha Abimeleki na Fikoli, amiri wa jeshi, wakarudi katika nchi ya Wafilisti. **33** Abraham akapanda mti wa mkwaju katika Beerisheba. Na pale akamwabudu Yahwe, Mungu wa milele. **34** Abraham akasalia kuwa mgeni katika nchi ya Wafilisti kwa siku nyingi.

22 Ikawa kwamba baada ya mambo hayo Mungu akampima Abraham. Akamwambia, "Abraham!" Abraham akasema, "Mimi hapa." **2** Kisha Mungu akasema, "Mchukue mwanaao, mwanaao wa pekee, umpedaye, Isaka, na uende katika nchi ya Moria. Mtoe kama sadaka ya kuteketezwa mahali pale juu ya moja ya milima hiyo, ambayo nitakwambia." **3** Kwa hiyo Abraham akaamka asubuhi na mapema, akatandika punda wake, akawachukuwa vijana wake wawili, pamoja na Isaka mwanawewe. Akakata kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, kisha akapanga safari kwenda mahali ambapo Mungu alimwambia. **4** Siku ya tatu Abraham akatazama juu na akaona mahali pakiwa mbali. **5** Abraham akawambia vijana wake, "kaeni hapa pamoja na punda, mimi pamoja na Isaka tutakwenda pale. Tutaabudu na kisha tutarudi hapa penu." **6** Ndipo Abraham akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa akaziweka juu ya Isaka mwanawewe. Mkononi mwake akachukua moto na kisu; na wote wawili wakaondoka pamoja. **7** Isaka akazungumza na Abraham baba yake akisema, "Baba yangu," naye akasema, "Ndiyo mwanangu." Akasema, "Tazama huu ni moto na kuni, lakini yuko wapi mwanakondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa?" **8** Abraham akasema, "Mungu mwenyewe atatupatia mwanakondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, mwanangu." Kwa hiyo wakaendelea, wote wawili pamoja. **9** Walipofika mahali ambapo Mungu alikuwa amemwambia, Abraham akajenga madhabahu pale na akaweka kuni juu yake. Kisha akamfunga Isaka mwanawewe, na akamlaza juu ya madhabahu, juu ya zile kuni. **10** Abraham akanyoosha mkono wake akachukua kisu ili kumuua mwanawewe. **11** Ndipo malaika wa Yahwe akamwita kutoka mbinguni na kusema, "Abraham, Abraham!" naye akasema, "Mimi hapa." **12** Akasema, "usinyooshe mkono wako juu ya kijana, wala usifanye jambo lolote kumdhuru, kwa kuwa sasa najua unamcha Mungu, kwa kuona kuwa hukumzuilia mwanaao, mwanaao wa pekee, kwa ajili yangu." **13** Abraham akatazama juu na tazama, nyuma yake kulikuwa na kondoo mume amenaswa pembe zake kichakani. Abraham akaenda akamchukua kondoo na akamtoa kama sadaka ya kuteketezwa badala ya mwanawewe. **14** Kwa hiyo Abraham akapaita mahali pale, Yahwe atatoa, "na panaitwa hivyo hata leo. "Juu ya mlima wa Yahwe itatolewa." **15** Malaika wa Yahwe akamwita Abraham kwa mara ya pili kutoka mbinguni **16** na kusema - Hiki ni kiapo cha Yahwe, "Kwa ajili ya nafsi yangu nimeapa kwamba kwa kuwa umefanya jambo hili, na hukunizuilia mwanaao, mwanaao wa pekee, **17** hakika nitakubariki na nitakuzidishia uzao wako kama nyota za angani, na kama mchanga ulioko kwenye ufukwe wa bahari; na uzao wakowatamiliki lango la adui zao. **18** Kupitia uzao wako

mataifa yote ya dunia watabarikiwa, kwa sababu umetii sauti yangu." 19 Kwa hiyo Abraham akarejea kwa vijana wake, na wakaondoka wakaenda pamoja Beerisheba, hivyo akakaa Beerisheba. 20 Ikawa kwamba baada ya mambo haya ambayo Abraham aliambiwa, "Milka amemzalia pia watoto, ndugu yako Nahori." 21 Hawa walikuwa ni Usi mzaliba wa kwanza, Busi ndugu yake, Kemueli aliye mzaa Aramu, 22 Kesedi, Hazo, Pildashi, Yidlafu, na Bethueli. 23 Bethuel akamzaa Rebeka. Hawa walikuwa ni wale watoto wanane ambaa Milka alizaa kwa Nahori, ndugu yake na Abraham. 24 Suria wake, ambaye aliitwa Reuma, pia akamzaa Teba, Gahamu, Tahashi, na Maaka.

23 Sara akaishi mika mia moja na ishirini na saba. Hii ndio ilikuwa ni miaka ya maisha ya Sara. 2 Sara akafa katika Kiriathi Arba, ambayo ni Hebron, katika nchi ya Kanaani. Abraham akaomboleza na kumlilia Sara. 3 Kisha Abraham akainuka na kutoka kwa mkewe aliye kufa, akanena na watoto wa kiume wa Hethi, akisema, 4 "Mimi ni mgeni kati yenu. Tafadhari nipatieni mahali pa kuzikia mionganoni mwetu, ili kwamba niweze kuzika wafu wangu." 5 Wana wa Hethi wakamjibu Abraham, wakasema, 6 "Tusikilize, bwana wangu. Wewe ni mwana wa Mungu mionganoni mwetu. Zika wafu wako katika makaburi yetu utakayochagua. Hakuna mionganoni mwetu atakaye kuzuilia kaburi lake, kwa ajili ya kuzikia wafu wako." 7 Abraham akainuka na kusujudu chini kwa watu wa nchi ile, kwa wana wa Hethi. 8 Akawaambia, akisema, "Ikiwa mmekubali mimi kuzika wafu wangu, ndipo nisikilizeni, msihini Efroni mwana wa Sohari kwa ajili yangu. 9 Mwambieni aniuze pango la Makpela, ambalo analimiliki, ambalo liko mwishoni mwa shamba lake. Kwa bei kamili aniuze waziwazi mbele ya watu kama miliki ya kuzikia." 10 Efroni alikuwa ameketi mionganoni mwa wana wa Hethi, hivyo Efroni Mhiti akamjibu Abraham alipowasikia wana wa Hethi, wote ambaa walikuwa wamekuja langoni mwa mji wake, akisema, 11 "Hapana, bwana wangu, nisikilize. Ninakupatia shamba na pango ambalo limo ndani yake. Ninakupatia mbele ya wana wa watu wangu. Ninakupatia uziwe wafu wako." 12 Kisha Abraham akasujudu chini mbele ya watu wa nchi ile. 13 Akawambia Efroni watu wa nchi ile wakisikiliza, akasema, ikiwa uko radhi, tafadhari nisikilize. Nitalipia shamba. Chukua fedha kwangu, na nitazika wafu wangu pale." 14 Efroni akamjibu Abraham, akisema, 15 "Tafadhari bwana wangu, nisikilize. Kipande cha ardhii kinathamani ya shekeli mia nne za fedha, na hiyo ni kitu gani kati yangu mimi na wewe? wazike wafu wako." 16 Abraham akamsikiliza Efroni na akampimia Efroni kiwango cha fedha alizosema mbele ya wana wa Helthi wakisikiliza, shekeli mia nne za fedha, kwa mujibu wa viwango vya vipimo vya kibashara. 17 Kwa hiyo shamba la Efroni, liliokuwa katika Makpela, mbele ya Mamre, shamba pamoja na pango liliokuwamo ndani yake na miti yote

iliyokuwamo ndani ya shamba na iliyokuwa mpakani ya wana wa Hethi, na mbele ya wote waliokuja malangoni pa mji wake. 19 Baada ya haya, Abraham akamzika Sara mkewe katika pango la shamba la Makpela, lili mbele ya Mamre, ambayo ni Hebron, katika nchi ya Kanaani. 20 Kwa hiyo shamba pamoja na pango likatolewa na wana wa Hethi kwa Abraham kama milki na eneo la kuzikia.

24 Basi Abraham alikuwa mzee sana na Yahwe akawa amembiriki katika mambo yote. 2 Abraham akawambia mtumwa wake, ambaye alikuwa mkubwa kuliko wote wa nyumbani mwake na mkuu wa vyote alivyo kuwa navyo."Weka mkono wako chini ya paja langu 3 na nitakufanya uape kwa Yahwe, Mungu wa Mbingu na nchi, kwamba hutampatia mwanangu mke kutoka kwa mabinti wa Wakanaani, mionganoni mwao wale nikaao kati yao. 4 Lakini utakwendwa kwenye nchi yangu, na kwa ndugu zangu, na kumtafutia mwanangu Isaka mke." 5 Yule mtumwa wake akawambia, "Itakuwaje ikiwa mwanamke hatakuwa tarayi kufuatana nami hadi katika nchi hii? Je nitamrudisha mwanao katika nchi ambayo ultoka?" 6 Abraham akawambia, "Hakikisha kwamba hutamrudisha mwanangu kule! 7 Yahwe, Mungu wa mbingu, ambaye alinitoa mimi kutoka katika nyumba ya baba yangu na kutoka katika nchi ya ndugu zangu, na ambaye aliniahidia kwa kiapo maalumu akisema, 'Nitawapa uzao wako nchi hii,' atatuma malaika wake mbele yako, na utapata mke kwa ajili ya mwanangu kutoka huko. 8 Lakini ikiwa mwanamke hatakuwa tarayi, ndipo utakuwa huru katika hiki kiapo changu. Cha muhimu tu ni kwamba usije ukamrudisha mwanangu huko." 9 Kwa hiyo mtumwa akaweka mkono wake jini ya paja la Abraham bwana wake, na akaapa kuhusiana na jambo hili. 10 Mtumwa akachukua ngamia kumi wa bwana wake na akaondoka. Akachukua pia aina zote za zawadi kutoka kwa bwana wake. Akaondoka na kwenda katika mkoa wa Aramu Naharaimu, mji wa Nahori. 11 Akawapigisha magoti ngamia nje ya mji karibu na kisima cha maji. Ilikuwa jioni wakati ambaa wanawake huenda kuchota maji. 12 Kisha akasema, "Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, anijalie kufanikiwa leo na aoneshe agano la uaminifu kwa bwana wangu Abraham. 13 Tazama, nimesimama hapa karibu na chemchemi ya maji na binti za watu wa mji wanakuja kuteka maji. 14 Na itokee hivi kwamba. Nikimwambia msichana, tafadhari tua mtungi wako ili niweze kunywa maji,' na akiniambia, 'Kunywa, na kwamba nitawanywesha ngamia wako pia,' huyu ndiye awe ambaye umemchagulia mtumwa wako Isaka. Kwa njia hii nitajua kuwa umeonesha agano la uaminifu kwa bwana wangu." 15 Ikawa kwamba hata kabla hajamaliza kuzungumza, tazama, Rebeka akaja akiwa na mtungi wake wa maji begani mwake. Rebeka alizaliwa na Bethueli mwana wa Milka, mke wa Nahori, ndugu yake na Abraham. 16 Msichana huyu alikuwa mzuri na alikuwa bikira. Hapana mwanaume aliye kuwa amekwisha lala

naye. Akashuka kisimani na kuujaza mtungi wake, na Wakanaani, ambao kwao nimefanya makazi. **38** Badala kupanda juu. **17** Kisha mtumwa yule akakimbia kumlaki yake, lazima uende kwa familia ya baba yangu, na kwa yule msichana, na kusema, "Tafadhari niipatie maji kidogo ndugu zangu, na kupata mke kwa ajili ya mwanangu." ya kunywa kutoka katika mtungi wako." **18** Akasema, **39** Nikamwambia bwana wangu, pengine mwanamke "kunywa tafadhari bwana wangu," na kwa haraka akatua huyo asikubali kufuatana nami.' **40** Lakini akaniambia, mtungi wake juu ya mkono wake, na akampatia maji Yahwe, ambaye ninakwenda mbele yake, atatuma malaika ya kunywa. **19** Alipokuwa amemaliza kumpatia maji, wake pamoja nawe na atakufanikisha njia yako, kwamba akasema, "Nitachota maji kwa ajili ya ngamia wako pia, utapata mke kwa ajili ya mwangu kutoka mionganoni mwa mpaka watakapomaliza kunywa." **20** Hivyo akaharakisha ndugu zangu na kutoka katika ukoo wa baba yangu. **41** akamwaga maji yaliyokuwa mtungini kwenye chombo cha Lakini utakuwa huru katika kiapo changu ikiwa utafika kunywshea mifugo, kisha akakimbia tena kisimani kuchota kwa ndugu zangu na wasikuruhusu kuja naye. Ndipo maji, na kuwanywesha ngamia wake wote. **21** Yule mtu akamtazama msichana akiwa kimya kuona kama Yahwe kisimani, na nikasema, 'O Yahwe, Mungu wa bwana wangu amefanikisha njia yake au la. **22** Ngamia walipomaliza Abraham, tafadhari, ikiwa kweli umekusudia kuifanya kunywa maji, yule mtu akaleta pete ya pua ya dhahabu safari yangu kuwa yenye kufanikiwa - **43** tazama niko hapa yenye uzito wa nusu shekeli, na bangili mbili za dhahabu nimesimama karibu na kisima cha maji - na iwe kwamba kwa ajili ya mikono yake zenye uzito wa shekeli kumi, **23** binti ajaye kuchota maji, nitakaye mwambia, "Tafadhari unipatie maji kidoka kutoka kwenye mtungi wako ninywe." Je kuna nafasi nyumbani mwa baba yako kwa ajili yetu mwanamke atakaye niabia, **44** "Kunywa, na nitakuchotea kupumzika usiku?" **24** Akamwambia, "Mimi ni binti wa pia maji kwa ajili ya ngamia wako" - na awe ndiye ambaye Bethueli mwana wa Milka, ambaye alimzaa kwa Nahori." **25** Akasema pia, "Tunayo malisho tele na chakula, na **45** Ikawa hata kabla sjamaliza kuzungumza moyoni iko nafasi kwa ajili yako kulala usiku." **26** Kisha yume mwangu, Tazama, Rebeka akaja na mtungi wake juu ya mtu akainama chini na kumwabudu Yahwe. **27** Akasema, bega lake akashuka chini kisimani akachota maji. Hivyo "Abarikiwe Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, nikamwambia, "Tafadhari niipatie maji ninywe." **46** Ndipo ambaye hakuacha agano lake la uaminifu na kweli yake kwa haraka alipoushusha mtungi wake begani mwake mbele ya bwana wangu. Kwa vile Yahwe ameniongoza na akasema, 'Kunywa, na pia nitawapatia maji ngamia moja kwa moja kwenye nyumba ya ndugu zake bwana wak.' Kwa hiyo nikanywa, na akawanywesha ngamia wangu." **28** Kisha yule msichana akakimbia na kwenda pia. **47** Nikamuuliza na kusema, 'Wewe ni binti wa nani?' kuwaeleza watu wa nyumba ya mama yake juu ya mambo Akasema, 'Binti wa Bethueli, Mwana wa Nahori, ambaye yote haya. **29** Na sasa Rebeka alikuwa na kaka yake, jina Milka alizaa kwake.' Kisha nikamwekea pete puanı mwake lake aliitwa Labani. Labani akakimbia kwa yule mtu aliye pamoa na bangili mikononi mwake. **48** Kisha nikainama kuwa nje barabarani karibu na kisima. **30** Akisha kuona chini nikamwabudu Yahwe, na kumbariki Yahwe, Mungu hereni ya puanı pamoa na zile bangili kwenye mikono ya wa bwana wangu Abraham, ambaye ameniongoza katika dada yake, na kusikia maneno ya Rebeka dada yake, "Hivi njia sahihi kumpata binti wa ndugu za bwana wangu kwa ndiyo yule mtu alicho niambia," alkwenda kwa yule mtu, ajili ya mwanawе. **49** Kwa hiyo, ikiwa mko tayari kumfanyia na, Tazama, alikuwa amesimama karibu na ngamia pale rehemna na kweli, niambieni. Lakini kama siyvo, niambieni, kisimani. **31** Labani akasema, "Njoo, wewe uliye barikiwa ili kwamba niweze kwenda upande wa kulia, au kushoto." na Yahwe. Kwa nini umesimama nje? nimekwisha andaa **50** Ndipo Labani na Bethueli wakajibu na kusema, "Jambo nyumba, pamoa na mahali kwa ajili ya ngamia." **32** Kwa hili limetoka kwa Yahwe; hatuwezi kusema kwako aidha hiyo yule mtu akaingia ndani ya nyumba na akashusha neno baya au zuri. **51** Tazama, Rebeka yu mbele yako. mizigo kutoka kwa wale ngamia. Ngamia wakapatia Mchukue na uende, ili awe mke wa mtoto wa bwana malisho na chakula, na maji yakatolewa kuosha miguu wako, kama Yahwe alivyosema." **52** Mtumwa wa Abraham yake pamoa na miguu ya wale watu aliokuwa pamoa nao. aliposikia maneno yao, akainama mwenywewe chini ardhini **33** Wakaandaa chakula mbele yake ale, lakini akasema, kwa Yahwe. **53** Mtumwa akaleta vipande vya fedha "Sitakula mpaka niseme kile ninacho paswa kusema." na vipande vya dhahabu, na nguo, akampatia Rebeka. Kwa hiyo Labani akmwambia, "Sema." **34** Akasema, "Mimi Akampatia pia kaka yake na mama yake zawadi zenyenii mtumwa wa Abraham. **35** Yahwe amembarki sana thamani. **54** Kisha yeche na watu aliokuwa nao wakala bwana wangu na amekuwa mtu mkuu. Amempatia mifugo na kunywa. wakakaa pale mpaka usiku, na walipoamka na makundi ya wanyama, fedha, dhahabu, watumwa wa abaki nasi kwa siku chache zingine, angalau siku kumi. wangu alipokuwa mzee, na amempatia mwananope kila baada ya hapo anaweza kwenda." **55** Lakini akawambia, kitu anachomiliki. **37** Bwana wangu alinapiasha, akisema, msiniziue, kwa kuwa Yahwe amefanikisha njia yangu. "Usije ukampatia mwanangu mke kutoka kwa mabinti wa Niruhusuni niende kwa bwana wangu." **57** Wakasema,

"Tutamwita binti na kumuuliza." 58 Kwa hiyo wakamwita Rebeka na kumuuliza, "Je utakwenda na mtu huyu?" Akajibu, "Nitakwenda." 59 Kwa hiyo wakampeleka dada yao Rebeka, pamoja na watumishi wake wa kike, kwenda njiani pamoja na mtumishi wa Abraham na watu wake. 60 Wakambarikia Rebeka, na wakamwambia, "Ndugu yetu, na uwe mama wa maelfu na wa makumi elfu, uzao wako upate kumiliki lango la wale wanao wachukia." 61 Kisha Rebeka akasimama, yeye na watumishi wake kwa hesabu ya ngamia, na wakamfuata yule mtu. Hivyo watumishi wakamchukua Rebeka, na wakaenda zao. 62 Nyakati hizo Isaka alikuwa anakaa katika Negebu, na alikuwa tu amerejea kutoka Beerlahairoi. 63 Isaka akaenda kutafakari shambani jioni. Alipotazama akaona, natazama, kulikuwa na ngamia wakija! 64 Rebeka akatazama na alipomwona Isaka, akaruka kutoka kwenye ngamia. 65 Akamwambia mtumwa, "mtu huyo ni nani anaye tembea shambani akiya kutupokea?" Mtumwa akasema, "Ni bwana wangu." Hivyo Rebeka akachukua shela yake akajifunika. 66 Mtumwa akamwambia Isaka mambo yote ambayo amefanya. 67 Kisha Isaka akamleta katika hema ya Sara mama yake na akamchukua Rebeka, na akawa mke wake, na akampenda. Kwa hiyo Isaka akafarijika baada ya kifo cha mama yake.

ya mwisho na akafa, na akakusanywa pamoja na watu wake. 18 Walioshi toka Havila mpaka Shuri, ambayo iko karibu na Misri, kuelekea Ashuru. Waliishi kwa uadui kati yao. 19 Haya ndiyo yalikuwa matukio kumuhusu Isaka, mwana wa Abraham: Abraham alimzaa Isaka. 20 Isaka alikuwa na umri wa miaka arobaini alipomuoza Rebeka, binti wa ethueli Mshami wa Padani Aramu, ndugu wa Labani Mshami. 21 Isaka akamwomba Yahwe kwa ajili ya mke wake kwa sababu alikuwa tasa, na Yahwe akajibu maombi yake, Rebeka mkewe akabea mimba. 22 Watoto hawa walipokuwa tumboni mwake wakasumbuka, naye akasema, "Kwa nini jambo hili linatokea kwangu mimi?" Akaenda kumuuliza Yahwe kuhusu jambo hili. 23 Yahwe akamwambia, "Mataifa mawili yako katika turbo lako, na mataifa haya mawili yatatengana ndani yako. Taifa moja litakuwa lenye nguvu kuliko lingine, na yule mkubwa atamtumikia mdogo. 24 Ulipo wadia wakati wa kujifungua, tazama, kulikuwa na mapacha ndani ya turbo lake. 25 Wakwanza akatoka akiwa mwekundu mwili wote kama vazi la nywele. Wakamwita jina lake Esau. 26 Baada ya hapo ndugu yake akatoka. Mkono wake ukiwa umeshika kisigino cha Esau. Akaitwa jina lake Yakobo. Isaka alikuwa na umri wa miaka sitini wakati mke wake alipo wazaa hawa watoto. 27 Vijana hawa wakakua,

25 Abraham akaoa mke mwininge; jina lake aliiwa
Ketura. **2** Akamzalia Zimrani, Jokshani, Medani,
Midiani, Ishbakni, na Shua. **3** Jokshani akamzaa Sheba
na Dedani. Wana wa Dedani walikuwa ni Waashuru,
Waletushi, na Waleumi. **4** Wana wa Midiani walikuwa ni
Efa, Eferi, Hanoki, Abida, na Eldaa. Hawa wote walikuwa
ni wana wa Ketura. **5** Abraham akampatia Isaka vitu
vyote alivyokuwa navyo. **6** Ingawaje, wakati alipokua
angali akiishi, aliwapatia zawadi wana wa masuria wake
na kuwapeleka katika nchi ya mashariki, mbali na Isaka,
mwanae. **7** Hizi ndizo zilikuwa siku za miaka ya uhai wake
Abraham alizoishi, miaka 175. **8** Abraham akapumua
pumzi ya mwisho na akafa katika uzee mwemba, mzee
aliye shiba siku, na akakusanywa kwa watu wake. **9** Isaka
na Ishmaili, wanae wakamzika katika pango la Makipela,
katika shamba la Efron mwana wa Soari Mhiti, pango
lililokuwa karibu na Mamre. **10** Shamba hili Abraham
alilinunua kwa watoto wa Hethi. Abraham akazikwa pale
pamoja na Sara mkewe. **11** Baada ya kifo cha Abraham,
Mungu akambariki Isaka mwanae, na Isaka akaishi karibu
na Beerlahairoi. **12** Na sasa hawa ndio walikuwa wana
wa Ishmaeli, mwana wa Abraham, ambaye Hajiri Mmisri
mtumishi wake Sara, alizaa kwa Abraham. **13** Haya ndiyo
yalikuwa majina ya wana wa Ishmaeli, kuanzia mzaliwa
wa kwanza: Nebayothi - mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli,
Kedari, Adbeeli, Mibsamu, **14** Mishma, Duma, Masa,
15 Hadadi, Tema, Yeturi, Nafishi, na Kedema. **16** Hawa
ndio walikuwa wana wa Ishmaeli, na haya ndiyo majina
yao, kwa vijiji vyao, na katika vituo vyao; Maseyidi kumi
na wawili kufuatana na kabilo zao. **17** Hii ndiyo ilikuwa
miaka ya Ishmaeli, miaka 137: akapumua pumzi yake

26 Basi njaa ikatokea katika nchi, mbali na njaa ya kwanza iliyotokea siku za Ibrahimu. Isaka akaenda kwa Abimeleki, mfalme wa Wafilisiti huko Gerari. **2** Basi Yahwe akamtokea na kumwambia, "Usishuke kwenda Misri; kaa katika nchi niliyokuambia. **3** Kaa katika nchi hii hii niliyokuambia, nami nitakuwa pamoja nawe na kukubariki; kwani kwako wewe na uzao wako, nitawapa nchi hii yote, nami nitatimiza kiapo nilichomwapia Ibrahimu baba yako. **4** Nitauzidisha uzao wako kama nyota za mbinguni, nami nitawapa uzao wako nchi hizi zote. Kupitia uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa. **5** Nitalifanya hili kwa sababu Ibrahimu aliliti sauti yangu na kutunza maelekezo yangu, amri zangu na sheria

zangu." 6 Hivyo Isaka akakaa Gerari. 7 Watu wa eneo hilo yetu nawe. Hivyo na tufanye agano nawe, 29 kwamba walipomwuliza juu ya mke wake, alisema, "Yeye ni dada hautatudhuru, kama ambavyo sisi hatukukudhuru, na yangu." Aliogopa kusema, "Yeye ni mke wangu," kwa kama sisi tulivyokutendea vema wewe na tumekuacha kuwa alidhani, "Watu wa nchi hii wataniua ili wamchukue uondoke kwa amani. Kwa kweli, Yahwe amekubariki." 30 Rebeka, kwa kuwa ni mzuri wa uso." 8 Baada ya Isaka Hivyo Isaka akawaandalia sherehe, na wakala na kunywa. kuwa amekaa pale kwa muda mrefu, Ikatukia kwamba 31 Wakaamuka mapema asubuhi na wakaapiana kiapo. Abimeleki mfalme wa Wafilisiti alichungulia katika dirisha. Kisha Isaka akawaruhusu kuondoka, nao wakamwacha Tazama, akamwona Isaka akimpapasa Rebeka, mke wake. 9 Abimeleki akamwita Isaka kwake na kusema, katika amani. 32 Siku hiyo hiyo watumishi wake wakaja na "Tazama, kwa hakika yeye ni mke wako. Kwa nini ulisema, kumwambia juu ya kisima walichokuwa wamekichimba. "Yeye ni dada yangu?" Isaka akamwambia, "Kwa sababu Wakasema, "Tumeona maji." 33 Akakiita kile kisima Shiba, nilidhani mtu mmoja aweza kuniua ili amchukue." 10 Abimeleki akamwambia, "Ni jambo gani hili ulilotufanya? hivyo jina la mji ule ni Beersheba hata leo. 34 Esau Mmojawapo wa watu angeweza bila shaka kulala na mke alipokuwa na umri wa miaka arobaini, akajitwalia mke, wako, nawe ungeweza kuleta hatia juu yetu." 11 Hivyo Yudithi binti Beeri Mhiti, na Basemathi binti Eloni Mhiti. 35 Abimeleki akaona yangu kuleta hatia juu yetu. 12 Isaka Wakanhuzunisha Isaka na Rebeka.

27 Isaka alipozeeka na macho yake kuwa mazito kiasi cha kutokuona, alimwitwa Esau, mwanawе mkubwa, na akamwambia, "Mwanangu. Yeye akasema, "Mimi hapa." 2 Akamwambia, "Tazama, mimi nimezeeka. Sijui siku ya kufa kwangu. 3 Kwahiyо chukua silaha zako, podo lako na upinde wako, na uende uwandani ukaniwindie mnyama. 4 Uniandalie chakula kitamu, aina ile niipendayo, uniletee ili nikile na kukubariki kabla sijafa. 5 Basi Rebeka akasikia Isaka alipoongea na Esau mwanawе. Esau akaenda uwandani kuwinda mawindo na kuja nayo. 6 Rebeka akaongea na Yakobo mwanawе na kumwambia, "Tazama, nimemsikia baba yako akiongea na Esau ndugu yako. Akasema, 7 'Niletee mnyama na unitengenezee chakula kitamu, ili nikile na kukubariki mbele za Yahwe kabla ya kufa kwangu.' 8 Kwa hiyo sasa, mwanangu, usikilize sauti yangu kama ninavyokuagiza, 9 Nenda kundini, na uniletee wanambuzi wawili; nami nitaandaa chakula kitamu kutokana nao kwa ajili ya baba yako, kwa namna aipendayo. 10 Utakipeleka kwa baba yako, ili kwamba akile, na kukubariki kabla hajafa." 11 Yakobo akamwambia Rebeka mama yake, "Tazama, Ndugu yangu Esau ni mtu mwenye manyoya, na mimi ni mtu laini. 12 Pengine baba yangu atanigusa, nami nitaonekana kama mdanganyifu kwake. Nami nitajiletea laana badala ya baraka." 13 Mama yake akamwambia, "Mwanangu, acha laana yoyote iwe juu yangu. Wewe sikiliza sauti yangu, nenda, uniletee." 14 Hivyo Yakobo alikwenda na kuchukua wanambuzi na kuwaleta kwa mama yake, na mama yake akaanda chakula kitamu, kama alichopkipenda baba yake. 15 Rebeka akachukua nguo nzuri za Esau, mwanawе mkubwa, alizokuba nazо nyumbani mwake, na akamvika Yakobo, mwanawе mdogo. 16 Akamvalisha ngozi ya mwanambuzi katika mikono yake na katika sehemu laini za shingo yake. 17 Akaweka katika mikono ya Yakobo kile chakula kitamu na mikate aliokuwa ameuandaa. 18 Yakobo akaenda kwa baba yake na kumwambia, "Babangu." Yeye akasema, "Mimi hapa; U nani wewe, mwanangu?" 19 Yakobo akamwambia baba yake, "Mimi ni Esau mzaliwa wako wa kwanza; nimefanya kama ulivyonagiwa. Basi kaa na ule sehemu ya mawindo yangu, ili unibariki." 20 Isaka akamwambia mwanawе, "Imekuaje umepata kwa

haraka hivyo, mwanangu?" Akasema, "Ni kwa sababu baba yangu zinakaribia; baada ya hapo nitamwua Yakobo Yahwe Mungu wako ameniletea." 21 Isaka akamwambia ndugu yangu." 42 Rebeka akaambiwa maneno ya Esau Yakobo, "Njoo karibu nami, ili nikuguse, mwanangu, ili mwanawae mkubwa. Hivyo akatuma na kumwita Yakobo njue kama kweli wewe ni mwanangu Esau au hapana." 22 mwanawae mdogo na kumwambia, "Tazama, Esau ndugu Yakobo akamkaribia Isaka baba yake; na Isaka akamgusa yako anajifarji juu yako kwa kupanga kukuwa." 43 Kwa na kusema, "Sauti ni sauti ya Yakobo, lakini mikono ni hiyo sasa, mwanangu, unisikie na kukimbilia kwa Labani, mkikono ya Esau." 23 Isaka hakumtambua, kwa sababu ndugu yangu, huko Harani. 44 Ukae naye kitambo, mpaka mikono yake ilikuwa na manyoya, kama mikono ya Esau hasira ya ndugu yako itakapopungua, 45 hata hasira ya ndugu yako itakapokuondokea, na kusahau uliyomtenda. 24 Akasema, "Wewe kweli ni mwanangu Esau?" Naye akasema, "Ni mimi." 25 Kisha nitatuma na kukurudisha kutoka pale. Kwa nini Isaka akasema, "Kilete chakula kwangu, na nile mawindo yako, ili nikubariki." Yakobo akakileta chakula kwake. Isaka akala, na Yakobo akamleteea mvinyo, akanywa. 26 Kisha Isaka baba yake akamwambia, "Sogea karibu nami na unibusu, mwanangu." 27 Yakobo akasoegea baadhi ya binti za nchi, maisha yatakuwa na maana gani na kumbusu, naye akanusa harufu ya nguo zake na kwangu?"

28 Isaka akamwita Yakobo, akambariki, na kumwagiza, "Usichukue mwanamke katika wanawake wa Kikanaani. 2 Inuka, nenda Padani Aramu, katika nyumba ya Bethueli baba wa mama yako, na uchukue mwanamke pale, mmojawapo wa binti za Labani, kaka wa mama yako. 3 Mungu Mwenyezi na akubariki, akupe uzao na akuzidishe, hata uwe wingi wa watu. 4 Naakupe baraka ya Ibrahimu, wewe, na uzao wako baada yako, kwamba uweze kumilki nchi ambapo umekuwa ukiishi, ambayo Mungu alimpa Ibrahimu." 5 Hivyo Isaka akamwondoa Yakobo. Yakobo akaenda Padani Aramu, kwa Labani mwana wa Bethueli Mwaramu, kaka wa Rebeka, mama yao Yakobo na Esau. 6 Basi Esau alipoona kwamba Isaka amembariki Yakobo na kumpeleka Padani Aramu, Kuchukua mke kutoka pale. Lakini pia akaona kwamba Isaka alikuwa amembariki na kumwagiza, akisema, "Usichukue mke katika wanawake wa Kanaani." 7 Esau pia akaona kwamba Yakobo alikuwa amemtii baba yake na mama yake, na alikuwa amekwenda Padani Aramu. 8 Esau akaona kwamba wanawake wa Kanaani hawakumpendeza Isaka baba yake. 9 Hivyo akaenda kwa Ishmaeli, na kuchukua, mbali na wake aliokuwa nao, Mahalathi binti Ishmaeli, mwana wa Ibrahimu, dada wa Nebayothi, kuwa mke wake. 10 Yakobo akatoka Beersheba na akaeleke Harani. 11 Akaja mahali fulani na akakaa pale usiku kucha, kwa kuwa jua lilikuwa limekuchwa. Akachukua mojawapo ya mawe katika eneo hilo, akaliweka chini ya kichwa chake, na akalala usingizi katika eneo hilo. 12 Akaota na kuona ngazi imwekwa juu ya nchi. Ncha yake ilifika hata mbinguni na malaika wa Mungu walikuwa wakishuka na kupanda juu yake. 13 Tazama, Yahwe amesimama juu yake na kusema, "Mimi ni Yahwe, Mungu wa Ibrahimu baba yako, na Mungu wa Isaka. Nchi uliyolala juu yake, nitakupa wewe na uzao wako. 14 Uzao wako utakuwa kama mavumbi ya ardhi, na utaeneea mbali kueleke magharibi, mashariki, kaskazini, na kusini. Kupitia kwako na kupitia uzao wako familia zote za dunia zitabarikiwa. 15 Tazama, mimi nipo nawe, na

nitakulinda kila uendako, Nitakurudisha katika nchi hii wewe ni ndugu yangu? Niambie, ujira wako utakuwaje? tena; kwani sitakuacha. Nitafanya kila nililokuahidi.” **16** Basi Labani alikuwa na binti wawili. Jina la mkubwa Yakobo akaamka katika usingizi, na akasema, “Hakika lilikuwa ni Lea, na jina la mdogo lilikuwa Raheli. **17** Macho Yahwe yupo mahali hapa, sikujuu hili.” **18** Akaogopa na ya Lea yalikuwa dhaifu, lakini Raheli alikuwa mzuri wa kusema, “Eneo hili linatisha kama nini! Hili sio kingine umbo na mwonekano. **19** Yakobo alimpenda Raheli, zaidi ya nyumba ya Mungu. Hili ni lango la mbinguni.” **20** hivyo akasema, “Nitakutumikia miaka saba kwa ajili ya Yakobo akaamka mapema asubuhi na akachukua jiwe alilokuwa ameliweka chini ya kichwa chake. Akaliweka kama nguzo na kumimina mafuta juu yake. **21** Akapaita pale Betheli, lakini jina la kawaida la mji lilikuwa Luzu. **22** Yakobo akatoa nadhiri, kusema, “Ikiwa Mungu atakuwa nami na atanilinda katika njia nипitayo, na atanipa mkate wa kula, na mavazi ya kuva, **23** hata nikarudi salama katika nyumba ya baba yangu, ndipo Yahwe atakapokuwa Mungu wangu. **24** Kisha jiwe hili nililoliweka kama nguzo litakuwa jiwe takatifu. Kutoka katika kila utakachonipa, kwa hakika nitakupa tena sehemu ya kumi.”

29 Kisha Yakobo akaendelea na safari yake na akafika katika nchi ya watu wa mashariki. **2** Hata alipotazama, akaona kisima kondeni, na, tazama, makundi matatu ya kondoo yalikuwa yamelala kando yake. Kwani kutoka katika hicho wangeyanyesha makundi, na jiwe juu ya mdomo wa kisima lilikuwa kubwa. **3** Wakati makundi yote yangekusanyika pale, wachungaji wangevingirisha jiwe kutoka katika mdomo wa kisima na kuwanywesha kondoo, na kisha kurudisha jiwe juu ya mdomo wa kisima, mahali pake. **4** Yakobo akawambia, “Ndugu zangu, ninyi mnatokea wapi?” nao wakasema, “Tunatoka Harani.” **5** Akawambia, “Mnamfahamu Labani mwana wa Nahori?” Wakasema, “Tunamfahamu.” **6** Akawambia, “Je hajambo?” Wakasema, “Hajambo, na, tazama pale, Raheli binti yake anakuja na kondoo.” **7** Yakobo akasema, “Tazama, ni mchana. Siyo wakati wa kukusanya kondoo pamoa. Mnapswa kuwanywesha kondoo na kisha mkaenda na kuwaacha wachunge.” **8** Wakawambia, “Hatuwezi kuwanywesha mpaka makundi yote yakusanyike pamoa. Ndipo wanaume watakapovingirisha jiwe kutoka mlangoni mwa kisima, na ndipo tutakapowanywesha kondoo.” **9** Wakati bado Yakobo anaongea nao, Raheli akaja pamoa na kondoo wa babaye, kwani alikuwa akiwachunga. **10** Yakobo alipomwona Raheli, binti wa Labani, kaka wa mamaye, na kondoo wa Labani, kaka wa mama yake, Yakobo akaja juu, akalivingirisha jiwe kutoka mlangoni mwa kisima, na akawanywesha kondoo wa Labani, kaka wa mama yake. **11** Yakobo akambusu Raheli na akalia kwa sauti. **12** Yakobo akawambia Raheli kwamba alikuwa ni ndugu wa baba yake, na kwamba alikuwa mwana wa Rebeka. Kisha ye ye akakimbia kumwambia baba yake. **13** Labani aliposikia habari kuhusu Yakobo mwana wa dada yake, akaenda kukutana naye, akamkumbatia, akambusu, na kumleta nyumbani kwake. Yakobo akawambia Labani mambo haya yote. **14** Labani akawambia, “Kwa hakika wewe ni mfupa wangu na nyama yangu.” Kisha Yakobo akakaa naye kama mwezi mmoja. **15** Kisha Labani kumzalzia Yakobo mwana. **16** Kisha Raheli akasema, akawambia Yakobo, “Je unitumikie bure kwa kuwa

wewe ni ndugu yangu? Niambie, ujira wako utakuwaje? Raheli, binti yako mdogo.” **19** Labani akasema, Itakuwa vema kukupa wewe, kuliko kumpa mtu mwingine. Kaa nami.” **20** Hivyo Yakobo akamtumikia kwa miaka saba kwa ajili ya Raheli; nayo ilioneckana kwake kama siku chache tu, kwa ajili ya upendo aliokuwa nao kwake. **21** Kisha Yakobo akamwambia Labani, “Nipe mke wangu, kwani siku zangu zimetimia - ili kwamba nimwoe! **22** Hivyo Labani akaawaalika watu wa mahali hapo na kuandaa sherehe. **23** Wakati wa jioni, Labani akamchukua Lea binti yake mkubwa na kumleta kwa Yakobo, aliylala naye. **24** Labani akampa mtumishi wake wakike Zilpa kuwa mjakazi wa Lea. **25** Ilipofika asubuhi, tazama, kumbe ni Lea! Yakobo akamwambia Labani, “Ni nini hiki ulichonifanyia? Je sikukutumikia kwa ajili ya Raheli? Kwa nini basi umerihadaa? **26** Labani akamwambia, “Syo utamaduni wetu kumtoa bindi mdogo kabla ya mzaliwa wa kwanza. **27** Timiza juma la bibi arusi, na tutakupa yule mwingine pia kwa mbadala wa kunitumikia miaka mingine saba.” **28** Yakobo akafanya hivyo, na akatimiza juma la Lea. Kisha Labani akampa Raheli binti yake kuwa mke wake. **29** Lakini pia Labani akampa Raheli binti yake Bilha, kuwa mjakazi wake. **30** Hivyo Yakobo akalala na Raheli, pia, lakini akampenda Raheli zaidi ya Lea. Hivyo Yakobo akamtumikia Labani kwa miaka saba mingine. **31** Yahwe akaona kwamba Lea hakupendwa, hivyo akalifungua tumbo lake, lakini Raheli hakuwa na mtoto. **32** Lea akashika mimba na kuzaa mwana, naye akamwita Rubeni. Kwani alisema, “Kwa sababu Yahwe ameliangalia teso langu; bila shaka mme wangu sasa atanipenda.” **33** Kisha akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Kwa sababu Yahwe amesikia kwamba sipendwi, kwa hiyo amenipa mwana mwingine,” na akamwita Simoni. **34** Kisha akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Wakati huu mme wangu ataungana nami, kwa kuwa nimemzalia wana watatu.” Kwa hiyo akaitwa Lawi. **35** Akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Wakati huu nitamsifu Yahwe.” Kwa hiyo akamwita jina lake Yuda; kisha akaacha kuzaa watoto.

30 Raheli alipoona kwamba hamzalii Yakobo watoto, Raheli akamwonea wivu dada yake. Akawambia Yakobo, “Nipe watoto, sivyo nitakufa.” **2** Hasira ya Yakobo ikawaka juu ya Raheli. Akasema, “Mimi ni badala ya Mungu, aliyezkuilia usipate watoto? **3** Akasema, “Tazama, kuna mjakazi wangu Bilha. Lala naye, hivyo aweze kuzaa watoto magotini pangu, nami nitapata watoto kwake. **4** Hivyo akampa Bilha mjakazi kama mke wake, na Yakobo akalala naye. **5** Bilha akashika mimba na akakaa naye kama mwezi mmoja. **6** Kisha Raheli akasema, ameyasikiliza maombi

yangu na kunipa mwana." Kwa sababu hiyo akamwita jina lake Dani **7** Bilha, mjakazi wa Raheli, akashika mimba tena na kumzalia Yakobo mwana wa pili. **8** Raheli akasema, "Kwa mashindano yenye nguvu nimeshindana na dada yangu na kushinda." Akamwita jina lake Naftali. **9** Lea alipoona kwamba ameacha kuzaa, akamchukua Zilpa, mjakazi wake, na kumpa Yakobo kama mke wake. **10** Zilpa, mjakazi wa Lea, akamzalia Yakobo mwana. **11** Lea akasema, "Hii ni bahati njema!" Hivyo akamwita jina lake Gadi. **12** Kisha Zilpa, mjakazi wa Lea, akamzalia Yakobo mwana wa pili. **13** Lea akasema, "Nina furaha! Kwa maana mabinti watanita furaha." Hivyo akamwita jina lake Asheri. **14** Siku za mavuno ya ngano Rubeni akaenda shambani na kuona tunguja. Akazileta kwa mama yake. **15** Kisha Raheli akamwambia Lea, "Nipe baadhi ya tunguja za mwanango." **16** Lea akamwambia, "Je ni jambo dogo kwako, kumchukua mme wangu? Je na sasa unataka kuchukua tunguja za mwanangu pia?" Raheli akasema, "Kisha atalala nawe leo usiku, kwa kubadilishana na tunguja za mwanao. **17** Jioni Yakobo akaja kutoka uwandani. Lea akaenda kumlaki na kusema, "Leo usiku utalala na kumzalia Yakobo mwana wa Lea, na akashika mimba na kumzalia Yakobo mwana. **18** Lea akasema, "Mungu amenipa ujira wangu, kwa sababu nilimpa mme wangu mijakazi wangu." Akamwita jina lake Isakari. **19** Lea akashika mimba tena na kuzaa mwana wa tano kwa Yakobo. **20** Lea akasema, "Mungu amenipa zawadi njema. Sasa mme wangu ataniheshimu, kwa sababu nimenzalia wana sita." Akamwita jina lake Zabuloni. **21** Baadaye akazaa binti na kumwita jina lake Dina. **22** Mungu akamkumbuka Raheli na kumsikiliza. Akampa kushika mimba. **23** Akashika mimba na kuzaa mwana. Akasema, "Mungu ameiondoa aibu yangu." **24** Akamwita jina lake Yusufu, akisema, Yahwe ameniongeza mwana mwingine." **25** Baada ya Raheli kumzaa Yusufu, Yakobo akamwambia Labani, "Niache niande, ili kwamba niende nyumbani kwetu na katika nchi yangu. **26** Nipe wake zangu na watoto wangu niliotumikia kwa ajili yao, na uniache niondoke, kwani unafahamu niliyoyotumikia. **27** Labani akamwambia, "Ikiwa nimepatia kibali machoni pako, subiri, kwa sababu nimejifunza kwa kutumia uagizi kwamba Yahwe amenibariki kwa ajili yako." **28** Kisha akasema, "Taja ujira wako, nami nitalipa." **29** Yakobo akamwambia, "Unajua niliyoyotumikia, na jinsi ambavyo mifugo wako wamekuwa nami. **30** Kwani walikuwa wachache kabla sijaja, na wameongezeka kwa wingi. Popote nilipokutumikia Mungu amekubariki. Je ni lini mimi nitaandaa kwa ajili ya nyumba yangu pia?" **31** Hivyo Labani akasema, "Je nikulipe nini? Yakobo akasema, 'Usinipe chochole. Ikiwa utafanya jambo hili kwa ajili yangu, nitawlisha tena kondoo wako na kuwatunza. **32** Niache nipiye kati ya kundi lako lote leo, kwa kuondoa kila kondoo mwenye milia na mabaka, na kila kondoo mweusi kati yao, na kati ya wenye mabaka na milia katika mbuzi. Hawa watakuwa ujira wangu. **33** Uadilifu wangu utashuhudia wangu. Kila ambaye hana milia na hana madoa mionganii mwa mbuzi, na mweusi kati ya kondoo, ikiwa wataonekana na kundi ya mbuzi, na mweupe, na weusi wote katika mbuzi, akawakabidhi katika mikono ya wanaye. **34** Labani **35** Siku hiyo Labani akaondoaa mabeberu yaliyokuwa na milia na madoa, na majike ya mbuzi yaliyokuwa na Lea akasema, "Nakubali. Na iwe kama yalivyo maneno yako." **36** Pia Labani akaweka safari ya siku tatu kati yake na Yakobo. Hivyo Yakobo akabaki kuchunga wale kondoo lake waliosalia. **37** Yakobo akachukua matawi mabichi yaliyokatwa ya mipopla, mlozi na mwaramoni mabichi akatoa maganda ili michilizii myeuepe ioneckane, mwanao." **38** Kisha akaziweka fito alizokuwa mabichi yaliyokatwa ya mabirika yakunyeweshea walipokuja kunywa maji. **39** Wanyama mabaka na wenye madoa. **40** Yakobo akawatengaa hawa wanakondoo, lakini akawafanya waliosalia kuelekea wanyama wenye milia na kondoo weusi wote katika kundi tano. **41** Lea akasema, "Mungu amenipa ujira wangu, kwa la Labani. Kisha akayatenga makundi yake mwenyewe pekee na hakuwaweka pamoja na wale wa Labani. **42** Lakini Pindi kondoo wenye nguvu katika kundi walipopandana, yakobo alilaza fito katika mabirika ya maji mbele ya macho ya kundi, ili kwamba washike mimba kati ya fito. **43** Mtu huyo akastawi sana. Akawa na kundi kubwa la kondoo, wajakazi na wajoli, ngamia na punda.

31 Basi Yakobo akasikia maneno ya wana wa Labani, wakisema, "Yakobo amechukuwa yote yaliyokuwa ya baba yetu, na ni kutoka katika mali ya baba yetu amepata utajiri wake." **2** Yakobo akaona mwonekano katika uso wa Labani. Akaona kwamba nia yake imebadilika. **3** Kisha Yahwe akamwambia Yakobo, "Rudi katika nchi ya baba zako na ya ndugu zako, nami nitakuwa nawe." **4** Yakobo akatuma kuwaita Raheli na Lea uwandani katika kundi lake la kondoo **5** naye akawambia, "Naona nia ya baba yenu kwangu imebadilika, lakini Mungu wa baba yangu amekuwa nami. **6** Nanyi mnajua kwamba ni kwa nguvu zangu zote nimemtumikia baba yenu. **7** Baba yenu amenidanganya na amebadilisha ujira wangu mara kumi, lakini Mungu hakumruhusu kunidhuru. **8** Ikiwa alisema, 'Wanyama wenye mabaka watakuwa ujira wako,' ndipo kondoo wote walipozaa watoto wenye mabaka. Na aliposema, wenye milia watakuwa ujira wako,' ndipo kundi lote lilipozaa watoto wenye milia. **9** Kwa njia hii Mungu amemnyang'anya mifugo baba yenu na kunipa mimi. **10** Wakati fulani wa majira ya kupandana, niliona katika

ndoto mabeberu yaliyowapanda kundi. Mabeberu yalikuwa wawili, lakini hakuviona. Akatoka katika hema ya Lea na ya milia, mabaka na madoa. **11** Malaika wa Mungu kuungia katika hema ya Raheli. **34** Basi Raheli alikuwa akaniambia katika ndoto, 'Yakobo.' Nikasema, 'Mimi amechukua miungu ya nyumbani, na kuiweka katika ngozi hapa.' **12** Akasema, 'Inua macho yako uone mabeberu ya ngamia, na kukaa juu yake. Labani akatafuta katika wanaolipanda kundi. Wana milia, madoa na na mabaka, hema yote, lakini hakuiona. **35** Akamwambia baba yake, kwani nimeona kila jambo Labani analokutendea. **13** "Usikasirike, bwana wangu, kwamba siwezi kusimama Mimi ni Mungu wa Betheli, mahali ulipoitia nguzo mafuta, mbele yako, kwani nipo katika kipindi changu." Hivyo mahali uliponitolea nadhiri. Basi sasa inuka na uondoke akatafuta lakini hakuiona miungu ya nyumbani mwake. **36** katika nchi hii na kurudi katika nchi uliyozalisha. **14** Yakobo akakasirike na kuojiana na Labani. Akamwambia, Raheli na Lea wakajibu na kumwambia, "Je kuna sehemu "Kosa langu ni nini? Dhambi yangu ni ipi, hata ukaniufuatia yoyote au urithi wetu katika nyumba ya baba yetu? **15** Je kwa ukali? **37** Kwa maana umechunguza mali zangu hatutendei kama wageni? Kwa maana ametuza na kwa zote. Umeona nini kati ya kitu chochote cha nyumbani ujumla ametapanya pesa zetu. **16** Mali zote ambazo sasa mwako? Viweke hapa mbele ya ndugu zetu, ili waamue Mungu amemnyang'anya baba yetu ni zetu na watoto kati yetu wawili. **38** Kwa miaka ishirini nimekuwa nawe. wetu. Sasa basi, lolote Mungu allilokuambia, fanya. **17** Kondoo wako na mbuzi wako hawakutoa mimba, wala Kisha Yakobo akainuka na kuwapandisha wanawe na sikula dume lolote la kondoo katika wanyama wako. **39** wakeze kwenye ngamia. **18** Akawaongoza mifugo wake Kilichoraruliwa na hayawani sikukuletea. Badala yake, wote mbele yake, pamoja na mali zake zote, wakiwemo nilichukua upotevu huo, kwamba wameiba mchana au wanyama aliowapata huko Padani Aramu. Kisha akaenda usiku. **40** Nilikuwepo wakati wote; mchana joto lilinipata, kuelekea kwa Isaka baba yake katika nchi ya Kanaani. **19** na baridi wakati wa usiku; na sikupata usingizi. **41** Miaka Labani alipokuwa amekwenda kuwakata manyoya kondoo hii ishirini nimekuwa katika nyumba yako. Nilikufanya kazi wake, Raheli akaiba miungu ya nyumba ya baba yake. miaka kumi na nne kwa ajili ya binti zako wawili, na miaka **20** Yakobo pia akamdanganya Labani Mwarami, kwa sita kwa ajili ya wanyama wako. Umebadili ujira wangu kutomtaarifu kwamba anaondoka. **21** Hivyo akaondoka mara kumi. **42** Isipokuwa Mungu wa baba yangu, Mungu na vyote alivyokuwa navyo na kwa haraka akavuka mto, wa Ibrahim, yule Isaka anayemwofu, amekuwa nami, na akaenda kuelekea nchi ya vilima ya Gileadi. **22** Siku bila shaka sasa ungenipeleka mikono mitipu. Mungu ya tatu Labani akaambia kwamba Yakobo amekimbia. ameliona teso langu na jinsi nilivofanya kazi kwa bidii, **23** Hivyo akawachukua ndugu zake pamoja naye na na hivyo akakukemea usiku wa leo. **43** Labani akajibu kumfuatia kwa safari ya siku saba. Akampata katika nchi na kumwambia Yakobo, "Mabinti hawa ni mabinti zangu, ya vilima ya Gileadi. **24** Basi Mungu akaja kwa Labani wajukuu ni wajukuu wangu, na wanyama ni wanyama Mwarami katika ndoto usiku na kumwambia, "Ujjadhari wangu. Yote uyaonayo ni yangu. Lakini nitafanya nini leo kumwambia Yakobo jambo lolote liwe jema au baya." **25** kwa hawa binti zangu, au kwa watoto wao waliovazaa? Labani akampata Yakobo. Basi Yakobo alikuwa amepiga **44** Hivyo sasa, na tufanye agano, wewe nami, na liwe hemu yake katika nchi ya vilima. Labani pia akapiga shahidi kati yangu nawe." **45** Hivyo Yakobo akachukua kambi pamoja na ndugu zake katika nchi ya kilima ya jiwe na kuliweka kama nguzo. **46** Yakobo akawambia Gileadi. **26** Labani akamwambia Yakobo, "Umfanya nini, ndugu zake, "Kusanyeni mawe." Hivyo wakachukua mawe kwamba umewachukua binti zangu kama mateka wa na kufanya rundo. Kisha wakala pale kati ya lile rundo. vita? **27** Kwa nini umekimbia kwa siri na kunihadaa kwa **47** Labani aliliita Yega Saha Dutha, lakini Yakobo akaiita kutokuniambia? Ningekuruhusu uondoke kwa sherehe Galeedi **48** Labani akasema, "Rundo hili ni shahidi kati na kwa nyimbo, kwa matari na vinubi. **28** Haukuniacha yangu nawe leo." Kwa hiyo jina lake likaitwa Galedi. **49** niwabusu wajukuu wangu na binti zangu kwa kuwaaga. Inaitwa pia Mispa, kwa sababu Labani alisema, "Yahwe na Basi umefanya upumbavu. **29** Iko katika uwezo wangu atuangalie mimi nawe, tunapokuwa hatuonani. **50** Ikiwa kukudhuru, lakini Mungu wa baba yako alisema nami utawatesa binti zangu, au ikiwa utachukua wanawake usiku wa leo na kuniambia, 'Jiadhari usimwambie Yakobo wengine mbali na binti zangu, japojuwa hakuna mwininge neno la heri wala shari.' **30** Na sasa, umeondoka kwa yupo nasi, tazama, Mungu ni shahidi kati yangu nawe." sababu umeitamani sana nyumba ya baba yako. Lakini **51** Labani akamwambia Yakobo, Tazama rundo hili, na kwa nini umeiba miungu yangu? **31** Yakobo akajibu tazama nguzo, nilloliweka kati yako nami. **52** Rundo hili na kumwambia Labani, "Ni kwa sababu niliogopa na ni shahidi, na nguzo ni shahidi, kwamba sitapita rundo kudhani kuwa ungeninyang'anya binti zako kwa nguvu hili kuja kwako, na kwamba wewe hautapita rundo hili ndio maana nikaondoka kwa siri. **32** Yeyote aliyeiba kuja kwangu, kwa madhara. **53** Mungu wa Ibrahim, na miungu yako hataendelea kuishi. Mbele ya ndugu zetu, mungu wa Nahori, miungu ya baba zao, waamue katи onesha chochote kilichochako nilichonacho na uchukue." yetu."Yakobo akaapa kwa Hofu ya Isaka baba yake. **54** Kwa maana Yakobo hakujuu kwamba Raheli alikuwa Yakobo akatoa sadaka juu ya mlima na akawaita ndugu ameviiba. **33** Labani akaingia katika hema ya Yakobo, zake kula chakula. Walikula na kukaa usiku kucha juu katika hema ya Lea, na katika hema za wale wajakazi ya mlima. **55** Labani akaamka asubuhi na mapema,

akawabusu wajuu zake na binti zake na kuwabariki. Kisha Labani akaondoka na kurudi kwake.

32 Yakobo pia akaendelea na safari yake, na malaika wa Mungu wakakutana naye. 2 Yakobo alipoaona, akasema, "Hii ni kambi ya Mungu," hivyo akapaita mahali pale Mahanaimu. 3 Yakobo akatuma wajumbe mbele yake waende kwa Esau ndugu yake katika nchi ya Seiri, katika eneo la Edomu. 4 Aliwaagiza, kusema, "Hivi ndivyo mtakayosema kwa bwana wangu Esau: Hivi ndivyo mtumishi wako Yakobo asemavyo: 'Nimekuwa nikaa na Labani, naye amekawilisha kurudi kwangu hata sasa. 5 Nina ng'ombe, punda, na kondoo, wajori na wajakazi. Nitemuma ujumbe huu kwa bwana wangu, ili kwamba niplate kibali mbele zako.' 6 Wajumbe wakarudi kwa Yakobo na kusema, 'Tulikwenda kwa Esau ndugu yako. Anakuja kukulaki, na watu mia nne pamoja naye.' 7 Ndipo Yakobo alipoogopa sana na kutaabika. Hivyo akagawanya watu aliokuwa nao katika kambi mbili, na kondoo pia, mbuzi na ngamia. 8 Akasema, 'Ikiwa Esau ataishambulia kambi moja, ndipo kambi nyngine itakaposalimika.' 9 Yakobo akasema, "Mungu wa baba yangu Ibrahimu, na Mungu wa baba yangu Isaka, Yahwe, uliyeniambia, 'Rudi katika nchi yako na kwa jamaa yako, nami nitakustawisha,' 10 Mimi sistahili matendo yako yote ya agano la uaminifu na ustahilifu wote uliomfanya mtumishi wako. Kwa maana nilikuwa na fimbo tu nilipovuka mto huu wa Yordani, na sasa nimekuwa matuo mawili. 11 Tafadhari niokoe kutoka katika mikono ya ndugu yangu, mikono ya Esau, kwa maana namwogopa, kwamba atakuja na kunishambulia mimi na wamama na watoto. 12 Lakini ulisema, 'hakika nitakufanya ufanikiwe. Nitaufanya uzao wako kuwa kama mchanga wa bahari, ambao hauwezi kuhesabika kwa hesabu yake.' 13 Yakobo akakaa pale usiku huo. Akachukua baadhi ya alivyokuwa navyo kama zawadi kwa Esau, ndugu yake: 14 mbuzi majike mia mbili na mabeberi ishirini, kondoo majike mia mbili na madume ya kondoo ishirini, 15 ngamia wakamwao thelathini na wana wao, ng'ombe madume arbabini na madume kumi ya ng'ombe, punda wa kike ishirini na madume yake ishirini. 16 Akawaweka katika mikono ya watumishi wake, kila kundi peke yake. Akawambia watumishi, "Tangulieni mbele yangu na mwache nafasi kati ya makundi ya wanyama." 17 Akamwagiza mtumishi wa kwanza, akisema, "Ndugu yangu Esau atakapokutana nawe na kukuuliza, akasema, 'Ninyi ni wa nani? Mnakwenda wapi? Na wanyama hawa mbele yenu ni wa nani?' 18 Ndipo umwambie, 'Ni wa mtumishi wako Yakobo. Ni zawadi wanaopelekwa kwa bwana wangu Esau. Na tazama, yeye pia anakuja nyuma yetu.' 19 Yakobo akatoa maelekezo kwa kundi la pili pia, la tatu, na watu wote walioyafuata makundi ya wanyama. Akasema, mseme vilevile kwa Esau mtakapokutana naye. 20 Mnapaswa pia kusema, 'mtumwa wako Yakobo pia anakuja nyuma yetu.' Kwani alifikiri, "nitamtuliza Esau kwa zawadi nilizozituma mbele yangu. Kisha baadaye, nitakapomwona, bila shaka atanipokea." 21 Hivyo zawadi

zikitangulia mbele yake. Yeye mwenyewe akakaa kambini usiku huo 22 Yakobo akaamka wakati wa usiku, na akawachukua wakeze, wajakazi wake na wanaye kumi na wawili. Akawawavusha kijito cha Yaboki. 23 Kwa njia hii akawapeleka kupitia chemchemi pamoja na mali yake yote. 24 Yakobo akaachwa peke yake, na mtu akashindana naya mpaka alfajiri. 25 Mtu yule alipoona kwamba hawezu kumshinda, akalipiga paja lake. Paja la Yakobo likatenguka alipokuwa akishindana naye. 26 Yule mtu akasema, "Niache niende, kwani kunakucha." Yakobo akasema, sitakuacha uende mpaka uwe umenibariki." 27 Yule mtu akamwuliza, "Jina lako ni nani?" Yakobo akasema, "Yakobo." Yule mtu akasema, 28 "Jina lako halitakuwa Yakobo tena, ila Israeli. Kwa kuwa umeshindana na Mungu na wanadamu na umeshindana." 29 Yakobo akamwambia, "Tafadhari niambie jina lako." Akasema, "Kwa nini kuniuliza jina langu?" Kisha akambariki pale. 30 Yakobo akapaita mahali pale Penieli kwani alisema, "Nimemwona Mungu uso kwa uso, na maisha yangu yamesalimika." 31 Jua likatoka wakati Yakobo anaipita Penieli. Alikuwa akichechemea kwa sababu ya paja lake. 32 Ndipo maana wana wa Israeli hawali kano ya paja iliyopo katika nyonga ya paja, kwa sababu yule mtu aliziumiza hizo kano alipotegua paja la Yakobo.

33 Yakobo akainua macho yake na, tazama, Esau alikuwa anakuja, na alikuwa na watu mia nne pamoja naye. Yakobo akawagawanya watoto kati ya Lea, Raheli, na wale wajakazi wawili. 2 Kisha akawaweka wajakazi na wanao mbele, wakifatiwa na Lea na watoto wake, Raheli na Yusufu wakafuata mwisho wa wote. 3 Yeye mwenyewe akatangulia mbele yao. Akasujudu mara saba kuelekea ardhi, hata alipomkaribia ndugu yake. 4 Esau akakimbia kumlaki, akamkumbatia, akakumbatia shingo yake na kumbusu. Kisha wakalia. 5 Esau alipoinua macho, aliona wanawake na watoto. Akauliza, "Hawa watu pamoja nawe ni kinanani?" Yakobo akasema, Ni watoto ambao Mungu amempa mtumishi wako kwa neema." 6 Kisha wajakazi wakakaribia pamoja na watoto wao, nao wakasujudia. 7 Akaufuta Lea pia na watoto wake wakaja na kusujudia. Mwisho Yusufu na Raheli wakaja na kusujudia. 8 Esau akasema, Unamaanisha nini kwa makundi haya yote niliyotutana nayo?" Yakobo akasema, "Kutafuta kibali mbele za bwana wangu. 9 Esau akasema, "Ninayo ya kutosha, ndugu yangu. Tunza uliyonayo kwa ajili yako mwenyewe." 10 Yakobo akasema, "Hapania, tafadhari, ikiwa nimeona kibali mbele zako, basi upokee zawadi yangu kutoka mkononi mwangu, na ni kama kuona uso wa Mungu, na umenipokea. 11 Tafadhari pokea zawadi yangu uliyoletewa, kwa sababu Mungu amenitendea kwa neema, na kwa sababu ninavyo vyta kutosha." Hivyo Yakobo akamsih, na Esau akamkulabi. 12 Kisha Esau akasema, "Haya na tuondoke. Nitakutangulia." 13 Yakobo akamwambia, "Bwana wangu anajua kwamba watoto ni wadogo, na kwamba kondoo na ng'ombe wananyonyesha ndama wao. Ikiwa watapelekwa kwa haraka hata siku

moja, wanyama wote watakuwa. **14** Tafadhari bwana kufanya walichokisema, kwa maana alipendezwa na binti wangu na amtangulie mtumishi wake. Nitasafiri polopole, Yakobo, na kwa sababu alikuwa mtu aliyeleshimiwa kwa kadili ya mifugo iliyo mbele yangu, na kadili ya sana katika nyumba ya babaye. **20** Hamori na Shekemu watoto, hata nitakapofika kwa bwana wangu huko Seiri.” **15** Esau akasema, haya nikuachie baadhi ya watu wangu mwanaye wakaenda katika lango la mji wao na kuongea na watu wa mji, kusema, **21** “Watu hawa wanaamani nasi, walipamoja nami.” Yakobo akasema, “Kwa nini kufanya hivyo na waishi katika nchi na kufanya biashara humo hivyo? Bwana wangu amekuwa mkalimu kwangu kiasi kwa maana, kweli, nchi ni kubwa ya kuwatoshua. Haya cha kutosha.” **16** Hivyo Esau akaanza kurudi Seiri. **17** Yakobo akasafiri kuelekea Sukothi, akajijengea nyumba, na tuwachukue binti zao kuwa wake, nasi tuwape binti na kufanya mazizi kwa ajili ya mifugo wake. Hivyo jina la kuishi nasi na kuwa wamoja: ikiwa kila mwanamme eneo linaitwa Sukothi. **18** Yakobo alipokuwa kutoka Padani mionganoni mwetu atatailiwa, kama wao. **23** Je wanyama Aramu, akafika salama katika mji wa Shekemu, uliyo katika wao na vitu vyao - wanyama wao wote kuwa wetu? nchi ya Kanaani. Akapiga kambi karibu na mji. **19** Kisha Haya na tukubaliane nao, nao wataishi kati yetu.” **24** akanunu sehemu ya ardhi alipokuwa ameweka hema Water wote wa mji wakamsikiliza Hamori na Shekemu, yake kutoka kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu, mwanaye. Kila mwanamme akataliwa. **25** Katika siku kwa vipande mia vya fedha. **20** Akajenga madhabahu ya tatu, walipokuwa katika maumivu bado, wawili wa pale na kuiita El Elohe Israeli.

34 Basi Dina, Binti wa Lea aliyezalia Yakobo, akaenda kuwaona wasichana wa nchi. **2** Shekemu mwana wa Hamori Mhivi, mwana mfalme wa nchi, akamwona na akamkamata kwa nguvu na kulala naye. **3** Akavutiba na Dina, binti Yakobo. Akampenda msichana na kuongea naye kwa upole. **4** Shekemu akawambia Hamori baba yeke, kusema, “Nipe msichana huyu kuwa mke wangu.” **5** Basi Yakobo akasikia kwamba alikuwa amemchafua Dina binti yake. Wanawe walikuwa pamoja na wanyama uwandani, hivyo Yakaobo akawangoja hata walipokuja. **6** Hamori baba wa Shekemu akaenda kuongea na Yakobo. **7** Wana wa Yakobo waliposikia neno hili wakaja kutoka uwandani. Watu hawa walichukizwa sana. Walkasirika sana kwa sababu alikuwa amemwaibisha Israeli kwa kumlazimisha binti wa Yakobo, kwa maana jambo kama hilo halikupasa kutendeka. **8** Hamori akaongea nao, akisema, “Shekemu mwanangu anampenda binti yenu. Tafadhari mpeni kuwa mke wake. **9** Mwoane nasi, tupeni binti zenu, na mijichukulie binti zetu kwa ajili yenu wenyewe. **10** Mtaishi nasi, na nchi itakuwa wazi kwa ajili yenu kufanya biashara humo, na kupata mali.” **11** Shekemu akawambia baba yake na ndugu zake, “Na nione kibari machoni peru, na chochote mtakachoniambia nitatao. **12** Niambieni kiasi kikubwa chochote cha mahari na zawadi kama mtakavyo, nami nitatao chochote msemacho, lakini mnipe msichana kuwa mke wangu.” **13** Wana wa Yakobo wakamjibu Shekemu na Hamori baba yake kwa hila, kwa sababu Shekemu alikuwa amemnajisi Dina dada yao. **14** Wakawambia, “Hatuwezi kufanya jambo hili, kumpa dada yetu mtu yeoyote ambaye hajatailiwa; kwani hiyo ni aibu kwetu. **15** Kwa sharti hili peke yake tutakubaliana nanyi: iwapo mtatailiwa kama sisi, ikiwa kila mtu mme mionganoni mwenu atatailiwa. **16** Ndipo tutakapowapa binti zetu, nasi tutachukua binti zenu kwetu sisi wenyewe, na tutaishi nanyi na kuwa wamoja. **17** Lakini kama hamtusikilizi na kutailiwa, ndipo tutakapomchukua dada yetu na kuondoka. **18** Maneno yao yakawafurahisha Hamori na Shekemu mwanaye. **19** Kijana hakukawia

35 Mungu akawambia Yakobo, “Inuka, panda kwenda Betheli, na ukae pale. Unijengee madhabahu pale, niliyekutokea pale ulipomkimbia Esau kaka yako.” **2** Kisha Yakobo akawambia nyumba yake na wote aliokuwa nao, “Wekeni mbali miungu yote ya kigeni iliyo kati yenu, jitakaseni wenyewe, na kubadili mavazi yenu. **3** Kisha tuondoke na kwenda Betheli. Nitajenga pale madhabahu kwa Mungu, aliyenijibu katika siku ya shida yangu, naye amekuwa pamoja nami kila nilikokwenda. **4** Hivyo wakampa Yakobo miungu yote ya kigeni iliyo kwa mikononi mwao, na heleni zilizokwenda katika masikio yao. Yakobo akazifukia chini ya mwaloni uliokuwa karibu na Shekemu. **5** Kwa kadili waliiyo safiri, Mungu akaifanya miji yote iliyo kwa karibu nao kuhofu, hivyo watu hao hawakuwaifatua wana wa Yakobo. **6** Hivyo Yakobo akafika Luzu(ndiyo Betheli), ulioko katika nchi ya Kanaani, yeye na watu wote aliokuwa nao. **7** Alijengee madhabahu na kiliiti eneo hilo El Betheli, kwa sababu Mungu alikuwa amejifunua kwake, alipokuwa akimkimbia ndugu yake. **8** Debora, mlezi wa Rebeka, akafa. Akazikwa chini kutoka

Betheli chini ya mwaloni, hivyo ikaithwa Aloni Bakuthi. **9** Nchi iliyoko mbali kutoka kwa Yakobo nduguye. **7** Alifanya Yakobo alipokuja kutoka Padani Aramu, Mungu akamtokea hivi kwa sababu mali zao zilikuwa nyingi sana kwa wao tena na kumbariki. **10** Mungu akamwambia, "Jina lako ni kuishi pamoja. Nchi waliyokuwa wamekaa isingeweza Yakobo, lakini jina lako halitakuwa Yakobo tena. Jina lako kuwafaa kwa mifugo yao. **8** Hivyo Esau, aliyejulikana pia litakuwa Israeli." Hivyo Mungu akamwita jina lake Israeli. **9** Hivi kama Edomu, akakaa katika nchi ya kilima Seiri. **10** Hivi **11** Mungu akamwambia, "Mimi ni Mungu Mwenyezi, Uwe ndivyo vizazi nya Esau, babu wa Waedomu katika nchi ya mwense kuzaa na kuongezeka. Taifa na wingi wa mataifa mlima Seiri. **10** Haya walikuwa majina ya wana wa Esau: watakuja, na wafalme watatoka mionganini mwa uzao Elifazi mwana wa Ada, mkewe Esau; Reueli mwana wa wako. **12** Nchi ambayo nilimpa Ibrahimu na Isaka, nitakupa Basemathi, mkewe Esau. **11** Wana wa Elifazi walikuwa wewe. Nami nitaupa pia uzao wako baada yako nchi Temani, Omari, Zefo, Gatamu, na Kenazi. **12** Timna, hil." **13** Mungu akapanda kutoka mahali alipoonega naye. **14** Yakobo akaweka nguzo katika eneo ambalo Mungu suria wa Elifazi, mwana wa Esau, akamzaa Amaleki. alikuwa ameonega naye, nguzo ya jiwe. Akamimina juu Hawa walikuwa wajukuu wa Ada, mkewe Esau. **13** Hawa yake sadaka ya kinywaji na akamimina mafuta juu yake. **15** Yakobo akaiita sehemu Mungu aliyoonega naye, Betheli walikuwa wana wa Reueli: Nahathi, Zera, Shama, na **16** Wakaendelea na safari kutoka Betheli. Walipokuwa Miza. Hawa walikuwa wajukuu wa Basemathi, mkewe kitambo kabla ya kufika Efrathi, Raheli akashikwa na Esau. **14** Hawa walikuwa wana wa Oholibama, mkewe uchungu. **17** Akawa na utungu mzito. Alipokuwa katika ya vizazi nya Esau: uzao wa Elifazi, mzaliwa wa kwanza utungu mzito zaidi, mkunga akamwambia, "Usiogope, wa Esau: Temani, Omari, Zefo, Kenazi, Kora, **16** Gatamu, kwani sasa utapata mtoto mwingine wa kiume." **18** Hata na Amaleki. Hivi vilikuwa vizazi nya koo kutoka kwa Elifazi alipokaribia kufa, kwa pumzi yake ya mwisho akamwita katika nchi ya Edomu. Walikuwa wajukuu wa Ada. **17** Hizi **19** Raheli akaifa na kuzikwa katika njia iendayo Zera, Shama, Miza. Hizi zilikuwa koo kutoka kwa Reueli Efrathi (ndio Bethlehemu). **20** Yakobo akaweka nguzo katika nchi ya Edomu. Walikuwa wajukuu wa Basemathi, katika kaburi lake. Ndiyo alama ya kaburi la Raheli hata mkewe Esau. **18** Hizi zilikuwa koo za Oholibama, mkewe leo. **21** Israeli akaendelea na safari na akaweka hema Esau: Yeushi, Yalamu, Kora. Hizi ni koo zilizotoka kwa yake kuvuka mnara wa walini wa kondoo. **22** Yakobo Oholibama mkewe Esau, binti Ana. **19** Hawa walikuwa alipokuwa akiishi katika nchi hiyo, Rubeni akalala na Bilha suria wa baba yake, na Israeli akasikia kuhusu hilo. Basi zilikuwa koo kutoka kwa Reueli, mwana wa Esau: Nahathi, Yakobo alikuwa na wana kumi na mbili. **23** Wanawe kwa Lea walikuwa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Yakobo, na Simoni, Lawi, Yuda, Isakari, na Zabuloni. **24** Wanawe **22** Wana wa Lotani walikuwa Hori na Hemani, na Timna kwa Raheli walikuwa Yusufu na Benjamin. **25** Wanawe kwa Bilha, mjakazi wa Raheli walikuwa Dani na Naftali. Shobali: Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo, na Onamu. **24** **26** Wana wa Zilpa, mjakazi wa Lea, walikuwa Gadi na Asheri. Hawa wote walikuwa wana wa Yakobo waliozaliwa **23** Hawa walikuwa wana wa Zibeoni: Aia na Ana. Huyu ndiye kwake huko Padani Aramu. **27** Yakobo akaja kwa Isaka, **26** Hawa walikuwa wana wa Zibeoni: Aia na Ana. Huyu ndiye miaka mia moja na themanini. **29** Isaka akapumua pumzi **27** Hawa walikuwa wana wa Ezeri: yake ya mwisho na akafa, na akusanywa kwa wahenga Bilhani, Zaavani, na Akani. **28** Hawa walikuwa wana wa wake, na mtu mzee amejaa siku. Esau na Yakobo, **28** Hawa walikuwa wana wa Dishoni: Uzi na Arani. **29** Hizi zilikuwa wana, wanawe, wakamzika.

36 Hivi ndivyo vizazi nya Esau (aliyeitwa pia Edom).

2 Esau akachukua wakeze kutoka kwa Wakanaani. Hawa walikuwa wake zake: Ada binti Eloni Mhiti; Oholibama binti Ana, mjukuu wa Zibeoni Mhivi; na **3** Basemathi, binti Ishmaeli, dada wa Nebayothi. **4** Ada akamzaa Elifazi kwa Esau, na Basemathi akamzaa Reueli. **5** Oholibama akamzaa Yeushi, Yalamu, na Kora. Hawa walikuwa wana wa Esau waliozaliwa kwake katika nchi ya Kananaani. **6** Esau akawachukua wakeze, wanawe, binti zake, na watu wote wa nyumba yake, mifugo wake - wanyama wake wote, na mali yake yote, aliyokuwa amekusanya katika nchi ya Kanaani, na akaenda katika

akatawala mahali pake. **37** Samla alipofariki, kisha Shauli wa Rehobothi kando ya mto alitawala mahali pake. **38** kutokea mbali, na kabla hajawakaribia, wakapanga njama Shauli alipofariki, kisha Baali Hanani mwana wa Akbori akatawala mahali pake. **39** Baali Hanani mwana wa Akbori, alipokufa, kisha Hadari akatawala mahali pake. Jina la mji wake lilikuwa Pau. Jina la mkewe lilikuwa Akbori, alipokufa, kisha Hadari akatawala mahali pake. **40** Jina la mji wake lilikuwa Pau. Jina la mkewe lilikuwa Akbori, alipokufa, kisha Hadari akatawala mahali pake. **41** Oholibama, Ela, Pinoni, **42** Kenazi, Temani, Mbza, **43** Magdieli, na Iramu. Hawa walikuwa wakuu wa ukoo wa Edomu, kwa kufuata makao yao katika nchi walijomiliki. Nao ni Esau, baba wa Waedolu.

37 Yakobo akaishi katika nchi aliyokaa babaye, katika nchi ya Kanaani. **2** Haya ndio matukio yaliyomhusi Yakobo. Yusufu, aliyekuwa kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akilichunga kundi pamoja na ndugu zake. Alikuwa pamoja na wana wa Bilha na pamoja na wana wa Zilpa, wake wa baba yake. Yusufu akaleta taarifa yao mbaya kwa baba yao. **3** Basi Israeli akampenda Yusufu kuliko wanawe wote kwa sababu alikuwa mwana wa uzee wake. Akamshonea vazi zuri. **4** Ndugu zake wakaona kwamba baba yao alimpenda sana kuliko ndugu zake wote. Wakamchukia na hawakuongea naye vema. **5** Yusufu akaota ndoto, na akawambia ndugu zake. Wakamchukia zaidi. **6** Aliwambia, "Tafadhari sikilizeni ndoto hii niliyoita. **7** Tazama, tulikuwa tukifunga miganda ya nafaka shambani na tazama, mganda wangu ukainuka na kusimama wima, na tazama, miganda yenu ikasogea na kuuinamia mganda wangu" **8** Ndugu zake wakamwambia, "Je ni kweli utatutawala? Je utatutawala juu yetu? Hata wakamchukia zaidi kwa ajili ya ndoto zake na maneno yake. **9** Akaota ndoto nyngine na kuwasimulia ndugu zake. Alisema, "Tazama, nimeota ndoto nyngine: Jua na mwezi na nyota kumi na moja ziliniinamia." **10** Akamwambia baba yake vile vile aliyowambia ndugu zake, na baba yake akamkemea. Akamwambia, Je umeota ndoto ya namna gani hii? Je mama yako na mimi na ndugu zako kweli tutakuja kuuinamia mpaka chini?" **11** Ndugu zake wakamwonea wivu, lakini baba yake akaliwema jambo hilo moyoni. **12** Ndugu zake wakaenda kulichunga kundi la baba yao huko Shekemu. **13** Israeli akamwambia Yusufu, "Je ndugu zako hawalichungi kundi huko Shekemu? Njoo, nami nitakutuma kwao." Yusufu akamwambia, "nipo tarayi." **14** Akamwambia, "Basi nenda, uwaone ndugu zako na kundi wanaendeleaje, na uniletee neno." Hivyo Yakobo akamtuma kutoka katika bonde la Hebron, na Yusufu akaenda Shekemu. **15** Mtu mmoja akamwonia Yusufu. Tazama, Yusufu alikuwa akizunguka kondeni. Yule mtu akamwuliza, "Unatafuta nini?" **16** Yusufu akamwambia, "Nawatafuta ndugu zangu. Tafadhari, niambie, wananalichunga wapi kundi." **17** Yule mtu akasema, "Waliondoka mahali hapa, kwa maana niliwasikia wakisema, 'Haya twende Dothani.' Yusufu akawafuata

ndugu zake na kuwaona huko Dothani. **18** Wakamwona ya kumwua. **19** Ndugu zake wakaambiana wao kwa wao, na kumtupa katika mojawapo ya mashimo haya. Nasi Jina la mji wake lilikuwa Pau. Jina la mkewe lilikuwa tutasema, 'Mnyama mkali amemraru.' Nasi tutaona ndoto Mehetabeli, binti Matredi, mjukuu wa Me Zahabu. **20** Njoni sasa, na tumwee Akbori, alipokufa, kisha Hadari akatawala mahali pake. **21** Rubeni alilisikia hilo na kumwoko ya kutoka katika mikono yao. Alisema, "Tusiuondoe uhai wake." **22** Rubeni aliwambia, "Msimwage damu. Mtupeni majina yao: Timna, Alva, Yethethi, **23** Iramu, kati shimo hili liliopo nyikani, lakini msiweke mikono yenu juu yake" - ili kwamba aweze kumwoko katika mikono yao na kumrudisha kwa baba yake. **24** Ikawa Yusufu alipowafikia ndugu zake, walimvua vazi lake zuri. **25** Wakamchukua na kumtupa shimonii. Shimo lilikuwa tupu bila maji. **26** Wakakaa chini kula mkate. Walipoinua macho yao na kuangalia, na, tazama, msafara wa Waishmaeli ulikuwa ukija kutoka Gileadi, pamoja na ngamia wao waliochukua viungo, malhamu na manemane. Walikuwa wakisafiri kuvichukua kuelekea Misri. **27** Haya, na tumwuze kwa Waishmaeli na wala tusiweke mikono yetu juu yake. Kwani ye ye ni ndugu yetu, nyama yetu." Ndugu zake wakamsikiliza. **28** Wafanyabiashara wa Kimidiani wakapita. Ndugu zake wakamwinua na kumtoa Yusufu shimonii. Wakamwuza Yusufu kwa Waishmaeli kwa vipande ishirini nya fedha. Waishmaeli wakamchukua Yusufu mpaka Misri. **29** Rubeni akarudi kwenye shimo, na, tazama, Yusufu hakuwemo shimonii. Akararua mavazi yake. **30** Akarudi kwa ndugu zake na kusema, "Kijana yuko wapi? Na mimi, je niende wapi?" **31** Wakachinja mbuzi na kisha wakalichukua vazi la Yusufu na kulichovya katika damu. **32** Kisha wakalipeleka kwa baba yao na kusema, "Tumeiona hii. Tafadhari angalia kwamba ni vazi la mwanaao au hapana." **33** Yakobo akaitambua na kusema, "Ni ngu ya mwanangu. Mnyama wa mwitu amemraru. Bila shaka Yusufu ameraruliwa katika vipande. **34** Yakobo akararua mavazi yake na kuvala mavazi ya magunia katika viuno vyake. Akaomboleza kwa ajili ya mwanaue siku nyngi. **35** Wanawe na binti zake wote wakainuka na kumfariji, lakini alikataa kufarijiwa. Akasema, "Hakika nitashuka kuzimu nikimwomboleza mwanangu." Babaye akamililia. (**Sheol h7585**) **36** Wamidiani wakamwuza huko Misri kwa Potifa, afisa wa Farao, kepteni wa walinzi.

38 Ikawa wakati ule Yuda akawaacha ndugu zake na kukaa na Mwdulami fulani, jina lake Hira. **2** Pale akakutana na binti Mkanaani jina lake Shua. Akamwoa na kulala naye. **3** Akawa mjamzito na kuzaa mwana. Akaitwa Eri. **4** Akawa mjamzito tena na kuzaa mwana tena. Akamwita jina lake Onani. **5** Akazaa mwana mwingine akamwita jina lake Shela. Alikuwa huko Kezibu alipomzaa. **6** Yuda akaona mke kwa ajili ya Eri, mzaliwa wake wa kwanza. Jina lake Tamari. **7** Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa mwovu mbele za Yahwe. Yahwe akamwua. **8** Yuda akamwambia

Onani, "Lala na mke wa nduguyo. Fanya wajibu wa shemeji kwake, na umwinulie nduguyo mwana." **9** Onani akatoka, akiwa na utepe wa zambarau juu ya mfono wake, naye akaitwa Zera.

alijua kwamba mtoto asingekuwa wake. Pindi alipolala na mke wa kaka yake, alimwaga mbegu juu ya ardi ili kwamba asimpatie nduguye mtoto. **10** Alilolifanya lilikuwa ovu mbele za Yahwe. Yahwe akamwambia Tamari, mkwewe, "Ukakae mjane katika nyumbaya baba yako hadi Shela, mwanangu, atakapokuwa." Kwani aliogopa, "Asije akafa pia, kama nduguze." Tamari akaondoka na kuishi katika nyumba ya babaye. **12** Baada ya muda mrefu, binti Shua, mkewe Yuda, alikufa. Yuda akafarrijika na kwenda kwa wakatao kondoo wake manyoya huko Timna, yeche na rafiki yake, Hira Mwadulami. **13** Tamari akaambibiwa, "Tazama, mkwleo anakwenda Timna kukata kondoo wake manyoya." **14** Akavua mavazi yake ya ujane na akajifunika kwa ushungi. Akakaa katika lango la Enaimu, lilioko kando ya njia iendayo Timna. Kwa maana aliona kwamba Shela ameuka lakini akupewe kuwa mke wake. **15** Yuda alipomwona alidhani ni kahaba kwa maana alikuwa amefunika uso wake. **16** Akamwendea kando ya njia na kusema, "Njoo, tafadhari uniruhusu kulala nawe" - kwani hakujua kwamba alikuwa ni mkwewe - naye akasema, "Utanipa nini ili ulale nami? **17** Akasema, "Nitakuletea mwana mbuzu wa kundi." Akasema, "Je utanipa rehani hata utakapo leta?" **18** Akasema, "Nikupe rehani gani?" Naye akasema, "Mhuri wako na mshipi, na fimbo iliyomikononi mwako." Akampa na kulala naye. Akawa mjamzito. **19** Akaamka na kuondoka. Akavua ushungi wake na kuvaa vazi la ujane wake. **20** Yuda akatumta mwana mbuzi kutoka kundini kwa mfono wa rafiki yake Mwadulami ili aichukue rehani kutoka katika mfono wa mwanamke, lakini hakumwona. **21** Kisha Mwadulami aauliza watu wa sehemu hiyo, "Yupo wapi kahaba aliyekuwa Enaimu kando ya njia?" Wakasema, hapajawai tokea kahaba hapa." **22** Akarudi kwa Yuda na kusema, "Sikumwona. Pia watu wa eneo hilo wamesema, 'Hajawai kuwapo kahaba hapa.'" **23** Yuda akasema, "Mwache acae na vitu, tusje tukaaibika. Hakika, nimeletea mwanambizi, lakini hukumwona." **24** Ikawa baada ya miezii mitatu Yuda akaambibiwa, "Tamari mkwleo amefanya ukahaba, na kwa hakika, yeche ni mjamzito." Yuda akasema, "Mleneti hapa ili achomwe." **25** Alipoletwa nje, alipeleka ujumbe kwa mkwewe, "Mimi ni mjamzito kwa mtu mwenye vitu hivi." Akasema, "Tambua tafadhari, mhuri huu na mshipi na fimbo ni vya nani." **26** Yuda akavitambua na kusema, "Yeye ni mwenye haki kuliko mimi, kwani sikumpa Shela, mwanangu awe mime wake." Hakulala naye tena. **27** Muda wake wa kujifungua ukafika, tazama, mapacha walikuwa tumboni mwake. **28** Ikawa alipokuwa akijifungua mmoja akatoa mfono nje, na mkunga akachukua kitambaa cha rangi ya zambarau na kukifunga katika mfono wake na kusema, "Huyu ametoka wa kwanza." **29** Ikawa aliporudisha mfono wake, tazama, ndugu yake akatoka kwanza. Mkunga akasema, "Umetokaje" Na akaitwa Peresi. **30** Kisha ndugu yake

39 Yusufu akaletwa Misri. Potifa, aliyekuwa afisa wa Farao mkuu wa walini na Mmisri, akamnunua kutoka kwa Waishmaeli, waliokuwa wamempelea pale. **2** Yahwe alikuwa pamoja na Yusufu na akawa mtu aliyefanikiwa. Aliishi katika nyumba ya Mmisri bwana wake. **3** Bwana wake akaona kwamba Yahwe alikuwa pamoja naye na kwamba Yahwe alifanikisha kila kitu alichokifanya. **4** Yusufu akapata kibali mbele zake. Akamtumikia Potifa. Potifa akamfanya msimamizi juu ya nyumba yake, na kila alichokimiliki, akakiweka chini ya uangalizi wake. **5** Ikawa alipomfanya msimamizi juu ya nyumba yake na juu ya kila kitu alichomiliki, Yahwe akaibariki nyumba ya Mmisri kwa sababu ya Yusufu. Baraka za Yahwe ziliikuwa juu ya kila kitu alichokuwa nacho Potifa nyumbani na shambani. **6** Potifa akaweka kila alichokuwa nacho chini ya uangalizi wa Yusufu. Hakuwa na haja ya kufikiri juu ya lolote isipokuwa chakula alichokula tu. Basi Yusufu alikuwa kijana mzuri na wa kuvutia. **7** Ikawa baada ya hayo mke wa bwana wake akamtamani Yusufu. Akamwambia, "Lala nami." **8** Lakini yeche alkataa na kumwambia mke wa bwana wake, "Tazama, bwana wangu haangalii chochote nikifanyacho nyumbani, na ameweka kila kitu anachokimiliki chini ya uangalizi wangu. **9** Hakuna mtu aliye mkuu katika nyumba hii kufliko mimi. Hajanidhuria chochote isipokuwa wewe, kwa sababu wewe ni mkewe. Ni kwa namna gani basi naweza kufanya uovu mkuu namna hii na kumtenda dhambi Mungu? **10** Akamwambia Yusufu siku baada ya siku, lakini yeche alkataa kulala naye wala kuwa naye. **11** Ikawa siku moja alilingia ndani kufanya kazi yake. Hakuna mtu yejote wa nyumbani aliyekuwepo pale ndani. **12** Akashika nguo zake na kusema, "Lala nami." Akaacha nguo zake mikononi mwake, akakimbia, na kutoka nje. **13** Ikawa, alipoona kwamba ameziacha nguo zake mikononi mwake na kwamba amekimbia nje, **14** akawaita watu wa nyumbani mwake na kuwambia, "Tazama, Potifa ameleta Mwebrania huyu kutudhifikasi. Alilingia kulala nami, na nikapiga kelele. **15** Ikawa aliponisikia nikipiga kelele, akaniacha na nguo yake, akakimbia, na kutoka nje." **16** Akaweka nguo zake karibu naye hata bwana yake alipokuwa nyumbani. **17** Akamwambia maelelezo haya, "Yule mtumishi Mwebrania ilitiyemleta kwetu, alilingia kunidhifikasi. **18** Ikawa nilipopiga kelele, akaacha nguo yake kwangu akakimbia nje." **19** Ikawa, bwana wake aliposikia maelezo aliyoambiya na mkewe, "Hivi ndivyo mtumishi wako alivyonitenda," alikasirika sana. **20** Bwana wa Yusufu akamchukua na kumweka gerezani, mahali walipowekwa wafungwa wa mfalme. Akawa pale kifungoni. **21** Lakini Yahwe alikuwa pamoja na Yusufu na kumwonyesha uaminifu wa agano. Akampa kibali mbele ya mlinzi wa gereza. **22** Mlinzi wa gereza akawaweka mikononi mwa Yusufu wafungwa wote waliokuwa gerezani. Chochote walichokifanya, kilikuwa chini ya uangalizi wa Yusufu. **23** Mlinzi wa gereza hakuwa na wasiwasiju ya chochote

kilichokuwa mkononi mwake, kwa sababu Yahwe alikuwa pamoja naye. Yahwe akafanikisha kila alichokifanya.

40 Ikawa baada ya mambo haya, mnyweshaji wa mfalme wa Misri na mwokaji wa mfalime walimkosa bwana wao, mfalme wa Misri. **2** Farao akawakasirikia hawa maafsa wawili, mkuu wa wanyweshaji na mkuu wa waokaji. **3** Akawaweka katika lindo katika nyumba ya kapteni wa walini, katika gereza lile Yusufu alimofungwa. **4** Kapteni wa walini akamweka Yusufu kuwa mtumishi wao. Walikaa kifungoni kwa muda fulani. **5** Wote wakaota ndoto - mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri waliokuwa wamefungwa gerezani - kila mmoja akaota ndoto usiku huo huo, na kila ndoto ilikuwa na tafsiri yake. **6** Yusufu akaja kwao asubuhi na kuwaona. Tazama, walikuwa na uzuni. **7** Akawauliza maafsa wa Farao waliokuwa pamoja naye kifungoni katika nyumba ya bwana wake, kusema, "Kwa mini leo mnaoneka wenye uzuni?" **8** Wakamwambia, Sisi wote tumeota ndoto na hakuna wakuitafsiri." Yusufu akawambia, "Je tafsiri haitoki kwa Mungu? Niambieni, tafadhari." **9** Mkuu wa wanyweshaji akamwambia Yusufu ndoto yake. Akamwambia, "Katika ndoto yangu, tazama, kulikuwa na mzabibu mbele yangu. **10** Na kulikuwa na matawi matatu katika mzabibu huo. Ulipochipua, ukachanua maua na kuzaa vichala nya zabibu. **11** Kikombe cha Farao kilikuwa mkononi mwangu. Nikachukua zabibu na kuzikamua katika kikombe cha Farao, na kukiweka kikombe katika mkono wa Farao." **12** Yusufu akamwambia, "Tafsiri yake ni hii. Yale matawi matatu ni siku tatu. **13** Ndani ya siku tatu Farao atakiinua kichwa chako na kukurudisha katika nafasi yako. Utakiweka kikombe cha Farao katika mkono wake, kama uliyokuwa ulipokuwa mnyweshaji wake. **14** Lakini unikumbuke ukifanikiwa, na unionesha wema. Unitaje kwa Farao na kuniondoa hapa gerezani. **15** Maana hakika nilitekwa kutoka katika nchi ya Waebrania. Na hapa sijafanya chocohote kinachonipasa niwekwe gerezani." **16** Mkuu wa waokaji alipoona kwamba tafsiri ilikuwa ya kuvutia, akamwambia Yusufu, "Mimi pia niliota ndoto, na tazama, vikapu vitatu nya mikate vilikuwa juu ya kichwa changu. **17** Katika kikapu cha juu kulikuwa na kila aina za bidhaa ya kuokwa kwa Farao, lakini ndege wakavila ndani ya kikapu juu ya kichwa changu." **18** Yusufu akajibu na kusema, "Tafsiri ni hii. Vikapu vitatu ni siku tatu. **19** Ndani ya siku tatu Fareao atakiinua kichwa chako kutoka kwako na atakutundika juu ya mtu. Ndege watakula mwili wako." **20** Ikawa siku ya tatu ambayo ilikuwa ni siku ya kuzaliwa kwa Farao. Akafanya sherehe kwa watumishi wake wote. "Akakiinua juu" kichwa cha mkuu wa wanyweshaji na kichwa cha mkuu wa waokaji, kati ya watumishi wake. **21** Akamrudisha mkuu wa wanyweshaji katika majukumu yake, na akakiweka tena kikombe katika mkono wa Farao. **22** Lakini akamtundika mkuu wa waokaji, kama Yusufu aliyokuwa amewatafsiria. **23** Hata hivyo mkuu wa wanyweshaji hakukumbuka kumsaidia Yusufu. Badala yake, alimsahau.

41 Ikawa mwishoni mwa miaka miwili mizima Farao akaota ndoto. **2** Tazama, alikuwa amesimama kando ya Nile. Tazama, ng'ombe saba wakatoka katika mto Nile, wakupendeza na wanene, na wakajilisha katika nyasi. **3** Tazama, ng'ombe wengine saba wakatoka katika Nile baada yao, wasiopendeza na wamekondeana. Wakasimama ukingoni mwa mto kando ya wale ng'ombe wengine. **4** Kisha wale ng'ombe wasiopendeza na waliokonda wakawala wale waliokuwa wanapendeza na walionenepa. **5** Kisha Farao akaamka. Kisha akalala na kuota mara ya pili. Tazama, masuke saba ya nafaka yalichipua katika mche mmoja, mema na mazuri. **6** Tazama, masuke saba, membamba na yaliyokaushwa na upopo wa mashariki, yakachipua baada yake. **7** Masuke membamba yakayameza yale masuke saba mema yote. Farao akaamka, na, tazama, ilikuwa ni ndoto tu. **8** Ikawa wakati wa asubuhi roho yake ikafadhaika. Akatuma na kuwaita waganga na wenye hekima wote wa Misri. Farao akawasimilia ndoto zake, lakini hakuna aliyeveza kumtafsiria Farao. **9** Kisha mkuu wa wanyweshaji akamwambia Farao, "Leo ninayafikiri makosa yangu. **10** Farao aliwakasirikia watumishi wake, na kutuweka kifungoni katika nyumba ya kapteni wa walini, mkuu wa waokaji na mimi. **11** Tuliota ndoto usiku huo mmoja, yeze na mimi. Kila mmoja alioti kwa kadili ya tafsiri yake. **12** Pamoja nasi kulikuwa na kijana Mwebrania, mtumishi wa kapteni wa walini. Tulinmwambia na akatutafsiria ndoto zetu. Alitutafsiria kila mmoja wetu kulingana na ndoto yake. **13** Ikawa kama aliyotutafsiria, ndivyo iliyoyokuwa. Farao alinirudisha katika nafasi yangu, lakini akamtundika yule mwengine." **14** Ndipo Farao alipotuma na kumwita Yusufu. Kwa haraka wakamtoa gerezani. Akajinyoa mwenyewe, akabadili mavazi yake, na akaingia kwa Farao. **15** Farao akamwambia Yusufu, "Nimeoda ndoto, lakini hakuna wa kuitafsiri. Lakini nimesikia kuhusu wewe, kwamba unaposikia ndoto unaweza kuitafsiri." **16** Yusufu akamjibu Farao, kusema, "Sio katika mimi. Mungu atamjibu Farao kwa uhakika." **17** Farao akamwambia Yusufu, "Katika ndoto yangu, tazama, nilisimama katika ukingo wa Nile. **18** Tazama, ng'ombe saba wakatoka ndani ya Nile, wanene na wakuvutia, nao wakajilisha katika nyasi. **19** Tazama, ng'ombe wengine saba wakapanda baada yao, dhaiyu, wabaya, na wembaba. Sijawao kuona wabaya kama hao katika nchi yote ya Misri. **20** Wale ng'ombe wembamba na wabaya wakawala wale ng'ombe saba na wanene. **21** Walipokuwa wamemaliza kuwala wote, haikujulikana kama walikuwa wamewala, kwani walibaki wabaya kama mwanzo. Kisha nikaamka. **22** Niliona katika ndoto yangu, na tazama, masuke saba yakatoka katika bua moja, jema na limejaa. **23** Tazama, masuke saba zaidi, yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upopo wa mashariki, yakachipua baada yake. **24** Yale masuke membamba yakayameza masuke saba mema. Niliwaambia waganga ndoto hizi, lakini hakuna aliyeveza kunielezea." **25** Yusufu akamwambia Farao, "Ndoto za Farao ni moja.

Mungu amemwambia Farao kuhusu jambo analokwenda kuhesabu, kwa sababu kilikuwa hakihesabiki. **50** Kabla kulifanya. **26** Wale ng'ombe saba wema ni miaka saba, na miaka ya njaa kuingia Yusufu akapata wana wawili, ambao masuke saba mema ni miaka saba. Ndoto ni moja. **27** Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa On, alimzala. **51** Na wale ng'ombe saba wembamba na wabaya waliokuja Yusufu akamwita mzaliwa wake wa kwanza Manase, baadaye ni miaka saba, na pia masuke saba membamba kwani alisema, "Mungu amenisahaurisha shida zangu yaliyokaushwa na upepo wa mashariki itakuwa miaka zote na nyumba yote ya baba yangu." **52** Akamwita saba ya njaa. **28** Hilo ni jambo nilliomwambia Farao. mwanawewe wa pili Efraimu, kwani alisema, Mungu amenipia Mungu amemfunulia Farao jambo analokwenda kulifanya. **29** Tazama, miaka saba yenye utele mwingu inakujua katika uzao katika nchi ya mateso yangu." **53** Miaka saba ya nchi yote ya Misri. **30** Na miaka saba ya njaa itakuja baada shibe iliyoukuwa katika nchi ya Misri ikafika mwisho. **54** nchi yote ya Misri. **31** Utele hautakumbukwa katika nchi kwa sababu ya njaa itakayofuata, kwa kuwa itakuwa kali ya Misri ilipokuwa na njaa, watu wakapiga kelele kwa sana. **32** Kwamb ndoto ilijirudia kwa Farao sababu ni Farao kwa ajili ya chakula. Farao akawambia Wamisri kwamba jambo hili limeanzishwa na Mungu, na Mungu wote, "Nendeni kwa Yusufu na mfanye atakavyosema." **56** atalitimiza hivi karibuni. **33** Basi Farao atafute mtu mwene Njaa ilikuwa juu ya uso wote wa nchi. Yusufu akafungua maharifa na busara, na kumweka juu ya nchi ya Misri. **34** ghala zote na kuuza chakula kwa Wamisri. Njaa ilikuwa Farao na afanye hivi: achague wasimamizi juu ya nchi. **35** Na wachukue sehemu ya tano ya mazao ya Misri katika kali sana katika nchi ya Misri. **57** Dunia yote ikaja Misri miaka saba ya shibe. **36** Na wakusanye chakula chote kununua nafaka kutoka kwa Yusufu, kwani njaa ilikuwa cha hii miaka myema ijayo na kuitunza nafaka chini ya huko katika nchi ya Misri. **37** Ushauri huu ukawa mamlaka ya Farao, kwa chakula kutumiwa katika mijii. **38** Chakula kitakuwa matumizi ya nchi kwa miaka saba ya njaa itakayokuwa katika nchi ya Misri. Kwa njia hii nchi haitaarihiwa na njaa." **39** Ushauri huu ukawa mwema machoni pa Farao na machoni pa watumishi wake wote. **40** Farao akawambia watumishi wake, "Je tunaweza kumpata mtu kama huyu, ambaye ndani yake kuna Roho wa Mungu?" **41** Hivyo Farao akamwambia Yusufu, "Kwa vile Mungu amekuonesha yote haya, hakuna mtu mwene ufahamu na busara kama wewe. **42** Utakuwa juu ya nyumba yangu, watu wangu watatawaliwa kwa kadili ya neno lako. Katika kiti cha enzi peke yake mimi nitakuwa mkuu kuliko wewe." **43** Farao akamwambia Yusufu, "Tazama, nimekuweka juu ya nchi yote ya Misri." **44** Farao akavua pete yake ya mhuri kutoka katika mkono wake na kuiweka katika mkono wa Yusufu. Akamvika kwa mavazi ya kitani safi, na kuweka mkufu wa dhahabu shingoni mwake. **45** Akataka apandishwe katika kibandawazi cha pili alichokuwa nacho. Watu wakapiga kelele mbele yake, "Pigeni magoti." Farao akamweka juu ya nchi yote ya Misri. **46** Farao akamwambia Yusufu, "Mimi ni Farao, mbali na wewe, hakuna mtu atakayeinua mkono wake au mguu wake katika nchi ya Misri." **47** Farao akamwita Yusufu jina la Zafenathi Panea." Akampa Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa On, kuwa mke wake. Yusufu akaenda juu ya nchi yote ya Misri. **48** Yusufu alikuwa na umri wa miaka thelathini aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri. Yusufu akatoka mbele ya Farao, na kwenda katika nchi yote ya Misri. **49** Katika miaka saba ya shibe nchi ilipozaa kwa wingi. **50** Akakusanya chakula chote cha miaka saba iliyokuwako katika nchi ya Misri na kukiweka chakula katika mijii. Akaweka katika kila mji chakula cha mashamba yaliyokizunguka. **51** Yusufu akahifadi nafaka kama mchanga wa bahari, kingi kiasi kwamba akaacha kuhesabu, kwa sababu kilikuwa hakihesabiki. **52** Kabla kulifanya. **26** Wale ng'ombe saba wema ni miaka saba, na miaka ya njaa kuingia Yusufu akapata wana wawili, ambao masuke saba mema ni miaka saba. Ndoto ni moja. **27** Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa On, alimzala. **51** Na wale ng'ombe saba wembamba na wabaya waliokuja Yusufu akamwita mzaliwa wake wa kwanza Manase, baadaye ni miaka saba, na pia masuke saba membamba kwani alisema, "Mungu amenisahaurisha shida zangu yaliyokaushwa na upepo wa mashariki itakuwa miaka zote na nyumba yote ya baba yangu." **52** Akamwita saba ya njaa. **28** Hilo ni jambo nilliomwambia Farao. mwanawewe wa pili Efraimu, kwani alisema, Mungu amenipia Mungu amemfunulia Farao jambo analokwenda kulifanya. **29** Tazama, miaka saba yenye utele mwingu inakujua katika uzao katika nchi ya mateso yangu." **53** Miaka saba ya nchi yote ya Misri. **30** Na miaka saba ya njaa itakuja baada shibe iliyoukuwa katika nchi ya Misri ikafika mwisho. **54** nchi yote ya Misri. **31** Utele hautakumbukwa katika nchi kwa sababu ya njaa itakayofuata, kwa kuwa itakuwa kali ya Misri ilipokuwa na njaa, watu wakapiga kelele kwa sana. **32** Kwamb ndoto ilijirudia kwa Farao sababu ni Farao kwa ajili ya chakula. Farao akawambia Wamisri kwamba jambo hili limeanzishwa na Mungu, na Mungu wote, "Nendeni kwa Yusufu na mfanye atakavyosema." **56** atalitimiza hivi karibuni. **33** Basi Farao atafute mtu mwene Njaa ilikuwa juu ya uso wote wa nchi. Yusufu akafungua maharifa na busara, na kumweka juu ya nchi ya Misri. **34** ghala zote na kuuza chakula kwa Wamisri. Njaa ilikuwa Farao na afanye hivi: achague wasimamizi juu ya nchi. **35** Na wachukue sehemu ya tano ya mazao ya Misri katika kali sana katika nchi ya Misri. **57** Dunia yote ikaja Misri miaka saba ya shibe. **36** Na wakusanye chakula chote kununua nafaka kutoka kwa Yusufu, kwani njaa ilikuwa cha hii miaka myema ijayo na kuitunza nafaka chini ya huko katika nchi ya Misri. **37** Ushauri huu ukawa mamlaka ya Farao, kwa chakula kutumiwa katika mijii. **38** Chakula kitakuwa matumizi ya nchi kwa miaka saba ya njaa itakayokuwa katika nchi ya Misri. Kwa njia hii nchi haitaarihiwa na njaa." **39** Ushauri huu ukawa mwema machoni pa Farao na machoni pa watumishi wake wote. **40** Farao akawambia watumishi wake, "Je tunaweza kumpata mtu kama huyu, ambaye ndani yake kuna Roho wa Mungu?" **41** Hivyo Farao akamwambia Yusufu, "Kwa vile Mungu amekuonesha yote haya, hakuna mtu mwene ufahamu na busara kama wewe. **42** Utakuwa juu ya nyumba yangu, watu wangu watatawaliwa kwa kadili ya neno lako. Katika kiti cha enzi peke yake mimi nitakuwa mkuu kuliko wewe." **43** Farao akamwambia Yusufu, "Tazama, nimekuweka juu ya nchi yote ya Misri." **44** Farao akavua pete yake ya mhuri kutoka katika mkono wake na kuiweka katika mkono wa Yusufu. Akamvika kwa mavazi ya kitani safi, na kuweka mkufu wa dhahabu shingoni mwake. **45** Akataka apandishwe katika kibandawazi cha pili alichokuwa nacho. Watu wakapiga kelele mbele yake, "Pigeni magoti." Farao akamweka juu ya nchi yote ya Misri. **46** Farao akamwambia Yusufu, "Mimi ni Farao, mbali na wewe, hakuna mtu atakayeinua mkono wake au mguu wake katika nchi ya Misri." **47** Farao akamwita Yusufu jina la Zafenathi Panea." Akampa Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa On, kuwa mke wake. Yusufu akaenda juu ya nchi yote ya Misri. **48** Yusufu alikuwa na umri wa miaka thelathini aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri. Yusufu akatoka mbele ya Farao, na kwenda katika nchi yote ya Misri. **49** Katika miaka saba ya shibe nchi ilipozaa kwa wingi. **50** Akakusanya chakula chote cha miaka saba iliyokuwako katika nchi ya Misri na kukiweka chakula katika mijii. Akaweka katika kila mji chakula cha mashamba yaliyokizunguka. **51** Yusufu akahifadi nafaka kama mchanga wa bahari, kingi kiasi kwamba akaacha

42 Basi Yakobo akafahamu kwamba kuna nafaka huko Misri. Akawambia wanawewe, "Kwa nini mnatazamana? **2** Akasema, "Tazama, nimesikia kwamba kuna nafaka huko Misri. Shukeni huko mkatununulie chakula ili tuishi wala tusife." **3** Ndugu kumi wa Yusufu wakashuka Misri kununua chakula. **4** Lakini Benjamin, ndugu wa Yusufu, Yakobo hakumtuma na ndugu zake, kwani alihofu kwamba madhara yaweza kumpata. **5** Wana wa Israeli wakaja kununua mionganii mwao waliokuja, kwani njaa ilikuwapo katika nchi ya Kanaani. **6** Basi Yusufu alikuwa mtawala juu ya nchi. Ndiye aliyekuwa akiwauzia watu wote wa nchi. Ndugu zake Yusufu wakaja na kumwiniamia na nyuso zao hata chini. **7** Yusufu akawonia ndugu zake na kuwatambua, lakini alijibadili kwao na kuongea nao kwa ukali. Akawambia, "Mmetoka wapi?" Wakasema, "Kutoka nchi ya Kanaani ili kununua chakula." **8** Yusufu akawatambua ndugu zake, lakini wao hawakuntambua. **9** Yusufu akazikumbuka ndoto aliyoziota kuhusu wao. Akawambia, "Ninyi ni wapelelezi. Mmekuja kuona sehemu za nchi zisizolindwa." **10** Wakamwambia, "Hapana, bwana wangu. Watumishi wako wamekuja kununua chakula. **11** Sisi sote ni wana wa baba mmoja. Ni watu wa kweli. Watumishi wako siyo wapelelezi." **12** Akawambia, "Hapana, mmekuja kuangalia sehemu za nchi zisizolindwa." **13** Wakasema, "Sisi watumishi wako tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba mmoja katika nchi ya Kanaani. Tazama, mdogo upyo na baba yetu, na mwininge hayupo hai tena." **14** Yusufu akawambia, "Ndivyo niliyowambia; ninyi ni wapelelezi. **15** Mtajaribiwa kwa njia hii. Kama aishivyo Farao, hamtaondoka hapa, mdogo wenu asipokupa hapa. **16** Mtumeni mmoja wenu amlete mdogo wenu. Mtabaki gerezani, hata maneno yenu yatakophitishwa, kwamba kuna ukweli ndani yenu." **17** Akawaweka kifungoni kwa siku tatu. **18** Katika siku ya tatu Yusufu akaongea nao, "Fanyeni hivi nanyi

mtaishi, kwani ninamcha Mungu. 19 Kama ninyi ni watu wa kweli, mmoja wenu atazuiliwa hapa gerezani, lakini ninyi nendeni, chukueni nafaka kwa ajili ya nyumba zenu. 20 Mleleni mdogo wenu kwangu ili kwamba maneno yenu yathibitishwe nanyi hamtakufa." Wakafanya hivyo. 21 Wakasemezana wao kwa wao, "Kwa kweli tuna hatia juu ya ndugu yetu kwani tuliona tabu ya nafsi yake alipotusihii nasi hatukusikia. Kwa hiyo taabu hii imeturudia." 22 Lakini hawakuwa kwamba Yusufu anawaelewa, kwani kulikuwa na mkalimani kati yao. 24 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 25 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 26 Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale. 27 Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu walijokwa, akaona pesa yake. 28 Akawambia ndugu zake, "Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu." Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, "Ni nini hiki 31 Tukamwambia, 'Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi. 32 Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani." 33 Yule mtu, bwana wa nchi, akawambia, 'Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama na mwondoke. 34 Mleleni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao na tazama, kila mfuko wa fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawambia, "Mmeniharibia watoto wao. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi impeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu." 37 Rubeni akamwambia baba yake, kusema, "Unawenza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako." 38 Yakobo akasema, "Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na yeze peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika nija mnayoinedea, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni." (Sheol h7585)

43 Njaa ilikuwa kali katika nchi. 2 Ikawa walipokuwa wametumia chakula chote walichokitoa Misri, baba yao akawambia, "Nendeni tena; mtununulie chakula." 3 Yuda akamwambia, "Yule mtu alituonya kwa ukali, 'Hamtauna uso wangu ndugu yenu asipokuwa nanyi.' 4 Ikiwa utamtuma ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kuwanunulia chakula. 5 Lakini usipompeleka, hatutashuka. 6 Israeli akawambia, "Kwa ya kijana," lakini hamkusikia? Basi, tazama, damu yake nini mlinitenda mimi vibaya hivyo kwa kumwambia mtu inatakiwa juu yetu." 7 Wakasema, "Yule mtu alituuliza habari zetu na familia yetu kwa kina. Akatoka kwao na kulia. Akarudi kwao na kuongea nao. Akasema, 'Je baba yenu bado yuko hai? Je mnaye Akamchukua Simoni mionganii mwao na kumfunga mbele ya macho yao. 25 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 26 Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale. 27 Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu walijokwa, akaona pesa yake. 28 Akawambia ndugu zake, "Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu." Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, "Ni nini hiki 31 Tukamwambia, 'Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi. 32 Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani." 33 Yule mtu, bwana wa nchi, akawambia, 'Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama na mwondoke. 34 Mleleni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao na tazama, kila mfuko wa fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawambia, "Mmeniharibia watoto wao. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi impeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu." 37 Rubeni akamwambia baba yake, kusema, "Unawenza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako." 38 Yakobo akasema, "Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na yeze peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika nija mnayoinedea, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni." (Sheol h7585)

43 Njaa ilikuwa kali katika nchi. 2 Ikawa walipokuwa wametumia chakula chote walichokitoa Misri, baba yao akawambia, "Nendeni tena; mtununulie chakula." 3 Yuda akamwambia, "Yule mtu alituonya kwa ukali, 'Hamtauna uso wangu ndugu yenu asipokuwa nanyi.' 4 Ikiwa utamtuma ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kuwanunulia chakula. 5 Lakini usipompeleka, hatutashuka. 6 Israeli akawambia, "Kwa ya kijana," lakini hamkusikia? Basi, tazama, damu yake nini mlinitenda mimi vibaya hivyo kwa kumwambia mtu inatakiwa juu yetu." 7 Wakasema, "Yule mtu alituuliza habari zetu na familia yetu kwa kina. Akatoka kwao na kulia. Akarudi kwao na kuongea nao. Akasema, 'Je baba yenu bado yuko hai? Je mnaye Akamchukua Simoni mionganii mwao na kumfunga mbele ya macho yao. 25 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 26 Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale. 27 Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu walijokwa, akaona pesa yake. 28 Akawambia ndugu zake, "Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu." Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, "Ni nini hiki 31 Tukamwambia, 'Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi. 32 Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani." 33 Yule mtu, bwana wa nchi, akawambia, 'Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama na mwondoke. 34 Mleleni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao na tazama, kila mfuko wa fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawambia, "Mmeniharibia watoto wao. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi impeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu." 37 Rubeni akamwambia baba yake, kusema, "Unawenza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako." 38 Yakobo akasema, "Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na yeze peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika nija mnayoinedea, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni." (Sheol h7585)

43 Njaa ilikuwa kali katika nchi. 2 Ikawa walipokuwa wametumia chakula chote walichokitoa Misri, baba yao akawambia, "Nendeni tena; mtununulie chakula." 3 Yuda akamwambia, "Yule mtu alituonya kwa ukali, 'Hamtauna uso wangu ndugu yenu asipokuwa nanyi.' 4 Ikiwa utamtuma ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kuwanunulia chakula. 5 Lakini usipompeleka, hatutashuka. 6 Israeli akawambia, "Kwa ya kijana," lakini hamkusikia? Basi, tazama, damu yake nini mlinitenda mimi vibaya hivyo kwa kumwambia mtu inatakiwa juu yetu." 7 Wakasema, "Yule mtu alituuliza habari zetu na familia yetu kwa kina. Akatoka kwao na kulia. Akarudi kwao na kuongea nao. Akasema, 'Je baba yenu bado yuko hai? Je mnaye Akamchukua Simoni mionganii mwao na kumfunga mbele ya macho yao. 25 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 26 Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale. 27 Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu walijokwa, akaona pesa yake. 28 Akawambia ndugu zake, "Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu." Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, "Ni nini hiki 31 Tukamwambia, 'Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi. 32 Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani." 33 Yule mtu, bwana wa nchi, akawambia, 'Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama na mwondoke. 34 Mleleni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao na tazama, kila mfuko wa fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawambia, "Mmeniharibia watoto wao. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi impeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu." 37 Rubeni akamwambia baba yake, kusema, "Unawenza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako." 38 Yakobo akasema, "Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na yeze peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika nija mnayoinedea, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni." (Sheol h7585)

43 Njaa ilikuwa kali katika nchi. 2 Ikawa walipokuwa wametumia chakula chote walichokitoa Misri, baba yao akawambia, "Nendeni tena; mtununulie chakula." 3 Yuda akamwambia, "Yule mtu alituonya kwa ukali, 'Hamtauna uso wangu ndugu yenu asipokuwa nanyi.' 4 Ikiwa utamtuma ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kuwanunulia chakula. 5 Lakini usipompeleka, hatutashuka. 6 Israeli akawambia, "Kwa ya kijana," lakini hamkusikia? Basi, tazama, damu yake nini mlinitenda mimi vibaya hivyo kwa kumwambia mtu inatakiwa juu yetu." 7 Wakasema, "Yule mtu alituuliza habari zetu na familia yetu kwa kina. Akatoka kwao na kulia. Akarudi kwao na kuongea nao. Akasema, 'Je baba yenu bado yuko hai? Je mnaye Akamchukua Simoni mionganii mwao na kumfunga mbele ya macho yao. 25 Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. 26 Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale. 27 Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu walijokwa, akaona pesa yake. 28 Akawambia ndugu zake, "Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu." Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, "Ni nini hiki 31 Tukamwambia, 'Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi. 32 Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani." 33 Yule mtu, bwana wa nchi, akawambia, 'Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama na mwondoke. 34 Mleleni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao na tazama, kila mfuko wa fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawambia, "Mmeniharibia watoto wao. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi impeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu." 37 Rubeni akamwambia baba yake, kusema, "Unawenza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako." 38 Yakobo akasema, "Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na yeze peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika nija mnayoinedea, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni." (Sheol h7585)

mwetu ili kununua chakula. Hatujui aliyeziweka pesa katika jinsi gani basi tunaweza kuiba katika nyumba ya bwana magunia yetu.” 23 Mtunzaji wa nyumba akasema, “Amani wako fedha au dhahabu? 9 Yeyote kitakayeonekana iwe kwenu, msiogope. Mungu wenu na Mungu wa baba kwake mionganoni mwa watumishi wako, atakufa, nasi sote yenu ndiye aliywewka pesa katika magunia yenu. Nilipokea tutakuwa watumwa wa bwana wangu.” 10 Msimamizi pesa yenu.” Kisha mtunzaji wa nyumba akamleta Simoni akasema, “Basi na iwe kwa kadili ya maneno yenu. Yeye kwa. 24 Msimamizi wa nyumba akawapeleka watu hao ambaye kikombe kitaonekana kwake atakuwa mtumwa katika nyumba ya Yusufu. Akawapa maji, nao wakaosha wangu, nanyi wengine mtakuwa bila hatia.” 11 Kisha miguu yao. Akawalisha punda wao. 25 Wakaandaa kila mtu akaharakisha na kulishusha gunia lake chini. na zawadi kwa ajili ya Yusufu aliyekuwa akija mchana, kwani kila mtu akalifungua gunia lake. 12 Msimamizi akatafuta. walikuwa wamesekia kwamba watakula pale. 26 Yusufu akaanza na mkubwa wa wote na kumaliza kwa mdogo wa alipokuwa nyumbani, wakaleta nyumbani zawadi iliyokuwa wote, na kikombe kikaonekana katika gunia la Benjamina. mikononi mwao, nao wakainama mbele yake hata chini. 13 Wakararua mavazi yao. Kila mtu akapakia juu ya punda 27 Akawauliza juu ya hali zao na kusema, “Je baba yenu wake nao wakarudi mjini. 14 Yuda na ndugu zake wakaja hajambo, yule mzee mliyemnena? Je bado yu hai?” 28 katika nyumba ya Yusufu. Bado alikuwepo pale, nao Wakasema, “Mtumishi wako baba yetu hajambo. Na wakainama mbele zake hata chini. 15 Yusufu akawambia, bado yu hai” Wakajinnyekeza na kuinama chini. 29 “Je ni nini hili mlilofanya? Je hamjui kwamba mtu kama Alipoinua macho yake akamwona Benjamini ndugu yake, mimi anafanya uaguzi. 16 Yuda akasema, “Je tunaweza mwana wa mamaye, naye akasema, “Je huyu ndiye kumwambia nini bwana wangu? Tuseme nini? au ni jinsi mdogo wenu mliyemsema?” Na kisha akasema, “Mungu gani twaweza kujihitibisha wenyewe? Mungu ameona na awe mwenye neema kwako, mwanangu.” 30 Yusufu uovu wa watumishi wako. Tazama, sisi ni watumwa akaharakisha kutoka chumbani, kwani aliguswa sana wa bwana wangu, wote sisi na yule ambaye kikombe kuhusu nduguye. Akatafuta mahali pa kulia. Akaingia kimeonekana mkononi mwake.” 17 Yusufu akasema, chumbani mwake na kulia umo. 31 Akaosha uso wake “Na iwe mbali nami kwamba naweza kufanya hiyo. Mtu na kutoka nje. Akajizua mwenyewe, akasema, “karibuni ambaye kikombe kimeonekana mkononi mwake, huyu chakula.” 32 Watumishi wakamhudumia Yusufu peke ndiye atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine, yake na wale ndugu peke yao. Wamisri pale wakala nendeni kwa amani kwa baba yenu.” 18 Ndipo Yuda pamoja naye peke yao kwa sababu Wamisri hawakuweza alipomkaribia na kusema, “Bwana wangu, tafadhari kula mkate na Waembrania, kwani hilo ni chukizo kwa mwache mtumishi wako aseme neno katika masikio ya Wamisri. 33 Wale ndugu wakakaa mbele yake, mzaliwa wa bwana wangu, na usiziache hasira zako kuwaka dhidi kwanza kwa kulingana na haki yake ya uzaliwa, na mdogo ya mtumishi wako, kwani wewe ni kama Farao. 19 kulingana na ujana wake. Wale watu wakashangaa wote. Bwana wangu aliwauliza watumishi wake, kusema, Je 34 Yusufu akapeleka sehemu kwa kutoka katika chakula mnaye baba au ndugu?” 20 Nasi tukamwambia bwana kilichokuwa mbele yake. Lakini sehemu ya Benjamini wangu, ‘Tunaye baba, ni mzee, na mwana wa uzee ilikuwa mara tano zaidi ya kila ndugu zake. Wakanywa na wake, ni mdogo. Na ndugu yake alishakufa, na yeze wakamfurahia.

44 Yusufu akamwamru msimamizi wa nyumba yake, akisema, “Jaza magunia ya watu hawa kwa chakula, kiasi wawezacho kubeba, na uweke pesa ya kila mtu katika mdomo wa gunia lake. 2 Uweke kikombe changi, cha fedha, katika mdomo wa gunia la mdogo, na pesa yake ya chakula pia.” Msimamizi akafanya kama Yusufu aliyosema. 3 Kukapambazuka asubuhi, na wale watu wakaruhusiwa kuondoka, wao na punda zao. 4 Walipokuwa wametoka mjini lakini hawajafika mbali, Yusufu akamwambia msimamizi wa nyumba yake, “Inuka, uwafuatie wale watu, na utakapowapata, wambie, ‘Kwa nini mmelipa uovu badala ya mema? 5 Je hiki siyo kikombe ambacho bwana wangu hukinywea, na kikombe akitumiachio kwa uaguzi? Mmefanya vibaya, kwa jambo hili mlilofanya.” 6 Msimamizi wa nyumba akawapata na kuwambia maneno haya. 7 Wakasema, “Kwa nini bwana wetu anasema maneno kama haya? Na iwe mbali na watumishi wako kwamba wanaweza kufanya jambo hili. 8 Tazama, pesa tulizozikuta katika midomo ya magunia yetu, tulizileta kwako kutoka katika nchi ya Kanaani. Ni kwa

jinsi gani basi tunaweza kuiba katika nyumba ya bwana magunia yetu.” 23 Mtunzaji wa nyumba akasema, “Basi na iwe kwa kadili ya maneno yenu. Yeye kwa. 24 Msimamizi wa nyumba akawambia, “Mtumishi wako fedha au dhahabu? 9 Yeyote kitakayeonekana iwe kwenu, msiogope. Mungu wenu na Mungu wa baba kwake mionganoni mwa watumishi wako, atakufa, nasi sote yenu ndiye aliywewka pesa katika magunia yenu. Nilipokea tutakuwa watumwa wa bwana wangu.” 10 Msimamizi pesa yenu.” Kisha mtunzaji wa nyumba akamleta Simoni akasema, “Basi na iwe kwa kadili ya maneno yenu. Yeye ambaye kikombe kitaonekana kwake atakuwa mtumwa wangu, nanyi wengine mtakuwa bila hatia.” 11 Kisha kila mtu akaharakisha na kulishusha gunia lake chini. na zawadi kwa ajili ya Yusufu aliyekuwa akija mchana, kwani kila mtu akalifungua gunia lake. 12 Msimamizi akatafuta. walikuwa wamesekia kwamba watakula pale. 26 Yusufu akaanza na mkubwa wa wote na kumaliza kwa mdogo wa alipokuwa nyumbani, wakaleta nyumbani zawadi iliyokuwa wote, na kikombe kikaonekana katika gunia la Benjamina. mikononi mwao, nao wakainama mbele yake hata chini. 13 Wakararua mavazi yao. Kila mtu akapakia juu ya punda 27 Akawauliza juu ya hali zao na kusema, “Je baba yenu wake nao wakarudi mjini. 14 Yuda na ndugu zake wakaja hajambo, yule mzee mliyemnena? Je bado yu hai?” 28 katika nyumba ya Yusufu. Bado alikuwepo pale, nao Wakasema, “Mtumishi wako baba yetu hajambo. Na wakainama mbele zake hata chini. 15 Yusufu akawambia, bado yu hai” Wakajinnyekeza na kuinama chini. 29 “Je ni nini hili mlilofanya? Je hamjui kwamba mtu kama Alipoinua macho yake akamwona Benjamini ndugu yake, mimi anafanya uaguzi. 16 Yuda akasema, “Je tunaweza mwana wa mamaye, naye akasema, “Je huyu ndiye kumwambia nini bwana wangu? Tuseme nini? au ni jinsi mdogo wenu mliyemsema?” Na kisha akasema, “Mungu gani twaweza kujihitibisha wenyewe? Mungu ameona na awe mwenye neema kwako, mwanangu.” 30 Yusufu uovu wa watumishi wako. Tazama, sisi ni watumwa akaharakisha kutoka chumbani, kwani aliguswa sana wa bwana wangu, wote sisi na yule ambaye kikombe kuhusu nduguye. Akatafuta mahali pa kulia. Akaingia kimeonekana mkononi mwake.” 17 Yusufu akasema, chumbani mwake na kulia umo. 31 Akaosha uso wake “Na iwe mbali nami kwamba naweza kufanya hiyo. Mtu na kutoka nje. Akajizua mwenyewe, akasema, “karibuni ambaye kikombe kimeonekana mkononi mwake, huyu chakula.” 32 Watumishi wakamhudumia Yusufu peke ndiye atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine, yake na wale ndugu peke yao. Wamisri pale wakala nendeni kwa amani kwa baba yenu.” 18 Ndipo Yuda pamoja naye peke yao kwa sababu Wamisri hawakuweza alipomkaribia na kusema, “Bwana wangu, tafadhari kula mkate na Waembrania, kwani hilo ni chukizo kwa mwache mtumishi wako aseme neno katika masikio ya Wamisri. 33 Wale ndugu wakakaa mbele yake, mzaliwa wa bwana wangu, na usiziache hasira zako kuwaka dhidi kwanza kwa kulingana na haki yake ya uzaliwa, na mdogo ya mtumishi wako, kwani wewe ni kama Farao. 19 kulingana na ujana wake. Wale watu wakashangaa wote. Bwana wangu aliwauliza watumishi wake, kusema, Je 34 Yusufu akapeleka sehemu kwa kutoka katika chakula mnaye baba au ndugu?” 20 Nasi tukamwambia bwana kilichokuwa mbele yake. Lakini sehemu ya Benjamini wangu, ‘Tunaye baba, ni mzee, na mwana wa uzee ilikuwa mara tano zaidi ya kila ndugu zake. Wakanywa na wake, ni mdogo. Na ndugu yake alishakufa, na yeze wakamfurahia.

kijana, **31** itakuwa, atakapoona kwamba kijana hayupo nasi atakufa. Na watumishi wako watazishusha mvi za mtumishi wako baba yetu kaburini kwa masikitiko. (**Sheol h7585**) **32** Kwani mtumishi wako alikuwa mdhamini wa kijana kwa baba yangu na alisema, 'Ikiwa sitamleta kwako, ndipo nitakapokuwa mwenye hatia kwa baba yangu daima.' **33** Kwa hiyo sasa, tafadhari mwache mtumishi wake akae kama mtumwa kwa bwana wangu badala ya kijana, na umwache kijana aende na ndugu zake. **34** Kwa maana nitakwenda jinsi gani kwa baba yangu ikiwa kijana hayupo nami? Ninaogopa kuona mabaya yatakayompata baba yangu."

45 Ndipo Yusufu hakuweza kujizua mwenyewe mbele ya watumishi waliosimama kando yake. Akasema kwa sauti, "Kila mtu aondoke." Hivyo hakuna mtumishi aliyesimama kando yake wakati Yusufu alipojitalbulisha kwa ndugu zake. **2** Akalia kwa sauti, Wamisri wakasikia, na nyumba ya Farao wakasikia kuhusu hilo. **3** Yusufu akawambia ndugu zake, "Mimi ni Yusufu. Je baba yangu ni mzima bado? Ndugu zake hawakuweza kumjibu, kwani walitishwa na uwepo wake. **4** Kisha Yusufu akawambia ndugu zake, "Nikaribieni, tafadhari." Nao wakasogea. Akawambia, "Mimi ni Yusufu ndugu yenu, mliyemwuza Misri. **5** Lakini sasa msihuzunike au kukasirika miongan mwenu kwamba mliniuza huku, kwani Mungu alinituma mbele yenu ili kutunza uhai. **6** Maana ni miaka miili njaa imekuwa katika nchi, na bado kuna miaka mitano ambayo hakutakuwa na kulima wala kuvuna. **7** Mungu alinituma mbele yenu kuwahifadhi kama masalia duniani, na kuwaweka hai kwa ukombozi mkuu. **8** Hivyo si ninyi mlionipeleka huku bali ni Mungu, na amenifanya baba kwa Farao, bwana wa nyumba yake yote, na mtawala wa nchi yote ya Misri. **9** Fanyeni haraka mwende kwa baba yangu na mmwambie, 'Hivi ndivyo asemavyo Yusufu mwanao, "Mungu amenifanya bwana kwa Wamisri wote. Shuka kwangu, usikawie. **10** Utaishi katika nchi ya Gosheni, nawe utakuwa karibu nami, wewe na watoto wako na kwa maana bado kuna miaka mitano ya njaa, hivyo usije ukaingia katika uhitaji, wewe, nyumba yako, na yote uliyonayo." **12** Tazama, macho yenu yanaona, na macho ya Benjamini ndugu yangu, kwamba ni kinywa changu kinachoongea nanyi. **13** Mtamwambia baba yangu juu ya heshima yangu yote huku Misri na yote

nyumba zenu mnijie. Nami nitawapa mema ya nchi ya Misri, nanyi mtakula unono wa nchi.' **19** Basi mmeamiriwa, 'Fanyeni hivi, chukueni mikokoteni kutoka Misri kwa ajili ya watoto wenu na kwa ajili ya wake zenu. Mchukueni baba yenu na kuja. **20** Msijari kuhusu mali zenu, kwani mema yote ya nchi ya Misri ni yenu.' **21** Wana wa Israeli wakafanya hivyo. Yusufu akawapa mikokoteni, kwa kadili ya agizo la Farao, na akawapa mahitaji ya safari. **22** Akawapa wote mavazi ya kubadilisha, lakini akampa Benjamini vipande mia tatu vya fedha na mavazi matano ya kubadilisha. **23** Akampelekea baba yake: punda kumi waliopeba mema ya Misri, punda majike kumi wamebeba nafaka, mikate, na mahitaji mengine kwa baba yake kwa ajili ya safari. **24** Hivyo akawaruhusu ndugu zake nao wakaondoka. Akawambia, "Angalieni msijemkagombana njani." **25** Wakapanda kutoka Misri na kuja katika nchi ya Kanaani, kwa Yakobo baba yao. **26** Wakamwambia "Yusufu bado yu hai, na ndiye mtawala juu ya nchi yote ya Misri." Na moyo wake ulishikwa na ushangao, kwani hakuwaamini. **27** Wakamwambia maneno yote ya Yusufu aliyokuwa amewambia. Yakobo alipoona mikokoteni Yusufu aliyokuwa amepeleka kuwabeba, roho ya Yakobo baba yao ikaufufuka. **28** Israeli akasema, "Inatosha. Yusufu mwanganu yu hai. Nitakwenda nikamwone kabla sijafa."

46 Israeli akasafiri na yote aliyokuwa nayo na akaja Beersheba. Pale akatoa sadaka kwa Mungu wa Isaka baba yake. **2** Mungu akamwambia Israeli katika ndoto usiku, akisema, "Yakobo, Yakobo." **3** Akasema, "Mimi hapa." Akasema, "Mimi ni Mungu, Mungu wa baba yako. Usiogope kushuka Misri, kwa maana nitakufanya taifa kubwa huko. **4** Nitakwenda pamoja nawe huko Misri, Nami nitakupandisha huku tena bila shaka. Na Yusufu akayafunika macho yako kwa mikono wake." **5** Yakobo akainuka kutoka Beersheba. Wana wa Israeli wakamsafirisha Yakobo baba yao, watoto wao, na wake wao, katika mikokotene ambayo Farao alikuwa amepeleka kuwachukua. **6** Wakachukua mifugo yao na mali zao watoto wa watoto wako, na kondoo wako na mbuzi walizokuwa wamezipata katika nchi ya Kanaani. Wakaja wako, na yote uliyonayo. **11** Nami nitakuhudumia pale, Misri, Yakobo na uzao wake wote pamoja naye. **7** Akaja kwa maana bado kuna miaka mitano ya njaa, hivyo Misri pamoja na wanawe na wana wa wanawe, binti zake usije ukaingia katika uhitaji, wewe, nyumba yako, na na wana wa binti zake, na uzao wake wote. **8** Haya ni yote uliyonayo." **12** Tazama, macho yenu yanaona, na majina ya watoto wa Israeli walilokuja Misri, Yakobo na wanawe: Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Yakob; **9** na Shauli, wana wa mwanamke Mkanaani; **11** wana wa Lawi Gershoni, Kohathi, na Merari. **12** Wana wa Yuda: Eri, Shela, Peresi, na Zera, (Lakini Eri na Onani walikuwa katika nchi ya Kanaani). Na wana wa Peresi walikuwa na Shauli, wana wa mwanamke Mkanaani; **11** wana wa Hezroni na Hamuli. **13** Wana wa Isakari walikuwa Tola, ikasemwa katika nyumba ya Farao: "Ndugu zake Yusufu Puva, Lobu, na Shimroni; **14** Wana wa Zubuloni walikuwa ikampendeza sana Farao na watumishi wake. Seredi, Eloni, na Yahleeli **15** Hawa walikuwa wana wa Farao akamwambia Yusufu, "Wambie ndugu zako, Lea aliomzalia Yakobo huko Padani Aramu, pamoja na na 'Fanyeni hivi: Wapakieni wanyama wenu na mwende Dina binti yake. Wanawe na binti zake walikuwa thelathini katika nchi ya Kanaani. **18** Mchukueni baba yenu na na watatu. **16** Wana wa Gadi walikuwa Zifioni, Hagi,

Shuni, Ezboni, Eri, Arodi, na Areli. **17** Wana wa Asheri nchi ya Gosheni. Ikiwa unafahamu watu wenye uwezo walikuwa Imna, Ishva, Ishvi, na Beria; na Sera alikuwa mionganii mwao, uwaweke kuwatunza wanyama wangu." dada yao. Wana wa Beria walikuwa Heberi na Malkiel. **18** **7** Kisha Yusufu akamwingiza Yakobo baba yake na Hawa walikuwa wana wa Zilpa, ambaye Labani alikuwa kumweka mbele ya Farao. Yakobo akambariki Farao. **8** amempa Lea binti yake. Wana aliomzalia Yakobo wote Farao akamwambia Yakobo, "Umeishi kwa muda gani?" **9** walikuwa kumi na sita. **19** Wana wa Raheli mkewe Yakobo Yakobo akamwambia Farao, "Miaka ya safari zangu ni walikuwa Yusufu na Benjamini. **20** Huko Misri Manase na mia moja na thelathini. Miaka ya maisha yangu imekuwa Efraim walizaliwa kwa Yusufu na Asenathi, binti Potifera mifupi na ya maumivu. Siyo kama miaka ya baba zangu." kuhani wa Oni. **21** Wana wa Benjamini walikuwa Bela, **10** Kisha Yakobo akambariki Farao na kuondoka mbele Bekeri, Ashbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, zake. **11** Kisha Yusufu akamweka baba yake na ndugu Hupimu, na Ardi. **22** Hawa walikuwa wana wa Raheli zake. Akawapa eneo katika nchi ya Misri, sehemu nzuri waliozaliwa kwa Yakobo - jumla yao kumi na wanne. **23** sana ya nchi, katika eneo la Ramesesi, kama Farao Mwana wa Dani alikuwa Hushimu. **24** Wana wa Naftali alivyokuwa ameagiza. **12** Yusufu akamhudumia baba yake walikuwa Yahzeeli, Guni, Yezeri, na Shilemi. **25** Hawa kwa chakula, ndugu zake, na nyumba yote ya baba yake, walikuwa wana Bilha aliomzalia Yakobo, ambaye Labani kulingana na hesabu ya wahitaji wao. **13** Basi hakukuwa alimpa Raheli binti yake - wote walikuwa saba. **26** Wate na chakula katika nchi yote; kwani njaa ilikuwa kali sana. waliokwenda na Yakobo, waliokuwa uzao wake, bila Nchi ya Misri na nchi ya Kanaani ikaharibika kwa sababu kuhesabu wake wa wana wa Yakobo walikuwa sitini na ya njaa. **14** Yusufu akakusanya pesa yote iliyokuwa katika sita. **27** Pamoja na wana wawili wa Yusufu waliozaliwa nchi ya Misri na nchi ya Kanaani, kwa kuwauzia wakaaji kwake huko Misri, watu wa familia yake waliokwenda Misri wake chakula. Kisha Yusufu akaleta ile pesa katika kasri walikuwa sabini jumla yao. **28** Yakobo akamtuma Yuda la Farao. **15** Pesa yote ya nchi za Misri na Kanaani kuwatangulia mbele kwa Yusufu kuonesha njia mbele yake ilipokwisha, Wamisri wote wakaja kwa Yusufu wakisema, kwenda Gosheni, nao wakaja katika eneo la Gosheni. **29** "Tupe chakula! Kwa nini tufe mbele zako kwa maana Yusufu akaandaa kibandawazi chake na akaenda kumlaki pesa yetu imekwisha?" **16** Yusufu akasema, "Ikiwa pesa baba yake huko Gosheni. Akamwonia, akaikumbatia yenu imekwisha, leteni wanyama wenu nami nitawapa shingo yake, na akalia shingoni mwake kwa kitambo. chakula badala ya wanyama wenu." **17** Hivyo wakaleta **30** Israeli akamwambia Yusufu, "Basi na nife sasa, kwa wanyama wao kwa Yusufu. Yusufu akawapa chakula kwa kuwa nimeuna uso wako, kwamba bado uko hai." **31** Kubadilishana na farasi, kondoo, mbuzi na kwa punda. Yusufu akawambia ndungu zake na nyumba ya baba Akawalisha kwa mkate kwa kubadilisha na wanyama wao yake, "Nitakwenda na kumwambia Farao, kusema, 'Ndugu zangu na nyumba ya baba yangu, waliokuwa katika nchi ya Kanaani, wamenijia. **32** Watu hawa ni wafugaji, kwani mwaka ule. **18** Mwaka ule ulipokwisha, wakaja kwake wamekuwa watunza wanyama. Wamekuja na makundi ni wa bwana wangu. Hakuna kilichobaki mbele za bwana yao ya kondoo, na mbuzi, na yote waliiyonyayo." **33** Itakuwa, Farao atakapowaita na kuwaauliza, "Kazi yenu ni ipi?" **34** mwambieni, "Watumishi wako wamekuwa tutakuwa watumishi wa Farao. Tupe mbegu ili kwamba watunza wanyama tangu ujana wetu mpaka sasa, sisi, na baba zetu." Fanyeni hivyo ili mweze kuishi katika nchi ya Gosheni, kwani kila mfugaji ni chukizo kwa Wamisri."

47 Kisha Yusufu akaingia kwa Farao na kumwambia, "Baba yangu na ndugu zangu, kondoo wao, mbuzi wao, na yote waliiyonyayo, wamefika kutoka katika nchi ya Kanaani. Tazama, wapo katika nchi ya Gosheni." **2** Akawachukua watano katika ndugu zake na kuwatambulisha kwa Farao. **3** Farao akawambia ndugu zake, "Kazi yenu ni nini?" Wakamwambia Farao, "Watumishi wako ni wafugaji, kama mababu zetu." **4** Kisha wakamwambia Farao, "Tumekuja kukaa kwa muda katika nchi. Hakuna malisho kwa ajili ya makundi ya watumishi wako, kwa maana njaa ni kali sana katika nchi ya Kanaani. Hivyo, tafadhari waache watumishi wako wakae katika nchi ya Gosheni." **5** Kisha Farao akamwambia Yusufu, kusema, "Baba yako na ndugu zako wamekuwa kwako. **6** Nchi ya Misri iko mbele yako. Mkalishe baba yako na ndugu zako katika eneo zuri,

leo katika nchi ya Misri, kwamba moja ya tano ni ya Farao. 15 Israeli akambariki Yusufu, akisema, Mungu Eneo la makuhani peke yake ndo halikufanywa kuwa ambaye mbele zake baba zangu Ibrahimu na Isaka la Farao. 27 Hivyo Israeli akaishi katika nchi ya Misri, walitembea, Mungu aliyenilinda hata leo, 16 malaika katika eneo la Gosheni. Watu wake wakapata umiliki walionilinda na madhara yote, awabariki vijana hawa. Jina pale. Walikuwa wenye kuzaa na kuongezeka sana. 28 langu na litajwe kwao, na majina ya baba zangu Ibrahimu Yakobo akaishi katika nchi ya Misri miaka kumi na saba, na Isaka. Na wawe makutano ya watu juu ya nchi." kwa hiyo miaka ya maisha ya Yakobo ilikuwa miaka mia 17 Yusufu alipoona baba yake ameweka mkono wake moja arobaini na saba. 29 Wakati wa kufa kwake Yakobo wa kulia juu ya kichwa cha Efraimu, haikumpendeza. ulipokaribia, alimwita Yusufu mwanaye na kumwambia, Akauchukwa mkono wa baba yake auweke katika "Ikiwa nimepata kibali mbele zako, weka mkono wako kichwa cha Manase. 18 Yusufu akamwambia baba yake, chini ya paja langu, na unitendee kwa uaminifu na kweli. "Sivo babangu; kwani huyu ndiye mzaliwa wa kwanza. Tafadhari usinizike Misri. 30 Nitakapolala na baba zangu, Uweke mkono wako juu ya kichwa chake." 19 Baba utanitao Misri na kunizika katika eneo la kuzikia la baba yake akakataa na kusema, "Ninafahamu, mwanangu, zangu." Yusufu akasema, "Nitafanya kama uliyoyosema." 31 Israeli akasema, "Niapie," na Yusufu akamwapia. Kisha Israeli akainama chini mbele ya kitanda chake.

48 Ikawa baada ya mambo haya, mmojawapo

akamwambia Yusufu, "Tazama, baba yako ni mgonjwa." Hivyo akaondoka pamoja na wanawe wawili, Manase na Efraimu. 2 Yakobo alipoambiwa, "Tazama, mwanao Yusufu amekuja kukuona," Israeli akakusanya nguvu na kukaa juu ya kitanda. 3 Yakobo akamwambia Yusufu, Mungu Mwenyezi alinitokea huko Luzu katika nchi ya Kanaani. Akanibariki na 4 kuniambia, 'Tazama, nitakupa uzao mwingi, na kukuzidisha. Nitakufanya kuwa kusanyiko la mataifa. Nitakupa nchi hii wewe na uzao wako kuwa milki ya milele.' 5 Na sasa wanao wawili, waliozaliwa kwako katika nchi ya Misri kabla sijaja Misri, ni wangu. Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama walivyo Rubeni na Simioni. 6 Watoto utakaowapata baada ya hapo ni wako; watahesabiwa katika majina ya ndugu zao katika urithi wao. 7 Lakini kwangu mimi, nilipokuja kutoka Padani, kwa uzuni yangu Raheli alikufa njiani katika nchi ya Kanaani, wakati kungalipo kitambo kwenda Efrathi. Nilimzika pale katika njia iendayo Efrathi" (ndio, Bethlehemu). 8 Israeli alipowaona wana wa Yusufu, akasema, "Ni nani hawa?" 9 Yusufu akamwambia baba yake, "Hawa ni wanangu, Mungu alionipa hapa." Israeli akasema, "Walete kwangu, kwamba niwabariki." 10 Basi walua watu. Iliwapendeza kuwakata visigino ng'ombe.

macho ya Israeli yalkuwa yanashindwa kwa ajili ya umri 7 Hasira yao na ilaaniwe, kwani ilikuwa kali - na ukali wake, hivyo hakuweza kuona. Hivyo Yusufu akawasogea wao, kwani ulikuwa ni katili. Nitawagawa katika Yakobo karibu yake, na akawabusu na kuwakumbatia. 11 Israeli na kuwatawanya katika Israeli. 8 Yuda, ndugu zako akamwambia Yusufu, "Sikutazamia kuuona uso wako watakusifu. Mkono wako utakuwa shingoni mwa adui tena, Lakini Mungu ameniruhusu kuwaona hata wanao." 9 Yuda zako. Wana wa baba yako watainama mbele zako 12 Yusufu akawaondoa kati ya magoti ya Israeli, na ni mwana simba. Mwanangu, umetoka katika mawindo kisha akainama na uso wake juu ya nchi. 13 Yusufu yako. Alisimama chini, alijikunyata kama simba, kama akawachukua wote wawili, Efraimu katika mkono wake simba jike. Je nana atakayearibu kumwamsha? 10 Fimbo wa kulia kuelekea mkono wa kushoto wa Israeli, na haitaondoka katika Yuda, wala fimbo ya utawala kutoka Manase katika mkono wake wa kulia kuelekea mkono katika miguu yake, hata atakapo kuja Shilo. Mataifa wa kulia wa Israeli, na akawasogea kwake. 14 Israeli yatamtii. 11 Kumfunga punda wake kwenye mzabibu, akainua mkono wake wa kulia na kuuweka juu ya kichwa na mwanapunda wake katika mzabibu mzuri, amefua cha Efraimu, aliyekuwa mdogo, na mkono wake wa mavazi yake katika divai, na kanzu yake katika damu ya kushoto juu ya kichwa cha Manase. Akaipishanisha vichala nya mzabibu. 12 Macho yake yatakuwa mausi mikono yake, kwani Manase ndiye alikuwa mzaliwa wa kama mvinyo, na meno yake meupe kama maziwa. 13

Zabuloni atakaa katika fukwe ya bahari. Atakuwa bandari Kanaani. Ndipo utakaponizika." Basi sasa niruhusu niende kwa ajili ya meli, na mpaka wake utakuwa hata Sidoni. nimzike baba yangu, na kisha nitarudi." 6 Farao akajibu, 14 Isakari ni punda mwenye nguvu, ajilazaye kati ya "Nenda na umzika baba yako, kama aliyokuwapisha." 7 kondoo. 15 Anaona mahali pazuri pa kupumzikia na nchi Yusufu akaenda kumzika baba yake. Maofisa wa Farao ya kupendeza. Atainamisha bega lake kwa mzigo na kuwa wote wakaenda pamoja naye - washauri wa nyumba mtumishi wake. 16 Dani atawaamua watu wake kama yake, maofisa waandamizi wote wa nchi ya Misri, 8 mojawapo ya makabila ya Israeli. 17 Dani atakuwa nyoka pamoja na nyumba yote ya Yusufu na ndugu zake, na kando ya njia, nyoka mwenye sumu aumaye visigino nyumba yote ya baba yake. Lakini watoto wao, kondoo nya farasi katika njia, hivyo aongozaye farasi huanguka wao na makundi ya mbuzi wao yaliachwa katika nchi nyuma. 18 Ninaungoja wokovu wako, Yahwe. 19 Gadi - ya Gosheni. 9 Vibandawazi na wapanda farasi pia wapanda farasi watamshambulia, lakini yeche atawapiga walikwenda pamoja naye. Lilikuwa kundi kubwa sana la katika visigino vyao. 20 Vyakula nya Asheri vitakuwa vingi, wateru. 10 Hata walipokuja katika sakafu ya kupuria ya naye ataandaa vyakula nya kifalme. 21 Naftali ni dubu jike Atadi upande mwininge wa Yordani, wakaombolezo kwa asiyefungwa; atakuwa na watoto wa dubu walio wazuri. majonzi ya huzuni kubwa. Yusufu akafanya maombolezo 22 Yusufu ni tawi lizaalo, tawi lizaalo karibu na kijito, ya siku saba kwa ajili ya babaye pale. 11 Wenyiji wa ambaye matawi yake yako juu wa ukuta. 23 Mpiga mishale nchi, Wakanaani, walipoona maombolezo katika sakafu ya atamshambulia na kumrushia na kumsumbuia. 24 Lakini Atadi, wakasema, "Hili ni tukio la kuhuzunisha sana kwa upinde wake utakuwa imara, na mikono yake itakuwa Wamisri." Ndijo maana eneo hilo likaitwa Abeli Mizraimu, hodari kwa sababu ya mikono ya Mwenyenguu wa lilioko mbele ya Yordani. 12 Hivyo wanawe wakamfanyia Yakobo, kwa ajili ya jina la Mchungaji, Mwamba wa Israeli. Yakobo kama aliyokuwa amewaaqiza. 13 Wana wake 25 Mungu wa baba yako atakusaidia na Mungu Mwenye wakampeleka katika nchi ya Kanaani na wakamzika katika enzi atakubariki kwa baraka mbinguni juu, baraka za vilindi pango katika shamba la Makpela, karibu na Mamre. vilivyo chini, na baraka za maziwa na tumbo. 26 Baraka Ibrahim aliкуwa amelinunu pango pamoja na shamba za baba yako ni kuu kuliko baraka za milima ya zamani kwa ajili ya eneo la kuzikia. Alikuwa amelinunu kutoka au vitu vilivytamaniwa nya milima ya kale. Na viwe katika kwa Efroni Mhiti. 14 Baada ya kuwa amemzika babaye, kichwa cha Yusufu, hata juu ya taji ya kifalme kichwani Yusufu akarudi Misri, yeche, pamoja na ndugu zake, na pa ndugu zake. 27 Benjamini ni mbwamwitu mwenye wote waliokuwa wamemsindikiza ili kumzika babaye. 15 njaa. Wakati wa asubuhi atalarua mawindo, na jioni Nduguze Yusufu walipoona kwamba baba yao amekufa, atagawa mateka." 28 Haya ni makabila kumi na mbili ya wakasema, "Itakuwaje ikiwa Yusufu atatukasirikia na Israeli. Hiki ndicho baba yao alichowambia alipowabariki. akataka kutulipa kikamilifu kwa ajili ya uovu tuliontenda?" Aliwabariki kila mmoja kwa baraka iliyostahili. 29 Kisha 16 Hivyo wakamwagiza Yusufu, kusema, "Baba yako akawaelekeza na kuwaambia, "Ninakaribia kwenda kwa alito maelekezo kabla hajafa, kusema, 17 Mwambieni watu wangu. Mnizike pamoja na babu zangu katika pango hivi Yusufu, "Tafadhari samehe makosa ya ndugu zako lillilo katika shamba la Efroni Mhiti, 30 katika pango na dhambi yao uovu waliokutenda." Basi wasamehe lillilo katika shamba la Makpela, karibu na Mamre katika watumishi wa Mungu wa baba yako." Yusufu akalia nchi ya Kanaani, shamba Ibrahim alilolinunu kwa Efroni Mhiti kwa ajili ya eneo la kuzikia. 31 Pale walimzika kuiinamisha nyuso zao mbele zake. Wakasema, "Tazama, Ibrahim na Sara mkewe; pale wakamzika Isaka na Rebeka mkewe; na pale nikamzika Lea. 32 Shamba na "Msioope, Je mimi ni badala ya Mungu? 20 Lakini pango lillomo liliunuliwa kutoka kwa watu wa Hethi." 33 kwenu, mlukusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia Yakobo alipomala maagizo hayo kwa wanawe, akaiweka mema, kuhifadhi maisha ya watu wengi, kama mwonavyo miguu yake kitandani, akakata roho, akawaendea watu leo. 21 Hivyo basi msioope. Nitawahudumia ninyi na wake

50 Yusufu akahuzunika sana hata akauangukia uso wa baba yake, akamilibia, na kumbusu. 2 Yusufu akaaagiza watumishi wake matabibu kumtia dawa babaye. Hivyo matabibu wakampaka dawa Israeli. 3 Wakatimiza siku arobain, kwani huo ndio uliokuwa muda kamili wa kutia dawa. Wamisri wakamlibia kwa siku sabini 4 Siku za maombolezo zilipotimia, Yusufu akaongea na watumishi wa baraza la kifalme wa Farao kusema, "Ikiwa nimepata kibali machoni penu, tafadharini ongeeni na Farao, kusema, 5 'Baba yangu aliniapisha, kusema, "Tazama, ninakaribia kufa. Unizike katika kaburi nililochimba kwa ajili yangu mwenyewe katika nchi ya

miaka 110. Wakampaka dawa na akawekwa katika jeneza
huko Misri.

Kutoka

1 Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli waliokuja Misri pamoja na Yakobo kila moja na familia yake: **2** Rubeni, Simioni, Lawi, na Yuda, **3** Isakari, Zebuluni, na Benjamini, **4** Dani, Naftali, Gadi, na Asheri. **5** Jumla ya watu wa ukoo wa Yakobo walikuwa sabini. Yusufu alikuwa Misri tayari. **6** Ndipo Yusufu, pamoja na kaka zake wote, na kizazi chote wakafa. **7** Waisraeli walifanikiwa sana, wakaongezeka sana idadi yao, na wakawa na nguvu maana nchi ilijazwa na wao. **8** Wakati huu sasa mfalme mpya asiyemjua Yusufu aliinuka katika Misri. **9** Akawaambia watu wake, "Tazama, hawa Waisraeli ni wengi na wenye nguvu kuliko sisi. **10** Njooni na tukae nao kwa akili, ama sivyo wataendelea kuongezeka na kama vita ikiiuba, wataungana na adui zetu, watapigana nasi, na kisha wataondoka." **11** Hivyo wakawakeea walini ambaa waliwatesa kwa kuwatumi kisha kazi ngumu. Waisraeli walijenga maghala ya miji kwa ajili ya Farao: Pishoni na Ramsei. **12** Lakini kadiri Wamisri walivyowatesa, ndivyo Waisraeli waliendelea kuongezeka na kusambaa. Hivyo Wamisri wakaanza kuwa gopa Waisraeli. **13** Wamisri waliwafanya Waisraeli wafanye kazi kwa nguvu nyingi. **14** Waliyafanya maisha yao kuwa machungu kwa kuwfanyisha kazi ngumu kwa vinu na matofali na kwa kila aina ya kazi za shambani. Kazi zao zote zilikuwa ngumu. **15** Kisha mfalme wa Misri akawaambia wakunga wa Kiebrania; mmoja wao alitwa jina lake Shifra, na mwingine alitwa Puha. **16** Akasema, "Wakati mnapotwasaidia wanawake wa Kiebrania wanapoifungua, chunguzeni wanapozaa. Ikiwa ni mtoto wa kiume, basi muueni; bali ikiwa ni mtoto wa kike, basi mwacheni aishi." **17** Lakini wale Wakunga walimwogopa Mungu na hawakufanya kama mfalme wa Misri aliyoywaagiza; badala yake waliwaacha watoto wa kiume waishi. **18** Mfalme wa Misri akawaita Wakunga na kuwaambia, "Kwanini mmefanya haya, na kuwaacha watoto wa kiume wakaishi?" **19** Wale Wakunga wakamjibu Farao, "Hawa wanawake wa Kiebrania siyo kama wanawake wa Kimisri. Hawa wana nguvu na jasiri sana maana wao humaliza kuzaa kabla hata mkunga hajafika." **20** Mungu aliwalinda hawa Wakunga. Watu waliongezeka kwa idadi na kuwa na nguvu sana. **21** Kwa sababu wale Wakunga walimwogopa Mungu, aliwapa familia. **22** Farao akaaagiza watu wote, "Lazima mmutupe kila mtoto wa kiume anayezaliwa katika mto, lakini kila mtoto wa kike wamwache aishi."

2 Sasa mwanamme wa kabilia la Lawi alimuoa mwanamke Mlawi. **2** Yule mwanamke akapata mimba na kuzaa mtoto wa kiume. Alipoona ya kuwa alikuwa mtoto mwenye afaya, alimpicha kwa miezi mitatu. **3** Lakini alipokuwa hawesi kuendelea kumficha tena, alichukua kikapu cha manyasi akakipaka sifa na lami. Akamtia mtoto ndani yake na kukiweka juu ya maji katika majani kando ya mto. **4** Dada yake akasimama kwa mbali ili

ajue yatakayompata. **5** Binti Farao akashuka kuoga mtoni wakati vijakazi wake wakitembea kando ya mto. Naye akaona kile kikapu katika majani na akamtuma kijakazi wake kwenda kukileta. **6** Alipokifungua, aliomwona mtoto. Tazama, mtoto alikuwa analia. Alimhurumia na kusema, "Bila shaka huyu ni mmoja wapo wa watoto wa Waebraenia." **7** Basi dada wa yule mtoto akamwambia binti Farao, "Je naweza kwenda kukutafutia mwanamke wa Kiebrania aje akulele mtoto kwa ajili yako?" **8** Binti Farao akamwambia, "Nenda." Hivyo yule binti akaenda na kumwita mama yake yule mtoto. **9** Binti Farao akamwambia mama yake yule mtoto, "Mchukue mtoto huyu ukaininyonyeshee, nami nitakupa posho." Hivyo yule mwanamke akamchukua mtoto na kumnyonyesha. **10** Mtoto alipokuwa mkubwa, akamleta kwa binti Farao, na akawa mtoto wake. Akamwita jina lake Musa akisema, "Kwa sababu nilimtoa katika maji." **11** Musa alipokuwa mtu mzima, alienda kwa watu wake na kuona kazi ngumu walizokuwa wanafanya. Alimuona Mmisri akimpiga Mwebraenia, mmoja wa watu wa jamii yake. **12** Aliangalia huku na kule, na alipoona ya kuwa hakuna mtu, alimuua yule mmisri na kuuficha mwili wake katika mchanga. **13** Alienda tena siku iliyofuata, na tazama, Waebrania wawili walikuwa wanapigana. Alimwambia yule aliyekuwa na makosa, "Kwa nini unampigia mwenzako?" **14** Lakini yule mtu alisema, "Ni nani aliyekuweka wewe kuwa kiongozi na mwamuzi juu yetu? Unataka kuniua na mimi kama uliyomuua yule mmisri?" Ndipo Musa akaogopa na kusema, "Hakika niliyoyafanya yamejulikana." **15** Farao aliposikia habari hizi, alijaribu kumiuua Musa. Lakini Musa alikimbia na kwenda kuishi katika nchi ya Wamidiani. Kule alikaa chini kando ya mto. **16** Wakati huo kuhanu wa Midiani alikuwa na mabinti saba. Walikuja mtoni kuchota maji na kujaza vyombo vyao ili wawanyweshe mifuko ya baba yao. **17** Wachungaji walkuja na kutaka kuwafukuza, lakini Musa alienda kuwasaidia. Kisha akawaynwesha mifugo wao. **18** Wale mabinti walipoenda kwa Reueli baba yao, aliwaliliza, "Kwa nini mmherudi nyumbani mapema hivi leo?" **19** Wakamwambia, "Mmisri mmoja alituokoa dhidi ya wachungaji. Pia alichota maji na kuwanywesha mifugo wetu." **20** Kisha akawauliza binti zake, "Yu wapi sasa? Kwa nini mlimwacha? Mwiteni ili apate kula chakula pamoja nasi." **21** Musa akakubali kukaa na yule mtu ambaye pia alimpa binti yake Zipora ili amuoe. **22** Alizaa mtoto wa kiume, na Musa akamwita jina lake Geshomu; akiseme; "Nimekuwa mkazi katika nchi ya ugeni." **23** Muda mrefu baadaye, mfalme wa Misri akafa. Waisraeli walilalamiaka kwa sababu ya kazi za utumwa. Walilia kutafuta msaada, na maombi yao yakamfikia Mungu kwa sababu ya mateso yao. **24** Mungu aliposikia malalamiko yao, Mungu alikumbuka agano lake na Abrahamu, na Isaka, na Yakobo. **25** Mungu aliaona Waisraeli na akaielewa hali yao.

3 Wakati huu Musa aliendelea kuchunga mifugo ya Yethro baba mkwe wake, kuhanu wa Midiani. Musa aliliongoza

kundi la mifugo kuelekea upande wa mbali wa jangwa mpaka kufika Horebu, mlima wa Mungu. **2** Akiwa pale malaika wa Yahwe akamtokea kama mwali wa moto katika kichaka. Musa aliangalia, na tazama, kichaka kiliwaka moto lakini hakikuteketee. **3** Musa akasema, "Nitageuka ili nione kitaku hiki cha ajabu, kwa nini kichaka hakiketei." **4** Yahwe alipoona ya kuwa amegeuka upande ili aone, Mungu alimwita kutoka katika kile kichaka na kusema, "Musa, Musa." Musa akasema, "Mimi hapa." **5** Mungu akasema, "Usinikaribie! Vua viatu katika miguu yako, kwa kuwa mahali uliposimama ni mahali palipowekwa wakfu kwa ajili yangu." **6** Aliongeza kusema, "Mimi ni Mungu wa baba yako, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo." Kisha Musa akaufunka uso wake, kwa kuwa aliogopa kumwangalia Mungu. **7** Yahwe akasema, "Hakika nimeyaona mateso ya watu wangu walioko Misri. Nimesikia kelele zao kwa sababu ya mabwana wao, kwa kuwa nayajua mateso yao. **8** Nimekuja chini kuwaokoa dhidi ya mamlaka ya Wamisri na kuwatoa katika nchi ile na kuwaleta katika nchi nzuri, pana, nchi ijaayo maziwa na asali; kwenye ukanda wa Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi. **9** Sasa kilio cha watu wa Israeli kimenifika mimi. Zaidi sana, Mimi nimeyaona mateso ambayo Wamisri wanawatesa. **10** Sasa basi, nitakutuma wewe kwa Farao ili upate kuwatoa watu wangu, wana wa Israeli, kutoka katika nchi ya Misri." **11** Lakini Musa akamwambia Mungu, "Mimi ni nani hata niende kwa Farao na kuwatoa Waisraeli kutoka Misri?" **12** Mungu akajibu, "Hakika nitakuwa pamoja nawe. Hii itakuwa ishara kwako ya kuwa nimekutuma. Utakapokuwa umewatoa watu kutoka Misri, mtaniambulu mimi katika mlima huu." **13** Musa akamwambia Mungu, "Nikienda kwa Waisraeli na kuwambia, 'Mungu wa baba zenu amenituma mimi kwenu,' na kisha wakinambia, 'jina lake nani?' nitawaambia nini?" **14** Mungu akamwambia Musa, "MIMI NIPO AMBAYE NIPO." Mungu akasema, "Ni lazima uwaambie Waisraeli, 'MIMI NIPO amenituma kwenu.'" **15** Pia Mungu akamwambia Musa, "Lazima uwaambie Waisraeli, 'Yahwe, Mungu wa baba zenu, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo amenituma mimi kwenu. Hili ndio jina langu mile, na hivi ndivyo nitakavyokumbukwa na vizazi vyote.' **16** Nenda ukawakusanye wazee wa Israeli pamoja. Waambie, 'Yahwe, Mungu wa baba zenu, Mungu wa Abrahamu, wa Isaka na Yakobo, amenitokea mimi na kusema, "Hakika nimewatazama na nimeona yale mlilyotendewa huko Misri. **17** Nimeahidi kuwatoa ninyi katika mateso ya Misri na kuwaleta katika nchi ya Wakanaani, Wahiti, Wamwori, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi. Nchi ijaayo maziwa na asali." **18** Watokusikiliza. Wewe pamoja na wazee wa Israeli itawapasa kwenda kwa mfalme wa Misri, na imewapasa kumwambia, 'Yahwe, Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Hivyo tuache sisi twende safari ya siku tatu katika jangwa ili tupate kutoa sadaka kwa Yahwe Mungu wetu.' **19** Lakini nafahamu ya kuwa

mfalme wa Misri hatawaacha ninyi mwende, isipokuwa kwa kulazimishwa. **20** Nitainua mkono wangu na kuwapiga Wamisri kwa miujiza yote nitakayoifanya kati yao. Baada ya hayo, atawaacha mwende. **21** Nitawapa watu hawa kufadhiwila kutoka kwa Wamisri ili muondokapo msiende mikono mitupu. **22** Kila mwanamke ataomba kwa jirani yake Mmisri na kwa kila mwanamke akaaye kwenye nyumba ya jirani yake, vyombo nya fedha na nya dhahabu na nguo. Nanyi mtawavika watoto wenu wa kiume na binti zenu. Kwa njia hii mtawateka nyara Wamisri."

4 Musa akajibu, "Lakini itakuwa je wasiponiamini mimi au wasiponiskiliza na kusema, 'Yahwe hajakutokea wewe?'" **2** Yahwe akamwambia, "Hicho ni nini mkononi mwako?" Musa aksema, "Ni fimbo." **3** Yahwe akasema, "Itupe chini." Musa akaitupa chini ile fimbo, nayo ikageuka na kuwa nyoka. Musa akarudi nyumba. **4** Yahwe akamwambia Musa, "Mchukue kwa kumshikia nkia wake." Hivyo alimchukua yule nyoka. Mara ikaggeuka na kuwa fimbo mkononi mwake tena. **5** "Hii ni ili wapate kuamini ya kuwa Yahwe, Mungu wa baba zao, Mungu wa wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo amekutokea wewe." **6** Yahwe pia alimwambia, "Sasaingiza mkono wako ndani ya vazi lako." Hivyo Musa akaingiza mkono wake ndani ya vazi lake. Na alipoutoja nje, tazama, mkono wake ulikuwa na ukoma, mweupe kama theluji. **7** Yahwe akasema, "Ingiza mkono wako ndani ya vazi lako tena." Hivyo akaingiza mkono wake ndani ya vazi lake, na alipoutoja nje aliona ukiwa mzima tena kama ulivyo mwili wake wote. **8** Yahwe akasema, "Kama hawatakuamini wewe - kama hawatazingatia ishara yanggu ya kwanza ya nguvu zangu au kuziamini, basi wataamini ishara ya pili. **9** Na ikiwa hawataamini hata ishara hizi zote mbili za nguvu zangu, au wasipokusikiliza wewe, basi chota maji kutoka katika mto na uyamwage katika nchi kavu. Maji utakayoyamwaga yatakuwa damu katika nchi kavu." **10** Ndipo Musa akamwambia Yahwe, "Bwana, mimi ni mzuri wa kuongea, si hapo kwanza au hata baada ya kuwa umeongea na mtumishi wako. Mimi ni mdhaifu wa kuongea na nina kigugumizi." **11** Yahwe akamwambia, "Ni nani anayeumba mdomo wa mwanadamu? Ni nani amfanyaye mwanadamu kuwa bubu au aone au kipofu? Je si mimi Yahwe? **12** Sasa nenda, nami nitauongoza mdomo wako na nitakufundisha cha kusema." **13** Lakini Musa akasema, "Bwana, tafadhali mtume mtu mwagine, yejote unayependa kumtuma." **14** Kisha Yahwe akamkasirikia Musa. Akasema, "Vipi kuhusu Aroni kaka yako yule Mlawi? Najua ya kuwa anawenza kuongea vizuri. Hata hivyo, anakuja kukutana na wewe, na atakapokuona moyo wake utajawa na furaha. **15** Wewe utaongea naye na utaweka maneno ya kusema kinywani mwake. Nami nitakongoza kinywa chako na kinywa chake pia, nami nitaonesha ninyi nyote yawapasayo kutenda. **16** Yeye ataongea na watu kwa niaba yako. Yeye atakuwa msemaji wako, na wewe utakuwa kama Mungu kwake. **17** Utachukua hii fimbo

pamoja nawe mkononi mwako. Kwa fimbo hii utafanya "Tofauti ni ilivyokuwa awali, msiwapatie tena watu majani ishara." **18** Hivyo Musa alirudi kwa Yethro - baba mkwe ya kutengenezeza tofali. Waacheni wao waende kujitafutua wake na kumwambia, "Niruhusu nipate kurudi kwa ndugu majani wenyewe. **8** Ingawa wanapaswa kuleta hesabu zangu walioko Misri ili niweze kuona kama bado wako sawa ya matofali watakayotengeneza kama ilivyokuwa hai." Yethro akwambia Musa, "Nenda kwa amani." **19** awali. Msipokee pungufu, kwasababu wao ni wavivu. Yahwe akamwambia Musa kule Midiani, "Nenda, rudi Misri, Ndiyo maana wanapiga kelele na kusema, 'turuhusu kwa kuwa watu wote walioataka kukuu wameshakufa.' tuende tukamtoolee sadaka Mungu wetu." **9** Waongezeeni **20** Musa akamchukua mke wake na watoto wake wa kazi wanaume ili wasipate tena muda wa kusikiliza kiume na kuwapandisha kwenye purda. Akarudi mpaka maneno ya upotoshaji." **10** Kwa hiyo viongozi wa watu na nchi ya Misri, naye alichukua fimbo ya Mungu pamoja waangalizi wao walijulisha watu. Walisema, "Hivi ndivyo naye mkononi mwake. **21** Yahwe akamwambia Musa, farao amesema: 'Sitawapeni tena malighafi. **11** Nyinyi "Utakaporudi Misri, jitahidi kufanya ishara zote nilizokupa wenyewe mtaenda kutafuta majani popote mtakapopata, kufanya mbele ya Farao. Lakini nitaufanya moyo wake lakini kazi zenu hazitapunguzwa. **12** Basi watu hao kuwa mgumu, naye hawatawaacha watu waende. **22** wakatawanyika katika nchi yote ya Misri ili wapate Lazima umwambie Farao, 'Hivi ndivyo asemavyo Yahwe: kkusanya matakataka badala ya majani. **13** Wasimamizi Israeli ni mtoto wangu, mzaliwa wa kwanza wangu, **23** wao wakawahimiza na kusema, "Malizeni kazi zenu, nami nakuamuru, "Mwache mwanangu aende ili apate sawa na wakati ule majani yalipokuwapo." **14** Wanyapara kuniabudu mimi." Lakini kwa kuwa umekataa kumwachia, wa Farao wakawapiga wasimamizi wa Waisraeli, watu hakika nitamuua mtoto wako wa kiume, mzaliwa wa walewale ambaa walijaweka kuwa wasimamizi wa kwanza wako." **24** Sasa wakiwa njiani, wakati wa usiku watumishi. Wale Wanyapara wakakazana kuwaliza, walipopumzika, Yahwe alikutana na Musa na kutaka "Kwanini hamjatimiza idadi ya matofali inayotakiwa kwenu, kumuua. **25** Kisha Zipora akachukua kisu kikali na kukata siku ya jana na hata leo kama ambavyo mlifanya siku govi la mtoto wake wa kiume na kuligusisha miguuni za nyuma?" **15** Basi Wanyapara wa wana wa Israeli pake. Kisha akasema, "Hakika wewe ni bwana harusi wakamwenda Farao na kumilia. Walisema, "Kwanini wangu kwa njia ya damu." **26** Hivyo Yahwe akamwachia. unawatendea watumishi wako hivi? **16** Sisi watumishi Akasema, "Wewe ni bwana harusi wa damu" kwa sababu wako hatupewi majani tena, lakini bado wanatuambia sisi, ya kutahiriwa. **27** Yahwe akamwambia Aroni, "Nenda "Tengenezeni tofali!" Sisi watumwa wako tunapigwa sasa, nyikani ukutane na Musa." Aroni akaenda na kukutana lakini kosa hilo ni la watu wako." **17** Lakini Farao akasema, naye katika mlima wa Mungu, na kumbusu. **28** Musa "Nini ni wavivu! Wavivu ninyi! Ninyi mwasema, 'Turuhusu akwambia Aroni maneno yote ya Yahwe ambayo alimtuma twende kumtolea Yahwe sadaka." **18** Sasa rudini kazini. kusema na kwa habari za ishara zote za nguvu za Hamtapewa majani tena, lakini mnapaswa kutengeneza Yahwe ambazo alimwagiza kutenda. **29** Kisha Musa idadi ile ile ya matofali." **19** Wanyapara wa wana wa Israeli na Aroni wakaenda na kuwakusanya wazee wote wa wakagundua ya kuwa walikuwa kwenye shida kubwa Israeli. **30** Aroni akawaambia maneno yote ambayo Yahwe mara walipoambiwa, "Hamtapunguza kamwe idadi ya alimwambia Musa. Pia alionesha ishara na miujiza ya matofali mnayotengeneza kila siku." **20** Wakakutana na nguvu za Yahwe mbele ya watu. **31** Watu waliamini. Musa na Haruni, waliokuwa wamesimama nije ya Ikuu Waliposikia ya kuwa Yahwe aliuwaona Waisraeli na ya kwamba aliyiona mateso yao, waliinamisha vichwa vyao waкатi wanatoka kwa Farao. **21** Wakawaambia Musa na Haruni, "Yahwe awatazame ninyi na kuwaadhibu, kwa sababu mmetufanya sisi kuonekana wabaya mbele ya Farao na watumishi wake. Mmetia upanga mikononi mwao ili watuuue." **22** Musa akarudi kwa BWANA na kumwambia, "Bwana, kwanini umewatenda mabaya watu hawa? Kwani kunituma mimi kwanza? **23** Tangu nilipokuja kwa Farao kusema naye kwa jina lako, amewatenda mabaya watu hawa, wala hujawaokoa watu wako hata kidogo."

5 Baada ya mambo haya kutokea, Musa na Aruni walienda kwa Farao na kumwambia, "'Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Israeli anasema: 'Waache watu wangu waende, ili wapate kunifanya karamu jangwani.'" **2** Farao akasema, "Yahwe ni nani? Kwa nini mimi nisikiliz sauti yake na kuwaacha Israeli waende? Mimi simjui Yahwe; na la zaidi, sitawaacha Israeli waende." **3** Wakasema, "Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Tuache twende safari jangwani kwa siku tatu ili tutee sadaka kwa Yahwe Mungu wetu ili asituadhibu kwa mapigo au kwa upanga." **4** Lakini mfalme wa Misri aliuambia, "Musa na Aruni, kwa nini mnawatoa watu kazini mwao? Nendeni kazini kwenu." **5** Pia alisema, "Sasa kuna Waebrania wengi nchini mwetu, na ninyi mnawafanya waache kazi zao." **6** Siku ile ile, sikujili kana kwa. **4** Pia niiimarisha agano langu na Farao alitoa amri kwa wasimamizi na wanyapara wa wao, ilikuwapatia nchi ya Kanani, nchi walioishi kama sio wale watu. Akasema, **7** "Tofauti na ilivyokuwa mwanzo, raia, nchi walioishi kama sio

6 Kisha Yahweh akasema na Musa, "Sasa utaona nitakacho fanya kwa Farao. Utaona hili, kwa kuwa ata waacha waenda kwa mkono wangu hodari. Kwasababu ya mkono wangu hodari, ata waondoa nije ya nchi." **2** Mungu akasema na Musa na kumwambia, "Mimi ni Yahwe. **3** Nilimtokea Ibrahimu, Isaka, na Yakobo kama Mungu mwenye nguvu; lakini kwa jina langu, Yahwe, na Farao alitoa amri kwa wasimamizi na wanyapara wa wao, ilikuwapatia nchi ya Kanani, nchi walioishi kama sio wale watu. Akasema, **5** Zaidi ya yote, nimesikia

kilio cha Waisraeli ambaao wa Misri wame wa chukua 7 Yahweh akasema na Musa, "Ona, nimekufanya kama watumwa, na nimekumbuka agano langu. 6 Kisha basi, mungu kwa Farao. Aruni kaka yako atakuwa nabii sema kwa Waisraeli, 'Mimi ni Yahweh. Nitawatoa kwenye wako. 2 Utasema kila kitu nitacho kuamuru kusema. Aruni utumwa chini ya wa Misri, na kuwaweka huru na nguvu kaka yako ata sema na Farao iliawaacie water wa Israeli zao. Nitawaoko kwa kudhihirisha nguvu zangu, na kwa watope kwenye nchi yake. 3 Lakini nitaufanya moyo wa matendo ya ajabu ya hukumu. 7 Nitawaleta kwangu kama Farao mgumu, na nitaonyesha ishara nyangi za nguvu watu wangu, na nitakuwa Mungu wenu. Mtajua kuwa zangu, maajabu mengi, katika nchi ya Misri. 4 Lakini mimi ndiye Yahweh Mungu wenu, aliye watoa kwenye Farao hata kusikiliza, khawiyi nitaueka mkono wangu juu utumwa chini ya wa Misri. 8 Nitawaleta kwenye nchi nilio ya Misri na kutoa makundi yangu ya wanaume wapiganaji, muahidi kumpa Ibrahim, Isaka, na Yakobo. Nitawapa watu wangu, wazao wa Israeli, watope nchi ya Misri kama mali yenu. Mimi ni Yahweh." 9 Musa alipo waambia kwa matendo makubwa ya hukumu. 5 Wamisri watatua haya Waisraeli, hawakumsiliza kwasababu ya mateso magumu ya utumwa wao. 10 Hivyo Yahweh akazungumza kuwa mimi ni Yahweh nitapo nyosha mkono wangu kwa Misri na kuwatoa Waisraeli kutoka mionganoni mwao." 6 na Musa na kumwambia, 11 "Nenda umwambie Farao, Musa na Aruni wakafanya hivyo; walifanya kama Yahweh mfalme wa Misri, awaache watu wa Israeli waondoke aliivo waamuru. 7 Musa alikuwa na miaka themanini, na kwenye nchi yake." 12 Musa akamwambia Yahweh, "Kama Aruni miaka themanini na tatu walipo ongea na Farao. 8 Waisraeli hawajanisikiliza mimi, kwa nini Farao anisikillize Yahweh akamwambia Musa na Aruni, 9 "Wakati Farao mimi, tangu mimi sio mzuri wakuzungumza?" 13 Yahweh atakapo waambia, 'Fanya muujiza,' utamwambia Aruni, akasema na Musa na Aruni. Akawapa amri ya Waisraeli 'Chukuwa gongo lako na ulirushe chini mbele ya Farao, na Farao, mfalme wa Misri, awatoe Waisraeli kutoka nchi illigeuke nyoka." 10 Kisha Musa na Aruni wakaenda ya Misri. 14 Hawa walikuwa vichwa wa nyumba za baba kwa Farao, na wakafanya kama Yahweh aliivo waamuru. yao: wana wa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Israeli, Aruni akarusha chini gongo lake mbele ya Farao na walikuwa Hanoki, Palu, Hezroni, na Karmi. Hawa walikuwa watumishi wake, na likageuka nyoka. 11 Kisha naye Farao mababu wa ukoo wa Rubeni. 15 Wana wa Simeoni akawaita wazee wenye hekima na wachawi. Wakafanya walikuwa Yemueli, Yamini, Ohadi, Yakini, Zohari, na Shauli jambo hilo hilo kwa uchawi wao. 12 Kila mtu akarusha - mwanamke wa Kanani. Hawa walikuwa chini gongo lake, na magongo yakawa nyoka. Lakini mababu wa ukoo wa Simeoni. 16 Hapa yameorodheshwa gongo la Aruni lilimeza nyoka zao. 13 Moyo wa Farao majina ya wana wa Lawi, pamoja na uzo wao. Walikuwa ulikuwa mgumu, na akusikiliza, kama Yahweh aliivo ni Gerishoni, Kohathi, na Merari. Lawi aliishi mpaka alipo tabiri. 14 Yahweh akasema na Musa, "Moyo wa Farao ni kuwa na miaka 137. 17 Wana wa Gerishoni walikuwa Libni mgumu, na anakataa kuacha watu waende. 15 Nenda kwa na Shimei. 18 Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Farao asubui anapoenda kwenye maji. Simama kwenye Hebron, na uzieli. Kohathi aliishi hadi miaka 133. 19 chanzo cha mto kukutana naye, na uchukuve mkononi Wana wa Merari walikuwa Mahli na Mushi. Hawa walikuwa mwako gongo ambalo illigeuke nyoka. 16 Mwambie, kuwa mababu wa ukoo wa Walawi, pamoja na uzao wao. 'Yahweh, Mungu wa Waebirania, amenituma kwako, "Acha 20 Amramu alimuoa Yokebedi, dada yake baba yake. watu wangu waende, iliwanabudu nyikani. Mpaka sasa Alimzalia Aruni na Musa. Amramu aliishi miaka 137 na haujanisikiliza." 17 Yahweh anasema hili: "Kwa hili utajua akafa. 21 Wana wa Izhari walikuwa Kora, Nefegi, na Zikri. kuwa mimi ni Yahweh. Ninaenda kupiga maji ya mto wa 22 Wana wa Uziel walikuwa Mishaeli, Elizafani na Sithri. Misri kwa gongo langu lillo mikono mwangu, na mto 23 Aruni alimuoa Elisheba, binti wa Aminadabu, dada wa Nashoni. Alimzaa Nadabu na Abihu, Eleazar na Ithamari. utageuzwa kuwa damu. 18 Samaki walio kwenye mto 24 Wana wa Kora walikuwa Asiri, Elikana na Abiasa. Hawa walikuwa mababu wa ukoo wa Wakora. 25 Eleazar, unyooshe mkono kwenye maji ya Misri, na juu ya mto Alimzalia Fineazi. Hawa walikuwa vichwa wa nyumba za yake, mifereji, visima, na madimbwi yote, ili maji yao ya baba yao mionganoni mwa Walawi, pamoja na uzao wao. damu. Fanya hivi ilikuwe na damu nchi nzima ya Misri, 26 Hawa wanaume wawili walikuwa Musa na Aruni ambaao hadi kwenye vyombo vyote vya mbao na mawe." 20 Yahweh alisema, "Waleteni Waisraeli kutoka nchi ya Misri, Musa na Aruni walifanya kama Yahweh aliivo waamuru. kwa makundi ya wanaume wapiganaji." 27 Aruni na Musa Aruni alinyanya gongo na kupiga maji ya mto, machoni wakazungumza na Farao, mfalme wa Misri, awaruhusu pa Farao na watumishi wake. Maji yote kwenye mto Waisraeli watope Misri. Hawa walikuwa Musa na Aruni yaligeuga damu. 21 Samaki kwenye mto wakafa, na wale wale. 28 Pale Yahweh alipo zungumza na Musa mto ukaanza kunuka. Wamisri hawakuweza kunywa maji katika nchi ya Misri, 29 alimwambia, "Mimi ni Yahweh. kwenye mto, na damu ilikuwa kila mahali katika nchii ya Sema kwa Farao, mfalme wa Misri, kila kitu nitacho Misri. 22 Lakini wachawi walifanya vivyo hivyo na uchawi kwambia." 30 Lakini Musa alimwambia Yahweh, "Mimi sio wao. Kwaiyo moyo wa Farao ukawa mgumu, na akakataa mzuri wa kuongea, hivyo kwanini Farao anisikilize mimi?" kuwasikiliza Musa na Aruni, kama Yahweh aliivo sema

itatokea. **23** Kisha Farao akarudi na kwenda nyumbani usipo acha watu wangu waende nitatuma kundi la nzi kwake. Wala hakutilia maanani hili. **24** Wamisri wote kwako, watumishi wako, na watu wako, na kwenye walichimba pemberi ya mto kwa ajili ya maji ya kunywa, lakini hawakuweza kunywa maji ya mto. **25** Siku saba nyumba zenu. Nyumba za wa Misri zitajawa na makundi ya nzi, na ata ardhi wanayo simama itajawa na nzi. **22** Lakini katika siku hiyo nitaitenda nchi ya Gosheni tofauti, nchi ambayo watu wangu wanaishi, ilikwamba kusiwe na makundi ya nzi huko. Hili litatokea ili kwamba mijue mimi ni Yahweh katika hii nchi. **23** Nitaweka utofauti kati ya watu wangu na watu wako. Hii ishara ya nguvu zangu itatokea kesho"" **24** Yahweh akafanya hivyo, na kundi kubwa la nzi likaja nyumbani mwa Farao na nyumbani mwa watumishi wake. Katika nchi yote ya Misri, nchi iliharibwa na makundi ya nzi. **25** Farao akawaita Musa na Aruni na kuwaambia, "Nendeni, mtolee Mungu wenu dhabihu kwenye nchi yetu." **26** Musa akasema, "Sio vyema sisi kufanya hivyo, kwa kuwa dhabihu tunazo mtolea Yahweh Mungu wetu zinachukiza kwa Wamisri. Kama tutatoa dhabihu mbele ya macho yao zilizo chukizo kwa Wamisri, hawata tupiga mawe? **27** Hapana, ni safari ya siku tatu kwenda nyikani ambayo lazima tuende, ili kiutoa dhabihu kwa Yahweh Mungu wetu, kama anavyo tuamuru." **28** Farao akasema, "Nitakuruhusu kwenda kumtolea dhabihu Yahweh Mungu wenu nyikani. Ila usiende mbali sana. Niombee." **29** Musa akasema, "Wakati tu nitakapoenda kutoka kwako, nitamuomba Yahweh ili makundi ya nzi yatoke kwako, wewe Farao, na watumishi wako na watu kesho. Lakini usifanye udhalimu tena kwa kutowaacha watu wetu waende kumtolea dhabihu Yahweh." **30** Musa akaenda nje kutoka kwa Farao na kumuomba Yahweh. **31** Yahweh akafanya kama Musa alivyuo muomba: alitoa makundi ya nzi kutoka kwa Farao, watumishi wake, na watu wake. Hakuna ata mmoja aliye baki. **32** Lakini Farao aliufanya moyo wake mgumu tena, na hakuwaacha watu waende.

8 Kisha Yahweh akazungumiza na Musa, "Nenda kwa Farao na umwambie, 'Yahweh anasema hivi: Acha watu wangu waende hili wakanabudu. **2** Ulikataa kuwaruhusu waende, nitaidhuru nchi yako yote kwa vyura. **3** Mito itajawa na vyura. Watatoka na kuingia nyumbani kwako, chumbani kwako, na kitandani kwako. Wataenda nyumbani mwa watumishi wako. Wataenda kwa watu wako, kwenye majiko yako, na vyombo vya kukandia mkate. **4** Vyura watakushambulia wewe, watu wako, na watumishi wako wote.'"**5** Yahweh akamwambia Musa, "Mwambie Aruni, 'Nyooasha mkono wako na gongo lako kwenye mito, mifereji, na kwenye mabwawa, na uwatoe vyura juu ya nchi ya Misri."**6** Aruni akanyoosha mkono juu ya maji ya Misri, na vyura wakatoka na kujaza nchi ya Misri. **7** Lakini wachawi walifanya vivyo hivyo na uchawi wao: waliwatoa vyura juu ya nchi ya Misri. **8** Kisha Farao akawaita Musa na Aruni na kuwaambia, "Muombeni Yahweh iliwaondoe vyura kwangu na kwa watu wangu. Kisha nitawaacha watu waende, iliwaantolee dhabihu." **9** Musa akamwambia Farao, "Unawenza chukua fursa ya kuniambia lini nikuombee wewe, watumishi wako, na watu wako, ili vyura waondolewe kwako na nyumbani kwako na wabaki tu kwenye mito." **10** Farao akasema, "Kesho." Musa akasema, "Acha iwe kama ulivyo sema, ili kwamba ujue hakuna Mungu mwengine kama Yahweh, Mungu wetu. **11** Vyura wataondoka kutoka kwako, nyumbani mwako, kwa watumishi wako, na kwa watu wako. Watabaki tu kwenye mito." **12** Musa na Aruni wakaondoka kwa Farao. Kisha Musa akamllilia Yahweh kuhusu hao vyura alio waleta kwa Farao. **13** Yahweh akafanya kama Musa alivyuo omba: Vyura wakafa kwenye nyumba, nyuani, na mashambani. **14** Watu wakawakusanya kwa mafungu, na nchi ikanuka. **15** Lakini Farao alipoona kuna afadhali, aliufanya moyo wake kuwa mgumu na hakumsikiliza Musa na Aruni, kama Yahweh alivyuo sema. **16** Yahweh akamwambia Musa, "Mwambie Aruni, 'Nyooasha gongo lako na upige udongo chini, iliuwe chawa kat i nchi yote ya Misri.'" **17** Wakanya hivyo: Aruni akanyoosha mkono wake na gongo lake. Akaupiga udongo wa ardhi. Chawa wakaja juu ya watu na wanyama. Udongo wote kwenye ardhi ukawa chawa katika nchi ya Misri. **18** Wachawi walijaribu kufanya chawa kwa uganga wao lakini hawakuweza. Palikuwa na chawa kwa watu na kwa wanyama. **19** Kisha wachawi wakamwambia Farao, "Hichi ni kidole cha Mungu." Lakini moyo wa Farao ulikuwa Mgumu, hivyo akataa kuwasikiliza. Ilikuwa kama Yahweh alivyuo sema Farao atafanya. **20** Yahweh akamwambia Musa, "Inuka asubui mapema na usimame mbele ya Farao anapoenda mtoni. Umwambie, 'Yahweh anasema hivi: "Acha watu wangu waende wakanabudu mimi. **21** Lakini

Kisha Yahweh akamwambia Musa, Nenda kwa Farao na umwambie, 'Yahweh, Mungu wa Waebirania, anasema hivi: "Acha watu wangu waende ili wakanabudu mimi." **2** Lakini ulikataa kuwaruhusu waende, kama utaendelea kuwa bakiza nyuma, **3** basi mkono wa Yahweh utakuwa kinyume dhidi ya mifugo yako shambani na kwa farasi, punda, ngamia, ng'ombe na kondoo, naitasababisha ugonjwa mbaya sana. **4** Yahweh ata tendea tofauti mifugo ya Israeli na mifugo Misri: Haukuna mnyama wa Waisraeli ataye kufa. **5** Yahweh ametenga muda; amesema, "Ni kesho ambapo nitafanya ilitukio katika nchi." **6** Yahweh akafanya hivi siku iliyoofuata: mifugo yote ya Misri ikafa. Lakini hamna mnyama wa Waisraeli aliye kufa, hamna mnyama ata mmoja. **7** Farao akafanya utafiti, na tazama, hakuna mnyama ata mmoja aliye kufa. Lakini moyo wake ulikuwa mjeuri, hivyo hakuwaacha watu waende. **8** Kisha Yahweh akamwambia Musa na Aruni, "Chukuwa majivu na uyajaze mkononi kutoka kwenye tanuru. Wewe, Musa, lazima uyarusha juu wakati Farao akitazama. **9** Yatakuwa vumbi safi nchi nzima ya Misri.

Yatasababisha majipu na mafua kulipuka kwa watu na wanyama katika nchi yote ya Msri." 10 Hivyo Musa na Aruni wakachukuwa majipu kutoka kwenye tanuru na kusimama mbele ya Farao. Kisha Musa akarusha majipu juu. Majipu yakasababisha majipu na mafua kutokea kwa wa Farao kuwa mgumu, Farao hakuwasikiliza na Aruni. Hili ndilo Yahweh alilio mwambia Musa Farao atalo fanya. 13 Kisha Yahweh akamwambia Musa, Amka asubui mapema, simama mbele ya Farao, na umwombie, "Yahweh, Mungu wa Waebrania, anasema hivi: Acha watu wangu waende ili wakaniabudu mimi. 14 Kwa muda huu nitatuma mapigo kwako wewe, kwa watumishi wako na watu wako. Nitafanya hivi ili ujue hakuna kama mimi kwenye dunia yote. 15 Mpaka sasa ningeweza kuunyosha mkono wangu na kukushambulia wewe na watu wako kwa ugonjwa, na ungeondelewa kwenye nchi. 16 Lakini ni kwa sababu hii nimekuruhusu uihi: ili kukuonesha nguvu zangu, ili kwamba jina langu litangazwe dunia nzima. 17 Bado unajinua dhidi ya watu wangu kwa kuwaacha wasiende. 18 Sikiliza! Kesho muda kama huu nita leta mvua ya mawe ya barafu kubwa, kama ambayo hajjawai kuonekana Misri toka ilipo anza hadi sasa. 19 Kisha sasa, tuma wanaume na ukusanye mifugo yako na vitu vyote ulivyo navyo mashambani sehemu salama. Kila mtu na mnyama aliyeko shambani na hajaletwa nyumbani - mawe ya barufu yatawashukia, na watakufa." 20 Kisha hao wa watumishi wa Farao walio amini ujumbe wa Yahweh waka harakisha kuleta watumwa na mifugo yao ndani ya nyumba zao. 21 Lakini hao amba hawa kuchukuwa ujumbe wa Yahweh maanani waliacha watumwa wao na mifugo shambani. 22 Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha mkono wako kuelekea mbingu ili kuwe na mawe ya barafu katika nchi yote ya Misri, kwa watu, kwa wanyama, na kwenye mimea yote shambani na nchi nzima ya Misri." 23 Musa akanyoosha mkono na gongo lake kuelekea mbiguni, na Yahweh akatuma mngrurumo, mawe ya barafu, na radi kwenye nchi. Pia alinyesha mvua kwenye nchi ya Misri. 24 Hivyo Kulikuwa na radi ilio changanyika na mawe ya barafu, ilikuwa hatari sana, kuliko ye yote iliyowai kutokea kwenye nchi ya Misri tangu liwe taifa. 25 Katika nchi yote ya Misri, barafu ya mawe ilipiga kila kitu kwenye shamba, watu na wanyama. Ilipiga kila mmea shambani na kuvunjia kila mti. 26 Isipo kuwa tu nchi ya Gosheni, walipo ishi Waisraeli, hapakuwa na mawe ya barafu. 27 Kisha Farao akatuma wanaume wakawaite Musa na Aruni. Akawaambia, "Nimetenda dhambi wakati huu. Yahweh ni mwenye haki, na mimi na watu wangu ni waovu. 28 Muombe Yahweh, kwasababu radi na barafu ya mawe imezidi. Nitawaacha muende, na hamitabaki tena hapa." 29 Musa akamwambia, "Nitakapo ondoka tu kwenye mij, nitaitanua mikono yangu kwa Yahweh. Mngrurumo utaacha, na hakutakuwa na barafu ya mawe tena. Kwa ili utajua kuwa nchi ni ya Yahweh. 30 Lakini kwa wewe na watu wako, najua bado hamu mheshimu Yahweh Mungu." 31 Sasa kitani na shayiri ziliharibiwa, kwa kuwa shayiri ilikuwa katika kukomaa, na kitani ilikuwa imestawi. 32 Lakini ngano na kusemethu hazikupigwa mana zinachelewa kukua. 33 Musa alipo muacha Farao na mji, nitaitanua mikono yake kwa Yahweh; mngrurumo na barafu ya mawe ikasimama, na mvua haikunesha tena. 34 Farao alipoona mvua, barafu ya mawe, na mngrurumo umekatika, akatenda dhambi na kufanya moyo wake kuwa mgumu, pamoja na watumishi wake. 35 Moyo wa Farao ulikuwa mgumu, hakuacha watu wa Israeli waende. Hivi ndivyo Yahweh alimwambia Musa Farao atafanya.

10 Yahweh akamwambia Musa, "Nenda kwa Farao, kwa kuwa nimeufanya moyo wake mgumu na moyo wa watumishi wake. Nimefanya hivi kuonyesha hizi ishara za nguvu zangu mionganii mwao. 2 Pia nimefanya hivi ili muwaambie watoto wenu na wajukuu wenu vitu nilivyo fanya, jinsi nilivyo itendea Misri kwa ukali, na jinsi nilivyo onyesha aina tofafuti za ishara za nguvu zangu mionganii mwao. Kwa hili mitajua kuwa mimi ni Yahweh." 3 Hivyo Musa na Aruni wakaenda kwa Farao na kumwambia, "Yahweh, Mungu wa Waebrania, anasema hivi: 'Kwa muda gani utaendelea kukataa kujinyenyekesha mbele zangu? Acha watu wangu waenda ili wakaniabudu. 4 Lakini ukikataa kuwaruhusu watu wangu kwenda, sikiliza, kesho nitaleta nzige kwenye nchi yako. 5 Watafunika ardhii ya juu ili kwamba mtu asiweze kuona udongo. Watakula mabaki yote yalio salia kwenye mvua ya barafu ya mawe. Pia watakula kila mti unaokua shambani. 6 Watajaza nyumba zenu, zote za watumishi wenu, na zote za Wamisri wote - jambo ambalo baba zenu wala mababu zenu hawakuwai kuona, jambo ambalo halikuwai shuhudiwa toka walipo kuwa duniani hadi leo.' Kisha Musa akaondoka na kutoka kwa Farao. 7 Watumishi wa Farao wakamwambia, "Mpaka lini huyu mwanaume ata kuwa msumbufu kwetu? Acha Waisraeli waende wakamuabudu Yahweh Mungu wao. Bado haujatambua kuwa Misri imeharibiwa?" 8 Musa na Aruni wakaletwa tena kwa Farao, ambaye aliaaambia, "Nendeni amkamuabudu Yahweh Mungu wenu. Lakini watu gani wataenda?" 9 Musa akasema, "Tutaondoka na wadogo wetu na wakubwa wetu, pamoja na wana wetu na mabinti zetu. Tutaondoka na ng'ombe na kondoo zetu, maana lazima tufanye siku kuu ya Yahweh." 10 Farao akaambia, "Yahweh kwa kweli awe nanyi, kama nitawaacha muende na wadogo zenu waende. Angalia, una uovu kwenye nia. 11 Hapana! Nenda, wanaume tu mionganii mwenu, na mmuabudu Yahweh, kwa kuwa hilo ndilo mnalo litaka." Kisha Musa na Aruni wakaondolewa uweponi mwa Farao. 12 Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha mkono wako kwenye nchi ya Misri palipo na nzige, ili washambulie nchi ya Misri na kula kila mmea, kila kitu barua ya mawe iliyio acha." 13 Musa akanyoosha na gongo lake juu ya nchi ya Misri, na Yahweh akaleta

upepo wa mashariki juu ya nchi mchana wote na usiku nzige. **14** Nzige wakaenda nchi yote ya Misri na kuharibu sehemu zote. Hapajawai kuwa na kundi kama hilo la nzige juu ya nchi, hakuna kama tena kama hilo litawai kutokea. **15** Walifunika ardh yote ya juu ikawa giza. Walikula kila mmea na kila tunda la miti ambayo barafu ya mawe ilibakiza. Kila eneo la nchi ya Misri, hakuna mmea wa kijani ulibaki, wala mtu au mmea wa shambani. **16** Kisha Farao akawaita Musa na Aruni na kuwaambia, "Nimefanya dhambi dhidi ya Yahweh na dhidi yako. **17** Kisha sasa, nisamehe dhambi yangu wakati huu, na uombe kwa Yahweh Mungu wako aondoe hichi kifo kwangu." **18** Musa akaondoka kwa Farao na kumuomba Yahweh. **19** Yahweh akaleta upepo mkali wa magharibi ulio wachukuwa wale nzige na kuwapeleka Bahari ya Shamu; hakuna nzige ata mmoja aliye baki eneo la Misri. **20** Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao mgumu, na Farao hakuacha Waisraeli waende. **21** Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha mkono wako kuelekea mbingu, ili kuwe na giza nchi yote ya Misri, giza linalo weza kuhisiwa." **22** Musa akanyoosha mkono wake kuelekea mbingu, na kulikuwa na giza nene nchi yote ya Misri kwa siku tatu. **23** Hakuna aliye muona mwiningine; hakuna aliye toka nyumbani mwake kwa siku tatu. Walakini, Waisraeli wote walikuwa na taa katika sehemu walizo ishi. **24** Farao alimuita Musa na kusema, "Nenda umuabudu Yahweh. Ata familia zenu za weza kwenda nanyie, lakini ng'ombe zenu na kondoo zenu zitabaki." **25** Lakini Musa akasema, "Lazima utupe wanyama kwa ajili ya dhabihu na sadaka za kuteketeza ili tuwatoe dhabihu kwa Yahweh Mungu wetu. **26** Mifugo yetu lazima iende na sisi; ata mmoja hawezikubaki, lazima tuwapeleke wakamuabudu Yahweh Mungu wetu. Kwa kuwa hatujui tutakacho muabudu nacho Yahweh mpaka tufike pale. **27** Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao mgumu, na hakuwaacha waende. **28** Farao alimwambia Musa, "Toka kwangu! Kuwa muangalifu na jambo moja, kwamba usinione tena, kwa kuwa siku utakapo uona uso wangu, utakufa." **29** Musa akasema, "Wewe mwenyewe umesema. Sitauna uso wako tena."

11 Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Bado kuna pigo moja nitalo lileta kwa Farao na Misri. Baada ya hilo, atakuacha uondoke hapa. Atakapo kuachia uende, ata kuondoa kabisa. **2** Waelekeze watu kwamba kila mwanaume na mwanamke amuulizie jirani yake vitu vya fedha na vitu vya dhahabu." **3** Sasa Yahweh aliwfanya Wamisri kuwa na shauku ya kuwapendeza Waisraeli. Aidha, Musa aliquwa wakuvutia sana machoni pa watumishi wa Farao na watu wa Misri. **4** Musa akasema, "Yahweh asema hivi: 'Wakati wa usiku wa manane nitaenda Misri yote. **5** Wazaliwa wa kwanza wote wa nchi ya Misri watakuifa, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa Farao, anaye keti kitii chake cha enzi, mpaka mzaliwa wa kwanza wa misichana mtumwa anaye saga mbegu, na

kwa wazaliwa wa kwanza wa mifugo. **6** Kisha kutakuwa na mzima. Palipo kuwa asubui, upepo wa mashariki ulileta nzojige. **7** Lakini ata mbwa hata bweka kwa wala hakitatoka tena. **8** Lakini ata mbwa hata bweka kwa watu wa Israeli, dhidi ya mtu au mnyama. Kwa hili utajua wa kwa niina watendea Wamisri na Waisraeli tofafuti.' **9** Watumishi wote hawa wako, Farao, watakuja chini yangu na kunisujudu mimi. Watasema, 'Nenda, wewe na watu wote wanao kufuata!' Baada ya hapo nitaondoka." Kisha akaondoka mbele ya Farao kwa hasira kubwa. **10** Yahweh akamwambia Musa, Farao hatakusikiliza. Hii ni ili nifanye mambo ya ajabu katika nchi ya Misri." **11** Musa na Aruni wakafanya mambo haya ya kushangaza mbele za Farao. Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao mgumu, na Farao hakuwaacha watu wa Israeli kuondoka katika nchi yake.

12 Yahweh akasema na Musa na Aruni katika nchi ya Misri. Alisema, **2** "Kwako wewe, mwezi huu utakuwa mwanzo wa miezi, mwezi wa kwanza wa mwaka kwako. **3** Liambie kusanyiko la Israeli, 'Siku ya kumi mwezi huu kila mtu lazima achukue mwana kondoo au mbuzi mdogo wa kwake, kila familia ifanye hivi, mwana kondoo kwa kila nyumba. **4** Kama hiyo nyumba ni ndogo sana kwa mwana kondoo, mwanaume na jirani yake wachukuwe mwana kondoo au nyama ya mbuzi mdogo ambayo itatosha watu. Lazima iwe yatosha kwa kila mtu kula, kwaiyo lazima wachukuwe nyama ya kutosha kulisha wote. **5** Mwana kondoo wako au mbuzi wako mdogo lazima asiwe na upungufu, dume mwenye mwaka mmoja. Unawenza kuchukuwa mmoja wa kondoo au mbuzi. **6** Lazima umtunze mpaka siku ya kumi na nne ya huo mwezi. Kisha kusanyiko lote la Israeli lazima liwae hawa wanyama jioni. **7** Lazima uchukuwe baadhi ya damu na uweke kwenye sehemu mbili za mihimili ya milango na juu ya fremu za milango ambapo utalia hizo nyama. **8** Lazima ule hizo nyama usiku, baada ya kuchoma kwenye moto. Kula na mkate ulio andaliwa kwa hamira, pamoja na mimea michungu. **9** Usiile mbichi au imechemshwa kwenye maji. Badala yake, choma kwenye moto na kichwa chake, miguu na sehemu za ndani. **10** Usiache ata kidogo kubaki mpaka asubui. Lazima uchome chochote kilicho baki asubui. **11** Hivi ndivyo wa paswa kula: ukiwa umefunga mkanda wako, umevaa viatu vyako, na gongo lako mkononi mwako. Lazima ule kwa haraka. Ni Pasaka ya Yahweh. **12** Yahweh anasema hili: Nitaenda katika nchi ya Misri usiku na kushambulia wazaliwa wote wa kwanza wa wanadamu na wanyama katika nchi ya Misri. Nitaleta pigo kwa miungu yote ya Misri. Mimi ni Yahweh. **13** Damu itakuwa ishara kwenye nyumba zenu ya kuja kwangu. Nitakapo ona damu, nitapita nitakapo shambulia nchi ya Misri. Ili pigo halitawajia na kuwaharibu. **14** Hii siku itakuwa kumbukumbu kwenu, ambayo lazima muadhimiše kama sherehe ya Yahweh. Itakuwa sheria kwenu pia, kwenye vizazi vyote vya watu wenu, ambayo mwapaswa kuadhimisha leo. **15** Utakula mkate bila hamira wakati wa siku saba. Siku ya kwanza utaondoa hamira kwenye nyumba zenu. Yeyote atakaye kula mkate

uliyotiwa chachu kwanzia siku ya kwanza mpaka siku ya kuwa ondoa nchini, kwa kuwa walisema, "Sisi ni watu saba, huyo mtu lazima akatwe kutoka Israeli. **16** Siku tuliokuwa." **34** Watu wakachukuwa ngano yao pasipo ya kwanza kutakuwa na kusanyiko lililo tengwa kwa ajili kuungeza hamira yeyote. Bakuli zao zakukandia ngano yangu, na siku ya saba kutakuwa na kusanyiko kama zilifungiwa kwenye nguo zao na kwenye mabega yao. **35** hilo. Hakuna kazi itakayo fanya hizi siku, zaidi ya kupika Watu Waisraeli walifanya kama Musa alivyo waambia. kila mmoja ale. Hiyo ndio kazi pekee itakayo fanya Waliwaomba Wamisri vitu vya fedha, vitu vya dhahabu, na wewe. **17** Lazima uadhimishe hii Sherehe ya Mkate na nguo. **36** Yahweh aliwafanya Wamisri na shaku ya Usiotiwa Chachu kwasababu ni siku hii ambayo nitawaleta kuwapendeza Waisraeli. Hivyo Wamisri waliwapa chochote watu wako, makundi yaliyo na silaha, kwa makundi yaliyo walicho waombia. Katika hili, Waisraeli waliwachukulia na silaha, kutoka nchi ya Misri. Lazima uadhimishe hii vingi Wamisri. **37** Waisraeli wakasafiri kutoka Ramesi siku kwa vizazi vyote vya watu wako. Hii itakuwa sheria kwenda Sakothi. Walikuwa na idadi ya wanaume 600, 000 kwako. **18** Lazima ule mkate usiotiwa chachu kuanzia kwa miguu, kuongezea kwa wanawake na watoto. **38** jioni ya siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza wa Mchanganyiko wa kundi la wasio Waisraeli pia walienda mwaka, mpaka jioni ya siku ya ishirini na moja ya mwezi. **19** Wakati wa hizi siku, nyumbani mwenu kusipatikane nao, pamoja na ng'ombe na kondoo, idadi kumbwa ya mifugo. **39** Walioka mikate na unga wa ngano wenye na hamira. Yeyote atakaye kula mkate ulio andaliwa na hamira walio utoa Misri. Ulikuwa hauna hamira kwasababu hamira lazima akatwe kutoka jamii ya Israeli, huyo mtu waliondolewa Misri na hawakuweza chelewa kuandaa awe ni mgeni au mtu aliye zaliwa nchini mwenu. **20** chakula. **40** Waisraeli waliishi Misri kwa miaka 430. **41** Hautakula chochote kilicho andaliwa na hamira. Popote Baada ya miaka 430, siku hiyo majeshi yote ya utapo ishi, lazima ule mkate usio na hamira." **21** Kisha Yahweh yario jiami waliondoka kutoka nchi ya Misri. **42** Musa akawaita viongozi wote wa Israeli na kuwaambia, Huu ulikuwa usiku wakuwa macho, ili Yahweh awatoe "Nendeni na mchague mwana kondoo au mbuzi watakao kutoka nchi ya Misri. Huu ulikuwa usiku wa Yahweh wa tosha kulisha familia zenu na muue mwana kondoo wa kuadhimishwa na Waisraeli wote na watu wa vizazi vyao pasaka. **22** Kisha chukua jani la hisopu na uchovyo vyote. **43** Yahweh akamwambia Musa na Aruni, "Hii ni kwenye damu itakayo kuwa kwenye beseni. Paka damu sheria ya Pasaka: hakuna mgeni anaye ruhusiwa kuila. ilio kwenye beseni juu ya fremu ya mlango na kwenye 44 Walakini, kila mtumwa wa Misraeli, aliye nunuliwa kwa mihimili miwili ya mlango. Hakuna ata mmoja atakaye pesa, anaenza kula baada ya kutahiriwa. **45** Wageni na toka nje ya mlango wake mpaka asubui. **23** Kwa kuwa watumishi waajiriwa hawapaswi kula chakula chochote. Yahweh atapita kushambulia Wamisri. Atakapo ona damu **46** Chakula chapaswala kuliwa ndani ya nyumba moja. juu ya fremu ya mlango na kwenye mihimili miwili ya Hauruhusiwi kubeba nyama yeyote nje ya nyumba, na mlango, atapita mlango wako na ata ruhusi mharibifu kuja hauruhusiwi kuvunja mfumba wowote. **47** Jamii zote za nyumbani kwenu kuwashambulia. **24** Lazima uadhimishe Israeli za paswa kuadhimisha sherehe. **48** Kama mgeni hili tukio. Hili litakuwa daima sheria kwako na kwa uzao anaishi na wewe na anataka kuadhimisha Pasaka kwa wenu. **25** Utakapo ingia nchi Yahweh atakayo kupa, kama Yahweh, ndugu zake wote wa kiume wapaswa kutahiriwa. alivyo ahidi kufanya, lazima uadhimishe hili tendo la ibada. Kisha anaenza kuja na kuadhimisha. Atakuwa kama watu **26** Watoto wako watakapo kuuliza, 'Hili tendo la ibada walio zaliwa kwenye nchi. Walakini, hakuna mtu asiyeh lina maana gani?' **27** kisha lazima useme, 'Ni sadaka ya tahirawa anaruhusiwa kula chakula chochote. **49** Sheria hii Pasaka ya Yahweh, kwasababu Yahweh kapita nyumba za Waisraeli Misri alipo washambulia Wamisri. Aliweka hii itahusika kwa mzalwa wa asili na mgeni anayeishi nyumba zetu huru.' Kisha watu wakamsujidua Yahweh. Yahweh alivyo waamuru Musa na Aruni. **50** Waisraeli wote walifanya kama siku hiyo Yahweh akaawaleta Israeli kutoka nchi ya Misri waamuru Musa na Aruni. **29** Ikawa usiku wa manane kwa makundi yilio jiami.

13 Yahweh akasema na Musa na kumwambia, **2** "Nitengee wzaliwa wote wa kwanza, kila mzaliwa wa kwanza wa Waisraeli, watu na wanyama. Mzaliwa wa kwanza ni wangu." **3** Musa akawambia watu, "Hii kumbukeni hii siku, siku mliyo toka Misri, kutoka nyumba ya utumwa, kwa mkono hodari wa Yahweh amewatoa kutoka hii sehemu. Hakuna mkate wa hamira waruhusiwa kuliwa. **4** Mhatoka Misri hii siku, mwezi wa Abibu. **5** Yahweh atakapo waleta nchi ya Wakanani, Wahiti, Waamori, Wahivi, na Wayebusi, nchi aliyo waapia mababu zenu kuwapa, nchi inayo tiririka kwa maziwa na asali - kisha wapaswa kuadhimisha hili tendo la ibada kila mwezi. **6** Kwa siku saba utakula mkate bila hamira; siku ya saba

katukawa na maakuli ya kumuadhimisha Yahweh. 7 Mkate usio na hamira wapaswa kuliwa kwa siku saba zote; hakuna mkate ulio na hamira wapaswa kuliwa miongan mwenu. Hakuna hamira yapaswa kuonekana kwenye mipaka yenu. 8 Hii siku utasema kwa watoto wako, 'Hii ni kwasababu ya kile Yahweh alichofanya kwangu nilipo taka Misri.' 9 Hii itakuwa kumbukumbu mkononi mwako, na kumbukumbu kwenye paji la uso wako. Hii ni ili sheria ya Yahweh iwe kinywani mwako, maana kwa mkono hodari Yahweh amewatoa kutoka Misri. 10 Kisha basi wapaswa kushika hii sheria kwa wakati ulio kusudiwa kutoka mwaka hadi mwaka. 11 Yahweh atakapo waleta kwenye nchi ya Wakanani, kama alivyo apa kwenu na kwa mababu zenu kufanya, na atakapo wapa nchi ninyi, 12 lazima umtengene mzaliwa wa kwanza mtoto na uzao wa kwanza wa wanyama wenu. Wakiume watakuwa wa Yahweh. 13 Kila mzaliwa wa kwanza wa punda lazima umnumue tena na mwana kondoo. Kama hautamnumua tena, lazima uiunje shingo yake. Lakini kila mzaliwa wa kwanza wakiume miongan mwenu - lazima umnumue tena. 14 Mwanae atakapo kuuliza baadae, 'Hii ina maana gani?' kisha utamwambia, 'Ni kwa mkono hodari Yahweh katutoa Misri, kutoka nyumba ya utumwa. 15 Farao alipo kataa kwa ujeuri kutuachia twende, Yahweh aliwaua wazaliwa wa kwanza wa nchi ya Misri, wazaliwa wa kwanza wa watu na wa wanyama. Ndio sababu ninatoa dhabihu kwa Yahweh kwa kila mzaliwa wa kwanza wa kila mnyama, na pia sababu nina nunua wazaliwa wa kwanza wa wanangu tena.' 16 Hii itakuwa kumbukumbu mikononi mwako na kumbukumbu kwenye paji lako la uso, kwa kuwa ni kwa mkono hodari Yahweh alitutoa kutoka Misri.' 17 Farao alipo waachia watu waende, Mungu akuwaongoza kwa njia ya Wafili, japo hiyo njia ilikuwa karibu. Kwa kuwa Mungu alisema, "Labda watu watabadili nia zao watakapo ona vita na watarudi Misri." 18 Hiryo Mungu akaongoza watu kuzunguka nyikani kupita Bahari ya Shamu. Waisraeli waliondoka kutoka nchi ya Misri wakiwa wamejiami kwa pambano. 19 Musa akachukuwa mifupa ya Yusufu pamoja naye, kwa kuwa Yusufu aliwaapisha Waisraeli na kusema, "Mungu atawaokoa, na muibebe mifupa yangu na nyie." 20 Waisraeli walisafiri kutoka Sakothi na kuweka kambi Ethamu pembezoni mwa nyikani. 21 Yahweh alitangulia mbele yao mchana kama nguzo ya wingu kuwaongoza njiani. Usiku aliena kama nguzo ya moto kuwapa mwanga. Kwa namna hii waliweza kusafiri mchana na usiku. 22 Yahweh hakuchukuwa kutoka kwa watu nguzo ya wingu mchana wala nguzo ya moto usiku.

kwasababu ya Farao na jeshi lake lote. Wamisri watajua mimi ni Yahweh." Kisha Waisraeli wakaeka kambi kama walivyo elekezwa. 5 Mfalme wa Misri alipo ambiwa Waisraeli wametoroka, nia ya Farao na watumishi wake ikageuka dhidi ya watu. Wakasema, "Tumefanya nini kwa kuwaacha Waisraeli waende huru na wasitutumikie?" 6 Kisha Farao akachukuwa magari yake ya farasi na jeshi lake. 7 Alichukuwa magari ya farasi mia sita imara na magari yote ya farasi ya Misri, pamoja na maafisa wa hayo magari. 8 Yahweh akafanya mgumu moyo wa Farao, mfalme wa Misri, na mfalme akawafukuzia Waisraeli. Sasa Waisraeli waliondoka kwa shangwe. 9 Lakini Wamisri wali wafukuzia, pamoja na farasi na magari ya farasi, wapanda farasi, na jeshi lake. Walikuta Waisraeli wameeka kambi pembezoni mwa bahari kati ya Pi Hahirothi na Baali Zefoni. 10 Farao alipo karibia, Waisraeli walitaza juu na kushangaa. Wamisri walikuwa wakija kwao, na waligopa. Waisraeli walimililia Yahweh. 11 Walimwambia Musa, "Ni kwasababu hakukuu na makaburi Misri, hadi umetuleta tufe huku nyikani? Kwanini umetutendea hivi, kwa kutuota Misri? 12 Hili si ndilo tulilo kwambia Misri? Tulikwambia, 'Utuache, ili tuwafanyie Wamisri kazi.' Ingekuwa bora kwetu sisi kuwafanyia kazi kuliko kufa nyikani." 13 Musa akaawaambia watu, "Msioope. Simameni imara na muone wokovo Yahweh atakao uleta kwenu leo. Kwa maana hamtaawaona tena Wamisri mnao waona leo. 14 Yahweh ata wapigania, na ninyi mtasima imara." 15 Kisha Yahweh akawamwambia Musa, "Kwanini wewe, Musa, unaendelea kuniita mimi? Waambie Waisraeli waendele mbele. 16 Nyanya gongo lako juu, nyosha mkono wako kuelekea baharini na uigawanye sehemu mbili, ili watu wa Israeli wapite baharini kwenye nchi kavu. 17 Jitahadharishe kuwa nitafanya moyo ya Wamisri kuwa migumu ili wawafuate. Nitapata utukufu kwasababu ya Farao na jeshi lake lote, magari yake ya farasi, na wapanda farasi. 18 Kisha Wamisri watajua kuwa mimi ni Yahweh nitakapo pata utukufu kwasababu ya Farao, magari yake ya farasi, na wapanda farasi wake." 19 Malaika wa Mungu, aliyeenda mbele ya Waisraeli, aliamna kwenda nyuma yao. Nguzo ya wingu ili sogea mbele yao na kwenda kusimama nyumba yao. 20 Wingu lilikuja katikati ya kambi ya Misri na kambi ya Israeli. Lilikuwa wingu jeusi kwa Wamisri, lakini lilangaza usiku kwa ajili ya Waisraeli, hiryo upande mmoja haukuweza kuja karibu ya mwininge usiku wote. 21 Musa akanyoosha mkono wake kuelekea bahari. Yahweh akasogezo bahari nyuma kwa upepo mkali wa mashariki usiku huo wote na kufanya bahari nchi kavu. Kwa namna hii maji yaligawanyika. 22 Waisraeli walienda katikati ya

14 Yahweh akasema na Musa na kumwambia, **2**
“Waambie Waisraeli wageuke na kueka kambi mbele
ya Pi Hahirothi, katikati ya Migdoli na bahari, mbele ya Baali
Zefoni. Wapaswa kueka kambi pembenni ya Pi Hahirothi.
3 Farao atasema kuhusu Waisraeli, ‘Wanaangaika kwenye
nchi. Nyikani imewafunika.’ **4** Nitaufanya moyo wa
Farao mgumu, na yeye ata wakimbiza. Nitapata utukufu

ya farasi yalikuwa yana kwama matair, na wapanda farasi sehemu, Yahweh, ulio jenga ya kuishi, sehemu takatif, waliendesha kwa ugumu. Hivyo Wamisri walisema, "Acha Bwana wetu, mikono yako ilio jenga. **18** Yahweh ata tuwakimbie Waisraeli, kwa kuwa Yahweh anawapigania tawala milele na milele." **19** Kwa kuwa farasi wa Farao dhidi yetu." **20** Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha walienda na magari ya farasi na wapanda farasi kwenye mkono kuelekea bahari ili maji yawardie Wamisri, magari bahari. Yahweh aliletu maji ya bahari juu yao. Lakini yao ya farasi, na wapanda farasi wao." **21** Hivyo Musa Waisraeli walienda juu ya nchi kavu katikati ya bahari. akanyoosha mkono wake kuelekea bahari, na ikarudi kwenye hali yake ya kawaida palipo pambazuka. Wamisri walikimbilia ndani ya bahari, na Yahweh akawaingiza nae. **22** Miriamu nabii wa kike, dada wa Aruni, akanyanya walikimbilia ndani yake. **23** Maji yakarudi na kufunika kuwa ameshinda kwa utukufu. Farasi na mpanda farasi magari ya farasi ya Farao, wapanda farasi, na jeshi lake amewatupa baharini. **24** Kisha Musa akaongoza Israeli lote lililo fuata magari ya farasi kwenye bahari. Hakuna mbele kupita Bahari ya Shamu. Walienda nyikani ya aliyepona. **25** Walakini, Waisraeli walitembea kwenye Shuri. Walisafiri kwa siku tatu nyikani pasipo kuona maji nchi kavu katikati ya bahari. Maji yalikuwa ukuta kwao yeoye. **26** Kisha wakaja Mara, lakini hawakunywa maji mkono wa kulia na mkono wa kushoto. **27** Hivyo Yahweh ya huko kwasababu yalikuwa machungu. Hivyo wakaita akaokoa Israeli hiyo siku kutoka mkono wa Wamisri, na hiyo sehemu Mara. **28** Hivyo watu wakamlalamikia Musa Israeli ikaona maiti za Wamisri ufukweni. **29** Israeli ilipoona na kusema, "Nini tunaweza kunywa?" **30** Musa akamlilia nguvu kubwa Yahweh aliyo itumia dhidi ya Wamisri, watu Yahweh, na kumyonesha mti. Musa akautupa kwenye walimsifu Yahweh, na kumwamini Yahweh na mtumishi wake Musa.

15 Kisha Musa na watu wa Israeli wakaimba hii nyimbo kwa Yahweh. Waliimba, "Nitaimba kwa Yahweh, kwa kuwa ameshinda kwa utukufu; farasi na dereva wake amewatupa kwenye bahari. **2** Yahweh ni uweza wangu na nyimbo yangu, na amekuwa wokovu wangu. Huyu ni Mungu wangu, na nitamsifu, Mungu wa baba yangu, nitamtukuzu. **3** Yahweh ni shujaa; Yahweh ni jina lake. **4** Ametupa magari ya farasi ya Farao na jeshi lake kwenye bahari. Maafisa wa Farao hodari walizama kwenye Bahari ya Shamu. **5** Kina kiliwafunika; walienda kwenye kina kama jiwe. **6** Mkono wako wakulia, Yahweh, una nguvu ya utukufu; mkono wako, Yahweh, umewavunja adui. **7** Kwa utukufu mkubwa umewapindua walio inuka dhidi yako. Umetuma gadhabu; imewateketeza kama karatasi. **8** Kwa pumzi ya pua yako maji yalijaa; maji yanayo tembea yalisimama wima na kujaa juu; maji yalikuwa manene ndani ya kilindi cha bahari. **9** Adui alisema, 'Nitakimbiza, nitapita, nitagawa nitakacho chukuu; tamania langu litatimizwa kwo; nitavuta upanga wangu; mkono wangu utawaharibu wao.' **10** Lakini ulipuliza kwa upepo wako, na bahari ikawafunika wao; walizama kama chuma nzito kwenye maji mengi. **11** Ni nani kama wewe, Yahweh, mionganii mwa miungu? Nani kama wewe, mtakatifu wa utukufu, katika sifa umetu kuzwa, anaye fanya mijuzi? **12** Ulinyoosha mkono wako wa kulia, na dunia ikawameza. **13** Katika uaminifu wa agano lako umewaongoza watu ulio waakoo. Katika uweza wako umewaongoza katika sehemu takatif unayo ishi. **14** Watu wataskia, na watatemeka; hofu itawakumba wakazi wa Filistia. **15** Kisha wazee wa Edomu wataogopa; wanajeshi wa Moabu watatemeka; wakazi wote wa Kanani watayayuka. **16** Mshituko na hofu vitawaangukia. Kwasababu ya nguvu ya mkono wako, watakuwa kimya kama jiwe hadi watu wako watakapo pita, Yahweh - hadi watu ulio waakoo watakapo pita. **17** Utawaleta na kuwapanda kwenye mlima wa urithi wako,

sehemu, Yahweh, ulio jenga ya kuishi, sehemu takatif, waliendesha kwa ugumu. Hivyo Wamisri walisema, "Acha Bwana wetu, mikono yako ilio jenga. **18** Yahweh ata tuwakimbie Waisraeli, kwa kuwa Yahweh anawapigania tawala milele na milele." **19** Kwa kuwa farasi wa Farao dhidi yetu." **20** Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha walienda na magari ya farasi na wapanda farasi kwenye mkono kuelekea bahari ili maji yawardie Wamisri, magari bahari. Yahweh aliletu maji ya bahari juu yao. Lakini yao ya farasi, na wapanda farasi wao." **21** Hivyo Musa Waisraeli walienda juu ya nchi kavu katikati ya bahari. akanyoosha mkono wake kuelekea bahari, na ikarudi kwenye hali yake ya kawaida palipo pambazuka. Wamisri walikimbilia ndani ya bahari, na Yahweh akawaingiza nae. **22** Miriamu nabii wa kike, dada wa Aruni, akanyanya walikimbilia ndani yake. **23** Maji yakarudi na kufunika kuwa ameshinda kwa utukufu. Farasi na mpanda farasi magari ya farasi ya Farao, wapanda farasi, na jeshi lake amewatupa baharini. **24** Kisha Musa akaongoza Israeli lote lililo fuata magari ya farasi kwenye bahari. Hakuna mbele kupita Bahari ya Shamu. Walienda nyikani ya aliyepona. **25** Walakini, Waisraeli walitembea kwenye Shuri. Walisafiri kwa siku tatu nyikani pasipo kuona maji nchi kavu katikati ya bahari. Maji yalikuwa ukuta kwao yeoye. **26** Kisha wakaja Mara, lakini hawakunywa maji mkono wa kulia na mkono wa kushoto. **27** Hivyo Yahweh ya huko kwasababu yalikuwa machungu. Hivyo wakaita akaokoa Israeli hiyo siku kutoka mkono wa Wamisri, na hiyo sehemu Mara. **28** Hivyo watu wakamlalamikia Musa Israeli ikaona maiti za Wamisri ufukweni. **29** Israeli ilipoona na kusema, "Nini tunaweza kunywa?" **30** Musa akamlilia nguvu kubwa Yahweh aliyo itumia dhidi ya Wamisri, watu Yahweh, na kumyonesha mti. Musa akautupa kwenye walimsifu Yahweh, na kumwamini Yahweh na mtumishi wake Musa.

16 Watu wakaendelea na safari kutoka Elimu, na jamii yote ya Waisraeli ikaja nyikani mwa Sinai, iliyopo katikati ya Elimu na Sinai, siku ya kumi na tano ya mwezi wa pili walipo toka Misri. **2** Jamii yote ya Waisraeli wali walalamikia Musa na Aruni nyikani. **3** Waisraeli waliwaambia, "Kama tu tungekufa kwa mkono wa Yahweh nchi ya Misri tulipo kuwa tumeketi kwenye vyombo nya na tulikuwa tunakula mkate kwa tele. Maana umetuleta nyikani uuwe jamii zetu zote kwa njaa." **4** Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Nitakuneshea mvua ya mkate. Watu wataenda na kukusanya kiasi cha siku kila siku ili niwajaribu kama wataendelea kushika sheria yangu au hapana. **5** Itakuja kuwa siku ya sita, kwamba watakusanya mara mbili zaidi ya wanavyo kusanyaga, na watapika wanacholeta." **6** Kisha Musa na Aruni wakawaambia watu wote wa Israeli, "Jioni mtajua kuwa ni Yahweh aliye waleta kutoka nchi ya Misri. **7** Asubui utaona utukufu wa Yahweh, kwa maana anasikia mna mlalamikia. Sisi ni nani hadi mtulalamikie?" **8** Musa pia akasema, "Utajua hili pale Yahweh atakapo kupa nyama jioni na mkate asubui kwa tele - kwa kuwa amesikia malalamishi mnayo tamka dhidi yake. Nani ni Aruni na mimi? Malalamishi yenu sio dhidi yetu; ni dhidi ya Yahweh." **9** Musa akamwambia Aruni, "Sema kwa jamii yote ya watu wa Israeli, 'Njoo Karibu ya Yahweh, kwa kuwa amesikia malalamishi yenu.'" **10** Ikawa, Aruni alipo sema na jamii

yote ya watu wa Israeli, wakaangalia kuelekea nyikani, nchi ya Misri. **33** Musa akamwambia Aruni, "Chukuwa jagi na, tazama, utukufu wa Yahweh ukatoka kwenye wingu. na uweke lita mbili za manna ndani yake. Hifadhi kwa **11** Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia, **12** Yahweh i dumu vizazi vyote yva watu." **34** Kama Yahweh "Nimesikia malalamishi ya watu wa Israeli. Sema nao aliyo muamuru Musa, Aruni akahifadhi pembeni mwa na useme, 'Jioni utakula nyama, na asubui utashiba mawe yaliyo kuwa na amri za agano. **35** Watu wa Israeli mkate. Kisha utajua mimi ni Yahweh Mungu wako.'" **13** walikula manna miaka arobaini mpaka walipo kuja nchi Ilkaja kuwa kwamba jioni kware wakaja juu na kufunika kambi. Asubui umande ultanda kambini. **14** Umande ulipo kwisha, pale juu ya ardhii ya nyikani kulikuwa na kama barafu iliyo ganda kwenye ardhii. **15** Watu wa Israeli walipo ona, walisema mmoja kwa mwenzake, "Hii ni nini?" Hawakujua ilikuwa ni nini. Musa akawaambia, "Ni mkate Yahweh aliyo wapa mle. **16** Hii ni amri Yahweh aliyotoa: 'Lazima ukusanye, kila mmoja wenu, kiasi unacho itaji kula, lita mbili kwa kila mtu. Hivi ndiyyo utakavyo kusanya: Kusanya cha kutosha kula cha kila mtu anaye ishi hemani mwako.'" **17** Watu wa Israeli wakafanya hivyo. Baadhi wakakusanya zaidi, baadhi wakakusanya kidogo. **18** Walipo pima kwa kipimo cha lita, hao walio kusanya zaidi hawakuwa na kilicho salia, na hao walio kusanya kidogo hawakuwa na pungufu. Kila mmoja alikusanya cha kutosha kukidhi maitaji yake. **19** Kisha Musa akawaambia, "Hakuna ata mmoja kubakiza hadi asubui." **20** Walakini, hawakumsikiliza Musa. Baadhi yao waliacha baadhi hadi asubui, lakini ilizalisha wadudu na kuwa batili. Kisha Musa akawa na hasira juu yao. **21** Walikusanya asubui kwa asubui. Kila mtu alikusanya cha kutosha kula kwa hiyo siku. Jua lilipo kuwa kali, ili yayuka. **22** siku ya sita walikusanya mkate mara mbili zaidi, lita mbili kwa kila mtu. Viongozi wote wa jamii walikuwa na kumwambia hili kwa Musa. **23** Aliwaambia, "Hili ndilo Yahweh aliiilo lisema: 'Kesho ni mapumziko ya kujiliwaza, sabato takatifut kwa utukufu wa Yahweh. Oka kile unataka kuoka, na chemsha kile unataka kuchemsha. Vyote vitakavyo baki, jihifadhiie hadi asubui.'" **24** Hivyo wakaeka pembeni hadi asubui, kama Musa alivyo elekeza. Haikuharibika, wala haikuwa na mdudu yeoyote. **25** Musa alisema, "Kula hicho cha kula leo, kwa kuwa leo ni siku iliyo tengwa ya kumtukuzza Yahweh. Leo hamtakuta mashambani. **26** Mtaikusanya ndani ya siku sita, lakini siku ya saba ni Sabato. Siku ya Sabato hakuta kuwa na manna." **27** Ilikuwa kuwa siku ya saba ambapo baadhi ya watu walienda kukusanya manna, lakini hawakukuta **28** Kisha Yahweh akamwambia Musa, Kwa muda gani utaendelea kukataa kushika amri zangu na sheria zangu? **29** Tazama, Yahweh amekupa Sabato. Hivyo siku ya sita anakupa mkate wa siku mbili. Kila mmoja wenu lazima ake akenye sehemu yake; hakuna hata mmoja wa kutoka sehemu yake siku ya saba." **30** Hivyo watu watapumzika siku ya saba. **31** Watu wa Israeli walikita chakula kile "manna." Ilikuwa ni nyeupe kama mbegu ya mgiliganii, na ladha yake kama maandazi yaliyo pikwa na asali. **32** Musa akasema, "Hili ndilo Yahweh alii amuru: 'Acha lita mbili ya manna ihifadhiie kwa ajili vizazi yva watu wako ili kwamba uzao wako uone mkate niliyo kulisha nyikani, baada ya kukutoa kutoka na uweke lita mbili za manna ndani yake. Hifadhi kwa **11** Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia, **12** Yahweh i dumu vizazi vyote yva watu." **34** Kama Yahweh "Nimesikia malalamishi ya watu wa Israeli. Sema nao aliyo muamuru Musa, Aruni akahifadhi pembeni mwa na useme, 'Jioni utakula nyama, na asubui utashiba mawe yaliyo kuwa na amri za agano. **35** Watu wa Israeli mkate. Kisha utajua mimi ni Yahweh Mungu wako.'" **13** walikula manna miaka arobaini mpaka walipo kuja nchi yenyen watu. Walikula mpaka walipo fika kwenye mipaka ya nchi ya Kanani. **36** Lita mbili ni makumi ya efa.

17 Jamii yote ya Israeli ili safiri kutoka nyikani ya Sinu, wakifuata maelekezo ya Yahweh. Waliaka kambi Refidimu, lakini hapakuwa na maji ya watu kunywa. **2** Hivyo watu wakamlamu Musa kwa hali yao na kusema, "Tupe maji ya kunywa." Musa akasema, "Kwanini mnagombana na mimi? Kwanini mnajaribu Yahweh?" **3** Watu walikuwa na kiu sana, na waka mlalamikia Musa. Wakasema, "Kwanini umetutoa Misri? Ili utuu sisi na watoto wetu na mifugo yetu kwa kiu?" **4** Kisha Musa akamililia Yahweh, "Nini ni fanya kwa hawa watu? Wako tayari ata kunipiga mawe." **5** Yahweh akamwambia Musa, "Nenda mbele yao, na uchukue baadhi ya wazee wa Israeli. Chukuwa gongo ulilo piga nalo mto, na uende. **6** Nitasisimama mbele yako pale kwenye mwamba wa Horebu, na utaupiga mwamba. Maji yatatoka ya watu kunywa." Kisha Musa akafanya hivyo mbele ya wazee wa Israeli. **7** Allita ile sehemu Massa na Meriba kwasababu ya malalamishi ya Waisraeli, na kwasababu walimjari Bwana kwa kusema, "Je Yahweh yupo mionganii mwetu au hapana?" **8** Kisha jeshi la watu wa Ameleki wakaja na kushambulia Israeli huko Refidimu. **9** Hivyo Musa akamwambia Joshua, "Chagau wanaume kadha na uende nje. Pigana na Ameleki. Kesho nitasisimama juu ya kilima na gongo la Mungu mkononi mwangu." **10** Hivyo Joshua akapigana na Ameleki kama Musa alivyo elekeza, wakati Musa, Aruni, na Huri walienda juu ya kilima. **11** Wakati Musa alipo kuwa ameshikilia mikono yake juu, Israeli ilikuwa yashinda; alipo acha mikono yake ipumzike, Ameleki alianza kushinda. **12** Mikono ya Musa alipo kuwa mizito, Aruni na Huri walichukwa jiwe na kuweka chini yake alikaliie. Muda huo huo, Aruni na Huri walinyanya mikono yake juu, mtu mmoja upande mmoja, na mtu mmoja upande mwingine. Hivyo mikono ya Musa ilishikiliwa tuli mpaka jua lilipo zama. **13** Hivyo Joshua akawashinda watu wa Ameleki kwa upanga. **14** Yahweh akamwambia Musa, "Andika haya kwenye kitabu na umsabee Joshua, kwasababu nitaondoa kumbukumbu ya Ameleki kutoka chini ya mbingu." **15** Kisha Musa akajenga madhababu na kuita "Yahweh ni bendera yangu." **16** Alisema, "Kwa kuwa mkono ulinyanyuliwa juu kuelekea kiti cha enzi cha Yahweh - kwamba Yahweh ata fanya vita na Ameleki vizazi na vizazi."

18 Yethro, kuhani wa Midiani, baba mkwe wake Musa, alisikia yote Mungu aliyo fanya kwa Musa na kwa Israeli watu wake. Alisikia Yahweh ametooa Israeli kutoka Misri. **2** Yethro, baba mkwe wake Musa, akamchukwa

Zipora, mke wa Musa, baada ya kumpeleka nyumbani, **3** akasikiliza maneno ya baba mkwe wake na akafanya na wana wake wawili; jina mmoja lilikuwa Gershomu, kwa yale yote aliyo yasema. **25** Musa alichagua wanaume kuwa Musa alisema, "Nimekuwa mgeni katika nchi ya kigeni." **4** Jina la mwingine lilikuwa Eliezeri, kwa kuwa wenye uwezo kutoka Israeli na kuwa fanya vichwa juu ya musa alisema, "Mungu wa babu yangu alikuwa msaada wateru, viongozi wahusika wa maelfu, mamia, hamsini, na makumi. **26** Waliwa hukumu watu katika hali za kawaida. wangu. Aliniokoa na mkono wa Farao." **5** Yethro, baba Kesi ngumu walimletea Musa, lakini wao wenye wali mke wake Musa nyikani alipo eka kambi katika mlima hukumu kesi ndogo. **27** Kisha Musa akamwacha baba mke wake kuondoka, na Yethro akarudi kwenye nchi wa Mungu. **6** Alimwambia Musa, "Mimi, baba mkwe yake.

wako Yethro, nina kuja kwako na mke wako na wanao wawili." **7** Musa alitoka kwenda kukutana na baba mkwe wake, akamwinamia, na kumbusu. Wakajuliana hali na wakaingia ndani ya hema. **8** Musa akamwambia baba mkwe wake yale yote Yahweh aliyo ya fanya kwa Farao na Wamisri kwa ajili ya Waisraeli, magamu yote yaliyo watoke njianim na jinsi Yahweh alivyo waokoa. **9** Yethro akafurahia yale mema yote Yahweh aliyo watendea Israeli, kwa hilo amewaokoa na mkono wa Wamisri. **10** Yethro akasema, "Yahweh atukuzwe, kwa kuwa amekuoakoa na mkono wa Wamisri na mkono wa Faraom na kuwatoa watu kwenye mkono wa Wamisri. **11** Sasa najua Yahweh ni mkuu kuliko miungu yote, kwasababu Wamisri walipo watenda Waisraeli kwa kiburi, Mungu aliwaokoa watu wake." **12** Yethro, baba mkwe wake Musa, akaleta sadaka ya kuteketeza na dhabihu kwa Mungu. Aruni na wazee wote wa Israeli wakaja kula chakula mbele za Yahweh na baba mkwe wake Musa. **13** Siku iliyofuata Musa aliketi kuwa hukumu watu. Watu walismama kumzunguka Musa kwanzia asubui hadi jioni. **14** Baba mkwe wake Musa alipo ona yale yote aliyo yafanya kwa watu, alisema, "Ni nini unachofanya na watu? Kwanini unaketi peke yako na watu wote wamesimama kukuzunguka asubui hadi jioni?" **15** Musa akamwambia baba mkwe wake, "Watu wanakuja kuniuliza muongozo wa Mungu. **16** Wanapo kuwa na malumbano, wanakuja kwangu. Ninaamua kati ya mtu mmoja na mwingine, na nina wafundisha maagizo na sheria." **17** Baba mkwe wake Musa alimwambia, "Unachofanya sicho kizuri sana. **18** Hakika utajichosha, wewe na watu walijopo na wewe. Huu mzigo ni mzito sana kwako. Hauwezi kufanya peke yako. **19** Nisikilize. Nitakupa usauri, na Mungu ata kuwa na wewe, kwasababu wewe nimwakilishi wa watu kwa Mungu, na una leta malumbano yao kwake. **20** Lazima uwafundishe maagizo yake na sheria. Lazima uwafundishe njia yakutembea na kazi ya kufanya. **21** Mbali zaidi, lazima uchague wanaume wenye uwezo kutoka watu wote, wanaume wanao muheshimu Mungu, wanaume wa kweli wanao chukua mapato ya ujisadi. Lazima uwaeke juu ya watu, kuwa viongozi wa maelfu, mamia, hamsini, na makumi. **22** Watawa hukumu watu na kesi za kawaida, lakini kesi ngumu wataleta kwako. Kwa kesi ndogo, wanaweza kuhukumu wenye. Kwa hivyo itakuwa rahisi kwako, na watabeba mzigo na wewe. **23** Ukipanya hivi, na kama Mungu akikuamuru kufanya al kadhalka, basi utawenza kuvumilia, na watu wote watarudi nyumbani wameridhika." **24** Hivyo Musa

19 Katika mwezi wa tatu baada ya watu wa Israeli kutoka Misri, siku hiyo, walikwenda nyikani ya Sinai. **2** Walipo ondoka Refidimu na kuja nyikani ya Sinai, walieka kambi mbele ya mlima. **3** Musa akaenda juu kwa Mungu. Yahweh alimuita kutoka mlimani na kusema, "Lazima uiambie nyumba ya Yakobo, watu wa Israeli: **4** Uliona nilicho fanya kwa Wamisri, jinsi nilivyo kubeba kwa mabawa ya tai na kukuleta kwangu. **5** Kisha sasa, ukinisikiliza kwa utii sauti yangu na kushika agano langu, kisha utakuwa mali yangu ya pekee mionganini mwa watu wote, kwa kuwa dunia yote ni yangu. **6** Utakuwa ufalme wa kikuhani na taifa takatifu langu. Haya ni maneno wapaswa kuwaambia Waisraeli. **7** Hivyo Musa akaja na kuwaita wazee wa watu. Aliweke mbele yao maneno yote haya Yahweh aliyo muamuru. **8** Watu wote walijibu pamoja na kusema, "Tutafanya yote Yahweh aliyo tuambia." Kisha musa akaja kutoa taarifa ya maneno watu kwa Yahweh. **9** Yahweh akamwambia Musa, "Nitakuja kwako kwa wingu nene ili watu wasikie ninapo sema na wewe na wakuamini milele." Kisha Musa kamwambia Yahweh maneno ya Yahweh. **10** Yahweh akamwambia Musa, "Nenda kwa watu. Leo na kesho lazima uwatenge, na kuwafanya waoshe mavazi yao. **11** Kuwa tayari kwa siku ya tatu, kwa kuwa siku ya tatu Yahweh atashuka chini ya Mlima Sayuni. **12** Lazima uweke mipaka kote kuzunguka mlima kwa ajili ya watu. Uwaambie, 'Kuweni waangalifu msiende juu ya mlima au kushika mipaka yake. Yeyote atakaye shika mlima ata uawa.' **13** Hakuna mkono wa mtu ye yote kumshika mtu huyu. Badala yake, lazima apigwe mawe au kuchomwa mshale. Iwe ni mtu au mynyama, lazima auawe. Tarumbeta itakapo pigwa muda mrefu, wanaweza kuja chini ya mguu wa mlima." **14** Kisha Musa akashuka mlimani kwenda kwa watu. Aliwatenga watu kwa ajili ya Yahweh na wakaosha mavazi yao. **15** Aliwaambia watu, "Kuweni tayari siku ya tatu; msiwikaribie wake zenu." **16** Siku ya tatu, ilipo fika asubui, kulikuwa na ngurumo na radi na wingu nene kwenye mlima, na sauti kubwa ya tarumbeta. Watu wote kambini walilogopa. **17** Musa akaleta watu kutoka kambini kukutana na Mungu, na wakasimama miguuni mwa mlima. **18** Mlima Sina ulijwa kabisa na moshi kwasababu Yahweh alishuka na moto na moshi. Moshi ulipanda juu kama moshi wa tanuru, na mlima wote ulitikisika kwa vurugu. **19** Sauti ya tarumbeta ilipo ongezeka na zaidi, Musa akazungumza, na Mungu kamjibu kwa sauti. **20** Yahweh akashuka chini ya Mlima Sinai, juu ya mlima, na akamuita Musa kuja juu.

Kisha Musa akapanda juu. **21** Yahweh akamwabia Musa, liheshimiwe, nitakuja kwenu na kuwabariki. **25** Kama "Shuka chini na uwaonye watu wasipite kuniangalia, au mtatengeneza madhabahu ya mawe, msijenge na mawe wengi wao wataangamia. **22** Acha pia mukuhani wanao yaiyokatika, na kama mtatumia vyombo vyenu juu yake, kuja karibu yangu wakitenge - wajiandae kwa ujio - ili mtaweka unajisi. **26** msije juu ya madhabahu yangu kwa nisiwashambulie." **23** Musa akamwabia Yahweh, "Watu hatua zenu; hii ni ili msioneshe sehemu zenu za siri." **24** Musa akamwabia Yahweh, "Watu hawawezu kuja juu ya mlima, kwa kuwa umetuamuru: 'Eka mipaka kuzunguka mlima na utenge kwa ajili ya Yahweh.'" **25** Yahweh akamwambia, Nenda, shuka chini ya mlima, na umelete Aruni na wewe, lakini usiache mukuhani na watu kupita vizuizi na kuja kwangu, au nitawashambulia." **26** Hivyo Musa akaenda chini kwa watu na kusema nao.

20 Mungu alisema maneno yote haya: **2** Ndimi Bwana

Mungu wenu, niliywatoa katika ardhi Misri, nije ya nyumba ya utumwa. **3** Msiwe na miungu mingine ila mimi tu. **4** Misijitengenezee sanamu za kuchonga kufananisha na kitu chochole kilichopo juu ya mbingu, chini ya ardhi, au ndani ya maji. **5** Msipinde na kuabudu sanamu, mimi Yahweh Mungu wenu, ni Mungu mwene wivu. Nitaadhibu uovu wa mabubu kwa kuleta adhabu juu ya kizazi, cha tatu hadi kizazi cha nne kwa wale wanao nichukia. **6** Ila nitaweka agano la uaminifu kwa maelfu watakao nipenda na kushika amri zangu. **7** Usilitaje bure jina la Yahweh Mungu wako, sitkuwa na hatia kwa yeyote atakaye taja jina langu bure. **8** Ikumbuke siku ya Sabato, na kunitengea. **9** Ila siku ya lazima ufanye kazi zako zote kwa siku sita. **10** Ila siku ya saba ni Sabato kwaajili ya Yahweh Mungu wako. Siku hiyo usifanye kazi yoyote, wewe, au mwana wako, au binti yako, au mtumishi wako wakiume, au mtumishi wako mwanamke, au ng'ombe zako, au mgeni aliye ndani ya malango yako. **11** Kwa siku sita Yahweh aliumba mbingu na nchi, bahari, na vitu vyote vilivymo, na siku ya saba alipumzika. Kwa hiyo Yahweh alibariki siku ya Sabato na kuitenga. **12** Waheshimu baba na mama yako, ili uweze jirishi miaka mgingi duniani Yahweh Mungu wako ametoa. **13** Usiue. **14** Usifanye usherati (usizini). **15** Usiibe kwa mtu yoyote. **16** Usishuhudie uongo dhidi ya jirani yako. **17** Usitaman nyumba ya jirani yako; usitamani mke wa jirani yako, wala mtumishi wake wakiume, mtumishi wake mwanamke, ng'ombe wake, punda wake, au chochole cha jirani yako. **18** Watu wote waliona radi na umeme, na kusikia sauti ya mbui, na mlima ukitoa moshi. Watu walipoona hivo, walitetemeka na kusimama mbali. **19** Musa akaawaambia watu, "msiogope, Mungu alikuja misitende dhambi." **21** hivyo watu walismama mbali, na Musa alikaribia giza nene Mungu alipokuwa. **22** Yahweh nami, miungu ya fedha au miungu ya dhahabu. **23** Misijitengenezee miungu mingine pamoja Tengenezeni madhabahu ya udongo kwa ajili yangu, na hawawezu kuja juu ya mlima na utenge kwa ajili ya Yahweh. **24** Musa akamwabia Musa, "Ni lazima uwaambie hili Waisraeli: 'Wewe mwenyewe umeona niliongea na wewe kutoka mbinguni. **25** Kama mtaa unajisi. **26** msije juu ya madhabahu yangu kwa nisiwashambulie." **27** Musa akamwabia Yahweh, "Watu hawawezu kuja juu ya mlima, kwa kuwa umetuamuru: 'Eka mipaka kuzunguka mlima na utenge kwa ajili ya Yahweh.'" **28** Yahweh akamwambia, Nenda, shuka chini ya mlima, na umelete Aruni na wewe, lakini usiache mukuhani na watu kupita vizuizi na kuja kwangu, au nitawashambulia." **29** Hivyo Musa akaenda chini kwa watu na kusema nao.

21 Sasa hizi ni amri utakazoweka kabila yao: **2** kama

mtanunua mtumishi wa kiebrania, atatumikia kwa miaka sita, na mwaka wa saba ataachiwa huru bila kilipwa chochole. **3** Kama alikuja mwenyewe, ataenda huru kwa ridhaa yake; **4** kama bwana wake atampa mke na kumzalia mwana na binti, mke pamoja na watoto wake watabaki mali ya bwana wake, na ataenda zake huru. **5** Lakini kama mtumishi atasema waziwazi, "Nampenda bwana wangu, mke wangu, na watoto; sitaenda nije," **6** "kisha bwana wake atapaswa kumleta kwa Mungu. Bwana wake atapaswa kumleta katika mlango au katika muhimili wa mlango, na bwana wake atatoboa sikio lake na sindano. Kisha mtumishi wake atatatumikia kwa maisha yake yote. **7** Kama mwanaume ata muuza binti wake kama mtumishi wa kike, ata weza kwenda huru kama watumishi wa kiume wanavyo enda. **8** Kama hamridhishi bwana wake, aliye mtenga kwa ajili yake, kisha lazima amnunue tena. Hana ruhusa ya kumuza kwa watu wengine wa kigeni. Hana ruhusa hiyo, sababu amemtenda kwa hila. **9** Ikiwa bwana wake atamposa awe saba ni Sabato kwaajili ya Yahweh Mungu wako. Siku mke wa mwanae, atamtenda kama desturi zipasavyo sawa na binti zake. **10** Ikiwa atajitwalia mke mwinge, asimpunguzie huyo chakula chake, nguuo na haki zake za unyumba. **11** Lakini asipofanyiwa mambo haya matatu, basi anaweza kwenda bure pasipo kutolewa mali. **12** Mtu awaye yote ampigaye mtu hata akafa, inampasa mtu huyo auwe pia. **13** Lakini kama hakumvizia, ila kwa bahati mbaya, basi nitamfanya mahali pa kukimbilia. **14** Lakini mtu akimwendea mwenzake kwa kujikinai, kusudi apate kumwua kwa hila; huyo utamwondo hata kama ni madhabahuni pangu, ili auwe. **15** Yeyote atakaye mpiga baba au mama yake lazima auwe. **16** Yeyote atakaye jirani yako, mlaani baba au mama yake lazima auwe. **17** Yeyote atakaye mteka mtu na kumuza, au mtu amekutwa kama mali mteke yake, huyo mtekaji lazima auwe. **18** Kama wanaume watapigana na mmoja akimpiga mwengine walipoona hivo, walitetemeka na kusimama mbali. **19** Kwa jiwe au ngumi, na huyo mtu asife, lakini alazwe kitandani; **19** kisha akapona na anaweza kutembea kwa lakini usiruhusu Mungu kuongea nasi, ama tutakufa. gongo lake, yeye aliye mpiga lazima aliye muda aliye **20** Musa akaawaambia watu, "msiogope, Mungu alikuja mpotezea; na lazima aliye matibabu yake yote. Lakini kuwajaribu ili heshima yake iwe ndani yenu, kwa hiyo huyo mtu hana hatia ya mauaji. **20** Kama mwanaume misitende dhambi." **21** hivyo watu walismama mbali, na akimpiga mtumishi wake wa kiume au wa kike kwa gongo, Musa alikaribia giza nene Mungu alipokuwa. **22** Yahweh na kama mtumishi huyo akifa kwa madhara ya pigo, kisha alimwambia Musa, "Ni lazima uwaambie hili Waisraeli: huyo mtu lazima ahadhibiwe. **21** Walakin, mtumishi huyo kwa kuwa atateseka kupoteza mtumishi huyo. **22** Kama wanaume wakipigana pamoja na wakamuumiza wanamke mwenye mimba na kuiharibu, lakini hakuna majeraha lazima mtoe sadaka ya kuteketeza, sadaka ya ushirika, mengine kwake, kisha huyo mwanaume mwenye hatia kondoo, na ng'ombe. kila sehemu ntakapotaka jina langu lazima aliye kama mme wa mwanamke anavyo takaa

kwake, na kulipa kama hakimu anavyo kusudia. **23** shamba kuteketezwa, ye ye aliye anzisha moto lazima Lakini kama kuna majeraha makubwa, lazima utoe uhai afanye malipo. **7** Kama mwanaume akitoa pesa au mali kwa uhai, jicho kwa jicho, **24** jino kwa jino, mkono kwa kwa jirani yake amtunzie, na kama itaibiwa nyumbani mkono, mguu kwa mguu, **25** kuchoma kwa kuchoma, mwa huyo mwanaume, kama mwizi akipatikana, huyo jeraha kwa jeraha, au mkwaruzo kwa mkwaruzo. **26** mwizi lazima alipe mara mbili. **8** Lakini kama mwizi asipo Kama mwanaume akipiga jicho la mtumishi wake kiume patikana, kisha mmiliki wa nyumba ata kuja mbele za au mtumishi wake wa kike na kuliharibu, kisha lazima waamuzi kuona kama ameeka mkono wake kwenye mali amuache mtumishi aende pasipo fidia ya jicho. **27** Kama za jirani yake. **9** Kwa kila lumbano kuhusu jambo, kama ni akitoa jino la mtumishi wake wa kiume au mtumishi wake ng'ombe, punda, kondoo, nguo, au chocchote kilichopotea wa kike, lazima amuache mtumishi kwenda huru kama mtu anacho sema, "Hichi ni changu," malalamiko ya fidia ya jino. **28** Kama ng'ombe akimpiga mwanaume pande zote lazima zije kwa waamuzi. Mwanaume ambaye au mwanamke akafa, ng'ombe lazima apigwe mawe, na waamuzi wanamkuta na hatia ata lipa mara mbili kwa jirani nyama yake hairuhuswi kuliwa; lakini mmiliki wa ng'ombe yake. **10** Kama mwanaume akimpa jirani yake punda, lazima awe huru kwa hatia. **29** Lakini kama ng'ombe ng'ombe, kondoo, au mynyama ye yote kumuhifadhi, alikuwa na tabia ya kupiga hapo awali, na mmiliki wake na kama akifa au kuumia au akibebwa pasipo mtu alionya lakini hakumzuia, na ng'ombe ameua mwanaume kumuona, **11** kiapo kwa Yahweh lazima wafanye wote au mwanamke, huyo ng'ombe lazima apigwe mawe, na wawili, kama ndio au hapana mtu ameeka mkono wake mmiliki wake lazima auawe pia. **30** Kama malipo ya uhai kwenye mali ya jirani yake. Mmiliki lazima akubali hili, yanaitajika, lazima alipe chocchote anachotakiwa kulipa. na mwengine hatafanya malipo. **12** Lakini kama iliibwa **31** Kama ng'ombe amempiga mwana wa mwanaume au binti wake, mmiliki wa ng'ombe anapaswa kufanya kama kake, mwengine lazima afanye malipo kwa mmiliki kwa ajili yake. **13** Kama mynyama alikatwa vipande, acha masharti yanavyo mlazimu. **32** Kama ng'ombe akimpiga mwanaume mwengine alete huyo mynyama kama ushahidi. mtumishi wa kiume au wakike, mmiliki wa ngombe lazima Hatalipa kwa ajili ya vile vipande. **14** Kama mwanaume alipe shekeli thelathini za fedha, na ng'ombe lazima akiazima mynyama kutoka kwa jirani yake na mynyama apigwe mawe. **33** Kama mwanaume akifungua shimo, akajeruhia au akafa pasipo mmiliki kuwa naye, mwanaume au kama mwanume akichimba shimo na asifunike, na mwengine lazima afanya malipo. **15** Lakini kama mmiliki ng'ombe au punda akaanguka ndani, **34** mmiliki wa shimo alikuwa nae, mwanaume mwengine haitaji kulipa; kama lazima alipe madhara. Lazima atoe hela kwa mmiliki wa mynyama aliazimwa, atalipwa kwa gharama ya kuazima. mynyama aliye kufa, na mynyama aliye kufa atakuwa wake. **16** Kama mwanaume akimtongoza bikra ambaye hana **35** Kama ng'ombe wa mwanaume akimumuiza ng'ombe mchumba, na kama akilala naye, lazima amfanye kuwa wa mwanume mwengine hadi kufa, kisha lazima wamuuze mke wake kwa kulipa gharama za bibi arusi zinazo stahili. ng'ombe aliye hai na kugawana gharama, na pia lazima **17** Kama baba yake akikataa kabisa kumpatia, lazima wagawane ng'ombe aliye kufa. **36** Lakini kama iliulikana alipe hela inayo lingana na gharama za bibi arusi bikra. **18** kama ng'ombe alikuwa na tabia ya kupiga hapo awali, Hautamwacha mchawi kuiishi. **19** Yeyote atakaye lala na na mmiliki wake hakumfunga ndani, hakika lazima alipe mynyama lazima auawe. **20** Yeyote atakaye toa dhabihu ng'ombe kwa ng'ombe, na mynyama aliye kufa atakuwa kwa mungu mwengine isipo kuwa Yahweh lazima auawe. wake.

22 Kama mwanaume akiiba ng'ombe au kondoo na kumuua au kumuza, kisha lazima alipe ng'ombe watano au ng'ombe mmoja, na kondoo wanne kwa mmoja. **2** Kama mwizi akikutwa anavunja ndani, na kama akipiga na kufa, hakutakuwa na hatia ya mauaji hayatakuwa juu ya mtu ye yote. **3** Lakini kama jua limechomoza kabla ya ye ye kuvunja ndani, hatia ya mauaji itakuwa juu ya aliyuemuua. Mwizi lazima afanya alipe alichoioba. Kama hana chocchote, kisha lazima auzwe kwa uwizi wake. **4** Kama mynyama amekutwa hai eneo lake, kama ni ng'ombe, punda, au kondoo, lazima alipe mara mbili. **5** Kama mwanaume akiwapeleka malishoni mifugo yake au shamba la mizabibu na akawaachia wanyama wake, na kawa wanakula shambani mwa mwanaume mwengine, lazima afanye malipo bora kutoka shambani mwake na shamba lake la mizabibu. **6** Kama moto ukitokea na kusambaa kwenye miba hadi mbegu, au mimea, au

ninyi miliku wageni katika nchi ya Misri. **22** Hauruhuswi kumtenda vibaya mijane au mtoto asiye kuwa na baba. **23** Ukiwadhuru ata kidogo, na kama wakininta mimi, hakika nitasikia sauti yao. **24** Hasira yangu itawaka, na nitakuua kwa upanga; wake zenu watakuwa wajane, na watoto wenu pasipo baba. **25** Ukiazima hela kwa watu wang walio maskini, haupaswi kuwa kama anaye kopeshia hela kwake au kutoza faida. **26** Ukichukuwa vazi la jirani yako kwa deni, lazima umrudishie kabla jua kuzama, **27** kwa kuwa hilo ndilo funiko lake, ni vazi la mwili wake. Nini tena ambacho anaweza kulalia? Atakapo niita mimi, nitasikia, kwa kuwa mimi ni mwenye huruma. **28** Usinikufuru mimi, Mungu, wala kumtukana mtawala wa watu wako. **29** Husizue sadaka kutoka kwenye mavuno yako au kwenye hifadhi ya mvinyo wako. Lazima unipe mzaliwa wa kwanza wa wana wako. **30** Lazima ufanye hivyo hivyo kwa ng'ombe na kondoo wako. Kwa siku saba lazima wabaki na mama zao, lakini siku ya nane lazima unipe mimi.

31 Mtakuwa watu walio tengwa kwa ajili yangu. Hivyo ninacho kwambia, kisha nitakuwa adui kwa adui zako hamtakula nyama ilio yuliwa na wanyama porini. Badala na mpinzani kwa wapinzani wako. 23 Malaika mwangu ataenda mbele zako na kukuleta kwa Waamori, Wahiti, Waperizi, Wakanani, Wahivi, na Wayebusi. Nitawaharibu.

23 Haupaswi kutoa taarifa ya uongo kuhusu yeoyote. usijiunge na mwanaume muovu kuwa shahidi wa uongo. 2 Haupaswi kufuata umati kufanya uovu, wala kutoa ushahidi ukiwa na umati ili kupotosha haki. 3 Haupaswi kumpendelea mwanaume maskini kwenye kesi yake. 4 Ukitutana na ng'ombe wa adui wako au punda wake amepotea, lazima umrudishie. 5 Ukiuna punda wa yule anaye kuchukia ameanguka chini na mzigo wake, hauta muacha huyo mtu. Lazima umpsaidie na punda wake 6 Haupaswi kupotosha haki kama yapaswa kwenda kwa watu maskini katika kesi ya mwanaume maskini. 7 Usijiunge na wengine kufanya shutuma za uongo, na usiue asiye na hatia wala mwenye haki, kwa kuwa sitamuacha muovu. 8 Husiwal chukwa rushwa, kwa kuwa rushwa inawapofusha wanaona, na kupotosha maneno ya wakweli. 9 Haupaswi kumnyanyasa mgeni, kwa kuwa wewe ulikuwa mgeni katika nchi ya Misri. 10 Kwa miaka sita utapanda mbegu kwenye nchi yako na kukusanya mazao yake. 11 Lakini katika mwezi wa saba utaacha hakujalimwa, ili kwamba maskini mionganii mwenu wale. Wanacho acha, wanyama wa porini watakuila. Utafanya hivyo na mashamba yenu ya mizabibu na ya mizaituni. 12 Wakati wa siku sita utafanya kazi, lakini siku ta saba utapumzika. Fanya hivi ili ng'ombe na punda wako wapumzike, na ili wana wa watumwa wako wa kike na wageni wapumzike na kupata hauweni. 13 Kuwa makini kwa kila kitu nilicho kwambia. Husitaje majina ya miungu mingine, wala kuruhusu majina yao kusikika kutoka mdomoni mwako. 14 Lazima usafiri kusherehekeea mara tatu kwa ajili yangu kila mwaka. 15 Lazima uadhimishe sherehe ya Mkate usiotiwa Chachu. Kama niliyvo kuamuru, utakula mkate usiotiwa chachu kwa siku saba. Wakati huo, utajitokeza kwangu mwezi wa Abibu, uliowekwa kwa ajili ya kusudi hili. Ni kwa mwezi mitupu. 16 Lazima uadhimishe Sherehe ya Mavuno, matunda ya kwanza ya kazi yako ulipo panda mbegu shambani. Pia lazima uadhimishe Sherehe ya Ukusanyaji wa mwisho wa mwaka, unapo kusanya mazao yako kutoka shambani. 17 Wanaume wote wako lazima wajitokeze kwa Bwana Yahweh mara tatu kila mwaka. 18 Haupaswi kutoa damu ilio tolewa dhabihu kwangu na mkate uliyotiwa hamira. Mafuta kutoka kwa dhabihu za sherehe zangu hayapaswi kubaki usiku wote mpaka asubui. 19 Lazima utele matunda ya kwanza bora kutoka shambani mwako ndani ya nyumba yangu, nyumba ya Yahweh Mungu wako. Haupaswi kumchemsha mbuzi mtoto akiwa bado ananyonya. 20 Ninaenda kumlela malaika mbele yako kukuongoza njiani, na kukuleta sehemu niliyo iandaa. 21 Kuwa makini naye na kumtii. 22 Husimkasisrishe, kua kuwa hatasamehe makosa yako. Jina langu liko kwake. Kama hakika ukimtii sauti yake na kufanya kila

ninacho kwambia, kisha nitakuwa adui kwa adui zako na mpinzani kwa wapinzani wako. 23 Malaika mwangu ataenda mbele zako na kukuleta kwa Waamori, Wahiti, Waperizi, Wakanani, Wahivi, na Wayebusi. Nitawaharibu. 24 Haupaswi kuinamia miungu yao, kuabudu, au kufanya wanavyo fanya. Badala yake, lazima uwapindue kabisa na kuvunja nguzo zao za mawe vipande vipande. 25 Lazima umuabudu Yahweh Mungu wako, na atabariki mkate wako na maji. Nitaondo magonjwa mionganii mwenu. 26 Hakuna mwanamke atakaye kuwa tasa au mimba kuharibika katika nchi yako. Nitawapa maisha marefu. 27 Nitatuma hofu yangu kwao ambao mnaenda. Nitaua wote mnao kutana nao. Nitafanya maadui zenu wawaogope kwa kugeuza migongo yao kwenu. 28 Nitatuma mavu kwenu watakao fukuza Wahivi, Wakanani, na Wahiti mbele zenu. 29 Sitawaondoa kwenu kwa mwaka mmoja, au nchi itakuwa imetelekezwa, na wanyama wa porini watakuwa wengi kwenu. 30 Badala yake, nitawafukuza kidogo kidogo kutoka kwenu mpaka utakapo kuwa umestawi na kurithi nchi. 31 Nitatengeneza mipaka yako kutoka Bahari ya Shamu hadi Bahari ya Wafilisti, na kutoka nyikani hadi Mto Frati. Nitakupa ushindi juu ya wakazi wote wa nchi. Utawaondoa kutoka kwako mwenyewe. 32 Haupaswi kufanya agano na wao au na miungu yao. 33 Hawapaswi kuishi nchini mwako, au watakufanya ufanya dhambi dhidi yangu. Ukiabudu miungu yao, hakika watakuwa mtego kwako."

24 Kisha Yahweh akamwabia Musa, "Njoo juu kwangu -wewe, Aruni, Nadabu, Abihu, na wazee sabini wa Israeli, na kuniabudu kwa mbali. 2 Musa peke yake anaveza kuja karibu yangu. Wengine hawapaswi kuja karibu, wala watu kuja juu na yeye." 3 Musa akaenda juu na kuwaambia watu maneno yote ya Yahweh na amri zake. Watu wote wakajibu kwa sauti moja na kusema, "Tutafanya maneno yote Yahweh aliyo tuamuru." 4 Kisha Musa akaandika chini maneno yote ya Yahweh. Asubui mapema, Musa akajenga madhabahu chini ya mguu wa mlima na kupanga nguzo kumi na mbili za mawe, ili mawe yawakilishe makabila kumi na mbili ya Israeli. 5 Aliwatura vijana Wakiisraeli kutoa sadaka ya kuteketeza na kutoa dhabihu za ng'ombe za sadaka ya ushirika kwa Yahweh. 6 Musa allichukwa nusu ya damu na kuweka kwenye mabeseni; alinyuyuzia nusu ingine kwenye madhabahu. 7 Alichukwa kitabu cha agano na kuwasomea kwa nguvu watu. Walisema, "Tutafanya yote Yahweh aliyo sema. Tutakuwa watiifu." 8 Kisha Musa akachukwa damu na kunyonyiza kwa watu. Alisema, "Hii ni damu ya agano Yahweh alilio lifanya nanyi kwa kuwapa hii ahadi kwa maneno yote haya." 9 Kisha Musa, Aruni, Nadabu, Abihu, na wazee sabini wa Israeli wakaenda juu ya mlima. 10 Walimuona Mungu wa Israeli. 11 Chini ya mguu yake kulikuwa na sakafu ilio jengwa kwa jiwe la yakuti samawi, safi kama mbingu yenye. Mungu hakugusa na mkono kwa hasira viongozi Waisraeli. Walimuona Mungu, na kwa kufanya na kula. 12 Yahweh akamwabia Musa, "Njoo

juu kwangu mlimani na ubaki pale. Nitakupa saani za mawe na sheria na amri nilizo ziandika, ili uwafundishe." 13 Hivyo Musa akaenda na msaidizi wake Joshua na kwenda juu mlima wa Mungu. 14 Musa akawaambia kwa ajili ya wana wa Israeli. 15 Hivyo Musa akaenda juu ya mlima, na wingu likafunika. 16 Utukufu wa Yahweh ukabaki juu ya Mlima wa Sinai, na wingu likafunika kwa siku sita. Siku ya saba alimuita Musa kutoka ndani ya wingu. 17 Utukufu wa Yahweh ulikuwa kama moto ulao juu ya mlima kwenye macho ya Waisraeli. 18 Musa akaingia kwenye wingu na kwenda juu ya mlima. Alikuwa mlimani siku arobaini na usiku arobaini.

25 Yahweh akamwambia Musa, 2 "Waambie Waisraeli wanitolee sadaka kila mtu nawe utapokea kutoka kwa mtu yeoyete atakayetao kwa moyo mkunjufu. Lazima upokee hizi sadaka kwa ajili yangu. 3 Hizi ndio sadaka utakazopeka kwo; dhahabu, fedha na shaba, 4 buluu, zambarau na nyekundo, na nguo za kitani safi, na manyoya ya mbuzi; 5 na ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundo na ngozi za pomboo, miti ya mjohoro, 6 mafuta ya ile taa, na viungo vya manukato kwa yale mafuta ya kupaka na kwa ule uvumba wenye harufu nzuri; 7 mawe ya shohamu na mawe mengine ya kutiwa kwa ile naivera na kwa kile kifuko cha kifuani. 8 Waache wanifanyie patakatifu ili nipate kukaa kati yao. 9 Lazima ufanye sawa na haya yote nikuoneshayo mfano wa maskani, na vifaa vyake, ndivyo utakavyovifanya. 10 Wana paswa wafanye sanduku la mti wa mjohoro. Urefu wake na uwe dhira mbili na nusu; na upana wake moja na nusu, na kwenda juu kwake dhira moja na nusu. 11 Lazima ulifunike nadni kwa dhahabu safi, na utie na ukingo wa dhahabu kulizinguka pande zote. 12 Nawe uta yayusha katika viduara vinne vya dhahabu, na kuviveka katika miguu yake minne; viduara viwili upande mmoja, na viduara viwili upande wake wa pili. 13 Nawe lazima ufanya miti mirefu ya mshita na kuifunika dhahabu. 14 Nawe lazima uweka hiyo miti katika vile viduara vilivyo katika pande mbili za sanduku ili kulichukua hilo sanduku. 15 Hiyo miti itakaa katika vile viduara vya sanduku; haitaondolewa. 16 Kisha weka ndani ya sanduku hizo amri nitakazokupa. 17 Nawe lazima utengeneze kifuniko cha dhahabu safi. Urefu wake utakuwa dhira mbili na nusu, na upana wake dhira moja na nusu. 18 Nawe fanya makerubi mawili ya dhahabu katika hiyo miisho miwili ya kiti cha rehema. 19 Weka kerubi moja mwisho mmoja wa kiti cha rehema, na kerubi la pili mwisho wa pili. Lazima hao makerubi wawe kitu kimoja na kiti cha rehema. 20 Na hao makerubi watainua mabawa yao juu, na kukifunika hicho kiti cha rehema kwa mabawa yao. Nyuso zao makerubi zitaelekeana na zitaelekeea kiti cha rehema. 21 Lazima uweke kiti cha rehema juu ya hilo sanduku, kisha uwe hizo amri nitakazokupa ndani ya sanduku. 22 Nami nitaonana nawe hapo katika sanduku. Nitazungumza nawe pale nilipo

juu ya kiti cha rehema. Itakuwa katikati ya hao makerubi mawili waliyo juu ya sanduku la ushuhuda nitakapo zungumza na wewe katika mambo yote nitakayokuagiza kwa ajili ya wana wa Israeli. 23 Nawe fanya meza ya mti wazee, "Baki hapa na mtusubiri hadi tutakapo warudia. Aruni na Huri wapo nanyi. Kama kuna mtu mwenye siku sita. Siku ya saba alimuita Musa kutoka ndani ya wingu. 17 Utukufu wa Yahweh ulikuwa kama moto ulao juu ya mlima kwenye macho ya Waisraeli. 18 Musa akaingia kwenye wingu na kwenda juu ya mlima. Alikuwa mlimani siku arobaini na usiku arobaini. 24 Uifunike dhahabu safi na kuifanyia ukingo wa dhahabu wa kuizunguka pande zote. 25 Lazima ufanye fremu ya kuizunguka pande zote, upana wake utakuwa nyanda nne, ukingo wa dhahabu wa kuuzunguka fremu pande zote. 26 Uifanyie viduara vinne vya dhahabu na kuvitia vile viduara katika pembe zake nne, katika miguu yake minne ilipo kuwa. 27 Vile viduara na viwe karibu na ile fremu ili viwe mahali pa kutilia ile miti, ya kuichukulia meza. 28 Fanya ile miti ya mti wa mshita, na kuifunika dhahabu, kwamba ile meza ichukuliwe kwayo. 29 Nawe fanya sahani zake, na miiko yake, na makopo yake, na vikombe vyake yya kumiminia. Vifanyie vyote vya dhahabu safi. 30 Nawe utaiveka mikate ya wonyesho juu ya meza mbele yangu daima. 31 Nawe fanya kinara cha taa cha dhahabu safi; hicho kinara na kifanywe cha kazi ya kufua, kitako chake, na mti wake, vikombe vyake, na matovu yake, na maua yake, vyote vitakuwa vya kitu kimoja nacho. 32 Nacho kitakuwa na matawi sita yemye kutoka ubavuni mwake - matawi matatu ya kinara upande wake mmoja, na matawi matatu ya kinara upande wake wa pili. 33 Tawi la kwanza lazima liwe na vikombe vitatu viliviyotengenezwa mfano wa maua ya mlozi katika tawi moja, tovu na ua na vikombe vitatu vilivyofanywa mfano wa maua ya mlozi katika tawi la pili, tovu na ua. Vivyo hiyo hayo matawi yote sita yatokayo katika kile kinara. 34 Katika hicho kinara, lazima kuwe na vikombe vinne vilivyofanywa mfano wa maua ya mlozi, matovu yake, na maua yake. 35 Lazima kuwe na tovu chini ya matawi - mawili la kitu kimoja nacho, na tovu chini ya matawi mawili la kitu kimoja nacho, na tovu chini ya matawi mawili la kitu kimoja nacho, kwa hayo matawi sita yatokayo katika kile kinara. 36 Matovu yake na matawi yake yatakuwa ya kitu kimoja nacho, kiwe chote pia kazi moja ya kufua, ya dhahabu safi. 37 Lazima nawe uzifanyihiyo vinara saba na taa zake saba, nao wataziwasha hizo taa zake, zitoe nuru mbele yake. 38 Na makoleo yake, na visahani vyake, vyote vitakuwa vya dhahabu safi. 39 Tumia talanta moja ya dhahabu safi, pamoja na vyombo hivi vyote. 40 Nawe angalia ya kwamba uvifanyi kama mfano wake, uliooneshwa mlimani.

26 Lazima ufanye hiyo maskani iwe na mapazia kumi ifanye ya nguo ya kitani nzuri ya kusokota, pamoja na nyuzi za rangi ya buluu, zambarau na nyekundo, pamoja na makerubi. Kazi ya fundi stadi. 2 Urefu wa kila pazia utakuwa dhira ishirini na nane, na upana wa kila pazia utakuwa dhira nne. Mapazia yote yatakuwa ya kipimo kimoja. 3 Mapazia matano yataungwa pamoja, na mapazia matano mengine yataungwa pamoja. 4 Lazima ufanye tanzi za rangi ya samawati upande wa mwisho wa

pazia moja katika ule upindo wa fungu lake. Vivyo hivyo upande wa maskani ulio nyuma kuelekea magharibi. **28** Na utafanya upande wa mwisho wa ile pazia iliyo, katika hilo taruma la katikati lillio katikati ya zile fremu, litapenya fungu la pili. **5** Fanya matanzi hamsini katika pazia moja, na matanzi hamsini katika upande wa mwisho wa ile pazia iliyo katika kuungana kwa pili. **6** Fanya hivi ili hizo tanzi zielekeana. Kisha ufanye vifungo hamsini nya dhahabu, na kuunganisha hayo mapazia pamoja kwa vile vifungo na hiyo maskani sawasawa na mfano wake uliooneshwa mlimani. **7** Lazima ufanye mapazia ya nyewe za mbuzi yawe hemu juu ya maskani. Lazima zambarau na nyekundu, na nguo za kitani nzuri zenye ufanye mapazia kumi na moja. **8** Urefu wa kila pazia kusokotwa, litafumwa na kutiwa makerubi, kazi ya fundi utakuwa dhira la thelathini, na upana wa kila pazia utakuwa stadi. **32** Kisha litungike katika nguzo nne za mti wa dhira nne. Hayo mapazia kumi na moja yatakuwa ya kipimo kimoja. **9** Lazima utaunganisha mapazia matano mshita zilizofunika dhahabu, vifungo vyake vitakuwa nya dhahabu, katika vitako nya fedha vinne. **33** Nawe tungika mbali, na mapazia sita mbali, na lile pazia la sita utalikunja lile pazia chini ya vile vifungo, nawe lete lile sanduku la hapo upande wa mbele wa ile hemu. **10** Ufanye tanzi ushuhuda. Lile pazia litawagawanyia kati ya patakatifu, hamsini upande wa mwisho wa pazia lile lillio la mwisho na mahali patakatifu sana. **34** Nawe lazima utaweka katika hayo yaliyounganywa pamoja, na tanzi hamsini kiti cha rehemu juu ya lile sanduku la ushuhuda ndani upande wa mwisho wa lile pazia lillio nye katika hayo ya ya mahali pale patakatifu sana. Na ile meza utaiweka pili yaliyounganywa pamoja. **11** Kisha ufanye vifungo nje ya pazia. **35** Lazima uweke kinara cha taa kuikabilo hamsini nya shaba, na kuvitia vile vifungo katika zile ile meza upande wa maskani wa kuelekea kusini. Lile tanzi, na kuiunganya ile hemu pamoja, ili iwe hemu moja. kisitiri kwa mlango wa hemu, cha nyazi za rangi ya buluu, **12** Kipande kile kilichosalia, kile kiangukacho, cha yale mapazia ya hemu, itaanguka huko upande wa nyuma zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa, wa maskani. **13** Lazima kuwe na dhira moja upande mmoja, na ile dhira moja upande wa pili - ya urefu wa kazi ya mshonaji wa taraza. **37** Nawe fanya nguzo tano mapazia ya hemu uliosalia, zitaanguka katika ubavu wa maskani upande huu na upande huu, ili kuifunki. **14** kulabu zake zitakuwa za dhahabu. Nawe utasubu vitako Nawe fanya kifunko cha ile hemu, cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu, na juu yake kifunko cha ngozi za pomboo. **15** Nawe lazima ufanye hizo fremu za maskani za mti wa mijohoro. **16** Kila fremu utakuwa na urefu wa dhira kumi, na upana wake kila ubao utakuwa dhira moja na nusu. **17** Kila fremu itakuwa na ndimi mbili, zenye kuunganishwa huu na huu. Ndiyo utakavyozifanya mbaao zote za maskani. **18** Kisha ufanye zile mbaao za maskani, mbaao ishirini kwa upande wa kusini kuelekea kusini. **19** Lazima nawe ufanye vitako arubaini nya fedha chini ya zile fremu ishirini. Vitako viwili chini ya fremu moja, kupokea zile ndimi zake mbili, na vitako viwili chini ya fremu nyiningine kupokea zile ndimi zake mbili. **20** Kwa upande wili wa maskani, upande wa kaskazini, mbaao ishirini. **21** na vitako vyake nya fedha arubaini. Lazima kuwe na vitako viwili chini ya fremu moja, na vitako viwili chini ya fremu nyiningine. **22** Ufanye fremu sita kwa ajili ya upande wa nyuma wa maskani kuelekea magharibi. **23** Tena ufanye fremu mbili kwa ajili ya hizo pembe za maskani zilizo upande wa nyuma. **24** Hizi fremu zitakuwa zimetengana upande wa chini, lakin zimeshinkana kwa juu ya duara moja. **25** Fremu zitakuwa ni nane, na vitako vyake nya fedha. Vitako kumi na sita, vitako viwili chini ya fremu moja, na vitako viwili chini ya ubao wa pili. **26** Lazima ufanye mataruma ya mti wa mshita- mataruma matano kwa ajili ya mbaao za upande mmoja wa maskani, **27** na mataruma matano kwa ajili ya fremu za upande wa pili wa maskani, na mataruma matano kwa ajili ya fremu za

27 Nawe fanya madhababu ya mti wa mshita, urefu wake utakuwa ni dhira tano na upana wake dhira tano. Hiyo madhababu itakuwa mraba na kwenda juu kwake kutakuwa dhira tatu. **2** Nawe fanya pembe nne kama mfano wa pembe za ng'ombe. Hizo pembe zitakuwa za kitu kimoja na madhababu, nawe utayafunika kwa shaba. **3** Lazima vyombo vyake nya kuyaondoa majivu yake utavifanya, na majembe yake, na mabakuli yake, na uma zake, na meko yake. Vyombo vyake vyote utavifanya nya shaba. **4** Nawe uifanyie hiyo madhababu wawu wa shaba. Kisha utie pete nne za shaba katika hizo pembe nne za ule wawu. **5** Nawe lazima uweke huo wawu chini ya kizingo kiizungukacho madhababu upande wa chini. **6** Nawe fanya miti kwa ajili ya madhababu, miti ya mshita, na kuifunki shaba. **7** Na hiyo miti itatiwa katika viduara, na ile miti itakuwa katika pande mbili za madhababu, wakati wa kuichukua. **8** Uifanyie ya mbaao, yenye mvungu ndani yake kama ulivyooneshwa mlimani. **9** Nawe ufanye ua wa maskani. Upande wa kusini wa kuelekea kusini kutakuwa na chandaria ya nguo ya kitani nzuri yenye kusokotwa, kwa huo ua, urefu wake upande mmoja utakuwa ni dhira mia moja. **10** Na nguzo zake zitakuwa nguzo ishirini, na vitako vyake ishirini, vitako vyake zitakuwa nya fedha. **11** Ni vivyo hivyo upande wa kaskazini, urefu wake hiyo chandaria utakuwa ni dhira mia moja, na nguzo zake ishirini, na vitako vyake ishirini vitakuwa nya shaba, kulabu za zile nguzo na vitanzi vyake

vitakuwa nya fedha. **12** Na upande wa magharibi, upana kuzaliwa kwao. **11** Kwa kazi mtu mwenye kuchora mawe wa ua kutakuwa na chandarua ya dhira hamsini; nguzo kama vile muhuri ichorwavyo, utavichora hivi vito viwili, zake kumi, na vitako vyake kumi. **13** Na upana wa ule sawasawa na majina ya wana wa Israeli, nawe utavitia ua upande wa mashariki kuelekeea mashariki utakuwa ni dhira hamsini. **14** Chandarua upande mmoja wa lango katika vijalizo nya dhahabu. **12** Nawe utavitia vile vito viwili itakuwa dhira kumi na tano upana wake. Lazima nguzo juu ya vipande nya mabegani nya hiyo naivera, viwe vito zake zitakuwa tatu na vitako vyake vitatu. **15** Upande wa yva ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli. Nay Aruni pili ni vivyo hivyo chandarua ya dhira kumi na tano; nguzo yake mawili ili kuwa ukumbusho. **13** Nawe fanya vijalizo zake tatu, na vitako vyake vitatu. **16** Na kwa lile lango la viwili nya dhahabu **14** na mikufu miwili ya dhahabu safi; ua patakuwa na kisitiri cha dhira ishirini, kitakuwa cha uitaifanya iwe mfano wa kamba, ya kazi ya kusokotwa; nguo ya rangi ya buluu, zambarau na nyekundu, na kitani nawe uitie ile mikufu ya kazi ya kusokotwa katika vile nzuri yenye kusokotwa, kazi ya mshonaji taraza; nguzo vijalizo. **15** Nawe lazima utafanya kifuko cha kifuani cha zake zitakuwa nne, na vitako vyake vinne. **17** Nguzo zote hukumu, kazi ya fundi stadi; utakifanya kwa cuiandama ile za ule ua izzungukao pande zote zitakuwa na vitanzi nya kazi ya hiyo naivera. Fanya nyuzi za dhahabu, na za rangi fedha; kulabu zake za fedha, na vitako vyake nya shaba. **18** Urefu wa huo ua utakuwa dhira mia moja, na upana ya samawi, na za rangi ya zambarau, na nyekundu, na **18** wake utakuwa dhira hamsini kote kote, na kwenda juu kitani safi yenye kusokotwa, ndivyo utakavyokifanya. **16** kwake dhira tano; yawe ya nguo ya kitani nzuri, na vitako Kitakuwa mraba, tena cha kukunjwa; urefu wake utakuwa vitumiwayo katika utumishi wake wote, na vigingi vyake shibiri moja, na upana wake shibiri moja. **17** Nawe ukijaze vyake vitakuwa nya shaba. **19** Vyombo vyote nya maskani viweko nya vito, safu nne za vito; safu moja itakuwa ni vitumiwayo katika utumishi wake wote, na vigingi vyake akiki, na yakuti ya rangi ya manjano, na baharamani, vyote, na vigingi vyote nya ule ua, vitakuwa nya shaba. **20** Nawe utakavyokifanya. **16** Vito hivyo vitakazwa ndani ya dhahabu kwa kujaa mahali **20** awe waamuru wana wa Israeli wakuletee mafuta ya zumaridi, na yakuti samawi, na almasi. **19** Na safu ya tatu zeituni safi ya kupondwa kwa ajili ya nuru, ili kufanya ile itakuwa hiakintho, na akiki nyekundu, na amethisto. **20** Na taa kuwaka daima. **21** Ndani ya ile hemu ya kukutania, safu ya nne itakuwa ni zabarajdi, na shohamu, na yaspi. **21** Na vito vito vitakuwa sawasawa na majina ya nje ya hilo pazia, lillio mbele ya huo ushuhuda, Haruni na wanawe wataitengeza tangu jioni hadi asubuhi mbele pake. **21** Na vito vito vitakuwa sawasawa na majina ya ya BWANA; itakuwa ni amri ya millele katika vizazi vyao wana wa Israeli, kumi na viwili, sawasawa na majina yao. **22** Mfano wa kuchora kwa muhuri kila kimoja sawasawa na vyote kwa ajili ya wana wa Israeli.

28 Umuite Aruni kaka yako na wana wake - Nadabu, ha Abihu, na Eleazar, na Ithamari - mionganii mwa wana wa Israeli, ili anitumikie katika kazi ya ukuhani. **2** Nawe utamfanya Aruni ndugu yako mavazi matakatifu, kwa utukufu na kwa uzuri. **3** Nawe utawaambia watu wote wenye moyo wa hekima, niliowajaza na roho ya hekima wamfanyie Aruni mavazi ili kumtakasa anitumikie katika kazi ya ukuhani. **4** Na mavazi watakayoyafanya ni kifuko cha kifuani, na naivera, na joho, na kanzu ya kazi ya urembo, na kilemba, na mshipi; nao watawafanya Aruni nduguye, na wanawe, mavazi matakatifu ili anitumikie katika kazi ya ukuhani. **5** Nao wataitwaah dhahabu, na nguo ya rangi ya samawi, na ya rangi ya zambarau, na ya rangi nyekundu. **6** Nao waifanye naivera kwa nyuzi za dhahabu, na za samawi, na za zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa kwa kazi ya mstadi. **7** Lazima itakuwa na vipande viwili nya mabegani, vilivyoungana kwenye ncha zake mbili; ili ipate kuunganya. **8** Na mshipi wa kazi ya ustadi ulio juu yake, ili kuifunga mahali pake; utakuwa wa kazi kama ile ya naivera, ya vitu vile vile ya nyuzi za dhahabu, na za rangi ya samawi, na ya zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa. **9** Nawe utatwaa vito viwili nya shohamu, ya rangi ya chani-kiwiti, nawe utachora juu yake majina ya wana wa Israeli; **10** Majina yao sita katika kito kimoja, na majina sita yaliyosalia katika kile kito cha pili, kwa utaratibu wa

kuzaliwa kwao. **11** Kwa kazi mtu mwenye kuchora mawe sawasawa na majina ya wana wa Israeli, nawe utavitia katika vijalizo nya dhahabu. **12** Nawe utavitia vile vito viwili juu ya vipande nya mabegani nya hiyo naivera, viwe vito nya ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli. Nay Aruni atayachukua majina yao mbele za Yahweh juu ya mabega pili ni vivyo hivyo chandarua ya dhira kumi na tano; nguzo yake mawili ili kuwa ukumbusho. **13** Nawe fanya vijalizo zake tatu, na vitako vyake vinne. **17** Nguzo zote hukumu, kazi ya fundi stadi; utakifanya kwa cuiandama ile za ule ua izzungukao pande zote zitakuwa na vitanzi nya kazi ya hiyo naivera. Fanya nyuzi za dhahabu, na za rangi fedha; kulabu zake za fedha, na vitako vyake nya shaba. **18** Urefu wa huo ua utakuwa dhira mia moja, na upana ya samawi, na za rangi ya zambarau, na nyekundu, na **18** wake utakuwa dhira hamsini kote kote, na kwenda juu kitani safi yenye kusokotwa, ndivyo utakavyokifanya. **16** kwake dhira tano; yawe ya nguo ya kitani nzuri, na vitako Kitakuwa mraba, tena cha kukunjwa; urefu wake utakuwa vitumiwayo katika utumishi wake wote, na vigingi vyake shibiri moja, na upana wake shibiri moja. **17** Nawe ukijaze **20** awe waamuru wana wa Israeli wakuletee mafuta ya zumaridi, na yakuti samawi, na almasi. **19** Na safu ya tatu zeituni safi ya kupondwa kwa ajili ya nuru, ili kufanya ile itakuwa hiakintho, na akiki nyekundu, na amethisto. **20** Na taa kuwaka daima. **21** Ndani ya ile hemu ya kukutania, safu ya nne itakuwa ni zabarajdi, na shohamu, na yaspi. **21** Na vito vito vitakuwa sawasawa na majina ya nje ya hilo pazia, lillio mbele ya huo ushuhuda, Haruni na wanawe wataitengeza tangu jioni hadi asubuhi mbele pake. **21** Na vito vito vitakuwa sawasawa na majina ya ya BWANA; itakuwa ni amri ya millele katika vizazi vyao wana wa Israeli, kumi na viwili, sawasawa na majina yao. **22** Mfano wa kuchora kwa muhuri kila kimoja sawasawa na **22** jina lake, vitakuwa nya hizo kabila kumi na mbili. **22** Nawe lazima utie katika kile kifuko cha kifuani mikufu mfano wa kamba, ya kazi ya kusokotwa, ya dhahabu safi. **23** Nawe utie maduara mawili ya dhahabu katika kile kifuko cha kifuani, na kuzitia hizo pete mbili katika ncha mbili za kifuko cha kifuani. **24** Nawe utie hiyo mikufu miwili ya dhahabu iliyosokotwa katika zile pete mbili zilizo katika ncha za kifuko cha kifuani. **25** Na ncha zile nytingine za hiyo mikufu miwili ya kusokotwa utazitia katika vile vijalizo viwili, na kuvitia katika vile vipande nya mabegani nya naivera upande wa mbele. **26** Nawe utafanya viduara vili nya dhahabu, uzitie katika hizo ncha mbili za kifuko cha kifuani, katika ukingo wake. **27** Nawe lazima ufanye viduara vili nya dhahabu, na kuzitia katika vile vipande viwili nya mabegani nya ile naivera chini yake, upande wa mbele, karibu na kifungo chake, juu ya huo mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi. **28** Nao watakikaza kile kilesi kwa vile viduara vyake kwenye viduara za naivera kwa ukanda wa rangi ya samawi, ili kwamba kikae pale juu ya ulio mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi, ili kwamba kifuko cha kifuani kisiachane na naivera. **29** Na Aruni atayachukua majina ya wana wa Israeli katika kile kifuko cha kifuani cha hukumu juu ya moyo wake kwa kufanu maamuzi, hapo atakapoingia ndani ya mahali patakatifu, kuwa ukumbusho mbele ya Yahweh daima. **30** Nawe utie hizo Uriyu na Thumimui katika kile kifuko cha kifuani cha hukumu; nazo zitakuwa juu ya moyo wa Aruni, hapo

atakoingoing ndani mbele ya Yahweh na Aruni atachukua hukumu ya hao wana wa Israeli juu ya moyo wake mbele ya Yahweh daima. 31 Nawe fanya hiyo joho ya naivera ya rangi ya samawi yote. 32 Nay o itakuwa na tundu katikati yake kwa kuptiisha kichwa; itakuwa na utepe wa kazi ya kusokotwa kuzunguka hilo tundu lake, mfano wa tundu lilio katika kanzu ya chuma, ili lisipasuke. 33 Nawe katika pindo zake utatia makomamanga ya rangi ya samawi, na ya rangi ya zambarau, na ya rangi nyekundu, kuzunguka pindo zake kote kote; na njuga za dhahabu kati ya hayo makomamanga pande zote. 34 Kengele ya dhahabu na komamanga, kengele ya dhahabu na komamanga, katika pindo za joho kuizunguka pande zote. 35 Nay o itakuwa juu ya Aruni akitumika; na sauti ya hizo kengele itasikilikana hapo aingiapo ndani ya mahali patakatifu mbele ya Yahweh na hapo atokapo nije, ili kwamba asife. 36 Nawe fanya bamba la dhahabu safi na kuchora juu yake, mfano wa machoro ya muhuri, "Mtakatifu kwa Yahweh." 37 Nawe ulitie hilo bamba katika ukanda wa rangi ya samawi, nalo litakuwa katika kile kilemba; litakuwa upande wa mbele wa kile kilemba. 38 Nalo litakuwa katika kipaji cha uso cha Aruni, na Aruni atachukua uovo wa vile vitu vitakatifu, watakavyovitakasa hao wana wa Israeli katika vipawa vyao vyote vitakatifu, nalo litakuwa katika kipaji chake cha uso sikuzote, ili kwamba vipaye kukubaliwa mbele za Yahweh. 39 Na hiyo kanzu utafuma ya kitani nzuri ya kazi ya urembo, ufanye na kilemba cha nguo ya kitani nzuri, nawe utafanya mshipi wa kazi ya mwenye kutia taraza. 40 Kisha utafanyi kanzu kwa ajili ya wana wa Aruni, nawe wafanyie mshipi, wafanyie na kofia kwa utukufu na uzuri. 41 Nawe mvike huyo nduguye Aruni na wanawe nao mavazi hayo; nawe watie mafuta, na kuaweka kwa kazi takatifu, na kuwataksa, ili wapate kunitumikia mimi katika kazi ya ukuhani. 42 Nawe wafanyie suruali za nguo ya kitani, ili kufunika tupu ya miili yao; suruali hizo zifatika tangu kiunoni hata mapajani. 43 Aruni na wanawe watazivaa, hapo watakapoingia katika hema ya kukutania, au hapo watakapoikiribia madhababu ili watumike katika mahali patakatifu; wasije wakachukua uovo, wakafa; hii itakuwa ni amri ya milele kwake ye ye, na kwa wazao wake.

kile kilemba kichwani, na ile taji takatifu utaitia katika kile kilemba. 7 Ndipo utakapotwaa hayo mafuta ya kutiwa, na kummiminia kichwani mwake, na kumtia mafuta. 8 Kisha waliete hao wanawe na kuwavika kanzu. 9 Nawe uwakaze mishipi, Aruni na wanawe, na kuwavika kofia. Nao watakuwa na huo ukuhani kwa amri ya milele. Nawe utawaweka Haruni na wanawe kwa kazi takatifu. 10 Kisha utamleta huyo ng'ombe mbele ya hema ya kukutania; na Haruni na wanawe utawaweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo ng'ombe. 11 Kisha utamchinja huyo ng'ombe mbele ya Yahweh pa hema ya kukutania. BWANA, 12 Kisha twaa baadhi ya damu ya ng'ombe, uitie katika pembe za madhababu kwa kidole chako; na kuimima damu yote chini ya madhababu. 13 Kisha chukwa mafuta yote yafunikayo matumbo, na kitambi kilicho katika ini, na figo mbili, na mafuta yaliyo juu yake, uyatkezeze yote juu ya madhababu. 14 Lakini nyama yake huyo ng'ombe, na ngozi yake, na mavi yake, utayachoma kwa moto nije ya marago; ni sadaka kwa ajili ya dhambi. 15 Pia mtwae kondoo mume mmoja; na Aruni na wanawe utawaweka mikono yao juu ya kichwa chake huyo kondoo mume. 16 Kisha utamchinja huyo kondoo mume, na kuitwa damu yake, na kuinyuniza katika madhababu kuizunguka kando-kando. 17 Kisha utamkata-kata kondoo vipande vyake, na kuyaosha matumbo yake na miguu yake, na kuiweka pamoa na vipande vyake na kichwa chake, 18 nawe mteketeze kondoo mzima juu ya madhababu. Ni sadaka ya kuteketezwaa kwa ajili ya Yahweh; ni harufu nzuri, sadaka iliyosongezwa kwa Yahweh kwa nija ya moto. 19 Kisha mtwae huyo kondoo mwininge; na Aruni na wanawe utawaweka mikono yao juu ya kichwa chake huyo kondoo. 20 Kisha utamchinja kondoo, na kuitwa damu yake, na kuitia katika ncha ya sikio la Aruni la upande wa kuume, na katika ncha za masikio ya kuume ya wanawe, na katika vyanda vya gumba vya mikono yao ya kuume, na katika vidole vikuu vya miguu yao ya kuume, na kuinyuniza hiyo damu katika madhababu kuizunguka kando-kando. 21 Kisha twaa katika hiyo damu iliojuu ya madhababu, na katika hayo mafuta ya kutiwa, na kumnyunizia Aruni, juu ya mavazi yake, na wanawe, na mavazi yao pia, pamoa naye; naye atatakawaa, na

29 Sasa Hivi ndivyo wapaswa kufanya kuwatenga ili wanitumikie kama makuhani. Chukuwa mtoto wa ng'ombe dume na kondoo bila lawama, 2 mkate bila hamira, na keki bila hamira iliyo changanywa na mafuta. Pia chukuwa maandazi bila hamira yalio pakwa mafuta. Fanya maandazi kwa unga mzuri wa ngano. 3 Lazima uweke kwenye ndoo moja, leta kwenye ndoo, na kuleta pamoja na ng'ombe dume na wana kondoo wawili. 4 Lazima nawe umlete Aruni na wana wake wawili katika lango la kuingilia hema la kukutania. Lazima uwasafishe Aruni na wana wake kwenye maji. 5 Kisha twaa hayo mavazi na kumvika Haruni; itie kanzu, na joho ya naivera, na naivera, na kifuko cha kifuanii, na kumkaza kwa huo mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi. 6 Nawe mvike

53

ni sadaka iliyotengenezwa kwangu kwa njia ya moto. **26** Kisha twaa kidari cha huyo kondoo wa kuwekwa kwake ya kutikiswa mbele za Yahwe nacho kitakuwa ni sehemu yako. **27** Nawe kitakase kile kidari cha ile sadaka ya kutikiswa, na lile paja la sadaka ya kuinuliwa, lilitotikiswa, na liliolinuliwa juu, yya yule kondoo wa kuwekwa kwa kazi takatifu, huyo aliyejewa kwa ajili ya Aruni na wanawewe. **28** Navyo vitakuwa nya Haruni na wanawewe posho ya lazima sikuzote itokayo kwa hao wana wa Israeli; kwa kuwa ni sadaka ya kuinuliwa; nayo itakuwa ni sadaka ya kuinuliwa itokayo kwa hao wana wa Israeli katika dhabihu zao za sadaka za amani, ni sadaka yao ya kuinuliwa kwa ajili ya Yahweh. **29** Na hayo mavazi matakatifu ya Aruni yatakuwa ya wanawewe baada yake, wayavae watakapotiwa mafuta, na watakapowekwa kwa kazi takatifu. **30** Huyo mwanaewe atakayekuwa kuhanu badala yake atayavaa muda wa siku saba, hapo atakapoingia ndani ya hiyo hema ya kukutania, ili atumike ndani ya mahali patakatifu. **31** Nawe twaa huyo kondoo mume aliyejewa wa kuwekwa kwa kazi takatifu, na kuitokosa nyama yake katika mahali patakatifu. **32** Na Aruni na wanawewe wataaila ile nyama ya kondoo, na mikate ilio katika kile kikapu, hapo mbele ya mlango wa hema ya kukutania. **33** Nao watakulaa vile vitu ambavyo upatanisho ulifanywa kwa hivyo, ili kuwaweka kwa kazi takatifu na kuwatakasa; lakini mgeni asivile, maana, ni vitu vitakatifu. **34** Na kwamba kitu cho chote cha ile nyama, ilio kwa ajili ya kuweka kwa kazi takatifu, au cho chote cha hiyo mikate, kikisalia hata asubuhi, ndipo utavichoma kwa moto hivyo viliviyosalia; havitaliwa, maana, ni vitu vitakatifu. **35** Ni hivyo utakavyowatendea Aruni na wanawewe kama niliyyo kuagiza. Utawaweka kwa kazi takatifu siku saba. **36** Kila siku utamtoa ng'ombe wa sadaka ya dhambi kwa ajili ya upatanisho; nawe utaisafisha hiyo madhababu, hapo utakapofanya upatanisho kwa ajili ya hiyo madhababu; nawe utaitia mafuta, ili kuitakasa. **37** Utafanya upatanisho kwa ajili ya hiyo madhababu muda wa siku saba, na kuitakasa; ndipo madhababu itakapokuwa takatifu sana; kila kitu kiigusacho madhababu kitakuwa kitakatifu. **38** Lazima utoe kwenye madhababu wana-kondoo wa mwaka mmoja wawili siku baada ya siku **39** daima. Mwana-kondoo mmoja utamchinja asubuhi; na mwana-kondoo wa pili utamchinja jioni **40** Pamoja na mwana-kondoo mmoja utatoa vibaba vitatu nya unga mzuri uliochanganyika na mafuta yenye kupondwa, kiasi cha kibaba na robo kibaba; na divai kiasi cha kibaba na robo kibaba, iwe sadaka ya kinywaji. **41** Na huyo mwana-kondoo wa pili utamchinja wakati wa jioni. Nawe utamfanya vivyo kama ile sadaka ya unga ya asubuhi, na kama ile sadaka yake ya kinywaji. Hii itatto harufu nzuri, ni dhabihu ya kusongezwa kwangu kwa njia ya moto. **42** Itakuwa ni sadaka ya kuteketezwa milele katika vizazi vyene mlangoni pa ile hema ya kukutania mbele ya Yahweh, hapo nitakapokutana nanyi, ili niseme na wewe hapo. **43** Nami nitakutana na wana wa Israeli hapo; na hiyo hema itafanywa takatifu na utukufu wangu. Nami nitaitakasa hiyo hema ya kukutania, na hiyo madhababu. **44** Pia Aruni na wanawewe nitawatakasa, ili wanitumikie katika kazi ya ukuhanu. **45** Na mimi nitakaa kati ya wana wa Israeli, nami nitakuwa Mungu wao. **46** Nao watanijuwa kuwa mimi ndimi Yahweh, Mungu wao, niliyewalela watoke katika nchi ya Misri, nipaye kukaa kati yao. Ni mimi Yahweh, Mungu wao.

30 Nawe fanya madhababu ya kufukizia uvumba; utaifanyiza kwa mti wa mshita. **2** Urefu wake utakuwa dhira moja, na upana wake dhira moja; itakuwa mraba; na kwenda juu kwake dhira mbili; pembe zake zitakuwa za kitu kimoja nayo. **3** Nawe utaifunika dhababu safi juu yake - na mbavu zake kando kando, na pembe zake. Nawe utaifanyia ukingo wa dhababu kuizunguka. **4** Kisha utaifanyia pete mbili za dhababu, chini ya ukingo wake katika mbavu zake mbili, katika pande zake mbili utazifanya; nazo zitakuwa mahali pa kuitia miti ya kuichukulia madhababu. **5** Na ile miti utaifanya kwa mti wa mshita, na kuifunika dhababu safi. **6** Nawe utaitia mbele ya lile pazia liliilo karibu na sanduku la ushuhuda mbele ya kiti cha rehema kilicho juu ya ushuhuda, hapo nitakapokutana nawe. **7** Na Aruni atafukiza uvumba wa manukato juu yake; kila siku asubuhi. Atakapoitengeneza zile taa, atafukiza, **8** na Aruni atakapoziwasha zile taa wakati wa jioni, atafukiza, uwe uvumba wa daima mbele za Yahweh katika vizazi vyenu vyote. **9** Hamtafukiza juu yake uvumba mgeni, wala sadaka ya kuteketezwa, wala sadaka ya unga, wala hamtamimina juu yake sadaka ya kinywaji. **10** Naye Aruni atafanya upatanisho juu ya pembe zake mara moja kila mwaka. Kwa damu ya ile sadaka ya dhambi ya kufanya upatanisho, mara moja kila mwaka ataifanyia upatanisho, katika vizazi vyenu vyote. Ni takatifu sana kwa Yahweh.”

11 BWANA akanena na Musa, **12** “Utakapowahesabu wana wa Israeli, kama itakavyotokea hesabu yao, ndipo watakapompa BWANA kila mtu ukombozi kwa ajili ya roho yake, hapo utakapowahesabu; ili kwamba yasiwe maradhi kati yao, hapo utakapowahesabu. **13** Kila mtu apitaye kwa wale waliohesabiwa atatoa nusu shekeli kwa kuiandama shekeli ya mahali patakatifu; (shekeli ni gera ishirini). Nusu shekeli kwa sadaka ya Yahweh. **14** Kila mtu apitaye kwa wale waliohesabiwa tangu huyo ambaye umri wake ni miaka ishirini, au zaidi, atatoa hiyo sadaka kwangu. **15** Watu watakapo leta hii sadaka kwangu kufanya upatananisho, matajiri hawataleta zaidi, wala maskini hawataleta kilichopungua katika hiyo nusu shekeli. **16** Nawe utapokea hizo fedha za upatanisho mikononi mwa hao wana wa Israeli, na kuziweka kwa ajili ya utumishi wa hema ya kukutania. Ili kwamba ziwe ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli mbele yangu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya roho zenu. **17** Yahweh akamwambia Musa, **18** “Fanya na birika la shaba, na tako lake la shaba, ili kuogea; nawe utaliweka kati ya hema ya kukutania na madhababu, nawe utalitia maji. **19** Na Aruni

na wanawe wataosha mikono yao na miguu yao humo. 20 kabilia ya Dani. Nami nimetia hekima katika mionyo ya Hapo waingiyo ndani ya hema ya kukutania au waendepo wote wenye moyo wa hekima, ili wapate kufanya vyote karibu na madhababu kunitumikia kwa kuchoma sadaka, watajiosha majini, ili wasife. 21 Basi wataosha mikono yao na miguu yao ili kwamba wasife; na neno hili litakuwa amri kwa milele, kwake yeye na kwa wazao wake katika vizazi vyao vyote. 22 Kisha Yahweh akasema na Musa, 23 "Jitwalie manukato yaliyo bora, manemane mbichi shekeli ya sadaka ya kuteketeze na vyombo vyake vyote, na mia tano, na mdalasini wenye harufu nzuri 250, na kane birika na tako lake. 10 Pia mavazi yenye kufumwa kwa shekeli 250 24 na kida shekeli mia tano, kwa kuiandama uzuri, na mavazi matakatifu ya Haruni kuhani, na mavazi shekeli ya mahali patakatifu, na mafuta ya zeituni kiasi ya wanawe, ili kutumika katika kazi ya ukuhani. 11 Pia cha vibaba vitano. 25 Nawe utayafanya mafuta ya kutiwa matakatifu, marhamu iliyochanganywa kwa kazi ya ustadi ya mtengezaji manukato; yatakuwa ni mafuta matakatifu "Waambie wana wa Israeli, 'Hakika mtazishika Sabato ya kutiwa, na uvumba wa manukato mazuri, kwa ya mafuta ya kutiwa, na uvumba wa manukato mazuri, kwa ajili ya mahali patakatifu; sawasawa na yote nilyokuagiza vitu hiyvo, ili viwe vitakatifu sana; tena kila kivigusacho zangu, kwa kuwa ni ishara katy ya mimi na ninyi katika vizazi vyenu vyote; ili mpate kujua ya kuwa mimi ndimi vyombo vile kitakuwa kitakatifu. 30 Nawe utawatia mafuta BWANA niwatakasaye niryi. 14 Basi mtaishika hiyo madhababu ya kuteketezea sadaka, pamoja na vyombo Sabato; kwa kuwa ni takatifu kwenu; kila mtu atakayeitia vyake vyote, na birika, na tako lake. 29 Nawe utavitakasa unajisi hakika yake atauawa; kwa kuwa kila mtu afanyaye kazi katika siku hiyo, nafsi hiyo itakatiliwa mbali na watu vitu hiyvo, ili viwe vitakatifu sana; tena kila kivigusacho wake. 15 Kazi itafanywa siku sita; lakin siku ya saba ni hakika yake atauawa. 16 Kwa ajili ya hayo wana wa Aruni na wanawe, na kuwatakasa, ili wanitumikie katika Sabato ya kustarehe kabisa, takatifu kwa BWANA; kila kazi ya ukuhani. 31 Nawe utanena na wana wa Israeli mtu atakayefanya kazi yo yote katika siku ya Sabato, na kuwaambia, Haya yatakuwa ni mafuta matakatifu ya hakika yake atauawa. 17 Ni ishara kati ya mimi na wana wa Israeli milele; kwani kwa siku kutiwa kwa ajili yangu mimi katika vizazi vyenu vyote. 32 Hayatamiminwa katika kiwiliwili cha binadamu, wala mtakatifu mifano wa haya kama yalivyongwa kati ya mimi na wana wa Israeli milele; kwani kwa siku kwa viungo vyake; ni matakatifu, na kwenu niryi yatakuwa matakatifu. 33 Mtu awaye yote atakayechanganya mafuta mafano wa haya, au mtu awaye yote atakayetia mafuta siku ya saba na kupumzika. 18 Hapo Mungu alipokuwa haya juu ya mgeni, mtu huyo atakatiliwa mbali na watu amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, wake." 34 Yahweh akamwambia Musa, "Jitwalie manukato akampa hitzo mbao mbili za ushuhuda, mbao mbili za mazuri, yaani, natafi, na shekelethi, na kelbena; viungo amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, mifano wa haya, au mtu awaye yote atakayetia mafuta matakatifu. 36 Nawe baadhi yake utayaponda sana, na kuyaweka mbele ya ushuhuda ndani ya hema ya kukutania, hapo matakatifu kwa ajili yangu. 37 Na uvumba utakaofanya, hamtaifanyia uvumba wenevi viungo sawasawa na uvumba huo; utakuwa kwenu matakatifu kwa ajili yangu. 38 Mtu ye yote atakayefanya mifano wa huo, ili kuunusa, mtu huyo atakatiliwa mbali na watu wake." 34 Yahweh akamwambia Musa, "Jitwalie manukato

31 Yahweh akasema na Musa, 2 "Angalia, nimewita kwa jina lake Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabilia ya Yuda. 3 Nami nimemjaza Bezaleli na roho ya Mungu, katika hekima, na maarifa, na uujuzi, na mambo ya kazi ya kila aina, 4 ili abuni kazi za ustadi, kuwa fundi wa dhahabu, na wa fedha, na wa shaba, 5 na kukata vito kwa kutiwa mahali, na kuchora miti, na kufanya kazi ya ustadi iwayo yote. 6 Tena, nimemchagua, awe pamoja naye Oholiabu, mwana wa Ahisamaki, wa

wote wenye moyo wa hekima, ili wapate kufanya vyote, niliyokuagiza. Hii ni, 7 hema ya kukutania na sanduku la ushuhuda, na kiti cha rehema kilicho juu yake, na vyombo vyote nya Hema; 8 na meza, na vyombo vyake, na kinara cha taa safi pamoja na vyombo vyake vyote, 9 na madhababu ya kufukizia uvumba; na madhababu ya sadaka ya kuteketeze na vyombo vyake vyote, na birika na tako lake. 10 Pia mavazi yenye kufumwa kwa uzuri, na mavazi matakatifu ya Haruni kuhani, na mavazi ya wanawe, ili kutumika katika kazi ya ukuhani. 11 Pia mafuta ya kutiwa, na uvumba wa manukato mazuri, kwa ajili ya mahali patakatifu; sawasawa na yote nilyokuagiza ndiyo watakavyofanya wao. 12 akasema na Musa, 13 "Waambie wana wa Israeli, 'Hakika mtazishika Sabato zangu, kwa kuwa ni ishara katy ya mimi na ninyi katika vizazi vyenu vyote; ili mpate kujua ya kuwa mimi ndimi BWANA niwatakasaye niryi. 14 Basi mtaishika hiyo Sabato; kwa kuwa ni takatifu kwenu; kila mtu atakayeitia unajisi hakika yake atauawa; kwa kuwa kila mtu afanyaye kazi katika siku hiyo, nafsi hiyo itakatiliwa mbali na watu wake. 15 Kazi itafanywa siku sita; lakin siku ya saba ni Sabato ya kustarehe kabisa, takatifu kwa BWANA; kila kazi katika siku hiyo, nafsi hiyo itakatiliwa mbali na watu katika vizazi vyao vyote, ni agano la milele. 17 Ni ishara kati ya mimi na wana wa Israeli milele; kwani kwa siku sita Yahweh alifanya mbingu na nchi, akastarehe kwa siku ya saba na kupumzika. 18 Hapo Mungu alipokuwa amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, akampa hitzo mbao mbili za ushuhuda, mbao mbili za mawe, zilizoandikwa kwa mkono wake.

32 Hata watu walipoona ya kuwa Musa amekawia kushuka katika mlima, wakakusanya wakamwenda Aruni, wakamwambia, "Njoo, katufanyizie sanamu itakayokwenda mbele yetu, kwa maana Musa huyo aliyetouta katika nchi ya Misri hatujui yaliyompata." 2 Hivyo Aruni akawaambia, "Ztoeni pete za dhahabu zilizo katika masikio ya wake zenu, na wana wenu, na binti zenu, mkanilette." 3 Watu wote wakavua pete za dhahabu zilizo katika masikio yao, na wakamleteea Aruni. 4 Akapoke mikononi mwao akaitengeneza kwa patasi, akaifanya iwe sanamu ya ndama kwa kuiyeyusha. Nao wakasema, "Hiyo ndiyo miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri." 5 Naye Haruni alipoona jambo hili, akajenga madhababu mbele yake; Aruni akatangaza akasema, 6 "Kesho itakuwa sikukuu kwa Yahweh." Wakaondoka asubuhi na mapema, wakatoa dhabihu, wakaleta sadaka za amani, watu wakaket kula na kunywa, wakaondoka wacheze. 7 Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Shuka upesi, kwa maana watu wako uliowatoa katika nchi ya Misri wamejiharibu nafsi zao. 8 Wamepotoka upesi kuiacha ile njia niliyowaamuru, wamejifanyizia ndama ya kuyeyusha wakaabudu na

kuitolea dhabihu. Wakasema, 'Hiyo ndiyo miungu yako, alivyosema Musa, wakaanguka siku ile kama watu elfu Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri. 9 Kisha Yahweh tatu. 29 Musa akasema, Jiwekeni wakfu kwa Yahweh akamwambia Musa, "Mimi nimewaona watu hawa, na leo, kila mtu juu ya mwanawе na juu ya ndugu yake; tazama, ni watu wenye shingo ngumu. 10 Basi sasa ili Yahweh awape baraka leo." 30 Hata asubuhi yake usinizue. Ili hasira zangu ziwake juu yao, niwaangamize. Musa akaawaambia watu, "Mmetenda dhambi kuu. Sasa Nami nitakufanya wewe uwe taifa kuu." 11 Musa akamsihi sana Yahweh Mungu wake, na kusema, "Yahweh, kwa nini hasira zako kuwaka juu ya watu wako uliowaleta kutoka nchi ya Misri kwa uwesa mkuu, na kwa mkono wenye nuguu? 12 Kwa nini Wamisri kusema, 'Amewatoa kwa kuwatenda uovu, ili apate kuwaa milimani, na kuwaondoa watoke juu ya uso wa nchi?' Geuka katika hasira yako kali, ughairi uovu huu ulio nao juu ya watu wako. 13 Mkumbuke Ibrahimu, na Isaka, na Israeli, watumishi wako, ambao uliwaapia kwa nafsi yako, na kuwaambia, 'Nitazidisha kizazi chenu mfanu wa nyota za mbinguni; tena nchi hii yote niliyoinena nitakipa kizazi chenu nao watairithi milele.' 14 Na Yahweh akaughairi ule uovu Musa akageuka akashuka katika mlima, na zile mbao mbili za mawe mikononi mwake. Mbao zilizoandikwa pande zote mbili, upande huu na upande huu ziliandikwa. 16 Na zile mbao ziliikuwa kazi ya Mungu nayo maandiko yaliikuwa maandiko ya Mungu, yaliyochorwa katika zile mbao. 17 Na Yoshua aliposikia kelele za watu walipokuwa wakipiga kelele, akamwambia Musa, "Kuna kelele ya vita kambini. 18 "Lakini Musa akasema, "Hiyo si sauti ya watu wapigao kelele kwa sababu ya kushinda vitani, wala si sauti ya watu wapigao kelele kwa sababu ya kushindwa; bali kelele za watu waimbaa ndizo ninazozisikia mimi." 19 Hata alipoyakaribia kambini akaiona ile ndama, na watu wakicheza. Hasira ya Musa ikawaka. Akazitupa zile mbao mikononi mwake, akazivunja chini ya mlima. 20 Akaitwaa ile ndama waliyofanya, akaichoma moto, akaisaga hata ikawa mavumbi, akainyonyiza juu ya maji. Akawaynesha wana wa Israeli. 21 Musa akamwambia Aruni, "Watu hawa wamekufanyani hata ukaleta dhambi hii kuu juu yao? 22 Aruni akasema, "Hasira yako isiwake, bwana wangu. Wewe unawajua watu hawa, ya kuwa wamejelekeza kwa mabaya. 23 Maana waliniambia, 'Katufanyie miungu, itakayokwenda mbele yetu. Kwa maana mtu huyo Musa, aliyetuota katika nchi ya Misri, hatujui yaliyompata.' 24 Nikawaambia, 'Mtu ye yote aliye na dhahabu na aivue; basi wakanipa, nami nikaitupa ndani ya moto, akatoka ndama huyu.' 25 Basi Musa alipoona ya kuwa watu hawa wameasi (maana Haruni amewaacha waasi, ili wawe dhihaka kati ya adui zao) 26 Ndipo Musa akasimama katika mlango wa marago, akasema, "Mtu awaye yote aliye upande wa Yahweh na aje kwangu." Wana wa Lawi wote wakamkusanyikia. 27 Akawaambia, Yahweh, Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Kila mtu na ajifunge upanga wake pajani mwake, akapite huko na huko toka mlango hata mlango kati ya marago, mkamchinje kila mtu ndugu yake, na kila mtu mwenzive na kila mtu jirani yake.' 28 Na hao wana wa Lawi wakafanya kama vile leo, kila mtu juu ya mwanawе na juu ya ndugu yake; tazama, ni watu wenye shingo ngumu. 10 Basi sasa ili Yahweh awape baraka leo." 30 Hata asubuhi yake usinizue. Ili hasira zangu ziwake juu kwa Yahweh. Labda nitafanya upatanisho kwa ajili ya dhambi yenu." 31 Musa akarejea kwa Yahweh akasema, "Oh! Watu hawa wametenda dhambi kuu wamejifanya miungu ya dhahabu. 32 Walakini sasa, ikiwa utawasamehe dhambi yao – na kama sivyo, unifute, nakusihii, katika kitabu chako ulichoandika." 33 Yahweh akamwambia Musa, "Mtu ye yote aliyenitenda dhambi ndiye nitakayemfuta katika kitabu changu. 34 Basi sasa uende ukawaongoze watu hawa mpaka mahali pale ambapo nimekwambia habari zake. Tazama, malaika wangu atakutangulia. Lakini pamoja na hayo siku nitakayowajilia nitawapatiliza kwa ajili ya dhambi yao." 35 Kisha Yahweh akawapiga hao watu, kwa waliyyofanya ile ndama, ambayo Aruni aliifanya.

33 Yahweh anasema na Musa, "Nenda kutoka hapa, wewe na watu ulio watoa kutoka nchi ya Misri. Nenda kwenye nchi nilio fanya nadhiri na Ibrahimu, Isaka, Yakobo, nilipo sema, 'Nitakupa wewe na uzao wako.' 2 Nitatuma malaika mbele yako, na kuwaondoa Wakanani, Waamori, Wahiti, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi. 3 Nenda kwenye hiyo nchi, inayo tiririka kwa maziwa na asali, lakini sitaenda nawe, kwasababu ninyi ni watu wajehuri. Ninaweza kuwaharibu njiani." 4 Watu walipo sikia haya maneno ya kushtua, walilia, na hakuna aliye vaa mikufu. 5 Yahweh alisema kwa Musa, "Waambie Waisraeli, 'Ninyi ni watu wakorofi. Kama ningeenda mionganu mwenu ata kwa muda kidogo, nigewaharibu ninyi. Hivyo sasa, toa mikufu yenu ili niamue nini cha kufanya kwenu.'" 6 Hivyo Waisraeli hawaku vaa mikufu kutoka Mlima Horebu na kwendelea. 7 Musa akachukua hema na kukita nje ya kambi, umbali kidogo na kambini. Aliita hema ya kukutania. Kila mtu alliye muuliza Yahweh kitu chocotte alienda kwenye hema ya kukutania, nje ya kambi. 8 Kisha Musa alipo enda kwenye hema, watu wote walismi kando ya hema yao na kumuangalia Musa hadi alipo ingia ndani. 9 Wakati wowote Musa alipo ingia hemani, nguzo ya wingu ilishuka chini na kusimama nje ya lango la hema, na Yahweh alizungumza na Musa. 10 Wakati wowote watu walipo ona nguzo ya wingu imesimama langoni mwa hema, waliamka na kuabudu, kila langoni mwa hema yake. 11 Yahweh alizungumza na Musa uso kwa uso, kama mtu anapo zungumza na rafiki yake. Kisha Musa alirudi kambini, lakini mtumishi wake Yoshua mwana wa Nuni, kijana, alibaki hemani. 12 Musa alisema na Yahweh, "Ona, umekuwa ukisema na mimi, 'Chukuwa watu hawa safarini,' lakini hauja niambia nani utamtuma na mimi. Umesema, 'Nina kujuwa kwa jina, na umepata upendeleo kwangu.' 13 Kama nimepata upendeleo machoni pako, nionyeshe njia zako ili nikujue na kuendelea kupata

upendeleo machoni pako. Kumbuka ili taifa ni watu Wahivi, na Wayebusi. **12** Kuwa mwangilfu usifanye agano wako.” **14** Yahweh akajibu, “Uwepo wangu utaenda na wakazi wa nchi unayo kwenda, au wata kuwa mtego nawe, na nitakupa pumziko.” **15** Musa akasema, “Kama kwako. **13** Badala yake, lazima uvunje madhabahu zao, uwepo wako hautaenda nasi, usitutoe hapa. **16** Au je, ponda nguzo zao za mawe, na kukata nguzo zao za itajulikanaje niimepata upendeleo machoni pako, mimi na Ashera. **14** Kwa kuwa wewe haupaswi kumuabudu mungu watu wako? Haitakuwa kuwa tu kama ukienda nasi mimi mwingine, maana Yahweh, ambaye jina lake ni Uwivu, ni na watu wako tutakuwa na utofauti na watu wengine wote Mungu wa uwivu. **15** Hivyo kuwa mwangilfu usifanye waliope katika uso wa dunia?” **17** Yahweh akamwambia agano na wakazi wa nchi, kwa kuwa wanajifanyia ukahaba Musa, “Nitafanya pia hichi kitu ulicho niomba, kwa kuwa kwa miungu yao, na wanatoa dhabihu kwa miungu yao. umepata upendeleo machoni mwangu, na nina kujua Kisha mmoja wao ata kukaribisha na wewe utakula baadhi kwa jina lako.” **18** Musa akasema, Tafadhali nionyeshe ya dhabihu zake, **16** na kisha utachukuwa baadhi ya utukufu wako.” **19** Yahweh akasema, “Nitafanya wema mabinti zake kwa wanao, na mabinti wake watafanya wangu wote ujulikani kwako, na nitatangaza jina langu ukahaba kwa miungu yao, na watafanya wanao kufanya “Yahweh” kwako. Nitakuwa na neema kwake nitakae ukahaba kwa miungu yao. **17** Usifanye Miungu ya chuma kuwa na neema, na nitaonyesha rehema kwake nitakaye ya kuyayusha. **18** Laziam ushike Sherehe ya Mkate onyesha rehema.” **20** Lakini Yahweh akasema, “Hauta Usiotiwachachu. Kama niliyvo kuamuru, lazima ule mkate ona uso wangu, kwa kuwa hakuna aonaye uso wangu na usio na hamira kwa siku saba kwa muda ultiotengwa kuiishi.” **21** Yahweh akasema, “Ona, hapa kuna sehemu wa mwezi wa Abibu, maana nikatika mwezi wa Abibu yangu; utasimama kwenye huu mwamba. **22** Wakati ultiota Misri. **19** Wazaliwa wote ni mwangu, ata mzaliwa utukufu wangu unapita, nitakuweka kwenye shimo kubwa la mwamba na kukufuniwa kwa mkono wangu mpaka nitakapo pita. **23** Kisha nitaondoa mkono wangu, na punda kwa kondoo, lakini usipo mnunua tena, kisha utaona mgongo wangu, ila uso wangu hautaonekana.” uivunje shingo yake. Lazima ununue tena wazaliwa wa kwanza wote wa wanao. Hakuna ata mmoja atakye kuja kwangu mikono mitupu. **21** Utafanya kazi kwa siku sita, lakini siku ya saba utapumzika. Ata wakati wakilimo na wa mavuno, lazima upumzike. **22** Lazima uadhimishe Sherehe ya Majuma kwa mazao ya kwanza ya mavuno ya ngano, na lazima uadhimishe Sherehe ya Makusanyo mwisho wa mwaka. **23** Mara tatu kwa mwaka wanaume wenu wote watajitokeza kwa Bwana Yahweh, Mungu wa Israeli. **24** Kwa kuwa nitaondoa mataifa mbele yenu na kutanua mipika. Hakuna atakaye tamani kuwa na ardhi yenu kama yao utakapo toka mbele za Yahweh mara tatu kwa mwaka. **25** Hautatoto damu ya dhabihu yangu na hamira yeyote, wala nyama yeyote kutoka dhabihu za Sherehe ya Pasaka kubaki hadi asubui. **26** Lazima utele matunda ya kwanza yalio bora kutoka nyumbani kwako. Usimchems mbuzi mtoto katika maziwa ya mama yake.” **27** Yahweh akamwambia Musa, “Andika chini haya maneno, kwa kuwa nimejiahidi haya maneno niliyvo yasema, na nimefanya agano kwako na Israeli.” **28** Musa alikuwa huko na Yahweh kwa siku arobaini na usiku; hakula chakula chochole wala kunywa maji yeyote. Aliandika katika mbao maneno ya agano, Amri kumi. **29** Musa alipo shuka chini ya Mlima Sinai na mbao mbili za agano za ushuhuda mikononi mwake, hakujua kuwa ngozi ya kuwa uso wake ulikuwa wa’ngaa akizungumza na Mungu. **30** Wakati Aruni na Waisraeli walipo muona Musa, ngozi ya uso wake ulikuwa wa ng’aa, na walioigopa kuja karibu yake. **31** Lakini Musa aliwaita, na Aruni na viongozi wa jamii wakaja kwake. Kisha Musa akasema nao. **32** Baada ya haya, watu wote wa Israeli wakaja kwa Musa, na akawambia amri zote Yahweh alizo mpa katika Mlima Sinai. **33** Musa alipo maliza kuzungumza nao, alifunika uso wake kwa

34 Yahweh akamwambia Musa, “Kata mbao mbili za mawe kama zile za awali. Nitaandika kwenye hizi mbao za mawe maneno yaliyo kuwa kwenye mbao za mawe za mwanzo, mbao za mawe ulizo zivunja. **2** Kuwa tayari asubui na uje Mlima Sinai, na uje mbele zangu juu ya mlima. **3** Hakuna atakaye kuja nawe. Usiruhusu mtu yejote aonekana popote kwenye mlima. Hakuna kundi la mifugo wanao ruhusiwa ata kula mbele ya mlima.” **4** Hivyo Musa akakata mbao mbili za mawe kama za mwanzo, na akaamka asubui mapema na kwenda juu ya Mlima Sinai, kama Yahweh alivyuo muelekeza. Musa alibeba mbao za mawe mikononi mwake. **5** Yahweh akaja chini katika wingu na akasima mbele za Musa, na akatamka jina “Yahweh.” **6** Yahweh akapita kwake na kukiri, “Yahweh, Yahweh, Mungu ni wa rehema na wa neema, sio mwepesi wa hasira, na anadumu katika uwaminifu wa agano na uadilifu, **7** ukishika uaminifu wa agano kwa vizazi maelfu, ukisamehe maasi, makosa, na dhambi. Lakini hamsafishi mwenye hatia. Ataleta adhabu ya dhambi za baba kwa watoto wao na watoto wa watoto wao, kwa kizazi cha tatu na hadi cha nne.” **8** Musa haraka akainamisha kichwa chake kwenye ardhi na kuabudu. **9** Kisha akasema, “Kama sasa nimepata upendeleo machoni pako, Bwana wangu, tafadhali nenda pamoja nasi, kwa kuwa hawa watu ni wa korofi. Samehe maasi yetu na dhambi zetu, na utchukue kama urithi wako.” **10** Yahweh akasema, “Ona, ninakaribu kufanya agano. Mbele za watu wako, nitafanya maajabu ambayo hayajawai kufanya duniani kote wala kwenye taifa lote. Watu wote mionganoni mwako wataona matendo yangu, kwa kuwa ni kitu cha hofu ninacho fanya kwako. **11** Tii amri zangu leo. Ninawaondoa mbele yako Waamori, Wakanani, Wahivi, Wahiti, Waperizi,

kitambaa. **34** Wakati Musa alipoenda mbele za Yahweh mmoja alitengeneza sadaka ya fedha au shaba walizileta kusema naye, aliondoa kitambaa, hadi alipo toka. Alipo kama sadaka kwa Yahweh, na kila mmoja aliye kwa kusema toku, alia wambia Waisraeli alichu amriwa kusema. **35** na mti wa mshita kwa matumizi ya kazi aliuleta. **25** kila Waisraeli walipo muona Musa ana'ngaa uso, alirudisha mwanamke mwenye ustadi walisokota sufu kwa mikono kitambaa tena usoni mpaka alipokuwa anaenda kuongea yao na walileta sufu walizosokota za buluu, dhambarau, na Yahweh.

35 Musa akawakusanya jamii yote ya Waisraeli na kuwaambia, "Haya ndio mambo Yahweh aliyo waamuru mfanye. **2** Kwa siku sita kazi ya weza fanywa, lakini kwako, siku ya saba lazima iwe siku takatifu, siku ya Sabato ya mapumziko, takatifu kwa Yahweh. Yeyote atakaye fanya kazi hiyo siku lazima auwae. **3** Haupaswi kuwaswa mto kwenye nyumba zenu siku ya Sabato." **4** Musa akasema na jamii yote ya Waisraeli, kwa kusema, "Hichi ndicho kitu Yahweh alichu amuru. **5** Chukuwa sadaka kwa ajili ya Yahweh, wote wenye moyo mkunjufu. Leta sadaka kwa Yahweh - dhahabu, fedha, shaba, **6** buluu, zambarau, sufu nyekundu na kitambaa kizuri; nywele za mbuzi; **7** ngozi za kondoo zilizotiwa rangi nyekundu na ngozi za pomboo; na mbaa za mshita; **8** mafuta ya taa kwa pahali patakatifu, viungo nya manukato kwa hayo mafuta ya kutiwa, **9** kwa uvumba mzuri na vito nya shohamu na vito nya kutiwa kwa hiyo naivera, na kwa hicho kifuko cha kifuanu. **10** Kila mwanaume mwenye ustadi kati yenu aje na afanye kila kitu ambacho Yahweh aliyaamuru — **11** hema la kuabudia, na kifuniko chake, na vifungo vyake, na mbaa zake, nguzo, na sakafu; **12** pia sanduku na nguzo zake, kiti cha rehemu, na pazia la kusitiri. **13** Walileta meza na miguu yake, vyombo vyake yote, na mkaate wa wonyesho; **14** kinara cha taa, vyombo vyake, taa, na mafuta ya zile taa; **15** ile madhabahu ya uvumba na nguzo zake, mafuta ya upako na uvumba uliti mauskato; kishikizo cha mwingilio wa hema ya kuabudia; **16** madhabahu ya sadaka ya kuteketeza na kitunzi cha shaba na nguzo na vyombo; na ile beseni kubwa na sakafu yake. **17** Walileta vishikizo kwa ajili ya nyuani na nguzo zake na sakafu yake, na pazia kwa ajili mwingilio wa nyuani; **18** na ile misumari ya hema la kuabudia na nyuani, pamoja na kamba zake. **19** Walileta mavazi yaliyofumwa kutumika sehemu takatifu, mavazi takatifu ya Aruni kuhani na wanae, kwa wao wote walikuwa na ujuzi walikuwa wakifanya kazi sehemu kutumika kama makuhani." **20** Kisha makabilia yote ya Israeli yakaondoka na kwenda kutoka uweponi mwa Musa. **21** Kila mtu moyo wake ulimchochea na aliye andaliwa na roho yake alikuja na kuleta sadaka kwa Yahweh kwa matengenezo ya hema ya kuabudia, kwa vitu vyote kwajili ya huduma ndani yake, na kwa vazi takatifu. **22** Walikuja, wote wanaume kwa wanawake, wote waliokuwa na moyo wa utayari. Walileta madini, kama sadaka ya kupunga kwa Yahweh. **23** Kila mmoja alikuwa na sufu ya buluu, dhambarau, au nyekundu, singa za mbuzi, ngozi za kondoo zilizobadili nguo nzuri, na ngozi ya pomboo walivleta. **24** kila

mmoja alitengeneza sadaka ya fedha au shaba walizileta kama sadaka kwa Yahweh, na kila mmoja aliye kwa kusema na mti wa mshita kwa matumizi ya kazi aliuleta. **25** kila mwanamke mwenye ustadi walisokota sufu kwa mikono yao na walileta sufu walizosokota za buluu, dhambarau, au sufu nyekundu, au nguo nzuri. **26** Wanawake wote wenye miyo iliyochochewa na walio na ustadi walisokota singa za mbuzi. **27** Viongozi walileta mawe ya shohamu na mawe mengine kwaajili ya kuwekwa kwenye hiyo naivera na hicho kifuko cha kifuanu; **28** walileta viungo na mafuta kwaajili ya taa, kwa mafuta ya upako, na kwa uvumba wa manukato. **29** Waisraeli walileta sadaka ya hiyari kwa Yahweh; kila mwanaume na mwanamke ambao miyo yao ilikuwa tayari walileta vifaa kwaajili kazi zote ambazo Yahweh aliamuru kupitia Musa zifanyike. **30** Musa alisema kwa waisraeli, "Tazama, Yahweh ameita kwa jina juu ya Bezaleli mwana wa Uri mwana wa Huri, kutoka kabilia la Yuda. **31** Aliijaza Bezaleli kwa Roho yake, kumpa hekima, uwelewa, na maarifa, kwa aina zote za ujenzi, **32** kufanya sanaa ya ubunifu na kufanya kazi za dhahabu, shaba, na shaba; **33** pia kukata na kupanga mawe na mbaa iliochongwa- kufanya kazi za aina zote kwa ubunifu na ujenzi. **34** Aliiweka kufundisha ndani ya moyo wake, ye ye pamoja na Oholiabu mwana wa Ahisamaki, kutoka kabilia la Dani. **35** Aliwajaza kwa ustadi wa kufanya kazi za aina zote, kufanya kazi ya kama kuchora mawe, kama mwerevu, kama mtia taraza katika nyuzi za rangu ya buluu, dhambarau, na nyekundu na nguo nzuri, na kama washonaji. Walikuwa wachonga mawe wa kazi zote, na walikuwa wabunifu wa sanaa.

36 Hivyo Bezaleli na Oholiabu na kila mtu mwenye ustadi ambaye Yahweh aliye mpa ustadi na uwezo kujua jinsi ya kufanya kazi katika ujenzi wa sehemu takatifu wafanye kazi kadiri ya yote Yahweh aliyo amuru." **2** Musa kitunzi cha shaba na nguzo na vyombo; na ile beseni akamuita Bezaleli, Oholiabu, na kila mtu mwenye ujuzi ambaye Yahweh kampa ujuzi, na ambaye moyoni mwake ulichochewa kuja na kufanya kazi. **3** Walipokea kutoka kwa Musa sadaka zote ambazo Waisraeli walizo leta kwa ujenzi ya sehemu takatifu. Watu walikuwa bado wanaleta sadaka za hiari kila asubui kwa Musa. **4** Hivyo watu kwa ujenzi ya sehemu takatifu. Watu walikuwa na ujuzi walikuwa wakifanya kazi sehemu kutumika kama makuhani." **5** Wachonga mawe walimwabia Musa, "Watu wanaleta kwa ujenzi wa sehemu takatifu. Kisha watu wakaacha zaidi sana ya yanayo itajika kufanya kazi Yahweh aliyo tuamuru." **6** Hivyo Musa akaamuru mtu yeoyate asilete tena kuleta kizuri na buluu, zambarau, na sufu nyekundu kwa aina ya kerubi. Hii ni kazi ya Bezaleli, mjenzi mwenye ujuzi sana. **7** Walikuwa na zaidi ya vitu nya ujenzi. **8** Hivyo wachonga mawe mionganoni mwao wakajenga lile hemu la kuabudia kwa mapazia kumi yaliyo jengwa hereni, pete, na vitu nya thamani, vitu vyote tofauti vyenye kitamba kizuri na buluu, zambarau, na sufu nyekundu kwa madini ya dhahabu. Waliwasilisha sadaka za dhahabu aina ya kerubi. Hii ni kazi ya Bezaleli, mjenzi mwenye ujuzi sana. **9** Urefu wa kila pazia ulikuwa mikono ishirini alikuwa na sufu ya buluu, dhambarau, au nyekundu, na nane, nao upana wa kila kitambaa ulikuwa mikono nguo nzuri, na ngozi ya pomboo walivleta. **10** Bezaleli akaunganisha vitambaa vitano pamoja, na

vile vitambaa vingine vitano akaviunganisha pamoja. 11 Kisha akafanya vitanzi nya uzi wa bluu kwenye upindo wa kitambaa kilicho mahali pa kuungania. Akafanya vivyo hivyo kwenye upindo wa kitambaa cha nye kabisa kilicho pale pengine pa kuungania, vitanzi hivyo vikiwa vinalekeana. 12 Akafanya vitanzi hamsini kwenye kitambaa kimoja, akafanya vitanzi hamsini kwenye mwisho wa kitambaa kilichokwu mahali pale pengine pa kuungania, vitanzi hivyo vikiwa vinalekeana. 13 Mwisho akafanya kulabu hamsini za dhahabu na kuvunganisha vitambaa hivyo pamoja kwa kulabu hizo, hivi kwamba hiyo ikawa maskani moja. 14 Bezaleli akafanya vitambaa nya mahema nya manyoya ya mbuzi kwa ajili ya hema lililo juu ya maskani. Vitambaa kumi na moja ndivyo alivyofanyiza. 15 Urefu wa kila kitambaa ulikuwa mikono thelathini, nao upana wa kila kitambaa ulikuwa mikono minne. Vitambaa hivyo kumi na moja vilikuwa na kipimo kimoja. 16 Kisha akaunganisha vitambaa vitano pamoja na vile vitambaa vingine sita pamoja. 17 Kisha akafanya vitanzi hamsini kwenye upindo wa kitambaa cha nye kabisa kilicho mahali pa kuungania, naye akafanya vitanzi hamsini kwenye upindo wa kile kitambaa kingine kilichoungana nacho. 18 Bezaleli akafanya kulabu hamsini za shaba kwa ajili ya kuliunganisha hilo hema pamoja liwe kipande kimoja. 19 Naye akafanya kifuniko cha hema kutokana na ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu na kifuniko kutokana na ngozi za sili, upande wa juu. 20 Bezaleli akafanya viunzi nya mbaao nya hema ya kukutani kutokana na mbaao za mshita. 21 Urefu wa kiunzi ulikuwa mikono kumi, nao upana wa kila kiunzi ulikuwa mkono mmoja na nusu. 22 Kila kiunzi kilikuwa na ndimi mbili zilizounanishwa. Hivyo ndivyo alivyofanya viunzi vyote nya maskani. 23 Basi akafanya viunzi nya maskani, viunzi ishirini kwa ajili ya upande kuelekea kusini. 24 Bezaleli akafanya vikalio arobaini nya fedha vive chini ya vile viunzi ishirini, vikalio viwili chini ya kiunzi kimoja pamoja na ndimi zake mbili na vikalio vingine viwili chini ya kiunzi kingine pamoja na ndimi zake mbili. 25 Na kwa ajili ya ule upande mwininge wa maskani, upande wa kaskazini, akafanya viunzi ishirini 26 na vikalio vyake arobaini nya fedha. Vikalio viwili chini ya kiunzi kimoja na vikalio viwili chini ya kiunzi kingine 27 Na kwa ajili ya zile pande za nyuma za maskani kuelekea magharibi akafanya viunzi sita. 28 Naye akafanya viunzi viwili nya pembeni ya maskani kwenye pande zake mbili za nyuma. 29 Hizi zilikuwa pacha upande wa chini, lakini juu ya kila moja kwenye pete ya kwanza. Hivyo ndivyo alivyofanya yote miwili, ile miimo ya pembeni. 30 Basi vikajumlika kuwa viunzi vinane na vikalio vyake kumi na sita nya fedha, vikalio viwili kando ya vikalio viwili chini ya kila kiunzi. 31 Bezaleli akafanya miti ya mshita, mitano kwa ajili ya viunzi nya upande mmoja wa maskani, 32 na miti mitano kwa ajili ya viunzi nya upande ule mwininge wa maskani na miti mitano kwa ajili ya viunzi nya maskani kwa ajili ya zile pande mbili za nyuma za magharibi. 33 Kisha akafanya mti wa katikati upitie katikati ya vile viunzi toka mwisho ziwe vigegezezo kwa ajili ya ile miti, akaifunika ile miti kwa dhahabu. 35 Bezaleli akafanya pazia, la uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa cha rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kilita makerubi kwa kazi ya mjenzi. 36 Kisha akalifanyia nguzo nne za mshita na kuzifunika kwa dhahabu, vibanio vyake vikiwa nya dhahabu, na kutengeneza vikalio vinne nya fedha kwa ajili yake. 37 Naye akafanya kisitiri kwa ajili ya mwiningiloi wa hema kutokana na uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyi rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kazi ya mfumaji. 38 Pia akafanya na nguzo zake tano na vibanio vyake. Naye akavifunika vilele vyake na viungo vyake kwa dhahabu, lakini vile vikalio vyake vitano vilikuwa nya shaba.

37 Bezaleli akafanya Sanduku la mbaao za mshita. Mikono miwili na nusu urefu wake, na mkono mmoja na nusu upana wake, na mkono mmoja na nusu kimo chake. 2 Kisha akalifunika kwa dhahabu safi ndani na nije na kulfanya ukingo wa dhahabu kulizunguka pande zote. 3 Kisha akalitengenezeza pete nne za dhahabu, za juu ya miguu yake minne, pete mbili upande wake mmoja na pete mbili upande wake mwininge. 4 Kisha akafanya miti ya mshita na kufunika kwa dhahabu. 5 Halafu akaitia miti hiyo kwenye zile pete zilizo pande za Sanduku ili kubeba Sanduku. 6 Naye akafanya kifuniko cha dhahabu safi. Mikono miwili na nusu urefu wake, na mkono mmoja na nusu upana wake. 7 Bezaleli akafanya makerubi wawili wa dhahabu. Kwa kazi ya kufua akawafanya kwenye miisho yote miwili ya kifuniko. 8 Kerubi mmoja kwenye mwisho ule, na yule kerubi mwininge kwenye mwisho huu. Aliwafanya makerubi juu ya kifuniko kwenye miisho yote miwili. 9 Nao wakawa makerubi wanaonyoosha mabawa yao mawili kuelekea juu, wakisitiri kifuniko kwa mabawa yao, nazo nyuso zao zilikuwa zikielekeana. Nyuso za makerubi hao zilielekea kifuniko hicho. 10 Bezaleli akafanya meza ya mbaao za mshita. Mikono miwili urefu wake, na mkono mmoja upana wake, na mkono mmoja na nusu kimo chake. 11 Halafu akaifunika kwa dhahabu safi na kufanya ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote. 12 Kisha akafanya mzingo wa upana wa kigania kuizunguka na kufanya ukingo wa dhahabu kwa ajili ya mzingo wake kuizunguka pande zote. 13 Tena, akatengeneza pete nne za dhahabu kwa ajili yake na kuziweka pete hizo kwenye zile pembe nne zilizokuwa kwa ajili ya ile miguu minne. 14 Pete hizo zilikuwa karibu na ule mzingo, ili kutegemeza ile miti ya kuibeba meza hiyo. 15 Halafu akafanya ile miti ya mshita na kufunika kwa dhahabu ili kuibeba ile meza. 16 Baada ya hilo akafanya kutokana na dhahabu safi vite vyombo vilivyo juu ya meza, sahani zake na vikombe vyake na mabakuli yake na mitungi yake iliyotumiwa kumimina matoleo ya kinywaji. 17 Kisha akafanya kinara cha taa cha dhahabu

safi. Kwa kazi ya kufua akakifanya kinara cha taa. Pande shaba. Kwa kutumia viio nya watumishi wanawake ambao zake na matawi yake, vikombe vyake, mafundo yake na walifanya utumishi uliopangwa kwenye mwingilio wa hema maua yake vikatoka kwake. **18** Na matawi sita yaliikuwa la mkutano. **9** Naye akafanya ule ua. Upande unaokabili yaktoka kwenye pande zake, matawi matatu ya kinara Negebu, kuelekeea kusini, mapazia ya ua yalikuwa ya cha taa kutoka kwenye upande wake mmoja na matawi kitani bora kilichosokotwa, kwa mikono mia moja. **10** mengine matatu ya kinara cha taa kutoka kwenye ule Nguzo zake ishirini na vikalio vyake ishirini vilikuwa nya upande wake mwininge. **19** Vikombe vitatu vyenye umbo shaba. Misumari ya nguzo na viungo vyake vilikuwa nya la maua ya mlozi vilikuwa kwenye kikundi kimoja cha fedha. **11** Pia, kwa ajili ya upande wa kaskazini kulikuwa matawi, vifundo na maua yakifuatana; na vikombe vitatu na mikono mia. Nguzo zake ishirini na vikalio vyake ishirini vyenye umbo la maua ya mlozi vilikuwa kwenye kile vilikuwa nya shaba. Misumari ya nguzo na viungo vyake kikundi kingine cha matawi, vifundo na maua yakifuatana. vilikuwa nya fedha. **12** Lakini kwa ajili ya upande wa Hivyo ndivyo ilivyokuwa kwa yale matawi sita yaliyokuwa magharibi mapazia yalikuwa mikono hamsini. Nguzo zake yaktoka katika kile kinara cha taa. **20** Na kwenye kile zilikuwa kumi na vikalio vyake kumi. Misumari ya nguzo kinara cha taa kulikuwa na vikombe vinne vyenye umbo la na viungo vyake vilikuwa nya fedha. **13** Na kwa ajili ya maua ya mlozi, vifundo vyake na maua yake yakifuatana. upande wa mashariki kulikuwa na mikono hamsini. **14** **21** Na kile kifundo chini ya matawi mawili kilitoka kwake, na kifundo kilicho chini ya yale matawi mengine mawili Mapazia yalikuwa mikono kumi na mitano kwa upande kilitoka kwake, na kifundo kingine kilicho chini ya matawi mmoja. Nguzo zake zilikuwa tatu na vikalio vyake vitatu. mengine mawili zaidi kilitoka kwake, kwa ajili ya matawi sita yanayotoka katika kinara. **22** Vifundo vyake na matawi yake vilitoka kwake, vyote vilikuwa kitu kimoja cha kazi ya kufua, cha dhahabu safi. **23** Kisha akafanya taa zake saba na mikasi ya tambi zake na vyetezo vyake kutokana na vilikuwa nya shaba. Vibanio nya vikalio na viungo vyake dhahabu safi. **24** Alikifanya kwa talanta ya dhahabu safi, vilikuwa nya fedha navyo vilifunika kwa shaba sehemu hicho pamoja na vyombo vyake vyote. **25** Sasa akafanya ya juu, na kulikuwa na viungo nya shaba kwa ajili ya madhabahu ya uvumba kutokana na mbao za mshita. nguzo zote za ua. **18** Nacho kisitiri cha lango la ua Mkono mmoja urefu wake na mikono mmoja upana wake, ikiwa mraba, na mikono miwili kimo chake. Pembe zake zilitoka kwake. **26** Kisha akaifunika kwa dhahabu safi, upande wake wa juu na pande zake za kando kuizunguka na pembe zake, naye akafanya ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote. **27** Naye akaifanya pete mbili za dhahabu chini ya ukingo wake kwenye pande zake mbili, kwenye pande zake mbili zinazopelekeana, za kutegemeza ile miti ya kuibeba. **28** Kisha akafanya ile miti ya mshita na kuifunika kwa dhahabu. **29** Tena akafanya yale mafuta yanayotumiwa kutia mafuta na ule uvumba safi uliotiwa manukato, kazi ya mtengenezaji wa marhamu.

38 Naye akafanya madhabahu ya toleo la kuteketezwa kwa mbao za mshita. Mikono mitano urefu wake, na mikono mitano upana wake, ilikuwa mraba, na mikono mitatu kimo chake. **2** Halafu akafanya pembe zake kwenye zile ncha zake nne. Pembe zake zilitoka kwake. Kisha akaifunika kwa shaba. **3** Baada ya hilo akavifanya vyombo vyote nya madhabahu, yale makopo na zile sepetu na yale mabakuli, zile nyuma na vile vyetezo. Vyombo vyake vyote alivifanya kwa shaba. **4** Tena akaifanya madhabahu kiunzi cha fito, mtandao wa shaba, chini ya ukingo wake, chini kuelekeea katikati yake. **5** Halafu akatengeneza pete nne kwenye ile miisho minne karibu na kile kiunzi cha shaba, ili kuitegemeza ile miti. **6** Bezaleli akafanya miti ya mshita na kuifunika kwa shaba. **7** Kisha akaitia ile miti kwenye zile pete zilizo pande za madhabahu ili kuibeba. Akaifanya kuwa sandku la mbao lenye uwazi. **8** Kisha akafanya beseni ya shaba na kinara chake cha

shaba. Kwa kutumia viio nya watumishi wanawake ambao la mkutano. **9** Naye akafanya ule ua. Upande unaokabili Negebu, kuelekeea kusini, mapazia ya ua yalikuwa ya kitani bora kilichosokotwa, kwa mikono mia moja. **10** Nguzo zake ishirini na vikalio vyake ishirini vilikuwa nya shaba. Misumari ya nguzo na viungo vyake vilikuwa nya fedha. **11** Pia, kwa ajili ya upande wa kaskazini kulikuwa na viungo vyake vilikuwa nya fedha. **12** Lakini kwa ajili ya upande wa mashariki kulikuwa na mikono hamsini. **14** Mapazia yalikuwa mikono kumi na mitano kwa upande mmoja. Nguzo zake zilikuwa tatu na vikalio vyake vitatu. **15** Na kwa ajili ya upande ule mwininge, huu na ule, wa lango la ua, mapazia yalikuwa mikono kumi na mitano. Nguzo zake zilikuwa tatu na vikalio vyake vitatu. **16** Mapazia yote ya ua kuzunguka pande zote yalikuwa ya kitani bora kilichosokotwa. **17** Navyo vikalio nya nguzo vilikuwa nya shaba. Vibanio nya vikalio na viungo vyake dhahabu safi. **24** Alikifanya kwa talanta ya dhahabu safi, vilikuwa nya fedha navyo vilifunika kwa shaba sehemu hicho pamoja na vyombo vyake vyote. **25** Sasa akafanya ya juu, na kulikuwa na viungo nya shaba kwa ajili ya madhabahu ya uvumba kutokana na mbao za mshita. nguzo zote za ua. **18** Nacho kisitiri cha lango la ua kiliikuwa na mikono ishirini urefu. Cha uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa cheny rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, na urefu wake ulikuwa mikono ishirini, nacho kimo kotekote kilikuwa mikono mitano sawasawa na mapazia ya ua. **19** Na nguzo zake nne na vikalio vyake vinne vilikuwa nya shaba. Misumari yake ilikuwa ya fedha na utando wa vichwa vyake na viungo vyake ulikuwa wa fedha. **20** Na misumari yote ya hema kwa ajili ya maskani na kwa ajili ya ua kuzunguka pande zote ilikuwa ya shaba. **21** Hivi ndivyo vitu vilivyothesabiwa nya maskani, maskani ya Ushuhuda, vilivyothesabiwa kwa amri ya Musa, kuwa utumishi wa Walawi chini ya uongozi wa Ithamari mwana wa Aruni kuhanzi. **22** Naye Bezaleli mwana wa Uri mwana wa Huru wa kabilia la Yuda alifanya yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamamu Musa. **23** Na pamoja naye alikuwa Oholiabu mwana wa Ahisamaki wa kabilia la Dani, fundi na mtarizi na mfumaj wa uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa cheny rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora. **24** Dhahabu yote iliyotumiwa kwa ajili ya kazi katika kazi yote ya mahali patakatifu ikawa jumla ya dhahabu ya toleo la kutikisa, talanta ishirini na tisa na shekeli 730 kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. **25** Nayo fedha ya wale walioandikishwa kati ya kusanyiko ilikuwa talanta mia moja na shekeli 1, 775 kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, **26** ile nusu shekeli kwa ajili ya mtu mmoja ilikuwa nusu shekeli kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, Kwa kila mtu aliyejewa akipita kuingia upande wa wale waliokuwa wameandikishwa kuanzia

miaka ishirini na zaidi, jumla ya watu 603, 550. **27** Na talanta mia moja za fedha zilitumiwa kutengeneza vikalio nya mahali patakatifu na vikalio nya lile pazia. Vikalio mia moja vilitoshana na talanta mia moja, talanta moja kwa kikalio kimoja. **28** Na kutokana na zile shekeli 1, 775 alifanyiza vibanio nya nguzo na kuvunika sehemu yake ya juu na kuvunganisha pamoja. **29** Nayyo shaba ya toleo la kutikisa ilikuwa talanta sabini na shekeli 2, 400. **30** Naye akaitumia kufanya vile vikalio nya mwingilio wa hema la mukutano na ile madhabahu ya shaba na kile kiunzi chake cha shaba, na vyombo vyote nya madhabahu, **31** na vile vikalio nya ua kuzunguka pande zote, na vile vikalio nya lango la ua, na misumari yote ya maskani na misumari yote ya ua kuzunguka pande zote.

39 Na kutokana na ule uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili wakafanya mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika mahali patakatifu. Basi wakafanya yale mavazi matakatifu yaliyokuwa kwa ajili ya Aruni, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **2** Basi akaifanya ile naivera ya dhahabu, uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa. **3** Kisha wakafua mabamba ya dhahabu yawe mabamba membamba, naye akakata nyuzi za kufuma pamoja na ule uzi wa bluu na ile sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kile kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili na kile kitani bora, kama kazi ya mjenzi. **4** Wakaifanya vipande nya begani vilivyounganishwa. Iliunganishwa kwenye miisho yake miwili. **5** Nao mshipi, ulikuwa wa kitambaa kilekile kulingana na ufundi wake, wa dhahabu, uzi wa bluu, na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **6** Kisha wakafanya mawe ya shohamu yaliyopangwa kwenye mapambo ya dhahabu, yaliyochongwa kwa michoro ya muhuri kulingana na majina ya wana wa Israeli. **7** Bezaleli akayaweka kwenye vile vipande nya begani ya naivera yawe mawe ya ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli, kama vile Yehova alivyokuwa amemwamuru Musa. **8** Kisha akafanya kile kifuko cha kifuani kwa ufundi wa mjenzi, kama ule ufundi wa naivera, kutokana na dhahabu, uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa. **9** Kilikuwa mraba kilopokunjwa. Walikifanya kile kifuko cha kifuani, kinapokunjwa, shubiri moja urefu wake na shubiri moja upana wake. **10** Kisha wakakijaza kwa mistari minne ya mawe. Mstari wa zabarijadi, topazi na zumaridi ulikuwa mstari wa kwanza. **11** Nao mstari wa pili ulikuwa feruzi, yakuti na yaspi. **12** Nao mstari wa tatu ulikuwa jiwe la leshemi, akiki na amethisti. **13** Nao mstari wa nne ulikuwa krisolito na shohamu na yashevi. Yaliwekwa katika mapambo ya dhahabu katika mahali pake. **14** Na mawe hayo yaliikuwa kulingana na majina ya wana

wa Israeli. Yaliikuwa kumi na mawili kulingana na majina yao, kwa michongo ya muhuri, kila moja kulingana na jina lake kwa ajili ya yale makabila kumi na mawili. **15** Nao wakafanya juu ya kile kifuko cha kifuani minyoror yaneye mashada, msokoto wa kamba, wa dhahabu safi. **16** Kisha wakafanya mapambo mawili ya dhahabu na pete mbili za dhahabu na kuziweka hizo pete mbili kwenye ile miisho miwili ya kile kifuko cha kifuani. **17** Baada ya hilo wakapitisha zile kamba mbili za dhahabu kwenye zile pete mbili zilizo kwenye miisho ya kile kifuko cha kifuani. **18** Nao wakapitisha ile miisho miwili ya zile kamba mbili kwenye yale mapambo mawili. Halafu wakaiweka juu ya vile vipande nya begani ya naivera, mbele yake. **19** Kisha wakafanya pete mbili za dhahabu na kuziweka kwenye ile miisho miwili ya kile kifuko cha kifuani kwenye upindo wake ulio upande unaoelekeia ile efodi upande wa ndani. **20** Halafu wakafanya pete mbili za dhahabu na kuziweka juu ya vile vipande vivili nya begani ya efodi upande wake wa chini, sehemu yake ya mbele, karibu na mahali pake pa kuungania, juu ya ule mshipi wa naivera. **21** Mwishowe wakakifunga kile kifuko cha kifuani kwa pete zake kwenye zile pete za efodi kwa uzi wa bluu, ili kipate kuwa juu ya mshipi wa efodi na kile kifuko cha kifuani kisiondoke juu ya efodi, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **22** Bezaleli akafanya lile koti la naivera, lote la uzi wa zambarau, kazi ya mshonaji. **23** Na sehemu wazi ya hilo koti ilikuwa katikati yake, kama sehemu wazi ya vazi la chuma. Sehemu hiyo ilio wazi ilikuwa na ukingo kuizunguka pande zote ili isiraruke. **24** Halafu wakafanya kwenye upindo wa hilo koti makomamanga ya uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili, vilivyyosokotwa pamoja. **25** Wakafanya kengele za dhahabu safi na kuziweka kengele hizo katikati ya makomamanga kwenye upindo wa lile koti kuizunguka pande zote, katikati ya makomamanga; **26** kengele na komamanga, kengele na komamanga kwenye upindo wa hilo koti kuizunguka pande zote, kwa ajili ya kuhudumu, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **27** Kisha wakafanya zile kamba za kitani bora, kwa ajili ya Haruni na wanawe. **28** Na kile kilemba cha kitani bora na yale mavalio ya kichwani ya mapambo ya kitani bora na zile suruali za kitani bora kilichosokotwa, **29** na ule ukumbuu wa kitani bora kilichosokotwa na uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili, kazi ya mfumajii, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **30** Mwishowe wakafanya lile bamba linalong'aa, ishara takatifu ya wakfu, kutokana na dhahabu safi na kuandika juu yake maandishi kwa mchongo wa muhuri: "Utakatifu kwa Yahweh." **31** Kisha wakalitia uzi wa bluu ili waliweke juu ya kile kilemba upande wa juu. Kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa. **32** Basi kazi ya ile maskani ya hema la mukutano ikafikia mwisho wake. Kwa maana wana wa Israeli waliendelea kufanya kulingana na yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru

Musa. 33 Nao wakaileta maskani kwa Musa, lile hema pamoa na vyombo vyake vyote, kulabu zake, viunzi vyake nya mba, miti yake na nguzo zake na vikalio vyake, 34 na kifuniko chake cha ngozi za kondoo-dume zilizotiwa rangi nyekundu na kifuniko chake cha ngozi za sili na pazia la kisitiri, 35 na sanduku la ushuhuda na miti yake na kifuniko. 36 Wakaleta meza, vyombo vyake vyote, na ule mkate wa wonyesho, 37 kile kinara cha taa cha dhahabu safi, taa zake, ule mstari wa taa, na vyombo vyake vyote na yale mafuta ya kuangazia taa, 38 na madhababu ya dhahabu na yale mafuta yanayotumiwa kutia mafuta na ule uvumba uliotiwa manukato na kile kisitiri kwa ajili ya mwingilio wa hema, 39 ile madhababu ya shaba na kile kiunzi chake cha shaba, miti yake na vyombo vyake vyote, ile beseni na kinara chake, 40 Wakaleta mapazia ya ua, nguzo zake na vikalio vyake na kile kisitiri kwa ajili ya lango la ua, kamba zake za hema na misumari yake ya hema na vyombo vyote kwa ajili ya utumishi wa maskani, kwa ajili ya hema ya kukutania. 41 Wakaleta yale mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika patakatifu, yale mavazi matakatifu kwa ajili ya Aruni kuhani na mavazi ya wanawe ya kutumikia wakiwa makuhani. 42 Kulingana na yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru Musa, hivyo ndivyo wana wa Israeli walivyofanya utumishi wote. 43 Naye Musa akaiona ile kazi yote, na, tazama, walikuwa wameifanya kama vile Yahweh aliyoyokuwa ameamuru. Hivyo ndivyo walivyokuwa wamefanya. Basi Musa akawabariki.

ulivo mpaka baba yao ili wanitumikie kama makuhani. Upako wao utawafanya makuhani wa kudumu vizazi vyote nya watu wao." 16 Hivi ndivyo Musa aliyvo sema; alifata yote Yahweh aliyvo muamuru. Alifanya vitu vyote hivi. 17 Hivyo hema la kukutania liliandalisha siku ya kwanza ya mwezi wa mwaka wa pili. 18 Musa alianda hema la kukutania, akaeka sakafu zake sehemu yake, akaanda fremu zake, akashikisha chuma zake, na akaanda minara na nguzo zake. 19 Alitandaza mfunikio juu ya hema la kukutania na kuweka hema juu yake, kama Yahweh aliyvo muamuru. 20 Alichikuwa amri za agano na kuweka kwenye sanduku. Pia aliweka nguzo kwenye sanduku na kuweka mfunikio wa kiti cha rehema. 21 Aliichikuwa sanduku na kuweka ndani ya hema la kukutania. Alianda pazia ili lizibe sanduku la ushuhuda, kama Yahweh aliyvo muamuru. 22 Alieka meza kwenye hema la kukutania, kwa upande wa kaskazini mwa hema la kukutania, nije ya pazia. 23 Alieka mkate kwa mpangilio katika meza ya Yahweh, kama Yahweh aliyvo amuru. 24 Alieka kinara cha taa kwenye hema la kukutania, upande wa pili wa meza, kusini mwa hema la kukutani. 25 Aliwashwa taa mbele za Yahweh, kama Yahweh aliyvo muamuru. 26 Aliweka madhababu ya dhahabu ya uvumba ndani ya hema la kukutania mbele ya pazia. 27 Alichoma uvumba wa manukato hapo, kama Yahweh aliyvo muamuru. 28 Alitundika pazia katika hema ya kukutania. 29 Aliweka madhababu ya sadaka ya kuteketeza katika hema ya kukutania. Alitolea sadaka ya kuteketeza na sadaka ya

40 Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia,
2 "Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka

2 "Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka lazima wewe uandae hema la kukutania. 3 Utaweka sanduku la ushuhuda ndani yake, na utaziba sanduku kwa pazia. 4 Utaleta ndani meza na kuandaa kwa mpangilio vitu vyake. Kisha utaleta kinara cha taa na kuandaa taa. 5 Nawe utaweka madhabahu ya dhahabu ya uvumba mbele ya sanduku la ushuhuda, na utaweka pazia katika mwingilio wa hema la kukutania. 6 Utaweka madhabahu kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa mbele ya mwingilio wa hema ya kukutania. 7 Utaweka ile saani kubwa katikati ya hema la kukutania na madhabahu na utaweka maji ndani yake. 8 Uandae nyuani inayoizunguka, na utundike pazia katika mwingilio wa nyuani. 9 Lazima uchukuve mafuta ya upako na upake hema la kukutania na kila kitu kilichopo ndani yake. Lazima uitenge na samani zake kwangu; kisha itakuwa takatifu. 10 Lazima upake mafuta madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na vyombo vyake. Lazima utenge madhabhu kwa ajili yangu na itakuwa takatifu kwangu. 11 Upake mafuta beseni la shaba na sakifu yake na uitenge kwa ajili yangu. 12 Umlete Aruni na wanae kwa mwingilio wa hema la kukutania na uwaoshe wote kwa maji. 13 Utamfunika Aruni kwa mavazi yaliyo tengwa kwa ajili yangu, mpake mafuta na umtengen ili anitumikie kama kuhani. 14 Utawaleta wana wake na kuwafunika kwa nquo nzito. 15 Utawapaka mafuta kama

Musa. 33 Nao wakaileta maskani kwa Musa, lile hemu pamoja na vyombo vyake vyote, kulabu zake, viunzi vyake nya mbao, miti yake na nguzo zake na vikalio vyake, 34 na kifuniko chake cha ngozi za kondoo-dume zilizotiwa rangi nyekundu na kifuniko chake cha ngozi za sili na pazia la kisitiri, 35 na sanduku la ushuhuda na miti yake na kifuniko. 36 Wakaleta meza, vyombo vyake vyote, na ule mkate wa wonyesho, 37 kile kinara cha taa cha dhahabu safi, taa zake, ule mstari wa taa, na vyombo vyake vyote na yale mafuta ya kuangazia taa, 38 na madhababu ya dhahabu na yale mafuta yanayotumiwa kutia mafuta na ule uvumba uliotiwa manukato na kile kisitiri kwa ajili ya mwingilio wa hema, 39 ile madhababu ya shaba na kile kiunzi chake cha shaba, miti yake na vyombo vyake vyote, ile beseni na kinara chake, 40 Wakaleta mapazia ya ua, nguzo zake na vikalio vyake na kile kisitiri kwa ajili ya lango la ua, kamba zake za hema na misumari yake ya hema na vyombo vyote kwa ajili ya utumishi wa maskani, kwa ajili ya hema ya kukutania. 41 Wakaleta yale mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika patakatifu, yale mavazi matakatifu kwa ajili ya Aruni kuhani na mavazi ya wanawe ya kutumikia wakiwa makuhani. 42 Kulingana na yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru Musa, hivyo ndivyo wana wa Israeli walivyofunyanya utumishi wote. 43 Naye Musa akaiona ile kazi yote, na, tazama, walikuwa wamefanya kama vile Yahweh aliviyokuwa ameamuru. Hivyo ndivyo waliviyokuwa wamefanya. Basi Musa akawabariki.

40 Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia, 2 "Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka lazima wewe uandae hema la kukutania. 3 Utaweka sanduku la ushuhuda ndani yake, na utaziba sanduku kwa pazia. 4 Utaleta ndani meza na kuandaa kwa mpangilio vitu vyake. Kisha utaleta kinara cha taa na kuandaa taa. 5 Nawe utaweka madhababu ya dhahabu ya uvumba mbele ya sanduku la ushuhuda, na utaweka pazia katika mwingilio wa hema la kukutania. 6 Utaweka madhababu kwa ajili ya sadaka ya kuteketeza mbele ya mwingilio wa hema ya kukutania. 7 Utaweka ile saani kubwa katikati ya hema la kukutania na madhababu na utaweka maji ndani yake. 8 Uandae nyuani inayoizunguka, na utundike pazia katika mwingilio wa nyuani. 9 Lazima uchukuuwe mafuta ya upako na upake hema la kukutania na kila kitu kilichopo ndani yake. Lazima uitenge na samani zake kwangu; kisha itakuwa takatifu. 10 Lazima upake mafuta madhababu ya sadaka ya kuteketeza na vyombo vyake. Lazima uitenge madhababu kwa ajili yangu na itakuwa takatifu kwangu. 11 Upake mafuta beseni la shaba na ulivyo mpaka baba yao ili wanitumikie kama makuhani. Upako wao utawafanya makuhani wa kudumu vizazi vyote nya watu wao." 16 Hivi ndivyo Musa alivyo sema; alifuta yote Yahweh alivo muamuru. Alifanya vitu vyote hivi. 17 Hivyo hema la kukutania liliandaliva siku ya kwanza ya mwezi wa mwaka wa pili. 18 Musa alianda hema la kukutania, akaeka sakafu zake sehemu yake, akaanda fremu zake, akashikisha chuma zake, na akaanda minara na nguzo zake. 19 Alitandaza mfunikio juu ya hema la kukutania na kuweka hema juu yake, kama Yahweh alivyo muamuru. 20 Alichikuwa amri za agano na kuweka kwenye sanduku. Pia aliweka nguzo kwenye sanduku na kuweka mfunikio wa kiti cha rehema. 21 Aliichikuwa sanduku na kuweka ndani ya hema la kukutania. Alianda pazia ili lizibe sanduku la ushuhuda, kama Yahweh alivyo muamuru. 22 Alieka meza kwenye hema la kukutania, kwa upande wa kaskazini mwa hema la kukutania, nije ya pazia. 23 Alieka mkate kwa mpangilio katika meza ya Yahweh, kama Yahweh alivyo amuru. 24 Alieka kinara cha taa kwenye hema la kukutania, upande wa pili wa meza, kusini mwa hema la kukutani. 25 Aliwashwa taa mbele za Yahweh, kama Yahweh alivyo muamuru. 26 Aliweka madhababu ya dhahabu ya uvumba ndani ya hema la kukutania mbele ya pazia. 27 Alichoma uvumba wa manukato hapo, kama Yahweh alivyo muamuru. 28 Alitundika pazia katika hema ya kukutania. 29 Aliweka madhababu ya sadaka ya kuteketeza katika hema ya kukutania. Alitolea sadaka ya kuteketeza na sadaka ya unga, kama Yahweh alivyo muamuru. 30 Aliweka beseni katikati ya hema ya kukutania na madhababu, na maji ya kuoshea. 31 Musa, Aruni, na wanae waliosha mikono yao na miguu kwenye beseni 32 muda wowote walipoenda kwenye hema ya kukutania na muda wowote walipoenda kwenye madhababu. Walijisafisha, kama Yahweh alivyo muamuru Musa. 33 Musa alianda nyuani nyuma ya hema ya kukutania na madhababu. Alianda pazia katika mwingilio wa nyuani. Katika hili, Musa alimaliza kazi. 34 Kisha wingu likafunika hema ya kukutania, na utukufu wa Yahweh ukafunika hema ya kukutania. 35 Musa hakuweza kuingia hema ya kukutania kwasabu wingu lilikuwa juu yake, na kwasabu utukufu wa Yahweh ulijaza hema ya kukutania. 36 Muda wowote wingu lilipo chukuliwa juu kutoka hema ya kukutania, watu wa Israeli waliendelea na safari yao. 37 Lakini kama wingu haliku nyanyuka juu kutoka hema ya kukutania, kisha basi watu hawaku safiri. Walibaki hadi siku lilipo nyanyuliwa juu. 38 Kwa kuwa wingu la Yahweh lilikuwa juu ya hema ya kukutania mchana, na moto wake ulikuwa juu yake usiku, wazi kwa watu wote wa Israeli kipindi chote cha safari yao.

Mambo ya Walawi

1 Mungu alimwita Musa na alisema naye kutoka kweye hemu la kukutania, akasema, **2** "Sema na wana wa Israeli na uwaambie, 'Mwanaume yejote mimongoni mwenu akileta sadaka kwa Bwana, aleta kama matoleo katika wanyama wako, iwapo mifugo au katika kundi.' **3** Kama matoleo yake ni ya sadaka ya kutekezwa kutoka katika kundi, atatoa dume asiyejkuwa na kasoro. Atamtoa katika mlango wa kuingilia katika hema ya kukutania, ili iwe imekubaliwa mbele za Bwana. **4** Ataweka mikono yake kichwani pa sadaka ya kuteketeza, na ndipo itakuwa imekubaliwa badala yake kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe. **5** Ndipo atapaswa kuchinjia ng'ombe mbele ya Bwana. Watoto wa Aroni, makuhani wataleta damu na kuinyunyizia katika madhababu ilio katika mlango wa kuingilia katika hema la kukutania. **6** Ndipo ataichuna sadaka ya kuteketeza na kuikata vipande. **7** Kisha wana wa Haruni kuhanu wataweka moto katika madhababu na kuweka kuni ili kuchochea moto. **8** Wana wa Haruni, makuhani wataweka vipande, kichwa na mafuta, watazipanga juu ya kuni zilizoko juu ya moto ulio madhababuni. **9** Lakin matumbo yake na miguu lazima ataoisha kwa maji. Kisha kuhanu atateketeza kila kitu kilicho juu ya madhababu kama sadaka ya kuteketeza. Italeta harufu nzuri sana kwangu; itakuwa sadaka iliyotolewa kwa moto kwa ajili yangu. **10** Kama sadaka kwa ajili ya sadaka ya kuteketeza kutoka kundi, kondoo au mbuzi, lazima atoe dume asiye na kasoro. **11** Lazima atamchinja juu ya madhababu ilio katika upande wa kaskazini mbele ya Bwana. Wana wa Haruni makuhani, watanyunyiza damu kila upande wa madhababu. **12** Kisha atakata katika vipande, pamoja na kichwa na mafuta yake, kuhanu atavipanga juu ya kuni zilizo katika moto ulio madhababuni, **13** lakin matumbo yake na miguu yake lazima ioshwe kwa maji. Kisha kuhanu atatoa yote na kuiteketeza juu ya madhababu. Ni sadaka ya kuteketeza, italeta harufu nzuri kwa ajili ya Bwana; itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto. **14** Kama sadaka yake kwa Bwana itakuwa ni sadaka ya kuteketeza ni ndege, ndipo ataleta kama sadaka yake aidha ni huwa au kinda la njija. **15** Kuhanu ataleta madhababuni, atamnyonga kichwa chake, na kuiteketeza juu ya madhababu. Kisha damu yake itachuruzishwa juu ya pande za madhababu. **16** Kisha atakiondoa kibofu chake pamoja na uchafu wake, na kukiweka upande wa mashariki mwa madhababu, katika sehemu ya majivu. **17** Kisha atapasua mabawa yake, lakin hatagawanya katika vipande viwili. Kisha Kuhanu atamtekeza katika madhababu, juu ya kuni amabazo ziko juu ya moto. Itakuwa sadaka ya kuteketeza, na italeta harufu nzuri sana kwa Bwana; itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto.

2 Yeyote akitoa sadaka ya nafaka kwa Bwana, sadaka yake lazima iwe unga safi, na atamwaga mafuta juu

yake na kuweka ubani juu yake. **2** Atachukua sadaka kwa wana wa Haruni, makuhani na pale kuhanu atachukua konzi moja ya unga safi pamoja na mafuta na ubani. Kisha kuhanu atateketeza hiyo sadaka juu ya madhababu kuwa shukrani kwa uzuri wa Bwana. Italeta harufu nzuri sana kwa Bwana, itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto. **3** Unga wowote uliobaki utakuwa ni wa Haruni na watoto wake. Ni takatifu sana kwa Bwana iliyotolewa sadaka kwa Bwana kwa moto. **4** Kisha utakapotoa sadaka ya unga bila chachu iliyookwa kweye kioeo, itakuwa mkate laini unga safi uliochanganywa na mafuta, au mkate mgumu usiokuwa na chachu, ambao umesambazwa na mafuta. **5** Kama matoleo yako ya nafaka yameokwa na kikaango cha chuma ni lazima iwe unga safi bila chachu uliochanganywa na mafuta. **6** Utagoganya katika vipande na kumwaga mafuta juu yake. Hii ni sadaka ya nafaka. **7** Kama sadaka yako ya nafaka imepikwa katika kikaango, ni lazima iwe imetengenezwa kwa unga safi na mafuta. **8** Utaleta matoleo ya nafaka yaliyotengenezwa kwa vitu hivi kwa Bwana, italeta kwa kuhanu, ambaye ataleta mbele ya madhababu. **9** Ndipo kuhanu atachukua baadhi ya sadaka ya nafaka ya shukrani ya Bwana, ataitekeza katika madhababu. Itakuwa sadaka ya kuteketeza kwa moto, italeta harufu nzuri kwa Bwana. **10** Itakayobaki sadaka ya nafaka itakuwa ya Haruni na wanawe. Itakuwa takatifu kamili ya Bwana kutoka matoleo kwa Bwana yatolewayo kwa moto. **11** Sadaka ya nafaka itolewayo kwa Bwana isiwe na chachu, hautatekeza chachu wala asali kama matoleo yatakayotekewa kwa moto kwa ajili ya Bwana. **12** Utayataoa kwa Bwana kama mazao ya kwanza, lakin hayatatumika kama matoleo ya harufu nzuri ya moto juu ya madhababu. **13** Utaweka chumvi katika kila matoleo yako ya nafaka. Usipungukie chumvi ya agano la Bwana katika matoleo yako ya unga. Matoleo yako yote hayatapungukiwa na chumvi. **14** Kama ukitoa matoleo ya nafaka ya mazao ya kwanza kwa Bwana, utatoa nafaka mbichi yaliyookwa kwa moto, na yaliyopondwa. **15** Lazima utaweka mafuta na ubani juu yake. Haya ni matoleo ya nafaka. **16** Kuhanu atatoa sehemu ya nafaka iliyopondwa na mafuta na ubani, kama sadaka ya shukrani itolewayo kwa uzuri wa Bwana. Hii ni sadaka ya Bwana inayotolewa kwa moto.

3 Kama mtu atoa dhabibu ambayo ni matoleo ya amani ya mnyama kutoka katika kundi, dume au jike, lazima atatoa mnyama asiyena kasoro mbele ya Bwana. **2** Ataweka mikono yake juu ya sadaka yake na atamchinja mbele ya mlango wa hema ya kukutania. Kisha wana wa Haruni makuhani watanyunyizia damu yake katika pande za madhababu. **3** Mtu akitoa dhabibu ya amani itolewayo kwa moto kwa ajili ya Bwana. Mafuta yanayofunika au yanayoungana na hizo sehemu za ndani, **4** figo mbili na mafuta yaliyofunika kiunoni na yanayozunguka ini, pamoja na figo atayatoa pamoja. **5** Wana wa Haruni watayachoma hayo katika madhababu pamoja na sadaka ya kutekezwa, juu ya kuni zilizo kwenye moto. Zitaleta harufu nzuri

mbele ya Bwana; itakuwa sadaka ya itolewayo kwake kwa moto. 6 Kama dhabihu ya amani ya mtu itolewayo ni kutoka katika mifugo ni mbazi au kondoo ni dhabihu ya amani. Kuhani atatekeza sehemu hizo katika dume au jike, atatoa dhabihu isiyo na kasoro. 7 Kama atatoa mwanakondoo kwa ajili ya dhabihu yake, atamtoa mbele za Bwana. 8 Ataweka mkono wake juu ya ya kichwa cha dhabihu yake na atamchinja mbele ya hema yakuutania. Ndipo wana wa Haruni watanyunyizia damu pande za madhabahu. 9 Mtu akitoa sadaka ya dhabihu ya amani kama sadaka ya kusogezwa kwa moto kwa Bwana. Mafuta, mafuta ya mkia yatakatwa hapo karibu na mfupa na kuuno, na mafuta yanayofunika matumbo na mafuta yaliyo katika matumbo, 10 na figo zote mbili na mafuta yanayofunika yaliyo karibu na kuuno kitambi kilicho karibu na ini na figo ataziondoa zote. 11 Na kuhani atayatekeza yote kwa moto katika madhabahu kama sadaka ya matoleo ya mtu ni mbazi, ndipo ataitoa mbele ya Bwana. 12 Kama na kufanya vile Bwana aliagiza wasifanye na wakajisikia na wana wa Israeli wakitenda dhambi bila kukusudia, na mukutano hawatakumbuka kwamba wametenda dhambi, na kufanya vile Bwana aliagiza wasifanye na wakajisikia hatia. 13 Na dhambi waliofanya ikajulikana, mukutano wa wana wa Israeli wakitenda dhambi bila kukusudia, na mukutano hawatakumbuka kwamba wametenda dhambi, na kufanya vile Bwana aliagiza wasifanye na wakajisikia hatia. 14 Na dhambi waliofanya ikajulikana, mukutano wa wana wa Israeli wakitenda dhambi bila kukusudia, na mukutano hawatakumbuka kwamba wametenda dhambi, na kufanya vile Bwana aliagiza wasifanye na wakajisikia hatia. 15 Wazee chakula isogezwayo kwa moto kwa Bwana. 16 Kuhani atatekeza yote kwa moto katika madhabahu kama sadaka ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 17 Kuhani atachovya Haruni watanyunyizia damu pande zote za madhabahu. 18 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 19 Kuhani aliyetiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 20 Kuhani alietyiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 21 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 22 Kuhani alietyiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 23 Kuhani alietyiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 24 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 25 Kuhani alietyiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 26 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 27 Kuhani alietyiwa mafuta ataleta damu ya atamchinja mbele ya hema ya kukutania. 28 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 29 Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbazi na za Bwana. 30 Kuhani

4 Bwana alisema na Musa na kumwambi, 2 "Waambie wana wa Israeli 'mtu ye yote akifanya dhambi bila kukusudia, kufanya chochote ambacho Bwana ameagiza kutofanya, na kama akifanya chochote kilichoziiliwa, yafuatayo lazima yatatendeka. 3 Kama ni kuhani mkuu aliyetenda dhambi na kuleta hatia kwa watu, atatoa dume asiyekuwa na kasoro kwa Bwana kwa ajili ya dhambi aliyatenda kama sadaka ya dhambi. 4 Ataleta dume mbele ya mlango wa hema ya kukutania mbele ya Bwana, ataweka mikono juu ya dume, na atamchinja huyo dume mbele za Bwana. 5 Kuhani aliywewkewa mafuta atachukua damu ya dume na kuileta mbele ya hema ya kukutania. 6 Kuhani atazamisha kidole chake katika damu na kuinyunyiza mara saba mbele za Bwana, mbele ya pazia la mahali pa takatifu. 7 Na kuhani ataweka kiasi cha damu ya huyo dume juu ya pembe za madhabahu ya kuvukizia uvumba mbele za Bwana, katika hema ya kukutania na ataimwaga yote iliyobaki chini ya madhabahu ya sadaka ya kuteketeza, ilio mahali pa kuingilia katika hema ya kukutania. 8 Atakata mafuta yote ya dume wa sadaka ya dhambi, mafuta yanayofunika matumbo na mafuta yote yaliyo katika matumbo, 9 figo mbili na mafuta yaliyopo pamoja nazo, yaliyo karibu na kuuno na kitambi

attachukua kiasi cha damu kwa kidole chake na kuweka Asiweke mafuta wala ubani juu yake, kwa kuwa ni sadaka katika pembe za madhabahu ya dhabihu ya kuteketeza. ya dhambi. **12** Atauleta kwa kuhani, na kuhani attachukua Damu yote iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu. **31** Atayaondo mafuta yote, kama alivyoondoa mafuta konzi moja ya unga kama ukumbusho wa wema wa katika dhabihu ya amani. Kuhani ataiteketeza katika juu ya sadaka za kuteketeza kwa moto kwa ajili ya madhabahu ili kuwa harufu nzuri kwa Bwana. Kuhani Bwana. Hii ni sadaka ya dhambi. **13** Kuhani atafanya atafanya upatanisho kwa mtu, na atasamehewa. **32** upatanisho kwa dhambi yoyote aliyofanya mtu yeoye, Kama mtu ataleta mwanakondoo kama dhabihu yake mtu huyo atasamehewa. Na sadaka inayobaki itakuwa kwa sadaka ya dhambi, ataleta jike asiye na kasoro. **33** ya kuhani, kama ilivyo sadaka ya nafaka." **14** Bwana Ataweka mikono kichwani mwa sadaka ya dhambi na akamwambia Musa, akasema, **15** "Kama mtu akikiuka atamchinja kuwa sadaka ya dhambi mahali wanapochinjwa amri na kufanya dhambi kinyume na mambo matakatifu sadaka ya kuteketeza. **34** Kuhani attachukua baadhi ya Bwana, lakini akifanya bila kukusudia ataleta sadaka ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na ya hatia kwa Bwana. Sadaka hii itakuwa ni kondoo dume kuweka katika pembe za madhabahu kwa ajili ya sadaka asiye na kasoro kutoka katika kundi; thamani yake halisi za kuteketeza, na ataimwaga damu yote chini ya kifedha kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kama madhabahu. **35** Ataondo mafuta yote, kama akatavyo mafuta ya mwanakondoo dhabihu ya sadaka ya amani na kuhani ataiteketeza juu ya madhabahu juu ya sadaka ya kuhani, kama ilivyo sadaka ya nafaka." **16** Lazima atalipa kwa Bwana kwa Bwana itolewayo kwa moto. Kuhani ataleta upatanisho kwa dhambi aliyofanya, naye atasamehewa.

5 Kama mtu atatenda dhambi kwa sababu hakusema ukweli wakati alipotakiwa kutoa ushahidi fulani kuhusu kile alichotakiwa, ameona au kufahamu habari zake, ye ye anastahili adhabu. **2** Au mtu akigusa kitu chochote ambacho Mungu amekitaja kuwa ni najisi hata kama ni mzoga wa wanyama wa porini au ni mzoga wa wanyama wa kufugwa au wataambarao hata kama mtu huyo hakukusudia kumgusa, ye ye ni najisi na mwenye hatia. **3** Au amegusa kitu chochote kilicho kichafu, kwa vyovoyote kama hakujua, ndipo atakuwa na hatia akijua vile. **4** Au kama yeoyote akiapa bila kufikiri kwa midomo yake kufanya ubaya, au kufanya vyema kwa vyovoyote vile mtu ameapa kwa haraka atakapotambua atakuwa na hatia kwa vitu hivyo. **5** Mtu yeoyote akiwa na hatia kwa vitu hivi, lazima akiri kwa yoyote dhambi aliyotenda. **6** Ndipo atakapoleta sadaka yake ya hatia mbele za Bwana kwa dhambi aliyokwisha tenda. Ataleta kondoo jike au mbuzi kutoka katika kundi lake kuwa matoleo ya dhambi, kuhani atafanya upatanisho kuhusu dhambi yake. **7** Kama hataweza kununua mwana kondoo ataleta kama sadaka ya hatia, hua wawili au makinda mawili ya njija kwa Bwana, mmoja kwa sadaka ya dhambi na mwininge ni sadaka ya kuteketeza. **8** Atawaleta kwa kuhani, wa kwanza atatoa kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Atamvunja shingo yake lakini ataacha kichwa chake kinaning'inia wala hataiondoa kabisa shingo yake katika mwili. **9** Ndipo atanyunyizia damu yake katika sehemu za madhabahu, na damu inayobaki ataimwaga chini ya madhabahu. Hii ni dhabihu ya dhambi. **10** Ndipo ataoa ndege wa pili kama sadaka ya kuteketeza kama ilivyo elekezwa, na kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya dhambi alizokwisha kufanya, na huyo mtu atakuwa amesamehewa. **11** Lakini kama hataweza kununua hua wawili au makinda ya njija mawili, ndipo ataleta kama dhabihu ya dhambi zake Kuhani atavaa nguo zake za kitani na atavaa nguo za sehemu ya kumi ya unga laini kama sadaka ya dhambi.

Asiweke mafuta wala ubani juu yake, kwa kuwa ni sadaka katika pembe za madhabahu ya dhabihu ya kuteketeza. ya dhambi. **12** Atauleta kwa kuhani, na kuhani attachukua Damu yote iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu. **31** Atayaondo mafuta yote, kama alivyoondoa mafuta konzi moja ya unga kama ukumbusho wa wema wa katika dhabihu ya amani. Kuhani ataiteketeza katika juu ya sadaka za kuteketeza kwa moto kwa ajili ya madhabahu ili kuwa harufu nzuri kwa Bwana. Kuhani Bwana. Hii ni sadaka ya dhambi. **13** Kuhani atafanya atafanya upatanisho kwa dhambi yoyote aliyofanya mtu yeoye, Kama mtu ataleta mwanakondoo kama dhabihu yake mtu huyo atasamehewa. Na sadaka inayobaki itakuwa kwa sadaka ya dhambi, ataleta jike asiye na kasoro. **33** ya kuhani, kama ilivyo sadaka ya nafaka." **14** Bwana Ataweka mikono kichwani mwa sadaka ya dhambi na akamwambia Musa, akasema, **15** "Kama mtu akikiuka atamchinja kuwa sadaka ya dhambi mahali wanapochinjwa amri na kufanya dhambi kinyume na mambo matakatifu sadaka ya kuteketeza. **34** Kuhani attachukua baadhi ya Bwana, lakini akifanya bila kukusudia ataleta sadaka ya hatia kwa Bwana. Sadaka hii itakuwa ni kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi; thamani yake halisi za kuteketeza, na ataimwaga damu yote chini ya kifedha kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kama madhabahu. **35** Ataondo mafuta yote, kama akatavyo mafuta ya mwanakondoo dhabihu ya sadaka ya amani na kuhani ataiteketeza juu ya madhabahu juu ya sadaka ya kuhani, kama ilivyo sadaka ya nafaka." **16** Lazima atalipa kwa Bwana kwa kile alichokosa kulingana na kitakatifu, na ataongezea moja ya tano na kumpa kuhani. Ndipo kuhani ataweka upatanisho kwa ajili yake pamoja na kondoo wa sadaka ya hatia, na mtu atakuwa amesamehewa. **17** Kama mtu akitenda dhambi kwa kufanya kile ambacho Bwana aliaziza kisifanyike, hata kama hakujua, atakuwa na hatia na ataibeba hatia yake. **18** Lazima ataleta kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi, anayestahili thamani ya fedha, kama sadaka ya hatia kwa kuhani. Ndipo kuhani atafanya upatanisho kulingana na dhambi aliyotenda, ambayo hakujua atakuwa amesamehewa. **19** Ni sadaka ya hatia, na amekuwa na hatia mbele za Bwana."

6 Bwana alisema na Musa kumwabia, **2** "Kama mtu akifanya dhambi na kuvunja amri kinyume na Bwana, kama kujihusisha na uongo dhidi ya jirani yake kuhusu kitu fulani cha kutokuwa mwaminifu, au kama akidanganya au kuba au amemdhurumu jirani. **3** Au akiokota kitu fulani ambacho jirani yake amepoteza na kusema uongo kuhusu hicho, na kuapa kwa uongo au kwa mambo kama haya ambayo watu wanawenza kutenda dhambi, **4** Ndipo itakuwa hivi, kama ametenda dhambi na hatia, kwamba lazima akirudishe kwa vyovoyote alichoioba au kudanganya au amedhurumu au kitu kilichopotea naye kukiokota. **5** Au kama amedanganya kwa jambo lolote, lazima atakirudisha kamilina kuongezea sehemu ya tano kwa kumlipa anayedai, kwa siku ile anayopatikana na hatia. **6** Ataleta sadaka ya hatia kwa Bwana: kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi lake kulingana na thamani yake, kama sadaka ya hatia kwa kuhani. **7** Kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake mbele ya Bwana, atakuwa amesamehewa kulingana na chochote kilicho mfanya kuwa na hatia." **8** Ndipo Bwana alisema na Musa kumwambia, **9** "Mwagize Haruni na wanawe, kusema, 'hii ni sheria ya sadaka ya kuteketeza: Sadaka ya kuteketeza kuhani atavaa nguo zake za kitani na atavaa nguo za asubuhi, na moto wa madhabahu utaendelea kuwaka. **10** Kuhani atavaa nguo zake za kitani na atavaa nguo za sehemu ya kumi ya unga laini kama sadaka ya dhambi. kitani ndani yake. Atatoa majivu yaliyobaki baada ya moto

kutekeza sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu, na watainunyiza damu yake pande zote za madhabahu. 3 ataweka majivu pembedi mwa madhabahu. 11 Atavua Mafuta yote yaliyomo ndani yake yataondolewa: mafuta mavazi haya na kuvala mavazi mengine ili kuchukua ya mkiani, mafuta yaliyo sehamu za ndani, 4 zile figo majivu nje ya kambi na kupeleka mahali palipo safi. 12 mbili pamoja na mafuta yaliyo juu yake, yaliyo karibu Moto katika madhabahu utaendelea kuwaka. Usizimike, na kiuno, na yanayofunika ini—nyama hii yote lazima na kuhanati aongeza kuni kila asubuhi. Atapanga juu iondolewe pamoja na hizo figo. 5 Kuhani ataviteketeza yake sadaka ya kuteketezwa kama inavyotakiwa, na vipande hivi juu ya madhabahu viwe dhabihu iliyofanywa atateketeza juu yake mafuta ya sadaka ya amani. 13 Moto kwa Yahweh kwa moto. Hii ni sadaka ya hatia 6 Kila lazima utaendelea kuwaka katika madhabahu, kamwe mwanaume mionganoni mwa familia ya kuhanati anaweza usizimike. 14 Hii ni sheria ya sadaka ya nafaka. Wana kula sehemu ya sadaka hii. Lakini ni lazima ilie ndani wa Haruni watatoto mbele ya Bwana katika madhabahu. ya mahali patakatifu kwa sababu ni takatifu sana. 7 15 Kuhani atachukua konzi ya unga laini wa sadaka ya Nayodada ya dhambi ni kama ilivyo sadaka ya hatia. nafaka na mafuta na ubani amba uko juu ya sadaka Ni sheria ileile hutumika kwa zote mbili. Zote ni mali ya nafaka, atateketeza juu ya madhabahu kuleta harufu ya kuhanati azitumiaye kufanya upatanisho. 8 Kuhani nzuri ya shukrani ya kumpendeza Bwana. 16 Haruni na atoaye sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya mtu yeyote wanae watakula sadaka inayobaki, italiwa bila kutiwa anaweza kuchuku ngozi ya sadaka hiyo kwa ajili yake chachu mahali patakatifu. Watakula katika ua ya hema ya mwenyewe. 9 Kila sadaka ya nafaka inayookwayo mekonini, kukutania. 17 Haitaokwa pamoja na chachu. Nimewapa na kila sadaka kama hiyo ipikwayo kaangoni au kwenye kama sehemu ya sadaka yangu itolewayo kwa moto, sufuria itakuwa ya kuhanati aitoaye. 10 Kila sadaka ya ni takatifu sana, kama sadaka ya dhambi na sadaka nafaka, ama iwe unga mkavu au uliochanganywa na ya hatia. 18 Kwa nyakati zote zijazo kupitia watu wa mafuta ya zeitu itakuwa ya ukoo wa Aroni kwa usawa. 11 kizazi chako, mwanaume yeyote mzaliwa kutoka kwa Hii ndio sheria ya dhabihu ya sadaka za amani, ambazo Haruni aweza kula ni sehemu yake, ichukuliyiko katika watu watazitoa kwa Yahweh. 12 Iwapo mtu yeyote anaitoa sadaka ya Bwana kwa moto. Yeyote anayeigusa atakuwa ili kuonyesha shukrani kwa Yahweh, basi ataitoa pamoja mtakatifu." 19 Bwana aliongea tena na Musa kumwambia, na dhabih uya mikate iliyotengenezwala hamira, bali 20 "Hii ni sadaka ya Haruni na wanawee ambayo watatoto kwa mafuta ya zeituni yaliyochanganywa na unga lakini kwa Bwana katika siku ambayo kila mwana atawekwa bila hamira, na maandazi yaliyotengenezwala hamira, wakfu: sehemu ya kumi ya efa ya unga laini kama kawaida ili yaliyopakwa mafuta juu yake, na mikate miembamba sadaka ya nafaka nusu yake asubuhi na nusu yake jioni. iliyofanywa kwa unga laini uliochanganywa na mafuta. 21 Itatengenezwala mafuta katika kikaango, utaleta ikiwa 13 Kwa kusudi la kutoa shukrani, pia anapaswa kutoa imeandalikaimeokwa katika vipande utatoto sadaka ya pamoja na sadaka yake ya amani, vipande vya mikate nafaka ili kuleta harufu nzuri kwa Bwana. 22 Mwana wa iliyotiwahamira. 14 Ni lazima atatoto moja kila aina ya Kuhani Mkuu atakayekuwa Kuhani Mkuu mpya kutoka sadaka hizi kama sadaka iliyotetwa kwa Yahweh. Nayomiongoni mwa wanawee ataitoa. Kama amri ya milele, yote itakuwa ya makuhani wanaonyunyizwa damu ya sadaka ya itateketezwa kwa Bwana. 23 Kila sadaka ya nafaka ya amani kwenye madhabahu. 15 Mtu anayeleta sadaka kuhani itatekezwa yote. Haitaliwa kamwe." 24 Bwana ya amani kwa kusudi la kutoa shukrani ni lazima ataila alisema tena Musa, kumwambia, 25 "Sema na Haruni na nyama ya sadaka yake siku ya kutoa dhabihu. Hatakiwi watoto wake kwamba, 'Hii ni sheria ya sadaka ya dhambi: kusaza chocchote kilicho cha sadaka hiyo hata asubuhi Sadaka ya dhambi lazima kuchinjwa mahali pa sadaka ya ya pili. 16 Lakini iwapo dhabihu ya matoleo yake kusudi kuteketezwa itachinjwa mbeleya Bwana. Ni takatifu sana. lake ni nadhiri, au kwa kusudi la sadaka ya hiarini, nyama 26 Kuhani atakayetoa kwa ajili ya dhambi ndio atakayeli. yake italiwa siku iyo hiyo aitoapo dhabihu yake, lakini Italiwa mahali patakatifu katika ua wa hema ya kukutania. chocchote kinachosalia cha sadaka hiyo kinawezakuliwa 27 Yeyote atakayegusa nyama yake atakuwa ni mtakatifu siku inayofuata. 17 Hata hivyo, nyama yoyote ya dhabihu na kama damu itadondokea mavazi yatafuliwa mahali inayobaki siku ya tatu ni lazima ichomwe moto. 18 palipodondokewa, mahali patakatifu. 28 Lakini chungu Iwapo kipande chocchote cha nyama hiyo ya dhabihu kikipikiwa kitavunjwa, kama imepikwa katika chombo cha kinachobaki kinaliwa katika siku ya tatu, hakitatubalika, shaba, lazima kitasugulwa na kusafishwa kwa maji. 29 wala hakitatolewa kwa aliyeitoa. Kitakuwa ni kitu cha Mwanaume yeyote mionganoni mwa makuhani anaweza kuchukiza, na mtu akilaye atabeba hatia ya dhambi kula nyama hiyo kwa sababu ni takatifu sana. 30 Na mwenyewe yake. 19 Nyama yoyote inayogusa kitu kilicho hakuna sadaka ya dhambi italiwa ambayo damu yake najisi haitaliwa. Ni lazima ichomwe moto. Na kwa ajili ya imeletwa katika hema ya kukutania kufanya upatanisho nyama inayobaki, yeyote aliye safi anaweza kuila. 20 Hata katika mahali patakatifu. Ni lazima iteketezwe.

7 Hii ndio sheria ya sadaka ya hatia. Kwa sababu hiyo ni sadaka takatifu sana. 2 Ni lazima waichinje sadaka ya hatia mahali panapostali kuchinjwa, na ni lazima

unajisi wa binadamu, au wa mnyama aliyenajisi, au wa kitu fulani kilichonajisi na chenyé kuchukiza, na kisha akala baadhi ya nyama ya dhabihu ya sadaka ya amani iliyoolewa kwa Yahweh, lazima mtu huyo akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake. **22** Kisha Yahweh akazungumza na Musa, akisema, **23** "Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, 'hamruhuwi kula mafuta ya fahali au kondoo au mbuzi. **24** Mafuta ya mnyama yoyote afaye peke yake bila ya kuwa dhabihu, au mafuta ya mnyama ye yeyote aliyeraruliwa na wanyama pori, yanaweza kutumika kwa makusudi mengine, lakini hakika hamtayala. **25** Yeyote atakayekula mafuta ya mnyama ambayo watu wanawea kuyatoa kuwa dhabihu ya iliyofanywa kwa Yahweh kwa moto, mtu huyo lazima atakatiliwe mbali kutoka kwa watu wake. **26** Hamtakula damu yoyote katika mojawapo ya nyumba zenu, ama iwe kutoka kwa ndege au mnyama. **27** Yeyote alaye damu yoyote, mtu huyo lazima akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake." **28** Kwa hiyo Yahweh akazungumza na Musa na akasema, **29** "Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, 'Yeye atoaye dhabidhu ya sadaka ya amani kwa Yahweh lazima alete sehemu ya dhabihu yake kwa Yahweh. **30** Mikono yake mwenyewe lazima ilite hiyo sadaka ifanywayo kwa Yahweh kwa moto. Naye atayaleta hayo mafuta pamoja na kidari, ili kwamba kidari kiweze kutikiswa kuwa sadaka ya kutikiswa mbele za Yahweh. **31** Kuhani atayachoma mafuta hayo juu ya madhababu, lakini kile kidari kitakuwa mali ya Aroni na uzao wake. **32** Ni lazima utaota paja la kulia kwa kuhani kama sadaka iliyotokana na dhabihu ya sadaka yako ya amani. **33** Yule kuhani, mmoja wa wazao wa Aroni, atoaye damu na mafuta ya sadaka ya amani—ni lazima atapata paja la kulia kama mgao wake wa sadaka. **34** Kwa kuwa nimetwaa kidari, na paja la sadaka ya kutikiswa kutoka kwa watu wa Israeli uwe mchango wao, na amepewa Aroni kuhani na wanawe kuwa mgao wao wa kawaida. **35** Huu ndio mgao wa Aroni na uzao wake utokanao na matoleo yaliyofanywa kwa Yahweh kwa moto, siku ile Musa alipowaweka wakfu ili kumtumikia Yahweh katika kazi ya kuhani. **36** Huu ndio mgao amba yo Yahweh aliamru waweze kupewa kutoka kwa watu wa Israeli, katika siku hiyo aliyowatia mafuta ya upako wawe makuhani. Nao utakuwa mgao wao wa kila siku katika vizazi yote. **37** Hii ndio sheria ya sadaka ya kuteketezwa, ya sadaka ya nafaka, ya sadaka ya dhambi, ya sadaka ya hatia, ya sadaka ya kuweka wakfu, na ya dhabihu, ya sadaka za amani, **38** ni sheria ambazo Yahweh alizitoa kwa Musa kwenye Mlima Sinai siku aliyowaamru watu wa Israeli kutoa dhabihu zao kwa Yahweh katika janqwa la Sinai."

Musa akaliambia kusanyiko, **5** "Hivi ndivyo alivyotuamru Yahweh tutende." **6** Musa akamleta Aroni na wanawe na kuwaosha kwa maji. **7** Akamvika Aroni kanzu ya ndani yene urefu wa kufika magotini na kumfunga ukumbuu kiunoni mwake, akamvika joho la nje lenye mikono mirefu na kumvika kile kizibao chenyé vipande viwili tumboni na mgongoni na kukifunga kuzunguka kiunoni mwake kwa mshipi uliosokotwa kwa ustadi na kukizaka mwilini mwake. **8** Kisha Musa akaweka kifuko kifuaní mwa Aroni, na ndani ya kifuko hicho akaweka Urimu na Thumim. **9** Na kisha akamfunga kiremba kichwani, na juu ya kiremba kwa mbele, akaweka bamba la dhababu; liwe taji takatifu, kama Yahweh aliviyomwamru yeye. **10** Musa akayatwaayo mafuta ya upako, akalipaka lile hema la kukutania na kila kitu kilichokuwamo ndani yake na kuvitenga kwa ajili ya Yahweh. **11** Akayanyuniza hayo mafuta juu ya madhababu mara saba, na kisha akaipaka mafuta hiyo madhababu na vyombo vyake yoyote, na sinia la kunawia na kitako chake ili kuvitenga wa ajili ya Yahweh. **12** Akamimina sehemu ya mafuta ya upako juu ya kichwa cha Aroni na kisha akampaka mafuta ili kumtenga. **13** Musa akawaleta wana wa Aroni na kuwavika kila mmoja kanzu ya ndani yene urefu wa kufika magotini. Kila mmoja wao akamfunga kwa ukumbuu kiunoni mwake na kuwafunga vitambaa vya kitani kichwani pao, kama vile Yahweh alivyo kuwa amemru Musa. **14** Musa akamleta huyo fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, naye Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa cha fahali ambaye wamemelete kwa ajili ya sadaka ya dhambi. **15** Musa akamchinjira, na kisha akachukua sehemu ya damu yake kwa kidole chake na kuiweka juu ya mpembe za madhababu, akaitakasa hiyo madhababu, na kuitenga kwa Mungu, ambapo kwa kufanya hivyo, aliisababisha madhababu kuwa sehemu ya kufaa kwa kufanya upatanisho. **16** Akachukua mafuta yote yaliyokuwa sehemu za ndani, kile kiwambo cha ini, zile figo mbili pamoja na mafuta yake, Musa akaichoma hiyo nyama yote juu ya madhababu. **17** Lakini yule fahali, ngozi yake, nyama yake na kinyesi chake, akavichoma nje ya kambi, kama vile Yehweh alivyo kuwa amemwamru yeye. **18** Musa akamleta yule konndoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, naye Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo kondoo. **19** Musa akamchinjira kondoo na kuinyunyizia damu yake kila upande wa madhababu. **20** Naye akamkatakata kondoo vipande vipande na akakiteketeza kichwa chake pamoja na vile vipande na mafuta. **21** Akaziosha kwa maji zile sehemu za ndani pamoja na miguu na akamteketeza

8 Yahweh akazungumza na Musa, akisema, 2 "Walete

Aroni na wanawe pamoja naye, mavazi na mafuta ya upako, fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kondoo dume wawili, na kikapu cha mkate usio na hamira. 3 Ita kusanyiko lote kwenye ingilio la hema la kukutania." 4 Kwa hiyo Musa akafanya karma Yahweh aliviyomwamru, nalo kusanyiko lilikuja pamoja mbele ya ingilio la hema la kukutania. Kisha

67

akachukua sehemu ya damu na kuiweka kwenye ncha ya na ndama na mwana-kondoo, hawa wawili wawe na umri siki la Aroni la kulia, juu ya dole gumba la mkono wake wa mwaka mmoja na bila dosari, ni kwa ajili ya sadaka wa kulia, na kwenye kidole kikumbwa cha mguu wake ya kuteketezwa; 4 pia twaeni fahali na kondoo dume wa kulia. **24** Akawaleta wana wa Aroni, naye akaweka kwa sadaka za amani ili kuwatoa mbele za Yahweh, na sehemu ya damu ya kondoo yule kwenye ncha ya siki sadaka za nafaka iliyochanganywa na mafuta, kwa sababu lao la kulia, kwenye dole gumba lao cha mkono wa kulia leo Yahweh atajidhihirisha kwenu. **5** Kwa hiyo wakaleta na kwenye kidole chao kikubwa cha mguu wa kulia. kwenye hema la kukutania vyote ambavyo Musa aliagiza, Kisha Musa akainyanya damu ya huyo kila upande wa nalo kusanyiko lote la Israeli likakaribia na kusimama madhababu **25** Naye akayatwaa yale mafuta, mafuta ya mbele za Yahweh. **6** Kisha Musa akasema, "Hivi ndivyo mkiani, mafuta liyolikuwa sehemu za ndani, na mafuta Yahweh amewaaamru nyinyi mfanye, ili kwamba utukufu yafunikayo ini, zile figo mbili pamoja na mafuta yake na wake uweze kuonekana kwenu. **7** "Musa akamwambia paja la kulia. **26** Akachukua mkate mmoja kutoka kwenye Aroni, "Njoo karibu na Madhababu na uteo sadaka kikapu cha mikate isijo na hamira ambayoo ilikuwa mbele za Yahweh, yako ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa, na kufanya za Yahweh, akatwaa mkate moja uso na hamira, na mkate upatanisho kwa ajili ya watu ili kufanya upatanisho kwa mmoja ulioandaliwa kwa mafuta, na mkate mwemba ajili yao kama vile ambavyo Yahweh amekwishaamru." **8** wa kaki na akaiweka juu ya mafuta na juu ya paja la Kwa hiyo Aroni akaikaribia madhababu na akamchinja kulia la kondoo. **27** Akaiweka yote mikoni mwa Aroni na yule ndama kwa ajili ya sadaka ya dhambi, ambayo katika mikoni ya wanawe na kuitikisa mbele za Yahweh ilikuwa kwa ajili yake mwenyewe. **9** Nao wana wa Aroni kuwa sadaka ya kutikisa **28** Kisha Musa akaichukua wakamletea hiyo damu, naye akakichofya kidole chake mikate hiyo kutoka mikononi mwao na kuiteketeza juu kwenye damu na kuiweka kwenye pembe za madhababu, ya madhababu kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. kisha akaimwaga damu chini ya kitako cha madhababu. Zilikuwa ni sadaka ya kuwekwa wakfu na ilitoa harufu **10** Hata hiyo, aliyateketeza hayo mafuta, figo, na mafuta ya kupendeza. Ilikuwa sadaka iliyofanya kwa Yahweh yanafunika ini juu ya madhababu kuwa sadaka ya dhambi, kwa moto. **29** Musa akakichukua kidari na kuitikisa kuwa kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamru Musa. **11** sadaka ya kutikisa kwa Yahweh. Ilikuwa ni mgao wa Na akaiteketeza hiyo nyama pamoja na ngozi nje ya Musa wa kondoo wa kuwekewa mikono kwa makuhani, kambi **12** Aroni akaichinija sadaka ya kuteketezwa, nao Kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamru yeye. **30** wanawe wakampa hiyo damu, ambayo aliiyunza pande Musa akatwaa sehemu ya mafuta ya upako na damu zote za madhababu. **13** Kisha wakampa ile sadaka ya iliyokuwa juu ya madhababu; naye akayunyanya haya kuteketezwa, kipande kwa kipande, pamoja na kichwa, juu ya nguo za Aroni, juu ya nguo zake mwenyewe na juu naye akaviteketeza juu ya madhababu. **14** Akaziosha ya nguo za wana wa Aruni walio kua pamoja naye. Kwa sehemu za ndani pamoja na miguu na kuziteketeza juu njia hii alimtenga Aroni na nguo zake, na wanawe na nguo ya dhabihi ya kuteketezwa juu ya Madhababu. **15** Aroni zao kwa ajili ya Yahweh. **31** Kwa hiyo Musa akamwambia akaleta dhabihi ya watu—mbuzi, kisha akamtoa kuwa Aruni na wanawe, "Ipikeni nyama mbele ya ingilio la hema dhabihi kwa ajili ya dhambi yao naye akamchirja, akaitoa la kukutania, na hapo mtaila pamoja na mkate ulio kwenye dhabihi kwa ajili ya dhambi, kama alivyofanya kwa yule kikapu cha kuwekwa wakfu, kama iliyvoamriwa, kusema, mbuzi wa kwanza. **16** Akaileta sadaka ya kuteketezwa na 'Aroni na wanawe watalia.' **32** Masalio yoyote ya nyama na kuitoa kama Yahweh alivyokuwa ameamru. **17** Akaileta mikate utayateketeza kwa moto. **33** Na hamtatoka kwenye sadaka ya nafaka; akakijaza kiganja chake nafaka na ingilio la hema la kukutania kwa muda wa siku saba, kuiteketeza juu ya madhababu, pamoja na sadaka ya hata zitakapotimia siku za kuwekwa mikono kwenu. Kwa asubuhi ya kuteketezwa. **18** Pia akamchinja fahali na yule kuwa kwa muda wa siku saba, Yahweh atawaweka wakfu. kondoo dume, dhabihi kwa ajili ya sadaka ya amani, **34** Kilichotendeka siku hii—Yahweh ndiye amekiamru ambayo ilikuwa kwa ajili ya watu. Nao wana wa Aroni kitendekeke ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu. **35** wakampa damu, ambayo aliiyunyiza kila upande wa Mtakaa kwenye ingilio la hema la kukutania mchana na mdhababu. **19** Hata hiyo, waliyakata mafuta ya fahali usiku siku saba, nanyi ishikeni amri ya Yahweh ili msije na ya yule kondoo dume, mafuta ya kwenye mkia, mkafa, kwa sababu hivi ndivyo iliyvoamriwa. **36** Kwa mafuta yafunikayo sehemu za ndani, figo, na yale mafuta hiyo Aroni na wanawe wakafanya mambo yote ambayo yaliyofunika mapafu. **20** Wakazichukua hizi sehemu zilizokatwa wakaziweka juu ya vidari, na kisha Aroni akateketeza mafuta juu ya madhababu. **21** Naye Aroni akavikitisa vidari na paja la kulia kuwa sadaka ya kutikisa mbele za Yahweh, kama vile Musa alivyokuwa ameamru, **22** Kisha Aroni akainua juu mikono yake mbele ya watu na kuwabariki, kisha akashuka chini kutoka mahali alipokuwa aktiosa hiyo sadaka ya dhambi, sadaka ya kuteketezwa, na sadaka ya amani. **23** Musa na Aroni wakaingia ndani ya

9 Katika siku ya nane, Musa akawaita Aroni na wanawe pamoja na wazee wa Israeli. **2** Akamwambia Aroni, "Twaa ndama dume kutoka kundini kwa ajili ya sadaka ya dhambi zako, na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, wote wawili wasiwe na dosari, na uwatoe mbele za Yahweh. **3** Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, 'Twaeni beberu kwa ajili ya sadaka ya dhambi

hema la kukutania, kisha wakatoka nje tena na kuwabariki watu, na utukufu wa Yahweh ukaonekana kwa watu wote. **24** Moto ukashuka kutoka kwa Yahweh na ukairamba sadaka ya kuteketezwa na mafuta yaliyokuwa juu ya madhabahu. Watu wlipoona jambo hili, wakapiga kelele na kulala chini.

10 Nadabu na Abihu, wana wa Aroni, wakachukua kila mtu kifukizo chake, akaweka moto ndani yake, na kisha uvumba. Kisha wakatoa moto usiokualika mbele za Yahweh, moto ambao hakuuamru wao kuutou. **2** Kwa hiyo moto ukashuka chini mbele za Yahweh na kuwala, nao wakafa mbele za Yahweh. **3** Kisha Musa akamwambia Aroni, Hivi ndiyo Yahweh aliyoyokuwa akizunguzia aliposema, "Nitaufunua utakatifu wangu kwa wale wajao mbele zangu. Nami nitatukuzwa mbele za watu wote." Naye Aroni hakusema neno lolote. **4** Musa akamwitia Mishaeli na Elzafani, wana wa Uzieli mjomba wa Aroni, naye akamwambia, "njoo huku na uwatuto ndugu zako nje ya kambi watoke mbele ya hema." **5** Hivyo wakakaribia na kuwachukua wangali wamevaa kanzu zao za kikuhani, nao wakawapeleka nje ya kambi, kama Musa aliyoyokuwa ameelekeza. Kisha Musa akamwambia Aroni na wanawe wengine wawili, Eliezari na Ithamari, " **6** Msiache wazi nyewe za vichwa vyenu, wala msirarue nguo zenu, ili kwamba msije mkafa, na kwamba Yahweh asilikasirikie kusanyiko zima. Lakini waachenii jamaa zenu, nyumba yote ya Israeli waweze kufanya ibada za maombolezo kwa ajili ya hao ambao Yahweh amewaaangamiza kwa moto. **7** Msiente nje kutoka kwenye ingilio la hema la kukutania, ama siyvo mtakufa, kwa kuwa mafuta ya Yahweh ya upako yako juu yenu." Kwa hiyo wakatenda sawasawa na maelekezo ya Musa. **8** Mungu akazungumza na Aroni, akisema, **9** "Msinywe mvinyo wala kinywaji kikali, wewe, au wanao wanaobaki pamoja nawe, ili kwamba mtakapoingia kwenye hema ya kukutania msije mkafa. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu, **10** ili kupaambanua kati ya mambo matakatifu na mambo ya kawaida, na kati ya najisi na safi, **11** ili kwamba mweze kuwafundisha watu wa Israeli amri zote ambazo Yahweh ameziamru kwa kinywa cha Musa. **12** Musa akazungumza na Aroni na wanawe wawili waliosalia; Eliezari nalthamari, Twaeni sadaka ya nafaka inayobaki kutokana na sadaka ifanywayo kwa Yahweh kwa moto, nanyi ileni kando ya madhabahu bila hamiaira, kwa kuwa ni takatifu sana. **13** lazima mtaila mahali patatifu kwa sababu huo ni mgao wako wewe na mgao wa wanao wa matoleo yaliyofanywa kwa Yahweh kwa moto, kwa kuwa hivi ndiyo limeamriwa niwaambie. **14** Kile kidari kitikiswacho na lile paja ambalo hutolewa kwa Yahweh, yapasa mzile mahali palipo safi panapokubalika kwa Mungu. Wewe mwenyewe, wanao na binti zako waliopamoja nawe mtakula sehemu hizo, kwa kuwa zimetolewa kuwa mgao wako na mgao wa wanao kutokana na dhabihu ya sadaka ya ushirika wa watu wa Israeli. **15** Lile paja lillotolewa na kidari kilichotikiswa, ni lazima

ziletwe pamoja na sadaka ya mafuta iliyofanywa kwa moto, ili kutikiswa mbele za Yahweh. Nazo zitakuwa zako wewe na wanao kuwa mgao wenu daima, kama Yahweh aliyoyamu. **16** Kisha Musa aauliza kuhusu yule mbuzi wa sadaka ya dhambi, naye akagundua kwamba alikuwa ametekezwa kwa moto. Kwa hiyo akawakasirikia Eliazari na Ithamari, wana wa Aroni waliosalia; akawaambia, **17** "Kwa nini hamjaila sadaka ya dhambi katika eneo la hema, kwa kuwa ni takatifu sana, na kwa kuwa Yahweh amishaitoa kwenu ili kuchukua uovu wa kusanyiko, ili kufanya upatanisho kwa ajili yao mbele zake? **18** Tazama, damu yake haikuletwa ndani ya hema, kwa hiyo iliwapasa kwa hakika kuwa mekwisha ila kwenye eneo la hema, kama nilivoagiza? **19** Kisha Aroni akamjibu Musa, "Tazama, leo walitoa sadaka yao ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa mbele za Yahweh, na jambo hili vilevile limetendeka kwangu leo. Ikiwa nimeshakula sadaka ya dhambi leo, Je! Isingejkuwa imeshapendeza mbele za Yahweh?" **20** Naye Musa aliposikia hivyo, akaridhika.

11 Yahweh akazungumza na Musa na Aroni, akasema, **2** "Sungumzeni na watu wa Israeli muwaambie, "Hivi ndiyo viumbi vyenye uhai ambavyo mwawewe kula mionganii mwa wanyama walioko juu ya nchi. **3** Mnawenza kula mnyama ye yote aliye na kwato zenye kugawanyika na ambaye pia hucheu. **4** Hata hivyo, kuna baadhi ya wanyama ambao ama hawacheui au hana kwato zilizogawanyika, nanyi msiwale hao, wanyama kama ngamia, kwa sababu yeye hucheu lakini hana kwato zilizogawanyika. Kwa hiyo ngamia ni najisi kwenu. **5** Pimbi pia: kwa sababu yeye hucheu lakini hana kwato zilizogawanyika mara mbili, huyo pia ni najisi kwenu. **6** Na sungura pia: kwa sababu yeye hucheu lakini hana kwato zilizogawanyika mara mbili, huyu naye ni najisi kwenu. **7** Na nguruwe pia: ingawaje yeye anazo kwato zilizogawanyika lakini hacheui, kwa hiyo yeye ni najisi kwenu. **8** Msile aina yoyote ya nyama yao, wala msiiguse mizoga yao. Hao ni najisi kwenu. **9** Nao wanyama waishio majini mnaowenza kuwala ni wale wote walio na mapezi na magamba, iwe waliomo baharini au mitoni. **10** Lakini viumbi wote hai wasio na mapezi na magamba waliomo baharini au mitoni, pamoja na wale waendao majini na viumbi hai waliomo majini —watakuwa chukizo kwenu. **11** Kwa kuwa watakuwa chukizo, msile nyama yao, pia mizoga yao sharti itakuwa chukizo. **12** Chochote kisichokuwa na mapezi au magamba kilichomo majini ni lazima kiwe chukizo kwenu. **13** Nao ndege mtakaowachukia na msiopaswa kuwala ni hawa wafuatayo: tai, furukombe, kipungu, **14** mwewe mwekundu, aina yoyote ya kipanga, **15** kila aina ya kunguru, **16** kiruka-njia, kipasusanda, Shakwe, na aina yoyote ya mwewe. **17** Ni lazima pia bundi mdogo na bundi mkubwa muwaone kuwa chukizo, mnandi, **18** bundi mweupe na mwari, **19** korongo na ina zote za koikoi, huduhudi na popo pia. **20** Wadudu wote wenye mabawa wanatembea kwa

miguu minne kwenu ni machukizo. 21 Lakini manaweza kula wadudu wenyenye mabawa wanaotembea kwa miguu minne ya kurukia ardhi yenyenye vifundo. 22 Na manaweza kula kula aina zote za nzige, senene, parare, au panzi. 23 Lakini wadudu wote warukao wenyenye miguu minne ni chulkizo kwenu. 24 Nanyi mtakuwa najisi hata jioni kutokana na wanyama hawa endapo mtagusa mizogo yao. 25 Na yeoyote atakayeokota mojawapo wa mizoga yao ni lazima atazifua ngua zake naye atakuwa najisi hata jioni. 26 Mnyama yeoyote ambaye anazo kwato ziliachana ambazo hazikugawayika kabisa au hacheui huyo ni najisi kwenu. Yeyote awagusaye atakuwa najisi. 27 Mnyama yeoyote anayetembea kwa vitanga vyake mimongoni mwa wanyama waendao kwa miguu yote minne ni najisi kwenu. 28 Na yeoyote akokotaye mzoga kama huo ni zazima atazifua nguo zake na kuwa najisi hata jioni. Wanyama hawa atakuwa najisi kwenu. 29 Kuhusiana na wanyama wataambarao juu ya ardhi, hawa ndiyo walio najisi kwenu: kicheche, panya, aina zote za mijusi mikubwa, guruguru, 30 kenge, mijusi ya ukutani, goromoe, na kinyonga. 31 Wanyama hawa wote ambaao hutambaa, hawa ndiyo watakuwa najisi kwenu. Yeyote awagusaye atakuwa najisi hata jioni. 32 Na iwapo mmoja wao anakufa na kuanguka juu ya chombo, chombo hicho kitakuwa najisi, ama kiwe kimetengenezwa kwa mbao, nguo, ngozi, au gunia. Kiwe chombo cha namna gani na kiwe kwa matumizi gani, ni lazima kitalowekwa katika maji nacho kitakuwa najisi hata jio. Kisha kitakuwa safi. 33 Kwa hiyo kila chungu ambacho mnyama najisi atakiangukia juu yake au ndani yake, chochote kilichomo kwenye chungu hicho kitakuwa najisi, na ni lazima mtakivunja chungu hicho. 34 Vyakula vyote ambavyo ni safi na kilichuhusiwa kuliwa, lakini kikaingiwa na maji kutoka kwenye chungu najisi kilichoanguka, nacho kitakuwa najisi. 35 Na kitu chochote kinachowenza kunywewa kutoka kwenye chungu kama hicho kitakuwa najisi. Kila kitu kitakachoangukiwa juu yake na kipande cha mzoga wa mnyama najisi nacho kitakuwa najisi, ama liwe ni jiko au vyungu vya kupikia. Ni najisi na ni lazima kiwe najisi kwenu. 36 Chemchemi au kisima cha maji ya kunywa yanapokusanyika patabaki kuwa safi iwapo kiumbe najisi kama hicho kitaangukia humo. Lakini ikiwa yeyote anaugusa mzoga wa mnyama aliye najisi uliomu ndani ya maji, yeye atakuwa najisi. 37 Iwapo sehehemu yoyote ya mzoga wa mnyama aliyenajisi inaangukia juu ya mbegu zozote zilizo kwa ajili ya kupanda. Mbegu hizo zitakuwa bado zingali safi. 38 Lakini kama maji yanawekwa juu ya mbegu, na kama sehemu ya mzoga unaangukia juu yake, nazo zitakuwa najisi kwenu. 39 Iwapo mnyama yeoyote aezaye kuliwa anakufa, naye yeoyote ambusaye atakuwa najisi hata jioni. 40 Na yeoyote alaye chochote cha mzoga huo atalazimika kufua nguo zake naye atakuwa anjisi hata jioni. Na yeoyote akokotaye mzoga kama huo atafua nguo zake na kuwa najisi hata jioni. 41 Kila mnyama atambaaye juu ya ardhi atakuwa chukizo; hatakuwa wa kuliwa. 42 Chochote kitambaacho kwa kujivuta juu ya tumbo lake, na chochote kitembeachoo kwa miguu yake yote minne, au chochote kilicho na miguu mgingi—wanyama wote ambaao hutambaa juu ya nchi, hawa msiwale, kwa sababu watakuwa machukizo. 43 Msijinajisi wenye kwa kiumbe chochote nnajisi kitaambacho; msijinasi wenye kwayo, ili kwamba msije mkachafuliwa navyo. 44 Kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. Nanyi lazima muwe watakatifu, kwa hiyo na iwi watakatifu, kwa sababu Mimi ni mtakatifu. Haiwapasi kujichafua kwa aina oyote ya kiendacho juu ya nchi. 45 Kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh, aliyewaleta ninyi kutoka nchi ya Misri, ili niwe Mungu wenu. Kwa hiyo lazima muwe watakatifu, kwa kuwa Mimi ni mtakatifu. 46 Hii ndiyo sheria kuhusu wanyama, ndege, kila kiumbe hai kiendacho majini, na ya kila kiumbe kitambaacho juu ya nchi, 47 kwa jili ya kilie kinachopaswa kutofautishwa katika kilicho najisi na kilicho safi, na katika ya vitu viliviyokufa na vilivyo hai ambavyo vyaweweza kuliwa na vitu vyenye uhai visivyoweza kuliwa."

12 Yahweh akamwambia Musa, 2 "zungumza na watu wa Israell, uwaambie, 'endapo mwanamke anakuwa mjamzito na kujifungua mtoto wa kiume, naye atakuwa najisi kwa muda wasiku saba, ni kama tu vile anayoyokuwa najisi katika siku za kipindi chake kwa mwezi.

3 Katika siku ya nane nyama ya govi la mtoto mvulana itatihiriwa. 4 Kisha utakaso wa mama wa kutokwa damu yake utaendelea kwa muda wa siku tatu. Haimpasi kugusa kitu chochote kilicho kitakatifu au kukaribia eneo la hema mpaka zitakapomalizika siku za kutakaswa kwake. 5 Lakini kama atajifungua mtoto wa kike, naye atakuwa najisi kwa mud wa majuma mawili, kama alivyo wakati wa kipindi chake. Kisha utakaso wa mama utaendelea kwa siku sitini sita. 6 Siku za kutakaswa kwake zitakapoisha, kwa ajili ya mwana au binti, atalazimika kuleta kwa kuhani mwana-kondoo wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya kuteketezwa, na kindia la njiwa au huwa kuwa sadaka ya dhambi, mbele ya ingilio la hema la kukutania, 7 Kisha atawatoya mbele za Yahweh na kufanya sadaka ya upatanisho kwa ajili yake, naye atatakaswa kutokana kutiririka kwa damu yake. Hii ndiyo sheria kuhusu mwanamke aifunguaye ama mtoto wa kiume au wa kike. 8 Na kama hana uwezo wa kutoa mwana-kondoo, naye atakelita makinda mawili ya njiwa ua hua, mmoja kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa na mwininge kuwa sadaka ya dhambi, naye kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake; naye atakuwa safi."

13 Yahweh akazungumza na Musa na Aroni, akasema, 2 Mtu yeoyote anayonekana na uvimbe au pele au doa ling'alo juu ya ngozi ya mwili wake, na likawa limeambukizwa ugonjwa wa ngozi mwilini mwake, ni lazima aletwe kwa Aroni kuhani mkuu au kwa mmoja wa wanawee makuhani. 3 Naye kuhanai attachunguza ugonjwa huo kwenye ngozi ya mwili wake. Iwapo malaika zilizopo eneo lenye ugonjwa zimegeuka kuwa nyeupe, na iwapo ugonjwa

ujemitokeza juu ya ngozi, huo ni ugonjwa wa kuambukiza. Baada cha kuhani kumchunguza, atamtangaza kuwa ni najisi. **4** Iwapo lile doa ling'aalo katika ngozi yake ni jeupe, na kuonekana kwake halikwenda chini zaidi ya ngozi, na iwapo malaika za eneo lenye ugonjwa hazijabadiilia, kuwa nyeupe, naye kuhani atamtenga mgonjwa kwa siku saba. **5** Katika siku ya saba, huyo kuhani itambidi kumchunguza tena ili kuona kama katika maamzi yake huo ugonjwa siyo mbaya, na kama haujaenea kwenye ngozi. Iwapo haujaenea, basi, kuhani atamtenga kwa siku saba zaidi. **6** Naye kuhani atamchunga tena katika siku ya saba ili kuona kama ugonjwa ubepona na haujasambaa zaidi kwenye ngozi. kama haujasambaa, basi, kuhani atamtangaza kuwa yeYe ni safi. Ni upele tu. Naye atafua nguo zake, na kisha yeYe yu safi. **7** Lakini endapo ule upele utakuwa umishasambaa kwenye ngozi baada ya kuwa amejionyesha kwa kuhani kwa ajili kusafishwa kwake, itambidi kujionyesha tena kwa kuhani. **8** Naye kuhani atamchunguza ilikuona kama huo upele umsambaa zaidi ndani ya ngozi. Na endapo utakuwa umesambaa, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza. **9** Iwapo ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza umo kwa mtu fulani, naye mtu huyo yapasa aletwe kwa kuhani. **10** Kuhani atamchunguza ili kuona kama kunauvimbwe mweupe katika ngozi yake, endapo malaika zitakuwa zimebadilika kuwa nyeupe, au kumekuwa na nyama mbichi kwenye uvimbe. **11** Kama ipo, basi, huo ni ugonjwa sugu wa ngozi, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Hatamtenga kwa kuwa yeYe tayari ni najisi. **12** Iwapo huo ugonjwa unajitekeza na kupanuka zaidi kwenye ngozi, na kuifunika ngozi ya mtu kwa ugonjwa tangu kichwani pake hata miguuni, maadamu anajitekeza kwa kuhani, **13** naye kuhani atamchunguza ili kuona kama huo ugonjwa umeshaenea mwili wake wote. Ikiwa imetokeo hivyo, kuhani atamtangaza mtu huyo aliye na ugonjwa kuwa ni safi. Ikiwa amebadilika kuwa mweupe, huyo ni safi. **14** Lakini ikiwa nyama mbichi imeonekana juu yake, atakuwa najisi. **15** Kuhani ataingalia hiyo nyama mbichi na kumtanga kuwa najisi kwa sababu hiyo nyama mbichi ni najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza. **16** Lakini endapo hiyo nyama mbichi imageuka kuwa nyeupe tena, naye huyo mtu hana budi kwenda kwa kuhani. **17** Kuhani atamchunguza ili kuona kama hiyo nyama imebadilika kuwa nyeupe. Kama imekuwa hivyo naye kuhani atamtangaza kwamba mtu huyo kuwa ni safi. **18** Mtu anapokuwa na jipu juu yangozi yake na limishapona, **19** na mahali pa jipu pamekuwa na uvimbe au doa lenye kung'aa, wekundu unaochanganyika na weupe, yapasa kuonyeshwa kwa kuhani. **20** Naye kuhani atalichunguza ili kuona kama linaonekana limekwenda chini ya ngozi, na kama hizo malaika zimebadilika kuwa nyeupe, kama ni hivyo, kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza, endapo utakuwa umezalishwa mahali lilipokuwa jipu hilo. **21** Lakini endapo kuhani atakuwa amelichunquza na haoni malaika nyeupe ndani yake, na kwamba iliko chini ya ngozi bali limefifia, kisha kuhani atamtenga kwa siku saba. **22** Kama linaenea kwa kupanuka kwenye ngozi, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza. **23** Lakini kama hilo doa lenye kung'ara linabaki mahali pake na halijasambaa, basi hilo ni kovu la jipu, naye kuhani atamtangaza kuwa safi. **24** Ngozi inapoungua na nyama mbichi ya inamekuwa na wekundu uliochanganyika na weupe au doa jeupe, **25** kisha kuhani atachunguza kuona kama malaika zilizokozwenye doa hilo zimebadilika na kuwa nyeupe, na kama limeonekana kwenda chini zaidi ya ngozi, kama limekuwa hivyo, basi huo ni ugonjwa wa kuambukiza. Ujemitokeza kwenye jeraha la moto, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza. **26** Lakini endapo kuhani analichunguza na naona kwamba hakuna malaika nyeupe kwenye doa, na kwamba halikuenda chini ya ngozi bali linafifia, basi, kuhani atamtenga mtu huyo kwa siku saba. **27** Kisha yapasa kuhani kumchunguza tena katika siku ya saba. Iwapo litakuwa limesambaa kwa upana kwenye ngozi, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugojwa wa kuambukiza. **28** Iwapo hilo doa lisalia mahali pake na halitakuwa limesambaa kwenye ngozi bali limefifia, ni uvimbe tu kutokana na kuungua moto, naye kuhani atamtangaza kuwa safi, kwa kuwa siyo zaidi ya jeraha la kuungua. **29** Iwapo mwanaume au mwanimke ana ugonjwa wa kuambukiza kichwani au kidevuni pake, **30** kisha kuhani atamchunguza mtu huyo kwa ajili ya ugonjwa wa kuambukiza ili kuona kama unakwenda ndani zaidi ya ngozi, na kama kuna nywele za manjano, nyembamba ndani yake. endapo zinaonekana, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni mwasho, ugonjwa wa kuambukiza kichwani au kidevuni. **31** Iwapo kuhani anachunguza ugonjwa wa mwasho na anagundi kuwa hauko chini ya ngozi, na kama hakuna nywele nyeusi ndani yake, kisha kuhani atamtenga mtu huyo ugonjwa wa mwasho kwa siku saba. **32** Katika siku ya saba kuhani atachunguza tena huo ugonjwa ili kuona kama umesambaa, Endapo hakuna malaika za manjano, na iwapo ugonjwa uko usawa ngozi tu, **33** basi, yapasa mtu huyo kunyolewa., lakini sehemu yenyeye ugonjwa haitanyolewa, naye kuhani atamtenga mtu huyo mwenye ugonjwa wa mwasho kwa siku saba. **34** Katika siku ya saba kuhani atachunguza tena ugonjwa ili kuona kama umacha kusambaa ndani ya ngozi. Iwapo unaonekana kuwa hukwenda chini zaidi ya ngozi, kisha kuhani atamtangaza kuwa safi. Mtu huyo yapasa kufua nguo zake, na kisha atakuwa safi. **35** Lakini ikiwa ugonjwa wa mwasho umeenea kwa sehemu kubwa kwenye ngozi baada ya kuhani kutangaza kuwa alikuwa safi, **36** naye kuhani itabidi amchunguze tena. Iwapo ugonjwa utakuwa umesambaa katika ngozi, kuhani hahitajiki kutafuta nywele za manjano. Mtu huyo ni najisi. **37** Lakini iwapo katika mtazamo wa kuhani inaonekana kuwa huo ugonjwa wa mwasho umekoma kusambaa, basi huo ugonjwa umekwisha pona. Yeye ni safi, nave kuhani atamtangaza

kuwa safi. 38 Iwapo mwanume au mwanamke ana huyo ili kuona kama hayo madoa ni meupe kwa kufifia, ambalo ni kovu tu liliojitokeza kwenye ngozi. Yeye yu safi. 40 Iwapo nywele za mtu zimenyonyoka kichwani, yeze ni kipara lakini yu safi. 41 Na iwapo nywele zake zimenyonyoka upande wa mbele wa kichwa chake, na iwapo paji lake la uso lina kipara, yeze yu safi. 42 Lakini endapo kuna kidonda chenyeh wekundu uliochanganyika na weupe, juu ya kipara chake au paji lake la uso, huo ni ugonjwa wa kuambukiza uliojitokeza. 43 Naye kuhani atamchunguza ili kuona iwapo uvimbe wa eneo linaugua juu ya upara wake au paji lake la uso lina wekundu uliochanganyika na weupe, kama kuonekana kwa ugonjwa wa kuambukiza kwenye ngozi. 44 Ikionekana hivyo, basi huyo ana ugonjwa wa kuambukiza naye ni najisi. Hakika kuhani atamtangaza kuwa najisi kwa sababu ya ugonjwa wake kichwani pake. 45 Mtu aliye na ugojwa wa kuambukiza atavaa nguo zilizochanika, ni lazima nywele zake ziachwe wazi, na yampasa kufunika uso wake mpaka puanai na kupiga kelele, 'Najisi, najisi.' 46 Naye atakuwa najisi siku zote za ugonjwa wake wa kuambukiza. Kwa sababu anao ugonjwa unaosambaa, yapasa kuishi peke yake nije ya kambi. 47 Kuna wakati fulani vazi la mtu hupata ukungu juu yake. Laweza kuwa vazi, ama la sufu au kitani, 48 au kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu au kitani, au ngozi au kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi. 49 Iwapo sehemu iliyochafuliwa ina rangi ya kijani au nyekundu katika vazi, ngozi, kifaa kilichosukwa au kufumwa, basi huo ni ukungu uanasambaa, ni lazima unyeshwe kwa kuhani. 50 Yapasa kuhani akichunguze hicho kifaa kwa ajili ya ukungu; ni lazima akitenge kitu chochote kilicho na ukungu kwa siku saba. 51 Naye ataunchunguza tena huo ukungu katika siku ya saba. Endapo utakuwa umesambaa katika kifaa hicho, basi ni wazi kwamba huo ni ukungu wenye kuangamiza, na hicho kifaa ni najisi. 52 Na mwenye kukimiliki atalazimika kukichoma na kukiteketeteza kabisa hicho kifaa kilichoonekana na ukungu ndani yake, haijalishi kiwe ni kifaa cha aina gani, kwani huo ukungu unawenza kusababisha ugonjwa. 53 Iwapo kuhani anakichunguza hicho kifaa na kuona kwamba ukungu haujaenea kwenye vazi au chombo kilichosukwa au kusokotwa kutokana na sufu, kitani au ngozi, 54 basi atawaagiza wakisafishe hicho kifaa kilichopatikana na ukungu, naye yampasa kikitenga kwa siku saba zaidi. 55 Kisha kuhani atakichunguza tena hicho kifaa chenyeh ukungu baada ya kuwa kimesafinshwa. Kama ukungu haukubadilika rangi yake, hata kama haukusambaa, kifaa hicho ni najisi. Yapasa kichomwe, haijalishi ni wapi ukungu huo utakuwa umekichafua. 56 Iwapo kuhani anakichunguza hicho kifaa, na kama ukungu umefifia baada ya kuwa umeoshwa, basi atakirarua kile kipande kilichoaufuliwa kutoka kwenye vazi au kutoka kwenye ngozi, au kutoka kwenye chombo kilichosukwa au kusokotwa. 57 Ikiwa ukungu unazidi kuonekana katika

vazi, ama katika chombo kilichosukwa au kufumwa, au katika kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi, basi, ukungu utakuwa unasambaa. Kifaa chochote kilicho na ukungu ni lazima kichomwe. 58 Vazi au kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu, au kitani, au ngozi au kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi—iwapo unakisafisha kifaa nao ukungu ukawa umetoka, nacho kifaa lazima kisafishwe mara ya pili, kisha kitakuwa safi. 59 Hii ndiyo sheria ihusuyo ukungu katika vazi la sufu au kitani, au kwenye kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu, au kitani, au kitu chochote kilichotengenewa kwa ngozi, ili kwamba mweze kuvitangaza kuwa safi au najisi.

14 Yahwe alizungumza na Musa, akisema, 2 "Hii itakuwa sheria kwaajili ya mtu aliyekufa kwenye siku ya utakaso. Lazima aletwe kwa kuhani. 3 Kuhani atakwenda nije ya kambi kumchunguza mtu kuona kama madhara ya ugonjwa wa ngozi yameponya. 4 Ndipo kuhani ataamuru kwamba mtu mwenye kutakaswa lazima achukue ndege safi wawili, waliohai, mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo. 5 Kuhani atamwamuru kuua moja ya hao ndege juu ya maji safi yaliyo kwenye chungu cha udongo. 6 Ndipo kuhani atamchukua ndege aliyehai na mti wa mwerezi, na kitani nyekundu na hisopo, na vyote hivi, pamoja na ndege aliyehai atavichovya kwenye damu ya ndege aliyechinjiwa kwenye maji safi. 7 Ndipo kuhani atanyuniza maji haya mara saba juu ya mtu anayetakaswa katika ugonjwa, na ndipo kuhani atamtangaza kuwa msafi. Ndipo kuhani atamwachia ndege aliyehai katika eneo wazi. 8 Mtu aliyetakaswa atafua nguo zake, atanyoa nywele zake zote, ataoga kwa maji, na ndipo atakuwa safi. Baada ya hayo lazima aje kwenye kambi, lakini ataishi nije ya hema lake kwa siku saba. 9 Katika siku ya saba lazima anyoe nywele za kichwa chake, na lazima pia anyoe ndevu zake na nyusi. Lazima anyoe nywele zake zote, na lazima afue nguo zake na aoge kwenye maji; ndipo atakuwa safi. 10 Katika siku ya nane lazima achukue dume wa wana kondoo wawili wasio na lawama, mwana kondoo jike wa mwaka mmoja asiyi na lawama, na tatu ya kumi ya efa ya unga safi uliochanganywa mafuta kama sadaka ya nafaka, na kipimo kimoja cha mafuta. 11 Kuhani ambaye amemtakasa mtu atamsimamisha mtu ambaye aliyemtakasa, pamoja na vile vitu, mbele ya Yahwe mahali pa kuingilia kwenye hema ya mukutano. 12 Kuhani atachukua mmoja wa wanakondoo dume na kumtoa kama sadaka ya hatia, pamoja na kipimo cha mafuta; atavikitisa kwa sadaka ya kutikiswa mbele ya Yahwe. 13 Lazima aue mwana kondoo dume mahali ambapo wanapochinjia sadaka ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa, katika eneo la hema, sababu sadaka ya dhambi ni ya kuhani, kama afanyakayo sadaka ya hatia, kwasababu ni takatifu zaidi. 14 Kuhani atachukua baadhi ya damu ya sadaka ya hatia na kuiweka kwenye ncha ya sikio la kulia la mtu yule wa kutakaswa, katika dole

gumba la kulia, katika dole la mguu wa kulia. **15** Ndipo ambaye hawesi kumudu kiwango cha sadaka kwaajili ya kuhani atachukua mafuta kutoka chombo na kuyamimina utakaso wake." **33** Yahwe alizungumza na Musa na Haruni, katika kiganja cha mkono wake wa kushoto, na kuzamisha akisema, **34** "Wakati mtakuja katika nchi ya Kanaani kidole chake katika mafuta hayo yaliyo kwenye mkono wa ambayo nimewapa kama miliki, na kama naweka ukungu kushoto, **16** na kununyiza baadhi ya mafuta kwa kidole unaenea ndani ya nyumba katika nchi ya miliki yenu, **35** mara saba mbele za Yahwe. **17** kuhani ataweka mafuta ndipo ye ye ambaye anamiliki nyumba ile lazima aje na yaliyobaki kwenye mkono wake kwenye ncha ya sikio la kumwambia kuhani. Lazima aseme 'Inaonekana kwangu kulia la mtu wa kutakaswa, juu ya dole gumba la mkono kuna kitu fulani kama ukungu ndani ya nyumba yangu.'" wa kulia, na katika dole kubwa la mguu wa kulia. Lazima **36** Ndipo kuhani ataamuru kwamba watoe vitu vyote ndani aweke mafuta haya juu ya damu kutoka kwenye sadaka kabla hajaenda ndani kuona utibhibitisho wa ukungu, kiasi ya hatia. **18** Kama kwa mafuta yaliyosalia kwamba katika kwamba hakuna ndani ya nyumba kitakachofanywa najisi. mkono wa kuhani, atayaweka juu ya kichwa cha mtu Badaye kuhani lazima aende ndani kuona humo ndani. **37** ambaye atakaswaye, na kuhani atafanya utakaso kwaajili Yeye lazima achunguze ukungu kuona kama umo katika yake mbele za Yahwe. **19** Ndipo kuhani atatoka sadaka ya kuta za nyumba, na kuona ikiwa kunaonekana ukijani au dhambi na kufanya upatanisho kwaajili yake atakaswaye wekundu katika bonde za mwonekano wa kuta. **38** Kama kwa sababu ya kutokuwa safi kwake, na badaye atata kuhani atafanya upatanisho kwaajili ya nyumba. **20** Ndipo kuhani atatoka sadaka ya na kufunga mlango wa nyumba kwa siku saba. **39** Ndipo kuteketezwa na sadaka ya nafaka juu ya madhabahu. kuhani atarudi tena katika siku ya saba na kuichunguza Kuhani atafanya upatanisho kwaajili ya mtu huyo, na kuona kama ukungu umeenea katika kuta za nyumba. **40** ndipo atakuwa safi. **21** Kwa namma hiyo, kama mtu ni Kama hivyo, ndipo kuhani ataamuru kwamba wayaondoe masikini na hawesi kumudu matoleo haya, ndipo anawenza mawe ambayo ukungu umepatikana na yatupwe katika kuchukua kondoo mmoja dume kama sadaka ya hatia ya sehemu najisi nje ya mji. **41** Yeye atataka kuta zote za kutikiswa, kufanya upatanisho kwaajili yake mwenyewe, ndani ya nyumba zikwanguliwe, na lazima achukue vitu na moja ya kumi ya efa ya unga safi uliochanganywa viliyochafuliwa na hivyo viliyokwanguliwa nje ya mji na na mafuta kama sadaka ya nafaka, na chombo cha kuvitupa kwenye eneo lisilosafi. **42** Lazima wayachukue mafuta, **22** pamoja na njiwa wawili au kinda mbili za mawe mengine na kuyaweka katika sehemu ya mawe njiwa, ambao anawenza kupata; ndege mmoja atakuwa yaliyondolewa, na lazima watumie udongo mpya kupigia sadaka ya dhambi na mwingine sadaka ya kuteketezwa. lipu nyumba. **43** Kama ukungu unakuja tena na unaingia **23** Katika siku ya nane lazima awalete kwa kuhani kwaajili katika nyumba ambayo mawe yameondolewa na kuta ya utakaso, pakujililia katika hema ya mkutano, mbele zimekwanguliwa na kupigwa lipu upya, **44** ndipo kuhani ya Yahwe. **24** Kuhani atachukua mwana kondoo kwaajili lazima aje aingie ndani na kuchunguza nyumba kuona ya sadaka, na atachukua pamoja na kiasi cha mafuta kama ukungu umeenea ndani ya nyumba. Kama hivyo, ya mzeituni, na ataviinua juu kama anaviwasilisha kwa huo ni ukungu mbaya, na nyumba ni najisi. **45** Nyumba Yahwe. **25** Atamuua mwana kondoo kwaajili ya sadaka hiyo lazima iangushwe chini. Hayo mawe, mbaob, na lipu ya hatia, na atachukua baadhi ya ya damu ya sadaka yote ndani ya nyumba lazima vibebwe kupelekwa nije ya hatia na kuiweka juu ya ncha ya sikio la kulia la yule ya mji kwenye sehemu najisi. **46** Kwa nyongeza, yeyote wakutakaswa, juu ya dole gumba la mkono wake wa kulia, anaenda ndani ya nyumba wakati imefungwa atakuwa na kwenye dole kubwa la mguu, wa kulia. **26** Ndipo kuhani hiyo lazima iangushwe chini. Hayo mawe, mbaob, na lipu atamimina baadhi ya mafuta katika kiganja cha mkono lazima afue nguo zake, na yeyote aliye kula ndani ya wake wa kushoto, **27** na atanyunyiza kwa kidole chake nyumba lazima afue nguo zake. **48** Kama kuhani akaingia cha kulia baadhi ya mafuta ambayo yako kwenye mkono hiyo kuichunguza kuona ikiwa ukungu umeenea katika wa kushoto mara saba mbele za Yahwe. **28** Ndipo kuhani nyumba baada ya nyumba kupigwa lipu, ndipo, kama ataweka kiasi cha mafuta ambayo yako kwenye mkono ukungu umetoweka, ataitangaza nyumba hiyo kuwa ni safi. wake kwenye ncha ya sikio la yule mtu wa kutakaswa, **49** Ndipo kuhani lazima achukue ndege wawili kuitakasa katika dole gumba lake la mkono wa kulia, na dole kubwa nyumba, na mtu wa mwelezi, na sufu nyekundu, na hisopo. la mguu wa kulia, maeneo yale yale ambayo kaweka **50** Atamuua ndege mmojawapo katika maji masafi kwenye damu ya sadaka ya hatia. **29** Ataweka mafuta yaliyobaki dumu la udongo. **51** Atachukua mtu wa mwerezi, hisopo, yaliyo mkononi mwake juu ya yule wakutakaswa, kufanya sufu nyekundu na ndege aliye hai, na kuvichovya kwenye upatanisho kwaajili yake mbele za Yahwe. **30** Lazima atoe damu ya ndege aliye kufa, kwenye maji safi, na kununyizia sadaka ya njiwa au makinda ya njiwa, yale ambayo mtu nyumba mara saba. **52** Ataitakasa nyumba kwa damu ya ameweza kupata - **31** moja kama ya sadaka ya dhambi na ndege na maji safi, pamoja na ndege aliye hai, mtu wa nyingine kama sadaka ya kuteketezwa, pamoja na sadaka mwerezi, hisopo, na sufu nyekundu. Lakini atamwachia ya nafaka. Ndipo kuhani atafanya upatanisho kwaajili ya ndege aliye hai aende nje ya mji mashambani. **53** Kwa yule ambaye atatakaswa mbele za Yahwe. **32** Hii ni sheria nija hii lazima afanye upatanisho kwaajili ya nyumba, na kwaajili ya mtu kwake kuna athari za ugonjwa wa ngozi, itakuwa safi. **54** Hii ni sheria kwa aina zote za athari

ya ugonjwa wa ngozi na vitu vyote vinavyosababisha ugonjwa kama huo, na kwaajili ya kuwashwa, **55** na kwa ukungu kwenye mavazi na nyumba, **56** kwaajili ya uvimbe, kwaajili ya vipele, madoa, **57** kutambua wakati wowote tatizo hili ni najisi au lini limetakaswa. Hii ni sheria kwaajili ya athari za ugonjwa wa ukungu.

15 Yahwe alizungumza na Musa na Haruni, akisema, **2** "Waambie watu wa Israeli, na sema kwa, "Wakati mtu yeoyote kisonono kimemwathiri mwili wake unatoa ugiligili, anakuwa najisi. **3** Unajisi wake unatokana na athari ya kisonono. Iwe mwili wake unatoa ugiligili au umekoma, huo ni unajisi." **4** Kitanda chocrote anachokilalia kitakuwa najisi, na kila kitu ambacho anakaa juu yake kitakuwa najisi. **5** Yeyote anayegusa kitanda chake lazima afue nguo zake na aoge kwenye maji, na awe amenajisika mpaka jioni. **6** Yeyote anayekaa katika kitu chocrote ambacho mtu ambaye ameatheriwa na kisonono alikaa, mtu huyo lazima afue nguo zake na aoge katika maji, na atakuwa najisi mpaka jioni. **7** Na yeoyote anayegusa mwili wa ambaye ameatheriwa na kisonono lazima afue nguo zake na aoge katika maji, na awe najisi hadi jioni. **8** Kama mtu ambaye anaona majimaji kama hayo kwa mtu fulani ambaye ametakasika, ndipo mtu huyo lazima afue nguo zake na aoge kwenye maji, na atakuwa najisi hata jioni. **9** Tandiko lolote ambalo ambaye anamajimaji ya kisonono atalikilia litakuwa najisi. **10** Yeyote anayegusa kitu chocrote kilichokuwa chini ya mtu huyo atakuwa najisi mpaka jioni, na yeoyote anayebeba vitu hivyo lazima afue nguo zake na aoge katika maji; atanajisika mpaka jioni. **11** Ambaye anamajimaji kama hayo akingusa kabla kwanza ya kuosha kwa maji safi mikono yake, mtu aliyeuswa lazima afue nguo zake na aoge katika maji, na atakuwa najisi mpaka jioni. **12** Chungu chocrote cha udongo ambacho ambaye anamajimaji kama hayo akgusa lazima kivunjwe, na kila chombo cha mti lazima kioshwe na maji safi. **13** Wakati mwenye kisonono anapotakaswa katika kisonono chake, ndipo lazima ahesabu kwaajili yake siku saba kwaajili ya kutakasika kwake; ndipo afue nguo na aoshe mwili wake kwenye maji yatiririkayo. Ndipo atakuwa safi. **14** Katika siku ya nane lazima achukue njiva wawili au kinda mbili za njiva na aje mbele za Yahwe pakuingilia kwenye hema ya mkutano; pale lazima atoe hao ndege kwa kuhanu. **15** Lazima kuhanu awatoe, moja kama sadaka ya dhambi na nyininge kama ya kuteketezwa, na kuhanu lazima afanye upatanisho kwaajili yake mbele za Yahwe kwaajili ya kisonono chake. **16** Kama mtu yeoyote ametokwa na shahawa, ndipo lazima aoge mwili wake wote katika maji; atanajisika mpaka jioni. **17** Kila vazi au ngozi ambayo juu yake kuna shahawa lazama paoshwe kwa maji; itakuwa najisi mpaka jioni. **18** Na kama mwanamke na mwanamke watalala pamoja na kunakutoka kwa shahawa kwenda kwa mwanamke, lazima wote wawili waoge katika maji; watakuwa najisi mpaka jioni. **19** Mwanamke anapokuwa kwenye hedhi, ataendelea kunajisika kwa siku saba,

na yeoyote anayemgusa atakuwa najisi mpaka jioni. **20** Chochote anacholala juu yake wakati wa hedhi kitakuwa najisi; kila kitu ambacho anakalia kitakuwa pia najisi. **21** Yeyote anayegusa kitanda chake lazima afue nguo zake na aoge kwa maji; mtu huyo atakuwa najisi mpaka jioni. **22** Yeyote anayegusa chocrote ambacho amekikalia lazima afue nguo zake na aoge kwa maji; mtu huyo anakuwa najisi mpaka jioni. **23** Iwe juu ya kitanda au kitu chocrote juu ya popote atakapokaa, kama akigigusa, mtu huyo atakuwa najisi mpaka jioni. **24** Kama mwanamke yeoyote akilala naye, na unajisi wa mwanamke ukamgusa, atakuwa amenajisika siku saba. Kila kitanda ambacho anakilalia mwanamke huyo kitanajisika. **25** Kama mwanamke ametokwa damu kwa siku nyangi ambayo siyo kipindi cha hedhi yake, au ikitoka zaidi ya kipindi chake cha hedhi, wakati wote wa siku za kunajisika, atakuwa kama alikuwa kwenye siku zake za hedhi. Yeye ni najisi. **26** Kila kitanda anachokilalia wakati wote wa kutokwa damu itakuwa kwake sawa tu kama kitanda anacholalia wakati wa hedhi, na kila kitu ambacho anakalia kitakuwa najisi, kama tu unajisi wa hedhi yake. **27** Na yeoyote anayegusa kitu kati ya vitu hiyyo atakuwa najisi; lazima yeye afue nguo zake na aoge mwenyewe kwenye maji, na atakuwa amenajisika mpaka jioni. **28** Lakini kama mwanamke ametakasika katika kutokwa na damu, ndipo atahesabu kwaajili yake siku saba, baada ya hizo atakuwa safi. **29** Katika siku ya nane atachukua kwake njiva wawili au kinda wawili wa njiva na atawaleta kwa kuhanu pakuingilia hema ya mkutano. **30** Huyo kuhanu atatoa ndege mmoja kama sadaka ya dhambi na mwingine kama sadaka ya kuteketezwa, na atafanya upatanisho kwaajili ya huyo mbele ya Yahwe kwaajili unajisi wa mwanamke atokwaye damu. **31** Hivi ndivyo lazima uwatenge watu wa Israeli katika unajisi wao, hivyo hawatakuwa tokana na unajisi wao, kwa kuchafua hema langu, ambapo naishi kati yao. **32** Huu ndio utaratibu kwa kila ambaye anakisonono, kwaajili kila mwanamke ambaye shahawa yake inatoka na inamfanya kuwa najisi, **33** kwaajili ya mwanamke ambaye yuko katika kipindi cha hedhi, kwaajili ya yeoyote aliye na kisonono, awe mwanamke au mwanamke, na kwaajili ya yeoyote anayelala na mwanamke najisi.

16 Yahwe alizungumza na Musa - hii ni baada vifo yaa wana wawili wa Haruni, walipomkaribia Yahwe na ndipo wakafa. **2** Yahwe alimwambia Musa, "Ongea na Haruni kaka yako na umwambie hapana kuja tu wakati wowote katika patakatifu pa patakatifu ndani ya pazia, mbele ya kifuniko cha upatanisho kilicho juu ya sanduku. Akifanya hivyo, anakufa, kwasababu naonekana katika wingi juu ya kifuniko cha upatanisho. **3** Hivi ndivyo jinsi Haruni lazima aje katika patakatifu pa patakatifu. Yeye lazima aingie pamoja na ndama kama sadaka ya dhambi, na kondoo dume kama sadaka ya dhambi. **4** Ni lazima avae kanzu ya kitatani, na lazima avae ndani yake nguo ya kitani, na lazima avae mshipi wa kitani na kilemba cha kitani. Haya ni mavazi matakatifu. Lazima

aoge mwili wake katika maji na avae mavazi haya. **5** mahali patakatifu sana, hema la mukutano, na madhababu, Lazima achukue kwenye umati wa watu wa Israeli mbuzi lazima amlete mbuzi aliyehai. **21** Haruni lazima aweke wawili waume kama sadaka ya dhambi na kondoo dume mikono yake yote juu ya kichwa cha mbuzi huyu aliyehai moja ikiwa ni sadaka ya kuteketezwa. **6** Ndipo Haruni na akiri juu yake maovu yote ya watu wa Israeli, uasi wao lazima alete ng'ombe kama sadaka ya dhambi, ambayo wote, dhambi zao zote. Ndipo lazima aweke dhambi hizo itakuwa kwaajili yake mwenyewe, kufanya upatanisho juu ya kichwa cha mbuzi na amwachie katika uangalizi wa kwaajili yake mwenyewe na familia yake. **7** Ndipo lazima mtu aliyetari kumwongoza mbuzi huyo porini. **22** Mbuzi achukue mbuzi wawili na kuwaweka mbele ya Yahwe lazima abebe juu yake mwenyewe uovu wote kwenda katika mlango wa kuingilia kwenye hema ya mukutano. **8** mahali pakiwa. Kule msituni, huyo mtu amwache mbuzi Ndipo Haruni lazima apige kura kwaajili ya mbuzi hao aende huru. **23** Ndipo Haruni anapaswa kwenda tena wawili, kura moja kwaajili ya Yahwe, na kura nyingine humo kwenye hema ya mukutano na kuvua mavazi ya kwaajili ya msingiziba. **9** Ndipo Haruni lazima awasilishe kitani ambayo amayavaa kabla hajaenda mahali patakatifu mbuzi ambaye kura imeangukia kwa Yahwe, na kumtoa sana, na anatakiwa kuyaacha mavazi hayo pale. **24** mbuzi huyo kama sadaka ya dhambi. **10** Lakini mbuzi Anapaswa aoshe mwili wake kwa maji mahali patakatifu, ambaye kura ya usingiziwa imemwangukia lazima aletwe na avae nguo zake za kawaida; pia lazima atoke nje kutoa kwa Yahwe akiwa hai, kufanya upatanisho kwa kumwachia sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya kuteketezwa na aende porini kama, mbuzimsingiziba. **11** Pia Haruni sadaka ya kuteketezwa kwaajili ya wale watu, na kwa lazima alete ng'ombe kwaajili ya sadaka ya dhambi, njia hii anafanya upatanisho kwaajili yake mwenyewe ambayo itakuwa kwaajili yake mwenyewe, lazima afanye na kwaajili ya watu. **25** Lazima ye ye achome mafuta upatanisho kwaajili yake mwenyewe na familia yake, ya sadaka ya dhambi juu ya madhababu. **26** Huyu mtu hivyo lazima ye ye amuuue huyo ng'ombe kama sadaka anayemwacha mbuzi msingiziba aende huru anafua nguo ya dhambi kwaajili yake mwenyewe. **12** Haruni lazima zake na kuosha mwili wake katika maji; baada ya hayo, achukue chetezo iliojaa mkaa wa moto kutoka kwenye anawenza kurudi tena kambini. **27** Yule fahali kwaajili madhababu mbele ya Yahwe, na mikono imejaa ubani ya sadaka ya dhambi na mbuzi kwaajili ya sadaka za mzuri, na kuleta vitu hivi ndani ya pazia. **13** Hapo lazima dhambi, ambaye damu yake ililetwa kufanya upatanisho aweke ubani juu ya moto mbele za Yahwe ili kwamba katika mahali patakatifu, lazima ipelekwe nje ya kambi. wingu kutoka kwenye ubani liweze kufunika kifuniko kule lazima wachome, ngozi zao, nyama yao na kinyesi cha agano la imani ya upatanisho. Yeye afanye hivyo chao. **28** Huyu anayechoma sehemu hizo lazima afue ili kwamba asife. **14** Ndipo lazima achukue kiasi cha damu ya ng'ombe na kuinuonyiza kwa kidole chake mbele nguo zake na aoge mwili wake katika maji; baada ya damu ya kifuniko cha upatanisho. Lazima anyunyize kiasi cha sharti kwaajili yenu kwamba katika mwezi wa saba, damu kwa kidole chake mara saba mbele ya kifuniko cha kwenye siku ya kumi ya mwezi, mtanyenyekea wenyewe upatanisho. **15** Ndipo lazima aue mbuzi kwaajili ya sadaka na msifanyi kazi, iwe mwenyeji wa kuzaliwa au mgeni ya dhambi ambaye ni kwaajili ya watu na kuleta damu yake ndani kwenye pazi. Hapo lazima aifanyie damu kama upatanisho utafanywa kwaajili yenu, kuwatakasa ninyi alivyofanya kwenye damu ya fahali: lazima ainyunyize kutoka dhambi zenu zote ili mwe safi mbele za Yahwe. juu ya kifuniko cha upatanisho na mbele ya kifuniko cha upatanisho. **16** Yeye lazima afanye upatanisho kwaajili ya Hili ni maalumu kwa Sabato ya kupumzika kwaajili mahali patakatifu kwa sababu ya matendo ya unajisi ya wateri wa Israeli, na kwa sababu ya uasi na dhambi zao zote. Yeye pia lazima afanye haya kwaajili ya hema ya mukutano, ambapo Yahwe anaishi kati yao, katika uwepo na kuvaa mavazi ya kitani, hayo ni mavazi matakatifu. **31** Hili itakuwa sharti kati yenu. **32** Kuhani mkuu, ambaye na lazima mnyenyeknee wenyewe na msifanyi kazi. wa matendo yao ya unajisi. **17** Hakuna mtu anayetakiwa Lazima afanye upatanisho kwaajili ya mahali patakatifu kuwepo katika hema ya mukutano wakati Haruni anaingia sana; lazima afanye upatanisho kwaajili ya hema ya kufanya upatanisho katika mahali patakatifu pa patakatifu, mukutano na madhababu, na lazima afanye upatanisho na mpaka atoke nje na amemaliza kufanya upatanisho kwaajili ya makuhani na kwaajili ya kusanyiko la watu. **34** kwaajili yake mwenyewe na kwaajili ya familia yake, na Hili daima itakuwa sharti kwaajili yako, kufanya upatanisho kwaajili ya watu wa Israeli kwasababu ya dhambi zao umati wa Israeli. **18** Yeye lazima aende nje kwenye madhababu hapo mbele za Yahwe na kufanya upatanisho zote, mara moja kwa kila mwaka." Na ilikuwa ikifanika kwaajili ya hiyo, na lazima achukue kiasi cha damu ya mbuzi na kuiweka juu ya pembe za madhababu yote kuzunguka. **19** Anatakiwa anyunyize kiasi cha damu juu yake kwa kidole chake mara saba kuitakasa na kuitenga maalumu kwa Yahwe, mbali kutoka matendo ya unajisi wa watu wa Israeli. **20** Atakapo maliza kupatanisha kwaajili ya

17 Yahweh akamwambia Musa, 2 "Zungumza na Aroni na wanawe, na watu wote wa Israeli. Waambie mambo ambaye ameamru Yahweh: 3 Mtu yeyote wa Israeli anayea fahali au mwana—kondoo au mbuzi kambini, au amuuaye nje ya kambi, ili kumtoa dhabihu— 4 kama

hamleti katika ingilio la hema la kukutania ili kumtoa kwenu atakayelala na yeyote aliye na uhusiano wa karibu dhabihu kwa Yahweh mbele za hema lake la kukutania, naye. Mimi ndimi Yahweh. 7 Usimfedheheshe baba yako mtu huyo ana hatia ya damu iliyomwagika. Amemwaga kwa kulala na mama yako. Yeye ni mama yako! Haikupasi damu, na mtu huyo ni sharti akatiliwe mabali kutoka kumfedheheshe yeye. 8 Usilale na yeyote wa wake za mionganoni mwa watu wake. 5 Kusudi la amri hii ni kwamba baba yako; Usimfedheheshe namna hiyo baba yako. 9 watu wa Israeli wataleta dhabihu zao kwa Yahweh kwenye Usilale na yeyote aliye mmoja mionganoni mwa dada zako, ingilio la hema la kukutania, watazileta kwa kuhanziweza ama ni binti ya baba yako au ni binti ya mama yako, kutolewa kuwa matoleo ya shukrani kwa Yahweh, badala ama aliyelelewa nyumbani mwenu au mbali nawe. Usilale ya kutoa dhabihu hadharani katika shamba. 6 Kuhanziweza na dada zako. 10 Usilale na binti ya mwanao, au binti atainuyanya damu juu ya madhabahu ya Yahweh kwenye ya binti yako. Hiyo ingekuwa aibu yako mwenyewe. 11 ingilio la hema la kukutania; atayachoma mafuta yake Usilale na binti ya mke wa baba yako, aliyezaliwa kwa ili kutoa harufu ya kupendeza mbele za Yahweh. 7 Ni baba yako, yeye ni dada yako, na usilale naye. 12 Usilale lazima watu wasitoe tena dhabihu zao kwa sanamu za na dada ya baba yako. Yeye ni ndugu wa karibu kwa mbuzi, ambazo kwazo hutenda kama makahaba. Hili baba yako. 13 Usilale na dada ya mama yako. Yeye ni litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yao katika vizazi nya ndugu wa mama yako. 14 Usimfedheheshe ndug wa watu wao vyote. 8 Ni lazima uwaambie, 'Mtu yeyote wa baba yako kwa kulala na mke wake. Usimkaribie kwa Israeli, au Mgeni yeyote aishiye mionganoni mwao, atoweye kusudi hilo; yeye ni shangazi yako. 15 Usilale na binti-dhabihu 9 na asiilete kwenye ingilio la hema la kukutania mkwe wako, Yeye ni mke wa mwanao; usilale naye. ili kutoa kwa Yahweh, mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.' 10 Na Mtu yeyote wa Israeli, au yeye katika njia hii. 17 Usilale na mwanamke kisha na yeyote wa Wageni anayeishi mionganoni mwao, ambaye binti yake, au binti wa mwanawee au binti wa binti yake. hunuya damu; nitamkatilia mbali atoke mionganoni mwa Hao ni ndugu zake wa karibu, na kulala nao lingekuwa watu wake. 11 Kwa kuwa uhai wa mnyama yeyote umo ni uovu. 18 Usimwoe dada ya mke wako kuwa mke katika damu yake. Nimeitoa damu yake kwenu kufanya wako wa pili na kulala naye wakati bado mke wako wa upatanisho juu ya madhabahu kwa ajili ya uhai wenu, kwanza angali hai. 19 Usilale na mwanamke wakati kwa sababu ni damu ndiyo ifanyayo upatanisho, kwa wake wa hedhi. 20 Yeye ni najisi kwa wakati huo. Usilale kuwa ni damu ipatanishayo kwa ajili ya uhai 12 Kwa hiyo na mke wa jilani yako na kujichafua mwenyewe kwake Niliwaambia Watu wa Israeli kwamba hayupo mionganoni mwenu impasaye kula damu, wala yeyote wa Wageni katika njia hii. 21 Msiwatoe watoto wenu ili kuwapitisha aishiye mionganoni mwenu atakaye kula damu. 13 Na yeyote kwenye moto, ili kwamba muwatoe sadaka kwa Moleki, mionganoni mwa watu wa Israeli, au yeyote wa Wageni ndimi Yahweh. 22 Usilale na mwanamke kama aishiye mionganoni mwenu ni lazima aimwage damu ya ulalavyo na mwanamke. Jambo hili lingekuwa uovu. mnyama na kuifukia hiyo damu kwa mafumbi. 14 Kwa 23 Usilale na myama yeyote na kujitia unajisi kwake. kuwa uhai wa kila kiumbe umo katika damu yake. Ni Haimpasi mwanamke kufikiria kulala na mnyama ye yote. kwa sababu hii niliwaambia watu wa Israeli, ni lazima Huo ungekuwa upotovu. 24 Msijichafue wenye yeye katika msile damu ya kiumbe cho chote, kwa kuwa maisha ya njia hizi, kwa kuwa katika njia hizi mataifa yamechafuliwa, kila kiumbe chenye uhai ni damu yake. Yeyote alilaye mataifa ambayo Nitayafukuza yatoke kwa ajili yenu. 25 Ni ni lazima akatiliwe mbali. 15 Mtu yeyote alilaye mnyama kwa sababu nchi imenajisiwa, hivyo niliaidhibu dhambi aliyekufa au ambaye amelaruliwa na wanyama pori, ama yao, nayo nchi ikawatapika wakazi wake 26 Kwa hiyo, yule mtu ni mwenyeji wa kuzaliwa au ni mgeni aishiye yawapasa kuzishika amri zangu na maagiza yangu, na mionganoni mwenu, ni lazima atazifua nguo zake na kujiosha msifanyo aina yoyote ya mambo haya ya machukizo, katika maji, naye atakuwa najisi hata jioni. Kisha atakuwa wala Mwisraeli mzaliwa au Mgeni aishie mionganoni mwenu. safi. 16 Lakini kama hazifui nguo zake au kuosha mwili 27 Kwa kuwa ni uovu huu ambaeo watu wametenda, wake, ni lazima aichukue hatia yake".

18 Yahweh akazungumza na Musa, akisema, 2 "Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, "Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. 3 Msitende mambo ambayo watu wa Misri huyatenda, mahali milikokuwa mkiishi awali. Na ni lazima msitende mambo yale wanayoyatenda watu wa Kanaani, nchi ambayo ninawapeleka nyinyi. Msifuate desturi zao. 4 Sheria zangu ndizo mtakazozitenda, na amri zangu ndizo mtakazozishika, kwa sababu Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. 5 Kwa hiyo ni lazima mzungunze hukumu zangu na sheria zangu. Ikiwa mtu amezitii, ataishi kwa sababu ya hizo. Mimi Ndimi Yahweh. 6 Pasiwepo

19 Yahweh akazungumza na Musa, akisema. 2 aliyoitenda. Nayo dhambi iliyotendwa itasamehewa. 23 Zungumza na kusanyiko lote la watu wa Israeli na Mtakapoingia katika nchi na kupanda aina zote za miti uwaambie, 'Ni lazima muwe watakatifu, kwa kuwa mimi kwa chakula, kisha mtayahesabu matunda yatakayozaliwa Yahweh Mungu wenu ni mtakatifu. 3 Kila mtu amstahi kuwa yamekatazwa kuliwa. Tunda litakatazwa kwako kwa mama yake na baba yake. Na ni lazima muzishike Sabato miaka mitatu. Halitaliwa. 24 Lakini katika mwaka wa nne zangu. Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. 4 Msizigeukie matunda yote yatakuwa matakatiifu, matoleo ya sifa kwa sanamu zisizo na thamani, wala kujitengenezea wenyewe Yahweh. 25 Katika mwaka wa tano unawenza kula tunda, miungu kutokana na chuma. Mimi ndimi Yahweh Mungu ambalo umelisubiri ili kwamba mti uweze kuzaa zaidi. wenu. 5 Unapotoa dhabihu za sadaka ya ushirika kwa Mimi ndimi Yahweh Mungu wako. 26 Usile nyama yoyote Yahweh, utatoa ili kupata kibali. 6 Ni sharti iliwe siku amabayo damu ingalimo ndani yake. Usiulize kwa roho hiyo hiyo ulioitoa, au siku inayofuata. 7 Kama kinabaki juu ya yakati ujao, 27 Usitafute kuwadhibiti wengine kwa kitu cho chote hata siku ya tatu ni lazima kiteketezwe njia ya nguvu za kichawi. Msifuate tabia za kipagani kama kwa moto. Kama kitaliwa katika siku ya tatu kitakuwa vile kunyoa denge au kunyoa pembe za ndevu zeu. 28 najisi. Hakitatubalika, 8 lakini kila akilaye ni lazima Usiukate mwili wako kwa ajili ya wafu au kuchanja chale atachukua hatia yake kwa sababu amekivunzia heshima juu ya mwili wako. Mimi ndimi Yahweh. 29 Usimwaibishe kilicho kitakatifu kwa Yahweh. Mtu huyo ni lazima akatiliwe binti yako kwa kumfanya kahaba, la sivyo taifa litaangukia mbali na watu wake. 9 Unapovuna mavuno ya ardhi kwene yake, usivune hata pembezo mwa shamba lako kabisa, Sabato zangu na kupaheshimu mahali patakatifu pa hema wala hutkusanya mabaki ya mavuno yako yote. 10 langu la kukutania. Mimi ndimi Yahweh. 31 Msivageukie Usikusanye kila zabibu kutoka katika mizabibu yako, wala wale wanaoongea na wafu au roho wachafu. msiwatafute, usiziokote dhabibu zilizoanguka chini katika shamba la la siyoo watawanajisi ninyi, Mimi ndimi Yahweh Mungu mizabibu. Ni lazima uziache kwa ajili ya masikini na kwa wenu. 32 Ni lazima usimame mbele za mtu mwenye ajili ya wageni. Mimi ndimi Yahweh Mungu wako. 11 mvi na uheshimu uwepo wa mzee. Yakupasa umwegope Usiibe. Usiseme uongo. Msidanganyane. 12 Usiape kwa Mungu wako. Mimi ndimi Yahweh. 33 Mgeni anapoishi jina langu kwa uongo na kulinajisi jina la Mungu wako. mionganoni mwenu katika nchi yanu, usimtendee lolote Mimi ndimi Yahweh 13 Usimgandamize jirani yako wala lililobaya. 34 Mgeni anayeishi pamoja nanyi ni lazima awe kumwibia. Usishikilie malipo ya kibarua usiku kucha hata kama mwenyeji Mwisraeli mzaliwa anayeishi kwenu, na asubuhi. 14 Usimlaani kiziwi au kuweka kikwazo mbele ya sharti umpende kama unavyojipenda wewe mwenye, ni kipofu. Badala yake, yakupasa umwogope Mungu wako. kwa sababu wewe ulikuwa mgeni katika nchi ya Misri. Mimi ndimi Yahweh. 15 Usisababishe hukumu ikawa ya Mimi ndimi Yahweh Mungu wako. 35 Unapopima urefu, uongo. Usionyeshe upendeleo kwa mtu fulani eti kwa uzito, au wingi usitumie vipimo vya udanganyifu. 36 Tumia kuwa tu yeze ni maskini na usionyeshe upendeleo kwa mizani ilio halali, mawe ya kupimia uzito ya ilio halali, efa mtu fulani eti kwa kuwa tu yeze ni mtu muhimu. Badala halali, hini ilio halali. Mimi ndimi Yahweh Mungu wako, yake, amua juu ya jirani yako kwa haki. 16 Usiende huku na huko ukisema habari za uchochezi mionganoni maagizo yangu na sheria zangu zote na kuzitenda. Mimi mwa watu wako, bali tafuta kuyalinda maisha ya jirani ndimi Yahweh. 17 Usimchukie ndugu yako yako. Mimi ndimi Yahweh. 18 Usijilipize kisasi au kuwa na chuki yoyote dhidi ya mtu yeyote wa watu wako, lakini badala yake mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenye. Mimi ndimi Yahweh. 19 Shika amri zangu. Usiwazalishishe wanyama wako kwa kutumia wanyama wa aina nytingine tofauti. Usichanganye aina mbili tofauti za mbegu unapopanda shamba lako. Usivae vazi lilihofumwa kwa kutumia nyuzi za rangi mbili tofauti zilizochanganywa pamoja. 20 Yeyote anayelala na msichana mtumwa aliye poswa na mume mwininge, lakini ambaye hajakombolewe au hajaachwa huru, lazima waadhibiwe. Hawatauawa kwa sababu yule msichana hakuwa huru. 21 Ni lazima mtu huyo alete sadaka yake ya hatia kwenye ingilio la hema la kukutania—kondoo dume iwe sadaka ya hatia. 22 Kisha kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa huyo kandoo dume mbele za Yahweh kutokana na dhambi

20 Yahweh akazungumza na Musa, akasema, 2 "Waambie watu wa Waisraeli, 'mtu ye yeyote mionganoni mwa watu Israeli, au Mgeni ye yeyote anayeishi mionganoni mwa Waisraeli atakayemtoa mtoto wake yeyote kwa Moleki, hakika atauawa. Ni lazima watu wa nchi wamponde kwa mawe. 3 Pia nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu huyo na kumkatilia mbali kutoka mionganoni mwa watu wake kwa sababu amemtoa mtoto wake kwa Moleki, ili kupatia una jisi mahali pangu patakatifu na kulinajisi jina langu takatifu. 4 Na kama watu wa nchi watayafumba macho yao kwa mtu huyo anapomtoa mmoja wa watoto wake kwa Moleki, kama hawatamwua mtu huyo, ndipo Mimi mwenye, nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu huyo na ukoo wake, 5 Nami nitamkatilia mbali pamoja na yeyote anayejifanya kahaba ili kufanya umalaya na Moleki. 6 Mtu yule anayewageukia wanaozungumza na wafu, au na wale wanaozungumza na roho ili kufanya ukahaba nao, Nitakaza uso wangu dhidi ya mtu huyo; Nami nitamkatilia mbali atoke mionganoni mwa watu wake. 7 Kwa hiyo

jitakaseni wenyewe na muwe watakatifu, kwa sababu Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. **8** Mtazitunza amari zangu na kuzifuta. Mimi ndimi Yahweh anayewatenga ninyi muwe watakatifu. **9** Yeyote amlaaniye baba yake au mama yake hakika mtu huyo atauawa. Amemlaani baba yake au mama yake, kwa hiyo ana hatia na anastahili kufa. **10** Mwanaume yejote afanyaye uzinzi na mke wa mwanaume mwingine, yaani, yejote anayezini na mke wa jirani yake—yule mwanaume mzinzi na mwanamke mzinzi ni lazima wote wawili wauwae. **11** Mwanaume yejote anayelala na mke wa baba yake ili kukutana naye kinwili amemfedhehesha baba yake mwenye. Wote wawili; mwana huyo na mke huyo wa baba yake kwa hakika watauawa. wanahatia na wanastahili kufa. **12** Kama mwanaume analala na mke wa mwanaawe, wote wawili; mwanaume huyo na mke huyo wa mwanaawe hakika watauawa. Wametenda upotovu. Wana hatia na wanastahili kufa. **13** Kama mwanaume analala na mwanaume mwingine kama alalavyo na mwanamke, wote wawili watakuwa wamefanya jambo lililo ovu. Hakika watauawa. Wana hatia na wanastahili kufa. **14** Ikiwa mwanaume atamwoa mwanamke na pia akamwoa mama wa mwanamke huyo, huu ni uovu. Ni lazima wachomwe kwa moto, wote wawili, mwanaume huyo na manamke huyo, ili kwamba hapatakuwepo na uovu mionganoni mwenu. **15** Ikiwa mwanaume analala na mynyama, hakika atauawa, ni lazima mumue na mynyama huyo pia. **16** Ikiwa mwanamke anamkaribia mynyama ili kulala naye, ni lazima mmuuwe mwanamke huyo pamoja na mynyama. Kwa hakika ni lazima wauwae. wana hatia na wanastahili kufa. **17** Ikiwa mwanaume analala na dada yake, ama ni binti ya baba yake au binti ya mama yake—ikiwa wamelala pamoja, hilo ni jambo la aibu. Ni lazima wakatiliwe mbali watoke machoni pa watu wao, kwa sababu amelala na dada yake. Ni lazima aibebe hatia yake. **18** Kama mwanaume analala na mwanamke katika kipindi cha hedhi yake, na amekutana naye kinwili, atakuwa amefuna mtirikio wa damu yake, chanzo cha damu yake. Ni lizima wote wawili wakatiliwe mbali kutoka mingoni mwa watu wao. **19** Usilale na dada ya mama yako, au dada ya baba yako, kwa sababu ungeweza kumwaibisha jamaa yako wa karibu. Ni lazima utabeba hatia yako mwenyewe. **20** Ikiwa mwanaume analala na shangazi yake, atakuwa amemfedhehesha mjomba wake. Wanapokufa, nitawaadhibu wote wawili, na wanapokufa nitauondolea mbali urithi wa watoto wao ambao wangeliupokea kutoka kwa wazazi wao. **21** Ikiwa mwanaume anamwoa mke wa kaka yake wakati ambapo kaka yake angali hai, hilo ni jambo la aibu. Amemfedhehesha kaka yake, na nitaondolea mbali mali yoyote amabayo watoto wao wangerithi kutoka kwa wazazi wao. **22** Kwa hiyo imewapasa kuzishika amri na sheria zangu zote; ni lazima mzitii ili kwamba ile nchi ambayo ninawaleta kuishi isiwatapike nyinyi. **23** Msienende katika desturi za mataifa ambayo nitayafukiza mbele yenu, ni kwa sababu wamefanya mambo haya

yote, nami mimewachukia wao. **24** Nami nikawaambia ninyi, "Mtaimiliki nchi yao, nitaitoa kwenu ili muimiliki, nchi kuzifuta. Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu, aliywatenga nyinyi kutoka kwa watu wengine. **25** Ni lazima pia mtifikishe kati ya wanya najisi na wale walio safi, na kati ya ndege walio najisi na walio safi. Msijichafue wenyewe kwa wanyama au ndege au kiumbe kitambaacho juu ya nchi kilicho najisi, ambacho nimekitenga kuwa najisi. **26** Mtakuwa watakatifu, kwa kuwa Mimi, Yahweh, ni mtakakatifu, nami nimewatenga nyinyi kutoka kwa watu wengine, kwa kuwa nyinyi ni wangu. **27** Mwanaume au mwanamke anayeongea na wafu au anayeongea na roho hakika atauawa. Watu watawaponda kwa mawe. Wanayo hatia na wanastahili kufa.

21 Yahweh akamwambia Musa, "Zungumza na makuhani, wana wa Aroni, nawe waambie, 'hakuna hata mmoja mionganoni mwenu atakayejitia unajisi kwa wale wanaokufa mionganoni mwa watu wake, **2** isipokuwa yule aliye ndugu wa karibu—mama yake, baba yake, mwanaawe, bintiye, nduguye, **3** au dada yake bikira anayemtegemea, kwa kuwa hana mume—kwake huyo anaweza kujitia unajisi. **4** Lakini hatajitia unajisi na kujichafu kwa ajili ya jamaa wengine. **5** Makuhanai hawatanyo vichwa vyo wala kunyoa pembeni mwa ndevu zao, wala hawatachanja chale mili yao. **6** Watakuwa watakatifu kwa Mungu wao, wala hawataliaibisha jina la Mungu wao, kwa sababu makuhani hutoa sadaka ya Yahweh ya chakula, mkate wa Mungu wao. Kwa hiyo makuhani lazima wawe watakatifu. **7** Hawataaoa mwanamke aliye kahaba na aliyetiwa unajisi, na hawataaoa mwanamke aliyetaliiki kutoka kwa mume wake kwa sababu wametengwa kwa ajili ya Mungu wao. **8** Utamtenga kwa sababu yeye ndiye anayetoa mkate kwa Mungu wako. Ni lazima awe mtakatifu, kwa sababu—Mimi, Yahweh, ndimi niwatakasaye nyinyi—pia Mimi mwenyewe ni mtakatifu. **9** Binti yeyote wa kuhanani anayejitia unajisi kwa kujifanya kahaba anajifedhehesha mwenyewe. Ni lazima ateketezwe kwa moto. **10** Mtu ambaye ni kuhanani mkuu mionganoni mwa nduguze, ambaye mafuta ya upako yamekwisha kumiminwa kichwani pake, na ambaye amekwisha kuwekwa wakfu ili kuvaav mavazi maalum ya kuhanani mkuu, kamwe hataziacha wazi nywele zake wala hataziraru nguo zake. **11** Hataingia kamwe mahali popote ambapo kuna maiti na kujitia unajisi, hata kama ni maiti ya baba yake au ya mama yake. **12** Kuhanani mkuu hataondoka eneo takatifu la hemla kukaniania au kupatia unajisi patakatifu pa Mungu wake, kwa sababu amewekwa wakfu kuwa kuhanani mkuu kwa kutiwa mafuta ya upako ya Mungu wake. Mimi ndimi Yahweh. **13** Kuhanani mkuu nilazima aoe bikira kuwa mke wake. **14** Hataaoa mijene, mwanamke mtalaka au mwanamke aliye kahaba. Anaweza kuoaa mwanamke bikira kutoka kwa watu wake, **15** kwa hiyo asiawita unajisi watoto wake mionganoni mwa watu wake. kwa kuwa Mimi Yahweh, ndimi ninayemfanya yeye mtakatifu." **16** Yahweh akamwambia Musa, akasema,

17 Zungumza na Aroni na umwambie, 'mtu yeyote wa amenunu mtumwa kwa fedha yake mwenyewe, mtumwa ukoo wako katika vizazi vyako vyote mwenye kasoro huyo anaweza kula kutoka katika vitu viliviyotengwa kwa mwilini mwake, asisogee kutoa chakula kwa Mungu wake. 18 Mtu yeyote mwenye kasoro mwilini mwake asimkaribie Yahweh, 19 mtu kama vile: kipofu au mtu asiyeweza kutembea, mtu aliyebaribiwa uso au kupungukiwa na viungo mwilini, mtu aliye na mguu au mkono wenye ulemavu, 20 mtu mwenye kibiongo mgongoni mwake au aliye na kimo kidogo au wembamba usio wa kawaida, au mtu mwenye kasoro machoni mwake, au mwenye ugonjwa, kidonda, upele, au yule ambaye korodani zake zimeharibiwa. 21 Hakutakuwa na mtu mionganii mwa ukoo wa Aroni kuhanii mkuu mwenye kasoro mwilini atakayekaribia kutoa matoleo yatakayoteketezwa kwa moto kwa ajili ya Yahweh. Mtu kama huyo mwenye kasoro mwilini hatakaribia ili kutoa mkate wa Mungu wake. 22 Anaweza kula chakula cha Mungu wake, ama iwe baadhi ya vile vilivyo vitakatifu sana au vile vitakatifu. 23 Hata hivyo, hataingia ndani ya pazia wala kuisogelea na Aroni na wanawe, waambie wajiepushe na vitu vitakatifu nya watu wa Israeli wanavyovitenga kwangu. Wasilinajisi jina langu. Mimi ndimi Yahweh. 3 Waambie, 'Ikiwa mmoja wa wazao wenu katika vizazi vyenu vyote anakaribia vitu vitakatifu vile ambavyo watu wa Israeli wamevitenga kwa Yahweh, wakati akiwa najisi, sharti mtu huyo akatiliwe mbali atoke mbele zangu. Mimi ndimi Yahweh. 4 Hatakuwapo yeyote wa uzao wa Aroni aliye na ungonjwa wa ngozi wa kuambukiza, au maambukizi yatirirkayo kutoka mwilini mwake, atakayekula sehemu yoyote ya dhabihu inatolewayo kwa Yahweh mpaka atakapotakasika. Yeyote agusaye kitu chochote kilichonajisi kwa njia ya kugusa maiti, au kwa kumgusa mtu yeyote aliyetokwa na shahawa, 5 au yeyote agusaye mnyama atakayemtia unajisi, au mtu yeyote atakayemfanya najisi, kwa hiyo unajisi wowote unaweza kuwa— 6 kuhanii yeyote agusaye kitu chochote kischosafi atakuwa najisi hata jioni. Hatakula chochote cha vitu vitakatifu, isipokuwa ameuosha mwili wake katika maji. 7 Jua linapotua, ndipo atakuwa safi. Baada ya machweo anaweza kula kutoka katika vitu vitakatifu, kwasababu hivyo ni vyakuala vyake. 8 Asile mzoga wowote uliookotwa au mnyama aliyeraruliwa na wanyama pori, ambaye kwake atajitia unajisi. Mimi ndimi Yahweh. 9 Ni lazima makuhani wafuate maagizo yangu, ama sivyo watakuwa na hatia ya dhabibi na wangeweza kufa kwa kunitia unajisi. Mimi ndimi Yahweh ninayewafanya wao watakatifu. 10 Hakuna mtu kutoka nje ya familia ya kuhanii, wakiwemo wagoni wa kuhanii au watumwa wake wa kuajiliwa, atakayeweza kula kitu chochote kilicho kitakatifu. 11 Lakini kama huyo kuhanii

amenunu mtumwa kwa fedha yake mwenyewe, mtumwa huyo anaweza kula kutoka katika vitu viliviyotengwa kwa Yahweh. Na watu wa familia ya kuhanii na watumwa waliozaliwa nyumbani mwake, pia wanaweza kula pamoa naye kutoka katika vitu hivyo. 12 Ikiwa binti wa kuhanii ameolewa na mtu asiyi kuhanii, hataweza kula chochote cha mchangi wa matoleo matakatifu. 13 Lakini ikiwa huyo binti wa kuhanii ni mijane au ametalikiwa, na ikiwa hana mtoto, na anarudi kuishi knyumbani kwa baba yake kama aliviyokuwa wakati wa ujana wake, anaweza kula kutoka katika chakula cha baba yake. Lakini hakuna yeyote asiyi wa familia ya kikuhanii anatakayeruhusiwa kula kutoka katika chakula cha kuhanii. 14 Kama mtu anakula chakula kitakatifu bila ya kukijua, naye atamlipa kuhanii kwa ajili ya hicho; itampasa kuongeza moja ya tano juu yake na kukirejesha kwa kuhanii. 15 Hawapasi watu wa Israeli kutoheshimu vitu vitakatifu ambavyo vimeinuliwa juu na kuletwa kwa Yahweh, 16 kisha wakajisababishia wenyewe kuchukua dhambi amabyo ingewafanya kuwa na hatia ya kula chakula kitakatifu, kwa kuwa mimi ndimi Yahweh awafanyaye wao watakatifu." 17 Yahweh akazungumza Mimi ndimi Yahweh anayewafanya watakatifu." 24 Kwa na Musa, akasema, 18 "Sema na Aroni na wanawe, na kwa watu wa Israeli wote. Waambie, Mwisraeli yeyote, au Mgeni anayeishi katika Israeli, waletapo dhabihu—iwe ni kutimiza kiapo, au iwe ni sadaka ya hiari, au wanaleta kwa Yahweh sadaka ya kuteketezwa kwa moto, 19 ikiwa wanataka ikubalike, ni lazima watowe mnyama dume asiyi na dosari, kutoka kwenye kundi la ng'ombe, kondoo au mbuzi 20 Lakini hamtatoa chochote kilicho na dosari. Sitakipoea kwa niaba yenu. 21 Yeyote atoae dhabihu ya sadaka ya ushirika kutoka katika kundi la ng'ombe au la kondoo kwa Yahweh ili kutimiza kiapo, au kama sadaka ya hiari, ili ikubalike, ni lazima isiwe na kilema. Ni lazima pasiweko na kasoro katika mnyama. 22 Msitoe kabisa wanyama waliovipofu, waliojeruhiiwa, wala walio na kilema, wenye upele, vidonda vitokavyo usaha, wala wenye vigaga. Mswiatoe hawa kuwa dhabihu ya kuteketezwa kwa moto iliyotolewa kwa Yahweh juu ya madhababu. 23 Unaweza kumleta makisai au mwana-kondoo mlemau au aliyedumaa kuwa sadaka ya hiari, lakini sadaka kama hiyo kwa ajili kutimiza kiapo, haitapokelewa. 24 Usitoe kwa Yahweh mnyama yeyote aliyetiwa jeraha, kupondwa, au kukatwa korodani zake. 25 Usifanye haya katika nchi yako. Usilete mkate wa Mungu wako kutoka mkononi mwa mgeni. Hao wanyama wenye vilema na dosari ndani yao, hawatapokelewa kabisa kwa ajili yako. 26 Yahweh akamwambia Musa na akasema, 27 "Wakati ndama, mwana—kondo au mwana—mbuzi azaliwapo, sharti abaki na mama yake kwa muda wa siku saba. Ndipo kuanzia siku ya nane na kuendelea, anaweza kupokelewa kuwa dhabihu iliyofanywa kwa moto kwa Yahweh. 28 Usimchinje ng'ombe jike pamoa na ndama wake au mbuzi jike pamoa na kitoto chake kwa siku moja. 29 Utoopo sadaka ya shukrani kwa Yahweh uitaitoa kwa njia iliyokubalika. 30 Ni lazima iliwe siku iyo hiyo inayotolewa. Hutakiwi kubakiza

22 Yahweh akazungumza na Musa, kusema, 2 "Ongea

na Aroni na wanawe, waambie wajiepushe na vitu vitakatifu nya watu wa Israeli wanavyovitenga kwangu. Wasilinajisi jina langu. Mimi ndimi Yahweh. 3 Waambie, 'Ikiwa mmoja wa wazao wenu katika vizazi vyenu vyote anakaribia vitu vitakatifu vile ambavyo watu wa Israeli wamevitenga kwa Yahweh, wakati akiwa najisi, sharti mtu huyo akatiliwe mbali atoke mbele zangu. Mimi ndimi Yahweh. 4 Hatakuwapo yeyote wa uzao wa Aroni aliye na ungonjwa wa ngozi wa kuambukiza, au maambukizi yatirirkayo kutoka mwilini mwake, atakayekula sehemu yoyote ya dhabihu inatolewayo kwa Yahweh mpaka atakapotakasika. Yeyote agusaye kitu chochote kilichonajisi kwa njia ya kugusa maiti, au kwa kumgusa mtu yeyote aliyetokwa na shahawa, 5 au yeyote agusaye mnyama atakayemtia unajisi, au mtu yeyote atakayemfanya najisi, kwa hiyo unajisi wowote unaweza kuwa— 6 kuhanii yeyote agusaye kitu chochote kischosafi atakuwa najisi hata jioni. Hatakula chochote cha vitu vitakatifu, isipokuwa ameuosha mwili wake katika maji. 7 Jua linapotua, ndipo atakuwa safi. Baada ya machweo anaweza kula kutoka katika vitu vitakatifu, kwasababu hivyo ni vyakuala vyake. 8 Asile mzoga wowote uliookotwa au mnyama aliyeraruliwa na wanyama pori, ambaye kwake atajitia unajisi. Mimi ndimi Yahweh. 9 Ni lazima makuhani wafuate maagizo yangu, ama sivyo watakuwa na hatia ya dhabibi na wangeweza kufa kwa kunitia unajisi. Mimi ndimi Yahweh ninayewafanya wao watakatifu. 10 Hakuna mtu kutoka nje ya familia ya kuhanii, wakiwemo wagoni wa kuhanii au watumwa wake wa kuajiliwa, atakayeweza kula kitu chochote kilicho kitakatifu. 11 Lakini kama huyo kuhanii

chochote hata asubuhi. Mimi ndimi Yahweh. **31** Kwa hiyo imewapasa kuzishika amri zangu na kuzifufata. Mimi ndimi Yahweh. **32** Msilabishe jina langu takatifu. Ni lazima nitambuliwe kuwa ni mtakatifu na watu wa Israeli. Mimi ndimi Yahweh niwafanyaye ninyi watakatifu, **33** ambaye amewaleta kutoka katika nchi ya Misri ili niwe Mungu wenu: Mimi ndimi Yahweh."

23 Yahweh akamwambia Musa: **2** "Zungumza na watu wa Israeli, na uwaambie, 'Hizi ndizo sikuu zilizoamriwa kwa ajili ya Yahweh, ambazo ni lazima mztangaze kuwa makusanyiko matakatifu, ni sikuu zangu za mara kwa mara. **3** Mnawenza kufanya kazi kwa siku sita, lakini siku ya saba ni Sabato ya kupumzika kabisa. Usifanye kazi kwa sababu ni Sabato kwa ajili ya Yahweh mahali pote mnaposhi. **4** Hizi ndizo sikuu za Yahweh zilizoamriwa, Makusanyiko matakatifu mtakayoyatangaza kwa nyakati zilizoamriwa: **5** Katika mwenzi wa kwanza, siku ya kumi na nne ya mwezi kwenye mwanga hafifu wa machweo ya juu, ni Pasaka ya Yahweh. **6** Siku ya kumi na tano ya mwezi ule ule ni sikuu ya mikate isiotiwa hamira kwa ajili ya Yahweh. Kwa muda wa siku saba mtakula mikate isiotiwa hamira. **7** Siku ya kwanza ni lazima mijitenge kwa pamoja, hamtafanya kazi ya kawaida. **8** Kwa siku saba mtamletea Yahweh matoleo ya chakula. Siku ya saba ni ya kusanyiko takatifu lilitotengwa kwa ajili ya Yahweh, nanyi katika siku hiyo hamtafanya kazi yoyote ya kawaida." **9** Yahweh akamwambia Musa, akisema, **10** "Sema na watu wa Israeli uwaambie, 'mtakapika kwenye nchi nitakayowapa nyinyi, na mtakapovuna mazao yake, nanyi yawapasa kumletea kuhani fungu la masuke ya nafaka ya matunda yake ya kwanza. **11** Naye ataliinua hilo fungu la masuke ya nafaka mbele za Yahweh na kulileta kwake, kwa kuwa litakubalika kwa niaba yenu. Nalo litaletwa siku baada ya Sabato ili kwamba kuhani ataliinua na kulileta kwangu. **12** Siku ile mtakapoliihua lile fungu la masuke ya nafaka na kulileta kwangu, itawabidi kutoa mwana—kondoo dume wa mwaka mmoja na asiyen dosari awe sadaka ya kuteketeza kwa Yahweh. **13** Matoleo ya nafaka yatakuwa sehemu za kumi za efa za unga laini uliochanganywa na mafuta, uwe matoleo yaliyofanywa kwa moto kwa Yahweh, ili kutoa harufu nzuri ya kupendeza, pamoja na hiyo kutakuwa na matoleo ya kinywaji ya divai, moja ya nne ya hini. **14** Hamtakulika mkate, wala nafaka iliyokaangwa au nafaka mpya hata siku ile mlivoleta matoleo haya kwa Mungu wenu. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu, popote pale mnapoishi. **15** Tangu siku iliyofuata baada ya Sabato—hiyo ilikuwa siku mlipoliletia lie fungu la nafaka la matoleo ya kutikiswa—hesabuni majuma saba kamili. **16** Mtahesabu siku hamsini, ambazo zingekuwa siku baada ya Sabato ya saba. Kisha mtaleta matoleo ya nafaka mpya kwa Yahweh. **17** Mtaleta kutoka nyumbani mwenu mikate miwili iliyotengenezwa kutokana na mbili za kumi za efa. Ni lazima ifanywe kwa unga laini na

uliochanganywa na hamira; zitakuwa matoleo ya kutikiswa ya malimbuko ya kwanza kwa Yahweh. **18** Mtaitaleta hiyo mikate pamoja na wana—kondoo saba wa mwaka mmoja na wasiokuwa na dosari, fahali mmoja mchanga na dume wa kondoo wawili. Watakuwa matoleo ya kuteketeza kwa moto kwa Yahweh, pamoja na matoleo yao ya nafaka na matoleo ya kinywaji, matoleo yaliyofanywa kwa moto na kutoa harufu nzuri ya kupendeza kwa Yahweh. **19** Ni lazima mtowe mbuzi dume mmoja kwa ajili ya matoleo ya dhambi, na wana—kondoo dume wawili wa mwaka mmoja kwa ajili ya dhabihi, wawe matoleo ya ushirika. **20** Ni lazima kuhani azitikise pamoja na mkate wa malimbuko ya kwanza mbele za Yahweh na kuzileta kwake kuwa matoleo pamoja na kondoo dume wawili. Watakuwa sadaka takatifu kwa Yahweh kwa ajili ya kuhani. **21** Mtatoto tangazo siku iyo hiyo. Kutakuwa na kusanyiko takatifu, na hamtafanya kazi za kawaida. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vya watu wenu mahali pote mnapoishi. **22** Mtakapovuna mazao ya nchi yenu, Msivune kabisa kabisa pembeni mwa mashamba yenu, wala msivune mazazo ya mavuno yenu. Inawapasa kuyaacha kwa ajili ya masikini na mgeni. Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu." **23** Yahweh akazungumza na Musa, akisema, **24** "Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, "Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza itakuwa siku ya pumzika makini kwa ajili yenu, kumbukumbu pamoja na kupigwa kwa tarumbata na kusanyiko takatifu, **25** Hamtafanya kazi ya kawaida, na ni lazima mtote dhabihi inayofanywa kwa moto kwa Yahweh." **26** Kisha Yahweh akamwambia Musa, akisema, **27** "Sasa, siku ya kumi ya mwezi huu wa saba, ni Siku ya Upatanisho. Kutakuwa na kusanyiko takatifu, na ni lazima mjinyenyewekeze na kuleta kwa Yahweh matoleo kwa moto. **28** Hamtafanya kazi katika siku hiyo kwa sababu ni Siku ya Upatanisho, ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu mbele za Yahweh Mungu wenu. **29** Yeyote asiyejinyenyewekeza siku hiyo lazima akatiliwe mbali na watu wake. **30** Yeye afanyaye kazi yoyote katika siku hiyo, Mimi, Yahweh, nitamwangamiza atoke mionganini mwa watu wake. **31** Msifanye kazi ya aina yoyote katika siku hiyo. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi yoyote vya watu wenu mahali pote mnapoishi. **32** Siku hii itakuwa Sabato ya pumziko lenye utlivu, na ni Izima siku ya tisa ya mwezi mjinyenyewekeze katika majira ya jioni. Tangu jioni hata jioni mtaishika Sabato yenu." **33** Yahweh akazungumza na Musa, akisema, **34** "Zungumza na watu Israeli, uwaambie 'Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba kutakuwa na Sikuu ya vibanda kwa Yahweh. nayo itadumu siku saba. **35** Siku ya kwanza kutakuwa na kusanyiko takatifu. Hamtafanya kazi ya kawaida. **36** Kwa muda wa siku saba mtatoto dhabihi iliyofanywa kwa moto kwa Yahweh. Siku ya nane kutakuwa na kusanyiko takatifu, nanyi mtato dhabihi iliyofanywa kwa moto kwa Yahweh. Hili ni kusanyiko lenye utlivu, nanyi msifanye kazi yoyote ya kawaida. **37** Hizi ndizo sikuu zilizoamriwa kwa ajili ya Yahweh, ambazo mnapaswa kuzitangaza

kuwa ni makusanyiko matakatifu ya kutoa dhabihu kwa Mwisraeli akagombana na mwanume Mwisraeli kambini. moto kwa Yahweh, matoleo ya kuteketezwa na matoleo 11 Mwana wa mwanamke Mwisraeli akalikufuru jina la ya nafaka, dhabihu na matoleo ya vinywaji, kila moja Yahweh na kumlaani Mungu, kwa hiyo watu wakamleta kwa siku yake. 38 Sikuu hizi zitakuwa nyongeza kwa kwa Musa. Jina la mama yake alitwa Shelomithi, binti Sabato za Yahweh na zawadi zenu, viapo vyenu vyote, wa Dibri, kutoka kabilia la Dani. 12 Wakamweka kizuzini na sadaka zenu zote za hiari mzitoazo kwa Yahweh. 39 mpaka Yahweh mwenyewe atakapotangaza mapenzi Kuhusu Sikuu ya vibanda, siku ya kumi na tano ya yake kwao. 13 Kisha Yahweh akamwambia Musa, 14 mwezi wa saba, mtakapokuwa mmyekusanya ndani "Mchukue nje ya kambi huyo aliyeblaani Mungu. Wale matunda ya nchi, ni lazima muiteunze sikuu hii ya wote waliomsksia wataweka mikono yao juu ya kichwa Yehweh kwa muda wa siku saba. Siku ya kwanza itakuwa chake, na kisha kusanyiko lote watamponda kwa mawe. ya pumzikio lenye utulivu, na siku ya nane pia itakuwa ya 15 Ni lazima uwaeleze watu wa Israeli na kusema, "Yeyote pumzikio lenye utulivu. 40 Siku ya kwanza mtachuma tunda anayemlaani Mungu wake imempasa kubeba hatia yake liliobora kutoka kwenye miti, mtakata makuti ya mtende, mwenyewe. 16 Yeye anayelikufuru jina la Yahweh kwa na matawi ya miti minene yenyе majani mengi, na majani hakika ni lazima auawe. Hakika, kusanyiko lote litampiga ya mierebi kutoka chemchemi za maji, nanyi mtashangilia mawe, ama awe mgeni au Mwisraeli mwenyeji mzaliwa. mbele za Yahweh Mungu wenu kwa siku saba. 41 Kwa Ikiwa ye yote analikufuru jina la Yahweh, ni lazima auawe. muda wa siku saba kila mwaka, mtaisherehekeaa sikuu 17 Naye amuuaye mtu mwingine ni lazima kwa hakika hii kwa Yahweh. Hii itakuwa amri ya kudumu katika auwea. 18 Yeye anayemuua mnyama wa mwingine sharti vizazi vyote vya watu wenu mahali potepote mtakapoishi. amfidie, uhai kwa uhai. 19 Iwapo mtu anamjeruhi jirani Mtaisherehekeaa sikuu hii katika mwezi wa saba. 42 yake, ni lazima atendewe vivyo hivyo aliyomtenda jirani Mtaishi kwenye vibanda vidogovidogo kwa siku saba. yake: 20 Mvunjiko kwa mvunjiko, jicho kwa jicho, jino Waisraeli wenyeji wa kuzaliwa wote itawapasa kuishi kwa jino. Kama amesababishaa jeraha kwa mtu, ndivyo katika vibanda vidogovidogo kwa siku saba, 43 ili kwamba ipasavyo kutendwa kwake. 21 Yeyote auaye mnyama ni wazao wenu, kizazi baada ya kizazi, wawezee kujifunza lazima amfidie, na ye yote auaye mtu ni lazima auawe. niliyowafanya wana wa Israeli kuishi kwenye vibanda 22 Ni lazima mwe na sheria moja kwa wote, mgeni kama hivi nilipowaongoza kutoka katika nchi ya Misri. na Mwisraeli mwenyeji mzaliwa, kwa kuwa Mimi ndimi Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu." 44 Katika nija hii Musa 23 Kwa hiyo Musa akazungumza amri ya Yahweh aliyoita kupitia Musa. akazitangaza kwa watu wa ISraeli sikuu zilizoamria kwa ajili ya Yahweh.

24 Yahweh akamwambia Musa, akisema, 2

"Waamru watu wa Israeli wakuletee mafuta halisi yaliyokamliwa kutokana na mizeituni ili yatumike kwenye taa, ili kwamba taa ziweze kuwaka daima na kuleta mwanga. 3 Nje ya pazia lilioko mbele ya sanduku la maamzi ndani ya hema la kukutania, Aroni ataiwasha daima taa mbele za Yahweh, tangu asubuhi hata jioni. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu. 4 Kuhani mkuu atazifanya taa ziwake daima mbele za Yahweh, taa hizo zilizo kwenye kinara cha dhahabu safi. 5 Yawapasa kuchukua unga laini na kuoka kwa huo mikate kumi na miwili. Ni lazima kuwe na mbili za kumi za efa za unga katika kila mkate. 6 Kisha mtaipanga juu ya meza ya dhahabu safi mbele za Yahweh katika safu mbili, mikate sita katika kila safu, 7 Mtaweka uvumba safi kando ya kila safu ya mikata kuwa sadaka ya kuwakilisha. Uvumba huo utachomwa kwa moto kwa ajili ya Yahweh. 8 Kila siku ya Sabato kuhani mkuu sharti aipange kwa utaratibu hiyo mikate mbele za Yahweh kwa niaba ya watu wa Israeli, iwe ishara ya agano la milele. 9 Sadaka hii itakuwa kwa ajili ya Aroni na wanawe, na ni lazima waile mahali palipo patakatifu, kwa kuwa ni sehemu ya matoleo kwa Yahweh yaliyofanya kwa moto." 10 Sasa ilitokea kwamba mwana wa mwanamke Mwisraeli, ambaye baba yake ulikuwa Mmisiri, alikwenda mionganii mwa watu wa Israeli. Huyu mwana wa mwanamke

Mwisraeli akagombana na mwanume Mwisraeli kambini. 11 Mwana wa mwanamke Mwisraeli akalikufuru jina la ya nafaka, dhabihu na matoleo ya vinywaji, kila moja Yahweh na kumlaani Mungu, kwa hiyo watu wakamleta kwa Musa. Jina la mama yake alitwa Shelomithi, binti Sabato za Yahweh na zawadi zenu, viapo vyenu vyote, wa Dibri, kutoka kabilia la Dani. 12 Wakamweka kizuzini na sadaka zenu zote za hiari mzitoazo kwa Yahweh. 39 mpaka Yahweh mwenyewe atakapotangaza mapenzi Kuhusu Sikuu ya vibanda, siku ya kumi na tano ya yake kwao. 13 Kisha Yahweh akamwambia Musa, 14 mwezi wa saba, mtakapokuwa mmyekusanya ndani "Mchukue nje ya kambi huyo aliyeblaani Mungu. Wale matunda ya nchi, ni lazima muiteunze sikuu hii ya wote waliomsksia wataweka mikono yao juu ya kichwa Yehweh kwa muda wa siku saba. Siku ya kwanza itakuwa chake, na kisha kusanyiko lote watamponda kwa mawe. ya pumzikio lenye utulivu, na siku ya nane pia itakuwa ya 15 Ni lazima uwaeleze watu wa Israeli na kusema, "Yeyote pumzikio lenye utulivu. 40 Siku ya kwanza mtachuma tunda anayemlaani Mungu wake imempasa kubeba hatia yake liliobora kutoka kwenye miti, mtakata makuti ya mtende, mwenyewe. 16 Yeye anayelikufuru jina la Yahweh kwa na matawi ya miti minene yenyе majani mengi, na majani hakika ni lazima auawe. Hakika, kusanyiko lote litampiga ya mierebi kutoka chemchemi za maji, nanyi mtashangilia mawe, ama awe mgeni au Mwisraeli mwenyeji mzaliwa. mbele za Yahweh Mungu wenu kwa siku saba. 41 Kwa Ikiwa ye yote analikufuru jina la Yahweh, ni lazima auawe. muda wa siku saba kila mwaka, mtaisherehekeaa sikuu 17 Naye amuuaye mtu mwingine ni lazima kwa hakika hii kwa Yahweh. Hii itakuwa amri ya kudumu katika auwea. 18 Yeye anayemuua mnyama wa mwingine sharti vizazi vyote vya watu wenu mahali potepote mtakapoishi. amfidie, uhai kwa uhai. 19 Iwapo mtu anamjeruhi jirani Mtaisherehekeaa sikuu hii katika mwezi wa saba. 42 yake, ni lazima atendewe vivyo hivyo aliyomtenda jirani Mtaishi kwenye vibanda vidogovidogo kwa siku saba. yake: 20 Mvunjiko kwa mvunjiko, jicho kwa jicho, jino Waisraeli wenyeji wa kuzaliwa wote itawapasa kuishi kwa jino. Kama amesababishaa jeraha kwa mtu, ndivyo katika vibanda vidogovidogo kwa siku saba, 43 ili kwamba ipasavyo kutendwa kwake. 21 Yeyote auaye mnyama ni wazao wenu, kizazi baada ya kizazi, wawezee kujifunza lazima amfidie, na ye yote auaye mtu ni lazima auawe. niliyowafanya wana wa Israeli kuishi kwenye vibanda 22 Ni lazima mwe na sheria moja kwa wote, mgeni kama hivi nilipowaongoza kutoka katika nchi ya Misri. na Mwisraeli mwenyeji mzaliwa, kwa kuwa Mimi ndimi Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu." 44 Katika nija hii Musa 23 Kwa hiyo Musa akazungumza amri ya Yahweh aliyoita kupitia Musa. akazitangaza kwa watu wa ISraeli sikuu zilizoamria kwa ajili ya Yahweh.

25

Yahweh akazungumza na Musa kwenye Mlima wa Sinai, akisema, 2 "Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, "Mtakapoingia katika nchi ambayo ninawapa, kisha hiyo nchi lazima ifanywe iwe ya kuishika Sabato kwa ajili ya Yahweh. 3 Ni lazima mtaapanda mazao yenu kwa miaka sita, na kwa miaka sita mtaakatia matawi mizabibu yenu na kukusanya mazao yake. 4 Lakini katika mwaka wa saba, Sabato ya pumzikio la utulivu kwa nchi itashikwa, ni Sabato kwa Yahweh. Hamtapanda mashamba yenu wala kuikatia mizabibu yenu matawi yake. 5 Hamtasimamia mavuno yoyote ya mazao ya mizabibu iliyojotesha yenyewe katika mashamba yenu ya mizabibu isiyokatiwa matawi. Huu utakuwa mwaka wa pumzikio lenye utulivu kwa ardhi. 6 Chochote ardhi isiyofanyiwa kazi itakachotoa wakati wa Sabato ndicho kitakuwa chakula chako. Wewe mwenyewe, watumwa wako wa kiume na wa kike, watumishi wako wa kuajiriwa na wageni wanaoishi pamoa nawe mnawea kujikusanya chakula. 7 Na wnyama wako wa kuifugwa na wanyama pori wawezee kula chochote ardhi itoacho. 8 Ni lazima kweni kuhesabu Sabato saba za miaka, yaani, saba mara miaka saba, ikifanya jumla ya miaka arobaini na tisa. 9 Kisha mtaapiga sauti ya tarumbeta kila mahali

katika siku ya kumi ya mwezi wa saba. Katika Siku ya aliyeiuza, naye mmiliki wa asili atarejea kwenye mali Upatanisho ni lazima mtapiga tarumbeta katika nchi yenu yake. **29** Ikiwa mtu anauza nyumba ilio kwenye mji yote. **10** Nanyi mtautenga mwaka wa hamsini kwa ajili uliozungushiwa ukuta, naye anawenza kuinunua tena ndani ya Yahweh na matatangaza uhuru katika nchi yote kwa ya mwaka baada ya kuuzwa. kwa kuwa, kwa mwaka wakazi wote. Kutakuwa na Yubile kwa ajili yenu, ambayo mzima atakuwa na haki ya ukombozi. **30** Kama nyumba kwayo mali na watumwa ni lazima warejeshwe kwa familia hiyo haitakombolewa kabla ya mwaka mzima, ndipo hiyo zao. **11** Mwaka wa saba kutakuwa na Yubile kwenu. nyumba iliyoko kwenye mji uliozungushiwa ukuta itakuwa Hamtapanda wala kusimamia mavuno ya kijioshacho mali ya kudumu ya yule aliyeinunua, katika vizazi vyote chenyewe, na kukusanya kichipukacho kwenye mizabibu nya uzao wake. Nyumba hiyo haitakuwa ya kurejeshwa isiyokatiwa matawi. **12** Kwa sababu hiyo ni Yubile takatifu katika mwaka wa Yubile. **31** Lakini nyumba za vijiji ni kwenu. Nanyi mtaukula mazao yanayokua yenye kutoka zisizokuwa na ukuta kuzizinguuka, zitahesabiwa kuwa mashambani. **13** Ni lazima muwarejeshe kila mmoja shamba la nchi. Zaweza kukombolewa, na ni lazima kwenye miliki yake katika mwaka huu wa Yubile. **14** Iwapo zirejeshwe katika mwaka wa Yubile. **32** Hata hivyo, utauza ardhi yoyote ya jirani yako au kununua ardhi yake, nyumba zinazomilikiwa na makuhani katika miji yao ni shriti msipunjane au kutendeana kwa hila. **15** Iwapo zaweza kukombolewa wakati wowote. **33** Iwapo mmoja unanunua ardhi kutoka kwa jirani yako, zingatia idadi ya wa makuhani haikombowi nyumba iliyozwa, kisha nyumba miaka na mazao ambayo yawenza kuvunwa mpaka mwaka hiyo iliyouzwa katika miji ilimo, ni lazima irejeshwe katika wa Yubile nyiningine. Jirani yako anayeza ardhi ni lazima mwaka wa Yubile, kwa kuwa nyumba za miji ya makuhani aihesabu miaka hiyo pia. **16** Miaka inapoongezeka mpaka ni mali yao mionganoni mwa watu wa Israeli. **34** Lakini yale Yubile nyiningine, ataonegeza thamani ya ardhi, na miaka mashamba yanayozunguka miji yao hayataweza kuuzwa inapokuwa michache kufikia Yubile nyiningine atashusha kwa sababu hiyo ni mali ya kudumu ya Makuhani. **35** Ikiwa thamani, kwa sababu idadi ya mavuno inahusiana na mwananchi mwenzako anakuwa masikini, kiasi kwamba idadi ya miaka kabla ya Yubile nyiningine. **17** Msipunjane au hawezi kujihudumia, nawe utalazimika kumsaidia kama kutendeana kwa hila, badala yake, yawapasa kumheshi vile ungemsaidia mgeni au mwingine yeoyote kutoka nije Yahweh Mungu wenu. **18** Kwa hiyo basi, ni lazima aishie mionganoni mwenu. **36** Usimtoze riba au kujaribu tuyattia maagiza, kuzitunza sheria zangu na kuzitekeleza. kunufaika kutoka kwake katika njia yoyote, bali mheshimu Nanyi mtaishi katika nchi katika usalama. **19** Nayi nchi Mungu wako ili kwamba ndugu yako aendeleee kuishi itawapa mavuno yake, nanyi mtaukula matunda yenu na nawe. **37** Hutampa mkopo wa fedha na kumtoza riba, wala mtaishi humo salama. **20** Labda mtasema, Tutakula nini hutamuuzia chakula chako ili kupata faida. **38** Mimi ndimi katika mwaka wa saba? Tazama, hatuwezi kupanda wala Yahweh Mungu wako, aliye kuleta wewe kutoka nchi ya kukusanya mazao yetu." **21** Nitaiamru baraaka yangu ije Misri, ili kwamba Nikupe nchi ya Kanaani, na kwamba niwe juu yenu katika mwaka wa sita, nayo itatoa mavuno ya Mungu wako. **39** Iwapo mwananchi mwenzako atakuwa kutosha kwa miaka mitatu. **22** Mtapanda katika mwaka masikini na kujujuza mwenyewe kwako, hutamfanyisha wa nane na mtaendelea kula mazao ya miaka iliyopita kazi kama mtumwa. **40** Mtendee kama mtumishi wa na kutoka kwenye ghala la chakula. Mpaka mavuno kuajiriwa. Ni lazima awe kama yule ahudumuye nawe ya mwaka wa tisa yatakafotika, mtawenza kula kutoka kwa muda mpaka mwaka wa Yubile. **41** Kisha ataondoka kwenye riziki iliyohifadhiwa katika miaka iliyopita **23** Ardhi kwako, yeye mwenyewe na watoto wake pamoa naye, na haitauza kwa mamiliki mpya wa kudumu, kwa sababu atarejea kwenye familia yake mwenyewe na kwenye miliki ardhi ni mali yangu. Ninyi nyote mu wageni na wakazi ya baba yake. **42** Kwa sababu wao ni watumishi wangu wa muda juu ya ardhi yangu. **24** Ni lazima muiteunze niliowaleta kutoka katika nchi ya Misri. Hawatauzwa kama haki ya ukombozi kwa ajili ya ardhi yote mtakayoimilii; watumwa. **43** Usitawale juu yao kwa ukatili, bali yakupasa itawapasa kuruhusu ardhi inunuliwe tena na familia kumheshimu Mungu wako. **44** Kwa upande wa watumwa ambayo wewe uliinunua hiyo ardhi kutoka kwao. **25** Iwapo wako wakiume na watumwa wako wa kike, unaowezao Mwisraeli mwenzako anakuwa masikini na kwa sababu kuwapata kutok kwa mataifa yanayokuzunguka, waweza hiyo anauza baadhi ya miliki yake, kisha jamaa yake wa kununua watumwa kutoka kwao. **45** Unawenza pia kununua karibu anawenza kuja na kuikomboa hiyo miliki ambayo watumwa kutoka kwa wageni wanaoishi mionganoni mwenu, jamaa yake kaiuza kwako. **26** Iwapo mtu hana jamaa wa yaami, kutoka familia zao walipamoja nawe, wale wtoto kuikomboa mali yake, lakini ikiwa kafanikiwa na anao waliozaliwa katika nchi yako. Wanaweza kuwa mali yako. uwezo wa kuikomboa, **27** kisha atahesabu miaka tangu **46** Unawenza kuzalisha watumwa hao kama urithi kwa ardhi hiyo ilipouzwa na kurejesha kwa mtu aliyemuuzia watoto wako baada yako, ili kuwamiliki kama mali. Kutoka fedha iliyosalia. Naye anawenza kuerejea kwenye miliki kwao waweza kununua watumwa daima, lakini hamtawezu yake mwenyewe. **28** Lakini ikiwa hawesi kuirejesha kwake kutawala kwa ukali juu ya ndugu zenu walio miogoni ardhi aliyoiuza, nayo hiyo ardhi aliyoiuza itabaki katika mwa watu wa Israeli. **47** Iwapo mgeni anayeishi nawe umiliki wa yule aliyeinunua mpaka mwaka wa Yubile. kwa muda anakuwa tajiri, na ikiwa mmoja wa Waisraeli Kwenye mwaka wa Yubile, ardhi itarejeshwa kwa mtu amekuwa masikini na kujuza mwenyewe kwa familia

ya mgeni, au kwa mtu fulani katika familia, **48** baada mionganoni mwenu nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi ya Mwirsaeli mwenzako kuwa amenunuliwa. Anaweza mtakuwa watu wangu. **13** Mimi ndimi Yahweh Mungu kurejeshwa kwa malioipo. Iwapo anaweza kurejeshwa. Mtu fulani katika familia yake anaweza kumkomboa. **49** anayemkomboya yeye, au yejote aliye ndugu yake wa karibu kutoka kwa ukoo wake. Au, iwapo ni mwenye mafanikio, anaweza kujikomboa mwenyewe. **50** Ni lazima apatane na mtu aliyemnuna, itawapasa kuhesabu miaka tangu mwaka aliojiuza kwa mnunuzi wake mpaka mwaka wa Yubile. Ile thamani ya ukombozi wake ihesabiwe kulingana na kiwango cha mshahara anaolipa mtumishi aliyeajiriwa, kwa idadi ya miaka ambayo angeweza kuendelea kufanya kazi kwa yule aliyemnuna. **51** Endapo yake. **17** Nitakaza uso wangu dhidi yenu, na mtashindwa kutakuwa kungali na miaka mingi iliyobaki mpaka mwaka wa Yubile, atalazimika kulipa fungu kubwa la fedha kwa ajili ya ukombozi ambaao ni uwino wa idadi ya miaka 52 Iwapo kuna miaka michache tu iliyobaki mpaka mwaka wa Yubile, atapatana na aliyemnuna ili kuipitia idadi ya miaka iliyobaki mpaka Yubile, naye atalazimika kulipia ukombozi wake kulingana na idadi ya miaka. **53** Naye atatendewa kama mtu aliyeajiriwa mwaka kwa 55 Kwangu mimi watu wa Israeli ni watumishi. Wao ni watumishi wangu ambaao Niliwatoa katika nchi ya Misri. Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu.

26 Msijitengenezee sanamu, wala msisimamishe kinyago cha kuchonga au nguzo ya jiwe ya kuabudia, na msisimamisha sura ya jiwe la kuchonga katika nchi yenu mtayooinamia, kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu. **2** Ni lazima mutinze Sabato Yangu na kupaheshimu patakatifu pangu. Mimi ndimi Yahweh. **3** Iwapo mtatembea katika sheria zangu na kuzishika amri zangu na kuzitii, **4** Nami nitawapa nyinyi mvua katika majira yake; nayo nchi itatoa mazao yake, na miti ya shambani itatoa matunda yake. **5** Upuraji wenu utaendelea hata wakati wa mavuno ya zabibu, na mavuno ya zabibu yataendelea mpaka majira ya kupada mbegu. Nanyi mtakula mkate na kushiba na kuishi salama mahali mtakapofanya mji wenu katika nchi. **6** Nitawapa amani; mtalala bila ya kitu chochote kuwatia hofu. Nitawaondolea mbali wanyama waliohatari katika nchi, na upanga hautapita katika nchi yenu. **7** Mtawafukuza adui zenu, nao wataanguka mbele yenu kwa upanga. **8** Watu wenu watano watafukuza adui mia moja, na watu wenu mia moja watafukuza adui elfu kumi; adui zenu wataanguka mbele yenu kwa upanga. **9** Nitawatzama kwa upendeleo na kuwafanya nyinyi mzae na kuwazidisha nyinyi. **10** Mtakula chakula kilichotunzwa ghalani kwa muda mrefu. Mtayaondoa mazao yaliyohifadhiwa ghalani kwa sababu mtahitaji ghala kwa ajili ya mavuno mapya. **11** Nitaliweka hema langu katikati yenu, nami stachukizwa nanyi. **12** Nitatembea

mionganoni mwenu nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi ya Misri, ili kwamba msingeendelea kuwa watumwa wao. Nimevunja makomeo Anaweza kuwa mjomba wake, au mjomba wa mwanawе, ya nira yenu na nikawafanya mtembee kwa kunyooka. **14** Lakini ikiwa hamtanisikiliza mimi, **15** na kutozitii amri hizi, na ikwa mtayakataa maagizo yangu, na kuzichukia sana sheria zangu, kiasi kwamba hamtaweza kuzitii amri zangu zote, lakini mkalivunja agano langu— **16**—kama mtafanya mambo haya, Nami nitafanya hili kwenu: Nitasababisha hofu juu yenu, maradhi na homa kali itakayoangamiza macho na kuondo uhai wenu. Mtapanda mbegu zenu kwa hasara, kwa sababu adui zenu watakula mazao na adui zenu. Watu wanaowachukia watatawala juu yenu, na mtakimbia hata kama hakutakuwa na yeoye anayewafukuza. **18** Iwapo hamtasikiliza maagizo yangu, Nami niwataadhibu vikali Mara saba kwa dhambi zenu. **19** Nami nitakivunja kiburi chenu katika uwezo wenu. Nitafanya mbingu juu yenu iwe kama chuma na nchi Nitaleta mapigo Mara saba zaidi juu yenu, sawasawa na dhambi zenu. **22** Nitatuma wanyama mapori hatari dhidi yenu, ambaao wataawaibia watoto wenu, kuangamiza mifugo yenu na kuwafanya mwe wachache katika idadi yenu. Hivyo barabara zenu zitakuwa nyeupe. **23** Endapo pamoa na mambo haya kuwapata lakini msiyakubali marekebiso yangu na mkazidi kuenenda katika upinzani dhidi yangu, **24** ndipo nami pia nitaenenda kinyume chenu, na Mimi mwenyewe nitawaadhibu Mara saba kwa sababu ya dhambi zenu. **25** Nitaleta upanga juu yenu utakaowaadhibu kwa kisasi kwa sababu ya kulinunja agano. Nanyi mtajikusanya kwenye miji yenu, Nami nitatuma humo maafa miongoni mwenu, na mtachukuliwa mikononi mwa adui yenu. **26** Nitakapokomesha mgao wa chakula, wanawake kumi wataweza kuoka mkate wako katika chombo kimoja cha kuokea na watakugawia mkate wako kwa uzani. Nanyi mtakula lakini hamtatoshelezwa. **27** Endapo hamtanisikiliza pamoa na mambo haya kuwapata, lakini mkazidi kuenenda kinyume na mimi, **28** kisha nami nitakwenda kinyume nanyi katika hasira, Nami nitawaadhibu hata Mara saba kulingana na wangi wa dhambi zenu. **29** Ndipo mtakapokula nyama ya wana wenu; mtakula nyama ya binti zenu. **30** Nitapaangamiza mahali penu pa juu, kuziangusha chini madhabahu zenu za kufukizia uvumba, na kuzitupa maiti zenu juu ya maiti ya sanamu zenu, na Mimi mwenyewe nitawadharau nyinyi. **31** Nitaigeuza miji yennu kuwa magofu na kupaharibu patakatifu penu. Nami sitapendezwa na harufu nzuri ya matoleo yenu. **32** Nami nitaiharibu nchi. Adui zenu watakoakuwa wakiishi humo watashtushwa na uharibifu huo. **33** Nami nitawatawanya nyinyi katika

mataifa, na nitaufuta upanga wangu na kuwafuatia. Nchi yenu itatelekezwa, na mji yenu itakuwa magofu. **34** ni shekeli kumi za fedha, **6** Kwa wenye umri wa tangu Nay o nchi itazifurahia Sabato zake kwa kuwa itakuwa mwezi mmoja mpaka miaka mitano viwango vyenu nya imetelekezwa na ninyi mkiwa katika nchi za daui zenu. **7** Tangu wenye zake. **35** Maadamu itakuwa imetelekezwa, itakuwa na thamani kwa mawanaume vitakuwa shekeli tano za fedha Katika nyakati hizo, nchi itapumzikia na kufurahia Sabato na kwa mwanamke shekeli tatu za fedha. **8** Lakini kama mtu atoaye pumzik, ambalo litakuwa ni pumzik iliylakosa pamoja umri wa miaka sitini na zaidi kwa mawanaume viwango na Sabato zenu mlipokuwa mkiishi ndani yake. **36** Na wale watakoachwa humo kwenye nchi za adui kipao cha mnadhiria hawezu kulipa kiwango hicho cha zenu, Nitatuma hofu ndani ya miyo yenu kiasi kwamba thamani, kisha huyo mtu anayetolewa lazima atapelekwa hata kama ni maelfu ya majani tu yatakapo peperushwa kwa kuhanu, naye kuhanu atamthamanisha huyo atolewaye katika upepo yatawaogofeni. Nanyi mtaanguka hata kwa kiasi anachowenza kutoa yule anayetoa kipao cha kama hakutakuwa na awafukuzaye. **37** Mtajikwaa kila mnadhiria. **9** Iwapo mtu anataka kutoa sadaka ya myyama mmoja juu ya mwenzake kama vile mlikuwa mkiukimbia kwa Yahweh, na iwapo Yahweh ataikubali, kisha huyo upanga, hata kama hakutakuwa na awafukuzaye nyinyi. myyama atatengwa kwake. **10** Mtu huyo hataruhusija Hamtakuwa na nguvu ya kusimama mbele ya daui kumtoa madhababuni au kumbadilisha huyo myyama, zenu. **38** Nanyi mtaangamia mionganoni mwa mataifa, mzuri kwa mbaya au mbaya kwa mzuri. endapo atatoa nayo nchi ya adui zenu yenye we itawamezani. **39** Wale myyama badala ya mwingine, kisha waryama hao wawili; watakosalia mionganoni mwenu watapotelea katika dhambi yule anayetolewa na yule anayebadilishwa wanakuwa zao, huko kwenye nchi za adui zenu, na kwa sababu watakatifu. **11** Hata hiyo, iwapo kile mtu amishaapa ya dhambi zao, na kwa sababu ya dhambi za baba zao kumtoleah Yahweh kwa uhalisia siyo kisafi, kwa hiyo, watapotelea mbali pia. **40** Lakini kama watakiri dhambi Yahweh hatakikubali, naye huyo mtu atalazimika kumleta zao na dhambi ya baba zao, na usaliti wao ambao kwao huyo myyama kwa kuhanu. **12** Kuhanu atamthamanisha, hawakuwa waaminifu kwangu, pia na mwenendo wao kwa thamani ya soko la myyama. Thamani yoyote kuhanu dhidi yangu— **41** ambao ulinisababisha kuwa kinyume atakayoiweka juu ya myyama, hiyo ndio itakuwa thamani nao, na kuwaleta katika nchi ya adui zao—iwapo miyo yake. **13** Na kama mmiliki anapenda kumkomboa, kisha yao isiyotahiriwa itanynekezwa, **42** na iwapo wataikubali tano ya thamani yake itaongezwa kwenye gharama yake adhabu kwa ajili ya dhambi zao, nami nitalkumbuka ya ukombozi. **14** Mtu aitengapo nyumba yake iwe zawadi agano langu na Yakobo, agano langu na Isaka, agano takatifu kwa Yahweh, kisha kuhanu ataweka thamani yake langu na Abrahamu; Pia, nitaikumbuka nchi. **43** Nchi ama iwe ni nzuri au mbaya. Thamani yoyote itakayowekwa itakayotelekezwa na wao, hiyo itapendenzwa na Sabato na kuhanu juu yake, ndio itakuwa thamani yake. **15** Lakini zake inapobaki imetelekezwa na wao. Itawapasa kulipa hatia kwa dhambi zao kwa sababu ni wao wenye we ndio kuikomboa, atalazimika kuongeza sehemu ya tano ya walioyakataa maagizo yangu na kuzichukia sheria zangu. thamani yake kwenye gharama ya ukombozi wake, nayo **44** Lakini pamoja na haya yote, watapokuwa katika nchi nyumba itakuwa yake. **16** Iwapo mtu anatenga sehemu ya adui zao, Mimi stawakataa wao, wala sitawachukia ili ya ardhi yake mwenye, kisha tathmini yake itakuwa katika kuwaangamiza kabisa na kulifutilia mbali agano langu uwiano kwa kiwango cha kiasi cha mbegu inayotakiwa nililioagana nao, kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh Mungu kuipanda katika ardhi hiyo—homeri moja ya mbegu za wao. **45** Bali kwa ajili yao, nitalkumbuka agano langu na shairi ambayo itathamanishwa kwa shekeli hamsini za baba zao, nilioyakataa kutoka katika nchi ya Misri machoni fedha. **17** Na kama analitenga shamba lake katika mwaka pa mataifa, ili niwe Mungu wao. Mimi ndimi Yahweh.” wa Yubile, tathmini yake ya awali itabaki kuwa ileile. **18** **46** Hizi ndizo amri, hukumu, na sheria ambazo Yahweh Lakini endapo atalitenga shamba hilo baada ya mwaka alifanya baina yake na watu wa Israeli kwenye Mlima wa Yubile, kisha kuhanu atalazimika kukokotoa thamani Sinai kwa kupitia Musa.

27 Yahweh akazungumza na Musa na akasema,

“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, ‘Iwapo mtu ye yote anatao kipao maalum cha kuwa mnathiri kwa Yahweh, tumieni tathmini zifuatazo: **3** Viwango vyenu nya thamani kwa mawanaume aliye na umri kati ya miaka ishirini na miaka sitini yaweza kuwa shekeli hamsini za fedha, kulingana na vipimo nya shekeli ya mahali pa patakatifu. **4** Kwa mwanamke wa umri uleule viwango vyenu nya thamani yapasa viwe shekeli thelathini nya fedha. **5** Tangu wenye umri wa miaka mitano mpaka wa miaka ishirini viwango vyenu nya thamani kwa mwananume

vitakuwa shekeli ishirini za fedha, na kwa mwanamke mwezi mmoja mpaka miaka mitano viwango vyenu nya thamani kwa mawanaume vitakuwa shekeli tano za fedha. **6** Kwa wenye umri wa tangu mwanamke ni shekeli kumi. **8** Lakini kama mtu atoaye kipao cha mnadhiria hawezu kulipa kiwango hicho cha thamani, kisha huyo mtu anayetolewa lazima atapelekwa kwa kuhanu, naye kuhanu atamthamanisha huyo atolewaye kwa kiasi anachowenza kutoa yule anayetoa kipao cha kama hakutakuwa na awafukuzaye. **9** Iwapo mtu anataka kutoa sadaka ya myyama mmoja juu ya mwenzake kama vile mlikuwa mkiukimbia kwa Yahweh, na iwapo Yahweh ataikubali, kisha huyo upanga, hata kama hakutakuwa na awafukuzaye nyinyi. myyama atatengwa kwake. **10** Mtu huyo hataruhusija Hamtakuwa na nguvu ya kusimama mbele ya daui kumtoa madhababuni au kumbadilisha huyo myyama, zenu. **11** Hata hiyo, iwapo kile mtu amishaapa ya dhambi zao, na kwa sababu ya dhambi za baba zao kumtoleah Yahweh kwa uhalisia siyo kisafi, kwa hiyo, watapotelea mbali pia. **12** Kuhanu atamthamanisha, hawakuwa waaminifu kwangu, pia na mwenendo wao kwa thamani ya soko la myyama. Thamani yoyote kuhanu dhidi yangu— **13** ambao ulinisababisha kuwa kinyume atakayoiweka juu ya myyama, hiyo ndio itakuwa thamani nao, na kuwaleta katika nchi ya adui zao—iwapo miyo yake. **14** Na kama mmiliki anapenda kumkomboa, kisha yao isiyotahiriwa itanynekezwa, **15** na iwapo wataikubali tano ya thamani yake itaongezwa kwenye gharama yake adhabu kwa ajili ya dhambi zao, nami nitalkumbuka ya ukombozi. **16** Mtu aitengapo nyumba yake iwe zawadi agano langu na Yakobo, agano langu na Isaka, agano takatifu kwa Yahweh, kisha kuhanu ataweka thamani yake langu na Abrahamu; Pia, nitaikumbuka nchi. **17** Lakini endapo atalitenga shamba hilo baada ya mwaka alifanya baina yake na watu wa Israeli kwenye Mlima wa Yubile, kisha kuhanu atalazimika kukokotoa thamani yake kwa idadi ya miaka inayobaki mpaka mwaka wa Yubile, na thamani yake lazima ishushwe. **18** Iwapo mtu anayelitenga shamba lake anapenda kuliko, mboea, naye atalazimika kuongeza sehemu ya tano kwenye thamani, nalo shamba litakuwa lake tena. **19** Iwapo halikombi shamba, au iwapo amishaliuza shamba kwa mtu mwingine, haliwezi kukobilewa tena. **20** Badala yake, shamba hilo litakapoachwa huru katika mwaka wa Yubile, litakuwa zawadi takatifu kwa Yahweh, kama liliyivo shamba liliilotolewa kabisa kwa Yahweh. Nalo litakuwa mali ya kuhanu. **21** Lakini hilo shamba siyo sehemu ya ardhi ya familia yake,

23 kuhani atafanya tathmini yake mpaka mwaka wa Yubile, na mtu huyo lazima atalipa thamani yake katika siku hiyo hiyo kuwa zawadi takatifu kwa Yahweh. 24 Katika mwaka wa Yubile, shamba litarejeshwa kwa mtu yule ambaye lilikuwa limenunuliwa, kwa mmiliki wa ardhi. 25 Tathmani yote lazima ifanywe kwa uzani wa shekeli ya mahali pa patakatifu. Gera ishirini kwa shekeli moja. 26 Asiwepo mtu atakayetenga mzaliwa wa kwanza mionganoni mwa wanyama, kwa kuwa wazaliwa wote wa kwanza wa wanyama tayari ni mali ya Yahweh; iwe ni maksai au kondoo, ni wa Yahweh. 27 Na kama ni mnyama aliye najisi, kisha mmiliki wake anaweza kumununa tena sawasawa na thamani yake, na sehemu ya tano lazima itaongezwa kwenye thamani hiyo. Na kama mnyama hakombolewi, naye atauzwa kwa thamani iliyowekwa. 28 Hakutakuwa na kitu amabacho mtu anakitoa kwa Yahweh, kutoka katika vyote alivyonavyo, iwe ni mwanadamu au mnyama, au ardhi ya familia yake, ambacho chawenza kuuzwa au kukombolewa. Kila kitu kitolewacho ni kitakatifu sana kwa Yahweh. 29 Hakuna fidia inayoweza kulipwa kwa ajili ya mtu aliyetolewa ili kuangamizwa. Mtu huyo sharti auawe 30 Zaka yote iliyo ya ardhini, iwe nafaka ichipukayo juu ya ardhi au tunda kutoka kwenye miti, ni mali ya Yahweh. Ni takatifu kwa Yahweh. 31 Iwapo mtu anakomboa chochote cha zaka yake, atalazimika kuongeza sehemu ya tano kwenye thamani yake. 32 Na kwa kila mnyama wa kumi wa kundi la ng'ombe au la kondoo, yejote anayepita chini ya fimbo ya mchungaji, atatengwa kwa ajili ya Yahweh. 33 Mchungaji hatatafuta wanyma walibora au wabaya kabisa, na haruhuswi kubadili mnyama mmoja kwa mnyama mwingine. Iwapo anambadilisha kwa namna yoyote ile, kisha wote wawili yule wa kwanza na huyo aliyebadiliwa watakuwa watakatifu. Mnyama huyo atolewaye hawezi kukombolewa.” 34 Hizi ndizo amri ambazo Yahweh alimpa Musa kwenye mlima Sinai kwa ajili ya watu wa Israeli.

Hesabu

1 Mungu alimwambia Musa katika hema ya kukutania walipokuwa katika jangwa la Sinai. Hii iliteeka katika siku ya kwanza ya mwezi wa pili miaka miwili baadaya Waisraeli kutoka nchi ya Misri. Mungu alisema, **2** ‘fanya sensa ya wanaume wote wa Israel kutoka kila ukoo, katika familia za baba zao. Wahesabu kwa majina, wahesabu kila mume, kila mwanamume **3** kuanzia umri ya miaka ishirini na zaidi. Uwahesabu wote wanaoweza kupigana kama askari wa Israel. Wewe na Haruni mtaandika idadi ya wanaume katika makundi ya majeshi yao. **4** Kila mwanamume kwa kila kabila, kichwa cha ukoo, lazima atumike na wewe kama kiongozi wa kabilia. **5** Haya ndio majina ya viongozi ambao watapigana pamoja na wewe: Kutoka kabilia la Reuben, Elizuri mwana wa Shedeuri; **6** kutoka kabilia la Simeoni, Shelumiel mwana wa Zurishadai **7** Kutoka kabilia la Yuda, Nashoni mwana wa Aminadabu; **8** Ktoka kabilia la Isakari, Nethaneli mwana wa Zuar; **9** kutoka kabilia Zebuluni, Eliabu mwana wa Heloni **10** kutoka kabilia la Efraimu mwana wa Yusufu, Elishama mwana wa Ammihudi; kutoka kabilia la Manase, Gamaliel mwan wa Pedazuri; **11** kutoka kabilia la Benjamini mwana wa Ysufu, Abidanii mwan wa Gidion; **12** Kutoka kabilia la Dan, Ahizeri mwana wa Amishadai; **13** kutoka kabilia Asheri, Pagielii mwana wa Okirani; **14** kutoka kabilia la Gadi, Eliasafu mwana wa Deuli; **15** na kutoka kabilia la Naftali, Ahira mwana wa Enani.” **16** Hawa ndio wanaume waliochaguliwa kutoka kwa watu. Waliongoza kabilia za mababu zao. Walikuwa viongozi wa koo katika Israel. **17** Musa na Haruni wakawachukua wale wanaume, waliokuwa wameandikwa kwa majina, **18** na pamoja na wanaume hao walikusanya wanume wote katika siku ya kwanza ya mwezi wa pili. Kisha kila mwanume wa miaka ishirini na zaidi alitambua babu zake. Alitakiwa kutaja koo na familia kutoka katika ukoo. **19** Kisha Musa akaandika hesabu yao huko katika nyika ya Sinai, Kama Mungu aliyokuwa amemwamuru kufanya. **20** Kutoka uzao wa Reuben, mtoto wa kwanza wa Israel, yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini na zaidi wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka hesabu ya ukoo na familia. **21** Waliwhesabu wanaume 46, 000 kutoka ukoo wa Reuben. **22** Kutoka uzao wa Simeoni yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini na zaidi au wenye uwezo wa kwenda vitani, kutokana na hesabu ya ukoo na familia. **23** Walihesabu wanaume 59, 300 kutoka kabilia la Simeoni. **24** Kutoka uzao wa Gadi yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **25** Walihesabu wanaume 45, 650 kutoka kabilia la Gadi. **26** Kutoka uzao wa Yuda yalihesabiwa majina yote ya wanaume wenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **27**

walihesabiwa wanume 74, 000 kutoka kabilia la Yuda. **28** Kutoka uzao wa Isakari yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **29** Walihesabu wanaume 54, 000 kutoka kabilia la Isakari. **30** Kutoka uzao wa Zabuloni yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **31** Walihesabu wanaume 57, 400 kutoka kabilia la Zabuloni. **32** Kutoka uzao wa Efraimu mwana wa Yusufu yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **33** Walihesabu wanaume 40, 500 kutoka kabilia la Efraimu. **34** Kutoka uzao wa Manase mwana wa Yusufu yalihesiabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **35** Walihesabu wanaume 32, 000 kutoka kabilia la Manase. **36** Kutoka uzao wa Benjamini yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **37** Walihesabu wanaume 35, 000 kutoka kabilia la Benjamini. **38** Kutoka uzao wa Dani yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, Kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **39** Walihesabu wanaume 62, 000 kutoka kabilia la Dani. **40** Kutoka uzao wa Asheri yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zadi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu y a ukoo na familia. **41** Walihesabu wanaume 41, 500 kutoka ukoo wa Asheri. **42** Kutoka ukoo wa Naftali yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia. **43** Walihesabu wanaume 53, 400 kutoka kabilia la Naftari **44** Musa na Haruni waliwhesabu wanaume wote hawa, pamoja na wale wanaume kumi na wawili waliokuwa wakiongoza yale makabila kumi na mawili ya Israeli. **45** Kwa hiyo wanaume wote wa Israeli wenye umri wa miak ishirini au zaidi, wote wenye uwezo wa kwenda vitani, walihesabiwa kutoka kwenye familia zao. **46** Walihesabu wanaume 603, 550. **47** Lakini wanaume toka uzao wa Lawi hawakuhesabiwa, **48** Kwa sababu BWANA alimwambia Musa, **49** “usihadhesabu wale wa kabilia la Lawi wala kuwajumuisha kwenye jumla ya watu wa Israeli. **50** Badala yake, waagize Walawi kuliangalia hema la amri za agano, na kuangalia mapambo ya hema na vyote vilivymo. Walawi watalazimika kulibeba hema na lazima wayabebe mapambo ya hema. Lazima waliangalia hema na kuyatengeneza mazingira yake. Wataiangalia maskiani na kuzitengeneza kambi zinazolizinguka. **51** Kila hema litakapotakiwa kuhamishiwa eneo jingine, Walawi

ndio watakaolipeleka pale. Na kila hema litakapotakiwa 28 Hesabu ya Kikosi hiki ni 41, 500. 29 Kabilia la Naftali kusimamishwa, Walawi ndio watakao lisimamisha. Na ndilo litakalofuati. Kiongozi wa Naftali ni Ahira mwana mgeni ye yote atakayelisogelea hema lazima auawe. 52 wa Enani. 30 Hesabu ya kikosi hiki ni 53, 400. 31 Wote Wakati watu wa Israeli watakaposimamisha hema zao, waliohesabiwa kwenye kambi ya Dani ni 157, 600. Hawa kila mwanaume lazima awe karibu na bango la jeshi watakuwa wa mwisho kuondoka kambini, wakifuata bango lake. 53 Hata hivyo Walawi lazima waweke hema zao Iao. 32 Hawa ndio Waisraeli, waliohesabiwa kufuata kuizunguka hiyo masikani ya amri za agano ili kwamba familia zao. Wote waliohesabiwa kwenye kambi zao, hasira yangu isije ikawaka juu ya wana wa Israeli. Walawi kwa kufuata vikosi vyao ni 603, 550. 33 Lakini Musa lazima wailinde hiyo masikani ya amri za agano." 54 Wana na Haruni hawakujumuisha Walawi kwenye Hesabu ya wa Israeli walifanya yote haya. Walifanya yote ambayo Waisrael. Ilikuwa kama BWANA alivyokuwa amemwagiza Musa. 34 Watu wa Israel walifanya yote ambayo BWANA alimwagiza Musa. Walipanga kwa kufuata mabango yao. Walisafiri kutoka kambini kwa kufuata jamaa zao, kwa mpangilio wa familia za koo zao.

2 BWANA akasema na Musa na Haruni tena. Akamwambia, 2 Kila mtu atapanga kulingana na mahali pake, pamoja na mabango ya baba zao. Watapanga kuzunguka hema ya kukutania kila upande. 3 Wale watakaopanga mashariki mwa hema ya kukutania, mahali ambapo juu huonekana wakati wa jua kuchomoza, ni makambi ya Yuda nao watakuwa katika kundi lao. Nashoni mwana wa Aminadabu ni kiongozi wa watu wa Yuda. 4 na Ithamari. 5 Kabilia la Isakari makuhani waliokuwa wamepakwa mafuta na kuwekwa litapanga mbele ya Yuda. Nethaneli mwana wa Zuari wakfu kutumika kama makuhani. 4 Lakini Nadabu na ataliongoza jeshi la Isakari. 6 Idadi ya kikosi chake ni Abihu walikufa mbele ya BWANA walipomtolea moto wanaume 54, 000. 7 Kabilia la Zabuloni litapanga mbele usiokubalka walipokuwa katika nyika ya Sinai. Nadabu ya Isakari. Eliabu mwana wa Heloni ndiye atakayeliongoza na Abihu hawakuwa na watoto, kwa hiyo Eliazari na jeshi la Zabuloni. 8 Idadi ya kikosi chake ni 57, 400. 9 Ithamari walitumika kama makuhani pamoja na baba Idadi yote ya kambi ya Yuda ni 186, 400. Watakuwa wa yao. 5 BWANA alinena na Musa, akamwambia, 6 kwanza kuondoka. 10 Upande wa kusini kutakuwa na "Walete kabilia ya Lawi na uwaweke kwa Haruni kuhaniki ya Reuben kambi ya Reuben katika kundi lao. Kiongozi wa kundi ili wamsaidie 7 Nao lazima wafanye majukumu badala la Reuben ni Elizuri mwana wa Shedeuri. 11 Idadi ya ya Haruni na jumuiya yote mbele ya hema ya kukutania. kikosi chake ni 46, 500. 12 Simeoni atapanga mbele ya Lazima watumike hemani. 8 Watayatunza mapambo Reuben. Kiongozi wa watu wa Simeoni ni Shelumieli ya hema ya kukutania, na watawatumikia makabiliano ya mwana wa Zurishadai. 13 Waliohesabiwa kwenye kikosi Israel kwa huduma ya hemani. 9 Uwaweke Walawi chake ni 59, 300. 14 Kabilia la Gadi litafuatia. Kiongozi wa kwa Haruni na watoto wake. Nimewatoa kikamilifu ili watu wa Gadi ni Eliasafu mwana wa Deuli. 15 Idadi ya wamsaidie kuwatumikia watu wa Israel. 10 Umchague kikosi chake ni 45, 650. 16 Wote waliohesabiwa kwenye Haruni na watoto wake kuwa makuhani, lakini mgeni kambi ya Reuben, kulingana na kikosi chake, ni 151, 450. ye yote atakayekaribia lazima auawe." 11 BWANA alinena Watakuwa wa pili kuondoka. 17 Kifuatacho, ni hema la na Musa. akamwambia, 12 "Tazama, nimewachagua kukutania kuondoka kambini pamoja na Walawi likiwa Walawi katika watu wa Israel. Nimefanya hivyo badala ya katikati ya kambi zote. Lazima waondoke hapo kambini kuchukua mzaliwa wa kwanza wa kiume wa wana wa kwa mpangilio huo kama walivyoingia kwenye kambi. Kila Israel. Hawa Walawi ni wangu. 13 Na hata wazaliwa wa mwanamume lazima awe mahali pake kwa kufuata bango kwanza ni mali yangu. Katika siku ambyo niliwavamia lake. 18 Migawanyiko ya kambi ya Efraimu kufuata mahali wazaliwa wote wa kwanza wa nchi ya Misri, Niliwatenga pake. Kiongozi wa watu wa Efraimu ni Elishama mwana wazaliwa wa kwanza wa Israeli kwa ajili yangu, watu wa Amihudi. 19 Hesabu ya kikosi hiki ni 40, 500. 20 Baada na wanyama pia. Ni mali yangu. Mimi ndimi BWANA." ya hao lilifuta kabilia la Manase. Kiongozi wa Manase 14 BWANA alinena na Musa katika nyika ya Sinai. ni Gamaliel mwana wa Pedazuri. 21 Hesabu ya kikosi Akasema, 15 "Wahesabu uzao wa Lawi katika kila familia, hiki ni 32, 200. 22 Kabilia litakalofuata ni la Benjamini. katika nyumba za koo zao. Hesabu kila mume kuanzia Kiongozi wa Benjamin ni Abidani mwana wa Gidioni. 23 mwezi mmoja au zaidi." 16 Musa aliwahesabu, kufuata Hesabu ya kikosi hiki ni 35, 000 24 Wote waliohesabiwa maelekezo ya BWANA, kama alivyoamriwa kufanya. 17 katika kambi ya Efraimu ni 108, 100. Watakuwa wa tatu Majina ya watoto wa Lawi ya kuondoka ni Merari. 18 Ukoo uliotokana na watoto wa Gerishoni, Kohathi, kuondoka. 25 Upande wa kaskazini kutakuwa na kambi na Merari. 19 Ukoo uliotokana na watoto wa Gerishoni ya kikosi cha Dani. Kiongozi wa watu wa Dani ni Ahiezeri. 20 Baada na Uziel. 21 Ukoo uliotokana na watoto wa Merari na Amishadai. 26 Hesabu ya kikosi hiki ni 62, watu wa Dani ni Amramu na, Izihari, Hebron, 700. 27 Watu wa kabilia ya Asheri watapanga mbele ya na Uziel. 20 Ukoo uliotokana na watoto wa Merari Dani. Kiongozi wa Asheri ni Pagieli mwana wa Okirani. walikuwa ni Mahili na Mushi. Hizi ndizo koo za Walawi,

3 Sasa hii ndiyo historia ya uzao wa Haruni na Musa wakati BWANA aliposema na Musa kwenye mlima Sinai. 2 Majina ya watoto wa Haruni walikuwa Nadabu ambaye ndiyo mtoto wa kwanza, na Abihu, na Eliezeri, makuhani waliokuwa wamepakwa mafuta na kuwekwa litapanga mbele ya Yuda. 4 na Ithamari. 3 Haya ndiyo majina ya wana wa Haruni, makuhani waliokuwa wamepakwa mafuta na kuwekwa wakfu kutumika kama makuhani. 4 Lakini Nadabu na Abihu walikufa mbele ya BWANA walipomtolea moto usiokubalka walipokuwa katika nyika ya Sinai. Nadabu na Abihu hawakuwa na watoto, kwa hiyo Eliazari na wakfu kutumika kama makuhani pamoja na baba Idadi yote ya kambi ya Yuda ni 186, 400. Watakuwa wa yao. 5 BWANA alinena na Musa, akamwambia, 6 kwanza kuondoka. 10 Upande wa kusini kutakuwa na "Walete kabilia ya Lawi na uwaweke kwa Haruni kuhaniki ya Reuben kambi ya Reuben katika kundi lao. Kiongozi wa kundi ili wamsaidie 7 Nao lazima wafanye majukumu badala la Reuben ni Elizuri mwana wa Shedeuri. 11 Idadi ya ya Haruni na jumuiya yote mbele ya hema ya kukutania. kikosi chake ni 46, 500. 12 Simeoni atapanga mbele ya Lazima watumike hemani. 8 Watayatunza mapambo Reuben. Kiongozi wa watu wa Simeoni ni Shelumieli ya hema ya kukutania, na watawatumikia makabiliano ya mwana wa Zurishadai. 13 Waliohesabiwa kwenye kikosi Israel kwa huduma ya hemani. 9 Uwaweke Walawi chake ni 59, 300. 14 Kabilia la Gadi litafuatia. Kiongozi wa kwa Haruni na watoto wake. Nimewatoa kikamilifu ili watu wa Gadi ni Eliasafu mwana wa Deuli. 15 Idadi ya wamsaidie kuwatumikia watu wa Israel. 10 Umchague kikosi chake ni 45, 650. 16 Wote waliohesabiwa kwenye Haruni na watoto wake kuwa makuhani, lakini mgeni kambi ya Reuben, kulingana na kikosi chake, ni 151, 450. ye yote atakayekaribia lazima auawe." 11 BWANA alinena Watakuwa wa pili kuondoka. 17 Kifuatacho, ni hema la na Musa. akamwambia, 12 "Tazama, nimewachagua kukutania kuondoka kambini pamoja na Walawi likiwa Walawi katika watu wa Israel. Nimefanya hivyo badala ya katikati ya kambi zote. Lazima waondoke hapo kambini kuchukua mzaliwa wa kwanza wa kiume wa wana wa kwa mpangilio huo kama walivyoingia kwenye kambi. Kila Israel. Hawa Walawi ni wangu. 13 Na hata wazaliwa wa mwanamume lazima awe mahali pake kwa kufuata bango kwanza ni mali yangu. Katika siku ambyo niliwavamia lake. 18 Migawanyiko ya kambi ya Efraimu kufuata mahali wazaliwa wote wa kwanza wa nchi ya Misri, Niliwatenga pake. Kiongozi wa watu wa Efraimu ni Elishama mwana wazaliwa wa kwanza wa Israeli kwa ajili yangu, watu wa Amihudi. 19 Hesabu ya kikosi hiki ni 40, 500. 20 Baada na wanyama pia. Ni mali yangu. Mimi ndimi BWANA." ya hao lilifuta kabilia la Manase. Kiongozi wa Manase 14 BWANA alinena na Musa katika nyika ya Sinai. ni Gamaliel mwana wa Pedazuri. 21 Hesabu ya kikosi Akasema, 15 "Wahesabu uzao wa Lawi katika kila familia, hiki ni 32, 200. 22 Kabilia litakalofuata ni la Benjamini. katika nyumba za koo zao. Hesabu kila mume kuanzia Kiongozi wa Benjamin ni Abidani mwana wa Gidioni. 23 mwezi mmoja au zaidi." 16 Musa aliwahesabu, kufuata Hesabu ya kikosi hiki ni 35, 000 24 Wote waliohesabiwa maelekezo ya BWANA, kama alivyoamriwa kufanya. 17 katika kambi ya Efraimu ni 108, 100. Watakuwa wa tatu Majina ya watoto wa Lawi ya kuondoka ni Merari. 18 Ukoo uliotokana na watoto wa Gerishoni, Kohathi, kuondoka. 25 Upande wa kaskazini kutakuwa na kambi na Merari. 19 Ukoo uliotokana na watoto wa Gerishoni ya kikosi cha Dani. Kiongozi wa watu wa Dani ni Ahiezeri. 20 Baada na Uziel. 21 Ukoo uliotokana na watoto wa Merari na Amishadai. 26 Hesabu ya kikosi hiki ni 62, watu wa Dani ni Amramu na, Izihari, Hebron, 700. 27 Watu wa kabilia ya Asheri watapanga mbele ya na Uziel. 20 Ukoo uliotokana na watoto wa Merari Dani. Kiongozi wa Asheri ni Pagieli mwana wa Okirani. walikuwa ni Mahili na Mushi. Hizi ndizo koo za Walawi,

zilizoorodheshwa ukoo kwa ukoo. **21** Koo za Walibini wa Israeli. Na utwae wanyama wa Walawi badala ya na Washimei zilitokana na Wagerishoni. Hizi ndizo koo wanyama wa Waisreli wengine. Walawi ni mali yangu. za Wagerishoni. **22** Wanaume wote wenye umri wa Mimi ndimi BWANA. **46** Unikusanyie shekeli tano za mwezi mmoja au zaidi walihesabiwa na kufikia idadi wokovu kwa kila hao 273 za hao wazaliwa wa kwanza wa ya 7, 500. **23** Koo za Wagerishoni watapanga upande Israeli za hao wanaozidi idadi ya Walawi. **47** Utazitumia wa magharibi wa hema. **24** Eliasafu mwana wa Laeli hizo shekeli tano kwa kipimo cha mahali patakatifu. ataongoza koo za uzao wa Wagerishoni. **25** Familia Shekeli moja ni sawa na gera ishirini. **48** Utawalipa hizo ya Gerishoni watalilinda hema la kukutania pamoja na shekeli za wokovu kwa Haruni na wanawe." **49** Kwa hiyo masikani. Watalilinda hema, kifunko chake, na lile hiyo Musa akakusanya shakeli za wokovu kutoka kwa pazia la lango la hema ya kukutania. **26** Wataulinda wale waliozidi idadi ya wale waliookolewa na Walawi. **50** ua, lile pazia la kwenye lango—ua unaozunguka mahali Musa akakusanya zile fedha kutoka kwa hao wazaliwa wa patakatifu na madhabahu. Watazilinda kamba za hema ya kwanza wa wana wa Israeli. Alikusanya jumla ya shekeli kukutania na vyote vilivymo. **27** Koo zifutatozi zinatokana 1, 365, zenye kipimo sawa na mahali patakatifu. Musa na Kohathi: ukoo wa Waamrami, ukoo wa Waizihari ukoo akamlipa Haruni na wanawe hizo shekeli za wokovu. **51** wa Wahebron, na ukoo wa Wauzieli. Koo hizi zinatokana Musa akafanya kila kitu alichoagizwa na neno la BWANA na Wakohathi. **28** Wanaume 8, 600 wenye umri wa kama BWANA alivyomwagiza.

4 BWANA akanena na Musa na Haruni. Akasema, **2** Fanya sensa ya uzao waume wa Kohathi kutoka kwa Walawi, kwa kufuata jamaa na na familia za koo. **3** Uwahesabu wanaume ambaa wana umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Hawa wataungana na kundi linalotumika kutoa huduma kwenye hema ya kukutania. **4** Uzao wa Kohathi watalinda vile vitu vitakatifu zaidi vilivyohifadhiwa kwa ajili yangu katika hema ya kukutania. **5** Wakati kambi inapojiandaa kusonga mbele, Haruni na wanawe lazima waende hemani, kulishusha pazia linalotengenisha mahali patakatifu na kulifunika sanduku la usuhuhda kwa pazia hilo. Watalifunika hilo sanduku kwa ngozi za pomboo. **6** Watatandika juu yake nguo za rangi ya samawi. Watachomeka hiyo miti ya kubebia. **7** Watatandika nguo ya rangi ya samawi kwenye meza ya mikate ya wonyesho. Juu yake wataweka sahani, vijiko, mabakuli na vikombe vya kumiminia. Mikate itakuwepo daima mezani. **8** Watafunika na nguo ya rangi nyekundu na ngozi za pomboo. na kuweka miti ya kubebia. **9** Watachukua nguo ya rangi ya samawi na kukifunika kinara, pamoja na taa zake, na koleo zake, na sahani zake na vikombe vyake vya kuwekea mafuta ya taa. **10** Wataweka kinara na vifaa vyake vikiwa vimefunkwa na ngozi ya pomboo, na wataweka kwenye miti ya kukibebea. **11** Watafunika na nguo ya samawi katika madhabau ya dhahabu. Watafunika na ngozi za pomboo, na kuweka ile miti ya kubebia. **12** Watavichukua vyombo vyote vya kazi takatifu na kuvizonga kwenye hiyo nguo ya rangi ya samawi. Watavifunika na ngozi za pomboo na kuviveka hiyo vyombo kwenye miti ya kubebia. **13** Watayaondoa majivu kwenye madhababu na kutandika nguo ya rangi ya zambarau juu yake. **14** Watavieka kwenye miti ya kubebia vyombo vyote wanavyovitumia kwa kazi ya madhababuni. Vyombo hivi ni vyetezo, majembe, mabakuli na viti vingine vya madhababuni. Wataifuniks madhababu na ngozi za pomboo na kuweka ile miti ya kubebia. **15** Wakati Haruni na wanawe walipokuwa wamekamilisha kupafunika mahali patakatifu na vyombo vyote, na kambi

itakapoanza kuendelea mbele, ndipo wana wa Kohathi wanaume 2, 750 kwa kufuata koo zao. 37 Musa na Haruni watakopuja kubeba vitu nya mahali patakatifu. Kama waliwahesabu wanaume wote kutoka koo na familia za watagusa vyombo vitakatifu, lazima watakufa. Hii ni kazi ya wana wa uzao wa Kohathi, kubeba mapambo ya hemu ya kukutania. 16 Eliazari mwana wa Haruni kuhani atalinda na kusimamia mafuta ya taa, ubani mzuri, sadaka za mara kwa mara na mafuta ya upako. Atasimamia ulinzi wa hemu lote na vyote vilivymomo, mahali patakatifu na vyombo vyake.” 17 BWANA akanena na Musa na Haruni. Akasema, 18 Usiruhusu kabila la Wakohathi kuondolewa kati ya Walawi. 19 Walinde waishi ili wasije wakafa, kwa kufanya hivi. Wanapokuwa wanaseogelea 20 wasije wakaingia ndani ili kuona eneo takatifu hata kwa kitambo, vinginevyo watakufa. Bali Haruni na wanawe wanawenza kuingia, ndipo Haruni na Wanawe watakopawapangia Wakohathi kazi maalumu ya kufanya, kwa kila mmoj.” 21 BWANA akanena na Musa tena, Akasema, “Fanya sensa kwa wana Gerishoni pia, kwa kufuata familia za mababu zao, koo zao. 22 Uwahesabu wale wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. 23 Uwahesabu wale wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. 24 Hii ndio itakuwa kazi ya koo za Gerishoni, wanapotumika na wanachobeba. 25 Watabeba pazia la masikani, hema la kukutania, na vifuniko vyake, vifuniko nya ngozi ya pomboo ambayo viko juu yake, na pazia kwenye lango la hema ya kukutania. 26 kila aliyepaswa kufanya kazi kwenye masikani, na kila Watabeba pazia la ua, pazia la kwenye mlango wa ua, ambao uko karibu na maskani karibu na madhabahu, kamba zake na vifaa vyote nya utumishi wake. Chochote kinachotakiwa kufanya kutohana na vitu hivi, wao ndio watakaofanya. 27 Haruni na wanawe ndio watakaongoza utumishi wa uzao wa Wagerishoni, kwa vitu vyote vile nya kusafirisha, na katika utumishi wao wote. Lazima uwagawie majukumu yao yote. 28 Huu ndio utumishi wa koo za uzao wa wana wa Wagerishoni katika hema ya kukutania. Ithamari mwana wa Haruni kuhani atawaongoza katika utumishi. 29 Utawahesabu uzao wa Merari kwa koo zao, na uwapange katika familia za mabau zao, 30 kuanzia wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Umuhesabu kila atakayeungana na kundi lenye utumishi katika hema ya kukutania. 31 Huu ndio wajibu na kazi yao katika utumishi wao kwenye hema ya kukutania. Watazilinda mbao za maskani, mataluma yake, nguzo na makalishio yake, 32 pamoja na nguzo za ua zinazozunguka masikani, makalishio yake, vingini na kamba zake, na vifaa vinginevyo ujenzi. Waorodheshe kwa majina na majukumu yao. 33 Huu ndio utumishi wa koo za uzao wa Merari, ambao wanatakiwa kufanya katika hema ya kukutania, chini ya uongozi wa Ithamari mwana wa Haruni kuhani.” 34 Musa na Haruni na viongozi wa watu waliwahesabu wana wa uzao wa Wakohathi kwa kufuata koo za familia za mababu zao. 35 Waliwahesabu wale wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Walimhesabu kila mmoja aliyepaswa kuungana na kundi linalotoa huduma ya utumishi kwenye hema ya kukutania. 36 Waliwahesabu waliwahesabu wanaume kwenye hemu ya kukutania. 37 Musa na Haruni waliwahesabu wanaume wote kutoka koo na familia za Watifanya hivi kwa kumtii BWANA aliyeaagiza kupitia kwa Musa. 38 Uzao wa Gerishoni walihesabi kufuata koo na familia za mababu zao, 39 kuanzia umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini, kwa kila mmoja aliyetaikiwa kuungana na watu wanaotoa huduma kwenye hemu ya vyombo vyake.” 39 Wanaume wote waliohesabi kufuata koo na familia za mababu zao walikuwa 2, 630. 40 Wanaume wote waliohesabi kufuata koo na familia za mababu zao walikuwa 3, 200. 41 Musa na Haruni waliwahesabu koo za uzao wa Gerishoni ambao wataatumika kwenye hemu ya kukutania. Walifanya hivi ili kutii ambacho BWANA aliwaamuru kufanya kupitia kwa Musa. 42 Uzao wa Merari walihesabi kwa kila kupitia familia za mababu zao, 43 kuanzia wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini, kila anayepaswa kuungana na watu wanaotumika kwenye hemu ya kukutania. 44 Wanaume wote waliohesabi kufuata koo za familia mababu zao, koo zao. 45 Musa na Haruni waliwahesabu wanaume hawa, uzao wa Merari. Kw wote ili waje kuungana na wale wanaotumika katika kufanya hivi walitii amri ya BWANA aliyoaaagiza kufanya hemu ya kukutania. 46 Kwa hijo Musa na Haruni na Gerishoni, viongozi wa Israeli waliwahesabu Walawi wote kw kufuata pazia la masikani, hema la kukutania, na vifuniko vyake, koo na familia za mababu zao 47 kuanzia wenye umri vifuniko nya ngozi ya pomboo ambayo viko juu yake, wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Walimhesabu na pazia kwenye lango la hema ya kukutania. 48 Waliwahesabu wanaume 8, 580. 49 Kwa agizo la BWANA, Musa alimhesabu kila mwanamume na kutunza kumbukumbu ya kazi ambayo kila mmoja anawenza kufanya. Kwa hivyo, walitii kile ambacho BWANA alikuwa amewaagiza kufanya kupitia kwa Musa.

5 BWANA alinen na Musa. Akasema, 2 “Waamuru wana wa Israel wawatoe watu wote wenye magonjwa ya ngozi yanayoambukiza, na kila mwenye mwenye vidonda vinavyotoa harufu, na ambaye amenajisika kwa kugusa maiti. 3 Awe mme au mke, umtoa kambini. Ili wasije wakaitia unajisi kambi, kwa sababu Mimi huishi ndani yake,” 4 Watu wa Israeli walifanya hivyo. Waliwatoa kambini, Kama BWANA aliyomwagiza Musa. Watu wa Israeli walimtii BWANA. 5 Tena BWANA akanena na Musa. Akasema, 6 “Nena na wana wa Israeli. mtu mume na mtu mke akifanya dhambi yejote ambayo watu hufanyiana wao kwa wao, na mtu huyo akamwasi BWANA, mtu huyo atakuwa na hatia. 7 Ndipo huyo mtu ataungama hiyo dhambi aliyoifanya. Mtu huyo atarudisha malipo ya hatia yake na kuongeza kwenye malipo hayo sehemu ya tano zaidi. Atamliipa huyo aliyeenddea makosa 8 Lakini kama huyo mtu huyu aliyeenddea kosa hana ndugu wa kupokea hayo malipo, basi atalipa hayo malipo ya hatia kwangu kupitia kuhani pamoja na kondoo dume kwa ajili ya sadaka yake mwenyewe. 9 Kila sadaka ya wana wa Israeli, vitu ambavyo vimetengwa na vikaletwa kwa kuhani na watu wa Israeli, vitakuwa vyake. 10 Sadaka ya kila mtu itakuwa ya kuhani; kama mtu yeoyete atatoa kitu chochote kwa kuhani,

kitakuwa chake." 11 Tena BWANA akanena na Musa. mke wa mtu ataasi na kufanya dhambi dhidi ya mume wake. 12 "Nena na wana wa Israel. Uwaambie, 'kama wake. Yule mwanamke atalaaniwa kati ya watu wake. 13 Halafu mtu mwiningine akalala naye. Kwa sababu, kama yule mwanake hajanajisika na kama ni msafi, basi hiyo atakuwa amenajisika. Na hata kama mume wake atakuwa huru. Tena atawenza kubeba uja uzito. 14 Ingawa, hakuona na hajui, hata kama hakuna mtu aliyemkamta kila kitu ambacho sheria ya vivu inamtaka kufanya. 15 Kwa mazingira hayo, kwa mumewe na kunajisika. 16 Ndipo yule mume kuwa mke wake amenajisika. 17 Kuhani atasogeza karibu na kumweka mbele ya BWANA. 18 Kisha kuhani atamweka huyo mwanamke mbele za BWANA na atazifungua nywele kichwani kwa huyo mwanamke. Atamwekea mikononi mwake hiyo sadaka ya unga kwa ajili ya ukumbusho, ambayo ni sadaka ya unga kwa ajili ya vivu. 19 Kuhani atashikilia mikononi mwake maji machungu yanayoweza kuleta laana. Kuhani atamweka huyo mwanamke chini ya kiapo na kumwambia. 'Kama haujafanya uzinzi na mwanamea mwiningine, na kama hajakengeuka na kufanya uovu, basi utakuwa huru na maji haya yanayoweza kuleta laana. 20 Lakini kama wewe, mwanamke uliye chini ya mume wako, umekengeuka, na kama umenajisika, na kama mwanamume mwiningina amelala nawe, 21 ndipo, (kuhani atamtaka huyo mwanamke aape kiapo kinachowenza kuleta laana kwake, na kwamba ataendelea kumwambia yule mwanamke)' BWANA atakufanya wewe kuwa laana itakayooneshwa kuwa hivyo kwa watu wako. Hii itatokea pale BWANA atakapoyafanya mapaja yako kuoza na tumbo lako kuvimba. 22 Haya maji ambayo huleta laana yataingia tumboni mwako na kulfanya tumbo lako kuvimba na mapaja yako kuoza,' mwanamke alitakiwa kujibu, 'Ndio, hayo yanipate kama mimi ni mwenye hatia.' 23 Naye kuhani ataziandika laana hizi kwenye kitabu, na kisha kuzifuta laana zilizoandikwa kwa maji ya uchungu. 24 Naye kuhani atamwelekeza yule mwanamke kunywa yale maji machungu yaletayo laana. Yale maji yaletayo laana yataingia na kuwa machungu. 25 Kuhani ataitwaa ile sadaka ya unga ya vivu mikononi mwa yule mwanamke. Atailekeza ile sadaka ya unga mbele ya BWANA na kuleta madhabahuni. 26 Kuhani atachukua konzi ya sadaka ya unga mikononi mwake kama sadaka ya kuwakilisha, na kuiteketenza madhabahuni. Ndipo atakapompatia mwanamke yale maji machungu ili ayanywe. 27 Wakati wa kumpa yale maji ili anywe, kama amenajisika kwa sababu alifanya uovu dhidi ya mume

wake, ndipo yale maji yaletayo laana yatawingia na kuwa machungu. Tumbo lake litavimba na paja lake lita oza. Yule mwanamke atalaaniwa kati ya watu wake. 28 Lakini kama yule mwanake hajanajisika na kama ni msafi, basi hiyo atakuwa huru. Tena atawenza kubeba uja uzito. 29 Hii ndio sheria ya vivu. Ni sheria ya mwanamke anayekengeuka kwa mumewe na kunajisika. 30 Ni sheria ya mwanamume mwenye roho ya vivu kwa mkewe. Atamleta mwanamke mbele ya BWANA, na kuhanati amfanya huyo mwanamke roho ya vivu inaweza kumdanganya yule mwanamume kila kitu ambacho sheria ya vivu inamtaka kufanya. 31 wakati mke wake hajanajisika. 32 Kwa mazingira hayo, Yule mwanamume atakuwa hana hatia kwa kumleta mke yule mwanamume anapaswa kumpeleka mke wake kwa wake kwa kuhanati. Na yule mwanamke atachukua uovu kuhanati. Yule mwanamume anapaswa kutoa sadaka ya wake."

6 BWANA alinenia na Musa. Akamwabia, 2 'Nena na wana wa Israeli, uwaambie, 'Kama mume au mke ataweka nadhiri kwa BWANA kwa kiapo maalumu cha mnadhiru, ndipo atajiepusha na divai na vimeo. hatakunywa siki itokanayo na divai. 3 Asinywe kileo kitokanacho na siki au kilevi. Asinywe maji ya divai ye yeyote au kula zabibu mbichi wala zilizokauka. 4 Katika siku zote ambazo amejitenga kwa ajili yangu, asile chochote kinachotokana na zabibu, wala kitu chochote kitokanacho na makokwa hadi maganda. 5 Wakati wote wa nadhiri yake, wembe usiipi kichwani mwake mpaka siku zake za nadhiri kwa BWANA zitimilike. Lazima ajitenge kwa BWANA. Ataziacha nywele zake zikue kichwani mwake. 6 Wakati wote wa kujidhiri kwake kwa BWANA, asiikaribie maiti. 7 Asijinajisi kwa namna ye yeyote hata kama atakufa baba yake, mama, dada, au ndugu yake. Hii ni kwa sababu amejitenga kwa ajili ya Mungu, kama ambavyo kila mmoja anavyoweza kumuona kwa uerfu wa nywele zake. 8 Wakati wote wa kujidhiri kwake atakuwa mtakatifu, alijitunza kwa ajili ya BWANA. 9 Ikitokea mtu amekufa ghafla pemberi yake na kukiita unajisi kichwa chake kitakatifu, ndipo atakaponyoa kichwa chake katika siku ya kujitakasa —Siku ya saba atanyo kichwa chake. 10 Siku ya nane atamletea kuhani njija wawili au makinda mawili ya njija kwenye lango la hemu ya kukutania. 11 Naye kuhani atamtoa ndege mmoja kama sadaka ya dhambi na mwiningine kama sadaka ya kuteketezwa. Hawa watafanyika sadaka ya upatanisho kwake kwa sababu atakuwa ametenda dhambi ya kuwa karibu na mfu. Atatakasisika kichwa chake siku hiyo. 12 Atajitenga kwa BWANA tena katika siku hizo za utakaso. Ataleta kondoo mume mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya hatia. Zile siku zake kabla ya kunajisika hazitahesabiwa, kwa sababu kujiveka wakfu kwake kulinajisika. 13 Hii ndio sheria ya mnadhiru wakati wa muda wa kujidhiri unapokuwa umetimia. Ataleta kwenye mlango wa hemu ya kukutania. 14 Ataleta sadaka yake kwa BWANA. Atatoa mwanakondoo mume wa mwaka mmoja asiyi na hila kama sadaka ya kuteketezwa. Ataleta kondoo mke wa mwaka mmoja asiyi na hila kama sadaka ya dhambi. Ataleta kondoo mume asiyi na hila kama sadaka ya amani. 15 Ataleta kikapu cha mikate

iliyotengenezwa bila amira, mikate ya unga mwembamba vibebwe mabagani mwao, siyo kwa magari. **10** Viongozi iliyokanda kwa mafuta, mikate ya kaki isiyo na amira walitoa bidhaa zo zingine kwa ajili ya kuwekwa wakufu iliyopakwa mafuta, pamoja na sadaka za unga na sadaka kwa madhabahu katika siku ile ambayo Musa alititia za vinywaji. **16** Kuhani atawaleta mbele za BWANA. mafuta madhabahu. Viongozi walitoa sadaka zao mbele Atazitoa hizo sadaka zake za dhambi na kuteketeza. **17** ya madhabahu hiyo. **11** BWANA akasema na Musa, Na kikapu cha mikate isiyowekwa amira, atamtoa yule "kila kiongozi atatoa sadaka kwa siku yake kwa ajili ya kondoo mume kama sadaka ya amani kwa BWANA. Pia kuiweka wakfu madhabahu." **12** Katika siku ya kwanza, kuhani atatoa hiyo sadaka ya unga na sadaka ya vinywaji. Nashoni mwana wa Aminadabu, wa kabila ya Yuda, alitoa **18** Mnadhiri atanya nywele zake kama ishara ya kujitenga sadaka yake. **13** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya kwa ajili ya Mungu kwene mlango wa hema ya kukutania. fedha yenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja ya Atazitoa nywele zake kichwani kwake na kuzichoma kwa fedha ambayo uzito wake ni shekeli sabini, kwa kipimo moto ulio chini ya sadaka ya amani. **19** Kuhani attachukua bega la kondoo mume liililotokoswa, na mkate usiotiwa amira toka kikapuni, na mkate mmoja wa kaki usiotiwa amira. Atauweka kwenye mikono ya Mnadhiri baada ya kuwa amenyoa nywele kwa ishara ya kujidhiri. **20** Kisha kuhani atavikitisa kuwa sadaka kwa BWANA, sehemu takatifu kwa kuhani, pamoja na kidari cha kutikswa na paja liililotolewa kwa kwa kuhani. Baadaye, Mnadhiri anaweza hatia. **21** Hii ndiyo sheri ya Mnadhiri anayeapia sadaka yake kwa BWANA kwa ajili ya kujidhiri kwake. Chochote atakachotoa, lazima afanye kama alivyoapa, kuilinda ahadi yake kama ilivyoaniswa katika sheria ya Mnadhiri. **22** Tena BWANA akanena na Musa, akasema, **23** "nena na Harunu na wanawe. Uwaambie, 'mtawabariki wana wa Israeli kwa njia hii. Mtawaambia, **24** BWANA na awabariki na kuwatunza. **25** BWANA na awaangazie nuru ya uso wake na awe mwenye neema kwenu. **26** BWANA na awatazame kwa neema na awape amani." **27** Ni kwa jinsi hii kwamba wanawenza kuwapa jina langu wana wa Israeli."

7 Siku ambayo Musa alikamilsha masikani, alitia mafuta na kuiweka wakfu kwa BWANA, pamoja na mapambo yake. Aliifanya hivyo madhabahu na vyombo vyake. Alitia mafuta na kuiweka wakfu kwa BWANA. **2** Siku hiyo, viongozi wa Israeli na wale vichwa yya familia za mababu walitoa sadaka. Hawa wanaume walikuwa viongozi wa makabila. Walisaidia kuhesabu watu kwenye ile sensa. **3** Walileta sadaka zao kwa BWANA. Walileta magari sita yaliyofunkwa na mafahari kumi na mbili. Walileta gari moja kwa kila viongozi wawili, kila kiongozi alileta fahari moja. Walileta vitu hivi mbele ya masikani. **4** Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia, **5** "Uzipokee hizo sadaka kutoka kwao na uzitumie kwa matumizi ya kazi ya hema ya kukutania. Uwape hizo sadaka Walawi. kwa kila mmoja kadri ya uhitaji wa kazi yake." **6** Musa akayatwaa yale magari na mafahari. na kuwapatia Walawi. **7** Aliwapa magari mawili na mafahari wanne wale wa uzao wa Gerishoni, kwa sababu ndivyo kazi yao iliyohitaji. **8** Aliwapatia uzao wa Merari magari manne na mafahari nane, chini ya uangulari wa Ithamari mwana wa Haruni kuhani. Alifanya hivi kwa sababu ya uhitaji wa kazi yao. **9** Lakini wale wa uzao wa Kohathi hakuwapa chochote kwa sababu wao waliangalia vitu vtakatifu amabvyo vilipaswa

walitoa bidhaa zo zingine kwa ajili ya kuwekwa wakufu iliyopakwa mafuta madhabahu. Viongozi walitoa sadaka zao mbele Atazitoa hizo sadaka zake za dhambi na kuteketeza. **10** ya madhabahu hiyo. **11** BWANA akasema na Musa, Na kikapu cha mikate isiyowekwa amira, atamtoa yule "kila kiongozi atatoa sadaka kwa siku yake kwa ajili ya kondoo mume kama sadaka ya amani kwa BWANA. Pia kuiweka wakfu madhabahu." **12** Katika siku ya kwanza, Nashoni mwana wa Aminadabu, wa kabila ya Yuda, alitoa **13** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya kwa ajili ya Mungu kwene mlango wa hema ya kukutania. fedha yenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja ya Atazitoa nywele zake kichwani kwake na kuzichoma kwa cha bakuli moja chenyenye uzani wa shekeli kumi kilichojaa ubani **15** Alitoa sadaka ya kuteketeza fahari mchanga, kondoo dume mmoja na mwanakondoo dume mmoja wa mafuta kuwa amira. **16** Alitoa beberu kama kama sadaka ya kuhani. **17** Alitoa makisai mbili, kondoo waume watano, kuyanya divai. **21** Hii ndiyo sheri ya Mnadhiri anayeapia beberu watano na wanakondoo dume watano wenye umri wa mwaka mmoja mmoja, kama sadaka ya amani. Chochote atakachotoa, lazima afanye kama alivyoapa, Hii ilikuwa sadaka ya Nashoni mwana wa Aminadabu. **18** Siku ya pili, Nethanel mwana wa Zuari, kiongozi wa Mnadhiri anayeapia beberu watano na wanakondoo dume watano wenye umri wa mwaka mmoja mmoja, kama sadaka ya amani. **19** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha ya uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa sheli sabini, kwa kipimo cha mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa amira. **20** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenyenye uzito wa shekeli kumi, iliyojaa ubani. **21** Alitoa sadaka ya kuteketeza fahari mchanga, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo mmoja dume. **22** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **23** Alitoa makisai wawili, Kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii likuwa sadaka ya Nethaneli mwana wa Zuari. **24** Siku ya tatu, Eliabu mwana wa Heloni, kiongozi wa uzao wa Zabuloni alitoa sadaka yake. **25** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shekeli 130, na bakuli moja la fedha lenye uzito wa shekeli sabini kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya amira. **26** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenyenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **27** Alitoa sadaka ya fahari mchanga, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja. **28** Alitoa beberu mmoja kama sadaka ya dhambi. **29** Alitoa makisai wawili, Kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja. kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Eliabu mwana Heloni. **30** Siku ya nne, Elizuri mwana wa shedeuri, kiongozi wa uzao wa Reuben, alitoa sadaka yake. **31** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote

vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **32** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **33** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja na mchanga, mwanakondoo dume mmoja mchanga wa mwaka mmoja. **34** Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi. **35** Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Elizuri mwana wa Shedeuri. **36** Siku ya tano, Shelumieli mwana wa Zurishadai, kiongozi wa uzao wa Simeoni, alitoa sadaka yake. **37** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shaekeli 130 na bakuli mojala fedha lenye uzani wa shekeli sabini kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **38** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, uliojaa ubani. **39** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mchanga, dume la kondoo, na dume la mwanakondoo la mwaka mmoja. **40** Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi. **41** Alitoa maksai wawili, dume wawili wa kondoo, beberu watano, na dume watano wa wanakondoo wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hiindyo iliyokuwa sadaka ya Shelumei mwana wa Zurishadai. **42** Siku ya sita, Eliasafu mwana wa Deuli, kiongozi wa uzao wa Gadi, alitoa sadaka yake. **43** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli la shaba lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa ajili ya sadaka ya unga. **44** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **45** Alitoa sadaka ya kuteketezwa ya fahari changa, kondoo dume mmoja, na dume la mwanakondoo mmoja wa mwaka mmoja. **46** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **47** Alitoa maksai wawili, dume watano wa kondoo, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndyo iliyokuwa sadaka ya Eliasafu mwana wa Deuli. **48** Siku ya saba, Elishama mwana wa Amihudi, kiongozi wa uzao wa Efraimu, alitoa sadaka yake. **49** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote ilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **50** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu, kilichojaa ubani. **51** Alitoa sadaka ya kuteketezwa, fahari mmoja, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja. **52** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **53** Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndyo y a nane, Gamaliel mwana wa Pedazuri, kiongozi wa uzao wa Manase, alitoa sadaka yake. **55** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **56** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **57** Alitoa sadaka ya kuteketezwa ya fahari mmoja, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja. **58** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **59** Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndyo iliyokuwa sadaka ya Gamaliel mwana wa Pedazuri. **60** Siku ya tisa, Abidani mwana wa Gidioni, kiongozi wa uzao wa Benjamini, alitoa sadaka yake. **61** Sadaka yake ilikuwa sahani moja yafedha yenyenye uzani wa sheli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzito wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **62** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **63** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja. **64** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **65** Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano kuwa sadaka ya amani. Hii ndyo iliyokuwa sadaka ya Abidani mwana wa Gidioni. **66** Siku ya kumi, Ahizeri mwana wa Amishadai kiongozi wa Dani alitoa sadaka yake. **67** Alitoa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shaekeli 130 na bakuli moja lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **68** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzito wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **69** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, dume moja la kondoo, na dume moja la mwanakondoo wa mwaka mmoja. **70** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **71** Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja, kuwa sadaka ya amani. Hii ndyo iliyokuwa sadaka ya Ahizeri mwana wa Amishadai. **72** Siku ya kumi na moja. Pagielu mwana mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi ilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **73** Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha lenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabani, kwa kipimo cha shekeli ya mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi ilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga. **74** Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani. **75** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, dume la kondoo moja, dume moja la mwanakondoo wa mwaka mmoja. **76** Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **77** Alitoa maksai wawili, dume watano wa kondoo, na wanakondoo

dume watano kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa yote, wafue nguo zao, na kwa njia hii wajitakase sadaka ya Pagieli mwana wa Okrani. **78** Siku ya kumi wenyewe. **8** Kisha wachukue fahari mchanga na sadaka na mbili., Ahira mwana wa Enani, kiongozi wa uzao wa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta. Halafu Naftali, alitoa sadaka yake. **79** Sadaka yake ailikuwa wachukue fahari mchanga kwa ajili ya sadaka ya dhambi. sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shaekeli 130 na **9** Uwalete Walawi mbele ya hemu ya kukutania, na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa uwakusanye jamii yote ya wana wa Israeli. **10** Uwalete kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi Walawi mbele yangu, BWANA. Wana wa Israeli wataweka vilikuwa vimejaa unga mwembamba ulichanganywa na mikono yao juu ya Walawi. **11** Haruni atawatoa Walawi mafuta kuwa sadaka ya unga. **80** Pia alitoa kijiko kimoja mbele yangu, kuwa sadaka ya kutikiswa. Atafanya hivi ili cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa kwamba Walawi wanitumikie. **12** Walawi wataweka mikono ubani. **81** Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja yao juu ya hao fahari. Mtatoa fahari mmoja kuwa sadaka ya mchanga, dume moja la kondoo, na wanakondoo dume dhambi na fahari mwininge kuwa sadaka ya kuteketezwa moja wa mwaka mmoja. **82** Alitoa beberu moja kuwa kwangu, ili kuwa upatanisho kwa Walawi. **13** Walete sadaka ya dhambi. **83** Alitoa maksai wawili, kondoo dume Walawi mbele ya Haruni na mbele ya wana wake, uwainue watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa kuwa sadaka ya kutikiswa kwa ajili yangu. **14** Kwa njia hii mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo utawatenganisha Walawi toka wana wa Israeli. Walawi iliyokuwa sadaka ya Ahra mwana wa Enani. **84** Viongozi watakuwa wangu. **15** Baadaye Walawi wataingia ndani ya wa Israeli waliviweka wakfu hivi vitu vyote siku ambayo hema ya kukutania. Utawatakasa. utawatoa kuwa sadaka Musa alimimina mafuta kwenye madhabahu. Waliziweka ya kutikiswa **16** Fanya hivi kwa sababu wao ni wangu wakfu zile sahani kumi na mbili za fedha, Bakuli kumi na wote kutoka kwa wana wa Israeli. Watachukua nafasi ya mbili za fedha, na vijiko kumi na vili vya dhahabu. **85** Zile kila mzaliwa wa kwanza afunguaye tumbo, mzaliwa wa sahani za fedha kila moja ilikuwa na uzani wa shaekeli kwanza wa uzao wa Israeli. Nimewachukua Walawi kwa 130 na kila bakuli ye fedha ilikuwa na uzani wa shekeli ajili yangu. **17** Wazaliwa wa kwanza wote kutoka kwa wana sabini. Vyombo vyote vya fedh vilikuwa na ujumla ya wa Israeli ni wangu, watu wote pamoja na wanyama pia. uzani wa shekeli 2, 400, kwa kipimo cha shekeli za mahali **86** Vile vijiko yya dhahabu viliviyokwa vimejaa ya Misri, Niliwatenga kwa ajili yangu **18** Nimewachukua ubani, vilikuwa na uzani wa shekeli kumi kila kimoja. Walawi kutoka kwa wana wa Israeli badala ya wazaliwa wa Vijiko vyote vya dhahabu vilikuwa na uzani wa shekeli **120.** **87** Wiliwatenga wanyama wote kwa ajili ya sadaka kwanza. **19** Nimewatoa Walawi kuwa zawadi kwa Haruni ya kuteketezwa, fahari kumi na wawili, kondoo dume kuwatumikia wana wa Israeli katika hema ya kukutania. kumi na wawili, na wanakondoo dume kumi na wawili Nimewatoa ili kuwa upatanisho kwa watu ili kwamba wa mwaka mmoja mmoja. Walitoa sadaka yao ya unga. wasipatwe na mapigo wakati wanapokaribia kwenye eneo Walitoa beberu kumi na wawili kuwa sadaka ya dhambi. takatifu. **20** Musa, Haruni na jamii ya Waisraeli wote **88** Kutowaka na ng'ombe zao, walitoa fahari ishirini na na wana wake. Nimewachukua toka wana wa Isreali ili nne, kondoo dume sitini beberu sitini, na wanakondoo dume sitini wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa kwa ajiliya kuiweka wafu ile madhabahu baada ya kumiminiwa mafuta. **89** Musa alipoingia kwenye waliwfanyia Walawi hivi. Walifanya kila kitu ambacho hemu ya kukutania kusema na BWANA, ndipo alipoisikia waliwfanyia Walawi hivi. Walifanya kila kitu ambacho kutoka katikati ya makerubi. Alinena naye. **21** Walawi aliukuwa amemwamuru Musa kuhusu Walawi. Wana wa Israeli wakafanya haya pamoja nao. **22** Baada akawatao kama sadaka ya kutikiswa kwa BWANA na akafanya upatanisho kwao ili kuwatakasa. **23** BWANA aliukuwa amemwamuru Musa juu ya Walawi. Waliwahudumia Walawi wote kwa jinsi hii. **24** BWANA akanena na Musa tena, Akasema, **24** "Haya yote ni kwa ajili ya Walawi ambao wana umri wa miaka ishirini na mitano na zaidi. Wataungana na wale wanaohudumia hekaluni. **25** Wataacha kutoa huduma hii watakapokuwa na umri wa miaka hamsini. Katika umri huu hawatakwi kuendelea na huduma tena. **26** Wanawea kuwasaidia ndugu zao wanaoendelea kufanya kazi ndani ya hemu ya kukutania, lakini hawatakwi kufanya kazi tena. Utawaelekeza Walawi kuyafahamu haya yote."

8 BWANA akanena na Musa, akamwambia, **2** "Sema na Haruni umwambie, 'zile taa saba lazima zimulike mbele ya kinara utakapoziwasha,' **3** Haruni alifanya haya. Aliziwasha zile taa juu ya kinara ili ziangaze mbele yake kama BWANA alivyomwagiza Musa. **4** Kinara kilitengenezwa kwa njia hii kama BWANA alivyomwelekeza Musa muundo wake. Kitakaiwa kutengenezwa kwa dhahabu kuanzia kwenye kitako chake hadi juu, ndivyo kiliviyotakiwa kutengenezwa kwa dhahabu kwa maua hadi juu. **5** Tena, BWANA akanena na Musa, akasema, **6** "'Uwatwae Walawi kati ya wana wa Israeli na uwatakase.' **7** Uwafanyie hivi ili kuwatakasa: Uwanyunyizie maji ya utakaso juu yao. Hakikisha wamenyoa miili yao

9 BWANA akanena na Musa katika katika jangwa la Sinai, mwezi wa kwanza wa mwaka wa pili baada ya kutoka katika nci ya Misri. Akasema, **2** "Wana wa Israeli

wataikumbuka Pasaka katika wakati wake kila mwaka. 3 Siku ya kumi na nne ya mwezi huu, muda wa jioni, utaikumbuka Pasaka kila mwaka kwa muda uliopanggwaa Lazima uikumbuke, fuata taratibu zake zote na utii sheria zake zote zinazohusiana na tukio hilo. 4 Kwa hiyo, Musa akawaambia wana wa Isareli kuwa wataishika sikuu ya Pasaka. 5 Kwa hiyo wakaishika sikuu ya Pasaka katika mwezi wa kwanza, wakati wa jioni wa siku ya kumi na nne ya mwezi katika jangwa la Sinai. Wana wa Isareli walitii kila kitu ambacho BWANA alimwamuru Musa kukifanya. 6 Kulikuwa na watu fulani walionajisika kwa sababu ya maiti ya mtu. Hawakuweza kuishika Pasaka siku hiyo. Kwa hiyo walikwenda kwa Musa na Haruni siku hiyohiyo. 7 Wakamwambia Musa, "Sisi tumenajisika kwa sababu ya maiti ya mtu. Kwa nini basi unatutaka tuendelee kutoa sadaka kwa BWANA kwa wakati wa mwaka uliopangwa kwa wana wa Isareli?" 8 Naye Musa akawaambia, "Subirini niimsikilize BWANA ataniambia nini juu Yenu." 9 BWANA akanena na Musa, akamwambia, 10 "Nena na wana wa Isareli, uwaambie, 'kama mmoja wenu au mwana wa uzao wenu amenajisika kwa sababu ya maiti, au ana safari ndefu, bado anaweza kuishika Pasaka ya BWANA. 11 Wataishika Pasaka siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili wakati wa jioni. Watala kwa mikate isyotiwa chahu na mboga chungu. 12 Wasiiache mpaka jioni, au kuvunja mifupa yake. Watafuata taratibu zote za Pasaka. 13 Lakini mtu yejote asije najisi na hayuko safarini, na akashindwa kuishika Pasaka, huyo mtu lazima aondolewe kati ya watu wake kwa sababu hakutoa sadaka ambayo BWANA huitaka kwa wakati wa mwaka uliopangwa. Huyo mtu lazima aibebe dhambi yake. 14 Kama mtu mgensi anayeishi kati yenu na akaishika, Pasaka kwa heshima ya BWANA, ataishika na kufanya amri zote, na kutii taratibu zake. Utakuwa na sheria hizohizo kwa wageni na kwa wote waliaozaaliwa katika nchi. 15 Na siku hiyo ambayo masikani iliposimamishwa, wingu lilifunika masikani, ile hemu ya amri ya agano. Ilipokuwa jioni wingu lillkuwa juu ya masikani. Lilione kama moto mpaka asubuhi. 16 Liliendelea hivyo hivyo. Lile wingu lilifunika masikani na kuonekana kama moto wakati wa usiku. 17 Na kila wingu liliopchukuliwa kutoka kwenye hemu, wana wa Isareli waliendelea na safari yao. Na kila wingu liliopismama, watu waliweka kambi. 18 Wana wa Israli walisaifi kwa amri ya BWANA, na kwa amri yake walilweka kambi. Wakati wingu liliopismama juu ya masikani, nao walikaa kwenye kambi zao. 19 Na wingu liliopbaki kwenye masikani kwa siku nyingi, wana wa Isareli walitakiwa kutii maelekezo ya BWANA na kusitisha safari yao. 20 Wakati mwingine wingu liliabaki kwa siku chache tu kwenye masikani. Kwa mazingira kama hayo walilazimika kutii amri ya BWANA - walilweka kambi na kisha kuendelea na safari tena kwa amri yake. 21 Wakati mwingine wingu liliuwepo kambini kuanzia jioni mpaka asubuhi. Na wingu lilioponyanyuliwa asubuhi, walisaifi. Kama liliendelea kwa mchana wote na kwa usiku wote, ni pale tu wingu lilioponyanyuliwa ndipo

walipoendelea na safari. 22 Hata kama wingu liliabaki kwenye masikini kwa siku mbili, kwa mwezi mmoja, au kwa mwaka mmoja, ili mradi tu limebaki pale, wana wa Isareli walibaki kwenye kambi zao na kusitisha safari. Lakini pale wingu lilioponyanyuliwa, walianza safari yao. 23 Walifanya kambi kwa amri ya BWANA, na walisaifi kwa amri yake. Walitii amri ya BWANA iliyotolewa kupitia kwa Musa

10 BWANA alinena na Musa, akasema, 2 "tengenza tarumbeta mbili za fedha. Uzitengeneze kwa kufua hizo fedha. Utazitumia hizo tarumbeta kwa kuwaita watu waje pamoja na kwa kuwaita watu wote wakati wa kuondoka kwenye kambi zao. 3 Makuhani watapiga tarumbeta kwa ajili ya kuwaita watu wote mbele yako kwenye lango la hemu ya kukutania. 4 Kama makuhani watapiga tarumbeta moja tu, basi viongozi, vichwa koo za Isareli ndipo watakapokutana kwako. 5 Utakapopiga tarumbeta ya sauti kuu, ile kambi ya upande wa mashariki itaanza kusafiri. 6 Nawe utakapopiga tarumeta kwa sauti kuu mara ya pili, ile kambi ya upande wa kusini wataanza kusafiri. Watapiga tarumbeta kwa sauti kuu ili kuanza safari yao. 7 Watu wote watakapokutana pamoja, piga hizo tarumbeta lakini si kwa sauti kuu. 8 Wana wa Haruni, makuhani, watapiga hizo tarumbeta. Huu ndio utakaokuwa utaratibu wa watu wako kwa vizazi vyote. 9 Nanyi mtakapoenda vitani katika ardhi yenu dhidi ya maadui wenu wanaowakandamiza, ndipo mtakapotoa ishara ya sauti ya tarumbeta. Mimi, BWANA Mungu wako nitawaita kuakumbuka na kuwaokoa kutoka kwa maadui wenu. 10 Pia, wakati wa kusherehekea, sikukuu zenu za kawaida na katika miandamo ya miezi, mtapiga tarumbeta zenu kwa heshima ya sadaka zenu za kuteketezwa na kwa sadaka zenu za amani. Huu utakuwa ukumbusho wenu kwangu, Mungu wenu. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu." 11 Katika siku ya ishrini, mwezi wa pili, mwaka wa pili, Lile wingu liliinuliwa toka masikani ya amri za maagano. 12 Wana wa Isareli wakaendelea na safari yao toka jangwa la Sinai. Lile wingu likasimama kwenye jangwa la Parani. 13 Walifanya safari yao ya kwanza, kufuatia amri ya BWANA iliyotolewa kupitia kwa Musa. 14 Kambi ya mahali pa uzao wa Yuda iliondoka ya kanza, wakiondoa majeshi yao binafsi. Nashoni mwana wa Aminadabu ndipe aliyeongoza jeshi la Yuda. 15 Nethaneli mwana wa Zuari aliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Isakari. 16 Eliabu mwana wa Heloni aliongoza jeshi la kabilia la Zabuloni. 17 Uzao wa Gerishoni na Merari, ambao walitunza masikani, na kuanza kusafiri. 18 Baadaye Walifuata jeshi la mahali pa kambi ya Reuben walianza safari yao. Elizuri mwana wa Shedeuri alliongoza jeshi la Reubebni. 19 Shelumieli mwana wa Zurishadai alliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Simeoni. 20 Eliasifu mwana Deuli aliliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Gadi. 21 Kabilia la Kohathil nalo lilianza safari. Wao walibeba vyombo yya mahali patakatifu. Wengine walii simamisha masikani kabla ya Wakohathi kufika kambi inayofuata. 22 Majeshi ya kabilia la uzao wa

Efraimu ndio waliofuata. Elishama mwana wa Amihudi na mbele ya macho ya Musa malalamiko yao yalikuwa ndiye aliyeongoza jeshi la Efraimu. **23** Gamalieli mwana mabaya. **11** Musa akasema na BWANA, "Kwa nini wa Pedazuri aliongoza jeshi la uzao wa Manase. **24** umermtenda mtumishi wako vibaya namna hiyo? kwa nini Abidani mwana wa Gidioni aliongoza jeshi la uzao wa hujapendezwa na mimi? unanifanya kubeba mizigo ya kabilia la Benjamini. **25** Lile jeshi lilioweka kambi mahali hawa watu. **12** Je, mimi ndiye niliyewatungia mimba hawa pa bango la uzao wa Dani lilikuwa la mwisho kuondoka. **26** Pagieli mwana wa Okirani aliongoza jeshi la wana wa uzao wa Asheri. **27** Ahira mwana wa Enani aliongoza jeshi la uzao wa kabila ya Naftali. **28** Hivi ndivyo majeshi ya wana wa Israeli yaliyosafiri. **29** Musa alinena na Hobibu mwana wa Reueli wa Kabilia la Midiani. Reueli alikuwa baba mke wa Musa. Musa akanena na Hobibu akasema, "Tunasafiri kuelekea mahali ambapo BWANA ametuahidi. BWANA alisema kuwa, "Nitawapeni ninyi hilo eneo, 'Njoni pamoja nasi na tutawatendea mema. BWANA ameahidi kuwfafanya mema Waisraeli." **30** Lakini Hobibu akmwambia Musa, "Sitaambatana nanyi." **31** Naye Musa akamjibu, "Tafadhalii msituache. Mnajua jinsi ilivyo kuweka kambi jangwani. Tunaomba mtujali. **32** Kama mtaambatana nasi tutawatendea mema sawa pa kupumzika. **33** Walisafiri kutoka hilo sanduku lilioposafiri kwenda mbele, Musa alisema, "Inuka BWANA, Uwtawanye maadui wako. Uwafanye wale wanaokuchukia kukukimbia." **34** Na kila lile sanduku liliposimama, Musa alisema, "BWANA uwarudie, hawa Waisraeli makumi elfu."

11 Sasa watu wakanung'unika juu ya matatizo yao wakati BWANA alipokuwa akiwasikiliza. BWANA akawasikia watu naye akakasirika. Moto kutoka kwa BWANA ukashuka na ukawaka kati yao na kuteketeza baadhi ya kambi kwenye pembe zake. **2** Ndipo watu wakamwita Musa kwa nguvu, Naye Musa akamwombwa BWANA, na ule moto ukazimika. **3** Mahali pale paliiwta Tabera, kwa sababu moto wa BWANA uliwaka kati yao. **4** Baadhi ya wageni wakaanza kuweka kambi zao pamoja na wana wa wa Israeli. Walitaka kula chakula kizuri. Kisha wana wa Israeli walipoanza kulia wakisema, "Ni nani atakayetupatia nyama za kula? **5** Tunakumbuka samaki tulizokula bure kule Misri, yale matango, na matikitii maji, na mboga na vitunguu na vitunguu saumu. **6** Na sasa hatuna hamu ya kula, kwa sababu tunaona manatu. **7** Mana ilifanana na punje ya mtama. Ilionekana kama bedola. **8** watu wakazunguka kisha wakakusanya. Wakaisaga, wakaitwanga kwa vinu, wakaitkosa nyunguni, na kuitengeneza mikate. radha yake ilikuwa kama mafuta mapya ya mizeituni. **9** Na umande ulipoanguka kambini usiku ule, na mana ilianguka pia. **10** Musa akawasikia watu wakilia katika familia zao, na kila mtu alikuwa kwenye lango la hema yake. BWANA alikasirika sana,

na mbele ya macho ya Musa malalamiko yao yalikuwa hujapendezwa na mimi? unanifanya kubeba mizigo ya kabilia la Benjamini. **11** Musa akasema na BWANA, "Kwa nini mtoto wake? Je, nitawabeba mpaka kwenye nchi ambayo uliwaahidi mababu zao kuwapa? **12** Naweza kupata wapi nyama za kuwapa watu wote hawa? Wanalia mbele zangu na wanasema, 'tupe nyama tule.' **14** Mimi peke yangu siwezi kuwabebe watu wote hawa. Ni wengi sana kwangu. **15** Kwa vile unanitendea hivi, basi uniue, na kama wewe ni mpole kwangu, basi niondolee mizigo huu." **16** BWANA akamwambia Musa, "Niletee wazee sabini mionganoni mwa Waisraeli. Hakikisha ni wazee na viongozi wa watu. Uwalete kwenye hema ya kukutania wasimame pamoja na wewe. **17** Nami nitashuka niseme nave mahali pale. Nitatoa sehemu ya roho ilio ndani yako na kuwapatia jinsii wao. Nao watabeba mizigo wa watu pamoja nawe. na **18** Waambie watu, 'Jitakaseni na jinsii BWANA anayyotutendea.' **19** Hamtakula nyama kwa siku ninyi wenyewe, kwa kuwa kesho mtakuala nyama, kwa kuwa mmelia na BWANA amesikia, "Mlipokuwa mkisema hauataubebe peke yako. **20** Lakini mtakula nyama kwa mwezi mmoja kwa nani atakayetupatia nyama tule? Kule Misri tulikula chakula kizuri!" Kwa hiyo BWANA atawapeni nyama, nanyi mtakula nyama. **21** Hamtakula nyama kwa siku moja tu, au siku mibili, au siku tano, au siku kumi, au siku ishirini, **22** Je, nitawachinchina haya makundi ya ng'ombe na kondo ilii kuwatosholeza?" **23** BWANA akasema na Musa, "Je mkono wangu ni mfupi? Sasa utaona kama maneno yangu ni ya kweli ama sivyo. **24** Musa alitoka nje kwenda kuwambia watu maneno ya BWANA. Aliwakusanya wazee sabini wa watu na kuwaweka kuizunguka hema. **25** BWANA akashuka chini katika wingu akaongea na Musa. BWANA akachukua sehemu ya roho iliyokuwa kwa Musa na kuiweka kwa wale wazee sabini. Roho alipowashukia, wakaanza kutoa unabii, lakini ilitokea kwenye tukio hilo tu na haikujirudia tena. **26** Watu wawili waitwao Elidadi na Medadi walibaki kambini. Lakini Roho aliwashukia pia. Majina yao yalikuwa yameandikwa kwenye orodha lakini walikuwa hawaajaenda hemani. Hata hiyvo nao walitoya unabii wakila kambini. **27** Kijana mmoja huko kambini alikimbia akaenda kumwambia Musa, "Elidadi na Medadi wanatoa unabii kambini." **28** Joshua mwana wa Nuni, msaidizi wa Musa, ambaye ni mionganoni mwa wale aliowichagua akamwambia Musa, "Bwana wangu Musa, wazuiie." **29** Musa akamwambia, "una wivu kwa niiba yangu? Natamani kama watu wote wa BWANA wangkuwa manabii na kwamba angeweka Roho yake

juu yao wote!" 30 Kisha Musa na wale wazee wakarudi kambini. 31 Kisha upepo ukavuma kutoka kwa BWANA ukaja na kware kutokea baharini. Wakaanguka karibu na kambi, kiasi cha umbali wa safari ya siku moja upande huu na umbali wa siku moja upande mwininge. Wale kware wakazunguka kambi kiasi cha mita moja toka uso wa dunia. 32 Watu wakawusanya hao kware kwa bidii mchana huo wote na usiku huo wote, na mchana wote uliofutia. Hakuna aliyekusanya pungufu ya mita mbili za uajazo. Wakawaanika kweye ardi yote hapo Akwapiga watu wale kwa gonywa kubwa sana. 34 Mahali pale paliitwa Kibroti Hataava, kwa sababu pale walizika watu waliotamani nyama. 35 Kutoka Kibroti Hataava watu wakasafiri hadi Hazeroti, ambapo walipumzika.

12 Kisha Miriamu na Haruni wakasema kinyume na Musa kwa sababu ya mwanamke Mkushi ambaye alikuwa amemwoa. 2 Walisema. "Hivi BWANA amesema na Musa tu? Ni kweli hajawahi kusema nasi pia? Sasa BWANA akasikia kile walichokuwa wanaongea. Sasa 3 Musa alikuwa mtu mpole sana, mpole kuliko mtu yejote duniani. 4 Wakati huo, BWANA akanena na Musa, Haruni na Miriamu: "okeni nje ninyi watatu kwenye hema ya kukutania." kwa hiyo wale watatu wakatokanje. 5 Kisha BWANA akashuka katika nguzo ya wingu. Akasimama kwenye lango la hema na akamwita Haruni na Miriamu. wote wakaja mbele. 6 BWANA akasema, "Sasa sikilizeni maneo yangu, Nabii wangu anapokuwa nanyi, Mimi nitajifunua kwake kwa maono na kusema naye katika ndoto. 7 Lakini si hivyo kwa mtumishi wangu Musa. Yeye ni mwaminifu katika nyumba yangu yote. 8 Mimi huongea na Musa moja kwa moja, si kwa maono wala mafumbo. Yeye huniona umbo langu. Kwa hiyo, kwa nini hamuogoopi kumnenea kinyume, mtumishi wangu Musa?" 9 Hasira ya BWANA ikawawakia, kisha akawaacha. 10 Lile wingu likainuka juu ya hema, Miriamu akapata ukoma ghafla - akawa mweupe kama theluji. Naye Haruni alipogeu ka kumwona Miriamu, akamwona amepata ukoma. 11 Haruni akamwambia Musa, "Bwana wangu, usituadhibu kwa uovu wetu huu. Tumenena katka upumbuvu, na tumetenda dhambi. 12 Tafadhali nakuomba usimwache akawa kama mtoto mchanga aliyeufu ambaye nusu ya nyama yake imezoa tangu kuzaliwa" 13 Kwa hiyo Musa akamwombwa BWANA, akasema, "Mungu ninakusihi umponye tafadhali." 14 BWANA akamwambia Musa, "kama baba yake angemtemea usoni angepata aibu kwa muda wa siku saba. Umfungie nje ya kambi kwa muda wa siku saba. Kisha umrejeshe ndani tena." 15 Kwa hiyo Miriamu akafungiwa nje ya kambi kwa siku saba. Watu hawakusafiri mpaka aliporudi kambini. 16 Kisha watu wakasafiri kutoka Hazeroti na kuweka kambi kwenye jangwa la Parani.

13 Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia, "tuma watu waende kuipeleleza nchi ya Kanani, ambayo nimewapa wana wa Israeli. 2 Tuma mwanamume mmoja kutoka kila jamaa ya kabilia. Kila mwanamume awe kiongozi katika kabilia lake." 3 Musa akawatuma kutoka jangwa la Parani, ili watii amri ya BWANA. Watu wote hao walikuwa viongozi wa watu wa Israeli. 4 Majina yao yalikuwa haya yafuatayo: kutoka kabilia la Reuben, Shamua mwana wa Zakuri; 5 Kutoka kabilia la Simeoni, Shafati mwana wa Hori; 6 Kutoka kabilia la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune; 7 Kutoka kabilia la Isakari, Igali mwana wa Yusufu, 8 Kutoka kabilia la Efraimu, Hoshea mwana wa Nuni; 9 Kutoka kabilia la Benjamini, Paliti mwana wa Rafu; 10 kutoka kabilia ya Zabuloni, Gadieli mwana wa Sodi; 11 kutoka kabilia la Yusufu (hiyo inamaanisha kutoka kabilia la Manase), Gadi mwana wa Susi; 12 kutoka kabilia la Dani, Amieli mwana wa Gemalili; 13 kutoka kabilia Asheri, Setu mwana wa Mikaili; 14 kutoka kabilia la Naftali, Nabi mwana wa Vofisi; 15 kutoka kabilia la Gadi, Geuli mwana wa Machi. 16 Haya ndiyo majina ya wanaume ambao Musa aliwatuma kwenda kuipelelza ile nchi. Musa akamwita Hoshea mwana wa Nuni kwa jina la Joshua. 17 Musa akawatuma kwenda kuipeleleza ile nchi ya Kanani. Naye akawaambia, "Mkaanzie Negebu hadi mahali pa milima. 18 Kaipelezeni nchi kujua ni nchi ya namna gani. Wachunguzeni watu wake, kama ni watu wenye nguvu au dhafu, kama ni wachache au ni wengi. 19 Chunguzeni nchi hiyo wanayoishi ni nchi ya namna gani. Ni nzuri au mbaya? Miji yao ikoje? Je iko kama kambi au ni miji yenye ngome? 20 Chunguzeni ni nchi ya namna gani, kama ni njema kwa mazao au la kama kuna miti au hapana. Mwe hodari mkalete sampuli za mazao ya nchi," Sasa ni muda wa msimu wa malimbuko ya mizabibu. 21 Kwa hiyo wale wanaume wakaenda kuipeleleza ile nchi kutoka jangwa la Sini mpaka Rehobi, karibu na Lebo Hamati. 22 Walienda kutoka Negebu nao wakafika Hebron. Ahiman, Sheshai, na Talmai, Uzao wa Anaki nao walikuweko, Sasa Hebron ilikuwa imejengwa miaka saba iliyokuwa imepita kabla ya Zoani wa Misri. 23 Nao walipofika katika bonde la Eshikoli, walikata matawi ya mizabibu lenye kishada cha zabibu. Na makundi mawili ya wapelelezi wakakibeza kwenye mti. Pia wakaleta makomamanga na mtini. 24 Mahali pale paliitwa Eshikoli, kwa sababu ya kishada cha mizabibu ambacho wana wa Israeli walikata kule. 25 Baada ya siku arbabini, wakarudi kutoka kuipeleleza nchi. 26 Wakaja kwa Musa, Haruni na kwa watu wote wa Israeli katka jangwa la Parani, kule Kadeshi. Wakaleta taarifa kwa na kwa Waisraeli wote, na kuwaonyesha matunda ya nchi ile. 27 Wakamwambia Musa, "Tulifika katika ile nchi uliyotutuma. Kwa hakika ni nchi ya kutiririka maziwa na asali. Na baadhi ya matunda yake ni haya hapa. 28 Hata hivyo, watu wanayoishi huko ni wenye nguvu. Miji yao ni mikubwa tena ina maboma. Pia tulwaona wana wa Anaki huko. 29 Waamaleki wanaishi Negebu. Wahiti, Wayebusi, na Waamori nao wanaishi katika milima ya hiyo nchi.

Wakanaani wanaishi kando ya bahari na mto Yorodani." 30 Kisha Kalebu akawatuliza watu waliokuwa mbele ya Musa, akasema, "Twendeni tukaitike nyara hiyo nchi, kwa kuwa tuna uhakika wa kuijamata." 31 Lakini wale watu waliokuwa wameenda naye walisema, "Hatutawenza kuwashinda hao watu kwa kuwa wao ni hodari kuliko sisi." 32 Kwa hiyo wakasambaza taarifa za kukatisha tamaa kwa Wana wa Israeli juu ya nchi ile waliyoipeleza. Walisema, "Ile nchi tulioiona ni nchi inayowala watu wake. Watu wote tulioiona ni watu warefu. 33 Kule tulionna majitu, wana wa uzao wa Anaki, ambao nii uzao wa majitu. Sisi tulionekana kama panzi machoni mwao tulipojilingsnisha nao, hivyo ndivyo tulivoonekana machoni mwao pia."

14 Usiku huo watu wote walilia kwa sauti. 2 Watu wote wa Israeli wakamlalamikia Musa na Haruni. Watu wote wakawaambia, "Ni bora kama tungelfia katika nchi ya Misri, au katika hilli! 3 Kwa nini BWANA alituleta katika nchi hii ili tufe kwa upanga? Wake zetu na watoto wetu watakuwa watumwa wao. Je, si bora kwetu kurudi Misri?" 4 Wakasemezana wao kwa wao, "Na tuchague kiongozi mwagine, turudi Misri." 5 Ndipo Musa na Haruni wakalala kifudifidi mbele ya kundi lote la wana wa Israeli. 6 Joshua mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa Yefune, ambao walikuwa mionganini mwa wale waliokuwa waemtumwa kwenda kuipeleza nchi wakachana mavazi yao. 7 Wakawaambia watu wote wa Israeli. Walisema, "Ile nchi tuliyopita katikati yake ni nchi nzuri sana. 8 Kama BWANA amependezwa nasi, basi atatuingiza katika nchi hii na kutupatia. Ile nchi inatiririka maziwa na asali. 9 Lakini msimwasi BWANA, na msiwhofie hao wakazi wa nchi hiyo. Tutawateketeza kwa urahisi kama kula chakula. Ulinzi wao utaondolewa kutoka kwao, kwa sababu BWANA yuko pamoja nasi. Msiwhofie." 10 Lakini watu wote walitishia kuwapiga kwa mawe mpaka wafe. Kisha utukufua BWANA ukaonekana kwenye hema ya kukutania kwa watu wote wa Israeli. 11 BWANA akamwambi Musa, "watu hawa watanidharau hadi lini? Wataendelea kutoniamini mpaka lini? Nijapokuwa nimefanya ishara kwa nguvu zangu kati yao? 12 Nitawapiga kwa mapigo, na kuwaondolea urithi, na kufanya taifa kubwa kutoka kwenye ukoo wako ambalo litakuwa kubwa na lenye nguvu kuliko wao. 13 Musa akamwambia BWANA, "Kama utafanya hivi, Na Wamisiri wakisikia habari hizi, na kwa sababu uliwaokoa kutoka kwao kwa nguvu zako. 14 Basi watawaambia wakazi wa nchi hii. Wamesikia ya kuwa wewe BWANA u kati ya watu hawa, kwa sababu uso wako waonekana. Wingi lako husimama juu ya watu wetu. Wewe huwatangulia katika nguzo ya wingi wakati wa mchana na katika nguzo ya moto wakati wa usiku. 15 Sasa kama utawaua hawa watu kama mtu mmoja, basi mataifa ambao wamesikia sifa zako watasema, 16 "Kwa Sababu BWANA hana uwezo wa kuwapeleka watu hawa katika nchi ambayo aliwaapia kuwapa, ndio maana amewaua katika jangwa hili." 17 Sasa, nakusihii, utumie uweza wako. Kwa kuwa umesema

kuwa, 18 'BWANA si mwepesi wa hasira na ni mwingu wa uaminifu katika agano. Yeye husamehe uovu na uasi. Kwa vyoyote vile atafutilia hatia atakapoleta hukumu ya dhambi za mababu juu ya wazao wao, kwa kizazi cha tatu na cha nne.' 19 Ninakusihii uwasameha watu hawa dhambi zao kwa sababu ya ukuu wa uaminifu wa agano lako, kama vile ambavyo umekuwa ukiwasamehe watu hawa tokeu wakati wakiwa Misri mpaka sasa." 20 BWANA akasema, Nimewasamehe kwa kama ulivyoomba, 21 bali kama Niishivyo, na kama vile dunia yote itakavyojazwa na utukufu wangu, 22 watu wote walioona utukufu wangu na ishara za nguvu zangu nilizotenda kule Misri na kule jangwani - Lakini bado wamenijaribu mara kumi sasa na hawakuisikiliza sauti yangu. 23 Kwa hiyo nasema kwamba hakika hawataiona nchi ile ambayo niliwaahdi kuwapa mababu zao. Hakuna hata mmoja wao ambao wamenidharau watakaoiona, 24 isipokuwa mtumishi wangu Kalebu, kwa sababu alikuwa na roho nyingine. Yeye amenifuata kwa ukamilifu; Yeye nitampeleka katika nchi hiyo ambayo alienda kuipeleleza. Wazao wake watailmiki. 25 (Sasa Waamaleki na Wakanani waliishi katika bonde.) Kesho mtageuka na kwenda katika jangwa kwa njia ya bahari ya Shamu." 26 BWANA akanena na Musa na Haruni, akasema, 27 "Nitaiumilia jamii ya watu hawa waovu ambao waninanung'unikia mpaka lini? Nimeyasikia malalamiko ya wana wa Israeli dhidi yangu. 28 Waambie, 'Kama niishivyo,' asema BWANA, 'kama vile milivosema katika masikio yake, nitawafanyia jambo hili: 29 Maiti zenu zitaanguka katika jangwa hili, Ninyi nyote mliolalamika dhidi yangu, ninyi miliohesabiwa kwenye ile sensa, idadi yote ya watu kuanzia umri wa mika ishirini na kuendelea. 30 Kwa hakika hamtaingia kwenye ile nchi ambayo niliahidhi kuwapa kuwa makazi yenu, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune na Joshua mwana wa Nuni. 31 Bali watoto wenu ambao mliisema kuwa watakuwa watumwa, wao ndio nitakaowapeleka katika nchi hiyo. Wao wataifurahia nchi ambayo nlnyi mmeikataa! 32 Lakini ninyi, maiti zenu zitaanguka katika jangwa hili. 33 Watoto wenu watakuwa wachungaji katika jangwa hili kwa muda wa miaka arobaini. Lazima watabeba madhara ya matendo yenu ya kutokuamini mpaka mwisho wa maiti ya mwisho jangwani. 34 Kama vile ilivyo hesabu ya siku ambayo mliiipeleza nchi—siku arobaini, vivyo hivyo mtalibea madhara ya dhambi zenu kwa muda wa miaka arobaini—mwaka mmoja kwa kila siku moja, na mtajua kuwa ni sawa na kuwa adui yangu. 35 Mimi BWANA nimesema. Hakika nitafanya hivi kwa kizazi hiki chote kiovu ambacho kimkusanyika kinyume na Mimi. Wao watakatwa kabisa, na watafia hapa." 36 Kwa hiyo wale wanaume ambao Musa aliwatumwa kwenda kuingalnia ile nchi wote walikufa kwa tauni mbele ya BWANA. 37 Hawa ni wale ambao walirudii na kutoa taarifa mbaya juu ya nchi. Hii iliwafanya watu wote wamlalamikie Musa. 38 Katii ya watu wale waliokuwa wameenda kuangalnia nchi ile, ni Joshua mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa

Yefune tu ndio waliobaki hai. **39** Musa alipowataarifu kati yenu. Atafanya kama mnavyofanya mbele ya BWANA. mambo haya watu wote wa Israeli waliomboleza sana. **40** **16** Sheria na amri hiyohiyo ndiyo itakayotumika kwa Waliamka asubuhi na mapema wakaenda juu ya mlimi na kisha wakasema, "Tazama, tuko hapa, na tutaenda mahali pale ambapo BWANA ametuahidi, kwa kuwa tumetenda dhambi." **41** Lakini Musa akasema, "Kwa nini sasa mnapinga amri ya BWANA? hamtafanikiwa. **42** Msiende, kisha wakasema, "Nena wana wa Israeli uwaambie, pale ambapo BWANA ametuahidi, kwa kuwa tumetenda 'mtakapofika katika nchi ninayowapeleka, **19** mtakapokula chakula kinachozalishwa katika nchi hiyo, mtatoa sadaka mgongo BWANA na hamkumuuta. Kwa hiyo hatakuwa pamoja nanyi. **44** Lakini walithubutu kukwea mlimi; lakini si Musa wala Sanduku la agano la BWANA walioondoka kambini. **45** Kisha Waamaleki walikuja chini, pia wale Wakanaani walioshi kwenye hiyo milima. Wakawavamia Waisreli wakawapiga na kuwaangusha mpaka Horima.

15 Kisha BWANA akanena na Musa, akasema, **2** "Sema na wana wa Israeli uwaambie, 'Mtakapoingia katka nchi ambayo mtaishi, ambayo BWANA atawapa, **3** mtatakiwa kuandaa sadaka kwa moto kwa BWANA, sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya kukamilisha kiapo au sadaka ya hiari, au sadaka katika sikuu zenu, ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA ya ng'ombe au ya kondoo. **4** Utamtolea BWANA sadaka ya kuteketezwa pamoja na sehemu ya kumi ya efa ya sadaka ya unga mwembamba uliochanganywa na robo ya hini ya mafuta. **5** Na tena mtatoa pamoja na sadaka ya kuteketezwa, au kwa sadaka ya divai robo ya hini ya sadaka ya vinywaji kwa kila mwanakondoo. **6** Kama unatoa sadaka ya kondoo dume, utaandaa sadaka ya unga ya sehemu za kumi mbili za efa ya unga mwembamba uliochanganywa na sehemu ya tatu ya hini ya divai. **7** Kwa sadaka ya kinywaji, mtatoa sehemu ya tatu ya hini ya divai ambayo itatoa harufu nzuri kwa BWANA. **8** Utakapoandaah fahari kwa ajili a sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya kutimiza kiapo, au sadaka ya amani kwa BWANA, **9** Ndipo utakapotoa sadaka ya fahari pamoja na sadaka ya unga ya sehemu za kumi tatu za unga mwembamba uliochanganywa na nusu ya hini ya mafuta. **10** Mtatoa sadaka ya kinywaji nusu ya hini ya divai, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA. **11** Itafanyika hivi kwa kila fahari, kwa kila kondoo dume, na kila mwanakondoo dume au mbuzi mchanga. **12** Kila sdaka utakayoindaa na kuitoa itafanyika kama ilivyoanishwa hapa. **13** Wazawa wote wa Israeli watafanya mambo haya kwa utaratibusi, ye yeyote atakayeleta sadaka iliyotengenezwa kwa moto, ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA. **14** Na kama kuna mgeni anayeishi kati yenu, au ye yeyote atakayeleta na watu wa vizazi vyenu vyote, lazima atengeneze sadaka iliyotengenezwa kwa moto, ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Atafanya kama mnavyofanya. **15** Kutakuwa na sheria hiyo hiyo kwa watu wote na kwa mgeni anayeishi kati yenu, sheria ya kudumu kwa watu wote wa uzao wako. Ninyi mlivyo, ndivyo atakavyokuwa mgeni aliyeishi

kati yenu. Atafanya kama mnavyofanya mbele ya BWANA. mgeni anayeishi kati yenu." **17** Tena BWANA akanena na Musa, akasema, **18** "Nena wana wa Israeli uwaambie, pale ambapo BWANA ametuahidi, kwa kuwa tumetenda 'mtakapofika katika nchi ninayowapeleka, **19** mtakapokula ya kwanza mtatoa mkate wa kuinuliwa kama sadaka iliyoinuliwa kutoka mahali pa kupuria nafaka. Mtaiinua kwa jinsi hii. **21** Watu wa uzao wako wote wtanitolea sadaka ya kuinuliwa kutoka kwenye unga wenu wa kwanza. **22** Wakati mwininge mtafanya dhambi pasipo kukusudia, Kama hamtatii amri zote hizi ambazo nimewambia Musa **23** -kila kitu ambacho nimewaaamuru kupitia Musa kuanzia siku ambayo nilianza kuwaamuru na kuendelea kwa watu wote wa uzao wako. **24** Kwa swala la dhambi isiyokusudiwa ambayo watu wote hawaijui, basi watu wote watatoa fahari mchanga sadaka ya kuteketezwa ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA. Pamoja na haya yote, lazima itengenezwa sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji, kama ilivyoagaizwa katika amri, na beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **25** Kuhani atafanya sadaka upatanisho kwa watu wote wa Israeli. Watasemehewa kwa sababu dhambi haikukusudiwa. Wameota sadaka yao, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili yangu. Wameleta sadaka yao kwangu iliyotengenezwa kwa moto. Wameleta sadaka yao ya uovu mbele yangu kwa ajili ya kosa lao. **26** Ndipo watu wote wa Israeli watasemehewa, pia wageni wote wanaoishi kati yao, kwa sababu watu wote walitenda dhambi pasipo kukusudia. **27** Kama mtu atatenda dhambi bila kukusudia, atatoa mbuzi jike wa umri wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya dhambi. **28** Naye kuhani atafanya upatanisho kwa BWANA kwa ajili ya mtu yule aliye fanya dhambi pasipo kukusudia. Yule mtu atasamehewa baada ya upatanisho kufanyika. **29** Mtakuwa na sheria hiyohiyo kwa mtu ye yeyote anayefanya dhambi hiyo pasipo kukusudia, sheria hiyohiyo hata kwa mzawa wa Isreli na kwa wageni wanaoishi kati yao. **30** Lakini mtu afanyaye chochote kwa KUkusudia, awe mzawa au mgeni, ananikufuru mimi. Huyo mtu ataondolewa kati ya watu wake. **31** Kwa sababu atakuwa amedharau neno langu na amevunja neno amri yangu, mtu huyo ataondolewa kabisa. Dhambi yake itakuwa juu yake." **32** Wakati wana wa Israeli walipokuwa katika jangwa, wakamuona mwanamume akikusanya kuni sikiu ya Sabato. **33** Wale waliomwona wakamleta kwa Musa, Haruni na kwa watu wote. **34** Wakamweka kifungoni kwa sababu ilikuwa haijamuliwa atakachotendewa. **35** Kisha BWANA akanena na Musa, "Yule mwanamume lazima auawe. Watu wote lazima wampige kwa mawe nje ya kambi." **36** Kwa hiyo watu wote wakamtoa nje ya kambi nao wakampiga kwa mawe mpaka akafa kama vile BWANA aliyokuwa amemwamuru Musa. **37** BWANA akanena na Musa tena, akasema, **38** "Waambie wana wa Israeli na uwaamuru wajifanyie vishada wavining'inize

katika mapindo ya mavazi yao, wavining'ineze katika ncha zote kwa nyuzi za rangi ya samawi. Watu wote watafanya hivi kwa watu wote wa kizazi chote. **39** Huu utakuwa ukumbusho maalumu kwenu, kila mtakapovitazama, mtakumbuka amri zangu, na kuzishika ili kwamba msije mmatangatanga katika miyo na macho yenu na kuwa waasherati wa hayo. **40** Fanyeni hivi ili kwamba mweze kukumbuka na kutii amri zangu zote, na ili kwamba mpate kuwa watakatifu, waliofunkuwa kwa ajili yangu, Mungu wenu. **41** Mimi ndimi BWANA Mungu wenu niliyekutoa toka nchi ya Misri, ili niwe Mungu wenu. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu."

16 Sasa Kora mwana wa Izihari mwana wa Kohathi mwana wa Lawi, pamoja na Dathani na Abiramu mwana wa Eliabu, na Oni mwana wa Peleti, wa uzao wa Reuben, waliwakusanya wanaume kadhaa. **2** Wakamwinukia Musa, pamoja na wanaume fulani kutoka wana wa Israeli, viongozi wa watu wapatao mia mbili na hamsini waliokuwa wakifahamika katika ile jamii. **3** Walikusanyika pamoja kumpinga Musa na Haruni. Wakawaambia, "Ninyi sasa mnatumia mamlaka zaidi ya uwezo wenu! Watu wote wamejtinga, kila mmoja wao, na BWANA yuko pamoja nao. Kwa nini mnajiuu sana juu ya watu wengine wa BWANA?" **4** Musa alipoyasikia hayo, akalala kifudifudi. **5** Akamwambia Kora na wote alioikuwa nao, "Asubuhu BWANA atafanya ijulikane ni nani walio wake na nani aliyetengwa kwa ajili yake. Atamleta huyo mtu karibu na yeye. Yule anayemchagua atamleta karibu naye. **6** Fanya hivi, wewe Kora na kundi lako. **7** Kesho mchukue vyetezo na muweke moto na ubani ndani yake mbele ya BWANA. Yule ambaye BWANA amemchagua, atamtenga kwa BWANA. Sasa imetosha ninyi watu wa uzao wa Lawi," **8** Tena Musa akamwambia Kora, "Sasa unisililize, ninyi watu wa uzao wa Lawi: **9** Je ni jambo dogo kwenu kwamba Mngu wa mbinguni amewatenga ninyi kutoka watu wa Israeli, ili awalete ninyi karibu na yeye, ili mfanye kazi katika masikani ya BWANA na kusimama mbele ya watu ili muwatumikie? **10** Amewasogeza karibu, na ndugu zako, wa uzao wa Lawi pamoja nanyi, na sasa mnataka na ukuhani pia! **11** Hiyo ndio sababu wewe na kundi lako mmekusanyika pamoja kinyume na BWANA. Kwa nini mnalamika juu ya Haruni, ambaye anamtii BWANA?" **12** Kisha Musa akamwambia Dathani na Abiramu, wana wa Eliabu, lakini wakasema, "hatutakuja. **13** Kwani jambo dogo kwamba umetuleta mpaka kwenye nchi inayotiririka maziwa na asali, ili kutuua katika jangwa hili? Sasa unataka kujifanya kuwa mtawala wetu! **14** Na kwa nyongeza, haujatuningiza kwenye nchi ya kutiririka maziwa na asali, au kutupa urithi wa mashamba na mashamba ya mizabibu. Sasa unataka kutupofusha na ahadi hewa? Hatutakuja kwako." **15** Musa alikasirika sana na akamwambia BWANA, "Usisipokee sadaka zao. Sijachukua punda mmoja kutoka kwao, na sjamdhuru hata mmoja wao." **16** Kisha Musa akamwambia Kora, "Kesho wewe na kundi lako mtaenda mbele za BWANA-

wewe na wao na Haruni. **17** Kila mmoja wenu atatwaa chetezo na kuweka ubani ndani yake. Ndipo kila mtu atamletea BWANA chetezo chake, vyetezo mia mbili na hamsini. Wewe na Haruni, pia, kila mmoja ataleta chetezo chake. **18** Kwa hiyo kila mtu alitwaa chetezo chake, akaweka moto ndani yake, akaweka na ubani ndani yake, na kusimama mbele ya lango la hema ya kukutania pamoja na Musa na Haruni. **19** Kora naye akawakusanya watu wote waliokuwa kinyume na Musa na Haruni hapo kwenye lango la hema ya kukutania, na kisha utukufu wa BWANA ukaonekana kwa watu wote. **20** Ndipo BWANA aliposema na Musa na Haruni: **21** "Tokeni ninyi kutoka hawa watu ili niipate kuaangamiza haraka." **22** Musa na Haruni wakalala kifudifudi na kusema, "Mungu, Mungu wa wote wenye mwili, kama mtu akintenda dhambi, ni lazima uwe na hasira na watu wote?" **23** BWANA akanena na Musa, akamwambia, **24** "Sema na watu wote, uwaaambie, 'Tokeni kwenye hema ya Kora, Dathani, na Abiramu.'" **25** Kisha Musa akaamuka akaenda kwa Dathani na Kwa Abiramu; viongozi wa Israeli wakamfuata. **26** Akaongea na watu wote akasema, "Sasa jitengeni na hema ya hawa watu waovu na msiguse kitu chochote kilicho chao, vingineyo mtaangamizwa na dhambi zao." **27** Kwa hiyo watu wote toka pande zote za hema ya Kora, Dathani na Abiramu wakaondoka. Dathani na Abiramu wakatoka nje wakasimama kwenye lango la hema zao, wakiwa na wake wao, wana, na watoto wao. **28** Kisha Musa akasema, "Kwa hili sasa mtatambua kuwa BWANA amenitura kufanya kazi hizi zote, kwa kuwa sijazifanya kwa uwezo wangu. **29** Kama hawa watu watakuwa kifo cha kawaida ambacho humpata kila mmoja, basi BWANA hakunituma. **30** Lakini kama BWANA aumbaye malango ya ardhi ambayo huwameza kama mdomo mkubwa, pamoja na familia zao, na kama wataingia ndani ya shimo wakiwa hai, ndipo mtakapojuwa kuwa wamemdharaui BWANA." (Sheol h7585) **31** Mara ghafila Musa alipomaliza kusema maneno haya, aridhi ya pale walipokuwa ikafunguka. **32** Dunia ikafungua makanwa yake na kuwameza, familia zao na watu wote wa Kora, pamoja na malli zao zote. **33** Wao na kila mmoja kwenye familia zao wakaingia ndani shimoni wakiwa hai. Dunia ikwafunika, na kwa njia hii wakapotea kutoka miongoni mwa ile jamii. (Sheol h7585) **34** Nao Israeli yote waliokuwa karibu nao wakakimbia kwa sababu ya vilio vyao. Walisema kwa mshangao, "Nchi isije kutumeza na sis!" **35** Kisha moto ukashuka toka kwa BWANA na kuwaangamiza wale wanaume 250 waliokuwa wametoo ubani. **36** Tena BWANA akanena na Musa, akasema, **37** "Mwambie Eliazari mwana wa Haruni yule kuhani achukue vile vyetezo kutoka ule moto, kwa kuwa vile vyetezo vimetengwa ka ajili yangu. Na aumwage ule moto mbali. **38** Vitwae vile vyetezo vya wale walipoteza maisha yao kwa sababu ya dhambi zao. Na vifanyike kuwa mbao za kufuliwa ili viwe vifuniko vya madhababu. Kwa kuwa wale watu walivitoa kwangu, kwa hiyo ni vitakatifu. Vitakuwa ishara ya uwepo wangu kwa wana

wa Israeli.” 39 Naye Eleazari yule kuhani akavichukue vile vyetezo nya shaba ambavyo vilikuwa vitemutumi na wale watu walioungua, na vikafuliwa kuwa vifunko nya madhbahu, 40 ili kuwa ukumbusho kwa wana wa Israeli, ili kwamba asije akatokea mtu toka nje ya uzao wa Haruni akaja kutoa ubani kwa BWANA, ili wasije kuwa kama Kora na kundi lake— kama vile BWANA alivyoamuru kupitia kinywa cha Musa. 41 Lakini siku iliyofuata asubuhi watu wa Israeli wakamlalamikia Musa na Haruni. Nao walisema, “Umeua watu wa BWANA.” 42 Kisha ikatokea, wakati watu walipokuwa wamekusanyika kinyume na Musa na Haruni, wakatazama kuielekeea hema ya kukutania, na tazama ile wingu lilikuwa likiifunika. Utukufu wa BWANA ukaonekana, 43 Musa na Haruni wakaja mbele ya hema ya kukutania. 44 Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia, 45 “Toka kati ya watu hawa ili niwaangamize haraka.” Musa na Haruni wakalala chini kifudifudi. 46 Musa akamwambia Haruni, uchukue chetezo, na utie ndani moto kutoka madhababuni, tia na uvumba ndani yake, upeleke haraka kwa watu, na ukafanye upatanisho kwao, kwa sababu hasira hii inatoka kwa BWANA. Tauni imeanza.” 47 Kwa hiyo Haruni akafanya kama alivyoelkezwa na Musa. Akakimbia kati ya watu. na Tauni ilikuwa imeanza kuenea kati ya watu, kwa hiyo akaweka ndani yake uvumba na akafanya upatanisho wa watu. 48 Haruni akasimama kati kati ya zile maiti na watu hai; na kwa njia hii ile tauni ikazuiwa. 49 Idadi ya wale waliokuwa wamekufa kwa tauni walikuwa 14, 000, nje na wale waliokuwa kutokana na swala la Kora. 50 Haruni akarudi kwa Musa kwenye lango la hema ya kukutania, na ile tauni ikakoma.

17 BWANA akanena na Musa, akasema, 2 “Waambie wana wa Israeli wakuletee firbo za kutembelea moja kwa kila jamaa, firbo kumi na mbili. Uandika jina la kila mmoja kwenye hizo firbo. 3 Utaandika jina la Haruni kwenye jina la Lawi. Kutakuwa na firbo moja kwa kila kiongozi kutoka kwenye kabilia la mababu zake. 4 Utaziweka hizo firbo kwenye hema ya kukutania mbele ya amri za agano, ambapo Mimi hukutana na wewe. Itakuwa amri za agano, ambapo Mimi hukutana na wewe. Itakuwa 5 firbo ya mtu yule niinayemchagua itachipua. Nitazuwa watu wa Israeli walalamikao, ambao wanaoonga kinyume na wewe.” 6 Kwa hiyo Musa akawaambia wana kutoka kwenye kila kabilia ya babu zao, jumla yake firbo kumi na mbili. Firbo ya Haruni ilikuwa mionganoni mwa firbo hizo. 7 Ndipo Musa alipoziweka zile firbo mbele ya BWANA katika hema ya amri za agano. 8 Siku iliyofuata Musa alingia kwenye hema ya amri za agano, na tazama, firbo ya Haruni kwa ajili ya Kabilia la Lawi ilikuwa imetoo machipukizi. Machipukizi yalikuwa hadi kuchanua maua na kuzaa malozi mabivu! 9 Musa akazitoa firbo zote kutoka kwa BWANA kwa watu wote wa Israeli, na kila mtu akachukua firbo yake. 10 BWANA akamwambia Musa, “Iweke firbo ya Haruni mbele ya amri za agano. Iweke iwe ishara ya hatia mbele ya watu waliopinga ili

ukomeshe malalamiko dhidi yangu, vinginevyo watakuwa.” 11 Musa akafanya kama BWANA alivyoagiza. 12 Wana wa Israeli wakanena na Musa wakisema, “tutakufa hapa! Wote tutaangamia! 13 Kila mmoja anayekuja hapa, anayekaribia masikani ya BWANA, atakufa. Je, ni lazima wote tuangamie?”

18 BWANA akamwambia Haruni, “Wewe, wana wako, na uzao wa baba yako watawajibika kwa dhambi zote zilizotendwa mahali patakatifu. Lakini wewe na wana wako pekee mtawajibika kwa uovu uliofanywa na yeote mahali patakatifu. 2 Na ndugu zako nao wa kabilia ya Lawi, kabilia la ukoo wako, utawaleta pamoja na wewe ili kwamba waweze kuungana na wewe ili wakusaidie wakati wewe na wanao mnapokuwa mnatumikia mbele ya hema ya amri ya agano. 3 Watakutumikia wewe na hema yote. Hata hiyo, wasisogee karibu na chochote ndani ya mahali patakatifu au kitu chochote kilichounganishwa na madhababu, vinginevyo wewe na wao mtakufa. 4 Wataungana na wewe na kuitunza hema ya kukutania, kwa kazi zote zinazohusiana na hema. Mtu mgeni asikusogele. 5 Wewe utaaajibika kwa ajili ya mahali patakatifu na kwa ajili ya madhababu ili kwamba hasira yangu isiwajilie watu wa Israeli tena. 6 Tazama, Mimi mwenyewe nimewachagua ndugu zako wa kabilia ya Walawi kutoka mioingoni mwa uzao wa Israeli. Wao ni zawadi kwako. walitolewa kwangu ili waifanye kazi inayohusiana na hema ya kukutania. 7 Lakini ni wewe pekee yako na wanao ndio mnaoruhusiwa kufanya kazi ya ukuhani kuhusiana na kila kitu kilichounganishwa na madhababu na kitu chochote ndani ya ile pazia. Wewe mwenyewe lazima ukamilishe majukumu hayo. Mimi ninakupa ukuhani kama zawadi. Mgeni yeote anayekaribia atauawa.” 8 Kisha BWANA akamwambia Haruni, “Tazama, Nimekupa majukumu ya kusimamia sadaka za kuinuliwa kwangu, na sadaka zengine takatifu ambazo wana wa Israeli wanatoa kwangu. Nimekupa sadaka hizi wewe na wana wako kuwa haki yako milele. 9 Hivi ni vitu vitakatifu sana, amabavyo visiteketewe kwa hizi ni takatifu sana; kila mume lazima aile, kwa kuwa moto: kutoka kwenye sadaka zao-kila sadaka ya unga, kila sadaka ya dhambi, na kila sadaka ya hatia- ni vitu kinyume na wewe.” 10 Sadaka zako: Sadaka zao, sadaka zote za kuinuliwa za wana wa Israeli. Nimekupa wewe, wana wako na binti zako kuwa gawio lako la milele. Kila mmoja ambaye ni msafi katika familia yako anawenza kula sadaka zozote katika hizi. 12 Maftuta yote mazuri, ile divai nzuri yote mpya na unga, malimbuko ambyo watu hutoa kwangu- vitu hivi vyote nimekupa wewe. 13 Mavuno ya kwanza yaliyoiva yaliyo katika ardhi yao ambayo wanaleta kwangu, yatakuwa yako. Kila mtu aliye msafi kwenye familia yako anawenza kula vitu hivi. 14 Kila kitu kinachofungua tumbo, kila limbuko ambalo watu hutoa kwa BWANA, vyote vya

watu na wanyama, vitakuwa vyako. Hata hivyo, watu lazima wawakomboe wazaliwa wa kwanza wa kiume, na watawakomboa wazaliwa wa kwanza wa wanyama wasio safi. **16** Wale ambao wanahitaji kukombolewa na watu watakombolewa wakiwa na umri wa mwezi mmoja. Ndipo watu watawakomboa kwa bei ya shekeli tano, kwa kiwango cha shekeli za mahali patakatifu, ambacho ni sawa na gera ishirini. **17** Lakini mzaliwa wa kwanza wa ng'ombe, au mzaliwa wa kwana wa kondoo, au mzaliwa wa kwanza wa mbuzi-msiwakomboe hawa wanyama, wametengwa kwa ajili yangu. Utanyunyizia damu yake madhabahuni na kuteketeza mafuta yao kama sadaka ya moto, ambayo ni harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. **18** Nyama yao itakuwa yako. Kama kidali cha kuinuliwa na paja la kulia, nyama yao itakuwa yako. **19** Sadaka yote takatifu ambayo watu wa Israeli wanaitoa kwa BWANA, nimekupa wewe, na wana wako na binti zako walio pamoja nawe. Kama gawio la kudumu. Hili ni agano la milele la chumvi, agano linalofunga milele, mbele za BWANA kwako wewe na uzao wako walio pamoja na wewe." **20** BWANA akasema na Haruni. "hautakuwa na urithi katika ardhii ya watu, wala hautakuwa na gawio mionganini mwa watu. Mimi ndimi gawio lenu na urithi wenu mionganini mwa watu wa Israeli. **21** Tazama, Nimewapatia uzao wa Lawi, zaka zote za Israeli kuwa urithi wao kwa sababu ya huduma wanayotoa katika hema ya kukutania. **22** Kuanzi a sasa, watu wa Israeli wasisogee karibu na hema ya kukutania, vinginevyo wataajibika kwa dhambi hii na kufa. **23** Walawi wafanya kazi inayohusiana na hema ya kukutania. Wataajibika kwa dhambi inyohusiana na hema. Hii itakuwa sheri ya kudumu kwa watu wote wa uzao wako. Na mionganini mwa watu wa Israeli hawa hawatakuwa na urithi. **24** Kwa kuwa zaka za wana wa Israeli, wanazotoa kama mchango kwangu -ndiyo hiyo ambavyo nimewapa Walawi kuwa urithi wao. Hiyo ndiyo sababu ya kuwaambia, Kuwa hawatakuwa na urithi kati ya watu wa Israeli. **25** BWANA akanena na Musa, akamwambia, **26** "Inakupasa ukaseme na Walawi uwaambie, 'Mnapopokea zaka toka kwa watu ambayo BWANA amewapa kutoka kwao kuwa urithi, ndipo na nyie mtakapotoa sehemu ya kumi ya zaka hizo. **27** Zaka yenu itahesabika kama moja ya mapato ya sakafu ya kupuria nafaka ya mazao yenu au mazao ya vinu vya kukamulia zabibu. **28** Kwa hiyo na ninyi lazima mtroe mchango wenu kwa BWANA kutokana na zaka mnazopata kutoka kwa watu wa Israeli. Kutokana na hizo mtatoa matoleo yenu kwa Haruni yule kuhanii. **29** Kwa kila sadaka mnayopata, mtatoa matoleo yenu kwa BWANA. Mtafanya hivi kutokana na vitu vizuri na vitakatifu sana ambavyo mmepewa. **30** Kwa hiyo utawaambia, 'Mnapotaa hayo matoleo mazuri, ndipo itahesabika kwa Walawi kuwa ni mazao yao kutoka kwenye sakafu za kupuria na vinu vyao vya kukamulia. **31** Ndipo matakopokula nafaka zote zinazobaki mahali popote, ninyi na famailia zenu kwa sababu ndiyo malipo yenu ya kazi ya kwenye hema ya kukutania. **32** Hamtakuwa na hatia yeoyote kwa kuvila

na kuvinywa, kama mtatoa kwa BWANA matoleo yenu mazuri mliyopokea. Lakini msizinajisi sadaka takatifu za wana wa Israeli, vinginevyo mtakufa."

19

BWANA akanena na Musa na Haruni, Akasema,
2 "Hii ni amri, ni sheria ninayokuamuru: Waambie wana walraeli wakuletee ng'ombe mke mwekundu asiyekuwa na kipaku wala waa, ambaye hajawahi kubeba nira. **3** Mpatic Eliazari kuhanii huyo ng'ombe jike. Naye atamtoa nije ya kambi, na mtu mmoja amchinje mbele yake. **4** Kisha Eliazari kuhanii atachukua sehemu ya damu yake kwa kidole chake na kuinyunyiza mara saba akielekea sehemu ya mbele ya ile hemu ya kukutania. **5** Na kuhanii mwininge atachukua huyo ng'ombe mbele ya macho yake. Ataichoma ngozi yake, nyama yake, na damu yake pamoja na mavi yake, **6** Yule kuhanii atachukua mti wa mwerezi, na hisopo na sufu na kivitupa katikati ya huyo ng'ombe anayechomwa. **7** Kisha atazifua nguo zake na kuoga kwenye maji. Ndipo atakuja kambini, ambapo atabaki najisi mpaka jioni ya siku hiyo. **8** Yule aliyemchoma huyo ng'ombe mke atafua nguo zake kwa maji na kuoga majini. Naye atabaki najisi mpaka jioni ya siku ile. **9** Baaddaye mtu aliyesafi atayakusanya hayo maji vya ng'ombe huyo na kuyaweka nije ya kambi kwenye eneo safi. Maji vya haya yatatunzwa kwa ajili ya jamii ya watu wa Israeli. Watayachanganya maji vya maji kwa ajili ya utakaso wa dhambi, kwa kuwa maji vyalitokana na sadaka ya dhambi. **10** Yule aliyeyakusanya maji vya ng'ombe huyo lazima afue mavazi yake. Atabaki najisi mpaka jioni ya siku ile. Hii itakuwa sheria ya kudumu kwa watu wa Israeli na kwa wageni wanaoishi nao. **11** Yeyote atakayegusa maiti ya mtu atakuwa najisi kwa siku saba. **12** Mtu wa jinsi hiyo atajitakasa mwenywewe siku ya tatu na siku ya saba. Ndipo atakapokuba safi. Lakini kama hatajitatasa mwenywewe katika siku ya tatu, basi hatakuwa safi siku ya saba. **13** Yeyote atakayegusa mtu aliyeureka, maiti ya mtu aliyeuka na hajajitakasa - mtu huyu anainajisi masikani ya BWANA. Mtu huyo ataondolewa kuwa mionganini mwa Waisraeli kwa sababu maji ya farakano hayakunyuniyiwa kwake. Atabaki najisi; na unajisi wake utabaki kwake. **14** Hii ndiyo sheri ya mtu anayefia hemani. Kila mtu aingiye hemani na kila mtu ambaye tayari yumo hemani atakuwa najisi kwa siku saba. **15** Kila chombo ambacho hakina kifunko kinanajisika. **16** Vivyo hivyo, kwa mtu aliye nije ya hema ambaye atamgusa mtu aliyeuawa kwa upanga, au mzoga wowote, au mfupa wa mtu, au kaburi—mtu huyo atakuwa najisi kwa siku saba. **17** Fanyeni hivi kwa mtu najisi: twaeni maji vya sadaka ya dhaambi ya kuteketeza na myacahanganye kwenye chombo chenye maji ya mto. **18** Ndipo mtu aliye safi atachukua hisopo, na kutia katika hayo maji, na kunyuniyizia juu ya hema, na katika vyombo vyote vilivyo hemani, na kwa watu waliokuwepo, na kwa yule aliyegusa ule mfupa, mtu aliyeuawa, maiti, au kaburi. **19** Katika siku ya tatu na siku ya saba, yule mtu aliye msafi atamnyunyizia yule mtu asiyekuwa safi. Katika siku

ya saba mtu najisi atajitakasa mwenyewe. Atazifua nguo zake na kuoga kwenye maji. Jioni yake atakuwa safi. **20** Lakini yule atakayebaki najisi, anayekataa kujitakasa mwenyewe — huyo mtu ataondolewa kutoka kwenye jamii, kwa sababu amepanajisi patakatifu pa BWANA. Hajanyunyiziwa maji ya utakaso; atabaki najisi. **21** Hii itakuwa sheria ya kudumu kuhusiana na hali ya hivi. Yule mtu anayenyenyizia maji ya farakano atafua mavazi yake. Yule atakayegagusa maji ya farakano atakuwa najisi mpaka jioni. **22** Chochote kile ambacho kitaguswa na mtu najisi kitakuwa najisi. na mtu atakayekigusa naye atakuwa najisi mpaka jioni.

20 Kwa hiyo wana wa Israeli, na jamii yote ya watu, wakaenda katika jangwa la Sini katika mwesi wa kwanza; wakaa Kadeshi. Hapo ndipo Miriamu alipofia na kuzikwa. **2** Huko hapakuwa na maji kwa ajili ya watu, kwa hiyo wakakusanyika kinyume na Musa na Haruni huko. **3** Watu wakamlalamikia Musa. Wakasema, "Ilikuwa ni bora kama tungelikuwa wakati Waisraeli wenzenetu walipokufa mbele za BWANA. **4** Kwa nini umewaleta watu wa BWANA kufia katika jangwa hili, sisi na wanyama wetu? **5** Kwa nini ulitutoa Misri na kutuleta katika eneo hili haya? Hapa hakuna nafaka, wala mitini, wala mizabibu, wala makomamanga. Na hakuna maji ya kunywa." **6** Basi Musa na Haruni wakatoweka mbele ya mikutano huo. Wakaenda kwenye hema ya kukutania wakalala kifudifudi. Ndipo pale utukufu wa Busara wa BWANA ukaonekana kwa. **7** BWANA akanena na Musa, akamwambia, "Chukua fimbo yako na uwakusanye watu, wewe na Haruni ndugu yako. Uumbie huu mwamba mbele ya macho yao, na uumuru utee maji. Nawe utawapa maji kutoka kwenye huu mwamba, nawe utawapa maji ya kunywa hao watu na wanyama wao." **9** Musa akachukua hiyo fimbo mbele ya BWANA, kama vile BWANA aliyoyokuwa amemwamuru kufanya. **10** Kisha Musa na Haruni wakawakusanya watu pamoja mbele ya ule mwamba. Ndipo Musa akawaambia, "Sasa sikilizeni, enyi wapinzani. Lazima tuwape maji kutoka kwenye huu mwamba?" **11** Ndipo Musa akanyosha mkono wake na kuupiga ule mwamba mara mbili kwa fimbo yake, na maji mengi yatatoka. Wale watu wakanywa pamoja na wanyama wao. **12** Kisha BWANA akamwambia Musa na Haruni, "Kwa kuwa hamkuniheshimu mimi na kuniamini mbele ya watu wa Israeli, hamtawaingiza hawa watu katika nchi niliyowaahidi. **13** Mahali hapa paliitwa maji ya Meriba kwa sababu wana wa Israeli walitofautiana na BWANA pale, na akajionyesha kwao kuwa mitakatifu. **14** Musa akatuma wajumbe kutoka Kadeshi kwa mfalme wa Edom: Ndugu yako Israeli anasema hivi: "Wewe unajua magumu yote ambayo yametupata. **15** Na unajua kuwa babu zetu walienda Misri na waliishi Misri kwa muda mrefu. Wamisri walitutendea vibaya pamoja na babu zetu. **16** Tulipomililia BWANA, akatusikia na kututumia malaika ambaye alitutoa toka Misri. Tazama, sasa tuko Kadeshi, mji unaopakanwa na nchi yako. **17** Tunakuomba uturuhusu kupita katika nchi yako. Hatutapita mashambani wala

kwenye mashamba ya mizabibu, wala hatutakunywa maji ya visima vyako. Hatutapita kwenye njia kuu ya mfalme. Hatutageuka upande wa kulia wala upande wa kushoto mpaka tutakapopita mpaka wako." **18** Lakini mfalme wa Edom akajibu, "Msipite hapa. Kama mtafanya hivyo, Nitakuja na upanga kukuvamia." **19** Ndipo wana wa Israeli wakamwambia, "tutapitia njia kuu. Kama sisi au wanyama wetu watakunywa maji yako, basi tutalipa. Tunaomba uturuhusu tupite tukitembea kwa miguu yetu, bila kufanya jambo lolote lile." **20** Lakini mfalme wa Edom akajibu, "Usipite hapa." Kwa hiyo nfalme wa Edom akawa kinyume cha Israeli kwa mkono wenyewe nguvu pamoja na jeshi kubwa sana. **21** Mfame wa Edom akawazuia wana wa Israeli kupita kwenye mipaka yake. Kwa sababu ya hili, Israeli akageuka kuiacha nchi ya Edom. **22** Kwa hiyo watu wakasafiri kutoka Kadeshi. Wana wa Israeli, watu wote, wakafika Mlima Hori. **23** BWANA akanena na Musa na Haruni hapo kwenye Mlima Hori, kwenye mpaka wa Edom. Akasema, **24** "Sasa ni wakati wa Haruni kukusanyika na watu wake, hataingia katika nchi ile niliyowaahidi wana wa Israeli. Hii ni kwa sababu ninyi wawili hamkutii sauti yangu pale kwenye maji ya Meriba. **25** Mchukue Haruni na Eliazari mwanaye, na uwalete juu ya Mlima Hori. **26** Umkulishi Haruni yale mavazi ya kikuhani na umvalishe Eliazari mwanaye. Haruni atakufa na kulazwa pamoja na watu wake." **27** Musa akafanya kama BWANA aliyoyomwamuru. Wakaenda juu y a Mlima Hori na watu wote wakiona. **28** Musa akamkulishi Haruni yale mavazi ya kikuhani na kumvalisha Mwanaye Eliazari. Haruni akafa pale juu ya Mlima Hori. Kisha Musa na Eliazari wakashuka. **29** Watu walipoona kuwa Haruni amekufa, taifa late wakamlilia Haruni kwa siku arobaini.

21 Aradi mfalme wa Wakanaani, aliyekuwa akiishi Negebu, aliposikia kuwa Israeli alikuwa akisafiri kwa kupitia barabara kuelekea Atharimu, akapigana dhidi ya Israeli na kujitwalia baadhi ya mateka. **2** Israeli akaapa mbele ya BWANA akasema, "Kama utatupa ushindi dhidi ya hawa watu, ndipo tutakapoingamiza kabisa miji yao," **3** BWANA akaisikia sautiya Israeli na kuwapa ushindi dhidi ya Wakanaani. Wakawaangamiza kabisa pamoja na miji yao. Mahali pale paliitwa Horima. **4** Wakasafiri kutoka Mlima Hori kwa barabara kuelekea bahari ya shamu wakizunguka nchi ya Edom. Watu walikufa moyo kwa njia hiyo. **5** Watu wakamnun'unkia Mungu na Musa: "Kwa nini umetutoa Misri ili tufa katika jangwa hili? Hapa hakuna mikate, wala maji, na chakula hiki dhaifu kimetukinali." **6** Basi Mungu akatuma nyoka wa sumu kati yao. Wale nyoka wakawauma wale watu; watu wengi walikufa. **7** Watu wakaenda kwa Musa wakamwambia, "Tumetenda dhambi kwa sababu tumemnun'unkia Mungu na wewe. Mwombe Mungu atuondolee hawa nyoka." Kwa hiyo Musa akawaombea watu. **8** BWANA akamwambia Musa, "Tengeneza nyoka na umweke kwenye nguzo. Na itakuwa kila anayeyumwa, akimwangalia huyo nyoka atapona," **9** Kwa hiyo Musa akatengeneza nyoka wa shaba naye

akamweka juu ya nguzo. Na kila mtu alipoumwa na nyoka Musa akatuma watu kwenda kuingalia Yaziri. Waliviteka na kumwangalia huyo nyoka alipona. **10** Kisha watu vijiji vyake na kuwafukuza Waamori waliokuwa wakiishi wa Israeli wakasafiri na kisha kuweka kambi Obohi. humo. **33** Kisha wakageuka na kuelekea njia inayolekeea **11** Kisha wakasafiri kutoka pale na kuweka kambi lye Bashani. Ogu mfalme wa Bashani akatofautiana nao, Abarimu katika jangwa linalokabili Moabu kuelekea upande yeche na Jeshi lake lote, ili apigane nao kule Ederei. **34** wa mashariki. **12** Kutoka pale wakasafiri na kuweka Kisha BWANA akasema na Musa, "Msimwojope, kwa kambi katika bonde la Zeredi. **13** Kutoka pale walisafiri na kuweka kambi kwenye upande mwininge wa mto Amoni, ambao ukubwa wake unaanzia kwenye mpaka wa Waamori. Mto wa Amoni ndio unaootengeneza mpaka wa Moabu, kati ya Moabu na Waamori. **14** Ndiyo maanaimeandikwa katika gombo la Kitabu cha BWANA, "Wahebu katika Sufa, na bonde la Amoni, **15** mtelemko wa bonde linalolekeea katika mji wa Ari na kuelekea kwenye mpaka wa Moabu," **16** Kutoka pale wakasafiri mpaka Beeri, hapo ndipo palipo na kisima ambacho Bwana alimwambia Musa, "Wakusanye watu kwa ajili yangu ili uwape maji," **17** Ndipo Israeli waipoimba wimbo huu: "enyo visima, yajazeni maji. Imbeni juu ya kisima hiki. **18** Kisima ambacho viongozi wetu walichimba, kisima ambacho wenyewe hekima walichimba kwa firimo ya kifalme na kwa firimo ya kutembelea." Kisha kutoka jangwani walitembea mpaka Matanaha. **19** Kutoka Matanaha walisafiri mpaka Nathalieli, na kutoka Nathalieli mpaka Bamothi, **20** na kutoka Bamothi hadi kwenye bonde la Moabu. Hapo ndipo kilele cha Mlima Piska kinaponekana jangwani. **21** Kisha Israeli akatuma wajumbe kwa Sihoni mfalme wa Waamori akisema, **22** Tunaomba tupite katika nchi yako. hatutapita katika shamba au kwenye shamba la mizabibu. Hatutakunyuwa maji ya visima vyako. Tutapita katika njia kuu ya mfalme mpaka tutakopopita mpaka wako." **23** Lakini mfalme Sihoni hakumruhusi Israeli kupita kwenye mpaka wao. Badala yake, Sihoni akakusanya jeshi lake lote na kumvamia Isreli huko jangwani. Akaja kwa Jahazi, ambapo alipigana dhidi ya Israeli. **24** Israeli akalivamia jeshi la Sihoni na nchi ya upanga na kuchukua nchi yao kutoka Amon mpaka mto Jabboki, hadi kufikia nchi ya watu wa Amoni. Sasa mpaka wa watu wa Amoni ulikuwa umefungwa. **25** Israeli akachukua miji yote ya Waamori na akaishi ndani yake, pamoja na Heshiboni na vijiji vyake wote. **26** Heshiboni ulikuwa mji wa Sihoni mfalme wa Waamori, ambayo hapo awali alipigana dhidi ya mfalme wa kwanza wa Moabu. Sihoni alikuwa ameteka ardhii yake yote toka mipaka yake mpaka mto wa Amoni. **27** Hiyo ndiyo sababu wala ambao huongea kwa Mithali husema, "Njoni Heshiboni. Mji wa Sihoni ujengwe na kuimarisewa tena. **28** Moto uliwaka toka Heshiboni, moto kutoka mji wa Sihoni ambao uliitketeza Ari ya Moabu, na wenyeji wa miji ya juu ya Amoni. **29** Ole wako, Moabu! umepotea, enyi watu wa Chemoshi. Amewafanya watu wake kuwa wakimbizi na binti zake kuwa wafungwa wa Sihoni mfalme wa Waamori. **30** Lakini tuempiga Sihoni. Tumeiangsmiza Heshiboni mpaka Diboni. Tumewaharibu wote mpaka Nofa, ambayo inafika mpaka Madeba." **31** Kwa hiyo Israeli akaanza kuishi katika nchi ya Waamori, **32** Kisha

Musa akatuma watu kwenda kuingalia Yaziri. Waliviteka na kumwangalia huyo nyoka alipona. **10** Kisha watu vijiji vyake na kuwafukuza Waamori waliokuwa wakiishi wa Israeli wakasafiri na kisha kuweka kambi Obohi. humo. **33** Kisha wakageuka na kuelekea njia inayolekeea **11** Kisha wakasafiri kutoka pale na kuweka kambi lye Bashani. Ogu mfalme wa Bashani akatofautiana nao, Abarimu katika jangwa linalokabili Moabu kuelekea upande yeche na Jeshi lake lote, ili apigane nao kule Ederei. **34** wa mashariki. **12** Kutoka pale wakasafiri na kuweka Kisha BWANA akasema na Musa, "Msimwojope, kwa kambi katika bonde la Zeredi. **13** Kutoka pale walisafiri na kuweka kambi kwenye upande mwininge wa mto Amoni, ambao ukubwa wake unaanzia kwenye mpaka wa Waamori. Mto wa Amoni ndio unaootengeneza mpaka wa Moabu, kati ya Moabu na Waamori. **14** Ndiyo maanaimeandikwa katika gombo la Kitabu cha BWANA, "Wahebu katika Sufa, na bonde la Amoni, **15** mtelemko wa bonde linalolekeea katika mji wa Ari na kuelekea kwenye mpaka wa Moabu," **16** Kutoka pale wakasafiri mpaka Beeri, hapo ndipo palipo na kisima ambacho Bwana alimwambia Musa, "Wakusanye watu kwa ajili yangu ili uwape maji," **17** Ndipo Israeli waipoimba wimbo huu: "enyo visima, yajazeni maji. Imbeni juu ya kisima hiki. **18** Kisima ambacho viongozi wetu walichimba, kisima ambacho wenyewe hekima walichimba kwa firimo ya kifalme na kwa firimo ya kutembelea." Kisha kutoka jangwani walitembea mpaka Matanaha. **19** Kutoka Matanaha walisafiri mpaka Nathalieli, na kutoka Nathalieli mpaka Bamothi, **20** na kutoka Bamothi hadi kwenye bonde la Moabu. Hapo ndipo kilele cha Mlima Piska kinaponekana jangwani. **21** Kisha Israeli akatuma wajumbe kwa Sihoni mfalme wa Waamori akisema, **22** Tunaomba tupite katika nchi yako. hatutapita katika shamba au kwenye shamba la mizabibu. Hatutakunyuwa maji ya visima vyako. Tutapita katika njia kuu ya mfalme mpaka tutakopopita mpaka wako." **23** Lakini mfalme Sihoni hakumruhusi Israeli kupita kwenye mpaka wao. Badala yake, Sihoni akakusanya jeshi lake lote na kumvamia Isreli huko jangwani. Akaja kwa Jahazi, ambapo alipigana dhidi ya Israeli. **24** Israeli akalivamia jeshi la Sihoni na nchi ya upanga na kuchukua nchi yao kutoka Amon mpaka mto Jabboki, hadi kufikia nchi ya watu wa Amoni. Sasa mpaka wa watu wa Amoni ulikuwa umefungwa. **25** Israeli akachukua miji yote ya Waamori na akaishi ndani yake, pamoja na Heshiboni na vijiji vyake wote. **26** Heshiboni ulikuwa mji wa Sihoni mfalme wa Waamori, ambayo hapo awali alipigana dhidi ya mfalme wa kwanza wa Moabu. Sihoni alikuwa ameteka ardhii yake yote toka mipaka yake mpaka mto wa Amoni. **27** Hiyo ndiyo sababu wala ambao huongea kwa Mithali husema, "Njoni Heshiboni. Mji wa Sihoni ujengwe na kuimarisewa tena. **28** Moto uliwaka toka Heshiboni, moto kutoka mji wa Sihoni ambao uliitketeza Ari ya Moabu, na wenyeji wa miji ya juu ya Amoni. **29** Ole wako, Moabu! umepotea, enyi watu wa Chemoshi. Amewafanya watu wake kuwa wakimbizi na binti zake kuwa wafungwa wa Sihoni mfalme wa Waamori. **30** Lakini tuempiga Sihoni. Tumeiangsmiza Heshiboni mpaka Diboni. Tumewaharibu wote mpaka Nofa, ambayo inafika mpaka Madeba." **31** Kwa hiyo Israeli akaanza kuishi katika nchi ya Waamori, **32** Kisha

22 Watu wa Israeli wakasafiri mpaka wakaweka kambi kwenye uwanda wa Moabu karibu na Yeriko, kwenye upande mwininge wa mto Yorodani kutoka mji ule. **2** Balaki mwana wa Zippori aliona yote ambayo Israeli aliwafanyia Waamori. Moabu aliogopa sana hao watu kwa sababu walikuwa wengi sana, **3** na Moabu allwahofia wana wa Israeli. **4** Mfalme wa Moabu akawaambia wazee wa Midiani, "Huu umati utakula kila kitu tulicho nacho na maksai hula nyasi za kondeni." Sasa Balaki mwana wa Zippori alikuwa mfalme wa Moabu. **5** Akatuma wajumbe kwenda kwa Balamu mwana wa Beori, kule Petho ambayo iko karibu na mto Frati, katika nchi ya taifa lake na watu wake. Akamwita na kumwambia, "Tazama, Kuna taifa ambalo wamekuja hapa tokeea Misiri. Wanafunika uso wa dunia na sasa wanafunia mimi. **6** Tafadhalii naomba uje unilaanie hili taifa, kwa sababu wana nguvu kuliko mimi. Labda nitaweza kuwamnia na kuwafukuza watoke katika nchi yangu. Najua kuwa yeoyote unayembarki hubarikiwa na yeoyote unayemlaani atalaaniwa." **7** Kwa hiyo wazee wa Moabu na wale wa Midiani wakaondoka, pamoja nao wakachukua malipo ya uganga. Wakafika kwa Balaamu wakamwambia maneno ya Balaki. **8** Balaamu akawaambia, "Bakini hapa usiku wa leo. Kesho nitawaletea atakachoniambia BWANA." Kwa hiyo wale viongozi wa Moabu wakabaki na Balaamu kwa usiku huo. **9** Mungu akaja kwa Balaamu na kumwambia, "Ni akina nani hawa waliokuja kwako?" **10** Balaamu akamjibu Mungu, "Balaki mwana wa Zippori, Mfalme wa Moabu amewatumwa kwangu. Alisema, **11** 'Tazama hawa watu wallotoka Misri wanafunika uso wa nchi yangu. Sasa naomba uje unilaanie hawa watu. Labada nitaweza kuwa kuwashinda na kuwafukuza.'" **12** Mungu akamjiju Balaam, "Usiambatane na hao wanaume. Na usiwalaa hawa wana wa Israeli kwa sababu wamebarikiwa." **13** Balaamu akaamka asubuhi na kuwamibia wale viongozi wa Balaki, "Rudini nchini kwenu kwa sababu BWANA amenikataza kuambatana nanyi." **14** Kwa hiyo wale viongozi wa Moabu wakaondoka na kurudi kwa Balaki. Wakamwambia, "Balaamu amekataa kuambatana nasil." **15** Balaki akatuma viongozi wengi walikuwa wanaheeshimiwa zaidi kuliko kundi ilie la awali. **16** Wakaja kwa Balaamu na kumwambia, "Balaki mwana wa Zippori anasema hivi, 'Tafadhalii hebu kitu chochote kisikuzuiue kuja kwangu, **17** kwa sababu

nitakulipa malipo mazuri sana na kukupa heshima kubwa, nami nitakufanya chochote utakachoniambia. Tafadhalii sana uje unilaanie hawa watu.” **18** Balaamu akawajibu watu wa Balaki akawaambia, “Hata kama Balaki atanipa ikulu yake ikiwa imejaa fedha na dhahabu, sitaweba kufanya dhidi ya maneno ya BWANA, Mungu wangu na kufanya pungufu au zaidi ya kile anachoniambia. **19** Sasa basi, tafadhalii subirini hapa usiku wa leo pia, ili kwamba niplate kujifunza kitu zaidi ambacho BWANA ananiambia.” **20** BWANA akaja kwa Balaamu usiku ule na Lakini kwa sababu alienda, hasira za Mungu zikawaka. Malaika wa BWANA akasimama barabarani kama adui wa Balaamu, aliyekuwa akimpanda yule punda. Watumishi wawili wa Balaamu walikuwa pamoja naye. **21** Yule punda alimwona yule malaika wa BWANA akiwa amesimama barabarani akiwa na upanga mkononi mwake. Yule punda akageuka na kwenda shambani. Balaamu akampiga yule punda ili arudi barabarani. **22** Sasa malaika wa BWANA akasimama kwenye njia nyembamba katikati ya mashamba ya mizabibu, na kushoto kwake kulikuwa na ukuta. **23** Yule punda akamwona yule malaika wa BWANA tena. Akasogea zaidi ukutani na kuubana mguu wa Balaamu ukutani. Balaamu akampiga tena yule punda. **24** Yule malaika wa BWANA akasogea mbele zaidi kwenye eneo jingine jembamba zaidi ambalo haikuwezekana kugeuka upande mwininge. **25** Yule Punda akamwona tena yule malaika wa BWANA, akalala chini ya Balaamu. Hasira za Balaamu zikawaka, akampiga yule punda kwa fimbo yake. **26** Kisha BWANA akafungua kinywa cha punda na akaongea. Akamwambia Balaamu, “Nimekukosea nini kiasi kwamba umenipiga mara tatu?” **27** Balaamu akamjibu yule punda, “Ni kwa sababu umenitendea kwa ujinga. Natamani kama ningekuwa na upanga mkononi mwangu, kama ningekuwa nao, sasa hivi ningekuwa nimekuua.” **28** Yule punda akamwambia Balaamu, “Je, mimi si punda wako ambaye umenipanda maishani mwako mwote mpaka hivi sasa? Je, nimewahi kuwa na tabia ya kufanyakia hivi hapo awali?” Balaamu akasema “hapana.” **29** Basi BWANA akafungua macho ya Balaamu, na akamwona malaika wa BWANA amesimama barabarani akiwa na upanga mkononi mwake. Balaamu akainamisha kichwa chake chini. **30** Yule malaika wa BWANA akamwambia, “Kwa nini umempiga punda wako mara tatu? Tazama, Nimekuja kama adui yako kwa sababu matendo yako kwangu yamekuwa maovu. **31** Yule punda aliniona na akageuka kutoka kwangu mara tatu. Kama asingekuwa amegeuka kutoka kwangu, hakika ningekuwa nimekuwa na yeze kumwacha hai. **32** Balaamu akamwambia malaika wa BWANA, nimetenda dhambi. Sikujua kuwa ulisimama kinyume na mimi barabarani. Kwa hiyo sasa, kama haikupendezi, Nitageuka.” **33** Lakini yule malaika wa

BWANA akamwambia Balaamu, “endelea na wale watu. Lakini utasema maneno nitakayokwambia tu.” Kwa hiyo Balaamu akaendelea na wale viongozi wa Balaki. **34** Balaki alioposikia kuwa Balaamu alikuwa amekuja, alienda kukutana naye kule mijini Moab pale Amoni, ambaao uko mpakani. **35** Balaki akamwambia Balaamu, “Je, mimi sikutuma watu kukuita? Basi kwa nini hukuja kwangu? Je, mimi sina uwezo wa kukufanya uheshimike?” **36** Ndipo Balaamu alipomjibu Balaki, “Tazama, mimi nimekuja kwako. Je mimi sina mamlaka ya kusema chochote? Mimi ninaweza kusema maneno ambayo Mungu ameweeka kinywani mwangu.” **37** Balaamu akaenda na Balaki, na Wakafika Kiriathi Huzothi. **38** Kisha Balaki akatoa sadaka ya maksai na kondoo na kumpatia Balaamu baadhi ya hiyo nyama na wale viongozi waliokuwa pamoja naye. **39** Kesho yake asubuhi, Balaki akampeleka Balaamu mpaka juu mahali pa Baali. Kule juu Balaamu aliweza kuona sehemu tu ya kambi za Waisraeli.

23 Balaamu akamwambia Balaki, “Jenga madhabahu saba kwa ajili yangu na uandae mafahari saba na kondoo dume saba.” **2** Kwa hiyo Balaki akafanya kama Balaamu alivyoomba. Kisha Balaki na Balaamu wakatoa sadaka ya fahari mmoja na kondoo dume mmoja kwa kila madhabahu. **3** Ndipo Balaamu alipomwamiba Balaki, “Simama kwenye sadaka yako ya kuteketewa na mimi nitaenda. Labda BWANA atakuja kukutana na mimi. Chochote atakachoniambia nitakuambia.” Kwa hiyo akaenda juu ya mlima usiokuwa na miti. **4** Wakati bado akiwa juu ya mlima. Mungu akututana naye, na Balaamu akamwambia, “Nimejenga madhabahu saba, na nimetoa sadaka ya fahari na kondoo dume kwa kila madhabahu.” **5** BWANA akaweka ujumbe kwenye kinywa cha Baalamu akasema, “Rudi kwa Balaki ukamwambia.” **6** Kwa hiyo Balaamu akarudi kwa Balaki aliyekuwa amesimama karibu na sadaka yake ya kuteketewa, na viongozi wote wa Moabu walikuwa pamoja naye. **7** Ndipo Balaamu alipoanza kunena unabii wake akisema, “Balaki amenileta kutoka Aramu, Mfalte wa Moabu kutoka katika milima ya mashariki, ‘Njoo, nilaanie Yakobo kwa ajili yangu,’ alisema, ‘Njoo umtie unajisi Israeli,’ **8** Nawezaje kuwalaani wale ambaao Mungu hajawalaani? Nawezaje kuwapinga wale ambaao Mungu hawapingi? **9** Kwa kuwa kutoka juu ya miamba Ninamwona; kutoka kwenye milima ninamtazama. Kuna watu wanaoishi pekee yao na hawajioni wenywewe kama ni taifa la kawaida. **10** Nani awezaye kuyahesabu mavumbi ya Yakobo au kuhesabu hata robo ya Israel? Naomba niife kifo cha mtu mwenye haki, na mwisho wa maisha yangu uwe kama wake!” **11** Balaki akamwambia Balaamu, “Umenifanyia nini? Nilikuleta ili uwalaani maadui wangu, lakini ona, umewabariki,” **12** Balaamu akajibu akasema, “Kwa nini nisiwe mwangalifu kusema kile ambacho BWANA anaweka kinywani mwangu?” **13** Basi Balaki akamwambia, “Hebu uje nami kwenye eneo jingine ili uwaone. Utakaowaona ni wale wa karibu tu, huwezi kuwaona wote. Huko sasa unawenza kunilaania

hawa watu." 14 Kwa hiyo akampeleka Balaamu kwenye shamba la Zofimu, lilio juu ya Mlima Pisiga, na kule akajenga madhababu zingine saba. Akatoa sadaka ya fahari mmoja na kondoo dume kwa kila madhababu. 15 Kisha Balaamu akamwambia Balaki, "Simama hapa karibu na sadaka zako, wakati mimi naenda kukutana na BWANA kule." 16 Kwa hiyo BWANA akakutana na Balaamu na kumwekea ujumbe kinywani mwake. Alimwambia, "Rudi kwa Balaki ukamwambie huu ujumbe toka kwangu." 17 Balaamu akamrudia, na tazama, alikuwa amesimama karibu na sadaka zake za kuteketezwa, na vionigozi wa Moabu walikuwa pamoja naye. Balaki akamwuliza, "BWANA amekwambiaje?" 18 Balaamu akaanza kutoa unabii. Akasema, "Inuka, Balaki na usikilize. Nisikilize mimi wewe mwana wa Zippori. 19 Mungu siyo mtu, kwamba umdanganye, au mwanadamu aewezaye kubadili mawazo. Je, alishawahidi kuahidi kitu pasipo kukitekeleza? Je, alishawahidi kusema kuwa atafanya kitu bila kufanya kama alivyosemu? 20 Tazama, Mimi nimeamriwa kuwabariki. Mungu ametoa baraka, nami siwezi kuibadilisha. 21 Hajawahi kuona magumu katika Yakobo au tabu katika Israeli. BWANA Mungu wao yuko pamoja nao, na kelele za wafalme wao ziko pamoja nao. 22 Mungu aliwatoa Misri kwa nguvu kama za nyati. 23 Hakuna uganga utakaofanikiwa dhidi ya Yakobo, na hakuna uchawi utakaomvumiza Israeli. Badala yake, itasemwa juu ya Yakobo na Israeli, "Tazama kile ambacho Mungu amefanya!" 24 Tazama, watu wanainuka kama simba jike, kama vile simba ainukavyo na kuvamia. Halali chini mpaka ale windo lake na kunywa damu ya windo lake," 25 Kisha Balaki akamwambia Balaamu, "Kamwe usiwaalaani wala kuwabariki." 26 Lakini Balaamu akamjibu Balaki, "Sijakuambia kuwa nitasema yote ambayo BWANA ananiambia kusema? 27 Balaki akamwambia Balaamu, "Njoo sasa, Nami nitakupeleka mahali pengine. Labda kule itampendeza Mungu kunilaania hawa hawa watu." 28 Kwa hiyo Balaki akampeleka Balaamu juu ya Mlima Peori, ambaa unalitazama chini lile jangwa, 29 Balaamu akamwambia Balaki, "Nijenjee madhababu saba hapa na uniandalie mafahari saba na kondoo duume saba. 30 "Kwa hiyo Balaki akafanya kama alivyoambiwa; akatoa sadaka ya fahari na kondoo mume kwenye kila madhababu.

iliopandwa na BWANA, ni kama mfano wa mielezi pembezoni mwa maji. 7 Maji yanatiririka katika ndoo zao, na mbegu zao zimemwagiwa maji vizuri. Mfalte wao atakuwa juu ya Agagi, na ufalme wao utaheshimiwa. 8 Mungu anamtoa Misri, na nguvu kama za nyati. Atawameza mataifa wanaopigana nao. Ataivunja mifupa yao katika vipande vipande. atawapiga kwa mishale yake. 9 Ananyatia kama simba mume, na kamaa simba jike. Ni nani atakayejaribu kumsumbu? Kila mmoja anayembariki na abarikiwe; na kila mmoja anayemlaani na alaaniwe." 10 Hasira za Balaki zikawaka dhidi ya Balaamu naye akaipiga mikono yake kwa pamoja. Balaki akamwambia Balaamu, "Nilkuita ili uwalaani maadui zangu, Lakini tazama, umewabariki mara tatu. 11 Kwa hiyo ondoka uende nyumbani uniache sasa hivi. Nilisema ningekupa zawadi kubwa sana, lakini BWANA amekuzilia kupata zawadi." 12 Ndipo Balaamu alipomjibu Balaki, "Nilwaambia wale wajumbe ulionitumia, 13 'Hata kama Balaki atanipa ikulu yake ikiwa imejaa fedha na dhahabu, sitafanya zaidi ya maneno ya BWANA kwa lolote zuri au bayu, au kwa chochote ambacho ningetaka kufanya. Ninaweza kusema kile tu ambacho BWANA ananiambia kusema,' Je, sikuwaambia haya? 14 Kwa hiyo sasa, tazama, nitarudi kwa watu wangu. Lakini kwanza nikuonye kile ambacho hawa watu watawafanyia watu wako katika siku zijazo." 15 Balaamu alianza unabii huu. Akisema, "Balaamu mwana wa Beori anasema, Mtu yule aliye fumbuliwa macho yake. 16 Huu ni unabii wa mtu alisikia yene neno la Mungu, aliye na maarifa toka kwake Yeye aliye juu, aliye na maono kutoka kwa Mwenyezi, Yeye ambaye humpigia magoti macho yakiwa yamefumbuliwa. 17 Ninamwona, lakini hayuko hapa sasa. Ninamtazama, lakini siyo karibu. Nyota itatoka katika Yakobo, na fimbizi ya enzi itatoka katika Israeli. Naye atawapigapiga viongozi wa Moabu na kuwaharibu wa uzao wa Sethi 18 Ndipo Edomu atakapokuwa miliki ya Israeli, na Seiri pia itakuwa miliki yao, maadui wa Israeli, ambaa Israeli atawashinda kwa nguvu zake. 19 Kutoka kwa Yakobo atatoka mfalme ambaye utawala wake naye atawaangamiza waliosala katika mji." 20 Kisha Balaamu akamtazama Amaleki na akaanza kutoa unabii wake. Alisema, "Amaleki alikuwa mkuu katika mataifa, lakini mwisho wake utakuwa uharibifu." 21 Kisha Balaamu

24 Balaamu alipooa kuwa ilimpendeza BWANA kubariki Israeli, hakwenda, kama hapo awali, kwa kutumia uganga, badala yake akatazama jangwani. **2** Akayainua macho yake na kumwona Isrei akiwa kwenye kambi, kila mmoja kwa kabila yake, na Roho wa Mungu akamjia. **3** Akapokea huu unabii na kusema, "Balaamu mwana wa Beori anataka kusema, yeye ambaye macho yake yemefunuliwa sana. **4** Huongea na kusikia maneno ya Mungu. Huona maono toka kwa Mwenyezi, ambaye mbele zake humwiniamna na macho yake yakiwa yamefumbuliwa. **5** Jinsi zilivyo nzuri hema zako, ewe Yakobo, mahali unapoishi, Israeli! **6** Wamesambaa kama bonde, kama bustani zilizo pembezoni mwa mto, Kama miti ya mishubiri

25 Israeli akaka Shitim, na wanaume wakaanza kufanya ukahaba na wanawake wa Moabu, 2 kwa kuwa Wamoaabu waliwakaribishsa kutoa sadaka kwa

miungu yao. Kwa hiyo watu wakala na kuisujudia miungu 7 Hizi ndizo zilikuwa koo za uzao wa Reuben, ambzo ya Moabu. 3 Watu wa Israeli wakaungana kumwabudu idadi yao ilikuwa wanaume 43, 730. 8 Eliabu alikuwa Baali wa Peori, na hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya mwana wa Palu. 9 Wana wa Eliabu walikuwa ni Nemueli, Israeli. 4 BWANA akamwambia Musa, "Waeue viongozi Dathani. na Abiram. Hawa ni walewale Dathani na wote wa watu na uwanyonge mbele yangu ili waonekane Abiram waliomfuata Kora waliompinga Musa na Haruni wakati wa mchana, ili kwamba hasira yangu kali iondoke na kumpinga BWANA. 10 Pale ambapo dunia ilifungua kwa Israeli." 5 Kwa hiyo Musa akawaambia viongozi kinywa na kuwameza pamoja na Kora wakati ambapo wa Israeli, "Kila mmoja wenu lazima awanyonge watu wafiasi wa Kora walikuwa. Wakati ule, moto uliteketeza wake ambao wameshiriki kumwabudu Baali wa Peori." 6 wanaume 250, amboa wlikuwa ishara ya onyo. 11 Lakini Kisha mtu mmoja wa Israeli akaleta mwanamke mmoja uzao wa Kora haukuwa. 12 Uko wa uzao wa Simeoni aliyekuwa mionganoni mwa familia yake. Hili lilitokea mbele walikuwa hawa wafuata: Kutoka kwa Nemueli, ukoo wa ya macho ya Musa na watu wa Israeli, wakati walipokuwa Wanemueli, kwa Jamini, ukoo wa Wajakini, kwa Jakini, wakilia mbele ya lango la hema ya kukutania. 7 Finehasi ukoo wa Wajakini, 13 kwa Zera, ukoo wa Wazera, kwa mwana wa Eliazari, mwana wa Haruni kuhani, alipoona Shauli, ukoo wa Washauli. 14 Hizi ndizo koo za uzao wa hivyo, akainuka kutoka jamii ya watu akachukua mkuki Simeoni, idadi yao ilikuwa wanaume 22, 200. 15 Koo mkononi mwake. 8 Akamuata yule mwanaume Muisraeli za uzao wa Gadi zilikuwa hizi: Kwa Zefoni, Ukoo wa hemani na kuwachoma kwa mkuki wote wawili kwenye Wazefoni, kwa Hagi, ukoo wa Wahagi, kwa Shuni, ukoo miili yao, wote yule Muisraeli na yule mwanamke. Kwa wa Washuni, 16 kwa Ozini, ukoo wa Waozini, kwa Eri, hiyo ile tauni ambayo Mungu alikuwa ameituma kwa ukoo wa Waeri, 17 kwa Arodi, ukoo wa Waarodi, kwa watu wa Israeli ikakoma. 9 Idadi ya wale walikuwa kwa Arel, ukoo wa Waareli. 18 Hizi ndizo koo za uzao wa tauni walikuwa elfu ishirini na nne. 10 BWANA akanena Gadi, idadi yao walikuwa wanaume 40, 500. 19 Wana wa na Musa, akasema, 11 "Finehasi mwana wa Eliazari Yuda walikwa Er na Onani, lakini hawa walifia katika nchi mwana wa Haruni, kuhani amaigeuza hasira yangu isiwe ya Kanaani. 20 Koo zingine za uzao wa Yuda zilikuwa kwa wana wa Israeli kwa sababu alikuwa na vivu kati yao juu ya vivu wangu. Kwa hiyo sijawaangamiza watu hizi: Kwa Shela, ukoo wa Washela, kwa Perezi, ukoo wa wa Israeli kwa hasira yangu. 12 Kwa hiyo waambie, Waperezi, na kwa Zera, ukoo wa Wazera. 21 Uzao wa 'BWANA anasema, "Tazama, Ninampa Finehasi agano la amani. 13 Kwake na kwa wana wake baada yake, litakuwa agano la kudumu la ukuhani kwa sababu alikuwa Perezi walikuwa hawa: Kwa Hezroni, ukoo wa Wahezroni, kwa Hamuli, ukoo wa Wahamuli. 22 Hizi ndizo zilizokuwa na vivu juu yangu, Mungu wake. Amewapataniwa wana koo za Yuda, idadi yao ilikuwa wanaume 76, 500. 23 kiongozi wa familia ya uzao wa Simeoni. 15 Jina la yule Mmidiani alikuwa Zimri mwana wa Salu, Koo za uzao wa Isakari zilikuwa hizi: Kwa Tola, ukoo wa kiongozi wa familia ya uzao wa Simeoni. 16 Kwa hiyo BWANA akanena na Musa na kusema, 17 "Watendee Wamidiani kama maadui na uwaangamize, kwa kuwa waliatwendea kama maadui 18 kwa kuwandanganya. Efraimu. 29 Huu ndio uliokuwa uzao wa Manase: Kwa Waliwaongoza katika uovu kwa swala la Peori na kwa swala la dada yao Cozibi, binti wa Kiongozi wa Wamidiani, ambaye aliuawa siku ile ya tauni kwa swala la Peori."

26 Ilitokea baada ya tauni ambayo BWANA alimwambia Musa na Eliazari mwana wa Haruni kuhani, Alisema, 2 Wahesabu watu wote wa Israeli, kuanzia miaka ishirini na zaidi, kwa jamaa ya familia zao wote ambao wanaweweza kwenda kwenye vita kwa ajili ya Israeli." 3 Kwa hiyo Musa na Eliazari kuhani wakawaambia katika uwanda wa Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko na kusema, 4 Wahesabuni watu, kuanzi umri wa miaka ishirini na zaidi kama BWANA aliyomwamuru Musa na watu wa Israeli walitoka katika nchi ya Misri." 5 Reuben ndiye aliyekuwa wa kwanza, Kutoka kwa mwana wake Hanoki ultokea ukoo wa Wahanoki. Kutoka kwa Palu ultokea ukoo wa Wapalu. 6 Kutoka Hezroni. ultokea ukoo wa Wahezroni. Kutoka kwa Kami ultokea ukoo wa Wakami.

kila koo zao. **38** Koo za uzao wa Benjamini zilikuwa hizi zifuatazo: Kwa Bela ukoo wa Wabela, kwa Ashibeli, ukoo wa Washibeli, kwa Ahiramu, ukoo wa Wahiramu, **39** kwa Shefufamu, ukoo wa Washefumamu, kwa Hufamu, ukoo wa Wahufamu. **40** Wana wa Bela walikuwa ni Ardi na Naamani. Kutoka kwa Ardi ulijitokeza ukoo wa Waardi, na kutoka kwa Naamani ukajaitokeza ukoo wa Wanaamani. **41** Hizi ndizo koo za uzao wa Benjamini. Idadai yao ilikuwa wanaume **45**, 600. **42** Koo za uzao wa Dani zilikuwa hizi zifuatazo: Kwa Shuhamu, ukoo wa Washuhamu. Hizi ndizo koo za uzao wa Dani. **43** Idadi ya koo zote za Washuhamu ilikuwa wanaume **64**, 400. **44** Koo za uzao wa Asheri zilikuwa zifuatazo: Kwa Imna, ukoo wa Waimna, kwa Ishvi, ukoo wa Waishivi, kwa Beria, ukoo wa Waberia. **45** Uzao wa Beria walikuwa hawa: Kwa Heberi, ukoo wa Waheberi, kwa Malikieli, ukoo wa Wamalikieli. **46** Jina la binti wa Asheri lilikuwa Sera. **47** Hizi ndizo koo za uzao wa Asheri, idadi yao ilikuwa wanaume **53**, 400. **48** Koo za uzao wa Naftali zilikuwa zifuatazo: Kwa Jahazeeli, ukoo wa Wajahazeel, kwa Guni, ukoo wa Waguni, **49** kwa Jezeri, ukoo wa Wajezeri, kwa Shilemu, ukoo wa Washilemu. **50** Hizi ndizo zilizokuwa koo za uzao wa Naftali, idadi yao walikuwa wanaume **45**, 000. **51** Hii ndiyo iliyokuwa jumla kuu ya wanaume wa Israeli: **601**, 730. **52** BWANA akanena na Musa akamwambia, **53** ile ardhii itagawanywa katika ya wanaume hawa kama urithi wao kwa kufuata idadi ya majina yao. **54** Kwa zile koo kubwa utawagawia urithi mukubwa, na kwa koo ndogo ndogo utawagawia urithi kidogo. Kwa kila familia utawapa urithi kufuata idadi ya wanaume waliohesabiwa. **55** Lakini ardhii itagawiwa kwa kupigwa kura. Watairithi nchi kama itakavyogawiwa kwa kufuata koo za mababu. **56** Urithi huu utagowiwa kufuata koo kubwa na ndogo, watagawiwa kwa kufuata kura zitakavyokuwa. **57** Koo za Walawi, zilizohesabiwa kwa kufuata ukoo kwa ukoo, walikuwa hivi: Kwa Gerishoni, ukoo wa Wagerishoni, kwa Kohathi, ukoo wa Wakohathi, kwa Merari, ukoo wa Wamerari. **58** Koo za walawi zilikuwa hizi: ukoo wa Walibi, ukoo wa Wahebron, ukoo wa Wamahali, ukoo wa Wamushi, na ukoo wa Wakora. Kohathi alikuwa wa uzao wa Amramu. **59** Jina la mke wa Amramu lilikuwa Jokibed, wa ukoo wa Lawi, aliyejikuwa amezaliwa kwa Walawi kule Misri. Alimzalia Amramu watoto wao, ambao walikuwa ni Haruni, Musa, na Miriamu dada yao. **60** Kwa Haruni alizaliwa Nadabu na Abihu, Eliazari na Ithamari. **61** Nadabu na Abihu walikufa walipotaa sadaka kwa BWANA sadaka ya moto isiyokubalika. **62** Waume walioheabaiwa miionigoni mwao walikuwa elfu ishirini na tatu, hawa nia wale wa umri wa mwezi mmoja na zaidi. Lakini hawakuhesabiwa katika ya wazawa wa Israeli kwa sababu hawakupewa urithi miiongoni mwa wana wa Israeli. **63** Hawa nadio wale walihesabiwa na Musa na Eliazari kuhani. Waliwahesabu watu wa Israeli katika uwanda wa Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko. **64** Lakini miiongoni mwa hawa hapakuwa na mwanamume aliyejasabiwa

na Musa na Haruni kuhani wakati wana wa uzao wa Israeli walipohesabiwa katika jangwa la Sinai. **65** Kwa BWANA alikuwa amesema kuwa kwa hakika watu hao wote wangefia jangwani. Hapakuwa na mtu aliyebakii miiongoni mwao, isipokuwa Caleb mwana wa Yefune na Joshua mwana wa Nuni.

27 Kisah wakaja kwa Musa binti wa Zelofehadi mwana wa Hefa mwana wa Gilied mwana wa Machiri mwana wa Manase, wa ukoo wa Manase mwana wa Yusufu. Hwa ndio waliokuwa binti zake: Mahala, Noha, Hogila, Milika, na Tiriza. **2** Walisimama mbele ya Musa, Eliazari kuhani, kwa. viongozi, na mbele ya watu wote langoni mwa hema ya kukutania. Walisema, **3** "Baba yetu alifia jangwani. Hakuwa mmoja wa wale walioimpinga BWANA katika lile kundi la Kora. Alikufa kwa dhambi zake, na hakuwa na watoto wa kiume. **4** Kwa nini jina la baba yetu liondolewe mioingoni mwa ukoo wa jamaa zake kwa sababu ya kukosa wana? Tupeni ardhii miiongoni mwa ndugu wa baba zetu." **5** Kwa hiyo Musa aliletta shauri hilo mbele za BWANA. **6** BWANA akanena na Musa akamwambia, "Binti wa **7** Zelofehadi wanasesma kitu sahihi. Lazima uwaptie ardhii kama urithi miiongoni mwa ndugu wa baba zao, na uhakikishe kuwa urithi wa baba zao wanapata. **8** Utawaambia wana wa Israeli na kusema, 'Kama mtu anakufa na hana mtoto wa kiume, basi utaufanya urithi wake wapewe binti zake. **9** Kama hana binti, basi urithi wake atapewa kaka zake. **10** Kama hana kaka zake basi huo urithi watapewa ndugu wa baba yake. **11** Kama baba yake hana ndugu, basi huo urithi atapewa ndugu yake wa karibu katika ukoo, na utauchukua kuwa wake. Hii itakuwa sheria ilioanzishwa kwa amri kwa ajili ya watu wa Israeli kama BWANA akivyoniamuru." **12** BWANA alimwambia Musa, "Nenda juu ya mlima Abaraimu na uitazama nchi ambyo nimewapa wana wa Israeli. **13** Baada ya kuwa umeiona, pia lazima ufe, kama Haruni kaka yako. **14** Hii itatokea kwa sababu ulipingga amri yangu katika jangwa la Sini. Pale ambapo maji yalitoka kwenye mwamba, katika hasira yako ulishindwa kuniheshimu mimi kama mtakatifu mbele ya macho ya watu wote." Haya ni yale maji ya Meriba ya Kadeshi katika jangwa la Sini. **15** Ndipo Musa akamwambia BWANA akisema, **16** "Wewe, BWANA, Mungu wa wote wenye mwili, uchague muu awe juu ya watu, **17** mtu ambaye atatoka na kuingia kuja kwao na kuwatoa kisha kuwarudisha, ili kwamba watu wako wasije kuwa kama kondoo wasiokuwa na mchungaji." **18** BWANA akanena na Musa, "Mchukue Joshua mwana wa Nuni, mtu ambaye Roho yangu hukaa, na umwekee mikono yako juu yake. **19** Umweke mbele ya Eliazari kuhani na mbele ya watu wote, na umwamuru kuwaongoza mbele ya macho yao. **20** Utaweka baadhi ya mamlaka yako kwake, ili kwamba watu wote wa Israeli wamtii. **21** Ataenda mbele ya Eliazari kuhani ili kutafuta mapenzi yangu kwake kwa ajili ya maamuzi ya kura. Yeye ndiyo atakayetoe amri ili watu kutoka na kuingia, yeze pamoja na watu wa Israeli, ambao ni watu wote." **22**

Kwa hiyo Musa akafanya kama alivyoagizwa na BWANA. Alimchukua Joshua na kumweka mbele ya Eliazari kuhani na mbele ya jamii yote. 23 Akaweka mikono yake juuy ake na kumwamuru aongoze, kama BWANA aliyokuwa amemwamuru kufanya.

28 BWANA akamena na Musa akamwambia, 2 "Waamuru wana wa Isrseli uwaambie, 'Mtanitolea sadaka kwa wakati uliopangwa, chakula cha sadaka yangu kilichotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa ajili yangu. 3 Pia uwaambie, 'Hii ni sadaka iliyotengenezwa kwa moto ambayo mtaitoa kwa BWANA- mwankondoo dume wa mwaka mmoja asiyekuwa na waa, wawili kila siku kuwa sadaka ya kuteketezwa ya kila siku. 4 Mwanakodoo mmoja atatolewa sadaka asubuhi, na mwingeine atatolewa sadaka jioni. 5 Mtatoa sadaka ya sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba kuwa sadaka ya unga, uliochanganywa na robo ya hini ya mafuta yaliyokamuliwa. 6 Hii ni sadaka ya ya kuteketezwa ya kila siku ilioamriwa mlima Sinai ili kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili ya BWANA. 7 Pamoja na robo ya hini ya sadaka ya kinywaji kwa mmoja wa hao wanakondoo. Utaimimina mahali patakatifu hiyo sadaka ya kinywaji kwa BWANA. 8 Yule mwanakondoo mwingeine utamtoa sadaka jioni pamoja na sadaka ya unga kama kama yule wa asubuhi alivyotolewa. Pia utatoa tena sadaka ya kinywaji pamoja naye, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. 9 Katika siku ya Sabato utatoa wanakondoo dume wawili, wa umri wa mwaka mmoja kila mmoja wasiokuwa na dosari, na sehemu ya kumi mbili ya efa ya unga mwembamba kwa sadaka ya unga, uliochanganywa na mafuta, pamoja na sadaka ya kinywaji. 10 Hii itakuwa sadaka ya kuteketezwa kwa kila siku ya Sabato, kama nyongeza ya ile sadaka ya kila siku pamoja na ile sadaka ya kinywaji. 11 Kila mwanzo wa mwezi, mtatoa sadaka za kuteketezwa kwa BWANA. Utatoa sadaka ya fahari wawili wachanga, kondoo dume mmoja, na wanakondoo dume saba wa umri wa mwaka mmoja wasiokuwa na dosari. 12 Pia mtatoa sehemu ya kumi tatu ya efa unga mwembamba kuwa sadaka ya unga uliochanganywa na mafuta kwa kila fahari, na sehemu za kumi mbili za unga mwembamba kuwa sadaka ya unga uliochanganywa na mafuta kwa yule kondoo mume mmoja. 13 Pia mtatoa sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga kwa kila mwanakondoo. Hii itakuwa sadaka ya kuteketezwa, ya kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili ya BWANA. 14 Sadaka ya kinywaji ya watu itakuwa nusu ya hini ya divai ya yule fahari, sehemu ya tatu ya hini ya kondoo dume, na robo ya hini ya mwanakondoo. Hii ndiyo itakuwa sadaka ya kuteketezwa ya kila mwezi kwa miezi yote ya mwaka. 15 Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kwa BWANA. Hii itakuwa nyongeza kwa ile sadaka ya kila siku pamoja na ile sadaka ya viinywaji. 16 Katika siku kumi na nne, ya mwezi wa kwanza itakuwa Pasaka ya BWANA.

17 Katika sku ya kumi na tano ya mwezi huu kutakuwa na sikuu. Mtakuka mikate isiyo na chachu kwa siku saba. 18 Katika siku ya kwanza kutakuwa na kusanyiko takatifu la kumheshimu BWANA. Katika siku hiyo msifanye kazi zenu za kila siku 19 Hata hivyo, mtatoa sadaka iliyotengenezwa kwa moto, sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA. Mtatoa sadaka ya fahari wawili, kondoo dume mmoja, na kondoo dume saba wa umri wa mwaka mmoja wakamilifu. 20 Pamoja na yule fahari, mtatoa sadaka sehemu za tatu efa za unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, pamoja na yule kondoo mume sehemu za pili za kumi. 21 Kwa kila wale wanakondoo saba, mtatoa sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, 22 na beberu mmoja kuwa sdaka ya dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu. 23 Mtotoa hivi vitu kama sadaka ya nyongeza katika ile sadaka ya kila siku inayotakiwa kila asubuhi. 24 Kama iliyofafanuliwa hapa, mtatoa sadaka hizi kila siku, kwa zile siku saba za Pasaka, kile chakula cha sadaka kilichotengenezwa kwa moto kuwa harufu nzuri kwa BWANA. Hiki kitatolewa kuwa sadaka ya nyongeza ya ile sadaka ya kuteketezwa na pamoja na ile sadaka ya vinywaji. 25 Siku ya saba mtakuwa na kusanyiko takatifu ili kumheshimu BWANA, na katika siku hiyo msifanye zile kazi zenu zakila siku. 26 Pia katika siku ya malimbuko, mtakapokuwa mnatoa sadaka ya unga mpya katika sikuu zenu za Majuma, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumheshimu BWANA, na katika siku hiyo msifanye kazi zenu za kila siku. 27 Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari wawili wachanga, kondoo mume mmoja, na wanakondoo saba waume wa mwaka mmoja. 28 Pamoja na hiyo mtatoa sadaka ya unga: unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa za unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa kila fahari na sehemu kumi mbili za yule kondoo mume. 29 Toeni sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa kila wale wanakondoo saba, 30 na beberu mmoja ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu. 31 Mtakapotoa hao wanyama wasio na dosari, pamoja na sadaka zake za vinywaji, hii itakuwa sadaka ya nyongeza katika zile sadaka za kila siku na pamoja na zile sadaka za unga."

29 Katika siku ya kwanza, ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumwabudu BWANA. Katika siku hiyo hamtafanya kazi zenu za kila siku. Itakuwa siku ya kupiga matarumbeta. 2 Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ya kufanya harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa sadaka ya fahari mchanga, kondoo dume mmoja na wanakondoo dume saba wa mwaka mmoja, kila mmoja mkamilifu. 3 Pamoja na hao mtatoa sadaka ya unga, unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kwa ajili ya huyo fahari, sehemu mbili za kumi kwa ajili ya huyo kondoo mume, 4 na sehemu ya kumi ya kila hao wanakondoo waume saba. 5 Na mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho

kwa ajili yenu. **6** Toeni hizo sadaka katika mwezi wa saba kama nyongeza ya sadaka mtakazotoa kila mwanzo wa kila mwezi: pamoja na sadaka maalumu za kuteketezwa na sadaka za unga. Hizi zitakuwa nyongeza za sadaka za kuteketezwa za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. Utakapokuwa ukiendelea na sadaka hizi, utakuwa ukitii kile kilichoamriwa kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa BWANA. **7** Siku ya kumi ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumwabudu BWANA. Mtajinyenyekeza na hamtafanya kazi. **8** Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari mmoja mchanga ili kutoa harufu nzuri, kondoo mmoja mume, na wanakondoo saba waume wa mwaka mmoja. Wote wakamilifu. **9** Pamoja na sadaka hizo utatoa sadaka ya unga, unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kwa ajili ya fahari, sehemu mbili za kumi za kondoo dume mmoja, **10** na sehemu ya kumi ya efa moja kwa kila mwankondoo wale saba. **11** Mtatatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya upatanisho. Hii itakuwa sadaka ya nyongeza ya upatanisho, ya sadaka ya kila siku ya kuteketezwa, pamoja na sadaka za unga, na sadaka zake za vinywaji. **12** Siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu lakumwabudu BWANA. Siku hiyo hamtafanya kazi za kila siku, na mtazitunza hizo sikukuu kwa muda wa siku saba kwa ajili ya BWANA. **13** Mtatoa sadaka ya kuteketezwa, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ilikutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa mafahari wachanga kumi na tatu, kondoo waume wawili, na wanakondoo waume kumi na nne wa mwaka mmoja. Wote wakamilifu. **14** Pamoja na hao mtatoa sadaka ya unga, unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kila fahari katika hao kumi na tatu, sehemu mbili za kumi kwa kila hao kondoo dume wawili, **15** na sehemu ya kumi ya efa ya hao wanakondoo kumi na nne. **16** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kuteketezwa, sadaka yake ya unga, pamoja na sadaka za vinywaji. **17** Siku ya pili ya kusanyiko, mtatoa mafahari kumi na mbili, kondoo dume wawili na wanakondoo dume kumi na mbili wa umri wa mwaka mmoja, wote wakamilifu. **18** Pamoja nao mtatoa sadaka ya unga, na sadaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, kondoo dume, na kwa ajili ya wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyangi kama iliyoomriwa. **19** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kuwa nyongeza ya sadaka za kila siku, sadaka yake ya unga, na sadaka zake za vinywaji. **20** Siku ya tatu ya kusanyiko, mtatoa sadaka mafahari kumi na moja, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa umri wa mwaka mmoja, wakamilifu. **21** Pamoja na hizo sadaka mtatoa sadaka ya unga na sdaka ya vinywaji kwa wale mafahari, kwa wale kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, utoe sadaka nyangi kama iliyoomriwa. **22** BWANA alikuwa amemwamuru kusema. zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. **23** Siku ya nne ya kusanyiko, mtatoa mafahari kumi, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu. **24** Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga na sdaka za vinywaji kwa wale mafahari, na kwa wale kondoo dume na kwa wale wanakondoo, mtatoa sadaka nyangi kama iliyoomriwa. **25** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kuwa nyongeza ya sadaka za kuteketezwa za kila siku, sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. **26** Siku ya tano ya kusanyiko, mtatoa mafahari tisa, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu. **27** Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga na sadaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, kondoo dume, na wale wanakondoo, mkitoa sdaka nyangi kama iliyoomriwa. **28** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kuteketezwa za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka za vinywaji. **29** Siku ya sita ya kusanyiko, mtatoa mafahari wanane, kondoo dume wawili, na wanakondoo kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu. **30** Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga nasadaka za vinywaji kwa wale mafahari, kondoo wa dume na wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyangi kama iliyoomriwa. **31** Mtatoa beberu kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kila siku za kuteketezwa, sadaka zadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. **32** Siku ya saba ya kusanyiko, mtatoa mafahari saba, kondoo dume saba, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu. **33** Pamoja nao mtataengeneza sadaka ya unga na sadaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, na kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyangi kama iliyoomriwa. **34** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka ya kuteketezwa ya kila siku, na sadaka yake ya unga, na sadaka yake ya vinywaji. **35** Siku ya nane mtakuwa na kusanyiko lingine makini. Hamtafanya kazi zenu za kila siku. **36** Mtatanya sadaka za kuteketezwa, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari mmoja, kondoo mmoja dume, na wanakondoo saba dume wa umri wa mwaka mmoja, wakamilifu. **37** Mtatoa sadaka zake za unga na sadaka zake za vinywaji kwa ajili ya yule fahari, kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, mkifanya sadaka nyangi kadri iliyoomriwa. **38** Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. **39** Hivi ndivyo utakavyotoa sadaka kwa BWANA katika sikukuu zenu za kila mwaka. Hivi vitakuwa nyongeza ya viapo vyenu na sadaka zenu za hiari. Mtavitoa hivi kama sadaka zenu za kuteketezwa, sadaka za unga, sadaka za vinywaji, na sadaka za amani." **40** Musa alialiambia wana wa Israeli kila kitu ambacho BWANA alikuwa amemwamuru kusema.

Mtatoa sadaka beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya zile sadaka za kila siku, na sadaka

30

Musa aliwambia viongizi wote wa makabila ya watu wa Israeli. "Hiki ndiche ambache RWANA

ameamuru. 2 Mtu ye yote atakayefanya nadhiri kwa na kubeba kiapo cha BWANA. 4 Kwa kila kabile la Israeli BWANA, au kuapa kwa kiapo ili kufunga nafsi yake kwa watatuma askari elfu moja kwa ajili ya vita." 5 Kwa hiyo ahadi, asivunje neno lake. Atafanya sawa na ahadi yake kati ya wanaume maelfu elfu wa Israeli, wanaume elfu imtokayo kinywani mwake. 3 Na kama binti anaishi katika moja walitolewa kwa ajili ya vita, jumla ya wanaume elfu nyumba ya baba yake kwa atafanya nadhiri kwa BWANA kumi na mbili. 6 Kisha Musa akawatuma kwenda vitani, na kuifunga nafsi yake kwa kiapo, 4 na kama baba yake elfu moja toka kila kabile pamoja na Finehasi mwana wa atasikia hiyo nadhirina ahadi ambayo ametumia kuifunga Eliazari kuhanai, wakiwa na vitu kutoka mahali patakatifu nafsi yake, naye asiseme kitu kumzuia, ndipo nadhiri wakiwa na matarumbeta kwa ajili ya ishara za sauti. zake zitakuwa na nguvu. Kila ahadi ambayo ameitumia 7 Wakapigana na Midiani, kama BWANA alivyokuwa kuifunga nafsi yake itabaki kuwa na nguvu. 5 Lakini kama amemwamuru Musa. Wakamwua kila mwanaume. 8 baba yake atasikia nadhairi yake na ahadi zake, na kama Wakawa uwa wafalme wa Midiani pamoja na wengine hatasema chochote kwake, ndipo nadhiri zake zote na waliowaua ni: Evi, Rekimu, Zuri, Huri, na Reba, hawa ahadi alizofanya zitakapokuwa na nguvu. 6 Hata hivyo, walaikuwa ndio waflme watano wa Midiani, pia walimwua kama baba yake atasikia nadhiri zake zote alizofanya Balaamu mwana wa Beori, kwa upanga. 9 Jeshi la kwa kuwa baba yake amenzuia. 7 Kama ataolewa yao yote walimoishi na kambi zao zote. 11 Walichukua vitu angali katika hivyo viapo, au kama atafanya ahadi za bila vyote na wafungwa, watu na wanyama. 12 Wakawaleta kufikiri ambazo atajifunga nazo, hivyo vifungo vitakuwa na mateka, nyara, na wakakamata vitu wakavileta kwa Musa, nguvu. 8 Lakini kama mume wake atamzuia siku hiyo na Eliazari kuhani, na kwa jamii ya watu wa Israeli. hiyo ambayo atamsikia akiapa, basi atabatalisha hicho Wakavileta hivi vitu kambini katika uwanda wa Moabu, kiapo alichokifanya, maneno yake ya midomo yaka ya kule Yorodani karibu na Yeriko. 13 Musa, Eliazari kuhani, bila kufikiri ambayo kwayo amefunga nafsi yake. BWANA pamoja na viongozi wa watu wakaenda kukutana nao atamfungua. 9 Lakini kwa mijane au kwa mwanamke nje ya kambi. 14 Lakini Musa alikuwa na hasira dhidi ya aliyetalikiwa, kila kitu amabacho atakisema kufunga nafsi viongozi wa jeshi, Wale majemedari wa maelfu na maakida yake lazima kitabaki na nguvu kinyume na yeye. 10 Na wa mamia, waliotoka kupigana. 15 Musa akawaambia, kama mwanamke atafanya kiapo katika nyumba ya mume "Je, mmeawaacha wanawake wote kuishi? 16 Tazama, wake au akijifunga mwenyewe kwa kufanaya kiapo, 11 na wanawake hawa ndio waliosababisha watu wa Israeli, mume wake akakisikia hicho kiapo na hakusema chochote kwa kupitia ushauri wa Balaamu, kufanya dhambi dhidi kwake na hakumpinga, basi viapo vyake vitasimama ya BWANA huko Peori, wakati ile tauni iliposambaa kwa na vifungo alivyofanaya vitabaki na nguvu. 12 Lakini watu wa Mungu. 17 Sasa basi, ueni kila mwanaume kama mume wake atamzuilia katika siku hiyo ambayo kuanzia wadogo, na ueni kila mwanaamke aliylala na atavisikia, basi chochote ambacho kitatoka katika kinywa mwanamume. 18 Lakini chukueni wale mabinti wadogo chake kuhusu viapo vyake au ahadi zake havitabaki ambaao hawajalala na mwanamume. 19 Mtaweka kambi kuwa na nguvu. Mume wake atkuwa amevibatilisha. nje na kambi za Israeli kwa muda wa siku saba. Ninyi BWANA atamfungua. 13 Kila kiapo ambacho mwanamke wote ambaao mmeua watu au ambaao mmegusa maiti anakifanya ambacho kinamfunga ili kujikana kianawenza yeyote mtajitakasa wenyewe katika siku ya tatu na katika kuthibitika au kubatilishwa na mume wake. 14 Lakini siku ya saba - ninyi na mateka wenu. 20 Na mtayatakasa kama hatasema chochote kwake siku baada ya siku, basi mavazi yenu yote, na kila kitu kilichotengenezwa kwa atathibitisha nadhiri zake na ahadi zake zinazomfunga ngozi za wanyama, na manyoya ya mbuzi, na kila kitu ambazo amefanya. Atakuwa amezithibitisha kwa sababu kilichotengenezwa kwa mbao." 21 Eliazari kuhani hakusema chochote wakati alipoziskia. 15 Na kama akawaambia wale wanajeshi waliokuwa wameenda vitani, mume wake atajariibu kubatilisha kiapo cha mke wake "Hii ni amri ya sheria ambayo BWANA alimpa Musa: 22 baada ya kuzisikia kwa muda mrefu, basi ataajibika Zile dhababu, fedha, vyuma, bat, risasi, 23 na kila kitu kwa dhambi zake." 16 Hizi ndizo amri ambazo Mungu knaweza kuhhimi moto, mtakiweka katka moto, navyo alimwamuru Musa kuzitangaza - amri ambazo ziko kati ya vitakuwa safi. Nakisha mtavetakasa vitu hivyo na maji mume na mke wake na kati ya baba na binti yake wakati ya farakano. Na vitu vyote ambavyo haviwezi kupita akiwa katika ujana wake katika familia ya baba yake. katika moto, mtavetakasa kwa maji hayo. 24 Na mtazifua nguao zenu katika siku ya saba, ndipo mtakapokuwa safi. Baada ya hapo mnawenza kurudi kwenye kambi za Israeli." 25 Kisha BWANA akanena na Musa, akawambnia, 26 "Vihesabu vitu vyote vilivyo chukuliwa nyara, wote watu na wanyama. Wewe, Eliazari kuhani, na viongozi wa watu kufuata koo 27 watavigawa hivi vitu katika mkundi

31 BWANA alinena na Musa na kumwambia,

2 "Uwalipizie kisasi Wamidiani kwa kile walichowafanya Waisraeli. Baada ya kufanya hivyo utakufa na kukusanya na watu wako." 3 Kwa hiyo Musa akawaambia watu. Akasema, "andaeni baadhi ya majeshi yenu kwa ajili ya vita ili kwamba wakawapige Wamidiani

mawili. Mvigawe kwa wanajeshi walioenda kupigana na mifugo. 2 Kwa hiyo wana wa Gadi na wa Reuben wakaja kwa watu wote. 28 Kisha toza kodi ambayo itatolewa kumwambia Musa, na Eliazari kuhani, na viongozi wa kwangu kutoka kwa wanajeshi waliokuwa wameenda watu. Wakasema, 3 "Hii ndiyo orodha ya maeneo ambayo vitani. Hii kodi itakuwa moja kati ya mia tano, katika tumeyatembelea: Diboni, Jazeri, Nimraha, Heshibonni, watu, ng'ombe, punda, kondoo, au mbuzi. 29 Uichukue Ellealehi, Sebamu, Nebo, na Beoni. 4 Haya ni maeneo hii kodi kutoka katika nusu yao na umpe Eliazari kuhani ambayo BWANA aliyachukua mbele ya watu wa Israeli, kwa ajili ya sadaka itakayotolewa kwangu. 30 Pia kutoka na maeneo mazuri kwa ajili ya mifugo. Sisi watumishi katika nusu ya watu wa Israeli, utachukua moja kati ya wako tuna mifugo mingi sana. 5 Wakasema kuwa, "Kama hamsini -kutoka vitu, ng'ombe, punda, na mbuzi. Uvitoe tutapata kibali mbele ya macho yako, tunaomba ardhi hivi kwa Walawi wanaotumika katika masikani yangu." hii tupewe, sisi watumishi wako, kuwa urithi. Usituvushe 31 Kwa hiyo Musa na Eliazari kuhani wakafanya kama ng'ambo ya Yorodani." 6 Musa akawajibu wale wana BWANA aliyoyokuwa amemwamuru Musa. 32 Sasa zile wa auzao wa Gadi na Reuben, "Je, mngependa ndugu nyara zilizokuwa zimebaki ambazo wanajeshi walikuwa zenu waende vitani wakati ninyi mkikaa hapa? 7 Kwa wameteka ziliikuwa kondoo 675, 000, 33 maksai elfu sabini nini kuwafish moyo watu wa Israeli wasivuke kwenda na mbili, 34 punda elfu sitini na moja, 35 na wanawake kwenye nchi ambayo BWANA amewapa? 8 Baba zenu elfu thelathini na mbili ambaa walikuwa hawajalala na walifanya hivyo nilipowatuma kutoka Kadeshi Banea mwanamume ye yote. 36 Ile hesabu ya nusu iliyokuwa kwenda kuipeleleza ile nchi. 9 Walienda mpaka kwenye imetunzwa kwa ajili ya wanajeshi ilikuwa kondoo 337, 000. bonde la Eskoli. Waliiona ile ardhi kisha wakawafisha moyo Ile sehemu ya. 37 BWANA ya kondoo ilikuwa kondoo 675. watu wa Israeli kwa hiyo wakagoma kuingia kwenye nchi 38 Maksai walikuwa elfu thelathini na sita ambayo kodi ya ambayo BWANA alikuwa amewapa. 10 Siku hiyo hasira ya BWANA ilikuwa sabini na mbili. 39 Punda walikuwa 30, 500 ambaa sehemu ya BWANA ilikuwa sitini na moja. 40 Watu walikuwa wanawake elfu kumi na sita ambaao zaidi ambaao wataionna nchi ambaao niliwaapia Ibrahim, kodi ya BWANA ilikuwa thelathini na mbili. 41 Musa Isaka, na Yakobo, kwa sababu hawakunifuata mimi kwa alliichukua ile kodi ambayo ilitakiwa kuwekwa sadaka ukamilifu, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi, kwa BWANA. Akampatia Eliazari kuhani, kama BWANA na Yoshua mwana wa Nuni. 12 Ni Kalebu na Joshua tu aliyoyamwamuru Musa. 42 Ile nusu ya watu wa Israeli ndio wallonifuata kwa ukamilifu." 13 Kwa hiyo hasira za ambayo Musa alikuwa ameichukua toka kwa wanajeshi walikuwa wameenda vitani - 43 ile nusu y a watu ilikuwa walikuwa amemwamuru kufanya. 48 Kisha wale wote. 14 Tazama, mmetokea katika nafasi za baba zenu, kama Kutoka kwenye nusu ya watu wa Israeli, Musa alichukua watu wengine wenye dhambi zaidi, ili kuongeza hasira ya moja katika hamsini, wote watu na wanyama. Aliwapa BWANA kwa Israeli. 15 Kama hamtamfuata, ataiacha Walawi ambaa huitumikia masikani ya BWANA, kama Israeli jangwani na mtakuwa mmewateketeza watu hawa BWANA aliyoyokuwa amemwamuru kufanya. 49 Wakamwambia, "Turuhusu tujenga hapa uzio kwa ajili ya ng'ombe zetu mamiia, wakaja kwa Musa. 50 Tumemletea mpaka tumewaongoza kupata maeneo yao. Lakini familia BWANA sadaka, ambayo kila mmoja amepata, vitu vyatatu zitakuwa kwenye miji ya maboma kwa ssbabu ya dhahabu, metali, timbi, pete za mhuri, vipini na vikuku, ili kujifanya upatanisho kwa BWANA." 51 Musa na Eliazari 18 Hatutarudi kwenye familia zetu mpaka kila mmoja kuhani akapeka kutoka kwao dhahabu na vitu vyote watu wa Israeli apate urithi wake. 19 Sisi hatutachukua vilivyotengenezwa kwa ufundi. 52 Vitu vyote nya kila mtaa kwa mbele za BWANA kwenda vitani, 21 basi kila mmoja ya dhahabu ambavyo walimpa BWANA- sadaka toka kwa sababu urithi wetu uko hapa upande wa mashariki kwa makamanda wa maelfu na kutoka kwa makepteni mwa Yorodani." 20 Kwa hiyo Musa akawajibu, "Kama wa mamia - vilikuwa na uzito wa shekeli 16, 750. 53 mtafanya mnachokisema, kama mtajipanga wenye Kila mwanajeshi alikuwa ameteka nyara ya kila mtaa kwa mbele za BWANA kwenda vitani, 22 na nchi itawaliwe na Israeli mbele za BWANA, mpaka atakapowafukuza maadui zake kutoka kwa mbele zake. 23 Bali kama hamtafnya hivyo, tazama, Kisha mtawea kurudi. Hamtakuwa na hatia mbele za BWANA na mbele ya Israeli. Hii nchi itakuwa miliki yenu mbele za BWANA. 24 Mtakwa mmeefanya dhambi mbele ya BWANA. Mwe na mtakwa mmeefanya dhambi mbele ya BWANA.

32 Sasa wana wa uzao wa Reuben na wa Gadi walikuwa na idadi kubwa ya wanyama. Waliiona ardhi ya Jazeri na Gileadi, kuwa ni ardhi nzuri kwa

hakika kuwa dhambi yenu itaonekana 24 wazi. Jengeni alikuwa amewaua mionganii mwao, kwa kuwa pia alikuwa miji kwa ajili ya familia zenu na mazizi kwa ajili ya kondoo ameihadhibu miungu yao. 5 Wana wa Israeli walisafiri zenu; kisha fanyeni kile mllichokisema." 25 Wale wana kutoka Ramesi na kuweka kambi 6 Sukothi. Walisafiri wa Gadi na Reubenii wakamwambia Musa, wakisema, "Watumishi wako wtafanya kama vile wewe, bwana wetu, unavyotuamuru. 26 Watoto wetu, wake zetu, makundi yetu, na wanyama wetu wote wataaka huko kwene miji 7 Wakasafiri kutoka Ethamu wakarudi mpaka Pi-Hahirothi, ya Gileadi. 27 Hata hiyo, sisi watumishi wako, tutavuka kwenda ng'ambo mbele za BWANA kupigana, kila mtu ambayo yuko tarayi kwa vita, kama vile wewe, bwana wetu, unavyosema." 28 Kwa hiyo Musa akawapa maelekezo yayowahuusu kwa Eliazari kuhani, kwa Joshua mwana wa Nuni, na kwa viongozi wa koo kufuata jamaa zao katika makabila ya wana wa Israeli. 29 Musa akaawaambia, "Kama uzao wa Reubenii na Gadi watavuka ng'ambo ya Yorodani pamoja nanyi, kila mwanamume anayetakiwa kuwa vitani mbele za BWANA, na kama nchi mtaitawala mbele zenu, ndipo mtakapowapa eneo la Gileadi kuwa miliki yao. 30 Lakini kama hawatavuka pamoja nanyi wakiwa na silaha zao, basi mtawapa urithi wao katika nchi ya Kanaani." 31 Kwas hiyo wana wa uzao wa Gadi na wa Reubenii wakamjibu wakisema, Kama vile BWANA aliyosema nasi, sisi watumwa wako, hiki ndicho tutakachokifanya. 32 Tutavuka tukiwa na silaha zetu mbele za BWANA kuingia katika nchi ya Kanaani, lakini urithi wetu utabaki utabaki upande huu wa Yorodani." 33 Kwa hiyo uzao wa Gadi na Reubenii, na pia nusu ya kabila la Manase mwana wa Yusufu, Musa akawapa ufalme wa Sihoni, mfalme wa Waamori, na wa Ogi, mafalme wa Bashani, Aliwapa hiyo nchi, na kuwagawia miji yake yote pamoja na mipaka yake, miji yote ya nchi inayowazunguka. 34 Wale wa uzao wa Gadi wakajenga Diboni, 35 Atarothi, Aroeri, Atrothi, Jazeri, Jogbehaha, Bethi Nimraha, 36 na Bethi Harani kuwa miji ilio na maboma na mazizi ya kondoo wao. 37 Wale wa uzao wa Reubenii wakajenga Heshiboni. Elealehi, Kiriathaimu, 38 Nebo, Baali Meoni - baadaye waliyabadi majina yao, na Sibimaha. 39 Wale wa uzao wa Machiri mwana wa Manase walienda Gileadi humo. 40 Kisha Musa akaitoa Gileadi kwa Machiri mwana wa Manase, na watu wake wakaishi humo. 41 Jairi mwana wa Manase alienda kuiteka miji yake na kuita Havothi Jairi. 42 Nobaha alienda kuiteka Kenathi na vijiji vyake, na akauita kwa jina lake Nobaha.

33 Hizi ndizo safari za wana wa Israeli hapo walipotoka katika nchi ya Misri pamoja na makundi yao ya kijeshi chini ya uongozi wa Musa na Haruni. 2 Musa aliandika maeneo yote tangu walipoondoka mpaka walipofika, kama aliyovoamuriwa na BWANA. Hizi ndizo safari zao kama kutoka kwao kulivyo kuwa kwa kila walipotoka. 3 Mwezi wa kwanza walisafiri kutoka Ramesi, waliondoka siku ya kumi na tano. Asubuhi siku iliyofuata baada ya Pasaka, Wana wa Israeli waliondoka wazi wazi, mbele ya machoya Wamisri wote. 4 Hii iliteeka wakati Wamisri walipokuwa wakizika wazaliwa wao wa kwanza, ambao BWANA

aliikuwa amewaua mionganii mwao, kwa kuwa pia alikuwa ameihadhibu miungu yao. 5 Wana wa Israeli walisafiri tokwa Ramesi na kuweka kambi 6 Sukothi. Walisafiri wa Gadi na Reubenii wakamwambia Musa, wakisema, "Watumishi wako wtafanya kama vile wewe, bwana wetu, unavyotuamuru. 7 Wakasafiri kutoka Ethamu wakarudi mpaka Pi-Hahirothi, ambayo inaikabili Baali Zephoni, ambapo waliweka kambi kuikabilii Migidoli 8 Kisha wakasafiri toka mkabala wa Pi-Hahirothi na kupita katikati ya bahari kuelekea nyikani. Wakasafiri safari ya siku tatu katika nyika ya Ethamu na kuweka kambi Mara. 9 Wakasafiri kutoka Mara kufika Elimu. Pale Elimu kulikuwa na chemichemi kumi na mbili za maji na miti sabini ya mitende. hapo ndipo walipoweka kambi. 10 Walisafiri kutoka Elimu na kuweka kambi karibu na Bahari ya Shamu. 11 Walisafiri kutoka Bahari ya Shamu na kuweka kambi katika nyika ya Sini. 12 Walisafiri kutoka nyika ya Sini na kuweka kambi Dofka. 13 Wakasafiri kutoka Dofka na kuweka kambi Alushi. 14 Wakasafiri ndipo mtakapowapa eneo la Gileadi kuwa miliki yao. 15 Walisafiri kutoka Refidimu, ambapo watu walikosa maji ya kunywa. 16 Walisafiri kutoka Refidimu na kuweka kambi kwenye nyika ya Sinai. 17 Walisafiri kutoka Kibrothi Hataava na kuweka kambi Hazerothi. 18 Walisafiri kutoka Hazerothi na kuweka kambi Rithima. 19 Walisafiri kutoka Rithima na kuweka kambi Rimoni Perezi. 20 Walisafiri kutoka Rimoni Perezi na kuweka kambi Libna. 21 Walisafiri kutoka Libna na kuweka kambi Risa. 22 Walisafiri kutoka Risa na kuweka kambi Kehelatha. 23 Walisafiri kutoka Kehelatha na kuweka kambi kwenye Mlima Sheferi. 24 Walisafiri kutoka Mlima Sheferi na kuweka kambi Harada. 25 Walisafiri kutoka Harada na kuweka kambi Makelothi. 26 Walisafiri kutoka Makelothi na kuweka kambi Tahath. 27 Walisafiri kutoka Tthalath na kuweka kambi Tera. 28 Walisafiri kutoka Tera na kuweka kambi Mithika. 29 Walisafiri kutoka Mithika na kuweka kambi Hashimona. 30 Walisafiri kutoka Hashimona na kuweka kambi Moserothi. 31 Walisafiri kutoka Moserothi na kuweka kambi Bene Jaakani. 32 Walisafiri kutoka Bene Jaakani na kuweka kambi Hori na kuutwaa kutoka kwa Waamori waliokuwa wakiishi humo. 33 Walisafiri kutoka Hori Hagidigadi na kuweka kambi Jotibatha. 34 Walisafiri kutoka Jotibatha na kuweka kambi Abrona. 35 Walisafiri kutoka Abrona na kuweka kambi Ezioni Geberi. 36 Walisafiri toka Ezioni Geberi na kuweka kambi katika nyika ya Sini kule Kadeshi. 37 Walisafiri kutoka Kadeshi na kuweka kambi Mlima Hori, Pembezoni mwa nchi ya Edomu. 38 Hapo ndipo Haruni kuhanii alipoenda kwenye Mlima Hori kwa amri ya BWANA na kufa kule mwaka wa arobaini bada ya Wisraeli kutoka katika nchi ya Misri, katika siku ya kwanza ya mwezi wa tano. 39 Haruni alikuwa na umri wa mika 123 alipokufa pale juu ya Mlima Hori. 40 Wakanaani, mfalme wa Aradi, ambao waliishi kusini mwa nyika katika nchi ya Kanaani, walisikia juu ya ujio wa wana wa Israeli. 41 Walisafiri kutika Mlima Hori na kuweka kambi Zalimona. 42 Walisafiri kutoka Zalimona na kuweka kambi Punoni. 43 Walisafiri kutoka Punoni na kuweka kambi Obothi. 44 Walisafiri

kutoka Obothi na kuweka kambi Abarimu, katika mpaka wa Moabu. **45** Walisafiri kutoka Abarimu na kuweka kambi Diboni Gadi. **46** Walisafiri kutoka Diboni Gadi na kuweka kambi Alimonii Diblathaimu. **47** Walisafiri kutoka Alimonii Diblathaimu na kuweka kambi kwenye milima ya Abarimu mkabala na Nebo. **48** Walisafiri kutoka mlima wa Abarimuna kuweka kambi kwenye nyanda za Moabu karibu na Yorodani huko Yeriko. **49** Waliweka kambi karibu na Yorodani, kutoka Bethi Jeshimothi mpaka Abeli Shitimu katika nyanda za Moabu. **50** Hapo BWANA alinenana sanamu zote za kuchongwa. Mtaziharibu sanamu zao za kusubu na kuharibu mahali pao pote palipoinuka. **51** 'Mtakapovuka mto Yorodani kuingia Kanaani, **52** ndipo mtakapowafukuza wenyiji wote mbele yenu. Mtaziharibu Kwa zile koo kubwa kubwa mtawapa sehemu kubwa ya ardhi, na kwa zile koo ndogo ndogo mtawapa sehemu ndogo ya ardhi. Kura itakapoanguka kwenye kila ukoo, hiyo ardhi itakuwa mali yake. Mtairithi ardhi kufuata ukoo wa kabilla la jamaa zenu. **55** Lakini kama hamtawafukuza wenyiji wa nchi hiyo watoke mbele yenu, ndipo wale watu mtakaowaruhusu wakae nanyi watakapokuwa kama sindano machoni mwenu na miiba katika mbavu zenu. Watayafanya maisha yenu yawe magumu katika nchi mnayoishi. **56** Ndipo itakapotokea kuwa kile ambacho Mimi ninakusudia kufanya kwa wale watu, Nitawafanya pia ninyi"

34 BWANA akanena na Musa akasema, **2** "Waamuru watu wa Israeli na uwaambie, 'Mtakapoingia katika nchi ya Kanaani, nchi ambayo itakuwa mali yenu, nchi ya Kanaani na mipaka yake, mpaka wenu wa kusini utaendelea kutoka nyika ya Sini hadi mpaka wa Edomu. **3** Mwisho wa mpaka wa kusini utakuwa mwisho wa bahari ya chumvi kuelekea mashariki. **4** Mpaka wenu utageukia kusini kutoka mlima kuelekea Akrabimu na kupitia nyika ya Sini. na kutokea huko utaelelkea kusini mwa Kadeshi Barinea na kuelekea Hazari Adari mpaka Azimoni. **5** Kutoka huko, mpaka utageuka kutoka Azimoni kuelekea kijito cha Misri na kukifua mpaka baharini. **6** Mpaka wa Magharibi utakuwa pwani ya bahari kuu. Huu ndio utakuwa mpaka wenuwa Magharibi. **7** Mpaka wenu wa kaskazini utaanzia kwenye bahari kuu hadi Mlima Hori, **8** kisha kutoka Mlima Hori hadi Lebo Hamathi, kisha Zedadi. **9** Mpaka utaendelea hadi Zifroni na kuishia Hazari Enani. Huu ndio utakuwa mpaka wenu wa kaskazini. **10** Kisha mtaweka alama za mpaka wenu wa mashariki ambao utaanzia Hazari Enani kuelekea kusini Shefamu. **11** Kisha mpaka wa kusini utaendelea kutoka Shefamu hadi Ribla, upande wa masharikia mwa Aini. Mpaka utaedelea upande huo wa mashariki hadi upande wa mashariki wa

bahari ya Kinerethi. **12** Kisha mpaka utaendelea kuelekea kusini hadi mto Yorodani na hadi bahari ya chumvi. Hii ndio itakuwa nchi yenu, kwa kufuata mipaka yake yote inayozunguka." **13** Kisha Musa akawaamuru watu wa Israeli akasema, "Hii ndio nchi ambayo mtaipokes kwa kura, ambayo BWANA ameamuru kuwapa wale makabila tisa na nusu. **14** Kabilia ya uzao wa Reuben, kwa kufuata jinsi walivyopewa urithi kwa jamaa ya kabilia yao, na uzao wa kabilia la Gadi, kwa kufuata jinsi walivyopewa urithi kwa jamaa ya kabilia yao, na nusu ya Manase wamepata ardhi yao. **15** Wale makabila mawili na nusu wameshapata mgawo wao ng'ambo ya mto Yorodani upande wa mashariki, kuelekea kule linakotokea jua." **16** BWANA akanena na Musa akasema, **17** "Haya ndio majinaya watu watakaoigawa ardhi kwa ajili ya urithi wao: Eliazari kuhani na Joshua mwana wa Nuni. **18** Mtachagua kiongozi mmoja toka kila kabilia ili kuigawa ardhi kwa koo kwa sababu nimewapeni hiyo nchi iwe mali yenu. **19** Haya ndio majina ya wanaume: Kutoka kabilia la Mtairithi hiyo nchi kwa kupiga kura, kwa kufuata kila ukoo. Yuda, Kalebu mwana wa Yefune. **20** Kutoka kwenye kabilia la uzao wa Simeoni, Shemueli mwana wa Amihudi. **21** Kutoka kabilia la Benjamini, Elidadi mwana wa Kisloni. **22** Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Dani, Buki mwana wa Jogili. **23** Kiongozi kutoka uzao wa Yusufu, kwenye kabilia la Manase, Hannieli mwana wa Efodi. **24** Kiongozi kutoka kwenye kabilia la uzao wa Efraimu, Kemueli mwana wa Shiftani. **25** Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Zabuloni, Elizafani mwana wa Parinaki. **26** Kiongozi kutoka kwenye kabilia la uzao wa Isakari, Palitieli mwana wa Azzani. **27** Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Asheri, Ahihudi mwana wa Shelomi. **28** Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Naftali, Pedaheli mwana wa Amihudi." **29** BWANA aliwaamuru wanaume hawa kuigawa nchi ya Kanaani na kuwapa kila kabila sehemu yao.

35 BWANA akanena na Musa kwenye nyanda za Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko akasema, **2** "Waamuru watu wa Israeli kutoa sehemu ya urithi wa ardhi yao kwa Walawi. Watawapa miji ya kuishi ndani yake na eneo la malisho kuzunguka miji hiyo. **3** Walawi watakuwa na miji hiyo ya kuishi. Eneo la malisho litakuwa kwa ajili ya ng'ombe zao, kondoo zao, na wanyama wao wote. **4** Hayo malisho yatakayozunguka miji hiyo ambayo mtawapa Walawi yataanza kwenye maboma kwa ukubwa wa "mita 457" kila upande. **5** Utapima dhiraa elfu mbili kutoka nije ya mji kuelekea mashariki, na dhiraa elfu mbili kuelekea kusini, na dhiraa elfu mbili kuelekea upande wa magharibi, na dhiraa elfu mbili kuelekea upandewa kaskazini. Haya yatakuwa maeneo ya malisho yao. Miji itakuwa katikati. **6** Katika hiyo miji sita mtakayowapatia Walawi itatumika kama miji ya ukimbizi. Mtatoa maeneo haya ili kama mtu ameua mtu apate mahali pa kukimbilia. Pia mtatoa miji mingine arobaini na m bli. **7** Jumla ya miji ambyo mtawapa Walawi itakuwa arobaini na nane. Mtawapa hiyo miji pamoa na maeneo yao ya malisho. **8** Zile kabilia kubwa za watu wa Israeli, kabilia ambalo lina ardhi zaidi, watatoa ardhi zaidi. Makabila madogo

madogo watatoa miji michache. Kila kabilia lazima watoe kuna mali yake. **29** Hizi amri zitakuwa maagizo kwenu kwa ajili ya Walawi kwa kufuata mgawo waliopata." **9** Kwa kizazi chote mahali kote mnakoishi. **30** Yeyote Kisha BWANA akanena na Musa akamwambia, **10** "Sema na wana wa Israeli na uwaambie, 'Mtakapovuka Yorodani kuingia Kanaani, **11** Kisha mchague miji itakayotumika kama miji ya ukimbizi kwa, ajili yenu, mahali ambapo mtu aliyeua mtu pasipo kukusudia anaweza kukimbilia. **12** Hii miji itakuwa kwenu miji ya ukimbizi kwa mtu anayetaka kulipa kisasi. ili kwamba mtuhumiwa asije akauawa bila kwanza kusikilizwa na jamii. **13** Mtachagua miji sita kuwa miji ya ukimbizi. **14** Mtatoto miji mitatu kule ng'ambo ya Yorodani na miji mitatu huko Kanaani. Itakuwa miji ya ukimbizi. **15** Kwa ajili ya watu wa Israeli, wageni, kwa, ye yote anayeishi kat i yenu, hii miji sita itatumika kama miji ya ukimbizi kwa mtu yeyote atakayewa mtu bila kukusudia anaweza kukimbila. **16** Lakini kama mtuhumiwa amempiga mtu na chombo cha chuma, na huyo mtu akafa, basi kwa hakika yule mtuhumiwa ni mwuaji. Kwa hiyo anatakiwa kuuawa. **17** Kama yule mtuhumiwa amempiga mtu kwa jiwe mkonono mwake ambalo linawenza kumwua mtu, na kama yule mtu atakufa, basi hakika huyo mtuhumiwa ni mwuaji. Kwa hakika anatakiwa kuuawa. **18** Kama mtuhumiwa amempiga mtu kwa silaha ya mti ambayo inaweza kuua mtu na kama huyo mtu atakufa, basi kwa hakika huyo mtuhumiwa ni mwuaji. kwa hakika huyo anatakiwa kuuawa. **19** Mwenye kulipa kisasi cha damu ndiye atakayemwua mwuaji. atakapokutana naye, anaweza kumwua. **20** Lakini kama yule mtuhumiwa atamshinda mtu ye yote yule anayemchukia au kama atamtupia kitu, wakati akimvizia, kiasi kwamba huyo mtu akafa, **21** au kama atampiga ngumi kwa chuki na mtu huyo akafa, ndipo yule mtuhumiwa aliyempiga hakika atauawa. Yeye ni mwuaji. Yule mlipa kisasi cha damu anaweza kumwua mwuaji pale atakapokutana naye. **22** Lakini kama mtuhumiwa atampiga mtu ghafila bila kuwa na chuki hapo awali, au kama atamtupia kitu ambacho kitampiga mtu bila kumvizia. **23** au kama atatupa jiwe amabalo linawenza kumwua mtu bila kumwona, basi huyo mtu hakua adui yake, hukusudia kumwumiza huyo mtu. Basi hiki ndicho kitachofanya kama mtu huyo atakufa. **24** Kwa tatizo la jinsi hiyo, Watu wataamua kati ya mlipa kisasi na mtuhumiwa kwa kufuata taratibu zifuatizo. **25** Watu watamwokoa mtuhumiwa kutoka kwenye nguvu za mlipa kisasi cha damu. Watu watamrudisha mtuhumiwa katika mji wa ukimbizi ambao hapo awali alikimbilia. Ataishi pale mpaka yule kuhani anayetumikia atakapokufa, ambaye alipakwa mafuta matakatifu. **26** Lakini kama yule mtuhumiwa muda fulani ataenda nje ya mipaka ya mji a ukimbizi ambao alikimbilia, **27** na kama yule mlipa kisasi cha damu atamwona nje ya mipaka ya mji wake wa ukimbizi, kama atamwua huyo mtuhumiwa, mlipa kisasi cha damu hatakuwa na hatia ya mauaji hayo. **28** Hii ni kwa sababu yule mtuhumiwa alitakiwa kubaki katika mji wake wa ukimbizi mpaka kuhani mkuu atakapokufa. Baada ya kifo cha kuhani mkuu, yule mtuhumiwa atarejea kwenye nchi yake ambako kuna mali yake. **29** Hizi amri zitakuwa maagizo kwenu kwa aliyeua mtu, mwuaji atauawa, kama neno la ushahidi litakavyotolewa. Lakini ushahidi wa mtu mmoja unaweza usitoshe kusababisha mtu kuuawa. **30** Pia, msipokee fidia kwa ajili ya uhai wa mwuaji ambaye ana hatia ya mauti. Kwa hakika lazima auawe. **31** Na msipokee fidia ya mtu aliyeimbilia kwenye miji ya ukimbizi. Msimruhusu kwa namna yeyote kurudi kwenye mali zake mpaka pale kuhanu mkuu atakapokufa. **32** Msiiharibu nchi mnayokaa kwa namna hii, kwa kuwa damu ya mwuaji huharibu nchi. Hakuna sadaka ya upatanisho inayoweza kufanywa kwa nchi pale damu inapomwagika juu yake, isipokuwa kwa damu ya mtu aliyeimwaga. **33** Kwa hiyo msinajisi nchi mnayoishi kwa sababu Mimi ninaishi ndani yake. Mimi BWANA huishi kati ya watu wa Israeli."

36 Kisha wale viongozi wa nyumba za mababa wa ukoo wa Gileadi mwana wa Machiri (ambaye alikuwa mwana wa Manase), ambao walikuwa wa ukoo wa uzao wa Yusufu, walikuja wakasema mbele za Musa na mbele za viongozi wa familia za mababa wa watu wa Israeli. **2** Wakasema, "BWANA alikuamuru, wewe bwana wetu, kutupa mgawo wa ardhi kwa kura kwa wana wa Israeli. Uliamuriwa na BWANA kutoa mgawo wa Zerofehadi kaka yetu kwa binti zake. **3** Lakini hawa binti wameolewa na wanaume toka kabilia zingine za wana wa Israeli, basi mgawo wao wa ardhi utaondolewa kutoka kwenye mgawo wa mababa zao. Utaongezwa kwenye mgawo wa makabilo ambayo wao wanaungana nao. Kwa sababu hiyo, Utaondolewa kwenye mgawo uliopangwa kwenye urithi wetu. **4** Kwa sababu hiyo, wakati wa mwaka wa yubilee ya wana wa Israeli utakapofika, mgawo wao utaunganishwa na kabilia ile waliyoungana nao. Kwa sababu hii mgawo wao utaondolewa kwenye mgawo wa mababa zetu." **5** Basi Musa akawapa amri wana wa Israeli, kwa neno la BWANA. Akasema, 'Kile wanachosema watu wa kabilia la Yusufu kiko sahihi. **6** Hiki ndicho BWANA anaagiza kuhusu mabinti wa Zelofehadi. Anasema, 'Acha waolewa na wale ambao wao wanaofikri ni vizuri zaidi, lakini lazima waolewe ndani ya kabilia ya baba yao.' **7** Hakuna mgawo wa watu utakaobadilika kutoka kabilia moja kwenda jingine. Kila mtu wa Israeli ataendelea na mgawo wa kabilia ya baba y ake. **8** Kila mwanamke wa watu wa Israeli aliye na mgao kwenye kabilia lake lazima aolewe na mtu wa ukoo unaotoka kwenye kabilia la baba yake. Hii itafanya hivyo ili kila mtu wa wana wa Israeli aweze kuwa na urithi kutoka kwa mababa zake. **9** Hakuna mgawo utakaobadilika kutoka kabilia nyngine kwenda kabilia nyngine. Kila mtu wa kabilia za watu wa Israeli atalinda urithi wake." **10** Kwa hiyo wale binti wa Zelofehadi walifanya kama vile BWANA alivyokuwa amemwamuru Musa. Mahila, Tiriza, Hogila, Milika, na Noha, binti za **11** Zelofehadi, waliolewa na wana wa uzao wa Manase. **12** Waliolewa katika koo za uzao wa Manase mwana wa

Yusufu. Kwa sababu hii, urithi wao ulibaki kwenye kabila la ukoo ambalo baba yao alikuwa anatoka. **13** Hizi ndizo amri na maagizo ambayo BWANAaliyatoa kupitia Musa kwa wana wa Israeli katika nyanda za Moabu karibu na Yorodani huko Yeriko.

Torati

1 Haya ni maneno ambayo Musa aliyasema kwa Israeli wote ng'ambo ya jangwa la Yordani, katika tambarare ya mto wa Yordani juu ya Suph, katikati mwa Paran, Topheli, Laban, Hazeroth, na Di Zahab. **2** Ni safari ya siku kumi na moja toka Horabu kupitia njia ya milima wa Seir kwenda Kadeshi Barnea. **3** Ilitokea kwenye mwaka wa nne, mwezi wa kumi na moja, siku ya kwanza ya mwezi, Musa alizungumza kwa watu wa Israeli, kuambia yote yale Yahwe aliyomwamuru kuhusu wao. **4** Hii ilikuwa baada ya Yahwe kumvamia Sihoni mfalme wa Amoria, ambaye aliishi huko Heshboni, na Ogi mfalme wa Bashani, ambaye aliishi huko Ashtarothi ya Edrei. **5** Ng'ambo ya Yordani, katika nchi ya Moabu, Musa alianza kutangaza maelekezo haya, akisema, **6** "Yahwe Mungu wetu alisema nasi huko Horebu, akisema, umeishi vya kutosha katika milima ya nchi hii. **7** Geuka na uanzo safari yako, na uende kwenye nchi ya milima ya Amorites, na kwenye maeneo yote karibu na tambarare ya mto Yordani, katika nchi ya milima, na nyanda za chini, huko Negev, na pwani - nchi ya Wakanani na huko Lebanoni mbali ya mto mkuu wa Euphratesi. **8** Tazama, nimetenga nchi kwa ajili yako, nenda ndani na umiliki nchi ambayo Yahwe aliaha kwa baba zako, Ibrahimu, Isaka na Yakobo, kuwapa na uzao wao baada yao. **9** Nilisema nawe kwa wakati huo, nikisema, siwezi nikakubeba peke yangu, **10** Yahwe Mungu wako amekuzidisha, na tazama, leo umekuwa umati wa nyota angani. **11** Yahwe aweza, Mungu wa baba zako, kukufanya weewe mara elfu moja zaidi ya ulivyo, na kukubariki, kama aliyoyukahidi! **12** Lakini inawezekanaje mimi peke yangu kubeba shehena zako, mizigo yako, na migogoro yako? **13** Chukua wanaume wa hekima, wanaume waelewa, na wanaume walio na sifa nzuri toka kila kabilo, nitawafaya kuwa vichwa juu yenu. **14** Mlinijibu na kusema, 'Jambo ulilolisema ni zuri kwetu kufanya.' **15** Kwa hiyo nilichukua vichwa vya makabila yenu, wanaume wa hekima, na wanaume wenye sifa nzuri, na nikawafanya kuwa vichwa juu yenu, jemedari kwa elfu, jemedari kwa hamsini, jemedari kwa kumi, na maakida, kabilo kwa kabilo. **16** Niliwaamuru waamuzi wenu kwa wakati huo, kusema, 'Zikiliza mabishano kati ya ndugu zenu, na muhukumu ya haki kati ya ndugu na ndugu zake, na mgeni aliyepamoja naye. **17** Hamtaonesha upendeleo kwa ye yote katika mgogoro, mtasikia madogo na makubwa pia. Hamtaogopa uso wa mtu, kwa kuwa hukumu ni ya Mungu. Migogoro iliyo migumu kwenu, mtaniletea mimi, na mimi nitaisikiliza. **18** Niliwaamuru kwa wakati huo mambo yote mtakayofanya. **19** Tulisafiri toka Horebu na kwenda kupitia jangwa lile kubwa lote na lenye kutisha lile mliloliona, katika njia yetu kuelekeea nchi ya milima huko Amorites, kama Yahwe Mungu wetu aliyoyotumuru sisi, na tukaja Kadeshi ya Barnea. **20** Niliwambia, mmekuja kwenye nchi ya milima ya Amorites, ambayo Yahwe Mungu wetu anatupa sisi. **21** Tazama, Yahwe Mungu

wenu amekwisha weka nchi mbele yenu; nenda juu, muimiliki, kama Yahwe, Mungu wa baba zenu, amekwisha zungumza nanyi, msio gope wala kukata tamaa. **22** Kila moja wenu alikuwa kwangu na kusema, 'Basi tutume watu mbele yetu, ili kwamba waweze kupepeleza nchi kwa ajili yetu, na kutuletea sisi neno kuhusiana na njia ya wapi tuvamie, na kuhusiana na miji tutakayoingia. **23** Shauri hilo lilinibariki mimi, 'Nilichukua watu kumi na mbili kutoka kwenu, mtu moja kwa kila kabilo. **24** Waligeuka na kwenda juu ya nchi ya milima, kufika kwenye bonde la Eshcol na kufanya upepelezi wa kina. **25** Walichukua baadhi ya mazao ya ardhii mikononi mwao na kuleta kwetu, Pia walileta neno na kusema, 'Ni nchi nzuri ambayo Yahweh Mungu wetu anatupa sisi' **26** Bado mlikataa kushambulia, lakini mliasi dhidi ya amri ya Yahwe Mungu wenu. **27** Mililamika katika mahema yenu na kusema, "Ni kwa sababu Yahwe alituchukia sisi kwa kuwa ametutoa katika nchi ya Misri, kuteweka katika mikono ya Amorites kutuanganima. **28** Tuende wapi sasa? Ndugu zetu wamefanya mioyo yetu kuyeyuka, kusema, Hao watu ni wakubwa na warefu zaidi yetu, miji yao ni mikubwa na imieimarishwa kwenda mbinguni; zaidi ya yote, tumewaona wana wa Anakim huko" **29** Kisha nikasema nao, msitishwe wala msia gope. **30** Yahwe Mungu wenu, ambaye aenda mbele yenu, atawapigania, kama yote aliyofanya kwa ajili yenu huko Misri mbele ya macho yenu, **31** na pia katika jangwa, ambapo mmekwisha muona Yahwe Mungu wenu jinsi aliyowabeba, kama mtu abebavyo mtoto wake, kokote mlikoenda mpaka kufika hapa." **32** Bado licha ya neno hili hakumwamini Yahwe Mungu wenu, **33** aliyenda mbele yenu kwenye njia kutafuta eneo kwa ajili yenu kuweka kambi, katika moto kwa usiku, katika mawingu kwa mchana. **34** Yahwe alisikia sauti ya maneno yenu na alikasirika; aliaha na kusema, **35** Hakika hakuna mmoja ya hawa watu wa kizazi hiki kiovu wataona nchi nzuri ambayo niliapa kuwapa babu zao, **36** kasoro Kalebu mwana wa Jephuneeh; ye ye ataiona. Yeye nitampa nchi ambayo amekwisha kulkanyanga, na watoto wake, kwa sababu alimfuata Yahwe kwa ukamilifu." **37** Pia Yahweh alinikasirika mimi kwa sababu yenu, kusema, 'Wewe pia hautaingia huko, **38** Yoshua mwana wa Nuh, ambaye amesimama mbele yako, ye ye ataingia, mtie moyo, kwani ye ye ataawongoza Israeli kuimiliki. **39** Zaidi ya yote, watoto wenu wadogo, ambao mliisema watakuwa waathirika, ambao leo hawana elimu ya uzuri au ubaya-wataenda ndani huko. Wao nitawapa nchi hiyo, na wataaimiliki. **40** Lakini ninyi, geuka na muuanza safari kwenda jangwani kwa kuambaa njia ya bahari ya mianzi'. **41** Kisha mlinijibu na kusema kwangu, 'Tumetenda dhambi dhidi ya Yahwe, tutaenda juu na kupigana, tutafuata yote ambayo Yahwe Mungu wetu ametuumuru sisi kufanya. Kila mtu mionganoni mwenu aliweka silaha za vita, na mlikuwa tarayi kuvamia nchi ya milima. **42** Yahwe alisema nami, 'Waambie, msivamie na kupigana, kwa kuwa sitakuwa pamoja nanyi, na mtashindwa na adui zenu'. **43** Nilizungumza nanyi

kwa njia hii, lakini hamkunisikiliza, Mliasi dhidi ya amri ya Yahwe, mlikuwa wenyewe kiburi na mlivamia nchi ya milima. 44 Lakini Amorites, ambayo waliishi katika nchi hiyo ya milima, walitoka dhidi yenu na kuwafukuza kama nyuki, na kuwapiga chini huko Seir, mbali kama Hormah. 45 Mlirudi na kulia mbele ya Yahwe; lakini Yahwe hakusikiliza sauti zenu, wala hakuwa makini kwenu. 46 Kwa hiyo mlibaki Kadeshi siku nyingi, siku zote mlibaki huko.

2 Kisha tuligeuka na kuanza safari kuelekea jangwani kwa njia ya Bahari ya Mianzi, kama Yahwe aliyosema nami, tulienda kuzunguka mlima wa Seir kwa siku nyingi. 2 Yahwe alizungumza nami, kusema, 3 Mmeuzungunga mlima huu kwa muda mrefu; geukeni kaskazini. 4 Waamuru watu, kusema, "Mtapita kupitia mpaka wa ndugu zenu, wazao wa Esau, ambaio wanaishi Seir; watawaogopa ninyi. Kwa hiyo muwe makini 5 msipigane nao, kwa kuwa sitawapa nchi yoyote yao, hapana, hakuna hata vya kutosheleza unyao wa mguu kukanyanya, kwa kuwa nimekwisha mpa Esau Mlima wa Seir kama miliki. 6 Mtanunua chakula kutoka kwao kwa pesa, ili kwamba muweze kula, pia mtanunua maji kutoka kwao kwa pesa, ili kwamba muweze kunywa. Kwa kuwa 7 Yahwe Mungu wenu amewabariki katika kazi za mikono yenu, amejeua kutembea kwenu kupitia jangwa hili kuu. Kwa hii miaka arobaini Yahwe Mungu wenu amekuwa pamoja nanyi, na hamjapungukiwa chochote. 8 Basi tulipita karibu na ndugu zetu, wa wazao wa Esau, ambaio wanaishi Seir, mbali na barabara la Arabah, kutoka Elathi, na kutoka Ezioni Geber. Na tuligeuka na kupita karibu na jangwa la Moabu. 9 Yahweh aliniambia mimi, "Usiisumbue Moabu, na usipigane nao katika vita. Kwa kuwa sitakupa nchi yake kwa miliki yako, kwa sababu nimewapa Ar wazao wa Lot, kuwa miliki yao". 10 (Hapo awali waliishi Waemi, watu kama wakuu, wengi, na warefu kama Waanaki; 11 hawa pia wanafikiria kuwa Rephaimu, kama Waanaki, lakini Wamoabi huwaita Waemi. 12 Wahori pia waliishi hapo awali Seiri, lakini wazao wa Esau waliifuata. Waliwarahibu kutoka mbele yao na kuishi katika eneo lao, kama Israeli iliyofanya kwa nchi ya umiliki wake ambayo Yahwe aliwapa.) 13 "Sasa inuka na uende kwenye kijito cha Zeredi". Kwa hiyo tuliendo kwenye kijito cha Zeredi. 14 Sasa tangu siku ambapo tulikuja kutoka Kadesh Barnea mpaka tukavuka kijito cha Zeredi, ilikuwa miaka thelathini na nane. Ilikuwa kwa wakati huo kizazi chote cha watu waliofaa kupigana walikuwa wamekwisha ondoka kwa watu, kama Yahwe aliyokuwa ameapa kwao. 15 Zaidi ya yote, mfono wa Yahwe ulikuwa kinyume na kizazi hicho ili kuweza kuwaangamiza kutoka kwa watu mpaka walipoondoka. 16 Basi ilitokea, wakati watu wote waliofaa kwa kupigana walikuwa wamekuwa, na kutoweka miiongoni mwa watu, 17 kwamba Yahwe alizungumza nami, kusema, 18 Leo mtavuka Ar, mpaka wa Moabu. 19 Wakati mtakapofika karibu na mkabala wa watu wa Ammoni, msiwasumbue au kupigana nao, kwa kuwa sitawapa nchi yoyote ya watu wa Ammoni kama miliki, kwa sababu nimekwisha

wapa wazao wa Lutu kama miliki". 20 (Hiyo tena ilifikiria kuwa nchi ya Rephaimu. Warephaimu waliishi hapo awali-lakini Wammonites wanawaita Zamzummim, 21 watu kama wakuu, wengi, na warefu kama Anakim. Lakini Yahwe aliwarahibu mbele ya Wammonites na waliifuata na kuishi katika maeneo yao. 22 Yahwe huyu pia alifanya kwa watu wa Esau ambaio wanaishi Seiri, wakati alipowangamiza Wahori kutoka mbele yao, na wazao wa Esau waliifuata na waliishi katika maeneno yao mpaka leo. 23 Na Waavi, walioishi katika vijiji yva mbali ya Gaza, Wakaftori, ambaio wanatokana na Kaftori, walivangamiza na kuishi katika maeneo yao.) 24 Sasa inuka, nenda njia yako na uvuke bonde la Arnoni, tazama, nimekupa mkononi mwako Sihoni ya Amorite, mfalme wa Heshboni, na nchi yake. Anza kuimiliki na pigana naye katika vita. 25 Leo nitaanza kuweka woga na hofu yenu kwa watu ambaio wako chini ya anga lote, watasikia habari kuhusu ninyi na watatemeka na kuwa na shida kwa sababu yenu'. 26 Nilituma wajumbe toka jangwa la Kedemothi kuelekea Sihoni, mfalme wa Heshbon, pamoja na maneno ya amani, kusema, 27 Hebu nipite katika nchi yako; nitapita kwenye barabara kuu, sitageuka mkono wa kulia wala kushoto. 28 Mtanuuzia mimi chakula kwa pesa, ili kwamba niweze kula, nipe maji kwa pesa, ili kwamba niweze kunywa, peke niruhusu kupitia kwa miguu yangu, 29 kama wazao wa Esau wanaishi Seiri, na Moabu wanaishi Ari, walifanya kwangu, mpaka nivuke Yordani ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wetu anatupa sisi'. 30 Lakini Sihon, mfalme wa Heshbon, asingeturuhusu kupitia kwake; kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ameifanya ngumu akili yake na kufanya moyo wake kuwa ukaidi, ili kwamba aweze kumshinda kwa nguvu zake, ambayo amekwisha kufanya leo. 31 Yahwe alisema kwangu, "tazama, Nimeanza kumuokoa Sihoni na nchi yake mbele yako; kuanza kuimiliki, ili kusudi muweze kumiliki nchi yake. 32 Kisha Sihon alikuja dhidi yetu, yeye na watu wote wake, kupigana huko Jahazi. 33 Yahwe Mungu wetu alimtoa kwetu na tulimshinda, tulimpiga mpaka kufa, watoto wake, na watu wake wote. 34 Tulichukua miji yake yote kwa wakati huo na kuharibu kabisa kila miji-wanaume na wanawake na watoto wadogo; hatukuchacha aliayenusurika. 35 Ng'ombe peke tulichukua kama mateka kwa ajili yetu, sambamba na mateka ya miji tulichukua. 36 Kutoka Aroer, ambayo iko kwenye ukingo wa bonde la Arnon, na kutoka kwenye miji ambaio uko bondeni, yote kwa njia ya kuelekea Galeadi, hapakuwa na miji uliokuwa mrefu kwetu. Yahwe Mungu wetu alitupa ushindi dhidi ya maadui zetu mbele yetu. 37 Ilikuwa nchi ya wazao wa Ammoni peke yake ambayo hamkuingia, sambamba na sehemu zote za mto Jabboki, na miji ya nchi ya milima- popote pale Yahwe Mungu wetu ametukataza sisi kwenda.

3 Kisha tuligeuka na kwenda njia ya juu Bashani. Ogi, mfalme wa Bashani, alikuja na kutuvamia, yeye na watu wake wote, kupigana huko Edrei. 2 Yahwe aliniambia

mimi, "Usimuogope; kwa kuwa nimekupa ushindi dhidi yake na nimewaweka watu wake wote na nchi yake chini ya utawala wako. Utamfanya kama ulivymfanya Sihoni, mfalme wa Amorites, aliyeishi Heshbon. 3 Kwa mimoja ambaio hatukuchukua kutoka kwao: miji sitini - kila mtu wenu, kwa mali zenu ambazo nimekwishawapa. 21 Nilimwamuru Yoshua kwa wakati huo, kusema, 'Macho yenu yameona yote yale Yahwe Mungu wenu amefanya kwa hawa wafalme wawili; Yahwe atafanya hivyo kwa falme zote kote mtakakoenda. 22 Hamtawaogopa, kwa Ogi mfalme wa Bashani, na watu wake wote waliwekwa kuwa Yahwe Mungu wenu ndiye atakaoawapigania.' 23 chini ya utawala wetu. Na tulimpiga mpaka kufa na Nilimsihi Yahwe kwa wakati huo, kusema, 24 'O Bwana hakuna yoyote wa watu wake walibaki. 4 Tulichukua Yahwe, umeanza kumuonesha mtumwa wako ukuu wako miji yake yote kwa wakati huo; hapakuwa na mji hata na mfono wako wa hodari; kwa kuwa nani mungu aliye kazi mikoa ya Argobi yote, ufalme wa Ogi Bashani. 5 Hii zilezile kama iliyofanya, na matendo yaleyale makuu? 25 ilikuwa miji iliyomarishwa na kuta ndeju, malango, na Hebu niende juu, Ninakuoma, na nione nchi nzuri ambayo vizuizi, hii ilikuwa licha ya vijiji vingi sana viliviyokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani, ile nchi nzuri ya mlima, na pia havina kuta. 6 Tuliviangamiza kabisa, kama tulivyofanya Lakini Yahwe alikuwa amenikasirika mimi kwa Sihoni mfalme wa Heshbon, kabisa tuliangamiza kila mji- wanaume na wanawake na watoto wadogo. 7 Lakini ng'ombe wote na mateka ya miji, tilichukua kama mateka wetu. 8 Kwa wakati huo tulichukua nchi kutoka kwenye mkono wa wafalme wawili wa Amorites, waliokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani, kutoka kwenye bonde la Arnon kwenda mlima wa Hermoni, 9 (Mlima wa Hermoni, Wasidonia huita Sirioni, na Wamorites huita Seniri) 10 na miji yote ya tambarare, yote Gileadi, na yote Bashani kupita njia yote ya Salekah na Edrei, miji ya ufalme wa Ogi huko Bashani". 11 (Kwa mabaki ya Refaimu, mfalme Ogi pekee wa Bashani alikuwa amebaki. Tazama! Kitanda chake kilikuwa cha chuma. Hakuna huko Rabbah, ambako wazao wa Ammoni waliishi? Ilikuwa dhira tisa urefu na dhiraa nne upana, hiyo njia walitumia watu kupima.) 12 "Hili eneo ambalo tulichukua kumiliki kwa wakati huokutoka Aroer, kwamba ni kwa bonde la Arnon, na nusu ya nchi ya mlima wa Gileadi, na miji yake-Nilimpa Reubenites na kwa Gadites. 13 Waliobaki wa Gileadi na Bashani yote, ufalme wa Ogi, Nilipiwa nusu kabila la Manasseh: kwa wote wa Argob, na Bashani yote. (Eneo hilo linaitwa nchi ya Refaim) 14 Jair, mzao wa Manasseh, alichukwa mkoaa wote wa Argob, kuelekeea mpaka wa Geshunites na wa Maacathites. Aliita mkoaa hata Bashani kwa jina lake, Havvothi Jair, hadi leo.) 15 Nilimpa Gileadi kwa Machir. 16 Kwa Reubenites na kwa Gadites nilitoa eneo kutoka kwa Gileadi kuelekeea bonde la Arnon- katikati mwa bonde ni mpaka wa eneo- na kuelekeea mto wa Jabbo, ambao umepakanwa ni wazao wa Ammoni. 17 Moja ya mipaka mingine pia ni tambarare ya bonde la mto wa Yordani, kutoka Chinnerethi kuelekeea bahari ya Arabah(ambayo ni bahari ya Chumvi) kuelekeea miteremko wa mlima wa Pisgah mashariki. 18 Nilikuamuru wewe kwa wakati huo, kusema, Yahwe Mungu wako amekupa nchi hii kuimiliki, wewe, wamaume wote wa vita, watapita wakiwa na silaha mbele ya ndugu zako, watu wa Israeli. 19 Lakini wake zenu, watoto wenu, na ng'ombe zenu (najua ya kuwa una ng'ombe wengi) watabaki katika miji yenu niliyowapa, 20 mpaka Yahwe awape pumzikzo ndugu zenu, kama alivyo kwenu, mpaka wamiliki pia nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa ng'ambo ya pili Yordani, kisha mtageuka,

21 Nilimwamuru Yoshua kwa wakati huo, kusema, 'Macho yenu yameona yote yale Yahwe Mungu wenu amefanya kwa hawa wafalme wawili; Yahwe atafanya hivyo kwa falme zote kote mtakakoenda. 22 Hamtawaogopa, kwa Ogi mfalme wa Bashani, na watu wake wote waliwekwa kuwa Yahwe Mungu wenu ndiye atakaoawapigania.' 23 chini ya utawala wetu. Na tulimpiga mpaka kufa na Nilimsihi Yahwe kwa wakati huo, kusema, 24 'O Bwana hakuna yoyote wa watu wake walibaki. 4 Tulichukua Yahwe, umeanza kumuonesha mtumwa wako ukuu wako miji yake yote kwa wakati huo; hapakuwa na mji hata na mfono wako wa hodari; kwa kuwa nani mungu aliye kazi mikoa ya Argobi yote, ufalme wa Ogi Bashani. 5 Hii zilezile kama iliyofanya, na matendo yaleyale makuu? 25 ilikuwa miji iliyomarishwa na kuta ndeju, malango, na Hebu niende juu, Ninakuoma, na nione nchi nzuri ambayo vizuizi, hii ilikuwa licha ya vijiji vingi sana viliviyokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani, ile nchi nzuri ya mlima, na pia havina kuta. 6 Tuliviangamiza kabisa, kama tulivyofanya Lakini Yahwe alikuwa amenikasirika mimi kwa sababu yenu, hakunisikiliza mimi. Yahwe alisema kwangu, "Hebu hii iwe ya kutosha kwako - usizungumze zaidi tena kwangu kuhusu jambo hili. 27 nenda juu ya kilele cha Pisgah na uinue macho yako magharibi, mashariki, kusini na mashariki; tazama kwa macho yako kwa kuwa hauataenda zaidi ya Yordani. 28 Badala yake, mwelekeze Yoshua na kumtia moyo na kumuimarisha, kwa kuwa ataenda zaidi mbele ya watu, na atawasababisha kuirithi nchi ambayo mtaiona. 29 Kwa hiyo tulibaki katika bonde mkabala mwa Beth Peor.

4 Sasa, Israeli, sikiliza sheria na amri ambayo niko karibu kukufundisha, kuzifanya, ili kwamba uweze kuishi na kuingia ndani na kumiliki nchi ambayo Yahwe, Mungu wa baba zako, anakupa. 2 Hauataongeza maneno ambayo nakuamuru, wala hautayapunguza, ili kwamba uweze kushika amri ya Yahwe Mungu wako ambazo naenda kukuamuru. 3 Macho yako yamekwisha ona nini Yahwe alifanya kwa sababu ya Baal Peor, kwa kuwa watu wote waliomfua Baali Peor, Yahwe Mungu wenu amekwisha kuwaangamiza kutoka miongan mwenu. 4 Lakini walioambatana na Yahwe Mungu wenu wako hai leo, kila moja wenu. 5 Tazama, nimewafundisha sheria na amri, kama Yahwe Mungu wangu alivyoniamuru mimi, ili kwamba mfanye hivyo katikati mwa nchi ambayo mnaiedea ili kusudi muimiliki. 6 Kwa hiyo washikilieni na kuwafanya, kwa kuwa hii ni hekima yenu na uelewa wenu mbele ya macho ya watu watakaosikia amri hizi zote na kusema, "Hakika taifa hili kubwa lina watu wa hekima na uelewa." 7 Kuna taifa gani jingine la vile liko hapo lina mungu karibu nao, kama Yahwe Mungu wetu tunapomwita wakati wowote? 8 Kuna taifa kubwa gani jingine liko hapo ambalo lina sheria na amri ili kwamba haki pamoja na sheria ambayo ninaweka mbele yenu leo? 9 Zingatia peke na kuwa makini kujilinda, ili usisahau mambo ambayo macho yako yameona, ili kwamba yasiuwache moyo wako kwa siku zote za maisha yako. Badala yake, yafanye yajulikane kwa watoto wako na wana watoto wako. 10 Kuhusu siku ile uliyosimama mbele ya Yahwe Mungu wako katika Horeb, wakati Yahwe alisema nami, 'Nikusanyie watu, na nitawafanya wasikia maneno yangu, ili kwamba waweze kujifunza kuniogopa mimi siku zote ambazo

wanazoishi duniani, na kwamba waweze kuwafundisha mtamrudia Yahwe Mungu wenu na kusikia sauti yake. 31 watoto wao. 11 Mlikuja karibu na kusimama katika wayo Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ni Mungu wa rehema; wa mlima. Mlima uliwaka moto kwenye moyo wa mbinguni, hataawaangusha wala kuwaangamiza ninyi, wala kusahau pamoja na giza, mawingu na giza jembamba. 12 Yahwe agano la baba zenu ambalo aliapa kwao. 32 Kwa ajili alizungumza katikati ya moto, ulisikia suati pamoja na ya kuuliza sasa kuhusu siku zilizopita ambazo zilikuwa maneno yake, lakini hakuona umbo, ila ulisikia sauti peke. mbele yenu: tangu siku ile ambayo Mungu alimuumba mtu 13 Alitangaza kwenu agano lake ambalo aliwaamuru katika nchi, kutoka pande moja ya mbingu hadi nyingine, ninyi kufanya, amri kumi. Aliziandika kwenye vibao uliza kama kumekuwepo chochote kama hiki kikubwa, au vivili nya mawe. 14 Yahwe aliniamuru mimi kwa wakati chocohote kama hicho imewahi kusikia? 33 Ilshawahi huo kuwafundisha sheria na amri, ili kwamba muweze kutokea watu kusikia sauti ya Mungu kuongea katikati kuzifanya katika nchi mnaovuka kwenda kuimiliki. 15 ya moto, kama mliviyosikia, na kuishi? 34 Au Mungu Basi iweni waangalifu ninyi wenye - kwa kuwa mliona ameshawahi kujaribu kwenda na kujichukulia kwa ajili hakuna namna ya umbo siku hiyo ambapo Yahweh yake taifa kutoka mionganoni mwa taifa, kwa majoribu, alizungumza nanyi huko Horeb kutoka katikati mwa moto, ishara na maajabu na kwa vita, na mkoно wa nguvu, na 16 ili kwamba usiharibike na kuchonga umbo katika sura mkoно ulionyoswa, na magaidi wakuu, vile vyoyote ya kiumbe chochote, umbo la mwanaume au mtu wa ambavyo Yahwe Mungu wenu alifanya kwa ajili yenu Misri kike, 17 au sura ya mnyama aliye katika nchi, au sura ya mbele ya macho yenu? 35 Kwenu haya yalioneshwa, ndege yoyote wa mabawa arukae katika anga, au 18 sura ili muweze kujua kuwa Yahwe ni Mungu, na kwamba ya kitu chochote kitambaacho katika ardhi, au sura ya hakuna mwingine zaidi yake. 36 Toka mbinguni alifanya samaki yoyote katika maji chini ya ardhi. 19 Hautainua msikie sauti yake, ili kwamba aweze kuwaelekeza, juu ya macho yako juu mbinguni na kutazama jua, mwezi, au nchi aliwafanya muone moto wake mkuu, mlsikia maneno nyota - jeshi lote la mbinguni- ukusogezwa na kuviaabudu yake toka katikati ya moto. 37 Kwa sababu aliwapenda na kuvisijudia- vle vyote ambavyo Yahwe Mungu wenu baba zenu, alichagua wazao wao baada yao, na kuwatoa amewapa hisa watu wote walio chini ya anga lote. 20 ninyi Misri kwa uwepo wake, kwa nguvu yake kubwa, 38 Lakini Yahwe amewatoa ninyi na kuwaleta nje ya tanuru ili kusudi awatowe kutoka mbele ya mataifa makubwa na la chuma, nje ya Misri, kuwa kwake watu wa urithi wake, yenyne nguvu kuliko ninyi, kuwaleta ndani, kuwapa ninyi kama mlivyo leo. 21 Yahwe alinikasirikia mimi kwa sababu nchi yao kama urithi, hivi leo. 39 Tambua hivi leo, weka yenu; aliapa kwamba nisende ng'ambo ya Yordani, na kwambeni yenu, na kwamba muweze kuongea siku zenu katika nchi nzuri 23 Zingatia ninyi wenye, ili kwamba msisihau ambayo Yahwe chini ya dunia, hakuna mwingine yeyote. 40 Mtazishika Mungu wenu anawapa ninyi kama urithi. 22 Badala yake, sheria zake na amri zake ambazo nawaamuru leo, ili ninapaswa kufa katika nchi hii, sipaswi kwenda ng'ambo kwamba iweze kuva vizuri kwenu na watoto wenu baada ya Yordani, lakini mtaenda ng'ambo na kuimiliki nchi yenu, na kwamba muweze kuongea siku zenu katika nchi nzuri 23 Zingatia ninyi wenye, ili kwamba msisihau ambayo Yahwe Mungu wenu amewapa mile." 41 Kisha agano la Yahwe Mungu wenu, allolifanya pamoja nanyi, Musa alichagua miji mitatu mashariki mwa Yordani, 42 ili na kujichongea mfano wa sanamu katika uombo la kitu kwamba yoyote aweze kukimbilia kati ya moja yao kama muda mrefu, na kama mtaharibiki ninyi na kuchonga Gadites; na Golani huko Bashani, kwa Manassites. 44 umbo la umbo lolote, na kufanya uvu machoni pa Yahwe Hii ni sheria ambayo Musa aliweka mbele ya watu wa Mungu wenu, kumchoche katika hasira- 26 Nitaita nchi na Israeli, 45 hizi ni amri za agano, sheria, na amri zingine mbingu kushuhudia dhidi yenu leo kwa kuwa mapema alizungumza na watu wa Israeli wakati walipotoka Misri, kabisa mtaangamia kutoka katika nchi ambayo mnaiedea 46 pindi walikuwa Mashariki mwa Yordani, katika bonde huko ng'ambo ya Yordani kuimiliki, hamtazidisha siku mkabala wa Beth Peori, katika nchi ya Sihoni, mfalme wa zenu ndani yake, lakini mtaangamiziwa kabisa. 27 Yahwe Amorites, aliywahi kuishi Heshbon, ambaye Musa na atawatawanyisha ninyi mionganoni mwa watu, na mtabaki wachache ki-idadi mionganoni mwa mataifa, ambapo Yahwe Misri. 47 Walichukua nchi yake kama urithi, na nchi ya Ogi atawaongoza mbali. 28 Huko mtatumikia miungu mingine, mfalme wa Bashani- hawa, wafalme wawili wa Amorites, kazi ya mikono ya watu, mbaa na mawe, ambayo wala waliokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani kuelekea Mashariki. haioni, kusikia, wala kunusa. 29 Lakini kuanzia hapo 48 Himaya hii ilienda kutoka Aroer, katika ukingo wa mtamatfuta Yahwe Mungu wenu, na mtampata, wakati bonde la Arnon, kwa mlima wa Sion (mlima Hermon), 49 mtakapomtatuta kwa moyo wenu wote na roho zenu na ilijumuisha tambarare zote za bonde la mto Yordani, zote. 30 Wakati mnakuwa katika dhiki, na wakati haya Mashariki mwa ng'ambo ya pili ya Yordani, kuelekea yote yatakuwa yamekuja kwenu, katika siku za badee bahari ya Arabah, kuelekea miteremko ya mlima Pisgah.

5 Musa aliwaita Israeli yote na akasema nao, "Sikiliza, katikati mwa moto, tumeona leo kwamba wakati Mungu Israeli, kwa amri na sheria ambazo nitasema katika azungumza na watu, wanaweza kuishi. **25** Lakini kwanini masikio yenu leo, muweze kujifunza na kuzishika. **2** Yahwe tufe? Kwa kuwa mto huu mkuu utatutoshereza sisi; kama Mungu wetu alifanya agano nasi huko Horeb. **3** Yahwe tutasikia sauti ya Yahwe Mungu wetu tena, tutakufa. **26** hakufanya agano hili pamoja na mababu zetu, lakini na Kwa kuwa badala yetu kuna mionganii mwetu wa mwili sisi, sisi wote tu hai hapa leo. **4** Yahwe alizungumza ambaa wamesikia sauti ya Mungu aliye hai akizungumza nawe uso kwa uso kwenye mlima toka katikati mwa moto **5** (Nilisimama kati ya Yahwe na wewe kwa wakati taka katikati mwa moto na kuishi, kama tuliyofanya? huo, kukufunulia wewe neno lake, kwa kuwa ulikuwa **27** Kwenu ninyi, mnapaswa kwenda na kusikiliza kila umeogopa kwa sababu ya moto, na haukwenda juu kitu ambacho Yahwe Mungu wetu asema; rudia kwetu ya mlima), Yahwe alisema, **6** 'Mimi ni Yahweh Mungu **28** Yahweh alisikia maneno yenu wako, nilyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka nyumba ya pindi mlipozungumza nami. Alisema na mimi, "Nimekwisha utumwa. **7** Hautakuwa na miungu mingine mbele yangu. **29** Oh, kulikuwa na moyo **8** Hautajifanyia mwenyewe sanamu ya kuchonga wala walichosema kilikuwa kizuri. **30** Nenda useme mfano wa kitu chochote kilicho juu mbinguni, au kilicho wa namba hiyo ndani yao, kwamba wataniheshimu na chini ya dunia, au kilicho chini ya maji. **9** Hautavisitudia daima kushika amri zangu zote, ili iweze kuwa vizuri au kuvitumikia, kwa kuwa Mimi, Yahwe Mungu wako, ni kwao na pamoja na watoto wao milele! **31** Lakini Mungu wa wivu, Nawaadhibu uovu wa mababu kwa kuleta nao, "Rudini kwenye mahema." **32** Utashika, kwa adhabu juu ya watoto, kwa kizazi cha tatu na cha nne cha karibu nami, na nitakuambia amri zote, sheria, na maagizo wale wanichukiao, **10** na kuonesha agano la umainifu kwa ambayo mtawafundisha, ili kwamba waweeze kuyashika maelfu, kwa wale wanaonipenda na kushika amri zangu. **33** Mtatembea katika njia nchi ambayo nitawapa kumiliki.' **32** Utashika, kwa **11** Hautalichukua jina la Yahwe Mungu wako bure, kwa hiyo, kile Yahwe Mungu wenu amewaaamuru; hamtagueukia kuwa Yahwe hatamshikilia kuwa ana hatia ye ye alichukuae zote ambazo Yahwe Mungu wenu, amewaaamuru ili kusudi takatifu, kama Yahwe Mungu wako alivyokuamuru. **13** Kwa muweze kuishi, na ili kwamba iweze kwenda vizuri kwenu, siku sita utafanya kazi na fanya kazi zako zote, **14** lakini na kwamba muweze kuongeza siku zenu katika nchi siku ya saba ni Sabato kwa Yahwe Mungu wako. Kwa ambayo mtaimiliki.

6 Sasa haya ni maagizo, amri, na sheria ambazo Yahwe Mungu wetu ameniamuru mimi kuwafundisha ninyi, ili kwamba muweze kuzishika katika nchi ambayo mnaenda ng'ambo ya pili ya Jordani kumiliki, **2** ili kwamba mpate kumheshimu Yahwe wenu, ili muzishike amri zake zote na maagizo ninayowaamuru-ninyi, wana wenu na wana wa wana wenu, siku zenu zote za maisha, ili kwamba siku zenu ziongezeke. **3** Kwa hiyo wasikilizeni, Israeli, na kuzishika ili kwamba iweze kuwa vizuri kwenu, ili kusudi muweze kuzidi mno kwenye nchi itiririkayo maziwa na asali, kama Yahwe Mungu wa Baba zenu, amewaaahidi atafanya. **4** Sikiliza, Israel: Yahwe Mungu wetu ni mmoja. **5** Mtampenda Yahwe Mungu wenu kwa moyo wenu wote, kwa roho zenu zote, na kwa akili zenu zote. **6** Maneno ninayowaamuru ninyi leo yatakuwa katika moyo wenu; **7** na mtayafundisha kwa bidii kwa watoto wenu, mtayazungumza wakati mkaapo katika nyumba zenu, wakati mlatapao, na wakati mwinukapo. **8** Utazifunga kama ishara juu ya mkono wako, nayo yatakuwa utepe kati ya macho yako. **9** Utazilandika kwenye miimo ya mlango ya nyumba yako na kwenye malango. **10** Wakati Yahwe Mungu wako akuleta kwenye nchi ambayo aliaapa kwa baba zako, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, kwamba angekupa, pamoja na miji mikubwa na mizuri ambayo hamkujengwa, **11** na nyumba zilizoja kila aina ya vitu vizuri ambayo hamkuzifanya, visima ambayo hamkuichimba, mashamba na miti ya mizeituni ambayo hamkuipanda, mtakula na kutosheka- **12** basi iweni makini ili kwamba

msije kumsahau Yahwe, aliywaleta toka nchi ya Misri, mfono wa uweza na kuwakomboa kutoka nyumba ya toka nyumba ya utumwa. **13** Mtamheshimu Yahwe Mungu utumwa, kutoka mfono wa Farao, mfalme wa Misri. **9** wenu, ye ye mtamwabudu, na mtaapa kwa jina lake. **14** Hamtawaendea miungu mingine, miungu ya watu wanaowazunguka wote- **15** kwa kuwa Yahwe Mungu wenu katikati yenu ni Mungu wa vivu- kama mtafanya, hasira ya Yahwe Mungu wenu atawasha dhidi yenu na atawaangamiza kutoka kwenye uso wa dunia. **16** ye yoye anayemchukia; atamlipa kwa uso wake. **11** Kwa Hamtamjaribu Yahwe Mungu wenu kama mliviyomjaribu hiko Massah. **17** Kwa bidii mtayashika maagizo ya leo, ili kwamba uzifanye. **12** Kama mtasikiliza maagizo Yahwe Mungu wenu, maagizo yake makini, na amri ambazo amewaamuru. **18** Mtafanya kile kilicho sahihi na kizuri katika macho ya Yahwe, kwamba iwe vizuri kwenu, na kwamba muweze kuingia na kumiliki nchi nzuri ambayo Yahwe aliaapa kwa baba zenu, **19** kuwaondoa la ardhi yenu, nafaka zenu, divai mpya, mafuta yenu, maadui zenu wote mbele zenu, kama Yahwe alivyosema. **20** Wakati mwana wako auliza kwa wakati unaokuja, kusema."Ni zipi amri za gano, sheria, na amri zingine kwa mwana wako, tulikuwa watumwa wa Farao huko misri, Yahwe alitutoa Misri kwa mfono wa uweza, **22** na alionesa ishara na maajabu, makuu na makali, Misri kwa Farao, na kwa nyumba yake yote, mbele ya macho yenu, **23** na alitutoa kutoka huko, ili kwamba atulete ndani, kutupa nchi ambayo aliaapa kwa baba zetu. **24** Yahwe alituamuru daima kuzishika amri hizi, kumuogopa Yahwe Mungu wetu kwa uzuri wetu, ili kwamba atuweke hai, kama tulivyo leo. **25** Kama tutashika maagizo haya yote mbele ya Yahwe Mungu wetu kama alivytuamuru, hii itakuwa haki yetu.

7 Wakati Yahwe Mungu wenu atuleta katika nchi ambayo mnaenda kuimiliki na kuwaondoa mataifa mengi mbele zenu- Mhiti, Mgirgashi na Mwamori, na Mkanaani, na Mperizi, Mhivi, Myebusi- mataifa saba makubwa na yenye nguvu kuliko wewe. **2** Na wakati Yahwe Mungu wenu awapa ninyi ushindi juu yao pindi mnakutana nao katika vita, mtawashambulia, basi mnapaswa kuwateketeza kabisa. Hamtafanya agano nao, wala kuonesha huruma kwo. **3** Wala hamtapanga ndoa zozote pamoja nao, hamtawatoa binti zenu kwa vijana wao, na hamtawachukua binti zao kwa vijana wenu. **4** Kwa kuwa watawabadilisha vijana wenu kutonifua mimi, ili kwamba waweze kuabudu miungu yao. Kwa hiyo hasira ya Yahwe itawashwa dhidi yenu na atawaangamiza haraka. **5** Hivi ndivyo mtakavyo washughulikia nao; mtavunja madhabahu zao, vunja nguzo zao za mawe katika vipande, kata chini ncha za Asherah, na kuzichoma sanamu za kutupwa. **6** Kwa kuwa wewe ni taifa uliyetengwa kwa Yahwe Mungu wako. Amekuchagua wewe kuwa watu kwa ajili yake kumiliki, zaidi ya watu wengine wote ambao wako katika uso wa dunia. **7** Yahwe hakuweka upendo wake juu yenu au kuwachagua kwa sababu mlikuwa zaidi katika idadi kuliko watu wowote, kwa kuwa mlikuwa wachache kuliko watu wote- **8** Lakini kwa sababu anawapenda ninyi, anataka kushika kiapo aliocha kwa baba zenu. Huyu ni Yahwe aliywatoa kwa

mungu mwaminifu, anayetunza maagano na uaminifu kwa vizazi elfu kwa wale wanaompenda na kuyashika kwa sura zao, kuwaangamiza, hatakuwa na huruma kwa wenu atawashika pamoja na agano na uaminifu ambaio aliapa kwa baba zenu. **13** Atawapenda, atawabariki, na kuwazidisha, pia atabariki tunda la miili yenu na tunda ambayo Yahwe aliaapa kwa baba zenu, **14** kuwaondoa la ardhi yenu, nafaka zenu, divai mpya, mafuta yenu, atazidisha mifugo na kundi lako la mifugo michanga, **15** Mtabarikiwa zaidi kuliko watu wengine wote; hapatakuwa mabaya ya Misri ambayo mnajaja yatawekwa juu yenu, **16** Lakini atayaweka kwa wote wanaowachukia ninyi. **17** Mtabaondoa makundi ya watu wote ambayo Yahwe Mungu wenu awapa ushindi, na jicho lenu halitawaonea huruma. Na hamtaabudu miungu yao, kwa kuwa huo utakuwa mtego kwenu. **18** Usiwaogope; utakumbuka akilini Yahwe nini Mungu wenu alifanya kwa Farao na Misri yote? **19** Mateso makuu ambayo macho yenu yalionia, ishara, maajabu, mfono wa uweza, mfono ulionyoshwa ambao Yahwe Mungu wenu alivyowatoa. Yahwe Mungu wenu atafanya kile kile kwa watu wote ambao mnawaogope. **20** Zaidi ya yote, Yahwe Mungu wenu atatuma nyigu mionganoni mwao, mpaka wale walibaki na wale wanaojificha wenyewe mbele yenu waangamizwa mbele ya uwepo wenu. **21** Hamtatishikeni na, kwa kuwa Yahwe Mungu wenu yuko mionganoni mwenu, Mungu mkuu na wa kuogofya. **22** Yahwe Mungu wenu atayaondoa mataifa mbele zenu kidogo kidogo. Hamtayashinda yote kwa wakati mmoja, au wanyama wa mwitu watakuwa wengi karibu yenu. **23** Lakini Yahwe Mungu wenu atawapa ninyi ushindi dhidi yao wakati mukutanapo vitani; atawachanganya kwa kiasi kikubwa mpaka wameangamizwa. **24** Atawaweka wafalme wao chini ya utawala wenu, na mtafanya jina lao kuangamia toka chini ya mbingu. Hakuna atakayeweza kusimama mbele yenu, mpaka muwaangamize. **25** Utazichoma sanamu za kuchonga za miungu yao- usitamanu madini ya fedha au dhahabu yanayofuniaka na kuichukua kwa ajili yenu, kwa sababu mkifanya, mtanaswa nayo-kwa kuwa ni chukizo kwa Yahwe Mungu wenu. **26** Hamtaleta chukizo lolote ndani ya nyumba zenu na kuanza kuiabudu. Mtachukizwa kabisa na kuchukia kwa kuwa imetengwa kwa ajili ya uharibifu.

8 Mnapaswa kuyashika maagizo yote ninayowapa leo, ili kwamba mweze kuishi na kuongezeka, na kuingia na kuimiliki nchi ambayo Yahwe aliaapa kwa baba zenu. **2** Mtakumbuka akilini njia zote ambazo Yahwe Mungu amewaongoza miaka hii arobaini kwenye jangwa, ili kwamba apate kuwanyenyekesa, ili kwamba awajaribu kujua nini kilikuwa ndani ya miyo yenu, kama mungeweza kuyashika maagizo yake au hapana. **3** Aliwanyenyekesa, na kuwafanya kuwa na njaa, na kuwalisha manna, ambayo hamkuijua na ambayo baba zenu hawakujua. Alifanya hivyo kuwafanya nyie kujua si kwa mkate tu watu wanaishi, badala ni kwa chocohote hutoka kwenye kinywa cha Yahwe kwamba watu wanaishi. **4** Mavazi yenu hayakuchanika na kudondoka, na miguu yenu haikuvimba kipindi cha miaka hiyo arobaini. **5** Mtatafakari katika miyo yenu kuhusu, namna, kama mtu anavyo mwadibisha kijana wake, hivyo Yahwe Mungu wenu anawadibisha ninyi. **6** Mtayashika maagizo ya Yahwe Mungu wenu, ili kwamba mweze kutembea katika njia zake na kumheshimu. **7** Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu anawaleta katika nchi nzuri, nchi ya vijito nya maji, visima na chemchemi, vitiririkayvo kwenda kwenye mabonde na miongoni mwa milima, **8** nchi ya ngano na shayiri, mizabibu, mtini, na komamanga; nchi mizeituni na asali. **9** Ni nchi ambayo mtakula mkate bila kupungukiwa, na ambapo mtaenda bila chocohote; nchi ambayo mawe yametengenezwa kwa chuma, na kutokana na milima mtawewe kuchimba shaba. **10** Mtakula na kushiba, na mtambariki Yahwe Mungu wenu kwa nchi nzuri ambayo amewapa. **11** Iweni makini kwamba msimsahau Yahwe Mungu wenu, na kwamba msipuuzie maagizo yake, hukumu zake, na sheria zake ambazo ninakamuru leo, **12** vinginenyo unapokula na ukashiba, na wakati unajenga nyumba nzuri na kuishi ndani zao. **13** Na muwe makini wakati makundi yenu na mifugo yenu ikiongezeka, na wakati wa fedha zenu na dhababu zenu zikiongezeka, na vyote mlivyomchochea Yahwe Mungu wenu aliywewaleta kutoka nchi ya Misri, toka nyumba ya utumwa. **15** Usimsahau yeye aliywewangoza kuititia jangwa kuu na la kutisha, ambako ndani yake kulikuwa na nyoka wa moto na nge, na pitia nchi yenye kiu ambako hapakuwa na maji, ambaye yeye aliletia maji toka kwenye mwamba wa jiwe. **16** Ambaye alivalisha kwenye jangwa kwa manna ambayo mababu zenu hawakujua, ili kwamba awajaribu, kufanya uzuri kwenu mwishoni- **17** lakini mnaweza kusema miyoni mwenu, Nguvu yangu na mkono wangu wa uweza umepata utajiri huu wote. **18** Lakini mtakumbuka akilini Yahwe Mungu wenu, kwa kuwa ni yeye awapae ninyi nguvu ya kupata utajiri, ili kwamba aweze kuanzisha agano lake aliloapa kwa baba zenu, kama iliyivo leo. **19** Itakuwa kwamba, kama mtamsahau Yahwe Mungu wenu na kuwaendea miungu mingine, kuibudu, na kuiheshimu, nashuhudia kinyume dhidi yenu leo kwamba mtateketea. **20** Kama mataifa ambayo Yahwe anatengeneza kuyaangamiza mbele yenu, hivyo mtaangamia, kwa sababu hamkusikiliza sauti ya Yahwe Mungu wenu.

9 Sikiliza, Israeli; umekaribia kuvuka ng'ambo ya pili ya Yordani leo, kuyafukuza mataifa yenye nguvu na ushujaa kuliko ninyi, na miji ambayo ni mikuu na yenye boma ilioenda juu, **2** watu wakuu na warefu, wana wa Anakimu, ambaye mniamjua, na yule mliomisikia watu wakisema, 'Nani atasimama mbele ya wana wa Anak? **3** Kwa hiyo tambua leo kwamba, Yahwe Mungu wenu ni yeye ambaye huenda mbele yenu kama moto uwala; atawaharibu na kuwaangamiza mbele yenu, kwa hiyo mtawaondsha na kuwafanya kuwapoteza kwa haraka, kama Yahwe aliyosema kwemu. **4** Msiseme kwenye miyo yenu, baada ya Yahwe Mungu wenu kuwatupilia toka mbele yenu, "ilikuwa kwa sababu ya haki yangu kwamba Yahwe amenileta mimi kuimiliki nchi hii; kwa kuwa ilikuwa kwa sababu ya maovu ya mataifa haya kwamba Yahwe anawaondowa toka mbele yenu. **5** Si kwa sababu ya uadilifu wenu au unyofu wa miyo yenu ambayo mnaenda kuingia kumiliki nchi yao, lakini ni kwa sababu ya maovu ya mataifa haya ambayo Mungu anawaondowa kutoka mbele zenu, na kusudi alifanye kuwa kweli neno ambalo aliapa kwa mababu zenu, Ibrahim, Isaka na Yakabo. **6** Kwa hiyo tambua, kwamba Yahwe Mungu wenu awapi ninyi nchi hii nzuri kuimiliki kwa sababu ya uadilifu wenu kwa kuwa ni watu wakaidi. **7** Kumbuka na msisahau jinsi mlivyomchochea Yahwe Mungu wenu katika hasira huko jangwani; kutoka siku hiyo ambayo mliacha nchi ya Misri mpaka mlipokuja kwenye eneo hili, mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe. **8** Pia huko Horebu mlimchochea Yahwe katika hasira, na Yahwe alikasirika vya kutosha kwenu kuwaangamiza. **9** Wakati nilipoenda juu ya mlima kupokea mbao za mawe, mbao za agano ambalo Yahwe alifanya nanyi, Nilibaki kwenye mlima kwa siku arobaini na usiku arobaini; Wala sikula mkate wala kunywa maji. **10** Yahwe alinipa mbao mbili za mawe zilizoandikwa kwa kidole chake; juu yake kuliandikwa kila kitu kama tu maneno yote ambayo Yahwe alitangaza kwenu juu ya mlima toka katikati mwa moto siku hiyo ya kusanyiko. **11** Ilitokea mwishoni mwa siku hizo arobaini na usiku arobaini ya kwamba Yahwe alinipa mimi mbao mbili za mawe, mbao za agano. **12** Yahwe alisema nami, 'Inuka, nenda chini haraka kutokea hapa, kwa kuwa watu wako, ambao uliwaleta toka Misri, wamekuwa wafisadi wenywewe. Kwa haraka wamegeuka toka kwenye njia ambayo niliwaamuru. Wamejifanya wenywewe umbo la kutupwa. **13** Zaidi ya hayo, Yahwe alizungumza na mimi na kusema, "Nimewaona watu hawa; ni watu wakaidi. **14** Acha mimi peke yangu, ili kwamba niweze kuwaangamiza na kulifuta jina lao kutoka chini ya mbingu, na nitawafanya ninyi taifa lenye nguvu na kuu kuliko wao." **15** Kwa hiyo niligeuka nyuma na kushuka chini ya mlima, na mlima ulikuwa ukiwaka moto. Mbao mbili za agano ziliikuwa kwenye mikono yangu. **16** Nilitazama, na tazama, mlikuwa mmeefanya dhambi dhidi ya Yahwe

Mungu wenu. Mmejitengenezea wenyewe ndama. Kwa Moserathi. Huko Aaroni alikuwa, na huko alizikwa; Eleazar, haraka mmegeuka tokwa njia ambayo Yahwe alikuwa mwana wake, alitumika katika ofisi ya ukuhani kwenye amewaaamuru. **17** Nilizichukua mbao mbili na kuzitupa tokwa nafasi yake. **7** Kutokea huko walisafiri kwenda Gudgodah, mikononi mwangu. Nilizivunja mbele ya macho yenu. **18** na kutoka Gudgodah kwenda Jotbathah, nchi yenye Tena nilala kifudifudi mbele ya Yahwe kwa siku arobaini na mikondo ya maji. **8** Kwa wakati huo Yahwe alichagua usiku arobaini; wala sikula mkate wala kunywa maji, kwa kabilia Lawi kubeba sanduku la agano la Yahwe, sababu dhambi zenu zote ambazo mlikuwa mmeefanya, kusimama mbele ya Yahwe kumtumikia na kubariki watu kwa kufanya hivyo ambavyo ilikuwa ni mbaya machoni pa kwa jina lake, kama ilivyo leo. **9** Kwa hiyo Lawi hawana Yahwe, ili kwamba kumchochea yeye katika hasira. **19** sehemu wala urithi wa nchi pamoja na ndugu zake; Yahwe Kwa kuwa nilikuwa nimeogopa hasira na gadhabu kali ni urithi wao, kama Yahwe Mungu wenu alizungumza ambayo Yahwe alikuwa amekasirika vya kutosha dhidi naye) **10** "Nilibaki kwenye mlima kama ilivyo kuwa mara ya yenu kuwaangamiza. Lakini Yahwe alinisikiliza mimi kwa kwanza, siku arobaini na usiku arobaini. Yahwe alinisikiliza wakati huo pia; Yahwe hakutaka kukuangamiza. **11** Yahwe Aaroni kwa kusudi la kumuangamiza; pia niliomba kwa ajili alisema nami, "Inuka, nenda mbele ya watu uwaongoze ya Aaroni kwa wakati huohuo. **21** Nilichukua dhambi zenu, katika safari yao; wataingia na kumiliki nchi ambayo niliapa ndama mliyekuwa mmentengeza, na kumchoma, kumpiga, kwa mababu zao kuwapa." **12** Sasa, Israeli, Yahwe Mungu kumweka chini kuwa mdogo, mpaka ilipokuwa laini kama wenu ataka nini kwenu, isipokuwa hofu ya Yahwe Mungu vumbi. Nilirusha yumbi lake katika mkondo ambao ultiririka wenu, kutembea katika njia zake zote, kumpenda yeye, na chini kutoka mlimanji. **22** Huko Taberah, Massah, na kumwabudu Yahwe Mungu wenu kwa moyo wenu wote na huko Kibrothi Hattaavah, mlimchochea Yahwe kwenye roho yenu yote. **13** Kuzishika amri za Yahwe, na maagizo adhabu. **23** Wakati Yahwe aliwatoa kutoka Kadeshi ya ambayo ninawaamuru ninyi leo kwa ajili ya uzuri wenu? Barnea na kusema, 'Nenda juu na umiliki nchi ambayo **14** Tazama, kwa Yahwe Mungu wenu mbingu ni zake na nimekupa, 'ndipo mliasi dhidi ya agizo la Yahwe Mungu mbingu za mbingu, dunia, vyote vilivyomo. **15** Yahwe peke wenu, na hamkumwamini na kumsikiliza sauti yake. **24** alichukua furaha kwa baba zenu ili kwamba awapende, na Mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe toka siku ile nilipowajua. **16** Kwa hiyo aliwachagua ninyi, wazao wao, baada yao, zaidi kuliko ya **25** Kwa hiyo nilala kifudifudi mbele ya Yahwe siku zile watu wengine wowote, kama afanyayyo leo. **17** Kwa hiyo arobaini na usiku arobaini, kwa sababu alikuwa amesema kwamba angewaangamiza. **26** Niliomba kwa Yahwe na basi wataili govi la miyo yao, na msiwe wakaidi tena. **18** Hutekeleza haki kwa yatima na wajane, na huonesha kusema, 'Oh Bwana Yahwe, usiwaangamize watu wako au warithi wako ambao uliwaokoa kwa ukuu wako, ambapo upendo kwa mgeni kwa kumpa chakula na mavazi. **19** ukaidi wa watu hawa, wala maovu yao, dhambi zao, **28** Kwa hiyo basi mpende mgeni; kwa kuwa mlikuwa wagoni ili kwamba nchi ambayo ultutoa iseme, "Kwa sababu kutoka nchi ya Misri. **20** Mtamche Yahwe Mungu wenu Yahwe hakuweza kuwaleta katika nchi aliyowaahadia, na kwa sababu aliwachukia, amewaleta nije kuwaawa katika jangwa. **29** Bado ni watu wa kwenu na urithi wenu, ambao utamishi wenu Ibrahimu, Isaka, na Yakobo; msiangalile ukaidi wa watu hawa, wala maovu yao, dhambi zao, **28** Kwa hiyo basi mpende mgeni; kwa kuwa mlikuwa wagoni ili kwamba nchi ambayo ultutoa iseme, "Kwa sababu kutoka nchi ya Misri. **20** Mtamche Yahwe Mungu wenu kwangu huku juu ya mlima, na utengeneze sanduku la mbao. **2** Nitaandika kwenye mbao maneno ambayo yaliikuwa kwenye mbao za kwanza ulizozivunja, na utaziweka ndani ya sanduku. **3** Basi nilitengeneza sanduku la mbao za mikaratusi, na nikachonga mbao mbili za mawe kwa zile za kwanza, na nikaenda juu ya mlima, nikiwa na mbao mbili mikononi mwangu. **4** Aliandika kwenye mbao, kama maandishi ya kwanza, amri kumi ambazo mwa moto katika siku ya kusanyiko; ndipo Yahwe alilinipa mimi. **5** Niligeuka na kushuka chini kutoka mlimanji, na kuweka mbao ndani ya sanduku nililokuwa nimetengeneza; hapo zilikaa, kama Yahwe alivyonihamuru." **6** (Watu wa Israeli walisafiri kutoka Beerothi ya Bene Jaakan kwenda **11** Kwa hiyo mtampenda Yahwe Mungu wenu na daima mtashika maelekezo yake, maagizo yake, sheria zake, na amri zake. **2** Kumbuka kwamba siongei kwa watoto wako, ambao hawajua wala kuona hukumu ya Yahwe Mungu wako, ukuu wake, mkono wake wa uweza, mkono wake ulionyoshwa. **3** Ishara na matendo ambayo alifanya katikati ya Misri kwa Farao, mfalme Misri, na nchi yake yote. **4** Wala hawakuona kile alichofanya kwa jeshi la Misri, kwa farasi wao, au magari yao; namna alivyoyafanya maji ya bahari ya Reeds kuwaelemea kwa sababu ya kuwafuatilia, na namna Yahwe alivyowaangamiza mpaka leo, **5** au nini alifanya kwenu kwenye jangwa mpaka mlikuja eneo hili. **6** Hawajaona nini Yahwe alichofanya kwa Dathani na Abiram, wana wa Eliabu mwana wa Reuben;

10 Kwa wakati ule Yahwe alisema kwangu, 'Chonga mbao mbili za mawe kama zile za kwanza, na njoo kwangu huku juu ya mlima, na utengeneze sanduku la mbao. **2** Nitaandika kwenye mbao maneno ambayo yaliikuwa kwenye mbao za kwanza ulizozivunja, na utaziweka ndani ya sanduku. **3** Basi nilitengeneza sanduku la mbao za mikaratusi, na nikachonga mbao mbili za mawe kwa zile za kwanza, na nikaenda juu ya mlima, nikiwa na mbao mbili mikononi mwangu. **4** Aliandika kwenye mbao, kama maandishi ya kwanza, amri kumi ambazo mwa moto katika siku ya kusanyiko; ndipo Yahwe alilinipa mimi. **5** Niligeuka na kushuka chini kutoka mlimanji, na kuweka mbao ndani ya sanduku nililokuwa nimetengeneza; hapo zilikaa, kama Yahwe alivyonihamuru." **6** (Watu wa Israeli walisafiri kutoka Beerothi ya Bene Jaakan kwenda

namna dunia ilifungua kinywa chake na kuwameza, nyumba zao, mahema yao, na kila kitu hai kilichowafuata, kazi yote kuu ya Yahwe aliyoifanya. 7 Lakini macho yenu yameona amri zote ambazo ninawaamuru leo, kwamba mweze kuwa imara, na kuingia na kuimiliki nchi, ambayo unaenda zaidi kuimiliki; 9 na kwamba uweze kuongeza siku zako katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa baba zako kuwapa na uzao wao, nchi itirikayao maziwa na asali. 10 Kwa kuwa nchi, ambayo unaingia kumiliki, siyo kama nchi ya Misri, ambako mlitoka, ambako mlipanda mbegu na kumwagilizia kwa miguu yenu, kama bustani ya mitishamba; 11 Lakini nchi, ambayo unaenda kuimiliki, ni nchi ya milima na mabonde, na kunywa maji ya mvua mbinguni, 12 nchi ambayo Yahwe Mungu wenu awajali; macho ya Yahwe Mungu wenu daima yako juu yake, kuanzia mwanzo wa mwaka mpaka mwisho wa mwaka. 13 Itatokea, kama mtazisikiliza kwa bidii amri zangu ambazo ninawaamuru leo kumpenda Yahwe Mungu wenu, na kumtumikia kwa moyo wenu wote na roho zenu zote, 14 kwamba nitawapa mvua nchi yenu kwa majira yake, mvua za awali na mvua za badaye, ili kwamba mweze kukusanya nafaka zenu, mvinyo wenu mpya, na mafuta yenu. 15 Nitawapa nyasi kwenye mashamba yenu kwa ajili ya mifugo yenu, na mtakula na kushiba. 16 Uwe makini mwenyewe, ili kwamba moyo wako usidanganyike, na kugeuka na kuabdu miungu mingine, na kuisujidia; 17 ili kwamba hasira ya Yahwe isiwashiwe dhidi yenu, na ili kwamba asifunge mbingu, kwamba pasive na mvua, na nchi haitavuna matunda, na ili kwamba mpotee kwa haraka kutoka nchi nzuri ambayo Yahwe anawapa. 18 Kwa hiyo yaweke haya maneno ndani ya moyo wako na roho; yafunge kama ishara kwenye mkono wako, na yawe utepe katikati ya macho yako. 19 Utayaandika kwa watoto na kuongea juu yake wakati uketipo ndani ya nyumba yako, wakati utembeapo barabarani, wakati ulalapo, na wakati uinukapo. 20 Utayaandika kwenye miimo ya milango ya nyumba zenu na kwenye malango yenu, 21 kwamba siku zenu na siku za watoto wenu ziweze kuongezeka katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zenu kuwapa, maadamu mbingu ziko juu ya ardi. 22 Kama mtayashika kwa bidii maagizo haya yote ambayo ninawaamuru nyinyi, ili kwamba myafanye, mpende Yahwe Mungu wenu, tembea katika njia zake zote, na kushikamana naye, 23 basi Yahwe atawaondosha mataifa haya yote kutoka mbele yenu, na mtayafukuzo mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko nyie. 24 Kila eneo ambalo unyao wa miguu utatembea litakuwa lenu; kutoka jangwani hadi Lebanon, toka mto wa Euphrates, hadi magharibi mwa bahari itakuwa mpaka wenu. 25 Hakuna mtu atawenza kusimama mbele yenu; Yahwe Mungu wenu ataweka hofu yenu na ugaidi wenu juu ya nchi yote mnayotembea juu yake kama aliyosema na ninyi. 26 Tazama, naweka mbele yenu baraka na laana; 27 baraka, kama mtasikiliza amri za Yahwe ambazo ninakuamuru leo, 28 na laana, kama hamtasikiliza amri za Yahwe Mungu wenu, lakini mkaicha njia ninayokuamuru leo, kuendea miungu mingine ambayo hamjajua. 29 Itakuwa wakati Yahwe Mungu wenu anawaleta ninyi katika nchi ambayo mnaenda kumiliki, kwamba mtaweka baraka juu ya mlima Gerizimu na laana juu ya mlima Ebali. 30 Hawako ng'ambo ya pili zaidi ya Yordani, magharibi mwa barabara la magharibi, katika nchi ya Wakanani wanaoishi Arabah, juu dhidi ya Gilgali, kando ya mialo ya Moreh? 31 Kwa maana mtavuka ng'ambo ya pili ya Yordani kuingia kumiliki nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, na mtamiliki na kuishi ndani yake. 32 Mtashika sheria zote na amri ninazoweka mbele yenu leo.

12 Hizi ni amri na sheria ambazo mtazishika katika nchi ambayo, Yahwe Mungu wa baba zenu, amewapa kumiliki, siku zote mnazoishi kwenye ardhi. 2 Hakika mtaharibu maeneo yote ambapo mataifa mtakayofukuza miungu yao walioabudu, kwenye milima mirefu, kwenye vilima, na chini ya kila mti wa kijani. 3 Na mtazivunja madhabahu zao chini, mtaharibu kwa vipandepande nguzo zao za mawe, na kuchoma ncha za Asherahi, mtazikata sanaa za kuchongwa za miungu yao na kuangamiza jina lao nje ya eneo hilo. 4 Hamtamwabudu Yahwe Mungu wenu kama hivyo. 5 Lakini kwa eneo ambalo Yahwe Mungu wenu attachagua kutoka makabila yenu kuweka jina lake, hapo patakuwa ni eneo analoishi na huko ndiyo mtaenda. 6 Ni huko ndiko mtaleta sadaka ya kuteketezwa, dhabihu zenu, zaka zenu, na sadaka zinazotolewa kwa mkono wenu, sadaka zenu za viapo, sadaka za utayari na mzao wa kwanza wa mifugo na wanyama. 7 Ni huko mtakula mbele za Yahwe Mungu wenu na kufurahi kuhusu kila kitu ambacho mmeweka mkono, nyie na jamaa zenu, ambapo Yahwe Mungu wenu amewabariki. 8 Hamtafanya mambo yote ambayo tunafanya hapa leo; sasa kila moja anafanya chochole kile kizuri machoni pake, 9 kwa kuwa bado hamjapumzika, kwa urithi ambao Yahwe Mungu wenu anawapa. 10 Lakini pindi mnaenda ng'ambo ya pili ya Yordani na kuishi ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anasababisha ninyi kurithi, na wakati awapa pumziko kutoka kwa maadui zenu wanaowazunga karibu, ili kusudi muishi kwa usalama, 11 kisha itakuwa eneo ambalo Yahwe Mungu wenu attachagua kusababisha jina lake kuishi, huko mtaleta yote ninayowaamuru; sadaka za kuteketezwa, dhabihu zenu, zaka zenu, sadaka zilizotolewa kwa mkono wenu, na sadaka za chaguo lenu kwa ajili ya nadhiri mtakazotoa kwa Yahwe. 12 Mtatfurahi mbele za Yahwe Mungu wenu nyie, watoto wenu, binti zenu, wajakazi wa kiume, wajakazi wa kike, na Walawi walio ndani ya lango lenu, kwa sababu hana sehemu au urithi mionganoni mwenu. 13 Uwe makini mwenyewe kwamba usitoe sadaka zako za kuteketezwa kila eneo unaloona; 14 lakini ni katika eneo hilo ambalo Yahwe atawachagua mionganoni moja kati ya makabila yenu ambalo litatoa sadaka ya kuteketezwa, na huko mtafanya

kila kitu ninachokuamuru. **15** Hata hivyo, mtaweza kuua na kula wanyama ndani ya malango yenu, kama mnavyotaka, kupokea baraka ya Yahwe Mungu wenu kwa ajili ya yote amewapa; na watu wasio safi na safi wote wanawea kula, wanyama kama vile paa na kulungu. **16** Lakini hamtakula damu, mtaimwaga kwenye ardhi kama maji. **17** Mnawea msile ndani ya malango kutoka kwenye zaka ya nafaka zenu, mvinyo wenu mpya, mafuta yenu au mzao wa kwanza wa mifugo au wanyama; na mnawea msile nyama oyote mnayoitoa dhabihu pamoja na viapo vyoyote vyenu mnafanya, wala sadaka yenu ya utayari, wala sadaka mnayota kwa mkono wenu. **18** Badala yake, mtakula mbele ya Yahwe Mungu wenu katika eneo ambalo Yahwe Mungu atachagua- nye, mtoto wenu, binti yenu, mjakazi wa kiume, mjakazi wa kike, na Mlawi aliye malangoni mwenu; mtafurahi mbele ya Yahwe Mungu wenu kuhusu kila kitu ambacho mnaweka mkono wenu. **19** Muwe makini wenyeili kwamba msimwache Mlawi maadamu mnaishi kwenye nchi yenu. **20** Wakati Yahwe Mungu wenu apanua mipaka yenu, kama aliyowahidi, na kusema, "Nitakula nyama," kwa sababu ya tamaa zenu mnakula nyama, mnawea kula nyama, kama tamaa za roho zenu. **21** Kama eneo ambalo Yahwe Mungu wenu achagua kuliweka jina lake ni mbali kutoka kwenu, basi mtuaa baadhi ya mifugo yenu na wanyama wenu ambao Yahwe amewapa, kama niliyowaamuru: hivyo mnawea kula ndani ya malango yenu, kama tamaa za roho zenu. **22** Kama paa na Kulungu wanaliwa, hivyo mtakula watu wasio safi na wasafi wanawewe kula kadhalika. **23** Lakini muwe na uhakika kwamba hamatumii damu, kwa kuwa damu ni uhai, hamtakula uhai pamoja na nyama. **24** Hamtakula, mtaimwaga nije kwenye ardhi kama maji. **25** Hamtakula, ili kwamba iweze kuwa vizur kwenu, na watoto wenu baada yenu, wakati mtafanya kile kilicho sahihi machoni pa Yahwe. **26** Lakini mambo ambayo ni ya Yahwe ambayo mnayo na sadaka za viapo vyenu-mtachukua hizi na kwenda eneo ambalo Yahwe achagua. **27** Hapo mtatoa sadaka ya kuteketekezwa, nyama na damu, kwenye madhabahu ya Yahwe Mungu wenu, damu ya dhabihu zenu itamwangwa nije kwenye madhabahu ya Yahwe Mungu wenu, na mtakula nyama. **28** Mchunguze na msikiliz hay maneno yote ambayo - ninawaamuru, ili iwe uzuri kwenu na watoto wenu baada yenu milele, wakati mnafanya kile kilicho kizuri na sawa machoni pa Yahwe Mungu wenu. **29** Wakati Yahwe Mungu wenu anapunguza mataifa kutoka kwenu, wakati mnaingia kuwafukuza, na mnawafukuza na kuishi katika nchi yao, **30** muwe makini wenyeili kwamba msinaswe kwa kuwafuata, baada ya kuangamizwa kutoka kwenu kunaswa katika kuchunguza miungu yao, katika kuuliza, "Kwa namna gani haya mataifa yanaabudu muingu yao? Nitafanya hivyo hivyo. **31** Hautafanya hivyo katika kumheshimu Yahwe Mungu wako, kwa kuwa kila kitu ambacho ni chukizo kwa Yahwe, mambo ambayo anayachukia- wamefanya haya na miungu yao, hata mnateketeza vijana wao na binti zao kwenye moto kwa ajili ya miungu yao. **32** Chochote ninakuamuru, chunguza. Usiongeze juu yake au kupunguza.

13 Kama mionganis mwenu ainuka nabii au muota ndoto, **2** na kama anawapa ishara au maajabu, na kama ishara au maajabu yanatoka, kama aliyozungumza kwenu na kusema, "Ebu tuifuate miungu mingine, ambayo hatujui, na tuiabudu. **3** Usisikilize maneno ya nabii huyo, au kwa huyo muota ndoto, kwa kuwa Yahwe Mungu wako anakujaribu kujua kama unampenda Yahwe Mungu wako kwa moyo wako wote na roho yako yote. **4** Mtatembea baada ya Yahwe Mungu wenu, mheshimu, mzishike amri zake, na mtii sauti yake, na mtamwabudu na kushikamana naye. **5** Nabii huyo au muota ndoto atauwawa, kwa sababu amezungumza usi dhidi ya Yahwe Mungu wenu, ambaye aliwaleta toka nchi ya Misri, na aliywakomboa kutoka nyumba ya utumwa. Hivyo nabii anataka kuwaondoa katika nija ambayo Yahwe Mungu wenu aliwaamuru kutembea. Kwa hiyo weka mbali maouvu kutoka kwenu. **6** Tuseme kwamba ndugu yako, mwana wa mama yako, au mwana wako, au binti yako, au mke wa karibu nawe, au rafiki yako ambaye ni kama roho yako, kukushawishi kwa siri na kusema, "Acha tuende na tukaabudu miungu mingine ambayo hatujazija, wala wewe wala mababu zako- **7** Miungu yeoye ya watu ambayo imewazunguka, karibu nanyi au mbali kutoka, kutoka mwisho wa dunia kwenda mwisho mwininge wa dunia. **8** Usimkubali au kumsikiliza. Wala macho yako yasmine huruma, wala hautamuacha akiba au kumpicha. **9** Badala yake, utamuacha hakika; mkono wako utakuwa wa kwanza kumuua, na badea mkono wa watu wote. **10** Mtamponda mpaka kufa kwa mawe, kwa sababu amejaribu kuwaondoa kutoka kwa Yahwe Mungu wenu, ambaye aliwatoa kutoka nchi ya Misri, nije ya nyumba ya utumwa. **11** Israel yote itasikia na kuogopa, na haitaendelea kufanya aina ya uovu mionganis mwenu. **12** Kama utasikia yeoye anasema kuhusu moja ya miji yenu, kwamba Yahwe Mungu wenu anawapa kuishi ndani yake. **13** Baadhi ya wenzuni waovu wanewaacha mionganis mwenu na kuacha kwa mbali wakazi wa miji yao na kusema, "Acha tuende na kuabudu miungu mingine ambayo hamjajua. **14** Basi utaichunguza uthibitisho, kufanya utafiti na kuipeleleza kwa kina. Wakati unagundua kwamba ni kweli na hakuna shaka kwamba chukizo hilo lilofanyika mionganis mwenu, kisha utachukua hatua. **15** Utawashambulia hakika wenyeji wa mji huo kwa makali ya upanga. Utaangamiza kabisa na watu wote walio ndani yake, pamoja na mifugo yake, pamoja na makali ya upanga. **16** Utakusanya nyara zote kutoka katikati mwa mitaa yake na utuuunguza mji, pamoja na nyara zake zote - kwa kuwa Yahwe Mungu wako. Mji utakuwa mchungu wa uharibifu milele; haupaswi kujengwa tena. **17** Hakuna hata kimoja kati ya vitu hivyo vimewekwa wakfu kwa ajili ya kuangamizwa vinapaswa kugadamana kwenye mkono wako. Hii inapaswa kuwa kesi, ili kwamba Yahwe atageuka kutoka kwenye ukali wa hasira yake, kumuonyesha

rehema, kuwa na huruma kwako, na kukufanya wewe kuogezeka katika idadi, kama alivyoapa kwa baba zako. **18** Atafanya hivi kwa sababu unasiliza sauti ya Yahwe Mungu wako, kuzishika amri zake ambazo ninakuamuru leo, kufanya kile kilicho sahihi mbele ya macho ya Yahwe Mungu wako.

14 Ninyi ni watu wa Yahwe Mungu wenu. Msijikate wenyewe, wala kunyoa sehemu za nyuso zenu kwa ajili ya wafu. **2** Kwa kuwa mu taifa lilowekwa wakfu kwa Yahwe Mungu wenu, na Yahwe amewachagua kuwa watu kwa ajili ya urithi wake, zaidi kuliko watu wote walio juu ya uso wa dunia. **3** Hampaswi kula kitu chochote kilicho chukizo. **4** Hawa ni wanyama ambao mnawenza kula: ng'ombe, kondoo, mbuzi, **5** kulungu, paa, kulungu wa kiume, mbuzi wa mwituni, paa mwewe na pofu na kondoo wa mlimani. **6** Mnawenza kula wanyama wowote ambao wamegawanyika kwato, ambaye ana kwato zilizogawanyika mara mbili, na utafuna macheuo. **7** Hata hivyo, hampaswi kula baadhi ya wanyama ambao utafuna macheuo au ambao wana kwato zilizogawanyika mara mbili: ngamia, sungura, pomono, kwa sababu watafunaa macheuo lakini hawajagawanyika kwato, ni najisi kwenu. **8** Nguruwe ni najisi kwenu pia kwa sababu amegawanyika kwato lakini hatafuni macheuo; ni najisi kwenu. Msile nyama ya nguruwe, na msiguse mizoga yao. **9** Haya yaliyo ndani ya maji mnawenza kula: chochote kilicho na mapesi na magamba; **10** lakini chochote kisichokuwa na mapesi na magamba msile; ni najisi kwenu. **11** Ndege wote safi mnawenza kula. **12** Lakini hawa ni ndege ambao hampaswi kula: tai, tumbusi, kipungu, **13** mwewe mwekundu na mweusi, aina yoyote ya kipanga. **14** Hampaswi kula aina yoyote ya kunguru, **15** na mbuzi na mwewe wa usiku, Lanes ndege wa baharini, aina yoyote ya mwewe, **16** bundi mdogo, bundi mkubwa, na bundi mweupe, **17** Mwari, nyamatu ya tai, mnandio. **18** Hampaswi kula korongo, aina yoyote ya kongoti, hudihudi, na popo. **19** Wote wenye mabawa; vitu vya utando ni najisi kwenu; havipaswi kuliwa. **20** Mnawenza kula vitu vyo virukavyo. **21** Hampaswi kula chochote kinachokufa chenyewe; mnawenza kumpa mgeni ambaye yuko katika mji wenu, kwamba anawenza kula au mnawenza kuuza kwa mgeni. Kwa kuwa mu taifa lilowekwa wakfu kwa ajili ya Yahwe Mungu wenu. Hampaswi kumchemusha mbuzi kijana katika maziwa ya mama yake. **22** Hakika mnapaswa kutoa fungu la kumi la mavuno ya mbegeu zenu zote, ambazo huja kutoka kwenye shamba kila mwaka. **23** Mnapaswa kula mbele ya Yahwe Mungu wenu, katika eneo ambalo atachagua kama patakatifu pake, fungu la kumi la nafaka zenu, za mvinyo mpya, na mafuta yenu, na mzaliwa wa kwanza wa wanyama na mifugo, kwamba mnawenza kujifunza daima kumheshimu Yahwe Mungu wenu. **24** Kama safari ni ndefu kwenu na kwamba hamwezi kuibeba, kwa sababu eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kama patakatifu pake ni mbali kwenu, basi, wakati Yahwe Mungu anawabariki, **25**

mtabadilisha sadaka katika pesa. Fungeni pesa kwenye mkono, na nendeni kwenye eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua. **26** Huko mtatumia pesa kwa chochote mnatamani kwa ng'ombe au kondoo, au kwa mvinyo, au kwa kinywaji imara, au kwa chochote mnatamani; mtakula hapo mbele ya Yahwe Mungu wenu, na mtafurahi, nyie na nyumba zenu. **27** Mlawi ambaye yuko malangoni mwenzimsimsahau, kwa kuwa hana sehemu wala urithi pamoja nanyi. **28** Mwisho mwa kila miaka mitatu mtawasilisha mafungu yote ya kumi ya mazao kwa mwaka huo huo, na mtatunza katika malango yenu; **29** na Mlawi, kwa sababu hana sehemu wala urithi pamoja nanyi, na mgeni, na yatima, na wajane walio ndani ya malango yenu, watakuja na kula na kurithika. Fanya hivyo kwa Yahwe Mungu wenu aweze kuwabariki katika kazi zote za mikono yenuo mnazofanya.

15 Kila mwisho wa kila miaka saba, mnapaswa kufuta madeni. **2** Hii ni tabia ya ukombozi. Kila mkopeshaji atafuta kile alichompa jirani yake, hata dai kutoka kwa jirani yake au ndugu yake kwa sababu ufutaji wa madeni wa Yahwe umetangazwa. **3** Kutoka kwa mgeni mnawenza kudai; lakini kwa chochote chenu kilicho na ndugu yenu mnapaswa mkitoe. **4** Hata hivyo, pasiwepo maskini mionganoni mwenu (kwa kuwa Yahwe kwa hakika atawabariki kwenye nchi ambayo anawapa kama urithi kumiliki) **5** kama peke yenu mnasikiliza kwa bidii sauti ya Yahwe Mungu wenu, kuzishika amri zote ambazo anawaamuru leo. **6** Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu atawabariki, kama alivyoahid; mtakopesha mataifa mengi, lakini hamtaazima; mtaongoza juu ya mataifa mengi, lakini hayatawaongoza ninyi. **7** Kama kuna mtu maskini mionganoni mwenu, moja wa ndugu zenu, ndani ya malango yenu yoyote kwenye nchi yenu ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, msifanye migumu miyo yenu wala kufunga mkono wenu toka kwa ndugu yenu, **8** Lakini mnapaswa hakika kufungua mkono wenu kwake na hakika mkopeshi yeye vya kutosha hitaji lake. **9** Muwe makini kutokuwa na wazo ovu au potovu katika moyo wenu, kusema, "Mwaka wa saba, mwaka wa ukombozi u karibu; ili kwamba msiwe wachoyo kuhusiana na ndugu zenu maskini na haumpi chochote; anaweza kumilia Yahwe kuhusu nyie, na itakuwa dhambi yenu. **10** Mnapaswa kwa hakika mmpe, na moyo wenu hampaswi kuhuzuniwa wakati mnampa, kwa sababu kurudishiwa kwa Yahwe huyu Mungu wenu atawabariki katika kazi zenu zote na katika chochote mnawenza mkono wenu. **11** Kwa kuwa maskini kamwe hatakoma kuishi katika nchi, kwa hiyo nakuamuru wewe na kusema, "Unapaswa kwa hakika ufungue mkono wako kwa ndugu yako, kwa mhitaji wako, na kwa maskini wako katika nchi yako. **12** Kama ndugu yako, ni mwebrania wa kiume au mwebrania wa kike, ameuzwa kwako na anakutumikia kwa miaka saba, basi katika mwaka wa saba unapaswa umwache aende zake huru. **13** Unapomwacha aende zake huru,

usimwache aende mkono mtupu. **14** Unapaswa kwa ajili yenu; tangu wakati mlipoanza kuweka mundu kwenye ukarimu hutoe kwake kutoka mifugo yako, kutoka pura nafaka iliyosimama mtapaswa kuanza kuhessabu wiki ilio chini, na kinu chako cha mvinyo. Kama Yahwe Mungu saba. **10** Mtapaswa kushika wiki za sherehe ya Yahwe wako alivyokubariki, unapaswa umpe yeye. **15** Unapaswa Mungu wenu pamoja na mchangwa sadaka ya utayari kukumbuka kwamba ulikuwa mtumwa kwenye nchi ya kutoka mkono wako ambayo utatoa, kulingana na Yahwe Misri, na kwamba Yahwe Mungu wako alikukomboa; kwa alivyokubariki. **11** Utufurahi mbele ya Yahwe Mungu wako-hiyo ninakuamuru leo kufanya hivi. **16** Itakuwa kwamba wewe, kijana wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, kama atasema kwako, "Sitaenda mbali yako; kwa sababu mjakazi wako wa kike, Mlawi aliye katika malango yako, anakupenda na nyumba yako, na kwa sababu ni mzuri na mgeni, yatima, na mjane alio mionganoni mwenu, katika kwako, **17** basi unapaswa kuchukua uma na msukumo eneo ambalo Yahwe Mungu wako atachagua kwa ajili ya kupitia sikio lake kwenye mlango, na atakuwa mtumwa patakatifu pake. **12** Utakumbuka akilini kwamba ulikuwa wako milele. Na pia kwa mtumwa wako wa kike utafanya mtumwa Misri; unapaswa kuangalia na kuzishika amri vilevile. **18** Isionekane kuwa vigumu kwako kumwachia hizi. **13** Unapaswa kushika sherehe za vibanda kwa aende zake huru, kwa sababu amekutumikia kwa miaka siku saba baada ya kuwa mmekusanya mavuno toka sita na amekupa mara mbili udhamani wa mtu aliyeajiriwa. kwenye sakafu ya mapura na kutoka kwenye kinu chako Yahwe Mungu wako atakubariki katika yote unayofanya. **14** Utufurahi wakati wa sherehe- wewe, kijana **19** Wazao wote wa kwanza wa kiume katika wanyama na wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako mifugo wako unapaswa uwatenge kwa Yahwe Mungu wa kike, Mlawi, na mgeni, na yatima na mjane walio wako. Hautafanya kazi na mzao wa kwanza wa wanyama ndani ya malango yako. **15** Kwa siku saba unapaswa wako wala kumnyoa mzao wa kwanza wa mfugo wako. kuangalia sherehe ya Yahwe Mungu wako katika eneo **20** Unapaswa umle mzaliwa wa kwanza mbele ya Yahwe ambalo Yahwe wako atakubariki katika mavuno yako yote na kazi ya Mungu wako kila mwaka katika eneo ambalo Yahwe wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako atachagua, wewe na nyumba yako. **21** Kama ina kasoro ambalo Yahwe wako atachagua: katika sherehe ya mkate usiotiwa yoyote- kwa mfano, kama ni kilema au kipofu, au ana kuonekana mbele za Yahwe Mungu wako katika eneo kasoro yoyote- haupaswi kumtoa dhabihu kwa Yahwe ambalo atachagua; katika sherehe ya mkate usiotiwa Mungu wako. **22** Utamla ndani ya malango yako; mtu chachu, katika sherehe za wiki, na sherehe ya vibanda; asiye najisi na aliye najisi ni sawa unapaswa kula, kama ungekula paa au kulungu. **23** Pekee haupaswi kunywa na hawataonekana mbele za Yahwe mikono mitupu; **17** damu yake; unapaswa kuimwanga damu yake juu ya badala yake, kila mtu atatoa kama awezavyo, kwamba ardi kama maji.

16 Angalia mwezi wa Abibu, na uishike pasaka ya Yahwe Mungu wako, kwa kuwa katika mwezi wa Abibu Yahwe Mungu wako alikuleta toka Misri usiku. **2** Utamtolea dhabibu ya pasaka Yahwe Mungu wako na baadhi ya mifugo na wanyama kwenye eneo ambalo Yahwe atachagua kama patakatifu pake. **3** Hautakula mkate wa chachu pamoja nayo, siku saba utakula mkate usio na chachu, mkate wa mateso; kwa kuwa mliotoka katika nchi ya Misri kwa haraka. Fanya haya katika siku zako zote za maisha yako ili uwewe kukumbuka akilini siku mliotoka nchi ya Misri. **4** Hakuna chachu inapaswa kuonekana mionganoni mwenu ndani ya mipaka yenu wakati wa siku saba; wala nyama yoyote mnayotoa dhabihu jioni kwa siku ya kwanza inabaki mpaka asubuhi. **5** Msitoe dhabihu ya pasaka kati ya malango yenu ya ndani ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa. **6** Badala yake, toa dhabihu katika eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kama patakatifu pake. Hapo mtatooa dhabihu ya pasaka jioni wakati jua linazama, kwa wakati huo wa mwaka mliotoka Misri. **7** Mtapaswa kuichoma na kuila katika eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua; asubuhi mtageuka na kwenda kwenye mahema yenu. **8** Kwa siku sita mtakula mkate usiotia chachu; katika siku ya saba kutakuwa na kusanyiko makini kwa ajili ya Yahwe Mungu wenu; katika siku hiyo hamtafanya kazi. **9** Mtahesabu wiki saba kwa

ajili yenu; tangu wakati mlipoanza kuweka mundu kwenye ukarimu hutoe kwake kutoka mifugo yako, kutoka pura nafaka iliyosimama mtapaswa kuanza kuhessabu wiki saba. **10** Mtapaswa kushika wiki za sherehe ya Yahwe wewe, kijana wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako wa kike, Mlawi aliye katika malango yako, na mgeni, yatima, na mjane alio mionganoni mwenu, katika eneo ambalo Yahwe Mungu wako atachagua kwa ajili ya patakatifu pake. **12** Utakumbuka akilini kwamba ulikuwa mtumwa Misri; unapaswa kuangalia na kuzishika amri hizi. **13** Unapaswa kushika sherehe za vibanda kwa aende zake huru, kwa sababu amekutumikia kwa miaka siku saba baada ya kuwa mmekusanya mavuno toka sita na amekupa mara mbili udhamani wa mtu aliyeajiriwa. kwenye sakafu ya mapura na kutoka kwenye kinu chako Yahwe Mungu wako atakubariki katika yote unayofanya. **14** Utufurahi wakati wa sherehe- wewe, kijana **19** Wazao wote wa kwanza wa kiume katika wanyama na wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako mifugo wako unapaswa uwatenge kwa Yahwe Mungu wa kike, Mlawi, na mgeni, na yatima na mjane walio wako. Hautafanya kazi na mzao wa kwanza wa mfugo wako. **15** Kwa siku saba unapaswa wako wala kumnyoa mzao wa kwanza wa mfugo wako. kuangalia sherehe ya Yahwe Mungu wako katika eneo **20** Unapaswa umle mzaliwa wa kwanza mbele ya Yahwe ambalo Yahwe wako atakubariki katika mavuno yako yote na kazi ya Mungu wako kila mwaka katika eneo ambalo Yahwe wako atachagua, kwa sababu Yahwe Mungu wako atakubariki katika mavuno yako yote na kazi ya mikono yako yote, na unapaswa kuwa na furaha kabisa. **16** Mara tatu kwa mwaka wanaume wako wote wanapaswa kuonekana mbele za Yahwe Mungu wako katika eneo ambalo atachagua: katika sherehe ya mkate usiotiwa chachu, katika sherehe za wiki, na sherehe ya vibanda; na hawataonekana mbele za Yahwe mikono mitupu; **17** badala yake, kila mtu atatoa kama awezavyo, kwamba mtajua baraka kwamba Yahwe Mungu wako amekupa. **18** Unapaswa kufanya waamuzi na maakida ndani ya malango yako ambayo Yahwe Mungu wako anakupa; watachukuliwa toka kila kacula, and watahukumu watu kwa hukumu ya haki. **19** Haupaswi kuiondoa haki kwa nguvu; haupaswi kuonesha upendeleo wala kuchukua rushwa, kwa kuwa rushwa upofusha macho ya hekima na kupotosha maneno ya haki. **20** Unapaswa kufata baada ya haki, baada ya haki peke yake, ili kwamba uishi na kurithi nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupa. **21** Haupaswi kujitengenezea Asherahi, aina yoyote ya mti, kando ya madhababu ya Yahwe Mungu wako ambayo utakayojitengenezea. **22** Wala usijitengenezee jiwe takatifu la nguzo, ambalo Yahwe Mungu wako anachukia.

17 Haupaswi kumtolea dhabihu Yahwe Mungu wako ng'ombe au kondoo aliye na kasoro au kitu chocchote kibaya, kwa kuwa hiyo itakuwa chukizo kwa Yahwe Mungu wako. **2** Kama kunapatikana mionganoni mwenu, ndani ya malango ya mji wowote ambao Yahwe Mungu wenu anawapatia, mwanaume yoyote au mwanamke ambaye anafanya uovu mbele ya Yahwe Mungu wenu kuiharib agano lake - **3** yoyote ambaye ameenda na kuabudu miungu mingine na kuisujudia, wala jua, mwezi, au kati ya jeshi la mbinguni- hakuna chocchote nimekuamuru, **4** na kama ungeambiwa kuhusu hiki, au kama una mifugo- basi unapaswa kufanya uchunguzi wa makini. Kama ni kweli na

hakika kwamba chukizo kama hilo limefanyika Israeli- 5 - basi utamleta huyo mwanaume au mwanamke, aliyefanya uovu huu, katika malango ya mji, kwamba mwanaume kabisa au mwanamke, na umponde huyo mtu mpaka kufa. 6 Kwa kinywa cha mashahidi wawili, au mashahidi watatu, itakuwa yeche anayepaswa kuuwawa; lakini kwa kinywa cha shahidi mmoja peke hatauwawa. 7 Mkono wa mashahidi unapaswa kuwa wa kwanza kumuuuwa, na badee mkono wa watu wote; na mtamuundoa muovu mionganoni mwenu. 8 Kama jambo linatoka ambalo ni gumi kwenu kufanya maamuzi- pengine swali la mauaji au kifo cha ajali, haki ya mtu mmoja na haki ya mtu mwingine, au swali moja la aina ya kuzulu kufanya, au aina nydingine ya jambo-mambo ya utata ndani ya malango yenu, basi utapaswa kwenda kwenye eneo ambalo Yahwe Mungu wako atachagua kama patakatifu pake. 9 Utapaswa kwenda kwa makuhani, wazao wa Lawi, na kwa mwamuzi atakayetumika kwa wakati huo; mtatafuta ushauri wao, na watawapa niryi maamuzi. 10 Mnapaswa kufuuta sheria mliyopewa, katika eneo Yahwe atachagua kama patakatifu pake. Mtakuwa makini kufanya kila kitu ambacho wanawaelekeza kufanya. 11 Fuata sheria wanayowafundisha, na kufanya kulingana na maamuzi wanawapa. Msigeuke kutoka kwa kile wanawambia, kwa kulia au kushoto. 12 Yeyote anayefanya kwa kiburi, kwa kutomsikiliza kuhani anayesimama kutumika mbele ya Yahwe Mungu wako, au kwa kutomsikiliza mwamuzi- huyu mtu atakufa; mtaweka mbali uovu kutoka Israeli. 13 Watu wote wanapaswa kusikia na kuogopa, na kutofanya kwa kiburi tena. 14 Wakati mlipokuja kwenye nchi ambayo Yahwe Mungu anawapa, na wakati mnamiliki na kuanza kuishi ndani yake, na halafu unasema, 'Nitajiwekea mfalme juu yangu, kama mataifa yote yanayonzunguka mimi,' 15 basi unapaswa kwa hakika kujijekeea mfalme juu yako mtu yeyote ambaye Yahwe atachagua. Unapaswa kujijeke kama mfalme juu yako mtu yeyote kutoka mionganoni mwa ndugu zenu. Haupaswi kuweka mgeni, ambaye si ndugu yenu, juu yenu. 16 Lakini hapaswi kuzidisha farasi kwa ajili yake, wala kusababisha watu kurudi Misri ili kwamba aweze kuzidisha farasi, kwa kuwa Yahwe alikwisha sema kwako, 'Unapaswa kuanzia sasa usirudi njia hiyo tena.' 17 Na hapaswi kuzidisha wake kwa ajili yake, ili kwamba moyo wake usigeuke kotoka kwa Yahwe; wala hapaswi sana kuzidisha kwa ajili yake fedha au dhahabu. 18 Wakati aketipo kwenye kitu cha enzi cha ufalme wake, anapaswa kuantika kwenye kitabu kwa ajili yake nakala ya sheria hii, kutoka kwenye sheria ambayo iko mbele ya makuhani, ambao ni Walawi. 19 Kitabu kinapaswa kuwa na yeche, na anapaswa kusoma ndani yake kwa siku zake zote, ili kwamba aweze kujifunza kumheshimu Yahwe Mungu wako, ili kwamba ashike maneno yote ya sheria hii na amri hizi, kuzishika. 20 Anapaswa kufanya hivi ili kwamba moyo wake usiinuliwe zaidi ya ndugu zake, na ili kwamba asigeuke mbali na amri, kwa kulia au kwa kushoto' kwa kusudi kwamba aweze kuzidisha siku zake

katika ufalme wake, yeche na watoto wake, mionganoni mwa Israel.

18 Makuhani, amba ni Walawi, na makabila yote ya Lawi, hayatakuwa na mgao wala urithi pamoja na Israel; wanapaswa kula dhabihu ya Yahwe iliyotengenezwa kwa moto kama urithi wao. 2 Hawatakuwa na urithi mionganoni mwa ndugu zao; Yahwe ni urithi wao, kama aliyoyesema nao. 3 Hii ni sababu ya makuhani kutoka kwa watu, kutoka kwa wale wanaotoa dhabihu, kama itakuwa ng'ombe au kondoo: wanapaswa kutoa kwa kuhani bega, mashavu mawili, na sehemu za ndani. 4 Mazao ya kwanza ya nafaka zako, mvinyo wako mpya, na mafuta yako, na manyoya ya kwanza ya kondoo zako, unapaswa umpe. 5 Kwa kuwa Yahwe Mungu wako amemchagua kutoka kwenye makabila yote yako kusimama kutumika kwa jina la Yahwe, yeche na wana wake milele. 6 Kama Mlawi anatoka kati ya miji yenu nije ya Israel yote kutoka ambapo anaishi, na utamani kwa moyo wake wote kuja katika eneo Yahwe atachagua, 7 basi anapaswa kutumika kwa jina la Yahwe Mungu wake kama ndugu zake wote Walawi wanafanya, wanaosimama mbele ya Yahwe. 8 Wanapaswa kuwa na mgao wa kufanana wa kula, badala ya kile kinachokuja kutokana na mauzo ya urithi wa familia yake. 9 Wakati mmekeuja katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, mnapaswa kujifunza kuangalia machukizo ya mataifa. 10 Pasipatikana mionganoni mwenu mmoja anayemweka kijana wake au binti yake kwenye moto, yeyote anatumia uganga, yeyote anatabiri, au mchawi, mchawi yeyote, 11 yeyote aongeae na wafu, au yeyote aongeae na roho. 12 Kwa yeyote afanyae mambo haya ni chukizo kwa Yahwe; ni kwa sababu ya machukizo haya ambayo Yahwe Mungu wenu anawaondsha mbele zenu. 13 Mnapaswa kuwa wakamilifu mbele ya Yahwe Mungu wenu. 14 Kwa mataifa haya ambayo mtayafukuza kusikiliza wale wafanyao uchawi na uganga; lakini kwenu, Yahwe Mungu wenu amewakataza ninyi kufanya hivyo. 15 Yahwe Mungu wenu atainua kwa ajili yenu nabii kutoka mionganoni mwenu, mmoja wa ndugu zenu, kama mimi. Mnapaswa kumsikiliza. 16 Hiki ndicho mlichouiza kutoka kwa Yahwe Mungu wenu huko Horebu katika siku ya kusanyiko, kusema, "Acha tuisikie tena sauti ya Yahwe Mungu wetu, wala kuona moto mkuu tena, wala tutakufa." 17 Yahwe alisema nami, "Kile walichosema ni kizuri. 18 Nitamwinua nabii kwa ajili yao kutoka mionganoni mwa ndugu zao, kama wewe. Nitaweka maneno yangu katika kinywa chake, na ataonega nao yote niliyowakuumuru. 19 Itakuwa kama yeyote hatasikia maneno yangu ambayo anazungumza kwa jina langu, nitalitaka kwake. 20 Lakini nabii ambaye anazungumza neno kwa kiburi kwa jina langu, neno ambalo sijamuamuru kusema, au ambaye anayezungumza kwa jina la miungu mingine, huyo nabii atakufa. 21 Hivyo ndivyo unapaswa kusema katika miyo yenu: "Tutagunduaje kuwa ujumbe ambao Yahwe hajazungumza? 22 Mtagundua ujumbe ambao Yahwe amezungumza pindi nabii azungumzapo kwa

jina la Yahwe. Kama hiyo haitoeki wala kufanyika, basi hicho ni kile ambacho Yahwe hajazungumza na nabii amezungumza kwa kiburi, na hampaswi kumuogopaa.

ya yule utata upo, anapaswa kusimama mbele ya Yahwe, mbele ya makuhani na waamuzi amba wanatumika siku hizo. **18** Waamuzi wanapaswa kuchunguza kwa uangalifu; ona, kama ushahidi ni ushahidi wa uongo na umeshuhudiwa kwa uongo dhidi ya ndugu yake, **19** basi unapaswa kufanya kwake, kama alivyokusudia kufanya kwa ndugu yake, na utaondoa uovu kutoka mionganini mwenu. **20** Basi wale wanaobaki watasikia na kuogopa, na kuanzia hapo na kuendelea hawatafanya tena aina ya ouvu mionganoni mwao. **21** Macho yako hapaswi kuona huruma; maisha yatalipa kwa maisha, jicho kwa jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu.

19 Wakati Yahwe Mungu wenu anayafutilia mbali mataifa, yale ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa nchi yao, na wakati mnakuja kwao na kuishi katika miji yao na nyumba, **2** mnapaswa kuchagua miji mitatu kwa ajili yenu katikati mwa nchi yenu ambayo Yahwe Mungu anawapa kuimiliki. **3** Mnapaswa kujenga barabara na kugawa mipaka ya nchi yenu katika maeneo matatu, nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anafanya kuimiliki, ili kwamba kila mmoja anayеua mtu mwingine apate kukimbia hapo. **4** Hii ni sheria kwa ajili ya mtu anayеua mwingine na anayekimbilia huko kuishi: yeoyete auae jirani yake bila kujua, na hapo awali hakumchukia- **5** kama wakati mtu aingiapo katika msitu pamoja na jirani yake kukata kuni, na mkono wake ukata mti chini kwa shoka, na kichwa uteleza kutoka kwenye mpini na kumpiga jirani yake mpaka akafa- basi mtu huyu anapaswa kukimbilia katika moja ya miji hii na kuishi. **6** Vinginevyo damu ya mlipiza kisasi atamfuata yeye aliyetoa uhai, na kwa hasira kali anampita kwa sababu ilikuwa safari ndefu. Na anampiga na kumuua, ijapokuwa mtu huyo akustahili kufa; na hata akustahili adhabu ya kifo kwa sababu hakumchukia jirani yake kabla hili halijatokea. **7** Basi sasa ninakuamuru kuchagua miji mitatu kwa ajili yako. **8** Kama Yahwe Mungu wenu apanua mipaka yenu, kama alivyoapa kwa mababu zenu kufanya, na kuwapa nchi yote ambayo amewaahadia kuwapa mababu zenu; **9** kama mnazishika amri hizi zote kuzifanya, ambazo ninakuamuru leo- amri za kumpenda Yahwe Mungu wenu na daima kutembea katika njia zake, basi mnapaswa kuongeza miji mitatu zaidi kwa ajili yenu, isipokuwa ile mitatu. **10** Fanya hivi ili kwamba damu isiyo na hatia isimwangwe katikati ya nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa kwa ajili ya urithi, ili kwamba pasiwepo hatia ya damu kwenu. **11** Lakini kama yeoyete anamchukia jirani yake, uongo unamsubiri, uinuka dhidi yake, na majeraha ya kufa kwake ili kwamba anakufa, na kama basi anakimbilia katika moja ya miji hii- **12** basi wazee wa miji wake wanapaswa kumtoa na kumrudisha toka huko, na kumkabizi katika mkono wa ndugu mhusika, ili kwamba amuuue. **13** Jicho lako halipaswi kumuonea huruma; badala yake; unapaswa kuondoa hatia ya damu kutoka Israel, ili kwamba iwe vizuri kwako. **14** Haupaswi kuondoa alama ya jirani yako ambayo wameweka katika eneo muda mrefu, katika urithi wako ambao utarithi, katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupa kumiliki. **15** Shahidi moja peke hapaswi kuinuka dhidi ya mtu kwa ajili ya uovu wowote, au kwa ajili ya dhambi yoyote, katika jambo lolote ambalo amefanya dhambi; kwa kinywa cha mashahidi wawili, au kwa kinywa cha mashahidi watatu, kunapaswa jambo lolote lilitibitishwe. **16** Kama ushuhuda wa mtu asiye na haki anainua dhidi ya mtu yeoyete kushuhudia dhidi yake kwa mambo mabaya. **17** Basi watu wote wawili, mmoja kati

20 Pindi utokapo kwenda vitani kupigana dhidi ya adui zako, na kuona farasi, magari, na watu wengi zaidi kuliko wewe, haupaswi kuwaogopa; kwa kuwa Yahwe Mungu wako yu pamoja nawe, ye ye aliye kuleta kutoka nchi ya Misri. **2** Wakati unakaribia kuingia kwenye vita, kuhani anapaswa kuwasogelea na kuongea na watu. **3** Anapaswa kuwaambia, "Sikilizeni, Israel, mnaenda kupigana dhidi ya maadui zenu. Msidhofishe moyo wenu. Msiohofu au kutetemeka. Msiwaogope. **4** Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ndiye aendae pamoja nanyi kupigana kwa ajili yenu dhidi ya maadui zenu na kuwaokoa. **5** Maakida wanapaswa kuzungumza na watu na kusema, "Ni mtu yupi aliyejenga nyumba mpya na hajaiweka wakfu? Acha aende na arudi nyumbani kwake, ili kwamba asife vitani na mtu mwingine aiweke wakfu. **6** Kuna ye yote ambaye amepanda mzabibu na hajafurahia matunda yake? Acha aende nyumbani ili kwamba asife vitani na mtu mwingine afurahie matunda yake. **7** Ni mtu yupi aliye posa kuoa mwanamke lakini bado hajamuoa? Acha aende nyumbani ili kwamba asife vitani na mume mwingine amuo. " **8** Maakida wanapaswa kuzungumza zaidi kwa watu na kusema, "Ni mwanaume gani aliye hapa ambaye ni mwenye hofu au mnyonge? Acha aende na arudi nyumbani kwake, ili kwamba moyo wa ndugu yake usiyeyuke kama moyo wake. **9** Wakati maakida wamemaliza kuzungumza na watu, wanapaswa kuteua majemedari juu yao. **10** Wakati mtokapo kuteka mji, wafanye watu hao toleo la amani. **11** Kama watapokea amani na kufungua malango yao kwako, watu wote wanaopatikana ndani yake wanapaswa kulazimishwa kukufanya kazi na wanapaswa kukutumikia. **12** Lakini kama haitengenezi amani kwenu, lakani badala yake inatengeneza vita dhidi yenu, basi mnapaswa kumruhusu, **13** na wakati Yahwe Mungu wenu anawapa ushindi na kuwaweka chini ya utawala wenu, mnapaswa kuua kila mtu katika mji. **14** Lakini wanawake, wadogo, ng'ombe, na kila kitu kilicho ndani ya mji, na nyara zake zote, utavichukua kama mateka yako. Nawe utawamaliza mateka wa maadui zako, ambao Yahwe Mungu amekupa. **15** Unapaswa kuifanya hiivo kuelekea mji yote ambayo iko mbali nawe, mji ambayo siyo mji ya mataifa yafuatayo. **16** Katika mji ya watu hawa ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa kama urithi, mnapaswa kutunza chochote kilicho na uhai.

17 Badala yake, mnapaswa kabisa kuagamiza: Hittite, 15 Iwapo mwanamume ana wake wawili na mmoja wao na Amorite, Wakanani, Waperez, Hivite, na Wabusi, ampenda na mwininge kumchukia, na wote wamekwisha kama Yahwe Mungu wenu alivyowaamuru. 18 Fanya hivi ili kwamba wasiwafundishe kufanya katika njia za machukizo, kama walivyofanya kwa miungu yao. Kama mtafanya, mtafanya dhambi dhidi ya Yahwe Mungu wenu. 19 Wakati mtakapouzingira mji kwa muda mrefu, huku mkipigana dhidi yake kuuteka, hampaswi kuharibu miti yake kwa kushika shoka dhidi yake. Kwa kuwa utaweza kula matunda yake, kwa hiyo usiikate. Kwa maana mti wa kondeni mtaa ambaye atauzingira? 20 Ila miti ambayo unajua siyo miti ya chakula, unawenza kuharibu na kuikata chini; utajenga maburaji dhidi ya mji unaofanya vita nawe, mpaka uanguke.

21 Iwapo mtu amekutwa kauwawa ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kumiliki, kalala shambani, na hajilikan aliyemshambulia; 2 basi wazee wenu pamoja na waamu wenu wanapaswa kutoka nje, na kupima katika miji ambayo inamzunguka yule aliyeuawa. 3 Kisha wazee wa mji ulio karibu na mwili wa marehemu wanapaswa kuchukua mtamba kutoka kwenye kundi la mifugo, ambaye hajawahi kutumikishwa, wala kubebeshwa nira. 4 Kisha wanapaswa kumuongoza mtamba huyo mpaka chini ya bonde litiririkalo maji, bonde ambalo halijawahi kulimwa wala kupandwa, na mle bondeni wanapaswa kuvunja shingo ya mtamba huyo. 5 Makuhani, uzao wa Lawi, wanapaswa kuja mbele, kwa maana Yahwe Mungu wako amewachagua wamtumikie yeze na kutoa baraka katika jina la Yahwe na kuamua kila mtarafku na ugomvi kwa neno lao. 6 Wazee wote wa mji ulio karibu na mtu aliyeuawa wanapaswa kunawa mikono yao juu ya mtamba aliyevunjwa shingo bondeni; 7 na wanapaswa kutoa suhulisho juu ya jambo hilo na kusema, 'Mikono yetu hajiamwaga damu hii, wala macho yetu hayaona suala hili. 8 Tusamehe watu wako Israeli, Yahwe, ambaa umewakomboa, na usiweke hatia juu ya umwagaji damu usio na kosa mionganoni mwa watu wako Israeli.' Kisha umwagaji damu utasamehewa kwao. 9 Kwa njia hii utaweka mbali umwagaji damu usio na hatia mionganoni mwenu, mtakapofanya yaliyo mema machoni pa YAHWE. 10 Utakapokwenda kupigana vita dhidi ya maadui zako na Yahwe Mungu wako atakapokupa ushindi na kuwaweka chini ya mamlaka yako, na ukawachukua mbali kuwa mateka, 11 kama kati ya mateka ukamwona mwanamke mzuri, nawe ukamtamani na kutaka kujitwalia awe mke wako, 12 basi utamleta nyumbani kwako; atanyoa nywele zake na kukata kucha zake. 13 Kisha atazivua nguo alizokuwa amezivaa wakati alipochukuliwa mateka na atabaki nyumbani kwako na kuwaomboleza baba yake na mama yake kwa mwezi mzima. Baada ya hapo unawenza kulala naye na kuwa mume wake, naye atakuwa mke wako. 14 Lakini usipofurahishwa naye, basi unatakiwa kumruhusu aondoke apendaye yeze. Lakini haupaswi kamwe kumuza kwa fedha, pia haupaswi kumfanya kama mtumwa, kwa sababu umemdhaliisha.

15 Iwapo mwanamume ana wake wawili na mmoja wao mzalia watoto –wote mwanamke mpendwa na mwanamke achukiwe – 16 basi katika siku ambayo mwanamume atakapowarithisha mali zake wanawe, hapaswi kumfanya mwana wa mke ampendaye kuwa mzawa wa kwanza kabla ya mwana wa mke amchukiaye, ambaye ndiye mwana wa kwanza. 17 Badala yake, anapaswa kumtambua mwana wa kwanza, mwana wa mke asiyempenda, kwa kumpatia mara mbili ya mali zake; kwa maana huyo mwana ni mwanzo wa nguvu zake; haki za mzawa wa kwanza ni zake. 18 Iwapo mwanamume ana mwana mkaidi na muasi ambaye hatatii sauti ya baba yake au sauti ya mama yake, ambaye, hata baada ya kurekebishiwa, hatawasikia; 19 basi baba yake na mama yake wanapaswa kumshika na kumleta mbele ya wazee wa mji na kwenye malango ya mji. 20 Wanapaswa kuwaambia wazee wa mji, "Huyu mwanetu ni mkaidi na muasi; hataki kusikia sauti zetu; ni mwasherati na pia ni mlevi". 21 Kisha wanaume wote wa mji wanapaswa kumpiga kwa mawe hadi kufa; nanyi mtaandoa uovu mionganoni mwenu. Israeli yote itasikia juu ya hilili na kuogopa. 22 Iwapo mwanamume kafanya dhambi inayostahili kifo na kisha akauwawa, kwa kunyongwa juu ya mti, 23 basi mwili wake haupaswi kubaki usiku kucha juu ya mti. Badala yake, unapaswa kuhalikisha unamzika siku hiyo; kwa maana yejote anyongwaye amekwisha laaniwa na Mungu. Tii amri hii ili kwamba usitie najisi nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kama urithi.

22 Hautakiwi kumtazama ng'ombe au kondoo wa Muisraeli mwenzako akikosea njia na ukajificha kwao; hakika unapaswa kuwarejesha kwake. 2 Iwapo Muisraeli mwenzako hayupo karibu nawe, au kama haumfahamu, basi unapaswa kumleta mnyama huyo nyumbani kwako, na lazima uwe naye mpaka pale mwenyewe atakapomtufuta, na kisha lazima umrejeshee mwenyewe. 3 Unapaswa kufanya vivyo vivyo kwa punda wake; unapaswa kufanya vivyo vivyo na vazi lake; unapaswa kufanya vivyo vivyo kwa kila kitu alichopoteza Muisraeli mwenzako, kitu chochote alichopoteza na ukakipata; hautakiwi kujificha. 4 Haupaswi kumwona punda wa Muisraeli mwenzako au ng'ombe wake kaanguka chini barabarani na kujificha dhidi yao; hakika unapaswa kumsaidia kumwinua tena. 5 Mwanamke hatakiwi kuvala kinachokusudiwa kwa mwanamume, vilevile mwanamume hapaswi kuvala mavazi ya mwanamke; kwa maana yejote afanyaye vitu hivi ni chukizo kwa Yahwe Mungu wako. 6 Iwapo kiota cha ndege kikaonekana barabarani mbele yako, kwenye mti wowote au juu ya ardhi, kikiwa na makinda ya ndege au mayai ndani mwake, na mama yao akiwa juu yao au juu ya mayai, haupaswi kumchukua mama pamoja na makinda au mayai yake. 7 Hakika unapaswa kumuacha mama aende zake, ila makinda yake unawenza kuyachukua. Tii amri hii ili unenende vyema, na siku zako ziweze kurefushwa. 8 Ujengapo nyumba

mpya, basi unapaswa kujenga kitalu kwa ajili ya paa yako ili usilete damu juu ya nyumba yako mtu akianguka kutoka mbegu mbili, ili kwamba mavuno yote yasichukuliwe na sehemu takatifu, mbegu ulioipanda pamoja na matunda ya mzabibu. **10** Haupaswi kulimia ng'ombe na punda kwa pamoja. **11** Haupaswi kuvala kitambaa kilichotengenezwa kwa sufu na kitani kwa pamoja. **12** Unapaswa kutengeneza pindo katika pembe nne za nguo unayoivaa. **13** Iwapo mwanamume kachukua mke, kisha kalala naye, na baadae kumchukia, **14** na kisha kumtuhumu kwa vitu vya aibu na kumharibia sifa yake kwa kusema, "Nilimchukua huyu mwanamke, lakini nilipomkaribia sikukuta ushahidi waubikra kwake". **15** Kisha baba na mama mzazi wa binti wanatakiwa kupeleka ushahidi wa ubikra wake kwa wazee mlangoni mwa mji. **16** Baba wa binti unapaswa kuwaambia wazee, "nilimpatia binti yangu kwa mwanamume huyu awe mkewe, naye anamchukia. **17** Tazama, amemtuhumu na vitu vya aibu na kusema, "Sikukuta ushahidi wa ubikra kwa binti yako". Lakini ushahidi huu hapa wa ubikra wa binti yangu". Kisha watatandaza shuka mbele ya wazee wa mji. **18** Wazee wa mji wanapaswa kumchukua mwanamume huyo na kumuadhibu; **19** nao wanapaswa kumtoza faini ya shekeli mia moja ya fedha, na kumpatia baba wa binti, kwa sababu mwanamume kasababisha sifa mbaya kwa bikra wa Israeli. Binti huyu unapaswa kuwa mke wake; mwanamume huyu hatakiwi kumfukoza katika siku zake zote. **20** Ila kama jambo hili ni la kweli, kwamba ushahidi wa bikra ya binti haukupatikana, **21** basi wanapaswa kumpeleka binti mlangoni kwa baba yake, na kisha wanamume wa mji wake wanatakiwa kumpiga kwa mawe hadi afe, kwa sababu amefanya jambo la aibu katika Israeli, kwa kutenda kama kahaba chini ya nyumba ya baba yake, nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu. **22** Iwapo mwanamume kakutwa analala na mwanamke ambaye ni mke wa mtu, basi wote wanapaswa kufa, mwanamume aliyelala na mwanamke pamoja na mwanamke mwenye; nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu. **23** Iwapo kuna msichana bikra, ambaye amechumbiwa na mwanamume, kisha mwanamume mwagine kamkuta mjini na kulala naye, **24** wachukueni wote wawili malangoni mwa mji, na kuwapiga mawe. Unapaswa kumpiga msichana mawe, kwa sababu hakupaza sauti kuomba msaada, ingawa alikuwa ndani ya mji. Unapaswa kumpiga mwanamume mawe, kwa sababu amemwingilia mke wa jirani yake; nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu. **25** Lakini kama mwanamume amemkuta msichana aliyechumbiwa shambani, na kama akamkamata na kulala naye, basi mwanamume pekee aliyelala naye ndiye lazima afe. **26** Lakini kwake msichana msifanye chochote; hakuna dhambi inayostahili kifo kwake msichana. Kwa maana suala hili ni kama mwanamume amshambuliapo jirani yake na kumua. **27** Kwa maana alimkuta shambani; msichana huyu aliyechumbiwa alipaza sauti, lakini hapakuwa na mtu wa kumuokoa. **28** Iwapo mwanamume amemkuta msichana ambaye ni bikra lakini hajachumbiwa, na kama pale. **29** basi mwanamume aliyelala naye lazima atoe shekeli hamsini za fedha kwa baba wa msichana, naye lazima awe mke wake, kwa sababu amemdhaliilisha. Hatakiwi kumfukoza katika siku zake zote. **30** Mwanamume hapaswi kumchukua mke wa baba yake kama wake; hatakiwi kuchukua haki za ndoa za baba yake.

23 Mwanamume aliyegeruhiwa kwa kupondwa au kukatwa haruhuswi kuingia katika kusanyiko la Yahwe. **2** Mwana haramu haruhuswi kuwa mionganoni mwa kusanyiko la Yahwe; kutoka hadi kizazi cha kumi cha uzao wake, hakuna kati yao anatakiwa kuwa kwenye kusanyiko la Yahwe. **3** Muamori au Mmoabu haruhuswi kuwa mionganoni mwa kusanyiko la Yahwe; kutoka hadi kizazi cha kumi cha uzao wake, hakuna kati yao anatakiwa kuwa kwenye kusanyiko la Yahwe. **4** Hii ni kwa sababu hawakukutana nanyi kwa makte na maji barabarani mlipokuwa mmetoka nje ya Misri, na kwa sababu walimkodisha Balaamu mwana wa Beoro kutoka Pethoro kule Aramu Naharaimu, awalaani. **5** Lakini Yahwe Mungu wako hakumsikiliza Balaamu; badala yake, Yahwe Mungu wako aligeuza laana kuwa baraka kwenu, kwa sababu Yahwe Mungu wako aliwapenda. **6** Hamtakiwi kutafuta amani au mafanikio yao, katika siku zenu zote. **7** Hutakiwi kumchukia Muedomi, kwa maana ni kaka yako; hutakiwi kumchukia Mmisri, kwa maana ulikuwa mgeni katika nchi yake. **8** Wazawa wa kizazi cha tatu wanaozaliwa kwao wanawenza kuwa katika kusanyiko la Yahwe. **9** Utakapotembea kijeshi dhidi ya maadui zako, basi unapaswa kujitenga na kila aina ya uovu. **10** Iwapo mionganoni mwenu kuna mwanamume ambaye sio msafi kwa sababu ya jambo liliofanyika kwake usiku, basi anatakiwa atoke nje ya kambi ya jeshi; hatakiwi kurudi kambini. **11** Jioni ikifika, anatakiwa ajigeshe kwa maji; na juu likizama atarudi ndani kambini. **12** Pia unatakiwa kuwa na eneo nje ya kambi ambayo utakwenda; **13** na utakuwa na kitu katika zana zako cha kuchimbia; utakapochuchumaa kujisaidia, unapaswa kuchimbia nacho na kisha kurudishia udongo na kufunika kile kilichotoka kwako. **14** Kwa maana Yahwe Mungu wako anatembea mionganoni mwa kambi yenu kuwapa ushindi na kuwapa maadui zenu mkononi mwenu. Kwa hiyo kambi yenu lazima iwe takatifu, ili kwamba asione kitu chochote kichafu mionganoni mwenu na kuwaacha. **15** Hutakiwi kumrudishia bwana mtumwa aliyetoroka kwake. **16** Mruhusu aishi pamoja nawe, katika mji wowote atakaochagua. Usimuonee. **17** Hapatakiwi kuwa na kahaba wa kidhehebu mionganoni mwa mabinti wa Israeli, na wala hapatakiwi kuwa na kahaba wa kidhehebu mionganoni mwa wana wa kiume wa Israeli. **18** Hautakiwi kuleta mshahara wa kahaba au mshahara wa mbwa katika nyumba ya Yahwe Mungu wako kwa kiapo chochote; kwa maana vyote hivi na machukizo mbele ya Yahwe Mungu wako. **19** Hutakiwi kumkopesha Muisraeli

mwenzako kwa riba – riba ya fedha, riba ya chakula, au riba ya kitu chochote kinachokopeshwa kwa riba. **20** Kwa yake nje, na mwanamume aliyekopa kwako ataleta dhamana kulala na dhamana yake ikiwa mikononi mwako. **13** mwenzako haupaswi kukopesha kwa riba, ili kwamba Yahwe Mungu wako aweze kukubariki katika kila jambo halijazama, ili aweze kulala ndani ya vazi lake na akubariki; uwekalo mkono wako, katika nchi ambayo mnaenda itakuwa utakatifu kwako mbele za Yahwe Mungu wako. kumiliki. **21** Unapofanya kiapo kwa Yahwe Mungu wako, haupaswi kukawia kuijamisha, kwa maana Yahwe Mungu wako hakika atadai kiapo hicho; itakuwa dhambi kako usipokamilisha. **22** Lakini iwapo utajizua kutoa kiapo, haitakuwa dhambi kwako. **23** Kile ambacho kimetoka kinywani mwako unapaswa kukifua na kukitekeleza; kulingana na kiapo ulichotamka kwa Yahwe Mungu wako, chocchte ulichotamka kwa hiari kwa kinywa chako. **24** Utakapokwenda katika shamba la mizabibu la jirani yako, unatakiwa kula mizabibu idadi yoyote unayotaka, lakini hautakiwi kuhifadhi yoyote katika kikapu chako. **25** Utakapokwenda katika shamba la zao lilioiva la jirani yako, unaweza kuvuna kichwa cha mavuno kwa mkono wako, lakini haupaswi kutumia mundu kuvuna zao lilioiva la jirani yako.

24 Mwanamume akimchukua mke na kumuoa, na mke asipokubalika machoni pa mumewe kwa sababu kagundua jambo ambalo si jema kwake, basi anatakiwa amwandikie talaka, aiweke mkononi mwake, na kumfukiza nyumbani kwake. **2** Akishaondoka nyumbani kwake, anaweza kwenda na kuwa mke wa mwanamume mwingine. **3** Iwapo mume wa pili akamchukia na kumwandikia talaka, akaiweka mkononi mwake, na kumfukiza nyumbani kwake; au huyu mume wa pili akafariki, mwanamume aliyemchukua kuwa mke wake – **4** basi mume wa awali, yule aliyemfukiza mara ya kwanza, haruhuswi kumchukua tena awe mke wake, baada ya yeye kuwa mchafu, kwa maana hiyo itakuwa ni chukizo kwa Yahwe. Hautakiwi kusababisha nchi iwe na hatia, nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia kama urithi. **5** Mwanamume atakapochukua mke mpya, hatakwenda vitani na jeshi, na wala hataamrishwa kwenda kwenye shughuli yoyote ya kulazimishwa; atakuwa huru kuwa nyumbani kwa mwaka mzima na atamfurahisha mke wake aliyemchukua. **6** Mwanamume yejote hatachukua kinu wala jiwe la kinu kama dhamana, kwa maana huyu itakuwa kuchukua Maisha ya mtu kama dhamana. **7** Iwapo mwanamume kakutwa kamteka mmoja wa kaka zake mionganoni mwa watu wa Israeli, na kumtendea kama mtumwa na kisha kumuzaa, huyu mwizi lazima afe; na utakuwa umeondoia uovu mionganoni mwenu. **8** Kuwa mwangalifu kuhusu kiini chochote cha ukoma, ili kwamba uwe makini katika kuchunguza na kufuata kila agizo linalopewa kwako ambalo makuhani, Walawi, wanakufundisha; kama nilivywaaamuru, ili utekeleze. **9** Kumbukeni nini Yahwe Mungu wako alichomfanya Miriam ulipokuwa ukitoka Misri. **10** Utoapo mkopo wa aina yoyote kwa jirani yako, hautakiwi kwenda ndani ya nyumba yake kutafuta dhamana yake. **11** Utasimama

nje, na mwanamume aliyekopa kwako ataleta dhamana Hakika unapaswa kumrejeshea dhamana yake kabla jua maskini na mhitaji, hata kama ni jamaa wa Israeli, au ni katii ya wageni mbao wamo katika nchi ndani ya malango ya mji wako; **15** Kila siku unapaswa kumlipa mshahara wake; **16** Wazazi hawapaswi kuuwawa kua niaba ya watoto wao, na wala watoto hawapaswi kuuawa kua niaba ya wazazi wao. Badala yake, kila mtu anapaswa kuuwawa kwa dhambi yake mwenyewe. **17** Haupaswi kutumia nguvu kuchukua haki inayomhusu mgeni au yatima, waala kuchukua vazi la mjane kama dhamana. **18** Badala yake, unapaswa ukumbuke ya kwamba ulikuwa mtumwa Misri, na kwamba Yahwe Mungu wako alikukomboa kutoka kule. Kwa hiyo ninakuagiza kutii amri hii. **19** Utakapovuna zao lako shambani mwako, na ukasahau kipande cha mbegu shambani, haupaswi kurudi na kukichukua; kinapaswa kuwa cha mgeni, cha yatima, au cha mjane, ili Yahwe Mungu wako akubariki katika kazi ya mikono yako. **20** Utakapotikisa mti wako wa mzeituni, haupaswi kupanda juu ya matawi tena; itakuwa kwa ajili ya mgeni, kwa yatima na kwa mjane. **21** Utakapokusanya mizabibu shambani mwako, haupaswi kukusanya masazo yake tena. Kinachobaki kitakuwa cha mgeni, cha yatima na cha mjane. **22** Unatakiwa ukumbuke kuwa ulikuwa mtumwa katika nchi ya Misri; kwa hiyo nakuagiza kutii amri hii.

25 Iwapo kutakuwa na malumbano kati ya wanaume na wakaenda mahakamani, na waamuzi wakawahukumu, basi watamwachilia mtakatifu na kumhukumu muovu. **2** Iwapo mwanamume mwenye hatia anastahili kupigwa, basi muamuzi atamfanya alale chini na kupigwa mbele zake kwa idadi iliyoomriwa kulingana na kosa lake. **3** Muamuzi anaweza kumpatia mapigo arobaini, lakini hapaswi kuvuka idadi hiyo; kwa maana akivuka idadi hiyo na kumpiga kwa mapigo mengi zaidi, basi Muisraeli mwenzako atakuwa kaaibishwa mbele ya macho yenu. **4** Haupaswi kumfunga punda wako pua na mdomo anapokuwa akilima shamba lako. **5** Iwapo kaka wanaishi pamoja na mmoja wao akafariki bila kuwa na mwana, basi mke wa marehemu hatakiwi kuolewa na mtu nje ya familia. Badala yake, kaka yake mumewe anapaswa kulala naye na kumchukua kuwa mke wake na kutekeleza wajibu wa kaka wa mume kwake. **6** Hii ni kwamba mtoto wa kwanza atakayezaliwa arithi chini ya jina la kaka yake mwanamume aliyefariki, ili jina lake lisiangamie ndani ya Israeli. **7** Lakini kama

mwanamume hataki kumchukua mke wa kaka yake wa baba zetu, naye akasikia sauti yetu na kuona mateso awe wake, basi mke wa kaka yake anapaswa kwenda yetu, kazi zetu na mateso yetu. 8 Yahwe alituondo Misri malangoni mpaka kwa wazee na kusema, "Kaka wa kwa mkono wake mkuu, kwa mkono wake ulionyoshwa, mume wangu amekataa kuwajibika kwa niaba ya jina la kaka yake humu Israeli; hataki kufanya wajibu wa kaka wa kwa hofu kuu, kwa ishara na miujiza; 9 na ametuleta mume kwangu". 8 Kisha wazee wa mji wake wanapaswa katika sehemu hii na kutupatia nchi hii, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali. 10 Tazama sasa, nimeleta mavuno kumuita na kuzungumza naye. Lakini tuseme atasitisitiza ya kwanza kutoka katika nchi ambayo wewe, Yahwe, na kusema, "Sitaki kumchukua". 9 Basi mke wa kaka yake anatakiwa kuja kwake mbele ya wazee, kumvua ndara Mungu wako na kuabudu mbele zake; 11 na unapaswa zake miguuni mwake, na kumtemea usoni. Anapaswa kufurahia katika mema yote ambayo Yahwe Mungu wako kumjibu na kusema, "Hivi ndivyo kinachofanyika kwa amekufanya, kwa ajili na nyumba yako – wewe, na Mlawi, mwanamume asiyetaka kujenga nyumba ya kaka yake". 10 Jina lake Israeli litaitwa, "Nyumba ya mtu aliyevuliwa na mgeni aliye miongoni mwako. 12 Utakapomaliza kutoa dhidi ya yule aliyempiga, naye akanyosha mkono wake na kumshika sehemu za siri, 12 basi unapaswa kuukata zaka yote ya mavuno katika mwaka wa tatu, yaani, mwaka ndara zake". 11 Iwapo wanamume wamepiganwa wao kwa wa kutoa zaka, basi unapaswa kuwapatia Mlawi, kwa wao, na mke wa mmoya wao kaja kumkomboa mumewe mgeni, kwa yatima, na kwa mjane, ili kwamba wawewe dhidi ya yule aliyempiga, naye akanyosha mkono wake na kumshika sehemu za siri, 12 basi unapaswa kuukata kula ndani ya malango yenu ya mji na kujazilishwa. na kumshika sehemu za siri, 12 basi unapaswa kuukata 13 Unatakiwa kusema mbele ya Yahwe Mungu wako, mkono yake; jicho lako halipaswi kuwa na huruma. 13 "Nimetoa kutoka nyumbani mwangu vitu ambavyo ni Haupaswi kuwa na mizani ya uzito tofauti katika mfuko mali ya Yahwe, na kumpatia Mlawi, mgeni, yatima, na wako, mkubwa na mdogo. 14 Hautakiwi kuwa na vipimo mjane, kulingana na amri zote ulizonipatia. Sijavunja amri tofauti ndani ya nyumba yako, vikubwa na vidogo. 15 yako yoyote, wala sijazisauh. 14 Sijala kati yao wakati Unatakiwa kuwa na uzito kamili na wa haki; unatakiwa wa maombolezo yangu, wala sijaziweka mahali pengine kuwa na vipimo kamili na vya haki, ili siku zako ziwe ndefu nilipokuwa mchafu, wala sijazitoa kati yao kwa heshima ya katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia. 16 wafu. Nimesikiliza sauti ya Yahwe Mungu wangu; Nimetii Kwa maana wote wanaofanya vitu hivi, wote wanaovunja kila kitu ulichoniamuru kukifanya. 15 Tazama chini kutoka haki, ni chukizo kwa Yahwe Mungu wako. 17 Kumbuka mahali patakatifu unapoishi, kutoka mbinguni, na ubariki ni jambo gani Amaleki alichofanya kwako barabarani ulipokuwa ukitoka Misri, 18 jinsi aliyoyokutana na wewe barabarani na kuwashambulia kati yenu kwa nyuma, wale waliokuwa wamelegea nyuma, mlipokuwa dhaifu na kuchoka, hakumheshimu Mungu. 19 Kwa hiyo, Yahwe Mungu wako atakapowapa pumzikio kutoka kwa maadui zako kila sehemu, katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kumiliki kama urithi, hautakiwi kusahau kuwa unapaswa kufuta kumbukumbu ya Waamaleki chini ya mbingu.

26 Utakapofika katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia kama urithi, na utakapoimiliki na kuishi ndani yake, 2 basi unatakiwa kuchukua baadhi ya mavuno yote ya kwanza ya ardhi uliyoyaleta kutoka katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia. Unatakiwa kuyaweka ndani ya kikapu na kuelekea katika eneo ambalo Yahwe Mungu wako atapachagua kama mahali patakatifu. 3 Unatakiwa kwenda kwa kuhani ambaye atakuwa akihudumu katika siku hizo na kumwambia, "Siku ya leo ninakirii kwa Yahwe Mungu wako ya kuwa nimekuja katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zetu kutupatia". 4 Kuhani anatakiwa kuchukua kikapu mkononi mwako na kukiweka madhababuni ya Yahwe Mungu wako. 5 Unapaswa kusema mbele ya Yahwe Mungu wako, "Babu yangu alikuwa Mwaremi mzururaji. Alikwenda chini hadi Misri na kukaa kule, na idadi ya watu wake ilikuwa chache. Kule akawa taifa kubwa, lenye nguvu na idadi kubwa. 6 Wamisri walitutendea vibaya na kututesa. Walitulazimisha kufanya kazi za watumwa. 7 Tulumilia Yahwe, Mungu

wa baba zetu, naye akasikia sauti yetu na kuona mateso awe wake, basi mke wa kaka yake anapaswa kwa hofu kuu, kwa ishara na miujiza; 9 na ametuleta mume kwangu". 8 Kisha wazee wa mji wake wanapaswa katika sehemu hii na kutupatia nchi hii, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali. 10 Tazama sasa, nimeleta mavuno kumuita na kuzungumza naye. Lakini tuseme atasitisitiza ya kwanza kutoka katika nchi ambayo wewe, Yahwe, umenipatia." Unapaswa kuweka chini mbele ya Yahwe Mungu wako na kuabudu mbele zake; 11 na unapaswa kufurahia katika mema yote ambayo Yahwe Mungu wako amekufanya, kwa ajili na nyumba yako – wewe, na Mlawi, na mgeni aliye miongoni mwako. 12 Utakapomaliza kutoa dhidi ya yule aliyempiga, naye akanyosha mkono wake na kumshika sehemu za siri, 12 basi unapaswa kuukata zaka yote ya mavuno katika mwaka wa tatu, yaani, mwaka ndara zake". 11 Iwapo wanamume wamepiganwa wao kwa wa kutoa zaka, basi unapaswa kuwapatia Mlawi, kwa wao, na mke wa mmoya wao kaja kumkomboa mumewe mgeni, kwa yatima, na kwa mjane, ili kwamba wawewe dhidi ya yule aliyempiga, naye akanyosha mkono wake na kumshika sehemu za siri, 12 basi unapaswa kuukata 13 Unatakiwa kusema mbele ya Yahwe Mungu wako, nilipokuwa mchafu, wala sijazitoa kati yao kwa heshima ya 16 Leo Yahwe Mungu wako anawaamuru kuzitii sheria na amri hizi; basi utazishikilia na kuzitenda kwa moyo wafu. Nimesikiliza sauti ya Yahwe Mungu wangu; Nimetii Kwa maana wote wanaofanya vitu hivi, wote wanaovunja kila kitu ulichoniamuru kukifanya. 15 Tazama chini kutoka haki, ni chukizo kwa Yahwe Mungu wako. 17 Kumbuka mahali patakatifu unapoishi, kutoka mbinguni, na ubariki ni jambo gani Amaleki alichofanya kwako barabarani ulipokuwa ukitoka Misri, 18 jinsi aliyoyokutana na wewe barabarani na kuwashambulia kati yenu kwa nyuma, wale waliokuwa wamelegea nyuma, mlipokuwa dhaifu na kuchoka, hakumheshimu Mungu. 19 Kwa hiyo, Yahwe Mungu wako atakapowapa pumzikio kutoka kwa maadui zako kila sehemu, katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kumiliki kama urithi, hautakiwi kusahau kuwa unapaswa kufuta kumbukumbu ya Waamaleki chini ya mbingu. 20 Na atawaweka juu zaidi ya mataifa mengine aliyoyaumba nanyi mtapokea sifa, umaarufu na heshima. Mtakuwa watu waliowekwa kando kwa Yahwe Mungu wako, kama alivyosema."

27 Musa na wazee wa Israeli waliwaamuru watu na kusema, "Zishikeni amri zote ninazowaamuru leo. 2 Katika siku mtakapopita juu ya Jordani kwenye nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia, mnapaswa kutengeneza mawe kiasi makubwa na kuyachapa kwa lipu. 3 Mnatakiwa kuyaandika juu yake maneno yote ya sheria hii pale mtakapovuka; ili muweze kwenda katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali, kama Yahwe, Mungu wa mababu zenu, alivyowaahidi. 4 Mtakapovuka juu ya Jordani, yapangane haya mawe ninayowaamuru leo, juu ya mlima wa Ebali, na myapige kwa lipu. 5 Hapo mnapaswa kujenga dhabahu kwa Yahwe Mungu wako, dhabahu la mawe; lakini hautakiwi kuinua chombo cha

chuma kujenga mawe. **6** Unatakiwa kujenga dhabahu ya Yahwe Mungu wako kwa mawe yasiyokuwa na kazi; Utabarikiwa utakaporudi ndani, na utabarikiwa utakapotoka unatakiwa kutoa dhabihu ya kuteketeza juu yake kwa nje. **7** Yahwe atasababisha maadui zako wanaoinuka Yahwe Mungu wako, **7** na utatoa sadaka ya pamoja na dhidi yako kupigwa chini mbele yako; watajitokeza utakula pale; utafurahia mbele ya Yahwe Mungu wako. dhidi yako kwa njia moja lakini watakimbia mbele zako **8** Utaandika juu ya mawe maneno yote ya sheria hii kwa njia saba. **8** Yahwe ataamuru baraka kuja kwako kwa wazi. **9** Musa na makuhani, Walawi, waliongea katika maghala yako na katika kila unapoweka mkono na Waisraeli wote na kusema, "Nyamazeni na sikilizeni wako; atakubariki katika nchi anayokupatia. **9** Yahwe Israel: Leo mmekuwa watu wa Yahwe Mungu wenu. **10** atawaimarisha kama watu waliotengwa kwa ajili yake, Mnapaswa basi kutii sauti ya Yahwe Mungu wenu na kama alivyoapa kwenu, iwapo mtashikilia amri za Yahwe kutii amri na sheria zake ambazo ninawaamuru leo." Mungu wenu, na kutembea katika njia zake. **10** Watu wote **11** Musa aliwaamuru watu siku hiyo hiyo na kusema, wa ulimwengu wataona ya kwamba mmeitwa kwa jina la **12** "Makabila haya yanapaswa kusimama katika mlima Yahwe, nao watawaogopa. **11** Yahwe atakufanya kuwa Gerizimu kuwabariki watu baada ya nyinyi kuvuka Yordani; na mafanikio sana katika matunda ya mwili wako, katika Simeoni, Lawi, Judah, Isakari, Yusufu na Benyamini. **13** matunda ya ng'ombe zako, katika matunda ya ardhi yako, Haya ni makabila ambayo lazima yasimame juu yam lima katika nchi aliyoaapa kwa mababu zako kuwapatia. **12** Ebali kutamka laana: Rubeni, Gadi, Asheri, Zabuloni, Yahwe atafungua kwako ghala lake la mbingu kuruhusu Dan na Naftali. **14** Walawi watajibu na kusema kwa mvua juu ya ardhi katika muda sahihi, na kubariki kazi wanamume wote wa Israeli kwa sauti kubwa: **15** "Alaaniwe zote za mikono yako; utakopessa kwa mataifa mengi, mwanamume atakayechonga sanamu au kinyago, chukizo lakini wewe hautakopa. **13** Yahwe atakufanya kuwa kwa Yahwe, kazi ya mikono ya fundi, ambayo ataifanya kichwa, na sio mkia; utakuwa juu tu, na hautakuwa chini, sirini". Kisha watu wote wanapaswa kujibu na kusema, iwapo utaisikiliza amri za Yahwe Mungu wako ambazo 'Amina'. **16** Alaaniwe mwanamume atakayemuabisha ninakuamuru leo, ili kuzishikilia na kuzitenda, **14** na baba yake au mama yake. Kisha watu wote waseme, usipogeuka kinyume na maneno yoyote ninayokuamuru 'Amina'. **17** Alaaniwe mwanamume anayetoa alama leo, kulia kwako wala kushoto kwako, na kufuata miungu ya ardhi. Kisha watu wote na waseme, 'Amina'. **18** mingine na kuwatumikia. **15** Lakini usiposikiliza sauti ya Alaaniwe mwanamume asababishae kipofu kutoka nije Yahwe Mungu wako, na kushikilia amri zake zote na sheria ya barabara. Kisha watu wote waseme, 'Amina'. **19** zake ninazokuamuru leo, basi laana hizi zote zitakuja Alaaniwe mwanamume atumiaye nguvu kupokonya haki kwako na kukupita. **16** Utalaaniwa utakapokuwa mjini, na inayomstahili mgeni, yatima, au mjane. Kisha watu wote utalaaniwa utakapokuwa shambani. **17** Kitalaaniwa kikapu lazima waseme, 'Amina'. **20** Alaaniwe mwanamume chako na chombo chako cha kukandia. **18** Litalaaniwa atakayelala na mke wa baba yake, kwa sababu atakuwa tunda la mwili wako, tunda la ardhi yako, ongezeko la amechukua haki za baba yake'. Kisha watu wote lazima ng'ombe wako, na wachanga wa mifugo. **19** Utalaaniwa waseme, 'Amina'. **21** Alaaniwe mwanamume atakayelala utakaporudi, na utalaaniwa utokapo. **20** Yahwe atatumwa na aina yoyote ya mnyama'. Kisha watu wote lazima laana juu yako, kuchanganyikiwa, na shutuma katika kila waseme, 'Amina'. **22** Alaaniwe mwanamume atakayelala jambo uwekalo mikono yako, hadi utakapoangamizwa, na dada yake, binti wa baba yake, au binti wa mama yake. na hadi utakapoteweka haraka kwa sababu ya matendo Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina'. **23** Alaaniwe yako maovu ambayo utakuwa umenitelekeza mimi. **21** mwanamume atakayelala na mama mkwe'. Kisha watu Yahwe atafanya pigo likung'ang'anie mpaka kukuangamiza wote lazima waseme, 'Amina'. **24** Alaaniwe mwanamume kutoka katika nchi utakayoenda kumiliki. **22** Yahwe atakayemuua jirani yake kwa siri'. Kisha watu wote lazima atakushambulia kwa magonjwa ya kuambukiza, kwa waseme, 'Amina'. **25** Alaaniwe mwanamume apokeaye homa, kwa uvimbe, na kwa kiangazi na jua kali, na rushwa kumuua mtu asiyehi na hatia'. Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina'. **26** Alaaniwe mwanamume uangamie. **23** Mbingu zilizo juu ya vichwa vyenu zitakuwa asiyethibitisha maneno ya sheria hii, ili kwamba ayatii.' shaba, na ardhi chini yenu itakuwa chuma. **24** Yahwe atafanya mvua ya ardhi yako kuwa unga na vumbi, kutoka mbinguni vitashuka kwako, hadi utakapoangamizwa. **25** Yahwe atakusababishia upigwe mbele ya maadui zako; utawifuata kwa njia moja dhidi yao lakini utakimbia mbele zao kwa njia saba. Utapelekwa huku na kule mionganini mwa falme za nchi. **26** Mzoga wako utakuwa chakula kwa ndege wote wa angani na kwa wanyama wa ulimwengu; hakutakuwa na mtu wa kuwatisha. **27** Yahwe atawashambulia na majipu ya Misri na vidonda, kiseyeye na mwasho ambazo hautapona. **28** Yahwe atakushambulia

28 Utakaposikiliza kwa makini sauti ya Yahwe Mungu wako ili kwamba ushikilie amri zake zote ambazo nakuamuru leo, Yahwe Mungu wako atakuweka juu ya mataifa yote ya ulimwengu. **2** Baraka hizi zote zitakuja kwako na kukupita, kama utasikiliza sauti ya Yahwe Mungu wako. **3** Utabarikiwa ndani ya mji, na utabarikiwa shambani. **4** Matunda ya mwili wako yatabarikiwa, na matunda ya ardhi yako, na matunda ya wanyama wako, ongezeko la ng'ombe wako, na wachanga wa mifugo wako.

kwa ukichaa, kwa upofu, pamoja na kuchanganyikiwa wazee na halionyeshi fadhila kwa wadogo. **51** Watakula kwa akili. **29** Utapapasa papasa mchana kama kipofu wachanga wa ng'ombe wako na matunda ya ardhi yako apapasavyo usiku, na hautafanikiwa katika njia zako; hadi utakapoangamizwa. Hawatawaachia nafaka, divai daima utakandamizwa na kuporwa, na hakutakuwa mpya, au mafuta, wachanga wa ng'ombe au mifugo na mtu wa kukuokoa. **30** Utamchumbia mwanamke, yako, hadi watakaposababisha kutoweka kwako. **52** lakini mwanamume mwininge atamkamata na kumbaka. Watawazingira katika malango ya miji yenu, hadi kuta Utajenga nyumba lakini hautaishi ndani mwake; utapanda zenu ndefu na imara zitakaposhuka chini ardhini, kuta shamba la mizabibu lakini hautafurahia matunda yake. ambazo mliziamini. Watawazingira ndani ya malango ya **31** Ng'ombe wako atachinjwa mbele ya macho yako, miji yenu kotekote katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu lakini hautakula nyama yake; punda wako atachukuliwa amewapatia. **53** Utakula tunda la mwili wako mwenyewe, kwa nguvu mbele yako na hatarejeshwa kwako. Kondoo nyama ya watoto wa kiume na binti zako, ambao Yahwe wako watapewa maadui zako, na hautakuwa na mtu wa Mungu wako aliwapatia, katika uvamizi na katika dhiki kukusaidia. **32** Watoto wa kiume na mabinti zako watapewa ambayo adui zako wataweka juu yako. **54** Mwanamume kwa watu wengine; macho yako yatawatafuta siku nzima, laini na mlegevu mionganoni mwenu – atakuwa na vivu lakin yatashindwa kwa shauku juu yao. Hakutakuwa na kwa kaka yake na kwa mkewe, na kwa watoto wowote nguvu mikononi mwako. **33** Mavuno ya ardhi yako na waliosalia. **55** Kwa hiyo hatawapatia kati yao nyama ya kazi yako yote – taifa usilolijua litayatafuna; daima ya watoto wake ambayo ataenda kuila, kwa sababu utaonewa na kugandamizwa, **34** ili upatwe na wazimu kwa hatabakiwa na chocotte katika uvamizi na dhiki ambayo yale utakayoona yakitendeka. **35** Yahwe atakushambulia adui yako ataiweka juu yako ndani ya malango yote ya mji kwenye magoti na miguu kwa majibu makali ambayo wako. **56** Mwanamke laini na mlegevu mionganoni mwenu, hutawenza kupona, kutoka chini ya miguu yako mpaka ambaye hatadiriki kuweka tako la mguu wake ardhini kwa juu ya kichwa chako. **36** Yahwe atawachukua pamoja na sababu ya ulaini na maringo yake – atakuwa na vivu mfalme ambaye mtakuwa mmemmuweka juu yenu kwa kwa mume kipenzi wake mwenyewe, kwa mtoto wake wa taifa ambalo hamjalijua, wala nyie au mababu zenu; kule kiume, na kwa binti yake, **57** na kwa mtoto wake mchanga mtaabudu miungu mingine ya mbao na mawe. **37** Nawe atakayetoka katikati ya miguu yake, na kwa watoto utakuwa chanzo cha kitisho, mithali, na uvumi, mionganoni atakayewazaa. Atawala kwa siri kwa kukosa kitu kingine, mwa watu wote ambako Yahwe atakupeleka. **38** Utaweka katika uvamizi na dhiki ambayo adui yako ataweka juu mbegu nyangi shambani, lakini utakusanya mbegu chache, yako ndani ya malango ya mji wako. **58** Iwapo hautashika kwa maana nzige itaziangamiza. **39** Utapanda mashamba maneno yote ya sheria yaliyoandikwa katika kitabu hiki, ili ya mizabibu na kuyapallilia, lakini hautakunyuwa divai kuheshimu jina hili tukufu na la kutisha, Yahwe Mungu yoyote, wala hautakusanya matunda yoyote, kwa maana wako, **59** basi Yahwe atafanya mapigo yako kuwa ya funza watayala. **40** Utakuwa na mti ya mizeituni katika kutisha, na yale ya wazao wako; yatakuwa mapigo makuu, eneo lako, lakini hautajipaka mafuta yoyote juu yako, ya muda mrefu, na magonjwa makali, ya muda mrefu. kwa maana mti wako wa mzeituni utaangusha matunda **60** Ataleta juu yako mara nyingine magonjwa yote ya yake. **41** Utakuwa na wana wa kiume na mabinti, lakini Misri ambayo ulikuwa unayaogopa; yatakung'ang'ania. hawatabaki kuwa wako, kwani watachukuliwa mateka. **61** Pia kila gonjwa na pigo ambalo halijaandikwa katika **42** Miti yako yote na matunda ya ardhi yako – nzige kitabu cha sheria hii, hayo pia Yahwe atayaleta juu watatitwalia. **43** Mgeni aliye mionganoni mwako atainuka yako hadi utakapoangamizwa. **62** Utabaki wachache juu zaidi yako juu na juu; wewe mwenyewe utashuka kwa idadi, ingawa ulikuwa kama nyota wa mbinguni kwa chini na chini. **44** Atakukopeshaa, lakini hautamkopeshaa; idadi, kwa sababu haukuisikiliza sauti ya Yawhe Mungu atakuwa kichwa, nawe utakuwa mkia. **45** Laana hizi wako. **63** Kama vile hapo awali Yawhe alivyofurahia juu zote zitakujia juu yako na kukuandama na kukupita hadi yako na kutenda mema, na kuwazidisha, basi atafurahia utakapoangamizwa. Hii itatokea kwa sababu haukuisikilia juu yako kwa kufanya upotee na kwa kukuangamiza. sauti ya Yahwe Mungu wako, ili kushikilia amri na maagizo Utang'olewa katika nchi utakayoenda kuimiliki. **64** Yahwe yake aliyoquamu. **46** Laana hizi zitakuja juu yako kama atakusambaza mionganoni mwa watu wote kutoka mwisho ishara na miujiza, na juu ya uzao wako milele. **47** Kwa mmoja wa dunia hadi mwisho mwininge wa dunia; huko sababu hukumuabudu Yahwe Mungu wako kwa shangwe utaabudu miungu mingine ambayo hujawajua, wewe wala na furaha moyoni mwako ulipokuwa na mafanikio, **48** mababu zako, miungu ya mbao na jiwe. **65** Mionganoni kwa hiyo utatumikia maadui ambao Yahwe atatumaa dhidi mwa mataifa haya hautapata utilivu, na hakutakuwa yako; utawatumikia katika njaa, katika kiu, katika uchi, na na pumziko chini ya miguu yako; badala yake, Yahwe katika umaskini. Ataweka mzigo wa chuma juu ya shingo atakupatia huko moyo wa kutetemeka, macho yanayofeli yako hadi akuangamize. **49** Yahwe ataleta taifa dhidi na nafsi inayoomboleza. **66** Maisha yako yataning'inia yako kutoka mbali, kutoka mwisho wa ulimwengu, kama kwa mashaka mbele yako; utaogopa kila usiku na mchana tai arukaye kwa mhanga wake, taifa ambalo lugha yake na hutakuwa na uhakika kabisa maishani mwako. **67** hauelewi; **50** taifa lenye sura katili ambalo haliheshimu Asubuhi utasema, "Natamani ingekuwa jioni!" na jioni

utasema, "Natamani ingekuwa asubuhil!" kwa sababu ya hofu miyoni mwenu na vitu ambavyo macho yako italazimu kuona. **68** Yahwe atakuleta Misri mara nyingine kwa meli, kwa njia ambayo nilikuambia, "Hutaina Misri tena". Kule utajitoa kuuzwa kwa maadui zako kama watumwa wa kiume na kike, lakini hakutakuwa na mtu wa kuwanunua.

29 Haya ni maneno ambayo Yahwe alimuamuru Musa kuwaambia watu wa Israeli katika nchi ya Moabu, maneno ambayo yalionegezwa katika agano alilofanya pamoja nao kule Horebu. **2** Musa aliwaita Waisraeli wote na kuwaambia, "Mmeona kila kitu ambacho Yahwe alifanya mbele ya macho yenu katika nchi ya Misri kwa Farao, kwa watumishi wake wote, na kwa nchi yake yote – **3** mateso makubwa ambayo macho yenu yalionia, ishara, pamoja na ile miujiza mikubwa. **4** Lakini mpaka leo Yahwe hajawapatia moyo wa kufahamu, macho ya kuona, au masikio ya kusikia. **5** Nimewaongoza kwa miaka arobaini jangwani; mavazi yenu hayakuchakaa juu yenu, na ndala zenu hazikuchakaa miguuni mwenu. **6** Hamkula mkate wowote, na wala hamkunywa divai yoyote au kinywaji chochote chenye ulevi, ili kwamba muweze kujua kuwa mimi ni Yahwe Mungu wenu. **7** Mlipokuja mahali hapa, Sihoni, mfalme wa Heshboni, na Ogu, mfalme wa Bashani, walikuja dhidi yetu kutupiga, na tukawapiga. **8** Tulichukua ardi ya na kuwapa kama urithi Wareuben, kwa Wagadi, na kwa nusu ya kabile ya Manase. **9** Kwa hiyo shikilia maneno ya agano hili na kuyatenda, ili ufanikiwe katika kila kitu ufanyacho. **10** Nyle wote, mnasimama leo, mbele ya Yahwe Mungu wenu; machifi wenu, makabila yenu, wazee wenu, na maafisa wenu – wanaume wote wa Israeli, **11** watoto wenu, wake zenu, na wageni ambaao wamo mionganoni wa kambi yenu, kutoka kwa yule anayekata mbaao zenu mpaka kwa yule atekaye maji. **12** Mpo hapa ili kwamba muingie katika agano la Yahwe Mungu wenu na katika kiapo ambacho Yahwe Mungu wako anafanya na wewe leo, **13** ili kwamba awafanye leo kuwa watu wake, na kwamba aweze kuwa Mungu kwa ajili yako, kama alivyonena kwako, na kama alivyoapa kwa mababu zako, kwa Abrahamu, kwa Isaka na kwa Yakobo. **14** Kwa maana ninafanya agano hili na kiapo hiki sio na wewe tu – **15** pamoja kila mtu aliyesimama hapa pamoja nasi leo mbele ya Yahwe Mungu wetu – bali na wale ambaao hawapo pamoja nasi leo pia. **16** Unajua jinsi tulivyoishi katika nchi ya Misri, na jinsi tulivyopenya mionganoni mwa mataifa ambaao uliwipita. **17** Mmeona sanamu zao zinazokera zilizotengenezwa kwa mbaao na mawe, fedha na dhahabu, ambazo ziliikuwa mionganoni mwenu. **18** Hakikisha hakuna kati yenu mwanamume, mwanamke, ukoo, au kabilo ambaye moyo wake unamuacha Yahwe Mungu wetu leo, ili kwenda na kuabudu miungu ya mataifa hayo. Hakikisha hakuna kati yenu mzizi utakaozaa nyongo na pakanga. **19** Wakati mtu huyo anaposikia maneno ya laana hii, atajifarji moyoni mwake na kusema, "Nitakuwa na amani, ingawa

natembea katika ukaidi wa moyo wangu". Hii itaangamiza ubichi pamoja na ukavu. **20** Yahwe hatamsamehe, lakini badala yake, hasira ya Yahwe na vivu wake utambanika mtu huyo, na laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki vitakuwa juu yake, na Yahwe ataliondoa jina lake kutoka mbinguni. **21** Yahwe atamuweka kando kwa ajili ya maafa kutoka katika makabila yote ya Israeli, kwa kuzingatia laana zote za agano ambazo zimeandikwa katika kitabu hiki cha sheria. **22** Kizazi kifuatacho, watoto wako watakoinuka baada yako, na mgeni atakayekuja kutoka nchi ya mbali, watazungumza watakapoona mapigo juu ya nchi hii na magonjwa ambayo Yahwe ameyafanya yawe – **23** na watakapoona kuwa nchi yote imekuwa salfa na chumvi ichomayo, ambapo hakuna kitu kipandwacho au kuzaa matunda, ambapo hapaoti mmea wowote, kama anguko la Sodoma na Gomora, Adma na Seboimu, ambayo Yahwe aliangamiza katika ghadhabu na hasira yake – **24** watasema kwa pamoja na mataifa mengine, "Kwa nini Yahwe amefanya hili katika nchi hii? Joto ya hasira hii kali inamaanisha nini?" **25** Kisha watu watasema, "Ni kwa sababu walitelekeza agano la Yahwe, Mungu wa mababu zao, alilofanya nao alipowatoa kutoka Misri, **26** na kwa sababu waliondoka na kutumikia miungu mingine na kuzisijudu, miungu ambayo hawakujua na ambayo hakuwapatia. **27** Kwa hiyo hasira ya Yahwe imewaka dhidi ya nchi hii, ili kuleta juu yake laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki. **28** Yahwe amewang'o a kutoka nchini kwa kwa hasira, kwa ghadhanu, na kwa ghadhabu kali, na kuwatuppa katika nchi nyiningine, leo. **29** Mambo ya siri ni ya Yahwe Mungu wetu pekee; lakini mambo yaliyofichuliwa ni ya kwetu milele pamoja na wazawa wetu, ili tufanye maneno yote ya sheria hii.

30 Vitu hivi vitakavyokuja juu yako, baraka na laana nilizoviweka mbele yako, na utakapozirejea akilini mionganoni mwa mataifa mengine ambapo Yahwe Mungu wako kawapeleka, **2** na utakapomrudia Yahwe Mungu wako na kutii sauti yake, na kufuata yote ambayo nayokuamru leo – wewe na watoto wako – kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote, **3** kisha Yahwe Mungu wako atageuzea kutekwa kwako na kukuhurumia; atawarudisha na kuwakusanya kutoka kwa watu wote ambapo Yahwe Mungu wako aliwatawanya. **4** Iwapo yeoyote ya watu walio uhamishoni wapo katika sehemu za mbali sana chini ya mbingu, kutoka huko Yahwe Mungu wako atawakusanya, na kutoka huko atawarejesha. **5** Yahwe Mungu wako atawaleta katika nchi ambayo mababu zenu walimiliki, nanyi mtaimiliki tena; atawatendea mema na kuwazidisha zaidi ya alivyofanya kwa mababu zenu. **6** Yahwe Mungu wako atatahiri moyo wako na moyo wa uzao wako, ili umpende Yahwe Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote, ili kwamba uwaze kuishi. **7** Yahwe Mungu wako ataweka laana hizi zote kwa maadui zako na kwa wote wakuchukiayo, wale waliokutesa. **8** Utarudi na kutii sauti ya Yahwe, nawe utatenda amri zake zote ambazo ninakuamru leo.

9 Yahwe Mungu wako atakufanikisha katika kazi yote ambayo Yahwe ameapa kwa mababu zao kuwapatia; ya mkono wako, katika matunda ya mwili wako, katika utafanya wairithi. 8 Yahwe, ye ye ndiye atakwenda matunda ya mifugo yako, na katika matunda ya nchi kabla yako; atakuwa pamoja nawe; hatakuangusha wala yako, kwa mafanikio; kwa maana Yahwe atafurahia tena hatakutelekeza; usiogope, usivunjike moyo.” 9 Musa mafanikio yako, kama alivyofurahia kwa baba zako. 10 aliandika sheria hii na kuwapatia makuhani, wana wa Atafanya hivi iwapo utatii sauti ya Yahwe Mungu wako, Walawi, ambao walibeba sanduku la agano la Yahwe; pia ili kuzishika amri zake na kanuni zake zilizoandikwa aligawa nakala zake kwa wazee wote wa Israeli. 10 Musa katika kitabu hiki cha sheria, iwapo utamgeukia Yahwe aliwaamuru na kusema, “Katika kila mwisho wa miaka Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako saba, kwa muda uliowekwa wa kudumu kwa ajili ya kufuta yote. 11 Kwa maana amri hii nayokuamuru leo sio ngumu madeni, katika Sikukuu ya Vibanda, 11 ambapo Israeli yote sana, wala haipo rje ya uwezo wako kufikia. 12 Haipo imekuja kujitokeza mbele ya Yahwe Mungu wako katika mbinguni, ili usije ukasema, “Nani atayekwenda kwa ajili mahali atakayochagua kuwa patakatifu pake, utasoma yetu mbinguni na kutuletea kwetu na kutufanya tuisikie, ili sheria hii mbele ya Israeli yote wakisikia. 12 Kusanya tuweze kutekeleza?” 13 Wala haipo ng’ambo ya bahari, ili watu, wanaume, wanawake, na wadogo, na mgeni wako usije ukasema, “Nani atakwenda ng’ambo ya pili ya bahari kwa ajili yetu na kutuletea kwetu na kutufanya tuisikie, ili aliye mionganini mwa malango yako, ili wawewe kusikia na kujifunza, na ili kwamba wamheshimu Yahwe Mungu tuweze kuifanya?”. 14 Lakini neno lipo karibu sana kwako, wako na kushika maneno yote ya sheria hii. 13 Fanya katika kinywa chako na moyo wako, ili uweze kutekeleza. hivi ili kwamba watoto wao, ambao hawajajua, wawewe 15 Tazama, leo nimeweka mbele yako uzima na wema, kusikia na kujifunza kumheshimu Yahwe Mungu wako, mauti na uovu. 16 Iwapo utatii maagizo ya Yahwe Mungu wako, ambayo ninakuamuru leo kumpenda Yahwe Mungu wako, kutembea katika njia zake, na kushikilia amri zake, siku inakuja ambayo lazima utakakufa; muite Yoshua kanuni zake, na sheria zake, utaishi na kuongezeka, na Yahwe Mungu wako atakubariki katika nchi ambayo unaingia kumiliki. 17 Lakini moyo wako ukigeuka, na na mijidhihirishe katika hema la makutano, ili kwamba usisikilize na badala yake unavutwa na kusujudia miungu mingine na kuwaabudu, 18 basi leo nakutangazia kwako na kujidhihirisha katika hema la makutano. 15 Yahwe ya kwamba hakika utaangamia; siku zako hazitaongezeka katika nchi unayoipita juu ya Yordani kuingia na kumiliki. 19 Nazitta mbingu na nchi kushuhudia dhidi yako ya kuwa alijifunua kwenye hema kwa nguzo ya wingu; nguzo ya nimeweka mbele yako uzima na mauti, baraka na laana; kwa hiyo chagua uzima ili kwamba uweze kuishi, wewe na uzao wako. 20 Fanya hivi ili umpende Yahwe Mungu wako, kutii sauti yake, na kung’ang’ania kwake. Kwa maana yeye ni uzima wako na urefu wa siku zako; fanya hivi ili kwamba uweze kuishi katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zako, kwa Abrahamu, kwa Isaka, na kwa Yakobo, kuwapatia.

31 Musa alikwenda na kuzungumza maneno haya kwa Israeli yote. 2 Alisema kwao, “Kwa sasa nina umri wa miaka mia moja na ishirini; Siwezi kutoka na kuingia tena; Yahwe ameniambia, “Hautavuka Yordani hii” 3 Yahwe Mungu wako, atakutangulia mbele yako; ataangamiza mataifa haya mbele yako, nawe utawanyanganya. Yoshua atakwenda kabla yako, kama Yahwe alivyonenia. 4 Yahwe atawafanya kwao kama alivyofanya kwa Sihoni na kwa Ogu, wafalme wa Waamori, na kwa nchi yao, aliyoiangamiza. 5 Yahwe atakupatia ushindi juu yao utakapokutana nao vitani, nawe utafanya kwao yote ntakayokuamuru. 6 Uwe hodari na mwenye ujasiri mwema, usiogope, na usiwaogope; kwa maana Yahwe Mungu wako, ni yeye aendaye kabla yako; hatakuangusha wala kukuacha.” 7 Musa akamwita Yoshua na akamwambia machoni pa Israeli yote, “Uwe hodari na mwenye ujasiri mwema, kwa kuwa utaondoka na hawa watu katika nchi

utawaleta watu wa Israeli katika nchi nilioapa kwao, itokayo povu iliyotengenezwa kwa juisi ya mizabibu. **15** nami nitakuwa pamoja nawe.” **24** Ikatokea kwamba Musa Lakini Yeshuruni akakua kwa unene na kupiga mateke alipomaliza kuandika maneno ya sheria hii katika kitabu, – ulikua kwa unene, ulikua mnene sana, na ulikuwa **25** aliwaamuru Walawi waliopeba sanduku la agano la Yahwe, na kusema, **26** “Chukua kitabu hiki cha sheria kukataa Mwamba wa wokovu wake. **16** Walimfanya Yahwe na kiveke pembeni mwa sanduku la agano la Yahwe apatwe vivu kwa miungu yao ya ajabu; kwa maudhi yao Mungu wenu, ili kiweze kuwa pale kama ushahidi dhidi walimkarisha. **17** Walitoa dhabihu kwa mapepo, ambayo yenu. **27** Maana nafahamu uasi wenu na shingo zenu sio Mungu – miungu ambayo hawajajua, miungu ambayo ngumu; tazama, maadamu nipo hai pamoja nanyi hata imejitokeza hivi karibuni, miungu ambayo mababu zenu leo, mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe; itakuaje baada ya hawakuogopa. **18** Umetelekeza Mwamba, ambao ulikuwa mimi kufa? **28** Nikusanyieni wazee wote wa makabila baba yako, na ukasahau Mungu aliyeukuzaa. **19** Yahwe yenu, na maafisa wenu, ili nizungumze maneno haya aliliona hili na kuwakataa, kwa sababu watoto wake masikioni mwao na kuziita mbingu na nchi kushuhudia wa kiume na mabinti zake walimchokoza. **20** “Nitaficha dhidi yao. **29** Kwa maana najua baada ya kifo changu mtajiharibu kabisa na kugeuka kuiacha njia niliyowaamuru; maafa yatawakumba katika siku zijazo. Haya yatakoea kwa sababu mtafanya yaliyo maovu machoni pa Yahwe, ili kumchokoza katika hasira kwa mikono ya kazi yenu.” **30** Musa alinena masikioni mwa kusanyiko lote la Israeli maneno yote ya wimbo huu hadi yalipokamiliika.

32 Tega sikio, enyi mbingu, na niruhusu kuzungumza.

2 Acha dunia isikie maneno ya kinywa changu. Acha mafundisho yangu yamwagike chini kama mvua, acha usemi wangu udondoke kama umande, kama mvua tulivu juu ya majani laini, na kama mvua za manyunyu juu ya mimea. **3** Kwa maana nitatangaza jina la Yahwe, na kumpatia ukuu Mungu wetu. **4** Mwamba, kazi yake ni kamili; kwa maana njia zake ni za haki. Yeye ni Mungu mwaminifu, hana udhalimu. Yeye ni wa haki na mwadilifu. **5** Wamefanya yaliyo maovu dhidi yake. Wao sio watoto wake. Ni aibu kwao. Wao ni kizazi kiovu na kilichopindika. **6** Je! Unamzwadia Yahwe kwa njia hii, enyi watu wapumbavu na msiojitungu? Je! yeye si baba yenu, yule ambaye aliauumba? Aliauumba na kuwaimarisha. **7** Kumbukeni siku zile za zamani, tafakari juu ya miaka mingi ya nyuma. Muulize baba yako naye atakuonyesha, wazee wako nao watakuambia. **8** Pale ambapo Aliye Juu alipowapatia mataifa urithi wao – alipowagawa wanadamu wote, na kuweka mipaka ya watu, na alipoimarishe idadi ya miungu yao. **9** Kwa maana fungu la Yahwe ni watu wake; Yakobo ni mgao wa urithi wake. **10** Alimpatta katika nchi ya jangwa, na katika jangwa kame na livumalo upepo; alimkinga na kumtunza, alimlinda kama mboni ya jicho lake. **11** Kama tai akichungaye kiota chake na kupiga piga mabawa juu ya makinda yake, Yahwe alitandaza mabawa yake na kuwachukua, na kuwabeba kwenye mapapatatio yake. **12** Yahwe pekee alimuongoza, hapakuwa na mungu mgeni pamoja naye. **13** Alimfanya aendeshe katika maeneo ya juu ya nchi, na alimlisha matunda ya mbugani; alimrutubisha kwa asali kutoka kwenye jiwe, na mafuta kutoka kwenye mwamba mgumu sana. **14** Alikula siagi kutoka katika kundi na kunywa maziwa kutoka katika kundi la mifugo, pamoja na mafuta ya wanakondoo, kondoo dume wa Bashani na mbuzi, pamoja na ngano safi kabisa – nawe ulikunywa divai

22 Kwa maana moto kuwashwa kwa hasira yangu na inawaka hadi chini mwa Sheoli; inameza ulimwengu na mavuno yake; inawasha moto misingi ya milima. (**Sheol h7585**) **23** Nitarundia maafa juu yao; nitafyatua mishale yangu yote kwao; **24** Watapotea kwa njaa na kumezwu kwa joto liwakalo na uharibifu mchungu; nitatuma kwo meno ya wanyama wa mwituni, pamoja na sumu ya vitu vitambao mavumbini. **25** Nje panga litawatwaa, na ndani ya vyumba hofu kuu itafanya hivyo. Wote mwanamume kijana na bikra nitawaangamiza, mchanga anyonyaye, na mwanamume mwenye mvi. **26** Nilisema nitawasambaza mbali, kwamba nitafanya kumbukumbu yao kukoma mionganii mwa wanadamu. **27** Isinge kuwa kwamba naogopa uchokozi wa adui, na kwamba adui zake wangehukumu kimakosa, na kwamba wangesema, “Mkono wetu umeinuliwa,” ningefanya haya yote. **28** Kwa maana Israeli ni taifa linalopungukiwa na hekima, na hakuna ufahamu ndani mwao. **29** Ah laiti wangekuwa na hekima, wangelewa hili, na kuzingatia ujio wa hatima yao! **30** Inawezekanaje mmoja kufukuza maelfu, na wawili kuweka makumi elfu mbioni, isipokuwa Mwamba wao hajawauza, na Yahwe hajawaachilia kwao? **31** Kwa maana mwamba wa maadui zetu si kama Mwamba wetu, kama vile maadui zetu wanavyokiri. **32** Kwa maana mzabibu wao unatoka kwenye mzabibu wa Sodoma, na kwenye mashamba ya Gomorra; na zabibu zake ni zabibu za sumu; vishada vyao ni vichungu. **33** Mvinyo yao ni sumu ya nyoka na sumu katili ya nyoka. **34** Huu mpango haujafichwa kwangu kwa siri, na kufungwa kabisa katika hazina zangu? **35** Kisasi ni changu kutoa, na fidia, katika muda mguu wao utakapotereza; kwa maana siku ya maafa kwo ipo karibu, na vitu vitakavyokuju juu yao vitaharakisha kutendeka. **36** Kwa maana Yahwe atatoa haki kwa watu wake, na atawahurumia watumishi wake. Atahakikisha kuwa nguvu yao imetoweka, na hakuna atakayesalia, iwe watumwa au watu huru. **37**

Kisha atasema, "wako wapi miungu yao, mwamba ambao Sikiliza sauti ya Yuda, Yahwe, na umlete kwa watu wake wamekimbilia? – 38 miungu iliyokula sadaka zao nene na tena. Mpiganie; kuwa msaada dhidi ya maadui wake. 8 kunywa mvinyo wa sadaka zao za kinywaji? Na wainuke Kuhusu Lawi, Musa akasema: Thumimmo yako na Urimu na kukusaidia; na wawe ulinzi kwako. 39 Tazama sasa yako ni ya mtakatifu wako, yule uliyemjaribu kule Masa, mimi, hata mimi, ni Mungu, na kwamba hakuna mungu ambaye ulishindana naye katika maji ya Meriba. 9 Mtu tofauti yangu; ninaua, na ninaleta uhai; ninajeruhi, na ninaponya, na hakuna mtu atakayekuo koa kutoka kwa Wala hakuwatambua kaka zake, wala hakuzingatia juu ya uwezo wangu. 40 Kwa maana ninainua mikono yangu watoto wake wenywewe. Kwa maana alilinda neno lako na mbinguni na kusema, "Niishivyo milele, nitatenda. 41 kushika agano lako. 10 Anafundisha Yakobo maagizo Nitakapong'o panga langu lingaaro, na mkono wangu yako na Israeli sheria yako. Ataweka ubani mbele yako utakapoanza kuleta haki, nitalipiza kisasi juu ya maadui na sadaka kamili ya kuteketezwa juu ya dhabahu lako. zangu, na kuwalipa wale wote wanichukiao. 42 Nitafanya 11 Bariki mali zake, Yahwe, na kubali kazi ya mikono mishale yangu kulewa na damu, na panga langu litameza yake. Vunja viuno vya wale wanaoinuka dhidi yake, na nyama kwa damu ya waliouawa na mateka, na kutoka wale watu wanaomchukia, ili wasiinuke tena. 12 Kuhusu kwa vichwa vya viongozi wa adui." 43 Furahi, enyi mataifa, Benyamini, Musa akasema: Yule anayependwa na Yahwe na watu wa Mungu, kwa maana atalipiza kisasi damu ya anaishi kwa usalama kando yake; Yahwe anamkinga watumishi wake; atalipiza kisasi juu ya maadui zake, naye siku nzima, naye huishi katikati ya mikono ya Yahwe. 13 atafanya upatanisho kwa ajili ya nchi yake, kwa watu Kuhusu Yusufu, Musa akasema: Nchi yake na ibarikiwe wake. 44 Musa alikuja na kunena maneno yote ya wimbo na Yahwe na vitu vya thamani vya mbinguni, na umande, huu masikioni mwa watu, ye ye na Joshua mwana wa na kina kilalacho chini. 14 Nchi yake na ibarikiwe na vitu Nuni. 45 Kisha Musa alimaliza kunena maneno haya yote vya thamani mavuno ya jua, na vitu vya thamani mazao kwa Israeli yote. 46 Aliwaambia, "Imarisheni akili yenu ya miezi, 15 kwa vitu vizuri vya milima ya zamani, na kwa haya maneno ambayo nimewashhudia kwenu leo, ili kwa vitu vya thamani vya milima ya milele. 16 Nchi yake kwamba muwaamuru watoto wenu kuyashika, maneno ibarikiwe na vitu vya thamani vya ardhi na wingi wake, na yote ya sheria hii. 47 Kwa maana hili si jambo dogo kwa mapenzi mema ya yule aliyekuwa kichakani. Baraka kwako, kwa sababu ni uzima wako, na kupitia jambo hili na ifike juu ya kichwa cha Yusufu, na juu ya kichwa cha utarefusha siku zako katika nchi ambayo unakwenda juu yule aliyekuwa mwana wa mfalme kwa kaka zake. 17 ya Yordani kumiliki." 48 Yahwe alizungumza na Musa Mzawa wa kwanza wa ng'ombe, katika utukufu wake, na katika siku hiyo hiyo na kusema, 49 "Nenda katika usawa na pembe zake ni pembe za ng'ombe mwitu. Kwa hawa huu wa milima wa Abarimu, juu ya milima wa Nebo, atawasukuma watu, wote, hadi mwisho wa ulimwengu. ambao upo katika nchi ya Moabu, mkabala na Yeriko. Hawa ni maelfu makumi ya Efraimu; hawa ni maelfu wa Utatazama nchi ya Kanani, ambayo ninawapatia watu Manase. 18 Kuhusu Zabuloni, Musa alisema: Furahi, wa Israeli kama miliki yao. 50 Utakufa katika mlima Zabuloni, katika kutoka kwako, na wewe, Isakari, katika utakaopanda, na utakusanywa kwa watu wako, kama mahema yako. 19 Watawaita watu hadi milimani. Huko Haruni Muisraeli mwenzako alivyokufa juu ya milima wa watatua sadaka za utakatifu. Maana watanyonya wingi wa Hori na kukusanywa kwa watu wake. Hii 51 itatendeka bahari, na mchanga wa ufukweni. 20 Kuhusu Gadi, Musa kwa sababu haukuwa mwaminifu kwangu mionganii mwa alisema: Abarikiwe yule amkuzayee Gadi. Ataishi pale watu wa Israeli katika maji ya Meriba kule Kadeshi, katika kama simba jike, naye atanyakua mkono au kichwa. 21 jangwa la Zini; kwa sababu haukunitendea utukufu na Alito sehemu nzuri kwake mwenywewe, maana kulikuwa heshima mionganii mwa watu wa Israeli. 52 Kwa maana na fungu la ardhi la kiongozi lillolihifadhiwa. Alikuja na utaona nchi mbele yako, lakini hautakwenda kule, katika vichwa vya watu. Alitekeleza haki ya Yahwe na maagizo nchi ninayowapatia watu wa Israeli." 22 Kuhusu Dani, Musa alisema:

33 Hii ni baraka ambayo Musa mtu wa Mungu aliwabariki watu wa Israeli kabla ya kifo chake. 2 Alisema: Yahwe alikuja kutoka Sinai na akainuka kutoka Seiri juu yao. Aling'a kutoka mlima wa Paramu, na akaja na elfu kumi ya watakatifu. Katika mkono wake wa kuurme radi zilmulika. 3 Kweli, anawapenda watu; watakatifu wake wote wapo mikononi mwako, na walimsujudu mguuni mwake; walipokea maneno yako. 4 Musa alituumuru sheria, urithi kwa kusanyiko la Yakobo. 5 Kisha pakawa na mfalme Yeshurumu, pale ambapo wakuu wa watu walipokusanyika, makabila yote ya Israeli pamoa. 6 Acha Rubeni aishi na asife, lakini wanaume wake wawe wachache. 7 Hii ni baraka ya Yuda. Musa akasema:

yako, naye alisema, "Angamiza!" **28** Israeli waliishi katika usalama. Wana wa Yakobo walikuwa salama katika nchi ya nafaka na divai mpya; hakika, mbingu na idondoshe umande juu yake. **29** Baraka zako ni nyingi, Israeli! Nani kama wewe, watu waliokombolewa na Yahwe, ngao ya msaada wako, na upanga wa utukufu wako? Maadui zako watakuja kwako kwa kutetemeka; utakanyanga sehemu zao zilizoinuka.

34 Musa aliondoka kutoka nyanda za Moabu mpaka mlima wa Nebo, hadi kilele cha Pisga, kilicho mkabala na Yericho. Huko Yahwe alimwonyesha nchi yote ya Gileadi kutoka umbali wa Dani, **2** na Naftali yote, na nchi ya Efraimu na Manase, na nchi yote ya Yuda, mpaka bahari ya magharibi, **3** na Negevi, na uwanda wa bonde la Yericho, mji wa mitende, mpaka umbali wa Soari. **4** Yahwe alimwambia, "Hii ni nchi niliyoapa kwa Abrahamu, kwa Isaka, na kwa Yakobo, na kusema, "Nitawapatia uzao wako." Nimekuruhusu uitazame kwa macho yako, lakini hautakwenda kule." **5** Basi Musa mtumishi wa Yahwe, alikuwa pale katika nchi ya Moabu, kama neno la Yahwe lilivyoahidi. **6** Yahwe alimzika katika bonde katika nchi ya Moabu mkabala na Beth-peori, lakini hakuna ajuaye kaburi lake lilipo hadi leo hii. **7** Musa alikuwa na umri wa miaka mia moja na ishirini alipokuwa; macho yake hayakufifia, wala nguvu asili zake hazikupungua. **8** Watu wa Israeli walimuomboleza Musa katika nyanda za Moabu kwa siku thelathini, hapo ndipo siku za maombolezo ya Musa zilipotimia. **9** Yoshua mwana wa Nuni alikuwa amejawa na roho ya hekima, kwa maana Musa alinwekea mkono juu yake. Watu wa Israeli walimsikiliza na kufanya yale ambayo Yahwe alimuamuru Musa. **10** Tangu hapo hakujatokea nabii katika Israeli kama Musa, ambaye Yahwe alimjua uso kwa uso. **11** Hakujawahi kuwa na nabii ye yote kama yeye kwa ishara na miujiza ambayo Yahwe alimtuma kufanya katika nchi ya Misri, kwa Farao, na kwa watumishi wake, na kwa nchi yake yote. **12** Hakujawahi kuwa na nabii ye yote kama yeye kwa mambo yote makubwa, ya kutisha ambayo Musa aliyafanya machoni pa Israeli yote.

Yoshua

1 Sasa iliokea baada ya kufa kwa Musa, mtumishi wa Yahweh, Yahweh alimwambia Yoshua, mwana wa Nuni, msaidizi mkuu wa Musa, kusema, **2** "Musa, mtumishi wangu amekufa. Sasa basi inuka, vuka mto huu wa Yordani, wewe na watu hawa wote, kuingia katika nchi ambayo ninawapa - watu waisraeli. **3** Nimewapa ninyi kila sehemu ambapo nyayo za miguu yenu itakanyaga. Nimewapa ninyi, kama niliyomwahidi Musa. **4** Kuanzia jangwani na Lebanoni, hadi mto mkubwa wa Frati, nchi yote ya Wahiti, na hata Bahari kuu, ambako juu huzama, itakuwa nchi yenu. **5** Hakuna mtu awaye yote atakayeweza kusimama kinyume chako siku zote za maisha yako. Nitakuwa pamoja nawe kama niliyokuwa na Musa. Sitakupungukia wala kukuacha. **6** Uwe hodari na jasiri. Wewe utawafanya watu hawa wairithi nchi ambayo niliwaahidi baba zao kuwa ningewapa. **7** Uwe hodari na jasiri sana. uwe makini kutii sheria zote ambazo Musa mtumishi wangu aliquagiza. Usikengeuke upande wa kulia au wa kushoto, ili uweze kufanikiwa kila mahali utakapoenda. **8** Siku zote uuongee juu ya kitabu hiki cha sheria. Utakitafakari mchana na usiku ili kwamba uwaze kutii yote yaliyoandikwa humo. Kisha utastawi na kufanikiwa. **9** Je si mimi niliyekuagiza? Uwe hadori na jasiri! Usiogope. Usivunjike moyo. Yahweh Mungu wako yuko pamoja nawe kila uendeko. **10** Kisha Yoshua akawaagiza viongozi wa watu, **11** "Nendeni katika kambi na waagizeni watu, 'andaeni chakula kwa ajili yenu. Baada ya siku tatu mtavuka mto huu wa Yordani na kuingia ndani na kuimiliki nchi ambayo Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi ili kuimiliki.'" **12** Yoshua akawaambia Wareuben, Wagadi na nusu ya kabile la Manase, **13** "Kumbukeni maneno ambayo Musa, mtumishi wa Yahweh, aliiwaagiza aliposema, 'Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi pumziko, naye awapeni ninyi nchi hii.' **14** Wake zenu, na watoto wenu na mifugo yenu itakaa katika nchi ambayo Musa aliwapa ninyi ng'ambo ya Yordani. Lakini watu wenu wa vita wataenda pamoja na ndugu zao na kuwasaidia. **15** Mpaka hapo Yahweh atakapowapa ndugu zenu pumziko kama aliyowapa ninyi. Na wao pia watamiliki nchi ambayo Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi. Kisha mtarudi katika nchi yenu na kuimiliki, nchi ambayo Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa ninyi ng'ambo ya Yordani, mahali pa mapambazuko ya jua." **16** Nao wakamjibu Yoshua, na kusema, "Mambo yote uliyoutagiza tutayafanya, na kila mahali utakapotutuma tutaenda. **17** Tutakutii kama tulivyomtii Musa. Yahweh Mungu wako na awe pamoja nawe tu kama aliyokuwa pamoja na Musa. **18** Yeyote anayeasi maagizo yako na kutotii maneno yako atauawa. Uwe hodari na jasiri tu.

2 Kisha Yoshua mwana wa Nuni aliwatura watu wawili kwa siri kama wapelelezi kutoka Shitim. Aliksema, "Nendeni mkaialangalie nchi, hasa Yeriko." Walienda na

wakafika katika nyumba ya kahaba ambaye jina lake ni Rahabu, na wakalala hapo. **2** Mfalme wa Yeriko aliambiwa, "Tazama watu wa Israeli wamekuja kuipeleleza nchi." **3** Mfalme akatuma neno kwa Rahabu kusema, "Watoe watu waliokuja kwako ambao wameingia nyumbani mwako, kwa kuwa wamekuja kuipeleleza nchi yote." **4** Lakini mwanaamke alikuwa amekwisha kuwachukua wale watu wawili na kuwaficha. Na akasema, "Ndiyo, watu walikuja kwangu, lakini sikujua walikotoka. **5** Ilipokuwa jioni wakati wa kufungwa kwa lango la mji, waliondoka. Sijui mahali walikoeleka. Mnaweza kuwakamata kama mtawafuatu upesi. **6** Lakini ye ye aliwapandisha juu darini na kuwaficha kwa mabua ya kitani ambayo alikuwa ameyalaza darini. **7** Hivyo, watu waliwafuatilia njiani iliyoeleka katika vivuko ya Yordani. Na milango ilifungwa mara tu baada ya wale watu waliofua kutoka nje. **8** Wale wanaume walikuwa hajalala usiku, wakati alipowaendea kule darini. **9** Akawaambia, "Ninajua kwamba Yahweh amewapa ninyi nchi na kwamba hofu juu yenu imetuingia. Watu wote wanaoishi katika nchi watayeyuka mbele yenu. **10** Tumesikia jinsi ambavyo Yahweh aliyoyokausha maji ya Bahari ya Mianzi kwa ajili yenu wakati mkitoka Misri. Na tunesikia mlichokifanya kwa wafalme wawili wa Waamori walioku upande mwingine wa Yordani - Sihoni na Ogu - ambao mmewaaangamiza kabisa. **11** Mara tu tuliposikia, miyo yetu iliyeuka na hapakuwa na ujasiri wowote uliosalia kwa mtu yeoyote - kwa kuwa Yahweh Mungu wenu, ni Mungu aliye juu mbiguni na chini duniani. **12** Sasa basi, tafadhalii mniapie kwa Yahweh kwamba kama niliyokuwa mwema kweu, nanyi pia mtaitendea mema nyumba ya baba yangu. Nipeni ishara ya uhakika **13** kwamba mtanifihadhi maisha ya baba, mama, kaka, dada zangu na famiiye zao, na kwamba mtatuokoa kutoka katika kifo. **14** Wanaume wakamjibu, "maisha yetu kwa ajili ya yenu, hata kifo! Kama hamtasema habari zetu, na Yahweh akisha kutupa nchi hii, tutakuwa wenye huruma na waaminifu kwenu." **15** hivyo aliwashusha chini kwa kupitia dirishani kwa kutumia kamba. Nyumba ambayo alikuwa anaishi ilijengwa katika ukuta wa mji. **16** Akawaambia, "Nendeni milimani la sivyo watu waliwafuata wataawaona. Jificheni huko kwa siku tatu mpaka watu waliwafuata watakaporudi. Kisha nendeni zenu." **17** Wanaume wakamwambia, "Hatutakuwa tumefungwa na ahadi ulizotufanya tuape mbele zako, kama hautalifanya hili. **18** Tutakapokuja katika nchi, ni lazima uifunge kamba hii nyekundu katika dirisha ulilotushushia chini, na utawakusanya katika nyumba baba yako, mama yako, kaka zako na wote wa nyumba ya baba yako. **19** Na yeoyete aendaye mtaani nije ya milango ya nyumba yako, damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao na hatutakuwa na hatia yoyote. Lakini kama mkono utanyosha juu ya mtu yeoyete aliye pamoja nawe katika nyumba, damu yake itakuwa juu ya vichwa vyetu. **20** Na ikiwa utaonega juu ya suala letu, tutakuwa huru dhidi ya kiapo ulichotuapisha. **21** Rahabu akawajibu, "Yote mliyosema nayatimie." Akawatoa mbali na wakaondoka.

Kisha akaifunga kamba nyekundu katika dirisha. 22 walioilibea sanduku la agano la Yahweh walismama Wakaondoka na kwenda juu milimani na walikaa huko katika nchi kavu katikati ya Jordani mpaka watu wote wa kwa siku tatu hadi pale wale waliofaufatilia waliporudi. 23 Wale waliofaufata walitafuta njiani pote bila kuwaona. 24 Wale watu wawili walirudi na kuvuka mto na wakafika kwa Joshua mwana wa Nuni, na walimwambia kila kitu kilichotokea kwao. 24 Nao wakasema kwa Joshua, "kwa kweli Yahweh ametupa nchi hii. Wenyeji wote wa nchi wanayeyuka kwasababu yetu.

3 *Yoshua aliamka asubuni na mapema, nao walisafiri kutoka Shitim. Walifika Jordani, ye ye na watu wote wa Israeli, na wakapiga kambi hapo kabla hawajavuka ng'ambo.* 2 Baada ya siku tatu, maafisa walienda katika kambi, wakawaagiza watu. 3 "Mtakapoona sanduku la agano la Yahweh Mungu wenu, na makuhani kutoka mionganini mwa Walawi wamelibeba, ni lazima muondoke sehemu hii na kulifuata. 4 Lazima kuwe na umbali wa dhiraa elfu moja kati yenu na sanduku. Msilisogelee karibu, ili muweze kuiona njia ya kupitia, kwakuwa hamjawahi kupita njia hii kabla. 5 Yoshua akawaambia watu, "Jitakaseni ninyi wenyeze keso, kwa kuwa Yahweh atafanya maajabu mionganini mwenu." 6 Kisha Yoshua akawaambia makuhani, "Chukueni sanduku la agano, na kulisipitisha mbele za watu." Hivyo, wakalichukua sanduku la agano na wakaenda mbele za watu. 7 Yahweh akawaambia Yoshua, "Siku hii nitakufanya kuwa mtu mkubwa katika macho ya Waisraeli wote. Watajua kuwa na kulisipitisha mbele za watu." Hivyo, wakalichukua sanduku la agano, "Mtakapofika katika ukingo wa maji na kulisipitisha mbele za watu." 8 Utawaamuru makuhani ambaa hulibeba mbele za watu. 9 Kisha Yoshua akawaambia watu na kulisipitisha mbele za watu. 10 Kwa hili mbele za watu. 11 Tazama! Sanduku la agano la Bwana wa nchi yote litavuka mbele yenu katika Jordani. 12 Sasa chagueni wanaume kumi na wawili kutoka katika makabila ya Israeli, mmoja katika kila kabilia. 13 Wakati nyayo za miguu ya makuhani walichukualo sanduku la Yahweh, Bwana wa nchi yote, zitakapogusa maji ya Jordani, maji ya Jordani yatatindika, na hata maji yatiririkayo kutoka juu yatakoma kutiririka nayo yatasimama kama chuguu. 14 Hivyo wakati wale walichukuo sanduku wakiisha kufika Jordani, na miguu ya watu wale walioibeza sanduku itakapotiwa katika kungo zake. 15 Mara tu wale walichukuo sanduku wakiisha kufika Jordani, na miguu ya watu wale walioibeza sanduku itakapotiwa katika kungo zake. 16 Maji yakakoma kutiririka kutoka katika umbali mrefu. Maji yaliacha kutiririka kutoka Adam, mji ulio karibu na Zarethanini, hadi bahari ya Negevu, Bahari ya Chumvi. Na watu walivuka ng'ambo karibu na Yeriko. 17 Makuhani kutoka Jordani, na kulisipitisha mbele za watu. 18 Wakati makuhani wenye kulibeba sanduku la agano la Yahweh walitaka katikati ya Jordani, na nyayo yote yaliyotiririka kutoka juu yalisimama katika chuguu za miguu yao ilikuwa imeinuliwa katika nchi kavu, kisha kimoja. Maji yakakoma kutiririka kutoka katika umbali mrefu. Maji yaliacha kutiririka kutoka Adam, mji ulio karibu na Zarethanini, hadi bahari ya Negevu, Bahari ya Chumvi. Katika siku ya kumi ya mwezi wa kwanza, watu walikwea Na watu walivuka ng'ambo karibu na Yeriko. 17 Makuhani kutoka Jordani. Wakakaa huko Gilgali, mashariki mwa

4 Watu wote walipokwisha kuvuka Jordani, Yahweh akamwambia Yoshua, 2 "Chagueni wenyeze watu waume kumi na wawili, mmoja katika kila kabilia. 3 Wape agizo hilo: 'Chukueni mawe kumi na mbili kutoka katikati ya Jordani mahali wanaposimama makuhani katika nchi kavu, na wayalete na kuyaweka chini katika sehemu ambapo mtalala usiku wa leo. 4 Kisha Yoshua akawaaita wanaume kumi na wawili ambaa aliwachagua kutoka katika makabila ya Israeli, mmoja kutoka kila kabilia. 5 Yoshua akawaambia, "Nendeni mbele za sanduku la Yahweh Mungu wenu katikati ya Jordani. Kila mmoja wenu achukue jiwe moja mabegani mwake, kulingana na hesabu ya makabila ya watu wa Israeli. 6 Hii itakuwa ni ishara mionganini mwenu kwa ajili yenu wakati watoto wenu watakapowauliza katika siku zijazo, 'Nini maana ya mawe haya kwenu?' 7 Ndipo matakopowaambia, 'Maji ya Jordani yalitengwa mbele ya sanduku la Yahweh. Lilipopitishwa katika Jordani, maji ya watu, "Jitakaseni ninyi wenyeze keso, kwa kuwa Yahweh kumbukumbu kwa watu wa Israeli milele.'" 8 Watu waisraeli akawaambia makuhani, "Chukueni sanduku la agano, na walifanya kama Yoshua alivyowaagiza, na walichukua kulisipitisha mbele za watu." Hivyo, wakalichukua sanduku la agano, "Mtakapofika katika ukingo wa maji na kulisipitisha mbele za watu." 9 Kisha Yoshua akawayapanga mawe kumi na mbili na wewe. 10 Makuhani walipotoka ili kulisimama sanduku la agano, "Mtakapofika katika ukingo wa maji na kulisipitisha mbele za watu." 11 Wakati watu wote walipokwisha kuvuka, sanduku la agano. Na ya Jordani, ni lazima msimame katika Mto Jordani." 12 Kabilo la Rubeni, kabilo la Gadi, na nusu ya kabilo la Manase walipita kama jeshi mbele ya watu wa Israeli, kama ambayo Musa alivyowaambia. 13 Yapata watu wale walipotoka ili kuvuka Jordani, makuhani walioibeza mbele za watu. 14 Kabilo la Rubeni, kabilo la Gadi, na nusu ya kabilo la Manase walipita kama jeshi mbele ya watu wa Israeli, kama ambayo Musa alivyomheshimu Musa - siku zake zote. 15 Kisha sanduku la agano waende mbele ya watu. 16 Mara tu wale walichukuo sanduku wakiisha kufika Jordani, na miguu ya watu wale walioibeza sanduku itakapotiwa katika kungo zake. 17 Hivyo Yoshua akawaamuru makuhani, "pandeni mtoke ukingo wa maji (maana sasa Jordani hujaa hadi katika Jordani)." 18 Wakati makuhani wenye kulibeba sanduku la agano la Yahweh akamwambia Yoshua, 16 "Waamuru makuhani wanaolibeza sanduku la ushuhuda watoke katika Jordani." 17 Hivyo Yoshua akawaamuru makuhani, "pandeni mtoke ukingo wa maji (maana sasa Jordani hujaa hadi katika Jordani)." 18 Wakati makuhani wenye kulibeba sanduku la agano la Yahweh walitaka katikati ya Jordani, na nyayo yote yaliyotiririka kutoka juu yalisimama katika chuguu za miguu yao ilikuwa imeinuliwa katika nchi kavu, kisha kimoja. Maji yakakoma kutiririka kutoka katika umbali mrefu. Maji yaliacha kutiririka kutoka Adam, mji ulio karibu na Zarethanini, hadi bahari ya Negevu, Bahari ya Chumvi. Katika siku ya kumi ya mwezi wa kwanza, watu walikwea Na watu walivuka ng'ambo karibu na Yeriko. 17 Makuhani kutoka Jordani. Wakakaa huko Gilgali, mashariki mwa

Yeriko. **20** Mawe kumi na mawili ambayo yalichukuliwa katika Yordani, Yoshuua aliyasimamisha hapo Gilgal. **21** Aliwaambia watu wa Israeli, "wakati watoto wenu watakapowauliza baba zao katika wakai ujao, 'Mawe haya ni ya nini?' **22** Waambieni watoto wenu, 'Hapa ndipo Waisraeli walivuka Yordani katika nchi kavu. **23** Yahweh Mungu wenu aliyakausha maji ya Yordani, mpaka hapo Yahweh Mungu wako aliyoafanya katika bahari ya mianzi, ambayo aliiakausha kwa ajili yetu ili tupite juu yakes, **24** ili kwamba watu wote wa nchi wajue kwamba mkono wa Yahweh ni nguvu, na kwamba mtamweshimu Yahweh Mungu wenu milele."

mimi ni amiri wa jeshi la Yahweh. Sasa niimekuja. Kisha Yoshua akainamisha uso wake juu ya nchi akaabudu na akamwambia, "Bwana wangu anasema nini kwa mtumwa wake?" **15** Amiri wa jeshi la Yahweh akamwambia Musa, "Vua viatu vyako miguuni mwako, kwasababu sehemu uliyosimama ni takatifu." Na Yoshua akafanya hivyo.

6 Basi, milango yote ya Yeriko ilikuwa imefungwa kwasababu ya jeshi la Israeli. Hapakuwa na mtu wa kutoka nije au kuingia ndani. **2** Yahweh akamwambia Yoshua, "Tazama, niimeweka Yeriko katika mkono wako, mfalme wake pamoa na wanajeshi wake waliofunzwa.

3 Ni Irazima kutambaa kwa kuuuzunguza mii, wanapume

5 Mara tu waliposikia wafalme wa Waamori walio upande wa magharibi wa Yordani, na wafalme wote wa Wakanaani waliokuwa katika pwani ya Ziwa kuu, waliposikia ya kwamba Yahweh alikuwa ameyakausha maji ya Yordani mpaka pale waisraeli wote walipomaliza kuvuka, miyo yao ikayeyuka, na hapakuwa na moyo wowote ndani yao kwa sababu ya watu wa Israeli. 2 Kwa wakati huo Yahweh alimwambia Joshua, "Tengenezeni visu nya mawe na mara moja mwatahiri wanaume wote wa Israeli." 3 Kisha Joshua alijifanya visu nya mawe na akawatahiri wanaume wote wa Gibea Haaraloti. 4 Na hii ndo sababu ya Joshua kuwatahiri; wanaume wote waliotoka Misri, pamoja na wanaume wa vita walikuwa wamekwisha kufa njiani katika nyikani, baada ya kukwea kutoka Misri. 5 Ingawa wanaume wote waliotoka Misri walikuwa wametahiriwa, bado hapakuwa na kijana yeoye aliyejikuwa ametahiriwa kati ya vijana wote waliozaliwa nyikani katika njia ya kutoka Misri. 6 Kwasababu watu wa Israeli walitembea nyikani miaka arobaini, mpaka watu wa vita, yaani wanaume wote waliotoka Misri walikufa, kwasababu hawakutiti sauti ya Yahweh. Yahweh aliwaapia kwamba hawataruhusu kuionna nchi ambayo aliwaapia mababa zao kwamba angetupatia sisi, nchi inayotiririka maziwa na asali. 7 Na badala yao, Yahweh aliwainua watoto wao kuchukua nafasi zao ambaa Joshua aliwatahiri, kwasababu walikuwa bado hajatahiriwa njiani. 8 Walipokwisha kutahiriwa wote, walibaki mahali walipokuwa katika kambi mpaka walipopona. 9 Na Yahweh akasema na Joshua, "Siku hii nimeiondoa kwenu aibu ya Misri." Hivyo, mahali pale paliitwa Gilgali hadi leo. 10 Watu wa Israeli walipiga kambi hapo Gilgali. Waliitunza Pasaka katika siku ya kumi na nne ya mwezi, wakati wa jioni, katika uwanda wa Yeriko. 11 Na siku iliyofuata baada ya Pasaka, walikula sehemu ya mazao ya nchi, mikate isiyotiwa chachu na nafaka iliyokaangwa katika siku hiyo iyo. 12 Mana zilikoma siku ile walipokula mazao ya nchi. Hapakuwa tena na mana kwa watu wa Israeli, bali walikula mazao ya nchi ya Kanaani mwaka huo. 13 Wakati Yoshua alipokaribia Yeriko, aliihua macho na kuangalia, na tazama, mtu alikuwa amesimama mbele yake, alikuwa amechomoa upanga wake na ulikuwa mkononi mwake. Yoshua alimwendea na kumwambia, "Je uko kwa ajili yetu au kwa ajili ya maadui zetu?" 14 Akajibu, la hasha. Maana

5 U. kuzunguza kuharaka kwa kuuzunguka mji, wanadamu wote wa vita wauzungukeni mji mara moja. Ni lazima mfanyi hivi kwa siku sita. 4 Makuhani saba lazima wabebi tarumbeta za pembe za kondoo waume mbele za sanduku. Na katika siku ya saba, ni lazima mtembee kwa kuuzunguza mji mara saba, na makuhani lazima wapulizi tarumbeta. 5 Kisha watapuliza pembe za kondoo waume kwa nguvu kuu, na mtakaposikia sauti za tarumbeta watu wote na wapige kelele kwa mshindo mkuu, na ukuta wa mji utaanguka chini pale pale. Wanajeshi ni lazime washambulie, kila mmoja eende mbele moja kwa moja. 6 Ndipo Joshua mwana wa Nuni, alilaita makuhani na kuwaambia, "Lichukueni sanduku la agano, na waacheni makuhani saba wabebi tarumbeta za pembe za kondoo waume mbele ya sanduku la Yahweh." 7 Joshua aliwaambia watu, "Nendeni na mtembee kuuzunguka mji, na watu wa vita wataenda mbele ya sanduku la Yahweh." 8 Makuhani saba walibeba tarumbeta saba za pembe za kondoo mbele ya Yahweh kama Joshua aliwyowaambia watu. Na walivokuwa akiendelea mbele, walipuliza tarumbeta. 9 Sanduku la Yahweh liliwafa kwa nyuma yao. Watu wa vita walitembea mbele ya makuhani, na walipuliza tarumbeta zao, lakini walinzi wa nyuma walilifuata sanduku kwa nyuma, na makuhani waliendelea kupuliza tarumbeta zao. 10 Lakini Joshua aliwaagiza watu, akisema, "Msipige kelele. Sauti oyote isitoke vinywani mwenu mpaka siku nitakayowaambia kupiga kelele. Ndipo hapo mtakapopiga kelele." 11 Hivyo, alisababisha sanduku la Yahweh kuuzunguka mji mara moja kwa siku hiyo. Kisha wakaingia katika kambi yao, wakakaa usiku ule katika kambi. 12 Basi Joshua alilamka asubuhi na mapema, na makuhani wakalichukua sanduku la Yahweh. 13 Makuhani saba walibeba tarumbeta saba za pembe za kondoo waume walikuwa mbele ya sanduku la Yahweh, wakitembea kwa ushupavu, huku wakipuliza tarumbeta. Wanajeshi wenye silaha walikuwa wakitembea mbele yao, lakini walinzi wa nyuma walitembea nyuma ya sanduku la Yahweh, huku tarumbeta ziliendelea kupigwa. 14 Walitembea kuuzunguka mji mara moja katika siku ya pili na kisha wakarudi kambini. Walifanya hivi kwa siku sita. 15 Ilikuwa ni katika siku ya saba ambayo waliamka mapema katika mapambazuko, na walitembea kuuzunguka mji kwa namna ile kama iliyokuwa kawaaidha yao, katika siku hii walifanya mara saba. 16 Ilikuwa ni

katika siku ya saba ambapo makuhani walipiga tarumbeta, Hivyo ni watu wapatao elfu tatu tu kutoka katika jeshi ndio na ya kwamba Joshua aliaagiza watu, "Pigeni kelele! walioenda, lakini watu hawa waliwakimbia watu wa Ai. 5 Kwa kuwa Yahweh amewapa ninyi mji. 17 Mji pamoja na vitu vyote ndani yake vitatengwa kwa Yahweh kwa ajili ya waliwafuata katika lango la mji hadi katika machimbo ya uharibifu. Ni Rahabu yule kahaba pekee ataishi - yeze mawe, na waliwauwa walipokuwa wakishuka katika kilima. pamoja wote waliokuwa pamoja naye katika nyumba - Na miyo ya watu ilijawa hofu na ujasiri wao ukawatoka. kwasababu aliwaficha watu tuliovatuma. 18 Lakini kwenu, 6 Basi Joshua alizirarua nguo zake. Yeye pamoja na iweni waangalifu juu ya kuchukua vitu vilivytengwa kwa wazewe wa Israeli waliweka mavumbi juu ya vichwa ajili ya uharibifu, ili baada ya kuvitua alama kwa ajili vyao na wakainamisha vichwa vyao hadi katika nchi ya kuharibiwa, msichukue hata kimoja wapo. Na kama mbele ya sanduku la Yahweh, na walibaki pale mpaka mtafanya hivi, mtaifanya kambi ya Waisraeli iharibiwa na jioni. 7 Kisha Joshua akasema, "Oo, Yahweh Bwana, mtaleta matatizo katika kambi. 19 Fedha zote, dhahabu kwanini umewavusha watu hawa ng'ambo ya Yordani? na vitu vilivytengenezwa kwa shaba na chuma vilitengwa Kutuweka katika mikono ya Waamori ili kutuangamiza? kwa ajili ya Yahweh." 20 Hivyo, watu wakapiga kelele, ikiwa kama tulifanya maamuzi tofauti na tungekaa katika na wakatoa sauti kwa kupuliza tarumbeta. Ilikuwa watu upande mwininge wa Yordani! 8 Bwana, niseme nini, waliposikia sauti za tarumbeta, walipiga kelele kwa sauti baada ya Israeli kuwatega migongo maadui zao? 9 Kwa kuu, na ukuta ultianguka chini kabisa na kwamba watu kuwa Wakaanani na wenyeji wote wa nchi watakaposikia, waliungia mji, kila mmoja alisonga mbele moja kwa watatuzunguka na kuwafanya watu wa nchi kulisau moja. Na waliuteka mji. 21 Waliteketeza kabisa kila kitu jina letu. Na utafanya nini kwa ajili ya jina lako kuu? 10 kilichokuwa katika mji kwa makali ya upanga - wanaume Yahweh akamwambia Joshua, "Inuka! kwanini umelala kwa wanawake, wadogo kwa wakubwa, ng'ombe, kondoo kifudifudi? 11 Israeli imetenda dhambi. Wamevunja agano na punda. 22 Kisha Joshua akawaambia wale watu wawili langu nililowaagiza. Wameiba baadhi ya vitu vilivyoukuwa walioipeleza nchi, "Nendeni katika nyumba ya kahaba, vimetengwa. Wameiba na kisha pia wakaficha dhambi mtoeni mwanamke na wote walio pamoja naye, kama yao kwa kuweka vitu vile walivyochochuka mionganoni mwa mliviyomwapia." 23 Basi, vijana wale walioipeleza nchi mali zao wenye. 12 Na matokeo yake ni kwamba watu waliingia ndani na kumtoa Rahabu nje. Walimtoa nje baba wa Israeli hawataweza kusimama mbele za maadui zao. yake, mama, kaka, na ndugu wote waliokuwa pamoja Walitega migongo yao kwa maadui zao kwasababu wao naye. waliwaleta katika sehemu ya nje ya kambi ya wenye we wametengwa kwa ajili ya uharibifu. Sitakuwa Waisraeli. 24 Na ndipo waliuteketeza mji na kila kitu ndani pamoja nanyi tena mpaka pale mtakapoteketeza vitu vile yake. Isipokuwa fedha, dhahabu na vyombo vya fedha vilitengwa ili kuteketezwa ambavyo bado viko mionganoni na chuma viliwekwa kwa hazina ya nyumba ya Yahweh. mwenu. 13 Inuka! Waweke watu wakfu kwangu, na 25 Bali Joshua alimruhusu Rahabu kahaba, nyumba ya uwaambie, "Jiwekeeni wakfu ninyi wenye we kesho. Kwa baba yake, na wote waliokuwa pamoja naye waishi. kuwa, Yahweh, Mungu wa Israeli asema hivi, "Kuna vitu Mpaka leo hivi anaishi Israeli kwasababu aliwaficha watu vilitengwa ili kuteketezwa ambavyo bado viko mionganoni walilotumwa na Joshua kuipeleleza Yeriko. 26 Kisha katika mwenu, Israeli. Hamtaweza kusimama mbele ya maadui kipindi hicho, Joshua aliwaamuru kwa kiapo na kusema, zenu mpaka pale mtakapoviondoa mionganoni mwenu vitu "Alaaniwe machoni pa Yahweh mtu yule anayejunga mji vyote ambavyo vilitengwa kwa ajili ya kuteketezwa." 14 huu, Yeriko. Atajengwa msingi kwa gharama ya mzaliwa Asubuhi, mtajisogezwa wenye we kwa makabila. Kabilalilie wake wa kwanza, na kwa gharama ya mzaliwa wake wa ambalo Yahweh atalichagua litasogea karibu kwa koo pili atapachika milango yake." 27 Basi Yahweh alikuwa zake. Ukoo ule ambao Yahweh atauchagua lazima usogee pamoja na Joshua, na umaarufu wake ulienea katika nchi karibu kwa nyumba. Nyumba ambayo Yahweh ataichagua yote.

7 Lakini watu wa Israeli hawakutenda katika uaminifu kuhusiana na vitu vilivytengwa kwa ajili ya uharibifu. Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, kutoka katika kabilalilie wake wa vitu hivyo vilivyochochuka kwa ajili ya kuharibiwa, atachomwa moto, yeze na kila kitu alichonacho, kwasababu amelivunja agano la Yahweh na kwasababu amefanya jambo la aibu katika Israeli." 16 Basi, Joshua aliamka asubuhi na mapema na aliwaleta Israeli karibu, kabilalilie wake wa Yeriko, na ukoo wa Zera ulichaguliwa. 17 Joshua akazisogezwa koo za Yeriko, na ukoo wa Zera mtu kwa mtu, na Zabdi alichaguliwa. 18 Akaisogezwa karibu nyumba ya Zabdi mtu kwa mtu, na Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, kutoka kabilalilie wake wa Yeriko, alichaguliwa. 19 Kisha Joshua akamwambia Akani, "Mwanangu, niambie ukweli

mbele za Yahweh, Mungu wa Israel, na ufanye ukiri wako walishambuliwa watu wa Ai. 11 Watu wote wa vita kwake. Tafadhal niambie kile ulichofanya. Usinifiche." 20 Akani akamjibu Joshua, "Kwa kweli nimetenda dhambi mbele Yahweh, Mungu wa Israeli. 21 Nilichofanya ni hiki: Nilipoona mionganii mwa nyara mkoti mzuri kutoka Babeli, shekeli mia mbili za fedha, na kipande cha dhahabu chenye uzito wa shekeli hamsini, nilivitamani na nikavichukua. Vimefichwa chini ardhini katikati ya hema langu, na fedha iko chini yake." 22 Yoshua akatuma wajumbe waliokimbia mpaka kwenye hema mahali palipokuwa na vile vitu. wa Israeli. Walivimwaga mbele za Yahweh. 24 Kisha Yoshua na Waisraeli wote pamoja naye, walimchukua linasubiria kushambulia kutokea kwa nyuma ya mji. 15 Akani mwana wa Zera, na fedha, na koti, na kipande cha dhahabu, wana na binti zake, ng'ombe zake, punda zake, kondoo zake, hema lake, na kila kitu alichokuwa nacho, na wakavileta hata bonde la Akori. 25 Kisha Yoshua akasema, "Kwanini umetusumbua? Leo Yahweh atakutesa na wewe." Waisraeli wote wakampiga kwa mawe. Na wakawachoma wote kwa moto, na wakawapiga mawe. 26 Kisha wakaweka juu yake kichuguu kikubwa cha mawe ambayo yapo hata leo. Yahweh akaachilia mbali hasira yake. Hivyo basi, jina la mahali hapo likawa Akori hata leo.

8 Yahweh akamwambia Yoshua, "Usiogope; usivunjike moyo. Chukua pamoja nawe watu wa vita. Pandeni kwenda Ai. Tazama nimetmia mikononi mwako mfalme wa Ai, watu wake, mji wake na nchi yake. 2 Mtafanya hivyo pia huko Ai na mfalme wake kama mlivyofanya kwa Yeriko na mfalme wake, isipokuwa mtachukua nyara na mifugo kwa ajili yenu. Pangeni mashambulizi ya uviziasi nyuma ya mji." 3 Basi Yoshua aliihuka na akawachukua kwenda Ai watu wote wa vita. Kisha Yoshua akachagua watu elfu thelathini - wenye nguvu na ujasiri - na aliwatuma waende wakati wa usiku. 4 Aliaaamuru, "Tazama, mtalala katika hali ya mashambulizi ya uviziasi dhidi ya mji, kwa nyuma yake. Usiende mbali sana na mji, lakini ninyi nyote muwe tayari. 5 Mimi pamoja na watu wote walio pamoja nami tutaukaribia mji. Na wakati watakapokuja kutushambulia sisi, tutawakimbia kama tulivyofanya hapo mwanzo. 6 Watatoka nye watukimbize mpaka hapo tutakapokuwa tumewavuta mbali sana na mji, watasema, "Wanatukimbia kama walivyofanya mara ya mwisho." Hivyo tutawakimbia na kwenda mbali. 7 Kisha mtapanda kutoka sehemu mliyojificha, na mtauteka mji. Yahweh Mungu wenu atawapa mikononi mwenu. 8 Tazama nimewaaamuru, mtakapouteka mji, mtauchoma moto. Mtayafanya haya wakati mtakapotii agizo liliotolewa katika neno la Yahweh." 9 Yoshua akawatuma, na wakaenda sehemu ya uviziasi, na wakajificha kati ya Betheli na Ai sehemu ya magharibi ya Ai. Yoshua akalala mionganii mwa watu usiku ule. 10 Yoshua aliamka asubuhi na mapema na akawaandaa tayari wanajesi wake, Yoshua na wazee wa Israeli

waliokuwa pamoja naye walipanda na kuukaribia mji. Walisogea karibu na mji na wakapiga kambi sehemu ya kasikazini mwa Ai. Kulikuwa na bonde kati yao na Ai. 12 Alichukua watu wapatao elfu tano hivi na akawaweka katika hali ya kuvizia katika upande wa magharibi mwa mji kati ya Betheli na Ai. 13 Waliwapanga wanajesi wote, jeshi kuu katika upande wa kasikazini mwa mji, na walini wa nyuma upande wa magharibi mwa mji. Yoshua alilala bondeni usiku ule. 14 Na ilikuwa alipoona hilo mfalme wa Ai, yeeye pamoja na jeshi lake, waliamka asubuhi na mapema na walitoka kwa haraka kwenda kuwashambulia Israeli katika eneo linalokabilii bonde la Mto Yordani. Hakujua kuwa kulikuwa na shambulizi la kuvizia lilikuwa linasubiria kushambulia kutokea kwa nyuma ya mji. 15 Yoshua na Waisraeli wote walikubali wenywewe kushindwa mbele yenu, na wakakimbia kuelekeea nyikani. 16 Watu waliokuwa kwenye mji waliitwa kwa pamoja waende na wakavileta hata bonde la Akori. 17 Hapakuwa na mtu mme aliyesalia Ai na Betheli ambaye alikuwa hajaenda nje kuwafuatilia waisraeli. Na walipokuwa wanawafuatilia Waisraeli, Wakatoka na waliuacha mji wazi. 18 Yahweh akamwambia Yoshua, "Nyosha mkuki huo ulio mikononi mwako kuelekeea Ai, kwa kuwa nitaitia Ai mikononi mwako." Yoshua akaunyosha mkuki uliokuwa mikononi mwake kuelekeea mji. 19 Wanajesi walijificha katika hali ya kuvizia walitoka upesi katika eneo lao mara tu alipounyosha mkono wake. Walikimbia mbio na kuwingia mji na kuuteka. Na kwa haraka wakauchoma moto mji. 20 Watu wa Ai waligeuka na kuangalia nyuma. Waliona moshi kutoka mji ukipanda kwenda angani, na hawakuweza kutoroka kwa njia hii au ile. Kwa kuwa wanajesi wa Israelei waliokuwa wamekimbia katika nyika, sasa walirudi kuwakabilii wale waliokuwa wanawafuatilia. 21 Na wakati Yoshua na Israeli wote walipoona kuwa wale watu wa kuvizia wameuteka mji kwa ule moshi uliokuwa ukipanda, waligeuka nyuma na kuwaua watu wa Ai. 22 Na wanajesi wengine wa Israeli, wale waliokuwa wameingia ndani ya mji, walitoka nije ili kuwashambulia. Hivyo, watu wa Ai walikamatwa katikati ya majeshi ya Israeli, baadhi katika upande huu na wengine katika upande ule. 23 Lakini walimhifadhi mfalme wa Ai, ambaye walimteka akihi hai, na kisha wakamleta kwa Yoshua. 24 Ilikuwa baada ya Israeli walipokuwa wameenaliza kuuwaua wenyejii wote wa Ai katika uwanda kariibu na nyika mahali walipowafuata, na baada ya wao wote, hata yule wa mwisho, walipokuwa wamekwisha kulala kwa ncha ya upanga, Waisraeli wote walirudi Ai. Waliuteka mji kwa ncha ya upanga. 25 Wale wote walikufa siku hiyo walikuwa watu elfu kumi na mbili elfu, wanaume na wanawake, wote ni watu wa Ai. 26 Yoshua hakuunkuna mkononi wake ambaa alikuwa ameunyosha huku akishikilia mpaka pale alipowateketeza kabisa watu wote wa Ai. 27 Waisraeli walichukua tu wanyama na

nyara kutoka katika mji kwa ajili yao wenyewe, kama wako. Tumesikia habari kumhusu na kuhusu kila kitu Yahweh alivyokuwa amemwagiza Yoshua. **28** Yoshua alichokifanya Misri - **10** na kila kitu alichokifanya kwa alichoma Ai na kuigeuza kuwa kichuguu cha mapango. wafalme wawili wa Waamori katika upande mwingine wa Ni mahali palipoachwa ukiwa hata leo. **29** Alimtundika Jordani - kwa mfalme Sihoni wa Heshiboni, na kwa Ogu mfalme wa Ai juu ya mti mpaka jioni. Na jua lilipokuwa wa Bashani aliyekuwa katika Ashitarothi. **11** Wazee wetu linaenda kuzama, Yoshua aliaaagiza na wakautoa mwili na wenyeji wote wa nchi yetu walituambia," Chukueni wa mfalme wakaushusha chini ya mti na kuutupa mbele chakula mikononi mwenu kwa ajili ya safari. Nendeni ya malango ya mji. Huko wakaweka kichuguu kikubwa mkakutane nao, na kisha muwambie, "Sisi ni watumishi cha mawe juu yake. Kichuguu hicho kimebaki huko wenu. Fanyeni agano pamoja nasi." **12** Huu ni mkate wetu, hata leo. **30** Kisha Yoshua akajenga madhabahu kwa ulikuwa wa moto tulipouchukua kutoka katika nyumba Yahweh, Mungu wa Israeli katika Mlima wa Ebali, **31** zetu katika siku ile tulipotoka kuja kwenu. Lakini sasa, kama vile Musa mtumishi wa Yahweh alivyowaagiza watu tazama, imekuwa kavu na yenye ukungu. **13** Viriba hivi wa Israeli, kama ilivoandikwa katika kitabu cha sheria ya vilikuwa vipyta tulipovijaza, na tazama, sasa vinavuja. Musa: "Madhabahu ya mawe yasiyochongwa, ambayo juu Nguo zetu na viatu vyetu vimechakaa na kuwa vikuuu yake hakuna mtu yejote aliyetumia zana ya chuma." Na kwasababu ya safari ndefu." **14** kwahiy, Waisraeli allimtolea Yahweh sadaka ya kuteketezwa juu yake na wakatwa sehemu ya vyakula vyao, lakini walifanya hivyo wakatoa sadaka ya amani. **32** Na huko aliandika juu ya bila ya kumwuliza Yahweh ili awaongoze. **15** Yoshua mawe nakala ya sheria za Musa mbele ya watu wa Israeli. akafanya amani pamoja nao na kufanya agano pamoja **33** Waisraeli wote, wazee wao, maafiga, na waamuzi 16 Siku tatu baada ya Waisraeli kufanya agano pamoja ya makuhani na Walawi ambao hulibeba sanduku la Agano la Yahweh - wageni pamoja na wazalia, nusu yao walisimama mbele ya Mlima Gerizimu na nusu walisimama mbele ya Mlima Ebali. Waliwabariki watu wa Israeli kama 17 Kisha watu wa Israeli walisimama mbele ya Mlima Gerizimu na nusu walisimama mbele ya Mlima Ebali. Waliwabariki watu wa Israeli kama 18 Watu wa Israeli wahakushambulia kwasababu viongozi 34 Baada ya hayo, Yoshua alisoma maneno yote ya sheria, wao walikuwa wamewaapia mbele za Yahweh, Mungu wa baraka na laana, kama zilivoandikwa katika kitabu cha sheria. **35** Halikusalia hata neno moja katika yote ambayo Musa alimwagiza Yoshua ambalo halikusomwa mbele ya kusanyiko la Waisraeli lilojumuisha wanawake, watoto wadogo na wageni walioishi mionganoni mwao.

9 Kisha wafalme wote walioishi ng'ambo ya mto Jordani katika nchi ya milima, na katika nchi za chini katika pwani za Bahari Kuu mbele ya Lebanon - Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi - **2** hawa waliungana pamoja chini ya amri moja kuinua vita dhidi ya Yoshua na Israeli. **3** Waliposikia wenyeji wa Gibeoni juu ya mambo aliyyafanya Yoshua katika Yeriko na Ai, **4** walipanga mpango wa udanganyifu. Walienda kama wajumbe. Walichukua magunia yaliyochakaa na kuyaweka juu ya punda. Walichukua pia viriba vilivyochoakaa na kuchanika chanika na vilivyoziwa zibwa. **5** Walivaa miyuuni mwao viatu vilivyozeeka na kutoboka toboka, na walivaa nguo kuukuu, zilichanika chanika. Na mikate yote katika chombo ilikuwa mikavu na yenye uvundo. **6** Kisha wakamwendea Yoshua katika kambi huko Giligali na wakamwambia yeye pamoja wa watu wa Israeli wakisema, " **7** Tumesafiri kutoka nchi ya mbali, basi fanyeni agano nasi." Watu wa Israeli wakawaamba Wahivi, "Huenda mnaishi karibu nasi. Twawezeje kufanya agano nanyi?" **8** Wakamwambia Yoshua, "Sisi ni watumishi wako." Yoshua akawauliza, "Ninyi ni akina nan? Mnatokea wapi? **9** Wakamwambia, "Watumishi wako wamekuja hapa kutokea nchi ya mbali, kwasababu ya jina la Yahweh Mungu

ghadhabu ambayo yawenza kuja juu yetu kwasababu ya kipao tulichowaapia." **21** Viongozi wakawaambia watu, "Waachenii waishi." Hivyo Wagibeoni wakawa wakata kuni na wachota maji wa Waisraeli wote, kama vile viongozi walivyo sema juu yao. **22** Yoshua aliwaita na kuwaambia, "Kwanini mlitudanya wakati mliposema, "Tuko mbali sana nanyi" wakati mnaishi hapa hapa mionganoni mwetu? **23** Na kwasababu hii, mmelaaniwa na baadhi yenu mtakuwa watumwa siku zote, wenye kukata kuni na kuchota maji kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu." **24** Walimjibu Yoshua na kusema, "Ni kwasababu watumishi wako waliambiwa kwamba Yahweh Mungu wenu alimwagiza Musa mtumishi wake kuwapa ninyi nchi yote, na kuwatetenza wenyeji wote wa nchi mbele yenu - hivyo tuliojopa kwasababu yenu kwa ajili ya maisha yetu. Ndio maana tulifanya jambo hili. **25** Tazama sasa, mnatuliliki chini ya utawala wenu. Chochote kilichochema na haki kwenu kutufanya, fanyeni." **26** Basi Yoshua aliwafanya hivi: alwaondoa katika mamlaka ya watu wa Israeli, na Waisraeli hawakuwaua. **27** Siku hiyo Yoshua aliwafanya Wagibeoni kuwa wakata kuni na wachotaji wa maji kwa jamii, na kwa madhabahu ya Yahweh hadi leo katika sehemu ambayo Yahweh huichagua.

10 Ikawa Adonizedeki, mfalme wa Yerusalem, alisikia "Wafalme watano wamepatikana wamejificha katika pango kuwa Yoshua ameiteka Ai na ameiteketeza kabisa, huko Makeda!" **18** Yoshua akasema, "Viringisheni mawe kama alivyokwisha kufaya huko Yeriko na mfalme wake. makubwa katika mlango wa pango na muweke wanajeshi Na alisikia jinsi ambavyo watu wa Gibeoni walivyofanya hapo ili kuwalinda. **19** Msibaki na kukaa nyie wenyewe. Bali amani na watu wa Israeli na walikuwa wanaishi mionganii wafuatilieni maadui zenu na kuwashumbulia kutokea kwa mwao. **2** Watu wa Yerusalem waliogopa sana kwasababu nyuma. Msiwaruhusu kuingia katika miji yao, kwa kuwa Gibeoni ulikuwa mji mkubwa, kama mmoja wa miji ya Yahweh Mungu wenu amewatia katika mfono wenu." **20** kifalme. Ilikuwa kubwa kuliko Ai, na watu wake wote Yoshua na wana Waisraeli walikuwa wamemaliza kuwa walikuwa ni mashujaa wenyewe nguvu. **3** Hivyo Adonizedeki, kwa mauaji makubwa sana, mpaka pale walipokuwa mfalme wa Yerusalem, alituma ujumbe kwa Hohamu, wameteketeza kabisa; watu wachache tu walipona Gibeoni kwasababu wamefanya amani na Yoshua pamoja walitoroka walifika miji ya ngome. **21** Kisha jeshi lote na kwaYafia, mfalme wa Lakishi, na kwa Debiri, mfalme wa Eguloni kila hukumtu kwa Yoshua likiwa na amani katika kambi huko wa Eguloni: **4** "Njooni kwangu na mnisaidie. Tuishambulie Makeda. Na hakuna hata mmoja aliyethubutu kusema Gibeoni kwasababu wamefanya amani na Yoshua pamoja hata neno moja kinyume na watu wa Israeli. **22** Kisha na watu wa Israeli. **5** Wafalme watano wa Waamori; Yoshua akasema, "Fungueni mlango wa pango, watoeni mfalme wa Yerusalem, mfalme wa Hebron, mfalme wa na je na waleteni kwangu hawa wafalme watano." **23** Yarimuthi, mfalme wa Lakishi, na mfalme wa Eguloni Walifanya kama Yoshua alivyosema. Waliwaleta wafalme walikwea, wao pamoja na majeshi yao yote. Walipanga watano kutoka katika pango - mfalme wa Yerusalem, sehemu yao kinyume na Wagibeoni na waliwashambulia. mfalme wa Hebron, mfalme wa Yarmuthi, mfalme wa **6** Watu wa Gibeoni walituma ujumbe kwa Yoshua na Lakishi na mfalme wa Eguloni. **24** Na walipowaleta kwa jeshi huko Giligali. Walisema, "Upesi! Msiuondoawafalme kwa Yoshua, alimwita kila mtu wa Israeli, na mfono wenu kutoka kwa watumishi wenu. Kwaenijje aliwaambia maakida wa wanajeshi waliokuwa wameenda haraka na mtuo koe. Mtusaide, maana wafalme wote wa vitani pamoja naye "Kanyageni miguu yenu juu ya shingo Waamori wanaishi katika nchi ya limilia wamekusanya zao." Basi walikuwa na kukanya miguu yao juu ya kwa pamoja ili watushambulie. **7** "Yoshua alipanda shingo zao. **25** Kisha akawaambia, 'Msio gope wala kutoka Giligali, yeeye na watu wote wa vita pamoja kufadhaika. uwe na moyo mkuu na jasiri. Na hiki ndicho naye, na watu wote wapiganaji. **8** Yahweh akamwambia Mungu atakachokifanya kwa maadui wenu wote ambao Yoshua, "Usiwa gope. Nimewatiwa wote katika mfono mtaピgana nao'. **26** Kisha Yoshua akawashambulia na wako. Hakuna hata mmoja wao atakayeweza kuzuia kuwaua wafalme. Aliwatundika wote watano juu ya miti. mashambulizi yako." **9** Baada ya kutembea usiku kucha Waliwatundika juu ya miti hata jioni. **27** Ilipokuwa jioni, kutoka Giligali, ghafla Yoshua aliwafikilia. **10** Na Yahweh Yoshua alitoa maagizo, nao waliwashusha chini ya miti alichanganya maadui mbele za Israeli - ambao waliwaua na kisha wakawatupa katika pango ambalo walikuwa mauaji makubwa mno huko Gibeoni, na wale waliowafuata wamejificha wao wenyewe. Waliweka mawe makubwa juu njiani iendayo Bethi Horoni, nao waliuwaua katika njia ya mlango wa pango. Mawe hayo yapo pale hadi leo hii. **28** iendayo Azeka na Makeda. **11** Na walipokuwa wakikimbia Na kwa namna hii, katika siku hiyo Yoshua aliuteka miji wa mbio kutoka kwa Waisraeli, chini ya limilia kutoka Bethi Makeda na aliwaua watu wote huko kwa upanga, pamoja Horoni, Yahweh alitupa mawe makubwa kutoka mbinguni na mfalme wake. Aliwateketeza wote kabisa pamoja na juu yao wote katika njia iendayo Azeka, nao wakafa. kila kiumbe hai kilichokuwa huko. Hakuna hata mmoja Watu waliouawa kwa mawe walikuwa ni wengi zaidi kuliko aliyesalia. Alichomfanya mfalme wa Makeda ni sawa wale waliouawa kwa upanga wa watu wa Israeli. **12** sawa na kile alichokuwa amemfanya mfalme wa Yeriko. Kisha Yoshua akamwambia Yahweh katika siku ambayo **29** Yoshua na Israeli wote waliipita Makeda na kufika Libna. Yahweh aliwapa watu wa Israeli ushindi dhidi ya Waamori. Na huko waliingia katika vita dhidi ya Libna. **30** Yahweh Hiki ndicho Yoshua alichosema kwa Yahweh mbele ya pia alilita katika mfono wa Israeli pamoja na mfalme wake. Israeli. "Jua lisimame katika Gibeoni, na mwezi, usimame Yoshua alishambulia kila kiumbe hai ndani yake kwa katika bonde la Ajalon." **13** Jua lili simama, na mwezi upanga. Hakuacha hai hata mtu mmoja. Alichomfanya ukaacha kwenda mpaka taifa lilipolipiza kisasi dhidi ya mafalme ni sawa sawa na kile alichokuwa amemfanya maadui zao. Je hili halikuandikwa katika Kitabu cha mfalme wa Yeriko. **31** Baadaye Yoshua na Israeli wote Yashari? Jua lili kaatikati ya anga; halikuzama kwa pamoja naye walipanda kutoka Libna na kwenda Lakishi. siku nzima hivi. **14** Hajjawahi kutokea siku nyingine kama Alipiga kambi karibu yake na wakafanya vita dhidi yake. hiyo kabla au baada yake, wakati Yahweh alipotii sauti ya **32** Yahweh alilita Lakishi katika mfono wa Israeli. Yoshua mtu. Kwa kuwa Yahweh alikuwa akifanya vita badala ya aliuteka katika siku ya pili. Alishambulia kwa upanga kilia Israeli. **15** Yoshua na Israeli yote pamoja naye walirudi ki umbe hai kilichokuwa ndani yake, kama vile aliyokuwa kambini huko Giligali. **16** Basi wale wafalme watano amefanya huko Libna. **33** Kisha Horamu, mfalme wa walikuwa wametoroka na kujificha wao wenyewe katika Gezeri alikwea ili kuisaida Lakishi. Yoshua alimshambulia pango huko Makeda. **17** Taarifa zilimfikia Yoshua kusema, yeeye na jeshi lake mpaka pale ambapo hapakuwa na mtu

hata mmoja aliyesalia. **34** Baada ya hapo, Yoshua na Israeli wote walitoka Lakishi na kwenda Egloni. Walipiga kambi karibu yake na kisha wakafanya vita dhidi yake, **35** na siku hiyo hiyo wakaiteka. Waliupiga kwa upanga na waliteketeza kila mtu ndani yake kama vile Yoshua alivyofanya huko Lakishi. **36** Kisha Joshua na Israeli wote wakatoka Egloni na kwenda Hebron. Wakainua vita dhidi yake. **37** Waliuteka mji na kuwaua kwa upanga watu wote ndani yake pamoja na mfalme wake, kujumuisha na vijiji vyote vilivyoizunguka. Waliteketeza kabisa kila kiumbe hai ndani yake, hawakuacha hata mtu mmoja aliyesalia, ni sawa sawa na vile Yoshua alivyoitenda Egloni. Aliiteketeza kabisa, na kila kiumbe hai ndani yake. **38** Baada ya hapo, Yoshua alirudi pamoja na jeshi lote la Israeli pamoja naye, wakasafiri kwenda Debiri na kufanya vita dhidi yake. **39** Aliuteka mji na mfalme wake, pamoja na vijiji vyake nya jirani. Waliwaua wote kwa upanga na waliteketeza kila kiumbe hai ndani yake. Joshua hakuacha hata mmoja hai, kama alivyokuwa amefanya kwa Hebron na mfalme wake, na kama alivyokuwa amefanya kwa Libna na mfalme wake. **40** Yoshua aliihinda nchi yote, nchi ya milima, Negevu, nchi, nchi ya tambarare na nchi ya miteremko. Hakuna hata mfalme moja aliyebacki hai kati ya wafalme wake wote. Kwa kweli aliteketeza kila kiumbe hai, kama ambavyo Yahweh, Mungu wa Israeli alivyoomegaiza. **41** Yoshua aliwaua kwa upanga kutoka Kadeshi Barnea hadi Gaza, na nchi yote ya Gosheni hata Gibeoni. **42** Yoshua aliwateka wafalme wote hawa na nchi zao kwa wakati mmoja, kwasababu Yahweh, Mungu wa Israeli, alipigana kwa ajili ya Israeli. **43** Baada ya hayo Yoshua na Waisraeli wote pamoja naye, walirudi katika kambi huko Gilgali.

11 Basi ikawa aliposikia haya, Yabini, mfalme wa Hazori, alituma ujumbe kwa Yobabu, mfalme wa Madoni, na kwa mfalme Shimroni, na kwa mfalme wa Akshafu. **2** Alituma pia ujumbe kwa wafalme walikuwa katika milima wa kaskazini mwa nchi, katika bonde la Mto Yordani kusini mwa Kinerethi, katika nchi za tambarare, na katika nchi za milima ya Dori kuelekea magharibi. **3** Pia, alituma ujumbe kwa Wakanaani walioishi mashariki na magharibi, Waamori, Wahiti, Waperizi, Wayebusi katika nchi za milima, na Wahivi karibu na Mlima Hermoni katika nchi ya Mizipa. **4** Maadui zao wote walitoka pamoja nao, wanajeshi wengi sana, hesabu yao ilikuwa kama mchanga wa pwani. Walikuwa na farasi wengi sana na magari. **5** Wafalme wote hawa walikutana katika muda walikuwa wameupanga, na walipiga kambi katika maji ya Meromu ili kupigana vita na Israeli. **6** Yahweh akawambia Yoshua, "Usiogope mbele zao, kwa kuna muda kama huu kesho ninawatia hao kwa Waisraeli wakiwa wafu. Utaivunja vunja miguu ya farasi zao, na utayachoma moto magari yao." **7** Yoshua na watu wote wa vita walitoka na mara wakafika katika maji ya Meromu, na wakawashambulia maadui. **8** Yahweh akawatia maadui katika mkono wa Israeli, na waliupiga kwa upanga na wakawafuata mpaka Sidoni, Misrefothi - Maimu, na katika bonde la Mizipa upande wa mashariki. Waliwaua wakati huo, Yoshua alirudi na akauteka mji wa Hazori. Alimwua mfalme wake kwa upanga (Hazori ulikuwa ni kichwa cha falme hizi zote). **11** Waliupiga kwa upanga kila kiumbe chenye uhai kilichokwa huko, na alivitenga ili viteketezw, hivyo hapakuwa na kiumbe hai kilichoachwa hai. Na kisha aliuchoma moto Hazori. **12** Yoshua aliiteka mji yote ya wafalme hawa. Aliwateka pia wafalme wake wote na akawapiga wote kwa upanga. Aliwateketeza kabisa kwa upanga, kama Musa mtumishi wa Yahweh aliyoagiza. **13** Waisraeli hawakuchoma moto mji wowote mionganii mwa miji iliyojengwa juu ya vilima nya vifiasi nya udongo, isipokuwa Hazori, ndio mji pekee ambaao Yoshua aliuchoma kwa moto. **14** Jeshi la Israeli lilichukua nyara kutoka katika miji pamoja na mifugo kwa ajili yao wenyewe. Waliua kila mtu kwa upanga hadi pale walipokufa wote. Hakuna kiumbe hai kilichoachwa hai. **15** Kama vile Yahweh alivyoomegaiza mtumishi wake Musa, na kwa namna hiyo hiyo, Musa alivyoomegaiza Yoshua. Na katika mambo yote ambayo Yahweh alimwamuru Musa kuyafanya, Yoshua hakuacha kufanya hata jambo moja. **16** Yoshua alitwaan nchi hiyo yote, nchi ya milima, Negevu yote, nchi yote ya Gosheni, nchi ya vilima vidogo, bonde la Mto Yordani, nchi ya milima ya Israeli, na nchi tambarare. **17** Kutoka Mlima Halaki karibu na Edomu, kuelekea kasikazini hadi Baali Gadi katika bonde karibu na Lebanoni chini ya Mlima Hermoni, aliwateka wafalme wake wote na kuwaua. **18** Yoshua alipigana vita na wafalme wote kwa muda mrefu. **19** Hakuna hata mji mmoja uliofanya amani na jeshi la Israeli isipokuwa Wahivi walioishi Gibeoni. Israeli ilitwaan mji yote iliyosalia katika vita. **20** Kwa kuwa alikuwa ni Yahweh ambaye alikuwa ameifanya kuwa migumu miyo yao ili wapande na kufanya vita dhidi ya Israeli, ili kwamba aweze kuwaangamiza kabisa, na kutowaonesha huruma, kama alivyoomegaiza Musa. **21** Kisha Yoshua akaja kwa wakati ule na aliiangamiza Anakimu. Aliyafanya haya katika nchi ya milima, huko Hebron, Debiri, Anabu, na katika nchi yote ya Yuda, na katika nchi yote ya milima ya Israeli. Yoshua aliaiwaangamiza kabisa pamoja na miji yao. **22** Hakuna hata mmoja wa watu wa Anakimu aliyeachwa katika nchi ya Israeli, isipokuwa huko Gaza, Gathi na Ashidodi. **23** Hivyo Yoshua aliiteka nchi yote, kama vile Yahweh alivyoomegaiza Musa. Yoshua aliwapa Israeli kama urithi, kila kabilo lilipewa sehemu yake. Kisha nchi ikapumzika bila vita.

12 Basi hawa ndio wafalme wa nchi, ambaao watu wa Israeli walishindwa. Waisraeli walichukua miliki ya nchi katika upande wa mashariki mwa Yordani sehemu ambako jua huchomoza, kutoka bonde la Mto Arnoni hadi Mlima Hermoni, na nchi yote ya Araba kuelekea kusini. **2** Sihoni, mfalme wa Waamori, aliiishi katika Heshiboni.

Alitawala kutoka Aroeri, ambayo iko juu ya bonde la Arnoni nilivyokuagiza. 7 Igawanye nchi hii kama urithi kwa kutoka katikati ya bonde, na nusu ya Geleadi kushuka makabila tisa na kwa nusu ya kabile la Manase. 8 Pamoja mpaka Mto Yaboki katika mpaka wa Waamori. 3 Sihoni na nusu nyingine ya kabile la Manase, Wareubenai na pia alitawala juu ya Araba mpaka Bahari ya Kinerethi, Wagadi wamekwisha kupokea urithi wao ambao Musa kwenda mashariki, kuelekea Bahari ya Araba (Bahari ya aliwapa katika upande wa mashariki wa Jordani, 9 Chumvi) upande wa mashariki, hadi huko Bethi Yeshimothi kutoka Aroeri, ilyo katika ukingo wa bonde la mto Arnoni na upande wa kusini, kuelekea chini ya miteremko wa (kujumuisha na mji ambao uko katikati ya bonde), kwa Mlima Pisiga. 4 Ogu, mfalme wa Bashani, mmoja kati ya nyanda zote za Medeba hadi Diboni; 10 mji yote ya mabaki ya Rephaimu, aliyeishi huko Shatarothi na Edrei. Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alitawala katika 5 Alitawala juu ya Mlima Hermoni, Saleka, na Bahani Heshiboni, hata mpaka wa Waamori, 11 Gileadi na mkoaa yote, hadi mpaka wa watu wa Geshuri na Wamakathi, na wa Wageshuri na Maakathi, mlima wote wa Hermoni, nusu ya Gleadi, hadi kufika mpaka wa Sihohi, mfalme Bashani yote mpaka Saleka; 12 ufalme wote wa Ogu wa Heshboni. 6 Musa mtumishi wa Yahweh, na watu wa katika Bashani, aliyetawala katika Ashitarothi na Edrei - Israeli walikuwa wamewashinda, na Musa mtumishi wa hawa ni wale waliosalia katika Refaimu - ambao Musa Yahweh aliwapa nchi kama mali ya Wareubenai, Wagadi na aliwapi na kuwafukuzia mbali. 13 Lakini watu wa Israeli nusu ya kabile la Manase. 7 Hawa ndio wafalme wa nchi hawakuwafukuza Wageshuri wala Wamakathi. Badala ambayo Joshua na watu wa Israeli waliwashinda katika yake, Wageshuri na Wamakathi wanaishi mionganoni mwa upande wa magharibi mwa mto Jordani, kutoka Baali Waisraeli hadi leo. 14 Kabila la Lawi pekee halikupewa Gadi katika bonde karibu na Lebanoni hadi Mlima Halaki urithi na Musa. Urithi wao ni sadaka za Yahweh, Mungu wa karibu na Edom. Joshua aliyapa nchi makabila ya Israeli Israeli, zilizotolewa kwa moto, kama Mungu aliyowmagiza ili yaimiliki. 8 Aliwapa nchi ya milima, tambarare, Araba, Musa. 15 Musa aliwapa urithi kabile la Rubeni, ukoo kwa sehemu za milima, nyika na Negevu, nchi ya Wahiti, ukoo. 16 Miliki yao ilikuwa kutoka Aroeri, juu ya ukingo Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi. 9 wa bonde la Mto Arnoni, na mji ulio katikati ya bonde, Wafalme hawa walikuwa ni mfalme wa Yeriko, mfalme na nyanda zote za Medeba. 17 Wareubenai walipata pia wa Ai ilyo karibu na Betheli, 10 mfalme wa Yerusalem, Heshiboni, na mji yake yote zilizo katika uwanda, Diboni, mfalme wa Enaimu, 11 mfalme wa Yarmuthi, mfalme wa na Bamathi Baali, na Bethi Baalimeoni, 18 na Yahazi, na Lakishi, 12 mfalme wa Egloni, mfalme wa Gezeri, 13 Kedemothi, na Mefaaathi, 19 na Kiriathaimu, na Sibuma, mfalme wa Debiri, mfalme wa Gederi, 14 mfalme wa na Zerethishahari juu ya kilima cha bonde. 20 Wareubenai Horima, mfalme wa Aradi, 15 mfalme wa Libna, mfalme walipata pia Bethi Peori, miteremko ya Pisiga, Bethi wa Adula, 16 mfalme wa Makeda, mfalme wa Betheli, 17 Yeshimothi, 21 mji yote ya uwanda, na ufalme wote wa mfalme wa Tapua, mfalme wa Heferi, 18 mfalme wa Afeki, Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alikuwa ametawala mfalme wa Lasharoni, 19 mfalme wa Madoni, mfalme katika Heshiboni, ambaye Musa alikuwa amemshinda wa Hazori, 20 mfalme wa Shimroni - Meroni, mfalme wa pamoja na viongozi wa Midiani, Evi, Rekemu, Zuri, Huri Akshatu. 21 mfalme wa Taanaki, mfalme wa Megido, na Reba, wana wa mfalme wa Sihoni, ambao walikuwa 22 mfalme wa Kedeshi, mfalme wa Jokineamu katika wameishi katika nchi. 22 Pia, watu wa Israeli walimwua Karmeli, 23 mfalme wa Dori katika Nafutali Dori, mfalme kwa upanga Baalam mwana wa Beori, ambaye alifanya Goyimu katika Giligali, na 24 mfalme Tiriza. Hesabu ya wafalme ilikuwa ni thelathini na moja kwa ujumla wake.

13 Sasa Joshua alikuwa mzee wakati Yahweh alipomwambia, "Umekuwa mzee, lakini bado kuna nchi kubwa ya kuteka. 2 Nchi iliyosalia ndio hii: mikoa yote ya Wafiliisti, na mikoa ile ya Wageshuri, 3 (tangu Shihori, iliyoko mashariki mwa Misri, na upande wa kaskazini kuelekea mpaka wa Ekroni, inayofikirwa kuwa ni mali ya Wakanaani; wafalme watano wa Wafiliisti, wale wafalme wa Gaza, Ashidodi, Ashikeloni, Gathi na Ekroni - miliki ya Waavi. 4 Katika upande wa kusini, kulisalia nchi yote ya Wakanaani, na Meara ambayo ni miliki ya Wasidoni, hadi Afeki, hata mpaka wa Waamori; 5 nchi ya Wagebali, Lebanoni kuelekea upande wa mapambazuko ya jua, kutoka Baali- Gadi chini ya Mlima Hermoni mpaka Lebo Hamathi. 6 Pia, wenyeji wote wa nchi ya milima kutoka Lebanoni hadi Misrefothi - Maimu, pamoja na watu wa Sidoni. Nitawafukuza mbele ya jeshi la Israeli. Uwe na uhakika wa kuwapa Waisraeli nchi kama urithi, kama

Ogu wa Bashani, na miji yote ya Yairi, iliyo katika Bashani, miji sitini; 31 nusu ya Gileadi, na Ashitarothi na Edrei (miji ya kifalme ya Ogu katika Bashani). Miji hii iligawanywa kwa ukoo wa Makiri mwana wa Manase -nusu ya watu wa Makiri, walipewa kwa kila familia zao. 32 Huu ndio urithi ambaeo Musa aliozagawia katika nyanda za Moabu, ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko. 33 Musa hakulipa urithi kabila la Lawi. kwa kuwa Yahweh, Mungu wa israeli, ni urithi wao, kama vile alivyowaambia.

14 Maeneo haya ya nchi ambayo watu wa Israeli waliyapokea kama urithi wao katika nchi ya Kanaani. Uirthi huu uligawanywa kwao na Eliazeri kuhani, na Joshua mwana wa Nuni, na viongozi wa makabila ya mababu wa familia zao kati ya watu wa Israeli. 2 Uirthi wao ulichaguliwa kwa kupiga kura kwa makabila tisa na nusu, kama vile Yahweh alivyoagiza kwa mkono wa Musa. 3 Kwa kuwa Musa alikuwa amewapa urithi makabila mawili na nusu ng'ambo ya Yordani, lakini Walawi hawakupewa urithi wowote. 4 Kabila la Yusufu kwa uhalisia yalikuwa makabila mawili, Manase na Efraimu. Na hakuna sehemu yoyote ya urithi waliyopewa Walawi katika nchi, lakini walipewa miji ya kuishi ndani yake pamoja na sehemu ya malisho ya mifugo yao na kwa ajili ya riziki zao. 5 Watu wa Israeli walifanya hivyo kama vile Yahweh alivyomwagiza Musa, basi waliiganya nchi. 6 Kisha kabila la Yuda liliikuwa kwa Yoshua huko Giligali. Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi, akamwambia, "Unajua kile Yahweh alichomwambia Musa mtu wa Mungu juu yako na mimi huko Barnea. 7 Nilikuwa na umri wa miaka arobani wakati Musa mtumishi wa Yahweh aliponituma kutoka Kadeshi Barnea kuipeleleza nchi. Nilimletea taarifa tena kama nilivyotakiwa kufanya katika moyo wangu. 8 Lakini ndugu zangu walioenda pamoja nami waliifanya miyo ya watu iyejukie kwa woga. Lakini mimi nilimfuata Yahweh kabisa. 9 Musa aliapa katika siku hiyo akisema, "Hakika nchi ambayo miguu yako imetembea juu yake itakuwa urithi wako na kwa watoto wako milele, kwasababu umemuata kabisa Yahweh Mungu wangu. 10 Tazama! sasa, Yahweh amenihifadhi hai kwa miaka hii arobaini na tano, kama alivyosema - tangu kipindi kile Yahweh alivyomwambia Musa neno hili, wakati huo Waisraeli walikuwa wakitembea jangwani. Tazama! sasa katika siku hii ya leo nina miaka themanini na mitano. 11 Bado hata siku hii ya leo nina nguvu kama nilivyokuwa katika siku ile ambayo Musa alinitura. Nguvu zangu za sasa ni sawa na nguvu zangu za kipindi kile, kwa ajili ya vita na kwa kwenda na kwa kuja. 12 Sasa basi, niye nchi hii ya milima, ambayo Yahweh aliniahidi katika siku hiyo. Kwa kuwa ulisikia katika siku hiyo kuwa Wanakimu walikuwa huko katika miji yenye ngome. Itakuwa kwamba Yahweh atakuwa pamoja nami na ya kwamba nitawafukuzia mbali, kama vile Yahweh alivyosema." 13 Kisha Yoshua alimbariki Kalebu mwana wa Yefune na alimpa Hebron kama urithi wake. 14 Hivyo Hebron ika wa urithi wa Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi hata leo, kwasababu alimuata kabisa

Yahweh, Mungu wa Israeli. 15 Basi, jina la Hebron hapo mwanzo lilikuwa ni Kiriathi Arba (Arba ambaye alikuwa ni mtu mkuu mionganii mwa Wanakim). Kisha nchi ikawa na raha bila vita.

15 Ugawanaji wa nchi kwa kabilalau watu wa Yuda, walipewa kwa kufuatana na koo zao, kutoka upande wa kusini hadi mpaka wa Edomu, pamoja na nyika ya Sini iliyokuwa mbali sana kuelekea kusini. 2 Mpaka wao wa upande wa kusini ulianzia mwisho wa Bahari ya Chumvi, kutoka ghuba iliyokabili upande wa kusini. 3 Mpaka wao mwininge ulielekewa upande wa kusini wa mlima wa Akrabimu na kupita kuelekea Sini, na kupanda upande wa Kadeshi Barnea, karibu na Hezroni, hadi Addari mahali ambapo ulipinda kuelekea Karika. 4 Ulipita katika Azimoni, kuelekea kijito cha Misri, na mwisho ulikuwa katika bahari. Huu ulikuwa ni mpaka wa kusini. 5 Mpaka wa mashariki ulikuwa ni Bahari ya Chumvi, katika mdomo wa Yordani. Mpaka wa upande wa kasikazini ulianzia katika ghuba ya bahari katika mdomo wa Yordani. 6 Ulielekewa mpaka Bethi Hogla na ulipita kaskazini mwa Bethi Araba. Kisha ulipanda hata Jlwe la Bohani mwana wa Rubeni. 7 Basi mpaka ule ulienda hadi Debiri kutoka katika bonde la Akori, kuelekea upande wa kasikazini, kuendelea hadi Giligali, ambayo iko mkabala na mlima Adumimu, ilio upande wa kusini wa bonde. Kisha mpaka uliendelea hata katika chemichemi za Eni Shemeshi na kufika Eni Rogeli. 8 kisha mpaka ulishuka hadi bonde la Beni Hinomu kuelekea upande wa kusini wa mji wa Wayebusi (ambao ni Yerusalem). Kisha ulipanda hata katika mlima ulio juu ya bonde la Hinomu, katika upande wa magharibi, ulio mwishoni mwa bonde la Refaimu katika upande wa kasikazini. 9 Kisha mpaka ultanuka kutoka katika kilele cha milima hata chemichemi ya Nefutoa, na ulipanda kutoka hapo kuelekea miji ya Mlima Efroni. Kisha mpaka ulipiga kona kuelekea Baala (ambao ndio Kiriathi Yearimu). 10 Baadaye mpaka ulizunguka kuelekea magharibi mwa Baala kukabili Mlima Seiri, na kupita kufuata upande wa Mlima wa Yearimu katika upande wa kasikazini (ambao ndio Kesaloni), ulienda chini hadi Bethi Shemeshi na kuvuka hata ng'ambo ya Timna. 11 Mpaka uliendelea karibu na mlima wa kasikazini mwa mlima wa Eroni, na kisha ukakata kona kuzunguka Shikeroni na kupita kuelekea sambasamba na Mlima Baala, kutoka hapo uliendelea hadi Yabneeli. Mpaka ule ulikomea katika bahari. 12 Mpaka wa magharibi ulikuwa Bahari Kuu na katika ukanda wa pwani yake. Huu ndio mpaka ulizunguka kabila la Yuda, ukoo kwa ukoo. 13 Katika kulitunza agizo la Yahweh kwa Yoshua, Yoshua alimpa Kalebu mwana wa Yefune mgao wa nchi ya mionganii mwa kabila la Yuda, alimgawia nchi Kiriathi Arba, ambayo ndio Hebron (Arba alikuwa ni baba wa Anaki). 14 Kalebu aliwafukuzia mbali wana watatu wa Anaki: Sheshai, Ahimani na Talmai, wazawa wa Anaki. 15 Alipanda kutoka pale kinyume cha wenyeji

wa Debiri (Debiri hapo mwanzo iliitwa Kiriathi Seferi). **16** Nyika, kulikuwa na miji ya Bethi Araba, Midini, Sekaka, **62** Nibushani, miji wa chumvi, na Eni Gedi. Hii ilikuwa miji, na kuiteka, nitampa binti yangau, Akisa, awe mke wake. **17** Wakati huo Othinieli mwana wa Kenazi, kaka yake na Kalebu, aliuteka mji, na Kalebu alimpatia Akisa, binti yake awe mke wake. **18** Mara baada ya hayo, Akisa alienda kwa Othinieli na alimsihi amwombe baba yake shamba. Na mara aliposhuka kutoka katika punda wake, Kalebu alimwambia Akisa, "Unataka nini?" **19** Akisa akamjibu, "Nifanyi neema. Kwa kuwa umeshanipa nchi ya Negevu, niye pia baadhi ya chemichemi za maji." Na Kalebu alimpa chemichemi ya juu na chemichemi ya chini. **20** Huu ulikuwa ndio urithi wa kabila la Yuda, waliopewa kufuatana na koo zao. **21** Miji ilioy mali ya kabila la Yuda katika upande wa kusini, kuelekea mpaka wa Edomu, ilikuwa ni Kabzeeli, Eda, Yaguri, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kadeshi, Hazor, Ithniani, **24** Zifu, Telemu, Bealothi. **25** Hazori Hadata, Keriothi Hezroni (mji huu ulijulikana kama Hazori), **26** Amamu, shema, Molada, **27** Hazari Gada, Heshimonii, Bethi Peleti, **28** Hazari Shuali, Beerisheba, Biziothia. **29** Baala, Limu, Ezemu, **30** Eltoladi, Kesili, Horma, **31** Ziklagi, Madimana, Sansana, **32** Lebaothi, Shilihimu, Aini, na Rimoni. Miji hii ilikuwa ishirini na tisa kwa ujumla, kujumlisha na vijiji vyake. **33** Katika nchi ilioy chini ya mlima upande wa magharibi, kulikuwa na miji ya Eshtaoli, Zora, Ashina, **34** Zanaoa, Eni Ganimu, Tapua, Enamu, **35** Yarmuthi, Adulamu, Soko, Azeka, **36** Shaaraimu, Adithaimu, na Gedera (ambayo ndio Gederothaimu). Hesabu ya miji hii ilikuwa ni kumi na nne, pamoja na vijiji vyao. **37** Zena, Hadasha, Migidagadi, **38** Dileani, Mizipa, Yokitheeli, **39** Lakiishi, Bozikathi, Egloni. **40** Kaboni, Lahmamu, Kitilishi, **41** Gederothi, Bethi Dagoni, Naama, Makeda. Hesabu ya miji hii ilikuwa kumi na sita, kujumlisha na vijiji vyao. **42** Libna, Etheri, Ashani, **43** Ifuta, Ashina, Nezibu, **44** Keila, Akizibu, na Maresha. Hii ilikuwa ni miji tisa, kujumlisha na vijiji vyao. **45** Ekroni, pamoja na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka; **46** kutoka Ekroni kuelekea Bahari Kuu, makazi yote ambayo yalikuwa karibu na Ashidodi, pamoja na vijiji vyake. **47** Ashidodi, na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka; Gaza na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka; hata kufika kijito cha Misri, na kuelekea Bahari Kuu pamoja na ukanda wake wa swani. **48** Katika nchi ya mlima, kuna miji ya Shamiri, Yatiri, Soko, **49** Dana, Kiriathi Sana (ambayo ndio Debiri), **50** Anabu, Eshitemo, Animu, **51** Gosheni, Holoni, na Gilo. Hii ilikuwa ni miji kumi na moja, kujumuisha na vijiji vyake. **52** Arabu, Duma, Ehani, **53** Yanimu, Bethi Tapua, Afeka, **54** Humta, Kiriathi Arba (ambayo ndio Hebronii), na Ziori. Hii ilikuwa miji tisa, pamoja na vijiji vyake. **55** Maoni, Karmeli, Zifu, Yuta, **56** Yezreeli, Yokdeamu, Zanoa, **57** Kaini, Gibea, na Timna. Hii ilikuwa ni miji kumi, kujumuisha na vijiji vyake. **58** Halhuli, Bethi Zuri, Gedori, **59** Maarathi, Bethi Anothi, na Elitekonii. Hii ilikuwa miji sita, pamoja na vijiji vyake. **60** atupatiurithi wetu pamoja na kaka zetu." Hivyo, kira Kiriathi Baali (ambayo ndio Kiriathi Yearimu), na Raba. Hii ilikuwa ni miji miwili, pamoja na vijiji vyake. **61** Katika nyika, kulikuwa na miji ya Bethi Araba, Midini, Sekaka, **62** Nibushani, miji wa chumvi, na Eni Gedi. Hii ilikuwa miji, na kuiteka, nitampa binti yangau, Akisa, awe mke wake. **16** Nchi walipewa kabila la Yusufu ilianzia katika Jordani huko Yeriko, mashariki mwa chemichemi ya Yeriko, kupitia nyikan, kupanda kutoka Yeriko kupitia nchi ya mlima ya Betheli. **2** Kisha uliendelea kutoka Betheli hadi Luzi na kupita hata Atarothi, ilioy miliki ya Waarkiti. **3** Kisha ilishuka chini upande wa magharibi kuelekea himaya ya Wayafuleti, hadi kufika miliki ya Loweri Bethi Horoni, na kisha iliendelea hadi Gezeri; na ilikomea katika bahari. **4** Ilikuwa ni kwa njia hii makabila ya Yusufu, yaani Manase na Efraimu yalipata urithi wao. **5** Eneo la kabila la Efraimu ambalo ilikuwa limegawanya kwa koo zao ilikuwa kama ifuatavyo: mpaka wa urithi wao katika upande wa mashariki ulikuwa Atarothi Ada uliopanda kuelekea Bethi Horoni ya juu, **6** na kutoka pale uliendelea hadi katika bahari. Kutoka Mikimethathi katika upande wa Kasikazini ulipinda upande wa mashariki kuelkeea Taanathi Shilo na kupita ng'ambo yake katika upande wa mashariki kukabili Yanoa. **7** Kisha ulishuka kutoka Yanoa hadi Atarothi na hata Naara, na kisha ukafika Yeriko, na kuishia katika Jordani. **8** Kutoka Tapua, mpaka uliendelea katika upande wa magharibi hata kijito cha Kana na ulikomea katika bahari. Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Efraimu, uliogawanya katika koo zao, **9** pamoja na miji yao iliyochaguliwa kwa ajili ya kabila la Efraimu iliyokuwa ndani ya urithi wa kabila la Manase - miji yote pamoja na vijiji vyao. **10** Lakini hawakuwafukuza Wakanani walioishi katika Gezeri, hivyo basi Wakanani wanaishi ndani ya Efraimu hadi leo, lakini watu hawa walifanya kuwa watumwa.

17 Na huu ndio mgao wa nchi kwa ajili ya kabila la Manase (aliyekuwa mzaliwa wa kwanza wa Yusufu), ambayo ilikuwa kwa ajili ya Makiri, mzaliwa wa kwanza wa Manase, ambaye alikuwa ni baba wa Gileadi. Watoto wa Makiri walipewa nchi ya Gileadi na Bashani, kwasababu Makiri alikuwa ni mtu wa vita. **2** Nchi iliyobaki iligawiwa kwa kabila la Manase, walipewa kwa koo zao, ambazo ni Abi Ezeri, Heleki, Asrieli, Shekemu, Heferi, na Shemida. Hawa walikuwa ni watoto wa kiume wa Manase mwana wa Yusufu, walikwalishwa na koo zao. **3** Basi Zelofehadi mwana wa Heferi mwana wa Gileadi mwana wa Makiri mwana wa Manase hakuwa na watoto wa kiume, bali alikuwa na watoto wa kike tu. Na majina ya binti zake yalikuwa Mahila, Noa, Hogla, Milka na Tirsa. **4** Walimwendea Eliazeri kuhani, Joshua mwana wa Nuni, na viongozi na wakasema, "Yahweh alimwigiza Musa na Elitekonii. Hii ilikuwa miji sita, pamoja na vijiji vyake. **5** Manase alipewa kuzingatia agizo la Yahweh, aliwapa wanawake hao urithi mionganii mwa ndugu za baba yao.

sehemu kumi za nchi katika Gileadi na Bashani, ambayo chini. Wataandika maelezo pamoja na maelekezo kuhusu iko upande mwininge wa Yordani, 6 kwasababu ya binti urithi wao, na kisha watarudi kwangu. 5 Wataigawanya za Manase walipokea urithi pamona na watoto wake nchi katika sehemu saba. Yuda itasalia katika eneo lao wa kiume. Nchi ya Gileadi iligawanywa kwa kabila la upande wa kusini, na nyumba ya Yusufu itaendelea katika Manase liliosalia. 7 Eneo la Manase lilianzia Asheri hadi himaya yao katika upande wa kaskazini. 6 Mtaigawanya Mikimethathi, ambayo iko mashariki mwa Shekemu. Kisha nchi katika sehemu saba na kisha mtaniletea maelezo mpaka ulienda upande wa kusini kwa wale walioishi karibu hayo hapa kwangu. Nami nitapiga kura kwa ajili yenu na chemichemi ya Tapua. 8 (Nchi ya Tapua ilikuwa ni hapa mbele za Yahweh Mungu wetu. 7 Walawi hana miliki ya Manase, lakini mji wa Tapua katika mpaka wa sehemu mionganoni mwenu, kwa kuwa ukuhani wa Yahweh Manase ilikuwa ni mali ya kabila la Efraimu.) 9 Kisha ni urithi wao. Makabila ya Gadi, Rubeni na nusu ya kabila mpaka ulishuka kuelekea kijito cha Kana. Miji hii kusini la Manase wameshappeka urithi wao ng'ambo ya Yordani. mwa kijito mionganoni mwa miji ya Manase ilikuwa ni mali ya Huu ni urithi amba Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa Efraimu. Mpaka wa Manase ulikuwa upande wa kaskazini wao. 8 Hivyo, watu waliinuka na wakaenda. Joshua wa kijito, na ulikomea katika 10 bahari. Na nchi iliyokuwa akawaamuru wale walioenda kuandika maelezo ya nchi, upande wa kusini ilikuwa ni ya Efraimu, na nchi ilijo akisema, "Pandeni juu na mshuke chini katika nchi na upande wa Kasikazini ilikuwa ni ya Manase; bahari ilikuwa andikeni maelezo kuhusu nchi na kisha mrejee kwangu. ndoi mpaka. Kwa upande wa kaskazini ulifika hata Asheri, Nitapiga kura kwa ajili yenu hapa mbele za Yahweh huko na upande wa mashariki, Isakari. 11 Pia katika Isakari na Shilo. 9 Watu walienda na walitembea juu na chini katika katika Asheri, Manase alimiliki Bethi Shani na vijiji vyake, nchi na wakaandika maelezo kuihusu nchi hiyo juu ya Ibleamu na vijiji vyake, wenyeji wa Dori na vijiji vyake, gombo kwa miji yake katika sehemu saba, kwa kutaja wenyeji wa Endori na vijiji vyake, wenyeji wa Taanaki na miji, kila mmoja katika sehemu moja. Kisha wakarudi kwa vijiji vyake, na wenyeji wa Megido na vijiji vyake (na miji Yoshua katika kambi huko Shilo. 10 Kisha Yoshua akafiga wa tatu ni Nafethi). 12 Lakini kabila la Manase halikuweza kura kwa ajili yao huko Shilo mbele za Yahweh. Na hapo kuimiliki miji hiyo, kwa kuwa Wakanaani waliendelea Yoshua akaigawa nchi kwa watu wa Israeli, kila kabila kuishi katika nchi hii. 13 Hata wakati watu wa Israeli lilipewa sehemu ya nchi. 11 Katika kabila la Benyamini, walipopata nguvu zaidi, hawakuwafukuzia mbali kabisa ugawanaji wa nchi ulifanyika kwa kupewa kwa koo zao. Wakanaani, bali waliwfanya kuwa watumwa. 14 Kisha Eneo la nchi waliyopewa liliikuwa kati ya wazawa wa Yuda wazawa wa Yusufu wakamwambia Yoshua, wakisema, na wazawa wa Yusufu. 12 Katika upande wa kusini, mpaka "Kwanini umetupa mgao mmoja wa nchi na sehemu moja wao ulianzia katika Yordani. Mpaka ulipanda hata sehemu kwa ajili ya urithi, kwa kuwa tuko wengi, na kwa muda wote ya juu kaskazini mwa Yeriko, na kisha ukapita katikati Yahweh umetubaliriki? 15 Yoshua akawaambia, "Kama ya nchi ya milima upande wa magharibi. Huko ukafika ninyi ni watu wengi katika hesabu, pandeni ninyi wenyeve hadi nyika ya Bethi Aveni. 13 Kutoka hapo mpaka ulipita katika msitu na kuisafisha nchi kwa ajili yenu wenyeve upande wa kusini katika mwelekeo wa Luzi (sehemu ile katika nchi ya Waperizi na ya Refaimu. Fanyeni hivi kwa ile inayoitwa Bethel). Kisha mpaka ukashuka chini hata kuwa nchi ya milima ya Efraimu ni ndogo kwenu." 16 Atarothi Adda, karibu na milima uliolekea kusini mwa Bethi Wazawa ya Yusufu wakasema, "Nchi ya milima haitutoshi. Horoni. 14 Kisha mpaka ukaendelea upande mwininge: Lakini Wakanaani wote walioishi katika bonde wana katika upande wa magharibi uligeukia upande wa kusini, magari ya chuma, wote walio katika Bethi Shani na vijiji uienda mbele kuukabilii mlima ulio ng'ambo ya Bethi vyake, na wale walio katika bonde la Yezreeli." 17 Kisha Horoni. Mpaka huu ulikomea huko Kiriathi Baali (amba Yoshua akawaambi nyumba ya Yusufu, amba ni Efraimu ndio Kiriathi Yearimu), miji amba ulikuwa ni wa kabila la na Manase, "Ninyi ni watu milio wengi katika hesabu, na Yuda. Na huu ndio ulikuwa ni mpaka katika upande wa mna nguvu kubwa. Hamtakiwi kuwa na sehemu moja ya magharibi. 15 Katika upande wa kusini, mpaka ulianzia nchi mliogawiwa. 18 Nchi ya milima itakuwa yenu pia. nje tu ya Kiriathi Yearimu. Mpaka uliendelea kutoka Efroni Ingawa ni msitu, mtaufyeka na kuimiliki hata mipaka yake hata chemichemi ya maji ya Netfoa. 16 Kisha mpaka ya mbali. Mtawafukuzia mbali Wakanaani, ingawa wanayo ulishuka chini hadi mpaka wa mlima ambao ulikuwa magari ya chuma na ingawa pia wanazo nguvu."

18 Kisha kusanyiko lote la watu wa Israeli walikusanyika pamoja hapo Shilo. Walilijenga hema la kukutania hapo na waliishinda nchi mbele yao. 2 Kulikuwa na makabila saba mionganoni mwa watu wa Israeli ambayo yalikuwa bado hayajapewa urithi wao. 3 Yoshua aliaambia watu wa Israeli, "Je mtaacha mpaka lini katika kuingia nchi ambayo Yahweh, Mungu wa baba zenu, amewapeni ninyi? 4 Chagueni ninyi wenyeve watu watatu kutoka katika kila kabila, na nitawatuma. Wataenda na kuipeleleza nchi juu na

chini. Wataandika maelezo pamoja na maelekezo kuhusu iko upande mwininge wa Yordani, 6 kwasababu ya binti urithi wao, na kisha watarudi kwangu. 5 Wataigawanya za Manase walipokea urithi pamona na watoto wake nchi katika sehemu saba. Yuda itasalia katika eneo lao wa kiume. Nchi ya Gileadi iligawanywa kwa kabila la upande wa kusini, na nyumba ya Yusufu itaendelea katika Manase liliosalia. 7 Eneo la Manase lilianzia Asheri hadi himaya yao katika upande wa kaskazini. 6 Mtaigawanya Mikimethathi, ambayo iko mashariki mwa Shekemu. Kisha nchi katika sehemu saba na kisha mtaniletea maelezo mpaka ulienda upande wa kusini kwa wale walioishi karibu hayo hapa kwangu. Nami nitapiga kura kwa ajili yenu na chemichemi ya Tapua. 8 (Nchi ya Tapua ilikuwa ni hapa mbele za Yahweh Mungu wetu. 7 Walawi hana miliki ya Manase, lakini mji wa Tapua katika mpaka wa sehemu mionganoni mwenu, kwa kuwa ukuhani wa Yahweh Manase ilikuwa ni mali ya kabila la Efraimu.) 9 Kisha ni urithi wao. Makabila ya Gadi, Rubeni na nusu ya kabila mpaka ulishuka kuelekea kijito cha Kana. Miji hii kusini la Manase wameshappeka urithi wao ng'ambo ya Yordani. mwa kijito mionganoni mwa miji ya Manase ilikuwa ni mali ya Huu ni urithi amba Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa Efraimu. Mpaka wa Manase ulikuwa upande wa kaskazini wao. 8 Hivyo, watu waliinuka na wakaenda. Joshua wa kijito, na ulikomea katika 10 bahari. Na nchi iliyokuwa akawaamuru wale walioenda kuandika maelezo ya nchi, upande wa kusini ilikuwa ni ya Efraimu, na nchi ilijo akisema, "Pandeni juu na mshuke chini katika nchi na upande wa Kasikazini ilikuwa ni ya Manase; bahari ilikuwa andikeni maelezo kuhusu nchi na kisha mrejee kwangu. ndoi mpaka. Kwa upande wa kaskazini ulifika hata Asheri, Nitapiga kura kwa ajili yenu hapa mbele za Yahweh huko na upande wa mashariki, Isakari. 11 Pia katika Isakari na Shilo. 9 Watu walienda na walitembea juu na chini katika katika Asheri, Manase alimiliki Bethi Shani na vijiji vyake, nchi na wakaandika maelezo kuihusu nchi hiyo juu ya Ibleamu na vijiji vyake, wenyeji wa Dori na vijiji vyake, gombo kwa miji yake katika sehemu saba, kwa kutaja wenyeji wa Endori na vijiji vyake, wenyeji wa Taanaki na miji, kila mmoja katika sehemu moja. Kisha wakarudi kwa vijiji vyake, na wenyeji wa Megido na vijiji vyake (na miji Yoshua katika kambi huko Shilo. 10 Kisha Yoshua akafiga wa tatu ni Nafethi). 12 Lakini kabila la Manase halikuweza kura kwa ajili yao huko Shilo mbele za Yahweh. Na hapo kuimiliki miji hiyo, kwa kuwa Wakanaani waliendelea Yoshua akaigawa nchi kwa watu wa Israeli, kila kabila kuishi katika nchi hii. 13 Hata wakati watu wa Israeli lilipewa sehemu ya nchi. 11 Katika kabila la Benyamini, ugawanaji wa nchi ulifanyika kwa kupewa kwa koo zao. Wakanaani, bali waliwfanya kuwa watumwa. 14 Kisha Eneo la nchi waliyopewa liliikuwa kati ya wazawa wa Yuda wazawa wa Yusufu wakamwambia Yoshua, wakisema, na wazawa wa Yusufu. 12 Katika upande wa kusini, mpaka "Kwanini umetupa mgao mmoja wa nchi na sehemu moja wao ulianzia katika Yordani. Mpaka ulipanda hata sehemu kwa ajili ya urithi, kwa kuwa tuko wengi, na kwa muda wote ya juu kaskazini mwa Yeriko, na kisha ukapita katikati Yahweh umetubaliriki? 15 Yoshua akawaambia, "Kama ya nchi ya milima upande wa magharibi. Huko ukafika ninyi ni watu wengi katika hesabu, pandeni ninyi wenyeve hadi nyika ya Bethi Aveni. 13 Kutoka hapo mpaka ulipita katika msitu na kuisafisha nchi kwa ajili yenu wenyeve upande wa kusini katika mwelekeo wa Luzi (sehemu ile katika nchi ya Waperizi na ya Refaimu. Fanyeni hivi kwa ile inayoitwa Bethel). Kisha mpaka ukashuka chini hata kuwa nchi ya milima ya Efraimu ni ndogo kwenu." 16 Atarothi Adda, karibu na milima uliolekea kusini mwa Bethi Wazawa ya Yusufu wakasema, "Nchi ya milima haitutoshi. Horoni. 14 Kisha mpaka ukaendelea upande mwininge: Lakini Wakanaani wote walioishi katika bonde wana katika upande wa magharibi uligeukia upande wa kusini, magari ya chuma, wote walio katika Bethi Shani na vijiji uienda mbele kuukabilii mlima ulio ng'ambo ya Bethi vyake, na wale walio katika bonde la Yezreeli." 17 Kisha Horoni. Mpaka huu ulikomea huko Kiriathi Baali (amba Yoshua akawaambi nyumba ya Yusufu, amba ni Efraimu ndio Kiriathi Yearimu), miji amba ulikuwa ni wa kabila la na Manase, "Ninyi ni watu milio wengi katika hesabu, na Yuda. Na huu ndio ulikuwa ni mpaka katika upande wa mna nguvu kubwa. Hamtakiwi kuwa na sehemu moja ya magharibi. 15 Katika upande wa kusini, mpaka ulianzia nchi mliogawiwa. 18 Nchi ya milima itakuwa yenu pia. nje tu ya Kiriathi Yearimu. Mpaka uliendelea kutoka Efroni Ingawa ni msitu, mtaufyeka na kuimiliki hata mipaka yake hata chemichemi ya maji ya Netfoa. 16 Kisha mpaka ya mbali. Mtawafukuzia mbali Wakanaani, ingawa wanayo ulishuka chini hadi mpaka wa mlima ambao ulikuwa magari ya chuma na ingawa pia wanazo nguvu."

chini kuelekeea Araba. **19** Mpaka ulipita hadi upande wa bega la kaskazini la Bethi Hogla. Mpaka ulikome katika ghuba ya kaskazini mwa Bahari ya Chumvi, katika upande wa kusini mwishoni mwa Yordani. Huu ulikuwa ni mpaka wa upande wa kusini. **20** Yordani ulikuwa mpaka wake katika upande wa mashariki. Na huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Benyamini, na walipewa kwa kila ukoo wao, na mpaka baada ya mpaka, kwa kuizunguka nchi yote. **21** Kwa hiyo sasa miji ya kabilo la Benyamini kufuatana na Kula kufuatana na Yeriko, **22** Bethi Hogla, Emeki Kezizi, Bethi Araba, Zemaraimu, Betheli, **23** Avimu, Para, Ofra, **24** Kefari Amoni, Ofini, na Geba. Ilikuwa ni miji kumi na miwili, pamoja na vijiji vyake. **25** Kulikuwa pia na miji ya Gibeoni, Rama, Beerothi, **26** Mizpe, Kefira, Moza, **27** Rekemu, Iripeeli, Tarala, **28** Zela, Haelef, Yebusi (ambao ndio Yerusalem), Gibeon, na Kiriahi. Kulikuwa na miji kumi na nne, pamoja na vijiji vyake. Huu ulikuwa ni urithi wa Benyamini kufuatana na koo zao.

19 Upigaji wa pili wa kura uliangukia kwa Simoni na waligawiwa kwa kila ukoo wao. Urithi wao ulikuwa katikati ya urithi ulikuwa ni mali ya kabilo la Yuda. **2** Urithi waliokuwa nao ni Beerisheba, Sheba, Molada, **3** Hazari Shuali, Bala, Ezemu, **4** Elitoladi, Bethuli na Horma. **5** Simoni alikuwa pia na Ziklagi, Bethi Markabothi, Hazari Susa, **6** Bethi Lebaothi, na Sharuheni. Kulikuwa na miji kumi na mitatu pamoja na vijiji vyake. Vile vile **7** Simoni alimiliki Aini, Rimon, Etheri, na Ashani. Hii ilikuwa ni miji minne pamoja na vijiji vyake. **8** Miji hii pamoja na vijiji vilivoizunguka hata kufika Baalathi Beeri (ambao ndio Rama katika Negevu). Huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Simoni, walipewa kwa koo zao. **9** Urithi wa kabilo la Simoni ulikuwa sehemu ya himaya ya kabilo la Yuda. Hii ni kwasababu nchi walipewa kabilo la Yuda ilikuwa ni kubwa kwao, na hivyo kabilo la Simoni liliopokea urithi wao kutoka katika sehemu yao ya katikati. **10** Upigaji wa kura ya tatu uliangukia kwa kabilo la Zabuloni, na walipewa kwa koo zao. Mpaka wa urithi wao ulianzia huko Saridi. **11** Mpaka wao ulipanda upande wa magharibi kuelekea Marala na ukagusa Dabeshethi, na kisha ukasonga kuelekea kijito kilichokuwa mkabala na Yokinoamu. **12** Kutoka Saridi mpaka ulizunguka upande wa mashariki kuelekea mashariki na ullenda hadi mpaka wa Kislothi Tabori. Kutoka hapo uliendelea hadi Daberathi na kisha ulipanda hata Yafia. **13** Kutoka hapo ulipita katika upande wa mashariki mwa Gathi Heferi, na kisha ukafika Ethikazini, baadaye uliendelea hadi Rimoni na kisha ukageuka kuelekea Nea. **14** Mpaka ulizunguka kueleka kaskazini ukafika Hanathoni na ulikomea katika bonde la Ifta Eli. **15** Mkoaa huu ulijumuisha miji ya Katathi, Nahalali, Shimroni, Idala, na Bethlehemu. Kulikuwa na miji kumi na miwili, pamoja na vijiji vyake. **16** Huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Zabuloni, walipewa kwa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji vyake. **17** Upigaji kura wa nne uliangukia kwa Isakari, na waligawiwa kufuatana na koo zao. **18** Eneo lao lilijumuisha Jezreelli, Kesuloothi, Shunemu, **19** Hafaraimu, Shioni, na Anaharath. **20** Pia ilijumuisha miji ya Rabithi, Kishioni, Ebezi, **21** Remethi, Enganimu, Enihada, na Bethipazezi. **22** Mpaka wao ulifika Tabor, Shahazuma, na Bethi Shemeshi, na ukakomea katika Yordani. Ilikuwa ni miji kumi na sita, pamoja na vijiji vyake. **23** Huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Isakari, na walipewa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji vyake. **24** Upigaji wa kura ya tano uliangukia kwa kabilo la Asheri, na walipewa kwa koo zao. **25** Eneo koo zao ilikuwa ni Yeriko, **26** Alameleki, Amadi, na Mshali. Mpaka wa magharibi ulitanuka hadi Karmeli na Shihori Libnathi. **27** Kisha ulizunguka upande wa mashariki kueleka Bethi Dagoni na ukaenda hadi Zabuloni, na kisha ukafika katika bonde la ifutaheli, upande wa kaskazini mwa Bethemeki na Neiel. Baadaye uliendelea mbele hata Kabuli kueleka upande wa Kaskazini. **28** Na kisha ulienda hadi Ebron, Rehobu, Hammoni, na Kana, hata kufika miji mkubwa wa Sidoni. **29** Mpaka ulirudi nyuma kuelekeea Rama, na kisha ukafika kwenye miji wa Tiro uliokuwa na ngome. Baada ya hapo mpaka ulizunguka kuelekeea Hosa na ulikomea katika bahari, katika mkoaa wa Akizibu, **30** Umma, Afeki, na Rehobu. Kulikuwa na miji ishirini na miwili, pamoja na vijiji vyake. **31** Huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Asheri, na walipewa kwa koo zao - miji pamoja na vijiji vyake. **32** Upigaji wa kura wa mara ya sita uliangukia kwa kabilo la Nafatali, na walipewa kufuatana na koo zao. **33** Mpaka wao ulianzia Helefu, kutoka katika mwaloni huko Zaananimu, ulipanda hadi Adaminekebu na Yabneeli, umbali kama Lakumu; na ulikomea katika Yordani. **34** Mpaka ule ulizunguka upande wa magharibi kuelekea Aznothi Tabori na ulipanda hadi Hukoki; uligusa Zabuloni katika upande wa kusini, na ulifika hata Asheri katika upande wa magharibi, na Yuda katika upande wa mashariki huko katika mto Yordani. **35** Miji yenye ngome ilikuwa ni Zidimu, Zeri, Hammathi, Rakathi, Kinnerethi, **36** Adama, Rama, Hazori, **37** Kedeshi, Edrei, na Eni Hazori. **38** Pia kulikuwa na miji ya Yironi, Migdaleli, Horemu, Bethi Anathi, na Bethi Shemeshi. Kulikuwa na miji kumi na tisa, pamoja na vijiji vyake. **39** Huu ulikuwa ni urithi wa kabilo la Nafatali, na walipewa miji pamoja na vijiji vyake kufuatana na koo zao. **40** Upigaji wa kura ya saba uliangukia kwa kabilo la Dani, na walipewa kufuatana na koo zao. **41** Eneo lao la urithi lilijumuisha miji ya Zora, Eshitaoli, Iri Shemeshi, **42** Shaalabini, Ajalon, na Ithila. **43** Vile vile lilijumuisha miji ya Elon, Timna, Ekroni, **44** Eliteke, Gibethoni, Baalathi, **45** Yehudi, Bene - Beraki, Gathi Rimoni, **46** Me - Yarkoni, na Rakoni sambamba na eneo la karibu na Yopa. **47** Ilitokea wakati mpaka wa kabilo la Dani ulipowapotea, kabilo la Dani walishambulia Leshemu, wakapigana nao, na wakauteka. Waliua kila mtu kwa upanga, wakauchukua ukawa mali yao, na wakakaa ndani yake. Wakaita miji ule Dani jina la babu yao badala ya Leshemu. **48** Huu ulikuwa urithi wa kabilo la Dani, walipewa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji

vyake. **49** Walipomaliza kugawana urithi wa nchi, watu wa Israeli walimpa urithi Yoshua mwana wa Nuni kutoka mionganoni mwao. **50** Kwa amri ya Yahweh walimpatia mji wa Timnathi Sera ambaio aliuomba, ulikuwa katika nchi ya milima ya Efraimu. Alijengwa mji na akaishi huko. **51** Na huu ndio urithi ambaio Eliazari kuhanani, na Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi wa makabila ya familia za mababu zao mionganoni mwa watu wa Israeli, waligawa kwa kupiga kura huko Shilo, mbele za Yahweh katika mlango wa hema la kukutania. Na hivyo wakamaliza kuigawa nchi.

20 Baada ya hayo, Yahweh akamwambia Yoshua, **2** "Waambia watu wa Israeli, na kusema, 'Chagueni mji ya makimbilio ambayo niliwaambia kuititia kwa Musa. **3** Fanyeni hivi ili mtu akia mtu bila kukusudia aweze kwenda huko. Mji hii itakuwa ni sehemu ya kukiimbilia kutoka kwa mtu yeyote yule anayetaka kulipiza kisasi kwa damu ya mtu aliyeuliwa. **4** Atakimbilia kwa mji mmoja mionganoni mwa mji hiyo na atasimama mlangonini mwa lango la mji, na ataeleza kesi yake kwa wazee wa mji ule. Kisha watamwingiza ndani ya mji na watampatia sehemu yake ya kuishi mionganoni mwao. **5** Na kama mtu akija akataka kulipiza kisasi kwa damu ya mtu yule ambaye aliuliwa, ndipo watu wa mji hawatatakiwa kumtoa kwa wenye mamlaka mtu huyo aliyeua. Hawaruhusiwi kufanya hivyo kwasababu alimwua jirani bila kukusudia na hakuwa na chuki naye hapo awali. **6** Ni lazima akiae katika mji ule mpaka pale atakapokuwa amesimama mbele ya kusanyiko kwa ajili ya kuhukumiwa, hadi pale atakapokuwa mtu yule anayetumika katika nafasi ya kuhanani mkuu katka siku hizo. Na kisha mtu yule aliyeua bila kukusudia aweza kurudi nyumbani kwake, katika mji ule ulikotoka. **7** Kwahiyi, Waisraeli wakaichagua Kedeshi iliyoko Galilaya katika nchi ya milima ya Nafutali, Shekemu katika nchi ya milima ya Efraimu, na Kiriathi Arba (ambayo ndio Herbron) katika nchi ya milima ya Yuda. **8** Katika ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko, walichagua mji wa Bezeri huko nyikani katika nyanda za kabilia la Rubeni; na Ramothi Gileadi kutoka kabilia la Gadi; na Golani katika Bashani, kutoka katika kabilia la Manase. **9** Hii ni mji iliyochanguliwa kwa ajili ya watu wote wa Israeli na kwa ajili ya wageni wanaoishi mionganoni mwao, ili kwamba mtu yeyote amwuaye mtu bila kukusudia aweza kukiimbilia huko kwa ajili ya kupata usalama. Mtu huyu hatakuwa kwa mkono wa mtu yule anayetake kulipiza kisasi cha damu iliyomwagwa, mpaka hapo kwanza mtuhumiwa atakaposimama mbele ya kusanyiko la watu.

21 Kisha wakuu wa koo za Walawi walimwendea Eliazari kuhanani, na kwa Yoshua mwana wa Nuni, na kwa viongozi wa familia za mababu zao mionganoni mwa watu wa Israeli. **2** Waliwaambia, "Yahweh aliaaagizeni ninii kwa mkono wa Musa kwamba mtupatieni mji ya kuishi yenye maeneo kwa ajili ya kuchungia ya mifugo." waliyasema haya huko Shilo katika nchi ya Kanaani. **3** Hivyo, kwa agizo la Yahweh, watu wa Israeli waliwapa

Walawi kutoka katika urithi wa wao miji ifuatayo pamoja na maeneo yao ya kuchungia. **4** Upigaji wa kura kwa ajili ya koo za Wakohathi uliletia matokeo haya: makuhani ambaio ni wazawa wa Haruni ambaio walitokana na Walawi, walipokea mji kumi na mitatu walipewa kutoka kwa kabila la Yuda, kutoka kabila la Simoni, na kutoka kabila la Benyamini. **5** Koo zilizobaki za Wakohathi walipokea kwa kupiga kura kwa mji kumi kutoka katika kabila za Efraimu, Dani, na kutoka kwa nusu ya kabila la Manase. **6** Na watu wazawa wa Gershoni walipewa mji kumi na mitatu kwa kupigiwa kura kutoka kwa koo za kabila la Isakari, Asheri, Nafutali, na nusu ya kabila la Manase katika Bashani. **7** Watu waliokuwa wazawa wa Merari walipokea mji kumi na miwili kutoka katika makabila ya Rubeni, Gadi na Zabuloni. **8** Basi, watu wa Israeli waliwapa Walawi mji hii pamoja na maeneo yao ya kuchungia, kwa kupiga kura, kama vile Yahweh aliyoyokuwa ameagiza kwa mkono wa Musa. **9** Kutoka kwa makabila la Yuda na Simoni, waliwapa nchi katika mji ifuatayo iliyorodheshwa kwa majina. **10** Mji hii walipewa wazawa wa Haruni, ambaio walikuwa mionganoni mwa koo za Wakohathi, ambaio walitoka katika kabila la Lawi. Kwa kuwa upigaji wa kura ya kwanza uliwaangukiwa wao. **11** Waisraeli waliwapatia Kiriathi Arba (Arba alikuwa ni baba wa Anaki), eneo hilo liliitwa pia Hebron, katika nchi ya milima ya Yuda, pamoja na maeneo ya kulishia mifugo yaliyouzunguka mji. **12** Lakini mashamba ya mji na vijiji vyake vilikuwa tarayi ameshapeewa Kalebu mwana Yefune, kama mali yake. **13** Na kwa wana wa Haruni kuhanani, waliwapa Hebron pamoja na eneo lake la kulishia mifugo ambaio ulikuwa ni mji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu bila kukusudia na Libna pamoja na maeneo ya kulishia mifugo. **14** Na Yatiri pamoja na maeno yake ya kuchungia, na Eshitemoa pamoja na maeneo yake ya malisho. **15** Lakini pia waliwapa Holoni pamoja na maeneo yake ya malisho, Debiri pamoja na maeneo yake ya malisho, **16** Aini pamoja na maeneo yake ya malisho, na Bethi Shemeshi pamoja na maeneo yake ya malisho. Ilikuwa ni mji kumi na tisa ambayo walipewa kutoka katika makabila haya mawili. **17** Kutoka katika kabilala Benyamini walipewa Gibeo pamoja na maeneo yake ya malisho, na Geba pamoja na maeneo yake ya malisho, **18** na Anathothi pamoja na maeneo yake ya malisho, na amoni pamoja na vitongoji vyake vinne. **19** Mji walipewa makuhani, wana wa Haruni, ilikuwa ni mji kumi na mitatu kwa ujumla, kujumlisha na maeneo yake ya malisho. **20** Na kwa ajili ya sehemu ya familia ya Kohathi iliyosalia, wale Walawi walio wa familia ya Kohathi, walipewa mji kutoka katika kabila la Efraimu kwa kupiga kura. **21** Walipewa Shekemu pamoja na maeneo yake ya malisho katika nchi ya milima ya Efraimu - mji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu bila kukusudia, na Gezeri pamoja na maeneo yake ya malisho, **22** na Kibzaimu pamoja na maeneo yake ya malisho, na Bethi Horoni pamoja na maeneo yake ya malisho, ilikuwa mji minne kwa ujumla wake. **23** Kutoka

katika kabila la Dani, ukoo wa Kohathi ulipewa Elteke pamoja na maeneo yake ya malisho, na Gibethoni pamoja na maeneo yake ya malisho, na 24 Ajaloni pamoja na maeneo yake ya malisho, na Gathrimoni pamoja na maeneo yake ya malisho, ilikuwa ni miji minne kwa ujumla wake. 25 Kutoka katika nusu ya kabila la Manase, ukoo wa Kohathi walipewa miji miwili - Taanaki pamoja na maeneo yake ya malisho na Gathirimoni pamoja na maeneo yake ya malisho. 26 Kulikuwa na miji kumi kwa ujumla wake kwa ajili ya koo zilizosalia za Wakohathi, pamoja na maeneo yao ya malisho. 27 Kutoka katika nusu ya kabila la Manase, jamaa za Gershoni, ambazo hizi zilikuwa ni koo zingine za Walawi, zilipewa Golani katika Bashani pamoja na maeneo yao ya malisho, ni miji wa makimbilio kwa ajili ya mtu ye yote aliyeua mtu bila kukusudia, sambamba na Beeshtera pamoja na maeneo yake ya malisho - ilikuwa miji miwili kwa ujumla. 28 Koo za Gershoni zilipewa pia miji minne kutoka kwa kabilila Isakari - Kishoni sambamba na maeneo yake ya malisho, Daberathi pamoja na maeneo yake ya malisho, 29 Yarmuthi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Engnimu pamoja na maeneo yake ya malisho. 30 Kutoka katika kabilila Asheri, walipewa miji minne kwa ujumla - Mishali pamoja na maeneo yake ya malisho, Abdoni pamoja na maeneo yake ya malisho, 31 Helikathi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Rehobu pamoja na maeneo yake ya malisho. 32 Kutoka kwa kabilila Nafutali, nasaba za Gershoni walipewa miji mitatu kwa ujumla - Kedeshi katika Galilaya pamoja na maeneo yake ya malisho, ulikuwa ni miji wa makimbilio kwa mtu ye yote aliyeua mtu bila kukusudia; na Hamothidori pamoja na maeneo yake ya malisho, na Kartani pamoja na maeneo yake ya malisho. 33 Kulikuwa na miji kumi na mitatu kwa ujumla, kujumuisha na maeneo yake ya malisho, kwa ajili ya koo za Gershoni. 34 Na kwa Walawi waliosalia, koo za Merari waliokuwa wamepewta kutoka katika kabilila Zabuloni: Yokneamu pamoja na maeneo yake ya marisho, Karta pamoja na maeneo yake ya malisho, 35 Dimna pamoja na maeneo yake ya malisho, na Nahalali pamoja na maeneo yake ya malisho- ilikuwa ni miji minne kwa ujumla. 36 Kwa mbari za Merari walipewa miji minne kutoka katika kabilila Rubeni: Bezeri pamoja na maeneo yake ya malisho, Yahazi pamoja na maeneo yake ya malisho, 37 na Kedemothi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Mefaaithi pamoja na maeneo yake ya malisho. 38 Kutoka katika kabilila Gadi walipewa miji ya Ramothi katika Gileadi pamoja na sehemu zake za malisho - hu ulikuwa ni miji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu mwenzake bila kukusudia - na Mahanaimu pamoja na sehemu zake za malisho. 39 Koo za Merari zilipewa pia Heshiboni pamoja na maeneo yake ya malisho, na Yazeri pamoja na malisho yake. 40 Hii ilikuwa ni miji minne kwa ujumla wake. Hii yote ilikuwa ni miji ya koo kadhaa za Merari, ambao walitoka katika kabilila Lawi, miji kumi na miwili walipewa wao kwa kupiga kura. 41 Miji walipewa Walawi kutoka katikati ya nchi iliyomilikiwa na watu wa Israeli ilikuwa miji arobaini na nane, kujumuisha na sehemu za malisho yao. 42 Miji hii kila mmoja ulikuwa na maeneo yake ya malisho kwa kuuzunguka mji. Miji hii yote ilikuwa hivyo. 43 Basi Yahweh aliwapa Israeli nchi yote ambayo aliwaapia baba zao kuwa atawapa. Waisraeli waliiimilki nchi na wakakaa humo. 44 Kisha Yahweh akawapa pumziko kwa kila upande, kama tu aliyowaahidia baba zao. Hakuna hata adui mmoja atakayeweza kuwashinda. Yawhew aliwatiad maadui wao wote mikononi mwao. 45 Hakuna hata kitu kimoja miongan kwa ahadi nzuri ambazo Yahweh alizisema kwa nyumba ya Israeli ambazo hazikutimia. Ahadi zote zilitimia.

22 Kwa wakati huo, Yoshua aliwaita Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilila la Manase. 2 Aliwaambia, "Mmefanya kila kitu ambacho Musa mtumishi wa Yahweh aliwaagiza ninyi. Mmeitim sauti yangu katika yote niiliyowaagiza. 3 Bado hamjawaacha ndugu zenu hawa kwa siku zote hizi, mpaka siku hii ya leo. Na mmetimiza wajibu unaotakiwa na amri za Yahweh Mungu wenu. 4 Sasa Yahweh Mungu wenu amewapa pumziko ndugu zenu, kama aliyowaahidi. Hivyo basi, rudini na mwende katika hema zenu katika nchi mnayoimilki, ambayo Musa mtumishi wa Yahweh aliwapeni katika upande mwinge wa Yordani. 5 Lakini zingatieni kuzishika amri na sheria ambazo Musa mtumishi wa Yahweh aliwaagiza ninyi, kumpenda Yahweh Mungu wenu, kutembea katika njia zake, kuzitunza amri zake, na kuambatana naye na kumwabudu ye ye kwa moyo wenu wote na kwa roho zenu zote. 6 Basi Yoshua akawabariki na kisha akaawaacha waende zao, nao wakarudi katika hema zao. 7 Na kwa nusu ya kabilila la Manase, Musa alikuwa amewapa urithi katika Bashani, lakini kwa nusu ya kabilila hilo, Yoshua aliwapa urithi karibu na ndugu zao katika nchi magharibi mwa Yordani. Yoshua aliwaaga waende katika hema zao; aliwabarikia, 8 na kisha akaawaambia, "Rudini katika hema zenu mkiwa na pesa nyangi, na mkiwa na mifugo mingi, pamoja na na fedha, na dhahabu, na shaba na chuma, na nguo nyangi. Gawanenii na ndugu zenu nyara mlizochukua kutoka kwa maadui zenu. 9 Hivyo, wazawa wa Rubeni, wazawa wa Gadi na nusu ya kabilila la Manase walirudi nyumbani, waliwaacha watu wa Israeli hapo Shilo, ambayo imo ndani ya nchi ya Kanaani. Waliondoka wakaenda katika mkoaa wa Gileadi, katika nchi yao, ambayo wao wenywewe waliiimilki, katika utiifui wa amri za Yahweh, kwa mkono wa Musa. 10 Nao walipofika hapo Yordani iliyo katika nchi ya Kanaani, Warubeni na Wagadi na nusu ya kabilila la Manase walijenga madhabahu karibu na Yordani, madhabahu kubwa na iliyotokeza na mashuhuri. 11 Watu wa Israeli walisikia habari hizo na wakaseam, "Tazama! Watu wa Rubeni, Gadi na nusu ya kabilila la Manase wamejenga madhabahu mbele ya nchi ya Kanaani, huko Geilothi, katika mkoaa karibu na Yordani, katika upande ambao ni miliki ya watu wa Israeli." 12

Wakati watu wa Israeli waliposikia hivyo, kusanyiko lote la watoto wenu wasiweze kuwaambia watoto wetu katika watu wa Israeli walikusanyika kwa pamoja huko Shilo ili siku zijazo kuwa, "Hamna sehemu katika Yahweh."²⁸ wapande kupigana vita nao. **13** Kisha watu wa Israeli Hivyo tukasema, 'kama hili litasewma kwa kwetu au kwa walituma wajumbe kwa Warubeni, Wagadi na nusu ya watoto wetu katika siku zijazo, tutasema, "Tazama! Huu kabilia la Manase, katika nchi ya Gileadi. Walimtuma pia ni mfano wa madhababu ya Yahweh, ambayo mababu Finehasi mwana wa Eliezari, kuhani, **14** na viongozi kumi zetu waliifanya, si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, pamoja naye, mmoja kutoka katika familia za mababa wala si kwa dhabihu, bali kwa ajili ya ushahidi kati yetu wa Israeli, na kila mmoja wao alikuwa ni kiongozi wa ninyi."²⁹ **15** Na iwe mbali nasi kwamba tunataka kugeuka ukoo mionganini mwa watu wa Israeli. **16** Walienda kwa kinyume na Yahweh, na kuacha kumfuata yeche kwa watu wa Rubeni, Gadi, na nusu ya kabilia la Manase, kujenga madhababu kwa ajili sadaka ya kuteketezwa, katika nchi ya Gileadi, na wakawaambia: **16** "Kusanyiko na kwa sadaka ya nafaka, au kwa dhabihu, badala ya lote la Yahweh linasema kuwa, 'Ni jambo gani hili lisilo madhababu ya Yahweh Mungu wetu ambayo iko mbele la uaminifu ambalo mmelitenda kinyume na Mungu wa ya hema la kukutania."³⁰ Finehasi kuhani na viongozi Israeli, kwa kugeuka badala ya kumfuata Yahweh siku hii wa watu, ambaa ni wakuu wa koo za Waisraeli ambao na kujingea wenye we madhababu katika uasi kinyume walikuwa pamoja naye, waliposikia maneno amabayano na Yahweh katika siku hii?³¹ **17** Je dhambi zetu huko Peori watu wa Rubeni, Gadi na nusu ya kabilia la Manase, hazikututosha? Bado hata sasa hatujajitakasa wenye we kwamba yalikuwa ni mazuri machoni pao. **31** Finehasi kwa dhambi hiyo. Kwa ajili ya dhambi ile lilikuja pigo mwana wa Eliazeri kuhani aliwaambia watu wa Rubeni, kwa kusanyiko lote la Yahweh. **18** Je, nanyi leo pia Gadi na Manase, "Leo tumejua kwamba Yahweh yuko mwageuka na kuacha kumfuata Yahweh? Kama mtaasi kinyume na Yahweh leo, kesho atakuwa na hasira na kinyume naye. Sasa, mmewaokoa watu wa Israeli kutoka kusanyiko lote la Israeli. **19** Na kama nchi ambayo mnaimiliki imetiwa unajisi, basi mwawewe kuvuka katika Eliazeri kuhani, na viongozi walirudi kutoka kwa Warubeni nchi ambayo Sanduku la Yahweh lasimama na mijichukulie na Wagadi, kutoka katika nchi ya Gileadi, na kurudi katika kwa ajili yenu umiliki mionganini mwetu. Hamtakiwi kuasi kinyume na Yahweh tu, wala kuasi kinyume chetu kwa kinyume naye. Sasa, mmewaokoa watu wa Israeli kutoka taarifa. **33** Taarifa yao ilikuwa nzuri katika macho ya kujenga madhababu kwa ajili yenu wenye we badala ya watu wa Israeli. Watu wa Israeli walimbarikia Mungu na madhababu ya Yahweh Mungu wa wetu. **20** Je hakuwa hawakuendelea kusema tena juu ya kuinua vita dhidi ya Akani mwana wa Zera aliyevunja imani kwa vitu vili ambavyo vilikuwa vimetunzwa kwa ajili ya Mungu? Na Warubeni na Wagadi, ili kuiharibuu nchi ambayo walikuwa wanaishi. **34** Warubeni na Wagadi waliita ile madhababu "Ushahidi," kwa kuwa walisema, "Ni ushahidi mionganini mwetu kuwa Yahweh ni Mungu."

21 Kisha makabila ya Rubeni, Gadi na nusu ya kabilia la Manase wakawajibu wazee wa koo za Israeli: **22** "Yahweh, Mungu Mwenye nguvu! Yahweh, Mungu Mwenye nguvu! Yeye anajua, na Israeli najue yenye we! Kama ilikuwa ni katika uasi au katika kuvunja imani kinyume na Yahweh, msituache hai katika siku hii ya leo **23** kwa ajili ya kujenga madhababu ili tugeuka na kuacha kumfuata Yahweh. Kama tumejenga madhababu hii ili kutoa juu yake sadaka ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka, au sadaka ya amani, basi Yahweh na atuadhibu. **24** La hasha, tulifanya hivyo kwa sababu ya hofu kwamba katika siku zijazo watoto wenu wanaweza kuwaambia watoto wetu, 'Mna nini ninyi na Yahweh, Mungu wa Israeli?' **25** Kwa kuwa Yahweh ameifanya Yordani kuwa mpaka kati yetu na ninyi. Ninyi watu wa Rubeni na watu wa Gadi, hamna kitu chocohote na Yahweh.' Na kwa hali hiyo, watoto wenu wanaweza kuwafanya watoto wetu waacha kumwabudu Yahweh. **26** Basi tukasema, 'Hebu na tujenge sasa madhababu, si kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa wala si kwa sadaka yoyote ile, **27** ili iwe ni ushahidi kati yetu na ninyi, na kati ya kizazi chetu baada yetu, kwamba tutafanya ibada ya Yahweh mbele yake, pamoja na sadaka zetu za kuteketezwa na dhabihu zetu na sadaka zetu za amani, ili kwamba

23 Na baada ya siku nyingi, kipindi ambacho Yahweh alikuwa ameipa Israeli pumzikio kutoka maadui zao waliowazunguka, **2** Joshua alikuwa mzee sana. Joshua aliwaita Waisraeli wote, na wazee wao, na viongozi, na waamuzi, na kwa maafisa, na kisha akawaambia, "Mimi nimezeeka sana. **3** Mmeshaona kila kitu ambacho Yahweh Mungu wenu ameshafanya kwa mataifa haya yote kwa ajili yenu, kwa kuwa ni Yahweh Mungu wenu ambaye amewapigania ninyi. **4** Tazama! Nimeshawakabidhi kwenu mataifa yaliyosalia ili kuyateka kwa ajili ya kupata urithi ya makabila yenu, sambasamba na mataifa yote ambayo tarayi nimeshayaangamiza, tangu Yordani hadi Bahari kuu katika upande wa magharibi. **5** Yahweh Mungu wenu atayaondoa. Atayaifikuzia mbali kutoka kwenu. Ataiteka nchi yao, nanyi mtaimiliki nchi yao, kama vili Yahweh Mungu wenu alivyowaahidi ninyi. **6** Hivyo, iweni jasiri, ili kwamba mtunze na kuyafanya yale yote yaliyoandikwa katika kitabu cha sheria ya Musa, msikengeuke upande wa kulia wala upande wa kushoto, **7** basi msichanganyikane na mataifa haya ambayo yamesalia mionganini mwetu, wala msiyataje majina ya miungu yao, wala msiape kwayo, wala msiiabudu, wala msipiigie magoti. **8** Badala yake, mnatakia kumshika sana Yahweh Mungu wenu kama

vile mlivyofanya siku hii ya leo. **9** Kwa kuwa Yahweh nami niliwatia katika mkono wenu. Mliimiliki nchi yao, ameyafukuzia mbali mbele yenu mataifa makubwa yenye nami niliwaangamiza mbele yenu. **9** Kisha Balaki mwana nguvu. Hakuna hata mmoja aliyewenza kusimama mbele wa Zipori, mfalme wa Moabu, aliiinka na kuishambulia yenu hata siku hii ya leo. **10** Mtu yeoye mmoja wa Israeli. Alimwita na kumtuma Baalamu mwana wa Beori, kwenu atawafanya watu elfu wakimbie mbali, kwa kuwa ili kuwalaani ninyi. **10** Lakini sikumsikiliza Balaamu. Kwa Yahweh Mungu wenu, ndiye anayepigania ninyi, kama vile hakika, aliwabarikia ninyi. Basi, niliwaokoa na mkono alivyowaahidi. **11** Zingatiensi kwa uangalifu ili mmpende wake. **11** Mlivuka Yordani na mkaifika Yeriko. Viongozi wa Yahweh Mungu wenu. **12** Lakini kama mkiegeuka na Yeriko waliinuka wapigane nanyi, pamoja na Waamori, kushikamana na watu walioalia wa mataifa haya walibaki Waperizi, Wakanaani, Wahiti, Wagirgashi, Wahivi na miongoni mwenu, au kuoana nao, au kama mkishirikiana Wayebusi. Niliwapa ninyi ushindi dhidi yao na niliwaaweka pamoja nao, na wao pamoja nanyi, **13** jueni kwa hakika chini ya mamlaka yenu. **12** Nilituma manyingu mbele kwamba Yahweh Mungu wenu hatayafukuzia mbali mataifa yenu, ambayo yaliwfukuzia mbali na wafalme wawili wa haya yatoke kati yenu. Badala yake, watakuwa kitanzi Waamori watoke mbele yenu. Haikutokea kwa sababu na mtego kwenu, viboko migongoni mwenu na miiba ya upanga wenu wala kwa upinde wenu. **13** Niliwapeni machoni mwenu, mpaka pale mtakapoangamia katika ninyi nchi ambayo hamkufanyia kazi na miji ambayo nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni hamkujenga, na sasa mnaishi ndani yake. Mnakula ninyi. **14** Na sasa ninaenda katika njia ya dunia yote, na matunda ya mizabibu na na mashamba ya mizeituni mnajua kwa moyo na roho zenu zote kwamba hakuna ambayo hamkuyapanda'. **14** Basi sasa mcheni Yahweh na hata neno moja ambalo halijitimia kati ya mambo yote kumwabudu ye ye kwa uadilifu na uaminifu wote; jitengeni mazuri ambayo Yahweh Mungu wenu aliyahidi juu yenu. **15** Na sasa ninaenda katika Misri, na mkamwabudu Yahweh. **15** moja lilioshindikana. **15** Lakini kama kila neno ambalo Frati na katika Misri, na mtaa ambayo hamkufanyia kazi na miji ambayo nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **16** Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu Yahweh Mungu wenu alilowaahidi limekwisha kutimia, kumwabudu Yahweh, chagueni ninyi katika siku hii ya hivyo Yahweh atawaleta juu yenu mabaya yote mpaka leo ni nani mtakayemtumikia, kama ni miungu ambayo ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **16** Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **17** Lakini Atafanya hivi kama mtaalivunja agano la Yahweh Mungu Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu wenu, ambalo aliaaagizeni kulinanza. Kama mtaenda na kuiabudu miungu mingine na kuiinamia, ndipo hasira ya Yahweh itawaka kinyume nanyi, na ninyi mtaangamia upesi katika nchi ya ambayo amekwisha kuwapeni ninyi."

24 Kisha Yoshua aliyakusanya pamoja makabila yote ya Israeli huko Shekemu na aliwalta wazee wa Israeli, viongozi, waamuzi na maafisa wao, nao wakajihudhurisha mbele za Mungu. **2** Yoshua akawaambia watu wote, "Hiki ndicho Yahweh, Mungu wa Israeli anachokisema, 'Mababu zenu kwa miaka mingi iliyopita waliishi ng'ambo ya mto Frati - Tera, baba wa Ibrahim na baba wa Nahori - nao waliabudu miungu mingine. **3** Lakini nilimchukua baba yenu kutoka ng'ambo ya Frati na nikamwongoza mpaka katika nchi ya Kanaani, na nilimpa watoto wengi kupitia kwa Isaka mwanaye. **4** Na Isaka nikampa Yakobo na Esau. Nilimpa Esau nchi ya milima ya Seiri ili aimiliki, lakini Yakobo na watoto wake walishuka kwenda Misri. **5** Nilimtuma Musa na Haruni, na niliwaapiga Wamisri kwa mapigo. Baada ya hapo, niliwaota ninyi. **6** Niliwatoa baba zenu nije ya nchi ya Misri, nanyi mkaifika hata katika bahari. Wamisri waliwaafuata kwa magari na wapanda farasi hata katika bahari ya matete. **7** Na baba zenu walipomwita Yahweh, aliweka giza kati yenu na Wamisri. Aliileta bahari ije juu yao na kuwafunika. Mlionya yale niliyoyakifanya huko Misri. Kisha mliishi jangwaani kwa muda mrefu. **8** Niliwaleta katika nchi wa Waamori, ambao waliishi katika upande mwingine mwa Yordani. Walipigana nanyi,

nami niliwatia katika mkono wenu. Mliimiliki nchi yao, ameyafukuzia mbali miungu umwelekee Yahweh, Mungu wa Israeli. Alimwita na kumtuma Baalamu mwana wa Beori, ili kuwalaani ninyi. **10** Lakini sikumsikiliza Balaamu. Kwa Yahweh Mungu wenu, ndiye anayepigania ninyi, kama vile hakika, aliwabarikia ninyi. Basi, niliwaokoa na mkono alivyowaahidi. **11** Zingatiensi kwa uangalifu ili mmpende wake. **11** Mlivuka Yordani na mkaifika Yeriko. Viongozi wa Yahweh Mungu wenu. **12** Lakini kama mkiegeuka na Yeriko waliinuka wapigane nanyi, pamoja na Waamori, Waperizi, Wakanaani, Wahiti, Wagirgashi, Wahivi na Wayebusi. Niliwapa ninyi ushindi dhidi yao na niliwaaweka pamoja nao, na wao pamoja nanyi, **13** jueni kwa hakika chini ya mamlaka yenu. **12** Nilituma manyingu mbele yenu, ambayo yaliwfukuzia mbali na wafalme wawili wa Waamori watoke mbele yenu. Haikutokea kwa sababu na mtego kwenu, viboko migongoni mwenu na miiba ya upanga wenu wala kwa upinde wenu. **13** Niliwapeni machoni mwenu, mpaka pale mtakapoangamia katika ninyi nchi ambayo hamkufanyia kazi na miji ambayo nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni hamkujenga, na sasa mnaishi ndani yake. Mnakula ninyi. **14** Na sasa ninaenda katika Misri, na mtaa ambayo hamkufanyia kazi na miji ambayo nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **15** Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **16** Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi. **17** Lakini Atafanya hivi kama mtaalivunja agano la Yahweh Mungu Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu wenu, ambalo aliaaagizeni kulinanza. Kama mtaenda na kuiabudu miungu mingine na kuiinamia, ndipo hasira ya Yahweh itawaka kinyume nanyi, na ninyi mtaangamia upesi katika nchi ya ambayo amekwisha kuwapeni ninyi." **16** Watu walijibu na kusema, "Hatutawenza kumwacha Yahweh na kuitumikia miungu mingine, **17** kwa kuwa ni Yahweh Mungu wetu ambaye alitutoa sisi na baba zetu kutoka katika nchi ya Misri, katika nyumba ya utumwa, na ambaye alifanya hizo ishara kubwa mbele yetu, na ambaye alituhifadhi sisi katika njia zote ambazo sisi tulizinde, na miungoni mwa mataifa yote ambayo tulipita kati kati yake, **18** Na Yahweh aliaaondoa mbele yetu watu wote, na Waamori walioishi katika nchi hii. Hivyo, tutamwabudu Yahweh pia, kwa kuwa ni Mungu wetu". **19** Lakini Yoshua akawaambia watu, "Hamwezi kumtumikia Yahweh, kwa kuwa ni Mungu mtakatifu; ni Mungu mwenye wivu; hatawasamehe makosa na dhambi zenu. **20** Kama mtamwacha Yahweh na kuabudu miungu ya kigeni, basi atageuka na kuwaharibu. Atawaangamizeni baada ya kuwa amewatendea mema." **21** Lakini watu walimwambia Yoshua, "Hapana, tutamwabudu Yahweh." **22** Kisha Yoshua akawaambia watu, "Ninyi ni mashahidi dhidi yenu wenyeve kuwa mmemchagua Yahweh ninyi wenyeve, ili mmwabudu ye ye." Watu walijibu, "Sisi ni mashahidi." **23** "Sasa wekeni mbali miungu ya kigeni iliyoko kwenu, na geuzeni moyo wenu umwelekee Yahweh, Mungu wa Israeli." **24** Watu wakamwambia Yoshua, "Tutamwabudu Yahweh Mungu wetu. Tutaisikiliza sauti yake. **25** Yoshua alifanya agano na watu siku hiyo. Aliziweka maagizo na sheria huko Shekemu. **26** Yoshua aliyaaandika maneno haya katika kitabu cha sheria za Mungu. Alichukua jiwe kubwa na kulismamisha hapo chini ya mti wa mwaloni

uliokuwa karibu na mahali pa takatifu pa Yahweh. **27** Yoshua akawaambia watu, "Tazama, jiwe hili litakuwa ushuhuda dhidi yenu. Limeyasikia maneno yote ambayo Yahweh alitwambia. Hivyo, litakuwa ni shahidi dhidi yenu, hamtakiwi kumkana Mungu wenu." **28** Basi Yoshua aliwaacha watu waende zao, kila mmoja alienda kwenye urithi wake. **29** Baada ya mambo haya, Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa Yahweh, alikuwa akiwa na miaka 110. **30** Walimzika katika mpaka wa urithi wake mwenyewe huko Timnathi Sera, ambayo iko kwenye nchi ya milima ya Efraimu, upande wa Mlima Gaashi. **31** Israeli ilimwabudu Yahweh siku zote za maisha ya Yoshua, na siku zote za wazee ambao walidumu pamoja na Yoshua, wale ambao waliona kila kitu ambacho Yahweh alikuwa ameifanyia Israeli. **32** Mifupa ya Yusufu ambayo watu wa Israeli walileeta kutoka Misri, wallizika huko shekemu, katika sehemu ya nchi ambayo Yakobo alikuwa ameinunua kutoka kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu. Aliinunua kwa vipande mia moja vya fedha, na ulikuwa urithi kwa wazawa wa Yusufu. **33** Eliazeri mwana wa Haruni alikuwa pia. Walimzika huko Gibea, katika mji wa ambao alikuwa amepewa Finehasi mwanaye, na ulikuwa katika nchi ya milima ya Efraimu.

Waamuzi

1 Baada ya kifo cha Yoshua, wana wa Israeli walimuuliza Yahweh wakisema, "Ni nani atawashambulia kwanza Wakanaani kwa ajili yetu, ili kupigana nao? **2** Yahweh akasema, "Yuda atawashambulia. Tazama, nimewapa kumiliki nchi hii. **3** Watu wa Yuda wakawaambia wana wa Simeoni, ndugu zao, "Njoo pamoja nasi katika eneo letu ambalo tumepewa ili kwa pamoja tupigane na Wakanaani. Na sisi pia tutakwenda nanyi katika eneo milloepwa." Basi kabilia la Simeoni wakaenda pamoja nao. **4** Watu wa Yuda wakashinda, na Bwana akawapa ushindi juu ya Wakanaani na Waperizi. Wakawaua watu elfu kumi huko Bezeki. **5** Wakamkuta Adoni Bezeki huko Bezeki, nao wakapigana naye na kuwashinda Wakanaani na Waperizi. **6** Lakini Adoni Bezeki akamkimbia, wakamuuta na kumshika, nao wakavikata vidole gumba na vidole vyake vikubwa. **7** Adoni Bezek akasema, "Wafalme sabini, ambaa na vidole gumba vyako na vidole vikubwa viliviyokatwa, walikusanya chakula chao chini ya meza yangu. Kama niliyofanya, hata hivyo Mungu amefanya kwangu." Wakamleta Yerusalem, naye akafa huko. **8** Watu wa Yuda wakapigana dhidi ya jiji la Yerusalem na kulichukua. Walishambulia kwa makali ya upanga na wakauwasha mji kwa moto. **9** Baada ya hayo, watu wa Yuda walikwenda kupigana na Wakanaani waliokaa mlimani, Negebu, na magharibi mwa milima. **10** Yuda akaenda dhidi ya Wakanaani waliokaa Hebron (jina la Hebron hapo awali ilikuwa Kiriath-seferi), nao wakamshinda Sheshai, Ahimani na Talmai. **11** Kutoka huko watu wa Yuda walipigana na wenyeji wa Debiri (jina la Debiri hapo awali ilikuwa Kiriath-seferi). **12** Kalebu akasema, Yeyote atakayeivamia Kiriath-seferi na kuichukua, nitampa Aksa, binti yangu, awe mkewe. **13** Otinieli, mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa Kalebu, akaiteka Debiri, naye Kalebu akampa Aksa, binti yake, awe mkewe. **14** Ndipo Aksa alifika kwa Othnieli, naye akamsih iamuombe baba yake ampe shamba. Alipokuwa akishuka katika punda wake, Kalebu akamwuliza, "Nikufanye nini?" **15** Akamwambia, Nibariki. Kwa kuwa umenipa nchi ya Negebu, nipe pia chemchemi za maji. Kwa hiyo Kalebu akampa chemchemi za juu na chemchemi za chini. **16** Kizazi cha Mkeeni shemeji yake na Musa, walikwenda kutoka mji wa Mitende pamoja na watu wa Yuda, mpaka jangwa la Yuda, ambalo liko Negevu, kuishi na watu wa Yuda karibu na Arad. **17** Nao watu wa Yuda wakaenda pamoja na wana wa Simeoni ndugu zao, wakawaangamiza Wakanaani waliokaa Zefathi, wakaiharibu kabisa. Mji ulitiwa Horma. **18** Watu wa Yuda pia waliiteka Gaza na nchi ilioizunguka, Ashkeloni na nchi ilioizunguka, na Ekron na nchi ilioizunguka. **19** Yahweh alikuwa pamoja na watu wa Yuda na wakaimiliki nchi ya milima, lakini hawakuweza kuwatoa wenyeji wa kwenye bonde kwa sababu walikuwa na magari ya chuma. **20** Hebron aliypewa Kalebu (kama Musa alivyosema), naye akawafukuza kutoka huko wana watatu wa Anaki. **21**

Lakini wana wa Benyamini hawakuwfukuza Wayebusi waliokaa Yerusalem. Basi Wayebusi wakakaa na watu wa Benyamini huko Yerusalem hata leo. **22** Nyumba ya Yusufu ilijiaandaa kuishambulia Betheli, na Yahweh alikuwa pamoja nao. **23** Walipeleka watu kuipeleleza Betheli (jiji lililoita Luzu). **24** Wapelelezi waliona mtu akitoka nje ya jiji, wakamwambia, "Tafadhal tuonyeshe jinsi ya kuingia ndani ya jiji, na tutakutendea mema." **25** Aliwaonyesha njia ya kuingia kwenye mji. Waliuteka mji kwa makali ya upanga, lakini wakamuacha mtu huyo na ndugu zake wote waondoke. **26** Na mtu huyo akaenda nchi ya Wahiti, akajenga mji, akauita Luzu, ambalo jina lake hata leo. **27** Watu wa Manase hawakuwfukuza watu waliokuwa katika mji ya Bethsheani na vijiji vyake, au Taanaki na vijiji vyake, au wale waliokaa Dori na vijiji vyake, wala wale waliokaa Ibleamu na vijiji vyake, wala walioshi Megido na vijiji vyake, kwa sababu Wakanaani walikuwa wameamua kuishi katika nchi hiyo. **28** Israeli ipokuwa na nguvu, waliwalazimisha Wakanaani wawatumikie kwa kazi ngumu, lakini hawakuwfukuza kabisa. **29** Efraimu hawakuwfukuza Wakanaani waliokaa Gezeri; kwa hiyo Wakanaani wakakaa kati yao. **30** Zebuloni hawakuwfukuza watu wa Kitroni, wala watu waliokuwa Nahololi; na Wakanaani wakaendelea kuishi pamoja nao; lakini Zabuloni akawalazimisha Wakanaani wawatumikie kwa kazi ngumu. **31** Asheri hawakuwfukuza watu wanaoishi Aka, au watu wanaoishi Sidoni, au wale wanaoishi Alabu, Akzib, Helba, Afeka, au Rehobu. **32** Kwa hiyo kabilia ya Asheri iliishi kati ya Wakanaani (waliokaa katika nchi hiyo), kwa sababu hawakuwfukuza. **33** Na kabilia la Naftali halikuwfukuza watu waliokuwa wakiishi Bethshemeshi, wala waliokuwa wakiishi Bethanathi. Kwa hiyo kabilia la Naftali liliishi kati ya Wakanaani (watu waliokuwa wakiishi katika nchi hiyo). Hata hivyo, wenyeji wa Bethshemeshi na Bethanathi wallazimishwa kufanya kazi ngumu kwa Naphthali. **34** Waamori waliwalazimisha kabilia la Dani kuishi katika nchi ya kilima, hawakuwaruhusu kuja bondeni. **35** Basi Waamori waliishi katika mlima wa Heresi, huko Aiyalon, na Shaalbimu, lakini nguvu za kijeshi za nyumba ya Yusufu ziliwashinda, nao wakalazimishwa kuwatumikia kwa kazi ngumu. **36** Mpaka wa Waamori ulikuwa kutoka kilima cha Akrabimu huko Sela hadi nchi ya vilima.

2 Malaika wa Bwana akatoka Gilgali, akaenda Bokimu, akasema, "Nimekuleta kutoka Misri, na nimekuleta katika nchi niliyoapa kuwapa baba zako. **2** Nikasema, 'Sitakuvunja kamwe agano langu na wewe. Usifanye agano na wale wanaoishi katika nchi hii. Zianguhe madhabahu zao. Lakini hukusikiliza sauti yangu. Je! ni nini hiki ulichokifanya? **3** Basi sasa nasema, "Sitawafukuza Wakanaani mbele yenu, nao watakuwa miiba kwenu, na miungu yao itakuwa mtego kwa ajili yenu." **4** Malaika wa Bwana alipowambia maneno hayo kwa watu wote wa Israeli, watu wakapiga kelele na kulia. **5** Waliita mahali hapo Bokimu. Hapo wakatoa dhabihu kwa Bwana. **6** Yoshua alipowaruhusu watu waende zao, wana wa Israeli

kila mmoja akaenda mahali alipopewa, wakiwa na umiliki milima ya Lebanoni, kutoka Mlima Baali Hermoni hadi wa ardhi yao. **7** Watu walimtumikia Bwana wakati wa Hamathi. **4** Mataifa haya yaliachwa kama watazitii amri wale waliokuwa wameona matendo yote makuu ya Bwana alizowapa babu zao kupitia Musa. **5** Basi wana wa Israeli aliyoafanya kwa Israeli. **8** Yoshua mwana wa Nuni, wakakaa kati ya Wakanaani, na Wahiti, na Waamori, na mtumishi wa Bwana, alikufa akiwa na umri wa miaka 110. Waperizi, na Wahivi, na Wayebusi. **6** Waliwachukua binti **9** Wakamzika ndani ya mpaka wa nchi aliyopewa huko zao kuwa wake zao, nao wakawapa wana wao binti zao, Timnath Heresi, katika mlima wa Efraimu, kaskazini mwa nao wakaitumikia miungu yao. **7** Wana wa Israeli walifanya Mlima Gaash. **10** Kizazi hicho chote kilikusanyika kwa yaliyo mabaya machoni pa Bwana, wakamsahau Bwana, baba zao. Kizazi kingine kilichofuata baada yao amba Mungu wao. Waliabudu Baali na Asherah. **8** Basi, hasira hakikumjua Bwana au kile alichokifanya kwa Israeli. **11** ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawauza mkononi Watu wa Israeli walifanya yaliyo mabaya machoni pa mwa Kushan-rishathaimu mfalme wa Aram Naharaimu. Bwana, nao wakawatumikia Mabaali. **12** Wakaondoka Watu wa Israeli walitumikia Kushan Rishathaimu kwa kwa Bwana, Mungu wa baba zao, aliywatoa kutoka Misri. miaka nane. **9** Watu wa Israeli walipomwombwa Bwana, Wakaifuata miungu mingine, miungu ya watu waliokuwa Bwana akamuinua mtu atakayewasaidia wana wa Israeli, karibu nao, nao wakaisujudia. Wakamkasisirisha BWANA na mtu atakayewaoko: Othnieli mwana wa Kenazi (ndugu kwa sababu **13** waliondoka kwa Bwana na kumwabudu mdogo wa Kalebu). **10** Roho wa Bwana akamtia nguvu, Baal na Maashtoreti. **14** Hasira ya Bwana ikawaka juu ya naye akahukumu Israeli na akatoka kwenda vitani. Bwana Israeli, naye akawapa washambulaji walioiba mali zao akampa kuishinda Kush-rishataimur mfalme wa Aramu. kutoka kwa. Aliwauza kama watumwa waliofanyika kwa Mkono wa Othnieli alishinda Kushan Rishathaimu. **11** Nchi nguvu za maadui zao waliorwazunguka, hivyo hawakuweza ilikuwa na amani kwa miaka arobaini. Ndipo Otinieli mwana kujikinga dhidi ya adui zao. **15** Israeli walipokwenda kupigana, mkono wa Bwana ulikuwa dhidi yao kuwashinda, yaliyo mabaya machoni pa Bwana; Bwana akampa Egloni kama aliywoyaapia. Na walikuwa katika shida kali. **16** mfalme wa Moabu nguvu, kuwashinda Waisraeli. **13** Eglon Ndipo Bwana akawainua waamuzi, waliwaokoa katika alijunga na wana wa Amoni na Waamaleki wakaenda na mikono ya wale waliokuwa wakiba mali zao. **17** Hata hivyo kuwashinda Israeli, na walichukua mji wa Mitende. **14** hawakuwasikiliza waamuzi wao. Hawakuwa waaminifu Watu wa Israeli walimtumikia Eglon mfalme wa Moabu kwa kwa Bwana na wakajito wenyewe kama makahaba kwa miungu mingine na kuabudu. Waligeuka upesi na kuiacha miaka kumi na name. **15** Wana wa Israeli walipomwombwa miungu minge ni na kuabudu. Waligeuka na kufanya Bwana, Bwana akamwinua mtu aliyewasaidia, Ehudi njia waliyoishi baba zao-wale walioitii amri za Bwana- makali kuwili, urefu wa dhira moja; alifunga chini ya lakini wao wenyewe hawakufanya hivyo. **18** Bwana aliinua wakamtuma kwa Egloni, mfalme wa Moabu, kwa malipo waamuzi kwa ajili yao, Bwana akawasaidia waamuzi yao ya kodi. **16** Ehudi akajifanya upanga uliokuwa na na kuwakomboa kutoka kwa mikono ya adui zao siku nguo zake juu ya mguu wake wa kulia. **17** Akampa zote muamuzi aliishi. Bwana aliwahurumia walipouqua sanamu za kuchonga zilitengenezwa karibu na Gilgali, kuitumikia na kuiabudu. Walikataa kuacha matendo yao akageuka na kurudi, akasema, 'Nina ujumbe wa siri yote mabaya au njia zao za ukaidi. **20** Hasira ya Bwana peke yake, peke yake katika chumba cha juu cha baridi. **19** Lakini mwamuzi alipokufa, waligeuka na kufanya mtu mnene sana.) **18** Baada ya Ehudi kulipa malipo mambo ambayo yaliwu mabaya zaidi kuliko baba ya kodi, aliondoka na wale waliokuwa wameibeba. **19** zao walivofanya. Wakaenda kuifuata miungu mingine Hata hivyo Ehudi mwenyewe, alipofikia mahali ambapo kuitumikia na kuiabudu. Walikataa kuacha matendo yao sanamu za kuchonga zilitengenezwa karibu na Gilgali, yote mabaya au njia zao za ukaidi. **20** Hasira ya Bwana peke yake, peke yake katika chumba cha juu cha baridi. **21** Tangu sasa sitaliondoa mbele yao taifa lolote aliloliacha Ehudi akasema, 'Nina ujumbe kutoka kwa Mungu kwa ajili Israeli, ikiwa watafuata njia ya Bwana au sivyo, kama kimya!' Kwa hiyo wote walimtumikia wakatoka kwenye yake. **22** Nitafanya hivi ili kuwajaribu Ehudi akasema, 'Nina ujumbe kutoka kwa Mungu kwa ajili vili baba zao walivofuuta. **23** Ndiyo sababu Bwana peke yake, peke yake katika chumba cha juu cha baridi. **24** aliwaacha mataifa hayo, wala hakuwafukuza haraka na Ehudi akanyoosha mkono wake wa kushoto na akachukua kuwatia mikononi mwa Yoshua. upanga kutoka mguu wake wa kulia, na akautia ndani ya mwili wa mfalme. **22** Na kipini cha upanga kikaingia ndani yake baada ya upanga, nao ukatokea nyuma yake, na mafuta yakashikamana juu ya upanga, kwa kuwa Ehudi hakuutoa upanga nije ya mwili wake. **23** Kisha Ehudi akatoka kwenye ukumbi na akafunga milango ya chumba cha juu nyuma yake na akawafungia. **24** Baada ya Ehudi kuondoka, watumishi wa mfalme wakaja; Wafilisti, Wakanaani wote, Wasidoni, na Wahivi waliokaa

3 Sasa Bwana aliyaacha mataifa haya yajiaribu Israeli, yaani kila mtu katika Israeli ambaye hakushiriki vita yoyote huko Kanaani. **2** (Alifanya hivyo ili kuwafundisha vita kizazi kipywa cha Waisraeli amba wakujua kabla). **3** Haya ndio mataifa: wafalme watano kutoka kwa Wafilisti, Wakanaani wote, Wasidoni, na Wahivi waliokaa

wakaona milango ya chumba cha juu imefungwa, kwa hiyo Abinoamu, alikuwa amekwenda mlima wa Tabori, 13 wakafikiri, 'Hakika atakuwa anajitoa mwenyewe katika hali Sisera akawaita magari yake yote, magari ya farasi mia ya baridi ya chumba cha juu.' 25 Walizidi kuwa na wasiwasi tisa, na askari wote waliokuwa pamoja naye, kutoka hata walipoanza kuhisi kuwa walikuwa wakipuuza wajibu Haroshethi ya Mataifa mpaka Mto Kishoni. 14 Debora wao wakati mfalme bado hakufunga milango ya chumba akamwambia Baraka, Nenda! Kwa maana hii ndio siku cha juu. Kwa hiyo walichukua ufunguo wakawafungua, ambayo Bwana amekupa ushindi juu ya Sisera. Je! si tazama bwana wao, ameanguka chini, amekufa. 26 Bwana anayekuongoza? Basi Baraka akashuka kutoka Wakati watumishi wakisubiri, wakijuliza nini wanapaswa mlima wa Tabori na watu kumi elfu wakamfuata. 15 Bwana kufanya, Ehudi alikimbia na kupita mahali ambako kulikuwa alifanya jeshi la Sisera kuchanganyikiwa, magari yake na sanamu za kuchonga, na hivyo akakimbia kwenda yote, na jeshi lake lote. Watu wa Baraka waliwashinda na Seira. 27 Alipofika, alipiga tarumbeta katika nchi ya Sisera akaanguka kutoka kwenye gari lake na kukimbia mlima wa Efraimu. Kisha wana wa Israeli wakashuka kwa miguu. 16 Lakini Baraka akayaifuata magari na jeshi pamoja naye kutoka milimani, naye akawaongoza. 28 mpaka Haroshethi ya Mataifa, na jeshi lote la Sisera Akawaambia, Nifuate, kwa kuwa Bwana atawashinda adui likauawa kwa upanga, wala hakuna mtu aliyeokoa. 17 zenu, Wamoabu. Wakamfuata, wakakamata vivuko vya Lakini Sisera akakimbia kwa miguu mpaka hema ya Yaeli, Bonde la Yordani, toka kwa Wamoabi, wala hawakuruhusu mkewe Heberi Mkeni; kwa sababu kulikuwa na amani mtu ye yote kuvuka mito. 29 Wakati huo waliwaua watu elfu kati ya Yabini mfalme wa Hazori, na nyumba ya Heberi kumi wa Moabu, na wote walikuwa watu wenye nguvu na Mkeni. 18 Jaeli akatoka kumlaki Sisera, akamwambia, wenye uwezo. Hakuna aliyeckimbia. 30 Kwa hiyo siku hiyo karibu, bwana wangu; karibu kwangu, wala usiogope. Moabu ilishindwa na nguvu ya Israeli. Na nchi ilikuwa na Basi akakaribia kwake, akaingia hemani kwake, naye amani kwa miaka thelathini. 31 Baada ya Ehudi, mwamuzi aliyeufuata alikuwa Shamgari mwana wa Anathi ambaye akamvika bushuti. 19 Akamwambia, Tafadhalii nipe maji aliwa Wafiliisti 600 kwa konzo la ng'ombe. Pia aliwaokoa kidogo ninjwe, kwa maana nina kiu. Alifungua mfuko Israeli kutoka kwenye hatari.

4 Baada ya Ehudi kufa, watu wa Israeli walifanya tena yaliyo mabaya machoni pa Bwana. 2 Bwana akawatia mkononi mwa Yabini, mfalme wa Kanaani, aliywela huko Hasori. Kamanda wa jeshi lake aitwaye Sisera, naye aliishi Haroshethi ya Mataifa. 3 Wana wa Israeli wakamwombwa Bwana awasaidie, kwa sababu Sisera alikuwa na magari ya chuma mia tisa na akawashinda wana wa Israeli kwa nguvu kwa miaka ishirini. 4 Basi Debora, nabii wa kike (mke wa Lapidothi), alikuwa mwamuzi anayeongoza katika Israeli wakati huo. 5 Naye aliketi chini ya mtende wa Debora kati ya Rama na Betheli katika nchi ya mlima wa Efraimu, na watu wa Israeli walimwendea ili kututua migogoro yao. 6 Akamtuma Baraka mwana wa Abinoamu kutoka Kedeshi huko Naftali. Akamwambia, Bwana, Mungu wa Israeli, anakuamuru, Nenda katika mlima wa Tabori, uende pamoja nawe watu elfu kumi kutoka Naftali na Zabuloni. 7 Nitamfukuzu Sisera, jemadari wa jeshi la Yabini, akutane nawe karibu na mto Kishoni, pamoja na magari yake na jeshi lake, na nitakupa ushindi juu yake. 8 Baraka akamwambia, 'Ikiwa utakwenda nami, nitakwenda, lakini ikiwa huendi pamoja nami, sitaenda.' 9 Alisema, 'Nitakwenda nawe. Hata hivyo, njia unayoienda haitakupa heshima wewe, kwa kuwa Bwana atamuuzza Sisera mkononi mwa mwanamke. Ndipo Debora akainuka, akaenda pamoja na Baraka Kedeshi. 10 Baraki akawaita wana wa Zebuloni na Naftali kusanyika Kedeshi. Watu elfu kumi walimfuata, na Debora akaenda pamoja naye. 11 Heberi (Mkeni) alijitengenisha na Wakeni - walikuwa wazao wa Hobabu (mkwe wa Musa) - na akaweka hema yake mwaloni uliopo huko Saanaimu karibu na Kedeshi. 12 Walipomwambia Sisera kwamba Baraka, mwana wa

Abinoamu, alikuwa amekwenda mlima wa Tabori, 13 Sisera akawaita magari yake yote, magari ya farasi mia tisa, na askari wote waliokuwa pamoja naye, kutoka Haroshethi ya Mataifa mpaka Mto Kishoni. 14 Debora akamwambia Baraka, Nenda! Kwa maana hii ndio siku ambayo Bwana amekupa ushindi juu ya Sisera. Je! si tazama bwana wao, ameanguka chini, amekufa. 26 Bwana anayekuongoza? Basi Baraka akashuka kutoka Wakati watumishi wakisubiri, wakijuliza nini wanapaswa mlima wa Tabori na watu kumi elfu wakamfuata. 15 Bwana kufanya, Ehudi alikimbia na kupita mahali ambako kulikuwa alifanya jeshi la Sisera kuchanganyikiwa, magari yake na sanamu za kuchonga, na hivyo akakimbia kwenda yote, na jeshi lake lote. Watu wa Baraka waliwashinda na Seira. 27 Alipofika, alipiga tarumbeta katika nchi ya Sisera akaanguka kutoka kwenye gari lake na kukimbia mlima wa Efraimu. Kisha wana wa Israeli wakashuka kwa miguu. 16 Lakini Baraka akayaifuata magari na jeshi pamoja naye kutoka milimani, naye akawaongoza. 28 mpaka Haroshethi ya Mataifa, na jeshi lote la Sisera Akawaambia, Nifuate, kwa kuwa Bwana atawashinda adui likauawa kwa upanga, wala hakuna mtu aliyeokoa. 17 Lakini Sisera akakimbia kwa miguu mpaka hema ya Yaeli, mkewe Heberi Mkeni; kwa sababu kulikuwa na amani kati ya Yabini mfalme wa Hazori, na nyumba ya Heberi Mkeni. 18 Jaeli akatoka kumlaki Sisera, akamwambia, karibu, bwana wangu; karibu kwangu, wala usiogope. Basi akakaribia kwake, akaingia hemani kwake, naye akamvika bushuti. 19 Akamwambia, Tafadhalii nipe maji kidogo ninjwe, kwa maana nina kiu. Alifungua mfuko wa ngozi ya maziwa akampa anywe, kisha akamfunika tena. 20 Akamwambia, "Simama mlangoni pa hema. Ikiwa mtu atakuja na kukuuliza, 'Je, kuna mtu hapa?', Sema 'Hapani'." 21 Kisha Jaeli (mke wa Heberi) akachukua kigingi cha hema na nyundo mkononi mwake akamwenda kwa siri, kwa sababu alikuwa amelala usingizi mzito, naye akakitia kigingi cha hema upande wa kichwa chake akamchoma na kikapenya kushuka chini. Hivyo akafa. 22 Baraka alipokuwa akimfuata Sisera, Jaeli alitoka kukutana naye akamwambia, "Njoo, nitakuonyesha mtu unayemtafuta." Basi akaingia pamoja naye, tazama Sisera amekufa, na kigingi cha hema kando ya kichwa chake. 23 Basi siku hiyo Mungu alimshinda Jabin, mfalme wa Kanaani, mbele ya watu wa Israeli. 24 Uwezo wa watu wa Israeli ulikuwa na nguvu zaidi dhidi ya Jabin mfalme wa Kanaani, hata walipomwangamiza.

5 Siku hiyo Debora na Baraka, mwana wa Abinoamu walimba wimbo huu: 2 'Viongozi wanapoongoza mbele ya Israeli, watu wanapojoitolea kupigana vita, tunamsifu Bwana! 3 Sikiliza, ninyi wafalme! Sikiliza kwa makini, ninyi viongozi! Mimi nitamwimbia Bwana; Nami nitamsifu Bwana, Mungu wa Israeli. 4 Ee Bwana, wakati ulipotoka Seiri, ulipokwenda kutoka Edomu, nchi ilitetemeka, na mbingu pia ilitetemeka; pia mawingu yalito maji. 5 Milima ikatoka mbele ya uso wa Bwana; hata Milima Sinai ukatetemeka mbele ya uso wa Bwana, Mungu wa Israeli. 6 Katika siku za Shamgari (mwana wa Anathi), katika siku za Jael, barabara kuu ziliachwa, na wale ambao walitembea tu walitumia njia za upepo. 7 Kulikuwa na mashujaa wachache huko Israeli, mpaka mimi, Debora, nilipochukua amri- mama alichukua amri katika Israeli! 8 Walichagua miungu mpya, kulikuwa na vita katika malango ya jiji lakini bado hapakuwa na ngao au mikuu

iliyoonekana kati ya watu elfu arobaini nchini Israeli. 9 Mwenyewe akajibu jibu lile 30 'Je, hawakupata na Moyo wangu unawaenda wakuu wa Israeli, pamoja na watu ambao walijitolea -tunambariki Bwana kwa ajili yao! 10 Fikiria juu ya hili- ninyi ambao hupanda punda weupe mmeketi kwenye mazulia, nanyi mnaotembea njiani. 11 Sikiliza sauti za wale wanaoimba kwenye maeneo ya kutekeea maji. Huko wanasema tena juu ya matendo ya haki ya Bwana, na matendo ya haki ya wapiganaji wake katika Israeli. Ndipo watu wa Bwana wakashuka kwenye malango ya mji. 12 Amka, amka, Debora! Amka, amka, imba wimbo! Simama, Baraka, na uwakamate wafungwa wako, wewe mwana wa Abinoamu. 13 Wale waliokokaa wakaja chini kwa watu wenye nguvu; watu wa Bwana walikuja kwangu pamoja na mashujaa. 14 Walikuja kutoka Efraimu, ambao mizizi yao iko katika Amaleki; watu wa Benyamini walikuftua. Wakuu wa Makiri walitoka, na kutoka Zebuloni wale wanaobeba firme ya afisa. 15 Na wakuu wangu katika Isakari walikuwa pamoja na Debora; na Isakari alikuwa na Baraka waliingia bobdeni kwa kasi chini ya amri yake. Miongoni mwa jamaa za Reubenii kulikuwa na utafutaji mkubwa wa moyo. 16 Kwa nini uliketi katikati ya moto, ukisikiliza wachungaji wakipiga filimbi yao kwa makundi yao? Na kwa jamaa za Reubenii kulikuwa na utafutaji mkubwa wa moyo. 17 Gileadi alikaa upande wa pili wa Yordani; na Dani, kwa nini alizunguka juu ya meli? Asheri alibakia pwani na akaishi karibu na bandari zake. 18 Zabuloni liliikuwa kabilia ambayo lingewenza kuhatirisha maisha yao mpaka kufikia kifo, Naftali, pia, katika uwanja wa vita. 19 Wafalme walikuja, wakapigana; wafalme wa Kanaani wakapigana huko Taanaki karibu na maji ya Megido. Lakini hawakuondoa fedha kama nyara. 20 Nyota zilipigana kutoka mbinguni, kutoka katika njia zao za mbinguni zilipigana na Sisera. 21 Mto Kishoni ultiwondo, mto ule wa kale, Mto Kishoni. Endelea mbele nafsi yangu, jipe nguvu! 22 Kisha sauti za hofu za farasi-kupiga mbio, kupigana kwa watu wake wenye nguvu. 23 'Ilaani Meroz!' asema malaika wa Bwana. 'Hakika walaani wenyejii wake!' Kwa sababu hawakuja kumsaidia Bwana, kumsaidia Bwana katika vita dhidi ya mashujaa wenye nguvu. 24 Yaeli amebarikiawa zaidi kuliko wanawake wengine wote, Yaeli (mke wa Heberi Mkeni), amebarikiwa zaidi kuliko wanawake wote wanaoishi katika hema. 25 Mtu yule aliomba maji, naye akampa maziwa; akamletea siagi katika sahani inayofaa kwa wakuu. 26 Aliweka mkono wake kwenye kigingi cha hema, na mkono wake wa kuija katika nyundo ya mfanyakazi; kwa nyundo akampiga Sisera, alimpiga kichwani kwake. Aliligawanya fuvu lake vipande vipande wakati alipompiga pembeni ya kichwa chake. 27 Akaanguka katikati ya miguu yake, akaanguka akalala pale. Kati ya miguu yake akaanguka. Mahali alipoanguka ni pale ambapo aliuawa kwa ukatili. 28 Aliangalia dirishani - mama yake Sisera aliangalia kuitopia kamba na akasema kwa huzuni, 'Kwa nini gari lakelimechelewa kuja? Kwa nini viboko vya farasi vinavyovuta magari yake vimechelewa?' 29 Wafalme wake wenye hekima walijibu, na yeze

mwenyewe akajibu jibu lile 30 'Je, hawakupata na kugawanya nyara? Tumbo, matumbo mawili kwa kila mtu; nyara ya kitambaa kilichofunikwa kwa Sisera, nyara ya kitambaa kilichofunikwa, nguo mbili za rangi iliyo funikwa kwa misumari ya wale waliopora? 31 Naam, adui zako wote wataangamia, Ee Bwana! Lakini marafiki zako watakuwa kama jua wakati linapoongezeka kwa uwezo wake. Na nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini.

6 Wana wa Israeli wakafanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana; naye akawatia mikononi mwa Midiani kwa miaka saba. 2 Uwezo wa Midiani ultiwanyanyaasa Israeli. Kwa sababu ya Midiani, watu wa Israeli walitengeneza makao wenyewe kutoka kwenye mabwawa katika milima, mapango, na ngome. 3 Kisha ikawa kwamba wakati wowote Waisraeli walipopanda mazao yao, Wamidiani na Waamaleki na watu kutoka mashariki walivavamia Waisraeli. 4 Waliweza kutengenezajeshi lao juu ya ardhi na kuharibu mazao, mpaka njia ya Gaza. Hawakuacha chakula huko Israeli, wala kondoo wala ng'ombe wala punda. 5 Kila wakati wao na mifugo yao na mahema walipokuja, walikuja kama kundi la nzige, na haikuwezekana kuhesabu watu au ngamia zao. Walivamia ardhi ili kuiharibu. 6 Midiani iliwadhoofisha Waisraeli sana mpaka watu wa Israeli wakamwita Bwana. 7 Watu wa Israeli walipomwombwa Bwana kwa sababu ya Midiani, 8 Bwana alimtuma nabii kwa wana wa Israeli. Nabii akaawaambia, Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, Nimekuleta kutoka Misri; Nilikutoa nje ya nyumba ya utumwa. 9 Naliwaokoa kutoka kwenye mikono ya Wamisri, na kutoka kwenye mkono wa wote waliokuwa wakikunyanyaasa. Niliwafukuza mbele yenu, na nimewapa nchi yao. 10 Niliwaambia, "Mimi ndimi Bwana, Mungu wenu; Nimewaaamuru msiasabdu miungu ya Waamori, ambao mnaishi katika nchi yao. Lakini hamkuitii sauti yangu." 11 Basi malaika wa Bwana akaja na kukaa chini ya mwaloni huko Ofra, uliokuja wa Yoashi (Mwabiyezeri), wakati Gidioni, mwana wa Yoashi, akitenganisha ngano katika sakafu, katika kikapu cha divai-kuificha toka kwa Wamidiani. 12 Malaika wa Bwana akamtokea, akamwambia, Bwana yu pamoja nanyi, mpiganaji mwenye nguvu! 13 Gideoni akamwambia, Oo, bwana wangu, ikiwa Bwana yu pamoja nasi, kwa nini basi yote haya yanatupata? Je, yako wapi matendo yake yote mazuri ambayo baba zetu walitumbia, waliposema, 'Je! si Bwana aliyetukomboa kutoka Misri?' Lakini sasa Bwana ametuacha na kututia mikononi mwa Midiani. 14 Bwana akamtazama na kusema, "Nenda katika nguvu uliyo nayo tayari. Uiokeo Israeli kutoka mikononi wa Midiani. Je, sikukutuma?" 15 Gideoni akamwambia, "Tafadhalii, Bwana, nawezeje kuwaokoa Israeli? Angalia, familia yangu ni dhaifu zaidi katika Manase, na mimi si muhimu katika nyumba ya baba yangu." 16 Bwana akamwambia, "Nitakuwa pamoja nawe, nawe utalishinda jeshi lote la Midiani kama mtu mmoja." 17 Gideoni akamwambia, "Ikiwi unapendezwa na mimi, nipe basi ishara kwamba

wewe ndio unenenana nami. **18** Tafadhalii, usiondoke hapa, wote katika Manase, na wao pia, waliiwta nje kumfuata. mpaka nitakapokuja kwako na kuleta zawadi yangu Naye akatuma wajumbe kwa Asheri, na Zabuloni, na na kuiweka mbele yako." Bwana akasema, "Niturasibiri mpaka utakaporudi." **19** Gideoni akaenda, akaandaa mwana mbuzi, na efa moja ya unga akafanya mikate isiyotiwa chachu. Akaiweka nyama hiyo katika kikapu, na akaweka mchuzi ndani ya sufuria na kuviletea chini ya mti wa mwaloni, akavitowa. **20** Malaika wa Mungu akamwambia, "Chukua nyama na mikate isiyotiwa chachu, ukawewe juu ya mwamba huu, ukamwage mchuzi juu yake." Gideoni akafanya hivyo. **21** Kisha malaika wa Bwana akashika ncha ya limbo mkononi mwake. Kwa hiyo akagusa nyama na mikate isiyotiwa chachu; moto ukatoka nje ya mwamba, ukateketeza nyama na mikate isiyotiwa chachu. Kisha malaika wa Bwana akaenda, na Gideoni hakuweza kumwona tena. **22** Gideoni alielewaa kuwa yule alikuwa malaika wa Bwana. Gideoni akasema, "Ewe Bwana MUNGU! Kwa maana nimemwona malaika wa Bwana uso kwa uso!" **23** Bwana akamwambia, "Amani iwe kwako! Usiogope, huwezi kufa." **24** Basi Gideoni akamjengea Bwana madhabahu huko. Aliiita, "Bwana ni Amani." Hadi leo bado iko katika Ofra ya jamaa ya Waabiezeri. **25** Usiku huo, Bwana akamwambia, "Twaa ng'ombe wa baba yako, na ng'ombe wa pili wa umri wa miaka saba, ukaondoe madhabahu ya Baali, ambayo ni ya baba yako, na kukata Ashera ilio karibu nayo. **26** Jenga madhabahu kwa Bwana, Mungu wako juu ya mahali pa kukimbilia, na kujengwa njia sahihi. Toa ng'ombe ya pili kama sadaka ya kuteketezwa, ukutumia kuni kutoka Ashera uliyoikata." **27** Gideoni akachukua watumishi wake kumi na kufanya kama Bwana aliyowmambia. Lakini kwa sababu aliogopa sana watu wa nyumba ya baba yake na watu wa mji hakufanya hivyo wakati wa mchana, alifanya hivyo usiku. **28** Asubuhi wakati watu wa mji walipoamka, madhabahu ya Baali imebomolewa, na Ashera iliyokuwa karibu nayo imekatwa, na ng'ombe wa pili ametolewa sadaka kwenye madhabahu iliyojengwa. **29** Watu wa mji wakaambiana, "Ni nani aliyefanya jambo hili?" Walipokuwa wakiongea na wengine na kutafuta majibu, wakasema, "Gidioni mwana wa Yoashi amefanya jambo hili." **30** Ndipo watu wa mji wakamwambia Yoashi, "Mtoe mtoto wako ili afe, kwa sababu ameibomoa madhabahu ya Baali, na kwa sababu ameikata Ashera karibu nayo." **31** Yoashi akawaambia wote walimpinga, "Je, ninyi mtamshi Baali? Je, mtamuokoa? Mtu ye yote atakayemtetea, basi atauawa asubuhi hii. Ikiwa Baali ni mungu, basi atajitetea mwenywewe wakati mtu anaibomoa madhabahu yake." **32** Kwa hiyo siku hiyo wakamwita Gideoni "Yerubaali," kwa sababu alisema, "Baali ajijitee dhidi yake," kwa sababu Gidioni alivunja madhabahu ya Baali. **33** Basi Wamidiani wote, Waamaleki, na watu wa mashariki walikusanyika pamoja. Wakavuka Yordani na wakapanga katika bonde la Yezreeli. **34** Lakini Roho wa Bwana akaja juu ya Gideoni. Gideoni akapiga tarumbeta, akawaita jamaa ya Abiezeri, ili wapate kumfuata. **35** Aliwatuma wajumbe Naftali; nao wakaenda kumlaki. **36** Gideoni akamwambia Mungu, "Ikiwa ungependa kunitumia kuoko Israeli, kama uliyosema, **37** tazameni, ninaweka ngozi ya samazi kwenye sakafu. Ikiwa kuna umande tu juu ya ngozi, na ni kavu duniani, basi nitajua kwamba utanitumia kuoko Israeli, kama uliyosema." **38** Hivi ndivyo iliyotokea-Gideoni aliamka mapama asubuhi, akaikamua ngozi hiyo, na akatoa umande kwenye ngozi, wa kutosha kujaza bakuli kwa maji. **39** Gideoni akamwambia Mungu, 'Usinikasirikie, nitasema tena kwa mara nyingine. Tafadhalii niruhusu njaribu tena kwa kutumia ngozi. Wakati huu uifanye kavu, na iwe na umande juu ya ardhii yote kuzunguka. **40** Mungu alifanya kile alichoomba usiku huo. Ngozi ilikuwa kavu, na kulikuwa na umande katika ardhii yote iliyozunguka.

7 Ndipo Yerubaali (yaani Gideoni) akainuka mapema, na watu wote waliokuwa pamoja naye, wakaweka kambi kando ya chemchemi ya Harodi. Kambi ya Midiani ilikuwa kaskazini mwao katika bonde karibu na kilima cha More. **2** Bwana akamwambia Gideoni, Kuna askari wengi sana kwa mimi kukupa ushindi juu ya Wamidiani, ili Waisraeli wasjisifu juu yangu, wakisema, 'Nguvu zetu zimetuokoa'. **3** Basi, tangaza masikioni mwa watu, ukisema, Leyote anayegopaa, anayetetemeka, arudi na atoke katika mlima Gileadi. 'Basi, watu elfu ishirini na mbili wakaondoka, na elfu kumi wakabaki. **4** Bwana akamwambia Gideoni, 'Watu bado ni wengi sana. Waapeleke chini kwenye maji, na nitafanya idadi yao iwe ndogo kwa ajili yako. Kama nikisema, 'Huyu atakwenda pamoja nawe,' atakwenda pamoja nawe; lakini kama nikisema, 'Huyu hawesi kwenda pamoja nawe,' hatakwenda.' **5** Gideoni akawapeleka watu kwenye maji; Bwana akamwambia, "Ondo kila mtu atakayelamba maji, kama mbwa alambavyo, kutoka kwa wale wanaopiga magoti na kunywa." **6** Wanaume mia tatu walilamba. Wengine wote walipiga magoti kunywa maji. **7** Bwana akamwambia Gideoni, "Kwa watu hawa mia tatu waliokwisha kulamba maji, nitakuokoa na kukupa ushindi juu ya Wamidiani. Acha kila mtu arudi mahali pake." **8** Kwa hiyo wale waliochaguliwa walichukua vifaa vyao na tarumbeta zao. Gideoni akawarudisha watu wote wa Israeli, kila mtu kwenda kwenye hema yake, lakini akawaweka watu mia tatu. Basi kambi ya Midiani ilikuwa chini yake katika bonde. **9** Usiku huo huo Bwana akamwambia, "Simama! Kavamie kambi, kwa maana nitakupa ushindi juu yake. **10** Lakini ikiwa unaogopa kushuka, shka kwenye kambi pamoja na Purh mtumishi wako, **11** na usikilize kile wanachosema, na ujasiri wako utaimarishwa kushambulia kambi." Basi Gidioni akaenda pamoja na Pura mtumishi wake, mpaka chini kwa walinzi wa kambi. **12** Wamidiani, Waamaleki, na watu wote wa mashariki walikaa karibu na bonde, wengi kama wingu la nzige. Ngamia zao walikuwa zaidi ya mawingu; walikuwa zaidi kuliko idadi ya mchanga katika bahari. **13** Gideoni

alipofika huko, mtu alikuwa akimwambia mwenzake Walikuwa wamechoka, lakini bado waliendelea kufuatilia. ndoto. Mtu huyo akasema, "Angalia! Niliota ndoto, na 5 Akawaambia watu wa Sukothi, "Tafadhalii wape mikate nikaona mkate wa shayiri umeanguka ndani ya kambi kwa watu wanaonifuata, kwa kuwa wamechoka, nami ya Midiani. Ukaja hemani, na kuipiga kwa nguvu sana niwafuitalia Zeba na Salmuna, wafalme wa Midiani. 6 Na hata ikaanguka chini ikapinduka na kulala chini. ' 14 wakuu wakasema, "Je, mikono ya Zeba na Salmuna sasa Mtu mwininge akasema, 'Hii si kitu kingine isipokuwa ipo mikononi mwako? Kwa nini tulipe jeshi lako mikate?" upanga wa Gideoni (mwana wa Yoashi), Mwisraeli. Mungu 7 Gideoni akasema, "Bwana akitupa ushindi juu ya Zeba amempa ushindi juu ya Midiani na jeshi lake lote. ' 15 na Salmunna, nitainyuniiza ngozi yenu kwa miiba ya Gideoni aliposikia habari ya ile ndoto na tafsiri yake, jangwani na michongoma. 8 Akatoka huko, akaenda akainama chini na kuabudu. Alirudi kwenye kambi ya Penieli, akaawaambia watu maneno hayo hayo; lakini watu Israeli na kusema, "Simameni! Bwana ametupa ushindi wa Penieli wakamjibu kama watu wa Sukothi walivyojobu. 9 juu ya jeshi la Midiani." 16 Akawagawa watu mia tatu Akawaambia pia watu wa Penieli, akasema, "Nitakapokua katika makundi matatu, na akawapa tarumbeta zote na kwa amani, nitaungusha mnara huu." 10 Sasa Zeba na mitungi tupu, na taa ndani ya kila mitungi. 17 Akawaambia, Salmuna walikuwa huko Karkori pamoja na jeshi lao, karibu 'Niangalieni mimi na kufanya yale ninayoyafanya. Tazama! na watu elfu kumi na tano, wote waliosalia nje ya jeshi lote Ninapofika kwenye mwisho wa kambi, ni lazima mfanye la watu wa Mashariki, kwa kuwa walianguka watu 120, 000 kile ninachofanya. 18 Nitakapopiga tarumbeta, mimi na waliofundishwa kupigana na upanga. 11 Gideoni akapanda wote Mlio pamoja nami, basi mtapiga tarumbeta zenu barabara iliyochukuliwa na wakaazi wa hema, Noba na katika kila upande wa kambi nzima na kupiga kelele, "Kwa Yogbena. Akalishinda jeshi la adui, kwa sababu hawakuwa Bwana na Gideoni!" 19 Basi Gideoni na watu mia moja wanatarajia shambulio. 12 Zeba na Salmuna walikimbia, waliokuwa pamoja naye walifika mwisho wa kambi, hapo na Gideoni alipowafuata, akawatwaaw wafalme wawili wa mwanzoni mwa saa ya kati. Wakati Wamidiani walikuwa Midiani-Zeba na Salmunna- na kulifanya jeshi lote kuwa na wakibadilisha walinzi, walipiga tarumbeta na kuvunja hofu. 13 Gideoni, mwana wa Yoashi, alirudi kutoka kwenye mitungi iliyoleta mikononi mwao. 20 Vikosi vitatu vilipiga vita kwenda kuptitia Heresi. 14 Akamkimbilia kijana mmoja tarumbeta na kuvunja mitungi. Walikuwa na taa katika wa watu wa Sukothi na kutafuta ushauri kutoka kwake. mikono yao ya kushoto na tarumbeta katika mikono yao Kijana huyo alimwelezea viongozi wa Sukothi na wazee ya kulia ili kuwapiga. Walipiga kelele, "Upanga wa Bwana wake, watu sabini na saba. 15 Gideoni akaifa kwa watu wa na wa Gideoni." 21 Kila mtu alisimama mahali pake kando Sukothi, akasema, "Tazameni Zeba na Salmuna, amba ya kambi na jeshi la Midiani likakimbia. Walipiga kelele mlinidhihaki kwa ajili yao, nikasema, 'Je! mmemshinda na kukimbia 22 Walipopiga tarumbeta mia tatu, Bwana Zeba na Salmuna? Hatujui kwamba tunapaswa kulipa akaweka upanga wa kila mtu wa Midiani dhidi ya wenzake jeshi lako mikate.' 16 Gideoni akawachukua wazee wa na dhidi ya jeshi lake lote. Jeshi likimbia mpaka Bethshita mji, naye akawaadhibu watu wa Sukothi pamoja na kuelekea Serera, mpaka mpaka wa Abel Mehola, karibu mliiba ya jangwa na michongoma. 17 Akaangusha mnara na Tabathi. 23 Watu wa Israeli kutoka Naftali, Asheri, na wa Penieli na kuwaaua watu wa mji huo. 18 Gideoni Manase wote waliiwti nje, nao wakawafuata Midiani. 24 akamwambia Zeba na Salmuna, "Ni watu wa aina gani Gideoni akatuma wajumbe katika nchi zote za mlima wa mliwauawa Tabori?" Wakajibu, "Kama wewe uliyio, ndivyo Efraimu, akisema, "Nenda chini dhidi ya Midiani na umiliki walivyoikuwa. Kila mmoja wao alioneekana kama mwana Mto Yordani mpaka Bethbara, ukawazuui." Basi wanaume wa mfalme." 19 Gideoni akasema, "Wao walikuwa ndugu wote wa Efraimu walikusanyika pamoja na kuimiliki maji, zangu, wana wa mama yangu. Kama Bwana anaishivyo, mpaka Bethbara na Mto Yordani. 25 Wakawatwa wakuu kama mngewacha hai, nisingewauwa." 20 Akamwambia wawili wa Midiani, Orebu na Zeebu. Wakamwua Orebu Yetheri (mzaliwa wake wa kwanza), "Simama uwae!" kwenye mwamba wa Orebu, nao wakamwua Zeebu katika Lakini kijana huyo hakutoa upanga wake kwa kuwa shinikizo la divai la Zeebu. Wakawafuata Wamidiani, aliogopa, kwa sababu alikuwa bado kijana mdogo. 21 wakamleteea Gideoni vichwa nya Orebu na Zeebu, ng'ambo Ndipo Zeba na Salmuna wakasema, simama mwenyewe, ya pili ya Yordani. utuu! Kwa maana kama mtu alivyo, ndivyo zilivyo nguvu zake. Gideoni akasimama na kumwua Zeba na Salmuna. Pia aliondoa mapambo yaliyokuwa juu ya shingo za ngamia zao. 22 Ndipo wana wa Israeli wakamwambia Gideoni, "Ututawale, wewe, mtoto wako, na mjukuu wako; kwa sababu umetuokoa mikononi mwa Midiani." 23 Gideoni akaawaambia, "Mimi sitatawala juu yenu, wala mtoto wangu hatatawala juu yenu. Bwana atatawala juu yenu." 24 Gideoni akaawaambia, "Nina haja yangu niitakayo kwenu kwamba kila mmoja wenu atanipe pete kutoka kwenye nyara zake." (Wamidiani walikuwa na

pete za dhahabu kwa sababu walikuwa Waishmaeli.) 25 10 Miti hiyo ikamwambia mtini, 'Njoo utawale juu yetu.' Wakamjibu, "Tunafurahi kukupa." Wakatandika vazi na na matunda yangu mazuri, ili nipate kurudi na kuvuka kila mtu akatupa pete kutoka kwenye nyara zake. 26 Uzito juu ya miti mingine? 11 Lakini mtini ukawaambia, Je, nitaacha utamu wangu wa pete za dhahabu alizoomba ziliikuwa shekeli 1, 700 za 'Njoo utawale juu yetu.' 12 Miti hiyo ikamwambia mzabibu, dhahabu. Nyara hizi ziliikuwa ni pamoja na mapambo ya makoja, vidani, nguo ya rangi ya zambarau waliyovaa na wanadamu, na kurudi na kuvuka juu ya miti mingine? karibu na shingo za ngamia zao. 27 Gideoni akafanya efodi kutoka katika pete na kuiweka katika mji wake, huko Ofra, na Israeli wote wakaandama kwa ukahaba kunipaka mafuta niwe mfalme juu yako, njoo na upate na kuabudu. Ilikuwa mtego kwa Gideoni na kwa wale usalama chini ya kivuli changu. Ikiwa siyvo, basi moto walio nyumbani kwake. 28 Kwa hiyo Midiani ilishindwa mbele ya watu wa Israeli na hawakuinua vichwa vyao lazima uondoke kwenye mchanga na uiteketeze mierezi tena. Na nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini siku za ya Lebanoni.' 16 Basi, ikiwa umefanya kweli na uaminifu, Gideoni. 29 Yerubaali, mwana wa Yoashi, akaenda akakaa nyumbani kwake. 30 Gideoni alikuwa na wana sabini, alipigana kwa ajili yenu, akahatarisha maisha yake, na walikuwa uzao wake, kwa kuwa alikuwa na wake wengi. 31 Mwanamke wake, aliyekuwa Shekemu, akamzaa pia akawaoko kutoka kwenye mkono wa Midiani - 18 mwana, na Gideoni akampa jina lake Abimeleki. 32 Ilikuwa leo umeamka juu ya nyumba ya baba yangu na Gideoni, mwana wa Yoashi, akafa katika uzee mzuri, kuwaua watoto wake, watu sabini, juu ya jiwe moja. Na akazikwa huko Ofra katika kaburi la baba yake Joashi, umefanya Abimeleki, mwana wa mtumishi wake, awe wa jamaa ya Abiyeleri. 33 Ikawa, Gideoni alipokufa, mfalme juu ya wakuu wa Shekemu, kwa sababu ye ye ni watu wa Israeli wakageuka tena na kujifanyia ukahaba wenye kwa kuabudu Mabaali. Wamlifanya Baali Berith kuwa mungu wao. 34 Watu wa Israeli hawakukumbuka kumtukuzza Bwana, Mungu wao, aliyeaokoa kutoka kwa mikono ya adui zao kila upande. 35 Hawakuweka ahadi zao kwa nyumba ya Yerubaali (yaani Gidioni), kwa ajili ya mema yote aliyoafanya katika Israeli.

9 Abimeleki, mwana wa Yerubaali, akaenda kwa jamaa za mama yake huko Shekemu, akaanda kwa jamaa yote ya mama yake, 2 Tafadhalii sema haya, ili wakuu wote wa Shekemu wasikie, Ni kipi bora kwako Je, wana sabini wote wa Yerubaali kutawala juu yenu, au kwamba moja tu atawale juu yenu? Kumbuka kwamba mimi ni mfupa na nyama yenu. 3 Ndugu za mama yake waliongea kwa niaba yake kwa viongozi wa Shekemu, nao wakakubali kumfuata Abimeleki, wakasema, Yeye ndiye ndugu yetu. 4 Wakampa vipande sabini nya fedha katika nyumba ya Baali Berith; Abimeleki akazitumia kwa kuajiri watu wasio na sheria na wasiokuwa wajinga, waliomfuta. 5 Abimeleki akaenda nyumbani kwa baba yake huko Ofra; na juu ya jiwe moja akawaua ndugu zake sabini, wana wa Yerubaali. Yotamu ndiye aliyebak, mwana mdogo kabisa wa Yerubaali, kwa kuwa alijificha. 6 Wakuu wote wa Shekemu na Beth Milo wakaungana, wakaenda kumfanya Abimeleki mfalme, karibu na mwaloni karibu na nguzo iliyoko Shekemu. 7 Yotamu alipoambiwa juu ya jambo hilo, akaenda, akasimama juu ya Mlima Gerizimu. Alipiga kelela akaanda kwa jamaa, 'Silkilizeni, enyi viongozi wa Shekemu, ili Mungu awasikilize. 8 Siku moja miti ilikwenda kumtia mafuta mfalme juu yao. Wakauambia mzeituni, tawala juu yetu. 9 Lakini mti wa mizeituni ukawaambia, Je! Nitaacha mafuta yangu, ambayo hutumiwa kuheshimu miungu na wanadamu, ili nipate kurudi na kuvuka juu ya miti mingine?

10 Miti hiyo ikamwambia mtini, 'Njoo utawale juu yetu.' 11 Lakini mtini ukawaambia, Je, nitaacha utamu wangu na matunda yangu mazuri, ili nipate kurudi na kuvuka juu ya miti mingine? 12 Miti hiyo ikamwambia mzabibu, 'Njoo utawale juu yetu.' 13 Mzabibu ukawaambia, Je, nitaacha divai yangu mpya, ambayo hufurahisha miungu na wanadamu, na kurudi na kuvuka juu ya miti mingine? 14 Kisha miti yote ikawaambia mchanga, 'Njoo utawale juu yetu.' 15 Miti ya miiiba ikaiambia miti, 'Ikiwa unataka kunipaka mafuta niwe mfalme juu yako, njoo na upate usalama chini ya kivuli changu. Ikiwa siyvo, basi moto lazima uondoke kwenye mchanga na uiteketeze mierezi ya Lebanoni.' 16 Basi, ikiwa umefanya kweli na uaminifu, ulimfanya Abimeleki mfalme, na ikiwa umefanya vizuri juu ya Yerubaali na nyumba yake, na ikiwa umemuadhibu kama anavyostahili, 17 - na kufikiri kwamba baba yangu alipigana kwa ajili yenu, akahatarisha maisha yake, na akawaoko kutoka kwenye mkono wa Midiani - 18 ndugu yenu. 19 Ikiwa mlifanya kwa uaminifu na uelekevu pamoja na Jerubalai na nyumba yake, basi mnapaswa kufurahi katika Abimeleki, naye apate kufurahi ndani yenu. 20 Lakini ikiwa sio, moto utoke kwa Abimeleki, ukaawangamize watu wa Shekemu na Beth Milo. Basi moto utoke kwa watu wa Shekemu na Beth Milo, ili kumteketeza Abimeleki. 21 Yothamu akakimbia, naye akaenda Beeri. Aliishi huko kwa sababu ilikuwa mbali na Abimeleki, kaka yake. 22 Abimeleki akatawala juu ya Israeli kwa miaka mitatu. 23 Mungu alituma roho mbaya kati ya Abimeleki na viongozi wa Shekemu. Viongozi wa Shekemu walisaliti uaminifu walikuwa nao kwa Abimeleki. 24 Mungu alifanya hivyo ili uhaliif uliofanywa kwa wana sabini wa Yerubaali uweze kulipizwa kisasi, na Abimeleki ndugu yao atawajibishwa kwa kuwaua, na watu wa Shekemu watawajibishwa kwa sababu walimsaidia kuua ndugu zake. 25 Basi wakuu wa Shekemu wakawaweka wanaume wamkisubiri juu ya vilima ili wamwangamize, nao wakawaibia wote walikuwa wamepita katika barabara hiyo. Hii iliripotiva kwa Abimeleki. 26 Gaali mwana wa Ebedi akenda pamoja na ndugu zake, wakavuka Shekemu. Viongozi wa Shekemu walimwamini. 27 Wakaenda shambani wakakusanya zabibu kutoka kwa mizabibu, nao wakazikanya. Walifanya sherehe katika nyumba ya mungu wao, walikula na kunywa, kumlaani Abimeleki. 28 Gaali mwana wa Ebedi, akasema, Abimeleki ni nani, na Shekemu ni nani, hata tumtumkiele? Je, si mwana wa Yerubaali? Na Zebuli si afisa wake? Watumikieni watu wa Hamori, baba yake Shekemu! Kwa nini tunapaswa kumtumikia? 29 Laiti watu hawa wangekukuwa chini ya amri yangu! Kisha ningemwondoabimeleki. Ningemwambia Abimeleki, 'liondoe nje jeshi lako lote.' 30 Zebul, mkuu wa mji, aliposikia maneno

ya Gaali, mwana wa Ebedi, hasira yake ikawaka. 31 na wanawake wote na viongozi wote wa mji walikimbilia Akatuma wajumbe kwa Abimeleki ili wapate kudanganya, na kujifungia wenyewe. Kisha wakaenda juu ya paa akisema, Tazama, Gaali mwana wa Ebedi na ndugu zake wanafika Shekemu; nao wanaichochea mji dhidi yako. 32 Sasa, amka wakati wa usiku, wewe na askari pamoja nave, na uandae uvamizi katika mashamba. 33 Kisha Kisha asubuhi, jua litakapokwisha, inuka mapema na uangamize mji. Na yeze na watu waliokuwa pamoja naye watakapokuja juu yenu, fanyeni chochote mnachowenza. 34 Basi Abimeleki aksimama penye mlango wa mji. Abimeleki na watu waliokuwa pamoja naye wakatoka mahali pa kuficha. 36 Gaali alipowaona hao kwenye vilima!" Zebuli akamwambia, "Wewe unaona vivuli juu ya vilima kama vile watu". 37 Gaali akaongea tena na kusema, "Angalia, watu wanashuka katikati ya nchi, na kitengo kimoya kinakuja kwa njia ya mwaloni wa Maeneleni." 38 Ndipo Zebuli akamwambia, "Je, maneno yako ya kiburi yako wapi sasa, wewe uliyesema, 'Abimeleki ni nani, ili tumtumikie?' Je, hao sio watu ambao uliwadharau? Toka sasa na pigana nao." 39 Gaali akatoka na alikuwa akiwaongoza watu wa Shekemu, naye alipigana na Abimeleki. 40 Abimeleki akamfukuzza, na Gaali akakimbiza mbele yake. Na wengi wakaanguka na majeraha ya mauti mbele ya mingilio ya lango la mji. 41 Abimeleki alikaa Aruma. Zebul akawalazimisha Gaal na ndugu zake watoke Shekemu. 42 Siku ya pili watu wa Shekemu wakatoka shambani, na habari hii ikamfikia Abimeleki. 43 Aliwachukua watu wake, akawagawaywa katika vitengo vitatu, na wakaandaa uvamizi mashambani. Aliangalia na kuona watu wakitoka mjini. Akawakamata na kuwaua. 44 Abimeleki na vitengo vilivyojukwa pamoja naye vilishambulia na kuzuia maingilio ya lango la mji. Vitengo vingine viwili vilishambulia wote waliokuwa katika shamba na wakawaua. 45 Abimeleki aliwigana na huo mji siku nzima. Aliteka mji huo, na kuwaua watu waliokuwa ndani yake. Akabomoa kuta za mji na kueneza chumvi juu yake. 46 Wakati wakuu wote wa mnara wa Shekemu waliposikia hayo, waliingia katika ngome ya nyumba ya El Berithi. 47 Abimeleki aliambiwa kuwa viongozi wote walikuwa wamekusanyika pamoja kwenye mnara wa Shekemu. 48 Abimeleki akaenda mpaka mlima wa Salmoni, yeze na watu wote waliokuwa pamoja naye. Abimeleki akachukua shoka na kukata matawi. Akaweka juu ya bega lake na kuwaagiza watu waliokuwa pamoja naye, 'Mlichoo na nimekifanya fanyeni kama nilivyojanya.' 49 Basi kila mmoja akakata matawi, wakamfuata Abimeleki. Wakayafungia juu ya ukuta wa mnara, nao wakawasha moto, hata watu wote wa mnara wa Shekemu wakafa, wanaume na wanawake elfu. 50 Abimeleki akaenda Tebezi, naye akapiga kambi dhidi ya Thebezi, akautwaa. 51 Lakini kulikuwa na mnara wenye nguvu katika mji, wanaume la mnara. 52 Abimeleki alikwenda kwenye mnara na kupigana nao, naye akaenda karibu na mlango wa mnara ili kuuchoma. 53 Lakini mwanamke akatupa jive la juu, juu ya kichwa cha Abimeleki likavunja fuvu lake. 54 Kisha zake, akamwambia, "Chukua upanga wako ukanie, kwa hiyo hakuna mtu atakayesema juu yangu, 'Mwanamke alimwua.'" Basi kijana wake akamchoma naye akafa. 55 Watu wa Israeli walipoona kwamba Abimeleki amekufa, Shekemu, wakagawayika vitengo vinne. 56 Basi Mungu akalipiza kisasi cha mwana wa Ebedi akatoka, akasimama penye mlango uovu wa Abimeleki alichomfanyia baba yake kwa kuua wa mji. 57 Mungu akafanya uovu wote wa watu wa Shekemu ugeuke juu ya vichwa vyao wenyewe, na juu yao ilikuja laana ya Yothamu mwana wa Yerubaali.

10 Baada ya Abimeleki, Tola, mwana wa Pua, mwana wa Dodo, mtu wa Isakari, aliyekaa Shamiri, katika mlima wa Efraimu, akaondoka ili kuwaokoa Israeli. 2 Akawa mwamuzi wa Israeli miaka ishirini na mitatu. Alikufa na kuzikwa Shamiri. 3 Alifuatiwa na Yairi Mgileadi. Akawa mwamuzi wa Israeli miaka ishirini na miwili. 4 Alikufa na wana thelathini waliokuwa wakipanda kwenye purda thelathini, na walikuwa na miji thelathini, ambayo inaitwa Hawoth Yairi hata leo, iliyo katika nchi ya Gileadi. 5 Yairi alikufa na kuzikwa Kamoni. 6 Watu wa Israeli waliendelea kutenda maovu mbele za Bwana, wakaabudu Mabaali, Maashtoreti, miungu ya Aramu, miungu ya Sidoni, miungu ya Moabu, miungu ya wana wa Amoni, na miungu ya Wafili. Wakamsahau Bwana na hawakamsujidua tena. 7 Hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawauza mikononi mwa Wafili na katika mikono ya wana wa Amoni. 8 Wakawaangamiza na kuwadhulumu watu wa Israeli mwaka huo, na kwa muda wa miaka kumi na nane waliwfukuzza watu wote wa Israeli waliokuwa ng'ambo ya Jordani katika nchi ya Waamori, iliyo Gileadi. 9 Nao wana wa Amoni wakavuka Jordani, wakapigana na Yuda, na Benyamin, na nyumba ya Efraimu; Israeli akasumbuliwa sana. 10 Ndipo wana wa Israeli wakamwita Bwana, wakisema, "Tumekukosea, kwa sababu tumemwacha Mungu wetu, tukaabudu Mabaali." 11 Bwana akawaambia wana wa Israeli, "Je, sikuwatoa ninyi kutoka kwa Wamisri, na Waamori, na Waamoni, na Wafili, 12 na pia kwa Wasidoni? Waamaleki na Wamaoni walipowakandamiza; mlinita, nami nikawaokoa kutoka katika nguvu zao. 13 Lakini ninyi mlinita tena na kuabudu miungu mingine. Kwa hiyo, sitawaokoa tena. 14 Nendeni mkaiite miungu mnayoibudu. Ili iwaokoe wakati wa shida. 15 Wana wa Israeli wakamwambia Bwana, Tumefanya dhambi. Tufanyie chochote kinachoonekana kuwa kizuri kwako. Tafadhalii, tuokoe leo. 16 Wakaiacha miungu ya kigeni waliyokuwa nayo, nao wakamwabudu Bwana. Naye akawa na subira juu ya taabu ya Israeli. 17 Ndipo Waamoni wakakusanyika, wakaweka kambi

Gileadi. Waisraeli walikutana na kuweka kambi yao huko Mispa. **18** Viongozi wa watu wa Gileadi wakaambiana, 'Ni nani atakayeanza kupigana na Waamori? Yeye atakuwa kiongozi juu ya wote wanaoishi Gileadi.

11 Yeftha Mgileadi alikuwa shujaa mwenye nguvu, lakini alikuwa mwana wa kahaba. Gileadi alikuwa baba yake. **2** Mke wa Gileadi pia alizaa wanawe wengine. Wana wa mkewe walipokua, walimlazimisha Yeftha aondoke nyumbani na kumwambia, "Huwazi kurithi chochote kutoka katika familia yetu. Wewe ni mwana wa mwanamke mwininge." **3** Basi Yeftha akaondoka toka kwa ndugu zake, akaishi katika nchi ya Tobi. Watu wasiokuwa na sheria waliungana na Yeftha na wakaja na kwenda pamoja naye. **4** Siku kadhaa baadaye, wana wa Amoni walipigana na Israeli. **5** Wana wa Amoni walipopigana na Israeli, wazee wa Gileadi wakaenda kumleta Yeftha kutoka nchi ya Tobi. **6** Wakamwambia Yeftha, "Njoo uwe kiongozi wetu ili tupigane na wana wa Amoni." **7** YEphtha akaawaambia viongozi wa Gileadi, "mlinichukia na kunilazimisha kuondoka nyumbani kwa baba yangu. Kwa nini mnakuja kwangu sasa munapokuwa na shida?" **8** Wazee wa Gileadi wakamwambia Yeftha, "Ndiyo sababu tunakugeukia sasa; njoo pamoja nasi pigana na watu wa Amoni, na wewe utakuwa kiongozi juu ya wote wanaoishi Gileadi. **9** Yeftha akaawaambia wazee wa Gileadi, "Ikiwa mnarejesha nyumbani tena ili kupigana na wana wa Amoni, na kama Bwana atatupa ushindi juu yao, nitakuwa kiongozi wenu." **10** wazee wa Gileadi wakamwambia Yeftha, "Bwana awe shahidi kati yetu ikiwa hatutafanya kama tunavyosema!" **11** Yeftha akaenda pamoja na wazee wa Gileadi, nao watu wakamfanya awe msimamizi na mkuu juu yao. Alipokuwa mbele ya Bwana huko Mizpa, Yeftha akarudia ahadi zote alizozifanya. **12** Ndipo Yeftha akatuma wajumbe kwa mfalme wa wana wa Amoni, akisema, "Ni nini mgogoro huu kati yetu? Kwa nini umekuja kwa nguvu kuchukua ardhi yetu?" **13** Mfalme wa wana wa Amoni akawajibu wajumbe wa Yeftha, "Kwa sababu Israeli walipopanda kutoka Misri, walichukua nchi yangu toka Arnoni hata Yaboki, mpaka Yordani. Sasa rudisha ardhi hizo kwa amani." **14** Yeftha akatuma tena wajumbe kwa mfalme wa wana wa Amoni, **15** akasema, "Yefita asema hivi, Israeli hawakuchukua nchi ya Moabu na nchi ya wana wa Amoni; **16** lakini walitoka Misri, na Israeli wakaenda kuititia jangwa hadi Bahari ya Shamu na Kadeshi. **17** Israeli walipomtuma wajumbe kwa mfalme wa Edomu, wakisema, 'Tafadhalii tunaomba ruhusa tupite katika nchi yako,' mfalme wa Edomu hakuwasikiliza. Wakawatumwa wajumbe kwa mfalme wa Moabu, lakini akakataa. Basi Israeli wakakaa Kadeshi. **18** Kisha wakapitia jangwani, wakaondoka katika nchi ya Edomu, na nchi ya Moabu; wakavuka upande wa mashariki wa nchi ya Moabu, wakapanga ng'ambo ya Arnoni. Lakini hawakuingia mpaka wa Moabu, maana Arnoni ilikuwa mpaka wa Moabu. **19** Israeli wakatuma wajumbe kwa Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni; Israeli akamwambia, 'Tafadhalii, tunaomba tupite katika nchi yako hata mahali petu.'

20 Lakini Sihoni hakumwamini Israeli apite katika eneo lake. Basi Sihoni akakusanya jeshi lake lote, akalipeleka Yahasa, na huko akapigana na Israeli. **21** Bwana, Mungu wa Israeli, akamtia Sihoni na watu wake wote mkononi mwa Israeli, nao wakawashinda. Basi Israeli wakachukua nchi yote ya Waamori waliokaa katika nchi hiyo. **22** Wachukua kila kitu ndani ya wilaya ya Waamori, kutoka Arnoni hadi Yaboki, na kutoka jangwani hadi Yordani. **23** Basi, Bwana, Mungu wa Israeli, amewafukuza Waamori mbele ya watu wake Israeli, na sasa mnataka kuimiliki nchi yao? **24** Je, huwezi kuchukua nchi ambayo Kemosh, mungu wako, anakupa? Kwa hiyo nchi yoyote Bwana, Mungu wetu, ametupa, tutachukua. **25** Sasa wewe ni bora zaidi kuliko Balaki, mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu? Je, alidai kuwa na hoja na Israeli? Je, yeye amewahi kupigana vita dhidi yao? **26** Wakati Israeli walipoishia miaka mia tatu huko Heshboni na vijiji vyake, na Aroeri na vijiji vyake, na katika miji yote ilioy karibu na Arnoni, kwa nini hamkuwachukua tena wakati huo? **27** Sijjawafanya vibaya, lakini mnmanifanyi vibaya kwa kunishambulia. Bwana, mwamuzi, ataamua leo kati ya wana wa Israeli na wana wa Amoni. **28** Lakini mfalme wa wana wa Amoni akakataa onyo allotumiwa na Yeftha. **29** Basi, Roho wa Bwana akamjia Yeftha, akapita Gileadi na Manase, akapitia Mizpa ya Gileadi, na kutoka Mispa ya Gileadi akapita kwa wana wa Amoni. **30** Yeftha akaahidi kwa Bwana, akasema, "Ikiwa utanipa ushindi juu ya wana wa Amoni, **31** chochote kinachotoka mlangoni mwa nyumba yangu kunijia mimi nitakaporudi kwa amani kutoka kwa wana wa Amoni kitakuwa cha Bwana; Nami nitatoa hiyo sadaka ya kuteketezwa." **32** Basi Yeftha akapita kwa wana wa Amoni ili kupigana nao, naye Bwana akampa ushindi. **33** Akawashinda na kusababisha mauaji makubwa kutoka Aroeri hadi miji ishirini na miwilli-na Abeli Keramimu. Basi wana wa Amoni walikewka chini ya uangalizi wa watu wa Israeli. **34** Yeftha alifika nyumbani kwake huko Mizpa, na binti yake akatoka kumlaki na ngoma na kucheza. Alikuu mtoto wake pekee, na badala yake hakuwa na mwana wa kiuee wala binti. **35** Mara tu alipopomwona, aliruaru nguo zake akasema, 'Loo! Binti yangu! Umenivunja kwa huzuni, na umekuwa mtu anayenisababishia maumivu yangu!' Kwa maana nimeapa kwa Bwana, wala siwezi kurudisha ahadi yangu. **36** Akamwambia, "Baba yangu, umeweka ahadi kwa Bwana, unifanyie kila kitu ulichoahidi; kwa kuwa Bwana amekulipia kisasi juu ya adui zako, wana wa Amoni." **37** Akamwambia baba yake, "Hebu ahadi hii ihifadhiwe kwa ajili yangu. Niache kwa miezi miwili, nipate kuondoka na kwenda kwenye vilima na kuombokoleza juu ya ubikira wangu, mimi na wenzangu." **38** Akasema, "Nenda." Alimtuma kwa muda wa miezi miwili. Akamwondo, yeye na wenzake, nao wakuombokoleza ubikira wake katika milimani. **39** Mwishoni mwa miezi miwili alirudi kwa baba

yake, ambaye alifanya kulingana na ahadi ya aliyoifanya. Sasa alikuwa hajalala na mwanaume, na ikawa desturi katika Israeli 40 kwamba binti za Israeli kila mwaka, kwa siku nne, waweze kurejea hadithi ya binti ya Yeftha Mgileadi.

12 Watu wa Efraimu walitoka pamoja; nao wakapitia Zafoni, wakamwambia Yeftha, Kwa nini umetangulia kupigana na wana wa Amoni, wala hukutuita twende pamoja nawe? Tutachoma nyumba yako. 2 Yeftha akawaambia, Mimi na watu wangu tulikuwa katika vita kubwa na wana wa Amoni. Nilipokita, hukuniokoa kutoka kwao. 3 Nilipoona ya kuwa hamkuniokoa, nikaweka uhai wangu na nguvu yangu mwenyewe, na kupita kipita ili kupigana na wana wa Amoni, na Bwana alinipa ushindi. Kwa nini mmekuja kupigana nami leo?" 4 Yeftha akawakusanya watu wote wa Gileadi na akapigana na Efraimu. Watu wa Gileadi waliwaangamiza wana wa Efraimu kwa sababu walisema, "Ninyi Wagileadi ni wakimbizi katika Efraimu-katika Efraimu na Manase." 5 Wagileadi waliteketeza ngome za Yordani zinaelekea Efraimu. Ikiwa yejote kati ya waliopona wa Efraimu akisema, Nipe ruhusa niende juu ya mto; watu wa Gileadi wakamwambia, "Je, wewe ni Mwfraimu?" Ikiwa akasema, "Hapano," 6 basi watamwambia, Sema Shibleth. Na kama akisema 'Sibboleth' (kwa maana hakuweza kutamka neno hilo kwa usahihii), Wagileadi watamkamata na kumwua kwenye mabwawa ya Yordani. Waefraimu elfu arobaini waliuawa wakati huo. 7 Yeftha alikuwa mwamuzi juu ya Israeli kwa miaka sita. Ndipo Yeftha Mgileadi akafa, akazikwa katika moja ya miji ya Gileadi. 8 Baada yake, Ibzani wa Bethlehemu akawa mwamuzi juu ya Israeli. 9 Alikuwa na wana thelathini. Aliwapeleka binti thelathini katika ndoa, naye akaleta binti thelathini kutoka nije kwa ajili ya wanawe, Alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka saba. 10 Ibzani alikuwa na kuzikwa huko Bethlehemu. 11 Baada yake, Eloni wa Zabuloni akawa mwamuzi juu ya Israeli. Akawaamua Israeli kwa miaka kumi. 12 Eloni wa Zabuloni akafa, akazikwa huko Aiyaloni katika nchi ya Zabuloni. 13 Baada ya huyo, Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akawa mwamuzi juu ya Israeli. 14 Alikuwa na wana arobaini na wajukuu thelathini. Walikuwa wakipanda punda sabini, naye akawaamua Israeli kwa miaka nane. 15 Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akafa, akazikwa huko Pirathoni katika nchi ya Efraimu, katika kilima cha Waamaleki.

13 Watu wa Israeli wakafanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana, naye akawatia mikononi mwa Wafilisti kwa miaka arobaini. 2 Kulikuwa na mtu kutoka Sora, wa jamaa ya Wadani, jina lake Manoa. Mke wake hakuweza kupata mimba na hivyo hakuzaa. 3 Malaika wa Bwana akamtokea yule mwanimakoe akamwambia, Tazame sasa, umeshindwa kupata mimba, wala hujazzaa, lakini utakuwa na mimba na utazaa mtoto. 4 Sasa kuwa makini usinyewe divai au kileo, wala usile kitu chochote

kilicho najisi. 5 Angalia, utakuwa na mijamzito na kuzaliwa mtoto mwanaume. Hakuna wembe itakayotumiwa juu ya kichwa chake, kwa kuwa mtoto atakuwa Mnaziri kwa Mungu kutoka tumboni, naye ataanza kuwaokoa Israeli kutoka mkono wa Wafilisti. 6 Kisha mwanimakoe akaenda kumwambia mumewe, "Mtu wa Mungu alikuja kwangu, na kuonekana kwake kulikuwa kama malaika wa Mungu, wa kutisha sana. Sikumwuliza ametokea wapi, na hakuniambia jina lake. 7 Akaniambia, 'Tazama! Utakuwa mijamzito, na utazaa mtoto. Basi usinyewe divai au kileo, wala usile chakula chochote ambacho sheria inasema kuwa si safi, kwa kuwa mtoto huyo atakuwa Mnaziri kwa Mungu tangu akipokuwa tumboni mwako mpaka siku ya kufa kwake." 8 Ndipo Manoa akamwombwa Bwana, akasema, Ee Bwana, tafadhalii mruhusu mtu wa Mungu uliyemtuma arudi kwetu ili atufundishe kile tutakachotenda kwa mtoto atakayezaliwa hivi karibuni. 9 Mungu akajibu sala ya Manoa, na malaika wa Mungu akamwendea mwanimakoe tena akiwa ameketi shambani. Lakini Manoa mumewe hakuwa pamoja naye. 10 Basi mwanimakoe akakimbia haraka akamwambia mumewe, "Tazama! Yule mtu ameonekana kwangu-aliyekuja kwangu siku ile!" 11 Manoa akasimama na kumfuata mkewe. Alipofika kwa mtu huyo, akasema, "Je, wewe ndiwe mtu aliyezungumza na mke wangu?" Mtu huyo akasema, "Ni mimi." 12 Manoa akasema, Sasa maneno yako yatimike. Je! kuna maagizo gani kwa ajili ya mtoto, na kazi yake itakuwa nini? 13 Malaika wa Bwana akamwambia Manoa, 'Lazima mkeo afanye kila kitu nilichomwambia. 14 Asile kitu chochote kinachotokana na mizabibu, wala usimruhusu kunywa divai au kileo; usimruhusu ale chakula chochote ambacho sheria inasema kuwa si safi. Anapaswa kutii kila kitu nilichoamuru afanye. 15 Manoa akamwambia malaika wa Bwana, Tafadhalii keti kwa muda, utupe wakati wa kuandaa mbuzi kwa ajili yako. 16 Malaika wa Bwana akamwambia Manowa, Hata kama nitakaa, sitakula chakula chako. Lakini ukitayarisha sadaka ya kuteketeza, toa kwa Bwana. '(Manowa hakuujua kwamba alikuwa malaika wa Bwana.) 17 Manoa akamwambia malaika wa Bwana, Jina lako ni nani, ili tukuheshimu wakati maneno yako yatakapotimia? 18 Malaika wa Bwana akamwambia, Mbona unauliza jina langu? Ni ajabu! 19 Manoa akamchukua huyo mbuzi pamoja na sadaka ya nafaka, akatoa sadaka juu ya mwamba kwa Bwana. Alifanya jambo la ajabu wakati Manoa na mke wake walikuwa wakiangalia. 20 Wakati huo moto ukatoka juu ya madhababu kwenda mbinguni, malaika wa Bwana akapanda katika moto wa madhababu. Manoa na mke we waliona jambo hilo wakainamisha vichwa vyao chini. 21 malaika wa Bwana hakuonekana tena kwa Manoa au mke we. Manoa akajua kwamba yule ndiye malaika wa Bwana. 22 Manoa akamwambia mke we, 'Hakika tutakufa, kwa sababu tumemwona Mungu!' 23 Lakini mke we akamwambia, Ikiwa Bwana alitaka kutuua, asingepokea sadaka ya kuteketeza na sadaka ya nafaka

tuliyompa. Asingetuonesha mambo haya yote, wala wakati huu asingeweza kuturuhusu tusikie mambo hayo. **24** kitendawili kwa baadhi ya watu wangu, lakini hujawaambia Baadaye mwanamke akamzaa mtoto, akamwita jina lake Samsoni. Mtoto alikuwa na Bwana akambariki. **25** Roho wa Bwana akaanza kumchochea Mahane Dani, kati ya Sora na Eshtaoli.

14 Samsoni akashuka kwenda Timna, na huko akaona mwanamke, mmojawapo wa binti za Wafilisti. Aliporudi, akamwambia baba yake na mama yake, **2** 'Nimewona mwanamke huko Timna, mmojawapo wa binti za Wafilisti. Sasa mkanichukile awe mke wangu. **3** Baba yake na mama yake wakamwambia, "Je, hakuna mwanamke kati ya binti za ndugu zako, au kati ya watu wetu wote? Je! Utachukua mke kutoka kwa Wafilisti wasiotahiriwa?" Samsoni akamwambia baba yake, "Nichukulie kwa ajili yangu, kwa maana wakati nilipomwangalia, alimpendeza." **4** Lakini baba yake na mama yake hawakujua kwamba suala hili lilitukua kutoka kwa Bwana, kwa maana alitaka kutengeneza mgogoro na Wafilisti (kwa wakati huo Wafilisti walikuwa wakitalawa Israeli). **5** Basi Samsoni akaenda Timna pamoja na baba yake na mama yake; nao wakafika kwenye mashamba ya mizabibu ya Timna. Na, tazama, kuna simba mdogo wa alikuja na alikuwa akiunguruma. **6** Roho wa Bwana ghafla akaja juu yake, naye akamarua simba kwa urahisi kama ambayo angeweza kumrarua mbuzi mdogo, naye hakuwa na kitu mkononi mwake. Lakini hakuwaambia baba au mama yake kile aliofanya. **7** Alikwenda na kuzungumza na mwanamke, na alipopotazama, alimpendeza Samsoni. **8** Siku chache baadaye aliporudi kumwoa, akageuka na kutafuta mzoga wa simba. Na, tazama, kulikuwa na kundi la nyuki na asali katika kile kilichobaki katika mwili wa simba. **9** Akaweka asali yake Samsoni akaenda chini alipokuwa mwanamke, na Samsoni akafanya sikuu huko, kwa maana hii ilikuwa desturi ya vijana. **11** Mara tu ndugu zake walipomwona, wakala. Lakini hakuwaambia kuwa amechukua asali nije 'Kati ya mtu aliye kula alikuwa kitu cha kula; nye ya nguvu jibu katika siku tatu. **15** Siku ya nne wakamwambia mkewe Samsoni, "Mdanganye mume wako ili atuambie jibu la kitendawili, au tutakuchoma moto wewe na nyumba ya baba yako. Je, umetualika hapa ili kutufanya maskini?" **16** Mke wa Samsoni alianza kulia mbele yake; Akasema,

'Yote unayoyafanya ni kunichukia! Hunipendi. Umesema jibu.' Samsoni akamwambia, 'Angalia hapa, kama sijawaambia baba yangu au mama yangu, nikuambie wewe?' **17** Alilia kwa siku saba ambazosikuku yao iliendelea. Siku ya saba alimwambia jibu kwa sababu alimlazimisha sana. Akawaambia jibu jamaa zake. **18** Na watu wa mji wakamwambia, siku ya saba kabla ya jua kuzama, 'Ni nini kilicho bora zaidi kuliko asali? Ni kitu gani chenyenugu kuliko simba?' Samsoni akawaambia, 'Ikiwa hamkulima na ng'ombe wangu, hamtapata jibu la kitendawili changu.' **19** Kisha Roho wa Bwana akaja kwa Samsoni kwa nguvu. Samsoni akashuka kwenda Ashkeloni na kuuawa watu thelathini kati ya watu hao. Akachukua mateka yao, na akawapa seti ya nguo kwa wale waliomjibu kitendawili chake. Alikasirika akaenda nyumbani kwa baba yake. **20** Na mke wake akachukuliwa na rafiki yake wa karibu.

15 Baada ya siku kadhaa, wakati wa mavuno ya ngano, Samsoni akachukua mbuzi mdogo akaenda kumtembelea mkewe. Akajambia mwenyewe, "Nitaenda kwenye chumba cha mke wangu." Lakini baba yake hakumruhusu aingie. **2** Baba yake akasema, "Nilidhani umemchukia, hiyo nikampatia rafiki yako. Dada yake mdogo ni mzuri kuliko yeye, Mchukue badala yake." **3** Samsoni akawaambia, "Wakati huu sitakuwa na hatia juu ya Wafilisti wakati nikiwaumiza." **4** Samsoni akaenda baba au mama yake kile aliofanya. **7** Alikwenda na kumamatia mbweha mia tatu akawafunga pamoja na kuzungumza na mwanamke, na alipopotazama, kila jozi, mkia hadi mkia. Kisha akachukua taa na alimpendeza Samsoni. **5** Alipokwisha kuviwasha kumwoa, akageuka na kutafuta mzoga wa simba. Na, moto vienge, akawaachia mbweha katika nafaka za tazama, kulikuwa na kundi la nyuki na asali katika kile Wafilisti zilizosimama, nao wakawasha moto nafaka zilizopandwa, na nafaka iliyosimama shambani, mikononi mwake na akaenda, akala huku akienda. **6** Alipokuja kwa baba yake na mama yake, akawapa, nao Wafilisti waliuliza, "Ni nani aliyefanya hili?" Wakaambiwa, wakala. Lakini hakuwaambia kuwa amechukua asali nije "Samsoni, mkwe wa Mtimna alifanya hiyo kwa sababu ya kile kilichobaki kwenye mwili wa simba. **10** Baba Mtimna alimchukua mke wa Samsoni akampa rafiki yake." **8** Kisha akawakata vipande vipande, Samsoni akawaambia, Hebu nawaambieni kitendawili. **9** Ndipo Ikiwa mmoja wenu anaweza kuipata na kuniambia jibu wakati wa siku saba za sikuu, nitatoa nguo za kitani thelathini na seti ya nguo thelathini. **13** Lakini ikiwa hamuvezi kuniambia jibu, basi utanipa nguo za kitani thelathini na seti za nguo thelathini. 'Wakamwambia, Utuambie kitendawili chako, ili tukisikie. **14** Akawaambia, 'Kati ya mtu aliye kula alikuwa kitu cha kula; nye ya nguvu jibu katika siku tatu. **15** Siku ya nne wakamwambia mkewe Samsoni, "Mdanganye mume wako ili atuambie jibu la kitendawili, au tutakuchoma moto wewe na nyumba ya baba yako. Je, umetualika hapa ili kutufanya maskini?' **16** Mke wa Samsoni alianza kulia mbele yake; Akasema, 'Tumeshuka kukufunga na kukutia mikononi mwa Wafilisti.'

Basi Wafilisti wakamwenda wakamchoma kwa moto yeze na baba yake. **7** Samsoni akawaambia, "Ikiwa ndivyo wakasema, "Kwa nini mmekuja kutupiga?" Wakasema, Wafilisti wakaja, wakajitahidi kupigana vita huko Yuda, wakaanzisha jeshi lao huko Lehi. **10** Watu wa Yuda wakashuka hata kwenye pango la Eatumu, wakamwambia Samsoni, "Je, hujui kwamba Wafilisti hutawala juu yetu? Je! umetutendea nini?" Samsoni akawaambia, "Kwa kadili walivyontendea mimi, vivyo hiyo nibewatendea wao." **12** Wakamwambia Samsoni, Samsoni akawaambia, "Niapieni kwamba hamtania ninyi

wenyewe." **13** Wakamwambia, "La, tutakufunga tu kwa na kamba mpya ambayo haijawahi kutumika kwa kazi, kamba na kukupeleka kwao. Tunakuahidi sisi hatutakuua." nitakuwa dhaifu na kama mtu mwininge ye yote." **12** Basi Kisha wakamfunga na kamba mbili mpya na kumleta Delilia alichukua kamba mpya akamfunga pamoja naye, kutoka kwenye mwamba. **14** Alipofika Lehi, Wafilisti akamwambia, "Wafilisti wako juu yako Samson!" Watu walipiga kelele walipokutana naye. Kisha Roho wa Bwana waliokuwa wakisubiri walikuwa ndani ya chumba cha akaja juu yake kwa nguvu. Kamba zilizokuwa juu ya ndani. Lakini Samsoni akaondoa kamba kutoka mikono mikono yake zikawa kama kitambaa cha kuteketezwa, yake kama kilikuwa kipande cha uzi. **13** Delila akamwambia na zikaanguka mikononi mwake. **15** Samsoni alipata Samsoni, "Mpaka sasa umenidanganya na kuniambia mfupa mbichi wa taya ya punda, naye akaichukua na uongo. Niambie kwa namna gani unaweza kufungwa." kuua watu elfu kwa mfupa huo. **16** Samsoni akasema, Samsoni akamwambia, 'Ikiwa utavifuma vifungo saba "Kwa taya ya punda, chungu juu ya chungu, na njaa ya nya wele zangu na kuvifunga kwenye kitambaa, kisha punda nimewaua watu elfu." **17** Samsoni alipomaliza kufunga kwenye msumari, nitakuwa kama mtu mwininge kuzungumza, akatupa taya, na akaita mahali pale Ramath ye yote." **14** Alipokuwa amelala, Dalila akavifuma vifungo Lehi. **18** Samsoni alikuwa na kiu sana akamwita Bwana na saba nya wele zake akavifunga ndani ya kitambaa na kusema, "Umempa mtumishi wako ushindi mkubwa. Lakini kuzifunga kwenye msumari, akamwambia, "Wafilisti wako juu yako, Samsoni!" Aliamka kutoka usingizini akang'oa sasa nitakufa kwa kiu na kuanguka mikononi mwa wale wasiootahiriwa?" **19** Na Mungu akapafungua mahali pa shimo palipo katika Lehi, na maji yaktoka. Alipokunyuwa, nguvu zake zikarejaa na akahuishwa. Kwa hiyo aliita jina la mahali hapo Enhakore, na ni huko Lehi hadi leo. **20** Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli katika siku za Wafilisti kwa miaka ishirini.

16 Samsoni alikwenda Gaza na akamwona kahaba huko, naye akalala pamoja naye. **2** Watu wa Gaza wakaambiwa, "Samsoni amekuja hapa." Watu wa Gaza wakazunguka mahali hapo kwa siri, wakamngoya usiku wote katika lango la jiji. Walikaa kimya usiku wote. Wakisema, "Hebu tusubiri mpaka mchana, na kisha tumwuuwe." **3** Samsoni akalala kitandani mpaka usiku wa manane. Usiku wa manane akaamka na akashika mlango wa jiji na mimo yake miwili. Akavivuta kutoka nije, komeo na vyote, akaviweka kwenye mabega yake, akavichukua hadi juu ya kilima, mbele ya Hebron. **4** Baada ya hayo, Samsoni alimpenda mwanamke aliyeishi katika bonde la Soreki. Jina lake alikuwa Delila. **5** Wale wakuu wa Wafilisti wakamwendea, wakamwambia, "mdanganyi Samsoni ili uone mahali zilipo nguvu zake kuu, na kwa namna gani tunaweza kumshinda, ili tumfunge na kumtesa. Fanya hili, na kila mmoja wetu atakupa vipande 1, 100 nya fedha." **6** Ndipo Delila akamwambia Samsoni, "Tafadhalii, niambie ni kwa jinsi gani wewe ni mwenye nguvu sana, na kwa namna gani mtu anaweza kukufunga, ili aweze kukudhibiti?" **7** Samsoni akamwambia, "Ikiwa watanifunga na kamba saba safi ambazo hazijakauka, nitakuwa dhaifu na kuwa kama mtu mwininge ye yote." **8** Basi wakuu wa Wafilisti wakamletea Delila kamba saba ambazo hazijakauka, naye akamfunga Samsoni. **9** Sasa alikuwa na watu waliojificha kwa siri, walikaa katika chumba chake cha ndani. Akamwambia, "Wafilisti wako juu yako, Samsoni!" Lakini akazikata kamba kama uzi wakati unapogusa moto. Na hawakujifuna siri ya nguvu zake. **10** Ndipo Delila akamwambia Samsoni, "Ndivyo uliyonidanganya mimi na kuniambia uongo. Tafadhalii, niambie kwa namna gani unaweza kufungwa." **11** Akamwambia, "Ikiwa watanifunga

na kumba mpya ambayo haijawahi kutumika kwa kazi, na kumba mpya ambayo haijawahi kutumika kwa kazi, nitakuwa dhaifu na kama mtu mwininge ye yote." **12** Basi Delilia alichukua kamba mpya akamfunga pamoja naye, akamwambia, "Wafilisti wako juu yako Samsoni!" Watu walipiga kelele walipokutana naye. Kisha Roho wa Bwana waliokuwa wakisubiri walikuwa ndani ya chumba cha akaja juu yake kwa nguvu. Kamba zilizokuwa juu ya ndani. Lakini Samsoni akaondoa kamba kutoka mikono mikono yake zikawa kama kitambaa cha kuteketezwa, yake kama kilikuwa kipande cha uzi. **13** Delila akamwambia na zikaanguka mikononi mwake. **15** Samsoni alipata Samsoni, "Mpaka sasa umenidanganya na kuniambia mfupa mbichi wa taya ya punda, naye akaichukua na uongo. Niambie kwa namna gani unaweza kufungwa." kuua watu elfu kwa mfupa huo. **16** Samsoni akasema, Samsoni akamwambia, 'Ikiwa utavifuma vifungo saba "Kwa taya ya punda, chungu juu ya chungu, na njaa ya nya wele zangu na kuvifunga kwenye kitambaa, kisha punda nimewaua watu elfu." **17** Samsoni alipomaliza kufunga kwenye msumari, nitakuwa kama mtu mwininge kuzungumza, akatupa taya, na akaita mahali pale Ramath ye yote." **14** Alipokuwa amelala, Dalila akavifuma vifungo Lehi. **18** Samsoni alikuwa na kiu sana akamwita Bwana na saba nya wele zake akavifunga ndani ya kitambaa na kusema, "Umempa mtumishi wako ushindi mkubwa. Lakini kuzifunga kwenye msumari, akamwambia, "Wafilisti wako juu yako, Samsoni!" Aliamka kutoka usingizini akang'oa sasa nitakufa kwa kiu na kuanguka mikononi mwa wale wasiootahiriwa?" **19** Na Mungu akapafungua mahali pa shimo palipo katika Lehi, na maji yaktoka. Alipokunyuwa, nguvu zake zikarejaa na akahuishwa. Kwa hiyo aliita jina la mahali hapo Enhakore, na ni huko Lehi hadi leo. **20** Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli katika siku za Wafilisti kwa miaka ishirini.

16 Samsoni alikwenda Gaza na akamwona kahaba huko, naye akalala pamoja naye. **2** Watu wa Gaza wakaambiwa, "Samsoni amekuja hapa." Watu wa Gaza wakazunguka mahali hapo kwa siri, wakamngoya usiku wote katika lango la jiji. Walikaa kimya usiku wote. Wakisema, "Hebu tusubiri mpaka mchana, na kisha tumwuuwe." **3** Samsoni akalala kitandani mpaka usiku wa manane. Usiku wa manane akaamka na akashika mlango wa jiji na mimo yake miwili. Akavivuta kutoka nije, komeo na vyote, akaviweka kwenye mabega yake, akavichukua hadi juu ya kilima, mbele ya Hebron. **4** Baada ya hayo, Samsoni alimpenda mwanamke aliyeishi katika bonde la Soreki. Jina lake alikuwa Delila. **5** Wale wakuu wa Wafilisti wakamwendea, wakamwambia, "mdanganyi Samsoni ili uone mahali zilipo nguvu zake kuu, na kwa namna gani tunaweza kumshinda, ili tumfunge na kumtesa. Fanya hili, na kila mmoja wetu atakupa vipande 1, 100 nya fedha." **6** Ndipo Delila akamwambia Samsoni, "Tafadhalii, niambie ni kwa jinsi gani wewe ni mwenye nguvu sana, na kwa namna gani mtu anaweza kukufunga, ili aweze kukudhibiti?" **7** Samsoni akamwambia, "Ikiwa watanifunga na kamba saba safi ambazo hazijakauka, nitakuwa dhaifu na kuwa kama mtu mwininge ye yote." **8** Basi wakuu wa Wafilisti wakamletea Delila kamba saba ambazo hazijakauka, naye akamfunga Samsoni. **9** Sasa alikuwa na watu waliojificha kwa siri, walikaa katika chumba chake cha ndani. Akamwambia, "Wafilisti wako juu yako, Samsoni!" Lakini hakujua kwamba Bwana amemwacha. **10** Wafilisti walimkamata na kumng'oa macho. Wakampelea Gaza na kumfunga kwa shaba. Alikuwa akisaga ngano katika gerezani. **11** Lakini nywele juu ya kichwa chake zilianza kukua tena baada ya kunyolewa. **12** Watawala wa Wafilisti walikusanya ili kutoa dhabihu kubwa kwa Dagoni mungu wao, na kufurahi. Walisema, "mungu wetu amemshinda Samsoni, adui yetu, na kumtia katika ufahamu wetu." **13** Watu walipomwona, walimsifu mungu wao, kwa sababu walisema, "mungu wetu ameshinda adui yetu na kutupa sisi - mharibifu wa nchi yetu, ambaye aliuwa wengi wetu." **14** Walipokuwa wakisherehekea, wakasema, 'Mwite Samsoni, aje kutufurahisha.' Walimwita Samsoni nije ya jela na akawafanya wacheke. Walimsimamisha katikati ya nguzo. **15** Samsoni akamwambia yule kijana ambaye alikuwa ameshika mkono wake, 'Niruhusu nishike nguzo zilizoshikilia nyumba hii, ili nipate kuegemea.' **16** Sasa nyumba ilikuwa imejaa wanaume na wanawake. Watawala

wote wa Wafilsti walikuwa huko. Juu ya paa kulikuwa na wanaume na wanawake elfu tatu, ambao walikuwa wakiangalia wakati Samsoni alipokuwa akiwafurahisha. **28** Samsoni akamwita Bwana, akasema, "Bwana MUNGU, nipe nia! Tafadhalii niimarishe mara moja tu, Mungu, ili nipaye kulpiza kisasi kwa Wafilsti kwa kuchukua macho yangu mawili. **29** Samsoni aliweka nguzo mbili katikati ambzo zinashikilia nyumba hiyo, naye akaegemea juu yake, nguzo moja kwa mkono wake wa kuume, na mwiningine kwa kushoto kwake. **30** Samsoni akasema, "Na nife pamoja na Wafilsti!" Alipanda kwa nguvu zake na jengo likaanguka juu ya watawala na juu ya watu wote waliokuwa ndani yake. Hivyo waliouawa wakati alikuifa walikuwa zaidi ya wale waliouawa wakati wa maisha yake. **31** Kisha ndugu zake na nyumba yote ya baba yake wakashuka. Wakamchukua, wakamrudisha na kumzikia kati ya Sora na Eshtaoi katika mahali pa kuzikwa Manoa, baba yake. Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka ishirini.

17 Kulikuwa na mtu katika nchi ya vilima ya Efraimu, na jina lake ni Mika. **2** Akamwambia mama yake, "Shilingi 1, 100 za fedha ambazo zilichukuliwa kutoka kwako, ambazo ulizungumza kwa kiapo, na kuniambiatazama hapa! Ninazo fedha pamoja nami. Nimeziiba." Mama yake akasema, 'Na Bwana atakubariki, mwanangu!' **3** Alirejesha vipande 1, 100 vya fedha kwa mama yake na mama yake akasema, "Nimeweka fedha hii kwa Bwana, kwa ajili ya mwanangu kuifanya na kuchonga takwimu za chuma. **4** Kwa hiyo sasa, ninawarejesha." Alipokuwa amrudishia mama yake fedha, mama yake alichukua vipande mia mbili za fedha na akawapa mfanyakazi wa chuma ambaye aliwafanya kuwa sanamu na kuchonga takwimu za chuma, na wakawekwa ndani ya nyumba ya Mika. **5** Mtu huyo Mika alikuwa na nyumba ya sanamu, naye akafanya efodi na nyumba ya miungu, naye akaajiri mmoja wa wanawe awe mkuhuni wake. **6** Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli, na kila mtu alifanya yaliyo sawa machoni pake. **7** Kisha kulikuwa na kijana mmoja wa Bethlehemu huko Yuda, wa jamaa ya Yuda, ambaye alikuwa Mlawi. Alikaa huko ili kutimiza majukumu yake. **8** Mtu huyo aliondoka Bethlehemu huko Yuda kwenda kutafuta mahali pa kuishi. Alipokuwa akienda, afika nyumbani kwa Mika katika nchi ya mlima wa Efraimu. **9** Mika akamwambia, Unatoka wapi? Huyo mtu akamwambia, Mimi ni Mlawi wa Bethlehemu huko Yuda, minakwenda kutafuta mahali nipaye kuishi. **10** Mika akamwambia, "kaa pamoja nami, uwe baba yangu na kuhani wangu. Nitawapa vipande kumi vya fedha kwa mwaka, suti ya nguo, na chakula chako." Basi Mlawi akaingia nyumbani mwake. **11** Mlawi alikuwa na furaha ya kuishi na mtu huyo, na huyo kijana kwa Mika akawa kama mmoja wa wanawe. **12** Mika akamtenga Mlawi kwa ajili ya kazi takatifu, na huyo kijana akawa kuhani wake, naye alikuwa katika nyumba ya Mika. **13** Ndipo Mika akasema,

Sasa najua ya kuwa Bwana atanifanyia mema, kwa kuwa Mlawi huyu amekuwa kuhani wangu.

18 Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli. Kabila la Wadani ililikuwa linatafuta makazi ya kuishi, kwa maana mpaka siku hiyo hawakupokea urithi wowote kutoka mionganii mwa makabila ya Israeli. **2** Watu wa Dani walituma watu watano kutoka kwa idadi yote ya kabila lao, wanaume wenye ujasiri kutoka Sora na kutoka Eshtaoi, ili kukagua ardhi kwa miguu, na kuiangalia. Wakawaambia, "Nendeni mkaangalie nchi!" Wakafika nchi ya mlima wa Efraimu, kwa nyumba ya Mika wakalala huko. **3** Walipokuwa karibu na nyumba ya Mika, walitambua maneno ya Mlawi. Basi wakamsimama na kumwlizila, "Nani alikuleta hapa? Unafanya nini hapa? Kwa nini uko hapa?" **4** Akawaambia, "Hivi ndivyo Mika amefanya kwa ajili yangu Yeye aliniajiri mimi kuwa kahani wake." **5** Wakamwambia, "Tafadhalii tafuta ushauri kwa Mungu, ili tuweze kujua kama safari tunayoendea itafanikiwa." **6**

Kuhani huyo akawaambia, "Nenda kwa amani. Bwana atakuongoza katika njia unayoindea." **7** Kisha wale watu watano wakaondoka na wakafika Laishia, na waliona watu waliokuwa pale waliishi salama- vivyo hivyo Wasidoni waliishi bila kusumbuliwa na kwa usalama. Hapakuwa na mtu aliyewashinda katika nchi hiyo, au aliyewasumbua kwa namna yoyote. Waliishi mbali na Wasidoni, na hawakuwa na ushirikiano na mtu yeoyote. **8** Walirudi kwa kabila lao huko Zora na Eshtaoi. Ndugu zao waliwaliliza, 'Mna habari gani?' **9** Wakasema, "Njoo! Hebu tuwashambulie! Tumeona ardhi na ni nzuri sana. Je hamfanyi kitu? Msiwe wavivu kushambulia na kuchukua ardhi. **10** Mnapoenda, mtakuta watu wanaofiki wapo salama, na nchi ni pana! Mungu amewapa ninyi-mahali ambako hapajapungukiwa kitu chochote duniani. **11** Watu mia sita wa kabila la Dani, wenye silaha za vita, waliondoka kutoka Sora na Eshtaoi. **12** Wakasafiri, wakapanga Kiriath-yearimu, huko Yuda. Ndio maana watu walipaita mahali pale Mahane Dani hata leo; ni magharibi ya Kiriath yearimu. **13** Wakaondoka huko na kwenda nchi ya mlima wa Efraimu, wakafika nyumbani kwa Mika. **14** Kisha watu watano waliokuwa wamekwenda kutazama nchi ya Laisha walivaambia jamaa zao, "Je, mnajua kwamba katika nyumba hizi kuna efodi, miungu ya kaya, sanamu zilizochongwa, na sanamu za chuma? Amua sasa utakachofanya." **15** Basi wakarudi huko, wakafika nyumbani mwa Mlawi, nyumbani mwa Mika; wakamsalimu. **16** Wana Daniani mia sita, wenye silaha za vita, walismama kwenye maingilio ya lango. **17** Wale watu watano waliokuwa wamekwenda kutembelea nchi walikwenda huko na wakachukua sanamu zilizochongwa, efodi, na miungu ya nyumba, na sanamu ya chuma, wakati kuhani alipokuwa amesimama kwenye maingilio ya lango na wanaume mia sita wenye silaha za vita. **18** Walipokuwa wakiingia nyumbani kwa Mika na kuchukua sanamu zilizochongwa, efodi, miungu ya nyumba, na sanamu za chuma, kuhani akasema, "mnaafanya nini?" **19** Wakamwambia, "Tulia! Weka mkono wako kwenye

kinywa chako na uje nasi, na uwe kwetu baba na kuhani. akasema, "Tafadhalu uwe tayari kukaa usiku huu na kuwa Je, ni bora kuwa wewe kuhani kwa ajili ya nyumba na wakati mzuri." 7 Mlawi alipoinuka ili aondoke, baba wa ya mtu mmoja, au kuhani kwa kabila na jamaa katika mwanamke huyo alimwombwa akee, hiyo alibadili mpango Israeli?" 20 Moyo wa kuhani ulifurahi. Akachukua efodi, wake na akalala usiku tena. 8 Siku ya tano aliamka miungu ya nyumba, na sanamu ya kuchongwa, akaenda mapema kuondoka, lakini baba wa msichana akasema, pamoja na hao watu. 21 Basi wakageuka wakaenda. 'Jitie nguvu mwenyewe, na kusubiri mpaka alasiri.' Kwa Wameweka watoto wadogo mbele yao wenyewe, pamoja hiyo hao wawili wakala chakula. 9 Mlawi na suria wake na ng'ombe na malii zao. 22 Walipokuwa umbali mzuri na mtumishi wake wakainuka ili kuondoka, baba mkwe kutoka kwa nyumba ya Mika, watu waliokuwa ndani ya wake, baba wa msichana akamwambia, "Angalia, sasa nyumba ilio karibu na nyumba ya Mika waliitwa, nao mchana unelekea jioni. Tafadhalu kaa usiku mwininge, na wakawafikia Wadani. 23 Waliwapigia kelele Wadani, nao uwe na wakati mzuri. Unaweza kuamka kesho mapema wakageuka, wakamwambia Mika, "Kwa nini mmekuja na kurudi nyumbani." 10 Lakini Mlawi hakuwa tayari pamoja? 24 Akasema, "ninyi mmeiba miungu nilioifanya, kukaa usiku. Aliamka na kuondoka. Akaenda kuelekea mmemchukua kuhani wangu, na minaondoka. Je, nina nini Yebusi (hiyo ni Yerusalem). Alikuwa na pande mbili tena? Unawezaje kuniiliza, 'Ni nini kinachokusumbua?'" za punda-na masuria wake alikuwa pamoja naye. 11 25 'Watu wa Dani wakamwambia,' Usiruhusu tusikie Walipokuwa karibu na Yebusi, siku hiyo ilikuwa imeenda chocrote unachosema, au baadhi ya watu wenye hasira mno, na mtumishi akamwambia bwana wake, Haya, tupate sana watawapiga, wewe na familia yako mtauawa." kwenda kwa mji wa Wayebusi, tukakae ndani yake usiku 26 Ndipo watu wa Dani wakaenda zao. Mika alipoona huu. 12 Bwana wake akamwambia, "Hatuwezi kwenda kwamba walikuwa na nguvu sana juu yake, akageuka na katika mji wa wageni amba si wa wana wa Israeli." kurudi nyumbani kwake. 27 Watu wa Dani walichukua Tutakwenda Gibe. 13 Mlawi akamwambia yule kijana, kile alichokifanya Mika, pamoja na kuhani wake, na "Njoo, twende sehemu moja wapo, na tukae usiku huko wakafika Laisha, kwa watu waliokuwa hawasumbuli na Gibeau Rama." 14 Basi, wakaenda, na jua likachwea wenye usalama na salama wakawaua kwa upanga na wakiwa karibu na Gibe, katika eneo la Benyamini. 15 kuuchoma mji huo. 28 Hapakuwa na mtu wa kuwaokoa Wakageuka huko ili wawezenzukaa usiku huko Gibe. kwa sababu palikuwa na umbali mrefu kutoka Sidoni, na Naye akaingia na kukaa katika njia kuu ya jiji, maana hawakuwa na uhusiano na mtu yejote. Palikuwa katika hakuna mtu aliyeingiza nyumbani kwake usiku. 16 bonde lilio karibu na Beth Rehobu. Wadani wakaujenga Lakini mtu mzee alikuwa akija kutoka kazini kwake katika mji na kuishi huko. 29 Wakauita jina lake Dani, jina la shamba jioni hiyo. Alikuwa kutoka mlima wa Efraimu, baba zao Dani, ambaye alikuwa mmoja wa wana wa naye alikuwa akikaa kwa muda huko Gibe. Lakini watu Israeli. Lakini jina la mji hapo mwanzo ulikuwa Laisha. 30 wanaoishi mahali hapo walikuwa Wabenjamini. 17 Aliinua Watu wa Dani walijenga sanamu za kuchonga wenyewe. macho na kumwona msafiri katika njia kuu ya jiji. Huyo Naye Yonathan, mwana wa Gershomu, mwana wa Musa, mzee akasema, "Unakwenda wapi? Unatoka wapi?" 18 yeye na wanawe walikuwa makuhani wa kabilia la Wadani Mlawi akamwambia, "Tunaenda kutoka Betelehemu ya mpaka siku ya uhamisho wa nchi. 31 Basi wakaabudu Efraimu, ambako mimi hutoka. Nilikwenda Bethlehemu sanamu ya kuchonga ya Mika alioifanya wakati wa huko Yuda, nami nenda nyumbani mwa Bwana; lakini nyumba ya Mungu huko Shilo.

19 Katika siku hizo, wakati hakuna mfalme katika Israeli, hakuna mtu atakayenichukua nyumbani kwake. 19 Kulikuwa na mtu, Mlawi, aliyekuwa akiishi kwa muda kidogo katika eneo la mbali zaidi ya nchi ya Efraimu. Alijichukulia mwanamke, masuria kutoka Bethlehemu huko Yuda. 2 Lakini mkewe hakuwa mwaminifu kwake; akaondoka na kurudi nyumbani kwa baba yake huko Bethlehemu ya Yuda. Alikaa huko kwa muda wa miezi minne. 3 Kisha mumewe akaondoka na kumfua ili kumshawishi arudi. Mtumishi wake alikuwa pamoja naye, na punda wawili. Akamleta nyumbani kwa baba yake. Baba wa msichana alipomwona, alifurahi. 4 Baba mkwe wake, baba wa msichana, alimshawishi kukaa siku tatu. Walikula na kunywa, na walikaa usiku huko. 5 Siku ya nne waliamka mapema na alijandaa kuondoka, lakini baba wa msichana akamwambia mkwewe, "Jipe nguvu na mkate kidogo, kisha unawea kwenda." 6 Basi hao wawili wakaketi kula na kunywa pamoja. Kisha baba ya msichana

akasema, "Tafadhalu uwe tayari kukaa usiku huu na kuwa Je, ni bora kuwa wewe kuhani kwa ajili ya nyumba na wakati mzuri." 7 Mlawi alipoinuka ili aondoke, baba wa ya mtu mmoja, au kuhani kwa kabila na jamaa katika mwanamke huyo alimwombwa akee, hiyo alibadili mpango Israeli?" 20 Moyo wa kuhani ulifurahi. Akachukua efodi, wake na akalala usiku tena. 8 Siku ya tano aliamka miungu ya nyumba, na sanamu ya kuchongwa, akaenda mapema kuondoka, lakini baba wa msichana akasema, pamoja na hao watu. 21 Basi wakageuka wakaenda. 'Jitie nguvu mwenyewe, na kusubiri mpaka alasiri.' Kwa Wameweka watoto wadogo mbele yao wenyewe, pamoja hiyo hao wawili wakala chakula. 9 Mlawi na suria wake na ng'ombe na malii zao. 22 Walipokuwa umbali mzuri na mtumishi wake wakainuka ili kuondoka, baba mkwe kutoka kwa nyumba ya Mika, watu waliokuwa ndani ya wake, baba wa msichana akamwambia, "Angalia, sasa nyumba ilio karibu na nyumba ya Mika waliitwa, nao mchana unelekea jioni. Tafadhalu kaa usiku mwininge, na wakawafikia Wadani. 23 Waliwapigia kelele Wadani, nao uwe na wakati mzuri. Unaweza kuamka kesho mapema wakageuka, wakamwambia Mika, "Kwa nini mmekuja na kurudi nyumbani." 10 Lakini Mlawi hakuwa tayari pamoja? 24 Akasema, "ninyi mmeiba miungu nilioifanya, kukaa usiku. Aliamka na kuondoka. Akaenda kuelekea mmemchukua kuhani wangu, na minaondoka. Je, nina nini Yebusi (hiyo ni Yerusalem). Alikuwa na pande mbili tena? Unawezaje kuniiliza, 'Ni nini kinachokusumbua?'" za punda-na masuria wake alikuwa pamoja naye. 11 25 'Watu wa Dani wakamwambia,' Usiruhusu tusikie Walipokuwa karibu na Yebusi, siku hiyo ilikuwa imeenda chocrote unachosema, au baadhi ya watu wenye hasira mno, na mtumishi akamwambia bwana wake, Haya, tupate sana watawapiga, wewe na familia yako mtauawa." kwenda kwa mji wa Wayebusi, tukakae ndani yake usiku 26 Ndipo watu wa Dani wakaenda zao. Mika alipoona huu. 12 Bwana wake akamwambia, "Hatuwezi kwenda kwamba walikuwa na nguvu sana juu yake, akageuka na katika mji wa wageni amba si wa wana wa Israeli." kurudi nyumbani kwake. 27 Watu wa Dani walichukua Tutakwenda Gibe. 13 Mlawi akamwambia yule kijana, kile alichokifanya Mika, pamoja na kuhani wake, na "Njoo, twende sehemu moja wapo, na tukae usiku huko wakafika Laisha, kwa watu waliokuwa hawasumbuli na Gibeau Rama." 14 Basi, wakaenda, na jua likachwea wenye usalama na salama wakawaua kwa upanga na wakiwa karibu na Gibe, katika eneo la Benyamini. 15 kuuchoma mji huo. 28 Hapakuwa na mtu wa kuwaokoa Wakageuka huko ili wawezenzukaa usiku huko Gibe. kwa sababu palikuwa na umbali mrefu kutoka Sidoni, na Naye akaingia na kukaa katika njia kuu ya jiji, maana hawakuwa na uhusiano na mtu yejote. Palikuwa katika hakuna mtu aliyeingiza nyumbani kwake usiku. 16 bonde lilio karibu na Beth Rehobu. Wadani wakaujenga Lakini mtu mzee alikuwa akija kutoka kazini kwake katika mji na kuishi huko. 29 Wakauita jina lake Dani, jina la shamba jioni hiyo. Alikuwa kutoka mlima wa Efraimu, baba zao Dani, ambaye alikuwa mmoja wa wana wa naye alikuwa akikaa kwa muda huko Gibe. Lakini watu Israeli. Lakini jina la mji hapo mwanzo ulikuwa Laisha. 30 wanaoishi mahali hapo walikuwa Wabenjamini. 17 Aliinua Watu wa Dani walijenga sanamu za kuchonga wenyewe. macho na kumwona msafiri katika njia kuu ya jiji. Huyo Naye Yonathan, mwana wa Gershomu, mwana wa Musa, mzee akasema, "Unakwenda wapi? Unatoka wapi?" 18 yeye na wanawe walikuwa makuhani wa kabilia la Wadani Mlawi akamwambia, "Tunaenda kutoka Betelehemu ya mpaka siku ya uhamisho wa nchi. 31 Basi wakaabudu Efraimu, ambako mimi hutoka. Nilikwenda Bethlehemu sanamu ya kuchonga ya Mika alioifanya wakati wa huko Yuda, nami nenda nyumbani mwa Bwana; lakini nyumba ya Mungu huko Shilo.

hana. Ngoja niwalete sasa. Wapuuze na kufanya nao huu uliofanywa kati yenu ni nini? **13** Kwa hiyo, tupeni chochote mnachopenda. Lakini msifanyi jambo hili mbaya watu hao waou wa Gibe, tupate kuwaua, na hivyo kwa mtu huyu!" **25** Lakini watu hawakumsikiliza, kwa tutaondoa kabisa uovu huu kutoka kwa Israeli." Lakini hiyo huyo mwanamume akamshika yule mwanamke, Wabenyamini hawakusikiliza sauti ya ndugu zao, watu akamleta nye. Walimkamata, wakambaka, na kumtendea wa Israeli, **14** Ndipo wana wa Benyamini wakakusanyika uovu usiku mzima, na asubuhi wakamruhusu aende. **26** kutoka mijini kwenda Gibe, wakajandaa kupigana na Asubuhi mwanamke alikuja akaanguka chini ya mlango wa nyumba ya mtu ambapo bwana wake alikuwa, na ye ye akalala pale mpaka kulipokucha. **27** Bwana wake akaondoka asubuhi na kufunga milango ya nyumba, akatoka kwenda njiani. Aliweza kumwona mwanamke wake amelala pale mlangoni, mikono yake ikiva juu ya kizingiti. **28** Mlawi akamwambia, "Simama twende." Lakini hakujiwi. Alimuweka juu ya punda, na huyo mtu akaondoka nyumbani. **29** Mlawi alipofika nyumbani kwake, akachukua kisu, naye akamshika suria wake, akamkataa, mguu kwa mguu, akafanya vipande kumi na viwili, akapeleka vipande kila mahali katika Israeli. **30** Wote waliona hili wakasema, "Kitu hicho hakijawahi kufanya au kuonekana tangu siku ambayo watu wa Israeli walikuja kutoka nchi ya Misri mpaka leo. Fikiria juu ya hili! Tupe ushauri! Tuambie nini cha kufanya!"

20 Ndipo watu wote wa Israeli wakatoka kama mtu mmoja, toka Dani mpaka Beer-sheba, pamoja na nchi ya Gileadi; nao wakakusanya mbele za Bwana huko Mispa. **2** Viongozi wa watu wote, wa kabilia zote za Israeli, wakachukua nafasi zao kwenye kusanyiko la watu wa Mungu-watu 400, 000 waendao kwa miguu, ambao walikuwa tayari kupigana na upanga. **3** Basi wana wa Benyamini waliposikia kwamba watu wa Israeli walikuwa wamepanda Mispa. Wana wa Israeli wakasema, "Tuambieni ni kwa namna gani huu uovu umefanyika." **4** Mlawi, mume wa mwanamke aliyeuawa, akajibu, Nilikuja Gibe katika nchi ya Benyamini, mimi na suria wangu, ili tulale. **5** Wakati wa usiku, viongozi wa Gibe walinishambulia, wakizunguka nyumba na wakakusudia kuniua. Walimkamata na kumbaka suria wangu, naye akafa. **6** Nilimchukua suria wangu na kumkata mwili wake vipande vipande, na kuweka katika kila nchi ya urithi wa Israeli, kwa sababu wamefanya uovu huo na upumbavu katika Israeli. **7** Sasa, ninyi Waisraeli wote, toeni maneno na ushauri wenu hapa." **8** Watu wote wakaondoka pamoja kama mtu mmoja, wakasema, Hakuna hata mmoja wetu atakayeeda hemani kwake, wala hakuna hata mmoja wetu atakayerudi nyumbani kwake. **9** Lakini sasa hivi ndivyo tutakavyoifanyi Gibe tutashambulia kama kura inavyotongoza. **10** Tutachukua watu kumi katika mia moja katika makabila yote ya Israeli, na mia moja katika elfu, na elfu moja katika elfu kumi, kuwapa chakula kwa ajili ya watu hawa, ili wawewe kufika Gibe katika Benyamini, watawaadhibu kwa uovu wao waliofanya katika Israeli. **11** Basi askari wote wa Israeli wakakusanya juu ya mji, kama mtu mmoja. **12** Makabila ya Israeli waliwatuma watu kwa kabilia lote la Benyamini, wakisema, "Uovu

huu uliofanywa kati yenu ni nini? **13** Kwa hiyo, tupeni chochote mnachopenda. Lakini msifanyi jambo hili mbaya watu hao waou wa Gibe, tupate kuwaua, na hivyo kwa mtu huyu!" **25** Lakini watu hawakumsikiliza, kwa tutaondoa kabisa uovu huu kutoka kwa Israeli." Lakini hiyo huyo mwanamume akamshika yule mwanamke, Wabenyamini hawakusikiliza sauti ya ndugu zao, watu akamleta nye. Walimkamata, wakambaka, na kumtendea wa Israeli, **14** Ndipo wana wa Benyamini wakakusanyika uovu usiku mzima, na asubuhi wakamruhusu aende. **26** kutoka mijini kwenda Gibe, wakajandaa kupigana na wana wa Israeli. **15** Watu wa Benyamini wakakusanya kutoka miji yao ili kupigana siku ile, askari elfu ishirini na sita walio pangwa kupigana na upanga. Walakini, kuna watu mia saba waliochaguliwa kutoka kwa wenyeji wa Gibe. **16** Miongoni mwa askari wote hawa walikuwa watu mia saba waliochaguliwa ambao walikuwa wenyeji shoto. Kila mmoja wao angweza kupiga unywele kwa mawe na asikose. **17** Watu wa Israeli, bila kuhesabu namba kutoka kwa Benyamini, walikuwa na watu 400, 000 walikuwa wamejifunza kupigana na upanga. Wote hawa walikuwa watu wa vita. **18** Watu wa Israeli waliondoka, wakaenda Betheli, wakaomba ushauri kutoka kwa Mungu. Wakaauliza, "Ni nani kwanza atakayewaangamiza watu wa Benyamini kwa ajili yetu?" Bwana akasema, "Yuda atashambulia kwanza." **19** Watu wa Israeli waliamka asubuhi na wakahamisha kambi yao karibu na Gibe. **20** Watu wa Israeli walikwenda kupigana na Benyamini. Wakaweka nafasi zao za vita dhidi yao huko Gibe. **21** Watu wa Benyamini wakatoka Gibe, nao wakawaua watu elfu ishirini na mbili wa jeshi la Israeli siku ile. **22** Wana wa Israeli walijitia nguvu wenyeji, na wakaunda mstari wa vita mahali pale walipokwisha kuchukua nafasi siku ya kwanza. **23** Na wana wa Israeli wakaenda, wakalia mbele za Bwana hata jioni. Walitaka mwongozo kutoka kwa Bwana "Je, tunapaswa kwenda tena kupigana na ndugu zetu, watu wa Benyamini?" Naye Bwana akasema, "Wapigeni!" **24** Basi watu wa Israeli wakapigana na askari wa Benyamini siku ya pili. **25** Siku ya pili, Benyamini alitoka kupigana nao kutoka Gibe, nao wakawaua watu wa Israeli elfu kumi na nane. Wote walikuwa watu ambao walijifunza kupigana na upanga. **26** Basi askari wote wa Israeli na watu wote wakaenda Betheli, wakalia, wakakaa mbele za Bwana; nao wakafunga siku hiyo hata jioni, wakatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani mbele za Bwana. **27** Wana wa Israeli wakamwomba Bwana, - kwa sababu ya sanduku la agano la Mungu liilikuwapo siku hizo; **28** na Finehasi, mwana wa Eleazar, mwana wa Haruni, aliyekuwa akihudumia mbele ya sanduku siku hizo. "Je twende vitani tena dhidi ya watu wa Benyamini, ndugu zetu, au tuache?" Bwana akasema, "Wapigeni, kwa maana kesho nitawasaidia kuwashinda." **29** Basi Israeli akaweka watu mahali pa siri karibu na Gibe. **30** Watu wa Israeli wakapigana na wana wa Benyamini kwa siku ya tatu, nao wakajenga vita vyao juu ya Gibe, kama waliviyotangulia. **31** Watu wa Benyamini wakaenda kupigana na watu, nao wakachukuliwa mbali na mji. Walianza kuua baadhi ya watu. Kulikuwa na watu thelathini wa Israeli ambao walikuwa katika mashamba na barabara. Njia moja ilienda Betheli, na nyiningine

aikenda Gibe. 32 Ndipo wana wa Benyamini wakasema, "Wameshindwa na wanatukimbia, kama hapo awali." Lakini askari wa Israeli wakasema, "Hebu tukimbie na kuwavuta mbali na mji hadi barabarani." 33 Watu wote wa Israeli waliondoka kutoka mahali pao na wakajipanga kwa vita huko Baal-Tamari. Basi askari wa Israeli waliokuwa wakijificha mahali pa siri walikimbia kutoka Maare-Geba. 34 Wakatoka juu ya Gibea watu kumi elfu waliochaguliwa kutoka Israeli yote, na vita vilikuwa kali, lakini Wabenjamini hawakujua kwamba msiba ulikuwa karibu nao. 35 Bwana akamshinda Benyamini mbele ya Israeli. Siku hiyo, askari wa Israeli waliwauawa watu wa Benyamini 25, 100. Wote hawa waliokufa walikuwa wale waliokuwa wamejifunza kupigana na upanga. 36 Basi askari wa Benyamini waliona wameshindwa. Wana wa Israeli walikuwa wametoa ardhii kwa Benyamini, kwa kuwa walikuwa wakihesabu watu waliojaweka katika nafasi zilizofichwa nje ya Gibe. 37 Ndipo watu waliokuwa wameficha wakainuka na haraka na wakamkimbia Gibe. Nao wakauawa kila mtu aliyeishi mijini kwa upanga wao. 38 Ishara iliyopangwa kati ya askari wa Israeli na watu waliojificha kwa siri itakuwa wingu kubwa la moshi litatokea nje ya mji. 39 Ishara ilipokuja askari wa Israeli wakageuka kutoka kwenye vita. Basi Benyamini wakaanza kushambulia na wakawaua watu wa Israeli thelathini, wakasema, "Hakika wanapigwa mbele yetu, kama katika vita vya kwanza." 40 Lakini wakati nguzo ya moshi ilipoanza kuinuka nje ya mji, Wabenjamini waligeuka na kuona moshi ukitanda mbinguni kutoka mji mzima. 41 Ndipo watu wa Israeli wakawageuka. Wana wa Benyamini waliogopa, kwa sababu waliona kwamba maafa yaliwajia. 42 Basi wakakimbia kutoka kwa wana wa Israeli, kuelekeea njia ya jangwani. Lakini vita viliwapatia. Askari wa Israeli walitoka mijini na wakawaua pale waliposimama. 43 Waliwalzungukia wana wa Benjamini na wakawafuata. Nao wakawakanyaga huko Noha, wakawaua mpaka upande wa mashariki wa Gibe. 44 Kutoka kabilia la Benyamini, watu kumi na name elfu walikufa, wote walikuwa wanaume waliojulikana katika vita. 45 Wakageuka na kukimbia kuelekeea jangwani hadi mwamba wa Rimoni. Waisraeli waliuwa zaidi ya elfu tano kati yao barabarani. Waliendelea kuwafuata, wakifuata kwa njia kuu kwenda Gidomu, na huko waliuwa elfu mbili zaidi. 46 Askari wote wa Benyamini walioshuka siku hiyo walikuwa watu ishirini na tano walikuwa wamejifunza kupigana kwa upanga; wote walikuwa wanajulikana katika vita. 47 Lakini watu mia sita wakageuka na kukimbilia jangwani, kuelekeea mwamba wa Rimoni. Wakakaa katika mwamba wa Rimoni kwa muda wa miezi minne. 48 Askari wa Israeli waliwarudia watu wa Benyamini na wakawashinda na kuwaua-mji mzima, ng'ombe, na kila kitu walichopata. Pia walichoma moto kila mii katika niia yao.

jioni; wakalia kwa sauti kubwa. 3 Walipiga kelele, "Kwa nini, Bwana, Mungu wa Israeli, amefanya jambo hili kwa Waisraeli, kwamba moja ya makabila yetu linapotea leo?" 4 Siku iliyoftuwa watu walihamka mapemba na wakajenga madhabahu huko na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani. 5 Watu wa Israeli wakasema, "Ni nani kati ya kabilia zote za Israeli hawakujua katika mukutano wa Bwana?" Kwa kuwa walikuwa wamefanya ahadi muhimu juu ya mtu yeoyote ambaye hakuja kwa Bwana huko Mispa. Wakasema, "Hakika yeeye atauawa." 6 Watu wa Israeli walikuwa na huruma kwa ndugu yao Benyamini. Wakasema, "Leo hii kabilia moja limekatiliwa mbali kutoka Israeli. 7 Ni nani atakayewapa wale walioachwa wake, kwa kuwa tumeahidi kwa Bwana kwamba hatuwezi kuwaruhusu yeoyote kati yao aoe binti zetu?" 8 Wakasema, "Ni nani kati ya kabilia za Israeli hawakujua kwa Bwana huko Mispa? Ilionekana kuwa hakuna mtu aliyejukua kwenye mksusanyiko kutoka Jabeshi-Gileadi. 9 Kwa maana watu walipokuwa wamepangwa kwa utaratibu, tazama, hakuna hata mmoja wa wenyeji wa Yabeshi Gileadi. 10 Mkutano huo uliwaituma watu kumi na wawili wa watu wao wenye ujasiri kwa maagizo ya kwenda Jabeshi-gileadi na kuwaangamiza, na kuwaua, hata wanawake na watoto. 11 "Fanya hivi unapaswa kuua kila mume na kila mwanamke aliylala na mwanaume." 12 Watu wale walikuta watu kati ya hao waliokaa Yabeshi-gileadi, wanawake mia nne ambaio hawakulala na mwanaume, wakawapeleka kwenye kambi huko Shilo, huko Kanaani. 13 Mkutano wote ukatumia ujumbe na kuwaambia watu wa Benyamini waliokuwa kwenye mwamba wa Rimoni kwamba walikuwa wanawapa amani. 14 Wabenyamini walirudi wakati huo na walipewa wanawake wa Yabeshi Gileadi, lakini hapakuwa na wanawake wa kutosha kwa wote. 15 Watu walimboleza kwa kile kilichotokea Benyamini, kwa kuwa Bwana alifanya mgawanyiko kati ya makabila ya Israeli. 16 Kisha wakuu wa mkutano wakasema, "Tutafanyaje ili Wabenyamini wapate wake, kwa kuwa wanawake wa Benyamini wameuawa?" 17 Wakasema, "Lazima kuwe na urithi kwa Wabenyamini waliosalia, ili kabilia lisiharibiwe kutoka Israeli. 18 Hatuwezi kuwapa wake kutoka kwa binti zetu, kwa kuwa wana wa Israeli walikuwa wametoa ahadi, 'Na alaaniye mtu atakayempa Benyamini mke.'" 19 Wakasema, "Mnajua kuwa kuna sikuu kwa Bwana kila mwaka huko Shilo (ambayo ni kaskazini ya Betheli, mashariki ya barabara inayopanda kutoka Betheli hadi Shekemu, na kusini mwa Lebona). 20 Wakawaagiza wana wa Benyamini, wakisema, "Nendeni, mijifiche kwa siri, na kusuburi katika mashamba ya mizabibu. 21 Tazama wakati ambapo wasichana kutoka Shilo watatoka kuchenza, Tokeni nje ya mizabibu na kila mmoja wenu anapaswa kunyakua mke kutoka kwa wasichana wa Shilo. kisha

21 Sasa watu wa Israeli walikuwa wameahidi huko Mispa, "Hakuna hata mmoja wetu atakayemba binti yake kuolewa na Mbenyamini." 2 Ndipo watu wakaenda Betheli, wakakaa huko mbele ya Mungu hata

174

ahadi, kwa sababu hamkuwapa wao binti zenu." 23 Watu wa Benyamini walifanya hivyo. Walichukua idadi ya wake waliowahitaji kutoka kwa wasichana waliokuwa wakicheza, nao wakawachukua ili wawe wake zao. Wakaenda na kurudi mahali pa urithi wao; wakajenga tena miji, na wakaishi ndani yao. 24 Kisha watu wa Israeli wakatoka mahali hapo na kwenda nyumbani, kila mmoja kwa kabilia lake na ukoo, na kila mmoja kwa urithi wake mwenyewe. 25 Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli. Kila mtu alifanya yaliyo sawa machoni pake mwenyewe.

Ruth

1 Ilitokea katika siku za utawala wa majaji kuwa kulikuwa na njaa katika nchi, na mtu mmoja wa Bethelehemu ya Yuda alikwenda katika nchi ya Moabu pamoja na mke wake na watoto wake walili wa kiume. **2** Jina la mtu huyo lilikuwa Elimeleki, na jina la mke wake lilikuwa Naomi. Majina ya watoto wake wawili wa kiume waliiwa Mahiloni na Kileoni, ambao walikuwa Waefraimu wa Beterehemu ya Yuda. Waliwasili katika nchi ya Moabu na kuishi hapo. **3** Ndipo Elimeleki, mume wa Naomi, alikufa, na Naomi aliachwa na watoto wake wa kiume wawili. **4** Watoto hawa walioa wanawake wa Moabu; jina la mmoja lilikuwa Oripa, na jina la mwagine lilikuwa Ruth. waliishi huko kwa takribani miaka kumi. **5** Kisha wote Mahiloni na Kileoni walikuwa, na kumuacha Naomi bila mme wake na bila watoto wake wawili. **6** Ndipo Naomi aliamua kuondoka Moabu pamoja na wake wa watoto wake na kurudi Yuda kwa sababu alikuwa amesikia katika mkoa wa Moabu kuwa Yahweh amewasaidia watu wake katika uhitaji na amewapa chakula. **7** Hivyo aliondoka sehemu aliyokuwa pamoja na wake wa watoto wake wawili, walitelemka njia kurudi kwenye nchi ya Yuda. **8** Naomi aliaawambia wake wa watoto wake, "Nendeni, mrudi, kila mmoja wenu, kwenye nyumba ya mama yake. na Mungu aonyeshi wema juu yenu, kama mlivyo onyeshi wema kwao waliokufa na kwangu. **9** Mungu awajalie ninyi kupata pumzikko, kila mmoja wenu katika nyumba ya mme mwagine." Kisha akawabusu, na wakapaza sauti zao na kulia. **10** Wakamwambia, "Hapani! tutarudi pamoja na wewe kwa watu wako." **11** Lakini Naomi alisema, "Rudini, wanangu! Kwa nini mtakwenda na mimi? Kwani bado nina watoto katika tumbo langu kwa ajili yenu, ili kwamba waje wawe waume zenu? **12** Rudini, wanangu, nendeni katika njia zenu wenyewe, kwa kuwa mimi ni mzee sana kuwa na mme. Kama nikisema, 'Natumaaini nipate mume usiku huu,' na kisha kuzaa watoto wakiume, kwa hiyo mnaweza kusubiri mpaka wakue? **13** Mtasubiri na msiolewe sasa? Hapana, wanangu! Ina nihuzunisha zaidi, kuliko inavyo wahuzunisha ninyi, kwa sababu mkono wa Yahweh umeenda kinyume na mimi." **14** Ndipo wake wa watoto wake wakapaza sauti zao na kulia tena. Oripa alimuaga kwa kumbusu, lakini Ruth aliedendelea kubaki naye. **15** Naomi alisema, "Sikiliza, mwenzako amerudi kwa watu wake na miungu yake. Ruri pamoja naye." **16** Lakini Ruth alisema, "Usiniache niondoke mbali nawe, kwa kuwa uendako, nitakwenda, utakapoishi, nitaishi; watu wako watakuwa watu wangu, na Mungu wako atakuwa Mungu wangu. **17** Mahali utakapofia, nitafia hapo, na hapo nitazikwa. Yahweh aniwezeshe, na hata zaidi, ikiwa kuna chocohote isipokuwa kifo kamwe hakiwezi kututenganisha. **18** Naomi alipoona kuwa Ruth alikuwa ameamua kwenda naye, aliacha kubishana naye. **19** Hivyo wote wawili walisafiri mpaka walipofika mjini Bethelehemu. Kwa hiyo walipofika Bethlehemu, mji wote

uliwafurahia, wanawake walisema, "Huyu ni Naomi?" **20** Lakini aliaawambia, "Msiniite Naomi. Niiteni Mchungu, kwa kuwa Mwenyezi Mungu amenitenda mambo machungu sana. **21** Nilikwenda nikiwa nimejaa, lakini Yahweh kanirudisha nyumbani nikiwa sina wote. Hivyo kwa nini mnaniita Naomi, wakati mnaona Yahweh amenihukumu, kuwa Mwenyezi Mungu amenitaabisha?" **22** Kwa hivyo Naomi na Ruth Mmoabu, mke wa mtoto wake, walirudi kutoka nchi ya Moabu. walirudi Bethrehemu mwazo wa mavuno ya shairi.

2 Basi Elimeleki mme wa Naomi, alikuwa na jamaa aitwaye Boazi, aliye kuwa tajiri, na mtu maarufu. **2** Ruth, Mmoabu, alimwambia Naomi, "Ngoja niende nikakusanye mabaki ya chakula katika shamba. Nitamuuta yeoyote ambaye nitapata kibali machoni pake." Hivyo naomi akamwambia, "Nenda, mwanangu." **3** Ruth alienda kuvuna kwenye shamba akiwafuata kwa nyuma wawunaji. Na kumbe ile sehemu ya shamba lilikuwa ni mali ya Boazi, aliyekuwa na mahusiano na Elimeleki. **4** Tazama, Boazi alikuja kutoka bethelehemu na kuwaambia wawunaji, "Yahweh awe nani." Wakamjibu, "Yahweh akubariki." **5** Ndipo Boazi akamwambia mtumishi wake aliyekuwa akiwasimamia wawunaji, "Vipi bwana huyu msichana ni wa nani?" **6** Mtumishi msimamizi wa wawunaji alijibu na kusema, "Ni msichana Mmoabu aliyerudi na Naomi kutoka nchi ya Moabu. **7** Aliniambia, 'Tafadhalii niruhusu kuvuna na kukusanya mabaki ya wawunaji.' Hivyo alikuja na ameendelea kuvuna toka asubuhi mpaka sasa, isipokuwa amepumzikika kidogo katika nyumba." **8** Kisha Boazi akamwambia Ruth, "Unanisikiliza, mwanangu? Usiende kuvuna kwenye shamba lingine; usiondoke shambani kwangu. Badala yake, baki hapa na wasichana wangu wa kazi. **9** Yaelekeze tu macho yako kwenye shamba ambamo wanaume wanavuna na ufuatие nyuma ya wanawake wengine. Je, sikuwaelekeza wanaume wasikuguse? Na upatapo kiu, unaweza kwenda kunywa maji kwenye mtungi ambao wanaume wamejaza." **10** Ndipo akapiga magoti mbele ya Boazi, na kugusisha kichwa chake chini. Akamwambia, "Kwa nini nimepata kibali machoni pako, hata unijali mimi mgeni?" **11** Boazi akajibu na kumwabia, "Nimekwisha ambiwa, yote ulio yafanya tangu mme wako afariki. Umewaacha baba yako, mama, na nchi uliyozaliwa kumfuata mama mkwe wako na kuja kwa watu usiowajua. **12** Yahweh akulipe kwa matendo yako. Yahweh akulipe kwa wingi, Mungu wa Israeli, ambaye chini ya mbawa zake umepata kimbilio." **13** Ruth akasema, "Nipate kibali machoni pako, bwana wangu, kwa kuwa umenifariji, na umeongea wema kwangu, ingawa mimi sio mmoja wa watumishi wako wa kike." **14** Wakati wa chakula Boazi alimwambia Ruth, "Njoo hapa, ule baadhi ya mikate, na uchovye kipande katika divai." Alikaa kando ya wawunaji, na Boazi akampatia kiasi cha nafaka zilizo kaangwa. Ruth alikula mpaka alipotosheka na kusaza. **15** Alipoinuka kwenda kuvuna, Boazi aliamuru vijana wake, akisema,

"Mwacheni avune hata katika masuke, na msimwambie wanajua kuwa wewe ni mwanamke unayestahili. 12 lolote baya. 16 Na pia muachie baadhi ya masuke Nikweli kuwa mimi ni jamaa wa karibu; hata hivyo, kuna katika vifurushi kwa ajili yake, na muaache ili ayavune. jamaa wa karibu kuliko mimi. 13 Baki hapa usiku huu, na Msimkemee." 17 Kwa hiyo alivuna mpaka jioni. Kisha asubuhi, ikiwa atafanya jukumu lake la jamaa wa karibu, akatenganisha nafaka na majani ambayo amevuna, nazo vizuri, muache afanye jukumu lake la kindugu. Iakini nafaka zilikuwa kama efa moja ya shairi. 18 Akazibeba kama hata fanya jukumu la kindugu kwako, ndipo mimi na kwenda katika mji. Ndipo mama mkwe wake aliona nitafanya, kama Yahweh aishivyo. Lala mpaka asubuhi." kile alichokivuna. Ruth pia alimletea mama mkwe wake 14 Kwa hiyo Ruth alilala kwenye miguu ya Boazi hadi nafaka zilizo kaangwa alizobakiza kwenye chakula chake. asubuhi. Lakini aliamka mapema kabla ya yeoyete kuweza 19 Mama mkwe wake akamwambia, "Umevnunia wapi uliko kumtambua mtu mwininge. Kwa kuwa alikwisha mwambia, vunia leo? Uienda kufanya wapi kazi? abarikiwe mtu "Isijulikane kuwa mwanamke alikuja kwenye sakafu ya aliye kusaidia." Ndipo Ruth akamwambia mama mkwe kupuria." 15 Kisha Boazi akamwambia, lete mtandio wako wake kuhusu mtu aliye miliki shamba alilokuwa akifanya na uushikilie." Alipo fanya hivyo, alipima vipimo vikubwa kazi. Alimwambia, "Jina la mtu ambaye alimiliki shamba sita ya shairi katika mtandio na kumtwisha Ruth. Kisha nililokuwa nikifanya kazi ni Boazi." 20 Naomi akamwambia Boazi akaenda mjini. 16 Ruth aliporudi kwa mama mkwe Ruth, "Abarikiwe na Yahweh, ambaye hakuondoa uaminifu wake, alisema, "Ulifanyaje, mwanangu?" Ndipo Ruth wake kwa walio hai na wafu." Naomi akamwambia, "Huyo akamwambia mambo yote aliyotendewa na mtu huyo. 17 mtu ni jamaa wa karibu nasi, ni jamaa yetu mkombozi." 21 Alimwambia, "Hivi vipimo sita ya shairi ni vile aliyonipa Ruth Mmoabu akamwambia, "Ni kweli, aliniambia, 'Ukae yeeye, kwa kuwa alisema, 'Usiende mikono mitupu kwa karibu na vijana wangu wa kiume mpaka watakapo maliza mama mkwe wako.'" 18 Kisha Naomi akasema, "Baki mavuno yangu yote." 22 Naomi akamwambia Ruth mke hapa, mwanangu, mpaka utakapoju yatakavyo kuwa, wa mtoto wake wa kiume, "Ni vizuri, mwanangu, kuwa kwa kuwa Boazi hata pumzika mpaka atakapolimaliza uende pamoja na wasichana wake wa kazi, ili kwamba jambo hili leo."

usije pata madhara yejote katika shamba lolote." 23 Kwa hiyo alikaa karibu na wafanyakazi wa kike ili avune mpaka mwisho wa mavuno ya shayiri na mavuno ya ngano. Na alikuwa akiishi pamoja na mama mkwe wake.

3 Naomi, mama mkwe wake, alimwambia, "Mwanangu, hainilazimu kutafuta mahali pa wewe kupumzika, ili kwamba mambo yako yaende vizuri? 2 Naye Boazi, mtu ambaye umekuwa pamoja na wasichana wake wa kazi, yeye si jamaa yetu? Tazama, jioni hii atakuwa akikung'uta shairi katika sakafu ya kupuria. 3 Kwa hiyo, oga, jipake mafuta, uvae nguo zako nzuri, na ushuwe kwenda kwenye sakafu ya kupuria. Lakini usijulikane kwa mtu huyu mpaka atakapo maliza kula na kunya. 4 Na uhakikishe kuwa, atakapo lala chini, ukumbuke mahali alipo lala ili kwamba baadaye uende kwake, ufunue miguu yake, na ulale hapa. Kisha atakuambia cha kufanya." 5 Ruth alimwambia Naomi, "Nitafanya kila kitu ulicho sema." 6 Alishuka kwenda kwenye sakafu ya kupuria, na alifuata maelekezo aliyopewa na mama mkwe wake. 7 Boazi alipomaliza kula na kunywa na moyo wake ulikuwa na furaha, alienda kulala chini mwisho wa sehemu ya kuhifadhiwa nafaka. Kisha Ruth akaenda taratibu, akaifunua miguu ya Boazi, na kulala hapa chini. 8 Panapo usiku wa manane Boazi alisituka. Akajigeuza, na hapo mwanamke alikuwa amelala katika miguu yake! 9 Akamwambia, "Wewe ni nani?" Akajibu, "Mimi ni Ruth, mtumishi wako wa kike. Nifunike shuka lako mimi mtumishi wako wa kike, kwa kuwa wewe ni jamaa wa karibu." 10 Boazi akamwambia, "Mwanangu, Yahweh akubariki. Umeonyesha wema mwishoni kuliko mwazoni, kwa sababu hukwenda kwa wanaume vijana, awe tajiri au masikini. 11 Na sasa, mwanangu, usiogope! Nitakufanya yote unayosema, kwa sababu mji wa watu wangu wote

4 Ndipo Boazi akaenda kwenye lango la Bethelhemu na kukaa chini. Muda mfupi tu akaja ndugu wa karibu ambaye Boazi alimuongelea. Boazi akamwambia, "Rafiki yangu, njoo hapa na uketi. Kisha mtu huyo akaja na kuketi. 2 Ndipo Boazi akakusanya viongozi kumi wa mji na kusema, "Katini hapa." Hivyo wakaket. 3 Boazi alimwambia yule jamaa wa karibu, "Naomi aliyerudi kutoka mji wa Moabu, anauza sehemu ya aridhi ambayo ilikuwa ni miliki ya kaka yetu Elimeleki. 4 Nilifikiria kukujulisha na kukwambia, 'Inunue mbele ya hawa waliokaa hapa, na mbele ya viongozi wa watu wangu.' Ikiwa utapenda kuikomboa, ikomboe. Lakini ikiwi hauhitaji kuikomboa, uniambie, ili njue, kwa kuwa hakuna mwininge wa kuikomboa isipokuwa wewe, na mimi ni mdogo wako." Ndipo huyo mtu mwininge akasema, "Nitalikombao." 5 Kisha Boazi akasema, "Ile siku utakayonuua shamba kutoka mkononi mwa Naomi, yakupasa pia kumchukua Ruth Mmoabu, mjane wa mtoto wa Elimeleki, ili kilinua jina la marehemu kama urithi wake." 6 Ndipo yule jamaa wa karibu akasema, "Mimi siwezi kuikomboa ardhii kwa ajili yangu bila kuleta athari kwenye urithi wangu binafsi. Nakupa wewe haki ya kuikomboa kwa ajili yako mwenyewe, kwa kuwa mimi sitowenza." 7 Hii ilikuwa ni desturi ya zamani ya Israeli kuhusu ukombozi na kubadilishana mazuri. Kudhibitisha mambo haya yote, mtu huyu alivua kiatu chake na kumpatia jirani yake; hii ilikuwa ni namna ya kufanya makubaliano ya kisheria katika Israeli. 8 Kwa hiyo huyu jamaa wa karibu akamwambia Boazi, "Inunue mwenyewe." Kisha akavua kiatu chake. 9 Ndipo Boazi akawaambia viongozi na watu wote, "Ninyi ni mashaidi kuwa nimenunua kila kilichokuwa cha Elimeleki na kila kilichokuwa na Kileoni na Mahilon kutoka kwenye

mikono ya Naomi. **10** Zaidi ya hayo kumhusu Ruth Mmoabu, mke wa Mahlon: nimempa kibali cha kuwa mke wangu, ili kuendeleza jina na urithi wa marehumu, ili kwamba jina lake lisipotee kati ya ndugu zake na lango la watu wake. Ninyi ni mashahidi leo.” **11** Watu wote na viongozi waliokuwa katika lango, walisema, “Tu mashahidi. Yahweh amfanye mwanamke huyu ambaye amekuja nyumbani kwako kama Raheli na Leya, ambao wawili hawa wameijenga nyumba ya Israeli. Na ubarikiwe katika Efrata na kuwa mashuhuri katika Bethelehem. **12** Na nyumba yako kama nyumba ya Peres, ambaye Tamari alimzalia yuda, kupitia uzao ambao Yahweh atakupatia pamoja na msichana huyu.” **13** Hivyo Boazi alimchukua Ruth, na akawa mke wake. Boazi alilala naye, na Yahweh alimruhusu kupata mimba, na alizaa mtoto wa kiume. **14** Wanamke huyu akamwambia Naomi, “Yahweh abarikiwe, ambaye hajakuacha bila ndugu wa karibu, yaani mtoto huyu. Jina lake na liwe maarufu katika Israeli. **15** Na awe kwako mrutubishaji wa maisha na mwenye ruzuku uzeeni mwako, kwa kuwa mtoto wako mkwe, ambaye anakupenda, ambaye ni bora kwako kuliko watoto wa kiume saba, amemzaa. **16** Kisha naomi akamchukua mtoto, akamlaza kifuani pake, na kumhudumia. **17** Na majirani wa yule mwanamke, wakampa jina, wakisema, “Mtoto amezaliwa kwa Naomi.” Wakawita Obedi. Ambaye alikuja kuwa baba yake na Jese, ambaye alikuja kuwa baba yake na Daudi. **18** Hiki kilikuwa ni kizazi cha Peresi: Peres alimzaa Hezroni, **19** Hezroni akamzaa Ram, Ram akamzaa Aminadabu, **20** Aminadabu akamzaa Nashon, Nashon akamzaa Salmon, **21** Salmon akamzaa Boazi, Boazi akamzaa Obed, **22** Obedi akamzaa Jese, na Jese akamzaa Daudi.

1 Samweli

1 Palikuwa na mtu mmoja wa Rama Msufi, wa nchi ya milima milima ya Efraimu; jina lake aliiwa Elikana mwana Yerohamu mwana Elihu mwana wa Tohu mwana wa Sufi, Mwefraimu. **2** Mtu huyo alioa wanawake wawili, jina la mke wa kwanza aliiwa Hana, na yule wa pili aliiwa Penina, Penina alizaa watoto, lakini Hana hakuzaa. **3** Kila mwaka, mtu huyu aliondoka mjini kwake kwenda kuabudu na kutoa dhabihu kwa BWANA wa majeshi huko Shilo. Wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, makuhani wa BWANA, walikuwepo huko Shilo. **4** Kila mwaka zamu ya Elikana ya kutoa dhabihu ilipofika, alikuwa daima akimpa sehemu ya nyama Penina mkewe, watoto wake wote wa kiume na wakike. **5** Lakini kwa mgawo wa Hana daima alimpa mara mbili zaidi, kwa sababu alimpenda Hana, ingawa BWANA alikuwa amelifunga tumbo lake. **6** Hasimu wake alimchokoza sana ili kumkasilisha, kwa sababu BWANA alikuwa amelifunga tumbo lake. **8** **7** Hivyo kila mwaka, alipokuwa akienda katika nyumba ya BWANA pamoja na familia yake, hasimu wake alizidi kumchokoza, Hatimaye alikuwa mtu wa kulia kila wakati na hakula kitu chochote. **8** Elikana mmewa kila wakati alimuuiliza, "Hana, kwa nini unalia? Kwa nini huli chakula? Kwa nini una huzuni moyoni mwako? Mimi sibora kwako kuliko wana kumi? **9** Wakati fulani, walipokuwa wamemaliza kula na kunywa huko Shilo, Hana alinyanyuka. Wakati huo Eli, kuhani alikuwa amekaa juu ya kiti chake mlangoni kuelekea nyumba ya BWANA. **10** Hana alijawa na uchungu sana; akamwomba BWANA na akalia mno. **11** Aliweka nadhilili na kusema, "BWANA wa majeshi, kama uteilitazama teso la mijakazi wako na kunkumbuka, na usipomsahau mijakazi wako, na kumpatia mijakazi wako mtoto wa kiume, ndipo nitamtoa huyo mtoto kwa BWANA siku zote za maisha yake, na wembe hautapita juu ya kichwa chake kamwe". **12** Hana kiendelea kuomba mbele za BWANA, Eli alikitazama kinywa chake. **13** Hana aliongea moyoni mwake. Midomo yake ilitikisika, lakini sauti yake haikusikika. Hivyo Eli alimdhania kuwa ameleta. **14** Eli akamwambia, "Utakuba mlevi mpaka lini? Weka mbali divai yako." **15** Hana akajibu, "Sivyo bwana wangu, mimi ni mwanamke mwenye roho ya huzuni. Sijanywa divai wala kinywaji chochote cha kulevyia, bali nimekuwa nikiiimima nafsi yangu mbele za BWANA." **16** Usimchukulie mijakazi wako kama mwanamke duni; nimekuwa nikiongea kutokana na maumivu na masikitiko yangu." **18** **17** Kisha Eli alimjibu na kusema, "Nenda kwa amani; na Mungu wa Israeli akupatie kile ulichomuomba." **18** Hana akasema, "Na mijakazi wako apate kibali machoni pako." Ndipo huyo mwanamke alienda zake na kula chakula na hakuhuzuni tena. **19** Waliamka asubuhi na mapema wakaenda wakamtukuza BWANA, na baadaye walirudi nyumbani kwao Rama. Elikana ailala na mke wake Hana, na BWANA akamkumbuka. **20** Baada ya muda fulani, Hana alibeba mimba na akazaaz mtoto wa kiume.

Akamwita jina lake Samweli, akasema, "Kwa sababu huyu nilimuomba kutoka kwa BWANA." **21** Mara nyingine, Elikana na nyumba yake, walipanda kwenda kumtolea BWANA dhabihu ya Mwaka na kuondoa nadhiri yake. **22** Lakini Hana hakwenda huko; alikuwa amekwisha mwambia mmewe, "Sitaenda huko hadi mtoto aache kunyonya; ndipo nitamleta, ili ahudhurie mbele za BWANA na akae huko daima." **23** Mme wake Hana, Elikana, akamwambia, "Fanya yale yakupendezayo. Ngojea hadi utakapokuwa umemwachisha kunyonya; BWANA aweze peke yake kuthibitisha neno lake." Hivyo yule mwanamke alibaki akimnyonyesha mtoto wake mpaka pale alipomwachisha ziwa. **24** Alipokuwa amemwachisha kunyonya, alimbeba, akimchukua pamoja ng'ombe dume wa miaka mitatu, unga kama kilo thelathini na chupa ya mvinyo, akampeleka katika nyumba ya BWANA huko Shilo. Na mtoto huyo alikuwa bado mdogo. **25** Walimchinja yule ng'ombe, na wakamkabidhi mtoto kwa Eli. **26** Akasema, "Ee bwana wangu! Kama uishivyo, bwana wangu, Mimi ndiye yule mwanamke niliyesimama hapa karibu nawe nikimwomba BWANA. **27** Niliomba kwa ajili ya mtoto huyu na BWANA akawa amenijibu ombi la dua yangu nikilombomba. **28** Nami nimemtoa kwa BWANA; kwa maisha yake yote, nimempa BWANA." Ndipo Elikana na familia yake wakamtukuza BWANA huko Shilo.

2 Hana aliomba akasema, "moyo wangu wamtukuza BWANA. Pembe yangu imejulikana katika BWANA. Kinywa changu kinatamba dhidi ya maadui zangu, kwa kuwa naufurahia wokovu wako. **2** Hakuna aliye mtakatifu kama BWANA, kwa kuwa hakuna mwingine zaidi yako; hakuna mwamba kama Mungu wetu. **3** Msijivune sana hivyo kwa kiburi; vinywa vyenu visitoke majivuno. Kwa kuwa BWANA ni Mungu wa maarifa; yeche huyapima matendo kwa mizani. **4** Pinde za mashujaa zimevunjika, bali wale wanaojikwaa hujivika nguvu kama mshipi. **5** Wale walio na shibe ya kutosha wamejikodisha ili wapate chakula; wale waliokuwa na njaa hawana njaa tena. Hata yule aliye kuwa tasa amezaa watoto saba, bali mwanamke mwenye watoto wengi amenyong'onyea. **6** BWANA huua na huuisha. Hushusha kuzimu na huleta tena juu. (*Sheol h7585*) **7** BWANA humfanya maskini, na yeche ndiye humtajirisha mtu. Yeche hudhili, lakini pia hukweza **8** Yeche humwinua juu maskini toka mavumbini: Huwainua wahitaji toka jalalani na kuwaketisha pamoja na wakuu na kuwarithisha kiti cha enzi cha utukufu. Kwa kuwa nguzo za dunia ni za BWANA na ameukalisha ulimwengu juu yake. **9** Yeche atazilinda nyayo za watu wake waaminifu, bali waovu watanyamazishwa gizani, kwa maana hakuna atayeshinda kwa nguvu zake. **10** Wale wampingao BWANA watavunjwa vipande vipande; atawapiga radi kutokea mbinguni. BWANA atahukumu miisho ya dunia; atampa nguvu mfalme wake na kuinua pembe ya mtiwa mafutu wake." **11** Ndipo Elikana akenda Rama, nyumbani kwake. Na yule mtoto akamtumikia BWANA machoni pa fulani, Hana alibeba mimba na akazaaz mtoto wa kiume.

Eli, kuhani. **12** Basi, watoto wa Eli walikuwa wakorofsi. Wao hawakumheshimu BWANA. **13** Desturi ya makuhani na watu ilikuwa kwamba endapo mtu yeoye ametoa dhabihu, mtumishi wa kuhani angekuja akiwa na uma wa meno matatu mkononi mwake, nyama ilipokuwa inatokoswa. **14** Naye angeutia uma huo sufuriani, au birikani au chomboni au chunguni; nyama yote ambayo ingeinuliwa na uma huo ingetwaliwa na kuhani mwenyewe. Ndivyo walivyo fanya huko Shilo kwa Waisraeli wote waliokwenda huko. **15** Tena, kabla ya kuteketeza mafuta, mtumishi wa kuhani alikuja, na kumwambia aliyekuwa akitoa dhabihu, "Tenga nyama ya kuchoma kwa ajili ya kuhani; kwa sababu hataikubali ile ya kutokosa kutoka kwako, bali tu ile mbichi." **16** Ikiya mtu atamwambia, "Wachome mafuta kwanza, na kisha uchukue kiasi utakacho." Ndipo angesema, "Hapana, utanipatia sasa hivi; la sivyo; Nitaichukua kwa lazima." **17** Dhambi ya vijana hawa ilikuwa mbaya sana mbele za BWANA, kwa sababu waliidharau dhabihu ya BWANA. **18** Lakini Samweli alimtumikia BWANA akiwa mdogo akivaa nguo ya naivera ya kitani. **19** Kila mwaka mama yake alimtengenezea kanzu dogo na kumpletea, wakati wakija na mmewie kutoa dhabihu ya kila mwaka. **20** Eli aliwabariki Eli kana na mke wake na kusema, "BWANA akupatie watoto zaidi kwa mwanamke huyu kwa sababu ya ahadi yake aliyoitoa kwa BWANA." Baadaye walirudi nyumbani kwao. **21** BWANA alimsaidia tena Hana, akawa amebeba mimba nyininge. Akazaa watoto watatu wa kiime na wa kike wawili. Wakati huo huo mtoto Samweli akakua akiwa mbele za BWANA. **22** Basi Eli alikuwa mzee sana, akayasilika yote ambayo watoto wake walikuwa wakiwfanyia Waisraeli wote, na jinsi waliviotembea na mwanamke aliyekuwa akitumika katika lango la hema ya kukutania. **23** Akawaambia, "Kwa nini mnafanya mambo hayo? Kwa maana nasikia matendo yenu maovu kutoka kwa watu hawa wote." **24** Sivyo hivyo, watoto wangu, maana hii ninayoiskia siyo taarifa njema. Mnawakosesha watu wa BWANA. **25** "Kama mtu mmoja akimkosea mwenzake, Mungu atamhukumu; Lakini mtu akimkosea BWANA, ni nani atakayemtetea mtu huyo?" Lakini hawakuitii sauti ya baba yao, sababu BWANA alinua kuwaa. **26** Yule mtoto Samweli aliongezeku umri, na kupata kibali kwa BWANA na kwa watu pia. **27** Kisha mtu wa Mungu akamwenda Eli na kumwambia, "BWANA asema, 'Je, sikujifunua mwenyewe kwa nyumba ya baba zako, walipokuwa Misri utumwani nyumbani mwa Farao?' **28** Mimi nilimchagua yeye kutoka makabala yote ya Israeli awe kuhani wangu, apande madhabahuni kwangu, na kufukiza uvumba, na kuvaan kanzu ya naivera mbele yangu. Niliwapa nyumba ya baba zako dhabihu zote za wana wa Israeli zilizotolewa kwa moto. **29** Kwanini basi, unaidharau dhabihu yangu na sadaka ambazo ninazitaka mahali ninapoishi? Kwanini unawaheshimu watoto wako kuliko mimi, kwa kujinenepesha ninyi wenyewe kwa uzuri wa kila sadaka ya watu wangu Israeli?" **30** Maana, BWANA, Mungu wa Isareli, asema, niliahidi kwamba nyumba yako, na nyumba ya baba yako, yawapaswa kwenda mbele zangu milele,' Lakini sasa BWANA asema. 'Mambo haya yapishe mbali. nami nisifanye hivi, maana nitawaheshimu wanaoniheshimu, bali wanaonidharau mimi hawatakuwa na thamani. **31** Tazama, siku zinakuja nitakapoonda nguvu zako na nguvu za nyumba za baba yako, ili kwamba pasjje kuwepo mtu mzee katika nyumba yako. **32** Nawe ultalizama hangaiko katika makao yangu. Ingawa Israeli watapewa jambo jema, hapatakuwapo tena mtu yeoye mzee katika nyumba yako. **33** Yeyote mionganini mwenu nisiye mwondoa kutoka madhabahuni pangu, Nitatasababisha macho yenu yaanguke, na ita nitatasababisha huzuni maishani mwenu. Wanaume wote waliozaliwa katika familia yako watakufa. **34** Hii ndiyo itakwa ishara kwako ambayo itawajjia watoto wako wakiime wawili, juu ya Hofni na Finehasi: Wote wawili watakufa siku moja. **35** Nami nitamwinua juu kuhani wangu mwaminifu atakaye fanya kile kilichomo moyoni mwangu na nafisini mwangu. Nami nitamjengea nyumba madhubuti; naye atakwenda mbele ya mfalme wangu mbarikiwa milele. **36** Kila mmoja aliebakia nyumbani mwako atakuja na kusujudu mbele ya mtu huyo, akiomba kipande cha fedha na mkate mmoja, naye atasema, "Tafadhalii uniajiri katika moja ya nafasi za kuhani ili niweze kula kipande cha mkate""

3 Yule mtoto Samweli alimtumikia BWANA chini ya uangalizi wa Eli. Neno la BWANA halikupatikana kwa wingi siku hizo; hapakuwa na maono ya mara kwa mara ya kinabii. **2** Wakati huo, nguvu ya macho ya Eli ilikuwa imefifia kiasi cha kutoweza kuona vizuri, na alikuwa amelala kitandani mwake. **3** Ile taa ya BWANA bado ilikuwa bado inawaka, na Samweli alikuwa amelala katika nyumba ya BWANA, palipokuwa na sanduku la Mungu. **4** BWANA akamwita Samweli, naye akitika, "Niko hapa" **5** Samweli alimwenda Eli na kusema, "Niko hapa, sababu uliniita." Eli akasema, "Sikukuita; kalale tena." Hivyo Samweli akarudi na kulala. **6** BWANA akamwita tena, "Samwelli." Saamweli aliamka tena na kwenda kwa Eli na kusema, Niko hapa, sababu umenita." Eli akajibu, "Sijakuita, mwanangu; kalale tu tena." **7** Basi Samweli bado hakuwa na uzoefu kuhusu Bwana, wala hakuwahi kupata ujumbe wowote kutoka kwa BWANA ukifunuliwa kwake. **8** BWANA akamwita tena Samwelli kwa mara ya tatu. Samweli alinnyanya tena na kwenda kwa Eli na kusema, "Niko hapa, sababu uliniita," Ndipo Eli alitambua kwamba BWANA alimwita kijana. **9** Kisha Eli aka, mwambia Samweli, "Nenda ukalale tena; ikiwa atakuita tena, sharti useme, 'Sema, BWANA, maana mtumwa wako anasikiliza.'" Hivyo Samweli akaenda na kulala mahali pake tena. **10** BWANA alikuja na kusimama; akaita vilevile kama vile mwanzoni, "Samweli, Samweli." Ndipo Samweli akasema, "Nena, kwa sababu mtumwa wako anasikiliza." **11** BWANA akasema na Samweli, "Tazama, Niko tayari kufanya jambo katika Israeli ambalo masikio ya kila mmoja akisikia atashtuka. -14 **12** Siku hiyo nitatimiza kila kitu nilichokisema dhidi ya Eli kuhusu nyumba yake,

kutoka mwanzo hadi mwisho. **13** Nimenmwambia kwamba elfu thelathini waendao kwa miguu vitani, walianguka. **11** niko tayari kuhukumu nyumba yake mara moja kwa ile Lile sanduku la Mungu lilichukuliwa, na watoto wa Eli, dhambi alioifahamu, kwa sababu watoto wake walijiletea Hofni na Finehasi waliuawa. **12** Mtu mmoja wa Benjamin aliimbilia kutoka uwanja wa vita akaja Shilo siku iyo hiyo, sababu nimeapa kwa nyumba ya Eli, kwamba dhambi za alikimbia kutoka uwanja wa vita akaja Shilo siku iyo hiyo, aliwasili na mavazi yake yamechanika na matope kichwani nyumba yake hazitasahehewa kwa dhabihu au kwa sadaka pake. **13** Alipofika, Eli alikuwa amekaa kitini pake karibu na kamwe.” **16** **15** Samwelii akalala hadi asububi; baadaye barabara akitazama kwa sababu moyo wake ultitemeka alifunga milango ya nyumba ya BWANA. Lakini Samwelii kwa ajili ya sanduku la Mungu. Mtu yule alipoingia mjini na aliogopa kumwambia Eli kuhusu maono hayo. **16** Kisha kutoa taarifa, mji wote ulilia. **14** Eli aliposikia kelele ya kilio Eli akamwambia Samwelii na kusema, “Samwelii, mwanangu.” kile, alisema, “Kilio hicho kina maana gani?” Kwa haraka Samwelii akasema, “Niko hapa.” **18** **17** Akamuuliza, “Ni mtu yule alikuja na kumweleza Eli. **15** Basi Eli alikuwa na neno gani alilokusemesha? Tafadhalii usinifiche jambo hilo. umri wa miaka tisini na nane; macho yake yamepofuka, Mungu akutendee hiyo na kukuzidhishia, endapo utanificha na hakuweza kuona. **16** Yule mtu akamwambia Eli, kitu chocchote kati ya yote ambayo amesema nawe.” **18** “Mimi ndiye nimechomoka kutoka vitani. Nimeteroka Samwelii akamweleza kila kitu; hakumficha jambo lolote. kutoka kwenye mapigano leo.” Eli akasema, “Mambo Eli akasema, “Ni BWANA. Na afanye linaloonekana jema yalienda namna gani, mwanangu?” **17** Yule mtu aliyeleta kwake.” **19** Samwelii akakua, na BWANA alikuwa pamoja hiso habari alijibu na kusema, “Israeli wamewakimbia naye na hakuacha kutimiza maneno yake ya unabii. **20** Wafilisti. Pia watu wengi wameuwawa. Watoto wako, Israeli yote tokea Dani hadi Beersheba walijua kwamba Hofni na Finehasi, wamekufa, na sanduku la Mungu Samwelii aliteuliwa kuwa nabii wa BWANA. **21** Naye limechukuliwa.” **18** Alipotamka sanduku la Mungu, Eli BWANA alonekana tena huko Shilo, maana alijifuna alianguka chali kutoka kwenye kiti chake karibu na mlango. mwenyewe kwa Samwelii huko Shilo kwa neno lake. akavunjika shingo lake, na kufariki, kwa sababu alikuwa mzee tena mzito. Naye alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka arobaini. **19** Basi mkwewe, mke wa Finihasi, alikuwa mijamzito akikaribia kujifungua. aliposikia habari kwamba sanduku la Mungu limetekwa nyara na kwamba baba mkwe na mme wake wamefariki, alichuchumaa chini akajifungua, lakini utungu wake ulimzidi na ulimtaabisha sana. **20** Alipokaribia kufariki, wanawake waliokuwa wakimhudumia walisema, “Usiogope, maana umejifungua mtoto wa kiume.” Lakini hakuwajibu lolote au kuzingatia alichoambiwa. **21** Akamwambia mtoto ikabodi, akisema, “Utukufu umetoweka Israeli!” Kwa sababu sanduku la Mungu limetekwa nyara, na kwa sababu ya kifo cha baba mkwe na mme wake. **22** Na alisema, “Utukufu umetoweka kutoka Israeli, kwa sababu sanduku la Mungu limetekwa nyala.”

4 Neno la Samwelii likawafikia Israeli wote. Basi Israeli wakatoka kupigana dhidi ya Wafilisti. Nao wakaweka kambi hapo Ebenezeri, na Wafilisti waliweka kambi yao huko Afeki. **2** Nao Wafilisti walijipanga kwa ajili ya vita dhidi ya Waisraeli. Vita ilipopamba moto, Israeli ilishindwa na Wafilisti, wakauawa watu wapatao elfu nne kwenye uwanja wa vita. **3** Watu walipokuja kambini, wazee wa Israeli walisema, “Kwa nini BWANA ametuushinda leo mbele ya Wafilisti? Hebu tulilete hapa sanduku la ushuhuda wa BWANA kutoka Shilo, ili kwamba liwe hapa pamoja nasi, ili litufanye tuwe salama kutokana na nguvu za maadui zetu.” **4** Hivyo walijatuma watu huko Shilo; kutokea huko walilibeba sanduku la ushuhuda wa BWANA wa majeshi, akaaye juu ya makerubi. Hofni na Finehasi, watoto wawili wa Eli, walikuwapo pamoja na lile sanduku la ushuhuda wa Mungu. **5** Sanduku la ushuhuda wa BWANA lilipofika kambini, watu wote wa Israeli walipiga yowe, na nchi ikavuma. **6** Wafilisti waliposikia kelele za mayowe, wakasema, “sauti hii ya mayowe katika kambi ya Waembrania inamaanisha nini?” Baadaye walitambua kwamba sanduku la BWANA limefika kambini. **7** Wafilisti walilogopa sana, “Mungu ameingia kambini.” Wakasema, “Ole wetu! Jambo kama hili halijawahii kutokea huko nyuma! **8** Ole wetu! Ni nani atatalinda dhidi ya nguvu za Mungu mwenye uwemo? Huyu ndiye Mungu aliywashambulia Wamisri kwa aina tofauti za mapigo mengi jangwani. **9** Enyi Wafilisti, iweni hodari, na fanyeni kiume, vinginevyo mtakuwa watumwa wa Waembravia, tu. **5** Na hii ndiyo sababu, makuhani wa Dagoni na kama walivyokuwa watumwa wenu. Fanyeni kiume, na yeoyete aingiae ndani ya nyumba ya Dagoni, hata leo, piganeni nao.” **10** Wafilisti walipigana, na Waisraeli Kichwa cha Dagoni na vitanga vyake miwili vililikatika na kulala mlangoni. Kiwiliwili cha Dagoni ndichio kilibaki wakashindwa. Kila mtu alikimbilia nyumbani kwake, na Mkono wa BWANA ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi. mauaji yalikuwa makubwa sana; maana askari wa Israeli Aliwaangamiza akawatesa kwa majipu, Ashdodi na wilaya

zake kwa pamoja. 7 Watu wa Ashdodi walipotambua kila chokwuwa kinatoka, walisema, "Sanduku la Mungu wa Israeli lisikae kwetu, kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya mungu wetu Dagoni." 8 Basi wakawatuma watu wawakusanye pamoja viongozi wote wa Wafilsti; wakawambia, "Tufanye nini na sanduku la Mungu wa Israeli?" Wakawajibu, "Sanduku la Mungu wa Israeli lihamishwe na kupelekwa Gathi." Basi wakalihamisha hilo sanduku la Mungu wa Israeli hadi huko Gathi. 9 Lakini baada ya kulipeleka huko, mkono wa BWANA ulikuwa juu ya mji huo, ukasababisha machafuko makubwa. Akawatesa watu wa mji huo, wakubwa kwa wadogo; na majipu yakaota juu ya miili yao. 10 Basi, wakalipeleka sanduku la Mungu hadi E kroni. Lakini mara tu sanduku la Mungu lilipoingia E kroni, watu wa E kroni walipiga "Lipelekeni mbali sanduku la Mungu wa Israeli, na lirudishwe katika makao yake, ili lisije kutuua sisi na watu wetu." Kwa maana kulikuwa na hofu ya wakasema, "Kama mtalirudisha sanduku la Mungu wa Israeli, msilipeleke bila zawadi; kwa namna yoyote ile mpelekeeni sadakaa ya hatia. Hapo ndipo mtapona, na mtajua ni kwanini mkono wake hadi sasa haujaondoka juu yenu." 4 Ndipo wakawaaliza, "Sadaka ya hatia itakuwa nini kwamba tunampelekea?" Wakawajibu, "Majipu matano ya dhahabu na panya watano wa dhahabu, Idadi hiyo ya watano ni sawa na idadi ya viongozi wa Wafilsti. Kwa sababu tauni ya aina moja iliwashambulia ninyi na viongozi wenu. 5 Kwa hiyo, nilazima mtengeneze mifano ya majipu yenu, na mifano ya panya wenu ambayo huhibaribu nchi, na mpeni utukufu Mungu wa Israeli. Labda ataondoa mkono wake kutoka juu yenu, kutoka juu ya miungu yenu, na kutoka juu ya nchi yenu. 6 Kwanini mfanye miyo yenu kwa migumu, kama vile Wamisri na Farao walifanya miyo yao kuwa migumu? Hicho ni kipindi ambacho Mungu wa Israeli aliwashughililia sana; Je, Wamisri hawakuwaachilia watu, na wakaondoka? 7 Basi sasa, andaeni mkokoteni mpya pamoja na ng'ombe wawili wake wanaonyonesha, ambaodhawajawahi kufungwa nira. Wafungeni ng'ombe hao kwenye mkokoteni, lakini warudisheni wale ndama wao nyumbani. 8 Kisha lichukueni sanduku la BWANA na kuliweka ndani ya mkokoteni. Wekeni ndani ya kasha yale maumbo ya dhahabu mnayompelekea ambyo ni sadaka ya hatia kando yake. Ndipo mlipeleke lipate kuondoka. 9 Kisha muwe makini; kama litapanda kwenda

kwa njia hadi nchini mwake hadi Beth Shemeshi, basi Lakini kama halitakwenda, ndipo tutajua kwamba siyo mkono wake uliotupatia mateso; badala yake tutajua kuwa yaliyotupata ilikuwa ni kwa bahati mbaya tu. 10 Watu hao wakafanya kama walivoambiwa, walichukwa ng'ombe wawili wanaonyonesha, wakawafunga kwenye mkokoteni, na kuwabakiza ndama wao nyumbani. 11 Wakaliweka sanduku la BWANA juu ya mkokoteni, pamoja na lile kasha liliobeba panya wa dhahabu na yale maumbo ya majipu yao. 12 Hao ng'ombe waliondoka moja kwa moja kuelekea Beth Shemeshi. Walikwenda kwa kuifuta nija moja kuu, wakiteremka walipokuwa wakienda, na hwakugeuka upande wa kushoto au kulia. Viongozi wa Wafilsti walifuata kwa nyuma hadi mpaka wa Beth Shemeshi. 13 Nao watu wa Beth Shemeshi walikuwa wakivuna ngano yao katika bonde. Waliponyanya macho watu wawakusanye pamoja viongozi wote wa Wafilsti; yao juu na kuliona sanduku, wakafurahi. 14 Huo mkokoteni wakawambia, "Wametuletea sanduku la Mungu wa Shemeshi. 15 Walawi walilitelemsha sanduku la BWANA chini pamoja na kasha lake liliyatunza yale maumbo ya dhahabu, wakaweka vitu hivyo juu ya hilo jiwe kubwa. Watu wa Beth Shemeshi walitoa sadaka za kuteketeza na kutoa dhabihu kwa BWANA siku iyo hiyo. 16 Hao viongozi watano wa Wafilsti walipoono hayo, walirejea E kroni siku iyo hiyo. 17 Haya ndio majipu ya dhahabu ambayo Wafilsti walirudisha kama sadaka ya hatia kwa BWANA: moja kwa ajili ya Ashdodi, moja kwa Gaza, moja kwa Ashkeloni, moja kwa Gathi, na moja kwa E kroni. 18 Idadi ya wale panya wa dhahabu ilikuwa sawa na ile ya idadi ya miji yote ya Wafilsti inayomilikwa na viongozi watano, kwa miji iliyojengewa maboma na vijji nya mashambani. Lile jiwe kubwa, ambalo kando yake waliweka sanduku la BWANA, lipo kama ushuhuda hadi leo katika shamba la Joshua Mbeth- Shemeshi. 19 BWANA akawashambulia baadhi ya watu wa Bethi Shemeshi kwa sababu walichungulia ndani ya sanduku lake. Aliwaua watu sabini. Watu wakaomboleza, kwa sababu BWANA aliwapa watu pigo kubwa mno. 20 Watu wa Bethi Shemeshi wakasema, "Ni nani mwense uwezo wa kushindana na BWANA, huyu Mungu mtakatifu? Na atampandia nani akitoka kwetu." Je, ni nani auezaye kusimama mbele ya BWANA, huyu Mungu mtakatifu? Na ni kwa nani ambako sanduku litaenda likitoka hapa." 21 Wakawatuma wajumbe kwenda kwa wenyeji wa Kiriat Yearimu, wakisema, "Wafilsti wamelirudisha sanduku la BWANA; teremkeni na mkalipeleke kwenu."

7 Watu wa Kiriat Yearimu walikuja, wakalichukua sanduku la BWANA, wakalileta ndani ya nyumba ya Abinadabu mlimani iliyokuwa kilimani. Wakamteua Eleazar, mwanawewe, kulitunza sanduku la BWANA. 2 Tangu siku ambayo sanduku liliakaa huko Kiirath Yearimu,

ulipita muda mrefu, miaka ishirini. Nyumba yote ya Israeli Lakini haikumpendeza Sameli waliposema, "Utupatie iliomboleza na ikaazimu kumrudia BWANA. 3 Samweli mfalme wa kutuamua." Hivyo akamwomba BWANA. 7 Na akawaambia watu wote wa Israeli, "Kama mtamrudia BWANA kwa moyo wenu wote, mkaiondoa miungu kila jambo wanakwambia; kwa sababu hwajakukataa migeni na Ashtorethi kutoka katikati yenu, igeuzeni miyo wewe, bali wamenikataa mimi nisiwe mfalme wao. 8 yenu kwa BWANA, na mwabuduni yepe peke yake, Sasa wanafanya kama vile waliviyotenda tangu siku ile ndipo atawaoko kutoka mkono wa Wafilisti." 4 Ndipo nilipowatoa huko Misri, kwa kuniacha, na kuwatumikia watu wa Israeli wakamuondo Baali na Ashtorethi, na miungu mingine, na ndivyo hivyo pia wanakufanyia wakamwabdu BWANA peke yake. 5 Ndipo Samweli na wewe. 9 Basi sasa uwasikilize; lakini uwaonye akasema, "Waleteni Israeli wote hadi Mizpa, nami sawasawa na uwafahamishe tabia ya mfalme atakaye nitawombwa BWANA kwa ajili yenu." 6 Wakakusanya waongoza. 10 Kwa hiyo Samweli akawaambia watu Mispa, wakateka maji na kuyamwaga chini mbele za waliokuwa wakiomba mfalme maneno yote ya BWANA. BWANA. Siku hiyo walifunga na kusema, "Tumemfanya 11 Akasema, "Hivi ndivyo jinsi mfalme atakavyowatawala. BWANA dhambi." Hapo Mispa ndipo Samweli aliwaamu 12 Atawachukua watoto wenu wa kiume na kuwaweka na kuwaongoza watu wa Israeli. -8 7 Basi Wafilisti juu ya magari ya vita na kuwa wapanda farasi wake, waliposikiakwamba Waisraeli wamekusanya hapo Mispa, na kukimbia mbele ya magari yake. Atawaweka ma-viongozi wa Wafilisti waliwashambulia Israeli. Waisraeli kapteni wake juu ya maelfu ya askari, na ma-kapteni waliposikia hivyo, waliwaogopa Wafilisti. 8 Ndipo Waisraeli juu ya askari hamsini. Wengine atawafanya wakulima wakamwambia Samweli, "Usiache kumwombwa BWANA wamashamba yake, wengine wavunaji wa mazao yake, Mungu wetu kwa ajili yetu, ili atuokoe kutoka mkono wengine watatengeneza silaha zake na zana za magari wa Wafilisti." 9 Samweli alimchukua kondoo mchanga yake. 13 Naye atawachukua binti zenu kuwa watengeneza nakumtoa sadaka ya kuteketezwu kikamilifu kwa BWANA. manukato, wapishi, na waoka mikate. 14 Atachukua Ndipo Samweli akamlijili BWANA kwa ajili ya Israeli, na mashamba yenu mazuri, mashamba ya mizabibu, na yale BWANA akamjibu. 10 Hata Samweli alipokuwa akitoa ya mizeituni na kuwapa watumishi wake. 15 Atachukua sadaka ya kuteketezwu, Wafilisti wakasogea karibu moja ya kumi ya nafaka zenu na mizabibu na na kuwapa kuwashambulia Israeli; lakini BWANA alipiga kwa nguromo maofisa na watumishi wake. 16 Atawachukua watumwa ya sauti kubwa siku hiyo dhidi ya Wafilisti na kuwatia wenu na wajakazi wenu na vijana wenu waliovazuri na kiwewe, na wakashindwa mbele ya Israeli. 11 Waisraeli punda wenu; atawatumikisha wote kwa ajili yake. 17 wakaondoka Mispa, wakawafuatia Wafilisti na kuwaua hadi Atawatoza moja ya kumi ya mifugo yenu, na mtakuwa kufika chini ya Beth kari. 12 Kisha Samweli akachukua watumwa wake. 18 Ndipo mtaliza siku ile kwa sababu ya jiwe akalisimamisha katy ya Mispa na Shenii. Akaliita hilo mafalme wenu mliyemchagua kwa ajili yenu; lakini siku ile jiwe Ebeneza, akisema, "Hata sasa BWANA ametusaidia." 13 Kwa hiyo, Wafilisti walishindwa na hawakuungia katika 19 Lakini watu walikataa kumsikiliza mipaka ya Israeli. Mkono wa BWANA uliwalemea Wafilisti juu yetu. 20 Ili tuweze kuwa kama mataifa mengine yote, siku zote za Samweli. 14 Miji ambayo Wafilisti waliiwtwa na hivyo mafalme wetu aweze kutuamua na atoke mbele kutoka kwa Israeli ilirudishwa, kutokea Ekroni hadi Gathi; yetu na atupiganie vita yetu. 21 Naye Samweli aliposikia Israeli ikarudisha tena sehemu za nchi zake kutoka kwa 22 BWANA akamwambia Samweli, "Sikiliza sauti Wafilisti. Ndipo ikawa amani katy ya Israeli na Waamori. 15 Samweli akawa mwamuzi wa Israeli siku zote za maisha yake. 16 Kila mwaka alienda Betheli kwa kuzunguka, maneno yote ya watu, akayarudia katika masiko ya akienda Gilgali, na huko Mispa. 17 Kisha angerudi Rama, kwa sababu mji wake ulikuwa huko; na huko pia aliwaamua Waisraeli. Hata huko Rama, pia alimjengea BWANA madhabahu.

8 Samweli alipozeeka, aliwaweka watoto wake wawe waamujuu ya Israeli. 2 Mtoto wake wa kwanza aliiwa Yoeli, na mtoto wake wa pili aliiwa Abiya. Hawa walikuwa waamujuu katika Bersheba. 3 Watoto wake hawakuuenenda katika njia za baba yao, bali walipiga mbio kutafuta mapato ya udhalimu. Walipokea rushwa na na kupotosha hukumu. 4 Ndipo wazee wote wa Israeli walikutana pamoja na kumwendea Samweli huko Rama. 5 Wakamwambia, "Angalia, wewe umekuwa mzee, na watoto wako hawaenendi katika njia zako. Tuchagulie mfalme wakutuamua kama yalivyo mataifa yote." 6

9 Basi kulikuwa na mtu mmoja kutoka Benyaminii, mtu mashuhuri. Jina lake aliiwa Kishi mwana wa Abielii, mwana wa Zerori, mwana wa Bekorathi, mwana wa Afia, mwana wa Mbenyamini. 2 Huyu alikuwa na mtoto wa kiume aliyeitwa Sauli, kijana mzuri wa uso. Hapakuwapo mwanaume mzuri wa uso kuliko huyu mionganii mwa watu wote wa Israeli. Kutoka mabegani kwenda juu alikuwa mrefu kuliko watu wengine. 3 Na punda wa Kishi, baba yake na Sauli walipotea. hivyo Kishi akamwambia Sauli mwanawee, "Mchukue mmoja wa watumishi; uamke uende kuwatafuta punda," 4 Sauli akapita katika nchi ya vilima ya Efraimu na akaenda akapita katika nchi ya Shalisha, lakini hawakuwaona. Kisha walipita katika nchi ya Shaalimu, lakini hawakuwa huko. Baadaye alipita

katika nchi ya Wabenyamini, lakini hawakuwaona wale punda. **5** Na walipofika nchi ya Sufu, Sauli alimwambia baba aweza kuacha kuchunga punda na kuanza kutuhofia sisi.” **6** Lakini mtumishi akamwambia, “Sikiliza, Yupo mtu wa Mungu katika mji huu. Naye ni mtu wa kuheshimiwa sana; kila asemalo huwa kweli. Hebu twende huko; labda anaweza kutuambia tuptitie wapi katika safari yetu.” **7** “Lakini kama tukienda kwake, twaweza kumpelekeea nini? Maana hata mkate katika mfuko wetu umekwisha, na hakuna zawadi ya kumpelekeea mtumishi wa Mungu. Tuna kitu gani? **8** Huyo mtumishi akamjibu Sauli na kusema, “Hapa, ninayo robo ya shekeli ya fedha ambayo nitampa mtumishi wa Mungu, atuambie ni njia ipi yatupasa tuiendee.” **9** (Zamani katika Israeli, mtu alipotaka kujuu neno kuhusu mapenzi tazameni, yuko mbele yenu. Harakisheni, kwa maana anakuja mjini leo, sababu leo watu wanatoa dhabihu zao mahali pa juu. **13** Mara tu mtakapoingia mjini mtamuona, kabla hajapanda mahali pa juu kla chakula. Watu hawatakula hata atakapokuja, kwa sababu ndiye ataibariki dhabihu; na baadaye wale amba wamealikwa hula. Basi pandeni, mtamuona sasa hivi.” **14** Kwa hiyo walikwea kwenda mjini. Walipokuwa wakiingia mjini, walimuona Samwelii akija mbele yao, akipanda kwenda mahali pa juu. **15** Siku moja kabla Sauli hajafika, BWANA alikuwa amemfunulia Samwelii: **16** “Kesho wakati kama huu nitakutumia mtu kutoka nchi ya Benyamini, nawe utamtia mafuta awe mfalme juu ya watu wangu Israeli. Atawaokoa watu wangu kutoka mikonon wa Wafilsti. Kwa kuwa nimewaonea huruma watu wangu na kilio cha kutaka msaada kimenifika.” **17** Samwelii alipomuona Sauli, BWANA akamwambia, “Huyu ndiye mtu niliyekwambia habari zake! Yeye ndiye atakayewatwala watu wangu.” **18** Ndipo Sauli akaja karibu na Samwelii katika lango na kusema, “Niambie nyumba ya Mwonaji iko wapi? **19** Samwelii akamjibu Sauli akitesema, “Mimi ndiye mwonaji. Tangulia mbele hadi mahali pa juu, nami nitakueleza kila kitu kilichomoyoni mwako. **20** Kama punda wenu walipotea siku tatu zilizopita, msihofu kuhusu hao punda, kwa kuwa wamekwishapatikana. Na yote yalijotamanika kwa ajili ya Israeli yanamwangukia nani? Siyo kwako na nyumba ya baba yako yote?” **21** Sauli akamjibu na kusema, Siyo mimi Mbenyamini, kutoka kabilalililo dogo sana kwa makabila ya Israeli? Siyo ukoo wangu ulio mdogo sana kwa kabilalililo dogo sana kwa namna hii?” **22** Hivyo Samwelii akamchukua Sauli

na mtumishi wake, akawaingiza ukumbini, akawakalisha mahali pa heshima pa wale walioalikwa, idadi yao takribani watu thelathini. **23** Samwelii akamwambia mpishi, “Lete sehemu niliyokapatia, sehemu ambayo nilikwambia hivi, “Itenge.” **24** Basi mpishi alichukua paja lililokuwa limeinuliwa katika dhabihu na kile kilichokuwa pamoja sana; nalo, akaitenga mbele ya Sauli. Kisha Samwelii akasema, “Angalia kile kilichokuwa kimetunzwa kwa ajili yako! Kula, kwa sababu kilitunzwa hadi wakati maalum ufike kwa ajili yako. Na kwa sasa waweza kusema, ‘Nimewaalika watu.’” Kwa hiyo Sauli alikula pamoja na Samwelii siku ya hiyo. **25** Walipokuwa wamekwisha shuka chini kutoka Sauli darini. **26** Na kulipopambazuka, Samwelii alimwita Sauli darini na kusema, “Amka, kusudi nikusindikize uende zako,” Hivyo Sauli aliciamka, na wote wawili, yeze na Samwelii walitoka kwenda mtaani. **27** Walipokuwa wakienda nje ya viunga vya mji, Samwelii akamwambia Sauli, “Mwambie mtumishi wako atanguliye mbele yetu(na alitangulia mbele), Lakini wewe sharti usubiri kidogo, nipe kukuambia ujumbe wa Mungu.”

10 Ndipo Samwelii akachukua chupa ya mafuta, akayamimina juu ya kichwa cha Sauli, na akambusu. Akasema, “Je, Mungu hajakutia mafuta uwe mtawala juu ya urithi wake? **2** Utakapoondoka kwangu leo, utawaona wanaume wawili na kaburi la Raheli, katika nchi ya Benyamini hapo Selsa. Watu hao watakuambia, ‘Wale punda mliokuwa mkiwatafuta wamepatikana. Sasa, Baba yako ameacha kuwatunza punda, na ana hofu juu yenu, anasema, “Nitafanya nini kuhusu mwanangu?” **3** Kisha utakwendwa mbele kutoka hapo, na utafika katika mwaloni wa Tabori. Utakutana na watu watatu hapo wakienda kwa Mungu huko Betheli, mmoja akibeba wana-mbuzi watatu, mwingine akibeba mikate mitatu, na mwingine akibeba kiriba cha divai. **4** Watawasalimu na watawapatia mikate miwili, kutoka mikononi mwao. **5** Baada ya hayo, utafika katika mlima wa Mungu, mahali ilipo ngome ya Wafilsti. Utakapofika mjini, utakutana na kundi la manabii wakiteremka chini kutoka mahali pa juu wakiwa na kinanda, tari, kinubi na filimbi mbele yao; na watakuwa wakitabiri. **6** Roho ya BWANA itakujaza, nawe utatabiri pamoja nao, na utabadiilishwa na kuwa mtu tofauti. **7** Basi, ishara hizi zikukufikia, fanya lolote ambalo mikonon yako itaona ifanye, kwa sababu Mungu yu pamoja nawe. **8** Nenda ushuke mbele yangu hadi Gilgali. Kisha nitakuufuata huko nitoe dhabihu za kuteketezwaa na kutoa dhabihu za amani. Nisubiri kwa muda wa siku saba hadi nije kwako na nikuoneshe unachopaswa kufanya.” **9** Sauli alipotega mgongo amuache Samwelii, Mungu akampa moyo mwingine. Ndipo ishara zote hizi zikatimia siku hiyo. **10** Walipofika mlimani, kundi la manabii lilikutana naye, na Roho ya Mungu ikamjilia kwa nguvu ili atabiri pamoja nao. **11** Kila mtu aliyemfahamu kabla hajamwona akitabiri pamoja na manabii, watu waliambizana wao kwa wao: “Kitu gani kimempata mtoto wa Kishi? Hivi Sauli ni mmoja

wa manabii siku hizi?" 12 Mtu mmoja kutoka eneo hilo akajibu, "Na ni nani baba yao?" Kwa sababu ya jambo hili, ukawapo msemo, "Hivi Sauli naye ni mmoja wa manabii?" 13 Alipomaliza kutabiri, akafika mahali pa juu. 14 Ndipo baba yake mdogo na akamuuliza Sauli na mtumishi wake, "Mlienda wapi?" Naye akamjibu, "Kuwatafuta punnda; tulipoona kwamba hatuwezi kuwapata, tukaenda kwa Samweli." 15 Baba yake mdogo akasema, "Tafadhalii niambie kile alichosema kwako Samweli," 16 Sauli akamjibu baba yake mdogo, "Alituambia waziwazi kwamba punda wamepatikana." Lakini kuhusu swala la ufalme alilosema Samweli hakumwambia. 17 Basi Samweli aliwaita watu pamoja huko Mispa. 18 Akwaambia watu wa Israeli, "Hivi ndivyo BWANA, Mungu wa Israeli asemavyo: 'Niliwatoa Israeli kutoka Misri, na niliwaokoa kutoka nchi ya Wamisri, na kutoka mkono wa falme zote zilizowaonea.' 19 Lakini leo mmemkataa Mungu wenu, awaokoaye kutoka kwenye majanga na mahangaiko; na mmemwambia, 'Tuwekee mfalme juu yetu; Sasa jihudurisheni wenye we mbele za BWANA kwa kabila na jamaa zenu.' 20 Kisha Samweli akawaleta kabila zote za Isareli karibu, na kulichagua kabila la Benyamini. 21 Akawasogeza karibu kabila la Benyamini kwa kufuata jamaa zao; na jamaa ya Wamatri ikachaguliwa; na Sauli mwana wa Kishi akachaguliwa. Lakini walipokwenda kumtafuta, hakuweza kuonekana. 22 Kisha watu walitaka kumuuliza Mungu maswali zaidi, "Bado yupo mtu mwingine ajaye?" BWANA akajibu, "Yeye mwenyeewe kajificha kwenye mizigo." 23 Wakaenda mbio na kumleta Sauli kutoka humo. Aliposimama kati yao, alikuwa mrefu kuliko watu wote kuanzia mabega yake kwenda juu. 24 Kisha Samweli akawaambia watu, "Je, mnamuuna mtu ambaye BWANA amemchagua? Hakuna mtu kama yeche kati ya watu wote." Watu wote wakapiga Kelele, "Mfalme na aishi" 25 Ndipo Samweli akawaambia watu desturi na sheria za ufalme, akaziandika katika kitabu, na kuziweke mbele za BWANA. Baadaye Samweli akawaruhusu watu waondoke kila mtu aende nyumbani kwake. 26 Sauli pia alienda nyumbani kwake huko Gibeaa, akiwa na baadhi ya watu wenye nguvu, wenye mioyo iliyoguswa na Mungu. 27 Lakini baadhi ya watu wasiofaa walisema, "Huyu mtu atatuokoaje?" Watu hawa walimdharaa Sauli na hawakumleeta zawadi zozote. Lakini Sauli alinyamaza kimya.

Sauli alikuwa akiwafuata nyuma maksai kutoka shambani. Sauli akauliza, "Watu wamepatwa na nini hadi wanalia?" Ndipo wakamweleza Sauli kile ambacho watu wa Yabeshi walikisema. 6 Sauli aliposikia kile walichosema, Roho ya Mungu ikamjia kwa nguvu, na akakasirika. 7 Akashika nira ya maksai, akawakata hao ng'ombe vipande vipande, na akavituma hivyo vipande katika nchi yote ya Israeli kwa kuwatutia wajumbe, Akasema, "Yeyote asiyejitokeza akimfuta Sauli na Samweli, hivi ndivyo ng'ombe wake watakavyofanywa." Na hofu ya BWANA ikawaingia watu, na wakajitokeza wote kwa pamoja. 8 Alipowahesabu hapo Beseki, watu wa Israeli walikuwa elfu mia tatu, na watu wa Yuda elfu thelathini. 9 Wakawaambia wale wajumbe waliotumwa, "Mtawaambia watu wa Yabeshi Gileadi, 'Kesho, wakati wa juu kali, Mtaokolewa.'" Basi wale wajumbe wakaenda na kuwaambia watu wa Yabeshi, na watu wakafurahi. 10 Ndipo watu wa Yabeshi wakamwambia Nahashi, "Kesho tutasalimu amri kwako, na utaweza kutufanya chochote unachoona kinakupendeza." 11 Siku iliyofuata Sauli akawapanga watu katika vikosi vitatu. Wakafika katikati ya Kambi wakati wa asubuhi, wakawashambulia na kuwashinda Waamoni ilipofika mchana. Waliosalimika nao walitawanyika, kiasi kwamba hata watu wawili hawakuchawa pamoja. 12 Ndipo watu wakamwambia Samweli, "Wako wapi waliosema, 'Hivi kweli Sauli atatutawala?' Walete watu hao, ili tuuwaue." 13 Lakini Sauli akasema, "Hakuna atakayeuwawa siku ya leo, kwa sababu leo BWANA amemuokoa Israeli." 14 Kisha Samweli akawaambia watu, "Njoni, twendeni Gilgali na tuimarishe ufalme tena huko." 15 Hivyo watu wote wakaenda Gilgali na wakamsimika Sauli kuwa mfalme mbele za BWANA huko Gilgali. Na huko walitoa sadaka za amani mbele za BWANA, na watu wote wa Israeli wakafurahi sana.

12 Samweli aksema na Israeli wote, "Nimesikia kila kitu mlioniambia, na nimeweka mfalme juu yenu. 2 Basi, yupo hapa mfalme aliyeo mbele yenu, mimi nimezeeka nakujaa mvi; na watoto wangu wako pamoja nanyi. Nimekuwa kiongozi wenu tangu ujana wangu hadi leo. 3 Mimi niko hapa, Nishuhudieni mbele za BWANA na mbele za mtiwa mafuta wake. Nimechukua ng'ombe wa nani? Nimechukua punda wa nani? Ni

11 Ndipo Nahashi Mwamoni akaenda na kupiga kambi kuzunguka Yabeshi Gileadi. Watu wote wa Yabeshi wakamwambia Nahashi, "Fanya mkataba nasi, na tutakutumikia." **2** Nahashi Mwamoni akawajibu, "Kwa sharti hili nitafanya mkataba na ninyi, kwamba wote niwang'oe macho ya kulia, na kwa kitendo hiki kilete fedheha katika Israeli yote." **3** Basi wazee wa Yabeshi wakamjibu, "Tuache kwa siku saba, ili tuwatumwe wajumbe katika nchi yote ya Israeli. Ndiposa, kama hakuna mtu wa kutuokoa, tutasalimu amri kwako." **4** Nao wajumbe wakafika Gibeaa, alipoishi Sauli, na wakawaeleza watu kile kilichotokea. Watu wote wakalia kwa sauti kuu. **5** Na rushwa kutoka mikono ya nani nitipofushe macho yang? Nishuhudieni, nami nitawarudishia **4** Nao wakasema, Haujatudanganya, kutuoneua, au kuiba chochote kutoka mkono wa mtu ye yote." **5** Akawaambia, "BWANA ni shahidi juu yenu, na masihi wake leo ni shahidi, kwamba hamkuona kitu mkononi mwangu." Na wao wakajibu, "BWANA ni shahidi." **6** Samwelii akawaambia watu, "BWANA ndiye aliyemteua Musa na Haruni, na ndiye aliywetatoa baba zenu kutoka nchi ya Misri. **7** Basi sasa, jihudurisheni, ili niweze kutoa utetezi juu yenu kwa BWANA kuhusu matendo yote ya haki ya BWANA,

185

ambayo aliwafanya ninyi na baba zenu. **8** Yakobo katika nchi ya milima ya Betheli, wakati huo wale elfu alipokuwa amefika Misri, na babu zenu walimililia BWANA. moja walikuwa pamoja na Yonathani katika Gibe ya BWANA alimtuma Musa na Haruni, walioaongoza babu zenu kutoka Misri na wakaja kukaa sehemu hii. **9** Lakini mtu hemani kwake. **3** Yonathani akaishinda ngome ya walimsahau BWANA Mungu wao; akawauza katika mkono jeshi la Wafilisti iliyokuwa Geba na Wafilisti wakasikia wa Sisera, jemedari wa majeshi ya Hazori, katika mkono habari hiyo. Baadaye Sauli alipiga tarumbeta katika nchi wa Wafilisti, na katika mkono wa mfalme wa Moabu; hawa yote, akisema, "Sikieni enyi Waebrania." **4** Israeli yote wote walipigana na babu zenu. **10** Wakamlilia BWANA imesikia kwamba Sauli ameipiga ngome ya Wafilisti, na mkasemi, 'Tumefanya dhambi, kwa sababu tumemwacha pia kwamba Israeli imekuwa uvundo kwa Wafilisti. Ndipo BWANA na tumewatumikia Mabaali na Mashtorethi. askari wakaitwa kwa pamoja kuungana na Sauli huko Lakini sasa tuokoe kutoka mikono ya maadui zetu, na Gilgali. **5** Wafilisti walijikusanya pamoja kupigana dhidi ya tutakutumikia.' **11** Hivyo BWANA akawatuma Yerubu Baali, Waisraeli: magari elfu tatu, watu elfu sita wakuendesa Bedani, Yefta na Samwel, na akawapa ushindi dhidi ya magari, na majeshi mengi kama mchanga ufukoni mwa maadui zenu wote waliowazunguka, na kwamba mliishi bahari. Wakapanda na kupiga kambi huko Mikmashi, kwa amani. **12** Mlipoona kwamba Nahashi mfalme wa mashariki mwa Beth aveni. **6** Watu wa Israeli walipoona watu wa Amoni amekuja dhidi yenu, mkanambia, 'Hapana! Badala yake, mfalme awepo atawale juu yetu'- ingawa kuwa wapo katika matatizo -kwa maana watu walikata tamaa, wakajificha kwenye mapango, kwenye vichaka, BWANA, Mungu wenu, alikuwa mfalme wenu. **13** Sasa kwenye miamba, kwenye visima na katika mashimo. **7** yupo hapa mfalme ambaye mmemchagua, mliyemuomba Baadhi ya Waebrania walipanda kwenda Jordani katika na ambaye BWANA amemteua awe mfalme juu yenu. **14** nchi ya Gadi na Gileadi. Lakini Sauli alibaki Gilgali, na Ikiwa mnamhofu BWANA, mtumikieni, muiti sauti yake, watu waliomfuata wakitetemeka. **8** Alisubiri kwa siku saba, msikaidi amri ya BWANA, basi wote wawili ninyi na mfalme muda uliopangwa na Samwelli. Lakini Samwel hakufika anayewatawala mtakuwa wafuasi wa BWANA Mungu huko Gilgali, na watu wakatawayika mbali na Sauli. **9** wenu. **15** Kama hamtaiti sauti ya BWANA, mkaasi amri za BWANA, ndipo mkono wa BWANA utakuwa juu yenu, kama uliyokuwa juu ya babu zenu. **16** Hata sasa muwepo kabisa na muone jambo kubwa ambalo BWANA atalifanya mbele ya macho yenu. **17** Je, leo si mavuno ya ngano? Nitamwomba BWANA, naye ataleta ngurumo na mvua. Sauli akasema, "Nileeteeni sadaka ya kuteketezwa na Sauli akasema, "Nileeteeni sadaka ya kuteketezwa. **10** Mara tu alipomaliza kutoa sadaka ya kuteketezwa Samwel akawasili. Sauli akatoka nje wakutane na Samwel akasema, "Umefanya nini?" **11** Basi Samwel akasema, "Umefanya nini?" Nitamwomba BWANA, naye ataleta ngurumo na mvua. Sauli akajibu, "Nilipoona kwamba watu wanaiacha, na Ndipo mtajua na kuona kwamba uovu wenu ni mwingu, mlioufanya machoni pa BWANA, kujionbea mfalme wenu ninyi wenyewe." **18** Hivyo Samwel akamwomba BWANA; Sauli akajibu, "Nilipoona kwamba watu wanaiacha, na kwamba Wafilisti wamekwisha jikusanya huko Mikmashi, na siku iyo hiyo BWANA akatuma ngurumo na mvua. **12** nikasemi, 'Sasa Wafilisti watashuka dhidi yangu huko Gilgali, na sijaomba kibali cha BWANA. Kwa hiyo Ndipo watu wote wakamwogopa sana BWANA pamoja na nikajilazimisha mwenyewe kutoa sadaka ya kuteketezwa.". Samwel. **19** Kisha watu wote wakamwambia Samwel, **13** Ndipo Samwel akamwambia Sauli, "Umetenda mambo "Waombee watumishi wako kwa BWANA Mungu wako, ili ya kipumbavu. Hukuheshimu amri ya BWANA Mungu tusife. Kwa maana tumeongeza uovu huu juu ya dhambi wako aliyokupatia. Kwa maana BWANA angeutengeneza zetu tulipojionbea mfalme sisi wenyewe." **20** Samwel utawala wako juu ya Israeli milele. **14** Lakini sasa akawajibu, "Msiogope. Mmefanya uovu wote huu, lakini utawala wako hautaendelea. BWANA ametafuta mtu msigeukie mbali na BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa anayekubaliwa na moyo wake, kwa sababu wewe hukutii moyo wenu wote. **21** Wala msigeuke na kufuata mambo alichokuamuru." **15** Ndipo Samwel akasimama akapanda matupu yasiyo na faida au kuwaokoa, kwa sababu ni kutoka Gilgali hadi Gibe ya Benyamini. Basi Sauli ubatili. **22** Kwa ajili ya jina lake kuu, BWANA hatawakataa akawahesabu watu waliokuwapo pamoja naye, idadi watu wake, kwa sababu impendenza BWANA kuwafanya yao ilikuwa kama watu mia sita. **16** Sauli, mtoto wake ninyi kuwa watu kwa ajili yake. **23** Kwangu mimi, iwe mbali Yonathani, na watu waliokwuwa pamoja nao, wakabaki nami kumtenda BWANA dhambi kwa kuacha kuwaombea Geba ya Benyamini. Lakini Wafilisti wakapiga kambi ninyi. Badala yake, nitawafundisha njia ilio njema na huko Mikmashi. **17** Wateka nyara makundi matatu wakaja sahihi. **24** Mcheni BWANA tu na mtumikieni yeze katika kutoka kambi ya Wafilisti. Kundi moja likapinda kuelekea kweli kwa moyo wenu wote. Tafakarini mambo makuu Ofra, hadi nchi ya Shuali. **18** Kundi jingine likageuka aliywatendeeni. **25** Lakini kama mtadumu kufanya uovu, kuelekea Bethholoni, na kundi jingine likaelekea katika ninyi wote na mfalme wenu mtaangamizwa."

13 Sauli alikwa na umri wa miaka [thelathini] alipoanza kutawala; alipokuwa ametawala Israeli kwa miaka [arobaini], 2 aliwachagua wanaume elfu tatu wa Israeli. Elfu mbili walikuwa pamoja naye huko Mikmashi na

katika nchi ya milima ya Betheli, wakati huo wale elfu moja walikuwa pamoja na Yonathani katika Gibe ya Benyamini. Askari walibaki aliwarudisha nyumbani, kila mtu hemani kwake. **3** Yonathani akaishinda ngome ya walimsahau BWANA Mungu wao; akawauza katika mkono jeshi la Wafilisti iliyokuwa Geba na Wafilisti wakasikia habari hiyo. Baadaye Sauli alipiga tarumbeta katika nchi wa Wafilisti, na katika mkono wa mfalme wa Moabu; hawa yote, akisema, "Sikieni enyi Waebrania." **4** Israeli yote wote walipigana na babu zenu. **10** Wakamlilia BWANA imesikia kwamba Sauli ameipiga ngome ya Wafilisti, na mkasemi, 'Tumefanya dhambi, kwa sababu tumemwacha pia kwamba Israeli imekuwa uvundo kwa Wafilisti. Ndipo BWANA na tumewatumikia Mabaali na Mashtorethi. askari wakaitwa kwa pamoja kuungana na Sauli huko Lakini sasa tuokoe kutoka mikono ya maadui zetu, na Gilgali. **5** Wafilisti walijikusanya pamoja kupigana dhidi ya tutakutumikia.' **11** Hivyo BWANA akawatuma Yerubu Baali, Waisraeli: magari elfu tatu, watu elfu sita wakuendesa Bedani, Yefta na Samwel, na akawapa ushindi dhidi ya magari, na majeshi mengi kama mchanga ufukoni mwa maadui zenu wote waliowazunguka, na kwamba mliishi bahari. Wakapanda na kupiga kambi huko Mikmashi, kwa amani. **12** Mlipoona kwamba Nahashi mfalme wa mashariki mwa Beth aveni. **6** Watu wa Israeli walipoona watu wa Amoni amekuja dhidi yenu, mkanambia, 'Hapana! Badala yake, mfalme awepo atawale juu yetu'- ingawa kuwa wapo katika matatizo -kwa maana watu walikata tamaa, wakajificha kwenye mapango, kwenye vichaka, BWANA, Mungu wenu, alikuwa mfalme wenu. **13** Sasa kwenye miamba, kwenye visima na katika mashimo. **7** yupo hapa mfalme ambaye mmemchagua, mliyemuomba Baadhi ya Waebrania walipanda kwenda Jordani katika na ambaye BWANA amemteua awe mfalme juu yenu. **14** nchi ya Gadi na Gileadi. Lakini Sauli alibaki Gilgali, na Ikiwa mnamhofu BWANA, mtumikieni, muiti sauti yake, watu waliomfuata wakitetemeka. **8** Alisubiri kwa siku saba, msikaidi amri ya BWANA, basi wote wawili ninyi na mfalme muda uliopangwa na Samwelli. Lakini Samwel hakufika anayewatawala mtakuwa wafuasi wa BWANA Mungu huko Gilgali, na watu wakatawayika mbali na Sauli. **9** wenu. **15** Kama hamtaiti sauti ya BWANA, mkaasi amri za BWANA, ndipo mkono wa BWANA utakuwa juu yenu, kama uliyokuwa juu ya babu zenu. **16** Hata sasa muwepo kabisa na muone jambo kubwa ambalo BWANA atalifanya mbele ya macho yenu. **17** Je, leo si mavuno ya ngano? Nitamwomba BWANA, naye ataleta ngurumo na mvua. Sauli akasema, "Nileeteeni sadaka ya kuteketezwa na Sauli akasema, "Nileeteeni sadaka ya kuteketezwa. **10** Mara tu alipomaliza kutoa sadaka ya kuteketezwa Samwel akawasili. Sauli akatoka nje wakutane na Samwel akasema, "Umefanya nini?" **11** Basi Samwel akasema, "Umefanya nini?" Nitamwomba BWANA, naye ataleta ngurumo na mvua. Sauli akajibu, "Nilipoona kwamba watu wanaiacha, na kwamba Wafilisti wamekwisha jikusanya huko Mikmashi, na siku iyo hiyo BWANA akatuma ngurumo na mvua. **12** nikasemi, 'Sasa Wafilisti watashuka dhidi yangu huko Gilgali, na sijaomba kibali cha BWANA. Kwa hiyo Ndipo watu wote wakamwogopa sana BWANA pamoja na nikajilazimisha mwenyewe kutoa sadaka ya kuteketezwa.". Samwel. **19** Kisha watu wote wakamwambia Samwel, **13** Ndipo Samwel akamwambia Sauli, "Umetenda mambo "Waombee watumishi wako kwa BWANA Mungu wako, ili ya kipumbavu. Hukuheshimu amri ya BWANA Mungu tusife. Kwa maana tumeongeza uovu huu juu ya dhambi wako aliyokupatia. Kwa maana BWANA angeutengeneza zetu tulipojionbea mfalme sisi wenyewe." **20** Samwel utawala wako juu ya Israeli milele. **14** Lakini sasa akawajibu, "Msiogope. Mmefanya uovu wote huu, lakini utawala wako hautaendelea. BWANA ametafuta mtu msigeukie mbali na BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa anayekubaliwa na moyo wake, kwa sababu wewe hukutii moyo wenu wote. **21** Wala msigeuke na kufuata mambo alichokuamuru." **15** Ndipo Samwel akasimama akapanda matupu yasiyo na faida au kuwaokoa, kwa sababu ni kutoka Gilgali hadi Gibe ya Benyamini. Basi Sauli ubatili. **22** Kwa ajili ya jina lake kuu, BWANA hatawakataa akawahesabu watu waliokuwapo pamoja naye, idadi watu wake, kwa sababu impendenza BWANA kuwafanya yao ilikuwa kama watu mia sita. **16** Sauli, mtoto wake ninyi kuwa watu kwa ajili yake. **23** Kwangu mimi, iwe mbali Yonathani, na watu waliokwuwa pamoja nao, wakabaki nami kumtenda BWANA dhambi kwa kuacha kuwaombea Geba ya Benyamini. Lakini Wafilisti wakapiga kambi ninyi. Badala yake, nitawafundisha njia ilio njema na huko Mikmashi. **17** Wateka nyara makundi matatu wakaja sahihi. **24** Mcheni BWANA tu na mtumikieni yeze katika kutoka kambi ya Wafilisti. Kundi moja likapinda kuelekea kweli kwa moyo wenu wote. Tafakarini mambo makuu Ofra, hadi nchi ya Shuali. **18** Kundi jingine likageuka aliywatendeeni. **25** Lakini kama mtadumu kufanya uovu, kuelekea Bethholoni, na kundi jingine likaelekea katika ninyi wote na mfalme wenu mtaangamizwa."

kunoa jembe lake, sululu yake, shoka lake na mundu kundi la askari wa Wafilisti likitawanyika, wakienda kule wake. **21** Gharama za kunoa ncha za majembe, sululu, na huku. **17** Kisha Sauli akawaambia watu aliokuwa mashoka na kunyoosha michokoo ilikuwa theluthi moja ya nao, "Mjihesabu ili muone nani hayupo hapa." Walipokuwa shekeli. **22** Hivyo siku ya vita, hakukuwa na mapanga wamehesabu, wakagundua kuwa Yonathani na mbebaji au mikuki ilioonekana katika mikono yoyote ya askali wa silaha zake hawapo. **18** Sauli akamwambia Ahiya, walikuwa na Sauli na Yonathani; Ni Sauli na mtoto wake "Lete hapa naivera ya Mungu"- kwa maana siku hiyo tu ndio walikuwa nazo. **23** Vikosi vya Wafilisti wakatokeza Ahiya alivaa naivera akiwa pamoja na askari wa Israeli. **19** katika nija ya Mikmashi.

14 Siku moja, Yonathani mwana wa Sauli alimwambia mbeba silaha wake aliye mdogo, "Njoo, hebu twende hadi upande mwininge kwenye ngome ya Wafilisti." Lakini hakumjulish baba yake. **2** Sauli alikuwa akikaa nije ya mji wa Gibe chini ya mti wa mkomamanga ulio katika Migroni. Takribani watu mia sita walikwa pamoja naye, **3** akiwemo Ahiya mwana wa Ahitubu (nduguye ikabodi) mwana wa Finehasi, mwana wa Eli, kuhani wa BWANA huko Shilo, aliyeava naivera. Watu hao hawakujua kwamba Yonathani ameondoka. **4** Katikati ya vichochoro, ambavyo Yonathani alinua kuvipita hadi ngome ya Wafilisti, kulikuwa na mwamba wenye mteremko mkali upande mmoja, na mteremko mkali upande mwininge. Jabali moja lilitwa Bosesi, na jingine lilitwa Sene. **5** Lile jabali lenye mteremko mkali zaidi liliuka upande wa kaskazini mbele ya Mikmashi, na jingine upande wa kusini mbele ya Geba. **6** Yonathani akamwambia kijana mbeba silaha, "Njoo, na tuvuke hadi ngome ya hawa wasiotahiriwa. Pengine BWANA atatenda kwa niaba yetu, kwa maana hakuna kitu kiwezacho kumzuia BWANA asiokoe kwa wengi au kwa watu wachache." **7** Mbeba silaha wake akajibu, "Fanya kila kitu kilicho ndani ya moyo wako. Songa mbele, tazama, niko pamoja nawe, nitatii maagizo yako yote." **8** Ndipo Yonathani akasema, "Tutavuka twende kwa watu hao, na tutajionesha wenyewe kwoo. **9** Kama watatuambia, 'Subirini hapo hadi tutakapokuwa kwenu' - basi tutabaki katika sehemu yetu na hatutavuka kwenda kwoo. **10** Lakini kama watajibu, 'Njoni kwetu,' ndipo tutavuka; kwa sababu BWANA amewaweka mkononi mwetu. Hii ndio itakuwa ishara yetu." **11** Kwa hiyo wote wawili wakajifuna mbele ya ngome ya Wafilisti. Wafilisti wakasema, "Angalia, Webrania wanakuja kutokea kwenye mashimo walimojificha." **12** Ndipo watu wa ile ngome wakamwita Yonathani na mbeba silaha wake, wakisema, "Njoni huko kwetu, tutawaonesha jambo fulani." Na Yonathani akamwambia mbeba silaha wake; "Nifuate nyuma yangu, kwa sababu BWANA amewaweka katika mfono wa Israeli." **13** Yonathani alipanda juu kwa mikono na miguu yake, na mbeba silaha akimfuata nyuma yake. Wafilisti waliuwawa mbele ya Yonathani, na mbeba silaha wake akiwaua baadhi nyuma yake. **14** Hilo shambilio la kwanza walilofanya Yonathani na mbeba silaha wake, waliua watu wapatao ishirini katika urefu wa nusu handaki kwenye eka moja ya ardhi. **15** Kukawa na hofu kubwa katika kambi, uwandani, na katika watu. Hata ngome ya jeshi na watekaji nyara nao wakawa na hofu kubwa **16** Ndipo walinzi wa Sauli huko Gibe ya Benyamin wakaona

nao, "Mjihesabu ili muone nani hayupo hapa." Walipokuwa wamehesabu, wakagundua kuwa Yonathani na mbebaji wa silaha zake hawapo. **18** Sauli akamwambia Ahiya, "Lete hapa naivera ya Mungu"- kwa maana siku hiyo Ahiya alivaa naivera akiwa pamoja na askari wa Israeli. **19** Wakati Sauli akiongea na kuhani, kelele na ghasia kubwa iliendelea na kuongezeka katika kambi ya Wafilisti. dipo sauli akamwambia kuhani, "Acha kazi unayofanya." **20** Sauli na watu wote aliokuwa nao wakajipanga na kwenda kwenye mapigano. Upanga wa kila Mfilisti ulikwa juu ya Mfilisti mwenzake, na kulikuwa na ghasia kubwa. **21** Basi Waebrania ambaa mwanzoni walijiunga na Wafilisti, na kwenda kwenye kambi yao, wao pia waliungana na Waisraeli walikuwa pamoja na Sauli na Yonathani. **22** Waisraeli wote walikuwa wamejificha katika milima karibu na Efraimu waliposikia kwamba Wafilisti wamekimbia, nao pia wakawafuata Wafilisti nakuwafukuza kwenye hiyo vita. **23** Hivyo siku hiyo BWANA aliwaokoa Israeli, na mapigano yalivuka kupilizila Beth aveni. **24** Siku hiyo watu wa Israeli walifadhika kwa sababu Sauli aliwaweka watu chini ya kiapo akasema, "Na alaanive mtu atakaye kula chakula kabla ya jioni na kabla sijalipiza kisasi kwa maadui zangu." Hivyo hakuna hata mmoja kati ya watu wote aliyeonja chakula. **25** Ndipo watu wote wakaingia msituni na kuona asali ikiwa juu ya ardhi. **26** Watu walipoingia humo msituni, asali ilitiririka, lakini hakuna aliywewka mfono wake kinywani kwa maana watu waliogopa kiapo. **27** Lakini Yonathani alikuwa hajasikia kwamba baba yake amewaagiza watu kwa kiapo. Akanyoosha ncha ya fimo iliyoukuwa mkononi mwake na kuichovya kwenye sega la asali. Kisha akanyoosha mkononi wake hadi kinywani mwake, na macho yake yakaangaziwa. **28** Ndipo mmoja wa watu hao, akamwambia, "Baba yako aliwaagiza watu kwa mkazo na kwa kiapo, kwa kusema, 'Alaanive mtu atakaye kula chakula kwa siku ya leo,' ingawa watu wamedhoofika kwa ajili ya njaa." **29** Baadaye Yonathani alisema, "Baba yangu amefanya matatizo katika nchi. Angalia jinsi macho yangu aliyotiwa nuru kwa sababu nilionja asali hii kidogo. **30** Je, siyo vivuri sana kama leo watu wangekula bila kizui nyara walizopata kutoka kwa maadui zao? Kwa sababu sasa mauaji hayakuwa makubwa katikati ya Wafilisti." **31** Siku hiyo waliwashambulia Wafilisti kutoka Mikmashi hadi Aiyaloni. Na watu walikuwa wamechoka sana. **32** Hivyo watu wakazivamia nyara na kuchukua kondoo, ng'ombe na ndama na kuwachinjia hapo chini. Watu walikula nyama zao pamoja na damu. **33** Kisha wakamwambia Sauli, "Tazama, watu wanamtenda BWANA dhambi kwa kula pamoja na damu." Sauli akasema, "Mmetenda isivyo haki. Sasa, viringisheni jiwe kubwa kwangu." Sauli akasema, **34** "Nendeni katи watu, na muwaambie, 'Kila mtu alete ng'ombe na kondoo wake, wawachinje hapa, na kuwala. Msimtende BWANA dhambi kwa kula na damu.'" Kwa hiyo watu wote wakaleta kila mtu

ng'ombe wake usiku huo na kuwachinja mahali hapo. **35** Sauli akamjengea BWANA madhababu, ambayo ilikuwa ya kwanza kwake kumjengea BWANA. **36** Ndipo Sauli akasema, "Haya tuwafukuze Wafilisti usiku na kuwateka nyara hadi asubuhi; tusimwache hata mtu mmoja akiwa hai." Nao wakamjibu, "Fanya unaloona linakupendeza." Lakini kuhani akasema, "Hebu na tumkaribie Mungu mahali hapa." **37** Sauli alitaka kumuuliza Mungu maswali zaidi, "Je, inanipasa kuwafukuzu Wafilisti? Je, utawaweka katika mkono wa Israeli?" Lakini siku hiyo BWANA hakumjibu kitu. **38** Ndipo Sauli akasema, "Njoni hapa, viongozi wote wa watu; mjue na kuona jinsi dhambi hii iliyotokea leo. **39** Kwa maana, kama BWANA aishivyo, aliyeawokoa Israeli, hata kama angekuwa mwanangu Yonathani, atapaswa kufa." Lakini hakuna hata mtu mmoja mionganii mwa watu aliye mjibu neno. **40** Basi akawaambia Waisraeli wote, "Simameni upande mmoja, na mimi na Yonathani tutasimama upande mwingeine." Kisha watu wakamwambia Sauli, "Fanya lile unaloona jema kwako." **41** Kwa hiyo, Sauli akamwambia BWANA, Mungu wa Israeli, "Tuuneshe Thumimu." Yonathani na Sauli wakatwaliwa, lakini watu walinusurika kuchaguliwa. **42** Basi Sauli akasema, "Tupa mawe ya bahati nasibu tuone kati yangu na mwanangu Yonathani." Ndipo Yonathani akatwaliwa. **43** Kisha Sauli akamwambia Yonathani, "Niambie umefanya nini." Yonathani akamwambia baba yake, "Nilionja asali kidogo kwa kutumia ncha ya fimbo iliyokuwa mkononi mwangu. Niko hapa; Nitakufa." **44** Sauli akasema, "Mungu afanye hiyo na kuzidi hata kwangu, kama Yonathani hautakufa." **45** Basi watu wakamuuliza Sauli, "Je, inampasa Sauli afe, ni nani aliyekeleza ushindi huu mkubwa kwa ajili ya Israeli? Mbali na hayo! Kama BWANA aishivyo, hata unywele mmoja wa kichwa chake hautaanguka chini, kwa maana leo amefanya kazi pamoja na Mungu." Hiyo hao watu walimuokoa Yonathani ili asife. **46** Basi Sauli akasita kuwafuatia Wafilisti, nao wakarudi katika makao yao. **47** Sauli alipoanza kutawala juu ya Israeli, alipigana na adui zake wote kila upande. Alipigana dhidi ya Moabu, dhidi ya watu wa Amoni, Edomu, wafalme wa Zoba, na Wafilisti. Popote alipogekua mkubwa na kuwashinda Waamaleki. Aliwaokoa Israeli kutoka mikono ya watu ambaa waliwateka nyara. **49** Basi wana wa Sauli walikuwa ni hawa Yonathani, Ishvi, na Malkishua. Na majina ya binti zake wawili yaliikuwa Mikali. **50** Jina la mke wa Sauli aliitiwa Ahinoamu; naye aliikuwa binti Ahimaasi. Na jina la Jemedari wa jeshi lake na Abneri, wote walikuwa wana wa Abiel. **52** Kulikuwa Sauli. Naye alipomwona mitu yeoyote mwenyewe nguvu, au mtu yeoyete jasiri, alimuunganisha kwake.

15 Samwelii akamwambia Sauli, "BWANA alinitura nikutie mafuta uwe mfalme wa watu wake Israeli. Basi sikiliza maneno ya BWANA. **2** Hivi ndivyo BWANA wa majeshi asemavyo, "Nilichunguza jinsi Amaleki aliyomfanyia Israeli kwa kuwapinga njiani, walipopanda kutoka Misri. **3** Sasa nenda umshambulie Amaleki na ukaangamize kabisa vitu vyote walivo navyo. Usiwaache, ua wote mwanamke, mtoto na mtoto mchanga, ng'ombe na kondoo, ngamia na punda." **4** Sauli akwaita watu na kuwahesabu katika mji wa Talemu: watu mia mbili elfu waendao kwa miguu, na watu elfu kumi kutoka Yuda. **5** Kisha Sauli akaja hadi mji wa Amaleki akangoja huko bondeni. **6** Ndipo Sauli akawaambia Wakeni, "Nendeni, muondoke, mkajitenge na Waamaleki, nisije kuwaangamiza pamoja nao. Kwa maana ulionesha wema kwa watu wote wa Israeli, walipotoka Misri." Kwa hiyo Wakeni wakajitenga na Waamaleki. **7** Kisha sauli akawashambulia Waamaleki, kutoka Havila hadi kufika Shuri, ulio mashariki mwa Misri. **8** Basi akamchukua Agagi mfalme wa Waamaleki akiwa hai; aliwaangamiza kabisa watu wote kwa ncha ya upanga. **9** Lakini Sauli na watu wake wakamwacha Agagi akiwa hai, pamoja na kondoo wazuri, ng'ombe, ndama wanono, na wanakondoo. Kila kitu kilichokuwa kizuri, hawakukiangamiza. Bali waliangamiza kabisa chochote kilichodharaulika na kisicho na thamani. **10** Baadaye neno la BWANA likamjia Samwelii, kusema, **11** "Inanihuzunisha kwamba nimemchagua Samwelii awe mfalme, kwa maana aligeuka nyuma asinifuate na hakutekeleza maagizo yangu." Samwelii alikasirika; akamlilia BWANA usiku kucha. **12** Samwelii aliamka mapema akutane na Sauli wakati wa asubuhi. Samwelii aliambiwa, "Sauli alifika Karmeli na ameijiengea ukumbusho kwa ajili yake, kisha aligeuka na kuendelea chini hadi Gilgali." Ndipo **13** Samwelii akamwendea Sauli, na Sauli akamwambia, "Umebariki na BWANA! Nami nimetekeleza amri ya BWANA." **14** Samwelii akasema, "Hicho kilio cha kondoo ni cha nini basi masikioni mwangu, na hiyo milio ya ng'ombe ninayosikia?" **15** Sauli Alipigana dhidi ya Moabu, dhidi ya watu wa Amoni, akamjibu, "Wao wamewaleta kutoka kwa Waamaleki. Kwa sababu watu waliwaacha hai kondoo wazuri na aliwapiga kwa adhabu adui zake. **48** Alitenda kwa ushujaa ng'ombe, kwa ajili ya sadaka kwa BWANA Mungu wako. Zilizobaki tuliziangamiza kabisa." **16** Ndipo Samwelii akamwambia Sauli, "Subiri nitakumbia kile ambacho BWANA amekisema kwangu usiku." Sauli akamwambia, "Sema!" **17** Samwelii akasema, "Ingawa wewe ni mdogo ni haya, Merabu mzaliwa wa kwanza, na mdogo alitiwa machoni pako mwenyewe, je, hukufanywa mkuu wa kabilalikaliya za Israeli? Na BWANA akakutia mafuta uwe mfalme juu ya za Israeli; **18** BWANA alikutuma katika safari yako akisema, alitiwa Abneri mwana wa Neri, baba mdogo wa Sauli. **51** "henda na uangamize kabisa wenye dhambi, Waamaleki, Kishi alikuwa baba yake Sauli; na Neri alikuwa baba yake na upigane dhidi yao hadi wameangamizwa." **19** Kwa nini basi haukuiti sauti ya BWANA, bali badala yake ulishikilia nyara na ukafanya uovu machoni pa BWANA?" **20** Ndipo Sauli akamwambia Samwelii, "Kweli kabisa nililiti sauti ya BWANA, Na nimeifuate njia ambayo BWANA

na kuwaangamiza kabisa Waamaleki. 21 Lakini watu amani?" 5 Naye akasema, "kwa amani; Nimekuja kutoa walichukua baadhi ya nyara-kondoo na ng'ombe, na vitu dhabihu kwa BWANA. Jitoeni wenyewe kwa BWANA kwa vizuri viliviyokusudiwa kuangamizwa, ili wavitoe dhabihu ajili ya dhabihu na muandamane nami," Na akamweka kwa BWANA, Mungu wako, huko Gilgali." 22 Samwelil wakfu Yese na watoto wake kwa BWANA, na baadaye akajibu, "Je, BWANA hufurahia sadaka za kuteketezwa aliwata wote kwenye dhabihu. 6 Walipofika, akamwangalia na dhabihu kama ilivy kuitii sauti yake? Utii ni bora kuliko Eliabu na akajisemea mwenyewe kwamba mtiba mafuta dhabihu, na kusikia ni bora kuliko mafuta ya beberu. 23 wa BWANA hakika amesimama mbele yake. 7 Lakini Kwa maana uasi ni sawa na dhambi ya uchawi, na ukaidi BWANA akamwambia Samwelil, "Usimwangalie sura yake ni sawa na uovu na udhalimu. Kwa kuwa umelikataa neno ya nje, au kimo cha umbo lake; kwa sababu nimemkataa. la BWANA, naye pia amekukataa usiwe mfalme." 24 Maana BWANA haangalii kama mtu aangaliavyo; mtu Ndipo Sauli akamwambia Samwelil, "Nimetenda dhambi; hutazama sura ya nje, bali BWANA huutazama moyo." kwa maana ninevunja amri ya BWANA na maneno yako, 8 Kisha Yese akamwambia Abinadabu akamwambia apite kwa sababu niliwaogopa watu na kuitii sauti yao. 25 mbele ya Samwelil. Na Samwelil akasema, "Hata huyu Sasa, tafadhali nisamehe dhambi yangu, na urudi nami ili BWANA hakumchagua." 9 Kisha Yese akamwambia Shama nipaye kumcha BWANA." 26 Samwelil akamwambia Sauli, apite karibu. Na Samwelil akasema, "Hata huyu BWANA "Sitarudi pamoja na wewe; kwa sababu umekataa neno hakumchagua." 10 Yese akawaleta watoto wake saba la BWANA, naye BWANA amekukataa usiwe mfalme juu ya Israeli." 27 Samwelil alipogeuka kuondoka, Sauli Yese, "Hakuna hata mmoja aliyechaguli na BWANA katilakashika pindo la kanzu yake, na likachanika. 28 Samwelil ya hawa." 11 Kisha Samwelil akamuulia Yese, "Je, watoto akamwambia, "BWANA ameuchana ufalme wa Israeli wako wote wako hapa?" Naye akajibu, "Yupo mdogo kutoka kwako leo na amempa ufalme huo jirani yako, kabisa lakini anachunga kondoo." Samwelil akamwambia aliye bora kuliko wewe. 29 Pia, yeye ni Uwezo wa Israeli Yese, "Tuma watu wakamwite; maana hatutakaa chini hadi hatasema uongo wala kubadili nia yake; kwa sababu atakapofika hapa." 12 Yese akawatuma watu wakamleta. si mwanaadamu, kwamba abadili nia yake." 30 Kisha Sauli akasema, "Nimetenda dhambi. Lakini tafadhali niipe mazuri na mwenye muonekano mzuri. BWANA akasema, heshima wakati huu mbele ya wakuu wa watu wangu "Amka, umtie mafuta; maana huyu ndiye." 13 Ndipo na mbele ya Israeli. Urudi tena pamoja nami, kusudi niweze kumcha BWANA, Mungu wako." 31 Hivyo Samwelil mafuta katikati ya kaka zake. Roho wa BWANA akamwiliajia akamrudia tena Sauli, na Sauli akamcha BWANA. 32 Daudi kwa nguvu tangu siku hiyo na kuendelea. Kisha Kisha Samwelil akasema, "Mmlete hapa kwangu Agagi Samwelil akanyanyuka na kwenda Rama. 14 Basi Roho mfalme wa Waamaleki." Agagi akafika kwake akiwa wa BWANA akamwacha Sauli, badala yake roho ya ubaya amefungwa minyororo na kusema, "Hakika uchungu wa kutoka kwa BWANA ikamsumbua. 15 Watumishi wa kifo umeepita." 33 Naye Samwelil akamjibu, "Jinsi upanga Sauli wakamwambia, "Tazama, roho ya ubaya kutoka wako ulivyoofanya wanawake wapoteze watoto, vivyo hivyo kwa Mungu inakusumbua. 16 Haya bwana wetu hebu mama yako naye hatakuwa na mtoto mionganii mwa sasa amuru watumishi wako walio mbele yako wamtafute wanawake." Kisha Samwelil akamkata Agagi vipande mafuta katikati ya kaka zake. Roho wa BWANA ikamsumbua. 15 Watumishi wa vipande mbele za BWANA huko Gilgali. 34 Samwelil ubaya kutoka kwa Mungu yuko juu yako, atakipiga kinubi akaenda Rama, na Sauli akapanda kwenda nyumbani kwake Gibe ya Sauli. 35 Samwelil hakumuona tena Sauli hadi siku ya kifo chake, lakini alimwomboleza Sauli. Na BWANA alijuta kwa kumfanya Sauli awe mfalme juu ya kusema, "Nimemuona mtoto wa Yese Mbethtelehemu, Israeli.

16 BWANA akamwambia Samwelil, "Utamlilia Sauli kwa muda gani, ikiwa nimemkataa asiwe mfalme juu ya Israeli? Ijaze pembe yako mafuta na uende. Nitakutuma kwa Yese akaaye Bethlehemu, maana niimejichagulia mfalme katika wanawe. 2 Samwelil akasema, "Jinsi gani nitaenda? Kama Sauli akisikia jambo hili, atanua." BWANA akasema, "chukua mtamba na useme, 'Nimekuja kutoa dhabihu kwa BWANA.' 3 Umwite Yese aje kwenye dhabihu, nami nitakuonesha kile utakachofanya. Utamta mafuta kwa ajili yangu yule nitakaye kuambia." 4 Samwelil akafanya kama BWANA alivyo sema na akaenda Bethlehemu. Wazee wa mji walikuwa wakitetemeka walipokuja kuonana naye na wakasema, "Je, umekuja kwa

amani?" 5 Naye akasema, "kwa amani; Nimekuja kutoa walichukua baadhi ya nyara-kondoo na ng'ombe, na vitu dhabihu kwa BWANA. Jitoeni wenyewe kwa BWANA kwa vizuri viliviyokusudiwa kuangamizwa, ili wavitoe dhabihu ajili ya dhabihu na muandamane nami," Na akamweka kwa BWANA, Mungu wako, huko Gilgali." 22 Samwelil wakfu Yese na watoto wake kwa BWANA, na baadaye aliwata wote kwenye dhabihu. 6 Walipofika, akamwangalia na dhabihu kama ilivy kuitii sauti yake? Utii ni bora kuliko Eliabu na akajisemea mwenyewe kwamba mtiba mafuta dhabihu, na kusikia ni bora kuliko mafuta ya beberu. 23 wa BWANA hakika amesimama mbele yake. 7 Lakini Kwa maana uasi ni sawa na dhambi ya uchawi, na ukaidi BWANA akamwambia Samwelil, "Usimwangalie sura yake ni sawa na uovu na udhalimu. Kwa kuwa umelikataa neno ya nje, au kimo cha umbo lake; kwa sababu nimemkataa. la BWANA, naye pia amekukataa usiwe mfalme." 24 Maana BWANA haangalii kama mtu aangaliavyo; mtu Ndipo Sauli akamwambia Samwelil, "Nimetenda dhambi; hutazama sura ya nje, bali BWANA huutazama moyo." kwa maana ninevunja amri ya BWANA na maneno yako, 8 Kisha Yese akamwambia Abinadabu akamwambia apite kwa sababu niliwaogopa watu na kuitii sauti yao. 25 mbele ya Samwelil. Na Samwelil akasema, "Hata huyu Sasa, tafadhali nisamehe dhambi yangu, na urudi nami ili BWANA hakumchagua." 9 Kisha Yese akamwambia Shama nipaye kumcha BWANA." 26 Samwelil akamwambia Sauli, apite karibu. Na Samwelil akasema, "Hata huyu BWANA "Sitarudi pamoja na wewe; kwa sababu umekataa neno hakumchagua." 10 Yese akawaleta watoto wake saba la BWANA, naye BWANA amekukataa usiwe mfalme juu ya Israeli." 27 Samwelil alipogeuka kuondoka, Sauli Yese, "Hakuna hata mmoja aliyechaguli na BWANA katilakashika pindo la kanzu yake, na likachanika. 28 Samwelil ya hawa." 11 Kisha Samwelil akamuulia Yese, "Je, watoto akamwambia, "BWANA ameuchana ufalme wa Israeli wako wote wako hapa?" Naye akajibu, "Yupo mdogo kutoka kwako leo na amempa ufalme huo jirani yako, kabisa lakini anachunga kondoo." Samwelil akamwambia aliye bora kuliko wewe. 29 Pia, yeye ni Uwezo wa Israeli Yese, "Tuma watu wakamwite; maana hatutakaa chini hadi hatasema uongo wala kubadili nia yake; kwa sababu atakapofika hapa." 12 Yese akawatuma watu wakamleta. si mwanaadamu, kwamba abadili nia yake." 30 Kisha Sauli akasema, "Nimetenda dhambi. Lakini tafadhali niipe mazuri na mwenye muonekano mzuri. BWANA akasema, heshima wakati huu mbele ya wakuu wa watu wangu "Amka, umtie mafuta; maana huyu ndiye." 13 Ndipo na mbele ya Israeli. Urudi tena pamoja nami, kusudi niweze kumcha BWANA, Mungu wako." 31 Hivyo Samwelil mafuta katikati ya kaka zake. Roho wa BWANA akamwiliajia akamrudia tena Sauli, na Sauli akamcha BWANA. 32 Daudi kwa nguvu tangu siku hiyo na kuendelea. Kisha Kisha Samwelil akasema, "Mmlete hapa kwangu Agagi Samwelil akanyanyuka na kwenda Rama. 14 Basi Roho mfalme wa Waamaleki." Agagi akafika kwake akiwa wa BWANA akamwacha Sauli, badala yake roho ya ubaya amefungwa minyororo na kusema, "Hakika uchungu wa kutoka kwa BWANA ikamsumbua. 15 Watumishi wa kifo umeepita." 33 Naye Samwelil akamjibu, "Jinsi upanga Sauli wakamwambia, "Tazama, roho ya ubaya kutoka wako ulivyoofanya wanawake wapoteze watoto, vivyo hivyo kwa Mungu inakusumbua. 16 Haya bwana wetu hebu mama yako naye hatakuwa na mtoto mionganii mwa sasa amuru watumishi wako walio mbele yako wamtafute wanawake." Kisha Samwelil akamkata Agagi vipande mafuta katikati ya kaka zake. Roho wa BWANA ikamsumbua. 15 Watumishi wa vipande mbele za BWANA huko Gilgali. 34 Samwelil ubaya kutoka kwa Mungu yuko juu yako, atakipiga kinubi akaenda Rama, na Sauli akapanda kwenda nyumbani kwake Gibe ya Sauli. 35 Samwelil hakumuona tena Sauli hadi siku ya kifo chake, lakini alimwomboleza Sauli. Na BWANA alijuta kwa kumfanya Sauli awe mfalme juu ya kusema, "Nimemuona mtoto wa Yese Mbethtelehemu, aliye mjuzi katika kupiga, ni mwenye nguvu, mtu jasiri, mtu wa vita, mwenye busara aongeapo, mtu mzuri kwa uso; na BWANA yuko pamoja naye." 19 Hivyo Sauli akawatuma wajumbe kwa Yese, na kusema, "Nitumie mtoto wako Daudi, anayewatunza kondoo." 1 Samwelil 6: 20-21 20 Yese akamchukua punda aliyebeba mikate, na kiriba cha divai, na mwana-mbuzi, na akamtuma kwa Sauli pamoja na vitu hivyo. 21 Ndipo Daudi akafika kwa Sauli na kuanza kazi yake. Sauli alimpenda sana Daudi, na akawa mbeba silaha wake. 22 Sauli akawatuma wajumbe kwa Yese, akisema, "Mruhusu Daudi awe mbele yangu, maana amepata kibali machoni pangu." 23 Wakati wowote roho ya usumbufu kutoka kwa Mungu ikiwapo juu ya Sauli, Daudi alichukwa kinubi na kukipiga. Hivyo Sauli

angeburudishwa na kupona, na huyo roho wa usumbufu angemtoka.

17 Basi Wafilisti walikusanya majeshi yao kwa ajili ya vita. Walikusanya huko Soko, iliyoko Yuda. Nao wakapiga kambi kati ya Soko na Aseka katika Efesdamimu. **2** Sauli na watu wa Israeli alijikusanya na kuweka kambi katika bonde la Ela, na wakapanga vita kukutana na Wafilisti. **3** Wafilisti walismama juu ya mlima upande mmoja, na Israeli nao walismama juu ya mlima upande mwininge wakitenganihwa na bonde kati yao. **4** Mtu mmoja mwenye nguvu akatoka katika kambi ya Wafilisti, mtu huyo alitiwa Goliathi wa Gathi, kimo chake mikono sita na shubiri moja. **5** Alikuwa na chepeo ya shaba kichwani mwake, na alivaa dirii ya chuma. Hiyo dirii ilikuwa na uzito wa shekeli elfu hamsini za shaba. **6** Alikuwa na mabampa ya shaba kwenye miguu yake na mkuki wa shaba katikati ya mabega yake. **7** Ule mpini wa mkuki wake ulikuwa mkubwa, wenye kamba ilio na kitanzi kwa ajili ya kuutupia kama kamba ya sindano ya mifumaji. Kichwa cha mkuki wake kilikuwa na uzito wa shekeli mia sita za chuma. Aliyembebea ngao alitembea mbele yake. **8** Alisimama akayapigia kelele majeshi ya Israeli, "Kwa nini mmekuja na mmejipanga kwa ajili ya vita? Mimi si Mfilisti, na ninyi si watumishi wa Sauli? Chagueni mtu kutoka kwenu ateremke na kuja kwangu. **9** Kama anaweza kupigana nami na kuniua, hapo ndipo tutakuwa watumwa wenu. Lakini kama nitamshinda na kumuua, basi mtakuwa watumwa wetu na kututumikia." **10** Mfilisti huyo akasema tena, "Leo ninayapa changamoto majeshi ya Israeli. Mnipe mtu ili tuweze kupigana naye." **11** Sauli na Israeli wote waliposikia alichosema Mfilisti huyo, walikata tamaa na kuogopa sana. **12** Basi Daudi alikuwa mwana wa Mwefraimu wa Bethtelehemu ya Yuda, aliyeita Yese. Naye alikuwa na watoto wanane wa kiume. Yese alikuwa mtu mzee katika siku za Sauli, mwenye umri mkubwa kati ya watu. **13** Watoto watatu wakubwa wa Yese walimfuata Sauli vitani. Majina ya watoto wake watatu waliokwenda vitani ya likiwa ni Eliabu mzaliwa wa kwanza, aliyemuata Abinadabu, na watatu alitiwa Shama. **14** Daudi ndiye aliyekuwa mdogo kabisa. Hao wakubwa watatu walimfuata Sauli. **15** Basi Daudi alikwenda na kurudi akipita kati ya majeshi ya Sauli akiwa na kondoo za baba yake huko Bethtelehemu, ili kuwachunga. **16** Kwa muda wa siku arobaini yule Mfilisti mwenye nguvu alikuwa akijitekeza asubuhi na jioni kwa ajili ya vita. **17** Kisha Yese akamwambia mwanawee Daudi, "Wapelekee kaka zako efa ya bisi na hii mikate kumi, na uzipelike upesi kule kambini kwa ajili ya kaka zako. **18** Pia peleka hizi jibini kumi kwa jemedari wa kikosi chao cha elfu. Ukwanganjalie wako na hali gani kisha unilettee habari kuhusu wanavyoendelea vizuri. **19** Kaka zako wako pamoja na Sauli na watu wote wa Israeli katika bonde la Ela, wanapigana na Wafilisti." **20** Daudi aliamka asubuhi na mapema na kuliacha kundi chini ya uangalizi wa mchungaji. Akachukua vile vitu na kuondoka, kama Yese aliyowmamuru. Akafika kambini

wakati jeshi linaondoka kwenda uwanja wa vita wakipiga kelele za vita. **21** Nao Israeli na Wafilisti walijipanga kivita, jeshi dhidi ya jeshi. **22** Daudi aliviacha vitu vyake kwa mtunza mahitaji, akalikimbilia jeshi, na kuwasalimia kaka zake. **23** Alipoonega nao, yule mtu mwenye nguvu, Mfilisti wa Gathi, jina lake Goliathi, akajitekeza kutoka majeshi ya Wafilisti, naye akasema maneno yaleyale kama hapo mwanzo. Naye Daudi akayasikia. **24** Watu wote wa Israeli walipomwona Goliathi, walimkimbia na waliogopa sana. **25** Watu wa Israeli walisema, "Umemuona mtu huyu aliyejitekeza? Amekuja kuipa changamoto Israeli. Basi mfalme atampa mali nyingi mtu atakayemua, atamuozesha binti yake, na familia ya baba yake haitalipa kodi katika Israeli." **26** Daudi akawauliza watu waliosimama karibu naye, "Atafanyiwa nini mtu ambaye atamuua Mfilisti huyu na kuondolea Israeli fedheha? Ni nani Mfilisti huyu asiyetahiriwa ayatukanaye majeshi ya Mungu aliye hai?" **27** Ndipo watu wakarudia kile walichokuwa wamesema na kumwambia, "Ndivyo iitakavyofanyika kwa mtu atakayemuua." **28** Kaka yake mkubwa Eliabu, alisikia wakati akisema na watu. Hasira ya Eliabu ikawaka moto dhidi ya Daudi, naye akamuliza, "Kwa nini umekuja hapa? Wale kondoo wachache umewaacha na nani huko nyikani? Nakijua kiburi chako, na utundu wa moyo wako; maana umekuja hapa ili uweze kuona mapigano." **29** Naye Daudi akamjibu, "Nimefanya nini sasa? Mimi si nuliliza swali tu?" **30** Akamgeukia mtu mwininge na kumwacha huyo, na kusema vivyo hivyo. Nao watu wakajibu vilevile kama mwanzo. **31** Maneno aliyosema Daudi yaliposikika, askari waliyasema tena kwa Sauli, naye akawatumua kwa Daudi. **32** Kisha Daudi akamwambia Sauli, "Pasiwepo moyo wa mtu atakayezimia kwa sababu ya Mfilisti huyo; Mtumishi wako atakwenda kupigana na Mfilisti huyo." **33** Sauli akamwambia Daudi, "Huwezi kumpinga Mfilisti ama kupigana naye; wewe ni kijana tu, na yeche amekuwa mtu wa vita tangu ujana wake." **34** Lakini Daudi akamwambia Sauli, "Mtumishi wako alikuwa akichunga kondoo za baba yake. Mara simba au dubu alikuja akamchukua mwana kondoo kutoka kundini, **35** Nilimfukuza na kumshambulia na kumpokonya kutoka kinywani mwake. Na aliponirukia, nilimshika ndevu zake, nilimpiga, na kumuua. **36** Mtumishi wako amekwisha kumuua simba na dubu. N huyu Mfilisti asiyetahiriwa atakuwa kama mmoja wa wanyama hao, kwa kuwa ameyadharau majeshi ya Mungu aliye hai." **37** Daudi akasema, "BWANA aliye niokoa kutoka makucha ya simba na makucha ya dubu. Ataniokoa kutoka mkono wa Mfilisti huyo." Kisha Sauli akamwambia Daudi, "Nenda, BWANA awe pamoja nawe." **38** Sauli akamvika Daudi vazi lake la vita. Akamvika chepeo ya shaba kichwani pake, na akamvika kote la chuma. **39** Daudi akaufunga upanga wake juu ya vazi la Sauli. Lakini hakuweza kutembea, kwa sababu hakupata mafunzo kwa mavazi hayo. Ndipo Daudi akamwambia Sauli, "Siwezi kwenda kupigana nikiwa na haya, maana sikupata mafunzo kwa haya." Kwa hiyo Daudi akayavua. **40** Akachukua fimbo mkononi mwake

na akachagua mawe matano laini kutoka katika kijito; Daudi wakafanya makubaliano ya urafiki kwa sababu akayaweka kwenye mfuko wake wa kichungaji. Kombeo Yonathan alienda kama roho yake mwenyewe. 4 lake lilikuwa mkononi akawa anamsogelea yule Mfilisti. 41 Yonathan akavua kanzu aliyokuwa amevaa na kumpa Yule Mfilisti akaja na kumsogelea Daudi, mbeba ngao Daudi, akampa na vazi lake la kivita, pamoja na upanga, yake akiwa mbele yake. 42 Mfilisti alipotazama kila upande upinde, na mshipi. 5 Daudi alikwenda popote ambapo na kumuona Daudi, akamdhara, maana alikuwa kijana Sauli alimtuma, naye alifanikiwa. Sauli akamteua Daudi tu, mwekundu, na umbo la kupendeza. 43 Ndipo Mfilisti awe mkuu wa wapiganaji. Jambo hili lilipendeza machoni akamuuliza Daudi, "Je, mimi ni mbwa, hata ukanjia na pa watu na katika macho ya watumishi wa Sauli. 6 Wakati fimbo? Naye Mfilisti kwa miungu yake akamlaani Daudi. 44 Huyo Mfilisti akamwambia Daudi, "Njoo kwangu, na waranudi nyumbani kutoka kuwapiga Wafilisti, wanawake nyama yako nitawatupia ndege wa angani na wanyama kikutana na mfalme Sauli, wakiwa na matowazi, wenye wa mwituni." 45 Daudi akamjibu Mfilisti, "Unanijia kwa furaha, na wakiwa na ala za muziki. 7 Hao wanawake upanga, kwa mkuki na mkuki mdogo. Bali mimi nakujia walimba kwa kupokezana huku wakicheza; Wakiimba: kwa jina la BWANA wa majeshi, Mungu wa Majeshi ya "Sauli ameua maelfu yake, Na Daudi ameua makumi Israeli, 46 Leo BWANA atanipa ushindi dhidi elfu yake." 8 Sauli alikasirika sana, na wimbo huu yako, na nitakuua na kukiondoa kichwa chako kwenye haukumpendeza. Naye akasema, "Wamemsifia Daudi juu kiwilili. Leo nitawapa ndege wa angani na wanyama wa ya makumi elfu, lakini wamenisifia melfu tu mimi! Atapata mwituni walioko duniani mizoga ya jeshi la Wafilisti, ili kitu gani zaidi isipokuwa ufalme? 9 Kuanzia siku hiyo dunia yote ijue kwamba yupo Mungu katika Israeli, 47 na na kuendelea, Sauli alimuangalia Daudi kwa mashaka. kusanyiko hili lote lijue kwamba BWANA hatoi ushindi kwa 10 Kesho yake yule roho ya ubaya kutoka kwa Mungu upanga wala kwa mkuki. Kwa kuwa vita ni ya BWANA, na ikamwingia Sauli kwa nguvu. Naye akawa anafanya kama atawaweka katika mkono wetu." 48 Mfilisti aliponyanyuka mwendawazimu nyumbani mwake. Hiyo Daudi akapiga na kukaribia akutane na Daudi, ndipo Daudi akakimbia kifaa chake, kama alivofanya kila siku. Sauli alikuwa kwa haraka kuelekeea jeshi la adui ili akutane naye. 49 na mkuki wake mkononi. 11 Sauli akatupa mkuki wake, Daudi aliweka mkono wake mfukoni, akachukua jiwe kwani alifikiri, "Nitampigilia ukutani." Lakini Daudi mara kutoka humo, akalitupa kwa kombeo, na likampiga Mfilisti mbili aliepa uwepo wa Sauli. 12 Sauli alimwogopa Daudi, kwenye paji la uso, akaanguka chini kifudifudi. 50 Daudi kwa sababu BWANA alikuwa pamoja naye, lakini hakuna alimshinda Mfilisti kwa kombeo na kwa jiwe moja. Alimpiga na Sauli tena. 13 Hivo Sauli alimuondoa Daudi mbele huyo Mfilisti na kumuua. Mkononi mwa Daudi hakukuwa yake na akamteua kuwa kamanda wa kikosi cha askari na upanga. 51 Ndipo Daudi akakimbia akasimama juu elfu moja. Kwa namna hii David alitoka na kuingia mbele ya Mfilisti na kutwa upanga wake, akauchomoa kutoka ya watu. 14 Daudi alikuwa akistawi kwa mambo yake alani, akamuua, na kukata kichwa chake kwa upanga huo. 52 Ndipo watu wa Israeli na wale wa Yuda wakaankwa kwa yote, maana BWANA alikuwa pamoja naye. 15 Sauli 53 Shaaraimu, na njia yote kuelekeea Gathi na Eroni. 54 Daudi akachukua kichwa alipoona kwamba Daudi anastawi, alimwogopa. 16 Lakini kelele, na kuwafukuza Wafilisti kuvuka bonde na malango Israeli yote na Yuda walimpenda Daudi, maana alitoka na ya Eroni. Na maiti za Wafilisti walilala katika njia iendayo kuingia mbele yao. 17 Kisha Sauli akamwambia Daudi, Watu wa Israeli wakarejea kutoka kuwafukuza Wafilisti, na wakateka nyara kambi yao. 55 Sauli alipomuona Daudi "Huyu hapa ni binti yangu mkubwa Merabu. Nitakupatia vazi la vita katika hema lake. 56 Sauli akamwambia Daudi awe mke wako. Ila tu uwe Jasiri kwa ajili yangu na upigane akienda kukabiliana na yule Mfilisti, akamwambia Abneri, na maisha yangu yana nini, au hata maisha ya familia jemedari wa jeshi, "Abneri, kijana huyu ni mtoto wa nani? ya baba yangu katika Israeli, kiasi cha kuwa mkwe wa Abneri akasema, "Kama uiishivyo, mfalme, mimi sijui." 57 Daudi aliporudi kutoka na kumleta na wangu ukawa juu yake, ila acha mkono wa Wafilisti uwe mbele ya Sauli akiwa na kichwa cha Mfilisti mkononi mbele ya Sauli, na jambo hilo likampendeza. 21 Daudi akamwambia Sauli, mwake. 58 Sauli akamuuliza, "Kijana, wewe ni mtoto wa nani? Na Daudi akamjibu, "Mimi ni mtoto wa mtumishi na hivo mkono wa Wafilisti pengine uwe juu yake." Kwa hiyo Sauli akamwambia Daudi mara ya pilii, "Wewe arudi nyumbani kwa baba yake. 3 Kisha Yonathan na

18 Daudi alipokuwa amemaliza kuongea na Sauli, roho ya Yonathan ilishikana na roho ya Daudi, na Yonathan akampenda kama roho yake mwenyewe. 2 Sauli akamweka kazini Daudi siku hiyo, hakumwacha arudi nyumbani kwa baba yake. 3 Kisha Yonathan na

kwa Daudi. Na Daudi akasema, "Kwenu ninyi mnaona ni jambo dogo kuwa mkwe wa mfalme, mimi ni maskini, heshima yangu ni ndogo." 24 Watumishi wa Sauli wakarudisha kwake taarifa ya maneno ambayo Daudi aliyesema. 25 Na Sauli akasema, "Hivi ndivyo mtakavyo mwambia Daudi, 'Mfalme haitaji mahari yoyote, isipokuwa govi mia moja za Wafilisti, ili ajilipize kisasi kwa adui wa mfalme.'" Basi Sauli alifikiri atamwangusha Daudi kwa mkono wa Wafilisti. 26 Watumishi wake walipomwambia maneno haya, yakamvutia Daudi awe mkwe wa mfalme. 27 Kabla siku hiyo hazijapita, Daudi aliondoka na watu wake na kuwaua Wafilisti mia mbili. Daudi akazileta govi zao, na kumkadhi mfalme kulingana na idadi yake, ili aweze kufanyika mkwe wa mfalme. Kwa hiyo Sauli akamwoza Mikali, binti yake, awe mkewe. 28 Basi Sauli aliona na kufahamu kwamba BWANA alikuwa pamoja na Daudi. Mikali, binti Sauli, akampenda Daudi. 29 Sauli akazidi kumwogopa Daudi. Sauli akawa adui wa Daudi daima. 30 Ndipo wakuu wa Wafilisti wakajitokeza kwa ajili ya vita, na mara zote walipojitekeza Daudi alifanikiwa zaidi kuliko watumishi wote wa Sauli, hivyo jina lake likapata heshima kubwa.

19 Sauli akamwambia Yonathani mwanawе na watumishi wake wote kwamba wanapaswa kumuua Daudi. Lakini Yonathani, mwana wa Sauli, alitamani sana akae na Daudi. 2 Hivyo Yonathani akamwambia Daudi, "Baba yangu Sauli anatafuta kukuua. Kwa hiyo uwe macho wakati wa asubuhi na jifiche mahali pa siri. 3 Nami nitatoka nje na kusimama kando ya baba yangu huko shambani uliko wewe, na nitzungumza na baba yangu kuhusu wewe. Kama nikijua jambo lolote nitakuambia." 4 Yonathani alimsifia Daudi mbele ya Sauli baba yake akisema, "Mfalme asije akafanya dhambi dhidi ya mtumishi wake Daudi. Maana ye ye hajakutenda dhambi, mambo aliyofanya yamekusaidia sana. 5 Maana alijitoa maisha yake na kumuua yule Mfilisti, naye BWANA akawaleeta Waisraeli wote wokovu mkuu. Tena uliuona na kufurahi. Kwa nini utende dhambi juu damu isiyo na hatia kwa kumuua Daudi bila sababu?" 6 Sauli alimsikiliza Yonathani. Sauli akaapa, "Kama BWANA aishivyo, Yonathani hatauawa." 7 Ndipo Yonathani akamwita Daudi na kumwambia mambo hayo yote. Na Yonathani akamleta Daudi kwa Sauli, naye Daudi akawa mbele zake kama zamani. 8 Baadaye kukawa na vita tena. Daudi akatoka na kupigana na Wafilisti na kuwashinda kwa mauaji makubwa mno. Nao wakakimbia mbele yake. 9 Yule roho wa ubaya kutoka kwa BWANA ikamjia Sauli isipokuwa ameketi nyumbani mwake na mkuki mkononi mwake, na Daudi akiwa anapiga chombo chake. 10 Sauli alijaribu kumpigilia Daudi ukutani kwa mkuki wake, lakini akaponyoka kutoka machoni pake, na kwamba Sauli akashindilia mkuki ndani ya ukuta. Daudi alikimbia na kutoroka usiku huo. 11 Bado Sauli aliwatuma wajumbe nyumbani kwa Daudi wamvizie kusudi aweze kumuua asubuhi. Mkewe Daudi, Mikali,

akamwambia, "Usipoyaokoa maisha yako usiku huu, kesho utauwawa." 12 Hivyo Mikali akamteremsha Daudi kupita dirishani. Naye akaenda, akakimbia na kutoroka. 13 Mikali alichukua kinyago na kukilaza juu ya kitanda. Kisha akaweka mto wa singa za mbuzi kichwani pake, na akakunika na nguo. 14 Sauli alipowatuma wajumbe kumchukua Daudi, mkewe akasema, "Daudi ni mgonjwa." 15 Kisha Sauli akawatuma wajumbe kumtazama; akisema, "Mletoni kwangu akiwa kitandani, ili nimue." 16 Wale wajumbe walipoingia ndani, tazama, kile kinyago kilikuwa kitandani pamoja na mto wa singa za mbuzi kichwani. 17 Sauli akamuuliza Mikali, "Kwa nini umenidanganya na kumwachilia adui yangu aende, na tena ametoroka?" Mikali akamjibu Sauli, "Aliniambia, 'Acha niende. Kwa nini nikuuwe?'" 18 Basi Daudi akakimbia na kutoroka, na akaenda kwa Samwel huko Rama na kumweleza yote ambayo Sauli amemtendea. Ndipo ye ye na Samwel wakaenda na kukaa Nayothi. 19 Naye Sauli akaambiwa kwamba, "Tazama, Daudi yuko huko Nayothi iliyoko Rama." 20 Kisha Sauli akawatuma wajumbe kumkamata Daudi. Nao walipowaona kundi la manabii wakatabiri, na Samwel akisimama kama kiongozi wao, Roho wa Mungu akawaingia wale wajumbe wa Sauli, nao pia wakatabiri. 21 Sauli alipoambiwa hivyo, akawatuma wajumbe wengine, nao pia wakatabiri. Basi Sauli aliwatuma tena wajumbe kwa mara ya tatu, na hao pia wakatabiri. 22 Kisha naye akaenda Rama na kufika katika kisima kirefu kilichoko huko Seku. Akuliza, "Samwel na Daudi wako wapi?" Mtu mmoja akasema, "Angalia, Wako Nayothi huko Rama." 23 Hivyo Sauli akaenda Nayothi huko Rama. Ndipo Roho wa Mungu pia akaja juu yake, naye alipokuwa akienda alitabiri, hadi alipofika Nayothi huko Rama. 24 Na ye ye pia, aliruarua mavazi yake, naye pia akatabiri mbele ya Samwel siku hiyo akilala uchi mchana kutwa na usiku kucha. Kwa sababu ya jambo hili, watu husema, "Je, Sauli pia ni mionganii mwa manabii?"

20 Kisha Daudi akakimbia kutoka Nayothi huko Rama akaenda na kumwambia Yonathani, "Nimefanya nini? Uovu wangu ni upi? Dhambi yangu ni ipi kwa baba yako, inayofanya atafute kuutoa uhai wangu." 2 Yonathani akamwambia Daudi, "La hasha; hautakufa. Baba yangu hafanyi jambo kubwa wala dogo bila kunijulisha. Kwa nini inamlazimu baba yangu anifiche jambo hili? La, siyo hivyo?" 3 Bado Daudi aliapa tena na akasema, "Baba yako anajua wazi kwamba nimepata kibali machoni pako. Pengine anasema, 'Asije Yonathani akajua jambo hili, labda atahuzunika.' Lakini kweli kama BWANA aishivyo, kama wewe uishivyo, kuna hatua moja tu kati yangu na mauti." 4 Kisha Yonathani akamwambia Daudi, "Lolote utakalosema, nitakufanya." 5 Daudi akamwambia Yonathani, "Kesho ni siku ya mwezi mpya, na inanibidi kukaa na kula pamoja na mfalme. Lakini acha niende, ili niweze kujificha katika shamba hadi siku ya tatu jioni. 6 Baba yako akinikosa kabisa, ndipo utasema, 'Daudi alinomba kwa msisitizo ruhusa aondoke kwenda mijini

kwake Bethlehemu; kwa sababu huko ni kipindi cha hakusema kitu siku hiyo, kwa sababu alifikiri, "Kuna jambo utoaji wa dhabihu ya mwaka kwa familia yao yote." 7 limempata Daudi. Hayuko safi; hakika hayuko safi." 27 Kama atasema kuwa ni vyema, 'basi mtumishi wako Lakini siku ya pili, siku moja baada ya mwandamo wa atakuwa na amani. Lakini kama atakasirika sana, ndipo mwezi, bado nafasi ya Daudi ilikuwa tupu. Ndipo Sauli utajua kwamba ameamua kunitendea uovo. 8 Kwa hiyo, akamuuliza Yonathani mwanaye, "Kwa nini mwana wa umtendee wema mtumishi wako. Kwa maana umemweka Yese hakuja kwenye chakula, jana na hata leo?" 28 mtumishi katika agano la BWANA pamoja na wewe. Yonathani akamjibu Sauli, "Daudi aliomba kwangu ruhusa Lakini kama kuna dhambi ndani yangu, wewe mwenyewe kwa dhati ili aende Bethlehemu. 29 Alisema, 'Tafadhalii uniwe; maana kwa nini basi unipeleke kwa baba yako?' niruhusu niende. Maana familia yetu wanayo dhabihu 9 Yonathani akasema, "La hasha! Ikiwa ninajua kwamba huko mjini, na kaka yangu ameniaqiza niwe huko. Basi baba ameamua bayaa likupate, sivezi kukuambia?" 10 kama nimepata kibali machoni pako, tafadhalii niruhusu Ndipo Daudi akamwambia Yonathani, "Ni nani atanambia niende nikawaone kaka zangu." Hakuja kwenye meza ya ikiwa imetokea, baba yako akakujibu kwa ukali?" 11 mfalme kwa sababu hii." 30 Ndipo hasira ya Sauli iliwaka Yonathani akamwambia Daudi, "Njoo, hebu twende huko juu ya Yonathani, na akamwambia, "Wee mwana wa shambani." Ndipo wote wakaondoka kwenda shambani. mwanamke mkaidi na muasi! Wadhani kwamba sijui kuwa 12 Yonathani akamwambia Daudi, "Na BWANA, Mungu umemchagua Mwana wa Yese kwa ajili ya aibu yako, na wa Israeli, awe shahidi. Kesho muda kama huu, nitakuwa kwa aibu ya uchi wa mama yako? 31 Kwa kuwa mwana nimemuuliza baba yangu, au siku ya tatu, tazama, ikiwa wa Yese anaishi duniani, siyo wewe wala ufalme wako kutakuwa na jambo zuri upande wa Daudi; je, nisikutumie utakaoimarka. Sasa basi, tuma watu wamlete kwangu, taarifa na kulisidhirishira kwako? 13 Na kama ikimpendeza kwa sababu inampasa kufa." 32 Yonathani akamjibu baba yangu akufanyi madhara, Basi BWANA ayafanye Sauli baba yake, "Kwa sababu gani inampasa kuuwawa? hayo kwa Yonathani na kuzidi ikiwa sitakujulisha jambo Amefanya nini?" 33 Ndipo Sauli akamitungia mukuki apate na kukuleka mbali, ili kwamba uende kwa amani. Na kumuua. Kwa hiyo Yonatani akatambua kwamba baba BWANA awe pamoja nawe, kama alivyo kuwa na baba yake alinua kumuua Daudi. 34 Yonathani alitoka mezani yangu. 14 Kama bado nikiwa hai, hautanionesha uaminifu kwiwa na kila kula chakula siku ya pili ya wa agano la BWANA, kwamba siwezi kufa? 15 Na usivunje mwezi, kwa sababu alimhuzuni kwa Daudi, na kwa sababu kabisa uaminifu wako wa agano kati yako na nyumba baba yake amemwaibisha. 35 Ikawa asubuhi, Yonathani yangu, hata wakati BWANA atakapowaodoa kila mmoja akaenda huko shambani kama walivyoahidiana na Daudi, wa adui za Daudi kutoka uso wa dunia." 16 Basi Yonathani akifa yake, kwa sababu alimpenda kama kwiwa na hasira kali bila kula chakula siku ya pili ya akafanya agano na nyumba ya Daudi na kusema, "Naye kijana wake, "Kimbia utafute ile mishale niliyoitupa." Na BWANA atawaandoa maadui wa Daudi." 17 Yonathani kijana alikimbia, akatupa mshale mwingine mbele yake. akamtaka Daudi aape tena kwa sababu ya upendo 37 Kijana alipofika katika eneo ambapo mshale ultua, 36 Akamwambia yule aliokuwa nao juu yake, kwa sababu alimpenda kama alioutuma Yonathani, akamwita tena kijana, na kusema, alivopenda roho yake mwenyewe. 18 Kisha Yonathani "Huo mshale hauko mbele yako?" 38 Kisha Yonathani akamwambia Daudi, "Kesho ni siku ya mwezi mpya. akamwita yule kijana, "Upesi, harakisha, usikawie!" Hivyo Hautakuwapo, kwa sababu kiti chako kitakuwa wazi. 19 kijana wa Yonathani akaikusanya mishale na kurudi kwa Utakapokuwa umekaa huko siku tatu, uende upesi hadi bwana wake. 39 Lakini huyo kijana hakujuu lolote. Ni mahala ulipojificha mara ya kwanza, wakati shughuli Yonathani na Daudi tu ndio walijua habari yenye. 40 ikifanyika, na ukaye karibu jiwe Ezeli. 20 Nitatupa mishale Yonathani akampa kijana wake silaha na kumwambia, mitatu pbeni mwa jiwe, kama vile ninalenga kitu fulani. "Nenda, uzipeleke mjini." 41 Punde tu kijana alipoondoka, 21 Kisha nitamtuma kijana wangu na kumwambia, 'Nenda Daudi akasimama kutokea upande wa kusini, akiwa utafute hiyo mishale.' Kama nitamwambia kijana hivi, amelala kifudifudi, akainama mara tatu. Walibusiana wao 'Tazama, mishale iko upande huu wa kwako; kaichukue," kwa wao na wote wakalia kwa pamoja, Daudi akilia zaidi. ndipo uje; maana hapo kutakuwa na usalama kwako 42 Yonathani akamwambia Daudi, "Nenda kwa amani, kwa na siyo madhara, kama BWANA aishivyo. 22 "Lakini sababu wote tumeapa kwa jina la BWANA na tulisema, kama nikimwambia kijana hivi, 'Tazama, mishale iko 'BWANA awe kati yangu na wewe, na awe kati ya uzao mbele yako,' ndipo utakopokwenda zako, maana BWANA wangu na uzao wako, milele." Kisha Daudi alisimama na ametaka uende zako. 23 Kulingana na makuballiano ambayo mimi na wewe tumeongea, angalia, BWANA yupo kati yangu na wewe milele." 24 Kwa hiyo Daudi akajificha mle shambani. Pindi mwezi ulipoandama, mfalme aliketi chini ale chakula. 25 Mfalme alikaa juu ya kiti chake, kama kawaida kwenye kiti karibu na ukuta. Yonathani alisimama wima, na Abneri alikaa ubavuni mwa Sauli. Lakini nafasi ya Daudi ilikuwa wazi. 26 Hata hivyo Sauli

21 Kisha Daudi akafika Nobu kumuona Ahimeleki kuhani. Ahimeleki akaja akutane na Daudi huko akitetemeka na kumwambia, "Kwa nini uko peke yako huna mtu wa kuambatana na wewe?" 2 Daudi akamjibu Ahimeleki kuhani, "Mfalme amenituma kwa jambo maalum na ameniambia hivi, 'Asiwepo hata mtu mmoja anayejua chochote kuhusu shughuli niliyokutuma, na kile

nilichokuagiza.' Nimewaelekeza vijana kwenda sehemu wakaka na mfalme kwa muda wote amba Daudi alikuwa fulani. 3 Sasa basi chakula gani kinapatikana hapa? kwenye ngome yake. 5 Kisha nabii Gadi akamwambia Nipatie mikate mitano, au chochole kilichopo hapa." 4 Daudi, "Usikae tena katika ngome yako. Ondoka na uende Huyo Kuhani alimjibu Daudi na kusema, "Hakuna mkate katika nchi ya Yuda." Kwa hiyo Daudi akatoka hapo na wa kawaida mkononi, lakini ipo mikate takatifu- kama akaenda katika msitu wa Harethi. 6 Sauli akasikia kwamba vijana hawajatembea na wanawake." 5 Daudi akamjibu Daudi amepatikana, akiwa pamoja na watu aliokuwa kuhani, "Hakika hatujatembea na wanawake kwa siku nao. Wakati huo Sauli alikuwa akiaka Gibe chini ya mti hizi tatu. Nilipoanza safari, miili ya vijana iliwekwa wakfu wa mwaju huko Rama, akiwa na mkuki wake mkononi kwa BWANA, ingawa ilikuwa safari ya kawaida. Je, si mwake, na watumishi wake wote walikuwa wamesimama zaidi sana leo miili yao ikawekwa wakfu kwa BWANA." 6 Hivyo kuhani akampa mikate iliyokuwa imewekwa wakfu kwa BWANA. Maana haikuwepo mikate mingine hapo, isipokuwa tu ile ya wonyesho, ambayo iliondolewa kutoka kwa BWANA, ili sehemu yake iwekwe mikate majemedari wa mamia, 8 hata ninyi nyote mnapanga njama ya moto, inapokuwa imeondolewa. 7 Basi siku hiyo dhidi yangu? Hakuna hata mmoja wenu anayenjulisha mmoja wa watumishi wa Sauli alikuwapo mahali hapo, kwamba mwanangu anafanya agano na mwana wa Yes. ameshilkiliwa mbele za BWANA. Jina la mtu huyo aliiwa Hakuna hata mmoja wenu anayenionea huruma. Hakuna Doegi Mwedolu, mkuu wa wachungaji wa Sauli. 8 hata mmoja wenu anayenjulisha kwamba mwanangu Daudi akamwambia Ahimeleki, "Je, hakuna hata mkuki anamchochea mtumishi wangu Daudi awe kinyume wowote au upanga? Maana mimi sikubeba upanga changu. Leo mejificha na ananisubiri ili anishambulie." 9 wangu wala silaha zangu, maana ile shughuli ya mfalme Kisha Doegi Mwedolu, aliyesimama karibu na watumishi ilikuwa ya muhimu." 9 Kuhani akasema, "Ule upanga wa Sauli, akajibu, Nilimwona mwana wa Yes akienda wa Mfilisti Goliathi, 10 Daudi aliamka na kukimbia Nobu, kwa Ahimeleki mwana wa Ahitibu. 10 Alimwomba hapa umefunkwa katika nguo nyuma ya naivera. kama unataka kuuchukua huo, uchukue, maana hakuna silaha upanga wa Goliathi, Mfilisti" 11 Kisha Mfalme akamtuma nyingine hapa." Daudi akasema, "Hakuna silaha nyingine mtu amwite kuhani Ahimeleki mwana wa Ahitibu na watu kama hiyo, nipaye hiyo." 10 Daudi aliamka na kukimbia wote wa nyumba ya baba yake, makuhani waliokuwa huko mbali na Sauli na akaenda kwa Akishi, mfalme wa Gathi. Nobu. Wote walifika mbele ya mfalme. 12 Sauli akasema, 11 Mtumishi wa Akishi akamwambia, "huyu siye Daudi "Sasa sikiliza, mwana wa Ahitibu," Naye akajibu, "Niko mfalme wa nchi hii? Je, wanawake hawakupokezana hapa, bwana wangu." 13 Sauli akamwambia, "Kwa nini wakiimba na kuchenza, 'Sauli ameua maelfu yake, na unapanga njama dhidi yangu, wewe pamoja na mwana wa Daudi makumi elfu yake?" 12 Daudi akayaweka maneno Yese, kwa kumpatia mikate, na upanga, na umemwombwa hayo moyoni mwake na akamwogopa sana Akishi, mfalme Mungu kusudi amsaidie Daudi, kusudi aniasi mimi, na wa Gathi. 13 Daudi akabidili mwenendo wake mbele kujificha sehemu ya siri, kama alivyofanya leo?" 14 yao na akajifanya kuwa mwendawazimu machoni pao; akachora-chora alama kwenye vizingiti nya milango huko akitiririsha mate yake chini ya ndeu zake. 14 Ndipo kama Daudi, ni nani mkwe wa mfalme na yuko juu ya Akishi akawaambia watumishi wake, "Tazameni, mnaona walini wako, na mwenye heshima nyumbani mwako? 15 mtu huyu ni mwehu. 15 Kwa nini mmemleta kwangu? Je, Je, leo ni mara ya kwanza kwangu kumuomba Mungu kusudi amsaidie Daudi, kusudi aniasi mimi, na mfenye heshima nyumbani mwako? 15 anifanyie hayo mbele yangu? Hivi kweli huyu ataingia Mtaani mtaani, ni nani mkwe wa mfalme na yuko juu ya nyumbani mwangu?

22 Basi Daudi aliondoka hapo na akatoroka kwenda kwenye pango la Adulamu. Kaka zake na wote wa nyumba ya baba yake waliposikia hayo, wakateremka kumwendea huko. 2 Kila mmoja aliyekuwa na mahangaiko, kila mmoja aliyekuwa na deni, na kila mmoja ambaye hakuwa na furaha moyoni-wote walijikusanya kwake, na Daudi akawa jemedari wao. Kulikuwa na wanaume wapatao mia nne walikuwa pamoja naye. 3 Kisha Daudi alitoka huko akaenda Mispa huko Moabu. Akamwambia mfalme wa Moabu, "Tafadhalii waruhusu baba na mama yangu wakae kwako hadi hapo nitakapoja kitu gani ambacho Mungu atafanya kwa ajili yangu." 4 Basi akawaacha kwa Mfalme wa Moabu. Baba na mama yake

wakaka na mfalme kwa muda wote amba Daudi alikuwa fulani. 3 Sasa basi chakula gani kinapatikana hapa? kwenye ngome yake. 5 Kisha nabii Gadi akamwambia Nipatie mikate mitano, au chochole kilichopo hapa." 4 Daudi, "Usikae tena katika ngome yako. Ondoka na uende Huyo Kuhani alimjibu Daudi na kusema, "Hakuna mkate katika nchi ya Yuda." Kwa hiyo Daudi akatoka hapo na wa kawaida mkononi, lakini ipo mikate takatifu- kama akaenda katika msitu wa Harethi. 6 Sauli akasikia kwamba vijana hawajatembea na wanawake." 5 Daudi akamjibu Daudi amepatikana, akiwa pamoja na watu aliokuwa kuhani, "Hakika hatujatembea na wanawake kwa siku nao. Wakati huo Sauli alikuwa akiaka Gibe chini ya mti hizi tatu. Nilipoanza safari, miili ya vijana iliwekwa wakfu wa mwaju huko Rama, akiwa na mkuki wake mkononi kwa BWANA, ingawa ilikuwa safari ya kawaida. Je, si mwake, na watumishi wake wote walikuwa wamesimama zaidi sana leo miili yao ikawekwa wakfu kwa BWANA." 6 Hivyo kuhani akampa mikate iliyokuwa imewekwa wakfu kwa BWANA. Maana haikuwepo mikate mingine hapo, isipokuwa tu ile ya wonyesho, ambayo iliondolewa kutoka kwa BWANA, ili sehemu yake iwekwe mikate majemedari wa mamia, 8 hata ninyi nyote mnapanga njama ya moto, inapokuwa imeondolewa. 7 Basi siku hiyo dhidi yangu? Hakuna hata mmoja wenu anayenjulisha mmoja wa watumishi wa Sauli alikuwapo mahali hapo, kwamba mwanangu anafanya agano na mwana wa Yes. ameshilkiliwa mbele za BWANA. Jina la mtu huyo aliiwa Hakuna hata mmoja wenu anayenionea huruma. Hakuna Doegi Mwedolu, mkuu wa wachungaji wa Sauli. 8 hata mmoja wenu anayenjulisha kwamba mwanangu Daudi akamwambia Ahimeleki, "Je, hakuna hata mkuki anamchochea mtumishi wangu Daudi awe kinyume wowote au upanga? Maana mimi sikubeba upanga changu. Leo mejificha na ananisubiri ili anishambulie." 9 wangu wala silaha zangu, maana ile shughuli ya mfalme Kisha Doegi Mwedolu, aliyesimama karibu na watumishi ilikuwa ya muhimu." 9 Kuhani akasema, "Ule upanga wa Sauli, akajibu, Nilimwona mwana wa Yes akienda wa Mfilisti Goliathi, 10 Daudi aliamka na kukimbia Nobu, kwa Ahimeleki mwana wa Ahitibu. 10 Alimwomba hapa umefunkwa katika nguo nyuma ya naivera. kama unataka kuuchukua huo, uchukue, maana hakuna silaha upanga wa Goliathi, Mfilisti" 11 Kisha Mfalme akamtuma nyingine hapa." Daudi akasema, "Hakuna silaha nyingine mtu amwite kuhani Ahimeleki mwana wa Ahitibu na watu kama hiyo, nipaye hiyo." 10 Daudi aliamka na kukimbia wote wa nyumba ya baba yake, makuhani waliokuwa huko mbali na Sauli na akaenda kwa Akishi, mfalme wa Gathi. Nobu. Wote walifika mbele ya mfalme. 12 Sauli akasema, 11 Mtumishi wa Akishi akamwambia, "huyu siye Daudi "Sasa sikiliza, mwana wa Ahitibu," Naye akajibu, "Niko mfalme wa nchi hii? Je, wanawake hawakupokezana hapa, bwana wangu." 13 Sauli akamwambia, "Kwa nini wakiimba na kuchenza, 'Sauli ameua maelfu yake, na unapanga njama dhidi yangu, wewe pamoja na mwana wa Daudi makumi elfu yake?" 12 Daudi akayaweka maneno Yese, kwa kumpatia mikate, na upanga, na umemwombwa hayo moyoni mwake na akamwogopa sana Akishi, mfalme Mungu kusudi amsaidie Daudi, kusudi aniasi mimi, na wa Gathi. 13 Daudi akabidili mwenendo wake mbele kujificha sehemu ya siri, kama alivyofanya leo?" 14 yao na akajifanya kuwa mwendawazimu machoni pao; akachora-chora alama kwenye vizingiti nya milango huko akitiririsha mate yake chini ya ndeu zake. 14 Ndipo kama Daudi, ni nani mkwe wa mfalme na yuko juu ya Akishi akawaambia watumishi wake, "Tazameni, mnaona walini wako, na mwenye heshima nyumbani mwako? 15 mtu huyu ni mwehu. 15 Kwa nini mmemleta kwangu? Je, Je, leo ni mara ya kwanza kwangu kumuomba Mungu kusudi amsaidie Daudi, kusudi aniasi mimi, na mfenye heshima nyumbani mwako? 15 anifanyie hayo mbele yangu? Hivi kweli huyu ataingia Mtaani mtaani, ni nani mkwe wa mfalme na yuko juu ya nyumbani mwangu?

22 Basi Daudi aliondoka hapo na akatoroka kwenda kwenye pango la Adulamu. Kaka zake na wote wa nyumba ya baba yake waliposikia hayo, wakateremka kumwendea huko. 2 Kila mmoja aliyekuwa na mahangaiko, kila mmoja aliyekuwa na deni, na kila mmoja ambaye hakuwa na furaha moyoni-wote walijikusanya kwake, na Daudi akawa jemedari wao. Kulikuwa na wanaume wapatao mia nne walikuwa pamoja naye. 3 Kisha Daudi alitoka huko akaenda Mispa huko Moabu. Akamwambia mfalme wa Moabu, "Tafadhalii waruhusu baba na mama yangu wakae kwako hadi hapo nitakapoja kitu gani ambacho Mungu atafanya kwa ajili yangu." 4 Basi akawaacha kwa Mfalme wa Moabu. Baba na mama yake

na punda na kondoo. Wote aliwaua kwa ncha ya upanga. **20** Lakini mmoja wa wana wa Ahimeleki mwana wa "Usiogope. Kwa maana mkono wa baba yangu Sauli Ahitubu, aliyeitwa Abiathari, aliponyoka na kukimbilia kwa Daudi. **21** Abiathari akamwambia Daudi kwamba Sauli amewaua manabii wa BWANA. **22** Daudi akamwambia Abiathari, "Nilifahamu kuwa siku hiyo, Doegi Mwedomu alikuwa mahali pale, kwamba hakika angemwambia Sauli. Nina wajibika kwa kifo cha kila mtu katika familia ya baba yako! **23** Kaa pamoja nami na usiogope. Maana mtu anayetafuta roho yako anatafuta pia roho yangu. Utakwa salama ukiwa pamoja nami."

23 Wakamwambia Daudi, "Tazama, Wafilisti wanaupiga Keila na wanapora nafaka inayopurwa." **2** Hivyo Daudi akamwomba BWANA kwa ajili ya msaada, na akamuuliza," Je, niondoke niwapige hawa Wafilisti? BWANA akamwambia Daudi, "Nenda ukawapige Wafilisti na kuoko Keila." **3** Daudi akaambiwa na watu wake, "Angalia, hapa Yuda tunaogopa. Je, si zaidi sana kama tutaenda Keila kupambana na majeshi ya Wafilisti?" **4** Ndipo Daudi akamwomba BWANA kwa ajili ya msaada, bado tena, BWANA akamjibu, "Amka, uteremke hadi Keila. Maana nitakupatia ushindi dhidi ya Wafilisti." **5** Daudi na watu wake wakaenda Keila na kupigana na Wafilisti. Wakahamisha ng'ombe wao na kuwapiga kwa mauaji makubwa mno. Hivyo Daudi akawakoaka wenyeji wa Keila.

6 Abiathari mwana wa Ahimeleki alipokuwa amekimbilia kwa Daudi huko Keila, alibeba naivera mkononi mwake. **7** Sauli aliambiwa kwamba Daudi amekwenda Keila. Sauli akasema, "Mungu amemweka mkononi mwangu. Bila shaka amefungiwa ndani kwa sababu ameingia katika mji ulio na malango na makomeo." **8** Sauli akayaита majeshi yake yote kwa ajili ya vita, waende hadi Keila, wamteke Daudi na watu wake. **9** Daudi alijua kwamba Sauli alikuwa anapanga njama za kumdhuru yeye. Ndipo akamwambia kuhanu Abiathari kuhanu, "Ulete hapa naivera." **10** Kisha Daudi akasema, "BWANA, Mungu wa Israeli, mtumishi wako hakika amesikia kwamba Sauli anatafuta namna ya kuja Keila, ili auteketeze mji kwa ajili yangu. **11** Je, watu wa Keila watanisalimisha mkononi mwake? Je, Sauli atashuka hadi huko, kama mtumishi wako alivyosikia? BWANA, Mungu wa Israeli, nakusihu, tafadhalii mwambie mtumishi wako. "BWANA akasema, "Atakuja huko." **12** Kisha Daudi aksauliza, "Je, watu wa Keila watanisalimisha mimi na watu wangu katika mkono wa Sauli?" BWANA akasema, "Watu hao watawasalimisha kwaad." **13** Kisha Daudi na watu wake, waliokuwa kama mia sita, walitoka na kwenda mbali na Keila, na wakazunguka kila sehemu. Kisha Sauli akaambiwa kwamba Daudi ametoroka kutoka Keila, hivyo akasitisha kumfuatia. **14** Daudi alikaa ngomeni katika jangwa, kwenye nchi ya milima katika jangwa la Zifu. Kila siku Sauli alimtafuta, lakini Mungu hakumweka mkononi mwake. **15** Daudi aliona kwamba Sauli amejitokeza kuangamiza maisha yake; basi Daudi alikuwa katika jangwa la Zifu huko Horeshi. **16** Kisha Yonathan, mwana

naye akamtia moyo amtumainie Mungu. **17** Akamwambia, hautakupata. Utakwa mfalme juu ya Israeli, na mimi nitakuwa msaidizi wako. Baba yangu Sauli pia anajua hivyo." **18** Basi wote wawili wakafanya agano mbele za BWANA. Kisha Daudi alibaki Horeshi, na Yonathan akaenda nyumbani. **19** Ndipo Wazifi wakamwenda Sauli huko Gibeal wakisema, "Je, Daudi hakujificha kati yetu kwenye ngome huko Horeshi, juu ya mlima wa Hakila, ulioko kusini mwa Yeshimoni? **20** Basi uje, mfalme! Kulingana na matakwa yako, uje! Kazi yetu itakwa kumtia katika mkono wa mfalme." **21** Sauli akasema, "Mbarikiwe na BWANA. Kwa sababu mmenihurumia. **22** Nendeni, mhakikishe sawasawa. Tafuteni na kujua maficho yake yako wapi na ni nani amemwona huko. Nimeambiwa kwamba ye ye ni mjanja sana. **23** Kwa hiyo chunguzeni, mjue sehemu zote anakojificha. Baadaye rudini kwangu mkiwa na taarifa kamili, na kisha nitaongozana nanyi. Ikiwa yupo katika nchi, nitamtufata kutoka mionganii mwa elfu zote za Yuda." **24** Ndipo wakaamka na kwenda hadi Zifu mbele ya Sauli. Wakati huo Daudi na watu wake walikuwa katika jangwa la Maoni, huko Araba upande wa kusini mwa Yeshimoni. **25** Sauli na watu wake wakaenda kumtafuta Daudi. Na Daudi akaambiwa habari hiyo, hivyo akateremka hadi kwenye mlima wa miamba na akakaa katika jangwa la Maoni. Sauli aliposikia hivyo, akamfukuzza Daudi katika Jangwa la Maoni. **26** Sauli akaenda akawa upande mmoja wa mlima, na Daudi na watu wake walikuwa wakienda upande mwininge wa mlima. Daudi kwa haraka akatoweka akae mbali na Sauli. Kwa sababu Sauli na watu wake walikuwa wakimzunguza Daudi na watu wake wawakamate, **27** mijumbe mmoja akaja kwa Sauli na kusema, "Njoo, harakisha maana Wafilisti wamepanga uvamizi juu ya nchi." **28** Kwa hiyo Sauli akarudi asimufuatia Daudi na akaenda kupambana na Wafilisti. Kwa hiyo sehemu ile ilitwa Mwamba wa Maficho. **29** Daudi akapanda kutoka huko na kukaa katika ngome ya Engedi.

24 Sauli aliporudi kuwafukuza Wafilisti, akaambiwa kwamba, "Daudi yuko katika jangwa la Engedi."

2 Ndipo Sauli akachukua watu elfu tatu waliochaguliwa kutoka Israeli yote, wakaenda kumtafuta Daudi na watu wake katika miamba ya Mbuzi Mwit. **3** Akafika penye mazizi ya kondoo kando ya njia, mahali palipokuwa na pango. Sauli akaingia ndani yake kujisaidia. Wakati huo Daudi na watu wake walikuwa wamekaa mbali zaidi ndani ya pango lilelile. **4** Watu wake Daudi wakamwambia, "Hii ndiyo siku ambayo BWANA aliisema akikuambia, 'Nitamweka adui wako mkononi mwako, ili umtendee kama unavyotaka.'" Kisha Daudi akainuka na kumnyemelea kwa mbele kimya kimya na kulikata pindo la kanzu ya Sauli. **5** Baadaye moyo wa Daudi ukamchoma kwa sababu alilikata pindo la kanzu ya Sauli. **6** Akawaambia watu wake, "BWANA anisamehe, sikupaswa kumtendea wa Sauli, akaamuka akaenda kwa Daudi huko Horshi, jambo hili bwana wangu, Mtiwa mafuta wa BWANA, kwa

kunyoosha mkono wangu juu yake, maana ye ye ni masihi katika mambo yake. Alikuwa wa uzao wa nyumba ya wa BWANA." 7 Hivyo Daudi akawakemea watu wake Kalebu. 4 Daudi akasikia akiwa jangwani kwamba Nabali kwa maneno haya, na kuwazuia wasimpige Sauli. Sauli alikuwa akiwakata manyoya kondoo wake. 5 Hivyo akasimama, akatoka pangoni, na kwenda zake. 8 Baadaye Daudi aliwatumwa kwake vijana kumi. Akawaambia wale tena, Daudi akasimama juu, akatoka pangoni, na kumwita vijana, "Pandeni kwanda Karmeli, mwendeeni Nabali, na Sauli: "Bwana wangu mfalme." Sauli alipotazama nyuma, mkamsalimie kwa jina langu. 6 Mtamwambia, 'Uishi katika Daudi akasujudu hadi chini na kuonyesha heshima. 9 baraka, Uwe na amani na nyumba yako iwe na amani, na Daudi akamwambia Sauli, "Kwa nini unawasiliza watu wote ulionao wawe na amani. 7 Nasikia kwamba unao ambao wanasema, "Angalia, Daudi anatafuta kukudhuru?" wakata manyoya. Wachungaji wako walikuwa pamoja 10 Leo macho yako yameona jinsi BWANA aliyokuweka nasi, na hatukufafanya ubaya, na muda wote wakiwa mkononi mwangu tulipokuwa ndani ya pango. Wengine Karmeli hawakupotelewa kitu chocchote. 8 Waulize vijana waliniambia nikuuwe, lakini nilikuacha hai. Nikasema, wako, nao watakuambia. Basi vijana wangu wapate 'Sitanyoosha mkono wangu juu ya bwana wangu; kwa kibali machoni pako, maana tumefika siku ya sherehe. kuwa ni masihi wa BWANA.' 11 Tazama, baba yangu, Tafadhali uteo cho chote ulicho nacho mkononi kwa angalia pindo la kanzu yako mkononi mwangu. Kwa watumishi wako na kwa Daudi mwanaao.'" 9 Vijana wa maana kama nilikata pindo la kanzu yako na sikuuua, Daudi walipofika, walimwambia Nabali yote haya kwa basi ujuwe na uone kwamba sina uovu au kosa katika niiba ya Daudi na kisha wakasubiri. 10 Nabali akawajibu mkono wangu, na sijafanya dhambi juu yako, ingawa watumishi wa Daudi, "Daudi ni nani? Na ni nani mwana unawinda kuutoa uhai wangu. 12 BWANA aamue kati wa Yese? Siku hihi wapo watumishi wengi wanaotoroka yangu na wewe, na BWANA anilipizie kisasi juu yako, bwana zao. 11 Je, nichukue mkate wangu na maji yangu lakini mkono wangu kamwe hautakuwa juu yako. 13 Kama na nyama yangu ambayo nimewachinjia wakata manyoya mithali ya wazee isemavyo, 'Katika waouu hutoka uovu.' wangu, na niwape watu wanaotoka nisikokujua?" 12 Hivyo Lakini mkono wangu hautakuwa juu yako. 14 Mfalme vijana wa Daudi waligeuka na kurudi, nakumwambia kila wa Israeli ametoka kumuandama nani? Unamsaka nani? Kitu kilichosemwa. 13 Daudi akawaambia watu wake, Unasaka mzoga wa mbwa! Unasaka kirobot! 15 BWANA "Kila mtu ajifunge upanga wake." Kila mtu akajifunga na awe mwamuzi na atoe hukumu kati yangu na wewe, upanga wake. Daudi naye pia akajifunga upanga wake. na akaione, na akatete sababu yangu na aniruhusu Yapata kama watu mia nne wakaftutana na Daudi, na kuepuwa mkono wako." 16 Daudi alipomaliza kuongea wengine mia mbili walibaki kulinda mizigo yao. 14 Lakini maneno haya kwa Sauli, Sauli akasema, "Hii ni sauti yako, kijana mmojawapo alimwambia Abigaili, mke wa Nabali mwanangu Daudi?" Sauli alinyanya sauti yake akalia. 17 akasema, "Daudi aliwatumwa wajumbe kutoka jangwani Akamwambia Daudi, "Wewe ni mwenye haki kuliko mimi. waje wamsalimu bwana wetu, na ye ye akawatukana. Kwa sababu umenilipa mazuri, wakati mimi nimekulipa 15 Bado watu hawa walitutendea mema. Hatukudhurika maovu. 18 Leo umetangaza jinsi ulivyonitendea mazuri, na hatukupoteza chocchote wakati wote tulipotembea kwa sababu hukuniwa wakati BWANA aliponiweka katika nao tulipokuwa mbugani. 16 Walikuwa ukuta wetu rehema yako. 19 Kwa kuwa mtu akimpata adui yake, usiku na mchana, wakati wote tulikuwa pamoja nao atamwacha aende zake salama? Na BWANA akuzawadie tukichungu kondoo. 17 Kwa hiyo tambua hili na zingatia mema kwa kile ulichonifanyia leo. 20 Basi, najua kwa utafanya nini, maana ubaya unamvizia bwana wetu, hakika kwamba utakuwa mfalme na kwamba ufalme wa na utakuwa juu ya nyumba yake yote. Yeye ni mtu Israeli utaimarika katika mkono wako. 21 Niapie kwa asiyefaa na hakuna aezaye kushauriana naye." 18 BWANA kwamba baada yangu hautawakatilia mbali uzao Ndipo Abigaili akaharakisha na akachukuwa mikate mia wangu, na kwamba hautaliharibu jina langu katika nyumba mbili, chupa mbili za divai, kondoo watano waliokwisha ya baba yangu." 22 Hivyo Daudi akamwapia Sauli kiapo. andaliwa, vipimo vitano vya bisi, vishada mia moja vya Kisha Sauli akaenda nyumbani, lakini Daudi na watu wake zabibu, na mikate mia mbili ya tini na akavipakia juu ya wakapanda kwenda ngomeni.

25 Basi Samweli akafariki. Waisraeli wote wakakusanyika pamoja na kumwomboleza, na wakamzika nyumbani kwake huko Rama. Kisha Daudi akainuka na akashuka hadi jangwa la Parani. 2 Kulikuwa na mtu mmoja huko Maoni, na mali zake zilikuuwa huko Karmali. Mtu huyo alikuwa tajiri sana. Alikuwa na kondoo elfu tatu na mbuzi elfu moja. Naye alikuwa akiwakata manyoya kondoo wake huko Karmeli. 3 Na mtu huyo aliiwa Nabali, na jina la mke wake aliiwa Abigaili. Mwanamke huyo alikuwa mwenye busara na mzuri kwa sura. Lakini mwanaume alikwa mkaidi na mwovu

katika mambo yake. Alikuwa wa uzao wa nyumba ya Kalebu. 4 Daudi akasikia akiwa jangwani kwamba Nabali alikuwa akiwakata manyoya kondoo wake. 5 Hivyo Daudi aliwatumwa kwake vijana kumi. Akawaambia wale tena, Daudi akasimama juu, akatoka pangoni, na kumwita vijana, "Pandeni kwanda Karmeli, mwendeeni Nabali, na Sauli: "Bwana wangu mfalme." Sauli alipotazama nyuma, mkamsalimie kwa jina langu. 6 Mtamwambia, 'Uishi katika mkononi mwangu tulipokuwa ndani ya pango. Wengine Karmeli hawakupotelewa kitu chocchote. 8 Waulize vijana waliniambia nikuuwe, lakini nilikuacha hai. Nikasema, wako, nao watakuambia. Basi vijana wangu wapate 'Sitanyoosha mkono wangu juu ya bwana wangu; kwa kibali machoni pako, maana tumefika siku ya sherehe. kuwa ni masihi wa BWANA.' 11 Tazama, baba yangu, Tafadhali uteo cho chote ulicho nacho mkononi kwa angalia pindo la kanzu yako mkononi mwangu. Kwa watumishi wako na kwa Daudi mwanaao.'" 9 Vijana wa maana kama nilikata pindo la kanzu yako na sikuuua, Daudi walipofika, walimwambia Nabali yote haya kwa basi ujuwe na uone kwamba sina uovu au kosa katika niiba ya Daudi na kisha wakasubiri. 10 Nabali akawajibu mkono wangu, na sijafanya dhambi juu yako, ingawa watumishi wa Daudi, "Daudi ni nani? Na ni nani mwana unawinda kuutoa uhai wangu. 12 BWANA aamue kati wa Yese? Siku hihi wapo watumishi wengi wanaotoroka yangu na wewe, na BWANA anilipizie kisasi juu yako, bwana zao. 11 Je, nichukue mkate wangu na maji yangu lakini mkono wangu kamwe hautakuwa juu yako. 13 Kama na nyama yangu ambayo nimewachinjia wakata manyoya mithali ya wazee isemavyo, 'Katika waouu hutoka uovu.' wangu, na niwape watu wanaotoka nisikokujua?" 12 Hivyo Lakini mkono wangu hautakuwa juu yako. 14 Mfalme vijana wa Daudi waligeuka na kurudi, nakumwambia kila wa Israeli ametoka kumuandama nani? Unamsaka nani? Kitu kilichosemwa. 13 Daudi akawaambia watu wake, Unasaka mzoga wa mbwa! Unasaka kirobot! 15 BWANA "Kila mtu ajifunge upanga wake." Kila mtu akajifunga na awe mwamuzi na atoe hukumu kati yangu na wewe, upanga wake. Daudi naye pia akajifunga upanga wake. na akaione, na akatete sababu yangu na aniruhusu Yapata kama watu mia nne wakaftutana na Daudi, na kuepuwa mkono wako." 16 Daudi alipomaliza kuongea wengine mia mbili walibaki kulinda mizigo yao. 14 Lakini maneno haya kwa Sauli, Sauli akasema, "Hii ni sauti yako, kijana mmojawapo alimwambia Abigaili, mke wa Nabali mwanangu Daudi?" Sauli alinyanya sauti yake akalia. 17 akasema, "Daudi aliwatumwa wajumbe kutoka jangwani Akamwambia Daudi, "Wewe ni mwenye haki kuliko mimi. waje wamsalimu bwana wetu, na ye ye akawatukana. Kwa sababu umenilipa mazuri, wakati mimi nimekulipa 15 Bado watu hawa walitutendea mema. Hatukudhurika maovu. 18 Leo umetangaza jinsi ulivyonitendea mazuri, na hatukupoteza chocchote wakati wote tulipotembea kwa sababu hukuniwa wakati BWANA aliponiweka katika nao tulipokuwa mbugani. 16 Walikuwa ukuta wetu rehema yako. 19 Kwa kuwa mtu akimpata adui yake, usiku na mchana, wakati wote tulikuwa pamoja nao atamwacha aende zake salama? Na BWANA akuzawadie tukichungu kondoo. 17 Kwa hiyo tambua hili na zingatia mema kwa kile ulichonifanyia leo. 20 Basi, najua kwa utafanya nini, maana ubaya unamvizia bwana wetu, hakika kwamba utakuwa mfalme na kwamba ufalme wa na utakuwa juu ya nyumba yake yote. Yeye ni mtu Israeli utaimarika katika mkono wako. 21 Niapie kwa asiyefaa na hakuna aezaye kushauriana naye." 18 BWANA kwamba baada yangu hautawakatilia mbali uzao Ndipo Abigaili akaharakisha na akachukuwa mikate mia wangu, na kwamba hautaliharibu jina langu katika nyumba mbili, chupa mbili za divai, kondoo watano waliokwisha ya baba yangu." 22 Hivyo Daudi akamwapia Sauli kiapo. andaliwa, vipimo vitano vya bisi, vishada mia moja vya Kisha Sauli akaenda nyumbani, lakini Daudi na watu wake zabibu, na mikate mia mbili ya tini na akavipakia juu ya wakapanda kwenda ngomeni.

aliharakisha na kushuka chini ya punda wake, akalala maovu. Na amemrudishia Nabali tendo la uovu juu ya kifudifudi na kuijinamisha hadi chini. **24** Akamwangukia kichwa chake mwenyewe." Ndipo Daudi akawatuma watu miguuni pake na kusema, "Juu yangu tu, bwana wangu, na uwe uovu. Tafadhalii acha mjakazi wako aseme nawe, tena uyasikilize maneno ya mjakazi wako. **25** Nakusihii bwana wangu usimjali mtu huyu asiyefaa, Nabali, kwa maana kama jina lake liliyvo, ndivyo alivyo. Jina lake ni Nabali, na upumbavu uko pamoja naye. Lakini mimi mjakazi wako sikuwaona vijana wa bwana wangu, uliowatuma. **26** Sasa basi, bwana wangu, kama BWANA aishivyo, na kama unavyoishi, kwa kuwa BWANA amekuondoa kutoka kumwaga damu, na kuacha kulipiza kisasi kwa mkono mwenyewe, basi adui zako, na wale ambaa wanatafuta kumfanyia uovu bwana wangu, wawe kama Nabali. **27** Na sasa zawadi hii ambayo mjakazi wako ameileta kwa bwana wangu, na wapewe vijana ambaa wanamuata bwana wangu. **28** Tafadhalii ulisamehe kosa la mjakazi wako, maana BWANA hakika atamfanyia bwana wangu nyumba imara, kwa sababu bwana wangu anapigana vita vya BWANA; na uovu hauaonekana ndani yako maadamu unaishi. **29** Na ingawa watu wangeinuka na kukuandama ili wakuue, bado uhai wa bwana wangu utafungwa katika furushi la walio hai na BWANA Mungu wako; na atayatupa maisha ya adui zako mbali, kama vile kutoka katika mfuko wa kombeo. **30** Na itakuwa, BWANA atakapokuwa amemtimizia bwana wangu mambo yote mazuri ambayo amekuhidi, na alivyokufanya kiongozi juu ya Israeli, **31** jambo hili halitakuwa huzuni kwako, wala chukizo moyoni kwa bwana wangu, kwa sababu hukumwaga damu bila sababu, na hujajilipizia kisasi. Na BWANA akikuletea mafanikio, umkumbuke mjakazi wako." **32** Ndipo Daudi akamwambia Abigaili, "BWANA, Mungu wa Israeli, abarikiwe, aliyeikutuma uonane na mimi leo. **33** Na hekima yako ibarikiwe, nave umebarikiwa, kwa sababu leo umeniuia nisiwe na hatia ya kumwaga damu, na kutojilipizia kisasi kwa mkono wangu mwenyewe. **34** Kwa kweli, kama BWANA, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye ameniuia nisikuumize, kama usinge harakisha kuja ukutane nami, kwa hakika kesho asubuhi asinge salia hata mtoto mmoja wa kiume kwa Nabali." **35** Kwa hiyo Daudi akavipokea kutoka mkononi mwake vile aliyokuwa amemletea; akamwambia, "Nenda kwa amani hadi nyumbani kwako; tazama, nimeisikiliza sauti yako na nimekubali." **36** Abigaili akarudi kwa Nabali; tazama, alikuwa akifanya sherehe katika mji wake, kama sherehe ya mfalme; na moyo wa Nabali ulifurahi ndani yake, kwa sababu alikwa amelewa sana. Kwa hiyo hakumwambia chochole kabisa hadi kulipopambazuka. **37** Ikawa asubuhi, divai ilipokuwa imemtoka Nabali, basi mkewe akamwambia mambo hayo; moyo wake ukafa ndani yake, na akawa kama jiwe. **38** Ikawa baada ya siku kumi BWANA alipigia Nabali naye akafa. **39** Naye Daudi aliposikia kwamba Nabali amekufa, akasema, "BWANA abarikiwe, aliyenichukulia hatua ya shutuma yangu kutoka mkono wa Nabali, na kumzuia mtumishi wake asifanye

maovu. Na amemrudishia Nabali tendo la uovu juu ya kifudifudi na kuijinamisha hadi chini. **40** Watumishi wake Daudi walipofika kwa Abigaili huko Karmeli, wakaongea naye na kusema, "Daudi ametutuma kwako tukuchukue hadi kwake uwe mke wake." **41** Abigaili aliinuka, akainamisha uso chini, na akasema, "Tazama, mjakazi wako ni mtumwa aoshaye miguu ya watumishi wa bwana wangu." **42** Akaharakisha na kuamka, akapanda punda akiwa na vijakazi wake watano waliofutana naye; akawafuata wajumbe wa Daudi, na akawa mke wake. **43** Daudi pia alimchukua Ahinoamu wa Yezreeli akamwoa; wote wawili wakawa wake zake. **44** Wakati huo Sauli alikuwa amempa Palti, mwana wa Laishi mtu wa Galimu, Mikali, binti yake, aliyekuwa mke wa Daudi.

26 Wazifi wakamwenda Sauli huko Gibea na kusema, "Je, Daudi akujificha katika vilima vya Hakila, ambavyo viko mbele ya jangwa?" **2** Kisha Sauli akaamka na kwenda chini ya jangwa la Zifu, akiwa na watu elfu tatu waliochaguliwa katika Israeli, wamtafute Daudi katika jangwa la Zifu. **3** Sauli akaweka kambi kwenye kilima cha Hakila, kilicho mbele ya jangwa, kando ya barabara. Lakini Daudi alikuwa akiaka nyikani, na akaona kwamba Sauli alikuwa anamfuatia huko jangwani. **4** Hivyo Daudi akawatuma wapelelezi na akafahamu kwamba hakika Sauli alikuwa amekuja. **5** Daudi akaamka na kwenda hadi mahali ambapo Sauli alipiga kambi; akaona mahali alipolala Sauli, na Abneri mwana wa Neri, mkuu wa jeshi lake; Sauli alilala katikati ya kambi, na watu walipiga kambi kumzunguka, na wote wamesinzia. **6** Ndipo Daudi akamwambia Ahimeleki Mhiti, na Abishai mwana wa Seruya, ndugu yake Yoabu, "Ni nani atakwenda nami kambini kwa Sauli? Abishai akasema, "Mimi nitashuka pamoja nawe." **7** Hivyo Daudi na Abishai wakaliendea jeshi usiku. Na Sauli alikuwapo akisinzia ndani ya kambi, mkuki wake umechomekwa chini pembeni mwa kichwa chake. Abneri na Askari wake wamelala kwa kumzunguka. **8** Kisha Abishai akamwambia Daudi, "Leo Mungu amemweka adui yako mkononi mwako. Basi tafadhalii acha nimchome mkuki nimtoboe hadi chini kwa pigo moja. Sitampiga mara mbili." **9** Daudi akamwambia Abishai, "Usimwangamize; kwa maana nani awezaye kunyoasha mkono wake dhidi ya mafuta wa BWANA na asiwe na hatia?" **10** Daudi akasema, "Kama BWANA aishivyo, BWANA atamuua, au siku ya kufa kwake itakuja, au atakwenda katika vita na ataangamia. **11** BWANA apishe mbali nisinyooshe mkono wangu dhidi ya mafuta wake; lakini sasa, nakusihii chukua mkuki uliokichwani pake na jagi la maji, tuondoke." **12** Hivyo Daudi akachukua mkuki na jagi la maji kutoka kichwani pa Daudi, wakatoweka. Hakuna mtu aliyeawaona au kufahamu habari hii, wala hakuna aliyetoka usingizini, maana wote walisinzia, kwa sababu usingizi mzito kutoka kwa BWANA uliwaangukia. **13** Kisha Daudi akaenda upande mwingine na akasimama juu ya limla mbali sana; ukwepo umbali mkubwa katikati yao. **14** Daudi akawapigia

kelele watu hao na Abneri mwana Neri; akisema, "Hujibu neno, Abneri?" Ndipo Abneri akaibju na kusema, "Wewe ni nani unayempigia mfalme kelele?" 15 Daudi akamwambia Abneri, "Wewe siye mtu jasiri? Ni nani yuko kama wewe katika Israeli? Kwa nini basi hukukaa macho kumlinda bwana wako mfalme? Kwa maana mtu fulani aliiingia kumuua mfalme, bwana wako. 16 Jambo hili ulilofanya siyo zuri. Kama BWANA aishivyo, unapaswa kufa kwa sababu hukumlinda bwana wako, mtiwa mafuta wa BWANA. Na sasa tazama ulipo mkuki wa mfalme, na jagi la maji lililokuwa kichchwani pake." 17 Sauli alitambua sauti ya Daudi akasema, "Hiyo ni sauti yako, Daudi mwanangu?" 18 Daudi akasema, "Ni sauti yangu, mfalme, bwana wangu." 19 Kwa hiyo sasa, nakusihu, bwana wangu mfalme asikilize maneno ya mtumishi wake. Kama ni BWANA ndiye amekuchochaea dhidi yangu, na aikubali sadaka; lakini kama ni wanadamu, na walaaniwe mbele za BWANA, maana leo wamenifukuza, nisishikamane na urithi wa BWANA; wameniambia, 'Nenda ukaabudu miungu mingine.' 20 Kwa hiyo, sasa, usiiachilie damu yangu ianguke ardhini mbali na uwepo wa BWANA; kwa kuwa mfalme wa Israeli ametoka nje kutafuta kiroboti, kama vile mtu awindavyo kware millimani." 21 Kisha Sauli akasema, "Nimefanya dhambi. Rudi, Mwanangu, Daudi; maana sitakudhuru tena, kwa sababu leo maisha yangu yalikuwa yenye thamani machoni pako. Tazama, nimetenda upumbavu na nimekosa sana." 22 Daudi akaibju na akasema, "Tazama, mkuki wako uko hapa, mfalme! Mruhusu kijana mmojawapo aje auchukue na aulete kwako. 23 Na BWANA amlipe kila mtu kwa ajili ya uadilifu wake na kwa uaminifu wake; kwa sababu leo BWANA alikuweka mkononi mwangu, lakini niisinge mpiga mtiwa mafuta wake. 24 Na tazama, kama maisha yako leo yalivyokuwa ya thamani machoni pangu, vivyo hiyo maisha yangu yathaminiwe sana machoni pa BWANA, na aweze kuniokoa katika shida zote." 25 Ndipo Sauli akamwambia Daudi, "Na ubarikiwe, mwanangu Daudi, ili uweze kutenda mambo makuu, na hakika uweze kufanikiwa." Ndipo Daudi akaenda zake, na Sauli akarudi kwake.

27 Daudi alisema moyoni mwake, "Basi, siku moja mitaangamia kwa mkono wa Sauli; hakuna jambo zuri kwangu kuliko kutoroka hadi nchi ya Wafilisti; Sauli atakata tamaa asinifutufe tena ndani ya mipaka yote ya Israeli; kwa njia hii nitaponyoka kutoka mkono wake." 2 Daudi akaondoka na kuvuka, akiwa pamoja na watu mia sita hadi kwa Akishi mwana wa Maoki, mfalme wa Gathi. 3 Daudi akaishi na Akishi huko Gathi pamoja na watu wake, na kila mtu na familia yake, na Daudi akiwa na wake zake wawili, Ahinoamu Myezreeli, na Abigaili Mkarmeli aliyekuwa mke wa Nabali. 4 Sauli akaambwiwa kuwa Daudi amekimbilia Gathi, vivyo hakumtafuta tena. 5 Daudi akamwambia Akishi, "Kama nimepata kibali

machoni pako, wanipatie mahali katika mojawapo ya miji ya nchi, ili nikae huko: kwa nini mtumishi wako akee pamoja na wewe katika mji wa kifalme?" 6 Hivyo siku hiyo Akishi akampa Daudi Ziklagi; ndio sababu mji wa Ziklagi ni mali ya wafalme wa Yuda hadi leo. 7 Idadi ya siku ambazo Daudi aliishi katika nchi ya Wafilisti ulikuwa mwaka mmoja na miezi minne. 8 Daudi na watu wake walizipiga sehemu mbalimbali, wakiteka nyara Wageshuri, Wagirizi, na Waamaleki; kwa maana mataifa hayo ndio walikuwa wakaaji wa nchi, kwa uelekeo wa kwenda Shuri hadi kufika nchi ya Misri. Walikuwa wamekaa katika nchi hiyo toka nyakati za zamani. 9 Daudi aliipiiga nchi na hakumwacha mwanaume wala mwanamke akiwa hai; akatwaa kondoo, ng'ombe, punda, ngamia, na nguo; kisha alirudi na kufika tena kwa Akishi. 10 Ndipo Akishi humuuliza, "Je, leo umefanya mashambulizi dhidi ya nani?" Daudi humjibu, "Nimefanya dhidi ya kusini mwa Yuda," au dhidi ya kusini mwa Wayerameeli," au "dhidi ya kusini mwa Wakeni." 11 Daudi asingewachaa mwanaume wala mwanamke akiwa hai awalete hadi Gathi, akisema, "ili wasije kututeta, 'Daudi amefanya hivi na vile.'" Hivi ndivyo aliyofanya kwa kipindi chote alichokaa katika nchi ya Wafilisti. 12 Akishi alimwamini Daudi, akisema, "Amesababisha watu wake Israeli wamchukie kabisa; kwa hiyo atakuwa mtumishi wangu milele."

28 Ikawa katika siku hizo Wafilisti walikusanya majeshi yao pamoja kwa ajili ya vita, wapigane na Israeli. Akishi akamwambia Daudi, "Ujue kwa hakika kwamba utakwenda nami ndani ya jeshi, wewe na watu wako." 2 Naye Daudi akamwambia Akishi, "Sasa utajua kile ambacho mtumishi wako anaweza kufanya." Akishi akamwambia Daudi, "Basi sasa, nitakufanya uwe mlinzi wangu binafsi daima." 3 Samwelii alikuwa amefariki; Waisraeli wote walimwomboleza na kumzika huko Rama, katika mji wake mwenyewe. Wakati huo Sauli alikuwa amewafukuza kutoka nchini wote walioongea na wafu au pepo. 4 Wafilisti walijikusanya wao wenyewe wakaja na kuweka kambi huko Shunemu; na Sauli akawakusanya Israeli wote pamoja, na wakaweka kambi yao huko Gilboa. 5 Sauli alipoona jeshi la Wafilisti, aliogopa na moyo wake ukatetemeka sana. 6 Sauli alipomuumba BWANA kwa ajili ya msaada, BWANA hakumjibu - si kwa ndoto wala kwa Urimu, wala kwa manabii. 7 Ndipo Sauli akawaambia watumishi wake, "Mnitafutie mwanaume ambaye anaweza kuongea na wafu, ili ni mwendee na kutafuta msaada wake." Watumishi wake wakamwambia, "Tazama, yupo mwanaume huko Endori aewezaye kuongea na wafu." 8 Basi Sauli akaigeuza, akavaa nguo nyininge tofauti, akaondoka ye ye pamoja na watu wawili; wakamwendea yule mwanaume wakati wa usiku. Akasema, "Nitabirie, nakuomba, kwa kuongea na wafu, na uniinulie yule nitakayekutajia." 9 Yule mwanaume akamwambia, "Tazama, unajua alichofanya Sauli, jinsi aliyowafukuza kutoka katika nchi wanaoongea na wafu

au mizimu. Basi kwa nini mnatega mtego kwa ajili ya uhai wangu, ili kuniua?" 10 Sauli akamwapia kwa BWANA na kusema, "Kama BWANA aishivyo, hakuna adhabu utakayopata kutokana na jambo hili." 11 Kisha yule mwanamke akasema, "Je, nikuinulie nani?" Sauli akasema, "Niinulie Samweli." 12 Yule mwanamke alipomwona Samweli, akalia kwa sauti kuu na kusema na Sauli, "Kwa nini umenidanganya? Maana wewe ni anazuka; naye amevaa kanzu." Sauli akafahamu kuwa huyo ni Samweli, naye Sauli akainamisha uso wake hadi "Je, anafanana na nani?" Mwanamke akajibu, "Mtu mzee anazuka; naye amevaa kanzu." Sauli akafahamu kuwa huyo ni Samweli, naye Sauli akainamisha uso wake hadi "Kwa nini umenisumbua na kuniina juu?" Sauli akajibu, "Nimetaabika sana, maana Wafilisti wamepanga vita dhidi yangu, na Mungu ameniacha na hanipi majibu tena, si unakuja kwangu hadi siku hii ya leo. Hata hiyyo, wakuu kwa manabii, wala kwa ndoto. Kwa hiyo nimekuita, ili unijulische kile nitakachofanya." 16 Samweli akasema, "Kwa kuwa BWANA amekuacha, basi unaniuliza nini, naye amekuwa adui yako? 17 BWANA amekutendea kile alichosema kuwa angekifanya. BWANA amerarua ufalme kutoka mkononi mwako na amempa ufalme mtu mwingine - amempa Daudi. 18 Kwa sababu hukuiti sauti ya BWANA na hukutekeleza hasira yake kali juu ya Amaleki, kwa hiyo leo naye amefanya hili kwako. 19 Zaidi ya hayo, BWANA atamweka Israeli pamoja na wewe katika mkono wa Wafilisti. Kesho wewe na wanao mtakuwa pamoja nami. BWANA pia ataliweka jeshi la Israeli katika mkono wa Wafilisti." 20 Ndipo ghafila Sauli alianguka chini kifudifudi na aliogopa kwa sababu ya yale maneno ya Samwelli. Aliishiwi nguvu mwilini mwake, kwa kuwa siku hiyo alikuwa hajala chakula, hata kwa usiku huo wote. 21 Ndipo yule mwanamke akaja kwa Sauli na akaona kwamba Sauli amepata shida, naye akamwambia, "Tazama, mjakazi wako ameisikiliza sauti yako; Nimeyaweka maisha yangu mkononi mwangu na nimeyasikiliza maneno uliyoniambia. 22 Hiyo basi, nakusihii, sikiliza pia sauti ya mjakazi wako, na uniruhusu nilete chakula kidogo mbele yako. Ule ili upate nguvu za kwenda kule uendako." 23 Lakini Sauli alikataa na kusema, "Sitakula." Lakini watumishi wake, pamoja na yule mwanamke, wakamlazimisha hatimaye alisikiliza sauti zao. Hiyo aliiinka kutoka chini na kukaa kitandani. 24 Yule mwanamke alikuwa na ndama mnono hapo nyumbani; akafanya haraka na kumchinja; akachua unga, aukanda, na akatengeneza mikate isiyotiwa chachu kwa unga huo. 25 Akaileta mbele ya Sauli na watumishi wake, nao wakala. Baaadaye waliinuka na kuondoka usiku huo.

29 Basi Wafilisti walikusanya pamoja majeshi yao yote huko Afeki; Waisraeli wakapiga kambi karibu na chemchemi ili yoko Yezreeli. 2 Nao wakuu wa Wafilisti wakapitwa na mamia kwa maelfu; Daudi na watu wake wakapita wakiwa wa mwisho pamoja na Akishi. 3

Kisha wakuu wa Wafilisti wakasema, "Hawa Waebrania wanafanya nini hapa?" Akishi akawaambia wakuu wengine wa Wafilisti, "Huyu si Daudi, mtumishi wa Sauli, mfalme wa Israeli, ambaye amekaa nami kwa siku hizi, au kwa miaka hii, nami nimeona hana kosa tangu aje kwangu hadi leo?" 4 Lakini wale wakuu wa Wafilisti walimkasirkia Samweli, Akishi; wakamwambia, Mfukuze mtu huyo, aende kwake kule ulikompatia; usimruhusu aende nasi vitani, ili asiwe Sauli." 13 Mfalme akamwambia, "Usiogope. Unaona kitu gani?" Yule mwanamke akamwambia Sauli, "Naona kufanya amani na bwana wake? Siyo kwa gharama ya mungu akitoka katika nchi." Akamuuliza mwanamke, 14 vichwa vyaa watu wetu? 5 Je, huyu siye Daudi ambaye "Je, anafanana na nani?" Mwanamke akajibu, "Mtu mzee walimuimba kwa kupokezana na kucheza, wakisema: anazuka; naye amevaa kanzu." Sauli ameuma maelfu yake, Na Daudi makumi elfu yake?" 6 Ndipo Akishi alimwita Daudi na kumwambia, "Kama chini akionesha heshima. 15 Samweli akamwambia Sauli, "Kwa nini umenisumbua na kuniina juu?" Sauli akajibu, "Sauli ameuma maelfu yake, Na Daudi makumi elfu yake?" kuingia kwako pamoja nami katika jeshi ni kwema kama nionavyo mimi; maana siaona kosa kwako tangu siku unakuja kwangu hadi siku hii ya leo. Hata hiyyo, wakuu kwa manabii, wala kwa ndoto. Kwa hiyo nimekuita, ili unijulische kile nitakachofanya." 16 Samweli akasema, "Lakini nimefanya nini? Kitu gani umekiona kwa Akishi, "Lakini nimefanya nini? Kitu gani umekiona kwa mbele yako hadi leo, kiasi kwamba nisiende kupigana na adui za bwana wangu mfalme?" 9 Akishi akajibu na kumwambia Daudi, "Najua kwamba hauna lawama mbele zangu kama aliivo malaika wa Mungu; hata hiyyo, wale wakuu wa Wafilisti wamesema, Kamwe hatapanda pamoja nasi hadi vitani." 10 Basi sasa amka asubuhi na mapema na watumishi wa bwana wako waliokuja pamoja nawe; mara tu muamkapo asubuhi na mapema na kupata mwanga, ondokeni." 11 Hiyyo Daudi aliamka mapema, yeye pamoja na watu wake, waandoke asubuhi, warudi kule katika nchi ya Wafilisti. Lakini Wafilisti walipanda kwenda Yezreeli.

30 Ikawa, Daudi na watu wake walipokuwa wamefika Ziklagi siku ya tatu, Waamaleki walifanya mashambulizi katika Negevu na Ziklagi. Waliupiga Ziklagi, wakauchoma moto mji, 2 na kuwachukua mateka wanawake na kila mmoja aliyejikuwa ndani yake, mkubwa kwa mdogo. Wao hawakuua hata mmoja, lakini waliwachukua watu na kuondoka nao. 3 Daudi na watu wake walipofika kwenye mji, ulikuwa umechomwa moto - na wake zao, watoto wao wakiume na wakike walichukuliwa mateka. 4 Ndipo Daudi na watu aliokuwa nao wakapaza sauti zao na kulia hadi walipokuwa hawana nguvu zaidi za kulia. 5 Wake wawili wa Daudi walichukuliwa mateka, yaani Ahinoamu Myezreeli, na Abigaili aliyejikuwa mke wa Nabali Mkarmeli. 6 Daudi aliguswa sana, maana watu walikuwa wanaongea kuhusu kumpiga mawe, kwa sababu roho za watu wote walihuzunika, kila mtu kwa ajili ya mtoto wake wakiume na wakike, lakini Daudi aliijimarisha katika BWANA, Mungu wake. 7 Daudi akamwambia Abiathari, kuhanii, mwana wa Ahimeleki, "Tafadhalii, niletee hapa ile naivera." Abiathari akaileta hiyo naivera kwa Daudi. 8 Daudi akamwombia BWANA kwa ajili ya mwongozo, akisema, "Je, kama nikiliandama

jeshi hili, nitalipata?" BWANA akamjibu, "Wafuate, maana kweli utawapata, na kwa hakika utarudisha kila kitu." 9 sehemu ya nyara kwa wazee wa Yuda, kwa rafiki zake, Kwa hiyo Daudi akaenda, yeye na wale watu mia sita waliokuwa pamoja naye; nao wakafika katika kijito cha Bethori, mahali walipokaa wale walioachwa nyuma. 10 Lakini Daudi aliendelea kuwafuata, yeye na watu mia nne; maana wale mia mbili walibaki nyuma, wakiwa wamechoka kiasi cha kutoweza kuvuka kijito cha Besori. 11 Nao walimkuta Mmisri shambani na wakamleta kwa Daudi; wakampatia mkate, na akala; wakampa maji ya kunywa; 12 kisha walimpa kipande cha keki ya tini na vishada viwili nya zabibu. Alipomaliza kula, akapata nguvu tena, kwa kuwa alikuwa hajala mkate wala kunywa maji, siku tatu mchana na usiku. 13 Ndipo Daudi akamuuliza, "Wewe ni mtu wa nani? Je, unatoka wapi?" Naye akajibu, "Mimi ni kijana wa Misri, mtumishi wa Mwamaleki mmoja; bwana wangu aliniacha, kwa sababu siku tatu zilizopita nilikuwa mgonjwa. 14 Tulifanya mashambulizi dhidi ya Negevu ya Wakerethi, na iliyochini ya Yuda, na ile Negevu ya Kalebu, na kuichoma moto Ziklagi." 15 Daudi akamwambia, "Je, utanipeleka hadi kwa jeshi lilifanya mashabulizi?" Huyo Mmisri akasema, "Uniapie kwa Mungu kwamba hautanua au kunisalit na kuniweka katika mikono ya bwana wangu, nami nitakupeleka liliko hilo jeshi." 16 Yule Mmisri alipompeleka huko Daudi, hao wateka nyara walikuwa wametawanyika kila sehemu, wakila na kunywa, na wakicheza, kwa sababu ya nyara zote walizokuwa wamezitwa kutoka nchi ya Wafilsti na kutoka nchi ya Yuda. 17 Daudi akawashambulia tangu jua lilipozama hadi jioni ya siku ya pili. Hakuna mtu aliyeponyoka isipokuwa vijana mia nne, walipanda ngamia na kukimbia. 18 Daudi akarudisha vyote ambavyo Waamaleki walikuwa wamevichukua; na Daudi akawaokoa wake zake wawili. 19 Hakuna kilichopotea, si kidogo wala kikubwa, si watoto wa kiume wala wa kike, si mali iliyotekwa, wala chocohate ambacho wavamizi alikichukuwa kwa ajili yao. Daudi akawa amerejesha kila kitu. 20 Akachukua makundi yote ya kondoo na ng'ombe, ambayo watu waliyatanguliza mbele ya ng'ombe wengine. Wakisema, "Hizi ni nyara za Daudi." 21 Daudi akafika kwa wale watu mia mbili walikuwa wamechoka kufuatana naye, wale walioachwa wakae katika kijito cha Besori. Watu hawa wakajitekeza kumlaki na watu walikuwa naye. 22 Ndipo watu wote waovu na wasiofaa mionganii mwa walikwenda na Daudi wakasema, "Kwa sababu watu hawa hawakwenda nasi, hatutawapa chocohate kutoka katika nyara tulizorudisha. Isipokuwa kila mtu aweza kuchukuwa mke na watoto wake, wawatope na kwenda zao." 23 Ndipo Daudi akasema, "Ndugu zangu, msifanye hivyo, kwa vitu ambavyo BWANA ametupatia. Ametuhiadhi na kuaweka mkononi mwetu wavamizi walitouinukia. 24 Ni nani atawasililiza kuhusu jambo hili? Kwa maana mgawo ni kwa yeyote aendae vitani, basi pia mgawo ni kwa yeyote aliyelinda mizigo; Nao watapata tena kilicho sawa." 25 Ilikuwa hivyo tangu siku hiyo hadi leo, maana Daudi aliamua iwe sheria

na amri kwa Israeli. 26 Daudi alipofika Ziklagi, alituma sehemu ya nyara kwa wazee wa Yuda, kwa rafiki zake, akisema, "Tazama, hii ni zawadi yenu kutokana na nyara walikuwa Aroeri, na kwa hao walikuwa Sifmothi, na kwa hao walikuwa Eshtemoa 29 Pia kwa wazee walikuwa Rakali, na kwa hao walikuwa katika mijji ya Wayerameeli, na kwa hao walikuwa katika mijji ya Wakeni, 30 na kwa hao walikuwa Horma, na kwa hao walikuwa Borashani, na kwa hao walikuwa Athaki, 31 na kwa hao walikuwa Hebron, na kwa sehemu zote ambazo Daudi mwenyewe na watu wake walizoeza kwenda.

31 Basi Wafilsti wakapigana dhidi ya Waisraeli. Waisraeli wakakimbia mbele ya Wafilsti na wakaanguka chini wakafa katika mlima wa Gilboa. 2 Wafilsti wakamwandama Sauli na wanawe kwa karibu. Wakawaua wanawe Yonathani, Abinadabu, and Malkishua. 3 Vita vikamwelemea Sauli, na wapiga upinde wakampata. Akapata maumivu makali kwa sababu yao. 4 Kisha Sauli akamwambia mbeba silaha wake, "Chomoa upanga wako unichome nao. Vinginevyo, hawa wasiotahiriwa watakuja na kuniinyanya." Lakini mbeba silaha wake hakukubali, kwa kuwa aliogopa sana. Hivyo Sauli alichukua upanga wake mwenyewe na kuuangukia. 5 Yule mbeba silaha akaona kwamba Sauli amekufa, yeye naye vivyo hivyo akuuangukia upanga wake akafa pamoja naye. 6 Kwa hiyo Sauli alikufa, wanawe watatu, na mbeba silaha wake - watu hawa wote walikufa pamoja siku iyo hiyo. 7 Watu wa Israeli walikuwa upande mwininge wa bonde, na hao walikuwa ng'ambo ya Jordani, walipoona kwamba Waisraeli wamekimbia, na kwamba Sauli na wanawe wamekufa, waliacha mijji yao na kukimbia, nao Wafilsti wakaja na kukaa humo. 8 Ikawa katika siku iliyofuata, Wafilsti wakafika kuchukua nyara za walikufa, ndipo wakamuona Sauli na wanawe watatu wameanguka juu ya mlima wa Gilboa. 9 Nao wakakata kichwa chake na kuondoa silaha zake, na wakawatumwa wajumbe kwenda pande zote katika nchi ya Wafilsti kutangaza habari hizo katika mahekalu yao ya sanamu na kwa watu. 10 Wakaziweka silaha zake katika hekalu la Ashtorethi, nao wakakitundika kiwiliwili chake kwenye ukuta wa mji wa Bethi Shani. 11 Na wenyeji wa Yabeshi Gileadi waliposikia kile Wafilsti walichomfanya Sauli, 12 wapiganaji wote wakainuka na kwenda usiku wote na wakauondoa mwili wa Sauli na mili ya wanawe kutoka ukuta wa Bethi Shani. Nao wakaenda Yabeshi na wakaichoma moto hiyo mili huko. 13 Kisha wakachukua mifupa yao na kuizika chini ya mti wa mkwaju huko Yabeshi, na wakafunga siku saba.

2 Samweli

1 Baada ya kifo cha Sauli, Daudi alirudi kutoka kuwashambulia Waamaleki na akakaa Siklagi kwa siku mbili. **2** Siku ya tatu, mtu mmoja alikuja kutoka kambi ya Sauli nguo zake zikiwa zimeraruliwa na akiwa na vumbi juu ya kichwa chake. Alipofika kwa Daudi alinamisha uso wake chini akajifanya yeYe mwenyewe kuwa si kitu. **3** Daudi akamuliza, "Unatoka wapi?" Yeye akajibu, "Nimeponyoka kutoka kambi ya Israeli." **4** Daudi akamwambia, "Tafadhari nieleze jinsi mambo walivyoangua." Akajibu, "Watu walikimbia kutoka vitani. Wengi wameanguka, na wengi wao wameuawa. Sauli na Yonathani mwanawewe pia wameuawa." **5** Daudi akamwuliza kijana, "unajuaje kuwa Sauli na Yonathani mwanawewe wameuawa?" **6** Yule kijana akajibu, "Kwa bahati nilikuwa juu ya Mlima Gilboa, na pale alikuwepo Sauli ameegemea mkuki wake, na magari ya farasi na waongozaji walikuwa karibu kumkamata. **7** Sauli alipogeuka aliniona na akaniita. Nikajibu, 'Mimi hapa.' **8** Akaniuliza, 'Wewe ni nani?' Nikajibu, 'Mimi ni Mwamaleki.' **9** Akaniambia, Tafadhari simama juu yangu uniuwe, kwa kuwa shida kubwa imenipata, lakini uhai ungalimo ndani yangu.' **10** Hivyo nilisimama juu yake nikamuwa, kwa maana nilijua kwamba asingeweza kuishi baada ya kuwa ameanguka. **11** Kisha Daudi akararua mavazi yake, na watu wote waliokuwa pamoja naye wakafanya vilevile. **12** Walilia, wakaomboleza na kufunga mpaka jioni kwa ajili ya Sauli, Yonathani mwanawewe, watu wa Yahwe, na kwa ajili ya nyumba ya Israeli kwa maana wameanguka upanga. **13** Daudi akamwambia yule kijana, "Unatokea wapi?" Akajibu, mimi ni kijana wa mgeni Mwamaleki." **14** Daudi akamwambia, "Kwa nini haukuogopa kumwua mtiwa mafuta wa Yahwe kwa mkono wako?" **15** Akamfanya Ishbosethi mfalme juu ya Gileadi, Asheri, Daudi akamwambia mmojawapo wa vijana na akamwambia, "Nenda ukamuue." Hivyo kijana huyo akaenda na kumpiga hata ata chini, Mwamaleki akafa. **16** Ndipo Daudi akamwambia Mwamaleke aliyeufu, "Damu yako iwe juu ya kichwa chako kwa kuwa kinywa chako kimeshuhudia dhdhi yako kusema, Nimemuua mtiwa mafuta wa Yahwe. **17** Ndipo Daudi akaimba wimbo wa maombolezo juu ya Sauli na Yonathani mwanawewe. **18** Akawaamuru watu kuufundisha wimbo wa Bow kwa wana wa Yuda, ambao umeandikwa katika Kitabu cha Yashari. **19** "Utukufu wako, Israel, umeondolewa, umeondolewa juu ya mahali pako pa juu! Jinsi mwenye nguvu alivyoangua!" **20** Msiiseme katika Gathi, msitiangaze katika mitaa ya Ashikeloni, ili binti za waafilisti wasifurahi, ili binti za wasiotailiwa wasisherehekee. **21** Milima ya Gilboa, kusiwe na umande au mvua juu yenu. wala mashamba yasitoe nafaka kwa ajili ya sadaka, kwa maana hapo ngao ya mwenye nguvu imeharibiwa. Ngao ya Sauli haiwezi tena kutiwa mafuta. **22** Kutoka katika

upinde wa Yonathani haukurudi nyuma, na upanga wa Sauli haukurudi patupu. **23** Sauli na Yonathani walikuwa wakipendwa na walikuwa wenye neema maishani, hata wakati wa mauti yao walikuwa pamoja. Walikuwa na kasi kuliko tai, walikuwa na nguvu kuliko simba. **24** Enyi binti wa Israeli lieni juu ya Sauli, aliywavika mavazi ya thamani pamoja na vito vya thamani, na aliyetia mapambo ya dhahabu katika mavazi yenu. **25** Jinsi wenye nguvu walivyoangua vitani! Yonathani ameuawa juu ya mahali pako pa juu. **26** Nimesikitishwa sana kwa ajili yako, Yonathani ndugu yangu. Ulikuwa mpendwa wangu sana. Upendo wako kwangu ulikuwa wa ajabu, ukipita upendo wa wanawake. **27** Jinsi wenye nguvu walivyoangua na silaha za vita zimeteketea!"

2 Ikawa baada ya haya Daudi akamuuliza Yahwe, "Je naweza kuupandia mmojawapo wa miji ya Yuda?" Yahweh akamjibu, "Panda." Daudi aksauliza, "Niueende mji upi? Yahwe akajibu, "Hebron" **2** Hivyo Daudi akakwea pamoja na wake zake wawili, Ahinoam wa Yezreeli, na Abigaili wa Karmeli, mjane wa Nabali. **3** Daudi akawaleta familia yake katika mji wa Hebron walipoanza kuishi. **4** Kisha watu wa Yuda wakaja na kumtia Daudi mafuta kuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda. Wakamwambia Daudi, "Watu wa Yabeshi Gileadi wamemzika Sauli." **5** Hivyo Daudi akatuma wajumbe kwa watu wa Yabeshi Gileadi akawambia, "Mbariki na Yahwe, kwa kuwa mmeonesha utiifu huu kwa bwana wenu Sauli mliyemzika. **6** Sasa Yahwe awadhihirishie utiifu na uaminifu wa Kiagano. Nami pia nitaawonesha wema kwa sababu ya yale mliyofanya. **7** Sasa basi, mikono yenu itiwe nguvu; mwe jasiri kwa maana Sauli bwana wenu amekufa, na nyumba yote ya Yuda imenitia mafuta niwe mfalme wao. **8** Lakini Abneri arobaini alipoanza kutawala juu ya Israeli, akatawala miaka miwili. Lakini nyumba ya Yuda ikaambatana na Daudi. **11** Muda ambaao Daudi alikuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda huko Hebron ni miaka saba na miezi sita. **12** Abneri mwana wa Neri na watumishi wa Ishbosethi mwana wa Sauli walitoka Mahanaimu kwenda Gibeoni. **13** Yoabu mwana wa Seruya na watumishi wa Daudi wakatoka na kukutana nao katika bwawa la Gibeoni. **14** Abneri akamwambia Wakakaa pale, kundi moja upande huu wa bwawa na kundi lingine upande wa pili. **14** Abneri akamwambia Yoabu, "haya, vijana na wainuke na kushindana mbele yetu." Yoabu akajibu, "haya na wainuke." **15** Ndipo vijana walipoinuka na kukutana, kumi na wawili kwa ajili ya Banjamini na Ishbosethi mwana wa Sauli, na kumi na wawili kutoka kwa watumishi wa Daudi. **16** Kila mtu akakamata kichwa cha adui yake na kupiga upanga wake damu ya waliouawa, kutoka katika mili ya wenyewe nguvu, katika ubavu wa adui yake, wakaanguka chini pamoja.

Kwa hiyo mahali pale pakaitwa kwa Kiebrania, "Helkath Hazzurim," yaani "konde la upanga," liliopo Gibeoni. **17** Vita ikawa kali sana siku ile na Abneri na watu wa Israeli wakashindwa na watumishi wa Daudi. **18** Wana watatu wa Seruya walikuwepo pale: Yoabu, Abishai na Asaheli. **19** Asaheli alikuwa mwepesi miguuni kama paa. Akamfutilia Abneri kwa karibu bila kugeuka upande wowote. **20** Abneri akaangalia nyuma yake na kusema, "Ni wewe Asaheli?" Akajibu, "ni mimi." **21** Abneri akamwambia, "Geuka upande wako wa kuria au kushoto umshike mmojawapo wa vijana na kuchukua silaha yake." Lakini Asaheli hakugeuka. **22** Ndipo Abneri alipomwambia tena Asaheli, "Simama usinifuate. Kwa nini nikupige hata chini? Nitautazamaje uso wa Yoabu ndugu yako?" **23** Lakini Asaheli hakukubari kugeuka. na hiyo Abneri akamchoma kwa nchi ya mkuki wake, hata ukatokea upande wa pili. Asaheli akaanguka chini akafa. Hata ikawa kila mmoja aliyefika mahali pale Asaheli alipoanguka na kufa, alisimama hapo hapo. **24** Lakini Yoabu na Abishai wakamfutilia Abneri. Wakati juu linazama walikuwa wamefika mlima wa Amma, uliopo karibu na Gia katika njia ilekeayo nyika ya Gibeoni. **25** Wabenjamini wakajikusanya nyuma ya Abneri na kusimama juu ya kilima. **26** Kisha Abneri akamwita Yoabu na kusema, "Je ni lazima upanga uendelee kurarua daima? Je haujui kwamba mwisho wake utakuwa mchungu? Hata line ndipo uwaambie watu wako waache kuwaafuatia ndugu zao?" **27** Yoabu akajibu, "Kama Mungu aishivyo, usingesema hiyo, askari wangu wangewafuatia ndugu zao hata asubuhi!" **28** Ndipo Yoabu akapiga tarumbeta, na watu wake wote wakasimama na hawakuendelea kuwaafuatia Israeli tena wala hawakupigana tena. **29** Abneri na watu wake wakasafiri usiku wote kupitia Araba. Wakavuka Yordani, wakatembea asubuhi yote iliyofuata, na hata wakafika Mahanaimu. **30** Yoabu akarudi kutoka katika kumfuatia Abneri. Akawakusanya watu wake wote, ambopo Asahali na askari wengine kumi na tisa wa Daudi walipungua. **31** Lakini watu wa Daudi walikuwa wameua watu 360 wa Benjamini na Abneri. **32** Kisha wakamchukua Asahali na kumzika katika kaburi la baba yake, liliolokuwapo Bethlehemu. Yoabu na watu wake wakasafiri usiku wote, kukacha wakati wanafika Hebronii.

mwenye nguvu katika nyumba ya Sauli. **7** Sauli alikuwa na suria jina lake Rispa, binti Aiya. Ishbosethi akamuuliza Abneri, "Kwa nini umelala na suria wa baba yangu?" **8** Hata ikawa Abneri akakasirika sana kutokana na maneno ya Ishbosethi naye akasema, "Je mimi ni kichwa cha mbwa wa Yuda? Ninaonesha uaminifu kwa nyumba ya Sauli, baba yako, kwa jamaa yake, na rafiki zake, kwa kutokukuweka katika mkono wa Daudi. Na bado leo unanishutumu kuhusu mwanamke. **9** Mungu na anifanyie hiyo, Abneri, na kuzidi, ikiwa sitafanya kwa Daudi kama Yahwe aliyomwapia, **10** kuuhamisha ufalme kutoka nyumba ya Sauli na kukisimika kitu cha enzi cha Daudi juu ya Israeli na juu ya Yuda, kutoka Dani hadi Beersheba."

11 Ishbosethi hakuweza kumjibu Abneri neno tena, kwani alimuogopa. **12** Kisha Abneri akatuma wajumbe kwa Daudi kusema, "Nchi hii ni ya nani? Fanya agano nami, nawe utaona kwamba mkono wangu uko nawe, kuileta Israeli yote kwako." **13** Daudi akajibu, "Vema, nitafanya agano nawe. Lakini neno moja ninalolitaka kutoka kwako ni kwamba hautauona uso wangu usipomuleta kwanza Mikali, binti Sauli, unapokuja kuonana nami." **14** Kisha Daudi akatuma wajumbe kwa Ishbosethi, mwana wa Sauli, kusema, "Nipe Mikali, mke wangu niliyetoa kwa ajili yake govi mia moja za Wafilisti." **15** Hiyo Ishbosethi akatuma kwa Mikali na kumchukua kutoka kwa mme wake, Paltieli mwana wa Laishi. **16** Mme wake akaufuatana naye, huku akilia, akaendelea hadi Bahurimu. Kisha Abneri akamwambia, "basi sasa rudi nyumbani." Hiyo akarudi. **17** Abneri akaongea na wazee wa Israeli kusema, "Zamani militaka Daudi awe mfalme wenu. **18** Basi sasa fanyeni hiyo. Kwa maana Yahwe alisema kuhusu Daudi kusema, "Kwa mkono wa Daudi mtumishi wangu nitawaoko watu wangu Israeli kutoka katika mkono wa Wafilisti na kutoka katika mkono wa adui zao wote." **19** Pia Abneri akasema na watu wa Benjamini ana kwa ana. Kisha Abneri akaenda kuongea na Daudi huko Hebronii akaeleza kila jambo ambalo Israeli na nyumba yote ya Benjamini walitamani kulitimiza. **20** Wakati Abneri na watu ishirini kati ya watu wake walifika Hebronii kumuona Daudi, Daudi akaandaa sherehe kwa ajili yao. **21** Abneri akamweleza Daudi, "Nitainuka na kukusanya Israeli

3 Kulikuwa na vita ya mda mrefu kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi. Daudi akaendelea kupata nguvu zaidi, lakini nyumba ya Sauli iliendelea kudhoofika na kuthoofika. **2** Wana wakazaliwa kwa Daudi huko Hebron. Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Amnoni, kwa Ahinoamu wa Yezreeli. **3** Mwanawewe wa pili, Kileabu, alizaliwa kwa Abigaili, mijane wa Nabali wa Karmeli. Wa tatu, Absalomu, alikuwa mwana wa Maaka, binti Talmai, mfalme wa Geshuri. **4** Mwana wa nne wa Daudi, Adoniya, alikuwa mwana wa Hagithi. Mwanawewe wa tano alikuwa Shefatia mwana wa Abitali, **5** na wa sita, Ithreamu, alikuwa mwana wa Eglah mkewe Daudi. Hawa wote walizaliwa kwa Daudi huko Hebron. **6** Ikawa wakati wa vita kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi Abneri akajifanya

2 Samwel

kukudanganya na kupeleleza hali yako na kuangalia kila wajumbe kumfuatia Abneri, nao wakamrudisha kutoka katika kisima cha Sirah, lakini Daudi hakulija hili. 27 Abneri aliporudi Hebron, Yoabu alimchukua kando kati ya lango ili aongee naye faraghani. Hapohapo Yoabu za Yahwe daima, kuhusiana na damu ya Abneri mwana wa Neri. 29 Hatia ya damu ya Abneri na iwe juu ya Yoabu na nyumba yote ya baba yake. Na asikosekane katika familia ya Yoabu mtu mwenye vidonda, au mwenye ukoma, au kirema atembeaye kwa fimo au aliyeuawa kwa upanga au mwenye kukosa chakula." 30 Hivyo Yoabu na Abishai nduguye wakamwua Abneri, kwa sababu alimwua Asaheli ndugu yao vitani huko Gibeoni. 31 Daudi akamwambia Yoabu na wote waliokuwa pamoja naye, "Rarueni mavazi yenu, jivikeni nguo za magunia, na muomboleze mbele ya mwili wa Abneri." Na mfalme Daudi akaufuata mwili wa Abneri wakati wa mazishi. 32 Wakamzika Abneri huko Hebron. Mfalme akalia kwa sauti katika kaburi la Abneri, na watu wote pia wakalia. 33 Mfalme akamwombolea Abneri naye akaimbo, "Je ilipasa Abneri afe kama afavyo mpumbau? 34 Mikono yako haikufungwa. Miguu yako hakuwa imefungwa minyororo. Kama mtu aangukavyo mbele ya wana wa uovu, ndivyo ulivoanguka." Watu wote wakamilia zaidi. 35 Watu wote wakaja kumtaka Daudi ale wakati kungali mchana, lakini Daudi akaapa, "Mungu na anifanyie hivyo, na kuzidi, ikiwa nitaonja mkate au chochote kabla jua halijazama." 36 Watu wote wakaiona huzuni ya Daudi, na ikawapendeza, hivyo kila alichokifanya mfalme kikawapendeza. 37 Hivyo watu wote na Israeli wote wakatambua siku hiyo kwamba haikuwa nia ya mfalme Abneri mwana wa Neri afe. 38 Mfalme akawaambia watumishi wake, "je hamjui kuwa mtu mkuu ameanguka leo hii katika Israeli? 39 Nami leo ni medhoofika, japojuwa nimetiwa mafuta kuwa mfalme. Watu hawa, wana wa Seruya ni hatari sana kwangu. Yahwe na amrudishie mwovu kwa kumlipa kwa ajili ya uovo wake kama anavyostahili.

4 Ikawa Ishbosethi, mwana wa Sauli, aliposikia kwamba Abneri amekufa huko Hebron, mikono yake ikadhoofika, na Israeli yote ikatabika. 2 Basi mwana wa Sauli alikuwa na watu wawili waliokuwa wakuu wa vikosi nya askari. Mmoja wao alikuwa Baana na mwingine alikuwa Rekabu, wana wa Rimoni Mbeerothi wa wana wa Benjamin (kwa maana Berothi ilihesabiwa kuwa sehemu ya Benjamini, 3 na Waberothi walikimbilia Gitaimu na wamekuwa wakiishi pale hadi sasa). 4 Basi Yonathani, mwana wa Sauli, alikuwa na mwana mlemavu wa miguu. Alikuwa na umri wa miaka mitano habari kuhusu Sauli na Yonathani ilipofika Yezreeli. Yaya wake akamchukua ili akimbie. Lakini wakati anakimbia, mwana wa Yonathani alianguka na akawa kirema. Jina lake aliiwa Mefiboshethi.

5 Hivyo wana wa Rimoni mbeerothi, Rekabu na Baana, unalofanya?" 26 Yoabu alipoondoka kwa Daudi, alituma wakasafiri mchana wakati wa jua kali mpaka nyumbani mwa Ishbothethi, yeye alikuwa amepumzika mchana. 6 Mwanamke aliyekuwa akililinda lango alisinzia wakati akipepete ngano, Rekabu na Baana waliingia ndani polepole na wakampita. 7 Hivyo walipoingia ndani ya nyumba, walimpiga na kumuua wakati amelala chumbani mwake. Kisha wakakata kichwa chake na wakaondoka akasema, "Mimi na ufalme wangu hatuna hatia mbele nacho, wakasafiri njiani usiku kucha mpaka Araba. 8 Wakaleta kichwa cha Ishbosethi kwa Daudi huko Hebron, nao wakamwambia mfalme, "Tazama, hiki ni kichwa cha Ishbosethi mwana wa Sauli, adui yako, aliyekuwa akiutafuta uhai wako. Leo Yahwe amemlipia kisasi bwana wetu mfalme dhidi ya Sauli na uzao wake." 9 Daudi akawajibu Rekabu na Baana nduguye, wana wa Rimoni mbeerothi, akawambia, "Kama Yahwe aishivyo, aliyeuko uhai wangu na kila shida, 10 mtu mmoja aliponambia, 'Tazama, Sauli amekufa,' akifikiri alileta habari njema, nilimkamata na kumwua huko Siklagi. Huo ndio ujira niliompaa kwa habari yake. 11 Namna gani, mtu mwovu anapomwua mwenye haki kitandi mwake ndani ya nyumba, Je nisitake damu yake kutoka katika mikono yenu, na kuwaondo duniani?" 12 Kisha Daudi akawaagiza vijana, nao wakawaua wakakata mikono na miguu yao na kuwatundika kando ya bwawa huko Hebron. Lakini wakakichukua kichwa cha Ishbosethi na kukizika katika kaburi la Abneri katika Hebron.

5 Kisha kabilia zote za Israeli wakamwendea mfalme huko Hebron nao wakasema, "Tazama, sisi ni nyama na mifupa yako. 2 Kipindi kilichopita, Sauli alipokuwa mfalme juu yetu, ni wewe uliyelongoza jeshi la Waisraeli. Yahwe akawambia, "Utawachunga watu wangu Israeli, na utakuwa mtawala juu ya Israeli." 3 Hivyo wazee wote wa Israeli wakaja kwa mfalme huko Hebron na mfalme Daudi akafanya nao agano mbele ya Yahweh. Wakamtawaza Daudi kuwa mfalme wa Israeli. 4 Daudi alikuwa na umri wa miaka thelathini alipoanza kutawala, naye akatawala miaka arobaini. 5 Alitawala juu ya Yuda miaka saba na miezi sit a huko Hebron, na huko Yerusalem akatawala miaka thelathini na mitatu juu ya Israeli yote na Yuda. 6 Mfalme na watu wake wakaenda Yerusalem kupigana na wayebusi, waliokuwa wenyeji wa nchi. Wakamwambia Daudi, "Hautaweza kuja hapa kwani hata wipofu na vileme waweza kukudhuia kuingia. Daudi haweye kuja hapa." 7 Lakini, Daudi akaiteka ngome ya Sayuni, ambayo sasa ni mji wa Daudi. 8 Wakati huo Daudi akasema, "Waliowashambulia wayebusi watapaswa kupita katika mfereji wa maji ili wawafikie virema na vipofu amba ni adui wa Daudi." Hii ndiyo maana watu husema, "Vipofu na virema wasingie katika kasri." 9 Hivyo Daudi akaishi ngemeni naye akaita mji wa Daudi. Akazungushia ukuta, kuanzia barazani kuelekea ndani. 10 Daudi akawa na nguvu sana kwa maana Yahwe, Mungu wa utukufu, alikuwa pamoja naye. 11 Kisha Hiramu mfalme wa Tiro akatuma wajumbe kwa Daudi, na miti ya mierezi, mafundi

seremala na wajenzi. Wakamjengea Daudi nyumba. **12** Peresi Uza. Eneo hilo linaitwa Peres Uza hata leo. **9** Daudi Daudi akatambua kuwa Yahwe alikuwa amemweka ili awe akamwogopa Yahwe siku hiyo. Akasema, "Sanduku mfalme juu ya Israeli, na kwamba alikuwa ameutukuzu la Yahwe lawezaje kuja kwangu?" **10** Hivyo Daudi ufalme wake kwa ajili ya Israeli watu wake. **13** Baada hakuwatayari tena kulichukua sanduku la Yahwe katika mji ya Daudi kuondoka Hebron na kwenda Yerusalem, wa Daudi. Badala yake, akaliweka kando katika nyumba akajitwalia wake na masuria wengi huko Yerusalem, na ya Obedi Edomu Mgiti. **11** Sanduku la Yahwe likakaa wana na binti wengi walizaliwa kwake. **14** Haya ndiyo majina ya wanawe waliozaliwa kwake huko Yerusalem: Shamu, Shobabu, Nathani, Selemani, **15** Ibhari, Elishua, Nefegi, Yafia, **16** Elishama, Eliada na Elifeleti. **17** Basi wafilisti waliposikia kwamba Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme juu ya Israeli, wakaenda wote kumtafuta. Daudi aliposikia hilo akashuka ngomeni. **18** Basi Wafilisiti walikuwa wamekuja na kuenea katika bonde la Mrefai. **19** Kisha Daudi akaomba msaada kutoka kwa Yahwe. Akasema, "Je niwashambulie wafilisti? Je utanipa ushindi juu yao?" Yahwe akamwambia Daudi, "Washambulia, kwa hakika nitakupa ushindi juu ya wafilisti." **20** Hivyo Daudi akawashambulia huko Baali Perasimu, naye akawashinda. Akasema, Yahwe amewafurikia adui zangu mbele yangu kama mafuriko ya maji. Kwa hiyo jina la mahali pale likawa Baali Perasimu. **21** Wafilisiti wakaacha vinyago vyao pale, na Daudi na watu wake wakaviondoa. **22** Kisha wafilisiti wakaja kwa mara nyingine tena na kujieneza zaidi katika bonde la Mrefai. **23** Hivyo Daudi akatafuta msaada tena kutoka kwa Yahweh, naye Yahweh akamwambia, "Usiwashambulie kwa mbele, lakini uwazunguke kwa nyuma na uwaendee kuititia miti ya miforosadi. **24** Watuki utakaposikia sauti za mwendo katika upepo uvumao juu ya miti ya miforosadi, hapo ushambulie kwa nguvu. Fanya hivi kwa kuwa Yahwe atatangulia mbele yako kulishambulia jeshi la Wafilisiti." **25** Hivyo Daudi akafanya kama Yahwe aliyomwamuru. Akawaua wafilisti njiani mwote toka Geba hadi Gezeri.

6 Basi kwa mara nyingine Daudi akawakusanya wateuli wa Israeli, elfu thelathini. **2** Daudi akainuka na akaenda na watu wake wote waliokuwa pamoa naye kutoka Baala ulioko Yuda ili alilete sanduku la Mungu, liitwalo kwa jina la Yahwe wa majeshi, akaaye juu ya makerubi. **3** Wakaliweka sanduku la Mungu juu ya mkokoteni mpya. Wakalitoa katika nyumba ya Abinadabu, iliyokuwa juu ya kilima. Uza na Ahio, wanawe, wakauongoza mkokoteni. **4** Wakautoa mkokoteni na sanduku la Mungu juu yake nyumbani mwa Abinadabu juu ya kilima. Ahio alikuwa ametangulia mbele ya sanduku. **5** Kisha Daudi na nyumba yote ya Israeli wakaanza kucheza mbele ya Yahwe, wakishangilia kwa vyombo vya mziki, vinubi, vinanda, matari, kayamba na matowazi. **6** Hata walipofika katika shinikizo la Nasoni, wale ng'ombe wakakwama, Uza akanyosha mkono wake na kulikumbatia sanduku la Mungu, naye akalishikilia. **7** Kisha asira ya Yahweh ikawaka dhidi ya Uza. Mungu akampiga kwa ajili ya dhambi yake. Uza akafa pale pale kando ya sanduku la Mungu. **8** Daudi akakasirika kwa kuwa Yahwe alimpiga Uza, naye akapaita mahali pale

Peresi Uza. Eneo hilo linaitwa Peres Uza hata leo. **9** Daudi akamwogopa Yahwe siku hiyo. Akasema, "Sanduku mfalme juu ya Israeli, na kwamba alikuwa amemweka ili awe akamwogopa Yahwe siku hiyo. Akasema, "Sanduku la Yahwe lawezaje kuja kwangu?" **10** Hivyo Daudi hakuwatayari tena kulichukua sanduku la Yahwe katika mji ya Daudi. Badala yake, akaliweka kando katika nyumba akajitwalia wake na masuria wengi huko Yerusalem, na ya Obedi Edomu Mgiti. **11** Sanduku la Yahwe likakaa katika nyumba ya Obedi Edomu Mgiti kwa miezi mitatu. Kwa hiyo Yahwe akambariki yeye na nyumba yake yote. **12** Kisha mfalme Daudi akaambibi, "Yahwe ameibariki nyumba ya Obedi Edomu na kila kitu alichonacho kwa sababu ya sanduku la Mungu." Hivyo Daudi akaenda na kulipandisha sanduku la Mungu kutoka katika nyumba ya Obedi Edomu hadi mji wa Daudi kwa furaha. **13** Ikawa waliolibeba sanduku la Yahwe walipochukua hatua sita, akatoa sadaka ng'ombe na ndama aliyenona. **14** Daudi akacheza mbele ya Yahwe kwa nguvu zake zote; alikuwa amevea naivera ya kitani pekee. **15** Hivyo Daudi na nyumba yote ya Israeli wakalipandisha sanduku la Yahwe kwa vifijo na sauti za tarumbeta. **16** Hata ikawa sanduku la Yahwe lilipofika mjini mwa Daudi, Mikali, binti Sauli, alichungulia dirishani. Akamwonia mfalme Daudi akiruka na kucheza mbele ya Yahwe. Akamdhara moyoni mwake. **17** Wakaliingiza sanduku la Yahwe na kuliweka mahali pake, katikati ya hema ambayo Daudi alikuwa ameliwekeea. Kisha Daudi akatoa sadaka ya kuteketezwa na matoleo ya amani mbele za Yahwe. **18** Ikawa Daudi alipomaliza kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, akawabariki watu kwa jina la Yahwe wa majeshi. **19** Kisha akawagawia watu wote, umati wote wa Israeli, wanaume kwa wanawake, kipande cha mkate, nyama na keki ya zabibu. Kisha watu wote wakaondoka; kila mmoja akarudi kwake. **20** Kisha Daudi akarudi ili aibariki familia yake. Mikali, binti Sauli, akatoka ili akutane na Daudi naye akasema, "Jinsi gani mtukufu mfalme wa Israeli aliyoyokuwa leo, aliyejiacha uchi mbele ya macho ya vijakazi miongoni mwa watumishi wake, kama mmoja wa wapumbavu ambaye bila aibu hujifunua yeye mwenyewe!" **21** Daudi akamjibu Mikali, "Nilifanya hivyo mbele ya Yahwe, aliyenichagua juu ya baba yako na juu ya familia yake yote, aliyeniveka kuwa kiongozi juu ya watu wa Yahwe, juu ya Israeli. Mbele ya Yahwe nitafurahi! **22** Nitakuwa nisipe na heshima hata zaidi ya hapa, na nitajishusha mbele za macho yangu mwenyewe. Lakini kwa hawa vijakazi uliowasema, nitaheshimiwa." **23** Hivyo Mikali, binti Sauli, hakuwa na watato hata alipokufa.

7 Ikawa mfalme alipokuwa amekwisha kukaa katika nyumba yake, na baada ya Yahwe kuwa amemstarehesha kutokana na adui zake wate waliomzunguka, **2** mfalme akamwambia nabii Nathani, "Tazama, mimi minaishi katika nyumba ya mierezi, lakini sanduku la Mungu lipo hemani. **3** Basi Nathani akamwambia mfalme, "Nenda, fanya lililo moyoni mwako, kwa maana Yahwe yupo nawe." **4** Lakini usiku usiku uleule neno la Yahwe lilimzia Nathani kusema, **5** "Nenda na umwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hivi ndivyo asemavyo

Yahwe: Je utanijengea nyumba ya kuishi?" 6 Kwa maana Uliyaondoa mataifa na miungu yao kutoka mbele ya watu sijawai kuishi katika nyumba tangu siku ile nilipowaleta wako, uliowakomboa kutoka Misri. 24 Umeiimarischa Israel wana wa Israeli kutoka Misri hata leo; badala yake kama watu wako daima, na wewe, Yahwe, kuwa Mungu nimekuwa nikitembea katika hema, hema la kukutania. 7 wao. 25 Basi sasa, Yahwe Mungu, ahadi uliyofanya Mahali pote ambapo nimekuwa nikihama mionganoni mwa kuhusu mtumishi wako na familia yake iwe imara daima. wana wote wa Israeli, Je niliwai kusema lolote na viongozi Ufanye kame ulivyo sema. 26 Na jina lako liwe kuu daima, wa Israeli niliowaweka kuwachunga watu wangu Israeli, ili watu waseme, "Yahwe wa majeshi ni Mungu wa Israeli," kusema, "Kwa nini hamjanjengea nyumba ya mierezi?" 8 Sasa basi, mwambie Daudi, mtumishi wangu, "Hiki wakati nyumba yangu, Daudi, mtumishi wako itakapokaa ndicho asemacho Yahwe wa majeshi: 'Nilikutwaa kutoka imara mbele zako daima. 27 Kwa maana wewe, Yahwe wa machungani, kutoka katika kuwafuata kondoo, ili uwe mtawala juu ya watu wangu Israeli. 9 Nimekuwa pamoja wako kwamba utamjengea nyumba. Ndiyo maana mimi, nawe popote ulipokwenda na nimewakatilia mbali adui mtumishi wako, nimepata ujasiri kuomba kwako. 28 Sasa, zako wote mbele yako. Na nitakutengenezea jina kubwa, Bwana Yahwe, wewe ni Mungu, na maneno yako ni amini, kama jina la mojawapo ya wakuu walio juu ya nchi. 10 nitatenga mahali kwa ajili ya watu wangu Israeli nami na umefanya ahadi hii njema kwa mtumishi wako. 29 nitawapanda pale, ili kwamba wawewe kuishi mahali pao tena, kama walivyofanya mwanzo. 11 Kama walivyofanya na ikawa baada ya haya Daudi aliwashambulia Wafilisti tangu siku ile nilipoamuru waamuzi juu ya watu wangu na kuwashinda. Hivyo Daudi akaichukua Gathi na Israeli. Nami nitakustarehesha kutokana na adui zako vijiji vyake kutoka katika mamlaka ya wafilisti. 2 Kisha wote. Zaidi ya hayo, Mimi, Yahwe, nakutamkia kwamba akaishinda Moabu na akawapima watu wake kwa mistari nitakutengenezea nyumba. 12 Siku zako zitakapokwisha kwa kuwafanya walale chini juu ya ardhi. Alipima mistari na ukalala pamoja na baba zako, nitainua mzaa baada miili ya kuua, na mistari mmoja kamili kuwahifadhi yako, atokaye katika mwili wako mwenyewe, nitauimalisha hai. Hivyo Wamoabu wakawa watumishi wa Daudi na ufalme wake. 13 Naye atajenga nyumba kwa jina langu, wakaanza kumlipa kodi. 3 Kisha Daudi akamshinda nami nitakiimalisha kiti chake cha enzi daima. 14 Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwanangu. Atakapotenda dhambi, nitamwadhibu kwa fimbo ya wanadamu na kwa mapigo ya wana wa watu. 15 Lakini uaminifu wa agano Frati. 4 Daudi aliteka magari 1, 700 ya farasi na askari langu hautamwondokea, kama niliyemwondo mbele yako. 16 Nyumba yako ishirini elfu waendao kwa miguu. Daudi akawakata miguu na ukasema na kuketi mbele ya Yahwe; akasema, farasi wa magari, lakini akahifadhi wakutosha magari "Mimi ni nani, Yahwe Mungu, na familia yangu ni nini hata mia moja. 5 Wakati Washami wa Dameski walipokuja umenileta hapa nilipo? 19 Na hili lilikuwa jambo dogo kumsaidia Hadadeziri mfalme wa Soba, Daudi akaua mbele yako, Bwana Yahwe. Hata ukasema kuhusu familia shaba nyingi kutoka Beta na Berossi, miji ya Hadadezeri. 9 ya vizazi vijayvo, Bwana Yahwe! 20 Mimi Daudi, niseme Katika Washami watu ishirini na mbili elfu. 6 Daudi nini zaidi kwako? Umemweshimu mtumishi wako, Bwana akaweka ngome huko Shamu ya Dameski, na Washami Yahwe. 21 Kwa ajili ya neno lako, na kwa ajili ya kutimiza wakawa watumishi wake na wakaleta kila. 7 Daudi amelishinda jeshi lote la Hadadezeri, 10 Tou akamtuma kusudi lako mwenyewe, umefanya jambo kubwa namna hii na kujidhirisha kwa mtumishi wako. 22 Kwa hiyo wewe ni Hadoramu mwanawe kwa mfalme Daudi kumpa salamu na mkuu, Bwana Yahwe. Kwa maana hakuna mwiningine aliye na kumbariki, kwa kuwa Daudi alikuwa amepigana na kama wewe, na hakuna Mungu mwiningine badala yako, Hadadezeri na kumshinda, maana Hadadezeri alikuwa kama jinsi ambayo tumesikia kwa masikio yetu wenywewe. amepiga vita dhidi ya Tou. Hadoramu akaja pamoja na 23 Kwani kuna taifa lipi lililo kama watu wako Israeli, taifa vitu vya fedha, dhahabu, na shaba. 11 Mfalme Daudi moja juu ya nchi ambalo wewe, Mungu, ulikwenda na akawiweka wakfu vitu hivi kwa ajili ya Yahwe, pamoja na kuwakomboa kwa ajili yako wewe? Uliifanya fedha na dhahabu kutoka katika mataifa yote aliyokuwa hivi ili kwamba wawe watu kwa ajili yako mwenyewe, kujifanyia jina kwa ajili yako mwenyewe, na kufanya ameyashinda- 12 kutoka Shamu, Moabu, Waamoni, matendo makuu na ya kuogofya kwa ajili ya nchi yako. Wafilist, Waamaleki, pamoja na nyara zote alizoziteka kutoka kwa Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba. 13 Jina la Daudi likajulikana sana alipowashinda washami katika bonde la Chumvi, pamoja na watu wao wapatao elfu kumi na nane. 14 Akaweka ngome katika

Edomu yote, na Waedomu wote wakawa watumishi wake. Yahwe akampa Daudi ushindi kila alipokwenda. 15 Daudi akatawala juu ya Israeli yote, naye akatenda kwa haki na usawa kwa watu wote. 16 Yoabu mwana wa Seruya alikuwa mkuu wa jeshi, na Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mwenye kuandika taarifa. 17 Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiathari walikuwa makuhani, na Seraya alikuwa mwandishi. 18 Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa juu ya Wakerethi na Wapelethi, na wana wa Daudi walikuwa washauri wa mfalme.

Nahashi, kwa kuwa baba yake alinifadhiri." Hivyo Daudi akatuma watumishi wake kumfariji Hanuni kwa habari ya baba yake. Watumishi wake wakaingia katika nchi ya watu wa Amoni. 3 Lakini viongozi wa watu wa Amoni wakamwambia Hanuni bwana wao, "Je unathan kwa hakika Daudi anamweshimu baba yako hata ametuma watu kukutia moyo? Daudi hajawatuma watumishi wake kwako ili kuuangalia mji, kuupeleleza, ili kuupindua? 4 Hivyo Hanuni akawachukuwa watumishi wa Daudi, akawanyoa nusu ya ndevu zao, akachana mavazi yao hadi kwenye matakao, naye akawaacha waende zao. 5 Daudi alipoleezwa kuhusu hili, akatuma watu kwenda kuwalaki, kwa kuwa walikuwa wamefedheheshwa sana. Mfalme akawambia, "Kaeni Yeriko mpaka ndevu zenu zitakapoota, ndipo mrudi." 6 Watu wa Amoni walipoona kwamba wamenuka kwa Daudi, wakatuma wajumbe na kuwaajiri Washami wa Bethi Rehobu na Soba, askari elfu ishirini waendao kwa mguu, na mfalme wa Maaka pamoja na watu elfu, na watu wa Tobu elfu kumi na mbili. 7 Daudi aliposikia, akamtuma Yoabu na jeshi lote la askari. 8 Waamoni wakatoka na wakafanya mistari ya vita katika maingilio ya lango la mji wao, wakati Washami wa Soba na wale wa Rehobu, na watu wa Tobu na Maaka, wakasimama peke yao uwandani. 9 Yoabu alipoona mistari ya vita ikimbabilo pote mbele na nyuma, alichagua baadhi ya waisraeli wajua kupigana vizuri na akawapanga dhidi ya Washami. 10 Na sehemu iliyosalia ya jeshi, akawaweka chini ya Abishai nduguye, naye akawaweka katika mistari ya vita dhidi ya jeshi la Amoni. 11 Yoabu akasema, "ikiwa Washami watakuwa na nguvu zaidi juu yangu, kisha wewe, Abishai, lazima uniookie. Lakini ikiwa jeshi la Amoni litakuwa na nguvu zaidi juu yako, nitakuja kukuokoa. 12 Iweni na nguvu, nasi tujioneshe kuwa wenye nguvu kwa ajili ya watu wetu na miji ya Mungu wetu, kwa maana Yahwe atatenda yapendezayo kwa ajili ya kusudi lake. 13 Hivyo Yoabu na askari wa jeshi lake wakasonga mbele katika vita dhidi ya Washami, waloliazimika kukimbia mbele ya jeshi la Israeli. 14 Jeshi la Amoni lilipoona kwamba Washami wamekimbia, nao pia wakakimbia kutoka kwa Abishai wakarudi ndani ya mji. Ndipo Yoabu akarudi kutoka kwa watu wa Amoni na akarejea Yerusalem. 15 Washami walipoona kwamba wameshindwa na Israeli, walijikusanya pamoja tena. 16 Kisha Hadareza akatuma kuleta vikosi vya Washami ng'ambo ya Mto Frati. Wakaja Helamu pamoja na Shobaki, mkuu wa jeshi la Hadareza juu yao. 17 Daudi alipoambiwa, aliwakusanya Israeli wote pamoja, akavuka Yordani, na akafika Helamu. Washami wakajipanga katika mistari ya vita dhidi ya Daudi na wakapigana naye. 18 Washami wakakimbia mbele ya Israeli. Daudi akaaua askari mia saba wa magari na askari wa farasi elfu arobaini. Shobaki mkuu wa jeshi lao alijeruhiwa na akafa huko. 19 Wafalme wote waliokuwa watumishi wa Hadareza walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, walifanya amani

9 Daudi akasema, "Je kuna yejote aliyesalia wa familia ya Sauli ambaye naweza kumwonyesha kwa fadhiri kwa ajili ya Yonathan?" 2 Alikuwepo mtumishi katika familia ya Sauli jina lake Siba, akaithwa kwa Daudi. Mfalme akamuuliza, "Je wewe ndiye Siba?" Akajibu, "Mimi ni mtumishi wako, ndiye." 3 Hivyo mfalme akasema, "Je hakuna aliyesalia wa familia ya Sauli ambaye naweza kumuunesha wema wa Mungu?" Siba akamjibu mfalme, "Yonathan ana mwana, ambaye ni mlemavu wa miguu. 4 Mfalme akamwambia, "Yupo wapi?" Siba akamjibu mfalme, "Tazama, yupo katika nyumba ya Makiri mwana wa Ameli huko Lo Debari. 5 Ndipo mfalme Daudi akatuma watu na kumtoa katika nyumba ya Makiri mwana wa Ameli huko Lo Debari. 6 Hivyo Mefiboshethi mwana wa Yonathan mwana wa Sauli, akaja kwa Daudi naye akainama uso wake hadi katika sakafu kwa kumheshimu Daudi. Daudi akasema, "Mefiboshethi." Naye akajibu, "Angalia, mimi ni mtumishi wako!" 7 Daudi akamwambia, "Usiogope, maana hakika nitakufadhiri kwa ajili ya Yonathan baba yako, nami nitakurudhishia ardhii yote ya Sauli babu yako, nawe utakula katika meza yangu daima." 8 Mefiboshethi akainama na kusema, "Mtumishi wako ni nani, hata ukamwangalia kwa fadhiri mbwa mfu kama nilivyo?" 9 Kisha mfalme akamwita Siba, mtumishi wa Sauli, na kumwambia, "Yote yaliyo ya Sauli na familia yake nimempa mjukuu wa bwana wako. 10 Wewe, wanao, na watumishi wako mitalima mashamba kwa ajili yake nanyi mtavuna mazao ili kwamba mjukuu wa bwana wako apate chakula. Kwa maana Mefiboshethi, mjukuu wa bwana wako, atakula katika meza yangu daima." Basi Siba alikuwa na wana kumi na watano na watumishi ishirini. 11 Kisha Siba akamwambia mfalme, "Mtumishi wako atafanya yote ambayo bwana wangu mfalme amemwamuru mtumishi wake." Mfalme akaongenza kusema, kwa Mefiboshethi yeeye atakula katika meza yangu, kama mmojawapo ya wana wa mfalme." 12 Mefiboshethi alikuwa na mwana mdogo jina lake Mika. Na wote waliokuwa wanaishi katika nyumba ya Siba walikuwa watumishi wa Mefiboshethi. 13 Hivyo Mefiboshethi akaishi Yerusalem, naye akala chakula cha daima katika meza ya mfalme, japokuwa alikuwa mlemavu wa miguu yote.

10 Ikawa baadaye mfalme wa watu wa Amoni akafa, na Hanuni mwanaye akawa mfalme mahali pake. 2 Daudi akasema, "Nitaonesha fadhiri Hanuni mwana wa

na Israeli na wakawa watumishi wao. Hivyo washami kushambulia kutokea ukutani? 21 Ni nani aliywemwa wakaogopa kuwasaidia watu wa Amoni tena.

11 Ikawa wakati wa majira ya kipupwe, wakati ambapo kwa kawaida wafalme huenda vitani, Daudi akamtuma Yoabu, mtumishi wake, na jeshi lote la Israeli. Wakalaribu jeshi la Amoni na kuuhusuru Raba. Lakini Daudi akakaa Yerusalem. 2 Hivyo ikawa siku moja wakati wa jioni Daudi akaamka kutoka kitandani na akatembea katika dari la kasri. Akiwa pale akamwona mwanamke aliyejkuwa akioga, mwanamke yule alikuwa mzuri sana kwa mwonekano. 3 Hivyo Daudi akatuma na kuuliza watu waliomfahamu yule mwanamke. Mtu mmoja akasema, "Je huyu siye Bathsheba, binti Eliamu, naye si mke wa Uria mhitii? 4 Daudi akatuma wajumbe nao wakamchukua; aka ja kwake, na akalala naye(kwani ndo alikuwa amejitakasa kutoka siku zake). Kisha akarudi nyumbani kwake. 5 Mwanamke akawa mjamzito, naye akatuma na kumwambia Daudi; akasema, "mimi ni mjamzito." 6 Kisha Daudi akatuma watu kwa Yoabu kusema, "Umtume kwangu Uria mhitii." Hivyo Yoabu akamtuma Uria kwa Daudi. 7 Uria alipofika, Daudi akamuuliza hali ya Yoabu. Jinsi jeshi liiyoyokuwa likiendelea, na jinsi vita vilivyokuwa vinaendelea. 8 Daudi akamwambia Uria, "Shuka nyumbani kwako, unawe miguu yako. "Hivyo Uria akaondoka katika kasri la mfalme, mfalme akamtumia zawadi kwa Uria. 9 Lakini Uria akalala pamoja na watumishi wa bwana wake katika lango la kasri, wala hakushuka nyumbani kwake. 10 Daudi alipoambiwa, "Uria hakushuka nyumbani kwake," akamwambia Uria, Je haukutoka safarini? Kwa nini haukushuka nyumbani kwako?" 11 Uria akamjibu Daudi, "Sanduku, na Israeli na Yuda wamo kwenye mahema, na Yoabu na watumishi wa bwana wangu wamepiga hema uwandani. Jinsi gani basi mimi naweza kwenda nyumbani kwangu kula kunywa na kulala na mke wangu? kwa hakika kama uishivyo, sitafanya hivyo. 12 Hivyo Daudi akamwambia Uria, "Ukae leo pia, kesho nitakuacha uende." Kwa hiyo uria akakaa Yerusalem siku hiyo na iliyofuata. 13 Daudi alipomwita, alikula na kunywa pamoja naye, Daudi akamfanya alewe. Wakanati wa jioni Uria akaenda kulala kitandani pake pamoja na watumish wa bwana wake; hakushuka nyumbani kwake. 14 Hivyo asubuhi Daudi akamwandikia Yoabu barua, naye akaituma kwa mkono wa Uria. 15 Ndani ya barua Daudi aliandika hivi, "Mweke Uria mbele ya vita vikali sana, na kisha, mmwache, ili apigwe na afe. 16 Hivyo Yoabu alipoona mji ukizingirwa, alimweka Uria katika sehemu aliyojua askari adui wenye nguvu wangkuwa wakipigana. 17 Wakanati watu wa mji walipotoka na kupigana dhidi ya jeshi la Yoabu, baadhi ya askari wa Daudi wakaanguka, na Uria Mhiti pia akauwawa. 18 Wakanati Yoabu alipotuma neno kwa mfalme kuhusu hali ya vita, 19 alimwagiza mjumbe, kusema, "Utakapomaliza kumwambia mfalme kuhusu hali ya vita, 20 yawezekana mfalme akakasirika, naye akawambia, 'Kwa nini mlipigana na mji kwa karibu hivyo, hamkujuwa kwamba wangeweza

kushambulia kutokea ukutani? 21 Ni nani aliywemwa Abimeleki mwana wa Yerubeshethi? Siye mwanamke aliyejruha jiwe la kusagia juu yake kutoka ukutani, hata akafa huko Thebes? Kwanini basi mliukaribia ukuta jinsi hiyo? Nawe umjibu, "Uria mtumishi wako amekufa pia." 22 Hivyo mjumbe akaondoka na kwenda kwa Daudi akamwambia kila jambo ambalo Yoabu alimtuma kusema.

23 Na mjumbe akamwambia Daudi, "Mwanzoni adui walikuwa na nguvu kuliko sisi; walitukabilu uwandani, lakini tukawarudisha nyuma kwenye maingilio ya lango. 24 Na wafiga mishale wao wakawarushia watumishi wako kutoka ukutani, na baadhi ya watumishi wa mfalme wameuawa, na mtumishi wako Uria mhitii pia ameuawa." 25 Kisha Daudi akamwambia mjumbe, "Mwambie hivi Yoabu, "Usiruhusu jamba hili likuhuzunishe, kwa maana upanga huangamiza huyu kama uangamizavyo na mwingine. Vifanye vita vyako kuwa vyenye nguvu zaidi dhidi ya mji, na uuteke." Mtie moyo Yoabu." 26 Hivyo mke Uria aliposikia kwamba mme wake amekufa, akaomboleza sana kwa ajili yake. 27 Huzuni yake ilipoisha, Daudi akatuma na kumchukua kwake katika kasri lake, naye akawa mkewe na akamzalia mwana. Lakini alichokifanya Daudi hakikumpendeza Yahwe.

12 Kisha Yahwe akamtuma Nathani kwa Daudi. Akaja kwake na kusema, "Kulikuwa na watu wawili katika mji. Mmoja alikuwa tajiri na mwingine alikuwa masikini. 2 Yule tajiri alikuwa na kundi la ng'ombe na kondoo wengi sana, 3 lakini maskini hakuwa na chocotte isipokuwa mwankondoo, aliyejkuwa amemnunua na kumlisha na kumlea. Akakua pamoja naye na pamoja na watoto wake. Yule mwankondoo hata alikula naye na kunywa kutoka katika kikombe chake, naye akalala katika mikono yake na alikuwa kama binti kwake. 4 Siku moja tajiri akapata mgeni, lakini yeze hakuwa tiyari kuchukua myama kutoka katika kundi lake la ng'ombe au kundi la kondoo ili kumwandala chakula. Badala yake alichukua mwankondoo wa masikini na akampika kwa ajili ya mgeni wake. 5 Hasira ya Daudi ikawaka dhidi ya tajiri yule, naye akamwambia Nathani kwa hasira, "Kama Yahwe aishivyo, mtu aliyejlitenda jambo hili anastahili kufa. 6 Ni lazima aliye mwankondoo mara nne zaidi kwa ajili ya kile alichokifanya, na kwa sababu hakuwa na huruma kwa mtu maskini. 7 Ndipo Nathani akamwambia Daudi, "Wewe ndiye yule mti! Yahweh, Mungu wa Israeli, asema, na ikiwa hayo yalikuwa kidogo zaidi kwako, ningeweza kukuongezea mengine zaidi. 9 Hivyo basi kwa nini umedharau maagizo ya Yahwe, hata ukafanya yaliyo maovu mbele zake? Umeua Uria Mhiti kwa upanga na umechukua mkewe kuwa mke wako. Uliua kwa upanga wa jeshi la Amoni. 10 Hivyo basi upanga hautaondoka nyumbani mwako, kwa kuwa umenidharau na umemchukua mke wa Uria mhitii kuwa mke wako." 11

Yahwe asema, "Tazama, nitaleta maafa dhidi yako kutoka katika nyumba yako mwenyewe. Nitachukua wake zako, mbele ya macho yako na kumpa jirani yako, naye atalala na wake zako wakati wa mchana. **12** Kwa maana wewe ultenda dhambi hii sirini, lakini mimi nitatenda jambo hili wakati wa mchana mbele za Israeli wote. **13** Ndipo Daudi alipomwambia Nathani, "Nimemtenda dhambi Yahwe." Nathani akamjibu Daudi, "Yahwe naye ameiajilia dhambi yako. Hautakufa. **14** Lakini, kwa kuwa kwa tendo hili umemdharaa Yahwe, mtoto aliyezaliwa kwako hakika atakufa." **15** Kisha Nathani akaondoka na kwenda kwake. Yahwe akampiga mtoto ambaye mke wa Uria alizmaa kwa Daudi, naye akaugua sana. **16** Kisha Daudi akamwomba Mungu kwa ajili ya kijana. Daudi akafunga naye akaingia ndani na kulala usiku wote juu ya sakafu. **17** Wazee wa nyumba yake wakainuka na kusimama kando yake, ili wamwinue kutoka sakafuni. Lakini hakuinuka, na hakula pamoja nao. **18** Ikawa siku ya saba mtoto akafa. Watumishi wa Daudi wakaogopa kumwambia kwamba mtoto amekufa, kwa maana walisema, "Tazama, wakati mtoto alipokuwa hai tuliongea naye, lakini hakuiskiliza sauti yetu. Atakuwaje ikiwa tutamwambia kwamba kijana amekufa?!" **19** Daudi alipoona kwamba watumishi wake walikuwa wakinong'onezana, Akatambua kwamba mtoto amekufa. Akawauliza, "Je mtoto amekufa?" Wakajibu, "Amekufa." **20** Kisha Daudi akiainuka kutoka sakafuni naye akaoga, akajipaka mafuta, na kubadili mavazi yake. Akaenda katika hema la kukutania na akaabudu pale, kisha akarudu katika kasri lake. Akataka chakula kiletwe, wakamwandalia, naye akala. **21** Ndipo watumishi wake walipomwambia, "Kwa nini umefanya jambo hili? Ulifunga na kulia kwa ajili ya mtoto wakati alipokuwa hai, lakini mtoto alipokuwa, ukainuka na kula." **22** Daudi akajibu, "Wakati mtoto alipokuwa hai nilifunga na kulia. Nilisema, Ni nani ajuaye kwamba Yahwe angeweza kunihurumia mtoto akaishi au sivyo? **23** Lakini sasa amekufa, hivyo nifungie nin? Je naweza kumrudisha tena? Nitakwenda kwake, lakini yeye hawezikunirudia." **24** Daudi akamfariji Bethsheba mkewe, akaingia kwake, na akalala naye. Baadaye akazaa mtoto wa kiume, naye akitwa Selemani. Yahwe akampenda. **25** naye akatuma neno kupitia nabii Nathani kumwita Yedidia, kwa sababu Yahwe alimpenda. **26** Basi Yoabu akapigana na Raba, mji wa kifalme wa watu wa Amoni, naye akaiteka ngome yake. **27** Hivyo Yoabu akatuma wajumbe kwa Daudi na kusema, "Nimepigana na Raba, nami nimeshikilia sehemu inayosambaza maji ya mji. **28** Kwa hiyo sasa likusanye jeshi lilitosalia uhuzingire mji na kuuteka, kwa maana ikiwa nitauteka, utaitwa kwa jina langu." **29** Hivyo Daudi akalikusanya jeshi lote na kwenda Raba; akapigana nao na kuuteka. **30** Daudi akachukua taji ya dhahabu kutoka katika kichwa cha mfalme wao iliyokuwa na uzito wa talanta, na ilikuwa na jiwe la thamani ndani yake. Taji ikawekwa juu ya kichwa cha Daudi. Kisha akachukua nyara za mji kwa wingi. **31** Akawatoa watu waliokuwa

mjini naye akawalazimisha kufanya kazi kwa misumeno, sululu na shoka; lakini pia akawalazimisha kutengeneza matofali. Daudi akailazimisha miji yote ya watu wa Amoni kufanya kazi hiyo. Kisha Daudi na jeshi lote wakarudi Yerusalem

13 Ikawa baada ya hayo kwamba Amnoni mwana wa Daudi, akamtamani sana Tamari dada yake wa kambo aliyekuwa mzuri, alikuwa tumbu moja na Absalome, mwana wingine wa Daudi. **2** Amnoni akasononeka sana kiasi cha kuugua kwa ajili ya Tamari dada yake. Tamari alikuwa bikra, na hivyo ilionekana haiwezekani Amnoni kufanya neno lolote kwake. **3** Lakini Amnoni alikuwa na rafiki jina lake Yehonadabu mwana wa Shama, nduguye Daudi. **4** Yehonadabu alikuwa mtu mwelevu sana. Akamwambia Amnoni, "Kwa nini, mwana wa mfalme, unadhoofika kila siku? Kwa nini uniambii? Ndipo Amnoni akamjibu, "Nampenda Tamari, dada yake Absalome ndugu yangu." **5** Ndipo Yehonadabu akamwambia, "Lala kitandani mwako na ujifanye kuwa mgonjwa. Wakati baba yako atakapo kuja kukuona, mwambie, Tafadhari mtume dada yangu Tamari aandaye chakula mbele yangu, ili kwamba nikione na kula kutoka mkononi mwake?" **6** Hivyo Amnoni akalala na kujifanya kuwa mgonjwa. Mfalme alipokuwa kumwona, Amnoni akamwambia mfalme, "Tafadhari mtume Tamari dada yangu aandaye chakula kwa ajili ya ugonjwa wangu mbele yangu ili kwamba nikile kutoka mkononi mwake. **7** Ndipo Daudi katika kasri lake akatuma neno kwa Tamari, kusema, "Nenda katika nyumba ya nduguoye Amnoni na umwandale chakula. Hivyo **8** Tamari akaenda katika nyumba ya Amnoni nduguoye alipokuwa amelala. Akachukua donge na kulisinyanga na kuandaa mkate mbele zake, kisha akauoka. **9** Akachukua kikaangio na kumpa mkate, lakini akakataa kula. Kisha Amnoni akawambia waliokuwepo, "Kila mtu na aondoke." Hivyo kila mmoja akaondoka. **10** Amnoni akamwambia Tamari, "Lete chakula chumbani kwangu nikile katika mkono wako." Tamari akachukua mkate aliokuwa ameuanadaa, na kuuleta katika chumba cha Amnoni kaka yake. **11** Alipoleta chakula kwake, Amnoni akamshikilia na kumwambia, "Njoo, ulale nami, dada yangu." **12** Yeye akamjibu, "Hapana, kaka yangu, usinilazimishe, kwani hakuna jambo kama hili linapaswa kufanyika katika Israeli. Usifanye jambo la aibu kiasi hiki! **13** Nitakwenda wapi ili njiepushe na aibu ambayo jambo hili litauleta juu ya maisha yangu? Na tendo hili litakuonesha kuwa mpumbavu usiye na aibu katika Israeli yote. Tafadhari, ninakuomba uongee na mfalme. Yeye atakuruhusu unioe." **14** Lakini Amnoni hakuweza kumsikiliza. Kwa kuwa alikuwa zaidi akamkamata na akalala naye. **15** Kisha Amnoni akamchukia Tamari kwa chuki kuu. Akamchukia zaidi ya jinsi alivyokuwa amemtamani. Amnoni akamwambia, "Inuka na uondoke." **16** Lakini yeye akamjibu, "Hapana! kwa maana uovu wa kufanyika ni uondoke ni mbaya zaidi ya kile ulichonitenda!" Lakini Amnoni hakumsikiliza. **17** Badala yake, akamwita

mtumishi wake na akasema, "Mwondoe mwanamke huyu mbele yangu, na uufunge mlango nyuma yake." 18 Hivyo mtumishi wake akamtoa na kufunga mlango. Tamari alikuwa amevaa vazi lilinakishiwa kwani ndivyo binti za wafalme walibikira valivyokuwa wakivaa. 19 Tamari akaweka majivu juu ya kichwa chake na akalirara vazi lake 20 Absalome, kaka yake, akawambia, "Amnoni, kaka yako, amekuwa nawe? Lakini sasa nyamaza, dada yangu. Yeye ni kaka yako. Usiliweke hili moyoni." Hivyo Tamari akakaa peke yake katika nyumba ya Absalomu kaka yake. 21 Mfalme Daudi aliposikia haya yote, alikasirika sana. 22 Absalome hakusema chocote kwa Amnoni, kwa maana Absalome alimchukia kwa kile alichokifanya, kundhalilisha Tamari, dada yake. 23 Ikawa baada ya miaka miwili mizima Absalomu akawa na wakatao kondoo manyoya wakifanya kazi huko Baali Hazori, ulioko karibu na Efraim, naye Absalomu akawaarika wana wote wa mfalme kufika huko. 24 Absalomu akamwenda mfalme na kusema, "Tazama sasa, mtumishi wako anao wakatao kondoo manyoya. Tafadhari, naomba mfalme na watumishi wake waende nami, mtumishi wako." 25 Mfalme akamjibu Absalomu, "hapana mwanangu, tusiende sisi yote kwani tutakuwa mzigo kwako." Absalomu akamhakikishia mfalme, lakini yeze asikubali kwenda, ila alimbariki Absalomu. 26 Kisha Absalomu akasema, "kama siyvo, basi tafadhari mwache ndugu yangu Amnoni aende nasi." Mfalme akamuliza, "Kwa nini Amnoni aende nanyi?" 27 Absalomu akamsihii Daudi, hivyo akamruhusi Amnoni na wana wengine wa mfalme kwenda naye. 28 Absalomu akawaamuru watumishi wake kusema, "Sikilizeni kwa makini. Amnoni atakapokuwa amelewa mvinyo, na nitakapowambia, 'Mpigeni Amnoni,' msioope mwueni. Je siyo mimi niliyewamu? Mwe jasiri na hodari." 29 Hivyo watumishi wa Absalome wakamtendea Amnoni kama walivyoamriwa. Kisha wana wote wa mfalme wakainuka na kila mmoja akapanda nyumbu wake akakimbia. 30 Hata ikawa wakati wakiwa njiani habari zikafika kwa Daudi kusema, "Absalomu ameua wana wote wa mfalme na hakuna hata mmoja aliyesalia." 31 Kisha mfalme akainuka na kuruaru mavazi yake na kujilaza juu ya sakafu; watumishi wake wote wakasimama karibu naye mavazi yao yameraruriwa. 32 Yehonadabu mwana wa Shama, nduguye Daudi, akijabu na kusema, "Bwana wangu asidhani kuwa vijana wote ambaa ni wana wa mfalme wameuawa, kwa maana ni Amnoni pekee ndiye aliyeuawa. Absalomu alilipanga jambo hili tangu siku ile Amnoni aliyomwaribu Tamari, dada yake. 33 Kwa hiyo basi, bwana wangu mfalme asiwiweke taarifa hii moyoni, kudhani kwamba wana wote wa mfalme wameuawa, kwani aliyeuawa ni Amnoni peke yake." 34 Absalomu akakimbia. Mtumishi aliyekuwa akiangalila akiainua macho yake na kuona watu wengi wakija njiani kando ya kilima upande wake wa magharibi. 35 Kisha Yehonadabu akawambia mfalme, "Tazama, wana wa mfalme wanakuja. kama mtumishi wako aliyosema." 36 Ikawa mara alipomaliza kusema wana wa mfalme wakafika, wakainua sauti zao na kulia. Na mfalme pamoja na watumishi wake wote pia na kwenda kwa Talmai mwana wa Amihudi, mfalme wa Geshuri. Mfalme akaomboleza kila siku kwa ajili ya mwanaye. 38 Hivyo Absalomu akakimbia na kwenda Geshuri na akakaa huko kwa miaka mitatu. 39 Moyo wa mfalme Daudi ukatamani kwenda kumwona Absalomu, kwa maana alikuwa amefarijika kwa habari ya kifo cha Amnoni.

14 Yoabu mwana wa Seruya akatambua kwamba moyo wa mfalme ultamani kumwona Absalomu. 2 Hivyo Yoabu akatuma meno huko Tekoa kumleta kwake mwanamke mwelevu. Akamwambia, "Tafadhari, vaa mavazi ya uombolezaji ujifanye kuwa mwombolezaji. Usijipake mafuta, lakini uwe kama mwanamke ambaye ameoomboleza kwa muda mrefu kwa ajili yake aliyeukufa. 3 Kisha ingia kwa mfalme na umwambyie maneno nitakayokueleza." Hivyo Yoabu akamwambia maneno ambayo angeyasema kwa mfalme. 4 Wakati mwanamke kutoka Tekoa alipoongea na mfalme, alinamisha uso wake chini na kusema, 5 "Mfalme, anisaidie." Mfalme akamwambia, "Shida yako ni nini?" Akajibu, Ukweli ni kwamba mimi ni mjane, mme wangu alikufa. 6 Mimi, mtumishi wako, nilikuwa na wana wawili, wakagombana shambani, na hakukuwa na wa kuaachanaha. Mmoja wao akampiga mwenzive na kumwua. 7 Na sasa ukoo wote umeinuka juu ya mtumishi wako, wanasesma, 'Mtoe aliyempiga nduguye, ili tumwue kulipe uhai wa nduguye aliyeuawa.' Na hivyo watamwangamiza mrithi. Hivyo watalizima kaa liwakalo niilobakiwa, hata kumwondolea mme wangu jina na mzao juu ya uso wa nchi." 8 Hivyo mfalme akamwambia mwanamke, "Nenda nyumbani kwako, nami nitaagiza jambo la kukufanya." 9 Mwanamke kutoka Tekoa akamjibu mfalme, "Bwana wangu mfalme, hatia na iwe juu yangu na juu ya familia ya baba yangu. Mfalme na kitu chake cha enzi hawana hatia." 10 Mfalme akasema, "Yeyote atakayekwambia neno umlete kwangu, naye hatakugusa tena." 11 Kisha mwanamke akasema, "Tafadhari mfalme amkumbuke Yahwe Mungu wake, ili kwamba mlipa kisasi cha damu asiaribu zaidi, ili kwamba wasimwangamize mwanangu." Mfalme akajibu, "Kama Mungu aishivyo, hakuna hata unywele mmoja wa mwanao utaanguka chini." 12 Kisha mwanamke akasema, "Tafadhari acha mtumishi wako anene neno moja zaidi kwa bwana wangu mfalme." Akasema, "Sema." 13 Hivyo mwanamke akasema, "Kwa nini basi umetenda kwa hila dhidi ya watu Mungu? Maana kwa kusema hivi, mfalme ni kama mtu mwense hatia, kwa kuwa mfalme hamjamrudisha tena mwanaye aliyeondoka. 14 Kwa maana sisi sote tutakufa, kwa kuwa tu kama maji yamwagwayo juu ya ardhi na kwamba hayawezi kukusanywa tena. Lakini Mungu hatachukua uhai; badala yake, utafuta njia kwa walio mbali kurejeshwa. 15 Sasa basi, nimesema jambo hili kwa bwana wangu mfalme, kwa sababu watu wamenitisha. Hivyo mtumishi wako

akajinenea nafsi mwake, 'Sasa nitaongea na mfalme. Huenda mfalme akampa mtumishi wake haja yake. **16** Kwa maana mfalme atanisikiliza, ili kwamba kumtoa mtumishi wake katika mikono ya mtu ambaye angeniangamiza mimi na mwanangu pamoja, tutoke katika urithi wa Mungu. **17** Kisha mtumishi wako akaomba, 'Yahwe, tafadhari ruhusu neno la bwana wangu mfalme linipe msaada, kwa maana bwana wangu mfalme ni kama malaika wa Mungu kwa kutofautisha wema na ubaya.' Yahwe, Mungu na awe pamoja nawe." **18** Ndipo mfalme akajibu na kumwambia yule mwanamke, Tafadhari usinifice neno lolote nikuulizalo." Mwanamke akajibu, "Basi bwana wangu mfalme na aseme sasa. **19** Mfalme akasema, Je siyo mkono wa Yoabu ulio pamoja nawe katika haya yote? Mwanamke akajibu na kusema, "Kama uishivyo bwana wangu mfalme, hakuna awezae kuelekea mkono wa kulia wala wa kushoto kwa yale bwana wangu mfalme aliyosema. Ni mtumishi wako Yoabu alieniambia na kuniagiza kusema kile mtumishi wako alichokisema. **20** Mtumishi wako Yoabu amefanya hivi ili kubadilisha hali ya kile kinachotendeka. Bwana wangu ni mwene akili kama hekima ya malaika wa Mungu, ajuaye yote yatendekayo ndani ya nchi." **21** Hivyo mfalme akamwambia Yoabu, "Tazama, nitatenda jambo hili. Nenda na umrudishe huyo kijana Absalomu." **22** Hivyo Yoabu akainamisha uso wake chini juu ya ardhi katika heshima na shukurani kwa mfalme. Yoabu akasema, "Mtumishi wako amejua kwamba amepata neema mbele zako, bwana wangu, mfalme, kwa vile mfalme amempa mtumishi wake haja ya moyo wake. **23** Hivyo Yoabu akainuka na kwenda Geshuri, akamrejesha Absalomu Yerusalem tena. **24** Mfalme akasema, "Na arudi nyumbani kwake, lakini hasinione uso wangu." Hivyo Absalomu akarudi katika nyumba yake mwenyewe, na hakuweza kuuona uso wa mfalme. **25** Hakukuwa na mtu katika Israeli aliyesifiwa kwa uzuri kama Absalomu. Kutoka katika wayo wa mguu wake hadi katika utosii wake hakuwa na waa lolote. **26** Alipokata nywele za kichwa chake mwishoni mwa kila mwaka, kwa sababu zilikuwa nzito juu yake, alipima nywele zake zaidi ya shekeli mia mbili, kwa kiwango cha kipimo cha mfalme. **27** Kwake Absalomu walizaliwa wana watatu na binti mmoja, jina lake Tamari. Alikuwa mwanamke mzuri. **28** Absalomu akaishi Yerusalem miaka miwili pasipo kuona uso wa mfalme. **29** Kisha Absalome akatuma neno kwa Yoabu ili ampeleke kwa mfalme, lakini Yoabu hakwenda kwake. Hivyo Absalomu akatuma neno mara ya pili, lakini Yoabu hakuja bado. **30** Hivyo Absalomu akawambia watumishi wake, "Tazameni, shamba la Yoabu lipo karibu na langu, naye ana shayiri kule. Nendeni mkalichome moto" Hivyo watumishi wa Absalome wakalichoma moto ile shamba. **31** Kisha Yoabu akainuka na kwenda nyumbani kwa Absalomu akamwambia, "Kwa nini watumishi wako wamelimchoma moto shamba langu? **32** Absalomu akamjibu Yoabu, "Tazama nilituma neno kwako kusema, 'Njoo ili nikutume

kwa mfalme kusema, "Kwa nini nilikuja kutoka Geshuri? Ingekuwa heri kwangu kama ningesalia huko. Kwa hiyo sasa niache niuone uso wa mfalme na kama nina hatia basi na anie." **33** Hivyo Yoabu akaenda kwa mfalme na kumwambia. Mfalme alipomwita, Absalomu alikuja kwa mfalme na akainama hadi juu ya uso nchi mbele ya mfalme na mfalme akambusu Absalomu.

15 Ikawa baada ya haya Absalomu akaandaa gari la farasi na farasi kwa ajili yake pamoja na watu hamsini wa kwenda mbele zake. **2** Absalomu alikuwa akiamka mapema na kusimama kando ya njia iliyolekeea katika lango la mji. Mtu yeote aliye kuwa na shauri la kuja kwa mfalme kwa ajili ya hukumu, Absalomu alimwita na kumwuliza, "Unatoka mji upi?" Na mtu yule hujibu, Mtumishi wako anatoka mojawapo ya kabilia za Israeli." **3** Hivyo Absalomu umwambia, "Tazama, shitaka lako ni jema na la haki, lakini hakuna aliyepewaa mamlaka na mfalme kusikiliza shitaka lako. **4** Absalomu uongeza, "Natamani kwamba ningefanywa mwamzi ndani ya nchi ili kwamba kila mtu aliye na shitaka angweza kuja kwangu nami ningempa haki. **5** Hivyo ikawa kila mtu aliye kuwa kumweshimu Absalomu yeye hunyosha mkono na kumshika na kumbusu. **6** Absalomu alifanya hivi kwa Israeli wote waliokuja kwa mfalme kwa ajili ya hukumu. Hivyo Absalomu akaipotosha miyo ya watu wa Israeli. **7** Ikawa mwishoni mwa miaka minne Absalomu akamwambia mfalme, "Tafadhari niruhusu niende ili nitimize nadhiri niliyoiweka kwa Yahwe huko Hebron. **8** Kwa maana mtumishi wako aliweka nadhiri alipokuwako Geshuri katika Shamu akisema, 'Ikiwa Yahwe kweli atanirejesha Yerusalem, ndipo nitamwabudu yeye.' **9** Hivyo mfalme akamwambia, "Nenda kwa amani". Absalomu akainuka na kwenda Hebron. **10** Kisha Absalomu akatuma wapelelezi katika jamaa zote za Israeli, kusema, "Mara msikiapo sauti ya tarumbeta semeni, 'Absalomu anatawala katika Hebron.' **11** Watu mia mbili waliokuwa wamearikwa kutoka Yerusalem wakaenda na Absalomu. Wakaenda katika ujinga wao bila kujua Absalomu alichikipanga. Wakati **12** Absalomu akitoa dhabihu, alituma watu kwa Ahithofeli katika mji wake huko Gilo. Yeye alikuwa mshauri wa Daudi. Uaini wa Absalomu ukawa na nguvu kwa kuwa watu waliomfuata waliendelea kuongezeka. **13** Mjumbe akaja kwa Daudi na kusema, "Miyo ya watu wa Israeli inaabatana na Absalomu." **14** Hivyo Daudi akawambia watumishi wake waliokuwa pamoja naye huko Yerusalem, "Haya na tuinuke na kukimbia kwani hakuna hata mmoja atakayesalimika kwa Absalomu. Jiandaeni kuondoka mara mmoja asije akatupata mara hata akasababisha madhara juu yetu na kuushambulia mji kwa makali ya upanga." **15** Watumishi wa mfalme wakamwambia, "Tazama, watumishi wako wapo tiyari kufanya lolote bwana wetu mfalme atakaloamua. **16** Mfalme akaondoka na familia yake yote pamoja naye, lakini mfalme akawaacha wanawake kumi waliokuwa masuria wa mfalme ili walitunze kasri. **17**

Baada ya mfalme kwenda na watu wote pamoja naye, wakasimama katika nyumba ya mwisho. **18** Jeshi lake lote likaenda pamoja naye na mbele yake wakaenda Wakerethi na Wapelethi, na Wagiti mia sita wote waliokuwa wamemfuata kutoka Gathi. **19** Kisha mfalme akamwambia Itai Mgiti, "Kwa nini wewe pia uende nasi? Rudi na ukae na mfalme Absalomu kwa kuwa wewe ni mgeni tena mfungwa. Rudi mahali pako mwenyewe. **20** Kwani ni jana tu umeondoka, kwa nini nikufanye uzunguke nasi popote? Hata sijui niendako. Hivyo rudi pamoja na wenzako. Utifu na uaminifu viambatane nawe." **21** Lakini Itai akamjibu mfalme na kusema, "Kama Yahwe aishivyo na kama bwana wangu mfalme aishivyo, kwa hakika mahali popote bwana wangu mfalme aendako, mtumishi wako pia ndipo atakapokwenda, kwamba ni maisha au kifo." **22** Hivyo Daudi akamwambia Itai, haya tangulia uende pamoja nasi." Hivyo Itai Mgiti akaenda pamoja na mfalme, pamoja na watu wake wote na familia zao zote. **23** Nchi yote ikalia kwa sauti kadili watu walivyoukuwa wakivuka Bonde la Kidroni, mfalme naye pia akavuka. Watu wote wakasafiri kuelekeea nyikani. **24** Walikuwepo pia Sadoki pamoja na Walawi wote wamebeba sanduku la Mungu la agano. Wakaliweka sanduku la Mungu chini na kisha Abiathari akaungana nao. Wakasubiri mpaka watu wote walioondoka mjini walipokwisha kupita. **25** Mfalme akamwambia Sadoki, "Ulruridishe sanduku la Mungu mjini. Ikiwa nitaona neema machoni pa Yahwe atanirudisha na kunionesha tena sanduku na mahali likaapo. **26** Lakini ikiwa atasema, sipendezwi nawe,' tazama mimi nipo hapa, na anitendee yaliyo mema machoni pake." **27** Pia mfalme akamwambia Sadoki kuhanzi, "Je wewe siyo mwonaji? Rudi mjini kwa amani na wanao wawili, Ahimaazi mwanao na Yonathan mwana wa Abiathari. **28** Tazama nitasubiri katika vivuko vya Araba mpaka nitakapo pata neno kutoka kwenu kunitaarifu." **29** Hivyo Sadoki na Abiathari wakalirudish sanduku la Mungu Yerusalem nao wakakaa humo. **30** Lakini Daudi akaenda bila viatu huku akilia hata Mlima wa Mizeituni, naye alikuwa amefunika kichwa chake. Kila mtu mionganoni mwao waliokuwa pamoja naye akafunika kichwa chake, nao wakaenda huku wakilia. **31** Mtu mmoja akamwambia Daudi kusema, Ahithofeli ni mionganoni mwa waaini walio pamoja na Absalomu." Hivyo Daudi akaomba, "Ee Yahwe, tafadhari badili ushauri wa Ahithofeli kuwa upumbavu." **32** Ikawa Daudi alipofika juu njiani mahala Mungu alipokuwa akiabuduwa, Hushai Mwarki akaja kumlaki vazi lake limerauliwa na mavumbi kichwani pake. **33** Daudi akamwambia, "Ikiwa utaenda nami utakuwa mzigo kwangu. **34** Lakini ukitrudia mjini na kumwambia Absalomu, 'Nitakuwa mtumishi wa mfalme kama nilivokuwa mtumishi wa baba yako, ndivyo nitakavyokuwa mtumishi wako,' ndipo utayageuzea mashauri ya Ahithofeli kwa ajili yangu. **35** Je haunao pamoja nawe Sadoki na Abiathari makuhani? Hivyo chocote ukisikiacho katika kasri, uwaambie Sadoki na Abiathari makuhani. **36** Tazama wanao pamoja nao

wana wao wawili, Ahimaasi, mwana wa Sadoki, na Yonathan mwana wa Abiathari. Mnileeti habari juu ya kila mnachokisikisika." **37** Hivyo Hushai, rafiki wa Daudi, akaja mjini wakati Absalomu anafika na kuingia Yerusalem. **16** Daudi alipokuwa amekwenda kitambo juu ya kilele cha kilima, Siba mtumishi wa Mefiboshethi akaja kumlaki akiwa na punda wawili waliokuwa wamebeba vipande mia mbili vya mikate, vishada mia moja vya mizeituni, vishada mia moja vya tini na mfuko wa ngozi uliojaa mvinyo. **2** Mfalme akamuliza Siba, "Kwa nini umeleta hivi vitu?" Siba akajibu, "punda ni kwa ajili ya familia yako kupanda, mikate na matunda ni kwa ajili ya matumizi ya askari wako, na mvinyo ni kwa ajili kunywa watakaozimia nyikani." **3** Mfalme aauliza, "Na njukuu wa bwana wako yuko wapi?" Siba akamjibu mfalme, "Tazama, ye ye amesalia Yerusalem kwa maana alisema, 'Leo nyumba ya Israeli itanirudishia ufalme wa baba yangu." **4** Kisha mfalme akamwambia Siba, "Tazama, yote yaliyomiliki na Mefiboshethi sasa yatakuwa yako." Siba akajibu, "Nainama kwa unyenyekevu kwako bwana wangu mfalme. Na nipate kibari mbele zako." **5** Mfalme Daudi alipokaribia Bahurimu, akaja mtu kutoka katika ukoo wa Sauli, jina lake Shimei mwana wa Gera. Kadiri aliyoyokuwa akitembea alikuwa akilaani. **6** Akamrushia Daudi mawe na maofisa wa mfalme, bila kujali jeshi na walinzi wa mfalme waliokuwa kulia na kushoto mwa mfalme. **7** Shimei akalaani, "Nenda zako, toka hapa, mwovu wewe, mtu wa damu! **8** Yahwe amelipa yote kwa ajili ya damu ya familia ya Sauli, ambaye unatawala badala yake. Yahwe ameweka ufalme katika mkono wa Absalomu mwanao. Na sasa umeangamia kwa kuwa ni mtu wa damu." **9** Ndipo Abishai mwana wa Seruya, akamwambia mfalme, "Kwa nini mbwa mfu anamlaani bwana wangu mfalme? Tafadhari niache niende nikamwondolee kichwa chake." **10** Lakini mfalme akasema, "Nifanye nini nanyi enyi wana wa Seruya? Pengine ananilaani kwa kuwa Yahwe amemwambia, 'Mlaani Daudi.' Nani sasa aezeyae kumwambia, 'Kwa nini unamlaani mfalme.'" **11** Hivyo Daudi akamwambia Abishai na watumishi wake wote, "Tazameni, mwanganu aliyezaliwa kutoka katika mwili wangu anatafuta uhai wangu. 'Si zaidi sana mbenjamini huyu akatamani anguko langu? Mwachenii alaani, kwa maana Yahwe amemwamu kufanya hivyo. **12** Huenda Yahwe akaangalia maangaiko niliyofungiwa, na kunirudishia mema kwa jinsi niliyolaaniwa leo." **13** Hivyo Daudi na watu wake wakaendelea njiani wakati Shimei kando yake ubavuni mwa mlima, aliendelea kulaani na kumrushia mavumbi na mawe huku akienda. **14** Kisha mfalme na watu wake wote wakachoka, na akapumzika wakati wa usiku walipopumzika wote. **15** Absalomu na watu wote wa Israeli waliokuwa pamoja naye wakaja Yerusalem na Ahithofeli alikuwa pamoja naye. **16** Ikawa Hushai Mwarki, rafiki yake Daudi, akaja kwa Absalomu, naye akamwambia Absalomu, "Mfalme aishi daima! Mfalme aishi daima.

17 Absalomu akamwambia Hushai, "Je huu ndiyo utifu wako kwa rafiki yako? Kwa nini haukwenda pamoja badala yake, yule ambaye Yahwe, wato hawa na watu wote wa Israeli wamemchagua huyo ndiye nitakaye kuwa upande wake na ndiye nitakaye kaa naye. **18** Hushai akamwambia Absalomu, "Hapana! kama ninayepaswa kutumukia? Je sipaswi baba yako ndivyo nitakavyofanya mbele zako" **19** Kisha Absalomu akamwambia Ahithofeli, "Tupe shauri lako aliushauri Absalomu na wazee wa Israeli hivi na hiv, kuhusu tunachopaswa kufanya." **20** Kisha Absalomu, "Nenda ulale na masuria wa baba yako aliowaacha kutunza kasri, na waisraeli wote watasikia za Israeli wote. **21** Ahithofeli akamwambia Aliushauri laku na nani ninayepaswa kutumukia? Je sipaswi baba yako ndivyo nitakavyofanya mbele zako" **22** Kisha Absalomu, "Nenda ulale na masuria wa baba yako aliowaacha kutunza kasri, na waisraeli wote watasikia za Israeli wote. **23** Nyakati hizo ushauri aliokuwa akitoa Ahithofeli uliyoyonekana kwa Daudi na Absalomu

17 Kisha Ahithofeli akamwambia Absalomu, "Niruhusu sasa nichague watu elfu kumi na mbili nami nitaondoka na kumfuatia Daudi usiku huu. **2** Nitampata kwa ghafla wakati amechoka na dhaifu nami nitamstukiza kwa hofu. Watu walipamoja naye watakimbia nami nitamshambulia mfalme peke yake. **3** Nitawarejesha watu wote kwako kama bibi harusi ajavyo kwa bwana wake, na watu wote watakuwa katika amani chini yako." **4** Alichokisema Ahithofeli kikampendeza mfalme na wazee wote wa Israeli. **5** Kisha Absalomu akasema, "Sasa mwiteni pia Hushai Mwarki ili tusikie yeye pia anasemavyo." **6** Hushai alipofika kwa Absalomu, Absalomu akamweleza kile ambacho Ahithofeli alikuwa amesema na kisha akamwuliza Hushai, "Je tufanye alivyosema Ahithofeli? Ikiwa hapana, tueleze kile unachoshauri." **7** Hivyo Hushai akamwambia Absalomu, "Ushauri aliotoa Ahithofeli siyo mzuri kwa wakati huu." **8** Hushai akaongeza, "Unamjua baba yako na kwamba watu wake ni mashujaa na kwa sasa wanauchungu, ni kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake mwituni. Baba yako ni mtu wa vita; hatalala na jeshi usiku huu. **9** Tazama, kwa wakati huu pengine amejificha katika shimo fulani au mahali pengine. Itakwa kwamba baadhi ya watu wako watakapokuwa wameuawa mwanzoni mwa shambulio hata kila mtu atakayesikia atasema, mauaji yamefanyika kwa askari wanaomfuta Absalomu." **10** Kisha hata askari jasiri zaidi amba moyo wao ni kama moyo wa simba, wataogopa kwa kuwa Israeli yote inajua kwamba baba yako ni mtu mwenye nguvu na kwamba watu alionao ni wenye nguvu sana. **11** Hivyo ninashauri kwamba Israeli wote wakutanike kwako pamoja kutoka Dani hadi Beersheba, wengi kama mchanga ufuoni mwa bahari na kwamba wewe mwenye uende vitani. **12** Kisha tutampata popote atakapokuwa nasi tutamfunika kama umande uangukavyo juu ya nchi.

Hatutamwachia hata mmoja aliye hai kati ya watu wake kisha Israeli wote tutaleta kamba juu ya mji huo na kuukokotea mtoni, hata kusionekane hata jiwe moja dogo liliosalia." **14** Kisha Absalomu na watu wa Israeli wakasema, "Shauri la Hushai Mwarki ni jema kuliko lile Kwani ni nani ninayepaswa kutumukia? Je sipaswi baba yako ndivyo nitakavyofanya mbele zako" **15** Kisha Hushai akamwambia Sadoki na Abiathari makuhani, "Ahithofeli Absalomu na watu wa Israeli hivi na hiv, kuhusu tunachopaswa kufanya." **16** Sasa basi, nendeni lakini mimi nimeshauri vinginevyo. **17** Yonathan na Ahimaasi Hivyo wakatanda hema kwa ajili ya Absalomu juu ya kasri na Absalomu akalala na masuria wa baba yake mbele za Israeli wote. **18** Nyakati hizo ushauri aliokuwa akitoa Ahithofeli uliyoyonekana kwa Daudi na Absalomu

mabakuri na vyungu, na ngano, unga wa shayiri, nafaka zilizokaangwa, maharage, dengu, **29** asali, siagi, kondoo na samli, ili kwamba Daudi na watu waliokuwa pamoja naye waweze kula. Kwani walisema, "Watu wana njaa, wamechoka na wana kiu huko nyikani."

18 Daudi akawahesabu askari waliokuwa pamoja naye na akaweka akida wa elfu na akida wa mia juu yao. **2** Kisha Daudi akalipeleka jeshi, thelusi moja chini ya Yoabu, thelusi nyininge chini ya Abishai mwana wa Seruya, ndugu wa Yoabu, na thelusi nyininge tena chini ya Itai Mgiti. Mfalte akaliambia jeshi, "kwa hakika mimi mwenyewe pia nitakwenda pamoja nanyi. **3** Lakini watu wakasema, "Wewe usiende vitani, kwani ikiwa tutakimbia hawatatuji sisi, ama nusu yetu wakifa hawatajari. Lakini wewe ni zaidi ya elfu kumi yetu sisi! Kwa hiyo ni afadhari zaidi ukutusaidia ukiwa mijini." **4** Hivyo mfalte akawajibu, "Nitafanya lolote lionekanalo jema machoni penu." Mfalte akasimama kati ya lango la mji wakati jeshi lillipoondoka katika mamia na katika maelfu. **5** Mfalte akawaagiza Yoabu, Abishai, na Itai kusema, "Mmtendee huyo kijana, Absalomu, kwa upole kwa ajili yangu." Watu wote wakasikia jinsi mfalte alivyowaagiza maakida kuhusu Absalomu. **6** Hivyo jeshi likaenda nyikani dhidi ya Israeli; vita ikaenea katika msitu wa Efraimu. **7** Jeshi la Israeli likashindwa mbele ya askari wa Daudi; kulikuwa na machinjo makuu kwa watu elfu ishirini siku hiyo. **8** Vita ikaenea katika eneo lote na watu wengi wakaangamizwa na msitu kuliko upanga. **9** Ikatukia kwamba Absalomu akakutana na askari wa Daudi. Absalomu alikuwa amepanda juu ya nyumbu wake na nyumbu akapita chini ya matawi manene ya mti wa mwaloni, na kichwa chake kikanaswa katika matawi ya mti. Akaachwa akining'inia kati ya nchi na anga wakati nyumbu alipoendelea mbele. **10** Mtu mmoja akaona lilitotukia na akanwambia Yoabu, "Tazama, nilimwona Absalomu akining'inia katika mwaloni!" **11** Yoabu akanwambia aliywemwambia kuhusu Absalomu, "Tazama! Ulimwona! Kwa nini haukumpiga hata chini. Ningekupa shekeli kumi za fedha na mkanda." **12** Yule mtu akamjibu Yoabu, "Hata kama ningepewa shekeli elfu za fedha hata hivyo nisingeinua mkono wangu juu ya mwana wa mfalte, kwa maana sisi sote tulimsikia mfalte akiwaagiza wewe, Abishai na Itai kusema, mtu asimguse huyo kijana Absalomu." **13** Ikiwa ningehatarisha maisha yangu kwa uongo(na hakuna jambo linalofichika kwa mfalte), ungejitenga nami." **14** Ndipo Yoabu aliposema, "Sitakusubiri." Kisha akachukua mishale mitatu mkononi mwake na akairusha katika moyo wa Absalomu wakati yu ngali hai na amening'inia katika mwaloni. **15** Kisha vijana kumi walochukua slaha za Yoabu wakamzunguka Absalomu, wakampiga na kumwua. **16** Kisha Yoabu akapiga tarumbeta na jeshi likarudi kutoka kuwafuatia Israeli, hivyo Yoabu akalirudisha jeshi. **17** Wakamchukua Absalomu na kumtupa katika shimo kubwa msituni; wakaufukia mwili wake chini ya rundo kubwa la mawe, wakati Israeli wote walipokimbia kila mtu nyumbani kwake.

18 Wakati Absalomu alipokuwa yu ngali hai alijijengea nguzo kubwa ya jiwe katika Bonde la Mfalme, kwani alisema, "Sina mwana wa kuchukua kumbukumbu ya jina langu." Akaita nguzo kwa jina lake, hivyo inaitwa Mnara wa Absalomu hata leo. **19** Kisha Ahimaasi mwana wa Sadoki akasema, "Niruhusu niende kwa mfalte na habari njema, jinsi Yahwe alivyomwokoa kutoka mkono wa adui zake." **20** Yoabu akamjibu, "Wewe hautakuwa mchukua habari leo; utafanya hivyo siku nyininge. Leo hautachukua habari yoyote kwa maana mwana wa mfalte ameuawa." **21** Ndipo Yoabu akamwambia Mkushi, "Nenda umwambia mfalte ulichokiona." Mkushi akamwinamia Yoabu, na kisha akakimbia. **22** Kisha tena, Ahimaasi mwana wa Sadoki akamwambia Yoabu, "Pamoja na yote yanayoweza kutokea, tafadhari niruhusu nami pia niende nimfuate Mkushi." Yoabu akajibu, "Mwanangu kwa nini unataka kwenda, hautapata thawabu yoyote kwa ajili ya habari hii?" **23** "Vyovoyote itakayokuwa niache niende," Ahimaasi alijibu. Hivyo Yoabu akamjibu, "Nenda." Ndipo Ahimaasi akakimbia kwa njia ya tambarare na akampita Mkushi. **24** Basi Daudi alikuwa amekaa kati ya lango la ndani na lango la nje. Na mlinzi alikuwa juu ya lango ukutani naye akainua macho yake. Alipokuwa akiangalia, akamwonia mtu anakaribia huku akikimbia peke yake. **25** Mlinzi akaita kwa sauti na kumwambia mfalte. Ndipo mfalte akasema, "Ikiwa yupo peke yake ana habari katika kinywa chake." Mkimbiasi akasogea na kuukaribia mji. **26** Kisha mlinzi akaona mtu mwagine aliyekuwa anakimbia, naye akamwambia bawabu; kusema, "Tazama, kuna mtu mwagine anakimbia peke yake." Mfalte akasema, "Yeye pia analeta habari." **27** Ndipo mlinzi akasema, Nadhani kukimbia kwake mtu aliye mbele ni kama kukimbia kwake Ahimaasi mwana wa Sadoki." Mfalte akasema, "Yeye ni mtu mwema naye anakuja na habari njema." **28** Ndipo Ahimaasi akaita na kumwambia mfalte, "Yote ni mema." Kisha akainama yeye mwenyewe uso wake chini mbele ya mfalte na kusema, Atukuzwe Yahwe Mungu wako, aliywatoa watu walioinua mkono wao kinyume cha bwana wangu mfalte." **29** Hivyo mfalte aksauliza, "Je huyo kijana Absalomu hajambo?" Ahimaasi akajibu, "Wakati Yoabu ananituma kwako mfalte, mimi mtumishi wa mfalte, niliona fujo kubwa sana lakini sikutambua ilihu nini." **30** Mfalte akanwambia, "Geuka usimame kando." Hivyo Ahimaasi akageuka na kusimama. **31** Mara Mkushi akafika na kusema, "Kuna habari njema kwa bwana wangu mfalte kwa kuwa leo Yahwe amekulipia kisisi kwa wale wote walioinuka kinyume chako." **32** Ndipo mfalte akamwuliza, "Je huyo kijana Absalomu ni mzima?" Mkushi akajibu, "Adui wa bwana wangu mfalte na wote wainukao kukudhuru na wawe kama huyo kijana." **33** Ndipo mfalte alipohuzunishwa sana naye akaenda chumbani juu ya lango na kulia. Kadili aliyokwenda aliomboleza, mwanangu Absalomu, mwanangu, mwanangu Absalomu! afadhari ningekufa badala yako, Absalomu, mwanangu, mwanangu!"

19 Yoabu akaambiwa, "Tazama, mfalme analia na chini mbele za mfalme mara alipoanza kuuvuka Yordani. kumwombolea Absalomu." 2 Hivyo siku ile ushindi 19 Shimei akamwambia mfalme, "Bwana wangu asinione uligeuzwa kuwa maombolezo kwa jeshi lote, kwa maana mwenye hatia au kuyaweka moyoni ambayo mtumishi jeshi likasikia ikisemwa siku hiyo, "Mfalme anaomboleza wake alifanya kwa ukaidi siku bwana wangu mfalme kwa ajili ya mwanaye." 3 Siku ile askari waliiingia mjini alipoondoka Yerusalemu. Tafadhari, mfalme na asiyaweke kwa kunyemelea kimyakimya kama watu waona haya moyoni. 20 Kwa maana mtumishi wako anatambua baada ya kukimbia vitani. 4 Mfalme akafunika uso wake kwamba amekosa. Tazama, ndiyo maana nimekuja leo wa na kulia kwa sauti, "Mwanangu Absalomu, Absalomu, kwanza katika nyumba ya Yusufu ili kumlaki bwana wangu mwanangu, mwangangu!" 5 Ndipo Yoabu akaingia ndani mfalme." 21 Lakini Abishai mwana wa Seruya akajibu na kwa mfalme na kumwambia, "Leo umeziaibisha nyuso kusema, "Je Shimei asife kwa hili kwa vile alivymlaani za askari wako, waliookoa maisha yako leo, maisha ya mtiwa mafuta wa Yahweh?" 22 Ndipo Daudi akasema, wanao na binti zako, maisha ya wake zako na maisha ya "Nifanye nini nanyi enyi wana wa Seruya, hata leo mkawa masuria wako, 6 kwa maana wawapenda wakuchukiao adui zangu? Je mtu ye yote atauawa leo katika Israeli? na kuwachukia wakupendao. Kwa kuwa leo umeonesha Kwani sijui kama leo mimi ni mfalme juu ya Israeli? 23 kwamba maakida na askari si chochote kwako. Natambua Hivyo mfalme akamwambia Shimei, "Hautakufa." Mfalme sasa kwamba kame Absalomu angesalia na sisi sote akamwahidi kwa kiapo. 24 Kisha Mefiboshethi mwana wa tungekufa hilo lingekufuruhisha. 7 Sasa basi, inuka na Sauli akashuka ili kumlaki mfalme. Hakuwa ameivalisha uende kuongea na askari wako kwa upole, kwani nakuapia miguu yake wala kunyoa ndevu zake wala kufua nguo kwa Yahwe, ikiwa hutakwenda hakuna mtu hata mmoja zake tangu siku mfalme alipoondoka hata siku aliporudi atakayesalia nawe usiku huu. Na hii itakuwa vibaya sana kwa amani. 25 Na hivyo alipotoka Yerusalemu ili kumlaki kwako kuliko madhara yoyote yaliyowai kukupata tangu mfalme, mfalme akamwambia, "Mefiboshethi Kwa nini ujana wako." 8 Hivyo mfalme akainuka na kuketi kati ya haukwenda pamoja nami?" 26 Akajibu, "Bwana wangu lango la mji, watu wote wakaambiya, "Tazama, mfalme mfalme mtumishi wangu alinidanganya, kwani nilisema, ameketi kati ya lango." Ndipo watu wote wakaja mbele za nitapanda juu ya punda ili niende na mfalme, kwa kuwa mfalme. Walakini, Israeli walikimbia kila mtu nyumbani mtumishi wako ni mlemani." 27 Mtumishi wangu Siba kwake. 9 Watu wote wakahojiana wao kwa wao katika amenisemea uongo, mtumishi wako, kwa bwana wangu jamaa zote za Israeli kusema, "Mfalme alituokoa na mfalme. Lakini bwana wangu mfalme ni kama malaika mkono wa adui zetu. Alitukomboa na mkono wa Wafilisti wa Mungu. Kwa hiyo fanya liliojema machoni pako. lakini sasa ameikimbia nchi mbele ya Absalomu. 10 28 Kwa maana nyumba yote ya baba yangu walikuwa Na Absalomu tuliyemtia mafuta juu yetu amekufa vitani. maiti mbele ya bwana wangu mfalme, lakini ukamweka Hivyo kwa nini hatuongeji juu ya kumrudisha mfalme mtumishi wako mionganii mwaal walao mezani pako. tena?" 11 Mfalme Daudi akatuma kwa Sadoki na kwa Kwa hiyo nililiye haki gani zaidi kwa mfalme?" 29 "Kisha Abiathari makuhani kusema, "Ongeeni na wazee wa mfalme akamwambia, "Kwa nini kueleza yote zaidi? Yuda kusema, Kwa nini ninyi mmekuwa wa mwisho Nimekwisha amua kwamba wewe na Siba mtagawana kumrudisha mfalme kwenye kasri lake tena, kwa vile mashamba." 30 Ndipo Mefiboshethi akamjibu mfalme, usemi wa Israeli wote unamtaka mfalme arudi katika "Sawa, acha achukue yote kwa vile bwana wangu mfalme kasri lake?" 12 Ninyi ni ndugu zangu, mwili na mifupa amerudi salama nyumbani kwake." 31 Kisha Berzilai yangu. Kwa nini basi mmekuwa wa mwisho kumrudisha Mgileadi akashuka kutoka Rogelimu ili avuke Yordani mfalme?" 13 Na mwambieni Amasa, 'Je wewe si mwili pamoja na mfalme, naye akamsaidia mfalme kuuvuka na mifupa wangu? Mungu anifanyie hivyo na kuzidi pia Yordani. 32 Basi Berzilai alikuwa mzee sana mwenye ikiwa hautakuwa jamadari wa jeshi langu tangu sasa na umri wa miaka themanini. Alikuwa amemsaidia mfalme baadaye mahali pa Yoabu. 14 Naye akaishinda mijo ya kwa mahitaji alipokuwako Mahanaimu kwani alikuwa na watu wote wa Yuda kama mtu mmoja, hata wakatuma mali nyingi. 33 Mfalme akamwambia Berzilai, njoo pamoja kwa mfalme kusema, "Rudi sasa na watu wako wote." 15 nami, nami nitaandaa kwa ajili yako huko Yerusalemu." Hivyo mfalme akarudi naye akaja Yordani. Na watu wa 34 Berzilai akamjibu mfalme, "Kwani kuna siku ngapi Yuda wakaja Gilgali kwenda kumlaki mfalme ili kumvusha zilizosalia maishani mwangu, hata niende na mfalme mafalme juu ya Yordani. 16 Shimei mwana wa Gera, huko Yerusalemu? 35 Nina umri wa miaka themanini. Mbenjamini, kutoka Bahurimu, akaharakisha kushuka Je naweza kutofautisha mema na mabaya? Je mtumishi pamoja na watu wa Yuda ili kumlaki mfalme Daudi. 17 wako anaweza kuonja ninachokula au kunywa? Je naweza Kulikuwa na watu elfu moja kutoka Benjamini waliokuwa kusikia sauti zaidi za wanauume na wanawake waimba? pamoja naye, na Siba mtumishi wa Sauli na wanawake Kwa nini basi mtumishi wako awe mzigo kwa bwana kumi na watano na watumish wake ishirini walikuwa wangu mfalme? 36 Mtumishi wako angependa tu kuvuka pamoja naye. Wakavuka Yordani mbele za mfalme. 18 Yordani pamoja na mfalme. Kwa nini mfalme anilipe kwa Wakavuka ili kuivusha familia ya mfalme na kumfanya thawabu kama hiyo? 37 Tafadhari mruhusi mtumishi wako lolote aliloona jema. Shimei mwana wa Gera akainama arudi nyumbani, ili kwamba nife katika mji wangu katika

kaburi la baba na mama yangu. Lakini tazama, huyu hapa Hivyo Yoabu akamwambia Amasa, "Haujambo binamu mtumishi wako Kimhamu. Haya ye ye na avuke na bwana yangu?" Kwa utaratibu Yoabu akakishika kidevu cha wangu mfalme na umfanyie lolote lipendezalo kwako." Amasa kwa mkono wake wa kulia ili ambusu. **10** Amasa **38** Mfalme akajibu, "Kimhamu atakwenda pamoja nami, hakutambua kwamba kulikuwa na jambia katika mkono wa nami nitamtendea kila lione Kanalo jema kwako, na lolote kushoto wa Yoabu. Yoabu akamchoma Amasa tumboni na unalotamani kutoka kwangu nitakutendea." **39** Kisha watu matumbo yake yakadondoka chini. Wala Yoabu hakumpiga wote wakavuka Yordani, mfalme naye akavuka, kisha tena, na Amasa akafa. Hivyo Yoabu na Abishai nduguye mfalme akambusi Berzilai na kumbariki. Kisha Berzilai wakamfuatia Sheba mwana wa Bikri. **41** Kisha mmoja akarudi nyumbani kwake. **40** Hivyo mafalme akavuka wa watu wa Yoabu akasimama kando ya Amasa naye kuelekeia Gilgali, na Kimhamu akavuka pamoja naye. Jeshi la Yuda lote na nusu ya jeshi la Israeli likamleta mafalme. **41** Mara watu wa Israeli wote wakaanza kuja kwa mafalme na kumwambia, "Kwa nini ndugu zetu, watu wa Yuda, wamemwiba na kumleta mafalme na familia yake na kumweka shambani kando ya njia. Akatupa vazi juu juu ya Yordani na watu wote wa Daudi pamoja naye? yake kwa maana aliona kila mmoja aliye kujua alisimama **42** Hivyo watu wa Yuda wakawajibu watu wa Israeli, "Ni pale. **13** Baada ya Amasa kuondolewa njiani watu wote kwa kuwa mafalme anahusiana nasi kwa karibu zaidi. Kwa wakamfuatia Yoabu katika kumfuatia Sheba mwana wa nini basi mkasirike juu ya hili? Je sisi tumekula chochote Bikri. **14** Sheba akazipita kabilia zote za Israeli mpaka ambacho mafalme amekitoa? Je ametupa zawadi yoyote? Abeli wa Beth Maaka, na katika nchi yote ya Berite ambao **43** Watu wa Israeli wakawajibu watu wa Yuda, Sisi tuna pia walijikusanya pamoja pia na kumfuatia Sheba. **15** kabilia kumi zaidi kwa mafalme hivyo tuna sehemu kubwa Walimpata na kumzingira huko Abeli wa Bethi Maaka. zaidi kwa Daudi kuliko ninyi. Kwa nini basi mlitidharau? Je Wakajenga buruji ya kuhusuru mji nyuma ya ukuta. Jeshi hatukuwa wa kwanza kupendekeza kumrudisha mafalme lote lilokuwa pamoja na Yoabu lika gongagonga ukuta ili wetu? Lakini maneno ya watu wa Yuda hata yakawa uanguke. **16** Ndipo mwanamke mwerevu akapiga kelele makali kuliko maneno ya watu wa Israeli. kutoka ndani ya mji, "Sikiliza, Yoabu, tafadhari sikiliza! Sogea karibu nami ili niongee nawe." **17** Hivyo Yoabu akaribia, mwanamke akamwambia, "Je wewe ni Yoabu? Akajibu, "ni mimi." mwanamke akamwambia, "Sikiliza maneno ya mtumishi wako." Akajibu, "Nasikiliza." **18** Ndipo aliposema, "Hapo zamani ilisemwa, 'Bila shaka tafuteni ushauri huko Abeli,' na kwamba ushauri huo utakata maneno. **19** Sisi ni mji ulio mionganoni mwa miji yenye nguvu na aminifu sana katika Israeli. Mnataka ku haribu mji ambao ni mama katika Israeli. Kwa nini unataka kuumeza urithi wa Yahwe?" **20** Ndipo Yoabu alipojibu na kusema, "Iwe mbali, iwe mbali nami, hata nikameze au ku haribu. **21** Hiyo si kweli. Lakini mtu kutoka katika nchi ya milima ya Efraimu, aitwaye Sheba mwana wa Bikri, ameinua mkono wake kinyume cha mafalme, kinyume cha Daudi. Mtoeni ye ye nami nitauacha mji." Mwanamke akamwambia Yoabu, "Utarushiwa kichwa chake kutoka juu ya ukuta." **22** Kisha mwanamke akawaendea watu wote wa mji kwa hekima yake. Wakakiondoa kichwa cha Sheba mwana wa Bikri na kumrushia Yoabu. Ndipo alipopiga tarumbeta na watu wa Yoabu wakauacha mji kila mtu nyumbani kwake. Na Yoabu akarejea Yerusalem kwa mafalme. **23** Yoabu alikuwa juu ya jeshi lote la Israeli na Benaya mwana wa Yeho iada alikuwa juu ya Wakerethi na Wapelethi. **24** Adoramu alikuwa juu ya watu waliofanya kazi ya shokoa na Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mkumbushaji. **25** Sheva alikuwa mwandishi, na Sadoki na Abiathari walikuwa makuhani. **26** Ira wa Yairi alikuwa mhudumu mkuu wa Daudi.

20 Ikatukia pia kuwa katika eneo lilelile kulikuwa mafanya fujo jina lake Sheba mwana wa Bikri Mbenjamini. Akapiga tarumbeta na kusema, "Sisi hatuna sehemu katika Daudi, wala hatuna urithi katika mwana wa Yeso. Haya kila mtu na aende nyumbani kwake, Israeli." **2** Hivyo watu wote wa Israeli wakamwacha Daudi na kumfuata Sheba mwana wa Bikri. Lakini watu wa Yuda wakamfuata mafalme wao kwa karibu sana, kutoka Yordani njia yote hadi Yerusalem. **3** Daudi alipofika katika kasri lake huko Yerusalem, akawachukua masuria aliokuwa amewaacha kulitunza kasri, na akawaweka katika nyumba chini ya uangalizi. Aliwaandalia mahitaji yao lakini hakulala nao tena. Hivyo walikuwa wametengwa hadi siku ya kufa kwao, waliishi kama wajane. **4** Kisha mafalme akamwambia Amasa, "Uwaite watu wa Yuda ndani ya siku hizi tatu; wewe pia uwepo hapa." **5** Hivyo Amasa akaenda kuwa alika watu wote wa Yuda kwa pamoja, lakini akatumia muda mrefu kulika mafalme aliyokuwa amemwamuru. **6** Hivyo Daudi akamwambia Abishai, "Sasa Sheba mwana wa Bikri atatufanya madhara zaidi ya Absalom. Chukua watumishi wa bwana wako, askari wangu, na umfatiue asije akaingia katika mji wenye ngome na kututoroka." **7** Ndipo watu wa Yoabu wakamfuatia, pamoja na Wakerethi na Wapelethi na mashujaa wote. Wakatoka Yerusalem ili kumfuatia Sheba mwana wa Bikri. **8** Walipokuwa katika jiwe kubwa lilioko Gibeoni, Amasa akaja kuwalaki. Yoabu alikuwa amevea silaha ya vita aliyokuwa ameivaa, alikuwa pia na upanga uliokuwa umefungwa na mkanda katika kiuno chake. Kadili aliyovendelea mbele upanga ukadondoka. **9**

21 Kulikuwa na njaa kwa miaka mitatu katika siku za utawala wa Daudi, na Daudi akautafuta uso wa

Yahwe. "Hivyo Yahwe akasema, "njaa hii ni kwa sababu ya mauaji ya Sauli na familia yake, kwa kuwa aliuwauwa walikuwa ni masalia ya Waamori. Watu wa Israeli walikuwa wameapa kutowauwa, lakini Sauli alitaka kuwaangamiza wote kwa husuda kwa ajili ya watu wa Israeli na Yuda. 3 Ndipo Daudi alipowaita pamoja Wagibeoni na kuwaambia, "Niwaafanyie nini kwa ajili ya upatanisho? Ili kwamba mweze kuwabariki watu wa Yahwe wanaorithi wema na ahadi zake?" 4 Wagibeoni wakamjibu, "Hili siyo jambo la fedha wala dhahabu kat i yatu na Sauli au familia yake. Na siyo hitaji letu kumwua mtu ye yote katika Israeli." Daudi akasema, "Chochote mtakacho omnia nitawafanya." 5 Wakamjibu mfalme, "Mtui aliyetaka kutuuwa aliye panga kunyume chetu, ili kutu angamiza na kukosa eneo katika mipaka ya Israeli - 6 haya na tupewe watu saba kutoka katika uzao wake, nasi tutawatundika mbele ya Yahwe katika Gibe ya Sauli, palipochaguliwa na Yahwe." Mfalme akasema, "Nitawapeni" 7 Lakini mfalme akamwifadhi Mefiboshethi mwana wa Yonathani mwana wa Sauli, kwa ajili ya kiapo cha Yahwe kat i ya Daudi na Yonathani mwana wa Sauli. 8 Mfalme akawachukua wana wawili wa Rispa binti Ayia aliomzalia Sauli, hawa wana wawili waliiwa Armoni na Mefiboshethi; na pia Daudi akawachukua wana watano wa Mikali binti Sauli, aliomzalia Adrieli mwana wa Berzelil Mmeholath. 9 Akawaweka katika mikono ya Wagibeoni. Nao wakawatundika juu ya mlima mbele za Bwana, na wote saba wakafa pamoja. Waliuuwa katika kipindi cha mavuno, katika siku ya kwanza mwanzoni mwa mavuno ya shayiri. 10 Kisha Rispa, binti Aiyia, akachukua nguo ya gunia na akajitanda mwenyewe juu ya mlima kando ya miili ya walio kufa tangu mwanzo wa mavuno mpaka wakati mvua ilipoanza kunyesha. Hakuruhusu ndege wa angani kutua juu ya miili mchana wala ayawani wa mwituni wakati wa usiku. 11 Daudi akaambia alichokifanya Rispa, binti Aiyia, suria wa Sauli. 12 Hivyo Daudi akaenda na kuchukua mifupa ya Sauli na mifupa ya Yonathani mwanawee kutoka kwa watu wa Yabeshi Gileadi, walio kuwa wameiiiba kutoka katika eneo la jumuiya la Beth Shani, Wafilisti walipokuwa wamewatundika baada ya Wafilisti kumwua Sauli katika Gilboa. 13 Daudi akaiondoa pale mifupa ya Sauli na mifupa ya Yonathani mwanawee, na wakakusanya pia mifupa ya wale watu saba waliotundikwa. 14 Wakaizika mifupa ya Sauli na Yonathani mwanawee huko Zela katika nchi ya Benjamini, katika kaburi la Kishi babaye. Wakafanya kila alichoagiza mfalme. Ndipo Mungu akajibu maombi yao kwa ajili ya nchi. 15 Kisha Wafilisti wakaenda tena katika vita na Israeli. Hivyo Daudi na jeshi lake wakashuka na kupigana na Wafilisti. Akiwa vitani Daudi akachoshwa na vita. 16 Ishibenobu, wa uzao wa majitu, ambaye mkuki wake wa shaba ulikuwa na uzito wa shekeli mia tatu na alikuwa na upanga mpya, alitaka kumwua Daudi. 17 Lakini Abishai mwana wa Seruya akamwokoa Daudi, akampiga Mfilisti na kumwua. Ndipo watu wa Daudi wakamwapia,

kusema, "Hautakwenda vitani pamoja nasi tena usije ukaizima taa ya Israeli." 18 Ikawa baadaye kuwa na vita Warefai. 19 Ikawa tena katika vita na Wafilisti huko Gobi, huyo Elhanani mwana wa Jari Mbethlehemu akamwua Goliathi Mgiti, ambaye fumo la mkuki wake lilikuwa kama mti wa mfumaji. 20 Ikawa katika vita nyingine huko Gathi kulikuwa na mtu mrefu sana mwenye vidole sita katika kila mkono na vidole sita katika kila mguu, jumla yake ishirini na vinne. Yeye naye alikuwa wa uzao wa Warefai. 21 Alipowatukana Israeli, Yonathani mwana mwana wa Shama, nduguye Daudi, akamwua. 22 Hawa walikuwa wa uzao wa Warefai wa Gathi, waliuuwa kwa mkono wa Daudi na kwa mkono wa askari wake

22 Daudi akamwimbia Yahwe maneno ya wimbo huu siku ile Yahwe alipomwokoa katika mkono wa adui zake wote na katika mkono wa Sauli. 2 Akaomba hivi, "Yahwe ni mwamba wangu, ngome yangu, aliyenikoa. 3 Mungu ni mwamba wangu. Yeye ni kimbilio langu. Ngao yangu, pembe ya wokovu wangu, ngome yangu na kimbilio langu, anikoaye na mabaya yote. 4 Nitamwita Yahwe, astahiliye kutukuzwa, nami nitaokolewa kutoka kwa adui zangu. 5 Maana mawimbi ya mauti yalinizingunka, mafuriko ya maji ya uharibifu yakanishinda. 6 Vifungo vya kuzimu yalinizingunka; kamba za mauti zikaninas. (Sheol h7585) 7 Katika shida yangu nalimwita Yahwe; nilimwita Mungu wangu; akaisikia sauti yangu katika hekalu lake, na kilio changu cha msaada kikafika masikioni mwake. 8 Ndipo nchi ilipotikisika na kutetemeka. Misingi ya mbingu ikatetemeka na kutikiswa, kwa kuwa Mungu alikasirika. 9 Moshi ukatoka katika pua yake, na miale ya moto ikatoka katika kinywa chake. Makaa yakawashwa nayo. 10 Alizifungua mbingu akashuka, na giza totoro lilikuwa chini ya miguu yake. 11 Alipanda juu ya kerubi na kuruka. Alione kana katika mawingu ya upepo. 12 Naye akalifanya giza kuwa hema kumzunguka, akakusanya mawingu makubwa ya mvua angani. 13 Makaa ya moto yalidondoka mbele zake kutoka katika radi. 14 Yahwe alishuka kutoka katika mbingu. Aliyejuu alipiga kelele. 15 Alipiga mishale na kuwatawanya adui zake—miale ya radi na kuwasambaratisha. 16 Kisha njia za maji zikaonekana; misingi ya dunia ikawa wazi katika kilio cha vita ya Yahwe, katika sauti za pumzi ya pua zake. 17 Kutoka juu alifika chini; akanishikilia! Aliniondoa katika vilindi vya maji. 18 Alinio koa kutoka kwa adui zangu wenye nguvu, kwao walionichukia, kwa maana walikuwa na nguvu sana kwangu. 19 Walikuja kinyume changu siku ya shida yangu, lakini Yahwe alikuwa msaada wangu. 20 Pia alinio weka mahali panapo nafasi. Alinio koa kwa kuwa alipendezwa nami. 21 Yahwe amenituza kwa kipimo cha haki yangu; amenirejesha kwa kiwango cha usafi wa mikono yangu. 22 Kwa maana nimezishika njia za Yahwe na sijafanya uovu kwa kugeuka kutoka kwa Mungu. 23 Kwa kuwa maagizo yake yote ya haki yamekuwa mbele

yangu; kwa kuwa sheria zake, sikujiepusha nazo. 24 nuru ya asubuhi jua linapochomoza, asubuhi isyo na Nimekuwa bila hatia mbele zake pia, na nimejepusha mawingu, wakati mche mwororo unapochipua kutoka na dhambi. 25 Kwa hiyo Yahwe amenirejesha kwa kiasi ardini kupitia mwangaza wa mng'ao wa jua baada ya cha uadilifu wangu, kwa kipimo cha usafi wangu mbele mvua. 5 Hakika, je familia yangu haiko hivi mbele za zake. 26 Kwa mwaminifu, unajonesha kuwa mwaminifu; Mungu? Je hajafanya nami agano la milele, taratibu la kwake asiye na hatia; unajonesha kuwa hauna hatia. 27 uhakika kwa kila njia? Je yeze haongezi wokovu wangu Kwa usafi unajonesha kuwa msafi, lakini kwa wakaidi na kutimiza kila hitaji langu? 6 Lakini yasiyofaa yote unajonesha kuwa mkaidi. 28 Unaokoa waliotheswa, lakini yatakuwa kama miiba na kutupwa mbali, kwa maana macho yako ni kinyume cha wenyewe kiburi, unawashusha haiwezekani kukusanywa kwa mikono. 7 Agayusaye chini. 29 Kwa maana wewe ni taa yangu, Yahwe. Yahwe ni lazima atumie chombo cha chuma au au fumo la huangaza katika giza langu. 30 Maana kwa ajili yake mkuki. Ni lazima yachomwe mahali yalipo. 8 Haya ni ninaweza kupita vipingamizi; kwa msaada wa Mungu majina ya askari wa Daudi: Yashobeamu Mhakmoni wangu naweza kuruka juu ya ukuta. 31 Maana njia za alikuwa kiongozi wa mashujaa. Aliua watu mia nne Mungu ni kamili. Neno la Yahwe ni safi. Yeye ni ngao watati mmoja. 9 Baada yake alikuwa Elieza mwana yao wanaomkimbilia. 32 Maana ni nani aliye Mungu wa Dodo, mwana wa mwahohi, mmoja wa mashujaa isipokuwa Yahwe? Na ni nani aliywemwamba isipokuwa watatu wa Daudi. Alikuwepo walipowashinda Wafilisti Mungu? 33 Mungu ni kimbilio langu, na umwongoza waliokuwa wamekusanyika kwa vita, na wakati watu wa katika njia yake mtu asiye na hatia. 34 Huifanya myepesi Israeli walipokuwa wamekimbia. 10 Elieza akasimama na miguu yangu kama kurungu na kuniweka katika vilima kuwapiga Wafilisti mpaka mkono wake ukachoka, mpaka virefu. 35 Huifundisha mikono yangu kwa vita, na viganja mkono wake ukang'angia mpini wa upanga wake. Siku vyangu kupinda upinde wa shaba. 36 Umenipa ngao ya hiyo Yahwe akatoa ushindi mkuu. Jeshi likarejea kwa ajili wokovu wako, na matakwa yako yamenifanya mkuu. 37 ya kuteka tu nyara za waliouawa na Elieza. 11 Baada Umeitengenezea miguu yangu nafasi chini yangu, hivyo yake alikuwa Shama mwana wa Agee, Mharari. Wafilisti miguu yangu haikujikwaa. 38 Niliwaufuatia adui zangu na wakajikusanya pamoa palipokuwa na shamba la dengu, kuwaangamiza. Sikurudi nyuma hadi walipoangamizwa. na jeshi likawakimbia. 12 Lakin Shama akasimama katikati 39 Niliwaruarua na kuwasambaratisha; hawawezi kuinuka. ya shamba na kulitetea. Aliwauwa Wafilisti, na Yahwe Wameanguka chini ya miguu yangu. 40 Unaweka nguvu akaleta ushindi mkuu. 13 Watatu kati ya askari thelathini ndani yangu kama mkanda kwa vita; unawaweka chini walishuka kwa Daudi nyakati za mavuno, katika pango la yangu wanaoinuka kinyume changu. 41 Ulinipa migongo Adulamu. Jeshi la Wafilisti lilikuwa limepiga kambi katika ya shingo za adui zangu; niliwaangamiza kabisa wale bonde la Mrefai. 14 Wakati huo Daudi alikuwa katika wanaonichukia. 42 Walilia kwa msaada, lakini hakuna ngome yake, pangoni, wakati Wafilisti walikuwa wanaimilk aliyecka; walimililia Yahwe, lakini hakuwajibu. 43 Bethlehemu. 15 Daudi alitamani maji na akasema, "Kama Niliwaonda katika vipande kama mavumbi juu ya ardhi, ingekuwa mtu mmoja angenipa maji ya kunywa kutoka niliwakanyaga kama matope mitaani. 44 Umeniokoa pia kisima kilichopo Bethlehemu, kisima kilichopo langoni!" 16 kutoka katika mashutumu ya watu wangu. Umeniweka Hivyo mashujaa hawa watatu wakapita kati ya jeshi la kama kichwa cha mataifa. Watu nisiorajua wananiutumikia. Wafilisti na kuchota maji katika kisima cha Bethlehemu, 45 Wageni walishurutishwa kuniiniama. Mara waliposikia kilichopo langoni. Wakachukua maji na kuyaleta kwa kuhusu mimi, waliniti. 46 Wageni walikuja wakitetemeka Daudi, lakini yeze akakataa kuyanywa. Badala yake kutoka katika ngome zao. 47 Yahwe anaishi! Mwamba akayamwaga mbele za Yahwe. 17 Kisha akasema, wangu atukuzwe. Mungu na ainuliwe, mwamba wa wokovu "Iwe mbali nami, Yahwe, kwamba niyanywe haya. Je wangu. 48 Huyu ndiye Mungu anilipiaye kisasi, awawekaye niyinyo damu ya watu waliohatarisha maisha yao?" Hivyo watu chini yangu. 49 Uniweka huru mbali na adui zangu. akakataa kuyanywa. Haya ni mambo yaliyofanywa na Hakika, uliniinua juu yao walioinuka kinyume changu. mashujaa watatu. 18 Abishai, nduguye Yoabu na mwana Uliniokoa kutoka kwa watu wenye ghasia. 50 Kwa hiyo wa Seruya, alikuwa akida wa watatu. Alipigana kwa mkuki nitakushukuru, Yahwe, kati ya mataifa; nitallimbia sifa jina lako. 51 Mungu hutoa ushindi mkuu kwa mfalme wake, na wake na watu mia tatu na akawauwa wote mara. Mara uonesha uaminifu wake wa kiagano kwa mtiwa mafuta kwa mara alitajwa kati ya mashujaa watatu. 19 Hakuwa wake, kwa Daudi na uzao wake daima."

23 Haya ni maneno ya mwisho ya Daudi-Daudi mwana wa Yeso, mtu aliyeleshimiwa sana, aliyetiwa mafuta na Mungu wa Yakobo, mwandishi mzuri wa zaburi wa Israeli. 2 "Roho ya Yahwe alisema nami, na neno lake lilikuwa ulimini mwangu. 3 Mungu wa Israeli alinena, Mwamba wa Israeli alinambia, "Atawalaye kwa haki juu yangu, atawalaye katika hofu ya Mungu. 4 Atakuwa kama

kumwua nao. 22 Benaya mwana wa Yehoyada alifanya matendo haya, naye alitajwa kati ya mashujaa watatu. 23 Alikuwa na heshima kuliko mashujaa thelathini kwa ujumla wao, lakini hakuwa na heshima kama wale mashujaa watatu. Hata hivyo Daudi alimweka kuwa mlinzi wake. 24 Wafuatoo ni wale watu thelathini: Asaheli nduguye Yoabu, Elhanani mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu, 25 Shama Mharodi, Elika Mharodi, 26 Helesi Mpeloni, Ira mwana wa Ikeshi Mtekoi, 27 Abi Ezeri Mwanathothi, Mebungi Mhushathi, 28 Salmoni Mhahoi, Maharai Mnetofathi; 29 Helebu mwana wa Baana, Mnetofathi, Itai mwana wa Rabai kutoka Gibe ya Wabenjamini, 30 Benaya Mpirathoni, Hidai wa mabonde ya Gaashi. 31 Abieliboni Mwarbathi, Azmawethi Mbarhumi, 32 Eliaba Mshalboni, wana wa Yasheni, Yonathanii mwana wa Shama Mharari; 33 Ahiamu mwana wa Sharari Mharari, 34 Elifeleti mwana wa Ahasbai Mmaakathi, Eliamu mwana wa Ahithofeli Mgiloni, 35 Hezro Mkarmeli, Parai Mwarbi, 36 Igali mwana wa Nathani kutoka Soba, Bani kutoka kabilia la Gadi, 37 Zeleki Mwamoni, Naharai Mbeerothi, mbeba silaha wa Yoabu mwana wa Seruya, 38 Ira Mwithri, Garebu Mwithri, 39 Uriia Mhiti - jumla yao thelathini na wanane.

Daudi; "Hivi ndivyo asemavyo Yahwe: "Ninakupa mambo matatu. Uchague mojawapo." 13 Hivyo Gadi akaenda kwa Daudi na kumwambia, "Je miaka mitatu ya njaa ije katika nchi yako? au miezi mitatu ukimbie kutoka kwa adui zako huku wakikufuatia? au kuwe na tauni ya siku tatu katika nchi yako? Amua sasa jibu gani nimrudishie aliyenituma." 14 Ndipo Daudi alipomwambia Gadi, "Nipo katika shida kubwa. Haya na tuanguke katika mikono ya Yahwe kuliko kuanguka katika mikono ya mwanadamu, kwani matendo yake ya rehema ni makuu sana." 15 Hivyo akatuma tauni juu ya Israeli kuanzia asubuhi kwa muda ulioamiriwa, na watu sabini na tano elfu kutoka Dani mpaka Beersheba wakafa. 16 Malaika aliponyosha mkono wake kuelekea Yerusalemu ili kuuharibu, Yahwe akabadili nia yake kuhusu madhara, na akamwambia malaika aliyekuwa tiyari kuwaangamiza watu, "Yatosha! Rudisha mkono wako sasa." Wakati huo malaika wa Yahwe alikuwa amesimama katika kiwanja cha kupuria cha Arauna Myebusi. 17 Daudi alipomwonia malaika aliyekuwa amewapiga watu, akamwambia Yahwe kusema, "Nimetenda dhambi, na nimetenda kwa upumbavu. Lakini kondoo hawa, wamefanya nini? Tafadhari, mkono wako na uniadhibu mimi na familia ya baba yangu!" 18 Kisha Gadi akaja siku hiyo kwa Daudi na kumwambia, "Kwea na ujenge madhabahu kwa ajili ya Yahwe katika kiwanja cha kupuria cha Arauna Myebusi." 19 Hivyo Daudi akakwea kama Gadi alivyomwelekeza kufanya, kama Yahwe aliyokuwa ameagiza. 20 Arauna akatazama na kumwona mfalme na watumishi wake wakikaribia. Ndipo Arauna akaondoka na kumsujudia mfalme uso wake mpaka juu ya ardhi. 21 Kisha Arauna akasema, "Kwa nini bwana wangu mfalme amekuja kwangu, mtumishi wake? Daudi akajibu, "Kununua uwanja wako wa kupuria, ili nimjengee Yahwe madhabahu, ili kwamba tauni iondolewe kwa watu." 22 Arauna akamwambia Daudi, "Chukua liwe lako, bwana wangu mfalme. Ulfanyie lolote lolote liliojema machoni pako. Tazama, ng'ombe kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa na miganda ya kupuria na nira kwa kuni. 23 Haya yote bwana wangu mfalme, mimi Arauna nakupa." Kisha akamwambia mfalme, "Yahwe Mungu wako na awe nawe." 24 Mfalme akamwambia Arauna, "Hapana, nahimiza kukinunua kwa thamani yake. Sitatoa kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe chohote nsichokigharimia." Hivyo Daudi akakinunua kiwanja cha kupuria na ng'ombe kwa shekeli hamsini za fedha. 25 Daudi akajenga madhabahu kwa Yahwe pale na kutoa juu yake sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani. Hivyo wakamsihi Yahwe kwa niaba ya nchi, hivyo akaizua tauni katika katika Israeli yote.

24 Kisha hasira ya Yahwe ikawaka dhidi ya Israeli, naye akamchochea Daudi kinyume chao kusema, "Nenda, ukawahesabu Israeli na Yuda." 2 Mfalme akamwambia Yoabu, jemedari wa jeshi, aliyekuwa pamoja naye, "Nenda upite katika kabila zote za Israeli, toka Dani mpaka Beersheba, uwahesabu watu wote, ili niweze kujua idadi kamili ya watu wanaofaa kwa vita." 3 Yoabu akamwambia mfalme, "Yahwe Mungu wako na aizidishe hesabu ya watu mara mia, na macho ya bwana wangu mfalme yaone ikifanyika. Lakini kwa nini bwana wangu mfalme analitaka jambo hili?" 4 Walakini neno la mfalme ililiwa la mwisho dhidi ya Yoabu na dhidi ya majemedari wa jeshi. Hivyo Yoabu na majemedari wakatoka mbele ya mfalme kuwahesabu watu wa Israeli. 5 Wakavuka Yordani na kupiga kambi karibu na Aroeri, kusini mwa mji bondeni. Kisha wakasafiri kupitia Gadi mpaka Yazeri. 6 Wakaja Gileadi na nchi ya Tahtimu Hodshi, kisha Dani, Jaani na karibu kuelekea Sidoni. 7 Wakafika ngome ya Tiro na miji yote ya Wahivi na Wakanaani. Kisha wakaenda Negebu katika Yuda huko Beersheba. 8 Walipokuwa wamepita katika nchi yote, wakarejea Yerusalemu mwishoni mwa miezi tisa na siku ishirini. 9 Ndipo Yoabu alipotoa taarifa ya hesabu kamili kwa mfalme kuhusu watu wawezao kupigana vita. Katika Israeli kulikuwa na watu 800, 000 jasiri wawezao kutoa upanga, na wale wa Yuda walikuwa watu 500, 000. 10 Ndipo moyo wa Daudi ukamchoma alipokuwa amewahesabu watu. Hivyo akamwambia Yahwe, "Kwa kufanya hivi nimetenda dhambi sana. Sasa, Yahwe, uiondoe hatia ya mtumishi wako, kwani nimetenda kwa upumbavu." 11 Daudi alipoinuka asubuhi, neno la Yahwe likamija nabii Gadi, mwonaji wa Daudi, kusema, 12 Nenda umwambie

1 Wafalme

1 Mfalme Daudi alipokuwa mzee sana, walimfunika kwa nguo, lakini hakupata joto. **2** Kwa hiyo watumishi wake wakamwambia, "Na tutafute msichana bikra kwa ajili ya mfalme bwana wetu. Ili amutumikie na kumtunza. Naye atalala kwenye mikono yake ili bwana mfalme wetu apate joto. **3** Kwa hiyo wakatafuta msichana mrembo katika mipaka yote ya Israeli. Wakampata Abishagi Mshunami wakamlte kwa mfalme. **4** Yule msichana alikuwa mrembo sana. Naye akamtumikia mfalme na kumtunza, Lakini mfalme hakumjua. **5** Wakati huo, Adoniya mwana wa Hagithi alijinua akisema, "Nitakuwa mfalme." Kwa hiyo akajiandalia magari na wapanda farasi hamsini ili wapige mbio mbele yake. **6** Baba yake alikuwa hajawahi kumsumbuwa, kwa kusema, "kwa nini umefanya hili na ile?" Adoniya allikuwa mwanamume mzuri sana aliyezaliwa baada ya Absalomu. **7** Akashauriana na Yoabu mwana wa Seruya na Abiathari kuhanu. Wakamfuta Adoniya wakamsaidia. **8** Lakini Sadoki kuhanu, Benaya mwana wa Yehoyada, nabii Nathani, Shimei, Rei, na watu mashujaa wa Daudi hawakumuata Adoniya. **9** Adoniya akataaoa dhabihu za Kondoo, na ndama walionona kwenye jiwe la Sohelethi, ambalo liko karibu na Eni Rogeli. Akawakaribisha ndugu zake wote, watoto wa mfalme, wanaume wote wa Yuda, na watumishi wa mfalme. **10** Lakini hakumkaribisha nabii Nathan, Benaya, wanaume mashujaa, au ndugu yake Sulemani. **11** Kisha Nathani akamwambia Bathisheba mama wa Sulemani, aksisema, "Je, haujasikia kuwa Adoniya mwana wa Hagathi amekuwa mfalme, na Daudi bwana wetu halijui hilo? **12** Kwa hiyo sasa nakupa ushauri, ili kwamba uweze kuoko maisha yako na maisha ya mwanao Sulemani. **13** Nenda kwa mfalme Daudi; ukamwambie, 'Bwana wangu mfalme, Je, haukumwapia mtumishi wako, ukisema, "Hakika Sulemani mwanao atatawala baada yangu, na ataketi kwenye kitu changu cha enzi?" Kwa nini basi Adoniya anatawala? **14** Wakati ukiwa pale ukiongea na mfalme, Nitaingia baada yako na kuthibitisha hayo. **15** Kwa hiyo Bathisheba akaingia chumbani kwa mfalme. Wakati huo mfalme alikuwa mzee sana, na Abishagi Mshunami alikuwa akimtunza mfalme. **16** Bathisheba akainiama kifudifudi mbele ya mfalme. Na kisha mfalme akasema, "Una haja gani?" **17** Naye akamwambia, "Bwana wangu, ulimpwapia mtumishi wako kwa jina la BWANA, Mungu wako, ukisema, 'Hakika Sulemani mwanao atatawala, baada yangu, naye ataketi kwenye kitu changu cha enzi.' **18** Sasa, tazama, Adoniya ni mfalme, na bwana wangu mfalme hajui jambo hili. **19** Ametoa dhabihu ya makisai, ndama walionona, na kondoo wengi, na amewakaribisha wana wote wa mfalme, Abiathari kuhanu, na Yoabu jemedari wa jeshi, lakini hajamkaribisha Sulemani mtumishi wako. **20** Mfalme bwana wangu, macho yote ya Israeli yako kwako, yakisubiri usemi wako juu ya nani atakayeti kwenye kitu cha enzi baada yako, bwana wangu. **21** Vinginevyo itatokea, wakati

bwana wangu atakapolala na baba zake, kwamba Mimi na mwanangu Sulemani kuhesabiwa wahaini." **22** Wakati alipokuwa akiendelea na mfalme, nabii Nathani alilinga. **23** Watumshi wakamwambia mfalme, "Nabii Nathani yuko hapa," Naye alipoingia mbele ya mfalme, akalala kifudifudi mbele ya mfalme na uso wake ukielekecha chini. **24** Nathani akamwambia, "Mfalme bwana wangu, Je, umesema, Adoniya atatawala baada yangu, na ataketi kwenye kitu changu cha enzi? **25** kwani leo ameshuka na ametoa dhabihu ya makisai, ndama walionona, na kondoo wengi, na amewakaribisha wana wote wa mfalme, jemedari wa jeshi, na Abiatahari kuhanu. Nao wanakuka na kunywa mbele zake, na kusema, 'Mfalme Adoniya na aishi milele!' **26** Lakini mimi, mtumishi wako, Sadoki kuhanu, Benaya mwana wa Yehoyada, na mtumishi wako Sulemani, hajatukaribisha. **27** Je, bwana wangu mfalme amefanya haya pasipo kutuambia sisi, watumishi wako, ni nani atakayeketi kwenye kitu cha enzi baada yake?" **28** Ndipo mfalme Daudi lipojibu na kusema, "Mwiteni Bathisheba arudi." Naye akaja akasimama mbele ya mfalme. **29** Mfalme akafanya kiapo akasema, "Kama BWANA aishivyo, ambaye ameniokoa toka tabu zote, **30** kama niliyyokuapia kwa BWANA, Mungu wa Israeli, nikisema, 'Sulemani mwanao atatawala baada yangu, naye ndiye atakayeketi kwenye kitu changu cha enzi, mahali pangu,' Nitafanya hivi leo." **31** Kisha Bathisheba akalala kifudifudi na sura yake ikielekecha chini mbele ya mfalme akasema, "Bwana wangu mfalme Daudi n a aishi milele!" **32** Mfalme Daudi akasema, "Niitieni Sadoki kuhanu, nabii Nathani na Benaya mwana wa Yehoyada." Nao wakaja mbele ya mfalme. **33** Mfalme akawaambia, "Uwachukue watumishi wangu, bwana wako, na umfanye Sulemani mwanangu apande juu ya nyumba yangu mimi na mkanitlemshie mpaka chini Gihoni. **34** Na Sadoki kuhanu na nabii Nathani wamtawaze awe mfalme wa Israeli na tarumbeta zipigwe, 'Mfalme Suleimani na uishi milele!' **35** Kisha njoni mkiwa nyuma yake, naye atakuja na kukaa kwenye kitu changu cha enzi; kwani yeye ndiye atakayekuwa mfalme mahali pangu. Nimemchagua ye ye kuwa mtawala wa Israeli na Yuda." **36** Benaya mwana wa Yehoyada akamjibu mfalme, akasema, "Na iwe hivyo! Na BWANA, Mungu wa mfalme bwana wangu, alithibitishe hilo. **37** Kama vile BWANA alivyokuwa na mfalme bwana wangu na awe na Sulemani hivyo hivyo, na kufanya enzi yake kuwa kubwa kuliko zaidi ya enzi ya bwana wangu Daudi." **38** Kwa hiyo Sadoki kuhanu, nabii Nathani, Benaya mwana wa Yehoyada, na Wakerethi na Wapelethi wakamfanya Sulemani akapanda juu ya nyumba ya mfalme Daudi; wakamleta Gihoni. **39** Naye Sadoki kuhanu akachukua pembe lenye mafuta hemani akamtia mafuta Sulemani kisha wakapiga tarumbeta, na watu wote wakasema, 'Mfalme Sulemani na aishi milele!' **40** Kisha watu wote wakamfuta, na watu wakapiga zomari wakafurahi furaha kubwa mno, kiasi kwamba dunia ikatetemeka kwa sauti zao. **41** Kisha Adoniya na wageni wake waliokuwa pamoa

naye wakasikia hayo walipomaliza kula. Yoabu alipozisikia sauti za panda, akasema, "Kwa nini jiji liko katika hali ya tataruki?" 42 Wakati alipokuwa akiongea, Yonathanani mwana wa Abiathari kuhanu alifika. Adoniya akawambia, "Karibu, kwa kuwa wewe wastahili kutuletea habari." 43 Naye Yonathanani akamjibu Adoniya, "Mfalme bwana wetu Daudi amemfanya Sulemani kuwa mfalme. 44 Na mfalme amemtuma pamoja naye Sadoki, nabii Nathani, Benaya mwana wa Yehoyada, na Wakerethi pamoja na Wapelethi. Wamempandisha Sulemani juu ya nyumba ya mfalme. 45 Sadoki kuhanu na nabii Nathani wamemtawaza kuwa mfalme kule Gihoni, na wametokea huko wakifurahi, ndio maana jiji liko katika tataruki. Na hizi ndizo sauti ulizosikia. 46 Pia, Sulemani ameketi kwenye kiti cha enzi cha ufalme. 47 Zaidi ya yote, watumishi wa mfalme walikuja kumbariki mfalme bwana wetu Daudi, wakisema, 'Mungu wako na alifanye jina la Sulemani kuwa zuri kuliko jina lako, na kuifanya enzi yako kuwa kubwa kuliko yako.' na mfalme akasijudu mwenyewe kitandani. 48 Mfalme pia alisema, 'Abarikiwe BWANA, Mungu wa Israeli, ambaye amempa mtu kuketi kwenye enzi yangu siku hii ya leo, na kwamba macho yangu yamejionea hilo.'" 49 Ndipo wageni wote wa Adoniya walipoogopa sana. Wakasimama na kila mtu akaenda njia yake. 50 Pia Adoniya alimwaoogopa Sulemani na akasimama, na akaondoka, akachukua pembe la madhababuni. 51 Kisha Sulemani akaambiya hilo, wakasema, "Tazama, Adoniya amemwogopa mfalme Sulemani, kwa kuwa ameshikilia pembe la madhababuni, akisema, 'Mfalme Sulemani na aniapie kwanza kuwa hatamwua mtumishi wake kwa upanga.'" 52 Sulemani akasema, "Kama atajionyesha kuwa ni mtu wa kweli, hakuna hata unywele mmoja utakaoanguka duniani, bali kama uovu utaonekana kwake, atakufa." 53 Kwa hiyo mfalme Sulemani akatuma watu, waliomleta Adoniya kutoka madhababuni. Naye akaja akapiga magoti kwa Sulemani, na Sulemani akamwambia, "Nenda nyumbani kwako."

2 Daudi alipokaribia kufa, alimwamuru Sulemani mwanae, akisema, 2 "Mimi sasa ninaiendea njia ya dunia yote. Kwa hiyo, uwe imara, na ujionyeshe mwenyewe kama mwanamume. Uzilinde amri za BWANA, Mungu wako ukitembea katika njia zake, utii maaagizo yake, amari zake, 3 maamuzi yake, na maagizo ya maagano yake, uwe mwamngalifu kufanya yale yaliyoandikwa katika sheria za Musa, ili ufanikiwe katika yote utakayoyafanya, popote kule utakakokuwa, 4 na BWANA atayatimiza maneno yake aliyosema kuhusu mimi, aliposema, 'kama wanao watajilinda katika tabia zao, wakatembea mbele yangu kwa uaminifu kwa miyo yao yote na kwa roho zao zote, hawatakoma kuwa na mtu aliyeketi katika kiti cha enzi cha Israeli. 5 Wewe pia wajua kile Yoabu mwana wa Seruya alichonifanyia, na kile alichowafnyia majemedari wa majeshi y a Israeli, kwa Abina mwana wa Neri, na kwa Amasa mwana wa Yetheri, ambaye alimwua. Alimwaga

damu vitani wakati wa amani na kuiweka ile damu kwenye mshipi uliokuwa kiunoni mwake na kwenye vile viatu miguuni mwake. 6 Mshughulikie Yoabu kwa hekima ambayo umejifunza, lakini usiache mvi zake ziingie kaburini kwa amani. (Sheol h7585) 7 Hata hivyo, uonyeshe utu kwa wana wa Barizilai Mgileadi, na uwaache wawe mionganini mwa wale wanaokula mezani kwako, kwa kuwa walikuja kwangu wakati nilipomkimbia ndugu yangu Absalomu. 8 Tazama, Shimei mwana wa Gera yuko pamoja na wewe, Wabenjamini wa Bahurimu, walionilaani kwa laana ya fujo siku niliyoenda kwa Mahanaimu. Shimei alishuka kuja kuniona pale Yorodani, na nikamwapia kwa BWANA, nikisema, 'Sitawaua kwa upanga,' 9 Kwa hiyo sasa usimwache aiepuke adhabu. Wewe ni mwenehe hekima, na utajua jinsi itakavyopasa kumtendea. Utakileta hicho kichwa chenye mvi chini kaburini." (Sheol h7585) 10 Ndipo Daudi alipolala na mababu zake na alizikwa kwenye mji wa Daudi. 11 Siku ambazo Daudi alitwala Israeli zilikuwani miaka arobaini. Alikuwa ametawala kwa miaka saba kule Hebron na kwa miaka thelethini na tatu kule Yerusalem. 12 Kisha Sulemani akaketi kwenye kiti cha enzi cha baba yake Daudi, na utawala wake ulikuwa imara. 13 Kisha Adoniya mwana wa Hagathi alikuwa kwa Bathisheba mama wa Sulemani., Naye akamwuliza, "Je, unakuja kwa amani?" Naye akajibu. "kwa amani." 14 Kisha akasema, "Nina jambo la kukuambia." Naye akajibu, "Sema." 15 Adoniya amesema, "Unajua kuwa ufalme ulikuwa wangu, na kwamba Israeli yote ilikuwa inanitegemea mimi kuwa mfalme. Hata hivyo, ufalme umengeuzwa na umekuwa wa ndugu yangu, kwani ulikuwa wake toka kwa BWANA. 16 Sasa nina ombi moja kwako. Usinikatalie." Bathisheba akamwambia, "Sema." 17 Naye akamwambia, "Tafadhalii mwambie mfalme Sulemani, kwa kuwa hatakukatalia, ili kwamba anipatie Abishagi Mshunami awe mke wangu." 18 Bathisheba akamwambia, "Vyema sana, nitamwambia mfalme" 19 Kwa hiyo Bathisheba akaenda kumwambia, mfalme Sulemani kwa niaba ya Adoniya. Mfalme akainuka kumlaki na akapiga magoti mbele yake. Kisha akaa kwenye kiti chake cha enzi na kulikuwa na kiti kingine cha enzi kilicholetwa kwa ajili ya mama wa mfalme. Naye akaa mkonko wa kuume wa mfalme. 20 Ndipo alipomwambia, "Napenda kukuomba ombi moja dogo. Usinikalie." Mfalme, akamjibu, "Mama omba kwa kuwa sitakukatalia." 21 Naye akamwambia, "Naomba Abishagi Mshunami apewe Adoniya ndugu yako awe mke wake." 22 Mfalme Sulemani akamjibu mama yake, "Kwa nini unamwombea Adoniya huyo Abishagi Mshunami? Kwa nini usimwombee ufalme pia, kwa kuwa ni ndugu yangu mkubwa? - au kwa Abiathari kuhanu, au Yoabu mwana wa Seruya?" 23 Kisha mfalme Sulemani akaapa kwa BWANA, akisema, "Mungu wangu na anifanye hivyo, na zaidi pia, kama Adoniya hajayesema haya kinyume na maisha yake. 24 Sasa basi kama BWANA aishivyo, ambaye ndiye alinifanya mimi kuwepo na kunipa kiti cha enzi cha Daudi baba yangu, na ambaye amenifanya nyumba kwa ahadi yake, hakika

Adoniya lazima auwe leo." 25 Kwa hiyo mfalme Sulemani akamtuma Benaya mwana wa Yehoyada naye akamkuta Adoniya na kumwua. 26 Kisha akamwambia Abiathari kuhani, "Nenda kwa Anathothi, kwenye mashamba yako. unastahili kufa, lakini sitakua sasa hivi, kwa sababu ulilbeba sanduku la BWANA mbele ya Daudi baba yangu na kujitabisha kwa namna mbalimbali kama baba yangu aliviyopata tabu." 27 Kwa hiyo Sulemani akamfukuzza Abiathari asiwe kuhani wa BWANA, ili kwamba atimilize maneno ya BWANA, aliyokuwa amesema juu ya nyumba ya Eli. 28 Habari hizo zikamfikia Yoabu, Kwani Yoabu alimuunga mkono Adoniya, ingawa hakumuunga mkono Absalomu. Kwa hiyo Yoabu akamkabilia kwenye hema ya BWANA karibu na madhabahu na akabebe pembe za madhabahu. 29 Sulemani alipoambiwa kuwa Yoabu amekimbilia kwenye hema ya BWANA na sasa alikuwa karibu na madhabahu. Ndipo Sulemani alipomtuma Benaya mwana wa Yehoyada, akisema, "Nenda, ukamwue." 30

Kwa hiyo Benaya akaenda kwenye hema ya BWANA na kumwambia, "Mfalme anasema utoke hemani." Yoabu akamjibu, "Hapani, Nitafia hapa," Kwa hiyo Benaya akarudi kwa mfalme, akasema, "Yoabu amesema atafia kwenye madhabahu," 31 Naye mfalme akamwambia, "Kafanye kama alivyosema. Muue na ukamzike, ili kwamba uitoe kwangu na kwenye nyumba ya baba yangu damu ambayo Yoabu alimwaga bila sababu. 32 BWANA na amrudishie damu yake kichwani kwake, kwa sababu aliwaua wanaume wawili wasio na hatia na wema kuliko yeye na akawaua kwa upanga, Abineri mwana wa Neri, Jemedari wa Jeshi la Israeli, na Amasa mwana wa Jetheri, jemedari wa jeshi la Yuda, bila baba yangu Daudi kujua. 33 Kwa hiyo damu yao na imrudie Yoabu kichwani pake na kwenye vichwa vya uzao wake milele na milele. Lakini kwa Daudi na uzao wake, na nyumba yake, na kwenye kit chake cha enzi, kuwe na amani ya kudumu kutoka kwa BWANA." 34 Kisha Benaya mwana wa Yehoyada akaenda akamvamia Yoabu na kumwua. Alizikwa kwenye nyumba yake kule jangwani. 35 Mfalme akamwinua Benaya mwana wa Yehoyada kuwa juu ya jeshi badala yake, na akamweka Sadoki kuhani kwenye nafasi ya Abiatahari. 36 Kisha Mfalme akatuma watu kumwita Shimei, na akamwambia, "Kajijengee nyumba kwa ajili yako kule Yerusalem na ushi huko, na usitoke nije ya Huo mji na kwenda mahali pengine. 37 Kwa kuwa siku utakayoenda mahali pengine, na kupita bonde la Kidroni, ujue kwa hakika kuwa utakufa. Damu yako itakuwa juu ya kichwa chako." 38 Kwa hiyo Shimei akamwambia mfalme, "Unachosema ni chema. Kama vike mfalme bwana wangu alivyosema, ndivyo ambavyo mtumishi wako atakavyofanya." Kwa hiyo Shimei akaishi Yerusalem kwa miaka mingi. 39 Lakiini mwishoni mwa mwaka wa tatu, wtumishi wawili wa Shimei wakakimbilia kwa Akishi mwana wa Maaka, mfalme wa Gathi. Kwa hiyo wakamwambia Shimei, wakisema, "Tazama, wtumishi wako wameenda Gathi," 40 Kisha Shimei akainuka, akapanda punda wake akaenda kwa

Akishi huko Gathi kuwatafuta wtumishi wake. Akaenda na akawaleta wtumishi wake toka Gathi. 41 Sulemani alipoambiwa kuwa Shimei alikuwa ametoka Yerusalem kwenda Gathi na amerudi, 42 mfalme akatuma wito kwa Shimei na kumwambia, "Je, sikukuapisha kwa BWANA na kushuhudia kwako, nikisema, 'Tambua kuwa siku utakayotoka kwenda nije na kwenda mahali popote, hakika utakufa?' Na ukaniambia kuwa unachosema ni chema." 43 Kwa nini basi umeshindwa kulinda kiapo chako kwa BWANA na amri niliyokupa?" 44 Pia mfalme akamwambia Shimei, "Unajua katika moyo wako maovu yote uliyofanya kwa baba yangu Daudi. Kwa hiyo BWANA atakurudishia maovu yako kichwani pako. 45 Lakini Sulemani atabarikiwa na enzi ya Daudi itaimarika mbele ya BWANA milele." 46 Kwa hiyo mfalme akamwamu Benaya mwana wa Yehoyada kwenda kumwua Shimei. Kwa hiyo ule utawala ulikuwa mwema kwa mkono wa Sulemain.

3 Sulemani akawa na ushirikiano wa kindoa na Farao mfalme wa Misri. Alimwoa binti wa Farao na kumleta katika mji wa Daudi mpaka alipomaliza kujenga nyumba yake, nyumba ya BWANA, na ukuta wa Yerusalem. 2 Watu walikuw wakitoa sadaka kwenye maeneo ya juu, kwa sababu hapakuwa bado na nyumba iliyokuwa imejengwa kwa jina la BWANA. 3 Sulemani alionyesha upendo wake kwa BWANA kwa kutembea katika maagizo ya Daudi baba yake, isipokuwa tu alitoa dhabihu na kuchoma uvumba mahali pa juu. 4 Mfalme akaenda Gibioni kutoa sadaka kule, kwa kuwa hilo ndilo lilikuwa eneo kuu la juu. Sulemani katoa sadaka maelfu katika madhabu hiyo. 5 BWANA akaonekana kwa Sulemani huko Gibioni katika ndoto ya usiku; akasema, "Omiba! uanataka nikupe nini?" 6 Kwa hiyo Sulemani akasema, "umeonyesha uaminifu wa agano mkuu kwa mtumishi wako, Daudi baba yangu, kwa sababu alitembea mbele yako kwa ukweli na uaminifu, katika haki ya moyo na katika unyofu wa moyo. Umetunza kwa ajili yake hili agano kuu kwa uaminifu na umempa mwana wake kuketi kwenye kit chake cha enzi leo. 7 Na sasa, BWANA, Mungu wangu, umemfanya mtumishi wako kuwa mfalme katika nafasi ya Daudi baba yangu, japo mimi ni mtoto mdogo. Sijui namna ya kuiingia na kutoka. 8 Mtumishi wako yuko katikati ya watu wako uliowachagua, kundi kubwa, watu wangi wasiohesabika. 9 Kwa hiyo umpe mtumishi wako moyo wa uelewa wa kuwahukumu watu wako. Kwani ni nani awezaye kuwahukumu watu wako hawa walio wengi?" 10 Ombi hili la Sulemani likampendeza Bwana. 11 Kwa hiyo Mungu akamwambia. "Kwa sababu umeomba jambo hili na haujajiombea maisha marefu au utajiri au uhai wa maadui wako, lakini umeomba ufahamu wa kutambua hukumu ya haki, 12 Tazama sasa nitafanya yote uliyoniomba wakati uliponipa ombi lako. Ninakupa moyo wa hekima na ufahamu, kwa kuwa hapjawahi kuwa na mtu wa kuwa kama wewe kabla yako, na hakuna wa kuwa kama wewe atakayeinuka baada yako. 13 Pia ninakupa hata ambayo hujaomba, vyote

heshima na utajiri, ili kwamba pasije pakawa na mfalme mwandishi. 4 Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa mkuu wa kuwa kama wewe katika siku zako zote. 14 Kama wa jeshi. Sadoki na Abiatahari walikuwa makuhani. 5 utatembea katika njia zangu na kuyatunza maagizo yangu na maagizo yangu, kama alivyofanya baba yako Daudi, Azaria mwana wa Natahani ndiye aliyejikuwa juu ya hawa maakida. Zabudi mwana wa Nathani alikuwa kuhani na ndipo nitakapoziongeza siku zako." 15 Kisha Sulemani rafiki wa mfalme. 6 Ahishari alikuwa mkuu wa nyumba. alipoamka, na tazama, ilikuwa ndoto. Akaja Yerusalem Adoniram mwana wa Abda alikuwa mkuu wa watenda na akasimama mbele ya sanduku na agano la Bwana. kazi. 7 Sulemani alikuwa na maakida kumi na wawili juu Akatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, na ya Israeli yote, ambao walitoa chakula kwa mfalme na akawafanyia sherehe watumishi wake wote. 16 Kisha wanawake wawili waliokuwa makahaba wakaja mbele kwa mwezi mmoja katka mwaka. 8 Majina yao yalikuwa ya mfalme wakasimama mbele yake. 17 Mwanamke ndiyo haya: Beni Huri, Kutoka milima ya Efraimu; 9 mmoja akasema, "Aa, bwana wangu, mwanamke huyu Beni Dekeri wa Makazi, Shaalibimu, Bethi Shemeshi, na na mimi tunaishi katika nyumba moja, Nilizaa mtoto Elonbethi Hanaan; 10 Beni Hesed, wa Arubothi (kutoka tukiwa pamoj na yeze katika nyumba yetu. 18 Ikatokea kwake alipatikana Sokohi na nchi yote ya Hefa); 11 Ben siku ya tatu baada ya kujifungua na yeze akajifungua. Abinadabu, wa wilaya yote ya Dori (alikuwa na Tafathi Tulikuwa sisi tu. Hapakuwepo na mtu mwininge yeyote binti wa mfalme ambaye alikuwa mke wake); 12 Baana katika nyumba yetu, ila sisi tu wawili katika hiyo nyumba. mwana wa Ahiludi, wa Taanaki na Megido, na Beth Shani 19 Kisha mtoto wa mwanamke huyu akafa wakati wa ilyo upande mwininge wa Zarethani chini ya Yezreel, usiku, kwa sababu alimlalia. 20 kwa hiyo akamka wakati Kutoak Bethi Shani mpaka Abeli Mehola ilyo upande huo wa usiku wa manane akamchukua mwanangu toka mwininge wa Jokimeamu; 13 Ben Geberi, ya Ramothi pemberi yangu, wakati mimi mtumishi wako nilipokuwa Gileadi (kutoka kwake tunapata miji ya Yairi mwana wa usingizini, na akamlaza kwenye kifua chake, na akamlaza Manase, ambayo iko Gileadi, na mkoaa wa Arigobu ulikuwa mtoto wake aliyejiku juu ya kifua changu. 21 Asubuhi wake, ambao uko Bashani, miji sitini yenze maboma nilipoamka ili kumhudumia mwanangu, nikaona kuwa na yenye nguzo za malango ya shaba); 14 Ahinadabu alikuwa amekufa. Lakini nilipomwangalia kwa makini mwana wa Ido, wa Mahanaimu; 15 Ahimaazi, wa Naftali wakati huo wa asubuhi, nikagundua kuwa hakuwa yule (ambaye pia alimwoa Basimathi binti wa Sulemani kuwa mwanangu niliyezaa," 22 Yule mwanamke mwininge mke wake); 16 Baana mwana wa Hushai, ya Asherina akasema, "Hapana, Huyu aliye hai ndiye wangu. Na Bealothi; 17 Yehoshafati mwana wa Paruha, kwa Isakari; yule aliyejiku ndiye wako." Yule mwanamke wa kwanza 18 Shimei mwana wa Ela, wa Benjamin; 19 na Geberi akasema, "Hapana, Yule mtoto aliyejiku ndiye mwanao, mwana wa Uri, katika nchi ya Gileadi, ambayo ni nchi ya na huyu aliye hai ndiye wangu." Hivi ndiyo walivyongea Sihoni mfalme wa Waamori na Ogi mfalme wa Bashani, mbele ya mfalme. 23 Kisha mfalme akasema, "Mmoja na yeye ndiye akida pekee aliyejikuwa katika nchi hiyo. wenu anasema, 'huyu aliye hai ni wangu, na kumbe 20 Yuda na Israeli walikuwa wengi kama mchanga wa mwanao ndiye aliye kufa,'na mwininge naye anasema, baharini. Nao walikuwa wakila na kunywa na kufurahi. 'Hapana, mwanao ni yule aliyejiku, na mwanangu ni huyu 21 Suleiman alitawala utawala wote kutoka mtoni hadi aliye hai.'" 24 Mfalme akasema, "Nileteeni upanga." Kwa kwenye nchi ya Wafilisti na hadi kwenye mpaka wa Misri. hiyo wakaleta upanga kwa mfalme. 25 Kisha mfalme Wote waliletta kodi na walimtumikia Sulemani katika siku akasema, "Mgawe mtoto aliye hai katika vipande viwili, za maisha yake yote. 22 Mahitaji ya Sulemani kwa siku na huyu mwanamke apewe nusu na yule mwininge moja yaliikuwa ni Kori thelathini za unga mzuri na kori unga naye apewe nusu." 26 Yule mwanamke mwenye mtoto kwenye nchi ya Wafilisti na hadi kwenye mpaka wa Misri. aliyejikuwa hai akamwambia mfalme, kwa kuwa moyo wake wa ngano, 23 makisasi kumi walionona, na fahari ishirini ulikuwa na huruma sana kwa mwanae, akasema, "Aa, kulungu na kuku walionona. 24 Kwa kuwa utawala wake bwana wangu, mpatie huyu mtoto aliye hai, na usimwue ulikuwa zaidi ya nchi yote upande huu wa mto, kutoka kamwe." Lakini yule mwanamke mwininge akasema, Tifsa mpaka Gaza, juu ya wafalme wote wa upande "Hatakuwa wangu wala wako. Mgawe." 27 Ndipo mfalme huu wa mto, naye alikuwa na amani pande zote. 25 aliposema, "Mpe yule mwanamke wa kwanza mtoto Yuda na Israeli waliishi kwa usalama, kila mtu chini y aliye hai, na kamwe usimwue. Yeye ndiye mama wa a mzabibu wake na chini ya mtini wake, kutoka Dani alikuwa na huruma sana kwa mwanae, akasema, "Aa, walimwogopa mfalme, kwa sababu mpaka Beerisheba, siku zote za Sulemani. 26 Sulemani mafalme ametoo, walimwogopa mfalme, kwa sababu alikuwa na mabanda ya farasi arobaini elfu kwa ajili ya waliona kuwa hekima ya Mungu ilikuwa ndani yake kwa magari yake, na wapanda farasi elfu kumi na mbili. 27 ajili ya kutoa kuhukumu.

4 Mfalme Sulemani alikuwa mfalme wa Israeli. 2 Hawa ndio waliokuwa wakuu wake: Azaria mwana wa Sadoki alikuwa kuhani. 3 Elihorefu na Ahiya mwana wa Shisha, walikuwa makatibu. Yehoshafati mwana wa Ahilui alikuwa

mwandishi. 4 Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa mkuu wa kuwa kama wewe katika siku zako zote. 14 Kama wa jeshi. Sadoki na Abiatahari walikuwa makuhani. 5 utatembea katika njia zangu na kuyatunza maagizo yangu na maagizo yangu, kama alivyofanya baba yako Daudi, Azaria mwana wa Natahani ndiye aliyejikuwa juu ya hawa maakida. Zabudi mwana wa Nathani alikuwa kuhani na ndipo nitakapoziongeza siku zako." 15 Kisha Sulemani rafiki wa mfalme. 6 Ahishari alikuwa mkuu wa nyumba. alipoamka, na tazama, ilikuwa ndoto. Akaja Yerusalem Adoniram mwana wa Abda alikuwa mkuu wa watenda na akasimama mbele ya sanduku na agano la Bwana. kazi. 7 Sulemani alikuwa na maakida kumi na wawili juu Akatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, na ya Israeli yote, ambao walitoa chakula kwa mfalme na akawafanyia sherehe watumishi wake wote. 16 Kisha wanawake wawili waliokuwa makahaba wakaja mbele kwa mwezi mmoja katka mwaka. 8 Majina yao yalikuwa ya mfalme wakasimama mbele yake. 17 Mwanamke ndiyo haya: Beni Huri, Kutoka milima ya Efraimu; 9 mmoja akasema, "Aa, bwana wangu, mwanamke huyu Beni Dekeri wa Makazi, Shaalibimu, Bethi Shemeshi, na na mimi tunaishi katika nyumba moja, Nilizaa mtoto Elonbethi Hanaan; 10 Beni Hesed, wa Arubothi (kutoka tukiwa pamoj na yeze katika nyumba yetu. 18 Ikatokea kwake alipatikana Sokohi na nchi yote ya Hefa); 11 Ben siku ya tatu baada ya kujifungua na yeze akajifungua. Abinadabu, wa wilaya yote ya Dori (alikuwa na Tafathi Tulikuwa sisi tu. Hapakuwepo na mtu mwininge yeyote binti wa mfalme ambaye alikuwa mke wake); 12 Baana katika nyumba yetu, ila sisi tu wawili katika hiyo nyumba. mwana wa Ahiludi, wa Taanaki na Megido, na Beth Shani 19 Kisha mtoto wa mwanamke huyu akafa wakati wa ilyo upande mwininge wa Zarethani chini ya Yezreel, usiku, kwa sababu alimlalia. 20 kwa hiyo akamka wakati Kutoak Bethi Shani mpaka Abeli Mehola ilyo upande huo wa usiku wa manane akamchukua mwanangu toka mwininge wa Jokimeamu; 13 Ben Geberi, ya Ramothi pemberi yangu, wakati mimi mtumishi wako nilipokuwa Gileadi (kutoka kwake tunapata miji ya Yairi mwana wa usingizini, na akamlaza kwenye kifua chake, na akamlaza Manase, ambayo iko Gileadi, na mkoaa wa Arigobu ulikuwa mtoto wake aliyejiku juu ya kifua changu. 21 Asubuhi wake, ambao uko Bashani, miji sitini yenze maboma nilipoamka ili kumhudumia mwanangu, nikaona kuwa na yenye nguzo za malango ya shaba); 14 Ahinadabu alikuwa amekufa. Lakini nilipomwangalia kwa makini mwana wa Ido, wa Mahanaimu; 15 Ahimaazi, wa Naftali wakati huo wa asubuhi, nikagundua kuwa hakuwa yule (ambaye pia alimwoa Basimathi binti wa Sulemani kuwa mwanangu niliyezaa," 22 Yule mwanamke mwininge mke wake); 16 Baana mwana wa Hushai, ya Asherina akasema, "Hapana, Huyu aliye hai ndiye wangu. Na Bealothi; 17 Yehoshafati mwana wa Paruha, kwa Isakari; yule aliyejiku ndiye wako." Yule mwanamke wa kwanza 18 Shimei mwana wa Ela, wa Benjamin; 19 na Geberi akasema, "Hapana, Yule mtoto aliyejiku ndiye mwanao, mwana wa Uri, katika nchi ya Gileadi, ambayo ni nchi ya na huyu aliye hai ndiye wangu." Hivi ndiyo walivyongea Sihoni mfalme wa Waamori na Ogi mfalme wa Bashani, mbele ya mfalme. 23 Kisha mfalme akasema, "Mmoja na yeye ndiye akida pekee aliyejikuwa katika nchi hiyo. wenu anasema, 'huyu aliye hai ni wangu, na kumbe 20 Yuda na Israeli walikuwa wengi kama mchanga wa mwanao ndiye aliye kufa,'na mwininge naye anasema, baharini. Nao walikuwa wakila na kunywa na kufurahi. 'Hapana, mwanao ni yule aliyejiku, na mwanangu ni huyu 21 Suleiman alitawala utawala wote kutoka mtoni hadi aliye hai.'" 24 Mfalme akasema, "Nileteeni upanga." Kwa kwenye nchi ya Wafilisti na hadi kwenye mpaka wa Misri. hiyo wakaleta upanga kwa mfalme. 25 Kisha mfalme Wote waliletta kodi na walimtumikia Sulemani katika siku akasema, "Mgawe mtoto aliye hai katika vipande viwili, za maisha yake yote. 22 Mahitaji ya Sulemani kwa siku na huyu mwanamke apewe nusu na yule mwininge moja yaliikuwa ni Kori thelathini za unga mzuri na kori unga naye apewe nusu." 26 Yule mwanamke mwenye mtoto kwenye nchi ya Wafilisti na hadi kwenye mpaka wa Misri. aliyejikuwa hai akamwambia mfalme, kwa kuwa moyo wake wa ngano, 23 makisasi kumi walionona, na fahari ishirini ulikuwa na huruma sana kwa mwanae, akasema, "Aa, kulungu na kuku walionona. 24 Kwa kuwa utawala wake bwana wangu, mpatie huyu mtoto aliye hai, na usimwue ulikuwa zaidi ya nchi yote upande huu wa mto, kutoka kamwe." Lakini yule mwanamke mwininge akasema, Tifsa mpaka Gaza, juu ya wafalme wote wa upande "Hatakuwa wangu wala wako. Mgawe." 27 Ndipo mfalme huu wa mto, naye alikuwa na amani pande zote. 25 aliposema, "Mpe yule mwanamke wa kwanza mtoto Yuda na Israeli waliishi kwa usalama, kila mtu chini y aliye hai, na kamwe usimwue. Yeye ndiye mama wa a mzabibu wake na chini ya mtini wake, kutoka Dani alikuwa na huruma sana kwa mwanae, akasema, "Aa, walimwogopa mfalme, kwa sababu mpaka Beerisheba, siku zote za Sulemani. 26 Sulemani mafalme ametoo, walimwogopa mfalme, kwa sababu alikuwa na mabanda ya farasi arobaini elfu kwa ajili ya waliona kuwa hekima ya Mungu ilikuwa ndani yake kwa magari yake, na wapanda farasi elfu kumi na mbili. 27 ajili ya kutoa kuhukumu.

mbio kila mmoja alileta kadri alivyoweza. **29** Mungu alimpa Sulemani hekima kubwa, ufahamu, na upana wa uelewa yote ya kama mchanga wa baharini. **30** Hekima ya Sulemani ilizidi hekima ya watu wote wa mashariki na hekima yote ya Misiri. **31** Alikuwa na hekima kuliko wanaume wote - kuliko Ethani Muezrahi, Hemani, Kaliko, na Darda, wana wa Maholi - na habari zake zikaenea hadi kwenye mataifa yote yaliyomzunguka. **32** Aliongea mithali elfu tatu na idadi ya nyimbo zake ziliikuwa elfu moja na tano. **33** Aliifafanua mimea, kuanzia mierezi iliyoko Lebanoni hadi Hisopo imeao ukutani. Aliwafafanua wanyama, ndege, vitu vitambaavyo na samaki. Watu walikuja kutoka mataifa yote kuisikia hekima ya Sulemani. **34** Watu walikuja kutoka falme zote za duniani waliosikia juu ya hekima yake.

5 Hiramu mfalme wa Tiro aliwatumwa watumishi wake kwa Sulemani kwa kuwa alisikia kuwa walikuwa wamemtawaza kuwa mfalme mahali pa baba yake, kwani Hiramu alimpenda Daudi. **2** Sulemani akatuma ujumbe kwa Hiramu, akisema, **3** "Unajua kuwa Daudi baba yangu hakujenga nyumba kwa jina la BWANA, Mungu wake kwa sababu ya vile vita viliviyomzunguka, kwa kuwa wakati wa uhai wake BWANA alikuwa akiweka maadui wake chini ya nyayo za miguu yake. **4** Lakini sasa BWANA amenipa mimi pumzikto punde zote. Hakuna maadui wala majanga. **5** Kwa hiyo ninakusudia kujenga hekalu kwa jina la BWANA, Mungu wangu, kama BWANA aliyosema kwa Daudi baba yangu, akisema, 'Mwanao ambaye nitamweka kwenye kitit chako cha enzi mahali pako, ndiye atakayenijengea hekalu kwa jina langu.' **6** Kwa hiyo sasa amuru wakate mierezi kutoka Lebanoni kwa ajili yangu. Watumishi wangu wataungana na watumishi wako, nami nitakulipa kwa ajili ya watumishi wako ili kwamba upate malipo mazuri kwa kila kitu utakchokubali kukifanya. Kwa kuwa unajua kuwa hakuna mtu mioingoni mwetu anayejua kukata miti kama Wasidoni." **7** Hiramu aliposikia maneno ya Sulemani, akafurahi sana akasema, "BWANA na abarikiwe leo, ambaye amempa Daudi mwana wa hekiima juu ya kundi hili kubwa." **8** Hiramu akatuma meno kwa Sulemani, akisema, "Nimeupata ujumbe ule ulionitumia. Nitatoa miti yote ya mierezi na miti ya miberoshi ambayo unahitaji. **9** Watumishi wangu wataileta miti kutoka Lebanoni hadi baharini, nami nitaiendesa baharini mpaka mahali utakponielekeza. Nitaigawa pale, nawe utaichukua. Utafanya kile ninachohitaji kwa kuwapa chakula watumishi wangu." **10** Kwa hiyo Hiramu akampa Sulemani miti yote ya mierezi na miti ya miberoshi ambayo alihitaji. **11** Sulemani akampa Hiramu kori ishirini elfu za ngano kwa ajili ya chakula cha watumishi wake na kori ishirii za mafuta safi. Sulemani akavitoa hivi kwa Hiramu mwaka baad ya mwaka. **12** BWANA akampa Sulemani hekima, kama aliyokuwa amemwahidi. Kulikuwa na amani kati ya Hiramu na Sulemani na wote wawili wakafanya agano. **13** Mfalme Sulemani akaandaa wafanya kazi kutoka Israeli yote. Idadi ya watenda kazi walioandalilwa ilikuwa wanaume elfu thelathini. **14** Aliwatumwa kwenda

Lebanoni, aliwatumwa kwa zamu ya watu elfu kumi kila mwezi. Kwa mwezi mmoja walienda Lebanoni na miezi miwil walikaa nyumbani. Adoniramu ndiye aliyekuwa msimamizi wa watenda kazi. **15** Sulemani alikuwa na watu elfu sabini waliokuwa wabeba mizigo na watu hao, walikuwepo maakida 3, 300 ambao pia waliokuwa wakiisimamia hiyo kazi. **17** Kwa amri ya mfalme walileta mawe makubwa ya thamani kwa ajili ya kulaza kwenye msingi wa hekalu. **18** Kwa hiyo wajenzi wa Sulemani na wajenzi wa Hiramu na Wagebaliti walifanya kazi ya kukata na kuandaa mbao kwa ajili ya ujenzi wa hekalu.

6 Kwa hiyo Sulemani akaanza kulijenga hekalu. Hii ilikuwa mwaka wa 480 baada ya wana wa Israeli kutoka katika nchi ya Misiri, katika mwaka wa nne wa utawala wa Sulemani huko Israeli, katika mwezi wa Ziv, ambao ndio mwezi wa pili. **2** Hekalu ambalo mfalme Sulemani alimjengea BWANA ilikuwa na urefu wa mita 27, na upana wa mita 9, na kimo cha mita 13. **5** **3** Na ukumbi uliokuwa mbele ya hekalu ulikuwa na urefu wa mita 9 na upana wa mita 4. **5** sawa na upana wa sehemu kuu ya hekalu. **4** Lile hekalu alilitengenezea madirisha ambayo fremu zake kwa nje yalifanya yaonekane membamba kuliko ile sehemu ya ndani. **5** Na ukuta wa nyumba aliuzungushia vyumba kuzunguka punde zake, kushikamana na vyumba nya nje na vya ndani ya hekalu. Akajenga vyumba katika punde zote. **6** Kile chumba cha chini kilikuwa na upana wa mita 2. **3**, kile cha kati kilikuwa na upana wa mita 2. **8**. na kile cha tatu kilikuwa na upana wa mita 3. **2**. upande wa nje akaupunguza ukuta wa nyumba punde zote, ili boriti zisishikamane ukutani mwa nyumba. **7** Hekalu lilijengwa kwa mawe yaliyokuwa yamechongwa chimboni. Hakuna nyundo, wala shoka au chombo chochote cha chumba kilisikika wakati hekalu liliopokuwa likjengwa. **8** Upande wa kusini wa hekalu ulikuwa na lango la chini, ambalo mtu upanda kwa madaraja mpaka juu kwenye chumba cha kati, na kutoka chumba cha kati hadi chumba cha tatu. **9** Kwa hiyo Sulemani akalijenga hekalu mpaka akalimaliza, akalifunika hekalu kwa boriti na mbao za mwerezi. **10** Akajenga vyumba vya pembedi mwa hekalu, kila upande mita 2. **3** kwenda juu. Navyo vikaunganishwa na hekalu kwa mbao za mierezi. **11** Neno la BWANA likamija Sulemani, likisema, **12** "Kuhusu hili hekalu ambalo unajenga, kama utatatembea katika maagizo yangu na kuhukumu kwa haki, na kutunza amri zangu na kuishi kwa hizo, ndipo ntakapozithibitisha ahadi zangu na wewe ambazo niliziahidi kwa baba yako Daudi. **13** Nitaishi kati ya watu wa Israeli nami sitawatupa." **14** Kwa hiyo Sulemani akalijenga hekalu mpaka akalimaliza. **15** Kisha akajenga kuta za ndani za hekalu kwa mbao za mwerezi. Kuanzia sakafu ya hekalu hadi boriti za juu, kwa ndani akazifunika kwa miti, na akaifunika sakafu kwa mbao za miberoshi. **16** Alijenga mita 9 ndani ya hekalu kwa mbao za miberoshi kutoka sakafuni hadi juu. Hiki ni chumba cha ndani, cha patakatifu sana. **17** Ule ukumbu mkuu, ulikuwa

mahali pakaatifu amabao ulikuwa mbele ya patakatifu sana, ulikuwa wa mita 18. hapo kulikwa na mbaao za mwerezi ndani ya hekalu, zilizokuwa zimechongwa kwa sura ya vibuyu na maua yaliyochanua. 18 Zote zilikuwa za mierezi kwa ndani. Hapakuonekana chochote ndani kilichokwa kile chumba cha ndani kwa lengo la kuweka sanduku la agano la BWANA. 20 Kile chumba cha ndani kilikuwa na upana wa mita 9, na kimo cha mita 9. Sulemani alizifunika mbele ya chumba cha ndani, na kulifunika eneo la mbele za mierezi. 21 Sulemani alifunika ndani ya hekalu kwa dhababu safi na akaweka mikufu ya dhababu iliyopita na kimo cha mita 4. 5 kwa moja hadi nyingine. 24 Bawa moja la kerubi wa hawa walikuwa wanafanana kwa umbo na kwa vipimo. 26 Kimo cha kerubi mmoja kilikuwa mita 4. 5 na yule upande mwingine. Hayo mabawa yalikuwa yanakutana zote. Mawe ya namna hii ndyo yale yaliyotumika kuanzia wa pili alikuwa hiyyo hiyyo. 27 Sulemani aliwaweka hao kerubi kwenye chumba cha patakatifu sana. Bawa moja la aliwafunika hao kerubi kwa dhababu. 29 Akazinakshi kuta zote kwa sura za makerubi, miti ya mitende, na maua ya mierezi. 30 la BWANA na ule ukumbi wa hekalu. Aliweka vizingiti na miimo kwenye pande tano. 32 wa hekima na ufahamu na stadi za kufanya kazi kubwa na Kwa hiyo akatengeneza na milango miwili ya mizeituni, shaba. Aliletwa kwa mfalme ili kufanya kazi zilizohusiana na akainakshi kwa makerubi, na mitende, na maua za mierezi. Zile mbaao mbili za mlango mmoja zilikuwa maaua na shaba kwa mfalme. 15 Huramu alizilemba zile nguzo yaliyochanua. Akasakafia kwa dhababu na akatandaza mbili za shaba, kila moja ilikuwa na kimo cha mita 8. dhababu kwenye makerubi na kwenye mitende. 33 Kwa 3 na mzingo wa mita 5. 5. 16 Akatengeneza taji mbili njia hii, akalitengenezea hekalu miimo miwili ya mbaao za shaba za kuwekwa juu ya zile nguzo. Kimo cha kila mizeituni yenye pande nne 34 na milango miwili ya mbaao taji ilikuwa mita 2. 3. 17 Kulikuwa na nyavu za kuwa za mierezi. Zile mbaao mbili za mlango mmoja zilikuwa kama kazi ya kusuka, na masongo ya mikufu, kwa ajili zikijikunja na mbaao mbili za mlango wa pili nazo zilikuwa ya kuvipamba vile vichwa yya nguzo, nayo yaliikuwa zikijikunja pia. 35 Akazinakshi kwa makerubi, mitende, na saba kwa kila kichwa. 18 Kwa hiyo Huramu akafanya maua yaliyochanua, na pia akazisakafia kwa dhababu juu safu mbili za komamanga kuzunguka vile vichwa yya ya zile nakshi. 36 Akalijengs Kordio la ndani kwa safu nguzo ili kuvipamba vile vichwa. 19 Zile taji kwenye vile tatu za mawe ya kuchongwa na safu moja ya mhimili wa vichwa yya nguzo za ukumbi zilikuwa zimepambwa kwa mierezi. 37 Msingi wa hekalu ulijengwa katika mwaka wa nne, wa mwezi wa Ziv. 38 Mwaka wa kumi na moja mwezi wa Buli, ambao ndio mwezi wa nane, sehemu zote za hekalu zilimalizika na sharti zake zote. Sulemani alilijenga safu. 21 Alisimamisha nguzo kwenye ukumbi wa hekalu kwa miaka saba.

7 Ilimchukua Sulemani miaka kumi na tatu kujenga ikulu yake. 2 Alijengwa ikulu iliyoitwa mwitu wa Lebanoni. Urefu wake ulikuwa mita 46, na upanawake ulikuwa mita 23, na kimo chake kilikuwa mita 14. Nayu ilikuwa na kwa ndani. Safu nne ya nguzo za mierezi na mithili ya mwerezi juu kimetengenezwa kwa mawe. 3 Paa la ikulu ilikuwa la mwerezi ambalo madaraja matatu. 5 Milango yote na miimo ilitengeneza kwa mraba, na madirisha yalikuwa yakikabiliana katika madaraja matatu 6 Akatengeneza baraza lenye uerfu kwa dhababu. 22 Akalisakafia kwa dhababu eneo lote wa mita 23 na upana wa mita 14. Mbele yake kulikuwa na ukumbi ulioezekwa. 7 Sulemani akajenga baraza kwa dhahabu madhahabu yote ya chumba cha ndani. 23 yenye kiti cha enzi ambacho alitolea hukumu ya haki. Sulemani akatengeneza makerubi mawili kwa mbaao za Nayo ilikuwa imeezekwa kwa mwerezi kutoka sakafu mizeituni, kila moja ilikuwa na kimo cha mita 4. 5 kwa moja hadi nyingine. 8 Nyumba ya Sulemani ambayo ajili ya chumba cha ndani. 24 Bawa moja la kerubi wa alikusudia kuishi, katika behewa nyingine ndani ya sehemu kwanza ilikuwa na urefu wa mita 2. 3. Kwa hiyo kutoka ya chini ya ikulu, ilitengeneza kwa kazi hiyo hiyo. Pia ncha ya bawa moja hadi ncha ya bawa lingine kulikuwa alimjengea binti wa Farao nyumba kama hii, ambaye na umbali wa mita 4. 5. Yule 25 kerubi mwininge naye alikuwa mke wake 9 Majengo haya yalipmbwa kwa vitu ya alikuwa na bawa lenye kipimo cha mita 4. 5 Makerubi thamaini, mawe ya thamani, yaliyochongwa na kukatwa hawa walikuwa wanafanana kwa umbo na kwa vipimo. 26 Kimo cha kerubi mmoja kilikuwa mita 4. 5 na yule zote. Mawe ya namna hii ndyo yale yaliyotumika kuanzia wa pili alikuwa hiyyo hiyyo. 27 Sulemani aliwaweka hao kwenye msingi hadi juu, pia na nje hadi kwenye baraza. kerubi kwenye chumba cha patakatifu sana. Bawa moja la 10 Msingi ulijengwa kwa mawe makubwa sana na ya kerubi ilikuwa limeemea kiasi kwamba bawa moja liligusa thamani yenye urefu wa mita 3. 7 na mengine mita 4. 8. 11 ukuta huu na bawa la yule wa pili nalo liligusa ukuta wa Kwa juu ilipambwa kwa, mawe ya thamani yaliyochongwa na kukatwa upande mwingine. Hayo mabawa yalikuwa yanakutana sawa sawa kwa msimeno na kwa mhimili ya mierezi. 12 katikati ya chumba cha patakatifu sana. 28 Sulemani Na behewa kubwa iliyokuwa ikizunguka ikulu ilikuwa na aliwafunika hao kerubi kwa dhababu. 29 Akazinakshi kuta safu tatu za mawe yaliyokatwa na safu moja ya mhimili zote kwa sura za makerubi, miti ya mitende, na maua ya mierezi kama ilivyo kwenye baraza la ndani la hekalu yaliyochanua, kwa vyumba yya nje na yva ndani. 30 la BWANA na ule ukumbi wa hekalu. 13 Mfalme Sulemani Sulemani akalisaakafia hekalu kwa dhababu, kwa vyumba alituma watu kumleta Huramu kutoka Tiro. 14 Huramu vyote yva ndani na yva nje. 31 Sulemani akatengeneza alikuwa mwana wa mijane wa kabilia ya Naftali; baba yake milango ya mbaao za mizeituni kwenye lango la kuingia alikuwa mtu wa Tiro, mfua shaba. Huramu alikuwa mwingu ndani. Aliweka vizingiti na miimo kwenye pande tano. 32 wa hekima na ufahamu na stadi za kufanya kazi kubwa na Kwa hiyo akatengeneza na milango miwili ya mizeituni, shaba. Aliletwa kwa mfalme ili kufanya kazi zilizohusiana na akainakshi kwa makerubi, na mitende, na maua na shaba kwa mfalme. 15 Huramu alizilemba zile nguzo yaliyochanua. Akasakafia kwa dhababu na akatandaza mbili za shaba, kila moja ilikuwa na kimo cha mita 8. dhababu kwenye makerubi na kwenye mitende. 33 Kwa 3 na mzingo wa mita 5. 5. 16 Akatengeneza taji mbili za shaba za kuwekwa juu ya zile nguzo. Kimo cha kila mizeituni yenye pande nne 34 na milango miwili ya mbaao taji ilikuwa mita 2. 3. 17 Kulikuwa na nyavu za kuwa za mierezi. Zile mbaao mbili za mlango mmoja zilikuwa kama kazi ya kusuka, na masongo ya mikufu, kwa ajili zikijikunja na mbaao mbili za mlango wa pili nazo zilikuwa ya kuvipamba vile vichwa yya nguzo, nayo yaliikuwa zikijikunja pia. 35 Akazinakshi kwa makerubi, mitende, na saba kwa kila kichwa. 18 Kwa hiyo Huramu akafanya maua yaliyochanua, na pia akazisakafia kwa dhababu juu safu mbili za komamanga kuzunguka vile vichwa yya ya zile nakshi. 36 Akalijengs Kordio la ndani kwa safu nguzo ili kuvipamba vile vichwa. 19 Zile taji kwenye vile tatu za mawe ya kuchongwa na safu moja ya mhimili wa vichwa yya nguzo za ukumbi zilikuwa zimepambwa kwa mierezi. 37 Msingi wa hekalu ulijengwa katika mwaka wa nne, wa mwezi wa Ziv. 38 Mwaka wa kumi na moja mwezi wa Buli, ambao ndio mwezi wa nane, sehemu zote za hekalu zilimalizika na sharti zake zote. Sulemani alilijenga safu. 21 Alisimamisha nguzo kwenye ukumbi wa hekalu kwa miaka saba.

Ile nguzo ya kuume akaipa jina la Yakini, na ile ya

kushoto akaipa jina la Boazi. 22 Na juu ya zile nguko kulikuwa na mapambo kama maua. Hivyo ndiyo zile nguko ziliviyotengenezwa. 23 Tena akafanya bahari ya kusubu ya, yenyе mita 2. 3 kutoka ukingo hadi ukingo, kimo chake kilikuwa mita 4. 6, mziingo wake ulikuwa mita 13. 7. 24 Na chini ya ile bahari kulikuwa na vibuyu vilivyoizunguka, vilikuwa vibuyu kumi na nane katika kila mita, vilivywewka katika kila hicho kipande wakati bahari inapokuwa kalibu. 25 Bahari ikakaa juu ya makisai kumi na mbili, tatu, zilitazama kaskazini, tatu zikitazama magharibi, tatu zikitazama kusini na tatu zikitazama kaskazini. Ile bahari iliwekwa juu yao, na pande zao zote za nyuma ziliikuwa ndani. 26 Bahari ilikuwa nene kama upana wa mkono, na ukingo wake ulikuwakama ukingo wa kikombe, kama ua la yungi huingia bathi elfu mbili za maji. 27 Huramu akatengeneza makalio kumi ya shaba. Kila kilio liliikuwa na urefu wa mita 1. 8, upana wa mita 1. 8, na kimo cha mita 1. 3. 28 Hivi ndiyo kazi za makalio zilivyofanya. Yalikuwa na papi ambazo ziliika kati kati ya vipandio, 29 na juu ya papi na vipandio kulikuwa na simba, makisai, na makerubi. Chini na juu simba kulikuwa na masongo ya kazi ya kufuliwa. 30 Kila kilio liliikuwa na magurudumu ya shaba na vipini, na pande zake nne na miguu yake minne ilikuwa na mataruma chini ya birika. Chini ya birika yalikuweko mataruma ya kusubu yenyе masongo katika kila upande. 31 Na kinywa chake kilikuwa cha kuviringana, chenyе upana wa sentimita araobaini na sita, na ile taji ilikuwa na sentimita ishirini na tatu. Na kinywa chake kilikuwa na nakshi, na papi zake ziliikuwa za mraba, na wala siyo za mvringo. 32 Yale magurudumu mawili yalikuwa chini ya papi, na mikono ya magurudumu yalikuwa ndani ya makalio. Kimo cha yale magurudumu kilikuwa sentimeta sitini na tisa. 33 Yale magurudumu yalikuwa kama ya gari. Mikono yake, na maduara, matindi yake, na vipande vya ndani vyote vilikuwa vya kusubu. 34 Kulikuwa na mataruma manne katika pande zake nne za makalio, yaliyokuwa yameshikamanishwa na kilio lenyewe. 35 Juu ya makalio kulikuwa na duara yenyе kina cha sentimita ishirini na tatu, na juu ya makalio mashikio yake na papi zake ziliwa zimeshikamanishwa. 36 Juu ya mabamba na papi zake Huramu akachora makerubi, simba, na mitende ambayo ilifunika nafasi ya juu, nayo ilikuwa imezungukwa na masongo. 37 Alitengeneza makalio kumi kwa jinsi hii. Yote yalikuwa yametengenezwa kwa kufanana, na yalikuwa ya vipimo sawa, na sura inayofanana. 38 Huramu akatengeneza birika kumi za shaba. Birika moja liliweza kubeba bathi arobaini za maji. Kila birika liliikuwa mita 1. 8 toka birika moja hadi jingine na kulikuwa na birika moja katika kila kilio kati ya yale kumi. 39 Alitengeneza makalio tano upande wa kusini unaoelekea upande wa hekalu. Akatengeneza bahari katika upande wa mashariki, ukielekeua upande wa kusini wa hekalu. 40 Huramu akatengeneza birika na koleo na besini la kunyuyizia. Kisha akamaliza kazi yote aliyofanya kwa mfalme Sulemani katika hekalu la BWANA: 41 Zile nguko mbili, na lile besini lakawa kama taji ambalo liliikuwa juu ya zile nguko, na nyavu mbili za mapambo za kufunikia zile besini mbili za kuwa kama taji zilizokwu juu ya nguko. 42 Kisha akatengeneza makomamanga mia nne kwa ajili ya zile nyavu mbili za mapambo: safu mbili za makomamamanga kwa kila kazi ya nyavu kwa ajili ya kufunikia zile besini mbili kama taji iliyoo juu ya nguko, 43 yale makalio kumi, na birika kumi kwenye makalio. 44 Akatengeneza bahari na makisai kumi chini yake; 45 na masufuria, koleo, birika na vyombo vingine vyote. Huramu akvitengeneza kwa shaba iliyosuguliwa, kwa ajili ya mfalme Sulemani, na kawa ajili ya hekalu la BWANA. 46 Mfalme alivisubu katika uwanda wa Yorodani, katika udongo mfinyanzi kati ya Sukoti na Zarethani. 47 Sulemani hakuvipima vyombo vyote kwa sababu vilikuwa vingi mno kuvipima, na kwa sababu uzito wa shaba ulikuwa hauwezi kupirnia. 48 Sulemani akatengeneza mapambo yote yaliyokuwa kwenye hekalu la BWANA kwa kutumia dhahabu: Ile madhabahu ya dhahabu na ile meza ambayo iliwekwa mikate ya wonyesho. 49 Vile vinara vya dhahabu, ambavyo vitano vilikuwa upande wa kulia na vitano mkono wa kushoto, mbele ya chumba cha ndani, vilikuwa vya dhahabu safi, na maua, na taa na koleo ziliikuwa za dhahabu. 50 Vile vikombe, na makasi, mabakuri, na vijiko, na vyetezo vyote vilikuwa vimetengenezwa kwa dhahabu safi, na bawaba za dhahabu za milango ya ndani, ambazoo ndio mahali patakatifu sana, na milango ya ukumbi mkubwa, vyote vilitengenezwa kwa dhahabu. 51 Kwa njia hii, kazi yote ambayo mfalme Sulemani alifanya kwa ajili ya hekalu ilimalizika. Kwa Sulemani akaviingiza ndani yake vitu vile vilivyokuwa vimewekwa wakfu na Daudi, baba yake, na fedha na dhahabu, na mapambo, na vile vya ndani ya hazina ya BWANA.

8 Kisha Sulemani akawakusanya wazee wa Israeli, wakuu wote wa makabila, na viongozi wa familia za wana wa Israeli, mbele yake kule Yerusalem, ili walilingize ndani lile sanduku la agano la BWANA kutoka mji wa Daudi, ambao ni Sayuni. 2 Wanaume wote wa Israeli walikusanyika mbele ya mfalme Sulemani kwenye sherehe, katika mwetsi wa Ethanim, ambao ndio mwezi wa saba. 3 Wazee wote wa Israeli walikuwa, na makuhani wakalibeba lile sanduku. 4 Wakalileta lile sanduku la BWANA, Ille hemla la kukutania na mapambo yote matakatifu ambayo yalikuwa kwenye hemla. Makuhani na Walawi wakavileta vitu hivi. 5 Mfame Sulemani na mukutano wote wa Israeli wakaja pamoa mbele ya sanduku, wakatoa sadaka za kondoo na makisai ambazo hazikuweza kuhasabika. 6 Makuhani wakalingiza ndani lile sanduku la agano la BWANA na wakaliweka mahali pake, ndani ya chumba cha ndani, patakatifu sana, chini ya yale mabawa ya makerubi. 7 Kwa kuwa makerubi walitandaza mabawa yao hadi mahali pa sanduku la agano, na walifunika sanduku na miti yake kwani ilitumika kulibebe. 8 Ile miti ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba miishio yake ilionekeana tokeea kwenye eneo takatifu mbele ya chumba cha ndani. Iakini

8 Kisha Sulemani akawakusanya wazee wa Israeli,

• wakuu wote wa makabila, na viongozi wa familia za wana wa Israeli, mbele yake kule Yerusalem, ili waliningize ndani lile sanduku la agano la BWANA kutoka mji wa Daudi, ambao ni Sayuni. 2 Wanaume wote wa Israeli walikusanyika mbele ya mfalme Sulemani kwenye sherehe, katika mwezi wa Ethanim, ambao ndio mwezi wa saba. 3 Wazee wote wa Israeli walikuja, na makuhani wakalibea lile sanduku. 4 Wakalileta lile sanduku la BWANA, Ille hema la kukutania na mapambo yote matakatifu ambayo yalikuwa kwenye hema. Makuhani na Walawi wakavileta vitu hivi. 5 Mfame Sulemani na mukutano wote wa Israeli wakaja pamoja mbele ya sanduku, wakatoa sadaka za kondoo na makisai ambazo hazikuweza kuhasabika. 6 Makuhani wakalingiza ndani lile sanduku la agano la BWANA na wakaliweka mahali pake, ndani ya chumba cha ndani, patakatifu sana, chini ya yale mabawa ya makerubi. 7 Kwa kuwa makerubi walitandaza mabawa yao hadi mahali pa sanduku la agano, na walifunika sanduku na miti yake kwani ilitumika kulibeba. 8 Ile miti ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba miishio yake ilionekana tokea kwenye eneo takatifu mbele ya chumba cha ndani, lakini

haikuweza kuonekana kutokea nje. Miti hiyo iko mpaka ataishi duniani? Tazama, Ulimwengu wote na mbingu leo. **9** Ndani ya sanduku hapakuwemo na kitu chochote hazikutoshi - sembuse nyumba hii niliyoijenga! **28** Kwa isipokuwa vile vidonge nya mawe ambayo Musa aliviweka hiyo Mungu naomba uayajali maombi haya ya mtumishi alipokuwa mlima Horebu, wakati BWANA alipofanya wako na maombi yake, BWANA, Mungu wangu; sikiliza agano na watu wa Israeli walipotoka kwenye nchi ya kilio na maombi ambayo mtumishi wako anakuomba leo. Misri. **10** Iilitokea kwamba wakati makuhani walipotoka **29** Naomba ultizame hekalu hili mchana na usiku, mahali mahali patakatifu, lile wingu lilifunika hekalu la BWANA. ambapo ulisema, 'Jina langu na uwepo wangu utakuwa' **11** Makuhani hawakuweza kusimama kwa ajili ya kutumika - ili niweze kuwa nasikiliza maombi ambayo mtumishi kwa sababu utukufu wa BWANA ulifunika hekalu. **12** Kisha wako ataomba mahali hapa. **30** Kwa hiyo sikia maombi Sulemani akasema, "BWANA amsema kuwa anawenza ya mtumishi wako na ya watu wako Israeli tunapokuwa kuishi hata kwenye giza nene, **13** Lakinni nimekjengea tunaomba mahali hapa. Ndiyo, sikia kutokea mahali makao ya kujivunia, mahali pako pa kuishi milele." **14** ambapo unaishi, kutoka katika mbingu za mbingu; na Kisha mfalme akageuka na kuwabariki mkusanyiko wa unaposikia tafadhalii samehe. **31** Kama mtu atamtendea watu wa Israeli, wakati huo mkusanyiko wa Waisraeli uovu jirani yake na anapewa sharti la kiapo, na kama walikuwa wamesimama. **15** Akasema, "BWANA, Mungu atakuja na kuapa mbele ya madhabahu yako katika wa Israeli, asifiwe, ambaye alisema na baba yangu Daudi, nyumba hii, **32** basi usikie kutoka mbinguni ukatende na ametimiza kwa mikono yake, akisema, **16** 'Tangu siku na kuwashukumu watumishi wako, ukamshukumu mwovu, ile niliyowatoa watu wangu Israeli kutoka Misri, sikuchagua ili kuwalettea tabia zake kichwani mwake, na kumtunza mji wowote toka kwa makabila yote ya Israeli ambako mwenye haki kuwa hana hatia, na kumpa thawabu yake ningejenga nyumba, kwa ajili ya jina langu kuwemo ya haki. **33** Watu wako Israeli watakapopigwa na adui humo. Hata hivyo, nilimchagua Daudi kuwatawala watu kwa sabau ya kutenda dhambi dhidi yako, na kama wangu Israeli. **17** Sasa ilikuwa kwenye moyo wa Daudi watakurudia, na kulikiri jina lako, na kukusihii, na kuomba baba yangu kujenga nyumba kwa jina la BWANA, Mungu msamaha kwako katika hekalu hili- **34** tafadhalii nakuomba wa Israeli. **18** Lakini BWANA alimwambia baba yangu usikie kutoka mbinguni na usamehe dhambi za watu wako Daudi, 'lilikua ndani ya moyo wako kunijengea nyumba Israeli; uwarudishe katika nchi ambayo uliwapa mababu kwa jina langu, ulifanya vyema kwa hilo kuwa ndani ya zao. **35** Kama mbingu zitafungwa na mvua hazinyeshi moyo wako. **19** Ingawa hutnjengea nyumba; badala kwa sababu watu wamekutenda dhambi wewe - na kama yake mwanao, mmoja wa wanao atakayezaliwa toka wataomba mahali hapa, na kulikiri jina lako, na kugeuka viunoni mwako, atanijengea nyumba kwa jina langu,' toka dhambi zao na kama umewapiga - **36** basi sikia **20** BWANA amelibeba lile neno sililokwa amesema, tokeaa mbinguni na usamehe dhambi za watumishi wako kwa kuwa nimeinuka mahali pa baba yangu Daudi, na na za watu wako Israeli, utakapowafundisha njia njema nimeketi kwenye kiti cha enzi cha Israeli, kama BWANA inayowapasa; basi uinyeshee mvua nchi yako, ambayo aliyooahidi. Nimejenga nyumba kwa jina la BWANA, uliwapa watu wako kuwa urithi. **37** Na kama kuna njaa Mungu wa Israeli. **21** Nimetengeneza mahali kwa ajili ya katika nchi, au kama kuna magonjwa, au ukungu, nzige sanduku ndani yake, ambamo ndani yake kuna agano au funza; au kama adui atavamia malango ya mji katika la BWANA, ambalo alifanya na baba zetu alipowatoa nchi yao, kama kuna tauni au magonjwa yeoye - **38** na toka nchi ya Misri," **22** Sulemani alisimama mbele ya kama kuna mtu au wata wa Israeli wataomba - kila mmoja madhabahu ya BWANA, mbela ya mkusanyiko wote akaijua hiyo tauni katika moyo wake wakati akinyosha wa Waisraeli, naye akinyosha mikono yake kuelekea mikono yake katika hekalu hili. **39** Basi usikie kutoka mbinguni. **23** Akasema, "BWANA, Mungu wa Israeli, mbinguni, mahali unapoishi, utende na kusamehe, na hakuna Mungu kama wewe juu mbinguni au chini duniani, umpe kila mtu thawabu anayostahili kwa kile anachofanya; ambaye hutunza agano lake kwa uaminifu kwa watumishi wewe unajua moyo wake, kwa sababu ni wewe pekee wako ambaa hutembaa mbele yako kwa miyo yao yote; yako ujuaye miyo ya watu. **40** Fanya hivi ili kwamba **24** wewe ambaye umetunza ahadi yako na mtumishi wako wawe na hofu kwako katika siku zote za maisha yao Daudi baba yangu ile uliyomwahidi. Naam, ulisema kwa wanayoishi katika nchi uliyowapa mababu zetu. **41** Na kinywa chako na sasa umeitimiza kwa mkono wako, nyongeza yake, kuhusiana na mgeni ambaye si mtu kama ilivo leo. **25** Sasa basi, BWANA, Mungu wa Israeli, wako wa Israeli: atakapokuja kutokea nchi ya mbali kwa timiza kile ulichomwahidi mtumishi wako Daudi baba sababu ya jina lako - **42** kwa sababu watasikia jina lako yangu, pale uliposema, 'Hautashindwa kunipa mtu mbele ilivyo kuu, mkono wako wenye nguvu, na mkono wako ya macho yangu ambaye ataketi katika kiti cha enzi ulioinuliwa - atakapokuja na kuomba mahali hapa pa cha Israeli, kama tu uzao wako watakuwa waangalifu hekalu, **43** tafadhalii usikie kutoka katika mbingu, mahali kutembea mbele yangu, kama vile wewe uliyotembea unapoishi, na umfanyiye hugo mgeni akuombacho. Fanya mbele yangu.' **26** Sasa basi, Mungu wa Israeli, Ninaomba hivi ili makundi ya wtu wote duniani wakujue jina lako kwamba ile ahadi uliyofanya kwa mtumishi wako Daudi na kukuhofia, kama wanavyofanya watu Israeli. Fanya baba yangu, itimie. **27** Je, ni kweli kwamba Mungu hivyo ili wajue kwamba nyumba hii niliyoijenga inaitwa

kwa jina lako. **44** Na kama watu wko wataenda vitani yenu iwe ya haki mbele ya BWANA. Mungu wetu, ili dhidi ya adui, kwa njia ye yote unayoweza kuwatumua, tutembee katika maagizo na kuzishika amri zake, kama na kama watakuomba wewe, BWANA, kuelekea mji huu ilivyo leo. **45** Kwa hiyo mafalme na watu wote pamoja naye wakatoa sadaka kwa BWANA. **46** Sulemani akatoka kuwapeleka kwa maadui, ili kwamba maadui wawachukue mateka katika nchi yao, mbali au karibu. **47** Na kama watatambua kuwa wako katika nchi ya utumwa, na kama watatabu na kuomba neema kwako kutokea katika nchi ya watekaji. Na kama watasema, 'tumetenda kwa ukaidi na tumefanya dhambi. Tumetenda kwa uovu.' **48** Na kama watarudi kwako kwa mioyo yao yote na kwa roho zao zote katika chi ya maadui ambao wanawakamata, na kama watakuomba wewe kuelekea nchi yao, ambayo uliwapo mababu zao, na kuelekea katika mji uliuchagua, nakuelekea kaika nyumba ambayo nimejenga kwa jina lako. **49** Basi usikie maombi yao, na dua zao tokea mbinguni, mahali unapoishi, na ukaitetee haki yao. **50** Wasamehe watu wako waliotenda dhambi dhidi yako, na dhambi zao zote ambazo kwazo wamekukosea wewe dhidi ya amri zako. Uwhurumie mbele ya maadui zao ambaio waliwachukua mateka, ili kwamba maadui zao pia wawahurumie watu wako. **51** Hawa ni watu wako uliowachagau, ambao uliwaokoa toka nchi ya Misri kama kwamba walikuwa katikati ya tanuru amabamo vyuma huyeyushwa. **52** Naomba kwamba macho yako yatazame dua za mtumishi wako na kwa dua za watu wako Issraeli, ili uwasike kila wanapokulilia. **53** Kwa kuwa uliwatenga toka kwa watu wengine wa duniani ili wawe wako nakupokea ahadi zako, kama vile uliyomwambia Musa mtumishi wako, wakati ulipowatao babazetu toka Misri, BWANA." **54** Kwa hiyo ilitokea wakati Sulemani alipomaliza kuomba maombi haya na dua zake kwa BWANA, aliamka toka madhabahu ya BWANA, pale alipokuwa amepiga magoti na mikono yake ikiwa imenyoshwa kuelekea mbinguni. **55** Alisimama na kuubariki mukutano wote wa Israeli kwa santi kuu, alisema, **56** "Asifiwe BWANA, aliywapatia pumzikio watu hawa Israeli, akitunza ahadi zake zote. Hakuna hata moja ambayo hajitatekelezwa katika ahadi njema za BWANA ambazo aliahidi akiwa na Musa mtumishi wake. **57** BWANA, mungu wetu awe pamoja nasi, kama aliyokuwa pamoja na mababu zetu. Asituache wala kututelekeza, **58** kwamba aunganishe mioyo yetu na yeye, ili tuishi katika njia zake na kuzishika amri zake na taratibu zake na maagizo yake, ambayo aliwaagiza baba zetu. **59** Na maeneo haya ambayo nimesema, ambayo nimesihi mbele ya BWANA, yawe karibu n a BWANA, Mungu wetu usiku na mchana, ili kwamba awasadie katika haki za mtumishi wake na haki za watu wake Israeli, kama watakavyoomba kila siku; **60** kwamba watu wote duniani wajue kwamba BWANA, ndiye Mungu, na hakuna Mungu mwininge! **61** Kwa hiyo ifanyeni mioyo yenu iwe ya haki mbele ya BWANA. Mungu wetu, ili dhidi ya adui, kwa njia ye yote unayoweza kuwatumua, tutembee katika maagizo na kuzishika amri zake, kama na kama watakuomba wewe, BWANA, kuelekea mji huu ilivyo leo. **62** Kwa hiyo mafalme na watu wote pamoja naye wakatoa sadaka kwa BWANA. **63** Sulemani akatoka kuwapeleka kwa maadui, ili kwamba maadui wawachukue mateka katika nchi yao, mbali au karibu. **64** Kwa hiyo mafalme aliweka wakfu behewa ya katikati mbele ya hekalu la BWANA, kwa kuwa pale ndipo alipotoka sadaka za kuteketezwa, sadaka za una, na sadaka za mafuta ya amani, kwa sababu ile madhabahu ya shaba iliyokuwa mbele ya BWANA ilikuwa ndogo sana kwa sadaka za kuteketezwa, sadaka za una, na mafuta ya sadaka za amani. **65** Kwa hiyo Sulemani akafanya sherehe wakati huo, Nayo Israeli yote pamoja naye, mukutano mkubwa, kutoka Lebo Hamathi hadi kijito cha Misri, wakaja mbele ya BWANA, Mungu wetu kwa muda wa siku saba na pia kwa siku saba zingine, ambayo jumla yake ni siku kumi na nne. **66** Na ilipofika siku ya nane aliwatawanya watu, nao wakambariki mafalme kisha wakaenda nyumbani kwao kwa furaha na miyo ya shangwe kwa wema wote ambao BWANA alimwonyesha Daudi, mtumishi wake, na kwa watu wake, Israeli.

9 Sulemani alipomaliza kulijenga hekalu la BWANA, na ikulu ya mafalme, na baada ya kukamilisha vyote aliyoyokusudia kufanya, **2** BWANA alionekana kwa Sulemani kwa mara ya pili, kama aliyoyonekana kwake kule Gibeoni. **3** Na BWANA akamwambia, "Nimeyasikia maombi yako na dua zako ambazo umeniomba. Nimeitakasa nyumba hii ambayo umejenga, kwa ajili yangu, ili niweke jina langu humo milele. Macho yangu na moyo wangu yatakuwa humo kwa nyakati zote. **4** Lakini pia na wewe, kama utatembea mbele zangu kama Daudi baba yako aliyotembea kwa haki na unyofu katika moyo wako, uitiki yote niliyokuamu na kuyashika maagizo na sheria zangu, **5** ndipo nitakapoimarisha kitu cha enzi kwa Israeli milele, kama niliyomwahidi baba yako Daudi, nikiseama, 'uzao wako hauaondoka katika kitu cha enzi cha Israeli. **6** Lakini kama utageuka, wewe au watoto wako, na kutozishika amri zangu na maagizo yangu ambayo nimywaweka mbele zako, na kama utaenda kuabudu miungu mingine na kuisujidua, **7** basi nitaatikilia mbali Israeli kutoka katika ardhi niliyowapa; na nyumba hii niliyotakasa kwa jina langu, nitaitupilia mbali na macho yangu, na Israeli itakuwa mfano wa kukejeli na kitu cha kutuswa katika mataifa yote. **8** Ijapokuwa hekalu hili limetukula sasa, kila mtu atakayepita pembeni yake atasituka na kuzoomea. Watajuliza, 'Kwa nini BWANA amefanya hili katika chi hii na kwa nyumba hii?' **9** Na wengine watajibu, 'Ni kwa sababu walimwacha BWANA, Mungu wao, ambaye aliwaleta mababu zao toka Misri, na sasa wamegeukia miungu mingine ambayo wameiniamia na kuisjudu. Hiyo ndiyo sababu BWANA amewaletea majanga haya yote.' **10** Ilitokea mwishoni mwa miaka ishirini, Sulemani alikuwa amemaliza kuyajenga majengo

yote mawili, hekalu la BWANA na ikulu ya mfalme. **11** Basi Hiram, mfalme wa Tiro, alikuwa amemletea Sulemani mbao za mirezi na miboreshi, pamoja na dhahabu; vitu vyote ambavyo Sulemani alitamani. Kwa hiyo mfalme Sulemani akampatia Hiram mihi ishirini huko Galilaya. **12** Hiram akaja kutoka Tiro kuiona ile mihi ambayo Sulemani alikuwa amempatia, lakini hakupendezwa nayo. **13** Kwa hiyo Hiram akasema, "Ndugu yangu, ni miji gani hii uliynipatia? Hiram akaita nchi ya Kabulii mpaka leo. **14** Hiram alikuwa amemtumia mfalme tani nne za dhahabu. **15** Vifuatavyo ndivyo vigezo ambavyo mfalme Sulemani aliweka; ili kulijenga hekalu la BWANA na ikulu yake, kuijenga Milo na ukuta wa Yerusalem, na Hazori, Megido, na Gezari. **16** Farao mfalme wa Misri alikuwa ameenda kuitwaa Gezeri, akaichoma moto, na kuwaua Wakanaani katika mji. Kisha Farao akampatia binti yake ule mji, mke wa Sulemani kuwa zawadi ya arusi. **17** Kwa hiyo Sulemani akaijenga Gezeri na Bethi Horoni ya Loweri, **18** Baalathi na Tamari jangwani katika nchi ya Yuda, **19** na miji yote ya hazina yote iliyokuwa yake, na miji ya magari yake, na miji ya wapanda farasi wake, na hata kama alipenda kuijenga kwa ajili ya fahari yake kule Yerusalem, Lebanoni, na katika nchi yote kwenye utawala wake. **20** Na kwa watu wote waliokuwa wamesalia wa Waamori, Wahiti, Waperezzi, Wahivi, na Yebu, ambao hawakuwa Waisraeli, **21** na uzao wao waliokuwa wamesalia baada yao katika nchi, ambao Waisraeli hawakuweza kuwaangamiza kabisa - Sulemani akawafanya kuwa vibarua, ambao wako hata leo. **22** Hata hivyo, Sulemani hakuwafanya kuwa shokoa watu wa Israeli. Badala yake, walifanyika kuwa wanajeshi wake na watumishi wake, maakida wake, na wakuu wake, na majemedari wake na wapanda farasi wake. **23** Hawa ndio waliokuwa maakida wakuu waliokuwa wakiwasimamia kazi za Sulemani, watu 550, walikuwa wasimamizi wa watu waliokuwa wakifanya kazi. **24** Binti wa Farao alihama kutoka mji wa Daudi kwenda kwenye ile nyumba ambayo Sulemani alimjengea. Baadaye, Sulemani akaijenga Milo. **25** Mara tatu kwa kila mwaka Sulemani alitoa sadaka za kuteketeza na sadaka za amani katika madhababu ambayo alimjengea BWANA, akifukiza uvumba pamoja nazo juu ya madhababu ilyokuwa mbele ya BWANA. Kwa hiyo akalimalizia hekalu na sasa alikuwa akilitumia. **26** Tena Sulemani alitengeneza merikebu kule Ezioni Geberi, ambayo iko karibu na Elathi katika ufukwe wa bahari ya shamu, katika nchi ya Edomu. **27** Hiram alituma watumishi kwenye merikebu ya Sulemani, wanamaji wanaoijua bahari, pamoja na watumishi wake Sulemani. **28** Walikwenda kwa Ofri pamoja na watumishi wa Sulemani. Kutoka huko walileta takribani tani **14.5** za dhahabu kwa Sulemani.

akamwambia Sulemani yote yaliyokuwa moyoni mwake **3** Sulemani akajibu maswali yake yote. Hapakuwepo na swali ambalo aliuliza na mfalme akashindwa kujibu. **4** Malkia wa Sheba alipoona hekima yote ya Sulemani, na ikulu aliyokuwa amejenga, **5** chakula cha mezani kwake, kuketi kwa watumishi wake, kazi ya watumishi wake na kuva kwao, pia wanyweshaji wake, na jinsi aliyvotoa sadaka za kuteketeza katika nyumba ya BWANA, roho yake ilizimia. **6** Akamwambia mfalme, "Ni kweli, ile taarifa ambayo nimeisikia nchini kwangu juu ya maneno yako na hekima yako. **7** Sikuamini kile nilichosikia hadi nilipofika hapa, na sasa macho yangu yamejionea. Hata nusu ya hekima na utajiri wako! Umezidi uvumi ambao nilikuwa nimesikia. **8** Tazama jinsi walivyobarkiwa wake zako, na jinsi walivyobarkiwa watumishi wako ambao daima husimama mbele yako, kwa sababu wanasisika hekima zako. **9** BWANA, Mungu wako asifiwe, ambaye amependezwa na wewe, ambaye alikuweka kwenye kiti cha enzi cha Israeli. Kwa sababu BWANA alipenda Israeli miele, na sasa amekufanya wewe kuwa mfalme, ili kwamba uteo hukumu ya kweli na ya haki. **10** Basi Malikia alimpatia mfalme zaidi ya kilo 4500 za dhahabu na kiasi kikubwa cha mawe ya thamani. Hapakuwahi kutokea kiasi kikubwa cha viungo kama hiki ambacho Malkia wa Sheba alitoa kwa mfalme Sulemani kuwahi kutolewa tena. **11** Ile merikebu ya Hiram, ambayo ililetta dhahabu kutoka Ofri, pia ililetta Kutoka Ofri kiasi kikubwa cha miti ya msandali na vito vya thamani. **12** Mfalme alitengeneza nguzo za hekalu kwa ajili ya hekalu la BWANA na kwa nyumba ya mfalme, na vinubi na vinanda kwa hao waimbaji. hajatokea kiasi cha miti ya misandali kama hicho ambacho kimewahi kutokea hadi leo. **13** Mfame Sulemani alimpatia Malkia wa Sheba kila kitu ambacho alihitaji, na kila kitu alichoomba, na zaidi ya yote Sulemani alimpatia kwa ukarimu wake vitu vya kifalme. Kisha akarudi kwake na watumishi wake. **14** Kiasi cha dhahabu ambazo zililetwa kwa Sulemani kwa mwaka mmoja kilikuwa takribani kilo elfu ishirini na tatu za dhahabu, **15** zaidi ya dhahabu ambazo wafanya biashara na wachuzi walileta. Wafame wote wa Uarabuni na maliwali wa nchi pia walileta dhahabu na fedha kwa Sulemani. **16** Mfalme Sulemani alitengeneza ngao mia mbili za dhahabu iliyofuliwa, shekeli mia sita za dhahabu zilichukuliwa pamoja na ngao. **17** Pia alitengeneza ngao mia tatu za dhahabu iliyofuliwa. Mane tatu za dhahabu ziliambatana pamoja na ngao moja moja; mfalme aliviveka katika ikulu ya mwitu ya Lebanon. **18** Kisha mfalme akafanya kiti kikubwa cha enzi kwa pembe na akakisakafia kwa dhahabu laini. **19** Hicho kiti kilikuwa na ngazi sita, na kitako chake kilikuwa cha mviringo. Na kilikuwa kimezungunushiwa kwa mikono pande

10 Malkia wa Sheba aliposikia uvumi wa Sulemani kuhusu jina la BWANA, alikuja kumjaribu kwa maswali magumu. 2 Alikuja Yerusalem na msafara mrefu, pamoja na ngamia waliokuwa wamebeba mizigo ya manukato, dhahabu nyingi, na mawe mengi ya thamani,

mfalme Sulemani vilikuwa nya dhababu. Na vikombe vyote nya kunyewa nya ikulu ya mwitu wa Lebanoni vilikuwa nya dhababu safi. Hapakuwepo na kikombe cha fedha, kwa sababu fedha haikuwa na thamani katika siku za Sulemani. **22** Mfalme alikuwa na merikebu za kusafiri pamoja na merikebu za Hiramu. Mara moja kila mwaka merikebu zilileta dhababu, fedha, na pembe za ndovu, pamoja na nyani na tumbili. **23** Kwa hiyo mfalme Sulemani aliwazidi wafalme wote ulimwenguni katika utajiri n a hekiima. **24** Dunia yote ilitafuta uwepo wa Sulemani ili kusikia hekima yake, ambayo Mungu alikuwa ameweka katika moyo wake. **25** Na wote waliomtembelea walilipa Kodi, vyombo nya fedha na nya dhababu, na nguo na manukato na silaha na farasi na nyumbu, mwaka baada ya mwaka. **26** Sulemani alikusanya pamoja magari n a wapanda farasi. Alikuwa na magari 1, 400 na wapanda farasi elfu kumi na mbili ambao alikuwa amewaweka kwenye miji ya magari pamoja naye Yerusalem. **27** Mfalme alikuwa na fedha kule Yerusalem, pamoja na mawe ardhini. Alitengeneza miti ya mierezi kuwa mingi kama mikuyu ilio katika nyanda za chini. **28** Sulemani alimiliiki farasi waliokuwa wamenunuliwa kutoka Misri na Kilikia. Wachuuzi wa mfalme waliwanuna kwa makundi, kila kundi kwa bei yake. **29** Magari yalinunuliwa kutoka Misri kwa shekeli mia sita za fedha kila moja, na farasi kwa shekeli 150 kila moja. Vitu vingi katika hivi baadaye vilizwa kwa wafalme wote wa Wahiti na Aramu.

11 Basi mfalme Sulemani aliwapenda wanawake wengi wa kigeni: binti wa Farao na wanawake wa Wamoabu, Waamori, Waedolu, Wasidoni, na Wahiti - Haya na **2** mataifa ambayo BWANA alikuwa amewaambia Waisraeli kwamba, "Msiwaoe, wala binti zenu kuolewa nao, kwani kwa hakika wataigeuza miyo yenu ili mfuata miungu yao." Lakini Sulemani aliwapenda wanawake hao. **3** Sulemani alikuwa na wanawake halali mia saba na masuria mia tatu. Wake zake waliugeuza moyo wake. **4** Kwa kuwa Sulemani alipozeeka, wake zake waliugeuza moyo wake kwa miungu mingine; hakuuita moyo wake wote kwa BWANA, Mungu wake, kama uliviyokuwa moyo wa Daudi baba yake. **5** Kwani Sulemani alimfuata Ashtoreth, mungu mke wa Wasidoni, na alimfuata Milkom, ambayo ni sanamu chukizo ya Waamori. **6** Sulemani akafanya maovu mbele ya BWANA; hakumfuata BWANA kwa moyo wake wote, kama alivyofanya Daudi baba yake. **7** Kisha Sulemani akajenga mahali pa juu pa Kemosh, ambayo ni sanamu chukizo ya Wamoabu, mashariki mwa Yerusalem juu ya kilima, na vivyo hivyo na Moleki, Sanamu chukizo ya Waamoni. **8** Na kadhaliika ndivyo alivywafanyia wake zake wa kigeni, ambao walifukiza uvumba na kutoa sadaka kwa miungu yao. **9** BWANA alichukizwa na Sulemani, kwa sababu moyo wake ulikuwa umemwacha Mungu wa Israeli, ingawa alikuwa amejionyesha kwake mara mbili **10** na kumwamuru juu ya mambo haya, kwamba asiwaendee miungu wengine. Bali Sulemani hakutii kile ambacho BWANA alikuwa amemwamuru. **11**

Kwa hiyo BWANA akamwambia Sulemani, "Kwa kuwa umeyafanya haya haukulishika agano langu na maagizo ambayo nilikuamuru, basi nitaugawa ufalme kutoka kwako na kuwapatia watumishi wako. **12** Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi, sitalifanya hilo wakati wa uhai wako, bali nitaugawa wakati ukiwa chini ya mwanao. **13** Bado sitaugawanya ufalme wote; Nitampa mwanao kabila moja kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu, na kwa ajili ya Yerusalem, aliwazidi ambayo nimeichagua." **14** Kisha BWANA akamwinulia uadui Sulemani, Hadadi Mwedolu. Alikuwa anatoka kwenye familia ya mfalme wa Edomu. **15** Daudi alipokuwa Edomu, Yoabu mkuu wa jeshi alikuwa ameenda kuzika mfu, kila mtu aliyejikuwa ameuawa kule Edomu. **16** Yoabu na Israeli yote walibaki huko kwa miezi sita mpaka alipokuwa amewauna wanaume wote wa Edomu. **17** Lakini Hadadi alichulukuliwa na Waedolu wengine na watumishi wa baba yake hadi Misri, kuanzia Hadadi alipokuwa mtoto mdogo. **18** Waliondoka Midiani wakaja Parani, ambapo walichukuliwa na wanaume mpaka Misri, kwa Farao wa Misri, ambaye alimpa nyumba na ardhini yenye chakula. **19** Hadadi alipata neema kubwa machoni pa Farao, kwa hiyo Farao akampatia mke, umbu wa mke wake mwenyewe, umbu la Tapenesi aliyejikuwa Malkia. **20** Naye huyo umbu la Tapenesi alimzalia Hadadi mwana. Wakamwita jina lake Genubathi. Tapenesi akamlea katika ikulu ya Farao. Kwa hiyo Genubathi alikulua kwenye ikulu ya Farao pamoja na watoto wa Farao. **21** Naye alipokuwa huko Misri, Hadadi alisikia kuwa Daudi alishalala na mababu zake na kwamba Yoabu mkuu wa majeshi alishakufa, Hadadi akamwambia Farao, "Acha niondoke nirudi nchini kwangu." **22** Lakini Farao alimwambia, "Umpungukiwa mini kwangu, kwamba sasa unatafuta kurudi nchini kwako?" Naye Hadadi akamjibu, "Hapana kitu lakini tafadhalii niache niende." **23** Pia Mungu akamwinulia Sulemani adui mwininge, Rezoni mwana wa Eliada, aliyejikuwa amemkimbia bwana wake Hadadezeri mfalme wa Soba. **24** Rezoni alijikusanya wanaume naye akawa mkuu wa jeshi dogo, Daudi ali owapiga wanaume wa Soba. Wale wanume Rezoni walienda Dameski kuishi huko, na Rezoni aliiyawala Dameski. **25** Yeye akawa adui wa Israeli katika siku zote za mfalme Sulemani, zaidi ya madhara ambayo Hadadi alisababisha. Rezoni akawachukia Israeli na akawa juu ya Shamu **26** Kisha Yeroboamu mwana wa Nebati, mwefraimu wa Sereda, akida wa Sulemani, ambaye jina la mama yake lilikuwa Serua, mjane, pia akainua mkono wake dhidi ya mfalme. **27** Kisa cha kuinua mkono wake kinyume cha mfalme ilikuwa ni mfalme Sulemani kujenga Milo na kufunga mahali palipobomoka katika mji wa Daudi baba yake. **28** Yeroboamu alikuwa mtu hodari na shujaa. Sulemani akaona kuwa huyo kijana alikuwa na bidii, kwa hiyo akampa kuwa na mamlaka juu ya wafanyakazi katika nyumba ya Yusufu. **29** Wakati huo, Yeroboamu alipokuwa akitoka katika Yerusalem, nabii Ahiya Mshilo akamkuta barabarani. Sasa Ahiya alikuwa amevaa vazi jipya na

kwamba hawa wawili walikuwa pekee yao kondeni. 30 nasi tutakutumikia." 5 Naye Rehobiamu akawaambia, Kisha Ahiya akalishika lile vazi jipya ambalo alikuwa "Ondokeni kwa siku tatu, kisha nirudieni." Kwa hiyo nalo na akalichana katika vipande kumi na viwili. 31 watu wakaondoka. 6 Mfalte Rehoboamu akatafuta Akamwambia Yeroboamu. "Chukua vipande kumi, kwani ushauri kwa wazee waliokuwa wamesimama mbele BWANA, Mungu wa Israeli, anasema, 'Tazama, Nitaugawa ya Sulemani baba yake wakati wa uhai wake, naye ufalme toka katika mfono wa Sulemani nami nitakupa akasema, "mnanishauri niwajibuje hawa watu?" 7 Nao makabila kumi. 32 (lakin Sulemani atabaki na kabilo wakamwambia, "Kama wewe utakuwa mtumishi wa hawa moja, kwa ajili ya mtumishi wangu Daudi na kwa ajili ya watu na akawatumikia, na akawapa majibu ya maneno mji wangu Yerusalem - mji ambao nimeuchagua toka mema, ndipo watakapokuwa watumishi wako daima." 8 kwenye kabilo zote za Israeli), 33 kwa kuwa ameniacha Lakini Rehoboamu akapuuzia ushauri aliopewa na wazee na kumwabudu Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni, na akaenda kuomba ushauri kwa vijana ambao alikuwa Kemoshi Mungu wa Wamoabu, na Milikomu mungu wa pamoja nao wakasimama mbele yake. 9 Akawaambia, watu wa Amoni. Wameziacha njia zangu, hawakufanya "Mnanipa ushauri gani ili niweze kuwajibu hawa watu kilicho chema katika macho yangu, wala hawa kuzishika waliosema nami kwamba, 'ifanye nyepesi nira ambayo amri na maagizo yangu, kama alivyofanya Daudi baba baba yako alituwekea'" 10 Wale vijana waliokua pamoja yake. 34 Hata hiyo. Stauchukua ufalme wote toka na Rehoboamu wakamjibu, wakisema, "Waambie hawa kwenye mfono wa Sulemani. Badala yake, nimemfanya watu kuwa baba yako Sulemani alifanya nira yenu kuwa kuwa mtawala katika siku zake zote za uhai wake, kwa nzito lakini ninyi wenyewe mnaweza kuifanya rahisi. ajili ya Daudi mtumishi wangu ambaye nilimchagua, Uwaambie hivi, 'Kidole changu kidogo ni kinene kuliko mtu ambaye alizishika amri na maagizo yangu. 35 Bali kiuno cha baba yangu. 11 Kwa hiyo sasa, ingawa nitauchukua ufalme ukiwa chini ya mfono wa mwanae baba yangu aliwatwika kongwa zito, Mimi nitaiongeza na nitakupa wewe, makabila kumi. 36 Nitampa kabilo kongwa lenu. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, Lakini moja mwana wa Sulemani ili kwamba Daudi mtumishi mimi nitawaadhibu kwa nge." 12 Kwa hiyo siku ya tatu wagu atabaki kuwa nuru mbele yangu huko Yerusalem, Yeroboamu na watu wote wakaja kwa Rehoboamu, kama mji ambao nimeuchagua ili niweke jina langu. 37 Nami mfalte alivyoikuwa amewaelekeza aliposema, "mrudi nitakuchukua, nawe utatawala ili kutimiza haja yako, nawe kwangu siku ya tatu." 13 Naye mfalte akawaambia wale utakuwa mfalte juu ya Israeli. 38 Kama utasikiliza yote watu kwa ukali na akapuuzia ushauri wa wale wazee ule ninayokuagaza, na kama utatembea katika njia zangu waliokuwa wamempatia. 14 Akawaambia akifuata ushauri na kufanya kinachopendeza mbele ya macho yangu, wa wale vijana; akasema, "Baba yangu aliwatwika kongwa ukayashika maagizo na amri zangu, kama Daudi mtumishi zito, lakini mimi nitaongeze kongwa lenu. Baba yangu wangu alivyofanya, ndipo nitakapokuwa na wewe na alivaadhibu kwa mijeredi, mimi nitawaadhibu kwa nge." nitakujengea nyumba ya uhakika, kama nilyomjengea 15 Kwa hiyo mfalte hakuwasikiliza wale watu, kwa kuwa Daudi, nami nitakupa Israeli. 39 Nitawaadhibu uzao wa ilikuwa zamu ya tukio lilioletwa na BWANA, ili kwamba Daudi, lakini si milele." 40 Kwa hiyo Sulemani akajaribu aweze kulinimiza neno lake ambalo alikuwa amelisema kumwua Yeroboamu. Lakini Yeroboamu akaamka na kupitia Ahiya. 16 Israeli yote ilipoona kuwa mfalte kukimbilia Misri, Kwa Shishaki mfalte wa Misri, naye hakuwasikiliza, watu wakamjibu wakimwambia, "Je, tuna akabaki Misri mpaka Sulemani alipokufa. 41 Na kwa sehemu gani kwa Daudi? Hatuna urithi kwa mwana mambo mengine yanayomhusu Sulemani, Yote ambayo tazama kwenye nyumba yako, Daudi." Kwa hiyo Israeli kitabu cha matukio ya 42 Sulemani? Sulemani alitawala akarudi kwenye hema zake. 17 Lakini kwa watu wa Israeli Yerusalem juu ya Israeli yote kwa miaka arbabini. 43 waliokuwa wakiishi kwenye miji ya Yuda, Rehoboamu Naye akalala na mababu zake na alizikwa katika mji wa akawa mfalte juu yao. 18 Kisha mfalte Rehoboamu Daudi baba yake. Rehoboamu mwanae akawa mfalte mahali pake.

12 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa kuwa Israeli yote walikuwa wameenda Shekemu kumfanya awe mfalte. 2 Ikatokea kuwa Yeroboamu mwana wa Nebati akayasikia haya (Kwa kuwa alikuwa bado yuko Misri, ambako alikuwa amekimbilia kumkwepa mfalte Sulemani), Kwani Yeroboamu alikuwa anaishi Misri. 3 Kwa hiyo wakatuma watu kumwita, na Yeroboamu pamoja na mkutano wote wa Israeli wakaja wakamwambia Rehoboamu, 4 Baba yako alifanya nira yetu kuwa nzito. Sasa ifanye kazi ngumu ya baba yako kuwa nyepesi kuliko nira ngumu ambayo baba yako alituwekea,

Waisraeli wote wakampiga kwa mawe wakamwua kwa mawe. Mfalte Rehoboamu akakimbia haraka kwa gari lake kwenda Yerusalem. 19 Kwa hiyo Israeli wakawa wapinzani dhidi ya nyumba ya Daudi mpaka leo. 20 Ndipo Israeli yote waliposikia kuwa Yeroboamu alikuwa amerudi, walimwita kwenye kusanyiko lao wakamweka kuwa mfalte wa Israeli. Hapakuwepo na mtu aliyeifuata familia ya Daudi, isipokuwa tu kabilo la Yuda. 21 Rehoboamu alipofika Yerusalem, akawakusanya wote wa nyumba ya Yuda na kabilo la Benjamin; walichaguliwa wanaume wanajeshi 180, 000 ili wapigane na nyumba ya Israeli, kwa lengo la kurudisha ufalme kwa Rehoboamu mwana wa

Sulemani. 22 Lakini neno la Mungu likamjia Shemaya, mtu kiasi kwamba hakuweza kuurudisha mwenyewe. 5 Na ile wa Mungu; likisema, 23 "Mwambie Rehoboamu mwana madhababu ikavunjika vipande vipande, na yale majivu wa Sulemani, mfalme wa Yuda, na kwa nyumba yote ya yakamwagika kutoka madhababuni, kama ilivyokuwa Yuda na Benjamini, na kwa watu wote; uwaambie, 24 imefanuliwa kuwa ndio ishara ya kwamba mtu wa "BWANA asema hivi, Usipigane wala kuwavamia ndugu Mungu alikuwa amepewa kwa neno la BWANA. 6 Mfalme zako watu wa Israeli. Kila mtu lazima arudi nyumbani Yeroboamu akajibu akimwambia mtu wa Mungu, "Msahi kwake, kwa kuwa jambo hili nimelisababisa mimi." Kwa BWANA, Mungu wako akupe neema ili uniombee, ili hiyo wakalisikiliza neno la BWANA na wakrudi nyumbani kwamba mkono wangu urejee kwangu tena." Kwa hiyo mtu kwa njia zao na wakalitii neno lake. 25 Kisha Yeroboamu wa Mungu akamwombwa BWANA, na mkono wa mfalme akaijenga Shekemu katika nchi ya milima ya Efraimu, ukarejea katika hali yake tena, na ukawa kama ulivyokuwa na akaishi huko. Akatoka huko na kujengwa Penueli. mwanzoni. 7 Yule mfalme akamwambia mtu wa Mungu, 26 Yeroboamu akafikiri moyoni mwake, "Sasa ufalme "twende nyumbani kwangu upate chakula, nami nitakupa utarudi kwenye nyumba ya Daudi. 27 Kama hawa watu zawadi." 8 Yule mtu wa Mungu akamwambia mfalme, wataenda kutoa sadaka kwenye hekalu la BWANA kule "Hata kama utanipa nusu ya miliki yako. staende na Yerusalem, basi mioyo ya hawa watu itarudi tena kwa bwana wao, kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda. Wataniua sababu BWANA ameniamuru kwa neno lake, "hutakula na kurudi kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda." 28 Kwa mkate wala kunywa maji, wala kurudi kwa njia uliojia." hiyo mfalme Yeroboamu akatafuta ushauri na akafanya 10 Kwa hiyo mtu wa Mungu akaondoka na hakurudi ndama wawili wa dhahabu; akaawaambia watu, "Ni vigumu nyumbani kwa njia aliyokuja nayo huko Betheli. 11 Sasa sana kwenu kwenda Yerusalem. Tazameni, hawa ndio kulikuwa na nabii mwingine mzee aliyekuwa akiishi Betheli, miungu yenu, Ee Israeli, iliyowatoa toka nchi ya Misri." 29 na mmoja wa wana wake akaja kumwambia mambo Akamweka mmoja Betheli na mwingine Dani. 30 Kwa hiyo yote ambayo mtu wa Mungu amefanya siku hiyo kule jambo hili likawa dhambi. Watu wakaenda kwa huyo na wengine kwa hawa, mpaka huko Dani. 31 Yeroboamu akajenga nyumba mahali pa juu na kufanya makuhani kutoka kwa watu wote, ambao hawakuwa wana wa Lawi. 32 Yeroboamu akafanya sikukuu katika mwezi wa nane, katika siku ya kumi na tano ya mwezi, kama sikukuu ambayo iko Yuda, na akaenda juu kwenye madhababu. 33 Yeroboamu akapanda kwenda kwenye madhababu ambaio alitengeneza kule Betheli katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, ndio mwezi aliokuwa amefikiria katika akili yake; akafanya sikukuu kwa watu wa Israeli nakaenda madhababu kufukiza uvumba.

13 Mtu wa Mungu alikuwa tokeea Yuda kwa neno la BWANA kule Betheli. Naye Yeroboamu alikuwa amesimama karibu na madhababu ili kufukiza uvumba. 2 Akalia kinyume na zile madhababu kwa neno la BWANA: "Ee madhababu, madhababu" hivi ndivyo asemavyo BWANA, 'Tazama, mwana aitwaye Yosia atazaliwa katika familia ya Daudi, na juu yenu atawachinja makuhani ambaio sasa wanafukiza uvumba mahali hapa pa juu kwa ajili yako. Juu yako watachoma mifupa ya watu." 3 Kisha mtu wa Mungu akatoa ishara siku hiyohiyo, akisema, "Hii ndio isharaya kwamba BWANA amesema: 'Tazama, madhababu zitavuunjika, na majivu yaliyo juu yatamwagika.' 4 Naye mfalme aliposikia kile mtu wa Mungu alichosema, kwamba amelia kinyume cha zile madhababu kule Betheli, Yeroboamu akanyosha mkono wake kutoka madhababuni, akisema, "mkamateni." Ndipo ule mkono aliokuwa ameunyosha dhidi ya mtu wa Mungu ukakauka,

kiasi kwamba hakuweza kuurudisha mwenyewe. 5 Na ile wa Mungu alikuwa amepewa kwa neno la BWANA. 6 Mfalme BWANA, Mungu wako akupe neema ili uniombee, ili kwamba mkono wangu urejee kwangu tena." Kwa hiyo mtu wa Mungu akamwombwa BWANA, na mkono wa mfalme akaijenga Shekemu katika hali yake tena, na ukawa kama ulivyokuwa wa Mungu akamwombwa BWANA, na mkono wa mfalme ukarejea katika hali yake tena, na ukawa kama ulivyokuwa wewe, wala sitakula au kunywa maji mahali hapa, 9 kwa bwana wao, kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda. Wataniua sababu BWANA ameniamuru kwa neno lake, "hutakula na kurudi kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda." 28 Kwa mkate wala kunywa maji, wala kurudi kwa njia uliojia." 10 Kwa hiyo mtu wa Mungu akaondoka na hakurudi nyumbani kwa njia aliyokuja nayo huko Betheli. 11 Sasa sana kwenu kwenda Yerusalem. Tazameni, hawa ndio kulikuwa na nabii mwingine mzee aliyekuwa akiishi Betheli, miungu yenu, Ee Israeli, iliyowatoa toka nchi ya Misri." 29 na mmoja wa wana wake akaja kumwambia mambo Akamweka mmoja Betheli na mwingine Dani. 30 Kwa hiyo yote ambayo mtu wa Mungu amefanya siku hiyo kule jambo hili likawa dhambi. Watu wakaenda kwa huyo na wengine kwa hawa, mpaka huko Dani. 31 Yeroboamu akajenga nyumba mahali pa juu na kufanya makuhani kutoka kwa watu wote, ambao hawakuwa wana wa Lawi. 32 Yeroboamu akafanya sikukuu katika mwezi wa nane, katika siku ya kumi na tano ya mwezi, kama sikukuu ambayo iko Yuda, na akaenda juu kwenye madhababu. 33 Yeroboamu akapanda kwenda kwenye madhababu ambaio alitengeneza kule Betheli katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, ndio mwezi aliokuwa amefikiria katika akili yake; akafanya sikukuu kwa watu wa Israeli nakaenda madhababu kufukiza uvumba.

"Nitandikeni punda." Kwa hiyo wakamtandikia punda naye ambayo iko Yuda, na akaenda juu kwenye madhababu. 12 Baba yao akawaambia, "Alienda kwa njia gani?" Wale wanawe walikuwa wamemwona yule mtu wa Mungu kutoka Yuda nija aliyotumia kurudi. 13 Kwa hiyo akaawaambia wanawe, nija aliyotumia kurudi. 14 Yule nabii mzee akamfuata yule mtu wa Mungu na akamkuta amekaa chini ya mti wa mwaloni; 15 Kisha yule nabii mwingine mzee akamwambia, "Je, wewe ndiye mtu wa Mungu aliyejoteka Yuda?" Naye akamjibu, "Mimi ndiye." 16 Yule mtu wa Mungu akamjibu, "Siwezi kurudi na wewe wala kuingia ndani na wewe, tena sitakula chakula wala kunywa maji pamoja na wewe mahali hapa, 17 kwa sababu niliamuriwa hiyvo kwa neno la BWANA, 'Hautakula chakula wala kunywa maji kule, wala kurudi kwa njia utakayokuwa nayo.'" 18 Kwa hiyo yule nabii mzee akamwambia, "Mimi pia ni nabii kama ulivyo, na malaika amesema na mimi neno la BWANA, akisema, 'Mrudishe aje na wewe katika nyumba yako, ili aweze kula chakula na kunywa maji.'" Lakini alikuwa anamdaganya mtu wa Mungu. 19 Kwa hiyo yule mtu wa Mungu akarudi pamoja na yule nabii mzee na akala chakula nyumbani kwake na akanywa maji. 20 Walipokuwa wamekaa mezani, neno la BWANA likamjia yule nabii aliyejoteka Yuda, akisema "BWANA anasema, 'Kwa kuwa umeshindwa kutii nenola BWANA na umeshindwa kuishika amri ya BWANA ambaio Mungu wako alikupa, 22 bali umerudi na umekula chakula na kunywa maji mahali ambapo BWANA alikwambia usile chakula wala kunywa maji, basi mwili wako hautazikwa kwenye makaburi ya baba zako.'" 23 Baada ya kula chakula na kunywa maji, Yule nabii akatandika punda wa

mtu wa Mungu, yule mtu aliyerudi naye. **24** Baada ya na habaari mbaya. **7** Nenda ukamwambia Yeroboamu mtu wa Mungu kuondoka, akakutana na simba njiani na kwamba BWANA, Mungu wa Israeli, anasema, 'Nilikinua kumwua barabarani, na mwili wake uliachwa barabarani. **25** Watu walipopita kutoka katy ya watu na kukufanya uwe kiongozi wa watu Na yule punda akasimama pembedi yake, na yule simba wangu Israeli. **8** Niliugawa ufalme kutoka kwa Daudi na naye akasimama pembedi ya ule mwili. **26** Yule ya macho yangu. **9** Badala yake, umefanya maovu, zaidi nabii aliemrudisha toka njiani aliposikia, akasema, "Yeye ya wote waliokutangulia. Umetengeneza miungu mingine, mtu wa Muugu ndiye aliyeshindwa kutii neno la BWANA. **10** Kwa hiyo, tazama, Nitaleta akisimama karibu na ule mwili, walikuja wakaeleza habari na kunitupa nyuma yako. **11** Kwa moyo wake wote, na kufanya kilichokuwa sawa mbele hiyo mjini kule ambako yule nabii mzee aliishi. **26** Yule ya macho yangu. **9** Badala yake, umefanya maovu, zaidi nabii aliemrudisha toka njiani aliposikia, akasema, "Yeye ya wote waliokutangulia. Umetengeneza miungu mingine, mtu wa Muugu ndiye aliyeshindwa kutii neno la BWANA. **10** Kwa hiyo, tazama, Nitaleta akisimama karibu na ule mwili, walikuja wakaeleza habari na kunitupa nyuma yako. **11** Kwa moyo wake wote, na kufanya kilichokuwa sawa mbele na umetengeneza sanamu za kuyeyushwa ili kunikasirisha Kwa hiyo BWANA alimtoa kwa simba, ambaye amemraru na majanga kwenye familia yako; Nitawatupilia mbali watoto katika vipande vipande na kumwua, kama vile neno la BWANA lilivyokuwa limemwonya." **27** Kwa hiyo yule nabii wako wote wa kiume katika Israeli, kama ni mtumwa au ni mzee akawaambnia wanawe, akasema, "Tandikeni punda huru, na nitaiondoa familia yako, kama mtu anayechoma wangu," nao wakamtandikia. **28** Akaenda akaukuta mwili mbele na kunitupa nyuma yako. **10** Kwa hiyo, tazama, Nitaleta umeachwa barabarani, punda na simba wamesimama yako atakayefia mjini ataliwa na mbwa, na ye yote pembedi ya ule mwili. Yule simba hakuula ule mwili, wala atakayefia shamabani ataliwa na ndege wa angani, kwa hakumshambulia yule punda. **29** Yule nabii akauchukua kuwa Mimi BWANA, nimesema; **12** Kwa hiyo inuka wewe ule mwili wa mtu wa Mungu, akaulaza juu ya punda, mke wa Yeroboamu, na uende nyumbani kwako; na mguu na akaurudisha. Akaja kwenye mji wake kuombokoleza wako utakapokanya yoke mjini, yule mtoto wa Abiya atakufa. na kuuzika. **30** Akaulaza mwili kwenye kaburi lake, nao **13** Na Israeli yote itamwombolezea na kumzikira. Ni ye ye wakamwombolezea, wakisema, "Aa! ndugu yangu!" **31** Pekee katika familia ya Abiya atakayeperekwa makaburini, Kisha baada ya kumzikira, yule nabii mzee akawaambnia kwa sababu ni ye ye pekee yake kutoka kwenye nyumba wanawe, akasema, "Nitakapokufa, mtanizika kwenye ya Abiya, ambaye BWANA, Mungu wa Israeli alimwona kaburi ambalo tumemzika mtu wa Mungu. Mtalaza mifupa kwa ni mwema. **14** Pia BWANA atainua mfalme katika yangu pembedi mwa mifupa yake. **32** Kwa kuwa ule Israeli ambaye ataifutilia mbali familia ya Yeroboamu ujumbe uliosemwa na BWANA, dhidi ya madhabahu katika siku hiyo. Leo ndiyo siku hiyo, sasa hivi. **15** Kwa kule Betheli na dhidi ya nyumba zote za mahali pa juu kuwa BWANA ataishambulia Israeli kama vile majani katika mji wa Samaria, hakika yataotopea. **33** Baada yanavyotikswa majini, na ataiing'oa Israeli katika nchi ya haya Yeroboamu hakuuacha uovu wake, aliendelea hii njema ambayo aliwpa mababu. Atawatawanya hata kuchagua makuhanu wa kawaida kwa ajili ya mahali pa juu ng'ambo ya Mto Frati, kwa sababu wamefanya nguzo kutoka kwa watu wa kila aina. Ye yote ambaye angeweza za Ashera kumkasisirisha BWANA. **16** Ataiacha Israeli kutumika alimtakasa kuwa kuhani. **34** Jambo hili likawa kwa sababu ya dhambi ya Yeroboamu, dhambi ambazo dhambi kwenye familia ya Yeroboamu na kusababisha ametenda, na kwa hizo amefanya Israeli kufanya dhambi. familia yake kuangamizwa na kuondolewa kabisa katika **17** Kwa hiyo mke wa Yeroboamu akainuka na akaondoka uso wa dunia.

14 Wakati huo Abiya mwana wa Yeroboamu akawa mgonjwa sana. **2** Yeroboamu akamwambia mke wake, "amka ujibadilishe, ili wasikutambue kuwa wewe ndiye mke wangu, na uende Shilo, kwa sababu nabii Ahiya yuko huko, ye ye ndiye aliyeninea mimi kuwa nitakuwa mfalme juu ya watu hawa. **3** Uchukue mikate kumi, na kaki na mtungi wa asali, na uende kwa Ahiya. Naye atakuambia kitakachotokea kwa mtoto." **4** Mke wa Yeroboamu akafanya hiyo; akaenda Shilo mpaka kwenye nyumba ya Ahiya. Wakati huo Ahiya alikuwa hawezu kuona, kwa kuwa macho yake yalikuwa yameishwa nguvu kwa sababu ya umri wake. **5** BWANA akamwambia Ahiya, "Tazama mke wa Ahiya anakuja kutafuta kutaka ushauri toka kwako kuhusiana na mwanae, kwa kuwa ni mgonjwa. Mwambie hivi na hivi, kwa sababu atakapofika atajifanya kuwa ni mwanamke mwininge." **6** Naye Ahiya aliposikia sauti za miguu yake alipokuwa akiukaribia mlango, akasema, "karibu, mke wa Yeroboamu. Kwa nini unajifanya kuwa mtu mwininge? Nitemumwa kwako nikiwa

na habaari mbaya. **7** Nenda ukamwambia Yeroboamu kwamba BWANA, Mungu wa Israeli, anasema, 'Nilikinua kumwua barabarani, na mwili wake uliachwa barabarani. **8** Niliugawa ufalme kutoka kwa Daudi na naye akasimama pembedi ya ule mwili. **9** Badala yake, umefanya maovu, zaidi ya yote ambayo baba zao walikuwa wamefanya **23** Kwa kuwa walijenjea wenywewe mahali pa juu, nguzo za mawe, na

nguzo za Ashera katika kila mahali pa juu na katika kila mti asiwe Malkia, kwa sababu alikuwa amefanya sanamu ya wenye majani mabichi. **24** Pia kulikuwepo na ukahaba wa kuchukiza kwa Ashera. Asa alilikata sanamu ya kuchukiza kipagani katika nchi. Walifanya machukizo yaleyale kama na kuiteketeza katika Bonde la Kidroni. **14** Lakini pale wa mataifa yale ambayo BWANA alikuwa amewafukuza mahali pa juu hapakuchukuliwa. Hata hivyo. Moyo wa kutoka kwa watu wa Israeli. **25** Ilitokea wakati wa mwaka Asa ulikuwa mkamiliif mbele ya BWANA katika siku wa tano wa mfalme Rehoboamu wakati Shishaki akiwa zake zote. **15** Alivirerjesha katika nyumba ya BWANA mfalme wa Misri, akaja kinyume na Yerusalem. **26** vitu vile vilivyokuwa vimetengwa kwa ajili ya BWANA, Akaichukua hazina iliyokuwa kwenye nyumba ya BWANA, na vile vitu vyake vilivyokuwa vimetengeza kwa fedha, na ile hazina iliyokuwa kwenye nyumba ya Mfalme. **16** Basi kulikuwa na vita katika Akachukua kila kitu; Pia alizichukua zile ngao za dhahabu ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli, kwa miaka yao ambazo Sulemani alikuwa ametengeneza. **27** Mfalme yote. **17** Baasha mfalme wa Israeli, akaivamia na kujingea Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba mahali pake Rama, kiasi kwamba hakumruhusu yeoyote kuondoka au na akazikabidhi kwa wakuu wa walini, ambao walilinda kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda. **18** Kisha Asa malango ya kuingia kwa mfalme. **28** Na ikawa kila mfalme akazichukua zile fedha na dhahabu zilizokuba zimebaki alipoingia kwenye nyumba ya BWANA, wale walini kwenye hazina kwenye nyumba ya BWANA, na katika walizibeba na baadaye walizirudisha katika chumba cha walini. **29** Lakini katika mambo mengine kuhusiana na kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda? **30** Na ikawa kila mfalme katingana na kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda? **31** Kwa hiyo kati ya baba yangu na baba yako. Tazama, Nimekutumia Rehoboamu akalala na mababu zake naye akazikwa zawadi ya fedha na dhahabu. Ili uvunjie agano lako pamoja nao katika mji wa Daudi Jina la mama yake alikuwa Naama Mwamori. Abiya mwanawewe akawa mfalme mahali pake

15 Katika mwaka wa kumi na tano wa mfalme Yeroboamu mwana wa Nebati, Abiya alianza kutawala juu ya Yuda. **2** Alitawala kwa miaka mitata kule Yerusalem. Jina la mama yake allikuwa Maaka. Alikuwa binti wa Absalomu. **3** Naye alitembea katika dhambi zote ambazo baba yake alizifanya kabla yake; moyo wake haukuwa mkalifu kwa BWANA, Mungu wake kama moyo wa Daudi, babu yake ulivyokuwa. **4** Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi, BWANA, Mungu wake alimpa taa Yerusalem kwa kumwinua mwanae baada yake ili kuiimarisha Yerusalem. **5** Mungu alifanya haya kwa sababu Daudi alifanya yaliyo mema machoni pake; wakati wote wa uhai wake, hakugeuka wala hakukosa katika yote aliyomwamuru, isipokuwa tu swala la Uria Mhiti. **6** Sasa kulikuwa na vita katika Rehoboamu na Yeroboamu katika siku zote za maisha ya Abiya. **7** Kwa mambo mengine ya Abiya, yote aliyofanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? Sasa kulikuwa na vita katika Abiya na Yeroboamu. **8** Abiya akalala na mababu zake, nao wakamzika katika mji wa Daudi. Asa mwanae akawa mfalme mahali pake. **9** Katika mwaka wa ishirini wa Yeroboamu mfalme wa Israeli, Asa akaanza kutawala Yuda. **10** Alitawala kwa miaka arobaini na moja kule Yerusalem. Bibi yake alikuwa Maaka, binti wa Absalomu. **11** Asa akafanya yaliyo mema machono mwa BWANA, kama aliyofanya Daudi, babu yake. **12** Yeye aliwafukuza kutoka katika nchi wale makahaba wa kipagani na akaziondoa sanamu zote ambazo babu zake walikuwa wametengeneza. **13** Pia alimwondoa bibi yake

asiwe Malkia, kwa sababu alikuwa amefanya sanamu ya kuchukiza kwa Ashera. Asa alilikata sanamu ya kuchukiza kipagani katika nchi. Walifanya machukizo yaleyale kama na kuiteketeza katika Bonde la Kidroni. **14** Lakini pale na kuitengenzo na dhahabu na vyombo. **15** Basi kulikuwa na vita katika Akachukua kila kitu; Pia alizichukua zile ngao za dhahabu ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli, kwa miaka yao ambazo Sulemani alikuwa ametengeneza. **16** Mfalme yote. **17** Baasha mfalme wa Israeli, akaivamia na kujingea Rama, kiasi kwamba hakumruhusu yeoyote kuondoka au na akazikabidhi kwa wakuu wa walini, ambao walilinda kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda. **18** Kisha Asa malango ya kuingia kwa mfalme. **19** Na omnia tabrimoni mwana wa Hezioni, mfalme wa Shamu ambaye katingana na kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda? **20** Na ikawa kila mfalme katingana na kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda? **21** Lakini katika Rehoboamu na mapigano yasiyokoma kati ya nyumba ya tufanye patano kati yangu na wewe, kama ilivyokuwa katingana na kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda? **22** Kisha mfalme Asa akaitangazia Yuda yote. Hakuna aliyeachwa. Wakayabeba mawe na miti ya Rama ambayo Baasha alikuwa akijengea mji. Kisha mfalme Asa akavutumia hivyo vitu kujingea Geba ya Benjamini na Misra. **23** Mambo mengine yanyohusu utawala wa Asa, uwezo wake wote, yote aliyofanya, na mji aliyoijenga, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? Lakini wakati wa uzee wake alipata ugonjwa wa miguu. **24** Kisha Asa akalala na mababu zake na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi baba yake. Yehoshafati mwanae akawa mfalme mahali pake. **25** Nadabu mwana wa Yerobiamu alianza kutawala huko Israeli wakati wa mwaka wa pili wa Asa mfalme wa Yuda; Alitawala Israeli kwa miaka miwili. **26** Akafanya yaliyo maovu mbele y a macho ya BWANA naye akatembea katika njia ya baba yake, na katika dhambi yake, aliisababisha Israeli kufanya dhambi. **27** Baasha mwana wa Ahiya, wa familia ya Isakari, akafanya hila dhidi ya Nadabu; Baasha akamwua huko Gibethoni, ambao ulikuwa mji wa Wafilisti, kwa kuwa Nadabu na Israeli walikuwa wakiuhusuru Gibethoni. **28** Katika mwaka wa tatu wa Asa mfalme wa Yuda, Baasha alimwua Nadabu naye akawa mfalme mahali pake. **29** Mara tu baad ya kuwa mfalme, Baasha aliwaua watu wote wa familia ya Yeroboamu. Hakumwacha hata mmoja wa uzao wa Yeroboamu awe hai; Kwa njia hii akawa ameuharibu ukoo wote wa kifalme, kama vile BWANA aliyovokuwa amesema kupitia mtumishi wake Ahiya Mshilo,

30 kwa sababu ya dhambi za Yeroboamu ambazo alifanya mambo mengine yanayohusiana na Ela, yote ambayo na akaisababishia Israeli kufanya dhambi, kwa kuwa alifanya, je hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya alimkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli. 31 Mambo wafalme wa Israeli? 15 Katika mwaka wa ishirini na saba mengine yanayomhusu Nadabu, na yote aliyofanya, je, wa Asa mfalme wa Yuda, Zimri alitawala kwa siku saba tu hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme kule Tirza. Jeshi likafanya kambi kule Gibethoni, ambao ni wa Israeli? 32 Kisha kulikuwa na vita kati ya Asa na mji wa Wafilsti. 16 Lile jeshi liliokuja limeweka kambi kule Baasha mfalme wa Israeli katika siku zao zote. 33 Katika mwaka wa tatu wa Asa mfalme wa Yuda, Baasha mwana wa Ahiya alianza kuitawala Israeli yote huko Tirza naye alitawala kwa miaka ishirini na nne. 34 Naye akafanya yaliyo mabaya katika macho ya BWANA na akatembea katika njia ya Yeroboamu na katika dhambi yake ambayo kwa hiyo aliifanya Israeli kufanya dhambi.

16 Neno la BWANA lilimjia Yehu mwana wa Hanani kinyume cha Baasha, likisema, 2 Ingawa Nilikuinua kutoka kwenye mavumbi na kukufanya kuwa kiongozi wa watu wangu Israeli, Lakini umetembea katika njia za Yeroboamu na umewafanya watu wangu Israeli kufanya dhambi, ili kunikasirisha dhidi ya dhambi zao. 3 Tazama, Nitamfagia kabisa Baasha na familia yake na nitaifanya familia yako kama familia ya Yeroboamu mwana wa Nebati. 4 Mbwa watamla yejote ambaye anatoka kwa Baasha wanaofia mijini, na ndege wa angani watamla yejote anayaefia shambani.” 5 Lakini kwa mambo mengine yanayohusiana na Baasha, aliyofanya, na uwezo wake, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli? 6 Baasha akalala na mababu zake na akazikwa Tirza, na Ela mwanae akawa mfalme mahali pake. 7 Kwa kupitia nabii Yehu mwana wa Hanani neno la BWANA likaja kinyume na Baasha na familia yake, wote kwa sababu ya maovu yote aliyofanya machoni pa BWANA, akamghadhabisha kwa kazi ya mikono yake, kama familia ya Yeroboamu, na kwa sababu alikuwa ameicia familia yote ya Yeroboamu. 8 Katika mwaka wa kumi na sita wa Asa mfalme wa Yuda, Ela mwana wa Baasha akaanza kutawala juu ya Israeli kule Tirza; akatawala kwa miaka miwili. 9 Mtumishi wake Zimri, mkuu wa nusu ya magari yake akatengeneza hila dhidi yake. Wakati huo Ela alikuwa Tirza, akinywa na kulewa kwenye nyumba ya Arza, ambaye alikuwa mkuu wa watumishi wa nyumbani huko Tirza. 10 Zimri akaiingia ndani, akamshambulia na kumwua, katika mwaka wa ishirini na saba wa Asa mfalme wa Yuda, naye akawa mfalme mahali pake. 11 Zimri alipoanza kutawala, mara tu baada ya kukaa kwenye kiti cha enzi, akawaua wanafamilia wote wa Baasha. Hakumwacha mtoto hata mmoja wa kiume, hakuna hata wa ndugu yake wala wa rafiki zake. 12 Kwa hiyo Zimri aliingamiza familia yote ya Baasha, kama alivyokuwa ameambiwa kwa neno la BWANA, ambalo liliinenwa kinyume na Baasha na nabii Yehu, 13 kwa dhambi zote za Baasha na za Ela mwanae ambazo walizifanya, ambazo kwazo waliisababisha Israeli kufanya dhambi, kiasi c ha kumghadhabisha BWANA, Mungu wa Israeli, kuzikasililia sanamu zao. 14 Kwa

mambo mengine yanayohusiana na Ela, yote ambayo na likisika lilksema, “Zimri amepanga njama na amemwua mfalme.” Kwa hiyo siku hiyo hapo kambini, Israeli yote ikamtangaza Omri, mkuu wa jeshi, kuwa mfalme wa Israeli. 17 Omri akapanda kutoka Gibethoni na Israeli yote pamoja naye, nao wakauhusuru Tirza. 18 Kwa hiyo Zimri alipoona kuwa mji umeetekwa, akaingia kwenye ngome na akaivamia ikulu ya mfalme na kulichoma moto jengo lote pamoja na yeye; kwa hiyo akafa kwa moto. 19 Hii ilikuwa ni kwa sababu ya dhambi alizofanya kwa kufanya maovu mbele ya macho ya BWANA, kwa kutembea katika njia ya Yeroboamu na katika dhambi ambazo alifanya, kiasi cha kuifanya Israeli wafanye dhambi. 20 Pia kwa mambo mengiine yanayomhusu Zimri, na fitina yake aliyofanya, je, hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli? 21 Sasa watu wa Israeli walikuwa wamegawanyika katika makundi mawili. Nusu ya watu walimfuata Tibni mwana wa Ginathi, wakamfanya kuwa mfalme, na Nusu walimfufata Omri. 22 Lakini watu walimfuata Omri walikuwa na nguvu kuliko wale walimfuata Tibni mwana wa Ginathi. Kwa hiyo Tibni akafa, na Omri akawa mfalme. 23 Omri alianza kutawala juu ya Israeli katika mwaka wa thelathini na moja wa Asa mfalme wa Yuda, naye akatawala miaka kumi na miwili. Alitawala akiwa Tirza kwa miaka sita. 24 Akakinunua kilima cha Samaria kutoka kwa Shemer kwa kilo 68 za fedha. Akajenga mji juu ya mlima na ule mji akauita Samaria, kwa sababu ya jina la Shemer, mmiliki wa awali wa kile kilima. 25 Omri akafanya maovu mbele ya BWANA na akafanya yaliyo maovu zaidi kuliko wale walikuwa kabla yake. 26 Kwa kuwa alitembea katika njia zote za Yeroboamu mwana wa Nebati na katika dhambi zake ambazo kwa hizo aliiwaongoza Waisraeli kufanya dhambi, ili kumkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli, ili kuwa na hasira juu ya sanamu zao za ubatili. 27 Kwa mambo mengine yanayomhusu Omri ambayo alifanya, na nguvu zake alizonyesha, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli? 28 Kwa hiyo Omri akalala na mababu zake na akazikwa Samaria na Ahabu mwanae akawa mfalme mahali pake. 29 Katika mwaka wa thelathini na nane wa Asa mfalme wa Yuda, Ahabu mwana wa Omri akaanza kutawala juu ya Israeli. Ahabu mwana wa Omri akatawala Israeli kule Samaria kwa miaka ishirini na mbili. 30 Ahabu mwana wa Omri akafanya yaliyo maovu mbele ya BWANA, zaidi ya wote walikuwa kabla yake. 31 Ikawa kidogo tu Ahabu ayaendee makosa ya Yeroboamu mwana wa Nebati, kwa hiyo akamwoa Yezebeli binti wa Ethibaali, mfalme wa Wasidoni; akaenda akamwabudu baali na akamsujidia. 32 Akamjengea madhabahu Baali, ambayo

alikuwa ameijenga kule Samaria. 33 Ahabu akatengeneza "Nipe hapa mwanaao." Akambeba mtoto mikononi mwake Ashera. Ahabu akafanya maovu zaidi kumghadhabisha na akampeleka mpaka chumbani alimokuwa akikaa, BWANA, Mungu wa Isareli, akamkasirisha kuliko wafalme wote wa Israeli waliokuja kabla yake. 34 Katika siku zake Hielo Mbetheli alijenga tena Yeriko. Akaijenga misingi ya mji kwa kufiwa na Abiramu mzaliwa wake wa kwanza, naye akayajenga malango ya mji kwa kufiwa na mwanae mdogo Segebu, na walifanya hivi kwa sababu walitii neno la BWANA, ambalo alikuwa amelinena kwa kinywa cha Joshua mwana wa Nuni.

17 Eliyas Mtishibi, kutoka Tishibi ya Gileadi, akamwambia Ahabu, "Kama BWANA, Mungu wa Israeli aishivyo, ambaye ninasimama, hakutakuwa na umande wala mvua isiiopokuwa kwa neno langu." 2 Kisha nenola BWANA, likamnjia Eliya, likisema, 3 "Ondoka hapa uende mashariki; ukajifche karibu na kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yorodani. 4 Nawe utakunywa maji ya kijito, na nimewaamuru kunguru kukulisha mahali hapo." 5 Kwa hiyo Eliya akaenda kama neno la BWANA liliyomwamuru. Akaenda kuishi karibu na kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yorodani. 6 Nao kunguru wakamletea mikate na nyama asubuhi, na mkate na nyama jioni, naye akanya maji ya kijito kile. 7 Lakini baada ya muda kile kijito kikakauka kwa sababu hapakuwepo na mvua katika nchi. 8 Neno la BWANA likamnjia, likisema, 9 "Inuka, uende Sarepta, amba ni mji wa Sidoni, na ukaishi huko. Tazama nimemmwamuru mjane kukulisha." 10 Kwa hiyo akainuka na akaenda Sarepta, na alipofika kwenye lango la mji, kulikuwa na mjane akiokota kuni. Kwa hiyo akamwita na akamwambia, "Tafadhalii niletee maji kidogo kwenye jagi ninywe." 11 Naye alipokuwa akienda kuleta maji aliwitwa, akamwambia, "tafadhalii uniletee na kipande cha mkate mkononi." 12 Naye akamjibu, "Kama BWANA

akamlaza yule mtoto kitadanai pake mwenyewe. 20 Akamlijia BWANA akisema, "BWANA Mungu wangu, kwa nini umeleta majanga kwa mjane ambaye mimi ninakaa, kwa kumwua mwanae?" 21 Kisha Eliya akajiniosha mwenyewe juu ya mtoto mara tatu; akamlijia BWANA akisema, "BWANA Mungu wangu, Ninakuomba, tafadhalii uhai wa mtoto huyu umrudie." 22 BWANA akaisikiliza sauti ya Eliya; uhai wa mtoto ukamrudia, na akawa hai. 23 Eliya akamchukua mtoto na akamtoa toka chumbani kwake akamleta kwenye ile nyumba; akampatia mama yake yule mtoto na akasema, "Tazama, mwanaao yuko hai." 24 Yule mwanaamke akamwambia Eliya, "Sasa natambua kuwa wewe ni mtu wa Mungu, na kwamba neno la BWANA kinywani mwako ni la kweli."

18 Kwa hiyo baada ya siku nyingi neno la BWANA likamnjia Eliya, katika mwaka wa tatu wa ukame, likisema, "Nenda ukajionyeshe mwenyewe kwa Ahabu nami nitainyeshea ardhi mvua." 2 Eliya akaenda kujionyesha mwenyewe kwa Ahabu; sasa njaa iliwa kali sana kule Samaria. 3 Ahabu akamwita Obadia, aliyekuwa mkuu wa ikulu. Obadia alimheshimu sana BWANA, 4 kwa kuwa wakati Yezebeli alipokuwa akiwaua manabii wa BWANA, Obadia alichukua manabii mia akawaficha katika makundi ya hamsini hamsini katika pango na akawalisha kwa mikate na maji. 5 Ahabu akamwambia Obadia, "Pita katika nchi yote na katika chemichemi zote za maji na vijito. Yamkini tunawenza kupata maji na nyasi ili tuwaokoa hawa farasi na nyumbu, ili tuisiwakose wanyama wote." 6 Kwa hiyo wakaigawa nchi kati yao ili wapite kati yake wakitafuta maji. Ahabu akaenda njia yake mwenyewe na Obadia naye akaenda njia yake. 7 Mungu wako aishivyo, sina mkate wowote, bali konzi moja ya unga katika chombo na mafuta kidogo kwenye chupa. Tazama, ninaokota kuni mbili ili niende kupika kwa ajili yangu na mwanangu, ili tule, na tutusibiri kufa." 13 8 Naye Eliya akamjibu, Ni mimi. Nenda umwambie bwana Eliya akamwambia, "Usiogope. Nenda ukafanye kama wako, 'Tazama, Eliya yuko hapa.'" 9 Obadia akamjibu. usemavyo. Lakini nitengenezee kwanza mimi na uniletee. "Nimekoseaje, kwamba umtoe mtumishi wako katika Ndipo baadaye ujitenegenezee wewe na mwanaao. 14 Mkono wa Ahabu ili anie? 10 Kama BWANA Mungu Kwa kuwa BWANA, Mungu wa Israeli anasema 'Lile pipa wako aishivyo, hakuna taifa wala ufalme ambapo bwana la unga halitaisha, wala ile chupa ya mafuta kukoma kutoa mafuta, mpaka siku ile BWANA atakapotuma mvua duniani.' 15 Kwa hiyo yule mjane akafanya kama Eliya alivyomwelekeza, yeeye, na Eliya, na mwanae wakala kwa siku nyingi. 16 Lile pipa la Unga halikuisha, wala ile chupa ya mafuta haikukoma kutoa mafuta, kama vile neno la BWANA liliyosema, kuitia kinywa cha Eliya. 17 Baada ya hayo mambo, yule mwana wa yule mwanaamke, yule

kutoka ujana wangu. 13 Je, haujambiwa, bwana wangu, ukazidi hata akaishiwa pumzi kabisa. 18 Kwa hiyo mama nilichokifanya wakati Yezebeli alipowaua manabii wa yake akamwambia Eliya, "Je, una nini nami, ewe mtu wa BWANA, jinsi niliyowaficha wale manabii mia moja wa Mungu? Je, umekuja kwangu ili kunikumbusha dhambi BWANA katika makundi ya hamsini kwenye pango na zangu na kumwua mwanaangu?" 19 Naye Eliya akamjibu, kuwalisha kwa mikate na maji? 14 Na sasa unasema,

'Nenda umwambie bwana wako kwamba Eliya yuko hapa,' la BWANA lilikuja, likisema, "Jina lako litakuwa Israel." kwa hiyo ataniua." 15 Ndipo Eliya alipomjibu, "Kama vile 32 Kwa kutumia hayo mawe alijenga ile madhabahu BWANA wa majeshi aishivyo, ambaye mimi ninasimama, kwa jina la BWANA na akachimba mfereji kuizunguka ile Kwa hakika nitajionyeshakwa Ahabu leo." 16 Kwa hiyo madhabahu kubwa kiasi cha kubeba lita kumi na tano Obadia akaenda kukutana na Ahabu, nakumwambia za maji. 33 Kisha akaweka kuni kwa ajili ya moto na kile Eliya alichokuwa amemwambia. Ndipo mfalme akamkatakata yule ng'ombe katika vipande vipande na alipoenda kukutana na Eliya. 17 Ahabu alipomwona Eliya, akaweka vile vipande juu ya kuni. Na akasema, "Vijazeni akamwambia, "Je, ni wewe? Wewe mtabishaji wa Israeli!" 18 Eliya akamwambia, "Mimi sijaitabisha Israeli, Lakiini kueketezwa na juu ya hizo kuni." 34 Akasema tena fanyeni wewe na familia ya baba yako ndio watabishaji kwa hivyo mara ya pili," nao wakafanya kwa mara ya pili. kisha kuziacha amri za BWANA na kufuata sanamu za Baali. 19 Kwa hiyo sasa, Tuma neno na unikusanyie Israeli yote akasema, "Fanyeni mara ya tatu," nao wakafanya kwa katika mlima Kameli, pamoja na manabii 450 wa Baali na mara ya tatu. 35 Maji yakazunguka ile madhabahu na wale manabii 400 wa Ashera wanaokula kwenye meza kujaza ule mfereji. 36 Ikawa wakati wa kutoa dhabihu ya jioni, nabii Eliya akasogea na akasema, "BWANA, Mungu ya Yezebel." 20 Kwa hiyo Ahabu akatuma neno kwa wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Israeli, na ijlukane watu wote wa Israeli na akawakusanya manabii wote leo kwamba wewe ndiye Mungu wa Israeli, na kwamba kwenye mlima Kameli. 21 Eliya akaja karibu na watu mimo ni mtumishi wako, na kwamba nimeyafanya mambo wote akasema, "Mtaendelea kubadilisha mawazo yenu haya yote kwa jina lako. 37 Nisikie, BWANA, nisike, ili mpaka lini? Kama BWANA ni Mungu, mfuateni yeze, hawa watu wajue kuwa wewe, BWANA, ndiye Mungu, na Lakini kama Baali ni Mungu, basi mfuateni yeze," Lakini kwamba umeirudisha mioyo yao kwako tena." 38 Ndipo watu hawakumjibu neno. 22 Kisha Eliya akawaambia moto wa BWANA ukashuka ukairamba ile sadaka, pamoja wale watu, "Mimi, pekee yangu, ndiye niliyebaki kuwa na zile kuni, mawe na mavumbi, na kuyaramba yale maji nabii wa BWANA, lakini manabii wa Baali wako 450. 23 yaliyokuwa kwenye ule mfereji. 39 watu wote walipoona Hebu tutoleeni ng'ombe wawili. Nao wajichagulie ng'ombe haya, wakalala kifudifidi chini wakasema, "BWANA, mmoja na wamchinje na kumkatakata katika vipinde, ndiye Mungu! BWANA ndiye Mungu! 40 Kwa hiyo Eliya na wamweke kwenye kuni, na wasitie moto chini yake. akawaambia, "Wakamatene manabii wa Baali. Msimwache Nami nitamwandaa yule wa pili na kumweke juu ya kuni hata mmoja wao atoroke." Kwa hiyo wakawakamata, na nami sitatia moto chini yake. 24 Kisha mtaliti jina la Eliya akawaleta manabii wa Baali chini kwenye kijito cha mungu wenu, nami nitalita jina la BWANA, na Mungu Kishoni na akawaua huko. 41 Eliya akamwambia Ahabu, atakayejibu kwa moto, huyo ndiye Mungu." Watu wote "Inuka, ule na kunywa, kwa kuwa kuna sauti ya mvua wakajibu na kusema, "Hilo ni jambo jema." 25 Kwa Kubwa." 42 Kwa hiyo Ahabu akaenda akala na knywa. Eliya akawaambia manabii wa Baali, "Chagueni ng'ombe Kisha Eliya akaenda juu ya mlima Kameli, akasudu chini mmoja kwa ajili yenu na mwe wa kwanza kumwandaa, na akaweka uso wake katikati ya magoti. 43 Akamwambia kwa kuwa ninyi ni wengi, Kisha liiteni jina la mungu mtumishi wake, "Nenda sasa, utazame upande wa bahari." wenu, lakini msiwashe moto." 26 Nao wakamchukua mtumishi wake akaenda na akasema, "Hakuna kitu," Eliya yule ng'ombe waliokuwa wamepewa na wakamwandaa, akamwambia, "Nenda tena, mpaka mara saba." 44 Ile na ndipo walipoliita jina la Baali kuanzia asubuhi hadi mara ya saba mtumishi wake akasema, "Tazama, kuna adhuhuri, wakisema, "Baali, tusikie." Lakini hapakuwepo wingu linapanda kutoka baharini, ni dogo kama mkono na Sauti, na wala hakuna aliyejibu. Wakachezacheza wa mtu." Eliya akamjibu, Nenda ukamwambie Ahabu, kuizunguka madhabahu waliyotengeneza. 27 Ilipofika 'Andaa gari lako na ushuke kabla mvua haijakuza.' 45 adhuhuri Eliya akawakejeli akisema, "Mwiteni kwa nguvu! Ikatokea baada ya muda mfupi mbingu zikawa nyeusi kwa Huyo ni mungu! labda anawaza kitu, au amepumziku, au mawingu na upepo, na kulikuwa na mvua kubwa. Ahabu yuko safarini, au pengine amelala sharti aamshwe." 28 akapanda gari akaenda zake Yezreeli, 46 lakini mkono wa Kwa hiyo wakamwitwa kwa nguvu, wakajikatakata kama BWANA ulikuwa juu ya Eliya. Akalikaza vazi lake kwa kawaida yao iliyoyokuwa, kwa upanga na nyembe, mpaka mshipi wake na akakimbia mbele ya Ahabu kwenye lango damu ikawachuruzika. 29 Ikawa wakati wa adhuhuri la Yezreeli.

ulipopita, na bado walikuwa wakiendelea kutabiri mpaka wakati wa jioni wa kutoa dhabihu, lakini hapakuwepo na sauti wala mtu wa kuwajibu; wala hapakuwepo na yeoyote wa kujibu wala wa kuangalia. 30 Kisha Eliya akawaambia watu wote, "Nisogeleeni," na watu wote wakamsogelea. Naye akatengeneza ile madhabahu ya BWANA ambayo ilikuwa imeharibika. 31 Eliya akachukua mawe kumi na mawili, kila jiwe moja liliwakilisha kabilia moja la wana wa Yakobo - ni kupitia Yakobo kwamba neno

19 Ahabu akamwambia Yezebeli mambo yote ambayo Eliya amefanya na jinsi alivyowaua manabii wote kwa upanga. 2 Ndipo Yezebeli alipotuma mijumbe kwa Eliya, akisema, "miungu wanifanye hivyo na mimi, na zaidi yake, kama kesho muda kama huu sitayafanya maisha yako kuwa kama mmoja wa hao manabii waliofuka." 3 Eliya aliposikia hayo, akaiinuka na akakimbia kwa ajili ya kuoko maisha yake akaja mpaka Beerisheba, ambao ni mji wa Yuda, na akamwacha mtumishi wake huko. 4

Lakini ye ye mwenyewe akaenda mwendo wa siku moja huko jangwani, akaja akakaa chini ya mti wa mretemu. Akajombea mwenyewe kufa, akasema, "Sasa yatosha, BWANA, ichukue roho yangu, kwa kuwa mimi si mzuri kuliko mababu zangu waliokufa." 5 Kwa hiyo akalala chini ya mretemu. Ghafula malaika akamgusa na akamwambia, "Inuka ule." 6 Eliya akatazama, karibu na kichwa chake kulikuwa na mkate uliokuwa umeokwa kwa mkaa na gudulia la maji. Kwa hiyo akala na kunywa na kulala tena. 7 Malaika wa BWANA akaja tena mara ya pili akamgusa na kumwambia, "Inuka ule, kwa sababu safari bado ndefu kwako." 8 Kwa hiyo akainuka na kula na kunywa, naye akasafiri kwa nguvu ya chakula hicho kwa siku arobaini mchana na usiku hata akafika Horebu, mlima wa Mungu. 9 Akaingia kwenye pango akakaa humo. Kisha neno la BWANA likamjia likimwambia, "Unafanya nini hapa, Eliya?" 10 Eliya akajibu, "Nimeona wivu mwangi kwa BWANA, Mungu wa majeshi, kwa kuwa watu wa Israeli wameliacha agano lako, wameziharibu madhabahu zako, na wamewaua manabii wako kwa upanga. Sasa ni mimi, pekee yangu, nimebaki na wanataka kuchukua roho yangu. 11 BWANA akamwambia, "Nenda nje ukasimame kwenye mlima mbele yangu." Kisha BWANA akapita, na upepo mkali ukaupiga mlima ukavunja miamba katika vipande vipande mbele ya BWANA, lakini BWANA hakuwemo kwenye huo mlima. Kisha baada ya upepo, tetemeko lakaja, lakini BWANA hakuwemo kwenye hilo tetemeko. 12 Kisha baada ya tetemeko, moto ukaja, lakini BWANA hakuwemo kwenye moto. Ndipo baada ya moto, sauti ya upole ikaja. 13 Naye Eliya alipoisikia sauti, akafunika uso wake kwa vazi lake, akatoka nje, akasimama kwenye lango la hilo pango. Na sauti ikaja kwake ikisema, "unafanya nini hapa?", 14 Eliya akajibu, "nimeona wivu sana kwa ajili ya BWANA, Muungu wa majeshi, kwa kuwa watu wa Israeli wameliacha agano lako, wameziharibu madhabahu zako, na wamewaua manabii kwa upanga. Sasa, ni mimi pekee yangu, nimebaki na wanajaribu kuichukua roho yangu." 15 Kisha BWANA akamwambia, "Nenda, rudi kwa njia yako kwenye jangwa la Dameski, na utakapofika utamtia mafuta Hazaeli awe Mfalme wa Shamu, 16 na utamtia mafuta Yehu mwana wa Nimshi kuwa mfalme wa Israeli, na utamtia mafuta Elisha mwana wa Shafeti wa Abeli Mehola kuwa nabii mahali pako. 17 Itakuwa hivi Yehu atamwua kila mmoja atakayejaribu kutoroka upanga wa Hazaeli, na kwamba Elisha atamwua kila atakayejaribu kukwepa upanga wa Yehu. 18 Lakini nitawaacha watu elfu saba katika Israeli kwa ajili yangu, ambao magoti yao hayajawahi kupigwa kwa Baali, na ambao midomo yao hajambusu." 19 Kwa hiyo Eliya akaondoka mahali pale na akamkuta Elisha mwana wa Shafati, akilima na jozi za makisai kumi na mbili mbele yake, na ye ye mwenyewe alikuwa akilima na ile jozi ya kumi na mbili. Eliya akaenda mpaka kwa Elisha akamtupia vazi lake juu yake. 20 Elisha naye akawaacha wale makisai akamkimbia Eliya; akamwambia, "Tafadhalii naomba nikambus baba yangu na mama yangu kisha nitakuufu." Naye Eliya akamwambia, "Rudi, lakini fikiria juu ya kile nilichokufanya." 21 Kwa hiyo Elisha akarudi toka kwa Eliya na akachukua ile jozi ya makisai, akawaua wale wanyama, na akapika ile nyama kwa kuni za ile nira. Kisha akawapa watu wakala. Kisha akaamka, akamfuata Eliya akamtumikia.

20 Beni Hadadi mfalme wa Shamu akakusanya jeshi lake lote pamoja. Kulikuwa na wafalme thelathini na mbili wasaidizi pamoja naye, na magari na farasi. Akapanda, akaihusuru Samaria na kupigana nayo. 2 Akatuma wajumbe katika mji kwa Ahabu mfalme wa Israeli, akamwambia, "Beni Hadadi anasema hivi: 3 Fedha zako na dhahabu zako ni zangu. Pia wake zako na watoto, wale wazuri, sasa ni wangu." 4 Mfalme wa Israeli akajibu akasema, "Na iwe kama unavyosema, bwana wangu, mfalme. Mimi pamoja na vile nilivyo navyo ni mali yako." 5 Wale wajumbe wakaja tena wakasema, "Beni Hadadi anasema hivi, "Nilituma neno kwako nikisema kwamba lazima ukabidhi kwangu fedha zako, dhahabu zako, wake zako na watoto wako. 6 Lakini kesho nitatuma watumishi wangu kwako wakati kama huu, nao wataichunguza nyumba yako na nyumba za watumishi wako. Nao watatia mikononi mwao na kukichukua kila wakipendacho machoni mwao." 7 Ndipo mfalme wa Israeli akawaita wazee wote wa nchi pamoja akawaambia, "Hebu angalieni jinsi huyu mtu anavyotafuta matatizo. Amenitumia ujumbe kwamba anataka kuchukua wake zangu, watoto wangu, fedha na dhahabu zangu, nami sijamkatalia." 8 Wazee wote na watu wote wakamwambia Ahabu, "Usimsikilize wala kukubaliana na matakwa yake." 9 Ahabu akawaambia wajumbe wa Beni Hadadi, "Mwambieni bwana wangu mfalme kwamba, 'Ninakubaliana na kila kitu ambacho kwanza uliutatuma watumishi wako kufanya kwangu, lakini sikubaliani na matakwa yako haya ya pili." Wale watumishi wa Beni Hadadi wakaondoka wakampelekea mrejesho Beni Hadadi. 10 Naye Beni Hadadi akatuma tena majibu yake kwa Ahabu, akisema, "basi miungu inifanyie hiivo na zaidi, kama hata mavumbi ya Samaria yatawatosheleza watu watu wote wanaonifuata kuchukua kila mmoja angalau konzi mikononi mwake." 11 Naye mfalme wa Israeli akamjibu akisema, "Mwabieni Beni Hadadi, 'Hakuna abebaye silaha yake, atakayejivuna kama wakati wa kuishusha.'" 12 Beni Hadadi aliusikia ujumbe huu wakati alipokuwa akinywa, ye ye na wafalme walikuwa pamoja naye waliokuwa kwenye mahema yao. Beni Hadadi akayaamuru majaeshi yake, "Jipangeni katika sehemu zenu kwa ajili ya vita." Kwa hiyo wakajiandaa kivita ili kuuvamia mji. 13 Tazama, nabii akaja kwa Ahabu mfalme wa Israeli akasema, "BWANA asema, 'Je umeliona hili jeshi kubwa?' Tazama, nitaliweka katika mkono wako leo, nawe utatambua kuwa mimi ni BWANA." 14 Naye Ahabu akajibu, "kwa nani? BWANA akamjibu akasema, "kwa kuwatumia viijana wanaotumikia maliwali wa wilaya." kisha

Ahabu akasema, "Ni nani atakayepewa hiyo vita?" BWANA Tafadhalii hebu tuvaeni magaunia viunoni mwetu na kamba akamwambia, "wewe." 15 Ndipo Ahabu alipowataarifu vichwani mwetu, na twendeni kwa mfalme wa Israeli. wale vijna wanaowatumikia maliwali wa wilaya. Idadi yao Labda atakuoko roho yako." 32 Kwa hiyo wakavaa ilikuwa 232. Baada yao aliwahesabu wanajeshi wote, magunia viunoni mwao na kujifunga kamba vichwani mwao jeshi lote la Israeli; idadi yao ilikuwa elfu saba. 16 Nao na kisha wakaenda kwa mfalme wa Israeli wakamwambia, wakatoka wakati wa adhuhuri. Naye Beni Hadadi alikuwa "Mtumishi wako Beni Hadadi, anasema, 'tafadhalii niachie akinywa na kulewa hemani mwake, yeye na wale wafalme uhai wangu.' Ahabu akawaambia, "Je, bado yuko hai? wadogo thelathini na mbili waliokuwa wakimsaidia. 17 Yeye ni ndugu yangu." 33 Sasa wale watu walikuwa Wale maakida vijana waliokuwa wakiwasaidia maliwali wa wakisisikiliza ishara ye yote kutoka kwa Ahabu, kwa hiyo wilaya walitangulia kwanza. Kisha Beni Hadadi alitaarifiwa wakamjibu haraka, "Ndiyo ndugu yako Beni Hadadi bado na wanaskauti aliokuwa amewatuma kwamaba, "kuna yuko hai." Ahabu akawaambia, "Nendeni mkamlete." watu wanakuja kutoka Samaria." 18 Beni Hadadi akasema, Ndipo Beni Hadadi alipokuja kwake, na Ahabu akamwacha "wawe wamekuja kwa amani au kwa vita, wakamteni aje kwenye gari lake. 34 Beni Hadadi akamwambia wakiwa hai." 19 Kwa hiyo wale vijvana wanaowatumikia Ahabu, "Nitakurudishia miji yako ambayo baba yangu maliwali wa wilaya wakaenda mjini na jeshi likawafuata kwa alichukua toka kwa baba yako, na unawenza kutengeneza nyuma. 20 Kila mmoja akaua adui wake na wale washami masoko kwa ajili yako Dameski, kama baba yangu wakakimbia. Israeli ikawashinda. Beni Hadadi mfalme wa aliyofanya kule Samaria." Ahabu akajibu, "Nitakuacha Shamu akatoroka kwa farasi pamoja na wapanda farasi. 21 uende kwa agano hili." Kwa hiyo Ahabu akafanya agano Kisha mfalme wa Israeli akaenda akawashambulia farasi naye kisha akamwacha aende. 35 Mtu mmoja, mmoja na magari, na kuwaua washami kwa mauaji makubwa. wana wa wana wa manabii, akamwambia mmoja wa wale 22 Yule nabii akaja kwa mfalme wa Israeli akamwambia, manabii wenzake kwa neno la BWANA, "Tafadhalii nipige." "Nenda, ukajjimarisha mwenyewe, uelewa na kupanga kile Lakini yule mtu akakataa kumpiga. 36 Kisha yule nabii unachofanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Shamu atapanda dhidi yako tena." 23 Wale watumishi wa mfalme akamwambia nabii mwenzake, "Kwa sababu umekataa wa Shamu wakamwambia, "Mungu wao ni mungu wa kuti sauti ya BWANA, mara tu utakaponiacha, simba milimani. Hiyo ndijo sababu walikuwa na nguvu kuliko tulivyoikuwa. Lakini sasa hebu tupigane nao katika nchi tambarare, na kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao. 24 Na ufanye hivi: waondoe wafalme; mwondoe kila mmoja mahali pake ukaweke majemedari mahali pao. 25 Kisha ujihesabie jeshi kama lile jeshi uliopoteza, farasi kwa farasi na gari kwa gari, nasi tutapigana nao katika nchi tambarare. Kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko walivo." Kwa hiyo Beni Hadadi akausikiliza ushauri huo naye akafanya kama aliyoshauriwa. 26 Baada ya mwanzo wa mwaka mpya, Beni Hadadi akawahesabu Washami na akapanda Afeki kupigana na Israeli. 27 Watu wa Israeli walkikuwa wamehesabiwa na walikuwa Watu wa Israeli wakawaua Washami 100, 000 wanajeshi wa ardhini kwa siku moja. 30 Wallobaki wakakimbia Afeki, mijini, na ule ukuta ukaanguka juu ya watu ishiriinina saba elfu wallobaki. Naye Beni Hadadi akakimbia mijini. akaingia kwenye chumba cha ndani. 31 Wale watumishi wa Beni Hadadi wakamwambia, "Tazama sasa, tumesikia kwamba wale wafalme wa nyumba ya Israeli ni wenye rehemba.

Tafadhalii hebu tuvaeni magaunia viunoni mwetu na kamba akamwambia, "wewe." 15 Ndipo Ahabu alipowataarifu vichwani mwetu, na twendeni kwa mfalme wa Israeli. wale vijna wanaowatumikia maliwali wa wilaya. Idadi yao Labda atakuoko roho yako." 32 Kwa hiyo wakavaa ilikuwa 232. Baada yao aliwahesabu wanajeshi wote, magunia viunoni mwao na kujifunga kamba vichwani mwao jeshi lote la Israeli; idadi yao ilikuwa elfu saba. 16 Nao na kisha wakaenda kwa mfalme wa Israeli wakamwambia, wakatoka wakati wa adhuhuri. Naye Beni Hadadi alikuwa "Mtumishi wako Beni Hadadi, anasema, 'tafadhalii niachie akinywa na kulewa hemani mwake, yeye na wale wafalme uhai wangu.' Ahabu akawaambia, "Je, bado yuko hai? wadogo thelathini na mbili waliokuwa wakimsaidia. 17 Yeye ni ndugu yangu." 33 Sasa wale watu walikuwa Wale maakida vijana waliokuwa wakiwasaidia maliwali wa wakisisikiliza ishara ye yote kutoka kwa Ahabu, kwa hiyo wilaya walitangulia kwanza. Kisha Beni Hadadi alitaarifiwa wakamjibu haraka, "Ndiyo ndugu yako Beni Hadadi bado na wanaskauti aliokuwa amewatuma kwamaba, "kuna yuko hai." Ahabu akawaambia, "Nendeni mkamlete." watu wanakuja kutoka Samaria." 18 Beni Hadadi akasema, Ndipo Beni Hadadi alipokuja kwake, na Ahabu akamwacha "wawe wamekuja kwa amani au kwa vita, wakamteni aje kwenye gari lake. 34 Beni Hadadi akamwambia wakiwa hai." 19 Kwa hiyo wale vijvana wanaowatumikia Ahabu, "Nitakurudishia miji yako ambayo baba yangu maliwali wa wilaya wakaenda mjini na jeshi likawafuata kwa alichukua toka kwa baba yako, na unawenza kutengeneza nyuma. 20 Kila mmoja akaua adui wake na wale washami masoko kwa ajili yako Dameski, kama baba yangu wakakimbia. Israeli ikawashinda. Beni Hadadi mfalme wa aliyofanya kule Samaria." Ahabu akajibu, "Nitakuacha Shamu akatoroka kwa farasi pamoja na wapanda farasi. 21 uende kwa agano hili." Kwa hiyo Ahabu akafanya agano Kisha mfalme wa Israeli akaenda akawashambulia farasi naye kisha akamwacha aende. 35 Mtu mmoja, mmoja na magari, na kuwaua washami kwa mauaji makubwa. wana wa wana wa manabii, akamwambia mmoja wa wale 22 Yule nabii akaja kwa mfalme wa Israeli akamwambia, manabii wenzake kwa neno la BWANA, "Tafadhalii nipige." "Nenda, ukajjimarisha mwenyewe, uelewa na kupanga kile Lakini yule mtu akakataa kumpiga. 36 Kisha yule nabii unachofanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Shamu atapanda dhidi yako tena." 23 Wale watumishi wa mfalme akamwambia nabii mwenzake, "Kwa sababu umekataa wa Shamu wakamwambia, "Mungu wao ni mungu wa kuti sauti ya BWANA, mara tu utakaponiacha, simba milimani. Hiyo ndijo sababu walikuwa na nguvu kuliko tulivyoikuwa. Lakini sasa hebu tupigane nao katika nchi tambarare, na kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao. 24 Na ufanye hivi: waondoe wafalme; mwondoe kila mmoja mahali pake ukaweke majemedari mahali pao. 25 Kisha ujihesabie jeshi kama lile jeshi uliopoteza, farasi kwa farasi na gari kwa gari, nasi tutapigana nao katika nchi tambarare. Kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko walivo." Kwa hiyo Beni Hadadi akausikiliza ushauri huo naye akafanya kama aliyoshauriwa. 26 Baada ya mwanzo wa mwaka mpya, Beni Hadadi akawahesabu Washami na akapanda Afeki kupigana na Israeli. 27 Watu wa Israeli walkikuwa wamehesabiwa na walikuwa Watu wa Israeli wakawaua Washami 100, 000 wanajeshi wa ardhini kwa siku moja. 30 Wallobaki wakakimbia Afeki, mijini, na ule ukuta ukaanguka juu ya watu ishiriinina saba elfu wallobaki. Naye Beni Hadadi akakimbia mijini. akaingia kwenye chumba cha ndani. 31 Wale watumishi wa Beni Hadadi wakamwambia, "Tazama sasa, tumesikia kwamba wale wafalme wa nyumba ya Israeli ni wenye rehemba.

Tafadhalii hebu tuvaeni magaunia viunoni mwetu na kamba akamwambia, "wewe." 15 Ndipo Ahabu alipowataarifu vichwani mwetu, na twendeni kwa mfalme wa Israeli. wale vijna wanaowatumikia maliwali wa wilaya. Idadi yao Labda atakuoko roho yako." 32 Kwa hiyo wakavaa ilikuwa 232. Baada yao aliwahesabu wanajeshi wote, magunia viunoni mwao na kujifunga kamba vichwani mwao jeshi lote la Israeli; idadi yao ilikuwa elfu saba. 16 Nao na kisha wakaenda kwa mfalme wa Israeli wakamwambia, wakatoka wakati wa adhuhuri. Naye Beni Hadadi alikuwa "Mtumishi wako Beni Hadadi, anasema, 'tafadhalii niachie akinywa na kulewa hemani mwake, yeye na wale wafalme uhai wangu.' Ahabu akawaambia, "Je, bado yuko hai? wadogo thelathini na mbili waliokuwa wakimsaidia. 17 Yeye ni ndugu yangu." 33 Sasa wale watu walikuwa Wale maakida vijana waliokuwa wakiwasaidia maliwali wa wakisisikiliza ishara ye yote kutoka kwa Ahabu, kwa hiyo wilaya walitangulia kwanza. Kisha Beni Hadadi alitaarifiwa wakamjibu haraka, "Ndiyo ndugu yako Beni Hadadi bado na wanaskauti aliokuwa amewatuma kwamaba, "kuna yuko hai." Ahabu akawaambia, "Nendeni mkamlete." watu wanakuja kutoka Samaria." 18 Beni Hadadi akasema, Ndipo Beni Hadadi alipokuja kwake, na Ahabu akamwacha "wawe wamekuja kwa amani au kwa vita, wakamteni aje kwenye gari lake. 34 Beni Hadadi akamwambia wakiwa hai." 19 Kwa hiyo wale vijvana wanaowatumikia Ahabu, "Nitakurudishia miji yako ambayo baba yangu maliwali wa wilaya wakaenda mjini na jeshi likawafuata kwa alichukua toka kwa baba yako, na unawenza kutengeneza nyuma. 20 Kila mmoja akaua adui wake na wale washami masoko kwa ajili yako Dameski, kama baba yangu wakakimbia. Israeli ikawashinda. Beni Hadadi mfalme wa aliyofanya kule Samaria." Ahabu akajibu, "Nitakuacha Shamu akatoroka kwa farasi pamoja na wapanda farasi. 21 uende kwa agano hili." Kwa hiyo Ahabu akafanya agano Kisha mfalme wa Israeli akaenda akawashambulia farasi naye kisha akamwacha aende. 35 Mtu mmoja, mmoja na magari, na kuwaua washami kwa mauaji makubwa. wana wa wana wa manabii, akamwambia mmoja wa wale 22 Yule nabii akaja kwa mfalme wa Israeli akamwambia, manabii wenzake kwa neno la BWANA, "Tafadhalii nipige." "Nenda, ukajjimarisha mwenyewe, uelewa na kupanga kile Lakini yule mtu akakataa kumpiga. 36 Kisha yule nabii unachofanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Shamu atapanda dhidi yako tena." 23 Wale watumishi wa mfalme akamwambia nabii mwenzake, "Kwa sababu umekataa wa Shamu wakamwambia, "Mungu wao ni mungu wa kuti sauti ya BWANA, mara tu utakaponiacha, simba milimani. Hiyo ndijo sababu walikuwa na nguvu kuliko tulivyoikuwa. Lakini sasa hebu tupigane nao katika nchi tambarare, na kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao. 24 Na ufanye hivi: waondoe wafalme; mwondoe kila mmoja mahali pake ukaweke majemedari mahali pao. 25 Kisha ujihesabie jeshi kama lile jeshi uliopoteza, farasi kwa farasi na gari kwa gari, nasi tutapigana nao katika nchi tambarare. Kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko walivo." Kwa hiyo Beni Hadadi akausikiliza ushauri huo naye akafanya kama aliyoshauriwa. 26 Baada ya mwanzo wa mwaka mpya, Beni Hadadi akawahesabu Washami na akapanda Afeki kupigana na Israeli. 27 Watu wa Israeli walkikuwa wamehesabiwa na walikuwa Watu wa Israeli wakawaua Washami 100, 000 wanajeshi wa ardhini kwa siku moja. 30 Wallobaki wakakimbia Afeki, mijini, na ule ukuta ukaanguka juu ya watu ishiriinina saba elfu wallobaki. Naye Beni Hadadi akakimbia mijini. akaingia kwenye chumba cha ndani. 31 Wale watumishi wa Beni Hadadi wakamwambia, "Tazama sasa, tumesikia kwamba wale wafalme wa nyumba ya Israeli ni wenye rehemba.

Tafadhalii hebu tuvaeni magaunia viunoni mwetu na kamba akamwambia, "wewe." 15 Ndipo Ahabu alipowataarifu vichwani mwetu, na twendeni kwa mfalme wa Israeli. wale vijna wanaowatumikia maliwali wa wilaya. Idadi yao Labda atakuoko roho yako." 32 Kwa hiyo wakavaa ilikuwa 232. Baada yao aliwahesabu wanajeshi wote, magunia viunoni mwao na kujifunga kamba vichwani mwao jeshi lote la Israeli; idadi yao ilikuwa elfu saba. 16 Nao na kisha wakaenda kwa mfalme wa Israeli wakamwambia, wakatoka wakati wa adhuhuri. Naye Beni Hadadi alikuwa "Mtumishi wako Beni Hadadi, anasema, 'tafadhalii niachie akinywa na kulewa hemani mwake, yeye na wale wafalme uhai wangu.' Ahabu akawaambia, "Je, bado yuko hai? wadogo thelathini na mbili waliokuwa wakimsaidia. 17 Yeye ni ndugu yangu." 33 Sasa wale watu walikuwa Wale maakida vijana waliokuwa wakiwasaidia maliwali wa wakisisikiliza ishara ye yote kutoka kwa Ahabu, kwa hiyo wilaya walitangulia kwanza. Kisha Beni Hadadi alitaarifiwa wakamjibu haraka, "Ndiyo ndugu yako Beni Hadadi bado na wanaskauti aliokuwa amewatuma kwamaba, "kuna yuko hai." Ahabu akawaambia, "Nendeni mkamlete." watu wanakuja kutoka Samaria." 18 Beni Hadadi akasema, Ndipo Beni Hadadi alipokuja kwake, na Ahabu akamwacha "wawe wamekuja kwa amani au kwa vita, wakamteni aje kwenye gari lake. 34 Beni Hadadi akamwambia wakiwa hai." 19 Kwa hiyo wale vijvana wanaowatumikia Ahabu, "Nitakurudishia miji yako ambayo baba yangu maliwali wa wilaya wakaenda mjini na jeshi likawafuata kwa alichukua toka kwa baba yako, na unawenza kutengeneza nyuma. 20 Kila mmoja akaua adui wake na wale washami masoko kwa ajili yako Dameski, kama baba yangu wakakimbia. Israeli ikawashinda. Beni Hadadi mfalme wa aliyofanya kule Samaria." Ahabu akajibu, "Nitakuacha Shamu akatoroka kwa farasi pamoja na wapanda farasi. 21 uende kwa agano hili." Kwa hiyo Ahabu akafanya agano Kisha mfalme wa Israeli akaenda akawashambulia farasi naye kisha akamwacha aende. 35 Mtu mmoja, mmoja na magari, na kuwaua washami kwa mauaji makubwa. wana wa wana wa manabii, akamwambia mmoja wa wale 22 Yule nabii akaja kwa mfalme wa Israeli akamwambia, manabii wenzake kwa neno la BWANA, "Tafadhalii nipige." "Nenda, ukajjimarisha mwenyewe, uelewa na kupanga kile Lakini yule mtu akakataa kumpiga. 36 Kisha yule nabii unachofanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Shamu atapanda dhidi yako tena." 23 Wale watumishi wa mfalme akamwambia nabii mwenzake, "Kwa sababu umekataa wa Shamu wakamwambia, "Mungu wao ni mungu wa kuti sauti ya BWANA, mara tu utakaponiacha, simba milimani. Hiyo ndijo sababu walikuwa na nguvu kuliko tulivyoikuwa. Lakini sasa hebu tupigane nao katika nchi tambarare, na kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao. 24 Na ufanye hivi: waondoe wafalme; mwondoe kila mmoja mahali pake ukaweke majemedari mahali pao. 25 Kisha ujihesabie jeshi kama lile jeshi uliopoteza, farasi kwa farasi na gari kwa gari, nasi tutapigana nao katika nchi tambarare. Kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko walivo." Kwa hiyo Beni Hadadi akausikiliza ushauri huo naye akafanya kama aliyoshauriwa. 26 Baada ya mwanzo wa mwaka mpya, Beni Hadadi akawahesabu Washami na akapanda Afeki kupigana na Israeli. 27 Watu wa Israeli walkikuwa wamehesabiwa na walikuwa Watu wa Israeli wakawaua Washami 100, 000 wanajeshi wa ardhini kwa siku moja. 30 Wallobaki wakakimbia Afeki, mijini, na ule ukuta ukaanguka juu ya watu ishiriinina saba elfu wallobaki. Naye Beni Hadadi akakimbia mijini. akaingia kwenye chumba cha ndani. 31 Wale watumishi wa Beni Hadadi wakamwambia, "Tazama sasa, tumesikia kwamba wale wafalme wa nyumba ya Israeli ni wenye rehemba.

21 Basi ikawa baada ya hayo, Nabothi Myezreeli alikuwa na shamba la mizabibu kule Yezreeli, karibu na ikulu ya Ahabu, mfalme wa Samaria. 2 Ahabu akamwambia Nabothi, akisema, "Nipe shamba lako, ili nilifanye kuwa bustani ya mboga, kwa sababu iko karibu na nyumba yangu. Badala yake nitakupu shamba zuri la mizabibu, au, kama ukipenda nitakulipa thamani yake

kwa fedha." 3 Nabothi akamjibu Ahabu, "BWANA na alizue hilo nisije nikatoa urithi wa mababu zangu kwako." na kufutilia mbali kila mtoto mume na mtumwa na mtu 4 Ahabu akaingia kwenye ikulu yake akiwa mchovu na mwenye hasira kwa sababu ya jibu ambalo Nabothi Myezreeli alimpa aliposema, "Sitakupa urithi wa mababu zangu." Akalala kitandani kwake, akiwa amegeuza uso wake upande ule, na akagoma kula chakula chocohote. 5 Yezabeli mke wake akaiingia kwake, akamwambia "Kwa mini moyo wako una huzuni, kiasi kwamba hutaki kula?" 6 Naye akamjibu," Niliongea na Nabothi Myezreeli nikamwambia, 'Nipe shamba lako nami nitakupa pesa, au kama inakupendeza, nitakupa shamba jingine ili liwe lako.' Naye akanijibu, 'Sitakupa shamba langu.'" 7 Naye Yezabeli mkewe akamjibu, "Je, wewe si mtawala wa ufalme wa Israeli? Inuka ule; na moyo wako uwe na amani. Nitalichukua hilo shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli kwa ajili yako. 8 Kwa hiyo Yezabeli akaandika barua kwa jina la Ahabu, akaitia muhuri wake, akazituma kwa wazee na kwa watu tajiri aliotketi nao kwenye vikao, na ambaio pia walishi karibu na Nabothi. 9 Katika ile barua aliyandika, ilisema hivi, "Pigeni mbiu ya kufunga mkamkalishe Nabothi juu mbele ya watu. 10 Pia mwaweke watu wawili wasiokuwa waaminifu pamoja naye na wale watu watoe ushahidi kinyume naye, waseme, 'Ulimlaani Mungu na mfalme.'" Halafu mchukueni nje mkampiga kwa mawe mpaka afe. 11 Kwa hijo watu wa mji wake, wazee na watu tajiri waishio kwenye huo mji, wakafanya kama Yezabeli alivywaeleza, kama ilivyoandikwa kwenye zile barua ambazo aliquwa amewatumia. 12 Wakapiga mbiu ya kufunga wakamkalisha Nabothi juu mbele ya watu. 13 Na wale watu wawili wasiokuwa waaminifu wakaja wakaa mbele ya Nabothi; nao wakatoa ushuhudu wao dhidi ya Nabothi kuwa amemlaani Mungu na mfalme." Kisha wakamchukua nje ya mji wakampiga kwa mawe mpaka akafa. 14 Kisha wazee wakatuma neno kwa Yezabeli, wakisema, "Nabothi ameshapigwa mawe na amekufa." 15 Naye Yezabeli aliposikia kuwa Nabothi ameshapigwa mawe na aliquwa amekufa, akamwambia Ahabu, "Inuka na ukamiliki shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli, ambalo alikataa kukuuzia, kwa sababu Nabothi hayuko hai, bali amekufa." 16 Ahabu aliposikia kuwa Nabothi amekufa, akainuka ili aende kwenye lile shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli na kulimiliki. 17 Ndipo neno la BWANA likamjia Eliya Mtishibi, likisema, 18 "Inuka uende ukakutane na Ahabu mfalme wa Israeli, ambaye anaishi Samaria. Yumo kwenye shamba la Nabothi, ambako ameenda kuchukua umiliki wa shamba hilo. 19 Ukaongee naye umwambie kwamba BWANA anasema, 'Je, umeua na kujimilikisha?' na utanwambia kwamba BWANA anasema, 'Mahali pale ambapo mbwa wameramba damu ya Nabothi, ndipo mbwa watakaporamba damu yako, ndiyo, damu yako.'" 20 Ahabu akamwambia Eliya, "Je, umenipatia, adui yangu?" Eliya akamjibu, "Nimekupata wewe kwa sababu, umejuza mwenyewe kufanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA. 21 BWANA anakwambia hivi:

'Tazama, Nitaleta janga kwako na litakuangamiza kabisa huru katika Israeli. 22 Nitaifanya familia yako kama familia ya Yeroboamu mwana wa Nebati, na kama familia ya Baasha mwana wa Ahiya, kwa sababu umenighadhabisha na umewasababisha Israeli kufanya dhambi. 23 Pia BWANA ameongea kuhusu Yezebeli, amesema, "mbwa watamla Yezebeli pembeni mwa ukuta wa Yezreeli." 24 Yeyote ambaye ni mtu wa familia ya Ahabu ambaye atafia mjini - mbwa watamla. Na yeoye ambaye atafia shambani - ataliwa na ndege wa angani." 25 Hapakuwepo na mtu kama Ahabu, ambaye alijuza mwenyewe kufanya maovu mbele ya macho ya BWANA, ambaye mke wake Yezabeli alimchochea kufanya dhambi. 26 Ahabu alifanya matendo yachukizayo kwa ajili ya sanamu alizofanya, kama vile yale yote ambayo Waamori walifanya, BWANA akawafukiza mbele ya watu wa Israeli. 27 Ahabu aliposikis maneno haya, Akachana mavazi yake na akavaa magunia kwenye mwili wake na afkaunga, na akalala kwenye magunia na akahuzunika sana. 28 Kisha neno la BWANA likamjia Eliya Mtishibi likisema, 29 "Je, unamwona jinsi Abantu anavyojinnyekeza mbele yangu? Kwa sababu anajinnyekeza mwenyewe mbele yangu, Sitaleta lile janga katika siku zake; Ni katika siku za mwanae, nitakpolileta hilo janga katika familia yake."

22 Miaka mitatu ilipita bila kuwepo na vita katya Washami na Wisraeli. 2 Ikawa katika mwaka wa tatu, Yehoshafati mfalme wa Israeli akashuka kwa mfalme wa Israeli. 3 Mfalme wa Israeli aliquwa amewaambia watumishi wake, "Je, mnajua kuwa Ramothi Gileadi ni yetu, ila hatufanyi chocohote kuitwaa kutoka kwenye mkono wa mfalme wa Shamu?" 4 Kwa hiyo akamwambia Yehoshafati, "Je, utakwenda na mimi katika vita huko Ramothi Gileadi?" Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, "Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, na farasi wangu ni kama farasi wako." 5 Yehoshafati akamwambia mfalme wa Israeli, "Tafadhalii tafta mwongozo kutoka neno la BWANA juu ya kile unachopaswa kufanya kwanza." 6 Ndipo mfalme wa Israeli akawakusanya manabii pamoja, walikuwa wanaume elfu nne, akawambia, "Je, niende Ramothi Gileadi kupigana, au nisiende?" Nao wakamwambia, "Ivamie, kwa kuwa Bwana ataitoa katika mkono wa mfalme." 7 Lakini Yehoshafati akasema, "Je, hapa hayupo nabii mwingine wa BWANA ambaye tunaweza kupata ushauri?" 8 Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Bado kuna mtu mmoja ambaye tunaweza kupata ushauri toka kwa BWANA ili kusaidia, Makaya mwana wa Imla, lakini namchukia kwa sababu huwa hanitabirii mazuri yanayonihusu, ila hunitabiria matatizo tu." Lakini Yehoshafat akasema, "mfalme na asiseme hiivo," 9 Kisha mfalme wa Israeli akmwita akida na akamwamu, "Kamlete Makaya mwana wa Imla, sasa hivi." 10 Wakati huo Ahabu mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa

wameketi kila mmoja kwenye kitie cha enzi, wamevaa Yuda, wamepanda Ramothi Gileadi. **30** Mfalme wa Israeli mavazi yao, katika eneo la wazi kwenye lango la kuingilia akamwambia Yehoshafati, "Nitajibadilisha mwenyewe Samaria, na manabii walikuwa wakiwatabiria. **11** Sedekia niende vitani, lakini wewe uvae vazi lako la kifalme." mwana wa Kenaana akajitengenezea pembe za chuma Kwa hiyo mfalme wa Israeli akajibadilisha na akaenda akasema, "BWANA asema hivi: 'Kwa hili utawasukuma vitani. **31** Naye mfalme wa Shamu alikuwa amewaaamuru Washami mpaka watakapoisha.'" **12** Na manabii wengine majemedari thelathini na mbili wa magari yake, akisema, wote wakasema hivyo, wakisema, "Ishambulie Ramothi "Msimwamgamize askari wa muhimu au ambaye si wa Gileadi na ushinde, kwa kuwa BWANA ameiweka kwenye muhimu, badala yake mshambulieni mfalme wa Israeli mkono wa mfalme." **13** Yule mjurme aliyeenda kumwita tu." **32** Ikawa wakati majemedari wa magari walipomwona Makaya akamwambia, akisema, "Tazama sasa, maneno Yehoshafati wakasema, "Hakika huyu ndiye mfalme wa ya manabii kwa kinywa kimoja wanatabiri mambo mema Israeli." Wakageuka ili kumshambulia, kwahiyo Yehoshafati kwa mfalme. Tafadhalii maneno yako yawe kama yao akapiga kelele. **33** Ikawa majemedari wa magari walipoona ukaseme mambo mazuri." **14** Makaya akajibu, "Kama kuwa yeche hakuwa mfalme wa Israeli, wakamwacha. **34** BWANA aishivyo, kile BWANA atakachosema kwangu Lakini mtu mmoja akavuta upinde wake kwa kubahatisha ndicho nitakachosema." **15** Naye alipokuja kwa mfalme, na akampiga mfalme wa Israeli katikati ya mwunganiko mfalme akamwambia, "Makaya, je twende Ramothi Gileadi wa mavazi yake ya chuma. Ahabu akamawambia dereva kupigana, au tusiende?" Makaya akamjibu, "Ivamie na wa gari lake, "geuza unirudishe kutoka vitani, kwa kuwa ushinde. BWANA ataithoa kwenye mkono wa mfalme." **16** nimeumizwa sana." **35** Vita ikawa mbaya sana siku hiyo na Kisha mfalme akamwambia. "Je, nikutake mara ngapi ili mfalme akalazwazwa garini mwake akiwakabili Washami. kuniapia ukweli kwa jna la BWANA?" **17** Makaya akasema, Akafa jioni hiyo. Damu ilimwagika kutoka kwenye jeraha "Ninaiona Israeli yote imesambaa kwenye milima, kama lake ndani ya gari. **36** Ikawa wakati wa kuzama juu, kondoo wasiokuwa na mchungaji, na BWANA amesema, kilio kikatawala kwa jeshi lote, wakisema, "Kila mtu arudi 'Hawa hawana mchungaji. Kila mtu na arudi nyumbani kwenye mji wake; na kila mtu arudi kwenye mikoa wake!' kwake kwa amani." **18** Kwa hiyo mfalme wa Israeli **37** Kwa hiyo mfalme Ahabu akafa na akaletwa Samaria, akamwambia Yehoshafati, "Je sikukwambia kuwa huwa wakamzika huko Samaria. **38** Wakaliosha lile gari kwenye hanitabirii mambo mema yanayonihus, ila majanga tu?" birika la Samaria, na mbwa wakaramba damu yake (hapa **19** Kisha Makaya akasema, "Kwa hiyo sikiliza neno la ni mahali ambapo makahaba waliogea), kama vile neno la BWANA: Nimemwona BWANA akiwa ameketi kwenye kitie chake cha enzi, na majeshi yote ya mbinguni yaliikuwa yanayohusiana na Ahabu, yote ambayo alifanya, ile yamesimama karibu yake upande wake wa kulia na nyumba ya pembe aliyojenga, na miji yote aliyojenga, je, upande wake wa kushoto. **20** BWANA akasema, 'Ni nani hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafalme atakayemdaganya Ahabu, ili kwamba apande akafie wa Israeli? **40** Kwa hiyo Ahabu akalala pamoja na mababu Ramothi Gileadi? Na mtu mmoja akajibu kwa njia hii, zake, na Ahaziya mwanae akawa mfalme mahali pake. na mwininge akajibu kwa njia ile. **21** Ndipo pepo moja **41** Kisha Yehoshafati mwana wa Asa alianza kutawala akajitokeza, akasimama mbele ya BWANA, akasema, juu ya Yuda katika mwaka wa nne wa Ahabu mfalme wa 'Mimi nitamdaganya.' BWANA akmwliza, 'Kwa jinsi Israeli. **42** Yehoshafati alikuwa na umri wa miaka thelathini gani?' **22** Yule pepo akamjibu, 'Nitakwenda na kuwa roho na tano alipoanza kutawala, na akatawala Yerusalem idanganyayo katika vinywa vya manabii wake.' BWANA kwa miaka ishirini na mitano. Mama yake alikuwa Azuba, akamjibu, 'utaweza kumdaganya, na utafanikiwa. Nenda binti wa Shilhi. **43** Akatembea katika njia za Asa, baba sasa ukafanye hivyo.' **23** Tazama sasa, BWANA ameweka yake, hakuziacha; akafanya yaliyokuwa mema mbele ya roho idangayo kwenye vinywa vya hawa manabii wako, macho ya BWANA. Lakini bado mahali pa juu palikuwa na BWANA ametangaza janga kwako." **24** Kisha Sedekia hapajabomolewa. Watu walikuwa bado wanaendelea mwana wa Kenaana, akaja, akamzabua Makaya shavuni, kutoa dhabihu na kufukiza uvumba mahali pa juu. **44** akasema, "Je, yule roho wa Bwana alitokaje kwangu Yehoshafati akafanya amani na mfalme wa Israeli. **45** ili asema na wewe?" **25** Makaya akasema, "Tazama, Kwa mambo mengine kuhusiana na Yehoshafati, na "utatambua hilo katika siku hiyo, utakapokimbilia katika nguvu zake alizonyesha, na jinsi alivyopigana vita, je, chumba cha ndani kujificha." **26** Mfalme wa Israeli hayaandikwa katika kitabu cha matukio cha wafalme wa akamwambia mtumishi wake, "Mkamate Makaya umpeleke Israeli? **46** Aliwaondoa kutoka katka nchi wale makahaba kwa Amoni, liwali wa mji, na kwa mwanangu, Yoashi. wa kipagani waliokuwa wamebaki katika siku za baba yake **27** Mwambie, 'mfalme anasema mweke huyo gerezani Asa. **47** Hapakuwepo mfalme katika Edomu isipokuwa na awe anampa mkate kidogo na maji kidogo, mpaka kaimu mtawala. **48** Yehoshafati alijenga merikebu: ziende nitakaporudi salama." **28** Naye Makaya akasema, "Kama Tarshishi na Ofri kuleta dhahabu, lakini hazikusafiri kwa utarudi salama basi BWANA hajasema kuititia kinywa sababu zile merikebu zilivunjika kule Esioni Geberi. Kisha changu." Na akaongeza, "Sikilizeni hili, ninyi watu." **29** **49** Ahazia mwana wa Ahabu akamwambia Yehoshafati, Ahabu, mfalme wa Israeli, na Yehoshafati mfalme wa "Naomba watumishi wangu waende pamoja na watumishi

wako merikebuni. "Lakini Yehoshafati hakuruhusu hilo.
50 Yehoshafati akalala na mababu zake na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi, babu yake; Yoramu mwanawe akawa mfalme mahali pake. **51** Ahazia mwana Ahabu alianza kutawala juu ya Israeli ya Samaria katika mwaka wa kumi na saba wa mfalme Yehoshafati mfalme wa Yuda, na akatawala kwa mika miwili juu ya Israeli.
52 Naye akafanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA akatembea katika njia za baba yake, katika njia za mama yake na katika njia za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo kwazo aliifanya Israeli kufanya dhambi. **53** Alimtumikia Baali na kumwabudu na kwa hiyo akamghadhabisha BWANA, Mungu wa Israeli, katika hasira, kama vile baba yake alivyofanya.

2 Wafalme

1 Moabu alias dhidi ya Israeli baada ya kifo cha Ahabu. **2** Baada hapo Ahazi akaanguka chini ya dirisha lenye waya zinazikinzana kwenye chumba chake juu katika Samaria, na alikuwa amejeruhiwa. Kwa hiyo alituma wajumbe na kuwaambia, "Nendeni, maulizeni Baal Zebubu, mungu wa Ekonni, kama nitapona hili jeraha." **3** Lakini malaika wa Yahwe wakamwambia Eliya Mtishbi, "Inuka, nenda ukaonane na wajumbe wa mfalme wa Samaria, na uwaulize, 'Je ni kwasababu hakuna Mungu katika israeli ambaye mnayekwenda kuuliza pamoja na Zebebu, mungu wa Ekon?' **4** Kwa hiyo Yahwe anasema, "Hutawenza kushuka chini kutoka kwenye kitanda ambacho

ulichokipanda; badala yake, utakufa hakika.""" Baada ya hapo Eliya akaondoka. 5 wakati wale wajumbe waliporudi kwa Ahazia, akawaambia, "Kwa nini mmerudi?" 6 Wakamwambia, "mtu amekuja kuonana na sisi ambaye ametuambia, 'Turudi kwa mfalme ambaye aliywatumua, na mkamwambie, Yahwe amesema hivi: 'Je ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli mpaka mmewatuma watu kwenda kumuuliza kwa Baal Zabubu, mungu wa Ekron? Kwa hiyo hutashuka kutoka kitanda ulichokipanda; badala yake, utakufa hakika.""" 7 Ahazi akawaambia wajumbe wake, "'Alikuwa mtu wa aina gani, yule ambaye alikuja kuonana na ninyi na akasema haya maneno kwenu?'" 8 Wakamjibu, "Alikuwa amevaa kanzu yenye manyaya na alikuwa na mkanda wa ngozi kiunanoni kwake." Hivyo mfalme akajibu, "'Yule alikuwa Eliya Mtishbi.' 9 Ndipo mfalme akatuma nahodha wa askari hamsini kwa Elya. Nahodha akaenda mpaka kwa Eliya ambapo alipokuwa amekaa juu ya mlima. Nahodha akamwambia Eliya, "Wewe, mtu wa Mungu, mfalme amesema, 'shuka chini.'" 10 Eliya akajibu na kusema kwa nahodha, "Kama mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke chini kutoka mbinguni na kukula wewe na watu wako hamsini." Kisha moto

ukashuka chini kutoka mbinguni na kumla yeye na watu wake hamsini. **11** Tena Mfalte Ahazi akamtuma nahodha mwingine pamoja na maaskari wengine hamsini. Huyu nahodha pia akasema kwa Eliya, "Wewe, mtu wa Mungu, mfalte anasema, teremka chini haraka." **12** Eliya akajibu na kuwaambia, "Kama mimi ni mtu wa Mungu, ngoja moto ushuke kutoka mbinguni na ukule wewe na watu wako hamsini." Moto wa Mungu ukashuka chini tena kutoka mbinguni na kumla yeye na watu wake hamsini. **13** Bado tena mfalte alituma kundi la tatu la wapiganaji hamsini. Huyu nahodha akaenda, akaanguka mbele ya miguu ya Eliya, na kumsihi na kumwambia, "Wewe, mtu wa Mungu, Nakuomba, acha uzima wangu na uzima wa hawa watumishi wako hamsini uwe na thamani machoni kwako. **14** Ndipo, moto ukashuka chini kutoka mbinguni na kuwala wale manahodha wawili wa kwanza pamoja na watu wao, bali sasa acha uzima wangu uwe na thamani machoni kwako." **15** Malaiika wa Yahwe akamwambia Eliya, "Nenda chini pamoja naye. Usimwogope." Hiyo

Eliya akainuka na kwenda chini pamoja naye kwenda kwa mfalme. **16** Baadye Eliya akamwambia Ahazia, "Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, Umewatuma wajumbe kuzungumza pamoja na Baal-Zebubu, mungu wa Ekron. Je ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli ambaye unayeweza kumuuliza habari? Kwa hiyo sasa, hutawenza kushuka chini kutoka kwenye kitanda ulichopipanda; utakufa hakika." **17** Hivyo Mfalme Ahazia alikufa kulingana na neno la Yahwe ambalo Eliya alilisema. Yoramu alianza kutawala katika eneo lake, katika mwaka wa pili Yoramu mwana wa Yohoshafati mfalme wa Yuda, kwa sababu Ahazia hakuwa na mtoto. **18** Kama mambo mengine yanayomuhusu Ahazia, je hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?

2 Hivyo ilipokuja kuhusu, wakati Yahwe alipokuwa akienda kumchukua Eliy kwenda mbinguni kwa uvumi, ambapo Eliy aliondoka pamoja na Elisha kutoka Gigali. **2** Eliy akamwambia Elisha, "kaa hapa, tafadhal, kwa sababu Yahwe alinituma kwa Betheli." Elisha akajibu, "Kama Yahwe aishivyo, na kama uiishivyo, sintokuacha." Hivyo wakashuka chini kulekea Betheli. **3** Wana wa manabii ambao walikuwa Betheli walikuja kwa Elisha na kumwambia, je unajua kwamba Yahwe atamwondoa bwana wako kuanzia leo?" Elisha akajibu, "Ndiyo, nalijua hilo, ila msizungumze kuhusus hilo." **4** Eliy akamwambia, "Elisha, subiri hapa, tafadhal, kwa kuwa Yahwe amenituma niende Yeriko." Kisha Elisha akajibu, "Kama Yahwe aishivyo, na kama uiishivyo, sintokuacha." Hivyo wakaenda Yeriko. **5** Kisha wana wa manabii ambao walikuwa Yeriko wakaja kwa Elisha na kumwambia, "Je unajua kwamba Yahwe atamwondoa bwana wako kutoka kwako leo?" Elisha akajibu, "Ndiyo, nalijua hilo, lakini msilizungumzie hilo." **6** Kisha Eliy akamwambia, "kaa hapa, tafadhal, kwa kuwa Yahwe amenituma kwenda Yeriko." Elisha akajibu, "Kama Yahwe ishivyo, na kama uiishivyo, sintokuacha." Hivyo wawili wakaenda mbele. **7** Baadaye watu hamsini wa watoto wa wale manabii wakasimama kuwakabilii kwa mbali kidogo wale wawili wakasimama karibu na Yordani. **8** Eliy akachukua vazi lake, akaliviringisha, na kuyapiga maji kwa kutumia lile vazi. Ule mto ukagawanyika katika sehemu mbili hivyo basi wawili hao wakatembea hadi nchi kavu. **9** Ilitokea, walipokwisha kuvuka, kwamba Eliy akamwambia Elisha, "Niambie unachotaka nifanye kwako kabla sijaondolewa kutoka kwako." Elisha akajibu, "Naomba sehemu kubwa ya roho yako ije kwangu. **10** Eliy akajibu, "Umeomba jambo gumu. Hata hivyo, kama ukiniona wakati nitakapoondolewa kutoka kwako, hii itatokea kwako, lakini kama sivyo, haitatokea." **11** Ikawa walipokuwa bado wakienda mbele na kuzungumza, gari la kukokotwa na farasi lenye moto na farasi la moto ikatokea, ambapo iliwatenga wale watu wawili kutoka kila mmoja, na Eliy akaenda juu kwa uvumi wa upepo kwenda mbinguni. **12** Elisha akaiona akalia kwa sauti, "Baba yangu, baba yangu, gari la kukokotwa na farasi la Israeli na waendesha farasi!" Hakumwona Eliy tena, na akashikilia

nguo zake mwenyewe na kugawanya kwenye vipande akisema, "Mfalme wa Moabu ameasi dhidi yangu. Je viwili. **13** Akachukua vazi la Eliya liliokuwa limemwanguka, mtakwenda pamoja nami kupigana dhidi ya Moabu?" na kurudi kusimama kwenye ukingo wa Yordani. **14** Yehoshafati akajibu, "Nitaenda. Mimi ni kama wewe, Akayapiga maji pamoja na lile vazi la Eliya alilokuwa watu wangu ni kama watu wako, farasi wangu ni kama ameliangusha na kusema, "Yahwe yuko wapi, Mungu wa farasi wako." **8** Ndipo akasema, "Tutawashambulia kwa Eliya?" Wakati alipoyapiga yale maji, yaligawanyika katika njia gani?" Yehoshafati akajibu, "Kwa njia ya jangwa la pande mbili na Elisha akavuka. **15** Wakati hao wana wa Edemu. **9** Hivyo huyo mfalme wa Israeli, Yuda, na Edomu manabii ambao walitoka Yeriko walipumuona akikatiza wakazunguka kwa mda wa siku saba. Hapakuwa na maji kwao, wakasema, "roho ya Eliya imepumzika kwa Elisha!" kwa ajili ya jeshi lao, wala kwa farasi au wanyama. **10** Hivyo wakaja kuonana naye, na wakasujudu aridhini Basi mfalme wa Israeli akasema, "Hii ni nini? Yahwe mbele yake. **16** Wakamwambia, "Ona sasa, mionganii mwa amewaita wafalme watatu ili kutekwa mikononi mwa watumishi wako kuna watu hamsini hodari. Tunakuomba Moabu?" **11** Lakini Yehoshafati akasema, "je hakuna nabii Waache waende, na kumtafuta bwana wako, endapo hapa, ambaye tunaweza kufanya shauri kuhusu huyo Roho wa Yahwe alipomchukua juu na kumtupa juu Yahwe kupitia yeeye?" Mtumishi mmoja wa wafalme wa ya mlima mmoja au kwenye bonde moja." Elisha akajibu, Israeli akajibu na kusema, "Elisha mwana wa Shafati yuko "Hapani, msiwatume." **17** Lakini walimsihi Elisha hadi hapa, ambaye alikuwa akimimina maji kwenye mikono akaona aibu, akasema, "Watume." Ndipo wakawatuma ya Eliya." **12** Yehoshafati akasema, "Neno la Yahwe liko watu hamsini, na wakatafuta kwa mda wa siku tatu, pamoja nami." Hivyo mfalme wa Israeli, Yehoshaphati, lakini hawakumpata. **18** Wakarudi kwa Elisha, wakati na mfalme wa Edomu wakashuka chini kwenda kwake. alipokuwa bado yuko Yeriko, na akasema, "Je sikusema, **13** Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, "Nifanye nini 'msiende'?" **19** Watu wa mjini wakanwambia Elisha, "Ona, kwa ajili yako? Nenda kwa manabii wa baba na mama tunakuomba, hali ya mjini hapa ni pazuri, kama bwana yako." Ndipo mfalme wa Israeli akamwambia, "Hapani, wangu awezavyo kuona, lakini maji ni mabaya na hiyo kwa sababu Yahwe amewaita hawa wafalme watatu nchi haiwezi kuzaa matunda." **20** Elisha akajibu, "Nileteeni pamoa ili kuruhusu jeshi la Moabu liwateke." **14** Elisha bakuli jipya na muweke chumvi ndani ya hilo bakuli," hivyo akajibu, "Kama Yawhe wa majeshi aishivo, ambaye wakamletea. **21** Elisha akaenda hadi kwenye chemichemi nimesimama mbele zake, hakika kama nisingemheshimu za maji na kutupia chumvi ndani; halafu akasema, "Yahwe uwepo wa Yehoshafati mfalme wa Yeda, Nisingevuta asema hivi, 'Nimeyaponya haya maji. Kuanzia mda huu, usikivu kwako, au hata kukutazama. **15** Lakini sasa hakutakuwa na kifo au nchi isiyozaa matunda. **22** "Hivyo niletee mwanamuziki." Ndipo alipokuwa mpiga muziki hayo maji yakaponya hata leo, kwa lile neno ambalo Elisha alipochea, mkono wa Yahwe ukaja juu ya Elisha. **16** alongea. **23** Ndipo Elisha akapanda kutoka pale mpaka Akasema, "Yahwe asema hivi, 'Fanya hili bonde la mto Betheli. Naye alipokuwa akienda hadi kwenye barabara, mkaavu liiae mahandaki.' **17** Kwa kuwa Yahwe asema hivi, wakatokea vijana nje ya mji na kumtania, wakanwambia, 'Hutaona upepo, wala hamtaona mvua, bali hili bonde la "Panda juu, wewe mwenye kipara! Panda juu, wewe mwenye kipara!" **24** Elisha alipotazama nyuma yake na kuwaona; alimwambia Yahwe awalaani. Ndipo dubu wa kike wawili wakatokea kichakani na kuwajeruhi vijana arobaini na mbili. **25** Ndipo Elisha alipoondoka pale na kuelekea Mlima Karmeli, na kutoka huko alirudi samaria.

3 Basi katika mwaka wa kumi na nane wa Yehoshefati mfalme wa Yuda, Yoramii mwana wa Ahabu alianza kutawala juu ta Israeli katika Samaria; alitawala miaka kumi na miwili. **2** Alifanya yaliyo maovo usoni kwa Yahwe, lakini si kama baba yake na mama yake; kwa kuwa aliiondo ile nguzo ya mungu wa Baali ambayo baba yake alittengeneza. **3** Hata hivyo alishikilia dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambaye alisababisha Israeli kufanya dhambi; wala hakuziacha mbali nao. **4** Basi Mesha mfalme wa Moabu alifuga kondoo. Alikuwa akimpatica mfalme wa Israeli kondoo 100, 000 na manyoya ya kondoo dume 100, 000. **5** Ila baada ya Ahabu kufa, yule mfalme wa Moabu aliasi dhidi ya mfalme wa Israeli. **6** Hivyo Mfalme Joramii alikaondoka Samaria katika muda huo kuwahamasisha Waisraeli wote kwa ajili ya vita. **7** Akatumia mjurumbe kwa Yehoshafati mfalme wa Yuda,

ulipojaa. Walizuia kila chemichemi ya maji na kukata chini miti mizuri yote. Kir-haresethi tu ndiyo ilichwa na mawe yake. Lakini hao maaskari wakawashambulia na Mfalme Mesha wa Moabu alipoona kwamba ameshindwa, alichukua watu hodari wa upanga mia saba pamoja naye na hasira kubwa dhidi ya Israeli, na hao Waisraeli, na Jeshi la Israeli likamuacha mfalme Mesha na kurudi kwenye nchi yao.

4 Ndipo mke wa mmoja wa watoto wa manbii alipokuja kwa Elisha akilia, akisema, "Mtumishi wako mme wangu amukufa, na unajua kwamba mtumishi wako alikuwa anamcha Yahwe. Basi aliyemuwia amekuja kuwachukua watoto wangu wawili kwenda kuwa watumwa." 2 Hivyo Elisha akamwambia, "Nikusaidie nini? Niambie una nini kwenye nyumba yako?" Akamwambia "Mtumishi wako hana kitu kwenye nyumba, isipokuwa chupa ya mafuta." 3 Kisha Elisha akasema, "Nenda kaazime vyombo kwa majirani zako, vyombo vitupu. Azima vyombo vingi uwenzavyo. 4 Kisha lazima uende ndani na kujifungia mlango wewe na watoto wako, na kumiminia mafuta vyombo vyote; vile vilivyojaa ukavitenge." 5 Basi akamuacha Elisha na kujifungia mlango yeye na watoto wake. Wakavileta vile vyombo kwake, na akitijaza kwa mafuta. 6 Ikawa vyombo vilipojaa, akamwambia mtoto wake, "Nileete chombo kingine." Ila akamwambia, "Hakuna vyombo vingine." Kisha mafuta yakakoma kutoka. 7 Ndipo akaja na kumwambia mtu wa Mungu. Akasema, "Nenda kauze mafuta; lipa deni lako, na yatakayobaki waacie watoto wako." 8 Siku moja Elisha alitembea Shunemu ambapo mwanamke muhimu aliishi; alimsihii ale chakula pamoja naye. Ikawa alipopita mara nyangi, angweza kusimama pale na kula. 9 Huyo mwanamke akamwambia mme wake, "Ona, sasa nadhani kwamba huyu ni mtu mtakatifu wa Mungu ambaye hupita siku zote. 10 Ngoja tutengeneze chumba kidogo kwenye paa kwa ajili ya Elisha, na tuweke kitanda juu ya hicho chumba, meza, na taa. Kisha atakapokuwa anakuja kwetu, atakuwa anakaa hapo." 11 Ikawa siku moja akaja tena kwamba Elisha akasimama pale, akakaa kwenye hicho chumba na kupumzika hapo. 12 Elisha akamwambia Gehazi mtumishi wake, "Mwite huyu Mshunami." Wakati alipomuita, alisimama mbele yake. 13 Elisha akamwambia, "Mwambie, 'Umetusumbukia kwa kutujali. Nini kifanyike kwa ajili yako? Tunaweza kukuombea kwa mfalme au amri jeshi?'" Akajibu, "Ninaishi mionganoni mwa watu wangu." 14 Kisha Elisha akajibu, "Tumfanyie nini kwa ajili yake, sasa?" Gehazi akajibu, "Kweli hana mtoto, na mume wake ni 15 mzee." Hivyo Elisha akajibu, "Mwite." Wakati alipomuita, akasimama kwenye mlango.

16 Elisha akasema, "Katika kipindi kama hiki mwakani, katika kipindi cha mwaka mmoja, utakuwa ukimkumbatia mtoto." Akasema "Hapana, bwana wangu na mtu wa Mungu, usidanganye kwa mtumishi wako." 17 Lakini yule mwanamke akabea mimba na kujifungua mtoto wakume kipindi hicho hicho katika mwaka uliofuata, kama Elisha alivyokuwa amemwambia. 18 Wakati mtoto alipokuwa mkubwa, akaenda kwa baba yake siku moja, angetawala baada ya yeye, na akamuudhi kwa kumtoa ambaye alikuwa na watu wanaovuna. 19 Akamwambia baba yake, "Kichwa changu, kichwa changu." Baba yake akamwambia mtumishi wake, "Mbebe mpeleke kwa mama yake." 20 Wakati mtumishi alipombeba kumrudisha kwa mama yake, yule mtoto alikaa kwenye magoti yake hadi mchana na baada ya hapo mtoto alikufa. 21 Hivyo yule mwanamke akambeba na kumlaza kwenye kile kitanda cha mtu wa Mungu, akafunga mlango, na kutoka nje. 22 Akamwita mume wake, na kusema, "Tafadhalii nitumie mmoja wa watumishi wako na moja ya punda wako ili niweze kuwahi kwa mtu wa Mungu ili niweze kurudi." 23 Mume wake akasema, "Kwa nini unataka kwenda kwake leo? Sio mwezi mpya wala Sabato." alijibu, "Itakuwa sawa." 24 Ndipo akatandika kwenye punda na kumwambia mtumishi wake, "Mwendeshe haraka; usinipunguzie mwendo hadi nitakapokwambia ufanye hivyo." 25 Hivyo alienda na kuja na mtu wa Mungu katika mlima Karmeli. Basi wakati mtu wa Mungu alipomuona kwa mbali, akamwambia Gehazi mtumishi wake, "Tazama, mwanamke Mshunami anakuja. 26 Tafadhalii mkindbilie na umwambie, 'Hamjambo kwako pamoja na mume wako na mtoto wako?' Akajibu, "Hawajambo." 27 Baada ya kufika kwa huyo mtu wa Mungu katika mlima, alimkumbatia miguu yake. Gehazi akaja karibu ili kumuondoa lakini mtu wa Mungu akasema, "Muache, kwa kuwa amefadhaika sana. na Yahwe amenificha tatizo kwangu, na hajanambia kitu." 28 Ndipo aksema, "Nilikuuliza mtoto wako, bwana wangu? Sikusema, 'Usinifiche?'" 29 Ndipo Elisha akamwambia Geahazi, "Vaa kwa ajili ya safari na uchukue fimbo yangu mkononi mwako. Nenda kwake. Kama ukimkuta mtu yeote, usimsalimie, na kama mtu yeote akikusalimia, usinjibu. Laza fimbo yangu kwenye uso wa mtoto. 30 Lakini mama yake na huyo mtoto akasema, "Kama Yahwe aishivyo, na kama uiishivyo, sintokuacha." Hivyo Elisha akainuka na kumfuata. 31 Gehazi akawatangulia na kulaza ile fimbo kwneye uso wa yule mtoto, lakini yule mtoto hakuongea wala kusikia. Hivyo baada ya hapo Gehazi akarudi kuonana na Elisha na kumwambia akisema, "Mtoto hakuamka." 32 Ndipo Elisha alipofika kwenye ile nyumba, yule mtoto alikuwa amekufa na alikuwa bado yupo kwenye kitanda. 33 Hivyo Elisha aliiinga ndani na kufunga malango yeye mwenyewe na yule mtoto na kuomba kwa Yahwe. 34 Alipanda juu na kulala juu ya yule mtoto; aliweka mdomo wake kwenye mdomo wake, macho yake kweneye macho yake, na mikono yake kwenye mikono yake. Akajinyoosha yeye mwenyewe kwa yule kijna, na mwili wa yule mtoto ukaanza kupata joto.

35 Baada ya hapo Elisha aliinuka na kuanza kutembea Wakati mfalme wa Israeli alipoisoma ile barua, alichana kuzunguka kile chumba na kurudi tena juu na kujinyoosha mavazi yake na kusema, "Je mimi ni Mungu, niue na mwenyewe kwa yule kijana. Yule kijana alipiga chafya nirudishe uhai, kwamba huyu mtu anataka nimponye mara saba na kisha akafungua macho yake!" **36** Hivyo mtu ukoma wake? Inaonekana anatafuta mashindano na Elisha akamwita Gehazi na kumwambia, "Mwite yule mimi." **8** Ikawa wakati Elisha mtu wa Mungu aliposikia Mshunamil! Hivyo akamwita, na wakati alipofika kwenye kwamba mfalme wa Israeli alichana nguo zake, akatuma kile chumba, Elisha akasema, "Mchukue mtoto wako." **neno kwa mfalme akisema, "Kwa nini umechanana nguo** **37** Kisha akainamisha uso wake chini kwenye miguu zako? Muache aje kwangu sasa, na atajua kwamba kuna yake na kusujudu, na kisha kumchukua mtoto wake na nabii katika Israeli." **9** Basi Naamani akaja na farasi kuondoka. **38** Kisha Elisha akarudi tena Gilgali. Kulikuwa wake na mikokoteni yake ya kukokotwa na farasi na na njaa katika nchi, na wana wa manabii walikuwa kusimama kwenye mlango wa nyumba ya Elisha. **10** wamekaa mbele yake. Akamwambia mtumishi wake, Elisha akamtumia mijumbe, akisema, "Nenda na ukazame "Weka sufuria kubwa kwenye moto na pika kwa ajili ya mwenyewe katika Yordani mara saba, na ngozi ya watoto wa manabii." **39** Mmoja wao akaenda kwenye mwili wako itajirudi; utakuwa msafi." **11** Lakini Naamani shamba kukusanya mboga mboga. Alikuta matango ya alikasirika na kuondoka na kusema, "Tazama, Nilidhani porini na kukusanya ya kutosha hadi alipojaza kwenye bila shaka angekuja kwangu na kusimama na kuliita jina nguo yake. Walizikata na kuziweka kwenye sufuria, lakini la Yahwe Mungu wake, na kupitisha mkono wake kwenye hakujua zilikuwa za aina gani. **40** Basi, wakawapakulia sehemu ya ugonjwa na kuponya ukoma wangu. **12** Je na kusambaziwa kwa watu kwa ajili ya kula. Baadae, sio Abana na Faepari, mito ya Damaskasi, bora kuliko kadiri walivyokuwa wakiendelea kula, walipiga kelele na maji yote ya Israeli?" Je siwezi kuoga ndani yao na kuwa kusema, "Mtu wa Mungu, kuna kifo kwenye sufuria!" Hivyo safi? Hivyo akageuka na kwenda kwa hasira. **13** Ndipo wasingeweza kula tena. **41** Lakini Elisha akasema, "Late watumishi wa Naamani wakaja karibbu na kumwambia, una." Alitupia kwenye sufuria na kusema, "Pakua kwa "Baba yangu, kama yule nabii alikuamuru kufanya kitu watu kwa ajili ya kula, kwa hiyo wanaweza kula." Kisha kigumu, singelifanya? Je si zaidi basi, atakapokwambia hapakuwa kitu chochote kibaya kwenye ile sufuria. **42** rahisi, 'Zama mwenyewe na uwe safi?' **14** Ndipo akashuka Akaja mtu kutoka Baal Shalisha kwa mtu wa Mungu na chini na kuzama mwenyewe mara saba kwenye Yordani, kumletea chakula cha kwanza cha mavuno yake mikate akiti maelekezo ya mtu wa Mungu. Nyama ya mwili wake shirirni ya shayiri, na masuke mabichi kwenye gunia. **43** Mtumishi ikarudi tena kama nyama ya mwili ya mtoto mdogo, na Akasema, "Wape haya watu ili wawewe kula." **44** Basi mtumishi wake akawaandalia mbele alikuwa amepona. **15** Naamani akarudi kwa yule mtu wake akasema, "Je, niandae hii mbele ya watu mia moja?" **45** Lakini Elisha akasema, "Wapeni hawa watu, ili wawewe kula, kwa sababu Yahwe anasema, "Watakula na kingine kitabaki." **46** Basi mtumishi wake akawaandalia mbele yao; wakala, na kuacha kingine kimebaki, kama neno la Yahwe lilivyokuwa limesema.

5 Basi Naamani, amri jeshi wa mfalme wa Shamu, alikuwa mtu mkubwa na mtu mwenyewe kuheshimiwa mbele ya bwana wake, kwa sababu kwa ajili yake Yahwe aliwapa ushindi Washami. Pia alikuwa hodari, mtu shujaa, lakini alikuwa anaukomu. **2** Washami walikuwa wametoka kuongoza kikosi na kumchukua kijana mdogo wa kike kutoka nchi ya Israeli. Akamuhudumia mke wa Naamani. **3** Yule binti akamwambia bibi yake, "Natamani kwamba bwana wangu angelikuwa na nabii ambaye yupo Samaria! Halafu angelimponya bwana wangu ukoma wake. **4** Hivyo Naamani akaingia na kumwambia mfalme kile ambacho yule binti kutoka nchi ya Israeli alichokuwa amekisechosema. **5** Kisha mfalme wa Shamu akase, "Nenda sasa, na nitatuma barua kwa mfalme wa Israeli." Naamani akaondoka na kuchukua talanta zake kumi za fedha, vipande elfu sita vya dhahabu, na nguo kumi za kubadilisha. **6** Pia alichukua barua ya kumpelekea mfalme wa Israeli inayosema, "Sasa wakati hii barua itakapoletwa kwako, utaona kwamba nimemtuma mtumishi wangu Naamani kwako, hivyo basi utamponya ukoma wake." **7** Wakati mfalme wa Israeli alipoisoma ile barua, alichana kuzunguka kile chumba na kurudi tena juu na kujinyoosha mavazi yake na kusema, "Je mimi ni Mungu, niue na mwenyewe kwa yule kijana. Yule kijana alipiga chafya nirudishe uhai, kwamba huyu mtu anataka nimponye mara saba na kisha akafungua macho yake!" **36** Hivyo mtu ukoma wake? Inaonekana anatafuta mashindano na Elisha akamwita Gehazi na kumwambia, "Mwite yule mimi." **8** Ikawa wakati Elisha mtu wa Mungu aliposikia Mshunamil! Hivyo akamwita, na wakati alipofika kwenye kwamba mfalme wa Israeli alichana nguo zake, akatuma kile chumba, Elisha akasema, "Mchukue mtoto wako." **neno kwa mfalme akisema, "Kwa nini umechanana nguo** **37** Kisha akainamisha uso wake chini kwenye miguu zako? Muache aje kwangu sasa, na atajua kwamba kuna yake na kusujudu, na kisha kumchukua mtoto wake na nabii katika Israeli." **9** Basi Naamani akaja na farasi kuondoka. **38** Kisha Elisha akarudi tena Gilgali. Kulikuwa wake na mikokoteni yake ya kukokotwa na farasi na na njaa katika nchi, na wana wa manabii walikuwa kusimama kwenye mlango wa nyumba ya Elisha. **10** wamekaa mbele yake. Akamwambia mtumishi wake, Elisha akamtumia mijumbe, akisema, "Nenda na ukazame "Weka sufuria kubwa kwenye moto na pika kwa ajili ya mwenyewe katika Yordani mara saba, na ngozi ya watoto wa manabii." **39** Mmoja wao akaenda kwenye mwili wako itajirudi; utakuwa msafi." **11** Lakini Naamani shamba kukusanya mboga mboga. Alikuta matango ya alikasirika na kuondoka na kusema, "Tazama, Nilidhani porini na kukusanya ya kutosha hadi alipojaza kwenye bila shaka angekuja kwangu na kusimama na kuliita jina nguo yake. Walizikata na kuziweka kwenye sufuria, lakini la Yahwe Mungu wake, na kupitisha mkono wake kwenye hakujua zilikuwa za aina gani. **40** Basi, wakawapakulia sehemu ya ugonjwa na kuponya ukoma wangu. **12** Je na kusambaziwa kwa watu kwa ajili ya kula. Baadae, sio Abana na Faepari, mito ya Damaskasi, bora kuliko kadiri walivyokuwa wakiendelea kula, walipiga kelele na maji yote ya Israeli?" Je siwezi kuoga ndani yao na kuwa kusema, "Mtu wa Mungu, kuna kifo kwenye sufuria!" Hivyo safi? Hivyo akageuka na kwenda kwa hasira. **13** Ndipo wasingeweza kula tena. **41** Lakini Elisha akasema, "Late watumishi wa Naamani wakaja karibbu na kumwambia, una." Alitupia kwenye sufuria na kusema, "Pakua kwa "Baba yangu, kama yule nabii alikuamuru kufanya kitu watu kwa ajili ya kula, kwa hiyo wanaweza kula." Kisha kigumu, singelifanya? Je si zaidi basi, atakapokwambia hapakuwa kitu chochote kibaya kwenye ile sufuria. **42** rahisi, 'Zama mwenyewe na uwe safi?' **14** Ndipo akashuka Akaja mtu kutoka Baal Shalisha kwa mtu wa Mungu na chini na kuzama mwenyewe mara saba kwenye Yordani, kumletea chakula cha kwanza cha mavuno yake mikate akiti maelekezo ya mtu wa Mungu. Nyama ya mwili wake shirirni ya shayiri, na masuke mabichi kwenye gunia. **43** Mtumishi ikarudi tena kama nyama ya mwili ya mtoto mdogo, na Akasema, "Wape haya watu ili wawewe kula." **44** Basi mtumishi wake akawaandalia mbele alikuwa amepona. **15** Naamani akarudi kwa yule mtu wake akasema, "Je, niandae hii mbele ya watu mia moja?" **45** Lakini Elisha akasema, "Wapeni hawa watu, ili wawewe kula, kwa sababu Yahwe anasema, "Watakula na kingine kitabaki." **46** Basi mtumishi wake akawaandalia mbele yao; wakala, na kuacha kingine kimebaki, kama neno la Yahwe lilivyokuwa limesema.

alipomuona mtu mmoja anakimbia akimfuata, aliruka chini kutoka kwenye gari yake kuonana naye na kusema, "Je kila kitu kiko sawa?" 22 Gehazi akasema, "kila kitu yule nabii katika Israeli humwambia yule mfalme wa kiko sawa. Bwana wangu amenituma, akisema, 'Tazama, sasa wamekuja kwangu kutoka nchi ya mlima ya Efraim vijana wawili wa watoto wa manabii. Tafadhalii, wapatie talanta ya fedha na nguo mbili za kubadilisha." 23 Naamani akajibu, "Ninafuraha kubwa kukupatia talanta mbili." Naamani akamsihi Gehazi na kujaribu talanta mbili za fedha kwenye mifuko miwili ya kubebaa, pamoja na nguo mbili za kubadilisha, na kutandaza kwa wafanyakazi wake wawili, ambaa walikuwa wamebebeea ile mifuko miwili ya fedha mbele ya Gehazi. 24 Wakati Gehazi alipokuja kwenye ule mlima, alichukua ile mifuko ya fedha kutoka kwenye mikono yao na kuificha kwenye nyumba; akawatuma wale watu, na wakaondoka. 25 Wakati Gehazi alipoingia na kusimama mbele ya bwana wake, Elisha akamwambia, "Umetokea wapi, Gehazi?" Akajibu, "Mtumishi wako hakwenda mahali." 26 Elisha akamwambia Gehazi, "Je roho yangu haikuwa na wewe wakati yule mtu alipoyarudisha magari yake ya farasi ili kukutana na wewe? Je uu ni mda wa kupokea pesa na nguo, mashamba ya mzaituni na mizabibu, na kondoo na Ng'ombe, na watumishi wakiume na watumishi wakike?" 27 Basi ukoma wa Naamani utakuwa kwenye uzao wako daima." Basi Gehazi akatoka kwenye uwepo wake, mwenye ukoma kama thelui.

Isreali?" 12 Hivyo mmoja wa watumishi wake akasema, "Hapana, bwana wangu, mfalme, kwa ajili ya Elisha chako cha kulala!" 13 Yule mfalme akajibu, "Nenda na uone Elisha alipo hivyo naweza kutuma watu na kumkamata." Akaambiwa, "Tazama yuko Dothani." 14 Kwa hiyo yule mfalme akatuma farasi kwenda Donathi, magari ya farasi, na jeshi kubwa. Wakaja usiku na kuzunguka ule mji. 15 Wakati yule mtumishi wa mtu wa Mungu alipoamka mapemba na kutoka nije, Kumbe, jeshi kubwa pamoja na farasi na magari ya farasi yameuzunguka mji. Mtumishi wake akamwambia, "Kumbe, bwana wangu! Tutafanya nini?" 16 Elisha akajibu, "Usiogope, wale walio na sisi ni zaidi kuliko wale walio nao." 17 Elisha akajibu na kusema, "Yahwe, nakuomba kwamba utamfungua macho yake ili kwamba aweze kuona." Ndipo Yahwe alipofungua macho ya mtumishi, na akaona. Kumbe, ule mlima ulikuwa umejaa farasi na magari ya farasi ya moto yamemzunguka Elisha! 18 Wakati hao Washami walipomshukia chini, Elisha aliomba kwa Yahwe na kusema, "Uwapige hawa watu kwa upofu, nakuomba." Hivyo Yahwe akawafanya vipofu, kama Elisha alivyoomba. 19 Kisha Elisha akawaambia Washami, "Hii njia sio, pia mji huu sio. Nifuateni mimi, na nitawaleta kwa yule mtu ambaye mnayemtufuta." Ndipo akawaongoza kweda Samaria. 20 Hata walipokwisha kufika Samaria, Elisha

6 Wana wa manabii wakamwambia Elisha, "Sehemu ambayo tunayoishi na wewe ni ndogo sana kwa ajili ya wote. **2** Tafadhalii, tuache tuende Yordani, na umwache kila mtu akate mti hapo ambako tunawenza kuishi." Elisha akajibu, "unaweza kwenda mbele." **3** Mmoja wao akasema, "Nenda na watumishi wako tafadhalii." Elisha akajibu, "Nitaenda." **4** Kwa hiyo akaenda pamoa nao, na wakati walipokuja Yordani, wakaanza kukata miti. **5** Lakini mmoja wao alipokuwa akikata, kichwa cha shoka kikaangukia kwenye maji; akalia kwa sauti na kusema, "la hasha, bwana wangu, kilikuwa kimeazimwa!" **6** Basi mtu wa Mungu akasema, "kiliangukia wapi?" Yule mtu akamwonyesha Elisha ile sehemu. akakata fimbo, akarusha kwenye maji, na kufanya chuma kuelea. **7** Elisha akasema, "Kichukue." Basi yule mtu akafikisha mkono wake na kukinyakua. **8** Basi mfalme wa Shamu alikuwa akipigana vita dhidi ya Israel. Akafanya shauri na watumishi wake, akisema, "kambi yangu itakuwa sehemu flani na flani." **9** Basi huyo mtu wa Mungu akamtuma kwa mfalme wa Israeli, akisema, "Kuwa makini usipite ile sehemu, kwa kuwa ndipo Washamu wanakoshukua hapo." **10** Mfalme wa Israeli akatuma mjumbe kwenda pale sehemu ambayo mtu wa Mungu alipaongelea na kumtahadharisha. Zaidi ya mara moja au mbili, wakati mfalme alipoenda pale, alikuwa kwenye ulinzi wake. **11** Huyo mfalme wa Shamu alikasirishwa kuhusu haya maonyo, na akawaita watumishi wake na kuwaambia, "Je hamtaniambia ni nani mionganoni mwetu aliye upande wa

Israeli?" 12 Hivyo mmoja wa watumishi wake akasema, "Hapana, bwana wangu, mfalme, kwa ajili ya Elisha yule nabii katika Israeli humwambia yule mfalme wa Israeli maneno ambayo uyaongeayo kwenye kitanda chako cha kulala!" 13 Yule mfalme akajibu, "Nenda na uone Elisha alipo hivyo naweza kutuma watu na kumkamata." Akaambiwa, "Tazama yuko Dothani." 14 Kwa hiyo yule mfalme akatuma farasi kwenda Donathi, magari ya farasi, na jeshi kubwa. Wakaja usiku na kuzunguka ule mji. 15 Wakati yule mtumishi wa mtu wa Mungu alipopo mka mapema na kutoka nje, kumbe, jeshi kubwa pamoja na farasi na magari ya farasi yameuzunguka mji. Mtumishi wake akamwabia, "Kumbe, bwana wangu! Tutafanya nini?" 16 Elisha akajibu, "Usiogope, wale walio na sisi ni zaidi kuliko wale walio nao." 17 Elisha akajibu na kusema, "Yahwe, nakuomba kwamba utamfungua macho yake ili kwamba aweze kuona." Ndipo Yahwe alipofungua macho ya mtumishi, na akaona. Kumbe, ule mlima ulikuwa umejaa farasi na magari ya farasi ya moto yamezunguka Elisha! 18 Wakati hao Washami walipomshukia chini, Elisha aliomba kwa Yahwe na kusema, "Uwapige hawa watu kwa upofu, nakuomba." Hivyo Yahwe akawafanya vifofu, kama Elisha alivyoomba. 19 Kisha Elisha akawaambia Washami, "Hii njia sio, ipia mji huu sio. Nifuateni mimi, na nitawaleta kwa yule mtu ambaye mnayemtufa." Ndipo akawaongoza kweda Samaria. 20 Hata walipokwisha kufika Samaria, Elisha akasema, "Yahwe, fungua macho ya hawa watu ili wawewe kuona." Yahwe akawafungua macho yao na wakaona, na kumbe, walikuwa katikati ya mji wa Samaria. 21 Yule mfalme wa Israeli akamwambia Elisha, wakati alipoaona, "Baba yangu, niwaue? Niwaue?" 22 Elisha akajibu, "Usiwaue. Ungeweza kuwauna wale ambaa uliokuwa umewachukua mateka kwa upanga na upinde wako? Weka mkate na maji mbele yao, ili kwamba waweze kula na kunywa, na kwenda kwa bwana wao." 23 Ndipo mfalme akaandaa chakula kingi kwa ajili yao, na wakati walipokula na kunywa, akawapeleka mbali, na walirudi kwa bwana wao. Lile kundi la jeshi la Wasahami halikurudi kwa mda mrefu katika nchi ya Israeli. 24 Baadaye baada ya huyu Ben Hadadi mfalme wa Shamu kukusanya majeshi yake yote na kuiteka Samaria na kuizingira. 25 Hivyo kulikuwa na njia kubwa katika Samaria. Kumbe, wakauzingira hadi kichwa cha punda kilipouzwa kwa vipande themanini vya fedha, na sehemu ya nne ya sehemu ya kibaba cha kinyesi cha njiwa kwa vipande vitano vya fedha. 26 Wakati mfalme wa Israeli alipokuwa akipita karibu na ukuta, mwanamke mmoka akamililia akisema, "Nisaidie, bwana wangu, mfalme." 27 Akasema, "Kama Yahwe haweye kukusaidia, je nitakusaidiaje? je kuna kitu chochote kinakujua kutoka sehemu ya kupuria nafaka au shinikizioni?" 28 Mfalme akaendelea, "Nini kinakusumba?" Akajibu, "Huyu mwanamke ameniambia, 'Mtoe mtoto wako ili tuweze kumla leo, na tutamla wakwangu kesho.' 29 Hivyo tulimchemsha mtoto wangu na kumla, na siku ya pili yake

nikamwambia, "Mtoe mtoto wako ili tuweze kumla, lakini tukisubiri mpaka kutakapopambazuka, adhabu itakuwa alikuwa amemficha mtoto wake." **30** Basi mfalme aliposikia juu yetu. Basi, njoni, twendeni na kuwaambia nyumba ya yale maneno ya yule mwanamke, akayachana mavazi yake (sasa alikuwa akitembelea kwenye ukuta), na watu wakatazama na kuona kwamba alikuwa amevea nguo ya gunia chini, dhidi ya ngozi yake. **31** Kisha akasema, "Mungu afanye hivyo kwangu, na zaidi pia, kama kichwa cha Elisha mwana wa Shafati kitabaki juu yake leo." **32** Basi Elisha alikuwa ameketi kwenye nyumba yake, na wazee walikuwa wamekaa pamoja naye. Yule mfalme akamtuma mtu wa mbele yake, lakini wakati mijumbe alipokuwa kwa Elisha, akawaambia wazee, "Ona jinsi huyu mwana wa muuaji alivytumwa kuchukua kichwa changu? Tazama, wakati yule mijumbe atakapokuja, funga mlango, na uushikilie huo mlango funga dhidi yake asiingie. Je sio sauti ya bwana wake nyuma mguuni pake?" **33** Wakati alipokuwa bado akiongea pamoja nao, kumbe, yule mijumbe alishuka kwake. Mfalme akasema, "Kumbe, masumbuko haya yatoka kwa Yahwe. Kwa nini nimsubiri Yahwe tena?"

7 Elisha akasema, "Sikiliza neno la Yahwe. Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kesho mda kama huu kipimo cha unga mzuri kitauzwa kwa shekeli, na vipimo viwili vya shayiri kwa shekeli, kwenye lango la Samaria." **2** Basi yule nahodha ambaye alikuwa akitegemea mkono wake amemjibu mtu wa Mungu, na kusema, "Ona, hata kama Yahwe ataweka madirisha mbinguni, je jambo hili linawezekana?" Elisha akajibu, "Ona, utaona ikitokea kwa macho yako mwenyewe, lakini hutakula chochote katika hilo." **3** Basi, kulikuwa na watu wanenye ukoma upande wa nje wa lango la mji. Wakaambizana kila mmoja, "Kwa nini tukae hapa hadi hapo tutakapokufa? **4** Kama tukisema kwamba tutaenda kwenye ule mji, maana mjini kuna njaa, na tutakufa hapo. Lakini kama tukiendelea kukaa hapa, bado tutakufa. Sawa, njoni, twendeni kwenye lile jeshi la Washami. Kama wakitupa uhai, tutakuwa hai, na kama wakituwa, tutakufa tu." **5** Hivyo wakaamka asubuhi kabla giza halijaisha kwenda kwenye kambi ya Washami; Wakati walipofika sehemu ya mwanzo wa kambi, hapakuwa na mtu hapo. **6** Kwa kuwa Bwana alikuwa ameunda jeshi la Washami kusikia sauti ya magari ya farasi, na sauti za farasi-sauti za jeshi jingine kubwa, ndipo wakaambizana kila mmoja wao, "Yule mfalme wa Israeli amekodisha wafalme wa Wahiti na Wamisri waje wapigane dhidi yetu." **7** Hivyo wale maaskari wakaondoka kungali giza; waliacha mahema yao, punda zao, na kambi kama iliyokuwa, na kukimbia kwa ajili ya maisha yao. **8** Wakati wale watu wenye ukoma walipokuwa sehemu ya mwisho wa kambi, wakaenda kwenye hema moja na kula na kunywa, na kubeba fedha na dhahabu na nguo, na kwenda na kuzificha. Wakarudi na kuingia kwenye hema nyngine na kubeba kutoka pale pia, na kwenda kuvificha. **9** Basi, wakaambizana kila mmoja, "Hatifanyi sahihi. Siku hii ni siku ya habari njema, lakini tunanyamaza kimya kuhusu hili. Kama

tukisubiri mpaka kutakapopambazuka, adhabu itakuwa alikuwa amemficha mtoto wake." **10** Kwa hiyo wakaenda na kuwaita mabawabu wa mji. Wakawaambia, wakisema, "Tumeenda kambi ya Washami, lakini hapakuwa na mtu pale, hakuna sauti ya mtu yeyote, lakini kulikuwa na farasi wamefungwa, na punda wamefungwa, na zile hema kama zilivyojuwa." **11** Ndipo mabawabu wakatoa habari, ndipo wakaambia usiku nakusema kwa watumishi wake, "Nitawaambia sasa kile ambacho Washami walichotufanya. Wanajua kwamba tunanja, hivyo wameondoka kwenye kambi mwana wa muuaji alivytumwa kuchukua kichwa changu? kwenda kujificha kwenye mashamba. Wanasema, "Wakati Tazama, wakati yule mijumbe atakapokuja, funga mlango, watakapotoka mjini, tutawakamata wakiwa hai, na kuingia na uushikilie huo mlango funga dhidi yake asiingie. Je mji. Wako kama mukutano wote wa Israeli walibaki-wengi wamekuwa; ngoja tuwature na tuone." **14** Hivyo wakachukua magari mawili ya farasi pamoja na farasi, na mfalme akawatuma baada ya jeshi la Washami, akisema, "Enendeni mkaone." **15** Wakawafuata kwenda Yordani, na barabara zote zilikuwa zimejaa na vifaa ambavyo Washami walivitupa wapate kukimbia haraka. Kwa hiyo wale wajumbe wakarudi na kumwambia mfalme. **16** Wale watu wakatoka nje na wakaziteka nyara zile kambi za Washami. Hivyo kipimo cha unga mzuri uliuza kwa shekeli moja, na vipimo viwili vya shayiri kwa shekeli moja, kama vile ambavyo neno la Yahwe iliyosema. **17** Naye mfalme alimwagiza yule nahodha ambaye alitegemea mkono wake kuwa mkuu wa lango, na watu wakamkanya chini langoni. Alikufa kama mtu wa Mungu aliyosema, ambaye ameongea wakati yule mfalme alipomshukia. **18** Basi ikitokea kama yule mtu wa Mungu aliyosema kwa mfalme akisema, "Mda kama huu kwenye lango la Samaria, vipimo viwili vya shayiri vitapatikana kwa shekeli, na kipimo cha unga mzuri kwa shekeli." **19** Yule nahodha alimjibu yule mtu wa Mungu na kusema, "Tazama, hata kama Yahwe angefanya madirisha mbinguni, je hiki kitu kingeweza kutokea" Elisha akasema, "Tazama, utaona kikitokea kwa macho yako mwenyewe, lakini hutakula chochote katika hicho." **20** Hivyo ndivyo haswa kilichompata, kwa kuwa watu wakamkanya kwenye lango, na kufa.

8 Basi, Elisha alikuwa amemwambia yule mwanamke ambaye alimfufulia mtoto wake. Akamwambia, "Inuka na uenede pamoja na nyumba yako, na uishi popote uwezapo katika nchi nyngine, kwa sababu Yahwe ameita njaa ambayo itakuja katika hii nchi kwa miaka saba." **2** Basi yule mwanamke akainuka na akatii lile neno la mtumishi wa Mungu. Akaenda na nyumba yake na kuishi kwenye nchi ya Wafilisti miaka saba. **3** Ikaifika kama mwishoni mwa miaka saba yule mwanamke akarudi kutoka kwenye ile nchi ya Wafilisti, na kwenda kwa mfalme kumuomba nyumba yake na kwa ajili ya nchi yake. **4** Basi mfalme alikuwa anaongea na Gehazi yule mtumishi

wa Mungu, akisema, "Tafadhali niambie yale mambo makubwa ambayo Elisha ameyafanya." 5 Basi alipokuwa yule mtoto aliye kufa, huyo mwanamke ambaye mtoto wake aliye kuwa amefufuliwa akaja kumuomba yule mfalme kwa ajili ya nyumba yake na nchi yake. Gehazi akisema, "Bwana wangu, mfalme, huyu ndiye yule mwanamke, na yule mtoto wake, ambaye Elisha amemfufua." 6 Wakati yule mfalme alipomuuliza yule mwanamke kuhusu mtoto wake, alimwelezea yule mfalme. Ndipo mfalme akamwagizia ofisa makini, akisema, "Mrudishie vyote vilivyo kuwa vyake na mavuno yake yote ya kwenye mashamba tangu siku alipoondoka hadi sasa." 7 Elisha akaja Damaskasi ambako Ben Hadadi yule mfalme wa mtu wa Mungu aliwa anaumwa. Yule mfalme aliambiwa, "Yule wa Shamu amenituma kwako, kusema, "Je nitapona huu ugonjwa wangu?" 9 Basi Hazaeli akaenda kuonana naye na kuchukua zawadi zake za kila kitu kizuri cha Damaskasi, akabeba ngamia arobaini. Hiyo Hazaeli akaja na kusimama mbele ya Elisha na kusema, "Mtoto wako Ben Hadadi mfalme wa Shamu amenituma kwako, kusema, "Je nitapona huu ugonjwa?" 10 Elisha akamwambia, "Nenda, kwa Ben Hadadi, 'Utapona hakika,' lakini Yahwe amenionyesha kwamba atakufa hahkika." 11 Basi Elisha akamtumbulia macho Hazaeli hadi alipojisikia aibu, na yule mtu wa moto ngome zao kwa moto, na utawaua vijana wao kwa upanga, kuwaseta vipande vipande watoto wao wachanga, na kuwapasua mimba zao wanawake wenye mimba." 13 Hazaeli akajibu, Ni nani mtumwa wako, ambaye atafanya jambo hili kubwa? Yeye ni mbwa tu." Elisha akajibu, "Yahwe amenionyesha kwamba utakuwa mfalme juu ya Shamu." 14 Ndipo Hazaeli akamwacha Elisha na kuja kwa bwana wake, ambaye alimwambia, "Je Elisha alikwambiajaje?" Akajibu, "Ameniambia kwamba utapona bila shaka." 15 Basi siku ya pili yake Hazaeli akachukua blangeti na kulichovya kwenye maji, na kilitandaza kwenye uso wa Ben Hadadi hivyo akafa. Basi Hazaeli akawa mfalme katika sehemu sehemu yake. 16 Katika mwaka wa kumi na tano wa Yoramu mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, Yehoramu akaanza kutawala. Alikuwa mwana wa Yehoshafati mfalme wa Yuda. Alianza wakati Yehoshafati alikuwa mfalme wa Yuda. 17 Yoramu alikuwa na umri wa miaka thelathini na mbili alipoanza kutawala, na alitawala kwa mda wa miaka minane katika Yerusalem. 18 Yoramu akatembea kwenye njia ya huyo mfalme wa Israeli, kama walivyo kuwa wakifanya kwenye nyumba ya Ahabu; kwa kuwa alikuwa na binti wa Ahabu kama mke wake, na alifanya uovo usoni kwa Yahwe. 19 Walakini, kwa sababu ya mtumishi wake Daudi, Yahwe hakutaka kuiharibu Yuda, tangu alipomwambia kwamba atampatia wazao. 20 Katika siku za Yoramu, Edomu akaasi kutoka chini ya mkono wa Yuda, na wakamfanya mfalme juu yao wenyewe. 21 Basi Yehoramu akaenda na maamri jeshi na magari ya farasi yote. Iliteeka kwamba akaamka usiku na kushambulia na Libna pia aliasi katika kipindi hicho hicho. 23 Kwa mambo mengine yamhusuyo Yehoramu, yote aliyo yafanya, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya mfalme mashamba tangu siku alipoondoka hadi sasa." 24 Yehoramu akafa na kuzikwa pamoja na baba zake, na akalala pamoja na baba zake katika mji Shamu aliwa anaumwa. Yule Daudi. Ndipo Ahazi mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake. 25 Katika mwaka wa kumi na mbili wa Yohoramu mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, Ahazi ukakutane na mtu wa Mungu, na ukazungumze na Yahwe mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, alianza kutawala. kupitia yeche, ukisema, "Je nitapona huu ugonjwa wangu?" 26 Ahazi alikuwa ana umri wa miaka ishirini na mbili wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa mda wa mwaka mmoja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Athalia; ngamia arobaini. Hiyo Hazaeli akaja na kusimama mbele ya Elisha na kusema, "Mtoto wako Ben Hadadi alitembelea katika nyumba ya Ahabu; alifanya yale yaliyo maovu katika uso wa Yahwe, kama nyumba ya Ahabu ugonjwa?" 27 Ahazia akaenda pamoja na kwamba atakufa hahkika." 11 Basi Elisha akamtumbulia alilivyo kuwa ikifanya, kwa kuwa Ahazia alikuwa mkwe Yoramu mwana wa Ahabu, kupigana dhidi ya Hazaeli, macho Hazaeli hadi alipojisikia aibu, na yule mtu wa mafalme wa Shamu, katika Ramath Geleadi. Washami Mungu akalia machozi. 12 Hazaeli aksauliza, kwa nini wakamjeruhi Yoramu. 29 Mfalme Yoramu akarudi ili unalia, bwana wangu?" Akajibu, "Kwa sababu najua uovo auguzwe huko Yezreeli kwenye yale majeraha ambayo ambaou utakaufanya kwa watu wa Israeli. Utazichoma Washami walimpatia huko Rama. Wakati alipopigana dhidi moto ngome zao kwa moto, na utawaua vijana wao kwa ya Hazaeli mfalme wa Shamu. Hivyo Ahazi mwana wa upanga, kuwaseta vipande vipande watoto wao wachanga, Yehoramu, mfalme Yuda, akashuka kwa Yezreeli kumuona na kuwapasua mimba zao wanawake wenye mimba." 13 Yoramu mwana wa Ahabu, kwa sababu Yoramu alikuwa Hazaeli akajibu, Ni nani mtumwa wako, ambaye atafanya amejeruhiwa.

9 Nabii Elisha akamwita mmoja wa watoto wa manabii na kumwambia, "Vaa kwa kwa safari, halafu chukua hii chupa ndogo ya mafuta kwenye mikono yako na uende Romoth Geliadi. 2 Wakati utakapofika, mtafute Yehu mwana wa Yehoshafati mwana wa Nimshi, na uende ukaingie na kumfanya ainuke kutoka mionganini mwa rafiki zake, na ukampeleke katika chumba cha ndani. 3 Kisha chukua ile chupa ya mafuta na imiminie kwenye kichwa chake na kusema, "Yahwe anasema hivi: 'Nimekumiminia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli. 'Halafu fungua mlango, na kukimbia; usichelewe.' 4 Basi yule kijana, yule nabii kijana, akaenda Romoth Geliadi. 5 Wakati alipofika, kumbe, wale manahodha wa lile jeshi walikuwa wamekaa. Hivyo yule nabii kijana akasema, "Nimekuja mara moja naneno kwako, nahodha." Yehu akajibu, "kwa yupi katika sisi?" Yule nabii kijana akajibu, "Kwako nahodha." 6 Basi Yehu akainuka na kwenda kwenye nyumba, na yule nabii akammiminia mafuta kwenye kichwa chake na kumwambia Yehu, "Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema hivi: 'Nimekumiminia mafuta uwe mfalme juu ya watu wa

Yahwe, juu ya Israeli. 7 Wewe lazima uiue familia ya lake la farasi, kumlaki Yehu. Wakamkuta kwenye mali ya Ahabu bwana wako, ili niweze kulpiza kisasi cha damu ya Nabothi Myezreeli. 22 Wakati Yoram aliipomuona Yehu, watumishi wangu manabii, na damu ya watumishi wote alisema, "Je unakuja katika hali ya amani, Yehu?" Akajibu, wa Yahwe, ambao waliokuwa wameuawa kwa mkono wa "Amani gani hapo, wakati uzinzi wa ukahaba hufanywa na Yezebeli. 8 Kwa kuwa nyumba yote ya Ahabu itaangamia, uchawi wa mama yako Yezebeli umejaa tele?" 23 Basi na nitamkatilia mbali kila mtoto wa kiume wa Ahabu, Yoram akarudisha magari yake ya farasi na kukimbia yeyote awe mtumwa au mtu huru. 9 Nitaifanya nyumba na kumwambia Ahazia, "Kuna udanganyifu, Ahazia. 24 ya Ahabu kama nyumba ya Yerobohamu mwana wa Nebati na kama nyumba ya Baasha mwana wa Ahiya. 10 Ndipo Yehu akauvuta upinde wake kwa nguvu zake Mbwa watamlia Yezebeli katika Yezreeli, na hakutakuwa ukaenda kwenye moyo wake, akaanguka chini kwenye na mtu wa kumzika." Kisha nabii akafungua mlango na gari lake la farasi. 25 Ndipo Yehu akamwambia Bidkari kukimbia. 11 Kisha Yehu akatoka kwenda kwa watumishi nahodha wake, "Mchukue na mtupie kwenye shamba la wa bwana wake, na mmoja akamwambia, "Je kila kitu Nabothi Myezreeni. Fikiria kuhusu vile ambavyo wewe na kiko sawa? Kwa nini huyu mwenda wazimu amekuja mimi tulivyoendesha pamoja baada ya Ahabu baba yake, kwako?" Yehu akawajibu, "Mnamjua huyo mtu na mambo Yahwe aliuweka juu unabii dhidi yake: 26 Jana niliona asemayo." 12 Wakasema, "Huo ni uongo. Tuambie." Yehu damu ya Nabothi na damu ya watoto wake - asema Yahwe akajibu, "Alisema hivi na vile juu yangu, na pia akasema, - na nitahakikisha unalipia hili shamba - asema Yahwe. 'hivi ndivyo Yahwe asemayo: Nimekumiminia mafuta Sasa basi, mchukue na mtupe kwenye hili shamba, sawa kama mfalme juu ya Israeli.'" 13 Kisha kila mmoja wao sawa na neno la Yahwe." 27 Wakati Ahazi yule mfalme wa akachukua vazi haraka na kuweka chini ya Yehu juu Yuda alipoliona hili, akakimbia kwa njia ya Bethi Hagani. ya madaraja. Wakapiga baragumu na kusema, "Yehu ni Lakini Yehu akamfuata, na kusema, "Muulie humo kwenye mfalme." 14 Katika njia hii Yehu mwana wa Yehoshafati gari la farasi," na wakampiga mahali pa kupandia Guri, mwana wa Nimshi akafanya njama juu ya Yoram. Basi karibu na Ebleamu. Ahazi akakimbilia Megido na kufia Yoram alikuwa akiilinda Ramothi Gileadi, yeye na Israeli pale. 28 Watumishi wake wakaubeba mwili wake kwa yote, kwa sababu ya Hazaeli mfalme wa Shamu, 15 magari ya farasi kwenda Yerusalem na kumzika kwenye lakini mfalme Yoram alikuwa amesharudi kwa Yezreeli kaburi lake pamoja na baba zake katika mji wa Daudi. ili kuponywa yale majeraha aliyokuwa ameyapewa na 29 Basi ilikuwa mwaka wa kumi na moja wa Yoram Washami, wakati akiwa anapigana dhidi ya Hazaeli mwana wa Ahabu huyo Ahazia akaanza kutawala juu ya mfalme wa Shamu. Yehu akawaambia watumishi wa Yuda. 30 Wakati Yahu alipokuja kwa Yezebeli, Yezebeli Yoram, "kama hili ndilo wazo lako, kisha usimwache akasikia juu ya hilo, akapaka wanja kwenye macho yake, mtu aondoke na kwenda nije ya mji, ili aende kupeleka akatengeneza nywele zake vizuri, na kuchungulia kwenye habari hii Yezreeli." 16 Basi Yehu akaendesa gari la dirisha. 31 Kadiri Yehu alipokuwa akiinggia kwenye lango, farasi mpaka Yezreeli; kwa kuwa Yoram alikuwa amelala akamwambia, "Je unakuja kwa amani, wewe Zimri, muuaji huko. Basi Ahazi mfalme wa Yuda alikuwa ameshukua wa bwana wako?" 32 Yehu akatazama juu ya dirisha na chini kuonana na Yoram. 17 Mlinzi alikuwa amesimama kusema, "Ni nani yuko upande wangu? Nani?" Matowashi juu ya mnara katika Yezreeli, akaliona lile kundi la Yehu wawili ali watatu wakachungulia nije. 33 Basi Yehu aksema, alipokuwa akija kwa mbali kidogo; akasema, "Naona "Mtupeni chini." Hivyo wakamtupa Yezebeli chini, na damu kundi la watu wanakuja." Yoram akasema, "Chukua yake nyiningine ikamwagika kwenye ukuta na farasi, na mwendesha farasi, na umtume akakutane nao; mwambie Yehu akamkanyaga kanyaga chini ya miguu. 34 Basi aseme, "Je mnakuja kwa amani?" 18 Hivyo mwendesha Yehu akinggia hiyo sehemu, akala na kunywa. Kisha farasi akatoka kumlaki; akasema, "Mfalme asema hivi: Je akasema, "Mtazamani sasa huyu mwanamke aliylaaniwa mnakuja kwa amani?" Basi Yehu akasema, "Wewe una na kumzika, kwa kuwa ni binti wa mfalme." 35 Wakaenda nini na amani? Geuka na unifuate nyuma." Kisha yule kumzika, lakini hawakumkuta ila fuvu, miguu, na viganga mlinzi akamwambia mfalme, Yule mijumbe ameshaonana via mikono yake. 36 Basi wakarudi na kumwambia Yehu. nao, lakini anarudi." 19 Kisha akapeleka mpanda farasi wa Akasema, "Hili ndilo neno la Yahwe ambalo ameliongea pili, ambaye alikuja kwao na kusema, "Mfalme asema hivi: kuptitia Eliya Mtishbi, likisema, 'Katika nchi Yezreeli mbwa 'Je mnakuja na amani?' Yehu akajibu, "Wewe una nini na ataula mwili wa Yezebeli, 37 na mwili wa Yezebeli utakuwa amani? Geuka na kunifuate nyuma. 20 Tena yule mlinzi kama kinyesi juu ya uso wa mashamba katika nchi ya akatoa taarifa, "Amekwisha kuonana nao, lakini hatorudi. Yezreeli, kwa hiyo basi hakuna atakayeweza kusema, Kwa kuwa hilo gari la farasi limekuwa likiendeshwa "Huyu ni Yezebeli."

10 Basi Ahabu alikuwa na watoto sabini katika Samaria. Yehu akaandika barua na kuzituma kwenda Samaria, kwa watawala wa Yezreeli, pamoja na wazee na walini wa wana wa Ahabu akisema, 2 "Wana wa bwana wako wako pamoja na wewe, na wewe pia una magari ya farasi

na farasi na kuimarishe mji dhidi ya maadui na silaha. Yehonadabu akiendesha gari la farasi. **17** Wakati alipokuja Hivyo basi, haraka iwezekanavyo barua hii ikufikiapo, Samaria, Yehu akawaua wote waliobakia kutoka uzao 3 mchagueni aliye bora na anayestahili mionganoni mwa wa Ahabu katika Samaria, hata akaawaangamiza ukoo mtoto wa bwana wenu na kumuweka kwenye kiti cha wa kifalme wa Ahabu, kama walivyokuwa wameambiwa kifalme cha baba yake, na kupigania ufalme wa bwana kabla ya neno la Yahwe, ambalo aliloambiwa Eliya. wenu.” **4** Lakini waliogopa na kusema mionganoni mwoo, **18** Kisha Yehu akawakusanya watu wote akaambia, “Tazama, wafalme wawili hawatasimama mbele ya Yehu. “Ahabu alimtumikia Baali kidogo, lakini Yehu atamtumikia Hivyo tutasimamaje?” **5** Kisha yule mtu ambaye alikuwa sana. **19** Basi niitieni manabii wote wa Baali, wote kiongozi kwenye nyumba ya mfalme, na wale waliowalea wamwabuduo, na makuhani wake wote. Asikosekane watoto, wakatuma ujumbe kwa Yehu, kusema, “Sisi ni mtu hata mmoja, kwa kuwa nina dhabihu kubwa nataka watumishi wako. Tutafanya chochole utakacho tuamuru. kutoa kwa Baali. Yeyote atakayeshindwa kuja hataishi.” Hatutamfanya mtu yejote kuwa mfalme. Fanya lile Lakini Yehu alifanya haya kwa udanganyifu, kwa dhamira lililojema machoni pako.” **6** Kisha Yehu akaandika barua ya kuwaua wanaomwabudu Baali. **20** Yehu akasema, mara ya pili, akisema, “Kama mko upande wangu, na “Tengeni mda tuwe na mukutano kwa ajili ya Baali.” Hivyo kama mtasikiliza sauti yangu, mtachukua vichwa vya wakalitangaza. **21** Kisha Yehu akatuma Israeli yote na watu wa wana wa mabwana wenu, na mje kwangu wamwabuduo Baali waje, hivyo basi hakuna mtu hata Yezreeli kesho mda kama huu.” Ndipo wana wa wafalme, mmoja ambaye aliacha kuja. Walikuja kwenye hekalu la sabini kwa hesabu, waliokuwa watu muhimu huko mjini, Baali, na ilijaa kutoka mwanzo hadi mwisho. **22** Yehu ambaao walikuwa wakiwaleta. **7** Hivyo barua ilipokuja akamwambia yule mtu aliyejwa anatunza kabati la nguo kwo, waliwachukua wana wa wafalme na kisha kuwaua, za makuhani, “Uwatolee mavazi wote wamwabuduo Baali.” watu sabini, wakaweka vichwa vyao kwenye vikapu, na **23** Basi yule mtu akawatolea nguo. **24** Basi Yehu akaingia kuivituma kwa Yehu katika Yezreeli. **8** Mjumbe mmoja pamoja na Yehonadabu mwana wa Rekabu kwenye akaja kwa Yehu, akisema, “Wamevileta vile vichwa vya nyumba ya Baali, na kisha akaambia wanaomwabudu watoto wa wafalme.” Hivyo akasema, viwekeni kwenye Baali, “Tafuteni na muhahakishe kwamba hakuna mtu mafungu mawili kwenye lango hadi asubuhi.” **9** Asubuhi hapa pamoja na ninyi kutoka watumishi wa Yahwe, lakini Yehu akatoka nje na kusimama, na kusema kwa watu wamwabuduo Baali peke yao.” **24** Kisha wakaenda kutoa wote, “Ninyi hamna hatia. Tazameni, nimefanya fitina dhidi dhabihu na sadaka ya kutekeza. Basi Yehu alichagua ya bwana wangu na kumuua, lakini ni nani aliywaua watu themanini ambaao walikuwa wamesimama nje, na hawa wote? **10** Sasa hakika tafakarini kwamba hakuna aliwaambia, Kama mtu yejote mionganoni mwa hawa sehemu ya neno la Yahwe, lile alilonena Yahwe kuhusu watu ambaao nimewaleta kwenye mikono yenu atoroke, familia ya Ahabu, itaanguka kwenye aridhini, kwa kuwa yejote atakayemwacha huyo mtu atoroke, maisha yake Yahwe amefanya kile alichokiongea kuitopia mtumishi yatachukuliwa kwa ajili ya yule aliyeokoka.” **25** Hivyo wake Eliya.” **11** Basi Yehu akawaua wote waliokuwa kisha baada ya mda mfupi Yehu alipomaliza kutoa wamebakia wa familia ya Ahabu katika Yezreeli, na sadaka ya kutekeza, akamwambia mlinzi na manahodha, watu wake muhimu wote, marafiki zake wa karibu, na “Ingieni na muwae. Msimwache mtu yejote atoke.” makuhani wake, hakuna hata mmoja wao alisalia. **12** Basi waliwaua kwa makali ya upanga, na mlinzi na Kisha Yehu akainuka na kuondoka; akaenda Samaria. manahodha wakawatupa nje na kwenda kwenye chumba Kadiri alivyokuwa akikaribia Bethi Ekedi ya wachungaji, cha ndani cha nyumba ya Baali. **26** Wakazitoa nguzo **13** akamlaki na ndugu wa Ahazia mfalme wa Yuda. Yehu za mawe ambazo zilikuwa kwenye nyumba ya Baali, akaambia, “Ninyi ni akina nani?” Wakajibu, “Sisi ni na kisha kuzichoma. **27** Kisha wakazivunja zile nguzo ndugu zake na Ahazia, na tunashuka chini kuwasalimia za Baali, na kuiharibu nyumba ya Baali na kuifanya watoto wa mfalme na watoto wa Malkia Yezebeli.” **14** Yehu choo, ambacho kipo hadi leo. **28** Hivi ndivyo ambavyo akaambia watu wake mwenyewe, “Wachukue wakiwa Yehu alivyomharibu muabudu Baali kutoka Israeli. **29** hai.” Hivyo wakawachukua wakiwa hai na kuwaua kwenye Lakini Yehu hakuacha dhambi za Yeroboamu mwana wa kisima cha Bethi Ekedi, watu wote arobaini na mbili. Nebati, ambayo ilfanya Israeli kutenda dhambi-ambayo ni, Hakunwachaa hata mmoja wao akiwa hai. **15** Baada ya kumwabudu ndama wa dhahabu katika Betheli na Dani. Yehu kuondoka huko, akakutana na Yehonadabu mwana. **30** Hivyo Yahwe akamwambia Yehu, “Kwa kuwa umefanya wa Rekabu anakujua kukutana naye. Yehu akamsalimia vema kwa kufanya yaliyo sahihi kwenye macho yangu, na kisha akamwambia, “Je moyo wako uko na mimi, na kumaliza kwenye nyumba ya Ahabu kulingana na kama moyo wangu uliyovo pamoja na wako?” Yehonadabu yote yaliyokuwa kwenye moyo wangu, uzao wako utakaa akajibu, Ndio.” Yehu akasema, “kama ni ndio, nipatie kwenye kiti cha Israeli hadi kizazi cha nne.” **31** Lakini Yehu mkono wako.” Kisha Yehonadabu akampatia mkono wake, hakujali kutembea kwenye sheria ya Yahwe, Mungu wa na Yehu akampandisha Yehonadabu juu kwenye magari ya Israeli, kwa moyo wake wote. Hakugeuka kutoka kwenye farasi pamoja naye. **16** Yehu akasema, “Fuatana pamoja dhambi za Yeroboamu, ambayo iliwafanya Israeli kutende nami na uone wivu wangu kwa Yahwe.” Hivyo alikuwa na dhambi. **32** Siku zile Yahwe akaanza kupunguza mikoa ya

Israeli, na Hazaeli kuwashinda Waisraeli mipakani mwa nguzo, kama ilivyokuwa desturi, na manahodha na wapiga Israeli, 33 kutoka Jordani upande wa mashariki, nchi mabaragumu walikuwa karibu na mfalme. Watu wote wa yote ya Gileadi, Wagadi, na Wareubeni, na Wamanase, kutoka Aroeri, alipo karibu na bonde la Arnoni, kupita Geleadi hadi Bashani. 34 Kama kwa mambo mengine Kisha Athalia akachana mavazi yake kwa hasira yamhusuyo Yehu, na yote aliyoafanya, na ushujaa wake, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme kupiga kelele, "Uhaini! Uhaini!" 15 Ndipo Yehoyada wa Israeli? 35 Yehu akalala na wazee wake, na walimzika katika Samaria. Kisha Yehohazai mwanaye akawa mfalme yule kuhanii akawaagiza maamri jeshi wa mamia ambaa katika sehemu yake. 36 Mda ambaa Yehu alitawala juu ya waliokuwa juu ya jeshi, akisema, "Mtoeni kwenye safu." Israeli katika Samaria ulikuwa miaka ishini na nane.

11 Basi Athalia, mama yake na Ahazia, alipoona kwamba mtoto wake amekufa, aliihuka na kuwaa watoto wote wa kifalme. 2 Lakini Yehosheba, binti wa mfalme Yehoram na dada wa Ahazia, akamchukua Yoashi mwana wa Ahazia, na kumficha mbali mwa mionganii mwa watoto wa mfalme waliokuwa wameuawa, wakati wote pamoja na mlezi wake; akawaweka kwenye chumba cha kulala. Wakamficha kutoka Athalia kwa hiyo hakuuawa. 3 Alikuwa pamoja na Yehosheba, wamejificha kwenye nyumba ya Yahwe, kwa mda wa miaka sita, wakati Athalia alipotawala juu ya nchi. 4 Katika mwaka wa saba, Yehoyada alituma ujumbe na kuleta maamri jeshi mamia wa Wakari na wa walinzi, na kuwaleta kwake mwenyewe, ndani ya nyumba ya Yahwe. Akafanya agano pamoja nao, na kuwaapisha kiapo katika nyumba ya Yahwe. Kisha akaaonyesha mtoto wa mfalme. 5 Akawaamuru, akisema, "Hivi ndivyo mnayotakiwa kufanya. Theluthi yenu mtakaokuja kwenye Sabato mtakuwa mkiangalia nyumba ya mfalme, 6 na theluthi mtakuwa langoni mwa Suri, na theluthi langoni nyuma ya walinzi." 7 Makundi mengine mawili ambayo hayatumikii Sabato, Mtayalinda juu ya nyumba ya Yahwe kwa ajili ya mfalme. 8 Ni lazima mumzunguke mfalme, kila mmoja na silaha zake kwenye mkono wake. Yeyote aingiaye ndani ya safu, auwawe. Lazima mkae pamoja na mfalme kila atokapo na kila aingiapo. 9 Hivyo mamia ya maamri jeshi wakatii kila kitu Yehoyada kuhanii alichokiamu. Kila mmoja akachukua watu wake, wale ambaa walitakiwa kuja kutumika siku ya hiyo Sabato, na wale ambaa wataacha kuitumika kwenye hiyo Sabato; ndipo wakaja kwa Yehoyada kuhanii. 10 Kisha Yehoyada yule kuhanii akawapa mikuki na ngao mamia wa maamri jeshi ambayo ilikuwa mali ya mfalme Daudi ambayo ilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe. 11 Basi walinzi wakasimama, kila mtu na silaha kwenye mkono wake, kutoka upande wa kuume wa hekalu, kwenda upande wa kushoto, karibu na madhababu ya hekelu, wakimzunguka mfalme. 12 Kisha Yehoyada akamleta nije mtoto wa mfalme Yoashi, na kumvalisha taji la kifalme, na kumpatia mikataba ya agano. Kisha wakamfanya mfalme na kummiminia mafuta. Wakapiga makofi wakisema, "Mfalme na aishi!" 13 Wakati Athalia aliposikia sauti za walinzi na za watu, alikuja kwa wale watu kwenye nyumba ya Yahwe. 14 Akatazama, wasitengeneze wenywewe. 9 Badala yake, Yehoyada yule na, kisha, yule mfalme alikuwa amesimama kwenye kuhanii akachukua kasha, akatoboa tundu kwenye kifunko

mbaragumu walikuwa karibu na mfalme. Watu wote wa nchi hiyo walikuwa wakifurahi na kupiga matarumbeta. Kisha Athalia akachana mavazi yake kwa hasira kupiga kelele, "Uhaini! Uhaini!" 15 Ndipo Yehoyada yule kuhanii akawaagiza maamri jeshi wa mamia ambaa waliokuwa juu ya jeshi, akisema, "Mtoeni kwenye safu." Atakayemfuata, muueni kwa upanga." Kwa kuwa kuhanii alisema, "Msimwache auwe kwenye nyumba ya Yahwe." 16 Hivyo wakamtwaad kadiri walivokuwa wakiikiribia hiyo sehemu iliyokuwa na farasi wakaingia chini, na aakuaua huko. 17 Kisha Yehoyada akafanya agano kati ya Yahwe na mfalme na watu, ambaa wangkuwa watu wa Yahwe, na pia kati ya mfalme na watu. 18 Basi watu wote wa nchi wakaenda kwenye nyumba ya Baali na kuingusha chini. Wakaangusha madhababu ya Baali na sanamu zake wakazivunja vipande vipande, na kumuua Matani, mfalme wa Baali, mbele ya haya madhababu. Kisha Yehoyada kuhanii akawachagua walinzi juu ya hekalu la Yahwe. 19 Yehoyada akawachukua maamri jeshi wa mamia, Wakari, walinzi, na watu wote wa nchi, na kwa pamoja wakamleta chini mfalme kutoka kwenye nyumba ya Yahwe na wakaenda kwenye nyumba ya mfalme, wakaingia kwa njia ya lango la walinzi. Yoashi akachukua nafasi yake kwenye kiti cha enzi cha mfalme. 20 Hivyo watu wote wa nchi wakamsifu, na nchi ilikuwa kimya baada ya Athalia kuuawa kwa upanga kwenye nyumba ya mfalme. 21 Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba tangu alipoanza kutawala.

12 Katika mwaka wa saba wa Yehu, utawala wa Yoashi ulianza; alitawala kwa mda wa miaka arobaini huko Yerusalimu. Mama yake alikuwa anaitwa Sibia, wa Beersheba. 2 Yoashi akafanya yaliyo mema usoni mwa Yahwe siku zote, kwa sababu Yehoyada kuhanii alimfundisha. 3 Lakini sehemu ya juu haikuchukuliwa. Watu wakaendelea kutoa sadaka na kuchoma ubani kwenye sehemu za juu. 4 Yoashi akamwambia kuhanii, "Pesa zote zilizokuja kama sadaka takatifu kwenye nyumba ya Yahwe, pesa ya matumizi pesa ya watu kadiri alivyoandikiwa kila mtu, na pesa yote aonayo moyoni mwake kuileta kwenye nyumba ya Yahwe- 5 makuhani watapokea pesa kutoka mionganii mwa mmoja wa watanza pesa na kutengeneza kila sehemu itakayoonekana imeharibika kwenye hekalu." 6 Lakini kama mwaka wa ishirini na tatu wa mfalme Yoashi, makuhani hawakuwa wameandaa kitu chochote kwenye hekalu. 7 Mfalme Yoashi akamwita Yehoyada kuhanii na kuhanii mwininge; akawaambia, "Kwa nini hamjaanda kitu chochote kwenye hekalu?" Sasa msichukue tena pesa kutoka kwa walipa kodi wenu, lakini chukueni kile kilichokuwa kikikusanya kwa ajili ya matengenezo ya hekalu na uwapatia wale wanaoweza kufanya matengenezo. 8 Hivyo makuhani wakakubaliana wasichukue pesa tena kutoka kwa watu na kuhanii akachukua kasha, akatoboa tundu kwenye kifunko

chake, na kuliweka karibu na madhabahu, upande wa ya Ben Hadadi mwana wa Hazaeli. **4** Hivyo Yehoazi kulia kama mtu anaingia kwenye madhabahu ya Yahwe. akamsihi Yahwe, na Yahwe akamsikiliza kwa sababu Makuhani ambao walikuwa wakilinda mlango wa hekalu aliona mateso ya Israeli, vile mfalme wa Shamu aliyokuwa wakatumbukiza pesa zote ambazo zilizokuwa zimeletwa akiwatesa. **5** Basi Yahwe akawapa Israeli ulinzi, na kwenye nyumba ya Yahwe. **10** Ikawa walipoona kwamba wakakimbia kutoka kwenye mikono ya Washami, na watu kulikuwa na pesa za kutosha kwenye kasha, mwadishi wa wa Israeli wakaanza kuishi kwenye nyumba zao kama mfalme na kuhani mkuu wakaja na kuweka pesa kwenye walivyokuwa kabla. **6** Hata hivyo, hawakuziacha dhambi mifuko na kisha kuhesabu, pesa ikaonekana kwenye za nyumba ya Yeroboamu, ambaye alisabisha Israeli nyumba ya Yahwe. **11** Wakawapa pesa ambayo ilikuwa kuasi, na wakaendelea katika hayo; na huyo Ashera imepimwa kwenye mikono ya watu ambao waliokuwa akabaki hivyo katika Samaria. **7** Washami wakamuacha wanatunza nyumba ya Yahwe. Wakawalipa mafundi Yehoazi pamoja na waendesa farasi hamsini tu, magari seremala na wajenzi ambao walikuwa wemefanya kazi ya farasi kumi, na watembea kwa miguu elfu kumi, kwa ajili kwenye nyumba ya Yahwe, **12** na waashi na wakata ya mfalme wa Shamu alikuwa ameiharibu na kuwafanya mawe, kwa ajili ya kununua mbaao na kukata mawe kwa kama makapi yaliyopurwa. **8** Kama mambo mengine ajili ya kutengeneza nyumba ya Yahwe, na yote iliyokuwa yanayomuhusu Yehoazi, na yote aliyoafanya na nguvu inahitajika kulipwa kwa ajili ya kuitengeneza. **13** Lakini zake, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya ile pesa iliyokuwa imeletwa kwenye nyumba ya Yahwe wafalme wa Israeli? **9** Basi Yehoyazi akalala na mababu haikulipwa kwa ajili ya vikombe vya fedha, mabeseni, zake, na wakamzika katika samaria. Yohoashi mwanaye au dhababu au fedha yoyote ya vyombo. **14** Waliwapa akawa mfalme katika sehemu yake. **10** Katika mwaka wa hizi fedha wale ambao walikuwa wamefanya kazi ya thelathini na saba wa Yoashi mfalme wa Yuda, utawala wa kutengeneza nyumba ya Yahwe. **15** Pia, hakukuhitajika Yehoashi mwana wa Yehoazi ulianza juu ya Israeli katika zile pesa zilipwe kwa ajili ya matengenezo ili kuwajibika Samaria; alitawala miaka kumi na sita. **11** Akafanya yaliyo kwa kuwa watu walizopeka nakuzilipa kwa watenda kazi, maovu kwenye uso wa Yahwe. Hakuacha nyuma dhambi kwa sababu hawa watu walikuwa waadilifu. **16** Lakini zozote za Yeroboamu mwana wa Nebati, kwa kuwa pesa kwa ajili ya matoleo ya hatia na pesa kwa ajili ya aliwfafanya Israeli kuasi, lakin alitembea pamoja nao. **12** matoleo ya dhambi hazikuwa zimeletwa kwenye hekalu la Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Yehoashi, na Yahwe, kwa sababu zilikuwa mali ya makuhani. **17** Kisha yote aliyoafanya, na shujaa wake ambaye aliyepigana Hazaeli mfalme wa Shamu akashambuli na kupigana dhidi ya Amazia mfalme wa Yuda, je hayakuandikwa dhidi ya Gathi, na kuchukua. **18** Ndipo Hazaeli akageuka kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli? **13** kuishambulia Yerusalem. Yoashi mfalme wa Yuda Yehoashi akalala na mababu zake, na Yeroboamu akakalia akavichukua vitu vyote ambavyo Yehoshefati na Yehoramu na Ahazia, baba zake, wafalme wa Yuda, na kuviveka kiti chake cha enzi cha kifalme. Yehoashi akazikwa na wakfu, na vile aliyokuwa ameviweka wakfu, na dhahabu Elisha akaugua ugonjwa ambaao baadae ulimuua, hivyo zote zilizokuwa zimeonekana kwenye gala la nyumba Yehoashi yule mfalme wa Israeli akashuka chini kwake na ya Yahwe na la mfalme akawatuma kwenda kwa Ahazi kumilia juu yake. Akasema, "Baba yangu, baba yangu, mfalme wa Shamu. Kisha Hazaeli akaenda zake kutoka kati Samaria pamoja na wafalme wa Israeli. **14** Basi kwenye njia ya kushukia kwa Sila. **21** kwenye huo. Kisha Elisha akalaza mikono yake kwenye Yozakari mwana wa Shimeathi, na Yehozabadi mwana wa Shomeri, watumishi wake, wakamshambulia na akafa. **15** Elisha akamwambia, "Chukua upinde na mishale," basi Yoashi akachukua upinde na kumilia juu yake. Akasema, "Baba yangu, baba yangu, haya magari ya farasi ya Israeli na hawa waendesa farasi wanakuchukua!" **16** Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, "Weka kwenye upinde," basi akaweka mikono wake kwenye njia ya kushukia kwa Sila. **21** kwenye huo. Kisha Elisha akalaza mikono yake kwenye Yozakari mwana wa Shimeathi, na Yehozabadi mwana wa Shomeri, watumishi wake, wakamshambulia na akafa. **17** Elisha akasema, "Fungua dirisha upande wa mashariki," basi akalifungua. Kisha Elisha akasema, "Funga", na akafunga. Elisha akasema, "Huu ndiyo mishale wa ushindi wa Yahwe, huu mishale wa ushindi juu ya Shamu, kwa kuwa utawapiga Washami katika Afeki hadi utakapowaangamiza." **18** Kisha Elisha aksema, "Chukua mishale," basi Yoashi akaichukua. Akamwambia mfalme wa Israeli, "Piga chini pamoja nao," na akapiga chini mara tatu, kisha akaacha. **19** Lakini mtu wa Mungu alikuwa na hasira naye na akasema, "Ungelipiga chini mara tano au mara sita. Ndipo ungeipiga Shamu hadi kuijangamiza, lakin sasa utaipiiga Shamu mara tatu tu." **20** Kisha Elisha akaifa, na wakamzika. Sasa vikundi nya Wamoabi wakaingia kwenye nchi mwanzoni

13 Katika mwaka wa ishirini na tatu wa Yoashi mwana wa Ahazia mfalme wa Yuda, Yehoazi mwana wa Yehu alianza kutawala juu ya Israeli katika Samaria; alitawala miaka kumi na saba. **2** Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe na kufuata dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambaye alisababisha Israeli kuasi; na Yehoazi hakurudi kutoka kwao **3** Hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, na akaendelea kuwakabidhi kwenye mikono ya Hazaeli mfalme wa Shamu na kwenye mikono

mwa mwaka. **21** Ikawa walipokuwa wakimzika huyo mtu, mbele ya Israeli, na kila mtu akakimbia nyumbani. **13** wakaona kundi la Wamoabi, hivyo wakautupia ule mwili Yehoashi mfalme wa Israeli, akamchukua Amazia, mfalme kwenye kaburi la Elisha. Mara yule mtu alipoigusa mifupa wa Yuda mwana wa Yehoashi mwana wa Ahazia, huko ya Elisha, alifufuka na kusimama kwa miguu yake. **22** Beth Shemeshi. Akaja Yerusalem na kuuangusha chini Hazaeli mfalme wa Shamu akawatesa Israeli siku zote za ukuta wa Yerusalem kutoka lango la Efraim mpaka Yehoazi. **23** Lakini Yahwe aliwahurumia Israeli, na alikuwa kwene pembe ya lango, urefu wa mbali wa dhiraa mia na huruma juu yao na kushuhulika kwa ajili yao, kwa nne. **14** Akachukua dhahabu na fedha zote, na vitu sababu ya agano lake na Ibrahim, Isaka, na Yakobo. vitu nya thamani kwene nyumba ya mfalme, pamoja Hivyo Yahwe hakuwaangamiza, na bado hakuwatupa kutoka kwene uyepo wake. **24** Hazaeli mfalme wa na mateka pia, na kurudi samaria. **15** Kama ilivo kwa Shamu akafa, na Ben Hadadi mtoto wake akawa mfalme mambo mengine yamhusuyo Yehoashi, yote aliyoyafanya, katika sehemu yake. **25** Yehoashi mwana wa Yehoazi ushujaa wake, na jinsi aliyopigana na Amazia mfalme wa akairudisha kutoka kwa Ben Hadadi mwana wa Hazaeli Yuda, je hayakuandikwa kwene kitabu cha matukio ya miji ambayo aliichukua kutoka Yehoazi baba yake kwa mfalme wa Israeli? **16** Kisha Yehoashi akalala na wazee vita. Yehoashi akamshambulia mara tatu, na akaipata miji wake na ailizikwa katika Samaria pamoja na wafalme ya Israeli. Yehoashi, mwanaye, akawa mfalme katika eneo lake. **17** Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, akaishi miaka kumi na tano baada ya Yehoashi mwana wa Yehoahazi, mfalme wa Israeli. **18** Kama ilivo kwa mambo mengine yanayomhusu Amazia, je hayakuandikwa kwene kitabu cha matukio ya mfalme wa Yuda? **19** Wakafanya njama dhidi ya Amazia katika Yerusalimu, akakimbilia Lakishi. Akakimbilia hadi Lakishi, lakini wakawatuma watu kumfuata hadi Lakishi na kumuua huko. **20** Wakamrudisha kwa farasi, na alizikwa pamoja na wazee wake katika mji wa Saudi. **21** Watu wote wa Yuda wakamchukua Uzaria, ambaye alikuwa na umri wa miaka kumi na minne, na walimfanya kuwa mfalme katika nyumba ya kifalme wa baba yake Uzaria. **22** Alikuwa Uzaria ambaye alijenga Elathi na kuirudisha kwa Yuda, baada ya mfalme Uzaria akalala pamoja na mababu zake. **23** Katika mwaka wa kumi na tano wa Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda, Yeroboamu mwana wa Yoashi mfalme wa Israeli alianza kutawala katika Samaria; alitawala kwa muda wa miaka arobaini na moja. **24** Akafanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe. Hakuziacha dhambi zake za Yeroboamu mwana wa Nabeti, ambaye aliisababisha Israeli kuasi. **25** Akairudisha mipaka ya Israeli kutoka Lebo Hamathi mpaka kwene Bahari ya Araba, kufuata amri ya neno la Yahwe, Mungu wa Israeli, ambalo aliongea kupitia mtumishi wake Yona mwana wa Amitai, yule nabii, ambaye alitokea Gathi Heferi. **26** Kwa kuwa Yahwe aliyona mateso ya Israeli, ambayo yalikuwa makali kwa kila mmoja, wote mtumwa na asyemtumwa, na kwamba hapakuwa na ulinzi kwa ajili ya Israeli. **27** Basi Yahwe akasema kwamba hatoweza kulifuta jina la Israeli chini ya mbingu; badala yake, aliwaokoa kwa mkono wa Yeroboamu mwana wa Yehoashi. **28** Kama ilivo kwa mambo mengine yamhusuyo Yeroboamu, yote aliyoyafanya, ushujaa wake, jinsi aliyivo pigana vita na kuipata tena Damaskasi na Hamathi, ambayo ilikuwa ya Yuda, kwa Israeli, je hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli? **29** Yeroboamu akalala na mababu zake, pamoja na mfalme wa Israeli, na Zekaria mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake.

14 Katika mwaka wa pili wa Yehoashi mwana wa Yehoazi, mfalme wa Israeli, Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, alianza kutawala. **2** Alikuwa na umri wa miaka ishirini na tanao wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa mda wa miaka ishirini na tisa katika Yerusalem. **3** Mama yake alikuwa anaitwa Yehoyadani, wa Yerusalem. Alifanya yale yaliyo mema usoni mwa macho ya Yahwe, sio kama baba yake Daudi. Alifanya kila kitu ambacho Yoashi, baba yake, aliichukua amekifanya. **4** Lakini sehemu ya juu haikuondolewa. Watu wakaendelea kutoa dhabihu na kufukiza ubani katika sehemu mahala pa juu. **5** Ikawa mara utawala wake ulipokuwa imara, aliwaua watumishi ambao waliokuwa wamemuua baba yake, mfalme. **6** Ila hakuwaweka watoto wa wale wauaji kwene kifo; isipokuwa, alifanya kutokana na kile Kilichokuwa kimeandikwa kwene sheria, kwene kitabu cha Musa, kama Yahwe aliyoyokuwa ameamuru, akisema, "Wababa wasife kwa ajili ya watoto wao, wala watoto wasife kwa ajili ya makosa ya wazazi wao. Isipokuwa, kila mtu atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenywewe." **7** Aliua maaskari elfu kumi wa Edomi kwene bonde la chumvi; pia alimchukua Sela kwene vita na kuiita Yoktheeli, ndivyo paitwavyo hadi leo. **8** Kisha Amazia akatuma wajumbe kwa Yehoashi mwana wa Yehoahazi mwana wa Yehu mfalme wa Israeli, akisema, "Njoo, tuonane kila mmoja macho kwa macho kwene mashinadano." **9** Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akawatuma wajumbe kurudi kwa Amazia mfalme wa Yuda, akisema, "Mbaruti uliokuwa Lebanonililituma kwa mwerezi katika Lebanoni, kusema, 'Mpatie mwanangu binti yako amuo; lakini hayawani aliyekuwako Lebanoni akauskanya chini ule mbaruti. **10** Umempiga sana Edomu, na moyo wako umekuinua. Jisifu katika ushindi wako, lakini kaa nyumbani, kwa nini unataka kujisababisha mataizo na kuanguka, wote wewe na Yuda pamoja nawe?" **11** Lakini Amazia hakutaka kusikia. Hivyo Yehoashi mfalme wa Israeli akakwea yeze na Amazia mfalme wa Yuda wakakutana uso kwa uso huko Beth Shemeshi, ambayo ilikuwa ya Yuda. **12** Yuda walishindwa

15 Katika mwaka wa ishirini na saba wa Yeroboamu kumtaka kila mtu tajiri ali pe shekeli hamsini za fedha mfalme wa Israeli, Azaria mwana wa Amazia mfalme kwake kumpatia mfalme wa Ashura. Hivyo mfalme wa wa Yuda akaanza kutawala. **2** Azaria alikuwa na umri Ashuru akarudi na hakukaa pale katika ile nchi. **21** Kama wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala, na alitawala kwa mabo mengine yanayomuhusu Menahemu, na yote kwa mda wa miaka hamsini na mbili katika Yerusalem. **22** Hivyo Menahemu akalala pamoja Mama yake alikuwa anaitwa Yekolia, na alikuwa anatokea ya wafle wa Israeli? **23** Katika mwaka wa hamsini wa Yhawe akampiga mfalme hivyo basi akawa na ukoma kwa muda wa miaka miwili. **24** Alifanya yaliyo maovu usoni mpaka siku ya kifo chake na alikaa kwenye nyumba ya pa Yahwe. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa pekee. Yothamu, mtoto wa mfalme, alikuwa juu ya watu na Nabeti, ambazo kwa hizo alisababisha Israeli kufanya kuwaongoza watu wa nchi. **6** Kama kwa mambo mengine dhambi. **25** Pekahia alikuwa na afisa aliyekuwa anaitwa yanayomhusu Azaria, yote aliyeafanya, je hayaajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? **7** Hivyo yake. Pamoja na watu hamsini wa Gileadi, Peka akamuua Azaria alilala pamoja na babu zake katika mji wa Daudi. Pekahia pamoja na Argobu na Arie katika Samaria, Yothamu, mtoto wake, akawa mfalme katika mahala pake. **8** Katika mwaka wa thelathini na nane mwaka wa alipomua Pekahia akawa mfalme katika mahala pake. **26** Azaria mfalme wa Yuda, Zekaria mwana wa Yeroboamu Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Pekahia, yote akatawala juu ya Israeli katika Samaria kwa miezi sita. **9** Alifanya yaliyo maovu usoni ya Zekaria, akamshambulia katika Ibleamu, na kumuua. **10** Shalumu mwana wa Yabeshi akafanya njama dhidi ya wafalme wa Israeli. **11** Kama kwa wa Nabati, ambaye alisababisha Israeli kufanya dhambi. **12** mfalme wa Ashuru akaja na kuichukua lyoni, Abel Beth Hili ndilo lilitokuwa neno la Yahwe ambalo aliongea na Maaka, Yanoa, Kadeshi, Hazori, Gileadi, na nchi yote ya Yehu, kusema, "Kizazi chako kitakaa katika kiti cha Israeli Naftali. Akawachukua hao watu hadi Ashuru. **30** Hivyo mpaka kizazi cha nne." Hiyo ikatokea. **13** Shalumu Hoshea mwana wa Ela akafanya njama dhidi ya Peka mwana wa Yabeshi akaanza kutawala katika mwaka wa thelathini na tisa wa Azaria mfalme wa Yuda, na kutawala Kisha akawa mfalme katika mahali pake, katika mwaka kwa mwezi mmoja tu katika Samaria. **14** Menahemu wa ishirini wa Yothamu mwana wa Uzia. **31** Kama kwa mwana wa Gadi akapanda kutoka Tirza kwenda Samaria. **15** Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Shalumu Remalia, mfalme wa Israeli, Yothamu mwana wa Azaria, na njama aliyoifanya, yameandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafle wa Israeli. **16** Ndipo Menahemu wa miaka ishirini alipoanza kutawala; alitawala kwa muda akamshambulia Tifsa na wote walikuwa pale, na mijaka wa miaka kumi na sita katika Yerusalimu. Mama yake yote kuzunguka Tirza, kwasababu hawakufungua kwenye alikuwa anaitwa Yerusha; alikuwa binti ya Sadoki. **34** mji. Hivyo akaushambulia, na akawapasua wanawake Yothamu alifanya yaliyo sahihi usoni pa Yahwe. Alifuata wajawazito wote katika hicho kijiji. **17** Katika mwaka wa mfano wa yote baba yake Azaria aliyeafanya. **35** Ila, mahali thelathini na tisa wa Ahazia mfalme wa Yuda, Menahemu na kufukiza ubani katika mahali pa juu. Yothamu akajenga kumi katika Samaria. **18** Alifanya yaliyo maovu usoni mwa lango la juu la nyumba ya Yahwe. **36** Kama kwa mambo Yahwe. Katika maisha yake yote, hakuziacha dhambi za mengine yanayomuhusu Yothamu, na yote aliyeafanya, Yeroboamu mwana wa Nabeti, ambaye alifanya Israeli je yameandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa kufanya dhambi. **19** Kisha Pulu mfalme wa Ashuru akaja Yuda? **37** Katika zamani hizo Yahwe akaanza kumtuma kinyume cha nchi, na Menahemu akampatia Pulu talanta dhdii ya Yuda Rezini mfalme wa Sahmu, na Peka mwana elfu moja za fedha, hivyo msaada wa Pulu ungeweza na akazikwa pamoja na babu zake katika mji wa Daudi, kuwa na yeYe kuimariswa utawala wa Israeli katika nchi yake. **20** Menahemu akatoza hii pesa kutoka Israeli kwa

babu yake. Kisha Ahazi, mtoto wake, akwa mfalme katika mhali pake.

16 Katika mwaka wa kumi na saba wa Peka mwana wa Pemalia, Ahazi mwana wa Yothamu mfalme wa Yuda, akaanza kutawala. **2** Ahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini ilipoanza kutawala, na alitawala kwa muda wa miaka kumi na sita katika Yerusealemu. Alifanya yasiyo haki usoni mwa Yahwe Mungu wake, kama Daudi babu yake. **3** Badala yake, akatembea katika njia ya wafalme wa Israeli; hasa, akamuweka mwanaye kwenye moto kama sadaka ya kuteketeza, kufuatana na machukizo ya mataifa, ambayo Yahwe aliwafukuza wana wa Israeli. **4** Akatoa sadaka na kuchoma ubani mahali pa juu, juu ya milima, na chini ya kila mti mbichi. **5** Kisha Riseni, mfalme wa Shamu na Peka mwana wa Remalia, mfalme wa Israeli, wakaja mpaka Yeruselemu kuteka. Wakamzunguka Ahazi, lakini hawakuweza kumshinda. **6** Katika kipindi hicho, Resini mfalme wa Shamu akamponya Elathi kwa Shamu na kuwapeleka watu wa Yuda nje ya Elathi. Kisha Washami wakaja kwa Elathi ambapo waliishi hadi leo. **7** Hivyo Ahazi akatumua wajumbe kwenda kwa Tiglath Pileseri mfalme wa Ashuru, akisema, "Mimi ni mtumishi wako na mwanao. Panda juu na uniockoe kutoka kwenye mikononi ya mfalme wa Shamu na kutoka kwenye mkono wa mfalme wa Israeli, ambao wameniteka." **8** Hivyo Ahazi akachukua fedha na dhahabu iliyokuwa imepatikana katika nyumba ya Yahwe na mingoni mwa waweka hazina wa nyumba ya mfalme na kuituma kama zawadi kwa mfalme wa Ashuru. **9** Kisha mfalme wa Ashuru akamsikiliza, na mfalme wa Ashuru akaenda juu dhidi ya Damaski, akaishinda na kuwabeba watu wake kama wafungwa hadi Kiri. Akamuua Resini pia yule mfalme wa Shamu. **10** Mfalme Ahazi akaenda Dameski kuonana na Tiglath Pileseri mfalme wa Ashuru. akaiona mdhabahu huko Damski. Akampelekea Uria kuhani mfano wa ile madhababu na mpangilio wake na mchoro kwa ustadi wote ulikuwa umehitajika. **11** Hivyo Uria yule kuhani akajenga madhababu kuwa kama mipango ambayo Mfalme Ahazi atakaporudi kutoka Damaski. Akaimaliza kabla mfalme Ahazi hajarudi kutoka Dameski. **12** Kisha mfalme akaja kuto Dameski akaiona ile madhababu; mfalme akaikaribia ile madhababu na kutoa sadaka juu yake. **13** Akitengeneza sadaka yake ya kuteketeza na sadaka yake ya nafaka, na kunyanya damu ya washirika wake sadaka juu ya madhababu. **14** Madhababu ya shaba ambayo ilikuwa mbele ya Yahwe-akaileta kutoka mbele ya hekalu, kutoka kati ya madhababu yake na hekalu la Yahwe na kuiweka upande wa kaskazini wa madhababu yake. **15** Kisha mfalme Ahazi akamwiamuru Uria kuhani, akisema, "Juu ya madhababu kubwa teketeza sadaka ya kuteketeza ya asubuhi na sadaka ya kuteketeza ya nafaka ya jioni, pamoja na sadaka ya watu wote wa nchi, na matoleo ya sadaka ya mazao na sadaka za za kinywaji. Nyunyiza juu ya hiyo damu yote ya sadaka ya kuteketeza, na damu yote ya kuteketeza. Lakini ile

madhababu ya shaba itakuwa kwa ajili yangu ili niulize ushauri." **16** Uria kuhani akafanya kile ambacho Ahazi aliamuru. **17** Kisha mfalme Ahazi akaondoa jopo na mabeseni vitako vinavyobebeka; pia akachukua bahari kutoka juu ya ng'ombe wa shaba ambayo ilikuwa chini ya hiyo na kuiweka juu ya sakafu ya mawe. **18** Aliondoa njia iliyokuwa kwa ajili ya kuingia kwenye Sabato ambayo walikuwa wamejenga kwenye hekalu, wote pamoja na mahali pa kuingilia mfalme kwenye hekalu la Yahwe, kwasababu ya mfalme wa Ashuru. **19** Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Ahazi na yale aliyoafanya, je yameandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? **20** Ahazi allala pamoja na babu zake na kuzikwa pamoja babu zake katika mji wa Daudi. Hezekia mtoto wake akawa mfalme katika mahala pake.

17 Katika mwaka wa kumi na moja wa Ahazi mfalme Yuda, utawala wa Hoshea mwana wa Elahi ulianza. Alitawala katika Samaria juu ya Israeli kwa muda wa miaka minane. **2** Alifanya yaliyo maovu usoni pa Yahwe, ila sio kama wfalme wa Israeli ambao ulikuwa kabla yake. **3** Shalmanesa mfalme wa Ashuru akamshambulia, na Hoshea akawa mtumishi na kumpletea kodii. **4** Kisha mfalme wa Ashuru akaona kwamba Hoshea alikuwa na njama dhidi ya yake, kwa kuwa Hoshea aliwatumwa wajumbe kwa So mfalme wa Misri; pia, hakumpatia kodi mfalme wa Ashuru, kama alivyofanya mwaka hadi mwaka. **5** Basi mfalme wa Ashuru akamfunga akamtia kifungoni. Kisha mfalme wa Ashuru akaishambulia nchi yote, akaishambulia Samaria na kuizunguka kwa miaka mitatu. **6** Katika mwaka wa tisa wa Hoshea, mfalme wa Ashuru akaichukua Samaria na akawapeleka Israeli hadi Ashuru. Akawaweka kwenye Hala, kwenye Haburi Mto wa Gozani, na katika mji wa Wamedi. **7** Utekwaji huu ulitokea kwa sababu wana wa Israeli walifanya dhambi dhidi ya Yahwe Mungu wao, ambaye aliwaleta kutoka nchi ya Misri, kutoka chini ya mkono wa Farao mfalme wa Misri. Watu walikuwa wakiaabudu miungu mingine **8** na kutembea katika matendo ya wamataifa ambao Yahwe aliwafukuza mbele ya watu wa Israeli, na katika matendo ya wafalme wa Israeli ambayo waliyokuwa wameyafanya. **9** Wana wa Israeli wakafanya kwa siri mambo mabaya dhidi ya Yahwe Mungu wao. Wakajijengea mahala pa juu katika miji yao yote, kutoka mnara wa walini hadi mji wenye boma. **10** Pia wakasimamisha nguzo za mawe na Ashera juu ya kila milima chini ya kila mti mbichi. **11** Huko wakafukiza ubani katika mahali pa juu pote, kama mataifa walivyo kwa wamefanya, ambao Yahwe aliwafukuza mbele yao. Waisraeli wakafanya mambo maovu ili kuchochea hasira ya Yahwe, **12** wakaabudu sanamu, ambazo Yahwe alizokwu amewaambia, "Msifanye jambo hili." **13** Bado Yahwe aliwashuhudia Israeli na Yuda kwa kila nabii na kila muonaji, kusema, "Geukeni kutoka nije zenu mbaya na kuzishika amri zangu na hukumu zangu, na kuwa makini kufuata ile sheria yote niliyowaamuru baba zenu, na ambayo niliwapelekea kwa watumishi wangu

Ashuru na hakumtumikia. **8** Akawashambulia Wafiliisti hadi ahadi nzuri kutoka kwa bwana wangu mfalme wa Ashuru. Gaza na mipaka inayoizunguka, kutoka mnara wa walini Nitakupatia farasi elfu mbili, kama unaweza kuwatatafu hadi hadi mji wenye ngome. **9** Katika mwaka wa nne kuwaendesha kwa ajili yao. **24** Wanawezaje kumpinga wa Mfalte Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa saba wa hata nahodha mmoja wa watumishi walio wadogo? Hoshea mwana wa Ela mfalme wa Israeli, Shalmanesa Mmeweka tumaini lenu katika Misri kwa magari ya farasi mfalme wa Ashuru akapanda hadi Samaria na kuizunguka. na waendesha farasi! **25** Je nimesafiri kwenda huko juu **10** Mwishoni mwa miaka mitatu wakaichukua, katika bila Yahwe kupapigania hapa mahali na kupaharibu? mwaka wa sita wa Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa Yahwe ameniambia, "Ishambulie hii nchi na uiharibu." tisa wa Hoshea mfalme wa Israeli; hivi ndivyo Samaria **26** Kisha Elikana mwana wa Hilkia, na Shebna, na Joa ilivyoteka. **11** Basi mfalme wa Ashuru akawachukua wakamwambia amiri jeshi mkuu, "Tafadhal ongea na Israeli kwenda Ashuru na kuwaweka kwenye Hala, na watumishi wako katika lugha ya Kiaramu, kwa kuwa katika mto Habori katika Gozani, na katika mji wa Wamedi. tunailewa. Usiongee nasi katika lugha ya Yuda katika **12** Alifanya hivi kwasababu hakutii sauti ya Yahwe Mungu masikio ya watu ambao wako ukutani." **27** Lakini wao, lakini walikiuka makubaliano ya agano lake, yote yule amiri jeshi mkuu akawaambia, "Je bwana wangu yale ambayo Musa yule mtumishi wa Yahwe aliwaamuru. amenituma kwa bwana wako na kuwachukua kuongea Walikataa kuyasikiliza au kuyafanya. **13** Kisha katika haya maneno? Je hajanituma kwa hawa watu ambaio mwaka wa kumi na nne wa mfalme Hezekia, Senakerebu wameketi kwenye ukuta, ambao watakula kinyesi chao na mfalme wa Ashuru akaishambulia miji yote yenye boma kunywa mkojo wao wenywewe?" **28** Kisha yule amiri jeshi na kuwateka mateka. **14** Basi Hezekia mfalme wa Yuda mkuu akasimama na akapiga kelele kubwa kwa lugha akatuma neno kwenda kwa mfalalme wa Yuda akatuma ya Kiyahudi, akisema, "Sikilizeni neno la mfalme mkuu, neno kwa mfalme wa Ashuru, ambaye alikuwa Lachishi, mfafe wa Ashuru. **29** Mfalte asema, 'Msimwache Hezekia akisema, "Nimekuudhi. Nichukue. Popote utakaponiweka akawadanganya, kwa kuwa hataweza kuwaokoa kwenye nitavumulia". Mfalme wa Ashuru akamtaka Hezekia nguvu yangu. **30** Msimwache Hezekia akawatumainisha mfalme wa Yuda kulipa talanta mia tatu za fedha na talanta katika Yahwe, akisema, "Yahwe atatuokoa hakika, na huu thelathini za dhahabu. **15** Hivyo Hezekia akampatia fedha mji hautawekwa kwenye mkono wa mfalme wa Ashuru." zote ambazo zilikuwa zimepatikana kwenye nyumba ya **31** Msikilize Hezekia, kwa kuwa hivi ndivyo mfalme wa Yahwe na kawenye hazina nyumba ya mfalme. **16** Kisha Ashuru asemavyo: "Fanyeni amani pamoja nami na njoomi Hezekia akaikata ile dhahabu kutoka kwenye milango kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula kutoka kwenye ya hekalu la Yahwe na kutoka juu ya nguzo; akampatia mzabibu wake mwenywewe na kutoka kwenye mtini wake dhahabu mfalme wa Ashuru. **17** Lakini mfalme wa Ashuru mwenywewe, na kunywa kutoka kwenye maji kwenye akalihamasisha jeshi lake kubwa, akawatuma Tartani na maji ya birika lake mwenywewe. **32** Mtafanya hivyo hadi Rabsaris na amiri jeshi mkuu kutoka Lakishi kwenda nitakopoku na kuwachukua kwenda kwenye nchi kama kwa Hezekia huko Yerusalem. Wakasafiri hadi kwenye nchi yenu, nchi ya nafaka na divai, nchi ya mkate na mabarabara na kufika nje ya Yerusalem. Wakakaribia mashamba ya mizabibu, nchi ya miti ya mizaituni na karibu na mfereji wa birika la juu, kwenye barabara asali, ili muweze kuishi na sio kufa.' Msimikilize Hezekia kuu ya shamba la dobi, na kusimama hapo. **18** Wakati wakati atakapojaribii kuwashawishi, akisema, 'Yahwe walipokuwa wamemwita Mfalte Hezekia, Eliakimu mwana atatuokoa.' **33** Je miungu yeoyote ya watu inayewaokoa wa Hilkia, ambaye alikuwa kiongozi wa nyumba ya kutoka kwenye nchi ya mfalme wa Ashuru? **34** Iko wapi mfalme na Shebna mwandishi, na Joa mwana wa Asafu, miungu ya Hamathi na Arpad? iko wapi miungu ya anayeandika kumbukumbu, wakatoka nje kwenda kuwalaki Sefarvaimu, Hena, na Iva? Je imeikoo Samaria kutoka **19** Basi yule amiri jeshi mkuu akawaambia wamwombie mkono wangu? **35** Miongoni mwa miungu yote ya nchi, Hezekia kile aliosema mfalme mkuu, mfalme wa je kuna mungu ambaye ameikoo nchi yake kutoka Ashuru, amesema: "Nini chanzo cha ujasiri wako? **20** kwenye nguvu yangu? Inawezekanaje Yahwe akaikoa Unaongea maneno yasiyo na maana, kusema lipi neno Yerusalem kutoka kwenye uwezo wangu?" **36** Lakini na nguvu ya vita. Sasa unamtumainia nani? Nani anakupa watu wakabaki kimya na hawakujibu, kwa kuwa mfalme ujasiri wa kuasi dhidi yangu? **21** Tazama, unamtumainia alikuwa ameamuru, "Msimjibu." **37** Kisha Eliakimu mwana kutembalea fimbo ya mwanzu huu uliopondeka wa Misri, wa Hilkia, ambaye alikuwa juu ya nyumba ya mfalme; lakini kama mtu akiutegemea, utamchapa kwenye mkono Shebna yule mwandishi; na Joa mwana wa Asafu, mtunza wake na kuutoboa. Hicho ndicho Farao mfalme wa kumbukumbu, akaja kwa Hezekia pamoja na nguo zao Misri kwa ymtu yeoyote ambaye anayemtumainia. **22** zilizoraruliwa, na kumpatia taarifa ya maneno ya yule Lakini kama ukiniambia, 'Tunawamini Yahwe Mungu amiri mkuu.
19 Ikawa kuhusu kwamba wakati Mfalte Hezekia aliposikia taazrifa zao, akaruarua mavazi yake, akavaa nguo za magunia, na kwenda kwenye nyumba ya Yahwe. **2** Akamtuma Elkana, ambaye alikuwa msimamizi

wa nyumba ya mfalme, na Shebna yule mwandishi, Senakeribu mfalme wa Ashuru, nimekusikia. **21** Hili na wazee wa makuhani, wote walikuwa wamefunkwa ndilo neno ambalo Yahwe ameliongea kuhusu yeye: na nguo za magunia, kwenda kwa Isaya mwana wa "Bikira binti Sayuni amekudharau na kukucheka kwa Amozi, yule nabii. **3** Wakamwambia, "Hezekia wakisema, dharau. Binti wa Yerusalem akatikisa kichwa juu yako. 'siku hii ni siku ya mateso, shutuma, na fedheha, kwa **22** Je ni nani uliyemchokoza na kumtukana? Dhidi ya kuwa wakati umewadia watoto kuzaliwa, lakini hakuna nani umeinua sauti yako na kuinua macho yako katika nguvu ili wazaliwe. **4** Inaweza kuwa Yahwe Mungu majivuno? Juu ya Mtakatifu wa Israeli! **23** Kupitia wajumbe wako atasikia maneno yote ya amiri jeshi mkuu, ambaye wako wamemdhara Bwana, na kusema, 'Pamoja na mfalme wa Ashuru bwana wake amemtuma kumkaidi wingi wa magari yangu ya farasi nimeenda juu ya vilele Mungu aliye hai, naye atayakemea yale maneno ambayo ya milima, hata juu ya kilele cha Lebanoni. Nitaikata Yahwe Mungu wako aliyasikia. Sasa inua maombi yako mierezi mirefu na kuchagua miti ya minvijie huko. Nitaingia juu kwa ajili ya mabaki yaliyo bakia hapo." **5** Hivyo sehemu za makazi yake yaliyo mbali, mtsitu wake uzaao watumishi wa mfalme Hezekia wakaja kwa Isaya, **6** na sana. **24** Nimechimba visima na kunywa maji mageni. Isaya akaawaambia, "Mwambieni bwana wenu: 'Yahwe Nimekausha mito yote ya Misri chini ya soli ya miguu asema hivi, "Usiyaogope maneno ambayo uliyoyasikia, yangu.' **25** Je hukusikia jinsi nilivyoagiza tangu zamani, na pamoja na kwamba watumishi wa mfalme wa Ashuru kuyafanya tangu siku za zamani? Sasa ninalileta kupita. wamenitukana. **7** Tazama, nitaweka roho ndani yake, Uko hapa kupunguza miji isiyoingiliika kwenye rundo la na yamkini atasikia taarifa na kurudi kwenye nchi yake maangamizi. **26** Makazi yao, ya nguvu kidogo, imevunjwa mwenyewe. Nitamfanya aanguke kwa upanga katika nchi vunjwa na aibu. Wamekuwa mimea katika shamba, majani yake mwenyewe." **8** Kisha amiri jeshi mkuu akarudi na ya kijani, majani juu kwenye dari au kwenye shamba, kumkuta mfalme wa Ashuru akipigana dhidi ya Libna, lili洛chomwa kabla halijakua. **27** Lakini najua kuketi kwako kwa kuwa alisikia kwamba mfalme alikuwa ameenda chini, na kutoka kwako, kuingia kwako dhidi yangu. kutoka Lakishi. **9** Kisha Senakeribu akasikia kwamba **28** Kwasababu kiburi chako kimeyafikia masikio yangu, Tirhaka mfalme wa Kushi na Misri alihamasisha kupigana Nitaweka kulabu yangu kwenye pua yako, na hatamu dhidi yake, hivyo akatuma wajumbe tena kwa Hezekia yangu kwenye mdomo wako; nitakurudisha nyuma kwa pamoja na ujumbe: **10** "Mwambieni Hezekia mfalme njia ile ile uliyojia." **29** Hii ndiyo itakuwa ishara kwako: wa Yuda, 'Asikudanganye Mungu wako unayemwamini, Mwaka huu mtakula vitu viotavyo porini, na katika mwaka kusema, "Yerusalem haitawekwa kwenye mikono ya wa pili vile vikuavyo katika huo. Lakini katika mwaka wa mikono ya mfalme wa Ashuru." **11** Tazama, umesikia tatu ni lazima mpande na kuvuna, kupanda mashamba ya kwamba wafalme wa Ashuru wamemaliza nchi zote kwa mizabibu na kula matunda yake. **30** Mabaki ya nyumba ya kuziharibu kabisa. Kwa hiyo je utaokoka? **12** Je wale Yuda ambayo yataokoka yatachukua tena mizizi na kuzaa miungu wa mataifa wamewaokoa, mataifa ambaobaba matunda. **31** Kwa kuwa mabaki yatatoka Yerusalem, zangu waliyaharibu: Gozani, Harani, Resefu, na watu kutoka Mlima Sayuni wenye kuokoka utakuja. Wivu wa wa Edeni katika Telasari? **13** Je yuko wapi mfalme wa Yahwe wa majeshi utafanya hivyo. **32** Kwa hiyo Yahwe Hamathi, mfalme Arpad, mfalme wa miji ya Sefarvaimu, asema hivi kuhusu mfalme wa Ashuru: "Hatakuja kwenye wa Hena, na Iva?" **14** Hezekia akapeokea hii barua huu mji wala kupiga mshale hapa. Wala hatakuja mbele kutoka wale wajumbe na kuisoma. Kisha akapanda hata yake na ngao au kujenga boma dhidi yake. **33** Njia ile ile kwenye nyumba ya Yahwe na kuukunjua mbele yake. **15** aliyojia ndiyo njia atakayoondekea; hatoingia mji huu - Kisha Hezekia akaomba mbele ya Yahwe na kusema, hivi ndiyo asemavyo Yahwe." **34** Kwa maana nitaulinda "Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, uketiye juu ya huu mji na kuuokoa, kwa ajili yangu mwenyewe na kwa makerubi, wewe ni Mungu wa pekee juu ya tawala zote ajili ya Daudi mtumishi wangu." **35** Ikawa kuhusu usiku za dunia. Uliyeziumba mbingu na nchi. **16** Tega sikio huo ambaobala malaika wa Yahwe alitoka na kuvamia kambi lako, Yahwe, na usikie. Fungua macho yako, Yahwe, ya Waashuru, akawaua maaskari 185, 000. Kisha watu na tazama, na sikia maneno ya Senakeribu, ambayo wakaamka asubuhi na mapema, mili ya watu waliokuwa ameyatumua kumdhihaki Mungu aliye hai. **17** Ni kweli, wamekuwa ilikuwa imelala kila mahali. **36** Hivyo Senakeribu Yahwe, wafalme wa Ashuru ameyaharibu mataifa na nchi mfalme wa Ashuru akaondoka Israeli na kwenda nyumbani zao. **18** Wameiweka miungu yao kwenye moto, kwa kuwa na kuishi katika Ninawi. **37** Baadaye, alipokuwa akibadu hawakuwa miungu lakini ilikuwa kazi ya mikono ya watu, kwenye nyumba ya Nisroki mungu wake, watoto wake ilikuwa miti na mawe. Hivyo Waashuru wame waharibu. **19** Adramaleki na Shareza wakamuua kwa upanga. Kisha Basi sasa, Yahwe Mungu wetu, tuokoe, nakusishi, kutoka wakakimbilia kwenye nchi ya Ararati. Kisha Esarhodani kwenye nguvu zake, ili kwamba mamlaka zote za dunia zipate kujua yakwamba wewe, Yahwe, ndiye Mungu wa pekee." **20** Kisha Isaya mwana wa Amozi akatuma ujumbe kwa Hezekia, akisema, "Yahwe, Mungu wa Israeli asema, 'Kwasababu umeomba kwangu kuhusiana na

20 Katika siku hizo Hezekia aliugua akawa kwenye hatari ya kufa. Hivyo Isaya mwana wa Amozi, akaja, na kumwambia, "Yahwe asema, 'Weka nyumba yako kwenye mpangilio; kwa kuwa utakufa, na hutapona."

2 Kisha Ahazi akageuza uso wake kwenye ukuta na kuleta maji kwenye mji-hayakuandikwa kwenye kitabu cha kumuomba Yahwe, akisema, 3 "Tafadhal, Yahwe, ya matukio ya wafalme wa Yuda? 21 Hezekia akalala na ukumbuke jinsi nilivyo mwaminifu kutembea mbele yako kwa moyo wangu wote, na jinsi nilivyofanya yaliyo mazuri usoni kwako." Kisha Hezekia akalia kwa sauti. 4 Kabla ya Isaya hajatoka nje kwenye mji wa kati, neno la Yahwe likamjia, kusema, 5 "Rudi, na umwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, 'Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Daudi babu yako, asemavyo: "Nimesikia maombi yako, na nimeyaona machozi yako. Nitakuponya katika siku ya tatu, na utapanda juu kwenye nyumba ya Yahwe. 6 Nitakuongeza miaka kumi na tano ya maisha yako, na nitakulinda na huu mji kwa ajili yangu na kwa ajili ya mtumishi wangu.'"⁶ 7 Hivyo Isaya akasema, "Chukueni mkate wa tini." Walifanya hivyo na kuweka kwenye jipu lake, na akapona. 8 Hezekia akamwambia Isaya, "Je kutakuwa na alama gani ambayo Yahwe ataniponya, na kwamba nitapanda juu hadi kwenye hekalu la Yahwe katika siku ya tatu?" 9 Isaya akajibu, "Hii ndiyo itakuwa ishara kwako kutoka kwa Yahwe, kwamba Yahwe atafanya kitu amacho alichokisema. Je kivuli kitaenda mbele hatua saba, au kurudi nyuma hatua saba?" 10 Hezekia akajibu, "Ni kitu chepesi kwa kivuli kwenda mbele hatua kumi. Hapana, hicho kivuli kirudi nyuma hatua kumi." 11 Hivyo Isaya nabii akamllilia Yahwe, na akaleta kivuli hatua kumi nyuma, kutoka pale ambapo zilikuwa zimevuka kwenye ngazi za Ahazi. 12 Katika kipindi hicho Merodak Baladani mfalme wa Babeli alituma barua na zawadi kwa Hezekia, kwa kuwa alisikia kwamba Hezekia alikuwa anaumwa. 13 Hezekia akasikiliza hizo barua, na kisha kuwaonyesha wajumbe sehemu zote na sehemu zake za thamani, fedha, dhahabu, manukato na marhamu na nyumba yenye ghala la silaha zake, na yote yaliyokutwa kwenye ghala za nyumba zake. Hapakuwa na kitu kwenye nyumba, wala kwenye ufalme wake wote, ambao Hezekia hakuwaonyesha. 14 Kisha Isaya akaja kwa Hezekia na kumuuliza, "Hawa watu walikuwa wanakwambiaje? Wanatokea wapi?" Hezekia aksema, "Wamekuja kutoka nchi ya mbali ya Babeli. 15 Isaya aksauliza, "Wameona nini kwenye nyumba yako?" Hezekia akajibu, "Wameona kila kitu kwenye nyumba yangu. Hakuna kitu mionganoni mwa vitu vyangu yya thamani ambavyo sijawaonyesha." 16 Basi Isaya akamwambia Hezekia, "Sikiliza neno la Yahwe: 17 'Tazama siku zinakuwa wakati kila kitu kwenye kwene nyumba yako ya kifalme, vitu ambavyo babu zako walivitunza huko hadi leo, vitabebwa kwenda Babeli. Hakuna kitakachobakia, Yahwe asema. 18 Watoto waliozaliwa na wewe, ambao umewazaa wewe mwenyewe-watawachukua mbali, na watakuwa matowashi kwenye nyumba ya kifalme ya mfalme wa Babeli.'¹⁸ 19 Hezekia akamwambia Isaya, "neno la Yahwe uliloliongea ni jema." Kwa kuwa alifikiri, Je sivyo ikiwapo amani na kweli katika siku zangu?" 20 Kama kwa mambo mengine yanamuhusu Hezekia, na ushujaa wake wote, na jinsi alivytenteza bwawa la maji na mfereji, na kuleta maji kwenye mji-hayakuandikwa kwenye kitabu cha kumuomba Yahwe, akisema, 3 "Tafadhal, Yahwe, ya matukio ya wafalme wa Yuda? 21 Hezekia akalala na babu zake, na Manase mwanae akawa mfalme katika sehemu yake.

21 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na mbili wakati alipoanza kutawala; alitawala miaka hamsini na tano katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Hefziba. 2 Alifanya maovu usoni kwa Yahwe, kama machukizo ya mataifa ambayo Yahwe aliyafukuza nje mbele ya wana wa Israeli. 3 Kwa kupajenga tena mahala pa juu ambapo Hezekia baba yake alipaharibu, na akajenga madhabahu kwa ajili ya Baali, akafanya Ashera, kama Ahabu mfalme wa Israeli alivyofanya, akasujudu kwa nyota zote za mbinguni na kuwaabudu wao. 4 Manase akajenga madhabahu za kipagani kwenye nyumba ya Yahwe, ingawaje Yahwe aliamuru, "Jina langu litakuwa Yerusalem daima." 5 Akajenga madhabahu kwa ajili ya nyota zote za mbinguni katika behewa mbili za nyumba ya Yahwe. 6 Akamuweka mtoto wake wa kiume kwenye moto; akatazama bao ushirikina na kujishuhulisha pamoja wale ambao wenye pepo wa utambuzi na wale wachawi. Akafanya maovu mengi usoni kwa Yahwe na kuchochea hasira kwa Mungu. 7 Sanamu ya kuchongwa ya Ashera ambayo alitnegeneza, akaiweka kwenye nyumba ya Yahwe. Nyumba hii ndiyo ambayo Yahwe alimwambia Daudi na Sulemani mwanawee; alisema: "Ni nyumba hii na katika Yerusalem, ambayo nimeichagua kutoka makabila yote ya Israeli, ambako nitaliweka jina langu milele. 8 Sintofanya miguu ya Israeli kushindwa tena nje ya nchi ambayo niliwapa babu zao, kama tu watakuwa makini kuiti yale yote niliyowaamuru, na kufuata sheria zote ambazo mtumishi wangu Musa aliwaamuru." 9 Lakini watu hawakusikia, na Manase akawaongoza kufanya maovu zaidi kuliko yale ya mataifa ambayo Yahwe aliyaharibu mbele ya watu wa Israeli. 10 Basi Yahwe akaongea na watumishi wake manabii, akisema, 11 Kwasababu Manase mfalme wa Yuda amefanya haya machukizo, na kutenda maovu zaidi kuliko yote waliyoyatenda Waamori ambao walikuwa mbele yake walikubali, na pia aliwafanya Yuda kuasi kwa sanamu zake, 12 kwa hiyo Yahwe, Mungu wa Israeli, akasema hivi: Tazama, nakaribia kuleta uovu juu ya Yerusalem na Yuda ambayo kila mtu asikiapo kuhusi hilo, masikio yake yote yatang'aa. 13 Nitanyoosha juu ya Yerusalem kipimo kilichotumika dhidi ya Samaria, na kuangusha msatari utakaotumika dhidi ya nyumba ya Ahabu; Nitaifuta Yerusalem safi, kama kufuta sahani, kufutu na kufunika juu chini. 14 Nitawatupa masalia ya urithi wangu na kuwaweka mikononi mwa maadui zao. Watakuwa nyara na mateka kwa maadui zao wote, 15 kwa sababu wamefanya yaliyo maovu usoni kwangu, na kunichochea hasira, tangu siku babu zao walipotoka Misri, hadi leo." 16 Aidha, Manase akazimwaga damu nyingi za wasio na hatia, hadi alipojaza Yerusalem kutoke upande huu kwenda mwingine kwa kifo. Hii iliikuwa ni

kuongeza kwenye dhambi ambayo alifanya Yuda kuasi, wakati walipofanya uovu mbele za Yahwe. **17** Kama kwa mambo mengine yamhusuyo Manase, yote aliyoafanya, na dhambi ambayo aliyoifanya, je haya hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafalme wa Yuda? **18** Manase akalala pamoja na babu zake na alizika kwenye bustani ya nyumba yake, katika bustani ya Uza. Amoni alikuwa na miaka kumi na mbili alipoanza kutawala; alitawala miaka miwili katika Yerusalem. Mama yake wa Yotba. **20** Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe, kwenye nyumba yake aliyyofanya. **21** Amoni alifuata wakafanya njama dhidi yake na kumuua mfalme yake. **25** Kama ilivyo kwa mambo mengine yamhusuyo Amoni yale aliyoafanya, je hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? **26** Watumishi wa Uza, na Yosia mwanawе akawa mfalme katika sehemu yake.

22 Yosia alikuwa na umri wa miaka minane wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa mda wa miaka thelathini na moja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Yedida (Alikuwa binti wa Adaye wa Bozkathi). **2** Alifanya yale yaliyo mema usoni mwa Yahwe. Alitembea kwenye njia zote za Daudi babu yake, na hakugeuka wala upande wa kulia au kushoto. **3** Ikawa kwamba katika mwaka wa kumi na nane mfalme Yosia, akamtuma Shafani mwana wa Azalia mwana wa Meshulamu, mwandishi, kwenye nyumba ya Yahwe, akisema, **4** "Panda juu kwa Hilkia yule kuhanu mikuu na mwambie ahesabu pesa ambazo zilizokuwa zimeletwa kwenye nyumba ya Yahwe, ambazo walinzi wa hekalu wamezikusanya kutoka kwa watu. **5** Zigawanywe kwenye mikono ya wafanyakazi amba ni wasimamizi wa nyumba ya Yahwe, na waache wawapatie wafanya kazi amba wako kwenye nyumba ya Yahwe, ili wawewe kutengeneza pale palipoharibika. **6** Wapewe pesa maseremala, wajenzi, na waashi, na pia kununua mbao na kukata jiwe kukarabati nyumba ya Yahwe." **7** Lakini zile pesa hazikutakiwa kuhesabiwa wakati walipokuwa wanapewa, kwa sababu waliiimu ile kazi kwa uaminifu. **8** Hilkia kuhanu mkuu akamwambia Shafani yule mwandishi, "Nimekipata kitabu cha sheria katika nyumba ya Yahwe." Basi Hilkia akampatia kile kitabu Shafani, na kukisoma. **9** Shafani akaenda na kuchukua kile kitabu kwa mfalme, na pia kumjulisha, akisema, "Watumishi wako wamezitumia zile pesa ambazo zilizokuwa zimepatikana kwenye hekalu na zimegawiwa

kwenye mikono ya wafanya kazi amba husimamia kuangalia nyumba ya Yahwe." **10** Kisha Shafani yule mwandishi akamwambia mfalme, "Hilkia yule kuhanu amenipatia kitabu." Kisha Shafani akakisoma mbele ya maneno ya sheria, alichana nguo zake. **12** Kisha mfalme akamwamuru Hilkia yule kuhanu, Ahikamu mwana wa Shafani, Akbori mwana wa Mikaya, Shafani mwandishi, na Asaya, mtumishi wake mwenyewe, akisema, **13** Nenda na ukaongee pamoja na Yahwe kwa ajili yangu, na Alikiwa anaitwa Meshlemethi; alikuwa binti wa Haruzi wa Yotba. **20** Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe, kwenye nyumba yake aliyyofanya. **21** Amoni alifuata hasira kubwa ya Yahwe ambayo ametukasirika dhidi nija zote ambazo baba yake alizotembelea na kuabudu yetu kwa sababu babu zetu hawakusikiliza maneno sanamu ambazo baba yake alizabudu, na kuzisujidua. **22** Akajitenga na Yahwe, Mungu wa baba zake, na hakutembea katika njia ya Yahwe. **23** Watumishi wa Amoni wakafanya njama dhidi yake na kumuua mfalme kwenye nyumba yake mwenyewe. **24** Lakini watu wa nchi wakawaua watu wote waliofanya njama dhidi ya mfalme Amoni, na wakamfanya Yosia mtoto wake kuwa mfalme katika sehemu yake. **25** Kama ilivyo kwa mambo mengine yamhusuyo Amoni yale aliyoafanya, je hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? **26** Watumishi wa Uza, na Yosia mwanawе akawa mfalme katika sehemu yake.

Tikya mwana wa Harhasi, mtunza kabati la nguo (aliishi katika Yerusalem katika mtaa wa pili), na wakaongea pamoja naye. **15** Akawaambia, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Israeli, asemavyo: 'Mwambie huyu mtu aliyeikutuma kwangu, **16** "Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: 'Tazama, nitaleta janga kwenye hii sehemu na juu ya wakao hapa, kulingana na kila kitu kilichoandikwa kwenye kitabu ambacho mfalme wa Yuda alichokisoma. **17** Kwa sababu wamenitelekeza na kufukiza ubani kwa miungu mingine, hivyo basi wanawenza kunichochea hasira pamoja na matendo yote waliyoyafanya-kwa hiyo hasira yangu ilikuwa inawaka dhidi ya hii sehemu, na haitazimika." **18** Lakini kwa mfalme wa Yuda, aliye watuma kuuliza mapenzi ya Yahwe, hivi ndivyo mtakavyo mwambia: "Yahwe, Mungu wa Israeli asema hivi: Kuhusu yale maneno uliyyasikia, **19** kwa sababu moyo wako ulikuwa mlaini, na kwa sababu umejinyenyekesha mwenyewe mbele za Yahwe, wakati uliposikia nilichokisema dhidi ya hii sehemu na wenyeji wake, kwamba wanawenza kuwa wakiwa na laana, na kwasaabu ulizozirarua nguo zako na kulia mbele yangu, Nami pia nimekusikia-hivi ndivyo Yahwe asemavyo. **20** Tazama, nitakukusanya na babu zako, nawe utawekwa kaburini kwako kwa amani. Macho yako hayataona maafa yote ambayo nitakusanya na babu zako, na kufachukua ujumbe huu kuurudisha kwa mfalme.

23 Hivyo mfalme akawatuma wajumbe waliokuwa wamemzunguka wazee wote wa Yuda na wa Yerusalem. **2** Kisha mfalme akapanda hadi kwenye nyumba ya Yahwe, na watu wote wa Yuda na wenyeji wote wa Yerusalem pamoja naye, na makuhani, manabii, na watu wote, kuanzia mdogo hadi mkubwa. Kisha akasoma katika masikioni kwao maneno yote ya kitabu cha agano ambalo lilioluwa limepatikana kwenye nyumba ya Yahwe. **3** Mfalme akasimama karibu na nguzo na kufanya agano mbele ya Yahwe, kutembea pamoja na Yahwe na kukumbuka maagizo yake, kanuni zake, na sheria zake, kwa moyo wake wote na kwa roho

yake yote, kuthibitisha maneno ya hili agano ambalo Pia alichoma moto ile madhabahu na mahali pa juu liliokuwa limeandikwa kwenye hiki kitabu. Hivyo watu na kupapiga hadi pakawa vumbi. Pia akaichoma moto wote wakakubaliana kusimama kwenye agano 4 Mfalme nguzo ya Ashera. 16 Yosia alipotazama kwenye lile akamwamuru Hilkia yule kuhani mkuu, makuhani chini eneo, akagundua kwamba yale makaburi yalikuwa juu ya yake, na walini wa lango watoe kwenye hekalu vyombo mlima. Akawatuma watu kuichukua mifupa kutoka kwenye vilivyokuwa vimetengenezwa kwa ajili ya Baali na Ashera, yale makaburi; kisha akaichoma kwenye madhabahu, na kwa ajili ya nyota zote za mbinguni. Akivichoma moto akainajisi. Hii ilitokana na neno la Yahwe ambalo mtu wa Yerusalimu kwenye mashamba ya bonde la Kidroni na Mungu alliongea, yule mtu aliyekuwa ameongea haya kubeba majivu yake kwenda Betheli. 5 Akawaondoa mambo kabla. 17 Kisha akasema, "Ni ukumbusho wa makuhani waliokuwa wanaabudu miungu ambaao wafalme nani ule ninao uona?" Mtu wa ule mji akamwambia, "Lile wa Yuda waliwachagua ili kwa ajili ya kufukiza ubani ni kaburi la mtu wa Mungu ambaye alikuja kutoka Yuda katika mahali pa juu kwenye mji ya Yuda na sehemu na kuongea kuhusu haya mambo ambayo ameyafanya zinazozunguka Yerusalem-wale waliokuwa wanchoma dhidi ya madhabahu ya Betheli." 18 Hivyo Yosia akasema, ubani kwa Baali, kwa juana kwa mwezi, kwa sayari, na "Mwachen. Mtu asihamishe mifupa yake." Hivyo wakaacha kwa nyota zote za mbinguni. 6 Akaiondoa Ashera kutoka mifupa yake, pamoja na mifupa ya nabii ambaye alikuja kwenye hekalu la Yahwe, nje ya Yerusalem hata bonde kutoka Samaria. 19 Kisha Yosia akahamisha nyumba zote la Kidroni na kuichoma hapo. Akaipiga kwenye mavumbi za mahali pa juu ambazo zilikuwa katika mji wa Samaria, na kuyatupa yale mavumbi kwenye makaburi ya watu wa ambazo wafalme wa Israeli walizokwu wamezitengeneza, kawaida. 7 Akavisafisha vyumba nya makahaba ambaao na ambazo zilizokwu zimemgadhabisha Yahwe kwa walikuwa kwenye hekalu la Yahwe, ambako wanawake hasira. 20 Aliwfanyia kile ambacho kilikuwa kimefanyika waliposhonea nguo kwa ajili ya Ashera 8 Yosia akawaleta katika Betheli. Aliwachinja makuhani wote wa mahali pa juu makuhani wote nje ya mji ya Yuda na kupanajisi mahali ya madhabahu na alichoma mifupa ya watu juu yao. Kisha pa juu ambako makuhani walipoikuwa wakichomea ubani, akarudi Yerusalem. 21 Kisha mfalme akawaamuru watu kutoka Geba hata Bersheba. Akapaharibu mahala pa wote, akisema, "Itunzeni Pasaka ya Yahwe Mungu wenu, juu kwenye malango ambayo yaliyokuwa ya kuingilia kama ilivoandikwa kwenye hiki kitabu cha agano." 22 Hiyo kwenda kwenye lango la Joshua (liwali wa mji), upande Pasaka hajjawahi kufanyika tangu siku za waamuzi ambao wa kushoto wa lango la mji. 9 Ingawa makuhani wa mahali walijongoza Israeli, wala katika siku zote za wafalme pa juu hawakuruhusiva kuhudumu kwenye madhabahu ya Israeli au Yuda. 23 Lakini katika mwaka wa kumi na nane Yahwe katika Yerusalem, wakala mikate isiyotiwa chachu wa Mfalme Yosia hii Pasaka ya Yahwe ilisheherekewa mionganoni mwa ndugu zao. 10 Yosia akainajisi Tofethi, katika Yerusalem. 24 Yosia pia akawafukuza wale ambao ambayo ipo kwenye bonde la Ben Hinomu, ili kwamba mtu yeyote asimuweke mtoto wake wa kiume au binti yake kwenye moto kama sadaka kwa Molaki. 11 Akawachukua sheria ambayo iliyokuwa imeandikwa kwenye kitabu cha uingilia kwenye hekalu la Yahwe, karibu na chumba cha Hilkia yule kuhani aliyekuwa amepatikana kwenye nyumba Nathani Meleki, msimamizi mkuu wa nyumba ya mfalme. 12 Yosia yeche, aliyekuwa amemweleke ya Yahwe. 25 Kabla ya Yosia, hapakuwa na mfalme kama Yosia akayachoma yale magari ya farasi ya jua. 13 Mfalme akayaaharibu madhabahu yaliyokuwa kwenye dari wote, roho yake yote, na nguvu zake zote, ambaye alifuata ya juu ya chumba cha Ahazi, ambacho wafalme wa sheria zote za Musa. Hapakuwa na mfalme kama Yosia Yuda walikitengeneza, na madhabahu ambayo Manase aliyeinuka baada ya yeye. 26 Walakini, Yahwe hakugeuka aliyatengeneza kwenye behewa mbili za nyumba ya kutoka kwenye ukali wa hasira yake, ambayo ilikuwa Yahwe. Yosia akazivunga vipande vipande na kuvitupa dhidi ya Yuda kwa waabudu wapagani wote pamoja kwenye bonde la Kidroni. 14 Akazivunja nguzo za jiwe alichofanya, je vimeandikwa kwenye kitabu cha matukio kuwa vipande vipande na kuziangusha chini nguzo za ya wafalme wa Yuda? 29 Katika siku zake, Farao Neko, Ashera na kuzijaza zile sehemu kwa mifupa ya watu. 15 Yosia pia akaiteketeteza kabisa madhabahu iliyokuwa Ashuru huko mto Frati. Mfalme Yosia akaenda kuonana na Betheli na mahali pa juu ambako Yeroboamu mwana wa Neco katika mapigano, na Neko akamuua huko Megido. Nebati (ambaye aliwfanya Waisraeli kuasi) alijengen. 30 Watumishi wa Yosia wakambeba kwenye gari la farasi

akiwa amekufa kutoka Migido, kumleta Yerusalem, na kumzika katika kaburi lake mwenyewe. Kisha watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia, wakamtia mafuta, na kumfanya kuwa mfalme katika mahali pake. **31** Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na tatu alipoanza kutawala, na alitawala miezi mitatu katika Yerusalem. Mama yake alikuwa akiitia Hamutali; alikuwa binti wa Yeremia wa Libana. **32** Yehoahazi alifanya gerezani huko Ribla katika nchi ya Hamathi, hivyo asiweze kutawala katika Yerusalem. Kisha Neko akaitoza Yuda talanta mia moja za fedha na talanta moja ya dhahabu. **34** Farao Neko akamfunga jina lake kuwa Yehoyakimu. Lakini akamchukua mfalme 36 Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano alipoanza kutawala, na alitawala miaka kumi na moja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa akiitia Zebida; alikuwa binti wa Pedaia wa Ruma. **37** Yehoyakimu akafanya yale yaliyo maovu usoni kwa Yahwe, kama waliyoyafanya babu zake.

24 Katika siku za Yehoyakimu, Nebukadreza mfalme wa Babeli akaiteka Yuda; Yehoyakimu akawa mtumishi kwa muda wa miaka mitatu. Kisha Yehoyakimu akarudi na kuasi dhidi ya Nebukadreza. **2** Yahwe akatuma vikosi ya Wakaldayo dhidi ya Yehoyakimu, Washami, Wamoabu, na Waamoni; akawatumwa dhidi ya Yuda kuiharibu. Hii ilikuwa ni kuthibitisha pamoja na neno la Yahwe ambalo aliloliongea kupitia watumishi wake manabii. **3** Ilikuwa baada ya mda mfupi kwenye kinywa cha Yahwe kwamba hili likaja juu ya Yuda, kuwaondoa usoni mwa uso wake, kwa sabau ya dhambi za Manase, yote aliyoyafanya, **4** na pia kwa sababu ya damu isiyokuwa na hatia aliyomwaga, kwa kujaza Yerusalem kwa damu isiyokuwa na hatia. Yahwe hakuwa tayari kusamehe hilo. **5** Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Yehoyakimu, na yote aliyoyafanya, je hayaajandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? **6** Yehoyakimu akalala pamoja na wazee wake, na Yekonia mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake. **7** Mfalme wa Misri hakushambulia tena nije ya nchi yake, kwa sababu mfalme wa Babeli alakwa amezishinda nchi zote ambazo zilikuwa zikitawaliwa na mfalme wa Misri, kutoka kwenye kitabu cha Misri mpaka Mto wa Frati. **8** Yekonia alikuwa na umri wa miaka kumi na nane alipoanza kutawala; alitawala Yerusalem miezi mitatu. Mama yake alikuwa anaitwa Nehushta; alikuwa binti wa El Nathani wa Yerusalem. **9** Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe; alifanya yale yote ambayo baba yake aliyafanya. **10** Katika kipindi hicho jeshi la

Nebukadreza mfalme wa Babeli liliishambulia Yerusalem na kuuzunguka mji. **11** Nebukadreza mfalme wa Babeli akaja kwenye mji wakati maaskari wake walipokuwa wameuzunguka, **12** na Yekonia mfalme wa Yuda akatoka nje kwenda kwa mfalme wa Babeli, yeye, mama yake, watumishi wake, watoto wake, na maafisa wake. Mfalme wa Babeli akamteka katika mwaka wa nane wa utawala binti wa Yeremia wa Libana. **13** Nebukadreza akachukua kutoka pale vitu vyote yaliyo maovu usoni kwa Yahwe, kama kila kitu ambacho nyumba ya Yahwe, na walio katika babu zake walichokifanya. **33** Farao Neko akamfunga nyumba ya kifalme. Akavikata vipande vipande vitu vyote gerezani huko Ribla katika nchi ya Hamathi, hivyo asiweze yya thamani katika nyumba ya Yahwe, na walio katika talanta mia moja za fedha na talanta moja ya dhahabu. **34** Farao Neko akamfanya Eliakimu mwana wa Yosia Yerusalem, viongozi wote, na wapiganaji wote, mateka mfalme katika mahali pa Yosia baba yake, na kubadilisha elfu kumi, na mafundi wote, na wafua vyuma. hakuna jina lake kuwa Yehoyakimu. Lakini akamchukua mfalme aliyekuwa amesalia isipokuwa watu maskini katika nchi. **15** Nebukadreza akamchukua Yekonia utumwani Babeli, pia Yehoyakimu akalipa fedha na dhahabu kwa Farao. Ili na mama yake na mfalme, wake, maafisa, na wakuu wa akutane na amri ya Farao, Yehoyakimu akaitoza nchi nchi. Akawachukua kwenda utumwani kutoka Yerusalem mpaka Babeli. **16** Wapiganaji wote, elfu saba kwa hesabu, na mafundi elfu moja na wafua vyuma, wote wanaostahili kumpiga- mfalme wa Babeli aliwaleta hawa watu kwenye utumwa Babeli. **17** Mfalme wa Babeli akamfanya Matania, kaka yake na baba yake na Yehokimu, mfalme katika sehemu yake, na kubadilisha jina lake kuwa Sedekia. **18** Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na moja wakati alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na moja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Hamutali; alikuwa binti wa Yeremia kutoka Libna. **19** Alifanya yaliyo maovu machoni mwa Yahwe; aliyafanya yale yote ambayo Yehokimu aliyoyafanya. **20** Kupitia hasira ya Yahwe, haya matukio yote yalitokea Yerusalem na Yuda, hadi alipowaondoa kwenye uso wake. Kisha Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.

25 Ilitokea kwamba katika mwaka wa tisa wa utawala wa mfalme Sedekia, katika mwezi wa kumi, na siku ya kumi ya huo mwezi, Nebukadreza mfalme wa Babeli alikuja pamoja na jeshi lake lote kwa ajili ya kupigana dhidi ya Yerusalem. Akaweka kambi kuelekeana nayo, na wakajenga ukuta kuizunguka. **2** Hivyo mji huo ulizungukwa mpaka miaka kumi na moja ya utawala wa Sedekia. **3** Katika siku ya tisa ya mwezi wa nne wa huo mwaka, njaa ilikuwa kali sana kwenye huo mji kwamba hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu wa nchi. **4** Wakati huo ule mji ulikuwa umebomoka ndani, na wapiganaji wote wakakimbia usiku kwa njia ya lango kati ya kuta mbili, karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wote wameuzunguka mji. Mfalme akaenda kuelekea upande wa Araba. **5** Lakini jeshi la Wakaldayo likamfuta mfalme Sedekia na kumchukua katika tambarare ya bonde la Mto Yoradani karibu na Yeriko. Jeshi lake lote lilitawanyika wakamwacha. **6** Wakamkamatia mfalme na kumleta mpaka kwa mfalme wa Babeli huko Ribla, ambapo walipitisha hukumu juu yake. **7** Kama kwa

watoto wa Sedekia, wakawachinja mbele ya macho majeshi, wao na watu wao, waliposikia kwamba mfalme yake. Kisha akamtoa macho Sedekia, wakamfunga pingu, wa Babeli amemfanya Gedalia kuwa liwali, wakaenda na kumpeleka hadi Babeli. **8** Basi katika mwezi wa kwa Gedalia huko Mispa. Hawa watu walikuwa Ishmaeli tano, katika siku ya saba ya mwezi, ambapo ulikuwa mwana wa Nethania, Yohanani mwana wa Kareea, Seraya mwaka wa kumi na tisa wa utawala wa Nebukadreza mwana wa Tanhumethi Mnetofa, na Yezania mwana wa mfalme wa Babeli, Nebuzaradani, mtumishi wa mfalme Mmaaka-wao na watu wao. **24** Gedalia akafanya kiapo wa Babeli na amrijeshi wa walini wake, wakaja hadi kwa watu wake na kuwaambia, "Msiaogope Wakaldayo. Yerusalemu. **9** Akaichoma moto nyumba ya Yahwe, Muishi katika nchi na kumtumikia mfalme wa Babeli, na nyumba ya mfalme, na nyumba zote za Yeruselemu; itakuwa vema kwenu." **25** Lakini ilitokea kwamba katika pia kila jengo la muhimu katika mji akayachoma. **10** mwezi wa saba Ishmaeli mwana wa Nethania mwana Kama kwa kuta zote zilizoizunguka Yerusalemu, jeshi lote la Wababeli amba walikuwa chini ya amrishi wa walini wakaziharibu. **11** Basi watu waliokuwa wamebaki amba walikuwa wameondoka katika mji, wale waliokuwa wameasi kwa mfalme wa Babeli, na mabaki ya watu Nebuzadani, amiri jeshi wa mlinzi, wakachukuliwa kwenda utumwani. **12** Lakini amiri jeshi wa mlinzi aliwaacha baadhi ya maskini wa nchi ili wafanye kazi kwenye shamba la mizabibu na kulima. **13** Na zile nguzo za shaba ambazo kumi na mbili, siku ya ishirini na saba ya mwezi, Evil-zilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, na misimamio na bahari ya chuma ambayo ilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, Wakaldayo wakazivunja vipande vipande na kubeba shaba kuirudisha Babeli. **14** Masufuria, mabeleshi, makasi, vijiko, na vyombo vyote nya shaba ambavyo kuhani aliyokuwa amevitunza kwenye hekalu-Wakaldayo wakavichukua vyote. **15** Masufuria ya kuhamisha majivu na mabakuli ambayo yalikuwa yametengeneza kwa dhahabu, na yale yaliyotengeneza kwa fedha-yule nahodha wa mlinzi wa mfalme akavichukua pia. **16** Zile nguzo mbili, ile bahari, na vile vitako ambavyo Suleimani alitengeneza kwa ajili ya nyumba ya Yahwe shaba ya vyombo hivyo vyote haikuwa na uzani. **17** Urefu wa ile nguzo ya kwanza ulikuwa ridhaa kumi na nane, na kichwa cha shaba kilikuwa juu yake. Na urefu wa kichwa ulikuwa ridhaa tatu, pamoja na mapambo ya wawu na makomamanga yote yakizunguka kwenye hicho kichwa, vyote vilikuwa vimetengeneza kwa shaba. Na ile nguzo nyingine ilikuwa vivyo hivyo kama ile ya kwanza pamoja na wawu wake. **18** Yule amiri jeshi wa mlinzi akamchukua Seraya kuhani mkuu, pamoja za Sefania, yule kuhani wa pili, na walini watatu wa kwenye lango. **19** Kutoka mjini akamchukua mlinzi, afisa mmoja ambaye aliyekuwa msimamizi wa maaskari, na watu watano amba walikuwa wakimshauri mfalme, amba walikuwa bado katika mji. Pia alimchukua mfungwa wa afisa jeshi la mfalme, kwa ajili ya kuandika watu kwenye jeshi, pamoja na watu sitini muhimu kutoka hiyo nchi amba walikuwa katika mji. **20** Kisha Nebuzaradani, amiri wa mlinzi, akawachukua na kuwapeleka kwa mfalme Babeli huko Ribla. **21** Mfalme wa Babeli akawaua huko Ribla katika nchi ya Hamathi. Kwa njia hii, Yuda akaiacha nchi yake kwenda utumwani. **22** Na wale watu waliokuwa wamebakia katika nchi ya Yuda, wale amba Nebukadreza mfalme wa Babeli aliwaacha, akamuweka Gedalia mwana wa Ahikamu, mwana wa Shafani, msimamizi wao. **23** Kisha wakati maamiri wote wa Elishama, kutoka familia ya kifalme, wakaja na watu kumi na kumshambulia Gedalia. Gedalia akafa, pamoja na watu wa Yuda na Wababeli amba walikuwa pamoja nae huko Mizpa. **26** Kisha wale watu wote, kutoka chini kwenda juu, na maamiri wa jeshi, wakainuka na kwenda Misri, kwasababu walikuwa wanawaogopa Wababeli. **27** Ilitokea baadaye katika mwaka wa thelathini na saba wa utumwa wa Yekonia mfalme wa Yuda, katika mwezi wa Evil-merodaki alipoanza kutawala. **28** Akaongea naye kwa ukarimu na kumpatia kiti kizuri zaidi kuliko kile cha wafalme wengine amba walikuwa pamoja naye Babeli. **29** Evil-Merodaki akamvua Yekonia nguo za gerezani, **30** na Yekinia akala siku zote kwenye meza ya mfalme katika maisha yake yote yaliyokuwa yamebakia.

1 Nyakati

1 Adamu, Sethi, Enoshi, **2** Kenani, Mahalaleli, Yaredi, **3** Henoko, Methusela, Lameki. **4** Wana wa Nuhu walikuwa ni Shemu, Hamu, na Yafethi. **5** Wana wa Yafethi walikuwa ni Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Mesheki, na Tirasi. **6** Wana wa Gomeri walikuwa Ashkenazi, Rifathi na Togama. **7** Wana wa Yavani walikuwa ni Elisha, Tarshishi, Kitimu, na Warodani. **8** Wana wa Hamu walikuwa ni Kushi, Misri, Putu, na Kanaani. **9** Wana wa Kushi walikuwa ni Seba, Havila, Sabta, Raama, na Sabteka. Wana wa Raama walikuwa ni Sheba na Dedani. **10** Kushi akawa baba wa Nimrodi, aliyekuwa shujaa wa Kwanza katika dunia. **11** Misri akawa babu wa Waludi, Waanami, Walehabi, Wanauftuhi, **12** Wapathrusi, Wakasluhi (Wafilisti walipotoka), na Wakaftori. **13** Kanaani akawa baba wa Sidoni, mwanae wa kwanza, na wa Hethi. **14** Pia akawa babu wa Myebusi, Mwamori, Mgirgashi, **15** Mhivi, Mwarki, Msini, **16** Mwarvadi, Msemari, na Mhamathi. **17** Wana wa Shemu walikuwa Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi, Aramu, Usi, Huli, Getheri, na Mashi. **18** Arfaksadi akawa baba wa Sala, na Sala akawa baba wa Eberi. **19** Eberi alikuwa na wana wawili wa kiume. Jina la wa kwanza lilikuwa Pelegi, kwa kuwa katika siku zake dunia likuwa imegawanyika. Jina la kaka yake lilikuwa Yuktani. **20** Yuktani akawa baba wa Almodadi, Shelef, Hasarmawethi, Yera, **21** Hadoramu, Uzali, Dikla, **22** Obali, Abimaeli, Sheba, **23** Ofiri, Havila, na Yobabu; wote hawa walikuwa uzao wa Yuktani. **24** Shemu, Arfaksadi, Sala, **25** Eberi, Pelegi, Reu, **26** Serugi, Nahori, Tera, **27** Abramu, aliy kuwa Ibrahimu. **28** Wana wa Ibrahimu walikuwa Isaka na Ishmaeli. **29** Hawa ndio wanao: mzaliwa wa kwanza alikuwa ni Nebayothi, kisha Kedari, Abdeeli, Mibsamu, **30** Mishma, Duma, Masa, Hadadi, Tema, **31** Yeturi, Nafishi, na Kedama. Hawa ndio wana wa Ishamaeli. **32** Wana wa Ketura, suria wa Ibrahimu, walikuwa Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbakni, na Shua. Wana wa Yokshani walikuwa Sheba na Dedani. **33** Wana wa Midiani walikuwa Efa, Eferi, Hanoki, Abida, na Eldaa. Wote hawa walikuwa uzaowa Ketura. **34** Ibrahimu akawa baba wa Isaka. Wana wa Isaka walikuwa Esau na Israeli. **35** Wana wa Esau walikuwa ni Elifazi, Reueli, Yeushi, Yalamu, na Kora. **36** Wana wa Elifazi walikuwa ni Temani, Omari, Sefo, Gatamu, Kenazi, Timna, na Amaleki. **37** Wana wa Reueli walikuwa ni Nahathi, Zera, Shama, na Miza. **38** Wana wa Seiri walikuwa ni Lotani, Shobali, Sebioni, Ana, Dishoni, Eseri, na Dishani. **39** Wana wa Lotani walikuwa ni Hori na Hemamu, na Timna alikuwa dada yake Lotani. **40** Wana wa Shobali walikuwa ni Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo, na Onamu. Wana wa Sebeoni walikuwa ni Aya na Ana. **41** Mwana wa Ana alikuwa ni Dishoni. Wana wa Dishoni walikuwa Hemdani, Eshbani, Ithrani, na Kerani. **42** Wana wa Eseri walikuwa Bilhani, Zaawani, na Akani. Wana wa Dishani walikuwa Usi na Arani. **43** Hawa ndio wafalme walio tawala katika nchi ya Edomu kabla ya

mfalme ye yeyote kuwatawala Waisraeli: Bela mwana wa Beori; na jina la mji wake ulikuwa Dinhaba. **44** Bela alipo kufa, Yohabu mwana wa Zera wa Bosra akatawala badala yake. **45** Yohabu alipo kufa, Hushamu wa nchi ya Watemani akatawala badala yake. **46** Hushamu alipo kufa, Hadadi mwana wa Bedadi, aliye washinda Wamidiani katika uwanja wa Moabu, akatawala badala yake. Jina la mji wake ulikuwa Avithi. **47** Hadadi alipo kufa, Samla wa Masreka akatawala badala yake. **48** Samla alipo kufa, Shauli wa Rehobothi Hanahari akatawala badala yake. **49** Shauli alipo kufa, Baal-Hanani mwana wa Akburi akatawala badala yake. **50** Baal-Hanani mwana wa Akburi alipo kufa, Hadari akatawala badala yake. Jina la mji wake ni Pau. Jina la mke wake lilikuwa ni Mehetabeli binti wa Matredi binti wa Mezahabu. **51** Hadadi akafa. Wajumbe wa ukoo wa Edomu walikuwa Timna, Alva, Yethethi, **52** Oholibama, Ela, Pinoni, **53** Kenazi, Temani, Mibsari, **54** Magdieli, na Iramu. Hawa ndio walikuwa wajumbe wa ukoo wa Edomu.

2 Hawa ndio wana wa Israeli: Reuben, Simioni, Lawi, Yuda, Isakari, Zebuloni, **2** Dani, Yusufu, Benyamini, Naftali, Gadi, na Asheri. **3** Wana wa Yuda walikuwa Eri, Onani, na Shela, ambaao walizaliwa na binti wa Shua, Wakanaani. Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa muovu katika macho ya Yahweh, na Yahweh akamwua. **4** Tamari, mkwe wake, alimzalia Peresi na Zera. Yuda alikuwa na wana wa kiume wa tano. **5** Wana wa Peresi walikuwa Hesroni na Hamuli. **6** Wana wa Zera walikuwa Zimri, Ethani, Hemani, Kalikoli na Darda, wote kwa jumla ni watano. **7** Mwana wa Karmi alikuwa ni Akani, aliye leta taabu katika Israeli alipo iba kile kilicho hifadhiwa kwa ajili ya Mungu. **8** Mwana wa Ethani alikuwa Azaria. **9** Wana wa Hezroni walikuwa ni Yerameeli, Ramu, na Kalebu. **10** Ramu akawa baba wa Aminadabu, na Aminadabu akawa baba wa Nashoni, Kiongozi mionganu uzao wa Yuda. **11** Nashoni akawa baba wa Salmoni, na Salmon akawa baba wa Boazi. **12** Boazi akawa baba wa Obedi, na Obedi akawa baba wa Yese. **13** Yese akawa baba wa mzaliwa wake wa kwanza Eliabu, wa pili Abinadabu, wa tatu Shama. **14** Nethaneli wa nne, Radai wa tano. **15** Ozemu wa sita, na Daudi wa saba. **16** Dada zao walikuwa Seruya na Abigaili. Wana wa Seruya walikuwa Abishai, Yoabu, na Asaheli, jumla watatu. **17** Abigaili akamzaa Amasa, ambaye baba yake alikuwa Yetheri Mwishmaeli. **18** Kalebu mwana wa Hesroni akawa baba wa watoto wa Azubu mkewe, na Yeriothi. Wanawe walikuwa Yesheri, Shobabu, na Ardoni. **19** Azuba akafa, na Kalebu akamuoa Efrathi, aliyi mzalia Huri. **20** Huri akawa baba wa Uri, na Uri akawa baba wa Besaleli. **21** Baadae Hesroni (alipo kuwa na miaka sitini) akamuoa binti wa Makiri, baba wa Gileadi. Akamzalia Segubu. **22** Segubu akawa baba wa Yairi, aliyi miliki miji ishirini na mitatu katika nchi ya Gileadi. **23** Geshuri na Aramu wakawapokonya miji ya Yairi na Kenathi, pamoya na miji sitini iliyo zunguka. Hawa wakazi

wote walikuwa ni uzao wa Makiri, baba wa Gileadi. **24** Wakeni walio toka katika uzao wa Hamathi, babu wa Baada ya kifo cha Hesroni, Kalebu akalala na Efrata, mke wa baba yake Hesroni. Akamzalia Ashuri, baba wa Tekoa. **25** Wana wa Yerameeli, mzaliwa wa kwanza wa Hesroni, walikuwa ni Ramu mzaliwa wa kwanza, Buna, Oreni, Ozemu, na Ahiya. **26** Yerameeli alikuwa na mke mwininge, Jina lake lilikuwa Atara. Yeye alikuwa mama wa Onamu. **27** Wana wa Ramu, mzaliwa wa kwanza wa Yerameeli, walikuwa Maasi, Yamini, na Ekeri. **28** Wana wa Onamu walikuwa ni Shamai na Yada. Wana wa Shamai walikuwa ni Nadabu na Abishuri. **29** Jina la mke wa Abishuri lilikuwa Abihaili, na akamzalia Abani na Molidi. **30** Wana wa Nadabu walikuwa Seledi na Apaimu, lakini Seledi alikuwa pasipo watoto. **31** Mwana wa Apaimu alikuwa Ishi. Mwana wa Ishi alikuwa Sheshani. Mwana wa Sheshani alikuwa Alai. **32** Wana wa Yada, kaka yake Shamai, walikuwa Yetheri na Yonathani. Yetheri alikuwa pasipo mtoto. **33** Wana wa Yonathani walikuwa Pelethi na Zaza. Hawa ndio uzao wa Yerameeli. **34** Sasa Sheshani hakuwa na watoto wa kiume, bali wa kike pekee. Sheshani alikuwa na mtumishi, wa Kimisri, ambaye jina lake lilikuwa Yariha. **35** Sheshani alimkabidhi binti yake kwa Yariha mtumishi wake kama mke wake. Akamzalia Atai. **36** Atai akawa baba wa Nathani, na Nathani akawa baba wa Zabadi. **37** Zabadi akawa baba wa Efalali, na Afalali akawa baba wa Obedi. **38** Obedi akawa baba wa Yehu, na Yehu akawa baba wa Azaria. **39** Azaria akawa baba wa Helesi, na Helesi akawa baba wa Eleasa. **40** Eleasa akawa baba wa Sismai, na Sismai akawa baba wa Shalumu. **41** Shalumu akawa baba wa Yekamia, na Yekamia akawa baba wa Elishama. **42** Wana wa Kalebu, kaka yake Yerameeli, walikuwa ni Mesha mzaliwa wake wa kwanza, aliye kuwa baba wa Zifu. Mwanae wa pili, Maresha, allikuwa baba wa Hebron. **43** Wana wa Hebron walikuwa Kora, Tapua, Rekemu, na Shema. **44** Shema akawa baba wa Rahamu, baba wa Yorkeamu. Rekemu akawa baba wa Shamai. **45** Mwana wa Shamai alikuwa Maoni, na Maoni alikuwa baba wa Bethsuri. **46** Efa, suria wa Kalebu, alimza Harani, Mosa, na Gazezi. Harani akawa baba wa Gazezi. **47** Wana wa Yadai walikuwa Regemu, Yothamu, Geshani, Peleti, Efa, na Shaafa. **48** Maaka, suria wa Kalebu, alimza Sheberi na Tirhana. **49** Pia akamza Shaafu baba wa Madmana, Sheva baba wa Makbena na baba wa Gibea. Binti wa Kalebu alikuwa Aksa. Hawa walikuwa uzao wa Kalebu. **50** Hawa walikuwa wana wa Huri, mzaliwa wake wa kwanza kwa Efratha: Shobali baba wa Kiriyath-Yearimu. **51** Salma baba wa Bethlehem, na Harefu baba wa Beth-gaderi. **52** Shobali baba wa kiriyath-Yearimu alikuwa na uzao: Haroe, nusu ya watu Wamenuthite, **53** na ukoo wa Kiriyath-Yearimu: Waitiri, Waputhi, Washumathi, na Wamishrai. Wasorathi na Waeshtaoli walitoka huku. **54** Ukoo wa Salma ulikuwa kama ufatao: Bethlehem, na Wanetofathi, Atroth-Beth-Yoabu, na nusu ya Wamenuhoti na Wazori, **55** ukoo wa waandishi walio ishi Yabesi: mji wa Etamu: Yezreeli, Ishma, na Idbashi. Babu yao Watirathi, Washimeathi, na Wasukathi. Hawa walikuwa alikuwa Haselelponi. **4** Penueli alikuwa babu wa koo Warekabu.

3 Sasa hawa ndio wana wa Daudi waliozaliwa kwake huko Hebron: mzaliwa wa kwanza alikuwa Amnoni, kwa Ahinoamu kutoka Yezreeli; wa pili alikuwa Danieli, kwa Abigaili kutoka Karmeli; **2** watatu alikuwa Absalomu, ambaye mama yake alikuwa ni Maaka, binti wa Talmai mfalme wa Geshuri. Wanne alikuwa ni Adoniya mwana wa Hagithi; **3** watano alikuwa ni Shefatia kwa Abitali, wasita alikuwa ni Ithraeamu kwa Egla mkewe. **4** Hawa sita walizaliwa kwa Daudi huko Hebron, alipo tawala miaka saba na miezi sita. Kisha akatawala miaka thelathini na mitatu huko Yerusalem. **5** Hawa wana wa nne, kwa Bathshua binti wa Amieli, walizaliwa kwake huko Yerusalem: Shamua, Nathani, na Sulemani. **6** Wana tisa wengine wa Daudi walikuwa ni: Ibhari, Elishua, Elipeleti, **7** Noga, Nefegi, Yafia, **8** Elishama, na Elifeleti. **9** Hawa walikuwa wana wa Daudi, pasipo kuwehesabu wana wa masuria wake. Tamari alikuwa dada yao. **10** Mwana wa Sulemani alikuwa ni Rehoboamu. Mwana wa Rehoboamu alikuwa Abiya. Mwana wa Abiya alikuwa Asa. Mwana wa Asa alikuwa Yehoshafati. **11** Mwana wa Yehoshafati alikuwa Yoram. Mwana wa Yoram alikuwa Ahazia. Mwana wa Ahazia alikuwa Yoashi. **12** Mwana wa Yoashi alikuwa Amazia. Mwana wa Amazia alikuwa Azaria. Mwana wa Azaria alikuwa Yothamu. **13** Mwana wa Yothamu alikuwa Ahazi. Mwana wa Ahazi alikuwa Hezekia. Mwana wa Hezekia alikuwa Manase. **14** Mwana wa Manase alikuwa Amoni. Mwana wa Amoni alikuwa Yosia. **15** Wana wa Yosia aliyekuwa mzaliwa wake wa kwanza ni Yohana, wapili Yehoyakimu, mwanae watatu Sedekia, na mwanae wanne Shalumu. **16** Wana wa Yehoyakimu walikuwa Yehoyakini na Sedekia. **17** Wana wa Yehoyakini, mateka, walikuwa Shealtiel, **18** Malkiram, Pedaya, Shenezari, Yekamia, Hoshama, na Nedabia. **19** Wana wa Pedaya walikuwa Zerubabeli na Shimei. Wana wa Zerubabeli walikuwa Meshulamu na Hanania; Shelomithi alikuwa dada yao. **20** Wanae watano walikuwa Hashuba, Oheli, Berekia, Hasadia, na Yushabu Hesedi. **21** Wana wa Hanania walikuwa Pelatia na Yeshaya. Mwanawee alikuwa Refaya, na uzao wake zaidi walikuwa ni Arnani, Obadiah, na Shekania. **22** Mwana wa Shekania alikuwa Shemaya. Wana wa Shemaya walikuwa Hatushi, Igali, Baria, Nearia, na Shafati. **23** Wana watatu wa Nearia walikuwa Elionenai, Hizekia, na Azrikamu. **24** Wana saba wa Elionenai walikuwa Hodavia, Eliashibu, Pelaya, Akubi, Yohana, Delaya, na Anani.

4 Uzao wa Yuda ulikuwa Peresi, Hesroni, Karmi, Huri, na Shobali. **2** Shobali alikuwa baba wa Reaya. Reaya alikuwa baba wa Yahathi. Yahathi alikuwa baba wa Ahumai na Lahadi. Hawa walikuwa mababu wa koo za Wasorathi. **3** Hawa walikuwa mababu wa ukoo katika mji wa Etamu: Yezreeli, Ishma, na Idbashi. Babu yao alikuwa Haselelponi. **4** Penueli alikuwa babu wa koo

katika mji wa Gedori. Ezeri alikuwa muanzilishi wa koo katika Husha. Hawa walikuwa uzao wa Huri, mzaliwa wa kwanza wa Efrathi na muanzilishi wa Bethelehemu. 5 Ashuri baba wa Tekoa alikuwa na wake wawili, Hela na Naara. 6 Naara alimzalia Ahuzamu, Heferi, Temeni na Ahashtari. Hawa walikua wana wa Naara. 7 Wana wa Hela walikua Serethi, Ishari, Ethnani, 8 na Kozi, alikuwa baba wa Anubu na Sobeba, na koo zilizotoka kwa Aharheli mwana wa Harumu. 9 Yabesi aliheshimika zaidi ya kaka zake. Mama yake alimuita Yabesi. Alisema, "Kwasababu nimemzaa katika huzuni." 10 Yabesi akamuita Mungu wa Israeli na kusema, "Kama tu utanibariki mimi, ongeza hivi utaninusuru na mabaya, ili kwamba niwe huru na huzuni!" Kwa hivyo Mungu akamjalia maombi yake. 11 Kelubu kaka wa Shuba akawa baba wa Mehiri, aliyekuwa baba wa Eshton. 12 Eshton akawa baba wa Beth-Rafa, Pasea, na Tehina, ambaye alianzisha mji wa Nahashi. Hawa ni wanaume walioishi Reka. 13 Wana wa Kenazi walikuwa Othinieli na Seraia. Wana wa Othinieli walikuwa Hathathi na Meonothai. 14 Meonothai akawa baba wa Ofara, na Seraia akawa baba wa Yohabu, mwanzilishi wa Ge Harashimu, ambaeo watu wake walikua wahunzi. 15 Wana wa Caleb mwana wa Yefune walikua Iru, Ele na Namu. Wana wa Ela alikuwa Kenazi. 16 Wana wa Yehalei walikuwa Zifi, Zifa, Tiriya, na Azareli. 17 Wana wa Ezra walikuwa Yetheri, Meredi, Eferi, na Yalon. 18 Mke wake Meredi wa Kimisi alimzalia Miriamu, Shamai, na Ishibahii, aliyekuwa baba wa Eshitemoa. Hawa walikua wana wa Bithia, binti wa Farao, ambaye Meredi alimuo. Mke wa Kiyahudi wa Meredi alimzalia Yeredi, ambaye alikuwa baba wa Gedore; Heberi, aliyekuwa baba wa Soko; na Yekuthiel aliyekuwa baba wa Zanoa. 19 Kati ya watoto wawili wa mke wa Hodia, dada wa Nahamu, mmoja wao kawa baba wa Keila Mgarimite. Mwingine alikuwa Eshitemoa Mmakathite. 20 Wana wa Shimoni walikua Amnoni, Rina, Beni Hanani, na Tilon. Wana wa Ishi walikua Zohethi na Beni Zoheti. 21 Uzao wa Shela mwana wa Yuda, Uliku ni Eri baba wa Leka, Laada baba wa Maresha na koo za wafanyakazi wa kushona kule Beth Ashbea, 22 Yoakimu, Wanaume wa Kozeba, na Yoashi na Sarafi, waliookua na mali huko Moabu, lakini walirudi Bethelehemu. (Maeleo haya yametoka kwenye nakala za zamani.) 23 Baadhi ya watu hawa walikuwa ni wafinyanzi walioishi Netaimu na Gedera na wakawa wafanyakazi wa Mfame. 24 Uzao wa Simeoni ulikuwa Jamini, Jaribu, Zera, na Shauli. 25 Shalumu alikuwa mwana wa Shauli, Mibisamu mwana wa Shalumu, na Mishima mwana wa Mibisamu. 26 Ukoo wa Mishima ulikuwa Hamueli mwana wake, Zakuri mijukuu wake, na Shimei kitukuu chake. 27 Shimei alikuwa na wana kumi na sita na mabinti sita. Kaka yake hakua na watoto wengi, Hivyo koo zao hazikuongezeka kwa idadi kubwa kama wato wa Yuda walivyoongezeka. 28 Waliishi Beasheba, Molada, na Hazari Shuali. 29 Pia waliishi Bilha, Ezemu, Toladi, 30 Bethueli, Horma, Zikilagi, 31 Bethi Markabothi, Hazari Susimi, Bethi Biri, na Shaaraimu. Hii ilikua mji yao mpaka utawala wa Daudi. 32 Viji ya vitano vilikua Etamu, Aini, Tocheni, na Ashani, 33 pamoja na mipaka ya vijiji kwa umbali wa Baali. Haya yalikua makazi yao, na walitunza kumbukumbu za uzao wao. 34 Viongozi wa ukoo walikua Meshobabu, Yamileki, Yoshahi mwana wa Amazia, 35 Yoeli, Yehu mwana wa Yoshiibia mwana wa Seraia mwana wa Asiel, 36 Eloienai, Yaakoba, Yeshohaia, Asaia, Adiel, Yesimieli, Benaia, 37 na Ziza zake. Mama wa Shifi mwana wa Aloni mwana wa Yedaia mwana wa Shimiri mwana wa Shemaia. 38 Hawa walio orodheshwa kwa majina walikua viongozi wa koo zao, na koo zao ziliongezeku sana. 39 Walienda karibu na Gedori, mashariki mwa bonde, kutafuta malisho ya mifugo yao. 40 Walipata malisho mengi na mazuri. Nchi ilikua tambarare, tulivu na ya amani. Wahamu waliishi hapo awali. 41 Hao walio orodheshwa hapo kwa majina walikuja katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda, na wakashambulia makazi ya Wahamu na Wameuni, ambaeo pia walikua hapo. Waliwaangamiza kabisa na kuishi hapo sababu walipata malisho kwa ajili ya mifugo yao. 42 Wanaume mia tano wa kabila la Simeoni walienda katika mlima Seiri, na viongozi wao Pelatia, Nearia, Refaia, na Uzieli, wana wa Ishi. 43 Waliwashinda wakimbizi wa Waamaleki wallobakia, na wakaishi hapo hadi siku hii.

5 Wana wa Rubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli - sasa Rubeni alikuwa mzaliwa wa kwanza wa Israeli, lakini haki yake ya mzaliwa wa kwanza ilipewa kwa wana wa Yusufu mwana wa Israeli kwa sababu Rubeni alinajisi kochi la baba yake. Hivyo hajanakiliwa kama mwana wa kwanza. 2 Yuda alikuwa mwenye nguvu kuliko kaka zake, na kiongozi ata toka kwake. Lakini haki ya mzaliwa wa kwanza ilikuwa ya Yusufu - 3 wana wa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Israeli alikuwa Hanoki, Palu, Hezroni, na Karmi. 4 Uzao wa Yoeli ulikuwa huu: Mwana wa Yoeli alikuwa Shemaia. Mwana wa Shemaia alikuwa Gogi. Mwana wa Gogi alikuwa Shime. 5 Mwana wa Shime alikuwa Mika. Mwana wa Mika alikuwa Reaia. Mwana wa Reaia alikuwa Baali. 6 Mwana wa Baali alikuwa Bera, ambaye Tilgathi Pileseri alimpeleka matekani kule Assiria. Bera alikuwa kiongozi katika kabila la Rubeni. 7 Ndugu wa Bera kwa makabila yao ni hawa wafuatao, wameorodheshwa katika nakala za uzao wao: Yeiei wa kwanza, Zekaria, na 8 Bela mwana wa Azazi mwana wa Shema mwana wa Yoeli. Waliishi Aroeri, kwa umbali wa Nebo na Baali Meoni, 9 na mwanzo wa mashariki mwa jangwa lenye umbali wa hadi Mto Efarati. Hii ni kwa sababu walikuwa na mifugo mingi katika nchi ya Gileadi. 10 Katika siku za Sauli, kabila la Rubeni lilishambulia Wahagiri na kuwa shinda. Wakaishi ndani ya hema za Wahagiri katika nchi yote mashariki mwa Gileadi. 11 Kabila la Gadi liliishi karibu nao, katika nchi ya Bashani umbali wa Saleka. 12 Viongozi wao walikuwa Yoeli, aliyekuwa kichwa wa ukoo, na Shafamu alikuwa kichwa wa ukoo

mwingine, na Yanai na Shafati walikuwa wa Bashani. **13** baba wa Amaria, na Amaria akawa baba wa Ahitubi. **12** Ndugu zao, kwa familia za baba yao, walikuwa Mikaeli, Ahitubi akawa baba wa Zadoki, na Zadoki akawa baba wa Meshulamu, Sheba, Yorai, Yakani, na Eberi - jumla saba Shalumu. **13** Shalumu akawa baba wa Hilikia, na Hilikia wote. **14** Hawa watu walio tajwa hapo juu ni uzao wa akawa baba wa Azaria. **14** Azaria akawa baba Seraia, Abihaili, na Abihaili alikuwa mwana wa Huri. Huri alikuwa na Seraia akawa baba wa Yehozadaki. **15** Yehozadaki mwana w a Yaroa. Yaroa alikuwa mwana wa Gileadi. akaenda matekani Yahweh alipo wapeleka utumwani Gileadi alikuwa mwana wa Mikaeli. Mikaeli alikuwa mwana Yuda na Yerusalem kwa mokino wa Nebukadneza. **16** wa Yeshishai. Yeshishai alikuwa mwana wa Yado. Yado Wana wa Levi walikuwa Gerishomu, Kohathi, na Merari. alikuwa mwana wa Buzi. **15** Ahi mwana wa Abidieli mwana **17** Wana wa Gerishomu walikuwa Libini na Shimei. **18** wa Guni, alikuwa kichwa cha familia ya baba yake. **16** Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na Waliishi Gileadi, Bashani, katika mijji, na katika nchi zote Uzziel. **19** Wana wa Merari walikuwa Mahili na Mushi. za malisho ya Sharoni kwa umbali wa mipaka yake. **17** Hawa walikuwa koo za Walawi kwa familia za baba Hawa wote waliorodheshwa katika nakaka za uzao katika zao. **20** Uzao wa Gerishomu uliana na mwanae Libini. siku za Yothonu mfalme wa Yuda na Yeroboamu mfalme Mwanae wa Libini alikuwa Jahathii. Mwanae alikuwa Zima. wa Israeli. **18** Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilia la **21** Mwanae alikuwa Yoa. Mwanae alikuwa alikuwa Ido. Manase walikuwa na wana jeshi elfu arobaini na nne Mwanae alikuwa Zera. Mwanae alikuwa Yeatherai. **22** walio fuzu kwa vita, walio beba ngao na upanga, na Uzao wa Kohathi uliana na mwanae Aminadabu. Mwanae pinde na mishale. **19** Waliwashambulia Wahagri, Yeturi, alikuwa Kora. Mwanae alikuwa Asiri. **23** Mwanae alikuwa Nafishi, na Nodabu. **20** Walipokea msaada wa Kimungu Elikana. Mwanae alikuwa Ebiasa. Mwanae alikuwa Asiri. dhidi yao. Katika hili Wahagri na wote walio kuwa nao **24** Mwanae alikuwa Tahathii. Mwanae alikuwa Urieli. walishindwa. Hii ni kwa sababu Waisraeli walipaza sauti Mwanae alikuwa uzia. Mwanae alikuwa Shauli. **25** Wana katika vita, na yeche akawajibu, kwa sababu waliweka wa Elikana walikuwa Amasai, Ahimothi, na Elikana. **26** tumaini lao kwake. **21** Walikamata wanya wao, pamoja Mwana wa huyu Elikana wa pili alikuwa Zofai. Mwanae na ngamia elfu hamsini, kondoo 250, 000, punda elfu alikuwa Nahathii. **27** Mwanae alikuwa Eliabu. Mwanae mbili, na wanaume 100, 000. **22** Kwa sababu Mungu alikuwa Yehoram. Mwanae alikuwa Elikana. **28** Wana wa aliwapigania, waliua maadui wengi. Waliishi katika nchi Samwali walikuwa mzaliwa wa kwanza, Yoeli, na Abija, wa yao mpaka mateka. **23** Baadhi ya watu wa kabilia la pili. **29** Mwana wa Merari alikuwa Mahili. Mwanae alikuwa Manase walliishi katika nchi ya Bashani kwa umbali wa Libini. **30** Mwanae alikuwa Shimei. Mwanae alikuwa Uza. Hermoni na Seniri (hiyo ni, Mlima Hermoni). **24** Hawa Mwanae alikuwa Shimea. Mwanae alikuwa Hagia. Mwana walikuwa viongozi wa familia zao: Eferi, Ishi, Elieli, Azrieli, alikuwa Asaia. **31** Haya ndio majina ya wanaume ambao Yeremia, Hodavia, na Yahdieli. Walikuwa wenye nguvu Daudi waliwaeka kusimamia muziki katika nyumba ya na wanaume wa Jasiri, wanaume maharufu, viongozi wa familia zao. **25** Lakini walikuwa sio wa aminifu kwa Mungu Yahweh, baada ya sanduku kuja hapo. **32** Walitumika wa babu zao. Badala yake, waliabudu miungu ya watu Sulemani alipo jenga nyumba ya Yahweh ndani ya waio nchi, ambaeo Mungu aliwaangamiza mbele yao. **26** Yerusalem. Walikamilisha wajibu wao kwa kadiri ya Mungu wa Israeli alimchochea Puli mfalme wa Assiria (maelekezo walipewa. **33** Hawa walitumika pamoja na ambaye pia uitwa Tilgathi Pileseri, mfalme wa Assiria). wana wao. Katika makabila ya Wakohathi alitoka Hemani Aliwa peleka matekani Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabila la Manase. Aliwaleta kwa Hala, Habori, Hara, na ya wakati: Hemani alikuwa mwana wa Yoeli. Yoeli alikuwa kwenye mto wa Gozani, ambapo wapo adi leo.

6 Wana wa Levi walikuwa Gerishoni, Kohathi, na Merari.

2 Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na UzIELI. **3** Wana wa Amramu walikuwa Aruni, Musa, Miriamu. Wana wa Aruni walikuwa Nadabu, Abihu, Eleazar, na Ithamari. **4** Eleazar akawa baba wa Finehasi, na Finehasi akawa baba wa Abishua. **5** Abishua akawa baba wa Buki, na Buki akawa baba wa Uzi. **6** Uzi akawa baba wa Zerahia, na Zerahia akawa baba wa Meraioti. **7** Meraioti akawa baba wa Amaria, na Amaria akawa baba wa Ahitubi. **8** Ahitubi akawa baba wa Zadoki, na Zadoki akawa baba wa Ahimazi. **9** Ahimazi akawa baba wa Azaria, na Azaria akawa baba wa Yohanani. **10** Yohanani akawa baba wa Azaria, aliye hudumu katika hekalu ailoi lijenga Sulemani ndaniya Yerusalem. **11** Azaria akawa Shalumu akawa baba wa Hilikia, na Hilikia wote. **14** Azaria akawa baba Seraia, Abihaili, na Abihaili alikuwa mwana wa Huri. Huri alikuwa na Seraia akawa baba wa Yehozadaki. **15** Yehozadaki mwana w a Yaroa. Yaroa alikuwa mwana wa Gileadi. akaenda matekani Yahweh alipo wapeleka utumwani Gileadi alikuwa mwana wa Mikaeli. Mikaeli alikuwa mwana Yuda na Yerusalem kwa mokino wa Nebukadneza. **16** wa Yeshishai. Yeshishai alikuwa mwana wa Yado. Yado Wana wa Levi walikuwa Gerishomu, Kohathi, na Merari. alikuwa mwana wa Buzi. **15** Ahi mwana wa Abidieli mwana **17** Wana wa Gerishomu walikuwa Libini na Shimei. **18** wa Guni, alikuwa kichwa cha familia ya baba yake. **16** Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na Waliishi Gileadi, Bashani, katika mijji, na katika nchi zote Uzziel. **19** Wana wa Merari walikuwa Mahili na Mushi. za malisho ya Sharoni kwa umbali wa mipaka yake. **17** Hawa walikuwa koo za Walawi kwa familia za baba Hawa wote waliorodheshwa katika nakaka za uzao katika zao. **20** Uzao wa Gerishomu uliana na mwanae Libini. siku za Yothonu mfalme wa Yuda na Yeroboamu mfalme Mwanae wa Libini alikuwa Jahathii. Mwanae alikuwa Zima. wa Israeli. **18** Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilia la **21** Mwanae alikuwa Yoa. Mwanae alikuwa alikuwa Ido. Manase walikuwa na wana jeshi elfu arobaini na nne Mwanae alikuwa Zera. Mwanae alikuwa Yeatherai. **22** walio fuzu kwa vita, walio beba ngao na upanga, na Uzao wa Kohathi uliana na mwanae Aminadabu. Mwanae pinde na mishale. **19** Waliwashambulia Wahagri, Yeturi, alikuwa Kora. Mwanae alikuwa Asiri. **23** Mwanae alikuwa Nafishi, na Nodabu. **20** Walipokea msaada wa Kimungu Elikana. Mwanae alikuwa Ebiasa. Mwanae alikuwa Asiri. dhidi yao. Katika hili Wahagri na wote walio kuwa nao **24** Mwanae alikuwa Tahathii. Mwanae alikuwa Urieli. walishindwa. Hii ni kwa sababu Waisraeli walipaza sauti Mwanae alikuwa uzia. Mwanae alikuwa Shauli. **25** Wana katika vita, na yeche akawajibu, kwa sababu waliweka wa Elikana walikuwa Amasai, Ahimothi, na Elikana. **26** tumaini lao kwake. **21** Walikamata wanya wao, pamoja Mwana wa huyu Elikana wa pili alikuwa Zofai. Mwanae na ngamia elfu hamsini, kondoo 250, 000, punda elfu alikuwa Nahathii. **27** Mwanae alikuwa Eliabu. Mwanae mbili, na wanaume 100, 000. **22** Kwa sababu Mungu alikuwa Yehoram. Mwanae alikuwa Elikana. **28** Wana wa aliwapigania, waliua maadui wengi. Waliishi katika nchi Samwali walikuwa mzaliwa wa kwanza, Yoeli, na Abija, wa yao mpaka mateka. **23** Baadhi ya watu wa kabilia la pili. **29** Mwana wa Merari alikuwa Mahili. Mwanae alikuwa Manase walliishi katika nchi ya Bashani kwa umbali wa Libini. **30** Mwanae alikuwa Shimei. Mwanae alikuwa Uza. Hermoni na Seniri (hiyo ni, Mlima Hermoni). **24** Hawa Mwanae alikuwa Shimea. Mwanae alikuwa Hagia. Mwana walikuwa viongozi wa familia zao: Eferi, Ishi, Elieli, Azrieli, alikuwa Asaia. **31** Haya ndio majina ya wanaume ambao Yeremia, Hodavia, na Yahdieli. Walikuwa wenye nguvu Daudi waliwaeka kusimamia muziki katika nyumba ya na wanaume wa Jasiri, wanaume maharufu, viongozi wa familia zao. **25** Lakini walikuwa sio wa aminifu kwa Mungu Yahweh, baada ya sanduku kuja hapo. **32** Walitumika wa babu zao. Badala yake, waliabudu miungu ya watu Sulemani alipo jenga nyumba ya Yahweh ndani ya waio nchi, ambaeo Mungu aliwaangamiza mbele yao. **26** Yerusalem. Walikamilisha wajibu wao kwa kadiri ya Mungu wa Israeli alimchochea Puli mfalme wa Assiria (maelekezo walipewa. **33** Hawa walitumika pamoja na ambaye pia uitwa Tilgathi Pileseri, mfalme wa Assiria). wana wao. Katika makabila ya Wakohathi alitoka Hemani Aliwa peleka matekani Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabila la Manase. Aliwaleta kwa Hala, Habori, Hara, na ya wakati: Hemani alikuwa mwana wa Yoeli. Yoeli alikuwa kwenye mto wa Gozani, ambapo wapo adi leo.

Mikaeli. Mikaeli alikuwa mwana wa Baaseia. Baaseia kabila la Yuda, Simeoni, na Benjamini. **66** Kwa baadhi alikuwa mwana wa Malikiya. **41** Malikiya alikuwa mwana ya koo za Wakohathi walitoa miji kutoka kwa kabila la wa Ethini. Ethini alikuwa mwana wa Zera. Zera alikuwa Efraimu. **67** Waliwapa: Shekemu (mji wa makimbilio mwana wa Adaia. **42** Adaia alikuwa mwana wa Ethani. Ethani alikuwa mwana wa Zima. Zima alikuwa mwana wa Shimei. **43** Shimei alikuwa mwana wa Yahath. Yahath alikuwa mwana wa Gerishomu. Gerishomu alikuwa mwana wa Levi. **44** Upande wa mkono wa koshoto wa Hemani walikuwa wasaidizi wake wana wa Merari. Alikuwa Ethani mwana wa Kishi. Kishi alikuwa mwana wa Abdi. Abdi alikuwa mwana wa Maluki. **45** Maluki alikuwa mwana wa Hashabia. Hashabia alikuwa mwana wa Amazia. Amazia alikuwa mwana wa Hilikia. **46** Hilikia alikuwa mwana wa Amzi. Amzi alikuwa mwana wa Bani. Bani alikuwa mwana wa Shemer. **47** Shemer alikuwa mwana wa Gerishomu: Kedeshi pamoja na nchi ya malisho, Dabera Mahili. Mahili alikuwa mwana wa Mushi. Mushi alikuwa mwana wa Merari. Merari alikuwa mwana wa Levi. **48** Walawi, alipangiwa kufanya kazi zote za hema, nyumba patakatifu. Hizi sadaka zilifanya maombezi kwa ajili ya Waisraeli, kwa kadiri ya yote ambayo Musa mtumishi wa madhabahu kwa ajili ya sadaka za kuteketeza; na sadaka katika madhabahu ya uvumba kwa kazi zote katika pa patakatifu. Hizi sadaka zilifanya maombezi kwa ajili ya Mungu. **49** Aruni na wana wake walitoa sadaka katika Mungu aliwaamuru. **50** Uzao wa Aruni una kumbukwa kama ifuatavyo: Mwana wa Aruni alikuwa Eleazari. Mwana Eleazari alikuwa Finehasi. Mwana wa Finehasi alikuwa Abishua. **51** Mwana wa Abishua alikuwa Buki. Mwana wa Buki alikuwa Uzi. Mwana wa Buki alikuwa Zerahia. **52** Mwana wa Zerahia alikuwa Meraioth. Mwana wa Meraioth alikuwa Amaria. Mwana wa Amaria alikuwa Ahitubi. **53** Mwana wa Ahitubi alikuwa Zadoki. Mwana wa Zadoki alikuwa Ahimazi. **54** Hizi ni sehemu ambazo wazao wa Aruni walipangiwa kuishi, wazao wa Aruni amba walitoka katika koo za Wakohathi (maeneo ya kwanza yalikuwa yao). **55** Walipewa Hebronii katika nchi ya Yuda na nchi ya malisho, **56** lakini maeneo ya mji na vijiji alipewa Kalebu mwana wa Yefune. **57** Kwa wazao wa Aruni walipewa: Hebronii (mji wa makimbilio), na Libina pamoja na nchi ya malisho, Yatirii, Eshitemoa pamoja na nchi ya malisho, **58** Hileni pamoja na nchi ya malisho, na Debiri pamoja na nchi ya malisho. **59** Waliwapa uzao wa Aruni: Ashani pamoja na nchi ya malisho na Bethi Shemeshi pamoja na nchi ya malisho; **60** na kutoka katika kabilia la Benjamini walipewa Geba pamoja na nchi ya malisho, Alemethi pamoja na nchi ya malisho, na Anothothi na nchi ya malisho. Jumla ya miji yao ilikuwa kumi na tatu. **61** Uzao mwengine wa Kohathi walipewa kwa sehemu miji kumi kutoka kwa kabilia la Manase. **62** Kwa uzao wa Gerishomu kwa koo za tofauti walipewa miji kumi na tatu kutoka kwa makabila ya Isakari, Asheri, Naftali, na nusu ya kabilia la Manase huko Bashani. **63** Kwa uzao wa Merari walipewa miji kumi, kulingana na koo zao, kutoka kwa makabila ya Rubeni, Gadi, na Zebuluni. **64** Hivyo watu wa Israeli walitoa hii miji pamoja na nchi za malisho kwa Walawi. **65** Walitoa kwa sehemu miji iliyo tajwa awali kutoka katika kabila la Yuda, Simeoni, na Benjamini. **66** Kwa baadhi ya koo za Wakohathi walitoa miji kutoka kwa kabila la Efraimu. **67** Waliwapa: Shekemu (mji wa makimbilio, Gezeri na nchi ya malisho, **68** Jokimeamu pamoja na nchi ya malisho, Bethi Horoni pamoja na nchi ya malisho, **69** Aiyaloni pamoja na nchi ya malisho, na Gathi Rimoni pamoja na nchi ya malisho. **70** Nusu ya kabilia la Manase waliwapa Wakohathi: Aneri pamoja na nchi ya malisho na Bileamu pamoja na nchi ya malisho. Hizizikawa mali za koo za Wakohathi. **71** Kwa uzao wa Gerishomu kutoka koo za nusu ya kabilia la Manase, waliwapa: Golani huko Baashani na nchi ya malisho na Ashitarothi pamoja na nchi ya malisho. **72** Kabilia la Isakari liliwapa uzao wa Gerishomu: Kedeshi pamoja na nchi ya malisho, Dabera Hukoki pamoja na nchi ya malisho, **73** Ramothi pamoja na nchi ya malisho, na Anemu pamoja na nchi ya malisho. **74** Isakari alipokea kutoka kwa kabilia la Asheri: Mashali pamoja na nchi ya malisho, Abdoni pamoja na nchi ya malisho, **75** Hukoki pamoja na nchi ya malisho, na Rehobu pamoja na nchi ya malisho. **76** Walipokea kutoka kabilia la Naftali: Kedeshi iliyo Galileya pamoja na nchi ya malisho, Hamoni pamoja na nchi ya malisho, na Kiriathaimu pamoja na nchi ya malisho. **77** Kwa Walawi wengine, uzao wa Merari, walipewa kutoka kabilia la Zebuluni: Rimono pamoja na nchi ya malisho na Tabori pamoja na nchi ya malisho. **78** Kwa wao pia walipewa, upande wa pilii wa Yordani huko Yeriko, kwa upande wa mashariki mwa mto: Bezeri katika jangwa pamoja na nchi ya malisho, Yahzahi pamoja na nchi ya malisho, **79** Kedemothi pamoka na nchi ya malisho, ma Mefathii pamoja na nchi ya malisho. Hizi zilitolewa kutoka kabilia la Rubeni. **80** Walawi walipokea kutoka kabilia la Gadi: Ramothi ya Gileadi pamoja na nchi ya malisho, Mahanaimu pamoja na nchi ya malisho, **81** Heshiboni pamoja na nchi ya malisho, na Yazeri pamoja na nchi ya malisho.

7 Isakari alikuwa na wana wanne Tola, Pua, Yashubi, na Shimironi. **2** Wana wa Tola walikuwa Uzi, Refaia, Yerie, Yamai, Ibisami, Shemueli. Walikua vichwa katika nyumba za baba yao, toka uzao wa Tola na waliorodhesha kama mashujaa hodari mionganii mwa kizazi chao. Katika siku za Daudi walikua na idadi ya 22, 600. **3** Mwana wa Uzi alikuwa Izrahia. Mwana wake alikuwa Michaeli, Obadia, Yoeli, na Ishia, wote watano walikua viongozi wa ukoo. **4** Pamoja na walikua na jeshi la watu elfu thelathini na sita kwa mapambano, Kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo za mababu zao, kwa kuwa walikua na wake wengi pamoja na wana. **5** Kaka zao, kabilia la Isakari, walikua na wanaume wa vita themanini na saba, kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo za mababu zao. **6** Wana watatu wa Benjamini walikuwa Bela, Beka, na Yediaeli. **7** Wana watano wa Bela walikuwa Ezibono, Uzi, Uzieli, Yerimoti, na Iri. Walikua ni wanajeshi na waanzilishi wa koo. Watu wao walikuwa na idadi ya wanaume wa vita 22, 034, kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo

za mababu zao. **8** Wana wa Beka walikuwa Zemira, Ashivati. hawa walikuwa watoto wa yafeti. **34** shoma, Yoashi, Elieza, Elionai, Omri, Yeremoti, Abiya, Anatoti, na kaka wa Yafeti alikuwa na wana hawa: Roga, Yehuba, Alemeti. Wote hawa walikuwa wana wake. **9** Orodha ya koo zao ilikua na idadi ya 20, 200 viongozi wa familia na wanaume wa vita. **10** Mwana wa Yediaeli alikuwa na wanaume wa vita imara kwa kazi ya jeshi. **11** Wote hawa waikuwa wana wa Yediaeli. Waliorodheshwa katika ukoo orodha ilikua 17, 200 viongozi na wanaume wa vita imara kwa kazi ya jeshi. **12** (Shupimu na Hupimu walikuwa wana wa Iri, na Hushimu alikuwa mwana wa Aheri.) **13** Wana wa Naftali walikuwa Yazieli, Guni, Yezeri, na Shalumu. Hawa walikuwa wajukuu wa Bilhahi. **14** Manasse alikuwa na mtoto wa kiume aliiwa Asrieli, Ambaye suria wake wa Kiaramia alimzalia. Pia alimzaa na Makiri, baba wa Gileadi. **15** Makiri alimchukua mke wake kutoka Hupite na Shupite. Jina la dada yake lilikuwa Maaka. Mwingine wa uzao wa Manasse alikuwa Zalofehadi, ambaye alikuwa na mabinti pekee. **16** Maaka mke wa Makiri, alimzaa mwana na alimuita Pereshi. Kaka yake aliiwa Shereshi, na wana wake walikuwa Ulamu na Rakemu. **17** Mwana wa Ulami alikuwa Bedani. Hawa walikuwa uzao wa Gileadi mwana wa Makiri mwana wa Manase. **18** Dada wa Gileadi Hamoleketi alimzaa Ishihodi, Abi Ezeri, na Mahila. **19** Wana wa Shemida walikuwa Ahiana, Shekemu, Liki, na Aniamu. **20** Uzao wa Efraimu ulikuwa kama ifuatavyo: Efraimu mwana wa Shutela. Shutela mwana wa Beredi. Beredi mwana wa Tahati. **21** Tahati mwana wa Eleada. Eleada mwana wa Shutela. (Eza na Eleadi waliuawa na wanaume wa Gati, wenyeji wa nchi, walipoenda kuiba mifugo yao. **22** Efraimu baba yao aliomboleza kwa siku nyingi, na kaka zake walikuja kumfariji. **23** Alilala na mkewe. Akapata mimba akamzaa mwana. Efraimu akamuita Beria, kwa sababu maafa yalishaku nyumbani mwake. **24** Binti yake alikuwa Sheera, ambaye alijenga miji juu na chini Beth Horon na Uzzen Sheerah.) **25** Mwana wake alikuwa Rafa. Mwana wa Rafa alikuwa Reshefi. Mwana wa Reshafi alikuwa Tela. Mwana wa Tela alikuwa Tahani. **26** Mwana wa Tahani alikuwa Ladani. Mwana wa Ladani alikuwa Amihudi. Mwana wa Amihudi alikuwa Elishama. **27** Mwana wa Elishama alikuwa Nuni. Mwana wa Nuni alikuwa Joshua. **28** Mali zao na makazi yao yalikuwa Betheli na yalizungukwa na vijiji. Waliongeza upande wa mashariki hadi Naarani na upande wa magharibi hadi Gezeri na vijiji vyake, na Shekemu na vijiji vyake hadi Aya na vijiji vyake. **29** Katika mipaka pamoja na Manasse kulikuwa na Beti shani na vijiji vyake, Taanaki na vijiji vyake, Megido na vijiji vyake, na Dori na vijiji vyake. Katika huu mji waliishi uzao wa Josef mwana wa Israeli. **30** Wana wa Asha walikuwa Imna, Ishiva, Ishivi, na Beria. Sera alikuwa dada yao. **31** Wana wa Beria walikuwa Heberi na Malchieli, Ambaye alikuwa baba wa Birzaiti. **32** Wana wa Heberi walikuwa Yafeti, Shomer, na Hotamu. dada yao alikuwa Shua. **33** Wana wa Yafeti walikuwa Pasach, Bimhali, na kaka wa Yafeti alikuwa na wana hawa: Roga, Yehuba, Aram. **35** Kaka yake Shema, Helemu, alikuwa na wana hawa: Zofa, Imna, Sheleshi na Amali. **36** Wana wa Zofa walikuwa Sua, Harinefa, Shua, Beri, IMra, **37** Beza, Hodi, Shamma, Shilsha, Ithrani, na Beera. **38** Wana wa Yeta walikuwa Jefune, Pispa, na Ara. **39** Wana wa Ulla walikuwa Ara, Hannieli, na Rizia. **40** Hawa wote walikuwa uzao wa Asha. Walikuwa mababu wa ukoo, viongozi wa familia, wanancode wa kipekee, wanaume wa vita, na machifu katy ya viongozi. Kulikuwa na wanaume elfu ishirini na sita walioorodheshwa walikuwa imara kwa kazi ya jeshi, kwa mujibu wa idadi ilio orodheshwa.

8 Wana watano wa Benjamini walikuwa Bela mwana wake wa kwanza, Asibeli, Ahara, 2 Noha, na Rafa. **3** Wana wa Bela walikuwa Adari, Gera, Abihudi, **4** Abishau, Naamani, Ahoa, **5** Gera, Shefufani, na Huramu. **6** Hawa walikuwa uzao wa Ehudi ambao walikuwa vichwa vya koo kwa wakazi wa Geba, ambaao walihimizwa kuhamia Manahati: **7** Naaman, Ahijah, na Gera. Wa mwishi, Gera, aliaongoza katika kuhamia. Alikuwa baba wa Uza na Ahitudi. **8** Shaharaimu akawa baba wa watoto katika ardi ya Moabu, baada ya kuwatariki wake zake Hushimu na Baara. **9** kwa mke wake Hodeshi, Shaharaimu akawa baba wa Yobabu, Zibia, Mesha, Malkamu, **10** Yeuzi, Shachia, na Mirima. Hawa walikuwa wana wake, viongozi katika koo zao. **11** Alikwisha kuwa baba wa Abitubi, na Elipaali kwa Hushimu. **12** Wana wa Elipaali walikuwa Eba, Mishamu, na Shemedi (ambaao walijenga Ono na Lod pamoja na vijiji vilivyozunguka.) **13** Pia walikuwako Beria na Shema. Walikuwa vichwa vya koo walizoishi Ajalon, Ambao waliwaondoa wakazi wa Gati. **14** Beria alikuwa na wana watatu: Ahio, Shashaki, Jeremothi, **15** Zebadiah, Aradi, Eda, **16** Mikaeli, Ishipa, na Joha. **17** Elipaali alikuwa na wana hawa: Zebadia, Meshulamu, Hiziki, Heba, **18** Ishimerai, Izilia, na Yobabu. **19** Shimei alikuwa na wana hawa: Yokimu, Zikri, Zabdi, **20** Elenai, Zilletai, Elieli, **21** Adaia, Beraia, na Shimrati. **22** Shashaki alikuwa na wana hawa: Ishipani, Eba, Elieli, **23** Abdoni, Zikri, Hanani, **24** Hanania, Elamu, Antotoja, **25** Ifdeia, na Penueli. **26** Yerohamu alikuwa na wana hawa: Shamshera, Sheharia, Atli, **27** Yareshia, Elija, na Zikri. **28** Hawa walikuwa vichwa vya koo na viongozi walizoishi Yerusalem. **29** Baba wa Gibeoni, Jeiei, ambaye mke wake aliiwa Maaka, aliihi ndani ya Gibeoni. **30** Uzao wake wa kwanza alikuwa Abdoni, akafatia Zuri, Kishi, Baali, Nadab, **31** Gedori, Ahio, na Zekari. **32** Mwana mwingine wa Yeiel aliikuwa Mikloti, ambaye akaja kuwa baba wa Shimea. Pia wanaishi karibu na ndugu zao Yerusalem. **33** Neri aliikuwa baba wa Kishi. Kishi aliikuwa baba wa Sauli. Sauli aliikuwa baba wa Yonathan, Malkishua, Abinadabu, na Ishbaali. **34** Mwana wa Yonathan aliikuwa Meribu Baali. Meribu Baali aliikuwa baba wa Mika. **35** Wana wa Mika walikuwa Pithoni, Meleki, Tarea, and Ahazi. **36** Ahazi

akawa baba wa Yehoada. Yehoada alikuwa baba wa Amelethi, Azimavethi, na Zimri. Zimri alikuwa baba wa Moza. **37** Moza alikuwa baba wa Binea. Binea alikuwa baba wa Rafa. Rafa alikuwa baba wa Eleasa. Eleasa alikuwa baba wa Azeli. **38** Azeli alikuwa na wana sita: Azrikamu, Bokeru, Ishmaeli, Obadia, na Hanani. Wote hawa walikuwa wana wa Azeli. **39** Wana wa Esheki, kaka yake, walikuwa Ulamu mzaliwa wake wa kwanza, Yeushi wa pili, na Elifeleti wa tatu. **40** Wana wa Ulamu walikuwa wanaume wa mapambano na warusha mishale wa zuri. Walikuwa na wana wengi na wajukuu, jumla ya 150. Wote hawa walikuwa uzao wa Benjamini.

9 Kwa hivyo watu wote wa Israeli walinakiliwa ki uzao. Walinakiliwa katika vitabu vya kifalme vya Israeli. Yuda, walipelekwa matekani Babylon kwasababu ya dhambi zao. **2** Wakwanza kurudi kuishi katika miji yao walikuwa Waisraeli, Makuhani, Walawi, na Watumishi wa hekalu. **3** Baadhi ya uzao wa Yuda, Benjamin, Efraimu, na Manase waliishi Yerusalem. **4** Wahamiaji walijumusha Uthai mwana wa Ammihudi mwana wa Omri mwana wa Bani, moja ya uzao wa Perezi mwana wa Yuda. **5** Kat i ya Mashilonite kulikuwa na Asaia mtoto wa kwanza na wana wake. **6** Kat i ya uzao wa Zera alikuwa Yeuli. Uzao wao ulikuwa na namba 690. **7** Katika uzao Benjamin walikuwa Salu mwana wa Meshulamu mwana wa hodavia mwana wa Hsenua. **8** Pia walikuwa Ibneia mwana wa Yerohamu; Ela mwana wa Uzzi mwana wa Mikri; na Meshullam mwana wa Shefatia mwana wa Reuli mwana wa Ibnija. **9** Ndugu zao waliandika kwenye orodha ya namba 956 ya vizazi vyao. Wanaume wote hawa walikuwa viongozi wa koo za mababu zao. **10** Makuhani walikuwa Yedaia, Yehoarib, na Yokini. **11** Walikuwa pia Azaria mwana wa Hilka mwana wa Meshullamu mwana wa Zadoki mwana wa Meraioti mwana wa Ahitubi, aliyekuwa na mamlaka katika nyumba ya Mungu. **12** Kulikuwa na Adaia mwana wa Yerohamu mwana wa Pashuri mwana wa Malkija. Pia kulikuwa na Maasai mwanawa Adiel i mwana wa Yazera mwana wa Meshulamu mwana wa Meshilemiti mwana wa Imma. **13** Ndugu zao, ambao walikuwa viongozi katika koo za mababu zao, idadi ya 1, 760. Walikuwa ni wanaume wenyewe uwezo sana wa kufanya kazi katika nyumba ya Mungu. **14** Kat i ya Walawii, kulikuwa na Shemaia mwana wa Hashubu mwana wa Azrikam mwana wa Hashabia, kati ya uzao wa Merari. **15** Walikuwako pia Bakbakari, Hereshi, Galali, na Mattania mwana wa Mika mwana wa Zikri mwana wa Asafu. **16** Walikuwako pia Obadia mwana wa Shemaia mwana wa Galali mwana wa Yedutuni; na Berekia mwana wa Asa mwana wa Elkana, aliyeishikatika vijiji vya Netophathites. **17** Walinzi wa lango walikuwa Shalumu, Akubi, Talimoni, Ahimani, na uzao wao. Shalumu alikuwa kiongozi wao. **18** Awali walismama kulinda katika geti la mfalme upande wa mashariki wa kambi ya uzao wa Walawi. **19** Shalumu mwana wa Kore mwana wa Ebiasfu, ambaye kama mwana wa Kora, na ndugu zake kutoka nyumba ya baba yake, Korahite, alikuwa

na mamlaka kwa kazi ya huduma, Walilinda mlango wa hema, kama mababu zao walivyolinda kambi ya Yawehi, Moza. **20** Finehasi mwana na pia walilinda lango la kuingilia. **21** Zekaria mwana wa Meshelemia alikuwa pamoja nae. **22** Hawa wote walichaguliwa kana walinzi wa mageti ya kuingilia kwa idadi ya 212. Majina yao yaliandikwa kwenye kumbukumbu za watu katika vijiji vyaao. Mtabiri aliwaweka Daudi na Samuelsi katika nafasi ya uaminifu. **23** Kwa hivyo wao na watotot wao walilinda mageti katika nyumba ya Yawehi, hema la kuabudia. **24** Walinzi wa mageti waliwekwa katika pande zote nne, upande wa mashariki, magharibi, kaskazini, na kusini. **25** Kaka zao, walioishi kwenye vijiji vyao, walikuwa kuwasaidia baada ya mzunguko wa siku saba. **26** Lakini viongozi wanne wa walinzi, ambao walikwa walawi, walipangiwa kulinda vyumba na vyumba vya kuhifadhi katika nyumba ya Mungu. **27** Walitumia usiku wao sehemu walizowekwa kuzunguka nyumba ya Mungu, kwao ilikuwa ni wajibu wao kulinda. Na walifungua geti kila asubuhi. **28** Baadhi yao waliwijibika katika hekalu la vifaa; walihesabu makala zilizo ingizwa ndani na zilizo tolewa nje. **29** Baadhi yao pia waliwekwa kutunza vitu vitakatifu, vifaa, na vitu, kujuisha unga safi, mvinyo, mafuta, manukato, na uvumba. **30** Baadhi ya wana wa makuhani walichanganya uvumba. **31** Matithia, mmoja wa walawi, ambaye alikuwa mtoto wa kwanza wa Shalumu wa Wakorahi, alikuwa na wajibu wa kuandaa mikate kwa ajili ya sadaka. **32** Baadhi ya kaka zao, uzao wa kohathite, walijibika kwa mikate ya uwepo, kuandaa kila Sabatho. **33** Waimbaji na viongozi wa familia ya Walawi waliishi ndani ya vyumba katika mahali takatifu walipo kuwa hawafanyi kazi, kwa sababu wapiswa kufanya kazi walio pangia usiku na mchana. **34** Hava walikuwa viongozi wa familia mionganii mwa Walawi, kama ilivyo orodheshwa katika kumbukumbu za uzao wao. Walishi Yerusalem. **35** Baba wa Gibeoni, Yeiel, ambaye mkewe alilitwa Maaka, alishi Gibeoni. **36** Mtoto wake wa kwanza alikuwa Abdoni, alafu wana wake Zuri, Kishi, Baali, Neri, Nadabu, **37** Gedori, Ahio, Zekaria, na Mikloti. **38** Mikloti alikuwa baba wa Shimeamu. Pia walishi karibu na kaka yao huko Yerusalem. **39** Neri alikuwa baba wa Kishi. Kishi alikuwa baba wa Sauli. Sauli alikuwa baba wa Yonathan, malkishua, Abinadabu, na Ishbaali. **40** Mwana wa Jonathan alikuwa Merib baali. Merib baali alikuwa baba wa Mika. **41** Mwana wa Mika walikuwa pithoni, Meleki, Tahrea, na ahazi. **42** Ahazi alikuwa baba wa Jara. Jara alikuwa baba wa Alemeti, Azmaveti, na zimri. Zimri alikuwa baba wa Moza. **43** Moza alikuwa baba wa Binea. Binea alikuwa baba wa Refaia. Refaia alikuwa baba wa Eleas. eleasa alikuwa baba wa Azeli. **44** Wana sita wa Azeli walikuwa Azrikamu, Bochera, Ishmaeli, shearia, Obdia, na Hanani. hawa walikuwa wana wa Azeli

10 Wafilisti wakapigana dhidi ya Israeli. Kila mwanaume wa Israeli alikimbia Wafilisti na kuanguka na kufa katika Mlima Giliboa. **2** Wafilisti walivakimbiza Sauli na wanae. Wafilisti walimuua Yonathani, Abinadabu, na Malichishua, wana wake. **3** Pambano lilikuwa zito kwa Sauli, na wapiga mishale wakamshambulia. Alipatwa na Sauli akasema kwa mbeba ngao wake, "Vuta upanga wako na unichome nao. Lasihiyo, hawa wasio tahirwa watukua na kunitesa". Lakini mbeba ngao wake hakutaka, kwa kuwa aliogopa sana. Kwa hiyo Sauli akachukuwa upanga wake na kuuangukia. **5** Mbeba ngao alivyona kuwa Sauli amekufa, naye akaangukia upanga wake na kufa. **6** Kwaiyo Sauli akafa, na wana wake watatu, wote wa nyumba yake wakafa pamoja. **7** Kila mwanaume wa Israeli katika bonde alivyona kuwa wamekimbia, na Sauli na wana wake wamekuwa, walitelekeza miji yao na kukimbia. Kisha Wafilisti wakaja na kuishi humo. **8** Filistia yote kwa miungu yao na watu wote. **10** Ngao yake wakaeka ndani ya hekalu la miungu yao, na kichwa chake waka kining'iniza katika hekalu la Dagoni. **11** Yabeshi Gileadi yote ilipo sikia Wafilisti walivo mtendea Sauli, **12** wanaume wote wa vita wakaenda na kuchukwa mwili wa Sauli na hiyo ya wanae, na kuirejesha Yabeshi. Walizika mifupa yao chini ya mti huko Yabeshi na wakafunga siku saba. **13** Kwaiyo Sauli akafa kwa kuwa hakuwa mwaminifu kwa Yahweh. Hakutii maelekezo ya Yahweh, lakini aauliza ushauri kwa mtu anaye ongea na wafu. **14** Hakutafuta mwongozo kwa Yahweh, hivyo Yahweh akamua na kupindua ufalme kwa Daudi mwana wa Yese.

11 Kisha Waisraeli wote walikuja Hebron kwa Daudi na kusema, "Angalia, sisi ni nyama na mifupa yako. **2** Katika wakati uliopita, Sauli alipo kuwa mfalme juu yetu, ni wewe uliye ongoza jeshi la Israeli. Yahweh Mungu wako alisema kwako, 'utawachunga watu wangu wa Israeli, na utakuwa mtawala wa watu wangu wa Israeli'". **3** Kwaiyo wazee wote wa Israeli wakamjia mfalme huko Hebron, na Daudi akafanya agano nao mbele ya Yahweh. Wakampaka mafuta Daudi kuwa mfalme wa Israeli. Kwa namna hii, neno la Yahweh ilio nenwa na Samwelii likawa kweli. **4** Daudi na Israeli yote wakaenda Yerusalem (yani, Yebusi). Sasa Wayebusi, wakazi wa nchi, walikuwa pale. **5** Wakazi wa yebusi wakamwabia Daudi, "Hautakuja humu." Lakini Daudi alichukua ngome ya Sayuni, miji wa Daudi. **6** Daudi alisema, "Yeyote atakaye washambulia Wayebusi wa kwanza atakuwa mkuu wa jeshi" kwaiyo Yoabu mwana wa Zerua akashambulia wa kwanza, hivyo akafanya mkuu wa jeshi. **7** Daudi akaanza kuishi katika hiyo ngome. Kwaiyo wakaiita miji wa Daudi. **8** Akaimarisha miji kutoka Milo na hadi mpaka ukuta unao zunguka. Yoabu akaimarisha mji wote uliyo baki. **9** Daudi akawa naye. **10** Hawa walikuwa viongozi Daudi aliyo kuwa nao, kikosi cha thelathini. Aliwaua wanaume mia tatu na mkuki wako na unichome nao. Eleazar mwana wa Dodo, Mahohi, aliyekuwa mmoja kwa mapambano, ambapo palikuwa na uwanja wa ngano na jeshi liliwakimbia Wafilisti. **11** Hii ni orodha ya wanajeshi shupavu wa Daudi. **12** Baada ya yeeye alikuwa wa wanaume watatu hodari. **13** Alikuwa na Daudi huko Pasidamiru, na pale Wafilisti wakakusanyika pamoja kwa mapambano, ambapo palikuwa na uwanja wa ngano uwanja. Wakautetea na kuwakata Wafilisti na Yahweh akawaokoa na ushindi mkubwa. **15** Kisha watatu wa viongozi thelathini wakashuka chini kwenye mwamba na jeshi liliwakimbia Wafilisti. **16** Walisimama katikati ya uwanja. Wakautetea na kuwakata Wafilisti na Yahweh huo Daudi alikuwa katika ngome yake, pangoni, Wafilisti walikita kambi yao Bethilehemu. **17** Daudi alikuwa na kiu chake na ngao yake. Wakatuma wajumbe wapeleke habari kutoka kisima kilicho Bethilehemu, kisima kilicho pembeni mwa lango!" **18** Hawa wanaume hodari watatu wakatoboa kupita jeshi la Wafilisti na kuchota maji kwenye kisima cha Bethilehemu, kisima pembeni mwa lango. Wakachukuwa maji na akasema, "Laiti mtu akanipatia maji ya kunywa kutoka kisima kilicho Bethilehemu, kisima kilicho pembeni mwa lango!" **19** Kisha akasema, "Yahweh, iwe mbali na mimi, kwamba ni yanywé haya maji. Je ninywé damu ya wanaume walio hatarisha maisha kinywa. Badala yake, akamwaga chini kwa Yahweh. **20** Kisha akasema, "Yahweh, iwe mbali na mimi, kwamba ni yanywé haya maji. Je ninywé damu ya wanaume walio hatarisha maisha kinywa. Haya ni mambo wanaume hodari watatu walio fanya. **21** Katina alitumia mkuki wake dhidi ya watu mia tatu na kiu kusema, "Angalia, sisi ni nyama na mifupa yako. **22** Beniaiwa mwana wa Yehoiada alikuwa mwanaume mwenye nguvu aliye fanya mambo makuu. Aliua wana wawili wa Arieli wa Moabu. Pia alishuka chini ya shimo na kumuua simba wakati theluji ikiangukia. **23** Alimua hadi Mmisri, mwanaume mwenye mita mbili na theluthi moja. Mmisri alikuwa na mkuki kama gongo la mshonaji, lakini alimfuata chini na fimbio tu. Akakamatia mkuki katika mkono wa Mmisri na kumuua na mkuki wake. **24** Beniaiwa mwana wa Yehoiada alifanya haya matukio, na akatajwa miongoni mwa wale wanaume hodari watatu. **25** Alisifika zaidi ya wale wanajeshi thelathini kwa ujumla, lakini hakuwa pewa hadhi ya wale wanajeshi watatu hodari. Daudi alimueka kiongozi wa walini wake. **26** Wanaume hodari walikuwa Asaheli kaka wa Yoabu, Elhanani mwana wa Dodo wa Bethilehemu, **27** Shamothi Mherori, Helezi Mpeloni, **28** Ira mwana wa Ikeshi Mtekoi, Abi Eza Manathothi, **29** Sibekai Mhushathite, Ilai Mahohite, **30** Maharai Mnetofathi, Heledi mwana wa Baana Mnetofathite, **31** Itai mwana wa

Ribai wa Gibea uzao wa Benjamini, Benaia Mpirathoni, wale thelathini. Amasai alisema, "Sisi ni wako, Daudi. Sisi 32 Hurai wa mabonde ya Gaashi, Abiel Marbathi, 33 tupo upande wako, mwana wa Yesse. na amani iwe juu ya Azmavethi Mbaharumi, Eliaba Mshaalboni, 34 Mwana yeoyote atakaye kusaidia. Kuwa Mungu wako anakusaidia." wa Hashemu Mgizoni, Yonathan mwana wa Shagee Kisha Daudi akawapoea na kuwafanya wakuu wa watu Mhararite, 35 Ahiamu mwana wa Sacari Mhararite, Elifali wake. 19 Baadhi kutoka kwa Manase pia wakamwendea mwana wa Uri, 36 Hefa Mmekarathi, Ahija Mpeloni, 37 Daudi alipokuja na Wafilisti dhidi ya Sauli katika pambano. Hezro Mcarmeli, Maara mwana wa Ezibai, 38 Yoeli kaka wa Nathani, Mibhari mwana wa Hagiri, 39 Zeleki Mamoni, Naharai Mberothi (mbeba ngao ya Yoabu mwana wa Zeruia), 40 Ira Mithire, Garebu Mithire, 41 Uria Mhiti, yetu." 20 Alipokwenda kwa Zikilagi, wanaume wa Manase Zabadi mwana wa Ahlai, 42 Adina mwana wa Shiza Mreubeni (kiongozi wa Wareuben) na thelathini pamoja nae, 43 Hanani mwana wa Maaka, na Yoshafati Mmithini, 44 Uzia Mashiterathi, Shama na Yeielu wana wa Hothamu Waaroeri, 45 Jedaeli mwana wa Shimri, Joha (kaka yake Mtize), 46 Elieli Mmahavi, Yeribai na Yoshavia mwana wa Elnaamu, Ithima Mmoabi, 47 Elieli, Obedi, na Yaasieli Wamezobai.

12 Hawa walikuwa wanaume walio kuja kwa Daudi huko Zikilagi, wakati akiwa bado amefukuzwa katika uwepo wa Sauli mwana wa Kishi. Walikuwa mionganii mwa wanajeshi, wasaidizi wake katika mapambano. 2 Walikuwa wana upinde na waliweza kutumia mkononi wa kuumi na wakushoto kurusha mawe na manati na kupiga mishale kutoka kwenye upinde. Walikuwa Wabenjamini, ndugu wa kabilo moja na Sauli. 3 Kiongozi alikuwa Ahi Eza, halafu Yoashi, Wana wote wa Shemaa Mgibeathi. Kulikuwa na Yezielu na Peleti, wana wa Azimavethi. Kulikuwa pia na Beraka, Yehu Waanathothi, 4 Ishmaia Mgibeoni, mwanajeshi kati ya wale thelathini (na kiongozi wa wale thelathini); Yeremia, Yahazielu, Yohana, Yozabadi Wagederathi, 5 Eluzai, Yerimothi, Bealia, Shemaria, Shefatia Waharufi, 6 Wakorahi ni Elkana, Ishia, Azareli, Yoeza, Yashobeamu, na 7 Yoela na Zebadia, wana wa Yeroham wa Gedori. 8 Baadhi ya Wagadi walijingga na Daudi katika ngome iliyio nyikani. Walikuwa wanaume wapiganaji, waliofundishwa kwa mapambano, waliowenza kumudu ngao na mukuki; ambao nyuso zao zillikuwa kali kama za simba. Walikuwa wepesi kwenye milima kama swala. 9 Kulikuwa na Eza kiongozi, Obadiah wapili, Eliabu watatu, 10 Mishimana wanne, Yeremia watano, 11 Atai wasita, Elieli wasaba, 12 Yohana wanane, Elizabadi watisa, 13 Yeremia wakumi, Makibinai wakumi na moja. 14 Wana wa Gadi walikuwa viongozi wa jeshi. Wamwisho aliongoza mia moja, na mkubwa aliongoza elfu moja. 15 Walikatisha Yordani kwa mwezi wa kwanza, wakati vijito vyake vilipofurika, na kuwafukuza wote wanaoishi katika mabonde, pande zote za mashariki na magharibi. 16 Baadhi ya wanaume wa Benjamini na Yuda walikuwa kwenye ngome kwa Daudi. 17 Daudi alienda nije kuwasalimu na kuwahutubia: "kama mmekuja kwa amani kunisidia, mnaweza kujunga nami. Lakini kama mmekuja kunisaliti kwa maadui zangu, Ee Mungu wa mababu zetu awaone na kuwakemea, tangu sijafanya kosa." 18 Kisha roho ikaja juu ya Amasai, ambaye alikuwa kiongozi wa

Lakini hawakuwasaidia Wafilisti kwasababu mabwana wa Wafilisti walishauriana na wakamfukoza Daudi. Walisema, "Atamwendea Bwana wake Sauli na kuhatarisha maisha " 19 Baadhi kutoka kwa Manase pia walioungana nae walikuwa Adina, Yozabadi, Yediaeli, Yozabadi, Elihu, na Zilethai, viongozi wa maelfu wa Manase. 21 Walimsaidia Daudi kupigana na kikundi cha wezi, maana walikuwa wanaume wa mapambano. Baadae walikuwa wakuu katika jeshi. 22 Siku hadi siku, wanaume walikuja kwa Daudi kumsaidia, mpaka wakawa jeshi kubwa, kama jeshi la Mungu. 23 Hii ni kumbukumbu ya wanajeshi wa vita, walio kuja kwa Daudi Hebron, kuupindua ufalme wa Sauli kwake, ilikutimiza neno la Yahweh. 24 Kutoka Yuda walio beba ngao na mkuki ni 6, 800, tayari kwa vita. 25 Kutoka kwa Wasimeoni walikuwa 7, 100 wanaume wa mapambano. 26 Kutoka kwa Walawi kulikuwa na wanaume wa mapambano 4, 600. 27 Yehoiada alikuwa kiongozi wa uzao wa Aruni, na kwa ye ye walikuwa 3, 700. 28 Kwa Zadoki, kijana, mwenye nguvu, na mjasiri, walikuwa viongozi ishirini na mibilii kwa familia ya baba yake. 29 Kutoka kwa Benjamini, kabilo la Sauli, walikuwa elfu tatu. Wengi wao walibaki waaminifu kwa Sauli mpaka muda huu. 30 Kutoka kwa Waefraimu palikuwa na wanume wa mapambano 20, 800, wanaume maharufu kwenye familia za baba zao. 31 Kutoka kabilo nusu la Manase palikuwa na wanaume elfu kumi na nane maharufu walio kuja kufanya Daudi mfalme. 32 Kutoka kwa Isakari, palikuwa na viongozi mia mbili walio kuwa na ufahamu wa nyakati na walijua nini Israeli ya paswa kufanya. Ndugu zao wote walikuwa chini ya amri yao. 33 Kutoka Zebuloni palikuwa na wanaume elfu hamisi wa mapambano, tayari kwa vita, na Silaha zote za vita, na tayari kutoa uwaminifu usio pungua. 34 Kutoka kwa Naftali palikuwa na askari elfu moja, na pamoja nao wanaume elfu thelathini na saba wenye ngao na mikuki. 35 Kutoka kwa Wadani palikuwa na wanaume 28, 600 wameandalowi kwa ajili ya pambano. 36 Kutoka kwa Asheri palikuwa na wanaume elfu arobaini wameandalowi kwa pambano. 37 Kutoka upande wa pili wa Yordani, kutoka kwa Warubeni, Wagadi, na nusu kabilo la Manase, palikuwa na wanaume 120, 000 wameandalowi na silaha za kila namna kwa ajili ya pambano. 38 Wanajeshi hawa wote, waliandalowi kwa pambano, kuja Hebron kwa dhumuni maalumu la kumfanya Daudi mfalme wa Israeli yote. Israeli yote ilikubaliana na kumfanya Daudi mfalme. 39 Walikuwa na Daudi siku tatu, kula na kunywa, kwa kuwa ndugu zao waliwapa mahitaji ya kwenda nayo. 40 Kwa kuongezea, wao walio kuwa karibu nao, kwa umbali wa Isakari na Zebuloni na Naftali, waliletia mkate kwa punda,

ngamia, ng'ombe, na keki, mvinyo, mafuta, ng'ombe, na kondoo, kwa kuwa Israeli walikuwa wana sherehekeia

13 Daudi akashuriana na wakuu wa jeshi la maelfu na mamia, na kila kiongozi. **2** Daudi akasema kwa kusanyiko la Israeli, "Kama itakuwa vyema, na kama hii inatoka kwa Yahweh Mungu wetu, na tutume wajumbe kila sehemu kwa ndugu zetu walio baki maeneo yote ya Israeli, na kwa makuhani na Walawi walio kwenye miji yao. Waambiwe wajunge nasi. **3** Na tulete sanduku la Mungu wetu, kwa kuwa hatukutufata mapenzi yake katika siku za Sauli." **4** Kusanyiko lote liliafiki kufanya haya yote, kwa kuwa yalioneckana sawa machoni pa watu wote. **5** Kwaiyo Daudi akakusanya Israeli yote, kutoka mto Shihori ulio Misri hadi Lebo Hamath, kuleta sandaku la Mungu kutoka Kiriathi Yearimu. **6** Daudi na Israeli yote walienda mpaka Baala, ambayo ni, Kiriathi Yearimu, ambaao ni ya Yuda, kuleta sandaku la Mungu, ambalo linaitwa kwa jina la Yahweh, Yahweh, ambaye ameketi juu ya makerubi. **7** Kwaiyo wakaketisha sanduku la Mungu juu ya chombo kipywa cha matairii. Wakaleta nje ya nyumba ya Abinadabu. Uza na Ahio walkuwa wakilinda hicho chombo. **8** Daudi na Israeli yote walikuwa wakishangilia mbele za Mungu kwa nguvu zao zote. Walikuwa wakiimba na vyombo vya uzi, vinubi, upatu, na tarumbeta. **9** Walipo kuja eneo la kupeta mazao huko Kidoni, Uza alinyoosha mkono wake kuzuia sandaku, sababu ng'ombe aliyekuwa amebeba sanduku aliyumba. **10** Hasira ya Yahweh ikawaka juu ya Uza, na Yahweh akamua kwasababu Uza alishika na mkono wake sanduku. Akafa pale mbele za Mungu. **11** Daudi alipatwa na hasira kwa kuwa Yahweh alimshambulia Uza. Hiyo sehemu inaitwa Perezi Uza hadi leo. **12** Daudi alimuogopa Mungu hiyo siku. Akasema, "Nawezaje kuleta sanduku la Mungu nyumbani mwangu?" **13** Kwaiyo Daudi hakuleta sanduku kwenye miji wa Daudi, lakini aliweka pemberi mwa nyumba ya Obedi Edomu Mgiti. **14** Sanduku la Mungu lilibaki nyumbani mwa Obedi Edomu kwa miezi mitatu. Kwaiyo Yahweh akabariki nyumba yake na yote aliyo miliki.

14 Kisha Hiramu mfalme wa Tire alituma wajumbe kwa Daudi, na miti ya mierezi, maseremala, na wajenzi. Walijenga nyumba kwa ajili yake. **2** Daudi alijuu kuwa Yahweh alimfanya kuwa mfalme juu ya Waisraeli, na hivyo ufalme wake ultukuzwa juu sana kwa ajili ya watu wa Israeli. **3** Ndani ya Yerusalem, Daudi aliongeza wake, na akawa baba wa wana wengi na mabinti. **4** Haya yalikuwa majina ya watoto waliozaliwa nae huko yerusalemu: Shammua, Shobabu, nathani, Solimon, **5** Ibhari, Elishama, Elpeleti, **6** Noga, Nefegi, Jafia, **7** Elishama, Beliada, na Elifeleti. **8** Sasa tangu Wafilsti waliposikia Daudi amepakwa mafuta kama mfalme juu ya Waisraeli, wote walitoka nje kwenda kumtafuta. Lakini Daudi alisikia kuhusu hilo nae akaenda nje kinyume nao. **9** Sasa wafilsti walikuja na kufanya shambulio katika bonde la Refaimu. **10** Kisha Daudi akaomba msaada kwa

Mungu. Akasema, "Je niwashambulie Wafilsti? Utanipa ushindi juu yao?" Yahweh akamwambia, "Shambulia, kwa uhakika nitawakabidhi kwako." **11** Kwa hivyo wakaja Baali Perazimu na akawashinda. Akasema, "Yahweh kapasua maadui zangu kwa mkono wangu kama vile mpasuko wa mafuriko ya maji." Hivyo jina la sehemu ile likawa Baali Perazimu. **12** Wafilsti walitelekeza miungu yao pale, na Daudi akatoa amri wateketezwe kwa moto. **13** Kisha Wafilsti wakavamia kwa mara nyingine tena. **14** Hivyo Daudi akaomba msaada kwa Mungu tena. Mungu akamwambia, "Usiwashambulie kwa mbele, lakini wazunguke kwa nyuma yao na uwajie kuitia misitu ya balisamu. **15** Utakaposikia sauti ya wanajeshi wanatembea kwenye upepo uvumao kutoka juu ya miti ya balisamu, kisha shambulia kwa nguvu. Fanya hivyo kwasababu Mungu atakutangulia kwenda kuwashambulia majeshi ya wafilsti." **16** Hivyo Daudi alifanya kama Mungu aliyovo muamuru. Aliwashinda jeshi la Wafilsti kutoka Gibeoni mpaka Gezeri. **17** Kisha umaarufu wa Daudi ukaenda katika nchi zote, na Yahweh akasababisha mataifa yote kumuuhofia.

15 Daudi akajingea nyumba zake katika mji wa Daudi. Akaanda sehemu kwa ajili ya sanduku la Mungu na hemla lake. **2** Kisha Daudi akasema, "Walawi pekee ndio watabeba sanduku la Mungu, kwa kuwa walichaguliwa na Yahweh kubeba sanduku la Yahweh, na kumtumikia milele." **3** Kisha Daudi akakusanya Israeli yote Yerusalem, kuleta sanduku la Yahweh sehemu aliyo iandaa. **4** Daudi akakusanya uzao wa Aruni na Walawi pamoja. **5** Kutoka uzao wa Kohathi, palikuwa na Urieli kiongozi na ndugu zake, wanaume 120. **6** Kutoka uzao wa Merari, palikuwa na Asaia kiongozi na ndugu zake, wanaume 220. **7** Kutoka uzao wa Gerishom, palikuwa na Yoeli kiongozi na ndugu zake, wanaume 130. **8** Kutoka uzao wa Elizafani, palikuwa na Shemaia kiongozi na ndugu zake, wanaume 200. **9** Kutoka uzao wa Hebronii, palikuwa na Elieli kiongozi na ndugu zake, wanaume themanini. **10** Kutoka uzao wa Uzielii, palikuwa na Aminadabu kiongozi na ndugu zake, wanaume 112. **11** Daudi akagiza Zadoki kuitwa na Abiathari kuhuani, na Walawi Urieli, Asaia, Yoeli, Shemaia, Elieli, na Aminadabu. **12** Akasema, "Nyinyi ni viongozi wa familia za Kilawi. Jiwekeni wakfu, nylie na ndugu zenu, ilikwamba mlele sanduku la Yahweh, Mungu wa Israeli, kwenye sehemu niliyo iandaa. **13** Mara ya kwanza hamkubeba. Ndio maana Yahweh Mungu wetu akawa na hasira kwetu, kwa kuwa hatuku mtafuta walaa kutii amri yake." **14** Hivyo makuhani na Walawi waka jiweka wakfu iliwayeze kuleta sanduku la Yahweh, Mungu wa Israeli. **15** Walawi wakabeba sanduku la Mungu katika mabega yao na nguzo, kama Musa aliyovo amuru-kwa kufuata sheria zilizo tolewa na Yahweh. **16** Daudi akazungumza na viongozi wa Walawi kuwapangia ndugu zao kuwa wana muziki wenye vyombo vya muziki, vyombo vya uzi, vinubi na upatu, kwa kupiga kwa sauti na furaha wakipaza sauti zao. **17** Hivyo Walawi wakamchagua Hemani mwana wa

Yoeli na mmoja wa kaka zake, Asafu mwana wa Berekia. Pia walimchagua ndugu wa uzao wa Merari na Ethani mwana wa Kushaia. **18** Pamoja nao walikuwa ndugu wa daraja la pili: Zekarai, Yaaziel, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Benaia, Maasaeia, Matithia, Elifelehu, Mikineeria, Obedi Edomu, na Yeiel, mlini wa lango. **19** Wanamuziki Hemani, Asafu, na Ethani walichaguliwa kupiga upatu wa shaba. **20** Zekaria, Azieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni Eliabu, Maaseia, na Benaia walicheza vyombo vya uzi. **21** Matithia, Elifelehu, Mikineeria, Obedi Edomu, Yeiel, na Azazia waliongoza njia na vinubi. **22** Kenania, kiongozi wa Walawi, aliongoza uimbaji sababu alikuwa mwalimu wa muziki. **23** Berekia na Elikana walikuwa walini wa sanduku. **24** Shebania, Yoshafati, Nethanieli, Amasai, Zekaria, Benaia, na Eliezeri, makuhani, walikuwa wa kupuliza matarumbeta mbele ya sanduku la Mungu. Obedi Edomu na Yehia walikuwa walini wa sanduku. **25** Hivyo Daudi, wazee wa Israeli, na wakuu wa maelfu wakaenda kuchukua sanduku la agano la Yahweh kutoka nyumba ya Obedi Edomu kwa shangwe. **26** Wakati Mungu alipo wasaidia Walawi kubeba sanduku la agano la Yahweh, walitoa ng'ombe saba na mbuzi. **27** Daudi alivishwa joho safi la maridadi, pamoja na Walawi walio beba sanduku, waimbaji, na Kenania, kiongozi wa nyimbo na waimbaji. Daudi alivaa juu ya joho lake naivera. **28** Hivyo Israeli yote wakaleta sanduku la agano la Yahweh na kelele za shangwe, na sauti za tarumbeta, ngoma za saani, na vyombo vya uzi na vinubi. **29** Lakini sanduku la Yahweh lilivokuja kwa mji wa Daudi, Mikali binti wa Sauli, alitazama nje ya dirisha, Akamuona Mfalmi Daudi akicheza na kusherehekeea. Kisha akamdhara moyoni mwake.

nguvu zake; taftuteni uwepo wake siku zote. **12** Kumbukeni matendo aliyo ya fanya kwenu, miujiza yake na amri za kinywa chake, **13** enyi uzao wa Israeli mtumishi wake, enyi watu wa Yakobo, wateule wake. **14** Yeye ni Yahweh, Mungu wetu. Amri zake zipo duniani kote. **15** Tunzeni agano lake akilini mwenu milele, neno alilo liamuru kwa vizazi elfu moja. **16** Anakumbuka agano alilo lifanya na Ibrahimu, na nadhiri yake kwake Isaka. **17** Hili ndilo alilo lithibitisha kwa Yakobo kama amri maalumu, na kwa Israeli kama agano la milele. **18** Alisema, "Nitakupa nchi ya Kanani kama sehemu ya urithi wako." **19** Nilisema hili mlipo kuwa wachache kwa idadi, wachache sana, mlipo kuwa wageni katika nchi. **20** Walienda taifa hadi taifa, kutoka ufalme mmoja hadi mwingine. **21** Hakuwaruhusu yejote awatese; aliwahadhibu wafalme kwa ajili yao. **22** Alisema, "Msiwaguse wapakwa mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu." **23** Imbeni kwa Yahweh, dunia yote; tangazeni wokovu wake siku hadi siku. **24** Kirini utukufu wake kwa mataifa, matendo yake makuu kwa mataifa yote. **25** Kwa kuwa Yahweh ni mkuu na ni wakusifiwa sana, na ni wakuogopewa kuliko miungu yote. **26** Kwa kuwa miungu ya mataifa ni sanamu, lakini ni Yahweh aliye umba mbingu. **27** Uzuri wa ajabu na utukufu upo uweponi mwake. Uwezo na furaha upo kwake. **28** Mpeni sifa Yahweh, enyi koo za watu, mpeni sifa Yahweh utukufu na uwezo; **29** Mpeni Yahweh utukufu upasao jina lake. Leta sadaka na mje kwake. Muinamieni Yahweh katika utakatifu wa uzuri wake. **30** Mtetemeke mbele zake, dunia yote. Dunia imeimarishwa; haiwezi kutikisisa. **31** Mbingu nazo ziwe nafuraha, na dunia ifurahi; na wasema kwa mataifa yote, "Yahweh anatawala." **32** Bahari na ingurume, na inayo ijaza kelele kwa furaha.

16 Wakaleta ndani Sanduku la Mungu na kuweka katika ya hema ambalo Daudi alianda. Kisha wakatoa sadaka ya kuteketeza na sadaka ya ushirika mbele ya Mungu. **2** Daudi alipo maliza kutoa dhabiu ya kuteketeza na sadaka za ushirika, aliwabariki watu kwa jina la Yahweh. **3** Alisambaza kwa kila Misraeli, mwanaume na mwanamke, kipande cha mkate, na kipande cha nyama, na keki ya mzabibu. **4** Daudi aiewapangia baadhi ya Walawi kutumika mbele ya sanduku la Yahweh, na kusheherekeea, kushukuru na kumsifu Yahweh, Mungu wa Israeli. **5** Hawa Walawi walikuwa Asafu kiongozi, wa pili kutoka kwake Zekaria, Yeieli, Shemiramothi, Yehiel, Matithia, Eliabu, Benaia, Obedi Edomu, na Yeieli. Hawa walikuwa wacheze na vyombo vya uzi na vinubi. Asafu alikuwa apige upatu, kwa kelele. **6** Benaia na Yahaziel walikuwa wakupiga tarumbeta kila mara, mbele sanduku la agano la Mungu. **7** Kisha katika hiyo siku Daudi akawachagua Asafu na kaka zake kuimba hii nyimbo ya shukurani kwa Yahweh. **8** Mpeni shukurani Yahweh, liitieni jina lake; fahamisheni mataifa matendo yake. **9** Mwiimbieni, imbeni sifa kwake; semeni matendo yake ya ajabu. **10** Jisifuni katika jina lake takatifu; miyo ya wanao mtafuta Yahweh ishangilie. **11** Mtafute Yahweh na

ngunu zake; taftuteni uwepo wake siku zote. **12** Kumbukeni matendo aliyo ya fanya kwenu, mijuzia yake na amri za kinywa chake, **13** enyi uzao wa Israeli mtumishi wake, enyi watu wa Yakobo, wateule wake. **14** Yeye ni Yahweh, Mungu wetu. Amri zake zipo duniani kote. **15** Tunzeni agano lake akilini mwenu milele, neno alilo liamuru kwa vizazi elfu moja. **16** Anakumbuka agano alilo lifanya na Ibrahimu, na nadhiri yake kwake Isaka. **17** Hili ndilo alilo lithibitisha kwa Yakobo kama amri maalumu, na kwa Israeli kama agano la milele. **18** Alisema, "Nitakupa nchi ya Kanani kama sehemu ya urithi wako." **19** Nilisema hili mlipo kuwa wachache kwa idadi, wachache sana, mlipo kuwa wageni katika nchi. **20** Walienda taifa hadi taifa, kutoka ufalme mmoja hadi mwininge. **21** Hakuwaruhusu yejote awatese; aliyahadhibu wafalme kwa ajili yao. **22** Alisema, "Msiwaguse wapakwa mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu." **23** Imbeni kwa Yahweh, dunia yote; tangazeni wokovu wake siku hadi siku. **24** Kirini utukufu wake kwa mataifa, matendo yake makuu kwa mataifa yote. **25** Kwa kuwa Yahweh ni mkuu na ni wakusifiwa sana, na ni wakuogopewa kuliko miungu yote. **26** Kwa kuwa miungu ya mataifa ni sanamu, lakini ni Yahweh aliye umba mbingu. **27** Uzuri wa ajabu na utukufu upo uwepioni mwake. Uwezo na furaha upo kwake. **28** Mpeni sifa Yahweh, enyi koo za watu, mpeni sifa Yahweh utukufu na uwezo; **29** Mpeni Yahweh utukufu upasao jina lake. Leta sadaka na mje kwake. Muinamieni Yahweh katika utakatifu wa uzuri wake. **30** Mtetemeke mbele zake, dunia yote. Dunia imeimarishwa; haiwezi kutikisika. **31** Mbingu nazo zive nafuraha, na dunia ifurahi; na wasema kwa mataifa yote, "Yahweh anatawala." **32** Bahari na ingurume, na inayo ijaza ipige kelele kwa furaha. Mashamba yawe na furaha tele, na vyote vilivymo ndani yake. **33** Na miti iliyopo misituni ipige kelele kwa Yahweh, kwa kuwa anakuja kuhukumu dunia. **34** Toeni shukurani kwa Yahweh, kwa kuwa ni mwema, uaminifu wa agano lake la dumu ata milele. **35** Kisha sema, "Tuokoe, Mungu wa wokovu wetu. Tukusanye pamoja na utuokoe kutoka kwa mataifa mengine, ilikwamba tutoe shukurani kwa jina lako takatifu na tufurahii katika sifa zako." **36** Na Yahweh, Mungu wa Israeli, asifiwe kutoka milele na milele. Watu wote wakasema, "Amina" na wakamsifu Yahweh. **37** Hivyo Daudi akamwacha Asafu na kaka zake pale mbele ya sanduku, kama kazi za kila siku zilivyo itaji. Obedi Edomu pamoja na ndugu sitini na nane walijumuishwa. **38** Obedi Edomu mwana wa Yeduthuni, pamoja na Hosa, walikuwa wawe walini wa lango. **39** Zadoki Kuhani na makuhani wenzake walikuwa watumike mbele ya hema la Yahweh katika mahali pa juu huko Gibeoni. **40** Walikuwa watoe sadaka za kuteketeza kwa Yahweh kwenye madhabahu ya sadaka za kuteketeza daima asubui na jioni, kwa mujibu wa yote yaliyo andikwa katika amri za Yahweh, aliyowapa Waisraeli kama sheria. **41** Hemani na Yeduthuni walikuwa nao, pamoja na walio chaguliwa kwa jina, kumpa shukurani

Yahweh, kwasababu uaminifu wa agano lake la dumu ata milele **42** Hemani na Yeduthuni walikuwa viongozi wa wao waliopiga tarumbeta, upatu, na vyombo vingine kwa muziki wa kumuabudu Mungu. Wana wa Yeduthuni wallinda lango. **43** Kisha watu wote walirudi nyumbani, na Daudi akarudi kubariki nyumba yake.

17 Ikawa baada ya mfalme kuwa katika nyumba yake, akasema kwa Nathani yule nabii, "Angalia, nina ishi katika nyumba iliyo jengwa na mierezi, lakini sanduku la agano la Yahweh lipo kwenye chini ya hema." **2** Kisha Nathani akasema kwa Daudi, Nenda, fanya yaliyo moyoni mwako, kwa kuwa Mungu yupo nawe." **3** Lakini usiku huo neno la Mungu lilimjia Nathani, nakusema, **4** "Nenda umwambie Daudi mtumishi wangu, 'Hivi ndivyo Yahweh asemavyo: Hautanijengea nyumba ya kuishi. **5** Kwa kuwa sijaishi katika nyumba toka ile siku niliyo ileta Israeli hadi leo. Badala yake, nimeishi ndani ya hema, hema la kukusanyikia, sehemu mbali mbali. **6** Katika sehemu zote nilizo enda na Israeli, niliwai kusema lolote kwa viongozi wa Israeli niliyo wachagua kuwa chunga watu wangu, kwa kusema, "Kwa nini haujanijengea mimi nyumba ya mierezi?" **7** "Kisha sasa, mwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo Yahweh wa majeshi anasema: Nilikuchugua kutoka malishoni, kufuata kondoo, ilikwamba uwe mtawala wa watu wangu Waisraeli. **8** Nimekuwa nave pote ulipo enda na nimewakata maadui zako wote, na na nitakufanya jina, kama jina la wakuu wa dunia. **9** Nitachagua sehemu ya watu wangu Israeli na nitawapanda hapo, iliwaishi sehemu yao na wasisumbuke tena. Watu wa ovu hawata watesa tena, kama walivo fanya mwanzo, **10** kama walivo kuwa wakifanya toka siku zile nilipo waamuru waamuzi kuwa juu ya watu wangu Waisraeli. Kisha nitawatiisha maadui zako wote. Zaidi sana nina kwambia kwamba mimi, Yahweh, nitakujengea nyumba. **11** Itakuja kuwa hapo siku zako zitapo timia za wewe kwenda kwa baba zako, nitainua uzao wako baada yako, na mmoja wa uzao wako nitaimarisha ufalme wake. **12** Yeye atanijengea nyumba, na nitaimarisha kiti chake cha enzi milele. **13** Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwana wangu. Sitaondoa uwaminifu wa Agano langu kwake, kama niliyo ondoa kwa Sauli, aliye tawala kabla yako. **14** Nitamweka juu ya nyumba yangu na katika ufalme wangu milele, na kiti chake cha enzi kitaimarisha milele." **15** Nathani akanena haya kwa Daudi na kumtaarifu, na akamwambia kuhusu maono yote. **16** Kisha Daudi mfalme akaenda ndani na kuketi mbele za Yahweh; akasema, "Mimi ni nani, Yahweh Mungu, na familia yangu ni nini, hadi unilete umbali huu? **17** Hili ilikuwa jambo dogo machoni pako, Mungu. Umezungumzia familia ya mtumishi wako kwa muda mrefu ujao, na umenionyesha vizazi vijavyo, Yahweh Mungu. **18** Nini zaidi mimi, Daudi, niseme? Umeheshimu mtumishi wako. Umemtambua kwa kipekee mtumishi wako. **19** Lakini, umefanya hili ilkudhihirisha matendo yako makuu.

20 Yahweh, hakuna aliye kama wewe, na hakuna Mungu zaidi yako, kama tulivyo sikia mara zote. **21** Ni taifa gani duniani kama watu wako Israeli, ambaye wewe, Mungu, uliwaokoa kutoka Misri iliwave watu wako, kujifanya jina lako kwa matendo makuu na yahabu? Uliondoa mataifa mbele za watu wako, uliye waoko kutoka Misri.

22 Ulianya Israeli watu wako milele, na wewe, Yahweh, ukawa Mungu wao. **23** Hivyo sasa, Yahweh, ile ahadi uliyo iweka kuhusu mtumishi wako na nyumba yake itimizwe milele. Fanya kama uliyovo nena. **24** Jina lako na litukuzwe milele na kuwa kuu, ili watu waseme, 'Yahweh wa majeshi ni Mungu wa Israeli,' na nyumba yangu, mimi Daudi, mtumishi wako ikiwa imeimarishwa mbele zako. **25** Kwa kuwa wewe, Mungu wangu, umedhihirisha kwa mtumishi wako utamjengea nyumba. Hiyo ndio sababu, mimi mtumishi wako, nimepata ujasiri wa kuomba kwako. **26** Sasa, Yahweh, wewe ni Mungu, na umefanya hii ahadi nzuri kwa mtumishi wako: **27** Sasa imekupendeza kubariki nyumba ya mtumishi wako, iliendelee milele mbele zako. Wewe, Yahweh, umebariki, na itabarikiwa milele."

18 Baada ya haya Daudi akawashambulia Wafilisti na kuwashinda. Alichukwa Gathi na vijiji vyake katika utawala wa Wafilisti. **2** Kisha akamshinda Moabu, na Wamoabu wakawa watumishi wa Daudi na wakamlipa ushuru maalumu. **3** Daudi kisha akamshinda Hadadezeri, mfalme wa Zoba huko Hamathi, wakati Hadadezeri alipo kuwa akisafiri kuimarisha utawala wake kwa Mto wa Frati. **4** Daudi akateka magari ya farasi elfu, wanaume wa farasi elfu saba, na wanajeshi wa miguu elfu ishirini. Daudi aliwajeruhi farasi wote wagari, lakini akahifadhi baadhi kwa ajili ya magari ya farasi mia moja. **5** Waaramia wa Damasko walipo kuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Zoba, Daudi aliuwa wanaume elfu ishirini na mbili wa Kiaramia. **6** Kisha Daudi akaweka vikosi huko Aramu ya Damasko, na Waaramia wakawa watumishi wake na wakamletea ushuru maalaumu. Yahweh alimpattia Daudi ushindi popote alipoenda. **7** Daudi alichukua ngao za dhahabu zilizo kuwa kwa watumishi wa Hadadezeri na kuleta Yerusalem. **8** Kutoka Tibhathi na Kuni, miji ya Hadadezeri, Daudi alichukwa shaba nydingi sana. Ilikuwa shaba hii ambayo baadae Sulemani alifanya saani ya shaba, nguzo, na vifaa nya shaba. **9** Wakati Toi, mfalme wa Hamathi, alipo sikia kuwa Daudi ameshinda majeshi yote ya Hadadezeri mfalme wa Zoba, **10** Toi akamtuma Hadoramu mwanae kwa Mfalme Daudi kumsalimia na kumbariki, kwasababu Daudi amepigana na Hadadezeri na kumshinda, na kwasababu Hadadezeri alifanya vita na Toi. Hadoramu alipeleka vifaa nya fedha, dhahabu, na shaba. **11** Mfalme Daudi alivitenga hivi vitu kwa ajili ya Yahweh, pamoja na fedha na dhahabu alijo ibeba kutoka kwa mataifa yote: Edomu, Moabu, watu wa Amoni, Wafilisti, na Waamaleki. **12** Abishai mwana wa Zeruia akawauwa Waedomi elfu kumi na nane katika Bonde la Chumvi. **13** Alieka vikosi huko Edomu, na Waedomi wote wakawa watumishi wa Daudi. Yahweh alimpa Daudi

ushindi pote alipoenda. 14 Daudi alitawala Israeli yote, na akakusanya Israeli yote, akuvuka Yordani, na kuja juu yao. alitenda haki na utaua kwa watu wote. 15 Yoabu mwana Alipanga jeshi kwa ajili ya pambano dhidi ya Waaremi, na wa Zerua walikuwa mkuu wa jeshi, na Yehoshafati mwana wakapigana nao. 16 Waaremi waliwakimbia Waisraeli, na wa Ahiludi alikuwa mtunza kumbukumbu. 16 Zadoki Daudi akaua waendesha magari ya farasi ya Waaremi elfu mwana wa Ahitubi na Ahimeleki mwana wa Abiathari saba na wanajeshi wa miguu elfu arobaini. Pia alimuua walikuwa makuhani, na Shavisha alikuwa mwandishi. Shopaki, mkuu wa jeshi. 19 Wafalmeh wote walio kuwa 17 Benaya mwana wa Yehoiada alikuwa mwangalizi wa Wakerethi na Wapelethi, na wana wa Daudi walikuwa washauri wakuu wa mfalme.

19 Ikajakuwa baadae kwamba Nahashi, mfalme wa watu wa Amoni, akafa, na mwanae akawa mfalme baada yake. 2 Daudi akasema, "Nitaonyesha ukarimu kwa mwana wa Hanuni wa Nahashi, kwasababu baba yake alionyesha ukarimu kwangu." Hivyo Daudi akatuma wajumbe kumfariji kuhusu baba yake. Watumishi wa Daudi wakaingia nchi ya Waamoni na kumfuata Hanuni, ilikumfariji. 3 Lakini viongozi wakamwambia Hanuni, "Unadhani Daudi anamheshimu baba yako sababu ametuma watu kukufaraji? Je watumishi wake hawajaja kutadhimini nchi iliwaipindue? 4 Hanuni akawakamata watumishi wa Daudi, akawanyoa, akakata mavazi ya nusu kwenye kiuno kushuka, na kuwarudisha. 5 Walipo eleza haya kwa Daudi, alienda kukutana nao, kwa kuwa walifedheeka sana. Mfalme akasema, "Bakini Yeriko hadi ndeu zenu ziote tena, kisha mrudi." 6 Waamoni walipoona wamekuwa kikwazo kwa Daudi, Hanuni na Waamoni walituma talanta elfu moja za fedha kukodisha magari ya farasi kwa Waaremei na wanaume wa farasi kutoka Naharaimu, Maka, na Zoba. 7 Waliwakodishia magari ya farasi elfu thelathini na mbili pamoa na mfalme wa Maka na watu wake, walio kuja na kueka kambi mbele ya Medeba. Waamoni walijikusanya pamoa kutoka miji yao, na wakaja kwa vita. 8 Daudi alipo sikia, alimtuma Yoabu na wanajeshi wake wote. 9 Watu wa Amoni walikuja na kupanga mstari kwa ajili ya pambano katika lango la mji, wafalme waliokuja walikuwa peke yao katika shamba. 10 Yoabu alipoona mistari ya pambano imemzunguka mbele na nyuma, alichagua wapambanaji shupavu wa Israeli na kuwa panga dhidi ya Waaremi. 11 Wanajeshi wengine wote, aliiwaeka chini ya Abishai kaka yake, akawapanga kwa mstari dhidi ya Amoni. 12 Yoabu akasema, "Kama Waaremi wananguvu kunizidi, kisha wewe, Abishai, lazima unikooe. Lakini kama jeshi la Waamoni lina nguvu kukuzidi, nitakuja kukuokoa. 13 Kuwa thabit, natujionyeshe kwa watu wetu kuwa ni wenye nguvu na kwa miji ya Mungu wetu, kwa kuwa Yahweh ata fanya ililo jema kwa kusudi lake." 14 Hivyo Yoabu na wanajeshi wasogea kwenye pambano dhidi ya Waaremi, walio lazimika kukimbia mbele ya jeshi la Waisraeli. 15 Jeshi la Waamoni walipoona kuwa Waaremi wamekimbia, wao pia wakamkimbia kaka yake Yoabu Abishai na kurudi mijini. Kisha Yoabu akarudi kutoka kwa watu wa Amoni na kurudi Yerusalem. 16 Waaremi walipoona kuwa wanashindwa na Waisraeli, wakatuma msaada nyuma ya Mto Frati, na Shofaki mkuu wajeshi la Hadadezeri. 17 Daudi alipo ambiwa haya,

20 Ikaja kuwa wakati wa mvua, kipindi wafalme uenda vitani, Yoabu akaongaza jeshi kwenda kupambana na kusikitisha nchi ya Waamoni. Alienda na kuteka Raba. Daudi alibaki Yerusalem. Yoabu alishambulia Raba na kuishinda. 2 Daudi alichukuwa tajj la mfalme wao kichwani mwake, na akagundua linauzito wa talanta moja ya dhababu, na ndani yake kulikuwa na mawe ya thamani. Taji liliwekwa kichwani mwa Daudi, na akaleta mali nyangi za mji. 3 Aliwaleta watu walio kuwa ndani ya mji na kuwalazimisha wafanye kazi kwa msumeno na jembe na shoka. Daudi aliwataka watu wote wa mji kufanya kazi hii. Daudi na jeshi lote wakarudi Yerusalem. 4 Ilikuwa baada ya haya kukawa na pambano huko Gezeri na Wafilisti. Sibekai Mhushathi akamua Sipai, mmoja wa uzao wa Refaimu, na wa Filisti wakazidiwa. 5 Ikawa tena katika pambano na Wafilisti huko Gobu, kwamba Elhanani mwana wa Yari Mbethilehemu akamua Lami kaka wa Goliathi Mgiti, ambaye mkuki wake ulikuwa kama gongo la mshonaji. 6 Ikaja kuwa tena katika pambano lingine huko Gathi kwamba mwanaume mmoja aliye mrefu sana mweneye vidole sita kila mkono na vidole sita mguuni. Naye alikuwa pia wa uzao wa Refaimu. 7 Alipo dhihaki Medeba, waamoni walijikusanya pamoa kutoka miji yao, jeshi la Israeli, Yehonadabu mwana wa Shimea, kaka wa Daudi, akamuua. 8 Hawa walikuwa uzao wa Refaimu wa Gathi, na waliuawa na mkono wa Daudi na mkono wa wanajeshi wake.

21 Adui akainuka dhidi ya Israeli na kumchochea Daudi kuhesabu Israeli. 2 Daudi akamwabia Yoabu na kwa wakuu wa Jeshi, "Nenda, wahesabu watu wa Israeli kutoka Beerisheba mpaka Dani na unilettee taarifa, ilinjue idadi yao." 3 Yoabu akasema, "Yahweh na afanya jeshi lake mara mia zaidi ya liliyvo. Lakini bwana wangu mfalme, kwani wote hawamtumkii bwana wangu? kwa nini bwana wangu anataka hili? Kwa nini ulete hatia kwa Israeli?" 4 Lakini neno la mfalme halikubadilika kwa Yoabu. Hivyo Yoabu akaondoka na kwenda Israeli yote. Kisha akarudi Yerusalem. 5 Yoabu akatoa taarifa ya idadi ya jumla ya wanaume wa mapambano kwa Daudi. Kulikuwa ndani ya Israeli wanaume 1, 100, 000 walio beba upanga. Yuda peke yake kulikuwa na wanajeshi 470, 000. 6 Lakini Levi na Benjamini hawaku hesabiwa mionganii mwao, kwa kuwa amri ya mfalme ilimuudhi Yoabu. 7 Mungu alikwazika na hili tendo, akashambulia Israeli. 8 Daudi akamwambia Mungu, "Nimetenda dhambi kubwa kwa kufanya hili. Sasa chukua hatia ya mtumishi wako, nimetenda kwa ujinga

sana." 9 Yahweh akamwambia Gadi, nabii wa Daudi, 10 upanga kwenye mfuko wake. 28 Daudi alipo ona kuwa "Nenda useme kwa Daudi, "Hili ndilo Yahweh anasema: Yahweh amemjibu kwenye eneo la kupeta la Orinani Ninakupa maamuzi matatu. Chagua moja wapo." 11 Myebusi, alitoa dhabihu pale pale kwa wakati huo. 29 Hivyo Gadi akaenda kwa Daudi na kusema, "Yahweh anasema hivi, 'Chagua moja ya haya: 12 kat i ya miaka mitatu ya ukame, miezi mitatu unakimbizwa na adui zako na kupatwa na upanga wao, au siku tatu za upanga wa Yahweh, yani, pigo katika nchi, malaika wa Yahweh akiharibu nchi yote ya Israeli.' Hivyo sasa, amua jibu gani ni mpelekee yeye aliye nituma." 13 Kisha Daudi akamwambia Gadi, "Nipo katika shida kubwa sana. Acha nianguke katika mikono ya Yahweh kuliko kuangukia mikono ya mwanadamu, sababu matendo yake ya rehemu ni makubwa mno." 14 Hivyo Yahweh akatuma pigo Israeli, na watu elfu sabini wakafa. 15 Mungu akatuma malaika Yerusalemu kuiharibu. Wakati alipo taka kuiharibu, Yahweh akatazama na kubadili nia yake kuhusu shambulio. Akasema kwa malaika wa uharibifu, "Imetosha! Rudisha mkono wako." Wakati huo malaika wa Yahweh aliku amesimama eneo la kupeta la Orinani Myebusi. 16 Daudi akatazama juu na kuona malaika wa Yahweh amesimama kati ya nchi na mbingu, akiwa na upanga mkonono mwake akiuelekeza Yerusalemu. Kisha Daudi na wazee, wakiwa wamevaa magunia, wakalala chini uso ukiwa kwenye ardhi. 17 Daudi akamwambia Mungu, "Sio mimi niliye amuru jeshi kuhesabiwa? Nimefanya hichi kitu kiovu. Lakini hawa kondoo, wamefanya nini? Yahweh Mungu wangu! Acha mkono wako unipige mimi na familia yangu, lakini usiache pigo iliendelee kubaki kwa watu wako." 18 Hivyo malaika wa Yahweh akamuamuru Gadi kusema kwa Daudi, kwamba Daudi aende juu na kujenga madhabahu ya Yahweh katika eneo la kupeta la Oranani Myebusi. 19 Daudi akaenda kama Gadi aliyo mulekeza cha kufanya kwa jina la Yahweh. 20 Wakati Orinani akipepete ngano, aligeuka na kumuona malaika. Yeye na wana wake wanne wakajificha. 21 Wakati Daudi alipo kuja kwa Orinani, Orinani akatazama na kumuona Daudi. Aliacha eneo la kupeta na akamuamnia Daudi uso wake ukiwa kwenye ardhi. 22 Kisha Daudi akasema kwa Orinani, "Niuzie hili eneo la kupeta, iliniweze kumjenga Yahweh madhabahu. Nitalipa gharama yote, ili pigo liondolewe kwa watu." 23 Orinani wakwambia Daudi, "Chukuwa kama lako, bwana wangu mfalme. Fanya nalo linalo kupendeza. Tazama, nitakupa ng'ombe kwa sadaka ya kuteketeza, vifaa vya kupeta kwa ajili ya mbao, na ngano kwa sadaka ya mbegu; nitakupa yote wewe." 24 Mfalme Daudi akamwambia Orinani, "Hapana, nina sisitiza kununua kwa bei yote. Sitachukua kilicho chako na kutoa kama sadaka ya kuteketeza kwa Yahweh kama haitanighramu chocohote." 25 Hivyo Daudi akalipa shekeli mia sita ya dhahabu kwa hilo eneo. 26 Daudi akajenga madhabahu ya Yahweh pale na kutoa sadaka za kuteketeza na sadaka za ushirika. Akamuita Yahweh, aliye mjibu kwa moto kutoka mbinguni kwenye madhabahu ya sadaka za kuteketeza. 27 Kisha Yahweh akampa agizo malaika, na malaika akarudisha upanga wa malaika wa Yahweh.

22 Kisha Daudi akasema, "Hapo ndipo nyumba ya Yahweh Mungu itakuwepo, na madhabahu ya sadaka za kuteketeza za Israeli." 2 Hivyo Daudi akaagiza watumishi wake wawakusanye pamoja wagoni wote wanao ishi katika nchi ya Israeli. Aliwapangia kuwa wachonga mawe, kuchonga matofali ya mawe, ilikuweza kujenga nyumba ya Mungu. 3 Daudi alisambaza idadi kubwa ya chuma kwa ajili ya misumari na vitasa vya kuweka kwenye malango. Pia alitoa shaba zaidi kushinda kipimo, 4 na miti ya mierezi zaidi ya kipimo. (Wasidoni na Watiria walileta mboya nyingi za mierezi kwa Daudi azihesabu.) 5 Daudi akasema, "Mwanangu Sulemani ni mdogo na hana uzoeufu, na nyumba itayo jengwa kwa Yahweh lazima iwe maridadi, ilikwamba iwe maarufu na ya utukufu kwa nchi zingine. Hivyo nitaanda ujenzi wake." Hivyo Daudi akafanya maandalizi ya kina kabla ya mauti yake. 6 Akaagiza Sulemani mwanae kuitwa na kumuamuru ajenge nyumba ya Yahweh, Mungu wa Israeli. 7 Daudi akasema kwa Sulemani, "Mwanangu, ilikuwa dhamira yangu kujenga nyumba mwenyewe, kwa ajili ya jina la Yahweh Mungu wangu. 8 Lakini Yahweh alikuja kwangu na kusema, 'Wewe umemwaga damu nyngi na umepigana mapambono mengi. Hauta jenga nyumba kwa jina langu, kwasababu umemwaga damu nyngi kwenye ardhi machoni pangu. 9 Walakini, utapata mwana ambaye atakuwa mtu wa amani. Nitampa kupumzika na maadui zake kwa kila upande. Kwa kuwa jina lake litaitwa Sulemani, na nitatoa amani na utilivu kwa Israeli katika siku zake. 10 Ata jenga nyumba kwa jina langu. Ata kuwa mwana wangu, na nitakuwa baba yake. Nitaimarisha kitu cha enzi cha ufalme wake juu ya Israeli. 11 Sasa, mwanangu, Yahweh awe nawe na kukuwezesha kufanikiwa. Uweze kujenga nyumba ya Yahweh Mungu wako, kama alivyo sema utajenga. 12 Yahweh tu akupe uwelewa na ufahamu, ili utii sheria ya Yahweh Mungu wako, ata kapokuweka kiongozi juu ya Israeli. 13 Kisha utafanikiwa, kama tu ukitii maagizo na amri Yahweh alizo mpa Musa kuhusu Israeli. Kuwa hodari na mshujaa. Usiogope wala kufadhaika. 14 Sasa, ona, kwa bidii kubwa nimeandaa kwa ajili ya nyumba ya Yahweh talanta 100, 000 za dhahabu, talanta milioni moja za fedha, na shaba na chuma katika idadi kubwa. Pia nimetoa mbao na mawe. Lazima uongeze zaidi katika haya. 15 Una wafanya kazi wengi: wachonga mawe, maseremala, wanaume wenye ujuzi mbali mbali, 16 wenye uwezo wa kufanya kazi na dhahabu, fedha, shaba, na

nishati. Hivyo anza kufanya kazi, na Yahweh awe nawe. **17** Daudi akawaagiza viongozi wote Waisraeli wamsaidie Sulemani mwanae, akisema, **18** "Yahweh Mungu wenu yupo nanyi na amewapa amani kila pande. Amewakabidhi mikononi mwangu wenyejji wote mkaoa. Mkao umetiishwa mbele za Yahweh na watu wake. **19** Sasa mtafuneti Yahweh Mungu wenu kwa moyo wenu wote na nafsi. Simameni na mjenge sehemu takatifu ya Yahweh Mungu. Kisha mwaweza kuleta sanduku la agano la Yahweh na vitu vya Mungu ndani ya nyumba ilio jengwa kwa ajili ya jina la Yahweh.

23 Daudi alipo kuwa mzee na kukaribia mwisho wa maisha yake, alimfanya Sulemani mwanae mfalme juu ya Israeli. **2** Aliwakusanya pamoja viongozi wote wa Israeli, na makuhani na Walawi. **3** Walawi walio kuwa miaka thelathini na zaidi walihesabiwa. Idadi ya elfu thelathini na name. **4** Kwa hawa, elfu ishirini na nne walikuwa kusimamia kazi ya nyumba ya Yahweh, na elfu sita walikuwa maaskari na waamuzi. **5** Elfu nne walikuwa walini za lango, na elfu nne walikuwa wamsifu Yahweh na vyombo niliyvo vitengeneza vya kusifu." Daudi akasema. **6** Akawatenganisha kwenye vikundi kulingana na wana wa Levi: Gerishoni, Kohathi, na Merari. **7** Kwa koo za uzao wa Gerishoni, kulikuluwa na Ladani na Shimei. **8** Palikuwa na watatu wa wana wa Ladani: Yehieli kiongozi, Zethami, na Yoeli. **9** Palikuwa na watatu wa wana wa Shimei: Shelomothi, Hazieli, na Harani. Hawa walikuwa viongozi wa koo ya Ladani. **10** Palikuwa na wanne wa wana wa Shimei: Yahathhi, Ziza, Yeushi, na Beria. **11** Yahathhi alikuwa mkubwa, Ziza wapili, lakini Yeushi na Beria hawakuwa na wana wengi, hivyo walihesabiwa kama ukoo mmoja na kupangiwa kazi sawa. **12** Palikuwa na wanne wa wana wa Kohathi: Amramu, Izhari, Hebron, na Uzziel. **13** Hawa walikuwa wana wa Amramu: Aruni na Musa. Aruni alichaguliwa kuanda vitu vitakatifu, yeye na uzao wake watatao uvumba kwa Yahweh, kumtumikia na kumpa baraka kwa jina lake. **14** Lakini kwa Musa mtu wa Mungu, wana wake walihesabiwa kuwa Walawi. **15** Wana wa Musa walikuwa Gerishomu na Eliezeri. **16** Uzao wa Gerishomu ulikuwa Shebueli mkubwa. **17** Uzao wa Eliezeri alikuwa Rehabia. Eliezeri hakuwa na wana wengine, lakini Rehabia alikuwa na uzao mkubwa. **18** Mwana wa Izhari alikuwa Shelomithi kiongonzi. **19** Uzao wa Hebron ulikuwa Yeria, mkubwa, Amaria wapili, Yahaziel watatu, na Yekameamu wanne. **20** Wana wa Uzziel walikuwa Mika mkubwa, na Ishia wapili. **21** Wana wa Merari walikuwa Mahili na Mushi. Wana wa Mahili walikuwa Eleazari na Kishi. **22** Eleazari alikuwa bila mtoto wa kiume. Alikuwa na mabinti tu. Wana wa Kishi waliwaoa. **23** Wana wa Mushi watatu walikuwa Mahili, Ederi, na Yeremothi. **24** Hawa walikuwa uzao wa Lawi kuligana na koo zao. Walikuwa viongozi, wamehesabiwa na kuorodheshwa kwa majina, kuanzia koo zilizo fanya kazi katika nyumba ya Yahweh, kutoka miaka ishirini na zaidi. **25** Kwa kuwa Daudi alisema, "Yahweh, Mungu wa

Israeli, amewapa pumzikio watu wake. Anafanya makao yake Yerusalem milele. **26** Walawi hawataitaji kubeba hema la kuabuadua na vifaa vyake vinavyo tumika kwenye utumishi wake." **27** Kwa maneno ya Daudi ya mwisho Walawi walihesabiwa, miaka ishirini na kuendelea. **28** Wajibu wao ulikuwa kuwasaidia wazao wa Aruni katika utumishi wa nyumba ya Yahweh. Walikuwa washughulikie nyuani, vyumbani, utakasaji wa vitu vyote vya Yahweh, na kazi zingine katika utumishi wa nyumba ya Mungu. **29** Pia walishughulikia mkate wa uwepo, unga safi wa mbegu za sadaka, maandazi ya siotiwa chachu, sadaka za ngano, sadaka ziliochanganya na mafuta, na vipimo vyote vya idadi n a ukubwa wa vitu. **30** Pia walismama kila asubui kumshukuru na kumsifu Yahweh. Pia walifanya hivi jioni **31** na kila wakati sadaka ya kuteketezwu ilipo tolewa kwa Yahweh, siku ya Sabato na sherehe za mwezi mpya na siku za maakuli. Idadi ilio pangwa, ilio tolewa kwa amri, ilipaswa kuwa mbele ya Yahweh. **32** Walikuwa viongozi wa hema la kukutania, patakatifu, na kuwasaidia ndugu zao wa uzao wa Aruni katika utumishi wa nyumba ya Yahweh.

24 Makundi vya kazi kulingana na uzao wa Aroni yalikuwa haya: Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari. **2** Nadabu na Abihu walikuwa kabla ya baba yao kufa. Walikuwa hawana watoto, kwahiyo Eleazari na Ithamari walitumika kama makuhani. **3** Daudi pamoja na Zadoki, uzao wa Eleazari, na Ahimeleki, uzao wa Ithamari, waligawawanya katika makundi yao ya kazi kama makuhani. **4** Kulikuluwa na wanaume viongozi zaidi kati ya uzao wa Eleazari kuliniko kati ya uzao wa Ithamari, kwahiyo waligawawanya uzao wa Eleazari katika makundi kumi na sita. Walifanya hivyo na viongozi wa ukoo na uzao wa Ithamari. Magawanyo haya yalikuwa nane kwa idadi, sambamba na koo zao. **5** Waligawawanya bila upendeleo kwa kura, kwa kuwa walikuwa waamuzi watakatifu na waamuzi wa Mungu, kutoka pande zote uzao wa Eleazari na uzao wa Ithamari. **6** Shemaia mwana wa Nethaneli mwandishi, Mlawi, alilandika majina yao mbele ya mtalme, muamuzi, kuhanii Zadoki, Ahimeleki mwana wa Abiathari, na viongozi wa makuhani na familia za Walawi. Ukoo mmoja ulichaguliwa kwa kura kutoka uzao wa Eleazari, na kisha uliofata utachaguliwa kutoka uzao wa Ithhamari. **7** Kura ya kwanza ilienda kwa Yehoaribyu, ya pili kwa Yedaia, **8** ya tatu kwa Harimu, ya nne kwa Seorimu, **9** ya tano kwa Malikija, ya sita kwa Mijamini, **10** ya saba kwa Hakozi, ya nane kwa Abija, **11** ya tisa kwa Yeshua, ya kumi kwa Shekania, **12** ya kumi na moja kwa Eliashibu, ya kumi na mbili kwa Yakimu, **13** ya kumi na tatu kwa Hupa, ya kumi na nne kwa Yesheheabu, **14** ya kumi na tano kwa Biliga, ya kumi na sita kwa Imma, **15** ya kumi na saba kwa Heziri, ya kumi na nane kwa Hapizezi, **16** ya kumi na tisa kwa Pethaia, ya ishirini kwa Yehezikeli, **17** ya ishirini na moja kwa Yakini, ya ishirini na mbili kwa Gamuli, **18** ya ishirini na tatu kwa Delaia, na ya ishirini na nne kwa Maazia. **19** Hii ilikuwa taratibu ya utumishi wao, walipo kuja kwenye

nyumba ya Yahweh, wakifuata utaratibu waliopewa na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 14 ya saba Aruni babu yao, kama Yahweh, Mungu wa Israeli, alivyo iliangukia kwa Yesharela, wana wake na ndugu zake, waagiza. 20 Hawa walikuwa Walawi waliobakia: Wana wa idadi ya watu kumi na mbili; 15 ya nane iliangukia kwa Amiram, Shebueli; wana wa Shebaeli, Yedeia. 21 Wana Yeshai, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi wa Rehabia: wana wa Rehabia, Ishia kiongozi. 22 Wa na mbili; 16 ya tisa iliangukia kwa Matania, wana wake Waizari, Shelomothi; mwana wa Shelomothi, Yahath. 23 na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 17 ya kumi Wana wa Hebron: Yeria kiongozi, Amaria wapili, Yahazieli iliangukia kwa Shime, wana wake na ndugu zake, idadi watatu, na Yekameamu wanne. 24 Wana wa uzao wa ya watu kumi na mbili; 18 ya kumi na moja iliangukia kwa Uziel ulimjumuisha Mika. Uzao wa Mika ulimjumuisha Azareli, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na Shamiri. 25 Kaka wa Mika alikuwa Ishia. Wana wa Ishia mbili; 19 ya kumi na mbili iliangukia kwa Hashabia, wana akijumuishwa Zakaria. 26 Wana na Merari: Mahli na wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 20 Mushi. Mwana wa Yaazia, Beno. 27 Wana wa Merari: ya kumi na tano iliangukia kwa Shubaeli, wana wake na Yaazia, Beno, Shohamu, Zakuri, na Ibri. 28 Wana wa ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 21 ya kumi na Mahili: eleazari, ambaye alikuwa hana wana. 29 Wana nne iliangukia kwa Matithia, wana wake na ndugu zake, wa Kishi: Yerameli 30 wana wa Mushi: Mahli, Eda, na idadi ya watu kumi na mbili; 22 ya kumi na tano iliangukia yerimothi. Walikuwa walawi, walio orodheshwa na familia kwa Yeromothi, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu zao. 31 Wanaume hawa ambaa walikuwa vichwa katika kumi na mbili; 23 ya kumi na sita iliangukia kwa Hanania, nyumba za baba zao na kila wadogo zao, walipiga kura wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 24 ya kumi na saba iliangukia kwa Yoshibekasha, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 25 Walirusha kura kama uzao wa Aroni walivyofanya.

25 Daudi na viongozi wa wafanyakazi wa hema la kuabudia walichaguliwa kwa kazi baadhi walikuwa wana wa Asafu, Hemani, na Yeduthuni. Wanaume hawa walitabiri kwa vinubi, vifaa nya uzi, na upatu. Hii ni orodha ya wanaume walioifanya hii kazi: 2 Kutoka wana wa Asafu: Zakuri, Yosefu, Nethania, na Asharela, wana wa Asafu, chini ya mwongozo wa Asafu, ambaye alitabiri chini ya uwangalizi wa mfalme. 3 Kutoka wana wa Yeduthuni: Gedalia, Zeri, Yeshai, Shime, Hashabia, na Matithia, sita kwa ujumla, chini ya mwongozo wa baba yao Yeduthuni, ambaye alipiga kinubi kwa kutoa shukurani na kumsifu Yahweh. 4 Kutoka wana wa Hemani: Bukia, Matania, Uzieli, Shebueli, na yerimothi, Hanania, Hanani, Eliatha, Gidalti, Romamti Ezeri, yoshibekasha, Mallothi, Hothiri, na Mahaziothi. 5 Hawa wote walikuwa wana wa Hemani mfalme wa manabii. Mungu alimpa Hemani wana kumi na nne na mabinti watatu kwa ajili ya kumpa heshima. 6 Hawa wote walikuwa chini ya mwongozo wa baba yao. Walikuwa ni waimbaji katika nyumba ya Yahweh, pamoja na upatu na vifaa nya uzi walivyohudumu katika nyumba ya uwangalizi wa mfalme. 7 Wao na kaka zao walikuwa na uwelewa na walifundishwa kutengeneza muziki kwa Yahweh walikuwa na idadi ya 288. 8 Walirusha kura kwa majukumu yao, wote sawa, sawa kwa vijana na kwa wazee, kwa walimua na kwa wanafunzi. 9 Sasa kuhusu wana wa Asafu: kura ya kwanza iliangukia katika familia ya Yusufu; ya pili iliangukia katika familia ya Gedalia, idadi ya watu kumi na mbili; 10 ya tatu iliangukia kwa Zakuri, 11 ya nne iliangukia kwa Izri, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 12 ya tano iliangukia kwa Nethania, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 13 ya sita iliangukia kwa Bukia, wana wake na

ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 14 ya saba Aruni babu yao, kama Yahweh, Mungu wa Israeli, alivyo iliangukia kwa Yesharela, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 15 ya nane iliangukia kwa Amiram, Shebueli; wana wa Shebaeli, Yedeia. 21 Wana Yeshai, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi wa Rehabia: wana wa Rehabia, Ishia kiongozi. 22 Wa na mbili; 16 ya tisa iliangukia kwa Matania, wana wake Waizari, Shelomothi; mwana wa Shelomothi, Yahath. 23 na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 17 ya kumi Wana wa Hebron: Yeria kiongozi, Amaria wapili, Yahazieli iliangukia kwa Shime, wana wake na ndugu zake, idadi watatu, na Yekameamu wanne. 24 Wana wa uzao wa ya watu kumi na mbili; 18 ya kumi na moja iliangukia kwa Uziel ulimjumuisha Mika. Uzao wa Mika ulimjumuisha Azareli, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na Shamiri. 25 Kaka wa Mika alikuwa Ishia. Wana wa Ishia mbili; 19 ya kumi na mbili iliangukia kwa Hashabia, wana akijumuishwa Zakaria. 26 Wana na Merari: Mahli na wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 20 Mushi. Mwana wa Yaazia, Beno. 27 Wana wa Merari: ya kumi na tano iliangukia kwa Shubaeli, wana wake na Yaazia, Beno, Shohamu, Zakuri, na Ibri. 28 Wana wa ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 21 ya kumi na Mahili: eleazari, ambaye alikuwa hana wana. 29 Wana nne iliangukia kwa Matithia, wana wake na ndugu zake, wa Kishi: Yerameli 30 wana wa Mushi: Mahli, Eda, na idadi ya watu kumi na mbili; 22 ya kumi na tano iliangukia yerimothi. Walikuwa walawi, walio orodheshwa na familia kwa Yeromothi, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu zao. 31 Wanaume hawa ambaa walikuwa vichwa katika kumi na mbili; 23 ya kumi na sita iliangukia kwa Hanania, nyumba za baba zao na kila wadogo zao, walipiga kura wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 24 ya kumi na saba iliangukia kwa Yoshibekasha, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili; 25 Walirusha kura kama uzao wa Aroni walivyofanya.

26 Huu ulikuwa mgawanyiko wa walini wa lango: Kutoka kwa Wakora, Meshalemia mwana wa Kore, wa uzao wa Asafu. 2 Meshalemia alikuwa na wana wa kiume: Zekaria mzaliwa wa kwanza, Yediaeli wapili, Zebadia watatu, Yathinieli wanne, 3 Elamu watano, Yehohanani wasita, Eliehoenai wasaba. 4 Obedi alikuwa na wana wa kiume: Shemaia wa kwanza, Yehozabadi wapili, Yoa watatu, na Sakari wanne, na Nethanieli watano, ya Mungu. Asafu, Yeduthuni, na Hemani walikuwa chini ya uwangalizi wa mfalme. 5 Amiel wasita, Isakari wasaba, Peulethai wanane, kwa kuwa Mungu alimbariki Obedi Edomu. 6 Kwa Shemaia walikuwa Othini, Refaeli, Obedi, na Elizabadi. Ndugu zake Elihu na Semakia walikuwa wanaume wenye uwezo walikuwa mbali mbali. 7 Wana wa Shemaia walikuwa mbali mbali. 8 Hawa wote walikuwa uzao wa Obedi Edomu. Wao na wanao na ndugu zao walikuwa wanaume walikuwa mbali mbali. 9 Meshelemia alikuwa walikuwa mbali mbali. 10 Hosa, mzao wa Merari, alikuwa na wana na ndugu, wanaume wenye uwezo, jumla ya kumi na nane. 10 Hosa, mzao wa Merari, alikuwa na wana: Shimiri kiongozi (japo hakuwa mzaliwa wa kwanza,

baba yake alimfanya kiongozi), **11** Hilikia wapili, Tebalia watatu, Zekaria wanne. Wote wa wana wa Hosa na ndugu walikuwa kumi na tatu kwa idadi. **12** Huu mgawanyiko wa walini wa lango, sambamba na viongozi, ulikuwa na majukumu, kama ndugu zao, kutumika katika nyumba ya Yahweh. **13** Walirusha kura, wadogo kwa wakubwa, kulingana na familia zao, kwa kila lango. **14** Kura ilipo rushwa kwa lango la mashariki, ilimuangukia Shelemia. Kisha wakarusha kura kwa Zekaria mwana wake, mshauri makini, na kura yake ikatokea lango la kaskazini. **15** Kwa Obedi Edomu kulipangiwa lango la kusini, na wanae walipangiwa nyumba za ghala. **16** Shufimu na Hosa walipangiwa lango la magharibi pamoja na lango la Shalekethi, kwa barabara ya juu. Lindo lilikabiidhiwa kwa kila familia. **17** Kwa mashariki walikuwa Walawisita, kaskazini kwa siku moja, kusini kwa siku moja, na nyumba za ghala wawili. **18** Katika ua kuelekea magharibi wanne walipangwa, wanne barabarani, na wawili katika ua. **19** Haya yalikuwa magawanyiko ya walini wa lango. Palijazwa na uzao wa Kora na Merari. **20** Miongoni mwa Walawi, Ahija alikuwa kiongozi wa hazina ya nyumba ya Mungu, na hazina ya vitu yya Yahweh. **21** Wazao wa Ladani, walitoka kwa Gerishoni kupitia kwake na walio kuwa viongozi wa familia za Ladani Mgerishoni, walikuwa Yehieli na wanae, **22** Zethamu, na Yoeli kaka yake, aliyesimamia ghala za nyumba ya Yahweh. **23** Kulikuwa na askari walio chukuliwa kwa koo za Amramu, Izhari, Hebron, na uzieli. **24** Shebueli mwana wa Gerishomu mwana wa Musa, alikuwa msimamizi wa nyumba za ghala. **25** Ndugu zake wa ukoo wa Eliezeri walikuwa Rehabia mwanae, mwana wa Rehabia Yeshaia, mwana wa Yeshaia Yoram, mwana wa Yoram Zikiri, na mwana wa Zikiri Shelomothi. **26** Shelomothi na ndugu zake walikuwa wasimamizi wa nyumba zote za ghala zinazo hifadhi vitu vyote yya Yahweh, ambavyo Daudi mfalme, viongozi wa familia, wakuu wa maelfu na mamia, na wakuu wa jeshi walivyo vitenga. **27** Walitenga vitu walivyo vichukuba kwenye mapambano kwa ajili ya kutunza nyumba ya Yahweh. **28** Pia walikuwa wahusika wa kila kitu kilicho tengwa kwa ajili ya Yahweh na Samwelii nabii, Sauli mwana wa Kishi, Abneri mwana wa Neri, na Yoabu mwana wa Zeruia. Kila kitu kilicho tengwa kwa ajili ya Yahweh kilikuwa chini ya ulinzi wa shelomothi na ndugu zake. **29** Wa uzao wa Izhari, Kenania na wana wake walikuwa wahusika wa mambo ya ndani ya Israeli. Walikuwa maafisa na waamuzi. **30** Wa uzao wa Hebron, Hashabia na kaka zake, wanaume wenye uwezo 1, 700, walikuwa wahusika wa kazi ya Yahweh na kazi ya mfalme. Walikuwa upande wa mgharibi mwa Yordani. **31** Kutoka uzao wa Hebron, Yeriya alikuwa kiongozi wa uzao wake, walihesabiwa kutoka orodha za familia zao. Katika mwaka wa arobaini wa utawala wa Daudi walitathimini kumbukumbu na kugundua miongoni mwao wanaume wa uwezo katika Yazeri ya Gileadi. **32** Yerija alikuwa na ndugu 2, 700, walio kuwa viongozi wenye uwezo katika familia.

Daudi aliwafanya waangalizi wa makabila ya Rubeni na Gadi, na nusu kabila la Manase, kwa kila jambo linalo muhusu Mungu, na kwa mambo ya mfalme.

27 Hii ni orodha ya familia za viongozi wa Israeli, wakuu wa maelfu na mamia, pamoja na maafisa wa jeshi walio mtumikia mfalme kwa namna tofauti. Kila kikosi cha jeshi kilitumika mwenzti hadi mwezi kwa mwaka mzima. Kila kikosi kilikuwa na wanaume elfu ishirini na nne. **2** Kwa mwezi wa kwanza wa kikosi alikuwa Yashobeamu mwana wa Zabdiele. Katika kikosi chake kulikuwa na wanaume elfu ishirini na nne. **3** Alikuwa miongoni mwa uzao wa Perezi na mhusika wa maafisa wa jeshi kwa mwezi wa kwanza. **4** Juu ya kikosi kwa mwezi wa pili alikuwa Dodai, wa ukoo wa uliotoka kwa Ahoa. Miklothi alikuwa wa pili kwa cheo. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **5** Mkuu wa jeshi wa mwezi wa tatu alikuwa Benaia mwana wa Yehoiada, kuhani na kiongozi. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **6** Huyu ni Benaia aliye kuwa kiongozi wa wale thelathini na juu ya wale thelathini. Amizabadi mwanae alikuwa katika kikosi chake. **7** Mkuu kwa mwezi wa nne alikuwa Asaheli kaka wa Yoabu. Zebadie mwanae akawa mkuu baada yake. Katika kikosi chake kulikuwa na wanaume elfu ishirini na nne. **8** Mkuu kwa mwezi wa tano alikuwa Shamihuthi, mzaao wa Izra. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **9** Mkuu kwa mwezi wa sita alikuwa Ira mwana wa Ikeshi, kutoka Tekoa. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **10** Mkuu kwa mwezi wa saba alikuwa Helezi Mpeloni, kutoka watu wa Efraimu. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **11** Mkuu kwa mwezi wa nane alikuwa Sibekai Mhushathi, kutoka ukoo uliotoka kwa Zera. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **12** Mkuu kwa mwezi wa tisa alikuwa Abi Ezeri Manathothi, kutoka kwa kabilia la Benjamin. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **13** Mkuu kwa mwezi wa kumi alikuwa Maharai kutoka mji wa Netofa, kutoka ukoo ulio toka kwa Zera. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **14** Mkuu kwa mwezi wa kumi na moja alikuwa Benaia kutoka mji wa Pirathoni, kutoka kabilia la Efraimu. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **15** Mkuu kwa mwezi wa kumi na mbili alikuwa Helidai kutoka mji wa Netopafa, kutoka ukoo uliotoka kwa Othinieli. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne. **16** Hawa walikuwa viongozi wa makabila ya Israeli: Kwa kabilia la Rubeni, Eliezeri mwana wa Zikri alikuwa kiongozi. Kwa kabilia la Simeoni, Shefatia mwana wa Maka alikuwa kiongozi. **17** Kwa kabilia la Lawi, Hashinia mwana wa Kemueli alikuwa kiongozi, na Zadoki aliongoza uzao wa Aruni. **18** Kwa kabilia la Yuda, Elihu, mmoja wa kaka zake Daudi, alikuwa kiongozi. Kwa kabilia la Isakari, Omri mwana wa Mikaeli alikuwa kiongozi. **19** Kwa kabilia la Zebuluni, Ishmaia mwana wa Obadia alikuwa kiongozi. Kwa kabilia la Naftali, Yeremothi mwana

wa Azirieli alikuwa kiongozi. **20** Kwa kabile la Efraimu, wa wana wa baba yangu, amenichagua kuwa mfalme Hoshea mwana wa Azazia alikuwa kiongozi. Kwa kabile wa Israeli. **5** Kutoka kwa wana wengi ambaa Yahweh la Manase, Yoeli mwana wa Pedaia alikuwa kiongozi. **21** Kwa nusu kabile la Manase lili Gileadi, Ido mwana katika kiti cha enzi cha ufalme wa Yahweh, juu ya Israeli. **6** wa Zekaria alikuwa kiongozi. Kwa kabile la Benjamini, Aliniambia, 'Sulemani mwanae atanijengea nyumba yangu Yaasieli mwana wa Abneri alikuwa kiongozi. **22** Kwa na nyuani mwangu, kwa kuwa nimemchagua kuwa mwana kabile la Dani, Azareli mwana wa Yerohamu alikuwa kiongozi. Hawa walikuwa viongozi wa makabila ya Israeli. **23** Daudi hakuwa hesabu wenye umri wa miaka ishirini au chini zaidi, kwasababu Yahweh alihaidi kuongeza Israeli siku ya leo.' **8** Kisha sasa, katika macho ya Waisraeli wake, akidumu kutii sheria na amri zangu, kama ulivyo chini zaidi, kwasababu Yahweh alihaidi kuongeza Israeli wote, ili kusanyiko la yahweh, na katika uwepo wa Mungu kama nyota za mbinguni. **24** Yoabu mwana wa Zeruia wetu, nyinyi nyote lazima mshike na kufanya amri zote za alianza kuhesabu wanaume, lakini hakumaliza. Gadhabu Yahweh Mungu wenu. Fanyeni hivi ili mmiliki nchi nzuri iliangukia Israeli kwa hili. Hii idadi haikuandikwa kwenye na kuacha urithi wa watoto wenu baada yenu milele. **9** nyakati za mfalme Daudi. **25** Azimavethi mwana wa Kwako wewe, Sulemani mwana, mtii Mungu wa baba Adiel alikuwa mhusika wa hazina za mfalme. Yonathani yako, mtumikie kwa moyo wako wote na roho ya utayari. mwana wa Uzia alikuwa juu ya nyumba za ghala katika mashamba, kwenye miji, na vijijini, na kwenye minara Fanya hivi kwasababu yahweh anachunguza miyo yote iliyo imarishwa. **26** Ezri mwana wa Kelubi alikuwa juu ya mashamba, hao walio lima ardhi. **27** Shimei kutoka Rama **10** Elewa kuwa Yahweh amekuchagua kujenga hekalu ili alikuwa juu ya mashamba ya mizabibu, na Zabdi kutoka kama sehemu yake takatifu. Kuwa imara na ufanye." **11** Shefamu alikuwa juu ya mizabibu na mhifadhi wa mvinyo. **28** Mwangalizi wa miti mizeituni na miti ya mikuyu ilio Kisha Daudi akamakabidi Sulemani mwanae mipango ya kutoka Sharoni, na juu ya mifugo ilio kuwa mabondeni baraza la hekalu, jengo la hekalu, vyumba nya hifadhi, kuwa bondeni alikuwa Baali Hanani kutoka Gederi, na juu ya nyumba za ghala za mafuta alikuwa Yoashi. **29** Juu ya mifugo ilio kuwa inalishwa huko Sharoni alikuwa Shitrai **12** Alimpatia mipango aliyo chora mifugo ilio kuwa mabondeni kutoka Sharoni, na juu ya mifugo ilio kuwa mabondeni viliyo zunguka, vyumba nya hifadhi katika nyumba ya alikuwa Shafati mwana wa Adlai. **30** Msimamizi wa ngamia alikuwa Obili Mishimaeli, na juu ya punda wakike alikuwa **13** Alimpatia viliyo zunguka, vyumba nya hifadhi katika nyumba ya Mungu, na hazina za vitu nya Yahweh. **14** Alimpatia viliyo zunguka, vyumba nya hifadhi katika nyumba ya Mungu, na hazina za vitu nya Yahweh. **15** Haya maelekezo yalitolewa alikuwa Obili Mishimaeli, na juu ya punda wakike alikuwa **16** Alitoa uzito wote wa vitaa nya dhalabu kwa mshauri, sababu alikuwa na busara na mwandishi. Yehieli **17** Alitoa uzito wote wa vitaa nya dhalabu kwa mshauri, sababu alikuwa na busara na mwandishi. Yehieli **18** Alitoa uzito wote wa vitaa nya dhalabu kwa mwana wa Hakimoni aliwajali watoto wa mfalme. **33** Kila namna ya huduma. **19** Daudi akasema, "Nimeeka haya katika maandalishi kama Yahweh alivyo ni elekeza na kunipa kuelewa kuhusu mchoro." **20** Daudi akasema kwa Sulemani mwanae, "Kuwa hodari na mjasiri. Fanya kazi. Usiogope au kuwa na wasiwasi, kwa kuwa Yahweh Mungu, Mungu wangu, yupo nawe. Hatakuacha wala kukutelekeza mpaka kazi ya huduma ya hekalu la Yahweh imekamilika. **21** Ona, hivi ni vitengo ya makuhani na Walawi kwa huduma katika hekalu la Mungu. Watakuwa nawe, pamoa na wanaume walio tayari na

28 Daudi akakusanya waamuzi wote wa Israeli
Yerusalem: waamuzi wa makabila, maafisa wa
vitengo walio mtumikia mfalme katika kazi walizo pangia,
wakuu wa maelfu na mamia, wasimamizi wa mali zote
za mfalme na mwanae, na maafisa na wanaume wa
mapambano, ukijumuisha wale wenye ujuzi sana. **2**
Daudi mfalme akainuka kwa miguu yake na kusema,
"Sikilizeni mimi, kaka zangu na watu wangu. Ilikuwa
dhununi langu kujenga hekalu kwa ajili ya sanduku la
agano la Yahweh; stuli ya miguu kwa ajili ya Mungu
wetu, na nimefanya maandalizi kujengwa. **3** Lakini Mungu
akaniambia, 'Hautajenga hekalu kwa ajili ya jina la langu,
kwasababu wewe ni mwanaume wa vita na umemwaga
damu.' **4** Bado Yahweh, Mungu wa Israeli, alinichagua
kutoka katika familia ya baba yangu kuwa mfalme wa
Israeli milele. Amechagua kabilo la Yuda kama kiongozi.
Katika kabilo la Yuda, na nyumba ya baba yangu, kutoka

wenye ujuzi, kukusaidia katika kazi na kutenda huduma. Waamuzi na watu wote wako tayari kufuata amri zako."

29 Mfalme Daudi akasema kwa kusanyiko lote, "Sulemani mwanangu, ambaye mwenyewe Mungu amemchagu, bado nimdogo na hana uzoefu, na jukumu ni kubwa. Maana hekalu sio kwa ajili ya watu bali la Mungu. **2** Hivyo nimefanya kwa ubora wangu kutoa kwa ajili ya hekalu la Mungu. Nina toa dhahabu kwa vitu vya kujengwa na dhahabu, fedha kwa vitu vya kujengwa na fedha, shaba kwa vitu vya kujengwa na shaba, nishati kwa vitu vya kujengwa na nishati, na mbaao kwa vitu vya kujengwa na mbaao. Pia nina toa mawe ya shohamu, mawe ya kupangwa, mawe ya upambaji wandani ya rangi mbali mbali - kila haima ya mawe ya thamani - na marimari kwa wingi. **3** Sasa, kwasababu ya mapenzi yangu kwa nyumba ya Mungu, Ninatoa hazina yangu binafsi ya dhahabu na fedha. Ninafanya hivi kwa nyongeza kwa yote niliyofanya katika hekalu takatifu: **4** talanta za dhahabu elfu tatu kutoka Ofiri, na talanta elfu saba za fedha zilizotakasika, ili kufunka kuta za majengo. **5** Ninachangia dhahabu kwa vitu vya kujengwa na dhahabu, na fedha kwa vitu vya kujengwa na fedha, na kazi zote zinazotakiwa kufanywa na wajenzi. Nani mwagine anataka kuchangia kwa Yahweh leo na kujitoa kwake?" **6** Kisha sadaka za hiari zilitolewa na viongozi wa mababu wa familia zao, viongozi wa makabila ya Israeli, wakuu wa maelfu na mamia, na waamuzi waliojuu ya kazi ya mfalme. **7** Walitoa kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu talanta elfu tano na darkoni elfu kumi za dhahabu, talanta elfu kumi za fedha, talanta elfu nane za fedha, na talanta za chuma 100, 000. **8** Haao walio na mawe ya thamani waliyatoa katika Hazina ya nyumba Yahweh, chini ya usimamizi wa Yehieli, mzao wa Gerishoni. **9** Watu walifurahi kwa ajili ya hizi sadaka za hiari, kwasababu walitoa kwa moyo wao wote kwa Yahweh. Mfalme Daudi pia alifurahi sana. **10** Daudi alimbariki Yahweh mbele ya kusanyiko lote. Alisema, "Na uabudiwe, Yahweh, Mungu wa Israeli babu wetu, milele na milele. **11** Kwako, Yahweh, kuna ukuu, nguvu, utukufu, ushindi, na enzi. Kwa kuwa yote yalio mbinguni na duniani ni yako. Kwako ni ufalme, Yahweh, na umetukuzwa kama mtawala juu ya vyote. **12** Utajiri na heshima utoka kwako, unatawala juu ya watu wote. Mkononi mwako kuna nguvu na uwezo. Unaowewe na nguvu ya kuwafanya watu kuwa mkuu na kumpa uweza ye yote. **13** Kisha sasa, Mungu wetu, tunakushukuru na kusifu jina lako tukufu. **14** Lakini mimi ni nani, na watu wangu ni nani, tustahili kutoa kwa hiari hivi vitu? Kweli, vitu vyote vya toka kwako, na tumerudisha kwako vilivyo vyako. **15** Kwa kuwa sisi ni wageni na wasafiri mbele zako, mababu zetu wote walikuwa. Siku zetu katika dunia ni kama kivuli, na hakuna tumaini la kubaki duniani. **16** Yahweh Mungu wetu, utajiri wote tulio kusanya kujenga hekalu kwa kuheshimu jina lako - watoka kwako na ni wako. **17** Ninajua, Mungu wangu, unachunguza moyo na wapendezwa na unyofu. Kwangu mimi, kwa unyofu

wa moyo wangu nimetao kwa hiari vitu vyote, na sasa natazama kwa furaha watu walio hapa wakitoa tunu kwako. **18** yahweh, Mungu wa Ibrahimu, Isaka, na Israeli - mababu zetu - hifadhi hili katika fikra za watu wako. Elekeza miyo yao kwako. **19** Mjalie Sulemani mwanangu moyo wa shauku wakutii amri zako, shuhuda za agano lako, na maagizo yako, na kutekeleza mipango hii yote ya kujenga nyumba niliyoandaa." **20** Daudi akasema kwa kusanyiko lote, "Sasa mbariki Yahweh Mungu wenu." Kusanyiko lote likambariki Yahweh, Munug wa mababu zao, wakainamisha vichwa vyao na kumuabudu Yahweh na kusujudu mbele za mfalme. **21** Kwa siku ilio fuata, wakatoa dhabiu kwa Yahweh na kumtolea sadaka ya kuteketeza. Walitoa sadaka ya ng'ombe elfu moja, kondoo elfu moja, na wana kondoo elfu moja, pamoa na sadaka zao za vinywaji na dhabihu tele kwa Israeli yote. **22** Siku ile, walikunyuwa na kula mbele za Yahweh kwa furaha tele. Walimfanya Sulemani, mwana wa Daudi, mfalme mara ya pili, na kumpaka mafuta ya mamlaka ya Yahweh kuwa mfalme. Pia walimpaka Zadoki mafuta kuwa mfalme. **23** Kisha Sulemani akaketi kwenvye kiti cha enzi cha Yahweh kama mfalme baada ya Daudi baba yake. Alifanikiwa, na Israeli yote ikamtii. **24** Viongozi wote, wanajeshi, na Mfalme Daudi wanae wakaonyesha utii kwa Mfalme Sulemani. **25** Yahweh alimheshimu sana Sulemani na kumkirimia nguvu kubwa kuliko mfalme ye yote aliyetangulia kabla yake Israeli. **26** Daudi mwana wa Yese alitawala Israeli yote. **27** Daudi alikuwa mfalme wa Israeli kwa miaka arobaini. Alitawala kwa miaka saba Hebron na miaka thelathini na tatu Yerusalem. **28** Alikufa katika umri mzuri mkubwa, baada ya kufurahia maisha marefu, utajiri na heshima. Sulemani mwanae alitawala baada yake. **29** Mafanikio ya mfalme Daudi yameandikwa katika historia ya Samwell nabii, katika historia ya Nathani nabii, na katika historia ya Gadi nabii. **30** Yalio ekwa kwenvye kumbukumbu ni matendo ya utawala wake, mafanikio yake na mambo yalio mdhuru, Israeli, na falme zote za nchi zingine.

2 Nyakati

150. Pia walinunua kutoka kwa wafalme wa Wahiti na wafalme wa Washamu.

chochote. Apatiwe nafsi mionganoni mwa watumishi wako wenyenye ujuzi, na pamoja na wale wa bwana wangu, Daudi, ambayo bwana wangu aliisema, na apeleke sasa vitu hivi kwa watumishi wake. **16** Tutakata mbao kutoka Lebanon, mbao nyingi kadri unavyohitaji. Tutazileta kwako kama waliokuwa katika nchi ya Israeli, kwa kutumia njia ya Daudi, baba yake, aliyoitumia kuwahesabu. Walikutwa wako 153, 600. **18** Mionganoni mwao aliwateua sabini elfu ili wabebi mizigo, themanini elfu kuwa wakataji wa mbao katika milima, na 3, 600 kuwa wasimamizi wa kuwasimamia watu wafanye kazi.

3 Kisha Selemani akaanza kujengwa nyumba ya Yahwe katika Yerusalem juu ya Mlima Moria, ambako Yahwe alimtokea Daudi baba yake. Aliandaan sehemu ambayo Daudi aliikusudia, katika sakafu ya kupuria ya Arauna Myebusi. **2** Alianza kujengwa siku ya pili ya mwezi wa pili, katika mwaka wa nne wa utawala wake. **3** Sasa hivi ndinyo vipimo vya ule msingi ambao Selemani alijenga kwa ajili ya nyumba ya Mungu. Akitumia mtindo wa vipimo vya zamani, urefu ulikuwa mikono sitini, na upana ulikuwa mikono ishirini. **4** Urefu wa ukumbi mbele ya nyumba ulikuwa mikono ishirini, ukilingana na upana wa nyumba, urefu wake kwenda juu pia ulikuwa mikono ishirini, na Selemani akaifunika sehemu ya ndani kwa dhahabu halisi. **5** Akailitengeneza paa la ukumbi mkuu kwa miti ya miberoshi, ambayo alifunika kwa dhahabu halisi, na ambayo alifunika kwa miti ya mitende na minyororo. **6** Akaipamba nyumba kwa vito vya thamani; dhahabu ilikuwa dhahabu kutoka Parvaimu. **7** Pia akazifunika boriti zake, vizingiti, kuta, na milango kwa dhahabu; akachonga makerubi juu ya kuta zake. **8** Akaijenga sehemu ya patakatifu pa patakatifu. Urefu wake ulilingana na upana wa nyumba, mikono ishirini, na upana wake pia ulikuwa mikono ishirini. Alifunika kwa dhahabu halisi, thamani yake ilikuwa talanta mia sita. **9** Uzito wa misumari ulikuwa shekeli hamsini za dhahabu. Alizifunika sehemu za juu kwa dhahabu. **10** Akachonga makerubi wawili kwa ajili ya sehemu za patakatifu pa patakatifu, wahanzi wakayafunika kwa dhahabu. (Maandishi ya kale yanasema: makerubi wawili waliochongwa kwenye mbao). **11** Mabawa ya makerubi yalikuwa na urefu wa mikono ishirini yote kwa pamoja; bawa la kerubi immoja lilikuwa na urefu wa mikono mitano, likifika kwenye ukuta wa chumba; bawa lake jingine lilikuwa mikono mitano pia, likigusana na bawa la kerubi wa kwanza. **13** Mabawa ya makerubi hawa yalienea jumla ya mikono mitano. Makerubi yalisimamia kwa miguu yake, na nyuso zake zikuelekeia ukumbi mkuu. **14** Akatengeneza pazia la samawati, dhambarau, na sufu nyekundu, na kitani safi, na akachora makerubi juu yake. **15** Selemani pia

akatengeneza nguzo mbili, kila moja ikiwa na urefu wa mikono thelathini na tano kwenda juu, kwa maana baba yako. **15** Sasa, ngano na shayiri, mafuta na mvinyo, zilikuwa na urefu wa mikono mitano kwenda juu. **16** kwa watumishi wake. **16** Tutakata mbao kutoka Lebanon, Akatengeneza minyororo kwa ajili ya nguzo na akaiweka nguzo mbele ya hekalu, mkuu wa kulia, na nyingine mkuu wa kushoto; akaiita nguzo ya kulia Yakini, na nguzo ya kushoto akaiita Boazi.

4 Vivile akatengeneza madhabahu ya shaba; urefu wake ulikuwa mikono ishirini, na upana wake ulikuwa mikono ishirini. **2** Pia akatengeneza bahari ya mduara ya chuma cha kuyeyushwa, mikono kumi kutoka ukingo hadi ukingo. Urefu wake kwenda juu ulikuwa mikono mitano, na bahari ilikuwa na mzunguko wa mikono thelatinini. **3** Chini ya kingo kuzunguka bahari kulikuwapo ng'ombe dume, kumi kila mkuu, **4** Bahari ilisimamia juu ya ng'ombe wa kulima kumi na wawili, watatu wakiangalia kaskazini, watatu wakiangalia magharibi, na watatu wakiangalia kusini, na watatu wakiangalia mashariki. Bahari iliwekwa juu yao, na robo ya sehemu zao za nyuma zote zilikuwa ndani. **5** Bahari ilikuwa nene kama upana wa mkuu, na ukingo wake ulikuwa kama ukingo wa kikombe, kama ua la yungi. Bahari ilikuwa na mabafu elfu tatu ya maji. **6** Pia akatengeneza birika kumi kwa ajili ya kuoshea vitu; tano akaziweka mkuu wa kulia, na tano akaziweka kushoto; vifaa viliviyotumika katika kufanayia sadaka za kuteketezwa zilipaswa kuoshwa ndani ya hizo birika. Bahari, vilevile ilikuwa kwa ajili ya makauhani kuoga humo. **7** Akatengeneza vinara vya taa kumi vya dhahabu ambayo vilitengeneza kutokana na maelekezo ya jinsi viliviyopaswa kuwa; akaziweka hekaluni, vitanao mkuu wa kulia, na vitano mkuu wa kushoto. **8** Akatengeneza meza kumi na kuziweka hekaluni, tano upande wa kulia, na tano upande wa kushoto. Akatengeneza birika mia moja za dhahabu. **9** Zaidi ya hayo akatengeneza mahakama ya makauhani na mahakama kuu, na milangu kwa ajili ya mahakama, akaifunika milango yake kwa shaba. **10** Akaziweka bahari upande wa kulia wa nyumba, masharika, ikielekewa upande wa kusini. **11** Huramu akayatengeza masufuria, majembe, na mabakuli ya kunyunyizia. Hivyo Huramu akamaliza kazi aliyofanya kwa ajili ya mfalme Selemani katika nyumba ya Mungu: **12** zile nguzo mbili, taji mfano wa upinde zilizo kuwa juu ya zile nguzo mbili, na nyavu mbili za za mapambo zilizofunika zile taji mbili mfano wa upinde zilizokuwa juu ya zile nguzo. **13** Alikuwa ametengeneza makomamanga mia nne kwa ajili ya zile nyavu za mapambo: safu mbili za makomamanga kwa kila wavu ili kufuniika vimbe mbili zilizo kuwa juu ya nguzo. **14** Pia akavitengeneza vitako na mabirika juu ya kitako, **15** bahari moja na wale ng'ombe kumi na wawili chini yake, **16** pia masufuria, majembe, nyuma za nyama, na vyombo vingine vyote. Huramu mtaalamu akavifanya

kwa ajili ya Mfalme Selemani, kwa ajili ya nyumba ya Yahwe, vya shaba iliyong'arishwa. **17** Mfalme alikuwa amevisibui katika uwanda wa Yordani, katika udongo wa mfinyanzi kati kati ya Sukothi na Sereda. **18** Hivyo ndivyo Selemani aliyovitengeneza vyombo vyote kwa wingi; kwa kweli, uzito wa shaba haukuweza kujulikana. **19** Selemani akazitengeza samani zote ambazo zilikuwa kwenye nyumba ya Mungu, pia madhabahu ya dhahabu, na meza ambazo juu yake mkate wa uwepo ulipaswa kuwekwa; **20** vinara pamoja na taa zake, ambazo zilitengezwa ili kumulika mbele ya chumba cha ndani—hivi vilitengenezwa kwa dhahabu halisi; **21** na maua, taa, na makoleo, ya dhahabu, dhahabu safi. **22** Pia mikasi ya taa, na mabakuli, vijiko, na vikaango vya sadaka za kuteketezwa vyote vilitengenezwa kwa dhahabu safi. Kuhusu mlanago wa kuingilia kwenye nyumba, milango yake ya ndani kwenye patakatifu pa patakatifu na milango ya nyumba, ambayo ni, ya hekalu. ilitengezwa kwa dhahabu.

upande wa mashariki wa mwisho wa madhabahu. Pamoja nao palikuwa na makuhuni 120 wakipuliza tarumbeta. **13** Ikawa kwamba wapuruza tarumbeta na waimbaji wakafanya mziki pamoja, wakifanya sauti moja isikike kwa ajili ya kumsifu na kumshukuru Yahwe. Walipaza sauti zao kwa tarumbeta, toazi na vyombo vingine, na wakamsifu Yahwe. Wakaimbala, "Kwa maana Yeye ni mwema, kwa kuwa uaminifu wa agano lake wadumu milele." Kisha nyumba, ile nyumba ya Yahwe, ikajawa na wingu. **14** Makuhani hawakuweza kusimama ili wahudumu kwa sababu ya lile wingu, kwa maana utukufu wa Yahwe ulijaza nyumba yake.

6 Kisha Selemani akasema, "Yahwe alisema kwamba ataishi katika giza nene, 2 lakini nimekujengea makao makuu, sehemu kwa ajili yako ya kuishi milele." **3** Kisha mfalme akageuka nyuma na kuwabariki kusanyiko lote la Israeli, wakati kusanyiko lote la Israeli walikuwa wamemizimmo. **4** Alasema, "Yehu, Mungu wa Israeli,

5 Wataki ilipomalizika kazi aliyofanya Selemani kwa ajili ya Yahwe, Selemani akapeleka viti ndani, ambavyo Daudi, baba yake, aliviweka wakifu kwa kusudi hilo, pamoa na zile fedha, dhababu, na vyombo vyote akavileta ndani ya hazina ya nyumba ya Mungu. 2 Kisha Selemanai akawakusanya wazee wa Israeli, wakuu wa makabila yote, na viongozi wa familia za watu wa Israeli, katika Yerusalem, ili walilite sanduku la agano la Yahwe kutoka mji wa Daudi, ambaao ni Sayuni. 3 Wanaume wote wa Israeli wakakusanyika mbele za mfalme katika sikukuu, ambayo ilikuwa katika mwezi wa saba. 4 Wazee wote wa Israeli wakaja, na Walawi wakalichukua sanduku. 5 Wakalileta sanduku, hema ya kukutania, na vyombo vitakatifu vyote ambavyo vilikuwa ndani ya hema. Makuhani waliokuwa wa kabilia la Lawi wakavileta vtu hivyo. 6 Mfalme Selemanai na kusanyiko lote la Israeli wakieni nemecia mbele ya sanduku, wakiliza sadaka 73

wakaja pamoja, mbele ya sanduku, wakitoa sadaka za kondoo na maksai ambao hawakuweza kuhesabika. 7 Makuhani wakalileta sanduku la anago la Yahwe ndani mahali pake, katika chumba cha ndani cha nyumba, kwenye patakatifu pa patakatifu, chini ya mabawa ya makerubi. 8 Kwa kuwa makerubi walitandaza mabawa yao juu ya mahali pa sanduku, na walilifunika sanduku na na miti yake ya kulisibebea. 9 Miti ilikuwa mirefu sana kwamba ncha zake zlionekana kutoka ile sehemu takatifu mbewe ya chumba cha andani, lakini hazikuweza kuonekana kutoka nije. Zipo hapo hadi leo. 10 Hapakuwa na kitu katika sanaduku isipokuwa zile meza mbili ambazo Musa aliziweka humo huko Horebu, wakati Mungu alipofanya agano na watu wa Israeli, walipotoka nije ya Misri. 11 Ilikuwa makuhani walipotoka nije ya sehemu takatifu. Makuhanai wote wliokuwepo wakajiweka wakifu wenyewe kwa Yahwe, bila kujamuru wenyewe kulingana na sehemu zao. 12 Pia makuhani waliokuwa waimbaji, wote kwa ujumla wao, pamoja na Asafu, Hemani, Yeduthuni, na wana wao na ndugu zao, wakiwa wamevalia kitani safi na wakipiga matoazi, vinanda, na vinubi, wakaasimama

vanesimana. 4 Kiasema, 'Yahwe, Mungu wa Israeli, usifiye, uliyesema na Daudi baba yangu, na ametimiza kwa mikono yake mwenyewe, akisema. 5 Tangu siku nilipowala watu wanagu nje ya nchi ya Misiri, sikuchaagua mji wowote nje ya makabaila yote ya Israeli ambamo nyumba ingejengwa, ili jina lanagu liwe humo. Wala sikuchagua mtu ye yeyote kuwa mfalme juu ya watu wangu Israeli. 6 Aidha, nimechagua Yeruselemu, ili kwamba jina angu liwe humo, na nimemchagua Daudi kuwa juu ya watu wanagu Israeli. ' 7 Sasa ilikuwa ndani ya moyo wa Daudi baba yangu, kujenga nyumba kwa ajili ya jina la Yahwe, Mungu wa Israeli. 8 Lakini Yahwe alisense kwa Daudi Baba yanagu. 'Kwamba ilikuwa ndani ya moyo wako kujenga nyumba kwa ajili ya jina langu, ulifanya vizuri kwa hili kuliweka moyono mwako. 9 Aidha, hutaijenga le nyumba, badala yake, mwanao, mmoja atakayetoka kwenye viuno vyako, ataijenga nyumba kwa ajili ya jina langu! ' 10 Yahwe amautimiza mapana olivukuu

na laugu. **10** Yariwe ameyauimiza marieno aliyoukuwa nimesema, kwa maana nimeiniua sehemu ya Daudi baba vangu, na ninkaa juu ya kitu cha enzi cha Israeli, kama ilivyoahidi Yahwe. Nimeijenga nyumba kwa ajii ya jina la Yahwe, Mungu wa Israeli. **11** Nimeliweka humo sanduku, amabambo kuna agano la Yahwe, alilofanya na watu wa Israeli." **12** Selemani akasimama mbele ya madhababu ya Yahwe mbele za kusanyiko lote la Israeli, na akanyosha mikono yake. **13** Kwa mana alikuwa ametengeneza ukwaa la shaba, lenye urefu wa mikono mitano, upana wa mikono mitano, urefu wake kwenda juu mikono mitatu. Alikuwa ameliweka katika ya uwanja. Akasimama juu yake na kupiga magoti mbele ya kusanyiko la Israeli, kisha akanyosha mikono yake kuzieleeka mbingu. **14** Akasema, "Yahwe, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe katika mbingu, au juu ya dunia, ambaye anatunza agano na upendo imara na watumishi wako ambao hutembea mbele zako kwa moyo wao wote; **15** wewe uliyetimtimiza Daudi baba yanagu, uliyokuwa umemwahidi. Ndiyo, tulisema kwa kinywa chako na umetimiza kwa mkono wako, kama ilivyo leo. **16** Sasa, Yahwe, Mungu wa

Israeli, tunza ahadi uliyohidi kwa mtumishi wako Daudi baba yangu, uliposema, 'Hautashindwa kupata mtu mbele yangu wa kukaa juu ya kiti cha enzi cha Israeli, ikiwa tu uzao wako ni waangalifu kutembea katika sheria yangu, kama wewe ulivytomebea mbele zangu. 17 Sasa, Mungu wa Israeli, ninaomba kwamba ahadi uliyofanya kwa mtumishi wako Daudi itakuwa kweli. 18 Lakini kweli Mungu ataishi na wanadamu juu ya dunia? Angalia, dunia yoye na mbugu yenye haviwezi kukubeba -sembuse wakaomba kwako kuelekeea mji huu ambaa umeuchagua, na hekalu hili nililojenga! 19 Nakusihu yaheshimu maombi na kuelekeea nyumba ambayo nimeijenga kwa ajili ya haya ya mtumishi wako na ombi lake. Yahwe Mungu jina lako. 20 Fumbua macho yako kuelekeea hekaalu hili usiku na mchana, sehemu aambaayo uliahidi kuliweka jina lako. Nakuomba usikie maombi atakayoomba mtumishi wako kuelekeea sehemu hii. 21 Hivyo sikia maombi ya mtumishi na ya watu wako Israeli tunapoomba kuelekeea sehemu hii. Ndiyo, sikia kutoka mahali unapoishi, kutoka mbinguni; na unaposikia, samehe. 22 Kama mtu atamtenda dhambi jirani yake na ikampasa kuapa kiapo, na ikiwa atakuja na kuapa kiapo mbele ya madhabahu yako katika nyumba hii, 23 basi sikia kutoka mbinguni na kutend na ukawahukumu watumishi wako, ukamlipizie mwovu, ili kuyaleta matendo yake juu ya kichwa chake. Uktamtangaze mwenye haki kuwa hana hatia, ili kumlipi thawabu kwa ajili ya uaminifu wake. 24 Watu wako watakaphoshindwa na adui kwa sababu wamekutenda dhambi, kama watageuka nyuma kwako, wakililili jina lako, wakisali na kuomba msamaha mbele zako hekaluni— 25 basi tafadhalii sikia mbinguni na usamehe dhambi za watu wako Israeli; uwadiridhe katika nchi uliyitoa kwa ajili yao na baba zao. 26 Wakati mbingu zimefungwa na hakuna mvua kwa sababu watu wamekutenda dhambi—ikiwa basi sikia mbinguni na usamehe dhambi za watumishi

na kuomba kuelekeea sehemu nyumba hii, 33 basi sikiliza mbinguni, sehemu ambayo unaishi, na fanya yote ambayo mgeni atakuomba, ili kwamba watu wote wa dunia walijue jina lako na kukuogopa wewe, kama wafanyavyo watu wako Israeli, na kwamba waweze kujua kwamba nyumba hii niliyojenga inaitwa kwa jina lako. 34 Ikiwa kwamba watu wako wakaenda nje kupigana dhidi ya adui zao, kwa nija yoyote amabayo unawenza kuwatuma, na ikiwa kwamba wakaomba kwako kuelekeea mji huu ambaa umeuchagua, na kuelekeea nyumba ambayo nimeijenga kwa ajili ya jina lako. 35 Basi sikiliza maombi yao mbinguni, ombi wangu; sikia kilio na amaombi ambayo mtumishi wako anaomba mbele zako. 36 Kama wametenda dhambi dhidi yako—kwa kuwa hakuna asiye tenda dhambi—na ikiwa una hasira nao na kuwakabidhi kwa adui zao, ili kwamba adui wakawabeba na kuwachukua kama mateka kwa ajili ya nchi zao, iwe mbali au karibu. 37 Kisha wakatambua na kuwako katika nchi ambako wamebekwa utumwani, na ikiwa watatubu na kutafuta msaada kwako katika utumwa wao. ikiwa watasema, 'Tumetenda kinyume na kutenda dhambi. Tumetenda kwa uovu,' 38 ikiwa watarudi kwako kwa miyo yao yote na kwa nia yao yote katika nchi ya utumwa wao, ambako walichuliwa kama mateka, na ikiwa wataombia kukabili nchi yao, uliyowapa babu zao, na kukabili mji ambaa uliuchagua na kukabili nyumba ambayo niliyengwa kwa ajili ya jina lako. 39 Basi sikia kutoka mbinguni, mahali unapoishi, sikia kuomba kwao na maombi na wayaombayo, na uwasaidie shida zao. Wasamehe watu wako, ambaa wamekutenda dhambi. 40 Sasa, Mungu wangu, ninakusihi, uyafungue macho yako, na masikio yako yasiskie maombi yatakayofanya katika sehemu hii. 41 Sasa basi, amka, Yahwe Mungu, kwenye mahali pako pa kupumzikia, Wewe na sanduku la nguvu zako. Makuhani wako, Yahwe Mungu, wavikwe wokovu, na watakatifu wako wafurahi katika wema. 42 Yahwe Mungu, usiugeuze nyuma uso wa masihi wako. Yakumbuke matendo yako katika agano lako la ufalme kwa ajili ya Daudi, mtumishi wako.

njia njema iwapasayo kutembea. Tuma mvua juu ya nchi yako, ambayo umewapa watu wako kama urithi. 28 Kama kuna njaa katika nchi, au kama kuna ugonjwa, tauni au ukungu, nzige au viwavijeshi, au kama adui wake warameyavamia malango ya mji katika nchi yao, au kwamba kuna pigo lolote au ugonjwa— 29 na ikiwa sala na maombi yamefanywa na mtu au watu wako wote Israel—kila mmoja akilijua pigo na huzuni katika moyo wake akinyosha mikono yake kuelekeea hekalu hili. 30 Basi sikiliza mbinguni, sehemu ambayo unaishi; samehe, na umlipe kila mtu kwa njia zake zote; uhaujua moyo wake, kwa sababu wewe na ni wewe pekee unajua miyo ya wanadamu. 31 Fanya hiivyo ili kwamba wakuogope wewe, ili wawewe kutembea katika katika njia zako siku zote ambazo wataishi katika nchi uliyowapa baba zetu. 32 Kwa mgeni ambaye siyo sehemu ya watu wako Israeli, lakini ambaye- kwa sababu ya ukuu wa jina lako, mkono wako wenye nquvu, na mkono wako ulionyoshwa- akija

7 Sasa Selemani alipokuwa amemaliza kuomba, moto ukaja kutoka mbinguni na kuiteketeza sadaka ya kuteketeza na dhabihu, na utukufu wa Yahwe ukaijaza nyumba. 2 Makuhani hawakuweza kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, kwa sababu utukufu wake ulijaza nyumba yake. 3 Watu wote wa Israeli wakaangalia juu moto uliposhuka chini na utukufu wa Yahwe ulikuwa uu ya nyumba. Wakalala kwa nyuso zao juu ya sakafu ya mawe, wakaabudu, na kutoa shukrani kwa Yahwe. Vakasema, "Kwa maana yeye ni mwema, kwa maana magano lake la kifame ladumu mile." 4 Kwa hiyo mfalme na watu wote wakamtlea Yahwe sadaka Yahwe. 5 Mfalme Selemani akatoa sadaka ya ng'ombe ishirini na umbili elfu na kondoo 120, 000 na mbuzi. Kwa hiyo mfalme na watu wote wakaiweka wakifu nyumba ya Mungu. 6 Makuhani wakasimama, kila mmoja akasimama mahali opeke pa kuhudumu; Walawi pia pamoa na vyombo vya

muziki nya Yahwe, ambavyo mfalme Daudi alivitengeza kwa ajili ya kumpa shukrani Yahwe katika nyimbo, "Kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele." Makuhani wote wakapiga matarumbeta mbele yao, na Israeli wote wakasimama. 7 Selemmani akaitakasa sehemu ya katikati ya kiwanja cha mfalme mbele ya nyumba ya Yahwe. Humu akatoa sadaka za kuteketezwa na mafuta ya sadaka za amani, kwa sababu madhabahu ya shaba ambayo alikuwa ametengeza haikuweza kuzibeba sadaka, sadaka za nafaka, na za mafuta. 8 Kwa hiyo Selemmani akaitisha sikuu wakati huo kwa siku saba, na Israeli wote pamaoja naye, kusanyiko kubwa, kutoka Lebo Hamathi mpaka kijito cha Misiri. 9 Siku ya nane wakaitisha kusanyiko la makini, kwa maana kwa siku saba walishika kuwekwa wakfu kwa ile madhabahu. 10 Katika siku ya ishini na tatu ya mwezi wa saba, Selemmani akawatanya watu kwenda kwenye nyumba zao kwa furaha na mioyo ya shangwe kwa sababu ya wema aliokuwa ameuonesha Yahwe kwa Daudi, Selemmani, Israeli, na watu wake. 11 Hivyo Selemmani akaimaliza nyumba ya Yahwe na nyumba yake mwenyewe. Kila kitu kilichokuja katika moyo wa Selemmani kwa ajili ya kukitengeneza katika nyumba ya mfalme na katika nyumba yake mwenyewe, alikitimiza kwa mafanikio. 12 Yahwe akamtokea Selemmani usiku na kusema kwake, "Nimesikia maombi yako, na nimechagua sehemu hii kwa ajili yangu mwenyewe kama nyumba ya dhabibu. 13 Kama nitazifunga mbingu ili kwamba kusiwepo mvua, au kama nitaamuru nzige waimeze nchi, au kama nitatuma magonjwa kati kati ya watu wangu, 14 kisha watu wangu, ambao wameitwa kwa jina langu, watajinyenyekeza, kuomba, kuutafuta uso wangu, na kuziacha njia zao mbaya, nitasikia kutoka mbinguni, kuwasamehe dhambi zao, na kuiponya nchi yao. 15 Sasa macho yangu yatakuwa wazi na masikio yangu yatasikiliza maombi yanayofanywa katika sehemu hii. 16 Kwa maana sasa nimechagua na kauitakasa nyumba hii ili kwamba jina langu lipate kuwa humu milele. Masikio yangu na moyo wangu vitakuwako kila siku. 17 Kwako wewe, kama utatembe mbele zangu kama baba yako Daudi aliviyetembea, ukitii yote niloyuamuru na kuzishika sheria zangu na maagizo yangu, 18 basi nitakithibitisha kiti cha enzi cha ufalme wako, kama nilivyo sema katika agano na Daudi baba yako, niliposema, 'Mzaliwa wako hatashindwa kamwe kuwa mtawala katika Israeli.' 19 Lakin ukigeuka, na kuzisahau sheria zangu na amri amabzo nimeweka mbele yenu, na kama utaenda kuabudu miungu wengine na kuwasujudia, 20 basi nitawang'o kutoka kwenye nchi yangu amabayo nimewapa. Nyumba hii ambayo nimeitakasa kwa ajili ya jina langu, nitaitupilia mbali kutoka mbele zangu, na nitafanya kuwa methali na utani mionganini mwa watu wote. 21 Ingawa hekalu hili hili zuri sana kwa sasa, kila mtu apitaye karibu yake atashangazwa na ataguna. Watauliza, 'Kwa nini Yahwe ameifanya hivi nchi hii na nyumba hii', 22 wengine watajibu, 'Kwa sababu walimsahau Yahwe, Mungu wao, ambaye alikuwa amewatoa babu zao nije ya nchi ya Misiri, na wakashikamana na miungu wengine na kuainamia chini na kuwaabudu. Hii ndiyo maana Yahwe ameleta majanga haya yote juu yao"

8 Ikawa karibu ya mwisho wa miaka ishirini, kipindi ambacho Selemmani alikuwa ameijenga nyumba ya Yahwe na ya kwake mwenye, 2 kwamba Selemmani akaijenga miji ambayo Hiramu alikuwa amempa, na ndani yake akawaweka watu wa Israeli. 3 Selemmani akauavamia Hamathzoba, akaushinda. 4 Akaijenga Tadmori katika nyika, na miji yote ya hazina, ambayo alijenga katika Hamathi. 5 Pia akaujenga Beth-horoni wa juu, na Beth-horoni wa chini, miji iliyozungushiwa kwa ukuta, malango, na makomeo. 6 Akaujenga Baalathi na miji yote ya hazina aliyoimiliki, na miji yote kwa ajili ya magari yake na miji kwa ajili ya wapanda farasi wake, na chochote alichotamani kujenga kwa ajili ya starehe zake katika Yerusalem, katika Lebanoni, na katika nchi zote zilizokuwa chini ya utawala wake. 7 Kuhusu watu wengine wote ambao walikuwa wamesalia wa Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi, Wayebusi, ambao hawakuwa wa Israeli, 8 watoto wao ambao waliachwa baada yao katika nchi, ambaoa watu wa Israeli hawakuwa angamiza—Selemmani akawafanyisha kazi kwa nguvu, ndivyo walivyo hata leo. 9 Vile vile, Selemmani hakuwafanyisha kazi kwa nguvu watu wa Israeli. Badala yake, wakawa wanajeshsi wake, maakida wake, wakuu wake, na maakida wa magari ya majeshi yake na wapanda farasi wake. 10 Pia hawa walikuwa wakuu wa wakuu wakisimamia wasimamizi waliokuwa wa mfalme Selemmani, walikuwa 250, waliowasimamia watu waliofanya kazi. 11 Selemmani akamleta binti Farao nije ya mji wa Daudi kwenye nyumba aaliyokuwa amemjengea, kwa maana alisema, "Mke wangu lazima asiishi kataika nyumba ya Daudi mfalme wa Israeli, kwa sababu kila linapokuja sanduku la Yahwe ni takatifu". 12 Kisha Selemmani akatoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu yake ambayo alikuwa ametengeza mbele ya ukumbi. 13 Akatoa sadaka kama ilivyohitaka katika ratiba ya kila siku; akazitoa, kwa kufuata maelekezo yaliyokuwa katika amari ya Musa, katika siku za Sabato, miezi mipya, na katika siku zilizopangwa mara tatu kila mwaka: Sikukuu ya mikate isiyochachwa, sikukuu ya majuma, na sikuku ya vibanda. 14 Katika kuyutanza maagizo ya baba yake Daudi, Selemmani akayapanga makundi ya makuhani kwenye kazi yao, na Walawi kwenye nafasi zao, ili kumsisfu Mungu na kuhudumu mbele za makuhani, kama iliyotakiwa katika ratiba ya kila siku. Pia akawateua walinda lango kwa zamu zao kwa kila lango, kwa maana Daudi, mtu wa Mungu, alikuwa ameagiza hivyo pia. 15 Watu hawa hawakupotea kutoka kwenye amri ya mfalme kwa makuhani na Walawi kuhusu jambo lolote, au kuhusu vyumba nya hazina. 16 Kazi yote aliyoagizwa na Selemmani ikamamilika, kutoka siku msingi wa nyumba ya Yahwe ulipowekwa hadi ilipokamilika. Nyumba ya

Yahwe ikamalizika. **17** Kisha Selemani akaenda Esion geberi, na Elohi, juu ya pwani katika nchi ya Edomu. **18** Hiramu akatuma meli zake kupitia watumishi wake ambao walikuwa wana maji wenye uzoefu. Wakasafiri na Selemani na watumishi wa Semani hadi Ofiri. Wakachukua kutoka huko talanta 450 za dhahabu ambazo walimletea Selemani.

nchi pia wakamletea Selemanai dhahabu na fedha. **15** Mfalme Selemani akatengeneza ngao kubwa mia mbili za dhahabu iliyofuliwa. Shekeli mia sita za dhahabu zikatumika kwa kila ngao. **16** Pia akatengeneza ngao mia tatu za shahabu iliyopigwa. Minas tatu za dhahabu zikaenda kwa kila ngao; mfalme akaziweka kwenye ikulu ya Msitu wa Lebanoni. **17** Kisha mfalme atengeneza kit cha enzi kikubwa cha pembe na kufunika kwa dhahabu safi. **18** Kulikuwa na ngazi sita kwenda kwenye kit cha enzi, na sehemu ya juu ya kit cha enzi ilikuwa duara. Kulikuwa na mikono kila upande wa kit, na simba wawili wamesimama pembeni na hiyo mikono. **19** Simba kumi na wawili walismama juu ya zile ngazi, mmoja kila upande wa ngazi sita. **20** Hapakuwa na kit cha enzi kama hicho katika ufalme wowote mwininge. Vikombe vyote nya kunywea vya Selemani vilikuwa vya dhahabu, na vikombe vyote vya mfalme katika Nyumba ya Msitu wa Lebanoni vilikuwa vya dhahabu halisi. Hakuna hata kimoja kilichokuwa cha fedha kwa sababu fedha haikuchuliwa kuwa ya thamani katika siku za Selemani. **21** Mfalme alikuwa na meli zilizosafiri baharini, pamoja na meli za Hiramu. Mara moja kwa mwaka meli zililetia dhahabu, fedha, na pembe, na manukato, na pia nyani na tausi. **22** Kwa hiyo Mfalme Selemani aliawazidi utajiri na hekima wafalme wote wa dunia. **23** Dunia yote waliutafuta uwepo wa Selemanai ili kusikia hekima yake, ambayo Mungu alikuwa ameiweka katika moyo wake. **24** Waliomtembelea waliletia kodi, vyombo vya shaba na dhahabu, nguo, silaha, na manukato, na farasi na anyumbu, mwaka baada ya mwaka. **25** Selemani alikuwa na mazizi elfu nne kwa ajili ya farasi na magari, na wapanda farasi kumi na mbili elfu, ambao waliwaweka katika miji ya magari na pamoja naye katika Yerusalem. **26** Akatawala juu ya wafalme wote kutoka mto Efrati hadi nchi ya Wafalisti, na hadi mpaka wa Misiri. **27** Mfalme alikuwa na fedha katika Yerusalem, nyangi kama mawe juu ya aridhi. Akazifanya mbao za mirezi kuwa nyangi kama miti ya mikuyu ambayo iko nyanda za chini. **28** Wakaleta farasi kutoka Misiri na kutoka nchi zote kwa ajili ya Selemani. **29** Kwa mambo mengine kuhusu Selemani, mwanzo na mwisho, hayajandikwa katika Historia ya Nathani Nabii, katika unabii wa Abiya Mshinoni, na katika Maono ya Ido mwonajji wa mambo ya Yeroboamu mwana wa Nabati? **30** Selemani akatawala katika Yerusalem juu ya Israeli yote kwa miaka arobaini. **31** Akalala na babu zake na watu wakamzika katika miji wa Daudi baba yake. Rehoboamu, mwanaye, akawa mfalme katika sehemu yake.

9 Malikia wa Sheba aliposikia kuhusu umaarufu wa Selemani, akaja Yerusalem kumjaribu kwa maswali magumu. Akaja pamoja na msafara mkubwa sana, pamoja na ngamia waliosheheni manukato, dhahabu nyangi, na vito vingi vya thamani. Alipofika kwa **2** Selemani, akamwambia yaliyokuwa moyoni mwake. Selemani akamjibu maswaali yake yote; hakuna kitu kilichokuwa kigumu sana kwa Selemani; hakuna swali ambalo hakulijibu. **3** Malikia wa Sheba alipoiona hekima ya Selemani na ikulu aliyokuwa amejenga, **4** chakula mezani kwake, mahali pa kukaa watumishi wake, kazi ya watumisshi wake na mavazi yao, pia wabebakikombe na mavazi yao, na namna alivyotoa sadaka za kuteketezwu katika nyumba ya Yahwe, hapakuwa na roho zaidi ndani yake. **5** Akasema kwa mfalme, "Ni kweli, taarifa ninioisikia katika nchi yangu kuhusu maneno yako na hekima yako. **6** Sikuamini nilichokisika mpaka nilipokuha hapa, na sasa macho yangu yamekiona. Sikuambiwa nusu kuhusu hekima yako na utajiri wako! Umeuzidi umaarufu niliokuwa nimesikia kuhusu wewe. **7** Wamebarikiwa watu wako, na watumishi wako ambao husimama mbele yako, kwa sababu wanaisikia hekima yako. (Baadhi ya maandiko yanasema, "Wambarikiwa wake zako", ikidhaniwa kwamba kifungu hicho kinapaswa kusomeka kama ilivyo katika Wafalme 10: 8). **8** Amebarikiwa Yahwe Mungu wako, ambaye amepata raha ndani yako, aliyekuweka juu ya kit chake cha enzi, ili uwe mfalme kwa ajili ya Yahwe Mungu wako. Kwa sababu Mungu wako inaipenda Israeli, ili kuwathibisha milele, amekufanya kuwa mfalme juu yao, ili ufanye hukumu na haki. **9** Akampa mfalme talanta 120 za dhahabu na kiasi kikubwa manukato na vit vya thamani. Selemani hakupewa tena kiasi kikubwa cha manukato kama hiki amabacho alipewa na malakia wa Sheba. **10** Watumishi wa Hiramu na wa mfalme Selemani, ambaye alileta dhahabu kutoka Ofiri, miti ya msandali, na vito vya thamani. **11** Kwa miti hiyo ya msandali, mfalme Selemani akatengeneza madari ya nyumba ya Yahwe na nyumba yake, na vinubi na vinanda kwa ajili ya wanamzikii. Hapajaonekana tena mbao kama hiyo katika nchi ya Yuda. **12** Mfalme Selemani akampa malkia wa Sheba kila kitu alichotaka, chochote alichoomba, zaidi ya vile alivyoleta kwa mfalme Selemani. Kwa hiyo akaondoka na kurudi kwenye nchi yake, yeche na wataumishsi wake. **13** Sasa uzito wa dhahabu ambayo ililetwa kwa Selemani ndani ya mwaka mmoja ulikuwa talanta 666 za dhahabu, **14** nje na dhahabu ambayo waliletia wachukuzi na wafanya biasara. Walme wote wa Arabuni na maliwali katika

10 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa maana Israeli wote walikuwa wanakauja Shekemu kwa ajili ya kumfanya yeche mfalme. **2** Ikatokea kwamba Yeroboamu mwana wa Nebati akasikia haya (kwa maana alikuwa katika Misiri, ambako aliku amekimbilia kutoka kwenye uwepo wa Mfalme Selemanai, lakini Yeroboamu akarudi kutoka Misiri). **3** Kwa hiyo wakatuma na kumuita yeche, na Yeroboamu na Israeli wote wakaja; wakamwambia

Rehoboamu na kusema, 4 "Baba yako aliifanya nira ya kupigana dhiidi ya Israeli, ili kuurudisha ufalme kwa yetu ngumu. Kwa hiyo sasa, ifanye kazi ngumu ya Rehoboamu. 2 Lakini neno la Yahwe likamjia Shemaya baba yako kuwa rahisi, na ifanye nyepesi nira yako mtu wa Mungu, likisema, 3 "Sema kwa Rehoboamu ambayo baba yako aliiweka juu yetu, na sisi tutakutumikia mwana wa Selemani, mfalme wa Yuda, na kwa Israeli wewe." 5 Rehoboamu akawaambia, "Njoni kwangu tena kataika Yuda na Benyamaini, 4 Yahwe anasema hivi, baada ya siku tatu." Kwa hiyo watu wakaondoka. 6 "Msivamie wala kufanya vita dhidi ya ndugu zako. Kila Mfalme Rehoboamu akaomba ushauri kwa wazee amba mmoja lazima arudi kwenye nyumba yake, kwa maana walikuwa wamesimama mbele ya Selemani baba yake nimesababisha jambo hili kutokea." Kwa hiyo wakayattii wakati alipokuwa hai; akasema, Mnanishauri niwape jibu maneno ya Yahwe na kuacha kumvamia Yeroboamu. gani watu hawa?" 7 Wakasema kwake, Ikiwa wewe 5 Yeroboamu akaishi katika Yerusalem na kujenga ni mwema kwa watu hawa na uwapendeze, na sema miji katika Yuda kwa ajili ya kujilinda. 6 Akaijenga maneno mazuri kwao, basi siku zote watakuwa watumishi Bethelhemu, EtamuTekoa, 7 Bethsus, Soko, Adulamu, wako." 8 Lakini Rehoboamu akapuza ushauri wa wazee 8 Gathi, Maresha, Zifu, 9 Adoraimu, Lakishi, Azeka, 10 amba walimpa, na akashauriana na wanaume vijana Sora, Aiyaloni, na Hebron. Hii ni miji yenye ngome katika amba walikuwa wa rika lake, amba walismama mbele Yuda na Benyamini. 11 Akaziimarisha ngome na kuweka yake. 9 Akawaamabia, "Mnanipa ushauri gani, ili kwamba maamri jeshi ndani yake, pamaoja na hazina ya chakula, niwajibu watu waliozungumza kwangu na kusema, "Ifanye mafuta, na divai. 12 Akaweka ngao na mikuki katika miji nyepesi nira yako ambayo baba yako aliiweka juu yetu?" yote na kuifanya imara sana. Kwa hiyo Yuda na Benyamini 10 Wanaume vijana mabaoa walikuwa rika la Yeroboamu zikawa zake. 13 Makuhani na Walawi waliokuwa katika wakasema kwake, wakisema, "Hivi ndivyo utakavyosema Israeli yote wakaenda kwake kutoka ndani ya mipaka kwa watu waliokuambia kwamba baba yako Selemani yao. 14 Kwa kuwa Walawi walialiha nchi za malisho yao aliifanya nira yao nzito, lakini kwamba lazima uifanye na mali zao ili kujua Yuda na Yerusalem, kwa maana nyepesi. Hivi ndivyo utakavyosema kwao, "Kidole changu 15 Yeroboamu na wanaaye walikuwa wamewafukuza, ili kidogo ni kinene kuliko kiuno cha baba yangu. 11 kwamba wasifanye majukumu yao ya kikuhani kwa ajili ya Kwa hiyo sasa, ingawa babab yangu aliwatwika nira sehemu za juu na mbuzi na sanamu za ndama alizokعوا nzito, nitaiongeza nira yenu. Baba yangu aliwaadhibu ametengeneza. 16 Watu kutoka kabilo zote za Israeli kwa mijeredi, lakini nitawaadhibu kwa nge." 12 Kwa wakaja nyuma yao, wale walio wameilekeza miyo yao hiyo Yeroboamu na watu wote wakaja kwa Rehoboamu kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli; wakaja Yerusalem katika siku ya tatu, kama aliavyosema mfalme, "Rudini kwa ajili ya kumtolea dhabihu Yahwe. Mungu wa baba kwangu katika siku ya tatu." 13 Yeroboamu akasema 15 Yeroboamu na wanaaye walikuwa wamewafukuza, ili kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli; wakaja Yerusalem kwa ajili ya kumtolea dhabihu Yahwe. Mungu wa baba kwangu katika siku ya tatu." 13 Yeroboamu akasema 16 Watu kutoka kabilo zote za Israeli kwa kwaao kwa ukatili, akiupuuza aushauri wa wazee. 14 kwamba wasifanye majukumu yao ya kikuhani kwa ajili ya Akasema kwao akiupuuta ushauri wa wanaume vijana, miaka mitatu, na wakatembea kwa miaka mitatu katika akisema, "Baba yangu aliifanya nira yenu nzito, lakini njia ya Daudi na Selemani. 18 Rehoboamu akajitwalia mimi nitaiongeza. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, mke: Mahalathi, binti wa Yerimothi, mwana wa Daudi lakini mimi nitawaadhibu kwa nge." 15 Kwa hiyo mfalme na wa Abihaili, binti wa Eliabu, mwana wa Yese. 19 hakuwasikiliza watu, kwa kuwa lilikuw tukio lilloletwa Akamzalia wana: Yeushi, Shemaraia, na Zahamu. 20 na Mungu, kwamba Yahwe aweze kultimiza neno lake Baaad ya Mahalathi, Rehoboamu akamchukua Maaka, ambalo Ahiya Mshiloni alikuwa amemwambia Yeroboamu binti Absalom; akamzalia Abiya, Atai, Ziza, na Shelomithi. mwana wa Nebati. 16 Israeli wote, walipoona kwamba 21 Rehoboamu akampenda Maaka, binti Solomoni, zaidi mfalme hakuwasikiliza, watu wakamjibu na kusema, kuliko wake za wengine wote na masuria (alichukua wake "Tunasehemu gani katika Daudi? Hatuna urith katika kumi na nane na masuria sitini, na akawa baba wa wana wana wa Yese! Kila mmoja wenu anapaswa kwenda ishirini na nane na mabinti sitini). 22 Rehoboamu akamteua katika hema yake, Israeli. Sasa kila mtu aone nyumba Abiya mwana wa Maaka kuwa mkuu, kiongozi mionganii yake, Daudi." Kwa hiyo Israeli wote wakarudi kwenye mwa ndugu zake alikuwa na wazo la kumfanya mfalme. hema zao. 17 Lakini kwa watu wa Yuda walioishi 23 Rehoboamu akatawala kwa hekima; akawatawanya katika miji ya Yuda, Yeroboamu akatawala juu yao. 18 wanaye katika nchi yote ya Yuda na Benyamini katika kila Kisha mfalme Rehoboamu akamtuma Adoramu, ambaye mji imara. Pia akawapa chakula kwa wingi na akatafuta alikuwa msimamizi wa wafanya kazi, lakini watu wa Israeli wake wengi kwa ajili yao.

11 Rehoroamu alipofiki Yerusalem, akawakusanya nyumba ya Yuda na Benyamini, wanaume 180, 000 walaiachaguliwa amabao wliakuwa wanajeshi, kwa ajili

12 Ikawa kwamba, Rehoboamu alipokuwa ameimarishwa na mwenye nguvu, kwamba akaikataa sheria ya Yahwe—na Waisraeli wote pamoja naye. 2 Ilitokea katika mwaka wa tano wa Mfalme Rehoboamu, kwamba, Shishaki, mfalme wa Israeli, akaja kinyume na Yerusalem, kwa sababu watu walikuwa wameacha kuwa waaminifu kwa Yahwe. 3 Akaja na

magari elfu moja na mia mbili pamoja naye na wapand waliochaguliwa, wenyenuguu, hodari. **4** Abiya akasimama farasi elfu sitini. Askari wasio hesabika wakaja pamoja juu ya mlima Semaraimu, uliopo katika kilima cha nchi ya naye kutoka Misri: Walubi, Wasukii, na Waethiopia. **4** Efraimu, na akasema, "Nisikilizeni, Yeroboamu na Israeli Akaiteka miji yenye ngome ya Yuda na akaja Yerusalem. wote! **5** Hamjui kwamba Yahwe, Mungu wa Israeli, alitoa **5** Sasa Shemaya nabii akaja kwa Rehoboamu na kwa sheria juu ya Israeli kwa Daudi milele, kwake na kwa viongozi wa Yuda ambaa walikuwa wamekusanyika wanaye kwa agano rasimi? **6** Bado Yeroboamu mwana pamoja Yerusalem kwa sababu ya Shishaki. Shemaya wa Nebati, mtumishi wa Selemani mwana wa Daudi, akasema kwao, "Hivi ndivyo anavyosema Yahwe: akainuka na kuasi dhidi ya bwana wake. **7** Watu wabaya, Mmenisahau, kwa hiyo pia nimewaweka katika mkono washirika wa karibu, wakamkusanyikia, wakamjia kinyume wa Shishaki". **6** Kisha wakuu wa Israeli na mfalme Rehoboamu mwana wa Selemani, wakati Rehoboamu wakajinnyekeza na kusema, "Yahwe ni mtakatifu." alipokuwa mdogo na asiyenye na uzoefu na hakuweza **7** Yaahwe alipoona kuwa wamejinyekeza, neno la kuwamudu. **8** Sasa mnasema kwamba mnawenza kuuzuia Yahwe likamjia Shemaya, likisema, "Wamejinyekeza. utawala wa Yahwe wenyenuguu katika mkono wa uzao Stawaadhibu; nitawaokoa kwa hataua fulani, na hasira wa Daudi. Ninyi ni jeshi kubwa, na pamoja nanyi kuna yangu haitamiminwa juu ya Yerusalem kwa mkono ndama wa dhahabu ambaa Yeroboamu alitengeneza kama wa Shishaki. **8** Vile vile, watakuwa watumishi wake, miungu kwa ajili yenu. **9** Hamkuwfukuza nje makuhani ili kwamba wajue nini maana ya kunitumikia mimi na wa Yahwe, uzao wa Haruni, na Walawi? Hamkujifanya kuwatumikia watawala wa nchi zingine." **9** Kwa hiyo makuhani katika namna ya watu wa nchi zingine? Yeyote Shishaki, mfalme wa Misiri akaja Yerusalem akazichukua ajaye kujitakasa mwenyewe na ngo'mbe dume kijana, hazina katika nyumba ya Yahwe, na hazina katika nyumba na madume ya kondoo anaweza kuwa kuhanu wa kile ya mfalme. akachukua kila kitu; pia akazichukua ngao za ambacho siyo miungu. **10** Lakini kwetu, Yahwe ni Mungu dhahabu alizokuwa amezitengeneza Selemani. Mfalme wetu, na hatujamsahau. Tuna makuhani, uzao wa Haruni, **10** Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba katika nafasi wakimtumikia Yahwe, na Walawi, ambaa wako kataika zake na kuzikabidhi mikoni mwa maamrijeshi wa walini, kazi yao. **11** Kila asubuhi na jioni humtolea Yahwe sadaka ambaao waliliinda milango ya kuelekea kwenye nyumba za kuteketezwa na uvumba mtamu. Pia hupanga mkate ya mfalme. **11** Ikawa kwamba mfalme kila alipoingia wa uwepo juu ya meza takatifu; pia huweka kinara cha katika nyumba ya Yahwe, walini wakazibeba; kisha dhahabu pamoja na taa zake, ili watoe sadaka kila wakazirudisha katika nyumba ya ulinzi. **12** Rehoboamu jioni, sisi huzishika sheria za Yahwe, Mungu wetu, Lakini alipojinyekeza mwenyewe, ghadhabu ya Yahwe ninyi mmemsahau. **12** Ona, Mungu yuko pamoja nasi ikampisha mbali, kwa hiyo hakumwangamiza kabisa katika vichwa yetu, na makuhani wake wako hapa na kabisa; pembeni, bado kulikuwa na baadhi ya wema wa tarumbeta kwa ajili ya kutoa sauti dhidi yenu. Watu wa kupatikana katika Yuda. **13** Hivyo mfalme Rehoboamu Israeli, msipigane na Yahwe, Mungu wa babu zenu, kwa akafanya ufalme wake imara katika Yerusalem, na kwa maana hamtafanikiwa." **13** Lakini Yeroboamu akaandaa hiyo akatawala. Rehoboamu alikuwa na umri wa miaka mavamizi nyuma yao; jeshi lake liliikuwa mbele ya Yuda, aroabaini na moja alipoanza kutawala, na akatawala kwa na wavamizi nyuma yao. **14** Yuda walipoanagalia nyuma, muda wa mika kumi na saba katika Yerusalem, mji tanzama, mapigano yalikuwa pote mbele na nyuma yao. ambaao Yahwe alikuwa amechagua kutoka kwa makabilao Wakamilia Yahwe kwa sauti, na makuhani wakayapuliza ya Israeli ili kwamba aliweke jina lake humo. Jina lake matarumbeta. **15** Kisha wanaume wa Yuda wakapiga aliitwa Naama, Mwamoni. **14** Akafanya yaliyokuwa uovu, kelele; walipopiga kele, ikawa kwamba Mungu akampiga kwa sababu hakuuelekeza moyo wake kumtafuta Yahwe. Yeroboamu na Israeli wote mbele ya Abiya na Yuda. **16** **15** Kwa mambo mengine kuhusu Rehoboamu, mwanzo na Watu wa Israeli wakakimbia mbele ya Yuda, na akawatia mwisho, hayakuandikwa katika maandishi ya Shemaya kwenye mbele ya Yuda. **17** Abiya na jeshi lake wakawaua nabii na ya Ido mwonaji, ambayo pia yana kumbukumbu kwa mauji makuu; 500, 000 watu wanaume waliochaguliwa ya vizazi na vita kati ya Rehoboamu na Yeroboamu? **16** wa Israeli wakaanguka wamekuwa. **18** Katika namna hii Rehoboamu akalala pamoja na babu zake na alizikwa hii, watu wa Israeli wakatiishwa chini wakati huo, watu katika mji wa Daudi; Abiya mwanye akawa mfalme katika wa Yuda wakashinda kwa sababu walimtegemea Yahwe, nafasi yake.

13 Katika mwaka wa kumi na nane wa Mfalme Yeroboamu, Abiya akaanza kutawala juu ya Yuda.

2 Akatawala kwa miaka mitatu katika Yerusalem; jina la mama yake aliitwa Maaka, binti wa Urieli wa Gibe. Kulikuwa na vita kati ya Abiya na Yeroboamu. **3** Abiya akaingia vitani na jeshi la askari, wenyenuguu, hodari, 400, 00 wanaume waliochaguliwa. Yeroboamu akapanga mistari ya vita dhidi yake yenye 800, 00 wanaume askari

tabia yake na maneno yake yameeandikwa katika kamusi ya nabii Ido.

14 Abiya kalala pamoja na babu zake, na wakamzika kataika maji wa Daudi. Asa, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake. Katika siku yake nchi ilikuwa na miaka kumi. **2** Asa alifanya yaliyomema na sahihi katika macho ya Yahwe Mungu wake, **3** kwa maana aliziondosha mbali madhababu za kigeni na sehemu za juu. Akaziangusha chini nguzo za mawe na kuzikata nguzo za Maashera. **4** Akawaamuru Yuda kumtafuta Yahwe, Mungu wa babu zao, na kuzishika sheria na amri. **5** Pia akaziondosha mbali sehemu za juu na madhababu za kufukiza kutoka mijji yote ya Yuda. Ufalme ulikuwa na pumzikio chini yake. **6** Akajenga mijji ya ngome katika Yuda, kwa maana nchi ilikuwa tulivu, na hakuwa na vita katika miaka hiyo, kwa sababu Yahwe alikuwa amempa amani. **7** Kwa maana Asa aliwaambia Yuda, "Tujenge mijji hii na kuizungushia kuta, na minara, mageti, na makomeo; nchi bado yetu kwa sababu tumemtafuta Yahwe Mungu wetu. Tumemtafuta yeeye, na ametupa amani katika kila upande." Kwa hiyo walijenga na wakafanikiwa. **8** Asa alikuwa na jeshi ambalo lilibebe ngao na mikuki; kutoka Yuda alikuwa na wanaume 300,000, na kutoka Benyamini, wanaume 280,000 waliopeba ngao na kuvuta pinde. **9** Zera Mwethiopia akaaja juu yao na jeshi la wanajeshi milioni moja na magari mia tatu; akaaja Maresha. **10** Kisha Asa akatoka nje kukutana naye, na wakapanga mistari ya vita ya mapigano katika bonde la Sefatha huko Maresha. **11** Asa kamlilia Yahwe, Mungu wake, na akasema, "Yahwe, hakuna aliye kama wewe lakini ni wewe wa kumsaidia mtu asiye na nguvu anapokutana na mengi. Tusaidie, Yahwe, Mungu wetu, kwa maana tunakutegemea wewe, na katika jina lako tumeukuja kupambana na idadi hii kubwa ya adui. Yahwe, wewe ni Mungu wetu; usimuache mtu akushinde." **12** Kwa hiyo Yahwe akawapiga Waethiopia mbele za Asa na Yuda; Waethiopia wakakimbia. **13** Asa pamoja na wanajeshi waliokuwa pamoja naye wakawafukuza hadi Gerari. Kwa hiyo Waethiopia wengi wakajeruhiwa kiasi kwamba hawakuweza kupona, kwa maana waliangamizwa kabisa mbele za Yahwe na jeshi lake. Jeshi likachukua mateka wengi sana. **14** Jeshi likaviangamiza vijiji vyote jirani na Garari, kwa kuwa hofu ya Yahwe ilikuwa imekuja juu ya wakaaji. Jeshi likateka vijiji vyote, na vilikuwa na hazina nydingi sana ndani yake. **15** Jeshi pia likaipiga hemu ya makazi yawachungaji; wakabeba kondoo kwa wingi, ngamia vile vile, na kisha wakarudi Yerusalem.

15 Roho ya Mungu ikaja juu ya Azaria mwana wa Odedi. **2** Akaenda nje kukutana na Asa na akamwambia, "Nisikilize, Asa, na Yuda wote na Benyamini: Yahwe yuko pamoja nanyi, pale mnapokuwa naye. Kama mtamtafuta, mtampata; lakini kama mtamsahau, atawasahau ninyi. **3** Sasa kwa muda mrefu, Israeli hawakuwa na Mungu wa kweli, bila kuhani wa kufundisha, na bila sheria. **4** Lakini katika dhiki yao wakamrudia Yahwe, Mungu wa

Israeli, na wakamtafuta, wakamta. **5** Katika nyakati hizo hapakuwa na amani kwake aliyesafiri kwend mbali, wala kwake aliyesafiri kuja hapa; badala yake shsida kubwa zilikuwa juu ya wenyeji wote wa wanchi. **6** Waligawanyika vikundi vikundi, taifa dhidi ya taifa, na mji dhidi ya mji, kwa maana Mungu aliwapa shsida za kila aina ya kila mateso. **7** Lakini muwe hodari, na msiuache mkono wenu kuwa dhaifu, kwa maana kazi yen itapewa thawabu." **8** Asa aliposikia maneno haya, unabii wa odedi nabii, akajipa ujasiri na kuviondosha mbali vitu nya kuchukiza kutoka nchi yote ya Yuda na Benyamini, na kutoka miji yote aliyo kuwa ameiteka kuanzia kilima cha nchi ya Efraimu, na akaijenga tena madhababu ya Yahwe, ambayo ilikuwa mbele ya ukumbi wa nyumba ya Yahwe. **9** Akawakusanya Yuda wote na Benyamini, na wae walio kaa pamoja nao—watu wa kutoka Efraimu na Manase, na kutoka Simeoni. Kwa maana walikuja kwake katika hesabu kubwa kutoka Israeli, walipoona kwamba Yahwe Mungu wake alikuwa pamoja naye. **10** Kwa hiyo wakakusanya katika Yerusalem kumtafuta kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli, atapaswa kuuawa, iwe mdogo ama mkubwa, iwe mwanaume ama mwanamke. **11** Katika siku hiyo walimtolea Yahwe dhabihu baadhi ya nyara ambazo walikuwa wameleta; ng'mbe wa kulima mia saba na kondoo na mbuzi elfu saba. **12** Wakaingia kataika agano kwa ajili ya kumtafuta Yahwe, Mungu wa babau zao, kwa moyo wao wote na roho yao yote. **13** Wakakubaliana kwamba ye yote atakepuuzia kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli, atapaswa kuuawa, iwe mdogo ama mkubwa, iwe mwanaume ama mwanamke. **14** Wakaapa kwa Yahwe kwa sauti kubwa, kwa kelele, na kwa sauti za tarumbeta na baragumu. **15** Yuda wote wakakifurahia kile kiaapo. kwa maana walikuwa wameapa kwa moyo wao wote, na walimtafuta Mungu kwa nia yao yote, na walimuona. Yahwe akawapa amani pande zote. **16** Pia akamwondo Maaka, asiwe malikia, kwa sababu alikuwa amefanya sanamu ya kuchukiza ya Maashera. Asa akaivunja vunjia sanamu ya kuchukiza, akaiweka kwenye mavumbi akaichoma moto huko kijitoni Kidroni. **17** Lakini sehemu za juu hazikuwa zimeondolewa nje ya Israeli. Vile vile, Moyo wa Asa ulijitao kikamilifu siku zake zote. **18** Akaleta kwenye nyumba ya Mungu vitu nya baba yake na vitu vyake mwenyewe viliviyokuwa nya Yahwe: vitu nya fedha na dhahabu. **19** Hapakuwa na vita zaidi hadi miaka thelathini na mitano ya utawala wa Asa.

16 Katika mwaka wa thelathini na sita wa utawala wa Asa, Baasha, mfalme wa Israeli, akatenda kwa ukatili dhidi ya Yuda na akaujenga Rama, ili kwamba asimruhusi mtu ye yote kutoka wala kuingia katika nchi ya Asa, mfalme wa Yuda. **2** Kisha Asa akaitoa fedha na dhahabu nje ya vyumba nya kuhifadhia katika nyumba ya Yahwe na nje ya nyumba ya mfalme, na akaituma kwa Ben Hadadi mfalme wa Aramu, ambaye aliishi Dameski. Akasema, pawe na agano katii yako na mimi, kama palivyo kuwa na agano katii ya baba yangu na baba yako. Angalia, nimekutumia fedha na dhahabu. **3** Livunje

agano lako na Baasha, mfalme wa Israeli, ili kwamba wakuu wake Ben-haili, Obadia, Zekaria, Nethania, na aniache.” 4 Ben Hadadi akamsikiliza mfalme Asa na Mikaya, ili wafundishe katika miji ya Yuda. 8 Pamoja kutuma maakida wa majeshsi dhidi ya miji ya Israeli. nao walikuwepo Walawi: Shemaya, Nethanieli, Zebadiah, Wakavamia Iyoni, Dani, Abelimaimu, na miji yoye ya Asaheli, Shemiramothi, Yehonathani, Adoniya, Tobia, na kuhifadhiya ya Naftali. 5 Ikawa kwamba Baasha aliposikia Tob-adonia, pamoja nao walikuwepo makuhani Elishama hili, akaacha kuujenga Rama, na akaistisha kazi yake. 6 na Yehoram. 9 Walifundisha katika Yuda, wakiwa na Kisha Asa mfalme akawachukua Yuda wote pamoja naye. kitabau cha sheria ya Yahwe. Wakaenda karibu miji yote Wakayabeba mawe na mbaao za Rama ambazo Baasha ya Yuda na kufundisha mionganoni mwa watu. 10 Hofu ya alikuwa anajengea ule mji. Kisha Mfalme Asa alitumia Yahwe ikashuka juu ya falme zote za nchi, zilizouzunguka vifaa hiivo yya ujenzi kwa ajili ya kuujenga Gaba na Mispa. Yuda, kwa hiyo hazikufanya vita dhidi ya Yehoshafati. 7 Wakati huo Hanani mwonaji akaenda kwa Asa, mfalme 11 Baadhi ya Waifilisti wakamletea Yehoshafati zawadi, wa Yuda, na akamwambia, “Kwa sababu umetegemea fedha kama kodi. Waarabu pia wakamletea makundi, 7, mfalme wa Aramu, na hukumtegemea Yahwe Mungu 700 kondoo waume, na mbuzi 7, 770. 12 Yehoshafati wako, jeshi la mfalme wa Aramu limetoroka nje ya mikono akawa na nguvu sana. 13 Akajenga ngome na miji ya yako. 8 Waethiopia na Walubi hawakuwa jesi kubwa, maghala katika Yuda. Alikuwa na kazi nyingi katika miji ya wenye magari mengi na wapanda farasi wengi? Na bado, Yuda, na wanajeshsi—imara, wanaume hodari—katika kwa sababau ulimtegemea Yahwe, alikupa ushindi juu Yerusalem. 14 Hapa ni rodha yao, wamepangwa kwa yao. 9 Kwa maana macho ya Yahwe hukimbia kila mahali majina ya nyumba za baba zo: Kutoka Yuda, maakida wa katika dunia yote, ili kwamba ajioneshe mwenyewe shujaa maelfu; Adna yule jemedari, na pamoja naye wanaume kwa niaba ya wale amabao miyoyo yao ni mikamilifu wa kwenda vitani 300, 000; 15 akifutiwa na Yehonani kumwelekeya ye. Lakini umetenda kipumbavu katika jemedari, na pamoja naye wanaume 280, 00; 16 akifutiwa jambo hili. Kwa maana tangu sasa na kuendelea, utakwa na Amasia mwana wa Zikri, ambaye kwa hiari alijitao na vita.” Kisha Asa akamkasirikia mwonaji, akamuweka kumtumikia Yahwe; na pamoja naye wanaume wa kwenda gerezani, kwa maana alikuwa na hasira naye juu ya vitani 200, 000. 17 Kutoka Benyamini: Eliada mtu jasiri, jambao 10 hili. Wakati huo huo, aliwagandamiza baadhi na pamoja naye watu 200, 000 waliovaa upinde na ngao; ya watu 11 Tazma, matendo ya Asa, kutoka mwanzo hadi 18 akifutiwa na Yehozabadi, na pamoja naye askari 180, mwisho, tazama, yameandikwa katika kitabu cha wafalme na pamoja naye watu 200, 000 waliotayari kwa vita. 19 Hawa walikuwa ni wale wa Yuda na Israeli. 12 Katika mwaka wa thelathini na tisa ambaao walimtumikia mfalme, mionganoni mwa wale ambao wa utawala wake, Asa alipata ugnjwa kwenye miguu yake; ugonjwa wake ulikuwa mkali sana. Hata hiyo, hakutafuta msaada kutoka kwa Yahwe, lakini kutoka kwa waganga tu. 13 Asa akalala pamoja na babu zake; alikufa katika mwaka wa arobaiani na moja wa utawala wake. Wakamzika katika kaburi lake, ambalo alilichimba mwenyewe katika mji wa Daudi. 14 Walimlaza juu ya kitanda kilichokuwa kimewekewa manukato na aina mbali mbali ya dawa zilizotayarishwa na wale mafundi wa manukato. Kisha wakatengeneza moto kwa heshima yake.

17 Yehoshafati mwana wa Asa akawa mfalme katika nafasi yake. Yehoshafati akajiimarisha dhidi ya Israeli. 2 Akaweka majeshi katika miji yote Yuda yenye ngome, na akaweka magereza katika nchi ya Yuda na katika miji ya Efraimu, ambayo Asa baba yake alikuwa ameiteka. 3 Yahwe alikuwa pamoja na Yehoshafati kwa sababu alitembea katika njia za kwanza za baba yake katika tabia ya Israeli. 5 Kwa hiyo Yahwe akaimarisha sheria katika mfono wake; Yuda wote wakaleta kodi kwa Yehoshafati. Alikuwa na utajiri na heshima kubwa. 6 Mungu wa baba yake, na alitembea katika amri zake, siyo aliziondoa sehemu za juu na Maashera mbali na Yuda. 7 Katika mwaka wa tatu wa utawala wake aliwatuma

Sasa Yehoshafati alikauwa na utajiri mwingu na heshima kubwa; alifanya undugu na Ahabu mmoja wa watu wa familia yake akamuo binti yake. 2 Baada ya miaka kadhaa, akashsuka chini kwa Ahabu huko Samaria. Ahabu akachinija kondoo na ngo'mbe wengi kwa ajili ya yake na watu walikuwa pamoja naye. Ahabu pia akamshawishi kuivamia Ramothi-gileadi pamoja naye. 3 Ahabu, mfalme wa Israeli, akamwambia Yehoshafati, mfalme wa Yuda, “Utakwenda Ramothi-gileadi pamoja nami?” Yehoshafati akamjibu, “Mimi ni kama wewe, na watu wangu ni kama watu wako; tutakuwa pamoja naue katika vita.” 4 Yehoshafati akamwambia mfalme wa Israeli, Tafadhalii litafute neno la Yahwe kwanza kwa ajili ya jibu lako” 5 Kisha mfalme wa Israeli akawakusanya manabii pamoja, wanaume mia nne, na akasema akwao, Tutaenda vitani Ramothi-gileadi, au nisiende?” Wakasema, “Vamia, Daudi, na hakuwatafuta Mabaali. (Baadhi ya mandiko ya kale hayana “Daudi”, na baadhi ya matoleo ya kisasa yameacha hili jina “Daudi”). 4 Badala yake, alimtegemea Mfale wa Israeli akamwambia Yehoshafati, Bado kuna katika tabia ya Israeli. 6 kwa sababu yeye huwa hatabiri mema kamwe kuhusu Moyo wake ulikuwa umejikita katika njia za Yahwe. Pia mimi, bali kila mara maovu,” Lakini Yehoshafati akasema, aliziondoa sehemu za juu na Maashera mbali na Yuda. “Mfalme hapaswi kusema hiivo.” 8 Kisha mfalme wa Israeli akamwita akida na kusema, Haraka mlete Mikaya

mwana wa Imla." **9** Sasa Ahabu mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa wamekaa kila mmoja katika kiti cha enzi, wamevalia kanzu zao, katika sehemu ya uwazi katika maingilia ya lango la Samaria, na manabii wote walikuwa wakatabairi mbele zao. **10** Zedekia mwana wa Kenaani akajitengenezea pembe za chuma na kusema, Yahwe anasema hivi: Kwa kutumia hizi pembe mtawasukuma Waaramu hadi waangamie." **11** Manabii wote wakatabiri kitu kile kile, wakisema, "Vamia Raamothi-gleadi na shinda, kwa maana Yahwe ameutia kwenye mkono wa mfalme." **12** Mjumbe aliyeenda kumuita Mikaya akasema kwake, akisema, "Sasa angalia, maneno ya manabii yanatangaza mambo mema kwa ajili ya mfalme kwa kinywa kimoja. Tafadhalii maneno yako yawe kama maneno ya mmoja wao na sema mambo mema." **13** Mikaya akajibu, "Kama Yahwe aishivyo, mimi nitasema kile mbacho Mungu anasema." **14** Alipokuja kwa mfalme, Mikaya akamwambaia, "Mikaya, tutaenda Ramothi-gleadi kwa ajili ya vita, au la?" Mikaya akamjibu, "Vamia kumpiga mfalme wa Israeli kati kati ya maungio ya mavazi na utashinda! kwa maana utakuwa ushinda mkuu." **15** Kisha Ahabu akamwambia dereva wa gari lake, Kisha mfalme akasema kwake, "Ni mara ngapi ninapaswa nimejeruhiwa vibaya sana." **16** Kwa hiyo Mikaya akasema, "Niliwaoana Israeli wametawanyika ktika mlima, kama kondoo wasio na mchungaji, na Yahwe akasema, hawa hawana mchungaji. Ebu kila mtu arudi nyumbani kwake kwa amani." **17** Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Sikukuambia kwamba asingeweza kutabiri mema juu yangu, bali majanga tu? **18** Kisha Mikaya akasema, "Kwa hiyo ninyi nyote mnaphashwa kulisikia neno la Yahwe: Nilimuon Yahwe ameaka juu ya kiti chake cha enzi, na majeshi yote ya mbinguni yalikauwa yamekaa mkono wake wa kulia na mkono wake wa kushoto. **19** Yahwe akasema, Ni nani atakayemrubuni Ahabu, mfalme wa Israeli, ili kwamba aende na kuanguka huko Ramothi-gleidi?" Mmoja alisema hivi na mwagine hivi. **20** Kisha roho ikaja moja kwa maja na kusimama mbele ya Yahwe na kusema, "Nitamrubuni." Yahwe akamwambia, "Kivipi?" **21** Roho ikajibu, "nitatoka nje na nitakuwa roho ya uongo katika vinywa nya manabii wake wote." Yahwe akajibu, "utamrubuni, na pia utafanikiwa. nenda sasa na fanya hivyo." **22** Sasa ona, Yahwe ameweka roho ya uongo katika midomo ya manabii wako hawa, na Yahwe ametangaza majanga kwa ajili yako." **23** Kisha Zedekia mwana wa Kenaana, akaja, akampiga kofii mika juu ya shavi, na kusema, "Kwa njia gani Roho wa Yahwe alitoka kwangu ili aseme nawe?" **24** Mika akasema, Angalia, utalijua hilo katika siku hiyo, mtakapokimbia katika baadhi ya vyumba nya ndani kwa ajili ya kujificha." **25** Mfalme wa Israeli akasema kwa baadhi ya watumishi, "Enyi watu mkamateni Mikaya na mmpeleke hadi Amoni, mkuu wa mji na, na kwa Yoashi, mwanangu. **26** Nanyi mtamwambia, 'Mfalme anasema: Mweke gerezanai huyu mtu na umlishe kwa milate kiogo tu na maji kidogo tu, mpaka nitakaporudi salama." **27** Kisha Mikaya akasema, "Kama utarudi salama, Yahwe hajasema nami." Kisha akaongeza, "Sikiliza Israeli, na Yehoshafati, mfalme wa Yuda, wakaenda juu haya, enyi watu wote." **28** Kwa hiyo Ahabu, mfalme wa Israeli, na Yehoshafati, mfalme wa Yuda, wakaenda vitani, ya Ramothi-gleedi. **29** Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Nitajibadilisha mwenyewe na kwenda vitani, lakini wewe vaa mavazi yako ya kifalme." Kwa hiyo mfalame wa Israeli akajibalisha, na wakaenda vitani. **30** Sasa mfalme wa Aramu alikuwa amewaamuru maakida wa magari yake, akisema, Msiwamvie wanajeshsi wasio wa muhimu wala wanajeshsi muhimu. Badala yake, mvamieni mfalme wa Israeli pekee," **31** Ikawa kwamba maakida wa magari walipomuona Yehoshafati wakasema, "Yule ni mfalme wa Israeli." Wakageka kumzunguka wamvamie, lakini Yehoshafati akalia, na Yahwe akamsaidia. Mungu akawageza nyuma kutoka kwake. **32** Ikawa kwamba maakida wa magari walipoona ya kuwa hakuwa mfalme wa Israeli, wakarudi nyuma wasimfukuze. **33** Lakini mtu mmoja akauvuta upinde wake kwa kubahatisha na gileadi kwa ajili ya vita, au la?" Mikaya akamjibu, "Vamia kumpiga mfalme wa Israeli kati kati ya maungio ya mavazi na utashinda! kwa maana utakuwa ushinda mkuu." **15** yake. Kisha Ahabu akamwambia dereva wa gari lake, makali siku hiyo, na mfalme wa israeli akashikiliwa katika gari lake kuwaelekea Waaramu hadi jioni. Muda jua lilipokaria kwenda chini, akafa.

19 Yehoshafati mfalme wa Yuda akarudi salama nyumbani kwake Yerusalem. **2** Kisha Yehu mwana wa Hanani, mwonaji, akatoka kukutana naye na akasema kwa mfalme Yehoshafati, "Unapaswa kuwa unawasaidia waou? Unapaswa kuwapenda wanaomchukia Yahwe? Kwa ajili ya tendo hili, ghadhabu toka kwa Yahwe iko juu yako. **3** Aidha, kuna baadhi ya mema ya kuonekana ndani yako, kwamba umezindosha Maashera nje ya nchi, na umeukaza moyo wako kumtafuta Mungu." **4** Yehoshafati akaishi katika Yerusalem; na akaenda nje tena mionganii mwa watu wa Beer-sheba hadi nchi ya kilima ya Efraimu na akawarudisha kwa Yahwe, Mungu wa baba zao. **5** Akaweka waamuzi katika nchi katika miji yote ya Yuda yenye angome, mji kwa mji. **6** Akawaambia waamuzi, "Zingatiени mnachopaswa kufanya, kwa sababu hamuamui kwa ajili ya mwanadamu, bali kwa ajili ya Yahwe; yuko pamoa nanyi katika kazi ya kuamua, **7** Basi sas iachenii hofu ya Mungu iwe juu yenu. Iweni waangaliafu mnapoamua, kwa maana hakuna uovu wa Yahwe Mungu wetu, wala hakuna upendeleo wala hongo." **8** Vile vile, katika Yerusalem Yehoshafati akateua baadhi ya Walawi na makuhani, na baahdhi ya viongozi wa nyumba za mababu wa Israeli, kwa ajili ya kufanya hukumu kwa ajili ya Yahwe, na kwa ajili ya migogoro. Wakaishi katika Yerusalem. **9** Akawaelekeza, akisema, "Lazima mtumike kwa heshima kwa ajili ya Yahwe, kwa uaminifu, na na kwa moyo wenu wote. **10** Kila mgogoro wowote utakopokuja kwenu kutoka kwa ndugu zenu wanaoishi katika miji yao, iwe inahu su mauji, iwe inhusu

torati na amri, lazim muwaonye, ili kwamba wasiwe na hatia mbele za Yahwe, la sivyo ghadhabu itakuja juu yenu na juu ya ndugu zenu. Mnapaswa kufanya hiyo na hamtakuwa na hatia. **11** Ona, Amaria kuhanii mkuu yuko juu yenu katika mambo yote ya Yahwe. Zebadia mwana wa Ishmaeli, kiongozi wa nyumba ya Yuda, ni kiongozi katika yote katika mambo yote ya mfalme. Pia, Walawi watakuwa wasimamizi wakiwatumikia ninyi. Muwe hodari na tini maelekezo yenu, na Yahwe awe moja nao walio wema.”

20 Ikawa baada ya hayo, kwamba watu wa Moabu na Amoni, na pamoja na baadhi ya Wameuni wakaja juu ya Yehoshafati ili kupigana vita. (Mandishi, “baadhi ya Wameuni” yanatoa masahihisho kwa ajili ya maandishi ya Kiebrania, ambayo yanasmeka, “baadhi ya Waamoni”. Inadhaniwa kwamba “Wameuni” ndilo neno la asili, na wenyewe kunukuu wallilibadili kuwa “baadhi ya Waamoni”. Lakaini jina hili la mwisho halileti maana, kwa sababu Waamoni tayari wamekwisha tajwa katika mstiri huu. Vile vile, matoleo tofauti tofauti yanajihusha na tazito hili katika namna mabli mbali) **2** Kisha baadhi ya watu wakaja wakamwambia Yehoshafati, wakisema, “Umati mkubwa wanakuja juu yako ng’ambro ya Bahari iliyokufa, kutoka Edomu. Ona, wako Hason- tamari”, ambayo ndiyo Engedi. (Badala ya “Edomu” baadhi ya matoleo ya zamani na ya kisasa yanasmeka, “Aramu.” **3** Yehoshafati akaogopa na akajipanga kumtafuta Yahwe. Akatangaza haraka katika Yuda yote. **4** Yuda wakakakusanyika pamoja kwa ajili ya kumtafuta Yahwe; wakaja kutoka miji yote ya Yuda kwa ajili ya kumtafuta Yahwe. **5** Yehoshafati akasimama katika kusanyiko la Yuda na Yerusalem, kwenye nyumba ya Yahwe, mbele ya kibaraza kipywa. **6** Akasema, “Yahwe, Mungu wa babau zetu, hauko mbinguni? Wewe siyo mtawala juu ya falame zote za mataifa? Nguvu na uweza viko mkononi mwako, kwa hiyao hakuna anayeweza akukupinga wewe. **7** Munagu wetu, Hukuwaauka juu nje wakaaji wa nchi hii mbe ya watau watau wakop Israeli, na kuitoa milele kwa ajili ya uzaoa wa Abrahamu? **8** Wakaishi ndani yake na kujenga sehemu takatifu kwa ajili ya jina lako, wakisema, **9** ‘Ikiwa janga litakuja juu yetu—upanga, hukumu, au ugonjwa, au njaa—tutasisimama mbele ya nyumba hii, na mbele zako (kwa maana jina lako limo ndani ya nyumba hii), na tutakullia wewe katika mateso yetu, na utatusikia na kutuokoa.’ (Badala ya “hukumu” baadhi ya maandiko ya zamani yanasema “mafuriko”). **10** Tazama sasa, hapa kuna watu wa Amoni, Moabu, na wa Mlima Seiri ambao hukuwaacha Israeli wawapige waalipotoka nchi ya Misri; badala yake, Israeli waliwageukia mbali na hawakuwaangamiza. **11** Ona jinsi wanavyotuzawadia; wanakuja kutotoa nje ya nchi yako mbayo umetupa kuirithi. **12** Mungu wetu, hutuwahukumu? Kwa maana hatuna nguvu dhidi ya hili jeshi kubwa ambalo linakujuu yetu. hatujui cha kufanya, lakini macho yetu yako kwako. **13** Yuda wote wakasimama mbele ya Yahwe,

pamoja na wadogo wao, wake, na watoto. **14** Kisha kati kati ya kusanyiko, roho ya Yahwe ikaja juu ya Yahazieli, mwana wa Zekaria, mwana wa Benaya, mwana wa Yeiel, mwana wa Matania, mwana, Mlawi, mmoja wa wana wa Asafu. **15** Yahazieli akasema, “Sikilizeni, Yuda wote na ninyi wakaaji wa Yerusalem, na Mfalme Yehoshafati. Hivi ndivyo Yahwe asemavyao kwenu, ‘Msigope: msivunjike moyo kwa sababu ya hili jeshi kubwa, kwa maana vita siyo yenu, bali ni ya Mungu. **16** Lazima muende chini juu ya yao kesho, Ona, wanakuja wakipanda kupia njia ya Sisi. Mtawakuta mwishono mwa bondo, mbele ya jangwa la Yerueli. **17** Hamtahitaji kupigana katika vita hii. Simameni katika nafasi zenu, simameni wima, na muone wokovu wa Yahwe pamoja nanyi, Yuda na Yerusalem. Msigope wala kukata tamaa. Tokeni nje juu yao kesho, kwa maana yuko pamoja nanyi.” **18** Yehoshafati akainamisha kichwa chake pamoja na uso wake chini. Yuda wote na wakaaji wa Yerusalem wakaanguka chini mbele za Yahwe, wakimwabudu yeye. **19** Walawi, wale wa uzao wa Wakohathi na wa uzao wa Wakorahi, wakasimama juu kumsifu Yahwe, Mungu wa Israeli, kwa sauti kubwa sana. **20** Asubuhi mapemba wakasimama na kwenda nje kwenye bonde la Tekoa. Walipokuwa wakienda nje, Yehoshafati akasimama na kusema, “Nisikilizeni, Yuda, na myi wakaaji wa Yerusalem! Aminini katika Yahwe Mungu wenu, na mtasaidiwa. Aminini katika manabii zake, na mtanafikiwa. **21** Alipokuwa ameshauriana na watu, akawachagaua wale ambao wangemwimbia Yahwe na kumpa sifa kwa ajili ya utukufu wake mtakatifu, walipokuwa wakienda wakilitangulia jeshi, na kusema, “Mshukuruni Yahwe, kwa maana uaminifu wa aganao lake unadumu mille.” **22** Walipoanza kuimba na kusifu, Yahwe akapanga wanaume katika mavamizi juu ya watu wa Amoni, Moabu, na wa Mlima Seiri, ambao walikuwa wanakauja dhidi ya Yuda. Walishindwa. **23** Kwa maana watu wa Aamoni na Moabu walismama kupigana na wakaaji wa Mlima Seiri, ili kuwaua kabisa na kuwangamiza. Waliapokuwa wamemaliza kuwangamiza wakaaji wa Mlima Seiri, wote wakasaidiana kuwangamiza kila mmoja. **24** Yuda walipokuwa katika sehemu hiyo wakiangalia jangwani, waliangalia nje juu ya jeshi. Tazama, walikuwa wamekuwa, wameanguka chini; hakuna aliyejukwa amepona. **25** Yehoshafati na watu wake walipokuja kuchukua nyara kutoka kwa hao watu, walikuta mionganii mwao bidhaa nyingi, nguo, na johari za thamani, ambazo walizichukua kwa ajili yao wenywewe, nyingi kuliko uwezo wao wa kubeba. Iliwachukua siku tatu kusombia nyara hizo, zilikuwa nyingi sana. (Badala ya “mionganii mwao”, baadhi ya maandishi ya zamani na ya kisasa yanasema, “ng’ombe.” badala ya “nguo” baadhi ya maandiko ya kale na ya kisasa yanasema, “mili iliyokufa”). **26** Katika siku ya nne wakakusanyika katika bonde la Baraka, Huko wakamsifu Yaahwe, kwa hiyo jina la sehemu hiyo hata leo ni “Bonde la Baraka”. **27** Kisha, wakarudi, kila mtu wa Yuda na Yerusalem, na Yehoshafati katika uongozi wao, kwenda tena Yerusalem kwa furaha, kwa

maana Yahwe alikuwa amewafanya wafurahie juu ya adui kutoka kuwa chini ya Yuda mpaka leo. Libna pia aliasi zao. **28** Wakaja Yerusalem na kwenye nyumba ya Yahwe wakati ule ule wasiwe chini yake. Kwa sababu Yehoram kwa vinanda, vinubi na matarumbeta. **29** Hofu ya Yahwe alikuwa amemsahau Yahwe, Mungu wa babu zake. **11** ikawa juu ya falme zote za mataifa waliposikia kwamba Zaidi ya hayo, Yehoram pia alikuwa amezijenga sehemu Yahwe amepigana dhidi ya adui wa Israeli. **30** Kwa hiyo zake za juu katika milma ya Yuda na akawafanya wakaaji ufaleme wa Yehoshafati ulikuwa mtivu, kwa maana Mungu wa Yuda kuishi kama makahaba, na akawaongoza Yuda wake alimpa amani kuzungunga pande zake zote. **31** katika upotetu. **12** Barua kutoka kwa nabii Eliy ikaja Yehoshafati akatawala juu ya Yuda: Alikuwa na umri wa kwa Yerohamu. Ilisema, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa miaka thelathini na mitano alipoanza kutawala. Jina la Daudi, babu yako, anasema: Kwa sababu hujatembea mama yke alitiwa Azubah, binti wa Shilhi. **32** Akatembea katika njia za Yehoshafati, baba yako, wala katika njia katika njia za Asa, baba yake; hakugeka popote kuziacha; za Asa, mfalme wa Yuda, **13** bali umetembea katika akafanya yaliyo mema katika macaho ya Yahwe. **33** njia za wafalme wa Israeli, na umewafanya Yuda na Vile vile, sehemu za juu hazikuwa zimeondoshwa mbali. wakaaji wa Yerusalem kuenenda kama kahaba, kama Watu walikuwa bado hawajaelekeza mioyo yao kwa nyumba ya Ahabu walivyofanya—na kwa sababu pia Mungu wa babu zao. **34** Kwa mambo mengine kuhusu umewaura ndugu zako katika familia ya baba yako kwa Yehoshafati, mwanzo na mwisho, tazama, yameandikwa upanga, watu waliokuwa bora kuliko wewe mwenyewe— katika historia ya kitabu cha wafalme wa Israeli. **35** Baada 14 ona, Yahwe atawapiga watu wako na pigo kubwa, ya hayo, Yehoshafati, mfalme wa Yuda, akapatana na watoto wako, wake zako, na mali zako zote. **15** Wewe Ahazia, mfalme wa Israeli, ambaye alitenda uovu mwinci. mwenyewe utakuwa na ugonjwa mwinci kwa sababu ya **36** Akapatana naye kujenga meli za kwenda Tarshishi; ugonjwa kataika katika utumbo wako, mpaka utumbo Wakazijenga meli hizo huko Esion-geberi. **37** Kisha wako uanguke nje kwa sababu ya ugonjwa, siku baada Eliezeli, mwana wa Dadavahu wa Maresha, akatoka unabii ya siku. **16** Yahwe akaichochea roho ya Waflisiti dhidi juu ya Yehoshafati; akasema, "kwa sababu umepatana na ya Yuda na ya Waarabu waliokuwa karibu na Waethipia. Ahazia, Yahwe ameiharibu miradi yako." Meli zilivunjika ili kwamba zisiweze kusafiri.

21 Yehoshafati akalala pamoja na babu zake na akizikwa pamoaja nao katika mji wa Daudi; **2** Yehoram, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake. Yehoram alikuwa na ndugu, wana wa Yehoshafati: Azaria, Yeriel, Zekaria, Azaria, Mikaeli, na Shefatia. Wote hawa walikuwa wana wa Yehoshafati, mfalme wa Israeli. **3** Baba yao alikuwa amewapa zawadi kubwa ya fedha, dhahabu, na vitu vingine yya thamani, na miji yenye ngome katika Yuda, lakini kiti cha enzi alimpa Yehoram, kwa sababu alikuwa mzaliwa wake wa kwanza. **4** Sasa Yehoram alipokuwa ameinuka katika ufalme wa baba yake na kujimarisha mwenyewe kama mfalme, akawaua ndugu zake wote kwa upanga, na pia viongizi wengine mbali mbali wa Israeli. **5** Yehoram alikuwa na umri wa mika thelathini na mbili alipoanza kutawala, na akatawala kwa miaka minane katika Yerusalem. **6** Akatembea katika njia za wafalme wa Israeli, kama nyumba ya Ahabu ilivyo kuwa ikifanya, kwa maana alikuwa na binti Ahabu kama mke wake, na akafanya yaliyo maovu katika macho ya Yahwe. **7** Vile vile, Yahwe hakutaka kuiangamiza nyumba ya Daudi, kwa sababu ya agano ambalo alikuwa amefanya na Daudi; alikuwa ameahidi kwamba siku zote angetoa uzima kwa ajili yake na kwa ajili ya vizazi vyake. **8** Katika siku za Yehoram, Edomu wakaasi wasiwe chini ya Yuda, na wakajisimamishia mfalme juu yao. **9** Kisha Yeroboamu akavuka ng'ambo pamoja na maakida na magari yake yote. Ilikuwa usiku aliposimama na kupigana dhidi ya Waedomu amba walikuwa wamemzunguka na maakida wa magari yake. **10** Kwa hiyo Edomu iliisi

kutoka kuwa chini ya Yuda mpaka leo. Libna pia aliasi zao. **11** ikawa juu ya falme zote za mataifa waliposikia kwamba Zaidi ya hayo, Yehoram pia alikuwa amezijenga sehemu Yahwe amepigana dhidi ya adui wa Israeli. **12** Barua kutoka kwa nabii Eliy ikaja Yehoshafati akatawala juu ya Yuda: Alikuwa na umri wa kwa Yerohamu. Ilisema, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa miaka thelathini na mitano alipoanza kutawala. Jina la Daudi, babu yako, anasema: Kwa sababu hujatembea mama yke alitiwa Azubah, binti wa Shilhi. **13** bali umetembea katika njia za Yehoshafati, baba yako, wala katika njia katika njia za Asa, baba yake; hakugeka popote kuziacha; za Asa, mfalme wa Yuda, **14** ona, Yahwe atawapiga watu wako na pigo kubwa, watoto wako, wake zako, na mali zako zote. **15** Wewe Ahazia, mfalme wa Israeli, ambaye alitenda uovu mwinci. mwenyewe utakuwa na ugonjwa mwinci kwa sababu ya **16** Yahwe akaichochea roho ya Waflisiti dhidi ya Yuda na ya Waarabu waliokuwa karibu na Waethipia. **17** Wakaivamia Yuda, wakavamia katika nyumba ya mfalme. Pia wakawachukua wanaye na wake zake. Hakuna mwana aliyebakizwa kwa ajili yake ispoikuwa, Yehoshafati, mwanaye mdogo. **18** Baada ya haya yote, Yahwe akampiga katika utumbo wake kwa ugonjwa usiopona. **19** Ikawa wakati ulipofika, katika mwisho wa miaka miili, kwamba utumbo wake ukaaanguka nje kwa sababu ya ugonjwa wake, na kwamba akafa kwa ugonjwa mkali. Watu wake hawakutengeneza moto kwa ajili ya heshima yake kama walivyokuwa wamefanya babu zake. **20** Alikuwa ameanza kutawala alipokuwa na umrai wa miaka thelatahini na mballi; akatawala katika Israeli kwa miaka minane, na alikuwa bila kuaombolezwa. Wakamzika katika mji wa Daudi, lakini siyo katika makaburi ya kifalme.

22 Wakaaji wa Yersusalem wakamfanya Ahazia, mwana mdodgo wa Yehoram, mfalme katika nafasi yake, kwa maana kundi la watu ambalo liliikuwa na Waarabu katika ngome liliikuwa limewauwa wanaye wakubwa wote. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoram, mfalme wa Yuda, akawa mfalme. **2** Ahazia alikuwa na umri wa mika arobaini na mbili alipoanza kutawala; alitawala kwa mwaka mmoja katika Yerusalem. Jina la mama yake alitiwa Athalia; alikuwa binti Omri. **3** Pia Ahazia alitembea katika njia za nyumba ya Ahabu kwa maana mama yake alikuwa mshauri katika kufanya mamabo maovu. **4** Ahazia alifanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe, kama nyumba ya Ahabu walivyokuwa wakifanya, kwa maana walikuwa washauri wake baada ya kifo cha baba yake, hadi kuangamia kwake. **5** Pia aliuufuta ushauri wao; akaenda pamoja na Yoram mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, kwa ajili ya kupigana dhidi ya Hazaeli,

falmalwe Aramu, huko Ramothi-gileadi. Waaramu wakamjeruhi Yoram. **6** Yoram akaraudi Yezreeli kwa ajili ya kuponywa majeraha ambayo walipa huko Rama, alipopigana dhidi ya Hazaeli, mfalmalwe Aramu. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoramu, mfalmalwe wa Yuda, akaenda chini Yezreeli ili kumuona Yoram mwana wa Ahabu, kwa sababu Yoram alikuwa amejeruhi. **7** Sasa uharibifu wa Ahazia ulikuwa umeletwa na Mungu kuititia kutembelewa na Yoram. Alipokuwa amewasiri, alienda pamoja na Yeharamu ili kumvamia Yehu mwana wa Nimshi, ambaye Yahwe alikuwa amemchagua kwa ajili ya kuingamiza nyumba ya Ahabu. **8** Ikawa kwamba, Yehu alikuwa akichukua hukumu ya Mungu juu ya nyumba ya Ahabu, kwamba aliwakuta viongozi wa Yuda na wana wa ndugu zake Ahazia wakimtumikia Ahazia. Yehu akawauwa. **9** Kisha wakamzika, kwa maana walisema, "Ni mwana wa Yehoshafati, ambaye alimtafuta Yahwe kwa moyo wake wote." Kwa hiyo nyumba ya Ahazia haikuwa na nguvu zaidi kwa ajili ya kuutawala ule ufalme. **10** Sasa Athalia, mama wa Ahazia, akaona kwamba mwanaye alikuwa amekufa, akaianuka na kuwauwa watoto wote wa kifalme katika nyumba ya Yehu. **11** Lakini Yehoshaba, binti wa mfalmalme, akamchukua Yoashi, mwana wa Ahazia, na akamvutia mbali kutoka miongoni mwa wana wa mfalmalme ambaeo waliuawa. Akamuweka yeche na mlezi wake katika chumba cha kulala. Kwa hiyo Yehoshaba, binti wa mfalmalme Yehoramu, mke wa Yehoioda kuhani (kwa maana alikuwa dada yake Ahazia), akamficha asimuone Athalia, kwa hiyo Athalia hakumuwa. **12** Alikuwa pamoja nao, wakiwa wamejificha katika nyumba ya Mungu kwa miaka sita, Athalia alipotawala juu ya Yuda.

23 Katika mwaka wa sa saba, Yehoyada alionesha nguvu zake na akaingia katika agano na maakida wa mamia, Azaria mwana wa Yerohamu, Ishmaeli mwana wa Yehohanani, Azaria mwana wa Obedi, Maaseya mwana wa Adaya, na Elishafati mwana wa Zikri. **2** Wakaenda katika Yuda na kuwakusanya Walawi kutoka miji yote ya Yuda, vile vile na wakuu wa nyumba za mababu wa Israeli, na wakaja hadi Yerusalem. **3** Kusanyiko lote wakafanya aganao na mfalmalme katika nyumba ya Mungu. Yehoyada akaawaambia, "Ona, mwana wa mfalmalme atatawala, kama Yahwe alivoyosema kuhusu uzao wa Daudi. **4** Hivi ndivyo mtakavyo fanya: theluthi yenu makuhani na Walawi ambaeo huja kuhudumu siku ya Sabato, mtakuwa walini katika milango. **5** Theluthi nyininge mtakuwa katika nyumba ya mfalmalme, na theluthi nyininge mtakuwa katika Msingi wa Lango. Watu wote watakuwa katika uwania wa nyumba ya Yahwe. **6** Msimruhusu yeoyote kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, isipokuwa makuhani na Walawi wanaoatumika. Wao wanawenza kuingia kwa sababu inawahu. **7** Lakini watu wengine wote lazima mtii amri ya Yahwe. Walawi lazima wamzunguke mfalmalme pande zote, kila mtu na silaha zake mkononi mwake. Yeoyote atakayeingia katika nyumba, atauawa. Kaeni na mfalmalme aingiapo ndani na atokapo nje."

8 Kwa hiyo Walawi na Yuda wote walitumika kwa kila njia kama katika namna ambayo Yehoyada kuhani aliwaamuru. Kila mmoja alichukua watu wake, wale walitotakwa kuja ndani kuhudumu katika Sabato, na wale watakaoondoka siku ya Sabato, kwa maana **9** Yehoyada, kuhani, hakuwa amezuilia mojawapo ya zamu zao. Kisha Yeliyadaya, kuhani, akaleta kwa maakida mikuki na ngao ndogo na kubwa zilizokuwa za mfalmalme Daudi ambazo zilikuwa katika nyumba ya Mungu. **10** Yehoyada akawaleta wanajeshi wote, kila mtu na mkuki wake katika mkonono wake, upande wa kulia wa hekalu hadi upande wa kushoto wa hekalu, pembeni mwa madhababu na hekalu, wakimzunguka mfalmalme. **11** Kisha wakamleta nje mwana wa mfalmalme, wakaiweka taji juu yake, na kumpa agano la sheria. Kisha Yehu akamtafuta Ahazia; Wakamkamata akiwa amejificha katika Samaria, wakamleta kwa Yehu, na wakamuwa. **12** Athalia aliposikia kele za watu wakikimbia na kumsifu mfalmalme, akatoka ili awaone watu katika nyumba ya Yahwe. **13** Na akaangalia, na, tazama, mfamle alikuwa amesimama karibu na nguzo yake katika lango la, kuingilia na maakida na wapuliza tarumbeta walikuwa karibu na mfame. Watu wote wa nchi walikuwa wakifurahia na kupuliza tarumbeta na waimbaji walikuwa wakipiga vyombo vya muziki na kuongoza nyimbo za kusifu. Kisha Athalia akayararua mavazi yake na kupiga kelele. "Fitina! Fitina!" **14** Kisha Yehoyada, kuhani, akaleta nje maakida wa mamia waliokuwa juu ya jeshi na kusema, "Mletoni nje kati ya safu, yeoyote atakayemfuata, auwawe kwa upanga." Kwa maana kuhani alkwichasema, "Msimuee katika nyumba ya Yahwe." **15** Kwa hiyo wakafanya njia kwajili yake, na akaenda kwenye nyumba ya mfalmalme kuitija ya Lango la Farasi, na huko wakamuwa. **16** Kisha Yehoyada alifanya agano kati yake mwenyewe, watu wote, na mfalmalme, kwamba watakuwa watu wa Yahwe. **17** Kwa hiyo watu wote wakaenda kwenye nyumba ya Baali na kuiangusha chini. wakazivunja vipande vipande madhababu za Baali na sanamu zake, na wakamuua Matani, kuhani wa Baali, mbele ya madhababu hizo. **18** Yehoyada akateua wakuu kwa ajili ya nyumba ya Yahwe chini ya mfono wa makuhani, ambaeo walikuwa Walawi, ambaeo Daudi alikuwa amewapangwa kwenye nyumba ya Yahwe, ili wamtolee Yahwe sadaka za kuteketewza, kama iliyuoandikwa katika sheria ya Musa, pamoja na kushangilia na kuimba, kama aliyovotoa maelekezo Daudi. **19** Yehoyada akaweka walini katika malango ya nyumba ya Yahwe, ili kwamba kwa namna yoyote ile asiingie mtu asiyesafi. **20** Yehoyada akachukua pamoja naye maakida wa mamia, watu wakubwa, watawala wa watu, na watu wote wa nchi. Akamleta chini mfalmalme kutoka kwenye nyumba ya Yahwe; watu wakaja kwenye nyumba ya mfalmalme kuitija Lango la juu na kumkalisha mfalmalme juu ya kiti cha enzi cha ufalme. (Baadhi ya maandiko ya ya kisasa yanasema, "wakamshusha chini mfalmalme") **21** Kwa

hiyo watu wote wa nchi wakafurahia, na mji wote ulikuwa kimya. Kuhusu Asa walikuwa wamemuua kwa upanga.

24 Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba alipoanza kutawala; akatawala kwa mika arobaini katika Yerusalem. Jina la mama yake aliiwtwa Sibia wa Beersheba. **2** Yoashi alifanya yaliyo mema katika macho ya Yahwe siku zote za Yehoyada, yule kuhanzi. **3** Yehoyada akajichukulia wake wawili kwa ajili yake, na akawa baba wa wana na mabinti. **4** Ikawa baada ya haya, kwamba Yoashi aliamua kuitengeneza nyumba ya Yahwe. **5** Akawakusanya pamoja makuhani na Walawi, na kusema kwa, "Nendeni nije kila mwaka kwenye miji ya Yuda na kukusanya fedha kutoka Israeli yote kwa ajili ya kuikarabati nyumba ya Mungu wenu. Hakikisheni kwamba mnaanza haraka." Walawi hawakufanya kitu kwanza. **6** Kwa hiyo mfalme akamuita Yehoyada, yule kuhanzi, na kumwambia, "Kwa nini hukuwaagiza Walawi kuleta kutoka Yud na Yerusalem kodo ilioagizwa na Musa mtumishi wa Yahwe na kusanyiko la Israeli, kwa ajili ya amri za hema ya agano?" **7** Kwa maana wana wa Athalia, yule mwanamke muovu, walikuwa wameivunja nyumba ya Mungu na kuwapa Mabaali vitu vyote vitakatifu vya nyumba ya Yahwe. **8** Kwa hiyo mfalme aliamuru, na wakatengeneza kasha na kulileta nije kwenye lango kwenye nyumba ya Yahwe. **9** Kisha wakafanya tangazo katika Yuda na Yerusalem, kwa ajili ya watu kuleta kwa Yahwe kodi alioyagiza Musa mtumishi wa Mungu juu ya Israeli jangwani. **10** Viongozi wote na watu wote wakafurahia na wakaleta fedha na kuiweka kwenye kasha hadi walipomaliza kulijaza. **11** Ikatokea kwamba kila lilipoletwa kasha kwa mikono ya Walawi kwa wakuu wa mfalme, na kila walipoona kwamba kulikuwa na fedha nyingi sana ndani yake, waandishi wa mfalme na mkuu wa kuhanzi mkuu walkuja, kulihamishia fedha kasha, na kulirudisha sehemu yake. Walifanya hivyo siku baada siku, wakikusanya kiasi kikubwa cha fedha. **12** Mfalme na Yehoyada akawapa zile fedha wale waliofanya kazi ya kuhudumu katika nyumba ya Yahwe, Watu hawa waliwaajiri waashi na maseremala ili waijenge nyumba ya Yahwe, na pia wale waliofanya kazi katika chuma na shaba. **13** Kwa hiyo wafanya kazi wakafanya kazi, na kazi ya kukarabati ikasonga mbele mikononi mwoo; waakaisimamisha nyumba ya Mungu katika hali yake halisi na kuiimarisha. **14** Walipomaliza, wakaleta fedha zilizobaki kwa mfalme na Yehoyada. Fedha hizo zilitumika kutengenezea samani kwa ajili ya nyumba ya Yahwe, vyombo vya huduma na kutolea dhabihu—vijiko na vyombo vya dhahabu na fedha. Wakatoa sadaka za kuteketezwa bila kukomaa katika nyumba ya Yahwe kwa siku zote za Yehoyada. **15** Yehoyada akazeeka na alaaikuwa amejaaa siku, na kisha akafa; alikuwa na umri wa mika 130 alipokufa. **16** Wakamzika katika aamji wa Daudi mionganoni mwa wafalme, kwa sababu alikuwa amefanya mema katika Israeli, kwa Mungu, na kwa ajili ya nyumba ya Mungu, **17** Sasa baada ya kifo cha Yehoyada,

kiongozi wa Yuda akaja na kutoa heshima kwa mfalme. Kisha mfalme akawasikiliza. **18** Wakaicha nyumba ya Yahwe, Mungu wa babu zao, na kuwaabudu miungu na maashera na sanamu. Ghadhabu ya Mungu ikaja juu ya Yuda na Yerusalem kwa sababau ya hili kosa lao. **19** Bado akatuma manabii kwao ili kuwaleta tena kwake, Yahwe, manabii wakatangaza juu ya watu, lakini walipuuza kusikiliza. **20** Roho wa Mungu akaja juu ya Zekaria mwana wa Yehoyada, yule kuhanzi; Zekaria akasimama juu ya watu na kusema kwa, "Mungu anasema hivi: Kwa nini mnazivunja amri za Yahwe, ili kwamba msifanikiwe? Kwa kuwa mmemsahau Yahwe, pia amewasahau ninyi." **21** Lakini wakapanga njama dhidi yake; kwa amri ya mfalme, wakampiga kwa mawe katika uwanja wa nyumba ya Yahwe. **22** Katika namna hii hii, Yoashi, yule mfalme, akapuuza ukarimu ambao Yehoyada, baba yake Zekaria, alikuwa amemfanya. **23** Ikawa karibu mwisho wa mwaka, kwamba jeshi la Aramu wakaja juu yake Yoashi. Wakaja Yuda na Yerusalem; wakawaua viongozi wote wa watu na kupeleka nyara zote kutoka kwa mfalme wa Damaski. **24** Jeshsu la Waaramu walikuwa wamekuja na jeshi dogo, lakini Yahwe akawapa ushindi juu ya jeshi kubwa, kwa sababu Yuda alikuwa amemsahau Yahwe, Mungu wa babu zao. Katika namna hii Waaramu wakaleta hukumu juu ya Yoashi. **25** Katika muda ambao Waaramu walikuwa wameondoka, Yoashi alikuwa amejeruhiwa vikali. Watumishi wake wakapanga njama dhidi yake kwa sababu ya mauaji ya wana wa Yehoyada, yule kuhanzi. Wakamuua katika kitanda chake, na akafa; wakamzika katika mji wa Daudi, lakini siyo katika makaburi ya wafalme. **26** Hawa walikuwa watu waliopanaga njama dhidi yake: Zabadi mwana wa Shimeathi, Mwamoni; na Yehozabadi mwana wa Shimrithi, Mwanamke Mmoabu. **27** Sasa matukio kuhusu wanaye, unabii muhimu uliokuwa umesemwa kumhusu yeye, na kujengwa tena kwa nyumba ya Mungu, ona, yameandikwa katika Kamusi ya kitabu cha wafalme. Amazia mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

25 Amaza alikuwa na umri wa amiaka ishirini na na tano alipoanza kutawala; alitawala miaka ishini na tisa katika Yerusalem. Jina la mama yake lilikuwa Yehoadani, wa Yerusalem. **2** Alifanya yaliyokuwa sahihi katika macho ya Yahwe, lakini siyo kwa moyo uliojitoa kikamilifu. **3** Ikawa kwamba mapema utawala wake ulipokuwa umeimarika, aliwaua watumishi ambao walikuwa wamemuua baba yake, mfalme. **4** Lakini hakuwaua watoto wa wale wauaji, bali alitenda kama kama ilivyoandikwa katika sheria, katika kitabu cha Musa, kama Yahwe aliyokuwa ameamru. "Baba hatajuta kwa ajili ya watoto, wala watoto hawatakuwa kwa ajili ya baba zao. Badala yake, kila mtu lazima afe kwa ajili ya dhambi zake mwenywewe". **5** Aidha, Amazia aliwakusanya Yuda pamoja, na akawaandikisha kwa kufuata nyumba za babu zao, chini ya maakida wa maelfu na maakida wa mamia —wote wa Yuda na wa Benyaminii. Akawahesabu kuanzia wa mika ishirini na kuendelea,

na akawaona wako 300, 000 wanaume waliochaguliwa, wawezaoa kwenda vitani, waliowenza kushika mkuki na ngao. 6 Pia alikodi wanaume wa kupigana 100, 000 kutoka Israeli kwa fedha mia moja. 7 Lakini mtu wa Mungu alikuja kwake na kusema, "Mfalme, usiliache jeshi la Istaeli kwenda nawe, kwa maana Yahwe hayupo pamoja na Israeli -wala na mtu Yeyote wa Efraimu. 8 Lakini hata kama mtaenda na mkiwa wenyewe ushupavu na imara katika vita, Mungu atawatupa chini mbele ya adui, kwa maana Mungu ana nguvu za kusaidia, na nguvu za kurusha chini". 9 Amazia akasema kwa mtu wa Mungu, "Lakini tutafanya jeshi kuhusi talanta mia moja nilizowapa jeshi la Israeli? Mtu wa Mungu akajibu, Yahwe anauwezo wa kukupa vingi zaidi kuliko hivyo." 10 Kwa hiyo Amazia akalitenganiisha jeshi lilokua kwake kutoka Efraimu; akawarudisha nyumbani tena. Hivyo hasira yao iliwaka sana zidi ya Yuda, na walirudi nyumbani kwa hasara kali. 11 Amazia akajipa ujasiri na kuwaongoza watu wake kwenda nije kwenye bonde la chumvi, huko akawashinda wanaueeme elfu kumi wa Seiri. 12 Jeshi la Yuda likawachukua elfu kumi wengine wakiwa hai. Wakawapeleka juu ya mwamba na kuwarushwa chini kutoka huko, hivyo wote wakavunjika vunjika katika vipande. 13 Lakini watu wa jeshi ambalo Amazia alilirudisha, ili kwamba wasiende naye vitani, wakauvamia mji Yuda kuanzia Somaria hadi Beth- horoni. Wakawapiga watu elfu tatu na kuwateka wengi sana. 14 Sasa ikawa kwamba baada ya Amazia kurudi kutoka kuwachinjia Waedolu, akaileta miungu ya watu wa Seiri, na kuisimamisha iwe miungu yake. Akainama chini mbele ya hiyo miungu na kuitolea sadaka za uvumba. 15 Hivyo hasira ya Yahwe ikawaka zidi ya Amazia. Akamtuma nabii kwake, ambaye alisema, "Kwa nini umeitafuta miungu ya watu ambayo haikuwaokoa hata watu wake yenye zidi ya mkono wako?" 16 Akiwa kwamaba yule nabii alipokuwa anaongea naye, mfalme akawmambia, "Je, wewe tumekufanya kuwa mshauri wa mfalme? Acha! Kwa nini ujitatikie kuuawa?" Kisha nabii akaacha na kusema, ninajua kwamba Mungu ameama kukuangaamiza kwa sababu umefanya tendo hili na hujasikilisa ushauri wangu." 17 Kisha Amazia akashauriana na washauri na kutuma wajumbe kwa Yehoashi mwana wa Yehoahazi mwana wa Yehu, mfalme wa Israel. akisema, "Njoni, tukutane uso kwa uso katika vita". 18 Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akatuma wajumbe kwa Amaziah mfalme wa Yuda, akisema, Mbaruti uliokua Lebanoni ulituma ujumbe kwa mwerezi ulioko Lebanoni, ukisema, Mtoe binti yako kwa mwanangu awe mke wake; lakini akapita hayawani katika Lebanoni akatembea na kuukanyaaga chini mbaruti. 19 Umesema, 'Ona, nimeipiga Edom,' na moyo wako umekuinua juu. Jipe fahari katika ushindi wako, lakini ukae nyumbani, kwa maana ni kwa nini ujisababishie matatizo mwenyewe na kuanguka, wote wewe na Yuda pamoja nawe?" 20 Lakini Amazia hakisikiliza, kwa sababu tukio hili lilikuwa limetoka kwa Mungu, ili awaties Waisraeli katika mkono wa adui zao, kwa sababu walikuwa wametafuta

shauri kutoka kwa miungu ya Edomu. 21 Kwa hiyo, echoashsi, mfalme wa Israeli, akavamia; yeye na Amazia, mfalme wa Yuda, wakakutana uso kwa uso huko Beth - hemishi, ulioko Yuda. 22 Yuda akashindwa mbele za Israeli, na kila mtu akarudi nyumbani. 23 Yehoashi, mfalme wa Israeli, akamkamata Amazia mwana wa Yehoashi na wa Ahazia, mfalme wa Yuda, huko Beth - shemeshi. 24 Akamleta Yerusalemu na kuuangusha chini ukuta wa Yerusalemu kuanzia Lango la Efraimu hadi kona ya Lango, mbali wa mikono mia nne. 24 Akachukua dhahabu na dedha zote, vitu vyote vilivyoonekana akatika nyumba ya Mungu kwa Obedi Edomu, na vitu nya thamani katika nyumba ya mfalme, na mateka pia, na akarudi amaria. 25 Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, liishi miaka kumi na tano baada ya kifo cha Yehoashi, mwana wa Yehoahazi, mfalme wa Israeli. 26 Kwa mambo mengingine kuhusu Amzia, mwanzo na mwisho, tazama, hayayaandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli? 27 Sasa kutoka wakati amabaoa Amazia aligeukia mbali simfuate Yahwe, walianza kupanga njama zidi yake katika Yerusalemu. Akakimbia Lachishi, lakini wakatumua katu nyuma yake wamfuate Lachishsi na walimuua huko. 28 Wakamleta juu ya farasis na wakamzika pamoa na labu zake kataika Mii wa Yuda.

26

2 alikuwa na aumri wa mika kumi na sita, na wakamfanya mfalme katika nafasi ya baba yake Amazia. 3 Ndiye aliuyeijenga tena Elathi na kuurejesha kwa Yuda. Baada ya hapo mfalme akalala pamoja na babu zake. 4 Uzia alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala. Akatawala miaka ishirini na mabili katika Yerusalem. Jina la mama yake lilikuwa Yekolia; alikuwa wa Yerusalem. 5 Akafanya yaliyokuwa sahihi katika macho ya Yahwe, akiufuata mfano wa baba yake, katika kila jamabo. 6 Alijitoa kumtafuta Mungu katiaka siku za Zekaria, ambaye alimpa maelekezo kwa ajili ya kumtii Mungu. Kadri alivyomtafuta Yaahwe, Mungu alimfanikisha. 7 Uzia akaenda na kupigana zidi ya Wafiliti. Akaubomoa ukuta wa mji wa Gathi, Yabne, na Ashdodi; akajenga miji katika nchi ya Ashdodi na mionganoni mwa Wafiliti. 8 Mungu akaakaamsaidia zidi ya Wafiliti, zidi ya Waarabu waliokuwa wakiishi Gur - baali, na zidi ya Wameuni. 9 Waamoni wakalipa kodi kwa Uzia, na umaarufu wake ukaenea, hata kufika maingilio ya Misiri, kwa sababu alikuwa ameanza kuwa maarufu. 10 Akajenga minara ya ulinzi katika nyika na akachimba mabwawa, kwa maana alikuwa na ng'ombe wengi, katika visiwa vya chini na katika nchi tambarare. Alikuwa na wakulima na wapandaji wa zabibu katika mwinuko wa nchi na katika mashamba yenye rutuba, kwa maana alipenda kulima. 11 Zaidi ya hayo, Uzia alikuwa na jeshi la wanaume wa kupigana vita ambao walienda vitani katika makundi ambayo idadi yake ilikuwa

imehesabiwa na Yeieli, mwandishi. na Maaseya, afisa, alijenga ngome na minara. 5 Pia alipigana na mfalme wa chini ya mamlaka ya Hanania, mmoja wa maamri jeshi wa watu wa Amoni na akawashinda. Katika mwaka huo huo, mfalme. 12 Jumla ya wakuu wa nyumba za mababu, watu wa Amoni walimpa talanta mia moja za fedha, kori wa kupigana vita, walikuwa 2, 600. 13 Chini ya mkono elfu kumi za ngano, kori elfu kumi za shayiri. Watu wa wao kulikuwa na jeshi la watu 307, 500 ambaao walifanya Amoni wakampa hivyo hivyo katika mwaka wa pili na wa vita kwa nguvu ili kumsaidia mfalme idi ya maadui. 14 tatu. 6 Kwa hiyo Yothamu akawa na nguvu sana kwa sababu alitembea imara mbele za Yahwe Mungu wake. 7 Kwa mambo mengine kuhusu Yothamu, vita vyake vyote, ya kurusha. 15 Katka Yeruselemu alijenga mitambo, na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha iliyobuniwa na watu wenye ujuzi, ili iwe juu ya minara na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha makaubwa. Umaarufu wake ukaenea hadi nchi za mbali, kwa maana alisaidiwa sana hadi alipokuwa na ngavu wafalme wa Israeli na Yuda. 8 Alikuwa na umri wa miaka sana. 16 Lakini Uzia alipokuwa amekuwa na nguvu nyingi, ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi na sana. 17 Azaria, kuhani, akamfuata, na pamoja naye makuhani themanini wa Yahwe, ambaao walikuwa watu wenye ujasiri. 18 Walimzuia Uzia, mfalme, na wakasema kwake, "Sio jukumu lako, Uzia, kumtolea Yahwe uvumba, bali ni kazi ya makuhani, wana wa Haruni, amabao wametengwa kwa ajili ya kutoa sadaka za uvumba. Toka nje ya sehemu takatifu, kwa maana huna uaminifu na hautaheshimiwa na Yahwe Mungu." 19 Kisha Uzia akakasirika. Alikuwa ameshikilia chetezo mkononi kwa ajili ya kufukiza uvumba. Wakati alipowaghadhakibia makuhani, ukoma ukatokea juu ya uso wake mbele ya makuhani katika nyumba ya Yahwe, pemberi mwa madhababu ya uvumba. 20 Azaria kuhani mkuu na makuhanu wote wakamwanagalia, na, tazama, alikuwa amepatwa ukoma juu ya uso wake. Walimwondoa pale haraka. Kwa hakika, aliharakisha kwenda nje, kwa maana Yahwe alikuwa amempiga. 21 Uzia, mfalme, alikuwa mwenye ukoma hadi siku ya kufa kwake na aliishi katika nyumba ya kutengwa tangu alipokuwa mwenye ukoma, kwa maana alitengwa na nyumba ya Yahwe. Yothamu, mwanaye, alikuwa mkuu wa anyumba ya mfalme na aliwatawala watu wa nchi. 22 Mambo mengine kuhusu Uzia, mwanzo na mwisho, yako katika kile ambachao Isaya, mwana wa Amozi, nabii, aliandika. 23 Kwa hiyo Uzia akalala pamoja na babu zake; walimzka pamoja na babu zake katika uwanja wa maziko wa Mfalme, kwa maana walisema, "Ni mwenye ukoma". Yothamu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

27 Yothamu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na sita katika Yeruselemu. Jina la mama yake liiliwa Yerusha; alikuwa binti Sadoki. 2 Akafanya yaliyomema katika macho ya Yawe, akiufuta mfano wa baba yake, Uzia, katika mabo yote. Pia alijiepusha kuingia katika hekalu la Yahwe. Lakini watu bado walikuwa wanaenda katika njia za uovu. 3 Akalijenga tena lango la juu la nyumba ya Yahwe, na juu ya kilima cha Ofeli akajenga sana. 4 Vilevile alijenga miji katika kilima cha Yuda, na katika mistu

water wa Amoni walimpa talanta mia moja za fedha, kori wa kupigana vita, walikuwa 2, 600. 13 Chini ya mkono elfu kumi za ngano, kori elfu kumi za shayiri. Watu wa wao kulikuwa na jeshi la watu 307, 500 ambaao walifanya Amoni wakampa hivyo hivyo katika mwaka wa pili na wa vita kwa nguvu ili kumsaidia mfalme idi ya maadui. 14 tatu. 6 Kwa hiyo Yothamu akawa na nguvu sana kwa sababu alitembea imara mbele za Yahwe Mungu wake. 7 Kwa mambo mengine kuhusu Yothamu, vita vyake vyote, ya kurusha. 15 Katka Yeruselemu alijenga mitambo, na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha iliyobuniwa na watu wenye ujuzi, ili iwe juu ya minara na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha makaubwa. Umaarufu wake ukaenea hadi nchi za mbali, kwa maana alisaidiwa sana hadi alipokuwa na ngavu wafalme wa Israeli na Yuda. 8 Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi na sana. 17 Azaria, kuhani, akamfuata, na pamoja naye makuhani themanini wa Yahwe, ambaao walikuwa watu wenye ujasiri. 18 Walimzuia Uzia, mfalme, na wakasema kwake, "Sio jukumu lako, Uzia, kumtolea Yahwe uvumba, bali ni kazi ya makuhani, wana wa Haruni, amabao wametengwa kwa ajili ya kutoa sadaka za uvumba. Toka nje ya sehemu takatifu, kwa maana huna uaminifu na hautaheshimiwa na Yahwe Mungu." 19 Kisha Uzia akakasirika. Alikuwa ameshikilia chetezo mkononi kwa ajili ya kufukiza uvumba. Wakati alipowaghadhakibia makuhani, ukoma ukatokea juu ya uso wake mbele ya makuhani katika nyumba ya Yahwe, pemberi mwa madhababu ya uvumba. 20 Azaria kuhani mkuu na makuhanu wote wakamwanagalia, na, tazama, alikuwa amepatwa ukoma juu ya uso wake. Walimwondoa pale haraka. Kwa hakika, aliharakisha kwenda nje, kwa maana Yahwe alikuwa amempiga. 21 Uzia, mfalme, alikuwa mwenye ukoma hadi siku ya kufa kwake na aliishi katika nyumba ya kutengwa tangu alipokuwa mwenye ukoma, kwa maana alitengwa na nyumba ya Yahwe. Yothamu, mwanaye, alikuwa mkuu wa anyumba ya mfalme na aliwatawala watu wa nchi. 22 Mambo mengine kuhusu Uzia, mwanzo na mwisho, yako katika kile ambachao Isaya, mwana wa Amozi, nabii, aliandika. 23 Kwa hiyo Uzia akalala pamoja na babu zake; walimzka pamoja na babu zake katika uwanja wa maziko wa Mfalme, kwa maana walisema, "Ni mwenye ukoma". Yothamu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

27 Yothamu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na sita katika Yeruselemu. Jina la mama yake liiliwa Yerusha; alikuwa binti Sadoki. 2 Akafanya yaliyomema katika macho ya Yawe, akiufuta mfano wa baba yake, Uzia, katika mabo yote. Pia alijiepusha kuingia katika hekalu la Yahwe. Lakini watu bado walikuwa wanaenda katika njia za uovu. 3 Akalijenga tena lango la juu la nyumba ya Yahwe, na juu ya kilima cha Ofeli akajenga sana. 4

water wa Amoni walimpa talanta mia moja za fedha, kori wa kupigana vita, walikuwa 2, 600. 13 Chini ya mkono elfu kumi za ngano, kori elfu kumi za shayiri. Watu wa wao kulikuwa na jeshi la watu 307, 500 ambaao walifanya Amoni wakampa hivyo hivyo katika mwaka wa pili na wa vita kwa nguvu ili kumsaidia mfalme idi ya maadui. 14 tatu. 6 Kwa hiyo Yothamu akawa na nguvu sana kwa sababu alitembea imara mbele za Yahwe Mungu wake. 7 Kwa mambo mengine kuhusu Yothamu, vita vyake vyote, ya kurusha. 15 Katka Yeruselemu alijenga mitambo, na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha iliyobuniwa na watu wenye ujuzi, ili iwe juu ya minara na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha makaubwa. Umaarufu wake ukaenea hadi nchi za mbali, kwa maana alisaidiwa sana hadi alipokuwa na ngavu wafalme wa Israeli na Yuda. 8 Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi na sana. 17 Azaria, kuhani, akamfuata, na pamoja naye makuhani themanini wa Yahwe, ambaao walikuwa watu wenye ujasiri. 18 Walimzuia Uzia, mfalme, na wakasema kwake, "Sio jukumu lako, Uzia, kumtolea Yahwe uvumba, bali ni kazi ya makuhani, wana wa Haruni, amabao wametengwa kwa ajili ya kutoa sadaka za uvumba. Toka nje ya sehemu takatifu, kwa maana huna uaminifu na hautaheshimiwa na Yahwe Mungu." 19 Kisha Uzia akakasirika. Alikuwa ameshikilia chetezo mkononi kwa ajili ya kufukiza uvumba. Wakati alipowaghadhakibia makuhani, ukoma ukatokea juu ya uso wake mbele ya makuhani katika nyumba ya Yahwe, pemberi mwa madhababu ya uvumba. 20 Azaria kuhani mkuu na makuhanu wote wakamwanagalia, na, tazama, alikuwa amepatwa ukoma juu ya uso wake. Walimwondoa pale haraka. Kwa hakika, aliharakisha kwenda nje, kwa maana Yahwe alikuwa amempiga. 21 Uzia, mfalme, alikuwa mwenye ukoma hadi siku ya kufa kwake na aliishi katika nyumba ya kutengwa tangu alipokuwa mwenye ukoma, kwa maana alitengwa na nyumba ya Yahwe. Yothamu, mwanaye, alikuwa mkuu wa anyumba ya mfalme na aliwatawala watu wa nchi. 22 Mambo mengine kuhusu Uzia, mwanzo na mwisho, yako katika kile ambachao Isaya, mwana wa Amozi, nabii, aliandika. 23 Kwa hiyo Uzia akalala pamoja na babu zake; walimzka pamoja na babu zake katika uwanja wa maziko wa Mfalme, kwa maana walisema, "Ni mwenye ukoma". Yothamu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

27 Yothamu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na sita katika Yeruselemu. Jina la mama yake liiliwa Yerusha; alikuwa binti Sadoki. 2 Akafanya yaliyomema katika macho ya Yawe, akiufuta mfano wa baba yake, Uzia, katika mabo yote. Pia alijiepusha kuingia katika hekalu la Yahwe. Lakini watu bado walikuwa wanaenda katika njia za uovu. 3 Akalijenga tena lango la juu la nyumba ya Yahwe, na juu ya kilima cha Ofeli akajenga sana. 4

water wa Amoni walimpa talanta mia moja za fedha, kori wa kupigana vita, walikuwa 2, 600. 13 Chini ya mkono elfu kumi za ngano, kori elfu kumi za shayiri. Watu wa wao kulikuwa na jeshi la watu 307, 500 ambaao walifanya Amoni wakampa hivyo hivyo katika mwaka wa pili na wa vita kwa nguvu ili kumsaidia mfalme idi ya maadui. 14 tatu. 6 Kwa hiyo Yothamu akawa na nguvu sana kwa sababu alitembea imara mbele za Yahwe Mungu wake. 7 Kwa mambo mengine kuhusu Yothamu, vita vyake vyote, ya kurusha. 15 Katka Yeruselemu alijenga mitambo, na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha iliyobuniwa na watu wenye ujuzi, ili iwe juu ya minara na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha makaubwa. Umaarufu wake ukaenea hadi nchi za mbali, kwa maana alisaidiwa sana hadi alipokuwa na ngavu wafalme wa Israeli na Yuda. 8 Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi na sana. 17 Azaria, kuhani, akamfuata, na pamoja naye makuhani themanini wa Yahwe, ambaao walikuwa watu wenye ujasiri. 18 Walimzuia Uzia, mfalme, na wakasema kwake, "Sio jukumu lako, Uzia, kumtolea Yahwe uvumba, bali ni kazi ya makuhani, wana wa Haruni, amabao wametengwa kwa ajili ya kutoa sadaka za uvumba. Toka nje ya sehemu takatifu, kwa maana huna uaminifu na hautaheshimiwa na Yahwe Mungu." 19 Kisha Uzia akakasirika. Alikuwa ameshikilia chetezo mkononi kwa ajili ya kufukiza uvumba. Wakati alipowaghadhakibia makuhani, ukoma ukatokea juu ya uso wake mbele ya makuhani katika nyumba ya Yahwe, pemberi mwa madhababu ya uvumba. 20 Azaria kuhani mkuu na makuhanu wote wakamwanagalia, na, tazama, alikuwa amepatwa ukoma juu ya uso wake. Walimwondoa pale haraka. Kwa hakika, aliharakisha kwenda nje, kwa maana Yahwe alikuwa amempiga. 21 Uzia, mfalme, alikuwa mwenye ukoma hadi siku ya kufa kwake na aliishi katika nyumba ya kutengwa tangu alipokuwa mwenye ukoma, kwa maana alitengwa na nyumba ya Yahwe. Yothamu, mwanaye, alikuwa mkuu wa anyumba ya mfalme na aliwatawala watu wa nchi. 22 Mambo mengine kuhusu Uzia, mwanzo na mwisho, yako katika kile ambachao Isaya, mwana wa Amozi, nabii, aliandika. 23 Kwa hiyo Uzia akalala pamoja na babu zake; walimzka pamoja na babu zake katika uwanja wa maziko wa Mfalme, kwa maana walisema, "Ni mwenye ukoma". Yothamu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

28 Ahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, na akatawala miaka kumi na sita katika Yeruselemu. Hakufanya yaliyodadii katika macho ya Yahwe, kama Daudi babu yake alivyokuwa amefanya. 2 Badala yake, alitembea katika njia za wafalme wa Israeli; pia alitengeneza sanamu za kusubu kwa ajila ya Mabaali. 3 Zaidi ya hayo, akafukiza uvumba katika bonde la Beni Hinomu na akawaweka watoto wake ndani ya moto, kwa mjibu wa desturi za uzinzi za watu ambaao Yahwe aliwafukuza nje ya nchi zao mbele za watu wa Israeli. 4 Akatoa sadaka na kufukiza uvumba katika sehemu za juu na juu ya vilima na chini ya kila mti wenye majani mabichi. 5 Kwa hiyo Yahwe Mungu wa Ahazi, akamweka katika mikono ya mfalme wa Shamu. Waaramu wakamshinda na kuchukua kutoka kwake kundi kubwa la mateka, wakawapeleka Damesiki. Ahazi pia aliwekwa katika mikono ya mfalme wa Israeli ambaye alimshinda kwa mauji makuu. 6 Kwa maana Peka mwana wa Remalia, aliwaaua katika Yuda wanajeshi 120, 00 kwa siku moja, wote walikuwa wanaume hodari, kwa maana walikuwa wamemsahau Yahwe, Mungu wa babu zao. 7 Zikri, mtu mwenye nguvu kutoka Efraimu, akawaua Maaseya mwana wa mfalme, Azrikamu, mwangalizi mkuu wa ikulu, na Elkana, ambaye alikuwa karibu na mfalme. 8 Jeshi la Israeli likachukua mateka kutoka kwa ndugu zao 200, 000 wake, wana, na mabinti. Pia wakachukua nyara nyinyi, ambazo walipeleka Samaria. 9 Lakini nabii wa Yahwe alikuwapo huko, jina lake aliiwa Odedi. Alikwenda nije kukutana na jeshi likiingia Samaria. Akawaambia, "Kwa sababu Yahwe, Mungu wa babu zenu, alikuwa na hasiri na Yuda, akawatia katika mikono yenu. Lakini mmewaua katika hasira inayofika juu mbiguni. 10 Sasa ninyi badala ya kuwashifadhi wanaume na wanawake wa Yuda na Yeruselemu kama watumwa wenu. Lakini je hamko na hatia ya dhambi zenu zidi ya Yahwe Mungu wenu? 11 Sasa basi, nisikilizeni: warudisheni wafubgwa, ambaao mmewachukua wa ndugu zenu, kwa maana ghadhabu ya Yahwe iko juu yenu." 12 Kisha baadhi ya viongozi wa watu wa Efraimu—Azaria mwana wa Yohanani, Berekia mwana wa Meshiremothi, na Yehizikia mwana wa Shalomu, na Amasa mwana wa Hadlai, wakasimama kinyume na wale

waliorudi kutoka vitani. **13** Wakasema kwao, "Lazimaa mwezi wa kwanza, Hezekia alifungua milango ya nyumba msiwaleta wafungwa hapa, kwa kuwa mlokusudia jambo ya Yahwe na kuikarabati. **4** Akawaleta ndani makuhani ambalo litaleta juu yetu dhambi dhidi ya Yahwe, kuongeza na Walawi, na akawakusanya pamoaja katika uwanda dhambi juu yetu na makosa yetu, kwa maana makosa upande wa mashariki. **5** Akawaambia, "Nisikilizeni, ninyi yetu ni makuu, na kuna hasira kali dhidi ya Israeli." **14** Walawi! Jitakaseni wenyewe, na itakaseni nyumba ya Hivyo watu wenye silaha wakawaacha wafungwa na Yahwe, Mungu wa babu zenu, na uondoeni mbali uchafu mateka mbele ya viongozi wa Israeli na kusanyiko lote **15** kutoka kwenye sehemu takatifu. **6** Kwa kuwa babu zetu Watu ambaeo walipangwa kwa majina wakanyanya na walikosea na kufanya kilichokuwa uovo katika macaho kuwachukua wafungwa, na kuwavika wote waliokuwa uchi ya Yahwe Mungu wetu; walimsahau, wakageuzia mbali mionganoni mwa mateka. Wakawavika na kuwapa viatu. nyuso zao kutoka sehemu ambapo Yahwe anaishi, na Wakawapa chakula wale na kunywa. Wakawahudumia kuigeuzia migongo yao. **7** Pia waliifunga milango ya majeraha yao na kuwaweka waliодhaifu juu ya punda. ukumbi nakuziweka nje taa; hawakufukiza uvumba au Wakawarudisha kwenye familia zao katika Yeriko, (Ulioita kutoa sadaka za kuteketezwa katika sehemu takatifu kwa mji wa mitende). Kisha wakarudi Samaria. **16** Wakanati Mungu wa Israeli. **8** Kwa hiyo hasira ya Yahwe ilikuwa huo Mfalme Ahazi akatuma wajumbe kwa wafalme wa imeshuka juu ya Yuda na Yerusalem, na amewafanya Ashuru kuwaomba wamsaidie. **17** Kwa maana Waedomu walikuwa wamekuja tena na kuvamia Yuda, wakachukua kama mnavyoona kwa macho yenu. **9** Hii ndiyo maana wafungwa. **18** Wafileti pia wakavamia miji ya nchi ya mababu zetu wameanguka kwa upanga, na wana wetu, chini na ya Negebu ya Yuda. Walichukua Beth-shemeshi, binti zetu, na wake zetu wako katika utumwa kwa sababu Ayaloni, Giderothi, SoKo pamoja na vijiji vyake, Timna ya hili. **10** Sasa ni katika moyo wangu kufanya agano pamoja na vijiji vyake. Wakaenda kuishi katika sehemu na Yahwe, Mungu wa Israeli, ili kwamba hasira yake hizo. **19** Kwa kuwa Yahwe aliiushusha chini Yuda kwa kali iweze kugeukia mbali nasi. **11** Wanangu, msiwe sababu ya Ahazi, mfalme wa Israeli; kwa maana alikuwa wavivu sas, kwa kuwa Yahwe amewachagua kwa ajili ya ametenda maovu katika Yuda na alikuwa ametenda kusimama mbe yake, kwa ajili ya kumwabudu yeye, na dhambi nzito sana dhidi ya Yahwe. **20** Tiglath-pileseri, kwamba muwe watumishi wake na kufukiza uvumba." **12** mfalme wa Ashuru, akaja kwake na akampa tabu badala Basi Walawi wakainuka; Mahathi mwana wa Amasai, na ya kumpa nguvu. **21** Kwa kuwa Ahazi aliteka nyara Yoeli mwana wa Azaria, wa watu wa Kohathi; na wa watu nyumba ya Yahwe na nyumba ya mfalme na viongozi, wa Merari, Kishi mwana wa Abdi, na Azaria mwana wa kwa ajili ya kuvitao vitu vyta thamani kwa mfalme wa Yehaleleli; na wa Wargeshoni, Yoa mwana wa Zimna, na Ashuru. Lakini kufanya hivyo hakukumfaidisha yeye. **22** Edeni mwana wa Yoa; **13** wa wana wa Elisafani, Shimri Mfalme Ahazi huyu huyu akatenda dhambi hata zaidi na Yeueli; wa wana wa Asafu, Zekaria na Matania; **14** dhidi ya Yahwe katika muda wa mateso yake. **23** Kwa wa wana wa Hemani, Yehueli na Shime; na wa wana maana aliwatolea dhabihu mingu wa Dameski, miungu Yeduthuni, Shemaya na Uziel. **15** Wakawakusanya ndugu ambaeo walimshinda. Akasema, "Kwa sababu miungu wa zao, wakajitaka wenyewe, na wakaenda ndani, kama mfalme wa Aramu waliwasaidia, niitawatolea sadaka ili alivoamru mfalme, wakifuta maneno ya Yahwe, kwa ajili wanisaidie." Lakini walikuwa watesi wake na Israeli yote. ya kuisafisha nyumba ya Yahwe. **16** Makuhani wakaenda **24** Ahazi akazikusanya pamoja samani za nyumba ya kwenye sehemu za ndani ya nyumba ya Yahwe kwa Mungu na kuzikata vipande vipande. Akaifunga milango ajili ya kuisafisha; wakaleta nje uchafu wote walioukuta ya nyumba ya Yahwe na kuzitengeneza madhabahu kwa ndani ya hekal la Yahwe katika uwanja wa nyumba. ajili yake mwenyewe katika kila kona ya Yerusalem. **25** Walawi wakauchukua kuubeba nje ya hadi kwnye kijito cha Katika kila mji wa Yuda akafanya sehemu za juu kwa ajili Kidroni. **17** Sasa wakaanza utakaso katika siku ya kwanza ya kutolea sadaka za kuteketezwa kwa miungu wengine. ya mwezi. Katika siku ya nane ya mwezi wakaufikia Akamfanya Yahwe, Mungu wa babu zake, akasirike. **26** ukumbi wa Yahwe. Kisha siku nane zaidi wakaitakasa Sasa matendo yake yaliyobaki, na njia zake zote, mwanzo nyumba ya Yahwe. Katika siku ya kumi na sita ya mwezi na mwisho, ona, yameandikwa katika kitabu cha wafalme na mfalme, ndani ya ikulu na kusema, "Tumeisafisha nyumba wa kwanza wakamaliza. **18** Kisha wakaenda kwa Hezekia, wa Yuda na Israeli. **27** Ahazi akalala pamoja na babu yote ya Yahwe, madhabahu kwa ajili ya kutolea sadaka hawakumleta kwenye makaburi ya wafalme wa Israeli. za kuteketezwa pamoja na vifaa vyake vyote, na meza Hezekia, mwanaye, akawa mfamle katika nafasi yake. ya mkate wa uwepo, pamoja na vifaa vyake vyote. **19** Kwa hiyo tumejandaa na tumevitakasa vitu vyote ambavyo Mfalme Ahazi aliviondoa wakati alipoenda kwa ukengeufu katika kipindi cha utawala wake, ona, viko mbele ya madhabahu ya Yahwe." **20** Kisha Hezekia mfalme akaamka mapema asubuhi na kuwakusanya viongozi wa miji; akaenda kwenye nyumba ya Yahwe. **21**

29 Hezekia alianza kutawala alipokuwa na umri wa miaka ishirini na mitano; alitawala miaka ishini na nane katika Yerusalem. Jina la mama yake aliiwa Abiya; alikuwa binti wa Zekaria. **2** Alifanya yaliyoadii katika macho ya Yahwe, kama Daudi baba yake alivyofanya. **3** Katika mwaka wa kwanza wa utawala wake, katika

Wakaleta ng'ombe waume saba, kondoo waume saba, wanakondoo saba, mbuzi waume saba kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya mfalme, kwa ajili ya patakatifu, kwa ajili ya Yuda. Akawaamuru makuhani, wana wa Haruni, kuwatoa sadaka juu ya madhababu ya Yahwe. 22 Kwa hiyo wakawachinja ng'ombe, na makuhani wakaipokea damu na kuinyunyiza juu ya madhababu. Wakawachinja kondoo dume, na kunyunyiza damu juu ya madhababu; Pia wakawachinja wanakondoo na kuinyunyiza damu juu ya madhababu. 23 Wakawaleta mbuzi kwa ajili ya sadaka ya dhambi mbele ya mfalme na kusnyiko; wakaweka mikono yao juu ya hao mbuzi. 24 Makuhani wakawachinja, na wakafanya sadaka ya dhambi kwa damu yao juu ya madhababu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli wote, kwa maana mfalme alikuwa ameamaru kuwa sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya dhambi lazima zifanywe kwa ajili ya Israeli wote. 25 Hezekia akawaeweka Walawi katika nyumba ya Yahwe wakiwa na matoazi, vinanda, na vinubi, akiwapanga kwa amri ya Daaudi, Gadi, mwonaji wa mfalme, na Nathani, nabii, kwa maana amri ilitoka kwa Yahwe kupitia manabii wake. 26 Walawi wakasimama na vyombo vya Daudi, na makuhani wakasimama na matarumbeta. 27 Hezekia akawaamuru kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhababu. Sadaka zilipoanza, wimbo wa Yahwe ukaanza pia, kwa matarumbeta, pamoja na vyombo vya Daudi, mfalme wa Israeli. 28 Kusanyiko lote wakaabudu, waimbaji wakaimba, na wapiga matarumbeta wakapiga; yote hayo yakaendele hadi sadaka za kuteketezwa zilizipokwisha. 29 Walipomaliza kutoa sadaka, mfalme na watu waliokuwepo pamoja naye wakainama, na kusujudu. 30 Vile vile, Hezekia, mfalme, na viongozi wakawaamuru Walawi kuimba ili kumsifu Yahwe kwa maneno ya Daudi na ya Asafu, mwonaji. Wakaimba sifa kwa furaha, wakainama chini wakasujudu. 31 Kisha Hezekia akasema, "Sasa mmejiweka wakfu wenyewe kwa Yahwe. Njoni hapa na mlele sadaka na dhabibu za shukrani katika nyumba ya Yahwe." Kusanyiko wakaleta sadaka na dhabibu za shukrani, na wote waliaokuwa na moyo wa kuhiyalika wakaleta sadaka za kuteketezwa. 32 Hesabu ya sadaka za kuteketezwa ambazo kusanyiko walileta ilikuwa ng'ombe sabini, kondoo waume mia moja, na wanakondo waume mia mbili. Wote hao walikuwa kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kwa Yahwe. 33 Sadaka za kuwekwa wakfu zilitikuwa ng'ome mia sita na kondoo elfu tatu. 34 Lakini makuhani walikuwa wachache sana kuchuna sadaka zote za kuteketezwa, kwa hiyo ndgugu zao, Walawi, wakawasaidia hadi kazi ilipoisha, na hadi makuhani walipoweza kujitakasa wenyewe, kwa maana Walawi walikuwa makaini sana kujitaksa wenyewe kuliko makuhani. 35 Zaidi ya hayo, paikiwa na sadaka za kuteketezwa nyingi sana; zilitolewa pamoja na sadaka za mafauta za amani, na kulikuwa na sadaka za vinywaji kwa kila sadaka ya kuteketezwa. Kwa hiyo huduma ya nyumba ya Yahwe ikawekwa katika utaratibu. 36 Hezekia akafurahia, na watu pia, kwa sababu ya kile ambacho Mungu alikuwa ameandaa kwa ajili ya watu, kwa maana kazi ilikuwa imekamilika haraka.

30 Hzekia akatuma wajumbe kwa Israeli wote na Yuda, na pia akawaandikia barua Efraimu na Manase, kwamba waje kwenye nyumba ya Yahwe katika Yerusalem, kusherekeea Pasaka ya Yahwe, Mungu wa Israeli. 2 Kwa maana mfalme, viongozi wake, na kusanyiko lote katika Yerusalem walikuwa wameshauriana pamoja, wakakubaliana kusherekeea Pasaka katika mwezi wa pili. 3 Hawakuweza kuisherekeea mapema kabla ya hapo, kwa sababu hapakuwa na makuhani wa kutosha walijitakasa wenyewe, wala watu hawakuwa wamekusanyika pamoja Yerusalem. 4 Pendekero hili likaonekana sahihi katika macho ya mfalme na ya kusanyiko lote. 5 Kwa hiyo wakakubaliana kufanya tangazo katika Israeli yote, kuanzia Beer-sheba hadi Dani, kwamba watu lazima waje kusherehekeea Paska ya Yahwe, Mungu wa Israeli, huko Yerusalem. Kwa maana walikuwa hawakuwa wameisherehekeea kwa hesabu kubwa ya watu, kwa mujibu wa jinsi ilivyokuwa imeandikwa. 6 Hivyo matarishi wakaenda na barua kutoka kwa mfalme na viongozi wake katika Israeli na Yuda yote, kwa agizo la mfalme. wakasema, "Ninii watu wa Israeli, rudini kwa Yahwe, Mungu wa Abrahamu, Isaka na Israeli, ili kwamba aweze kuwarudia masalia wenu ninii miliona kutoka kwenye mkono wa wafalme wa Ashuru. 7 Msiwe kama babu zenu au ndugu zenu, ambao walimuasi Yahwe, Mungu wa mababu zao, hivyo akawaeweka katika kuangamia, kama mnayyoona. 8 Sasa msiwe wasumbufu, kama babu zenu walivyokuwa; badala yake, jitoeni wenyewe kwa Yahwe na njoeni kwenye sehemu yake takatifu, ambayo ameitakasa milele, na mwabuduni Yahwe Mungu wenu, ili kwamba uso wake wenyewe hasira uwageukie mbali. 9 Kwa maana ikiwa mtageuka nyuma kwa Yahwe, ndugu zenu na watoto wenu watapata huruma mbele ya hao wanaowaongoza kama wafungwa, na watarudi katika nchi hii. Kwa maana Yahwe Mungu wenu, ni mkarimu na mwenye huruma, na hatawageuzia mbali uso wake, kama mtarudi kwake." 10 Kwa hiyo matarishi wakapita mji kwa mji katika majimbo ya Efraimu na Manase, njia yote hadi Zabuloni, lakini watu walivacheka na kuwazomea. 11 Lakini, watu wengine wa Asheri na Manase na Zabuloni walijinyenyeshesha wenyewe na wakaja Yerusalem. 12 Mkono wa Mungu pia ukaja juu ya Yuda, kuwapa moyo mmoja, ili kulikubali agizo la mfalme na viongozi kwa neno la Yahwe. 13 Watu wengi, kusanyiko kubwa, likakusanyika Yerusalem kusherehekeea Sikukuu ya Mikate Isiyochacha katika mwezi wa pili. 14 Waliinuka na kuchukua madhababu zizilizokuwa Yerusalem, madhababu zote kwa ajili ya sadaka za kufukiza; wakazirusha katika kijito Kidroni. 15 Kisha wakamuua mwanakondoo wa Paska katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili. Makuhani na Walawi wakaona aibu, kwa hiyo wakajitakasa wenyewe na kuleta sadaka za kuteketezwa katika nyumba ya Yahwe.

16 Wakasimama katika sehemu zao katika makaundi yao, wakifuata maelekezo yaliyotolewa na sheria ya Musa, mtu wa Mungu. Makuhani wakainyonyiza damu maana walikuwepo wengi katika kusanyikao amaabao hawakuwa wamejitaka wenyewe. Kwa hiyo Makuhani wakamchinja mwanakondoo wa Pasaka kwa ajili ya kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe. **17** Kwa kuwa kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe. **18** Kwa kuwa kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe. **19** Kwa kuwa kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe. **20** Kwa kuwa kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe. **21** Watu wa Israeli na Yuda ambaa waliishi katika mji wa Mungu wa babu zake, hata kama hajasafiswaa kwa siku saba, wakiimwimbia Yahwe kwa yombo ya sauti kuu. **22** Kisha Hezekia akazungumza kwa kuwatia moyo Walawi wote waliolewa ibada ya Yahwe, Kwa hiyo wakala kwa kipindi cha siku saba, wakitoa sadaka za amani, na kufanya toba kwa Yahwe, Mungu wa babu zao. **23** Kusanyiko lote kisha likaamua kusherehekea kwa siku zingine saba, na wakafanya hivyo kwa furaha. **24** Kwa kuwa Hezekia mfalme wa Yuda aliwapa kusanyiko ng'ombe dume elfu saba kama sadaka; na viongozi wakaviantaa. **25** Kusanyiko lote la Yuda, pamoja na makuhani na Walawi na watu wote walikuja pamoja kutoka nchi ya Israeli na wale walioishi Yuda—wote wakafurahia. **26** Hivyo kulikuwa na furaha kuu katika Yerusalem, kwa kuwa tangu wakati wa Solomoni mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli, hapakuwa na kitu kama hicho katika Yerusalem. **27** Kisha makuhani, Walawi, wakainuka na kuwarabiki watu. Sauti zao zilisikika na maombi yao za juu na madhabahu katika Yuda yote na Benyaminii, na katika Efraimu na Manase, hadi walipoziharibu zote. Kisha watu wote wa Israeli wakarudi, kila mtu kwenye mali zake na kwenye mji wake. **2** Hezekia akayapanga makundi ya makuhani na Walawi wakajipanaga kwa makundi yao, kila mtu akapangwa katika kazi yake, wote makuhani na Walawi. Aliwapanga wafanye sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kutoa shukrani, na kusifu katika malango ya hekalu la Yahwe.

3 Pia akawapanga katika sehemu ya mfalme kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kutoka katika mali zake, hiyo Sabato, mwezi mpya, na sikukuu zisizobadilika, kama ilivyokuwa imeandikwa katika sheria ya Yahwe. **4** Vilevile, akisema, "Mungu Yahwe amsamehe kila mmoja **5** Mapema mara baada wingi wa watu, wengi wao kutoka Efraimu na Manase, ya amri kutolewa, watu wa Israeli kwa ukarimu wakatoa Asakari na Zabuloni, hawakuwa wamejitaka wenyewe, malimbuko ya nafaka, divai mpya, mafuta. asali, na kila kitu bado waliula mlo wa Paska, kinyume na maelekezo yaliyoandikwa. Kwa kuwa Hezekia alikuwa amewaoombea, akisemba, "Mungu Yahwe amsamehe kila mmoja **6** Watu wa Israeli na Yuda ambaa waliishi katika mji wa Mungu wa babu zake, hata kama hajasafiswaa kwa siku saba, wa saba. **8** Hezekia na viongozi walipokuja na kuyaona Walawi na makuhani wakamsifu Yahwe siku baada ya siku, wakiimwimbia Yahwe kwa yombo ya sauti kuu. **22** Kisha Hezekia akawauliza makuhani na Walawi kuhusu Hezekia akazungumza kwa kuwatia moyo Walawi wote marundo, na wakamaliza mwezi Mikaate Isiyochachwa na furaha kubwa kwa siku saba. **7** Ilikuwa mwezi wa tatu wakati walipoanza kufunga Israeli waliokuwepo Yerusalem wakaitunza Sikukuu ya michango yao katika marundo, na marundo, wakambariki Yahwe na watu wake Israeli. **9** siku, wakiimwimbia Yahwe kwa yombo ya sauti kuu. **22** Kisha Hezekia akawauliza makuhani na Walawi kuhusu Hezekia akazungumza kwa kuwatia moyo Walawi wote marundo. **10** Azaria, kuhani mkuu, wa nyumba ya Zadoki, waliolewa ibada ya Yahwe, Kwa hiyo wakala kwa kipindi cha siku saba, wakiitoa sadaka za amani, na kufanya toba kwa Yahwe, Mungu wa babu zao. **23** Kusanyiko lote kisha likaamua kusherehekea kwa siku zingine saba, na wakafanya hivyo kwa furaha. **24** Kwa kuwa Hezekia mfalme wa Yuda aliwapa kusanyiko ng'ombe dume elfu saba kama sadaka; na viongozi wakaviantaa. **25** Kusanyiko lote la Yuda, pamoja na makuhani na Walawi na watu wote walikuja pamoja kutoka nchi ya Israeli na wale walioishi Yuda—wote wakafurahia. **26** Hivyo kulikuwa na furaha kuu katika Yerusalem, kwa kuwa tangu wakati wa Solomoni mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli, hapakuwa na kitu kama hicho katika Yerusalem. **27** Kisha makuhani, Walawi, wakainuka na kuwarabiki watu. Sauti zao zilisikika na maombi yao za juu na madhabahu katika Yuda yote na Benyaminii, na katika Efraimu na Manase, hadi walipoziharibu zote. **2** Hezekia akayapanga makundi ya makuhani na Walawi wakajipanaga kwa makundi yao, kila mtu akapangwa katika kazi yake, wote makuhani na Walawi. Aliwapanga wafanye sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kutoa shukrani, na kusifu katika malango ya hekalu la Yahwe.

31 Sasa wakati haya yote yalipokwisha, watu wote wa Israeli waliokuwepo pale wakaenda huko kwenye mji wa Yuda na wakazivunja vipande vipande nguzo za mawe na wakazikata nchi za maashera, na wakazibomoa sehemu za juu na madhabahu katika Yuda yote na Benyaminii, na katika Efraimu na Manase, hadi walipoziharibu zote. Kisha watu wote wa Israeli wakarudi, kila mtu kwenye mali zake na kwenye mji wake. **2** Hezekia akayapanga makundi ya makuhani na Walawi wakajipanaga kwa makundi yao, kila mtu akapangwa katika kazi yake, wote makuhani na Walawi. Aliwapanga wafanye sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kutoa shukrani, na kusifu katika malango ya hekalu la Yahwe.

wao wadogo wote, wake zao, wana wao, na binti zao, amezipeleka juu sehemu zake na madhababu zake na katika jamii yote, kwa maana walikuwa waaminifu katika kuwaamuru Yuda na Yerusalem, juu ya madhababu moja kujitunza wenye watakatifu. **19** Kwa maana makuhani, lazima muabudu, na juu yake lazima mchome sadaka uzao wa Haruni, amabao walikuwa katika mashamba ya vijiji wakimilikiwa na miji yao, au katika kila mji, palikuwa na watu walioteuliwa kwa majina kutoa mafungu kwa ajili ya wanaume mionganini mwa makuhani, na kwa wote walikuwa wameorodheshwa katika kumbukumbu za babu zao kuwa mionganini mwa Walawi. **20** Hezekia alifanya haya katika Yuda yote. Akakamilisha kilichokuwa chema, haki, na uaminifu mbele za Yahwe Mungu wake. **21** Katika kila jambo ambalo alianzisha katika ibada ya nyumba ya Mungu, sheria, na zile amri, kumtafuta Mungu, alikifanya kwa moyo wake wote, na alifanikiwa.

32 Baada ya mambo haya na matendo haya ya uaminifu, Senakeribu, mfalme wa Ashuru, akaja na kuingia Yuda. Alipiga kambi kwa ajili ya kuivamia miji yenyenye ngome, ambayo alikusudia kuitekwa kwa ajili yake. **2** Sedekia alipoona kwamba Senakeribu amekuja na kwamba amedhamiria kupigana zidi ya Yerusalem, **3** aliwashirikisha viongozi wake na watu wake wenye nguvu kuyazuia maji ya chemichemi yaliyokuwa nje ya mji; waalimsaidia kufanya hivyo. **4** Kwa hiyo watu wengi wakakusanya na kuyazuia maji ya chemichemi zote na mikondo yote amabayo ilikuwa inatiririka katikati ya nchi. wakasema, "Kwa nini mfalme wa Ashuru aje na kupata maji mengi?" **5** Hezekia akijipa ujasiri na kuujeenga ukuta wote uliokuwa umeangushwa chini. Akaijenga minara mirefu, na pia ukuta mwagine nje. Pia akaiimarisha Milo katika mji wa Dudi, na akafanya kiasi kikubwa cha silaha na ngao. (Maanshi ya kale yanasema hivi: "Badala ya, "akajenga minara amirefu", baadhi ya matoleo ya zamani na kisasa yanasema, "akajenga minara mirefu juu yake", Hii ni juu ya ukuta). **6** Akaweka maamri jeshi juu wa watu. Akawakusanya pamoa kwake katika sehemu pana kwenye lango la mji na akasema kwao kwa ujasiri. Akasema, **7** "Muwe imara na wenye ujasiri mzuri. Msiogope wala kukata tamaa kwa sababu ya mfalme wa Ashuru na jeshi lote ambalo liko naye, kwa maana kuna mtu yuko pamoa nasi ambaye ni mkuu kuliko **8** walio naye mfalme wa Ashuru. walionaye ni jeshi la mwili tu, lakini aliye nasi ni Yahwe, Mungu wetu, kwa ajili ya kutusaidia, na kupiagana vita vyetu." Kisha watu wakajifariji wenyewe kwa maneno ya Hezekia, mfalme wa Yuda. **9** Baada ya hayo, Senakeribu, mfalme wa Ashuru, aliwatuma watumishi wake kwenda Yetusalemu (sasa alikuwa mbe ya Lakishi, na jeshi lake lote liili kuwa pamoa naye), kwa Hezekia, mfaalme wa Yuda, na watu wote wa Yuda walikuwa Yerusalem. Akasema, **10** "Hivi ndivyo Senakeribu, mfalme wa Ashuru, anasema: Ni kitu gani mnategemea kwa ajili ya kuhimili uvamizi katika Yerusalem? **11** Je, Hezekia hawapotoshi ninyi, ili kwamba awatoe kufa kwa njaa na kiu, anapowaambia, "Yahwe Mungu wetu atatuokoa na mkono wa mfalme wa Ashuru? **12** Je, siyo Hezekia yule yule ambaye

amezipeleka juu sehemu zake na madhababu zake na kuwaamuru Yuda na Yerusalem, juu ya madhababu moja zenu? **13** Je, hamjui mimi na babu zangu tulifanya nini kwa makundi ya wote wa inchi zingine? Je, miungu ya watu wa hizo nchi iliweza kwa njia yoyote kuziokoa nchi zao zidi ya nguvu zangu? **14** Mionganini mwa miungu yote ya mataifa hayo amabayo babu zangu waliwatekeza, je, kulikuwa na muungu ye yeyote aliye weza kuwaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu? Itakuwaje Mungu wenu aweze kuwaokoa ninyi zidi ya nguvu zangu? **15** Sasa msimruhusu Hezekia awadanganye au kuwashawishi katika njia hii. Msirimwamini, kwa maana hakuna muungu wa taifa lolote au ufalme amewahi kuwaokoa watu wake nje ya mkono wangu, au nje ya mkono wa babu zangu. Sembuse na Mungu wenu kwa namna gani atawaokoa na mkono wangu? **16** Watumishi wa Senakeribu hata walinenia mabaya zaidi juu ya Yahwe Mungu na juu ya mtumishi wake Hezekia. **17** Senakeribu pia akandika barua ili kumdhihaki Yahwe, Mungu wa Israeli, na kunena kinyume naye. Alisema, "Kama ambavyo miungu ya mataifa haikuwaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu, hivyo hivyo na Mungu wa Hezekia hatawaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu." **18** Wakawalilia kwa lugha ya Wayahudi watu wa Yerusalem walikuwa juu ya ukuta, ili kuwaogopesha na kuwasumbua, ili kwamba waweze kuuteka mji. **19** Wakamnenea Mungu wa Yerusalem kama walivyowanenea miungu wa Dunia, amba ni kazi ya mikono ya wanadamu tu. **20** Hezekia, mfalme, na Isaya mwana wa Amozi, nabii, wakaomba kwa sababu ya jambo hili na wakalia hadi mbinguni. **21** Yahwe akatuma malaika, ambaye aliwaua wanaume wa kupigana vita, majemedari, na maakida wa mfalme katika kambi. Kwa hiyo Senakeribu akarudi katika nchi yake akiba na uso wa abiu. Alipokuwa ameenda katika nyumba ya muungu wake, baadhi ya watoto wake wakamuua huko kwa upanga. **22** Katika namna hii, Yahwe akamwoko Hezekia na wakazi wa Yerusalem kutoka kwenye mkono wa Senakeribu, mfalme wa Ashuru, na kutoka kwenye mikono ya wengine, na akawapa pumzikia juu ya kila upande. (Maandishi ya kale yanasema hivi: badala ya "akawapa pumzikia juu ya kila pande", baadhi ya matoleo ya zamani na ya kisasa yanasema, "akawaongoza juu ya kila pande"). **23** Wengi walikuwa wakileta sadaka kwa Yahwe katika Yerusalem, na zawadi za thamani kwa Hezekia mfalme wa Yuda, kwa hiyo alinuliwa mbele za macho ya mataifa yote toka wakati huo na kuendelea. **24** Katika siku hizo Hezekia akaugua hadi hatua ya kufa. Akaomba kwa Yahwe, ambaye alisema kwake na kumpa ishara kwamba angeponya. **25** Lakini Hezekia hakumilipa Yahwe kwa ajili ya msaada uliotolewa kwake, kwa maana moyo wake uliinuliwa juu. **26** Kwa hiyo hasira ikaja juu yake, na juu ya Yuda na Yerusalem. Hata hivyo, baadaye Hezekia alijinyenyekesha mwenyewe kwa jali ya kiburi cha moyo wake, wote Yeye na wakaaji wa Yerusalem,

hivyo hasira ya Yahwe haikuja juu yao wakati wa siku amesema, "Ni katika nyumba hii na katika Yerusalem, za Hezekia. 27 Hezekia alikuwa na utajiri mwinge sana ambao nimeuchangua kutoka makabila yote ya Israeli, na heshima kubwa. Alijipatia mwenyewe vyumba nya kuhifadhi kwa ajili ya fedha, dhahabu, vito nya thamani, tena watu wa Israeli katina nchi hii ambayo niliitoa kwa na kwa ajili ya manukato, na kwa ajili ya ngao na na babu zao, ikiwi tu watakuwa makini katika kuyashika vyombo vyote nya thamani pia. 28 Pia alikuwa na nyumba yote niliyowaamuru, kuzishika sheria zangu, amri zangu, za maghala kwa ajili ya mavuno ya nafaka, divai mpya, na na sheria zangu nilizowapa kupitia Musa." 9 Manase mafuta, na malisho kwa ajili ya aina zote za wanyama. 29 Pia alikuwa na makundi katika mazizi. Zaidi ya hayo, kufanya uovu zaidi kuliko hata watu wa mataifa ambao alijipatia mwenyewe miji na makundi ya na ng'ombe Yahwe alikuwa amewateketeza mbele za Israeli. 10 Yahwe kwa wingi, kwa maana Mungu alaikuwa amempa afya akasema kwa Manase, na kwa watu wake wote, lakini tele. (Maandishi ya kale yanasema hivi: Badala ya "miji" hawakumsikiliza. 11 Kwa hiyo Yahwe akaleta juu yao baadjii ya matoleo ya kisasa yanasema "punda", na baadhi maamri jeshi wa jeshi la Ashuru, ambao walimchukua mengine ya kisasa yanaacaha neno nzima) 30 Alikuwa ni Manase katika minyonyoro, wakamfunga kwa pingu, na Hezekia huyu huyu ambaye alisimamisha chemi chemi ya juu ya maji ya Gihoni, na aliye ileta moja kwa moja alimuomba Yahwe, Mungu wake, na akajinyenyekesha chini upande wa magharibi mwa mji wa Daudi. Hezekia sana mbele za Mungu wa babu zake. 13 Akaomba kwake; alifanikiwa katika miradi yake yote. 31 Hata hivyo, katika na Mungu akamsikiliza, na Mungu akasikia kuomba kwake jambo la maboloz i wa wakuu wa Babeli, walitumwa na akamrudisha Yerusalem, katika ufalme wake. Kisha kwake kuwaliza waliofahamu, kuhusu ishara za miujiza Manase akafahamu kwamba Yahwe alikuwa Mungu. iliyokuwa imefanya katika nchi, Mungu alimwachia 14 Baada ya hayo, manase akajenga ukuta wa nje ya mwenyewe, ili kumtaribu, na kujua yote yaliyokuwa katika mlima wa Ofeli na akaupandisha ukuta hadi usawa mrefu kuona kwamba yameandikwa katika Maono ya Nabii Isaya sana. Akaweka maamri jeshi jasiri katika ngome zote Mwana wa Amozi, na katika kitabu cha wafalme wa Yuda za mji ya Yuda. 15 Akajeleka mbali miungu yote ya na Israeli. 33 Hezekia akalala pamaoa na babu zake, na wakamzika katika mlima wa makaburi ya viziti ya Daudi. Yuda wote na wakaaaji wa Yerusalem wakamhesimu katika kifo chake. Manase mwanaye akawa mfalme katika na kigeni, akaondoa sanamu zote kwenye nyumba ya Yahwe, na madhabahu zote ambazo alikuwa amejenga juu ya nafasi yake.

33 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na mbili alipoanza kutawala, alitawala miaka hamsini na tano katika Yerusalem. 2 Akaanya yaliokuwa uovu katika macho ya Yahwe, kama yaliyivo mambo ya machukizo ya mataifa ambao Yahwe alikuwa amewafukuza mbele ya watu wa Israeli. 3 Kwa maana alizijenga tena sehemu za juu ambazo baba yake Hezekia alikuwa amezibomoa, na akajenga madhabahu kwa ajili ya mabaali, akatengeneza sanaamu za Maashera, na akaziinamia chini nyota zote za mbinguni na kuziabudu. 4 Manase akajenga madhabahu za kipagani katika nyumba ya Yahwe, ingawa Yahwe alikuwa amemwamuru, "Ni katika Yerusalem ambamo jina langu litawekwa milele". 5 Alijenga madhabahu kwa ajili ya nyota zote za mbinguni katika vile viwanja viwili nya nyumba ya Yahwe. 6 Katika bonde la Beni Hinomu akawaweka wanaye katika moto. Akafanya misemo ya ubashiri, na uchawi, akassoma utabiri; akashauriana na wale waliozungumza na wafu na wale waliozungumza na na roho. Akafanaya maaovu mengi katika mcho ya Yahwe na alimfanya Mungu akasirike. 7 Ile sanamu ya Maashera iliyokuwa amefanya, akaipeleka katika nyumba ya Mungu. Ni kuhusu nyumba hii ambayo Mungu alikuwa amesema kwa Daudi na Selemani mwanaye; alikuwa

amesema, "Ni katika nyumba hii na katika Yerusalem, ambao nimeuchangua kutoka makabila yote ya Israeli, kwamba nitaliweka jina langu milele. 8 Sitawaondoa kuhifadhi kwa ajili ya fedha, dhahabu, vito nya thamani, tena watu wa Israeli katina nchi hii ambayo niliitoa kwa na sheria zangu nilizowapa kupitia Musa." 9 Manase akawongoza Yuda na wakaaaji wa Yerusalem hata kufanya uovu zaidi kuliko hata watu wa mataifa ambao alijipatia mwenyewe miji na makundi ya na ng'ombe Yahwe alikuwa amewateketeza mbele za Israeli. 10 Yahwe kwa wingi, kwa maana Mungu alaikuwa amempa afya akasema kwa Manase, na kwa watu wake wote, lakini tele. (Maandishi ya kale yanasema hivi: Badala ya "miji" hawakumsikiliza. 11 Kwa hiyo Yahwe akaleta juu yao baadjii ya matoleo ya kisasa yanasema "punda", na baadhi maamri jeshi wa jeshi la Ashuru, ambao walimchukua mengine ya kisasa yanaacaha neno nzima) 30 Alikuwa ni Manase katika minyonyoro, wakamfunga kwa pingu, na Hezekia huyu huyu ambaye alisimamisha chemi chemi ya juu ya maji ya Gihoni, na aliye ileta moja kwa moja alimuomba Yahwe, Mungu wake, na akajinyenyekesha chini upande wa magharibi mwa mji wa Daudi, upande wa magharibi wa Gihoni, katika mlima wa Ofeli na akaupandisha ukuta hadi usawa mrefu kuona kwamba yameandikwa katika Maono ya Nabii Isaya sana. Akaweka maamri jeshi jasiri katika ngome zote Mwana wa Amozi, na katika kitabu cha wafalme wa Yuda za mji ya Yuda. 15 Akajeleka mbali miungu yote ya na kigeni, akaondoa sanamu zote kwenye nyumba ya Yahwe, na madhabahu zote ambazo alikuwa amejenga juu ya nafasi yake. 16 Akajenga tena madhabahu ya Yahwe na juu yake akatoa sadaka za amani na sadaka za shukrani; akamwamuru Yuda amtumikie Yahwe, Mungu wa Israeli. 17 Hata hivyo watu bado walitoa sadaka mahali pa sehemu za juu, lakini kwa Yahwe, Mungu wao pekee. 18 Katika mambo mengine kuhusu Manase, maombi yake kwa Mungu wake, na maneno ya waonaji ambaeo walisema kwake katika jina la Yahwe, Mungu wa Israeli, tazama, yameandikwa miongoni mwa matendo ya wafalme wa Israeli. 19 Katika matukio hayo kuna historia ya maombi yake, na jinsi Mungu alivyoguswa na maomabi hayo. Pia kuna kumbu kumbu ya dhambi zake zote na makosa yake, na sehemu ambako alikuwa amejenga sehemu za juu na kuzisimamisha Maashera na sanamu za kuchonga, kambla ya kujinyenyekesha mwenyewe — na imeandikwa kuhusu hayo katika tarehe ya waonaji. (Maandishi ya kale yanasema hivi, "tarehe ya Hozai," ambayo ni maandishi ya kifungu asili. Lakini matoleo mengi ya kisasa yamesahihisha na kusomeka "tarehe ya waonaj"). 20 Kwa hiyo Manase akalala na babu zake, na wakamzika katika nyumba yake mwenyewe. Amoni, mwaye, akawa mfalme katika nafasi yake. 21 Amoni alikuwa na umri wa miaka ishirini na mbili alipoanza kutawala; alitawala miaka miwili katika Yerusalem. 22 Akafanya yaliyokuwa uovu katika macho ya Yaahwe, kama

Manase, baba yake, alivyofanya. Amoni alitoa sadaka waliwaelekeza watendakazi. **13** Walawi hawa walikuwa katika sanamau zote za kuchonga ambazo alitengeneza viongoziz wa wale waliofeba vifaa vya ujenzi na watu Manase baba yake, na alizabudu. **23** Hakujinyenekesha mbele za Yahwe, kama baba yake Manase alivyokuwa amefanya. Badala yake, Amoni huyu huyu alifanya makosa zaidi na zaidi. **24** Watumishi wake wakapanga njama wa zidi yake na wakamua katika nyumba yake mwenyewe. **25** Lakini watu wa nchi wakawaua wote waliofanya njama zidi ya Mfalme Amoni, na wakamfanya Yosia, mwanaye, mfalme katika nafasi yake.

34 Yosia alikuwa na umri wa miaka kumi na nane alipoanza kutawala; alitawala miaka thelathini na moja katika Yerusalem. **2** Alifanya yaliyohaki katika macho ya Yahwe, na alitembea katiaka njia za Daudi babu yake, ha hakugeuka mbali iwe kulia au kushoto. **3** Kwa maana ndani ya miaka minane ya ya utawala wake, alipokuwa bado kijana, alianza kumtafuta Mungu wa Daudi, babu yake. Katika miaka ishirini, alianza kuisafisha Yuda na Yerusalem kutoka sehemu za juu, vituo vya Maashera, na sanamu za kuchonga na sanamu za chuma ya kuyeyushwa. **4** Watu wakazivunja madhabahu za Baali katika uwepo wake; akazibomoa nguzo za Maashera na na zile sanamu za kuchonga, na sanamu za chuma ya kuyeyushwa katika vipande hadi zikawa mavumbi. Akayasamabaza mavumbi juu ya makaburi ya wale ambao walizitolea sadaka. **5** Akaichoma mifupa ya makuhani wao juu ya madhabahu zao. Katika namna hii, akaisafisha Yuda na Yerusalem. **6** Alifanya hiyo hiyo katika miji ya Manase, Efraimu, na Simeoni, sehemu zote hadi Neftali, na katika maeneo yaliyozungukua. **7** Alizivunja madhabahu, akayapiga Maashera, na sanamu za kuchonga kuwa unga, na kuzisambaratisha madhabahu zote za uvumba katika nchi yote ya Israeli; kisha akarudi Yerusalem. **8** Sasa katika kipindi cha miaka ishirini ya utawala wake, baada ya Yosia kuisafisha nchi na hekalu, alimtuma Shafani mwana wa Azali, Manaseya, akida wa mji, na Yo mwana wa Yoahazi katibu, kuikarabati nyumba ya Yahwe Mungu wake. **9** Wakaenda kwa Hilkia, kuhanu mkuu, na wakakabidhi kwake fedha ambazo zilikuwa zimeletwa kwenye nyumbaa ya Mungu, ambazo Walawi, walinzi wa milingo, walikuwa wamekusanya kutoka Manase na Efraimu, kutoka kwa masalia wote wa Israeli, kutoka Yuda yote na Benyamini, na kutoka kwa wakaaji wa Yerusalem. **10** Wakaikabidhi ile fedha kwa watu waliosimamia kazi ya hekalu la Yahwe. Watu wale wakawalipa wafanya kazi walioilikarabati na kuli jenga tena hekalu. **11** Wakawalipa maseremala na wajenzi kwa ajili ya kununulia mawe ya kuchonga na mbaob kwa ajili ya kuungia, na kutengeneza boriti za nyumba amabazo baadha ya wafalme wa Yuda waliziachaa zikachakaa. **12** Watu waliofanya kazi kwa uaminifu. Wasimamizi wao Yahathii na Obadia, Walawi, wa wana wa Merari; na Zekaria na Meshulamu, kutoka kwa wana wa Wakohathi. Walawi wengine, wote kati ya wale waliokuwa wanamziki wazuri sana, kwa ukaribu

wengine wote waliofanya kazi kwa namna moyote ile. Pia palikuwa na Walawi amba walikuwa makatibu, watawala na walinda lango. **14** Walipoleta fedha ambayo ilikuwa imeletwa kwenye nyumba ya Yahwe, Hilkia yule kuhanu akakikota kitabu cha sheri ya Yahwe ambacho kilikuwa kimetolewa kupitia Musa. **15** Hilkia akamwambia Shafani yule mwandishi, "Nimekiokota kitabu cha sheria katika nyumba ya Yahwe". Hilkia akakileta kitabu kwa Shefani. **16** Shefani akakipelek kitabu kwa mfalme, na pia akatoa taarifa kwake, akisema, "Watumishi wako wanafanya kila kitu walichokabidhiwa. **17** Waliitoa feedha yote amabay ilionekana katika nyumba ya Yahwe, na walikabidhi katika mikono ya wasimamizi na watendakazi." **18** Shefani mwandishi akamwambia mfalme. "Hilkia kuhanu amenipa kitabu." Kisha Shefani akamsomea mfalme katika hicho kitabu. **19** Ikawa kwamba mfalme alipokuwa ameyasikia maneno ya sheria, aliyararu mavazi yake. **20** Mfilme akawaamuru Hilkia, Ahikamu mwana wa Shafani, Abdoni mwana wa Mika, Shafani mwaandishi, na Asaya, mtumishi wake, akisema, **21** "Nendeni mkaulize mapenzi ya Yahwe kwa ajili yangu, na kwa wale waliofaki katika Israeli na Yuda, kwa sababu ya maneno ya kitabu ambacho kimeokotwa. Kwa maani ni kikuu, kwa sababu babu zetu hawakuyasikiliza maneno ya kitabu hiki ili kuyatii yote yaliyofanya yameandikwa ndani yake". (Badala ya "ambayo yamemiminwa juu yetu", baadhi ya matoleo yanasesma "ambayo yamemulikwa zidi yetu"). **22** Kwa hiyo Hilkia, na wale ambao mfalme alikuwa amewaaamuru, wakaenda kwa Hulda nabii wa kike, mke wa Shalomu mwana wa Tohathi mwana wa Hasra, mtunza mavazi (aliishi katika Yerusalem katika wilaya ya pili), na walizungumza naye katika namna hii. **23** Akasema kwao, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Israeli, anasesma: Mwambie mtu aliywatumwa kwangu, **24** Hivi ndivyo Yahwe anasesma: Ona, niko karibu kuleta maafa juu ya sehemu hii na wakaaji wake, laana zote zilizandikwa katika kitabu walichokisoma mbele ya mfalme wa Yuda. **25** Kwa sababu wamenisahau na wametoa sadaka za uvumba kwa miungu mingine, ili kwamba waniweke katika hasira kwa matendo yote waliofanya — kwa hiyo hasira yangu itamirinwa juu ya hii sehemu, na haitazimishwa. (Badala ya "ambayo yamemiminwa juu yetu", baadhi ya matoleo yana "ambayo yamemlikwa zidi yetu"). **26** Lakini kwa mfalme wa Yuda, aliywatumwa kumuuliza Yahwe alichopaswa kufanya, hivi ndivyo mtakavyosema kwake, 'Yahwe, Mungu wa Israeli anasesma hivi: Kuhusu maneno uliyosika, **27** kwa sababu moyo wako ulipondeka, na ulijinnyekeza mbele yangu ulipoyasikia maneno yake zidi ya sehemu hii na wakaaji wake, na kwa sababu umejinyenyekenza mwenyewe mbele zangu, pia nimekusikiliza —hili ni azimio la Yahwe— **28** ona, nitakukusanya kwa mababu zako. Utakusanywa katika kaburi lako kwa amani, na macho yako hayataona maafa yoyope nitakayoleta juu ya

sehemu hii na wakaaji wake". Wale watu wakarudisha Pasaka. 10 Kwa hiyo huduma iliandaliwa, na makuhanu ujumbe huu kwa mfalme. 29 Mfalme akatuma wajumbe wakasimama katika sehemu zao, pamoja na Walawi kwa na kuwakusanya wazee wote wa Yuda na Yerusalem. 30 Kisha mfalme akaenda kwenye nyumba ya Yahwe, wanakondoo wa Pasaka, na makuhanu wakainyonyiza na watu wote wa Yuda wakaaji wa Yerusalem, na damu waliyoipokea kutoka kwenye mikono ya Walawi, makuhanu, Walawi, na watu wote, kuanzia wakubwa hadi na Walawi wakawachuna wanakondoo. 12 Wakaziondoa wadogo. Kisha akasoma mbele zao maneno yote ya sadaka za kuteketezwa, ili kuzisambaza katika makundi kitabu cha Agano kilichokwu kimeokotwa katika nyumba ya nyumba za mababu wa watu, ili wantolee Yahwe, ya Yahwe. 31 Mfalme aksimama katika sehemu yake na kama ilivoandikwa katika Kitabu cha Musa. Wakafanya kufanya aganao mbele za Yahwe, kutembea mbele za vile vile kwa wale ng'ombe dume. 13 Wakawaoka kwa Yahwe, na kuzishika amri zake, taratibu zake, na sheria moto wanakondoo wa Pasaka wakifuata maelekezo, zake, kwa moyo wake wote na roho yake yote, kuyati kuhusu sadaka takatifu, walizichemsha kwenye vyungu, maneno ya agano yaliyokuwa yameandikwa katika agano masufuria na makaangoni, na haraka wayapeleka kwa ambayo yalikuwa yameandikwa katika kitabu hiki. 32 watu. 14 Baadaye waliandaa sadaka kwa ajili yao Aliwasababisha wote walioonekana katika Yerusalem na wenyewe na kwa ajili ya makuhanu, kwa sababu makuhanu, Benyamini kusimama kwa agano. Wakaaji wa Yerusalem uzao wa Haruni, walikuwa wametingwa katika kazi ya wakatembea kwa agano la Mungu, Mungu wa babu zao. 33 Yosia akapeleka mbali mambo yote ya machukizo kutoa sadaka za kuteketezwa na za mafuta hadi usiku ulipoingia, kwa hiyo Walawi wakaandaa sadaka kwa kutoka kwenye nchi iliymiliki na watu wa Israeli. ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhanu, wana wa Akamfanya kila mtu katika Israeli amwabudu Yahwe, Haruni. 15 Waimbaji, wana wa Asafu, walikuwa katika Mungu wao. Kwa maisha siku zake zote, hawakugeka nafasi zao, kama ilivoagiwa na Daudi, Asafu, Hemani, mbali kwa kutomfuata Yahwe, Mungu wa mababu zao. na Yeduthuni, mwonaji wa mfalme, na walini walikuwa katika kila lango. Hawakutakiwa kuviacha vituo vyao, kwa sababu ndugu zao Walawi walifanya maandalizi kwa ajili yao. 16 Kwa hiyo, wakati huo huduma yote ya Yahwe ilifanyika kwa ajili ya kusherekeea Pasaka na kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu ya Yahwe, Kama alivoamuru mfalme Yosia. 17 Watu wa Israeli ambao walikuwepo wakaishika Sabato wakati huo, na kisha Sikukuu ya Mikate isiyochachwa kwa siku saba. 18 Pasika kama hiyo haijafanyika tena katika Israeli tangu siku za nabii Samwelli, wala hakuna mfalme ye yote mionganini mwa wafalme wa Israeli ambaye amewahili kusherekeea Pasaka kama Yosia aliyofanya, pamoja na makuhanu, Walawi, na watu wote wa Yuda na Israeli walikuwepo, na wakaaji wote wa Yerusalem. 19 Pasaka hii ilitunzwa ndani ya miaka kumi na nane ya utawala wa Yosia. 20 Baada ya haya yote, baada ya Yosia kuliweka hekalu katika utaratibu, Neko, mfalme wa Misiri, akaenda juu kupigana dhidi ya Karkemist karibu na mto Frati, na Yosia akaenda kupigana juu yake. 21 Lakini Niko akatuma wajumbe kwake, akisema, "Nikufanye nini, mfalme wa Yuda? Leo siji kinyume nawe, lakini dhidi ya nyumba ambayo nafanya vita nayo. Mungu ameniamuru kuwahi, hivyo acha kumwingilia Mungu, ambaye yuko pamoja nami, la siyo atakuangamiza." 22 Hata hivyo, Yosia alipuuzia kurudi nyuma. Akajibadili ili apigane naye. Hakusikiliza maneno ya Neko ambayo yalkuja kutoka kwenye kinywa cha Mungu; hivyo akaenda kupigana kataika bonde la Megido. 23 Wapiga upinde wakampiga Mfalme Yosia, na mfalme akawaambia watumishi wake, "Niondoeni hapa, kwa maana nimejeruhiwa vibaya." 24 Kwa hiyo watumishi wake wakamtoa nije ya gari, na kumuweka katika gari lake la tahadhari. Wakampeleka Yerusalem, ambako alikuwa Alzikwa katika makaburi ya

35 Yosia asherehekea Pasaka kwa ajili ya Yahwe katika Yerusalem, na wakachinja wanakondoo katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza. 2 Akawaweka makauhuni katika nafasi zao na akawatia moyo katika hudumza za nyumba ya Yahwe. 3 Akasema kwa Walawi waliofundisha Israeli wote na waliokuwa wamewekwa wakifu kwa Yahwe. "Liwekeni sanduka takatifu katika nyumba ambayo Selemani mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli alijenga. Msilibebe kuzunguka nalo tena mabegani mwenu. Sasa mwabuduni Yahwe Mungu wenu, na watumikieni watu wake Israeli. 4 Jikusanyeni wenyewe kwa majina ya nyumba za babu zenu na zamu zenu, mkifua maelekezo ya Daudi, mfalme wa Israeli, na yale ya Selemani, mwaye. 5 Simeni katika sehemu takatifu, mkichukua nafasi zenu kwa zamu zenu ndani ya nyumba za mababu wa bdugu zenu, uzao wa watu, na mchukue sehemu zenu kwa zamu zenu ndani ya nyumba za mababu wa Walawi. 6 Chinjeni wanakondoo wa Paska, jitakaseni wenyewe, andaeni wankondoo kwa ajili ya ndugu zenu, kufanya sawa sawa na neno la Yahwe ambalo lilitolewa kwa mikono wa Musa". 7 Yosia akawapa watu wote wanakondoo elfu thelathini na wanambuzi kutoka katika makundi kwa ajili ya sadaka za Pasaka kwa wote walikuwepo. Pia akatoa ng'ombe dume elfu tatu; hawa walikuwa kutoka katika mali ya mfalme. 8 Viongozi wake wakatoa sadaka za hiari kwa watu, makuhanu, na Walawi. Hilki, Zekaria, na Yeiel, viongozi wasimamizi wa nyumba ya Mungu, wakawapa makuhanu ndama 2, 600 na maksai mia tatu kwa ajili ya matoleo ya Paska. 9 Pia Konania, Shemaya na Nethaneli, ndugu zake, na Hashabia, Yeiel, na Yazabadi, mkuu wa Walawi, akawapa Walawi ndama elfu tano kwa ajili ya matoleo ya

babu zake. Yuda wote na Yerusalemu wakamwomboleza. Yahwe, Mungu wa babu zao, akatuma maneno kwa tena 25 Yeremia akamwomboleza Yosia; waimbaji wote wa kiume na wa kike wakaomboleza kuhusu Yosia hata leo. Nyimbo hizi zikawa desturi katika Israeli; tazama, zimeandikwa katika nyimbo za maombolezo. 26 Kwa mambao mengine kuhusu Yosia, na matendo yake mema aliyoafanya katika utii kwa kile kilichoandikwa katika sheria ya Yahwe— 27 na matendo yake, kutoka mwanzo hadi mwisho, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli.

36 Kisha watu wa nchi wakamchukua Yehoazi mwana wa Yosia, na wakamfanya mfalme katika nafasi ya baba yake katika Yerusalemu. 2 Yehoazi alikuwa na umri wa miaka ishirini alipoanza kutawala, na akatawala miezi mitatu katita Yerusalemu. 3 Mfalme wa Misiri akamwondoa katika Yerusalemu, na akaitoza nchi faini ya talanta za fedha mia moja na talanta moja ya dhahabu. 4 Mfalme wa Misiri akamfanya Eliakimu, ndugu yake, mfalme juu ya Yuda na Yerusalemu, na akambadili jina lake kuwa Yehoakimu. Kisha akamchukua ndugu yake Eliakimu - Yeahazi na kumpeleka Misiri. 5 Yehoakimu alikuwa na umri wa miaka ishini na tano alipoanza kutawala, na akatawala miaka kumi na moja katika Yerusalemu. Akafanya ambayao yalikuwa uovu katika macho ya Yahwe Mungu wake. 6 Kisha Nebukadreza, mfalme wa Babeli, akamvamia na kumfunga katika minyororo kumuongoza kwenda mbali Babeli. 7 Nebukadreza pia akabebe baadhi ya vitu katika nyumba ya Yahwe kwenda Babeli, na akawiweka katika ikulu yake huko Babeli. 8 Kwa mambo mengine kuhusu Yehoyakimu, mambo mabaya aliyoafanya, na yaliyopatikana zidi yake, tazama, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. Basi Yehoyakimu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake. 9 Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka minane alipoanza kutawala; alitawala miezi mitatu na siku kumi katika Yerusalemu. Akafanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe. 10 Katika kipindi cha mwisho wa mwaka, mfalme Nebukadreza akatuma watu na wakampeleka Babeli, vitu vyatithani kutoka katika anyumba ya Yahwe, na kumfanya Sedekia ndugu yake, mfalame juu ya Yuda na Yerusalemu. 11 Sedekia alikuwa na umri wa miaka isshirini na moja alipoanza kutawala; akatawala miaka kumi na moja katika Yerusalemu. Akafanya yaliyokuwa uovu katika macho ya Yahwe Mungu wake. 12 Hakujinyenyekesha mwenywewe mbele za Yeremia nabii, ambaye alisema kutoka kwenye kinywa cha Yahwe. 13 Sedekia pia akaasi zidi ya Mfalme Nebukadreza, ambaye alikuwa amemfanya aape uaminifu kwake kuititia Mungu. Lakini Sedekia aliihupaza shingo yake na kuufanya moyo wake mgumu usigeuke kwa Yahwe, Mungu wa Israeli. 14 Vilevile, viongozi wote wa makauhanai na wa watu hawakuwa waaminifu, na waliufuata uovu wa mataifa. Waliigoshi nyumba ya Yahwe ambayo alikuwa ameitakasa katika Yerusalemu. 15

na tena kuititia wajumbe wake, kwa sababu alikuwa na huruma juu ya watu wake na juu ya sehemu anayoishi. 16 Lakini waliwadhihaki wajumbe wa Mungu, wakayadharau maneno yake, na kuwackeka manabii wake, hadi hasira ya Yahwe ilipoinuka zidi ya watu wake, hadi pailipokosekana msaada. 17 Hivyo Mungu alimpeleka juu yao mfalme wa Wakaldayo, ambaye aliwaua vijana wao kwa upanga ndani ya patakatifu, na hakuwa na huruma juu ya vijana au mabikra, watu wazee au wenye mvi. Mungu akawatoa wote mikononi mwake. 18 Vyombo vyote vyatithani ya Mungu, vikubwa na vidogo, hazina za nyumba ya Yahwe, na hazina za mfalme na watumishi wake—vyote hivi akavipeleka Babeli. 19 Wakaichoma moto nyumba ya Mungu, wakauangusha chini ukuta wa Yerusalemu, wakachoma ikulu zake zote, na wakaharibu vitu vizuri vyote ndani yake. 20 Mfalme akawapeleka mbali Babeli wale waliokuwa wameoka na upanga. Wakawa watumishi kwa ajili yake na wanawe hadi utawala wa Waajemi. 21 Hili iliitokea ili kulitimiza neno la Yahwe kwa kinywa cha Yeremia, hadi nchi itakapokuwa imefurahia mapumziko ya Sabato yake. Iliishika Sabato kwa muda mrefu hadi kukataliwa kwake, ili miaka sabini itimie katika namna hii. 22 Sasa katika mwaka wa kwanza wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, ili kwamba neno la Yahwe kwa kinywa cha Yeremia liweze kutimizwa, Yahwe akaipa hamasa roho ya Koreshi, mfalme wa Uajemi, kwamba akafanya tangazo katika uflime wake wote, na akaliweka pia katika maandishi. Akasema, 23 "Hivi ndivyo Koreshi, mfalme wa Uajemi, anasema: Yahwe, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote za dunia. Ameniagiza nijenge nyumbaa kwa ajili yake katika Yerusalemu, ambao upo Yuda. Yeyote aliymiongoni mwenu kutoma katika watu wake wote, Yahwe Mungu wenu, awe naye. Aende kwenye ile nchi."

Ezra

1 Katika mwaka wa kwanza wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, Yahwe akatimiza neno lake ambalo Yeremia alisema, na kuinua roho ya Koreshi. Sauti ya Koreshi ikasambaa na kusikika katika ufalme wake. Hiki ndicho kilichoandikwa na kusemwa: **2** "Koreshi, mfalme wa Uajemi, anasema: Yahwe, Mungu wa mbinguni, amenipa mimi ufalme wote wa dunia, na ameniteua mimi kumjengea yeze nyumba katika Yerusalem ya Yuda. **3** Yeyote katika watu wake (Mungu awe pamoja naye) anaweza kwenda Yerusalem na kujenga nyumba kwa ajili ya Yahwe, Mungu wa Israel, Mungu ambaye yuko Yerusalem. **4** Watu wa kila sehemu katika ufalme waliosalia katika nchi ni kuishi wanapaswa kuwapa wao fedha na dhahabu, mali na wanyama, pamoja na kutoa kwa hiari kwenye nyumba ya Mungu Yerusalem." **5** Ndipo wakuu wa jamii ya Yuda na Benjamini, makuhanini na walawi, na kila mmoja ambaye Roho wa Mungu alimwinua kuondoka na kujenga nyumba yake alisimama. **6** Wale waliowazungukua karibu waliwasaidia kwa kuwapa fedha na vitu vya dhahabu, mali, wanyama, vitu vya thamani, na kutoa kwa hiari. **7** Mfalme Koreshi akarusi vitu ambavyo vilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, ambavyo Nebukadreza alitoa kutoka Yerusalem na kuvivuka katika nyumba ya miungu yake. **8** Koreshi akavikabidhi kwenye mikono ya Mithredathi mtunza fedha, ambaye akavitoa na kuhesabu kwa Sheshbaza, kiongozi wa Yuda **9** Hii ilikuwa idadi yake: beseni thelathini za dhahabu, beseni elfu moja za fedha, beseni zingine ishirini na tisa, **10** mabakuli thelathini ya dhahabu, mabakuli madogo ya fedha 410, na vitu elfu moja vya kuongezea. **11** Kulikuwa na vitu 5, 400 vya fedha na dhahabu. Sheshbaza akavileta vyote wakati wa uhamisho kutoka Babeli kwenda Yerusalem.

2 Hawa ndio watu katika jimbo waliochukuliwa mateka na kwenda na mfalme Nebukadneza, yeleye aliwachukua utumwani Babeli, watu wakarudi katika miji yao ya Yerusalem na Yuda. **2** Walikuja pamoja na Zerubabeli, Joshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordekai, Bilshani, Mispari., Bigwai, Rehumu, na Baana. Hii ndio idadi ya wanaume ya watu wa Israeli. **3** Waporoshi: 2, 172. **4** Wana wa Shefatia: 372. **5** Wana wa Ara: 775. **6** Wana wa Path-Moabu, kupitia Yeshua na Yoabu: 2, 812. **7** Wana wa Eliamu: 1, 254. **8** Wana wa Zatu: 945. **9** Wana wa Zakai: 760. **10** Wana wa Binui: 642. **11** Wana wa Bebai: 623. **12** Wana wa Azgadi: 1, 222. **13** Wana wa Adonikamu: 666. **14** Wana wa Bigwai: 2, 056. **15** Wana wa Adini: 454. **16** Wana wa Ateri kupitia Hezekiah: tisini na nane. **17** Wana wa Besai: 323. **18** Wana wa Harifu: 112. **19** Wanaume wa Hashimu: 223. **20** Wanaume wa Gibeoni: Tisini na tano. **21** Wanaume wa Bethlehemu: 123. **22** Wanaume wa Netofa: Hamsini na sita. **23** Wanaume wa Anathothi: 128. **24** Wanaume wa Beth-Azmawethi: Arobaini na mbili. **25** Wanaume wa Kiriath-Yearimu, na Kefira, na

Beerotti: Mia saba arobaini na tatu. **26** Wanaume wa Rama na Geba: 621. **27** Wanaume wa Mikmashi: 122. **28** Wanaume wa Betheli, na Ai: 223. **29** Wanaume wa Nebo: Hamsini na mbili. **30** Wanaume wa Magbishi: 156. **31** Wanaume wengine wa Elamu: 1, 254. **32** nne. Wanaume wa Harimu: 320. **33** Wanaume wa Lodi, na Hadidi, na Ono: 725. **34** Wanaume wa Yeriko: 345. **35** Wanaume wa Senaa: 3, 630. **36** Wana wa Yedaya kuhani wa nyumba ya Joshua: 973. **37** Wana wa Imeri: 1, 052. **38** Wana wa Pashuri: 1, 247. **39** Wana wa Harimu: 1, 017. **40** Walawi: Wana wa Yeshua, na Kadmieli, wana wa Hodavia: Sabini na **41** nne. Waimbaji hekaluni wana wa Asafu: 128. **42** Walinzi: wana wa Shalumu, Ateri na, Talmoni, Akubu, Hatita na Shobai: 139 jumla. **43** Wale waliochaguliwa kuhudumu ndani ya Hekalu: wana wa Siha, Hasufa, Tabaothi: **44** Keros, Siah, Padoni. **45** Lebana, Hagaba, Akubu, **46** Hagabu, Salmai, Hanani **47** Wana wa Gideli, Gahari, Reaya, **48** Resini, Nekoda, Gazamu, **49** Uza, Pasea, Besai, **50** Asna, Meunimu, Nefusimu: **51** Wana wa Bakbuki, Hakufa, Harhuri: **52** Basluthi, Mehida, Barsha: **53** Barkosi, Sisera, Tema: **54** Nesia, Tefa. **55** Wana wa watumishi wa Selemani: Wana wa Sotai, Soferethi, Peruda, **56** Yaala, Darkoni, Gideli, **57** Shefatia, Hatili, Pokereth-Sebaimu, Amoni, **58** Walikuwa jumla ya watumishi mia tatu tisini na mbili waliochaguliwa kutumika katika Hekalu pamoja na wana wa watumishi wa Selemani. **59** Wale ambaeo walitoka Tel-mela, Tel-harsha, Kerubu, Adani, na Imeri, Lakini hawakuweza kuthibitisha kizazi chao kilitoka Israeli- **60** pamoja na mia sita hamsini na mbili wana wa Delaya, Tobia na Nekoda. **61** Vilevile, kutoka kwa wana wa kuhani: Wana wa Habaya, Hakosi, Barzilai (ambaye alipata mke kutoka kwa binti ya Barzilai, Mgileadi na akaitwa kwa jina lao) **62** Walitafuta kumbukumbu ya kizazi chao, lakini haikupatikana, hiyo wakaondolewa kwenye ukuhani kama wasiosafi. **63** Hivyo kiongozi akawakataza wasile kitu chochote kitakatifu kilichotakawa mpaka kuhani mwenye Urimu na Thumimtu athitifishe. **64** Jumla ya kundi 42, 360, **65** ukiondoa watumishi na wasaidizi (wao walikuwa 7, 337) waimbaji Hekaluni wanaume na wanawake (mia mbili) **66** Farasi wao: 736, Nyumbu wao: 245. **67** Ngamia wao: 435. Punda wao: 6, 720. **68** Walipokwenda kwenye nyumba ya Yahwe Yerusalem, wakuu wa mababa walijitao kwa hiari kujenga nyumba. **69** Walitoa kadiri ya uwezo wao katika kufadhili kazi: Dhahabu za darkoni sitini na moja elfu, mane za fedha elfi tano na mavazi mia moja ya makuhani. **70** Basi makuhanini na walawi, watu, waimbaji hekaluni, na walinzi wa getini, na wale waliochaguliwa kutumika katika Hekalu walikaa katika miji yao. Watu wote katika Israel walikuwa katika miji yao.

3 Ilikuwa miezi saba baaada ya watu wa Israeli kurudi kwenye miji yao, ndipo walipojikusanya pamoja kama mtu mmoja katika Yerusalem. **2** Yeshua mwana wa Yosadaki na kaka yake kuhani, na Zerubabeli mwana wa Sheatieli na kaka yake wakainuka na kujenga madhabahu

ya Mungu wa Israeli na kutoa sadaka ya kuteketezwa sisi ndio tunaowajibika kujenga nyumba ya Mungu wetu, kama ilivoagizwa katika sheria ya Musa, Mtu wa Mungu. Sisi ndio tutakaomjengea Yawe, Mungu wa Israel, kama 3 Ndipo wakaanzisha madhabahu juu ya msingi, kwa hofu vile mfalme koreshi mfalme wa Ashuru alivyoagiza." 4 waliokuwa nayo kwa sababu ya watu wa nchi/ Wakatoa Hivyo watu wa nchi wakadhoofisha mikono ya wayahudi, sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe asubuhi na jioni. 4 Pia vilevile wakaichunguza sikukuu ya vibanda kama wakawafanya wayahudi waogope kujenga nyumba. 5 Pia wakawahonga washauri ili kuwachanganya katika ilivoandikwa na wakatoa sadaka ya kuteketezwa siku mipango yao. Walitenda haya kipindi chote cha Koreshi na kwa siku kama ilivoagizwa, kila siku kwa siku yake. 5 kipindi cha utawala wa Dario mfalme wa Uajemi. 6 Tena Kulikuwa na sadaka ya kila siku ya kuteketezwa na mwezi mara moja na sadaka za siku ya Yahwe za kudumu, mashitaka dhidi ya wenyeji wa Yuda na Yerusalem 7 pamoja na sadaka zote za hiari. 6 Walianza kutoa sadaka ilikuwa siku za Ahasuero ambazo Artashasta, Mithredathi, za kuteketezwa za Yahwe siku ya kwanza ya mwezi wa na Tabeeli na wenzake wakamwandikia Ahasuero. Barua saba, ingawa hekalu ilikuwa halijaanza kujengwa. 7 iliandikwa Kiaramu na kutafsiliwa. 8 Rehumu jemedari Hivyo wakatoa fedha kwa wahanzi na fundi wa mkono, na Shimshai mwandishi wakaandika hivi kwa Artashasta na wakawapa chakula, vinywaji na mafuta kwa watu wa kuhusu Yerusalem. 9 Tena Rehumu, Shimshai na wenzao Sidoni na Tiro, ili kwamba walete miti ya mierezi kupitia amba ni waamuzi na maofisa wengine wa Serikali, kutoka baharini kutoka Lebanonii mpaka Yafa, na kama walivyo Waarkewi, Wababeli na washushami katika Waelami, 10 ruhusiwa na mfalme Koreshi wa Uajemi. 8 Ndipo mwezi nao wakaandika barua na waliungana na watu wakuu wa pili katika mwaka wa pili baadae wakaja kwenye na mheshimiwa Asur - bani - palii aliwalazimisha kukaa nyumba ya Mungu Yerusalem, Zerubabeli, Joshua mwana Samalia pamoja na waliobaki katika mji ngambo ya mto. 11 wa Yosadaki, na baadhi ya makuhani na walawi na wale, walikuwa kutoka uhamishoni kurudi Yerusalem wakaanza kazi. Wakawachagua walawi walikuwa na miaka ishirini na zaidi kusimamia kazi ya nyumba ya Yahwe, 9 Joshua kinyume chetu hapa Yerusalem wamejenga mji wa uasi. akamsimamisha kijana wake na kaka yake, Kadmiel na watoto wake, na kizazi cha yuda kusimamia kufanya kazi Wamekamilisha ukuta na marekebisho ya misingi. 13 katika nyumba ya Mungu. Pamoja na wao kulikuwa na kuta zake kukamilika, hawatatao ushuru na kodi, lakini wana wa Henadadi, na uzao wao, na pia jamaa zao walawi. 10 Wajenzi wakasimamisha msingi wa Hekalu chumvi ya Ikulu, haitopendeza sisi kuona heshima ya la Yahwe, Na hii ikawawezesha makuhani kusimama na mavazi yao wakiwa na tarumbeta, na walavi wana wa Asafu, kumtukuzwa Yahwe kwa matoazi, kama mkono wa mfalme Daudi wa Israel alivyoagiza. 11 Waliimba kwa kumsifu na kumshukuru Yahwe. "Yeye ni mwema! 15 kufanya uchunguzi wa kumbukumbu ya baba yake, na wakapiga kelele kwa sauti kuu za shangwe wakimsifu Yahwe kwa sababu misingi ya Hekalu ilikuwa imekamilika. 12 Lakini wengi wa Makuhani, walawi, wakuu wa kale, na wazeeza wa zamani walioiona nyumba ya kwanza, wakati misingi ilipowekwa wakaishuhudia kwa macho yao, za shangwe na furaha na sauti za shangwe na sauti za watu walikuwa wanalia, kwa kuwa watu walikuwa wanalia kwa sauti kuu ya shangwe na sauti ilisikika kutoka mbali.

4 Ndipo maadui wa Yuda na Benjamini waliposikia kwamba watu waliokuwa uhamishoni walikuwa wanajenga Hekalu la Yahwe, Mungu wa Israel. 2 Hivyo wakamkaribia Zerubabeli na wakuu wa jamii yao. Wakawaambia: Mturuhusu tujenge pamoja nanyi, kama ninyi, tunamatufa mungu wenu, na tumejitoa kwake tangu siku ambapo, Esar-hadoni, mfalme wa Ashuru alipotuleta mahali hapa." 3 Lakini Zerubabeli, Joshua na wakuu wa kale wa jamii wakasema, "sio wewe, lakini

sisi ndio tunaowajibika kujenga nyumba ya Mungu wetu, hili kuongezeka na kusababisha hasara kwa matakwa ya ufalme? 23 Baada ya amri ya mfalme Artashasta kusomwa mbele ya Rehumu, Shimshai na wenzao, wakaondoka haraka kwenda Yerusalem, na wakalazimisha Wayahudi kuacha kujenga. 24 Hivyo kazi ya nyumba ya Mungu Yerusalem ikasitishwa mpaka kutawala mara ya pili kwa mfalme Dario wa Uajemi.

5 Ndipo Hagai nabii na Zakaria mtoto wa Ido nabii dhabihu, misingi yake iwekwe, urefu wake uwe sitini, 4 na wakatabiri kwa jina la Mungu wa Israel kwa wayahudi upana wake uwe sitini, sehemu tatu za mawe makubwa na wa Yuda na Yerusalem. 2 Zerubabeli mtoto wa Shealtiel sehemu moja ya mba mpya, na gharama hizo zitalipwa na Yoshua mtoto wa Yosadaki wakainuka na kuanza kutoka nyumba ya mfalme. 5 Sasa vilirudishwe tena vitu kujenga nyumba ya Mungu Yerusalem pamoja na manabii nya dhahabu na fedha viliviyokuwa kwenye nyumba ya ambao waliwahamasisha wao. 3 Ndipo Tatenai Mkuu wa Mungu ambavyo Nebukadineza alivichukua kuvipeleka mji ngambo ya mto, Shethar - Bozenai, na mshirika wao, Babeli kutoka kwenye Hekalu Yerusalem. Na avirudishe wakaja na kusema kwao, "Nani aliywewapa agizo la kujenga tena Yerusalem Hekaluni. Na utaviweka tena kwenye nyumba hii na kukamilisha ukuta?" 4 Vilevile walisema, nyumba ya Mungu. 6 Sasa Tetanai, mkuu wa jimbo "Ni majina ya watu gani wanaoshughulika na ujenzi ngambo ya mto, Shethar - Bozenai na wenzao walio katika huu?" 5 Lakini jicho la Mungu lilikuwa pamoja na viongozi mji ngambo ya mto, wakajitenga, 7 wakaacha kazi ya wa Wayahudi na maadui wao hawakuweza kuwazua. nyumba ya Mungu pekee. Viongozi na wazee wa kiyahudi Walikuwa wakisubiri barua kutumwa kwa mfalme na amri watajenga nyumba ya Mungu mahali pake. 8 Ninatoa kurudi kwao kwa ajili ya suala hili. 6 Hii ni nakala ya agizo kwamba lazima lifanyike kwa wazee wa kiyahudi barua kwa Tatenai, mkuu wa mji ngambo ya mto, na wanaojenga nyumba ya Mungu: Mchango kutoka kwa Shethar - Bozenai na wenzao katika mji ngambo ya Mto, mfalme ushuru ngambo ya mto, utatumika katika kuwalipa ambao waliwatuma kwa mfalme Dario. 7 Wakatuma watu hawa ili kwamba kazi yao isiweze kusimama. 9 ujumbe, wakiandika kwa mfalme Dario, "Amani tele iwe Chochote kitakachohitajika, ngombe wachanga, kondoo kwako" 8 Mfalme atambue kwamba tulikwenda Yuda au kondoo wa sadaka ya kutekezwa kwa ajili ya Mungu kwenye nyumba ya Mungu Mkuu. Imeshajengwa kwa wa mbinguni, ngano, chumvi, divai na mafuta kadri mawe makubwa na mbao zimebekwa katika kuta. Hii ya maagizo ya makuhani wa Yerusalem - wapatie vitu kazi inafanyika kwa utaratibu na inaendelea vizuri kwa hivi kila siku bila kikomo. 10 fanya hivyo ili kwamba mikono yao. 9 Tukawauliza wazee, ni nani aliywewapa wataleta sadaka kwa Mungu wa mbinguni na wataomba agizo la kujenga nyumba na ukuta?" 10 Pia tuliuwliza kwa ajili yangu mfalme na watoto wangu. 11 Mimi nina majina yao ili kwamba ujue majina ya kila mtu ambaye agiza kwamba ye yote atakayevunja amri hii, Chuma aliaongoza. 11 Nao wakatujibu na kusema, "Sisi tu kitolewe katika nyumba yake. Na awekwe juu yake. Na watumishi wa Mungu wa mbingu na nchi na sisi tunajenga nyumba yake itabidilishwa kuwa takataka kwa sababu nyumba hii ambayo ilijengwa miaka mingi iliyopita wakati hii. 12 Mungu huyu aliyesababisha jina lake kuwepo mfalme mkuu wa Israel alijenga na kui'kamisha. 12 atamwondoa mfalme au mtu atakayebadili agizo hili au Ingawa, watangulizi wetu walipomchukiza Mungu wa kuondosha nyumba ya Mungu katika Yerusalem. Mimi mbinguni, Mungu akawatia katika mikono ya mfalme Dario nimeagiza hili, lifanyike kwa makini. 13 Na kwa wa Babeli Nebukadineza, ambaye alivunja nyumba na sababu ya amri iliyotumwa na mfalme Dario, Tatenai kuwachukua watu mateka Babeli. 13 Pia, katika mwaka wa kiongozi mji ngambo ya mto na Sheshthar -Bozenai kwanza wa kutawala Koreshi mfalme wa Babeli, Koreshi na wenzao. wakafanya kila kitu kama Mfalme Dario aliamuru nyumba ya Mungu kujengwa. 14 Mfalme Koreshi alivyogaiza. 14 Hivyo wazee wa kiyahudi wakajenga pia alirudisha vitu nya dhahabu na fedha nya nyumba kama Hagai na Zakaria walivyoelekeza kwa kutabiri. ya Mungu ambavyo Nebukadineza alivichukua kwenye Wakajenga kama amri iliyotolewa na Mungu wa Israel hekalu Yerusalem na kuvipeleka kwenye hekalu Babeli. na Koreshi, Dario na Artashasta mfalme wa Uajemi. 15 Naye akavitunza kwa Sheshbaza, ambaye alimchagua Nyumba ikakamilika siku ya tatu ya mwezi wa adari, kuwa kiongozi. 15 Naye akawambia, "Chukua hivi katika mwaka wa sita wa kutawala mfalme Dario. 16 vitu. Ondoke na kuiwiweka kwenye Hekalu Yerusalem. watu wa Israel, makuhani, walawi na watu waliobaki Na nyumba ya Mungu ijengwe kule." 16 Ndipo huyu wa umamisho wakashehereke ka kuweka wakfu nyumba Sheshbaza akaja na kuweka msingi kwa nyumba ya ya Mungu kwa furaha. 17 Wakatoa ngombe mia moja, Mungu katika Yerusalem: na ikaendelea kujengwa, lakin kondoo mia moja na kondoo wengine mia nne kwa ajili ya bado haijakkamilika 17 Sasa ikiwa itampendeza mfalme, kuweka wakfu nyumba ya Mungu. Mbuzi wa kiume kumi na uchunguzi ufanyike kwenye nyumba ya ukumbusho na wawili walitolewa kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya Babeli Ikiwapo hukumu ya mfalme wa Koreshi ya kujenga waisrael wote kila kabilo katika Israel. 18 Pia wakawapa nyumba ya Mungu Yerusalem. Na mfalme anaweza wajibu makuhani na walawi kufanya mgawanyo wa kazi kutuma uamuza wake kwetu.

6 Na mfalme dario akaamuru uchunguzi ufanyike katika nyumba ya kumbukumbu Babeli. 2 Na katika mji wa Akmetha huko media chuo kilionekana: Kumbukumbu yake ilisema: 3 "Katika mwaka wa kwanza mfalme Koresh, Koreshi alitoa amri kuhusu nyumba ya Mungu Yerusalem:'Na nyumba ijengwe iwe sehemu ya kutoa wakashereheke pasaka siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza. 20 Makuhani na walawi wakajitakasa wenyewe na wakachinjia pasaka ya sadaka kwa ajili ya waliokuwa mateka wakiwemo na wao wenyewe. 21 watu wa Israel ambao walikula nyama ya Pasaka ni wale waliorudi kutoka

uhamishoni na walikuwa wamejitenga wenyewe kutoka chote, **22** hata zaidi ya talanta mia moja za fedha, vipimo kwa watu wasio safi wa nchi ile na kumchagua Yahwe, mia vya ngano, bathi mia za divai na bathi mia za mafuta, Mungu wa Israel. **22** Walifurahi na kushangilia siku kuu ya mikate isiyochacha kwa siku saba, kwa sababu Yahwe amewarejeshea furaha na ameugeuze moyo wa mfalme hicho kwa utukufu wa nyumba yake. Kwa nini hasira yake wa Ashuru, na kuwatia nguvu kwa kazi ya nyumba, nyumba ya Mungu wa Israel.

7 Sasa baada ya hili, kipindi cha kutawala Artashasta mfalme wa Uajemi, Ezra akaja kutoka Babeli. Watangulizi wa Ezra walikuwa: Seraya, Azaria, Hilkia, **2** Shalomu, Sadoki, Ahitubu, **3** Amaria, Azaria, Merayothi, **4** Zerahia, Uzi, Buki, **5** Abishaua, Fineasi, Eliazari ambaye ni mtoto wa Haruni kuhanu mkuu. **6** Ezra akaja kutoka Babeli na alikuwa mtalaam mwandishi wa sheria ya Musa, ambayo Yahwe, Mungu wa Israel aliwapa. Mfalme akampatia kila kitu alichoombaa kwa kuwa mkono wa Yahwe ulikuwa pamoja naye. **7** Baadhi ya wazao wa Israel, na makuhani, walawi, waimbaji, walinzi, na wale waliochaguliwa kuhudumu katika Hekalu pia wakaenda Yerusalem katika mwaka wa saba wa mfalme Artashasta. **8** Naye akafika Yerusalem mwezi wa tano kama mwaka huo. **9** Naye akaondoka Babeli siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza. Ilikuwa siku ya kwanza ya mwezi wa tano ambapo alifika Yerusalem, kwa kuwa mkono mzuri wa Mungu ulikuwa pamoja naye. **10** Ezra alikuwa ametoa moyo wake kusoma, kutenda, na kufundisha maagizo na sheria za Yahwe. **11** Hii ndio amri ambayo mfalme Artashasta alimpa Ezra kuhanu na mwandishi wa sheria za Yahwe na maagizo kwa Israeli. **12** Mfalme wa wafalme Artashasta, kwa kuhanu Ezra, mwandishi wa sheria za Mungu wa mbinguni. **13** Ninatoa amri kwamba mtu yejote Israel katika ufalme wangu pamoja na makuhani na walawi ambaa wanatamani kwenda Yerusalem, wanaweza kwenda pamoja na wewe. **14** Mimi mfalme na washauri wangu saba, tunawatuma wote kwenda kufahamu kuhusu Yuda na Yerusalem kuhusiana na sheria ya Mungu, ambayo iko mkononi mwako. **15** Itakupasa kuleta Dhahabu na fedha ambazo walitoa kwa ajili ya Mungu wa Israel, ambaye makazi yake ni Yerusalem. **16** Fedha iliyotolewa kwa hiari na Dhahabu yote iliyotolewa Babeli pamoja na matoleo ya hiari waliotoa watu na makuhani kwa ajili ya nyumba ya Mungu katika Yerusalem. **17** Basi ununue vyote sadaka ya kondoo, beberu, kondoo, unga na kinywaji, uvitoe kwenye madhabahu ambayo ni nyumba ya Mungu wako katika Yerusalem. **18** Fanya hivyo pamoja na sehemu ya fedha na dhahabu, vyovoyote utakavyoona inakupendeza wewe na ndugu zako, kumpendeza Mungu. **19** Viweke vitu viliviyotolewa kwa hiari mbele yako kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu Yerusalem. **20** Kitu chochote kingine ambacho kinahitajika kwenye nyumba ya Mungu wako ambacho unahitaji, Gharama yake itatoka kwenye hazina yangu. **21** Mimi mfalme Artashasta, natoa amri kwa wotunza hazina wote mijini ngambo ya mto, chochote Ezra atakachoomba kwenu anapaswa kupewa

pia na chumvi isiyo na kikomo. **23** Chochote ambacho kimeamriwa kutoka kwa Mungu wa mbinguni, kifanyi ije kwenye ufalme wangu na watoto wangu? **24** Tutawapa taarifa wao kuhusu ninyi kwamba wasiwatoze ushuru wowote au kodi kwa kuhanu, mlawi, mwimbaji, mlinzi au kwa mtu aliyechaguliwa kwenye huduma ya Hekalu na mtumishi katika nyumba ya Mungu. **25** Ezra, kwa hekima aliyokupa Mungu, inakulazimu kuteua waamuzi na mtu muelewa kuwashudumia watu katika mji ngambo ya mto na kusaidia yejote anayejua sheria za Mungu wako. Pia inakubidi ufundishe wale ambao hawajui sheria. **26** Toa adhabu kwa yejote asiyetii sheria ya Mungu au sheria ya mfalme, ikiwezekana kwa kifo, kuhamishwa, kuchukuliwa mali zake au kufungwa. **27** Atukuzwe, Yahwe, Mungu wa watangulizi wetu, ambaye aliweka ndani ya moyo wa mfalme ili kutuza Nyumba ya Yahwe Yerusalem, **28** ambaye akaendeleza agano kwangu kwa uaminifu mbele ya mfalme, na washauri wake na wakuu wake wenye mamlaka, nilitiwa nguvu na mikono ya Yahwe, Mungu wangu, nami nikawakusanya viongozi kutoka Israel kwenda pamoja nami.

8 Hawa ni viongozi wa watangulizi familia ambazo zilitoka babeli pamoja nami kipindi cha utawala wa mfalme Artashasta. **2** Mwana wa Finehasi, Gershoni. Mwana wa Ithamar, Daniel. Mwana wa Daudi, Hatushi ambaye ni mwana Shekania, **3** ambaye pia ni mwana wa Paroshi na Zekaria na pamoja na yeye kulinika na wanaume mia moja na hamsini walitajwa kwenye idadi ya ukoo wake. **4** Wana wa Pahath- Moabu, Eliehoenai mwana wa Zerahia na pamoja naye wanaume mia mbili. Wana wa **5** Shekaniah, Yahaziel na pamoja naye wanaume mia tatu. Wana wa **6** adini, Ebedi mwana wa Yonathan na pamoja naye waliorodheshwa wanaume hamsini. **7** Wana wa Elamu, Yeshaya mwana wa Athalia na pamoja naye waliorodheshwa wanaume sabini. **8** Wana wa Shefatia, Zebadia, mwana wa Mikaeli na pamoja naye waliorodheshwa wanaume themanini. **9** Wana wa Yoabu, Obadia mwana wa Yehieli pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia mbili kumi na wanane. Wana wa Binui, **10** Sheromithi, mwana wa Yosifia na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia moja na sitini. **11** Wana wa Bebai, zekaria mwana wa Bebai na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume ishirini na wanane. **12** Wana wa Azgadi, Yohana mwana wa Hakatani na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia moja na kumi. **13** Wale wana wa Adonikamu wakaja baadaye. Na haya ndio majina yao: Elifereti, Yeueli na Shemaya na pamoja na wao wakaja wanaume sitini. **14** Wana wa Bigwai, Uthai, mwana wa zabudi na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume sabini. **15** Nikawakusanya wasafiri bandari iliyokuwa inaelekea Ahava. Tukaweka kambi muda wa siku tatu, nikawachunguza watu na

makuhani, lakini sikuwaona wana wa Levi miongoni. **16** Hivyo nikatumwa kwa Eliezeri, arieli, Shemaya, Elnathani, hicho **35** Na wale waliokuja kutoka matekani, watu wa Yaribu na Elnathani na Nathani, Zekaria na Meshulamu waliokuwa viongozi na kwa Yoyaribu na Elnathani amba walikuwa ni walimu. **17** Tena nikatumwa kwa Ido, kiongozi wa Kasifia. Nikawaambia kile watachomweleza Ido. na jamaa zake, watumishi wa Hekalu waliishi Kasifia, kwa hiyo, kutuma kwetu watumishi kwa ajili ya nyumba ya Mungu. **18** Hivyo wakatutuma sisi kwa Mungu na mkono mzuri wa mtu aliyeitwa Ishekeli. Alikuwa mwana wa mali Mwana wa Levi mwana wa Israel. Akaja na wana kumi na wanane na ndugu, **19** pamoja naye Hashabia, pamoja na Yeshaya wa wana wa Merari na ndugu zake na wana wake jumla watu ishirini wote. Miongoni **20** mwao walichaguliwa kutumika katika Hekalu, ambapo Daudi na wakuu waliwapa kuwashudumia walawi: mia mbili ishirini kila mmoja wao aliagizwa kwa majina. **21** Tena nikatangaza kufunga mto Ahava ili kujinyenyekeza mbele za Mungu, kutafuta nija ilioonyoka kutoka kwake kwa ajili yetu, watoto wetu na mali zetu, **22** Niliona aibu kumwomba mfalme kwa ajili ya jeshi au mpandafarasi kwa ajili ya kutulinda tunapokuwa njiani, tangu tumemwambia mfalme "mkono wa Mungu uko pamoja na wote wanaomtafuta kwa mazuri. Lakini uweza wake na ghazabu yake ni juu ya wale wote wanaomwasie yeye. **23** Hivyo tulifunga na kumsihi Mungu kwa jambo hilo. **24** Tena nikachagua watu kumi na wawili kutoka kwa kuhani: Sherebia na Hashabia na ndugu zao wengine kumi. **25** Nikapima kwa ajili yao fedha, dhahabu na vyombo na sadaka kwa ajili ya nyumba ya Mungu kwa wafalme, washauri, na wakuu na Israel wote walitoa kwa hiari. **26** Hivyo nikawapimia kwenye mikono yao talanta za fedha mia sita na hamsini, talanta mia moja ya vyombo vya fedha, talanta mia moja za dhahabu. **27** vifaa ishirini vya dhahabu kwa pamoja vilikuwa na thamani ya elfu moja darkoni na vitu viwili vya sanamu vivyonakshiwa kama dhahabu ya kupendeza. **28** Kisha nikawaambia, mmewekwa wakfu kwa Bwana, na hivi vyombo pia na fedha na dhahabu, vimetolewa kwa hiari kwa Yahwe, Mungu wa watangulizi wenu. **29** mviangalie na kuvitunza hadi mtakapovipima mbele ya makuhani, walawi, na viongozi wa wataangulizi wa jamii ya Israel katika Yerusalem katika nyumba ya Mungu. **30** Makuhani na walawi walikubali vipimo vya fedha na dhahabu na vyombo kwa ajili ya kuvichukua na kuvipeleka Yerusalem, kwenye nyumba ya Mungu wetu. **31** Tukatoka kwenda mto Ahava siku ya kumi na mbili katika mwezi wa kwanza kwenda Yerusalem, Mkono wa Mungu ulikuwa pamoja nasi, ulitilinda na mikono ya adui na wale waliotaka kutufanya fujo njiani. **32** Hivyo tukaingia Yerusalem na kukaa humo kwa siku tatu. **33** Tena siku ya nne fedha na dhahabu na vyombo vilipimwa ndani ya nyumba ya Mungu wetu kwa mikono ya Meremothi mwana wa Uria kuhani, na pamoja nao alikuwepo Eleazari mwana wa Finehasi, Yozabadi mwana wa Yeshua, na Noadiah mwana wa Binui, Walawi. **34** Idadi na uzito wa kila kitu uliweza

kujulikana. Uzito wote uliweza kuandikwa katika kipindi wa Israel, kondoo tisini na sita, wana-kondoo sabini na saba na mbuzi wa kiume kumi na wawili kama sadaka ya dhambi. Zote zilikuwa sadaka za kutekezwa kwa ajili ya Yahwe. **36** Tena wakawapa amri za mfalme kwa wakuu wa wafalme na wakuu katika mji ngambo ya mto, na wakawasaidia watu na nyumba ya Mungu.

9 Kipindi mambo hayo yanatendeka, wakuu wakaja kwangu na kuniambia, "Watu wa Israel, Makuhani na walawi hawakuweza kujitenga wenye kutoka kwa watu wa nchi zingine na maovu yao: Wakanaani, Wahiti, Waperuzi, wayebusi, Waamoni, Wamoabu, Wamisiri na Waamori. **2** Kwa kuwa wamewachukua baadhi ya binti na watoto wa kiume, wamejichanganya watu watakatifu na watu wa nchi nyininge na wakuu na viongozi wamekuwa wa kwanza katika imani hii potofu. **3** Niliposikia haya, nikachana nguo zangu na kanzu na kunyoa nyewe kichwani na ndevu na nikakaa chini kutafakari. **4** Na wale wote waliotetemeka kwa neno la Mungu wa Israel kuhusu imani potofu walikusanyika kwangu wakati nimakaa chini nikivi na aibu hadi kufikia kipindi cha sadaka za jioni. **5** Lakini katika sadaka ya jioni nikasimama kwenye nafasi yangu nikiwa mynyenyeku na nguo ilchanika na kanzu, na nikapiga magoti na kunyosha mikono yangu kwa Yahwe Mungu wangu. Nikasema **6** "Mungu wangu, nina aibu na sistahili kuinua uso wangu kwako, makosa yetu yamekuwa hadi kuvuka kichwani na maovu yetu yameongezeka kufika mbinguni. **7** Kuanzia siku ya watangulizi wetu mpaka sasa tumekuwa katika maovu makuu. Makosa yetu, viongozi, makuhani, walikuwa katika mikono ya mfalme wa dunia hii, katika upanga, matekani na kunyanyaswa na tuna aibu ya uso hata leo. **8** sasa kwa kipindi kifupi, neema kutoka kwa Yahwe Mungu wetu imekuja kutuacha mabaki wachache na kutupa kuhimmili sehemu takatifu. Hii ilikuwa ni kwa ajili ya Mungu wetu kututia nuru macho yetu na kutupa unaifuu sisi tulio watumwa. **9** Kwa kuwa sisi tu watumwa, lakini Mungu bado hajatushau lakini ameongeza agano la uaminifu kwetu, ameyatenda haya mbele ya macho ya mfalme wa Uajemi ili kwamba haweze kutupatia nguvu mpya. Ili kwamba tuweze kujenga nyumba ya Mungu na tuweze kuondo majuto. Alitenda hayo ili kwamba aweze kutupatia msingi wa usalama katika Yuda na Yerusalem. **10** Lakini sasa Mungu wetu, tuseme nini baaada ya haya? Tumeshau amri zako. **11** amri ambazo uliwapa manabii watumishi wako, pale uliposema, "Nchi hii mnayoingia kuimilki ni nchi chafu. Imechanganyikana na watu wasio na utaratibu. ameenea kutoka sehemu moja hadi nyininge kwa uchafu wao. **12** Hivyo sasa, msiwape binti zenu kwa watoto wao, msichukue binti zao kwa ajili ya watoto wenu, msitafute amani kwao na fadhili, ili kwamba muweze kuwa imara na kula vizuri vya nchi, hivyo utasababisha watoto wenu kumiliki kwa wakati wote." **13** Baada ya yote kutokea

kwetu kwa sababu ya uovu wetu na makosa yetu makuu, itakapoondoka kutoka kwetu. **15** Yonathan mtoto Asaheli tokea hapo, Mungu wetu, hukutazama makosa yetu na na Yazeya mwana wa Tikwa wakapinga hili, Meshulamu kutuadhibu tulivyostahili na ukatuacha kama mabaki. **14** Tunawenza kuvunja tena amri zako na kuingiliana katika ndoa, na hawa watu wasiofua utaratibusi? Je hautachukia na kututwesha sote hakuna wa kubaki, hakuna wa kutoroka? **15** Yahwe, Mungu wa Israel, wewe ni mwenye haki, kwa kuwa tumebacki wachache mabaki hadi siku ya leo. Tazama, tuko mbele yako na makosa yetu, kwa kuwa hakuna hata mmoja anayeweza kusimama mbele kwa sababu ya hili.

10 Wakati Ezra akiomba na kutubu, akalia na kujirusha chini mbele ya nyumba ya Mungu, kusanyiko kubwa la wanaume Israel, wanawake na watoto wakakusanya kwake, kwa kuwa watu walikuwa wakilia sana. **2** Shekania mtoto wa Yehieli, mwana wa Elamu akamwambia Ezra, "Tumekuwa sio waaminifu kwa Mungu na tumeoa wanawake wa kigeni kutoka nchi nyngine. Lakini pamoja na hilo, bado kuna tumaini kwa Israel. **3** sasa natuweke agano pamoja na Mungu wetu kuwaondoa wanawake wote na watoto wao kulingana na maelekezo ya Bwana, na maelekezo ya wale wanaotetemeka kutokana na amri za Mungu wetu. na hii ifanyike kutokana na sheria. **4** Simama, jambo hili linakuhusu wewe, na sisip tuko pamoja na wewe, Uwe imara na kufanya hili. **5** Hivyo Ezra akasimama na kufanya makuhanu na walawi na waisrael wote wakaahidi kufanya kwa njia hiyo. Hivyo wote wakatoa kiapo. **6** Ndipo Ezra akainuka kutoka mbele ya nyumba ya Mungu na kwenda kwenye chumba ya Yehohanani mtoto wa Eliashibu, Yeye hakula mkate au kunywa maji. Tangu alipokuwa akiomboleza kuhusiana na wale wenye imani haba waliokuwa uhamishoni. **7** Hivyo wakatuma neno katika Yuda na Jerusalem kwa watu wote waliorudi kutoka utumwani kukusanya Jerusalem. **8** Yeyote ambaye hakuja katika siku tatu kutokana na maelekezo kutoka kwa wakuu na viongozi attachukuliwa mali zote na atatengwa na kusanyiko kuu la watu ambao walikuja kutoka uhamisho. **9** Hivyo watu wote wa Yuda na Benjamini wakakusanya Jerusalem kwa siku tatu. Ilikuwa ni mwezi wa tisa na siku ya ishirini ya mwezi. watu wote wakasimama mbele ya nyumba ya Mungu na wakatetemeka kwa sababu ya neno na mvua. **10** Ezra kuhani akasimama na kusema, "Ninyi wenyewe mmeefanya uasi, ninyi mmeishi na wanawake wa kigeni na kuongeza makosa ya Israel. **11** Lakini sasa mpeni sifa Yahwe, Mungu wa watangulizi wenu, na mfanye mapenzi yake, mijitenge na watu wa nchi na wanawake wa kigeni. **12** Kusanyiko lote likajibu kwa sauti. "Tutatenda kama ulivyo sema, **13** haijalishi, kuna watu wengi na ni kipindi cha mvua. Hatuna nguvu ya kusimama nje na hii si siku moja au mbili za kufanya kazi, kwa kuwa tumebacki katika jambo hili. **14** Hivyo wakuu wetu wawakilishe kusanyiko lote, iwe kwamba wote walioruhusu wanawake wa kigeni kuishi katika miji yetu waje katika muda uliopangwa na viongozi wa mji na waamuzi wa mji hadi hapo hasira ya Mungu

na Shabethai mlawi wakawaunga mkono wao. **16** Hivyo watu waliotoka uhamishoni wakafanya hivi, Ezra kuhani akachagua wanaume, viongozi watamkulizi wa ukoo na nyumba, wao wote kwa majina na wakaliangalia suala hili siku ya kwanza ya mwezi wa kumi. **17** Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza wakawa wamemaliza kuchunguza wale wanaume walioishi na wanawake wa kigeni. **18** Miongoni mwa wana wa kikuhani kuna wale walioishi na wanawake wa kigeni. Miongoni mwa wana wa Yoshua mtoto wa Yosadaki na kaka zake ambao walikuwa Maasela, Eliazeri, na Yaribu na Gedalia. **19** Hivyo wakaamua kuwaondoa wake zao. kwa kuwa walikuwa na makosa, wakatoa sadaka ya kondoo kwenye mifugo kwa ajili ya makosa yao. **20** Miongoni mwa wana wa Imeri, Hanani, na Zebadia. **21** Miongoni mwa wana wa Harimu, Maaseya, na Eliya na Shemaya, na Yehieli na Uzia. **22** Miongoni mwa wana wa Pashuri, Elasa **23** Miongoni mwa walawi: Yozabadi na Shimei na Kelaya (ndiye Kelita) na Pethaia, na Yuda na Eliezeri. Miongoni mwa waimbaji Eliashibu na. Miongoni mwa walini Shalumu, Telemu na Uri. **24** Miongoni mwa Israel walibaki - **25** Miongoni mwa wana wa Paroshi, Ramia na Izia na Malkiya na Miyamini na Eliazari na Malkiya na Benaya. **26** Miongoni mwa wana wa Elamu Mataniana Zekaria, na yeehieli, na Abdi na Yeremothi na Eliya. **27** Miongoni mwa wana wa Zatu: Elionai, na Eliashibu, na Matania na Yeremothi na Zabadi na Aziza. **28** Miongoni mwa wana wa Bebai Yehohanani, na Hanania na Zakai na Athlai. **29** Miongoni mwa wana wa bani: Meshulami na Maluki, na Adaya na Yashubu na Sheali na Yeremothi. **30** Miongoni mwa wana wa Pahath-Moabu, Adna, na kelali, na Benaya na Maaseya, na Matania, na Besaleli na Binti na Manase. **31** Na miongoni mwa wana wa Harimu: Eliezeri na Ishiya, na Malkiya na Shemaya na Shimeoni, na **32** Benyamini na Maluki na Shemaria. **33** Miongoni mwa wana Hashumu: Matenai, na Matatana Zabadi, na Elifereti na Yeremai, na Manase, na Shimei. **34** Miongoni mwa wana wa Bani: Maadai, na Amramu na Aueli, na **35** Benaya, na Bedeya na Keluhi, na **36** wania, na Meremothi, Eliashibu, **37** Matania, na Matenai. na **38** Yaasi. Miongoni mwa wana wa Binui: Shimei, **39** Sheremia, na Nathani, na Adaya, na **40** Maknadebai, na Shashai, na Sharai **41** Azarer, na Sheremia, na Shemaria, na **42** Shalumu, na Amaria, na Yusufu. **43** Miongoni wa wana wa Nebo: Yejeli, na Mathiana zabadi, na Zebina, na Ido, na Yoeli na Benaya. **44** Hawa wote walikuwa wameeo wanawake wa kigeni na walikuwa wameezaa watoto baadhi yao.

Nehemia

1 Maneno ya Nehemia mwana wa Hakalia Ikawa, katika mwezi wa Kisleu, katika mwaka wa ishirini, nilikuwa katika mji mkuu wa Sushani, **2** mmoja wa ndugu zangu, Hanani, alikuja pamoja na watu wengine kutoka Yuda, nami nikawauliza kuhusu Wayahudi waliopona, Wayahudi waliosalia waliokuwa huko, na kuhusu Yerusalem. **3** Wakaniambia, "Wale waliokuwa katika mkoa ule waliookoka katika kifungo wapo katika shida kubwa na aibu kwa sababu ukuta wa Yerusalem umebomolewa na milango yake imeteketeza kwa moto." **4** Na mara tu niliposikia maneno haya, nikakaa na kulia, na kwa siku nilendelea kuomboleza na kufunga na kuomba mbele ya Mungu wa mbinguni. **5** Ndipo nikasema, "Wewe ndiwe Bwana, Mungu wa mbinguni, Mungu ultiye mkuu na kushangaza, unayetimiza agano na upendo wa kudumu pamoja na wale wanaokupenda na kushika amri zake. **6** Sikiliza maombi yangu na fungua macho yako, ili uisikie sala ya mtumishi wako kwamba sasa nasali mbele yako mchana na usiku kwa ajili ya watu wa Israeli watumishi wako. Mimi ninakiri dhambi za watu wa Israeli, ambazo tumefanya dhidi yako. Wote mimi na nyumba ya baba yangu tumefanya dhambi. **7** Tumefanya uovu sana juu yako, na hatukuzingatia amri, sheria, na hukumu ambazo ulimwamuru mtumishi wako Musa. **8** Tafadhalii kumbuka neno ulilamuamuru mtumishi wako Musa, 'mkitenda pasipo uaminifu, nitawatawanya kati ya mataifa, **9** lakini mkrindi kwangu na kufuata amri zangu na kuzifanya, ingawa watu wako walieneea chini ya mbingu za mbali, Nami nitawakusanya kutoka huko na kuwaleta mahali pale nilipopachagua ili kulifanya jina langu.' **10** Sasa wao ni watumishi wako na watu wako, ambao uliwaokoa kwa nguvu yako kubwa na kwa mkono wako wenye nguvu. **11** Bwana, naomba, sikiliza sasa maombi ya watumishi wako na sala ya watumishi wako ambao hufurahia kuheshimu jina lako. Sasa unifanikishe mimi mtumishi wako leo, na unijalie rehema mbele ya mtu huyu." Nilikuwa mnyweshaji wa mfalme.

2 Katika mwezi wa Nisani, katika mwaka wa ishirini wa mfalme Artashasta, alichagua divai, na nikachukue divai na kumpa mfalme. Sasa sikuwalii kusikitikaa mbele yake. **2** Lakini mfalme akaniambia, "Kwa nini uso wako una huzuni? Hauonekani kuwa mgonjwa. Hii lazima iwe huzuni ya moyo." Kisha nikaogopa sana. **3** Nikamwambia mfalme, "Mfalme aishi milele! Kwa nini uso wangu usiwe na huzuni? ikiwa mji, mahali pa makaburi ya baba yangu, uko katika magofu, na malango yake yameharibiwa kwa moto." **4** Ndipo mfalme akaniambia, "Unataka nini nifanye?" Kwa hiyo nikamwomba Mungu wa mbinguni. **5** Nikamwambia mfalme, "Mfalme akiona vema, na ikiwa mtumishi wako amefanya vizuri machoni pako, unaweza kunituma Yuda, mji wa kaburi za baba zangu, ili nipate kuujenga tena." **6** Mfalme akanijibu (na malkia pia alikuwa

amekaa karibu naye), "Utaka kawa muda gani mpaka urudi?" Mfalme akaona vema kunipeleka nami nikampka muda. **7** Ndipo nikamwambia mfalme, "Ikiwa itampendeza mfalme, nipe barua kwa ajili ya wakuu ng'ambo ya Mto, ili wapate kuniruhusu nipite katika maeneo yao njiani kwenda Yuda. **8** Pia iwepo barua kwa Asafu, mlinzi wa msitu wa mfalme, ili anipe miti ya kufanya mihimili ya malango ya ngome karibu na hekalu, na kwa ukuta wa mji, na kwa nyumba ambayo Nitaishi." Kwa hiyo kwa sababu mkono mzuri wa Mungu ulikuwa juu yangu, mfalme alinipa hitaji langu. **9** Nilifika kwa wakuu ng'ambo ya Mto, na kuwapa barua za mfalme. Basi mfalme alikuwa amepeleka maofisa wa jeshi na wapanda farasi pamoja nami. **10** Sanbalati Mhoroni na Tobbia mtumishi wa Amoni waliposikia jambo hili, walipendezwa sana kwa kuwa mtu alikuja ambaye alikuwa akijaribu kuwasaidia watu wa Israeli. **11** Basi, nikarudi Yerusalem, na nilikuwa huko siku tatu. **12** Niliamka usiku, mimi na watu wachache pamoja nami. Sikumwambia mtu ye yote kile Mungu wangu alichoweka ndani ya moyo wangu kufanya Yerusalem. Hakukwa na mnyama pamoja nami, isipokuwa yule nilyekuwa nimempanda. **13** Niliondoka usiku kwa njia ya lango la bondeni, kuelekea kisima cha joka na kwenye mlango wa jaa, na kukagua kuta za Yerusalem, ambazo zimebomolewa, na milango ya mbaa iliharibiwa na moto. **14** Kisha nikaenda kwenye lango na Chemchemi ya Mfalme. Nafasi ilikuwa nyembamba sana kwa mnyama nilyekuwa nimempanda kupita. **15** Kwa hiyo nilikwenda usiku huo kando ya bonde na kuchunguza ukuta, nikarudi nyuma na kuingia kwa lango la bondeni, na hivyo nikarudi. **16** Watawala hawakujua nilipokwenda au kile nilichofanya, na sikuwaambia Wayahudi, wala makuhani, wala wakuu, wala watawala, wala wengine waliofanya kazi hiyo. **17** Nikawaambia, "Unaona shida tuliyi nayo, jinsi Yerusalem iko katika magofu na milango yake imeharibiwa kwa moto. Njoni, tujenge upya ukuta wa Yerusalem, ili tusiwe na aibu tena." **18** Niliwaambia kuwa mkono mzuri wa Mungu wangu ulikuwa juu yangu na pia kuhusu maneno ya mfalme ambayo aliniambia. Wakasema, "Hebu tuondoke na kujenga." Kwa hiyo wakaimarisha mikono yao kwa ajili ya kazi nzuri. **19** Lakini Sanbalati Mhoroni, na Tobia mtumishi wake Mwamoni, na Geshemu, Mwarabu, waliposikia habari hiyo, wakatucheka na kututukana; wakasema, "Unafanya nini? Je, unamgombana na mfalme?" **20** Ndipo nikawajibu, "Mungu wa mbinguni atatupa ufani. Sisi ni watumishi wake na tutaondoka na kujenga. Lakini huna sehemu, hakuna haki, na hakuna dai la kihistoria huko Yerusalem."

3 Kisha Eliashibu, kuhani mkuu, akasimama pamoja na ndugu zake makuhani, wakajenga lango la kondoo. Walitakasa na kuweka milango yake. Wanaweka wakfu hadi mnara wa Hamea na hadi mnara wa Hananeli. **2** Baada yao watu wa Yeriko walijenga, na baada yao Zakuri mwana wa Imri aliengena. **3** Wana wa Senaa wakajenga lango la samaki. Wanaweka mihimili yake na kuweka

milango yake na vyuma vyake na makomeo yake. 4 makuhani, watu wa eneo hilo karibu na Yerusalem, Meremoth aliandaa sehemu inayofuata. Yeye ni mwana walijenga. 23 Baada yao Benyamini na Hashubu walijenga wa Uria mwana wa Hakosi. Na baada yao Meshulamu kuielekeea nyumba yao. Baada yao Azaria mwana wa akatengeneza. Yeye ni mwana wa Berekia mwana wa Maaseya, mwana wa Anania, alijenga karibu na nyumba Meshezabeli. Karibu nao Sadoki akatengeneza. Yeye ni yake. 24 Baada yake Binui mwana wa Henadadi akajenga mwana wa Baana. 5 Baada yao Watekoi wakatengeneza, sehemu nyngine, kutoka nyumba ya Azaria hadi kona ya lakini viongozi wao walikataa kufanya kazi ilioagizwa na ukuta. 25 Palali, mwana wa Uzai, akajenga juu ya kona wakuu wao. 6 Yoyada mwana wa Pasea, na Meshulamu ya ukuta na mnara unaoenea juu kutoka nyumba ya juu mwana wa Besodeya, walitengeneza lango la Kale. ya mfalme katika uwanda wa walinzi. Baada yake Pedaya Wanaweka mihimili, na kuweka milango yake na vyuma mwana wa Paroshi akajenga. 26 Sasa watumishi wa vyake na makomeo yake. 7 Nao, Melatia Mgibeoni, na hekalu waliokaa Ofeli walijenga mpaka upande wa Hifadhi Yadoni Meronothi, watu wa Gibeoni na Mispa, walifanyia ya Maji upande wa mashariki wa mnara unaojitekeza. matengenezo juu ya sehemu ambapo mkuu wa mkoaa wa 27 Baada yake, Watekoi walijenga sehemu nyngine, ng'ambo ya Mto aliihi. 8 Na baada yake Uzieli mwana kuelekeea mnara mkubwa ulio nje, mpaka ukuta wa Ofeli. wa Harhaya, mmoja wa wafua dhababu, akatengeneza; 28 Makuhani wakajenga juu ya lango la farasi, kila mmoja na baada yake Hanania, mtengenezaji wa manukato. kuelekeea nyumba yake. 29 Baada yao Sadoki, mwana wa Wakajenga tena Yerusalem mpaka Ukuta mpana. 9 Na Imeri, alijenga sehemu hiyo kuelekeea nyumba yake. Na baada yao Refaya mwana wa Huri akajenga. Alikuwa baada yake Shemaya mwana wa Shekania, mlizzi wa mtawala wa nusu ya wilaya ya Yerusalem. 10 Na lango la mashariki, akajenga. 30 Baada yake Hanania, baada yao Yedaya mwana wa Harumafu akajenga karibu na nyumba yake. Na baada yake Hatushi mwana wa Salatu, wakajenga sehemu nyngine. Meshulamu mwana Hashabneya akajenga. 11 Malkiya mwana wa Harimu wa Berekia akajenga kuelekeea kwenye vyumba yake. na Hashubu mwana wa Pahat Moabu, wajenga sehemu nyngine pamoja na mnara wa tanuu. 12 Baada yao Shalumu mwana wa Haloheshi, mkuu wa nusu ya wilaya ya Yerusalem, akajenga, pamoja na binti zake. 13 Hanuni na wenyeji wa Zanoa walijenga lango la bondeni. Walienga tena na kuweka milango yake, na vyuma vyake na makomeo yake. Walijenga dhiraaj elfu hadi lango la jaa. 14 Malkiya, mwana wa Rekabu, mkuu wa wilaya ya Beth-Hakeremu, akajenga lango la jaa. Alijenga na kuweka milango yake, na vyuma vyake na makomeo yake. 15 Shalumu mwana wa Kolhoze, mkuu wa wilaya ya Mispa, akajenga lango la Chemchemi. Alijenga, na kuweka kifunko juu yake na kuweka milango yake na vyuma vyake na makomeo yake. Alijenga upya ukuta wa Pwani wa Silowamu kwa bustani ya mfalme, hadi ngazi ya kuongoza kutoka mji wa Daudi. 16 Nehemia mwana wa Azbuki, mtawala wa nusu ya wilaya ya Beth-suri, akajenga mahali hapo, toka maburini ya Daudi, mpaka birika liliojengwa na watu, na nyumba ya watu wenye nguvu. 17 Baada yake, Walawi walijenga, pamoja na Rehumi mwana wa Bani na baada yake, Hashabia, mtawala wa nusu ya wilaya ya Keila, kwa wilaya yake. 18 Baada yake watu wa nchi zao walijenga, ikiwa ni pamoja na Binui mwana wa Henadadi, mkuu wa nusu ya wilaya ya Keila. 19 Baada yake alijenga Ezeri, mwana wa Yeshua, mtawala wa Mispa, alijenga sehemu nyngine kuelekeea ghalaa ya silaha, kwenye kona ya ukuta. 20 Baada yake Baruki, mwana wa Zakai, akajenga kwa hiari sehemu nyngine, toka kona ya ukuta mpaka mlango wa nyumba ya Eliashibu, kuhani mkuu. 21 Baada yake Meremothi, mwana wa Uria, mwana wa Hakosi, akajenga sehemu nyngine, toka mlango wa nyumba ya Eliashibu mpaka mwisho wa nyumba ya Eliashibu. 22 Kisha baada yake

4 Sanbalati aliposikia tulikuwa tukijenga ukuta, akaghadhabiika ndani yake, naye akakasirika sana, akawacheka Wayahudi. 2 Mbele ya ndugu zake na jeshi la Samaria, akasema, "Wayahudi dhaifu hawa wanafanya nini? Je, watajifanya mji wenye? Je, watatoo dhabihu? Je, wataimaliza kazi siku moja? Je! Watawaletea mawe kutoka kwenye kifus baada ya kuchomwa moto? 3 Tobia Mwamoni alikuwa pamoja naye, naye akasema, 'Ikiwa tu mbweha angepanda juu ya hichi wanachokijenga, angeubomoa ukuta huo wa mawe.' 4 Tusikilize, Mungu wetu, kwa maana sisi tunatukanwa. Rudisha malalamiko yao juu ya vichwa vyao wenye na kuwapa wapate kutekwa katika nchi ambapo wao ni wafungwa. 5 Usiufunike uovu wao, wala usiondoe dhambi zao mbele yako; kwa sababu wamewachukiza wanaojenga. 6 Kwa hiyo tulijenga ukuta na ukuta wote uliunganishwa kwa nusu ya urefu wake, kwa kuwa watu walikuwa na hamu ya kufanya kazi 7 Lakini Sanbalati, Tobia, Waarabu, Waamoni, na Waashdodi waliposikia kwamba kazi ya ukarabati wa kuta za Yerusalem ilikuwa ikiendelea, na kwamba sehemu zilizovunjika katika ukuta zilikuwa zimefungwa, ghadhabu kubwa ikawaka ndani yao. 8 Wote walifanya shauri pamoja, na walikuwa kupigana dhidi ya Yerusalem na kusababisha machafuko ndani yake. 9 Lakini tuliomba kwa Mungu wetu na kuweka walinzi kama ulinzi dhidi yao mchana na usiku kwa sababu ya tishio

lao. 10 Kisha watu wa Yuda wakasema, "Nguvu ya wale wamekuwa watumwa. Lakini hatuna nguvu za kusaidia wanaobebe mizigo inashindwa. Kuna kifusi kikubwa, na kwa sababu watu wengine sasa wana mashamba yetu na hatuwezi kujenga ukuta." 11 Na adui zetu wakasema," mizabibu yetu." 6 Nilikasirika sana niliposikia kilio chao Wala hawatajau au kuona mpaka tutakopukua kati yao na na maneno haya. 7 Kisha nikafikiri juu ya hili, na kuleta kuwaua, na kuisimamisha kazi." 12 Wakan huo Wayahudi mashtaka dhidi ya wakuu na viongozi. Nikawaambia, waliokuwa wakiishi karibu nao walitoka pande zote na "Ninyi mnatafuta riba, kila mmoja kutoka kwa ndugu kuzungumza nasi mara kumi, wakituonya juu ya mipango yake mwenyewe." Nikakutanisha kusanyiko kubwa juu waliyofanya dhidi yetu. 13 Kwa hiyo nikaweka watu katika yao 8 na kuwaambia, "Sisi, kwa kadiri tulivyoweza, sehemu za chini za ukuta katika sehemu zilizo wazi. tumewakomboa toka utumwani ndugu zetu wa Kiyahudi Niliweka kila familia wenye upanga, mikuki, na upinde. ambao walikuwa wameuzwa kwa mataifa, lakini hata 14 Nikatazama, nikasimama, nikawaambia wakuu, na mnawauza ndugu na dada zenu ili wauzwe tena kwetu!" watawala, na watu wengine, "Msiogope. mkumbukeni Walikuwa kimya na hawakupata neno la kusema. 9 Bwana, ambaye ni mkuu na wa kushangaza. Wapiganie Pia nikasema, 'Mnachokifanya sio kizuri. Je, hampaswi ndugu zenu, wana zenu, binti zenu, wake zenu na nyumba kutembea katika hofu ya Mungu wetu ili kuzuia malalamiko zenu. 15 Ilipokuwa wakati adui zetu waliposikia kwamba ya mataifa ambayo ni adui zetu? 10 Mimi na ndugu mipango yao ilikuwa inayojulikana kwetu, na Mungu zangu na watumishi wangu tunawapa fedha na nafaka. alikuwa amebatilisha mipango yao, sote tulirudi ukutani, Lakini lazima tuache kutoza riba juu ya mikopo hii. 11 kila mmoja kwa kazi yake. 16 Kwa hiyo tangu wakati huo Warudishieni leo leo mashamba yao, mizabibu yao, nusu ya watumishi wangu walifanya kazi tu juu ya kujenga mashamba yao ya mizeituni, na nyumba zao na asilimia ukuta, na nusu yao wakaishika mikuki, ngao, pinde, na ya fedha, nafaka, divai mpya, na mafuta mliyowatoza." kuva silaha, wakati viongozi walismama nyuma ya watu 12 Wakasema, "Tutarudisha kile tulichochukua kutoka wote wa Yuda. 17 Na hiyo wafanyakazi haohao ambao kwao, wala hatutahitaji kitu kutoka kwao. Tutafanya kama walikuwa wakijenga ukuta na kubeba mizigo walikuwa pia unavyosema." Ndipo nikawaita makuhani, na kuwaapisha wakilinda nafasi zao. Kila mtu alifanya kazi kwa mkono kuwafanya kama walivyoahidi. 13 Nikakung'uta vazi langu, mmoja, na kwa mkono mwininge alikuwa na silaha yake. nikasema, "Basi Mungu aondoe nyumba na mali ya kila 18 Kila mjenzi alivaa upanga wake ubavuni mwake na mtu asiyetimiza ahadi yake. Kwa hiyo akung'utwe na ndivyo alivyojenga. Yule aliyepiga tarumbeta akakaa kuwa hana kitu. Kusanyiko lote likasema "Amina," na karibu nami. 19 Niliwaambia wakuu na viongozi na watu wakamsifu Bwana. Na watu wakafanya kama walivyoahidi. wengine, "Kazi ni nzuri na ya kina, na tumejitenga kwenye 14 Kwa hiyo tangu wakati niliowekwa kuwa mkuu wao ukuta, mbali na mtu mwininge. 20 Lazima mkimbilie katika nchi ya Yuda, tangu mwaka wa ishirini mpaka mahali ambapo mtasikia sauti ya tarumbeta na kusanyika mwaka wa thelathini na pilii wa mfalme Artashasta, miaka huko. Mungu wetu atatupigania." 21 Kwa hiyo tulifanya kumi na miwili, mimi na ndugu zangu hatukula chakula kazi hiyo. Nusu yao walikuwa wakichukua mikuki kutoka kilichotolewa kwa gavana. 15 Lakini wakuu wa zamani kupambazuka asubuhi hadi kutokea kwa nyota. 22 walikuwa kabla yangu waliwaweka watu mizigo mizito, Nikawaambia watu wakati huo, "Kila mtu na mtumishi na wakachukua kwao shekeli arobaini za fedha kwa ajili wake waende usiku katikati ya Yerusalem, ili wawe ya chakula na divai yao ya kila siku. Hata watumishi walini wakati wa usiku na mfanyakazi wakati huo." 23 wao waliwadhulamu watu. Lakini sikufanya hivyo kwa Basi si mimi, wala ndugu zangu, wala watumishi wangu, sababu ya hofu ya Mungu. 16 Niliendelea kufanya kazi wala watu wa walini walikuwa wananiufata, hakuna kwenye ukuta, na hatukununua ardhii. Na watumishi hata mmoja wetu aliyebadili nguo zake, na kila mmoja wangu wote walikusanyika huko kwa ajili ya kazi hiyo. 17 wetu alichukua silaha yake, hata kama angeenda kwa ajili Katika meza yangu walikuwa Wayahudi na maafisa, watu ya kuteka maji.

5 Kisha wale wanaume na wake zao wakalia kwa nguvu dhidi ya Wayahudi wenzao. 2 Kwa maana kulikuwa na baadhi ya watu ambao walisema, "Sisi na wana wetu na binti zetu tupo wengi. Basi hebu tupate nafaka tuweze kula na tukae tuishi." 3 Pia kulikuwa na baadhi ya watu ambao walisema, "Tunaweka rehani mashamba yetu, mizabibu yetu, na nyumba zetu ili tupate nafaka wakati wa njaa." 4 Wengine pia walisema, "Tumekopesha pesa kulipa kodi ya mfalme kwenye mashamba yetu na mashamba yetu ya mizabibu. 5 Hata hivyo sasa mili yetu na damu ni sawa na ndugu zetu, na watoto wetu ni sawa na watoto wao. Tunalazimishwa kuuza wana wetu na binti zetu kuwa watumwa. Baadhi ya binti zetu tarayi

wamekuwa watumwa. Lakini hatuna nguvu za kusaidia kwa sababu watu wengine sasa wana mashamba yetu na na maneno haya. 7 Kisha nikafikiri juu ya hili, na kuleta mashtaka dhidi ya wakuu na viongozi. Nikawaambia, "Ninyi mnatafuta riba, kila mmoja kutoka kwa ndugu kuzungumza nasi mara kumi, wakituonya juu ya mipango yake mwenyewe." Nikakutanisha kusanyiko kubwa juu waliyofanya dhidi yetu. 13 Kwa hiyo nikaweka watu katika yao 8 na kuwaambia, "Sisi, kwa kadiri tulivyoweza, sehemu za chini za ukuta katika sehemu zilizo wazi. tumewakomboa toka utumwani ndugu zetu wa Kiyahudi Niliweka kila familia wenye upanga, mikuki, na upinde. ambao walikuwa wameuzwa kwa mataifa, lakini hata 14 Nikatazama, nikasimama, nikawaambia wakuu, na mnawauza ndugu na dada zenu ili wauzwe tena kwetu!" watawala, na watu wengine, "Msiogope. mkumbukeni Walikuwa kimya na hawakupata neno la kusema. 9 Bwana, ambaye ni mkuu na wa kushangaza. Wapiganie Pia nikasema, 'Mnachokifanya sio kizuri. Je, hampaswi ndugu zenu, wana zenu, binti zenu, wake zenu na nyumba kutembea katika hofu ya Mungu wetu ili kuzuia malalamiko zenu. 15 Ilipokuwa wakati adui zetu waliposikia kwamba ya mataifa ambayo ni adui zetu? 10 Mimi na ndugu mipango yao ilikuwa inayojulikana kwetu, na Mungu zangu na watumishi wangu tunawapa fedha na nafaka. alikuwa amebatilisha mipango yao, sote tulirudi ukutani, Lakini lazima tuache kutoza riba juu ya mikopo hii. 11 kila mmoja kwa kazi yake. 16 Kwa hiyo tangu wakati huo Warudishieni leo leo mashamba yao, mizabibu yao, nusu ya watumishi wangu walifanya kazi tu juu ya kujenga mashamba yao ya mizeituni, na nyumba zao na asilimia ukuta, na nusu yao wakaishika mikuki, ngao, pinde, na ya fedha, nafaka, divai mpya, na mafuta mliyowatoza." kuva silaha, wakati viongozi walismama nyuma ya watu 12 Wakasema, "Tutarudisha kile tulichochukua kutoka wote wa Yuda. 17 Na hiyo wafanyakazi haohao ambao kwao, wala hatutahitaji kitu kutoka kwao. Tutafanya kama walikuwa wakijenga ukuta na kubeba mizigo walikuwa pia unavyosema." Ndipo nikawaita makuhani, na kuwaapisha wakilinda nafasi zao. Kila mtu alifanya kama walivyoahidi. 13 Nikakung'uta vazi langu, mmoja, na kwa mkono mwininge alikuwa na silaha yake. nikasema, "Basi Mungu aondoe nyumba na mali ya kila 18 Kila mjenzi alivaa upanga wake ubavuni mwake na mtu asiyetimiza ahadi yake. Kwa hiyo akung'utwe na ndivyo alivyojenga. Yule aliyepiga tarumbeta akakaa kuwa hana kitu. Kusanyiko lote likasema "Amina," na karibu nami. 19 Niliwaambia wakuu na viongozi na watu wakamsifu Bwana. Na watu wakafanya kama walivyoahidi. wengine, "Kazi ni nzuri na ya kina, na tumejitenga kwenye 14 Kwa hiyo tangu wakati niliowekwa kuwa mkuu wao ukuta, mbali na mtu mwininge. 20 Lazima mkimbilie katika nchi ya Yuda, tangu mwaka wa ishirini mpaka mahali ambapo mtasikia sauti ya tarumbeta na kusanyika mwaka wa thelathini na pilii wa mfalme Artashasta, miaka huko. Mungu wetu atatupigania." 21 Kwa hiyo tulifanya kumi na miwili, mimi na ndugu zangu hatukula chakula kazi hiyo. Nusu yao walikuwa wakichukua mikuki kutoka kilichotolewa kwa gavana. 15 Lakini wakuu wa zamani kupambazuka asubuhi hadi kutokea kwa nyota. 22 walikuwa kabla yangu waliwaweka watu mizigo mizito, Nikawaambia watu wakati huo, "Kila mtu na mtumishi na wakachukua kwao shekeli arobaini za fedha kwa ajili wake waende usiku katikati ya Yerusalem, ili wawe ya chakula na divai yao ya kila siku. Hata watumishi walini wakati wa usiku na mfanyakazi wakati huo." 23 wao waliwadhulamu watu. Lakini sikufanya hivyo kwa Basi si mimi, wala ndugu zangu, wala watumishi wangu, sababu ya hofu ya Mungu. 16 Niliendelea kufanya kazi wala watu wa walini walikuwa wananiufata, hakuna kwenye ukuta, na hatukununua ardhii. Na watumishi hata mmoja wetu aliyebadili nguo zake, na kila mmoja wangu wote walikusanyika huko kwa ajili ya kazi hiyo. 17 wetu alichukua silaha yake, hata kama angeenda kwa ajili Katika meza yangu walikuwa Wayahudi na maafisa, watu ya kuteka maji.

6 Wakan huo wakati Sanbalati, Tobia, Geshemu Mwarabu na adui zetu wengine waliposikia kwamba nilijenga upya ukuta na kwamba hakuna sehemu yoyote iliyoachwa ya wazi, ingawa sijawaweka milango katika malango, 2 Sanbalati na Geshemu akatumwa wajumbe akasema, "Njonii, tukutane pamoja mahali fulani katika tambarare ya Ono."

Lakini walitaka kunidhuru. **3** Niliwatuma wajumbe kwao, Yerusalemu mpaka jua litakapokuwa kali. Wakati walinzi nikasema, "Ninafanya kazi kubwa na siwezi kushuka. Kwa wa mlango wanalinda, unaweza kufunga milango na nini kazi isimame wakati nitakapoondoka na kuja kwako?" kuikaza. Chagua walinzi kutoka kwa wale wanaoishi **4** Walituma ujumbe huo huo mara nne, na mimi niliwiabu Yerusalemu, wengine mahali pa kituo chao cha ulinzi, vile vile kila wakati. **5** Sanbalati alimtuma mtumishi wake na wengine mbele ya nyumba zao wenywewe. **4** Sasa jiji kwangu kwa njia ile ile mara ya tano, na barua ilio liikuwa pana na kubwa, lakini kulikuwa na watu wachache ndani yake, na hakuna nyumba zilizojengwa tena. **5** Mungu wangu aliweka moyoni mwangu, kuwakusanya pamoja wakuu, maafisa, na watu kuwaandikisha katika familia zao. Nilipata Kitabu cha kizazi cha wale ambaio walirudi kwanza kuwa mfalme wao. **7** Nawe umewachagua manabii na nikaona kwamba imeandikwa humo. **6** Hawa ndio watu kutangaza habari zako juu ya Yerusalemu, wakisema, "Kuna mfalme huko Yuda!" Unaweza kuwa na hakika wa Jimbo ambaio walikwenda kutoka kwenye uhamisho wa wale waliohamishwa ambaio Nebukadreza mfalme mfalme atasikia ripoti hizi. Basi, hebu njoo tuzungumze. **8** wa Babeli aliwachukua mateka. Wakarudi Yerusalemu na Kisha nikamtuma neno nikisema, "mambo kama hayo Yuda, kila mmoja kwenda kwenye mji wake. **7** Walikuja hayajafanyika kama unavyosema, kwa maana ndani ya na Zerubabeli, Yoshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, moyo wako umeyabuni." **9** Kwa maana wote walitaka Nahamani, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai, Rehumu kututisha, wakifiki, "Wataacha mikono yao kufanya kazi na Baana. Idadi ya wana wa Israeli iliкуwa. **8** Wana wa hiyo, na haitafanyika." Lakini sasa, Mungu, tafadhalii Parosha, 2, 172. **9** Wana wa Shefatia, 372. **10** Wana wa imarisha mikono yangu. **10** Nikaenda nyumbani kwa Ara, 652. **11** Wana wa Pahath Moabu, 12 kwa wana Shemaya mwana wa Delaya, mwana wa Mehetabeli, wa Yeshua na Yoabu, 2, 818. **13** Wana wa Elamu, 1, aliyefungwa nyumbani mwake. Akasema, "Hebu tukutane 254. **14** Wana wa Zatu, 845. Wana wa Zakai, 760. **15** pamoja katika nyumba ya Mungu, ndani ya hekalu, na Wana wa Binnui, 648. **16** Wana wa Bebai, 628. **17** Wana tufunge milango ya hekalu, kwa maana wanakuja kukuua. wa Azgadi, 2, 322. **18** Wana wa Adonikamu, 667. **19** Usiku wanakuja kukuua." **11** Nikajibu, "Je! Mtu kama mimi Wana wa Bigwai, 2, 067. **20** Wana wa Adini, 655. **21** ninaweza kukimbia? Na mtu kama mimi ninaweza kuingia Wana wa Ateri, wa Hezekia, 98. **22** Wana wa Hashumu, hekaluni ili nipate kuishi? Sitaingia." **12** Niligundua kwamba 328. **23** Wana wa Besai, 324. **24** Wana wa Harifu, 112. sio Mungu aliyemtuma, lakini alikuwa amefanya unabii **25** Wana wa Gibeoni, 95. **26** Watu kutoka Bethlehemu dhidi yangu. Tobia na Sanbalati walimwajiri. **13** Walimpa na Netofa, 188. **27** Watu wa Anathothi, 128. **28** Watu kazi kunifanya niwe na hofu, ili nifanye kile alichosema na Beth Azmaweth, 42. **29** Watu wa Kiriyath Yearimu, na kutenda dhambi, hivyo wangeweza kunipa jina baya Kefira, na Beerothi, 743. **30** Watu wa Rama na Geba, ili kuriaibisha. **14** Mungu wangu, wakumbuke Tobia na 621. **31** Watu wa Mikmasi, 122. **32** Watu wa Bethel na Ai, Sanbalati, na yote waliyofanya. Pia mkumbuke nabii 123. **33** Watu wa Nebo, 52. **34** Watu wa Elamu wa pili, Noadia na manabii wengine ambaio walijaribu kunifanya 1, 254. **35** Watu wa Harimu, 320. **36** Watu wa Yeriko, niogope. **15** Kwa hiyo ukuta ukamalizika siku ya ishirini 345. **37** Watu wa Lodi, Hadidi, na Ono, 721. **38** Watu na tano ya mwezi wa Eluli, baada ya siku hamsini na wa Senaa, 3, 930. **39** makuhani Wana wa Yedaya (wa mbili. **16** Adui zetu wote waliposikia hayo, mataifa yote nyumba ya Yeshua), 973. **40** Wana wa Imeri, 1, 052. yaliyotuzunguka, walilogopa na wakakata tamaa sana 41 Wana wa Pashuri, 1, 247. **42** Wana wa Harimu, 1, machoni pao wenywewe. Kwa maana walijua kazi hiyo 017. **43** Walawi, wana wa Yeshua, wa Kadmieli, wa Binui, ilifanyika kwa msaada wa Mungu wetu. **17** Wakati huu wa Hodavia, 74. **44** Waimbaji wana wa Asafu; 148. **45** wakuu wa Yuda walituma barua nyangi kwa Tobia, na Waliofungua milango wana wa Shalomu, wana wa Ateri, barua za Tobia zikawaja. **18** Kwa maana walikuwa wengi wana wa Talmoni; wana wa Akubu, wana wa Hatita, wana huko Yuda waliofungwa kwa kiapo chake, kwa sababu wana wa Shobai, 138. **46** Watumishi wa Hekalu wana wa Siha, alikuwa mkwewe Shekania, mwana wa Ara. Mwanawee wana wa Hasufa, wana wa Tabaothi, 47 wana wa Kerosi, Yehohanani alikuwa amekuwa mkeewe Meshulamu mwana wana wa Siaha, wana wa Padoni, 48 wana wa Lebana, wa Berekia. **19** Pia walizungumza nami kuhusu matendo wana wa Hagaba, wana wa Salmai, 49 wana wa wa yake mema na kumwambia maneno yangu. Barua zililetwa wana wa Hanani, wana wa Gidel, wana wa Gahari. **50** Wana wa kwangu kutoka kwa Tobia kunitisha.

7 Wakati ukuta ulipomalizika na milango nimekwisha kuisimamisha, na walinzi wa malango na waimbaji na Walawi walikuwa wamechaguliwa, **2** nikampa ndugu yangu Hanani kuwa na amri juu ya Yerusalemu, pamoja na Hanania ambaye alikuwa msimamizi wa kijiji, kwa kuwa alikuwa mwaminifu na alimuogopa Mungu zaidi kuliko wengi. **3** Nami nikawaambia, Msifungue malango ya

Yaala, wana wa Darkoni, wana wa Gideli, **59** wana wa wakajibu, "Amina! Amina!" Wakainamisha vichwa vyao, Shefatia, wana wa Hatili, wana wa Pokerethi Sebaimu, wakamwabudu Bwana kwa nyuso zao zikiwa chini. **7** wana wa Amoni. **60** Watumishi wote wa hekalu, na wana Yeshua, Bani, Sherebia, Yamini, Akubu, Shabeshai, Hodai, wa watumishi wa Sulemani, walikuwa 392. **61** Hawa ndio Maaseya, Kelita, Azaria, Yozabidi, Hanania, Pelaya nao ni watu waliokwenda kutoka Tel Mela, Tel harsha, Kerub, Walawi, waliwasaidia watu kuelewa sheria, watu wakakaa Addon, na Imeri. Lakini hawakuweza kuthibitisha kwamba mahali pao. **8** Wao walisoma katika kitabu, Sheria ya wao au jamaa za baba zao walikuwa wana wa Israeli, **62** Mungu, wakaeleza wazi kwa tafsiri na kutoa maana ili wana wa Delaya, wana wa Tobia, na wana wa Nekoda, watu waelewe yaliyosomwa. **9** Nehemia, gavana, na Ezra 642. **63** Na kutoka kwa makuhani Wana wa Habaya, kuhanu, na mwandishi, na Walawi waliokuwa wakatifsiri Hakosi, na Barzilai (akamchukua mkewe kutoka kwa binti kwa watu, wakawaambia watu wote, Siku hii ni takatifu kwa za Barzilai wa Gileadi na akaitwa kwa jina lao). **64** Hawa Bwana, Mungu wenu. Msiomboleze au kulia. Kwa kuwa walatfuta rekodi zao kati ya waliojunga na kizazi chao, watu wote walilia wakati waliposikia maneno ya sheria. **10** lakini hawakuweza kupatikana, kwa hivyo waliondolewa Nehemia akawaambia, 'Nendeni, mle kilichonona, mkate katika ukuhani kama walio najisi. **65** Naye mkuu wa na maji ya kunyuwa, na mpelekeni mtu asiye na kitu, kwa gavana akawaambia wasiruhusiwe kula chakula cha maana siku hii ni takatifu kwa Bwana wetu. Msiwe na makuhani kutoka kwenye dhabihu mpaka atakapoinuka huzuni, kwa kuwa furaha ya Bwana ni nguvu zenu. **11** Basi kuhani mwenye Urimu na Thumimtu. **66** Kusanyiko lote Walawi wakawafanya watu kuwa na utulivu, wakisema, lilikuwa 42, 360, **67** isipokuwa watumishi wao wa kiume "Nyamazen! kwa maana siku hii ni takatifu. Msiwe na na watumishi wao wa kike, ambao walikuwa 7, 337. huzuni." **12** Watu wote wakaenda kula na kunyuwa na Walikuwa na wanaume na wanawake wa kuimba 245. **68** kugawana chakula na kusherehekeea kwa furaha kubwa Farasi zao ziliikuwa 736 kwa idadi, nyumbu zao, 245, **69** kwa sababu walielewa maneno walijohubiriwa. **13** Siku ngamia zao, 435, na punda zao, 6, 720. **70** Baadhi ya ya pili viongozi wa nyumba za mababu kutoka kwa watu wakuu wa familia za baba zao walitoa zawadi kwa ajili ya wote, makuhani na Walawi, wakakusanyika kwa Ezra, kazi. Gavana alitoa sadaka ya darkoni elfu ya dhahabu, mwandishi ili kupata ufahamu kutoka kwenye maneno ya mabakuli 50, na mavazi 530 ya makuhani. **71** Baadhi ya sheria. **14** Wakaona imeandikwa katika sheria namna wakuu wa familia za baba zao waliwapa katika hazina Bwana aliyomuamuru Musa kwamba wana wa Israeli kwa kazi darkroni elfu ishirini za dhahabu na mane 2, 200 waishi katika hema wakati wa sikukuu ya mwezi wa za fedha. **72** Watu wengine walipawa darkoni za dhahabu saba. **15** Wanapaswa kutoa tamko katika miji yao yote, na ishirini elfu, na dhahabu elfu mbili za fedha, na mavazi huko Yerusalem, wakisema, 'Nendeni nje kwenye nchi sitini na saba kwa makuhani. **73** Basi makuhani, Walawi, ya vilima, na mkalete matawi kutoka kwenye mzeituni walini wa malango, waimbaji, watu wengine, watumishi mwitu, na matawi ya mihadisi, na matawi ya mitende na wa hekalu, na Israeli wote waliishi katika miji yao. Hata matawi ya miti minene ili kufanya vibanda vya muda kama angweza kuelewa. Na wote wakasikiliza kwa makini kitabu ilivoandikwa." **16** Basi watu wakatoka na kuleta matawi, mwezi wa saba kwa siku, tangu siku ya kwanza hadi mwisho, Ezra alisoma kutoka Kitabu cha Sheria ya Mungu. Walifanya sikukuu kwa siku saba na siku ya nane kilikuwa na kusanyiko zuri, kwa utiifu wa amri.

8 Watu wote walikusanyika kama mtu mmoja katika eneo la wazi mbele ya lango la maji. Wakamwombwa Ezra mwandishi akilete Kitabu cha Sheria ya Musa, ambacho Bwana aliwaamuru Israeli. **2** Siku ya kwanza ya mwezi wa saba, Ezra, kuhanu, akaleta sheria mbele ya mikutano, wanaume na wanawake, na wote waliokuwa na uwezo wa kusikia na kuelewa. **3** Akatizama eneo liliilo wazi mbele ya lango la Maji, na akasoma toka asubuhi hadi adhuhuri, mbele ya wanaume na wanawake, na yejote ambaye angweza kuelewa. Na wote wakasikiliza kwa makini kitabu cha Sheria. **4** Na Ezra, mwandishi, alisimama juu ya jukwaa la mbaob ambalo watu walikuwa wametengeneza kwa kusudi hilo. Pembeni yake walismama Matithia, Shema, Anaya, Uriya, Hilkiya na Maaseya, upande wake wa kuume; na Pedaya, Misbaeli, Malkiya, Hashumu, Hashbadani, Zekaria na Meshulamu walikuwa wamesimama upande wake wa kushoto. **5** Ezra alifungua kitabu mbele ya watu wote, kwa kuwa alikuwa amesimama juu ya watu, na alipoufungua watu wote walismama. **6** Ezra akamshukuru Bwana, Mungu mkuu; na watu wote wakainua mikono yao,

9 Siku ya ishirini na nne ya mwezi huo huo watu wa Israeli walikusanyika, nao walikuwa wamefunga, nao walikuwa wamevaa magunia, nao wakaweka vumbi juu ya vichwa vyao. **2** Wazao wa Israeli walijitenga na wageni wote. Walismama na kukiria dhambi zao wenywewe na matendo maovu ya baba zao. **3** Walismama mahali pao, na robo ya siku walisoma kutoka Kitabu cha Sheria ya Bwana Mungu wao. Na robo nyinyige ya siku walikiri na kuinama mbele ya Bwana Mungu wao. **4** Walawi, Yeshua, Bani, Kadmieli, Shebaniya, Buni, Sherebia,

Bani na Kenani, walismama juu ya ngazi, wakamwita ukawapa ardhi katika kila kona ya mbali. Basi wakaimiliki Bwana, Mungu wao kwa sauti kubwa. **5** Ndipo Walawi, nchi ya Sihoni mfalme wa Heshboni, na nchi ya Ogu na Yeshua, na Kadmieli, na Bani, na Hashabneya, na Sherebia, na Hodia, na Shebania, na Pethalia, wakasema, "Simameni, mkamsifu Bwana, Mungu wenu, milele na nchi ya Sihoni mfalme wa Bashani. **23** Uliwafanya watoto wao kuwa wengi kama nyota za mbinguni, na ukawaingiza katika nchi. Uliwaambia baba zao waingie na kumiliki. **24** Basi milele." "Libarikiwe jina lako tukufu, liilotukuka kuliko watu wakaingia, wakaimiliki nchi, ukawashinda wenyeji wa baraka zote na sifa zote. **6** Wewe ni Bwana. Wewe nchi hiyo, Wakanaani. Ukawatia mikononi mwao, pamoja peke yako. Wewe umefanya mbinguni, mbingu za juu, na malaika wote wa vita vita, na dunia na kila kitu kilicho kama waliviyotaka. **25** Wao waliteka miji yenye nguvu na juu yake, na bahari na vyote vilivyomo. Unawapa wote nchi yenye ustawi, nao wakachukua nyumba zenye vitu uzima, na majeshi ya malaika wanakusujudia. **7** Wewe vyote vyema, birika zilizochimbwa, mizabibu na miti ya ndiwe Bwana, Mungu aliyemchagua Abramu, akamtoa mizeituni, na miti ya matunda mengi. Kwa hiyo walikula kutoka Uri wa Wakaldayo, akamwita Ibrahimu. **8** Uliona na wakashiba na wakatosheka, na wakafurahi kwa wema moyo wake ulikuwa mkamilifu mbele yako, nawe ukafanya wako. **26** Basi hawakukutii na wakawaasi. Walitupa sheria pamoja naye agano la kuwapa wazao wake nchi ya yako nyuma ya migongo yao. Waliwaua manabii wako Wakanaani, na Mhiti, na Mwamori, na Perizi, na Myebusi, waliwaonya wakurudie wewe, nao wakafanya ukatili na Wagirgashi. Umeweka ahadi yako kwa sababu wewe mkubwa. **27** Kwa hiyo ukawatia mikononi mwa adui ni mwenye haki. **9** Uliona shida ya baba zetu Misri zao, aliywatesa. Na wakati wa mateso yao, walikulilia na ukasikia kilio chao kando ya bahari ya shamu. **10** na wewe uliwasikia kutoka mbinguni na mara nyangi Wewe ulifanya ishara na maajabu juu ya Farao, na ukawaoko katika mikono ya adui zao, kwa sababu ya watumishi wake wote, na watu wote wa nchi yake, kwa huruma zako nyangi. **28** Lakini baada ya kupumzika, maana ulijua kwamba Wamisri walifanya kwa kujivunia. wakafanya mabaya tena mbele yako, nawe ukawaacha Lakini ulijifanyia jina ambalo linasimama hadi siku leo. mikononi mwa adui zao, kwa hiyo adui zao wakatawala **11** Ukaragawanya bahari mbele yao, wakavuka katikati ya juu yao. Hata walipokurudia na kukulilia, ukasikia kutoka bahari juu ya nchi kavu; na ukawatupa wale waliowa mbinguni, mara nyangi ukawaoko kwa sababu ya huruma ndani ya kina, kama jiwe ndani ya maji ya kina. **12** Wewe yako. **29** Uliwaonya ili wapate kurudi kwenye sheria yako. uliwaongoza kwa nguzo ya wingu wakati wa mchana, Hata hivyo walifanya kiburi na hawakusikiliza amri zako. na kwa nguzo ya moto wakati wa usiku, ili kuwamulikia Walifanya dhambi dhidi ya amri zako ambazo humpa uzima njiani waweze kutembea katika nuru yake. **13** Ulishuka mtu ye yote anayezitii. Hawakuzitii, hawakuzitenda na juu ya Mlima Sinai ukazungumza nao kutoka mbinguni walikataa kuzisikiliza. **30** Kwa miaka mingi ukachukiliana ukawapa amri za hakiki na sheria za kweli, amri nzuri na nao na kuwaonya kwa Roho wako kwa njia ya manabii maagizo. **14** Uliwajulisha sabato yako takatifu, ukawapa wako. Hata hivyo hawakusikiliza. Kwa hiyo ukawatia amri, maagizo, na sheria kuititia Musa mtumishi wako. **15** mikononi mwa watu wa jirani. **31** Lakini kwa huruma zako Uliwapa chakula kutoka mbinguni kwa ajili ya njaa yao, na kubwa hukuwakomesha kabisa, au kuwaacha, kwa maana maji kutoka mwamba kwa kiu yao, ukawaambia waende wewe ni Mungu mwenye rehema na mwenye huruma. **32** kuimiliki nchi uliyowaa kwa kiapo kuwapa. **16** Lakini Basi, Mungu wetu, Mungu wetu mkuu, mwenye nguvu na wao na baba zetu walifanya uasi, nao walikuwa wakaidi, mwenye kutisha, umayeweka agano lako na upendo wako, wala hawakuzitii amri zako. **17** Walikataa kusikiliza, shida zote zilizotupata sisi, wafalme wetu, wakuu wetu, na hawakufikiri juu ya maajabu uliyofanya kati yao, na makuhani wetu, na manabii wetu, na baba zetu, na lakini wakawa wakaidi, na katika uasi wao waliweka watu wako wote tangu siku za wafalme wa Ashuru mpaka kiongozi ili wairudie hali ya utumwa. Lakini wewe ni leo usizihi esabu kuwa ni kidogo. **33** Wewe ni mwenye Mungu ambaye amejaa msamaha, mwenye rehema na haki katika yote yaliyotupata, kwa kuwa umetenda kwa huruma, si mwelesi wa hasira, na wingi katika upendo uaminifu, na tumefanya uovu. **34** Wafalme wetu, wakuu thabiti. Wewe hakuwaacha. **18** Wala hukuwaacha hata wetu, makuhani wetu, na baba zetu hawakuishika sheria walipokwisha kutoa ndama katika chuma kilichochomwa na yako, wala hawakuzingatia amri zako au shuhuda zako kusema, "Huyu ndio Mungu wenu aliyekuleta kutoka Misri," ulizowashuhudia. **35** Hata katika ufalme wao wenye, wakati walipopotoka sana. **19** Wewe, kwa huruma yako, wakati walifurahia wema wako kwao, katika nchi kubwa na hukuwaacha katika jangwa. Nguzo ya wingu iliyowangoza yenye mazao uliyoweka mbele yao, hawakukutumikia au njiani haikuwaacha wakati wa mchana, wala nguzo ya moto kuacha njia zao mbaya. **36** Sasa sisi ni watumwa katika usiku iliuangazia barabara ambayo walipaswa kutembea. nchi uliyowapa baba zetu kufurahia matunda yake na **20** Uliwapa Roho wako mzuri kuwafundisha, na mana yako zawadi zake nzuri, na tazama, sisi ni watumwa! **37** Mavuno hakuwanyima kinywani mwao, na ukawapa maji kwa mazuri kutoka nchi yetu huenda kwa wafalme uliowaweka kiu yao. **21** Kwa miaka arobaini uliwaruzuku jangwani, juu yetu kwa sababu ya dhambi zetu. Watalawa juu ya na hawakukosa chochote. Nguo zao hazikuchakaa na miili yetu na juu ya mifugo kama wanavyopenda. Tuna miguu yao haikuvimba. **22** Uliwapa falme na watu, na shida kubwa. **38** Kwa sababu ya yote haya, tunafanya

agano thabiti kwa kuandika. Kwenye hati iliyofungwa ni majina ya wakuu wetu, Walawi, na makuhani."

10 Wale ambao waliweka majina yao kwenye nyaraka zilizofunika walikuwa Nehemia mwana wa Hakalia gavana, na makuhani waliowekwa walikuwa Sedekia, **2** Seraya, Azaria, Yeremia, **3** Pashuri, Amaria, Malkiya, **4** Hamshi, Shekania, Maluki, **5** Harimu, Meremothi, Obadia, **6** Danieli, Ginethoni, Baruki, **7** Meshulamu, Abiya, Miyamini, **8** Maazia, Bilgai na Shemaya. Hawa walikuwa makuhani. **9** Walawi walikuwa Yeshua mwana wa Azania, Binui wa jamaa ya Henadadi, Kadmieli, **10** na Walawi wenzake, Shebania, Hodia, Kelita, Pelaya, Hanani, **11** Mika, Rehobu, Hashabia, **12** Zakuri, Sherebia, Shebania, **13** Hodiya, Bani na Beninu. **14** Viongozi wa watu walikuwa Paroshi, Pahath-Moabu, Elamu, Zatu, Bani, **15** Buni, Azgadi, Bebai, **16** Adoniya, Bigwai, Adini, **17** Ateri, Hezekia, Azuri, **18** Hodia, Hashumu, Besai, **19** Harifu, Anathothi, Nobai, **20** Magpiashi, Meshulamu, Heziri, **21** Meshezabeli, Sadoki, Yadua, **22** Pelatia, Hanani, AnaYA, **23** Hoshea, Hanania, Hashubu, **24** Haloheshi, Pilha, Shobeki, **25** Rehumu, Hashabna, Maaseya, **26** Ahia, Hanani, Anani, **27** Maluki, Harimu na Baana. **28** Na watu wengine waliokuwa makuhani, na Walawi, na walini wa malango, na waimbaji, na watumishi wa hekalu, na wote waliokuwa wamejitenga wenyewe na watu wa nchi za jirani, kwa sheria ya Mungu, na wanawake zao, na wana wao, na Binti zao, wote walio na ujuzi na ufahamu, **29** walijunga na ndugu zao, wakuu wao, na kujifunga katika laana na kiapo cha kutembea katika sheria ya Mungu, iliyotolewa na Musa mtumishi wa Mungu, na kuzingatia na kutii amri zote za Bwana Mungu wetu na hukumu zake na sheria zake. **30** Tuliahidi kuwa hatuwezi kuwapa binti zetu watu wa nchi au kuchukua binti zao kwa wana wetu. **31** Pia tuliahidi kwamba ikiwa watu wa nchi wataleta bidhaa au nafaka yoyote ya kuuza siku ya Sabato, hatuwezi kununua kutoka kwao siku ya Sabato au siku yoyote takatifu. Kila mwaka wa saba tutaacha mashamba yetu kupumzika, na tutafuta madeni yote yaliyotokana na Wayahudi wengine. **32** Tulikubali amri za kutoa shilingi ya shekeli kila mwaka kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu wetu, **33** kutoa mkate wa uwepo, na sadaka ya nafaka ya kawaida, sadaka za kuteketewa siku za Sabato, sikukuu mpya za mwezi na sikukuu za kuteketewa, na sadaka takatifu, na sadaka za dhambi za kufanya upatanisho kwa Israeli, pamoja na kazi yote ya nyumba ya Mungu wetu. **34** Na makuhani, Walawi, na watu wakapiga kura kwa ajili ya sadaka ya kuni. Kura ilichagua ni nani wa familia zetu ataleta kuni ndani ya nyumba ya Mungu wetu kwa nyakati zilizowekwa kila mwaka. Kuni hizo zilichomwa juu ya madhabahu ya Bwana Mungu wetu, kama ilivyoandikwa katika sheria. **35** Tuliahidi kuleta nyumbani kwa Bwana matunda ya kwanza yaliyotokana na udongo wetu, na matunda ya kwanza ya mti kila mwaka. **36** Na kama ilivyoandikwa katika sheria, tuliahidi kuleta nyumbani kwa Mungu na kwa makuhani

watumikao hapo wazaliwa wa kwanza wa wana wetu ma wanyama wetu. **37** Tutaleta unga wa kwanza na sadaka zetu za nafaka, na matunda ya kila mti, na divai mpya na mafuta tutaleta kwa makuhani, kwenye vyumba vya kuhifadhi vya nyumba ya Mungu wetu. Tutawaletaa Walawi sehemu ya kumi kutoka kwenye udongo wetu kwa sababu Walawi hukusanya zaka katika miji yote tunayofanya kazi. **38** Kuhani, mzao wa Haruni, lazima awe na Walawi wakati wanapopokea zaka. Walawi wanapaswa kuleta sehemu ya kumi ya zaka katika nyumba ya Mungu wetu kwenye vyumba vya kuhifadhi hazima. **39** Kwa maana wana wa Israeli na wana wa Lawi, wataleta sadaka za nafaka, divai mpya, na mafuta katika vyumba vya kuhifadhi ambapo vitu vya patakatifu vinasimamishwa, na mahali pa makuhani watumishi, na walini wa mlango, na waimbaji. Hatuwezi kuacha nyumba ya Mungu wetu.

11 Viongozi wa watu waliishi Yerusalem, na watu wengine walipiga kura ili kuleta mmoja kati ya watu kumi kuishi Yerusalem, miji mtakatifu, na wengine tisa walibakia katika miji mingine. **2** Na watu wakawabariki wote waliojitoa kwa hiari kuishi Yerusalem. **3** Hawa ndio viongozi wa mkoaa ambao waliishi Yerusalem. Hata hivyo, katika miji ya Yuda kila mtu aliiishi katika nchi yake mwenyewe, ikiwa ni pamoja na Waisraeli, makuhani, Walawi, watumishi wa hekalu, na wazao wa watumishi wa Sulemani. **4** Katika Yerusalem waliishi baadhi ya wana wa Yuda na baadhi ya wana wa Benyamini. Watu wa Yuda walikuwa pamoja na Athaya, mwana wa Uzia, mwana wa Zekaria, mwana wa Amaria, mwana wa Shefatia, mwana wa Mahalaleli, mwana wa Peresi. **5** Na Maaseya, mwana wa Baruki, mwana wa Kolhoze, mwana wa Hazaya, mwana wa Adaya, mwana wa Yoyeribu, mwana wa Zakaria, mwana wa Mshelani, alikuwa mwana wa Baruki. **6** Wana wote wa Peresi waliokaa Yerusalem walikuwa 468. Walikuwa masujaa. **7** Hao ndio wana wa Benyamini, Salu, mwana wa Meshulamu, mwana wa Yoedi, mwana wa Pedaya, mwana wa Kolaya, mwana wa Maaseva, mwana wa Ithieli, mwana wa Yehaya. **8** Na baada yake, Gabai na Salai, watu 928. **9** Yoeli mwana wa Zikri alikuwa mwangalizi wao; na Yuda mwana wa Hasenua alikuwa mkuu wa pili juu ya mji. **10** Kutoka kwa makuhani Yedaya, mwana wa Yoyeribu, Yakini. **11** Seraya mwana wa Hilikia, mwana wa Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa Merayoti, mwana wa Ahitubu, mkuu wa nyumba ya Mungu, **12** na wenzake waliofanya kazi ya ukoo, watu 822. na Adaya mwana wa Yerohamu, mwana wa Pelalia, mwana wa Amzi, mwana wa Zekaria, mwana wa Pashuri, mwana wa Malkiya. **13** Nao walikuwa washirika wake waliokuwa wakuu wa jamaa, wanaume 242, na Maasai mwana wa Azareli, mwana wa Azai, mwana wa Meshilemotti, mwana wa Imeri; **14** na ndugu zao, 128 wapiganaji wenye ujasiri, wenye ujasiri; Waziri wao aliyeongoza alikuwa Zabdieli, mwana wa Hageoli. **15** Na Walawi Shemaya mwana wa Hashubu, mwana wa Azrikamu, mwana wa Hashabia,

mwana wa Buni, **16** na Shabetai, na Yozabadi, ambao alikuwa kiongozi wa Maluki, na Yusufu alikuwa kiongozi walikuwa ni viongozi wa Walawi, waliosimamia kazi za nje wa Shekania. **15** Ili kuendelea, Adna alikuwa kiongozi ya nyumba ya Mungu. **17** Alikuwepo Matania, mwana wa Harimu, Helkai kiongozi wa Meremothi, **16** Zekaria wa Mika, mwana wa Zakri, mwana wa Asafu, aliyekuwa alikuwa kiongozi wa Ido, Meshulamu alikuwa kiongozi mkurugenzi aliyeanza shukrani kwa sala, na Bakbukia, wa Ginethoni, na **17** Zikri alikuwa kiongozi wa Abia wa pili mionganini mwa ndugu zake, na Abda mwana wa wa Miyaamini. Piltai alikuwa kiongozi wa Maazia. **18** Shemaya, mwana wa Galali, mwana wa Yeduthuni. **18** Shamuia alikuwa kiongozi wa Bilgai, Yehonathani alikuwa Katika mji wote mtakatifu walikuwa Walawi **284**. **19** Walinzi kiongozi wa Shemaya, **19** Matenai alikuwa kiongozi wa malango Akubu, Talmuni, na washirika wao, ambao Yoyerib, Uzi alikuwa kiongozi wa Yedaya, **20** Kalai waliolinda milango, wanaume **172**. **20** Na wale waliosalia alikuwa kiongozi wa Salu, Eberi alikuwa kiongozi wa Amok, wa Israeli, na makuhani, na Walawi, walikuwa katika miji **21** Hashabia alikuwa kiongozi wa Hilkia, na Nethanel yote ya Yuda. Kila mtu aliishi katika milki yake mwenyewe. alikuwa kiongozi wa Yedaya. **22** Katika siku za Eliashibu, **21** Wafanyakazi wa hekalu waliishi Ofeli, na Sihia na Gishpa walikuwa wakiwaongoza. **22** Mtawala mkuu juu ya Walawi Walawi Eliashibu, Yoyada, Yohana, na Yadua waliandikwa walikuwa wakitumikia Yerusalem alikuwa Uzi mwana wa kama vichwa nya familia, na makuhani waliandikwa wakati wa Israeli, na makuhani, na Walawi, walikuwa katika miji **23** Walikuwa chini ya maagizo kutoka kwa mfalme na maagizo imara yalitolewa wa utawala wa Dariyo wa Persia. **23** Wana wa Lawi Bani, mwana wa Hashabia, mwana wa Matania, mwana na viongozi wao wa familia waliandikwa katika Kitabu wa Mika, wa wana wa Asafu, ambao walikuwa waimbaji **24** Wakuu wa Walawi walikuwa Hashabia, Sherebia, wa kazi katika nyumba ya Mungu. **23** Walikuwa chini ya wa Meshezabeli, mwana wa Zera, mwana wa Yuda, wa kazi katika nyumba ya Mungu. **23** Walikuwa chini ya maagizo kutoka kwa mfalme na maagizo imara yalitolewa na Yeshua mwana wa Kadmieli, pamoja na washirika kwa waimbaji kila siku inavyohitajika. **24** Pethahia mwana na viongozi wao wa familia waliandikwa katika Kitabu wa Meshezabeli, mwana wa Zera, mwana wa Yuda, kumshukuru, akijibu sehemu kwa sehemu, kwa kutii amri aliakuwa upande wa mfalme kwa habari zote za watu. **25** wa kazi katika nyumba ya Mungu. **25** Matania, Bakbukia, Obadiya, Kuhusu vijiji na mashamba yao, baadhi ya watu wa Yuda Meshulamu, Talmuni na Akubu walikuwa walinzi wa wakakaa Kiriath-arba, na vijiji vyake, na Diboni, na vijiji malango walikuwa wakiwa wamesimama katika vyumba vyake, na Yekabzeeli na vijiji vyake. **26** Wakaishi katika vya hazina penye malango. **26** Walitumika katika siku Yeshua, Molada, Beth-Peleti, **27** Hazar-Shuali, Beersheba za Yoyakimu, mwana wa Joshua, mwana wa Yosadaki, na vijiji vyake. **28** Nao wakakaa Siklagi, na Mekona, na katika siku za Nehemiya, gavana na Ezra kuhanu na na vijiji vyake, **29** Enrimoni, Sora, Yarmuthi, **30** Zanoa, mwandishi. **27** Katika kujitolea kwa ukuta wa Yerusalem, Adulamu, na vijiji vyake, na Lakishi, na mashamba yake, watu walitufata Walawi popote walipokuwa wakiishi, na Azeka, na vijiji vyake. Basi wakakaa kutoka Beersheba mpaka bonde la Hinomu. **31** Watu wa Benyaminii, pia walikuwa wakiishi kutoka Geba, kwenda Mikmashi na Aiya, na Beth-eli na vijiji vyake. **32** Waliishi Anathothi, Nobu, Anania, **33** Hazori, Rama, Gitaimu, **34** Hadidi, Seboimu, Nebalati, **35** Lodi, na Ono, bonde la wafundi. **36** Walawi wengine waliishi Yuda wengine Benyaminii.

12 Hawa ndio makuhani na Walawi walikuwa pamoja na Zerubabeli mwana wa Shealueli, pamoja na Yeshua Seraya, Yeremia, Ezra, **2** Amaria, Maluki, Hatushi, **3** Shekania, Harimu na Meremothi. **4** Kulikuwa na Iddo, Ginethoni, Abiya, **5** Miyaamini, Maazia, Bilgai, **6** Shemaya, Yoyerib, Yedaya, **7** Salu, Amoki, Hilkia, na Yedaya. Hawa walikuwa wakuu wa makuhani na washirika wao katika siku za Yeshua. **8** Walawi walikuwa Yeshua, Binui, Kadmieli, Sherebia, Yuda, na Matania, aliyekuwa akiongoza nyimbo za shukrani, pamoja na washirika wake. **9** Bakbukia na Uno, washirika wao, walismamia pembeni yao wakati wa huduma. **10** Yeshua alikuwa babaye Yoyakimu, Yoyakimu alikuwa baba wa Eliashibu, Eliashibu alikuwa babaye Yoyada, **11** Yoyada alimzaa Yonathani, Yonathani akamzaa Yadua. **12** Katika siku za Yoyakimu hawa walikuwa makuhani, wakuu wa jamaa; Meraya alikuwa mkuu wa Seraya, Hanania alikuwa kiongozi wa Yeremia, **13** Meshulam alikuwa kiongozi wa Ezra, Yehohanani alikuwa kiongozi wa Amaria, **14** Yonathani

wakaenda upande mwingine. Niliwafuata juu ya ukuta pamoja na nusu ya watu, juu ya mnara wa vinyago, hadi kuta kubwa, **39** na juu ya lango la Efraimu, na mlango wa kale, na kwa lango la samaki na mnara wa Hananeli na Hamea, kwa lango la Kondoo, na wakasimama kwenye mlango wa walini. **40** Kwa hiyo, mikutano miwili ya wale waliomshukuru walipata nafasi yao katika nyumba ya Mungu, na mimi pia nikachukua nafasi yangu na nusu ya viongozi pamoja nami. **41** Na makuhani wakachukua nafasi zao Eliakimu, Maaseya, Miyamini, Mikaya, Elioenai, Zekaria, na Hanania wenye tarumbeta, **42** Maaseya, na Shemaya, Eleazari, Uzi, Yehohanani, Malkiya, Elamu, Ezeri. Waimbaji waliimba na Yezrahia kama wasimamizi. **43** Walitoa dhabihu kubwa siku ile, wakafurahi, kwa sababu Mungu alikuwa amewafurahisha kwa furaha kubwa. Pia wanawake na watoto walifurahi. **44** Siku hiyo watu waliteuliwa juu ya nyumba ya hazina Nikumbuke, Ee Mungu wangu, juu ya hili, wala usiondoe kwa ajili ya michango, matunda ya kwanza, na zaka, ili kuzikusanya ndani yao sehemu zinazohitajika katika sheria za makuhani na Walawi. Kila mmoja aliteuliwa kufanya kazi mashambani karibu na miji. Kwa maana amri ya Daudi na ya mwanawee Sulemani, na hivyo **45** Walifanya utumishi wa Mungu wao, na huduma ya utakaso, kwa mujibu wa amri ya na wasimamizi wa waimbaji, na kulikuwa na nyimbo za sifa na shukrani kwa Mungu. **46** Katika siku za Zerubabeli na katika siku za Nehemia, Israeli wote walitoa sehemu za kila siku kwa waimbaji na walini wa mlango. Wakaweka pemberi sehemu ya Walawi, na Walawi waliweka sehemu ya wana wa Haruni.

13 Siku hiyo walisoma Kitabu cha Musa katika masikio ya watu. Ilionekana imeandikwa ndani yake kwamba hakuna Mwamoni au Mmoabu anapaswa kuja katika kusanyiko la Mungu, milele. **2** Hii ilikuwa kwa sababu hawakuja kwa watu wa Israeli na mkate na maji, bali walikuwa wamemwajiri Balaamu kulaani Israeli. Hata hivyo, Mungu wetu aligeuza laana kuwa baraka. **3** Mara tu waliposikia sheria, waliwatenga Israeli toka kwa kila mgeni. **4** Sasa kabla ya hapo Eliashibu kuhanu akawekwa juu ya vyumba vya nyumba ya Mungu wetu. Alikuwa na uhusiano na Tobia. **5** Eliashibu alimuandalia Tobia chumba kikubwa, ambako hapo awali waliweka sadaka ya nafaka, uvumba, makala, na sehemu ya kumi ya nafaka, divai, na mafuta, ambazo ziliwekwa kwa ajili ya Walawi, waimbaji, walini wa mlango, na michango kwa makuhani. **6** Lakini wakati huu wote sikuwepo Yerusalem. Kwa mwaka wa thelathini mbili wa Artashasta mfalme wa Babeli, nilikwenda kwa mfalme. Baada ya muda nikamwomba mfalme ruhusa ya kuondoka, **7** na nikarudi Yerusalem. Nikafahamu mabaya ambayo Eliashibu alikuwa amefanya kwa kumpa Tobia chumba cha kuhifadhi katika mahakama ya nyumba ya Mungu. **8** Nilikuwa na hasira sana na nikatupa vitabu vya

nyumba ya Tobia nje ya chumba cha kuhifadhi. **9** Niliamuru kwamba watakase vituo vya kuhifadhi, nami nikarudisha ndani yao makala ya nyumba ya Mungu, sadaka ya nafaka, na uvumba. **10** Niligundua kwamba sehemu mnara wa Hamea, kwa ajili ya kuwapa Walawi hazikutolewa kwa, ili waweze kuondoka haraka hekaluni, kila mmoja kwenda shambani kwake, kama waimbaji waliofanya walivoondoka. **11** Kwa hiyo nikawasiliana na maafisa na kusema, 'Kwa nini nyumba ya Mungu imeachwa?' Niliwakusanya pamoja na kuwaweka kwenye nafasi zao. **12** Kisha Yuda wote wakaleta zaka ya nafaka, divai mpya, na mafuta kwenye vituo vya kuhifadhi. **13** Nikawaweka kama watanza hazina juu ya hazina, Shelemia kuhanu, na Sadoki mwandishi, na Walawi, Pedaya. Hanani, mwana wa Zakuri, mwana wa Matania, alikuwa na wafuasi wao, kwa sababu walihesabiwa kuwa waaminifu. Kazi Hivyo furaha ya Yerusalem ikasikiwa toka mbali. **14** Siku hiyo watu waliteuliwa juu ya nyumba ya hazina Nikumbuke, Ee Mungu wangu, juu ya hili, wala usiondoe kwa ajili ya michango, matunda ya kwanza, na zaka, matendo mema nilyoyatenda kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu na huduma zake. **15** Siku hizo nikaona watu wa Yuda waliokanyaga mviryo siku ya Sabato, na kuleta makundi ya nafaka, na kuwapakia punda, na divai, Yuda alifurahi juu ya makuhani na Walawi waliokuwa na zabibu, na tini, na kila aina ya mizigo nzito, waliyoleta wamesimama mbele yao. **16** Yerusalem walileta samaki na kila aina ya bidhaa, na Zamani za kale, katika siku za Daudi na Asafu, kulikuwa wakawauza siku ya Sabato kwa watu wa Yuda na katika na wasimamizi wa waimbaji, na kulikuwa na nyimbo za mji! **17** Kisha nikawaambia viongozi wa Yuda, "Je! ni sifa na shukrani kwa Mungu. **18** Katika siku za Sabato? Baba zenu hawakufanya hivyo? Je, Mungu wetu hakuleta ubaya gani huu mnafanya, kuinajisi siku ya Sabato? **19** Je! na katika siku za Nehemia, Israeli wote walitoa sehemu za Baba zenu hawakufanya hivyo? Je, Mungu wetu hakuleta mabaya haya juu yetu na juu ya mji huu? Sasa unaleta pemberi sehemu ya Walawi, na Walawi waliweka sehemu ghadhabu zaidi juu ya Israeli kwa kudharau Sabato." **20** Mara ilipokuwa giza kwenye milango ya Yerusalem kabla ya Sabato, niliamuru milango ifungwe na kwamba haifai kufunguliliwa hadi baada ya Sabato. Niliwaweka baadhi ya watumishi wangu kwenye malango ili mzigo wowote usiweze kuletwa siku ya Sabato. **21** Wafanyabiashara na wauzaji wa kila aina ya bidhaa walikimbia nje ya Yerusalem mara moja au mbili. **22** Lakini niliwaonya, "Mbona mnakaa nje ya ukuta? Ikiwa mtafanya hivyo tena, nitakuweka mikononi!" Kutoka wakati huo hawakuja siku ya sabato. **23** Nikawaamuru Walawi kujitakasa, na kuja Kulinda milango, ili kutakasa siku ya Sabato. Nikumbuke kwa hili pia, Mungu wangu, na kunipatia huruma kwa sababu ya uaminifu wa agano ulilonalo kwangu. **24** Katika siku hizo niliona Wayahudi waliokuwa wameo wanawake wa Ashdodi, Amoni na Moabu. **25** Nusu ya watoto wao walizungumza lugha ya Ashdodi, lakini hawakuweza kuzungumza lugha ya Yuda, lakini lugha ya mmoja wa watu wengine. **26** Nami nikawasiliana nao, na mimi niliwaadhibu, na nikawapiga baadhi yao na kuvuta nyewe zao. Naliwaapisha kwa Mungu, nikisema, Msiwape wana wao binti zenu, wala msiwachukue binti zao kwa ajili ya wana wenu, wala ninyi wenyewe. **27** Je, Sulemani mfalme wa Israeli hakufanya dhambi kwa sababu ya

wanawake hawa? Miongoni mwa mataifa mengi hapakuwa na mfalme kama ye ye, na alipendwa na Mungu wake. Mungu akamfanya awe mfalme juu ya Israeli wote. Hata hivyo, wake zake wa kigeni walimfanya atende dhambi. **27** Je, tunapaswa kukusikiliza na kufanya uovu huu hata kumhalifu Mungu wetu na kuwaoa wanawake wageni? **28** Mmoja wa wana wa Yoyada, mwana wa Eliashibu, kuhani mkuu, alikuwa mkwewe na Sanbalati Mhoroni. Kwa hiyo nilimondoa kutoka mbele yangu. **29** Wakukumbushe, Mungu wangu, kwa sababu wameunajisi ukuhani, na agano la ukuhani na Walawi. **30** Kwa hiyo nimewatakasa kutoka kila kitu kigeni, na kuimarisha kazi za makuhani na Walawi, kila mmoja kwa kazi yake mwenyewe. **31** Nilitoa sadaka za kuni wakati uliowekwa na matunda ya kwanza. Nikumbuke, Mungu wangu, kwa mema.

Esta

1 Katika siku za utawala wa Ahasuero (huyu ni Ahasuero aliyetawala toka India hadi Ethiopia, zaidi ya majimbo 127), **2** katika siku hizo Mfalme Ahasuero aliketi katika kiti chake cha utawala katika ngome ya Shushani. **3** mwaka wa tatu wa utawala wake aliaaandalia sherehe viongozi na watumwa wake wote. Waliohuduria katika sherehe hiyo walikuwa wakuu wa jeshi la Uajemi na Umedi, watu wenye vyeo, na viongozi wa majimbo. **4** Mfalme akaweka wazi utajiri na utukufu wa ufalme wake na heshima ya ukufu wa ukuu alio upata kwa siku nyingi, kwa siku 180. **5** Siku hizi zilipotimia, Mfalme aliaanda karamu iliyodumu kwa siku saba. Karamu hii iili kuwa kwa watu wote walioishi katika ikulu ya Shushani, tangu mkubwa hadi mdogo. Behewa la bustani ya ikulu ya mfalme ndiyo karamu ilipofanyikia. **6** Behewa la bustani lili pambwa kwa mapazia meupe ya pamba na urujuani, yalifungwa kwa kamba za kitani safi na zambarau, yakiwa yanettundikwa kwa pete za fedha na nguzo za marimari. Kulikuwa na makochi ya dhahabu na fedha juu ya sakafu ya marimari, mawe mekundu na meupe, na ya manjano na meusi. **7** Vinywaji viliyandaliwa katika vikombe vya dhahabu. Na kila kikombe kilikuwa ni cha kipekee na kwa sababu ya ukarimu wa mfalme kilikuwa mvinyo mwingu. **8** Mfalme aliwambia wahudumu watu wagawiwe vinywaji kwa kila mtu kulingana na matakwa yake. Maana tayari mfalme alikuwa ametoa agizo kwa watumishi wa ikulu kuwafanya wageni kulingana na matakwa ya kila mgeni. **9** Wanawake nao walikuwa wamealikwa katika karamu na Malkia Vashiti katika ikulu ya Mfalme Ahusuero. **10** katika siku ya saba moyo wa mfalme ulipokuwa na furaha kwa sababu ya mvinyo, aliwaagiza Mehumani, Biztha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkas (hawa saba ndio waliohudumu mbele ya mfalme) **11** kumleta Malkia Vashiti akiwa katika mavazi yake ya kimalkia. Akiwa na lengo la kuwaonyesha watu na maakida urembo wake, maana alikuwa mrembo. **12** Pamoja na maagizo ya Mfalme, Malkia Vashiti alikataa kwenda kama aliyoyokuwa amewaaagiza viongozi wake. Hivyo mfalme akakasirika kuwa huu ndio uliokuwa utaratibu wa mfalme kuhusu wale waliokuwa watalaamu wa sheria na hukumu. **14** Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, na Memucan, majimbo saba ya Uajemi na Umedi walikuwa karibu na mfalme na walikuwa na vyeo vikubwa katika ufalme. **15** Katika kutafsiri nini kifanyike kwa mijibu wa sheria kutoka na mgomo wa Malkia Vashiti dhidi ya agizo la mfalme Ahusiero. **16** Mmoja wao

Watasema, 'Mfalme Ahusiero Malkia Vashiti hakumtii mme wake, Mfalme Ahusiero alipotaka ahudurie mbele yake.'

18 Kabla ya siku hii wanawake wa wakuu wa Uajemi na Umedi walipata taarifa ya mgomo wa malkia Vashiti watawatendea waume zao, viongozi wa mfalme. kutakuwa na ghasia na nyinyi hasira. **19** kama ni jambo jema kwa mfalme, ruhusu tangazo litolewe, na iwe katika sheria ya Waajemi na Wamedi, ambao haiwezi kutanguliwa, kwamba Vashiti hatakuja tena mbele za mfalme kama malkia. Nafasi ya Vashiti apewe mwininge ambaye ni bora zaidi ya Vashiti. **20** Tangazo la mfalme litakapotolewa katika ufalme wote, wanawake wote watawaheshimu waume zao, tangu mwenye cheo hadi asiye na cheo." **21** Ushauri huu ulikuwa mzuri kwa mfalme na wakuu wengine, mfalme akafamya kama Memkani alivyopendekeza. **22** Akatuma barua katika majimbo yote ya mfalme, kwa kilajambo na andiko lake, na watu kwa makabila yao. Aliamuru kwamba kila mme awe msimamizi katika nyumba yake mwenyewe. Tangazo hili lilitolewa katika lungha ya kila mtu katika ufalme.

2 Baada ya mambo haya na baada ya hasira ya mfalme Ahusiero kutulia, alifikiri kuhusu Malkia Vashiti na alichokuwa amekifanya na tangazo ailokuwa ameamuru litolewe ya Vashiti kupoteza sifa za kuwa malkia. **2** Kisha vijana waliontumikia mfalme wakasema, mfalme atafutiwemabikira warembo. **3** Mfalme na achague wasimamizi katika majimbo yote ya ufalme wake, ili wawakusanye mabikira warembo wote harem katika ikulu ya Susa. Mabikira hawa wawe chini ya usimamizi wa Hegai, msimamizi, ambaye ni mkuu wa wanawake, na Malkia Vashiti katika ikulu ya Mfalme Ahusuero. **10** wapewe vipodozi vyao vyote. **4** Na binti yule atakaye katika siku ya saba moyo wa mfalme ulipokuwa na furaha kwa sababu ya mvinyo, aliwaagiza Mehumani, Biztha, ya Vashiti." Mfalme alupenda ushauri na akafanya kama Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkas (hawa saba ndio waliohudumu mbele ya mfalme) **11** kumleta Malkia Vashiti akiwa katika mavazi yake ya kimalkia. Akiwa na Shimei mwana wa Kishi, aliye kuwa wa kabile la Benjamini. na Yekonia, mfalme wa Yuda kutoka Yerusalem na Nebukadreza. **7** amewaaagiza viongozi wake. Hivyo mfalme akakasirika Modekai alikuwa akimlea, Hadasa, yaani Esta, binti wa sana; ghadhabu yake ikawaka ndani yake **13** Mfalme mjomba wake kwa sababu hakuwa na wazaai wake wote akawandea wenye hekima, waliofahamu nyakati (kwa kuwa na umbo zuri na uso wa kupendezza. **8** Wasichana wengi wale walikuwa watalaamu wa sheria na hukumu. **14** waliletwa ikulu Shushani, baada ya tangazo na amri ya mfalme kutolewa. Waliwekwa chini ya usimamizi wa Hegai. na Memucan, majimbo saba ya Uajemi na Umedi walikuwa karibu na mfalme na walikuwa na vyeo vikubwa katika ufalme. **15** Katika kutafsiri nini kifanyike kwa mijibu wa sheria kutoka na mgomo wa Malkia Vashiti dhidi ya agizo la mfalme Ahusiero. **16** Mmoja wao Akampa wahudumu wa kike saba kutoka katika ikulu ya aliyejulikana kwa jina la Memukan ali sema mbele ya mfalme, na akampeleka na wahudumu wa kike katika sehemu bora katika nyumba ya wanawake. **10** Esta tu mfame na wakuu na watu wote walio katika majimbo ya kwa wanawake wote. watawatendea waume zao vibaya. Modekai alienda na kurudi mbele nje ya ua wa nyumba

ya wanawake, ili kwamba asikie kuhusu mambo ya Esta 5 Hamani alipoona kuwa Modekai hapigi magoti wala na atakachofanyiwa. 12 Zamu ilipofika ya kila msichana kumsujudia, alipatwa na hasira. 6 Alikuwa na wazo kwenda kwa mfalme Ahusero kwa kufuata maelekezo kwa la kumuua Modekai, watumishi wa mfalme walikuwa wanawake, kila msichana alitakiwa kumaliza miezi kumi wamemueleza kuwa Modekai na jamaa zake walikuwa na miwili ya urembo, miezi sita ya mafuta ya manemanie Wayahudi. Hamani akaazimu kuwaangamiza Wayahudi na miezi sita ya pipodozi. 13 wakati msichana alipoenda wote, watu wa Modekai, ambaeo walikuwa katika ufalme kwa mfalme, alipewa chochote alichotamani kutoka katika wa Ahusiero. 7 Katika mwezi wa kwanza, (ambao ni nyumba ya wanawake ili aende nacho katika nyuma ya mwezi wa Nisan) ndani ya mwaka wa kumi na mbili mfalme. 14 Msichana alipaswa kwenda wakati wa usiku wa Mfalme Ahusiero, walipiga kura mbele ya Hamani na kurudi katika nyumba ya wanawake, na kwa msimamizi kura kila siku na mwezi, kuchagua siku na mwezi hadi Shaashigazi, msimamizi wa mfalme, ambaye alikuwa walipochagua mwezi wa kumi na mbili, (mwezi wa Adari. mwenye kuwalinda masulia. Msichana hakuruhusiwa 8 Kisha Hamani akamwambia mfalme Ahusiro, "kuna watu kwenda tena kwa mfalme isipokuwa amemfurahiha mfalme fulani katika majimbo yote ya ufalme wako wasiofuta na mfalme akaamuru arudi tena. 15 Zamu ya Esta sheria zako. Na kwa tabia yao ya kutofuata sheria zako ilipotimia(mwana wa Abihaili, mjomba wa Modekai alikuwa hawapasi kuendelea kuwa hai. 9 Kama ikimpendera amemchukua kama kama binti yake) kwenda mbele ya mfalme, toa amri watu hawa wote wakatiliwe mbali, nami mfalme, hakutaka kitu chochote isipokuwa vile ambavyo nitapima talanta elfu kumi za fedha katika mikono ya Hegai, msimamizi wa wanawake alimtaka avichukue. wale ambaeo ni wasimamizi wa maswala ya mfalme, ili 16 Esta akapata kibali mbele ya kila aliywemwona. Esta kwamba waweke katika hazina ya mfalme." 10 Ndipo akapelekwa kwa Mfalme Ahusiero katika makazi ya kifalme mfmale akavua pete yake ya muhuri na kumpa Hamani, mwezi wa kumi, ambaeo ni mwezi wa Tabeti, katika mwaka adui wa Wayahudi. 11 Mfalme akamwambia Hamani, wa saba wa utawala wake. 17 Mfalme alimpenda Esta "Nitahakikisha kwamba fedha inarudi kwako na kwa watu zaidi kuliko wanawake wengine, na alipata kibali kuliko wako. Ili muitumie kama mpendayyo." 12 Kisha waandishi na wema mbele zake zaidi kuliko mabikira wengine na wa mfalme walikusanya katika siku ya kumi na tatu hivyo mfalme akamvika taji ya kimalkia badala ya Vashiti. ya mwezi wa kwanza, na mbiu iliyokuwa na matakwa 18 mfalme akawafanya karamu kubwa wasimamizi na ya Hamani yalikuwa yameandikwa na kupelekwa kwa wahudumu wake wote, karamu ya Esta na akawapa wasimamizi wa majimbo, na wale wote walikouwa juu unafuu wa kodi katika majimbo. Pia akawapa zawadi ya wasimamizi wa majimbo yote, na wasimamizi wa kwa ukarimu. 19 Modekai alikuwa ameketi katika lango watu, na kwa kila jimbo kwa andiko lao, na kila watu la mfalme wakati mabikira walipokuwa wamekusanya na lugha yao. Mbiu hii ilikuwa imeandikwa kwa jina la kwa mara ya pili. 20 Esta alifuata ushauri Modekai ya mfalme Ahusiero na kupigwa muhuri wa pete yake. 13 kutomwambia mtu yeoyote kuhusu jamaa zake. aliendelea Barua hizi za kutaka kuwakatilia mbali Wayahudi wote kufuata ushauri wa Modekai kama alivyofanya alipokuwa zilizambazwa katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, mdogo. 21 katika siku hizo ambazo Modekai alikuwa kuangamiza, kuua na kuwaharibu Wayahudi wote, tangu ameketi getini kwa mfalme, Bighani na Tereshi, wasimamizi mdogo hadi mkubwa, watoto na wanawake, ndani ya siku wa mfalme walio linda lando, walikasirika na wakatafuta moja katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na kumuua mfalme Ahusiero. 22 Jambo lilipoweka wazi kwa kuonekana kuwa kweli na wanaume wawili walinyongwa mbili (ambao ni mwezi wa Adari) na kuteka mali zo. 14 Modekai, alimtaarifu Malkia Esta na Esta akamweleza kile Nakala ya ilifanywa kuwa sheria na kupelekwa kila jimbo. Taarifa juu ya maangamizi ya Wayahudi ilienea katika kila achoelezwa na Modekai. 23 Habari hii ilipepeleleza na Jimbo kwamba watu wote wajiandae katika siku hiyo. 15 juu ya mti. Na habari hii ikaandikwa katika kitabu cha Wasambazajia walisambaza agizo la mfalme. Tangazo hili taarifa mbele ya mfalme. pioa litolewa na kusambazwa katika mji wa Shushani.

3 Baada ya mambo haya, Mfalme Ahusiero alimpandisha cheo Hamani mwana wa Hammedatha mwagagi, na akaweka kiti chake cha ukuu juu ya wakuu wote waliokuwa pamoya naye. 2 Na watumishi wote wa mfalme waliokuwa katika lango la mfalme walipaswa kupiga magoti na kusujudia Hamani, kama mfalme alivyoyagiza. Lakini Modekai hakupiga magoti wala kusujudu mbele ya Hamani. 3 Kisha watumishi wa mfalme waliokuwa langoni mwa mfalme walimwambia Modekai, kwa nini hautii amri ya mfalme? 4 Walisema naye siku kwa siku, lakini alkataa kufuata matakwa yao. Hivyo wakaongea na Hamani kuona kama swala la Modekai lingebaki hivyo alipopata habari kutoka kwa wahudumu wake, alipatwa alikuwa amewataarifu kuwa Modekai alikuwa Muyahudi. na majonzi. Akatuma watu wampelekee nguo Modekai

ili avue magunia na kuvaa nguo nzuri, lakini Modekai ni hili, **8** kama ikikupendeza mfalme, kwa kunipa haja hakukubali. **5** kisha Esta akamwita Hathaki, mmoja wa yangu na kuheshimu ombi langu, wewe na Hamani wasimamizi wa mfalme, ambaye alikuwa amepewa wajibu muhudurie tena katika karamu nitakayoandaa kesho wa kumuhudumia. Akamwagiza kwenda kwa Modekai ili na hapo ndipo nitakapo kuambia haja yangu. **9** Hamani afahamu kwa nini Modekai ameama kufanya hiyo. **6** akaenda nyumbani kwakwe huku akiwa amejawa na Hivyo Hathaki akaenda kwa Modekai katika mji mbele furaha moyoni mwake. Lakini alipomwona Modekai katika ya lango la mfalme. **7** Modekai akamweleza Hathaki lango la mfalme, modekai hasimami wala kutetemeka mambo yote kuhusu maangamizi ya Wayahudi yaliyo mbele zake, alijawa na ghadhabu kwa ajili ya Modekai. **10** pangwa na kiasi cha fedha ambacho Hamani ameahidi Lakini akajizua na akaenda nyumbani kwake. Akawaarika kuwapa wahazini wa mfalme, ili kuwaua Wayahudi. **8** Na marafiki zake wakakusanyika pamoja na Zereshi, mkewe. kisha akampa nakala ya mbiu ambayo ilitolewa Shushani **11** Hamani akawaeleza juu ya utukufu wa mali na idadi ya kwa uangamivu wa Wayahudi. Alifanya hiivo ili kwamba watoto aliokuwa nao, na vile alivyo juu kuliko wasimamizi Hathaki armwambie Esta achukue jukumu la kwenda na **12** Hamani akawambia, kumuomba mfalme na kumsihi kwa niaba ya Wayahudi. **9** "Hata jana Malkia Esta alianda karamu kwa ajili ya Hivyo, Hathaki akaenda na kumweleza Esta kile alicho mfalme na ni mimi tu na mfalme tulio hudhuria katika ambiwa na Modekai. **10** Esta akaongea na Hathaki na karamu alioyoandaa Malkia Esta. Na hata kesho tuna akamwambia arudi kwa Modekai. **11** Esta akamwambia mwaliko mwingine pamoja na mfalme. **13** Lakini haya yote Hathaki, "Watumishi wote wa mfalme na watu wote katika sio kitu kama Modekai ataendelea kukaa katika lango la majimbo yote wanafahamu kuwa mtu yejote aingiae kwa mfalme bila kibali anapasma kufa isipokuwa yule ambaye Mmewe na rafiki zake wote, "Andaeni mti wenye urefu wa mfalme atamunyoshea firimo yake ya dhahabu. Ni siku futi hamsini. Na wakati wa ahsubuhi ongea na mfalme thelathini sasa sijaenda mbele ya mfalme. **12** Hathaki ili Modekai atundikwe katika mti huo. Kisha nenda kwa akamwambia Modekai maneno alioambiwa na Esta. furaha na mfalme katika karamu alioyoandaa Malkia.

13 Modekai akarudisha ujumbe: "usifikiri kwamba wewe utasalimika kuliko Wayahudi wote. **14** Kama ukikaa kimya kwa wakati huu, Mungu ataleta wokovu kwa njia yininge, lakini wewe na nyumba ya baba yako mtaangamia. Ni nani ajuate umekuja katika nafasi hii kwa wakati muafaka kama huu. **15** Kisha Esta akatuma ujumbe kwa Modekai, **16** "Nenda, uwakusanya Wayahudi wote wanaoishi katika mji wa Shushani, na wafunge kwa ajili yangu. Wasile wala konywa kwa muda wa siku tatu. Mimi na watumishi watumishi wangu wa kike tutafunga kwa siku hizo. Na kisha nitaenda mbele ya mfalme kinyume cha sheria. Na kama nitakufa na nife. **17** Modekai akaenda na akafanya yote ambayo Esta alijo mwagiza kufanya.

5 Baada ya siku tatu, Esta akajivika mavazi yake ya kimalkia na akasimama sehemu ya ndani ya ua wa ikulu ya mfalme, mbele ya nyumba ya mfalme. mfalme alikuwa ameketi katika kiti chake cha enzi na akitazama mlango wa kuingilia. **2** Mfalme alipomwona malkia Esta alipata kibali kwa mfalme. Alimpa firimo ya dhahabu mikononi mwa Esta. Hivyo Esta akamsogelea mfalme na kuishika firimo ya utawala. **3** Kisha mfalme akamwambia Malkia Esta, "Unahitaji upewe nini? Ombi lako ni lipi? Hata nusu ya ufalme wangu utapewa." **4** Malkia Esta akamwambia mfalme, kama nimepata kibali machoni pako, naomba wewe na Hamani muhudurie leo katika karamu niliyoandaa kwa ajili yake." **5** Mfalme akasema, "Mleteni haraka Hamani sawa sawa na matakwa ya Malkia Esta." Mfalme pamoja na Hamani wakahuduria katika karamu alioyandaa malkia Esta. **6** Mvinyo ulipohudumiwa katika karamu, mfalme akamuuliza Malkia Esta hitaji lako ni nini? Na ombi lako ni lipi? Utapewa hata nusu ya ufalme." **7** Esta akajibu mfalme, "Hitaji na ombi langu

6 Usiku ule mfalme hakupata usingizi. Akaagiza vitabu nya kumbukumbu nya matukio ya ufalme wake viletwe na visomwe mbele zake. Vitabu visomwa kwa sauti mbele ya mfalme. **2** Ikakutwa kuwa Modekai alikuwa ametoa taarifa kuhusu Bighana na Tereshi, walinzi walio linda lango, waliokuwa wamepanga kumuangamiza Mfalme Ahusiero. **3** Kisha mfalme aauliza, Modekai alifanyiwa nini cha heshima kwa taarifa alioitoa? Ndipo watumishi wa mfalme wakamwambia, "Hakufanyiwa kitu chochote." **4** Kisha mfalme aauliza, "Ni nani aliye ndani ya ua." Na Hamani alikuwa ameingia katika ua wa mfalme ili awombe mfalme atoe kibali ili Modekai atundikwe kwenye mti aliuandaa. **5** Watumishi wakamjibu, "Hamani amesimama katika ua ya mfalme." Mfalme akasema, "Mwambieni aingie ndani." **6** Mara tu Hamani alipoingia, mfalme akamuuliza, afanyiwe nini mtu yule ambaye mfalme anampenda na kumheshimu?" Hamani akafikirii moyoni mwake, "Ni nani ambaye mfalme ampenda na kumheshimu zaidi yangu? **7** Hamani amjibu mfame, Kwa mtu yule ambaye mfalme ampenda na kumheshimu, **8** avikwe nguo za kifalme, mavazi ambayo mfalme amekwisha yavaa na farasi ambaye ametumiwa na mfalme na ambaye ana taji ya kifalme kichwani mwake. **9** Nguo hizo na farasi apewe msimamizi bora kuliko wote. Na wamviwe yule ambaye mfalme ampenda na kumheshimu, na wampandishe juu ya farasi na kumpitisha katika mitaa yote ya mji. Na watangaze mbele yake, "Hivi ndivyo aliyofanyiwa mtu yule ambaye mfalme ampenda na kumheshimu!" **10** Kisha mfalme akamwambia, Hamani fanya hima, mvike Modekai nguo na umpandishe kwenye farasi, na lisipungue hata jambo moja katika hayo uliyo yasema." **11** Kisha Hamani akachukua mavazi na farasi.

Akamvika Modekai na akampandisha kwenye farasi na Modekai ili awe mkuu katika shamba la Hamani. 3 Kisha kumpitisha katika mitaa yote ya mji. Akatangaza mbele Esta akaongea tena na mfalme. Akaanguka chini na zake, "Hii imefanyika kwa mtu ambaye mfalme anampenda kulia mbele za mfalme akimsihi Mfalme abatilishe njama na kumuheshimu!" 12 Baada ya hayo Modekai alirudi ya kuwaua Wayahudi wote iliyokuwa imetangazwa na kwenye lango la mfalme. Huku Hamani akarudi kwa Hamani Muagagi 4 kisha mfalme akamnyoshea Esta haraka nyumbani kwake, huku akiomboleza, na akiwa firbo yake ya dhahabu, akainuka na kusimama mbele ameinamisha kichwa chake. 13 Akawaeleza rafiki zake ya mfalme. 5 Esta akasema, "Kama ikikupendeza na pamoa na Zereshi mkewe. Kisha rafiki zake wenye hekima kama nimepata kibali mbele zako, agiza mbiu ipigwe pamoa na Zereshi mkewe. Kama Modekai, ambaye ili kubatilisha barua zilizoandikwa na Hamani mwana umeanza kuanguka mbele zake ni wa uzao wa Wayahudi, wa Hammedatha muagagi, barua alizoiandika ili kuwa hautamshinda, bali utandelea kuanguka mbele zake." 14 Walipokuwa wakiendelea na maongezi, wasimamizi ya mfalme wakamjia Hamani ili aende kwenye karamu angamiza Wayahudi wote walikuwa katika majimbo yote aliyoiandaa Esta.

7 Kwa hiyo mfalme na Hamani wakaenda kausherekea na malkia Esta. 2 Katika siku ya pili, baada ya kuletwa mvinyo, mfalme akamwambia Esta, "Ni nini haja ya moyo wako? Na nini ombi lako? Hata nusu ya ufalme wangu utapewa." 3 Kisha Malkia amwambia mfalme, kama nimepata kibali machoni pak'o, na kama ikikupendeza, nipewe maisha yangu, na hili ndio haja ya moyo wangu, na hili pia ni ombi kwa watu wangu pia. 4 Kwa kuwa mimi na watu wangu tumeuzwa, ili tuharibiwe, tuuwawe, na tungamizwe. Kama tungeuzwa utumwani, kama wanaume na wanawake, ningenyamaza kimya, na nisingeweza kumsumbua mfame." 5 Kisha Mfalme Ahusiero akamwambia malkia Esta, "Ni nani huyo? Ni nani aliyekusudia moyoni mwake kutenda jambo hili?" 6 Esta akasema, "Ni huyu mwovu Hamani, adui!" Hamani akashikwa na Hofu mbele za mfalme na malkia. 7 Na kwa ghadhabu mfalme akatoka karamuni katika sehemu ya mvinyo na akaenda katika bustani ya ikulu, Lakini Hamani alibaki akimsihi Malkia Esta ili aokoe maisha yake. Kwa sababu aliona mfalme amemkusudia ubaya. 8 Mfalme akarudi kutoka katika bustani ya ikulu, na kuingia katika chumba ambamo kulikuwamo mvinyo. Hamani alikuwa ameanguka chini ya kochi alilokuwa ameketi Esta. Mfalme akakasirika na kusema, "atamdaririsha malkia mbele zangu katika nyumba yangu?" Mara tu maneno haya yalipotoka kinywani mwa mfalme, watumizhi wakafunika uso wa Hamani. 9 Kisha Habona, mmoja wa watumishi aliye mtumikia mfalme akamwambia mfalme, "Mti weny'e urefu wa futi hamsini uko nyumbani kwa Hamani. Ulikuwa umeandaliiwa kwa ajili ya Modekai, aliye toa taarifa kuhusu mpango wa kuangamizwa kwako." Mfalme akesema, "Mtundikeni Hamani juu yake." 10 Kwa hiyo wakamtundika Hamani kwenye mti aliuandaa kwa ajili ya Modekai. Na hasira ya mfalme ikatulia.

8 Siku hiyo Mfalme Ahusiero akampa Malkia Esta mali yote ya Hamani, adui wa Wayahudi. Na kisha akampandisha cheo Modekai ili atumike mbele zake, kwa sababu Malkia Esta alikuwa amemueleza Mfalme uhusiano wake na Modekai. 2 Kisha Mfalme akampa pete yake aliyojuwa amempa Hamani. Malkia Esta akampandisha

Esta akaongea tena na mfalme. Akaanguka chini na zake, "Hii imefanyika kwa mtu ambaye mfalme anampenda kulia mbele za mfalme akimsihi Mfalme abatilishe njama na kumuheshimu!" 12 Baada ya hayo Wayahudi wote iliyokuwa imetangazwa na Hamani Muagagi 4 kisha mfalme akamnyoshea Esta firbo yake ya dhahabu, akainuka na kusimama mbele ya mfalme. 5 Esta akasema, "Kama ikikupendeza na kama nimepata kibali mbele zako, agiza mbiu ipigwe ili kubatilisha barua zilizoandikwa na Hamani mwana wa Hammedatha muagagi, barua alizoiandika ili kuwa angamiza Wayahudi wote walikuwa katika majimbo yote ya mfalme. 6 Ninawezaje kuona ubaya ukiwapa watu wangu? Ninawezaje kutazama uharibifu wa jamaa zangu?" 7 Mfalme Ahusiero akamwambia Esta na Modekai, Muyahudi, tazama niempema Esta nyumba yote ya Hamani na wamemtundika Hamani katika mti kwa sababu alikuwa amekusudia kuwaangamiza Wayahudi wote. 8 Hivyo andika mbiu nyininge kwa ajili ya Wayahudi kwa jina la mfalme na uipige muhuri kwa pete ya mfalme. Kwa sababu mbiu imekwisha andikwa kwa jina la mfalme na kugongwa muhuri kwa pete ya mfamle na haiwezi kubatilishwa." 9 Kisha waandishi wa mfalme wakakusanya kwa wakati huo huo katika mwezi wa tatu, ambao ni mwezi wa Sivani, siku ya ishirini ya mwezi wa tatu. Mbiu iliandikwa yote ambayo Modekai aliyaaamuru kwa Wayahudi watendewe na wenyeji wa kila jimbo. Mbiu iliandikwa kwa maakida magavana na wakuu wa majimbo yote yaliyokuwa toka India hadi Ethiopia, majimbo 127 kila jimbo iliandikwa kuwa maandishi yake, na kila watu kwa lugha yao, na kwa Wayahudi kwa maandishi na lugha yao. 10 Modekai akaandika kwa jina la Mfalme Ahusiero na akazipiga muhuri kwa pete ya mfalme. Akapeleka nyaraka kwa matarishi, akawapandisha kwenye farasi waendao kwa haraka waliotumika kwa huduma ya mfalme, waliozaliwa kwa mfalme. 11 Mfalme akawapa Wayahudi wote katika majimbo ya utawala wake kibali cha kukusanya na kujilinda na ruhusa ya kuangamiza, kuua na kuharibu mti yeoyote aliyekuwa na kusudi la kuwaua Wayahudi wote na kupora mali zao. 12 Jambo hili ilipaswa litekelezwe katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, siku ya ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, ambao ni mwezi wa Adari. 13 Nakala ya mbiu ilipaswa kutolewa kama sheria na kutangazwa kwa watu wote. Wayahudi walikuwa tayari kwa siku hiyo kulipa kisasi kwa adui zao. 14 Hivyo matarishi wakaendesha farasi waliokuwa wakitumiwa katika huduma za kifalme. Walienda kwa haraka sana. Mbiu hii pia ilikuwa imetolewa katika mji wa Shushani pia. 15 Kisha Mosekai akaondoka mbele za mfalme akiwa amevaa mavazi ya kifalme, nguo buluu na nyeupe na taji kubwa ya dhahabu na joho la zambarau. Mji wa Shushani ukafurahia. 16 Wayahudi walikuwa na nuru, na furaha na heshima. Mji wowote ambao mbiu hii ilipigwa, Wayahudi walifurahia na walifanya karamu na pumziko. 17 Watu wengi wakatamani kuwa Wayahudi sababu ya hofu ya Wayahudi iliyokuwa juu yao.

9 Sasa katika mwezi wa kumi na mbili, siku ya kumi na tatu ambayo ni siku ya Adari, siku ambayo adui wa Wayahudi walitarajia kutekeleza sheria ya mfalme na kupata nguvu dhidi ya Wayahudi. Badala yake Wayahudi wakapata nguvu dhidi ya adui zao. **2** Wayahudi wote wakakusanya katika miji yao katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, kutia mikono juu ya wale waliokusudia ubaya. Hakuna aliye kuwa tayari kusimama zao kwa sababu hofu yao ilikuwa imewaangukia watu wote. **3** Wakuu wote wa majimbo, maakida na magavana, na watawala wa mfalme, waliwasaidia Wayahudi kwa kuwa hofu ya Modekai ilikuwa imewaangukia. **4** Kwa kuwa Modekai alikuwa mkuu katika nyumba ya mfalme, na umaaarufu wake ukasambaa katika majimbo yote, kwa kuwa Modekai alikuwa akifanyika mkuu. **5** Wayahudi wakawavamia maadi zao kwa upanga, wakiwatenda vibaya kama walivyokuwa wamekusudiwa mabaya dhidi yao Wakawatenda kama walivyo ona vyema machoni pao. **6** Katika ngome ya miji wa Shushani pekee jumla ya maadui waliouawa na na kuharibiwa na Wayahudi ni wanaume mia tano. **7** Miongoni mwa waliouawa ni pamoja na Parishandatha, Dalphoni, Aspatha, **8** Poratha, Adalia, Aridatha, **9** Parimashita, Arisai, Aridai, Vaizatha, **10** na wana kumi wa Hamani, mwana wa Hammedatha, adui wa Wayahudi. Lakini hawakuchua mateka yoyote. **11** Idadi ya wale waliouawa siku hiyo katika miji wa Shushani, ilifikishwa kwa Mfalme Ahusiero. **12** Mfalme akamwambia malkia Esta. Mfalme akamwambia Malkia Esta, "Wayahudi wameua wanaume mia tano katika miji wa Shushani, wakiwemo wana kumi wa Hamani adui wa Wayahudi. Je wamefanya nini katika majimbo mengine? Na sasa haja yako ni nini? Utapewa. Ombi lako ni nini?" **13** Esta akamjibu, "Mfalme kama iikupendeza, ruhusu Wayuadi walio katika miji wa Shushani wapige mbiu hii na kesho, na miili ya watoto wa Hamani itundikwe juu ya miti." **14** Mfalme akaamuru ombi la Esta litekelezwe. Mbiu ilipigwa katika miji wa Shushani, na wana kumi wa Hamani wakatundikwa juu ya miti. **15** Wayahudi katika miji wa Shushani walisanyika pamoja siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari, na kuwauma maadui zao mia tatu katika miji wa Shushani, lakini hawakugusa nyara zao. **16** Na Wayahudi katika majimbo mengine wakakusanya ili kujilinda na wakapata faraja kutoka kwa maadui na wakawauwa maadui zao elfu sabini na tano, lakini hawakugusa mikono yao kwa vitu yya thamani wale waliouawa. **17** Katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa Adari, Wayahudi wakapumzika katika siku ya kumi na nne, wakapumzika siku hiyo ya karamu na furaha. **18** Lakini Wayahudi walioishi katika miji wa Shushani wakaja pamoja siku ya kumi na tatu na ya kumi na nne. Na siku ya kumi na tano wakapumzika na wafanya karamu na kufurahia. **19** Hii ndiyo sababu Wayahudi wa vijijini, wanaishi maeneo ya vijijini, huadhimisha siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari kama siku ya furaha na karamu na siku ambayo hutumiana zawadi kwa kila mmoja. **20** Modekai akaweka mambo haya na akatumia nyaraka kwa Wayahudi wote waliokuwa katika utawala wa Mfalme Ahusiero, **21** akiwataka kuazimisha siku ya kumi na nne na kumi na tano ya mwezi wa Adari kila mwaka. **22** Hizi ziliikuwa ndizo siku ambazo Wahudi walipata faraja kutoka kwa maadui zao na wakati huu ndio wakati ambaio huzuni ya Wayahudi iligeuzwa kuwa furaha, na kutoka kwa maombolezo hadi kwenye pumzikio. Walipaswa kuzifanya siku za karamu na furaha, na kutumiana zawadi ya chakula, na zawadi kwa masikini. **23** Wayahudi wakaendelea na maadhimisho wakifanya kile ambacho Modekai alikuwa amewaandikia. **24** Na wakati huo Modekai mwana wa Hammedatha mwagagi, adui wa Wayahudi aliyekuwa amepanga njama ya kuwaangamiza Wayahudi, na kwa kupiga Puri (yaani akapiga kura) ili kuwaangamiza kabisa. **25** Lakini Mfalme Ahusiero alipopata taarifa ya mpango mbaya huu alioupanga Modekai dhidi ya Wayahudi, aliagiza kwa nyaraka afaniyewe Modekai mwenyewe, na kwamba ye ye na wana wake wanyongwe juu ya miti. **26** Hivyo Wayahudi wakaziita siku hizi Purimu, kutokana na jina Puri. Kwa sababu ya mambo yote yaliyo kuwa yameandika katika barua, na mambo yote ambayo walikuwa wameyaona kwa macho yao, na yale yalikuwa yamewapata, **27** Wayahudi wakapoeke jukumu na desturi mpya. Desturi hii iwe kwa ajili yao, watoto wao, na kila ambaye aliyeungana nao. Na itakuwa kwamba maadhimisho haya watayafanya kwa kila mwaka. Wataadhimisha kwa namna fulani na nyakati hizo hizo kila mwaka. **28** Siku hizi zilipaswa kuadhimishwa katika kila kizazi, kila familia, kila jimbo na kwa kila mji. Wayahudi hawa na watoto wao hawakuacha kuadhimisha siku hizi za Purimu, ili kwamba wasizisau. **29** Malkia Esta na Modekai wakaandika kwa mamlaka yote na kuthibitisha barua hii ya pili kuhusu Purimu. **30** Barua zilipelekwa katika majimbo 127 ya mfalme Ahusiero, zikiwataka Wayahudi wote amani na kweli. **31** Na kuthibitisha siku za Purimu sawa sawa na maelekezo ya Modekai na Esta yaliyowataka Wayahudi waadhimishe. Wayahudi wakati maagizo kwa ajili yao na uzao wao, kama waliviyoti siku za kufunga na kuomboleza. **32** Agizo la Esta likahakikisha sheria hizi kuhusu Purimu, na ikaandikwa katika kitabu.

10 Kisha Mfalme Ahusiero akaweka kodi juu ya nichi na maeneo ya bahari. **2** Mafanikio yote na nguvu na ukuu wake, pamoja na wa Modekai ambaio mfalme alimwinua, yameandikwa katika Kitabu cha Kumbukumbu ya wafalme wa Wamedi na Waajemi. **3** Modekai Muyahudi alikuwa wa pili kutoka kwa Mfalme Ahusiero. Alikuwa mkuu na maarufu miongoni mwa ndugu zake Wayahudi, kwa sababu alitetea mahitaji ya watu wake na haki za watu na akatetea amani kwa watu wote.

10 Kisha Mfalme Ahusiero akaweka kodi juu ya nchi na maeneo ya bahari. 2 Mafanikio yote na nguvu na ukuu wake, pamoja na wa Modekai ambaa mfalme alimwinua, yameandikwa katika Kitabu cha Kumbukumbu ya wafalme wa Wamedii na Waajemi. 3 Modekai Muyahudi alikuwa wa pili kutoka kwa Mfalme Ahusiero. Alikuwa mkuu na maarufu mionganii mwa ndugu zake Wayahudi, kwa sababu alitetea mahitaji ya watu wake na haki za watu na akatetea amani kwa watu wote.

Ayubu

1 Kulikuwa na mtu katika nchi ya Usi jina lake Ayubu; na Ayubu alikuwa mwenye haki na mkamilifu, mmoja aliyemcha Mungu na kuepkana na 2 uovu. Wakazaliwa kwake watoto saba wa kiume na mabinti watatu. **3** Alimiliki kondoo elfu saba, ngamia elfu tatu, jozи mia moja za maksai, na punda mia tano na idadi kubwa ya watumishi. Mtu huyu alikuwa mtu mkuu wa watu wote wa mashariki. **4** Kwa siku yake kila mtoto wa kiume, hufanya karamu katika nyumba yake. Wakatuma na kuwaita dada zao watatu waje kula na kunywa pamoja nao. **5** Baada ya siku za karamu zilipokuwa zimetimia, Ayubu hutuma kwao na kuwatakasa. Aliamka asubuhi na mapema na kutoa sadaka za kuteketewa kwa kila mtoto wake, kwa kusema, "Yawezekana kwamba wanangu wamefanya dhambi na kumkufuru Mungu miyoni mwao." Siku zote Ayubu alifanya hivi. **6** Kisha ilikuwa siku ambayo watoto wa Mungu walikwendwa kujihudhurisha mbele za BWANA. Shetani pia akaenda pamoja nao. **7** BWANA akamuuliza Shetani, "Umetoka wapi wewe?" Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, "Natoka kuzunguka zunguka duniani, kutembea huku na huko humo." **8** BWANA akamuuliza Shetani, "Je umemwangalia mtumishi wangu Ayubu? Kwa kuwa hakuna mmoja aliye kama yeye duniani, mtu mwenye haki na mkamilifu, mmoja aliyemcha Mungu na kuepkana na uovu." **9** Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, "Je Ayubu amcha Mungu bila sababu? **10** Wewe hukumwekea kinga pande zote, kuzunguka nyumba yake, na kuzunguka vitu vyote alivyo navyo kutoka kila upande? Wewe umebariki kazi za mikono yake, na mifugo yake imeongezeka katika nchi. **11** Lakini sasa nyosha mkono wako na uguse yote hayo aliyonayo, na uone kama hatakufuru mbele ya uso wako." **12** BWANA akamwambia Shetani, "Tazama, hayo yote aliyonayo yamo mkononi mwako. Isipokuwa juu yake yeye mwenywewe usinyoshe mkono wako." Kisha Shetani akatoka mbele za BWANA. **13** Ilitokea siku moja, wana wake wa kiume na binti zake walipokuwa wakila na kunywa mvinyo nyumbani mwa ndugu yao mkubwa. **14** Mjumbe akamfikia Ayubu na kusema, "Hao maksai walikuwa wakilima na punda walikuwa wakichunga karibu nao. **15** Waseba wakawaangukia na kutoweka nao. Kwa wale watumishi, wamewaua kwa makali ya upanga. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari." **16** Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mwagine pia na kusema, "Moto wa Mungu umeanguka toka mbinguni na kuwateketiza kondoo na watumishi. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari." **17** Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mwagine pia na kusema, "Wakaldayo walifanya vikundi vitatu, wakawashambulia ngamia, na kuondoka nao. Kwa wale watumishi, wamewaua kwa makali ya upanga. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari." **18** Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mwagine pia na kusema,

kunywa mvinyo nyumbani mwa ndugu yao mkubwa. **19** Upepo wenye nguvu ulitokea jangwani na ukapiga pembe nne za nyumba. Ikawaangukia vijana hao, na wakafa wote. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari. **20** Kisha Ayubu akainuka, akalirarua joho lake, akanyoa kichwa chake, akaanguka chini kifudifudi na kumwabudu Mungu. **21** Akasema, "Mimi nilitoka tumboni mwa mama yangu ni uchi, nami nitakuwa uchi wakati nitakaporudi huko. BWANA alitoa, na BWANA ametwaa. Jina la BWANA libarikiwe." **22** Katika mambo hayo yote, Ayubu hakutenda dhambi, wala hakumwazia Mungu kwa uovu.

2 Kisha kulikuwa na siku wana wa Mungu walipokwenda kujihudhurisha mbele za BWANA. Shetani pia alikwenda kati yao kujihudhulisha mbele za BWANA. **2** BWANA akamuuliza Shetani, "umetoka wapi wewe?" Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, "Natoka kuzunguka zunguka duniani, kutembea huku na huko humo." **3** BWANA akamuuliza Shetani, "Je umemwangalia mtumishi wangu Ayubu? Kwa kuwa hapana mmoja aliye kama yeye duniani, mtu mwene haki na mkamilifu, mmoja aliye mcha Mungu na kuepukana na uovu. Hata sasa anashikamana na utimilifu wake, japoikuwa ulinichochea juu yake, nimwangamize pasipo sababu." **4** Shetani akamjibu BWANA na kusema, "Ngozi kwa ngozi, kweli; mtu atatoo vyote alivyo navyo kwaajili ya uhai wake. **5** Lakini nyosha mkono wako sasa na uguse mifupa yake na nyama yake, na uone kama hatakufuru mbele ya uso wako." **6** BWANA akamwambia Shetani, "Tazama, yumo mkononi mwako; ni uhai wake tu ambao lazima uutunze." **7** Kisha Shetani akatoka mbele ya uso wa BWANA. Akampiga Ayubu na majipu mabaya toka wayo wa mguu hadi kichwani. **8** Ayubu akachukua kipande cha kigae kujikunia, na akaketi chini majivuni. **9** Kisha mkewe akamuuliza, "Je hata sasa wewe unashikamana na utimilifu wako? Umkufuru Mungu na ufe. **10** Lakini yeye akamwambia, "Wewe unaongea kama mmoja wa hao wanawake wapumbavu waongeavyo. Je sisi tuplicate mema toka kwa Mungu na tusipate mabaya?" Katika mambo hayo yote, Ayubu hakutenda dhambi kwa midomo yake. **11** Sasa wakati rafiki zake watatu wa Ayubu walipopata habari ya mabaya yaliyompata, kila mmoja wao akaja kutoka mahali pake: Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi, na Sofari Mnaamathi. Wakatenga muda ili waende kuombokoleza naye na kumfariji. **12** Walipoinua macho yao wakiwa mbali, hawakuweza kumtambua. Wakapaza sauti zao na kulia; kila mmoja wao akaruarua joho lake na kurusha majivu hewani na juu ya kichwa chake. **13** Kisha wakaketi chini pamoa naye kwa muda wa siku saba-mchana na usiku. Hakuna hata mmoja aliyesema naye neno, kwa kuwa waliona kuwa huzuni yake ilikuwa kuu mno.

3 Baada ya hayo, Ayubu akafunua kinywa chake na kuilani siku aliyozaliwa. 2 Akasema, 3 "Na ipoteeli mbali siku niliyozaalii mimi, usiku uliosema, 'Mimba ya mtoto wa kiume imetunuwaa'. 4 Siku hivo na iwe qiza:

Mungu toka juu asiifkilie, wala mwanga usiangazie. hasira zake huteketea. **10** Kuunguruma kwa simba, sauti 5 Ishikwe na giza na giza la mauti live lake. Wingu ya simba mkali, meno ya simba wadogo - yamevunjika. **11** na likae juu yake; kila kitu kiifanyacho siku kuwa giza Simba mzee huangamia kwa kukosa wahanga; watoto wa kweli na kiitishe. **6** Usiku huo, na ukamatwe na giza simba jike wametawanyiko kila mahali. **12** Sasa nililetewa tororo. Usihesabiwe mionganoni mwa siku za mwaka; na kwangu jambo fulani kisiri, na siko langu likapoea uvumi usiwekwe katika hesabu ya miezi. **7** Tazama, usiku kuhusu hilo. **13** Kisha yakaja mawazo kupitia ndoto wakati huo na uwe tasa; na sauti ya shangwe isiwe ndani wa usiku, wakati uwaangukiwapo usingizi mzito watu. **14** yake. **8** Na wailani siku hiyo, hao wafahamu namna Ilikuwa usiku wakati nilipopatwa hofu na kutetemeka, na ya kumuamsha lewiyathani. **9** Nyota za mapambazuko mifupa yangu yote ikatikisika. **15** Kisha nafsi ikapita mbele yake zitiwe giza. Siku hiyo iutafute mwanga, lakini ya uso wangu, na nyewe zangu za mwili zilisimama. **16** isiupate; wala makope ya mapambazuko isiyaone, **10** Nafsi ilisimama kimya, lakini sikuweza kupambanua sura kwasababu haikuifunga milango ya tumbo la mama yangu, yake. Umbo lilikuwa mbele ya macho yangu; kulikuwa na kwasababu haikunifichia taabu machoni pangu. **11** kimya, nami nikasikia sauti ikisema, **17** "Je binadamu Kwanini si-kufa wakati lipotokeza katika tumbo la uzazi? anaweza kuwa mwenye haki zaidi kuliko Mungu? Je Kwanini sikuitoa roho yangu hapo mama aliponzaa? **12** mtu anaweza kuwa msafi zaidi kuliko muumba wake? kwanini magoti yake yalinipokea? Kwanini maziwa yake **18** Tazama, kama Mungu hawaamini watumishi wake; yanipokee hata ninjyonye? **13** Kwa sasa ningelikuwa kama hulaamu upumbavu wa malaika zake, **19** je si nimelala chini kimya kimya. Ningelala usingizi na kupata zaidi sana ukweli huu kwa wale waishio katika nyumba pumzik 14 pamoja na wafalme na washauri wa dunia, za udongo, ambao misingi yao ipo katika vumbi, wale ambao walijijengea makaburi ambayo sasa ni magofu. waliopondwa mbele ya nondo? **20** Kati ya asubuhi na jioni **15** Au Ningelikuwa nimelala pamoja na wakuu wenye dhababu, waliozijaza nyumba zao fedha. **16** Au pengine wameangamizwa; wameangamia milele wala bila yejote ningekuwa sijazaliwa, kama watoto wachanga wasio una kuwatambua. **21** Je kamba za hema yao hazikung'olewa mwanga kabisa. **17** Huko waovu huacha kusumbua; huko waliochoka hupumzik. **18** Huko wafungwa kwa amba o walijijengea makaburi ambayo sasa ni magofu. **19** Kwa nini yeye aliye mashakanii kupewa mwanga? Kwa nini hao wenye uchungu moyoni kupewa uhai, **21** ambao hutamani mauti lakini hawapati; ambao huyachimbulia mauti zaidi ya kutafuta hazina iliyofichika? **22** Kwa nini kupewa mwanga ambao hushangilia mno na kufurahi walionapo kaburi? **23** Kwanini kupewa mwanga mtu ambaye njia zake zimefichika, mtu ambaye Mungu amemzungushia uwa? **24** Kwa kuwa kushusha kwangu pumzi kwatokea badala ya kula; kuugua kwangu kumemiminika kama maji. **25** Maana jambo ile niliogopalo limenipata; nalo linitialo hofu limenijilija. **26** Mimi sioni raha, sipati utulivu, na sipati pumzik; badala yake huja taabu."

4 Kisha Elifazi Mtemani akajibu na kusema, **2** Kama mtu yejote akijaribu kuzungumza na wewe, je utakosa ustahimilivu? Lakini ni nani anaweza kujizua asizungumze? **3** Tazama, wewe umewafunza wengi; wewe imeipa nguvu mikono iliyojuwa dhaifu. **4** Maneno yako yamemsaidia yeye mwanamme aliyekuwa anaanguka; wewe umeyaimarisha magoti dhaifu. **5** Lakini sasa matatizo yamekuja kwako, na wewe umechokoa; yanakugusa wewe, na wewe umetatizika. **6** Je si hofu yako imani yako, na ukamilifu wa njia zako tumaini lako? **7** Tafakari juu ya hili, tafadhari: ni nani aliyeangamia akiwa hana kosa? Au ni lini watu wakamilifu walikatiliwa mbali? **8** Kutohana na vile nilivyoona, wale walimao uovu na kupanda taabu huvuna hayo. **9** Kwa pumzi ya Mungu huangamia; kwa mlipuko wa

5 Ita sasa; je kuna yejote ambaye atakujibu? Utamrudia yupi katika watakatifu hao? **2** Kwa kuwa hasira huua mtu mpumbavu; wivu huua mjinga. **3** Nimemuona mtu mpumbavu akishika mzizi, lakini ghafla niliyalaani makazi yake. **4** Watoto wake wako mbali na uzima; wameangamia langoni mwa mji. Hakuna yejote atakaye waponya. **5** Mwenye njaa hula mavuno yao; hata huyachukua katikati ya miiiba. Wenye kiu huzihemea mali zao. **6** Kwa kuwa magumu hayatoki udongoni; wala taabu haichipuki katiki nchi. **7** Badala yake, wanadamu huzaliwa kwaajili ya taabu, kama tu cheche za moto zirukavyo juu. **8** Lakini kwa mimi, ningemrudia Mungu mwenyewe; kwake ningeaminisha kusudi langu - **9** yeye afanyae makuu na mambo yasiyochunguzika, mambo ya ajabu yasiyo na hesabu. **10** Hutoa mvua juu ya nchi, na huyapeleka maji mashambani. **11** Hufanya haya kwaajili ya kuainua juu hao walio chini; huwapandisha sehemu salama hao waombolezao. **12** Yeye huariblu mipango ya watu wenye hila, ili mikono yao isipate mafanikio. **13** Yeye huwanasa watu wenye hekima katika matendo ya hila zao wenyewe; mipango ya watu waliogeuzwa huaribika haraka. **14** Wao hupatwa na giza wakati wa mchana, na hupapasa mchana kama vile ni usiku. **15** Lakini yeye huoko maskini kwa upanga wa vinywa vyao na mhitaji kwa mkono wa mtu mwenye nguvu. **16** Hivyo mtu maskini ana matumaini, na udhalimu hufumba kinywa chake mwenyewe. **17** Tazama, amebarikiwa mtu ambaye hutiwa adabu na Mungu; kwa sababu hiyo, usidharau uongozi wa Mwenyezi. **18** Kwa kuwa yeye hujeruhi na kisha huuguza; yeye hutia jeraha na kisha mikono yake huponya. **19** Yeye atakuokoa na mateso sita; kweli, katika mateso saba, hakuna uovu utakao kugusa. **20** Wakati wa njaa atakukomboa na kifo, na

kwa uwezo wa upanga wakati wa vita. **21** Wewe utafichwa na mateso ya ulimi; na usitishike na uharibifu utakapokuja. **22** Wewe utaufurahia uharibifu na njaa, na hutatishika na wanyama wakali wa nchi. **23** Kwa kuwa wewe utakuwa na mapatano na mawe ya shambani mwako, na wanyama wa mwituni watakuwa na amani na wewe. **24** Wewe utajua kwamba hema lako lina usalamu; utatembelea zizi la kondoo wako na hutakosa kitu chocotte. **25** Pia utafahamu kwamba uzao wako utakuwa mwiningi, na vizazi vyako vitakuwa kama nyasi ardhini. **26** Wewe utafika kaburini kwako mwenye umri kamili, kama vile rundo la mashuke ya nafaka liendavyo juu wakati wake. **27** Tazama, tumelipeleleza jambo hili; ndivyo liliyivo; lisikie, na ulifahamu kwa ajili yako mwenyewe."

6 Kisha Ayubu akajibu na kusema, **2** "Oo, laiti maumivu yangu makubwa yangepimwa; laiti misiba yangu yote mikubwa ingewekwa kwenye mizani! **3** Kwa kuwa sasa ungekuwa mzito kuliko mchanga wa baharini. Kwa sababu hiyo maneno yangu yamekuwa ya haraka. **4** Kwa kuwa mishale ya Mwenyezi ipo ndani yangu, moyo wangu umelewa sumu; Vitisho vya Mungu vimejipanga vyenyewe dhidi yangu. **5** Je punda mwituni hulia akiwa na malisho? Au ng'ombe huwa dhaifu wakati wa njaa ambapo anachakula? **6** Je inawezekana kitu kisicho na ladha kulika bila chumvi? Au kuna radha yoyote katika ute mweupe wa yai? **7** Nakataa kuvigusa; kwangu mimi vinafanana na chakula kichukizacho. **8** Oo, kama nigeweza kupata haja yangu; oo, kama Mungu angeridhia jambo nilitamanilo sana: **9** kama Mungu ingempendeza kuniangamiza mara moja, kwamba angelegeze mkono wake na kuyakatilia mbali maisha yangu! **10** Hii ingeweza kuwa faraja yangu hata sasa - hata kama nafurahia sana maumivu yasiyopungua: kwa kuwa sikuyakana maneno yake Mtakatifu. **11** Nguvu yangu ni ipi, hata nijaribu kusubiri? Mwisho wangu ni upi, utakao refusha maisha yangu? **12** Je nguvu zangu ni nguvu za mawe? Au mwili wangu umeumbwa kwa shaba nyeusi? **13** Je si kweli kwamba sina msaada ndani yangu, na kwamba hekima imeondolewa mbali nami? **14** Kwa mtu ambaye yu karibu kuzirai, inapasa uaminifu uonyeshwe na rafiki zake; hata kwake ye ye aachaye kumcha Mwenyezi. **15** Lakini ndugu zangu wamekuwa waaminifu kwangu kama mkondo wa maji jangwani, mfano wa mifereji ya maji ipitayo mpaka pasipo kitu, **16** ambayo imekuwa mieusi kwa sababu ya barafu juu yake, na kwa sababu ya theluji ambayo hujificha yenye ndani yake. **17** Wakati zikiyeyuka, hutoweka; kukiwa na joto, hutoweka mahali hapo. **18** Misafara ambayo husafiri kwa njia yao hugeuka na maji; huzurura jangwani na kisha hupotea. **19** Misafara kutoka Tema huitazama, wakati majeshi ya Sheba huitaraja. **20** Wamevunyika moyo kwa sababu walitumaini kupata maji. Wakaenda huko, lakini walidanganywa. **21** Kwa sasa ninyi rafiki si kitu kwangu; mmeona hali yangu ya kutisha nanyi mwaogopa. **22** Je nilisema kwenu, 'Nipeni kitu furani?' Au, 'nitoleeni zawadi katika mali zenu?' **23** Au, 'Niokoeni toka mkononi mwa

mtesi wangu?' Au, 'Nitoleeni fidia kwa watesi wangu?' nifahamu wapi nilipokosea. **24** Nifundishe, nami nitaishika amani yangu; nifahamu wapi nilipokosea. **25** Jinsi gani maneno ya kweli yanavyo umiza! Lakini hoja zenu, jee hasa zimenionya nini mimi? **26** Je mnapanga kuyakemea maneno yangu, mnayachukulia maneno ya mtu mwenye kukata tamaa sawa na upepo? **27** Hasa, mna pigi kura kwa ajili ya yatima, na kupatana bei juu ya rafiki yenu kama bidhaa. **28** Sasa, kwa sababu hiyo, tafadhari nitazame, kwa hakika sitasema uongo usoni penu. **29** Rudini, nawasihu; lisiwepo neno la uonevu na nyinyi; Hasa, rudini, sababu zangu ni za haki. **30** Je mna uovu ulimini mwangu? Je kinywa changu hakiwezi kungundua madhara?

7 Je mtu hana kazi ngumu juu ya nchi? Je siku zake si kama siku za mwajiriwa? **2** Kama mtumwa atamaniye sana kivuli cha jioni, kama mwajiriwa atafutaye ujira wake - **3** hivyo nami nimeumbwa kuvumilia miezi ya taabu; Nami nimepewa taabu - zimeujaza usiku. **4** Hapo nilalapo chini, najiuliza mwenyewe, 'Lini nitatoka kitandani na lini usiku utatoweka?' Nimejawa na kujitupa huku na huko hadi mwanzo wa siku. **5** Mwili wangu umevikwa minyoo na madonda yenyе vumbi; maumivu katika ngozi yangu yamekuwa magumu na kisha hutoweka na huendelea tena. **6** Siku zangu zinakimbia kuliko chombo cha kufumia; zinapita bila tumaini. **7** Mungu, anakumbuka kwamba maisha yangu ni pumzi tu; jicho langu halitaona mema tena. **8** Jicho lake Mungu, huyo anionaye mimi, halitaniangalia tena; Macho ya Mungu yatanitazama, lakini sitakuwako. **9** Kama vile wingu liishavyo na kutoweka, hivyo wale waendao sheoli hawatarudi tena kabisa. (**Sheol h7585**) **10** Yeye hatarudi tena nyumbani kwake, wala mahali pake hapatamtambua tena. **11** Kwa sababu hiyo sitakizua kinywa changu; Nitasema juu ya maumivu makubwa ya roho yangu; Nitanung'unika juu ya uchungu wa nafsi yangu. **12** Je mimi ni bahari au kiumbe cha kutisha baharini hata ukaweka mlizni juu yangu? **13** Hapo nisemapo, 'kitanda changu kitanifaraji, na malazi yangu yatalitiza manung'uniko yangu,' **14** halafu unitishapo kwa ndoto na kunitisha kwa maono, **15** ili nichague kunyongwa na kufa kuliko kulinda mifupa yangu hii. **16** Ninayachukia kabisa maisha yangu; sitamani siku zote kuwa hai; usinisumbue maana siku zangu hazifai. **17** Je mtu ni nini hata ukatia bidii kwake, na ukaweka akili yako kwake, **18** na kumwangalia kila asubuhi, na kumjaribu kila mara? **19** Je itachukwa muda gani kabla hujaacha kuniangalia, wala kunisumbua muda wa kutosha kwaajili ya kumeza mate yangu? **20** Hata kama nimefanya dhambi, itakusaidia nini, wewe ulindaye wanadamu? Kwa nini umenifanya shabaha yako, kiasi kwamba nimekuwa mzigo kwako? **21** Kwa nini hunisamehi makosa yangu na kuniondolea uovu wangu? kwa kuwa sasa nitalala mavumbini; na wewe utanitafuta kwa bidii, lakini sitakuwako."

8 Kisha Bildadi huyo Mshuhi akajibu na kusema, **2** "hata lini wewe utasema mambo haya? Kwa muda gani

maneno ya kinywa chako yatakuwa kama upepo wenyenini? 13 Mungu hataondoa hasira yake; wamsaidiao nguvu? 3 Je Mungu hupotosha hukumu? Je Mwenyezi Rahabu huinama chini yake. 14 Je ni upungufu kiasi hupotosha haki? 4 Watoto wako wametenda dhambi dhidi gani mimi nitamjibu, je nichague maneno kuhojiana yake; tunalifahamu hili, kwa kuwa amewatia mkononi kwa naye? 15 Hata kama ni mwenye haki, nisingelimbu; makosa yao. 5 Lakini wewe unaonaje ukimtafuta Mungu ningeomba msamaha tu kwa hukumu yangu. 16 Hata kwa bidii na kufikisha haja yako kwa huyo Mwenyezi. 6 kama ningelimpwita na yeye akanitikia, nisingeaminu kuwa Ukiwa wewe ni msafi na mkamilifu, hakika angeamka ameisikia sauti yangu. 17 kwa kuwa yeye anidhoofishaye mwenyewe kwa niaba yako na kukurudisha kwenye makazi kwa dhoruba na kuyaongeza majeraha yangu pasipo ya haki yako. 7 Japokuwa huo mwanzo wako ulikuwa ni sababu. 18 Yeye hataki hata kuniruhusu nipate kuvuta mdogo, hata hivyo hali yako ya mwisho itaongezeka sana. pumzi; badala yake, hunijaza uchungu. 19 Kama ni habari 8 Tafadhari uwaulize vizazi nya zamani, na utie bidii katika ya nguvu, tazama! yeye ni mwenye uwemo! Kama ni hayo mababu zetu waliyofunza. 9 (Sisi ni wa jana tu na habari ya haki, ni nani atakaye mhukumu? 20 Ingawa ni hatujui chocote kwa kuwa siku zetu duniani ni kivili). 10 mwenye haki, kinywa changu mwenyewe kitanihukumu; Je hawatakufunza wao na kukuambia? Je hawatatumka na ingawa ni mtakatifu, maneno yangu yatashuhudia kuwa maneno yatokayo miyoni mwao? 11 Je hayo mafunjo ni mwenye kosa. 21 Mimi ni mtakatifu, lakini sijiali zaidi yaota pasipo matope? Je mafunjo yaota pasipo maji? 12 nafsi yangu; Naudharau uhai wangu mwenyewe. 22 Haileti Wakati yakiwa bado ya kijani na hayajakatwa, hunyauka tofauti yoyote, kwa sababu hiyo nasema kwamba yeze kabla ya mmea mwingine. 13 Hivyo pia njia ya wote huangamiza watu wasio na makosa na waovu pia. 23 wamsahauo Mungu, na matumaini ya asiyeamini Mungu Kama hilo pigo likiu ghafla, yeye atafurahi mateso yake yatautoweka. 14 Ujasiri wake utavunjika, na matumaini mtu asiyenye kosa. 24 Dunia imetiwa mkononi mwa watu yake ni dhaifu kama utando wa buibui. 15 Ataitegemea waovu; Mungu hufunika nyuso za waamuzi wake. kama si nyumba yake, lakini haitamsaidia; atashikamana nayo, yeye hufanya, ni nani basi? 25 Siku zangu zinapita haraka lakini isidumu. 16 Yeye huwa mtu mbichi chini ya juu, kuliko tarishi akimbia; siku zangu zinakimbia mbali; wala na machipukizi yake huenea katika bustani yake yote. hazoni mema mahali popote. 26 Zinapita kama mashua 17 Mizizi yake hujifunga funga kwenye rundo la mawe; zilizoundwa kwa mafunjo ziendazo kwa kasi, na zinakasi huangalia mahali pazuri katikati ya mawe; 18 Lakini kama tai ashukaye upesi katika mawindo yake. 27 Kama mtu huyu aking'olewa mahali pake, kisha mahali pale ni kisema kwamba mimi nitasahau kuhusu manung'uniko patamkana, na kusema, 'mimi sikukoona.' 19 Tazama, hii yangu, kwamba nitaacha kuonyesha sura ya huzuni na ni "furaha" ya mtu mwenye tabia hiyo; mimea mingine kuwa na furaha, 28 Mimi nitaziogopa huzuni zangu zote itachipuka toka katika udongo ule ule mahali pake. 20 kwa sababu nafahamu kuwa hutanihesabu kuwa sina Tazama, Mungu hatamtupa mtu asiyenye kosa; wala hata. 29 Nitahukumiwa; kwa nini, basi, nitaabike bure? 30 hatawathibitisha watendao uvu. 21 Yeye atakijaza kinywa Kama najiosha mwenyewe kwa maji ya theluji na kuitakasa chako na kicheko, midomo yako na shangwe. 22 Wale mikono yangu na kuwa safi zaidi, 31 Mungu atanitumbukiza amba wanakuchukia wewe watavishwa aibu; nayo hema shimonii, na nguo zangu mwenyewe zitanichukia. 32 Kwa yake mwovo haitakuwepo tena.

9 Kisha Ayubu akajibu na kusema, 2 "kweli najua kwamba ndivyo hivyo. Lakini ni kwa namna gani mtu anakuwa na haki kwa Mungu? 3 Kama akitaka kujibishana na Mungu, hatamjibu yeze mara moja katika elfu zaidi. 4 Mungu ni mwenye hekima moyoni na ukuu katika nguvu; ni nani daima aliyejifanya mwenyewe kuwa mgumu dhidi yake na akafanikiwa? - 5 ambaye huiondoa milima bila kumtahadharisha yejote wakati akiipindua katika hasira zake - 6 ambaye huitikisa nchi itoke mahali pake na mihimili yake hutikisisi. 7 Ni Mungu yule yule ambaye huliamuru sua lisichomoze, nalo halichomozi, na ambaye huzihifadhi nyota, 8 ambaye peke yake ni mwenye kupuanua mbingu na kuyatuliza mawimbi ya bahari, 9 ambaye huumba Dubu, Orioni, Kilima, na makundi ya nyota ya kusini. 10 Ni Mungu yule yule atendaye mambo makuu, mambo yasiyofahamika - hasa, mambo ya ajabu yasiyohesabika. 11 Tazama, huenda karibu nami, na siwezi kumuona yeze; pia hupita kwenda mbele, lakini ni simtambue. 12 Kama akichukua kitu chochote, nani atamzuia? Nani auezaye kumuuliza, 'unafanya

Nimechoka na maisha yangu; Nitanena wazi manung'uniko yangu; nitasema kwa uchungu wa roho yangu. 2 Nitamwambia Mungu, 'Usinikhukumie makosa; nionyeshe sababu za wewe kuniilaumu mimi. Je 3 ni vizuri kwako wewe kunionea mimi, kudharau kazi ya mikono yako wakati unafurahia juu ya mipango ya waovu? 4 Je wewe una macho ya kimwili? Je wewe unaona kama mtu aonavyo? 5 Je siku zako ni kama siku za wanadamu au miaka yako ni kama miaka ya watu, 6 hata ukauliza habari za uvu wangu na kuitafuta dhambi yangu, 7 ingawa wewe wafahamu mimi sina kosa na hapana mwingine auezaye kuniokoa mimi na mkono wako? 8 Mikono yako imeniumba na kunifinyanga kwa wakati mmoja nawe kunizunguka, hata hivyo unaniangamiza. 9

Kumbuka, nakuomba, ulivyonifinyanga kama vile udongo; ungeinua juu uso wako bila ishara ya aibu; Ni dhahiri, je utanirudisha mavumbini tena? **10** Je wewe hukunimima ungethibitika na usingeogopa. **16** Wewe ungesahau kama maziwa na kunigandisha mfano wa jibini? **11** mateso yako; ungeyakumbuka hayo tu kama maji ambayo Umenivika ngozi na nyama na kuniunganisha pamoja yametiririka mbali. **17** Maisha yako yangekuwa angavu kwa mifupa na misuli. **12** Wewe umenizawadia mimi uhai kuliko aduhuri; japokuwa kulikuwa na giza, litakuwa kama na ahidi ya upendeleo na usaizidi wako umelinda roho asubuhi. **18** Ungekuwa salama kwa sababu kuna tumaini; yangu. **13** Hata hivyo mambo haya uliyaficha moyoni ni dhahiri, wewe utapata usalama juu yako na utachukua mwako - nafahamu kwamba hivi ndivyo ufikirivo: **14** kuwa pumziko lako katika usalama. **19** Pia ungelala chini katika kama nimefanya dhambi, wewe utaizingatia; hutaniachilia pumziko, na hakuna ambaye angekufanya wewe uogope; na uovu wangu. **15** Kama mimi ni muovu, ole wangu; hakika wengi wangetafuta upendeleo wako. **20** Lakini hata kama ni mwenye haki, sitaweza kuinua kichwa macho ya watu waovu yatashindwa; hawatakuwa na njia changu, kwa kuwa nimejaa aibu na kuyaangalia mteso ya kukimbia; tumaini lao la pekee litakuwa pumzi yao ya yangu. **16** Kama kichwa changu kikijinua chenyewe, mwisho ya uhai.

waniwinda kama simba; tena wajionyesha mwenyewe kuwa ni mwenye nguvu kwangu. **17** Wewe unaleta mashahidi wapya dhidi yangu na kuzidisha hasira zako dhidi yangu; wanishambulia na majeshi mapya. **18** Kwa nini, basi, ulinitoa tumboni? Natamani ningekata roho na ili jicho lolote lisinione. **19** Ningelikuwa kama asiyekuwepo; ningelichukuliwa kutoka tumboni mpaka kaburini. **20** Je si siku zangu pekee ni chache? Acha basi, usinisumbue, ili kwamba nipate kupumzika kidogo **21** kabla sijaenda huko ambako sitarudi, kwenye nchi ya giza na kivilu cha mauti, **22** ni nchi ya giza kama usiku wa manane, nchi ya kivilu cha mauti, isiyokuwa na mpangilio, ambayo nuru yake ni kama usiku wa manane."

11 Ndipo Sofari Mnaamathi alijibu na kusema, **2** "Huo wingi wa maneno haupaswi kujibiwa? Mtu huyu, aliyejaa maneno mengi awe wa kuaminiwa? **3** Kujivuna kwako kunapaswa kuwafanya wengine wabaki wamenyamaza? Wakati unapoyadhihaki mafundisho yetu, hakuna awaye yote atakayekufanya wewe ujisikie mwenye aibu? **4** Kwa kuwa wewe unasema kwa Mungu, 'Imani yangu ni safi, Mimi sina waa lolote machoni pako.' **5** Lakini, laiti, Mungu huyo angesema na kufungua midomo yake dhidi yako; **6** hivyo angekuonyesa wewe siri za hekima! Kwa kuwa yeche ni mkuu katika ufahamu. Tena tambua huyo Mungu anataka kutoka kwako kidogo kuliko uovu wako unavyostahili. **7** Je, wewe unawenza kumfahamu Mungu kwa kumtafuta yeche? Unawenza kumtambua aliyemkuu kwa ukamilifu? **8** Upeo uko juu kama mbingu; unawenza kufanya nini wewe? Ni wenyewe kina kirefu kuliko kuzimu; waweza kufahamu nini wewe? (**Sheol h7585**) **9** Vipimo vyake ni virefu kuliko nchi, na vipana kuliko bahari. **10** kama yeche akipita kati na kumyamazisha mtu yeoyote, kama yeche akimwita mtu yeoyote hukumuni, tena ni nani anayewenza kumzuia yeche? **11** Kwa maana anawajua watu waongo; wakati anapoona uovu, hawezie yeche kuukumbuka? **12** Lakini watu wapumbavu hawana ufahamu; wataupata wakati pundu mwitu atakapozaa mtu. **13** Lakini ikiwa umeuelekeza moyo wako kwa haki na umeunyosha mkono wako karibu na Mungu; **14** ikiwa huo uovu ulikuwa katika mikono yako, lakini hivyo tena unauweka mbali nawe, na haukuruhusu kutokuwa mwenye haki kukaa hemani mwako. **15** Ndipo kwa hakika

12 Ndipo Ayubu akajibu na kusema, **2** "Hakuna shaka ninyi wanadamu; Hekima mtakufa nayo. **3** Lakini nina ufahamu kama vile ninyi; Mimi siyo duni kwenu. Ni dhahiri, ni nani asiyefahamu vitu hivyo kama hivi? **4** Mimi ni kitu cha kuchekwa na jirani-Mimi, ni mmoja aliyemwita Mungu na ambaye alijibowi na yeche! Mimi, ni mwenye haki na mtu asiyekuwa na hatia-Mimi sasa nimekuwa kitu cha kuchekwa. **5** Katika mawazo yake mtu fulani aliye katika kufurahi, kuna kudharau kwa mashaka; hufikiri katika njia ambayo huleta mambo mabaya zaidi kwa wale ambao miguu yao inateleza. **6** Hema za wezi hufanikiwa, na wale ambao humkasirisha Mungu huhisi salama; mikono yao wenyewe ni miungu wao. **7** Lakini sasa waulize hao wanyama wa mwituni, na watakulufundisha wewe; waulize ndege wa angani, na watakuambia wewe. **8** Au iambie ardhi, na itakufundisha wewe; samaki wa baharinii watakatangazia wewe. **9** Ni myama yupi mionganii mwa hawa asiyefahamu kuwa mkono wa Yahwe umetenda haya? **10** Katika mkono wake mna uzima wa kila kiumbe hai na pumzi ya wanadamu wote. **11** Je, sikio halijajaribu maneno kama vile kaakaa lionjavyo chakula chake? **12** Kwa wazee mna hekima; katika wingi wa siku mna ufahamu. **13** Pamoja na Mungu mna hekima na ukuu; yeche anayo mashauri na ufahamu. **14** Tazama, yeche huangusha chini, na haiwezekani kujengwa tena; kama yeche akimtia gerezani mtu yeoyote, hakutakuwa tena kufunguliwa. **15** Tazama, kama yeche akiyazuia maji, yanakauka; na kama akiyaaachilia nje yanaitaabisha ardhi. **16** Pamoja na yeche mna nguvu na hekima; watu ambao wamedanganya na mdanganyi wote pamoja wako katika nguvu zake. **17** Yeche huwaongoza washauri mbali bila kuвая viatu katika huzuni; huwarudisha hakimu katika upumbavu. **18** Yeche Huondo minyororo ya mamlaka kutoka kwa wafalme; yeche hufunika viuno vyao kwa nguo. **19** Yeche huwaongoza makuhani mbali bila kuвая viatu na kuwapindua watu wakuu. **20** Yeche huondo hotuba ya wale waliokuwa wameaminiwa na huondo mbali ufahamu wa wazee. **21** Yeche humwaga aibu juu ya binti za wafalme na hufungua mishipi ya watu wenyewe nguvu. **22** Yeche huweka wazi vitu nya kina kutoka katika giza na kuvileta nje kumuika vivuli mahali ambapa watu waliokufa wapo. **23** Yeche huyafanya

mataifa kuwa na nguvu, na pia huyaharibu; Yeye pia jani linalopeperushwa? Je, utaendelea kulifuatilia bua huyakusa mataifa, na pia ye ye huyaongoza mbali kama kavu? **26** Kwa maana wew unaandika chini vitu vichungu wafungwa. **24** Yeye huondoa mbali ufahamu kutoka kwa viongozi wa watu wa nchi; huwafanya wao kutangatanga msituni mahali pasipo na njia. **25** Wao wanapapasa katika giza bila kuwa na mwanga; ye ye huwafanya wao kuweseka kama mtu mlevi.

13 Tazama, jicho langu limeyaona haya yote; sikio langu limeyasikia na kuyaolewa hayo. **2** Kile mnachokifahamu, ndicho hicho mimi pia ninachokifahamu; Mimi siyo duni kwenu ninyi. **3** Hata hivyo, Mimi ningeweza kuzungumza na mwenye nguvu; Mimi natamani kusemezana na Mungu. **4** Lakini ninyi mnauficha ukweli kwa uongo; ninyi nyote ni tabibu msiokuwa na thamani. **5** Laiti, kwamba kwa pamoa mgeshikilia amani yenu! Hilo lingekuwa hekima yenu ninyi. **6** Sikia sasa kuhoji kwangu; Sikiliza kusihii kwa midomo yangu mwenyewe. **7** Ninyi mtazungumza visivy o haki kwa ajili ya Mungu, na ninyi mtazungumza udanganyifu kwa ye ye? Ni kweli ninyi mngonyesha ukarimu kwa ye ye? **8** Ni kweli ninyi mngeteteta katika mahakama kama mawakili wa Mungu? **9** Je, kweli ingekuwa vizuri kwenu wakati ye ye akiwatafuta ninyi? Mngeweza ninyi kumdanganya ye ye kama mlivoyeza kuwadanganya watu? **10** Yeye kwa hakika angewathibitisha upya ninyi ikiwa katika siri ninyi mmeonyesha kutokukamilika. **11** Je, ukuu wake usingewafanya ninyi muogope? Je, utisho wake usingeshuka juu yenu? **12** Hadithi zenu za misemo ya kukariri, ni mithali zimetengenezwa kwa majivu; utetezi wenu ni utetezi ultiotengenezwa kwa udongo wa mfinyanzi. **13** Shikilieni amani yenu, mniache peke yangu, ili ya kwamba nipate kusema, acheni yaje yale yanayoweza kuja kwangu. **14** Nitaichukua nyama yangu mwenywewe katika meno yangu; Nitayachukua maisha yangu katika mikono yangu. **15** Tazama, ikiwa ataniua mimi, sitakuwa na tumaini lillobakia; hata hivyo, nitazitetea njia zangu mbele zake ye ye. **16** Hiki kitakuwa sababu ya kutohesabiwa hatia, kwamba mimi sikuja mbele zake kama mtu asiyemcha Mungu. **17** Mungu, sikiliza kwa makini kuzungumza kwangu; ruhusu kutangaza kwangu kuje kwenye masikio yako. **18** Tazama sasa, Nimeuweka utetezi wangu katika mpangilio, Mimi ninafahamu kwamba mimi sina hatia. **19** Ni nani anayeweza kushindana na mimi katika mahakama? Ikiwa mlikuja kufanya hivyo, na kama mimi nilithibitishwa kukosea, ndipo ningekuwa kimya na kuyatoa maisha yangu. **20** Mungu, fanya mambo mawili kwa ajili yangu, na tena Mimi sitajificha kutoka katika uso wako. **21** Ondo kutoka kwangu mkono wako unaotesa, na usiache utisho wako unifanye mimi kuogopa. **22** Ndipo niite mimi, na mimi nitakujibu; au uniache mimi niseme na wewe na wewe unijibu mimi. **23** Je, maovu yangu na dhambi zangu ni ngapi? Nijulishe kosa langu na dhambi yangu. **24** Kwa nini unaficha uso wako kutoka kwangu mimi na kunitendea mimi kama adui yako? **25** Je, wewe utalitesa

dhidi yangu mimi; wewe unanifanya mimi kurithi uovu wa ujana wangu. **27** Wewe pia unaiweka miguu yangu katika nguo nyembamba; wewe waangalia njia zangu zote; wewe wachunguza chini mahali ambapo nyayo za miguu yangu zimekanyaga. **28** Japokuwa mimi ni kama kitu kilichoza ambacho hutupwa mbali, kama vazi lile ambalo nondo wamelila.

14 Mwanadamu, ambaye amezaliwa na mwanamke, huishi siku chache tu na amejaa mahangaiko. **2** Yeye huchuanua kutoka katika ardhii kama ua na kukatwa chini; ye ye hukimbia kama kivuli na hawezi kudumu. **3** Je, wewe unatazama chocote katika hivi? Mnarieta mimi hukumuni pamoa nanyi? **4** Ni nani anayeweza kukileta kitu safi kutoka katika kitu kichafu? Hakuna awaye yote. **5** Siku za mwanadamu zimeamriwa. Idadi ya miezi yake unayo wewe; umekiweka kikomo chake ambacho hawezu kukivuka. **6** Tazama mbali kutoka kwake kwamba ye ye aweze kupumzika, ili kwamba aweze kufurahia siku yake kama mtu aliyekodishwa kama ye ye anaweza kufanya hivyo. **7** Kunaweza kuwa na tumaini kwa mti; kama ukikatwa chini, unaweza kuchipua tena, hivyo chipukizi lake halitapotea. **8** Japokuwa mizizi yake inakua na kuzeeka katika ardhii, na shina lake kufa katika udongo, **9** hata kama bado lina harufu ya maji pekee, litachipua tena na kutoa nije matawi kama mche. **10** Lakini mwanadamu hufa; ye ye huwa dhaifu; haswaa, mwanadamu hukoma kupumua, na tena yuko wapi ye ye? **11** Kama maji yanayopotea kutoka ziwanii, na kama vile mito upotезavyo maji na kukauka, **12** vivyo hivyo watu hulala chini na hawaamki tena. Mpaka pale mbingu zitakapokuwa hazipo tena, hawataamka wala kuamshwa kutoka katika kulala kwao. **13** Laiti, kwamba ungenificha mimi mbali katika kuzimii mbali kutoka katika mahangaiko, na kwamba ungenitunza mimi katika siri hadi hasira yake imalizike, kwamba ungeniwekea mimi muda maalumu wa kukaa huko na kisha kunita mimi katika fahamu! (Sheol h7585) **14** Ikiwa mwanadamu akifa, ye ye ataishi tena? Ikiwa hivyo, ningependa kusubiri kule muda wangu wote wa kuharibika mpaka kufunguliwa kwangu kutakapokuja. **15** Wewe ungeita, na mimi ningekujibu wewe. Wewe ungekuwa na shaku ya kazi ya mikono yako. **16** Wewe ungehesabu na kutunza nyayo zangu; Wewe usingejali kumbukumbu ya dhambi yangu. **17** Uovu wangu ungetiwa muhuri katika mkoba; wewe ungeufunga uovu wangu. **18** Lakini hata milima huanguka na kuwa si chocote; hata miamba huhamishwa kutoka mahali pake; **19** maji yaliyokuwa chini ya mawe; kufurika kwake huondoa mbali mavumbi ya nchi. Kama hivi, ninyi mnayoharibu matumaini ya mwanadamu. **20** Ninyi daima humshinda ye ye, na ye ye hupita mbali; Ninyi mnababilisha uso wake na kumtuma ye ye mbali kufa. **21** Kama watoto wake wa kiume ni wa kuheshimiwa, ye ye, hatambui hicho; na kama wakishushwa chini, ye ye

haoni hicho. 22 Yeye hujisikia tu maumivu ya mwili wake mwenyewe, na hujiombolezea yeye mwenyewe.

15 Ndipo Elifazi Mtemani alijibu na kusema, 2 Mtu mwenye hekima anapaswa kujibu kwa maarifa yasiyofaa na kujijaza mwenyewe na upepo wa mashariki? 3 Anapaswa kuhojiana na mazungumzo yasiyo na faida au na hotuba ambazo kwa hizo yeye hawezu kufanya mema? 4 Dhahiri, wewe wafifisha heshima ya Mungu; Wewe wazua heshima kwa yeye, 5 kwa maana uovu wako hufundisha midomo yako; Wewe wachagua kuwa na ulimi wa mtu mwenye hila. 6 Mdomo wako mwenyewe hukukukumu wewe, siyo wangu; hakika, midomo yako mwenyewe hushuhudia dhidi yako wewe. 7 Je, wewe ni mwanadamu wa kwanza ambaye aliyezaliwa? Wewe ulikuwepo kabla ya vilima kuwepo? 8 Wewe Umewahi kusikia maarifa ya siri ya Mungu? Je, wewe wajihesabia mwenye hekima wewe mwenyewe? 9 Ni kitu gani unachokifahamu wewe ambacho sisi hatukijui? Ni kitu gani unachokifahamu wewe ambacho hakiko katika sisi? 10 Pamoja nasi wapo pia wenye mvi na watu wazee sana ambaao ni wazee zaidi kuliko baba yako. 11 Je, faraja ya Mungu ni ndogo sana kwako, maneno ambayo ni ya upole dhidi yako wewe? 12 Kwa nini moyo wako wewe unakupeleka mbali? Kwa nini macho yako yananga'ra, 13 ili ya kwamba kuirejesha roho yako kwa Mungu na kuyatoa maneno hayo kutoka katika mdomo wako? 14 Je, mwanadamu yeye ni nini kwamba yeye anapaswa kuwa safi? Yeye mwanadamu aliyezaliwa na mwanamke ni nini kwamba yeye anapaswa awe mwenye haki? 15 Tazama, Mungu haweki tumaini lake hata kwa mmoja wake aliye mtakatifu; Hakika, mbingu haziko safi machoni pake yeye; 16 jinsi gani asivyo safi ni mmoja aliye mbaya na mla rushwa, mtu ambaye hunywa uovu kama maji! 17 Mimi nitakuonyesa wewe; Nisikilize mimi; Mimi nitakutangazia wewe vitu ambavyo nimeviona, 18 vitu ambavyo watu wenye hekima wamepita chini yake kutoka kwa baba zao, vile vitu ambavyo mababu zao hawakuvificha. 19 Hawa walikuwa mababu zao, ambaao kwao pekee nchi walipewa, na mionganii mwao hakuna mgeni aliyejipa. 20 Mtu mwovu hupitia katika maumivu siku zake zote, idadi ya miaka iliyowekwa juu kwa mtesaji kuteseka. 21 Sauti ya vitisho katika masikio yake; pindi yeye yuko katika kufanikiwa, mharibu atakuja juu yake yeye. 22 Yeye hafikiri kwamba yeye atarudi kutoka katika giza; Upanga humngoeja yeye. 23 Yeye huenda sehemu mbali mbali kwa ajili ya mkate, akisema, 'Kiko wapi?' Yeye anatambua kuwa siku ya giza iko mkononi. 24 Dhiki na mateso makali humfanya aogope; wao hushinda dhidi yake yeye, kama mfalme tayari kwa vita. 25 Kwa sababu yeye ameunyosha mkono wake dhidi ya Mungu na ameishi kwa kiburi dhidi ya aliye mkuu, 26 huyu mtu mwovu hukimbia kwa Mungu na shingo ngumu, kwa vifundo vikubwa vyaa ngao. 27 Hii ni kweli, hata ingawa yeye amefunika uso wake kwa mafuta yake na amekusanya mafuta juu ya viuno vyake, 28 na ameishi katika mijii yenye ukiwa; katika nyumba

ambazo hakuna mwanadamu anayeishi humo sasa na ambazo ziliikuwa tayari kuwa magofu. 29 Yeye hatakuwa tajiri; utajiri wake yeye hautadumu; hata kivuli chake hakitadumu katika nchi. 30 Yeye hatatoka nje ya giza; mwali wa moto utakausha matawi yake; katika pumzi ya kinywa cha Mungu yeye ataenda zake. 31 Mwacheni yeye asitumaini katika vitu visivyo fanya kazi, akiidanganya yeye mwenyewe; maana upuuzi utakuwa mshahara wake yeye. 32 Itatokea kabla ya wakati wake yeye atapaswa kufa; tawi lake halitakuwa kijani. 33 Yeye atazipukutisha zabibu zake zisizovunwa kama mzabibu; yeye atayaondoa maua yake kama mti wa mzeituni. 34 Kwa maana msaada wa watu wasiomcha Mungu utakuwa tasa; moto utateketeza hemza rushwa. 35 Wao wanabeба mimba yenyе ubaya na kuzaa uovu; tumbo lao hutunga mimba ya udanganifu.

16 Ndipo Ayubu akajibu na kusema, 2 "Mimi nimevisikia vitu hiyo vingi; ninyi nyote ni wafariji wenye kuhuzunisha. 3 Maneno yenyе upuuzi daima yanawenza kuwa na mwisho? Nini kimeharibika kwenu kwamba mnajibu kama hivi? 4 Mimi pia ningewea kuzungumza kama ninyi mnavyo fanya, kama ninyi mngekuwa katika nafasi yangu; Mimi ningekusanya na kuunganisha maneno pamoja dhidi yenu na kutikisa kichwa changu kwenu ninyi katika dhihaka. 5 Laiti, jinsi gani Mimi ningewatia moyo na midomo yangu! Jinsi gani faraja kutoka midomo yangu ingenga'risha huzuni yenu! 6 Ikiwa Mimi ninazungumza, kuomboleza kwangu hakujasikilizwa; Ikiwa nikiendelea katika kuzungumza, jinsi gani mimi ninaidiwa? 7 Lakini sasa, Mungu, 8 wewe umenifanya mimi kuchoka; wewe umeifanya familia yangu yote kuwa ukiwa. Wewe umenifanya mimi kukauka, ambayo yenye ni ushuhuda dhidi yangu mimi; kukonda kwa mwili wangu huinuka dhidi yangu, na kunashuhudia dhidi ya macho yangu. 9 Mungu amenirarua mimi katika ghadhabu yake na amenitesa mimi; Yeye amenisaga mimi kwa meno yake; Adui yangu amenikazia macho yake juu yangu kama yeye anavyonirarua mimi vipande. 10 Watu wameachama na midomo iliyowazi juu yangu; wamenipiga mimi katika shavi kwa kunitukana; wamekusanyika pamoja kinyume changu mimi. 11 Mungu amenikabidi mimi juu ya watu wasio mcha Mungu, na kunitupa mimi ndani ya mikono ya watu waovu. 12 Mimi nilikuwa katika wepesi, na yeye amenivunjavunja mimi vipande. Hakika, amenichukua mimi kwa shingo na ameniponda mimi vipande vipande; yeye pia ameniweka mimi juu kama shabaha yake. 13 Wapiga upinde wake wote wamenizunguka mimi; Mungu huzikata vipande figo zangu, na hanikoi mimi; yeye humwaga nje nyongo yangu juu ya ardhi. 14 yeye hukanyaga kanyaga kupitia ukuta wangu tena na tena; yeye hukimbia juu yangu mimi kama shujaa. 15 nguo ya magunia juu ya ngozi yangu; Mimi nimeisukuma kwa nguvu pembe yangu ndani ya ardhi. 16 Uso wangu ni mwekundu na kuomboleza; juu ya ngozi inayofunika macho kuna kivuli cha mauti 17 ingawa hakuna dhuluma katika mikono yangu, na kuomba kwangu ni safi. 18 Nchi, haifuniki juu

damu yangu mimi; acha kulia kwangu kuwe hakuna mahali pa kupumzika. **19** Hata sasa, tazama, ushuhuda wangu uko mbinguni; ye ye ambaye ashuhudiye kwa ajili yangu mimi yuko juu. **20** Rafiki zangu wananicheka kwa dharau, lakini jicho langu linamwaga machozi kwa Mungu. **21** Mimi ninaomba ule ushuhuda ulioko mbinguni kumtetea mtu huyu na Mungu kama mwanadamu afanyavyo na jirani yake. **22** Kwa maana wakati miaka michache itakapokuwa imepita, Mimi nitakwenda mahali ambapo mimi sitawenza kurudi.

17 Roho yangu imemezwu, na siku zangu zimekwisha; kaburi lipo tayari kwa ajili yangu mimi. **2** Hakika kuna wenye mzaha pamoja nami; ni lazima daima jicho langu litazame kukasirisha kwao. **3** Nipe sasa ahadi, uwe uthibitisho kwangu mimi pamoja na wewe mwenyewe; nani mwininge yuko pale ambaye atanisaidia mimi? **4** Kwa kuwa wewe Mungu umemeitunza mioyo yao kutoka katika ufahamu; kwa hiyo, wewe hautawaheshimisha wao juu yangu mimi. **5** Ye ye ambaye huwapinga rafiki zake hadharani, kwa ajili ya tuzo, macho ya watoto wake yatashindwa kuona. **6** Lakini amenifanya mimi kuwa neno la kuzungumziwa na watu; wao wananiitemea mate katika uso wangu mimi. **7** Jicho langu pia halioni vizuri kwa sababu ya huzuni; sehemu zangu zote za mwili ni nyembamba kama vivuli. **8** Watu wanyoofu watapendezwa na hiki; mtu asiye na hatia atajitia ye ye mwenyewe juu ya kushindana dhidi ya watu wasiomcha Mungu. **9** Mtu mwenye haki ataendelea katika njia yake; ye ye ambaye ana mikono ilio safi ataendelea kuwa mwenye nguvu zaidi na zaidi. **10** Lakini kama ilivyo kwenu ninyi nyote, njooji sasa; Mimi sitampata mtu mwenye hekima mionganii mwenu ninyi. **11** Siku zangu zimepita; mipango yangu imenyamazishwa na hivyo ni matumaini ya moyo wangu. **12** Watu hawa, wenye kukejeli, badili usiku kuwa mchana; mchana uko karibu kuwa giza. **13** Tangu mimi nitazame katika Kuzimu kama nyumbani kwangu; tangu Mimi nimetandaza kiti changu katika giza; (*Sheol h7585*) **14** tangu Mimi nimesema na shimo 'Wewe ni baba yangu,' na kwa funza, 'Wewe ni mama yangu au dada yangu; **15** liko wapi tena tumaini langu? Kama kwa tumaini langu, nani awezaye kuona chochote? **16** Tumaini litakwenda pamoja na mimi katika milango ya Kuzimu wakati sisi tutakopokwenda katika mavumbi? (*Sheol h7585*)

18 Ndipo Bildadi Mshuhi alijibu na kusema, " **2** Je, lini utaacha kusema kwako? Fikiri, na baadaye tutazungumza. **3** Kwa nini sisi tumehesabiwa kama wanyama mwitu; kwa nini tumekuwa wapumbau machoni pako? **4** Wewe ambaye wajirarua mwenyewe katika hasira yako, nchi haipaswi kuachwa kwa ajili yako au miamba inapaswa kuondolewa kutoka mahali pake? **5** Ni dhahiri, nuru ya watu waovu itawekwa nje; cheche ya moto wake haitanga'ra. **6** Nuru itakuwa giza katika hema yake; taa yake juu yake ye ye itawekwa nje. **7** Hatua za nguvu zake ye ye zitafanya kuwa fupi; mipango yake

ye ye mwenyewe itamwangusha ye ye chini. **8** Kwa maana ye ye atatupwa katika mtego kwa miguu yake mwenyewe; ye ye atatembea katika mahangaiko. **9** Tanzi litamchukua ye ye kwa kisigino; mtego utabaki kushikilia juu yake. **10** Tanzi limefichwa kwa ajili yake chini ya ardhi; na mtego kwa ajili yake katika njia. **11** Watishao watamfanya ye ye aogope juu ya sehemu zote; wao watamkimbiza ye ye kwenye visigino vyake. **12** Utajiri wake utageuka kuwa njaa, na majanga yatakuwa tayari upande wake. **13** Sehemu za mwili wake zitakuwa zimezemewa; Hakika, mzaliwa wa kwanza wa kifo atazila sehemu zake ye ye. **14** Yeye ameraruliwa kutoka kwenye usalama wa hema yake na hakuweza kutembea kwenda kwa mfalme mwenyewe utisho. **15** Watu ambao siyo wa kwake wataishi kwenye hema yake baada ya kuona ule moto mesambaa ndani ya nyumba yake ye ye. **16** Mizizi yake itanyauka chini yake; juu tawi lake ye ye litakatwa. **17** Kumbukumbu lake ye ye litapotea kutoka katika nchi; ye ye hatakuwa na jina katika mtaa. **18** Yeye atafukuzwa kutoka katika nuru mpaka kwenye giza na kuwa amefukuzwa nje na ulimwengu huu. **19** Hatakuwa na mtoto wa kiume wala mijukuu mionganii mwa watu wake, wala kizazi chochote kitakachobakia mahali alipokuwa amekaa. **20** Wale wanaoishi upande wa magharibi watakuwa wametiwa hofu kwa kile kitakachoteka kwake siku moja; wale wanaoishi upande wa mashariki watakuwa wameogopeshwa kwa hicho. **21** Hakika hizo ni nyumba za watu wasio haki, ni sehemu ya wale wasiomjua Mungu."

19 Ndipo Ayubu akajibu na kusema, **2** lini mtanifanya mimi kuteseka na kunivunja vunja mimi vipande vipinde kwa maneno? **3** Mara kumi hivi mmenishutumu mimi; ninyi hamuoni aibu kwamba mmenitendea mimi kwa ukatili. **4** Kama ni dhahiri kweli mimi nimekosa, makosa yangu hubaki kuwa wajibu wangu. **5** Kama ni dhahiri ninyi mtajinua juu yangu mimi na kuutumia uvumilivu wangu kunipinga mimi, **6** kisha ninyi mnapaswa kutambua kwamba Mungu amefanya mabaya kwangu mimi na amenikamata mimi katika mtego wake ye ye. **7** Tazama, Mimi ninalia kwa sauti, "dhuluma!" lakini sipati jibu. Mimi ninaita kwa ajili ya msaada, lakini hakuna haki. **8** Yeye ameiwekewa ukuta njia yangu, ili kwamba mimi nisiveze kupita, na ye ye ameweka giza katika njia yangu. **9** Yeye ameniondoa Mimi kutoka katika utukufu wangu, na ameichukua taji kutoka kwenye kichwa changu mimi. **10** Yeye amenivunjavunja mimi chini kwa kila upande, na Mimi nimetoweka; ye ye amelikokota juu tumaini langu kama mti. **11** Yeye pia ameiongeza ghadhabu yake dhidi yangu mimi; ye ye ananihesabu mimi kama mmoja wa adui zake. **12** Majeshi yake huja juu pamoja; wao wananikosesa tumaini kwa kuniteka nyara kwa kundi kubwa kupigana na mimi wakizunguka hema yangu. **13** Yeye amewaweka ndugu zangu mbali kutoka kwangu mimi; watu wangu wa karibu wote wamejitenga kutoka kwangu mimi. **14** Vizazi vyangu vimeniangusha mimi;

rakiki zangu wa karibu wamenisahamu mimi. **15** Wale amba mwanzoni walikaa kama wageni ndani ya nyumba yangu na watumishi wangu wa kike, hunihesabu mimi kama mgeni. Mimi nimekuwa mgeni katika macho yao. **16** Mimi ninamwita mtumishi wangu, lakini yeche hanipi jibu japokuwa Mimi ni memsihi yeche kwa midomo yangu. **17** Pumzi yangu mimi ni chukizo kwa mke wangu; Hata mimi ninachukiwa na wale amba walizaliwa kutoka katika tumbo la mama yangu mimi. **18** Hata watoto wachanga wananchukia mimi; ikiwa Mimi nitainuka kuzungumza, wao huzungumza dhidi yangu mimi. **19** Rafiki zangu wote ninaowazoea wananchukia sana mimi; wale amba Mimi ninawapenda wamegeuka kinyume na mimi. **20** Mifupa yangu inashikamana kwenye ngozi yangu na kwenye mwili wangu; Mimi ninaishi tu kwa ngozi ya meno yangu. **21** Iweni na huruma juu yangu mimi, muwe na huruma juu yangu mimi, rafiki zangu, kwa maana mkono wa Mungu umenigusa mimi. **22** Kwa nini mnanitesa mimi kama ninyi mlikuwa Mungu? kwa nini hamjatosheka bado kwa kula mwili wangu? **23** Laiti, hayo maneno yangu yangekuwa yameandikwa chini! Laiti, hayo yangekuwa yameandikwa katika kitabu! **24** Laiti, kwa kalamu ya chuma na risasi hayo yangekuwa yamechorwa katika mwamba siku zote! **25** Lakini kama ilivyo kwangu mimi, Mimi ninafahamu kwamba mkombozi wangu anaishi, na kwamba hata mwisho atasimama katika nchi; **26** baada ya ngozi yangu, hivyo ndivyo, mwili huu, unaharibiwa, ndipo katika mwili wangu mimi Nitamwona Mungu. **27** Mimi nitamwona yeche kwa macho yangu mwenyewe-Mimi, na siyo mtu mwingine. Moyo wangu hushindwa ndani yangu mimi. **28** Kama mnatasema, 'Kwa jinsi gani tutamtesa yeche? Mzizi wa mahangaiko yake unakaa katika yeche; **29** ndipo uwe umeogopeshwa kwa ule upanga, kwa sababu ghadhabu huleta hukumu ya upanga, hivyo kwamba wewe uweze kutambua kuna hukumu.'

mavumbi. **12** Japokuwa uovu ni mtamu katika mdomo wake yeche, japokuwa yeche anauficha chini ya ulimi wake yeche, **13** japokuwa anaushikilia pale na hauruhusu kwenda lakini bado huushikilia katika mdomo wake yeche - **14** chakula katika koromeo lake yeche hugeuka kuwa uchungu; hugeuka kuwa sumu ya majoka ndani yake yeche. **15** Yeche humeza chini utajiri, lakini yeche atautapika tena; Mungu ataauto nje kutoka katika tumbo lake yeche. **16** Yeche atamumunya sumu ya majoka; ulimi wa nyoka mwenye sumu utamwua yeche. **17** Yeche hatafurahia vijito vya maji, wingi wa asali na siagi. **18** Yeche atayarudisha matunda ya kazi yake na hataweza kuyala; yeche hatafurahia utajiri aliouputa kwa biashara zake yeche. **19** Kwa kuwa yeche amewakandamiza na kuwasahau watu maskini; yeche kwa uonevu, amezichukua mbali nyumba ambazo hakuzijenga yeche. **20** Kwa sababu yeche mwenyewe hakujua utoshelevu wowote, yeche hataweza kuokoa kitu chocohate katika kile ambacho alijifurahisha. **21** Hakuna chocohate kilichoachwa ambacho yeche hakukimeza; kwa hiyo mafanikio yake yeche hayatakuwa ya kudumu. **22** katika wingi wa utajiri wake yeche ataanguka katika mahangaiko; mkono wa kila mmoja ambaye yuko katika umaskini utakuja kinyume chake yeche. **23** Wakati akiwa katika kulijaza tumbo lake, Mungu atatupa hasira ya ghadhabu yake juu yake yeche; Mungu atanyaeshea chini juu yake yeche wakati yeche anakula. **24** Ingawa mtu huyo atakimbia kutoka katika silaha ya chuma, upinde wa shaba utampiga yeche. **25** Mshale utatoboa kuititia mgongoni mwake na utatokezea; ni dhahiri, ncha inayong'ra itatokezea nje kuititia ini lake yeche; watesi huja tena juu yake. **26** Giza lliilo kamilikia limetunzwa kwa akiba zake; moto usiopolizwa utamla yeche kwa haraka; utameza kile kilichoachwa katika hema yake. **27** Mbingu zitauweka wazi uovu wake, na nchi itainuka juu dhidi yake yeche kama shahidi. **28** Utajiri wa nyumba yake utatoweka; bidhaa zake zitamwagika mbali

20 Ndipo Sofari, Mnaamathi alijibu na kusema, **2**
“Mawazo yangu yananifanya mimi njibju kwa haraka
kwa sababu ya mashaka yaliyomo ndani yangu mimi. **3**
Mimi ninasikia kukemewa ambako kunaniondolea heshima
mimi, lakini roho kutoka katika ufahamu wangu hunijibu
mimi. **4** Je, unafahamu kwamba ukweli huu kutoka enzi
za kale, wakati Mungu alipomweka mwanadamu juu ya
nchi: **5** ushindi wa mtu mwovu ni mfupi, na furaha ya mtu
asiyemcha Mungu hudumu kwa kitambo tu? **6** Ingawa
urefu wake ye ye hufikia juu kwenye mbingu, na kichwa
chake ye ye kufikia kwenye mawingu, **7** bado mtu huyo
atapotea siku zote kama mavi yake ye ye mwenywewe;
wale waliokuwa wamemuona ye ye watasema, ‘Yuko wapi
ye ye?’ **8** Ye ye atapaa mbali kama ndoto na hataonekana;
ndivyo ilivyo, ye ye atakuwa amefukuzwa mbali kama ono
la **9** usiku. Jicho ambalo liimuona ye ye halitamuona ye ye
tena; mahali pake hapatamuona ye ye tena. **10** Watoto
wake wataomba msamaha kwa watu maskini, mikono
yake itaweza kurudisha utajiri wake. **11** Mifupa yake
imejja nguvu za ujanani, lakini zitalala naye chini katika

21 Kisha Ayubu akajibu na kusema, **2** "Sikilizeni hotuba yangu kwa makini, hii na iwe faraja yenu. **3** Nimeteswa, lakini pia nitasema; nikisha kusema, endeleeni kudhiahiki. **4** Lakini kwangu mimi, malalamikio yangu ni kwa mtu? Kwa nini nisiwe mwenye subira? **5** Nitazameni na mshangae, nanyi wekeni mkono wenu midomoni mwenu. **6** Ninapoyafikiria mateso yangu, ninaumizwa, mwili wangu unaogopa. **7** Kwa nini waovu wanaendelea kuishi, wanazeeka, na kuwa na uwezo katika madaraka? **8** Wazao wao wanathibitishwa mbele zao, na uzao wao unaimarika machoni pao. **9** Nyumba zao ziko salama mbali na hofu; wala fimbo ya Mungu haiko juu yao. **10** Dume lao la ng'ombe linazalisha; halishindwi kufanya hivyo; ng'ombe wao anazaa na hafishi ndama wake akiwa mchanga. **11** Wanawapeleka wadogo wao kama kundi la kondoo, na watoto wao hucheza. **12** Wanaimba kwa tari na vinubi na hufurahi kwa muziki na zomari. **13** Wanatumia

siku zao katika mafanikio, na wanashuka kuzimu kwa Anaangalia juu ya nyota, jinsi zilivyo juu! **13** Unasema, utulivu. (**Sheol h7585**) **14** Wanamwambia Mungu, 'Ondoka 'Mungu anajua nini? Je anaweza kuamua kupitia giza kwetu kwani hatutaki ufahamu wowote juu ya njia zako. **15** totoro? **14** Mawingu ni kifuniko chake, hata asituone; Mwenye enzi ni nani, hata tumwabudu? Tutafaidika na nini anatembea anga la mbinguni.' **15** Je utayaishi maisha tukimwabudu? Tutapata faida gani ikiwa tutamwomba? ya zamani walioishi waovu - **16** walioondolewa kabla ya **16** Tazama, je mafanikio yao hayamo katika mikono yao siku zao, ambao misingi yao imeondolewa kama mto, wenye? Sina cha kufanya na ushauri wa waovu. **17** **17** waliomwambia Mungu, 'Ondoka kwetu'; waliosema, Mara ngapi taa za waovu huzimwa, au kwamba majanga 'Mwenyezi anaweza kututenda nini? **18** Hata hiyo bado huja juu yao? Mara ngapi inatokea kwamba Mungu alizijaza nyumba zao kwa mema; mipango ya waovu husambaza huzuni kwao kwa hasira? **18** Ni mara ngapi iko mbali nami. **19** Wenyen haki wanayaona yawapatayo inatokea kwamba wanakuwa kama mabua mbele ya waovu na kufurahi; wasio na hatia wanawacheka kwa upepo au kama makapi yanayopeperushwa na dhoruba? **19** **19** Mnasema, 'Bila shaka walioinuka kinyume dhihaka. **20** Wanasema, 'Bila shaka walioinuka kinyume **20** wake kuilipa.' Na alipe ye ye mwenye, ili kwamba aweze Basi patana na Mungu na uwe na amani naye; kwa njia kujua hatia yake mwenye, **21** **21** Acha macho yake yaone hiyo, mema yatakuja. **22** Nakusihu, pokea, maelekezo uangamivu wake mwenye, na acha anywe gadhabu ya yake; **23** **23** Ukimrudia Mwenyezi, Mwenyezi. **21** Kwani anaangaliaje familia yake mbele yake utajengwa, ukiacha kutenda uovu makaoni mwako. **24** idadi ya miezi yake inapokwisha. **22** Je kuna mtu anaweza Weka hazina zako mavumbini, dhahabu ya Ofiri kati ya kumfundisha Mungu maarifa kwa kuwa yeye huwakumu mawe ya vijito, **25** **25** na Mwenyezi atakuwa hazina zako, hata walio juu? **23** Mtu mmoja ufa katika nguvu zake fedha ya thamani kwako. **26** Nawe utajifurahisha katika kamili, akiwa na utulivu kabisa na kwa amani. **24** **24** Mwili Mwenyezi; utamwangalia Mungu. **27** Utamwombwa, naye wake hauna uhitaji, na kiini cha mifupa yake ina unyevu na atakusikiliza; utamtola nadhiri. **28** Lakini pia utatamka afya njema. **25** Mtu mwininge ufa kwa uchungu wa nafsi, bila kujifurahisha kwa jambo lolote jema. **26** Wanazikwa kaburini wote kwa pamoja, funza wanawafunika wote. **29** Mungu humshusha mwenye kiburi, naye humwinua **27** **27** Tazama, nayajua mawazo yenu, na jinsi mnayotaka mnyenyeku. **30** Atamwokoa asiye na hatia; utaokolewa kunikosesa. **28** Kwa kuwa mwasema, 'Iko wapi sasa kuptita usafi wa mikono yako."

22 **22** Kisha Elifazi Mtemani akajibu na kusema, **2** Je mtu anaweza kumfaa Mungu 'Je mwenye hekima anaweza kufaa kwake. **3** Je inafurahisha kwa Mwenyezi ikiwa u mwenye haki? Je ni faida yake ukiyafanya safi maisha yako? **4** Je ni kwa sababu ya uchaji wako kwake hata akukemee na kukuadhibu? **5** Je si kwa ya midomo yake; nimeyatii maneno ya kinywa chake. **6** Sababu ya wingi wa uovu wako? Je hakuna mwisho wa makosa yako? **7** Kwa maana umechukua dhamana kutoka kwa ndugu yako bila sababu; umechukua mavazi ya mtu na kumwacha uchi. **8** Haukuwapa wenyen kiu maji ya kunywea; umewanyima chakula wenyen njaa **9** wewe, mwenye kuheshimiwa, uliishi ndani yake. **10** Kwa hiyo, mabaya yanakuzunguka, na hofu za ghafila zinakusumbua. **11** Kuna giza, hata usione; **12** Je Mungu hayupo juu mbinguni?

24 **24** Kwa nini nyakati za kuwashukumu waovu hazikuwekwa na Mwenyezi? Kwa nini siyo wale

waliowaaminifu kwa Mungu huziona siku za hukumu zikiza? 2 Kuna waou waondao alama za mipaka; kuna waou walichukua kundi kwa nguvu na kulifanya lao. 3 Wanawadherumu wanyonge punda wao; wanachukua ng'ombe wa mjane kuwa dhamana. 4 Wanawaondo wahitaji katika njia zao kwa lazima; masikini wa dunia yote wanajificha kutoka kwao. 5 Tazama, masikini hawa huenda kufanya kazi kama punda-mwitu mwituni, akitafula chakula kwa uangalifu; pengine Araba itawapatia chakula kwa ajili ya watoto wao. 6 Masikini huvuna katika mashamba ya wengine usiku; wanakusanya zabibu kidogo kutokana na mapato ya waou. 7 Wana lala bila kujifunika wakati wa usiku; hawana cha kujifunika wakati wa baridi. 8 Wanaloanishwa na mvua ya milimani; wanalala pembeni mwa miamba mikubwa kwani hawana makao. 9 Kuna waou wanaowapokonya yatima katika kifua cha mama zao, na waou wawachukuo watoto kama dhamana kutoka kwa masikini. 10 Lakini masikini wanatembea uchi; wajapokaa na njaa, wanabebea wengine chakula. 11 Masikini wanazalisha vinono ndani ya nyumba za waou; wanakanyaga mashinikizo ya waou, lakini wanaku. 12 Watu wanangan'unki mjini; walijeruhiwa wanaomboleza, lakini Mungu hasikilizi maombi yao. 13 Baadhi ya waou hawa wanaiasi nuru; hawafahamu njia zake, wala kukaa katika njia zake. 14 Muaji huinuka na nuru; huuwa masikini na waitaji; ni kama mwizi wakati wa usiku. 15 Pia, mzinihu hingoja wakati wa usiku; husema, 'Hakuna anionaye.' Hujibadilisha. 16 Waou huingia katika nyumba gizani, lakini hujifungia wakati wa mchana; hawajari nuru. 17 Kwa kuwa asubuhi kwao wote ni kama giza totoro; wanaamani na vitisho nya giza totoro. 18 Wanapotea polepole, lakini, kama povu juu ya maji; shamba lao limelaaniwa; hakuna anayekwenda kufanya kazi katika mashamba yao ya mizabibu. 19 Kiangazi na joto huondoa barafu; ndivyo kuzimu pia kunavyowaaribu walioienda dhambi. (Sheol h7585) 20 Mama yake atamsahau; polepole funza watamuumu; hatakumbukwa tena; kwa hiyo, waou watavunjika kama mti. 21 Mwovu anamrarua mgumba; hawatendi jema lolote kwa mjane. 22 Bado Mungu huwaondo wenye nguvu kwa nguvu zake; huinuka na kuwadhoofisha. 23 Mungu huwaacha wajione wako salama, na wanalifurahia hilo, lakini anayaangalia maisha yao. 24 Watu hawa wanatukuzwa; bado, kitambo tu, watapotea; hakika, watashushwa; watakusanywa kama wengine wote; wataondolewa kama sehemu ya juu ya masikio ya nafaka. 25 Ikiwa sivyo, nani atanithibitiha kuwa mwongo; atakaye fanya maneno yangu kuwa si kitu?"

25 Kisha Bilidadi Mshuhi akajibu na kusema, 2 "Utawala na hofu viro naye; anaagiza mahali pa juu pake mbinguni. 3 Je kuna idadi ya majeshi yake? Ni wapi pasipo na nuru yake? 4 Jinsi gani basi mtu awe mwenye haki kama Mungu? Jinsi gani aliyezaliwa na mwanamke awe safi, amekubaliwa naye? 5 Tazama, hata mwezi

kwake haungazii; nyota hazikosafi mbele zake. 6 Ni vipi mtu, aliyemdu - mwana wa mtu, aliye mdudu!"

26 Kisha Ayubu akajibu na kusema, 2 "Mmemsaidaje aliyedhaifu! 3 Jinsi gani mmemshauri asiye na hekima na kutamka maneno yenye maarifa kwake! 4 Kwa msaada wa nani mmesema maneno haya? Ni roho ya nani iliyo toka ndani yenu? 5 Maiti inatetemeka chini ya maji, na vyote wilivyomo ndani yake. 6 Kuzimu kuko wazi mbele ya Mungu; uhariibu hauna kizuizi dhidi yake. (Sheol h7585) 7 Huitandaza kaskazi juu ya nafasi wazi na kuining'iniza dunia hewani. 8 Huyafunga maji katika mawingu yake mazito, lakini hayagawanyiki chini yake. 9 Huufunika uso wa mwezi na kueneza mawingu yake juu yake. 10 Amechora ukingo wa duara juu ya maji kama mpaka kati ya nuru na giza. 11 Nguzo za mbinguni zinatikisika na zimestushwa na kukemea kwake. 12 Alituliza bahari kwa uwezo wake; kwa ufahamu wake alimwaribu Rahab 13 Kwa pumzi yake, aliziondoa mbingu kwa dhorubu; mbingu zilindolewa kwa dhorubu; mkono wake ulimchoma nyoka anayekimbia. 14 Tazama, hizi si zaidi ya madogo ya njia zake; Jinsi gani tunasikia akitunong'oneza! Ni nani awezaye kufahamu uwezo wake.

27 Ayubu akaendelea kuoengea na kusema, 2 "Kama aishivyo Mungu, ameniondolea haki yangu, Mwenyezi, aliyeafanya machungu maisha yangu, 3 kadili uhai ungalimo ndani yangu uzima wa Mungu upo puani mwangu. 4 Hakika midomo yangu haitanisuta uovu, wala ulimi wangu kunena uongo. 5 Sitakiri kwamba mko sahihi; hata nifapo sitakana uadilifu wangu. 6 Naishikilia haki yangu na sitaicha; nafsi yangu haitanisuta kadili ninavyoishi. 7 Adui yangu na awe kama mwovu; anayeinuka kunyume changu na awe kama asiye haki. 8 Kwani tumaini la mwovu ni nini Mungu anapomwondo, Mungu anapochukua uhai wake? 9 Je Mungu atasikiliza kilio chake tabu zinapompat? 10 Je atajifurahisha katika Mwenyezi na kumwita Mungu nyakati zote 11 Nitawafundisha kuhusu uwezo wa Mungu; sitabatilisha mawazo ya Mwenyezi. 12 Tazama, ninyi nyote mmeona; kwa nini basi mmeonega yasiyo na maana. 13 Hii ndiyo hatima ya waou mbele za Mungu, urithi wa mtesaji aupokeao kutoka kwa Mwenyezi. 14 Ikiwa watoto wake wataongezeka, ni kwa upanga; uzao wake utakuwa na njaa. 15 Wanaomsalia watauawa kwa tauni, na wajane wao hawatawamboleza. 16 Japokuwa waou hunduru mali kama mavumbi, 17 na kukusanya mavazi, lakini mwenye haki atavaa, na wasio na hatia watagawana mali. 18 Hujenga nyumba yake kama buibui, kama kibanda cha muda afanyakacho mlinzi. 19 Hulala kitandani akiwa tajiri, lakini hataendelea hivyo; na afumbo apo macho, hana kitu. 20 Vitisho humpata kama maji, dhoruba humwondo usiku. 21 Upopo wa mashariki umwondo, naye huondoka; humwondo mahali pake. 22 Humpiga bila kukoma; hujaribu kumnasua katika

uwezo wake. 23 Unampigia makofi kwa kejeli; humwondoa mahali pake.

28 Hakika kuna machimbo ya fedha, wanaposafisha dhahabu. 2 Chuma uchimbwa; shaba ueyushwa kutoka katika jiwe. 3 Mtu anaondoa giza na kutafuta, katika mpaka wa mbali, mawe hayaonekani na giza totoro. 4 Huchimba shimo mbali na makazi ya watu, mahali pasipopita na mtu. Huning'inia mbali na watu; uharakisha kwenda na kurudi. 5 Kwa nchi, kizalishwapo chakula, inapinduliuwa kama kwa moto. 6 Mawe yake yana johari, na vumbi lake lina dhahabu. 7 Hata ndege mwindaji hapajui, wala jicho la kipanga halijapaona. 8 Ndege mwenye majivuna hajawai kuiona njia hiyo, wala simba mkali kupita pale. 9 Mtu huchimba mwamba mgumu; hupindua milima katika vyanzo vyake. 10 Huweka njia katika miamba; macho yake pale kila kilicho cha thamani. 11 Hufunga vyanzo hata wasiondoke; kilichofichika pale hukifumua. 12 Hekima itakuwa wapi? Mahali pa ufahamu ni wapi? 13 Mtu hafahamu thamani yake; wala haipatikani katika nchi ya walio hai. 14 Vilindi nya maji chini ya nchi husema, 'Haiko kwangu'; bahari husema, 'Haipo pamoa nami.' 15 Hainunuliwi kwa dhahabu; wala hailinganishwi na fedha. 16 Haiwezi kuthamanishwa na dhahabu ya Ofiri, kwa jiwe jeusi la thamani au johari. 17 Dhahabu na fuwele hailingani nayo kwa thamani; wala haiwezi kubadilishwa kwa vito nya dhahabu safi. 18 Hailinganishwi na marijani wala yaspi; hakika, thamani ya hekima inapita madini ya rubi. 19 Topazi ya Ethiopia hailinganishwi nayo; wala kuthamanishwa kwa dhahabu safi. 20 Je hekima inatoka wapi? Mahali pa ufahamu ni wapi? 21 Hekima imejificha mbali na macho ya viumbe wote na ndege wa angani. 22 Mauti na uhariibu husema, 'Tumesikia tu tetesi kwa masikio yetu.' 23 Mungu hufahamu njia ya kuipata; anapafahamu ilipo. 24 Kwani uona miisho yote ya dunia na huona chini ya mbingu zote. 25 Hapo kale, alifanya nguvu za upepo na kuyagawanya maji kwa kipimo. 26 Aliiwekea mvua tamko na njia ya radi na munguromo. 27 Kisha akaiona hekima na kuitangaza; allianzisha, bila shaka, na kuipima. 28 Aliwambia watu, 'Tazameni, kumcha Bwana - ni hekima; kuacha uovo ni ufahamu.'

29 Ayubu akaendelea na kusema, 2 Ee, ningekuwa kama nilivyokuwa miezi iliopita wakati Mungu aliponagalia, 3 taa yake ilipowaka kichwani pangu, na pale nilipotembea gizani kwa nuru yake. 4 Ee, kwamba ningekuwa kama nilivyokuwa katika siku za ujana wangu uhusiano wangu na Mungu ulivyokuwa mzuri, 5 wakati Mwenyezi alipokuwa pamoa nami, na wanangu walipokuwa karibu nami, 6 wakati maisha yangu yalipokuwa yamejawa na utele, na mwambwa uliponchuruzishia chemchemi za mafuta. 7 Nilipokwenda langoni mwa mji, nilipokaa katika eneo la mji, 8 vijana waliniiona na walikaa mbali kwa kunihesimu, na wazee waliniuka na kusimama kwa ajili yangu. 9 Wana wa mfalme waliacha kuongea nilipofika; wangeweka mkono

wao katika vinywa vyao. 10 Sauti za waheshimiwa zililazimishwa, na ndimi zao hazikuweza kuongea vinywani mwao. 11 Kwani baada ya kunisikia, wangenibariki; waliponiona, wangeniona na kunihesimu 12 kwa maana nilikuwa nikiwasaidia masikini waliokuwa wakiteseka, na yatima, asie na msaada. 13 Baraka zao waliokuwa karibu kuangamia zilinipata; niliufanya moyo wa mjane kuimba kwa furaha. 14 Nilijivika utakatifu, nao ulinifunka; haki yangu ilikuwa kama kanzu na kilemba. 15 Niliwasaidia vipofu; niliwasaidia walemaru. 16 Niliwasaidia wahitaji; niliwasaidia hata wasionjua. 17 Nilimnyamazisha mwovu; nilimpokonya manusura kutoka katika meno yake. 18 Kisha nilisema nitakufa mahali salama; nitazidisha siku zangu kama mchanga. 19 Mizizi yangu imeenea majini, na umande kukaa usiku wote katika matawi yangu. 20 Heshima yangu ni mpya daima, na nguvu za upinde wangu zipo katika mkono wangu kila wakati. 21 Watu walinisikiliza; walinisubiri; walisikiliza ushauri wangu. 22 Nilipo maliza kuongea hawakunena tena, maneno yangu yaliwatia nguvu kama mvua. 23 Waliningoja kama kungoja mvua; waliyathamini maneno yangu, kama waliyotamani mvua iliyokawia. 24 Niliwfurahia bila wao kutaraja; hawakukataa uzuri wa uso wangu. 25 Nilikuwa kama mfalme wao na kuwachagulia cha kufanya; nilikuwa kama mfalme katika jeshi lake, kama awafarijiye waombolezaji mazishini.

30 Sasa vijana wanandihihaki - vijana amba baba zao wasingeweza hata kuwahudumia mbwa wa kundi langu. 2 Kwa kweli, nguvu za mikono ya baba zao, zingenisaidia nini - watu amba hawakuwa na nguvu wakati wa kukua kwao? 3 Walidhoofishwa na umasikini na njaa; walisaga nchi kavu mafichoni. 4 Walichuma mche chumvi na majani ya vichaka; mizizi ya mti wa ufagio ilikuwa ndiyo chakula chao. 5 Waliondolewa mionganii mwa watu waliopiga kelele nyuma yao kama ambavyo mtu angempigia kelele mwizi. 6 Hivyo walipaswa kuishi katika mabonde ya mto, katika mashimo ya ardhi na miamba. 7 Walilia kwa uchungu porini kama punda; chini ya vichaka walikutana. 8 Walikuwa uzao wa wapumbavu, hakika, wa watu wasiofaa; waliondolewa duniani kama waariyu. 9 Lakini sasa, nimekuwa sababu ya wimbo wa dhihaka kwa wana wao; hakika, nimekuwa mzaa kwo. 10 Wananchukia na kusimama mbali nami; hawaachi kunitemea usoni. 11 Kwa maana Mungu ameondoa kamba katika upinde wangu na amenipiga, na hivyo watu hawa wanashindwa kujizua mbele yangu. 12 Kundi la vijana wabaya wanashambulia nguvu zangu; wananiondolea mbali na kukusanya kinyume changu rundo la kuhusuru. 13 Wanaharibu maisha yangu; wanapeleka mbele maangamizi yangu, watu wasio na wakuwazuia. 14 Wanakuja kinyume changu kama jeshi katika tundu pana katika ukuta wa mji; katikati ya maangamizi wanajzungusha juu yangu. 15 Hofu zimeniandama; heshima yangu imeondolewa mbali nami kama kwa upepo; mafanikio yangu yameondolewa kama

wingu. **16** Sasa uhai wangu umeondolewa ndani yangu; si ye ye yule aliyetuumba sisi wote katika tumbo? **16** siku nyinyi za maumivu zimenipita. **17** Mifupa inauma kama nimewanyima watu masikini matakwa yao, au kama ndani yangu wakati wa usiku; maumivu yanayonisaga nimesababisha macho ya wajane yaffifie kwa kulia, **17** au hayaishi. **18** Nguvu kuu ya Mungu imeshika mavazi ikiwa kama nimekula kipande changu na sijawaruhusu yangu; yananzunguka kama kala ya vazi langu. **19** wale wasio na baba kukila pia - **18** kwasababu tangu ujana Amenitupa matopeni; nimekuwa kama vumbi na majivu. **20** wangu yatima walikua pamoja nami kama kuwa na baba, Nakulilia wewe, Mungu, lakini haunijibu; ninasimama, nawe nami nimemwongoza mama yake, mjane, tangu katika unaniangalia tu. **21** Umegeuka na kuwa mkali kwangu; tumbu la mama yangu mwenyewe. **19** ikiwa nimemwona kwa nguvu za mkono wako umenitesa. **22** Unaniinua yeyote akiangamia kwa kwa kukosa mavazi, au kama katika upepo na kuufanya unikokote; unanirusha huku na nimemwona mtu mhitali ikiwa hana nguo; **20** ikiwa kule katika dhoruba. **23** Kwa maana najua ya kwamba moyo wake haujanibariki kwasababu amekuwa hajatiwa utanipeleka mautini, nyumba ya hatima kwa viumbe joto na sufu ya kondoo zangu, **21** ikiwa nimeinua juu vyote. **24** Lakini, je hakuna ainuaye mkono wake kuomba mkono wangu kinyume na watu wasio na baba kwa kuwa msaada aangukapo? Je hakuna aombaye msaada akiwa niliona msaada wangu katika lango la mji, na kisha kuleta tabun? **25** Je sikulia kwa ajili yake aliyekuwa tabun? mashitaka dhidi yangu. **22** Ndipo bega langu na lianguike Je sijahuzunika kwa ajili ya mwitaji? **26** Nilipotazamia kutoka katika sehemu yake, na mkono wangu uvunjike mema, ndipo yalipokuja mabaya; niliposubiri nuru, giza katika kiungo chake. **23** Kwa kuwa niliogopa uharibifu lilikuja badala yake. **27** Moyo wangu umetaabika na kutoka kwa Mungu; kwasababu ya mawazo ya ukuu wake, hautulii; siku za mateso zimenipita. **28** Nimekuwa na nisingeweza kufanya mambo hayo. **24** Kama ningefanya ngozi nyeusi lakini si kwa sababu ya jua; nasimama katika dhahabu kuwa tumaini langu, na kama ningesema kwa kusanyiko na kulilia msaada. **29** Nimekuwa ndugu kwa dhahabu safi, 'wewe unanifanya kuwa na tumaini'; **25** mbwea, mshirika wa mbuni. **30** Ngozi yangu imekuwa na kama nimefurahi kwasababu ya utajiri wangu ulikuwa nyeusi na inapukutika; mifupa yangu imeunguzwa na joto. **31** Kwa hiyo kinubi changu kimefunguliwa kwa nyimbo za maombolezo, zomari yangu kwa kuimba kwao na kama nimefurahi kwasababu ya utajiri wangu ulikuwa waombieza.

31 Nimefanya patano na macho yangu; ni kwa namna gani tena napaswa kumtazama mwanamwali kwa tamaa? **2** Ni sehemu gani kutoka kwa Mungu juu, na urithi gani kutoka kwake mwenye nguvu aliye juu? **3** Nilikuwa na fikirikwamba majanga ni kwa watu wasio na haki, na misiba ni kwa ajili ya watu watendao mabaya. **4** Je Mungu hazzioni njia zangu na kuzihesabu hatua zangu zote? **5** Kama nimetembea katika udanganyifu, kama mguu wangu umeharakisha katika uongo, **6** na nippimwe katika vipimo vilivyo sawa ili kwamba Mungu aujue uadilifu wangu. **7** Kama hatua zangu zimegeuka kutoka katika njia sahihi, kama moyo wangu umetembea kwa kufuata macho yangu, na kama doa lolote la uchafu limeng'ang'anina katika mikono yangu, **8** na kisha mimi nipande na mtu mwininge na ale; mavuno na yang'olewe katika shamba langu. **9** Na kama moyo wangu umevutwa na mwanamke mwininge, ikiwa nimelala na mke wa jirani yangu katika hali ya kusubiria katika mlango wake, **10** na ndipo mke wangu na asage nafaka kwa mwanamke mwininge, na wanaume wengine na walale naye. **11** Na kwa hilo litakuwa ni kosa kubwa; kwa kweli, utakuwa ni uovu wa kuadhibiwa na waamuzi. **12** Kwa kuwa ni moto ambaa unateketeza kila kitu kwa uharibifu, na kwamba utaunguza mavuno yangu yote. **13** Ikiwa nilikataa ombi la haki kutoka kwa watumishi wangu wa kiume na wa kike wakati walipohojana nami, **14** kisha nini basi ningefanya wakati Mungu anapoinuka ili kunishitaki mimi? Atakapokuja kunihukumu, nitamjibuje? **15** Je ye ye alienifanya mimi tumboni hakuwafanya wao pia? Je ye ye

ndipo miiba na iote badala ya ngano na magugu badala ya shayiri." Maneno ya Ayubu yamemalizika.

32 Hivyo hawa watatu walikoma kumjibu Ayubu kwasababu alikuwa ni mwenye haki katika macho yake mwenyewe. **2** Ndipo iliwaka hasira ya Elihu mwana wa Barakeli Mbuzi, wa familia ya Ramu, iliwaka dhidi ya Ayubu kwa kuwa alijahesabia haki mwenyewe kuliko Mungu. **3** Hasira ya Elihu iliwaka pia kinyume cha marafiki zake watatu kwasababu hawakupata jibu kwa ajili ya Ayubu, na bado walimhukumu Ayubu. **4** Sasa Elihu alikuwa amemsibiri Ayubu ili aweze kuzungumza naye kwa kuwa watu wengine walikuwa wakubwa kuliko yeye. **5** Hata hivyo, wakati Elihu alipoona ya kuwa hapakuwa na jibu katika midomo ya watu hawa watatu, hasira yake iliwaka. **6** Ndipo Elihu mwana wa Barakeli Mbuzi alinena na kusema, "Mimi ni mdogo, na ninyi ni wazee. Hii ndio sababu nilijizua na sikuthubutu kuzungumza mawazo yangu mwenyewe. **7** Nilisema, "Urefu wa siku utazungumza; na wingi wa miaka utatufundisha hekima. **8** Lakini kuna roho ndani ya mtu; pumzi ya Mwenye nguvu humpa yeye ufahamu. **9** Si tu watu wakubwa ndio wenye hekima, wala watu wazee pekee ambaa hufahamu haki. **10** Hivyo basi nakwambia wewe, "Nisikilizeni mimi; Nitakwambia pia uelewa wangu." **11** Tazama, niliyasubiria maneno yenu; nilisikiliza hoja zenu wakati mlipokuwa mnafikiri juu ya kile cha kusema. **12** Hakika, nilijwali sana ninyi, lakini, tazama, hakuna hata mmoja wenu aliyeweza kumshawishi Ayubu wala ambaye aliweza kumjibu maneno yake. **13** Iweni waangalifu msije mkasema, 'Tumepata hekima!' Mungu atakuwa amemshinda Ayubu; mtu wa kawaida hawezি aafanya hivyo. **14** Kwa kuwa Ayubu hajasema mojamoja maneno yake juu yangu, basi sitamjibu kwa maneno yenu. **15** Hawa watu watatu wamep igwa bumbuwazi; hawawezи kuendelea kumjibu Ayubu; hawana neno zaidi la kusema. **16** Je niinapaswa kusubiria kwasababu hawazungumzi, kwa kuwa wamesimama pale kimya na wala hawajibu zaidi? **17** La, nitajibu pia upande wangu; Nitawaambia pia ufahamu wangu. **18** Kwa kuwa nimejawa na maneno mengi, roho ndani yangu inanisukuma. **19** Tazama, kifua changu ni kama divai yenyе chachu ambayo haina tundu; kama viriba vipyaa, kiko tayari kupasuka. **20** Nitazungumza ili kwamba niweze kuburudishwa; nitafunga kimya changu na kusema. **21** Sitaonesha upendeleo; wala sitatoa sifa za majina kwa mtu yeoyote. **22** Kwa kuwa sijui namna ya kutoa sifa; kama nitafanya hivyo, Muumba wangu atanikatilia mimi mbali.

33 Kwahiyo sasa, nakuomba wewe, Ayubu, usikilize hotuba yangu; sikiliza maneno yangu yote. **2** Tazama sasa, nimeufumbua mdomo wangu; ulimi wangu umesema maneno ndani ya mdomo wangu. **3** Maneno yangu yatasema uadilifu wa moyo wangu; yatasema kwa unyofu yale ambayo mdomo wangu unajua. **4** Roho ya Mungu imeniumba; pumzi ya Mwenye nguvu imenipatia uhai. **5** Kama unaweza, njibuu; weka maneno yako katika

mpangilio mbele yangu na kisha usimame. **6** Tazama, niko kama wewe ulivo mbele za Mungu; nimeumbwa pia kutoka katika udongo. **7** Ona, tishio langu halitakufanya wewe uogope; wala mzigo wangu hautakuwa mztio kwako. **8** Umesema kwa hakika katika masikio yangu; nimeisikia sauti ya maneno yakeo yakisema, **9** 'Mimi ni safi na bila hilaa; sina hatia, na hakuna dhambi ndani yangu. **10** Tazama, Mungu huona nafasi za kunishambulia mimi; huniangalia mimi kama adui yake. **11** Huweka miguu yangu akiba; naye huangalia njia zangu zote.' **12** Tazama, katika hili hauko sawa, nitakujibu, kwa kuwa Mungu ni mkuu kuliko mtu. **13** Kwanini unashindana naye? Huwa hahesabu matendo yake yoyote. **14** Kwa kuwa Mungu huzungumza mara moja, naam, mara mbili, ingawa mwanadamu hawezи kutambua. **15** Katika ndoto, katika maono ya usiku, wakati usingizi mztio unapowapata watu, katika usingizi kitandani - **16** basi Mungu hufungua masikio ya watu, na kuwatisha kwa vitisho, **17** kwa kusudi la kumvuta mtu atoke katika makusudio yake maovu, na kuyaweka majivuno mbali naye. **18** Mungu huyaokoa maisha ya mwanadamu kutoka katika shimo, na uhai wake dhidi ya kifo. **19** Mtu huadhidhibiwa pia na maumivu kitandani mwake, na maumivu makali yanayodumu katika mifupa yake, **20** ili kwamba maisha yake yachukie chakula, na roho yake ichukie vyakula vizuri. **21** Nyama yake imeharibiwa ili kwamba usioneokane; mifupa yake, mara moja isioneokane, sasa basi ng'ang'ania. **22** Hakika, roho yake inasogea shimonii, na uhai wake unasogea kwa wale wanaotaka kuuharibu. **23** Lakini kama kuna malaika anayeweza kuwa mpatanishi kwa ajili yake, mpatanishi mmoja mionganii mwa maelfu ya malaika, kumwonesha kile kilicho cha haki ili atende haki, **24** na kama malaika ni mpole kwake na kumwambia Mungu, 'Mwokoe mtu huyu ili asishuke chini shimonii; nimepata fidia kwa ajili yake.' **25** kisha mwili wake utakuwa mororo kuliko mwili wa mtoto, atazirudia siku za nguvu za ujana wake. **26** Atamwomba Mungu, na Mungu atakuwa mwema kwake, ili kwamba auone uso wa Mungu akiwa mwenye furaha. Mungu atampa mtu ushindi wake. **27** Ndipo mtu huyo ataimba mbele ya watu wengine na kusema, 'Nilitenda dhambi na kuasi kile kilichokuwa cha haki, lakini dhambi yangu haikuadhibiwa. **28** Mungu ameikoo roho yangu isiende chini shimonii; maisha yangu yataendelea kuuona mwanga.' **29** Tazama, Mungu hufanya mambo haya yote pamoa na mwanadamu, mara mbili, naam, hata mara tatu, **30** kuiridisha roho yake kutoka shimonii, ili kwamba aweze kumlikwa na mwanga wa maisha. **31** Ayubu, zingatia na unisikilize mimi; nyamaza nami nitasema. **32** Ikiwa una kitu cha kusema, na unijibu; sema, maana nataka kuhakikisha kwamba wewe uko katika haki. **33** Kama sivyo, basi nisikilize, ubaki kimya, nami nitakufundisha wewe hekima.'

34 Zaidi ya hayo, Elihu aliendelea kusema: **2** "Sikilizeni maneno yangu, ninyi watu wenye hekima; nisikieni, ninyi mlionaa na maarifa. **3** Kwa kuwa sikio huyajaribu

maneno kama ambavyo kaakaa huonja chakula. 4 Na tujichagulie sisi wenye yale yenye adili: na tujigundulie miongoni mwetu yale yaliyo mazuri. 5 Kwa kuwa Ayubu amesema, 'mimi ni mwenye haki, lakini Mungu ameondoa haki zangu. 6 Pamoja na haki zangu, ninaangaliwa kama mwongo. Kidonda changu hakiponyeki, ingawa mimi sina dhambi.' 7 Ni mtu gani aliye kama Ayubu ambaye hunywa dharau kama maji, 8 ambaye huzunguka katika ushirika wa watu ambaeo ni waou, na ambaye hutembea pamoja na watu waou? 9 Kwa kuwa anasema, 'Hakuna faida kwa mtu kujifurahisha kwa kufanya mambo ambayo Mungu anayataka.' 10 Basi nisikilizeni mimi, enyi watu wenye ufahamu: na iwe mbali na Mungu kwamba atatenda uovu; 11 na iwe mbali na Mwenye enzi kwamba atatenda dhambi. Kwa kuwa humlipa mtu kutokana na kazi yake; na humfanya mtu apate thawabu za njia zake mwenye. 12 Kwa hakika, Mungu hatendi uovu, wala Mwenye nguvu hajalpotosha haki. 13 Ni nani aliywemweka kuwa mtawala wa dunia? Ni nani aliyeiweka dunia yote chini yake? 14 Ikiwa aliweka makusudio yake juu yake mwenye, na kama amejikusanya mwenye yake na pumzi yake, 15 basi miili yote itateketetea pamoja; mwanadamu angerudi mavumbini tena. 16 Kama sasa mna ufahamu, sikilizeni haya; sikilizeni sauti ya maneno yangu. 17 Je yeze anayeichukia haki aweza kutawala? Je mtamhukumu Mungu kuwa ni mwenye makosa, ambaye ni mwenye haki na mwenye nguvu? 18 Mungu ambaye humwambia mfalme, 'Wewe ni mbaya; au huwaambia wenyen kuheshimiwa, 'Niriy ni waou?' 19 Mungu ambaye haoneshi upendeleo kwa viongozi na ambaye hawakubali zaidi watu matajiri kuliko masikini, kwa kuwa wote ni kazi ya mikono yake. 20 Watakuifa kwa muda mfupi; wakati wa usiku watu watatikiswa na watapita; watu wenye nguvu watatwaliwa mbali, lakini si kwa mikono ya wanadamu. 21 Kwa kuwa macho ya Mungu yako juu ya njia za mtu; anaziona hatua zake zote. 22 Hakuna giza, wala hakuna weusi mzito ambaeo watenda mabaya wanawenza kujificha wao wenye. 23 Kwa kuwa Mungu hahitaji kumchunguza mtu zaidi; wala hakuna haja kwa mtu yeoyote kwenda mbele zake kwa hukumu. 24 Huwavunja vipande vipande watu wenye nguvu kwa ajili ya njia zao ambazo hazihitaji uchunguzi zaidi; huwaweka watu wengine katika nafasi zao. 25 Kwa namna hii ana maarifa juu ya matendo yao; huwatupa watu hawa wakati wa usiku; nao wameangamizwa. 26 Huwaua kwa matendo yao mabaya kama wakosajji dhahiri mbele za watu wengine 27 kwasababu wamegeuka na kuacha kumfuata yeye na wamekataa kuzisadiki njia zake zozote. 28 Na kwa namna hii, wamekifanya kilio cha watu masikini kimfikie; amekisikia kilio cha watu waliotheswa. 29 Na wakati akaapo kimya, nani awenza kumhukumu kuwa mkosajji? Kama akiuficha uso wake, ni nani awezaye kumjuia? Anatawala sawa sawa juu ya taifa na mtu pia, 30 ili kwamba watu wasiomjua Mungu wasije wakatawala, ili kwamba asiwepo mtu wa kuwanasa watu. 31 Fikiria

mtu akimwambia Mungu, 'Mimi ni mwenye hatia kabisa, siwezi kukiona; nimetenda dhambi, lakini sitafanya tena.' 32 nifunze kile ambacho 33 Je unadhani kwamba Mungu ataiadhibu dhambi ya mtu huyo, kwa kuwa unayachukia yale ambayo Mungu huyatenda? Ni lazima uchague, siyo mimi. Basi sema yale ambayo unayajua. 34 Watu wenye ufahamu wataniambia, kwa kweli, kila mtu mwenye hekima ambaye hunisikia atasema, 35 Ayubu anazungumza bila maarifa; maneno yake hayana hekima.' 36 Kama Ayubu alijaribwi kwa kitu kidogo kabisa katika kesi yake kwasababu ya kuongea kwake kama watu waou. 37 Kwa kuwa anaongeza uasi juu ya dhambi yake; anapiga makofii ya dharau kati yetu; anaweka maneno kinyume na Mungu."

35 Aidha, Elihu aliendelea kusema, 2 "Je unadhani hii ni sawa unaposema, 'Haki yangu mbele ya Mungu? 3 Kwa kuwa unauliza, 'Inafaa nini kwangu' na 'Ingekuwa nzuri kwangu kama ningekuwa nimetenda dhambi?' 4 Nitakujibu, wewe pamoja na marafiki zako. 5 Tazama juu angani, na ulione; angalia anga, ambalo liko juu sana kuliko wewe. 6 Kama umetenda dhambi, ni madhara gani huwa unayafanya kwa Mungu? Ikiwa makosa yako yameongezeka zaidi, je huwa unafanya nini kwake? 7 Kama wewe ni mwenye haki, unaweza kumpa nini? Je atapokea nini mkononi mwako? 8 Uovu wako waweza kuwaumiza mtu, kama ulivyo wewe ni mtu, na haki yako yaweza kumnufaisha mwana mwingine wa mtu. 9 Watu wanalia kwasababu ya matendo mengi ya unyanyasaji; wanaomba msaada katika mikono ya watu wenye nguvu. 10 Lakini hakuna hata mmoja asemaye, 'Mungu Muumba wangu yuko wapi, ambaye hutoa nyimbo wakati wa usiku, 11 ambaye hutufundisha sisi zaidi anavyowafundisha wanyama wa dunia, na ambaye hutufanya sisi kuwa wenye hekima kuliko ndege wa angani? 12 Huko wanalia, lakini Mungu hawajibu kwasababu ya kibriu ya watu waou. 13 Kwa hakika Mungu hatasikia kilio cha kipumbavu; Mwenye nguvu wala hatajali. 14 Ni kwa namna gani atakujibu ikiwa unasema haumwonii, na ya kwamba hoja yako iko mbele yake, na ya kuwa unamongojea yeye! 15 Ni kwa jinsi gani atakujibu kama unasema kwamba hamwadhibu yeoyote kwa hasira, na ya kwamba hajishughulishi na kiburi cha watu. 16 Basi Ayubu hufumbua kinywa chake tu ili kusema upumbavu; huongeza maneno bila maarifa."

36 Elihu aliendelea na kusema, 2 "Niruhusu niseme kidogo zaidi, nami nitakuonesha baadhi ya mambo kwasababu nina maneno machache ya kusema kwa ajili ya Mungu. 3 Nitapata maarifa yangu kutoka mbali; nitatambua kwamba haki ni ya Muumba wangu. 4 Kwa kweli, maneno yangu hayatakuwa ya uongo; mtu fulani aliyekomaa katika maarifa yu pamoja nawe. 5 Angalia, Mungu ni mwenye nguvu, na hamdhara mtu yeoyote; yeye ni mwenye nguvu katika uweza wa ufahamu. 6 Yeye huwa hayahifadhi maisha ya watu waou bali badala yake hufanya yaliyo ya haki kwa wale wanaoteseka. 7

Haondoi macho yake kwa wenye haki bali badala yake huunguruma baada yake; ye ye huunguruma kwa sauti ya huwaweka juu ya viti nya enzi kama wafalme milele, nao ukuu wake; hauzuii mshindo wa mwanga wakati sauti yake wameinuliwa juu. **8** Ikiwa wamefungwa minyororo na inaposikika. **5** Mungu huunguruma kwa sauti yake kwa kunaswa katika kamba za mateso, **9** kisha huwafunulia kile namma ya ajabu; ye ye hufanya mambo makubwa ambayo walichokifanya, na maovu yao na kiburi chao. **10** Hufunga sisi hatuwezi kuyafahamu. **6** Kwa kuwa huiambia thelaji, pia masikio yao kwa ajili ya agizo lake, na huwaamuru 'Angukeni juu ya dunia'; hali kadhalika kwa manyunu ya wageuke kutoka katika uovo. **11** Ikiwa watamsikiliza na mvua, 'Iweni manyunu makubwa ya mvua.' **7** Huuzua kumwabdu ye ye, wataishi katika mafanikio katika siku mkono wa kila mtu usifanye kazi, ili kwamba watu wote zao, na miaka yao katika hali ya kuridhika. **12** Hata hivyo, aliowaumba wataona matendo yake. **8** Kisha hayawani kama hawatasikiliza, wataangamia kwa upanga; watakuwa huenda na kujificha na kukaa katika mapango yake. kwasababu hawana maarifa. **13** Na wale wasiomjua **9** Dhoruba hutoka katika chumba chake upande wa Mungu hutunza hasiria zao katika miyo; hawaombi kusini na baridi kutoka katika pepo zilizotawanyika katika msaada hata wakati ambapo Mungu huwafunga. **14** Hawa upande wa Kaskazini. **10** Barafu imetolewa kwa pumzi hufa katika ujana wao; na maisha yao hukoma kati ya ya Mungu; upana wa maji umeganda kama chuma. **11** makahaba. **15** Mungu huwainua watu walioonewa kwa Hakika, huyapima mawingu manene yenye unyevu; ye ye njia ya mateso yao; hufunga masikio yao kwa njia ya huusambaza mwanga wake katika mawingu. **12** Yeye uonevu wao. **16** Kwa hakika, ye ye angependa kuwatoa huyazungusha mawingu kwa uongozi wake, ili yafanye ninyi katika mateso na kuwaweka katika sehemu pana chochote anayogaagiza juu ya uso wote wa ulimwengu. **13** ambapo hakuna masumbfu na mahali ambapo meza Huyafanya haya yote yatokee; wakati mwininge hutokea yenu ingewekwa ikiwa na chakula kilichojaa mafuta. **17** kwa ajili ya kusahihisha, wakati mwininge kwa ajili ya Lakini wewe umejaa hukumu juu ya watu waovu; hukumu nchi yake, na wakati mwininge ni kwa matendo ya agano na haki umeziachilia. **18** Usiuache utajiri ukuvute katika la uaminifu. **14** Yasikilize haya, Ayubu; acha na ukifiki udanganyifu; na sehemu kubwa ya rushwa isikugeuze juu matendo ya ajabu ya Mungu. **15** Je unajua ni kwa upande kutoka katika haki. **19** Je utajiri wako waweza namna gani Mungu hushurutisha mawingu na kuufanya kukunufaisha, ili kwamba usiwe katika taabu, au nguvu mwanga wa radi ung'ae ndani yake? **16** Je unafahamu zako zote za uwezo zaweza kukusaidia? **20** Usiutamani kuelewa kwa mawingu, matendo ya ajabu ya Mungu, Je ni usiku ili utende dhambi dhidi ya wengine wakati ambapo nani aliyemkamilifu katika maarifa? **17** Je unafahamu ni mataifa hukatiliwa mbali katika nafasi zao. **21** Uwe kwa jinsi gani mavazi yako huwa ya moto wakati nchi mwangalifu ili kwamba usigeukie dhambi kwasababu ikiwa imetulia kwasababu ya upepo unaotoka upande unajariwiwa kwa mateso ili kwamba ukae mbali na wa kusini? **18** Je unawenza kulitandaza anga kama dhambi. **22** Angalia, Mungu ameinuliwa katika nguvu anavyofanya - anga ambalo lina nguvu kama kioo cha zake; ni nani aliye mwali mu kama ye ye? **23** Ni nani chuma kigumu? **19** Tufundishe sisi kile tunachopaswa alishamwalekeza njia yake? Nani anayeweza kumwambia, kumwambia ye ye, kwa kuwa hatuwezi kutoa hoja zetu 'Wewe umetenda mambo yasiyo ya haki?' **24** Kumbuka katika mpangilio kwasababu ya kiza katika akili zetu. **20** Je kuyasifu matendo yake, ambayo watu wameyaimba. anapaswa kuambiwa kwamba ninapenda kuongea naye? **25** Watu wote wameshayatazama hayo matendo, lakini Je mtu angependa kumezwa? **21** Sasa, watu hawawezi wanayaona tu matendo hayo kwa mbali sana. **26** Tazama, Kulitazama jua wakati linang'aa katika anga baada ya Mungu ni mkuu, lakini sisi hatumfahamu ye ye vizuri; upepo kupita katikati yake na umelisafisha kwa mawingu hesabu ya miaka yake haihesabiki. **27** Kwa kuwa ye ye yake. **22** Kutoka upande wa kaskazini hutokea fahari ya huvuta matone ya maji ili kuyachuja kama mvua katka dhahabu - juu ya Mungu kuna ukuu wa kutisha. **23** Na mvuke wake, **28** ambayo mawingu yake huyamwaga kuhusu Mwenye nguvu, hatuwezi kumpata; ye ye ni mkuu chini na kuyandondoshia kwa wingi kwa mwanadamu. **29** Katika nguvu na haki. Yeye hatesi watu. **24** Hivyo basi, Hakika, kuna hata mmoja aezayate kuelewa kwa undani kusambaa kwa mawingu na radi kutoka katika nyumba yake? **30** Angalia, hueneza mwanga wake kumzunguka na kufunka mizizi ya bahari. **31** Kwa namna hii huyahukumu mataifa na kuwapa chakula kwa wingi. **32** Yeye huuijaza mikono yake kwa mwanga mpaka pale anapouamuru kupiga shabaha yake. **33** Na muungurumo wake huonya kwa dhoruba, wanyama wanaweza kusikia kuja kwake.

37 Hakika, moyo wangu hutetemeka kwa hili; umeondolewa kutoka katika sehemu yake. **2** Sikia, Ee, Sikia kelele za sauti yake, sauti inayotoka katika kufunika mizizi ya bahari. **3** Huiagiza sauti chini ya mbingu yote, na kuhusu Mwenye nguvu, hatuwezi kumpata; ye ye ni mkuu chini na kuyandondoshia kwa wingi kwa mwanadamu. **4** Sauti za asubuhi zilipoimba pamoja na wana wote wa Mungu

walipopiga kelele kwa furaha? 8 Ni nani huifunga bahari kwa milango wakati inapofurika, kana kwamba inatoka katika tumbo, 9 wakati nilipoyafanya mawingu kuwa ni mavazi yake, na giza nene kuwa mkanda wake wa kujifungia? 10 Hapo ilikuwa wakati nilipoweka bahari mpaka wangu, na nilipoweka makomeo yake na milango, 11 na wakati nilipoimbia, 'Unaweza kuja hapa kutoka mbali, lakin si zaidi; na hapa ndipo nitauweka mpaka kwa fahari ya mawimbi yako.' 12 Je tangu mwanzo wa siku zako, ulishawahi kuigiza asubuhi ianze, na kuyafanya mapambazuko yajue sehemu yake katika mpangilio wa vitu, 13 ili kwamba ishikilie sehemu za dunia ili watu waovu watikiswe mbali nayo. 14 Dunia imebadilishwa katika mwonekano kama udongo unavyobadiili chini ya muhuri; vitu vyote husimama juu yake dhahiri kama cha kibindo cha nguo. 15 'Mwanga' wao umeondolewa kutoka kwa watu waovu; na mkono wao ulioinuliwa umevunjwa. 16 Je umeshaenda kwenye vyanzo vya maji ya bahari? Je umeshatemea sehemu za chini kabisa za kilindi? 17 Je malango ya mauti yamefunuliwa kwako? Je umeshaona malango ya uvuli wa mauti? 18 Je umeifahamu dunia katika upana wake? Niambie kama unayajua yote hayo. 19 Je iko wapi njia ya sehemu ya kupumzikia kwa mwanga, na kama ilivyo kwa giza, iko wapi sehemu yake? 20 Je unaweza kuuongoza mwanga na giza katika sehemu zake za kazi? Waweza kuitambua njia ya kurudi katika nyumba zao? 21 Bila shaka unajua, kwa kuwa ulizaliwa wakati huo; hesabu ya siku zako ni kubwa sana! 22 Je ulishaingia katika ghala ya barafu, au umeshaiona ghala ya mawe ya mvua, 23 vitu hivi nimeviweka kwa ajili ya siku za mateso, kwa siku za mapigano na vita? 24 Je iko wapi njia ya mshindo wa mwanga hutokea au je upepo husambazwa kutoka mashariki juu ya dunia? 25 Ni nani aliyezitengeneza mifereji ya gharika ya mvua, au ni nani aliyezfanya njia za milipuko ya radi, 26 na kuifanya mvua inyeshe juu ya nchi ambazo hakuna mtu aishiye ndani yake, na juu ya jangwa, ambayo ndani yake hakuna mtu yeoyote, 27 kwa kusudi la kutimiza mahitaji ya mikoa ilioy kame na yenye ukiwa, na kuyastawisha majani mororo? 28 Je kuna baba wa mvua? Ni nani aliyeafanya matone ya umande? 29 Je barafu ilitoka katika tumbo la nani? Na ni nani aliyeizaa thelaji nyeupe katika anga? 30 Maji hujificha menyewe na kuwa kama jiwe; sehemu za juu za vilindi huwa kama barafu. 31 Je unaweza kuzifunga minyororo ya Kilimia, au kuvifungua vifundo vya Orion? 32 Je unaweza kuziongoza nyota kutokea katika nyakati zake? Je waweza kuongoza dubu pamoja na watoto wake? 33 Je unazijua sheria za anga? Wewe uliweza kuanzisha sheria za anga juu ya dunia? 34 Je waweza kupaza sauti yako hadi mawinguni, ili kwamba maji mengi ya mvua yakufunike? 35 Je waweza kuagiza miali ya mwanga ili itokee, na kukwambia, 'Sisi upto hapa'? 36 Ni nani ameweka hekima katika mawingu au ni nani ameweka ufahamu kwa ukungu? 37 Nani anaweza kuyahesabu mawingu kwa maarifa yake? Na ni nani

awezaye kuvimwaga viriba vya anga 38 wakati mavumbi yanapoungana kuwa kitu kigumu na mabonge ya dunia yanaposhikama kwa pamoja? 39 Je waweza kuwinda mawindo kwa ajili ya simba jike au kutosheleza hamu ya watoto wadogo wa simba 40 wakati wanapokwaruza kwaruza katika pango lao na kukaa katika kificho ili kulala katika hali ya kuvizia? 41 Ni nani aletaye mawindo kwa ajili ya kunguru wakati ambapo watoto wao wanapomilia Mungu na kutangatanga kwa kukosa chakula?

39 Je unajua ni wakati gani mbuzi mwitu huzaa watoto wao katika miamba? Je waweza kuwangalia paa wakati wanapozaa watoto wao? 2 Waweza kuhesabu miezi ya kuchukua mimba? Je unajua muda ambao huzaa watoto wao? 3 Wanainama chini na kuzaa watoto wao, na kisha maumivu yao ya uzazi yanaishi. 4 Watoto wao huwa na nguvu na kukua katika uwanda wa wazi; hutoka nije na hawarudi tena. 5 Ni nani huwaacha punda mwitu waende huru? Je nani amevelegeza vifungo vya punda wepesi, 6 ni nyumba ya nani nimeifanya katika Araba, au nyumba yake katika nchi ya chumvi? 7 Hucheka kwa dharau katika kelele katika mji; hasikilizi kelele za mwongozaji. 8 Hutembeatemea juu ya miliima kama malisho yake; huko hutafuta kila mmea ulio wa kijani kwa ajili ya kula. 9 Je nyati atakuwa na furaha kukutumikia? Je atakubali kukaa katika zizi lako? 10 Waweza kumwongoza nyati kulima mtaro kwa kamba? Je atachimba bonde kwa ajili yako? 11 Je waweza kumtumaini kwasababu ya nguvu zake nyinyi? Je waweza kumwachia kazi yako ili aifanye? 12 Je waweza kumtegemadee akuletee nyumbani nafaka, au kukusanya nafaka katika uwanda wako wa kupuria? 13 Mabawa ya mbuni hupunga kwa majivuno, bali je mabawa na manyoya yana upendo? 14 Kwa maana huuacha mayai yake katika nchi, na huyaacha yapate joto katika mavumbi; 15 husahau kuwa mguu waweza kuyaharibu au kwamba mnyama mwitu aveza kuyakanyaga. 16 Huyatendea vibaya makinda yake kana kwamba si yake; haogopi kwamba kazi yake yawenza kupotea bure, 17 kwasababu Mungu amemnyima hekima na hajampa ufahamu wowote. 18 Na wakati anapokimbia kwa haraka, huwacheka kwa dharau farasi na mpanda farasi wake. 19 Je umempa farasi nguvu zake? Je umeivika shingo yake kwa manyoya? 20 Je umemfanya aruke kama panzi? Enzi ya mlio wake ni wa kutisha. 21 Hurarua kwa nguvu na kufurahia katika nguvu zake; hukimbia upesi kukutana na silaha. 22 Huidharau hofu na hashangazwi; huwa harudi nyuma kutoka katika upanga. 23 Podo hugongagonga ubavuni mwake, pamoja na mkuki unaong'aa na fumo. 24 Huimeza nchi kwa hasira na ghadhabu; katika sauti ya tarumbeta, hawezli kusimama sehemu moja. 25 Wakati wowote tarumbeta inapolia, husema, 'Ooh! Huisikia harufu ya vifa kutoka mbali - vishindo vya radi za makamanda na makelele. 26 Je ni kwa hekima yako kwamba mwewe heupaa juu, na ya kuwa huyanyosha mabawa yake kwa upande wa kusini? 27 Je ni kwa agizo lako kwamba tai huruka juu na kufanya kiota chake katika sehemu za juu?

28 Huishi katika majabali na hufanya makao yake katika vilele nya majabali, na ngomeni. **29** Kutoka huko hutafuta mawindo; macho yake huyaona mawindo kutoka mbali. **30** Makinda yake hunywa damu pia; na pale walipo watu wafu, ndipo na yeze alipo.

40 Yahweh aliendelea kuongea na Ayubu na kusema, **2** "Je mtu yelete anayetaka kukosoa na ajaribu kumsahihisha Mwenye enzi? Na yeze anayehojiana na Mungu, na ajibu yeze." **3** Ndipo Ayubu akamjibu Yahweh na kusema, " **4** Tazama, mimi si mtu muhimu; je naweza jukukujib? Ninauweka mkono wangu juu ya mdomo wangu. **5** Ninazungumza mara moja, na sitakujib; hakika, mara mbili, lakin sitaendelea zaidi." **6** Kisha Yahweh akamjibu Ayubu kutoka katika dhoruba kali na kusema, **7** "Jifunge sasa mkanda kiunoni mwako kama mwanaume, kwa kuwa nitakuuliza maswali, nawe lazima unijibu. **8** Je waweza kusema kwa hakika kwamba mimi si mwenye haki? Je utanihukumu mimi ili useme wewe ni mwenye haki? **9** Je una mkono kama wa Mungu? Je waweza kutoa kishindo kwa sauti kama yeze? **10** Jivike sasa katika utukufu na katika utu; jivalie mwenyewe heshima na enzi. **11** Sambaza ziada ya hasira yako; mtazame kila mmoja mwenye kiburi na umshushe chini. **12** Mwangalie kila mmoja mwenye kiburi na umweke chini; wakanyage chini watu waovu mahali wanaposimama. **13** Wazike ardhini pamoja; zifunge nyuso zao katika sehemu zilizositirika. **14** Ndipo pia nitakopokubali ya kwamba mkono wako wa kulia waweza kukuokoa. **15** Mwangalie sasa kiboko, ambaye niliwfanya kama nilivyokufanya wewe; anakula nyasi kama ng'ombe. **16** Ona sasa, nguvu zake ziko katika viuno vyake; nguvu zake zi katika mishipa ya tumbo lake. **17** Yeye huondoa mkia wake kama mti wa mwerezi; mishipa ya paja lake imeunganishwa pamoja. **18** Mifupa yake ni kama ya mirija ya shaba; na miguu yake ni kama kipande cha chuma. **19** Yeye ni mkuu wa viumbe nya Mungu. Ni Mungu pekee, ambaye alimwumba, anaweza kumshinda. **20** Kwa kuwa milima humpatia chakula; hayawani wa mashambani huchenza karibu. **21** Hujilaza chini ya mimiea ya kivuli katika makao ya mianzi, na katika bwawa la matope. **22** Miti yenye vivuli humfunika katika vivuli vyake; mierebi ya kijito inamzunguka pande zote. **23** Tazama, kama mto utazigharikisha kingo zake, hatikisiki; yeze anajiamini, hata kama Mto wa Jordani unaaja hadi katika pua yake. **24** Je mtu yelete aweza kumnasa kwa ndoano, au kuichoma pua yake kwa mtego?

41 Je waweza kumvua mamba kwa ndoano ya samaki? Au kumfunga taya zake kwa kamba? **2** Je waweza kuweka kamba katika pua zake, au kumtoboa taya yake kwa ndoano? **3** Je atazungumza na wewe kwa maneno laini? **4** Je atafanya agano na wewe, ili kwamba umchukue kwa ajili ya mtumishi milele? **5** Je utacheza pamoja naye kama ambavyo ungecheza na ndege? Je utamfunga kwa ajili ya mtumishi wako wa kike? **6** Je makundi ya

wavuvi waweza kumfanya biashara? Je watamgawanya ili kufanya biashara mionganii mwa wafanya biashara? **7** Je waweza kujaza ngozi yake kwa vyusa au kichwa chake kwa mikuki ya kuvalia? **8** Weka mkono wako juu yake mara moja, nawe utaikumbuka vita na hautaendelea kufanya hivyo tena. **9** Tazama, matumaini ya kila mtu ambaye hufanya hivyo ni uongo; je si kila mmoja atatupwa chini katika nchi mbele yake? **10** Hakuna aliye mkali ambaye aweza kuthubutu kumtikisa mamba; Ni nani basi awezaye kusimama mbele yake? **11** Ni nani kwanza aliyenipa kitu chocrote ili kwamba niweze kumlipa? Chocrote kilicho chini ya anga ni changu. **12** Sitanyamaza kimya kuhusu miguu ya mamba, wala kuhusu jambo linalohusu nguvu zake, wala kuhusu umbo lake zuri. **13** Nani awezaye kuiondoa ngozi yake? Nani anaweza kumchoma kwa silaha mara mbili? **14** Nani awezaye kuifungua milango ya uso wake, imezungukwa na meno yake ambayo yanaogofya? **15** Mgongo wake umefanya kwa magamba yenye mistari, yamefungwa kwa pamoja kama chapa. **16** Moja li karibu na jingine na ya kuwa hakuna hewa inaweza kupita katikati yake. **17** Yameunganishwa moja kwa jingine; yamegandamana kwa pamoja, ili kwamba hayawesi kutenganishwa. **18** Mwanga hung'ara kutoka katika kupumua kwake; macho yake ni kama kope za mapambazuko ya asubuhi. **19** Ndani ya mdomo wake hutoka miali ya mwanga, chembe za moto huruka nje. **20** Katika pua zake hutoka moshi kama chungu kinachotokota juu ya moto ambaa umechochewa ili uwe na joto sana. **21** Pumzi yake huwasha mkaa na kuwa mwali; moto hutoka katika mdomo wake. **22** Katika shingo yake kuna nguvu, na Kitisho huchenza mbele yake. **23** Nofu za mwili wake zimeunganishwa pamoja; ziko imara katika yeze; wala haziweki kuondolewa. **24** Moyo wake ni mgumu kama jiwe - hakika, ni mgumu kama jiwe la chini la kusagia. **25** Na anaposimama mwenyewe, hata miungu huogopa; hurudi nyuma kwasababu ya hofu. **26** Na ikiwa atapigwa kwa upanga, hauwezi kumfanya kitu chocrote, wala mkuki, wala mshale, wala aina yoyote ya silaha iliyochongoka. **27** Yeye hufikiri juu ya chuma kana kwamba ni majani makavu na hufikiri juu ya fedha kana kwamba ni ubao ulioooza. **28** Mshale hauwezi akamfanya akimbie; kwake yeze mawe ya kombeo huwa kama makapi. **29** Marungu huyaangalia kama majani makavu; yeze hucheka juu ya mkuki unaovuma. **30** Sehemu zake za chini zi kama vipande vilivyochongoka nya vyungu; huacha alama zilizosambaa katika udongo kana kwamba alikuwa ni chombo cha kusagia. **31** Yeye hukifanya kilindi kichemke kama chungu cha maji ya moto; huifanya bahari kama chungu cha lihamu. **32** Yeye huifanya njia ing'are nyuma yake; mtu mmoja angedhani kilindi kuwa cheupe. **33** Hakuna cha kumlinganisha juu ya dunia, ambaye yeze alikuwa ameumbwa kuishi pasipo hofu. **34** Hukiona kila kitu chenye kiburi; yeze ni mfalme juu ya wana wote wa kiburi."

42 Kisha Ayubu akamjibu Yahweh na kusema, 2
“Ninajua kwamba unaweza kufanya mambo yote,
ya kuwa hakuna kusudi lako linaweza kuzuiliwa. 3 Ni nani
huyo ambaye pasipo maarifa huificha mipango? Kwa kweli
nilisema mambo ambayo sikuyaelewa, mambo magumu
kwangu kuyafahamu, ambayo juu yake sikujua chochote.
4 Uliniambia, ‘Sikiliza sasa, nami nitasema; nitakuuliza
mambo, nawe utaniambia.’ 5 Nimekuwa nikikusikia kwa
usikivu wa sikio langu, lakini sasa jicho langu linakuona
wewe. 6 Basi ninajidharau mwenyewe; ninatubu kwa
mavumbi na majiui.” 7 Ilitokea baada ya kuwa amekwisha
kusema maneno hata kwa Ayubu, Yahweh alimwambia
Elifazi Mtemani, “Ghadhabu yangu imewaka dhidi yako
na dhidi ya marafiki zako wawili kwa kuwa hamkusema
maneno ya haki juu yangu, kama alivyofanya mtumishi
wangu Ayubu. 8 Sasa basi, jitwalieni mafahari saba
na mabeberu saba, kisha mmwendee mtumishi wangu
Ayubu na mtoe sadaka ya kuteketezwa kwa ajili yenu.
Ndipo Mtumishi wangu Ayubu atawaombea ninyi, nami
nitayapokea maombi yake, ili kwamba nisiwashughulikie
sawasawa na upumbavu wenu. Maana hamkusema
mambo ya haki juu yangu, kama alivyofanya mtumishi
wangu Ayubu.” 9 Basi Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi
na Zofari Mnaamathi walienda na kufanya kama vile
Yahweh alivyowaamuru, na Mungu alimtakabali Ayubu.
10 Na wakati Ayubu alimpwaombea rafiki zake, Yahweh
alirejeza bahati yake. Yahweh alimjalia mara mbili ya kile
alichokimiliki hapo awali. 11 Ndipo ndugu zake na Ayubu,
na wale jamaa zake wote walikuwa wanajuana naye hapo
mwanzo, walikuja hapo kwake na kula chakula pamoja
naye katika nyumba yake. Walimboleza pamoja naye na
walimfariji kwa ajili majanga yote ambayo Yahweh alikuwa
ameyeleta juu yake. Kila mtu alimpa Ayubu kipande
cha fedha na pete ya dhahabu. 12 Yahweh aliubarikiwa
mwisho wa maisha ya Ayubu kuliko mwanzo wake;
alikuwa na kondoo kumi na nne elfu, ngamia elfu sita,
jozi elfu moja, na punda jike elfu moja. 13 Pia alikuwa na
wana saba na mabinti watatu. 14 Binti wa kwanza alimwita
Yemima, na wa pili Kezia, na wa tatu Kerenihapuki. 15
Katika nchi yote hawakupatikana wanawake wazuri kama
mabinti wa Ayubu. Baba yao aliwapa urithi miongoni mwa
kaka zao. 16 Baada ya haya, Ayubu aliiishi miaka 140;
aliwaona wana wake na wana wa wanawe, hata kizazi
cha nne. 17 Basi Ayubu alifariki, akiwa mzee na akijawa
na siku nyingi.

Zaburi

1 Amebarikiwa mtu yule asiyenenda katika ushauri wa waouu, au kusimama katika njia ya wenye dhambi, au kukaa katika kusanyiko la wenye mizaha. **2** Bali ye ye hifurahia sheria ya Yahwe, na huitafakari sheria yake mchana na usiku. **3** Atakuwa kama mti uliopandwa karibu na mkondo wa maji ambaa huzaa matunda yake kwa majira yake, ambaa majani yake hayakauki; lolote afanyakoo litafanikiwa. **4** Waouu hawako hivyo, wao badala yake ni kama makapi yapeperushwayo na upepo. **5** Kwa hivyo waouu hawatasimama katika hukumu, wala wenye dhambi katika kusanyiko la wenye haki. **6** Kwa kuwa Yahweh huikubali njia ya wenye haki, njia ya waouu itaangamizwa.

2 Kwa nini mataifa wanafanya dhoruba, kwa nini watu wanafanya njama ambazo zitafeli? **2** Wafalme wa nchi kwa pamoja hushikilia misimamo yao na watawala kwa pamoja hufanya njama kinyume na Yahwe na kinyume na Masihi, wakisema, **3** "Ngoja tuzikate pingu walizo tufingia sisi na kuzitupa pingu zao." **4** Yeye aketie katika mbingu atacheka kwa dharaa mbele yao; Bwana atawadhihaki wao. **5** Kisha ataongea nao katika hasira yake na kuwaogofya kwa gadhabu yake, akisema, **6** "Mimi mwenyenilimpaka mafuta mfalme wa Sayuni, mlima wangu mtakatifu." **7** Nami nitatangaza amri ya Yahwe. Yeye aliniambia, "wewe ni mwanangu! Leo hii nimetuwa baba yako. **8** Unionime, nami nitakupa wewe taifa kwa ajili ya urithi na mikoa ya nchi iliyo bora kwa ajili ya umiliki wako. **9** Wewe utawavunja wao kwa fimbyo ya chuma; kama vile mtungi wa mfinyanzi, wewe utawavunja wao vipande vipande." **10** Hivyo sasa, ninjy wafalme; mchukue tahadhar; mjirekebishe. **11** Mwabuduni Yahwe kwa hofu na mfurahi mkitemtemeka. **12** Mumbusu mwana vinginevo atawakasirikia, na mtakufa pale pale hasira yake ikiwaka. Ni jinsi gani wamebarikiwa wale wote watafutao usalama ndani yake.

3 Yahewh, maadui zangu wako wangapi! Ni wengi wamekuja kinyume na mimi. **2** Ni wengi wanaonisema, "Hakuna msaada wowote kutoka kwa Mungu kwa ajili yake." (Selah) **3** Bali wewe, Yahweh, u ngao yangu pande zote, utukufu wangu, na uniuuaye kichwa changu. **4** Nampazia Yahweh sauti yangu, na yeye ananijibu kutoka katika mlima wake mtakatifu. **5** Nilijilaza chini na kusinzia; na niliamka, kwa kuwa Yahweh alinilinda. **6** Sitaogopa kusanyiko la watu ambaa wamejipanga kinyume na mimi pande zote. **7** Inuka, Yahweh! Uniokoe, Mungu wangu! Kwa kuwa utawapiga maadui zangu wote kwenye taya zao; utayavunja meno ya waouu. **8** Wokovu unatoka kwa Yahweh. Baraka zako ziwe juu ya watu wako.

4 Unijibu nikuitapo, Mungu wa haki yangu; uniokoe niwapo katika hatari. Unihurumie na usikie maombi yangu. **2** Ninyi watu, mpaka lini mtaibishi heshima

yangu? Mpaka lini mtaendelea kupenda kile kisicho stahili na kutafuta uongo? **3** Lakini mijue ya kuwa Yahweh huchagua watu wa kimungu kwa ajili yake. Nitakapo mwita Yahwe atasikia. **4** Tetemekeni na kuogopa, lakini msitende dhambi! Tafakarini miyoni mwenu kwenye vitanda vyenu na muwee kimya. **5** Toeni matoleo ya haki na muweke imani yenu katika Yahweh. **6** Wengi husema, "Ni nani atakaye tuonyesha chochote kilicho kizuru?" Yahweh, utuangazie nuru ya uso wako. **7** Umeupa moyo wangu furaha kuu kuliko wao wanapozidishwa nafaka na divai mpaya. **8** Ni amani kuwa nitajilaza na kusinzia, kwako pekee, Yahweh, nifanye kuwa salama kabisa.

5 Sikiliza nikuitapo, Yahweh; tazama kuugua kwangu. **2** Sikiliza sauti yangu nikuitapo, Ee Mfalme wangu na Mungu wangu, kwa kuwa ni kwako Bwana naomba. **3** Yahweh; sikia kilio changu asubuhi; na asubuhi nitaleta dua yangu kwako na kungoja kwa matarajio. **4** Hakika wewe ni Mungu usiye kubaliana na uovu; watu waouu hawawezi kuwa wageni wako. **5** Wenye kiburi hawata simama katika uwepo wako; wewe unawachukia wote wanaofanya maovu. **6** Nawe utawaharibu waongo; Yahweh huwadharau vurugu na watu wadanganyifu. **7** Lakini kwangu mimi, kwa sababu ya ukuu na uaminifu wa agano lako, nitakuja nyumbani mwako; na kwa heshima nitakuinamia mbele ya hekalu lako takatifu. **8** Oh Bwana, uniongoze katika haki yako kwa sababu ya adui zangu; usawazishe njia yako mbele yangu. **9** Kwa kuwa midomoni mwao hamna ukweli; utu wao wa ndani ni mwovu; makoo yao ni kaburi liliil wazi; husifu kinafiki kwa ulimi wao. **10** Mungu, wafanye kuwa na hatia; mipango yao iwe kuanguka kwa! Kwa ajili ya makosa yao mengi uwatoe nje, kwa kuwa wamekuasi wewe. **11** Bali wale wanaao kukimbilia wafurah; uwafanye wapige kelele kwa shangwe siku zote kwa sababu unawapigania; uwafanye wenye furaha ndani yako, wale walipendao jina lako. **12** Kwa maana utawabariki wenye haki, Yahweh; utawazunguka kwa neema kama ngao.

6 Yahweh, usinikemee ukiwa na hasira au usiniadhibu katika gadhabu yako. **2** Unihurumie, Yahwe, kwa maana ni dhaifu; uniponye, Yahweh, kwa kuwa mifupa yangu ina tikisika. **3** Moyo wangu pia umesumbuka sana. Lakini wewe, Yahweh, mpaka lini hali hii itaendelea? **4** Rudi, Yahweh! Uniokoe kwa sababu ya uaminifu wa agano lako! **5** kwa kuwa kifoni hakuna kumbukumbu lako. Kuzimuni ni nani atakaye kushukuru? (Sheol h7585) **6** Nimechoshwa na kuugua kwangu. Ninalowanisha kitanda changu kwa machozi usiku kucha; ninaosha kitu changu kwa machozi. **7** Macho yangu yanaffia kwa kulia sana; yanazidi kuwa dhaifu kwa sababu ya adauz zangu. **8** Ondokeni kwangu, nyote mtendao maovu; kwa kuwa Yahweh amesikia sauti ya kilio changu. **9** Yahweh amesikia malalamiko yangu kwa ajili ya huruma; Yahweh ameyapokea maombi yangu. **10** Maadui zangu wote

wataabishwa na kuteswa sana. Watarudi nyuma na ghafra kufedheheshwa.

7 Yahweh Mungu wangu, kwako napata kimbilio!

Uninusuru na hao wote wanikimbizao, na unioke.

2 Vinginevyo, watanipura kama simba, na kunitawanya viapande vipande na asiwepo mtu wa kuweza kuirudisha katika usalama. **3** Yawheh Mungu wangu, Sijawahi kufanya kile maadui zangu wanacho sema nilifanya; sina hatia katika mikono yangu. **4** Sijawahi kumkosea mtu ye yeyote aliye na amani na mimi, au kumdhuru kipumbavu ye yeyote aliye kinyume na mimi. **5** Ikiwa sisemi ukweli basi umruhusu adui yangu kuyaingilia maisha yangu na kuyaharibu; na umuache aukanyage mwili wangu ulio hai kwenye aridhi na kuuacha umelala kwa aibu mavumbini. (Selah) **6** Inuka, Yahweh, katika hasira yako; simama kinyume na hasira kali ya adui zangu; amka kwa ajili yangu na ubebe amri zako ambazo wewe umeamuru kwa ajili yao. **7** Mataifa yote yamekuzunguka; uwatawale kutoka mbinguni. **8** Yahweh, uwahukumu mataifa; uwaonyeshe kuwa sina hatia, Yahweh, kwa sababu mimi ni mwenye haki na sina hatia, Ewe uliye juu. **9** Matendo ya waovu na yafike mwisho, bali uanzishe watu wenyе haki, Mungu mwenye haki, wewe ambaye unapima moyo na fahamu. **10** Ngao yangu inatoka kwa Mungu, yule anaye okoa moyo wa mwenye haki. **11** Mungu ni mwamuzi mwenye haki, Mungu anaye chukizwa na waovu kila siku. **12** Ikiwa kuna mtu hatubu, Mungu atanoa upanga wake na ata andaa upinde wake kwa ajili ya vita. **13** Ana jianda kutumia siraha kupambana naye; anatengeneza mishale yake kuwa ya moto. **14** Fikiria kuhusu huyo ambaye ana ujauzito wa maovu, mwenye mimba ya mipango ya uharibifu, anaye zaa sumu ya uharibifu. **15** Yeye huchimba shimo na kuliacha wazi kisha baadaye hudumbukia katika shimo alilochimba mwenyewe. **16** Mipango yake mwenyewe ya uharibifu hugeukia kichwa chake mwenyewe, kwa kuwa vurugu zake mwenyewe humshukia kichwani pake. **17** Kwa haki yako Mungu nitakushukuru; nitaimba sifa kwa Mlungu aliye juu.

8 Yahweh Bwana wetu, ni jinsi gani jina lako ni tukufu

katika dunia yote, wewe ufuruaye utukufu wako juu mbinguni. **2** Kutoka katika midomo ya watoto na vichanga umeumba sifa kwa sababu ya utukufu wako, ili kuwanyamazisha maadui wote na walipa kisasi wote. **3** Ninapoitzazama mbingu, ambazo vidole vyoko vimeumba, mwezi na nyota, ambazo umeziweka kila mmoja katika nafasi yake, **4** Binadamu ni nani hata umtazame, na watu hata uwajali wao? **5** Umewaumba chini kidogo kuliko viumbwe nya mbinguni na umewazunguka na utukufu na heshima. **6** Umemfanya binadamu kutawala kazi ya mikono yako; umeviweka vitu vyote chini ya miguu yake: **7** kondoo na ng'ombe wote, na hata wanyama wa porini, **8** ndege wa angani, na samaki wa baharini, na vyote vifitavyo katika mikondo ya bahari. **9** Yahweh Bwana wetu, ni jinsi gani jina lako ni tukufu katika dunia yote!

9 Nitamshukuru Yahweh kwa moyo wangu wote; nitayasimulia matendo yako makuu. **2** Nitafurahi na kushangilia katika wewe; nitaliimbia jina lako, Wewe uliye juu. **3** Maadui zangu wanaponirudia, hujikwa na kuangamia mbele zako. **4** Kwa kuwa umenitetea kwa haki; unakaa kwenye kitu chako cha enzi, ukihukumu kwa haki! **5** Uliwakemea mataifa; umewaharibu waovu; na kuwa futilia mbali jina lao milele na milele. **6** Maadui wamebomoka kama magofu ulipo pindua miji yao. Kumbukumbu yao yote imopotea. **7** Bali Yahweh anadumu milele; ameweka kitu chake cha enzi kwa ajili ya haki. **8** Naye atauhukumu ulimwengu kwa haki, na atatekeleza hukumu kwa ajili ya mataifa kwa haki. **9** Yahweh pia atakuwa ngome kwake aliye onewa, na ngome wakati wa shida. **10** Wale wakujuo jina lako wanaamini katika Wewe, kwa ajili yako, Yahweh, usiwaache wale wakutafuta. **11** Mwibieni sifa Yahweh, anaye tawala katika Sayuni; waambieni mataifa yale aliyo yatenda. **12** Kwa kuwa Mungu alipizae kisasi cha damu hukumbuka; naye hasahau kilio cha anayeonewa. **13** Unihurumie, Yahweh; tazama vile ninavyo onewa na wale wanao nichukia, wewe ambaye unawenza kunikwapua katika lango la kifo. **14** Oh, ili niweze kutangaza sifa zako. Katika lango la binti sayuni nitaufurahia wokovu wako! **15** Mataifa yamedidimia chini katika shimo ambalo walilolitengeneza; miguu yao imenaswa kwenye nyavu walioificha wenyewe. **16** Yahweh amejidihilishi; na kutekeleza hukumu; waovu wameangamia kwa matendo yao wenyewe. (Selah) **17** Waovu wamekataliwa na kupelekwa kuzimu, mataifa yote yanayo msahau Mungu. (Sheol h7585) **18** Kwa kuwa mhiti hata sahauiliwa siku zote, wala matumaini ya wanyonge hayatapotea milele. **19** Inuka, Yahweh, usimruhusu mtu kutushinda; mataifa na wahukumiwe mbele zako. **20** Bwana, waogopeshe; mataifa waweze kutambua kuwa ni wanadamu tu. (Selah)

10 Kwa nini, Yahweh, unasimama mbali? Kwa nini unajificha wakati wa shida? **2** Kwa sababu ya majivuno yao, watu waovu waawakimbiza wanyonge; Basi tafadhari uwafanye waovu kunaswa kwa mipango yao wenyewe walioipanga. **3** Kwa kuwa mtu mwovu hujivuna kwa tamaa yake ya ndani; yeye hufurahisha tamaa na kumtusi Yahweh. **4** Mtu mwovu ameinua uso wake; naye hamtafuti Mungu. Yeye hamfilikii Mungu kamwe kwa kuwa hamjali kabisa Mungu. **5** Yeye yuko salama wakati wote, amri zako za haki ziko juu sana kwake; naye huwadharau adui zake wote. **6** Yeye husema moyoni mwake, "Siwezi kamwe kushindwa; katika kizazi chote sitakutana na shida." **7** Mdomoni mwake kumejaa kulaani na udanganyifu, maneno yenye sumu; ulimi wake unajeruhi na kuharibu. **8** Yeye husubilia kwenye shambulio karibu na kijiji; mahali pa siri huwauwa watu wasio na hatia; macho yake huwatazama wasionahatia. **9** Hujibanza mahari pa siri kama simba katika kichaka; yeye hulala akisubiri kumkamata mnyonge. Humkamata pale anapokwisha mweka mtegoni mwake. **10** Wanyonge

wake hugandamizwa chini na kupigwa; wao huangukia katika mtego imara. **11** Yeye husema katika moyo wake, "Mungu amesahau; huficha uso wake; hawezu kujishughulisha kutazama." **12** Inuka, Yahweh! Inua mkono wako, Mungu! Usiwasahau wanyonge. **13** Kwa nini mtu mwovu anamkataa Mungu na kusema moyoni mwake, "Hautanipata katika hatia?" **14** Umeona, maana mara zote unaangalia mtu aletaye madhara na jeuri. Mtu asiyé na msaada hukuachia nafsi yake; maana wewe huwaokoa yatima. **15** vunja mkono wa mwovu lo na mtu mwovu. Umuajibishe kwa matendo yake maovu, ambayo kwayo alifikiri hautayagundua. **16** Yahweh ni mfalme milele daima; mataifa yanaondolewa katika aridhi yake. **17** Yahweh, umesikia uhitaji wa wanyonge; nawe umeitia nguvu miyo yao, wewe unasikia maombi; **18** Unawatetea yatima na wanyonge ili kusudi pasiwepo na mtu katika dunia hii atakaye leta hofu tena.

11 Ni kwako Yahweh ninapata usalama; ni kwa namna gani utasema na mimi, "Ruka kama ndege hadi mlimali"? **2** Tazama! Waovu wana andaa pinde zao. Wana tayarisha gizani mishale yao kwenye kamba ili kufyatua miyo ya wenye haki. **3** Ikiwa misingi imeharibiwa, mwenye haki atafanya nini? **4** Yahweh yuko katika hekalu takatifu; macho yake yanatazama, yakiuchunguza ubinadamu. **5** Yahweh huwachunguza wote wenye haki na waovu, bali huwachukia wapendao kuwaumiza wengine. **6** Yeye huwanyeshea waovu makaa ya mawe na moto wa jehananu; upepo uunguzao utakuwa ni sehemu yao kutoka katika kikombe chake! **7** Kwa kuwa Yahweh ni mwenye haki, Naye hupenda haki; wenye haki watauona uso wake.

12 Msaada, Yahweh, kwa kuwa wacha Mungu wametoweka; nao waaminifu wametokomea. **2** Kila mmoja anasema kwa jirani yake maneno matupu; kila mmoja anaonega kwa midomo yenyé sifa za uongo na maneno ya udanganyifu. **3** Yahweh, katilila mbali midomo yenyé sifa za uongo, kila ulimi unanena kwa nguvu mambo makubwa. **4** Hawa ni wale ambaø wamesema, "Kwa ndimi zetu tutashinda. Wakati midomo yetu itakapo ongea, ni nani atakaye kuwa mtawala juu yetu?" **5** "Kwa sababu ya surugu zilizopo kinyume na maskini, na kwa sababu ya kuugua kwao wahitaji, Nitainuka," asema Yahwe. "Nitawaletea usalama wanao hitaji." **6** Maneno ya Yahwe ni masafi, kama fedha iliyo safishwa katika tanuru duniani, iliyo ng'arishwa mara saba zaidi. **7** Wewe ni Yahwe! Uhaye watunza. Una wahifadhi wacha Mungu kutoka katika hiki kizazi cha waovu na hata milele. **8** Waovu hutembea kila pande pale uovu unapoinuliwa kati ya wanadamu.

13 Mpaka lini, Yahweh, utaendelea kunisahau? Ni kwa muda gani utauficha uso wako nisuione? **2** Ni kwa muda gani nitalazimika kuhofu na kuhuzuniaka moyoni mwangu kila siku? Ni kwa muda gani adui zangu watanishida? **3** Unitazame na unijibu, Yahwe

Mungu wangu! Nipe mwanga machoni pangu, vinginevyo nitalala katika mauti. **4** Usimuache adui yangu aseme, "Nimemshinda huyu," ili kwamba asiweze kusema, "Nimemtawala adui yangu;" la sivyo, maadui zangu watafurahia nitakapo shushwa chini. **5** Lakini nimeamini katika uaminifu wa agano lako; moyo wangu wafurahia katika wokovu wako. **6** Nitamuimbia Yahwe kwa kuwa ameniganga kwa ukarimu kabisa.

14 Mpumbavu husema moyoni mwake, "Hakuna Mungu." Wamepotoka nakufanya uovu haramu; hakuna hata mmoja atendaye dhambi. **2** Yahwe anatazama chini kwa wanadamu kutoka mbinguni aone kama kuna yejote anayeelewa, amtafutaye Mungu. **3** Wote wamegeukia njia nyngine. Kwa pamoja wamepotoka. Hakuna yejote atendaye mema, hakuna, hata mmoja. **4** Je, hawajui lolote, wale wafanyao uovu, wale wanao kula watu wangu kama vile wanakula mkate, lakini hao hawamuiti Yahwe? **5** Wao wana tetemeka kwa hofu. Kwa kuwa Mungu yuko pamoja na kusanyiko la wenye haki! **6** Ninjy mnataka kumfedhehesha mtu maskini japo kuwa Yahwe ni kimbilio lake. **7** Oh, kwamba wokovu wa Israeli ungetoea Sayuni! Wakati Yahwe akiwarudisha watu wake kutoka utumwani, ndipo Yakobo atashangilia na Israeli itakuwa na furaha!

15 Zaburi ya Daudi. Yahwe, ni nani atabaki hemani mwako? Ni nani atakaye ishi kwenye mlima wako mtakatifu? **2** Yeyote anaye tembea bila lawama, yeye hufanya kilicho haki na huongea ukweli kutoka moyoni mwake. **3** Yeye huwa hakashfu kwa ulimi wake, hawadhuru wengine, na hamtusi jirani yake. **4** Mtu asiyé na maana hudharauliwa machoni pake, bali yeye huwaheshimu wale wanao mhofu Yahwe. Yeye huapa kwa hasara yake mwenyewe na habadilishi ahadi yake. **5** Yeye habadilishi na yake aazimapo fedha. Yeye hachukui rushwa ili kumshuhudia kinyume asiyé na hatia. Yeye afanyanyaye mbambo haya hatatikisika kamwe.

16 Unilinde, Mungu, kwa kuwa nakimbilia kwako kwa ajili ya usalama. **2** Nami ninasema kwa Yahwe, "Wewe ni Bwana wangu; wema wangu ni bure pasipo wewe. **3** Kama kwa watakatifu walioko duniani, ndio walio bora; furaha yangu yote iko kwao. **4** Taabu yao itaongezeka, wale watafutao miungu mingine. Sitamimina sadaka ya damu kwa miungu yao. Wala kuyainua majina yao kwa midomo yao. **5** Yahwe, wewe ni sehemu ya chaguo langu na kikombe changu. Unaishikilia kesho yangu. **6** Mistari iliyo pimwa imelelazwa mahari pa kufurahisha kwa ajili yangu; hakika urithi ufurahishao ni wangu. **7** Nitakubariki Yahwe, wewe unishauliye; hata wakati wa usiku akili zangu za nielekeza. **8** Nimemuweka Yahwe mbele yangu kila wakati, ili nisitikisike kutoka mkono wake wa kuume. **9** Kwa hiyo moyo wangu unafuraha, utukufu wangu washangilia. Hakika nitaishi katika usalama. **10** Kwa kuwa hautaiacha roho yangu

kuzimuni. Wewe hautamuacha mwaminifu wako kuliona shimo. (Sheol h7585) 11 Wewe hunifundisha njia ya maisha; furaha tele inakaa katika uwepo wako; furaha inakaa katika mkono wako wa kuume milele!"

17 Maombi ya Daudi. Sikia ombi langu kwa ajili ya haki, Yawhe; usikilize mwito wangu wa msaada. Uyasilikize maombi yangu yatokayo katika midomo isiyo na udanganyifu. 2 Uthibitisho wangu na uje kutoka uweponi mwako; macho yako na yaone kile kilicho sahihi! 3 Kama utaujaribu moyo wangu, kama utakuja kwangu wakati wa usiku, wewe utanitakasa na hautapata mipango yeyote ya uovu; midomo wangu hautavunja sheria. 4 Kama kwa matendo ya binadamu, ni katika neno la midomo yako ya kuwa nimejipusha na njia za wahalifu. 5 Mwenendo wangu umeshikila kwa umakini mwenendo wako; miguu yangu haija teleza. 6 Nakuita wewe, kwa kuwa unanijibu, Mungu; geizia siki lako kwangu na usikilize ninapo ongea. 7 Onyesha uaminifu wa agano lako katika namna ya ajabu, wewe uokoaye kwa mkono wa haki yako wale wanao kukimbilia wewe kutoka kwa adui zao. 8 Unilinde kama mboni ya jicho lako; unifiche katika kivilu cha mbawa zako. 9 kutoka katika uwepo wa waovu ambaio wanantisu, adui zangu wanizungukao. 10 Wao hawana huruma kwa yeyote; midomo yao huongea kwa majivuno. 11 Wao wame zizunguka hatua zangu. Wamekaza macho yao wanishambulie mpaka ardhini. 12 Wao ni kama mfano wa hasira ya simba mawindoni. Ni kama simba kijana anapotokea mafichoni. 13 Inuka, Yahwe! Uwashambulie! Uwaangushe chini kwenye nyuso zao! Uyaokoe maisha yangu kutokana na waovu kwa upanga wako! 14 Uniokoe kutoka kwa watu hawa kwa mkono wako, Yahwe, kutoka kwa watu wa dunia hii ambaio utajiri wao ni maisha haya pekee! Wewe utajazza matumbo ya wale uwathaminio na utajiri; watakuwa na watoto wengi na wataacha utajiri wao kwa watoto wao. 15 Bali mimi, nitauona uso wako katika haki; Nitashuhudiwa, pale nitakapo amka, na macho yako.

18 Nakupenda, Yahwe, nguvu yangu. 2 Yahwe ni mwamba wangu, ngome yangu, yeze ambaye aniwekae kweye usalamu; yeze ni Mungu wangu, mwamba wangu; ninapata kimbilio kwake. Yeze ni ngao yangu, pembe ya wokovu wangu, na ngome yangu. 3 Nitamuita Yahwe kwa sababu anastahili kusifiwa, na nitakolewa kutoka kwa adui zangu. 4 Kamba za mauti zilinzunguka, na mafuriko yakimbiayo yaliiniemea. 5 Kamba za kuzimu zilinzunguka; mitego ya mauti ilininaso. (Sheol h7585) 6 dhiki yangu nilimuita Yahwe; Niliita msaada kwa Mungu. Naye alisikia sauti yangu kutoka hekaluni mwake; kuita kwangu msaada kulienda mpaka uweponi mwake; na kuingia masikioni pake. 7 Kisha nchi ikitakisika na kutetemeka; misingi ya milima pia ilitetemeka na kutikisia kwa sababu Mungu alikuwa amekasirika. 8 Moshi ulifuka kutoka kwenye pua zake, na moto mkali ultokea mdomoni mwake. Makaa yaliwashwa kwa moto

huo. 9 Yeye alizifuna mbingu na alishuka chini, na giza nene lilikuwa chini ya miguu yake. 10 Alipanda kwenye kerubi na akaruka; alinyiririka kwenye mabawa ya upeso. 11 Yahwe alilifanya giza kuwa hema likimzunguka yeze, wingu la mvua zito katika mbingu. 12 Mawe ya barafu na makaa ya moto yalianguka kutoka katika mwangaza kabla yake. 13 Yahwe alongea katika mbingu! Sauti ya aliye juu ilisikika. 14 Yeye alifiyatua mishale yake na kuwatawanya adui zake; na radi nyingi zenyenye mwanga alizitawanya katika maeneo tofauti tofauti. 15 Ndipo mifereji ya maji ilitokea; misingi ya dunia ikadhihirishwa kwa mlio wa pigo lako, Yahwe kwa sauti ya pumzi ya pua zako. 16 Yeye alishuka chini kutokea juu; akanishikilia mimi! Akanivuta nye ya maji yafurikayo. 17 Aliniokoa kutoka kwa maadui zangu wenye nguvu, kutoka kwa wale ambaio walinchukia mimi, kwa kuwa walikuwa na nguvu sana kuliko mimi. 18 Wao walikuja kinyume na mimi katika siku ile ya dhiki yangu lakini Mungu alikuwa msaada wangu! 19 Yeye aliniweka huru katika eneo pana la wazi; yeze aliniokoa kwa sababu alipenezwa nami. 20 Yahwe amenitunuku mimi kwa sababu ya haki yangu; yeze amenirejesha mimi kwa sababu mikono yangu ilikuwa misafi. 21 Kwa kuwa nimezitunza njia za Yahwe na sijafanya uovu wa kungeuka Mungu wangu. 22 Kwa kuwa amri zake zote za haki zimekuwa mbele yangu; kama asemavyo, sijaenda kinyume nazo. 23 Pia nimekuwa sina hatia mbele zake, na nimejiweka mwenywewe mbali na dhambi. 24 Hivyo Yahwe amenirejesha kwa sababu ya haki yangu, na kwa sababu mikono yangu ilikuwa safi mbele ya macho yake. 25 Kwa yeyote aliye mwaminifu, jionyeshe wenywewe kuwa mwaminifu; kwa mtu asiye na lawama, jionyeshe mwenywewe kuwa usiye na lawama. 26 Kwa yeyote aliye msafi, jionyeshe mwenywewe safi; bali ni mjanja kwa yeyote aliye geuzwa. 27 Kwa kuwa wewe huwaokoa watu walio taabishwa, lakini wewe huwashusha chini wale wenye majivuno, yaani macho yaliyo jinua! 28 Kwa kuwa wewe huipa mwanga taa yangu; Yahwe Mungu wangu hutia mwanga giza langu. 29 Kwa kuwa kwa kupitia wewe ninaweza kuruka juu ya kiwazo kilichowekwa; kupitia Mungu ninaweza kuruka juu ya ukuta. 30 Kama kwa Mungu: njia yake ni kamilifu. Neno la Yahwe ni safi! Yeze ni ngao kwa yeyote anaye kimbililia katika yeze. 31 Kwa kuwa nani ni Mungu ispoleta Yahwe? Nani ndiye mwamba ispoleta Mungu wetu? 32 Ni Mungu anitiaye nguvu ndani yangu kama vile mkanda, ambaye humweka mtu mwenye lawama katika njia yake. 33 Yeye hunifanya miguu yangu kuwa myepesi kama mbawala na kuniweka mahali pa juu! 34 Yeye hufunza viganja vyangu kwa ajili ya vita na mikono yangu kupiga upinde wa shaba. 35 Wewe umenipa mimi ngao ya wokovu. Mkono wako wa kuume umenisaidia, na neema yako imenifanya kuwa mkubwa. 36 Wewe umetengeneza nafasi pana kwa ajili ya miguu yangu ili miguu yangu isiteleze. 37 Ninawashawishi adui zangu na kuwakamata; nami sikurudi nyuma mpaka walipo haribiwa. 38 Niliwashambulia hata hawakuweza

kuamka; nao wameangukia chini ya miguu yangu. **39** Kwa kuwa unanitia nguvu kama mshipi kwa ajili ya vita; wewe unawaweka chini yangu wale ambao wanainuka kinyume na mimi. **40** Wewe ulinipa visogo nya maadui zangu; niliwaagamiza wale walio nichukia. **41** Wao waliita msaada lakini hakuna aliye wasaidia; walimuita Yahwe, lakini hakuwaitikia. **42** Niliwapiga wao katika vipande vidogo vidogo kama vile yumbi mbele ya upepo; niliwatupa nje kama udongo mtaani. **43** Wewe ulinioka mimi kutoka katika migogoro ya watu. wewe umenifanya kichwa juu ya mataifa. Watu ambao sikuwahi kuwafahamu huntumikia.

44 Pindi tu waliposikia kuhusu mimi, wao walinitii; wageni walilazimishwa kunisujudu. **45** Wageni walitoka kwenye ngome yao wakitetemeka. **46** Yahwe anaishi; mwamba wangu usifiwe. Ainuliwe Mungu wa wokovu wangu. **47** Yeye ni Mungu ambaye hutelekeza visasi kwa ajili yangu, ambaye huwatiisha mataifa chini yangu. **48** Nimekwa

huru kutoka kwa adui zangu! wewe uliniina juu ya wale walioinuka kunyume na mimi! Wewe ulinioka kutoka kwa watu wenye vurugu. **49** Kwa hiyo nitakushukuru wewe, Yahwe, kati ya mataifa; Nitaliimbia sifa jina lako!

50 Mungu hutoa ushindi mkuu kwa mfalme wake, na yeze huonyesa uaminifu wa agano lake kwa mpakwa mafuta wake, kwa Daudi na ukoo wake milele.

19 Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mbingu za tangaza utukufu wa Mungu, na mawingu hufanya kazi ya mikono yake ijulikane! **2** Siku hadi siku hotuba hutokeea; usiku hadi usiku hufunua maarifa. **3** Hakuna hotuba wala misemo; sauti zao hazisikiki. **4** Bali maneno yao husambaa nje duniani kote, na hotuba zao hata mwisho wa dunia. Yeye ametengeneza hema kwa ajili ya jua kati yao. **5** Jua liko kama mfano wa bwana harusi akitokea chumbani kwake na kama mtu shujaa ambaye hushangila pale anapokimbia mbio zake. **6** Jua huchomoza kutokea upeo wa macho na likitisha winguni kwenda jingine; hakuna chochote kinacho epuka joto lake. **7** Sheria ya Yahwe ni kamilifu, huoko roho; ushuhuda wa Yahwe ni wa kuaminika, ukifanya hekima nyepesi. **8** Maelekezo ya Yahwe ni ya hakika, yakiufanya moyo kuwa na furaha; amri ya Yahwe ni safi, ikileta mwanga kwenye macho yetu. **9** Hofu ya Yahwe ni safi, inadumu milele; amri za haki ya Yahwe ni za kweli na zote ni za hakika! **10** Nazo zina thamani kuliko dhahabu, nazo ni tamu kuliko asali na matone ya asali kutoka sega la asali (sega la nyuki). **11** Ndiyo, kuititia hizo mtumishi wako anaonywa; na katika kuziamini kuna thawabu. **12** Ni nani ambaye aweza kuyatambua makosa yake yote mwenywewe? Unitakase makosa yaliyo fichika. **13** Pia umuepushe mtumishi wako na dhambi za majivuno; usiziruhusu kunitawala. Ndipo nitakuwa mkamilifu, na mimi sitakuwa na hatia ya makosa mengi. **14** Maneno ya midomo yangu na mawazo ya moyo wangu nayakubalike machoni pako, ewe Yahwe, mwamba wangu na mkombozi wangu.

20 Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mungu akusaidie wakati wa shida; na jina la Mungu wa Yakobo likulinde **2** na kutuma msaada kutoka mahali patakatifu kwa ajili ya kukutegemeza wewe kutoka Sayuni. **3** Naye akumbuke sadaka yako yote na kuipokea sadaka ya kuteketezwa. **4** Naye akujalie haja za moyo wako na kutimiza mipango yako yote. **5** Ndipo tutakapo shangilia katika ushindi wako, na, katika jina la Mungu wetu, njie kama udongo mtaani. **6** Sasa ninajua ya kuwa Yahwe atawaokoa wapakwa mafuta wake; yeze atamjibu yeze kutoka katika mbingu takatifu kwa uweza wa mkuo wake wa kuume ambao waweza kumuokoa yeye. **7** Baadhi hamini katika magari na wengine katika farasi, lakini sisi tumuita Yahwe Mungu wetu. **8** Wao watashushwa chini na kuanguka, bali sisi tutainuka na kusimama wima! **9** Yahwe, umuokoe mafalme; utusaidie sisi tukuitapo.

21 Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mfalte anashangilia katika uweza wako, Yahwe! Ni kwa namna kuu anashangilia katika wokovu uliouleta! **2** Wewe umempa yeze matamanio ya moyo wake na hauja mkatalia maombi midomo yake. **3** Kwa kuwa wewe unamletea baraka nyangi; wewe uliweka katika kichwa chake taji ya dhahabu ilio safi kabisa. **4** Yeye alikuomba wewe maisha; ukampatia maisha; wewe ulimpattia maisha malefu milele na milele. **5** Yeye utukufu wake ni mkuu kwa sababu ya ushindi wako; wewe umemuwekea mapambo na enzi. **6** Kwa kuwa unampatia yeze baraka za kudumu; unamfurahisha kwa furaha ya uwepo wako. **7** Kwa kuwa Mfalte humwamini Yahwe; kwa kuititia uaminifu wa agano la aliye juu zaidi yeze hataondolewa. **8** Mkono wako utawakamata adui zangu wote wote; mkono wako wa kuume utawakamata wale wote wanao kuchukia. **9** Wakati wa hasira yako, wewe utawachoma kama katika tanuru la moto. Yahwe atawamaliza wao katika hasira yake, na moto utawateketeza upesi wao. **10** Wewe utawaangamiza watoto wao duniani na ukoo wao kutoka katika mrorongo wa wanadamu. **11** Kwa kuwa walikusudia kukufanya mambo maovu wewe; wao walitunga njama ambayo kwayo hawawezi kufanikiwa! **12** Kwa kuwa wewe utawarudisha nyuma; wewe utafyatua upinde wako mbele yao. **13** Uninuliwe, Yahwe, katika uweza wako; tutaimba na kusifu nguvu zako.

22 Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniachaa? Kwa nini uko mbali na wokovu wangu na mbali na maneno yangu yenye uchungu? **2** Mungu wangu, ninalia mchana kutwa, lakini haunijibu, na wakati wa usiku sinyamazi! **3** Bado wewe ni mtakatifu; wewe umekaa kama mfalme pamoa na sifa za Israeli. **4** Mababu zetu walikuamini wewe, na wewe uliwaokoa wao. **5** Walikulilia wewe nao waka okolewa. Wao walikuamini wewe na hawakuvunjwa moyo. **6** Bali mimi ni funza na sio mtu, nisipe faa kwa ubinadamu na hudharauliwa na watu. **7** Wale wote wanionao hunisuta; hunidhihaki; hunitikisia

vichwa vyao. **8** Wao husema, "Yeye anamwamini Yahwe; nene, sitaogopa kudhurika kwa kuwa wewe ulinileta kutoka tumboni; wewe ulinifanya nikuamini wewe wakati nikiwa nanyonya matiti ya mama yangu. **10** Nimekwisha tupwa kwako wewe tokea tumboni; wewe ni Mungu wangu tangu nikiwa tumboni mwa mama yangu! **11** Usiwe mbali na mimi, kwa kuwa shida ikaribu; hayupo hata mmoja wa kusaidia. **12** Maksai wengi wananzunguka mimi; maksai wenye nguvu ya Bashan wananzunguka mimi. **13** Wao wanafungua midomo yao kwangu kama simba aungurumaye akirarua windo lake. **14** Ninamwaga nje kama maji, na mifupa yangu yote imeteguka. Moyo wangu ni kama nta; nao unayeyuka ndani ya sehemu zangu za ndani. **15** Nguvu zangu zimekaushwa kama kipande cha ufinyanzi; ulimi wangu unanata juu ya mdomo wangu. Wewe umenilaza mimi katika vumbi la mauti. **16** Kwa maana mbwa wamenizunguka; kundi la watu waovu limenizunguka; wamenitoboa mikono yangu na miguu yangu. **17** Nami ninaweza kuihesabu mifupa yangu. Wao wananaitezama na kunishangaa. **18** Wao wanagawa mavazi yangu kati yao wenyewe, wanapiga kura kwa ajili ya mavazi yangu. **19** Usiwe mbali, Yahwe; tafadhalii harakisha kunisaidia mimi, nguvu yangu! **20** Uioskoe roho yangu na upanga, maisha yangu mwenyewe na makucha ya mbwa mwitu. **21** Uniokoe na mdomo wa simba; uniokoe na mapembe ya ng'ombe wa porini. **22** Nami nitaltangaza jina lako kwa ndugu zangu; katikati ya kusanyiko la watu nitakusifu wewe. **23** Ninyi mnao mwogopa Yahwe, msifuni yeye! Ninyi nyote kizazi cha Yakobo, muheshimuni yeye! Simameni katika hofu yake, ninyi nyote kizazi cha Israeli! **24** Kwa kuwa haja dharaau kuchukia mateso ya aliye taabishwa; Yahwe hajamficha uso wake yeye; pindi wale walio taabishwa walipo mlilia yeye, yeye alisikia. **25** Yahwe, katika kusanyiko la watu wako nitakusifu kwa yale uliyo tenda; nami nitatimiza nadhiri zangu mbele ya wale wanao muhofu yeye. **26** Walio onewa watakula na kutosheka; wale ambaao humtafuta Yahwe watamsifu yeye. Miyo yenu iishi milele. **27** Watu wote wa duniani watakumbuka na kumrudia Yahwe; familia zote za mataifa watapiga magoti chini mbele yako. **28** Kwa kuwa utawala ni wa Yahwe; yeye ni mtawala wa mataifa. **29** Watu wote wa duniani waliofanikiwa wata shereke na wata abudu; wale wote washukao katika mavumbi watapiga magoti mbele zake, wale ambaao hawawezikulinda maisha yao wenyewe. **30** Kizazi kijachoo kitamtumikia yeye; wao watakambia kizazi kinachofuatia kuhusu Bwana. **31** Wao watakujua na kuzungumza kuhusu haki yake; wao watawaaambia watu ambaao bado hawaja zaliwa yale ambayo Yahwe ameyafanya!

23 Yahwe ni mchungaji wangu; sita pungukiwa na kitu.

2 Yeye hunilaza katika majani mabichi; huniongoza kando ya maji matulivu. **3** Yeye huurejesha uhai wangu; huniongoza katika njia iliyo sahihi kwa ajili ya jina lake. **4** Hata ijapokuwa nikipita katika bonde la uvuli na giza

nami; fimbo yako na gongo lako yva nifarji. **5** Wewe waanda meza mbele yangu katika uwepo wa maadui zangu; umenipaka mafuta kichwa changu na kikombe changu kinafurika. **6** Hakika wema na uaminifu wa agano vitanandama siku zote za maisha yangu; nami nitaishi katika nyumba ya Yahwe milele!

24 Nchi ni ya Yahwe, na vyote viijazavyo, dunia, na wote wakao ndani yake. **2** Kwa kuwa yeye alianzisha juu ya bahari na kuiimarisha juu ya mito. **3** Ni nani atakaye panda mlima wa Yahwe? Ni nani atakaye simama patakatifu pake? **4** Yeye ambaye ana mikono misafi na moyo safi; ambaye hajauinua uongo, na haja apa kiapo ili kudanganya. **5** Yeye atapokea baraka kutoka kwa Yahwe na haki kutoka kwa Mungu wa wokovu wake. **6** Kizazi cha wale wa mtatfauto Mungu ni kama hiki, wale ambaao wanautafuta uso wa Mungu wa Yakobo. **7** Inueni vichwa vyenu, ninyi malango; muinuliwe juu, milango ya milango ya kudumu, ili kwamba Mfalme wa utukufu aweze kuingia! **8** Huyu Mfalme wa utukufu ni nani? Yahwe, mwenye nguvu na uweza; Yahwe, mwenye uweza katika vita. **9** Inueni vichwa vyenu, ninyi malango; muinuliwe juu, milango ya kudumu, ili kwamba Mfalme wa utukufu aweze kuingia! **10** Huyu Mfalme wa utukufu ni nani? Yahwe wa majeshi, yeye ni Mfalme wa utukufu.

25 Kwako, Yahwe, nayainua maisha yangu! **2** Mungu wangu, ninaamini katika wewe. Usiniache niaibishwe; usiwaache maadui zangu wafurahie ushindi wao kwangu. **3** Asiaibishwe mtu ye yote anaye kutumaini bali waaiibishwe wale watendao hila bila sababu! **4** Unijulische njia zako, Yahwe; unifundishe njia zako. **5** Uniongoze kwenye kweli yako na unifundishe, kwa kuwa wewe ni Mungu wa wokovu wangu; ninakutumainia weye siku zote za maisha yangu. **6** Kumbuka, Yahwe, matendo yako ya huruma na uaminifu wa agano lako; kwa kuwa vimekuwapo siku zote. **7** Usizikumbuke dhambi za ujana wangu wala uasi wangu; Uniweke akilini mwako pamoa na uaminifu wa agano kwa zababu ya uzuri wa wako, Yahwe! **8** Yahwe ni mzuri na mwenye haki; kwa hiyo yeye huwfundisha njia mwenye dhambi. **9** Yeye huwaelekeza wanyenyekevu kwa kile kilicho sahihi na yeye huwfundisha wao njia yake. **10** Njia zote za Yahwe ni za upendo wa kudumu na niaminifu kwa wote wanao tunza agano na maagizo ya amri zake. **11** Kwa ajili ya jina lako, Yahwe, unisamehe dhambi zangu, kwa kuwa ni nyinyi mno. **12** Ni nani ambaye anamuogopa Yahwe? Bwana atamfundisha yeye katika njia ambayo anapaswa kuichagua. **13** Maisha yake yataenenda katika uzuri; na uzao wake utairithi nchi. **14** Urafiki wa Yahwe ni kwa ajili ya wale wanao mheshimu yeye, naye hulifanya agano lake ilijlikane kwao. **15** Siku zote macho yangu yanamtazama Yahwe, kwa kuwa yeye atafungua miguu yangu kwenye nyavya. **16** Unigeukie mimi na unihurumie; kwa maana niko peke yangu na niliye matesoni. **17** Maumivu ya

moyo wangu yameongezeka; uniondoe katika dhiki hii! **18** Tazama mateso yangu na taabu yangu; unisamehe dhambi zangu zote. **19** Ona maadui zangu, kwa maana ni wengi; wananchukia kwa chuki ya kikatili. **20** Uyalinde maisha yangu na unioke; usiniache niaibishwe, Kwa kuwa kwako nakimbilia usalama! **21** Uadiilifu na unyofu vinhifadhi, kwa kuwa nina kutumainia wewe. **22** Mungu, uiokoe Israeli, na shida yake yote!

26 Unihukumu mimi, Yahwe, kwa kuwa nimeenenda katika uadilifu; nimeamini katika Yahwe bila kusita. **2** Unichunguze, Yahwe, na unijaribu; uujaribu usafi wa sehemu zangu za ndani na moyoni mwangu! **3** Kwa maana uaminifu wa agano lako uko mbele ya macho yangu, na mwenendo wangu ni katika uaminifu wako. **4** Mimi sichangamani na watu waovu, wala sichangamani na watu wanafiki. **5** Ninachukia waovu, na siishi na waovu. **6** Ninaosha mikono yangu kounesha sina hatia, na kuikaribia madhabahu yako, Yahwe, **7** kuimba wimbo wa sauti ya sifa na kutoa taarifa ya matendo yako yote ya ajabu. **8** Yahwe, ninaipenda nyumba ninayoishi, mahali ambapo utukufu wako unaishi! **9** Usiniangamize pamoja na wenye dhambi, au maisha yangu na watu wenye kiu ya kumwaga damu, **10** ambao katika mikono yao kuna njama, na ambao mkono wa kuume umejaa rushwa. **11** Lakini kwangu mimi, nitaenenda katika uadilifu; unioke na unihurumie. **12** Miguu yangu husimama sehemu salama; katika kusanyiko la watu nitambariki Yahwe!

27 Yahwe ni nuru yangu na wokovu wangu; nimuogope hani? Yahwe ni salama ya maisha yangu; ni mhofu nani? **2** Wakati waovu waliponjia kuniila mwili wangu, wapinzani wangu na adui zangu walijikwaa na wakaanguka. **3** Ingawa jeshi hujipanga kupigana na mimi, moyo wangu hautaogopa; japo vita vijapo inuka kupigana nami hata hapo nitabaki kuwa jasiri. **4** Kitu kimoja nimekiomba kwa Yahwe, nami nitakutafuta hicho: kwamba niweze kukaa katika nyumba ya Yahwe siku zote za maisha yangu, kuutazama uzuri wa Yahwe na kutafakari hekaruni mwake. **5** Kwa kuwa katika siku ya shida atanificha nyumbani mwake; atanificha katika mfunikio wa hema lake. Yeye ataniihua juu ya mwamba!

6 Kisha kichwa changu kitainiulia juu ya maadui wote wanizungukao, nami nitatoa sadaka ya furaha hemani mwake! Nitaimba na kutunga nyimbo kwa Yahwe! **7** Sikia, sauti yangu nikuitapo, Yahwe! Unihurumie, na unijibu! **8** Moyo wangu huongea kuhusu wewe; "Utafute uso wake!" Nami nautafuta uso wako, Yahwe! **9** Usiufiche uso wako mbali na mimi; usinikasirikie mimi mtumishi wako! Wewe umekuwa msaada wangu; usiniache wala kuntelekeza, Mungu wa wokovu wangu! **10** Hata kama baba yangu na mama yangu wakiniacha, Yahwe utanitunza kwako. **11** Unifundishe njia yako, Yahwe! Kwa sababu ya adui zangu uniongoze katika njia salama. **12** Usiwaache adui zangu wanifanyle watamanivyo, kwa sababu mashahidi wa uongo wameinuka kinyume namimi, nao wanapumua vurugu! **13**

Kitu gani kingeweza kunitokea kama nisingeaminu kuwa nitaouna uzuri wa Yahwe katika nchi ya walio hai? **14** Umongo耶 Yahwe; uwe imara, na moyo wako uwe jasiri! Umongo耶 Yahwe!

28 Yahwe, ninalia; mwamba wangu, usinipuuze. Ikiwa haunijibu, nitaungana na wale waendao chini kaburini. **2** Sikia kilio cha kusihu kwangu pale niitapo msaada kutoka kwako, niinuapo mikono yangu mbele ya mahali patakatifu zaidi! **3** Usiniburute pamoja na waovu, wale wafanyao uovu, waongeao amani na majirani zao lakini miyoni mwao mna uovu. **4** Uwape kulingana na sitahili ya matendo yao na uwalipe kulingana na madai ya maovu yao, uwalipe kwa ajili ya kazi ya mikono yao na uwape kile wanachostahili. **5** Kwa sababu hawayaewi matendo ya Yahwe wala kazi ya mikono yake, atawakanyaga kanyaga chini na hata wajenga tena wao. **6** Abarikiwe Yahwe kwa sababu yeeye amesikia sauti ya kusihu kwangu! **7** Yahwe ni nguvu yangu na ngao yangu; moyo wangu wa humwamini yeeye, na ninasaidiwa. Kwa hiyo moyo wangu hufurahia sana, nami nitamsifu yeeye kwa kuimba. **8** Yahwe ni nguvu ya watu wake, naye ni mkombozi salama wa wapakwa mafuta wake. **9** Uwaokoe watu wako na uwabariki warithi wako. Uwe mchungaji wao na uwabebe milele.

29 Mpeni sifa Yahwe, enyi wana wa Mungu! Mpeni sifa Yahwe kwa ajili ya utukufu wake na nguvu. **2** Mpeni Yahwe utukufu ambao jina lake linastahili. Mpigieni magoti Yahwe katika mapambo ya utakatifu. **3** Sauti ya Yahwe imesikika zaidi ya maji; Mungu wa radi ya utukufu, radi yaYahwe i juu ya maji mengi. **4** Sauti ya Yahwe ina nguvu; sauti ya Yahwe ni kuu. **5** Sauti ya Yahwe huivunja mierezi; Yahwe huivunja vipande vipande mierezi ya Lebanon. **6** Yeye huifanya Lebanoni kuruka kama ndama wa ng'ombe na Sirioni kama mwana wa nyati. **7** Sauti ya Yahwe hutoa miale ya moto. **8** Sauti ya Yahwe hutetemesha Jangwa; Yahwe hutetemesha jangwa la Kadeshi. **9** Sauti ya Yahwe huifanya miti mikubwa kutikisika na huipukutisha misitu. Kila mmoja katika hekalu lake husema, "Utukufu!" **10** Yahwe hukaa kama mfalme juu ya mafuriko; Yahwe hukaa kama mfalme milele. **11** Yahwe huwatia nguvu watu wake; Yahwe huwa bariki watu wake na amari.

30 Nitakutkuza wewe, Yahwe, kwa kuwa umeniinua na haujawaruhusu maadui zangu juu yangu. **2** Yahwe Mungu wangu, nilikulilia wewe kwa ajili ya msaada, nawe ukniponya. **3** Yahwe, wewe umeitoa roho yangu kuzimuni; nawe umeniweka hai mbali na kaburi. (**Sheol h7585**) **4** Mwimbieni sifa Yahwe, ninyi waaminifu wake! Mshukuruni Bwana mkumbukapo utakatifu wake. **5** Kwa kuwa hasira yake ni ya muda tu; bali neema yake yadumu milele. Kilio huja usiku, bali furaha huja asubuhi. **6** Kwa ujasiri nilisema, "Sitatikiswa kamwe." **7** Yahwe, kwa neema yako uliniweka mimi kama mlima imara; lakini ulipouficha uso wako, nilisumbuka. **8** Nilikulilia wewe,

Yahwe, na kuomba msaada kwa Bwana wangu! **9** Kuna ya uaminifu wa agano lake mahali nilipoishi. **22** Ingawa faida gani katika kifo changu, kama nitaenda kaburini? kwa haraka zangu nilisema, "Nimeondolewa machoni Je, mavumbi yatakusifu wewe? Yatatangaza uaminifu pako," bali wewe ulisikia kusihu kwangu nilipokullilia wewe. **10** Sikia, Yahwe, na unihurumie! Yahwe, uwe msaidizi wangu. **11** Wewe umegeuzea kuromboleza kwangu **23** Enyi wafuasi waaminifu, mpendeni Yahwe, Yahwe kuwa kucheza; wewe umeyaondoa mavazi yangu ya **24** Iweni imara na jasiri, ninyi nyote mnao mwamini Mungu magunia na kunivisha furaha. **12** Hivyo sasa utukufu kuwasaidia.

wangu utakuimbia sifa wewe na hautanyamaza; Yahwe Mungu wangu, nitakushukuru wewe milele!

31 Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. In wewe, Yahwe, nakimbia usalama; usiniache niaibishwe. Katika haki yako uniokoe. **2** Unisikie; uniokoe haraka; uwe mwamba wangu wa usalama, ngome ya kuniokoa. **3** Kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu; kwa hiyo kwa ajili ya jina lako, uniongoze na unielekeze. **4** Unitee katika mtego ambaao wameuficha kwa ajili yangu, kwa kuwa wewe ni usalama wangu. **5** Mikononi mwako naikabidhi roho yangu; nawe utanikooa, Yahwe, mwenze kuaminika. **6** Ninawachukia wale wanaotumikia miungu isiyo na maana, bali ninaamini katika Yahwe. **7** Nitafurahi na kushangilia katika uaminifu wa agano lako, kwa kuwa uliyaona mateso yangu; wewe ulijua dhiki ya moyo wangu. **8** Wewe haujaniweka kwenye mkono wa maadui zangu. Nawe umeiweka miguu yangu mahali pa wazi papana. **9** Uniurumie, Yahwe, kwa maana niko katika dhiki; macho yangu yanaffia kwa huzuni pamoa na moyo wangu na mwili wangu. **10** Kwa kuwa maisha yangu yamechoshwa kwa huzuni na miaka yangu kwa kuugua kwangu. Nimekuwa dhaifia kwa sababu ya dhambi zangu, na mifupa yangu inachakaa. **11** Kwa sababu ya maadui zangu wote, watu wanainbeza; majirani zangu wanaishangaa hali yangu, na wale wanaao nifahamu wanashukta. Wale wanionao mitaani hunikimbia. **12**

Nimesahaulika kama mtu aliye kufa ambaye hakuna mtu anaye mfikiria. Niko kama chungu kilicho pasuka. **13** Kwa maana nimesikia minong'ono ya wengi, habari za kutisha kutoka pande zote kwa pamoa wamepanga njama kinyume na mimi. Wao wanapanga njama ya kuniua. **14** Bali mimi ninakuamini wewe, Yahwe; Ninasema, "Wewe ni Mungu wangu." **15** Hatima yangu iko mikononi mwako. Uniokoe mikononi mwa maadui zangu na wale wanaao nifukuzia. **16** Nuru ya uso wako imuangazie mtumishi wako; uniokoe katika uaminifu wa agano lako. **17** Usiniache niaibishwe, Yahwe; kwa maana ninakuita wewe! Waou waaibishwe! Na wanyamaze kimya kuzimuni.

(Sheol h7585) **18** Na inyamazishwe midomo midanganyifu ambayo husema maneno mabaya kuhusu watu wenye haki huku wakiwa na kiburi na dharau. **19** Uzuri wako ni wa namna gani nao umeuhifadhi kwa ajili ya wale wanaao kuheshimu sana, ambaao wewe huufanya kwa ajili ya wale ambao hukimbia kwako kwa ajili ya usalama mbele ya watoto wote wa wanadamu! **20** Katika makao ya uwepo wako, wewe huwaficha mbali na njama za watu. Wewe huwaficha mahali salama na ndimi zenye vurugu. **21** mahali ambapo yeye anaishi, huwatazama wote waishio Atukuzwe Yahwe, kwa maana yeye alinionesha maajabu juu ya nchi. **15** Yeye anaye iumba miyo yao na kuyaona

ya agano lake mahali nilipoishi. **22** Ingawa zake zimesitiria. **2** Amebarikiwa mtu yule aliyesamehewa makosa yake, ambaye dhambi zake hamna udanganyifu. **3** Nilipokaa kimya, mifupa yangu ilidhohofika huku nikiugua muda wote. **4** Mchana na usiku mkono wako ulinielemea. nguvu zangu zilikauka wakati wa kiangazi. (Selah) **5** Ndipo nilipotambua makosa yangu kwako, nami sifichi tena uovu wangu. Nilisema, "Nitakiri makosa yangu kwa Yahwe," nawe ulinisamehe hatia ya dhambi zangu. (Selah) **6** Kwa sababu ya haya, wale wote ambaao ni wa kimungu wanapaswa kukuomba wakati wa shida kubwa. Nayo mafuriko yajapo, hayatawapata watu hao. **7** Wewe u mahali pangu pa kujifchia, nawe utanilinda matatizoni. Wewe utanizunguka pamoa na nyimbo zaushindi. (Selah) **8** Nitakuelekeza na kukufundisha katika njia upasayo kuiendea. Nitakuelekeza huku macho yangu yakutazama. **9** Msiwe kama farasi au kama nyumbu, ambaao hawana uelewa; ni kwa hatamu na lijamu tu unawenza kuwapeleka popote utakapo wao waende. **10** Waouwanahuzuni nyangi, bali uaminifu wa agano la Yahwe utamzunguka yule anaye mwamini ye. **11** Furahini katika Yahwe, na mshangilie, ninyi wenye haki; pigeni kelele za shangwe, ninyi nyote wenye haki miyioni mwenu.

33 Furahini katika Yahwe, ninyi wenye haki; kusifu kwa wenye haki kwa faa sana. **2** Mshukuruni Bwana kwa kinubi; mwimbieni sifa kwa kinubi chenyenye nyuzi kumi. **3** Mwimbieni yeye wimbo mpaya; pigeni kwa ustadi na muimbe kwa furaha. **4** Kwa kuwa maneno ya Mungu ni ya hakika, na kila afanyacho ni haki. **5** Yeye hupenda haki na kutenda kwa haki. Dunia imejaa uaminifu wa agano la Yahwe. **6** Kwa neno la Yahwe mbingu zilumbwa, na nyota zote zilumbwa kwa pumzi ya mdomo wake. **7** Yeye huyakusanya maji ya baharini kama rundo; naye huiweka bahari katika ghala. **8** Basi ulimwengu wote umwogope Yahwe; wenyeji wote wa ulimwengu wamuhofu yeye. **9** Kwa maana yeye alisema, na ikafanya; aliamuru, na ikasimama mahali pake. **10** Yahwe huvunja muungano wa mataifa; naye huishinda mipango ya wanadamu. **11** Mipango ya Yahwe husimama milele, mipango ya moyo wake ni kwa ajili ya vizazi vyote. **12** Limebarikiwa taifa ambalo Mungu wao ni Yahwe, watu ambaao yeye amewachagua kama warithi wake. **13** Yahwe anatazama kutoka mbinguni; yeye huona watu wote. **14** Kutokea juu ya nchi. **15** Yeye anaye iumba miyo yao na kuyaona

matendo yao yote. **16** Hakuna mfalme anayeokolewa na jeshi kubwa; shujaa haokolewi na nguvu zake nyangi. **17** Farasi sio salama kwa ajili ya ushindi; ijapokuwa nguvu zake ni nyangi, hawezu kuoko. **18** Tazama, macho ya Yahwe yako kwa wale wanao mhofu yeye, wale wanao litumainia agano lake takatifu. **19** kuwaokoa maisha yao na mauti na kuwaweka hai wakati wa jaa. **20** Sisi tunamongoja walio onewa wasikie na kufurahi. **3** Msifuni Yahwe pamoja nami, kwa pamoja tuliniue jina lake. **4** Nilimuomba Yahwe msaada naye akanijibu, akanipa ushindi juu ya hofu yangu yote. **5** Wale wanao mtazama yeye na wana furaha, na nyuso zao hazina aibu. **6** Huyu mtu aliye onewa alilia na Yahwe akamsikia na kumuokoa kwenye matatizo yake yote. **7** Malaika wa Yahwe huweka kambi wakiwazunguka wale wanao muogopa yeye na kuwaokoa. **8** Onjeni muone Yahwe ni mzuri. Amebarikiwa mtu yule ambaye Yahwe ni kimbilio lake. **9** Muogopeni Yahwe, niyi watu watakatifu wake. Hakuna kupungukikwa kwa wale wanao mhofu yeye. **10** Simba wadogo wakati mwininge hukosa chakula na kuteseka kwa njaa, bali wale wamtatufao Yahwe hawatapungukiwa chochote kilicho kizuri. **11** Njoni, wana, mnisikilize mimi. nitawafundisha ninyi hofu ya Yahwe. **12** Mtu nani aliyepo ambaye anatamani maisha na anapenda kuwa na siku nyangi, ili kwamba aweze kuona vizuri? **13** Hivyo uepushe ulimi wako na uovu na uilinde midomo yako kuongea uongo. **14** Uache uovu na utende mema. Uitafute amani na kuiendeua amani. **15** Macho ya Yahwe yako kwenye haki na masikio yake huelekea kulia kwao. **16** Uso wa Yahwe uko kinyume na wale watendao uovu, kuikitilie mbali kumbukumbu yao duniani. **17** Wenyе haki hulia na Yahwe husikia na kuwaokoa kwenye matatizo yao yote. **18** Yahwe yu karibu nao waliovunjika moyo, naye huwaokoa walilogandamizwa rohoni. **19** Mateso ya wenye haki ni mengi, bali Yahwe huwaokoa nayo yote. **20** Yeye huitunza mifupa yake yote, hakuna hata mmoja wao utavunjika. **21** Uovu utawauwa waovu. Wale wachukiao haki watahukumiwa. **22** Yahwe huoko maisha ya watumishi wake. Hakuna atakaye hukumiwa hata mmoja atafutaye usalama katika yeye.

35 Yahwe, uwashughulikie wale wanao nishughulikia mimi; upigane nao wanao pigana nami. **2** Ulkamate ngao yako ndogo na ngao kubwa; inuka unisaadie. **3** Utumie mkuki wako na shoka lako la vita kwa wale wanao nifukuzia; uuambie moyo wangu, "Mimi ni wokovu wako." **4** Waabishwe na kudharauliwa wale wanaoutafuta uhai wangu. Warudishwe nyuma na wafedheheshwe wanao panga kunidhuru. **5** Wao wawe makapi mbele ya upopo, malaika wakiwafutilia mbali. **6** Njia yao na iwe giza na

utelezi, malaika wa Yahwe wakiwafukuzia. **7** Wamenitegea ajili ya uhai wangu. **8** Uharibifu na uwapatte wao kwa kushitukiza. Mtego ambao wameutega na uwanase wao. Na wadumbukie humo, ili kwamba waangamizwe. **9** Bali mimi nitakuwa nafuraha ndani ya Yahwe na ndani ya wokovu wake. **10** Mifupa yangu yote itasema, "Yahwe, ni nani kama wewe, uokoaye walio onewa mkononi mwa walio na nguvu kuwazidi wao na masikini na wahitaji lake takatifu. **22** Yahwe, agano lako takatifu, liwe pamoja nasi tuwekapo tumaini letu katika wewe.

34 Nitamsifu Yahwe wakati wote, siku zote sifa zake zitakuwa mdomoni mwangu. **2** Nitamsifu Yahwe! walio onewa wasikie na kufurahi. **3** Msifuni Yahwe pamoja nami, kwa pamoja tuliniue jina lake. **4** Nilimuomba Yahwe msaada naye akanijibu, akanipa ushindi juu ya hofu yangu yote. **5** Wale wanao mtazama yeye na wana furaha, na nyuso zao hazina aibu. **6** Huyu mtu aliye onewa alilia na Yahwe akamsikia na kumuokoa kwenye matatizo yake yote. **7** Malaika wa Yahwe huweka kambi wakiwazunguka wale wanao muogopa yeye na kuwaokoa. **8** Onjeni muone Yahwe ni mzuri. Amebarikiwa mtu yule ambaye Yahwe ni kimbilio lake. **9** Muogopeni Yahwe, niyi watu watakatifu wake. Hakuna kupungukikwa kwa wale wanao mhofu yeye. **10** Simba wadogo wakati mwininge hukosa chakula na kuteseka kwa njaa, bali wale wamtatufao Yahwe hawatapungukiwa chochote kilicho kizuri. **11** Njoni, wana, mnisikilize mimi. nitawafundisha ninyi hofu ya Yahwe. **12** Mtu nani aliyepo ambaye anatamani maisha na anapenda kuwa na siku nyangi, ili kwamba aweze kuona vizuri? **13** Hivyo uepushe ulimi wako na uovu na uilinde midomo yako kuongea uongo. **14** Uache uovu na utende mema. Uitafute amani na kuiendeua amani. **15** Macho ya Yahwe yako kwenye haki na masikio yake huelekea kulia kwao. **16** Uso wa Yahwe uko kinyume na wale watendao uovu, kuikitilie mbali kumbukumbu yao duniani. **17** Wenyе haki hulia na Yahwe husikia na kuwaokoa kwenye matatizo yao yote. **18** Yahwe yu karibu nao waliovunjika moyo, naye huwaokoa walilogandamizwa rohoni. **19** Mateso ya wenye haki ni mengi, bali Yahwe huwaokoa nayo yote. **20** Yeye huitunza mifupa yake yote, hakuna hata mmoja wao utavunjika. **21** Uovu utawauwa waovu. Wale wachukiao haki watahukumiwa. **22** Yahwe huoko maisha ya watumishi wake. **23** Kisha nitatangaza matendo yako ya haki na kukusifu wewe wakati wote.

36 Dhambi hunena kama unabii katika moyo wa mwovu; machoni mwake hamna hofu ya Mungu. **2** Kwa maana yeye hujifariji mwenyewe, akifikiria kuwa dhambi zake hazitagundulika na kuchukiwa. **3** Maneno yake ni yenye dhambi na udanganyifu; hataki kuwa mwenye hekima na kutenda mema. **4** Alalapo kitandani, hupanga namna ya kutenda dhambi; yeye hukaa nje kwenye nja ya uovu; yeye hakatai uovu. **5** Uaminifu wa agano lako, Yahwe, unafika mbinguni; uaminifu wako unafika mawinguni. **6** Haki yako ni kama milima ya Mungu; hukumu yako ni kama kina kirefu. Yahwe, wewe

huwahifadhi wote wanadamu na wanyama. 7 Ni jinsi gani uaminifu wa aganao lako ni wa thamani, Mungu! Watu hukimbia usalama chini ya uvuli wa mbawa zako. 8 Nao watatoshelezwa tele na utajiri wa chakula nyumbani mwako; utawafanya wanywe kutoka katika mto wa baraka zako za thamani. 9 Kwa kuwa mna chemichemi ya uzima; na katika mwanga wako tutaiona nuru. 10 Uupanue uaminifu wa agano lako kikamilifu kwa wale wanao kujua wewe, ulinzi wako uwe juu ya wanyoofu wa moyo. 11 Usiuache mguu wa mwenye kiburi unisogelee. Usiuache mkono wa mwovu unitoweshe. 12 Kule wafanyao maovu wameanguka; wameharibiwa hawawezu kuiureka.

37 Usikereshwe na wafanyao maovu; usiwaonee vivu wale watendao yasiyo haki. 2 Kwa kuwa muda mfupi watakauka kama nyasi na kukauka kama vile mimea ya kijani ikaukavyo wakati wa kiangazi. 3 Uwamini Mungu na kufanya yaliyo mema; uishi katika nchi na unctioneze katika imani. 4 Kisha ufurahi mwenyewe katika Yahwe, naye atakupa matamano yayo moyo wako. 5 Umkabidhi njia zako Yahwe; uamini katika yeche, naye atatenda kwa niaba yako. 6 Yeye ataidhilihish haki yako kama mchana na usafi wako kama mwangaza wa mchana. 7 Uwe kumya mbele za Yahwe na umsubiri yeche kwa uvumilivu. Usikasirike ikiwa kuna mtu anafanikiwa kwa kile afanyacho, au afanyapo njama za uovu. 8 Usikasirike na kugadhabika. Usiogope. Hii huleta matatizo tu. 9 Watendao maovu watafutiliwa mbali, bali wale wamngojao Yahwe watairithi nchi. 10 Katika muda mfupi mtu mwovu atatoweka; wewe utatazama mahali pake, wala hautamuona. 11 Lakini wapole watairithi nchi nao watafurahia katika mafanikio makubwa. 12 Mtu mwovu hupanga njama kinyume na mwenyewe haki na kumsagia meno. 13 Bwana humcheka, kwa maana anaona siku yake inakuja. 14 Waovu wametoka nje panga zao na wametaryisha pinde zao ili kuwaangamiza wanyonge na wahitaji, na kuwaua wenye haki. 15 Panga zao zitawaua wenye, na pinde zao zitavunjika. 16 Ni bora kuwa mwenyewe haki maskini kuliko tajiri mwenyewe mali nyingi. 17 Kwa maana mikono ya watu waovu itavunjika, bali Yahwe huwasaidia watu wenye haki. 18 Yahwe huwalinda watu wasio na lawama siku hadi siku, na urithi wao utakuba wa milele. 19 Hawata aibika siku mbaya zijapo. Wakati wa njaa ukifako wao watakuwa na chakula cha kutosha. 20 Bali waovu wataangamia. Maadui wa Yahwe watakuwa kama vile utukufu wa malisho; watamalizwa na kupotezwa katika moshi. 21 Mtu mwovu hukopa lakini halipi, bali mtu mwenyewe haki ni mkarimu na hutoa. 22 Wale walio barikiwa na Mungu watairithi nchi; wale alioialwaani watafutiliwa mbali. 23 Hatua za mwanadamu zinaimarishwa na Yahwe, mtu ambaye njia zake zinakubalika machoni pa Mungu. 24 Ajapojikwaa, hataanguka chini, kwa kuwa Yahwe anamshikilia kwa mkono wake. 25 Nilikuwa kijana na sasa ni mzee; sijawahi kumuona mtu mwenyewe haki ametelekezwa wala watoto wake kuombaomba mkate. 26 Wakati wote yeche ni mkarimu na hukopesha, nao watoto

wake hufanyika baraka. 27 Acha uovu na ufanye yaliyo mema; ndipo utakapokuwa salama milele. 28 Kwa maana huo hupenda haki naye hawaachi wafuasi waamini. Wao hutunza milele, lakini uzao wa waovu utafutiliwa mabli. 29 Wenye haki watairithi nchi na kuu huko milele. 30 Mdomo wa mwenye haki huongea hekima na huongeza haki. 31 Sheria ya Mungu wake imo moyoni mwake; miguu yake haitelezi. 32 Mtu mwovu humvizia mwenye haki na kutafuta kumuua. 33 Yahwe hatamuacha yeche kwenye mkono wa mtu mwovu wala kumlaumu atakapohukumiwa. 34 Umongo耶耶 na uishike njia yake, naye atakuinua uimilki nchi. Atakapo waondosha waovu wewe uotaona. 35 Nimewaona waovu na mtu wa kutisha akienea kama mti wa kijani katika udongo wa asili. 36 Lakini nilipopita tana mara nyingine, hakuwepo pale. nilimtufata, lakini sikumpata. 37 Uwachunguze watu waadilifu, na uwatambue wenye haki; kuna hatima nzuri kwa ajili ya mtu wa amani. 38 Mwenye dhambi wataharibiwa kabisa; hatima ya mtu mwovu ni kuondoshwa. 39 Wokovu wa haki unatoka kwa Yahwe; yeche huwalinda wao nyakati za shida. 40 Yahwe huwasaidia na kuwaoko. Yeye huwaokoa dhidi ya watu waovu na kuwanusuru wao kwa sababu wao wamemkimbilia yeche kwa ajili ya usalama.

38 Yahwe, usinikemee katika hasira yako; usiniadhibu katika ghadhabu yako. 2 Kwa kuwa mishale yako hunichoma, na mkono wako huniangusha chini. 3 Mwili wangu wote unaumwa kwa sababu ya hasira yako; kwa sababu ya dhambi zangu mifupa yangu haina afya. 4 Kwa maana maovu yangu yamenielemeara; yamekuwa mzigo mzito kwangu. 5 Vidonda vyangu vimeoza na vinanuka kwa sababu ya upumbavu wa dhambi zangu. 6 Nimepindika na kuwa mnyonge kila siku; ninaenenda katika maombolezo siku zote. 7 Kwa maana ndani yangu, ninaungua; hakuna afya katika mwili wangu. 8 Nimedhohofika na kulemewa sana; ninaungua kwa sababu ya dhiki yangu. 9 Bwana, wewe uneialewa shauku ya ndani kabisa ya moyo wangu, na kuugua kwangu hakuujifichika kwako. 10 Moyo wangu unapwita pwita, nguvu zangu zinaniisha, macho yangu yanaffifa. 11 Marafiki na ndugu zangu wamenitenga kwa sababu ya hali; majirani zangu hukaaa mbali nami. 12 Wale wanaoutafuta uhai wangu hutega mitego kwa ajili yangu. Wao ambaio hutafuta kunidhuru huongea maneno ya uharibifu na husema maneno ya uongo siku nzima. 13 Lakini, niko kama mtu kiziwi na sisikii lolote; niko kama mtu bubu ambaye hasemi lolote. 14 Niko kama mtu asiyi sikia na mbaye hawezu kujibu. 15 Hakika ninakungoja wewe, Yahwe; wewe utanijibu, Bwana Mungu wangu. 16 Ninasema hivi ili kwamba maadui zangu wasije wakafurahia juu yangu. Ikiwa mguu wangu utateleza, watanifanyia mambo mabaya. 17 Kwa kuwa niko karibu mashakani, na niko katika maumivu ya mara kwa mara. 18 Ninatubu makosa yangu; ninahuzuni kwa dhambi zangu. 19 Lakini maadui zangu ni wengi; wale wanichukiao ni wengi. 20 Wao wananolipa mabaya kwa mema; wanavurumiza shutuma

kwangu ingawa nimefuata lililo jema. **21** Usinittelekeze, Yahwe, Mungu wangu, usikae mbali nami. **22** Njoo haraka unisaidie, Bwana, wokovu wangu.

39 Niliamua, "Nitakuwa mwangalifu kwa kile nisemacho ili kwamba nisitende dhambi kwa ulimi wangu. Nitaufumba mdomo wangu niwapo uweponi mwa mtu mwovu." **2** Nilikaa kimya; Nilizua maneno yangu hata kuongea lolote zuri, na maumivu yangu yalizidi sana. **3** Moyo wangu ukawaka moto; nilipoyatafakari mambo haya, yalininguza kama moto. Ndipo mwishowe niliiongea. **4** Yahwe, unijuliske ni lini utakuwa mwisho wa maisha yangu na kiwango cha siku zangu. Unioneshe jinsi maisha yangu yalivyo mafupi. **5** Tazama, wewe umezifanya siku zangu kama upana wa kiganja changu tu, sikuzangu za kuishi ni kama si kitu mbele zako. Hakika kila mtu ana pumzi moja. (Selah) **6** Hakika kila mtu hutembea kama kivilu. Hakika kila mmoja hufanya haraka kuhusu kukusaya utajiri ingawa hawajui ni nani atazipokea. **7** Sasa, Bwana, ninasubiri kwa ajili ya nini? Wewe ni tumaini langu pekee. **8** Uniokoe na dhambi zangu; usinifanye laamu ya wabumbau. **9** Niko kimya na siwezi kufungua mdomo wangu, kwa sababu ni wewe ndiwe umefanya hivyo. **10** Acha kunjeruhi; nimezidiwa na pigo la mfono wako. **11** Wewe unapowaadhibu watu kwa ajili ya dhambi, huvila kama nondo vitu vyao wavitamanivyo; hakika watu si kitu bali mvuke. Serah **12** Sikia maombi yangu, Yahwe, na unisikilize; usikie kilio changu! Usiwe kiziwi kwangu, kwa maana niko kama mgeni pamoja nawe, kimbilio langu la usalama kama mababu zangu walivyokuwa. **13** Geuzia furaha yako kwangu ili kwamba niweze kutabasamu kabla sijafa.

40 Nalimungoja Yahwe kwa uvumilivu; alinisikia na kusika kilio changu. **2** Yeye akanita nje ya shimo la kutisha, nje ya matope, naye aliiweka miguu yangu juu ya mwamba na kuzifanya hatua zangu salama. **3** Yeye ameweka wimbo mpya mdomoni mwangu, sifa kwa Mungu. Wengi watauona na kumheshimu yeze na kumwamini Yahwe. **4** Amebarikiwa mtu yule ambaye humfanya Yahwe tumaini lake naye hathamini majivuno wala wale wanaokengeuka kwa uongo. **5** Yahwe Mungu wangu, matendo ya ajabu ambayo wewe umeyafanya, ni mengi, na mawazo yako yatuhusuyo sisi hayahesabiki; Ikiwa ningetangaza na kuyazungumza kwao, ni mengi sana hayahesabiki. **6** Wewe hafurahishwi katika sadaka au matoleo, bali wewe umeyafungua masikio yangu; wala haukuhitaji sadaka ya kuteketeza au sadaka ya dhambi. **7** Ndipo nilisema mimi, "Tazama, nimekuja; imeandikwa kuhusu mimi katika kitabu cha hati. **8** Ninafurahia kuyafanya mapenzi yako, Mungu wangu; sheria zako ziko moyoni mwangu." **9** Katika kusanyiko kubwa nimetangaza habari njema ya haki yako; Yahwe, wewe unajua sikuizua midomo yangu. **10** Sikuficha haki yako moyoni mwangu; nimetangaza uaminifu wako na wokovu wako; sijaficha uaminifu wa agano lako au

uaminifu wako kwenye kusanyiko kubwa. **11** Usiache kunitendea kwa rehema, Yahwe; Uaminifu wa agano lako na uaminifu wako unihifadhi siku zote. **12** Mabaya yasiyo hesabika yamenizingukua; Maovu yangu yamenipata nami siwezi kuona chochote; nayo ni mengi kuliko nywele za kichwa changu, na moyo wangu umeniangusha. **13** Yahwe, tafadhari uniokoe; njoo haraka unisaidie Yahwe. **14** Waabitike na wafedheheke kabisa wanaufuatilia uhai wangu wauondoe. Warudishwe nyuma na wadharaulike, wale wanaofurahia kuniuniza. **15** Waogopeshwe kwa sababu ya aibu yao, wale waniambia, "Aha, aha!" **16** Bali wale wote wakutafutao wafurahi na kushangilia katika wewe; na kila mmoja apendaye wokovu wako aseme daima, "Asifiwe Yahwe." **17** Mimi ni maskini na muhitaji; lakini Bwana hunifiriria. Wewe ni msaada wangu nawe huja kuniokoa; usichelewe, Mungu wangu.

41 Amebarikiwa mtu yule amkumbukaye mnyonge; katika siku ya taabu, Yahwe atamuoko. **2** Yahwe atamuuhifadhi na kumuweka hai, naye atabarikiwa duniani; Yahwe hata mrudisha kwenye mapenzi ya adui zake. **3** Awapo kwenye kitanda cha mateso Yahwe atamsaidia; nawe utakifanya kitanda cha ugonjwa kuwa kitanda cha uponyaji. **4** Nami nilisema, "Yahwe unihurumie! Uniponye, kwa maana nimekutenda dhambi wewe." **5** Adui zangu huongea maovu dhidi yangu, wakisema, 'Atakufa lini na jina lake lipotee?' **6** Adui yangu ajapo kuniona, huongea mambo yasiyo na maana; moyo wake hukusanya maafa yangu kwa ajili yake mwenyewe; na aondokapo kwangu, yeze huwaambia watu wengine kuhusu hayo. **7** Wale wote wanaonichukia kwa pamoja hunon'gona dhidi yangu; nao wanafarijklia kwa ajili ya maumivu yangu. **8** Wakisema, "Gonjwa baya limemshikilia yeze haswa; na sasa kuwa amelala kitandani, hatainuka kamwe." **9** Kweli, hata rafiki yangu wa karibu, ambae nilimuamini, aliye kula mkate wangu, ameinua kisigino chake dhidi yangu. **10** Bali wewe, Yahwe, unihurumie na uniinue ili kwamba niwalipizie kisasi. **11** Na hivi nitajua kuwa unafurahishwa nami, kwa kuwa adui yangu hatafurahia kunihindia. **12** Kwangu mimi, wewe unanisaidia katika uadilifu wangu na utaniweka mbele ya uso wako milele. **13** Yahwe, Mungu wa Israeli asifiwe milele na milele. Amen na Amen. Kitabu ya Pili

42 Kama ayala ayatamaniyo maji ya mto. ndivyo hivyo ninakiu yako, Mungu. **2** Ninakiu yako Mungu, Mungu uliye hai, ni lini nitaonekana mbele zako? **3** Machozi yangu yamekuwa ni chakula changu mchana na usiku, wakati maadui zangu siku zote wanasema, "Yuko wapi Mungu wako?" **4** Mambo haya niyakumbuka ninapoumimina roho yangu: nilipoenda na umati wa watu na kuwaongoza kwenye nyumba ya Mungu kwa sauti ya shangwe na kusifu, ni wengi tulishereke. **5** Roho yangu, kwa nini unainama? Kwa nini unahuzuni ndani yangu? Mtumaini Mungu, Kwa kuwa kwa mara nytingine nitamsifu yeze ambaye ni wokovu wangu. **6** Mungu wangu, roho yangu

imeinama ndani yangu, kwa hiyo ninakukumbuka toka nchi ya Yordani, toka kwenye vilele vitatu nya mlima Hermoni, na toka mlima wa Mizari. **7** Kina huita kina kwenye kelele za maporomoko ya maji yako; mawimbi na mafuriko yako yote yako juu yangu. **8** Wakati wa mchana Yahwe ataamuru uaminifu wa agano lake; na usiku wimbo wake utakuwa nami, ombi kwa Mungu wa uhai wangu. **9** Nami nitasema kwa Mungu wangu, mwamba wangu, "Kwa nini umenisahau? Kwa nini ninaenenda katika maombolezo kwa sababu ya ukandamizaji wa adui yangu?" **10** Kama upanga mifupani pangu, maadui zangu wanankimea, siku zote wakinambia, "Yuko wapi Mungu wako?" **11** Roho yangu, kwa nini umeinama chini? Kwa nini unahuzuni ndani yangu? Mtumaini Mungu kwa kuwa nitamsifu tena ye ye aliye wokovu wangu na Mungu wangu.

yangu iko mbele yangu, na aibu ya uso wangu imenifunika
16 kwa sababu ya sauti yake ilioy kemea na kutukana, kwa
sababu ya adui na kisisi. 17 Yote haya yametupata sisi;
bado hatukukusahau wewe wala kulikosea agano lako.
18 Miyo yetu haikukengeuka; hatua zetu hazukiuacha
njia yako. 19 Bali wewe umetuadhibu vikalii katika mahali
pa mbweha na kutufunika na uvuli wa mauti. 20 Ikiwa
tumelisahau jina la Mungu wetu au kueneza mikono yetu
kwa Mungu mgeni, 21 Mungu asingeligundua hili? Kwa
maana ye ye anazijua siri za moyo. 22 Hakika, kwa ajili ya
jina lako tutauawa siku zote; tunahesabiwa kuwa kondoo
kwa ajili ya kuchinjwa. 23 Bwana, amka, kwa nini unalala?
Inuka, usitutupe moja kwa moja. 24 Kwa nini una ficha
uso wako na kusahau mateso yetu na kukandamizwa
kwetu? 25 Kwa maana tumeyeyushwa kwenye mavumbi;
miili yetu imeshikamana na ardhi. 26 Inuka utusaidie na
utuokoe kwa ajili ya uaminifu wa agano lako.

43 Mungu, uniletee haki, na unitetee dhidi ya taifa lisilo la kimungu. 2 Kwa kuwa wewe ni Mungu wa nguvu zangu. Kwa nini umenikataa? Kwa nini ninaenenda katika maombolezo kwa sababu ya ukandamizaji wa adui yangu? 3 Oh, tuma nuru yako na kweli yako ziniongoze. Ziniletee mlima wako mtakatifu na makao yako. 4 Kisha nitakwenda madhabahuni mwa Mungu, kwa Mungu wangu aliye furaha yangu kuu. Nami nitakusifu wewe kwa kinubii, Ee Mungu, Mungu wangu. 5 Roho yangu, kwa nini umeinama? Kwa nini unahuzuni ndani yangu? Kwa kuwa nitamsifu tena yeche ambaye ni wokovu wangu na Mungu wangu.

45 Moyo wangu unafurika kwa neno zuri; nitasoma kwa sauti maneno nilio yaandika kuhusu mfalme; ulimi wangu ni kalamu ya mwandishi mwenye ustadi. **2** Wewe u mzuri sana kuliko mwanadamu yeoyote; neema imemiminwa midomoni mwako; Kwa hiyo tunajua ya kuwa Mungu amekubariki milele. **3** Weka upanga wako upande wako, wewe uliye mwenye nguvu, katika utukufu wako na enzi yako. **4** Katika enzi yako enenda katika ushindi kwa sababu ya uaminifu, upole, na haki; mkono wako wa kuume utakufundisha mambo ya kutisha. **5** Mishale yako ni mkali; watu huanguka chini yako; mishale yako imo ndani ya miyo ya adui za mfalme. **6** Kiti chako cha enzi, Mungu ni cha milele na milele; na fimbo ya haki ni fimbo ya utawala wako. **7** Umeipenda haki na kuchukia uovu; kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekupaka maftuta ya furaha kuliko wenzako. **8** Mavazi yako yote hunukia manemanne, udi, na mdalasini; kukoka katika majumba ya pembe vyombo vya muziki wa nyuzi vimekufurahisha. **9** Binti za wafalme ni kati ya wake zako waheshimiwa; na mkono wako wa kuume amesimama malikia aliyeye vaa mavazi ya dhahabu ya Ofiri. **10** Sikiliza, mwanangu, tafakari na utege sikio lako; uwasahahu watu wako na watu wa nyumba ya baba yako. **11** Hivyo mfalme atautamani uzuri wako; yeye ni Bwana wako; umstahi. **12** Binti wa Tiro atakuwepo akiwa na zawadi; matajiri kati wa watu watajipendekeza kwako. **13** Binti mfalme katika jumba la kifahari ana utukufu wote; mavazi yake yametengenezeza kwa dhahabu. **14** Naye ataongozwa kwa mfalme akiwa katika mavazi ya dhahabu; mabikra, wenzake wanoumufuata, wataletwa kwako mafalme. **15** Wao wataongozwa kwa furaha na shangwe; wataingia mahali pa mfalme. **16** Katika mahali pa baba zako watoto wako watakuwepo, ambao wewe utawafanya kuwa wakuu katika nchi yote. **17** Nami nitalifanya jina lako kukumbukwa katika uzao wote; kwa hiyo watu watakushukuru milele na milele.

44 Mungu, tumesikia kwa masikio yetu, baba zetu wametuambia kazi uliyofanya katika siku zao, siku za kale. **2** Uliwafukuza mataifa kwa mkono wako, lakini ukawafanya watu wetu kuishi humo; wewe uliwataabisha mataifa, lakini ukawaeneza watu wetu katika nchi. **3** Kwa maana hawakupata umiliki wa nchi kwa upanga wao, wala mkono wao wenyewe haukuwaoko; bali mkono wako wakuume, mkono wako, na nuru ya uso wako, na kwa sababu uliwaridhia. **4** Mungu, wewe ni Mfalme wangu, amuru ushindi kwa ajili ya Yakobo. **5** Kwa uweza wako tutawaangusha chini maadui zetu; kwa jina lako tutatembea juu yao, wale wanao inuka dhidi yetu. **6** Kwa maana sitauamini upinde wangu, wala upanga wangu hautaniokoa. **7** Bali wewe ndeye uliyetuokoa na adui zetu, na umewaaibisha wale watuchukiao. **8** Katika Mungu tumefanywa kujivuna siku zote, nasi totalishukuru jina lako milele. (Selah) **9** Lakini sasa umetutupwa na kutufedhehesha, na hauendi na majeshi yetu. **10** Umetufanya kuwakimbia maadui zetu; na wale watuchukiao huchukua vitu vyetu yya thamani kwa ajili yao wenyewe. **11** Umetufanya kama kondoo aliyandalisha kwa ajili ya chakula na umetutawanya kati ya mataifa. **12** Wewe unawauza watu wako bure; kwa kufanya hivyo haukupata faida. **13** Wewe umetufanya kukemewa na majirani zetu, kuchekwa, na kudhihakiwa na wale wanao tuzunguza. **14** Umetufaya kituko kati ya mataifa.

..... 15 Siku zote fedheha

- 46** Mungu kwetu ni kimbilio la usalama na nguvu, mzitazame kwa makini nguzo zake, na mtazame majumba upatikanao tele wakati wa mateso. 2 Hivyo yake ya kifahari ili kwamba muweze kuwasimulia kizazi hatutaogopa, hata kama dunia italazimika kubadilika, hata kama milima italazimika kutetemeka na kuangukia kwenye mtima wa bahari, hata kama maji yatavuma kwa kishindo kikuu, 3 hata kama milima itatetemeka kwa vurugu ya maji. (Selah) 4 Kuna mto, mikondo yake huufanya mji wa Mungu kufurahi, mahali patakatifu pa hema ya Aliye Juu. 5 Mungu yuko katikati yake; naye hatasogezwa; Mungu atamsaidia, naye atafanya hivyo asubuhi na mapema. 6 Mataifa yalikasirika na falme zikataharuki; yeje alipaza sauti yake, na nchi ikyayeyuka. 7 Yahwe wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. (Selah) 8 Njoni, mtazame matendo ya Yahwe, uharibifu alioufanya juu ya nchi. 9 Anaisitisha vita kwenye nchi; yeje anauvunja upinde na kuikata vipande vipande mishale; anazichoma ngao. 10 Mkae kimya na mijue kuwa mimi ni Mungu; nitainuliwa juu ya nchi. 11 Mungu wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. Serah
- 47** Pigeni makofi, enyi watu wote; mpigieni Mungu keleza ushindi. 2 Kwa maana Yahwe Aliye Juu anatisha; ni Mfalme mkuu dunia yote. 3 Yeye anawatiisha chini yetu na mataifa chini ya miguu yetu. 4 Yeye huchagua urithi kwa ajili yetu, utukufu wa Yakobo ambaye alimpenda. Serah 5 Mungu ameinuliwa juu kwa shangwe, Kwa mbuu ya shangwe Yahwe yu juu. 6 Mwimbieni Mungu sifa, imbeni sifa; mwimbieni sifa Mfalme wetu, imbeni sifa. 7 Kwa maana Mungu ni Mfalme duniani kote; mwimbieni mkiwa na uelewa. 8 Mungu anatawala mataifa yote; Mungu hukaa kwenye kitu cha enzi. 9 Wakuu wa watu wamekusanya pamoja kwa watu wa Mungu wa Ibrahim; kwa kuwa ngao za duniani ni za Mungu; yeje ameinuliwa juu sana.
- 48** Yahwe ndiye aliye mkuu na mwenyekusifiwa sana, katika mji wa Mungu wetu kwenye limla wake mtakatifu. 2 Ni mzuri katika mwinuko wake, furaha ya nchi yote, ni limla Sayuni, kwenye upande wa kaskazini, mji wa Mfalme mkuu. 3 Mungu amejifunua mwenyewe katika jumba lake la kifahari kama kimbilio la usalama. 4 Maana, tazama, wafalme walikusanya wenywewe; wote pamoja walipita. 5 Nao waliuona, wakashangaa; walifadhaika, na wakaharakisha kuondoka. 6 Pale pale tetemeko liliwashikilia, maumivu makali kama mwanamke anaye zaa. 7 Kwa upepo wa mashariki wewe huijunja meli ya Tarshishi. 8 Kama tuliyvo sikia, vivyo hivyo tumeona katika mji wa Yahwe wa majeshi, katika mji wa Mungu wetu; Mungu atautunza milele. (Selah) 9 Tumeutafakari uaminifu wa agano lako, Mungu, katikati ya hekalu lako. 10 Kama lilivyo jina lako, Mungu, hivyo ndivyo zilivyo sifa zako mpaka miisho ya dunia; mkono wako wa kuume umejaa haki. 11 Milma Sayuni na ufurahi, nao wana wa Yuda washangilie kwa sababu ya amri ya haki yako. 12 Tembeeni katika Mlima Sayuni, muuzungukie mji, 13
- mzitazame kwa makini nguzo zake, na mtazame majumba upatikanao tele wakati wa mateso. 2 Hivyo yake ya kifahari ili kwamba muweze kuwasimulia kizazi hatutaogopa, hata kama dunia italazimika kubadilika, hata kama milima italazimika kutetemeka na kuangukia kwenye mtima wa bahari, hata kama maji yatavuma kwa kishindo kikuu, 3 hata kama milima itatetemeka kwa vurugu ya maji. (Selah) 4 Kuna mto, mikondo yake huufanya mji wa Mungu kufurahi, mahali patakatifu pa hema ya Aliye Juu. 5 Mungu yuko katikati yake; naye hatasogezwa; Mungu atamsaidia, naye atafanya hivyo asubuhi na mapema. 6 Mataifa yalikasirika na falme zikataharuki; yeje alipaza sauti yake, na nchi ikyayeyuka. 7 Yahwe wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. (Selah) 8 Njoni, mtazame matendo ya Yahwe, uharibifu alioufanya juu ya nchi. 9 Anaisitisha vita kwenye nchi; yeje anauvunja upinde na kuikata vipande vipande mishale; anazichoma ngao. 10 Mkae kimya na mijue kuwa mimi ni Mungu; nitainuliwa juu ya nchi. 11 Mungu wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. Serah
- 49** Sikieni hili, ninyi watu wote; tegeni masikio, ninyi wenyeji wa dunia, 2 wote walio chini na walio juu, tajiri na maskini wote pamoja. 3 Mdomo wangu utazungumza hekima na tafakari ya moyo wangu itakuwa ya uelewa. 4 Nitealekeza sikio langu kwenye mfano; nitaanza mfano wangu kwa kinubi. 5 Kwa nini nilazimike kuziogopa siku za uovu, wakati uovu umenizingunka kwenye visigino vyangu? 6 Kwa nini niwaogope wale wanaao amini katika mali zao na kujivuna kuhusu utajiri wao? 7 Ni hakika kuwa hakuna yejote atakaye muokoa ndugu yake au kumpa Mungu pesa kwa ajili yake, 8 Kwa maana ukombozi wa uhai wa mtu ni gherama kubwa, na hakuna auezaye kulipa kile tunacho daiwa. 9 Hakuna yejote atakaye ishi milele ili mwili wake usioze. 10 Maana yeje ataona uozo. Watu wenye hekima hufa; wajinga pia huangamia na kuacha mali zao kwa wengine. 11 Mawazo yao ya ndani ni kuwa familia zao zitaishi milele, na mahali waishipo, kwa vizazi vyote; wanaita ardhii zao kwa majina yao wenywewe. 12 Lakini mtu, kuwa na mali, haimaanishi atabaki hai; kama wanyama walioangamia. 13 Hii ni hatma ya wafanyao ujinga baada ya kufa, 14 Kama kondoo wamechaguliwa kwa ajili ya kuzimu na kifo kitakuwa mchungaji wao. Nao watatawaliwa na wenye haki ifikapo asubuhi, na miili yao italiwa kuzimuni, wakiwa hawana afasi ya kuishi kwa ajili yao. (Sheol h7585) 15 Bali Mungu ataufufua uhai wangu kutoka katika nguvu ya kuzimu; naye atanipokea. (Selah) (Sheol h7585) 16 Msifadhaike mtu awapo tajiri, utukufu wa nyumba yake uongezekapo. 17 Maana atakapo kufa hataondoka na chochote; utukufu wake hautamfufa yeye. 18 Yeye huifurahisha nafsi yake awapo hai na watu hukusifu wewe uiishipo maisha yako mwenyewe- 19 naye atakwenda kwenye ukoo wa baba zake naye kamwe hataiona nuru tena. 20 Yule ambaye ana mali lakini hana ufahamu ni kama wanyama, ambao wataangamia.
- 50** Mungu, Mwenye nguvu, Yahwe, amenena naye aliita nchi toka mawio ya jua mpaka machweo yake. 2 Tokea Sayuni, Mungu ameangaza, ukamilifu wa uzuri. 3 Mungu wetu huja naye hakai kimya; mbele yake moto hula, na kuna dhoruba kubwa karibu naye. 4 Yeye huzilita mbingu zilizo juu na nchi ili kwamba aweze kuwahukumu watu wake: 5 Kwa pamoja kusanyikeni waaminiwu wangu kwangu, wale walifanya nami agano kwa sadaka." 6 Mbingu zitatangaza haki yake, kwa maana Mungu mwenyewe ndiye jaji. Serah 7 Sikilizeni, watu wangu, nami nitazungumza; mimi ni Mungu, Mungu wenu. 8 Sitawakaripia ninyi kwa ajili ya sadaka zenu; sadaka zenu za kuteketeza ziko nami siku zote. 9 Sitachukua ng'ombe katika nyumba yenu, wala beberu katika mazizi yenu. 10 Kwa maana kila mnyama wa msituni ni wangu,

nao ng'ombe kwenye milima elfu ni wangu. **11** Ninawajua ndege wa mlimani, na wanyama pori katika shamba ni wangu. **12** Kama ningekuwa na njaa, nisingewaambia ninyi; maana ulimwengu ni wangu, na vyote vilivymo. **13** Je! sitakula nyama ya ngombe na kunywa damu ya mbuzi? **14** Mtoleeni Mungu sadaka za shukurani, na mlipe viapo vyenu kwa Aliye Juu. **15** Mniite katika siku ya shida; nami nitawaokoa **16** Lakini kwa waovu Mungu anasema, "Inawahu nini kuitangaza hali yangu, kwamba ninyi mmeliweka agano langu mdomonii mwenu, **17** wakati ninyi mnayachukia maelekezo na mnayatupa maneno yangu? **18** Mumuanapo mwizi, ninyi hukubaliana naye; ninyi na mnashirikiana na wale wafanyao uasherati. **19** Mwautoa mdomo wenu kwa mabaya, huelezea udanganyifu. **20** Mnakaa na kuongea dhidi ya ndugu yenu; na kukashfu mwana wa mama yenu. **21** Mmefanya mambo haya, lakini nimekaa kimya, hiyo mlidhani kuwa ni mtu flani nilliyi kama ninyi mliyyo. Lakini nitawakaripia ninyi na kuwafuna, mbele ya macho yenu, mambo yote miliyofanya. **22** Mlitilie maanani hili, ninyi mnao msahau Mungu, vinginevyo nitawakata ninyi vipande vipande, na hatakuwepo yeote wakuja kuwasaidia! **23** Yule atoaye sadaka ya shukurani hunitukuzu, na yeote apangaye njia zake katika namna ilio sahihi nitamuonesha wokovu wa Mungu."

51 Unirehemu, Mungu, kwa sababu ya uaminifu wa agano lako; kwa ajili ya wingi wa mateendo yako ya rehemu, uyafute makosa yangu. **2** Unioshe kabisa uovu wangu na unisafishe dhambi zangu. **3** Kwa maana ninajua makosa yangu, na dhambi yangu iko mbele yako siku zote. **4** Dhidi yako, wewe pekee, nimetenda dhambi na kufanya uovu mbele ya macho yako; uliko sawa usemapo; wewe uko sahali utoapo hukumu. **5** Tazama, nilizaliwa katika uovu; pindi tu mama yangu aliponibeba mimba, nilikuwa katika dhambi. Tazama, wewe unahtaji uaminifu ndani ya moyo wangu; **6** katika moyo wangu wewe utanifanya niijue hekima. **7** Unisafishe kwa hisopo, nami nitakuwa safi; unioshe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji. **8** Unifanye kusikia furaha na shangwe ili kwamba mifupa ulioivunja ifurahi. **9** Uufiche uso wako mbali na dhambi zangu na uyafute maovu yangu yote. **10** Uniumbie moyo safi, Mungu, na uifanye upya roho ya haki ndani yangu. **11** Usiniorde uweponi mwako, na usimuondoe roho Mtakatifu ndani yangu. **12** Unirudishie furaha ya wokovu wako, na unihifadhi mimi kwa roho ya utayari. **13** Ndipo nitawafundisha wakosaji jia zako, na wenye dhambi watakugeukia wewe. **14** Unisamehe kwa ajili ya umwagaji damu, Mungu wa wokovu wangu, nami nitapiga kelele za shangwe ya haki yako. **15** Ee Bwana, uifungue midomo yangu, na mdomo wangu itazieleza sifa zako. **16** Kwa maana wewe haufurahishwi katika sadaka, vinginevyo ningekutolea sadaka; wewe hauwi radhi katika sadaka ya kuteketeza. **17** Sadaka ya Mungu ni roho iliyovunjika. Wewe, Mungu hautadhara moyo uliopondeka na kujutia. **18** Uitendee mema Sayuni katika nia yako nzuri; uzijenge tena kuta za Yerusalem. **19** Kisha

wewe utafurahia sadaka yenyehi, katika sadaka za kuteketeza; ndipo watu wetu watatoa ng'ombe kwenye madhabahu yako.

52 Kwa nini wewe unajivunia kufanya uovu, wewe mtu mwenye nguvu? Uaminifu wa agano la Mungu huja kila siku. **2** Ulimi wako hupanga uharibifu kama wembe mkali, na kufanya udanganyifu. **3** Wewe unapenda uovu kuliko wema na udanganifu kuliko kuongea haki. (Selah) **4** Wewe hupenda maneno ambayo huwaumiza wengine, wewe ulimi mdanganyifu. **5** Vivyo hiyo Mungu atakuadhibu wewe milele; yeje atakuchukua na kukuondoa katika hema yako na kukung'oaa katika ardi ya uhai. (Selah) **6** Wenye haki pia wataona na kuogopa; watamcheka na kusema, **7** "Tazama, huyu ni mtu ambaye hakumfanya Mungu kuwa kimbilio lake la usalama, bali aliamini katika wingi wa mali zake, naye alikuwa na nguvu alipowaharibu wengene." **8** Lakini kwangu mimi, niko kama mti bora wa mzeituni katika nyumba ya Mungu; Nami nitaamini uaminifu wa agano la Mungu milele na milele. **9** Nitakushukuru wewe daima kwa uliyo tenda. Nitalisubiri jina lako, kwa sababu ni zuri, uweponi mwa wantu wako wa kimungu.

53 Mpumbavu husema moyoni mwake, "Hakuna Mungu." Wamepotoka na kufanya machukizo; hakuna mmoja atendaye mema. **2** Toka mbinguni Mungu hutazama chini kwa wanadamu kuona kama kuna yeyote mweye akili, amtafutaye yeye. **3** Wote wamekengeuka. Kwa pamoa wamepotoka. Hakuna atendaye mema, hata mmoja. **4** Je, wale wanao fanya uovu hawana uelewa - wale walao watu wangu kana kwamba wanakula mkate na hawamuiti Mungu? **5** Wao walikuwa katika hofu kuu, ingawa hakuna sababu ya kuogopa ilikuwepo hapo; maana Mungu ataitawanya mifupa ya yeote atakaye kusanyika dhidi yako; watu kama hao wataaibishwa kwa sababu Mungu amewakataa wao. **6** Oh, kwamba wokovu wa Israel ungepatikana Sayuni! Wakati Mungu atakapowaleta watu wake kutoka kifungoni, ndipo Yakobo atashangilia na Israeli itafurahi!

54 Uniokoe, Mungu, kwa jina lako, na kwa nguvu zako unihukumu. **2** Usikie maombi yangu, Mungu; uyategee sikio maneno ya mdomo wangu. **3** Kwa maana wageni wameinuka dhidi yangu, na watu wasio na huruma wanaitafuta roho yangu; nao hawakumuweka Mungu mbele yao. (Selah) **4** Tazama, Mungu ni msaidizi wangu; Bwana ndiye anisaidiaye. **5** Naye atawalipizia uovu maadui zangu; katika uaminifu wako, uwaharibu! **6** Nitakutolea dhahibu kwa moyo mknunjufu; nitalishukuru jina lako, Yahwe, kwa maana ni jema. **7** Kwa kuwa yeye ameniokoa katika kila shida; macho yangu yamewatazama adui zangu yakiwa na ushindi.

55 Uyategee sikio maombi yangu, Mungu; nawe usijifische mbali na kusihi kwangu. **2** Unitazame kwa makini na unijibu; Sina pumzikoo katika shida zangu **3** kwa sababu ya sauti ya adui zangu, kwa sababu ya

ukandamizaji wa waovu; maana wananiletea matatizo na na usiku wao huenda kwenye kuta zake; uchafu na ufisadi uko katikati yake. **11** Uuovu uko katikati yake; ukandamizaji na uongo hauiachi mitaa yake. **12** Kwa maana hakuwa adui aliye nikemea, hiyo ningevumilia; wala ingekeuwa ni yule aliye nichukia aliyejiihua mwenyewe dhidi yangu, hiyo ningejificha asinione. **13** Lakini ulikuwa wewe, mtu sawa na mimi, mwenzangu na rafiki yangu. **14** Tulikuwa na ushirika mtamu pamoja; tulijinga katika nyumba ya Mungu tukiwa na umati mkubwa. **15** Kifo na kiwapate ghafla; na washuke wakiwa hai kuzimuni, maana ndiko waishikio waovu, hapo hapo kati yao. (*Sheol h7585*) **16** Lakini kwangu mimi, nitamwita Mungu, na Yahwe atanikooa. **17** Wakati wa jioni, asubuhi na mchana ninalalamika na kuomboleza; yeze atasikia sauti yangu. **18** Kwa usalama kabisa atayaokoa maisha yangu na vita dhidi yangu, kwa maana wale walipigana nami walikuwa ni wengi. **19** Mungu, yule unayetawala milele, atawasikia na kuwaabisha wao. (*Selah*) Hawabadiliki, na hawamhofu Mungu. **20** Rafiki yangu ameinua mikono yake dhidi ya wale waliokuwa na amani naye; Hakuheshimu agano alilokuwa nalo. **21** Mdomo wake ulikuwa laini kama siagi, lakini moyo wake ulikuwa adui; maneno yake yalikuwa laini kuliko mafuta, lakini yalikuwa ni panga zilizochomolewa. **22** Urtmwiwe mizigo yako Yahwe, naye atakusaidia; yeze hataruhusu mtu mwenye haki kuyumbayumba. **23** Bali wewe, Mungu, utawaleta waovu chini kwenye shimo la uharibifu; watu wenyewe kiu ya kumwaga damu na waongo hawataishi hata nusu ya maisha kama wengine, lakini mimi nitakuamini wewe.

56 Uwe na huruma nami, Mungu, kwa maana watu wananihambulia! Muda wote wale wanao pigana nami hunikaribia zaidi ili wanishambulie. **2** Adui zangu hunikanya muda wote; maana ni wengi ambaa kwa kiburi hupigana dhidi yangu. **3** Wakati nina woga, nitaweka imani yangu katika wewe. **4** Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu - nimeweka imani yangu katika Mungu; sitaogopa; mtu wa kawaida atanifanya nini? **5** Muda wote wanayageuze maneno yangu; mawazo yao yote yako kinyume na mimi kwa ajili ya uovu. **6** Wanajikusanya kwa pamoja, wanajificha wenyewe, na kuzifuatilia hatua zangu, wakisubiri kumiua. **7** Usiwaache waikimbie adhabu yako kwa ajili ya uovu wao. Uwaangushe watu chini katika hasira yako, Mungu. **8** Wewe unahesabu kutangatanga kwangu na kuweka machozi yangu kwenye chupa yako; je, hayako kitabuni mwako? **9** Ndiyo maadui zangu

watakimbia katika siku ile nikuitapo wewe; hili najua, kunitesa wakiwa na hasira. **4** Moyo wangu wasumbuka na kutetemeka kumenijia, nayo hofu imenielemea. **6** Nikasema, "Oh, kama tu ningekuwa na mabawa kama njiwa! Ningelipa mbali na kupata pumziko. **7** Tazama, ningeenda mbali; ningekaa jangwani. (*Selah*) **8** Ningefanya haraka kuja mafichoni mwako kuzikimbia dhoruba na tufani." **9** Uwaangamize, Bwana, vuruga lugha zao! Kwa maana nimeona vurugu na ugomvi katika mji. **10** Mchana na uongo hauiachi mitaa yake. **11** Uuovu uko katikati yake; ukandamizaji na uongo hauiachi mitaa yake. **12** Kwa maana hakuwa adui aliye nikemea, hiyo ningevumilia; wala ingekeuwa ni yule aliye nichukia aliyejiihua mwenyewe dhidi yangu, hiyo ningejificha asinione. **13** Lakini ulikuwa wewe, mtu sawa na mimi, mwenzangu na rafiki yangu. **14** Tulikuwa na ushirika mtamu pamoja; tulijinga katika nyumba ya Mungu tukiwa na umati mkubwa. **15** Kifo na kiwapate ghafla; na washuke wakiwa hai kuzimuni, maana ndiko waishikio waovu, hapo hapo kati yao. (*Sheol h7585*) **16** Lakini kwangu mimi, nitamwita Mungu, na Yahwe atanikooa. **17** Wakati wa jioni, asubuhi na mchana ninalalamika na kuomboleza; yeze atasikia sauti yangu. **18** Kwa usalama kabisa atayaokoa maisha yangu na vita dhidi yangu, kwa maana wale walipigana nami walikuwa ni wengi. **19** Mungu, yule unayetawala milele, atawasikia na kuwaabisha wao. (*Selah*) Hawabadiliki, na hawamhofu Mungu. **20** Rafiki yangu ameinua mikono yake dhidi ya wale waliokuwa na amani naye; Hakuheshimu agano alilokuwa nalo. **21** Mdomo wake ulikuwa laini kama siagi, lakini moyo wake ulikuwa adui; maneno yake yalikuwa laini kuliko mafuta, lakini yalikuwa ni panga zilizochomolewa. **22** Urtmwiwe mizigo yako Yahwe, naye atakusaidia; yeze hataruhusu mtu mwenye haki kuyumbayumba. **23** Bali wewe, Mungu, utawaleta waovu chini kwenye shimo la uharibifu; watu wenyewe kiu ya kumwaga damu na waongo hawataishi hata nusu ya maisha kama wengine, lakini mimi nitakuamini wewe.

57 Unihurumie, Mungu, unihurumie mimi, kwa maana ninakukimbilia wewe mpaka matatizo haya yaishe. Ninakaa chini ya mbawa za zako kwa ajili ya ulinzi mpaka huu uharibifu utakapoisha. **2** Nitakulilia Mungu uliye hai, kwa Mungu, afanyaye mambo yote kwa ajili yangu. **3** Yeye atatuma msaada kutoka mbinguni na kuniokoa, ana hasira na wale wanaonishambulia. (*Selah*) Mungu atanitumia upendo wake mwema na uaminifu wake. **4** Uhali wangu uko katikati ya simba; niko katikati ya wale walio tayari kunila. Niko katikati ya watu ambaa meno yao ni mikuu na mishale, na ambaa ndimi zao ni kali kama upanga. **5** Uinuliwe, Mungu, juu ya mbingu, utukufu wako uwe juu ya nchi yote. **6** Wao walisambaza nje wavu kwa ajili ya miguu yangu; nilikuwa na shida sana. Walichimba shimo mbele yangu. Wao wenyewe wameangukia katikati ya shimo! (*Selah*) **7** Moyo wangu umeponywa, Mungu, moyo wangu umeponywa, nitaimba, ndiyo, nitaimba sifa. **8** Inuka, moyo wa thamani; inuka, kinanda na kinubi; nitamaaka alfajiri. **9** Nitakushukuru wewe, Bwana, kati ya watu; Kati ya mataifa nitakuimbia sifa. **10** Maana upendo wako usiokwisha, huzifika mbingu; na uaminifu wako mawinguni. **11** Uinuliwe, Mungu, juu ya mbingu; na utukufu wako uinuliwe juu ya nchi yote.

58 Je, ninyi watawala mnaongea haki? Mnahukumu kwa haki, ninyi watu? **2** Hapani, mnafanya uovu miyoni mwenu; munaeneza vurugu nchi yote kwa mikono yenu. **3** Waovu huuenenda katika upotovu hata walipokuwa tumboni; wao wanaenenda katika upotovu tangu kuzalwa, wakiongea uongo. **4** Sumu yao ni kama sumu ya nyoka; wako kama fira kiziwi azibaye masikio yake, **5** ambaye hasikilizi sauti ya waganga, hajjalishi ustadi walio nao. **6** Vunja meno yao midomoni mwao, Mungu; uyatoe meno ya mwana simba, Yahwe. **7** Wayeyuke kama maporomoko ya maji; wafyatuo mishale yao, iwe kama haina ncha. **8** Wawe kama konokono ambaye huyeyuka na kutoweka, kama mtoto aliye zaliwa kabla ya wakati ambaye hakuona jua. **9** Kabla ya vyungu vyenu kupata joto la kuungua kwa miiba, yeze ataviondoshia kwa upepo mkali, miiba ya kijani yote na ile inayoungua. **10** Mwenye haki atafurahia atakapoona kisasi cha Mungu; ataiosha miguu yake kwenye damu ya waovu, **11** hivyo watu watasema, "Hakika kuna tuzo kwa ajili ya mtu wenye haki; hakika kuna Mungu ahukumuye ulimwengu."

59 Uniokoe dhidi ya adui zangu, Mungu wangu; uniweke mahali pa juu mbali na wale wanaoinkuwa

dhidi yangu. 2 Uniweke salama mbali na wafanyao kazi ya uovu, na uniokoe dhidi ya watu wenye kiu ya damu. 3 Maana, tazama, wanaburia uvamizini waniue. Wafanya maovu wenye nguvu hujikusanya wenyewe pamoja dhidi yangu, lakini sio kwa sababu ya makosa yangu au dhambi yangu, Yahwe. 4 Wao wanajiandaa kunikimbiza ingawa sina kosa; amka unisaidie na unitazame. 5 Ewe, Yahwe Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, inika uwaadhibu mataifa yote; usiwe na huruma kwa mhalifu mwovu yeyote. (Selah) 6 Wao wanarudi jioni, wanabweka kama mbwa na kuuzungukia mji. 7 Tazama, wanapiga kelele mbaya kwa midomo yao; panga ziko kwenye midomo yao, maana wanasesma, "Ni nani anaye tusikia?" 8 Lakini wewe, Yahwe, utawacheka; wewe huwadhihaki mataifa yote. 9 Mungu, nguvu yangu, nitakuwa msikivu kwako; wewe ni mnara wangu mrefu. 10 Mungu atakutana nami akiwa na uaminifu wa agano lake; Mungu atanifanya nione shauku yangu juu ya adui zangu. 11 Usiwaue, hivyo watu watasahau. Uwatawaranye kwa nguvu zako na uwaangushe, Bwana ngao yetu. 12 Kwa ajili ya dhambi za midomo yao na maneno ya midomo yao, wakamatwe katika majivuno yao, na kwa laana na uongo ambaao wao huelezia. 13 Uwamalize katika gadhabu yako, uwamalize ili kwamba wasiwepo tena; wajue kuwa Mungu anatawala katika Yakobo na mwisho wa nchi. (Selah) 14 Wakati wa jioni wao hurudi, wakibweka kama mbwa wakiuzungukia mji. 15 Wanatangatanga wakitafta chakula na wanabweka kama mbwa kama hawajatosheka. 16 Lakini nitaimba kuhusu nguvu zako, na asubuhi nitaimba kuhusu upendo wako imara! maana umekuwa mnara wangu mrefu na kimbilio la usalama katika siku ya taabu. 17 Kwako, nguvu yangu, nitaimba sifa; kwa kuwa Mungu ni mnara wangu mrefu, Mungu wa uaminifu wa agano.

60 Mungu, wewe umetutupa; umeuvunja ulinzi wetu; wewe umekuwa hasiran; utuwezeshe tena. 2 Wewe umeifanya nchi kutetemeka; umeipasua pasua; uiponye nyufa zake, maana zinatikisika. 3 Wewe umewafanya watu wako kuona mambo magumu; umetufanya tuyuwe mvinyo wenye kutufanya kupepesuka. 4 Kwa wale wanao kuheshimu wewe, wewe umeweka bandera ionekane dhidi ya wale wabebao upinde. (Selah) 5 Ili kwamba wale uwapendao waweze kuokolewa, utuokoe sisi kwa mkono wako wa kuume na unijibu. 6 Mungu ameongea katika utakatifu wake, "Nitashangilia; nitraigawanya Shekemu na kuligawa bonde la Sukothi. 7 Gileadi ni yangu, na Manase ni yangu na Ephraim pia ni kofia yangu ya chuma; Yuda ni fimbo yangu ya kifalme. 8 Moabu ni bakuli langu la kunawia; juu ya Edomu nitatupa kiatu changu; nitapiga kelele za ushindii kwa sababu ya Filisti." 9 Ni nani atakaye nileta kwenye mji imara? Ni nani ataniongoza kwenda Edomu? 10 Lakini wewe, Mungu, je, haukukutakataa? Wewe hauendi vitani pamoja na jeshi letu. 11 Utusaidie dhidi ya adui yetu, maana msaada wa mwanadamu ni bure. 12 Kwa msaada wa Mungu tutashinda; yeye atawakanya chini adui zetu.

61 Sikia kulia kwangu, shughulikia maombi yangu. 2 Kutokea mwisho wa nchi nitakuita wewe wakati moyo wangu umeelemewa; uniongoze kwenye mwamba ulio juu kuliko mimi. 3 Maana wewe umekuwa kimbilio langu la usalama, nguzo imara dhidi ya adui. 4 Uniache niishi hemani mwako milele! Nipate kimbilio salama chini maisha ya mfalme; miaka yake itakuwa kama vizazi vingi. 7 Yeye atabakia mbele ya Mungu milele. 8 Nitaiimbia sifa jina lako milele ili kwamba niweze kufanya viapo vyangu kila siku.

62 Katika ukimya ninamsubiri Mungu pekee; wokovu wangu watoka kwake. 2 Yeye pekee ni mwamba wangu na wokovu wangu; yeye ni mnara wangu mrefu; sitasogezwa kamwe. 3 Mpaka lini, ninyi nyote, mtamshambulia mtu, ili kwamba mumpindue yeze kama ukuta ulio inama au kama fensi isiyi imara? 4 Wanashauliana naye ili tu kumshusha chini kutoka kwenye nafasi yake heshimiwa; wao wanapenda kuongea uongo; wanamariki yeye kwa midomo yao, lakini miyoni mwao wana mlaani yeye. (Selah) 5 Katika ukimya ninamsubiri Mungu pekee; kwa maana matumaini yangu yako kwake. 6 Yeye pekee ni mwamba wangu na wokovu wangu; yeye ni mnara wangu mrefu; sitasogezwa. 7 Na Mungu ni wokovu wangu na utukufu wangu; mwamba wa nguvu yangu na kimbilio langu salama liko katika Mungu. 8 Mwaminini Mungu wakati wote, ninyi watu; mimima moyo wako mbele zake; Mungu ni kimbilio salama kwa ajili yetu. (Selah) 9 Hakika watu wenye msimamo mdogo ni ubatili, na watu wenye msimamo mkubwa ni waongo; wao watakuwa wepesi kwenye mzani; uzito wao pamoja ni wepesi kuliko kitu chochole. 10 Usiamini katika ukandamizaji au wizi; usitumainie utajiri, maana hawataaza matunda; usiuweke moyo wako kwenye hivyo. 11 Mungu ameongea mara moja, mara mbili nimesikia hili: nguvu ni za Mungu. 12 Pia kwako, Bwana, ni uaminifu wa agano, maana humlipa kila mtu kwa kile alichokifanya.

63 Mungu, wewe ni Mungu wangu! Ninakutafuta wewe kwa bidii, moyo wangu unakiu yako, mwili wangu unakutamani sana wewe, katika ukame na nchi iliyochoka mahali ambapo hakuna maji. 2 Hivyo nimekutafuta wewe katika watu watakatifu kuona nguvu zako na utukufu wako. 3 Kwa sababu uaminifu wa agano lako ni bora kuliko uhai, midomo yangu itakusifu wewe. 4 Hivyo nitakutukuza wewe niwapo hai; kwa jina lako nitainua mikono yangu juu. 5 Itakuwa kana kwamba nililuka mlo wa mafuta na wenyewe kunona, kwa midomo ya furaha kinywa changi kitakusifu wewe, 6 nikufikiripo kitandani mwangu na kukutafakari wewe wakati wa saa za usiku. 7 Kwa maana umekuwa msaada wangu, na katika uvuli wa mbawa zako ninafurahia. 8 Ninashikamana nave; mkono wako wa kuume unanisaidia. 9 Lakini wale watafutao

kuuharibu uhai wangu wataenda chini kwenye sehemu ya yamefunkwa na nafaka; yanapiga kelele za shangwe, chini kabisa ya nchi; 10 watakabidhiwa kwa wale amba o nayo yanaimba.

mkono yao hutumia upanga, nao watakuwa chakula cha mbweha. 11 Bali mfalme atashangilia katika Mungu; ye yote anaye apa kupitia ye ye atajivunia ye ye, lakini vinywa ya wale wasemao uongo watanyamazishwa.

64 Sikia sauti yangu, Mungu, usikilize malalamiko yangu; unilinde dhidi ya hofu ya adui zangu. 2 Unifiche dhidi ya mipango ya siri ya wafanyao maovu, unifiche dhidi ya wetendao vurugu ya udhalimu. 3 Wao wamenoa ndimi zao kama panga; wamelenga mishale yao, maneno machungu, 4 ili kwamba waweze kupiga kutoka mahali pa siri kwenda kwa mta asie na hatia; wampige ye ye kwa ghafla nao wasihofu lolote. 5 Wao wanahamasishana wenywewe katika kupanga uovu; wanashauriana pamoja wao binafsi ili kuweka mitego; nao husema, "Ni nani atakayetuona?" 6 Wanabuni mipango ya dhambi; "Tumemaliza," wanasema, "ni mpango makini." Mawazo ya ndani na miyo ya watu ni ya kina. 7 Lakini Mungu atawapiga wao; ghafla watajeruhiwa kwa mishale yake. 8 Watafanywa kuwa mashakani, kwa kuwa ndimi zao wenywewe ziko kinyume nao; wote wawaona o watatikisa vichwa vyao. 9 Watu wote wataogopa na kutangaza matendo ya Mungu. Kwa hekima watafikiria kuhusu kile yeye ametenda. 10 Wenye haki watakuwa na furaha kuhusu Yahwe nao watakimbia kwake; wote wenye haki moyoni watajivuna katika ye ye.

65 Kwako wewe, Mungu katika Sayuni, sifa zetu za kungoja; viapo vyetu vitaletwa kwako. 2 Wewe usikiaye maombi yetu, mili yote itakuja kwako. 3 Maovu yanatutawala sisi; kama yalivyo makosa yetu, wewe utayasamehe. 4 Amebarikiwa mtu yule ambaye wewe huchagua kumsogeza karibu yako ili kwamba aishi hekaluni mwako. Tutatoshelezwa kwa uzuri wa nyumba yako, hekalu lako takatifu. 5 Katika haki wewe utatujibu sisi kwa kufanya mambo ya ajabu, Mungu wa wokovu wetu; wewe ambaye ni ujasiri wa mwisho wote wa nchi na wa wale walio mbali toka pande za bahari. 6 Kwa manaa ni wewe ndiye uliyefanya milima imara, wewe ambaye umefungwa mkanda wa uweza. 7 Ni wewe unyamazishaye ngurumo za baharini; ngurumo za mawimbi yake, na vurugu za watu. 8 Wale wanaoishi sehemu za mwisho kabisa wa nchi wanaogopa ushahidi wa matendo yako; wewe hufanya mashariki na magharibi kushangilia. 9 Wewe huja kuisaidia nchi; unainyeshea inchi; wewe unaiimarisha nchi vizuri; mto wa

Mungu umejaa maji; wewe humpa mwanadamu nafaka unapokuwa umekwisha iandaa nchi. 10 Wewe huyajaza matuta maji ya kutosha; wapasawazisha palipoinuka; wailainisha nchi kwa manyunu ya mvua; waibariki mimea kati yao. 11 Umeuvika mwaka taji ya wema wako; mvumo wa mapito yako hudondosha unono katika nchi. 12 Majani ya nyikani hudondosha umande, na vilima vimevikwa furaha. 13 Malisho yamevishwa mifugo; mabonde pia

yamefunkwa na nafaka; yanapiga kelele za shangwe, nayo yanaimba.

66 Mpigieni Mungu kelele za shangwe, nchi yote; 2 Imbeni utukufu wa jina lake; mztikuze sifa zake. 3 Mwambieni Mugu, "Matendo yako yanatisha kama nini! Kwa ukuu wa nguvu zako maadui zako watajislamisha kwako. 4 Nchi yote watakuabudu wewe na watakuimbia wewe; wataliimbia jina lako." (Selah) 5 Njoni na mtazame kazi za Mungu; ye ye anatisha katika matendo yake awatendeayo wanadamu. 6 Aligeuza bahari kuwa nchi kavu; wao walitembea kwa mguu juu ya mto; huko tulishangilia katika ye ye. 7 Yeye anatawala milele kwa nguvu zake; macho yake yanachunguza mataifa; waasi wasijivune. (Selah) 8 Mtukuzeni Mungu, enyi watu wa mataifa yote, sauti ya sifa zake isikike. 9 Yeye atuwekaye hai, naye hairuhusu miguu yetu iteleze. 10 Kwa maana wewe, Mungu, umetupima sisi, wewe umetupima kama inavyopimwa fedha. 11 Wewe ulituingiza sisi kwenye wawu; uliweka mzigo mzito viunoni mwetu. 12 Wewe uliwafanya watu wasafiri juu ya vichwa vyetu; tulipita motoni na majini, lakini ukatuleta mahali pa wazi palipo salama. 13 Nitaingia nyumbani mwako nikwa na sadaka ya kuteketezwa; nitakulipa viapo vyangu 14 ambavyo midomo yangu iliahidi na kinywa changu kiliongea nilipokuwa katika dhiki. 15 Nitakutolea sadaka ya kuteketezwa ya wanyama wanene pamoja na harufu nzuri ya kondoo waume; Nitatoa ng'ombe na mbuzi. (Selah) 16 Njoni, msikie, ninyi nyote mnao mwabudu Mungu, nami nitatangaza yale ye ye aliyoitendea roho yangu. 17 Nilinililia kwa kinywa changu, naye alipendezwa na ulimi wangu. 18 Kama ningelikuwa na dhambi ndani ya moyo wangu, Bwana asingenisikiliza. 19 Lakini Mungu hakika amesikia; amesikia sautiya kuomba kwangu. 20 Atukuzwe Mungu, ambaye hakuyakataa maombi yangu wala kuweka uaminifu wa agano lake mbali nami.

67 Mungu atuhurumie sisi na kutubariki na kufanya nuru ya uso wake ituangazie (Selah) 2 ili kwamba njia zako zifulikane nchi yote, wokovu wako kati ya mataifa yote. 3 Watu wakusifu wewe, Mungu; watu wote wakusifu wewe. 4 Oh, mataifa wafurahi na na kuimba kwa furaha, maana utawahukumu watu kwa haki na kuwaongoza mataifa walioko duniani. 5 Watu wakushukuru wewe, Mungu; watu wote wakusifu wewe. 6 Nchi imetoa mavuno yake na Mungu, Mungu wetu, ametubariki. 7 Mungu ametubariki sisi, na miisho yote ya dunia itamuheshimu yeye.

68 Mungu ainuke, maadui zake watawanyike; pia wale wamchukiao wakimbie mbele zake. 2 Kama moshi uondoshwavyo, hivyo uwaondoshe wao; kama nta iheyukavo mbele ya moto, hivyo waovu waangamizwe uweponi mwa Mungu. 3 Bali wenye haki wafurahi; washangilie mbele za Mungu; washangilie na kufurahi. 4 Mwimbieni Mungu! Lisifuni jina lake! Msifuni yule aendeshaye farasi kwenye tambarare ya bonde la Mto

Yordan! Yahwe ni jina lake! Shangilieni mbele zake! **5** Baba wa yatima, na mwamuzi wa wajane, ni Mungu anayeishi familia; yeze huwafungua wafungwa kwa kuimba bali waasi huishi katika ardhi kavu. **7** Mungu, wewe ulipoenda mbele ya watu wako, ulipotembea kuptitia jangwani, (Selah) **8** nchi ilitetemka; mbingu pia zilidondosha mvua katika uwepo wa Mungu, uweponi mwa Mungu wakati alipokuja Sinai, uweponi mwa Mungu, Mungu wa Israeli. **9** Wewe, Mungu, ulituma mvua nyangi; uliuimarisha urithi wako wakati ulipokuwa umechoka. **10** Watu wako waliishi humo; Wewe, Mungu, uliutoa kwa wema wako kwa maskini. **11** Bwana alitoa amri, na wale walio zitangaza walikuwa ni jeshi kuu. **12** Wafalme wa majeshi wanakimbia, wanakimbia, na wanawake wakisubiri nyumbani kuvigawana wao na familia zao viliviyotekwa nyara. **13** Njiwa walio vikwa fedha wakiwa na mabawa ya njano ya dhahabu. Wakati baadhi ya watu wakikaa kati ya mifugo ya kondoo, kwa nini umeefanya haya? **14** Mwenyezi Mungu aliwaitawanya Wafalme huko, ilikuwa kama vile wakati wa theluju juu ya Mlima Salmo. **15** Mlima mkubwa ni milima wa mji wa Bashani; milima mrefu ni mlima wa mji wa Bashani. **16** Ewe milima mrefu wa nchi, kwa nini unatazama kwa jicho la husuda, kwenye milima ambao Mungu ameutaka kwa ajili ya mahali ambapo yeze ataishi? Hakika, Yahwe ataishi humo milele. **17** Magari ya Mungu ni ishirini elfu, maelfu juu ya maelfu; Bwana yu kati yao katika mahari patakatifu, kama katika Sinai. **18** Wewe umepaa juu; uliwaongoza mateka; umepokea ziwadi kutoka kati ya watu, hata kutoka kwa wale walipigana dhidi yako, ili kwamba wewe, Yahwe Mungu, uweze kuishi huko. **19** Abarikiwe Bwana, atubebayeye mizigo yetu, Mungu ambaye ni wokovu wetu. (Selah) **20** Mungu wetu ni Mungu aokoaye; Yahwe Bwana ni yule aezeyate kutuo koa sisi dhidi ya kifo. **21** Lakini Bwana atapiga vichwa vyta adui zake, mpaka kwenye ngozi ya kichwa yenye nywele ya wale watembea katika makosa dhidi yake. **22** Bwana alisema, "Nitawarudisha adui zangu kutoka Bashani; nitawarudisha kutoka katika kina cha bahari **23** ili kwamba upate kuwaangamiza adui zako, ukichovya mguu wako katika damu, na ili kwamba ndimi za mbwa wako zipate mlo wao kutoka kwa adui zenu." **24** Mungu, wameona maandamano yako, maandamano ya Mungu wangu, Mfalme wangu, kwenye mahali patakatifu. **25** Waimbaji walitangulia, walifutiwa na wapiga muziki, na katikati walikuwa wanawali wakicheza ngoma. **26** Mtukuzeni Mungu katika kusanyiko; msifuni Yahwe, ninyi ukoo wa kweli wa Israeli. **27** Kuna Benjamini kwanza, kabila dogo, kisha viongozi wa Yuda na watu wao, viongozi wa Zabuloni na viongozi wa Naftali. **28** Mungu wenu, Israeli, ameamuru nguvu zenu; uzifunue kwetu nguvu zako, Mungu, kama ulivyo zifunua wakati uliopita. **29** Uzifunue nguvu zako kwetu toka katika hekul la Yerusalem, ambako wafalme huleta ziwadi kwako. **30** Pigeni kelele katika vita dhidi ya wanyama wa porini katika mianzi, dhidi ya watu, lile kundi la mafahari na ndama.

Wafedhehesheni na kuwalazimisha wawalettee ziwadi; watawayeni watu wapendao kupigana vita. **31** Wakuu mkuon wake kwa Mungu. **32** Mwimbieni Mungu, enyi falme za nchi; (Selah) mwimbieni sifa Yahwe. **33** Kwake yeze apitaye juu ya mbingu za mbingu, zilizokuwepo tangu zama za kale; tazama, yeze hupiga kelele kwa nguvu **34** Tangazeni kuwa Mungu ni mwenye nguvu; enzi yake iko juu ya Israeli, na nguvu zake ziko angani. **35** Mungu, mahali pako patakatifu panatisha; Mungu wa Israeli, yeze huwapa watu wake nguvu na uweza. Atukuzwe Mungu.

69 Uniokoe, Mungu; maana maji yameweka uhai wangu hatarini. **2** Ninazama kwenye kina cha matope, pasipo na hahari pa kusimama; nimekuja kwenye kina kirefu cha maji, ambako mafuriko yanafunika. **3** Nimechoka sana kwa kulia kwangu; koo langu ni kavu; macho yangu yanafisia wakati namngaja Mungu wangu. **4** Wale wanachukiao bila sababu wako zaidi ya nywele za kichwa changu; wale ambaao wangeweza kuniua, wakiwa adui zangu kwa sababu zisizo sahihi, ni wengi mno; wanalazimisha nirudishe kile ambacho sijaiba. **5** Mungu, wewe unaujua ujinga wangu, na dhambi zangu hazifichiki kwako. **6** Usiwaache wale wanao kungoja wewe waabishwe kwa sababu yangu, Bwana Yahwe wa majeshi; usiwaache wale wanaokutufa wewe wadharauliwe kwa sababu yangu, Mungu wa Israeli. **7** Kwa ajili yako nimestahimili lawama; aibu imeufunika uso wangu. **8** Nimekuwa mgeni kwa ndugu zangu, nisiye fahamika wala kuaminika kwa watoto wa mama yangu. **9** Kwa maana bidii ya nyumba yako imenila, na laumu zao wanao kulaumu wewe zimeniangukia mimi. **10** Wakati nilipolia na kutohula chakula, walinitukana. **11** Nilipoteneza mavazi ya gunia, nikawa kituko kwao. **12** Wale wakaao katika lango la mji huniseng'enza; mimi ni wimbo wa walevi. **13** Lakini kwangu mimi, maombi yangu ni kwako, Yahwe, wakati ambao wewe utayapokea; unijibu katika uaminifu wa wokovu wako. **14** Unitoe matopeni, na usiniache nizame; uniondoe mbali na wale wanaonchukia na uniokoe katika kina cha maji. **15** Usiache mafuliko ya maji yanilemee, wala kina kisinimeze. Usiache mdomo wa shimo unimeze. **16** Unijibu, Yahwe, maana uaminifu wa agano lako ni mwema; kwa maana rehema zako kwangu ni nyinyi, unigeukie. **17** Usiufiche uso wako mbali na mtumishi wako, maana niko katika dhiki; unijibu haraka. **18** Uje kwangu na unikomboe. Kwa sababu ya adui zangu, uwe fidia yangu. **19** Wewe wajua kulaumiwa kwangu, kuaibishwa kwangu, na kudharauliwa kwangu; wapinzani wangu wote wako mbele yako. **20** Lawama imevunja moyo wangu; nimejawa na huzuni kubwa; nilitafuta mtu wa kunihurumia, lakini hakuwepo; nilitafuta wafariji, lakini sikupata. **21** Walinipa sumu kwa ajili ya chakula changu; katika kiu yangu walinipa siki ninye. **22** Meza yao mbele yao na iwe mtego; wafikiripo wako kwenye usalama, iwe kitanzu. **23** Macho yao na yatiwe giza ili kwamba wasiweze kuona; uvikanye viuno vyao kutetemeka daima. **24** Wamwagie

gadhabu yako, ukali wa hasira yako uwafikie wao. **25** siku zote na nitakusifu wewe zaidi na zaidi. **15** Kinywa Sehemu yao na iwe ukiwi; mtu yejote asiishi katika hema changu kitaongea kuhusu haki yako na wokovu wako yao. **26** Kwa kuwa walimtesa yule uliyemba adhabu. Mara mchana kutwa, ingawa ziwezi kuzilewaa maana ni nyangi kwa mara walihesabu maumivu ya wale walioumizwa. **27** Wakiwashtaki kuwa wamefanya uovu juu ya uovu; usiwaache waje kwenye ushindi wa haki yako. **28** Uwafute ujana wangu wewe umenifundisha; hata sasa ninatangaza kwenye Kitabu cha Uzima na wasiandikwe pamoja na matendo yako ya ajabu. **18** Hakika, hata niwapo mzee na wenye haki. **29** Lakini mimi ni maskini na mwenye huzuni; uruhusu wokovu wako, Mungu, uniweke juu sana. **30** Nitalisifu jina la Mungu kwa wimbo na nitamkuza yeje nimekuwa nikitanga nguvu yako kwa vizazi vijavyo, na kwa shukrani. **31** Nitamsifu Yahwe zaidi kuliko ng'ombe au ndama aliye na mapembe na kwato. **32** Wanyenyeketu mvi kichwani, Mungu, usiniache mimi, kama ambavyo wameona na kufurahi; niyini mnao matafuta Mungu, miyo yenu itiwe nguvu. **33** Maana Yahwe husikia wenye uhitaji Uiongeze heshima yangu; rudi tena na unifarji. **22** Nami zimsifu yeye, bahari na vyote vitembeavyo majini. **35** Kwa pia nitakushukuru kwa kinubi kwa ajili ya uaminifu wako, maana Mungu ataiokoa Sayuni na ataujenga tena mji wa Mungu wangu; kwako nitaimba sifa kwa kinubi, Mtakatifu Yuda; watu wataishi huko na kupata umiliki wao. **36** Ukoo wa Israel. **23** Midomo yangu itapiga kelele kwa sababu wa watumishi wake watairithi; nao walipendao jina lake wataishi humo.

70 Uniokoe, Mungu! Yahwe, njoo haraka na unisaidie mimi. **2** Wale wajaribuo kuchukua uhai wangu waabishwe na kufedheheshwa; warudishwe nyuma na wasiheheshimiwe, wale wafurahiao katika maumivu yangu. **3** Warudishwe nyuma kwa sababu ya aibu yao, wale wasemao, "Aha, aha." **4** Wale wakutafutao wafurahi na kushangilia katika wewe; wale waupendao wokovu wako siku zote waseme, "Mungu asifiwe." **5** Lakini mimi ni maskini na muhitaji; harakisha kwangu, Mungu; wewe ni msaada wangu nawe huniokoa mimi. Yahwe, usichelewe.

71 Katika wewe, Yahwe, napatakimbilio salama; usiniache niaibishwe. **2** Uniokoe na kunifanya salama katika haki yako; geuzia sikio lako kwangu. **3** Uwe kwagu mwamba kwa ajili ya kimbilio salama ambako naweza kwenda siku zote; wewe umeamuru kuniokoa, kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu. **4** Uniokoe mimi, Mungu wangu, kutoka katika mkononi wa asiyi haki na katili. **5** Maana wewe ni tumaini langu, Bwana Yahwe. Nimekuamini wewe siku zote tangu nilipokuwa mtoto. **6** Nimekuwa nikisaidiwa na wewe tangu tumboni; wewe ndiye yule uliyenitoa tumboni mwa mama yangu; sifa zangu zitakuhusu wewe siku zote. **7** Mimi ni mfano bora kwa watu wangu; wewe ni kimbilio langu lenye nguvu. **8** Mama yangu atajawa na sifa zako, siku zote akikuheshimu. **9** Usinitupe katika siku za miaka ya uzee wangu; usiniache wakati nguvu zangu zitakapoisha. **10** Maana adui zangu wanazungumza kuhusu mimi; wale wanaao fatilia uhai wangu wanapanga njama pamoja. **11** Wao husema, "Mungu amemuacha; mfuateni na mumchukue, maana hakuna yejote aewezaye kumuokoa yeye." **12** Mungu, usiwe mbali nami; Mungu wangu, harakisha kuniokoa mimi. **13** Waaibishwe na kuharibiwa, wale walio adui wa uhai wangu; wavishwe laumu na kudharauliwa, wale watafutao kuniumiza. **14** Lakini nitakutumainia wewe

matendo yako ya ajabu. **18** Hakika, hata niwapo mzee na Mungu, ni nani aliye kama wewe? **20** Wewe ambaye umetuonesha sisi mateso mengi utatuhuisha tena na utatupandisha tena juu kutoka kwenye kina cha nchi. **21** Uiongeze heshima yangu; rudi tena na unifarji. **22** Nami pia nitakushukuru kwa kinubi kwa ajili ya uaminifu wako, Mungu wangu; kwako nitaimba sifa kwa kinubi, Mtakatifu wa Israel. **23** Midomo yangu itapiga kelele kwa sababu ya furaha wakati nikikiumbia sifa, hata kwa roho yangu, ambayo wewe umeikomboa. **24** Ulimi wangu pia utaongea kuhusu haki yangu mchana kutwa; maana wameaibishwa na kuruvugwa, wale waliofuta kuniumiza.

72 Mpe mfalme amri ya haki yako, Mungu, haki yako kwa wana wa mfalme. **2** Naye awaamue watu wako kwa haki na maskini wako kwa haki sawa. **3** Miliima iwazalie watu amani; vilima navyo vizae haki. **4** Naye awahukumu watu maskini; awaokoe watoto wa wahitaji na kuwavunja vipande vipande wenye kuwaresa. **5** Na wakuheshimu wewe wakati wa sua, na kwa kipindi cha kudumu kwa mwezi katika vizazi vyote. **6** Naye apate kuja kama mvua juu ya nyasi zilizokatwa, kama manyuyu yanyunyizayo nchi. **7** Mwenye haki na astawi kwa wakati wake, na amani iwepe kwa wingi mpaka mwezi utakapotoweka. **8** Na awe na mamlaka toka bahari na bahari, na kutoka Mto hadi miisho ya dunia. **9** Na wote waishio jangwani wainame mbele zake; adui zake na walambamavumbi. **10** Wafalme wa Tashishi na visiwa walete kodii; wafalme wa Sheba na Seba watooe zawadi. **11** Hakika wafalme wote wamwinamie yeye; mataifa yote yamtumikie yeye. **12** Kwa kuwa yejote humsайдia mhitaji na maskini asiyi na msaidizi. **13** Yeye huwahurumia maskini na wahitaji, na huokoa maisha ya wahitaji. **14** Huyaokoa maisha yao dhidi ya mateso na vurugu, na damu yao ni ya thamani machoni pake. **15** Naye apate kuishi! Na dhahabu za Sheba apewe yeye. Watu wamuombee yeye siku zote; Mungu ambariki daima. **16** Kuwepo na nafaka nyangi katika ardhi; juu ya milima kuwe na mawimbi ya mimea. Matunda yake yawe kama Lebanon; watu wasitawi katika miji kama nyansi za kondeni. **17** Jina lake lidumu milele; jina lake ilindelee kama vile juu ling'aavyo; watu wabarikiwe katika yeye; mataifa yote wamwite mbarikiwa. **18** Yahwe Mungu, Mungu wa Israel, atukuzwe, ambaye pekee hufanya mambo ya ajabu. **19** Jina lake tukufu litukuzawe milele, nayo nchi yote ijazwe

na utukufu wake. Amina, Amina. **20** Maombi ya Daudi mwana wa Yese yamemalizika. Kutatu cha tatu

zilizonakshiwa zote; walizivunja kwa shoka na nyundo.

7 Walipachoma patakatifu pakö; walipanajisi mahari unapoishi, wakigongagonga kwenye ardhi. **8** Walisema miyoni mwao, "Tutawaharibu wote." Walichoma sehemu zako zote za kukutania katika nchi. **9** Sisi hatuoni tena ishara; hakuna tena nabii, na hakuna yeyote mimongoni mwetu ajuaye haya yatadumu kwa muda gani. **10** Mpaka lini, Mungu, adui atakurushia wewe matusi? Je, atalitukana jina lako milele? **11** Kwa nini umerudisha nyuma mkono wako, mkono wako wa kuume? Utoe mkono wako kwenye mavazi yako na uwaangamize. **12** Lakini Mungu amekuwa mfalme wangu tangu enzi, akileta wokovu tuniani. **13** Wewe uliigawa bahari; ulishambulia vichwa nya majitu ya kutisha baharini majini. **14** Wewe ulishambulia vichwa nya lewianthani; na kumfanya awe chakula cha viumbi hai jangwani. **15** Ulizifungulia chemchem na vijito; uliikausha mito itirikayo. **16** Mchana ni wako, na usiku ni wako pia; uliweka juu na mwezi mahari pake. **17** Umeiweka mipaka ya nchi; umeumba majira ya joto na majira ya baridi. **18** Kumbula vile adui alivyo vurumisha matusi kwako, Yahwe, na kwamba watu wapumbavu wamelitukana jina lako. **19** Usimtoe njiya afe kwa mnyama wa porini. Usisahau milele uhai wa watu wako walio onewa. **20** Kumbuka agano lako, maana majimbo ya giza ya nchi yamejaa maeneo ya vurugu. **21** Usiwaache walioonewa warudishwe kwa abiu; uwaache maskini na walioonewa walisisu jina lako. **22** Inuka Mungu, itetee heshima yako; kumbuka wajinga wanavyotukana machana kutwa. **23** Usisahau sauti ya adui zako au kelele za wale wanaoendelea kukuchafua.

73 Hakika Mungu ni mwema kwa Israeli, kwa wale walio na moyo safi. **2** Lakini kwangu mimi, kidogo tu miguu yangu iteleze; miguu yangu karibu iteleze kutoka kwangu **3** kwa sababu niliwaonea wivu wenye kiburi nilipoona mafanikio ya waou. **4** Kwa maana hawana maumivu hadi kufa kwao, lakini wana nguvu na wameshiba. **5** Wako huru dhidi ya mizigo ya watu wengine; nao hawateswi kama watu wengine. **6** Kiburi kinawapamba kama mkuu kwenye shingo zao; jeuri huwavika kama vazii. **7** Katika upofu wa jinsi hii dhambi huja; mawazo maovu hupita miyoni mwao. **8** Wao hudihihaki na kuongea kwa namna ya uovu; kwa kiburi chao hutishia mateso. **9** Wameweka vinywa vyao dhidi ya mbingu, na ndimi zao hutanga tanga duniani. **10** Kwa hiyo watu wake huwageukia na maji yaliyojaa hukaushwa. **11** Nao husema, "Mungu anajuaje? Yako maarifa kwake yeeye aliye juu?" **12** Fahamu: watu hawa ni waou; mara zote hawajali, wakifanyika matajiri na matajiri. **13** Hakika nimeutunza moyo wangu bure na nimenawa mikono yangu pasipo kukosa. **14** Maana mchana kutwa nimeteswa na kuadhibiwa kila asubuhi. **15** Kama ningesema, "Ningesema mambo haya," kumbe nigewasaliti kizazi hiki cha watoto wenu. **16** Ingawa nilijaribu kuyaelewa mambo haya, yalikuwa ni magumu sana kwangu. **17** Ndipo nilipoingia patakatifu pa Mungu na kuelewa hatma yao. **18** Hakika wewe huwaweka penye utelezi; huwaangusha mpaka palipoharibika. **19** Jinsi gani wamekuwa ukiwa kwa muda mfupi! Wamefika mwisho nao wamemaliza kwa utisho. **20** Wao ni kama ndoto wakati wa mtu kuamka; Bwana, utakapo inuka, utazidharau ndoto zao. **21** Maana moyo wangu ulipata uchungu, nami nilijeruhiwa sana. **22** Nilikuwa mijinga na sijui neno; nilikuwa kama mnyama tu mbele yako. **23** Lakini mimi nipo pamoa nawe daima; umenishika mkono wa kuume. **24** Utaniongoza kwa shauri lako na baadaye utanipokea katika utukufu. **25** Ni nani niliye naye mbinguni isipokuwa wewe? Hakuna nimtamaniye duniani isipokuwa wewe. **26** Mwili wangu na moyo wangu huwa dhaifu, bali Mungu ndiye nguvu ya moyo wangu daima. **27** Wale walio mbali nawe wataangamia; utawaangamiza wote wasio waaminifu kwako. **28** Lakini mimi, linipasalo kufanya ni kumkaribia Mungu. Nimemfanya Bwana Yahwe kimbilio langu. Nami nitayatangaza matendo yako yote.

74 Mungu, kwa nini umerukataa milele? Kwa nini hasira yako inawaka dhidi ya kondoo wa malisho yako? **2** Wafikilie watu wako, ambao uliwanunua siku nyingi zilizopita, kabilia ambalo wewe umelikomboa liwe urithi wako, na Milima Sayuni, mahali uishipo. **3** Uje utazame uharibifu kamili, uharibifu ambao umefanywa na adui mahali patakatifu. **4** Washindani wako walivamia katikati ya mahali pako maalumu; walipandisha bendera zao za vita. **5** Walipakatakata kwa shoka kama katika msitu mnene. **6** Walipaharibu na kuvunja sanaa

75 Tunatoa shukrani kwako, Mungu; tunatoa shukrani, maana wewe unaufuna uwepo wako; watu huzungumza kuhusu kazi zako za ajabu. **2** Kwa wakati maalum nitahukumu kwa haki. **3** Ingawa nchi na wenyeji wote watatikisika katika hofu, ninaifanyia nchi nguzo za kutosha. (Selah) **4** Nilisema kwa wenye kiburi, "Msiwe wenye kiburi," na kwa waou, "Msiinue mapembe. **5** Msiinue mapembe yenu kwenye marefu; wala msizungumze kwa shingo ya kiburi." **6** Sio kutoka mashariki au magharibi, na wala sio kutoka jangwani ambako kuinuliwa kunakuja. **7** Bali Mungu ni muhumkumu; humshusha huyu na kumuinua huyu. **8** Kwa kuwa Yahwe kashikilia mkononi mwake kikombe cha mvinyo wenye povu, ambaa umechanganya na vilolezo, naye huimimina. Hakika waou wote wa duniani watakunya mvinyo hadi tone la mwisho. **9** Bali mimi nitaendelea kusema yale ambayo umeyatenda; nami nitamwimbia sifa Mungu wa Yakobo. **10** Yeye husema, "Nitayakata mapembe yote ya waou, lakini mapembe ya wenye haki yatainuliwa."

76 Mungu amefanya mwenyewe kujulikana katika Yuda; jina lake ni kuu katika Israeli. **2** Hema yake iko salemu; makao yake yako Sayuni. **3** Huko ndiko alivunja mishale ya upinde, ngao, upanga, na silaha zingine za vita. (Selah) **4** Wewe unang'a sana

na huufunua utukufu wako, ushukapo kutoka milimani, zetu wametuambia sisi. Hatutawaficha uzao wao. 4 ambako uliwauwa mateka. 5 Wenye moyo shujaa Tutawaambia kizazi kijacho kuhusu sifa anazostahili walitekwa nyara; wallala mauti. Mashujaa wote walikuwa Yahwe kwa matendo yake, nguvu zake, na maajabu wanyonge. 6 Kwa kukemea kwako, ewe Mungu wa ambayo ameyafanya. 5 Kwa kuwa ye ye alianzisha agano Yakobo, wote gari na farasi wallala mauti. 7 Wewe, la amri katika Yakobo na sheria maalumu katika Israeli. ndio wewe, ni wa kuogopwa; ni nani aezayee kusimama mbele yako wakati ukiwa na hasira? 8 Kutoka mbinguni wewe uliifanya hukumu yako isikike; nchi iliogopa na ikaa kimya 9 wakati wewe, Mungu, ulipoinuka kutekeleza hukumu na kwaokoa wote wa nchi walio onewa. (Selah) 10 Hakika hukumu ya hasira yako dhidi ya binadamu itakuletea wewe sifa; wewe hujifunga mwenyewe hasira yako iliyobaki. 11 Wekeni nadhiri kwa Yahwe Mungu wenu na kuzihifadhi. Nao wote wamzungukao ye ye mleteeni zawadi ye ye ambaye ni wa kuogopwa. 12 Yeye huzikata roho za wakuu; huogopwa na wafalme wa nchi.

77 Nitampazia Mungu sauti yangu, nitamuita Mungu kwa sauti yangu, na Mungu wangu atanisikia. 2 Katika siku ya taabu nilimtafuta Bwana; usiku niliinua mikono yangu, nayo haikuchoka. Moyo wangu ulikataa kufarijiwa. 3 Ningali nikiugua nilielekeza mawazo yangu kwa Mungu. Nilimfikiria Mungu nilipokuwa dhaifu. (Selah) 4 Uliyafanya macho yangu yasisinzie; nilisumbuka sana kuongea. 5 Nilifikiria kuhusu siku za kale, kuhusu mambo yaliyopita muda mrefu. 6 Wakati wa usiku niliukumbuka wimbo niliouimba mara moja. Nilifikiria kwa makini na kujaribu kuelewa kile kilichokuwa kimetokea. 7 Je, Mungu atanikataa milele? Je, hatanionesha tena huruma? 8 Je, uaminifu wa agano lake ulikuwa umetoweka milele? Je, ahadi yake imeshindwa milele? 9 Je, Mungu amesahau kuwa mwenye neema? Je, hasira yake imeifunga huruma yake? (Selah) 10 Nilisema, "Hii ni huzuni yangu: mabadiliko ya mkono wa kuume wa Aliye Juu dhidi yetu." 11 Lakini nitayakumbuka matendo yako, Yahwe; nitafikiri kuhusu matendo yako makuu yaliyopita. 12 Nitayatafakari matendo yako yote nami nitayaishi. 13 Njia yako, Mungu, ni takatifu; ni mungu gani wa kulinganishwa na Mungu wetu aliye mkuu? 14 Wewe ni Mungu utendaye maajabu; wewe umeonesha nguvu zako kati ya mataifa. 15 Uliwapa watu wako ushindi kwa uweza wako mkuu - ukoo wa Yakobo na Yusufu. (Selah) 16 Maji yalikuona wewe, Mungu; maji yalikuona wewe, nayo yakaogopa; vina vya maji vilitetemeka. 17 Mawingu yalitiririsha maji chini; anga zito lilitoa sauti; mishale yako ilipita kat. 18 Sauti yako kama ya radi ilisikika katika upepo; radi iliwashia dunia; nchi iliogopa na kutetemeka. 19 Njia yako ilipita baharini na mapito yako katika maji mengi, lakini alama za miguu yako hazikuonekana. 20 Uliwangoza watu wako kama kundi kwa mkono wa Musa na Haruni.

78 Watu wangu, sikieni mafundisho yangu, sikilizeni maneno ya kinywa changu. 2 Nitafungua kinywa changu katika mifano; nitaimba kuhusu mambo yaliyofichika yahusuyo yaliyopita. 3 Haya ni mambo ambayo tumeyasikia na kujifunza mambo ambayo mababu

Yeye aliamuru mababu zetu kuwa walipaswa kuzifundisha kwa watoto wao. 6 Aliamuru hivi ili kwamba kizazi kijacho kiweze kuzijua amri zake, ili wawafundishe wana ambao bado hawajazaliwa. 7 Kisha wangeweka tumaini lao katika Mungu na kutokusahau matendo yake bali wazishike amri zake. 8 Ndipo wasingekuwa kama mababu zao, amba walikuwa wakaidi na wenye uasi, kizazi ambacho miyo yao haikuwa kamili, na amba roho zao hazikuwa na nia thabit na aminifu kwa Mungu. 9 Waefraimu walikuwa na silaha na upinde, lakini walikimbia siku ya vita. 10 Hawakutunza agano na Mungu, na walikataa kutii sheria yake. 11 Walisahau matendo yake, mambo ya ajabu ambayo ye ye amewaonesha wao. 12 Walisahau mambo ya ajabu aliyofayafanya machoni pa mababu zao katika nchi ya Misri, katika ardhi ya Soani. 13 Aliigawa bahari na akawaongoza katikati ya bahari; aliyafanya maji yasimame kama kuta. 14 Wakati wa mchana aliaongoza kwa wingu na usiku wote kwa nuru ya moto. 15 Alipasua miamba jangwani, na aliwapa maji mengi, ya kutosha kujaza vina virefu vya bahari. 16 Alifanya maporomoko ya maji kutiririka tokea mwambani na aliyafanya maji yatiririke kama mito. 17 Lakini bado walientdelea kutenda dhambi dhidi yake, wakiasi dhidi ya Aliye Juu katika jangwa. 18 Walimjaribu Mungu miyonini mwaao kwa kuomba chakula cha kuwatoshleza hamu zao. 19 Waliongea dhidi ya Mungu; walisema, "Kweli Mungu anaweza kuweka meza ya chakula kwa ajili yetu jangwani?" 20 Tazama, wakati alipoupinga mwamba, maji yalibubujika, mito ikafurika. Lakini anaweza kutoa mkate tena? Ataweba kuleta nyama kwa watu wake?" 21 Yahwe aliposikia haya, alikasirika; moto wake uliwaka dhidi ya Yakobo, hasira yake ikamshambulia Israeli, 22 kwa sababu hawakumwamini Mungu na hawakuamini katika wokovu wake. 23 Lakini ye ye bado aliziamuru mbingu juu na kufungua milango ya mbingu. 24 Aliwanyeshea mana ili wale, na aliwapa nafaka kutoka mbinguni. 25 Watu walikula mikate ya malaika. Aliwatumia chakula kingi. 26 Alisababisha upepo wa mashariki kupiga mawinguni, na kwa uweza wake aliuongoza upepo wa kusini. 27 Aliwanyeshea nyama kama mavumbi, na ndege kama wingi wa mchanga wa baharini. 28 Walianguka katikati ya kambi yao, na maeneo yote karibu na hema zao. 29 Hivyo walikula na walishiba. Maana aliwapa kile walichokitamani sana. 30 Lakini walikuwa bado hawajatosheka; chakula chao kilikuwa bado kinywani mwao. 31 Ndipo hasira ya Mungu iliwashambulia na kuwaua wenye nguvu kati yao. Aliwaangusha chini vijana wa Israeli. 32 Licha ya hili, walientdelea kutenda dhambi na hawakuyaamini matendo yake ya ajabu. 33 Hivyo Mungu alizikatisha siku zao; miaka yao ilijawa na hofu. 34 Wakati wowote Mungu

alipowataabisha, nao waligeuka na kumtafuta yeche kwa bidii. 35 Walikumbuka kuwa Mungu alikuwa mwamba wao na kuwa Mungu Aliye Juu Sana alikuwa mwokozi wao. 36 Lakini walimsifia tu kwa vinywa vyao na kumdaganya kwa maneno yao. 37 Maana miyo yao haikuwa thabitiki wake, na hawakuwa waaminifu kwa agano lake. 38 Lakini yeche, kwa kuwa alikuwa alikuwa na huruma, aliwasamehe uovo wao na hakuwaangamiza. Ndiyo, wakati mwingu aliizua hasira yake na hakuonesha ghadhabu yake yote. 39 Alikumbuka kuwa waliumbwu kwa mwili, upopo ambao hupita nao haurudi. 40 Mara ngapi wameasi dhidi yake jangwani na kumuhuzunisha nyikan! 41 Tena na tena walimjaribu Mungu na wakamtilia mashaka Mtakatifu wa Israeli. 42 Hawakufikiria kuhusu uweza wake, jinsi alivyo waokoa dhidi ya adui 43 alipofanya ishara za kutisha katika Misri na maajabu yake katika konde la Soani. 44 Aligeuza mito ya Wamisri kuwa damu ili wasipate kunywa kutoka katika vijito vyao. 45 Alituma makundi ya inzi yaliyowavamia na vyura ambao walismambaa katika nchi yao. 46 Aliwapa mazao yao panzi na kazi yao nzige. 47 Aliiharibu mizabibu yao kwa mvua ya mawe na miti ya mikuyu kwa mvua ya mawe zaidi. 48 Aliinyeshea mifugo yao mvua ya mawe na alirusha radi ya umeme ikapiga mifugo yao. Ukali wa hasira yake ulielekeea dhidi yao. 49 Alituma gadhabu, uchungu na taabu kama wakala aletaye maafa. 50 Aliifanyia njia hasira yake; hakuwakinga dhidi ya kifo bali aliwakabidhi kwa pigo. 51 Aliwaua wazaliwa wote wa kwanza katika Misri, wazaliwa wa kwanza wa nguvu zao katika mahema ya Hamu. 52 Aliwaongoza nje watu wake mwenyewe kama kondoo na aliwalekeza kuitia jangwani kama kundi. 53 Aliwaongoza salama na pasipo na woga, lakini bahari iliwaalemea adui zao. 54 Kisha aliwaleta mpaka wa nchi yake takatifu, kwenye mlima huu ambao alitutwa kwa mkono wake wa kuumi. 55 Aliwfukuza mataifa mbele yao na akawapa urithi wao.

Aliwakalisha makabila ya Israeli katika mahema yao. 56 Lakini bado walimjaribu na walimkaidi Mungu Aliye Juu na hawakushika amri zake takatifu. 57 Hawakuwa waaminifu na walienenda katika hila kama baba zao; walikuwa sio wa kutegemewa kama upinde mbovu. 58 Kwa maana walimkarishwa kwa mahali pao pa juu na walimgadhabisha hata akawa na hasira ya wivu kwa miungu yao. 59 Mungu aliposikia hili, alikasirika na alimkataa kabisa Israeli. 60 Alipaacha patakatifu pa Shilo, na hema alikoishi kati ya watu. 61 Aliruhusu nguvu zake kutekwa na kutoa utukufu wake mkononi mwa adui. 62 Aliukabidhi upanga watu wake, na alikasirika urithi wake. 63 Moto uliwavamia vijana wao wa kiume, na vijana wao wa kike hawakuwa na nyimbo za harusi. 64 Makuhani wao waliliangushwa kwa upanga, na wajane wao hawakulia. 65 Kisha Bwana aliamshwa kama aliyetoka usingizini, kama shujaa apigaye kelele kwa sababu ya mvinyo. 66 Aliwarudisha adui zake nyuma; aliwaweka kwenye aibu ya milele. 67 Aliikataa hema ya Yusufu, na hakulichagua kabilia la Efraimu. 68 Alilichagua kabilia la Yuda na Mlima Sayuni aliyopenda.

69 Alipajenga patakatifu pake kama mbinguni, na kama nchi aliyoimirisha milele. 70 Alimchagua Daudi, mtumishi wake, alimchukua kutoka zizi la kondoo. 71 Alimtoa kutoka katika kufuata kondoo pamoja na wana wao, na kumweka kuwa mchungaji wa Yakobo, watu wake, na Israeli, urithi wake. 72 Daudi aliwachunga kwa uadilifu wa moyo wake, naye aliwaongoza kwa ujuzi wa mikono yake.

79 Zaburi ya Asafu. Mungu, Mataifa ya kigeni yameingia kwenye urithi wako; wamelinajisi hekalu lako takatifu; wameigeuza Yerusalemku kuwa chungu cha magofu. 2 Wamezitoa maiti za watumishi wako ziwe chakula cha ndege wa angani, mili ya watakatifu wako iwe chakula cha wanyama wa nchi. 3 Wamemwaga damu zao kama maji sehemu zote za Yesrusalemu, na hakuwepo wa kuwazika. 4 Sisi tumekuwa aibu kwa majirani zetu, tukidhahikiwa na kuzomewa na wale wanaotuzunguka. 5 Mpaka lini Yahwe? Utabaki kuwa na hasira milele? Ni kwa muda gani hasira yako ya wivu itawaka kama moto? 6 Mwaga hasira yako juu ya mataifa ambayo hayakujuji wewe na ufalme ambao hauliti jina lako. 7 Kwa maana walimvamia Yakobo na waliharibu kijiji chake. 8 Usiendelee kukumbuka dhambi za baba zetu dhidi yetu; matendo yako ya huruma yaje kwetu, maana tuko chini. 9 Utusaidie, Mungu wa wokovu wetu, kwa ajili ya utukufu wa jina lako; utuokoe na usembe dhambi zetu kwa ajili ya jina lako. 10 Kwa nini mataifa yalazimike kusema, "Mungu wao yuko wapi?" Damu ya watumishi wako ambayo ilimwagwa na ilipize kisisi juu ya mataifa mbele ya macho yako. 11 Kilio cha wfungwa na kije mbele zako; kwa uweza wa nguvu zako uwaweke ai wana wa mauti. 12 Uwalipize majirani zetu viufiani mwao mara saba zaidi ya walivyo kutukana wewe, Bwana. 13 Hivyo sisi watu wako na kondoo wa malisho yako tutakushukuru milele. Tutazisimulia sifa zako kwa vizazi vyote.

80 Usikie, Mchungaji wa Israel, wewe uliye muongoza Yusufu kama kundi; wewe uketiye juu ya makerubi, utuangazie! 2 Machoni pa Efraimu na Benjamini na Manase, uziinue nguvu zako; njoo na utuokoe. 3 Mungu, uturejeshe sisi; uangaze uso wako juu yetu, nasi tutaokolewa. 4 Yahwe Mungu wa majeshi, mpaka lini utawakasirika watu wako wanapoomba? 5 Umewalisha wa mkate wa machozi na umewapa machozi ili wanywe katika kiasi kikubwa. 6 Umetufanya kitu kwa ajili ya majirani zetu kubishania, na maadui zetu hucheka kuhusu sisi kati yao. 7 Mungu wa majeshi, uturejeshe sisi; nasi tutaokolewa. 8 Wewe ulileta mzabibu kutoka Misri; ukawafukuza mataifa na ukaupanda. 9 Uliisafisha ardhi kwa ajil yake; nao ulipata mzizi na kuijaza nchi. 10 Milima ilifunkwa kwa kivili chake, mireza ya Mungu kwa matavu yake. 11 Ilieneza matawi yake mbali kama bahari na mashina yake mpaka kwenye Mto Euphrates. 12 Kwa nini umezibomoa kuta zake hata wapitao karibu huyachuma matunda yake. 13 Ngurue wa msituni wanauharibu, na wanyama wa kondeni wanaaula. 14 Urudi, Ee Mungu wa

majeshi; kutoka mbinguni utazame chini na uuangalie na kuujali huu mzabibu. **15** Huu ni mzizi ambao mkono wako wa kuume umeupanda, mashina ambayo wewe uliyafanya yakue. **16** Yamekatwa na kuchomwa; yameangamia kwa sababu ya kukemea kwako. **17** Mkono wako na uwe juu ya mtu aliye mkono wako wa kuume, kwa mwana wa mtu uliyemfanya imara kwa ajili yako mwenyewe. **18** Ndipo hatuta kuacha wewe; utuhuishe, nasi tutaliita jina lako. **19** Yahwe, Mungu wa majeshi, uturejeses sisi; utuangazie nuru ya uso wako, nasi tutaokolewa.

81 Mwimbieni Mungu aliye nguvu yetu kwa sauti; pigeni kelele za furaha kwa Mungu wa Yakobo. **2** Imbeni wimbo na pigeni matari, kinubi chenyenye sauti nzuri pamoja na kinanda. **3** Pigeni panda mwandamo wa mwezi, katika siku ya mbalamwezi, mwanzoni mwa sikukuu. **4** Kwa kuwa ni agizo kwa Israeli, amri iliyotolewa na Mungu wa Yakobo. **5** Aliitoa kama maelekezo kwa Yusufu alipoenda katika nchi ya Misri, ambako nilisikia sauti ambayo sikuweza kuitambua: **6** "Nilitua mzigo kutoka mabegani mwake; mikono yake ilipumzishwa kubeba kikapu. **7** Katika dhiki yako uliniita, nami nikakusaidia; nilikujibu kutoka katika wingu jeusi la radi. Nilikujaribu kwenye maji ya Meriba. (Selah) **8** Sikilizeni, watu wangu, nami nitawaonya, Israeli, kama tu ugalinisikiliza! **9** Lazima kati yenu kusiwepo na mungu wa kigeni; haupaswi kumwabudu mungu wa kigeni. **10** Mimi ni Yahwe niliyekutoa katika nchi ya Misri, fungua sana kinywa chako, nami nitakijaza. **11** Lakini watu wangu hawakusikiliza maneno yangu; Israeli hawakunitii. **12** Nikawaacha waende katika katika njia yao wenyewe ya ukaidi ili kwamba waweze kufanya kinachoonekana sahihi kwa. **13** Oh, laiti watu wangu wangenisikiliza mimi; oh, watu wangu wangelitembea katika njia yangu. **14** Kisha ningewatiisha adui zao haraka na kugeuzia mkono wangu dhidi ya watesi wao. **15** Wale wanaomchukia Yahwe katika hofu na waanguke chini mbele zake! Wawe wanyonge milele. **16** Ningewalisha Israeli kwa ngano bora; Ningewatosheleza kwa asali itokayo mwambani."

82 Mungu amesimama katika kusanyiko la mbinguni; katikati ya miungu anahukumu. **2** Hata lini mtahukumu bila haki na kuonesha upendeleo kwa waovu? (Selah) **3** Wateteeni maskini na yatima; dumisheni haki kwa aliyetabishwa na fukara. **4** Muokoeni maskini na muhitaji; watoeni mkononi mwa waovu. **5** Hawajui wala hawaelewii; hutembea gizani; misingi yote ya nchi imebomoka. **6** Mimi nilisema, "Ninii ni miungu, na ninii nyote wana wa Mungu aliye Juu. **7** Hata hivyo mtakufa kama wanadamu na mtaanguka kama mmoja wa wakoo." **8** Uinuke, Ee Mungu, uihukumu nchi, maana unaaurithi katika mataifa yote.

83 Ee Mungu, usikae kimya! usitupuuze na kustarehe, Ee Mungu. **2** Tazama, adui zako wanafanya vurugu, na wale wakuchukiao wameinua vichwa vyao. **3** Wanafanya hila juu ya watu wako na kwa pamoja kupanga njama dhidi ya wale uwalindao. Wamesema, **4** "Njoni

na tuwaangamize wao kama taifa. Kisha jina la Israeli halitakumbukwa." **5** Wamepanga njama pamoja wakiwa na mkakati mmoja; wamefanya muungano dhidi yako. **6** Hii inajumuisha hema za Edomu na Waishmaeli, na watu wa Moabu na Wahagari, ambao wamepanga njama pamoja nao **7** Gebal, Amoni, Amaleki; pia inajumuisha Filisti na wenyeji wa Tiro. **8** Ashuri pia ameshirikina nao; wanawasaidia wana wa Lutu. Serah **9** UFanye kwao kama ulivyofanya kwa Midiani, kama ulivyofanya kwa Sisera na kwa Yabini kwenye Mto Kishoni. **10** Waliangamizwa kule Endori na wakawa kama mbolea juu ya chi. **11** Uvifanye yeyo vyao kama Oreb na Zeeb, na wakuu wao wote kama Zeba na Zalmuna. **12** Wao walisema, natujimilikishe malisho ya Mungu." **13** Ee Mungu wangu, uwafanye kama mavumbi ya kisilisuli, kama makapi mbele ya upepo, **14** Kama moto uteketezao msitu, na kama miali ya moto iwakayo milimani. **15** Uwafuatie kwa tufani yako, na kuwafadhaisha kwa dhoruba yako. **16** Uwajaze nyuso zao kwa aibu ili kwamba wawewe kulitafuta jina lako, Yahwe. **17** Nao waaibishwe na kufadhaishwa milele; waangamizwe katika aibu. **18** Kisha watajua kwamba ni wewe pekee, Yahwe, Ulije Juu ya nchi yote.

84 Ni jinsi gani maskani yako yapendeza, Ewe Yahwe wa Majeshi! **2** Ninashauku ya kuingia nyumbani mwa Yahwe, nimechoka sana kwa sababu ninatamani sana kuwa nyumani mwako. Moyo wangu na mwili wangu wote wakuita wewe Mungu uliye hai. **3** Hata Shomoro naye amepata nyumba yake na mbayuwayu amejipatia kiota kwa ajili yake mwenyewe mahali auezapo aweza kuweka makinda yake karibu na madhabahu yako, Ee Yahwe wa majeshi, Mfalme wangu, na Mungu wangu. **4** Wamebarikiwa wale ambao huishi katika nyumba yako; nao hukusifu wewe siku zote. (Selah) **5** Amebarikiwa mtu yule ambaye nguvu zake ziko katika wewe, katika moyo wake mna njia kuu ziendazo mpaka Sayuni. **6** Wanapopita katika bonde la machozi, hupata chemchem ya maji kwa ajili ya kunywa. Mvua ya vuli hulivika baraka. **7** Huendelea toka nguvu hadi nguvu; kila mmoja wao katika sayuni huonekana mbele ya Mungu. **8** Yahwe Mungu wa majeshi, sikia maombi yangu; Mungu wa Yakobo, usikilize nisemacho! (Selah) **9** Ee Mungu, uiangalle ngao yetu; uwaangalie wapakwa mafuta wako. **10** Kwa maana siku moja katika nyumba yako ni bora kuliko siku elfu mahali pengine. Ni bora niwe mlinzi wa mlango katika nyumba ya Mungu wangu, kuliko kuishi katika mahema ya waovu. **11** Kwa kuwa Yahwe Mungu ni jua letu na ngao yetu; Yahwe atatoo neema na utukufu; hazuui zuri lolote kwa wale ambao hutembea katika uadilifu. **12** Yahwe wa majeshi, amebarikiwa mtu yule anaye kutumainia wewe.

85 Yahwe, wewe umeonesha fadhilia kwenye nchi yako; umeurejesha ustawi wa Yakobo. **2** Umesamehe dhambi ya watu wako; umezisitiri dhambi zao zote. (Selah) **3** Umeondoa ghadhabu yako yote; umeiacha hasira yako kali. **4** Utarejeshe sisi, Ee Mungu wa wokovu wetu, na

uikomeshe chuki yako juu yetu. 5 Je! Utaendelea kuwa na hasira juu yetu milele? utadumisha hasira kizazi chote kijacho? 6 Je, hautatuhiisha tena? Kisha watu wako watafurahia katika wewe. 7 Utuneshe sisi uaminifu wa agano lako, Yahwe, utupe sisi wokovu wako. 8 Nitasakihili yale Yahwe Mungu asemayo, maana yeze atafanya amani pamoa na watu wake, wafusi wake waminifu. Lakini lazima wasirudi tena katika njia za kipumbavu. 9 Hakika wokovu wake u karibu na wale wanao mwabudu yeze; kisha utukufu utabaki katika nchi yetu. 10 Uaminifu wa agano na uaminifu vimekutana pamoa; haki na amani vimebusiana. 11 Uaminifu unatoa chemchem kutoka ardhini, na haki hutazama chini kutoka mawinguni. 12 Ndiyo, Yahwe atatoa baraka zake njema, na nchi itatoa mazao yake. 13 Haki itaenda mbele zake na kufanya njia kwa ajili ya nyayo zake.

86 Sikia, Ee Yahwe, na unijibu, kwa kuwa ni maskini na myonye. 2 Unilinde, maana mimi ni mwaminifu; Mungu wangu, umuochoe mtumishi wako anayekuamini. 3 Unihurumie, Bwana, maana ninakullilia wewe mchana kutwa. 4 Umfurahishe mtumishi wako, maana ni kwako, Bwana, ninaombia. 5 Wewe, Bwana, ni mwema, na uko tayari kusamehe, na huonesha huruma kubwa kwa wale wanao kulilia wewe. 6 Yahwe, sikiliza maombi yangu; sikia sauti ya ombi langu. 7 Katika siku ya shida ninakuita wewe, kwa maana utanijibu. 8 Katikati ya miungu hakuna wa kufananishwa na wewe, Bwana. Hakuna matendo kama matendo yako. 9 Mataifa yote ambayo umeyafanya yatakuja kwako na kusujudu mbele zako, Bwana. nao wataliheshimu jina lako. 10 Kwa kuwa wewe ni mkuu na utendaye mambo ya ajabu; wewe pekee ndiwe Mungu. 11 Unifundishe njia zako, Yahwe. Kisha nitatembea katika kweli yako. Unifanye kukuheshimu wewe. 12 Bwana Mungu wangu, nitakusifu kwa moyo wangu wote; nitalikuza jina lako milele. 13 Kwa maana uaminifu wa agano lako ni mkuu kwangu; wewe umeoko uhai wangu kutoka chini kuzimuni. (Sheol h7585) 14 Ee Mungu, wenye kiburi wameinuka dhidi yangu. Kundi la watu wenye vurugu wanautafuta uhai wangu. Nao hawakuheshimu wewe. 15 Lakini wewe, Bwana, ni mwene ny huruma na neema, hukasili haraka, na mwingu katika uaminifu wa agano lako na kweli. 16 Unigeukie na unihurumie; mpe nguvu zako mtumishi wako; umuochoe mwana wa mjakazi wako. 17 Unioneshe ishara ya fadhila zako. Kisha wale wanichukiao wataziona na kuaibishwa kwa sababu yako; Yahwe, umenisaidia na kunifaraji.

87 Mji aliouanzisha umesimama juu ya mlima mitakatifu; 2 Yahwe anapenda zaidi malango ya Sayuni kuliko mahema yote ya Yakobo. 3 Mambo matukufu yamesemwa kwako, mji wa Mungu. (Selah) 4 Ninataja Rahabu na Babeli kwa wafusi wangu. Tazama, Filisti, na Tiro, pamoa na Ethiopia nao watasema, 'Huyu alizaliwa humo.' 5 aliye uliwa. Uliwatwanyana adui zako kwa mkoно wako Itasemwa juu ya Sayuni, 'Kila mmoja wa hawa alizaliwa katika yeze; na yeze Aliye Juu atamuimarisha. 6 Yahwe

anaandika katika kitabau cha sensa ya mataifa, "Huyu alizaliwa humo." (Selah) 7 Hivyo waimbaji na wachezaji kwa pamoja waseme, "chemchem zangu zimo kwako."

88 Yahwe, Mungu wa wokovu wangu, ninalia mchana na usiku mbele zako. 2 Sikiliza maombi yangu; utazame kulia kwangu. 3 Maana nimejawa taabu, na uhai wangu umeefika kuzimuni. (Sheol h7585) 4 Watu hunichukulia kama wale waendao chini shimonii; mimi ni mtu asiyi na nguvu. 5 Nitetekezwa mionganii mwa wafu; nikoo kama mfu alalaye katika kaburi, wao ambaa wewe huwajari tena kwa sababu wametengwa mbali na nguvu zako. 6 Wewe umeniweka katika sehemu ya chini kabisa ya shimo, sehemu yenye giza na kilindini. 7 Gadhabu yako yanilemeara, na mawimbi yako yote yanatua juu yangu. (Selah) 8 Kwa sababu yako, wale wanijuao wote hunikwepa. Umenifanya wakutisha machoni pao. Nimefungwa na siwezi kutoroka. 9 Macho yangu yamefisia kutokana na shida; kila siku nakuita wewe, Yahwe; ninakunyoshea wewe mikono yangu. 10 Je! utafanya mijiza kwa ajili ya wafu? Wale waliokufa watafufuka na kukusifu wewe? (Selah) 11 Uaminifu wa agano lako utatangazwa kaburini? au uaminifu wako mahali pa wafu? 12 Matendo yako ya ajabu yatajulikana gizani? au haki yako katika mahali pa usahafuli? 13 Lakini ninakulilia wewe, Yahwe; wakati wa asubuhi maombi yangu huja kwako. 14 Yahwe, kwa nini unanikataa? Kwa nini unauficha uso wako mbali nam? 15 Nimekuwa nikiteswa kila siku na hatihati ya kifo tangu ujana wangu. Nitemeseka dhidi ya hofu yako kuu; ninakata tamaa. 16 Matendo yako ya hasira yamepitia juu yangu, na matendo yako ya kutisha yameniangamiza. 17 Siku zote yananizingira mimi kama maji; yote yamenizunguka mimi. 18 Wewe umemuondoa kwangu kila rafiki na anijuaye. Na sasa anijuaye pekee ni giza.

89 Nitimba sifa za matendo ya uaminifu wa agano milele. Nitatangaza kweli yako kwa vizazi vijavyo. 2 Maana nimesema, "Uaminifu wa agano umeimarishwa milele; na kweli yako umeimarisha mbinguni." 3 "Nimefanya agano na wateule wangu, nimeapa kiapo kwa Daudi mtumishi wangu. 4 Nitauimarisha uzao wako milele, na nitauimarisha utawala wako vizizi vyote." (Selah) 5 Mbingu husifu maajabu yako, Yahwe; kweli yako inasifiwa katika kusanyiko la watakatifu. 6 Maana ni nani katika mbingu awenza kulinganishwa na Yahwe? Ambaye kati ya wana wa miungu ni kama Yahwe? 7 Ni Mungu anaye heshimiwa sana katika baraza la watakatifu naye ni wakutisha kati ya wote wanao mzunguka. 8 Yahwe, Mungu wa majeshi, ni nani aliye na nguvu kama wewe, Yahwe? Kweli yako inakuzunguka. 9 Wewe huitawala bahari yenye nguvu; mawimbi yainukapo, wewe huyatuliza. 10 Ulimwangamiza Rahabu kama mmoja aliye uliwa. Uliwatwanyana adui zako kwa mkoно wako wenye nguvu. 11 Mbingu ni zako wewe, na nchi pia. Uliumba dunia na vyote viliviyomo. 12 Uliumba kaskazini

na kusini. Tabori na Hermoni hulifurahia jina lako. **13** una mkono wa uweza na mkono wenye nguvu, na mkono wako wa kuume uko juu. **14** Haki na hukumu ni msingi wa kiti chako. Uaminifu wa agano lako na uaminifu huja mbele zako. **15** Wamebarikiwa watu wakuabuduo wewe! Yahwe, wanatembea katika nuru ya uso wako. **16** Siku zote wanafurahia katika jina lako, na katika haki yako wanakutukutuza wewe. **17** Wewe ni fahari ya nguvu zao, na kwa nguvu zako tu washindi. **18** Maana ngao zetu ni za kwako Yahwe; mfalme wetu ni wa Mtakatifu wa Israeli. **19** Muda mrefu uliopita ulizungumza na waaminifu wako katika maono; ulisema, "Nimeweka taji juu ya mwenye nguvu; nimemuinua aliyechaguliwa kutoka kati ya watu. **20** Nimemchagua Daudi mtumishi wangu; kwa mafuta yangu matakatifu nimempaka yeye. **21** Mkono wangu utamsaidia yeye; mkono wangu utamtia nguvu. **22** Hakuna adui atakaye mdanganya; hakuna mwana wa uovo atakaye muonea. **23** Nitawaangamiza adui zake mbele yake; nitawauwa wale wamchukiao. **24** Kweli yangu na uaminifu wa agano vitakuwa pamoja naye; kupitia jina langu atakuwa mshindi. **25** Nitaweka mkono wake juu ya bahari na mkono wake wa kuume juu ya mito. **26** Yeye atanita, "Wewe ni Baba yangu, Mungu wangu, na mwamba wa wokovu wangu." **27** Nitamjalia kuwa kama mzaliwa wangu wa kwanza, aliye iniliwa zaidi juu ya wafalme wa nchi. **28** Nitaongeza uaminifu wa agano langu kwake milele; na agano langu pamoja naye litakuwa salama. **29** Nitaufanya uzao wake kudumu milele na kiti chake cha enzi kitadumu kama mbingu zilizo juu. **30** Ikiwa watoto wake wataziacha sheria zangu na kutokutii amri zangu, **31** na kama watazivunja sheria zangu na kutokuzishika amri zangu, **32** ndipo nitauadhiu uasi wao kwa fimbo na uovo wao kwa makofii. **33** Lakini sitauondoa kwake upendo wangu thabitii wala kutokuwa mwaminifu kwa ahadi yangu. **34** Sitavunja agano langu wala kubadilisha maneno ya midomoni mwangu. **35** Mara moja na kwa yote, nimeapa kwa utakatifu wangu sitamdaganya Daudi: **36** uzao wake utaendelea milele na kiti chake cha enzi kama vile jua mbele yangu. **37** Kitaimarishwa milele kama mwezi, shahidi mwaminifu mawinguni." (Selah) **38** Lakini wewe umemtupa na kumkataa; umemkasirikia mfalme mpakwa mafuta wako. **39** Wewe umelikataa agano la mtumishi wako. Umeinajisi taji yake ardhini. **40** Umevnunja kuta zake zote. Umeharibu ngome yake. **41** Wapita njia wote wamemuibia, amekuwa kitu chenye kinyaa kwa majirani zake. **42** Umeinua mkono wa kuume wa adui zake; umewafurahisha adui zake wote. **43** Umeyageuze makali ya upanga wake. Na hukumfanya asimame awapo vitani. **44** Umeimaliza fahari yake; umekitupa ardhini kiti chake cha enzi. **45** Umefupisha siku za ujana wake. Umemfunika kwa abiu. (Selah) **46** Mpaka lini, Yahwe? utajificha, milele? Mpaka lini hasira yako itawaka kama moto? **47** Oh, fikiria jinsi muda wangu ulivyo mfupi, na ni kwa ajili gani umewaumba wana wote wa wanadamu wasio na manufaa! **48** Ni nani aweza kuishi na asife, au

atakaye iokoa nafsi yake dhidi ya mkono wa kuzimu? (Selah) (Sheol h7585) **49** Bwana, yako wapi matendo yako ya zamani ya uaminifu wa agano ambayo ulimwapia Daudi katika kweli yako? **50** Kumbuka, Bwana, watumishi wako walivyodhifikasiwa na vile nilivyo vumilia moyoni mwangu matusi mengi dhidi ya mataifa. **51** Maadui zako wanavurumiza matusi, Yahwe; wanadhibaki nyayo za mpakwa mafuta wako. **52** Atukuzwe Yahwe milele. Amina na Amina. Kitabu cha Nne

90 Bwana, wewe umekuwa kimbilio letu vizazi vyote. **2** Kabla milima hajaumbwa, wala haujaumba nchi na dunia, tangu milele na milele, wewe ni Mungu. **3** Humrudisha mtu mavumbini, na kusema, "Rudi, ewe uzao wa mwanaadmu. **4** Kwa maana miaka elfu machoni pako ni kama jana ipitapo, na kama saa wakati wa usiku. **5** Huwafagia kama vile kwa mafuliko nao hulala; na wakati wa asubuhi wako kama majani yameayo. **6** Asubuhi yachipuka na kumea; jioni yakatika na kukauka. **7** Hakika, tumeangamizwa kwa hasira yako, na gadhabu yako inatuogopesha sana. **8** Umeudhibhirisha uovo wetu mbele zako, na dhambi zetu zilizofichika katika nuru ya uwepo wa. **9** Uhai wetu unatoweka chini ya gadhabu yako; Miaka yetu inapita haraka kama pumzi. **10** Miaka yetu ni sabini, au themanini tukiwa na afya; lakini hata hivyo miaka yetu mizuri imetiwa alama ya taabu na huzuni. Ndiyo, inapita haraka, kisha tunatoweka. **11** Ni nani ajuaye kiwango cha hasira yako, na ghadhabu yako ambayo iko sawa na hofu yako? **12** Hivyo utufundishe sisi kuyafikiria maisha yetu ili kwamba tuweze kuishi kwa hekima. **13** Ugeuke, Ee Yahwe! Mpaka lini itakuwa hivi? Uwahurumie watumishi wako. **14** Ututosheleze sisi wakati wa asubuhi kwa uaminifu wa agano lako ili kwamba tuweze kufurahi na kushangilia siku zote za maisha yetu. **15** Utufurahishe kwa uwiano sawa na zile siku ulizo tutesa na kwa ile miaka tuliyopitaa taabu. **16** Watumishi wako na waione kazi yako, na watoto wetu wauone ukuu enzi yako. **17** Na neema ya Bwana Mungu wetu iwe yetu; fanikisha kazi za mikono yetu; hakika, fanikisha kazi ya mikono yetu.

91 Yeye aishie katika makazi ya Aliye Juu atakaa katika uvuli wa mwenyezi. **2** Nami nitasema kuhusu Yahwe, "Yeye ni kimbilio langu na ngome yangu, Mungu wangu, ambaye niaamini katika yeye." **3** Kwa maana yeye atakuoko dhidi ya mtego wa mwindaji na dhidi ya pigo liletalo mauti. **4** Yeye atakufunika kwa mbawa zake, na chini ya mbawa zake utapata kimbilio. Uaminifu wake ni ngao na ulinzi. **5** Nawe hautaogopeshwa na vitisho wakati wa usiku, wala mishale ipaayo kwa siku, **6** wala pigo lizungukalo gizani, wala ugonjwa ujao wakati wa mchana. **7** Maeifu wawenza kuangukia upande wako na makumi elfu mkono wako wa kuume, lakini uovo hauzezi kukupata. **8** Wewe utatazama tu na kuona hukumu ya waovo. **9** Kwa kuwa Yahwe ni kimbilio langu! Umfanye Aliye Juu kuwa kimbilio lako pia. **10** Hakuna uovo utakao kushinda wewe; mateso hayatakuja karibu na nyumba yako. **11** Maana

ye ye atawaelekeza malaika moja kwa moja kukulinda hayagundai haya." 8 Tambueni, ninyi watu wajinga! Enyi wewe, na kukuwekea ulinzi katika njia zako zote. 12 Nao wapumbavu, mtajifunza lini? 9 Yeye aliye liumba sikio, watakuinua juu kwa mikono yao ili usiweze kujigonga hasikii? Yeye aliye litengeneza jicho, haoni? 10 Yeye mguu wako kwenye jiwe. 13 Utawaangamiza simba na awaadhibuye mataifa, hayuko sahihi? Yeye ndiye ampaye nyoka chini ya miguu yako; utawakanyaga wana-simba na maarifa mwanadamu. 11 Yahwe anayajua mawazo ya nyoka. 14 Kwa sababu amejitoa kwangu, nitamuoko. Nitamlinda kwa sababu ye ye ni mwaminifu kwangu. 15 Aniitapo, nitamjibu. Katika shida nitakuwa naye; nitampatia ushindi na nitamuheshimu. 16 Nitamtosheleza kwa maisha wanadamu, kuwa ni mvuke. 12 Amebarikiwa yule ambaye malefu na kumuonesha wokovu wangu.

92 Ni jambo jema kumshukuru Yahwe na kuliimbia sifa jina lako, Uliye Juu, 2 kutangaza uaminifu wa agano lako wakati wa asubuhi na uaminifu wako kila usiku, 3 kwa kinubi cha nyuzi kumi na kwa tuni ya kinubi. 4 Kwa kuwa wewe, Yahwe, matendo yako yamenifurahisha. Nitaimba kwa furaha kwa sababu ya matendo ya mikono yako. 5 Ni jinsi gani matendo yako ni makuu, Yahwe! mawazo yako ni ya kina. 6 Mtu mpumbavu hawezi kuyajua, wala mjinga kuyaelewa haya: 7 Wasio haki watakopochipuka kama nyasi, na hata watendao uovu watakapo stawi, bado wataangamizwa kwenye uharibifu wa milele. 8 Lakini wewe, Yahwe, utatawala milele. 9 Hakika, watazame adui zako, Yahwe! Hakika, watazame adui zako. Wataangamia! Wale wote watendao maovu watatawanywa. 10 Wewe umeyainua mapembe yangu kama mapembe ya Nyati wa porini; nimepkwa mafuta safi. 11 Macho yangu yameona kuanguka kwa adui zangu; masikio yangu yamesikia maangamizi ya maadui zangu waovu. 12 Wenye haki watastawi kama mtende; watakua kama mwerezi wa Lebanon. 13 Wamepandwa katika nyumba ya Yahwe; wakistawi katika nyua za Mungu wetu. 14 Wao huzaa matunda hata uezee ni; hukaa safi na wenye afya, 15 kutangaza kuwa Yahwe ni wa haki. Yeye ni mwamba wangu, na hakuna udhalimu ndani yake.

93 Yahwe anatawala; amevikwa adhama; Yahwe amejivika na kujifunga nguvu. Ulimwengu umeimalishwa; hauwezi kusogezwa. 2 Kiti chako cha enzi kimeimarishwa nyakati za kale; umekuwepo siku zote. 3 Bahari zimeinuka, Yahwe; zimemepaza sauti zao; mawimbi ya bahari yapiga ghasia na ngurumo. 4 Zaidi ya ghasia ya mawimbi mengi, mawimbi ya bahari yenye nguvu, Yahwe aliye juu ni mwenye nguvu. 5 Amri zako makini ni za kuaminika sana; utakatifu huipamba nyumba yako, Yahwe, milele.

94 Yahwe, Ee Mungu ulipaye kisasi, Mungu ulipaye kisasi, utuangazie sisi. 2 Inuka, muhukumu wa nchi, uwape wenye majivuno kile wanachosahili. 3 Mpaka lini waovu, Yahwe, mpaka lini waovu watafurahia? 4 Wanamwaga maneno yao ya kiburi; wote watendao uovu wanajivuna. 5 Wanawaangamiza watu wako, Yahwe; wanalitesa taifa ambao ni milki yako. 6 Wanamuua mijane na mgeni aishiye nchini mwao, na wanamuua yatima. 7 Nao husema, "Yahwe hawezi kuona, Mungu wa Yakobo

hayagundai haya." 8 Tambueni, ninyi watu wajinga! Enyi wapumbavu, mtajifunza lini? 9 Yeye aliye liumba sikio, watakuinua juu kwa mikono yao ili usiweze kujigonga hasikii? Yeye aliye litengeneza jicho, haoni? 10 Yeye mguu wako kwenye jiwe. 13 Utawaangamiza simba na awaadhibuye mataifa, hayuko sahihi? Yeye ndiye ampaye nyoka chini ya miguu yako; utawakanyaga wana-simba na maarifa mwanadamu. 11 Yahwe anayajua mawazo ya nyoka. 14 Kwa sababu amejitoa kwangu, nitamuoko. Nitamlinda kwa sababu ye ye ni mwaminifu kwangu. 15 Aniitapo, nitamjibu. Katika shida nitakuwa naye; nitampatia ushindi na nitamuheshimu. 16 Nitamtosheleza kwa maisha wanadamu, kuwa ni mvuke. 12 Amebarikiwa yule ambaye muuongozaye, Yahwe, yule ambaye wewe humfundisha kutoka katika sheria yako. 13 Wewe humpa pumzikio wakati wa shida mpaka shimo litakapokuwa limechimbwa kwa ajili ya waovu. 14 Maana Yahwe hatawaacha watu wake wala kutelekeza warithi wake. 15 Kwa kuwa tena hukumu itakuwa ya haki; na wote walio wanyoofu wa moyo wataifuata. 16 Ni nani atainuka kunitetea dhidi ya watendao uovu? Ni nani atasimama dhidi ya waovu kwa ajili yangu? 17 Kama Yahwe asingelikuwa msaada wangu, haraka ningekuwa nimelala mahali pa ukimya. 18 Niliposema, mguu wangu unateleza," Uaminifu wa agano lako, Yahwe, uliniinua. 19 Wasiwasi uwapo mwingu ndani yangu, faraja yako hunifurahisha. 20 Kiti cha uharibifu chawenza kushirikiana nawe, kitungacho madhara kwa njia ya sheria? 21 Wao kwa pamoja hupanga njama kuwaua wenye haki na kuwahukumu adhabu ya kifo wenye haki. 22 Lakini Yahwe amekuwa mnara wangu mrefu, na Mungu wangu amekuwa mwamba wa kimbilio langu. 23 Yeye atawarudishia uovu wao wenywewe na atawaangamiza katika uovu wao wenywewe. Yahwe Mungu wetu atawaangamiza.

95 Oh njoni, tumwimbie Yahwe; na tumwimbie kwa shangwe mwamba wa wokovu wetu. 2 Tuingie uweponi mwake kwa shukrani; tumwimbie yeye kwa zaburi ya sifa. 3 Kwa maana Yahwe ni Mungu mkuu na Mfalme mkuu juu ya miungu yote. 4 Mkononi mwake zimo bonde za dunia; navyo vilele vya milima ni vyake. 5 Bahari ni yake, maana aliiumba, na mikono yake ilitengeneza nchi kavu. 6 Oh njoni, tumwabudu na tupige magoti; tupige magoti mbele za Yahwe, muumbaji wetu: 7 Kwa maana yeye ni Mungu wetu, na sisu tu watu wa malisho yake na kondoo wa mikono wake. Ni heri leo mgnesikia sauti yake! 8 Msifanye migumu miyo yenu, kama vile huko Meriba, au kama ile siku ya Masa jangwani, 9 ambako baba zenu walinijaribu na kunipima, japo walikuwa wameyaona matendo yangu. 10 Kwa miaka arobaini nilikasirishwa na kizazi hicho na kusema, 'Hawa ni watu ambaio miyo yao imepotoka; hawazijui njia zangu.' 11 Hivyo katika hasira yangu niliapa kwamba wasingeingia kamwe mahali pa pumzikio."

96 Oh, mwimbieni Yahwe wimbo mpya; mwimbieni Yahwe, nchi yote. 2 Mwimbieni Yahwe, tukuzeni jina lake; tangazeni wokovu wake siku hadi siku. 3 Tangazeni utukufu wake katika yataifa, matendo yake ya ajabu katika yataifa. 4 Maana Yahwe ni mkuu na wakusifiwa sana. Ni wakuhofiwa kuliko miungu mingine. 5 Maana miungu yote ya mataifa ni sanamu, bali ni Yahwe aliye zifanya mbingu. 6 Heshima na adhama ziko mbele zake. Nguvu

na uzuri zimo katika patakatifu pake. **7** Mpeni Yahwe sifa, **3** Nao walisifu jina lako kuu na lenye kutisha; yeze ni enyi ukoo wa watu, mpeni sifa Yahwe kwa ajili ya utukufu mtakatifu. **4** Mfalme ana nguvu, naye hupenda haki. wake na nguvu. **8** Mpeni Yahwe utukufu ambaa unastahili jina lake. Leteni matoleo na muingie nyuani mwake. **9** Yakobo. **5** Msifuni Yahwe Mungu wetu na sujuduni miguuni Mpigieni magoti Yahwe mkiwa mmeava mavazi ambayo pake. Yeze ni mtakatifu. **6** Musa na Haruni walikuwa yanaheeshimu utakatifu wake. Nchi yote tetemekeni mbele mionganoni mwa makuhani wake, na Samwel aliwa zake. **10** Semeni kati ya mataifa, Yahwe anatawala." Wewe umeimarisha haki; umetenda haki na hukumu katika jina lake. **11** Mbingu na zifurahi, ya wingu. Walizishika amri zake takatifu na sheria ambazo na nchi ishangilie; bahari na ivume na vyote vijazavyo aliwapatia. **8** Wewe uliwajibu, Yahwe Mungu wetu. Ulikuwa vipige kelele kwa shangwe. **12** Mashamba yashangilie na kwao Mungu mwenye kusamehe, lakini uliye adhibu vyote viliviyomo. Kisha miti ya mstuni ipige kelele kwa matendo yao ya dhambi. **9** Msifuni Yahwe Mungu wetu, furaha **13** mbele za Yahwe, maana yeze anakuja. Anakuja na mwabuduni kwenye mlima wake mtakatifu, maana kuihukumu nchi. Naye atauhukumu ulumwengu kwa haki Yahwe Mungu wetu ni Mtakatifu. na mataifa kwa uaminifu wake.

97 Yahwe anatawala; nchi ishangilie; visiwa vingi na vifurahi. **2** Mawingu na giza vyamzunguka. Haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake. **3** Moto huenda mbele zake nao huwateketeza adui zake pande zote. **4** Taa yake huangaza ulimwengu; nchi huona na kutetemeka. **5** Milima huyeyuka kama nta mbele za Yahwe, Bwana wa dunia yote. **6** Mbingu hutangaza haki yake, na mataifa yote huuona utukufu wake. **7** Wale wote waabuduo sanamu za kuchonga wataaibishiwa, wale wanao jivuna katika sanamu zisizo na maana mpigieni yeze magoti, enyi miungu wote! **8** Sayuni ilisikia na kufurahi, na mijii ya Yuda ilishangilia kwa sababu ya amri zako za haki, Yahwe. **9** Kwa kuwa wewe, Yahwe, ndiye uliye juu sana, juu ya nchi yote. Umetukuka sana juu ya miungu yote. **10** Ninji ambaa mnampenda Yahwe, chukieni uovu! Yeze hulinda uhai wa watakatifu wake, naye huwatoa mikononi mwa waovu. **11** Nuru imepandwa kwa ajili ya wenye haki na furaha kwa ajili ya wanyoofu wa moyo. **12** Furahini katika Yahwe, enyi wenye haki; na mpeni shukurani mkumbukapo utakatifu wake.

98 Oh, mwimbieni Yahwe wimbo mpya, kwa kuwa ametenda mambo ya ajabu; mkono wake wa kuume na mkono wake mtakatifu vimempa ushindi. **2** Yahwe ameufanya wokovu wake ujulikane; ameidhihirisha haki yake kwa mataifa yote. **3** Hukumbuka uaminifu wa agano lake na uaminifu kwa ajili ya nyumba ya Israeli; miisho yote ya dunia itauona ushindi wa Mungu wetu. **4** Mshangilieni Yahwe, nchi yote; pazeni sauti kwa wimbo, imbeni kwa furaha, na imbeni sifa. **5** Mwimbieni Yahwe sifa kwa kinubi, kwa kinubi na wimbo wenye muiki wa kupendenza. **6** Kwa panda na sauti ya baragumu, fanyeni kelele za shangwe mbele ya Mfalme, Yahwe. **7** Bahari na ipige kelele na vyote viliviyomo, ulimwengu na wale wakaa ndani yake! **8** Mito na ipige makofi, na milima ipige kelele kwa furaha. **9** Yahwe anakuja kuihukumu nchi; naye ataihukumu dunia kwa haki na mataifa kwa adili.

99 Yahwe anatawala; mataifa na yetetemeke. Ameketi juu ya makerubi; nchi inatetemeka. **2** Yahwe ni mkuu katika Sayuni; naye ametukuka juu ya mataifa yote.

100 Mpigieni Yahwe kelele za furaha, enyi nchi yote. **2** Mtumikieni Yahwe kwa furaha; njoni mbele zake mkiimba kwa furaha. **3** Mjue kuwa Yahwe ni Mungu; alitumba, na sisi tu wake. Tu watu wake na kondoo wa malisho yake. **4** Ingieni malangoni mwake kwa shukrani na nyuani mwake kwa kusifu. Mshukuruni yeze na litukuzeni jina lake. **5** Maana Yahwe ni mwema; uaminifu wa agano lake wadumu milele na uaminifu wake vizazi na vizazi vyote.

101 Nitaimba uaminifu wa agano lako na hukumu; kwako, Ee Yahwe, Nitakuimbia sifa. **2** Nitatembea katika njia ya uadilifu. Oh, ni linii utakuja kwangu? Nitatembea kwa uadilifu ndani ya nyumba yangu. **3** Sitaweka matendo maovu mbele ya macho yangu; ninachukia uovu usio na maana; hauta shikamana nami. **4** Watu walliopotoka wataniacha mimi; mimi sichangamani na uovu. **5** Nitamwangamiza yeoyote amsengenayaye jirani yake kwa siri. Sitamvumilia yeoyote mwenye kiburi. **6** Nitawachagua walio waaminifu katika nchi wakae upande wangu. Wale watembeao katika njia ya uhadilifu watanitumikia. **7** Watu wadanganifu hawatabaki ndani ya nyumba yangu; waongo hawatakaribishiwa mbele ya macho yangu. **8** Asubuhi hata asubuhi nitawaangamiza waovu wote kutoka nchini; nitawaondoa watendao maovu wote katika mji wa Yahwe.

102 Sikia maombi yangu, Ee Yahwe; sikia kulia kwangu kwako. **2** Usiufiche uso wako mbali nami wakati wa shida. Unisikilize. Nikuitapo, unijibui upesi. **3** Kwa maana siku zangu zinapita kama moshi, na mifupa yangu kama moto. **4** Moyo wangu umeumizwa na niko kama majani yaliyo kauka. Ninasahau kula chakula chochote. **5** Kwa muendelezo wa kuugua kwangu, nimekonda sana. **6** Niko kama mwali wa jangwani; nimekuwa kama bundi magofuni. **7** Ninalala macho kama shomoro faraghani, pekeyake juu ya paa. **8** Adui zangu wanana laumu mchana kutwa; wale wanao nidhiahiki hutumia jina langu katika laana. **9** Ninakula majivu kama mkate na kuchanganya kinyawaji changu kwa machozi. **10** Kwa sababu ya hasira yako kali, umeniinua juu kunitupa chini. **11** Siku zangu ni

kama kivuli kanachoffia, na ninanyauka kama majani. **12** uaminifu wa Yahwe uko kwa wale wamchao yeze milele Lakini wewe, Yahwe, unaishi milele, na kumbukumbu lako hata milele. Haki yake ni endelevu kwa uzao wao. **18** ni kwa vizazi vyote. **13** Wewe utasimama na kuirehemu Wanashika agano lake na kukumbuka kutii maagizo yake. Sayuni. Sasa ni wakati wa mkurehemu yeze. Wakati ulio **19** Yahwe ameweka kiti chake cha enzi mbinguni, na teuliwa umefika. **14** Maana watumishi wako wameyaridhia ufalme wake watawala juu ya kila mtu. **20** Msifuni Yahwe, mawe yake pendwa na kuyaonea huruma mavumbi ya enyi malaika zake, ninyi hodari wenyenuguu na mtendao magofu yake. **15** Mataifa wataliheshimu jina lako, Yahwe, neno lake, na kutii sauti ya neno lake. **21** Msifuni Yahwe, na wafalme wote wa nchi watauheshimu utukufu wako. enyi jeshi la malaika wote, ninyi ni watumishi mfanyakao **16** Yahwe ataijenga tena Sayuni na ataonekana katika mapenzi yake. **22** Msifuni Yahwe, viumbe wake wote, utukufu wake. **17** Wakati huo, atajibu maombi ya fukara; mahali popote atawalapo. Nitamsifu Yahwe maisha yangu hatayakataa maombi yao. **18** Hii itaandikwa kwa ajili yote.

ya vizazi vijavyo, na watu ambaao bado hawajazaliwa watamsifu Yahwe. **19** Maana ametazama chini toka mahali pa juu patakatifu; **20** Toka mbinguni Yahwe ameiangalia nchi, ili kusikia kuugua kwa wafungwa, kuwafungua waliohukumiwa kufa. **21** Kisha watu watalitangaza jina la Yahwe katika Sayuni na sifa zake katika Yerusalem **22** pindi mataifa na falme watakakopuskanyika pamoja kumtumikia Yahwe. **23** Amechukua nguvu zangu katikati ya siku zangu za kuishi, amezifupisha siku zangu. **24** Nilisema, "Mungu wangu, usinichukue katikati ya siku zangu; wewe uko hapa hata kizazi chote. **25** Tangu zama za kale wewe uliweka nchi mahali pake; mbingu ni kazi ya mikono yako. **26** Mbingu na nchi zitaangamia lakini wewe utabaki; zitachakaa kama mavazi; utaziondoa kama watu waondoavyo mavazi yaliyo chakaa, nazo hazitaonekana tena. **27** Lakini wewe ni yuleyule, na miaka yako haitakuwa na mwisho. **28** Watoto wa watumishi wako wataendelea kuishi, na uzao wao utaishi katika uwepo wako.

103 Nitamsifu Yahwe maisha yangu yote, na vyote vilivymo ndani yangu, nitalisifu jina lake takatifu. **2** Maishani mwangu mwote nitamsifu Yahwe, na kukumbuka matendo yake yote mazuri. **3** Yeye husamehe dhambi zako zote; huponya magonjwa yako yote. **4** nyasi kukua kwa ajili ya mifugo na mimea kwa ajili Huukomboa uhai wako dhidi ya uharubifu; hukuvika taji ya binadamu kulima ili kwamba mwanadamu aweze kwa uaminifu wa agano lake na hutenda kwa rehema. **5** kuzalisha chakula toka nchini. **15** Hutengeneza mvinyo Huyatosheleza maisha yako kwa mambo mema ili kwamba ujana wako ufanywe upya kama tai. **6** Yahwe hutenda yaliyo haki naye hutenda hukumu ya haki kwa ajili ya wote walio onewa. **7** Alimjulisha Musa njia zake, matendo yake kwa uzao wa Israeli. **8** Yahwe ni wa huruma na neema; ni mvumilivu; ana agano kuu la uaminifu. **9** Hataadhibu siku zote; hakasiriki siku zote. **10** Hatushughulikii sisi kama dhambi zetu zinavyostahili au kutulipa kulingana na uhitaji wa dhambi zetu. **11** Kama mbingu zilivyo juu zaidi ya nchi, ndivyo ulivyo ukuu wa uaminifu wa agano lake kwaole wale wanaomcha yeze. **12** Kama vile mashariki ilivyo mbali na magharibi, hivi ndivyo ameondoa hatia zetu za dhambi zetu mbali nasi. **13** Kama vile baba alivyo na huruma kwa watoto wake, ndivyo Yahwe alivyo na huruma kwaole wamchao. **14** Maana anajua tulivyo umbwa; anajua kuwa tu mavumbi. **15** Kama ilivyo kwa mwanadamu, siku zake Upepo hulipiga, nalo hutoweka, na hakuna hata mmoja auezaye kuelezea mahali lilipokua. **17** Lakini agano la

Nitamsifu Yahwe maisha yangu yote, Ewe Yahwe Mungu wangu, wewe ni mkubwa sana; umevikwa kwa utukufu na enzi. **2** Unaifunika mwenyewe kwa nuru kama kwa mavazi; umetandaza mbingu kama pazia za hema. **3** Umeweka mawinguni mihimili ya vyumba vyako; huyafanya mawinguni garli lako; hutembua juu ya mbawa za upepo. **4** Yeye huufanya upepo kuwa wajumbe wake, miale ya moto kuwa watumishi wake. **5** Aliiweka misingi ya nchi, nayo haitahamishwa kamwe. **6** Wewe uliifunika nchi kwa maji kama kwa mavazi; maji yalifunika milima. **7** Kukemea kwako kulifanya maji kupungua; kwa sauti ya radi yako yakaondoka kasi. **8** Milima ilinuka, na mabonde yakaenea mahali ambapo wewe ulikwisha pachagua kwa ajili yao. **9** Umeweka mipaka kwa ajili yao ambaao hayawezi kuupita; hayawezi kuifunika nchi tena. **10** Yeye alifanya chemchemi kutiririsha maji mabondeni; mito kutiririka katikati ya milima. **11** Inasambaza maji kwa ajili ya wanyama wote wa shambani; punda wa porini hukata kiu yao. **12** Kandokando ya mito ndege hujenga viota vyao; huimba kati ya matawi. **13** Humwagilia milima kutoka katika chumba chake cha maji mawinguni. Nchi imejazwa kwa matunda ya kazi yake. **14** Huzifanya dhambi zako zote; hukuvika taji ya binadamu kulima ili kwamba mwanadamu aweze kwa uaminifu wa agano lake na hutenda kwa rehema. **15** Hutengeneza mvinyo Huyatosheleza maisha yako kwa mambo mema ili kwamba ujana wako ufanywe upya kama tai. **6** Yahwe hutenda yaliyo haki naye hutenda hukumu ya haki kwa ajili ya wote walio onewa. **7** Alimjulisha Musa njia zake, matendo yake kwa uzao wa Israeli. **8** Yahwe ni wa huruma na neema; ni mvumilivu; ana agano kuu la uaminifu. **9** Hataadhibu siku zote; hakasiriki siku zote. **10** Hatushughulikii sisi kama dhambi zetu zinavyostahili au kutulipa kulingana na uhitaji wa dhambi zetu. **11** Kama vile baba alivyo na huruma kwa watoto wake, ndivyo Yahwe alivyo na huruma kwaole wamchao. **14** Maana anajua tulivyo umbwa; anajua kuwa tu mavumbi. **15** Kama ilivyo kwa mwanadamu, siku zake Upepo hulipiga, nalo hutoweka, na hakuna hata mmoja aezaye kuelezea mahali lilipokua. **17** Lakini agano la

nitamsifu Yahwe maisha yangu yote, Ewe Yahwe Mungu wangu, wewe ni mkubwa sana; umevikwa kwa utukufu na enzi. **2** Unaifunika mwenyewe kwa nuru kama kwa mavazi; umetandaza mbingu kama pazia za hema. **3** Umeweka mawinguni mihimili ya vyumba vyako; huyafanya mawinguni garli lako; hutembua juu ya mbawa za upepo. **4** Yeye huufanya upepo kuwa wajumbe wake, miale ya moto kuwa watumishi wake. **5** Aliiweka misingi ya nchi, nayo haitahamishwa kamwe. **6** Wewe uliifunika nchi kwa maji kama kwa mavazi; maji yalifunika milima. **7** Kukemea kwako kulifanya maji kupungua; kwa sauti ya radi yako yakaondoka kasi. **8** Milima ilinuka, na mabonde yakaenea mahali ambapo wewe ulikwisha pachagua kwa ajili yao. **9** Umeweka mipaka kwa ajili yao ambaao hayawezi kuupita; hayawezi kuifunika nchi tena. **10** Yeye alifanya chemchemi kutiririsha maji mabondeni; mito kutiririka katikati ya milima. **11** Inasambaza maji kwa ajili ya wanyama wote wa shambani; punda wa porini hukata kiu yao. **12** Kandokando ya mito ndege hujenga viota vyao; huimba kati ya matawi. **13** Humwagilia milima kutoka katika chumba chake cha maji mawinguni. Nchi imejazwa kwa matunda ya kazi yake. **14** Huzifanya dhambi zako zote; hukuvika taji ya binadamu kulima ili kwamba mwanadamu aweze kwa uaminifu wa agano lake na hutenda kwa rehema. **15** Hutengeneza mvinyo Huyatosheleza maisha yako kwa mambo mema ili kwamba ujana wako ufanywe upya kama tai. **6** Yahwe hutenda yaliyo haki naye hutenda hukumu ya haki kwa ajili ya wote walio onewa. **7** Alimjulisha Musa njia zake, matendo yake kwa uzao wa Israeli. **8** Yahwe ni wa huruma na neema; ni mvumilivu; ana agano kuu la uaminifu. **9** Hataadhibu siku zote; hakasiriki siku zote. **10** Hatushughulikii sisi kama dhambi zetu zinavyostahili au kutulipa kulingana na uhitaji wa dhambi zetu. **11** Kama vile baba alivyo na huruma kwa watoto wake, ndivyo Yahwe alivyo na huruma kwaole wamchao. **14** Maana anajua tulivyo umbwa; anajua kuwa tu mavumbi. **15** Kama ilivyo kwa mwanadamu, siku zake Upepo hulipiga, nalo hutoweka, na hakuna hata mmoja aezaye kuelezea mahali lilipokua. **17** Lakini agano la

27 Hawa wote hukutazama wewe uwape chakula kwa Aligeuza maji kuwa damu na aliuu samaki wao. 30 Nchi wakati. 28 Unapowapa chakula, hukusanyika; ufunguapo yao ilijaa vyura, hata katika vyumba nya watawala wao. mkono wako, wanatosheka. 29 Unapouficha uso wako, 31 Alisema, na makundi ya inzi na chawa wakaja mjini wanateseka; ukiiondoa pumzi yao, wanakufa na kurudi mwote. 32 Aligeuza mvua yao kuwa mvua ya mawe, mavumbini. 30 Unapotuma Roho yako, wanaumbwa, pamoja na miali ya moto juu ya ardhi yao. 33 Aliiharibu nawe unaifanya upya nchi. 31 Utukufu wa Yahwe na mizabu yao na mitini yao; akaivunja miti ya mji wao. 34 udumu milele; Yahwe na aufurahie uumbaji wake. 32 Alisema, na nzige wakaja, nzige wengi sana. 35 Nzige Yeye hutazama nchi, nayo hutikisika; huigusa milima, walikula mboga zao zote za majani katika nchi yao. nayo hutoa moshi. 33 Nitamwimbia Yahwe maisha yangu Walikula mazao yote ardhi. 36 Aliuu kila mzaliwa wa yote; nitamwimbia sifa Mungu wangu nigali ninaishi. 34 kwanza katika nchi yao, malimbuko ya nguvu zao. 37 Mawazo yangu na yawe matamu kwake; nitafurahia katika Aliwatoa nje Waisraeli wakiwa na fedha na dhahabu; Yahwe. 35 Wenye dhambi na waondoshwe katika nchi, na hakuna mmoja wa kabila lake aliyejikwaa njiani. 38 Misri waovu wasiwepo tena. Ninamsifu Yahwe maisha yangu ilifurahi walipoondoka, maana Wamisri waliwaogopa. 39 yote. Msifuni Yahwe. 37 Alitandaza wingu liwafunike na alifanya moto uwaangazie wakati wa usiku. 40 Waisraeli walioromba chakula, naye aliwaletea kware na aliwatosheleza kwa mkate kutoka mbiguni. 41 Aliugawa mwamba, maji yalimwajika kutoka humo; yalitiririka katika jangwa kama mto. 42 Kwa maana alikumbuka ahadi yake takatifu aliyoifanya kwa Ibrahimu mtumishi wake. 43 Aliwaongoza watu wake kwa furaha, wateule wake kwa kelele za ushindi. 44 Aliwapa nchi za mataifa; walichukua milki ya mali za watu 45 ili wawezekushika amri zake na kutii sheria zake. Msifuni Yahwe.

105 Mshukuruni Yahwe, liitiemi jina lake; myafanye

matendo yake yajulikane kati ya mataifa. 2 Mwimbieni yeye, mwimbieni sifa yeye; semeni matendo yake yote ya ajau. 3 Mjivune katika utakatifu wa jina lake; moyo wao wantafutao Yahwe ufurahi. 4 Mtafuneti Yahwe na nguvu zake; utafuteni uwepo wake siku zote. 5 Kumbukeni mambo ya ajabu aliyyotatenda, 6 miujiza yake na amri zitokazo kinywani mwake, enyi kizazi cha Ibrahimu mtumishi wake, enyi watu wa Yakobo, wachaguli wake.

7 Yeye ni Yahwe, Mungu wetu. Amri zake ziko juu ya nchi yote. 8 Naye hulikumbuka agano lake milele, neno alilo amuru kwa ajili ya vizazi elfu. 9 Hulikumbuka agano alilolifanya na Ibrahimu na kiapo alicho mwapia Isaka. 10 Hiki ndicho alicho mthibitishia Yakobo kama agano na kama agano la milele kwa Israeli. 11 Alisema, "Nitakupa

wewe ardi ya Kanaani kama sehemu yako ya urithi." 12 siku zote. 4 Ukmuke, Ee Yahwe, unapowaonesha Alisema hili wakati tu walipokuwa wachache katika hesabu, watu wako neema; unisaidie unapowaokoa. 5 Ndipo yaani wachahe sana, nao walikuwa wageni katika nchi. 13 nitaona mafanikio ya wateule wako, wakifurahia katika

Walienda taifa hadi taifa na kutoka ufalme moja kwenda furaha ya taifa lako, na utukufu pamoja na urithi wako. mwininge. 14 Hakuruhusu yeoyote kuwaonea; aliwakemea 6 Tumefanya dhambi kama babu setu, tumekosea, na wafalme kwa ajili yao. 15 Alisema, "Msiwaguze wapakwa kufanya uovu. 7 Baba zetu hawakuyatambua matendo mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu." 16 yako ya ajabu katika Misri; walipuuuzia matendo yako Aliiija njaa katika nchi; akaondoa upatikanaji wa mkate mengi ya uaminifu wa agano; waliasi penye bahari, bahari wote. 17 Akatuma mtu mbele yao; Yusufu aliuizwa kama ya Shamu. 8 Hata hivyo, yeye aliauokoa kwa ajili ya jina mtumishi. 18 Miguu yake ilifungwa kwa pingi; alivishwa lake ili kwamba aweze kuzifunua nguvu zake. 9 Aliikemea mnyororo wa chuma shingoni mwake, 19 mpaka wakati Bahari ya Shamu, nayo ikakauka. Kisha akawaongoza wa maneno yake ulipotimia, nalo neno la Yahwe lilimjari. 20 Mfalme alituma watumishi kumfungua; mtawala wa mkononi mwa wale waliochukia, na aliauokoa kutoka watu alimuweka huru. 21 Alimuweka kuwa msimamizi mkononi mwa adui. 11 Lakini maji yaliwafunika washindani wa nyumba yake kama mtawala wa mali zake zote 22 wao; hakuna hata mmoja aliye okolewa. 12 Ndipo kuwaelekeza wakuu kama aliyopenda na kuwafundisha waliyaamini maneno yake, nao waliimba sifa zake. 13 viongozi wake hekima. 23 Kisha Israeli iliingia Misri, Lakini walisahau haraka kile alichofanya; hawkuyasubiri na Yakobo aliishi kwa muda katika nchi ya Hamu. 24 maelekezo yake. 14 Walikuwa na tamaa isiyotoshelezwa Yahwe aliwajalia watu wake wazae sana, na aliwafanya jangwani, wakamjari Mungu nyikani. 15 Aliwapa ombi wenye nguvu kuliko adui zao. 25 Alisababisha adui lao, lakini alituma gonjwa ambalo lilishambulia mili yao. zao wawachukie watu wake, na kuwatendea visivyo 16 Katika kambi wakawa na vivu juu Musa na Haruni, watumishi wake. 26 Alimtuma Musa, mtumishi wake, kuhani mtakatifu wa Yahwe. 17 Nchi ilifunguka na na Haruni, ambaye alikwisha mchagua. 27 Walifanya ilimmeza Dathani na iliwafunika wafuasi wa Abiram. 18 ishara zake kati ya Wamisri na maajabu yake katika ya Moto uliwaka kati yao; moto uliwaangamiza waovu. 19 nchi ya Hamu. 28 Alituma giza na likaifanya nchi hiyo Walitengeneza ndama huko Horebu na kuabudu sanamu kuwa giza, lakini watu wake hawakutii amri zake. 29 ya kuyeyuka. 20 Wakaubadili utukufu wa Mungu kuwa

106 Msifuni Yahwe. Mshukuruni Yahwe, kwa kuwa

ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 2 Ni nani auezaye kuyahesabu mataendo makuu ya yahwe au kutangaza katika ukamiliu sifa zote za matendo yake ya kuaminika. 3 Wamebarikiwa wale watendao yaliyo mema na matendo yao yaliyo haki

12 siku zote. 4 Ukmuke, Ee Yahwe, unapowaonesha Alisema hili wakati tu walipokuwa wachache katika hesabu, watu wako neema; unisaidie unapowaokoa. 5 Ndipo yaani wachahe sana, nao walikuwa wageni katika nchi. 13 nitaona mafanikio ya wateule wako, wakifurahia katika

Walienda taifa hadi taifa na kutoka ufalme moja kwenda furaha ya taifa lako, na utukufu pamoja na urithi wako. mwininge. 14 Hakuruhusu yeoyote kuwaonea; aliwakemea 6 Tumefanya dhambi kama babu setu, tumekosea, na wafalme kwa ajili yao. 15 Alisema, "Msiwaguze wapakwa kufanya uovu. 7 Baba zetu hawakuyatambua matendo mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu." 16 yako ya ajabu katika Misri; walipuuuzia matendo yako Aliiija njaa katika nchi; akaondoa upatikanaji wa mkate mengi ya uaminifu wa agano; waliasi penye bahari, bahari wote. 17 Akatuma mtu mbele yao; Yusufu aliuizwa kama ya Shamu. 8 Hata hivyo, yeye aliauokoa kwa ajili ya jina mtumishi. 18 Miguu yake ilifungwa kwa pingi; alivishwa lake ili kwamba aweze kuzifunua nguvu zake. 9 Aliikemea mnyororo wa chuma shingoni mwake, 19 mpaka wakati Bahari ya Shamu, nayo ikakauka. Kisha akawaongoza wa maneno yake ulipotimia, nalo neno la Yahwe lilimjari. 20 Mfalme alituma watumishi kumfungua; mtawala wa mkononi mwa wale waliochukia, na aliauokoa kutoka watu alimuweka huru. 21 Alimuweka kuwa msimamizi mkononi mwa adui. 11 Lakini maji yaliwafunika washindani wa nyumba yake kama mtawala wa mali zake zote 22 wao; hakuna hata mmoja aliye okolewa. 12 Ndipo kuwaelekeza wakuu kama aliyopenda na kuwafundisha waliyaamini maneno yake, nao waliimba sifa zake. 13 viongozi wake hekima. 23 Kisha Israeli iliingia Misri, Lakini walisahau haraka kile alichofanya; hawkuyasubiri na Yakobo aliishi kwa muda katika nchi ya Hamu. 24 maelekezo yake. 14 Walikuwa na tamaa isiyotoshelezwa Yahwe aliwajalia watu wake wazae sana, na aliwafanya jangwani, wakamjari Mungu nyikani. 15 Aliwapa ombi wenye nguvu kuliko adui zao. 25 Alisababisha adui lao, lakini alituma gonjwa ambalo lilishambulia mili yao. zao wawachukie watu wake, na kuwatendea visivyo 16 Katika kambi wakawa na vivu juu Musa na Haruni, watumishi wake. 26 Alimtuma Musa, mtumishi wake, kuhani mtakatifu wa Yahwe. 17 Nchi ilifunguka na na Haruni, ambaye alikwisha mchagua. 27 Walifanya ilimmeza Dathani na iliwafunika wafuasi wa Abiram. 18 ishara zake kati ya Wamisri na maajabu yake katika ya Moto uliwaka kati yao; moto uliwaangamiza waovu. 19 nchi ya Hamu. 28 Alituma giza na likaifanya nchi hiyo Walitengeneza ndama huko Horebu na kuabudu sanamu kuwa giza, lakini watu wake hawakutii amri zake. 29 ya kuyeyuka. 20 Wakaubadili utukufu wa Mungu kuwa

mfano wa ng'ombe alaye majani. 21 Walimsahau Mungu 9 Maana hutosheleza shauku za walio na kiu, na hamu wokozi wao, aliyefanya mambo makuu katika Misri. 22 ya wale wenye njaa ye ye huwashibisha kwa mambo Alifanya matendo ya ajabu katika nchi ya Hamu na mema. 10 Baadhi walikaa katika giza na uvuli wa mauti, matendo makuu penye Bahari ya Shamu. 23 Mungu walifungwa katika mateso na minyororo. 11 Hii ni kwa angetangaza uharibifu wao, kama sio Musa, mteule wake, sababu walikuwa wameliasi neno la Mungu na walikataa aliingilia kati kugeuza hasira yake dhidi ya kuwaangamiza. maelekezo ya Aliye Juu. 12 Aliinyenekesha miyo yao 24 Kisha waliidharau nchi yene matunda; hawakuiamini kupitia magumu; walipata mashaka na hakukuwa na ahadi yake, 25 bali walilalamiaka katika mahema yao, mmoja wa kuwasaidia. 13 Kisha wakamwita Yahwe katika na hawakumtii Yahwe. 26 Kwa hiyo aliihuna mkono wake shida yao, naye akawatoa katika dhiki yao. 14 Aliwatoa na kuapa kwao kuwa atawaacha wafe jangwani, 27 gizani na kwenye uvuli wa mauti na kuvunja vifungo akitawanya uzao wao kati ya mataifa, na kuwatawanya vya. 15 Oh ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu katika nchi za kigeni. 28 Waliabudu Baal ya Poeri na wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliyoatenda walizila dhabibu zilizotolewa kwa wafu. 29 Walimkasisirisha kwa wanadamu! 16 Kwa maana amevunja malango kwa matendo yao, na pigo la gonjwa baya liliwashambulia ya shaba na kukata mappingo ya chuma. 17 Walikuwa kati yao. 30 Ndipo Finehasi aliihuka kuingilia kati, na pigo wapumbavu katika njia zao za uasi na kuteswa kwa likakoma. 31 Ilihesabika kwake kama tendo la haki kwa sababu ya dhambi zao. 18 Walipoteza hamu yao ya kula vizazi vyote hata milele. 32 Pia walimkasisirisha Yahwe chakula chocchote, na waliyakaribia malango ya kifo. 19 penye maji ya Meriba, na Musa aliteseka kwa ajili yao. Kisha walimlilia Yahwe katika shida yao, naye akawatoa 33 Walimghadhabissha Musa naye akaongea haraka. 34 katika dhiki yao. 20 Alituma neno lake na likawaponya, na Hawakuyaharibu mataifa kama Yahwe aliyowaamuru, 35 akawaokoa kutoka katika uharibifu wao. 21 Oh ili watu bali walichangamana na mataifa na walijifuna njia zao wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na 36 nao waliabudu sanamu, nazo zikawa mtego kwao. kwa mambo ya ajabu aliyoatenda kwa wanadamu! 22 37 Waliwatoa wana wao na binti zao kwa mapopo. 38 Na watope dhabibu ya shukrani na kutangaza matendo Walimwaga damu isiyo na hatia, damu ya wana na binti yake kwa kuimba. 23 Baadhi husafiri baharini katika zao, ambaa waliwatoa kama dhabibu kwa sanamu za meli na kufanya biashara juu ya bahari. 24 Hawa huona Kanaani, waliinajisi nchi kwa damu. 39 Wallinajisiwa kwa matendo ya Yahwe na maajabu yake baharini. 25 Kwa matendo yao; katika matendo yao walikuwa kama malaya. maana aliamuru na alivumisha upopo wa dhoruba ambaao 40 Hiryo Yahwe aliwakasilikia watu wake, akawadharau uliyainua juu mawimbi ya baharini. 26 Walipanda juu watu wake mwenyewe. 41 Akawaruhusu mataifa, na mawinguni na kushuka vilindini. Nafsi zao zilyeyuka katika wale walio wachukia wakawatawala. 42 Maadui zao dhiki. 27 Waliyumba-yumba na kupepesuka kama walevi wakawaonea, wakatiishwa chini ya mamlaka yao. 43 na hawakujua la kufanya. 28 Kisha walimlilia Yahwe katika Mara nyngi alienda kuwasaidia, lakini waliendelea kuasi shida yao, naye akawatoa katika dhiki yao. 29 Aliitiliza nao walishushwa chini kwa dhambi zao wenyewe. 44 dhoruba, na mawimbi yakatulia. 30 Ndipo walifurahia Hata hiryo, alliangalia dhiki yao aliposikia kilio chao kwa kwa sababu bahari ilikuwa shwali, na alialieta kwenye ajili ya msaada. 45 Alkumbuka agano lake pamoja nao na bandari waliyotamani. 31 Oh, ili watu wamsifu Yahwe alijirudi kwa sababu ya upendo wake thabiti. 46 Aliwfanya wote waliowateka wawahurumie. 47 Utuokoe, Ee Yahwe, ajabu aliyoatendea wanadamu! 32 Wamtukuze ye ye Mungu wetu. Utukusanye kutoka kati ya mataifa ili kwamba katika kusanyiko la watu na wamsifu ye ye katika baraza tuweze kulishukuru jina lako takatifu na utukufu katika sifa zako. Yahwe, 48 Mungu wa Israeli, na asifiwe toka milele ya maji ikawa nchi kame, 34 na nchi ya matunda mengi na milele. watu wote walisema, "Amen." Msifuni Yahwe. ikawa nchi isiyozaa kwa sababu ya uovu wa watu wake. Kitabu cha tano.

107 Mshukuruni Yahwe, maana ni mwema, na uaminifu wa agano lake wadumu milele. 2 Waseme hivi waliokombolewa na Yahwe, wale aliowaokoa toka mikononi mwa adui. 3 Yeye amewakusanya kutoka nchi za kigeni, kutoka mashariki na magharibi, kutoka kaskazini na kusini. 4 Walitanga-tanga janwani katika njia ya nyika hawakuona mji wa kuishi. 5 Kwa sababu walikuwa na njaa na kiu, walikata tamaa kutokana na uchovu. 6 Kisha walimuita Yahwe katika shida yao, naye aliwaokoa toka katika dhiki yao. 7 Aliwaongoza kupitia njia ya moja kwa moja waweze kwenda mjini kuishi humo. 8 Oh ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliyoatendea wanadamu!

anapaswa kuyaangalia haya na kutafakari juu ya matendo ya uaminifu wa agano la Yahwe.

108 Ee Mungu, moyo wangu u thabit; nitaimba, naam, nitaimba sifa pia kwa moyo mkuu. **2** Amka, kinanda na kinubi; nitaamka alfajiri. **3** Nitakushukuru wewe, Yahwe, kati ya watu; nitakuimbia sifa kati ya mataifa. **4** Kwa maana uaminifu wa agano lako ni mkuu juu ya mbingu; na uaminifu wako wafika mawinguni. **5** Ee Mungu, uinuliwe, juu ya mbingu, na utukufu wako utukuke juu ya nchi. **6** Ili kwamba wale uwapendao wackolewe, utuokoe sisi kwa mkono wako wa kuume na unijibu. **7** Mungu ameongea katika utakatifu wake; "Nitashangilia; nitaigawanya Shekemu na nitalipima bonde la Sukothi. **8** Gileadi ni yangu, na manase ni yangu; Ephraimu ni nguvu ya kichwa changu; Yuda ni firimo yangu ya kifalme. **9** Moabu ni bakuli langu la kunawia; nitatupa kiatu changu juu ya Edomu; nitapaza sauti katika ushindi kwa ajili ya Filisti. **10** Ni nani atakaye nipeleka kwenye mji imara? Ni nani atakayeniongoza mpaka Edomu?" **11** Ee Mungu, sio wewe uliyetukataa? Hauendi vitani na jeshi letu. **12** Utupe msaada dhidi ya adui yetu, maana msaada wa wanadamu ni bure. **13** Tutashinda kwa msaada wa Mungu; atawakanyaga kwa adui zetu.

109 Zaburi ya Daudi. Mungu ninaye msifu, usinyamaze kimya. **2** Kwa maana waovu na wadanganyifu wananihambulia; wanazungumza uongo dhidi yangu. **3** Wananizunguka na kusema mambo ya chuki, na wananihambulia bila sababu. **4** Wananilipa kashfa badala ya upendo, lakini mimi ninawaombea. **5** Wananilipa uovu badala ya mema, na wanachukia upendo wangu. **6** Teua mtu mwovu aliye adui zaidi kama watu hawa; teua mshitaki asimame mkono wake wa kuume. **7** Na atakapohukumiwa, aonekane na hatia; maombi yake yachukuliwe kuwa ni dhambi. **8** Siku zake na ziwe chahe; mamlaka yake na yachukuliwe na mtu mwingine. **9** Watoto wake wawe yatima, na mke wake awe mjane. **10** Watoto wake wenye kutanga tanga na kuombaomba, wakiondoka katika nyumba zao zilizo haribika na kuomba chakula au pesa kwa wapita njia. **11** Mdai na achukue vitu vyake vyote amilikivyo; wageni wateke mapato ya kazi yake. **12** Asiwepo mtu yeoyote wa kumfanya wema; mtu yeoyote asiwahurumie yatima wake. **13** Watoto wake waangamizwe; majina yao na yafutwe katika kizazi kijacho. **14** Uovu wa baba zake utajwe kwa Yahwe; na dhambi ya mama yake isisahaulike. **15** Hatia zao na ziwe mbele ya Yahwe siku zote; Yahwe na aiondoe kumbukumbu yao duniani. **16** Yahwe na afanye hivi kwa sababu mtu huyu kamwe hakusumbuka kuonesha uaminifu wa agano wowote, lakini badala yake aliusumbua wanyonge, wahitaji, na kuwaau walio vunjika moyo. **17** Alipenda kulaani; na imrudie juu yake. Alichukia kubariki; baraka zozote na zisije kwake. **18** Alijivika kulaani kana kwamba ni vazi lake, na laana yake iliingia ndani yake kama maji, na kama mafuta mifupani mwake. **19**

Laana zake na ziwe kwake kama vazi avaalo kujifunika mwenyewe, na kama mkanda avaaao kila siku. **20** Na haya yawe malipo ya mshitaki wangu kutoka kwa Yahwe, ya wale wasemao mambo maovu juu yangu. **21** Yahwe Bwana wangu, unishughulikie kwa wema kwa ajili ya jina lako. Kwa sababu uaminifu wa agano lako ni mwema, uniokoe. **22** Kwa maana ni mnyonge na muhitaji, na moyo wangu umejeruhiwa ndani yangu. **23** Ninatoweka kama kivili cha jioni; ninapeperushwa kama nzige. **24** Magoti yangu ni dhaifu kutokana na kufunga; ninakuwa mwembamba na mifupa. **25** Nimedharauliwa na washitaki wangu; wanionapo; hutikisa vichwa vyao. **26** Nisaidie, Yahwe Mungu wangu; uniokoe kwa uaminifu wa agano lako. **27** Nao wajue kuwa wewe umefanya haya, kwamba wewe, Yahwe, umetenda haya. **28** Ingawa wananaillaani, tafadhalii unibariki; wanishambuliapo, waaшибhwe, lakini mtumishi wako afurahi. **29** Washitaki wangu na wavishwe kwa aibu; wavae aibu yao kama vazi. **30** Kwa kinywa changu ninatoa shukrani kuu kwa Yahwe; nitamsifu yeye katikati ya kusanyiko. **31** Maana nitasimama mkono wa kuume wa mhitaji, ili nimuokoe dhidi ya wale wanao muhukumu.

110 Yahwe humwambia bwana wangu, "Kaa mkono wangu wa kuume mpaka nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako." **2** Yahwe atainyosha firimo ya nguvu yako toka Sayuni; utawale kati ya adui zako. **3** Siku ile ya uweza wako watu wako watakufuata wakiwa katika mavazi matakatifu ya hiari yao wenye; tokea tumbo la alfajiri ujana wako utakufuwa kwako kama umande. **4** Yahwe ameapa, na hatabadilika: "Wewe ni kuhanie milele, baada ya namna ya Melkizedeki." **5** Bwana yuko mkono wako wa kuume. Siku ile ya hasira yake atawaua wafalme. **6** Yeye atahukumu matifa; ataujaza uwanja wa vita kwa maiti; atawauwa viongozi kaitka nchi nyangi. **7** Atakunywa maji ya kijito njiani, kisha baada ya ushindi atainua kichwa chake juu.

111 Msifuni Yahwe. Nitamshukuru Yahwe kwa moyo wangu wote katikati ya kusanyiko la wanye haki, na katika mikutano. **2** Kazi za Yahwe ni kuu, zikisubiriwa na wale wazitamario. **3** Kazi yake ni adhama na utukufu, na haki yake yadumu milele. **4** Hufanya mambo makuu ambayo yatakumbukwa; Yahwe ni mwenye huruma na neema. **5** Huwapa chakula wafuasi wake waaminifu. Siku zote atalikumbuka agano lake. **6** Alionesha uweza wa kazi zake kwa watu wake kwa kuwapa urithi wa mataifa. **7** Kazi za mikono yake ni za kuaminika na haki; maagizo yake yote ni ya kuaminika. **8** Yamethibitika milele, yamefanywa katika uaminifu na vizuri. **9** Aliwapa ushindi watu wake; alliteuwa agano lake milele; jina lake ni takatifu na lakutisha. **10** Kumcha Yahwe ni mwanzo wa hekima; wale washikao maagizo yake wana uelewa mzuri. Sifa yake yadumu milele.

112 Msifuni Yahwe. Amebarikiwa mtu yule anaye msaada wenu na ngao yenu. **12** Yahwe hutukumbuka sisi mtii Yahwe, apendezwaye sana na amri zake. **2** na atatubariki; ataibariki familia ya Israeli; atabariki familia Kizazi chake kitakuwa ni chenye nguvu duniani; kizazi cha mcha Mungu kitabarikiwa. **3** Nyumbani mwake mna utajiri na mali; na haki yake itadumu milele. **4** Nuru huangazia gizani kwa ajili ya mtu mcha Mungu; yeye ni wa fadhili, huruma, na haki. **5** Heri atendaye fadhili na kukopesha, afanyaye mambo yake kwa uaminifu. **6** Kwa maana hataondoshwa kamwe; mwenye haki atakumbukwa milele. **7** Haogopi habari mbaya; ni jasiri, akintumainia Yahwe. **8** Msifuni Yahwe.

Moyo wake ni mtulivu, hana woga, mpaka aonapo ushindi dhidi ya watesi wake. **9** Huwapa masikini kwa ukarimu; haki yake yadumu milele; atainuliwa kwa heshima. **10** Mtu mwovu ataona haya na kukasirika; atasaga meno yake na kuyeyuka; tamaa ya wasio haki itapotea.

113 Msifuni Yahwe. Msifuni yeye, enyi watumishi wa Yahwe; lisifuni jina la Yahwe. **2** Litukuzwe jina la Yahwe, tangu sasa na hata milele. **3** Toka maawio ya juu hata machweo yake, Jina la Yahwe lazima lisifiwe. **4** Yahwe ameinuliva juu ya mataifa yote, na utukufu wake wafika juu mbinguni. **5** Ni nani aliye kama Yahwe Mungu wetu, aliye na kiti chake juu, **6** atazamaye chini angani na duniani? **7** Humwinua maskini toka mavumbini na kumpandisha muhitaji kutoka jaani, **8** ili amketishe pamoa na wakuu, pamoa na wakuu wa watu wake. **9** Humpa watoto wanamke aliye tasa, humfanya yeye kuwa mama wa watoto mwenye furaha. Msifuni Yahwe!

114 Israeli ilipotoka Misri, na nyumba ya Yakobo toka kutoka katika wale watu wa kigeni, **2** Yuda ilifanyika kuwa mahali pake patakatifu, Ufalme wa Israeli. **3** Bahari iliona ikakimbia; Yordani ilirudi nyuma. **4** Milima iliruka kama kondoo waume, vilima viliruka kama wana-kondoo. **5** Ewe Bahari kwa nini ulikimbia? Yordani kwa nini ulirudi nyuma? **6** Milima, kwa nini uliruka kama kondoo waume? Enyi vilima wadogo, kwa nini mliruka kama wana-kondoo? **7** Tetemeka, ee nchi, mbele za Bwana, uweponi mwa Mungu wa Yakobo. **8** Aligeuza mwamba kuwa ziwa la maji, jiwe gumu kuwa chemchem.

115 Sio kwetu, Yahwe, sio kwetu, bali kwa jina lako utele heshima, kwa ajili ya uaminifu wa agano lako na uaminifu wako. **2** Kwa nini mataifa yalazimike kusema, "Yuko wapi Mungu wako?" **3** Mungu wetu aliye mbinguni; hufanya chocchote apendacho. **4** Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu. **5** Sanamu hizo zina vinywa, lakini haziongei; zina macho, lakini hazioni; **6** zina masikio, lakini hazisikii; zina pua lakini hazinusi. **7** Sanamu hizo zina mikono, lakini hazishiki; zina miguu, lakini haziwezi kutembea; wala haziongei kutoka viywani mwao. **8** Wale wanaao zitengeneza wanafanana nazo, vile vile yeypote anaye amini katika hizo. **9** Israeli, amini katika Yahwe; yeye ni msaada wako na ngao yako. **10** Nyumba ya Haruni, amini katika Yahwe; yeye ni msaada wako na ngao yako. **11** Ninyi mnao mheshumu Yahwe, mwamini yeye; yeye ni

ya Haruni. **13** Atawabariki wale wanaao muheshimu yeye, wote vijana na wazee. **14** Yahwe na awaongeze ninyi zaidi na zaidi, ninyi pamoa na watoto wenu. **15** Yahwe na awabariki, alievezumba mbingu na nchi. **16** Mbingu ni za Yahwe; lakini nchi amewapa wanadamu. **17** Wafu hawamsifu Yahwe, wala wote washukao chini kwenye ukimya; **18** bali tutamtukuza Yahwe sasa na hata milele. **19** Msifuni Yahwe.

116 Nampenda Yahwe kwa kuwa anasikia sauti yangu na kuomba kwangu kwa ajili ya huruma. **2** Kwa sababu alinisisikiliza, nitamuita yeye ningali ninaishi. **3** Kamba za mauti zilinizunguka, na mitego ya kuzimu ilinikabilii; niliona dhiki na huzuni. (**Sheol h7585**) **4** Kisha nilita kwa jina la Yahwe: "Tafadhalii Yahwe, uiokoe nafsi yangu." **5** Yahwe ni mwenye neema na haki; Mungu wetu ni mwenye huruma. **6** Yahwe huwalinda wasio na hila; nilishushwa chini akaniokoa. **7** Nafsi yangu inaweza kurudi mahali pake pa kupumzika, kwa kuwa Yahwe amekuwa mwema kwangu. **8** Kwa maana uliokoa uhai wangu dhidi ya kifo, mcho yangu dhidi ya machozi, na miguu yangu dhidi ya kujikwaa. **9** Nitamtumikia Yahwe katika nchi ya walio hai. **10** Nilimwamini yeye, hata niliposema, "nimeteswa sana." **11** Kwa haraka nilisema, "Watu wote ni waongo." **12** Nimlipeje Yahwe kwa wema wake wote kwangu? **13** Nitakiinua kikombe cha wokovu, na kuliitia jina la Yahwe. **14** Nitatimiza viapo vyangu kwa Yahwe katika uwepo wa watu wake wote. **15** Mauti ya wacha Mungu ina thamani machoni pa Mungu. **16** Ee Yahwe, hakika, mimi ni mtumishi wako; mimi ni mtumishi wako, mwana wa mjakazi wako; umefungua vifungo vyangu. **17** Nitakutolea dhabihu ya shukrani na nitaliitia jina la Yahwe. **18** Nitatimiza viapo vyangu kwa Yahwe katika uwepo wa watu wake wote, **19** katika nyua za nyumba ya Yahwe, katikati yako, Yerusalem. Msifuni Yahwe.

117 Msifuni Yahwe, enyi mataifa yote; enyi watu mhimidini yeye. **2** Kwa kuwa uaminifu wa agano lake ni mkuu kwetu, na uaminifu wa Yahwe wadumu milele. Msifuni Yahwe.

118 Mshukuruni Yahwe, kwa kuwa ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. **2** Israeli na aseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele." **3** Nyumba ya Haruni na iseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele." **4** Wafuasi waaminifu wa Yahwe na waseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele." **5** Katika dhiki yangu nilimuita Yahwe; Yahwe alinijibu na kuniweka huru. **6** Yahwe yuko pamoa nami; sitaogopa; mwanaadamu atanifanya nini? Yahwe yuko upande wangu kama msaidizi; **7** nitawatazama kwa ushindi wale walio nichukia. **8** Ni bora kuwa na makazi katika Yahwe kuliko kumtumainia mwanaadamu. **9** Ni bora kukimbilia katika Yahwe kuliko kuamini katika wakuu. **10**

Mataifa yote walinzunguka; kwa jina la Yahwe niliwakatilia wote. **21** Wewe huwakemea wenye kiburi, waliolaaniwa, mbali. **11** Walinzunguka; naam, walinzunguka; kwa jina wanao tanga-tanga mbali na amri zako. **22** Uniokoe la Yahwe niliwakatilia mbali. **12** Walinzunguka kama dhidi ya aibu na udhalilishaji, maana nimezitii amri za nyuki; walitoweka haraka kama moto kati ya miiba; kwa agano lako. **23** Ingawa watawala wanapanga njama na jina la Yahwe niliwakatilia mbali. **13** Walinishambulia ili kunikashfu, mtumishi wako huzitafakali amri zako. **24** waniangushe, lakini Yahwe alinisaidia. **14** Yahwe ni nguvu Amri za agano lako ni furaha yangu, na washauri wangu. yangu na furaha yangu, na ndie anaye niokoa. **15** Kelele DALETH. **25** Uhai wangu unashikamana na mavumbi! za ushindi zimesikika katika maskani ya wenye haki; nipe uhai kwa neno lako. **26** Nilikuambia mapito yangu, mkono wa kuume wa Mungu umeshinda. **16** Mkono wa na ulinijibу; nifundishe sheria zako. **27** Unifahamishe njia kuume wa Mungu umetukuka; mkono wa kuume wa Yahwe ya maagizo yako, ili niweze kutafakari juu ya mafundisho umeshinda. **17** Sitakufa, bali nitaishi na kuyatangaza yako ya ajabu. **28** Nimelemewa na huzuni! Nitie nguvu matendo ya Yahwe. **18** Yahwe ameniadhibu vikal; lakini kwa neno lako. **29** Uiondoe kwangu njia ya udanganyifu; hajaruhusu nife. **19** Unifungulie milango ya haki; nitaingia kwa wema wako unifundishe sheria yako. **30** Nimechagua na nitamshukuru Yahwe. **20** Hili ni lango la Yahwe; wenye njia ya uaminifu; siku zote nimeweka amri za haki yako haki hupitia kwalo. **21** Nitakushukuru wewe, kwa kuwa mbele yangu. **31** Ninashikamana na amri za agano ulinijibу, na umekuwa wokovu wangu. **22** Jiwe ambalo lako; Yahwe, usiniache niaibike. **32** Nitakimbia katika wajenzi walilikataa wajenzi limekuwa msingi. **23** Yahwe njia ya amri zako, kwa sababu wausukuma moyo wangu ndie afanyaye hili; ni la ajabu machoni petu. **24** Hili ni siku kufanya hivyo. HE **33** Unifundishe, Yahwe, njia za sheria ambayo Yahwe ametenda; tutaifurahia na kuishangilia. **25** yako, nami nitazishika hadi mwisho. **34** Unipe uelewa, Tafadhalii, Yahwe, utupe ushindi! Tafadhalii, Yahwe, utupe nami nitazishika sheria zako; nitazitii kwa moyo wangu mafanikio! **26** Amebarikiwa yule ajaye katika jina la Yahwe; wote. **35** Uniongoze katika njia ya amri zako, maana tunakubariki kutoka katika nyumba ya Yahwe. **27** Yahwe ninafurahi kuendenka katika hizo. **36** Uelekeze moyo ni Mungu, na ametupa sisi nuru; ifungeni dhabihu kwa wangu kuzielekeamari za agano lako na uniweke mbali kamba pemberi mwa madhabahu. **28** Wewe ni Mungu na matendo yasiyo haki tena. **37** Uyageuze macho wangu, nami nitakushukuru; wewe ni Mungu wangu; yangu dhidi ya kutazama mambo yasiyofaa; unihuishe nitakutukuza wewe. **29** Oh, mshukuruni Yahwe; kwa kuwa katika njia zako. **38** Umtendee mtumishi wako ahadi ni mwema; kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu ambayo ulifanya kwa wale wanaokuheshimu wewe. **39** milele.

119 Wamebarikiwa wale ambao njia zao hazina lawama, waenendao katika sheria ya Yahwe. **2** Wamebarikiwa wale wazishikao amri zake thabiti, wamtafutao kwa moyo wao wote. **3** Hawatendi makosa; wanaenenda katika njia zake. **4** Wewe umetuamuru kuyashika maagizo yako ili tuyachunguze kwa umakini. **5** Oh, ningependa njia zangu ziwe thabiti nizitii amri zako! **6** Ndipo sitaaiibika nizifikiripo amri zako zote. **7** Nitakushukuru wewe kwa unyofu wangu wa moyo nijifunzapo amri za haki yako. **8** Nitazitii amri zako; usiniache peke yangu. BETH. **9** Ni jinsi gani kijana aweza kuendelea kuishi katika njia yake ya utakatifu? Ni kwa kulitii neno lako. **10** Kwa moyo wangu wote ninakutafuta wewe; Usiniache nipotee mbali na maagizo yako. **11** Moyoni mwangu nimeliweka neno lako ili nisije nikakutenda dhambi. **12** Umetukuka, Yahwe; unifundishe amri zako. **13** Kwa kinywa changu nimetangaza amri ya haki yako yote ambayo umeifunua. **14** Ninafurahia katika njia ya amri za agano lako zaidi kuliko katika utajiri. **15** Nitayatifikari maagizo yako na kuzitilia maanani njia zako. **16** Ninafurahia katika amri zako; sitalisau neno lako. GIMEL. **17** Uwe mwema kwa mtumishi wako ili niweze kuishi na kulishika neno lako. **18** Ufungue macho yangu ili niweze kuona mambo ya ajabu katika sheria yako. **19** Mimi ni mgeni katika nchi; usizifche amri zako mbali nami. **20** Moyo wangu unauma kwa kutamani sana kuzijua amri zako za haki wakati

haki ni njema. **40** Tazama, nimeyatamani maagizo yako; unihuishe katika haki yako. VAV. **41** Ee Yahwe, unipe upendo wako usiokwisha na wokovu wako kulingana na ahadi yako; **42** ndipo nitakuwa na jibu kwa ajili ya yule anayenidhihaki. **43** Usiliondoe neno la kweli idomoni mwangu, maana nimesubiri kwa ajili ya amri zako za haki. **44** Nitazitii sheria zako siku zote, milele na milele. **45** Nitaenenda salama, maana ninayatafuta maagizo yako. **46** Nitazinena amri zako thabiti mbele ya wafalme nami sitaaiibika. **47** Ninafurahia katika amri zako, nizipendazo sana. **48** Nitaziinulua mikono yangu amri zako, nizipendazo; nitazifakari sheria zako. ZAYIN. **49** Kumbuka ahadi yako kwa mtumishi wako kwa sababu umenipa tumaini. **50** Hili ni faraja yangu katika mateso: kuwa ahadi yako imeniweka hai. **51** Wenye Kiburi wamenicheka, lakini sijaiacha sheria yako. **52** Nimezitafakari amri zako za haki tangu zamanii, Yahwe, nami ninajifarifi mwenyewe. **53** Hasira kali imenishikilia kwa sababu ya waovu wanaoikataa sheria yako. **54** Sheria zako zimekuwa nyimbo zangu katika nyumba ninayoishi kwa muda. **55** Ninalifikiria jina lako wakati wa usiku, Yahwe, na kuzishika sheria zako. **56** Hili limekuwa zoezi langu kwa sababu nimeyati maagizo yako. HETH. **57** Yahwe ni sehemu yangu; nimeamua kuyatt maneno yake. **58** Kwa bidii ninaomba neema yako kwa moyo wangu wote; unihurumie, kama neno lako iliyivo ahidi. **59** Nilizichunguza njia zangu na kugeuzia miguu yangu kwenye amri za agano lako. **60** Naharakisha

na sichelewi kuzishika amri zako. **61** Kamba za waovu Ni tafakari yangu mchana kutwa. **98** Amri zako hunifanya zimenifunga; nami sijaisahau sheria yako. **62** Katikati ya mwenye hekima kuliko adui zangu, maana amri zako siku usiku ninaamka kukushukuru wewe kwa sababu ya amri zote ziko pamoja nami. **99** Ninaulewa zaidi kuliko walimu za haki yako. **63** Ninaurafiki na wale wanao kuabudu wangu wote, kwa maana ninazitafakari amri za agano wewe, wale wote watatio maagizo yako. **64** Yahwe, nchi, lako. **100** Ninaelewa kuliko wale wanaonizidi umri; hii ni imejaa uaminifu wa agano lako; unifundishe sheria zako. **101** Nimeiepusha TETH. **65** Wewe umemtendea mema mtumishi wako, miguu yangu na kila njia ya uovu ili niweze kultiti neno Yahwe, sawasawa na neno lako. **66** Unifundishe utambuzi lako. **102** Sijaenda kinyume na amri zako za haki, kwa sahihi na uelewa, kwa kuwa nimeamini katika amri zako. **103** Ni jinsi gani maneno **67** Kabla sjateswa nilipotea, lakini sasa nimeliti neno yako ni matamu kwenye majaribu yangu, naam, matamu lako. **68** Wewe ni mwema, na ndiye yule utendaye mema; kuliko asali kinywani mwangu! **104** Kupitia maagizo yako unifundishe sheria zako. **69** Wenyе kiburi wamenichafua ninapata utambuzi; kwa hiyo kila njia isiyo ya kweli. **105** kwa uongo, lakini niliyashika maagizo yako kwa moyo Neno lako ni taa ya mguu miguu yangu na mwanga wa wangu wote. **70** Miyo yao ni migumu, lakini ninafurahia njia yangu. **106** Nimeapa na nimethibitisha, kuwa nitazitii katika sheria yako. **71** Ni vizuri kwangu kuwa nimeteseka amri za haki yako. **107** Nimeteswa sana; uniweke hai, ili niweze kujifunza sheria zako. **72** Maagizo yatokayo Yahwe, kama ulivyoahidi katika neno lako. **108** Yahwe, kinywani mwako ni ya thamani zaidi kwangu kuliko tafadhalii pokea dhabihu yangu ya hiari ya kinywa changu, maelfu ya vipande vya dhahabu na fedha. YOD. **73** na unifundishe amri zako za haki. **109** Uhai wangu ziku Mikono yako imeniumba na kunitengeneza; unipe uelewa zote uko mkononi mwangu, lakini bado sisahau sheria ili niweze kujifunza amri zako. **74** Wale wanao kucha yako. **110** Waovu wamenitegea mtego, lakini sijapotea wewe watafurahi wanionapo kwa sababu ninapata tumaini mbali na maagizo yako. **111** Nimezfanya amri za agano katika neno lako. **75** Ninajua, Yahwe, kuwa amri zako lako kama urithi wangu milele, maana hizo ni furaha ni za haki, na kuwa katika uaminifu ulinitesa. **76** Agano ya moyo wangu. **112** Moyo wangu umewekwa kuzitii lako aminifu na linifarji, kama ulivyomwahidi mtumishi sheria zako milele mpaka mwisho kabisa. SAMEKH. **113** wako. **77** Unihurumie ili niweze kuishi, kwa maana sheria Ninawachukia watu wa kusita-sita, lakini naipenda sheria yako ni furaha yangu. **78** Wenyе kiburi na waalibishwe, yako. **114** Wewe ni ficho langu na ngao yangu; nalingoja maana wamenitukana; bali mimi nitayatifikari maagizo neno lako. **115** Ondokeni kwangu, ninyi mtendao uovu, ili yako. **79** Wale wote wanao kucha wewe na wanigeukie, niweze kuzitii amri za Mungu wangu. **116** Uniwezeshe wale wazijuo amri za agano lako. **80** Moyo wangu kwa neno lako ili niweze kuishi na nisiaibike na matumaini uwe mkamilifu pamoja na heshima kwa sheria zako ili yangu. **117** Unisaidie, nami nitakuwa salama; siki zote nisiaibike. KAPH. **81** Ninazimia kwa kutamani sana kuwa nitazitafakari sheria zako. **118** Wewe huwakataa wale wewe unaweza kuniokoa! Ninamatumaini katika neno wote wapoteao mbali na sheria zako, maana watu hao ni lako. **82** Macho yangu yanatamani sana kuiona ahadi wadanganyifu na si wakuminika. **119** Wewe huwaondoa yako; ni lini utanifarji mimi? **83** Kwa maana nimekuwa waovu wa nchi kama takataki; kwa hiyo ninazipenda kama kiriba katika moshi; sisahau sheria zako. **84** Ni kwa amri zako thabitii. **120** Mwili wangu hutetemeka kwa hofu muda gani gani mtumishi wako atalazimika kuyavumilia yako, na ninaziogopa amri za haki yako. AYIN. **121** haya; ni lini utawahukumu wale wanaonitesa? **85** Wenyе Ninafanya kilicho sahihi na haki; usiniache kwa watesi kiburi wamenichimbia shimo, wasioti sheria yako. **86** wangu. **122** Uwe mdhamini wa ustawi wa mtumishi wako; Amri zako zote ni za kuaminika; wale watu walinitesa bila usiwaache wenyе kiburi wanionee. **123** Macho yangu ya haki; unisaidie. **87** karibu kuniifanya nifikie mwisho yanachoka kwa kuusubiri wokovu wako na neno lako la juu ya nchi hii, lakini siyakatai maagizo yako. **88** Kwa haki. **124** Mwoneshe mtumishi wako uaminifu wa agano upendo wako thabitii, uniweke hai, ili niweze kuzitii amri lako, na unifundishe sheria zako. **125** Mimi ni mtumishi zako. LAMEDH. **89** Yahwe, neno lako linasimama milele; wako; unipe uelewa ili niweze kuzijua amri za agano neno lako limefanywa imara mbinguni. **90** Uaminifu wako lako. **126** Ni wakati wa Yahwe kutenda, kwa maana watu wadumu kwa ajili ya vizazi vyote; umeiimarisha nchi, nayo wamevunja sheria yako. **127** Hakika ninazipenda amri inadumu. **91** Vitu yote yaliendelea mpaka leo hii, kama zako kuliko dhababu, naam, kuliko dhababu safi. **128** Hivyo vile ulivyo sema katika amri zako za haki, maana vitu vyote ninayaufuata maagizo yako yote kwa makini, na ninachukia ni watumishi wako. **92** Kama sheria yako isingekuwa kila nija ya uongo. PE. **129** Sheria zako ni za ajabu, ndiyo furaha yangu, ningeangamia katika mateso yangu. **93** sababu ninazitii. **130** Ufanuzi wa maneno yako huleta Sitayashau kamwe maagizo yako, maana kupitia hayo nuru; na kumpa ufanamu mjinga. **131** Ninafungua kinywa umeniweka hai. **94** Mimi ni wako, kwa maana ninayatafuta changu na kutweta, maana ninazitamani amri zako. **132** maagizo yao. **95** Waovu huijandaa kuniangamiza, lakini Unigeukie na unihurumie, kama ufanyakayo siku zote kwa nitatafuta kuzielewa amri za agano lako. **96** Nimeona wale walipendao jina lako. **133** Uziongoze hatua zangu kuwa kila kitu kina mipaka, lakini amri zako ni pana, zaidi kwa neno lako; usiruhusu dhambi yeoyote initawale. **134** ya mipaka. MEM. **97** Oh ni jinsi gani naipenda sheria yako! Unikomboe dhidi ya wanadamu waonevu ili niyatii maagizo

yako. 135 Uso wako umwangazie mtumishi wako, na yako ni furaha yangu. 175 Naomba niishi na nikusifu unifundishe sheria zako. 136 Mito ya machozi yatiririka wewe, na amri zako za haki zinisaidie. 176 Nitemangatanga kama kondoo aliyepotea; mtafute mtumishi wako, kwa maana sijazisahau amri zako.

120 Katika dhiki yangu nilimuita Yahwe, naye akanijibu. 2 Uiokeo nasfi yangu, yahwe, dhidi ya wale wadanganyao kwa midomo yao na wanenao hila kwa ndimi zao. 3 Yahwe atawaadhibu vipi, na atawafanya kitu gani zaidi, ninyi milio na ulimi mdanganyifu? 4 Atawaadhibu kwa mishale ya shujaa ilio nolewa kwa makaa ya moto ya mretemu. 5 Ole wangu mimi kwa sababu ninaishi kwa muda Mesheki; huko nyuma niliishi kati ya maskani ya Kedari. 6 Kwa muda mrefu sana niliisha na wale waichukiao amani. 7 Nipo kwa ajili ya amani, lakini ninenapo, wao wako kwa ajili ya vita.

121 Nitayainua macho yangu nitazame milimani. Msada wangu utatoka wapi? 2 Msada wangu unatoka kwa Yahwe, aliyezifanya mbingu na nchi. 3 Hatauacha mguu wako uteleze; ye ye akulindaye hatasinzia. 4 Tazama, mlinzi wa Israeli hatasinzia wala hatalala usingizi kamwe. 5 Yahwe ni mlinzi wako; Yahwe ni uvuli mkono wako wa kuume. 6 Jua halitakudhuru wakati wa mchana, wala mwezi wakati wa usiku. 7 Yahwe atakulinda na madhara yote, na ataulinda uhai wako. 8 Yahwe atakulinda katika yote ufanyayo sasa na hata milele.

122 Nilifurahi waliponiambia, "Na twende kwenye Nyumba ya Yahwe." 2 Ee Yerusalem, miguu yetu imesimama ndani ya malango yako! 3 Ee Yerusalem, uliojengwa kama mji uliopangiliwa kwa umakini! 4 Makabila huenda juu Yerusalem, makabila ya Yahwe; kama usuhuhuda wa Israeli, kulishukuru jina la Yahwe. 5 Huko viliwekwa viti nya hukumu, viti nya enzi nya nyumba ya Daudi. 6 Ombeni kwa ajili ya amani ya Yerusalem! "Wote wakupendao wawe na amani. 7 Amani iwepo ndani ya kuta zako ili ikutetee, na wawe na amani ndani ya ngome zako." 8 Kwa ajili ya ndugu zangu na rafiki zangu nitasema, "Amani iwe ndani yenu." 9 Kwa ajili ya Yahwe Mungu wetu, nitatafuta mema kwa ajili yako.

123 Nakuinulilia macho yangu, wewe uketiye mbinguni. 2 Tazama, kama vile macho ya watumishi watazamapo kwenye mkono wa Bwana wao, na kama macho ya mjakazi yatazamapo mkono wa bibi yake, ndivyo hiyo macho yetu yanamtazama Yahwe mpaka atakapo tuhurumia. 3 Ee Yahwe, utuhurumie, kwa maana tunadhalilishwa sana. 4 Tumeshibishwa mzaha wa wenye kiburi na dharau ya wenye majivuno.

124 "Kama Yahwe asingekuwa upande wetu," Israeli na aseme sasa, 2 "Kama asingekuwa Yahwe ambaye alikuwa upande wetu wakati watu walipoinuka dhidi yetu, 3 basi wangkuwa wametumeza tungali hai hasira yao lipozidi dhidi yetu. 4 Maji yangetugharikisha;

mtu ungetuzidia. 5 Kisha maji yafurikayo yangetuzamisha." 4 Yahwe ni mwenye haki; amezikata kamba za waovu." 5 6 Atukuzwe Yahwe, ambaye hajaruhusu tuwe mawindo kwa meno yao. 7 Tumetoroka kama ndege mtegoni mwa wawindaji; mtego umevunyika, nasi tumetoroka. 8 Msaada wetu uko katika Yahwe, aliyeziumba mbingu na nchi. 9 Wote waibishwe na kurudishwa nyuma, wale wachukiao Sayuni. 6 Na wawe kama nyasi juu ya paa ambayo hunyauka kabla hayajakua, 7 ambayo hayawesi kujaza mkono wa mvunaji wala kifua cha mfunga miganda. 8 Wale wapitao karibu wasiseme, "Baraka za Mungu na ziwe juu yako; Tunakubariki katika jina la Yahwe."

125 Wale wamwaminiow Yahwe ni kama milima Sayuni, hautikisiki, wadumu milele. 2 Kama milima inavyo izunguka Yerusalem, hivyo ndivyo Yahwe anavyo wazunguka watu wake sasa na hata milele. 3 Fimbo ya uovu haitatawala katika nchi ya wenyeh haki. Vinginevyo wenyeh haki wanawenza kukosea. 4 Ee Yahwe, utende wema kwa wale walio wema na wale walio wanyooofu miyoyoni mwao. 5 Lakini kwa wale wanaogeukia njia zao za upotovu, Yahwe atawaondoa pamoja na watenda maovu. Amani iwe na Israeli.

126 Bwana alipowarejesha mateka wa Sayuni, tulikuwa kama waotao ndoto. 2 Vinywa yetu vilijawa na vicheko na ndimi zetu zilijawa na kuimba. Kisha wakasem kati ya mataifa, "Yahwe amewatendea mambo makuu." 3 Yahwe alitufanya mambo makuu; ni furaha gani tuliyokuwa nayo! 4 Ee Yahwe, uwaresheshe mateka wetu, kama vijito yya kusini. 5 Wale wapandao kwa machozi watavuna kwa kelele za furaha. 6 Yeye aendaye akilia, akibebe mbegu kwa ajili a kupanda, atarudi tena kwa kelele za furaha, akileta miganda yake.

127 Yahwe asipojenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure. Yahwe asipoulinda mji, aulindaye afanya kazi bure. 2 Ni kazi bure kwa wewe unayeamka mapema, na kulala kwa kuchelewaa, au kula mkate kwa kuufanyia kazi ngumu, maana Yahwe huwapa chakula awapendao hata wawapo usingizini. 3 Tazama, wana ni urithi kutoka kwa Yahwe, uzao wa tumbo ni thawabu kutoka kwake. 4 Kama mishale mkononi mwa shujaa, ndivyo walivyo wana wa ujanani. 5 Ni namna gani alivyo barikiwa mtu ambaye amelijaza podo lake hivyo. Hata aibishwa pindi atakapo kabiliana na adui zake katika lango.

128 Amebarikiwa kila mtu amchaye Yahwe, atembeaye katika njia zake. 2 Kazi ya mikono yako, wewe utaifurahia; utabarikiwa na kufanikiwa. 3 Mke wako atakuwa kama mzabibu uzaao katika nyumba yako; wanao watakuwa kama miche ya mimeya ya mizeituni wakaapo kuzunguka meza yako. 4 Ndiyo, hakika, mtu anaye muheshimu Yahwe atabarikiwa. 5 Mungu na akubariki toka Sayuni; na uweze kuona mafanikio ya Yerusalem siku zote za maisha yako. 6 Uishi uwaone wana wa wanao. Amani iwe na Israeli.

129 "Mara nyiningi tangu ujana wangu wamekuwa wakinishambulia," Israeli na iseme. 2 "Mara nyiningi tangu ujana wangu wamekuwa wakinishambulia, lakini hawajanishinda. 3 Wakulima wamekuwa wakilima mgonongoni kwangu; wametengeneza matuta yao marefu.

4 Yahwe ni mwenye haki; amezikata kamba za waovu." 5 6 Na wawe kama nyasi juu ya paa ambayo hunyauka kabla hayajakua, 7 ambayo hayawesi kujaza mkono wa mvunaji wala kifua cha mfunga miganda. 8 Wale wapitao karibu wasiseme, "Baraka za Mungu na ziwe juu yako; Tunakubariki katika jina la Yahwe."

130 Toka ndani yangu ninakulilia, Yahwe. 2 Bwana, usikie sauti yangu; masikio yako na yasikie kwa makini kuomba kwangu kwa ajili ya huruma. 3 Kama wewe, Yahwe, ungehesabu maovu, Bwana, ni nani angesimama? 4 Lakini kwako kuna msamaha, ili uweze kuheshimiwa. 5 Ninamgoja Yahwe, nafsi yangu inasubiri, na katika neno lake ninatumainia. 6 Nafsi yangu inamgoja Bwana kuliko mlinzi aingojavyo asubuhi. 7 Israeli, umtumainie yahwe. Yahwe ni wenyeh huruma, na yuko tayari kusamehe. 8 Ni yeeye ambaye ataikomboa istaeli dhidi ya dhambi zake zote.

131 Yahwe, moyo wangu haujivuni wala macho yangu hayana kuburi. Sina matarajio makubwa kwa ajili yangu mwenyewe wala kujihofia kwa mambo ambayo yako juu ya uwezo wangu. 2 Hakika nimejitaliza na kuinyamazisha nafsi yangu; kama mtoto aliyeachishwa na mama yake, nafsi yangu ndani yangu iko kama mtoto aliye achishwa. 3 Israeli, umtumainie Yahwe sasa na hata milele.

132 Yahwe, kwa ajili ya Daudi kumbuka mateso yake yote. 2 Kumbuka ndiye aliye mwapia Yahwe, aliweka nadhiri kwa Shujaa wa Yakobo. 3 Alisema, sitaingia nyumbani mwangu wala sitaenda kitandani mwangu, 4 sitayapa macho yangu usingizi wala kope zangu kupumzika 5 mpaka nitakopopata mahali kwa ajili ya Yahwe, na maskani kwa ajili ya Shujaa wa Yakobo." 6 Tazama tulisikia kuhusu hilo katika Efrata; tulipa katika konde la Yearimu. 7 Tutaingia katika maskani ya Mungu; tutasujudu miguuni pake. 8 Inuka, Ee Yahwe, uje mahali pakao pa kupumzika, wewe na sanduku la nguvu zako! 9 Makuhani wako na wavikwe uadilifu; waaminifu wako washangilie. 10 Kwa ajili ya mtumishi wako Daudi, usimuvache mfalme wako uliye mpaka mafuta. 11 Yahwe alimwapia Daudi kiapo cha uhakika, kiapo cha uhakika ambacho hatakivunja: "Nitamuweka mmoja wa wazawa wako kwenye kiti chako cha enzi. 12 Kama wana wako watalishika agano langu na sheria ambazo nitawafundisha, watoto wao pia watakaa kwenye kiti chako cha enzi milele." 13 Hakika Yahwe ameichagua Sayuni, ameitamani kwa ajili ya makao yake. 14 "Hapa ni mahali pangu pa kupumzika milele. Nitaiishi hapa, kwa kuwa ninapatamani. 15 Nitapabariki sana kwa mahitaji. Nitawatosheleza maskini wake kwa mkate. 16 Nitawavisha makuhani wake kwa wokovu, waaminifu wake watashangilia kwa furaha. 17 Hapo nitachipusha pembe kwa ajili ya Daudi na kuweka taa juu kwa ajili ya

mpakwa mafuta wangu. 18 Nitawavisha adui kwa aibu, bali juu yake taji yake itang'aa."

133 Tazama, jinsi iliyivo vema na yakupendeza ndugu waishi pamoja, kwa umoja! 2 Ni kama mafuta mazuri kichwani yashukayo ndevuni. Ndevu za Haruni, na yashukayo mpaka upindo wa mavazi yake. 3 Ni kama umande wa Hermoni uangukao millimani pa Sayuni. Maana huko ndiko Bwana alipoamuru baraka, naam uzima milele na milele.

134 Njonji, mtukuzeni Yahwe, enyi nyote watumishi wa Yahwe, ninyi mnaotumika hekaluni mwa Yahwe wakati wa usiku. 2 Inueni mikono yenu patakatifu pake na mtukuzeni Yahwe. 3 Mungu na awabariki toka Sayuni, yeze aliye ziumba mbingu na nchi.

135 Msifuni Yahwe. Lisifuni jina la Yahwe. Msifuni yeze, enyi watumishi wa Yahwe, 2 ninyi msimamao katika nyumba ya Yahwe, katika nyua za nyumba ya Mungu wetu. 3 Msifuni Yahwe, kwa kuwa ni mwema; liimbieni sifa jina lake, maana ni vizuri kufanya hivyo. 4 Kwa kuwa Yahwe amemchagua Yakobo kwa ajili yake mwenyewe, Israeli kama urithi wake. 5 Nauja ya kuwa Yahwe ni mkuu, na kwamba Bwana wetu yuko juu ya miungu yote. 6 Chochote Yahwe apendacho, hufanya mbinguni, duniani, katika bahari na katika vilindi vyote. 7 Hushusha mawingu kutoka mbali, akifanya mianga ya radi kuongozana na mvua na kuleta upepo toka katika ghala yake. 8 Aliua mzaliwa wa kwanza wa Misri, wote wanadamu na wanyama. 9 Alituma ishara na maajabu kati yako Misri, dhidi ya Farao na watumishi wake wote. 10 Aliwashambulia mataifa mengi na aliua wafalme wenye nguvu, 11 Sihoni mfalme wa Waamori na Ogu mfalme wa Bashani na falme zote za Kanaani. 12 Alitupatia sisi nchi yao kama urithi, urithi wa Israeli watu wake. 13 Jina lako, Yahwe, inadumu milele; Yahwe, kumbukumbu lako vizazi hata vizazi. 14 Kwa kuwa Bwana huwatetea watu wake na anahuruma juu ya watumishi wake. 15 Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu. 16 Sanamu hizo zina vinywa, lakini haziongei; zina macho, lakini hazoni; 17 zina masikio, lakini hazisikii, wala vinywani mwao hamna pumzi. 18 Wale wazitengeneza wanafanana nazo, vilevile kila anaye zitumainia. 19 Enyi kizazi cha Israeli, mtukuzeni Yahwe; kizazi cha Haruni, mtukuzeni Yahwe. 20 Kizazi cha Lawi, mtukuzeni Yahwe. 21 Atukuzwe Yahwe katika Sayuni, yeze aishiye Yerusalemu. Msifuni Yahwe.

136 Oh, mshukuruni Yahwe; kwa kuwa ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 2 Oh, mshukuruni Mungu wa miungu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 3 Oh, mshukuruni Bwana wa mabwana, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 4 Mshukuruni yeze ambaye peke yake hufanya maajabu makuu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 5 Yeye aliyezifanya mbingu

kwa hekima zake, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 6 Mshukuruni yeze alitandaza nchi juu ya maji, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 7 Yeye aliye fanya mianga mikubwa, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 8 Mshukuruni yeze alipaye jua kutawala mchana, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 9 Mwezi na nyota vitawale usiku, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 10 Mshukuruni yeze aliywawa wazaliwa wa kwanza wa Misri, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 11 Akawatoa Waisraeli kati yao, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 12 Kwa mkono hodari na mkono ulio nyooosha, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 13 Mshukuruni yeze aliyeigawa Bahari ya Shamu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 14 Na kuwapitisha Waisraeli katikati yake, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 15 Lakini akamtupa Farao na jeshi lake katika Bahari ya Shamu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 16 Mshukuruni yeze aliye waongoza watu wake jangwani, kwa maana uaminifu wa agano lake ni wa milele. 17 Yeye aliywawa wafalme wakuu, kwa maana uaminifu wa agano lake ni wadumu milele. 18 Mshukuruni yeze aliywawa wafalme maarufu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 19 Sihoni mfalme wa Waamori, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 20 Na Ogu, mfalme wa Bashani, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 21 Mshukuruni yeze aliywapa nchi yao kama urithi, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 22 Urithi wa Israel mtumishi wake, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 23 Yeye aliyetukumbuka na kutusaidia katika unyonge wetu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 24 Mshukuruni yeze ambaye ametupa ushindi juu ya aui zetu, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 25 Yeye awapaye chakula viumbe hai wote, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele. 26 Oh, mshukuruni Mungu wa mbinguni, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele.

137 Kando ya mito ya Babeli tuliketi na tulilia tulipokumbuka kuhusu Sayuni. 2 Tilitundika vinubi yetu kwenye miti ya Babylon. 3 Huko watekaji wetu walitaka tuwaimbie, na wale walio tudihaki walitutaka sisi tufurahi, wakisema, "Tuimbieni moja ya nyimbo za Sayuni." 4 Tungevezaje kuimba wimbo unaomuhusu Yahwe katika nchi ya ugeni? 5 Kama nikikusahau wewe, Yerusalemu, basi mkono wangu wa kuume na usahau ujuzi wake. 6 Ulimi wangu na ushikamane juu ya kinywa changu kama nisipokufikiria tena, na kama sipedelei zaidi Yerusalemu kuliko furaha yangu kuu. 7 Kumbuka, Ee Yahwe, kile walichofanya Waedolu siku ya anguko la Yerusalemu. Walisema, "Ibomoeni, ibomoeni mpaka chini kwenye misingi yake." 8 Binti za Babeli, hivi karibuni wataharibiwa- mtu na abalikiwe, yeoyote atakaye

walipizia yale mliotufanya sisi. 9 Mtu na abarikiwe, yeote achukuaye na kusambaratisha watoto wenu juu ya jiwe.

138 Nitakushukuru kwa moyo wangu wote; mbele ya miungu nitakuimbia sifa. 2 Nitasujundu mbele ya hekalu lako takatifu na kulishukuru jina lako kwa ajili ya uaminifu wa agano lako na kwa uaminifu wako. Umelifanya muhimu zaidi neno lako na jina lako kuliko kitu chocohete. 3 Siku ile nilioy kuita, ulinijibu; ulinitia moyo na kuitia nguvu nafsi yangu. 4 Wafalme wote wa nchi watakushukuru wewe, Yahwe, maana watasikia maneno kutoka kinywani mwako. 5 Hakika, wataimba kuhusu matendo ya Yahwe, kwa kuwa utukufu wa Yahwe ni mkuu. 6 Maana ingawa Yahwe yuko juu, lakini anawajali wanyenyekevu, lakini hawatambui wenye majivuno. 7 Nijapopita katikati ya hatari, wewe utauhifadhi uhai wangu; utanyosha mkono wako dhidi ya hasira ya adui zangu, na mkono wako wa kuume utaniokoa. 8 Yahwe yuko pamoja nami hadi mwisho; uaminifu wa agano lako, Yahwe, wadumu milele. Usiwaache wale ambaa mikono yako imewaumba.

139 Ee Yahwe, wewe umenichunguza, na unaniju. 2 Wewe unajua nikaapo na niinukapo; unajua mawazo yangu tokea mbali sana. 3 Unachunguza wenendo wangu na kulala kwangu; unazijua njia zangu zote. 4 Kabla hakujawa na neno kwenye ulimi wangu, wewe unalijua kabisa, Yahwe. 5 Nyuma yangu na mbele yangu unanizunguka na kuniwekea mkono wako. 6 Maarifa hayo ni mengi yanani mimi; yako juu sana, nami siwezi kuyafikia. 7 Niende wapi mbali na roho yako? Niende wapi niukimbiue uwepo wako? 8 Kama nikipa mbinguni, uko huko; kama nikifanya kitanda changu Kuzimuni, tazama, uko huko. (*Sheol h7585*) 9 Kama nikipa kwa mbawa za asubuhi na kwenda kuishi pande za mwisho wa bahari, 10 hata huko mkono wako utaniongoza, mkono wako wa kuume utanishika. 11 Kama nikisema, "Hakika giza litanifunika, na nuru inizungukayo itakuwa usiku," 12 Hata giza lisengweza kuwa giza kwako. Usiku ungeng'aa kama mchana, maana giza na nuru kwako vinafanana. 13 Wewe uliumba sehemu zangu za ndani; uliniumba tumboni mwa mama yangu. 14 Nitakusifu, kwa maana nimeumbwa kwa jinsi ya ajabu. Nafsi yangu yalijua hili vizuri sana. 15 Mifupa yangu haikusitirika kwako nilipoumbwa kwa siri, nilipoumbwa kwa ustadi pande za chini za nchi. 16 Uliniona ndani ya tumbo; siku zote zilizo pangwa kwangu ziliandikwa kitabuni mwako hata kabla ya siku ya kwanza kutokea. 17 Ni jinsi gani mawazo yako ni ya thamani kwangu, Mungu! Njinsi ilivyo kubwa jumla zake! 18 Kama nikijaribu kuyahesabu ni mengi kuliko mchanga. Niamkapo bado niko na wewe. 19 Ee Mungu, kama ungewaua waovu; ondokeni kwangu enyi watu wenye vurugu. 20 Wanakuasi wewe na kutenda udanganyifu; adui zako wananena uongo. 21 Je, siwachukii hao, wale wakuchukiao Yahwe? Je, siwadharau wale wanao inuka dhidi yako? 22 Nawachukia kabisa; wamekuwa adui zangu. 23 Ee Mungu, unichunguze na kuujua moyo

wangu; unijaribu na uyajue mawazo yangu. 24 Uone kama kuna njia ya uovo ndani yangu, na unionongoze katika njia ya milele.

140 Yahwe, uniokoe dhidi ya waovu; unikinge dhidi ya watu wenye vurugu. 2 Wao wanapanga uovo miyoni mwao; wanasababisha mapigano kila siku. 3 Ndimi zao zinajeruhi kama nyoka; sumu ya fira imo midomoni mwao. (Selah) 4 Ee Yahwe, unilinde dhidi ya mikono ya waovu; unikinge na vurugu za watu wanaopanga kuniangusha. 5 Wene ymajivuno wameweka mtego kwa ajili yangu; wameeneza nyavu; wameweka kitanzu kwa ajili yangu. (Selah) 6 Nilimwambia Yahwe, "Wewe ni Mungu wangu; usikie kilio changu unihurumie." 7 Ee Yahwe, Bwana wangu, wewe ni mwenze nguvu uwezaye kuniokoa; hunifunika ngao kichwa changu siku ya vita. 8 Ee Yahwe, usiyatimize matakwa ya waovu; usiruhusu njama zao kufanikiwa. (Selah) 9 Wale wanao nizunguka huinua vichwa vyao; madhara ya midomo yao wenywewe na yawafunike. 10 Makaa ya moto na yawaangukie; uwatupe motoni, kwenye shimo refu, wasiweze kuinuka tena. 11 Watu wenye ndimi na wasifanywe salama juu ya nchi; na uovo umuwinde kumpiga mtu mwenze vurugu mpaka afe. 12 Ninajua kuwa Yahwe atahukumu kwa haki walioiteswa, na kuwa atawapa haki wahitaji. 13 Hakika watu wenye haki watalishukuru jina lako; watu wanyoofu wataishi uweponi mwako.

141 Ee Yahwe, niinakulilia wewe; uje upesi kwangu. Unisikilize nikuitapo. 2 Maombi yangu na yawe kama uvumba mbele zako; mikono yangu iliyoinaliwa na iwe kama dhabihu ya jioni. 3 Ee Yahwe, uwewe mlinzi kinywani mwangu; mnganjezi malangoni pa midomo yangu. 4 Usiruhusu tamaa ya moyo wangu kutamani uovo wowote wala kushiriki katika matendo ya dhambi na watu waishio maovuni. Nisile vyakula vyao vya anasa. 5 Mwene yaki na anipige; nao utakuwa ni wema kwangu. Anirudi; itakuwa kama mafuta kichwani pangu; kichwa changu na kisikatae kupokea. Lakini maombi yangu siku zote yatakuwa dhidi ya matendo yao mauvu. 6 Viongozi wao watatupwa chini toka juu mlimani; watayasikia maneno yangu kuwa ni matamu. 7 Watalazimika kusema, "Kama vile jembe moja livunjapo ardhi, hiyyo mifupa yetu imesamaratishwa kinywani pa kuzimu." (*Sheol h7585*) 8 Hakika macho yangu yanakutazama wewe, Yahwe, Bwana; katika wewe napata kimbilio; usiache nafsi yangu. 9 Unilinde dhidi ya mitego walioiweka kwa ajili yangu, na matanzi yao watendao maovu. 10 Waovu na waangukie kwenye nyavu zao wenywewe pindi mimi nitorokapo.

142 Kwa sauti yangu namlilia Yahwe anisaidie; kwa sauti yangu naomba kwa ajili ya neema ya Yahwe. 2 Namwaga malalamiko yangu mbele zake; ninamwambia shida zangu. 3 Roho yangu inapokuwa dhaifu ndani yangu, wewe unajua mapito yangu. Kwenye njia niilipato wamenifichia mtego. 4 Natazama kulia kwangu na sioni yeoyet anayenijali. Sina pa kukimbia;

hakuna anayejali kuhusu uhai wangu. 5 Nilikuita wewe, binti zetu kama nguzo za pembeni, zilizonakishiwa kwa Yahwe; nikasema, "Wewe ni kimbilio langu, fungu langu kupamba jumba la kifahari. 13 Ghala zetu na ziae akiba katika nchi ya walio hai. 6 Sikia kuita kwangu, maana ya kila aina ya mazao, na kondoo wetu wazae elfu na nimeshushwa chini sana; uniokoe dhidi ya watesi wangu, makumi elfu mashambani mwetu. 14 Kisha ng'ombe wetu maana wana nguvu kuliko mimi. 7 Uitoe nafsi yangu watakuwa na nddama wengi. Hakuna atakayevunja kuta kifungoni ili niweze kulishukuru jina lako. Wenyе haki zetu; hakutakuwa na uhamisho wala kilio mitaani mwetu. watakusanyika karibu nami kwa sababu umekuwa mwema 15 Wamebarikiwa watu wenye baraka hizo; furaha ina kwangu."

143 Ee Yahwe, usikie maombi yangu; sikia kuomba kwangu. Kwa sababu ya uaminifu wa agano

lako na haki yako, unijib! 2 Usimuhukumu mtumishi wako, kwa kuwa machoni pako hamna aliye haki. 3 Adui ameifuatua nafsi yangu; amenisukuma hadi chini; amenifanya niishi gizani kama wale ambaو wamekwisha kufa siku nygingi zilizopita. 4 Na roho yangu inazidwa 5 Nakumbuka siku za zamani zilizopita; nayatafakari matendo yako yote; Nawaza juu ya utimilifi wako. 6 Nakunyoshea mikono yangu katika maombi; nafsi yangu inakuonea kiu katika nchi kavu. (Selah) 7 Unijib upesi, Yahwe, kwa sababu roho yangu inazimia. Usinifiche uso wako, vinginevyo

nitakuwa kama wale waendao chini shmoni. 8 Unifanye mikono yangu vita na vidole vyangu kupigana.

2 Wewe ni uaminifu wa agano langu na ngome yangu, mnara wangu mrefu na uniookoaye, ngao yangu na yule ambaye katika ye ye napata kimbilio, uyatiishaye mataifa chini yangu. 3 Ee Yahwe, mtu ni kitu gani hata umtazame au mwana wa mtu hata umfikirie? 4 Mtu ni kama pumzi, siku zake ni kama uvuli upitao. 5 Ee Yahwe uziinamishe mbingu na ushuke chini, uiguse milima na uifanye kutoa moshi. 6 Utume umeme uwatawayane adui zangu; upige mishale yako na uwavuruge. 7 Nyosha mkono wako toka juu; uniokoe kutoka katika maji mengi, na kutoka katika mkono wa wageni. 8 vinywa vyao hunena uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo. 9 Nitakuimbia wimbo mpya, Mungu; kwa kinanda cha nyuzi kumi nitakuimbia sifa wewe, 10 uwapaye wafalme wokovu, uliye muokoa Daudi mtumishi wako dhidi ya upanga wa uovo. 11 Uniokoe na unitoe mkononi mwa wageni. Midomo yao huongea uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo. 12 Wana wetu na wawe kama mimea ikuayo kwa ukumbwa timilifi katika ujana wao na

145 Nitakutukuza wewe, Mungu wangu, Mfalme; nitalihimidi jina lako milele na milele. 2 Kila

siku nitakuhimidi; nitalisifu jina lako milele na milele. 3 Yahwe ndiye mkuu na wakusifiwa sana; ukuu wake hauchunguziki. 4 Kizazi kimoja kitayasifu matendo yako kwa kizazi kijacho na kitatangaza matendo yako makuu. 5 Nitaitafakari fahari ya utukufu wa adhama yako na ndani yangu; moyo wangu unakata tamaa. 6 Watanena juu ya nguvu ya kazi siku za zamani zilizopita; zako za kutisha, nami nitatangaza ukuu wako. 7 Nao watatangaza wingi wa wema wako, na wataimba kuhusu yangu katika maombi; wewe, Yahwe; waaminifu wako nitakuwa kama wale waendao chini shmoni. 8 Yahwe ni wa neema na huruma, si mwepesi haki yako. 9 Yahwe ni mwema kwa wote; huruma zake zi juu ya ninakuamini wewe. Unionyeshe njia niipasayo kutembea kazi zake zote. 10 Vyote ulivyo viumba vitakushukuru kusikia uaminifu wa agano lako wakati wa asubuhi, maana wewe, Yahwe; waaminifu wako nitakuwa zako. 11 ninakuamini wewe. Waaminifu wako watanena juu ya utukufu wa ufalme kwayo, kwa maana nakuinulua wewe nafsi yangu. 12 Watayafanya Uniooke dhidi ya adui zangu, Yahwe; nakimbia kwako ili wewe ni Mungu wangu. Roho wako mwema na aniongoze wewe ni milele, na mamlaka yako ya dumu kizazi hata mimi katika nchi ya unyoofu. 13 Ee Yahwe, kwa ajili ya kizazi. 14 Yahwe huwategemeza wote waangukao na jina lako, unihifadhi hai; katika haki yako uitoe nafsi yangu taabuni. 15 Katika uaminifu wa agano lako uwaondoshe madaui zangu na uwaangamize madaui wa uhai wangu, wewe ni milele, na mamlaka yako ya dumu kizazi hata mimi mimi ni mtumishi wako.

144 Atukuzwe Yahwe, mwamba wangu, anifundishaye mikono yangu vita na vidole vyangu kupigana.

2 Wewe ni uaminifu wa agano langu na ngome yangu, mnara wangu mrefu na uniookoaye, ngao yangu na yule ambaye katika ye ye napata kimbilio, uyatiishaye mataifa chini yangu. 3 Ee Yahwe, mtu ni kitu gani hata umtazame au mwana wa mtu hata umfikirie? 4 Mtu ni kama pumzi, siku zake ni kama uvuli upitao. 5 Ee Yahwe uziinamishe mbingu na ushuke chini, uiguse milima na uifanye kutoa moshi. 6 Utume umeme uwatawayane adui zangu; upige mishale yako na uwavuruge. 7 Nyosha mkono wako toka juu; uniokoe kutoka katika maji mengi, na kutoka katika mkono wa wageni. 8 vinywa vyao hunena uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo. 9 Nitakuimbia wimbo mpya, Mungu; kwa kinanda cha nyuzi kumi nitakuimbia sifa wewe, 10 uwapaye wafalme wokovu, uliye muokoa Daudi mtumishi wako dhidi ya upanga wa uovo. 11 Uniokoe na unitoe mkononi mwa wageni. Midomo yao huongea uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo. 12 Wana wetu na wawe kama mimea ikuayo kwa ukumbwa timilifi katika ujana wao na

matendo makuu ya Mungu ya julikane na wanadamu nijifiche. 13 Unifundishe kufanya mapenzi yako, maana na utukufu wa fahari ya ufalme wake. 14 Ufalme wako wewe ni Mungu wangu. Roho wako mwema na aniongoze ni wa milele, na mamlaka yako ya dumu kizazi hata mimi katika nchi ya unyoofu. 15 Macho ya wote yanakungoja wewe; nawe huwapa chakula chao kwa kizazi. 16 Huufungua mkono wako na hukidhi haja ya kila kiumbe hai. 17 Yahwe ni mwenye haki katika njia zake zote na neema katika yote afanyayo. 18 Yahwe yu karibu na wote wamwitao, wale wamwitao yeye katika uaminifu. 19 Hutimiza haja za wale wanaao mheshimu yeye; husikia kilio chao na kuwaokoa. 20 Yahwe huwalinda wale wampendao, lakini atawaangamiza waou wote. 21 Kinywa changu kitazinena sifa za Yahwe; wanadamu wote na walitukuze jina lake takatifu milele na milele.

146 Msifu Yahwe. Msifu Yahwe, ee nafsi yangu.

2 Ninamsifu Mungu maisha yangu yote; nitamuimbida sifa Mungu wangu ni ngali ni hai. 3 Msiweke imani katika wakuu au wanadamu, ambaye katika ye ye hamna wokovu. 4 Wakati uhai wa pumzi ya mtu unapokoma, hurudi aridhini; siku hiyo mipango yake hufikia mwisho. 5 Amebarikiwa yule ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake, ambaye tumaini lake liko katika Yahwe Mungu wake. 6 Yahwe aliumba mbingu na nchi, bahari, na vyote vilivymo; huitazama kweli milele. 7 Yeye hutekeleza hukumu kwa ajili ya walioonewa na huwapa chakula wenye njaa. Yahwe huwafungua waliofungwa; 8 Yahwe huyafungua macho ya kipofu; Yahwe huwainua walioinama; Yahwe huwapenda watu wenye haki. 9

Yahwe huwalinda wageni katika nchi; huwainua yatima na wajane, bali huipinga njia ya wasio haki. **10** Yahwe atatawala milele, Mungu wako, Sayuni, kwa vizazi vyote. Msifuni Yahwe.

147 Msifuni Yahwe, kwa maana ni vyema kumwimbia sifa Mungu wetu, ni kuzuri, kusifu kwa faa sana. **2** Yahwe hujengen tena Yerusalem, huwakusanya pamoja watu wa Israeli waliotawanyika. **3** Huponya miyo iliyopondeka na kuganga majeraha yao. **4** Huzihesabu nyota, naye huzipa majina zote. **5** Ukuu ni wa Bwana wetu na nguvu zake ni za kutisha, ufahamu wake hauwezi kupimika. **6** Yahwe huwainua wanyonge, huwashusha chini wenye jeuri. **7** Mwimbieni Yahwe kwa shukurani, mwimbieni sifa Mungu wetu kwa kinubi. **8** Huzifunika mbingu kwa mawingu na huiandaa mvua kwa ajili ya nchi, akizifanya nyasi kukua juu ya milima. **9** Huwapa wanyama chakula na wana kunguru waliapo. **10** Hapati furaha katika nguvu ya farasi, wala haridhii miguu imara ya mwanadamu. **11** Yahwe huridhia katika wale wanao muheshimu yeye, watumainio katika uaminifu wa agano lake. **12** Msifuni Yahwe, Yerusalem, msifuni Mungu wenu, Sayuni. **13** Maana yeye huyakaza mapingo ya malango yako, huwabariki watoto wako kati yako. **14** Huletamafanikio ndani ya mipaka yako, hukutosheleza kwa ngano bora. **15** Huipeleka amri yake juu ya nchi, amri zake hupiga mbio sana. **16** Hufifanya theluji kama sufu, huitawanya barafu kama majivu. **17** Hutupa mvua ya mawe kama makombo, ni nani aezeyae kuhimili baridi aitumayo? **18** Hutuma amri zake na kuziyeyusha, huvumisha upepo wake na hutiririsha maji. **19** Hutangaza neno lake kwa Yakobo, amri zake na hukumu zake kwa Israeli. **20** Hajafanya hivyo kwa taifa linginelo lolote, na kama ilivyo amri zake, hawazijui. Msifuni Yahwe.

148 Msifuni Yahwe. Msifuni Yahwe, ninyi mlilo katika mbingu; msifuni yeye, ninyi mlilo juu. **2** Msifuni yeye, enyi malaika wake wote; msifuni yeye, majeshi ya malaika wake wote. **3** Msifuni yeye, enyi juu na mwezi; msifuni yeye, nyota zote zing'aazo. **4** Msifuni yeye, enyi mbingu zilizo juu zaidi na maji yaliyo juu ya anga. **5** Na vilisifu jina la Yahwe, maana aliamuru, navyo vikaumbwa. **6** Pia ameviimrisha milele na milele; naye alitoa amri ambayo haitabadiilita. **7** Msifuni yeye kutoka nchi, ninyi viumbe wa baharini na viumbe vyote katika kina cha bahari, **8** moto na mvua ya mawe, theluji na mawingu, upepo wa dhoruba ukitimiza neno lake. **9** Msifuni yeye, enyi milima na vilima, miti ya matunda na mierezi yote, **10** wanyama pori na wanyama wafugwao, viumbe vitambaavyo na ndege. **11** Msifuni Yahwe, wafalme wa nchi na mataifa yote, wakuu na watawala wote wa nchi, **12** wote vijana wa kiume na vijana wa kike, wazee na watoto. **13** Na walisifu jina la Yahwe, kwa kuwa jina lake pekee limetukuka na utukufu wake umeongezwa juu ya nchi na mbingu. **14** Naye ameyainua mapembe ya

watu wake kwa ajili ya sifa kutoka kwa waaminifu wake wote, Waisraeli, watu wa karibu naye. Msifuni Yahwe.

149 Msifuni Yahwe. Mwimbieni Yahwe wimbo mpya; imbeni sifa zake katika kusanyiko la waaminifu.

2 Israeli ishangilie katika yeye aliye iumba; watu wa Sayuni na washangilie katika mfalme wao. **3** Nao walisi jina lake kwa kucheza; na wamuiimbie sifa yeye kwa ngoma na kinubi. **4** Kwa kuwa Yahwe hupata furaha katika watu wake; huwapa utukufu wanyeyekevu kwa wokovu. **5** Wacha Mungu wauchangilie ushindi; nao waimbe kwa furaha vitandani mwao. **6** Sifa za Mungu na ziwe vinywani mwao na panga mbili zenye makali mkononi mwao **7** kutekeleza kisasi juu ya mataifa na matendo ya adhabu juu ya watu. **8** Nao watawafunga wafalme wao kwa minyororo na wakuu wao kwa pingu za chuma. Watatekeleza hukumu ambayo imeandikwa. **9** Hii itakuwa ni heshima kwa ajili ya watakatifu wake wote. Msifuni Yahwe.

150 Msifuni Yahwe. Msifuni Yahwe katika patakatifupake; msifuni katika mbingu za ukuu wake. **2** Msifuni yeye kwa matendo yake makuu; msifuni yeye kwa kadri ya wingi wa ukuu wake. **3** Msifuni kwa mlipuko wa pembe; msifuni kwa kinanda na kinubi. **4** Msifuni kwa ngoma na kucheza; msifuni kwa vyombo yya nyuzi na filimbi. **5** Msifuni kwa matoazi yavumayo; msifuni kwa matoazi avumayo sana. **6** Kila kilicho na pumzi kimsifu Yahwe. Msifuni Yahwe.

Mithali

kutawaangamiza. 33 Bali kila anisikilizaye ataishi kwa usalama na atapumzika salama pasipo hofu ya maafa.

- 1** Mithali za Sulemani mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli. 2 Mithali hizi zinafundisha hekima na maarifa, kufundisha maneno ya busara, 3 ili mpate maarifa kwa hizi zinatoa hekima kwa wale ambao hawakufunzwa, na kuwapa vijana maarifa na hadhari. 5 Watu wenye busara wasikie na kuongeza elimu yao na watu wenye ufahamu wapate mwongozo, 6 kwa kuelewa mithali, misemo, hekima, katika kinywa chake hutoka maarifa na ufahamu. vitendawili na maneno ya wenye busara. 7 Hofu ya Yehova 7 Yeye hufidahi sauti ya hekima kwa wale wampendezao, ni chanzo cha maarifa- wapumbavu hudharau hekima na yeye ni ngao kwa wale waendao katika uadilifu, 8 nidhamu. 8 Mwanangu, sikia fundisho la baba yako na huongoza katika njia za haki na atalinda njia ya waaminifu wala usiziache kanuni za mama yako; 9 zitakuwa kilemba kwake. 9 Ndipo utakapoelewa wema, haki, usawa na kila cha neema katika kichwa chako na jebu zinazoning'nia njia njema. 10 Maana hekima itaingia moyoni mwako na kwenye shingo yako. 10 Mwanangu wenye dhambi maarifa yataipendeza nafsi yako. 11 Busara itakulinda, wakikushawishi katika dhambi zao, kataa kuwafuata. 11 Kama watasema, "haya tufatae, tuvzie ili kufanya ya uovu, kutoka kwa wale waongeo mambo potovu. 13 mauaji, tujifiche ili tuwashambulie watu wasio na hatia, Ambao huziacha njia za wema na kutembea katika njia za pasipo sababu. 12 Haya tuwameza wakiwa hai, kama giza. 14 Hufurahia wanapotenda maovu na hupendezwa kuzimu inavyowachukua wenye afya, na kuwa kama wale katika upotovu. 15 Hufuata njia za udanganyifu na kwa waangukao kwenye shimonii. (Sheol h7585) 13 Tutapata vitu kutumia ghilba huficha mapito yao. 16 Busara na hekima vyote nya thamani; tutazijaza nyumba zetu vile tunavyoiba zitakuoko kutoka kwa mwanamke malaya, kutoka kwa kwa wengine. 14 Weka vitu vyako kwetu; tutakuwa na mwanamke anayetafuta visa na mwenye maneno ya mfuko moja kwa pamoja." 15 Mwanangu, usitembee kubembeleza. 17 Yeye humwacha mwenzi wa ujana wake katika njia moja pamoja nao; usiruhusu mguu wako na kusahau agano la Mungu wake. 18 Maana nyumba kugusa katika mapito yao; 16 miguu ya hukimbilia mabaya yake huinama na kufa na mapito yake yatakupeleka kwa na huarakisha kumwaga damu. 17 Kwa kuwa haina wale walioko kaburini. 19 Wote waiendeao njia yake maana kumtegea ndege mtego wakati ndege anaona. 18 hawatarudi tena na wala hawataziona njia za uzima. Watu hawa huvizia kujuia wenyeewe—wanatega mtego 20 kwa hiyo utatembea katika njia ya watu wema na kwa ajili yao wenyeewe. 19 Ndivyo zilivyo njia za kila kufuata njia za wale watendao mema. 21 Kwa wale ambaye hupata utajiri kwa udhalimu; mapato ya udhalimu watendao mema watafanya makazi yao katika nchi, na huondoa uhai wa wenye utajiri. 20 Hekima inalia kwa wale wenye uadilifu watadumu katika nchi. 22 Lakini sauti mtaani, inapaza sauti katika viwanja; 21 katika mitaa inali kwa sauti kuu, kwenye maingilio ya milango ya mji inasema " 22 Mpaka lini enyi wajinga mtapenda kuwa wajinga? Mpaka lini enyi wenye dhihaka mtapenda dhihaka, na hadi lini enyi wapumbavu, mtachukia maarifa? 23 Zingatia karipio langu; nitatoa mawazo yangu kwa ajili yenu; nitawafahamisha maneno yangu. 24 Nimeita, nanyi mkakataa kusikiliza; nimeunyosha mkono wangu, wala hakuna aliyezingatia. 25 Lakini mumedharau mafundisho yangu yote na wala hamkizingatia maelekezo yangu. 26 Nitacheka katika taabu yenu, nitawadhihaki wakati wa kupatwa taabu- 27 hofu ya kutisha itawapata kama tufani na maafa yatawakumba kama upepo wa kisulisi, taabu na uchungu vitawapata. 28 Halafu watanita, nami sitawajibu; watanita katika hali ya kukata tamaa lakini hawataniona. 29 Kwa sababu wamechukia maarifa na hawakuchagua kuwa na hofu ya Yehova, 30 hawakufuata mafundisho yangu na wakayadharau masahihisho yangu yote. 31 Watakula matunda ya njia zao, na watashibishwa kwa matunda ya hila zao wenyeewe. 32 kwa maana wajinga hufa wanaporudi nyuma, na kutojali kwa wapumbavu
- 2** Mwanangu, kama ukiyapokea maneno yangu na kuzitunza amri zangu, 2 usikilize hekima na utaelekeza moyo wako katika ufahamu. 3 kama utalilia ufahamu na kupaza sauti yako kwa ajili ya ufahamu, 4 kama utautafuta kama fedha na kupekua ufahamu kama unatafuta hazina iliyojificha, 5 ndipo utakapofahamu hofu ya Yehova na utapata maarifa ya Mungu. 6 Kwa kuwa Yohova hutoa wala usiziache kanuni za mama yako; 7 Yeye hufidahi sauti ya hekima kwa wale wampendezao, ni ngao kwa wale waendao katika uadilifu, 8 nidhamu. 8 Mwanangu, sikia fundisho la baba yako na huongoza katika njia za haki na atalinda njia ya waaminifu wala usiziache kanuni za mama yako; 9 zitakuwa kilemba njia njema. 10 Maana hekima itaingia moyoni mwako na kwenye shingo yako. 10 Mwanangu wenye dhambi maarifa yataipendeza nafsi yako. 11 Busara itakulinda, wakikushawishi katika dhambi zao, kataa kuwafuata. 11 Kama watasema, "haya tufatae, tuvzie ili kufanya ya uovu, kutoka kwa wale waongeo mambo potovu. 13 mauaji, tujifiche ili tuwashambulie watu wasio na hatia, Ambao huziacha njia za wema na kutembea katika njia za pasipo sababu. 12 Haya tuwameza wakiwa hai, kama giza. 14 Hufurahia wanapotenda maovu na hupendezwa kuzimu inavyowachukua wenye afya, na kuwa kama wale katika upotovu. 15 Hufuata njia za udanganyifu na kwa waangukao kwenye shimonii. (Sheol h7585) 13 Tutapata vitu kutumia ghilba huficha mapito yao. 16 Busara na hekima vyote nya thamani; tutazijaza nyumba zetu vile tunavyoiba zitakuoko kutoka kwa mwanamke malaya, kutoka kwa kwa wengine. 14 Weka vitu vyako kwetu; tutakuwa na mwanamke anayetafuta visa na mwenye maneno ya mfuko moja kwa pamoja." 15 Mwanangu, usitembee kubembeleza. 17 Yeye humwacha mwenzi wa ujana wake katika njia moja pamoja nao; usiruhusu mguu wako na kusahau agano la Mungu wake. 18 Maana nyumba kugusa katika mapito yao; 16 miguu ya hukimbilia mabaya yake huinama na kufa na mapito yake yatakupeleka kwa na huarakisha kumwaga damu. 17 Kwa kuwa haina wale walioko kaburini. 19 Wote waiendeao njia yake maana kumtegea ndege mtego wakati ndege anaona. 18 hawatarudi tena na wala hawataziona njia za uzima. Watu hawa huvizia kujuia wenyeewe—wanatega mtego 20 kwa hiyo utatembea katika njia ya watu wema na kwa ajili yao wenyeewe. 19 Ndivyo zilivyo njia za kila kufuata njia za wale watendao mema. 21 Kwa wale ambaye hupata utajiri kwa udhalimu; mapato ya udhalimu watendao mema watafanya makazi yao katika nchi, na huondoa uhai wa wenye utajiri. 20 Hekima inalia kwa wale wenye uadilifu watadumu katika nchi. 22 Lakini sauti mtaani, inapaza sauti katika viwanja; 21 katika mitaa inali kwa sauti kuu, kwenye maingilio ya milango ya mji inasema " 22 Mpaka lini enyi wajinga mtapenda kuwa wajinga? Mpaka lini enyi wenye dhihaka mtapenda dhihaka, na hadi lini enyi wapumbavu, mtachukia maarifa? 23 Zingatia karipio langu; nitatoa mawazo yangu kwa ajili yenu; nitawafahamisha maneno yangu. 24 Nimeita, nanyi mkakataa kusikiliza; nimeunyosha mkono wangu, wala hakuna aliyezingatia. 25 Lakini mumedharau mafundisho yangu yote na wala hamkizingatia maelekezo yangu. 26 Nitacheka katika taabu yenu, nitawadhihaki wakati wa kupatwa taabu- 27 hofu ya kutisha itawapata kama tufani na maafa yatawakumba kama upepo wa kisulisi, taabu na uchungu vitawapata. 28 Halafu watanita, nami sitawajibu; watanita katika hali ya kukata tamaa lakini hawataniona. 29 Kwa sababu wamechukia maarifa na hawakuchagua kuwa na hofu ya Yehova, 30 hawakufuata mafundisho yangu na wakayadharau masahihisho yangu yote. 31 Watakula matunda ya njia zao, na watashibishwa kwa matunda ya hila zao wenyeewe. 32 kwa maana wajinga hufa wanaporudi nyuma, na kutojali kwa wapumbavu
- 3** Mwanangu, usizisahau amri zangu na uyatunze rafundisho yangu katika moyo wako, 2 maana ziatakuongezea siku zako na miaka ya maisha yako na amani. 3 Usiache utiifu wa agano na uaminifu viondoke kwako, vifunge katika shingo yako, viandike katika vibao nya moyo wako. 4 Ndipo utapata kibali na heshima mbele Mungu na wanadamu. 5 Mtegemee Yehova kwa moyo wako wote na wala usitegemee ufahamu wako mwenyeewe, 6 katika njia zako zote mkiri Yeye na yeze atayanyosha mapito yako. 7 Usiwe mwenye busara machoni pako mwenyeewe; mche Yehova na jiepushe na uovu. 8 Itakuponya mwili wako na kukuburudisha mwili wako. 9 Mheshimu Yehova kwa utajiri wako na kwa malimbuko ya mazao kwa kila unachozalisha, 10 na ndipo ghalaa zako zitajaa na mapipa makubwa yatafurika kwa divai mpya. 11 Mwanangu, usidharau kuadibishwa na Yohova na wala usichukie karipio lake, 12 maana Yehova huwaadibisha wale wapendao, kama baba anavyoshughulika kwa mtoto wake ampendezaye. 13 Yeye apataye hekima anafuraha,

naye hupata ufahamu. **14** Kwani katika hekima unapata nija ya waovu wala usiende katika njia ya watendao uovu. manufaa kuliko ukibadilisha kwa fedha na faida yake **15** Jiepushe nayo, usipite katika njia hiyo; geuka na upite inafaa zaidi kuliko dhahabu. **15** Hekima inathamani njia nyingine. **16** Maana hawawezi kulala mpaka wafanye zaidi kuliko kito, na hakuna unachokitamani kinawewe ubaya na hypotewa na usingizi hadi wasababishe mtu kulinganishwa na hekima. **16** Yeye anasiku nydingi katika kujikwaa. **17** Maana wao hula mkate wa uovu na hunywa mkono wake wa kuume; na mkono wake wa kushoto ni divai ya vurugu. **18** Bali njia ya mwenye kutenda haki utajiri na heshima. **17** Njia zake ni njia za ukarimu na ni kama mwanga ung'aao, huangaza zaidi na zaidi hadi mapito yake ni amani. **18** Yeye ni mti wa uzima kwa wale mchana inapowasili kwa ukamilifu. **19** Njia ya waovu ni wanaomshikilia, wale wanaomshikilia wanafuraha. **19** Kwa kama giza - hawajui ni kitu gani huwa wanajikwaa juu hekima Yehova aliweka msingi wa dunia, kwa ufahamu yake. **20** Mwanangu, zingatia maneno yangu; sikiliza alizii marisha mbingu. **20** Kwa maarifa yake vina vilipasuka na mawingu kudondosha umande wake. **21** Mwanangu, zingatia hukumu ya kweli na ufahamu, na wala usiache kauli zangu. **21** Usiziache zikaondoka machoni pako; kuvitazama. **22** Vitakuwa uzima wa nafsi yako na urembo kauli zangu. **22** Maana maneno yangu ni uliosababishwa na waovu unapotokea, **23** Ndipo utatembea uzitunze katika moyo wako. **23** Maana maneno yangu ni katika njia yako kwa usalama na mguu wako hautajikwaa; **24** ulalapo hutaogopa; utakapolala, usingizi wako utakuwa mazungumzo ya ujisadi. **25** Macho yako yatazame mbele mtamu. **25** Usitishwe na hofu ya ghafula au uharibifu kwa unoofu na kwa uthabitii tazama mbele sawasawa. **26** Yehova utakuwa upande wako na ataulinda mguu wako Usawazishe pito la mguu wako; na njia zako zote zitakuwa usinaswe kwenye mtego. **27** Usizue mema kwa wale salama. **27** Usigeuke upande wa kulia au kushoto; ondoa wanaoyastahili, wakati utendaji upo ndani ya mamlaka mguu wako mbali na uovu.

yako. **28** Jirani yako usimwambie, "Nenda, na uje tena, na kesho nitakupa," wakati pesa unazo. **29** Usiweke mpango wa kumdhuru jirani yako- anayeishi jirani nawe na ye ye anakuamini. **30** Usishindane na mtu pasipo sababu, ikiwa hajafanya chochote kukudhuru. **31** Usimhusudu mtu jeuri au kuchagua njia zake zozote. **32** Maana mtu mjanja ni chukizo kwa Yehova, bali humleta mtu mwaminifu kwenye tumaini lake. **33** Laana ya Yehova ipo katika nyumba ya watu waovu, bali huibariki maskani ya watu wenye haki. **34** Yeye huwadhihaki wenye dhihaka, bali huwapa hisani watu wanyenyekevu. **35** Watu wenye busara huirithi heshima, bali wapumbavu huinuliwa kwa fedheha yao wenywewe.

4 Wanangu, sikilizeni, fundisho la baba, na zingatieni ili mjuje maana ya ufahamu. **2** Mimi ninawapa mafundisho mazuri; msiyaache mafundisho yangu. **3** Mimi niiliwa mwana kwa baba yangu, mpole na mtoto pekee kwa mama yangu, **4** baba alinifundisha akiniambia, "Moyo wako uzingatie sana maneno yangu; shika amri zangu nawe uishi. **5** Jipatieti hekima na ufahamu; usisau na kuyakataa maneno ya kinywa changu; **6** usiache hekima nayo itakulinda; ipenda nayo itakuhifadhi salama. **7** Hekima ni kitu cha muhimu sana, hivyo jipatieti hekima na tumia namna zote kuweza kupata ufahamu. **8** Tunza hekima nayo itakutukuzua; ikumbaties nayo itakuheshimu. **9** Hekima itaweka kilemba cha heshima juu ya kichwa chako; itakupa taji zuri. **10** Mwanangu, sikiliza, na kuzingatia maneno yangu, nawe utapata miaka mingi ya maisha yako. **11** Ninakuelekeza katika njia ya hekima, nimekuongoza katika mapito yaliyonyooka. **12** Unapotemebea, hakuna atakayesimama katika njia yako na kama ukikimbia hutajikwaa. **13** Shika mwongozo wala usiache, utakuongoza, maana ni uzima wako. **14** Usifuate

nija ya waovu wala usiende katika njia ya watendao uovu. **15** Jiepushe nayo, usipite katika njia hiyo; geuka na upite inafaa zaidi kuliko dhahabu. **16** Maana hawawezi kulala mpaka wafanye zaidi kuliko kito, na hakuna unachokitamani kinawewe ubaya na hypotewa na usingizi hadi wasababishe mtu kulinganishwa na hekima. **16** Yeye anasiku nydingi katika kujikwaa. **17** Maana wao hula mkate wa uovu na hunywa mkono wake wa kuume; na mkono wake wa kushoto ni divai ya vurugu. **18** Bali njia ya mwenye kutenda haki utajiri na heshima. **17** Njia zake ni njia za ukarimu na ni kama mwanga ung'aao, huangaza zaidi na zaidi hadi mapito yake ni amani. **18** Yeye ni mti wa uzima kwa wale mchana inapowasili kwa ukamilifu. **19** Njia ya waovu ni wanaomshikilia, wale wanaomshikilia wanafuraha. **19** Kwa kama giza - hawajui ni kitu gani huwa wanajikwaa juu yake. **20** Mwanangu, zingatia maneno yangu; sikiliza alizii marisha mbingu. **20** Kwa maarifa yake vina vilipasuka na mawingu kudondosha umande wake. **21** Mwanangu, zingatia hukumu ya kweli na ufahamu, na wala usiache kauli zangu. **21** Usiziache zikaondoka machoni pako; kuvitazama. **22** Vitakuwa uzima wa nafsi yako na urembo kauli zangu. **22** Maana maneno yangu ni uliosababishwa na waovu unapotokea, **23** Ndipo utatembea uzitunze katika moyo wako. **23** Maana maneno yangu ni katika njia yako kwa usalama na mguu wako hautajikwaa; **24** ulalapo hutaogopa; utakapolala, usingizi wako utakuwa mazungumzo ya ujisadi. **25** Macho yako yatazame mbele mtamu. **25** Usitishwe na hofu ya ghafula au uharibifu kwa unoofu na kwa uthabitii tazama mbele sawasawa. **26** Yehova utakuwa upande wako na ataulinda mguu wako Usawazishe pito la mguu wako; na njia zako zote zitakuwa usinaswe kwenye mtego. **27** Usigeuke upande wa kulia au kushoto; ondoa wanaoyastahili, wakati utendaji upo ndani ya mamlaka mguu wako mbali na uovu.

5 Mwanangu, zingatia hekima yangu; sikiliza kwa makini ufahamu wangu, **2** ili ujifunze busara na midomo yako iweze kuhifadhi maarifa. **3** Maana midomo ya malaya hutiririsha asali na kinywa chake ni laini kuliko mafuta, **4** lakini mwishoni anakuwa mchungu kama mnyoo, hukata kama upunga mkali. **5** Miguu yake huelekea mauti; hatua zake huelekea njia yote ya kuzimu. (*Sheol h7585*) **6** Hafikirii njia ya uzima. Hatua za miguu yake hypoteara, maana hajui anakwenda wapi. **7** Sasa, wanangu, nisikilizeni; wala msiache kusikiliza maneno ya kinywa changu. **8** Lindeni njia yenu mbali naye wala msiende karibu na mlango wa nyumba yake. **9** Kwa njia hiyo hamitawapa wengine heshima yenu au miaka ya uzima wenu kwa mtu mkatiri; **10** wageni usiye kufanya karamu kwa utajiri wenu; kazi mliyoifanya haitienda katika nyumba ya wageni. **11** Mwishoni mwa maisha yenu mtajuta ambapo nyama na mwili wenu vitaangamia. **12** Nanyi mtasema, "Namna gani nilichukia fundisho na moyo wangu ulidharau sahihisho! **13** Sikuweza kuwatii walimu wangu au kuwasikiliza walionelekeza. **14** Nilikuwa nimeharibika kabisa katikati ya kusanyiko, mionganii mwa makutano ya watu." **15** Munywe maji kutoka kwenye birika lenu mwenyewe na munywe maji yanatiririka kutoka kwenye kisima chenu. **16** Je inapaswa chemichemi yenu ifurike popote na mifereji yenu ya maji itiririke katika njia kuu? **17** Yawe yenu wenywewe peke yenu wala si kwa wageni. **18** Chemichemi yako ibarikiwe na umfurahie mke wa ujana wako. **19** Maana ni ayala apendezaye na kulungu mwenyewe uzuri. Matiti yake na yakujaze furaha muda wote; daima na utekwe na upendo wake. **20** Mwanangu, kwa nini uwe mateka wa malaya, kwa nini uyakumbaties matiti ya mwanamke mgeni? **21** Yehova huona kila kitu afanyakacho mtu na huangalia mapito yake yote. **22** Mtu mwovu atatekwa na makosa yake mwenywewe; kamba

za dhambi yake zitamnasa kwa nguvu. 23 Atakufa kwa vivu humghadhibisha mtu; hatakuwa na huruma wakati kukosa maonyo; atapotelea mbali kwa upumbavu wake wa kulipa kisasi chake. 35 Ujapompa zawadi nyangi, wingi.

6 Mwanangu, kama utaweka pesa zako kuwa dhamana kwa mkopo wa jirani yako; kama ukitoa ahadi yako

katika mkopo wa mtu usiyemjua, 2 basi umejiwekeea mtego mwenyewe na umenaswa kwa maneno ya kinywa chako. 3 Mwanagu, ukinaswa kwa maneno yako mwenyewe, fanya haya ili kujikoa, kwa kuwa umeangukia kweniye mikono ya jirani yako; nenda unyenyekee na ufanye shauri mbele ya jirani yako. 4 Usiruhusu usingizi katika macho yako wala kope za macho yako kusinzia. 5 Jikoe mwenyewe kama swala kutoka katika mkono wa mwindaji,

vivu humghadhibisha mtu; hatakuwa na huruma wakati wa kulipa kisasi chake. 35 Ujapompa zawadi nyangi, hatakubali mbadala wa kusuruhiishwa wala kulipwa.

7 Mwanangu, yatunze maneno yangu na ndani yako udhihifadhi amri zangu. 2 Uzilinde amri zangu ili uishi na uyatunzetu mafundisho yangu kama mboni ya jicho. 3 Uyafunge katika vidole vyako; uyaandike katika kibao cha moyo wako. 4 Mwambie hekima, "wewe ni dada yangu," na ufahamu mwite jamaa yako, 5 ili ujitanze mwenyewe dhidi ya mwanake haramu, dhidi ya mwanamke mgeni mwenye maneno laini. 6 Nilikuwa naangalia kwenye macho yako wala kope za macho yako kusinzia. 7 Jikoe wavy wa dirisha la nyumba yangu. 7 Nikawatazama watu mwenyewe kama swala kutoka katika mkono wa mwindaji, mwenye ukosefu wa uzoefu, na mionganoni mwa watu kama ndege kutoka katika mkono wa mwinda ndege. 8 Kijana vijana nikamwona kijana asiye na akili. 8 Kijana huyo Wewe mtu mvivu, mwangalie mchwa, zitafakari njia zake alishuka mtaani kwenye kona karibu na yule mwanamke, ili kupata busara. 7 Hana akida, afisa au mtawala, 8 akaenda kwenye nyumba yake. 9 Ilikuwa katika utusiusuti lakini huanda chakula chake wakati wa joto na wakati wa siku muda wa jioni, wakati wa usiku na giza. 10 wa mavuno huweka hazina ili kula baadaye. 9 Ewe mtu Akakutana na yule mwanake, ameavaa kama kahaba, mvivu, utalala hata lini? Wakati gani utainuka usingizini?" katika moyo wa udanyanyifu. 11 Alikuwa na kelele na 10 Lala kidogo, sisia kidogo, kunja mikono kupumzika upotovu; miguu yake haikutulia kwenye masikan. 12 kidogo" - 11 ndipo umasikini wako utakapokujia kama Alielekea mitaani, kisha sehemu ya sokoni, na katika mporaji na uhitaji wako kama askari wa vita. 12 Mtu kila upande alisubiri kwa kuviza. 13 Basi akamshika asiyefaa-mtu mwovu- huishi kwa kauli za udanganyifu na kumbusu, kwa uso wa nguvu akamwambia, 14 leo wake, 13 akipepesa macho yake, akiashilia kwa miguu nimetao sadaka yangu ya amani, nimelipa nadhili yangu, yake na kusonta kwa videle vyake. 14 Hufanya njama 15 hivyo nilikuja kukutana nawe, kuutafuta uso wako kwa za uovu kwa hila ya moyo wake; daima huchochaea hamu, na sasa nimekupata. 16 Nimeweka matandiko juu faraka. 15 Kwa hiyo msiba wake utamkumba kwa ghafula, ya kitanda changu, kitani za rangi kutoka Misri. 17 Kitanda punde atavunjika vibaya wala hatapona. 16 Kuna vitu sita changu nimenyuniyizia manemane, udi na mdalasini. 18 ambavyo Yehova huvichukia, saba ambavyo ni chukizo Njoo, tunywe tujishibise kwa upendo wetu hata asubuhi; kwake. 17 Macho ya mtu mwenye kiburi, ulimi wa uongo, tupate furaha kuu kwa matendo ya mahaba. 19 Maana mikono inayomwaga damu ya watu maasumu, 18 moyo mume wangu hayupo nyumbani kwake; amekwenda unaobuni njama mbaya, miguu inayokimbilia maovu upesi, safari ya mbali. 20 Alichukua mkoba wa fedha; atarudi 19 shahidi asemaye uongo na apandaye faraka kati ya siku ya mwezi mpevu. 21 katika maneno yake mengi ndugu. 20 Mwanangu, itii amri ya baba yako na wala akamshinda; na kwa midomo yake laini anampotosha. usiyache mafundisho ya mama yako. 21 Uyafunge 22 Ghafula alimfuata kama maksai anayekwenda kwa katika moyo wako siku zote; yafunge kwenye shingo mchinjaji, kama ayala aliyekamatwa kwa nguvu, 23 mpaka yako. 22 utembeapo, yatakuongoza; ulalapo yatakulinda, mshale upasue in i lake. Alikuwa kama ndege anayekimbili na uamkapo yatakufundisha. 23 Maana amri ni taa, na kwenye mtego. Hakujua kuwa itamgharimu maisha yake. mafundisho ni nuru; kinga za kuadilisha za njia ya uzima. 24 Na sasa, wanangu, nisikilizeni; zingatieni maneno ya 24 Yanakulinda dhidi ya mwanamke malaya, dhidi ya kinywa changu. 25 Moyo wako usiyageukie mapito yake; maneno laini ya uzinzi. 25 Moyoni mwako usiutamani usipotoshwe katika mapito yake. 26 Amesababisha watu uzuri wake wala usitewe katika kope zake. 26 Kulala na wengi kuanguka kwa kuwajeruhi; ameua watu wengi. 27 malaya inaweza kugharimu bei ya kipande cha mkate, lakini mke wa mtu mwininge inagharimu uzima wako Nyumba yake ipo juu ya barabara ya kwenda kuzimu; huelekea chini kwenye vyumba nya mauti. (Sheol h7585)

8 Je hekima haiti? Je ufahamu hapazi sauti yake? 2 Juu ya kilima kando ya barabara, kwenye njia panda, hekima anasimama. 3 Kando ya njia ya kuingilia mjini, karibu na milango ya mji, anaita kwa sauti. 4 Watu, ninawaita ninyi na ninapaza sauti yangu kwa wana wa wanadamu. 5 Ninyi wajinga, jifunzeni hekima, na ninyi mnaochukia maarifa, lazima mijipatiensi moyo wa ufahamu. 6 Sikiliza na mimi nitasema mambo mazuri na nifumbuapo midomo yangu nitaongea haki. 7 Maana kinywa changu hunena uaminifu na midomo yangu

huchukia uovu. **8** Maneno ya kinywa changu yote ni haki; hakuna kilichogezuwa wala kupotoshwa. **9** Maneno yangu yote yamenyooka kwa yule mwenye kuelewa; maneno yangu ni haki kwa wale wanaotafuta maarifa. **10** Chagua fundisho langu badala ya fedha na maarifa kuliko dhahabu safi. **11** Maana mimi, hekima ni bora kuliko vito; hakuna unachokitamani kinawenza kulinganishwa na mimi. **12** Mimi, hekima, naishi kwa utaratibu, na ninamiliki maarifa na busara. **13** Hofu ya Mungu ni kuchukia uovu- nachukia majivuno na kiburi, njia ya uovu, na kauli iliyopotoka- hivyo ninavchukia. **14** Ninaushauri mzuri na hekima sahihi; mimi ni busara; nguvu zipo kwangu. **15** Kwa njia yangu wafalme hutawala- pia na waungwana, na wote ambaio hutawala kwa haki. **16** Kwa njia yangu wafalme hutawala na waungwana na wote wanaotawala kwa haki. **17** Nawapenda wale wanaonipenda, na wale wanaonitafuta kwa bidii, wataniona. **18** Kwango kunautajiri na heshima, utajiri wa kudumu na haki. **19** Tunda langu ni bora kuliko dhahabu, bora hata kuliko dhahabu safi. **20** Ninazalisha kilicho bora kuliko fedha safi. Natembea katika njia ya haki, **21** katika mapito ambayo huelekea kwenye haki, ili niwape urithi wale wanaonipenda na kuzijaza hazina zao. **22** Yehova aliniumba tokea mwanzo- mwazoni mwa matendo yake ya nyakati za kale. **23** Tokea enzi za kale niliwekwa katika nafasi- tokea kwanza, tokea mwanzo wa dunia. **24** Kabla ya bahari, mimi nilizaliwa- kabla ya kuwepo chemchemi zenyenye maji tele. **25** Kabla ya milima na vilima kuwekwa, mimi nilizaliwa. **26** Nilizaliwa kabla ya Yehova hajaiumba dunia wala makonde, hata mavumbi ya kwanza katika dunia. **27** Nilikuwepo alipoziimarisha mbingu, wakati alipochora mstari katika sura ya kilindi. **28** Nilikuwepo alipoimarisha anga la juu na wakati wa kutengeneza kina cha chemchemi. **29** Nilikuwepo alipotengeneza mipaka ya bahari, ili maji yasisambae kuvuka pale alipoyaamuru, na wakati anaamuru misingi ya dunia sehemu ya kukaa. **30** Nilikuwa kando yake, kama fundistadi mkuu, na mimi nilikuwa furaha yake siku kwa siku, nikifurahi mbele zake daima. **31** Nilikuwa nikifurahi katika dunia yake yote na furaha yangu ilikuwa kwa wana wa wanadamu. **32** Na sasa, wanangu, nisikilizeni, maana wale wazishikao njia zangu watakuwa na furaha. **33** Sikilizeni fundisho langu na mpate hekima; wala msilipuuze. **34** Anisikilizaye atakuwa na furaha- kila siku akitazama katika malango yangu, akinisubiri pembeni mwa milango ya masikanu yangu. **35** Maana yejote anionaye mimi, anapata uzima, naye atapata kibali kwa Yehova. **36** Na yejote asiyeniona mimi, hujumiza mwenyewe, wote wanaonichukia hupenda mauti.

9 Hekima amejenga nyumba yake; amechonga nguzo saba kutoka katika miamba. **2** Ameandaa wanyama wake kwa chakula cha usiku; ameichanganya divai yake; na kuanda meza yake. **3** Amewatuma watumishi wake kupeleka mialiko na kutoka mahali pa juu sana kwenye mji anaita: **4** "Wale wasiofunzwa waje hapa!" anawaambia wale wasionaufahamu. **5** Njoo, ule chakula, na unywe

divai nimeshaichanganya. **6** Acheni njia zenu za kijinga, na mkaishi; tembeeni katika njia ya ufahamu. **7** Yeyote amrekebishaye mwenye dhihaka hukaribisha matusi na yeye anayemshutumu mtu mbaya atapata madhara. **8** Usimshutumu mwenye dhihaka, ama atakuchukia; mshutumu mtu mwenye busara, naye atakupenda. **9** Mpe mafundisho mtu mwenye busara, naye atakuwa na busara zaidi; mfundishe mtu mwenye haki, naye ataongeza elimu. **10** Hofu ya Mungu ni chanzo cha hekima na maarifa ya Mtakatifu ni ufahamu. **11** Maana kwa njia yangu siku zako zitazidishwa na uzima wako utaongezewa miaka. **12** Kama unahekima, unahekima kwako mwenyewe, lakini ukidharau, utaibebe peke yako. **13** Mwanamke mpumbavu anakelele nydingi- hajafunzwa wala haelewi chochote. **14** Anakaa kwenye mlango wa nyumba yake, kwenye kiticha sehemu ya juu sana ya mji. **15** Anawaita kwa sauti wanaopita karibu, watu wale wanaotembea wima katika njia zao. **16** Wale ambaio hamjafunzwa njoni hapa ndani!" anawaambia wale wasio na akili. " **17** Maji ya kuiba ni matamu na mkate unaoliwa kwa siri unapendeza." **18** Lakini hajui kwamba wafu wapo pale, wageni wake wapo kwenye vina vya kuzimu. (Sheol h7585)

10 Mithali za Sulemani. Mwana mwenye hekima humfurahisha baba yake lakini mwana mpumbavu huleta majonzi kwa mama yake. **2** Hazina zilizolimbikizwa kwa uovu hakosa thamani, bali kwa kutenda haki hujilinda mbali na kifo. **3** Yehova hawaachi wale watendao haki wapate njaa, bali hamu ya waovu huizuia. **4** Mkono mlegevu humfanya mtu awe masikini, bali mkono wa mtu mwenye bidii hupata utajiri. **5** Mwana mwenye busara hukusanya mazao wakati wa kiangazi, bali ni aibu kwake alalaye wakati wa mavuno. **6** Zawadi kutoka kwa Mungu zipo juu ya kichwa cha wale watendao haki; bali kinywa cha uovu hufunika kwa jeuri. **7** Mtu atendaye haki anatufurahisha tunapomkumbuka, bali jina la mwovo litoaza. **8** Wale wenye akili hukubali maagiza, bali mpumbavu mwenye maneno mengi ataangamia. **9** Yeye anayetembea katika uadilifu hutembea katika usalamu, bali yule anayepotosha njia zake, ataonekana. **10** Yeye ambaye hukonyeza kwa jicho lake huleta majonzi, bali mpumbavu mwenye maneno mengi atatupwa chini. **11** Kinywa cha mwenye kutenda haki ni kama chemchemi ya maji ya uzima, bali kinywa cha uovu hufunika kwa jeuri. **12** Chuki huchochaea mafarakano, bali upendo hufunika juu ya makwazo yote. **13** Hekima inapatikana kwenye kinywa cha mtu mwenye ufahamu, bali fimbio ni kwa ajili ya mgongo wa yule asiyi na akili. **14** Watu wenye hekima hutunza maarifa, bali kinywa cha mpumbavu huleta uharibifu karibu. **15** Mali ya mtu tajiri ni mji wake mwenye ngome; ufukara wa masikini ni uharibifu wao. **16** Mshahara wa watenda haki huelekea kwenye uzima; manufaa ya waovu huelekea dhambini. **17** Kuna njia kwenda kwenye uzima kwa yule anayefuata maongozo, bali anayekataa maonyo hupotea. **18** Yeye afichaye

chuki anamidomo ya uongo, na ye ye anayesambaza hufaidika mwenyewe, bali mkatili hujumiza mwenyewe. kashfa ni mpumbavu. **19** Katika maneno mengi, hapakosi **18** Mtu mwovu husema uongo kupata mishahara yake, uhalifu, bali aliywengalifu katika usemi wake ni mwenye bali ye ye apandaye haki anavuna mishahara ya kweli. **19** busara. **20** Ulimi wa yule atendaye haki ni fedha safi; kuna Mtu mwaminifu atendaye haki ataishi, bali ye ye atendaye thamani ndogo katika moyo wa mbaya. **21** Midomo ya uovo atakuwa. **20** Yehova anawachukia wenyewe ukaidi yule atendaye haki huwastawisha wengi, bali wapumbavu miyoni, bali anawapenda wale ambaio njia zao hazina hufa kwa sababu ya kukosa akili. **22** Zawadi njema za makosa. **21** Uwe na uhakika juu ya hili-watu waovu Yehova huleta utajiri na haweki maumivu ndani yake. hawatakosa adhabu, bali uzao wa wale watendao haki **23** Uovu ni mchezoachezao mpumbavu, bali hekima ni watawekwa salama. **22** Kama pete ya dhahabu kwenye furaha kwa mtu mwenye ufahamu. **24** Hofu ya mwenye pua ya nguruwe ndiyo alivyo mwanamke mzuri asiye na uovu humkumba ghafila, bali shauku ya mwenye haki busara. **23** Shauku ya wale watendao haki ni matokeo itatimizwa. **25** Waovu ni kama dhoruba inayopita, na mema, bali watu waovu wanaweza kutumainia ghadhabu hawapo tena, bali mwenye haki ni msingi unaodumu tu. **24** Kuna yule ambaye hupanda mbegu- atakusanya milele. **26** Kama siki kwenye meno na moshi kwenye zaidi; mwininge hapandi- huyo anakuwa masikini. **25** macho, ndivyo alivyo mvivu kwa wale waliomtuma. **27** Hofu ya Yehova huongeza maisha, bali miaka ya waovu mtu mkarimu atafanikiwa na yule awapaye maji wengine itakuwa mifupi. **28** Matumaini ya wale watendao haki ndiyo ambaye hukataa kuuza nafaka, bali zawadi njema hufunika furaha yao, bali miaka ya waovu itakuwa mifupi. **29** Njia kichwa chake ambaye huuza nafaka. **27** Yule ambaye ya Yehova huwalinda wale wenye uadilifu, bali kwa waovu ni uhalibifu. **30** Wale watendao haki hawataondolewa, bali waovu hawatabaki katika nchi. **31** Katika kinywa cha hufututa mema kwa bidii pia anatafuta kibali, bali yule wale watendao haki hutokataa kuuza nafaka. **28** Wale wanaotumaini itajiri wataanguka, bali kama jani, wale watendao haki utajiri wataanguka, bali kama jani, wale watendao haki watasitawi. **29** Yule ambaye analeta taabu kwenye kaya yake ataurithi upepo na mpumbavu atakuwa mtumishi huyajua yanayokubalika, bali kinywa cha waovu, huyajua wa wenye moyo wa hekima. **30** Wale watendao haki huyajua yanayopotsha.

11 Yehova huchukia vipimo ambavyo havipo sahihi, bali hufurahia uzani dhahiri. **2** Kinapokuja kiburi, ndipo aibu huja, bali unyenyekevu huleta hekima. **3** Uadilifu wa wenye haki huwaongoza, bali udanganyifu wa njia za wajanja utawaangamiza. **4** Utajiri hauna thamani siku ya ghadhabu, bali kwa kutenda haki hujilinda na mauti. **5** Mwenendo wa mtu mwema huinyosha njia yake, bali waovu wataanguka kwa sababu ya uovu wao. **6** Mwenendo mwema wa wale wampendezao Mungu utawalinda salama, bali wadanganyifu hunaswa katika shauku zao. **7** Mtu mwovu anapokufa, tumaini lake hypotea na tumaini lilioluwa katika nguvu zake linakuwa si kitu. **8** Yule atendaye haki hulindwa katika taabu na badala yake taabu humjia mwovu. **9** Kwa kinywa chake asiyeamini Mungu humwangamiza jirani yake, bali kwa maarifa wale watendao haki hulindwa salama. **10** Wanapofanikiwa watendao haki, mji hufurahi, waovu wanapoangamia, kunakuwa na kelele za furaha. **11** Kwa zawadi nzuri za wale wanaompendeza Mungu, mji unakuwa mkubwa; kwa kinywa cha waovu mji huvurugwa. **12** Mtu mwenye dharau kwa rafiki yake hana akili, bali mtu mwenye ufahamu hunyamaza. **13** Anayekwenda akizunguka kwa kukashifu hufunua siri, bali mtu mwaminifu hustiri jambo. **14** Pasipokuwa na uongozi wenye busara, taifa huanguka, bali ushindi huja kwa kushauriana washauri wengi. **15** Anayemdharni mkopo wa mgeni ataumia kwa usumbufo, bali anayechukia kutoa rehani kwa namna ya ahadi yupo salama. **16** Mwanamke mwenye rehemha hupata heshima, bali watu wakorofu hufumbata utajiri. **17** Mtu mkarimu

12 Anayependa mafundisho hupenda maarifa, bali yule anayechukia maonyo ni mpumbavu. **2** Yehova humpa fadhilu mtu mwema, bali mtu ambaye hufanya mipango ya ufisada atahukumiwa. **3** Mtu hawezikuiamarishwa kwa uovu, bali wale watendao haki hawawezi kung'olewa. **4** Mke mwema ni taji ya mume wake, bali yule alelaye aibu ni kama ugonjwa unaozesha mifupi yake. **5** Mipango ya wale watendao haki ni adili, bali shauri la mwovu ni udanganyifu. **6** Maneno ya watu waovu ni uvizajili unaosubiri nafasi ya kuua, bali maneno ya mwenye haki yatawatunza salama. **7** Watu waovu wametupwa na kuondolewa, bali nyumba ya wale watendao haki itasimama. **8** Mtu husifiwa kwa kadri ya hekima yake, bali yule anayechagua ukaidi hudharauliwa. **9** Bora kuwa na cheo duni- kuwa mtumishi tu-kuliko kujisitu kuhusu ukuu wako bila kuwa na chakula. **10** Yule atendaye haki anajali mahitaji ya mnyama wake, bali huruma ya mwovu ni ukatili. **11** Yule atendaye kazi katika shamba lake atapata chakula tele, bali anayesaka miradi duni hana akili. **12** Watu waovu hutamani wanavyoiba watu wabaya kutoka kwa wengine, bali tunda la wale watendao haki hutoka kwao mwenyewe. **13** Mtu mbaya hunaswa kwa maongezi yake mabaya, bali wale watendao haki hujinasua katika taabu. **14** Mtu hushiba vitu vyema kutokana na tunda la maneno yake, kama vile kazi ya mikono yake inavyompa thawabu. **15** Njia ya mpumbavu ni sawa machoni pake mwenyewe, bali mtu wa hekima husikiliza ushauri. **16** Mpumbavu huonyesha hasira yake

papo hapo, bali asiyejali tusi ni mwenye busara. 17 18 Yeye ambaye hupuuza kurudiwa atapata umasikini Asemaye ukweli huongea ilivyo haki, bali shahidi wa na aibu, bali heshima itamjia yeye ambaye hujifunza uongo huongea uongo. 18 Maneno yake asemaye kwa pupa ni kama kurusha upanga, bali ulimi wa mwenye hekima huleta uponyaji. 19 Midomo yenze kweli itadumu milele, bali ulimi wa uongo ni kwa kitambo kidogo tu. 20 Kuna udanganyifu katika miyo ya wale wanaopanga kutenda uovo, bali furaha hutoka kwa washauri wa amani. 21 Hakuna ugonjwa utakaowajia wale watendao haki, bali wateru waouu watajazwa matatizo. 22 Yehova anachukia midomo ya uongo, bali wale ambaa huishi kwa uaminifu ndiyo furaha yake. 23 Mtu mwenye busara anasitir maarifa yake, bali moyo wa wapumbavu hupiga yowe za kipumbavu. 24 Mkono wa mwenye bidii utatawala, bali wateru wawivu watawekwa katika kazi za kulazimishwa. 25 Mashaka katika moyo wa mtu humwelemea, bali neno zuri humfurahisha. 26 Mwenye haki ni kiongozi kwa rafiki yake, bali njia ya waovo huwaongoza katika kupotea. 27 Watu wawivu hawawezi kubanika mawindo yao wenywewe, bali mtu wenyewe bidii atapata mali zenyenye. 28 Wale ambaa wanatembea katika njia ya haki wanapata uzima na katika mapito hayo hakuna kifo.

13 Mwana mwenye hekima husikia mafundisho ya baba yake, bali mwenye dhihaka hatasikiliza karipo. 2 Mtu hufurahia vitu vizuri kutoptana na matunda ya kinywa chake, bali hamu ya wadanganyifu ni jeuri. 3 Yeye anayelinda kinywa chake huyalinda maisha, bali anayefumbua sana midomo yake atajiangamiza mwenywewe. 4 Hamu ya watu wawivu ni uchu lakini hawapatitatu, bali hamu ya watu wenyewe bidii hutosholeza sana. 5 Atendaye haki huchukia uongo, bali mtu mwovo hukinzana mwenywewe, na kufanya ya kuaibisha. 6 Wenyewe haki huwalinda wale ambaa ni wakamilifu katika mapito yao, bali uovo huwaangusha wale watendao dhambi. 7 Kuna mtu ambaye hujitajirisha mwenywewe, lakini hana chochote na kuna mtu ambaye hutoa kila kitu, bado ni tajiri kweli. 8 Mtu tajiri anaweza kufidia maisha yake kwa mali zake, bali mtu masikini hatapokea kitisho cha aina hiyo. 9 Mwanga wa mtu atendaye haki hufurahia, bali taa ya waovo itazimika. 10 Kiburi huzaa mafarakano, bali kwa wale wasikiao shauri jema kuna hekima. 11 Penye majivuno mengi utajiri hufifia, bali yeye apataye pesa kwa kufanya kazi kwa mkono wake pesa zake zitaongezeka. 12 Tumaini linapoachwa, huvunjia moyo, bali kukamilishwa kwa shauku ni mti wa uzima. 13 Yule ambaye anadharau fundisho bado atakuwa chini ya utawala wake, bali yeye ambaye anaheshimu amri atapewa thawabu. 14 Mafundisho ya mtu mwenye hekima ni chemchemi ya uzima, yanakuondoa kutoka kwenye ya wadanganyifu haina mwisho. 16 Watu wenyewe busara hutenda kwa maarifa kwa kila uamuza, bali mpumbavu huonyesha upuuzi wake. 17 Mjumbe mbaya huangukia kwenye shida, bali balozi mwaminifu huleta upatanisho.

18 Yeye ambaye hupuuza kurudiwa atapata umasikini Asemaye ukweli huongea ilivyo haki, bali shahidi wa na aibu, bali heshima itamjia yeye ambaye hujifunza uongo huongea uongo. 19 Shauku iliyotambuliwa ni tamu kwa hamu, bali wapumbavu huchukia kuacha uovo. 20 Tembea pamoja na watu wenyewe hekima nawe utakuwa na hekima, bali rafiki wa wapumbavu atateseka. 21 Maafa huwakimbilia wenyewe dhambi, bali wale watendao haki hupewa thawabu kwa mema. 22 Mtu mwema huacha urithi kwa wajukuu wake, bali mali ya mwenye dhambi watu waouu watajazwa matatizo. 23 Shamba la huwekwa akiba kwa yule atendaye haki. 24 Yeye ambaye hamrudi masikini lisilolimwa linaweza huzalisha chakula kingi, bali huchukuliwa kwa udhalimu. 25 Yeye atendaye haki hula hadi kutosheleza hamu yake bali tumbo la mwovu linanjaa daima.

14 Mwanamke mwenye busara huijenga nyumba yake, bali mwanamke mpumbavu huibomoa kwa mikono yake mwenywewe. 2 Yeye aendaye kwa uaminifu humcha Yehova, bali mkaidi humdharau katika njia zake. 3 Katika kinywa cha mpumbavu hutoka chipukizi la kiburi chake, bali midomo ya wenyewe busara itawalinda. 4 Pale pasipo nifugo hori la kulishia ni safi, bali mazao mengi huweza kupatikana kwa nguvu za maksai. 5 Shahidi mwaminifu hasemi uongo, bali shahidi wa uongo hupumua uongo. 6 Mwenye dharau hutafuta hekima na hakuna hata, bali maarifa huja kwa urahisi kwa mwenye ufahamu. 7 Nenda mbali kutoka kwa mtu mpumbavu, maana hutapata maarifa kwenye midomo yake. 8 Hekima ya mtu mwenye busara ni kuifahamu njia yake mwenywewe, bali upuuzi wa wapumbavu ni udanganyifu. 9 Wapumbavu hudharau wakati sadaka ya hatia inapotolewa, bali mionganoni mwao waaminifu hushiriki fadhila. 10 Moyo unayajua machungu yake mwenywewe na hakuna mgeni anayeshiriki furaha yake. 11 Nyumba ya waovo itaangamizwa, bali hemu ya watu waaminifu itasitawi. 12 Kuna njia ambayo huonekana sawa kwa mtu, lakini mwisho wake huelekeea mauti tu. 13 Moyo unaweza kucheka lakini bado ukawa katika maumivu na furaha inaweza kukoma ikawa huzuni. 14 Yule asiywaminifu atapata anachostahili kwa njia zake, bali mtu mwema atapata kilicho chake. 15 Yeye ambaye hukufundishwa huamini kila kitu, bali mtu mwenye hekima huzifirkiria hatua zake. 16 Mtu mwenye hekima huogopa na kutoka kwenye ubaya, bali mpumbavu huliacha onyo kwa ujasiri. 17 Yeye ambaye anakuwa na hasira kwa haraka hufanya mambo ya kipumbavu, na mtu anayefanya hila mbaya huchukiwa. 18 Wajinga hurithi upumbavu, lakini watu wenyewe hekima wamezingirwa kwa maarifa. 19 Hao ambaa ni waovo watainama mbele yao walio wema na mitego ya mauti. 20 Mtu masikini huchukiwa hata na marafiki zake, bali watu matajiri wanamarafiki wengi. 21 Yeye ambaye huonyesha dharau kwa jirani yake anafanya dhambi, bali kwenye shida, bali balozi mwaminifu huleta upatanisho.

22 Je wale wanaofanya njama mbaya hawapotei? Bali kwa chuki. 18 Mtu mwenye hasira huchochea mabishano, wale wenye mpango wa kutenda mema watapokea agano bali mtu ambaye hukawia kukasirika hutuliza ugomvi. 19 la uaminifu na udhamini 23 Katika kazi zote ngumu Mapito ya mtu goigoi ni kama sehemu yenyewe uwa wa huja faida, bali palipo na maongezi tu, huelekeea kwenye miiba, bali mapito ya mtu mwadilifi ni njia kuu iliyojengwa umasikini. 24 Taji ya watu wenye busara ni utajiri wao, bali imara. 20 Mwana mwenye busara huleta furaha kwa baba upuuzi wa wapumbavu huwalettea upuu zaidi. 25 Shahidi yake, bali mtu mpumbavu humdharau mama yake. 21 mkwelii huokoa maisha, bali shahidi wa uongo hupumua Upuuzi humfurahia mtu ambaye amepungukiwa akili, bali uongo. 26 Mtu anapokuwa na hofu ya Yehova, pia mwenye ufahamu hutembea katika njia nyofu. 22 Mipango anakluwa na matumaini zaidi ndani yake; vitu hivi vitakwa huharibika ambapo hakuna ushauri, bali washauri wengi kama sehemu imara ya ulinzi kwa watoto wa mtu huyu. 23 Mtu anapatoa furaha wakati anapota jibu 27 Kumcha Yehova ni chemchemi ya uzima, ili kwamba la kufaa; je ni zuri kiasi gani neno kwa wakati muafaka! mtu aweze kujiepusha kutoka katika mitego ya mauti. 28 24 Njia ya uzima huwapeleka juu watu wenye hekima, ili Utukufu wa mfalme upo katika idadi kubwa ya watu wake, bali pasipo watu mfalme huangamia. 29 Mtu mvumilivu waondoike kutoka chini kuzimu. (Sheol h7585) 25 Yehova anaufahamu mkubwa, bali mtu mwepesi wa kuhamaki hurarua urithi wa mwenye kiburi, bali huzilinda mali za hukuza upuuzi. 30 Moyo wenye raha ni uzima wa mwili, mjanje. 26 Yehova huyachukia mawazo ya watu waovu, bali bali husuda huozesha mifupa. 31 Anayemkandamiza maneno ya upole ni safi. 27 Mporaji huleta shida kwenye masikini humlaani Muumba wake, bali anayeoynesha hukaa katika moyo wa ufahamu, bali hata mionganoni mwa wapumbavu hujichilia mwenyewe kwa kujulikana 34 familia yake, bali ye ye ambaye huchukia rushwa ataishi. Kutenda haki huliina taifa, bali dhambi ni chukizo kwa watu wowote. 35 Fadhila ya mfalme ni kwa mtumishi 28 Moyo wa yule atendaye haki hutafakari kabla ya kujibui, fadhila kwa wahitaji humtukuza yeeye. 32 Mtu mwovu bali kinywa cha watu waovu humwanga ubaya wake huangushwa chini kwa matendo yake mabaya, bali mtu wote. 29 Yehova yupo mbali na watu waovu, bali husikia mwenye haki anakimbilio hata katika kifo. 33 Hekima maombi ya wale watendao haki. 30 Nuru ya macho huleta hukaa katika moyo wa ufahamu, bali hata mionganoni mwa furaha moyoni na habari njema ni afya kwenye mwili. 31 wapumbavu hujichilia mwenyewe kwa kujulikana 34 Kama utazingatia wakati mtu anapokurekebisha jinsi ya Kutenda haki huliina taifa, bali dhambi ni chukizo kwa watu wowote. 35 Fadhila ya mfalme ni kwa mtumishi mwenye kutenda kwa hekima, bali hasira yake ni kwa yule atendaye kwa kuaibisha.

15 Jawabu la upole huondoa ghadhabu, bali neno la

ukatili huchochea hasira. 2 Ulimi wa watu mwenye hekima husifu maarifa, bali kinywa cha wapumbavu humwaga upuuzi. 3 Macho ya Yehova yapo kila mahali, yakiwatazama juu ya waovu na wema. 4 Ulimi unaoponya ni mti wa uzima, bali ulimi wa udanganyifu huvunja moyo.

5 Mpumbavu hudharau marudi ya baba yake, bali ye ye anayejifunza kutokana na masahihisho ni mwenye hekima.

6 Katika nyumba ya wale watendao haki kuna hazina kubwa, bali mapato ya watu waovu huwapa taabu. 7

Midomo ya wenye hekima husambaza maarifa, bali miyo ya wapumbavu haifanyi hivyo. 8 Yehova anachukia sadaka za watu waovu, bali maombi ya watu waadilifi ndiyo furaha yake. 9 Yehova anachukia njia ya watu waovu, bali anampenda yule ambaye huandama haki. 10 Marudi ya ukatili hungojea kwa ye yote ambaye huiacha njia na yule ambaye huchukia masahihisho atakufa. 11 Kuzimu na uharibifu viro wazi mbele za Yehova; je si zaidi sama miyo ya wana wa wanadamu? (Sheol h7585) 12 Mwenye mzaha huchukia masahihisho; hatakwenda kwa wenye hekima.

13 Moyo wenye furaha husababisha uchangamfu wa uso, bali huzuni huvunja moyo. 14 Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa, bali kinywa cha wapumbavu hujilisha kwenye upuuzi. 15 Siku zote za watu walikandamizwa ni taabu, bali moyo wenye furaha unakaramu daima. 16

Bora kitu kidogo pamoa na kumcha Mungu kuliko hazina kubwa pamoa na ghasia. 17 Bora mlo wenye mboga kukiwa na upendo kuliko kuandaliiwa ndama aliyenona

kwa chuki. 18 Mtu mwenye hasira huchochea mabishano, bali mtu ambaye hukawia kukasirika hutuliza ugomvi. 19 Mapito ya mtu goigoi ni kama sehemu yenyewe uwa wa miiba, bali mapito ya mtu mwadilifi ni njia kuu iliyojengwa imara. 20 Mwana mwenye busara huleta furaha kwa baba yake, bali mtu mpumbavu humdharau mama yake. 21 Upuuzi humfurahia mtu ambaye amepungukiwa akili, bali uongo. 22 Mipango mwenye ufahamu hutembea katika njia nyofu. 23 Mtu anapatoa furaha wakati anapota jibu waondoike kutoka chini kuzimu. (Sheol h7585) 24 Njia ya uzima huwapeleka juu watu wenye hekima, ili waondoike kutoka chini kuzimu. (Sheol h7585) 25 Yehova hurarua urithi wa mwenye kiburi, bali huzilinda mali za hukuza upuuzi. 30 Moyo wa yule atendaye haki hutafakari kabla ya kujibui, fadhila kwa wahitaji humtukuza yeeye. 32 Mtu mwovu bali kinywa cha watu waovu humwanga ubaya wake huangushwa chini kwa matendo yake mabaya, bali mtu wote. 33 Hekima maombi ya wale watendao haki. 34 Kama utazingatia wakati mtu anapokurekebisha jinsi ya Kutenda haki huliina taifa, bali dhambi ni chukizo kwa watu wowote. 35 Fadhila ya mfalme ni kwa mtumishi mwenye kutenda kwa hekima, bali hasira yake ni kwa yule atendaye kwa kuaibisha.

16 Mipango ya moyo ni ya mtu, bali Yehova hutoa

jawabu kutoka kwenye ulimi wake. 2 Njia zote za mtu ni safi kwenye macho yake mwenyewe, bali Yehova huipima miyo. 3 Kabidhi kwa Yehova kazi zako zote na mipango yako itafanikiwa. 4 Yehova alifanya kila kitu kwa kusudi lake, hata waovu kwa ajili ya siku ya taabu. 5

Yehova anamchukia kila mtu mwenye moyo wa majivuno, ingawa wanasi mama imara, hawakosi kupata adhabu. 6 Kwa agano la uaminifu na udhamini uovu husafishwa na kwa kumcha Yehova watu hujitenga na ubaya. 7

Njia za mtu zinapompendeza Yehova, huwafanya hata adui zake huyo mtu wawe na amani naye. 8 Bora kitu kidogo pamoa na haki, kuliko mapato makubwa pamoa na udhalimu. 9 Katika moyo wake mtu hunuia njia yake, bali Yehova huziongoza hatua zake. 10 Mshauri yupo katika midimo ya mfalme, katika hukumu kinywa chake hakisemi kwa udanganyifu. 11 Vipimo vya kweli hutoka kwa Yehova; uzito wote kwenye gunia ni kazi yake. 12

Wafalme wanapofanya mambo maovu, hicho ni kitu cha kudharauliwa, kwa maana utawala huimashirwa kwa kutenda haki. 13 Mfalme hufurahia midomo ambayo husema haki na anampenda mwenye kusema waziwazi.

14 Hasira ya mfalme ni mjumbe wa mauti lakini mtu mwenye busara atajaribu kutuliza hasira yake. 15 Katika nuru ya uso wa mfalme ni uzima na fadhila yake ni kama wingu linaloleta mvua ya masika. 16 Ni bora kiasi

gani kupata hekima kuliko dhahabu. Kuchagua kupata 14 Mwanzo wa mafarakano ni kama mtu anayefungulia ufahamu ni zaidi kuliko fedha. 17 Njia kuu ya watu maji kila mahali, hivyo ondoka kwenye mabishano kabla waadilifu hujitenga na ubaya; mwenye kuyahifadhi maisha ya kutoke. 15 Yeye ambaye huwaachilia watu waouu na yake huihindu njia yake. 18 Kiburi hutangulia kabla ya kuwalamu wale wanaotenda haki - watu hawa wote ni uharibifu na moyo wa kujivuna kabla ya maangamizi. chukizo kwa Yehova. 16 Kwa nini mpumbavu aliye fedha 19 Ni bora kunyenyeka mionganoni mwa watu masikini kwa kujifunza hekima, wakati hana uwezo wa kujifunza? kuliko kugawana ngawira pamoja watu wenye kiburi. 17 Rafiki hupenda kwa nyakati zote na ndugu amezaliwa 20 Mwenye kutafakari yaliyofundishwa upata kilicho kwa ajili ya nyakati za taabu. 18 Mtu asiyekuwa na akili chemchemi ya uzima kwake ambaye nayo, bali adhabu mlango wake husababisha kuvunjia kwa mifupa. 20 ya wapumbavu ni upumbavu wao. 23 Moyo wa mtu Mtu mwenye moyo wa udanganyifu hapati chocohote mwenye hekima hutoa busara katika kinywa chake na ambacho ni chema; na mwenye ulimi wa ukaidi huanguka huongeza ushawishi katika midomo yake. 24 Maneno kwenye janga. 21 Mzazi wa mpumbavu huleta majonzi yenye kufaa ni sega la asali -matamu kwenye nafsi na kake mwenye; baba wa mpumbavu hana furaha. 22 huponya mifupa. 25 Kuna njia ambayo huonekana sawa Moyo mchangamfu ni dawa njema, bali roho iliyopondeka kwa mtu, bali mwisho wake ni njia ya mauti. 26 Hamu ya hukausha mifupa. 23 Mtu mwovu hukubali rushwa ya siri kibarua humfanyia kazi; njaa yake humsihi kuendelea. ili kupotosha njia za haki. 24 Mwenye ufahamu huelekeza 27 Mtu duni huchimba madhara na usemi wake ni kama uso wake kwenye hekima, bali macho ya mpumbavu moto unaounguza. 28 Mtu mkaidi huchochea mafarakano huelekeza ncha za dunia. 25 Mwana mpumbavu ni huzuni na umbeya huwafarananisha marafiki. 29 Mtu wa vurugu kwa baba yake na uchungu kwa mwanamke aliyemzaa. humdanganya jirani yake na kumwongoza kwenye mapito 26 Pia, si vizuri kumwadhibu mwenye kutenda haki; ambayo si mema. 30 Yule anayekonyeza kwa jicho wala si vema kuwachapa mjeledi watu waadilifu wenye anapanga njama za mambo ya ukaidi; wenye kuandama ukamilifu. 27 Mwenye maarifa hutumia maneno machache midomo yao watapitisha mabaya. 31 Mvi ni taji ya utukufu; hupatikana kwa kuishi katika njia ya haki. 32 Ni bora hukausha mifupa. 28 Hata mpumbavu kutawala roho yake ni imara zaidi kuliko yule anayeuteka mji. 33 Kura hurushwa kwenye mkunjo, bali maamuzi hutoka kwa Yehova.

17 Ni bora kuwa na utulivu pamoja chembe za makte kuliko nyumba yenye sherehe nyingi pamoja na ugomvi. 2 Mtumishi mwenye busara atatawala juu ya mwana atendaye kwa aibu na atashiriki urithi kama mmoja wa ndugu. 3 Kalibu ni kwa fedha na tanuu ni kwa dhahabu, bali Yehova huisafisha mioyo. 4 Mtu atendaye mabaya huwasikiliza wale wanaosema maovu; muongo anausikivu kwa wale wanaosema mambo mabaya. 5 Mwenye kumdhihaki masikini humtukana Muumba wake na anayefurahia msiba hatakosa adhabu. 6 Wajukuu ni taji ya wazee na wazazi huleta heshima kwa watoto wao. 7 Hotuba ya ushawishi haifai kwa mpumbavu; kidogo zaidi midomo ya uongo inafaa kwa ufalme. 8 Rushwa ni kama jiwe la kiini macho kwa yule ambaye atoaye; yeze anayeiacha, hufanikiwa. 9 Anayesamehe kosa hutafuta upendo, bali yeze anayerudia jambo huwatenganisha marafiki wa karibu. 10 Karipio hupenya ndani ya mtu mwenye ufahamu kuliko mapigo mamaia kwenda kwa mpumbavu. 11 Mtu mbaya hutafuta uasi tu, hivyo mijumbe katiri atatumwa dhidi yake. 12 Ni bora kukutana na dubu aliye porwa watoto wake kuliko kukutana na mpumbavu katika upumbavu wake. 13 Mtu anaporudisha mabaya badala ya mema, mabaya hayatatoka katika nyumba yake.

14 Mwanzo wa mafarakano ni kama mtu anayefungulia ufahamu ni zaidi kuliko fedha. 17 Njia kuu ya watu maji kila mahali, hivyo ondoka kwenye mabishano kabla waadilifu hujitenga na ubaya; mwenye kuyahifadhi maisha ya kutoke. 15 Yeye ambaye huwaachilia watu waouu na yake huihindu njia yake. 18 Kiburi hutangulia kabla ya kuwalamu wale wanaotenda haki - watu hawa wote ni uharibifu na moyo wa kujivuna kabla ya maangamizi. chukizo kwa Yehova. 16 Kwa nini mpumbavu aliye fedha 19 Ni bora kunyenyeka mionganoni mwa watu masikini kwa kujifunza hekima, wakati hana uwezo wa kujifunza? kuliko kugawana ngawira pamoja watu wenye kiburi. 17 Rafiki hupenda kwa nyakati zote na ndugu amezaliwa 20 Mwenye kutafakari yaliyofundishwa upata kilicho kwa ajili ya nyakati za taabu. 18 Mtu asiyekuwa na akili chemchemi ya uzima kwake ambaye nayo, bali adhabu mlango wake husababisha kuvunjia kwa mifupa. 20 ya wapumbavu ni upumbavu wao. 23 Moyo wa mtu Mtu mwenye moyo wa udanganyifu hapati chocohote mwenye hekima hutoa busara katika kinywa chake na ambacho ni chema; na mwenye ulimi wa ukaidi huanguka huongeza ushawishi katika midomo yake. 24 Maneno kwenye janga. 21 Mzazi wa mpumbavu huleta majonzi yenye kufaa ni sega la asali -matamu kwenye nafsi na kake mwenye; baba wa mpumbavu hana furaha. 22 huponya mifupa. 25 Kuna njia ambayo huonekana sawa Moyo mchangamfu ni dawa njema, bali roho iliyopondeka kwa mtu, bali mwisho wake ni njia ya mauti. 26 Hamu ya hukausha mifupa. 23 Mtu mwovu hukubali rushwa ya siri kibarua humfanyia kazi; njaa yake humsihi kuendelea. ili kupotosha njia za haki. 24 Mwenye ufahamu huelekeza 27 Mtu duni huchimba madhara na usemi wake ni kama uso wake kwenye hekima, bali macho ya mpumbavu moto unaounguza. 28 Mtu mkaidi huchochea mafarakano huelekeza ncha za dunia. 25 Mwana mpumbavu ni huzuni na umbeya huwafarananisha marafiki. 29 Mtu wa vurugu kwa baba yake na uchungu kwa mwanamke aliyemzaa. humdanganya jirani yake na kumwongoza kwenye mapito 26 Pia, si vizuri kumwadhibu mwenye kutenda haki; ambayo si mema. 30 Yule anayekonyeza kwa jicho wala si vema kuwachapa mjeledi watu waadilifu wenye anapanga njama za mambo ya ukaidi; wenye kuandama ukamilifu. 27 Mwenye maarifa hutumia maneno machache midomo yao watapitisha mabaya. 31 Mvi ni taji ya utukufu; hupatikana kwa kuishi katika njia ya haki. 32 Ni bora hukausha mifupa. 28 Hata mpumbavu kutawala roho yake ni imara zaidi kuliko yule anayeuteka mji. 33 Kura hurushwa kwenye mkunjo, bali maamuzi hutoka kwa Yehova.

18 Yule ambaye hujitenga hutafuta matakwa yake mwenye na hupingana na hukumu zote za kweli. 2 Mpumbavu hapati raha katika ufahamu, lakini hufuna kile kilichopo katika moyo wake. 3 Mtu mwovu anapokuja, dharau huja pamoja naye-sambamba na aibu na shutuma. 4 Maneno ya kinywa cha mtu ni maji yenye kina kirefu; chemchemi ya hekima ni mkondo unaotiririka. 5 Si vema kuwa na upendeleo kwa mwovu, wala haifai kukana haki kwa wale watendao mema. 6 Midomo ya mpumbavu huletea mafarakano na kinywa chake hukaribisha mapigo. 7 Kinywa cha mpumbavu ni uharibifu wake na hujinasa mwenye kwa midomo yake. 8 Maneno ya mmbea ni kama chembe tamu na hushuka katika sehemu za ndani sana kwenye mwili. 9 Basi, ambaye ni mzembe katika kazi yake ni ndugu yake anayeharibu wengi. 10 Jina la Yehova ni mnara imara; atendaye haki hukimbia na kuwa salama. 11 Mali ya tajiri ni mji wake imara na katika fikira zake ni kama ukuta mrefu. 12 Moyo wa mtu huwa na kiburi kabla ya anguko lake, bali unyenyekevu hutangulia kabla ya heshima. 13 Anayejibui kabla ya kusikiliza- ni upuuzi na aibu yake. 14 Roho ya mtu itajinusuru na madhara, bali roho iliyopondeka nani anaweza kuivumilia? 15 Moyo wa mwenye akili hujipatia maarifa na usikivu wa mwenye busara huitafuta. 16 Zawadi ya mtu inaweza kufungua njia na kumleta mbele ya mtu muhimu. 17 Wa kwanza kujitetea katika shitaka lake huonekana kuwa na haki hadi

mpinzani wake aje na kumuuliza maswali. **18** Kupiga kura utampiga mwenye mzaha, wajinga watakuwa na hekima; kunamaliza mabishano na kuwatawanya wapinzani imara. **19** Ndugu aliyechukiza ni mgumu kushawishiwa kuliko mwelekeze mwenye ufahamu, naye atapata maarifa. **20** Tumbo la mtu litashiba kutoka kwenye tunda Anayempora baba yake na kumfukuza mama yake ni ngome. **21** Uzima na kifo hutawaliwa kwa ulimi, na wale mwana anayeleta aibu na shutuma. **22** Yeye utaacha kusikiliza maelekezo, utapotea kutoka kwenye la kinywa chake; atatoshelezwa kwa mavuno ya midomo maneno ya maarifa. **23** Shahidi mpotofu huidihaki haki yake. **24** Uzima na kifo hutawaliwa kwa ulimi, na wale na kinywa cha waovu humeza uovu. **25** Hukumu ipo wenye kuupenda ulimi watakula tunda lake. **26** Yeye tarayi kwa wenye dhihaka na mjeledi kwa migongo ya apataye mke anapata kitu chema na kupokea fadhila wapumbavu.

20 Divai ni dhihaka na kinywaji kikali ni mgomvi; anayepotea kwa kunyu hana busara. **2**

Kumwogopa mfalme ni kama kumwogopa simba kijana aungurumaye, yeote anayemkasirisha hutoa fidia ya maish yake. **3** Ni heshima kwa mtu yeoye kuijepusha na mafarakano, bali kila mpumbavu hurukia kwenye mabishano. **4** Mtu mvivu halimi majira ya kipupwe; hutafuta mazao wakati wa mavuno lakini hapati kitu. **5** Makusudi ndani ya moyo wa mtu ni kama maji yenyne kina, bali mtu mwenye ufahamu huyateka. **6** Mara nyangi mtu husema yeoye ni mwaminifu, lakini ni nani awezaye kumpata yule mwaminifu? **7** Mtu atendaye haki hutembea katika uaminifu wake na wana wake wanaofuata baada yake wanafuraha. **8** Mfalme anayeketi kwenye kiti cha hukumu akifanya kazi za kuhukumu hupembua kwa macho yake mabaya yote yaliyoko mbele yake. **9** Nani anayeweza kusema, "Nimeuweka safi moyo wangu; nipo huru na dhambi zangu"? **10** Mizani tofauti na vipimo visiviyosawa - Yehova huvinchukia vyote. **11** Hata kijana hujulikana kwa matendo yake, kwa mwenendo wake kama ni safi na uadilifu. **12** Masikio yanayosikia na macho yanayoona-Yehova aliyafanya yote. **13** Usipende usingizi au utakuwa masikini; fumbua macho yako na utakuwa na vyakula tele. **14** "Mbaya! Mbaya!" anasema mnunuzi, lakini akiondoka anajisifu. **15** Ipo dhahabu na mawe ya thamani, lakini midomo yenyne maaarifa ni kito cha thamani. **16** Chukua vazi kama mmiliki wake ataweka fedha kama dhamana kwa deni la mgeni, na lichukue kama anaweka dhamana kwa uzinifu. **17** Mkate uliopatikana kwa ulaghai unaladha tamu, lakini baadaye kinywa chake kitajaa kokoto. **18** Mipango huimariswa kwa ushauri na kwa mwongozo wa busara utapigana vita. **19** Mmbea hufuna siri na kwa hiyo hupaswi kushirikiana na watu ambaio huongea sana. **20** Kama mtu atamlaani baba yake au mama yake, taa yake itapulizwa katikati ya giza. **21** Urithi uliopatikana mwanzoni kwa haraka utakuwa na mema kidogo mwishoni. **22** Usiseme "Mimi nitakulipiza kwa kosa hilli" Msubiri Yehova na yeoye atakuokoa. **23** Yehova huchukia mizani isiyo sawa na vipimo vyya udanganyifu si vizuri. **24** Hatua za mtu huongozwa na Yehova; namna gani basi atifaahamu njia yake? **25** Ni intego kwa mtu kusema kwa pupa, "Kitu hiki ni kitakatifu" na kuanza kufikiri juu yake kwamba kina maana gani baada ya kufanya kiapo. **26** Mfalme mwenye busara huwapetpa waovu na huligeuza juu yao gurudumu la kupuria. **27** Roho ya mtu ni taa ya Yehova, hutafiti sehemu zake zote za ndani kabisa. **28** Agano

19 Bora mtu masikini ambaye huenenda katika uadilifu wake kuliko mwenye ukaidi katika maneno yake na ni mpumbavu. **2** Tena, si vizuri kuwa na hamu bila maarifa na mwenye kukimbia haraka sana hukosea njia. **3** Upuuzi wa mtu unaharibu maisha yake na moyo wake hughadhabika dhidi ya Yehova. **4** Utajiri huongeza marafiki wengi, bali mtu masikini hutengwa na rafiki zake. **5** Shahidi wa uongo hatakosa adhabu na mwenye kupumua uongo hataokoka. **6** Wengi wataomba fadhila kutoka kwa mtu mkarimu na kila mtu ni rafiki wa yule anayetoa zawadi. **7** Mtu masikini huchukiwa na ndugu zake wote; je marafiki wengi kiasi gani hujitenga kutoka kwake! Anawaita, lakini wameondoka. **8** Anayepata hekima huyapenda maisha yake mwenye; yeoye atunzaye ufahamu atapata kilicho chema. **9** Shahidi wa uongo hatakosa kuadhibiwa, bali mwenye kupumua uongo ataangamia. **10** Haifai kwa mpumbavu kuishi kwa anasa- wala kwa mtumwa kutawala juu ya wafalme. **11** Busara humfanya mtu achelewe kukasirika na utukufu wake ni kusamehe kosa. **12** Ghadhabu ya mfalme ni kama muungurumo wa simba kijana, bali fadhila yake ni kama umande kwenye majani. **13** Mwana mpumbavu ni uharibifu kwa baba yake na mke mgomvi ni maji yanayochuruzika daima. **14** Nyumba na utajiri ni urithi kutoka kwa wazazi, bali mke mwenye busara hutoka kwa Yehova. **15** Uvivu unamtupa mtu kwenye usingizi mzito, bali asiyetamani kufanya kazi atakwenda njaa. **16** Yeye anayetii amri huyaongoza maisha yake, bali mtu asiyefikiri juu ya njia zake atakufa. **17** Mwenye ukarimu kwa masikini humkopeshwa Yehova na atalipwa kwa kile alichofanya. **18** Mrudi mwanao wakati kuna matumaini na usiwe na shauku ya kumweka katika mauti. **19** Mtu mwenye hasira kali lazima alipe adhabu; kama ukimwokoa, utafanya hivyo mara mbili. **20** Sikiliza ushauri na ukubali maelekezo, ili uweze kuwa na hekima mwishoni mwa maisha yako. **21** Moyoni mwa mtu kuna mipango mingi, bali kusudi la Yehova ndilo litakalo simama. **22** Shauku ya mtu ni uaminifu na mtu masikini ni bora kuliko muongo. **23** Kumheshimu Yehova huwaelekeza watu kwenye uzima; mwenye nayo atashibishwa na hatadhiruka kwa madhara. **24** Mtu goigoi huuzika mkono wake ndani ya dishi; hataurudisha juu ya kinywa chake. **25** Kama

la uaminifu na udhamini humhifadhi mfalme; kiti chake cha enzi hufanywa thabiti kwa upendo. **29** Utukufu wa watu vijana ni nguvu zao na fahari ya watu wazee ni mvi zao. **30** Mapigo yanayoleta kidonda huusafisha ubaya na vichapo hufanya sehemu za ndani kabisa kuwa safi.

21 Moyo wa mfalme ni mfereji wa maji katika mkono wa Yehova; anaugeuza popote anakopenda. **2** Kila njia ya mtu ni sawa katika macho yake mwenyewe, lakini ni Yehova anayeipima miyo. **3** Kutenda haki na adili hukubaliwa zaidi na Yehova kuliko sadaka. **4** Macho ya kiburi na moyo wa majivuno- taa ya waovuni dhambi. **5** Mipango ya mwenye juhudhi huelekeea kwenye mafanikio tu, bali kila mtu anayetenda kwa haraka huelekeea umasikini. **6** Kujipatia utajiri kwa ulimi wa uongo ni mvuke unaopita upesi na mtego ambaio unafisha. **7** Vurugu ya waovu itawaburuta mbali, maana wanakataa kutenda haki. **8** Njia ya mwenye hatia ni ukatiri, bali mwenye usafi hutenda yaliyo ya haki. **9** Bora kuishi kwenye kona ya juu darini kuliko katika nyumba pamoja na mke mgonvi. **10** Hamu ya mwovu ni uchu wa mabaya; jirani yake haoni ukarimu katika macho yake. **11** Mwenye dhihaka anapoadhibiwa mijinga hupata busara, na mtu mwenye busara anapofundishwa, anaongeza maarifa. **12** Atendaye haki huihindha nyumba ya mwovu; huwashusha waovu kwenye uharibifu. **13** Anayeziba masikio yake kwenye kilio cha masikini, pia atalia, lakini hatajibowi. **14** Zawadi ya siri hutuliza hasira na zawadi ya kificho hutuliza ghadhabu kuu. **15** Haki ikitendeka, huleta furaha kwa mwenye kutenda wema, lakini huleta hofu kubwa kwa watenda mabaya. **16** Yule anayezurura kutoka kwenye njia ya ufahamu, atapumzika kwenye kusanyiko la wafu. **17** Anayependa raha atakuwa masikini; anayependa divai na mafuta hawezi kuwa tajiri. **18** Mtu mbaya ni fidia kwa yule atendaye haki, na mdanganyifu ni fidia kwa waaminifu. **19** Bora kuishi jangwani kuliko kuishi pamoja na mwanamke ambaye huchochea sana ugomvi na malalamiko. **20** Hazina yenyenethamani na mafuta viro nyumbani kwa mwenye busara, bali mtu mpumbavu huviharibu. **21** Mtu atendaye haki na mwema -huyu mtu hupata uzima, haki na heshima. **22** Mtu mwenye busara huupima mji wa mashujaa, na huiangusha ngome wanayoitumaini. **23** Anayelinda kinywa chake na ulimi wake hujilinda mwenyewe na taabu. **24** Mtu mwenye kiburi na maringo- "Dhihaka" ndilo jina lake - hutenda kwa majivuno na kujidai. **25** Shauku ya mtu mvivu itamuua, maana mikono yake hukataa kufanya kazi. **26** Kwa siku nzima hupatwa na uchu na uchu zaidi, lakini atendaye haki hutoa na wala hazuui. **27** Sadaka ya mwovu ni chukizo; huwa ni chukizo zaidi anapoleleta kwa nia mbaya. **28** Shahidi wa uongo ataangamia, bali anayesikiliza ataongea kwa muda wote. **29** Mtu mwovu huufanya uso wake kuwa mgumu, bali mtu mwadilifu ni thabiti juu ya njia zake. **30** Hakuna hekima, hakuna ufahamu, na hakuna shauri linaloweza kusimama kinyume na Yehova. **31** Farasi hutayarishwa kwa siku ya mapigano, lakini ushindi hupatikana kwa Yehova.

22 Jina jema huchaguliwa dhidi ya utajiri mwingu na fadhila ni bora kuliko fedha na dhahabu. **2** Watu matajiri na masikini wanafanana katika hili - Yehova ni muumba wao wote. **3** Mtu mwenye hekima huiona taabu na kujificha mwenyewe, bali mijinga huendelea mbele na huumia kwa ajili yake. **4** Thawabu ya unyenyekevu na kumcha Yehova ni utajiri, heshima na uzima. **5** Miiba na mitego lulala katika njia ya wakaidi; yeye anayelinda maisha yake atakuwa mbali navyo. **6** Mfundishe mtoto njia inayompasa na wakati akiwa mzee hatayaacha mafundisho hayo. **7** Watu matajiri huwatatalawa watu masikini na mwenye kukopa ni mtumwa wa yule anayekopessa. **8** Yule anayepanda udhalimu atavuna taabu na fimo ya hasira yake itanyauka. **9** Mwenye jicho la ukarimu atabarikiwa, maana anashiriki mkate wake pamoja na masikini. **10** Mfukuze mbali mwenye dhihaka, na ugomvi utaondoka, mashindano na matukano yatakoma. **11** Anayependa moyo safi na mwenye maneno ya neema, atakuwa rafiki yake mfalme. **12** Macho ya Yehova huyaangalia maarifa, bali huyapindua maneno ya wadanganyifu. **13** Mtu mvivu husema, "Kuna simba mtaani! Nitauwawa sehemu za njia." **14** Kinywa cha malaya ni shimo lenye kina kirefu; hasira ya Yehova huchochewa dhidi ya yule anayetumbukia ndani yake. **15** Upumbavu umefungwa katika moyo wa mtoto, lakini marudi ya fimo huutoa. **16** Anayewanyanya watu masikini ili kuongeza mali yake, au kuwapa matajiri, atakuwa masikini. **17** Tega sikio lako na usikilize maneno ya wenye busara na utumia moyo wako katika maarifa yangu, **18** maana itakuwa furaha kwako kama utayaweka ndani yako, kama yote yatakuwa katika midomo yako. **19** Basi tumaini lako liwe kwa Yehova, ninayafundisha kwako leo- hata kwako. **20** Sijakuandikia wewe misemo thelathini ya mafundisho na maarifa, **21** kwa kukufundisha kweli katika maneno haya yenye uaminifu, ili uwe na majibu yenyenekutegemewa kwa walioikutuma? **22** Usimwibie masikini kwa sababu ni masikini, au kumponda kwenye lango, **23** maana Yehova ataitetea kesi yao, na atawaibia uzima wale walioitia masikini. **24** Usifanye urafiki na mtu mwenye kutawaliwa na hasira na wala usiambatane pamoja na mwenye hasira kali, **25** au utajifunza njia zake na utakuwa chambo kwa nafsi yako. **26** Usiwe mionganii mwao wapigao mikono, mwenye kuahidi madeni. **27** Kama umekosa njia za kulipa, nini kitawezwa kuzuia mtu kuchukua kitanda chako chini yako? **28** Usiondoe jiwe la mpaka la wahenga ambalo baba zako wameweka. **29** Je umemwona mtu aliyeuwawa kwenye kazi yake? Atasimama mbele ya wafalme; hatasimama mbele ya watu wa kawaida.

23 Unapoketi kula pamoja na mtawala, angalia kwa uangalifu kilichopo mbele yako, **2** na kama ni mtu unayependa kula chakula sana weka kisu kooni. **3** Usitamani vinono vyake maana ni chakula cha uongo. **4** Usifanye kazi sana ili kupata mali; uwe na busara ya kutosha ili ujue wakati wa kuacha. **5** Je utaruhusu macho yako yaangaze juu yake? Itaondoka, maana itawaa

mabawa kama tai na kuruka angani. **6** Usile chakula cha zake; **6** maana kwa uongozi wa busara unawenza kufanya yule mwenye jicho baya- na usiwe na shauku ya vinono vita na kwa washauri wengi kuna ushindi. **7** Hekima vyake, **7** maana ni mtu mwenye kuhesabu gharama ya ipo juu sana kwa mpumbavu; hafumbui kinywa chake chakula. "Kula na kunywa!" anakuaambia, lakini moyo wake kwenye mlango. **8** Kuna yule mwenye kupanga kufanya haupo pamoja nawe. **9** Utatapika kiasi kidogo ulichokula mabaya- watu wanamwita bwana wa njama. **9** Mipango na utakuwa umepeoteza sifa zako njema. **9** Usiongee ya mpumbavu ni dhambi na watu humchukia mwenye katika usikivu wa mpumbavu, maana atadharau hekima dhihaka. **10** Kama utakuwa dhaifu na mwenye kuogopa ya maneno yako. **10** Usihamishe jiwe la mpaka wa kale au siku ya taabu, basi nguvu zako ni haba. **11** Waokoe kunyang'anya mashamba ya yatima, **11** maana Mkombozi wanaochukuliwa kwenda kwenye mauti na uwashikilie wao ni imara na atatetea kesi yao dhidi yako. **12** Elekeza wale wanaopepesuka kwenda kwa mchinjaji. **12** Kama moyo wako katika mafundisho na masikio yako kwenye maneno ya maarifa. **13** Usizue kuadilisha mtoto, maana ukimchapa kwa firbo, hatakufo. **14** Ni wewe unayepaswa kumchapa kwa firbo na kuiko nafsi yake kuzimu. (**Sheol h7585**) **15** Mwanangu, kama moyo wako una busara, basi moyo wangu utafurahi pia; **16** sehemu zangu ndani kabisa zitafurahi sana midomo yako inaponena haki. **17** Usiruhusu moyo wako kuwahusudu wenyne dhambi, lakini endelea kumcha Yehova siku zote. **18** Hakika tumaini lako halitaondolewa na siku zako za hapo baadaye. **19** Sikia- wewe! - mwanangu, na uwe mwenye busara na uelekeze moyo wako katika njia. **20** Usishirikiane pamoja na walevi, au pamoja na walajii wa nyama walafi, **21** maana mlevi na mlafi wanakuwa masikini na usingizi utawavika kwa matambara. **22** Msikilize baba yako ambaye alikuzaa na usimdhara mama yako wakati akiwa mzee. **23** watu waovu, **20** maana mtu mbaya hana matumaini na taa Inunue kweli, lakini usiizue; nunua hekima, nidhamu, na ufahamu. **24** Baba yake mwenye haki atafurahia sana, na yule amzaaye mtoto mwenye busara atamfurahia. **25** Mfurahishe baba yako na mama yako na yule aliyeukuzaa afurahie. **26** Mwanangu, niye moyo wako na macho yako yachunguze njia zangu. **27** Maana malaya ni shimo refu, na mke wa mume mwininge ni kisima chembamba. **28** Anavizia kama mnyang'anji na huongeza idadi ya wadanganyifu mionganoni mwa wanadamu. **29** Nani mwenye taabu? Nani mwenye huzuni? Nani mwenye mapigano? Nani mwenye malalamiko? Nani mwenye majeraha bila sababu? Nani mwenye macho mekundu? **30** Ni wale kila kitu kwa ajili yako mwenyewe shambani; baada ya ambaa huzengea kwenye mvinyo, wale wanaojaribu hapo, jenga nyumba yako. **28** Usitoe ushahidi dhidi ya kuchanganya mvinyo. **31** Usiutazame mvinyo ukiwa jirani yako bila sababu na usidanganye kwa midomo mwekundu, wakati unametameta kwenye kikombe na yako. **29** Usiseme, "Mimi nitamtendea kile alichonitendea; kutelemka kwa uraini. **32** Mwisho wake unauma kama nyoka na sumu yake kama kifutu. **33** Macho yako yataona vitu vigeni na moyo wako utatamka vitu vya ukaidi. **34** la mtu asie na akili. **31** Miiba imeota kila sehemu, ardhi Utakuwa kama anayelala kwenye bahari au anayelala juu vya thamani na utajiri wa kupendeza. **5** Shujaa wa hekima ni imara, na mtu wa maarifa huongeza nguvu kuambatana nao, **2** kwa sababu miyo yao inapanga njama za vurugu na midomo ya huongeza juu ya madhara. **3** Kwa hekima nyumba hujengwa na kwa ufahamu huimarishwa. **4** Kwa maarifa vyumba hujazwa vitu vyote vya thamani na utajiri wa kupendeza. **5** Shujaa wa hekima ni imara, na mtu wa maarifa huongeza nguvu kwenye mlango. **8** Kuna yule mwenye kupanga kufanya hushambulia nyumba ya mwenye haki. Usiitaribu nyumba yake! **16** Maana mwenye haki huanguka mara saba na kuinuka tena, lakini waovu huangushwa kwa maafa. **17** Usisherekee wakati adui yako anapoanguka na wala moyo wako usifurahi anapojikwaa, **18** au Yehova ataona na kutordihika na kuondo ghadhabu juu yake. **19** Usifadhaike kwa sababu ya watenda mabaya, na wala usiwahusudu ni nani ajuaye ukubwa wa uhariibifu utakao kija kutoka afurahie. **20** Maana mwenye haki huanguka mara saba na ya watu waovu itazimika. **21** Mwanangu; mche Yehova, na umwogope mfalme, usishirikiane na watu wenyne kuasi dhidi yao, **22** maana kwa ghafula msiba wao utakua na ni nani ajuaye ukubwa wa uhariibifu utakao kija kutoka afurahie. **23** Haya ni maneno ya wenyne busara kwenye midomo. **27** Andaa kazi yako ya rje, na tayarisha atalaaniwa na watu na mataifa yatamchukia. **25** Bali wenyne kwenye midomo. **26** Anayetoa jibu la kweli hutoa busu kwenye midomo. **27** Andaa kazi yako ya rje, na tayarisha shamba la mtu mvivu, nikapita kwenye shamba la mzabiblu shamba la mtu asie na akili. **31** Miiba imeota kila sehemu, ardhi ilikuwa imefunkikwa kwa upunu, na ukuta wake wa mawe ulikuwa umebomoka. **32** Kisha nikalionna na kufikiria juu yake; nikatazama na kupokea mafundisho. **33** Kulala kidogo, kusinzia kidogo, kupumzika kwa kukunja mikono kidogo- **34** na umasikini huja kwa kutembea juu yako, na mahitaji yako kama askari mwenye silaha.

24 Usiwe na husuda kwa wenyne ubaya, wala usitamani kuambatana nao, **2** kwa sababu miyo yao inapanga njama za vurugu na midomo ya huongeza juu ya madhara. **3** Kwa hekima nyumba hujengwa na kwa ufahamu huimarishwa. **4** Kwa maarifa vyumba hujazwa vitu vyote vya thamani na utajiri wa kupendeza. **5** Shujaa wa hekima ni imara, na mtu wa maarifa huongeza nguvu

Hizi tena ni mithali za Sulemani, zilinakiliwa na watu wa Hezekia, mfalme wa Yuda. **2** Ni utukufu wa Mungu kuficha jambo, bali utukufu wa wafalme kutafiti juu ya jambo. **3** Kama mbingu ni kwa kimo na dunia ni kwa kina, ndivyo hivyo moyo wa wafalme hauchunguziki. **4**

Ondo takataka kutoka kwenye fedha na mfua vyuma macho yake mwenyewe. 6 Anayetuma ujumbe kwa mkono anaweza kutumia fedha katika ufundi wake. 5 Pamoja wa mpumbavu huikata miguu yake mwenyewe na kunywa na hayo, waondoe watu waovu mbele ya mfalme na vurugu. 7 Miguu ya kiwete inayoning'la chini ni kama kiti chake cha enzi kitaimarishwa kwa kutenda haki. 6 mithali kwenye kinywa cha wapumbavu. 8 Kujaribisha jiwe Usijitukuze mwenyewe mbele ya mfalme na usisimame kwenye kombeo ni sawa na kumpa heshima mpumbavu. katika sehemu iliyoteuliwa kwa watu wakuu. 7 Ni bora 9 Mwiba unaochoma kwenye mkono wa mlevi ni kama yeeye akuambie, "Njoo hapa" kuliko wewe kujiaibisha mithali kwenye kinywa cha wapumbavu. 10 Mpiga mishale mbele ya mkuu. 8 Usiharakishe kufanya kuhukumu, kwa anayejeruhi kila mtu ni kama mtu anayemwajiri mpumbavu kile ulichokishuhudia. Maana utafanya nini mwishoni, au kila mtu anayepita karibu yake. 11 Kama mbwa wakati jirani yako atakapokuabisha? 9 Jitetee kesi yako anavyorudia matapishi yake, ndivyo alivyo mpumbavu kati ya jirani yako na wewe na usifunue siri ya mtu anayerudia upuzi wake. 12 Je unamwona mtu mwenyewe? Mpumbavu mwininge, 10 au vinginevyo anayekusikia ataleta aibu juu yako na taarifa mbaya juu yako haiwezi kunyamazishwa. anamatumaini zaidi kuliko yeeye. 13 Mtu mvivu husema 11 Kunena maneno yenye kuchaguliwa vizuri, ni kama "Kuna simba kwenye barabara! Kuna simba katikati ya nakshi za dhahabu iliyoungwa kwenye fedha. 12 Kama njia kuu!" 14 Kama mlango unavyogeu kwenye bawaba pete ya dhahabu au kito kilichotengenezwa kwa dhahabu zake, ndivyo alivyo mtu mvivu kwenye kitanda chake. 15 safi ndivyo lilivyo karipio la busara kwenye sikio linalosikia. Mtu mvivu hutia mkono wake kwenye sufuria na bado 13 Kama baridi ya theluji wakati wa mavuno ndivyo alivyo hana nguvu kuunyanya kwenda kwenye kinywa chake. mjumbe mwaminifu kwa wenyewe kumtuma; huyahifadhi 16 Mtu mvivu ni mwenye hekima kwenye macho yake maisha ya mabwana wake. 14 Kama mawingu na mwenyewe kuliko watu saba wenyewe ufahamu. 17 Kama upopo bila mvua ndivyo alivyo mwenye kujisifu kuhusu mtu anayeshikilia masikio ya mbwa, ndivyo alivyo mpitajia zawadi asijoitoa. 15 Kwa uvumilivu mtawala anaweza anayepata hasira kwenye ugomvi ambao si wake. 18 Kama kushawishiwa na ulimi raini unaweza kuvunja mfupa. 16 Kama utapata asali, kula ya kutosha- vingenevyo, ukila ambaye humdanganya jirani yake na kusema, "Je sikuwa nydingi sana, uitaitapika. 17 Usiweke mguu wako kwenye naongea utani?" 20 Kwa kukosa kuni, moto huzimika; na nyumba ya jirani yako mara nydingi, anaweza kuchoshwa pale pasipo na mmbea ugomvi hukoma. 21 Mkaa ni kwa nawe na kukuchukia. 18 Mtu anayetoa ushuhuda wa kuwashaa makaa na kuni kwa ajili ya moto, ndivyo alivyo uongo dhidi ya jirani yake ni kama rungu lilitotumiwa katika vita, au upanga, au mshale mkalii. 19 Kumtumaini mtu asiyi mwaminifu wakati wa taabu ni kama jino bovu au mguu unaoteleza. 20 Kama mtu anayevua nguo katika hali ya baridi, au kama siki iliyotiwa kwenye magadi, ndivyo alivyo anayemba wimbo kwa mwenye moyo mzito. 21 Kama adui yako ana njaa, mpe chakula ale na kama ana kiu, mpe maji ya kunywa, 22 maana utamwekea mkaa juu ya kichwa chake na Yehova atakupa thawabu. 23 Ni hakika upopo wa kaskazini huleta mvua, ndivyo mtu anayesema siri hufanya sura zikasirike. 24 Ni bora kuishi kwenye pembe ya darini kuliko kuchangia nyumba pamoja na mwanamke mgomvi. 25 Kama maji ya baridi kwa mwenye kiu, ndivyo ilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali. 26 Kama chemchemi iliyochafuliwa au kisima kilichoharibiwaa ndivyo alivyo mtu mwema ambaye huyumbayumba mbele ya watu waovu. 27 Si vema kula asali nydingi mno; hivyo ni kama kutafuta heshima baada heshima. 28 Mtu bila kujitawala ni kama mji ulibomolewa na usiokuwa na kuta.

26 Kama theluji wakati wa joto au mvua kwenye mavuno, ndivyo mpumbavu asivyostahili heshima. 2 Kama shorowanda hurukaruka na kumeza wadudu wakati wa kuruka, ndivyo ilivyo laana isiyostahili haishuki. 3 Mjeledi ni kwa ajili ya farasi, hatamu kwa ajili ya punda na firimo ni kwa ajili mgongo wa wapumbavu. 4 Usimjibu mpumbavu na kuijunga katika upumbavu wake, au utakuwa kama yeeye. 5 Mjibu mpumbavu na junge katika upumbavu wake, ili asiweze kuwa na busara katika

macho yake mwenyewe. 6 Anayetuma ujumbe kwa mkono anaweza kutumia fedha katika ufundi wake. 5 Pamoja wa mpumbavu huikata miguu yake mwenyewe na kunywa na hayo, waondoe watu waovu mbele ya mfalme na vurugu. 7 Miguu ya kiwete inayoning'la chini ni kama kiti chake cha enzi kitaimarishwa kwa kutenda haki. 6 mithali kwenye kinywa cha wapumbavu. 8 Kujaribisha jiwe Usijitukuze mwenyewe mbele ya mfalme na usisimame kwenye kombeo ni sawa na kumpa heshima mpumbavu. katika sehemu iliyoteuliwa kwa watu wakuu. 7 Ni bora 9 Mwiba unaochoma kwenye mkono wa mlevi ni kama yeeye akuambie, "Njoo hapa" kuliko wewe kujiaibisha mithali kwenye kinywa cha wapumbavu. 10 Mpiga mishale mbele ya mkuu. 8 Usiharakishe kufanya kuhukumu, kwa anayejeruhi kila mtu ni kama mtu anayemwajiri mpumbavu kile ulichokishuhudia. Maana utafanya nini mwishoni, au kila mtu anayepita karibu yake. 11 Kama mbwa wakati jirani yako atakapokuabisha? 9 Jitetee kesi yako anavyorudia matapishi yake, ndivyo alivyo mpumbavu kati ya jirani yako na wewe na usifunue siri ya mtu anayerudia upuzi wake. 12 Je unamwona mtu mwenyewe? Mpumbavu mwininge, 10 au vinginevyo anayekusikia ataleta aibu juu yako na taarifa mbaya juu yako haiwezi kunyamazishwa. anamatumaini zaidi kuliko yeeye. 13 Mtu mvivu husema 11 Kunena maneno yenye kuchaguliwa vizuri, ni kama "Kuna simba kwenye barabara! Kuna simba katikati ya nakshi za dhahabu iliyoungwa kwenye fedha. 12 Kama njia kuu!" 14 Kama mlango unavyogeu kwenye bawaba pete ya dhahabu au kito kilichotengenezwa kwa dhahabu zake, ndivyo alivyo mtu mvivu kwenye kitanda chake. 15 safi ndivyo lilivyo karipio la busara kwenye sikio linalosikia. Mtu mvivu hutia mkono wake kwenye sufuria na bado 13 Kama baridi ya theluji wakati wa mavuno ndivyo alivyo hana nguvu kuunyanya kwenda kwenye kinywa chake. mjumbe mwaminifu kwa wenyewe kumtuma; huyahifadhi 16 Mtu mvivu ni mwenye hekima kwenye macho yake maisha ya mabwana wake. 14 Kama mawingu na mwenyewe kuliko watu saba wenyewe ufahamu. 17 Kama upopo bila mvua ndivyo alivyo mwenye kujisifu kuhusu mtu anayeshikilia masikio ya mbwa, ndivyo alivyo mpitajia zawadi asijoitoa. 15 Kwa uvumilivu mtawala anaweza anayepata hasira kwenye ugomvi ambao si wake. 18 Kama kushawishiwa na ulimi raini unaweza kuvunja mfupa. 16 Kama utapata asali, kula ya kutosha- vingenevyo, ukila ambaye humdanganya jirani yake na kusema, "Je sikuwa nydingi sana, uitaitapika. 17 Usiweke mguu wako kwenye naongea utani?" 20 Kwa kukosa kuni, moto huzimika; na nyumba ya jirani yako mara nydingi, anaweza kuchoshwa pale pasipo na mmbea ugomvi hukoma. 21 Mkaa ni kwa nawe na kukuchukia. 18 Mtu anayetoa ushuhuda wa kuwashaa makaa na kuni kwa ajili ya moto, ndivyo alivyo uongo dhidi ya jirani yake ni kama rungu lilitotumiwa katika vita, au upanga, au mshale mkalii. 19 Kumtumaini mtu asiyi mwaminifu wakati wa taabu ni kama jino bovu au mguu unaoteleza. 20 Kama mtu anayevua nguo katika hali ya baridi, au kama siki iliyotiwa kwenye magadi, ndivyo alivyo anayemba wimbo kwa mwenye moyo mzito. 21 Kama adui yako ana njaa, mpe chakula ale na kama ana kiu, mpe maji ya kunywa, 22 maana utamwekea mkaa juu ya kichwa chake na Yehova atakupa thawabu. 23 Ni hakika upopo wa kaskazini huleta mvua, ndivyo mtu anayesema siri hufanya sura zikasirike. 24 Ni bora kuishi kwenye pembe ya darini kuliko kuchangia nyumba pamoja na mwanamke mgomvi. 25 Kama maji ya baridi kwa mwenye kiu, ndivyo ilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali. 26 Kama chemchemi iliyochafuliwa au kisima kilichoharibiwaa ndivyo alivyo mtu mwema ambaye huyumbayumba mbele ya watu waovu. 27 Si vema kula asali nydingi mno; hivyo ni kama kutafuta heshima baada heshima. 28 Mtu bila kujitawala ni kama mji ulibomolewa na usiokuwa na kuta.

27 Usijisifu kwa ajili ya kesho, maana hujui siku italeta nini. 2 Mtu mwininge akusifu na wala si kinywa chako mwenyewe, mgeni na wala si midomo yako mwenyewe. 3 Fikiria uzito wa jiwe na uzito wa mchanga- uchokozi wa mpumbavu ni mzito zaidi kuliko hivyo vyote. 4 Kuna ukatili wenyewe ghadhabu kali na mafuriko ya hasira, lakini ni nani anayeweza kusimama mbele ya wivu? 5 Ni bora karipio la wazi kuliko upendo uliofichwa. 6 Mwaminifu ni jeraha zilizosababishwa na rafiki, lakini adui anaweza kukubusu kwa kuomba radhi mno. 7 Mtu aliyeckula na kushiba hulikataa hata sega la asali, bali kwa mtu mwenye njaa, kila kitu kichungu ni kitamu. 8 Ndege anayezurura kutoka kwenye kiota chake ni kama mtu anayepotea sehemu ambayo anaishi. 9

Pafumu na manukato huufanya moyo ufurahi, lakini utamu wa kamilifu watapata urithi mwema. **11** Mtu tajiri anaweza wa rafiki ni bora kuliko ushauri wake. **10** Usimwache nyumba ya ndugu yako katika siku ya msiba wako. Ni bora rafiki ambaye yupo karibu kuliko ndugu ambaye yupo mbali. **11** Mwanangu, uwe na busara, moyo wangu ufurahi; kisha nitamjibu yule anayenidhifikasi. **12** Mtu mwenye busara huiona taabu na kujificha mwenyewe, lakini mijinga huendelea mbele na kuteseka kwa ajili ya taabu. **13** vazi kama mwenyewe anaweka pesa kama dhamana kwa deni la mgeni; lichukue kama anaweka dhamana kwa malaya. **14** Anayemba jirani yake baraka kwa sauti ya juu mapema asubuhi, baraka hiyo itafikiria kwa laana! **15** Mke mgomvi ni kama siku ya manyunu ya mvua ya daima; **16** kumzuia ni kama kuuzuia upepo, hivyo moyo wa mtu humwaksi mtu. **20** Kama kuzimu na Uharibifu havitosheki, ndiyyo yaliyyo macho ya mtu hayawesi kutosheka. (*Sheol h7585*) **21** Kalibu ni kwa fedha na tanuru ni kwa dhahabu; na mtu hujaribiwa anaposiwa. **22** Hata kama utamponda mpumbavu kwa mchil-pamoja na nafaka-bado upumbavu wake hautatoka. **23** Hakikisha unajua hali ya makundi yako na ujishughulise juu ya makundi yako, **24** maana utajiri haudumu daima. Je taji hudumu kwa vizazi vyote? **25** Majani huondoka na ukuaji mpya huonekana na milima ya chakula cha mifugo hukusanywa ndani. **26** Wanakondoo watakupatiava yako na mbuzi watakupatiava garama ya shamba. **27** Kutakuwa na maziwa ya mbuzi kwa chakula chakola kaya yako- na chakula kwa watumishi wako wasichana.

wakamilifu watapata urithi mwema, **11** Mtu tajiri anaweza masikini mwenye hekima machoni pake mwenyewe, bali mtu na ushindi kwa wenye kutenda haki, kuna furaha kuu, bali wanapoinuka waovu, watu hujificha wenyewe. **13** Yeye afichaye dhambi zake hatafanikiwa, bali mwenye kutubu na kuziacha ataonyeshwa rehemba. **14** Anafuraha ambaye huishi kwa unyenyekevu, bali anayeufanya moyo wake ataanguka katika taabu. **15** Kama simba sababu amewwaga damu ya mtu, atakuwa mkimbizi hadi kifo na hakuna atakayemsaidia. **18** Mwenye kuenenda au ukaminifu atakuwa salama, bali mwenye njia ya Chuma hunoa chuma; kwa njia ile ile; mtu humnoa rafiki yake. **19** Anayefanya kazi kwenye shamba lake atapata chakula kingi, bali afuataye shughuli za upuuzi atapata umasikini mkubwa. **20** Mtu mwaminifu atapata baraka nyingi bali apataye utajiri wa haraka hawezikukosa adhabu. **21** Siyo vema kuonyesha upendeleo, lakini kwa kipande cha mkate mtu atafanya ubaya. **22** Mtu mchoyo huharakisha kwenye utajiri, lakini hajui ni umasikini gani utakuja juu yake. **23** Anayemkaripia mtu baadaye atapata fadhila zaidi kutoka kwake kuliko mwenye kumsifia sana kwa ulimi wake. **24** Yule anayemwibia baba yake na mama yake na kusema, "Hiyo siyo dhambi," ni mshirika wa mwenye kuharibu. **25** Mtu mwenye tamaa huchocheara mafarakano, bali anayetumaini Yehova atafanikiwa. **26** Yule anayetumaini moyo wake mwenyewe ni mpumbavu, bali anayekwenda kwa hekima atajiliinda mbali na hatari. **27** Mwenye kuwapa masikini hatapungukiwa kitu, bali anayewafumbia macho atapokea laana nyangi. **28** Watu waovu wanapoinuka, watu hujificha wenyewe, lakini watu waovu wataangamia, wale watendao haki wataongezeka.

28 Waovu hukimbia wakati hakuna mtu anayewafukuza, bali wale watendao haki ni thabiti kama simba kijana. **2** Kwa sababu ya uhalifu wa nchi, kuna wakuu wengi, bali kwa mtu mwenye ufahamu na maarifa, itadumu kwa muda mrefu. **3** Mtu masikini mwenye kukandamiza wakati haisazi chakula. **4** Wale wanaokataa sheria huwatukuza watu waovu, bali wale wenye kuitunza sheria hupigana dhidi yao. **5** Watu wabaya hawafahamu haki, bali wale wanaomtufuta Yehova wanafahamu kila kitu. **6** Ni bora mtu masikini ambaye anatembea katika uadilifu, kuliko tajiri ambaye ni mdanganyifu katika njia zake. **7** 7 Atendaye haki hutetea madai ya masikini; mtu mwovu Yeye anayetunza sheria ni mwana mwenye ufahamu, bali kujituliza mwenye ushirika na walafi humwaibisha baba yake. **8** moto mji, bali wale wenye busara huigeuza ghadhabu. Anayepata mafanikio kwa kutoza riba kubwa anakusanya **9** Mtu mwenye busara anapojadiliana na mpumbavu, utajiri wake kwa ajili ya mwingine ambaye atakuwa na huruma kwa watu masikini. **9** Kama mtu atageuzia mbali sikio lake kusikia sheria, hata maombi yake ni chukizo. **10** Yeye anayempotosha mwenye uadilifu katika njia ya uovu ataangukia kwenye shimo lake mwenyewe, bali **10** mwenye busara, anapojadiliana na mpumbavu, hughadhabika na kucheka, hakutakuwa na utilivu. **10** huruma kwa watu masikini. **11** Kama mtu atageuzia mbali Mkatili humchukia mwenye ukamilifu na hutafuta maisha yake, bali mtu mwenye busara huishikilia na kujituliza mwenye haki. **11** Mpumabavu huonyesha hasira yake, bali mtu mwenye busara huishikilia na kujituliza mwenyewe. **12** Kama matawala atazinagatia uongo,

maafisa wake wote watakuwa waovu. **13** Mtu masikini ambavyo havisememi, "Inatosha": **16** Kuzimu, tumbo tasa, na mkandamizaji wanafanana, maana Yehova huyapa nchi yenye kiu kwa maji, na moto usiosema, "Inatosha." **14** Kama mfalme atamhukumu (**Sheol h7585**) **17** Jicho ambalo linamdhihaki baba na masikini kwa uaminifu, kiti chake cha enzi kitaimarishwa kudharau utii kwa mama, macho yake yatadonolewa milele. **15** Fimbo na maonyo huleta hekima, bali mtoto na kunguru wa bondeni, na ataliwa na tai. **18** Kuna huru mbali na makaripio humwaibisha mama yake. **16** Watu waovu wanapotawala, uovu huongezeka, bali vitu vitatu ambavyo vinanishangaza, vinne ambavyo wenye kutenda haki wataona anguko la watu waovu. **17** Mwadibushe mwanaao naye atakupa pumzik; ataleta sivifahamu: **19** njia ya tai angani; njia ya nyoka juu ya mwanamke furaha katika maisha yako. **18** Pasipo na maono ya kinabii watu huenda bila utaratibu, bali mwenye kuitunza sheria amebarikiwa. **19** Mtumwa hawezu kurekebishiwa kwa maneno, maana ingawa anaewela, hakuna mwitikio. **20** Je unamwona mtu mwenye haraka katika maneno **21** Mwenye kumdekeza mtumwa wake tangu **22** Mtu mwenye **23** Kiburi cha mtu humshusha **24** Anayeshirikiana na mwizi huyachukia maisha yake **25** Kila neno la Mungu limejaribiwa, yeye ni ngao kwa wale **26** Wengi huutafuta uso wa mtawala, bali kutoka kwa Yehova huja haki kwa ajili yake. **27** Mtu dhalimu ni chukizo kwa wenye kutenda haki, bali mwenye njia ya haki ni chukizo kwa watu waovu.

30 Maneno ya Aguri mwana wa Yake - mausia: Mtu huyu alimwambia Ithieli, kwa Ithiel na Ukali: **2** Hakika nipo kama myanya kuiliko mwanadamu na sina ufahamu wa wanadamu. **3** Sijajfunza hekima, wala sina maarifa ya Mtakatifu. **4** Je ni nani amekwenda juu mbinguni na kurudi chini? Je ni nani aliyekusanya upepo kwenye mikono yake? Je ni nani aliyekusanya maji kwenye kanzu? Je ni nani aliyeziimarisha ncha za dunia yote? Jina lake ni nani, na jina la mtoto wake ni nani? Hakika unaajua! **5** Kila neno la Mungu limejaribiwa, yeye ni ngao kwa wale wanaokimbilia kwake. **6** Usiyeongezee maneno haya, au atakukemea, na utathibitishwa kuwa mwongo. **7** Vitu viwili ninakuomba, usivikatalie kwangu kabla sijafa: **8** Majivuno na uongo viweke mbali nami. Usinipe umasikini wala utajiri, niye tu chakula ninachohitaji. **9** Maana nikipata vingi zaidi, nitakukana wewe na kusema, "Yehova ni nani?" Au kama nitakuwa masikini, nitaiba na kukufuru jina la Mungu wangu. **10** Usimkashifu mtumwa mbele ya bwana wake, au atakulaani na utapata hatia. **11** Kizazi ambacho kinachomlaa baba yao na hakimbariki mama yao, **12** kizazi hicho ni safi katika macho yao wenyeewe, lakini hawaajaoshwa uchafu wao. **13** Hicho ni kizazi-jinsi gani macho yao yanakiburi na kope zao zimeinuka juu! - **14** kuna kizazi ambacho meno yao ni upanga, na mifupa ya taya zao ni visu, ili waweze kumrurua masikini wamtoe duniani na mhitaji atoke mionganii mwa wanadamu. **15** Ruba anamabinti wawili, "Toa na Toa"

ambavyo havisememi, "Inatosha": **16** Kuzimu, tumbo tasa, nchi yenye kiu kwa maji, na moto usiosema, "Inatosha." **17** Jicho ambalo linamdhihaki baba na kudharau utii kwa mama, macho yake yatadonolewa milele. **18** Kuna kunguru wa bondeni, na ataliwa na tai. **19** Kuna vitu vitatu ambavyo vinanishangaza, vinne ambavyo sivifahamu: **20** Hii ni njia ya mzinzi-anakula na kufuta kinywa chake na kusema, "sijafanya ubaya wowote." **21** Chini ya vitu vitatu dunia hutetemeka na vinne haiwezi kuvivumilia: **22** mtumwa anapokuwa mwanamke anayechukiwa anapoolewa; kijakazi anapochukua nafasi yake? Kuna matumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko ya mkuu wake. **24** Vitu vinne duniani ni vidogo na bado kwake. **25** mchwa ni viumbe ambaio sio imara, lakini ujana, mwisho wake itakuwa taabu. **26** Wibari siyo hasira huchochea ugomvi na bwana mwenye hasira sana viumbe wenyewe nguvu, lakini hutengeneza makazi yake hutenda dhambi nyingi. **27** Nzige hawana mfalme, lakini wote chini, bali mwenye roho ya unyenyekevu atapewa heshima. **28** Kama mjusi, unawenza **29** Kuna vitu vitatu ambavyo Kumwogopa binadamu ni mtego, bali mwenye kumtumaini Yehova atalindwa. **26** Wengi huutafuta uso wa mtawala, kumkunka kwa mikono yako miwili, lakini wanapatikana mwenywewe; husikia laana na wala hasemi chocchote. **25** katika majumba ya wafalme. **29** Kuna vitu vitatu ambavyo ni fahari katika mwendo na vinne ambavyo ni fahari katika **30** simba, aliyeimara mionganii mwa namma ya kutembea: **31** jogoo wanyama- wala hajiepushi na kitu chocchote; **32** askari wapo kando yake. **32** Kama umekuwa mpumbavu, **33** Kama kusuka maziwa hufanya siagi na pua ya mtu hutoa damu kama imepigwa, basi matendo yanayofanywa kwa hasira huzalisha mafarakano.

31 Maneno ya mfalme Lemueli - mausia aliyofundishwa na mama yake. **2** Mwanangu nini? Na ni nini mwana wa tumbo langu? Na ni nini mwana wa nadhiru zangu? **3** Nguvu zako usiwape wanawake; au wenyewe kuharibu wafalme njia zako. **4** Lemueli, kunywa divai, siyo kwa ajili ya wafalme, wala kwa watawala kuuliza, "Kileo kikali kiko wapi?" **5** Kwa sababu kama watakunyuwa, watasahau sheria ni nini, na kupotosha haki za wote walioonewa. **6** Wape kileo kikali watu wanaopotea na mvinyo kwa wale wenye kutaabika kwa uchungu. **7** Atakunyuwa na kusahau umasikini wake na hataikumbuka taabu yake. **8** Ongea kwa ajili yao wasioweza kuongea, kwa madai ya wote wanaopotea. **9** Ongea na uhukumu kwa vipimo yya haki na utetee dai la masikini na watu wahitaji. **10** Mke hodari ni nani anawenza kumpata? Thamani yake ni zaidi kuliko vito. **11** Moyo wa mume wake humwamini, na hatakuwa masikini. **12** Humtendea mambo mema na wala si mabayasiku zote za maisha yake. **13** Huchagua sufu na kitani, na hufanya kazi yake ya mikono kwa furaha. **14** Yupo kama meli za wafanyabiashara; huleta chakula chake kutoka mbali. **15** Huamka wakati wa usiku na kuwapa chakula watu wa kaya yake, na kugawa kazi kwa watumishi wake wa kike. **16** Hulifirkiria shamba na kulinunua, kwa tunda

la mikono yake hupanda shamba la mizabibu. **17** Yeye mwenyewe hujivika nguvu na kuimarisha mikono yake. **18** Huangalia ni kipi kitaleta faida nzuri kwake; usiku wote taa yake haizimishwi. **19** Mikono yake huiweka kwenye mpini wa kisokotea nyuzi na hushikilia kisokotea nyuzi. **20** Mkono wake huwafikia watu masikini; mikono yake huwafikia watu wahitaji. **21** Haogopi theluji kwa ajili ya kaya yake, kwa maana nyumba yake yote imevika kwa nguo nyekundu. **22** Hutengeneza matandiko ya kitanda chake, na huвая nguo za kitani ya dhambarau safi. **23** Mume wake anajulikana malangoni, anapoketi na wazee wa nchi. **24** Hutengeneza mavazi ya kitani na kuyauza, na naleta mishipi kwa wafanyabiashara. **25** Amevaan nguvu na heshima, na wakati ujao huucheka. **26** Anafumbua kinywa chake kwa hekima na sheria ya ukarimu ipo kwenye ulimi wake. **27** Huangalia njia za nyumba yake na hawezu kula mkate wa uvivu. **28** Watoto wake huinuka na kumwita heri na mume wake humsifia, akisema, **29** "Wanawake wengi warufanya vizuri, lakini wewe umewapita wote." **30** Madaha ni udanganyifu, uzuri ni ubatili; bali mwanamke amchaye Yehova, atasifiwa. **31** Mpeni tunda la mikono yake na kazi zake zimsifu katika malango.

Mhubiri

1 Haya ni maneno ya Mwalimu, mwana wa Daudi na mfalme katika Yerusalemu. **2** Mwalimu asema hivi, "Kama mvuke wa ukungu, kama upopo mwanana katika upopo, kila kitu hutoweka na kuacha maswali mengi. **3** Ni faida gani wanadamu huipata kutoka katika kazi zote wazifanyazo chini ya jua? **4** Kizazi kimoja huenda, na kizazi kingine huja, lakini nchi yabaki milele. **5** Jua huchomoza na jua huzama na kwenda kwa kasi, na kurudi mahali linapochomozea tena. **6** Upopo huvuma kusini na huzunguka kasikazi, na mara zote ukizunguka katika njia yake na kurudi tena. **7** Mito yote hutiririka katika bahari, lakini bahari hijai. Mahali mito inakoenda, ndiko inakoenda tena. **8** Kila kitu huwa uchovu, na hakuna yeoyote awezae kukielezea. Jicho halishibina kile linachokiona, wala sikio halishibi na kile linachosikia. **9** Chochote kilichopo ndicho kitakachokuwepo, kila kilichofanyika ndicho kitakachofanyika. Hakuna jipyä chini ya jua. **10** Je kuna jambo lolote ambalo watu wanaweza kusema, 'Tazama, hili ni jipyä?' Chochote kilichopo kimekwisha kuwepo muda mwingi, wakati uliokuwepo kabla yetu. **11** Hakuna anayeonekana kukumbuka kilichotokea nyakati za zamani. Na mambo yaliyo tokea siku zilizo pita na yale yatakayo tokea siku za mbele nayo hayatakumbukwa." **12** Mimi ni mwalimu, na nimekuwa mfalme juu ya Isareli katika Yerusalemu. **13** Nilitia akili yangu katika kusoma na kutufuta kwa hekima kila kitu kinachofanywa chini ya mbingu. Hili nalo ni jukumu zito ambalo Mungu amewapa wana wa watu kujishughulisha nalo. **14** Nimeona matendo yote ambayo yanafanyika chini ya jua, na tazama yote ni mvuke ni kujaribu kuuchunga upopo. **15** Palipopinda hapawesi kunyoshwa! Kisicho kuwepo hakiwezi kuhesabiwa! **16** Nimeuambia moyo wangu nikisema, "Tazama, nimepata hekima kubwa kuliko walioishi Yerusalemu kabla yangu. Akili yangu imeona hekima kubwa na ufahamu." **17** nimetia moyo wangu kujua hekima na upumbuvu na ujinga. Nikagundua kuwa hili nalo pia lilikuwa ni kujaribu kuuchunga upopo. **18** Kwa kuwa katika wingi wa hekima kuna masumbufu mengi, naye aongezae ujuzi, aongenza masikitiko.

2 Nikasema moyoni, "Njoo, na nitakujaribu kwa kwa furaha. Kwa hiyo furahia." Lakini tazama, huu nao ulikuwa ni upopo wa muda. **2** Nikasema juu ya kicheko, "Ni wazimu," na kuhusu furaha, "Yafaa nini?" **3** Nikajipeleza moyoni mwangu katika jinsi ya kutimiza hamu yangu kwa mvinyo. Nikaruhusu akili yangu iongozwe na hekima ingawa bado nilikuwa nikishikilia ujinga. Nilitaka kutufuta jambo lililo jema kwa wanadamu kufanya chini ya mbingu wakati wa siku za maisha yao. **4** Nilitimiza mambo makubwa. Nilijenga nyumba kwa ajili yangu na kupanda miti ya mizabibu. **5** Nitengeneza bustani na viwanja; nikapanda aina zote za matunda ndani yake. **6** zaidi ya kula na kunywa na kuridhika na kile kilichochema Nitakengeneza mabwawa ya maji ili kumwagilia msitu

mahali miti ilikuwa imepandwa. **7** Nilinunua watumwa wa kiume na wa kiume; nilikuwa na watumwa waliozaliwa katika ikulu yangu. Pia nikawa na makundi makubwa na wanyama wa kufugwa, zaidi ya mfalme yeoyete aliyetawala kabla yangu katika Yerusalemu. **8** Pia nilijikusanya fedha na dhahabu, hazina ya wafalme na majimbo. Nikapatwa waimbaji wanaume na wanawake kwa ajili yangu, na kufurahia kutoka kwa wana wa wanadamu, masulia na wanawake. **9** Hivyo nikawa mkuu na tajiri kuliko wote waliokuwa Yerusalemu kabla yangu, na hekima yangu ilikuwa ndani yangu. **10** Lolote ambalo macho yangu yalikitamani sikuyazuia. Sikuuzua moyo wangu katika furaha yeoyete, kwa sababu moyo wangu ulifurahi katika katka kazi yangu zote na furaha ilikuwa ni tunu kwa kazi zangu zote. **11** Kisha nikatazama matendo yote ambayo mikono yangu iliyokwisha kuyatimiliza na juu ya kazi niliyokuwa nimeifanya, lakini tena, kila kitu kilikuwa ni mvuke na kujaribu kuuchunga upopo. Hakukuwa na faida chini ya jua. **12** Kisha nikageuka kuipambanua hekima, na upumbavu na ujinga. Kwa maana ni kitu gani mfalme anayekuja baada yangu afanye, ambacho hakijafanyika? **13** Kisha niakaanza kuelewa kwamba hekima ina faida kuliko upumbavu, kama nuru iliyyo bora kuliko giza. **14** Mwenye hekima hutumia macho yake katika kichwa chake kuona mahali anakoenda, lakini mpumbavu hutembea katika giza, ingawa ninafahamu kuwa mwisho wa aina moja umetunzwa kwa kila mmoja. **15** Kisha nikasema moyoni mwangu, "Kinachotokea kwa mpumbavu, ndicho kitachotokea na kwangu. Hivyo kuna utofauti gani kama mimi ni mwenye hekima sana?" Nikahitimisha moyoni mwangu, "Huu pia ni mvuke tu." **16** Kwa kuwa mwenye hekima, kama mpumbavu, hakumbukwi kwa muda mrefu. Katika siku zijazo, kila kitu kitakuwa kimesahauliwa. Mwenye hekima hufa kama naviyokufa mpumbavu. **17** Hivyo nikauhukia uhai kwa sababu kazi zote zilizofanyika chini ya jua zilikuwa mbaya kwangu. Hii ni kwa sababu kila kitu ni mvuke na kujaribu kuuchunga upopo. **18** Nikachukia yote niliyoyatimiza, ambayo nilikuwa nimekwisha yafanya chini ya jua kwa sababu ni lazima niyaache kwa mtu anaye kuja baada yangu. **19** Na ni nani ajuaye kama atakuwa mwenye hekima au mpumbavu? Ila atakuwa msimamizi juu ya kila kitu chini ya jua ambayo kazi yangu na hekima yangu imeyajenga. Huu pia ni mvuke. **20** Kwa hiyo moyo wangu ukaanza kukata tamaa juu ya kazi zote nilizozifanya chini ya jua. **21** Kwa kuwa kunawenza kuwa na mtu anayefanya kazi kwa hekima, ufahamu, na umahili, lakini ataacha kila kitu alichonacho kwa mtu ambaye hajafanya chochote. Huu nao ni mvuke na hatari kubwa. **22** Kwa maana ni faida gani mtu hupata ambaye hufanya kazi kwa juhudhi na kujaribu moyoni mwake kutimiza kazi zake chini ya jua? **23** Kila siku kazi yake ni maumivu na masikitiko, hivyo wakati wa usiku roho yake haipumzikii. Huu pia ni mvuke. **24** Hakuna jambo jema kwa mtu yeoyete kila kazi yake. Nikaona kwamba ukweli huu unatoka

kutoka mkononi mwa Mungu. **25** Kwa kuwa ni nani anaweza kula au anaweza kupata furaha yoyote tofauti na Mungu? **26** Kwa kuwa kwa kila anayemfurahisha yeye, Mungu humpa hekimana ufahamu ba furaha. Ingawa, kwa mwenye dhambi humpa kazi ya kukusanya na kutunza ili kwamba ampe mtu anayempendeza Mungu. Huu pia ni sawa na mvuke na kujaribu kuuchunga upepo.

3 Kwa kuwa kila kitu na wakati wake, na majira kwa kila kusudi chini ya mbingu. **2** Kuna wakati wa kuzaliwa na wakati wa kufa, wakati wa kupanda na wakati wa kung'oa yaliyopandwa, **3** wakati wa kuua na wakati wa kuponya, wakati wa kubomo na wakati wa kujenga. **4** Kuna wakati wa kulia na wakati wa kucheka, wakati wa kuomboleza na wakati kucheza, **5** wakati wa kutupa mawe na wakati wa kukusanya mawe, wakati wa kukumbatia watu wengine wakati wa kutokumbatia. **6** Kuna wakati wa kutafuta vitu na wakati wa kutotafuta, wakati wa kutunza vitu na wakati wa kuvitupa, **7** wakati kuchana mavazi na wakati wa kuyashona, wakati wa kunyamaza na wakati wa kuzungumza. **8** Kuna wakati wa kupenda na wakati wa kuchukia, wakati wa vita na wakati wa amani. **9** Ni faida gani mfanyakazi aipatayo katika kazi yake? **10** Nimeona kazi ambayo Mungu amewapa wanadamu kuitimiza. **11** Mungu amefanya kila kitu kufaa kwa wakati wake. Pia ameweka umilele ndani ya miyo yao. Lakini mwanadamu hawezi kuelewa matendo ambayo Mungu ameyafanya, tangu mwanzo wao hadi mwisho. **12** Ninajua kuwa hakuna kilicho bora kwa mtu ye yeyote kuliko kufurahi na kutenda mema maadamu anaishi- **13** na kwamba kila mmoja anapaswa ale na kunywa na anapaswa kuelewa jinsi ya kufurahia mazuri ambayo yanatoka katika kazi zake zote. Hii ni zawadi kutoka kwa Mungu. **14** Ninajua kwamba chocrote afanyacho Mungu kinadumu milele. Hakuna kinaweza kuongezwa au kuondolea, kwa sababu Mungu ndiye aliyekifanya, ili kwamba watu wamsogelee kwa heshima. **15** Chochote kilichopo kimekwisha kuwepo; chocrote kitakachokuwepo kimekwisha kuwepo. Mungu huwafanya wanadamu kutafuka vitu vilivijificha. **16** Na nimeona kwamba chini ya jua ubaya upo mahali palipopaswa kuwa na haki, na sehemu ya haki mara nyingi ina ubaya. **17** Nikasema moyoni mwangu, "Mungu atahukumu mwenye haki na mbaya kwa wakati muafaka kwa kila jambo na kila tendo. **18** Nikasema moyoni mwangu, "Mungu huwajaribu wanadamu kuaonyesha kwamba wao ni kama wanyama." **19** Kwa kuwa mwisho watoto wa wanadamu na mwisho wa wanyama ni sawa. Kifo cha mmoja ni sawa na kifo cha mwingine. Wote wana pumzi sawa. Hakuna faida kwa mwanadamu zaidi ya wanyama. Kwa kuwa hakuna kila kitu isipokuwa pumzi? **20** Kila kitu kinaenda sehemu moja. Kila kitu kinatoka mavumbini, na kila kitu kinarudi katika mavumbini. **21** Ni nani ajuaye kama roho ya mwanadamu inaenda juu na roho ya wanyama inaenda chini ya nchi? **22** kwa hiyo tena nikatambua kwamba hakuna lililo jema kwa yeyote

zaidi ya kufurahia kazi yake, kwa kuwa hilo ndilo jukumu lake. Ni nani awezaye kumleta tena kuona kinachotokea baada yake?

4 Kisha tena nikafikiri kuhusu mteso yote yaliyo chini ya jua. Tazama machozi ya watu walioneswa. Hakuna anaye mfariji kwa ajili yao. Nguvu iko katika mikononi mwa watesaji, lakini wateswaji hawana mfariji. **2** Hivyo nikawapongeza watu walio kufa, wale ambaa tayari wamekuwa, sio wanaoishi, wale ambaa wako hai. **3** Ingawa, bahati zaidi kuliko wote wawili ni yule ambaye hajaishi, yeye ambaye hajaona matendo yoyote mabaya ambayo yanafanya chini ya jua. **4** Kisha nikaona kwamba kila tendo la kazi na kila kazi ya utashi ikawa wivu wa jirani ya mtu. Huu pia ni mvuke na kujaribu kuchunga upepo. **5** Mpumbavu hukunja mikono yake na hafanyi kazi, hivyo chakula chake in mwili wake. **6** Lakini afadhari konzi ya faida pamoja na kazi ya haraka kuliko konzi mbili pamoja na kazi ambayo hujaribu kuuchunga upepo. **7** Kisha nikafikiri tena zaidi kuhusu ubatili, mvuke upoteao zaidi chini ya jua. **8** Kuna aina ya mtu ambaye yuko peke yake. Hana mtu, hana mwana, wala ndugu. Hakuna mwisho wa kazi zake zote, na macho yake hayatosheki kwa kupata utajiri. Anashangaa, "Ninajishumbua na kuharibu furaha yangu kwa ajili ya nani?" Huu pia ni mvuke, hali mbaya. **9** Watu wawili wanafanya vizuri zaidi ya mmoja; kwa pamoja wanaweza kupata malipo mazuri kwa ajili ya kazi yao. **10** Kwa kuwa kama mmoja akianguka, mwingine anaweza kumwinua rafiki yake. Ingawa, huzuni humfuata yeye aliye peke yake anapoanguka kama hakuna mtu wa kumwinua. **11** Na kama wawili wakilala pamoja, wanaweza kupata joto, lakini mtu mmoja anawezaje kupata joto akiwa mwenywewe? **12** Mtu akiwa peke yake anaweza kushindwa nguvu, lakini wawili wanaweza kusimama katika shambulio, na kama ya nyuzi tatu haikatika upesi. **13** Ni bora kuwa kijana masikini kuliko kuwa mfalme mzee na mpumbavu ambayo hajui jinsi ya kusikiliza maonyo. **14** Hii ni kweli hata kama mtu mdogo anapokuwa mfalme kutoka gerezani, au hata kama alizaliwa masikini katika ufalme wake. **15** Ingawa, niliona kila mmoja aliye kuwa hai na kuzunguka chini ya jua wakijitia chini kwa kijana mdogo aliyeinuka kama mfalme. **16** Hakuna mwisho kwa watu wote wanaotaka kumtii mfalme mpya, lakini wengi wao hawatamsifu yeye. Hakika hali hii ni mvuke na kujaribu kuuchunga upepo.

5 Linda mwenendo wako unapoenda kwenye nyumba ya Mungu. Nenda kule usikilize. Kusikiliza ni bora kuliko wapumbavu wanapotoa dhabihu wakati hawajuikuwa wanachofanya katika maisha ni kibaya. **2** Usiwe mwepesi wa kuongea kwa mdomo wako, na usiufanye moyo wako kuleta jambo lolote kwa haraka mbele za Mungu. Mungu yuko mbinguni, lakini uko chini, kwa hiyo maneno yako yawe machache. **3** Kama una mambo mengi ya kufanya na kuhangaika, pengine utapata ndoto mbaya. Na pengine utaongea maneno mengi ya upumbavu. **4**

Ukiweka nadhili kwa Mungu, usichelewe kuifanya, kwa alivyo. 4 Hata mtoto huyo amezaliwa bila faida na anapita kuwa Mungu hafurahii upumbau. Fanya kile ulichoapa katika giza, na jina lake linabaki limefichika. 5 Ingawa utakifanya. 5 Ni bora kutokuweka nadhiri kuliko kuweka mtoto huyu haoni jua au kujua kitu chocote, ana pumzikidhili ambayo usiyoiondoa. 6 Usiuruhusu mdomo wako ingawa mtu huyo hakupumzikia. 6 Hata kama mtu akiishi kusababisha mwili wako kutenda dhambi. Usiseme kwa miaka elfu mbili lakini hajifunzi kufuraia vitu vizuri, aenda mtumwa wa kuhani, "Kile kiapo kilikuwa kwa makosa." sehemu moja kama mtu ye yote yule. 7 Ingawa kazi yote Kwani nini kumfanya Mungu akasirike kwa kuapa kwa ya mtu ni kujaza mdomo wake, ila hamu yake haishibi. 8 uongo, kumchochea Mungu aharibu kazi ya mikono yako? Hakika ni faida gani aliyo nayo mwenye hekima kulikidhili ambayo unapomwona masikini akiteswa na kunyang'anywa haki na kutendewa vibaya katika jimbo lako, usishangae kama kwamba hakuna anaye fahamu, kwa sababu kuna watu mengi, kuna mvuke ubatili. Hivyo mwogope Mungu. 8 mpumbawu? Ni faida gani aliyo nayo masikini hata kama anajua jinsi ya kutenda mbele ya watu? 9 Ni bora kuridhika Unapomwona kumfanya Mungu akasirike kwa kuapa kwa na kile ambacho macho hukiona kuliko kutamani kile ambacho hamu isiyu tulia inatamani, ambayo pia ni mvuke kwamba hakuna anaye fahamu, kwa sababu kuna watu na kujaribu kuuchunga upepo. 10 Chochote ambacho katika mamlaka ambayo hutazama, kuna hata walio juu yao. 9 Kwa nyongeza uzalishaji wa ardhi ni kwa kila mtu alivyo ni kama tayari amekwisha fahamika. Hivyo mmoja, na mfalme mwenyewe huchukua uzalishaji kutoka imekuwa haifai kugombana na yule ambaye ni muhukumu mashambani. 10 Yeyote apendaye fedha hatatosheka na mkuu wa wote. 11 Maneno mengi ambayo yanaongelewa, fedha, na yeyote apendaye utajiri mara zote hutaka zaidi. ndivyo yasiyo na maana yanaongezeka, kwa hiyo ni faida Huu pia ni mvuke. 11 Kadri mafanikio yanapoongezeka, gani iliyopo kwa mwanadamu? 12 Kwa kuwa ni nani ndivyo wanavyoongezeka watu wanaotumia. Kuna faida ajuaye nini kilicho kizuri kwa mtu katika maisha yake gani katika utajiri kwa mmiliki isipokuwa kuutazama kwa wakati wa ubatili wake, siku zilizo hesabika ambazo kwa macho yake? 12 Usingizi wa mfanyakazi ni mtamu, hizo anapita kama kivuri? Ni nina anayeweza kumwambia kama anakula kidogo au sana, lakini utajiri wa mtu tajiri haumuruhusu ye ye kulala vizuri. 13 Kuna jambo bayaa na mwenye nayo, inamsababisha taabu mwenyewe. 14 Wakati tajiri anapopoteza utajiri wake kwa bahati mbaya, mwana wake, ambaye amemzaa, habakiziwi chocote mikononi mwake. 15 Kama mtu azaliwavyo uchi kutoka tumboni mwa mamaye, vivyo hivyo ataondoka katika maisha haya akiwa uchi. Hachukui chocote kutoka katika kazi yake. 16 Jambo jingine baya kabisa, kama mtu alivyo kuja ni lazima aende vivyo hivyo. Hivyo ni faida gani mtu yeyote aipatayo katika kufanya kwa ajili ya upepo? 17 Wakati wa siku zake anakula gizani na anafedheheshwa sana na magonjwa na hasira. 18 Tazama, kile nilichokiona kuwa kizuri kufaa ni kula na knywa na kufurahia faida kutoka katika kazi zetu zote, tuzifanyazo chini ya jua wakati wa siku za maisha haya ambayo Mungu ametupa. Kwa kuwa huu ni wajibu wa mtu. 19 Yeyote ambaye Mungu amempa mali na utajiri na uwezo wa kupokea sehemu yake na kufurahia katika kazi yake hii ni zawadi kutoka kwa Mungu. 20 Kwa kuwa mara kadhaa hakumbuki siku za maisha yake, kwa sababu Mungu anamfanya kuhangaika na mambo ambayo anafurahia kuyafanya.

6 Kuna ubaya ambao nimeuona chini ya jua, na ni mbaya kwa watu. 2 Mungu anaweza kumpa mtu mali na utajiri na heshima kwa kiasi kwamba hakosi chocote anachokitamani mwenyewe, lakini kisha hampi uwezo wa kufurahia. Badala yake mtu mwengine hutumia vitu vyake. Huu ni mvuke, teso baya. 3 Kama mtu akizaa watoto mia moja na kuishi miaka mingi, ili kwamba siku za miaka yake ni nyngi, lakini kama moyo wake hautosheki kwa mema na hazikwi kwa heshima, kisha ninasema kwamba, mtoto aliyezaliwa akiwa amekufa ni bora kuliko alivyo. 4 Hata mtoto huyo amezaliwa bila faida na anapita kuwa Mungu hafurahii upumbau. Fanya kile ulichoapa katika giza, na jina lake linabaki limefichika. 5 Ingawa utakifanya. 5 Ni bora kutokuweka nadhiri kuliko kuweka mtoto huyu haoni jua au kujua kitu chocote, ana pumzikidhili ambayo usiyoiondoa. 6 Usiuruhusu mdomo wako ingawa mtu huyo hakupumzikia. 6 Hata kama mtu akiishi kusababisha mwili wako kutenda dhambi. Usiseme kwa miaka elfu mbili lakini hajifunzi kufuraia vitu vizuri, aenda mtumwa wa kuhani, "Kile kiapo kilikuwa kwa makosa." sehemu moja kama mtu ye yote yule. 7 Ingawa kazi yote Kwani nini kumfanya Mungu akasirike kwa kuapa kwa ya mtu ni kujaza mdomo wake, ila hamu yake haishibi. 8 uongo, kumchochea Mungu aharibu kazi ya mikono yako? Hakika ni faida gani aliyo nayo mwenye hekima kulikidhili ambayo unapomwona masikini akiteswa na kunyang'anywa haki na kutendewa vibaya katika jimbo lako, usishangae kama kwamba hakuna anaye fahamu, kwa sababu kuna watu na kujaribu kuuchunga upepo. 10 Chochote ambacho katika mamlaka ambayo hutazama, kuna hata walio juu yao. 9 Kwa nyongeza uzalishaji wa ardhi ni kwa kila mtu alivyo ni kama tayari amekwisha fahamika. Hivyo mmoja, na mfalme mwenyewe huchukua uzalishaji kutoka imekuwa haifai kugombana na yule ambaye ni muhukumu mashambani. 10 Yeyote apendaye fedha hatatosheka na mkuu wa wote. 11 Maneno mengi ambayo yanaongelewa, fedha, na yeyote apendaye utajiri mara zote hutaka zaidi. ndivyo yasiyo na maana yanaongezeka, kwa hiyo ni faida Huu pia ni mvuke. 11 Kadri mafanikio yanapoongezeka, gani iliyopo kwa mwanadamu? 12 Kwa kuwa ni nani ndivyo wanavyoongezeka watu wanaotumia. Kuna faida ajuaye nini kilicho kizuri kwa mtu katika maisha yake gani katika utajiri kwa mmiliki isipokuwa kuutazama kwa wakati wa ubatili wake, siku zilizo hesabika ambazo kwa macho yake? 12 Usingizi wa mfanyakazi ni mtamu, hizo anapita kama kivuri? Ni nina anayeweza kumwambia kama anakula kidogo au sana, lakini utajiri wa mtu tajiri haumuruhusu ye ye kulala vizuri. 13 Kuna jambo bayaa na mwenye nayo, inamsababisha taabu mwenyewe. 14 Wakati tajiri anapopoteza utajiri wake kwa bahati mbaya, mwana wake, ambaye amemzaa, habakiziwi chocote mikononi mwake. 15 Kama mtu azaliwavyo uchi kutoka tumboni mwa mamaye, vivyo hivyo ataondoka katika maisha haya akiwa uchi. Hachukui chocote kutoka katika kazi yake. 16 Jambo jingine baya kabisa, kama mtu alivyo kuja ni lazima aende vivyo hivyo. Hivyo ni faida gani mtu yeyote aipatayo katika kufanya kwa ajili ya upepo? 17 Wakati wa siku zake anakula gizani na anafedheheshwa sana na magonjwa na hasira. 18 Tazama, kile nilichokiona kuwa kizuri kufaa ni kula na knywa na kufurahia faida kutoka katika kazi zetu zote, tuzifanyazo chini ya jua wakati wa siku za maisha haya ambayo Mungu ametupa. Kwa kuwa huu ni wajibu wa mtu. 19 Yeyote ambaye Mungu amempa mali na utajiri na uwezo wa kupokea sehemu yake na kufurahia katika kazi yake hii ni zawadi kutoka kwa Mungu. 20 Kwa kuwa mara kadhaa hakumbuki siku za maisha yake, kwa sababu Mungu anamfanya kuhangaika na mambo ambayo anafurahia kuyafanya.

ubatili. Kuna watu wenyе haki ambaо wanaangamia mtu mmoja anayo mamlaka juu ya mwensiwe kwa hasira licha ya kwamba wana haki, na kuna watu waovu yake. **10** Hivyo niliwaona wabaya wakizikwa hadharani. wanaoishi maisha marefu licha ya kwamba ni waovu. **16** Waliondolewa mahali patakatifu na kuzikwa mahali Usiwe mwenye haki katika macho yako mwenyewe. Kwa waliposifiwa na watu katika mji walipokuwa wamefanya nini kujiharibu mwenyewe? **17** Usiwe mwovu sana au matendo maovu. Hii nayo haifai. **11** Wakati hukumu dhidi mpumbavu. Kwa nini ufe kabla ya wakati wako? **18** Ni ya tendo ovu haihukumi haraka, hushawishi miyo ya vyema kwamba ushike hekima hii, na kwamba usiache wanadamu kutenda ubaya. **12** Hata kama mwenye dhambi haki iende zake. Kwa kuwa mtu amchae Mungu atatimiza afanye uovu mara mia moja na bado aishi kwa muda ahadi zake zote. **19** Hekima ina nguvu ndani ya mwenye mrefu, bado ninafahamu itakuwa vyema kwa wale wanao hekima, zaidi ya watawala kumi katika mji. **20** Hakuna mtu muheshimu Mungu, wanaouheshimu uwepo wake walio mwenye haki juu ya nchi anayefanya mema na hatendi nao. **13** Lakini haitakuwa vyema kwa mtu mwovu; mkewe dhambi. **21** Usisikilize kila neno linaongelewa, kwa sababu hatacheleweshwa. Siku zake kama kizuri kitowekacho unaweza kusikia mtumishi wako anakulaani. **22** Vivyo hivyo upesi, kwa sababu hamuheshimu Mungu. **14** Kuna mvuke unafahamu mwenyewe ndani ya moyo wako umewalaani mwingine usio faa, jambo jingine linaofanyika juu ya dunia. wengine mara kadhaa. **23** Haya yote nimeyathibitisha kwa Mambo hutokewa kwa watu wenyе haki kama yatokeavyo hekima. Nikasema, "mitakuwa mwenye hekima," lakini zaidi kwa watu waovu, na mambo hutokewa kwa wenyе haki ambavyo ningekuwa. **24** Hekima i mbali na kina sana. kama yatokeavyo kwa waovu. Ninasema hili pia ni mvuke Ni nani aezaye kipata? **25** Nikageuze moyo wangu kujifunza kuchunguza na kutafuta hekima na ufanuzi mtu hana jambo bora chini ya jua zaidi ya kula na kunywa wa ukweli, na kufahamu kwamba ubaya ni ujinga na na kuwa na furaha. furaha ndiyo itamfuata katika kazi zake kwamba upumbavu ni wazimu. **26** Nikapata kufahamu kwa siku zote za maisha yake ambayo Mungu amempa kwamba uchungu kuliko kifo, ndivo alivyo mwanamke chini ya jua. **16** Nikauweka moyo wangu kufamu hekima yejote ambaye moyo wake umejaa mitego, na nyavu, na na kufahamu kazi inayofanyika juu ya nchi, kazi ambayo ambaye mikono yake ni minyororo. Yeyote ampendezaye inafanyika mara nydingi pasipo kufumba macho usiku au Mungu ataponyoka kutoka kwake, lakini mwenye dhambi atachukuliwa naye. **27** "Tafakari kile nilichovumbua," mchana. **17** Kisha nika tafakari matendo yote ya Mungu, asema Mwalimu. "Nimekuwa nikiongeza uvumbuzi mmoja na kwamba mtu haweye kuelewa kazi inayofanyika chini ya jua. Bila kujali mtu anafanya kupata majibu, hatayapat. Ingawa mwenye hekima anaweza kuamini anajua, kitu Hii ndiyo bado natafuta, lakini bado sijapata. Sikupata kweli hajui.

8 Ni mtu gani mwenye hekima? Ambaye anafahamu matukio yana maana gani katika maisha? Hekima ndani ya mtu husababisha uso wake kung'ara, na ugumu wa uso wake hubadili. **2** Ninakushauri kuitii amri ya mfalme kwa sababu ya kiapo cha Mungu cha kumlinda yeye. **3** Usiharakishe kuondoka mbele ya uwepo wake, na usisimame kuunga mkono jambo lisilofaa, kwa kuwa mfalme anafanya chochote anacho tamani. **4** Neno la mfalme hutawala, kwa hiyo ni nani atakaye mwambia, 'Unafanya nini? **5** Yeyote ashikaye amri za mfalme hukwepa madhara. Moyo wa mwenye hekima hutambua mwelekeo muafaka na muda wa kuenda. **6** Kwa kuwa kila jambo lina jibu sahihi, na wakati wa kujibu, kwa sababu taabu ya mtu ni kubwa. **7** Hakuna anaye fahamu kinacho fuata. Ni nani aezaye kumwambia nini kinacho kuja? **8** Hakuna mwenye uwemo juu ya roho aizue roho; wala hana mamlaka juu ya siku ya kufa; wala hakuna kuruhusiwa katika vita vile; wala uovu hautawokoa yule aliyeuzoea. **9** Mambo hayo yote nimeyaona, nikatia moyo wangu katika kila kazi iliyo fanyika chini ya jua. Kuna wakati ambapo

9 Kwa kuwa nilifikiri haya yote katika akili zangu kufahamu kuhusu watu wenyе haki na wenyе hekima na matendo yao. Wote wako katika mikono ya Mungu. Hakuna anayefahamu kama upendo au chuki itakuwa kwa mtu. **2** kila mmoja ana mwisho sawa. Mwisho sawa una subiria watu wenyе haki na waovu, wema, walio safi na wasio safi, yeye atoaye dhabibu na yule asiye dhabibu. Kama vile watu wema watakufa wenyе dhambi nao watakufa vivyo hivyo. kama vile yule anayeapa atakavyo kufa, vivyo hivyo mtu yule aogopaye kuweka kiapo naye atakufa. **3** Kuna mwisho mwovu kwa kila kitu kinachofanyika chini ya jua, na mwisho kwa kila mtu. Moyo wa mwanadamu umejaa uovu, na wazimu uko katika miyo yao wakati wanaishi. Hivyo baada ya hilo wanaenda kwa wafu. **4** Kwa kuwa yeyote anayeungana na wote walio hai kuna tumaini, kama vile mbwa aliye hai ni bora kuliko simba aliye kufa. **5** Kwa kuwa watu walio hai, lakini walio kufa hawajui chochote. Hawana tena tuzo yeyote kwa sababu kumbukumbu yao imesahaaulika. **6** Upendo wao, chuki na vivu vimekatiliwa mbali muda mwingi. Hawatapata sehemu katika kitu chochote kinachofanyika chini ya jua. **7** Nenda zako, kula mkate wako kwa furaha, na kunywa mvinyo wako na moyo wa furaha, kwa kuwa Mungu huruhusu kusherehekea kazi njema. **8** Nguo zako ziwe nyeupe siku zote, na kichwa chako kipake mafuta. **9** Ishi kwa furaha na mwanamke umpendaye siku zako zote

za maisha yako ya ubatili, siku ambazo Mungu amekupatia chini ya jua wakati wa siku zako za ubatili. Hiyo ni thawabu kwa ajili ya kazi yako chini ya jua. **10** Chochote mkono wako unakifanya, kifanye kwa nguvu zako kwa sababu hakuna kazi, au ufanuzi au ujuzi au hekima katika Sheol, unapoenda. (*Sheol h7585*) **11** Nimeona baadhi ya vitu vyakuyutia chini ya jua: Mashindano hayatokani na watu wenye mbio. Vita havitokani na watu imara. Mkate hautokani na watu wenye busara. Mali hazitokani na watu wenye ufahamu. Kibali hakitokani na watu wenye ujuzi. Badala yake muda na bahati huwaathiri wao wote. **12** Kwa kuwa hakuna anaye fahamu wakati wake wa kufa, kama vile samaki wanawavyo katika nyavu ya kifo, au kama vile ndege akamatwavyo katika mtego. Kama wanyama wanadamu wamefungwa katika nyakati mbaya ambazo ghafla huwaangukia. **13** Pia nimeona hekima chini ya jua kwa namna ambayo kwangu ilionekana kubwa. **14** Kulikuwa na mji mdogo na watu wachache ndani yake, na mfalme mkuu akaja kinyume na mji huo na akauzingira na akajenga mahandaki kwa ajili ya kuushambulia. **15** Na katika mji kulikuwa na masikini, mtu mwenye hekima, ambaye kwa hekima yake aliuokoa mji. Ila baadaye aliye mkumbuka yule masikini. **16** Hivyo, nikasema, "Hekima ni bora kuliko nguvu, lakini hekima ya mtu masikini hudharauliwa, na maneno yake hayasikilizwi." **17** Maneno ya watu wenye hekima yaliongewa polepole yanasiwa vizuri kuliko makelele ya mtawala ye yeyote mionganii mwa wapumbavu. **18** Hekima ni bora kuliko silaha za vita, lakini mwenye dhambi mmoja anaweza kuharibu mazuri mengi.

10 Kama nzi walio kufa husababisha manukato kutoa harufu ya uozo, hivyo hivyo upumbavu kidogo hushinda hekima na heshima. **2** Moyo wa mtu mwenye hekima huelekea kulia, lakini moyo wa mpumbavu huelekea kushoto. **3** Wakati mpumbavu anapotembea barabarani, fikira zake zina upungufu, ikithibitisha kwa kila mtu kwamba ni mpumbavu. **4** Kama jaziba za mtawala zikiinika kinyume na wewe, usiache kazi yako. Utulivu unaweza kutuliza ukatili mkubwa. **5** Kuna uovu niliouona chini ya jua, aina ya kosa ambalo huja kutoka kwa mtawala: **6** Wapumbavu wanapewa nafasi za uongozi, wakati watu walio faulu wanapewa nafasi za chini. **7** Nimewaona watumwa wakipanda farasi, na watu walio faulu wakitembea kama watumwa juu ya ardhi. **8** Yeyote anayechimba shimo anaweza kutumbukia yake, na popote mtu anayevunja ukuja, nyoka anaweza kuumuuma. **9** Yeyote achongaye mwawe, anaweza kuumizwa nayo. Na mtu achongaye mbao, anaweza kujihatarisha kwa hiyo. **10** Kama chuma bapa kisicho na makali, na mtu hainoi, kisha ni lazima atumie nguvu nytingi, lakini hekima hutio faida kwa ufaulu. **11** Kama nyoka akiuma kabla hajafurahi, hivyo hakuna faida kwa mfurahishaji. **12** Maneno ya kinywa cha mtu mwenye hekima yana huruma. Lakini midomo ya mpumbavu humumeza mwenyewe. **13** Kama maneno yanavyo anza kutiririka mdomoni mwa mpumbavu, ujinga hutoka, na mwisho mdomo wake hutiririka wazimu mbaya.

14 Mpumbavu huongeza maneno, lakini hakuna ajuaye kinachokuja. Ni nani ajuaye baada yake? **15** Jasho la wapumbavu huwavaa wao, hivyo hawajui hata barabara ya kwenda mjini. **16** Ole wako ardhi kama mfalme wako ni kijana mdogo, na kama viongozi wako huanza karamu ahsubuh! **17** Lakini umebarikiwa ardhi kama mfalme wako ni mwana wa waungwana, na kama viongozi wako hula wakati muafaka, kwa nguvu, na sio kwa ulevi. **18** Kwa sababu ya uvivu paa huanguka. Na kwa sababu isiyo fanya kazi nyumba hupata ufa. **19** Watu huandaa chakula kwa kicheko, divai huleta furaha maishani, na fedha hutimiza hitaji kwa kila kitu. **20** Usimlaani mfalme, hata katika akili, na usiwalaani wenye mali katika chumba chako cha kulala. Kwa kuwa ndege wa angani inaweza kuchukua maneno yako. Chochote kilicho na mabawa kinaweza kusambaza jambo.

11 Peleka mkate wako juu ya maji, kwa kuwa utaupata tena baada ya siku nyngi. **2** Shiriki mkate na watu saba, hata wanane kwa kuwa haujui ni majanga gani yanayo kuja juu ya nchi. **3** Kama mawingu yamejaa mvua, yanajivua yenye chini ya nchi. Na kama mti ukianguka kuelekea kusini au kuelekea kaskazini, popote mti unapoangukia papo hapo utabakia. **4** Yeyote autazamaye upepo yawezekana asipande, na yeyote atazamaye mawingu yawezekana asivune. **5** Kama usiyovo jua njia ya upepo, wala vile ambavyo mtoto akuavyo tumboni, vivyo hivyo huwezi kuelewa kazi ya Mungu, aliye umba kila kitu. **6** Asubuhi panda mbegu yako; hadi jioni, fanya kazi kwa mikono yako kama inavyo hitajika kwa kuwa haujui ni ipi itafanikiwa, jioni au asubuhi, au hii au ile au zote zitakuwa nzuri. **7** Kweli nuru ni tamu, na ni kitu cha kufurahisha kwa ajili ya macho kuona jua. **8** Kama mtu akiishi miaka mingi, na aifurahie yote, lakina na afikiri juu ya siku zijazo za giza, kwa kuwa zitakuwa nyngi. Kila kitu kijacho ni mvuke unaoteketea. **9** Furaha kijana, katika ujana wako, na moyo wako ufurahie siku za ujana wako. fuatilia yale mema ya moyo wako, chochote kilicho mbele ya macho yako. Ingawa, fahamu kwamba Mungu atakuleta hukumuni kwa ajili ya vitu hivi vyote. **10** Ondoa hasira kutoka moyoni mwako, na usijali maumivu yoyote katika mwili wako, kwa sababu ujana na nguvu zake ni mvuke.

12 Pia mkumbuke Muumba wako katika siku za za ujana, kabla ya siku za ugumu hajizaja, na kabla ya miaka hajifika utakapo sema, "Mimi sina furaha katika hizo," **2** fanya hivi kabla ya nuru ya jua na mwezi na nyota havijawa giza, na mawingu kurudi baada ya mvua. **3** Huo utakuba wakati ambapo mlinzi wa ikulu atatetemeka, na wanaume imara wameinama, na wanawake wanao saga kukoma, kwa sababu ni wachache, na wale wanao chungulia dirishani hawaoni vizuri tena. **4** Huo utakuba wakati ambao milango imefungwa katika mtaa, na mlion wa kusanga kukoma, wakati wanaume watasitushwa kwa mlion wa ndege, na wimbo wa sauti

ya wasichana kukoma. **5** Utakuwa wakati ambapo watu wataoogopa vilivyoinuka na hatari iliyoko barabarani, na wakati ambapo mlozi utachanua maua, na wakati panzi watakapokokotana wenyewe, na wakati ambapo hamu za asili zitakaposhindwa. Kisha mtu aenda katika nyumba yake ya milele na waombolezaji watelemka mitaani. **6** Mkumbuke Muumba wako kabla ya kamba ya fedha kukatwa, au bakuli ya dhahabu kupasuka, au gudulia kuvunjwa kwenye chemuchemi, au torori la maji kuvunjika kisimani, **7** kabla mavumbi kurudia mahali yalipotoka, na roho kurudi kwa Mungu aliyeitoa. **8** Kama ukungu wa mvuke," asema mwalimu, kila kitu ni mvuke upoteao. **9** Mwalimu alikuwa na hekima na aliwafundisha watu maarifa. Alisoma na kuazimu na kutunga mithali nydingi katika mpangilio. **10** Mwalimu alitafuta kuandika kwa kutumia vithibitisho dhahiri, maneno ya kweli yaliyo wima. **11** Maneno ya watu wenye hekima ni kama mchokoo. Kama misumari iliyogongomewa kwa undani, ndivyo yaliyivo maneno ya mabwana katika mkusanyiko wa mithali zao, ambayo yamefundishwa na mchungaji mmoja. **12** Mwanangu kuwa makini na kitu zaidi, utengezaji wa vitabu vingi, ambacho hakina mwisho, na kusoma kwingi huleta uchovu mwilini. **13** Mwisho wa jambo baada ya kila kitu umesikika, ni kwamba ni lazima umche Mungu na kushika amri zake, kwa kuwa huu ndilo jukumu lote la mwanadamu. **14** Kwa kuwa Mungu atalaeta kila tendo hukumuni, pamoja na kila kitu kilichofichika, kizuri au kibaya.

Wimbo wa Sulemani

1 Wimbo ulio Bora, amba ni wa Sulemani. Wanamke mdogo akizungumza na mpenzi wake **2** O, laiti ungenibusu na mabasu ya mdomo wako, kwa kuwa upendo wako ni bora kuliko mvinyo. **3** Mafuta yako ya upako yana manukato mazuri; jina lako ni kama marashi yaeleayo, hivyo wanawake wadogo wanakupenda. **4** Nichikuwe kwako, na tutakimbia. Wanamke akizungumza mwenyewe Mfalme amenipeleka vyumbani mwake. Wanamke akizungumza na mpenzi wake nina furuha; nina furahi kuhusu wewe; acha ni shereheke upendo wako; ni bora kuliko mvinyo. Ni halisi kwa wanawake wengine kupenda. Wanamke akizungumza na wanawake wengine. **5** Mimi ni mweusi lakini mzuri, enyi mabinti wa wanaume wa Yerusalem - mweusi kama hema za Kedari, muzuri kama mapazia ya Sulemani. **6** Usinishangae kwasababu ni mweusi, kwasababu jua limeniunguza. Wana wa mama yangu walikuwa na hasira juu yangu; walinifanya mtunzi wa mashamba ya mizabibu, lakini mshamba langu la mizabibu sijatunza. Wanamke akizungumza na mpenzi wake. **7** Niambie, wewe ninaye kupenda, wapi unalisha mifugo yako? Wapi unapumzisha mifugo yako mchana? Kwa nini niwe kama mtu anaye akangaika mionganoni mwa mifugo ya marafiki zako? Mpenzi wake anamjibu **8** Kama haujui, uliye mzuri mionganoni mwa wanawake, fuata nyayo za mifugo yangu, na ulishe watoto wako wa mbuzi karibu na hema za wachungaji. **9** Nina kulinganisha, mpenzi wangu, na farasi mzuri wakike mionganoni mwa farasi wa magari ya Farao. **10** Mashavu yako ni mzuri na mapambo, shingo yako na mikufu ya madini. **11** Nitakufanya mapambo ya dhahabu yaliochanganywa na fedha. Wanamke akiongea mwenyewe. **12** Wakati mfalme akiwa amelala kitandani mwake, marashi yangu yakasambaza arifu. **13** Mpenzi wangu ni kwangu kama mkebe wa marashi unao lala usiku katika ya maziwa yangu. **14** Mpenzi wangu ni kwangu kama kifurushi cha maua ya hena katika mashamba ya mizabibu ya Eni Gedi. Mpenzi wake anazungumza naye **15** Ona, wewe ni mzuri, mpenzi wangu; ona, wewe ni mzuri; macho yako ni kama ya hua. Wanamke anazungumza na mpenzi wake. **16** Ona, wewe ni mtanashati, mpenzi wangu, jinsi mtanashati. **17** Nguzo za nyumba yetu ni za matawi ya mierezi, na dari letu ni la matawi ya miberoshi.

2 Mimi ni ua katika tambarare, nyinyoro katika bonde. **1** Mwanaume akizungumza naye **2** Kama nyinyoro mionganoni mwa mimba, ndivyo wewe, mpenzi wangu, mionganoni mwa mabinti wengine wote. Wanamke akizungumza mwenyewe **3** Kama mti wa mpera ulivyo mionganoni mwa miti ya misituni, ndivyo mpenzi wangu alivyo mionganoni mwa wanaume. Nina kaa chini ya kivilu chake kwa furaha sana, na tunda lake ni tamu kwa ladha yangu. **4** Amenileta kwenye ukumbi wa maakuli, na bendera yake juu yangu ilikuwa upendo. Wanamke akizungumza

na mpenzi wake. **5** Ni uishe kwa keki za mizabibu na kuniuisha na mapera, kwa kuwa ni medhohofika na mapenzi. Wanamke akizungumza mwenyewe **6** Mkono wake wakushuto upo chini ya kichwa changu, na mkono wake wa kulia wanikumbatia. Wanamke akizungumza na wanawake wengine. **7** Ninataka muhai, mabinti wa Yerusalem, kwa swala na paa wa porini, kwamba hamtavuruga mapenzi yetu hadi yatakapo isha yenyewe. Wanamke akizungumza mwenyewe. **8** Sauti ya mpenzi wangu hiyo! O, huyu yuwaja, akiruka ruka juu milima, akiruka vilimani. **9** Mpenzi wangu ni kama swala au mtoto mdogo wa paa; angalia, amesimama nyuma ya ukuta wetu, akishangaa kupitia dirishani, akichungulia wavuni. **10** Mpenzi wangu alizungumza na mimi na kusema, "Amka, mpenzi wangu; mzuri wangu, twende pamoja nami. **11** Angalia, baridi imepita; mvua imeisha na kwenda. **12** Maua yametokeza juu ya nchi; wakati wa kupunguza matawi na kuimba kwa ndege umekuja, na sauti za hua zimesikika nchini kwetu. **13** Mti wa tini umepevusha tini zake za kijani, na mizabibu imestawi; yatoa marashi yake. Inuka, mpenzi wangu, mzuri wangu, na uje nami. **14** Hua wangu, katika miamba ya mawe, katika miamba ya siri ya mipasuko ya milima, acha ni one uso wako. Acha nisikie sauti yako, kwa kuwa sauti ni tamu, na uso wako ni mzuri." Wanamke akiongea mwenyewe **15** Wakamate mbweha kwa ajili yetu, mbweha wadogo wanaao haribu shamba za mizabibu, kwa kuwa shamba la mizabibu limestawi. **16** Mpenzi wangu ni wangu, na mimi ni wake; anakula penye nyinyoro kwa raha. Wanamke anaongea na mpenzi wake **17** Enenda zako, mpenzi wangu, kabla pepo za jioni hazija vuma na vivuli kutoweka. Nenda zako; kuwa kama ayala au mtoto mdogo wa paa katika milima mawe mengi.

3 Usiku katika kitanda changu nilikuwa na shauku ya yeche ni mpdaye; nilimtafuta, lakini sikumpata. **2** Nilisema binafsi, "Nitainuka na kwenda kupitia mji, kupitia mitaa na sokoni; nitamtafuta." Nilimtafuta, lakini sikumpata. **3** Walinzi walinipata walipo kuwa doria katika mji. Nikawauliza, "Mmemuona mpenzi wangu?" **4** Ni baada ya mda mfupi kupita nilipo wapita nikampata ninaye mpenda. Nilimshika na sikumuacha hadi nilipo mlela nyumbani mwa mama yangu, katika chumba cha yeche aliyenichukua mimba. Wanamke akiongea na wanawake wengine. **5** Ninataka muape, mabinti wa wanaume wa Yerusalem, kwa ayala na paa wa porini, kuwa hamtavuruga mapenzi yetu hadi yatakapo isha yenyewe. Wanamke mdogo akizungumza mwenyewe **6** Nini hiyo inayo toka nyikani kama nguzo za moshi, umefukizwa manemane na ubani, pamoja na unga wote wa manukato unao uzwa na wafanya biashara? **7** Angalia, nikitanda cha Sulemani; mashujaa sitini wamekizunguka, wanajeshi elfu sitini wa Israeli **8** Wao ni wazoefu wa upanga na wanaujizi wa vita. Kila mwanaume ana upanga wake pembeni yake, akijizatiti na maasi ya usiku. **9** Mfalme Sulemani akajijengea kiti cha kifalme cha kubebwa

na mbao za Lebanoni. **10** Nguzo zake zilijengwa kwa akizungumza mwenyewe mwingi na mwingi. **11** Nenda nje, mabinti wa wanaume wa Sayuni, na mtazame mfalme Sulemani, akivika taji ambalo mamaye alimvika siku ya arusi yake, katika siku ya furaha ya maisha yake.

4 O, wewe ni mzuri, mpenzi wangu; wewe ni mzuri. Macho yako ni ya hua nyuma kitamba chako cha uso. Nywele zako ni kama kundi la mbuzi likienda chini kutoka Mlima Gileadi. **2** Meno yako ni kama kondoo walio nyolewa, wakitoka sehemu ya kuoshwa. Kila mmoja ana pacha, na hamna ata mmoja mionganini mwao aliyejifiwa. **3** Mdomo wako ni kama uzi mwekendu; mdo wako wapendeza. Mashavu yako ni kama majani ya komamanga nyuma ya kitambaa chako cha uso. **4** Shingo yako ni kama mnara wa Daudi ukiwa umejengwa kwa mistari ya mawe, na ngao elfu moja ikining'nia juu yake, ngao zote za wanajeshi. **5** Maziwa yako mawili ni kama swala wawili, mapacha wa ayala, wakila mionganini mwa nyinyor. **6** Hadi jioni ifike na vivuli viondoke, nitaenda kwenye mlima wa manemane na vilima vya ubani. **7** Wewe ni mzuri kwa kila namna, mpenzi wangu na hakuna lawama ndani yako. **8** Njoo nami kutoka Lebanoni, bibi arusi wangu. Njoo nami kutoka Lebanoni; njoo kutoka juu ya Amana, kutoka juu ya Seneri na Herimonii, kutoka shimonii mwa simba, kutoka mashimo ya milima ya chuwi. **9** Umeuibaa moyo wangu, dada yangu, bibi arusi wangu; umeuibaa moyo wangu, kwa mtazamo mmoja tu wako kwangu, kwa mkufu mmoja wa shingo yako. **10** Jinsi gani upendo wako ulivyo mzuri, dada yangu, bibi arusi wangu! Jinsi gani zaidi upendo wako ulivyo bora kuliko mvinyo, na arufu ya marashi yako kuliko manukato yejote. **11** Midomo yako, bibi arusi wangu, yatiririka asali; asali na maziwa vichini ya ulimi wako; arufu ya mavazi yako ni kama marashi ya Lebanoni. **12** Dada yangu, bibi arusi wangu ni bustani ilio fungwa, bustani ilio fungwa, chemchemi ilio fungwa kwa muhuri. **13** Matawi yako ni kichaka cha miti ya komamanga yenye matunda tofauti, na ya mimea ya hina na nardo, **14** Nardo na Zafarani, mchaisi na mdalasini pamoja na aina zote za uvumba, manemane na udi na aina tofauti za manukato. **15** Wewe ni bustani ya chemchemi, kisima cha maji safi, mifereji inayo shuka kutoka Lebanoni. Mwanamke mdogo akizungumza peke yake **16** Amka, upepo wa kaskazini; njoo, upepo wa kusini; vuma katika bustani yangu ili manukato yake yatoo marashi. Mpenzi wangu na aje katika bustani yake na kula matunda ya chaguo lake.

5 Nimekuja katika bustani yangu, dada yangu, bibi arusi wangu; Nimekusanya udi wangu na manukato yangu. Nimekula mziga wangu wa asali na asali yangu; Nimekunywa mvinyo wangu pamoja na maziwa yangu. Marafiki wanazungumza na wapenzi Kuleni, marafiki; kunyweni na mlewe na mapenzi. Mwanamke mdogo

akizungumza mwenyewe **2** Nilikuwa nimelala, lakini fedha; nyuma kuliekwa dhahabu, na kiti kitambaa cha mabinti wa wanaume wa Yerusalem. Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa Yerusalem **11** Nenda nje, mabinti wa wanaume wa Sayuni, na mtazame mfalme Sulemani, akivika taji ambalo mamaye alimvika siku ya arusi yake, katika siku ya furaha ya maisha yake. **12** Macho yako ni ya hua nyuma kitamba chako cha uso. Nywele zangu na unyevu wa usiku." **3** "Nimevua john langu; lazima niliava tena? Nimeosha miguu yangu; lazima ni ichafue?" **4** Mpenzi wangu anaeka mkono wake kwenye kitasa, na moyo wangu ukawaka kwa ajili yake. **5** Nimeamka kumfungulia mlango mpenzi wangu; mikono yangu ikawa yaminika na udi, vidole vyangu na unyevu wa udi, katika komeo la mlango. **6** Nimefungulia mlango mpenzi wangu, lakini mpenzi wangu aligeuka na kwenda. Moyo wangu ukadidimia; nikakosa tumaini. Nikamtafuta, lakini sikumpata; nikamuita, lakini hakunijibu. **7** Walinzi waliokuwa wakizunguka mjini waliniipata mimi; waliniipiga chini na kunjeruhi; askari katika ukuta walichukua nguo yangu ya juu. Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa mji **8** Ninataka uhaidi, mabinti wa Yerusalem, kwamba mkimuu mpenzi wangu, mwambie ninaumwa sababu ya upendo wangu kwake. Wanawake wa mji wakizungumza na mwanamke mdogo **9** Mpenzi wako ana ubora gani kuliko mwanaume mwengine, wewe uliye mzuri mionganini mwa wanawake? Kwanini mpenzi wako bora kuliko mpenzi mwengine, hadi utuulize tuweke nadhiri kama hii? Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa mji **10** Mpenzi wangu amenawiri na ana ng'aa, kati ya wanaume elfu kumi. **11** Kichwa chake ni dhahabu safi; nywele zake ni laini na nyeusi kama kunguru. **12** Macho yake ni kama ya hua pembezoni ya vijito vya maji, yameoshwa na maziwa, yameundwa kama mikufu. **13** Mashavu yake ni kama vitanda vya manukato, vinavyotoa arufu ya marashi. Midomo yake nni nyinyor, inayo tiririka udi. **14** Mikono yake ni ya mianzi ya dhahabu iliyozungushiwa mikufu; tumbu lake ni pembe lililo funkwa yakuti samawi. **15** Miguu yake ni nguzo za marimari, iliyokwa juu ya dhahabu safi; muonekano wake ni kama Lebanoni, mizuri kama mierezi. **16** Mdomo wake ni mtamu; ni mzuri sana. Huyu ni mpenzi wangu, na huyu ni rafiki yangu, mabinti wa Yerusalem.

6 Mpenzi wako ameenda wapi, ulio mzuri mionganini mwa wanawake? Kwa njia gani mpenzi wako ameenda? Ilitumtafute nawe? Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe **2** Mpenzi wangu ameenda katika bustani yake, kwenye vitanda vya manukato, kwenda kula katika bustani na kukusanya nyinyor. **3** Mimi ni wa mpenzi wangu, na mpenzi wangu ni wangu; na kula katika nyinyor kwa raha. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye **4** Wewe ni mzuri kama Tirza, mpenzi wangu, wapendeza kama Yerusalem, waamasisha kama jeshi lenye bendera mbele. **5** Geuza macho yako mbali na mimi, kwa kuwa yana nizidi ukali. Nywele zako ni kama kundi la mbuzi likishuka chini kutoka miteremko ya Mlima Gileadi. **6** Meno yako ni kama kundi la kondoo likishuka kutoka

sehemu ya kuoshwa. Kila mmoja anapacha, na hamna ningekubusu pasipo mtu kunidharau. 2 Nitakuongoza ata mmoja aliyeifiwa. 7 Mashavu yako ni kama majani ya na kukuleta kwenye nyumba ya mama yangu, na komamanga nyuma ya kitambaa chako cha uso. Mpenzi wa mwanamke akizungumza peke yake 8 Kuna malikia sitini, masuria themanini, na wanawake wadogo bila idadi. 9 Hua wangu, asiye na doa wangu, ni yeye pekee; ni binti muhimu wa mama yake; ndiye kipenzi cha mwanamke aliye mzaa. Mabinti wa wenzengu wamemuona na kumuita mbarikiwa; wamalikia na masuria walimuona pia, na wakamsifu: Kile walicho sema wamalikia na masuria 10 "Ni nani huyo anaye jitokeza kama kukicha, mzuri kama mwezi, ana ng'aa kama jua, uamasisha kama bendera ya jeshi?" Mpenzi wa mwanamke akizungumza mwenyewe 11 Nimeenda kwenye kichaka cha miti ya milozi kuona mimea midogo ikituwa bondeni, kuona kama mizabibu imechipua, na kama mikomamanga imestawi. 12 Nilikuwa nina furaha nikahisi kama nimepaki gari ya farasi la mtoto wa mfalme. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye 13 Geuka nyuma, geuka nyuma, wewe mwanamke mkamilifu; geuka nyuma, geuka nyuma iliniweze kukushangaa. Mwanamke mdogo akizungumza na mpenzi wake Kwanini wanishangaa, mwanamke mkamilifu, kana kwamba niina cheza katika ya mistari miwili ya wachezaj?

7 Jinsi gani miguu yako ilivyo yaonekana mizuri kwenye viatu, binti wa mfalme! Mapaja yako ni kama mikufu, kama kazi ya mjenzi. 2 Kitovu chako ni kama duara la bakuli; kamwe kisikose mchanganyiko wa mvinyo. Tumbo lako ni kama ngano ilio umuka na kuzungushiwa nyinyoro. 3 Maziwa yako mawili ni kama watoto wawili wa ayala, mapacha wa ayala. 4 Shingo yako ni kama mnara wa pembe; macho yako ni kama maziwa ya Heshiboni kwenye lango la Bathi Rabimu. Pua yako ni kama mnara wa Lebanon ambao watazama Damasko. 5 Kichwa chako ni kama Karmeli; nywele kichwani mwako ni za zambarau nyeusi. Mfalme amestaa jabishwa na vifundo vyake vya nywele. 6 Jinsi gani ulivyo mzuri na wakupendeza, mpenzi, na mazuri yako. 7 Urefu wako ni wa kama mti wa mtende, na maziwa yako kama vifungu vya matunda. 8 Niliwaza, "Ninataka kuupanda huo mti wa mtende; nitashika matawi yake." Maziwa yako nayawe kama vifungu vya mizabibu, na harufu ya pua yako yawe kama mapera. 9 Mdomo wako na uwe kama mvinyo bora, ukishuka taratibu kwa mpenzi wangu, ukiteleza kwenye midomo yetu na meno. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe 10 Mimi ni wa mpenzi wangu, na ananitamani. 11 Njoo, mpenzi wangu, twende nje ya mji; tu lala usiku kwenye vijiji. 12 Tuamke mapema twende kwenye mashamba ya mizabibu; tuone kama mizabibu imemea, kama imechipua, na kama mikomamanga imetoa mau. Pale nitakupa penzi langu. 13 Mitunguja ya toa harufu yake; katika mlango wa tunapoishi kuna kila aina ya matunda, mpya na ya kale, niliyo kuhifadhi, mpenzi wangu.

8 Ninatamani ungekua kama kaka yangu, aliye nyonya ziwa la mama yangu. Ili kwamba kila ningkuona nje

ningekubusu pasipo mtu kunidharau. 2 Nitakuongoza ata unifundisha. Nitakupa mvinyo ulio chachwa unye na baadhi ya jwisi ya komamanga. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe 3 Mkono wake wa kushoto uko chini ya kichwa changu na mkono wake wa kulia wanikumbatia. Mwanamke akiongea na wanawake wengine 4 Ninataka muape, mabinti wa wanaume wa Yerusalem, kuwa hamtavuruga mapenzi yetu hadi yatakapo isha yenyewe. Wanawake wa Yerusalem wakizungumza 5 Ni nani huyu anaye kuja kutoka nyikani, amemuegemea mpenzi wake? Mwanamke mdogo akizungumza na mpenzi wake nimekuamsha chini ya mti wa mpera; pale mama yako alichukua mimba; pale alikuzaa, alijifungua wewe. 6 Nieka kama muhuri kwenye moyo wako, kama muhuri kwenye mkono wako, kwa kuwa mapenzi yana nguvu kama mauti. Mapenzi mazito hayana kurudi kama kwenda kuzimu; miale yake yalipuka; ni miale ya moto inayo waka, miale yenyе joto kuliko moto wowote. (Sheol h7585) 7 Maji yalo zuka hayawezi kuzimisha upendo, wala mafuriko hayawezi kuondoa. Mwanaume akitoa mali zake zote kwa ajili ya upendo, ukarimu wake utadharauliwa. Kaka zake mwanamke mdogo wakizungumza wenyewe 8 Tuna dada mdogo, na matiti yake bado hayajakua. Nini tutamfanya dada yetu siku hatakayo ahidiwa kuolewa? 9 Kama ni ukuta, tutamjengea juu yake mnara wa fedha. Kama ni mlango, tutampamba kwa mbao za mierezi. Mwanamke mdogo akizungumza peke yake 10 Nilikuwa ukuta, lakini matiti yangu sasa ni kama nguzo imara; hivyo nimekomaa machoni pake. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe 11 Sulemani alikuwa na shamba la mizabibu huko Baali Hamoni. Aliwakodishia wao ambao watalitunza. Kila mmoja alipaswa kuleta shekeli elfu moja za fedha kwa matunda yake. 12 Shamba langu ka mzabibu ni langu, shekeli elfu moja ni za kwako, Sulemani mpenzi, na shekeli mia mbili ni za wale wanao tunza matunda yake. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye. 13 Wewe unaye ishi katika bustani, marafiki zangu wanasikiliza sauti yako; acha na mimi niweanaye isikia pia. Mwanamke mdogo akiongea na mpenzi wake 14 Harakisha, mpenzi wangu, na uwe kama paa au mtoto wa paa kwenye milima ya manukato.

Isaya

1 Maono ya Isaya mtoto wa Amozi ambayo aliyona kuhusu Yuda na Yerusalemu katika vipindi ya utawala wa Uzia, Yothamu, Ahazi, na Hezekia, wafalme wa Yuda.

2 Sikia enyi mbingu, tega sikio ewe nchi; kwa kuwa Yahwe amesema: "Nimewatunza na kuwalea watoto, lakini wamenigeuka. **3** Ng'ombe anamjua anayemmiliki na punda anajua sehemu anapowekewa chakula, lakini Israeli hawajui, wala hawafahamu." **4** Ole! Taifa, wenye zambi, mtu muovu, watoto wa wenye zambi, watoto wanaoenda kinyume, Wamemtelekeza Yahwe, wamedharau aliye Mtakatifu wa Israeli, wamejitenga wenyew kutoka kwake.

5 Kwa nini ulikuwa unaendelea kupigwa? Kwa nini unazidi kuasi zaudi na zaidi? Kichwa chote kinauma, moyo wote ni dhaifu. **6** Kutoka kwenye unyayo wa mguu mpaka kichwani kila sehemu ina maumivu; ni madonda na majeraha mabichi yaliyoachwa wazi, ambayo hayajafungwa, kuasifishwa, kuwafunga vidonda vyao, wala kuwaponya kwa mafuta. **7** Nchi yenu imeharibiwa; miji yenu imechomwa moto; mashamba yenu—mbele,

wageni wamehiaribu; wamepatelekeza katika uharibifu, ulioangushwa na wageni. **8** Binti Sayuni ameacha kama kibanda katika shamba la mzabu, kama kivuli kitika shamba la matango, kama mji unaomba. **9** Kama Yahwe wa majeshi hakutuasha kwa mda mfupi tungekuwa kama Sodoma, tungekuwa kama Gomora. **10** Sikiliza neno la Yahwe, enyi viongozi wa Sodomu; sikilizeni sheria ya Mungu wetu, enyi watu wa Gomora: **11** "Sadaka zenu ni nyingi kiasi gani kwangu?" asema Yahwe. "Nimesikia vya kutosha kuhusu sadaka yenu ya mwana kondoo, na mnyama alionona; na damu ya ng'ombe, ndama, au mbuzi si vifurahii. **12** Ulipokuja kuonekaa mbele yangu, Ni nani aliyehitaji hili juu yako, kukanya katika mahama yangu **13** Msilete tena sadaka zisizo na maana; maana zinaniongezea uchafu mmekusanyika katika siku yenu mpya ya mwenzii na sabato—Mimi siwezi vumlia mikusanyio hii ya waou.

14 Ninaichukia sherehe yenu mpya ya mwenzii na sherehe zilizoteliwa; ni mzigo kwangu; nimechoka kuubeba. **15** Hivyo basi mnapotawanya mikono yenu kitikika maombi, sitawangalia hata kama mkiomba sana, sitawasikiliza; mikono yenu imejaa damu. **16** Jiosheni, jitakaseni wenyeewe; ondoeni matendo maovu mbele ya macho yangu; acheni kutenda dhambi; **17** jifunze kutenda mema; taftuta ukweli; msiwanyanyase, wapeni haki yatima, walindeni wajane." **18** Njooni sasa, njooni tusemezane, asema Yahwe, japojuwa dhambi zenu ni nyekundu kama bendera zitakuwa nyeupe kama theluji; japojuwa ni myekundu kama damu zitakuwa kama sufi. **19** Kama utakubali na kutii, utakula mema ya nchi, **20** lakini ukikataa na kugeuka, upanga utakuangamiza, maama Yahwe amesema. **21** Ni kwa jinsi gani mji ulioaminika umekuwa kahaba! ulikuwa ni mij wenye usawa na haki, lakini sasa mji umejaa mauwaji. **22** Fedha zenu zimechafuka, na mvinyo wenu umechanganjwa na maji. **23** Viongozi

wenu wamemgeuka Mungu wamekuwa marafiki wa wezi; yeote anayopenda rushwa na kuikimbilia. Hawajali yatima, wala wajane wanaokuja kuwanyenyekea mbele yao. **24** Hivyo basi hili ndilo tamko la Bwana, Yahwe wa majeshi, Shujaa wa Israeli: Ole wao! nitachukua hatua kwa wale walio kinyume na mimi na niwaadhibu wale wanaonipinga; **25** Nitaugeuza mkono wangu juu yako, nitatakasa chuma kilicho chakaa na kuondoa kutu yote. **26** Nitailinda hukumu yako kama ilivyokuwa mwanzo, na washauri wako kama ilivyokuwa hapo mwanzo; baada ya hapo mtaitwa mji wa haki, mji wa imani." **27** Sayuni itakombolewa kwa haki, na wanaotubu kwa haki. **28** Waasi na wenye dhambi wataangamizwa pamoja, na wale wataenda kinyume na Yahwe wataauliwa. **29** Kwakukuwa uitaona aibu juu ya miti ya mialoni uliyoitamani, na utakuwa na hofu juu ya bustani uliyoichagua. **30** Kwa kukuwa utakuwa kama mualoni ambaao majani yake yamenyauka, na kama bustani isiyokuwa na maji. **31** Mtu mwenye nguvu atakuwa kama kitu kikavu, na kazi yake itakuwa kama cheche; zitawaka moto kwa pamoja, na hakuna hata mmoja atawezu kuuzima".

2 Vitu ambayo Isaya mtoto Amozi alivuju katika maono, kuhusu Yuda na Yerusalemu. **2** Na itakuwa katika siku za mwisho, ule mlima wa nyumba ya Yahwe itaanzishwa kama mlima mrefu zaidi, na utanyanyuliwa juu ya vilima, na mataifa yote yatakusanyika pale. **3** Watu wengi watakuja na kusema, "Njooni, twendeni juu ya mlima wa Yahwe, kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo, kwa hiyo anawenza kutufundisha baadhi ya njia zake na tunaweza kutembea katika njia zake." Nje ya Sayuni itaenda sheria na neno la Yahwe litatoka Yerusalemu. **4** Atahukumu kati ya mataifa na atatua maamuzi kwa watu wote; watayapiga nyungo mapanga yao kuwa majembe, na mikiki yao kama ya kukatia ndoano; taifa halitanyanya upanga juu ya taifa lingine, na wala hawata jiandaa kwa vita tena. **5** Nyumba ya Yakobo, njooni, na tutembnee katika mwanga wa Yahwe. **6** Kwa maana mmewatekeleza watu wenu, nyumba ya Yakobo, wamejazwa na desturi kutoka mashariki na dalili kutokeaa kama mfilisti, na watasalimiana kwa mikono na wana wa wageni. **7** Nchi yao imejaa fedha na dhahabu, na hakuna mipaka katika utajiri wao; nchi yao pia imejaa farasi, wala hakuna mipika ya magari. **8** Nchi yao pia imejaa sanamu; wanaabu utengenezaji wa mikono yao wenyeewe, vitu aambavyo vidole vyao vimetengeneza. **9** Watu watainama chini, na kila mmoja atanguka chini; hivyo basi msiwanyanyue juu. **10** Nendeni maeneo yenye miamba na mjifiche kwenye aridhi kwa hofu ya Yahwe na kwa utukufu wa enzi yake. **11** Mtu anaye tazama kwa kujivuna atashushwa chini, na kiburi cha watu kitashushwa chini, na Yahwe mwenyeewe atainuliwa siku hiyo. **12** Maana kutakuwa na siku ya Yahwe wa majeshi juu ya yeote anayejigamba na kujinua juu, na dhidi ya yeote mwenye kiburi na atashushwa chini- **13** na dhidi ya mirezi ya Lebanoni ilio juu na kupandishwa juu, na dhidi ya mialoni ya Bashani. **14** Siku hiyo ya

Yahwe wa majeshi itakuwa dhidi ya milima yote mirefu, na dhidi ya vilima vyote vilivonyonyuliwa juu, **15** na dhidi ya minara mirefu, na dhidi ya kila ukutaunaojitozea, **16** na dhidi ya merikebu zote za Tarshishi, na dhidi ya vyombo vizuri nya meli. **17** Kiburi cha mwanaume kitashushwa chini, na kiburi cha wanaume kitaanguka; Yahwe mwenyewe atainuliwa siku hiyo. **18** Sanamu zote ya miamba na mashimo ya aridhi, kwa hofu ya Yahwe, na kwa utukufu wa enzi yake, atakapo nyanya na kuitisha nchi. **20** Siku hiyo watatupa sanamu zao za fedha na dhahabu ambazo wametengeneza wenyewe kwa ajili ya kuabudia - watazitupa mbali kwa fuko na popo. **21** Watu wataingia kwenye miamba kupitia mwanya itakuwa yake, **22** usimwaminia mtu, ambae pumzi yake inatokea katika pua yake, ni kwa kiasi gan?

kwa miguu yao, **17** Kwa hiyo Bwana atafanya magonjwa Yahwe atawafanya upaa. **18** Siku hiyo Bwana ataondoa mapambo mazuri yaliyoko kwenye kifundo cha miguu, bendi za kichwa chao, kaya zao; bangili za masikio, **19** chaini za miguu, mafurungu na maboksi ya marashi na na zitaondolewa. **19** Wanaume wataingia kwenye mapango haiba ya bahati. **21** Atatoo bangili na kipini kwenye pua; ya miamba na mashimo ya aridhi, kwa hofu ya Yahwe, na **22** sherehe za mavazi, mapazia na mabegi ya mkononi; kwa utukufu wa enzi yake, atakapo nyanya na kuitisha **23** vioo nya mkononi, sanda nzuri, vilemba nya kichwa na taji. **24** Badala ya manukato mazuri kutakuwa na arufu mbaya; na badala ya ukunda, kamba, kufunika kwa ya taji. **24** Badala ya manukato mazuri kutakuwa na arufu mbaya; na badala ya ukunda, kamba, kufunika kwa uzuri. wanaume wao wataanguka kwa upanga, **25** na wanaume wenye nguvu wataanguka kwenye vita. **26** Lango la Yerusalemu litaomboleza na kuomboleza; na atakuwa peke yake amekaa chini ya ardhi.

3 Ona, Bwana, Yahwe wa majeshi, anakaribia kuwachukua kutoka Yerusalemu na Yudawasaidizi na wafanyakazi: wasambazaji wote wa mikate, wasambazaji wote wa maji; **2** mtu mwenye nguvu, shuja, hakimu, nabii, dalili za msomaji, na mzee; **3** naodha wa hamsini, raia husika, mshauri, fundi mtarajiva, na mchawi stadi. **4** Nitamuweka kijana tu kama kiongozi wenu, kijana atawaongoza wao. **5** Watu watanyanyasika, kila mmoja mmoja na kila mmoja na jirani yake; watoto watawatusi wazee, na mivutano itawapa changamoto waheshimiwa. **6** Mwanaume atamshikilia ndugu yake katika nyumba ya baba yake na kusema, 'Unayo kanzu; uwe kiongozi wetu, na uharibifu huu uwe mikononi mwako. **7** Siku hiyo atapaza sauti na kusema, 'hautakuwa mganga; sina mkate wala mavazi. Hatanifanya kuwa kiongozi wa watu. **8** Kwa maana Yerusalemu kuna mashaka, na Yuda imeanguka, kwa sababu mazungumzo yao na matendo yao yako kinyume na Yahwe, wanayapinga macho ya utukufu wake. **9** Angalia nyuso zao zinashudia kinyume nao; na watasema dhambi zao kama Sodoma; hawatazificha, Ole wao! Maana wanakamilisha janga lao wenyewe. **10** Mwambie mtu mwenye haki kwamba itakuwa vizuri, maana watakula matunda ya matendo yao. **11** Ole kwa wakosaj! itakuwa vibaya kwa yeche, maana malipo ya mikono yake yatafanya kwidecia. **12** Watu wangu-watoto wangu wanawakandamiza, na wanawake wanawaongoza wao. Watu wangu, wale wanaowaongoza wanawaongoza vibaya na kuchanganya muelekeo wa nja yenu. **13** Yahwe simama juu ya mashitaka; yeche amesimama kuwashaki watu. **14** Yahwe atakuja na hukumu juu ya wazee na watu wao na viongozi wao: "Umesharibu shamba; nyara kutoka kwa masikni ziko kwenye nyumba zako. **15** Kwa nini unaponda watu wangu na kusaga nyuso za masikini?" Hili ni tamko Bwana, Yahwe wa majeshi. **16** Yahwe anasema hivyo kwa sababu mabinti wa Sayuni wanajigamba, wanatembea pekee yao vichwa vyao vikiwa juu, na kutaniana kwa macho yao, na kutakata kokote waendako na kuamua upatu

4 Siku hiyo wanawake saba watamchukua mwanaume mmoja na kusema, "Tutakula chakula chetu wenyewe, tutavaa nguo zetu wenyewe. lakini tunahitaji kuchukua arufu mbaya; na badala ya ukunda, kamba, kufunika kwa na kupendeza kwa wale wanaoishi Israeli. **3** Itatoka kwa **4** Nitamuweka kijana tu kama kiongozi wenu, kijana yule aliyeachwa Sayuni na wale walibakia Yerusalemu watakatifutu, yegeto aliyeandikwa chini anaishi Yerusalemu. **4** Hii itatoka pale ambapo Bwana atasafisha uchafu wa mabinti wa Sayuni, na atasafisha madoa ya damu kutoka katy ya Yerusalemu, kwa namna ya roho ya hukumu na roho ya kuungua na moto. **5** Tena juu ya mlima wote wa Sayuni na mahali pakusanyikia, Yahwe atafanya wingu na moshi kwa wakati wa mchana na moto unaong'a wakati wa usiku; na itakuwa dari juu ya utukufu wote. **6** kutakuwa na kivilu kwenye makazi wakati mchana kuzuia juu, na kimbilio na mfuniko kutoka kwenye mawimbi na mvua.

5 Acha niimbe kwa mpendwa wangu mzuri, wimbo wa mpendwa wangu kuhusu shamba la mzabibu. Mpendwa wangu ana shamba kwenye mlima wenye rutuba. **2** Anaililima, anaondoa mawe, na anaotesha aina ya mizabibu iliyobora. Na hujenga mnara katikati ya shamba akichimba shinkizo ndani yake. Anasubiria mzabibu uzae matunda lakini unazaa zabibu mwitu. **3** Kwa hiyo sasa, wakazi wa Yerusalemu na watu wa Yuda, toa hukumu katyangu na shamba la mzabibu. **4** Je ni kitu gani cha ziada unaweza ukakifanya kwenye shamba langu la mzabibu, ambacho sijakifanya? ninapotamzamia izae matunda, kwa nini inazaa matunda mwitu? **5** Sasa nitawambia kitu nitakacho kifanya kwenye shamba langu la mzabibu: nitandoia uazio, nitaliageza kuwa malisho, Nitavunja ukuta wake chini. Na itakanyagwa chini. **6** Nami nitaliharibu wala halitapaliliwa wala kuilmwa, bali litatoa mbigiri na miba; nami nitayaamuru mawingu yasinyeshee mvua juu yake. **7** Maana shamba la mzabibu la Yahwe Bwana wa majeshi ni nyumba ya Israeli, na mtu wa Yuda ndio

mazao yake ya kupendeza; anaisubiria haki lakini badala za viatu kukatika. **28** Mishale yao ni mikali na upinde ya yaki kuna mauwaji; maana haki, lakini badala yake ni wao umejikunja; kwato za farasi wao' ni kama jiwe, na kelele zikihitaji msaada. **8** Ole wao wanaoungana nyumba gari lao magurudumu yake ni kama miba. **29** Mngurumo kwa nyumba, shamba kwa shamba, mpaka wanamaliza, wao utakuwa kama wa simba, wataunguruma kama na umebaki mwenyewe kwenye shamba! **9** Yahwe wa mtoto wa simba. Watanguruma na kukamata mawindo majeshi ameniambia mimi, nyumba nyingi zitakuwa wazi, na kuvuta mbali, na hakuna hatakayeokolewa. **30** Siku hiyo ataunguruma juu ya mawindo kama vile bahari kwa kishindo. Yeyote atakayeangalia nchi, ataona giza na mateso; hata mwanga hutafanjawwa kuwa mweusi kwa wao wanaoamka asubuhi na mapema kutafuta pombe kali, wale wanaokaa usiku wa manane mpaka pombe inawaka moto. **12** Wanasherekeea kwa kinubi, kinanda, kigoma, filimbi, na mvinyo, lakini hawazitambui kazi za Yahwe, wala hawaziangalii kazi za mikono yake. **13** Kwa hiyo watu wangu wameenda kifungoni kwa kukosa uelewa; viongozi wao wakuheshimiwa wanashinda na njaa, na watu wao hana kitu cha kunjwa. **14** Hivyo basi kuzimu kumeongeza ladha yake na imefungua kinywa chake kwa kiasi kikubwa; wasomi wao, viongozi wao, manabii na wenye furaha mionganii mwao, watashuka kuzimu. (**Sheol h7585**) **15** Mtu atalazimishwa kuinama chini, na watu watakuwa wayenyekevu; na macho yao ya kujivuna yatatupwa chini, **16** Yahwe wa majeshi atainiliwa katika haki yake, na Mungu mtakatifu atajidhirisha kuwa mtakatifu kwa haki yake. **17** Ndipo kondoo watalishwa kama wako wenye malisho yao wenye, na katika uharibifu, kondoo watachungwa kama wageni. **18** Ole wao wanaovuta pamoja na waovu kwa kamba isiyo na maana na wanaovuta pamoja na dhambi kwa kamba za gari. **19** Ole kwa wale wasemao, "Basi na Mungu afanye haraka, basi afanya upesi, ili tuweze kuona kinachotokea; na tuache mipango ya Mtakatifu wa Israeli ije, ili tufahamu." **20** Ole wao waitao uovu wema, na wema ni uovu; inayowakilisha giza kama mwanga, na mwanga kama giza; inayowakilisha kitu kichungu kama kitamu, na kitamu kama kichungu! **21** Ole kwa wale wenye busara machoni mwao, na baasra kwa uelewa wao! **22** Ole wao ambaa ni washindi kwa kunjwa mvinyo, na wazoefu wa kuchanganya pombe kali; **23** ambaa wako huru kumpa haki mtenda maovu, na kuwanyima haki wenye haki! **24** Hivyo basi kama ndimi za moto zinazokula mabua, kama majani makavu yanavyochomwa na moto, hivyo basi mizizi yake itaoza na maua yake yataperuka kama mavumbi. Hii itatokea kwa sababu wameikataa sheria ya Yahwe wa majeshi, na kwa sababu wamedharau neno la Mtakatifu wa Israeli. **25** Hivyo basi hasira ya Yahwe imewaka juu ya watu wake. Ameunyoosh mkono wake juu yao na kuwaadhibu wao. Milima inatikisika, na maiti ni kama takata mitaani. Katika mambo yote haya, hasira yake hajapungua; badala yake, ameonyoosha mkono wake nije. **26** Atapandisha bendera ya ishara mabali na mataifa na atapuliza filimbi kwa wale walio mwisho wa nchi. Tazama watakuja wakikimbia mara moja. **27** Hakuna tairi wala mashaka mionganii mwao; hakuna asinzae wala kulala usingizi. Au kama mkanda uliolegea, wala kamba za viatu kukatika. **28** Mishale yao ni mikali na upinde ya yaki kuna mauwaji; maana haki, lakini badala yake ni wao umejikunja; kwato za farasi wao' ni kama jiwe, na kelele zikihitaji msaada. **8** Ole wao wanaoungana nyumba gari lao magurudumu yake ni kama miba. **29** Mngurumo kwa nyumba, shamba kwa shamba, mpaka wanamaliza, wao utakuwa kama wa simba, wataunguruma kama na umebaki mwenyewe kwenye shamba! **9** Yahwe wa mtoto wa simba. Watanguruma na kukamata mawindo majeshi ameniambia mimi, nyumba nyingi zitakuwa wazi, na kuvuta mbali, na hakuna hatakayeokolewa. **30** Siku hiyo ataunguruma juu ya mawindo kama vile bahari kwa kishindo. Yeyote atakayeangalia nchi, ataona giza na mateso; hata mwanga hutafanjawwa kuwa mweusi kwa mawingu.

6 Nyakati zile za kifo cha mfalme Uzzia, nilimuona Bwana akiketi katika kitu cha cha enzi; alikuw juu na mahali palipo inuka, na pindo la vazi lake limejaa hekaluni. **2** Juu yake kuna maserafi; kila moja lina mabwa sita; mawili yamefunika uso wake, na mawili yamefunika miguu yake, na mawili ya kurukia. **3** Kila mmoja anaitana na mwenzake nakusema, "Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu. ni Yahwe wa majeshi! Dunia yote imejaa utukufu wake." **4** Misingi ya vizingiti imeshtuka kwa sauti ya mtu aliye nje, na njumba imejaa moshi. **5** Ndipo nikasema, "Ole wangu" ninastahili adhabu maan mimi ni mtu mwenye midomo michafu, na ninaishi na watu wenye midomo michafu, maana macho yangu yamemuona Mfalme, Yahwe, Yahwe wa majeshi." **6** Ndipo mmoja wa maserafi akaruka juu yangu; mkononi mwake akiwa amebeba makaa ya mawe yanayong'aa, ameyachukuwa kwa koleo mathebauni. **7** Akaugusa mdomo wangu kwa makaa ya mawe na akasema, "Ona, makaa ya mawe yameshika midomo yako; maovu yako yameondolewa, na dhambi zako zimelipiwa kwa hili." **8** Nilisikia sauti ya Bwana ikisema, Nintume nani; nani ataenda kwa niaba yetu?" Ndipo nikasema, Niko hapa; nitume mimi." **9** Akasema nenda na uwambie watu, 'mnaasikiliza lakini hamelewi; anaona lakini hamuangalii.' **10** Nenda ufanye mioyo ya watu hawa kuwa migumu, na masikio yao kuwa mazito, na macho yao kuwa vipofu. Hivyo basi wanawenza kuona kwa macho yao, kusikia kwa masikio yao, na kuelewa kwa miyo yao wakajeuka na kuponjwa. **11** Ndipo nikasema, "Bwana, mda gani?" Akanijibu, mpaka mji itakapopata ajali na kuharibiwa na pasipo wakazi, na nyumba hazina watu, na nchi imeanguka katika ukiwa mtupu, **12** na mpaka pale Yahwe atakapo wapeleka watu mbali, na upweke wa nchi ni mkubwa. **13** Hata kama makumi ya watu watabaki kwenye nchi, itaharibiwa kwa mara nyingine kama mwaloni uliokatwa chini na shina lake likabaki, mbegu takatifu kwenye kisiki chake."

7 Siku zile wakati Ahazi mtoto wa Yothani mtoto wa Uzia, mfalme wa Yuda, Rezeni mfalme wa Amramu, na Peka mtoto wa Remaelia, mfalme wa Israeli, walienda Yerusalem kupigana vita nao, lakini hawakuweza kushinda vita. **2** Ilitarifiwa kwa nyumba ya Daudi kwamba Amramu amejiunga na Efraim. Moyo wake na moyo watu wake ukatetemeka, kama vile miti ya misitu inavyopepea kwa upepo. **3** Ndipo Yahwe akamwambia Isaya, "Nenda

8 Yahwe ameniamibia mimi, " chukua meza kubwa na uandike juu yake, 'Maheri Shalal Hash Baz.' **2** giza wamefuria wamefuria mwanga nikubwa, wale waisho na kuhani Uria, Zakaria mototo wa Yeberekia." **3** Nilienda watu wanavyofurahi kugawanya nyara. **4** Maana nira kwa huyo nabii mwanamke alipata mimba na kumzaa ya mzungu wake, boriti katika mabega yake, fimbio ya

mkandamizaji, umesambaratisha ndoto kama siku ya ya asira yangu, fimbo ya asira yangu! 6 Nimemtuma juu Midiamu. 5 Kila buti likanyagalo gasia na vazi limekwisha ya taifa lenye kiburi na juu ya watu waliobeba uwingu kwenye damu itachomwa, mafuta kwa moto. 6 Kwetu wa hasira. Ninaamuru chukua nyara, chukua mawindo, mtoto amezaliwa, kwetu mtoto ametoka; na mtawala na kuwakanyaga wao kama matope mitaani. 7 Lakini atakuwa kwenye mabega yake; na jina lake ataitwa hichi sicho alichomaanisha, wala sivyo afikirayvo. Maana mshauri wa ajabu, Mungu mwenye nguvu, Baba wa katika moyo wake ni kuharibu na kuondoa mataifa. 8 milele, Mfalmi wa Amani. 7 Enzi yake na amani yake Maana amesema, " wakuu wote sio wafalme? 9 Je? haitakuwa na mwisho, maana anatawala katika kitu cha kalno si kama Karkemish? Je Hamathi si kama Arpad? enzi cha Daudi, na juu ya ufalme wake, ataanzisha Je Samaria si kama Demeski? 10 Kama mikono yangu hukumu ya haki, tangu sasa na hata milele. Bidii ya imeshinda falme za ibada ya sanamu, ikiwa sanamu zao Yahwenwa majeshi itafanya haya. 8 Bwana alituma neno za kuchongna bora kuliko sanamu za Yerusalem 11 na juu ya Yakobo, na ikaanguka juu ya Israeli, 9 Watu wote Kama niliyofanya kule Samaria na sanamu zake zisizo na watajua, Hata Samaria na wakazi wote wa Samaria, maana, je sitawenza kufanya hivyo Yerusalem na sanamu wanaongea kwa kiburi na moyo wenye kiburi, 10 Matofali zake?" 12 Pindi ambapo Bwana alipoimaliza kazi kwenye yameanguka, lakini tutajenga tena kwa jiwe la patasi; mlima Sayuni na juu ya Yerusalem, nitayaadhibu maneno mkuyu umekatwa chini, lakini tutaotesha mierezi katika ya moyo wenye kiburi ya mfalmi wa Asiria na majivuno eneo lao. 11 Hivyo basi Yahwe atarwinua juu yao Rezini, yake. 13 Kwa maana amesema, "Kwa nguvu zangu na kwa adui zake, atawakoroga adui zake, 12 Waaramea upande hekima yangu nilioifanya. na Nimeelewa, na nimeondoa wa mashariki, na wafilisti upande wa magharibi. Nao mipaka ya watu. nimewaibia akiba yao, ni kama nilioleta watamila Israeli kwa mdomo uliowazi. katika mambo yote chini kwa wenyeji wake. 14 Na mikono wangu umezitoa haya hasira yake haijapungua; badala yake ameunyosha mali za mataifa kama vile mtu ayakusanyavyo mayai, mkono wake nje. 13 Lakini hawatageuka kwa yule kama niliyokusanya dunia yote. Hakuna atakayeperusha anayewapiga wao, wala kumtafuta Yahwe wa majeshi. 14 mabawa yake au kufungua midomo yake au kulia." 15 Hivyo basi yao atakata kichwa nakiwiwili cha Israeli, kuti Je shoka lijisifu lenyewe juu ya mtu anayelitumia? Je na nyasi, katika siku moja. 15 Viongozi na watu wenye litajisifia lenyewe zaidi ya yule anaeliteumia kukatia? Au yeo na manabii wanaofundisha kuwa uongo ni mkia. 16 fimbio imuiniuae yeeye ambaye si mti. 16 Hivyo basi Wale wanaowaongoza watu hawa wanawaongoza vibaya, Yahwe wa majeshi atatuma wadhaifu miongoni mwa na wale wanangozoza wameangamia. 17 Hivyo basi wasomi wa kijeshi; na chini ya utukufu na kuteketeta kama Bwana atafurahia juu ya vijana wadogo wala hatakuwa kuteketeta kwa moto. 17 Mwanga wa Isreali utakuba moto, na huruma kwa yatima na wajane, maana kila mmoja na Mtakatifu wake atakuwa ni moto unaoteketeza na hana Mungu na ni watenda dhambi, na kila mdomo kula mbigiri siku moja. 18 Yahwe atauteketeza utukufu unazungumza matendo mabaya. Mambo yote haya, hasira wa msitu wake na shamba lake linalostawi, vyote nafsi yake haijapungua; badala yake mikono wake umenyooka na mwili; itakuwa kama vile mgonjwa apotezae maisha hata sasa. 18 Matendo mabaya yataungua kama moto, yake. 19 Mabaka ya miti ya misitu itakuwa michache moto hulao mbigili na miiiba; itachoma hata vichaka vya sana, ambayo mtoto anaweza kuyahesabu. 20 Siku hiyo, mwitu, na safu ya moshi mkubwa upaa. 19 Japo hasira ya mabaki ya Israeli, familia ya Yakobo ambayo imekimbia, Yahwe wa majeshi imeunguza, na watu ni kama mafuta hawatategemea kushindwa, lakini watamtegemea Yahwe, kwenye moto. Hakuna mtu aliyemuacha ndugu yake. 20 Mtakatifu wa Israeli. 21 Mabaki ya Yakobo yatarudi kwa Watanyakuwa chakula katika mkono kulia lakini bado Mungu mwenye nguvu. 22 Kwa kuptitia watu wako, Israeli watasikia njaa; watakula chakula kwa mkono wa kushoto ni kama mchanga kama pwani ya bahari, Mabaki yao lakini hawataridhika. Kila mmoja atakula nyama ya mkono tu ndio yatakarayordi. Uaribifu wa amri, na mahitaji ya wake mwenyewe. 21 Manase; kwa pamoja watavamia wingi wa haki. 23 Maana Bwana wa majeshi, anakaribia Yuda. Mambo yote haya, hasira yake haijapungua; badala yake mikono wake hata sasa.

10 Ole wao watimizao sheria zisizo za haki na waandikao sheria zisizo na haki. 2 Wanawanyima wahitaji haki yao, wanawaibbia watu wangu walio masikini haki zao, wajane mateka wao, na kuwafanya walioifi na baba zao mawindo yao! 3 Hutafanya nini siku ya hukumu pale siku ya uaribifu itakapokuja kutoka mbali, utakimbilia msaada kwa nani? na utauacha utajiri wako wapi? 4 Hakuna kitakachobaki, utaota miongoni mwa wafungwa au kuanguka miongoni mwa wauwaji. Katika mambo yote haya, hasira yake haijapungua; badala yake mikono wake ameunjoosha hata sasa. 5 Ole kwa watu wa Asiria klubu

Michmashi ameyahifadhi mahitaji yake. **29** Wamevuka juu ya njia na wamepunzika huko Geba. Rama inatetemeka na Gibea ya Sauli imekimbia. **30** Lia kwa sauti, ewe binti wa Galimu! sikiliza, Laishash! Maskini Anathoth! **31** Madmena ni mkbimbi na mkazi wa Gebuni wamejikusanya wanakimbia kutafuta msada. **32** Siku hizi za leo atasimulia huko Nobi na atatingisha mlima wa binti Sayuni, mlima wa Yerusalem. **33** Tazama, Bwana Yahwe wa majeshi atapunguza matawi kwa nguvu za kutisha; miti mirefu itakatwa chini, wanaojivuna wataangushwa. **34** Atang'oa vichaka nya msitu kwa shoka, Lebanoni na utukufu wake utaanguka.

11 Miti itachipukia katika mizizi ya Yeso, na matawi yanayotokana na mizizi yatazaa matunda. **2** Na roho wa Bwana atashuka juu yake, roho wa hekima na maelewano, roho ya maelekezo na ukuu, roho ya maarifa na hofu ya Yahwe. **3** Furaha yake itakuwa hofu ya Bwana; hatatua hukumu kwa kile anachokiona, wala atatoa maamuzi kwa kile anachokisikia. **4** Badala yake atawahukumu masikini kwa haki na atafanya maamuzi kwa usawa na unyenyekevu. Ataamurisha mgomo wa dunia kwa fimbo ya mdomo wake, na punzi ya midomo yake, atawauwa waou. **5** Haki itakuwa mkanda wa viuno kiuno chake kuzunguka mapaja yake. **6** Mbwa mwitu atakaa pamoja na kondoo, na chui watalala chini pamoja na mtoto wa mbuzi, ndama, mtoto wa simba na ndama pamoja na ndama aliyenona. Mtoto mdogo atawaongoza wao. **7** Ng'ombe na dubu watachungwa pamoja. Na watoto wao watalala pamoja. Simba atakula majani kama ng'ombe. **8** Mtoto atacheza juu ya chimo la nyoka, na mtoto aliyeachwa ataweka mkono wake katika pango la nyoka. **9** Hawataumizwa wala kuharibiwa kwenye mlima mtakatifu; kwa maana dunia itakuwa imejaa maarifa ya Yahwe, kama maji yajaaavyo kwenye bahari. **10** Siku hiyo mizizi wa Yeso utasimama kama bendera ya watu. Taifa litamtatufa yeeye nje, na mahali pake pakupumzikia patatukuka. **11** Siku hiyo, Bwana ataunyoosha mkono wake tena kuoko mabaki ya watu wake yallyosalia huko Asiria, Misri, Pathrosi, Kushi, Shinari, Hamathi, na kisiwa cha bahari. **12** Ataweka bendera kwa kwa mataifa na atakusanya Waisrel walliotupwa na watu wa Juuda walliotawanyika kitika pembe nne za dunia. **13** Ataujeusa wivu wa Efraimu, na ukatili wa Yuda utakomesha. Efraimu atamuonea wivu Yuda, Yuda hatakuwa adui wa Efraimu tena. **14** Badala yake, watashuka chini kwenye mlima wa Wafiliisti upande wa magharibi, na pamoja watateka watu mashariki. Watavamia Edomu na Moabu, na watu wa Amoni watawatii wao. **15** Yahwe atuharibu kabisa ghuba ya bahari ya Misri. Kwa mawimbi makali ambayo yanavuma juu ya mtoto Efurate na itagawanyika katika mifereji saba, hivyo unaweza ukapita juu kwa viatu. **16** Kutakuwa na njia kuu kwa ajili ya mabaki ya watu kurudi kutoka Asiria, maana kuna Waisraeli wanaokuja kutoka nchi ya Misri.

12 Siku hiyo utasema, "Nitakushukuru wewe, Yahwe. Japo ulikuwa na hasira na mimi, laana yako imeondoka mbali, na umenifarji mimi, **2** Ona Bwana ni wokovu wangu; nitamwamini na sitakuwa na hofu, kwa Yahwe, ndio, Yahwe ni nguvu yangu na wimbo wangu. Amekuwa wokovu wangu." **3** Kwa furaha utachota maji kwenye kisima cha wokovu. **4** Siku hiyo utasema, "Mshukuru Yahwe na ita jina lake; tangaza matendo yake mionganoni mwa watu, tangaza jina lake limeinuliwa. **5** Mwiimbie Yahwe, maana ametenda matendo yaliotukuka; acha hili llijulikane dunia nzima. **6** Lia kwa nguvu na piga kelele kwa furaha, eny wakazi wa Sayuni, maana katikati yenu ni mtakatifu wa Israeli.

13 Tamko kuhusu Babeli, ambalo Isaya mtoto wa Amozi alipokea: **2** Kwenye mlima wa wazi imewekwa bendera ya ishara, lia kwa sauti kwao, wapungie mikono waende kwenye lango la wenye vyeo. **3** Nimewamuru watakatifu wangu, ndio, nimewaita watu wangu wenye nguvu kutekeleza asira yangu, na hata watu wangu wanoyigmba na kuijinua wenyewe. **4** Kelele za umati wa watu kwenye milima, za watu wengi! Kelele za ghasiaza ufalme kama mataifa mengi yamekusanyika pamoja! Yahwe wa majeshi anapanga jeshi kwa vita. **5** Wametoka katika nchi ya mbali, kutoka juu ya upeo wa macho. Ni Yahwe na silaha zake za hukumu, kuhiharibu nchi yetu. **6** Omboleza maana siku ya Yahwe imekaribia; itakuja na uharibifu kutoka kwa Mwenyenzi. **7** Hivyo basi mikono ining'inizwe kama kiwete, na kila moyo ulioyeyuka. **8** Itawatisha; maumivu na uchungu atawapa wao, kama mwanamke ambaye anajifungua. Watangalia kwa kushangaa kwa kila mmoja mmoja; nyuso zao zitakuwa kama moto. **9** Tazama, siku za Yahwe zinakuja na laana kali wingi wa hasira, kuifanya nchi yenye ukiwa na kuharibu wenye dhambi katika nchi. **10** Nyota ya mbingu na matangamano havitatao nuru yake. Jua litakuwa giza na hata mwenzi hautaangaza. **11** Nitaihadhibu nchi kwa maovu yake na makosa ya uovu wao. Nitamaliza kiburi cha majivuno na nitawashusha wenye kiburi wasiwe makali. **12** Nitawafanya watu kuwa nadra zaidi ya dhahabu nzuri na watu kuwa vigumu kupatikana zaidi ya dhahabu safi ya Ofiri. **13** Hivyo basi nitazifanya mbingu kutingishika, na dunia itayumba kutoka sehemu iliyoko, Kwa hasira ya Yahwe wa majeshi, na siku ya hasira yake. **14** Kama Paa anayewindwa au kama kondoo wasio na mchungaji, kila mtu atageukia watu wake na kukimbia kwenye nchi yake. **15** Kwa yeoyote atakayeonekana atauliwa, na yeoyote atakayekamatwa atauliwa kwa upanga. **16** Watoto wao watakatifu vipandevipande mbele ya macho yao. Nyumba zao zitavamiwa na wake zao watabakwa. **17** Tazama, ninakaribia kuwakoroga Wamede ili wawavamie wao, ambao hawaoni maana ya fedha wala furaha ya dhahabu. **18** Mishale yao itawachoma vijana wadogo. Hakutakuwa na shimo kwa watoto wao na hawatawacha watoto wao. **19** Na Babali ufalme unaovutia zaidi, fahari ya mapambo

ya wakaldyo, itaangamizwa na Mungu kama Sodoma na Gomora. 20 Hapatakuwa na wenyeji wala wakazi kutoka kizazi kimoja hadi kizazi kingine. Mwarabu atapiga hema lake uko wala wachungaji hawatalaza mifugo yao pale. 21 Lakini wanyama pori wa jangwani watalala pale. Nyumba zao zitajaa bundi; na mbuni watacaa huko na mbuzi pori wataruka pale. 22 Fisi watalia kwenye ngome yao, na mbeha katika maeneo yao mazuri. Mda wao umekaribia, na siku zao hazitachelewa.

14 Yahwe atakuwa na huruma juu ya Yakobo; atamchagua tena Israeli na kumrudisha tena kwenye nchi yake. Wageni wataungana nao na wataambatana wenyeje na nyumba ya Yakobo. 2 Mataifa yataletwa katika maeneo yao wenyeje. Ndipo nyumba ya Israeli itawachukwa katika nchi ya Yahwe kwa watumishi wa kiume na wakike. Watachukwa wafungwa wale walioamatwa, na watawaongoza wale waliokuwa wanawanyanyasa. 3 Siku hiyo Yahwe ataoa pumziko kutoka kwenye mateso na maumivu, na kutoka kwenye kazi ngumu ambayo waliijtajika kuzifanya, 4 mtaimba hii kauli wimbo juu ya mfalme wa Babeli, "Ni kwa jinsi gani wayanyasajji wamefika mwisho, kiburi cha hasira kimekwisha! 5 Yahwe amevunja wafanyakazi waovu, fimbo ya hao viongozi, 6 inayowapeleka watu kwenye laana na mapigo yasiyopimika, wanoongoza taifa kwa hasira, 7 yote iko katika punziko na utulivu; wmeanza kusherekrea kwa kiimba. 8 Hata mti wa mseprasi inafuhua pamoa mierezi ya Lebanon; inasema, Tangu ulipoweka chini, hakuna mkata kuni aliyejukua kutungusha sisi, 9 Kuzimu haina hamu kwa ajili yako unaye enda pale. Watafufuka waliofuka kwa ajili yako, wafalme wote wa dunia, wafanje watoke katika viti vyao vya enzi, wafalme wote wa mataifa. (Sheol h7585) 10 Watazungumza na kukuambia wewe, 'umekuwa dhaiju kama sisi. 11 Kiburi chako kimeshushwa kuzimu na sauti kifaa cha kamba yako. Buu wameongezeka chini yako na vijidudu vinakufunika wewe.' (Sheol h7585) 12 Kwa jinsi gani ulivyoanguka kutoka mbinguni, nyota ya siku, jua la asubuhilii kwa jinsi gani mlivyooshushwa chini, umeyashinda mataifa! 13 Unasema katika moyo wako, 'Nitapaa kutoka juu mbinguni, nitanyanya enzi yangu juu ya nyota za Mungu, na nitakaa kwenye milima wa kukusanyikia, kwa mbali kufika kaskazini. 14 Nitapaa juu umbali wa mawingu; Nitapaa mimi mwenyeje kama Mungu aliye juu zaidi.' 15 Lakini kwa sasa umeshushwa chini kuzimu, kwenye kina cha shimo. (Sheol h7585) 16 Wale wanaokuona watakuangalia wewe, watakuangalia sana. Watasema, Je ni huyu mtu aliyejanya dunia itetemeke, nani aliyejingisha falme, 17 ni nani aliyejanya dunia kama jangwa, ni nani aliyeharibu miji yake, na hataki kuwachia wafungwa waende nyumbani? 18 Wafalme wote wamataifa, wote kwa pamoa wamelala chini kwa heshima, kila mtu kwa kaburi lake. 19 Lakini umetupwa nje ya kaburi lako kama tawi liliviyotupwa mbali. Maiti imekufunika kama vazi, na wale wanaochomwa kwa upanga, nani wale washukao mpaka misingi ya shimo. 20

Hautaunganishwa pamoa katika mazishi, kwa sababu umeiharibu nchi yako na kuuwa watu wako. Watoto wa watenda maovu hawatatajwa tena." 21 Anda machinjio kwa ajili ya watoto wake, kwa sababu ya uovu wa mababu zao, hivyo basi hawatanyanyuka juu na na kuimiliki aridhi ya nchi iliyooja miji ya dunia yote." 22 Nitapanda juu yao"- hili ni tamko la Yahwe wa majeshi. Nitang'oa jina katika Babeli, uzao, na ukoo"- hili ndilo tamko la Yahwe. 23 Tena nitaifanya nchi hiyo kuwa makao ya bundi, dimbwi la maji, nanitawafagia kwa mfagio wa uharibifu"- hili ni tamko la Yahwe wa majeshi. 24 Yahwe wa majeshi ameapa, "Hakika, kama nilivyodhamiria, itakuwa kama ilivyo; na kama nilivyo kusudia itakuwa: 25 Nitawavunja Waasiria kwa mikono yangu, na kukanyaga milima kwa miguu yangu mwenyejewo. Hivyo nira yake itanyanyuliwa juu yao na mzigo juu ya mabega yao." 26 Huu ni mpango uliokusudiwa katika nchi yote, na huu ndio mkono ulionyanyuliwa juu ya mataifa. 27 Kwa maana Yahwe wa majeshi amepanga hivi; ni nani atakayemzia yeze? Mkono wake umenyanyuliwa juu, ni nani atakajemrudisha nyuma? 28 Katika miaka ambayo mfalme Ahazi alipokufa, hili ndio tamko liliokuja: 29 Msishangilie, enyi waflisti wote, kwamba fimbo ya kukupigia wewe imevunjika. Maana katika njia ya nyoka atatoka fira, na watoto wake watakuwa moto nyoka wanaopaa. 30 Na mtoto wa kwanza wa maskini watachunga kondoo wao kwenye malisho yangu, na wahitaji watalala chini salama. Nitaiwu mizizi yenu kwa njaa ambayo atawauwa wakazi wenu wote. 31 Omboleza, ewe lang, lia, ewe miji; ni nyi nyote mtayeyukia mbali, Ufilisti. Maana kutoka kaskazini limetoka wingu la moshi, na hakuna hata mmoja atakaye odoka kwenye nafasi yake. 32 Ni kivipi mtu mmoja atamjibu mijumbe wa taifa? Kwamba Yahwe ameipata Sayuni, na ndani yake walionewa watatafuta kimbilio.

15 Tamko kuhusu Moabu, Kweli, kwa usiku mmoja Ari ya Moabu imeharibiwa kabisa na kuangamizwa; kweli, kwa usiku mmoja Kira ya Moabu itaharibiwa na kuangamizwa. 2 Wamenda juu hekaluni, watu wa Diboni wamenda juu kuomboleza; Moabu wanaomboleza juu ya Nebo na juu ya madeba. Vichwa vyao vimenyeolewa viko wazi na na ndeu zao zimeneolewa. 3 Wamevaa nguo za magunia katka mitaa yao; juu ya dari na kila kona ya mitaa yao, kuyeyuka kwa kumwaga machozi. 4 Hishiboni na Elealehi wanalia wakihitaji msaada; Sauti zao zinasikika mpaka Jahazi. Hivyo basi vijana wa vita wa Moabu wanalia wakihitaji msaada; wanatetemeka wao wenyeje. 5 Moyo wangu unalia juu ya Moabu; watuhumiwa wamekimbilia Zoari na Elgathi Shelishiyahi. Wanapaa juu ya Luhithi wakilia; katika barabara ya kwenda Horonaimu wanapiga kelele ole juu ya uharibifu. 6 Maji ya Nimrimu yamekauka; majani yamepooza na majani yanyochikia yanakufa; hakuna ukijani hata kidogo. 7 Hivyo basi vitu vingi vimekuwa na hifadhi wamepeleka juu ya kijito maarufu. 8 Kilio kimezunguka katika himaya ya

Moabu; malalamiko yamefika hata Eglaimu na Beer-Elimu. **9** Maana maji ya Dimoni imejaa damu; Simba atawavamia wale waliokimbia kutoka Moabu pia na walbakia katika nchi.

16 Mpeleke mwana kondoo kuongoza nchi kutoka Sela huko jangwani, kwenye mlima wa binti Sayuni. **2** Kama ndege wazururao, viota vimetapakaa, hivyo basi wanawake wa Moabu watavuka kwenye mto Arnoni. **3** Toa maelekezo, tekeleza haki; toa kivuli kama usiku wakati wa mchana; wahifadhi watuhumiwa; misihahini watuhumiwa. **4** Waache waishi mionganii mwenu, wakimbizi kutoka Moabu; muwe mahali pakujifichia wao wasiangamizwe." maana mateso yatakwisha, na uharibifu utapungua utakuwa na kikomo, wale wanotetemeka watapotea katika nchi. **5** Kiti cha enzi kitaanzishwa katika agano la uaminifu; na mmoja katika hema la Daudi atakaa pale kwa uaminifu. Atahukumu kwa kufuata haki na atatenda haki. **6** Tumesikia kiburi cha Moabu, kiburi chake, majivuno yake, na hasira yake. Lakini majivuno yake ni maneno tu. **7** Hivyo basi Moabu atalia juu ya Moabu-wote watalia! wataomboleza, nyie miloharibi kabisa, mikate ya Kira Haresethi. **8** Shamba la Heshboni limekauka kabisa pamoja na mizabibu ya Sibma. Kiongozi wa mataifa amekanyaaga mizabibu iliyochaguliwa na kuelekea Jazeri na kuelekea jangwani. Mizizi yake nije ya nchi; imenda juu ya bahari. **9** Kweli nitalia pamoja Jazeri kwasababu ya shamba la mizabibu la Sibma. Nitakuloanisha kwa machozi yangu, Heshboni, na Eleale. Maana katika mashamba yenu kipindi cha majira ya joto matunda na mazao nitaishia kwa kupiga kelele za furaha. **10** Furaha na shangwe zimezimwa na matunda ya miti ya shambani; na hakuna nyimbo wala kelele katika mashamba ya mizabibu, maana nimeweka mwisho wa kupiga kelele kwa yejote anayetembea. **11** Hivyo, moyo wangu unalnia kama kinubi, na ndani yangu maana kwa ajili ya Kiri Hareseth. **12** Pindi ambapo Moabu wamejivika mahali pa juu, na kuingia katika hekalu kuomba, maombi yake hayatatimiza chocote. **13** Haya ndio maneno aliyyozungumza Yahwe kuhusu Moabu iliyopita. **14** Tena Yahwe amesema, "Ndani ya miaka mitatu utukufuwa Moabu utatoweka; japo watu wake wengi, watakao bakia ni wachache, na wasionafaida.

17 Tamko kuhusu Damaskasi. **2** Miji ya Aroera itaharibiwa. Patakuwa na nafasi kwa ajili ya kutunzia mifugo, na hakuna hatakayeizua. **3** Miji ilioachwa itatoweka kutoka Efraimu, ufalme katuka Damskasi, na walobaki Aramu-watakuwa kama utukufu wa watu wa Israeli-Hili ni tamko la Yahwe wa majeshi. **4** Itakuwa siku hiyo utukufu wa Yakobo utapungua, utakuwa mwembamba na kunona kwa mwili wake utapungua. **5** Itakuwa kama mvuna ikusanyavyo mavuno, na mkono wake huvuna maganda ya mazao. Itakuwa kama mtu atoae maganda ya mavuno katika bonde la Refaimu. **6** Masalia yataaachwa, hata hivyo, mti wa mzabibu utatingishwa: Mizeituni miwili

au mitatu iliyo juu sana matawi yake yako juu, manne au matano katka tawi la juu katika mti unaozaa-hili ni tamko la Yahwe, Mungu wa Israeli. **7** Siku hiyo watwawangalia Muumba wake, na macho yatamuangalia Mtakatifu wa Israeli. **8** Hawatangalia madhabahu, kazi za mikono yao, wala hataangalia kile kinachofanywa na vidole vyao, nguzo za Ashera na picha ya jua. **9** Siku hiyo miji yenye nguvu itakuwa kama msitu uliotelekezwa na juu ya kilele cha mlima, na palipo achwa kwa sababu ya wana wa Israeli patakuwa ukiwa. **10** Maana mmemsahau Mungu wa wakovu wenu, na umeudharau mwamba wa nguvu zako. Hivyo basi umeotesha miti mizuri, na mizabibu mizuri iliyotoka ugenini, **11** Siku hiyo uliootesha na fensi na kulima. Mbegu zako zitaota mapema na kukua, lakini mavuno yatashindikana siku hiyo itakuwa huzuni na kukata tamaa. **12** Ole! Watu wenye ghasia, Kishindo chake ni kama mngurumo wa bahari, na kasi ya mataifa, wananguruma kama ngurumo ya maji mengi! **13** Mataifa yataunguruma kama maji mengi yaendao kasi, lakini Mungu atawakemea. **14** Watakimbia mbali sana na watafukuzwa kama pumba kwenye mlima mbele ya upepo, kama mavumbi yazungukayo kwenye dhoruba. Wakati wa usiku, ona, hofu! Na kabla ya alfajiri watakwenda; hili ndilo eneo la wale walitupora, na wale wanaotunyang'anya mali zetu.

18 Ole kwa nchi ya wezi wa mabawa, iliyoko mbali kuptitia mito ya Ethiopia; **2** wanowatuma mabalozia wao kwa kuptitia bahari, na vyombo vya majani juu ya maji. Nendeni enyi wajumbe wepesi, kwa watu warefu na laini waishio kwenye nchi, kwa watu wanogopa mbali na karibu, taifa lenye nguvu, wakanyagao watu, ambao mito imegawanya nchi yao. **3** Watu wote wakaa duniani nao wakaa katika nchi, pale ishara itakaponyanyuliwa juu ya mlima, angalia; na sikilizeni mbiu itakapopolizwa. **4** Yahwe asema hivi, "nitachunguza kamyakimya kutoka nyumbani kwangu, kama kupika joto kwenye jua, na kama ukungu kwenye joto la mavuno. **5** Kabla ya mavuno, pale kipindi cha maua kinapoisha, na maua yako tarayi kuwa zabibu. Atakata matawi kwa kupogoa ndoano, na atakatiwa chini na kuchukua matawi yaliyotawanyika. **6** Wataachwa kwa pamoja maana ndege wa milimani na wanyama wa duniani. Ndege watatua kwao majira ya joto, na wanyama wote watakuwa kwao kipindi cha baridi." **7** Kwa mda huo kodi italetwa kwa Yahwe wa majeshi kwa watu warefu na laini, kwa watu wanohofia umbali na ukaribu, taifa imara na kukanyagwa chini, ambayo nchi yao imegawanjwa na mito, Kwa sehemu ya jina la Yahwe wa majeshi, mpaka mlima Sayuni.

19 Tamko kuhusu Misri. Ona, Yahwe atasafiri katika mawimbi mepesi na anakuja Misri; Sanamu za Misri zitatemeka mbele yake, na miyo yo Wamisri itayeyuka ndani yao wenyeve. **2** Nitawachanganya Wamisri juu dhidi ya Wamisri: Mtu atapigana dhidi ya ndugu yake, mji dhidi ya miji, na ufalme dhidi ya ufalme. **3** Roho ya

Misri itadhohofishwa kutoka ndani. Nitauharibu ushauri wake, japo wanafikiria ushauri wa sanamu, roho za watu waliokaza, na mizimu, na 4 Nitawacha Wamisiri kwenye mikono ya viongozi wakatili, kiongozi imara atawaongoza wao- Hili ni tamko la Yahwe Bwana wa majehi." 5 Maji ya bahari yatakauka juu, na mto uakauka na kuwa mtupu. 6 Mito itakuwa michafu; mikondo ya Misri itakuwa dhii na kukauka; mwanzni na bendera zake zitapeperushwa mbali. 7 Mianzi ya Nile, kwa mdomo wa mto Nile, na mbegu zote zitakazo katika mashamba ya Nilezitakauka zote, zitageuka kuwa mavumbi, na kupererukia mbali. 8 Wavuvi watalia na kuomboleza, na wale watakao shusha neti kwenye maji watauzunika. 9 Wafanyakazi ya kuchana kitani watafaidika na hao washonao nguo nyeupe watajeuka kuwa mchonaji. 10 Washona nguo wa Misri wataangamizwa; na wote waloajiriwa watahuzunika nafsini mwao. 11 Wakuu wa Zoani ni wajinga kabisa. Washauri wenyenye busara wa Farao ni wapumbavu. Unawezaje kumwambia Farao, "Mimi ni mtoto wa watu wenyenye busara,

12 "Wako wapi hao watu wenyenye busara? mtoto wa mfalme wa zamani? Waache wakuambie? na jilikanike kitu ambacho Yahwe wa majeshi amekipanga kuhusiana na Misri. 13 Wakuu wa Zoani wamekuwa wajinga, wakuu wa Memphisi wamegawanyika; wameifanya Misri iende kinyume, na mawe ya pembedi ya makabila yao. 14 Yahwe amechanganya roho wa kuvurugwa katika yao, na wamefanya Wamisiri kwenda kinyume kwa yote wanoyafanya, kama mlevi anavyoyumbayumba uku akitapika. 15 Hakuna kitu ambacho mtu yeoyete anawenza kufikanya kwa ajili ya Misri, kama kichwa au mkia, tawi au mwanzni. 16 Siku hiyo, Wamisri watakuwa kama wanawake. watatemeka na kuogopa mkono wa Yahwe wa majeshi ulioinuliwa juu yao. 17 Nchi ya Yuda itakuwa sababu ya utisho kwa Misri. Yeyote atakao wakumbusha wao kuhusu yeye, wataogopa sana, kwa sababu ya mpango wa Yahwe, anaokusudia juu yao. 18 Siku hiyo kutakuwa na miji mitano katika nchi ya Misri wanaozungumza lugha ya Kanaani na kuapa kimtii. Yahwe wa majeshi. Moja kati ya miji hii itaitwa mji wa ulioharibiwa. 19 Siku hiyo kutakuwa madhabahu kwa ajili ya Yahwe katika ya nchi ya Misri, na jive la chumvi karibu na Yahwe. 20 Itakuwa kama ishara na usahidi kwa Yahwe wa majeshi katika nchi ya Misri. Atawatumia mkombozi na mlinzi, na atawokoa wao. 21 Yahwe atajulikana Misri, na Wamisri watamkulai Yahwe siku hiyo. Watamuabudu kwa sadaka na matoleo, na wataweka agano na kulitimiza. 22 Yahwe ataipga Misri, ataipga na kuiponya. Halafu watamrudia Yahwe; atasikiliza maombi yao na kuwaponya. 23 Siku hiyo kutakuwa na njia kuu kutoka Misri kwenda Asiria, na Waasira watakuja Misri, na Wamisri watakwenda Asira; na Wamisri wataabudu pamoja na Waasira. 24 Siku hiyo, Israeli itakuwa ya tatu pamoja na Misri na Asiria, baraka katikati ya nchi; 25 Yahwe wa majeshi atawabariki na kusema, "wabarikiwe Wamisri, watu wangu; Wasiria, kazi ya mikono yangu; na Israeli urithi wangu.

20 Katika mwaka ambao Tartani alipofika kwa Ashdodi, alipotumwa na Sarjoni mfalme wa Asiria, nae akapigana na Ashdodd na akachukua. 2 Mda huo Yahwe alizungumza na Isaya mwana wa Amozi, "Nenda ukaondoe nguo za magunia katika kiuno chako, na ondoeni viatu vyenu kwenye miguu." Alifanya hivyo, tembeeni uchi na miguu wazi. 3 Yahwe asema, "Kama iliyokuwa kwa mtumishi wangu Isaya aliyotembea uchi mbali. 4 Mianzi ya Nile, kwa mdomo wa mto Nile, na na pasipo kucaa viatu kwa miaka mitatu, ni ishara na dalili kuhusu Misri na kuhusu Ethiopia— 5 katika njia hii mfalme wa Asiria atawaongoza mateka wa Misri, na walioko uhamishoni Ethiopia, watoto kwa wazee, waliouchi na wasio na viatu, na ambaa hawajajisitiri kuweka Misri katika aibu. 6 Watafadhaika na kuona aibu, kwa sababu ya Ethiopia ni matumaini yao na Misri ni utukufu wao. 7 Wenyeti wa pwani hiiwasema siku hiyo, 'Kweli, hichi ndicho chanzo chetu cha matumaini, tulipokimbilia kuhitaji msaada kutoka kwa mfalme wa Asiria, je ni kwa jisi gani tunawenza kupona?"

21 Tamko kuhusu jangwa pembezoni mwa bahari. Kama dhuruba yenyepo inayotokea kupita Negevi kuelekea jangwani, kutoka kwenye aridhi ya kutisha. 2 Nimepewa maono ya kusikitisha: Wasaliti wamepanga hila, na waharibifu kuharibu. Nenda juu na uvamie, Elamu; zingira Media; Mimi nitasimamisha maumivu yao yote. 3 Hivyo basi simba wangu wamejawa na maumivu; ni kama mwanamke anayejifungua kwa uchungu yamenipata mimi; Nimeina chini kwa kile nilichokisikia; nimesumbuliwa kwa kile nilichokiona. 4 Moyo wangu unajinga, nimetitishika kwa hofu. Mapema jioni, mda wangu mzuri kwa siku, imeniletea hofu. 5 Wameandaa meza, wametawanya vitambaa, na wanakula na kunjwa; tokea, mkuu, pakeni ngao yenu kwa mafuta. 6 Hiili ndilo Bwana alloniambia, "Nenda, baada ya mlinzi; lazima atoe taarifa kwa kile atakacho kiona. 7 Kama ataona gari, jozi ya farasi, farasi juu ya punda na farasi juu ya ngamia, hivyo basi anatakiwa kuwa makini na kuwa macho." 8 Mlinzi analia nje, "Bwana, ninasimama juu ya mnara siku zote, kila siku, na kwa nguzo yangu nitasimama usiku wote." 9 Tazama gari linakuja na wakiwa wawili wawili. anaita, "Babeli umeanguka, umeanguka, na sanamu za kuchonga za miungu yao zimevunjika chini." 10 Watu wangu niliwapururu na kuwapepeta, watoto niliyewatoa kwenye sakfu yangu mwenyewe Nilichokisikia kutoka kwa Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, Nimekutangazia wewe. 11 Tamko kuhusu Duma. Mtu mmoja amenita mimi kutoka Seiri, "Mlinzi, ni kitu gani kilichobakizwa usiku? 12 Mlinzi akasema, "Asubuhi itafika na vilevile usiku. Ikiwa unataka kuuliza basi uliza; na urudi tena." 13 Tamko kuhusu Arabia. Katika jangwa la Arabia mmeutumia usiku, enyi misafara ya Dedanite. 14 Leteni maji kwa wenyenye kiu; wenyeti wa nchi ya Tema, waoneni watuhumiwa kwa mikate. 15 Maana wameukimbia upanga, kutoka upanga unaotolewa, kutoka kwenye upinde ulopinda, na kutokana

na uzito wa vita. **16** Maana hili ndilo Bwana alichosema na atakuwa kiti cha utukufu katika nyumba ya baba na mimi, "Ndani ya mwaka mmoja, kama mtu aliyeajiriwa yake. **24** Nao wataangukia juu yake utukufu wote wa kwa mwaka ataona, utukufu wa Kedari utakwisha. **17** Ni baadhi ya ya wavuta upinde, mashujaa wa Kader na kila chombo kidogo kutoka vikombe mpaka majagi watabakia," maana Bwana, Mungu wa Israeli, amesema. **25** Siku hiyo- hili ndilo tamko la Yahwe wa majeshikigingi kilichowekwa katika mazingira imara kitatoa njia, utavunjika, na kuanguka, na uzito ulionao utaondoleawa-maana Yahwe amesema.

22 Tamko kuhusu bonde la maono: **2** Mji wenye kelele, mji umejaa maovu; wafu hawajauwawa kwa upanga, na hawakuuwawa kwenye vita. **3**

Viongozi wenu wamekimbia pamoja, lakini wamekamatwa pasipo na upinde, wote kwa pamoja wamekamatwa na wamekamatwa pamoja; walikimbia kutoka mbali. **4** Hivyo basi, Msiniangalie mimi, nitalia kwa uchungu; msijaribu kunifaraji kuhusiana na kuharibika kwa binti ya watu wangu. **5** Maana kuna siku za ghasia, akanyagaye chini, na fujo za Bwana, Yahwe wa majeshi, katika bonge la maono, kuanguka chini kwa ukuta, na watu wanalia juu ya milima. **6** Elamu chukua podo juu, na gari la watu na farasi, na kirghizameweka ngao wazi. **7** Siku hiyo ambapo mabonde uliyoachagua yatajaa magari, na farasi watachukua nafasi zao katika lango. **8** Atauodoo mbali ulinzi ya Yuda; na utaona siku hiyo utaona silaha katika

jumba la mitsu. **9** Umeona matawi ya mji wa Daudi, jinsi mlivyowengi, na kukusanya maji katika birika la chini. **10** Umehesabu nyumba za Yerusalem, na umerarua nyumba chini kuuimaris ukuta. **11** Na umefanya hifadhi

katika ya kuta mbili maana maji ya birika la zamani. Maana haukuwahusisha walioujenga mji, walioupanga mji kutoka zamani. **12** Bwana, Yahwe wa majeshi amewaita siku hiyo watu waje kuombokoleza na kulia, wanyoe vichwa vyao na kuvaan nguuo za magunia. **13** Lakini angalia, badala yake sherehe na furaha, kuuwa ng'ombe na kuchinga kondoo, njooni tule na kunjwa mvirio maana kesho tutakufa. **14** Hili

lakini angalia, badala yake sherehe na furaha, kuuwa ng'ombe na kuchinga kondoo, njooni tule na kunjwa mvirio maana kesho tutakufa. **15** Bwana, Yahwe wa majeshi, asema hivi, "Nenda kwa huyu kiongozi, kwa Shebana, aliye juu ya nyumba, na umwambie, **16** Ni

nina aliyekuruhusu kuchimba kaburi lako mwenyewe, Pale utakapokufa, na pale gari lako tukufu nchi kubwa. Pale utakapokufa, na pale gari lako tukufu litakapo kuwa; utakuwa aibu ya nyumba ya bwana wako! **19** "Nami nitakuondoa katika ofisi yako na katika kituo

katika nyumba ya Yuda. **22** Nitaziweka funguo za nyumba

ya Daudi kwenye mabega yake; Atafungua, na hakuna atakayefunga; na atafunga na hakuna atakayefunga. **23**

Nami nitamuimarishe yeye, kigingi katika mahali salama,

baba nyumba ya baba yake, watoto wake na uzao wake na kila chombo kidogo kutoka vikombe mpaka majagi yote. **25** Siku hiyo- hili ndilo tamko la Yahwe wa majeshikigingi kilichowekwa katika mazingira imara kitatoa njia, utavunjika, na kuanguka, na uzito ulionao utaondoleawa-maana Yahwe amesema.

23 Tamko kuhusu Tiro, Ombolezeni, enyi kondoo wa Tarishishi; **2** maana hakuna nyumba wala bandari;

kutoka katika nchi ya Kyprusi wamefunuliwa hilo. **3** Na juu ya maji mengi ni naftaka za shiho, mazao ya Nile, na uzalishaji wao; mlikuwa wafanya biashara wa kimataifa.

4 Kuwa na aibu, Sidoni; maana bahari imenena, mkuu wa bahari. Amesema, "Sijafanya kazi wala kuzaa wala

kukuza vijana wadogo wala kuwalea mabinti. **5** "Pale taarifa ilipofika Misri, watauzunika kuhusu Tire. **6** Katiza juu ya Tarshishi; Ole wenu, enyi wakazi wa pwani. **7** Je

hili limeshawahi kuwatokea, mji wenye furaha, ambaao kwa asili yake umetoka katika kipindi cha kale. Ambapo

miguu yake imempeleka mbali kuishi kwenye maeneo ya jumba la mitsu. **8** Ni nani aliyeponga haya dhidi ya Tire, mtoa

ugenini? **9** Ni nani aliyeponga haya dhidi ya Tire, mtoa mataji, ambaao wafanyakibashara wake ni wakuu, ambaao

10 Umehesabu nyumba za Yerusalem, na umerarua wafanyakibashara ni watu wa kuheshimika duniani? **9**

Na umefanya hifadhi Yahwe wa majeshi amepanga kuharibiu chake na

utukufu wake, na kuwahaibisha waheshimika wote wa dunia. **10** Lima katika shamba lako, kama mtu alimavyo

Nile, ewe binti Tarshishi. Maana hakuna tena eneo la soko huko Tite. **11** Yahwe amenoosha mkono wake juu

ya bahari, na ametingisha falme; na amepewa amri juu ya Fonensia, kuziharibu ngome. **12** Amesema, "Hamtofuraha

tena, binti bikira wa Sidoni uliyenyanyasika; nyanyuka, limebanika kwenye masikio yangu na Yahwe wa majeshi: pitia Kyprusi; lakinwa wala hapatakuwa na punziko." **13**

Hakika maovu haya hayatasamehewa, hata utakapokufa, Tazama nchi ya Wakaldayo. Hawa watu wamesitisha

"Amesema Bwana wa majeshi. **15** Bwana, Yahwe wa kuishi pale; Waasiria wamelifanya jangwa la wanyama pori. majeshi, asema hivi, "Nenda kwa huyu kiongozi, kwa Wameizingira minara; wameliharibu eneo lao; wamelifanya Shebana, aliye juu ya nyumba, na umwambie, **16** Ni

kuonzo kuharibiu. **17** Yahwe anakaribia za mfalme. Baada ya miaka sabini kuisha huko Tire

kukutupa chini; mtu mwenye nguvu, anakaribia kukutupa kutatoka kitu kama wimbo wa malaya. **18** Chukua kinubi, chini; atakuzongazonga. **19** Atahakikisha anatzungusha nenda zunguka mji, mmewasahau malaya; cheza kinubi zungusha, na kutupa msukosuko kama mpira kwenye vizuri, imba nyimbo nyinyi, ili uweze kukumbuka. **17**

nchi kubwa. Pale utakapokufa, na pale gari lako tukufu Itatoka baada ya miaka sabini, Yahwe ataisaidia Tire, litakapo kuwa; utakuwa aibu ya nyumba ya bwana wako! na wataanza kututafuta pesa tena kwa kufanya kazi ya

umalaya, na atafanya utumishi wake katika falme za dunia. **18** Faida yake na mapato yake yatatengwa kwa ajili ya Yahwe. Hayatafadhiwa wala hayatakuwa na hazina, maana faida yao watapewa wale wanoishi mdhebauni

mwa Yahwe na yatumika kuwasambazia chakula cha kutosha na kupata mavazi yenye viwango bora.

24 Angalia Yahwe anakaribia kuifanya dunia kuwa utupu, kuhiharibu, kuharibiu uso wake, na kuwatawanya wenyeji wake. **2** Itakuwa kama ilivyo kwa

watu itakuwa hivyo hivyo kwa kuhan; na kwa watumishi na kwa bwana wake, na kwa mfanyakazi wa ndani itakuwa hivyo na kwa tajiri yake, ndivyo itakavyokuwa kwa anayeua na anayenunua; ndivyo itakavyokwa kwa wenye kupata faida na wenye madeni, na wale wenye kupokea 3 Dunia itaharibiwa kabisa na kufanjwa ukiwa; maana na kunyauka, 4 Dunia inazimia n kudhohofika. Watu maarufu wa duniani watapotezwa. 5 Dunia inavutwa na basi laana inaitafuna nchi, na wenyeji wake wamekutwa makosa zimejibwa. 6 Katika mlima huu Yahwe wa majeshi wameibadili amri na wamevunja agano la milele. 7 Na katika mlima huu atauharibu mfuniko uliowekwa wachache wameachwa. 8 Divai mpya imekauka, mizabibu imenyauka, na miyo yote iliyochangamka inaugua. 9 Yatazungumzwu katika siku hiyo, "Huyu ni Mungu wale wanokunyuwa. 10 Mji uliochafuka umeangushwa chini; kila nyumba imefungwa na hakuna kitu. 11 Kuna kilio mtaani kwa sababu ya mvinyo; furaha yote imetisha giza, furaha ya nchi imetoweka. 12 Ndani ya mji kumbaki ukiwa, na lango limebolewa kwa uharibifu. 13 Hivi ndivyo itakavyofanya kwa dunia yote mwiongoni mwa mataifa, pale mti wa mzabibu utakapopigwa, na wakokotapo zabibu baada mavuno yake kuwa tayari. 14 Watanyanya saut zao na kupiga keleleYahwe mwenye enzi, na utapaza sauti kutoka kwenye bahari. 15 Hivyo basi mashariki mtukuse Yahwe, na katika kisiwa cha bahari tukuzeni jina la Yahwe, Mungu wa Israeli. 16 Kutoke umbali wa sehemu ya dunia tumesika nyimbo, "Utukufu kwa watu wenye haki! Lakini nikasema, "Nimepita mbali, Ole juu wangu! Wasaliti walshulika na wenye hila; ndio, wasaliti walishuhulika na wenye hila." 17 Hofu, shimo, na mtego yako juu yako, wenyeji wa dunia. 18 Amekimbia maana sauti ya hofu itaanguka kwenye shimo, na anayekuju juu katikati ya shimo atanawsa na mtego. Madirisha ya mbinguni yatafunguliwa, na misingi ya dunia itatikisika. 19 Dunia itangamizwa kabisa, dunia itapasukia mbali; dunia itatifikisika vikali. 20 Dunia Itajikongoja kama mlevi na itachezacheza kurudi nyuma na mbele kama kibanda. Dhambi zao zitakuwa nzito juu yao na zitaanguka na hazitasimama tena. 21 Itakuwa siku hiyo ambayo Yahwe ataliadhibu jeshi la aliye juu mahali pa juu, na falme za dunia katika dunia. 22 Watakusanyika pamoa, wafungwa katika shimo, na watafungw gerezani; na baada ya siku nyinying watadhibiwa. 23 Halafu Mwenzi utatiwa aibu na jua pia litatwa aibu, maana Yahwe wa majeshi atatawala katika mlima Sayuni na Yerusalem, kabla ya wazee wake katika utukufu.

25 Yahwe wewe ni Mungu wangu; nitakutukuza wewe, nitalisifu jina lako; maana umetenda matendo ya ajabu, mambo uliyoyapanga toka zamaini, kwa uaminifu na ukamilifu. 2 Maana umeufanya mji kuwa chungu,

ngome ya mji, uharibifu na ngome ya wageni kuwa si mji. 3 Hivyo basi watu wenye nguvu watakutukuza wewe; na mji waishio watu wasio na ukatili watakuogopa 4 Maana umekuwa katika eneo salama kwa aliye masikni, makazi kwa mhitaji ambaye yuko kwenye dhiki-faida itakuwa hivyo hivyo kwa wale wenye kutofa faida. makazi kwa aliye kwenye dhoruba na kivili kwa aliye kwenye juu. Pale punzi ya watu wakatili imekuwa kama Yahwe amenena maneno hayo. Dunia imekauka kabisa dhoruba dhidi ya ukuta, 5 na jua kwenye aridhi kavu, na na kunyauka, 6 Katika mlima huu Yahwe wa majeshi wameibadili amri na wamevunja agano la milele. 7 Na katika mlima huu atauharibu mfuniko uliowekwa wachache wameachwa. 8 Atameza kifo daima, na Bwana Yahwe atafanya kwa watu sikukuu ya ya vitu vilivyonona, na basi laana inaitafuna nchi, na wenyeji wake wamekutwa mvinyo uliochaguliwa, zabuni ya nyama na sikuku juu ya na makosa. Wakao duniani wanateketeta, na watu sira. 9 Yatazungumzwu katika siku hiyo, "Huyu ni Mungu wetu; na tunayemngoja, na atatuokoa. Huyu ni Yahwe; tuliayemngoja, tutafurahia na kushangilia wokovu wake." 10 Maana katika mlima huu mkonon wa Bwana utashuka; na Moabu itakanyagwakangwa chini kwenye eneo lake, na hata majani yatakanyagwakanyagwa chini katika shimo liliolaja mbolea. 11 Wataitawnya mikono yao katikati yao, kama vile mpiga mbizi atawanyavyo mikono yake wakati akipiga mbizi. Lakini Bwana atashusha kiburi chao chini japo kuwa na ujuzi katika mikono yao. 12 Na ataiangusha chini kwenye aridhi kuta za ngome, kwenye mavumbi.

26 Siku hiyo wimbo huu utaimbwa katika nchi ya Yuda: Tuna mji imara; Mungu amefanya wokovu katika kuta na ngome zake. 2 Fungua lango, ili mataifa yenye haki yaweze na yenye kutunza imani yaweze kuingia ndani. 3 Akili mlionayo, mtamuifadhi ye ye katika amani kamili, maana anawamini ninyi. 4 Mwamini Yahwe daima; maana Yaha, Yahwe, ni mwamba wa milele. 5 Maana atawashusha wale wote wenye kiburi; mji ulio juu atushusha chini, atushusha chini kwenye aridhi; na ataulinganisha na mavumbi. 6 Utakanyagwakanyagwa chini na miguu ya walio masikini na wahitaji. 7 Mapito ya mwenye haki yamenyooka, Wenye haki; mapito ya wenye haki umeyanyoosha. 8 Ndio, kaika mapito ya hukumu yako, Yahwe, tunakusubiri wewe; jina lako na sifa zako ni matamano yetu. 9 Nimekutamani wewe wakati wa usiku; ndio, roho ilio ndani yangu ina kutafuta kwa bidii. Pindi hukumu yako itakapokuja duniani, wenyeji wa duniani watajua kuhusu haki. 10 Na tuonyeshe upendeleo kwa waovu, lakini hawatajifunza haki. katika nchi ya wanyofu anatenda maovu na haoni ukuu wa Yahwe. 11 Yahwe, mkonon wako umenyanyuliwa juu, lakini hawapatiti hizo taarifa. Lakini wataona bidii kwa watu na wataona aibu, kwa sababu idadi ya maadui watawatafuna. 12 Yahwe, utaleta amani kwetu, maana kweli, umekamilisha kazi zetu zote. 13 Yahwe Mungu wetu, viongozi wengine badala yako wametutawala sisi; Lakini tunalikuza

jina lako. **14** Wamekufa, hawataishi tena; ni maremu Israeli, tutakusanyika mahali pamoja mmoja mmoja. **13** hao, hawatafufuka tena. Kweli, umekuja kuwahukumu Siku hiyo tarumbeta kubwa litapulizwa; na watu waliopotea na kuwaharibu wao, na umefanya kila kumbukumbu kutoweka. **15** Umeliongeza taifa, Yahwe, umeliongeza ya Misri, watamuabudu Yahwe katika mlima mtakatifu taifa; umeheshimiwa; umeinuliwa katika mipaka yote ya huko Yerusalem.

16 Yahwe, katika mateso yao walikuangalia wewe; walipata na wasiwaswi katika maombi yao maana adhabu yako ilikuwa juu yao. **17** Kama mwanamke mijamzito anayekaribia kujifungua, hupatwa na uchungu na hulia kwa uchungu, hivyo ndivyo tulivyo kula, Bwana. **18** Tulikuwa wajawazito, tumekuwa katika mateso, lakini ni kama tumesha jifungua katika akili zetu. Hatujualeta wokovo duniani, na wakazi wa duniani hawakuanguka. **19** Wafu wenu wataishi; watu wenu walio kufa watafufuka. Amka na uimbe kwa furaha, njie muishio mavumbini; maana umande wenu ni umande wa mwanga, na dunia itawaleta mbele wafu wake. **20** Enendeni, watu wangu, ingieni katika vyumba vyenu na mfunge mlango nyuma yenu; jificheni kwa mda mfupi, mpaka hasira itakapopita. **21** Maana, angalia, Yahwe anakaribia kutoka katika eneo lake kuwahadhibu watu waishio duniani kwa ajili ya makosa yao; dunia itaachia umwagaji wa damu, na hawatawficha tena waliokufa.

27 Katika siku hiyo Yahwe kwa upanga wake ulio mgumu, mkubwa na mkali, atamadhibu Leviathani na nyoka yule anayetambaa kwa kupenya, na atamuua mnyama anayeishi baharini. **2** Siku hiyo: Shamba la zabibu, litawaimbia. **3** "Mimi Yahwe ni mlini wake; Ninalimwagia maji kila wakati; hivyo hakuna anayelimiza, Ninalilinda usiku na mchana. **4** Sina hasira, Oh, kama mbigiri na mii! Katika vita nitatembea dhidi yao; Nitawachoma wote kwa pamoja; **5** labda wafahamu ulinzi wangu na wafanye amani na mimi, waache wafanye amani na mimi. **6** Kwa siku inayokuja, Yakobo attachukua mzizi; Israeli itatoa maua na kuchipua; na itaijaza aridhi yote kwa matunda." **7** Je Yahwe alimshambulia Yakobo na Israeli na hayo mataifa yaliyomshambulia? Je Yakobo na Israeli waliuliwa na wao kama mliowachinja katika mataifa mliowauwa wao? **8** Kitika kipimo halisi cha kuridhisha, watume Yakobo na Israeli mbali; aliaondosha mbali kwa upepo mkali, katika siku ya upopo wa mashariki. **9** Hivyo kwa njia hii, maovu ya Yakobo yatalipiwa, maana hii itakuwa matunda yote yakuomdolewa dhambi zake: pale atakapofanya mathebau ya mawe kama chokaa na kuviangamiza katika vipande vipande, na hakuna nguzo za Ashera au madhebau itakayoachwa imesimama. **10** Maana mji imara umeharibiwa, makao yake na faragha yake yameachwa kama jangwa. Kuna ndama wanachungwa, na huko ndiko atakapo lala na kuyala matawi yake. **11** Matawi yake yatakaponyauka yatanguka. Wanawake watakuja na kuyatumia kutengeneza moto, maana hawa sio watu waelewa. Hivyo basi Muumba wao hatakuwa na huruma juu yao, na yeche aliyeawumba atakuwa na huruma juu yao. **12** Na siku hiyo itakuwa kwamba Yahwe atapururua kutoka mto Efrate mpaka Wadi ya Misri na njie, watu wa

katika nchi ya Asiria watakuja, na waliotupwa katika nchi ya Misri, watamuabudu Yahwe katika mlima mtakatifu huko Yerusalem.

28 Ole kwa taji la kiburi ambalo huvaliwa na kila mlevi wa Efraimu, na ua linalofifia la utukufu wa uzuri wake, ua lililowekwa kichwani mwa bonde linalostawi na hao wanoshindwa na nvinyo! **2** Tazama Bwana anamntuma aliyehodari na nguvu; kama dhoruba ya mvua ya mawe na upepo mkali unaoharibu, na atatupa kila taji la u chini kwenye aridhi. **3** Taji ya kiburi ya walevi wa Efraimu lililoko chini ya paa. **4** Ua lililofifia la utukufu wa uzuri wake, juu ya kichwa cha bonde la utajiri, itakuwa kama tunda lilioiva mtini kabla ya maji yake, kwamba, wakati mtu anapoliona tunda, wakati likiwa bado mikononi mwake, analigugumia chini. **5** Katika siku hiyo Yahwe wa majeshi atakuwa taji nzuri na taji ya uzuri kwa watu wake waliobakia, **6** roho ya haki kwa yeche aliyeekaa katika hukumu, nguvu kwa wale waliobadilisha adui zao katika malango yao. **7** Lakini wale wanaoyumbayumba kwa ajili ya mvinyo, na wanajikongoja kwa ajili ya pombe kali.

Kuhani na nabii watayumbayuma kwa ajili ya pombe

kali, na watamezwu na mvinyo. Watajikongoja kwa ajili ya pombe kali, Kujikongoja katika maono na kuyumbayuma

katika maamuzi. **8** Hakika, meza zote zimejaa matapishi.

Hivyo basi hakuna sehemu iliyosafi. **9** Ni nani atakaye

tufundisha maarifa, na nani atayetuelezea ujumbe? Kwa

walioachishwa maziwa au kwa wanonyonya? **10** Maana

ni amri juu ya amri, utawala juu ya utawala; na hapa

kidogo na pale kidogo. **11** Kweli, kwa mdomo wa dharau

na lugha za kigeni atazungumza na watu wake. **12**

Wakati uliopita aliwambia, "Hawa ni wengine, wape

punziko walio choka; maana huku ni kujifurahisha," lakini

hawakusikiliza. **13** Hivyo basi neno la Yahwe litakuwa

kwao amri juu ya amri, amri juu ya amri, utawala juu ya

utawala; na kidogo hapa na kidogo pale, ili waende na

kuanguka nyuma, na kuvunjwa, kutegwa, na kukamatwa.

14 Hivyo basi sikiliza neno la Yahwe, yeche afaaanya

maskhara, wewe unaowaongoza watu hawa amba wako

Yerusalem. **15** Hii itatokea kwa sababu umesema, "

Tumefanya magano na kifo; maana kuzimu wameyafikia

makubaliano. Hivyo basi hukumu itakapopitishwa kwa

wingi, haitatufika sisi, maana tumefanya maneno ya uongo

kuwa kimbilio letu, na uongo kuwa makazi yetu. (Sheol

h7585) **16 Hivyo basi Bwana Yahwe asema hivi, "Ona:**

Nitaiwekea Sayuni msingi wa mawe, jiwe la kujaribu, jiwe

la pembeni lenye samani, msingi wa uhakika. Na yeche

atayeuamini ataibika kamwe. **17** Nitafanya haki kuwa

fimbo ya usawa, na kuwa haki pima maji. Atasafishia

mbali kimbilio la waongo, na mafuriko yatajaa balaa

katika mahali pa siri. **18** Agano lako na kifo litafutwa,

na makubaliano yako na kuzimu hayatasimama. Pindi

mafuriko makali yatapta, yatawazomba njie. (Sheol **h7585)**

19 Maana pindi yatakopita, yatawazomba nyie yatapati

asubuhi na asubuhi, na yatapita tena mchana na usiku ambacho watu wanaweza kumpa mtu anayeifunza, na utafika. Pale ujumbe utakopofika utasababisha hofu. **20** kusema hivi, "Soma hiki." na atasema, "Siwezi maana Maana kitanda ni kifupi kwa mtu kunyoosha mkono wake imetiwa muhuri." **12** Kama kitabu kitapewa kwa mtu nje, na blangeti ni jembamba kwa yeze kujizungushia asiyeweza kusoma, na kumwambia, "Soma hiki," na ndani" **21** Yahwe atanyanya kama mlima Perazimu; anasema, "Siwezi kusoma." **13** Bwana asema, "Watu Atawahimiza yeze mwenye kufanya kazi yake katika hawa wanani karibia mimi na kunishimu kwa midomo bonde la Gibeoni, kazi ya ajabu, na kufanya matendo yao, lakini miyo yao iko mbalii na mimi. Heshima yao ya ajabu. **22** Hivyo sasa msifanye maskhara, dhamana kwangu ni kwa sababu tu ya amri waliofundishwa. **14** yako itakazwa, Nimesikia kutoka kwa Bwana, Yahwe Hivyo basi, tazama, Nitaendelea kufanya mambo ya ajabu wa majeshi, amri ya kuiharibu nchi. **23** Kuwa tayari mwiongoni mwa watu hawa, maaajabu baada ya maaajabu. na sikiliza saut yangu; kuwa makini na sikiliza maneno Hekima ya wenye busara itatoweka, na uelewa wa watu yangu. **24** Je mkulima anayelima siku zote kwa ajili ya wenye busara utatokomea." **15** Ole wao wale wanaoficha kupanda, analima tu kwenye aridhi? Je anaendelea kulima mipango yao kwa Yahwe, na wale amba matendo yao ni shamba lake pasipo kupanda? **25** Pindi anapolindaa ya giza. Wanasema, "Nani anayetuona sisi, na ni nani shamba lake, Je hatawanji jira ya mbegu, anapanda anayetutambua sisi? **16** Nyie mnaebadilisha vitu juu chini! jira, anaweka ngano katika mstari, shairi katika mahali Je mfinyanzi anawenza kufikiriwa kama udongo, hivyo basi pake, na yameandikw sehemu mbili? **26** Mungu wake vitu vinavyotengeneza vitasema kuhusu aliyevitengeneza, amemuelekeza; anamfuundisha yeze kwa busara. **27** "Hajanitengeneza mimi, "au vitu vinavyotngeneza viseme Zaidi ya hayo, jira zile hazipuruliwi kwa chombo kikali; kuhusu aliyevitengeneza, Hajaelewa"? **17** Katika mda wala gurudumu la kukatia linalozunguka juu ya jira; lakini mdogo uliobakia, Lebanoni itajeuzwa kuwa shamba, na jira linapigwa kwa fimbo, na jira kwa fimbo. **28** Nafaka shamba litakuwa msitu. **18** Siku hiyo viziwi watasikia ni mwanzo mkate lakini ni laini sana, japo gurudumu maneno ya kitabu, na macho ya vipofo yataona katika la gari lake na farasi wamezitawanya, na farasi wake hawaaji ponda. **29** Haya yanatoka kwa Yahwe wa majeshi, yeze aliye mshauri wa ajabu na na mwenye ubara wa hekima.

29 Ole kwa Arieli, Arieli, mji amba Daudi ameweka kambi! mwaka hadi mwaka unaongezeka; basi tamasha linakaribia kuja. **2** Lakini nitauzingira Arieli, na watalia na kuomboleza; na watakuwa kwangu kama Arieli. **3** Nitaweka kambi dhidi yako katika mzunguko, nitakuzingira kwa kuweka uzio dhidi yako. **4** Utalitwa chini na utazungumza kutoka chini kwenye aridhi; maongezi yako yatashushwa kutoka mavumbini. Sauti yako itakuwa kama ya pepo kwenye ardhi, na maneno yako yatakuwa dhaifu kutoka mavumbini. **5** Jeshi la maadui wako watakuwa kama vumbi dogo, na wingi wa wasiotisha utakuwa kama makapi yanayopita. Itatokea mara moja, papo hapo. **6** Yahwe wa majeshi atakuja kwenu kwa radi, tetemeko la aridhi, sauti kubwa, na upepo mikali na dhoruba kali, na mwali wa moto uteketezao. **7** Itakuwa kama ndoto, maono ya usiku: Jeshi la mataifa yote yatapigana dhidi ya Arieli na ngome zake. Watawamia yeze na ngome zinazowanyanya wa. **8** Itakuwa kama mtu mwenye njaa anayeota anakula, lakini pindi anapoamka tumbo halina kitu. Itakuwa kama mtu mwenye kiu anayeota anakunya maji, lakini anapoamka, anazirai, kwa sababu ya kiu na sio kuizima. Ndio, itakavyokuwa idadi kubwa ya wapiganaji dhidi ya Mlima Sayuni. **9** Hanesi. **5** Watahaibika kwa sababu ya watu amba Shangaeni wenyewe na mijishangae; jifanye kipofu na uwe kipofu! uwe mlevi lakini sio wa mvinyo; yumbayumba lakini sio kwa bia. **10** Maana Yahwe ameachila roho wake katika usingizi wa kina, Ameyafunga macho yako, manabii, na amefunika kichwa chako, waonaji. **11** Ufunuo wote wamebeba utajiri wao kwenye mgongo wa punda, na umekua kwako kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri,

ambacho watu wanaweza kumpa mtu anayeifunza, na kusema hivi, "Soma hiki." na atasema, "Siwezi maana Maana kitanda ni kifupi kwa mtu kunyoosha mkono wake imetiwa muhuri." **12** Kama kitabu kitapewa kwa mtu nje, na blangeti ni jembamba kwa yeze kujizungushia asiyeweza kusoma, na kumwambia, "Soma hiki," na ndani" **21** Yahwe atanyanya kama mlima Perazimu; anasema, "Siwezi kusoma." **13** Bwana asema, "Watu Atawahimiza yeze mwenye kufanya kazi yake katika hawa wanani karibia mimi na kunishimu kwa midomo bonde la Gibeoni, kazi ya ajabu, na kufanya matendo yao, lakini miyo yao iko mbalii na mimi. Heshima yao ya ajabu. **22** Hivyo sasa msifanye maskhara, dhamana kwangu ni kwa sababu tu ya amri waliofundishwa. **14** yako itakazwa, Nimesikia kutoka kwa Bwana, Yahwe Hivyo basi, tazama, Nitaendelea kufanya mambo ya ajabu wa majeshi, amri ya kuiharibu nchi. **23** Kuwa tayari mwiongoni mwa watu hawa, maaajabu baada ya maaajabu. na sikiliza saut yangu; kuwa makini na sikiliza maneno Hekima ya wenye busara itatoweka, na uelewa wa watu yangu. **24** Je mkulima anayelima siku zote kwa ajili ya wenye busara utatokomea." **15** Ole wao wale wanaoficha kupanda, analima tu kwenye aridhi? Je anaendelea kulima mipango yao kwa Yahwe, na wale amba matendo yao ni shamba lake pasipo kupanda? **25** Pindi anapolindaa ya giza. Wanasema, "Nani anayetuona sisi, na ni nani shamba lake, Je hatawanji jira ya mbegu, anapanda anayetutambua sisi? **16** Nyie mnaebadilisha vitu juu chini! jira, anaweka ngano katika mstari, shairi katika mahali Je mfinyanzi anawenza kufikiriwa kama udongo, hivyo basi pake, na yameandikw sehemu mbili? **26** Mungu wake vitu vinavyotengeneza vitasema kuhusu aliyevitengeneza, amemuelekeza; anamfuundisha yeze kwa busara. **27** "Hajanitengeneza mimi, "au vitu vinavyotngeneza viseme Zaidi ya hayo, jira zile hazipuruliwi kwa chombo kikali; kuhusu aliyevitengeneza, Hajaelewa"? **17** Katika mda wala gurudumu la kukatia linalozunguka juu ya jira; lakini mdogo uliobakia, Lebanoni itajeuzwa kuwa shamba, na jira linapigwa kwa fimbo, na jira kwa fimbo. **28** Nafaka shamba litakuwa msitu. **18** Siku hiyo viziwi watasikia ni mwanzo mkate lakini ni laini sana, japo gurudumu maneno ya kitabu, na macho ya vipofo yataona katika la gari lake na farasi wamezitawanya, na farasi wake hawaaji ponda. **29** Haya yanatoka kwa Yahwe wa majeshi, yeze aliye mshauri wa ajabu na na mwenye ubara wa hekima.

30 Ole wa watoto waasi, "Hili ni tamko la Yahwe. "Wataweka mipango, lakini haitatoka kwangu; wataungana na mataifa mengine, lakini hawakuongozwa na Roho wangu, hivyo wanongeza dhambi baada ya dhambi. **2** Wanapanga kushuka chini Misri, lakini hawajaniomba niwaelekeze. Wanatafuta ulinzi kutoka kwa Farao kuchukua kimbilio katika kivuli cha Misri. **3** Hivyo basi ulinzi wa Farao utakuwa aibu yenu, na kimbilio lenu katika kivuli cha Misri, kitakuwa udhalilishaji wenu, **4** japo wakuu wako Sayuni, na wajumbe wao wamekuja kwenye mlango wa mateso na hatari, wa simba jike na simba dume, nyoka na nyoka wa moto aneyepaa, na hawawezi kuwasaidia, wala kuwa na faida, lakini ni aibu, na fedheha. **6** Tamko kuhusu mnyama wa Negevi: kuptitia kwenye mlango wa mateso na hatari, wa simba jike na simba dume, nyoka na nyoka wa moto aneyepaa, na hazina yao katika mabega ya ngamia, kwa watu amba

hawana msaada kwo. 7 Maana msaada Misri hauna maana; hivyo basi ni nemewita Rahabu, aliyeeka bado. 8 Sasa nenda, andika hili mbele yao juu ya meza, na uyaandike katika kitabu, iliyafadhiwe kwa mda mrefu kama ushuhuda. 9 Maana ni watu waasi, watoto waongo, watoto ambaa hawaskilizi maelekezo ya Yahwe. 10 Wanawambia waonaji, "msiangalie; na kwa manabii, "msitabiri yaliyoyakweli kwetu; zungumza maneno ya kujipendeza kwetu, tabiri udanganyifu. Geukeni katika nija, 11 ondokeni kwenye nija; maana Mtakatifu wa Israeli amesitisha kuongea mbele ya uso wetu. 12 Hivyo basi mtakatifu wa Israeli asema, "Kwa sababu umekataa maneno haya na kujifunza ukandamizaji na udanganyifu, 13 hivyo dhambi hii itakuwa kwenu kama kitu kilichovunjika tayari kwa kuanguka, kama kitu katika ukuta mrefu ambaa anguko lake linakaribia, papo kwa hapo." 14 Atavunja kama chombo cha mfinyanyanzi kivunjavyo, hivyo basi hakitatiki kitu, hivyo hakuna vipande vyovoyote nya kigae kitoshacho kutwaa moto jikoni, kuchota maji kisimani. 15 Maana Bwana Yahwe, Mtakatifu wa Israeli asema hivi, "Kwa kurudi na kwa kupumzika mtaokolewa; katika utuliu na imani itakuwa ni nguvu zako, Lakini hamkuwa tayari. 16 Amesema, 'Hapana, maana kukimbia kwa farasi; hivyo tutakimbia; tutakimbia kwa kutumia farasi mwepesi; hivyo basi watakojingiza watakuwa wepesi. 17 Watu eflu moja watakimbia kwa kumuhofta mtu mmoja; kwa vitisho nya watu watano mtakimbia mpaka mtakuwa kama nguzu ya bendera iliyoko juu ya mlima, au kama bendera kwenye kilim." 18 Lakini Bwana anawasubiri ili awape neema yake, Hivyo basi yuko tayari kwaonyeshaa huruma. Maana Yahwe na Mungu wa haki; Huwabarikiwe wale wanaomsubiri ye. 19 Maana watu wataishi Sayuni, na Yerusalem na hawatalia tena. Hakika atakuwa neema kwenu kama sauti ya kilio chenu. Atakaposikia tu, atawajibuu ninyi. 20 Kupitia Yahwe tunapata mkate wa shida na maji ya mateso, hata sasa, mwalimu wako hatajifisha mwenywewe tena, lakini utamuona mwalimu wako kwa macho yako mwenywewe. 21 Masikio yako yatasikia maneno yanayosemwa nyuma, Hii ndio njia, pitia hii, "utakapogeuuka upande wa kulia au utakageuka upande wa kushoto. 22 Mtakinajisi kifuniko chenu mllichokiweka juu ya pesa na dhahabu na kukitupa. Mtakitupa mbali kama hedhi kali, "utawambia wao, "Ondokeni hapa." 23 Naye atatoa mvua kwanye mbegu zenu mtakapopanda kwenye aridhi, na mkate utakuwa kwa wingi kutoka kwenye aridhi na mazao yatazaa kwa wingi. Katika siku hizo ng'ombe zako zitachungwa katika eneo kubwa. 24 Ng'ombe na punda, wanaolima kwenye aridhi, watakula chakula cha majira kilicho tawnywa kwa koleo na uma. 25 Juu ya mlima mrefu na juu ya kilima kirefu, kutapitashaa vijito na mifereji ya maji, katika siku siku ya machinjio makuu pale minara yote itakapoanguka. 26 Mwanga wa mwenzi utakuwa kama mwanga wa juu, na mwanga wa juu utang'a mara saba, kama mwanga wa siku saba. Yahwe atakapofunga kuvuiwa kwa watu wake na kuyaponya majeraha waliyopapatia. 27 jina la Yahwe limekuja kutoka sehemu ya mbali, Linawaka kwa hasira yake na katika moshi mnene. Midomo yake imejaa hasira, na lugha yake nia kama moto unaoangamiza. 28 Punzi yake ni kama maji yaliyoyaa yanayofika mpaka katikati ya shingo, kwa ajili kuchuja mataifa kwa kuhamasisha uharibifu. Pumzi yake ni mzabuni katika taya za watu wanowasababisha kutangatanga mbali. 29 Utakuwa na wimbo kama usiku pale sherehe takatifu itakapofanya, na moyo wenye furaha, pindi mmoja atakopo kwenda na katika mlima wa Yahwe, katika mwamba wa Israeli. 30 Yahwe atafanya mapambo ya sauti yake inayosikika na atawaonyeshaa jinsi mkono wake ushukavyo na dhoubu ya hasira yake na moto uwakao, pamoja na upепо mukuba, mvua kubwa, na mvua ya mawe. 31 Maana kwa sauti ya Yahwe, Asiria itanyamazishwa; atahiaribu kwa fimbio. 32 Na kila adhabu iliyochaguliwa amechagua fimo ambayo Yahwe ataiweka juu yao na wakisidikizwa na mziki wa kigoma na kinubi kama wataanzisha vita na kupgana nao. 33 Maana sehemu ya kuchoma iliandaliwa toka zamani. kweli, imeandaliwa kwa mfalme, na Mungu amelifanya kuwa na kina na upana. Rundo liko tayari kwa moto na kuni za kutosha. Punzi ya Yahwe, ni kama mkondo kiberiti, na utawsha moto.

31 Ole wao washukao Misri kuomba msaada na kutegemea farasi, kuweka imani katika magari (maana wako wengi) na (maana faras haziesabiki). Lakini hawausiani na Mtakatifu wa Israeli, wala hawamtafuti Yahwe! 2 Lakini ni mwenye busara, na ataleta maafa na atakanusha maneno yake. Na atakuja juu ya nyumba zitendazo maovu, na dhidi ya wale wanaowasaidia kuteda dhambi. 3 Misri ni mtu na sio Mungu, ni farasi wa mwili na sio wa roho. Yahwe atakapota nije kwa mkono wake, wote waliowasaidia watakuwa na mashaka, na yeote atakayesidua atanguka; wote kwa pamoja watatowe. 4 Hivi ndivyo Yahwe aliyosema na mimi, "kama simba, na hata mtoto wa simba, hunguruma juu ya mawindo yake, pale makundi ya wachungaji yanapoitia dhidi yake, lakini hatatemeka kwa sauti zao, wala hatakwenda kwa sababu ya kelele zao, hivyo Yahwe wa majeshi atashuka kupigana kwenye mlima Sayuni, katika kilima hicho. 5 Kama ndege apaavyo, hivyo Yahwe wa majeshi atailinda Yerusalem; atailinda na kuiokoa kama apitavyo juu na kuilinda. 6 Mrudieni yeeye kutoka huyo miliyemgeukia, watu wa Israeli. 7 Maana katika siku hiyo kila mmoja ataondoa miungu ya fedha na miungu ya dhahabu iliyotegenezwa kwa mikono yenu yenye dhambi. 8 Asiria atangamizwa kwa upanga; na upanga usioshikwa na mtu utumaliza yeye. Ataukimbia upanga, na vijana wake wadogo watafanyishwa kazi ngumu. 9 Na watashindwa kujiani kwa sababu ya hofu, na mkuu wao ataogopa mbele ya bendera ya jeshi la Yahwe." Hili ni tamko la Yahwe, ambaa moto uko Sayuni na ambayo sufuria ya moto iko Yerusalem.

31 Ole wao washukao Misri kuomba msaada na
Lutuunaa fari kaa lajiimaa istibaa maa ni

kutegemea farasi, kuweka imani katika magari (maana wako wengi) na (maana faras haziesabiki). Lakini hawausiani na Mtakatifu wa Israeli, wala hawamtafuti Yahwe! 2 Lakini ni mwenye busara, na ataleta maafa na atakanusha maneno yake. Na atakuja juu ya nyumba zitendazo maovu, na dhidi ya wale wanaowasaidia kuteda dhambi. 3 Misri ni mtu na sio Mungu, ni farasi wa mwili na sio wa roho. Yahwe atakapota nje kwa mkono wake, wote waliowasaidia watakuwa na mashaka, na yeoye atakayesidia atanguka; wote kwa pamoja watatoweke. 4 Hivi ndivyo Yahwe alivyosema na mimi, " kama simba, na hata mtoto wa simba, hunguruma juu ya mawindo yake, pale makundi ya wachungaji yanapoita dhidi yake, lakini hatatemeka kwa sauti zao, wala hatakwenda kwa sababu ya kelele zao, hivyo Yahwe wa majeshi atashuka kupigana kwenye mlima Sayuni, katika kilima hicho. 5 Kama ndege apaavyo, hivyo Yahwe wa majeshi atailinda Yerusalem; atailinda na kuiokoa kama apitavyo juu na kuilinda. 6 Mrudieni yeye kutoka huyo miliyemgeukia, watu wa Israeli. 7 Maana katika siku hiyo kila mmoja ataondoa miungu ya fedha na miungu ya dhababu iliyotegenezwa kwa mikono yenu yenye dhambi. 8 Asiria atangamizwa kwa upanga; na upanga usioshikiwa na mtu utumaliza yeye. Ataukimbia upanga, na vijana wake wadogo watafanyishwa kazi ngumu. 9 Na watashindwa kujiani kwa sababu ya hofu, na mkuu wao ataogopa mbele ya bendera ya jeshi la Yahwe."- Hili ni tamko la Yahwe, ambao moto uko Sayuni na ambayo sufuria ya moto iko Yerusalem.

32 Tazama, mfalme atatawala kwa haki, wakuu wingi wa wokovu, busara, na maarifa; hofu ya Yahwe wataongoza kwa haki. 2 Kila mmoja atakuwa kama iko katika hazina yake. 7 Tazama, wujumbe wanalia makazi kutoka kwene upopo na kimbilio kutoka kwene mtaani; wanadiplomasia wanamatumatmaini ya amani kwa dhoruba, kama mifereji kwene sehemu kavu, kama kivilu kulia kwa uchungu. 8 Barabara kuu imeachwa faragha; kwene mwamba mkubwa katika nchi iliyochoka. 3 Halafu hakuna wasafiri tena. Maagano yamevujika, mashahidi macho ya waie wanaona hayataona giza, na masikio ya wanadharaulika, na utu wa mtu hauheshimi. 9 Nchi wale wanosikia yatasikia vizuri. 4 Wenye upele watafikiria imemboleza na kunyauka mbali; Lebanoni inaibisha na kwa makini kwa uelewa wao, na wenye kigugumizi kunyauka mbali; Sharoni imekuwa kama jangwa wazi; watazungumza dhahiri na kwa urahisi. 5 Mjinga hataitwa Bashani na Kermeli zimepuputisha majani yake. 10 "Sasa tena muheshimiwa, wala muongo hataitwa mkuu. 6 Maana nitanyanyuka, "asema Yahwe; " sasa nitanyanyuliwa mjinga anazungumza ujinga, na moyo wake unapanga juu; sasa nitainuliwa. 11 Utashika mimba ya makapi na maovu na matendo ya wasiomcha Mungu, na anaongea utazaa mabua; na punzi yako ni moto ambao utakuunguza mambo mabaya kuhusu Yahwe. Na anawafanya wenye wewe. 12 Watu watachomwa na kuwa kama chokaa, njaa kuwa tupu na wenye kiu kukosa maji 7 Njia ya muongo kama miiba ya porini inavyokatwa na kuchomwa. 13 ni maovu. Anajua kubuni mipango mibaya ya kuwalagai Enyi mlilo mbali sana, sikiliza nilicho kifanya; na enyi mlilo masikini kwa uongo, na hata kama masikini atazungumza karibu, kirini ukuu wangu." 14 Watenda zambi wa Sayuni ukweli. 8 Lakini watu wa heshima wanapanga mipango wanogopa; tetemeko limewakuta wasio na Mungu. Ni ya kuheshimika; na kwa sababu ya matendo ya nani mionganini mwetu anayeweza kukaa kwene moto wenye heshima tuatasimama. 9 Nyanyukeni juu, enyi mkali? Na ni nani mionganini mwetu anayeweza kukaa wanawake mlilo wepesi, na sikilizeni sauti yangu; enyi kwene moto wa milele? 15 Nyie mnaotembe katika haki mabinti msiovangalifu, nisikilizeni mimi. 10 Maana kwa na kuongea kw uaminifu; yeye anayedharau mapato ya mda mfupi zaidi ya mwaka ujasiri wenu utavunjika, nyie ukandamizaji, yeye anayekataa kuchuka rushwa, ambaye wanawake msiojali, maana mavuno ya zabibu yatakwama, hausiki kwene kupanga vurugu za kihalifu, na ambaye mavuno hayatakuwepo. 11 Tetemekeni, enyi wanawake, haangali maovu- 16 Ataiweka nyumba yake juu; sehemu mlionadhafifu; taabikeni enyi msikuwa wangalifu; ondoeni yake ya ulinzi itakuwa ni ngome ya mwamba; chakula na nguo zenu nzuri mbaki wazi; 12 Vaeni nguo za magunia maji yake hayataisha. 17 Macho yako yatamuona mfalme katika viuno vyenu. Ole watakojichukilia mashamba katika uzuri wake; watatazama nchi kubwa. 18 Moyo wako mazuri, kwa mzabibu ulio zaa sana. 13 Kwenye aridhi utakumbuka hofu; yuko wapi mwandishi, yuko wapi yule ya watu wangu kutamea miiba na mbigiri, hata juu ya alaiyepima pesa? na yuko wapi yeye aesabue minara? nyumba za furaha na mji ulio na shangwe. 14 Maana 19 Hautawaona watu wanaopinga, watu weye lugha ya jumba litaachwa, mji uliosongamana utakuwa faragha; ajabu ambayo hautaweza kuilewa. 20 Itazame Sayuni, kilima na mnara vitakuwa mapango daima, furaha ya mji wa sikukuu yetu; macho yako yataiona Yerusalemu punda, malisho ya mifugo; 15 mpaka roho itushukie sisi kama makao tulivu, hema ambalo halitatolewa, vizingi kutoka juu, na jangwa litakuwa shamba linalozaa, na vyake havitatolewa wala kamba zake hazitakatika. 21 shamba linalozaa litchukuliwa kama msitu. 16 Wenye Badala yake Yahwe katika ukuu wake atakuwa pamoja na haki wataishi jangwani; na wenye haki wataishi katika sisi, katika eneo la maji mengi na mifereji mgingi. Hakuna shamba linalozaa matunda. 17 Kazi ya mwenye haki manuari na mpiga makasia watakayepita hapo, na hakuna itakuwa ni ya amani; na matokeo ya wenye haki, ni utiliwa wetu, Yahwe ni mwanasheria wet, Yahwe ni mfalme wetu; ya amani, na katika nyumba salama na mahali tulivu pa atatukomboa sisi. 23 Kamba zako zimelegeja; haziwezi kupumzikia. 19 Lakini hata kama ni mvua ya mawe na kushika mlingoti katika eneo lake; haziwezi kuzunguka msitu umeharibiwa, na mji umeteketeza, 20 yule ambae meli; pindi mateka wanavyogawanyika, hata vilema anaye panda pembezoni mwa mifereji atabarikiwa, na watawatoa nje kama mateka. 24 Na wenyeji watasema, yule atakaye wapeleka ng'ombe na punda kuchunga.

33 Ole wenu, waharibifu ambao hamjahrifi! Ole wao wasaliti ambao hamjasiliti! Pindi mtakapoacha uaribifu, nanyi mtaharibiwa. Pindi mtakapoacha usaliti, nayi mtasaliti. 2 Yahwe, tuurumie sisi; tumekusubiri wewe; umekuwa mkono wetu kila asubuhi, na wokovu wetu katika kipindi cha mateso. 3 Watu wamekimbia kwa kusikia sauti kubwa; uliponyanya, mataifa yametawanyika, 4 Mateka wako wamejikusanya kama mksanyiko wa nzige; kama nzige warukavyo, watu wataruka juu yake. 5 Yahwe haki na usawa. 6 Atakuwa imara katika kipidi chenu,

Njooni karibu enyi mataifa, sikilizeni na muwe makini, enyi watu! Dunia na vyote vijazavyo vinatakiwa kusikiliza, dunia na vyote vitokavyo, 2 Maana Yahwe ana hasira na mataifa yote, ana hasira dhidi ya majeshi yao; amewaangamiza wao kabisa, ameawakabidhi kwa wachinjaji. 3 Mili ya watu wao walio kufa itatupwa nije. Harufu ya mili iliyokifka itakuwa kila mahali; na milima italowekwa kwa damu yao. 4 Nyota zote angani zitafifia, na anga litakunjwa kama kitabu; na nyota zake zitafifia mbali, kama tawi linavyonyauka kwene mzabibu, kama

tunda lilokomaa kwenye mti. 5 Maana pale upanga wangu utakapokunyuwa na kushiba mbinguni; tazama, hiyo; hawatakuwepo kabisa pale, lakini walikombolewa maana sasa utakuja chini huko Edomu, kwa watu ambaa nimewaweka mbali na adhabu. 6 Upanga wa Yahwe unadondosha matone ya damu na kufunikwa kwa mafuta, matone ya damu ya kondoo na mbuzi, yamefunkwa kwa figo za kondoo. Maana Yahwe ametoa sadaka katika Bozra na mauwaji katika nchi ya Edomu. 7 Ng'ombe wa porini watachinjwa pamoja na wao, fahali wakubwa na fahali wadogo. Nchi yao italewa kwa damu, na mavumbi yake yatafanjwa kuwa mafuta na mafuta yaliyonona. 8 Maana itakuwa ni siku ya kisasi kwa Yahwe na mwaka ambaa anawalipa kwa sababu ya Sayuni. 9 Mifereji ya Edomu itageuka kuwa lami, na mavumbi yake yatakuwa kiberiti na nchi itakuwa kama lami inayoungua. 10 Itaungua usiku na mchana; moshi wake utatoka daima; na patakuwa nyika kizazi hata kizazi; na hukuna hata mmoja atakayepita hapo milele na milele. 11 Lakini ndege na wanyama porini wataishi pale; bundi na kunguru watatengeneza viota vyao pale. Atanjoosha juu yake futi kamba ya uhariibu na pima maji ya uhariibu. 12 Wenyewe yego hawatakuwa na kitu kilichobakia kuita ufalme, na wakuu wote watakuwa si kitu. 13 Miiba itaota katika maeneo yao, viwavi na mbigiri vitakuwa katika ngome zao. Yatakuwa makao ya mbweha, makazi ya mbuni. 14 Wanyama wa porini na fisi watakusanyika pale, na mbuzi wa porini watalia wao kwa wao. Nyakati za usiku wanyama watakaa pale na watajatutia wenye mahali pa kupumzikia. 15 Bundi watatengeneza viota vyao, na kutotolea mayai yao, kila mmoja na mwenzake. 16 Kutafuta kipititia kitabu cha Yahwe; hakuna hata kimoja ambacho hakitakuwepo. Hakuna kitakacho kosa mwenzake; maana mdoma wake umeamuru hivyo, roho yake imewakusanya wao. 17 Atapiga kura katika eneo lao, na mkono wake umewapima kwa kamba. Wataimili daima; kutoka kizazi hata kizazi wataishi pale.

35 Jangwa na Arabu watafurahia; na jangwa litafurahia na kuchanua. Kama waridi, 2 Yatachanua kwa wingi na yatashangilia kwa furaha na nyimbo; litapewa utukufu wa Lebanon, mapambo ya Karmeli na Sharon; watauona utukufu wa Yahwe, mapambo ya Mungu wetu. 3 Itieni nguvu mikono ilio dhaifu, na badala ya magoti yanayotingishika. 4 Waambie wenyewe moyo wa uwoga, "Wawe imara, wasiogope! Tazama, Mungu wako anakuja na kisasi, kwa ajili ya malipo ya Mungu. Atakuja na kutuokoa." 5 Halafu macho ya vifopu yataona, na masikio ya viziwi yatasikia. 6 Halafu kilema atarukaruka kama kulungu, na ulimi wa bubu utaimba, maana maji yatabubujika Araba, na mifereji jangwani. 7 Mchanga uliungua utakuwa kisima, na aridhi ilio na kiu itakua chemchem; katika makazi mbweha, pale waliopokuwa wanaishi, kutakuwa na nyasi pamoja na mianzi. 8 Barabara kuu itaitwa Njia takatifu. Wasio safi hawatasifiri kwa kutumia njia hiyo. Lakini itakuwa kwa ajili ya mtu yeoyote anayetembea juu yake. Hakuna mjingira atakayeipitia. 9 Hezekia, maana hivi ndivyo mfalme wa Asiria anavyosema:

Hakuna simba pale, wala mnyama mkali katika barabara watapita pale. 10 Fidia ya Yahwe itarudi na itakuwa kwa wimbo wa Sayuni, na furaha ya milele itakuwa katika vichwa vyao; furaha na shangwe vitawazidi wao; huzuni na magonjwa yataondoshwa mbali.

36 Katika mwaka wa kumi na nne wa mfalme Hezekia, Senacherebi, mfalme wa Asiria, alivamia mijii yote ya Yuda na kuwakamata. 2 Halafu mfalme wa Asiria akarituma kamanda mkuu na jeshi kubwa kutoka Lachishi mpaka Yerusalem kwa mfalme Hezekia. Alipofiki kwenye mfereji katika kisima cha juu, katika njia kuu na katika shamba la dobi na akasimama pale. 3 Maofisa wa Israeli walidutumwa kuzungumza nao walikuwa ni Eliakimu mtoto wa Hilkia, kiongozi wa jumba, Shebna katibu wa mfalme, na Joa mtoto wa Asapha, anayeandika makubaliano ya serekali. 4 Kamanda mkuu wa jeshi akawaambia wao, "Mwambieni Hezekia kwamba mfalme mkuu, mfalme Asiria, asema, 'Nini chanzo cha ujasiri wako? 5 Unaongea maneno yasiyo na maana tu, nasema kama kuna shauri na nguvu za vita. Sasa ni nani unayemuamini? na ni nani aliyekupa ujasiri wa kuniasi mimi. 6 Tazama, umeweka imani yako Misri, maana banzi la mwanzi unalolitumia kama firme ya kutembelea, ikiwa mtu atiegemea na kuishika kwenye mkonko wake itamchoma. Hivyo ndovyo jinsi Farao mfalme wa Misri aliyo kwa yeoyote anayemuamini. 7 Lakini ikiwa utasema nami, "Tunamwamini Yahwe Mungu wetu," Je sio yeye ambaye Hezekia ameondosha mahali palipoinuka na madhebau, asema kwa Yuda na Yerusalem, "Lazima tuabudu mbele ya madhebau hii katika Yerusalem?" 8 Hivyo sasa, nataka kukufanya wewe kuwa zawadi nzuri kwa Bwana mfalme Asiria. Nitakupa farasi elfu mbili, kama utawenza kuwatutufia dereva. 9 Ni kwa jinsi gani unawenza kumpinga moja kati ya nahodha aliye mdogo katika watumishi wa Bwana wangu? Mmeweka imani yenu Misri katika gari na farasi! 10 Halafu sasa, Je nimewezaje kusafiri mpaka hapa pasipo Yahwe kupigana dhidi ya nchi hii na uhuhariibu? Yahwe asema nami, Vamia nchi hii na uhuhariibu. 11 Halafu Eliakimu mtoto wa Hilkia, na Shebna na Joa asema kwa kamanda mkuu, Tafadhalli zungumza na watu wako kwa lugha ya kiashuru, maana kiashuru tunakielewa. Usiongee na sisi kwa lugha kiyahudi katika masikio ya watu ambaa wako ukutani." 12 Lakini kamanda mkuu akasema, "Je bwana wenu ametuma kwa bwana wako na kuzungumza haya maneno? Je hajanituma kwa watu walio kaa kwenye ukuta, ili wale kinyesi chaoa mwenyewe na kunywa mkojo waomwenyewe? 13 Halafu kamanda mkuu akasimama na kupiga kelele kwa sauti kubwa kwa lugha ya kiyahudi, na akisema, 14 'Mfalme asema, 'Msimruhusu Hezekia awadanganye ninjy, maana hataweza kuwaokoa ninjy. 15 Msimruhusu Hezekia awafanye muumuamin Yahwe, Nawambieni Hakika Yahwe atatukomboa sisi; mijii huu hautachukuliwa na mfalme wa Asiria.' 16 Msimsikilize anayetembea juu yake. Hakuna mjingira atakayeipitia. 9 Hezekia, maana hivi ndivyo mfalme wa Asiria anavyosema:

'Fanyeni amani na mimi na mje kwangu. Halafu kila mmoja wenu atakula kwenye mzabibu wake mwenyewe na tunda mwenyewe. **17** Mtafanya hivi mpaka nije kuwachukua na kuwapeleka kwenye nchi kama ya kwenu. nchi ya mavuno na mviryo mpya, nchi ya mkate na shamba. **18** Hezekia alimuomba Mungu: **19** Wako wapi miungu wa Hamathi na Arpadi? Iko wapi miungu ya Sefarvaimu? Je wameikomboa Samaria kutoka kwenye nguvu zangu? **20** Miongoni mwa miungu yote ya nchi hii, Je kuna miungu ya aina yeyote iliyoikombona nchi yao kutoka kwenye nguvu yangu, ni kama Yahwe anaweza kuawokoa Yerusalemu kutoka kwenye nguvu yangu?" **21** Lakini watu wanabaki kimya na hawataki kujib, maana amri ya mfalme ilikuwa, "Msimjib". **22** Halafu Eliakimu mtoto wa Hilkia, yeye aliye juu ya kaya, Shebna mwandishi, na Joa mtoto wa Asafu, na mtunza kumbukumbu, walikuja kwa Hezekia na nguo zilizotoboka na wakapeleka maneno ya kamanda mkuu.

37 Ikawa siku hiyo mfalme Hezekia aliposika taarifa zao, alichana mavazi yake, na kujifunika nguo za magunia, na akaenda kwenye nyumba ya Yahwe. **2** Na alimtuma Eliakimu, ambae ni kiongozi wa kaya na Shebna mwandishi, na wazee wa makuhani, wote wajifunika nguo za magunia, kwa Isaya mtoto wa Amoz, nabii. **3** Wakamwambia yeye, Hezekia akasema hivi, 'Siku hii ni siku ya dhiki, kukemewa, na aibu, ni kama mtoto aliye tayari kuzaliwa lakini mama yake hana nguvu za kumsukuma mtoto. **4** Itakuwa Yahwe Mungu wenu atasikia maneno ya kamanda mkuu, ambao mfalme wa Asira Bwana wake alimtuma kumpinga Mungu anayeishi, na atakemea maneno ambayo Yahwe Mungu wenu ameysakia. Sasa inueni maombi yenu juu mabaki yaliyoobaka hapa." **5** Sasa watumishi wa mfalme Hezekia walikuja kwa Isaya, **6** na Isaya akawambia, "Mwambieni Bwana wenu: 'Yahwe amesma, "Msiogope kwa maneno mliyoyasikia, maneno ambayo mfalme wa Asiria amenitusi mimi. **7** Tazama nitaiweka roho yangu ndani yake na atasikiliiza taarifa fulani na atarudi kwenye nchi yake mwenyewe. Na nitamfanya anguke kwa upanga katika nchi yake mwenyewe." **8** Basi kamanda mkuu alirudi na kumkuta mfalme wa Asira anapigana dhidi ya Libna, Maana alisikia kwamba mfalme amekwenda mbali kutoka Lachishi. **9** Halafu Sennacheribi alisikia kwamba Tirkhaka mfalme wa Ethiopia na Misri wamehamashiana kupigna dhidi yake. Hivyo akamtuma mijumbe mara nyingine kwa Hezekia apeleke ujumbe: **10** "Mwambie Hezekia, mfalme wa Yuda, 'Usimruhusu Mungu unayemwamini akudanganye, "Yerusalemu haitatiwa mikononi mwa mfalme wa Asiria." **11** umesikia kitu ambacho mfalme wa Asiria alichokifanya kwa nchi yote kwa kuiangamiza kabisa. Je utawakoa? **12** Je miungu ya mataifa imewakomboa? taifa ambalo baba yangu aliliangamiza: Gozani, Harani, Rezefi na watu wa

Edeni katika Telassari? **13** Yuko wapi mfalme wa Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa miji ya Sefarvaimi, wa Hema na Ivva?" **14** Hezekia alipokea barua hii kutoka mikononi mwa mijumbe na kisoma. Halafu akaenda juu kwenye nyumba ya Yahwe na kuusoma mbele yake. **15** Hezekia alimuomba Mungu: **16** Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, wewe ambae uko juu ya makerubi, wewe ni Mungu mwenyewe juu falme zote za dunia. umezifanya mbingu na nchi. **17** Jeuza masikio yako, Yahwe, na sikiliza. Fungua macho yako, Ee Yahwe na uone, na usikilize maneno ya Sanacheribi, ambayo ameyatuma kumfanyia mzdha Mungu anayeishi. **18** Ni kweli Yahwe, mfalme wa Asiria ameangamiza mataifa yote na aridhi yao. **19** Wameiweka miungu yao katika moto, maana haikuwa miungu lakini kazi ya mikono ya wanadamu, ni kuni na jiwe tu. **20** Hivyo Waasira wameawaangamiza wao. hivyo saa Yahwe Mungu wetu, tuokoe kwa nguvu zako, ili falme zote za duniani zijue kwamba wewe ni Yahwe peke yako." **21** Basi Isaya mtoto wa Amoz alitura ujumbe kwa Hezekia, na kusema, Yahwe Mungu wa Israeli amesema, Kwa sababu umeomba kwangu kuhusu Sannacheribi mfalme wa Asiria, **22** Haya ndiyo maneno ambayo Yahwe amezungumza kuhusu yeye, "Binti bikira wa Sayuni wanakudharau na kukucheka kwa dharau; mabinti wa Yerusalemu wanatingisha vichwa vyao kwa ajili yako. **23** Ni nani unayempinga na kumtusi? na dhidi ya nani unayenyanya sauti yako na kunyanya macho yako kwa kiburi? dhidi ya mtakatifu wa Israeli. **24** Kwa kupitia watumishi wako umempinga Bwana na amesema, 'Kwa wingi wa gari nimepanda juu kwenye kilele cha milima, katika kilele cha mwuinuko wa Lebanoni. Nitaikata mierezi yake na kuchagua miti ya miseparsi pale, ni msitu uzao sana. **25** Nimechimba kisima na kunywa maji; nimechimba mito yote ya Misri chini ya nyayo za miguu yangu.' **26** Je haujasikia jinsi nilivyoamua toka siku nydingi na nimelfanyia kazi toka kipindi cha kale? ninayaleta sasa ili yaweze kutimia. Mko hapa kuhiaribu miji imara na yenyе ulinzi wa kutosha na kuwa chungu cha uharibifu. **27** Wakazi wake, walowadhaifu, walioskata tamaa na wenye aibu. Wanaotesha shambani, majani mabichi, majani juu paa au kwenye shamba kabla ya upopo wa mashariki. **28** Lakini najua kukaa kwenu chini, kutoka kwenu nije, mnapoingia ndani, na mnapokuwa wakali dhidi yangu. **29** Kwa sababu mnakuwa wakali dhidi yangu, maana kiburi chenu kimeyafikia masikio yangu, Nitaweka ndoano katika pua zenu, na sauti katika midomo yenu; Nitawageuze nyuma kwenye njia mliyokuja nayo. **30** Hii itakuwa wimbo kwenu: mwaka huu mtakula kinachoota porini na mwaka pili mtakula kinachoota hapo hapo. Lakini mwaka wa tatu lazima mpande na mvune, pandeni mizabibu na mle matunda yake. **31** Mabaki ya nyumba ya Yuda ambao wanaishi watachukua mzizi tena na kuzalisha matunda. **32** Maana katika Yerusalemu wallobaki watatoka; Kutoka kwenye mlima Sayuni wallobaki watakuja. Bidii ya Yahwe wa majeshi itafanikisha hili." **33** Hivyo basi Yahwe asema

hivi kuhusu Asiria: "Atakuja katika miji, wala kurusha mkuki hapa. Wala atakuja hapa mbele kwa ngao au kujenga uzio njia panda dhidi yao. **34** Njia atakayo jua itakuwa njia hiyo hiyo atakayorudia; ataingia katika miji huu. Hili ni Tamko ya Yahwe. **35** Maana nitaulinda huu miji na kuuokoa, kwa niaba yangu mimi mwenyewe na kwa niaba Daudi mtumishi wangu." **36** Halafu malaika wa Yahwe alienda nje na kuvamia kambi ya Waasiria, na kuwauwa askari 185, 000. Watu walipoamka asubuhi na mapema, miili iliyokuwa imelala kila mahali. **37** Hivyo Sennacheribi mfalme wa Asiria aliacha Israeli na kwenda nyumbani na akaka Ninevi. **38** Baadaye, na alipokuwa anabudu katika nyumba ya Nisrochi mungu wake, mtoto wake Adramaleki na Shareza alimuua kwa upanga. Halafu wakakimbia kwenye nchi ya Ararati. Halafu Esarhadoni mtoto wake akatawala katika sehemu ya baba yake.

38 Siku zile Hezekia alikuwa anaumwa karibia na kufa.

Hivyo Isaya mtoto wa Amozi, nabii alikuja kwake na kumwambia, "Yahwe amesema, 'panga mambo yako maana utakufa, hautaishi.' **2** Halafu Hezekia akageukia ukuta na akamuomba Yahwe. **3** Na akasema, "samahani Yahwe, kumbuka jinsi nilivyoendea kwa uaminifu mbele zako kwa moyo wangu wote, na jinsi nilivyofanya matendo mema katika macho yako." Na Hezekia akalia kwa sauti. **4** Basi neno la Yawe likamjia Isaya, na kusema, **5** "Nenda ukamwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Daudi babu yenu, amesema: Nimeyasikiliza maombi yako, na nimeyaona machozi yako. Ona ninakaribia kuongeza miaka kumi na tano katika maisha yako. **6** Na nitakukomboa wewe pamoja mji huu kutoka kwenye mkono wamfalme wa Asiria, na nitaulinda huu mji. **7** Na hii itakuwa alama kwako kutoka kwangu, Yahwe, kwamba nitafanya nilichokisema: **8** Angalia, nitasababisha kimvuli katika nyumba ya Ahazi kwenda nyuma hautua kumi." hivyo basi kivuli kilirudi nyuma hautua kumi juu ya nyumba iliyopanda juu. **9** Haya ndiyo maandishi ya maombi ya Hezekia mfalme wa Yuda, alipokuwa anaumwa halafu akapona: **10** "Nimesema kwamba nusu ya maisha yangu nitapita katika mlango wa kuzimu; Niliumwa pale miaka yangu yote. (Sheol h7585) **11** Nikasema sitamuona tena Yahwe, Yahwe kaika nchi ninayoishi; sitaangalia watu tena au wenyeji wa dunia hii. **12** Maisha yangu yameondolea na kupelekwa mbali na mimi kama hema la mchungaji; Niliyakunja maisha yangu juu kama mfumaji; ameniondoa katika kifungo; kati ya mchana na usiku ameyakomesha maisha yangu. **13** Nililia mpaka asubuhi; kama simba anaivunja mifupa yangu. Kati ya usiku na mchana ameyakomesha maisha yangu. **14** Kama mbayuwanyu ndivyo nilivyolia; nililia kama njiwa; macho yangu yalichoka kuangalia juu. Bwana ninateseka; nisaide mimi. **15** Niseme nini? wote wameongea na mimi na amefanya hivyo; Nitatembe taratibu miaka yangu yote maana ninayashinda kwa huzuni. **16** Bwana, mateso uliyoyatuma ni mazuri kwangu;

ikiwezekana nirudishiwe tena maisha yangu; umeyahifadhi yangu kwamba nimwpitia huzuni kama hii. Umenikomboa kutoka kwenye shimo la uharibifu; maana umetupa dhambi zangu nyuma yako. **18** Maana kuzimu hapata kushukuru wewe; kifo hakikusifu wewe; wale wote waendao ndani ya shimo hawana matumaini ya uaminifu wako. (Sheol h7585) **19** Mtu anayeishi, mtu anayeishi, ndiye anayekushukuru wewe, kama ninavyofanya leo; baba atawujulisha watoto uaminifu wako. **20** Yahwe anakaribia kunikomboa mimi, na tutashereke kwa mziki siku zote za maisha yetu katika nyumba ya Yahwe." **21** Sasa Isaya alisema, "Waacheni wachukue donge mitini na kuliweka kweye jipu naye atapona. **22** "Hezekia pia alisema, "Je ni ishara gan ya kwamba nitaiende juu katika nyumba ya Yahwe?"

39 Katika mda ule Merodaki mtoto wa Baladani, mfalme wa Babeli, alituma zawadi na barua kwa Hezekia; maana alisikia Hezekia alikuwa anaumwa na amepona. **2** Hezekia alifurahishwa na hivi vitu; alimuonyesha mijumbe nyumba ya ghala la vitu vyaa thamani-vitu kama fedha, dhahabu, viungo, na mafuta ya thamani, ghala la kuwekea silaha zake, na vitu vyote vilivyopatikana kwenye stoo yake. Hapakuwa na kitu katika nyumba yake, wala ufalme wake wote, Hezekia hakuwaonyesha wao. **3** Basi Isaya nabii alikuja kwa mfalme Hezekia na kumuuliza, "Je watu hawa wamekuambia nini? wametoka wapi?", "Wamekuja kwangu kutoka mbali nchi ya Babeli." **4** Isaya akamuuliza je ni vitu gani walivyoviona katika nyumba yako? Hezekia akajibu, "Wameona kila kitu katika nyumba nyangu. Hakuna kitu mionganii mwa vitu vyangu vyaa thamani ambavyo sijawaonyesha." **5** Basi Isaya akamwambia Hezekia, "Sikiliza neno la Yahwe wa majeshi: **6** 'Tazama siku inakaribia kija pale kila kitu katika nyumba yako, vitu ambavyo mababu zako wamevhifadhi mbali mpaka mda huu wa sasa Vitapelekwa Babeli. Hakuna kitakachobakizwa, asema Yahwe. **7** Na watoto watazaliwa kutoka kwako, ambao wewe mwenyewe utawaza-watachukuliwa mbali, na watakuwa matoashi katika jumba la mfalme wa Babeli." **8** Basi Hezekia akamwambia Isaya, "Neno la Yahwe allilolizunumza ni zuri." Maana alifikiria, "Patakuwa na amani na utilivu katika siku zangu."

40 "Faraja, faraja watu wangu," amesema Mungu. **2** "Ongea kwa upole kwa Yerusalem; na tangaza vimeisha, maana maovu yao yamesamehewa, maana alipokea mara mbili kutoka kwa mkono wa Yahwe kwa dhambi zao." **3** Sauti inalia nje, "Katika jangwa tengeneza njia ya Yahwe; njoosha njia ya Araba katika njia kuu ya Mungu." **4** Kila bonde litanyanyuliwa juu, kila milima na kilima kitasawazishwa; na aridhi ya mwinuko itasawazishwa, mahali palipokwaruzwa patakuwa na usawa; **5** na utukufu wa Mungu utafunuliwa, na watu wote wataona kwa pamoja; maana mdomo wa Yahwe umezungumza. **6** Sauti inasema, "Lia." Jibu lingine, "Kwa

nini nilie?" "Mwili wote ni nyasi na maagano yaliyoaminika ni kama ua kwenye shamba. 7 Nyasi zinanyauka na maua yanaperuka pale Yehwe atakapo puliza punzi yake juu yake; hakika ubinadamu ni nyasi. 8 Nyasi hunyauka, maua hupepea, lakini neno la Yahwe litasimama daima." 9 Nenda juu ya mlima mrefu, Sayuni, mbeba taarifa njema. waambie miji ya Yuda, "Hapa ni Mungu wako!" 10 Angalia, Bwana Yahwe anakuja kama mpiganaji shujaa na jeshi imara linatawa juu yake. Ona, zawadi yako iko kwake, na wale walikombolewa wataenda mbele yake. 11 Atalilisha kundi lake kama mchungaji, Atawakusanya kondoo katika jeshi lake, na kulichukua karibu na moyo wake, kwa upole atawongoza wake kuwauuguza watoto wao. 12 Ni nani aliyeppima maji ya mashimo kwa mkono wake, anayepima anga kwa urefu wa mkono wake, na kuweka vumbi za nchi katika kikapu, kupima mlima kwa mizani, au vilima kwa usawa? 13 Ni nani aliyeewela akili za Yahwe, au kumuelekeza yeze kama mshauri? 14 Ni kutka kwa nani alipokea maelekezo milele? Nani alikufundisha njia sahihi ya kufanya vitu, kumfundisha yeze maarifa, au kumuonyesha njia ya ufahamu? 15 Tazama, Mataifa ni kama tone katika ndoo, na kama mavumbi kwenye mizani; ona, na alipima kisiwa kama tundu. 16 Lebanoni sio mafuta ya kutosha, wala wanyama pori wake hawatoshi kwa dhabihu ya kuteketeweza. 17 Mataifa yote hayatochelezi mbele yake; wanachukuliwa na yeze kama hakuna kitu. 18 Ni nanibasi utayemlingalisha na Mungu? Ni kwa sanamu ipi utakayomfananisha nayo? 19 Sanamu! ambayo fundi ameitupa: Mfua dhababu ameka pamoja na mikufu bandi ya fedha. 20 Kuafanya sadaka hii mtu atachagua kuni ambayo halozi; anamtafuta fundi mwense ujuzi wa kutengeneza sanamu ambayo haitaanguka. 21 Je hamkujuja? Je hamjasikia? Je hamkuambiwa tokea mwanzo? Je hamkuelewa toka misingi ya nchi? 22 Yeye ndiye aketie juu ya upeo wa macho ya nchi? na wenyeji wake ni kama panzi mbele yake. Akijinyoosha nje ya mbingu ni kama pazia na kutawnya nje kama hema la kuishi. 23 Anawapunguza viongozi kuwa si kitu na amewafanya viongozi wa nchi kwa sio wenye umuhimu. 24 Tazama wamekuwa wagumu kuotesha; tazama wamekuwa wagumu kupanda; imekuwa ni vigumu kuchukua mzizi katika nchi, kabla ajapuliza juu yao, na wakanyauka, na upeo unawaondosha mbali kama majani. 25 Ni nani tena utakayemfananisha na mimi, ni nani ninayefanan nae?" amesema mtakatifu. 26 Tazama juu kwenye anga! Nani aliyeziumba nyota hizi zote? Analileta nje jeshi na anawaita kwa majina yote. Kwa ukuu wa nguvu zake na kwa uimara wa nguvu zake, hakuna hata mmoja atakayekosa. 27 Kwa nini unasema, Yakobo, na kutangaza, Israeli, "Njia yangu imefichwa Yahwe asione, na Mungu wangu hakuwekwa wazi kuhusiana na uthibitisho wangu"? 28 Je hakufahamu? Mungu wa milele, Yahwe, Muumbaji wa miisho ya nchi, apatiwi na uchovu wala hachoki; hakuna mipaka katika ufahamu wake. 29 Anawapa nguvu waliochoka; na atawapa nguvu

mpya waliowadhaifu. 30 Hata vijana wadogo watapatwa na uchovu na kuchoka, vijana wadogo watapata mashaka na kuanguka: 31 Lakini wale watakao mngoeja Yahwe watapewa nguvu mpya; na watapaa kwa mbawa kama malaika; watakimbia wala hawatachoka; watatembea wala hawatazimia.

41 "Sikilizeni mbele yangu kwa ukimya, enyi mikao pwani; wacha mataifa yapate nguvu kwa upya; waache waje karibu na kuzungumza; na tusogee karibu tujadili mgogoro. 2 Nani aliyechochea juu mmoja kutoka mashariki, anamuita katika haki yake kwenye huduma yake? Amemkabidhi mataifa juu yake ili amsaidie yeye kuwaangamiza wafalme. Aliwajeza kuwa mavumbi kwa neno lake, kama upopo unaovuma kwenye mabua kwa upinde wake. 3 Aliwachukuwa wao na kuwapitisha salama, katika njia nyepesi ambayo miguu yake imegusa shida. 4 Ni nani aliyeafanya na kukamilisha matendo haya? Ni nanialiyechagua kizazi kutoka mwanzo? Mimi, Yahwe ni mwanzo na mwisho, mimi ndiye. 5 Visiwa vimeona na kuogopa; miisho ya dunia yatetemeka; walikaribia n kuja. 6 Kila mmoja amsaidie jirani yake, na kila mmoja asemezane na mwenzake, 'Kuwa mfariji; 7 Hivyo basi seremala anamfariji mfua dhababu, na yule anayefanya kazi kwa kutumia nyundo anamfariji anayefanya kazi kwa chuma, akisema kwa msemo wa kurehemu, "Ni mizuri; Naye ataupigilia kwa makini misumari ili isipinduke. 8 Lakini wewe, Israeli mtumishi wangu, Yakobo niliyekuchagua, mtoto wa Ibrahimu rafiki yangu, 9 wewe ambaye ninakurudisha kutoka miisho ya nchi, na ambaye niliyekuita kutoka sehemu ya mbali, na kwako niliyekumbia, 'Wewe ni mtumishi wangu; 'Nimekuchagua wewe na sijakataa. 10 Usiogope maana mimi niko pamoja na wewe. Usiwe na wasiwas, maana mimi ni Mungu wako. Nitakutia nguvu, na nitakusaidia, wewe, na Nitakushika kwa mkono wa haki yangu. 11 Tazama, watakuwa na aibu na hawataheshimiwa, wale wote waliokuwa na hasira na wewe; watakuwa si kitu na watatokomea, wale watakao kupinga wewe. 12 Utawatufuta na wala hautawapata wale wanaopingana na wewe; wale wafanyao vita dhidi yako watakuwa kama si kitu, si kitu kabisa. 13 Maana mimi Yahwe Mungu wako, nitawashika mkono wako wa kiume, nikikuambia wewe, 'Usiogope; Nitakusaidia wewe. 14 Usiogope, Yakobo wewe mdudu, na enyi watu wa Israeli; Nitawasaidia"- hili ni tamko la Yahwe, Mkombozi wako, Mtakatifu wa Israeli. 15 Tazama, ninakufanya wewe kuwa chombo kikali cha kuparulia chenye makali pande mbili; utaparuwa mlima na kuiponda; utafanya vilima kama makapi. 16 Utawatawanya wao, na upeo utawabeba na kuwapeka mbali; upeo utawatanya wao. Utashanglia katika Yahwe, utashangiliakatika mtakatifu wa Israeli 17 Waliodhulumiwa na masikini wanatafuta maji, lakini hakuna kitu, ndimi zao zimekauka kwa kiu; Mimi Yahwe, nitajibu maombi yao; Mimi Mungu wa Israeli, sitawacha wao. 18 Nitatengeneza mikondo ya maji kushusha chini, na chemichem katikati

ya mabonde; nitalifanya jangwa kuwa kisima cha maji, kutoka mwisho wa nchi; wewe ushukae chini kwenye na aridhi kavu kuwa chemichem ya maji. **19** Katika bahari, na vyote vilivymo ndani yake, waishio pwani na jangwa nitapanda mierezi, mshita, mhadisi, na mti wa wale wanaoishi huko. **11** Wacha jangwa na miji ilie, vijiji mizeituni. Nitaotesha mberoshi katika uwazi wa jangwa, anavyoishi na Kaderi, lia kwa furaha! waache wenyeji wa pamoja na mbono nitapanda mberoshi kitika jangwa Sela waimbe; waache wapige kelele juu ya kilele cha lilitowazi. **20** Nitayafanya haya ili wawewe kuona, kutambua mlima. **12** waache wamtukuze Yahwe na kutangaza na kuelewa kwa pamoja, kwamba mkono wa Yahwe sifa zake katika aridhi ya pwani. **13** Yahwe atatoka nije umetenda haya, kama Mtakatifu wa Israeli aliyejiumba. kama shujaa; kama mtu wa vita ataichochea bidii yake. **21** Wakilisha keshi yako, " asema Yahwe; "wakilisha Atapiga kelele, ndio, atalia kw kishindo katika vita yake; hoja zenu nzuri kwa sanamu yenu," asema Mfalme wa atawaonyesha adui zake nguvu zake. **14** Nimenyamaza Yakobo. **22** Waache walete hoja zao wenye; waache kimyi kwa mda mirefu; bado nimendelea kujizua mimi waje mbele na watutangazie sisi nini kitakachotokea, ili mwenye; Nitalia kama mwanamke anayetaka kuzaa; tuweze kuelewa haya mambo vizuri. Tuwaache watupe nitaweta na kuugua. **15** Nitaiharibu milima na vilima tamko mapema, ili tuweze kulitafakari na tuweze kujua n na kukausha uoto wake wa asili; nitajeuza mito kuwa kwa jinsi gani litatimia. **23** Wajulishe kitu kuhusu baadaye, visiwa na nitakausha matindiga. **16** Nitawaleta vipofu ili tujue kuwa nyiri ni miungu; fanya kitu kizuri au kibaya, kwa njia wasiojua; katika njia wasiojua Nitawapitisha ambacho kitatutisha na kutushangaza. **24** Tazama sanamu wao. Nitaligeuza giza kuwa mwanga mbele yao, na zenu si kitu na matendo yenu si kitu; aliywachagua ni kupanyoosha mahali palipopotoka. Mambo yote haya machukizo. **25** Nimenyanyua mmoja kutoka kaskazini, nitayafanya, na sitaachana na wao. **17** Watageuka naye amekuja kutoka mawio ya jua nimemchagua yeeye nyuma, wataabishwa sana, wale wote wanaolamini alitaja jina langu, na atawakanyaga viongozi kama sanamu ya kuchonga, wanaosema na kuziambia sanamu matope, kama mfinyanzi akanyagayo udongo. **26** Ni za chuma, "Nyinyi ni miungu wetu." **18** Sikilizeni ewe nani aliyetangaza hili tangu mwanzo, ili tuweze kujua? kiziwi; tazama, ewe kipofu, ili uweze kuona. **19** aliye na kabla ya mda, ili tuseme, "Yuko sawasawa"? Kweli kipofu ila mtumishi wangu? au kiziwi ni kama mjudume nilyemtuma? Ni nani aliye kipofu kama mpenzi wangu wa aliyekusikia ukisema chochote. **27** Kwanza nilizingumza agano, au kipofu kama mtumishi wa Yahwe? **20** Mmeona na Sayuni, "Tazama hapo walipo;" Nimenmtuma mhhibiri mambo mengi, lakini hamuelewi; masikio yamefunguka, Yerusalem. **28** Nilipoangalia, hakuna hata mmoja, hakuna hata mionganoni mwao ambaye anaweza kutoa ushauri haki yake na kuitukuzu sheria yake. **22** Lakini watu mzuri, nani, lini nimulize, awezaye kunijibu neno. **29** Tazama, matendo yao si kitu; sanamu zao za chuma hawa ni wale waliokamtu na kutekwa; wote wamenaswa zilizotupwa ni upopo na utupu.

42 Tazama, mtumishi wangu, niliyekushika; niliyekuchagua, kwake ninapata furaha. Nimeiweka roho yangu juu yake; ataléta haki kwa mataifa. **2** Hatalia wala kupiga kelele, wala sauti yake haitasikika mitaani. **3** Mwanzi ulioangamizwa hatauvunja, na wala utambi unaowaka na kutoa mwanga hauaungua: atatekeleza haki kwa uaminifu. **4** wala hatazimia wala kukata tamaa mpaka atakapoanzisha haki katika nchi; na pwani inasubiria sheria yake. **5** Mungu Yahwe asema hivi—yeye aliyezumba mbingu na yeye zinyoosha nje, yeye aliyeiumba nchi na vitu vyote izalishavyo, yeye aliywapa punzi watu na wale waishio juu: **6** Mimi Yahwe nimekuita kwa haki yangu na nitakushika kwa mkono wangu. Nitakutunza wewe, na nitakuweka wewe kama agano kwa watu wangu, kama mwanga wa wayunani **7** Kuyafungua macho ya vipofu, kuwatoa waliofungwa gerezani, kuwatoa wale walio gizani kutoka kwenye nyumba iliyofungiwa. **8** Mimi ni Yahwe, Hilo ndilo jina langu; na utukufu wangu sitashiriana na mti mwingine wala sifa zangu sitashirkiana na sanamu ya kuchonga. **9** Tazama, mambo ya nyuma yamekuja na kupita, sasa ninakaribia kutangaza mambo mapya. Kabla hayajaanza kutokea nitawambia kuhusi wao." **10** Mwimbieni Yahwe wimbo mpya, na sifa zake

43 Lakini sasa haya ndio Yahwe asemayo, yeye aliyekuumba ewe, Yakobo, na yeye aliyekuumba ewe, Israeli: "Usiogope, kwa maana nimekukomboa wewe; nmeikuita kwa jina lako, wewe ni wangu. **2** Utakapopita katika maji, Nitakuwa pamoja na wewe; na katika mito, hayatakuzuru wewe. Utakapotembea katika moto hautaungua, na moto hautakuharibu wewe. **3** Maana mimi Yahwe Mungu wako, Mtakatifu wa Israeli Mkombozi wenu. Nimewapa Misri kama fidia yenu, Ethiopia na Seba watabadilishana kwako. **4** Kwa maana ulikuwa wa thamani na maalumu katika macho yangu, Ninakupenda; kwa sababu hiyo Nitatoa watu kwa ajili yako, na watu wengine kwa ajili ya maisha yako. **5** Usiogope, maana

Mimi niko pamoja na wewe; Nitawarudisha watoto wako kutoka mashariki, na kuwakusanya nyie kutoka magharibi. **6** Nitasema na kaskazini, 'Wakabidhini wao; na kwa kusini, Usiangalie ya nyuma; Leteni vijana wangu kutoka mbali na binti zangu kutoka vijiji nya mikoani katika nchi, **7** yeoye aitwe kw jina langu, niliyemuumba kwa utukufu wangu mwenyewe, Niliyemuumba, ndio, Mimi niliyemfanya. **8** Waleteni nye watu amba ni vifofu, hata kama wana macho, na viziwi, hata kama wana masikio. **9** Mataifa yote yatakusanya kwa pamoja na watu watakusanya. Ni nani mionganoni mwenu atakaye tamka na kutangaza kutumia mambo ya mwanzo? Waache walete mashahidi kuwashuhudia wao kama wako sahihi, waache wasikilize na kuthibitisha, 'kama ni kweli'. **10** Ninu ni mashahidi wangu, ametangaza Yahwe, "na watumishi wangu niliowachagua, ili uweze kujua na kuniamini mimi, na kuelewa kwamba mimi ndiye. Kabla yangu hapana mungu mwingine aliyeumbwa, na wala hatatoke baada yangu. **11** Mimi, Mimi Yahwe, na hakuna Mkombozi zaidi yangu. **12** Nitemetanza, nimeokoa, na kutangaza, na hakuna Mungu mwingine mionganoni mwenu, Ninu ni mashahidi wangu asema Yahwe, "Mimi ni Mungu. **13** Kuanzia leo na kuendelea mimi ndiye, na hakuna hata mmoja atakayewakomboa kwenye mkono wangu. Nitafanya, na nani awezae kunizua?" **14** Yahwe asema hivi, Mkombozi wenu, yeye Mtakatifu wa Israeli: "Kwa niaba yenu nimemtuma mjumbe kwenda Babeli na kuwaongoza wao wote chini kama watuhumiwa, kubadilisha kelele za furaha za watu wa Babeli' kuwa wimbo wa maombolezo. **15** Mimi ni Yahwe, niliye Mtakatifu, Muumbaji wa Israeli, Mfalme wenu. **16** Yahwe asema hivi, Ni nani aliyefungua njia katika bahari, na njia katika maji yenyen nguvi, **17** ni nani anayeongoza gari na farasi, majeshi na jeshi kuu. Walianguka chini kwa pamoja; hawakunyanyuka tena; wamezimwa, kama utambi unaoungua. **18** Msifikirie hayo mambo yaliyopita, wala kuyafikiria mambo ya zamani. **19** Tazama ninakaribia kufanya mambo mapya; sasa yanakaribia kutekeea; Je humyajui haya? Nitafanya njia jangani na na mikondo ya maji katika jangwa. **20** Wanyama pori wa shambani wataniheshimu mimi, Mbweha na mbuni, kwa sababu ninatoa maji jangwani, na mito jangwani, ili watu wangu niliowachuga wapatee kunjwa, **21** Watu hawa niliowaumba mwenyewe, kwamba wahesabu tena sifa zangu. **22** Lakini hamjanita mimi, Yakobo; umechoka na mimi, Israeli. **23** Haujanileeta hata kondoo wako kama sadaka ya kuteketeza; na wala haujaniheshimu mimi kwa sadaka yako Sijakutumisha wewe kwa sadaka ya mazao, wala sijawachosha kwa sadaka yenu ya ubani. **24** Hamkuninunullia mimi manukato mazuri kwa fedha, hakumwagia mimi mafuta ya sadaka zenu; Lakini mnanchosha mimi na dhambi zenu na mnanchosha mimi kwa matendo yenu mabaya. **25** Mimi, ndio, Mimi, ndiye niliyafaye maovu yenu kwa niaba yangu mmi mwenyewe; na Sitawaita na kuwakumbusha dhambi zenu tena. **26** Nikumbusheni mimi kilichotokea. Njooni tusemezane

pamoja; leta hoja zako, ili kusudi uthibitishe kuwa hauna hatia. **27** Baba yako wa kwanza alitenda dhambi, na viongozi wenu walitenda dhambi dhidi yangu. **28** Hivyo basi Nitawatia unajisi viongozi watakatifu; Nitamkabidhi Yakobo kuwaharibu kabisa, na Israeli kulaani udhalilishaji.

44 Sasa, sikiliza, Yakobo mtumishi wangu, na Israeli, Niliyekuchagua: **2** Yahwe asema hivi, yeye aliyeukufanya na kukuumba wewe katika tumbo na yeze aliye kusadia wewe: Usiogope, Yakobo mtumishi wangu; na wewe Yeshuruni, niliyekuchagua. **3** Maana nitashusha mvua kwenye aridhi yenyen kiu, na mikondo ya maji kwenye aridhi kavu; Nitashusha roho yangu kwa watoto wako, na baraka zangu kwa watoto wako. **4** Watakuwa mionganoni mwa nyasi, kama mti pembeni ya mkondo wa maji. **5** Mmoja atasema, 'Mimi ni wa Yahwe; na mwingine ataitha jina la Yakobo, na mwingine ataandika kwenye mkono wake 'Mimi ni wa Yahwe, na kuijita mwenyewe kwa jina la Israeli.' **6** Yahwe asema hivi—Mfalme wa Israeli na Mkombozi wake, Yahwe wa majeshi: "Mimi ni mwanzo na ni mwisho; na hakuna mungu ila mimi. **7** Ni nani aliye kama mimi? Na atangaze na anielezee matukio yaliyotokea tangu nilipoanzisha watu wangu wa kale, na waache watangaze matukio yajayo. **8** Usiogope wala usifadhaike. Je si mimi niliyekutangazia toka zamani, na nikatangaza? ninu ni mashaidi wangu: Je kuna Mungu mwingine zaidi yangu? Hakuna Mwamba mwingine zaidi yangu; Ninajua hakuna." **9** Mitindo yote ya sanamu si kitu; vitu wanavyo vifurahia ndani havina maana; mashahidi wake hawawezi kuona au kujua chochote, na watapatwa katika aibu. **10** Ni nani atengenezae miungu au sanamu zisizo na maana? **11** Tazama, washirika wote watapatwa na aibu; mafundi ni watu tu. waache washikilie msimamao wao kwa pamoja; wataogopa na kuhabibisha. **12** Mhunzi anafanya kazi kwa vyombo vyake, kutengeneza, kufanya kazi kwenye makaa ya mawe. Hurekebisha kwa kutumia nyundo na hufanya kazi kwa mkono wake wenye nguvi. Hupata njaa, na nguvi zake humuishinga; Hajanywa maji na huzimia. **13** Seremala hupima mbao kwa kamba na kuiweka alama kwa kitu kikali. Huichonga kwa vyombo vyake na kuweka alama kwa kutumia dira. Huichonga baada ya sanamu ya mtu, kama mtu anyevutia, ili iweze kukaa ndani ya nyumba. **14** Huikata chini mierezi, huchagua miti ya miseparsi au miti ya mialoni. Huchukua mti yeze mwenyewe katika mitsu. huotesha mvinje na mvua huifanya ikue. **15** Basi mtu hutumia kwa moto na kujipatia joto. Ndio, huwasha moto kuwooka mkate. Halafu hutengeneza miungu ili ausjudie; **16** Huchoma sehemu ya kuni kwa moto, na huchoma nyama yake juu yake. hula na kushiba. huota moto na kusema, "Ah, Nimepata joto, nimeouna moto." **17** Kwa kutumia mbao hutengeneza miungu, sanamu yake; huisujudu na kuhieshimu, huipa sifa na kusema, "Niokoe mimi, maana wewe ni mungu wangu." **18** Hawajui, wala hawaalewi, maana macho yao yamepofuka na hawaoni, na miyo yao haiwezi kufahamu. **19** Hakuna anayefikiria,

wala kuelewa na kusema, "Nimechoma sehemu ya mbao anga lishushe chini haki, na acha nchi inyonje haki, ili kwenye moto; na pia nimewooka mkate kwa kutumia wokovu uweze kuchipukia juu, na haki kutawanyika kwa makaa yake. Nimechoma nyama kwa makaa yake nikala. Sasa Je ninaweza kutengeneza kitu kinachochukiza kwa ajili ya kuabudia kwa sehemu ya mbao iliyobakia? Je ninaweza kusujudia sanamu ya mbaoo?" 20 Ni kama vyingu nya udongo katika aridhi! Je udongo umwambia anayejilisha majivu; moyo wke mdanganyifu unampoteza yeye. Huwezi kujiooka mwenyewe, wala hawezi kusema, "Hiki kitu katika mfono wangu wa kulia sio mungu wa kama wingu zito, matendo yako mabaya, na wingu, ni kama dhambi zako; maana nimekukomboa wewe. 23 nchi na kuumba mtu juu yake. Ni mfono yangu mimi Imba, enyi mbingu, maana Yahwe ameyafanya haya; piga kelele enyi mkaao katika nchi. Pazeni sauti enyi mlima milima, enyi misitu yenye miti ndani yake, ewe mlima, ewe misitu wenye kila aina ya mti ndani yak; Maana ushauri wao kuwa ujingga. 26 Mimi, Yahwe, niliyethibitisha mbigu, mimi peke niitngenezae nchi. 25 Mimi niliyezikata dalili za waongo na kuwaabisha wanaosoma dalili zake; Mimi niliyezigeuza busara za wenye hekima na kujeza na wewe na hakuna mwingine ila yeye." 15 Hakika ushauri wao kuwa ujingga. 26 Mimi, Yahwe, niliyethibitisha maneno ya mtumishi wake na kuutimiza utabiri wa mjumbe wake. Aliyezungumza kuhusu Yerusalem, 'Atakuwa mwenyeji; na katika mji wa Yuda, 'Watatengeneza tena, na nitapatengeneza palipoharibika; 27 awezae kusema na bahari kubwa, 'Kauka,' na yanakauka mda huo.' 28 Yahwe ndiye anwambyie Koreshi, 'Ni mchungaji wangu, na atafanya kila nilitakalo; atatoa amri kuhusu Yerusalem, 'Utajengwa kwa upya, na kuhusu Hekalu, 'Basi na msingi wake uanzwe kuwekwa."

45 Yahwe asema hivi kwa mapakwa mafuta, kwa Koreshi, niliyemshika kwa mfono wa kuumi, illi niweze kuangamiza mataifa mbele yake, kuwalinda wafalme, kufunguo milango mbele yao, ili lango liwe wazi: 2 "Nitakwenda mbele yako na kusawazisha milima; nitavunjavunja vipandevivande milango ya shaba na kukuta vipandevipande nguzo za chuma, 3 Nitakupa hazina ilio gizani na utajiri uliofichwa mbali, ili ujue kwamba ni mimi Yahwe, niliyekuita kwa jina lako, Mimi, Mungu wa Israeli. 4 Kwa niaba ya Jakobo mtumishi wangu, na Israeli chaguo langu, Nimekuita wewe kwa jina lako: nimekupa heshima iliyotukuka, jabo hakunija mimi. 5 Mimi ni Yahwe na hapana mwingine; hakuna Mungu ila mimi. Nitakuimariswa katika vita, japo hamkunifamu mimi; 6 kwamba watu wajue kutoka mapambazuko ya jua, na kutoka magharibi, kwamba hakuna mungu mwngine ila mimi: Mimi ni Yahwe, na hakuna mwngine. 7 Nimefanya mwanga na nimeumba giza; Ninanateta amani na ninaumba majanga; Mimi Yahwe, nifanyae haya yote. 8 Enyi mbingu, nyeshaa kutoka juu! Acha

angaa lishushe chini haki, na acha nchi inyonje haki, ili pamoja. Mimi Yahwe nimewumba wote kwa pamoja. 9 Ole kwa yejote anayesema kwa yule aliymfanya yeye, kwake yeye ni kama chungu cha udongo mionganii mwa mfinyanzi, 'Unatengeneza nini? au ' Kazi yako haina kitu cha kushika? 10 Ole wake asemae kwa baba, 'Unaniza nini? au kwa mwanamke, 'unaniza mimi nin?' 11 Yahwe kweli." 11 Fikiria kuhusu vitu hivi, Yakobo na Israeli, maana wewe ni mtumishi wangu: Nimekuumba wewe; wake: 'Kwa nini unauliza swalii kuhusu nini nitakacho kama wingu zito, matendo yako mabaya, na wingu, ni kama dhambi zako; maana nimekukomboa wewe. 23 nchi na kuumba mtu juu yake. Ni mfono yangu mimi nilioinyoosha ju ya mbingu, na nikazimuru nyota zote kutokea. 13 Nimemuinua Keroshi juu katika haki yangu, na nitalainisha njia zake zote. Ataujenga mji wangu kwa upya; atawachia walio uhamishoni kurudi nyumbani kwa, na so kwa pesa wala kwa rushwa," asema Yahwe wa wake katika Israeli. 24 Yahwe asema hivi, Mkombozi majeshi. 14 Yahwe asema hivi, mapato ya Misri na bidhaa wako, yejye aliyezungumza kuhusu Yerusalem, 'Atakuwa mwenyeji; na katika mji wa Yuda, 'Watatengeneza tena, na nitapatengeneza palipoharibika; 27 awezae kusema na kuhuna mwingine ila yeye.' 15 Hakika mna Mungu aliyejifisha ndani yenu, Mungu wa Israeli, na kuhuna mwingine. 16 Wote wataabishwa na kuzaraliwa kwa Mkombozi. 16 Wote wataabishwa na kuzaraliwa kwa pamoja; wale wachongao sanamu watatembea katika udhalilishaji. 17 Lakini Israeli itakombolewa na Yahwe kawa wokovu wa milele; na wala hautaabika tena au kuhuna mwingine. 18 Yahwe asem hivi, nani aliyezungumza kuhusu Yerusalem, 'Atakuwa mwenyeji; na katika mji wa Yuda, 'Watatengeneza tena, na nitapatengeneza palipoharibika; 27 awezae kusema na kuhuna mwingine. 19 Sijaongea katika siri, katika maeneo ya siri; Sijauambia ukoo wa Daudi, 'Nitafute bure! Mimi ni Yahwe ninayezungumza ukweli; Ninatangaza vitu vilivyo ya kweli. 20 Jikusarjeni wenyeve na mje! kusanyikeni kwa pamoja, enyi wakimbizi kutoka mionganii mwa mataifa! Hawana maarifa, wale wanaobeza sanamu ya kuchongaa na kuiomba miungu asiyewasidua. 21 Sogeeni karibu na mnitangazie mimi, leteni ushahidi! waache walete mashauri kwa pamoja. Ni nani aliyeaonyesha haya kutoka zamani? Ni nani aliyetangaza? Je sikuwa mimi, Yahwe? na hakuna Mungu mwingine ila mimi, Mungu mwngine haki; na mkombozi; hakuna mwingine zaidi yake. 22 Nijeukieni mimi, na mkaokolewe, miisho yote ya nchi; Maana mimi ni Mungu, na hakuna mwngine. Mimi mwngine ninaapa, ninaongea katika haki yangu, na sitarudi nyuma: 23 'kwangu kila goti litapigwa, na kila ulimi utakiri. 24 Wataniambia mimi, Ni katika Yahwe peke yake kuna wokovu na nguvu.' wataaibika wale wote wenye hasira na Mungu. 25 Katika Yahwe makabilaa yote ya Israeli yatalaalishwa; watachukua kiburi katika yeye.

46 Beli huaguka chini, Nebo husujudu; miungu yao na hirizi. **10** Umeweka imani katika mapungufu yako; na imebebwa na wanyama na mzigo wa mnyama. kusema, "Hakuna anayeniona mimi"; hekima na maarifa Sanamu hizi mlizobeba ni mzigo mzito kwa wanyama yako yanakupoteza, lakini unasema katika moyo wako, kuchoka. **2** Kwa pamoja wanashuka chini; hawawezi "Nipo na hakuna hata mmoja kama mimi." **11** Maafa kuziokoa sanamu zao, na wao wenye we wameenda yatakuzidi wewe; hautaweza kuyaondoa kwa dua zako uhamishoni. **3** Nisikilizeni mimi, nyumba ya Yakobo, wote mwenyewe. Uharibfu utakuwa juu yako; hautaweza mliobaki kwenye nyumba ya Israeli mlionchukuliwa na mimi kutoka kabla amjazaliwa, mlichukuliwa mkiwa tumboni. **4** kitu. **12** Endeleni kutoa uganga wako na wachawi wengi Hata kwa njie wazee Mimi ndiye, mpaka mmeshapata ambao mliaoaminisha kusoma toka utotoni mwao; labda mvi nitawachukua. Nimewaumba ninyi na nitawabeba utafanikiwa, labda utayashinda maafa. **13** Umejaribu ninyi; Nitwachukua nyie na nitawakomboa nyie. **5** Je sana kwa kushauriwa sana; waache hao watu wasimame utanifananisha mimi na nani? na mimi nimefana na na kukuokoa wewe- wale wanaoangalia mbingu na nani, ili utulinganishe? **6** Watu humwaga dhahabu kutoka wanoangalia nyota, wale wanotangaza mwenzi mpya-kwenye mabegi yao na uzito wa fedha kwenye uzani. waache wawaokoe nyie kutoka kwenye yalijowapat. Humujiri mfua dhahabu, na hutengeneza kuwa dhahabu; **14** Tazama, watakuwa kama mabua. Moto utayachoma na huinama chini na kuzisuji. **7** Wanazinyanya juu ya juu. Hayataweza kujisaidia yenye we kutoka kwenye mabega yao na kuzibea; wanaziweka katika sehemu mkono wa moto. Hakuna makaa kuwapa joto wao na yake, na itasimama katika eneo lake na alitasogea hakuna moto uliowekwa pembeni kwa ajili yao! **15** Hivi kutoka pale, hililia, lakini haiwezi kujibu wala kumuokoa ndio wamekuwa kwako, wale unaofanya nao kazi, na ye yote kwenye matatizo. **8** Tafakari kuhusu hivi vitu; katu una uauza na kununua na wao toka ulipo kuwa mdogo, na usivipuuzie, enyi waasi! **9** Tafakari kuhusu vitu vya awali, wale wanaendelea kufanya mambo yao ya kijinga; na nyakati zile zilizopita, Maana mimi ni Mungu, na hakuna unapolia kuhitaji msaada, hakuna hata mmjoo ambaye mwingine, Mimi ni Mungu na hakuna kama mimi. **10** atakukomboa wewe."

48 Sikiliza hili, nyumba ya Jakobo, mliontwa kwa jina la Israeli, na mmetoka katika mbegu ya Yuda; ye ye akirie kwa jina la Yahwe na kumuhusisha Mungu wa Israeli, lakini sio kweli wala kwa namna ya haki. **2** Maana wanajitta wenye wewatu wa mji mtakatifu na kumuamini Mungu wa Israeli; Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. **3** "Nimetangaza vitu kutoka siku nyngi; Wamekuja nye kutoka mdomoni mwangu, na nimewafanya wajulikane; halafu gafla nimewafanya, na yakatimia.

4 Kwa sababu nilijua kwamba wewe ni mkaidi, misuli ya shingo yako ni kama ya chuma, na paji la uso ni kama shaba, **5** Hivyo basi nilitangaza vitu hivi kabla havijatokeo hivyo, nilikujulisha wewe, 'Sanamu yangu imefanya haya au sanamu yangu ya kuchonga na sanamu yangu ya kuyeyusha, yamekwishisha vitu. **6** Umesikia kuhusu mambo haya; angalia ushahidi wote; na wewe, Je hautakubali kwamba ninacho kisema ni cha kweli? Kuanzia sasa na kuendelea Nitaawyeshaa vitu vipyaa, mambo yaliyofichika ambayo hamkuyajua. **7** Sasa, na sio yaliyopita, yamekuwa sasa, na kabla ya leo hamkusikia kuhusu wao, hivyo hautaweza kusema, 'Ndio, nilijua kuhusu wao.' **8** Haukusikia; haukuelewa; haya mambo hayakufuniliwa katika masikio kabla ya. Maana nilijua kwamba umekuwa mdanganyifu, na kwamba umekuwa muasi kutoka kuzaliwa. **9** Kwa niaba ya jina langu nitahairisha asira yangu, na kwa heshima yangu nitajizua kutokumuharibu ye. **10** Tazama, Mimi niliwaandaa ninyi, lakini sio kama fedha; Nimekusafisha wewe katika tanuru la mateso. **11** Kwa niaba yangu, kwa niaba yangu nitafanya; maana ni kwa jinsi gani niruhusu jina langu lisiheshimike? Sitampa utukufu wangu mtu ye yote. **12** Nisikilize mimi, Yakobo, na Israeli niliyekuita: Mimi ndiye;

47 Njoo chini na ukae kwenye mavumbi, binti bikira wa Babeli; kaa juu ya aridhi pasipo enzi, ewe binti wa Wakaldayo. Hautaitwa tena mpenda anasa na maisha ya anasa. **2** Chukua jiwe la kusagia na usage unga; ondoa pazia lako, ondoa mavazi yako, ondoa viatu miguuni, na vuka mkondo wa maji. **3** Uchi wako utafunuliwa, ndio, na aibu yako itaonekana; Nitachukua kizazi na sitamuacha mtu, **4** Mkombozi, Yahwe wa majeshi ndilo jina lake, Mtakatifu wa Israeli. **5** Kaa kimya na nenda katika giza, ewe binti wa Wakaldoyo; maana hautaitwa tena malikia wa falme. **6** Nilikuwa na hasira na watu wangu; Nimeunajisi urithi wangu na kuwakabidhi nyie katika mkono wenu, lakini hamkuomyesha huruma; umeweka nira kubwa kwa wazee. **7** Umesema, "Nitaongoza daima kama malikia huru." Haukuvichukua vitu hivi katika moyo, wala hakutafakari jinsi hivi vitu vitakavyojeuka. **8** Hivyo sasa sikiliza hili, Ewe upendae anasa na kukaa salama; ewe usemae katika moyo wako, 'Ninaishi, na hakuna mwingine kama mimi; Sitakaa kama mijane wala sitazoea kufiwa na watoto. **9** "Lakini vitu hivi vitakuja kwako siku moja katika kipindi cha siku moja; kwa nguvu za kutosha yatakuja kwako, japo uchawi wako na dua zako

Mimi ni wa kwanza, na pia wa mwisho. **13** Ndio, mkono wangu umeweka msingi wa nchi, na mkono wangu wa kuume ulizitawanya mbingu, zimesimama juu kwa pamoja. **14** Jikusanyeni wenye, nyinyi nyote, na sikilizeni; ni nani mionganini mwenu atangazaye mambo haya? Yahwe atakamilisha lengo lake dhidi ya Babeli. Atachukua mapenzi ya Yahwe dhidi ya wa Wakaldayo. **15** Mimi, nimezungumza, ndio, nimemchagua yeye, nimemleta yeye, na yeye atafanikiwa. **16** Sogea karibu na mimi, sikiliza hili; kutoka mwanzo sikuzungumza katika siri; lakini ilipotokea, Mimi niko hapa; na sasa Bwana Mungu amenituma mimi, na Roho wake." **17** Yahwe asema hivi, "Kwa mda huu nimeamua kuwaonyesha neema yangu na nitawajibu ninyi, na siku ya wokovu nitawasaki ninyi; Nitakulinda wewe; na nitawapa kama agano kwa watu, kuitengeneza tena nchi, kuwarhithsa urithi uliokuwa na ukiwa. **9** Utasema kwa wafungwa, 'Tokeni nje; kwa wale mliong kitali giza gerezani, 'Jionyeshe mwenzewewe. 'Watachunga pembeni ya barabara, na juu ya miteremko ya wazi yatakuwa malisho yake. **10** Hawatasikia njaa wala kiu; wala joto au jua halitawaunguza, kwa yeye mwense huruma juu yao atawaongoza wao; atawaongoza wao kwenye mikondo ya maji. **11** Na nitafanya milima yote kuwa barabara, na kufanya njia za juu kuwa sawa" **12** Tazama, haya yatatoka kutoka mbali, baadhi kutoka kaskazini na magharibi; na wengine kutoka nchi ya Simini. **13** Imba, ewe mbingu, na uwe na furaha, ewe nchi pazeni sauti ikiwa kama mtaheshimu amri zangu! Hivyo amani na ya kuimmba enyi milima! maana Yahwe anawafarjii watu maendeleo yataturirika kama mto, na wokovu wenu ni wake, na watakuwa na huruma kwa wale wanoteseka. kama mawimbi kwenye bahari. **19** Watoto wako watakuwa **14** Lakin Sayuni asema, Yahwe ameniacha mimi, na wengi kama mchanga, na watoto kutoka kwenye tombo zenu watakuwa wengi kama nafaka kwenye mchanga; Bwana amenisahau mimi." **15** "Je mwanamke anaweza majina yao hayataondolewa wala kufutwa mbele yangu. huruma na mtoto aliye mzaa? ndio, hawakusahau, lakinini **20** Tokeni nje ya Babeli! wakimbieni Wakaldayo! kwa siwezi kukusahau wewe. **16** Tazama, nimeliandika jina lako sauti ya kupiga kelele tangaza kwamba! hakikisha hili kwenye kiganja cha mkono wangu; Kuta zako zinaendelea linajulikana, hakikisha hili linafika mpaka miisho ya nchi! kuwa mbele yangu. **17** Watoto wangu wamerudi haraka, sema 'Yahwe amemkomboa Yakobo mtumishi wake. wakati wale wanowaangaimiza nyle wameenda mbali. **21** Hawakupatwa na kiu alipowongoza katika jangwa, **18** Tazama karibu na uone, wote wamekusanyika na alifanya maji kutokea kwenye mwamba kwa ajili yao; wanakuja kwako. Nitahakikisha kama ninaishi- hili ni aliugawa na kufungua mwamba, na maji yakatoka nje. **22** tamko la Yahwe- hakika mtavivaa kama kama kijiti; Hakuna amani kwa watenda makosa- amesema Yahwe." utaifiungo kama bibi harusi. **19** Jano umeharibiu na

49 Nisikilize mimi, enyi mkao pwani! na kuwa makini, enyi watu mkao mbali. Yahwe amenita mimi kutoka kuzaliwa kwa jina, mama yangu aliponileta duniani. **2** Amefanya mdomo wangu kuwa kama upanga mkalii; amenificha mimi katika kivilu cha mkono wake; amenifanya mimi kuwa mshale unaong'aa; katika podo yake amenificha mimi. **3** Amesema na mimi, "Wewe ni mtumishi wangu, Israeli, kuititia yeye nitaonyesha utukufu wangu." **4** Lakini nilimjibu, "Japo nilifirkiria nilifanya kazi bure, nimetumnia nguvu zangu bure, ikiwa haki yangu iko pamoja na Yahwe, na zawadi yangu iko kwa Mungu wangu. **5** Na sasa Yahwe asema hivi, yeye aliyeniumba mimi toka kuzaliwa na kuwa mtumishi wake, kumrejesha Yakobo tena kwake mwényewe, na Israeli wakusanyike kwake. Mimi ninaheshimika katika macho ya Yahwe, na Mungu wangu amekuwa nguvu zangu. **6** Asema hivi, "Ni kitu kidogo sana kwa wewe kuwa mtumishi wangu ili kuanzisha ukoo wa Yakobo, na kuwarejesha wanaoishi Israeli. Nitakufanya wewe kuwa mwanga kwa Wayunani, ili uwe wokovu wangu katika mipaka ya nchi. **7** Yahwe asema hivi, Mkombozi wa Israeli, Mtatakitifu wao, kwa yeye ambae maisha yake yamedharauliwa, kuchukiwa na mataifa, na mtumwa wa viongozi, "Mfalme atakuona wewe na nyanyuka, na wakuu watakuona wewe na inama chini, kwa sababu ya Yahwe ambae ni mwaminifu, hata mtakatifu wa Israeli, aliywachagua ninyi." **8** Yahwe asema

435

50 Yahwe asema hivi, "Kiko wapi cheti cha talaka inzi. Lakini wokovu wangu utaendelea daima, na haki ambacho nimempa tataka mama yako? na kwa yangu haitaacha kutenda kazi. **7** Nisikizeni mimi, enyi nani niliowauza mimi? Tazama, umewauza kwa sababu mnaotambua ukweli, enyi watu wangu mliobeba sheria ya dhambi zako, na kwa sababu ya uasi wako, na yangu katika miyo yenu: Msioope matusi ya watu, mama yako amepelekwa mbali. **2** Kwa nini nimekuja wala kukatishwa tamaa na unyanyasaji wao. **8** Maana maana hakuna mtu pale? Kwa nini nimeita lakini hakuna Nonda watawala wao kama vazi, na minyoo itawala wao aliyejib? Je mkono wangu ni mfupi kukufidia wewe? Je kama sufu; lakini haki yangu itakwa daima, na wokovu hakuna nguvu katika ukombozi wngu kwako? Tazama, wangu katika vizazi vyote." **9** Amka, amka, jivishe wewe maonyo yangu, nimeikausha bahari; nimeufanya mto mwenyewe kwa nguvu, mkono wa Yahwe. Amka kama kuwa jangwa; samaki wake wamekufa na kuoda kwa siku za zamani, kizazi cha nyaktii za kale, Je sio wewe kukosa maji. **3** Nimelivisha giza; na ku kwa ngfunika uliyeangamiza mynyama wa baharini, na uliyemchoma nguo za magunia." **4** Bwana Yahwe amenipa mimi lugha joka? **10** Je haukuakausha bahari, maji ya kina kirefu, na kama wale wanayofundishwa, ili kwamba nizungumze kufanya kina cha bahari kuwa nija ya ukombozi kupita? maneno ya kudumisha kwa ye ye aliyechoha; huniamsha **11** Fidia ya Yahwe itarudi na kwenda Sayuni kwa kilio cha mimi asubuhi kwa asubuhi; huyaamsha masikio yangu furaha na furaha ya milele itakwa katika vichwa vyao, na kama wale wanofundisha. **5** Bwana Yahwe amefungua huzuni na kuomboleza vitatoweka mbali. **12** "Mimi, mimi sikio langu, na sikuasi, wala kurudi nyuma. **6** Niliwapa ndiye niwapae faraja. Kwa nini uwaogope watu, ambao mgongo wangu wale wanaonipiga mimi, na shavu langu wanakufa, watatoto wa wanadamu, waliofanywa kama kwa wale wanaopokonya nje ndevu zangu; Sitouficha majani? **13** Kwa nini umemsahau Yahwe Muumba, ye ye uso wangu kutokana na matendo ya aibu na kutema azinyooshayembingu na kuweka misingi ya nchi? Nyie mate. **7** Maana Bwana Yahwe atanisaidia mimi; hivyo amba mna hofu za mara kwa mara kila siku kwa sababu basi sitapatwa na aibu; hivyo nimeufanya uso wangu ya hasira ya moto ya wanyanyasaji anapo fanya maamuzi kama jiwe, maana ninajua kwamba sitaabishwa. **8** Yeye ya kuangamiza. Iko wapi hasira ya wanyanyasaji? **14** aliye nitakasa mimi yu karibu. Ni nani atakayenipinga Yeye aliyeinama chini, Yahwe atafanya haraka kumuachia; mimi? Basi na tusimame tufarrijane mmoja mmoja. Nani hatakuwa wala kwenda chini katika shimo, wala hatakosa aliye mshitaki? Muache aje karibu na mimi. **9** Tazama, mkate. **15** Maana Yahwe Mungu wenu, anaye ifanya bahari Bwana Yahwe atanisaidia mimi. Nani atakayetangaza itembee, hivyo mawimbi yake yavume kwa kishindo-kuwa mimi ni mwenye hatia? Tazama, watavaa nje kama Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. **16** Niweka maneno vazi; mdomo utawala wao juu. **10** Ni nani mionganoni mwenu yangu mdomoni mwako, na nimekufunika wewe kwa anayemuogopa Yahwe? Ni nani anayehieshimu sauti ya kivuli cha mkono wangu, ili niweze kupanda mbingu, Yahwe? Ni nani atakayetembea kwenye giza nene pasipo kuweka misingi ya nchi, na kutamkia Sayuni, 'ninyi ni watu mwanga? **11** Tazama, ninyi nyote mnaowasha, ni nani wangu." **17** Amka, amka, simama juu, Yerusalem, ewe aliywepa wenyewe kwa tochi: tembeni katika mwanga unyweae katika kikombe cha hasira ya Yahwe kutoka wa moto wenu na katika moto mliouwasha. Hili ndilo mkononi mwako; umekunjwa katika kikombe, kikombe millopokea kutoka kwangu: utalala chini katika mahali cha mateso, na umekunjwa na kumaliza. **18** Hakuna hata mmoja mionganoni mwa watoto aliywazaa wa kumuongoza yeye; hakuna hata mmoja mionganoni mwa wote aliywalea wa kumshika mkono wake. **19** Shida hizi mbili ziliwatokea ninyi- ni nani atahuzunika pamja nanyi? - ukiwa na uhariifu, na njaa na upanga. Ni nani atakayekufariji wewe? **20** Watoto wako walizima; walilala kila kona ya mtaa, kama swala kwenye mtego; Wamejawa na hasira ya Yahwe, Laana ya Mungu wako. **21** Lakini sasa sikiliza hili, ewe uliodhulumiwa na kulewa, lakini sio kwa mvinyo: **22** Bwana wenu Yahwe Mungu, anayewashi watu wake, asema hivi, "Tazama, Nimechukua kikombe cha ukubwa mkononi mwako- ukubwa wa kikombe cha hasira yangu - ili usiweze kunjwa tena. **23** Nitakuweka kwenye mikono ya watesaji, wale waliokuambia wewe, Lala chini, ili tutembe juu yako'; wameufanya mgongo wako kama uwanjwa na kama wao wa."

51 Nisikizeni mimi, enyi mtendao haki, enyi mtafutaye Yahwe: Tazama katika mwamba uliouchongwa nakuchimba kutoka pale ulipopakata. **2** Mtazameni Ibrahimu, baba yenu, na Sara, aliywazaa ninyi; maan alipokuwa na upweke ye ye mwenyewe, Nilimuita ye ye. Nikambariki ye ye na kumfanya ye ye kuwa wengi. **3** Ndio, Yahwe atafariji Sayuni; Atafariji miji yake yote ilio na ukiwa; jangwa lake atalifanya kama Edeni, na jangwa lilio wazi pembedi ya bonde la mto Yordani kama bustani ya Yahwe; Furaha na shangwe vitakuwa kwake, shukrani, na sauti ya kuimba. **4** "Kuwa makini kwangu, watu wangu; na nisikizeni mimi, watu wangu! Maana nitatoa amri, na nitaifanya haki yangu kuwa sheria ya mataifa. **5** Haki yangu ipo karibu; wokovu wangu utaenda nje, na mikono yangu itahihukumu mataifa; Pwani itanisubiri mimi; maana wanashauku ya kuhusubiria mkono wangu. **6** Nyanyueni macho yanu juu angani, na tazama nchi chini, maana mbingu zitatoweka mbali kama moshi, na nchi itachakaa kama vazi, na wenyeji wake watakuwa kama

52 Amka, amka, vaa nguvu zako, Sayuni; vaa vazi lako zuri, mji mtakatifu; maana hakuna tena kutotahiriwa wala wasio safi kuingia kwako. **2** Jikung'ute mwenyewe kutoka mavumbini; nyanyuka na ukae, ewe Yerusalem;

ondoa shanga katika shingo yako, wafungwa, binti ya hakufungua mdomo wake; kama kondooendae kuchinjwa, Sayuni. 3 Maana Yahwe asema hivi, umeuzwa bure, na na kama kondoo mbele ya mtu anayemkata mnyo ya yake utakombolewa pasipo pesa." 4 Maana Bwana Yahwe taratibu, hivyo hakufungua mdomo wake. 8 Kwa kutumia asema hivi, "Hapo mwanzo watu wangu walishuka chini nguvu na hukumu yeye aliylaani; ni katika kizazi hicho Misri kuishi kwa muda mfupi; Waasiria waliwanyanya atafikiria zaidi kuhusu yeye? Lakini aliondolewa katika wao hivi karibuni. 5 Sasa ni kitu gani nilicho nacho aridhi ya walio hai; kwa sababu ya makosa ya watu wangu hapa- Hili ni tamko Yahwe- aonae kwamba watu wake na adhabu ilikuwa juu yake. 9 Wameliweka kaburi lake wanachukuliwa bure tu? Wale wanowaongoza wao pamoja nawahalifu, kwa utajiri wa mtu katika kifo chake wanafanya mzaha-Hili ni tamko la Yahwe- jina langu ingawa hakuwa na vurugu wala udanganyifu wowote katika linakashifiwa mchan kutwa. 6 Hivyo basi watu wangu mdomo wake. 10 Lakini yalikuwa ni mapenzi ya Yahwe watalijua jina langu; watajua kwamba siku hiyo kwamba kumponda yeye na kumfanya yeye apone. Alipoyafanya mimi ndiye ninayesema "Ndiyo, Ni Mimi!" 7 Ni kwa maisha yake kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi, ataona uzuri gani juu millima ni miguu ya mjumbe aliyeleta watoto wake, ataongeza siku zao, na mapenzi ya Yahwe habari njema, atangaza amani, aliyebeba uzuri wa ukuu, yatatimizwa kupitia yeye. 11 Baada ya mateso ya maisha aliyetangaza wokovu, anayesema kwa Sayuni, "Mungu yake, ataona mwanga na ataridhika kwa maarifa yake. wako anatawala!" 8 Sikiliza enyi walini nyanyueni sauti 12 Hivyo basi Je ninaweza kumpa yeye sehemu yake zenu, kwa pamoja pigeni kelele kwa furaha, maana mionganii mwa wengi, naye atatawnya mateka kwa wengi, mtamuona, kwa kila jicho lenu, kurejea kwa Yahwe Sayuni. kwa sababu amejonyesha yeye mwenye kwenye kifo na 9 Pazenii sauti kwa kuimba kwa furaha, enyi mateka amehesabiwa na wahalifu. Amezaa dhambi za wengi na wa Yerusalem; maana Yahwe amefariji watu wake; kufanya maombolezo kwa wahalifu.

ameikomboa Yerusalem. 10 Yahwe amewaonyesha kwamba mkono wake mtakatifu katika macho ya mataifa yote; nchi yote itauona wokovu wa Mungu wetu. 11 Ondokeni, ondokeni, enendeni mbali na hapa; msiguse kitu chocchote ambacho ni najisi; au kuishi katikati yake; jitakase mwenyewe, enyi mliobe ba vyombo ya Yahwe. 12 Maana hautakwenda nje kwa kukimbia, wala hautaondoka kwa hofu; Maana Yahwe atakuwa mbele yako; na Mungu wa Israeli atakuwa mlinzi wako nyuma. 13 Tazameni, mtumishi wangu atafanya hekima; atakuwa juu na atanyanyuliwa juu, na atapandishwa juu. 14 Na wengi watamstajabia yeye- muonekano wake umekunjamana nje ya muonekano wa mwanadamu, hivyo basi upande wake ulikuwa mbali na kitu chocchote ambacho ni binadamu- 15 Na hivyo, mtumishi wangu atanyunyizia mataifa mengi na wafme watafunga midomo yao kwa sababu yake. Kana kwamba hawajawahi kuambilwa, wataona, kana kwamba hawakusikia, wataelewa.

53 Ni nani angweza kuamini tuliyasikia? Na mkono wa Yahwe, kwake uliojidhahirisha? 2 Maana amekuwa mbele za Yahwe kama sampuli, na kama chipukizikatika aridhi kavu; hakuna maajabu yalionekana au mapambo; tulipo muona yeye, hapakuwa na uzuri kututvutia sisi. 3 Alidharauliwa na kukataliwa na watu; mtu wa huzuni, na mwenye maumivu. Kama mmoja aliyetoka kwa watu wafichao nyuso zao, alidharauliwa; na kujifikiria kuwa asiye na faida. 4 Lakini hakika amezaliwa ugonjwa wetu na kubeba huzuni yetu; tulidhani aliadhibiwa na Mungu, amepigwa na Mungu, na kutaabishwa. 5 Lakini alichomwa kwa sababu ya uaasi wa matendo yetu; aliangamizwa kwa sababu ya dhambi zetu. Adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake, na kwa majeraha yake sisi tumepona. 6 Sisi ni kama kondoo tumeputoka; kila mmoja amejeuka katika njiya yake, na Yahwe amemueka juu yake maovu kwetu sisi sote. 7 Aliteswa; lakini alinyenyekeaa mwenyewe,

54 "Imba, ewe mwanamke tasa, ewe ambaye haujaza; imba wimbo kwa furaha na lia kwa nguvu ewe ambaye hujapata uchungu wa kuzaa. Maana watoto walio katika ukiwa ni wengi kuliko watoto wa wanawake waliolewa," asema Yahwe. 2 Fanya hema lako kuwa kubwa na tawanya mapazia mbali, sio kidogo; nyooasha kamba zako na imarisha vigingi vyako. 3 Maana utawanjwa katika mkono wa kulia na wa kushoto, na ukoo wako utashinda mataifa na kuwapatia miji iliyo na ukiwa. 4 Usiogope maana hautahaibika, wala kukatishwa tamaa maana hautapatwa na aibu; hutasahau aibu ya ujana wako na aibu ya kutelekezwa. 5 Maana Muumba ni mume wako; Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. Mtakatifu wa Israeli yeye ni mkombozi wenu; anaitwa Mungu wa nchi yote. 6 Yahwe anakuita wew urudi kama mwanamke aliyetelekezwa na mwenye roho ya huzuni, kama mwanamke mdogo aliyeolewa na kukataliwa, asema Mungu. 7 "Kwa kipindi kifupi nimewatelekeza ninyi, lakini kwa huruma kubwa nitawakusanya ninyi. 8 Katika gharikia ya hasira nimeuficha uso wangu kwa muda. Lakini kwa agano la milele la kuaminika nitakuwa na huruma na ninyi- amesema Yahwe, aliywakomboa ninyi. 9 Maana haya ni kama Nuhu kwangu: kama nilivyoapa maji ya Nuhu hayuatapita tena katika nchi, Hivyo nimeapa kwama sitapatwa na hasira na ninyi wala kuwakemea ninji.

10 Japo milima yaweza kuanguka na vilima vyaweza kutikiswa, japo uimara wa pendo langu hautageuka nyuma kutoka kwenu, wala agano langu la amani kutikiswaa sema Yahwe, Yeye mwenye huruma juu yenu. 11 Wanaotaabika, wanaopitia dhoruba na wasio na faraja, tazama, nitaweka lami kwa rangi nzuri, na kuweka misingi kwa yakuti. 12 Nitaufanya mnara wa akiki na lango yake ya almasi na kuta zake za nje ni za mawe mazuri. 13 Na watoto wako wote watafundishwa na Yahwe; na amani ya

tena. Hautaona dhiki tena, maana hautaogopa, na hakuna kitu cha kutisha kitakachokuja karibu yako. **15** Tazama, yangu huchagua mambo yanayonipendeza mimi, na yeyote atakaye changanya matatizo pamaoja na wewe yangu na ndani ya kuta zangu kumbukumbu ambayo anayepuliza makaa yanayoungua na na kuanda a silsha kama kazi yake, na nimemumba mharibifu ili awaharibu. **17** Hakuna silaha iliyotengenezwa dhidi yako ikafanikiwa; na utamlaani kila mmjooa anayekutusi wewe. Huu ndio urithi wa watumishi wa Yahwe, na uthibitisho wake kutoka kwangu- Hili ndilo tamko la Yahwe."

55 "Njooni, kila aliye na kiu, njooni kwenye maji! na ewe usio na pesa, njoo, ununua na ule! Njoo, nunua mvinyo na maziwa pasipo pesa na pasipo gharama. **2** Kwa nini tunapima fedha kwa kitu ambacho sio mkate? na kufanya kazi isiyoridhisha? Nisikilizeni mimi kwa makini na ule kilicho kizuri, na kujifurahisha mwenyewe kwa unono. **3** Jeuzeni masikio yenu, na mje kwangu! Sikiliza, iliweze kuishi! Nitafanya agano ya milele na ninyi; pendo langu la kuaminika niliomuhaidi Daudi. **4** Tazama, nimwemuweka yeche kama shahidi kwa mataifa, kama kiongozi na kamanda wa watu. **5** Tazama, utaliita taifa ambalo haulijui; na taifa ambalo halikujui wewe litakukimbilia wewe kwa sababu wewe ni Yahwe Mungu wao, Mtakatifu wa Israeli, yeche aliyekutukuza wewe. **6** Mtafuteni Yahwe maana anapatikana; muitenye maana yu karibu. **7** Tuwaache waovu waziache njia zao, na mtu mwenvye dhambi mawazo yake. Muache yeche arudi kwa Yahwe, na atamuhrumia yeche, na kwa Mungu wetu, yeche ambaye atamsamehe huyo kwa wingi. **8** Maana mawazo yangu sio mawazo yenu, wala njia zangu sio njia zenu- Hili ni tamko la Yahwe- **9** maana kama vile mbingu zilivyo juu kuliko nchi, hivyo ndivyo njia zangu zilivyo juu kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu. **10** Maana kama mvua na theluji zishukavyo chini kutoka mbinguni na hazirudi tena pale isipokuwa kueneza nchi na kufanya uzalishaji na chipukizi na kutoa mbegu kwa wakulima waliopanda na mkate kwa walaji, **11** hivyo neno langu litakuwa linalotoka kwenye mdomo wangu: halitanirudia tena mimi bure, Lakini itatimiza lilie nillokusudia, na litatimiza lile nililolituma. **12** Maana utakwenda nije katika furaha na utaongozwa kwa amani; Milima na vilima vitapaza sauti kwa furaha mbele yako, na miti yote shambani itapiga makofi. **13** Badala ya miiba ya porini, misonobari itakuwa; na badala ya mbigiri, mihadasi inaota, na itakuwa kwa Yahwe, maana jina lake, ni kama alama ya milele ambayo haiwezi kuondolewa."

56 Yahwe asema hivi, "Fanyeni yaliyo sahihi, fanyeni yaliyo ya haki; maana wakovu wangu u karibu, na haki yangu inakaribia kujidhirisha. **2** Abarikiwe mtu yule ataendae haya, anayeyashika sana. Anaifuata sabato, na haitii unajisi, azuiaye mkono wake usitende maovu." **3** Usimuache mgeni yeyote aliye kuuwa mfuasi wa Yahwe aseme, "Yahwe atahakikisha ananiondoa kwa watu wake."

Toashi ataweza kusema, "tazama, mimi ni mti mkavu." **4** Yahwe asema hivi, kwa matoashi wanaoitimiza sabato ikiwa yeyote atakaye koroga matatizo, hayatako kwangu; yangu hushika kwanza agano langu, **5** kwao nitaiweka nyumba ataanguka kwa kishindo. **16** Tazama, nimemumba fundi, yangu na ndani ya kuta zangu kumbukumbu ambayo kumbumbu ya milele ambalo halitaondolewa. **6** Pia wageni ambao wataungana wenye kwa Yahwe- kwa ajili ya kumtumikia yeye, na yeche alipendae jina la Yahwe, kumuabudu yeye, na kila anayeheshimu sabato na wale wanoinenza isitiwe najisi, na wale walishikao agano langu **7** nitawaleta katika mlima wangu mtakatifu na kuwafaya muwe na furaha katika nyumba yangu ya maombi; matoleo na sadaka zenu zitakubalika katika mathebau yangu. Maana nyumba yangu itaitwa nyumba ya maombi kwa mataifa yote. **8** Hili ni tamko la Yahwe, anayewakusanya watu wenye ukiwa katika Israeli- nitaendelea kuwakusanya wenginwe ili kuwaongeza wao." **9** Enyi nyote wanyama pori mlioko porini, njooni na mle, enyi wanyama mlioko msituni, Walinzi wao wote ni vipofu, hawaelewii. **10** Wote ni mbwa wapole ambao hawawezii kubweka. Wanaota, na wanala chini maana wanapenda kulala. **11** Mbwa wanahamu kubwa; hawajawahi kuridhika; wachungaji wao hawawatambui; wamejeuka katika njia zao wenye, kila mmoja ana tamaa kupata faida isio yaa haki. **12** "Njooni, "Tunye mvinyo na pombe. Kesho itakuwa kama leo, siku kubwa zaidi ya kipimo."

57 Wenye waki watatoweka, lakini hakuna mtu atakayelitia maanani, na watu wa agano la kuaminika wamekusanyika mbali, lakini hakuna mtu anayefahamu kuwa wenye haki wamekusanyika mbali na maovu, **2** Wameingia katika amani; wamepumzika katika vitanda vyao, wale wanotembea katika haki. **3** Lakini njooni hapa, enyi watoto wa wachawi, watoto wa wazinifu na mwanamke anayefanya ukahaba. **4** Ni nani mnayemfanyia mzaha? dhidi ya wale wanofunga midomo yao na kutoa nije ndimi zao? Je ninyi sio watoto wa uaasi, watoto wa uongo? **5** Enyi unaowasha wenye kwa kulala pamoja chini ya mualoni, kila chini ya mti mbichi, ewe unaewa watoto wako katika mabonde yaliyokauka, chini ya miamba inayoning'inia. **6** Miongoni mwa vitu vilaini katika bonde la mto ni mambo uliyopewa uya fanyie kazi. Ni vitu vya ibida yako. Umemwaga nije kinywaji chako kwao na kutoa sadaka ya mazao. Katika haya mambo Je ninaweza kuwa radhi na mambo haya? **7** Umeandaa kitanda chako juu ya mlima mrefu; pia umeeda pale juu kutoa sadaka. **8** Nyuma ya mlango na mihimili ya milango umeweka ishara zako; umeniweka mimi furagha, umejifunua wewe mwenvye, na kwenda juu; umekifanya kitanda changi kuwa kikubwa. Umefanya agano na wao; ulipenda vitanda vyao; uliona sehemu zao za siri. **9** Uliienda kwa Moleki pamoja na mafuta; umeongeza marashi. Ulimtuma balozi wako mbali sana; Alikwenda chini kuzimu. (*Sheol h7585*) **10** Ulrichoka kwa safari yako ndefu, lakini haukusema, "Haina matumaini." Umeyatafuta maisha katika mkono wako;

Hivyo basi haukudhoofika. **11** Ni uliyemuogopa? Ni nani wasio na makazi katika nyuma yako?" Unapomuana uliye muhofia zaidi ambaye aliyekufanya wewe kutenda mtu yuko uchi, unatakiwa yumvishe mavazi; na usijifiche udanganyifu, kwa wingi namna hiyo ambapo hauwezi mwenyewe na ndugu zako. **8** Halafu mwanga wako kunikumbuka mimi au kufikiria kuhusu mimi? Maana utafunguliwa kama jua, na uponyaji wako utachipukia nilikuwa kimya kwa mda mrefu, hauniogopi mimi tena. **12** juu kwa haraka; haki yako itaenda mbele zake, na na Nitatangaza matendo haki yako na nitawaambia kila kitu utukufu wa Yahwe utakuwa nyuma kukulinda. **9** Halafu ulichokifanya, lakini hawatakusaidia. **13** Utakapolia nje, utamuita, na Yahwe atakuitikitia; utalia ukihitaji msaada, wacha sanamu ulizozikusnya zikusaidie wewe. Badala na atasema, "Nipo hapa." Ikiwa utaitoa nira isiwepo yake upepo utavipeperusha vyote, punzi itavipeperusha mionganii mwako, kidole kinachoshataki, maongezi ya mbali. Lakini yeche anayenikimbilia mimi atairithi aridhi waou, **10** Ikiwa wewe mwenyewe utawapa wenye njaa na na atachukua umiliki katika mlima wangu mtakatifu. **14** kuwardishisa wahitaji katika shida, na giza lako litakuwa Atasema, 'Jenga, jenga! safisha njia! ondoeni vizuizi vyote kama mchana. **11** Halafu Yahwe ataendelea kuwaongoza katika njia ya watu wangu!" **15** Maana yeche allye juu ninyi na kuwa ridhisha ninyi katika mikoa ambayo hakuna palipoinuka, anayeishi katika uzima wa milele, ambaye jina maji. Ataimarisha mitupa yenu. Mtakuwa kama bustani lake ni mtakatifu, asema hivi, "Ninaishi mahali pa juu na iliyonyeshewa maji, na kama mkondo wa maji, ambaopo mahali patakatifu pamoja na yeche pia aliyemnyenyeketu maji yake hayapungui. **12** Baadhi yenu mtajenga tena na moyo uliopondeka, ili kuzifufua roho za wanyenyeketu sehemu za kale zilizoharibiwa; mtatengeneza sehemu na kufufua mioyo ya wanaojutia. **16** Maana sitawahukumu zilizoharibiwana vizazi vingi; na mtaitwa "Mrekebishaji milele, wala sitakuwa na hasira milele, Kisha roho ya mtu wa ukuta," kuwarejesha katika mtaa ya kuishi." **13** itazimia mbele yangu, maisha niliyowafanya. **17** Kwa Tuseme kwamba ukigeuza nyuma miguu yenu kutoka sababu ya dhambi ya mapato ya vurugu zake, Nilipatwa safarini katika siku ya sabato, kufanya anasa siku yangu na hasira, na nikamuadhibu yeche; niliuficha uso wangu, takatifu, Tuseme kwamba umeiita sabato siku ya furaha, nilikuwa na hasira, lakini alirudi nyuma katika njia za na umeiita siku ya Bwana Yahwe mtakatifu na yenye moyo wake mwenyewe. **18** Nimeziona njia zake, lakini kuhestimiwa. Tuseme kwamba unahieshimu sabato kwa nitamoponya yeche. Nitamuongoza yeche na kumfariji na kuacha biashara zako, na hautafuti anasa zako mwenyewe kuwashauri wale wanomllilia yeche, **19** na natengeneza na uzungumzi maneno yako mwenyewe. **14** "Halafu tunda la midomo. Amani, amani, kwa wale walio mbali utapata furaha kwa Yahwe; na nitaifanya safari yako juu ya sana na wale walio karibu-asema Yahwe nitawaponya urefu wa nchi; Nitakulisha wewe kwenye urithi wa Yakobo ninyi. **20** Lakini waou ni kama bahari iliyochafuka, haiwezi baba yenu- maana mdomo wa Yahwe umezungumza." kutulia, na maji yake yametanda juu ya matope. **21** Hakuna amani kwa wakosaji asema Mungu."

58 "Lia kwa sauti; usinyamaze. Paza sauti yako juu ambalo haliwezi kusikia. **2** Matendo yako ya dhambi, hata kama mbui. Kabiliana na watu wangu wenye hivyo, zimekutenga wewe na Mungu, na dhambi zenu uasi, na nyumba ya Yakobo na dhambi zao. **3** Bali zimemfanya aufiche uso wake msimuone wala kumsikia kumkaribia Mungu **3** Kwa niini tulifunga; walisema, 'Lakini yeye. **3** Maana mikono yenu ina madoa ya damu na njia zangu, kama taifa linalotenda haki na hawakuiacha sheria ya Mungu wao. Wananiuliza mimi kuhusu hukumu ya haki; wamepata furaha katika mawazo yao ya kwa kumkaribia Mungu **3** Kwa niini tulifunga; walisema, 'Lakini hamkuona hilo? Kwa niini tulijinnyenyekesa wenye, lakini hukatambua?' Tazama, siku ya kufunda kwanu utatafuta furaha yanu mwenyewe na kuwanyanyasa wafanyakazi wenu wote. **4** Tazama, ninyi mnafunga ili muwe wepesi wa kugombana na kupigana, na kupiga kwa ngumi ya uovo wako; haujafunga leo kuifanya sauti yako isikike juu. **5** Kwa uhalisi aina ya mfungo huu ndio ambaio ninauhitaji: Siku ambayo kila mtu hunyenyekea mwenyewe, huinamisha kichwa chake chini kama mwanzsi, na hutawanya mavazi ya magunia na majivu chini yake? Je kweli unauita huu ni mfungo, siku ya kumfurahisha Yahwe? **6** Hii sio mfungo ambaio niliuchagua mimi: kufungua vifungo nya waou, kufungua kamba za nira, kuwaweka huru walioangamizwa, na kuharibu kila nira? **7** Sio kwamba kula mkate na wenye njaa na kuwaleta masikini na kuwaleta wasio na makazi katika nyuma yako?" Unapomuana

wasio na makazi katika nyuma yako?" Unapomuana

mtu yuko uchi, unatakiwa yumvishe mavazi; na usijifiche

udanganyifu, kwa wingi namna hiyo ambapo hauwezi

mwenyewe na ndugu zako. **8** Halafu mwanga wako

kunikumbuka mimi au kufikiria kuhusu mimi? Maana

utafunguliwa kama jua, na uponyaji wako utachipukia

nilikuwa kimya kwa mda mrefu, hauniogopi mimi tena.

12 juu kwa haraka; haki yako itaenda mbele zake, na

na Nitatangaza matendo haki yako na nitawaambia kila kitu

utukufu wa Yahwe utakuwa nyuma kukulinda. **9** Halafu

ulichokifanya, lakini hawatakusaidia. **13** Utakapolia nje,

utamuita, na Yahwe atakuitikitia; utalia ukihitaji msaada,

wacha sanamu ulizozikusnya zikusaidie wewe. Badala

na atasema, "Nipo hapa." Ikiwa utaitoa nira isiwepo

yake upepo utavipeperusha vyote, punzi itavipeperusha

mionganii mwako, kidole kinachoshataki, maongezi ya

mbali. Lakini yeche anayenikimbilia mimi atairithi aridhi

waou, **10** Ikiwa wewe mwenyewe utawapa wenye njaa na

na atachukua umiliki katika mlima wangu mtakatifu. **14**

kuwardishisa wahitaji katika shida, na giza lako litakuwa

Atasema, 'Jenga, jenga! safisha njia! ondoeni vizuizi vyote

kama mchana. **11** Halafu Yahwe ataendelea kuwaongoza

katika njia ya watu wangu!" **15** Maana yeche allye juu

ninyi na kuwa ridhisha ninyi katika mikoa ambayo hakuna

palipoinuka, anayeishi katika uzima wa milele, ambaye jina

maji. Ataimarisha mitupa yenu. Mtakuwa kama bustani

lake ni mtakatifu, asema hivi, "Ninaishi mahali pa juu na

iliyonyeshewa maji, na kama mkondo wa maji, ambaopo

mahali patakatifu pamoja na yeche pia aliyemnyenyeketu

maji yake hayapungui. **12** Baadhi yenu mtajenga tena

na moyo uliopondeka, ili kuzifufua roho za wanyenyeketu

sehemu za kale zilizoharibiwa; mtatengeneza sehemu

na kufufua mioyo ya wanaojutia. **16** Maana sitawahukumu

zilizoharibiwana vizazi vingi; na mtaitwa "Mrekebishaji

milele, wala sitakuwa na hasira milele, Kisha roho ya mtu

wa ukuta," kuwarejesha katika mtaa ya kuishi." **13**

itazimia mbele yangu, maisha niliyowafanya. **17** Kwa

Tuseme kwamba ukigeuza nyuma miguu yenu kutoka

sababu ya dhambi ya mapato ya vurugu zake, Nilipatwa

safarini katika siku ya sabato, kufanya anasa siku yangu

na hasira, na nikamuadhibu yeche; niliuficha uso wangu,

takatifu, Tuseme kwamba umeiita sabato siku ya furaha,

nilikuwa na hasira, lakini alirudi nyuma katika njia za

na umeiita siku ya Bwana Yahwe mtakatifu na yenye

moyo wake mwenyewe. **18** Nimeziona njia zake, lakini

kuhestimiwa. Tuseme kwamba unahieshimu sabato kwa

nitamoponya yeche. Nitamuongoza yeche na kumfariji na

kuacha biashara zako, na hautafuti anasa zako mwenyewe

kuwashauri wale wanomllilia yeche, **19** na natengeneza

na uzungumzi maneno yako mwenyewe. **14** "Halafu

tunda la midomo. Amani, amani, kwa wale walio mbali

utapata furaha kwa Yahwe; na nitaifanya safari yako juu ya

sana na wale walio karibu-asema Yahwe nitawaponya

urefu wa nchi; Nitakulisha wewe kwenye urithi wa Yakobo

ninyi. **20** Lakini waou ni kama bahari iliyochafuka, haiwezi

baba yenu- maana mdomo wa Yahwe umezungumza."

kutulia, na maji yake yametanda juu ya matope. **21**

Hakuna amani kwa wakosaji asema Mungu."

59 Tazama, mkono wa Yahwe sio mfupi ambaio hautweza kukuoka wewe; wala sikio lake sio zito,

ambalo haliwezi kusikia. **2** Matendo yako ya dhambi, hata hivyo, zimekutenga wewe na Mungu, na dhambi zenu uasi, na nyumba ya Yakobo na dhambi zao. **3** Bali zimemfanya aufiche uso wake msimuone wala kumsikia kumkaribia Mungu **3** Kwa niini tulifunga; walisema, 'Lakini yeye. **3** Maana mikono yenu ina madoa ya damu na njia zangu, kama taifa linalotenda haki na hawakuiacha sheria ya Mungu wao. Wananiuliza mimi kuhusu hukumu ya haki; wamepata furaha katika mawazo yao ya kwa kumkaribia Mungu **3** Kwa niini tulifunga; walisema, 'Lakini hamkuona hilo? Kwa niini tulijinnyenyekesa wenye, lakini hukatambua?' Tazama, siku ya kufunda kwanu utatafuta furaha yanu mwenyewe na kuwanyanyasa wafanyakazi wenu wote. **4** Tazama, ninyi mnafunga ili muwe wepesi wa kugombana na kupigana, na kupiga kwa ngumi ya uovo wako; haujafunga leo kuifanya sauti yako isikike juu. **5** Kwa uhalisi aina ya mfungo huu ndio ambaio ninauhitaji: Siku ambayo kila mtu hunyenyekea mwenyewe, huinamisha kichwa chake chini kama mwanzsi, na hutawanya mavazi ya magunia na majivu chini yake? Je kweli unauita huu ni mfungo, siku ya kumfurahisha Yahwe? **6** Hii sio mfungo ambaio niliuchagua mimi: kufungua vifungo nya waou, kufungua kamba za nira, kuwaweka huru walioangamizwa, na kuharibu kila nira? **7** Sio kwamba kula mkate na wenye njaa na kuwaleta masikini na kuwaleta wasio na makazi katika nyuma yako?" Unapomuana

mtu yuko uchi, unatakiwa yumvishe mavazi; na usijifiche

udanganyifu, kwa wingi namna hiyo ambapo hauwezi

mwenyewe na ndugu zako. **8** Halafu mwanga wako

kunikumbuka mimi au kufikiria kuhusu mimi? Maana

utafunguliwa kama jua, na uponyaji wako utachipukia

nilikuwa kimya kwa mda mrefu, hauniogopi mimi tena.

12 juu kwa haraka; haki yako itaenda mbele zake, na

na Nitatangaza matendo haki yako na nitawaambia kila kitu

utukufu wa Yahwe utakuwa nyuma kukulinda. **9** Halafu

ulichokifanya, lakini hawatakusaidia. **13** Utakapolia nje,

utamuita, na Yahwe atakuitikitia; utalia ukihitaji msaada,

wacha sanamu ulizozikusnya zikusaidie wewe. Badala

na atasema, "Nipo hapa." Ikiwa utaitoa nira isiwepo

yake upepo utavipeperusha vyote, punzi itavipeperusha

mionganii mwako, kidole kinachoshataki, maongezi ya

mbali. Lakini yeche anayenikimbilia mimi atairithi aridhi

waou, **10** Ikiwa wewe mwenyewe utawapa wenye njaa na

na atachukua umiliki katika mlima wangu mtakatifu. **14**

kuwardishisa wahitaji katika shida, na giza lako litakuwa

Atasema, 'Jenga, jenga! safisha njia! ondoeni vizuizi vyote

kama mchana. **11** Halafu Yahwe ataendelea kuwaongoza

katika njia ya watu wangu!" **15** Maana yeche allye juu

ninyi na kuwa ridhisha ninyi katika mikoa ambayo hakuna

palipoinuka, anayeishi katika uzima wa milele, ambaye jina

maji. Ataimarisha mitupa yenu. Mtakuwa kama bustani

lake ni mtakatifu, asema hivi, "Ninaishi mahali pa juu na

iliyonyeshewa maji, na kama mkondo wa maji, ambaopo

mahali patakatifu pamoja na yeche pia aliyemnyenyeketu

maji yake hayapungui. **12** Baadhi yenu mtajenga tena

na moyo uliopondeka, ili kuzifufua roho za wanyenyeketu

sehemu za kale zilizoharibiwa; mtatengeneza sehemu

na kufufua mioyo ya wanaojutia. **16** Maana sitawahukumu

zilizoharibiwana vizazi vingi; na mtaitwa "Mrekebishaji

milele, wala sitakuwa na hasira milele, Kisha roho ya mtu

wa ukuta," kuwarejesha katika mtaa ya kuishi." **13**

itazimia mbele yangu, maisha niliyowafanya. **17** Kwa

Tuseme kwamba ukigeuza nyuma miguu yenu kutoka

sababu ya dhambi ya mapato ya vurugu zake, Nilipatwa

safarini katika siku ya sabato, kufanya anasa siku yangu

na hasira, na nikamuadhibu yeche; niliuficha uso wangu,

takatifu, Tuseme kwamba umeiita sabato siku ya furaha,

nilikuwa na hasira, lakini alirudi nyuma katika njia za

na umeiita siku ya Bwana Yahwe mtakatifu na yenye

moyo wake mwenyewe. **18** Nimeziona njia zake, lakini

kuhestimiwa. Tuseme kwamba unahieshimu sabato kwa

nitamoponya yeche. Nitamuongoza yeche na kumfariji na

kuacha biashara zako, na hautafuti anasa zako mwenyewe

kuwashauri wale wanomllilia yeche, **19** na natengeneza

na uzungumzi maneno yako mwenyewe. **14** "Halafu

tunda la midomo. Amani, amani, kwa wale walio mbali

utapata furaha kwa Yahwe; na nitaifanya safari yako juu ya

sana na wale walio karibu-asema Yahwe nitawaponya

urefu wa nchi; Nitakulisha wewe kwenye urithi wa Yakobo

ninyi. **20** Lakini waou ni kama bahari iliyochafuka, haiwezi

baba yenu- maana mdomo wa Yahwe umezungumza."

kutulia, na maji yake yametanda juu ya matope. **21**

Hakuna amani kwa wakosaji asema Mungu."

wale wasiona, **10** Tuna mashaka mchana kweupe kama kwenye makazi yao? **9** Pwani itanitafuta mimi, na meli kwenye mwanga unaofilia; mionganii mwa wenyewe nguvu ya Tarshishi huwaongoza, huwaleta watoto wenu kutoka tuko kama watu waliookufa. **11** Sisi tunaunguruma kama mbali, pamoja na fedha zao na dhahabu zao, maana jina dubu na kuomboleza kama njiwa; tunasubiria haki, lakini la Yahwe Mungu wenu, na Mtakatifu wa Israeli, maana hakuna kitu; kwa ukombozi, lakini uko mbali na sisi. **12** amekuheshimu wewe. **10** Watoto wa wageni watajenga Maana makosa yetu mengi yako mbele zako, na dhambi tena kuta zenu, n awafalme wao watawatumikia ninyi; zetu zinatushuhudia sisi; maana makosa yako pamoja na japo katika laana yangu nimewaadhibu niryi, lakini kwa sisi. **13** Tumeaasi, kumkana Yahwe na kuacha kumfuata neema yangu nitawahurumia niryi. **11** Milango yenu Mungu. Tulizungumzia ulafi kujeuka nyuma, na kuanza itaendelea kuwa wazi; haitafungwa mchana au usiku, kulalamika kutoka moyoni na maneno ya uongo. **14** Haki hiyyo utajiri wa mataifa ili uweze kuletwaa, pamoja na imerudishwa nyuma, wenyewe haki wamesimama mbali viongozi wanowaongoza. **12** Kweli, mataifa na falme sana; maana ukweli uko mashakanii katika miraba wa ambayo hayatakutumikia wewe yatautoweka; mataifa hayo umma, haki haiwezi kuja. **15** Waaminifu wamenda zao, na yataangamizwa kabisa. **13** Utukufu wa Lebanoni utakuja yejote anayegeuka mbali na maovu anajithiri mwenyewe. kwako, mti wa msonobari, mtidhari, pamoja na msonobari Yahwe alliliona hilo na hakupendezwa maana hakuna ili kupamba madhebau yangu; na Nitatalikuza eneo la haki. **16** Aliona kwamba hakuna mtu, na akastaajabu miguu yangu. **14** Watakuja kwako kukusujidia wewe, kwamba hakuna mtu wa kuoma. Hiyyo basi mkono wake watoto wa wale wanaokunyenyeka wewe; wataisujidia uliletao wakou wakwe, na haki yake unamtosheleza yeye. miguu yako; watakuita wewe mji wa Yahwe, sayani **17** Huiavaa haki kama ngao kifuanii na kofia ya chuma ya Mtakatifu wa Israeli. **15** Badala yake uwepo wenu ya wokovu kichwani mwake. Anajivika mwenyewe kwa umetelekezwa na kuchukiwa, kwa kuwa hakuna hata mavazi ya kisasi na kuvaavazi la bidii. **18** Analipa tena mmoja anayepita ndani yenu, nitawafanya kuwa kitu kwa kilichotokea, hukumu ya hasira kwa adui zake na cha kiburi milele, furaha kutoka kizazi hata kizazi. **16** kwa adui atairidisha adhabu ya kisiwa kama zawadi yao. Pia utakunywa maziwa ya mataifa, utatunzwa katika **19** Hiyo wataliogopa jina la Yahwe kutoka magharibi na kifua cha wafalme; utajua kwamba Mimi Yahwe, Mimi ni utukufu wake kutoka mashariki; maana atakuja kama mwokozi na mkombozi wenu, aliye Mkuu wa Israeli. **17** mkondo wa mto, inaendeshwa na pumzi ya Yahwe. **20** Badala ya shaba Nitaleta dhahabu, badaia ya chuma Mkombozi atakuja Sayuni na wale watkaojeuka kutoka nitaleta fedha; badala ya mbaob, shabana badala ya jiwe, matendo yao ya usi katika nyumba ya Yakobo- Hili chuma. Nitachagua amani kwa kiongozi wenu, na haki ni tamko la Yahwe. **21** Na kama mimi, hili ni agano kiongozi wenu. **18** Vurugu hazitasikika katika aridhi yenu, langu pamoja nao- asema Yahwe- Roho yangu ilioy juu yenu, na maneno yangu niliyoyaweka kinywani mwenu, hayataondoka midomo mwenu au kuodoka mbali na midomo wajukuu wenu, au kwenda mbali asema Yahwe- kuanzia sasa na hata milele."

60 Nyanyuka, uangaze; maana mwanga wako umekuja, ha utukufu wa Yahwe umekuja kwako. **2** Japokuwa giza litatanda katika nchi, na giza nene katika mataifa; Lakini Yahwe atakuja juu yenu, na utukufu wake utaonekana kwenu. **3** Mataifa yatakuja kwenye mwanga wako, na wafalme katika mwanga wako mkali uliokuja **4** Tazama na angalia pande zote. Wamekusanyika wao wenyewe kwa pamoja na wanakuja kwako. Watoto wako watatoka mbali, na binti zao watabebwa katika mikono yenu. **5** Halafu wataangalia na kuwa furaha, na moyo wako utafurahia na kufurika, maana wingi wa maji utamwagwa juu yenu, utajiri wa mataifa utakuja kwenu. **6** Msafara wa ngamia utawafunika niryi, na ngamia wa Midiani na Efa; wote watakuja kutoka Sheba; wataleta dhahabu na ubani, wataimba sifa kwa Yahwe. **7** Makundi yote ya Kedari yatakusani kwa pamoja kwako, kondoo wa Nebaioti watabeba mahitaji yako; watakulalika kutolewa sadaka katika madhebau yangu; na nitaitukuza nyumba yangu takatifu. **8** Ni nani hawa wanopaa wenyewe kama mawingu, na kama njiwa

kwenye makazi yao? **9** Pwani itanitafuta mimi, na meli ya Tarshishi huwaongoza, huwaleta watoto wenu kutoka tuko kama watu waliookufa. **10** Sisi tunaunguruma kama mbali, pamoja na fedha zao na dhahabu zao, maana jina la Yahwe Mungu wenu, na Mtakatifu wa Israeli, maana hakuna kitu; kwa ukombozi, lakini uko mbali na sisi. **11** amekuheshimu wewe. **10** Watoto wa wageni watajenga Maana makosa yetu mengi yako mbele zako, na dhambi tena kuta zenu, n awafalme wao watawatumikia ninyi; zetu zinatushuhudia sisi; maana makosa yako pamoja na japo katika laana yangu nimewaadhibu niryi, lakini kwa sisi. **13** Tumeaasi, kumkana Yahwe na kuacha kumfuata neema yangu nitawahurumia niryi. **11** Milango yenu Mungu. Tulizungumzia ulafi kujeuka nyuma, na kuanza itaendelea kuwa wazi; haitafungwa mchana au usiku, kulalamika kutoka moyoni na maneno ya uongo. **14** Haki hiyyo utajiri wa mataifa ili uweze kuletwaa, pamoja na imerudishwa nyuma, wenyewe haki wamesimama mbali viongozi wanowaongoza. **12** Kweli, mataifa na falme sana; maana ukweli uko mashakanii katika miraba wa ambayo hayatakutumikia wewe yatautoweka; mataifa hayo umma, haki haiwezi kuja. **15** Waaminifu wamenda zao, na yataangamizwa kabisa. **13** Utukufu wa Lebanoni utakuja yejote anayegeuka mbali na maovu anajithiri mwenyewe. kwako, mti wa msonobari, mtidhari, pamoja na msonobari Yahwe alliliona hilo na hakupendezwa maana hakuna ili kupamba madhebau yangu; na Nitatalikuza eneo la haki. **16** Aliona kwamba hakuna mtu, na akastaajabu miguu yangu. **14** Watakuja kwako kukusujidia wewe, kwamba hakuna mtu wa kuoma. Hiyyo basi mkono wake watoto wa wale wanaokunyenyeka wewe; wataisujidia uliletao wakou wakwe, na haki yake unamtosheleza yeye. miguu yako; watakuita wewe mji wa Yahwe, sayani **17** Huiavaa haki kama ngao kifuanii na kofia ya chuma ya Mtakatifu wa Israeli. **15** Badala yake uwepo wenu ya wokovu kichwani mwake. Anajivika mwenyewe kwa umetelekezwa na kuchukiwa, kwa kuwa hakuna hata mavazi ya kisasi na kuvaavazi la bidii. **18** Analipa tena mmoja anayepita ndani yenu, nitawafanya kuwa kitu kwa kilichotokea, hukumu ya hasira kwa adui zake na cha kiburi milele, furaha kutoka kizazi hata kizazi. **16** kwa adui atairidisha adhabu ya kisiwa kama zawadi yao. Pia utakunywa maziwa ya mataifa, utatunzwa katika **19** Hiyo wataliogopa jina la Yahwe kutoka magharibi na kifua cha wafalme; utajua kwamba Mimi Yahwe, Mimi ni utukufu wake kutoka mashariki; maana atakuja kama mwokozi na mkombozi wenu, aliye Mkuu wa Israeli. **17** mkondo wa mto, inaendeshwa na pumzi ya Yahwe. **20** Badala ya shaba Nitaleta dhahabu, badaia ya chuma Mkombozi atakuja Sayuni na wale watkaojeuka kutoka nitaleta fedha; badala ya mbaob, shabana badala ya jiwe, matendo yao ya usi katika nyumba ya Yakobo- Hili chuma. Nitachagua amani kwa kiongozi wenu, na haki ni tamko la Yahwe. **21** Na kama mimi, hili ni agano kiongozi wenu. **18** Vurugu hazitasikika katika aridhi yenu, uhariibifu wala uvunjaji katika mipaka yenu; lakini mtaita kuta zenu wokovu, na malengo yenu mtayaaita sifa. **19** Jua halitakuwa mwanga wenu wakati wa mchana, wala mwanga wa mwenzii wakati wa usiku hautawawakia niryi; Lakini Yahwe atakuwa mwanga wenu wa milele, na Mungu wenu na utukufu wenu. **20** Jua lenu halitakuwe walo weni utaondoshwa na kutoweka; maana Yahwe atakuwa mwanga wenu daima, na siku za maombolezo zitakwisha. **21** Watu wako wote watakuwa wenyewe haki; watachukwa urithi wa nchi kwa mda wote, tawi la mazao yangu, kazi ya mikono yangu, ili niweze kuitukuza. **22** Mtoto atakuwa maelfu, na mdogo atakuwa taifa la wenyewe nguvu; Mimi Yahwe Nitayatimiza hayo mda utakapowadia.

61 Roho ya Bwana Yahwe i juu yangu, maana Yahwe amenipaka mafuta mimi kuhiubiri habari njema kwa wenyewe taabu. Amenituma mimi kuwaponywa walipondeka miyo, kutangaza uhuru kwa wafungwa, na kufungua gereza ili walifungwa waweeze kutoka. **2** Amenituma mimi kuutangaza mwaka wa Yahwe uliokubalika, siku ya kisasi cha Mungu wetu, na kuwafariji wale wote wanaomboleza. **3** Amenituma mimi - kuwapa wao kilemba cha majivu, mafuta ya furaha badala ya kuomboleza, vazi la kusifu katika eneo la roho ya ubutu, kuwaita mialoni ya haki, iliyooteshwa na Yahwe, ili aweze kutukuzwa. **4** Watajenga tena mahali pa kale palipoaibii; wataparejesha mahali palipokuwa na

ukiwa. Watairejesha miji iliyoharibiwa, Mahali penye ukiwa kutoka vizazi vingi vilivyopita. 5 Wageni watasimama na kulisha makumdi yako, na watoto wa wageni watafanya kazi kwenye mashamba yako na mizabu. 6 Mtaitwa mkuhani wa Yahwe; watawaita watumishi wa Mungu wetu. Mtakula utajiri wa mataifa, na utajivuinia katika utajiri wake. 7 Badala yake aibu yenu itaongezeka; na badala ya fedhea walifurahia juu ya sehemu yao. Hivyo basi sehemu yao itaongezeka mara mbili katika nchi na furaha ya milele itakuwa yao. 8 Maana Mimi, Yahwe, ninapenda haki, na ninachukia wizi na vurugu zisizo za haki. Nitawalipa wao kataka haki na Nitafanya agano la milele na wao. 9 Uzao wao utajulikana mionganoni mwa mataifa, na watoto wao mionganoni mwa watu. Wote watakowaona watawakubali wao, kwamba ni watu wangu ambao Yahwe amewabariki. 10 Nitafurahia sana katika Yahwe; Katika Mungu nitafurahia. Maana amenivika mimi kwa vazi la wokovu; amenivika mimi kwa vazi la haki, kama bwana harusi aliyejipamba mwenye kwa kilemba, na kama bibi harusi aliyejipamba kwa vito. 11 Maana kama nchi inavyozalisha miti inayochipukia na kama bustani inavyofanya miti yake ikuie, hivyo Bwana atasasbabisha haki na sifa kuchipukia mbele ya mataifa yote.

62 Kwa niaba ya Sayuni sitatulia, na kwa naiba ya Yerusalemu sitanyamaza kimya, mpaka haki yake itakapotokea, na wokovu wake kama tochi. 2 Mataifa yataona haki yako, na wafalme wote wataona utukufu wako. Utaitwa kwa jina jipyambalo Yahwe atalichagua. 3 Pia utakuwa taji zuri katika mkono wa Yahwe, na kilemba cha ufalme katika mkono wa Mungu wako. 4 Hautaambiya tena, "Umetelekezwa"; wala kwa nchi yako hautasema tena, "Ukiwa." kweli, itaitwa "Neema yangu iko kwake", na nchi yao "ndoa" mana furaha ya Yahwe ndani yenu, na nchi yenu itaolewa. 5 Hakika, kama kijana mdogo akimuoa mwanamke mdogo, hivyo watoto wako watawaoa ninyi, na kama bwana harusi anavyofurahia juu ya bibi harusi, Mungu wenu atafuhai juu yenu. 6 Nimemuweka mlizzi katika kuta zenu, Yerusalemu; hawatalutlia mchana wala usiku. Utabaki kuwa Yahwe, usitulie. 7 Usimuache apumzike mpaka ainiszishe tena Yerusalemu na kmfanya asifiwe duniani. 8 Yahwe ameapa kwa mkono wake wa kuume na kwa mkono wa nguvu zake, "Hakika sitawapa tena nafaka kama chakula cha maadui zenu. Wageni hawatakunjwa mvinyo wenu uliompya maana mlifanya kazi. 9 Kwale watakao vuna nafaka watazila na kumsifu Yahwe, na wale wanaochuma zabibu watakunjwa mvinyo katika mahakama ya madhebau yangu takatifu." 10 Njoo ni pitieni, pitieni katika lango! Tenegenezeni mapito ya watu! Itengenezeni, Tengeneza njia kuu! kusanyeni mawe! Nyanyueni juu ishara ya bendera kwa mataifa! 11 Tazama, Yahwe ametangaza mwisho wa nchi, "Waambie binti Sayuni: Tazama, Mkombozi wenu anakua! Angalia, amebeba zawadi zake, na malipo yake yapo mbele yake." 12 Watakuita wewe, "Mtu mtakatifu; Mkombozi wa Yahwe, nawe uitaitwa "Ulioacha kabla; mji usiotelekezwa."

63 Ni nani ajaye kutoka Edomu, aliyeavaa mavazi rangi nyekundu kutoka Bozra? Ni nani aliye katika mavazi ya kifahari, anayetembea kwa kujiamini kwa sababu ya ukuu wa nguvu zake? Ndiye mimi, nizungumzae haki na uwezo mkubwa wa kuoko. 2 Kwa nini umevaa mavazi ya rangi nyekundu, na kwan nini wanaonekana kama akanyagae mizabibu katika vyombo vyake. 3 Nimekanya zabilu lililoko katika vyombo vyenyewe, na hakuna hata mmoja kutoka mataifa aliyeungana na mimi. Niliwakanya kwa hasira yangu na niliwakanya wao kwa hasira yangu. Damu zao zimeruka katika nguo zangu na kuweka madoa nguo zangu zote. 4 Maana niliangalia mbele katika siku ya kisasi, na mwaka wa ukombozi ulikwishawadia. 5 Mimi nilitazama, na hapakuwa na mtu mmoja hata wa kutoa msaada, lakini mkono wangu mwenye uliniletea ushindi mimi, na hasira yangu kubwa iliniongoza mimi. 6 Niliwakanya kwa wantu wangu chini kwa hasira yangu na kuwafanya wao wanywe laana yangu, na nilimwaga damu zao juu ya nchi. 7 Nitakusimulia matendo ya agano la Yahwe lenye kuaminika, matendo ya kusifu ya Yahwe. Nitawasimulia yote ambayo Yahwe ametutendea sisi, na ukuu wa uzuri wake katika nyumba ya Israeli. Huruma hii aliyetuonyesha sisi kwa sababu ya rehema zake na matendo ya agano lake la kuaminika. 8 Maana alisema, "Baadhi yao ni watu wangu, watoto ambao sio waaminifu." Amekuwa mwokozi wao. 9 Kupitia mateso yao yote, aliteseka pia, na malaika kutoka mbele yake aliiwaokoa wao. Katika upendo wake na rehema aliwakomboa wao, na aliwanyanyua juu na aliwabeba wote katika kipindi chote cha kale. 10 Lakini walimiasi na kumuuzunisha roho mtakatifu. Hivyo basi akkawa adui wao na kupigana dhidi yao. 11 Watu wake walifikiri kuhushu nyakati za kale za Musa. Walisema, "Yuko wapi Mungu, aliyeawaleta juu nje ya bahari pamoa na mchungaji wa kundi lake? Yuko wapi Mungu, ambaye aliyeweka roho mtakatifu mwiongoni mwenu?" 12 Yuko wapi Mungu, aliyeufanya wingi wa utukufu wake kwenda katika mkono wa kuume wa Musa, na ukaganya maji mbele yao, kulifanya jina lake milele yeze mwenye? 13 Yuko wapi Mungu, aliyeawongoza katika maji mengi? Kama farasi anayekimbia kwenye aridhi ambayo ni tambarare, hawakua na mashaka. 14 Kama ng'ombe anayeshuka chini kwenye bonde, Roho ya Yahwe imewapa punziko. Hivyo umewaongoza watu wako, kufanya wewe mwenye? jina la kusifu. 15 Tazama chini kutoka mbinguni na pata taarifa kutoka kwenye makao ya utukufu wako. Iko wapi bidii yenu na matendo makuu? Uruatendo yako ya uruma yamezuiliwaa kutoka kwetu. 16 Maana wewe n baba yetu, Japokuwa Ibrahimu hatujui sisi, na Israeli haitutambui sisi, wewe, Yahwe, wewe ni baba yetu. Mkombozi wetu limekuwa jina lako kutoka nyakati za kale. 17 Yahwe, kwa nini unatufanya tangetange na kuifanya miyo yetu kuwa migumu, hivyo hatukukuheshimu wewe? Rudi kwa niaba ya watumishi wako, kabilia la urithi wako. 18 Watu wako walirithi

mahali patakatifu kwa mda mfupi, halafu maadui zetu waliwakanyaga. **19** Tumekuwa kama juu ya wale ambao hawajawai kuongoza, kama wale ambao hawajaitwa kwa jina lako.

64 "Oh, ikiwa umeigawa kwa kuifungua mbingu na kushuka chini! Milima inetikisika mbele yako, **2** ni kama vile moto uunguzao vichaka, moto uchemshao maji. Oh, jina lako lingejulikana kwa maadui wako, na ya kwamba mataifa yangetetemeka mbele yako! **3** Awali, ulipofanya mambo ya ajabu ambayo hatukuyategemea, ulishuka chini, milima ikatetemeka mbele zako. **4** Tangu nyakati za kale hakuna hata mmoja aliyesikia au kujua, wala jicho kuona Mungu yejote karibu yake, ni nani afanyeae mambo haya kwake anayemsubiri yeye. **5** Umekuja kuwasidia wale wanaofurahia kutenda yaliyo ya haki, wale wanaowaita kuwakumbusha njia zake na kumheshimu yeye. Ulipatwa na hasira tulipotenda dhambi. Katika njia zako daima tutakombolewa. **6** Maana sote tumekuwa kama mmoja aliye na unajisi, na matendo yetu ya haki yamekuwa kama hedhi kali. Sote tumenyauka kama majani; maovu yetu, ni kama upепо, unaotupeperusha sisi mbali. **7** Hakuna hata mmoja anayeita jina lako, hakuna anayefanya jitihada za kukushika wewe; maana umeuficha uso wako mbali na sisi na kutufanya sisi kuwa takataka katika mkono wa maovu yetu. **8** Na lakini, Yahwe, wewe ni baba yetu; sisi ni udongo. Wewe ni mfinyanzi wetu; sisi ni kazi ya mkono wako. **9** Usiwa na hasira kubwa, Yahwe, wala daima usikumbuke maovu dhidi yetu, tafadhalii sisi sote, watu wako. **10** Miji yenu mitakatifu imekuwa jangwa; Sayuni imekuwa jangwa, Yerusalem imekuwa ukiwa. **11** Hekalu letu takatifu na zuri. mahali ambapo baba zetu walikusifu wewe, limeangamizwa kwa moto, na kila kilichokuwa karibu kiliharibiwa. **12** Je unawezaje kuendelea kumshika, Yahwe? Unawezaje kutulia kimya na kuendelea kutufedhehesha sis?"

65 Nilikuwa tayari kuchaguliwa na wale ambao hawakuniomba; Nilikuwa tayari kupatikana kwa wale ambao hawakunitafuta. Nilisema, "Niko hap!" kwa taifa ambalo halikuita jina langu. **2** Nimetawanya mikono yangu siku zote kuwasumbua watu wangu, wanao tembea katika njia isiyopasa, wanaotembea kwa kufuata mawazo yao wenywewe na mipango yao. **3** Kuna watu wanoeendelea kunipinga mimi, wanatoa sadaka zao katika bustani, na kuchoma ubani juu ya matofali. **4** Wamekaa mionganii mwa makaburi na kuangalia usiku kucha, na hula nyama ya nguruwe na mchuzi mchafu wa nyama katika vyombo vyao. **5** Wanasesma, "Simama mbali, usisogee karibu na mimi, maana mimi ni mtakatifu zaidi yako." Vitu hivi ni moshi katika pua zangu, moto uwakao mchana kutwa. **6** Tazama, imeandikwa mbele yangu: Sitanyamaza, Maana nitawalipa wao tena; nitafanya malipo yao katika miguu yao, **7** kwa sababu ya dhambi zao na dhambi za baba zao kwa pamoa." asema Yahwe. "Nitawajibu wao kwa kuchoma ubani juu ya milima na kunifanya mimi juu

ya vilima. Hivyo basi nitapima juu ya matendo yao ya kale katika miguu yao." **8** Yahwe asema hivi, "Ikiwa kama juisi itapatikana katika nguzo ya zabibu, wakati mmoja ataposema, 'Usihiaribu hiyo, maa kuna uzuri ndani yake; hichi ndicho nitakachokifanya kwa niaba ya watumishi wangu: Sitawaribu wao wote. **9** Nitazileta koo kutoka kwa Yakobo, na kutoka Yuda wao ambao watairithi milima yangu. Niliowachagua watairithi aridhi, na watumishi wangu wataishi pale. **10** Sharoni itakuwa malisho ya makundi, na bonde la Akori itakuwa sehemu ya kupumzikia ya makundi yangu, kwa watu wangu wanaonitafuta mimi. **11** Lakini yeye aliyeachana na Yehwe, anayeusahau milima wangu mtakatifu, anayeandaa meza kwa bahati ya mungu, na kujaza kikombe cha mvinyo uliochanganywa na miungu inayoitwa Hatama. **12** Nitafikisha mwisho wenu kwa upanga, na wato mtainama chini kwa kuchinjwa, Kwa sababu nilipokuta wewe, haukuitikia; nilipozungumza haukunisikliza. Lakini mlifanya yaliyo mabaya katika macho yangu na kuchagua kufanya yasiyo nipayenda mimi." **13** Bwana Yahwe asema hivi, "Tazama, mtumishi atakula, lakini atashikwa na njaa; tazama mtumishi wangu atakunyuwa lakini atakuwa na kiu; tazama mtumishi wangu atashangilia, lakini atatiwa katika aibu. **14** Tazama, mtumishi wangu atapiga kelele za furaha kwa sababu ya furaha ya moyo, lakini utalia kwa sababu ya maumivu ya moyo, na mtapiga kelele kwa sababu ya kusagwa kwa roho zenu. **15** Nanyi mtaliacha jina lenu nyuma kama laana kwa watu niliowachagua wazungumze; Mimi Bwana Yahwe, Nitakuwa wewe; Nitawaita watumishi wangu kwa jina lingine. **16** Yeyote atakaye tamka baraka juu ya nchi atabarikiwa na mimi, Mungu wa kweli. Yeyote achukuae kiapo juu ya nchi anaapa na mimi, Mungu wa kweli, kwa sababu matatizo ya nyuma yatasaulika, maana yatafichwa machoni pangu. **17** Maana tazama, Ninakaribia kuumba mbingu mpya na nchi mpya; na mambo ya kale hayatakumbukwa tena wala kufikiriwa katika akili. **18** Lakini mtakuwa na furaha na kushangilia daima kwa nitakachokiumba. Tazama, Ninakaribia kuumba Yerusalem mpya kama furaha na watu wake wenye furaha. **19** Nitafurahia juu ya Yerusalem watu wangu; kuomboleza na kilio cha dhiki akitasikika tena ndani yake. **20** Hakuna tena mtoto atakayeishi pale japo kwa siku chache; wala mzee kufa kabla ya mda wake. Yule atakayekufa katika umri wa miaka mia moja attachukuliwa kama mtu mdogo. Yeyote ambaye atashindwa kufikia umri wa miaka mia moja attachukuliwa kama laana. **21** Watazijenga nyumba na kukaa huko, na watapanda mizabibu na kula matunda yake. **22** Hawatajenga nyumba na wengine waishi humo; hawatapanda, na wengine wale; maana kama siku za miti zitakuwa siku za watu wangu. Watu wangu wataishi kikamilifu kwa kazi ya mikono yao. **23** Hawatafanya kazi bure, wala kuzaa kwa kusikitishwa. Maana ni watoto wa waliobarikiwa na Yahwe, pamoj na koo zao. **24** Kabla hawajaita, nitaitika; na wakati wanaendele kuzungumza, ntisikia. Mbwa mwitu na kondoo

watachungwa pamoja, na simba atakula majani kama ng'ombe; lakini udongo utakuwa chakula cha nyoka. **25** Hawataumiza tena wala kuharibujuu ya mlima wangu mtakatifu," asema Yahwe.

66 Yahwe asema hivi, "Mbinguni ni makao yangu, na nchi ni miguu yangu. Iko wapi nyumba uliyonitengenezea mimi? iko wapi sehemu amabayo ninaweza kupumzika? **2** Mkono wangu umeyafanya haya yote; hivi ndovyo jinsi ambavyo vitu vitatokeavyo—hili ndilo tamko la Yahwe. Mtu niliyempitisha, mwenye roho iliyopondeka na mwenye kujutia roho, na atetemekaye kwa ajili ya neno langu. **3** Yeyote achiniae ng'ombe humuua mtu pia; ye ye anayetoe sadaka ya kondoo huvunjia shingo ya mbwa pia; ye ye anayetoe sadaka ya mavuno anatoa sadaka ya damu yangurue; ye ye anayetoe kumbukumbuvumba huwabariki wakosaji pia. Wamechagua njia zao wenyewe wanachukua radhi kwa uchafu wao wenyewe. **4** Katika njia hiyo hiyo nitachagua adhabu yao wenyewe; Nitaleta juu yao kitu wanachokiogopa, maana niilpowaita, hakuna aliyeitika; nilipozungumza alienisikiliza mimi. Walifanya yaliyo maovu mbele yangu, na kuchagua yasiyo niperindeza mimi." **5** Sikiliza neno la Yahwe, ewe utemekae kwa neno lake, "Kaka zako wanaonichukia na kikutenga wewe kwa ajili ya jina langu walisema, 'Na atukuzwe Yahwe, halafu tutaiona furaha yenu; lakini mtatiwa katika aibu. **6** Sauti ya vita vya ghasi vinakuja katika mji, sauti kutoka hekaluni, sauti ya Yahwe anawrudia maadui zake. **7** Kabla ajaenda katika chumba, hujifungua; kabla ya uchungu kumtoka hujifungua mtoto wa kiume. **8** Ni nani asikiaye mambo haya? Ni nani aonae mambo haya? Je taifa linaweza kuanzhishwa kwa wakati mmoja? lakini kwa haraka Sayuni inapokwenda katika chumba, hujifungua watoto wake. **9** Ninawezaje kumleta mtoto azaliwe na nisimruhusi mtoto azaliwe? Yahwe auliza? — au Je ninamleta mtoto wakati tu wa kujifungua na halafu nimshikilie tena - anauliza Yahwe." **10** Furahia na Yerusalem na fuhahia kwa ajili yake, ninyi nyote mnaopenda ye ye; furahia pamoja na ye ye, ninyi mnaomboleza juu yake! **11** Maana utamuuguza na ataridhika, katika maziwa yake atakufariji; utakunyuwa mpaka ushibe na kufurahia kwa wingi wa utukufu wake. **12** Yahwe asema hivi, "Ni nanakaribia kutawanya mafanikio juu katika mto, na utajiri wa mataifa kama wingi wa mkondo wa maji. Utamuuguza kwa upande wake, na kubebwa katika mikono yake, mtabebwa juu ya magoti yake. **13** Kama vile mama anavyomfariji mtoto wake, hivyo basi nami nitawafariji ninyi, na mtapata faraja katika Yerusalem." **14** Utayaona haya, na moyo wako utafurahia, na mifupa yako itachipukia kama zabuni ya nyasi. Aridhi ya Yahweitajulikana kwa watumishi wake, lakini atawaonyesha hasira yake dhidi ya maadui zake. **15** Kwa kutazama, Yahwe anakuja kwa moto, na gari lake linakuja kama upepo wa dhoruba kuleta joto katika hasira yake na kukemea kwake ni kama moto uwakao.

16 Maana Yahwe ametekeleza hukumu juu ya watu kwa moto na kwa upanga wake. Wale watakaouliwa na Yahwe watakuwa wengi. **17** Watajwiweka wakfu wenye ne na kujisafisha wenye, ili waweeze kuingia katika bustani, kumfuata aliyeo katikati ya wale walao nyama ya nguruwe na vitu haramu kama panya. "Watafika mwisho - hili ni tamko la Yahwe. **18** Maana ninayajua matendo yao na mawazo yao. Wakatiutafika nitakapoyakusanya mataifa yote na lugha zote. Watakuja na kuona utukufu wangu. **19** Nitaweka ishara ya ukuu wangu mionganii mwao. Halafu nitawatuma wakazi kutoka mionganii mwao kwa mataifa. Kwa Tarshishi, Puti, na Ludi, upinde wale wanaochukua upinde wao, kwa Tubali, Javani, na umbali kuelekea katika pwani kule ambapo hawajasikia chochote kuhusu mimi wala kuona utukufu wangu. Watatangaza utukufu wangu mionganii mwa mataifa. **20** Watawaleta kaka zako wote nje ya mataifa yote, kama sadaka kwa Yahwe. Watakuja kwa farasi na kwa gari, na kwa gari, juu ya nyumbu na juu ya ngamia, kuelekea mlima wangu mtakatifu Yerusalem - asema Yahwe. Maana watu wangu wa Israeli wataleta sadaka ya mavuno kwenye vyombo visasifi katika nyumba ya Yahwe. **21** Baadhi ya vitu hivi nitavichagua kama makuhani na walawi — asema Yahwe. **22** Maana itakuwa mbingu mpya na nchi mpya ambayo nitakayoifanya ibaki mbele zangu— Hili ndilo tamko la Yahwe— Hivyo ndiyo ukoo wenu utakavyobakia, na jina lenu litabaki. **23** Kutoka mwenzi mmoja mpaka mwingine, na kutoka sabato moja mpaka nyingine, watu wote watakuja kukuinamia chini— asema Yahwe. **24** Watakwendwa nje na kuona miili ya wafu ya watu walioniasi mimi, maana wadudu wawalao wao hatakuwa, na moto huwaunguzao hautazimika; na itakuwa ni chuki kwa wale wote wenye mwili."

Yeremia

1 Hili ndilo neno la Yeremia mwana wa Hilikia; ye ye aliwa mmoja wa makuhani kule Anatothi katika nchi ya Benjamini. **2** Neno la BWANA lilimjia katika siku za Yosia mwana wa Amoni, mfalme wa Yuda, katika mwaka wa kumi na tatu wa utawala wake. **3** Lakini pia lilimjia katika wakati wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, mpaka mwezi wa tano wa mwaka wa kumi na moja wa Zedekia mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, wakati watu wa Yerusalem walipochukuliwa kuwa watumwa. **4** Neno la BWANA liliinjia, likisema, **5** "kabla sijakumba tumboni, Nilikuchagua; kabla hujazailiwa toka tumboni Nilikutenga; Nilikufanya kuwa nabii kwa mataifa." **6** "Ahaa, BWANA!" Nilisema, "mimi sijui kusema, kwa kuwa mimi ni mtoto." **7** Lakini BWANA akaniambia, "Usiseme, 'mimi ni mtoto.' Utaenda kila mahali ninapokutuma, na utasema kila kitu ninachokuamuru! **8** Usiwaogge hao, kwa kuwa Mimi niko pamoa na wewe kukuokoa- asema BWANA." **9** Kisha BWANA akanyosh mkono wake, akagusa kinywa changu, na akaniambia, "Nimeweka maneno yangu kinywani mwako. **10** Nimekuchagua leo juu ya mataifa na juu ya mataifa, ili kung'oaa na kuvunja, kuharibu na kutupa, kujenga na kupanda." **11** Neno la BWANA liliinjia, likisema, "Yeremia, unaona nini?" Nikasema, "Ninaona tawi la mlozi." **12** BWANA akaniambia, "umeona vyema, kwa kuwa ninaliangalia neno langu ili nilitimize." **13** Neno la BWANA likaniji mara ya pili likisema, "Unaona nini?" Nikasema, "Ninaona chungu kikichemuka, ambacho mdomo wake unealekeea toka upande wa kaskazini," **14** BWANA akaniambia, "Janga litatokea kaskazini juu ya wote wanaoishi katika nchi hii. **15** Kwa kuwa ninayaita makabila yote ya falme za kaskazini, asema BWANA. Yatakuja, na kila mmoja atasimika enzi yake katika malango ya Yerusalem, dhidi ya kuta zote zinazozunguka, na dhidi ya mji ya Yuda. **16** Nitatamka hukumu dhidi yao juu ya uovu wao wa kuniacha, kwa kufukiza uvumba kwa miungu mingine, na kwa kuabudu kile walichotengeneza kwa mikono yao. **17** Jiandae! Simama ukawaambie kila kitu ninachokuamuru. Usifdhaike mbele zao nisije nikakufadhaisha wewe mbele zao! **18** Tazama! Leo nimekufanya kuwa mji ulio na ngome, kuwa ngome ya chuma, na ukata wa shaba dhidi ya nchi yote - dhidi ya wafalme wa Yuda, na juu ya wakuu wake, na juu ya makuhani wake, na juu ya watu wote wa nchi. **19** Watapigana na wewe, lakinai hawatakushinda, kwa kuwa nitakuwa pamoa na wewe ili kukuokoa- asema BWANA."

2 Neno la BWANA liliinjia likisema, **2** "Nenda ukanene katika masikio ya Yerusalem. Useme; BWANA asema hivi: Ninakumbuka agano la uaminifu la ujana wako, upendo wako wakati tulipokuwa tumechumbiana, ulipokuwa ukinihitaji kule jangwani, katika ile nchi iliyokuwa hajapandwa. **3** Israeli aliwa ametengwa

kwa BWANA, malimbuko yake ya mavuno yake! Wote waliokula malimbuko yake walikuwa na hatia! majanga yaliwaja—asema BWANA." **4** Sikilizeni neno la BWANA, enyi nyumba ya Yakobo na kila familia katika nyumba ya Israeli. **5** BWANA anasema hivi, "Ni makosa gani ambayo baba zenu waliyaona kwangu, hata wakatae kunifuata mimi? hata wazifuate sanamu ambazo hazina chocohote na wao kuwa si kitu? **6** Wala hawakusema, BWANA yuko wapi, ambaye alitutoa katika nchi ya Misri? BWANA yuko wapi, ambaye alituongoza katika jangwa, katika nchi ya Araba na mashimo, katika nchi ya ukame na giza nene, katika nchi ambayo hakuna mtu apitaye wala hakuna mtu anayeishi humo? **7** Lakini nilwaleta katika nchi ya Kameli, ili mle matunda yake na vitu vingine vyema! Lakini mlipokuja, mliitia unajisi nchi yangu, mliufanyi urithi wangu kuwa chukizo! **8** Hata makuhani hawakusema, 'BWANA yuko wapi?' na watalamu wa sheria hawakunjiali mimi! wachungaji wametenda dhambi dhidi yangu. Manabii wamemtolea Baali unabii na kuvitafuta vitu ambvyo havina faida. **9** Kwa hiyo nitaendelea kuwashitaki - hili ni neno la BWANA - na nitawashitiki watoto wa watoto wenu. **10** Kwa kuvuka kwenda hadi pwani ya Kitimu na kutazama. Tuma wajumbe kwenda Kedari na tafuta uone kama kama iliwhi kutokea hapo awali vitu kama hivi. **11** Je, taifa limebadilisha miungu, hata kama haikuwa miungu? Lakini watu wangu wameubadili utukufu wao kwa kitu ambacho hakiwezi kuwasaidia. **12** Sitjabuni, enyi mbingu kwa sababu ya hilii! Tetemekeni na kuogopa -asema BWANA. **13** Kwa kuwa watu wangu wametenda maovu mawili dhidi yangu: Wameziacha chemichemi za maji ya uhai kwa kuchimba mabarika kwa ajili yao, mabarika yanayoujuja yasiyoweza kutunza maji! **14** Je, Israeli ni mtumwa? Kwani hakuzaliwa nyumbani? Kwa nini sasa amekuwa nyara? **15** Wanasiamba wameunguruma dhidi yake. Wamepiga kelele sana na kuifanya kuwa ukiwa. Miji yake imeharibiwa na kubaki bila watu. **16** Pia watu wa Nufu na Tahapanesi watakinyo kichwa chako. **17** Je, hamkufanya haya kwa ajili yenu mlipomwacha BWANA, wakati Mungu wenu, alipokuwa akiwaongoza njiani? **18** Kwa hiyo, kwa nini kutafuta msaada Misri na kunywa maji ya Shihori? Kwa nini kutafuta msaada Ashuru na kunywa maji ya Mto Frati? **19** Uovu wako unakukemea, na maasi yako yatakuadhibu. Kwa hiyo yafikiri hayo; tambua kuwa ni uovu na uchungu kwenu niyimi kuniacha mimi, BWANA Mungu wako, na kutokuwa na hofu yangu - asema BWANA wa majeshi. **20** Kwa kuwa nililivunja nira yenu mliyokuwa nayo wakati wa kale; Nilivichana vifungo vyako kutoka kwako. Lakini bado ulisema, 'Sitamtumikia!' tangu ulipopiga magoti katika kila kilima kuusogelea kila mti wenye majani mabichhi, enyi makahaba. **21** Lakini mimi mwenyewe niliwapanda kama mzabibu niliouchagua, mbegu iliyokamilika. Lakini tazama jinsi uliyobadilika mbele yangu, na kuwa mzabibu usiofaa na mzabibu pori! **22** Kwa kuwa hata kama utajisafisha mwenyewe mitoni na kuoga kwa sabuni kali, bado dhambi yako ni madoa mbele

yangu - asema BWANA Mungu. **23** Wawezaje kusema, mwa barabara ulikaa ukisubiri wapenzi wako, kama vile 'Mimi sijanajisika! Mimi sjaenda kwa Mabaal?' Tazama Mwarabu jangwani. Uneiharibu nchi kwa ukahaba na tabia zako zilivyo kuwa bondeni! Tambua kile ulichofanya, uovo wako. **3** Kwa hiyo chemicheki za mvua zilizuiliwa wewe ngamia mwepesi akimbiaye katika njia yake! **24** na mvua za vuli hazikunyesha. Lakini uso wako una Wewe ni punda wa mwitu, aliyezolea nyika, avutaye kiburi, kama uso wa mwanamke kahaba. Unakataa pumzi za upopo usiofaa katika tamaa ya kuishi! Ni nani kuona aibu. **4** Na sasa hutaniita mimi: 'Baba yangu, awezaye kumgeuza anapotafuta dume la kumpanda? Na hata marafiki zangu wa tangu ujanani! Je, atakuwa na punda dume amtafutaye hajichoshi mwenyewe. Huenda hasira dhidi yangu milele? **5** Je, utaendelea kuwa na kwake wakati wa mwazi wa kupandwa. **25** Lazima uizue hasira zako?' Tazama! Umesema kuwa utatenda maovu, miguu yako isikose kiatu na koo lako kuwa na kiu! Lakini na kweli umetenda hivyo. kwa hiyo endelea kufanya umesema, 'Hakuna matumaini! Hapana! Nawapenda hivyo!' **6** Kisha BWANA akanena nami katika siku za wageni nami huwatafuta!' **26** Kama aibu ya mwizi mfalme Yosia, 'Je, unaona jinsi Israeli aliyoniasi? Yeye ilivyo anapokuwa amekamatwa, ndivyo aibu ya Israeli anaenda kwenye kila kilima na katika kila mti wenye itakavyokuwa - wao, wafalme wao, malikia wao, makuhani majani mabichi, na kule anafanya kama mwanamke na manabii wao! **27** Hawa ndio wale waiambiayo miti, kahaba. **7** Nikisema, 'Baada ya kuwa amefanya mambo 'Ninyi ndio baba zangu,' na mawe, 'Ninyi ndio mlinizaa.' haya yote, atanirudia, 'lakini hakurudi. Kisha dada yake Kwa kuwa migongo yao hunitazama na siyo nyuso zao. Yuda ambaye ni mwasi pia aliona alichokifanya. **8** Kwa Hata hivyo, wakati wa shida husema, 'Amka utuokoe!' **28** hiyo nami nikaona kuwa kwa sababu amefanya uzinzi huu Lakini iko wapi ile miungu mliyotengeneza? Acha hao wote. Huyo Israeli aliyesi! Nilimfukuza na kumpatia talaka wainuke kama wanawenza kuwaokoa wakati wa shida, ya ndoa. Lakini dada yake Yuda mwenye hiana hakuwa kwa kuwa hizo sanamu zenu zina idadi sawa na miji na hofu, na yeze akaenda kuafanya kama mwanamke yenu, katika Yuda. **29** Kwa hiyo kwa nini kunituhumu kwa kahaba! **9** Hukusikitika kuwa ameinajisi nchi, kwa hiyo kufanya makosa? Ninyi nyote mmeniasi - asema BWANA wakatengeneza sanamu za mti na za jiwe. **10** Kisha wa majeshi. **30** Nimecadhibu watu wenu bure. Wala baada ya haya yote, wala Yuda dada yake muasi hakurudi hawakutaka kurudiwa. Upanga wako umewaa ngamiza kwangu na moyo wake wote, bali alikuja na uongo! - manabii wenu kama kama simba aangamizay! **31** asema BWANA wa majeshi," **11** Kisha BWANA akanena Enyi watu wa kizazi hiki! Sikelizeni neno langu, neno na mimi, "Israeli muasi amekuwa mwenye haki zaidi la BWANA! Je, nimekuwa jangwa kwa Israeli? Au nchi kuliko Yuda muasi! **12** Nenda ukaseme maneno haya yenye giza nene? Kwa nini watu wangu husema, 'Acha huko kaskazini. Uwaambie, 'Rudi wewe Israeli aliyesi! tuzungukezunguke, hatutakuja kwako tena?' **32** Je, - asema BWANA - sitakuwa na hasira dhidi yako. Kwa mwanamwali anawenza kusahau mapambo yake, na bibi kuwa mimi ni mwaminifu - asema BWANA - sitakuwa na arusi mavazi yake? Lakini watu wngu wamenisahau hasira milele. **13** Kiri uovo wako, kwa kuwa umefanya mimi kwa siku nydingi! **33** Jinsi mlivyo tengeneza njia dhambi dhidi ya BWANA, Mungu wako; umemshirikisha zenu vizuri ili kutafuta mapenzi. Hata mmewafundisha njia zako mgeni chini ya kila mti wenye majani mabichi! njia zenu wanawake waovu. **34** Damu ambayo ilikuwa wala hukusikiliza sauti yangu! - asema BWANA. **14** ndio uhai wa watu wasio na hatia, imeonekana katika Rudini, enyi watu waasi! - asema BWANA - kwa kuwa mavazi yenu. Hawa watu hawajawahi kuonekana katika mimi nimekuwa wewe! Nitakurudisha wewe mmoja katika matendo maovu. **35** Pamoja na mambo haya yote, wewe mji, wawili katika ukoo mmoja, na nitawarudisha Sayuni! uneaendelea kusema kuwa hauna hatia. Kwa hakika **15** Nitawapa wachungaji niwapendao, na watawachunga hasira ya BWANA itageuka kutoka kwangu. 'Lakini tazama! kwa maarifa na ufafamu. **16** Ndipo itakapotokea kuwa Utahukumiwa kwa sababu, 'Sikutenda dhambi.' **36** Kwa utaongezeka na kuzaa matunda katika nchi hiyo siku hizoni mmatangatanga kwa urahisi katika njia zenu? Pia asema BWANA. Hawataweza kusema kuwa, "Sanduku Misri itawahuzunisha sana, kama ilivyo kuwa kwa Ashuru. Ia agano la BWANA! Jambo hili hawatalikumbuka tena **37** Mtaondoka hapo mkiwa mmehuzuni sana, mkiwa katika miyo yao, kwa kuwa hawataliwaza tena wala mmeweka mikono vichwani mwenu, kwa kuwa BWANA kulijali tena. Useni huu hawatausema tena.' **17** Katiak amemkuttaa yule mliyemtumainia, kwa hiyo hamtapata wakati huo watasesa juu ya Yerusalem, 'Hii ndio enzi msaada toka kwao."

3 Wanaema, 'Mwanamume akimfukuza mke wake, naye akaondoka kwake na kuwa mke wa mwanamume mwininge. Je, anawenza kumrudia tena? Je huyo si najisi kabisa?' Huyo mwanamke ndio hii nchi! Mmetenda kama kama Kahaba aliye na wapenzi wengi, na sasa mnpenda kurudi kwangu tena? - asema BWANA wa majeshi. **2** Inua macho yako uvitazame vielele tasa! Je kuna mahali ambapo hukufanya ukahaba? Pemberi

nitasema kwamba hamtagueuka na kuacha kunifuata. **20** Lakini kama mwanamke aliywasi mume wake, mmenisaliti, eny nyumba ya Israeli - asema BWANA." **21** Sauti ilisikika juu ya nyanda, kilio na kusiki kwa watu wa Israeli! kwa kuwa wamezibadili njia; wamemsahau BWANA, Mungu wao. **22** "Rudini enyi watu mliso! Nami nitawaponya na uasi wenu!" "Tazama! tutakua kwako, kwa kuwa wewe ni BWANA, Mungu wetu! **23** Uongo hutoka kwenye vilima, kutoka kwenye milima mingi. Kwa hakika wokovu wa Israeli unapatikana kwa BWANA, Mungu wetu. **24** Lakini miungu ya aibu imeramba kazi ambayo mababu zetu walifanya - makundi yao ya kondoo na ng'ombe, wana wao na binti zao! **25** Na tulale chini kwa aibu. Aibu yetu na itufunike, kwa kuwa tumefanya dhambi dhidi ya BWANA, Mungu wetu! Sisi wenyewe na mababu zetu, kutoka wakati wa ujana wetu hadi leo, hatujaisikiliza sauti ya BWANA, Mungu wetu!"

4 "Kama utarudi, Israeli- asema BWANA - ikawa kwangu kwamba umerudi. Kama utaondo hayo mambo yachukizayo mbele yangu na ukaacha kunkimbia mimi tena, **2** na ukaapa hivi, 'kama BWANA aishivyo katika kweli, na haki, na katika hukumu.' mataifa yatanionomba baraka, na yatanisifu mimi. **3** Kwa kuwa BWANA asema hivi kwa kila mmoja katika Yuda na Yerusalem; 'Limeni shamba zenu na msipande katika miiba. **4** Mtahiriwe kwa BWANA na kuondoa govi za mioyo yenu, ninyi wanaume wa Yuda na wakazi wa Yerusalem, vinginevyo hasira yangu itawaka kama moto na kuteketeteza, na hakutakuwa na mtu wa kuizima. Hii itatokea kwa sababu ya uovo wa matendo yenu. **5** Waambie Yuda na Yerusalem isikie. Waambie, "pigeni baragumu katika nchi." Tangazeni, "Kusanyeni pamoa. Twendeni kwenye miji ya Maboma." **6** Inueni ishara za bendera na zielekezeni Sayuni, na kimbilieni usalamu! Msibaki, kwa kuwa ninaleta majanga kutokeea kaskazini na anguko kubwa. **7** Simba anakuja kutokeea kwenye kichaka chake na yeYe atakayehaharaibu mataifa ameanza kuja. Anaondoka kwenye eneo lake ili aache hofu katika nchi yenu, kuibadili miji yenu kuwa uharibifu, ambapo hakuna hata mmoja atakayeishi. Kwa sababu hii vaeni magunia, lieni na kuomboleza. **8** Kwa kuwa nguvu ya hasira ya BWANA haijaondoka kwetu. **9** Ndipo itakapotokea katika siku hiyo - asema BWANA - mioyo ya mfalme na wakuu itakufa. Makuhani watasitaajabu na manabii watashangaa." **10** Kwa hiyo nikasema, "Aha! BWANA. Kwa hakika umewadanganya watu hawa na Yerusalem kwa kuwaambia, 'Kutakuwa na amani kwenu.' Wakati upanga unaawaangukia dhidi ya maisha yao." **11** Wakati huo itasemwa juu ya miji huu na Yerusalem kuwa, "Upepo uwakao kutoka katika nyanda za jangwani utachukua njia yake kuelekea kwa binti ya watu wangu. Hautapepetwa wala kuwatakasa. **12** Upepo ulio na nguvu sana utakaokuja kwa amri yangu, na sasa nitapitisha hukumu dhidi yao. **13** Tazama anavamia kama wingu, na magari yake ni kama dhoruba. Farasi wake wana mbio kuliko tai. Ole wetu kwa kuwa tutaharibi! **14**

Itakaseni mioyo yenu kutoka uovu wenu, Yerusalem, ili kwamba muokolewe. Mawazo yako mabaya yatafikiri juu ya kutenda dhambi mpaka lini? **15** Kwa kuwa kuna sauti iletayo habari kutoka Dani, na janga lijalo linasikika kutoka vilele nya milima ya Efraimu. **16** Yafanyeni mataifa kulifirkiria hili: Tazama, na uwatangazie Yerusalem kuwa wale watekaji wanakuja kutoka katika nchi ya mbali ili kupiga kele za vita juu ya miji ya Yuda. **17** Watakuwa kama walini wa shamba liliolimwa dhidi yake pande zote, kwa kuwa amekuwa mpinzani wangu - asema BWANA - **18** tabia na matendo yako yamesababisha haya yatokee kwako. Hii itakuwa adhabu yako. Jinsi itakavyokuwa vibaya kwako! itakupiga moyo wako. **19** Moyo wangu! Moyo wangu! Niko katika maumivu ya moyo. Moyo wangu umefadhaika ndani yangu. Siwezi kunyamaza kwa kuwa nasikia sauti za pembe, sauti za vita. **20** Anguko baada ya anguko limetangazwa, kwa nchi yote imeharibika mara. Wanaharibu masikani yangu na hema yangu ghafula. **21** Vita hivi vitaendelea mpaka lini? Ni mpaka lini nitasikiliza sauti za pembe? **22** Kwa kuwa upumbavu wa watu wangu - hawanijui mimi. Ni watu wajinga wasio na ufahamu. Wanaufahamu wa mambo maovu, tena hawajui kutenda mema. **23** Niliiiona nchi, na kuion! ilikuwa ukiwa na utupu. Kwa kuwa hapakuwa na taa za mbinguni. **24** Nilitazama katka milima. Tazama, ilikuwa inatetemeka, na vilima vyote vilikuwa vinatikisika. **25** Nilitazama. Tazama, hapakuwa na mtu, na ndege wote wa angani walikuwa wamekimbia. **26** Nikaangalia. Tazama, mashamba yalikuwa jangwa na miji imeangushwa mbele za BWANA, mbele ya hasira yake." **27** Hiki ndicho BWANA asemacho, "Nchi yote itakuwa uharibifu, lakini sitawaharibu wote kabisa. **28** Kwa sababu hii nchi itaomboleza, na mbingu juu zitatiwa giza. Kwa kuwa nimesema haya na kuyakusudia; sitarudi nyuma; Sitaacha kuyatekeleza. **29** Kila mji utakimbia kutoka katka kelele za wapandafarasi na wenye pinde; Watakimbia msituni, Kila mji utapanda hadi mahali pa miamba. Miji itatekezwa, kwa kuwa hakutakuwa na mtu wa kuishi katika miji hiyo. **30** Sasa umeharibiwa, utafanya nini? Japokuwa unavaa mavazi mekundu, unajipambla na mapambo ya dhababu, na kuyafanya macho yako yaonekane makubwa na kupakwa wanja, wale wanaume waliokutamani sasa wanakukataa. Badala yake wanajaribu kukuua. **31** Kwa hiyo nasikia sauti ya maumivu, yenye utungu kama ya mwanamke azaaye mtoto wake wa kwanza, sauti ya binti wa Sayuni. Atwetaye kupata pumzi. Ananyosha mikono yake na kusema, 'Ole wangu mimi! ninazimia kwa sababu ya wauaji hawa."

5 Kimbieni mkapite katika mitaa ya Yerusalem, Tafuteni katika viwanja vyake. Kama mtawezza kumpata hata mtu mmoja anayetenda kwa haki na kufanya kwa uaminifu, basi nitaisamehe Yerusalem. **2** Hata kama wanasema, 'Kama BWANA aishivyo,' wanaapa uongo." **3** BWANA, macho yako hayatazami uaminifu? Unawapiga watu, lakini hawasikii maumivu. Umewaangsmiza kabisa, lakini bado

wanakataa kuwa waadilifu. Wanafanya nyuso zao kuwa mpaka wa mchanga kwenye bahari, ambao ni agizo la ngumu kama mwamba. kwa kuwa wanakataa kutubu. kudumu ambalo halibomoki - hata kama bahari ina kupwa 4 Kwa hiyo nilisema, "Hakika hawa ni watu masikini, Ni na kujaa, bado hauwenzi kubomoka. Hata kama mawimbi wapumbavu, Kwa kuwa hawazijui njia za BWANA, wala yake yanaunguruma, hayawezi kuvuka. 23 Lakini hawa maagizo ya Mungu wao. 5 Nitaenda kwa watu wa muhimu na kutangaza ujumbe wa Mungu kwao, kwa kuwa angalau na kuondoka. 24 Kwa kuwa hawasemi mioyoni mwao, wanazijua njia za BWANA, maagizo ya Mungu wao. "basi na tumche BWANA, Mungu wetu, yeye aletaye mvua Lakini wote wanavunja nira yao pamoa; wote wanaivunja za awali na mvua za vuli - kwa wakati wake, ambaye ile minyororo inayowafunga kwa ajili ya Mungu. 6 Kwa hutuzna majuma ya mavuno kwa ajili yetu." 25 uovo wako hiyo simba kutoka mwituni atawavamia. Mbweha kutoka umezua haya yasitokee. Dhambi zako zimeyazuia mambo Arabaha atawaangamiza. Chui ataivunja miji yao. Mtu mema yasitokee. 26 Kwa watu waovu wamo kati ya watu yeyota anayeenda nje ya mji wake atavunjwunjwa. wangu. Wanatazama kama mtu anayenyatia ili kukamatia Kwa kuwa maovu yao yameongezeka. Matendo yao ndege; wanaweka mitego na kukamata watu; 27 Kama ya uasi hayana ukomo. 7 Kwa nini niwasamehe hawa tundu la mtego lijaavyo ndege, nyumba zao zimejaa watu? Wana wenu wameniacha na wamefanya viapo na uongo. Kwa hiyo wanakua na kutajirika. 28 Wamenenepa; wale ambao si miungu. Niliwalisha vya kutosha, lakini wanang'aa na kupendeza. Wamepitiliza hata mipika ya wamefanya uasherati na kuchukua alama za nyumba maovu. Wala hawajali sababu ya kuwepo kwa watu na ya uzinzi. 8 Walikuwa farasi wanaotafuta kupandwa. wala uwepo wa yatima. Wanafanikiwa hata kama hawatoi Walitembea huku na huku waktafutwa kupandwa. Kila hukumu ya haki kwa yatima. 29 Kwa nini nisiwadhibu kwa mwanamume alimkaribia mke wa jirani yake. 9 Kwa hiyo sababu ya haya - asema BWANA - sitajilipizia kisasi juu kwa nini nisiwadhibu - asema BWANA - na kwa nini ya taifa la namna hii? 30 Jambo la ajabu na la kuchukiza nisijilipizie kisasi juu ya taifa kama hili? 10 Nenda hadi limetokea katika nchi hii. 31 Mananbii wanatabiri kwa kwenye kuta za shamba lake la mizabibu na zihariibuni. Lakini wao msiwaharibu kabisa. Ondoeni matawi kwa uongo, na makuhani wanatwala kwa msaada wa wa hao. Sababu hayatoki kwa BWANA. 11 Kwa sababu nyumba kitatokea nini?

ya Yuda na Israeli wamenisaliti kabisa - asema BWANA - 6 Tafuteni mahali salama, enyi watu wa Benjamini, kwa 12 na wamenikataa. Wanasema, "Yeye si halisi. Maovu kuondoka Yerusalem. Pigeni tarumbeta zaTekoa. hayewezi kutupata, wala hatutaona upanga wala njaa. 13 Simamisheni ishara juu ya Beth- Hakeremu, kwa uovo Kwa kuwa manabii wamekuwa si kitu kama upopo na unaonekana ukitokea kaskazinni; pigo kubwa linakuja. 2 hakuna mtu mwiingine wa kunena ujumbe wa BWANA Binti za Sayuni, warembo na mwororo, wataangamizwa. kwetu. Vitisho vyao na viwjie wao wenyeewe." 14 Kwa 3 Wachungaji na kondoo wao watawaendea; wataweka hiyo BWANA, Mungu wa majeshi asema hivi, tazama hema zao zikiwazunguka pande zote; kila mtu attachunga nataka kuweka maneno yangu katika kinywa chako. kwa mkono wake. 4 Jitakaseni wenyewe kwa miungu kwa Yatakuwa kama moto na watu hawa watakuwa kama kuni! ajili ya vita. Twendeni tukamvamie wakati wa adhuhuri. Kwa kuwa utawaramba. 15 Tazama nataka kuleta taifa Ni vibaya sana kwamba mchana unatoweka na vivuli dhidi yenu kutoka mbali, enyi nyumba ya Israeli - asema vya jioni vinakuja. 5 Lakini tumvamieni usiku na na BWANA - ni taifa linalodumu, taifa la kale! Ni taifa ambalo tuharibu ngome zake. 6 Kwa kuwa BWANA wa majeshi lugha yake hamuijui, wala hamtaelewa wasemacho. asema hivi: Kateni miti yake, na tengenezeni vifusi nya 16 Podo lao ni kaburi wazi. Wote ni wanajeshi. 17 Kwa hiyo mavuno yako yataliwa, wana wako na binti kuitekeea Yerualemu. Huu ndio mji sahihi kuuteka, Kwa zako pia, na chakula chako. Watakula kondoo wako sababu umejaa ukandamizaji. 7 Kama vile kisima kitoavyo na ng'ombe wako, watakula matunda ya zabibu zako maji, vivyo hivy o mji huu uzaavyo uovu. Uaribifu na na ya mitiini. Wataiangusha chini miji yenu na boma jeuri vimesikika kwake. Mateso na tauni viko mbele zake ambazo mnazitumainia. 18 Lakini hata katika siku yangu daima. 8 Uadhibiswe, ee Yerualemu, vingenevyo hizoz - asema BWANA - sikusudii kuwaharibu kabisa. 19 nitaondoka kwako na kukufanya ukiwa, na nchi isiyokaliwa Itatokea kwenu, ninyi Yuda na Israeli, mksime, 'Kwa nini na watu. 9 BWANA wa majeshi asema hivi, "Hakika BWANA, Mungu wetu ametuonyia haya yote?' kwamba wataokota mabaki ya Isrei waliobaki kama zabibu. Nyosha wewe Yeremia, utawaambia, 'Kama vile mliviyomwacha mkonon wako ili uchume zabibu. 10 Nitamwambia nani na kuwonywa nani ili wasikilize?' Tazama! Masikio yao BWANA na kuabudu miungu mingine katika nchi yenu, hayakutahariwa; hayawezi kutilia manani! Tazama! Neno vivyo hivy mtawatumikia wageni katika nchi ambayo si na kumwonywa nani ili wasikilize?' Tazama! Masikio yao yenu.' 20 Waambia haya watu wa nyumba ya Yakobo na haziwawezi kusikia. 21 Je, hamnihofu mimi - asema na kumwonywa nani ili wasikilize?' Tazama! Masikio yao BWANA - au kutetemeka mbele ya uso wangu? Nimeweka

mingi. **12** Nyumba zao watapewa watu wengine, kwa kuwa nitawavamia wakazi wa nchi kwa mkono wangu - asema BWANA wa majeshi. **13** BWANA amesema hayo kutoka kwa mdogo hadi kwa mkubwa, kila mmoja anatamani mapato ya udanganyifu. Kuanzia kuhanu hadi nabii, Kila mmoja anafanya hila. **14** Lakini wameponya vidonda nya watu wangu kwa juu juu tu. Wanasema, 'Amani! Amani! na kumbe amani haiopo. **15** Je, waliona aibu walipofanya machukizo? Hasha, hawakuona aibu! Hawakuwa na aibu. Kwa hiyo wataanguka pamoj na wale watakaoanguka wakati nitakpowaaadhibu. Wataangushwa chini," asema BWANA. **16** BWANA asema hivi, 'Simama kwenye njia panda utazame; uliza nzile njia za zamani, 'Je, hii tabia njema iko wapi?' Kisha endelea nayo na tafuta mahali pa kupumzika. Lakini watu wanasema, 'Hatutanda.' **17** Niliweka walini juu yenu ili wasikilize tarumbeta. Lakini walisema, 'Hatutasikiliza.' **18** Kwa hiyo, sikilizeni, enyi mataifa! Tazameni, enyi mashahidi, muone kile kitakachowapata. **19** Sikia, wewe dunia! Tazama, niko tayari kuleta janga kwa watu hawa - matunda ya Hawakusikiliza neno langu wala sheria zangu, unaopanda una maana gani kwangu? Au huu uudi kutoka pamoja watajikwaa. Wakazi na jirani zao pia watapotea.' **20** Huu ubani kutoka sheba nchi ya mbali? Sadaka zenu za kuteketeza hazikubaliki kwangu wala dhabihu zenu. **21** Kwa hiyo BWANA amesema hivi, 'Tazama, 'Niko tayari kuweka kikwazo dhidi ya watu hawa. Watajikwaa juu yake - baba na watoto wao kwa pamoja watapotea.' **22** BWANA asema hivi, 'Tazama watu wanakuja toka nchi ya kaskazini. Kwa kuwa taifa kubwa limechocewa kutoka nchi ya mbali. **23** Watachukua piinde na mishale muungurumo wa bahari, na wapanda farasi katika mfumo yao. Ni wakatili na hawana huruma. Sauti yao ni kama yametukamata kama utungu wa mwanamke anayezaa. **24** Tumesikia za watu wangu, jivikeni magunia na kugaagaa kwenye majivu ya maombolezo ya mwana pekee. Ombolezeni kwa huzuni kuu, kwa kuwa anayewaangamiza anakuja kwetu ghafula juu yetu. **27** 'Nimekufanya wewe, Yeremia, kwa kuwajiriblu watu wangu kama mtu anayepima fedha, kwa hiyo utachunguza na kupima njia zao. **28** Wao ni watu wasumbfu mionganoni mwa watu, wanaoenda huko na kule wakisengizia wengine. Wote ni shaba na chuma, wakitenda kwa dhuluma. **29** Mifuo inafukuta kwa moto unoazinguza; risasi inaunguzwa na moto. Risasi tu ndio inayotoka kati yake, lakini haifai kitu kwa sababu uovu haujaondolewa. **30** Wataitwa taka za fedha, kwa sababu BWANA amewakataa.

kumwabudu BWANA. **3** BWANA wsa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Tengenezeni njia zenu na kufanya mema, nami nitawaacha muishi hapa. **4** Msitumainie maneno ya uongo mksimba, "Hekalu la BWANA!, Hekalu la BWANA! Hekalu la BWANA!" **5** Bali kama mtazitengeneza njia zenu na kufanya mema, kama mtatoa hukumu ya haki kati ya mtu na jirani yake **6** -kama hamtanyonya anayekaa katika nchi, yatima, mjane, na kama hamtamwaga damu ya mtu asiye na hatia mahali hapa, na kama hataenda kwa miungu mingine kwa ajili ya maumivu yenu **7** - ndipo nitakapowaacha mkae mahali hapa, katika nchi ambayo niliwpia mababu zenu toka zamani na hata milele. **8** Tazama! Mnatumainia maneno ya uongo ambayo 'Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.' **12** Kwa hiyo uende mahali kwenda kwa miungu mingine ambao hamkuwajua? **10** Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la fikra zao. Nimeionna - BWANA asema.'

7 Hili ndilo neno la BWANA lilomjia Yermia, **2** Simama katika lango la nyumba ya BWANA na utangaze ujumbe huu! Sikiilizeni neno la BWANA, ninyi nyote watu wa Yuda, ninyi mnaoingia katika malango haya

ambazo ninawaamuru, ili mambo yenu yawe mazuri." angani hujua wakati sahihi; na njiwa, na mbayuayu, n a 24 Lakini hawkunisikiliza wala kuzingatia. Walishi kwa korongo. Huhama kwa wakati sahihi, lakini watu wangu kufuata mipango yao ya uasi ya miyo ya maovu, kwa hawajui maagizo ya BWANA. 8 Kwa nini mnasema, hiyo walirudi nyuma badala ya kuendelea mbele. 25 Tangu "Sisi tuna hekima! na sheria ya BWANA tunayo?" Hakika, siku ambayo mababu zenu walitoka katika nchi ya Misri Tazama! Kalamu yenze uongo ya mwandishi imefanya mpaka leo, Nimetuma watumishi wangu, manabii wangu, kwenu. Niliendelea kuwatuma. 26 Lakini hawakuwasikiliza, na na kunaswa. Tazama! wanakataa neno la BWANA, Hawakizingatia. Badala yake walishupaza shingo zao. 27 Kwa hiyo Kwa wake zao nitawapa wengine, na mashamba yao yatangaze maneno haya yote kwao, japo hawatakusikiliza. kwa wale watakaowamiliki, kwa kuwa kuanzia kijana Yatangaze mambo haya kwao, lakini hawatakujib. 28 hadi mkuu, kwa pamoja ni wachoyo! Kuanzia nabii hadi Waambie kuwa hili ni taifa ambalo haliisikilizi sauti ya kuhani, wote wanasema uongo. 11 Kwa kuwa wametibu BWANA, Mungu wake na lisilopokea mafundisho. Ukweli jeraha ya binti za watu wangu kwa juu juu. Walijisemea, uneharibiwa na kukatwa kutoka kwenye vinywa vyao. "Amani, Amani," na kumbe hapakuwa na amani. 12 Je, 29 Zikate nyewe zako na kujinyo, na kuzitupa. Imba waliona aibu walipofanya machukizo? Hawakuaibika. wimbo wa maombolezo katika maeneo yaliyo wazi. Kwa Hawakuwa na utu. Kwa hiyo wataanguka wakati wa kuwa BWANA amekikataa na kukitupa kizazi hiki cha adhabu, pamoja na wale walioanguka. Watatupwa chini, hasira yake. 30 Kwa kuwa wana wa Yuda wamefanya asema BWANA. 13 Nitawaondoa kabisa - asema BWANA maovu mbele ya macho yangu - asema BWANA - - hapatakuwa na zabibu kwenye mizabibu yao, wala wameweka machukizo yao katika nyumba ambayo jina tini katika mitini yao. kwa kuwa jani litanyauka, na kile langu hunenwa, ili kulinajisi. 31 Kisha wamejenga mahali nilichowapatia kitaisha. 14 Kwa nini tunakaa hapa? Njoni palipoinku pa Tofethi ambapo pako kwenye bonde la pamoja; twendeni kwenye hiyo miji yene maboma, na Ben Hinomu. Walifanya hivi ili kuwachoma wana na binti tutakaa kimya kule katika kifo. Kwa kuwa BWANA, Mungu zao kwenye moto - kitu ambacho mimi sikuamuru, wala kuweka jambo hilo katika akili zangu. 32 Kwa hiyo, tazama kuwa tumetenda dhambi. 15 Tunatumainia amani, lakini siku zinakuja - asema BWANA - ambapo hapataitwa hakutakuwa na jema. Tunatumainia wakati wa uponyaji, tena Tofethi au bonde la Ben Hinomu. Litakuwa bonde la machinjio; watazika maiti hapo Tofethi mpaka eneo lote lienee. 33 Mizoga ya watu hawa itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa duniani, na hakutakuwa na mtu wa kuwafukuza. 34 Nitazikomesha katika miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalem sauti za kuiniuliwa na vicheko, Sauti ya bwana arusi na ya bibi arusi; kwa kuwa nchi hiyo itakuwa ukiwa."

8 Wakati huo - BWANA asema - wataleta kutoka makaburini mifupa ya wafalme wa Yuda na wakuu wake, mifupa ya makuhani na ya manabii na mifupa ya wakazi wa Yerusalem. 2 Kisha wataitanda nje mchana kweupe na mbalamwezi na nyota zote za angani; hivi vitu katika anga vimenifuata na kunitumikia, na kwamba vimetembea na kutafuta, na kwamba vimeniabudu. Mifupa haitakusanya na kuzikwa tena. Itakuwa kama mavi juu ya uso wa dunia. 3 Na katika kila eneo liliobaki ambalo nimewafukuza, Watachagua mauti badala ya uzima kwa ajili yao, wote ambaio watasalia kutokana na taifa hili ovu - asema BWANA wa majeshi. 4 Kwa hiyo uwaambie, 'BWANA asema hivi: Je, kuna mtu anyeanguka na hasimami? Je, kuna mtu anayepotea na hawezu kujaribu kurudi? 5 Kwa nini hawa watu, Yerusalem, wamegeukia uasi daima? Wanashikilia uongo na wanakataa kutubu. 6 Nilikaa kwa uangalifu na nikasiliza, lakini hawakuongea kilicho sahihi; hakuna aliyetubia uovu wake, hakuna asemaye, "Nimefanya nini?" Kila mmoja wao huenda kule anakotaka, kama farasi aendaye kasi vitani. 7 Hata koikoi

Tazama! sauti ya maumivu ya binti wa watu wangu kutokan! Je, BWANA hayumo Sayuni? Je, mfalme wake hayumo ndani yake? Kwa nini sasa wananchukiza kwa vitu nya kuchongwa na sanamu za kigeni zilizati? 20 Mavuno yamepita, wakati wa hari umekwisha. Lakini sisi hatuojakoka. 21 Nimeumia kwa sababu ya maumivu ya binti wa watu wangu. Ninaomboleza kwa sababu ya mambo ya kushangaza ambayo yametokea kwake; Nimeyeyuka. 22 Je, kule Gileadi hakuan dawa? Je, huko hayuko mponyaji? Kwa nini uponyaji wa binti wa watu wangu hautokei?

9 Kama kichwa changu kingetia maji, na macho yangu kuwa chemichemi ya machoz! kwa kuwa natamani kulia usiku na mchana kwa ajili yao waliokuwa binti za watu wangu ambaio wameuawa. 2 Kama mtu anganipatia mahali pa wasafiri nyikani ili nikae, mahali ambapo ningeenda kuwatelekeza watu wangu. Kama ningewaacha, kwa kuwa wote ni wazinzi, kundi la wene hiana! 3 asema BWANA, "Huupinda ulimi wao kana kwamba ni upinde ili wapate kuongea uongo, lakini si kwa uamiiifu wao kwamba wanapata nguvu duniani. Wanatoka uovu mmoja

hadi mwiingine. Hawanijui mimi." 4 Kila mmoja wenu, mtu mwenye busara ajivune kwa ajili ya hekima yake, au awe mlini wa jirani yake na usimwamini hata ndugu yako shujaa kwa sababu ya uwezo wake. Usimwache mtu tajiri yeyote. kwa kuwa kila ndugu ni mwongo, 5 kila jirani ajivunie utajiri wake. 24 Kwa kuwa kama mtu atajivunia anatembea akilaghai. Kila mwanamume anakejeli jirani chocrote kile, acha iwe hivi, yeche awe na busra na kunijua yake na haongei ukweli. Ndimi zao hufundisha vitu vya mimi. Kwa kuwa mimi ni BWANA, atendaye katika agano uongo. Hujidhofisha ili kusema uongo. 6 Makazi yenu la wema, haki, na hukumu duniani. Ni katika hili kwamba yako kati ya udanganyifu; kwa uongo wao wanakataa ninafurahia- asema BWANA. 25 Tazama, siku zaja - kunitambua mimi. Asema BWANA." 7 Kwa hiyo BWANA wa majeshi asema hivi, "Tazama, Niko tayari kuwajaribu. Nitawajaribu nione. Jinsi gani niwezavyo kufanya kwa binti za watu wangu? 8 Ndimi zao ni mishale iliyochongoka; huongea vitu vya usasi. Kwa midomo yao wanatangaza Moabu, na watu wote wanaonyoa denge. Kwani mataifa amani pamoja na jirani zao, lakini katika miyo yao yote haya hayajatahiriwa, na nyumba yote ya Israeli ina wanadanganya wakati wa kusubri. 9 Kwa nini nisiwaadhibu kwa sababu ya mambo haya - asema BWANA na kwa nini nisijilipizie kisasi kwa taifa ambalo liko kama hili? 10 Nitaimba wimbo wa kuombokoleza na kulia kwa ajili ya milima, na wimbo wa mazishi utaimbwa nyikani. Kwa kuwa wameteketezwu kwa hiyo hakuna anAyeweza kupita kati kati yao. Hawatasikia sauti ya ng'ombe yeoyote. Ndege wa angani na wanyama wote wamekimbia. 11 Kwa hiyo nitageuze Yerusalemku vifusi vya ukiwa, maficho ya mbweha. Nitaifanya miji ya Yuda kuwa miji iliyoharibiwa isiyokaliwa na watu. 12 Ni nani mwenye hekima anayeyeaelewa haya? Je, kinywa cha BWANA kinatangaza nini kwake ili aweze kuyasema? Kwa nini nchi imepoteta? Imeharibowi kama jangwa, ambapo hakuna apitaye kati kati yake. 13 BWANA asema, "Ni kwa sababu wameziacha sheria zake ambazo niliwatengeneza, kwa sababu hawaisikilizi sauti yangu au kuishi kwa kufutu. 14 Ni kwa sababu wameishi kwa ushupavu wa miyo yao na wamewfauata Mabaali kama baba zao walivyofundisha kufanya. 15 Kwa hiyo BWANA wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Tazama, Ninataka kuwafanya hawa watu wale pakanga na kunywa maji ya sumu. 16 Ndipo nitakopowasambaza kati ya mataifa ambayo hawajayajua, wao wala mababu zao. Nitatuma upanga kwa ajili yao mpaka nimewaangamiza wote kabisa.' 17 BWANA wa majeshi asema hivi, 'Yafikirini haya: Waiteni waliali; waje. Tumeni wanawake wenye taaluma ya kuombokoleza, waje. 18 Waje haraka waimbe wimbo wa maombokolezo juu yetu, ili macho yetu yatokwe na machozi na kope zetu zibubujikwe na maji. 19 Kwa kuwa sauti ya kilio imesikika Sayuni, 'Jinsi tulivyocharibiwa. Tumeaibishwa sana, kwa kuwa tumeitelekeza nchi tangu wallpoangusha nyumba zetu.' 20 Kwa hiyo ninyi wanawake, sikieni neno la BWANA; zingatiensi ujumbe unaokuja toka kinywani mwake. Kisha wafundisheni binti zenu wimbo wa maombokolezo, na kila mwanamke wa jirani wimbo wa kilio. 21 Kwa kuwa vifo vimekuja kupitia dirishani; vineelekea mahali petu. Vinawaharibu watoto kutoka nje na vijana kwenye viwanja vya miji. 22 Uyatangaze haya, 'Asema BWANA - mizoga ya wanaume itaanguka kama mavi kwenye mashamba na kama mabua baada ya mvunaji, na hapatakuwa na mtu wa kuyakusanya.' 23 BWANA asema hivi, "Usimwache

10 "Sikilizeni neno ambalo BWANA anawaambieni, enyi nyumba ya Israeli. 2 BWANA asema hivi, 'msijifunze njia za mataifa, na msishangazwe na ishara za mbinguni, kwa kuwa mataifa hushangazwa na haya. 3 Kwa kuwa desturi za watu ni ubatili. Kwa kuwa mtu mmoja hukata mti msituni; kazi ya mikono ya mtu na shoka. 4 Kisha huzipamba kwa fedha na dhahabu. Huikaza kwa misumari na nyundo ili isitikisike. 5 Sanamu hizi ni mfano wa sanamu za kutihsia ndege katika shamba la matango, kwa kuwa haziwezi kusema chocrote. Hubebwa, kwa kuwa haziwezi hata kusogea hatua moja. Usiwaogope, Kwani hawawezi kutenda maovu wala mema." 6 Hakuna aliye kama wewe, BWANA. Wewe ni mkuu, na jina lako lina nguvu. 7 Ni nani asiyeikuwa na hofu juu yako, wafalme wa mataifa? Kwa kuwa hiki ndicho unachostahili, kwa kuwa hakuna wa kuwa kama wewe kati ya wote wenye hekima katika mataifa yote au katika hali yao ya enzi. 8 Wote wako sawa, ni kama wanyama na wapumbau, wanafunzi wa samamu ambazo si chocrote isipokuwa miti tu. 9 Wanaleta fedha iliyofuliwa kutoka Tarshishi, na dhahabu kutoka Ufazi iliyotengeneza na sonara, ni kazi ya ustadi. Mavazi yao ni ya rangi ya samawi na urujuani. Watu wao stadi walivyafanya haya yote. 10 Lakini BWANA ni Mungu wa kweli. Yeye ni Mungu aliye hai na mfalme wa milele. Matetemeko yako katika hasira yake, na mataifa hayawezi kuvumilia hasira yake. 11 Utawaambia hivi, "Miungu ambayo haikuumba mbingu na nchi itaangamia katika dunia hii na chini ya mbingu." 12 Aliyeiumba dunia kwa nguvu zake aliumba nchi kavu kwa hekima zake na kuzitandaza mbingu kwa fahamu zake. 13 Sauti yake ndiyo itengenezayo muungurumo wa maji mbinguni, naye huzileta mbingu katika mwisho wa dunia. Hutengeneza radi kwa ajili ya mvua na kutuma upopo kutoka katika hazina yake. 14 Kila mtu amekuwa mijinga, hawana maarifa. Kila mfua chuma ameaibishwa kwa sanamu zake. Maana sanamu yake ya kuyeyushwa ni uongo; hakuna pumzi ndani yake. 15 Ni ubatili tu, ni kazi ya udanganyifu; zitapotea wakati wa hukumu. 16 Lakini Mungu ni fungu la Yakobo, si kama hawa, kwa kuwa yeche ndiye aliyeiumba vitu vyote. Israeli ni kabilia ya urithi wake; BWANA wa majeshi ndiye jina lake. 17 Kusanya

vitu vyako na uiache nchi, wewe ambaye umekuwa sitawasikiliza. **12** Miji ya Yuda na wenyeji wa Yerusalem ukiishi katika mazingiwa haya. **18** Kwa kuwa BWANA watakwenda na kuiita miungu ambayo walitoa sadaka, asema hivi, "Tazama, Ni tayari kuwatupa wakazi wa nchi lakini hakika hawatawao koa wakati wa majanga yao. **13** nje wakati huu. Nitawasababishia huzuni, na itakuwa Kwa kuwa idadi ya miungu yako ewe Yuda imeongezeka hivyo." **19** Ole wangu! Kwa sababu ya mifupa yangu sawa na idadi ya miji yako. Na umefanya idadi ya iliyounjika, Jeraha zangu zimeumia. Kwa hiyo nilisema. madhabahu ya aibu huko Yerusalem, madhabahu ya "Hakika haya ni maumivu, lakini lazima nivumilie." **20** kufukiza uvumba kwa Baali, sawa na idadi ya njia zake. Hema yangu imeharibiwa, na kamba za hema yangu zote **14** Kwa hiyo wewe mwenyewe, Yeremia, usiwaombee zimekatwa. Wamewachukua watoto wangu wote, Kwa watu hawa. Lazima usiomboleze au kuomba kwa niaba hiyo hawaishi tena. Hakuna tena mtu wa kuitandaza hema yao. Kwa maana siwezi kusikiliza wakati wananiita katika yangu au wa kuziinua pazia za hema yangu. **21** Kwa majanga yao. **15** Mpendwa wangu anafanya nini nyumbani kuwa wachungaji wamekuwa wapumbavu. Hawamtatufi kwangu, iki amekuwa na nia mbaya? Nyama za sadaka BWANA. Kwa hiyo hawana mafanikio; Kondoo wao wote **22** Taarifa imewadnia, "Tazama! inauja, yako hazitakusaidia. Unafurahi kwa sababu ya matendo wamesambaa. **23** Ninajua, BWANA, kwamba njia ya mtu hajji kutoka suti ya dhoruba; matawi yake yatavunjika. **17** Kwa kwake. Wala hakuna mtu atembeaye anayeongoza hatua maana Bwana wa majeshi, aliyeukua amekusudia maafa zake mwenyewe. **24** Ee BWANA, unirudi, kwa hukumu juu yako, kwa sababu ya matendo mabaya ambayo za haki, si kwa hasira zako vinginevyo utaniangamiza. **25** Mwaga hasira zako kwa mataifa ambao hawakujui na katika familia ambazo hawakuiti kwa jina lako. Kwa nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda wamefanya-
kutoka katika nchi ya Misri, kutoka tanuru ya chuma. Nikawaambia, "Sikilizeni sauti yangu na mfanye mambo yote kama niliyowaamuru, kwa kuwa mtakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wenu." **5** Nisikilizeni ili nipate kikitimiza kiapo nilichoapa kwa baba zenu, kiapo kwamba nitawapa nchi ilijoja maziwa na asali kama ilivo leo." **6** Kisha mimi Yeremia nikajibu na kusema, "Ndio, Bwana!" **7** Kwa maana nimewaagiza wazee wenu tangu siku ile niliyowaleta kutoka nchi ya Misri hadi wakati huu wa sasa, nimewaonya mara kwa mara na kusema, "Sikilizeni sauti yangu." **8** Lakini hawakusikiliza au wala kutega masikio yao. Kila mtu amekuwa akitembea katika ukaidi wa moyo wake mbaya. **9** Kwa hiyo nililetia laana zote katika agano hili nilioamuru kuja juu yao. Lakini watu bado hawakuitii." **10** Wameugeukia uovu wa mababu zao wa mwanzo, ambao walikataa kusikiliza neno langu, ambao badala yake walifuata miungu mingine ili kuabudu. Waisraeli na nyumba ya Yuda walivunjia agano langu nilioweka na baba zao. **11** Kwa hiyo Bwana asema hivvi, "Tazameni, nitawaleta majanga juu yao, majanga

lakini hakika hawatawao koa wakati wa majanga yao. **12** Miji ya Yuda na wenyeji wa Yerusalem ukiishi katika mazingiwa haya. **18** Kwa kuwa BWANA watakwenda na kuiita miungu ambayo walitoa sadaka, asema hivi, "Tazama, Ni tayari kuwatupa wakazi wa nchi lakini hakika hawatawao koa wakati wa majanga yao. **13** nje wakati huu. Nitawasababishia huzuni, na itakuwa Kwa kuwa idadi ya miungu yako ewe Yuda imeongezeka hivyo." **19** Ole wangu! Kwa sababu ya mifupa yangu sawa na idadi ya miji yako. Na umefanya idadi ya iliyounjika, Jeraha zangu zimeumia. Kwa hiyo nilisema. madhabahu ya aibu huko Yerusalem, madhabahu ya "Hakika haya ni maumivu, lakini lazima nivumilie." **20** kufukiza uvumba kwa Baali, sawa na idadi ya njia zake. Hema yangu imeharibiwa, na kamba za hema yangu zote **14** Kwa hiyo wewe mwenyewe, Yeremia, usiwaombee zimekatwa. Wamewachukua watoto wangu wote, Kwa watu hawa. Lazima usiomboleze au kuomba kwa niaba hiyo hawaishi tena. Hakuna tena mtu wa kuitandaza hema yao. Kwa maana siwezi kusikiliza wakati wananiita katika yangu au wa kuziinua pazia za hema yangu. **21** Kwa majanga yao. **15** Mpendwa wangu anafanya nini nyumbani kuwa wachungaji wamekuwa wapumbavu. Hawamtatufi kwangu, iki amekuwa na nia mbaya? Nyama za sadaka BWANA. Kwa hiyo hawana mafanikio; Kondoo wao wote **22** Taarifa imewadnia, "Tazama! inauja, yako hazitakusaidia. Unafurahi kwa sababu ya matendo wamesambaa. **23** Ninajua, BWANA, kwamba njia ya mtu hajji kutoka suti ya dhoruba; matawi yake yatavunjika. **17** Kwa kwake. Wala hakuna mtu atembeaye anayeongoza hatua maana Bwana wa majeshi, aliyeukua amekusudia maafa zake mwenyewe. **24** Ee BWANA, unirudi, kwa hukumu juu yako, kwa sababu ya matendo mabaya ambayo za haki, si kwa hasira zako vinginevyo utaniangamiza. **25** Mwaga hasira zako kwa mataifa ambao hawakujui na katika familia ambazo hawakuiti kwa jina lako. Kwa nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda wamefanya-
kutoka katika nchi ya Misri, kutoka tanuru ya chuma. Nikawaambia, "Sikilizeni sauti yangu na mfanye mambo yote kama niliyowaamuru, kwa kuwa mtakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wenu." **5** Nisikilizeni ili nipate kikitimiza kiapo nilichoapa kwa baba zenu, kiapo kwamba nitawapa nchi ilijoja maziwa na asali kama ilivo leo." **6** Kisha mimi Yeremia nikajibu na kusema, "Ndio, Bwana!" **7** Kwa maana nimewaagiza wazee wenu tangu siku ile niliyowaleta kutoka nchi ya Misri hadi wakati huu wa sasa, nimewaonya mara kwa mara na kusema, "Sikilizeni sauti yangu." **8** Lakini hawakusikiliza au wala kutega masikio yao. Kila mtu amekuwa akitembea katika ukaidi wa moyo wake mbaya. **9** Kwa hiyo nililetia laana zote katika agano hili nilioamuru kuja juu yao. Lakini watu bado hawakuitii." **10** Wameugeukia uovu wa mababu zao wa mwanzo, ambao walikataa kusikiliza neno langu, ambao badala yake walifuata miungu mingine ili kuabudu. Waisraeli na nyumba ya Yuda walivunjia agano langu nilioweka na baba zao. **11** Kwa hiyo Bwana asema hivvi, "Tazameni, nitawaleta majanga juu yao, majanga

sababu ya uovu wa wenyeji wake? Wanyama na ndege wameondolewa. Hakika, watu wanasesma, "Mungu hajui tayari kwa siku ya kuchinjwa. **4** Je! Nchi itakauka kwa muda gani, na mimea katika kila shamba itaota kwa mababu zao wa mwanzo, ambao walikataa kusikiliza neno langu, ambao badala yake walifuata miungu mingine ili kuabudu. Waisraeli na nyumba ya Yuda walivunjia agano langu nilioweka na baba zao. **11** Kwa hiyo Bwana asema hivvi, "Tazameni, nitawaleta majanga juu yao, majanga

chini ya nchi iliyo salama, utafanyaje katika misitu karibu na Yordani? 6 Kwa maana hata ndugu zako na familia ya baba yako wamekudharau na kukukemea kwa sauti kubwa. Usiwaamini, hata kama wanasesma mambo mazuri kwako. 7 Nimeiacha nyumba yangu; Nimeacha urithi mwa adui zake. 8 Uri thi wangu umekuwa kwangu kama simba katika tundu; yeche huijweka juu yangu kwa sauti yake mwenzewa, hivyo nimechukia. 9 Malipo yangu ya thamani ni fisi, na ndege wenye madoadoa karibu na kichwa chake. Nenda, ukakusanye viumbe vyote viliyomo katika mashamba, na uwalete ili wale. 10 Wachungaji wengi wameharibu shamba langu la mizabibu. Wameipoteza sehemu yangu yote ya ardhi; Waligeuza sehemu yangu nzuri kuwa jangwa, ukiwa. 11 Wamemfanya kuwa ukiwa. Ninaomboleza kwa ajili yake; yeche ni ukiwa. Nchi yote imefanya kuwa ukiwa, kwa maana hakuna mtu aliywewa haya moyoni mwake. 12 Waangamizi wamekuja juu ya maeneo yote yaliyo wazi jangwani, kwa maana upanga wa Bwana unakula kutoka upande mmoja. 13 Walipanda ngano lakini kiumbe chochote kilicho hai. 14 Basi wamechoka kutokana na kazi lakini hawajapata chochote. Basi muai bike kwa faida yenu kwa sababu ya ghadhabu ya Bwana." 15 Kisha itakuwa ikiwa mataifa hayo yatajifunza kwa makini njia za watu wangu, kuapa kwa jina langu 'Kama Bwana anaishivyo!' vile vile kama walivyofundishwa watu wangu kuapa kwa Baali, basi watajengwa katikati ya watu wangu. 16 Lakini kama hakika litang'olewa na kuhabiriwa-hili ndilo tamko la Bwana."

hawa waovu wanaokataa kusikia neno langu, ambaa huenda katika ugumu wa miyo yao, ambaa hufuata miungu mingine ili kuabudu na kuinama-watakuwa kama hii nguo isiyofaa kwa lolote. 17 Kwa maana kama vile vazi liliolfungwa kwenye viuno nya mtu, ndivyo nimefanya nyumba yote ya Israeli na nyumba yote ya Yuda zimefungwa kwangu-hili ndilo tamko la Bwana-wawewe watu wangu, ili kunifanya jina, sifa, na heshima. Lakini hawakunisikiliza. 18 Basi uwaambie neno hili, 'Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi Kila chupa itajazwa divai.' Watakuambie, 'Je, hatujui kwamba kila chupa itajazwa divai?' 19 Basi uwaambie, 'Bwana asema hivi: Tazama, nitawajaza kila mkaaji wa nchi hii ulevi, na wafalme wanaokaa kitu cha Daudi, na makuhani, na manabii, na wenyeji wote wa Yerusalem. 20 Ndipo nitawagonganisha kila mtu na mwenzake baba na watoto wao pamoja; hili ndilo tamko la Bwana-sitawahurumia au kuwa na huruma, wala sitwarehemu kutoka kwenye uharibifu. 21 Sikilizeni na makini. Msiwe na kiburi, kwa kuwa Bwana amesema. 22 Mtukeze Bwana, Mungu wako, kabla ya hajaleta giza, na kabla ya kuifanya miguu yako kuwa na mashaka juu ya milima wakati wa jioni. Kwa maana unataraja mwanga, lakini ataugeuze ka kuwa mahali pa giza, na kuwa giza nene. 23 Kwa hiyo ikiwa husikilizi, nitaomboleza kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho peke yangu kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho hivi dhidi ya majirani zangu wote, waovu wanaopiga miliki yangu yatalia na kutoa machozi, kwa sababu kundi la niliyowarishwa watu wangu Israeli, "Tazama, mimi ndimi ambaye nitawafukuza kutoka nchi yao wenye, nami nitaifuta nyumba ya Yuda kutoka kati yao. 24 Ndipo baada ya kuangamiza mataifa hayo, itatokea kwamba nitakuwa na huruma juu yao na kuwaleta tena; Nitawarudi-kila mtu kwa urithi wake na nchi yake. 25 Kisha itakuwa ikiwa mataifa hayo yatajifunza kwa makini njia za watu wangu, kuapa kwa jina langu 'Kama Bwana anaishivyo!' vile vile kama walivyofundishwa watu wangu kuapa kwa Baali, basi watajengwa katikati ya watu wangu. 26 Lakini kama hakika litang'olewa na kuhabiriwa-hili ndilo tamko la Bwana."

hawa waovu wanaokataa kusikia neno langu, ambaa huenda katika ugumu wa miyo yao, ambaa hufuata miungu mingine ili kuabudu na kuinama-watakuwa kama hii nguo isiyofaa kwa lolote. 27 Kwa maana kama hawakunisikiliza. 28 Basi uwaambie neno hili, 'Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi Kila chupa itajazwa divai.' Watakuambie, 'Je, hatujui kwamba kila chupa itajazwa divai?' 29 Basi uwaambie, 'Bwana asema hivi: Tazama, nitawajaza kila mkaaji wa nchi hii ulevi, na wafalme wanaokaa kitu cha Daudi, na makuhani, na manabii, na wenyeji wote wa Yerusalem. 30 Ndipo nitawagonganisha kila mtu na mwenzake baba na watoto wao pamoja; hili ndilo tamko la Bwana-sitawahurumia au kuwa na huruma, wala sitwarehemu kutoka kwenye uharibifu. 31 Sikilizeni na makini. Msiwe na kiburi, kwa kuwa Bwana amesema. 32 Mtukeze Bwana, Mungu wako, kabla ya hajaleta giza, na kabla ya kuifanya miguu yako kuwa na mashaka juu ya milima wakati wa jioni. Kwa maana unataraja mwanga, lakini ataugeuze ka kuwa mahali pa giza, na kuwa giza nene. 33 Kwa hiyo ikiwa husikilizi, nitaomboleza kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho peke yangu kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho hivi dhidi ya majirani zangu wote, waovu wanaopiga miliki yangu yatalia na kutoa machozi, kwa sababu kundi la niliyowarishwa watu wangu Israeli, "Tazama, mimi ndimi ambaye nitawafukuza kutoka nchi yao wenye, nami nitaifuta nyumba ya Yuda kutoka kati yao. 34 Ndipo baada ya kuangamiza mataifa hayo, itatokea kwamba nitakuwa na huruma juu yao na kuwaleta tena; Nitawarudi-kila mtu kwa urithi wake na nchi yake. 35 Kisha itakuwa ikiwa mataifa hayo yatajifunza kwa makini njia za watu wangu, kuapa kwa jina langu 'Kama Bwana anaishivyo!' vile vile kama walivyofundishwa watu wangu kuapa kwa Baali, basi watajengwa katikati ya watu wangu. 36 Lakini kama hakika litang'olewa na kuhabiriwa-hili ndilo tamko la Bwana."

13 Bwana aliniambia hivi, "Nenda ukape nguo ya kitani na kuiweka karibu na kiuno chako, lakini usiwiwe kwenye maji kwanza." 2 Kwa hiyo nlininuna vazi kama vile Bwana alivyoagiza, na nikafunga karibu na kiuno changu. 3 Ndipo neno la Bwana likanija mara ya pili, kusema, 4 "Twaa vazi lako ulilolinunua lililo karibu na kiuno chako, uinuke, ukasafiri mpaka Frati. Ukaifiche huko katika mwamba wa jabali. 5 Basi nikaenda na kuificha katika Frati kama vile Bwana alivyoniamuru. 6 Baada ya siku nydingi, Bwana akaniambia, "Simama, urudi Frati. Ukaichukue nguo ambayo nilikuambia ufiche." 7 Kwa hiyo nikarudi Frati na kuchimba na kuchukua nguo mahali pale nilipoificha. Lakini tazama! Nguo hiyo ilikuwa imeharibika; haikuwa nzuri kabisa. 8 Ndipo neno la Bwana likanija tena, kusema, 9 "Bwana asema hivi, Nitakiangamiza kiburi cha Yuda na Yerusalem. 10 Watu

hawa waou wanaokataa kusikia neno langu, ambao huenda katika ugumu wa miyo yao, ambao hufuata miungu mingine ili kuabudu na kuinama-watakuwa kama hii nguo isiyofaa kwa lolote. **11** Kwa maana kama vile vazi lillifungwa kwenye viuno vya mtu, ndivyo nimefainya nyumba yote ya Israeli na nyumba yote ya Yuda zimefungwa kwangu-hili ndilo tamko la Bwana-wawe watu wangu, ili kunifanya jina, sifa, na heshima. Lakini hawakunisikiliza. **12** Basi uwaambie neno hili, 'Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi Kila chupa itajazwa divai.' Watakuambia, 'Je, hatujui kwamba kila chupa itajazwa divai?' **13** Basi uwaambie, 'Bwana asema hivi: Tazama, nitawajaza kila mkaaji wa nchi hii ulevi, na wafalme wanaokaa kiti cha Daudi, na makuhani, na manabii, na wenyeji wote wa Yerusalem. **14** Ndipo nitawagonganisha kila mtu na mwenzake baba na watoto wao pamoja; hili ndilo tamko la Bwana-sitawahurumia au kuwa na huruma, wala sitawarehemu kutoka kwenye uharibifu. **15** Sikilizeni na makini. Msiwe na kiburi, kwa kuwa Bwana amesema. **16** Mtukuze Bwana, Mungu wako, kabla ya hajaleta giza, na kabla ya kuifanya miguu yako kuwa na mashaka juu ya milima wakati wa jioni. Kwa maana unatarajia mwanga, lakini ataugeuza kuwa mahali pa giza, na kuwa giza nene. **17** Kwa hiyo ikiwa husikilizi, nitaomboleza peke yangu kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho yangu yatalia na kutoa machozi, kwa sababu kundi la Bwana limechukuliwa mateka. **18** "Mwambieni mfalme na mama wa malkia, 'Jinyenyekezeni, na kukaa chini, kwa maana taji juu ya kichwa chako, kiburi chako na utukufu wako, umeanguka.' **19** Miji ya Negebu itafungwa, bila mtu wa kufungua. Yuda watachukuliwa mateka, wote uhamishoni. **20** Inua macho yako na angalia wale wanaokuja kutoka kaskazini. Je, ni kundi gani ailokupa, kundi ambalo lilikuwa zuri sana kwako? **21** Je, unasema nini wakati Mungu anawaweka wale ambao uliwafundisha kuwa marafiki? Je, huu si mwanzo wa maumivu ya utungu ambayo yatakuchukua kama mwanamke aliye katika kuzaa? **22** Kisha unaweza kusema moyoni mwako, 'Kwa nini mambo haya yanatokea kwangu?' Itakuwa kwa uovu wa maovu yako ambapo marinda yako yamefunuliwa na umeumizwa. **23** Je, watu wa Kushi hubadilisha rangi yao ya ngozi, au chui hubadilisha madoa yake? Ikiwa ndivyo, basi wewe mwenyewe, ingawa unazoea uovu, utawezza kufanya mema. **24** Kwa hiyo nitawaangamiza kama makapi ambayo yanaangamia katika upепо wa jangwa. **25** Hii ndiyo niliyokupa, sehemu ambayo nimekuagiza kwako-hili ndilo tamko la Bwana - kwa sababu umenisau na kuamini katika udanganyifu. **26** Kwa hiyo mimi mwenyewe nitaondoa nguo zako, na sehemu zako za siri zitaonekana. **27** Uzinzi na ubembe wako, aibu ya tabia yako ya uasherati kwenye milima na katika mashamba! Nitayafanya yaonekane, mambo haya ya machukizo! Ole wako, Yerusalem! Hutaki kuwa safi. Je! Hili litaendelea kwa muda gani?"

14 Neno la Bwana lilimjia Yeremia kuhusu ukame, maarifa." **19** Je! Umemkataa kabisa Yuda? Je, unaichukia
2 "Wayahudi waomboleza; basi milango yake Sayuni? Kwa nini umetupiga wakati hakuna uponyaji ianguke. Wao wanaomboleza kwa ajili ya ardi; Kilio kwetu? Tilitumaini amani, lakini hapakuwa na kitu kizuri-chao kwa Yerusalem kimepaa juu. **3** Wenye nguvu na kwa wakati wa uponyaji, lakini tazama, kuna hofu tu. huwatuma watumishi wao kwa ajili ya maji. Wanapoingia **20** Tunakubali, Bwana, makosa yetu, uovu wa babu zetu, kwenye visima, hawawezi kupata maji. Wote wanarudi kwa kuwa tumekukosea. **21** Usitukatae! Kwa ajili ya jina hawajafanikiwa; Wao hufunika vichwa vyao na aibu. **4** Iako, usikifedheheshe kiti chako cha enzi cha utukufu. Kwa sababu hii ardi imepasuka, kwa maana hakuna Kumbuka na usivunje agano lako na sisi. **22** Je, kuna mvua katika nchi. Wakulima huwa na aibu na kufunika mionganoni mwa sanamu za mataifa ye yote zinazoweza vichwa vyao. **5** Kwa maana hata kunguru huwaacha kufanya mbingu kutoa mvua? Je, si wewe, Bwana Mungu wanawe katika mashamba, kwa maana hakuna nyasi. **6** Punda mwitu husimama kwenye mabonde yaliyo wazi na wetu, ambaye hufanya jambo hili? Tunatumannini kwako, hupiga upepo kama mbweha. Macho yao yanashindwa kwa kuwa umefanya mambo haya yote.
kufanya kazi, kwa maana hakuna mimea. **7** Hata ingawa maovu yetu yanatushuhudia, Bwana, tenda kwa ajili ya jina lako. Kwa sababu matendo yetu yasiyo na imani yamezidi; tumekutenda dhambi. **8** Matumannini ya Israeli, yule anayemwokoa wakati wa dhiki, kwa nini utakuwa kama mgeni katika nchi, kama mtu akaaye nchi ya kigeni ambaye hujinyoosha na kutumia hutumia usiku mmoja tu? **9** Kwa nini utakuwa kama mtu aliyechanganyikiwa, kama shujaa ambaye hawezi kuokoaa mtu ye yote? Kwa maana wewe u katikati yetu, Bwana! Jina lako limetangazwa juu yetu, Usiondoke **10** Bwana awaambia hivi watu hawa "Kwa kuwa wanapenda kutanga tanga, hawakuzuwa miguu yao kufanya hivyo." Bwana hafurahi na. Sasa anawakumbusha uovu wao na ameadhibu dhambi zao. **11** Bwana akaniambia, Usiombe kwa ajili ya watu hawa. **12** Maana ikiwa wanafunga, sitasikiliza kulia kwao; na wanapota sadaka za kuteketewza na sadaka za unga, sitawafurahia. Kwa maana nitawaangamiza kwa upanga, njaa, na tauni. **13** Ndipo nikasema, "Ee Bwana, Bwana! Angalia! mabii wanawaambia watu, 'Huwezi kuona upanga; hakutakuwa na njaa kwako, kwa kuwa nitakupa usalama wa kweli mahali hapa.'" **14** Bwana akaniambia, 'manabii wanatabiri uongo kwa jina langu. Sikuwafukuza, wala sikuwapa amri au kusema nao. Lakini maono ya udanganyifu na ya maana, uchawi wa udanganyifu unaotokana na akili zao ndicho wanachowahubiria." **15** Kwa hiyo Bwana asema hivi, "Kwa habari ya manabii wakihibiri kwa jina langu, ambao mimi siwakutuma; wale wanaosema kuwa hakutakuwa na upanga wala njaa katika nchi hii mabii hawa wataangamia kwa upanga na njaa. **16** Na watu waliopewa utabiri watafukuzwa nije ya barabara za Yerusalem kwa sababu ya njaa na upanga; kwa kuwa hakuna mtu wa kuwazikas-wao, na wake zao, na wana wao, wala binti zao; kwa maana nitamwaga uovu wao wenywewe juu yao. **17** Sema neno hili kwa 'Acha macho yangu yatokwe machozi, usiku na mchana; wala yasikome, kwa kuwa kutakuwa na kuanguka kwa bikira, binti ya watu wangu - jeraha kubwa lisilotibika. **18** Ikiwa nitatoka kwenye shamba basi angalia! kuna wale waliouawa kwa upanga. Na kama nitakuja mijini, basi, tazama! kuna wale walio na ugonjwa wa njaa. Hata nabii na kuhanii wote wanatembea juu ya nchi bila

15 Kisha Bwana akaniambia, "Hata kama Musa au Samwel walismama mbele yangu, bado sitawafikiria watu hawa. Watoe mbele yangu, ili waweze kuondoka. **2** Ikiwa watakuambia, 'Tunapaswa kwenda wapi?' Kisha uwaambie, 'Bwana asema hivi Wale wanaotakiwa kufa wanapaswa kufa; wale waliotayarishwa kwa upanga wanapaswa kwenda kwa upanga. Wale waliopelekwa kwa njaa wanapaswa kwenda kwa njaa; na wale waliopelekwa uhamisho wanapaswa kuhamishwa.' **3** Kwa kuwa nitawapa kwa makundi manne-hili ndilo tamko la Bwana-upanga wa kuua wengine, mbwa wararue, ndege wa angani na myama mkali wale na kuangamiza. **4** Nitawafanya jambo lenye kutisha kwa falme zote za dunia, kwa sababu Manase mwana wa Hezekia, mfalme wa Yuda, alifanya huko Yerusalem. **5** Kwa maana ni nani atakayewahurumia, Yerusalem? Ni nani atakayeomboleza kwa ajili yako? Nani atakayegeuka kuuliza kuhusu ustawi wako? **6** Umeniacha-hili ndilo tamko la Bwana-umerudi nyuma. Kwa hiyo nitawapiga kwa mkono wangu na kuangamiza. Nimechoka kuwahurumia. **7** Kwa hiyo nitawapepea kwa kipepeo katika milango ya nchi. Nitawafukuza. Nitawaangamiza watu wangu kwani hawakurudi na kuziacha njia zao. **8** Nitawafanya wajane wao kuwa zaidi ya mchanga wa bahari. Dhidi ya mama wa vijana nitamtuma mwangamizi mchana. Nitafanya mshtuko na hofu ghafla kuanguka juu yao. **9** Mama aliyezaa watoto saba ataharibika. Atashuka. Jua lake limekuchwa wakati bado ni siku. Yeye atakuwa na aibu na kufedheheka, kwa kuwa nitawatoa wale waliosalia kwa upanga mbele ya maadui zao-hili ndilo tamko la Bwana." **10** Ole wangu, mama yangu! Kwa maana umenizaa, mimi ambaye ni mtu wa kushindana na hoja katika nchi yote. Sijakopessa, wala hakuna mtu aliyenikopessa, lakini wote wanariilaani. **11** Bwana akasema "Je sitakuokoa kwa manufaa? Kwa hakika nitawafanya maadui wako waombe msaada wakati wa msiba na dhiki. **12** Je, mtu anawenza kusaga chuma? Hasa chuma kutoka kaskazini iliyochanganywa na shaba? **13** Nitawapa adui zako utajiri wako na hazina yako kama nyara za bure. Nitafanya hili kwa sababu ya dhambi zako zote zilizofanywa ndani ya mipaka yako yote. **14** Ndipo nitakufanya utumikie adui zako katika nchi ambayo huijui, maana moto utawaka, ukawaka katika ghadhabu yangu juu yako." **15** Wewe mwenywewe

wajua, Bwana! Unikumbuke na kunisaidia. Ukanilipie wakaabudu na kuisujudia. Waliniacha na hawakuishika kisasi kwa ajili ya wanaonifuata. Katika uvumilivu wako sheria yangu. **12** Lakini ninyi wenywewe mmeleta uovu usiniondoe. Utambue kwamba nimekuwa na aibu kwa zaidi kuliko baba zenu, kwa maana, kila mtu anaenda kwa ajili yako. Maneno yako yamepatikana, na nikayala. **16** ukaidi wa moyo wake mbaya; hakuna mtu anayenisikiliza. Maneno yako yaliikuwa furaha kwangu, furaha yangu **13** Kwa hiyo nitawafukuza kutoka nchi hii mpaka nchi kwa moyo wangu; kwa maana jina lako linatangazwa msyoijua, wewe wala baba zako, nanyi mtaibudu miungu juu yangu, Bwana, Mungu wa majeshi. **17** Sikuketi mingine huko mchana na usiku, kwa maana mimi sitawapa katika mkutano wa wale walioshereheke au waliofurahi. fadhilii zangu.' **14** Kwa hiyo tazama! Siku zinakuja-hili Nimeketi kwa faragha kwa sababu ya mkono wako ndilo tamko la Bwana-ambapo hawatasema tena, 'Kama wenye nguvu, kwa maana umenijaza na hasira. **18** Bwana aishivyo, ye ye aliyewaleta wana wa Israeli kutoka Kwa nini maumivu yangu yanaendelea na jeraha langu nchi ya Misri.' **15** Kwa maana, kama Bwana aishivyo, halitibiki, linakataa kuponywa? Je, utakuwa kama maji ya ye ye aliyewaleta wana wa Israeli kutoka nchi ya kaskazini, udanganyifu kwangu, maji yanayokauka? **19** Kwa hiyo na kutoka nchi aliyowaangamiza, nitawarudisha katika Bwana asema hivi, "Yeremia, Ikiwa utatubu, nitakurejesha, nchi niliyowapa baba zao. **16** Angalia! hili ni tamko la nawe utasimama mbele yangu na kunitumikia. Kwa maana Bwana-Nitatuma wavuvi wengi-kwa hiyo watawavua watu. ukitenganisha mambo ya kipumbavu kwa vitu ya thamani, Baada ya hayo nitatuma wawindaji wengi ili waweze utakuwa kama kinywa changu. Watu watakuja kwako, kuwindia kati ya milima na vilima vyote, na katika miamba lakini wewe mwenywewe usirudi kwao. **20** Nitakufanya ya mwamba. **17** Kwa kuwa macho yangu yapo juu ya kama ukuta wa shaba usioweza kuingilia kwa watu hawa, njia zao zote; hawawezi kujifichia mbele yangu. Uovu nao watapigana vita dhidi yako. Lakini hawatakushinda, kwa kuwa mimi ni pamoja nawe ili kuoko na kukuponya-hili ndilo tamko la Bwana- **21** kwa maana nitakuokoa mikononi mwa waovu na kukukomboa katika mkono wa mshindani."

16 Ndipo neno la Bwana likanija, kusema, **2** "Usiwe na mke, wala usiwe na wana au binti hapa. **3**

Kwa kuwa Bwana asema hivi kwa wana na binti ambao wamezaliwa hapa, kwa mama waliowabeba, na kwa baba waliowafanya wazaliwe katika nchi hii, **4** 'Watakuwa vifo vya magonjwa. Hawataliliwa wala kuzikwa. Watakuwa kama samadi juu ya nchi. Kwa maana wataangamizwa kwa upanga na njaa, na mili yao itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia.' **5** Maana Bwana asema hivi, 'Usiingie nyumba yoyote yenye kuomboleza.

Usiende kuwaombolezea, wala usihuzunike kwa ajili ya watu hawa. Kwa maana nimeondoamani yangu, uaminifu wa agano, na huruma, kutoka kwa watu hawa! Ndiyo asemavyo Bwana; **6** kwa hiyo wakuu na wadogo watakuwa katika nchi hii. Wala hawatazikwa, wala hakuna ye yote atakayeomboleza kwa ajili yao. Hakuna mtu atakayejikata-kata au kunyoa vichwa vyao kwa ajili yao.

7 Hakuna mtu anayepaswa kugawa chakula chocohote wakati wa kuomboleza ili kuwafariji kwa sababu ya vifo, na hawatawapa kikombe cha faraja kwa baba yake au mama yake ili kuwafariji. **8** Usiende kwenye nyumba ya karamu ili ukae pamoja nao ili kula au kunya. **9** Kwa maana Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Tazama, mbele yako, siku zako na mahali hapa, nitakomesha sauti ya furaha na sherehe, sauti ya bwana na bibi arusi.' **10**

Kisha itatokea kwamba utawaambia watu hawa maneno haya yote, na watakuambia, 'Mbona Bwana amesema maafa yote haya juu yetu? Uovu wetu ni uovu gani na dhambi yetu tuliyomtendea Bwana, Mungu wetu?' **11** Basi uwaambie, 'hii ndiyo ahadi ya Bwana; Kwa sababu baba zenu waliniacha, nao wakafuata miungu mingine,

Bwana-Nitatuma wavuvi wengi-kwa hiyo watawavua watu. Baada ya hayo nitatuma wawindaji wengi ili waweze kuwa wameichafua nchi yangu sanamu za machukizo, na kwa kujaza urithi wangu na sanamu zao za machukizo. **19** Ee Bwana, wewe ndiwe ngome yangu, na kimbilio langu, na mahali pa usalama wangu siku ya shida. Mataifa yatakuja kwako kutoka mwisho wa dunia na kusema, 'Hakika baba setu walirithi udanganyifu. Ubatili mtupu; hakuna faida ndani yao. Je! **20** Watu hufanya miungu kwa ajili yao wenywewe? Lakini wao sio miungu. **21** Kwa hiyo tazama! Nitawafanya wajue wakati huu, nitawafanya watambue mkono wangu na nguvu zangu, kwa hiyo watataju kwamba Yahweh ni jina langu.'

17 "Dhambi ya Yuda imeandikwa kwa kalamu ya chuma

yenye ncha ya almasi. Imechongwa kwenye kibao cha miyo yao na kwenye pembe za madhabahu zako. **2** Watoto wao wanakumbuka madhabahu zao na miti yao ya Ashera kwa miti ya majani kwenye milima mirefu.

3 Miima wangu katika nchi ya wazi na mali yako yote pamoja na hazina zako zote, nitakupa kama nyara kwa wengine. Hiyo ndiyo thamani ya maeneo yako ya juu na dhambi ilioy katika maeneo yako yote. **4** Utapoteza urithi niliokupa. Nitakutumikisha kwa adui zako katika nchi ambayo hujui, kwa maana umewasha moto katika ghadhabu yangu, ambao utakawaka milele." **5** Bwana asema, "Mtu anayemtegemea mwanadamu amelaaniwa; amfanyaye mwanadamu kuwa nguvu yake na kugeuza moyo wake mbali na Bwana. **6** Kwa maana atakuwa kama msitu mdogo katika Araba na hawezu kuona kitu kizuri kikija. Atakaa katika maeneo ya mawe jangwani, nchi isiyokuwa na wakazi. **7** Lakini mtu anayemtegemea Bwana amebarikiwa, kwa kuwa Bwana ndiye tumaini lake. **8** Kwa maana atakuwa kama mmea karibu na maji kando ya mto; mizizi yake itaenea. Hawezi kuona joto likija, kwa kuwa majani yake yatakuwa mabichi.

Kisha mwaka wa ukame hawezu kuwa na wasiwasi, wala

hataacha kuzalisha matunda. **9** Moyo ni mdanganyifu zaidi kuliko kitu kingine chochote. Una mgonjwa; ni nani anayeweza kuelewa? **10** Mimi ni Bwana, ninayechunguza akili, ambaye hujaribu viuno. Ninampa kila mtu kulingana na njia zake, kulingana na matunda ya matendo yake. **11** akifanya kazi kwenye gurudumu la mfinyanzi. **4** Lakini kama Kware akusanyaye mayai asirotaga. Mtu anawenza chombo cha udongo ambacho alikuwa akikifinyanga kuwa tajiri kwa udhalimu, lakini wakati nusu ya siku zake kiliharibika mkononi mwake, kwa hiyo alibadili mawazo ukipita, utajiri huo utamuacha, na mwishowe atakuwa yake na akifanya kitu kingine ambacho kilionekana mpumbavu.” **12** “Mahali pa hekalu letu ni kiti cha enzi cha kuwa kizuri machoni pake. **5** Ndipo neno la Bwana utukufu, kilichoinuliwa tangu mwanzo. **13** Bwana ni tumaini likanija, kusema, **6** “Je, siwezi kuwa kama huyu mfinyanzi la Israeli. Wote amba wanakuacha watakuwa na aibu. Wale walio katika nchi amba wanageuka kutoka kwako mkono wa mfinyanzi-ndivyo ulivyo mkononi mwangu, watauliwa. Kwa maana wamwacha Bwana, chemchemi ya nyumba ya Israeli. **7** Kwa wakati mmoja, ninaweza maji yaliyo hai. **14** Niponye, Bwana, na mimi nitaponya! kutangaza jambo fulani juu ya taifa au ufalme, kwamba Niokoe mimi, nami nitaokolewa. Kwa maana wewe ndio nitaufukuzu, kuuvunja, au kuuharibu. **8** Lakini kama wimbo wangu wa sifa. **15** Tazama, wananiambia, ‘Neno la taifa ambalo nimefanya tamko hilo linageuka na kuacha Bwana liko wapi? Hebu lije!’ **16** Mimi sikuwahi kuacha maovu yake, basi nitaghairi nisitende maafa niliyokuwa kuwa mchungaji nyuma yako. Sikuitamani siku ya maafa. nimepanga. **9** Wakati mwininge, ninaweza kutangaza Unajua yaliyotoka midomoni mwangu. Yalifanyika mbele jambo fulani kuhusu taifa au ufalme, kwamba nitaujenga ya uwepo wako. **17** Usiwe sababu ya hofu kwangu. au kuupanda. **10** Lakini ikiwa watafanya mabaya machoni Wewe ni kimbilio langu siku ya msiba. **18** Waairoke watu pangu kwa kutosikiliza sauti yangu, basi nitaghairi mema wanaoniudhi, lakini nisiaibike mimi. Wataogopa, lakini ambayo nilikuwa nimewaambia nitawafanya. **11** Basi usiache nifadhaike. Tuma siku ya maafa dhidi yao na sasa, waambie watu wa Yuda na wenyeji wa Yerusalem, kuaangamiza maradufu.” **19** Bwana akaniambia hivi: ukisema, ‘Bwana asema hivi: Tazameni, nitawaangamiza. “Nenda ukasimame katika lango la watu ambako wafalme Mimi ni karibu kufinyanga mabaya dhidi yenu. Tubuni, kila wa Yuda wanaingia na kutoka, basi katika malango mtu kutoka njia yake mbaya, hivyo njia zako na matendo mengine yote ya Yerusalem. **20** Uwaambie, ‘Sikieni yako yatakuletea mema.’ **12** Lakini watasema, ‘Hili halina neno la Bwana, wafalme wa Yuda, na ninyi watu wote maana. Tutafanya kulingana na mipango yetu wenye. wa Yuda, na kila mtu wa Yerusalem atakayeingia kwa Kila mmoja wetu atafanya mabaya kwa kuufuata uchupavu njia ya malango haya. **21** Bwana asema hivi: ‘Jihadharini wa moyo wake.’ **13** Kwa hiyo Bwana asema hivi, ‘Uliza kwa ajili ya maisha yenu na msichukue mzigo siku watu wa mataifa, ambao wamewahi kusikia habari kama ya sabato ili muilette katika malango ya Yerusalem. hii? Bikira wa Israeli amefanya kitendo cha kutisha. **14** **22** Wala msilette mzigo nje ya nyumba zenu siku ya Je, theluji ya Lebanon imetoka milima yenye miamba sabato. Msifanye kazi yoyote, lakini muiteunge siku ya juu ya pande zake? Je, mito ya milima inayotoka mbali Sabato, kama niliyoyaagiza wazee wako kufanya.” **23** iliharibiwa, mito hiyo ya baridi? **15** Hata hivyo watu wangu Hawakusikiliza wala kutaega masikio yao, lakini walifanya shingo zao kuwa ngumu ili wasinisikilize wala kukubali maana na wamefanya mashaka katika njia zao; wameacha maonyo. **24** Itatokea kwamba ikiwa mtanisikiliza kweli-hili njia za kale za kutembea katika njia ndogo. **16** Nchi yao ndilo tamko la Bwana-na msilette mzigo kwenye malango itakuwa ya hofu, kitu cha kuzomewa milele. Kila mtu ya jiji hili siku ya sabato lakini badala yake mkatenga siku ya sabato kwa Bwana na msifanye kazi yoyote juu atakayepita karibu naye atashuhudia na kutingisha kichwa yake - **25** basi wafalme, wakuu, na wale wanakaa kititaka ya msiba wao.” **18** Basi watu wakasema, “Njoni, farasi, wao na viongozi wao, watu wa Yuda na wenyeji wa Yerusalem. Na mji huu utakaa milele. **26** Watakuja kutoka na kutoka kaskazini, wakileta sadaka za kuteketezwa, **19** Slikiliza, Ee Bwana! Na kusikiliza sauti ya adui zao kama upopo dhabihu, sadaka za nafaka na ubani, sadaka za shukrani **20** Je, maafa kutoka kwao itakuwa malipo yangu kwa kwenye nyumba ya Bwana. **27** Lakini ikiwa hamtasiliza-kuwa mema kwoo? Kwa maana wamenichimbia shimo. kutakasa siku ya Sabato, kutochukua mizigo nzito, wala msiingie milango ya Yerusalem siku ya sabato, nitawasha **21** moto katika malango yake, nao utaangamiza majumba kumbuka jinsi niliyosimama mbele yako ili niseme mema kwa ajili yao na kugeuze ghadhabu yako isiwapate. Basi uwape watoto wao njaa, na uwatieve mwanoni mwa kuteketeza ngome za Yerusalem, na hauwezi kuzimika.

wao wauwae kwa upanga wa vita. **22** Kelele ya kusikitisha isikiwe kutoka katika nyumba zao, kama utakapoleta washambuliaji ghafla juu yao. Kwa kuwa wamechimba shimo kunikamata na wameficha mitego katika miguu yangu. **23** Lakini wewe, Bwana, unajua mipango yao yote dhidi yangu ya kuniua. Usisamehe uovu na dhambi zao. Usiondoe dhambi zao mbali nawe. Badala yake, waache waangamizwe mbele yako. Tenda juu yao wakati wa ghadhabu yako.

Tazameni, nitawaletea mji huu na miji yake yote maafa yote niliyonena dhidi yake, kwa kuwa walifanya shingo zao kuwa nqumu na kukataa kusikiliza maneno yanu.”

19 Bwana akasema hivi, "Nenda ukununue chupa ya udongo wakati ukiwa na wazee wa watu na makuhani. 2 Kisha uende mpaka bonde la Ben Hinomu wakati wa kuingia kwenye mlango uliovunjika wa mfinyanzi, na huko utangaza maneno nitakayokuambia. 3 Ukisemwa, 'Sikilizeni neno la Bwana, wafalme wa Yuda na wenyeji wa Yerusalem! Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Tazameni, na nitaleta msiba juu ya mahali hapa, na masikio ya kila mtu anayesikia yatawaka. 4 Nitafanya hivyo kwa sababu wameniacha na kudharau mahali hapa. Katika mahali hapa wanatoa sadaka kwa miungu mingine ambayo hawakujua. Wao, baba zao, na wafalme

20 Pashuri, mwana wa Imeri, kuhani, alikuwa msimamizi mkuu, akamsikia Yeremia akihubiri maneno haya mbele ya nyumba ya Bwana. **2** Basi Pashuri akampiga nabii Yeremia, akamtia katika masanduku yaliyokuwa kwenye lango la juu la Benyaminii ndani ya nyumba ya Bwana. **3** Ikawa siku ya pili Pashuri akamtoa Yeremia nje

19 Bwana akasema hivi, "Nenda ukununue chupa ya udongo wakati ukiwa na wazee wa watu na makuhani. 2 Kisha uende mpaka bonde la Ben Hinomu wakati wa kuingia kwenye mlango uliovunjika wa mfinyanzi, na huko utangaza maneno nitakayokuambia. 3 Ukisemia, 'Sikilizeni neno la Bwana, wafalme wa Yuda na wenyeji wa Yerusalem! Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Tazameni, na nitaleta msiba juu ya mahali hapa, na masikio ya kila mtu anayesikia yatawaka. 4 Nitafanya hivyo kwa sababu wameniachaka na kudharau mahali hapa. Katika mahali hapa wanatoa sadaka kwa miungu mingine ambayo hawakujua. Wao, baba zao, na wafalme wa Yuda pia wamejaza mahali damu isiyio na hatia. 5 Walimjengea Baali mahali pa juu na kuwachoma watoto wao kwa moto kama sadaka za kuteketezwa kwake-kitu ambacho sijawaamuru au kutaja, wala hakuingia ndani ya akili yangu. 6 Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-ambapo mahali hapa hapataitwa tena Tofethi, bonde la Ben Hinomu, kwa kuwa litakuwa bonde la machirinjo. 7 Katika mahali hapa nitatamguwa mipango ya Yuda na Yerusalem. Nitawafanya wapate kuuwaanu kwa upendo zehla ya adhizi za jinsi zilizoua wala

Bwana o mawa sina ja pili na asili akamwita. Yeremia ni ya makabati. Yeremia akamwambia, "Bwana hakukuita Pashuri, lakini wewe ni Magor-Misabibu. 4 Kwa maana Bwana asema hivi, 'Tazama, nitakufanya kuwa kitu cha kutisha, wewe na wapendwa wako wote; kwa maana wataanguka kwa upanga wa adui zao, na macho yako yataona. Nitawatia Yuda mkononi mwa mfalme wa Babeli.

Yerusalem! Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Tazameni, na nitaleta msiba juu ya mahali hapa, na masikio ya kila mtu anayesikia yatawaka. 4 Nitafanya hivyo kwa sababu wameniacha na kudharau mahali hapa. Katika mahali hapa wanatoa sadaka kwa miungu mingine ambayo hawakujua. Wao, baba zao, na wafalme wa Yuda pia wamejaza mahali damu isyo na hatia. 5 Walimjengeza Baali mahali pa juu na kuwachoma watoto wao kwa moto kama sadaka za kuteketezwa kwake-kitu ambacho sijawaamuru au kutaja, wala hakuingia ndani ya akili yangu. 6 Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-ambapo mahali hapa hapataitwa tena Tofethi, bonde la Ben Hinomu, kwa kuwa litakuwa bonde la machinjo. 7 Katika mahali hapa nitatamguia mipango ya Yuda na Yerusalem. Nitawafanya wapate kuuawa kwa upanga mbele ya adui zao na kwa mkono wa wale wanaotafuta maisha yao. Ndipo nitawapa miili yao kuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia. 8 Ndipo nitaifanya mji huu kuwa uharibifu na kitu cha kuzomewa, kila mtu anayepita atashangaa na kuzomea kwa sababu mateso yake yote. 9 Nitawafanya wale nyama ya wana wao na binti zao; kila mtu atakula mwili wa jirani yake katika dhiki na katika uchungu ambao umeletwa

Atawafanya kuwa mateka huko Babeli au kuwaangamiza kwa upanga. 5 Nitampa mali zote za jiji hili na utajiri wake wote, vitu vyote vya thamani na hazina zote za wafalme wa Yuda. Nitaweka vitu hivi mikononi mwa adui zako, nao watawakamata. Nao watawachukua na kuwaleta Babeli. 6 Lakini wewe Pashuri, na wenyeji

wa Yuda pia wamejaza mahali damu isyo na hatia. 5 Walimjengea Baali mahali pa juu na kuwachoma watoto wao kwa moto kama sadaka za kuteketezwa kwake-kitu ambacho sijawaamuru au kutaja, wala hakuingia ndani ya akili yangu. 6 Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-ambapo mahali hapa hapataitwa tena Tofethi, bonde la Ben Hinomu, kwa kuwa litakuwa bonde la machinjo. 7 Katika mahali hapa nitatamguwa mipango ya Yuda na Yerusalem. Nitawafanya wapate kuuawa kwa upanga mbele ya adui zao na kwa mkono wa wale wanaotafuta maisha yao. Ndipo nitawapa miili yao kuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia. 8 Ndipo nitaifanya miji huu kuwa uharibifu na kitu cha kuzomewa, kila mtu anayepita atashangaa na kuzomea kwa sababu mateos yake yote. 9 Nitawafanya wale nyama ya wana wao na binti zao; kila mtu atakula mwili wa jirani yake katika dhiki na katika uchungu ambao umeletwa

wote wa nyumba yako watakwenda mateka. Utakwenda Babeli na kufa huko. Wewe na wapendwa wako wote ambaio uliwatabiria maneno ya uongo mtazikwa huko." 7 "Umenidanganya, Bwana. Kwa hakika nimedanganyika. Wewe ulinikamata na kumishinda. Nimekuwa kitu cha kuchekesha. Watu wanandharau kila siku, siku zote. 8 Kwa maana wakati wowote nimenena, nimeita na

toletini, bonde la Beni Ndoni, kwa kuwa mukwua bonde la machinjo. 7 Katika mahali hapa nitatamguu mipango ya Yuda na Yerusalem. Nitawafanya wapate kuuawa kwa upanga mbele ya adui zao na kwa mkono wa wale wanaotafta maisha yao. Ndipo nitawapa mili yao kuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia. 8 Ndipo nitaifanya mji huu kuwa uharibifu na kitu cha kuzomewa, kila mtu anayepita atashangaa na kuzomea kwa sababu mateso yake yote. 9 Nitawafanya wale nyama ya wana wao na binti zao; kila mtu atakula mwili wa jirani yake katika dhiki na katika uchungu ambao umeletha

8 Kwa madala wakati wuwote himemchira, nimetia na kutangaza, 'Vurugu na uharibifu.' Na neno la Bwana limefanywa shutumu na dhihaka kwangu kila siku. 9 Nami nikisema, 'Sifatikiria juu ya Bwana tena. Sitatangaza tena jina lake.' Ni kama moto moyoni mwango, uliofanyika ndani ya mifupa yangu. Kwa hiyo ninajitahidi kustahimili lakini siwezi. 10 Nimesikilia habari za ugaadi kutoka kwa

8 Nulpo titilaniya nihi huu kuwa titilabilu na kito cha kuzomewa, kila mtu anayepita atashangaa na kuzomea kwa sababu mateoso yake yote. **9** Nitawafanya wale nyama ya wana wao na binti zao; kila mtu atakula mwili wa jirani yake katika dhiki na katika uchungu ambao umeletuya

takini siwezi.¹⁰ Nimesikia habari za ugaui kutoka kwa watu wengi pande zote. 'Mshitaki! Lazima tumshitaki! Wale walio karibu nami kuangalia kama nitaanguka. 'Labda anaweka kudanganywa. Ikiwa ndivyo, tunaweza kumshinda na kuijiniza kisisi kwake'.¹¹ Lakini Bwana vu-

yake kauka uniki na kauka uchungu ambaa umieletwa kwao na maadui zao na wale wanaotaka maisha yao." 10 Kisha utavunja chupa ya udongo mbele ya watu ambaa walikwenda pamoja nawe. 11 Wuumba,'Bwana wa majeshi asema hivi: nitafanya jambo hili kwa watu hawa na mji huu- hii ndiyo ahadi ya Bwana, kama vile Yeremia alivyovunja chupa ya udongo ili isiweze kutengenezwa tena. Watu watazika wafu huko Tofethi hata hapatabaki mahali pa kuzika. 12 Hivyo ndiyo nitakavyopafanya mahali hapa na wenyeji wake nitakapofanya jiji hili kama Tofethi, hili ndio tamko la Bwana; 13 kwa hivo nyumba za

Kumishinda na kujipiza kisasi kwake. 11 Lakin Bwana yu
pamoja nami kama mpiganaji mwenye nguvu, hivyo wale
wanaonifutua watajikwaa. Hawatanishinda. Watakuwa
na aibu sana, kwa sababu hawatafanikiwa. Watakuwa
na aibu ya kudumu, haitasahauliwa kamwe. 12 Lakin
wewe, Bwana wa majeshi, wewe unayemtazama wenye
haki na ambaye huona akili na moyo. Hebu nipate kuona
kisasi chako juu yao kwa maana nimekuletea shitaka
langu kwako. 13 Mwimbieni Bwana! Msifuni Bwana!
Kwa kuwa ameokoa maisha ya wale waliokandamizwa
kutoka kwenye mikono ya waovu. 14 Na ilaaipiwe siku

10-11, nini hilo tamko la Bwana, 12 kwa nyumba za Yerusalem na wafalme wa Yuda watakuwa kama Tofethi, nyumba zote zilizo juu ya watu waou wanaabudu nyota zote za mbinguni na kumwaga sadaka za kinywaji kwa miungu mingine." 14 Ndipo Yeremia akatoka Tofethi, ambako Bwana amemtuma ahubiri. Akasimama katika ua wa nyumba ya Bwana, akaawaambia watu wote, 15 "Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi,

Kutoka kivuny' mifumo ya waswa. **14** Na alaa niwe siku niyoziwaliwa. Usiruhusu siku ambayo mama yangu aliniza ibarikiwe. **15** Na alaa niwe mtu aliywemwambia baba yangu akisema, 'Amezaliwa mtoto wa kiume,' na kusababisha furaha kubwa. **16** Mtu huyo atakuwa kama miji ambayo Bwana aliiangamiza bila huruma. Na asikie wito wa msaada asubuhi na sauti ya vita wakati wa mchana. **17** Hiyo itatokeea, kwa kuwa Bwana hakuniua tumboni au

kumfanya mama yangu kaburi langu, tumbo la ujauzito milele. **18** Kwa nini nilitoka tumboni ili kuona matatizo na uchungu, ili siku zangu zizajze na aibu?"

21 Hili ndilo neno lililotoka kwa Bwana kwa Yeremia wakati mfalme Sedekia alimtuma Pashuri mwana wa Malkiya na Sefaria mwana wa Maaseya, kuhanii. Wakamwambia, **2** "Pata ushauri kutoka kwa Bwana kwa ajili yetu, kwa kuwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli, analeta vita. Labda Bwana atafanya miujiza kwetu, kama iliyokuwa zamani, na kumfanya aondoke kwetu." **3** Basi Yeremia akaawaambia, "Hivi ndivyo mtakavyomwambia Sedekia **4** 'Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: Tazama, niageuza nyuma vyombo vo vya vitu vilivyo mkononi mwenu, ambavyo mnipaigana dhidi ya mfalme wa Babeli na Wakaldayo wanaokufunga kutoka nje ya kuta! Kwa maana nitawakusanya katikati ya jiji hili. **5** Nami nitapigana nanyi kwa mkono ulioinuka na mkono wenye nguvu, na ukali, ghadhabu, na hasira kubwa. **6** Kwa maana nitawaangamiza wenyeji wa mji huu, wanadamu na wanyama, watakuifa kwa tauni kali. **7** Baada ya hayohii ndiyo ahadi ya Bwana-Sedekia mfalme wa Yuda, watumishi wake, watu, na kila mtu aishiye katika mji huu baada ya tauni, upanga na njaa, nitawatia wote mkononi mwa Nebukadreza mfalme wa Babeli, na mikononi mwa adui zao, na katika mkono wa wale wanaotaka uhai wao. Ndipo atawaua kwa makali ya upanga. Hatawahurumia, hatawaokoaa, au kuwa na rehema.' **8** Basi uwaambie watu hawa, 'Bwana asema hivi Angalia, nitaweka mbele yako njia ya uzima na njia ya mauti. **9** Mtu yeyote anayeishi katika mji huu atakufa kwa upanga, njaa, na tauni; lakini mtu yeyote atakayetoka na kuanguka kwa magoti mbele ya Wakaldayo ambaao wamefungwa dhidi yako ataishi. Yeye ataokoka na maisha yake. **10** Kwa maana nimeweka uso wangu juu ya mji huu ili kuleta maafa na sio kuleta mema-hili ndilo tamko la Bwana. Utatiwa mkononi mwa mfalme wa Babeli naye atauteketeza.' **11** Kuhusu nyumba ya mfalme wa Yuda, sikiliza neno la Bwana. **12** Nyumba ya Daudi, Bwana asema, "Hukumuni kwa haki asubuhi. Umuokoe yule aliyeabiwa kwa mkono wa mwenye kuonea, au ghadhabu yangu itatoka kama moto na kuchoma, na hakuna mtu anayeweza kuizima, kwa sababu ya matendo yako mabaya. **13** Angalia, mwenyeji wa bonde na mwamba wa nchi ya wazi! Mimi nikoo juu yako, - hii ndiyo ahadi ya Bwana- Mimi ni juu ya mtu yeyote anayesema, 'Ni nani atashuka kutupiga?' au 'Ni nani atakayeingia kwenye nyumba zetu?' **14** Nitawaadhibu kutokana na matunda ya matendo yako-hili ndilo tamko la Bwana- na nitawasha moto katika misitu, na utateketeza kila kitu."

22 Bwana asema hivi, "Nenda kwenye nyumba ya mfalme wa Yuda, utangaze neno hili huko. **2** Ukaseme, 'Ewe Mfalme wa Yuda, wewe aliyeketi kitii cha Daudi, usikilize neno la Bwana. Nisikilizeni, enyi watumishi wake, na ninyi, watu wake mnaokuja kwa malango haya. **3** Bwana asema hivi, "Fanya haki na

uadilifu, na mtu yeyote ambaye ameibiwa-muokoeni kutoka mkononi mwa mshindani. Usimtendee mabaya mgeni yeyote katika nchi yako, au yatima au mjane. Usifanye vurugu au kumwaga damu isiyo na hatia mahali hapa. **4** Kwa kuwa mkifanya mambo hayo, basi wafalme wanaoketi kitii cha Daudi wataingia milango ya nyumba hii wakiendesha gari na farasi, yeeye, watumishi wake, na watu wake! **5** Lakini ikiwa hamsikilizi maneno haya kutoka kwangu ambayo nimeyasema-hili ndilo tamko la Bwana-basi nyumba hii ya kifalte itaharibiwa." **6** Kwa maana Bwana asema hivi juu ya nyumba ya mfalme wa Yuda, "Wewe uko kama Gileadi, au kama kilele cha Lebanonii kwangu. Hata hivyo nitakugeuza kuwa jangwa, katika miji isiyo na wenyeji. **7** Kwa kuwa nimewaaqiza waharibifu kujua yenu! Watu wenye silaha zao watakata mierezi yako iliyo bora na kuiacha kuanguka kwenye moto. **8** Kisha mataifa mengi yatapita kwenye mji huu. Kila mtu atamwambia yule anayefuata, "Mbona Bwana amefanya hivi kwa jiji hili kuu?" **9** Na mwininge atajibu, "Kwa sababu waliacha agano la Bwana, Mungu wao, wakaainama kwa miungu mingine, wakaiabudu." **10** Usilie kwa ajili ya aliyekuwa. Usiomboleze kwa ajili yake. Lakini mlilie mtu yeyote anayeingia kifungoni, kwa maana hatarudi tena kuiiona nchi aliyozaaliwa.' **11** Maana Bwana asema hivi juu ya Yehoahazi, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, aliyekuwa mfalme badala ya Yosia babaye, 'ametoka mahali hapa, wala hatarudi. **12** Atakufa huko mahali ambapo walimchukua mateka, na hataiona tena nchi hii.' **13** Ole mtu yeyote anayejenga nyumba yake kwa uovo na vyumba vyake vya juu katika udhalimu; ambao wengine hufanya kazi, lakini hawalipwi. **14** Ole mtu yeyote atakayesema, 'Nitajenga nyumba nedefu na vyumba vya juu vipana, na hujenga madirisha mapana, na kuta zenye mwerezi, na huipaka rangi nyekundu.' **15** Je, hii ndiyo inakufanya uwe mfalme mzuri, kwamba unataka kuwa na mbaao za mwerezi? Je baba yako hakula na kunywa, lakini lakini alifanya hukumu na haki? Kisha mambo yakawa mazuri kwa ajili yake. **16** Alihukumu maneno ya masikini na mhitaji. Ilikuwa vizuri. Je, huku siko kunijua mimi? - hili ni tamko la Bwana. **17** Lakini hakuna kitu machoni na moyoni mwako isipokuwa wasiwasi kwa faida yako isiyo ya haki na kwa kumwaga damu isiyo na hatia, kwa ukandamizaji kuwatendea jeuri wengine. **18** Kwa hiyo Bwana asema hivi juu ya Yehoyakimu, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda. Hawatamwomboleza wakisema 'ole, ndugu yangu! au 'Ole, dada yangu!' Hawatamwomboleza kwa kusema 'Ole, bwana! 'au 'ole, utukufu!' **19** Atazikwa maziki ya punda, ataburuzwa mbali na kutupwa nje ya milango ya Yerusalem. **20** Panda milima ya Lebanonii piga kelele. Paza sauti yako Bashani. Piga kelele kutoka kwenye milima ya Abarimu, kwa maana marafiki zako wote wataharibiwa. **21** Nilinenawe wakati ulioko salama, lakini ukasema, 'Sitasiikia.' Hii ilikuwa desturi yako tangu ujana wako, kwani hukusikiliza sauti yangu. **22** Upopo utawalisha wachungaji wako wote, na marafiki zako

watakwenda kufungwa. Hakika wewe utakuwa na aibu na kufadhaika kwa matendo yako yote mabaya. **23** Wewe mfalme, wewe ambaye huishi katika Nyumba ya Msitu wa Lebanoni, wewe aliyefanya kiota kati ya mierezi, utakuwa na hali ya kuhurumiwa utakapopata utungu kama wakati wa kuzaa.” **24** “Kama mimi niishivyo-hili ndilo tamko la Bwana-hata kama wewe, Konia, mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, ulikuwa alama ya mkono wangu wa kulia, ningekuangusha. **25** Kwa kuwa nimewatia mikono ya wale wanaotaka uhai wenu na kwenye mkono wa wale ambao mnawaogopa, hata mkononi mwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli na Wakaldayo. **26** Nitawatupa wewe na chombo kilichodharauliwa na kilichopasuka? Je, Konia ni chombo kilichodharauliwa? Kwa nini wamemtupa yeje na wazao wake, kumpeleka katika nchi wasiyojua? **29** Ee Ardhi, Ardhi, Ardhi! Sikieni neno la Bwana! **30** Bwana asema hivi, ‘Andika juu ya mtu huyu Konia Yeye hatakuwa na mitoto. Hatafanikiwa wakati wa siku zake, wala hakuna hata mmoja kati ya uzao wake atakayefanikiwa au kuketi tena kwenye kiti cha Daudi na kutawala juu ya Yuda.’”

23 “Ole wao wachungaji ambao huangamiza na kuwatawanya kondoo wa malisho yangu-hii ndiyo ahadi ya Bwana.” **2** Kwa hiyo, Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi juu ya wachungaji ambao wanawachunga watu wake, “Ninyi mnawatawanya kundi langu na kuwafukuza. Hamujalihata kidogo. Tambueni hili! Mimi nitawalipiza uovu wa matendo yenu-hili ni tamko la Bwana. **3** Mimi mwenyewe nitakusanya mabaki ya kondoo wangu kutoka nchi zote nilizowafukuza, nami nitawarejesha kwenye eneo la malisho, ambako watazaa na kuongezeka. **4** Ndipo nitawainua wachungaji juu yao ambao watawachunga hivyo hawataogopa tena au kupotezwa. Hakuna hata mmoja atakayepotea-hili ni tamko la Bwana. **5** Angalia, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-nitakapomuinilia Daudi tawi la haki. Atatawala kama mfalme; atatenda kwa busara na kusababisha hukumu na haki katika nchi. **6** Katika siku zake Yuda ataokolewa, na Israeli wataishi kwa usalama. Na jina lake atakayetwa Bwana ni haki yetu. **7** Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-hawatasema tena, ‘Kama Bwana aishivyo, aliywatoa wana wa Israeli kutoka nchi ya Misiri.’ **8** Badala yake watasema, ‘Kama Bwana aishivyo, ambaye aliwaleta na ambaye aliwaongoza wana wa nyumba ya Israeli kutoka nchi ya kaskazini na nchi zote walizofukuzuwa.’ Nao watakaa katika nchi yao wenyewe.” **9** Kuhusu manabii, moyo wangu umevunjika ndani yangu, na mifupa yangu yote imetemekema. Nimekuwa kama mlevi, kama mtu ambaye ameshindwa na divai, kwa sababu ya Bwana na maneno yake matakatifu. **10** Kwa maana nchi imejaa wazinzi. Kwa sababu ya hayo nchi imeuka. Milima katika jangwa imekauka. Njia hizi za manabii ni mbaya; nguvu zao hazitumiwi kwa namna sahihi. **11** Kwa maana manabii

na makuhani wote wamekufuru. Nimeona uovu wao ndani ya nyumba yangu! - hili ndilo tamko la Bwana; **12** kwa hiyo njia yao itakuwa kama mahali pa kupumzika katika giza. Watasukumwa chini. Wao wataanguka ndani yake. Kwa maana nitawatuma mabaya juu yao katika wa kuzaa.” **13** Kwa maana nimeona uchungu kati ya manabii huko Samaria. Walitabiri kwa Baali na wakawaongoza watu wangu Israeli kwene nyia sahihi. **14** Na mionganoni mwa manabii huko Yerusalem nimeona mambo ya kutisha: wanafanya uzinzi na huenda kwa udanganyifu. Wanaimarisha mikono ya waou; hakuna mtu anarejea na kuacha uovu wake. Wote wamekuwa kama Sodoma kwangu na wenyeji wake kama hujazaliwa, na huko utakufa. **15** Kwa hiyo, Bwana wa majeshi asema hivi juu ya manabii, “Tazameni, nitawafanya wale magugu na kunywa maji yeny sumu, kwa maana kufuru imetoka kwa manabii wa Yerusalem na kuingia katika nchi yote.” **16** Bwana wa majeshi asema hivi, “Usisikilize maneno ya manabii wanaokuhubiri. Wamekudanganya! Wanatangaza maono kutoka kwenye mawazo yao wenyewe, si kwa kinywa cha Bwana. **17** Wanasema daima kwa wale wanaonidharau mimi, ‘Bwana asema kutakuwa na amani kwako.’ Na kila mtu anayetembea katika ukaidi wa moyo wake anasema, ‘mabaya hayatakuja kwenu.’ **18** Lakini nani amesimama katika mkutano wa baraza la Bwana? Ni nani anayeoona na kusikia neno lake? Ni nani anayezingatia maneno yake na kusikiliza? **19** Tazama, kuna dhoruba inayotoka kwa Bwana! Hasira yake inatoka, na dhoruba inazunguka. Inazunguka vichwa vya waou. **20** Hasira za Bwana hazitarejea mpaka zitakapotimiza nia ya moyo wake. Katika siku za mwisho, utaelewa. **21** Sikuwatuma manabii hawa. Wao tu walionekaza. Sikuwahubiri jambo lolote kwao, lakini bado wanatabiri. **22** Kwa kuwa kama walismama katika mkutano wangu wa baraza, wangeweza kuwasababisha watu wangu kusikia neno langu; wangefafanya wapate kuacha maneno yao mabaya na mazoea mabaya. **23** Mimi ni Mungu aliye karibu-hili ni tamko la Bwana-mimi sio Mungu aliye mbali? **24** Je, kuna mtu yejote anayejificha mahali penye siri ili nisiweze kumwona? -Hili ndilo tamko la Bwana-Je mbingu na nchi hazikujawa nami? -hili Ndilo tamko la Bwana. **25** Nimesikia yale waliyosema manabii, wale waliokuwa wanatabiri uongo kwa jina langu. Wakisema, ‘Nilikuwa na ndoto! **26** Nilikuwa na ndoto! Je, hii itaendelea mpaka lini, manabii wanaotabiri uongo kutoka kwa akili zao, na wanasema nini kutokana na udanganyifu miyoni mwao? **27** Wana mpango wa kuwafanya watu wangu kusahau jina langu kwa ndoto ambazo wanazoripoti, kila mmoja kwa jirani yake, kama vile babu zao walivyo sahau jina langu kwa ajili ya jina la Baali. **28** Nabii aliye na ndoto, aseme ndoto hiyo. Lakini yule ambaye nimemwambia kitu fulani, basi aseme neno langu kwa kweli. Je, majani yanahusiana na nafaka? -hili ni tamko la Bwana- **29** Na neno langu si kama moto? -Hili ni tamko la Bwana-na kama mwamba wenye kupiga nyundo? **30** Tazameni,

ninapingana na nabii-hii ndiyo ahadi ya Bwana-yeoyote anayeiba maneno kutoka kwa mtu mwininge na anasema yanatoka kwangu. **31** Tazama, ninapingana na manabii-hili ndilo tamko la Bwana-ambao hutumia lughu zao kutabiri maneno. **32** Tazameni, ninapingana na manabii wanaoota ndoto-hii ndiyo ahadi ya Bwana-na kisha kuwahubiri na kwa njia hii kuwadanganya watu wangu kwa udanganyifu wao na kujivunia. Mimi ni juu yao, kwa kuwa sikuwatuma wala kuwapa amri. Kwa hiyo hawatawasaidia watu hawa - hili ndilo tamko la Bwana. **33** Watu hawa au nabii au kuhanii wakakuuliza, 'Je, ni nini tamko la Bwana?' basi lazima uwaambie, 'Ni tamko gani? Kwa maana nimekuacha wewe-hili ndilo tamko la Bwana. **34** Kwa habari ya manabii, makuhani, na watu wanaosema, 'Hili ndilo tamko la Bwana,' nitamuadhibu mtu huyo na nyumba yake. **35** Endelea kusema, kila mtu kwa jirani yake na kila mtu kwa ndugu yake, 'Bwana alijibu nini?' na 'Bwana alitangaza nini?' **36** Lakini usizungumze tena juu ya tamko la Bwana, kwa kuwa kila tamko kutoka kwa kila mtu limekuwa ujumbe wake mwenyewe, na umepotosha maneno ya Mungu aliye hai, Bwana wa majeshi, Mungu wetu. **37** Utamuuliza nabii hivi, 'Bwana alikujibu nini? Je, Bwana alisema nini? Kisha unasema tamko kutoka kwa Bwana; **38** lakini Bwana asema hivi, Sema hivi, "Hili ni tamko la Bwana" ingawa nimekuagiza na kusema, "Usiseme: Hili ni tamko kutoka kwa Bwana." **39** Kwa hiyo, angalia, nitawachukua na kukutupa mbali na mimi, pamoja na jiji ambalo nilikupa wewe na baba zako. **40** Ndipo nitaweka aibu ya milele na fedheha juu yenu ambayo haitasahauliwa."

24 Bwana alinionyeshea kitu. Tazama, vikapu viwili yva tini viliwekwa mbele ya hekal la Bwana. (Maono haya yalitokea baada ya Nebukadreza, mfalme wa Babeli, kumchukua mateka Yekonia mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, maofisa wa Yuda, mafundi na wafua vyuma kutoka Yerusalem na kuwapeleka Babeli.) **2** Kikapu kimoja cha tini kilikuwa nzuri sana, kama tini za kwanza zilizoia, lakini kikapu kingine cha tini zilizokuwa mbaya sana zisizowenza kuliwa. **3** Bwana akaniambia, "Unaona nini Yeremia?" Nikasema, "Tini. Tini ambazo ni nzuri sana na tini ambazo ni mbaya sana haziwezi kuliwa." **4** Ndipo neno la Bwana likanija, kusema, **5** "Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: nitawaangalia mateka wa Yuda kwa manufaa yao, kama vile tini hizi nzuri, nilipowatoa mateka kutoka hapa mpaka nchi ya Wakaldayo. **6** Nitaweka macho yangu kwaowate mema na kuwarejeshea nchi hii. Nitawajenga, wala sitawaangamiza. **7** Nitawapanda, wala sitawang'o. Ndipo nitawapa moyo wa kunijua; kwa kuwa mimi ndimi Bwana. Watakuwa watu wangu na mimi nitakuwa Mungu wao, hiyo watanirudia kwa moyo wao yote. **8** Lakini kama vile tini mbaya ambazo ni hazifai kuliwa - asema Bwana - nitatenda hivi kwa Sedekia, mfalme wa Yuda, pamoja na viongozi wake, na pamoja na wengine wa Yerusalem ambaa wanabaki katika nchi hii au kwenda kukaa katika nchi ya Misri. **9** Nitawafanya

kuwa kitu cha kutisha, wapate maafa, mbele ya falme zote duniani, aibu na somo kwa mithali, matusi, na laana mahali pote nitakopowafukuza. **10** Nitatuma upanga, njaa, na tauni dhidi yao watapotelea mbali kutoka kwenye nchi niliyowapa wao na baba zao."

25 Hili ndilo neno ambalo ilimjia Yeremia juu ya watu wote wa Yuda. Ikawa mwaka wa nne wa Yehoyakimu, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda. Huo ndio mwaka wa kwanza wa Nebukadreza, mfalme wa Babeli. **2** Yeremia nabii alijahubiria watu wote wa Yuda na wenyeji wote wa Yerusalem. **3** Akasema, "Kwa miaka ishirini na mitatu, tangu mwaka wa kumi na tatu wa Yosia mwana wa Amoni, mfalme wa Yuda mpaka leo, maneno ya Bwana yamekuja kwangu. Nimewahubiria ninyi. Nilikuwa na nia ya kutangaza, lakini hamkunisikiliza. **4** Bwana akawapeleka watumishi wake wote manabii kwako. Walikuwa na nia ya kwenda, lakini hukusikiliza wala kutega masikio. **5** Manabaii hawa walisema, "Kila mtu auache uovu wake na udhalimu wa matendo yake na kurudi kwenye nchi ambayo Yahwe alitoa wakati wa zamanai kwa ajili ya babu zenu na ninyi, kama zawadi ya kudumu. **6** Kwa hiyo msilifuate miungu mingine ili kuiabudu au kuiinamia chini, na msimkasisirisha kwa kazi ya mikono yenu ili kwamba awaumize. **7** Lakini hamkunisikiliza-hili ndilo tamko la Bwana-kwa hiyo umenikasisirisha kwa kazi ya mikono yako ili kujidhuru nafsi zemu. **8** Basi, Bwana wa majeshi asema hivi, 'Kwa kuwa hukusikiliza maneno yangu, **9** tazama, nitaagiza amri ya kukusanya watu wote wa kaskazini- asema Bwana- na Nebukadreza, mtumishi wangu, mfalme wa Babeli, na kuwaleta juu ya nchi hii na wenyeji wake, na juu ya mataifa yote yaliyo karibu nawe. Kwa maana nitawaangamiza. Nitawageuze kuwa na hofu, kuwa kitu cha kuzomewa na ukiwa wa daima. **10** Sauti ya furaha na sherehe-sauti ya bwana arusi na bibi arusi, sauti ya mawe ya kusagia na mwanga wa taa-nitafanya mambo yote haya kutoweka kutoka kwa mataifa haya. **11** Ndipo nchi hii yote itakuwa ukiwa na hofu, na mataifa haya watamtumikia mfalme wa Babeli kwa miaka sabini. **12** Kisha miaka sabini itakopokamilika, nitamuadhibu mfalme wa Babeli na taifa hilo, nchi ya Wakaldayo-hili ndilo tamko la Bwana-kwa uovu wao na kuifanya kuwa ukiwa milele. **13** Nami nitaleta juu ya nchi hiyo maneno yote niliyosema, na kila kitu kilichoandikwa katika kitabu hiki ambacho Yeremia ametabiri juu ya mataifa yote. **14** Kwa maana pia mataifa mengi na wafalme wakuu watapata watumwa kutoka mataifa haya. Nitawalipa kwa matendo yao na kazi za mikono yao." **15** Kwa kuwa Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Chukua kikombe hiki cha divai ya ghadhabu kutoka mkononi mwangu, ukawanyweshe mataifa yote niliyokutuma. **16** Kwa maana watakunyuwa na kisha watalewa na kufanya wazimu mbele ya upanga ambaa nitaupeleka kati yao." **17** Basi, nikakichukua kikombe mkononi mwa Bwana, nikawanywesha mataifa yote ambayo Bwana alinituma: **18** Yerusalem, miji ya Yuda, na wafalme wake, na wakuu

wake, na kuwafanya kuwa ukiwa na kitu cha kutisha, na kuwa kitu cha kuzomewa na laana, kama ilivyo hata leo. **19** Mataifa mengine pia walipaswa kunywa: Farao mfalme wa Misri na watumishi wake; maafisa wake na watu wake wote; **20** watu wote wa urithi wa mchanganyiko na wafalme wote wa nchi ya Uzi; na wafalme wote wa nchi ya Wafilisti, na Ashkeloni, na Gaza, na Ekrone, na mabaki ya Ashdodi; **21** Edomu na Moabu na wana wa Amoni. **22** Wafalme wa Tiro na Sidoni, wafalme wa pwani ng'ambo ya pili ya bahari, **23** Dedani, Tema, na Busi pamoja na wale wanyao nywele zao upande wa pili wa vichwa yao, pia walipaswa kukinywa. **24** Watu hawa pia walitakiwa kukinywa; wafalme wote wa Uarabuni na wafalme wote wa watu wa asili mchanganyiko wanaoishi nyikani; **25** wafalme wote wa Zimri, wafalme wote wa Elamu, na wafalme wote wa Wamedi; **26** wafalme wote wa kaskazini, wale wa karibu na wale wa mbali—kila mmoja na ndugu zake na falme zote za ulimwengu ambazo ziko chini ya uso wa dunia. Hatimaye mfalme wa Babeli atakunywa baada yao wote. **27** Bwana akaniambia, "Basi, uwaaambie, 'Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi kunywa na kulewa, kisha tapika, uanguke, wala usisimame mbele ya upanga nitakaoutuma kati yenu.' **28** Kisha itatokea kwamba ikiwa wanakataa kuchukua kikombe mkononi mwako ili kunywa, utawaambia, 'Bwana wa majeshi asema hii lazima mnywe. **29** Kwa maana, tazama, nitaleta janga juu ya mji ulioitwa kwa jina langu, je ninyi mtaachiliwa msiadhibiwe? Hutakuwa huru, kwa maana nitaita upanga juu ya wenyeji wote wa nchi! - ndilo tamko la Bwana wa majeshi.' **30** Basi wewe mwenyewe, Yeremia, tabiri kwa maneno haya yote. Uwaambie, 'Bwana atanguruma kutoka juu, naye atapaza sauti yake toka makao yake matakatifu, na radi kutoka mahali pake patakatifu; naye atapiga kelele kama wale wakanyagao zabibu dhidi ya wote wanaoishi duniani. **31** Kelele huja mpaka mwisho wa nchi, kwa sababu mgogoro kutoka kwa Bwana utaleta mashtaka dhidi ya mataifa. Ataleta haki kwa wote wenye mwili. Yeye atawatia waovu katika upanga-hili ndi'o tamko la Bwana.' **32** Bwana wa majeshi asema hivi, 'Tazameni, taabu itatokea toka kwa taifa hadi taifa, na dhoruba kubwa itatokea toka pande za mwisho za dunia. **33** Kisha wale waliouawa na Bwana watakuja kutoka upande mmoja wa dunia hadi mwininge; hawataomboleza, kukusanyika, au kuzikwa. Watakuwa kama samadi chini. **34** Pigeni Yowe, wachungaji, na pigeni kelele ya kuomba msaada! Gaagaa katika ardhi, enyi milio hodari katika kundi. Kwa kuwa siku yako ya kuuawa na kutawanywa imekuja. Utaanguka kama kondoo waliochaguliwa. **35** Wachungaji hawatakuwa na pa kukimbia. Hakuna kutoroka kwa watu walio hodari katika kundi. **36** Kuna milio wa wasiwasi wa wachungaji na milio ya kulalama kwa watu walio hodari katika kundi, kwa kuwa Yahweh anayahariblu malisho yao. **37** Kwa hiyo, malisho ya amani yatahariblu kwa sababu ya hasira ya Bwana. **38** Kama simba, ameacha shimo lake, kwa kuwa ardhi yao itakuwa kitu cha kushangaza kwa sababu ya hasira ya muonevu, kwa sababu ya ghadhabu yake kali"

26 Mwanzoni mwa utawala wake Yehoyakimu mwana wa Yosia, neno likaja kutoka kwa Yeremia, likisema,

2 "Yahwe anasema hivi: Simama katika uwanja wa nyumba yangu na sema kuhusu miji yote ya Yuda ambaa huja kuabudu katika nyumba yangu. Tangaza maneno yote niliyokuamuru kuyasema kwa. Usipunguze neno lolote!

3 Labda watasikiliza, kwamba kila mtu ataziacha njia zake mbaya, ili niighairi majanga ninayokusudia kuyaleta juu yao kwa sababu ya uovu wa matendo yao. **4** Kwa hiyo lazima useme kwao, 'Yahwe anasema hivi: Kama hamtanisikiliza ili imtembee katika sheria yangu ambayo nimeiveka mbele yenu— **5** kama hamsikilizi maneno ya watumishi wangu manabii ambaa naendelea kuwatuma kwenu—lakin hamjasikiliza! — **6** kisha nitaifanya nyumba hii kuwa kama Shilo; nitaifanya nyumba hii kuwa laana katika macho ya mataifa yote juu ya dunia. **7** Makuhani, manabii, na watu wote wakamsikia Yeremia akitangaza maneno haya katika nyumba ya Yahwe. **8** Kwa hiyo ikatokea kwamba Yeremia alipomaliza kutangaza aliyokuwa Yahwe alimwwamuru kuyasema kwa watu wote, makuhani, manabii, na watu wote wakamsimamisha na kusema, "Hakika utakufa! **9** Kwa nini umetabiri katika jina la Yahwe na kusema kwamba nyumba hii itakuwa kama Shilo na mji huu utakuwa ukiwa, pasipo wakaaji?" Kwa maana watu wote wameunda kundi dhidi ya nyumba ya Yeremia. **10** Kisha wakuu wa Yuda wakasikia maneno haya na wakapanda kutoka nyumba ya mfalme kwenda kwenye nyumba ya Yahwe. Wakakaa katika njia ya lango Katika Lango Jipy la nyumba ya Yahwe. **11** Makuhani na manabii wakasema kwa wakuu wa Yuda na kwa watu wote. Wakasema, "Ni haki kwa mtu huyu kufa, kwa maana ametabiri juu ya mji huu, kama mliviyosikia kwa masikio yenu!" **12** Kwa hiyo Yeremia akasema kwa wakuu wote na watu wote, "Yeremia amenituma kutabiri juu ya nyumb hii na mji wake, kusema maneno yote ambayo mmeyasikia. **13** Kwa hiyo sasa, imarisheni njia zenu na matendo yenu, na sikilizeni sauti ya Yahwe Mungu wenu kwamba ataghairi kuhusu janga ambalo ametangaza dhidi yenu. **14** Mimi mwenyewe—niangalieni! —niko mikononi mwenu. Nitendeeni yaliyo mema na sahihi katika macho yenu. **15** Lakini kwa hakika lazima mjue kwamba kama mtanua mimi, basi mnaiweka damu isiyo na hatia juu yenu wenyeve na juu ya mji huu na wakaaji wake, kwa maana Yahwe amenituma kweli kwenu ili nitangaze maneno yote kwa ajili ya masikio yenu." **16** Kisha wakuu na watu wote wakasema kwa makuhani na manabii, "Si vyema kwa mtu huyu kufa, kwa maana ametangaza mambo haya kwetu katika jina la Yahwe Mungu wetu." **17** Kisha watu kutoka wazee wa nchi wakasimama na kusema kwa kusanyiko lote la watu. **18** Wakasema, "Mikaya Mmorashi alikuwa akitabiri katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda. Alinena kwa watu wote wa Yuda na kusema, 'Yahwe wa majeshi anasema hivi:

Sayuni utalimwa kama shamba, Yerusalemu utakuwa wamekuw wakisema kwenu na kusema, 'Msimtumikie lundo la magofu, na mlima wa hekalu utakuwa kilima mfalme wa Babeli.' **10** Kwa maana wanatabiri uongo kilichoota vichaka.' Hezekia mfalme wa Yuda na Yunda wote walimu? **19** Hakumwogopa Yahwe na kuutaka radhi uso wa Yahwe ili kwamba Yahwe angeghairi kuhusu janga ambalo alilitangaza kwao? Kwa hiyo tutafanya maovu makubwa zaidi juu ya maisha yetu sisi wenywewe?' **20** Wakati huo huo palikuwa na mtu mwininge ambaye alitabiri katika jina la Yahwe—Uria mwan wa Shemaya kutoka Kiriath Yearimu—pia alitabiri juu ya mji na nchi hii, akikubaliana na maneno yote ya Yeremia. **21** Lakini Mfalme Yohoyakimu na wanajeshi wake wote na watumishi wake wote waliposikia maneno yake, kisha mfalme alijaribu kumuua, lakini Uria alisikia na kuogopa, kwa hiyo alikimbia na akaenda Misiri. **22** Kisha mfalme Yehoyakimu alituma watu kwenda Misiri—Elhnathani mwana wa Achbori na watu kwenda Misiri kumfuata Uria. **23** Wakamtoa Uria nje kutoka Misiri na kumleta kwa Mfalme Yehoyakimu. Kisha Yehoyakimu akamuua kwa upanga na kumpeleka nje kwene makaburi ya watu wa kawaida. **24** Lakini mkno wa Ahikamu mwana wa Shapni alikuwa pamoja na Yeremia, hivyo hakutwa mikonono mwa watu ili auawe.

27 Katika mwanzo wa utawala wa Sedekia mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, neno hil ilimjia Yeremia kutoka kwa Yahwe. (Ingawa nakala nyingi za Kiebrania zinasema "Yehoyakimu, matoleo mengi ya kisasa yanasema "Sedekia", kwa sababu tukio katika sura hii Iilitokea katika kipindi cha utawala wake). **2** Hiki ndicho Yahwe alisema kwangu, "Tengeneza vifungo na nira kwa ajili yako mwenywewe. Ziweke shingoni mwako. **3** Kisha akawatuma kwenda kw mfalme wa Edomu, mfalme wa Moabu, mfalme wa watu wa amoni, mfalme wa Tiro, na kwa mfalme wa Sidoni. Watume kwa mkono wa wajumbe hao wa wafalme ambao walikuja Yerusalemu kwa Sedekia mfalme wa Yuda. **4** Toa amri kwa ajili ya mabwana zao na sema, 'Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Hivyo ndivyo utakavyosema kwa mabwana zenu, **5** Mimi mwenywewe niliiumba dunia kwa nguvu zangu kuu na mkono wangu ulioinuka. Pia niliwaumba watu na wanyama juu ya dunia, na nikawatoa kwa yejote aliyesahihi katika macho yangu. **6** Kwa hiyo sasa, Mimi mwenywewe naziweka nchi hizi zote kwenye mkono wa Nebukadreza, mfalme wa Babeli, mtumishi wangu. Pia, ninavikabidhi kwake viumbi hai vyote katika mashamba ili vimtumikie. **7** Kwa maana mataifa yote watamtumikie yeye, wanaye, na wajukuu zake hadi muda wa nchi yake ufike. Kisha mataifa mengi na wafalme wengi watamtishaa. **8** Kwa hiyo taifa na ufalme ambo haumtumikii Nebukadreza, mfalme wa Babeli, na ule usioweka shingo yake chini ya nira ya Nebukadreza mfalme wa Babeli—nitaliadhibu taifa hilo kwa upanga, njaa, na pigo—hili ni tangazo la Yahwe—hadi nitakapokuwa nimewateketeza kwa mkono wake. **9** Kwa hiyo msiwasikilize manabii wenu, wabashiri wenu, waonaji wenu, ndoto zenu, watambuzi wenu, amba

wamekuw wakisema kwenu na kusema, 'Msimtumikie kwenu ili kuwapeleka mbali na nchi zenu, kwa maana nitawapeleka mbali, na mtakufa. **11** Lakini taifa ambalo wataweka shingo zao chini ya nira ya mfalme wa Babeli na kumtumikia, nitawaruhusu kupumzika katika nchi yao—hili ni tangazo la Yahwe—na watalima na kufanya nyumba zao humo.'" **12** Kwa hiyo nilisema kwa Sedekia mfalme wa Yuda na kumpa ujumbe huu, "Ziwekeni shingo zenu chini ya nira ya mfalme wa Babeli na mtumikieni yeeye na watu wake, na mtaishi. **13** Kwa nini mfe—wewe na watu wako—kwa upanga, njaa, na pigo, kama vile niliyotangaza kuhusu taifa ambalo watapuuza kumtumikia mfalme wa Babeli? **14** Msisikilize maneno ya manabii wanaozungumza kwenu na kusema, 'Msimtumikie mfalme wa Babeli', kwa maana wanatabiri uongo kwenu. **15** 'Kwa maana mimi sikuwatuma—hili ni tangazo la Yahwe—kwa maana wanatabiri uongo katika jina langu ili kwamba niwafukeze inje na muangamie, ninyi nyote na manabii wanaotabiri kwenu.' **16** Nilitangaza hili kwa makuhani na watu wote na kusema, "Yahwe anasema hivi: Msisikilize maneno ya manabii wanaotabiri kwenu na kusema, 'Angalia! Vyombo nya nyumba ya Yahwe vinarudisha kutoka Babeli sasa hivi!' Wanatabiri uongo kwenu. **17** Msiwasikilize. Mtamtumikia mfalme wa Babeli na mtaishi. Kwa nini mji huu uangamizwe? **18** Kama ni manabii, na kama neno la Mungu limekuja kwao kweli, basi wamwombe Yahwe wa majeshi asivipeleke Babeli vyombo viliviyosalia katika nyumba, nyumba ya mfalme wa Yuda, na Yerusalemu. **19** Yahwe wa majeshi anasema hivi kuhusu zile nguzo, bahari, na kitako, na vyombo vyote viliviyosalia katika mji huu— **20** vyombo ambavyo Nebukadreza mfalme wa Babeli hakuvichukua wakati alipomchukua Yekonia mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, katika utumwa kutoka Yerusalemu kwenda Babeli pamoja na wakuu wote wa Yuda na Yerusalemu. **21** Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kuhusu vyombo viliviyosalia katika nyumba ya Yahwe, nyumba ya mfalme wa Yuda, na Yerusalemu, **22** V'italetwa Babeli, na vitabaki huko hadi siku niyovipangia kutimia—hili ni tangazo la Yahwe—kisha nitavileta na kuvirudisha kataika sehemu hii."

28 Iilitokea katika mwaka ule, mwanzoni mwa utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka wa nne na mwezi wa tano, Hanania mwana wa Azuri nabii, alikuwa wa Gibeoni, alisema kwangu katika nyumba ya Yahwe mbele za makuhani na watu wote. Alisema, **2** 'Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nimeivunja nira liiyowekwa na mfalme wa Babeli. **3** Ndani ya miaka miili nitavirudisha katika sehemu hii vyombo vyote nya nyumba ya Yahwe ambavyo Nebukadreza mfalme wa Babeli livichukua kutoka sehemu hii na kuvisafirisha hadi Babeli. **4** Kisha nitawarudisha katika sehemu hii Yekonia mwana wa Yehotakimu, mfalme wa Yuda, na mateka wote wa Yuda ambaa walipelekwa Babeli—hili ni tangazo

la Yahwe—kwa maana nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli.” 5 Kwa hiyo Yeremia nabii akasema kwa Hanania nabii mbele ya makuhani na kwa watu wote waliosimama katika nyumba ya Yahwe. 6 Yeremia nabii akasema, “Yahwe afanye hivi! Yahwe ayathibitishe maneno ambayao ulitabiri na kuvirudisha katika sehemsu hii vyombo vya nyumb a ya Yahwe, na mateka wote kutoka Babeli. 7 Vile vile, sikilizeni neno ambaloo ninalitangaza katika masikio yenu na katika masikio ya watu wote. 8 Manabii ambaa walikuwepo mbele yangu na na mbele yenu muda mrefu uliopia pia walitabiri kuhusu mataifa mengi na juu ya falme kuu, kuhusu vita, njaa, na mapigo. 9 Kwa hiyo nabii anayetabiri kwamba kutakuwa na amani—kama neno lake litatimia, basi itajulikana kwamba yeYe ni nabii kweli aliyetumwa na Yahwe.” 10 Lakini Hanania nabii akaichukua nira kutoka kwenye shingo ya Yeremia na kuivunja. 11 Kisha Hanania akanena mbele ya watu wote na kusema, “Yahwe anasema hivi: Kama hivi tu, ndani ya miaka miwili nitaivunja nira iliyowekwa na Nebukadreza mfalme wa Babeli kutoka kwenye shingo ya kila taifa.” Kisha Yeremia nabii akaenda njia yake. 12 Baada ya Hanania nabii kuivunja nira kutoka kwenye shingo ya Yeremia nabii, neno la Yahwe likamjia Yeremia. Iliksema, 13 Nenda na ukaseme kwa Hanania na useme, Yahwe anasema hivi: Uliivunja nira ya mbao, lakini badala yake nitafanya nira ya chuma.” 14 Kwa maana Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nimeweka nira ya chuma shingoni mwa mataifa haya yote ili wamtumikea Nebukadreza mfalme wa Babeli, na watamtumikia. Pia nimempa wanyama wa mashambani awatawale.” 15 Kisha nabii Yeremia akamwambia Hanania nabii, “Sikiliza Hanania! Yahwe hajakutuma, bali wewe mwenyewe umewasababisha watu hawa kuamini katika uongo. 16 Kwa hiyo Yahwe anasema hivi: Angalia, niko karibu kukutuma nje ya dunia. Mwaka huu utakufa.” 17 Katika mwezi wa saba wa mwaka ule ule, Hanania nabii akafa. amani ya mji ambako nimewafanya kuwa watumwa, na mkaumbee kwangu kwa niaba yake kwa kuwa kutakuwa na amani kwenu kama mji uko katika amani.” 8 Kwa maana Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, “Msiaache manabii ambaa wako katikati yenu na wabashiri wenu kuwadanganya, na msizisikilize ndoto ambazo ninjy wenye mnaota. 9 Kwa maana wanatabiri uongo kwenu katika jina langu. Mimi sikuwatuma—hili ni tangazo la Yahwe.” 10 Kwa maana Yahwe anasema hivi, “Babeli atakapokuwa amewatawala kwa muda wa mikabini, nitawasaidia ninjy na kulitimiza neno langu jema kwa ajili yenu ili kuwarudisha ninjy katika sehemu hii. 11 Kwa maana mimi mwenyewe naijua mipangao niliyonayo kwa ajili yenu—hili ni tangazo la Yahwe—mipango kwa ajili ya amani na siyo kwa ajili ya mabaya, ili kuwapa ninjy tumaini na siku zenu za mwisho. 12 Kisha mtaniita, na kwenda na kuniomba mimi, na nitawasikiliza. 13 Kwa maana mtanitafuta na kunipata, kwa kuwa mtanitafuta kwa moyo wenu wote. 14 Kisha nitapatikana kwenu—hili ni tangazo la Yahwe—na nitawarudisha watu wenu waliofungwa; nitawakusanya kutoka mataifa yote na sehehemu zote ambako nimewatawanya—hili ni tangazo la Yahwe—kwa maana nitawarudisha kutoka sehemu ambako niliwasababisha kuwa mateka. 15 Tangu mliposema kwamba Yahwe ameinua manabii kwa ajili yetu katika Babeli, 16 Yahwe anasema hivi kwa mfalme aliyeketi katika kitu cha enzi cha Daudi na watu wote wakao katika mji huo, ndugu zenu ambaa hawakwenda pamoja nanyi utumwani— 17 Yahwe wa majeshi anasema hivi, “Ona, niko karibu kutuma upanga, njaa, na ugonjwa juu yao. Kwa maana nitawafanya kuwa kama tini mbovu ambazo ni mbaya sana hazifai kuliwa. 18 Kisha nitawafuata kwa upanga, njaa, na tauni na kuwafanya kuwa kitu cha kushangaza kwa falme zote juu ya dunia—kitu cha kuogofya, kitu cha kulaaniwa na kuzomewa, na kitu cha aibu mionganoni mwa mataifa yote ambako nilimtawanya.

29 Haya ni maneno katika waraka ambao Yeremia nabii alituma kutoka Yerusalem kwa vazee waliosalia mionganii mwa mateka na makuhuni, manabii, na watu wote ambao Nebukadreza aliwapeleka utumwani kutoka Yerusalem hadi Babeli. **2** Hii iliwa baada ya Yekonia mfalme, mama yake mfalme, na watumishi wakuu, viongozi wa Yuda na Yerusalem, na wahunzi walikuwa wamepelekwa mbali na Yerusalem. **3** Aliutuma waraka huu kwa mkono wa Elasa mwana wa Shafani, Gemaria, mwana wa Hilkia, ambaye Sedekia, mfalme wa Yuda, alikuwa amemtuma kwa Nebukadreza mfalme wa Babeli **4** Waraka ulisema, Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kwa mateka ambao niliwasababisha kuwa mateka kutoka Yerusalem hadi Babeli, **5** 'Jengeni nyumba na muishi ndani yake. Pandeni bustani na mle matunda yake. **6** Chukueni wake na mzae wana na mabinti. Kisha Kisha chukueni wake kwa ajili ya wana wenu, na wapatieni waume binti zenu. Wazae wana na mabinti na waongezeka ili msiwe wachache sana. **7** Itafuteni

amani ya mji ambako nimewafanya kuwa watumwa, na mkaubombee kwangu kwa niaba yake kwa kuwa kutakuwa na amani kwenu kama mji uko katika amani.⁸ Kwa maana Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, 'Msiaaache manabii ambao wako katikati yenu na wabashiri wenu kuwadanganya, na misizisikilize ndoto ambazo ninyi wenyewe mnaota.⁹ Kwa maana wanatabiri uongo kwenu katika jina langu. Mimi sikuwatuma—hili ni tangazo la Yahwe.¹⁰ Kwa maana Yahwe anasema hivi, 'Babeli atakapokuwa amewatawala kwa muda wa mika sabini, nitawasaidia ninyi na kulinimiza neno langu jema kwa ajili yenu ili kuwarudisha ninyi katika sehemu hii.¹¹ Kwa maana mimi mwenyewe najua mipangao niliyonayo kwa ajili yenu—hili ni tangazo la Yahwe—mipango kwa ajili ya amani na siyo kwa ajili ya mabaya, ili kuwapo ninyi tumaini na siku zenu za mwisho.¹² Kisha mtanita, na kwenda na kuniomba mimi, na nitawasikiliza.¹³ Kwa maana mtanitafuta na kunipata, kwa kuwa mtanitafuta kwa moyo wenu wote.¹⁴ Kisha nitapatikana kwenu—hili ni tangazo la Yahwe—na nitawarudisha watu wenu waliofungwa; nitawakusanya kutoka mataifa yote na sehehemu zote ambako nimewatawanya—hili ni tangazo la Yahwe—kwa maana nitawarudisha kutoka sehemu ambako niliwasababisha kuwa mateka.¹⁵ Tangu mliposema kwamba Yahwe ameinua manabii kwa ajili yetu katika Babeli,¹⁶ Yahwe anasema hivi kwa mfalme aliyejeti katika kitu cha enzi cha Daudi na watu wote wakaaao katika mji huo, ndugu zenu ambao hawakwenda pamoja nanyi utumwani—¹⁷ Yahwe wa majeshi anasema hivi, "Ona, niko karibu kutuma upanga, njaa, na ugonjwa juu yao. Kwa maana nitawafanya kuwa kama tini mbovu ambazo ni mbaya sana hazifai kuliwa.¹⁸ Kisha nitawafuata kwa upanga, njaa, na tauni na kuwafanya kuwa kitu cha kushangaza kwa falme zote juu ya dunia—kitu cha kuogofya, kitu cha kulaaniwa na kuzomewa, na kitu cha aibu mionganii mwa mataifa yote ambako nilintawanya.

19 Hii ni kwa sababu hawakulisikiliza neno langu—hili ni tangazo la Yahwe—ambalo nililituma kwao kupitia watumishi wangu manabii. Niliwatuma tena na tena, lakini hamkusikiliza—hili ni tangazo la Yahwe. ' 20 Kwa hiyo ninyi wenyewe sikilizeni neno la Yahwe, ninyi mateka wote ambaao amewatuma kutoka Yerusalem hadi Babeli, 21 'Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kuhusu Ahabu mwana wa Kolaya na Sedekia mwana wa Maaseya, watabirio uongo kwenu katika jina langu: Ona, niko karibu kuwaweka katika mkono wa Nebukadreza mfalme wa Babeli. Atawaua mbele ya macho yenu. 22 Kisha laana itatamkwa na wafungwa wote wa Yuda katika Babeli kuhusu watu hawa. Laana itasema: Yahwe awafanye kuwa kama Sedekia na Ahabu, ambaao mfalme wa Babeli aliiwaoka kwenye moto. 23 Hili litatokea kwa sababu ya mambo ya aibu walifofanya katika Israeli walipofanya uzinzi na wake za majarani zao na kutangaza maneno ya uongo katika jina langu, mambo ambayo sikuwaamuru wayaseme. Kwa maana

mimi ndiye nijuaye; mimi ni shahidi—hili ni tangazo la Kisha nitaleta mwisho kamili kwa mataifa yote ambako Yahwe.” **24** Kuhusu Shemaya Mnehelami, sema hivi: **25** nimewatawanya. Bali sitaweka mwisho kwako, ingawa “Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Kwa ninakuadhibu kwa haki na kwa hakika sitakuacha bila sababu ulituma barua kwa jina lako kwa watu wote katika kukuadhibu.” **12** Kwa maana Yahwe anasema hivi, ‘Jeraha Yerusalem, kwa Sefania mwana wa Maaseya kuhanzi, na lako si la kupona; kidonda chako kimeenea. **13** Hakuna mtu kwa makuhani wote, na ulisema, **26** “Yahwe aliwafanya wa kukuteteza kesi yako; hakuna utetezi kwa ajili ya kidonda chako ili upone. **14** Wapenzi wako wote wamekusahau. wasimamizi wa nyumba ya Yahwe. Ninyi ni viongozi wa Hawatakuangalia, kwa maana nimekujeruhi kwa jeraha la watu wote wajitao wazimu na kujifanya wenywewe manabii. **15** Kwa nini sasa, kwa nini hamkumkemea Yeremia wa Anathothi, ambaye hujifanya mwenywewe nabii juu yenu? **28** Kwa maana ametutumia sisi katika Babeli, ‘Itakuwa muda mrefu. Jengeni nyumba na muishi ndani yake, na pandeni busitani na mule matunda yake.” **29** Sefania kuhanzi unaita msaada kwa ajili ya jeraha lako? Maumivu yako la Yahwe likaja kwa Yeremia, likisema, **31** “tuma neno hayaponyeki. kwa sambabu ya uovu wako mwingsi, dhambi kwa mateka wote na sema, ‘Yahwe anasema hivi kuhanzi zako zisizohesabika, nimefanya mambo haya kwako. **16** Shemaya Mnehelami: Kwa sababu Shemaya amewatabiria ninyi wakati mimi sikumtuma, na amewaongoza kuamini uongo, **32** kwa hiyo Yahwe anasema hivi: Angalia, niko karibu kumwadhibu Shemaya Mnehelami na uzao wake. Hapatakuwa na mtu wa kukaa mionganoni mwa watu hawa kwa ajili yake. Hataona mema nitakayofanya kwa ajili ya watu wangu—hili ni tangazo la Yahwe—kwa maana ametangaza usasi dhidi ya Yahwe.”

30 Neno lilokuja kwa Yeremia kutoka kwa Yahwe likisema, **2** “Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema, ‘Jiandikie mwenywewe katika baraua maneno yote niliyotangaza kwako katika barua. **3** Maana ona, siku zinakuja—hili ni tangazo la Yahwe—nitakapowarudisha mateka wa watu wangu Israeli na Yuda. Mimi, Yahwe, nimesema hili. Kwa maana nitawarudisha kwenye nchi ambayo niliwapa babu zao, na wataimiliki.” **4** Haya ni maneno ambayo Yahwe anatangaza kuhanzi Israeli na Yuda, **5** “Kwa maana Yahwe anasema hivi, ‘Tumesikia sauti ya kutetemesha ya hofu na wala siyo ya amani. **6** Ulizeni na muone kama mwanaume anamwogopa mtoto. Mbona ninamwona kila mwanaume kijana ameshika mikono yake juu ya kiuno chake kama mwanaamke anayejifungua mtoto? Kwa nini nyuso zao wote zimegeuka rangi? **7** Ole! Kwa maana siku hiyo itakuwa kuu, isiyofanana na yoyote. Utakuwa wakati wa huzuni kwa Yakobo, lakini ataoakolewa. **8** Kwa maana itakuwa katika siku hiyo—hili ni tangazo la Yahwe wa majeshi—kwamba nitaivunja nira ya shingo zenu, na nitaisambaza minyororo yenu, kwa hiyo wagensi hawatawafanya watumwa tena. **9** Bali watamwabudu Yahwe Mungu wao na kumtumikia Daudi mfalme wao, ambaye nitamfanya mfalme juu yao. **10** Kwa hiyo wewe, mtumishi wangu Yakobo, usiogope—hili ni tangazo la Yahwe—na usikate tamaa, Israeli. Maana ona, niko karibu kukurudisha kutoka mbali, na uzao wako kutoka nchi ya utumwa, Yakobo atarudi na kuwa katika amani; ataoakolewa, na hapatakuwa na hofu zaidi. **11** Kwa maana niko pamoa nawe—hili ni tangazo la Yahwe—ili kukuokoa.

Kisha nitaleta mwisho kamili kwa mataifa yote ambako Yahwe—Nitakuwa Mungu wa familia zote za Israel, na watakuwa watu wangu.” **2** Yahwe anasema hivi, “Watu ambaowamenusirika na upanga wamepata kibali katika nyika; nitatoka nje kuwapa pumziko Israeli.” **3** Yahwe alionitokea zamani na kusema, “Nimekupenda wewe, Israeli, kwa upendo wa milele. Kwa hiyo nimekuvuta kwang kwa agano la uaminifu. **4** Nitakujenga tena kwa hiyo itakuwa umejengwa, bikra wa Israeli..... na kwenda nje michezo ya furaha. **5** Utapanda mizabibu tena juu ya milima Samaria; wakulima watatapanda na kuweka matunda kwa ajili ya matumizi mazuri. **6** Kwa maana siku itakuja wakati walizi watakapotangaza katika milima ya Efraimu, ‘Inuka, twndeni juu kwenye milima wa Yahwe Mungu wetu.’ **7** Kwa maana Yahwe anasema hivi, Piga kelele za shangwe juu ya Yakobo! Pigeni za

furaha kwa ajili ya watu wakuu wa mataifa! Sifa zisikike. lini, binti usiye mwaminifu? Kwa maana Yahwe ameumba Sema, "Yahwe amewaokoa watu wake, masalia wa kitu fulani kipy juu ya dunia—mwanamke anamzunguka Israeli.' 8 Ona, niko karibu kuwaletaa kutoka nchi za mwaname. 23 Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, kusini. Nitawakusanya kutoka sehemu zaa mbali za anasema hivi, "Nitakapowarudisha watu katika nchi yao, dunia. Vipofu na wenye ulemavu watakuwa kati kati yao; watasema hivi katika anchi ya Yuda na miji yake, "Yahwe wanawake wajawazito na wale waliokaribu kujifungua akubariki, wewe sehemu takatifu ambapo anaishi, ewe watakuwa pamoja nao. Kusanyiko kubwa litarudi hapa. 9 mlima mtakatifu.' 24 Kwa maana Yuda na miji yake Watakuja kwa kuomboleza; nitawaongoza huku wakifanya yote wataishi pamoja humo, kama vile watakavyoishi maoambi yao. Nitawafanya wasafiri kataika mikondo wakulima na wachungaji pamaoja na makundi yao. 25 ya maji katika bara bara ilinyoka. Hawatajikwaa juu Kwa maana nitawapa majai ya kunywa waliochoaka, na yake, kwa maana nitakuwa baba kwa Israeli, na Afraimu nitamjaza kila anayeteseka na kiu." 26 Baada ya haya atakuwa mzaliwa wanagau wwa kwanza 10 Sikia neno niliamka, na nikagundua kwamba usingizi wangu ulikuwa la Yahwe, mataifa. Litangazeni pembezonii mwa visiwa unaburudisha. 27 Angalia, siku zinakuja—hili ni tangazo mbali. Enyi mataifa lazima museme, 'Yule aliyemtawanya la Yaahwe—nitakapoipanda nyumba ua Israeli na Yuda Israeli anamkusanya tena na kuwalinda kama mchungaji pamoja na wazawa wa wanadamaau na wanyama. 28 alindavyo kondoo.' 11 Kwa maana Yahwe amemfidia Zamani, niliwaweka katika uanganzi ili kuwang'o na Yakobo na kumkomboa kutoka mkono ambao ulikuwa kuwabomoa, kuwaangusha, kuwarahibu, na kuwalettea na nguvu sana kwake. 12 Kisha watakuja na kufurahia madhara. Lakini katika siku zijazo, nitawaangalia, ili katika vilele nya Sayuni. Nyuso zao zitamelemeta kwa niwajenge na kuwapanda—hili ji tangazo la Yahwe. 29 sababu ya wema wa Yahwe, juu ya nafaka na divai mpya, Katika siku hizo hakuna atakayesema tena, "Baba za juu ya mafuta na malimbuko ya kwanza ya makundi watu wamekula zabibu kali, bali meno ya watoto ni na ng'ombe. Kwa maana maisha yao yatakuwa kama butu.' 30 Kwa maana kila mtu atakuwa katika uovu busitani iliyomwagiliwa, na hatatajisikia huzuni tena. 13 wake mwenyewe; kila alaye zabibu kalai, meno yake Kisha wanawali watafurahia kwa kucheza, na vijana yatakuwa butu. 31 Angalia, siku zinakuja—hili ni tangazo na wanaume wazee watakuwa pamaoja. Kwa maana la Yahwe—nitakapoanzisha aganaao jipya pamaoja na nitageuze maombolezo yao kuwa sherehe. Nitakuwa nyumba nya Israeli na nyumba ya Yuda. 32 Halitakuwa na huruma juu yao na kuwafanya kufurahi badala ya kama agano ambalo nilianzisha na baba zao nilipotwota kuhuzunika. 14 Kisha nitayaloanaisha sana maisha kwa mkono wao nije ya nchi ya Missiri. Hizo zzilikuwa siku ya makuhani. Watu wangu watajijaza wenyewe kwa ambapo wallivunja aaganao lanaahu, ingawa nilikuwa wema—hili ni tangazo la Yahwe." 15 Yahwe anasema mme kwao—hili ni tangazo la Yahwe. 33 Lakaini hili ni hivi: "Sauti imesikika katika Rama, kilio na maombolezo agano nitakaloanzisha na nyumba ya Israeli baada ya mengi. Ni Raheli akiomboleza kwa ajili watoto wake. siku hizi—hili ni tangazo la Yahwe: Nitaiweka sheria Hataki kufarijiwa tena juu yao, kwa maana hawako hai yangu ndani yao na nitaiandika juu ya mioyo yao, kwa tena." 16 Yahwe anasema hivi, Zui a sauti yako usilie na maana nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watau macho yako yasitoe machizi; kwa maana kuna fidia kwa wangu. 34 Kisha kila mtu hatamfundisha jiranai yake, ajili ya mateso yako—hili ni tangazo la Yahwe—watoto wala mtu hatamfundisha ngugu yake akisema, 'Mjue wako watarudi kutoka nchi ya adui. 17 Kuna matumaini Yahwe!' Kwa maana wao wote, kuanzia mdogo wao kwa ajili ya siku zenu za baadaye—hili ni tangazo la hata mkubwa, watanijua—hili ni tangazo la Yahwe—kwa Yahwe—uzao wako watarudi ndani ya mipaka yao." 18 maana nitawasamehe uovu wao na sitazikumbuka tena Kwa hakika nimemsikia Efraimu akilia, 'Uliniadhibu, nami dhambi zao.'" 35 Yahwe anasema hivi—Yahwe, ye ye nieadhibika kama ndama assiye na mafunzo. Nirudisha na afanyaye jua kuangaza mchana na kuzipanga mwezi na nitarudishwa, kwa maana wewe ni Yahwe Mungu wangu. nyota kuangaza usiku. Ye ye ndiye aiwekaye bahari katika 19 Kwa maana baada ya kurudi kwako, nilikuwa na mwendo ili mawimbi yake yaungurume. Yahwe wa majeshi huzuni; baada ya kufundiswa, nilijipiga kofi sshavu langu. katika ajina lake. 36 Anasema hivi, ikiwa tu mambo haya Niliaibika ana dharirika, kwa maana nilizaliwa na hataia ya ya akudumu yakitoweka machoni panaagu—hili ni agizo ujana wangu." 20 Efraimu siyo mtoto wangu wa thamani? la Yahwe—uzao wa Israeli hawatasimama mbaalai nami Yeye si mpendwa wangu, mwanangu anipendezaye? wasiwe taifa." 37 Yahwe anasema hivi, "Kama tu urefu Kwa maana kila ninaponena juu yake, bado nina mwita wa mbingu unawenza kupimwa, na kama tu misingi ya kipenzi cha akili yangu. Kwa namna hii moyo wangu dunia chini inaweza kugunduliwa, nitawakataa uzao unamtamani. Kwa hakika nitaakuwa na huruma ajuu wote wa Israeli kwa sababu ya yote waliyofanya—hili ni yake—hili ni tangazo la Yahwe." 21 Jivekee alama za tangazo la Yahwe." 38 "Angalia, siku zinakuja—hili ni bara bara kwa ajili yako mwenyewe. Weka matangaazo tanagazo la Yahwe—ambapo mji utajengwa tena kwa ajili ya maelekezo kwa ajili yako mwenyewe. Iweke akili yako yanagu, kutoka Mnara wa Hananeli hadi kwenye Lango la juu ya njia sahihi, njia unayopaswa kufuata. Rudi, bikra Pembeni. 39 Kisha mistari ya kupimia itaenda nije hadi Israeli! Rudi kwenye hii miji yako. 22 Utatanga tanga hadi mbali, hadi kwenye kilima cha Garebu na kuzunguka Goa.

40 Bonde lote la miili iliokufa na majivu, na shamaba lenye matuta linalofika hadi Bonde la Kidroni mbali hadi kwenye kona ya Lango la Farasi upande wa mashariki, litateuliwa kwa ajili ya Yahwe. Mji hautang'olewa wala kupinduliwa tena, milele."

32 Neno likaja kwa Yeremia kutoka kwa Yahwe katika mwaka wa kumi wa Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka wa kumi na nane wa Nebukadreza. **2** Katika wakati huo, jeshsi la mfalme wa Babeli ilikuwa limeuzunguka Yerusalem, na Nehemia nabii alikuwa amefungwa katika uwanja wa walini katika nyumba ya mfalme wa Yuda. **3** Sedekia mfalme wa Yuda alikuwa amemfunga na kusema, "Kwa nini unatabiri na kusema, 'Yahwe anasema hivi: Angalia, nikoo karibu kuweka miji huu katika mikono ya mfalme wa Babeli, na atauteka. **4** Sedekia mfalme wa Yuda hatapona kutoka kwenye mikono ya Wakaldayo, kwa maana hakika atatiwa katika mkono wa mfalme wa Babelli. Mdomo wake utazumzia kwenye mdomo wa mfalme, na macho yake yatayaona macho ya mfalme. **5** Atampeleka Sedekia Babeli, na atabaki huko hadi nimuadhibu—hili ni tangazo la Yahwe. Ingawa unapigana dhidi ya Wakaldayo, hautafanikiwa." **6** Yeremia akasema, "Neno la Yahwe likaja kwangu, likisema, Angalia, Hanameli mwana wa Shalomu mjomba wako anakuja kwako na atasema, **7** 'Linunue shamba langu ambalo liko katika Anathothi kwa ajili yako, kwa maana haki ya kununua ni yako.'" **8** Kisha, kama Yahwe aliyotangaza, Hanameli, mwana wa mjomba wangu, akaja kwangu katika uwanja wa walini, na akasema kwangu, 'Linunue shamba langu kwa ajili yako ambalo liko Anathothi katika nchi ya Benyaminii, kwa maana haki ya urithi ni ya kwako, na haki ya kulinunua ni yako. Linunue kwa ajili yako.' Kisha nililija kuwa hili ilikuwa neno la Yahwe. **9** Kwa hiyo nililinua shamba katika Anathothi kutoka kwa Hanameli, mwana wa mjomba wangu, na nilipima fedha kwa ajili yake, shekeli kumi na saba katika uzito. **10** Kisha niliandika katika barua na kuitia muhuri, na kulikuwa na mashadi wakaishuhudia. Kisha nikampa fedha katika mizani. **11** Kisha nikaichukua hati ya manunuzi ambayo ilikuwa imepigwa muhuri, kwa kuifua amri na taratibu, na kama ilivyo ada. **12** Ile barua nikampa Baruku mwana wa Neria wa Maaseya mbele ya Hanameli, mwana wa mjomba wangu, na mashahidi waliotia sahihi kwenye barua iliyopigwa muhuri, na mbele ya Wayahudi wote waliokaa katika uwanja wa walini. **13** Kwa hiyo nikampa amri Baruku mbele yao. Nilisema, **14** Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Chukua nyaraka hizi, vyote hati hii ya manunuzi iliyopigwa muhuri na nakala zisizopigwa muhuri za manunuzi, na uziweke katika chungu cha udongo ili vidumu kwa muda mrefu. **15** Kwa maana Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nyumba, mashamba, na mashamba ya mizabu bitanunuliwa tena katika nchi hii. **16** Baada ya kumpa Baruki mwana wa Neria ile hati ya manunuzi, nikaomba kwa Yahwe nikasema, **17** Ole, Bwana Yahwe!

Angalia! Wewe peke yako umezitengeneza mbingu na dunia kwa nguvu zako kuu na kwa mkono wako ulioinuka. Hakuna kitu ambacho ukisema kwako ni kigumu sana kukifanya. **18** Wewe huonesha agano la uaminifu kwa maelfu na kumimina makosa ya wanadamu katika mapaja ya watoto wao baada yao. Wewe ni Mungu mkuu na mwenye nguvu. **19** Wewe ni mkuu katika hekima na una nguvu katika matendo, kwa maana macho yako yanaona njia zote za watu, ili kumlipa kila mtu stahiki ya matendo yake. **20** Ulifanya ishara na maajabu katika nchi ya Misiri. Hata leo hapa Israeli na kati ya wanadamu wengine wote, umelifanya jina lako kuwa maarufu. **21** Kwa maana uliwanunua watu wako Israeli kwa ishira na maajabu, kwa mkono hodari, kwa mkono ulioinuka, na kwa hofu kuu. **22** Kisha uliwapa nchi hii—ambayo uliapa kwa babu zao kwamba utawapa—nchi itirikayo maziwa na asali. **23** Hivyo walingia na kuimiliki. Lakini hawakuitii sauti yako wala kuishi kwa kuitii sheria yako. Hawakufanya chochote ulichowaamuru kufanya, kwa hiyo umeleta juu yao majanga haya yote. **24** Angalia! Urefu wa maboma haya umefika hadi kwenye mji ili kuuteka. Kwa sababu ya upanga, njaa, na tauni, mji umetiwa kwenye mikono ya Wakaldayo wanaopigana dhidi yake. Kwa maana ulichosema kitatokea sasa kinatokea, na ona, unatazama. **25** Kisha wewe mwenyewe uliniambia, "Nunua shamba kwa fedha kwa ajili yako na mashahidi wameshuhudia, ingawa mji huu unatiwa mikononi mwa Wakaldayo." **26** Neno la Mungu likaja kwa Yeremia, likisema, **27** "Angalia! Mimi ni Yahwe, Mungu wa wanadamu wote. Kuna kitu cho chote kigumu sana kwangu kukifanya? **28** Kwa hiyo Yahwe anasema hivi, 'Ona, nikoo karibu kuutia mji huu kwenye mikono ya Wakaldayo na Nebukadreza, mfalme wa Babeli. Atauteka. **29** Wakaldayo wanaopigana dhidi ya mji huu watakuja na kuwashaa moto kwenye mji huu na kuunguza, pamoja na nyumba juu ya paa la watu waliomwabudu Baali na kumimina dhabihu kwa miungu wengine ili kunikasirisha. **30** Kwa maana watu wa Israeli na Yuda hakika wamekuwa watu wanaofanya maovu mbele ya macho yangu tangu ujana wao. Watu wa Israeli hakika wameniudhi kwa matendo ya mikono yao—hili ni tangazo la Yahwe. **31** Yahwe anatangaza kwamba mji huu umekuwa sababu ya hasira yangu na ghadhabu yangu tangu siku walipoujenga. Umekuwa hivyo hata leo. Kwa hiyo nitaundo mbele ya uso wangu **32** kwa sababu ya uovo wote wa watu wa Israeli na Yuda, mambo waliofanya ili kunicukiza—wao, wafalme wao, wana wa wafalme, makuhani, manabii, na kila mtu katika Yuda na wakaaji wa Yerusalem. **33** Wamenigeuzia migongo yao badala ya nyuso zao, ingawa niliwfundisha kwa furaha. Nilitahidi kuwafundisha, lakini hakuna hata mmoja wao aliyenisikiliza ili kupokeea marekebisho. **34** Walisimamisha sanamu zao za ajabu katika nyumba inayoitwa kwa jina langu, ili kunitia unajisi. **35** Wakazijenga sehemu za juu katika Bonde la Beni Hinomu ili kuwatia katika moto wana wao na binti zao kwa ajili ya Moleki. Mimi

sikuwaagiza. Sikuweka akilini mwangu kamwe kwamba watafanya mambo maovu na kwa hiyo kuwasabisha Yuda wa Israeli, kuhusu mji huu ninasema hivi, 'mji ambaa mnasema, 'Umetiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli kwa Kisha watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu yao na uzao wao baada yao. 40 Kisha nitafanya pamoja nao agano la milele, ili nisiache kufanya mema kwa ajili yao. nitajiwekea heshima katika miyo yao, ili kwamba yao na uzao wao baada yao. 41 Kisha nitajifurahisha katika kufanya mema yao mambo mema niliyosema kwamba nitafanya kwa ajili yao. 42 Kwa amaana hii, ambayo mnaisema, "Hii ni nchi iliyoharibvi, isiyo na mwanadamu wala mnyama. Imetiwa mikononi mwa Wakaldayo" 44 Watanunua mashamba kwa fedha na kuandika katika barua zilizopigwa muhuri. Watawakusanya mashahidi katika nchi ya Benyamini, wote kuzunguka Yerusalem na mji ya Yuda katika mji ya nchi yenye vilima, na katika nchi tambarare, na katika mji ya Negebu. Kwa maana nitawarejesha wafungwa wao—hili ni tangazo la Yahwe."

33 Kisha neno la Yahwe likaja kwa Yeremia mara ya pili, alipokuwa bado amefungwa ndani ya uwanja wa walinzi, ilikisema, 2 Yahwe muumbaji, anasema hivi—Yahwe, aumbaye ili athitishishe—Yahwe ndilo jina lake, 3 'Niite, na nitakuitika, nitakuelezea mambo makuu, siri ambazo huzielewi.' 4 Kwa maana Yahwe, Mungu wa Israel, anasema hivi kuhusu nyumba zilizo katika mji huu na nyumba za wafalme wa Yuda zilizobomolewa kwa sababu ya maboma na upanga, 5 Wakaldayo wanakuja kupigana na kuzijaza nyumba kwa hizi kwa majeshi ya watu ambaa wataua katika hasira yangu na ghadhabu yangu, nitakapouficha mji huu uso wangu kwa sababu ya uovu wao wote. 6 Lakini ona, niko karibu kuleta uponyaji na tiba, kwa maana nitawaponya na nitawapa wingi wa, amani na uamainifu. 7 Kwa maana nitawarudhisha wafungwa wao wa Yuda na Israeli; nitawajenga tena kama ilivyoku mwanzo. 8 Kisha nitawatakasa uovu wote waliofanya dhidi yangu. Nitasamehe makosa yote walionitenda, na na njia zote walizo asi dhidi yangu. 9 Kwa maana mji huu kwa ajili yangu utakuwa chombo cha furaha, nyimbo, sifa na heshima kwa mataifa yote ya dunia ambaa wasatasikia mambo yote mema ninayokwenda kufanya kwa ajili ya huu mji. Kisha wataogopa na kutetemeka kwa sababu

ya mambo yote mema na amani nitayoupa mji huu.' 10 Yahwe anasema hivi, 'Katika sehemu hii ambayo sasa shangwe, sauti ya bwana arusi na sauti ya bibi arusi, sauti ghadhabu, hasira kuu. Niko karibu kuwarudisha kwenye za wale wasemao, wanapoleta shukrani katika nyumba sehemu hii na kuwawezesha kuishi katika usalama. 38 ya Yahwe, 'Mshukuruni Yahwe wa majeshi, kwa maana Kisha watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu Yahwe ni mwema, na upendo wake usioshindwa wadumu wao. 39 Nitawapa moyo mmjoo na na njia moja ya kuniheshimu kila siku ili kwamba yawepo mema kwa ajili yao na uzao wao baada yao. 40 Kisha nitafanya pamoja natiwekeea heshima katika miyo yao, ili kwamba yao na uzao wao baada yao. 41 Kisha nitajifurahisha katika kufanya mema yao mambo mema niliyosema kwamba nitafanya kwa ajili yao. 42 Kwa amaana hii, ambayo mnaisema, "Hii ni nchi iliyoharibvi, isiyo na mwanadamu wala mnyama. Imetiwa mikononi mwa Wakaldayo" 44 Watanunua mashamba kwa fedha na kuandika katika barua zilizopigwa muhuri. Watawakusanya mashahidi katika nchi ya Benyamini, wote kuzunguka Yerusalem na mji ya Yuda katika mji ya nchi yenye vilima, na katika nchi tambarare, na katika mji ya Negebu. Kwa maana nitawarejesha wafungwa wao—hili ni tangazo la Yahwe.'

11 sauti za furaha na sauti za kutakwepo tena wafungwa wa nchi kuna—"Kuwa walivokuwa mwanzo,' asema Yahwe. 12 Yahwe wa majezi asema hivi: Katika sehemu hii ya ukiwa, ambamo sasa hakuna mwanadamu wala mnyama—katika miji hili ni tangazo la Yahwe—ambapo nitafanya nchi ya Benyamini na kuzunguka Yerusalem yote, na Katika miji ya Yuda, makundi yatapata njia chini ya mfono wa yule anayewahesabu,' asema Yahwe. 14 Angalia! Siku zinakua—hili ni tangazo la Yahwe—ambapo nitafanya nchi ya Benyamini na kuzunguka Yerusalem yote, na Katika siku hizo na katika wakati huo nitachipua shina la haki kwa ajili ya Daudi, na litafanaya hukumu na haki katika nchi. 16 Katika siku hizo Yuda wataokolewa, na Yurusalemu utaishi katika usalama, kwa maana hivi ndivyo atakavyoitwa, "Yahwe ni haki ni haki yetu." 17 Kwa maana Yahwe anasema hivi: 'Mwana kutoka ukoo wa Daudi hatakosa kuketi katika kiti cha nyumba ya Israeli, 18 wala mtu kutoka ukuhani wa Kilawi hatakosa kutoa sadaka za kuteketezwa mbele zangu, kutoa sadaka za chakula, na kutoa sadaka za nafaka wakati wote.' 19 Neno la Yahwe likaja kwa Yeremia, likisema, 20 "Yahwe anasema hivi: 'Kama mkiweza kulivunja agano langu la mchana na usiku ili kwamba siku isikawie wala usiku usikawie kujua kwa wakati wake, 21 basi mtaweweza u kulivunja agano langu na Daudi mtumishi wangu, ili kwamba aspate mwana wa kuketi juu ya kitu chake cha enzi, na gano langu na makuhuni wa Kilawi, watumishsi wangu. 22 Kama vile majeshi ya mbinguni yasivyoweza kuhesabika, na kama vile mchanga wa ufukwe wa bahari usivyoweza kupimwa, ndivyo nitakavyouongeza uzao wa Daudi mtumishi wangu na Walawi watumikao mbele zangu.' 23 Neno la Mungu likaja kwa Yeremia, likisema, 24 Hamkuzingatia walichotangaza watu hawa waliposema, 'Zile Familia mbili ambazo Yahwe alizichagua, sasa amezikataa?' Kwa jinsi hii hili waliwapuuza watu wangu, wakisema kwamba si taifa tena katika macho yao. 25 Mimi, Yahwe, nasema hivi, 'Kama sijalithibitisha agano la mchana na usiku, na kama sijaziweka sheria za mbingu na dunia, 26 basi nitawakataa uzao wa Yakobo na Daudi mtumishi wangu, na nisiletie mtu kutoka kati yao wa kutawala juu ya uzao wa Abrahamu, Isaka, na Yakobo. Kwa maana nitawarudhisha wafubgwa wao na kuonesha huruma kwao.'

34 Neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Yahwe, wakati Nebukadreza mfalme wa Babeli, majeshi yake yote, pamoja na falme zote za dunia, maeneo yote yaliyo chini ya mamlaka yake, na watu wake wote walikuwa wanapigana vita dhidi ya Yerusalem na miji yake yote, kusema: 2 'Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nenda na uzungumze kwa Sedekia mfalme wa Yuda na useme kwake, 'Yahwe asema hivi: Angalia, niko karibu kuutia miji huu mkononi mwa mfalme wa Babeli. Atauchoma moto. 3 Hautapona kutoka mkono wake, kwa maana kwa hakika utakamatwa na kutiwa mkononi mwake. Macho yako yatayaangalia macho ya mfalme wa Babeli; atazungumza kwako moja kwa moja ukiwa unaenda Babeli.' 4 Sedekia mfalme wa Yuda, sikiliza neno la Yahwe! Yahwe anasema hivi kuhusu wewe, 'Hautakufa kwa upanga. 5 Utakufa katika amani. Kama kwenye mafukizo ya babu zako, wafalme waliokuwepo kabla yako, watauchoma mwili wako. Watasema, 'Ole, bwana!' Watakuomboleza. Sasa nimesema—hili ni tangazo la Yahwe.' 6 Kwa hiyo Yeremia nabii akatangaza kwa Sedekia mfalme wa Yuda maneno haya yote katika Yerusalem. 7 Jeshi la mfalme wa Babeli likafanya dhidi ya Yerusalem na miji yote ya Yuda iliyobaki: Lakishi, na Azeka. Miji hii ya yuda ilisalia kama miji yenye maboma. 8 Neno lilomjia Yeremia kutoka kwa Yahwe baada ya mfalme Sedekia kufanya agano na watu wote katika Yerusalem, ili kuwatanagazia uhuru 9 ya kwamba kila mtu lazima amwachie huru mtumwa wake wa Kiebrania, wote wa kiume na wa kike, kwa hiyo mtu alipaswa kutotumtumikisha Myahudi, ambaye alikuwa ndugu yake. 10 Kwa hiyo watu wote na viongozi wakaingia katika agano kwamba kila mtu amwachie huru mtumwa wake wa kiume na waikke ili asiwe mtumwa tena. Walitii na kuwaweka huru. 11 Lakini baada ya hapo walibadili akili zao. Wakawarudisha watumwa ambao walikuwa wamewaachia huru. Wakawalazimisha kuwa wataumwa tena. 12 Kwa hiyo neno la Yahwe likaja kwa Yeremia, likisema, 13 'Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema hivi, 'Mimi mwenyewe nilifanya agano na babu zenu katika siku ambayo niliwatoa nje ya nchi ya Misiri, nje ya nyumba ya utumwa. Hapo ndipo niliposema, 14 Katika mwisho wa mwaka wa saba, kila mtu lazima amwachie ndugu yake, Mwebania mwenzake aliyejuza mwenyewe kwako ili kukutumikia kwa miaka sita. Mwagine aende kwa uhuru.' Lakini babu zenu hawakunisikiliza wala kutega masikio yao kwangu. 15 Sasa ninyi wenyeve mlimtibu na kuanza yaliyonema katika macho yangu. Mlitangaza uhuru, kila mtu kwa jirani yake, na mlifanya agano mbele zangu kwenye nyumba iitwayo kwa jina langu. 16 Lakini tena mmegeuka na kulichafua jina langu; mmemsababisha kila mtu kumleta tena mtumwa wake wa kiume na wa kike, wale mliowachie kwenda walikotaka. Mmewalazimisha kuwa watumwa tena.' 17 Kwa hiyo Yahwe asema hivi, 'Ninji wenyeve hamkunisikiliza. Mlipaswa kuwa mmetangaza uhuru, kila mmoja wenu, kwa ndugu zenu na Waisraeli wenzenyu. Kwa hiyo angalia! Niko karibu kutangaza uhuru kwenu—hili ni tangazo la Yahwe—uhuru wa upanga, tauni, na njaa, kwa maana naenda kuwafanya kitu cha ajabu katika macho aya kila ufalme juu ya dunia. 18 Kisha nitashughulika na watu waliolivuja agano langu, ambao hawakuyashika maneno ya agano ambalo walilitibitisha mbele zangu walipomkata ng'ombe dume katika vipande viwili na kutembea katika vipande vyake, 19 na kisha viongozi wa Yuda na Yerusalem, matowashi na makuhani, na watu wote wa nchi wakatembea katika vipande vya yule ng'ombe dume. 20 Nitawatia katika mikono ya adui zao na katika mikono ya hao wanaoutafuta uhai wao. Miili yao itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama juu ya dunia. 21 Kwa hiyo nitawatia Sedekia mfalme wa Yuda na viongozi wake kwenye mikono ya adui zao na kwenye miko ya wale wanaoutafuta uhai wao na katika mikono ya majeshi ya mfalme wa Babeli ambayo yameinuka dhidi yenu. 22 Angalia, niko karibu kutoa amari—hili ni tangazo la Yahwe—na nitawaleta tena kwenye miji huu ili wapigane dhidi yake, na kuunguza kwa moto. Kwa maana nitaitaigeuza miji ya Yuda kuwa sehemu za ukiwa ambamo hapatakuwa na wakaaji.'

35 Neno kutoka kwa Yahwe likamjia Yeremia katika siku za Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, kusema, 2 'Nenda kwenye familia ya Warekabi na zungumza nao. Kisha uwalete kwenye nyumba yangu, mle ndani ya moyawapo ya vyumba, na uwape divai wanywe.' 3 Hivyo nilimchukua Yaazania mwana wa Yeremia mwana wa Habasinia na ndugu zake, wanawe wote, na familia yote ya Warekabi. 4 Nikawapeleka wote kwenye nyumba ya Yahwe, katika vyumba vya wana wa Hanani mwana wa Igdalia, mtu wa Mungu. Vyumba hivi vilikuwa karibu na chumba cha viongozi, ambacho kilikuwa juu ya chumba cha Maaseya mwana wa Shalomu, mtunza lango. 5 Kisha nikaleta mabakuli na vikombe vilivyoja divai mbele ya Warekabi na kusema kwao, 'Kunyeneti divai.' 6 Lakini walisema, 'hatutakunywa divai yoyote, kwa maana babu yetu, Yonadabu mwana wa Rekabu, alituamu, Msinywe divai yoyote, ninji wala uzao wenu, milele. 7 Pia, msijenge nyumba yoyote, kupanda mbegu zozote, wala kupanda shamba lolote la mizabibu; hivi siyo kwa ajili yenu. Kwa maana lazima muishi katika hema maisha yenu yote, ili kwamba muweze kuishi siku nyiningi katika nchi mnayoishi kama wageni.' 8 Tumeitii sauti ya Yonadabu mwana wa Rekabu, babu yetu, katika yote aliyotuamu, kutokekunywa divai maisha yetu yote, sisi, wake zetu, wana wetu, na binti zetu. 9 Hatutajenga nyumba kwa ajili ya kuishi ndani, na hatutakuwa na shamba la mizabu, konde, wala mbegu ya kumiliki sisi. 10 Tumeishi katika hema na tumetii na kufanya yote aliyotuamu Yonadabu babu yetu. 11 Lakini Nebukadreza mfalme wa Babeli alipoivamia nchi, tulisema, 'Njoo, lazima twende Yerusalem ili tupone na mkono wa Wakaldayo na majeshi ya Waaramu. Kwa hiyo tunaishi Yerusalem.' 12 Kisha neno la Yahwe likaja kwa Yeremia, likisema, 13 'Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, 'Nenda na

useme kwa wanaume wa Yuda na wakaaji wa Yerusalem, 'Hamtapoeka maelekezo na kulisikiliza neno langu?—hili ni tangazo la Yahwe. **14** Maneno ya Yonadabu mwana wa Rekabu aliowapa wanawe kama amri. wasinywe divai yoyote, yameheshimu hadi leo. Wameitii amri ya babu yao. Lakini mimi, nimekuwa nikifanya matangazo kwenu bila kukoma, lakini hamnisikilizi. **15** Niliwatuma kwenu watumishi wangu wote, manabii, nilikuwa nawatuma bila kukom ili waseme, 'Kila mtu auache uovu wake na kutenda matendo mema; asiwepo mtu wa kuifuta miungu mingine tena na kuiabudu. Bdala yake, rudini kwenye nchi niliyowapa ninyi na babu zenu,' bado hamtanisikiliza wala kutega maskio yenu kwangu. **16** Kwa maana uzao wa Yonadabu mwana wa Rekabu wamezishika amri za babu yao alizowapa, lakini watu hawa hupuuza kunisikiliza." **17** Kwa hiyo Yahwe, Mungu wa majeshi na Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Angalia, Ninaleta juu ya Yuda na juu ya kila mtu anayeishi Yerusalem, majanga yote niyotamka dhidi yao kwa sababu niliwaambia, lakini hawakusikiliza; niliwaita, lakini hawakuitika.' **18** Yeremia akasema kwa familia ya Warekabi, "Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli asema hivi: mmezisikiliza amri za Yonadabu babu yenu na kuzishika zote—mmeyatii yote aliowyamuru kufanya—**19** kwa hiyo Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Siku zote kutakuwa na mtu kutoka uzao wa Yonadabu mwana wa Rekabu kwa ajili ya kunitumikia.'

36 Ilikuwa tokea katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosiah mfalme wa Yuda, kwamba neno hili llikuwa kwa Yeremiah kutoka kwa Yahwe, na alisema, **2** "Chukua kitabu kwa ajili yako na uandike juu yake maneno yote ambayo nimekwisha kukuambia kuhusiana na Israel na Yuda, na kila taifa. Fanya hivi kwa kila kitu nilichokuambia tokea siku za Yosia mpaka siku ile. **3** Huenda watu wa Yuda watasikiliza majanga yote ambayo ninakusudia kuleta juu yao. Huenda kila mmoja ataacha njia zake mbaya, ili kwamba niweze kuwasamehe maovu yao na dhambi zao." **4** Kisha Yeremia alimwita Baruku mwana wa Neria, na Baruku aliandika kwenye kitabu, kwa imla ya Yeremia, maneno yote ya Yahwe yalizinguzwa kwake. **5** Kisha Yeremia alitoa amri kwa Baruku. Alisema, "Niko gerezani na siwezi kwenda kwenye nyumba ya Yahwe. **6** Kwa hiyo unapaswa uende na kusoma kutoka kwenye kitabu ulichoandika kwa imla yangu. Kwa siku ya kufunga, unapaswa usome maneno ya Yahwe kwenye masikio ya watu katika nyumba yake, na pia kwenye masikio ya Yuda yote waliokuwa kutoka katika miji yao. Tangaza maneno haya kwao. **7** Huenda maombi yao ya rehema yatakuja mbele ya Yahwe. Huenda kila mtu ataacha njia mbaya, kwani gathabu na hasira ya Yahwe imetangazwa dhidi ya watu kwa ukali." **8** Kwa hiyo Baruku mwana wa Neria alifanya kila kitu ambacho Yeremia nabii alimwamuru yeze kufanya. Alisoma kwa sauti maneno ya Yahwe ndani mwa nyumba ya Yahwe. **9** Ilikuwa tokea katika mwaka wa tano na mwezi wa tisa kwa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, kwamba watu wote

Yerusalem na watu waliotoka Yerusalem toka miji ya Yuda walitangaza kufunga kwa kumheshimu Yahwe. **10** Baruku alisoma kwa sauti maneno ya Yeremia katika nyumba ya Yahwe, kutoka kwenye chumba cha Gamaria mwana wa Shafani mwandishi, katika ua wa juu, kwa mlango wa kuingilia wa nyumba ya Yahwe. Alifanya hivi kwa masikio ya watu wote. **11** Basi Mikaya mwana wa Gemaria alisikia maneno yote ya Yahwe kwenye kitabu. **12** Alienda chini kwenye nyumba ya mfalme, kwenye chumba cha katibu. Tazama, maafisa wote walikuwa wamekaa hapo: Elishama mwandishi, Delaiah mwana wa Shemaiah, Elnathan mwana wa Achbor, Gemaria mwana wa Shefani, na Sedekia mwana wa Hananiah, na maafisa wote. **13** Kisha Mikaya alitoa taarifa ya maneno yote kwao ambayo alikuwa amesikia ambayo Baruku alisoma kwa sauti kwenye masikio ya watu. **14** Kwa hiyo maafisa wote walimtuma Jehudi mwana wa Nethaniah mwana wa Shelemiah mwana wa Kushi, kwa Baruku. Jehudi alisema kwa Baruku, "Chukua kitabu katika mkono wako, kitabu ambacho ulikuwa unakisoma kwa masikio ya watu and ka." Kwa hiyo Baruku mwana wa Neria alichukua kitabu katika mkono wake na alienda kwa maafisa. **15** Kisha walisema naye, "Kaa chini na usome haya katika masikio yetu." Kwa hiyo Baruku akasoma kitabu. **16** Ilitokea wakati waliposikia haya maneno yote, kila mtu alipatwa na hofu kwa mtu aliye karibu naye na kusema kwa Baruku, "Kwa hakika tunapaswa kutoa taarifa ya maneno haya yote kwa mfalme." **17** Kisha walimuliza Baruku, "Tuambie, ulipataje kuandika maneno yote haya kwa imla ya Yeremia?" **18** Baruku aliwaambia, "Alitoa imla ya maneno haya yote kwangu, na nikayaandika kwa wino kwenye kitabu hiki." **19** Kisha maafisa walisema kwa Baruku, "Nenda, jifiche mwenyewe, na Yeremiah, pia. Usipatikane mtu ye yote kujua uko wapi." **20** Kisha walienta kwa uwanja wa mfalme na wakatua taarifa ya maneno haya kwake. Lakini kwanza walihifadhi kitabu kwenye chumba cha katibu Elishama. **21** Basi mfalme alimtuma Yehudi kuchukua kitabu. Yehudi alichukua toka chumba cha Elishama katibu. Kisha alikisoma kwa sauti kwa mfalme na wote maafisa walikuwa wamesimama karibu naye. **22** Sasa mfalme alikuwa amesimama kwenye nyumba ya majira ya baridi katika mwezi wa tisa, na mkaa ulikuwa unawaka mbele yake. **23** Ilitokea wakati Yehudi aliposoma kurusa tatu au nne, mfalme angweza kuikata kwa kisu na kuitupa kwenye moto katika mkaa mpaka kitabu chote kiliteketea. **24** Lakini wala mfalme wala ye yote wa mijakazi wake aliyesikia haya maneno yote aliogopa, wala hawakuchana nguo zao. **25** Elnathani, Delaya, na Gemaria walikuwa wamemuomba mfalme asikichome kitabu, lakini hakuwasikiliza. **26** Basi mfalme alimwamuru Yerameeli, ndugu, Seraya mwana wa Azrieli, na Shelemia mwana wa Abdeeli kumfunga Baruku mwandishi na Yeremia nabii, lakini Yahwe alikuwa amewaficha. **27** Kisha neno la Yahwe llikuwa kwa Yeremia baada ya mfalme kuwa amechoma kitabu na maneno ya Baruku yaliyokuwa yameandikwa kwa imla ya Yeremia,

na alisema, 28 "Rudi, chukua kitabu kingine kwa ajili yako, na uandike maneno haya yote ambayo yalikuwa kwenye kitabu cha kwanza, ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda alikichoma. 29 Kisha unapaswa kusema hivi kwa mfalme Yehoyakimu mfalme wa Yuda: 'Ulichoma hicho kitabu! Na ulisema: Kwanini umeandika juu yake, "Mfalme wa Babeli hakika atakuja na kuharibu nchi hii, kwa kuwa atawaangamiza wanaume wote na wanyama ndani yake?" 30 Kwa hiyo Yahwe anasema hivi kuhusu wewe, Yehoyakimu mfalme wa Yuda: "Hakuna mzao wako atawahi kukaa kwenye kiti cha Daudi. Kama wewe, maiti yako itatupwa kwenye siku ya joto na usiku wa baridi. 31 Kwa kuwa nitakuadhibu, wazao wako, na wajakazi wako kwa maovu yenu yote. Nitaleta kwenu, kwa wakazi wote wa Yerusalem, na kwa kila mtu Yuda majanga ambayo nimewatishia ninyi, lakini kwa hamkuwa makini." 32 Kwa hiyo Yeremia alichukua kitabu kingine na akampa Baruku mwana wa Neria mwandishi. Baruku aliandika juu yake kwa imla ya Yeremia maneno yote ambayo yalikuwa katika kitabu kilichochomwa moto na mfalme Yehoyakimu mfalme wa Yuda. Zaidi, maneno mengi ya kufanana yaliongezwa kwenye kitabu hiki.

37 Sasa Sedekia mwana wa Yosia alitawala kama mfalme badala ya Yehoyachin mwana wa Yehoyakimu. Nebukadreza mfalme wa Babeli aliwaka amemfanya Sedekia mfalme juu ya nchi ya Yuda. 2 Lakini Sedekia, wajakazi wake, na watu wa nchi hawakusikiliza maneno ya Yahwe ambayo alitangaza kwa mkono wa Yeremia nabii. 3 Kwa hiyo Mfalme Sedekia, Yehukali mwana wa Shelemia, na Zefania mwana wa Maaseia kuhani alituma ujumbe kwa Yeremia nabii. Walisema, "omba kwa niaba kwa Yahwe Mungu wetu." 4 Sasa Yeremia aliwaka anakuja na kwenda mionganini mwa watu, kwa kuwa aliwaka bado hajawekwa ndani ya gereza. 5 Jeshi la Farao lilitoka Misri, na Wakaldayo waliozingira Yerusalem walisikia habari kuhusu wao na kuondoka Yerusalem. 6 Kisha neno la Yahwe lilikuja kwa Yeremia nabii na kusema, 7 "Yahwe, Mungu wa Israel, asema hivi: Hiki ndivyo utakavyosema kwa mfalme wa Yuda, kwa sababu amekutuma wewe kutafuta ushauri toka kwangu, 'Ona, jeshi la Farao, ambalo lilikuja kukusaidia, liko tayari kurudi Misri, kwenye nchi yao. 8 Wakaldayo watarudi. Watapigana dhidi ya mji huu, kuuteka, na kuuchoma.' 9 Yahwe asema hivi: Msidaganyane kwa kusema, "Hakika Wakaldayo wanatuacha sisi,' kwa kuwa hawatatuacha. 10 Hata kama mmelishinda jeshi la Wakaldayo lote ambalo linapigana nanyi ili kwamba wanaume waliojeruhiwa walibakizwa katika mahema yao, wangeweza kunyanya na kuchoma mji huu." 11 Basi ilikuwa wakati jeshi la Wakaldayo lilipoonidoka Yerusalem wakati jeshi la Farao lilikuwa linakuja, 12 kisha Yeremia alienda toka Yerusalem kwenda nchi ya Benjamini. Alitaka kumiliki njia ya nchi huko mionganini mwa watu wake. 13 Kama alivyokuwa katika mlango wa

Benjamini, mlinzi mkuu aliyekuwa hapo. Jina lake liliikuwa Yeria mwana wa Shelemia mwana wa Hanania. Alimshika kwa kumnyakua Yeremia nabii na kusema, "Mnataki wa Yuda alikichoma. 14 Lakini Yeremia alisema, "Hiyo si kweli. Siendi jangwani kwa Wakaldayo." Lakini Yeria hakumsikiliza. Alimchukua Yeremia na kumleta kwa maafisa. 15 Maafisa walikuwa wamemkasirikia Yeremia. Walimpiga na kumweka gerezani, ambayo ilikuwa nyumba ya Yonathan mwandishi, kwa kuwa waligeuza kuwa gereza. 16 Kwa hiyo Yeremia aliwaka amewekwa kwenye kifungo cha chini, ambako aliwaka huko kwa siku nyingi. 17 Kisha mfalme Sedekia alimtuma mtu mmoja aliymleta kwenye ikulu. Kwenye nyumba yake, mfalme alimuuiliza binafisi, "Kuna neno: Utatiwa kwenye mkono wa mfalme wa Babeli." 18 Kisha Yeremia alisema kwa mfalme Sedekia, "Kwa namna gani nimekutenda dhambi, mjakazi wako, au watu hawa kwamba umeniweke mimi kwenye gereza? 19 Wako wapi nabii wako, wale waliotabiri kwa ajili yako na kusema mfalme wa Babeli hatakuja dhidi yako au dhidi ya nchi hii? 20 Lakini sasa sikiliza, bwana wangu mfalme! Acha ombi langu live mbele yako. Usinirudie mimi kwenye nyumba ya Yonathan mwandishi, au nitakufa huko." 21 Kwa hiyo mfalme Sedekia alitoa amri. Wajakazi wake walimwekeea mipaka Yeremia katika uwanja wa walini. Alipewa mkate kila siku kutoka mtaa wa waokaji mkate, mpaka mkate wote mjini uliisha. Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja walini.

38 Shefatia mwana wa Matani, Gedalia mwana wa Pashuri, na Pashuri mwana wa Malkiya alisikia maneno ambayo Yeremia aliwaka akitanganza kwa wato wote. Aliwaka akisema, 2 "Yahwe asema hivi: Yeyote anayeishi kwenye mji huu atauwawa kwa upanga, njaa, na pigo. Lakini yeote ambaye aendae kwa Wakaldayo ataishi. Atatoroka pamoja na maisha yake mwenyewe, na kuishi. 3 Yahwe asema hivi: Huu mji huu utapewa kwa mkono wa jeshi la mfalme wa Babeli, na ataukamata." 4 Kwa hiyo maafisa walisema kwa mfalme, "Acha mtu huu afe, kwa kuwa kwa njia hii anadhofisha mikono ya wanaume wapiganaji wallobaki kwenye mji huu, na mikono ya watu wote. Anatanganza maneno haya, kwa kuwa huyu mtu hafanyi kwa usalama wa watu hawa, lakini kwa majanga." 5 Basi mfalme Sedekia alisema, "Tazama, yuko mkononi mwako kwa kuwa hakuna mfalme awezae kumpinga." 6 Kisha walimchukua Yeremia na kumtupa kwenye kisima cha Malkiya, mwana wa mfalme. Kisima kilikuwa kwenye uwanja wa mlinzi. Walimshusha Yeremia chini kwa kamba. Hapakuwa na maji kwenye kisima, lakini kulikuwa na matope, na alizama chini ya matope. 7 Sasa Ebed Meleki Mkushi aliwaka mmoja wa watowashi katika nyumba ya mfalme. Alisikia kwamba walikuwa wamemuweka Yeremia kwenye kisima. Sasa mfalme aliwaka ameketi kwa mlango wa Benjamini. 8 Basi Ebed Meleki alienda toka nyumba ya mfalme na kuzungumza na mfalme. 9 Alisema, "Bwana wangu mfalme, hawa wanaume wamefanya uovu kwa namna

walivomtendea Yeremia nabii. Walimtupa kwenye kisima kwa ajili ya kufa kutokana na njaa, tangu hakuna chakula zaidi katika mji." **10** Kisha mfalme alitoa amri kwa Ebed Meleki Mkushi. Alisema, "Chukua amri ya watu thelasini kutoka hapa na mtoe Yeremia nabii nje ya kisima kabla hajafa." **11** Basi Ebed Meleki alichukua amri ya watu hao na akaenda nyumba ya mfalme, kwenye ghala la nguo chini ya nyumba. Toka hapo alichukua vitambaa na nguo zilizochanika na kuyashusha chini kwa kamba kwa Yeremia ndani ya kisima. **12** Ebed Meleki Mkushi alisema kwa Yeremia, "Weka matambara na nguo zilizoraruka chini ya mikono yako na juu ya kamba." Basi Yeremia alifanya hivyo. **13** Kisha walimvuta Yeremia kwa kamba. Kwa njia hii walimtoa kutoka kisimani. Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja wa mlinzi. **14** Kisha Mfalme Sedekia alituma neno na kumleta Yeremia nabii kwake, kwenye lango la tatu la nyumba ya Yahwe. Mfalme alisema kwa Yeremia, "Nataka nikuulize kitu. Usinizuulie jibu mimi." **15** Yeremia alisema kwa Sedekia, "Kama nakujibu, hautaniuawa kwa hakika? Na kama nakupa ushauri, hautanisikiliza mimi." **16** Lakini Mfalme Sedekia aliapa kwa Yeremia kwa siri na kusema, "Kama Yahwe aishivyo, ye ye aliyetufanya sisi, Sitakuuwa au kukuweka kwenye mkono wa watu wale wanaotafuta maisha yako." **17** Kwa hiyo Yeremia alisema kwa Sedekia, "Yahwe, Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Kama kwa kweli utatoka kwenda kwa maafisa wa mfalme wa Babeli basi uteishi, and mji huu hautachomwa. Wewe na familia yako mtaishi. **18** Lakini kama hautaenda kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, basi mji huu utachukuliwa kwa mkono wa Wakaldayo. Watauchoma, na hautakwepa kutoka mkono wao." **19** Mfalme Sedekia alisema kwa Yeremia, "Lakini ninaogopa watu wa Yuda waliotoka jangwani kwenda kwa Wakaldayo, kwa sababu nitapewa katika mkono wao, kwa kunifanyia vibaya." **20** Yeremia alisema, "Hawatakutoa kwao. Tii ujumbe toka kwa Yahwe ambao ninakuambia, ili kusudi mambo yataenda vizuri kwako, na ili kusudi uteishi. **21** Lakini kama unakataa kutoka, hivi ndivyo Yahwe amenionesha mimi. **22** Tazama! Wanawake wote walioachwa kwenye nyumba yako, mfalme wa Yuda, ataletwa kwa maafisa wa mfalme wa Babeli. Hawa wanawake watasema kwako, "Umedaganywa na rafiki zako; wamekuharibu. Miguu yako sasa imezama kwenye matope, na rafiki zako watakimbia." **23** Kwa kuwa wake zenu wote na watoto wataletwa kwa Wakaldayo, na wewe mwenyewe hautatoroka nchi yao. Utashikwa na mkono wa mfalme wa Babeli, na mji huu utachomwa." **24** Kisha Sedekia alisema kwa Yeremia, "Usimjulische ye yeyote kuhusu maneno haya, ili kwamba usije kufa. **25** Kama maafisa wanaskia kwamba nimeongea na wewe- kama wanakuja na kusema kwako, 'Tuambia umezungumza nini pamoja na mfalme. Usitufiche, au tutakuuwa. Na tuombie nini mfalme amesema kwako'." **26** kisha unapaswa kusema nao, "Nilishawishiana pamoja na mfalme asirudi kwangu kwa nyumba ya Yonathan nitakufa humo." **27** Kisha maafisa

wote walikuja kwa Yeremia na kumuuliza, basi aliwajibu kama mfalme aliyomuelekeza. Basi waliacha kuongea pamoja naye, kwa sababu hawakusikia mazungumzo kati ya Yeremia na mfalme. **28** Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja wa mlinzi mpaka siku ile Yerusalem ilipotekwa.

39 Katika mwaka wa tisa na mwezi wa kumi wa Sedekia mfalme wa Yuda, Nebukadreza mfalme wa Babeli alikuja pamoja na jeshi lake lote dhidi ya Yerusalem na kuizingira. **2** Katika mwaka wa kumi na moja na mwezi wa nne wa Sekeia, siku ya tisa ya mwezi, mji uliharibiwa. **3** Kisha maafisa wote wa mfalme wa Babeli walikuja na kukaa kwenye lango la katikati: Nergali Sharezeri, Samgari Nebo, na Sarsechimu, afisa muhimu. Nerga Sharezeri alikuwa afisa mkuu na wote walibaki maafisa wa mfalme wa Babeli. **4** Ilitokea kwamba wakati Sedekia, mfalme wa Yuda, na wanaume wapiganaji wake wote walipowaona, walikimbia. Walitoka nje usiku toka kwenye mji kwa njia ya bustani ya mfalme, kuitia lango la kati la kuta mbili. Mfalme alitoka nje katika mwelekeo wa Arabah. **5** Lakini jeshi la Wakaldayo walimfatilia na kumpata Sedekia kwenye tambarare za mto Jordani karibu na Yeriko. Kisha walimshika na kumleta kwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli, Riblah kwenye nchi ya Hamath, ambapo Nebukadreza alipitisha sentensi juu yake. **6** Mfalme wa Babeli alimchinja binti wa Sedekia mbele ya macho yake huko Ribla. Pia aliwachinjaa wanaume wote wa heshima wa Yuda. **7** Kisha alingoa macho ya Sedekia na kumfunga mnyororo wa shaba ili kusudi kumpeleka Babeli. **8** Kisha Wakaldayo walichoma nyumba ya mfalme na nyumba za watu. Pia walivunja kuta za Yerusalem. **9** Nebukadreza, nahodha wa walini wa mfalme, waliwachukua katika mateka watu wengine walibaki katika mji. Hii ilijumuisha watu waliotoka jangwa kwenda Wakaldayo na watu wengine walioachwa katika mji. **10** Lakini Nebukadreza nahodha wa walini wa mfalme aliwaruhusu watu maskini ambayo hawakuwa na chochote wao kubaki katika chi ya Yuda. Aliwapa mashamba ya mizabibu na maeneo katika siku ile. **11** Nebukadreza mfalme wa Babeli alikuwa ametoa amri kuhusu Yeremia kwa Nebuzaradani nahodha wa walini wa mfalme. Alikuwa amesema, **12** "Mchukue na umjali. Usimdhuru. Fanya kwa ajili yake chochote anachokuambia." **13** Basi Nebuzaradani nahodha wa walini wa mfalme, Nebushazbani mkuu wa matoashi, Nergali Sharezeri afisa mkuu, na wote maafisa wa muhimu wa mfalme wa Babeli walituma watu nje. **14** Watu wao walimchukua Yeremia kutoka uwanja wa mlinzi na kumkabidhi kwa Gedalia mwana wa Ahikami mwana wa Shafani, kumchua nyumbani, basi Yeremia alibaki mionganoni mwa watu. **15** Sasa neno la Yahwe lilikuwa limekuja kwa Yeremia wakati alipokuwa chini ya kifungo kwenye uwanja wa mlinzi, na alisema, **16** "Zungumza kwa Ebedi Meleki Mkushi na sema, 'Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Ona, Nimekaribia kubeba maneno yangu dhidi ya mji huu kwa ajili ya janga na si kwa uzuri. Kwa kuwa yatakuwa kweli mbele yako katika

siku hiyo. **17** Lakini nitakuokoa katika siku hiyo - hili ni tamko la Yahwe - na hautatiwa katika mkono wa wanaume ambayo unawaogopa. **18** Kwa kuwa nitakuokoa hakika. Hauaanguka kwa upanga. Utatoroka pamoja na maisha yako, kwani unanitumaini - hili lilikuwa tamko la Yahwe."

40 Hili lilikuwa neno ambalo lilikuja kwa Yeremia tokwa Yahwe baada ya Nebuzaradni, amri wa walini wa mfalme, amemtuma mbali kutoka Ramah. Huko ndiko Yeremia alikuwa amechukuliwa, na huko alikuwa amefungwa kwa minyororo. Alikuwa mionganii mwa mateka wote ya Yerusalem na Yuda ambayo walipaswa kuwa matekani Babeli. **2** Mlinzi mkuu alimchukua Yeremia na kusema kwake, "Yahwe Mungu wako aliamrisha maafa haya dhidi ya eneo hili. **3** Basi Yahwe alileta. Alifanya kama alivyoamrisha, kwani ninjy watu mmefanya dhambi dhidi yake na hamkutii sauti yake. Hii ni sababu ya jambo hili limetokea kwenu. Lakini sasa tazama! **4** Nimekuacha huru leo toka kwenye minyororo iliyokuwa kwenye mikono yako. Kama ni vizuri katika macho yako kuja nami Babeli, njoo, na nitakujali. Lakini kama si vizuri katika macho yako kuja pamoja nami, basi usifanye hivyo. Tazama nchi yote mbele yako. Nenda ambapo ni pazuri na sawa katika macho yako kwenda." **5** Wakati Yeremia hakuji, Nebuzaradani alisema, "Nenda kwa Gedalia mwana wa Ahikam mwana wa Shafani, ambaye mfalme wa Babeli amemweka msimamizi wa miji ya Yuda. Baki pamoja naye mionganii mwa watu au nenda popote ni pazuri katika macho yako kwenda." Amri wa walini wa mfalme alimضا chakula na zawadi, na kisha akamtuma mbali. **6** Basi Yeremia alienda kwa Gedalia mwana wa Ahikam, huko Mizpah. Alibaki pamoja naye mionganii mwa watu ambaao walibaki nyuma katika nchi. **7** Sasa baadhi ya amri wa wanawajeshi wa Yuda ambaao walikuwa bado katika uwanja- wao na watu wao - walisiaka kuwa mfalme wa Babeli alimfanya Gedalia mwana wa Ahikam, liwali juu ya nchi. Pia walisiaka kuwa amemweka kusimamia wanaume, wanawake, na watoto ambaao walikuwa watu maskini katika nchi, wale ambaao hawakuwa wamechukuliwa mateka Babeli. **8** Basi walienda kwa Gedalia huko Mizpa. Hawa watu walikuwa Ishmaeli mwana Nethania; Yonathan na Yonathani, wana wa Karea; Seraya mwana wa na Yonathani, wana wa Karea; Seraya mwana wa

juu yao. **12** Basi Wayahudi wote walirudi toka kila eneo ambako walikuwa wametawanyika. Walirudi kwenye nchi ya Yuda, kwa Gedalia huko Mizpa. Walivuna mvinyo na matunda ya kiangazi kwa wingi. **13** Yonathan mwana wa Karea na amri wote wa jeshi katika uwanja walikuja kwa Gedalia huko Mizpa. **14** Walisema kwake, "Haujui kuwa Baalis mfalme wa watu wa Ammoni amemtuma Ishmael mwana wa Nethania kukuwa?" Lakini Gedalia mwana wa Ahikam hakuwaamini. **15** Basi Yonathan mwana wa Karea alizungumza kwa siri kwa Gedalia huko Mizpa na kusema, "Niruhusu niende kumuua Ishmael mwana wa Nethania. Hakuna atakaye nituhumu. Kwanini asikuue wewe? Kwanini kuruhusu Yuda yote ambayo imekusanya kwako kutawanyishwa na mabaki ya Yuda kuharibiwa?" **16** Lakini Gedalia mwana wa Ahikam alisema kwa Yonathan mwana wa Karea, "Usifanye jambo hili, kwa kuwa unasema uongo kuhusu Ishmael."

41 Lakini ilitokea kwamba katika mwezi wa saba Ishmael mwana wa Nethania mwana wa Elishama, toka familia ya kifalme, na maafisa baadhi wa mfalme, walikuja - wanaume kumi walikuwa pamoja naye - kwa Gedalia mwana wa Ahikam, huko Mizpa. Walikula chakula pamoja hukp Mizpa. **2** Lakini Ishmael mwana wa Nethania, na wanaume kumi ambaao walikuwa pamoja naye waliinuka na kumvamia Gedalia mwana wa Ahikam mwana wa Shafan, kwa upanga. Ishmael alimuua Gedalia, ambaye mfalme wa Babeli alimweka kuwa msimamizi wa nchi. **3** Kisha Ishmael aliwauwa Wayahudi wote ambaao walikuwa pamoja na Gedalia huko Mizpa na Wakaldayo wanaume wa kupigana kukutwa huko. **4** Kisha ilikuwa siku ya pili baada ya kumuua Gedila, lakini hakuna moja aliejeua. **5** Wanaume baadhi walikuja toka Shechem, toka Shiloh, na toka Samaria-wanaume semanini ambayo walikuwa wamenyoa ndeu zao, walirarua nguo zao, na kujikata mikono yao kwenda kwa nyumba ya Yahwe. **6** Basi Ishmael mwana wa Nethania alienda toka Mizpah, kuitana nao kama walivyoenda, wakitembea na kulia. **7** Ilikuwa na wanaume kumi mionganii mwao kwa watu wao, na kusema kwao, "Usiogope kuwatumikia kuitana na kama walivyoenda, wakitembea na kulia. **8** Lakini palikuwa na wanaume kumi mionganii mwao kwa watu wao, na kusema kwao, "Usiogope kuwatumikia kuitana na kama walivyoenda, wakitembea na kulia. **9** Kisima ambacho Ishmael alitupa mili yote ya waliokuja kwetu. Basi vuna mvinyo, matunda ya kiangazi, na mafuta na viweke kwenye vyombo vyako. Uishi katika mili ambayo umechukua." **11** Kisha Wayahudi wote katika Moabu, mionganii mwa watu wa Ammoni, na katika Edomu, na katika kila nchi ilisikwa kwamba mfalme wa Babalei ameruhusu mabaki ya Yuda kubaki, kwamba walikuwa huko Mizpa, mabinti wa mfalme na watu alimteua Gedalia mwana wa Ahikam mwana wa Shafani wote ambaao walikuwa wameachwa huko Mizpa ambayo

Nebuzaradani mlinzi mkuu alikuwa amewakabidhi kwa Gedalia mwana wa Ahikam. Basi Ishmael mwana wa Nethania aliwashika na kuvuka kwa watu wa Ammon. **11** Lakini Yonathani mwana wa Karea na amri wote kwenye kisima kuu cha Gibeoni. **12** Basi wakati watu wote ambaa walikuwa na Ishmael kuona amri jeshi pamoja naye walichukua tokwa Mizpa watu wote ambaa walikuwa wameokolewa kutoka kwa Ishmael mwana wa Nethania. Hii ilikuwa baada ya Ishmael kuwa amemuuwa Gedalia mwana wa Ahikam. Yonathan na rafiki zake walichukua wanaume shujaa, wanaume wapiganaji, wanawake na watoto, na mtoashi ambaye alikuwa ameokolewa huko Gibeoni. **17** Kisha walienda na kubaki kwa muda huko Geruthi Chimham, ambayo iko karibu Betehelemu. Walikuwa wakienda Misri **18** kwa sababu ya Wakaldayo. Walikuwa wakiangopaa kwani Ishmael mwana wa Nethania alikuwa amemua Gedalia mwana wa Ahikam, ambaye mfamle wa Babeli amewekwa kwenye usimamizi wa nchi.

42 Kisha amri wote wa jeshi na Yonathan mwana wa Karea, Jezania mwana wa Hoshia, na watu wote kutoka mdogo kwa mkubwa walimkaribia Yeremia nabii. **2** Walisema naye, "Acha maombi yetu yaje mbele yako. Omba kwa ajili yetu kwa Yahwe Mungu wako kwa ajili ya watu hawa ambaa wanabaki kwani tuko wachache katika idadi, kama unavyoona. **3** Muulize Yahwe Mungu wako atuambia sisi njia yakuendea na nini tufanye." **4** Basi Yeremia nabii alisema nao, "Nimewasikia, Tazama, Nitaomba kwa Yahwe Mungu wenu kama mlivyoomba. Vyovyote Yahwe ananijibu, Nitawambia. Sitawaficha chochote ninyi." **5** Walisema na Yeremia, "Na Yawhe awe shahidi mkweli na mwaminifu dhidi yenu, kama hatutafanya kila kitu ambacho Yahwe Mungu wenu anatuambia kufanya. **6** Hata kama ni vizuri au vibaya, tutati sauti ya Yahwe Mungu wetu, ambaye tunawatuma ninyi, ili kwamba iwe vizuri pamoja hasi wakati tunatii sauti ya Yahwe Mungu wetu." **7** Basi ilitokea kwamba baada ya siku kumi, neno la Yahwe liliuju kwa Yeremia. **8** Kwa hiyo Yeremia alimwita Yonathan mwana wa Karea na amri wote jeshi pamoja naye, na watu wote kutoka mdogo kwa mkubwa. **9** Na alisema nao, "Yahwe, Mungu wa Israel, ambaye umenituma mimi ili niweze kuweka maombi yako mbele zake. Yahwe asema hivi, **10** Kama mtarudi na kuishi katika nchi hii, basi nitawajenga na sitawarua

chini; Nitapanda na sitawangoa, kwa kuwa nitageuza wa Babeli, ambaye mnamuogopa. Msimuogope-hili ni tamko la Yahwe kwani niko pamoja nanyi kuwahifadhi na kwaokoa toka mkono wake. **12** Kwa kuwa nitawapa Ishmael mwana wa Nethania alikuwa amefanya. **12** Basi rehema. Nitakuwa na huruma juu yenu, na nitawarudisha waliwachukua wanaume wao na kwenda kupigana dhidi ya Ishmanel mwana wa Nethania. Walipigana naye huko "Hatutaka katika nchi hii"- kama hamtasikiliza sauti yangu, sauti ya Yahwe Mungu wenu. **14** Tudhani kwamba wakati watu wote ambaa walikuwa na Ishmael kuona amri jeshi pamoja naye walikuwa na furaha. **14** Basi ya tarumbeta, na hatutaona njaa ya chakula. Tutaishi watu wote ambaa Ishmael alikuwa amewashika huko huko." **15** Sasa sikiliza neno hili la Yahwe, wewe mabaki Mizpa waligeuka na kwenda kwa Yonathan mwana wa Karea. **15** Lakini Ishmael mwana wa Nethania alitoroka na wanaume wanane toka kwa Yonathan. Alienda kwa hivo, 'Kama kweli mtatoka kwenda Misri, kwenda na kuishi na mmathirika wao, hakuna atakayetoroka maafa ambayo ambaa hatutaona vita yoyote, ambayo hatutasikia sauti ya Misri. Njaa ambayo mnaawasiwi nayo itawafatilia huko Misri. Na mtakufa huko. **17** Basi itatokea kwamba wanaume wote waliondoka kwenda Misri kuishi huko watakuwa kwa upanga, njaa, au pigo. Hapatakuwa na mmathirika wao, hakuna atakayetoroka maafa ambayo nitaleta juu yao. **18** Kwa kuwa Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Kama gadhabu yangu na hasira yangu imemwanga juu ya wakazi wa Yerusalem, kwa njia hiyo hasira yangu itamwangwa juu yenu kama mtaenda Misri. Mtakufa sababu ya hasira na hofu, sababu la kuzungumza laana, na kitu kisichokuwa na heshima. Na hamtaona eneo hili tena." **19** Basi Yeremia alisema, "Yahwe amezungumza kuhusu ninyi - mabaki ya Yuda. Msiende Misri! Unajua kwa hakika kwamba nimekuwa shahidi dhidi yenu leo. **20** Kwa kuwa mmejidanganya vibaya wenywewe wakati mliponituma mimi kwenda kwa Yahwe Mungu wenu na kusema, 'Omba kwa Yahwe Mungu wetu kwa ajili yetu. Kila kitu ambacho Yahwe Mungu wetu asema, tuambie, na tutaibeba.' **21** Kwa kuwa nimekwisha toa tarifa kwako leo, lakini hajusikiliza sauti ya Yahwe Mungu wenu au kwa chochote kuhusu ambacho alinittuma mimi kwako. **22** Basi sasa, utajua kwa hakika kwamba utakufa kwa upanga, njaa, na pigo katika eneo ambalo ultamani kwenda kuishi."

43 Ilitokea kwamba Yeremia alimaliza kuhubiri kwa watu wote maneno yote ya Yahwe Mungu wao kwamba Yahwe Mungu wao alimwambia kusema. **2** Azaria mwana wa Hoshia, Yonathan mwana wa Karea, na watu wenye kiburi walisema kwa Yeremia, "Unasema uongo. Yahwe Mungu wetu hajakutuma wewe kusema, 'Usiende Misri kuishi huko.' **3** Kwa kuwa Baruku mwana wa Neria anakuchochea dhidi yetu kututoa sisi kwenye mkono wa Wakaldayo, kwa kuwa wewe umesababisha kifo chetu na kutufanya sisi mateka huko Babeli." **4** Basi Yonathan mwana wa Karea, wakuu wa jeshi, na watu wote walikataa kusikiliza sauti ya Yahwe kuishi kwenye nchi ya Yuda. **5** Yonathan mwana wa Karea na amri jeshi wote waliwachukua mabaki wa Yuda ambaa walikuwa wamerudi

kutoka mataifa yote ambapo walikuwa wametawanyika nchi ya Misri, ambapo mmekwenda kuishi. Mmeenda kuishi katika nchi ya Yuda. 6 Waliwachukua wanaume na huko ili kwamba mtaangamizwa, ili kwamba mtalaaniwa wanawake, watoto na mabinti wa mfalme, na kila mtu na mashutumu mionganii mwa mataifa yote ya duniani. ambaye Nebuzaradani, nahodha wa walini wa mfalme, 9 Mmesahau maovu yaliyofanywa na mababu zenu na waliruhusu kubaki pamoja na Gedali mwana wa Ahikam zao? Mmesahau uovu uliofanywa na ninyi na wake mwana wa Shafan. Pia walimchukua Yeremia nabii na Baruku mwana wa Neria. 7 Walienda nchi ya Misri, kwa zenu katika nchi ya Yuda na mitaa ya Yerusalem? 10 Tahpanhesi, kwa sababu hawakusikiliza sauti ya Yahwe. 8 Kwa siku hii, hawa janyenyeka bado. Hawashimu sheria Basi neno la Yahwe liliuja kwa Yeremia huko Tahpanhesi yangu au maagizo niliyoweka mbele yao na mababu zao, na kusema, 9 "Chukua mawe makubwa mkononi mwako, wala hawatembe nazo." 11 Kwa hiyo sasa Yahwe wa na, kwenye macho ya watu wa Yuda, yafiche kwenye majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, "Ona, Nimekaribia chokaa kwenye njia ya kuingia katika nyumba ya Farao kuweka uso wangu dhidi yenu kuleta maafa kwenu na huko Tahpanhesi. 10 Kisha wakasema nao, "Yahwe wa kuiharibu Yuda yote. 12 Kwa kuwa nitachukua mabaki majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, 'Ona, nimekaribia wa Yuda ambaye ameanza safari kwenda nchi ya Misri kutuma wajumbe kumchukua Nebukadreza mfalme wa kuishi huko. Nitafanya hivi ili kwamba wataangamia Babeli kama mtumwa wangu. Nitaweka kitu cha enzi wote katika nchi ya Misri. Wataanguka kwa upanga na juu ya mawe haya ambayo wewe, Yeremia, umeyazika. njaa. Kutoka wadogo kwa wakubwa wataangamia kwa Nebukadreza ataweka banda lake juu yao. 11 Kwa kuwa upanga na njaa. Watakuwa na watakuwa sababu ya atakuja na kuvamia nchi ya Misri. Yeyote aliyeandikiwa kuapa, kulaani, mashutumu, na kitu kibaya. 13 Kwa kufa atakufa. Yeyote aliyeandikiwa mateka atachukuliwa kuwa nitawaadhibu watu wakazi wa nchi ya Misri kama mateka. Na ye yeyote aliyeandikiwa kwa upanga atakufa kwa niliyoadhibu Yerusalem kwa upanga, njaa, na pigo. 14 upanga. 12 Kisha nitawasha moto katika mahekalu ya Hakuna mkimbizi au mwathirika wa mabaki ya Yuda miungu ya Misri. Nebukadreza atawachoma na kuwashika. watarudi kwenye nchi ya Yuda, hata kama wanataka Atasafisha nchi ya Misri kama wachungaji wanavyosafisha kurudi na kuishi huko. Hakuna kati yao atarudi, ijapokuwa wanyama waharibio nguo zao. Ataenda nje kutoka eneo hilo kwa ushindi. 13 Atavunja nguzo za mawe huko wachache ambayo watatoroka kutoka huko." 15 Kisha Heliopoli kwenye nchi ya Misri. Atachoma mahekalu ya miungu ya Misri.

44 Hili liliuja neno ambalo liliuja kwa Yeremia kuhusu

Wayahudi wote walioishi katika nchi ya Misri, wale wanaoishi Migdoli, Tahpanhesi, Memphis, na katika nchi ya Patrosi. 2 "Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Wewe mwenyewe umeyaona maafa yote nilioleta juu ya Yerusalem na miji yote ya Yuda. Ona, ni ukiwi leo. Hakuna ye yeyote anaishi mwao. 3 Hii ni kwa sababu ya mambo maovu waliofanya kunikosea mimi kwa kwenda kuchoma ubani na kuabudu miungu mengine. Hawa walikuwa miungu ambao wala wao wenye, wala ninji, wala mababu zenu walijua. 4 Basi nirudie kuwatuma watumwa wangu wote manabii kwao. Niliwatuma wao kusema, 'Acha kufanya vitu hivi machukizo ambayo nachukia. 5 Lakini hawakunisikiliza. Walikataa kuwa makini au kuyaacha maovu kwa kuchoma ubani kwa miungu mingine. 6 Basi hasira yangu na gadhabu yangu zilimwanga na kuwashaa moto kwenye miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalem. Basi waliharibiu na kuteketezwa, kama katika siku ya leo." 7 Basi sasa Yahwe, Mungu wa majeshi na Mungu wa Israel, asema hivi, "Kwanini unafanya maovu makubwa dhidi yenu? Kwanini mnasababisha ninji wenye kujitenga kutoka mionganii mwa Yuda - wanaume na wanawake, watoto na wanyonyao? Hakuna mabaki yenu yatabaki. 8 Kwa maovu yenu mmenikosea pamoja na matendo ya mikono yenu, kwa kuchoma ubani kwa miungu mingine kwenye nchi ya Misri, ambapo mmekwenda kuishi. Mmeenda kuishi katika nchi ya Yuda na mitaa ya Yerusalem? 10 Tahpanhesi, kwa sababu hawakusikiliza sauti ya Yahwe. 8 Kwa siku hii, hawa janyenyeka bado. Hawashimu sheria Basi neno la Yahwe liliuja kwa Yeremia huko Tahpanhesi yangu au maagizo niliyoweka mbele yao na mababu zao, na kusema, 9 "Chukua mawe makubwa mkononi mwako, wala hawatembe nazo." 11 Kwa hiyo sasa Yahwe wa na, kwenye macho ya watu wa Yuda, yafiche kwenye majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, "Ona, Nimekaribia chokaa kwenye njia ya kuingia katika nyumba ya Farao kuweka uso wangu dhidi yenu kuleta maafa kwenu na huko Tahpanhesi. 10 Kisha wakasema nao, "Yahwe wa kuiharibu Yuda yote. 12 Kwa kuwa nitachukua mabaki majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, 'Ona, nimekaribia wa Yuda ambaye ameanza safari kwenda nchi ya Misri kutuma wajumbe kumchukua Nebukadreza mfalme wa kuishi huko. Nitafanya hivi ili kwamba wataangamia Babeli kama mtumwa wangu. Nitaweka kitu cha enzi wote katika nchi ya Misri. Wataanguka kwa upanga na juu ya mawe haya ambayo wewe, Yeremia, umeyazika. njaa. Kutoka wadogo kwa wakubwa wataangamia kwa Nebukadreza ataweka banda lake juu yao. 11 Kwa kuwa upanga na njaa. Watakuwa na watakuwa sababu ya atakuja na kuvamia nchi ya Misri. Yeyote aliyeandikiwa kuapa, kulaani, mashutumu, na kitu kibaya. 13 Kwa kufa atakufa. Yeyote aliyeandikiwa mateka atachukuliwa kuwa nitawaadhibu watu wakazi wa nchi ya Misri kama mateka. Na ye yeyote aliyeandikiwa kwa upanga atakufa kwa niliyoadhibu Yerusalem kwa upanga, njaa, na pigo. 14 upanga. 12 Kisha nitawasha moto katika mahekalu ya Hakuna mkimbizi au mwathirika wa mabaki ya Yuda miungu ya Misri. Nebukadreza atawachoma na kuwashika. watarudi kwenye nchi ya Yuda, hata kama wanataka Atasafisha nchi ya Misri kama wachungaji wanavyosafisha kurudi na kuishi huko. Hakuna kati yao atarudi, ijapokuwa wanyama waharibio nguo zao. Ataenda nje kutoka eneo hilo kwa ushindi. 13 Atavunja nguzo za mawe huko wachache ambayo watatoroka kutoka huko." 15 Kisha Heliopoli kwenye nchi ya Misri. Atachoma mahekalu ya miungu ya Misri.

Basi nchi yenu imekuwa ukiwa, kutisha, na laana basi mfalme wa Babeli likishindwa katika mwaka wa nne hapakuwa na mkazi tena kwa siku hii. **23** Kwa sababu wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda: mlichoma ubani na kufanya dhambi dhidi ya Yahwe, na **3** Wekeni tayari ngao ndogo na kubwa, na msonge kwa sababu msingesikiliza sauti yake, sheria yake, amri vitani. **4** Watieni farasi lijamu na hatamu, na mpande zake, au maagizo ya agano lake, maafa haya dhidi yenu juu yao, ninyi wapanda farasi. Jiwekeni mahali penu, yemetokea kama kwa siku hii. **24** Kisha Yeremia alisema mkiwa mmevea helmeti vichwani mwenu. Inoweni mishale kwa watu wote na wanawake wote, "Sikia neno la Yahwe, yenu na kuvala silaha zenu. **5** Ninaona nini hapa? Wana Yuda yote ambaeo wamo katika nchi ya Misri. **25** Yahwe woga na wanakimbia, maana askari wao wameshindwa. wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, Wewe na Wanakimbia kwa usalama na hawaangalii nyuma. Kitisho wake zako wote mmesema kwa vinywa vyenu na kubeba kipo mahali pote - hili ni tamko la Yahwe - **6** wepesi kwa mikono yenu kile mllichosema, "Hakika tutabeba hawawezi kukimbia, na askari hawezi kukwepa. Wana viapo ambayo tulifanya kumwabudu Malkia wa Mbenguni, jikwaa kaskazini na kuanguaka kando ya mto Frati. **7** Ni kwanga kinywaji cha sadaka kwake." Sasa timiza viapo nani hawa wainukao kama Nile, ambaeo maji yao yanaruka vyenu, vibebe." **26** Basi, sikiliza neno la Yahwe, Yuda juu na chini kama mito? **8** Misri huinuka kama mto Nile, na yote ambaeo mnaishi katika nchi ya Misri, 'Ona, Nimeapa maji yake yanaumuka juu na chini kama mito. Anasema, kwa jina langu kuu-asema Yahwe. Jina langu halitaitwa 'nitapanda juu; nitafunika nchi. Nitaiharibu mijji na watu kwa vinywa nya wanaume wowote wa Yuda kwenye nchi wake. **9** Inukeni, farasi. Mwe na hasira, ninyi vibandawazi. ya Misri, wewe ambaye sasa unasema, "Kama Bwana Askari na waende, Kushi na Putu, watu walio na ujuzi wa Yahwe aishivyo." **27** Ona, Ninakutazama juu yako kwa ngao, na Ludimu, watu wenyewe ujuzi wa kupiga pinde zao. ajili ya maafa na si kwa uzuri. Kila mtu wa Yuda katika **10** Siku hiyo itakuwa siku ya kisasi kwa Bwana Yahwe wa majeshi, naye atajilipizia kisasa juu ya adui zake. nchi ya Misri ataangamia kwa upanga na njaa mpaka wote wameishia. **28** Kisha waathirika wa upanga watarudi Upanga utararua na kujirishisha. Utakula na kujishibisha kutoka nchi ya Misri kwa nchi ya Yuda, peke idadi ndogo kwa damu yao. Kwa maana kutakuwa na sadaka kwa yao. Basi mabaki yote ya Yuda walioenda kwenye nchi ya Misri kuishi huko watajua ambaeo neno litakuwa kweli: ya mto Frati. **11** Panda Gileadi ujipatdie dawa, binti wa yangu au yao. **29** Hii itakuwa ishara kwa ajili yako - hili ni Misri uliyebikra. Haifai kwamba unaweka dawa nyngi tamko la Yahwe - kwamba ninaweka dhidi yenu katika juu yako. Hakuna uponyaji kwako. **12** Mataifa wamesikia eneo hili, ili kwamba mtajua kwamba maneno yangu hakika yatawamia pamoja na maafa. **30** Yahwe asema kuaibika kwako. Nchi imejawa na maombolezo yako, hivi, 'Tazama, ninakaribia kumtoa Farao Hofra mfalme wa Misri kwenye mfono wa adui zake na kwenye mfono wa wale wanaotafuta kumuua. Itakuwa sawa kama wakati nilimpa. Sedekia mfalme wa Yuda kwenye mfono wa Nebukadreza mfalme wa Babeli, adui wake aliyetafuta maisha yake.

45 Hili ni neno ambalo Yeremia nabii alimwambia Baruku mwana wa Neria. Hii ilitokea wakati alipoandika kwenye kitabu maneno haya kwa imla ya Yeremia - hii ilikuwa katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, na alisema, **2** "Yahwe, Mungu wa Israel, asema hivi kwako, Baruku: **3** Umesema, Ole mimi, kwa kuwa Yahwe ameongeza uchungu wa maumivu. Kuugua kwangu kumenichosha; sipati pumzikio." **4** Hivi ndivyo unapaswa kusema kwake: "Yahwe asema hivi: Ona, nilichoengwa, sasa ninaruarua chini. Nilichopanda, sasa ninangoa. Hii ni kweli juu ya dunia. **5** Lakini unategeme mambo makubwa kwa ajili yako? Usitegemee hayo. Uone, maafa yanakuja kwa binadamu wote - hii ni tamko la Yahwe - lakini ninakupa maisha yangu kama nyara popote utakakoenda."

46 Hili ni neno la Yahwe liliomjia Yeremia nabii juu ya mataifa. **2** Juu ya Misri; "Hili ni juu ya jeshi la Farao Neko, mfalme wa Misri aliyekuwako Karkemishi kando ya mto Frati. Hili ni jeshi alilohishinda Nebukadreza

mfalme wa Babeli likishindwa katika mwaka wa nne hapakuwa na mkazi tena kwa siku hii. **3** Wekeni tayari ngao ndogo na kubwa, na msonge kwa sababu msingesikiliza sauti yake, sheria yake, amri vitani. **4** Watieni farasi lijamu na hatamu, na mpande zake, au maagizo ya agano lake, maafa haya dhidi yenu juu yao, ninyi wapanda farasi. Jiwekeni mahali penu, yemetokea kama kwa siku hii. **5** Ninaona nini hapa? Wana Yuda yote ambaeo wamo katika nchi ya Misri. **25** Yahwe woga na wanakimbia, maana askari wao wameshindwa. wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, Wewe na Wanakimbia kwa usalama na hawaangalii nyuma. Kitisho wake zako wote mmesema kwa vinywa vyenu na kubeba kipo mahali pote - hili ni tamko la Yahwe - **6** wepesi kwa mikono yenu kile mllichosema, "Hakika tutabeba hawawezi kukimbia, na askari hawezi kukwepa. Wana viapo ambayo tulifanya kumwabudu Malkia wa Mbenguni, jikwaa kaskazini na kuanguaka kando ya mto Frati. **7** Ni kwanga kinywaji cha sadaka kwake." Sasa timiza viapo nani hawa wainukao kama Nile, ambaeo maji yao yanaruka vyenu, vibebe." **26** Basi, sikiliza neno la Yahwe, Yuda juu na chini kama mito? **8** Misri huinuka kama mto Nile, na yote ambaeo mnaishi katika nchi ya Misri, 'Ona, Nimeapa maji yake yanaumuka juu na chini kama mito. Anasema, kwa jina langu kuu-asema Yahwe. Jina langu halitaitwa 'nitapanda juu; nitafunika nchi. Nitaiharibu mijji na watu kwa vinywa nya wanaume wowote wa Yuda kwenye nchi wake. **9** Inukeni, farasi. Mwe na hasira, ninyi vibandawazi. ya Misri, wewe ambaye sasa unasema, "Kama Bwana Askari na waende, Kushi na Putu, watu walio na ujuzi wa Yahwe aishivyo." **27** Ona, Ninakutazama juu yako kwa ngao, na Ludimu, watu wenyewe ujuzi wa kupiga pinde zao. ajili ya maafa na si kwa uzuri. Kila mtu wa Yuda katika **10** Siku hiyo itakuwa siku ya kisasi kwa Bwana Yahwe wa majeshi, naye atajilipizia kisasa juu ya adui zake. Upanga utararua na kujirishisha. Utakula na kujishibisha kutoka nchi ya Misri kwa nchi ya Yuda, peke idadi ndogo kwa damu yao. Kwa maana kutakuwa na sadaka kwa yao. Basi mabaki yote ya Yuda walioenda kwenye nchi ya Misri kuishi huko watajua ambaeo neno litakuwa kweli: ya mto Frati. **11** Panda Gileadi ujipatdie dawa, binti wa yangu au yao. **29** Hii itakuwa ishara kwa ajili yako - hili ni Misri uliyebikra. Haifai kwamba unaweka dawa nyngi tamko la Yahwe - kwamba ninaweka dhidi yenu katika juu yako. Hakuna uponyaji kwako. **12** Mataifa wamesikia eneo hili, ili kwamba mtajua kwamba maneno yangu hakika yatawamia pamoja na maafa. **30** Yahwe asema kuaibika kwako. Nchi imejawa na maombolezo yako, hivi, 'Tazama, ninakaribia kumtoa Farao Hofra mfalme wa Misri kwenye mfono wa adui zake na kwenye mfono wa wale wanaotafuta kumuua. Itakuwa sawa kama wakati nilimpa. Sedekia mfalme wa Yuda kwenye mfono wa Nebukadreza mfalme wa Babeli, adui wake aliyetafuta maisha yake.

mfalme wa Babeli likishindwa katika mwaka wa nne hapakuwa na mkazi tena kwa siku hii. **3** Wekeni tayari ngao ndogo na kubwa, na msonge kwa sababu msingesikiliza sauti yake, sheria yake, amri vitani. **4** Watieni farasi lijamu na hatamu, na mpande zake, au maagizo ya agano lake, maafa haya dhidi yenu juu yao, ninyi wapanda farasi. Jiwekeni mahali penu, yemetokea kama kwa siku hii. **5** Ninaona nini hapa? Wana Yuda yote ambaeo wamo katika nchi ya Misri. **25** Yahwe woga na wanakimbia, maana askari wao wameshindwa. wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, Wewe na Wanakimbia kwa usalama na hawaangalii nyuma. Kitisho wake zako wote mmesema kwa vinywa vyenu na kubeba kipo mahali pote - hili ni tamko la Yahwe - **6** wepesi kwa mikono yenu kile mllichosema, "Hakika tutabeba hawawezi kukimbia, na askari hawezi kukwepa. Wana viapo ambayo tulifanya kumwabudu Malkia wa Mbenguni, jikwaa kaskazini na kuanguaka kando ya mto Frati. **7** Ni kwanga kinywaji cha sadaka kwake." Sasa timiza viapo nani hawa wainukao kama Nile, ambaeo maji yao yanaruka vyenu, vibebe." **26** Basi, sikiliza neno la Yahwe, Yuda juu na chini kama mito? **8** Misri huinuka kama mto Nile, na yote ambaeo mnaishi katika nchi ya Misri, 'Ona, Nimeapa maji yake yanaumuka juu na chini kama mito. Anasema, kwa jina langu kuu-asema Yahwe. Jina langu halitaitwa 'nitapanda juu; nitafunika nchi. Nitaiharibu mijji na watu kwa vinywa nya wanaume wowote wa Yuda kwenye nchi wake. **9** Inukeni, farasi. Mwe na hasira, ninyi vibandawazi. ya Misri, wewe ambaye sasa unasema, "Kama Bwana Askari na waende, Kushi na Putu, watu walio na ujuzi wa Yahwe aishivyo." **27** Ona, Ninakutazama juu yako kwa ngao, na Ludimu, watu wenyewe ujuzi wa kupiga pinde zao. ajili ya maafa na si kwa uzuri. Kila mtu wa Yuda katika **10** Siku hiyo itakuwa siku ya kisasi kwa Bwana Yahwe wa majeshi, naye atajilipizia kisasa juu ya adui zake. Upanga utararua na kujirishisha. Utakula na kujishibisha kutoka nchi ya Misri kwa nchi ya Yuda, peke idadi ndogo kwa damu yao. Kwa maana kutakuwa na sadaka kwa yao. Basi mabaki yote ya Yuda walioenda kwenye nchi ya Misri kuishi huko watajua ambaeo neno litakuwa kweli: ya mto Frati. **11** Panda Gileadi ujipatdie dawa, binti wa yangu au yao. **29** Hii itakuwa ishara kwa ajili yako - hili ni Misri uliyebikra. Haifai kwamba unaweka dawa nyngi tamko la Yahwe - kwamba ninaweka dhidi yenu katika juu yako. Hakuna uponyaji kwako. **12** Mataifa wamesikia eneo hili, ili kwamba mtajua kwamba maneno yangu hakika yatawamia pamoja na maafa. **30** Yahwe asema kuaibika kwako. Nchi imejawa na maombolezo yako, hivi, 'Tazama, ninakaribia kumtoa Farao Hofra mfalme wa Misri kwenye mfono wa adui zake na kwenye mfono wa wale wanaotafuta kumuua. Itakuwa sawa kama wakati nilimpa. Sedekia mfalme wa Yuda kwenye mfono wa Nebukadreza mfalme wa Babeli, adui wake aliyetafuta maisha yake.

anajiandaan kinyume chake. Wanamkibili kama mkata miti aliye na shoka. 23 Wataangusha misitu - japokuwa watakuwa wengi kuliko nzige, wasioshesabika. 24 Binti Misri ataaibishwa. Atawekwa mkononi mwa watu kutoka mkono wa wanaoyaona maisha yao, na katika mkono wa Nebukadreza mfalme wa Babeli na watumishi wake. Kisha baada ya haya Misri itakaliwa kama mwanzo - asema Yahwe." 27 Lakini, wewe Yakobo mtumishi wangu, usihofu. Usifadhaike, Israeli, maana tazama, nitakurudisha kutoka mbali, na uzao wako kutoka nchi ya mateka. Kisha Yakobo atarudi, tafuta amani, na kuwa salama, na hapatakuwa na wa kumwogofya. 28 Wewe, mtumishi wangu Yakobo, usiogope - asema Yahwe - kwa maana nipo nawe, hivyo niataleta maangamizi makamilifu dhidi ya mataifa yote nilikokupeleka. Lakini sitakuharibu kabisa. Hata hivyo nitakuadhibu kwa haki na hakika sitakuacha bila adhabu."

47 Hili ni neno la Yahwe lililokuja kwa Yeremia nabi juu ya Wafilisiti. Neno hili llimjia kabla Farao hajaishambulia Gaza. 2 "Yahwe asema hivi: Tazama, mafuriko ya maji yanainuka huko kaskazini. Yatakuwa kama mto uliofurika! Kisha yataigharikisha nchi na kila kitu ndani yake, miji yake na watu wakaao ndani yake! Kila mtu atapiga kelele ya kuomba msaada, na wakaaji wote wa nchi wataomboleza. 3 Kwa sauti ya kukanyaga kwa kwato za farasi wao wenye nguvu, kwa mwungurumo wa vibandawazi vyao na kelele za magurudumu yao, wazazi hawatawasaidia watoto wao kwa sababu ya udhaifu wao. 4 Kwa maana siku inakuja itakayowaacha ukiwa Wafilisiti wote, kumwondoa kila mtu aliyesalia anayetaka kuwasaidia. Kwa maana Yahwe anawaangamiza Wafilisiti, waliosalia katika kisiwa cha Kaftori. 5 Maombolezo yatakuja juu ya Gaza. Hata kwa Ashikeloni, watu waliosalia bondeni watakuwa kimya. Ni kwa muda gani mtajiondoa katika maombolezo? 6 Ole, upanga wa Yahwe! itachukua muda gani hata unyamaze? Rudini alani mwenu! Acha na unyamaze. 7 Wawezaje kuwa kimya, maana Yahwe amekuagiza. Amekuamuru kumpiga Ashikeloni na dhidi ya nchi ya pwani ya bahari.

48 Juu ya Moabu, Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Ole kwa Nebo, kwani umekuwa ukiwa. Kirithaimu umetekwa na kuaibishwa. Ngome zake zimeangushwa na kuaibishwa. 2 Heshima ya Moabu haipo tena. Adui zake katika Heshboni walipanga njama za kumwangamiza. Walisema, 'Njoni tumwangamize kama taifa. Madmena pia itaangamizwa - upanga utakutangulia.' 3 Sikilizeni! Sauti ya mvumo inakuja kutoka Horonaimu. 4 Moabu ameangamizwa. Vilio nya watoto wake vinasikika. 5 Wanapanda kilima cha Luhithi wakilia, njia yote kuelekea

Horonaimu, vilio vinasikika kutokana na maangamizi. 6 Kimbieni! okeeni maisha yenu kama kichaka cha mreteni ni mingi sana - hili ni tamko la Yahwe. Kwa maana adui watakuwa wengi kuliko nzige, wasioshesabika. 7 Maana kwa sababu ya tumaini lenu katika nyika. 7 Maana kwa sababu ya tumaini lenu katika matendo na utajiri wenu, ninyi pia mtatekwa. Kisha Kemoshi atachukuliwa matekani, pamoja na makuhani na viongozi wake. 8 Maana mwaribu atafika kila mji; hakuna mji utakaookoka. Hivyo bonde litaangamia na tambarare itateketewa, kama alivyosema Yahwe. 9 wake, na wote wanaomtumaini. 26 Nitawaweka katika Mpeni Moabu mabawa, maana ni lazima aruke mbali salama tangu alipokuwa kijana. Yeye ni kama mvinyo bila shaka. Miji yake itakuwa magofu, pasipo na mtu wa kuishi humo. 10 Na alaaniwe kila aliye mvivu katika kufanya kazi ya Yahwe! Na alaaniwe kila auzuiye upanga asema Yahwe." 11 Moabu amekuwa akijisikia wake usimwage damu! 11 Moabu amekuwa akijisikia salama tangu alipokuwa kijana. Yeye ni kama mvinyo wake ambaa haujamimirwa kutoka mtungi kwenda mtungi mwingine. Hajaenda matekani. Hivyo radha yake ni njema kama mwanzo; radha yake haibadilili. 12 Hivyo tazama, siku zinakuja - asema Yahwe - nitakapompelekea watakao mchovya na kumwaga mitungi yake yote na kupasua mitungi yake. 13 Kisha Moabu atamwaibikia Kemoshi kama ambavyo nyumba ya Israeli ilivyoibikia Betheli, tumaini lao. 14 Utawezaje kusema, "Tu askari, wapiganaji wenye nguvu?" 15 Moabu itaangamizwa na mji yake kushambuliwa. Kwa maana vijana wake wazuri wameshuka katika eneo la machinjo. Hili ni tamko la mfalme! Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. 16 Maangazizo ya Moabu yanakaribia; maafa yanaharakisha. 17 Ninyi nyote mlion karibu na Moabu, ombolezeni. Nanyi mijuo fahari yake, pigeni kelele hivi, 'Ole, fimbo yenye nguvu, fimbo yenye heshima, imevunjwa.' 18 Shukeni kutoka mahali penu pa heshima na kuketi katika nchi kavu, ewe binti uishie Diboni. Maana aiangamizaye Moabu anakushambulia, atakayeziharibu ngome zako. 19 Simameni njiani na kuangalia, enyi mwishio katika Aroeri. Waulizeni wanaokimbia na kutoroka. Sema, 'Nini kimetokea?' 20 Moabu ameaibika, maana amevujwa. Lieni kwa sauti na uchungu; pigeni yowe kuomba msaada. Wambieni watu waliokando ya Mto Arinoni kwamba Moabu ameangamizwa. 21 Basi maangamizi yamefika katika nchi ya kilima, huko Holoni, Yakza, na Mefathi, 22 huko Diboni, Nebo, na Bethi Diblathaimu, 23 huko Kirithaimu, Beth Gamul, na Bethi Meoni, 24 huko Keriothi na Bozra, na katika miji yote iliyomo katika nchi ya Moabu - miji iliyo kmbali na karibu. 25 Nguvu za Moabu zimekwisha; mkono wake umevunjwa - asema Yahwe. 26 Mnywesheni, maana alitenda kwa kiburi kinyume changu, Yahwe. Basi Moabu anapiga makofii kwa machukizo kwa matapiko yake mwenyewe, hivyo amekuwa pia kitu cha kuchekesha. 27 Maana Israeli hakuwa kitu cha kuchekesha kwako? Alioneckana mionganii mwa wezi, kwamba ultikisa kichwa chako kwake mara ulipoongea juu yake? 28 Jitengeni na miji na kuweka kambi katika minuko, enyi watu wa Moabu. Kuwa kama njiwa anayeatamia juu ya mlango wa tundu katika miamba. 29 Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu - majivuno yake, maringo, kiburi, utukufu binafisi

na kuiinua moyoni. 30 Hili ni tamko la Yahwe - mimi asema Yahwe - nitakapo sikizisha ishara ya vita juu ya mwenyewe najua maneno yake ya ukaidi, yasiyosaidia Raba mionganii mwa watu wa Amoni, hivyo itakuwa rundo chochote, kama matendo yake. 31 Hivyo nitavumisha lilloachwa na binti zake watawasha moto. Maana Israeli maombolezo kwa ajili ya Moabu, na nitapiga kelele katika uzuni kwa ajili ya Moabu. Nitaomboleza kwa ajili ya watu wa Kir Hereshi. 32 Nitalia zaidi kwa ajili yenu kuliko Piga kelele, Binti za Raba! Vaeni nguo za magunia. niliyofanya kwa Yazeri, mzabibu wa Sibma! Matawi yako Obolezeni na kukimbia kwa kuchanganyikiwa, maana yalipita katika Bahari ya Chumvi na kufika hata Yazeri. Moleki anakwenda matekani, pamoja na makuhani na Mwaribu ameshambulia matunda yenu ya kiangazi na viongozi wake. 4 Kwa nini mnajivunia nguvu zenu? Nguvu mzabibu wenu. 33 Hivyo sherehe na furaha vimeondolewa zenu zitakwisha, binti wasioamini, ninyi mnaotumaini utajiri kutoka miti ya matunda na nchi ya Moabu. Nimekomesha wenu. Mwasema, "Nani atakayekuja kinyume changu?" 5 mvinyo kutoka mashinikizo yao. Hawatakanya kwa Tazama, nitaleta kitisho juu yenu - hili ni tamko la Yahwe, kelele za furaha. Kelele yoyote haitakuwa kelele ya Bwana wa majeshi - kitisho hiki kitatoka kwao wote furaha. 34 Kutoka kelele huko Heshboni hata kufika wanaowazunguka. Kila mmoja wenu atatawanyika mbele Eleale, sauti yao inasikika hata Yahazi, kutoka Soari yake. Hakutakuwa na wa kuwakusanya wanaotawanyika. hata Horonaimu na Eglathi Shelishiya, hata maji ya 6 Lakini baada ya haya nitarejesha mema ya watu wa Nimrimu yamekauka. 35 Maana nitamcomesha kila mtu Amoni - hili ni tamko la Yahwe." 7 Juu ya Edomu, katika Moabu atoaye sadaka mahali pa juu na kuteketeza Yahwe wa majeshi asema hivi, Je hakuna tena hekima uvumba kwa miungu yake - asema Yahwe. 36 Hivyo katika Temani? Je ushauri mwema umepotea kutoka moyo wangu unamwomboleza Moabu kama zomari. kwa wenye ufahamu? Je hekima yao imeharibika? 8 Moyo wangu unaomboleza kama zomari kwa ajili ya watu Kimbieni! Rudini nyuma! Bakini katika mashimo katika wa Kir Heresi. Utajiri waliiupata umekwisha. 37 Maana ardhi, wenyeji wa Dedani. Maana naleta maafa ya Esau kila kichwa kina upaa na kila kidevu kimenyolewa. Chale juu yake wakati ninaomwadhibu. 9 Ikiwa wawunaji wa zipo katika kila mkono, na nguo za magunia katika viuno zabibu walikuja kwako, je wasinge acha kidogo? Ikiwa wezi vyao. 38 Maombolezo yapo kila mahali, juu ya kila paa walikuja usiku, je wasingeiba kiasi walichotaka? 10 Lakini la nyumba ya Moabu na katika masoko ya Moabu. Kwa nimempiga Esau kwa ukiwa. Nimefunua maficho yao. maana nimeivunja Moabu kama chungu kisichotakiwa Hivyo hataweza kujificha mwenyewe. Watoto wake, ndugu tena - asema Yahwe. 39 Jinsi gani imeharibiwa! Jinsi zake, na jirani zake wameharibiwa, wamepotea. 11 Acha wanavyopiga kelele katika maombolezo yao! Moabu nyuma yatima wako. Nitachukua uhai wao, na wajane ameigeuza kwa aibul Hivyo Moabu atakuwa kitu cha wako wanawenza kuniamini." 12 Maana Yahwe asema kuchekwa na kitisho kwa wote wanaomzunguka." 40 hivi, "Tazama, wasiostahili ni lazima wanywe sehemu Maana Yahwe asema hivi, "Tazama, adui atakuja akiruka ya kikombe. Je mmadhani mtaachwa bila kuhadhibiwa? kama tai, akieneza mabawa yake juu ya Moabu. 41 Hapani, maana hakika mtakunyuwa. 13 Maana nimekwisha Keriothi umetekwa, na ngome zake zimekamatwa. Maana apa kwangu mimi mwenyewe - asema Yahwe - Hiyo siku hiyo myoyo ya askari wa Moabu itakuwa kama miyo Bozra itakuwa hofu, aibu, magofu, na kitu cha laa. ya wanawake katika uchungu wa kujifungua. 42 Hivyo Miji yake yote itakuwa magofu daima. 14 Nimesikia Moabu utaharibiwa kama watu, kwa kuwa walijivuna habari kutoka kwa Yahwe, na mijumbe ametumwa katika kinyume changu, Yahwe. 43 Hofu na shimo, na mtego mataifa, 'Kusanyikeni na kumpiga. Jiandaeni kwa vita.' 15 vinakujia, watu wa Moabu - asema Yahwe. 44 Kila "Maana tazama, nimekufanya kuwa mdogo kulinganisha akimbiaye kwa sababu ya hofu ataanguka shimonii, na kila na mataifa mengine, yenye kudharauliwa na watu. 16 Na atokaye shimonii atanawsa na mtego, maana nitayaleta kwa hofu yenu, kiburi cha moyo wako kimekudanganya, haya juu yao katika mwaka wa kissasi changu dhidi yao - wakaaji wa maeneo ya mwinuko, ninyi mliomiluki vilele asema Yahwe. 45 Wakimbiao watasisimama katika kivilii ya vilima ili mfanye viota vyenu kama tai. Nitawashusha cha Heshboni bila nguvu, maana moto utatoka Heshboni, kutoka huko - asema Yahwe. 17 Edomu atakuwa kitisho miale kutoka katikati ya Sihoni. Utateketeza paji la uso wa kwa kila aipitaye. Kila mtu atatetemeka na kutoa sauti Moabu na juu ya vichwa yaa watu wenye majivuno. 46 kwa sababu ya maafa yake. 18 Kama maangamizi ya Ole wako, Moabu! watu wa Kemoshi wameangamizwa, Sodoma na Gomora na jirani zake," asema Yahwe, Kwa maana wana wako wamechukuliwa kama mateka na "hakuna atakayeishi pale; hakuna mtu atakayekaa huko. binti zako matekani. 47 Lakini nitazirejesha siku njema za 19 Tazama, nitapanda kama simba kutoka katika misitu ya Moabu katika siku zizjazo - asema Yahwe." Hukumu ya Yordanii hata eneo la malisho mabichi. Maana nitaharakisha Moabu inaishia hapa.

49 Juu ya watu wa Amoni, Yahwe asema hivi, "Je Israeli hana watoto? Je hakuna mtu wa kurithi chochote katika Israeli? Kwa nini Moleki aikalie Gadi, na watu wake kukaa katika miji yake? 2 Hivyo angalia, siku zinakuja -

asema Yahwe - nitakapo sikizisha ishara ya vita juu ya Raba mionganii mwa watu wa Amoni, hivyo itakuwa rundo atawamiliki wanaommiliki," asema Yahwe. 3 Piga kelele kwa maombolezo, Heshboni, maana Ai utaangamizwa! wa Kir Hereshi. 4 Piga kelele, Binti za Raba! Vaeni nguo za magunia. Obolezeni na kukimbia kwa kuchanganyikiwa, maana viongozi wake. 4 Kwa nini mnajivunia nguvu zenu? Nguvu mzabibu wenu. 5 Mwasema, "Nani atakayekuja kinyume changu?" 6 Lakini baada ya haya nitarejesha mema ya watu wa Amoni - hili ni tamko la Yahwe." 7 Juu ya Edomu, kwa wenye ufahamu? Je hekima yao imeharibika? 8 Kimbieni! Rudini nyuma! Bakini katika mashimo katika wa Kir Heresi. Utajiri waliiupata umekwisha. 9 Ikiwa wawunaji wa ardhi, wenyeji wa Dedani. Maana naleta maafa ya Esau kila kichwa kina upaa na kila kidevu kimenyolewa. Chale juu yake wakati ninaomwadhibu. 10 Lakini la nyumba ya Moabu na katika masoko ya Moabu. Kwa nimempiga Esau kwa ukiwa. Nimefunua maficho yao. maana nimeivunja Moabu kama chungu kisichotakiwa Hivyo hataweza kujificha mwenyewe. Watoto wake, ndugu tena - asema Yahwe. 11 Acha wanavyopiga kelele katika maombolezo yao! Moabu nyuma yatima wako. Nitachukua uhai wao, na wajane ameigeuza kwa aibul Hivyo Moabu atakuwa kitu cha wako wanawenza kuniamini." 12 Maana Yahwe asema kuchekwa na kitisho kwa wote wanaomzunguka." 13 Maana tazama, nimekufanya kuwa mdogo kulinganisha akimbiaye kwa sababu ya hofu ataanguka shimonii, na kila na mataifa mengine, yenye kudharauliwa na watu. 14 Na atokaye shimonii atanawsa na mtego, maana nitayaleta kwa hofu yenu, kiburi cha moyo wako kimekudanganya, haya juu yao katika mwaka wa kissasi changu dhidi yao - wakaaji wa maeneo ya mwinuko, ninyi mliomiluki vilele asema Yahwe. 15 Hofu na shimo, na mtego mataifa, 'Kusanyikeni na kumpiga. Jiandaeni kwa vita.' 16 Na atokaye shimonii atanawsa na mtego, maana nitayaleta kwa hofu yenu, kiburi cha moyo wako kimekudanganya, haya juu yao katika mwaka wa kissasi changu dhidi yao - wakaaji wa maeneo ya mwinuko, ninyi mliomiluki vilele asema Yahwe. 17 Edomu atakuwa kitisho miale kutoka katikati ya Sihoni. Utateketeza paji la uso wa kwa kila aipitaye. Kila mtu atatetemeka na kutoa sauti Moabu na juu ya vichwa yaa watu wenye majivuno. 18 Kama maangamizi ya Ole wako, Moabu! watu wa Kemoshi wameangamizwa, Sodoma na Gomora na jirani zake," asema Yahwe, Kwa maana wana wako wamechukuliwa kama mateka na "hakuna atakayeishi pale; hakuna mtu atakayekaa huko. binti zako matekani. 19 Tazama, nitapanda kama simba kutoka katika misitu ya Moabu katika siku zizjazo - asema Yahwe." Hukumu ya Yordanii hata eneo la malisho mabichi. Maana nitaharakisha Moabu inaishia hapa.

kumfanya Edomu kumkimbia, nami nitamweka mwingine atakayekuwa amechaguliwa kwa usimamizi huo. Maana ni nani aliyekama mimi, ni nani atakayenagiza kuja? Mchungaji gani aewezaye kunizua? 20 Hivyo sikiliza mipango ambayo Yahwe ameamua dhidi ya Edom,

mpango aliyoifanya kinyume cha wakao Temani. Bila shaka wataondolewa, hata kundi dogo kuliko yote. Nchi yao yenye malisho yao mabichi itageuzwa kuwa sehemu zenyenye magofu. **21** Kwa kishindo cha kuanguka kwao nchi hutikisika. Sauti ya milio ya kukata tamaa inasikika katika Bahari ya Shamu. **22** Tazama, mtu fulani atapiga kama tai, na kushuka chini kwa kasi na kueneza mabawa yake juu ya Bozra. Kisha siku siku hiyo, miyo ya askari wa Edomu itakuwa kama moyo wa mwanamke katika kuzaa." **23** Juu ya Dameski: "Hamathi na Arpadi zitaabika, maana wamesikia habari ya madhara. Wanayeyuka! Wamesumbuka kama bahari, isiyotulia. **24** Dameski umekuwa dhaifu sana. Unageuka kukimbia; hofu imeushika, Maangaiko na maumivu yameupata, kama uchungu wa mwanamke ajifunguaye. **25** Watu wake wanasema, "Umekuaje mji maarufu, mji ambaa nimeufurahia, kabla haujaachwa? **26** Kwa hiyo vijana wake wataanguka katika mitaa yake na askari wake wote watateketea siku hiyo - hili ni tamko la Yahwe wa majeshi." **27** "Maana nitawasha moto katika kuta za Dameski, nami nitazivunja ngome za Beni Hadadi." **28** Juu ya Kedari na falme za Hazori, Yahwe amwambia hivi Nebukadneza (Basi Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa akienda kuyashambulia maeneo haya): "Inuka na uipige Kedari na kuwaharibu wale watu wa mashariki. **29** Jeshi lake litachukua hema zao na makundi yao, nguzo za hema yao, na vitu vyao vyote. Watachukua ngamia wao kutoka kwa watu wa Kedari na kuwambia, 'Hofu ipo pande zote!' **30** Kimbia, Tangatanga mbali! Kaa katika maandaki ardhini, mkaao Hazori - asema Yahwe - maana Nebukadneza mfalme wa Babeli amepanga mpango kinyume chenu. Kimbieni! Geukeni! **31** Simama! lishambulie taifa lillolokatika amani, waishio salama," asema Yahwe. Hawana malango wala nguzo ndani yao, na watu wake wanakaa wenye. **32** Maana farasi wao watakuwa mateka, na wingi wa mali zao utakuwa mateka wa vita. Kisha nitawatawanya katika kila upopo wanaonyoa pembe za nywele zao, nami nitaleta madhara juu yao kutoka kila upande - hili ni tamko ya Yahwe. **33** Hazori utakuwa makao ya mbwea, nchi isiyofaa daima. Hakuna atakayeishi huko; hakuna mwanadamu atakayeka huko." **34** Hili ni neno la Yahwe lillomwija Yeremia nabii kuhusu Elamu. Ilikuwa wakati wa mwanzo wa kutawala kwake Sedekia mfalme wa Yuda, naye akasema, **35** "Yahwe wa majeshi asema hivi: Tazama, ninakaribia kumvunja mpiga upinde wa Elamu, sehemu kuu ya nguvu zao. **36** Maana nitaleta pepo nne kutoka katika pande nne za mbingu, nami nitawatawanya watu wa Elamu katika pepo hizo zote. Hakuta kuwa na taifa ambalo kwalo waliotawanywa kutoka Elamu hawatakwenda. **37** Hivyo nitawavunjavunja Elamu mbele ya adui zao na mbele ya watafutao uhai wao. Maana nitaleta maangamizo dhidi yao, hasira ya gadhabu yangu - hili ni tamko la Yahwe - nami nitapeleka upanga nyuma yao hata nitakapowafuta wote. **38** Kisha nitaweka kititangu cha enzi huko Elamu na kumwangamiza mfalme

na viongozi wao kutoka huko - asema Yahwe - **39** na itakuwa siku zijazo kwamba nitarejesha mema ya Elamu - asema Yahwe."

50 Hili ni neno alilolisema Yahwe juu ya Babeli, nchi ya Wakalidayo, kwa mkono wa Yeremia nabii, **2** "Wajulishe mataifa ili wasikie. Toa ishara ili wasikie. Usiache. Sema, 'Babeli imetwaliwa. Beli ameaibika. Merodaki amefadhaika. Sanamu zake zimeabishwa; vinyago vyake vimefadhaika. **3** Taifa kutoka kaskazini litainuika kinyume chake, ili kuifanya nchi yake ukiwa. Hakuna hata mmoja, awe mtu au mnyama, atakayeishi ndani yake. Wataondoka. **4** Katika siku hizo na wakati huo - hili ni tamko ya Yahwe - watu wa Israeli na watu wa Yuda watakusanyika ili kwenda kwa kulia na kumtafta Yahwe Mungu wao. **5** Watauliza njia ya kwenda Sayuni nao watakwenda huko, wakisema, tutakwenda wenye ili kuungana na Yahwe katika agano la milele lisilosahaulikal. **6** Watu wangu wamekuwa kondoo waliopotea. Wachungaji wao wamewapoteza milimani; wamewageuzea kutoka mlima hata mlima. Walikwenda, wakasahau mahali walipokuwa wanaishi. **7** Kila awaendeaye anawararua. Washitaki wao walisema, 'Hatuna hatia, kwa sababu mlimentda dhambi Yahwe, nyumbani kwao halisi - Yahwe, tumaini la mababu zao.' **8** Tokeni kati ya Babeli; tokeni katika nchi ya Wakalidayo; iweni kama wafanyakayo mabeberu mbele ya kundi lote. **9** Maana tazama, ninalekeea kupeleka na kuinua kinyume cha Babeli kundi la mataifa makubwa kutoka kaskazini. Yatajipanga wenye kinyume chake. Kutoka hapo Babeli utatekwa. Mishale yao ni kama shujaa mzoefu asiyerudi mikono tupu. **10** Ukaldayo itakuwa mateka. Wate waitekao wataridhika - asema Yahwe. **11** Mnafurahi, mnasherehekea kuteka urithi wangu; mnarukaruka kama ndama anayekanyaga katika malisho yake; mniala kama farasi mwenye nguvu. **12** Hivyo mama yenu ataaibika sana; aliywazaa atafadhaika. Tazama, atakuwa wa mwisho katika mataifa, nyika, nchi kame, na jangwa. **13** Kwa sababu ya hasira ya Yahwe, Babeli haitakaliwa, lakini itakuwa ukiwa mtupu. Kila apitaye kando ataogopa kwa sababu ya Babeli na atatoa sauti kwa sababu ya majeraha yake. **14** Jipangeni wenye kumzunguka Babeli kinyume chake. Kila apindaye upinde na ampige. Msizue mshale wenu wowote, maana amemtenda dhambi Yahwe. **15** Pigeni kelele za ushindi kinyume chake ninyi nyote mmzungukao. Amesalimu mamlaka yake; minara yake imeanguka. Kuta zake zimebomolewa, maana hitki ni kisasi cha Yahwe. Jilipizeni kisasi juu yake! Mtendeeni kama alivyoyatenda mataifa mengine. **16** Waaribuni wote mkulima apandaye mbegu naye atumiaye mundu wakati wa mavuno katika Babeli. Haya kila mtu na arudi kwa watu wake kutoka upanga wa mtesaji; na wakimblie katika nchi yao wenye. **17** Israeli ni kondoo aliyetawanywa na kupelekwa na simba mbali. Kwanza mfalme wa Ashuru alimrarua; kisha baadaye, Nebukadneza mfalme wa Babeli akavunja mifupa yake. **18** Kwa hiyo Yahwe wa majeshi, Mungu

wa Israeli, asema hivi: Tazama, nitamwadhibu mfalme wa Babeli na nchi yake, kama nilivymwadhibu mfalme wa Ashuru. **19** Nitamrudisha Israeli katika nchi yake; atajilisha katika Karmeli na Bashani. Kisha atajishibisha katika nchi ya kiliima ya Efraim na Gileadi. **20** Siku hizo na wakati huo, asema Yahwe, uovo utatafutwa katika Israeli, lakini hautaonekana. Nitauliza kuhusu dhambi za Yuda, lakini hazitaonekana, maana nitawasamehe mabaki niliowaacha.” **21** Inuka dhidi ya nchi ya Merathaim, kinyume chake nao waishio Pekodi. Wapigeni kwa makali ya upanga na mwatenge kwa ajili ya maangamizo - asema Yahwe - fanyeni kila ninachowaamru. **22** Sauti ya vita na maangamizi ya kustaajabisha yamo katika nchi. **23** Jinsi gani nyundo ya mataifa yote imekatiliwa mbali na kuharibiwa. Jinsi Babeli amekuwa kitu cha kushangaza kati ya mataifa. **24** Nimeteega mtego dhidi yako. Umenawa, Babeli, nawe haukutambua! Ulionekana na kukamatwa, tangu uliponidihaki, Yahwe. **25** Yahwe amefungua ghala lake la silaha na anachukua silaha kwa ajili ya kutekekeleza hasira yake. Kuna kazi kwa ajili ya Yahwe wa majeshi katika nchi ya Wakaldayo. **26** Mshambulie kutokea mbali. Fungua maghala yake ya chakula na kumrundika kama marundo ya nafaka. Mtenge mbali na maangamizi. Usimbakzie masalia. **27** Ua madume wake wote wa ng’ombe. Washushe sehemu ya machinjio. Ole wao, maana siku yao imefika - wakati wa kuadhidiwa kwao. **28** Kuna sauti ya wale wanaokimbia, walionusurika, katika nchi ya Babeli. Hawa watatoka taarifa ya kisasi cha Yahwe Mungu wetu kwa Sayuni, kisasi kwa hekalu lake.” **29** Ita wapiga pinde dhidi ya Babeli - wale wote wapindao pinde zao. Piga kambi kinyume chake, na msimwache yeoye kutoroka. Mlipeni kwa kile aliohofanya. Mfanyieni kwa kipimo alichotumia. Maana amemdharaa Yahwe, Mtakatifu wa Israeli. **30** Hivyo vijana wake wataanguka katika viwanja vya mji, na wapiganaji wake wote wataangamizwa siku hiyo - hili ni tamko la Yahwe.” **31** Tazama, mimi ni kunyume chako, mwenye majivuno - hili ni tamko la Bwana Yahwe wa majeshi - maana siku yako imefika, mwenye kiburi, wakati nitakopokuadhibu. **32** Hivyo wenyewe kiburi watajikwaa na kuanguka. Hakuna atakaye wainua. Nitawasha moto katika miji yao; utateketeza kila kitu kati yake. **33** Yahwe wa majeshi asema hivi: watu wa Israeli wamenyanyaswa, pamoja na watu wa Yuda. Wate walioivateka bado wanawashikilia; wanakataa kuwaacha waondoke. **34** Yeye awaokoaye ni mwenye nguvu. Yahwe wa majeshi ni jina lake. Kwa hakika ataliteeta shitaka lao, ili kuleta pumziko katika nchi, na kuwapiga wakaao Babeli. **35** Upanga u juu ya Wakaldayo - asema Yahwe - na juu ya wakaao Babeli, viongozi wake, na wenyewe hekima wake. **36** Upanga unakuja juu ya waganga, ili wajione kuwa wajinga. Upanga utakuwa juu ya askari wake, hivyo watajaa hofu. **37** Upanga utakuwa juu ya farasi wake, vibandawazi vyao na na watu wote walioomo Babeli, hivyo watakuwa kama wanawake. Upanga utakuwa juu ya ghala zake, nazo zitatekwa. **38** Uname unakuja juu ya maji yake, hivyo yatakauka. Maana ni nchi ya miungu wasiofaa, na wanafanya kama watu waliofanywa punguani kwa miungu yao isiyosaidia. **39** Hivyo wanyama wa jangwani wakaishi na mbwea wataishi huko, na watoto wa mbuni wataishi ndani yake. Kwa muda wote, hatakalika tena. Kutoka kizazi hata kizazi, hatakalika tena na watu. **40** Kama vil Mungu alivyoziangamiza Sodoma na Gomora na majirani zake - asema Yahwe - hakuna atakayeishi huko; hakuna mtu atakayeka ndani yake.” **41** “Tazama, watu wanakuja kutoka kaskazini, maana taifa kubwa na wafalme wengi wamemtikisa kutokea mbali. **42** Watachukua pinde na mishale. Ni wakatili na hawana huruma. Sauti yao ni kama mngurumo wa bahari, na wamepanda farasi katika mpangilio kama watu wapiganao, dhidi yako, bindi Babeli. **43** Mfalme wa Babeli amesikia habari yao na mikono yake imelegea kwa huzuni. Mashaka yamemshika kama mwanamke katika utungu. **44** Tazama! Anakwenda juu kama simba atokaye katika miinuko ya Yordani kuelekea katika eneo la malisho ya uvumilivu. Maana kwa haraka nitawafanya wakimbi kutoka humo, nami nitamweka mtu aliyechaguliwa kwa uangalizi wake. Maana ni nani aliye kama mimi, na ni nani atakayenagi? Mchungaji gani aezaye kunizua? **45** Sikilizeni mipango ambayo Yahwe ameama juu ya Babeli, mipango aliyonayo dhidi ya nchi ya Wakaldayo. Kwa hakika wataondolewa, hata kundi dogo zaidi. Eneo lao la malisho litageuzwa kuwa sehemu zenye magofu. **46** Kwa sauti ya kuangushwa kwa Babeli nchi inatikisika, na sauti ya mateso yao inasikiwa kati ya mataifa.”

51 Yahwe asema hivi: Tazama, ninakwenda kuleta upepo wa maangamizi dhidi ya Babeli na dhidi yao waishio ndani ya Leb Kamei. **2** Nitawatumwa Babeli wagani. Watamtawanya na wataifanya ukiwa nchi yake, maana watakuja kinyume chake kutoka pote siku ya madhara. **3** Msiwaache wapiga mishale wakapinda pinde zao; msiwache wakavaya silaha zao. Msiwahifadhi vijana wake wa kiume; litengeni jeshi lake lote kwa maangamizi. **4** Maana watu waliojeruhiwa wataanguka katika nchi ya Wakaldayo; waliouawa wataanguka katika mitaa yake. **5** Maana Israeli na Yuda hawajaachwa na Mungu wao, na Yahwe wa majeshi, japoikuwa nchi yao imeja na maasi yaliyotendwa kinyume cha Mmoja aliye Mtakatifu wa Israeli. **6** Kimbieni kutoka Babeli; kila mtu na aijokoe mwenye. Msiangamie katika maasi yake. Maana ni wakati wa kisasi cha Yahwe. Atamlipa kwa yote. **7** Babeli alikuwa kikombe cha dhahabu mkononi mwa Yahwe kilichoinyewsha nchi yote; mataifa walikunywa mviryo wake wakawa wendawazimu. **8** Babeli utaanguka ghafla na kuangamizwa. Mwombolezeen! mpeni dawa kwa maumivu yake; pengine aweza kupona. **9** Tuliniua kumponya Babeli, lakini hajaponya, haya na tumwache twende, katika nchi yetu. Maana hatia yake imefika juu mbinguni; imerundikwa kufika mawinguni. **10** Yahwe ametamka kwamba sisi hatuna hatia. Njooni, teseme katika Sayuni matendo ya ‘Yahwe Mungu wtu!’. **11** Nowoni

mishale na kuchukua ngao. Yahwe anaiimiza roho ya wamekuwa wanawake - nyumba zake zipo motoni, mfalme wa Umedi katika mpango wa kuiangamiza Babeli. makomeo ya malango yake yamevunjika. 31 Mjumbe Hii ni kwa kisasi cha Yahwe, kisasi kwa maangamizi hukimbia ili amwambie mjumbe mwininge, na mtoa habari ya hekalu lake. 12 Inueni bendela juu ya kuta za humwambia mtoa habari mwininge ili amwambie mfalme Babeli; wekeni walini. Wekeni waangalizi; wekeni askari wa Babeli kwamba mji wake umetwaliwa kutoka mwisho waviziao ili kumkamata kila akimbiliaye mjini, maana hata mwisho. 32 Hivyo vivuko katika mito vimekamatwa; Yahwe atafanya kile alichokipanga. Atafanya alichokisema adui anaunguza mafunjo ya bwawa, na wapiganaji juu ya wakao Babeli. 13 Enyi mwishio kati ya chemchemi wa Babeli wamechanganyikiwa. 33 Maana Yahwe wa nyingi za maji, ninyi mlion wa wingi wa hazina, mwisho majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi: Binti Babeli ni wenu umefika. upindo wa maisha yenu umezunguza. 14 kama sakafu ya kupuria. Ni muda wa kumkanya. Ni Yahwe wa majeshi ameapa kwa maisha yake, 'nitakujaza kitambo kidogo wakati wa mavuno utakuja juu yake. 34 na adui zako, kama pigo la nzige; watainua kelele za vita Yerusalem husema, 'Nebukadneza mfalme wa Babeli juu yako.' 15 Ameifanya dunia kwa nguvu zake; akaiweka ameniruaru. Amenikausha na amenifanya kuwa mtungi dunia mahali kwa hekima yake. Kwa ufahamu wake mtupu. Amenimeza kama joka. Alijishibisha kwa chakula alizitanda mbingu. 16 Anapovuma, kunakuwa na mvumo changu chema. Amenitupa mbali.' 35 Wenyeji wa Sayuni wa maji mbinguni, maana huleta umande kutoka miisho watasema, 'Gasia nilizofaniwa na mwili wangu na ziwe ya dunia. Hufanya radi kwa ajili ya mvua na kuituma kwa Babeli.' Yerusalem atasema, Damu yangu na iwe na kuutuma upopo kutoka katika maghala ya nyumba juu ya wakao Ukaldayo.' 36 Kwa hiyo Yahwe asema zake. 17 Kila mtu anakuba kama mnyama asiye na hivi: Tazama, nikotayari kilitetea shitaka lako na kuleta akili; kila mfua chuma ameaibishwa na sanamu zake. kisasi kwa ajili yako. Maana nitayakausha maji ya Babeli Maana mwonekano wake unadanganya; maana hakuna na kufanya vyando vyake kukauka. 37 Babeli utakuwa uzima ndani yake. 18 Hazifai, kazi ya wafanya mzaa; rundo la magofu, pango la mbwea, sehemu itishayo, wataangamizwa wakati wa kuadhidiwa kwa. 19 Lakini kitu cha kutoa sauti ya nyoka, pasipo na watu. 38 Mungu, urithi wa Yakobo, siyo kama hawa, maana ye ye Wababeli wataunguruma kwa pamoja kama wanasiomba. ndiye afanyaye vitu vyote. Israeli ni kabilia ya urithi wake; Watanguruma kama watoto wa simba. 39 wanapopashwa Yahwe wa majeshi ni jina lake. 20 Wewe ni nyundo ya moto kwa hasira, nitawafanyia sherehe; nitawalewesha vita yao, silaha ya vita yangu. Kwa wewe nitawaponda hata wafurahi, na kisha kulala usingizi usio na mwisho hata mataifa na kuharibu falme. 21 Kwa wewe nitaponda farasi wasiamke - hili ni tamko la Yahwe - 40 nitawapeleka chini na wawapandao; kwa wewe nitaponda vibandawazi na kama wanakondoo kwa mchirinjaji, kama kondoo dume madereva wake. 22 Kwa wewe nitawafutilia mbali mme pamoja na mbuzi majike. 41 Jinsi Babeli uliyovutekwa! Hivyo na mke; kwa wewe nitafutilia mbali mzee na kijana. Kwa fahari ya dunia yote imekamatwa. Jinsi Babeli uliyofanyika wewe nitafutilia mbali kijana wa kiume na wasichana bikra. sehemu yenye magofu kati ya mataifa. 42 Bahari imekuja 23 Kwa wewe nitafutilia mbali wachungajiji na makundi juu ya Babeli! Amefunkwa na mawimbi yavumayo. 43 Miji yao; kwa wewe nitawafutilia mbali wakulima na jozi zao yake imekuwa ukiwa, sehemu kame na nyika, nchi isiyo na za kulimia. kwa wewe nitawafutilia mbali watawala na watu, na hakuna mtu apitaye hapo. 44 Hivyo nitamwadhibu maafsa. 24 Maana mbele yako nitamlipa Babeli na wote Beli huko Babeli; nitakitoa kinywani mwake alichokimeza, wakaao Ukaldayo kwa maovu yote waliyoyafanya huko na mataifa hawatamminikia tena pamoja na wazao wao. Sayuni - hili ni tamko la Yahwe. 25 Tazama, mimi ni Kuta za Babeli zitaanguka. 45 Tokeni kati yake, enyi kinyume chako, ewe mlima, wewe unayewaharibu watu watu wangu. Kila mmoja wenu aokowe maisha yake wengine - hili ni tamko la Yahwe - kuiharibu dunia yote. kutoka katika hasira ya gadhabu yangu. 46 Msiache miyo Nitakupiga na mikono yangu na kuingirisha chini kutoka yenu ikaogopa au kuhofu habari iliyosikwi nchini, maana ukingo wa kilima. Kisha nitakufanya mlima ulioteketewa habari itakuja siku moja. Baada yake mwaka unaofuata kabisa kwa moto. 26 Hivyo hawatachukua kwako jiwe kutakuwa na habari, na ghasia zitakuwa nchini. Mtawala lolote ili kujengea pembe ya nyumba au msingi; kwani atakuwa kinyume cha mtawala. 47 Kwa hiyo, tazama, siku utakuwa ukiwa wa miele - hili ni tamko la Yahwe. 27 Inua zinakuja nitakapoahibu sanamu za Babeli. Nchi yake bendela ya vita juu ya nchi. Piga tarumbeta katika mataifa. yote itaaibika, na wote waliochirinjwa wataanguka ndani Yaite mataifa yamshambuliye: Ararati, Mini na Ashkenazi. yake. 48 Kisha mbingu na nchi, na vyote vilivymo ndani Teua majemedari wa kumshambulia; leta farasi kama yake vitafurahi juu ya Babeli. Maana mwalibifu atamwilia nzigie warukao. 28 Waandae mataifa kumshambulia: kutoka kaskazini - hili ni tamko la Yahwe. 49 "Kama Babeli wafalme wa Umedi na magavana wao, maafsa wake wote aliyowafanya waliouawa wa Israeli kuanguka, hivyo na nchi yake yete. 29 Maana nchi itatikisika na kudhoofika, waliouawa katika nchi yake wataanguka katika Babeli. 50 kwa kuwa mipango ya Yahwe inaendelea juu ya Babeli, Ondokeni!, manusura wa vita, Msikawiye. Mkumbukeni kuifanya nchi ya Babeli kuwa nchi isiyofaa mahali pasipo Yahwe tokea mbali; Yerusalem na ikumbukwe. 51 na mtu. 30 Maaskari wameacha kupigana huko Babeli; Tumeaibika, maana tumesikia matusi; dhihaka imefunika wamekaa katika ngome zao. Nguvu zao zimeshindwa; nyuso zetu, maana wageni wameingia mahali patakatifu

pa nyumba ya Yahwe. 52 Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja mwaka wa kumi na moja wa utawala wa mfalme Sedekia. - hivi ndivyo asemavyo Yahwe - nitakapoziadhibu sanamu 6 Katika mwezi wa nne, siku ya tisa ya mwaka huo, njaa zake, na waliojeruhwiwa watanung'unika kwa maumivu ikawa kali sana mjini hata hakukuwa na chakula kwa katika nchi yake yote. 53 Maana hata kama Babeli watu wa nchi. 7 Kisha mji ukatobolewa, na wapiganaji angepanda mbinguni au kujenga ngome zake ndefu, wote wakakimbia nje ya mji wakati wa usiku kwa njia aharibuye kutoka kwangu angemwenda - hili ni tamko la ya lango lililokuwa kati ya kuta mbili, kwa bustani ya Yahwe. 54 Kelele ya maangamizi ilitoka Babeli, anguko mfalme, japokuwa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka kubwa kutoka nchi ya Wakaldayo. 55 Maana Yahwe mji. Hivyo wakaenda kwa njia ya Araba. 8 Lakini jeshi la anaiharibu Babeli. Anaifanya kelele ya sauti yake kuisha. Wakaldayo likamfuatia mfalme na kumpata Sedekia katika tambarare za bonde la Mto Yordani karibu na Yeriko. Jeshi kelele yao imekuwa na nguvu. 56 Maana aharibuye lote lilikuwa limetawanyika mbali naye. 9 Wakamkamata amekuja kinyume chake - kinyume cha Babeli! - na shujaa mfalme na kumleta hadi kwa mfalme wa Babeli huko Ribla wake wametekwa. Pinde zao zimevunjwa, maana Yahwe katika nchi ya Hamathi, alipotoa hukumu juu yake. 10 ni Mungu wa kisasi; atatekeleza kisasi hiki. 57 Maana Mfalme wa Babeli akawachinja wana wa Sedekia mbele nitawafanya wana wafalme wake, wenyewe hekima wake, ya macho yake, na huko Ribla akawachinja viongozi maofsa wake, na maaskari wake kulewa, nao watalala wote wa Yuda. 11 Kisha akayaoonda macho ya Sedekia, usingizi kwa usingizi usioisha na bila kuamka - hili ni tamko akamfunga katika vifungo nya shaba, na kumleta Babeli. la mfalme: "Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. 58 Yahwe wa Mfalme wa Babeli akamweka kifungoni hata siku ya kufa majeshi asema hivi: Utaka mnene wa Babeli utaangushwa kwake. 12 Basi mwezi wa tano, siku ya kumi ya mwezi, kabisa, na malango marefu yataunguzwa. Kisha watu ambao ulikuwa mwaka wa kumi na tisa wa utawala wa wanaokuja kumsaidia watafanya kazi isiyofaa; kila mataifa mfalme Nebukadneza, mfalme wa Babeli, Nebuzaradan wanachojaribu kikifanya kwa ajili yake kitakteketewa kwa akaja Yerusalem. Alikuwa jemedari wa walini wa mfalme moto." 59 Hili ndilo neno Yeremia nabii alilomwamru Seraya mwana wa Neria mwana wa Makseye alipokwenda na Sedekia mfalme wa Yuda huko Babeli katika mwaka wa nne wa kutawala kwake. Basi Seraya alikuwa afsa mwandamizi. 60 Maana Yeremia alikuwa ameandika katika gombo kuhusu madhara yote yeliyokuwa yakienda kutendeka juu ya Babeli - maneno haya yote yaliyokuwa yameandikwa juu ya Babeli 61 Yeremia akamwambia Seraya, "Unapokwenda Babeli, hakikisha unayasoma maneno haya yote. 62 Nawe utasema, 'Yahwe, wewe! - wewe mwenyewe umeseme kwamba utapaharibu mahali hapa. Hapatakuwa na wa kukaa, kwamba ni watu au wanyama. Patakuwa nchi isiyofaa daima.' 63 Kisha mtakapomaliza kusoma gombo hili, funga jiwe kubwa juu yake na ulitufe katikati ya Frati. 64 Sema, 'Babeli utazama kama hivi. Hautainuka kwa sababu ya mabaya ninayoyapeleka juu yake, nao wataanguka.' Maneno ya Yeremia yanaishia hapa.

52 Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala; akatawala miaka kumi na mmoja huko Yerusalem. Jina la mamaye lilikuwa Hamutali; alikuwa binti Yeremia wa Libna. 2 Akafanya maovu machoni pa Yahwe; akafanya kila alichokifanya Yehoyakimu. 3 Kwa hasira ya Yahwe, matukio haya yote yalitukia Yerusalem na Yuda, hata alipowatoa mbele yake mwenyewe. Kisha Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli. 4 Ikawa katika mwaka wa tisa wa utawala wa mfalme Sedeki, katika mwezi wa kumi, na siku ya kumi ya mwezi huo, Nebukadneza, mfalme wa Babeli, alikuwa na jeshi lake lote dhidi ya Yerusalem. Wakapiga kambi kuukabili, nao wakajenga ukuta wa kuusuria kuuzunguka. 5 Hivyo mji ukausuriwa mpaka

mwaka wa kumi na moja wa utawala wa mfalme Sedekia. 6 Katika mwezi wa nne, siku ya tisa ya mwaka huo, njaa zake, na waliojeruhwiwa watanung'unika kwa maumivu ikawa kali sana mjini hata hakukuwa na chakula kwa katika nchi yake yote. 53 Maana hata kama Babeli watu wa nchi. 7 Kisha mji ukatobolewa, na wapiganaji angepanda mbinguni au kujenga ngome zake ndefu, wote wakakimbia nje ya mji wakati wa usiku kwa njia aharibuye kutoka kwangu angemwenda - hili ni tamko la ya lango lililokuwa kati ya kuta mbili, kwa bustani ya Yahwe. 54 Kelele ya maangamizi ilitoka Babeli, anguko mfalme, japokuwa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka kubwa kutoka nchi ya Wakaldayo. 55 Maana Yahwe mji. Hivyo wakaenda kwa njia ya Araba. 8 Lakini jeshi la anaiharibu Babeli. Anaifanya kelele ya sauti yake kuisha. Wakaldayo likamfuatia mfalme na kumpata Sedekia katika tambarare za bonde la Mto Yordani karibu na Yeriko. Jeshi kelele yao imekuwa na nguvu. 56 Maana aharibuye lote lilikuwa limetawanyika mbali naye. 9 Wakamkamata amekuja kinyume chake - kinyume cha Babeli! - na shujaa mfalme na kumleta hadi kwa mfalme wa Babeli huko Ribla wake wametekwa. Pinde zao zimevunjwa, maana Yahwe katika nchi ya Hamathi, alipotoa hukumu juu yake. 10 ni Mungu wa kisasi; atatekeleza kisasi hiki. 57 Maana Mfalme wa Babeli akamweka kifungoni hata siku ya kufa majeshi asema hivi: Utaka mnene wa Babeli utaangushwa kwake. 12 Basi mwezi wa tano, siku ya kumi ya mwezi, ambao ulikuwa mwaka wa kumi na tisa wa utawala wa wanaokuja kumsaidia watafanya kazi isiyofaa; kila mataifa mfalme Nebukadneza, mfalme wa Babeli, Nebuzaradan wanachojaribu kikifanya kwa ajili yake kitakteketewa kwa akaja Yerusalem. Alikuwa jemedari wa walini wa mfalme moto." 58 Yahwe wa mwezi wa Babeli na mtumishi wa mfalme wa Babeli. 13 Akaiteketeza nyumba ya Yahwe, kasiri, na nyumba zote za Yerusalem; pia kila jengo mhimu mjini alilichoma. 14 Kama kwa kuta za kuuzunguka Yerusalem, jeshi lote la Wababeli lilikuwa pamoja na jemedari wa mlinzi wakaviaribu. 15 Kama kwa watu maskini sana, watu waliosalia walioachwa katika mji, walikuwa wamerwenda mfalme wa Babeli, na baadhi ya watu wenye ujuzi - Nebuzaradan, jemedari Seraya, "Unapokwenda Babeli, hakikisha unayasoma wa askari walini, akawachukua baadhi yao uhamishoni. maneno haya yote. 62 Nawe utasema, 'Yahwe, wewe! - 16 Lakini Nebuzaradan, jemedari wa mlinzi, akawaacha baadhi ya maskini sana wa nchi kuitunza mizabibu na wanyama. Patakuwa na wa kukaa, kwamba ni watu au mashamba. 17 Lakini kwa nguzo za shaba lilizokuwa katika nyumba ya Yahwe, mishikio na bahari ya shaba iliyoukuwa wanyama. 18 Vyungu, makoleo, kinara cha taa, mabakuri, na vitu vyote nya shaba ambavyo kinara cha taa, mabakuri, na vitu vyote nya shaba ambavyo makuhani walikuwa wakivitumia hekaluni - Wakaldayo wakavichukua vyote. 19 Makalai na chetezo cha uvumba, mabakuri, vyungu, kinara cha taa, vikaango, makalai zilizotengenezwa kwa dhahabu, na zilizotengenezwa kwa dhahabu - kapteni wa mlinzi wa mfalme akazichukua pia. 20 Nguzo mbili, bahari, na ng'ombe kumi na wawili wa shaba walikuwa chini yake, vitu Selemiani alivyokuwa amevifanya kwa ajili ya nyumba ya Yahwe, vikiwa na shaba nyingi sana isiyoweza kupimwa. 21 Nguzo zilikuwa na urefu wa dhiraha kumi na nane kila moja, na mstari kuzunguka kila moja wenye urefu wa dhiraha kumi na mbili. Kila moja likikuwa na unene wa vidole vinne na tundu. 22 Kichwa cha shaba kilikuwa juu yake. Kichwa kilikuwa dhiraha tano urefu wake, kazi ya waya zinazokingamana na makomamanga kukizunguka. Chote kilitengenezwa kwa shaba. Na nguzo nyininge likikuwa na makomamanga yake vilikuwa kama ya kwanza. 23 Hivyo kulikuwa na

makomamanga tisini na sita ubavuni mwa kila kichwa, na makomamanga mia moja juu ya nyaya zilizokingamana kukizunguka. **24** Jemedari wa mlinzi akamchukua Seraya mfungwa, kuhani mkuu, pamoja na Sefania, kuhani wa pili, na wale mabawaba watatu. **25** Kutoka mjini akamchukua mfungwa afsa aliyekuwa juu ya askari, na watu saba wa wale waliomshauri mfalme, waliokuwa wamesalia mjini. Akamchukua mfungwa afsa wa jeshi la mfalme aliyekuwa na wajibu wa kuwaingiza watu katika jeshi, pamoja na watu mashuhuri sitini kutoka katika nchi waliokuwamo mjini. **26** Kisha Nebuzaradani, jemedari wa mlinzi, akawachukuwa na kuwaleta kwa mfalme wa Babeli huko Ribla. **27** Mfalme wa Babeli akawaua huko Ribla katika nchi ya Hamathi. Kwa njia hii, Yuda akaondoka katika nchi yake na kwenda uhamishoni. **28** Hawa walikuwa watu Nebukadneza aliyamisha: katika mwaka wa saba, Wayudea 3, 023. **29** Katika mwaka wa kumi na nane wa Nebukadneza alichukwa 832 kutoka Yerusalem. **30** Katika mwaka wa ishirini na tatu wa Nebukadneza, Nebuzaradani, jemedari wa walinzi wa mfalme, aliyamisha Wayudea 745. Jumla ya watu walioamishwa walikuwa 4, 600. **31** Ikawa baadaye katika mwaka wa thelathini na saba wa kufungwa kwake Yohoyakini, mfalme wa Yuda, katika mwezi wa kumi na mbili, siku ya ishirini na tano ya mwezi, Evili Merodaki, mfalme wa Babeli akamfungua Yehoyakini mfalme wa Yuda kutoka kifungoni. Ilikuwa mwaka ambao Evili Merodaki alianza kutawala. **32** Akaongea naye kwa upole na akampa kiti cha heshima kuliko cha wafalme wengine aliokuwa pamoja nao huko Babeli. **33** Evili Merodaki akaondoa mavazi ya gerezani ya Yehoyakini, na Yehoyakini akala chakula cha daima katika meza ya mfalme siku zote zilizosalia za maisha yake. **34** Na alipewa posho ya chakula cha kila siku kwa maisha yake yote yaliyosalia mpaka siku ya kufa kwake.

Maombolezo

1 Mji ambao mwanzo ulikuwa na watu wengi sasa umekaa peke yake. Amekuwa kama mjame, japo alikuwa taifa kubwa. Alikuwa mtoto wa mfalme mionganoni mwa mataifa, lakini sasa amelazimishwa utumwani. **2** Analia na kuombokoleza usiku, na machozi yake yanafunika mashavu yake. Hamna ata mpenzi wake anaye mliwaza. Marafiki wake wote wamemsaliti. wamekuwa maadui wake. **3** Baada ya umaskini na mateso, Yuda ameenda matekani. Anaishi mionganoni mwa mataifa na hapati pumzikio lolote. Wanao wakimbiza wamewapata katika upweke wake. **4** Barabara za Sayuni zinaomboleza kwasababu hakuna anaye kuja kwenye sherehe ilio andaliwa. Malango yake yote ni ukiwa. Makuhani wake wote wana sononeka. Mabikra wake wana uzuni na yeze mwenyewe yupo katika ugumu. **5** Maadui wake wamekuwa bwana zake; maadui wake wana fanikiwa. Yahweh amemuadhibu kwa dhambi zake nydingi. Watoto wake wadogo wanaenda matekani kwa maadui zake. **6** Uzuri umemwachcha binti wa Sayuni. Watoto wa mfalme wamekuwa kama ayala ambaye haoni malisho, na wanaenda bila uwemo kwa wanao wakimbiza. **7** Katika siku za mateso yake na kutokuwa na nyumba, Yerusalem itakumbuka hazina zake za dhamani alizo kuwa nazo awali. Wakati watu wake walipo angukia mikomoni mwa adui, hakuna aliye msaidia. Maadui waliwaona na kucheka maangamizo yake. **8** Yerusalem ili tenda dhambi sana, hivyo basi, amedhalillika kama kitu kichafu. Wote walio mheshimu sasa wana mdharau kwa kuwa wameona uchi wake. Anasononeka na kujaribu kugeuka pembeni. **9** Amekuwa mchafu chini ya sketi yake. Hakuwaza hatima yake. Anguko lake liiliwa baya. Hakukuwa na wakumlwaza. Alilia, "Angalia mateso yangu, Yahweh, kwa kuwa adui amekuwa mkuu sana." **10** Adui ameeka mkono wake kwenye hazina zetu za dhamani. Ameona mataifa yakiingia sehemu yake takatifu, japo uliamuru wasiingie katika sehemu yako ya kukusanyikia. **11** Watu wote wana sononeka wanapo tafuta mkate. Wametoa hazina zao za dhamani kwa ajili ya chakula cha kurejesha uhai wao. Tazama, Yahweh, ni kumbuke mimi, kwa kuwa nimekuwa sina faida. **12** Sio kitu kwako, wote mnao pita? Angalia na uone kama kuna mtu mwenye uzuni kama uzuni ninao teswa nao, tangu Yahweh amenitesa mimi katika siku ya hasira yake **14** Nira ya makosa yangu imefungwa na mikono yake. Zimesokotwa na kuekwa shingoni mwangu. Amefanya uweza wangu kushindwa. Bwana amenikabidhi mikononi mwa, na siwezi kusimama. **15** Bwana ametupa pembeni wanaume wangu hodari walio niokoa. Ameitisha kusanyiko dhidi yangu kuponda wanaume wangu imara. Bwana cha kusagia mvinyo. **16** Kwa vitu hivi ninalia. Macho

yangu, maji yanashuka chini ya macho yangu tangu mfariji aliye paswa kurejesha maisha yangu yuko mbali na mimi. Watoto wangu wamekuwa ukiwa kwasababu adui yangu ameshinda. **17** Sayuni ametandaza mikono yake; hakuna wakuwa mliwaza. Yahweh ameamuru hao karibu na Yakobo wawemaadui wake. Yerusalem ni kitu kichafu kwao. **18** Yahweh ni mwenye haki, kwa kuwa nimeasi dhidi ya amri zake. Sikia, ninyi watu, na muone uzuni wangu. Mabikra wangu na wanaume imara wameenda matekani. **19** Nilita marafiki zangu, lakini walikuwa na hila kwangu. Makuhani wangu na wazee waliangamia kwenye mji, walipo kuwa wanatafuta chakula cha kurejesha uhai wao. **20** Tazama, Yahweh, kwa kuwa nipo kwenye ugumu; turbo langu lina nguruma, moyo wangu umetibuka ndani yangu, kwa kuwa nimekuwa muasi sana. Nje, upanga umemliza mama, ndani ya nyumba kuna mauti tu. **21** Wamesikia sononeko langu, lakini hakuna wakuni liwaza. Maadui zangu wote wamesikia shida zangu na wamefurahi umenifanya hivi. Umeleta siku uliyo ahidi; sasa acha wawe kama mimi. **22** Acha uovu wote uje mbele zako. Shughulika nao kama ulivyo shughulika na mimi kwasababu ya makosa yangu yote. Masononeko yangu ni mengi na moyo umezimia.

2 Bwana amemfunika binti wa Sayuni chini ya wingu la hasira yake. Ametupa utukufu wa Israeli chini kutoka mbiguni hadi duniani. Hajakumba stuli yake ya miguu siku ya hasira yake. **2** Bwana amemeza na hajawa na huruma kwa miji yote ya Yakobo. Siku za hasira zake ameangusha miji imara ya binti wa Yuda; kwa aibu ameshusha chini ufalme na watala wake. **3** Kwa siku ya hasira kali amekata kila pembe ya Israeli. Ameurudisha kono wake kutoka kwa adui. Amechoma Yakobo kama moto mkali unao teketeza kila kitu karibu yake. **4** Kama adui amepindisha upinde wake kuelekea kwetu, na wakulia wake yupo tarayi kushambulia. Amewachinja wote walio kuwa wanampendeza katika hema la binti wa Sayuni; Amemwaga gadhabu yake kama moto **5** Bwana amekuwa kama adui. Amemeza Israeli. Amemeza majumba yake yote. Ameharibu ngome zake. Ameongeza kilio na maombolezo kati ya mabinti wa Yuda. **6** Ameshambulia hema lake la kukutania kama kajumba cha bustani. Ameharibu sehemu ya kukusanyikia. Yahweh amesababisha kukusanyika na Sabato kusahaulika Sayuni, kwa kuwa amedharau mfalme na kuhanati ukali wa hasira yake. **7** Bwana amekataa madhabahu yake na kukanati sehemu yake takatifu. Ametoa kuta za majumba mikononi mwa adui. Wamepaza sauti nyumbani mwa mikononi wa kuharibu ukuta. Amefanya minara na ukuta kuombokoleza; pamoa vilipotea. **9** Malango yake yameanguka chini, ameharibu mfalme wapo mionganoni mwa mataifa, sheria haipo tena na kuvunja chuma za ukuta. Mfalme wake na watoto wa amewakanyaga binti bikra wa Yuda kwenye chombo na manabii wake hawapatii maono kutoka kwa Yahweh.

10 Wazee wa binti wa Sayuni wameketi chini na ukimya. yangu. **9** Ameziba njia yangu kwa ukuta wa mawe Wamerusha vumbi kichwani mwao na kuvala magunia. ya kuchonga; amefanya njia yangu mbaya. **10** Yeye Mabikra wa Yerusalem wameinamisha vichwa vyao chini. ni kama dubu anasubiri kunishambulia, simba katika **11** Macho yangu yamekaukiwa machozi yake; tumbo langu maficho; **11** amegeuza pembedi njia zangu, amenifanya la nguruma; sehemu zangu za ndani zimemwagika chini ukiwa. **12** Amepindisha upinde wake na kunifanya mimi kwasababu ya uharibifu wa binti wa watu wangu, watoto kama lengo la mshale wake. **13** Ametoboa maini yangu na wachanga wamezimia mitaani mwa mji. **12** Wanasesma kwa mishale ya mfuko wake. **14** Nilikuwa kichekesho kwa mama zao, "Mbega ziko wapi na mvinyo?" kama kwa watu wangu wote, kielelezo cha dhihaka yao siku wanavyo zimia kama mtu aliye jeruhiwa mitaani mwa nzima. **15** Amenijaza kwa uchungu na kulinazimisha mji, maisha yao yamemwaga kwenye kifua cha mama kunywa maji machungu. **16** Alivunja meno yangu na zao. **13** Nini naeza kusema kwako, binti wa Yerusalem? kokoto; amenisukuma chini kwenye fumbi. **17** Nafsi yangu Naweba kufananisha na nini, ili ni kufaniji, binti bikra wa imenyimwa amani; nimesahau furaha ni nini. **18** Hivyo na Sayuni? Jera lako ni kubwa kama bahari. Nani anawenza sema, "Ustahimilu wangu umeangamia na pia tumaini kukuponya? **14** Manabii wako wameona uongo na maono langu kwa Yahweh." **19** Kumbuka mateso yangu na batili kwa ajili yako. Hawaja weka wazi dhambi zako kuangaika kwangu, maji machungu na uchungu. **20** kurejesha mali zako, lakini kwako wametoa matamko ya uongo na ya kupotosha. **15** Wote wanao pita pembedi Ninaendelea kukumbuka na nimeinama ndani yangu. **21** mwa barabara wana pigi makofi kwako. Wanaguna na kutikisa vichwa vyao dhidi ya binti wa Yerusalem na kusema, "Huu ndio mji walio uita 'Ukamilifu wa uzuri,' Lakini ni vuta hili akilini mwangu na hivyo nina matumaini: 'Furaha ya Dunia Yote?'" **16** Maadui zako wote walifungua vinywa vyao na kukudhifikasi. Walizomea na kusaga meno **22** Upendo dhabiti wa Yahweh haukomu na huruma zake haziishi, **23** ni mpya kila asubui; uaminifu wako ni mkubwa. **17** Tumeemeza yeye! Hii ni siku tulio subiri! **24** "Yahweh ni urithi wangu," Nilisema, hivyo nitamtumainia. **18** Tumeishi kuweza kuiona!" **17** Yahweh amefanya aliyu **25** Yahweh ni mwema kwao wanao msubiri, kwa anaye panga kufanya. Ametimiza neno lake. Amekupindua bila mtafunta. **26** Ni vizuri kusubiri taratibu kwa uwokovu wa hauweni, macho yako bila hauweni. **19** Nyanyuka, lia usiku, mwanzo usiku wa manane! Mwaga moyo wako kama maji mbele za uso wa Bwana. Nyoosha juu mikono yako kwa ajili ya uzima wa watoto wako wanao zimia **27** Ni vizuri kwa mtu kubeba nira katika ujana. **28** kwa njaa kwenye njia ya kila mtaa. **20** Ona, Yahweh, **29** Acha akee mdomo wake kwenye vumbi - na ukumbuke hao ulio watende haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana? **21** Wote hauweni, macho yako bila hauweni. **19** Nyanyuka, lia **30** Acha atoa shavu hauweni, macho yako bila hauweni. **22** Umetisha, kama ungewaita watu katika usiku, mwanzo usiku wa manane! Mwaga moyo wako kama maji mbele za uso wa Bwana. Nyoosha juu mikono yako kwa ajili ya uzima wa watoto wako wanao zimia **31** Kwa kuwa Bwana hatatukataa milele, **32** lakini japo **32** Na ukumbuke hao ulio watende haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana? **21** Wote **33** Kwa kuwa haadhibu kutoka anatia uzuni, ata kuwa na huruma kwa kadiri ya mwingi hauweni, macho yako bila hauweni. **19** Nyanyuka, lia **34** Kukanyaga chini ya mguu wafungwa wote wa dunia, **35** kwa njaa kwenye njia ya kila mtaa. **20** Ona, Yahweh, **36** kumnyimba haki mtu mbele ya uwepo wa Aliye Juu, **36** na ukumbuke hao ulio watende haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana? **21** Wote **37** Ni nani aliye zungumza na ikatimia, kama sio **37** Na ukumbuke hao ulio watende haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana? **21** Wote **38** Sio kutoka mdomoni mwa Aliye Juu **38** Na ukumbuke hao ulio watende haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana? **21** Wote **39** Mtu aliye hai anawezaje **39** Mtu aliye hai anawezaje **40** Natujichunguze njia zetu na kuzijaribu, **40** Natujichunguze njia zetu na kuzijaribu, **41** Na tunyanyue mioyo yetu na **41** Na tunyanyue mioyo yetu na **42** "Tumekose na **42** "Tumekose na **43** Umejifunika na hasira na **43** Umejifunika na hasira na **44** Umejifunika na wingu ili kwamba kusiwe na ombi linaloweza kupita. **44** Umejifunika na wingu ili kwamba kusiwe na ombi linaloweza kupita.

3 Mimi ni mwanaume nilyeona maangaiko chini ya gongo la hasira ya Yahweh. **2** Amenifukuza na kunisababisha kutembea kwenye giza kuliko kwenye nuru. **3** Hakika amenigeuzia mkono wake dhidi yangu tena na tena, siku yote. **4** Amefanya mwili wangu na ngozi yangu kufifa; amevunja mifupa yangu. **5** Amejenga vifusi nya udogo dhidi yangu, na kunizingira na uchungu na ugumu. **6** Amefanya ni ishi sehemu za giza, kama hao walio kufa zamani. **7** Amejenga ukuta kunizinguka na siwezi kutoroka. Amefanya minyororo yangu mizito **8** na japo nina ita na kulilia msaada, anazima maombi

juu ya kichwa changu. Nilisema, "Nimekatwa mbali!" 55 "Hawawezi kukaa hapa tena." 16 Yahweh mwenyewe Nililiita jna lako, Yahweh, kutoka kina cha shimo. 56 akawatawanyisha; hawatazami tena. Hawa waheshimu Ulisikia sauti yangu. Ulisikia sauti yangu nilipo sema, makuhani, na hawaonyeshi upendeleo kwa wazee. 17 "Usifunge sikio lako kwa kilio changu cha msaada." 57 Macho yetu yalikwama, yakinazama bure kwa msaada; Ulikuja karibu siku niliyo kuiita; ulisema, "Usiogope" 58 kutoka minara yetu ya ulinzi tulitazama taifa lisilo weza Bwana, ulitetea kesi yangu, uliokoa maisha yangu! 59 tuoko. 18 Walifuata hatua zetu, hatukuweza kutembea Yahweh, umeona mabaya waliyo ni fanyia, hukumu kesi mitaani mwetu. Mwisho wetu ulikuwa karibu na siku zetu yangu. 60 Umeona matusi yao, mipango yao yote dhidi zilishesabiwa, mwisho wetu ulifika. 19 Walio tukimbiza yangu - 61 Umesikia dhihaka yao, Yahweh, na mipango walikuwa wepesi kuliko tai wa aangani. Walitukimbiza yao kunihusu. 62 Midomo ya hao wanao inuka kinyume kwenye milima na kutuwinda nyikani. 20 Pumzi katika pua changu, na mashtaka yao, inakuja dhidi yangu siku nzima. 63 Ngalia jinsi wanavyo keti na kuinuka; wana nidhihiki na nyimbo zao. 64 Walipize, Yahweh, kwa kadiri ya waliyo fanya. 65 Utaacha miyo yao bila lawama! Hukumu yako iwe juu yao! 66 Una wakimbiza kwa hasira na kuwaharibu nchini ya mbingu, Yahweh!

4 Dhahabu imechakaa; jinsi gani dhahabu safi imebadilika! Mawe matakati yamezagaa katika kila njia ya mtaa. 2 Wana wa dhamani wa Sayuni walikuwa na dhamani ya uzito wa dhahabu safi, lakini sasa hawana dhamani zaidi ya majagi ya udogo, kazi ya mikono ya mfinyazi! 3 Ata mbwa wa mitaani wanatoa maziwa yao kuwanonyesha watoto wao, lakini binti wa watu wangu amekuwa katili, kama mbuni katika jangwa. 4 Ulimi wa mtoto mchanga anaye nyonya unagota juu mdomo wake kwa kiu; watoto wanaomba chakula, lakini hakuna kwa ajili yao. 5 Wao walizoea kula chakula cha gharama sasa wana shinda njaa mitaani; wao walio lelewa kwa kuvaan nguuo za zambarau, sasa wamelala katika majalala. 6 Hukumu ya binti wa watu wangu ni kubwa kuliko hiyo ya Sodoma, na ilipinduliwa kwa dakika na hakuna aliye yanyua mkono kumsaidia. 7 Viongozi wake walikuwa wasafi kuliko theluji, weupe kuliko maziwa; miili yao ilikuwa imara kuliko jiwe, mwili wao ulikuwa kama yakuti samawi. 8 Muonekano wao umekuwa mweusi kama giza; hawatambuliki mitaani. Ngozi zao zimesinya kwenye mifupa yao; imekuwa kavu kama kuni. 9 Hao walio uawa kwa upanga walikuwa na furaha zaidi kuliko hao walio kufa kwa njaa, walio potea, wakatobolewa kwa ukosefu wa mavuno shambani. 10 Mikono ya wanawake wenyewe huruma imewachemsha watoto wao; wamekuwa chakula chao wakati ambapo binti wa watu wangu alipo kuwa akiharibiwa. 11 Yahweh alionyesha gadhabu yake yote; alimwaga hasira yake kali. Aliwasho moto Sayuni ultiketeza misingi yake. 12 Wafalme wa dunia hawaku amini, wala wakazi wa dunia, kwamba maadui au wapinzani waliweza kuingia malangoni ya Yerusalem. 13 Haya yalitokea kwasababu ya dhambi za manabii na na maasi ya makuhani walio mwaga damu ya wenyewe haki mbele zake. 14 Walitanga, kwa upofu, mitaani. Walikuwa wamejitia unajisi kwa damu hiyo ambapo hakuna aliye ruhusiwa kushika nguuo zao. 15 "Kaa mbali! Wewe mnajisi!" Watu waliwapazia sauti. "Kaa mbali! Kaa mbali! Usiguse!" Hivyo wakatanga; watu walisema mionganoni mwa mataifa,

mitaani mwetu. Mwisho wetu ulikuwa karibu na siku zetu kati kahili, ambaye ndiye aliye semewa, "Chini ya kivuli chake tutaishi mionganoni mwa mataifa." 21 Shangilia na ufurahi, binti wa Edomu, wewe unaye ishi nchi ya Uzi. Lakini kwako pia kikombe kitapitishwa; utalewa na kuvua nguo. 22 Binti wa Sayuni, hukumu yako itafika mwisho, hataongeza mateka yako lakini binti wa Edomu, ata muhadhibu; ata funua dhambi zako.

5 Kumbuka, Yahweh, yaliyo tutokea na uone aibu yetu. 2 Urithi wetu umegeuziwa kwa wageni; nyumba zetu kwa wageni. 3 Tumekuwa yatima, bila baba, na mama zetu ni kama wajane. 4 Lazima tulipe fedha kwa maji tunayo kunywa, na tulipe fedha kupata mbaa zetu. 5 Hao wanakuja kwetu wamekaribia nyuma yetu; tumechoka na hatuwezi pata mapumziko. 6 Tumejitoa kwa Misri na kwa Assiria tupate chakula cha kutosha. 7 Baba zetu walifanya dhambi, na hawapo tena, na tumebeba dhambi zao. 8 Watumwa walitutawala, na hakuna wa kutuokoa na mikono yao. 9 Tunapata mkate wetu pale tunapo hatarisha maisha, kwasababu ya upanga wa nyikani. 10 Ngozi zetu zimekuwa na moto kama jiko kwasababu ya joto la njaa. 11 Wanawake wanabakwa Sayuni, na mabikra katika mji wa Yuda. 12 Watoto wa mfalme wamenyongwa na mikono yao, na hakuna heshima inayonyeshwa kwa wazee. 13 Wanaume vijana wanazimishwa kusaga mbegu kwa jiwe la kusagia, na wawulana wanajikwa chini ya vifurushi vya kuni. 14 Wazee wameacha lango la mji, na vijana wameacha miziki. 15 Furaha ya moyo imekoma na kucheza kwetu kumegeuka kilio. 16 Taji limeanguka kichwani mwetu; ole wetu, kwa kuwa tumetenda dhambi! 17 Kwa kuwa moyo wetu umekuwa unaumwa, na machozi yetu ya fifia, kwa vitu hivi macho yetu yanafifia 18 maana Mlima Sayuni umelala ukiwa, mbwa wa mitaani wacheza juu yake. 19 Lakini wewe, Yahweh, unatawala milele, na utaketi katika kiti chako cha enzi vizazi na vizazi. Kwanini unatushau milele? 20 Kwanini unatutelekeza kwa siku nyiningi? 21 Turejeshe kwako, Yahweh, na sisi tutarejea. Fanya upya siku zetu kama ziliyyo kuwa hapo zamani - 22 vinginevyo labda uwe umetukataa na una hasira kwetu kupita kiasi.

Ezekiel

1 Katika mwaka wa thelathini, mwezi wa nne, na siku ya tano ya mwezi, ikawa kuhusu kwamba nilikuwa nikiishi mionganoni mwa wafungwa karibu na Kebari Kanali. Mbingu zilifunguka, na kuona maono ya Mungu. **2** Katika siku ya tano katika mwezi huo-ilikuwa mwaka wa tano wa utumwani wa Mfalme Yehoyakin. **3** Neno la Yahwe likamjia Ezekiel mwana wa Buzi kuhani, katika nchi ya Wakaldayo karibu na Keberi Kanali, na mkono wa Yahwe ulikuwa juu yake hapo. **4** Kisha nikaona, kulikuwa na upopo wa dhoruba unakuja kutoka kaskazini; wingu kubwa pamoja na moto wa nuru ndani yake na kung'aa ukizunguka ndani yake, na moto ulikuwa na rangi ya kaharabu ndani ya hilo wingu. **5** Katikati kulikuwa na viumbe vinne vinavyofanana. Mwonekano wao ulikuwa hivi: walikuwa wanamfanano wa mtu, **6** lakini walikuwa na sura nne kila mmoja, na kila mmoja alikuwa na mabawa manne. **7** Miguu yao ilikuwa imenyooka, lakin nyayo za miguu yao zilikuwa kama kwato za ndama zilizokuwa zinang'aa kama shaba iliyosuguliwa. **8** Bado walikuwa na mikono ya binadamu chini ya mabawa yao chini kwenye pande zote nne. Kwa wote wanne, nyuso zao na mabawa vilikuwa hivi: **9** mabawa yao yalikuwa yameungana na kiumbe kingine, na hawakurudi walipokuwa wameenda; badala yake, kila mmoja alienda mbele. **10** Mfanano wa nyuso zao ulikuwa kama uso wa mwanadamu. Wanne hao walikuwa na uso wa simba kwa upande wa kuum. Hao wanne pia walikuwa na uso wa tai. **11** Nyuso zao zilikuwa hivyo, na mabawa yao yalikuwa yametawanyika juu, hivyo basi kila kiumbe kilikuwa na jazi ya za mabawa yaliyokua yameshikamana na bawa la kiumbe kingine, na pia jazi za mabawa yaliyokua yamefunika miili yao. **12** Kila mmoja allenda mbele, hivyo basi popote Roho alipowalekeza kwanda, walienda bila kurudi. **13** Kama kwa mfanano wa hao viumbe hai, mwonekano wao ulikuwa ni kama kuchoma kaa la moto, kama mwonekano wa nuru; mng'ao wa moto pia ulihama karibu na mionganoni mwa viumbe, na kulikuwa na nuru za radi. **14** Hao viumbe hai vilikuwa vikihamma mbio mbele na nyuma, na walikuwa na mwonekano wa radi! **15** Kisha nikawatazama wale viumbe hai; kulikuwa na gurudumu moja juu ya aridhi kando ya vile viumbe hai. **16** Huu ndio ulikuwa mwonekano na umbo wa hizo gurudumu: kila gurudumu liliikuwa kama zabarajadi, na manne hayo yalikuwa na mfano mmoja; mwonekano wao na umbo vilikuwa kama gurudumu liliolungana na jingine. **17** Wakati yale magurudumu yalipokuwa yakitembea, yalienda bila kurudi kwenye mwelekeo wowote viumbe vilipokuwa vimeeleke. **18** Kama kwa upande kingo, walikuwa warefu na wakutisha, kwa upande kingo kulikuwa na macho yamezunguka kote. **19** Popote vile viumbe hai vilipokuwa vikiieleke, yale magurudumu yalieleke karibu nao. Wakati vile viumbe hai vilipoinuka kutoka kwenye nchi, na yale magurudumu yaliinuka pia. **20** Popote Roho alipokwenda,

walikwenda, na yale magurudumu yaliinuka karibu nao, roho wa kiumbe hai ilikuwa magurudumu. **21** Popote vile viumbe vilipoleke, magurudumu pia yalieleke huko; na wakati wale viumbe viliposimama hata hivyo, magurudumu yalisimama bado; wakati viumbe viliposimama kutoka kwenvye nchi, magurudumu yalisimama karibu nao, kwa sababu yule roho wa wale viumbe alikuwa kwenvye magurudumu. **22** Juu ya vichwa vya wale viumbe hai kulikuwa na mfanano wa anga la kutanuka; ilikuwa inang'aa kama mfanano wa barafu juu ya vichwa vyao. **23** Chini ya anga, kila mabawa ya kiumbe kimoja yalinyooshwa mbele na kugusana kila mabawa na kiumbe kimoja. Pia kila kiumbe hai kilikuwa na jazi moja kwa ajili ya kujifunika vyenye; kila kimoja kilikuwa na jazi moja kwa ajili ya kujifunika mwili wake mwenye. **24** Kisha nikasikia sauti ya mabawa yao. Kama mlito wa maji mengi. Kama sauti ya mwenye enzi popote walipoleke. Kama sauti ya jeshi. Popote pale waliposimama, walishusha mabawa yao. **25** Sauti ikaja kutoka juu ya anga juu ya vichwa vyao popote waliposimama na kushusha mabawa yao. **26** Juu ya anga juu ya vichwa vyao kulikuwa na mfanano wa kiti cha enzi ambacho kilikuwa na mwonekano wa jiwe la samawati, na juu mfanano wa kiti cha enzi kilifanana kama mwonekano wa mwanadamu. **27** Nikaona umbo lenye mwonekano wa chuma chenye kung'aa pamoja na moto ndani yake kutoka kwenye mwonekano wa juu ya nyonga zake juu; Nikaona kutoka kwenye mwonekano wa nyonga zake upande wa chini mwonekano wa moto na mng'ao umezunguka kote. **28** Kama mwonekano wa upinde wa mvua kwenye mawingu katika siku ya mvua ulikuwa na mwonekano wa taa iliyowaka imeizunguka. ulikuwa na mwonekano unaofanana na utukufu wa Yahwe. Wakati nilipouona, nilihisi kwenye uso wangu, na nikasikia sauti ikiongea.

2 Akanambia, "Mwana wa adamu, simama kwa miguu yako; kisha nitaongea na wewe." **2** Kisha, alipokuwa akiongea na mimi, Roho akaingia ndani yangu na ikiwiweka kwenye miguu yangu, na nikamsikia akiongea na mimi. **3** Akanambia, "Mwana wa adamu, nakutuma kwa watu wa Israeli, kwa mataifa yanayoasi ambayo yameesi dhidi yangu-wote wao na babu zao wameesi juu yangu hata hivi leo! **4** Vizazi vyao vina sura za kikaidi na miyojo migumu. Nakutuma wewe kwenda kwao, na utawaambia, 'Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.' **5** Labda watasikia au hawatasikia. Ni nyumba za uasi, lakin angalau watajua kwamba nabii alikuwa mionganoni mwao. **6** Wewe, mwanadamu, usiwaogope au maneno yao. Usiogope, ingawa utakuwa pamoja na mitemba na miiiba na ijapokuwa unaishi na nge. Usiogope maneno yao au kuvunjika moyo kwa nyuso zao, kwa kuwa ni nyumba zenye kuasi. **7** Lakini utawaambia maneno yangu, labda watasikia au hapana, kwa sababu ni waasi mno. **8** Lakini wewe, mwanadamu, silikiliza kile nisemacho kwako. Usiwe muasi kama nyumba za uasi. Fungua mdomo wako na magurudumu yaliinuka pia.

ule kile ninachotaka kukupa!" **9** Kisha nikaona, na mkono ulikuwa umenyoosha kwangu; ndani yake kulikuwa na hati ya kukunja. **10** Akaikinjua mbele yangu; ilikuwaimeandikwa pande zote mbele na nyuma, na yalikuwalyameandikwa maombolezo kwenye hiyo hati ya kukunja, na huzuni, na ole.

3 Akanambia, "Mwanadamu, kile ulichokikuta, kula. Kula hili gombo, kisha nenda kaongee na nyumba ya Israeli." **2** Basi nikafungua kinywa changu, na akanilisha hilo gombo. **3** Akanambia, "Mwana wa adamu, lisha tumbo lako na jaza tumbo lako kwa hili gombo ambalo nimekupai" Basi nikalila, na lilikuwa tamu kama asali kwenye mdomo wangu. **4** Kisha akanambia, "Mwana wa adamu, nenda kwenye nyumba ya Israeli na ongea maneno yangu kwao. **5** Kwa kuwa hujatumwa kwa watu wenye maneno ya kushangaza au lugha ngumu, lakini kwa nyumba ya Israeli- **6** sio kwa taifa lenye nguvu ya maneno ya ajabu au lugha ngumu ambaa maneno yao hutawenza kuyaelewa! Kama nikikutuma kwao, watakusikiliza. **7** Lakini nyumba ya Israeli haitakuwa tayari kukusikiliza, kwa kuwa hawako tayari kunisikiliza mimi. Hivyo nyumba yote ya Israeli ni paji gumu na moyo mgumu. **8** Kumbe nimeufanya uso wako kama kaidi kama nyuso zao na paji lako kuwa gumu kama mapaji yao. **9** Nimekfanya paji lako kama almasi, gumu kuliko jiwe la kiberiti! Usiwaagope wala kufadhaika kwa nyuso zao, kwa kuwa ni nyumba ya uasi." **10** Kisha akanambia, "Mwana wa adamu, maneno yote niliyokutangazia-yachukue kwenye moyo wako na wasikize kwa sikio lako! **11** Kisha nenda kwa watumwa, kwa watu wako, na uzungumze nao. Waambie, "Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo; iwapo watasikia au hapana." **12** Kisha Roho akaniihua juu, na nikasikia nyuma yangu sauti yenye tetemeko la aridhi: "Ubarikiwe utukufu wa Yahwe kutoka mahali pake!" **13** Ililiwu sauti ya mabawa ya viumbi hai vilipokuwa vikigusana kila kimoja, na sauti ya magurudumu ambayo yalikuwa pamoa na hivyo viumbi, na sauti ya tetemeko kubwa arithi. **14** Roho akaniihua juu na kunicchuka, Nikaenda kwa uchungu katika hasira kali rohoni mwangu, kwa kuwa mkono wa Yahwe ulikuwa na nguvu ukigandamiza juu yangu! **15** Hivyo nikaenda kwa watumwa huko Tel Abibu waliokuwa wakiishi karibu na Kebari Kanali, na niliishi mionganii mwao huko kwa mda wa miaka saba, kushinda kabisa katika mshangao. **16** Kisha ikatokea baada ya siku saba kwamba neno la Yahwe likanijia, likisema, **17** "Mwana wa adamu, nimekfanya uwe mwangalizi kwa ajili ya nyumba ya Israeli, hivyo sikiliza neno kutoka kinywani mwangu, na uwapatie onyo langu. **18** Nitakaposema kwa waovu, 'Utakufa hakika' na usimuonye au kuzungumza onyo kwa waovu kuhusu matendo yao maovu hivyo anaweza kuishi-yule muovu atakufa kwa ajili ya dhambi yake, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako. **19** Lakini kama ukimuonya muovo, na asiuache uovo wake au kutoka matendo yake maovu, kisha atakufa kwa dhambi yake, lakini utaokoa maisha yako mwenyewe.

20 Kama mwenye haki ataicha haki yake na kutenda yasiyohaki, na nikaweka kizuizi mbele yake, atakufa. Kwasababu hukumuonya, atakufa katika dhambi yake, na sintokumbuka matendo ya haki aliyoafanya, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako. **21** Lakini kama ukimuonya mwenye mtu mwenye haki kuacha kufanya dhambi halafu akaacha kutenda dhambi, ataishi hakika tangu alipo unyuwa; na utakuwa umeokoa maisha yako mwenyewe." **22** Hivyo mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu huko, akanambia, "Inuka! nenda uwandani, na nitaongea na wewe huko!" **23** Nikainuka na kwenda uwandani, na huko utukufu wa Yahwe ulisimama, kama utukufu ambaa niliokuwa nimeuona karibu na Kebari Kanali; hivyo nikaanguka kifudifudi. **24** Roho akaja kwangu na kusimama juu ya miguu yangu; akaongea na mimi, na Kunambia, "Nenda na jifungie mwenyewe kwenye nyumba yako, **25** kwa sasa, mwana wa adamu, wataweka kamba juu yako na kufungua ili usiweze kutoka nije mionganii mwao. **26** Nitaufanya ulimi wako ugandamane na paa ya mdomo wako, ili kwamba uwe kimya, na hutawenza kuwakemea, kwa kuwa ni nyumba ya waasi. **27** Lakini nitakapozungumza na wewe, nitafungua mdomo wako hivyo utawaambia, 'Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.' Yeye asikiye na asikie; yeye asiyesikia na asisikie, kwa kuwa wao ni nyumba ya kuasi!"

4 "Lakini wewe, mwana wa adamu, chukua tofali wewe mwenyewe na uliweke mbele yako. Kisha chonga mji wa Yerusalem juu yake. **2** Kisha laza kuizunguka, ngome juu yake. Anza kushambulia juu yake na weka makambi kuizunguka. Weka shambulio la ghasia kuizunguka. **3** Kisha chukua kwa ajili yako mwenyewe sufuria ya chuma na itumie kama ukuta wa chuma kati yako mwenyewe na mji na weka uso wako dhidi yake. Kwa kuwa utazingirwa, na utaweka ukombozi juu yake. Hii itakuwa alama kwa nyumba ya Israeli. **4** Kisha, lala juu upande wako wa kushoto na weka dhambi ya nyumba ya Israeli juu yake; utazibeba dhambi zao kwa hesabu za siku ambazo ulizolala juu ya nyumba ya Israeli. **5** Mimi mwenyewe naukagiza kwako siku moja kuwakilisha kila mwaka wa adhabu yao: siku 390! Katika njia hii, utachukua dhambi ya nyumba ya Israeli. **6** Wakati utakapomaliza hizi siku, kisha lala chini kwa mara ya pili kwa upande wako wa Kulia, kwa kuwa utabeba dhambi ya nyumba ya Yuda kwa siku arobaini. Nakuteua wewe siku moja kwa kila mwaka. **7** Weka uso wako chini kuelekea Yerusalem ambayo ni chini ya ngome, na kwa mkono wako funua unabii dhidi **8** yake. Tazama! naweka vifungo juu yako hivyo hutarudi kutoka upande mmoja kwenda upande mwininge hadi utakapoliza siku zako za kuzingirwa kwako. **9** Chukua ngano kwa ajili yako, shayiri, dengu, mtama, kusemehi; viweke kwenye chombo kimoja na tengeneza mkate kwa ajili yako kulingana na hesabu ya siku ambazo utakazo lala katika ya upande wako. Kwa siku 390 utaula. **10** Chakula utakachokula kitapimwa, shekeli ishirini kwa

siku, na utakila kwa mda uliopangwa kila siku. **11** Kisha ya machukizo yako yote na kwa matendo yako yote utakunywa maji, kwa kuyapima sehemu ya sita ya hini, niyachukiayo, kwamba mimi mwenyewe nitakupunguza na utayanya kwa mda uliopangwa. **12** Utakila kama katika hesabu; jicho langu halitakuhurumia, na sintoacha keki za shayiri, lakini utaiokoa kwenye kinyesi kikavu cha kukuharibu. **12** Theluthi yenu mtakufa kwa tauni, na mwanadamu mbele ya macho yao!" **13** Kwa kuwa Yahwe wataliwa na njaa katikati yenu. Theluthi wataanguka asema, "Hii inamaana kwamba ule mkate ambao watu wa kwa upanga likiwazunguka. Kisha nitawatawanya theluthi Israeli watakula kitakuwa kinajisi, huko mionganini mwa katika mahali pote, na nitafuatisha upanga kuwafukuza mataifa ambapo nitakaowafukuza." **14** Lakini nikasema, pia. **13** Hivi ndivyo ghadhabu yangu itavyokamilika, "Ee, Bwana Yahwe! Sijawahi kuwa najisi! sijawahi kula kitu na nitasababisha ghadhabu yangu juu yao hata kulala. chochote ambacho kimekufa au kitu chochote kilichouawua Nitajiridhisha, na watajua kwamba, mimi Yahwe, nimenena na wanyama, kutoka mdomoni mwangu hadi sasa, wala kwa ghadhabu yangu wakati nitakapo kamilisha ghadhabu nyama ya kunuka haijawahi kuingia kinywani mwangu!" **14** Nitakufanya mkiwa kwa mataifa **15** Ndivyo alivyo niambia, "Tazama! Nimekupa mbolea ya yanayokuzunguka kwenye uso wa kila mtu apitaye karibu. ng'ombe badala ya kinyesi cha mwanadamu ili uwewe kuandaa mkate wako juu ya hayo." **16** Pia akanambia, **15** Hivyo Yerusalemu itakuwa jambo kwa watu wengine "Mwana wa adamu! Tazama! Nalivunja gongo la mkate kushutumu na kufanya mzaha, na chukizo kwa mataifa katika Yerusalemu, na watakula mkate ukiwa umepimwa ambayo yanayowazunguka. Nitafanya hukumu dhidi yenu katika wasiwasi na kunywa maji kwa kuyapima katika hofu. **17** Kwa sabau watapungukiwa na mkate na maji, kwa ghadhabu na hasira, na kwa kukemea kwa hasira kila mtu atafadhaishwa na ndugu yake na kumpoteza kwa Mimi, Yahwe nimesema hivi! **16** Nitatuma mishale mikali sababu ya udhalimu wao."

ya njaa juu yenu ambayo itakuwa na maana ya kwamba nitawaharibu. Kwa kuwa nitaongeza njaa juu yenu na kuvunja tegemeo lenu la mkate. **17** Nitaleta njaa na

5 "Kisha wewe mwana wa adamu, chukua upanga mkali kama wembe wa kinyozi kwa ajili yako mwenyewe, na pitisha havo makali iuu ya kichwa chako na ndeuyu zako.

kisha chukua mizani za kupimia uzito na uzigawanye nywele zako. **2** Choma theluthi ya tatu ya hiyo kwa moto katikati ya mji wakati siku za kuzingirwa zitakapokamilika, na chukua theluthi ya nywele na uipige kwa panga na kuuzunguka mji. Kisha tawanya theluthi yake kwenye upepo, na nitasogeza panga karibu ili kufukuza watu. **3** Lakini chukua kiasi kidogo cha nywele na zifunge kwenye pindo za nguo yako. **4** Kisha chukua tena zile nyewe na zitupe katikati ya moto; na zichome kwenye moto; kutoka hapo utatoka nije kwenda nyumba zote za Israeli.” **5** Bwana Yahwe asema hivi, “Hii ndio Yerusalemu katikati ya mataifa, nilipomuweka, na ambapo nilipomzunguka kwa nchi zingine. **6** Lakini anaudhaifu wa kukataa amri zangu zaidi kuliko mataifa yaliyivo, na sheria yangu zaidi kuliko mataifa ambayo yanayomzunguka. Watu wamezikataa humuku zangu na kuacha kutembea katika sheria zangu.” **7** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, “Kwa sababu mmekuwa kikwazo kuliko mataifa ambayo yanayowazunguka na kuacha kutembea kwenye amri zangu wala kutenda kulingana na amri zangu, wala hata kutenda kulingana na amri za mataifa yanayowazunguka,” **8** kwa hiyo Bwana asema hivi, “Tazama! Mimi mwenyewe nitatenda juu yenu. Nitato hukumu kati yenu ili mataifa waone. **9** Nitawafanya yale ambayo sijawahil kuyafanya na kile ambacho sintokifanya tena, kwa sababu ya matendo yenu ya kuchukiza. **10** Kwa hiyo baba watawala watoto kati yenu, na watoto watawala baba zao, kwa kuwa nitafanya hukumu juu yenu na kuwatawanya kila mahali wote ninyi mlibaki. **11** Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-bila shaka hii ilikuwa kwa sababu umapanajisi patakatifu pangu kwa mambo

majanga dhidi yenu hivyo mtakuwa wagumba. Tauni na damu zitapita kati yako, na nitaleta upanga dhidi yenu-Mimi Yahwe, nimesema hivi."

6 Neno la Yahwe likanjija, likisema, **2** "Mwana wa adamu, weka uso wako dhidi ya milima ya Israeli na uwatababirie. **3** Sema, 'Milima ya Israeli, silikilizeni neno la Bwana Yahwe! Bwana Yahwe asema hivi kwenye milima kwenye vilele, kwenye vijito na kwenye mabonde: Tazama! Naleta upanga dhidi yenu, na nitapaharibu pahali penu pa juu. **4** Kisha madhabahu zenu zitakuwa ukiwa na nguzo zenu zitaharibiwa, na nitatupa chini wafu wenu mbele ya sanamu zao. **5** Nitalaza miili iliyokufa kwa watu wa Israeli mbele ya sanamu zao, na kuitawanya mifupa yenu kuzzunguka madhabahu zenu. **6** Kila mahali utaishi, miji itaharibiwa na mahali pa juu kuangamia, hivyo basi madhabahu zenu zitaharibiwa na kufanywa ukiwa. Kisha zitavunja na kupotea, nguzo zenu zitaangushwa chini na kazi zenu zitafutwa mbali. **7** Waliokufa wataanguka chini kati yenu nanyi mtajua kwamba mimi ni Yahwe. **8** Lakini nitahifadhi mabaki kwenu, na kutakuwa na wale watakao toroka upanga mionganii mwa mataifa, **9** Kisha wale watakao toroka watanikumbuka mionganii mwa mataifa amabapo watakapochukuliwa mateka, ndivyo nitakavoyowaponda mioyo yao ya kikahaba ambayo imeniacha, na kwa macho yao ya kikahaba kufuata sanamu zao. Kisha wataonyesha chuki kwenye nyuso zao kwa udhaifu waliofanya kwa machukizo yao yote. **10** Hivyo watajua kwamba mimi ni Yahwe. Kulikuwa na sababu kwamba nimesema nitaleta huu uovu kwao. **11** Bwana Yahwe asema hivi: Piga makofi na kanyaga kwa mguu wako! Sema! 'Ole! kwa sababu ya uovu wote wa chukizo wa nyumba ya Israeli! Wataanguka kwa upanga, njaa, na tauni. **12** Yule aliye mbali sana atakufa kwa tauni, na yule aliyekaribu ataanguka kwa upanga. Wale

watakaobaki na kuishi watakuwa kwa upanga. Kwa njia hii ndivyo nitakavyo kamilisha madhababu yangu dhidi yao. **13** Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe, wakati waliokuwa watakapolala kati ya sanamu zao, kuzzunguka madhababu, kwa kila mlima mrefu-juu ya vilele vya mlima, na chini ya mti wenye majani mabichi na mwalo mnene-sehemu wanapochomea ubani kwa sanamu zao zote. **14** Nitapiga kwa mkono wangu na kufanya nchi ukiwa na isiyofaa, kutoka jangwa hata Dibla, kupita sehemu zote wanapoishi. Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe."

7 Neno la Yahwe likanijia, likisema, **2** Wewe, mwanadamu-Bwana Yahwe asema hivi kwa nchi ya Israeli."Mwisho! Mwisho umekuja kwenye mipaka minne ya nchi. **3** Sasa mwisho uko juu yako, kwa kuwa natuma ghadhabu yangu juu yako, nitakuhukumu kulingana na njia zako; nitaleta machukizo yako yote juu yako. **4** Kwa kuwa macho yangu hayatakuhurumia, na sitakuharibu. Badala yake, nitaleta njia zako zote juu yako, na machukizo yako yote yatakuwa katikati yako, hivyo utajua kwamba mimi ni Yahwe. **5** Bwana Yahwe asema hivi: Msiba! Msiba wa pekee! Tazama, unakuja. **6** Mwisho unakuja hakika. Mwisho umeamsha dhidi yenu. Tazama! unakuja! **7** Kifo chako kinakuja kwako ukaaye kwenye nchi. Mda umefika; siku ya uharibifu iko karibu, na milima haitakuwa na shangwe tena. **8** Sasa baada ya mda mfupi nitawmaga dhababu yangu juu yako na kujaza hasira yangu juu yako wakati nitakopokuhukumu kulingana na njia zako na kuleta machukizo yako yote juu yako. **9** Kwa kuwa jicho langu halitaona kwa huruma, sitakuharibu, kama ulivyofanya, nitafanya kwako; na machukizo yako yatakuwa katikati yako hivyo utajua kwamba ni mimi Yahwe, anayekuadhibu. **10** Tazama, siku! Tazama, inakuja! Kifo kimetoka! firbo ya kuadhibia imechanua, kiburi Kimechipua! **11** Udhali mumekua kwenye firbo ya udhaifu-hakuna kati yao, na hakuna katika ya kundi lao, hakuna katika utajiri wao, na hakuna wa muhimu wao atakaye baki! **12** Muda unakuja; siku imekaribia. Usimuache anayenunua shangwe, wala asihuzunike auzaye, kwa kuwa hasira yangu iko juu ya kikundi kizima! **13** Kwa kuwa muuzaji hatarudia kile kilichouzwa, kadiri wanapoendelea kuishi, kwa kuwa maono yako juu yako kikundi kizima. Hawatarudi, kwa kuwa hakuna mtu anayeishi kwenye dhambi atakayejitia nguvu! **14** Wamepiga tarumbeta na kufanya kila kitu tayari, lakini hakuna mtu anayeenda kupigana; kwa kuwa hasira yangu iko juu ya kundi zima. **15** Upanga uko nje, na tauni na njaa viko nje kwenye jengo. Wale walioku shambani watakuwa kwa upanga, wakati njaa na tauni zitakapowala wale walioopo kwenye mji. **16** Lakini watakao salia watatoroka kutoka miongoni mwao, na watakwenda kwenye milima. Kama hua wa mabondeni, wote watalia-kila mtu kwa ajili ya uovu wake. **17** Kila mkono utasita na kila goti litakuwa dhaifu kama maji, na watavaa nguo za magunia, na hofu kuu itawafunika, **18** na aibu itakuwa juu ya kila uso, na upara juu ya vichwa vyao

vyote. **19** Watatupa fedha yao kwenye mitaa na dhahabu yao itakuwa kama jalala. Fedha yao na dhahabu yao haitawenza kuwaokoa katika siku ya ghadhabu ya Yahwe. Maisha yao hayataokolewa, na njaa yao haitashiba, kwa sababu uovu wao umekuwa kizuizi. **20** Kwenye fahari yao walichukua kito yake nzuri za mapambo, pamoja nao wakatengeza sanamu zao za vinyago, na vitu vyao vichukizavyo. Kwa hiyo, nayabadilisha haya kuwa kitu najisi kwo. **21** Kisha nitawapatia hivyo vitu kwenye mikono ya wageni kama mateka na kwa waovu wa dunia kama mateka, na watapanajisi. **22** Kisha nitaugeuza uso wangu mbali kutoka kwao watakapo najisi mahali pangu pa siri; maharamia wataingia humo na kupanajisi. **23** Tengeneza mnyororo, kwa sababu nchi imeaja hukumu ya damu, na mji umeaja udhalimu. **24** Hivyo nitaleta waovu wengi wa mataifa, na watamiliki nyumba zao, na nitaleta mwisho kwenye fahari ya uweza, kwenda mahali pao patakatifu patanajisi! **25** Hofu itakuja! Wataitafuta amani, lakini haitakuwepo. **26** Majanga juu ya majanga yatakuja juu yangu, na kutakuwa na tetesi juu ya tetesi. Kisha watatafuta onto moja kutoka kwa nabii, lakini sheria itawaangamiza kutoka kwa kuhanu na shauri kutoka kwa wazee. **27** Mfalme ataomboleza na mwana wa mfalme atakata tamaa, wakati mikono ya watu wa nchi itatetemeka kwa hofu. Kulingana na njia zao wenye kwenye nitafanya hivi kwo! Nitawahukumu sawa sawa na wanavyostahili hadi watakapojua yakwamba mimi ni Yahwe."

8 Hivyo ikawa kuhusu katika mwaka wa sita na mwezi wa sita, katika siku ya tano ya mwezi, nilipokuwa nimeketi kwenye nyumba yangu na wazee wa Yuda waliketi mbele yangu, kwamba mkono wa Bwana Yahwe ukanijaza juu yangu huko. **2** Hivyo nikaona, na tazama, kulikuwa na mfano kama mwonekano wa mwanadamu. Kutoka kwenye mwonekano wake wa nyonga kwenda chini kulikuwa na moto. Na kutoka kwenye nyonga kwenda juu kulikuwa na mwonekano wa kitu kinachong'a, kama mg'ao wa chuma. **3** Kisha akanyoosha kutoka kwenye mkono na kunichukua kwa nywele za kichwa changu; Roho akaniacha juu kati ya dunia na mbingu, na katika maono kutoka kwa Mungu, akaniletea hata Yerusalem, kwenye mlango wa kuingia ndani ya lango la kaskazini, ambako sanamu ile iletayo vivu mkubwa ilipokuwa imesiamama. **4** Kisha tazama, utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa huko, kulingana na ono niilokuwa nimeliona kwenye uwanda. **5** Kisha akanambia, "Mwanadamu, inua juu macho yako kwenda upande wa kaskazini." Hivyo nikainua macho yangu kuelekea kaskazini, na kwenye lango la kaskazini kuelekea kwenye madhababu, huko kwenye lango la kuingilia, kulikuwa na sanamu ya vivu. **6** Hivyo akanambia, "Mwanadamu, unaona wanayoyafanya? Haya ni machukizo makubwa ambayo nyumba ya Israeli wanayoyafanya hapa kunifanya niende mbali kutoka patakatifu pangu. Lakini utageuka na kuona machukizo makubwa zaidi." **7** Kisha akanileta hata kwenye mlango wa uzio, na nikatazama, kulikuwa na shimo kwenye

ukuta." 8 Akanambia, "Mwanadamu, chimba kwenye huu baada ya ye ye na kuua. Msiache macho yenu yawe ukuta." Basi nikachimba kwenye huo ukuta, na kulikuwa na huruma, na msiogope kuharibu 6 iwe mzee, kijana, na mlango. 9 Kisha akanambia, "Nenda na ukaone msichana, mtoto mdogo au wanawake. Waueni watu machukizo ya uovu ambayo wanayoyafanya hapa." 10 wote! Lakini msimkaribie mtu ye yeyote ambaye mwenye Basi nilipokuwa nikienda ndani na nikaona, na tazama! alama kwenye kichwa chake. Anzeni katika patakatifu Kulikuwa na kila umbo la vitu vikitembea polepole na pangu!" Hivyo wakaanza na wazee waliokuwa mbele mnyama achukizaye sana! Kila sanamu wa nyumba ya ya nyumba. 7 Akawaambia, "Najisi nyumba, na kujaza Israeli ilikuwa imechongwa kwenye ukuta pande zote. 11 zio zake kwa waliokufa. Endeleeni!" Hivyo wakaenda Wazee sabini wa wa nyumba ya Israeli walikuwa huko, na kuushambulia mji. 8 Walipokuwa wakiushambulia, na Yaazania mwana wa Shafani alikuwa amesimama nikajikuta mwenyewe na nikaangukia kwenye uso wangu katikati yao. Walikuwa wamesimama mbele ya picha, na kulia kwa sauti na kusema, "Ee, Bwana Yahwe, na kila mtu alikuwa na chetezo kwenye mkono wake utayaharibu mabaki yote ya Israeli wakati wa kumwaga ili kwamba harufu ya ubani ingeweza kupanda juu. 12 ghadhabu yao juu ya Yerusalem?" 9 Akanambia, "Uovu Akanambia, "mwanadamu, unaona kile ambacho wazee wa nyumba ya Israeli na Yuda unaongezeka sana. Nchi wa nyumba ya Israeli wanachokifanya kwenye giza? Kila imejaa damu na mji umejaa upotovu, tangu waliposema, mmoja hufanya hivi kwenye chumba cha sanamu yake, 'Yahwe ameisahau nchi; na Yahwe haoni!' 10 Hivyo kisha, kwa kuwa husema, 'Yahwe hatuone! Yahwe ameitelekeza macho yangu hataangalia kwa huruma, na sintoacha hii nchi.'" 13 Kisha akanambia, "Geuka tena na tazama kuwaharibu. Badala yake nitaitela juu ya vichwa yyao." machukizo makubwa ambayo wanayoyafanya." 14 Tena 11 Tazama! yule mtu aliyekuwa amevea nguo ya kitani akanileta kwenye lango la kuingia la nyumba ya Yahwe aliyekuwa na kifaa cha uandishi kwa uapende wa ubavuni liliokuwa upande waa kaskazini, na tazama! Wanawake mwake. Alitoa taarifa na kusema, "Nimemaliza yale yote walikuwa wameketi huko wakimilia Tamuzi. 15 Hivyo akanambia, "Umeiona hii, mwanadamu? Geuka tena na uone machukizo makubwana zaidi kuliko hayo." 16 Akanileta hata kwenye uzio wa ndani wa nyumba ya Yahwe, na tazama! huko kwenye lango la kuingia kwenye madhababu, kulikuwa na takribani watu ishirini na tano waliokuwa wamelipa mgongo hekalu la Yahwe na nyuso zao kuelekea mashariki, na walikuwa wakiabudu jua. 17 Akanambia, "Unaona hii, mwanadamu? Je ni kitu kidigo kwa ajili ya nyumba ya Yuda kufanya haya machukizo wanayoyafanya? Kwa kuwa wameijaza nchi kwa uovu na wamerudi tena ili kuniletea hasira, kuweka tawi kwenye pua zao. 18 Hivyo nitatenda mionganii mwao pia; jicho langu halitakuwa na huruma, sitaacha kuwaharibu. hata watalia kwenye masikio yangu kwa sauti kubwa, sitawasikia."

9 Kisha akalia kwa sauti kubwa nikasikia kwenye masikio yangu, huko akisema, "Waache walini waje kwenye mji, kila mmoja na silaha yake ya uharibifu kwenye mkono wake." 2 Kisha tazama! watu wanne watakuja kutokea njia ya lango la juu linalolekeea kaskazini, kila mmoja na silaha yake ya kuchinjia kwenye mkono wake. Kulikuwa na mtu mmoja mionganii mwao alikuwa amevea nguo ya kitani pamoja na kifaa cha uandishi ubavuni mwake. Hivyo yao. 9 Hivyo nikaona, na tazama! Magurudumu manne Kisha utukufu wa Mungu wa Israeli ukapanda juu kutoka yaliikuwa karibu na kerubi-gurudumu moja karibu na kila kwa kerubi ambapo ilikuwa kwenye kisingiti cha nyumba. kerubi-na mwonekano wa hayo magurudumu ulikuwa Akamwita yule mtu aliyekuwa amevea nguo ya kitani na kama jiwe la zabarajadi. 10 Mwonekano wake ulikuwa kifaa cha uandishi ubavuni mwake. 4 Yahwe akamwambia, "Pita kati ya mji-kati ya Yerusalem-na weka alama katika vipaji nya uso nya wale waliolemewa na kuona kuhusu machukizo yote yanafanyika kati ya mji." 5 Kisha akaongea na wengine kuitia kusikia kwangu, "Pita kwenye mji kilipoolekeea, walilifuata. Hawakugeuka kwenye njia yeoye

nyingine walipokuwa wakienda. **12** Mwili wao wote-pamoja na migongo yao, mikono yao, na mabawa yao-ya miapaka ya Israeli hivyo mtajua yakwamba mimi ni vilikuwa vimefunikwa kwa macho, na macho kufunika Yahwe. **13** Nilikuwa wala hamtakuwa nyama ndani yake. Nitawahukumu katni nasikia, magurudumu yalikuwa yakiita, "Kuzunguka." **14** ya miapaka ya Israeli. **12** Kisha mtajua yakwamba mimi Walikuwa na nyuso nne kila moja; uso wa kwanza ulikuwa ni Yahwe, yule ambaye hamuishe kwenye amri zake uso wa kerubi, uso wa pili ulikuwa uso wa mtu, uso na ambaye hamkuzishika sheria zake. Badala yake, wa tatu ulikuwa uso wa simba, na uso wa nne ulikuwa mmebeba hukumu za mataifa wanayowazunguka." **13** uso wa malaika. **15** Kisha makerubi-hawa walikuwa Ikawa kwamba nilipokuwa natabiri, Pelatia mwana wa viumbe hai nilivyokuwa nimeviona karibu na Keberi Benaya, akafa. Hivyo nikaanguka kwenye uso wangu Kanali-wakainuka juu. **16** Popote makerubi walipoenda, magurudumu yalienda karibu nao, na popote makerubi walipoina juu mabawa yao kupaa juu kutoka kwenye nchi, magurudumu hayakugeuka. Yaliendelea kuwa karibu nao. **17** Wakati makerubi waliposimama, magurudumu yalisimama pia, na wakati walipoinkuwa juu, magurudumu yaliinuwa juu pamoja nao, kwa kuwa roho wa vile viumbe hai walikuwa kwenye magurudumu. **18** Kisha utukufu wa Yahwe ukaja kutoka juu ya kizingiti cha nyumba na kusimama juu ya kerubi. **19** Lile kerubi likaacha juu mabawa na kuinuka kutoka kwenye jicho langu wakati walipotoka nje, na yale magurudumu yakafanya vivyo hivyo karibu yao. Wakasimama upande wa mashariki kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, na utukufu wa Mungu wa Israeli ukaja juu yao kutoka juu. **20** Hawa walikuwa viumbe hai ambaio niliokuwa nimewaona chini ya Mungu wa Israeli karibu na Kebari Kanali, hivyo nililia kwamba walikuwa makerubi! **21** Walikuwa na macho manne kila mmoja na mabawa manne, na mfanano wa nyuso zao zilikuwa na mfanano wa mikono ya mwanadamu chini ya mabawa yao, **22** na mfanano wa nyuso zao ulikuwa kama nyuso nilizokuwa nimeziona kwa maono huko Keberi Kanali, na kila mmoja wao alienda mbele.

11 Kisha Roho akanicha juu na kunileta kwenye lango la mashariki la nyumba ya Yahwe, kuelekea mashariki, na tazama, kwenye njia ya mlango wa lango kulikuwa na watu ishirini na tano. Nikamwona Yaazania mwana wa Azuri na Pelatia mwana wa Benaya, viongozi wa watu, mionganii mwao. **2** Mungu akanambia, "Mwana wa adamu, hawa ndio wale watu walioshauri udhalimu, na kuamua mipango miovu kwenye huu mji. **3** Wakisema, 'Mda wa kujenga nyumba sio sasa; huu mji ni sufuria, na sisi ni nyama.' **4** Kwa hiyo tabiri juu yao. Tabiri, mwana wa adamu." **5** Kisha Roho wa Yahwe akanijaza na akaniambia, "Akisema: Hivi ndiyo Yahwe asemavyo: kama usemavyo, nyumba ya Israeli; kwa kuwa najua kinachoendelea kwenye fikra zenu. **6** Mmewazidisha watu mliowaua kwenye huu mji na kuijaza mitaa kwa hao. **7** Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Wale watu milowaua, ambaio mmeilaza mili yao kati ya Yerusalem, ni nyama, na huu mji ni sufuria. Lakini mnaenda kutolewa nije kutoka kati ya huu mji. **8** Mmeuogopa upanga, kwa hiyo nauleta huo upanga juu yenu-huu ndio usemi wa Bwana Yahwe. **9** Nitawatoa nje kutoka kati ya mji, na kuwaweka kwenye mikono ya wageni, kwa kuwa nitaleta hukumu dhidi

yenu. **10** Mtaanguka kwa upanga. Nitawahukumu katni ya miapaka ya Israeli hivyo mtajua yakwamba mimi ni vilikuwa vimefunikwa kwa macho, na macho kufunika Yahwe. **11** Huu mji hautakua sufuria yenu ya kupikia, magurudumu manne kuzunguka pote pia. **12** Kisha mtajua yakwamba mimi Walikuwa na nyuso nne kila moja; uso wa kwanza ulikuwa ni Yahwe, yule ambaye hamuishe kwenye amri zake uso wa kerubi, uso wa pili ulikuwa uso wa mtu, uso na ambaye hamkuzishika sheria zake. Badala yake, wa tatu ulikuwa uso wa simba, na uso wa nne ulikuwa mmebeba hukumu za mataifa wanayowazunguka." **13** uso wa malaika. **15** Kisha makerubi-hawa walikuwa Ikawa kwamba nilipokuwa natabiri, Pelatia mwana wa Benaya, akafa. Hivyo nikaanguka kwenye uso wangu na kulia kwa sauti na kusema, "Ee, Bwana Yahwe, Je utayaharibu kabisa mabaki ya Israeli?" **14** Neno la Yahwe likanija, likisema, **15** "Mwana wa adamu, ndugu zako! Ndugu zako! Watu wa ukoo wako na nyumba yote ya Israeli! Wote hao ndio hao ambaio inasemekana wale wanaoishi Yerusalem, 'Wako mbali sana kutoka kwa Yahwe! Hii nchi tulipewa sisi kama milki yetu.' **16** Kwa hiyo sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: kote nimewapitisha mbali kati ya mataifa, na kote nimewasambaza katni mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.' **18** Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenyeh karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu. **19** Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.'

12 Neno la Yahwe likanija, kusema, **2** "Mwana wa adamu, unaishi kwenye nyumba ya uasi, wana macho ya kuona lakini hawaoni; na wana masikio ya kusikia lakini hawasikii, kwa sababu wao ni nyumba iliyoasi. **3** Kwa hiyo wewe mwanadamu, andaa mambo yako kwa ajili ya uhawisho, na anza kuondoka mchana usoni kwao, kwa kuwa nitakuhamisha kwenye uso wao kutoka sehemu yao kwenda sehemu nyiningine. Labda wataanza kuona, kuwa wao ni nyumba ya uasi. **4** Utatoa vitu vyako kwa ajili ya kuhamisha mchana katika macho yao; toka jioni kwenye macho yao kama ambavyo

uendavyo kwenye uhamisho. **5** Chimba shimo ukutani likanijia, likisema, **27** "Mwanadamu! Tazama, nyumba kwenye uso wa macho yao, na ingia ndani yake. **6** ya Israeli imesema, 'Lile ono alionalo ni kwa siku nyungi Kwenye macho yao, chukua vitu vyako kwenye mabega kutoka sasa, na ametabiri kipindi kilicho mbali sana.' **28** yako, na uwalete kwenye giza. Funika uso wako kama ishara kwenye nyumba ya Israeli." **7** Hivyo nikafanya Kwa hiyo waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Neno langu halitacheleweshwa sana, lakini lile neno nililoliongea hivyo, kama nilivyokuwa niimeamriwa. Nikatoa vitu nya litatimizwa-hivi ndivyo Yahwe asemavyo."

13 Tena, neno la Yahwe likanijia, kusema, **2** "Mwanadamu, tabiri dhidi ya manabii wanaotabiri katika Israeli, na uwaambie wale wanotabiri nije ya fikra zao wenye, "Lisikilizeni neno la Yahwe. **3** Bwana Yahwe asema hivi: Ole wao manbii wajinga amba wafwatao roho zao wenye, lakini wale wasioona kitu! **4** Israeli, manabii zako wamekuwa kama mbhea kwenye aridhi iliyoharibiwa na vita. **5** Hamkwenda kwenye nyufa katika ukuta uliozunguka nyumba ya Israeli kwa ajili ya kuukarabati, ili kupigana katika vita katika siku ya Yahwe.

6 Watu wameona uongo na kufanya utabiri wa uongo, wale wasemao, "Hivi na hivi ndivyo Yahwe asemavyo." Yahwe hajawatuma, lakini hata hivyo wamewafanya watu kutumaini kwamba ujumbe wao utakuwa kweli.

7 Je hamkusikia maono ya uongo na kufanya utabiri wa uongo, ninyi msemayo, "Hivi na hivi ndivyo Yahwe asemavyo" Wakati mimi mwenyewe sikuongea? **8** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, 'Kwa sababu mmesikia maono ya uongo na kuwaambia uongo-kwa hiyo hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo dhidi yenu: **9** Mkono wangu utakuwa juu yenu ninyi manabii mliodanganya maono na wale waliofanya unabii wa uongo. Hawatakuwepo kwenye kusanyiko la watu wangu, au kuandikishwa katika kumbukumbu ya nyumba ya Israeli; hawataenda kwenye nchi ya Israeli. Kwa kuwa mtajua yakwamba mimi ni Bwana Yahwe! **10** Kwa sababu hiyo, na kwa sababu wamewaaongoza watu wangu kuwapotosha na kusema, "Amani!" wakati hakuna amani, wanajenga ukuta amba wataupaka rangi ya chokaa.' **11** Waambie wale wanaopaka chokaa ukuta, 'Utaanguka chini; kutakuwa na mvua ya kufurika, na nitaleta mvua ya mawe kuufanya uanguke chini, na upepo wa dhoruba kupuliza hata kuuvunja chini. **12** Tazama, ukuta utaanguka chini. Je wengine hawakuwaambia, "Iko wapi chokaa mliyopaka juu yake?"

13 Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Nitaleta upepo wa dhoruba katika ghadhabu yangu, na kutakuwa na mafuriko ya mvua kwenye ghadhabu yangu! Mvua ya mawe katika ghadhabu yangu itauharibu kabisa. **14** Kwa kuwa nitaurarua chini ukuta ambaa mlioufunika kwa chokaa, na nitaubomoa hata kwenye nchi na kuifunua misingi yake. Hivyo utaanguka, nanyi nyote mtaangamizwa katikati ya huo. **15** Ndivyo nitakavouangamiza kwa ghadhabu yangu ukuta na wale walioupaka chokaa. Nitawaambia, "Ukuta hautaonekana tena, wala watu wanaopaka chokaa- **16** manabii wa Israeli wale waliotabiri kuhusi Yerusalem na wale waliokuwa wameona amani kwa ajili yake. Lakini hukuna amani! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo." **17** Hivyo wewe, mwanadamu, weka uso wako dhidi ya binti za watu wako wale wanaotabiri kwa akili zao wenye, na

kutabiri dhidi yao. **18** Sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa wanawake washonao hiziri kwenye kila sehemu ya mkono wao na kutengeza vitambaa nya shela kwa ajili ya vichwa vyao kwa kila kipimo, ili kuwindha watu. Je mtawawinda watu wangu ila kuokoa maisha yenu wenyewe? **19** Ninyi mmenikufuru mbele ya watu wangu kwa ajili ya makonzi ya shayiri na vipande nya mkate, kuwaawa watu ambao hawakutakiwa kufa, na kuyalinda maisha ya wale ambao hawatakiwi kuendelea kuishi, kwa sababu ya uongo wenu kwa watu wangu walio wasikiliza. **20** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Niko kinyume nitazichana kutoka kwenye mikono yenu; na wale mwenye haki kwa uongo, ingawa hata mimi sikutamani kuvunjiwa kwake moyo, na kwa sababu mmemtia moyo badala yake matendo ya mtu mwovu ili kwamba asitawewe kurudi kutoka kwenye njia yake kuokoa maisha yake- **21** kwa hiyo hamtayaona tena maono ya uongo au kuendelea kufanya utabiri, kwa kuwa nitawaokoa watu wangu kutoka kwenye mkono wako. Nanyi mtajua kwamba mimi ni Yahwe."

14 Baadhi ya viongozi wa Israeli wakaja kwangu na kuketi mbele yangu. **2** Ndipo neno la Yahwe likanijja, likisema, **3** "Mwanadamu, hawa watu wamchukua sanamu zao kwenye miyo yao na kuweka pingamizi la uovu wao mbele ya nyuso zao wenyewe. Je naweza kuulizwa yote na wao? **4** Kwa hiyo watangazie hivi na waampie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Kila mtu wa nyumba ya Israeli achukuaye sanamu moyoni mwake, au awekeye pingamizi la uovu mbele ya uso wake, na kisha yule ajaye kwa nabii-Mimi, Yahwe, nitamjibu kulingana na sanamu zake. **5** Nitafanya hivi ili kwamba niweze kuirudisha nyumba ya Israeli katika miyo yao ambayo ilikuwa mbali nami kwa ajili ya sanamu zao.' **6** Kwa hiyo sema kwa nyumba ya Israeli, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tubuni na rudini kutoka kwenye sanamu zenu! Rudisheni nyuma nyuso zenu kutoka kwenye kachukizo yenu yote. **7** Kwa kuwa kila mmoja kutoka kwenye nyumba ya Israeli na kila mmoja wa wageni wanaoishi katika Israeli ajitengaye nami, achukuaye sanamu zake kwenye moyo wake na kuweka kwazo la uovu wake mbele ya uso wake mwenyewe, na kisha yule ajaye kwa nabii kunitafuta-mimi, Yahwe, nitamjibu mimi mwenyewe. **8** Hivyo nitauweka uso wangu juu ya huyo mtu na kumfanya ishara na mithali, kwa kuwa nitamkata kutoka katika ya watu wangu, na mtajua kuwa mimi ni Yahwe. **9** Kama nabii atadanganya na kuongea ujumbe, kisha Mimi Yahwe, na kumwangamizaku toka katika watu wangu Israeli. **10** ulipokuwa umekamilika, haukuweza kufanya chochote;

Watabeba uovu wao wenyewe; uwovu wa nabii utakua uleule kama uovu wa yule aulizaye kutoka kwake. **11** Kwa sababu hiyo basi, nyumba ya Israeli haitaenda mbali kutoka kunifua mimi wala kujinjisi wenyewe kuitia dhambi zao zote. Watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao-hivi ndivyo Yahwe asemavyo." **12** Kisha neno la Yahwe likanijja, likisema, **13** "Mwanadamu, wakati nchi itakapo asi dhidi yangu kwa kufanya dhambi ili kwamba ninyooshe mkono wangu dhidi yake na kuvunja tegemea la mkate wake, na kuleta njaa juu yake na kukata mnyama kutoka kwenye nchi; **14** kisha hata kama hawa watu watatu-Nuhu, Danieli, na Ayubu-walikuwa katikati ya nchi, hila maisha ya watu kana kwamba wamekuwa ndege. wangeweza kuokoa maisha yao wenyewe kwa haki- Naam, nitazichana kutoka kwenye mikono yenu; na wale hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **15** Kama nikileta watu mlion watega kama ndege-nitawaacha waende huru. wanyama waovu kwenye nchi na kuwafanya wasizae **21** Nitavichana mbali vitambaa nya shela na kuwaokoa hivyo basi itakuwa hakuna mtu asiveze kuitia kwa sababu watu wangu kutoka kwenye mikono yangu, kwa hiyo ya hao wanyama, **16** kisha hata kama watu hawa hawa hawataategwa tena kwenye mikono yenu. Mtajua kwamba watatu ndani yake-kama niishivyo, asema Bwana Yahwe- mimi ni Yahwe. **22** Kwa sababu mmeuvunja moyo wa mtu mwenye haki kwa uongo, ingawa hata mimi sikutamani kuvunjiwa kwake moyo, na kwa sababu mmemtia moyo badala yake matendo ya mtu mwovu ili kwamba asitawewe 'Upanga, nenda kwenye nchi na wakate wote mtu na kurudi kutoka kwenye njia yake kuokoa maisha yake- **23** kwa hiyo hamtayaona tena maono ya uongo au kuendelea kufanya utabiri, kwa kuwa nitawaokoa watu wangu kutoka kwenye mkono wako. Nanyi mtajua kwamba mimi ni Yahwe."

14 Baadhi ya viongozi wa Israeli wakaja kwangu na kuketi mbele yangu. **2** Ndipo neno la Yahwe likanijja, likisema, **3** "Mwanadamu, hawa watu wamchukua sanamu zao kwenye miyo yao na kuweka pingamizi la uovu wao mbele ya nyuso zao wenyewe. Je naweza kuulizwa yote na wao? **4** Kwa hiyo watangazie hivi na waampie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Kila mtu wa nyumba ya Israeli achukuaye sanamu moyoni mwake, au awekeye pingamizi la uovu mbele ya uso wake, na kisha yule ajaye kwa nabii-Mimi, Yahwe, nitamjibu kulingana na sanamu zake. **5** Nitafanya hivi ili kwamba niweze kuirudisha nyumba ya Israeli katika miyo yao ambayo ilikuwa mbali nami kwa ajili ya sanamu zao.' **6** Kwa hiyo sema kwa nyumba ya Israeli, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tubuni na rudini kutoka kwenye sanamu zenu! Rudisheni nyuma nyuso zenu kutoka kwenye kachukizo yenu yote. **7** Kwa kuwa kila mmoja kutoka kwenye nyumba ya Israeli na kila mmoja wa wageni wanaoishi katika Israeli ajitengaye nami, achukuaye sanamu zake kwenye moyo wake na kuweka kwazo la uovu wake mbele ya uso wake mwenyewe, na kisha yule ajaye kwa nabii kunitafuta-mimi, Yahwe, nitamjibu mimi mwenyewe. **8** Hivyo nitauweka uso wangu juu ya huyo mtu na kumfanya ishara na mithali, kwa kuwa nitamkata kutoka katika ya watu wangu, na mtajua kuwa mimi ni Yahwe. **9** Kama nabii atadanganya na kuongea ujumbe, kisha Mimi Yahwe, na kumwangamizaku toka katika watu wangu Israeli. **10** ulipokuwa umekamilika, haukuweza kufanya chochote;

dhahabu yangu juu yake kwa damu, ili kuwakata mtu na mnyama, **20** kisha hata kama Nuhu, Danieli, na Ayubu wangeweza kuwaokoa hata watoto wao wala binti; isipokuwa maisha yao yataokoka, lakini nchi itakuwa ukiwa. **17** Au nikileta upanga juu ya hiyo nchi na kusema, wanyama kutoka huo', **18** kisha hata kama hawa watu watatu watakuwa katikata ya nchi-kama niishivyo, asema Bwana Yahwe-wangingeweza kuwaokoa japo watoto wao wala binti; ila tu maisha yao wenyewe yangeokolewa.

19 Au kama nikipeleka tauni juu ya nchi na kumwaga dhahabu yangu juu yake kwa damu, ili kuwakata mtu na mnyama, **20** kisha hata kama Nuhu, Danieli, na Ayubu wangeweza kuwaokoa hata watoto wao wala binti; maisha yao pekee yangeokoka kwa haki. **21** Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: hakika nitafanya mambo makali sana kwa kuleta adhabu zangu nne-njaa, upanga, wanyama wa porini, na tauni-juu ya Yerusalemkuwakata wote mtu na mnyama kutoka kwake. **22** Kisha, tazama! mabaki yatasalia kwake, watakaokoka wataenda pamoja na wana na binti. Tazama! Watawatope, na mtaona njia zao na matendo yao yakiwafariji kuhusu adhabu niliyopeleka Yerusalem, na kuhusu kila kitu kingine ambacho nilichopeleka juu ya nchi. **23** Walikoka watawafarji ninyi mtakapoona njia zao na matendo yao, hivyo mtayajua haya mambo niliyoyafanya juu yake, kwamba sijayafanya bure! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

15 Kisha neno la Yahwe likanijja, likisema, **2** "Mwanadamu, je ni jisni gani mzabibu ulivo bora kuliiko mti na matawi yaliyomo kwenye miti katika msitu? **3** Je watu huwa wanachukua mbaa kutoka kwenye mzabibbu kufanya chochote? au huwa wanatengeneza vitu kutokana na huo kuning'iniza chochote juu ya huo? **4** Tazama! Kama umetupwa kwenye moto kama kuni, na kama moto umezichoma ncha zake zote na katikati pia, je unafaa kwa chochote? **5** Tazama! Wakati na kumwangamizaku toka katika watu wangu Israeli.

kisha hakika, wakati moto ulipouchoma, lakini bado sanamu za wanaume, na umefanya pamoja nao ukahaba haukuweza kutengeneza kitu chochote kwa ajili ya afanyao. **18** Ulichukua nguo zako za tarizi na kuwafunika, matumizi yoyote. **6** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: haufanani na miti katika misitu, nilioitoa mzabibu kama kuni kwa moto; nitatenda vivyo hivyo mbele ya wakaao Yerusalem. **7** Kwa kuwa nitaufewa uso wangu juu yao. Ingawa watatoka kutoka kwenye moto, bado moto utawala; hivyo mtajua kwamba mimi ni Yahwe, wakati nitakapoona uso wangu juu yenu. **8** Kisha nitaifanya nchi kuwa ukiwa kwa sababu wamefanya dhambi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

16 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema,

"Mwanadamu, mwambie Yerusalem kuhusu machukizo yake, **3** na useme, 'Bwana Yahwe asema hivi kwa Yerusalem: Mwanzo wako na kuzaliwa kwako kulichukua nafasi katika nchi ya Kanaani; baba yako alikuwa Mwamori, na mama yako alikuwa Mhiti. **4** Katika siku ya kuzaliwa kwako, mama yako hakukata kitovu chako, wala hakukoosha kwenye maji usafishwe au kukuchua kwa chumvi, wala kukuositiru nguo. **5** Hakuna jicho lilokuhurumia kufanya haya mambo kwa ajili yako, kukuherumia wewe. Katika siku uliyozaliwa, kwa kuchukiwa uhai wako, ulitupwa nije uwandani. **6** Lakini nilipita karibu nawe, nalikuona ukijinyonga kwa damu yako mwenyewe, "kubaki hai!" **7** Nimekufanya ukue kama mmea katika shamba. Umeongezeka na kuwa mkubwa, na umekuwa mzuri wa wazuri. Maziwa yako yakawa thabitii, na nyewe zako zikawa nyiningi, ingawa ulikuwa uchi hunu nguo. **8** Nilipita karibu nawe tena, na nalikuona. Tazama! wakati wa upendo umefika kwako, hivyo nikatandika joho langu juu yako na kufunka uchi wako. Kisha nikaapa kwako na kukuleta kwenye agano-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na ukawa wangu. **9** Basi nilikuosha kwa maji na kukufuta damu yako, na kukupaka mafuta. **10** Nilikuvalisha nguo ya taraza na kukuweka makuzi ya ngozi kwenye miguu yako. Nilikufungia kwa kitani kizuri na kukufunka kwa hariri. **11** Kisha nalikupamba kwa vito, na kukuvalisha vikuku kwenye mikono yako, na mkufu kwenye shingo yako. **12** Nalitia hazama katika pua yako na hereni katika masikio yako, na taji nzuri juu ya kichwa chako. **13** Hivyo ulipambwa kwa dhahabu na fedha, na ulivaa kitani safi, hariri, na ngu za taraza; ulikula unga mzuri, asali, na mafuta, na ulikuwa mzuri sana, na ukawa malkia. **14** Umaarufu wako ukaenda mionganoni mwa mataifa kwa sababu ya uzuri wako, kwa kuwa ulikuwa mkamilii katika ukuu niliokuwa nimekupahivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **15** Lakini ultumaini uzuri wako, na ukafanya kama kahaba kwa sababu ya umaarufu wako; umeyamwaga matendo yako ya kikahaba kwa kila aliyepita karibu, ili kwamba uzuri wako uwe wake. **16** Kisha ulichukua nguo zako na pamoja nao umepatengeneza mahali pa juu kwa ajili yako palipambwa kwa rangi tofauti tofauti, na hapo ulifanya kama kahaba. Hii haitatokea. Wala haitatokea. **17** Umewichukua vito vizuri vyaa dhahabu na fedha nilizowapatia, na umejitengenezea

na kuwawekea mafuta yangu na manukato mbele yao. **19** Mkate wangu niliokupatia-ulitengeneza kwa unga mzuri, mafuta, na asali-umeviweka mbele yao kwa ajili ya kunukia harufu nzuri, kwa kuwa hivi ndivyo iliyotokea-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **20** Kisha uliachukua watoto wako ulionizalia, na kuwatoa sadaka kwa picha ili walive kama chakula. Je! matendo yako ya kikahaba ni kitu kidogo? **21** Umewachinira watoto wangu na kuwatupia kwenye moto. **22** Katika machukizo yako yote na matendo yako ya kikahaba hukutafakari kuhusu siku za ujana wako, wakati ulipokuwa uchi na bila nguo kama kama umepigwa katika damu. **23** Ole! Ole! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwahiyoo, zaidi ya hapo kwa haya maovu yote, **24** umejijengea chumba cha chini kwa chini katika kila sehemu ya watu wengi. **25** Umepajenga mahali pako palipoinuka kwenye kichwa cha kila njia na kuunajisi uzuri wako, kwa kuwa umeutoa mwili wako kwa kila mtu apitaye karibu na umefanya matendo mengi zaidi ya ukahaba. **26** Umetenda kama kahaba pamoja na Wamisri, tamaa ya jirani zako, na umetenda matendo mengi zaidi ya kikahaba, ili kuchochea hasira yangu. **27** Tazama! Nitakunyooshea mkono wangu na kupunguza chakula chako. Nitauchukua uhai wako juu ya adui zako, binti za Wafilisti, ambaa walikuwa na haya ya tabia yako ya uchafu. **28** Umetenda kama kahaba pamoja na Waashuru kwa sababu haukuweza kuridhika. Umetenda kama kahaba na bado hukuridhika. **29** Umefanya matendo mengi zaidi ya kikahaba katika nchi ya jamii ya wana maji wa Ukaldayo, na wala hukuridhika kwa hayo. **30** Jinsi moyo wako uliyovo dhaifu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwamba utaweza kuyafanya haya mambo yote, matendo ya aibu ya kikahaba? **31** Mmepajenga mahali pernu pa juu kwenye kichwa cha kila mtaa na kufanya chumba cha chini kwa chini katika kila sehemu ya watu wengi. Bado hukuwa kama kahaba kwa sababu ulikataa kulipwa ujira. **32** Wewe mwanamke mzinifu, wewe upokeaye wageni badala ya mume wako. **33** Watu hulipa kwa kila kahaba, lakini wewe huwapa mshara wako wapenzi wako wote na kuwapa rushwa ili waje kwako pande zote kwa matendo yako ya kikahaba. **34** Hivyo kuna tofauti kati yako na hao wanawake wengine, kwa kuwa hakuna hata mmoja ajaye kwako kukuuliza kulala pamoja nao. Badala yake, unawalipa. Hakuna akulipaye. **35** Kwa hiyo, wewe kahaba, lisikilize neno la Yahwe. **36** Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umemwaga tamaa yako na kuonyesha sehemu zako za siri kuititia matendo yako ya ukahaba pamoja na wapenzi wako wote pamoja na sanamu zako za chukizo, na kwa sababu ya damu ya watoto wako uliyowapatia sanamu zako, **37** kwa hiyo, tazama! Nitawakusanya wapenzi wako wote uliokutana nao, wote ambaa uliowapenda na wote uliowachukia, na nitawakusanya juu yako kila upande. Nitawaonyesha wazi sehemu zako za siri hivyo wanawenza uchi

wako wote. 38 Kwa kuwa nitakuadhibu kwa usherati na kumwaga damu, na nitaleta juu yako damu ya hasira yangu na hasira kali. 39 Nitakutia kwenye mikono yao na kupavunja mahali pako pa juu na watakuvua na kukupiga kwa mawe, na kukukata kwa panga zao. 41 Watachoma nyumba zako na kufanya matendo mengi ya adhabu juu yako kwenye uso wa wanawake wengi, kwa kuwa nitakusimamisha ukahaba wako, na hutawalipa tena wapenzi wako. 42 Kisha nitatuliza ghadhabu yangu juu yako; hasira yangu itakuacha, kwa kuwa nitaridhika, na sitakuwa na hasira tena. 43 Kwa sababu hukuzikumbuka siku za ujana wako na kunifanya nitetemeke kwa hasira kwa sababu ya haya mambo yote, kwa hiyo, tazama! Mimi mwenyewe nitashusha kwa kichwa chako mwenyewe adhabu kwa kile ulichokifanya-hivi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo. Hutaongeza ukahaba kwa matendo yako yote ya machukizo? 44 Tazama! Kila mtu azungumzaye Mithali kuhusu wewe atasema, "Kama alivyo, hivyo pia ni binti yake." 45 Wewe ni binti wa mama yako, amchukiye mume wake na mtoto wake, na wewe ni dada wa dada zako aliywachukia waume zao na watoto wao. Mama yako alikuwa Mhiti, na baba yako alikuwa Mwamori. 46 Dada yako mkubwa alikuwa Samaria na binti zake walikuwa wale waliokuwa wakiishi kaskazini, wakati dada yako mdogo alikuwa ni yule aliyekuwa akiishi kusini mwako, ambaye ni, Sodoma na binti zake. 47 Hukuenenda katika njia zao na kuchukua tabia zao na matendo yao, lakini katika njia zako zote ulikuwa mbaya zaidi kuliko walivyokuwa wao. 48 Kama niishivyo- hivi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo-dada yako Sodoma na binti zake, hawajafanya uovo mwingu kama wewe uliyofanya na binti zako walivyofanya. 49 Tazama! Hii ilikuwa dhambi ya dada yako Sodoma: Alikuwa na kiburi katika mafanikio yake, uzembe na kutojali kuhusu chochote. Hakuitia nguvu mikono ya maskini na watu wahitaji. 50 Alikuwa na kiburi na kufanya machukizo mbele yangu, hivyo niliwatoa kama nilivyoona. 51 Samaria hakufanya hata nusu ya dhambi zako; badala yake, umefanya machukizo mengi kuliko walivyofanya, na umewonesha hayo dada zako walikuwa bora kuliko wewe kwa sababu ya machukizo yako uyafanyayo! 52 Hasa wewe, umeonyesha aibu yako mwenyewe; kwa njia hii umewaonyesha dada zako walikuwa bora kuliko wewe. Hasa wewe, umeonyesha aibu yako mwenyewe, kwa njia hii umewaonyesha kwamba dada zako walikuwa bora kuliko wewe. 53 Kwa kuwa nitarudisha masalia waomasalia ya Sodoma na binti zake, na masalia ya Samaria na binti zake; lakini masalia yako yatakuwa mionganii mwao. 54 Kwa kufikiria haya mambo utaonyesha aibu yako; utakuwa mnyenyekuwa kwa sababu ya kila kitu ulichokifanya, na kwa njia hii utakuwa faraja kwo. 55

Hivyo dada yako Sodoma na binti zake watarudishwa kwenye hali yao ya zamani, na Samaria na binti zake chini na kupavunja mahali pako pa juu na watakuvua kawaida. 56 Sodoma dada yako hakutajwa hata kwa nguo zako na kuchukua vito vyako vyote. watakuacha kinywa chako katika siku ulipojiinua, 57 kabla uovo wako uchi bila nguo. 40 Kisha wataleta kundi la watu juu yako na kukupiga kwa mawe, na kukukata kwa panga zao. 41 binti za Edomu na binti wote wa Wafilisti waliomzunguka. Watu wote wanakudharau wewe. 58 Utaonyesha aibu adhabu juu yako kwenye uso wa wanawake wengi, kwa yako na matendo yako ya machukizo! -hivi ndiyo Yahwe kuwa nitakusimamisha ukahaba wako, na hutawalipa tena asemavyo! 59 Bwana Yahwe asema hivi: Nitashughulika na wewe kama unavyostahili, wewe uliyedharau kiapo chako kwa kulivunja agano. 60 Lakini mimi mwenyewe nitalikumbuka agano langu nilolifanya pamoja nawe katika siku za ujana wako, nitaliimarisha agano la milele pamoja na wewe. 61 Kisha utazikumbuka njia zako na kuona aibu utakapo wapokea dada zako wakubwa na dada zako wadogo. Nitakupatia wao kama binti zako, lakini kwa sababu ya agano lako. 62 Mimi nitaweka imara agano lango pamoja nawe, nawe utajua yakwamba mimi ni Yahwe. 63 Kwa sababu ya haya mambo, utakumbuka kila kitu na kuona aibu, hutafunga mdomo wako tena kuongea kwa sababu ya aibu yako, wakati nitakapokusamehe kwa yale yote uliyoyafanya-hivi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo."

17 Neno la Yahwe likanija, kusema, z "Mwanadamu, tega kitendawili na sema fumbo kwa nyumba ya Israeli. 3 Sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tai mkubwa pamoja na mabawa makubwa na vipapatio virefu, mwenye kuja manyoya, na aliyekuwa na rangi nytingi aliena Lebanoni na kuchukua kilele cha mti wa mkangazi. 4 Akakata ncha za matawi na kuzichukua hata nchi ya Kanaani; akaipanda katika mji wa manahodha. 5 Pia akachukua mbegu ya nchi na kuiapanda katika udongo wenye rutuba. Akaiweka kando ya maji mengi kama mti umeao karibu na maji. 6 Kisha ukachipusha na mzabibu wenye kusambaa chini kwenye aridhi. Matawi yake yakamwelekea yeye, na mizizi yake ikakua chini yake. Hivyo ukawa mzabibu na kuzaa matawi na kutoa matawi. 7 Lakini kulinika na tai mwininge mkubwa wenye mabawa makubwa na manyoya mengi. Tazama! Huu mzabibu ukabadiilisha mizizi yake kumwelekeeta tai, na ukasamabaza matawi yake kumwelekeeta tai kutoka mahali ulipokuwa umepandwa basi upate kumwagiliwa. 8 Ulikuwa umepandwa kwenye udongo mzuri kando ya maji mengi hivyo ungezaa matawi na kuanza kutoa matunda, ili kuwa mzabibu mzuri kabisa.' 9 Waambie watu, 'Bwana Yahwe asema hivi: Je! huo utafanikiwa? Je! Haitaing'oa mizizi yake na kuyakata matunda yake ili kwamba unyauke, na majani yake yote mabichi yanyauke? Hakuna jeshi imara au watu wengi watahitajika kuivuta kwa mizizi yake. 10 Basi tazama! Baada ya kuwa umepandwa, je utakuwa? Je hautanyauka wakati upepo wa mashariki utakapouiga? Utanyauka kabisa katika kiwanja chake.'"

11 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, **12** "Waambie na haki- 6 kama asipokula juu ya milima au kuinua nyumba ya uasi, 'Je! hamui haya mambo yana gana macho yake kwa sananmu za nyumba ya Israeli, na gani? Tazama! Mfalme wa Babeli amekuja Yerusalem na hakumnajisi mke wa jirani yake, wala kumsemesha kumchukua mfalme wake na wakuu wake na kuwaleta mwanamke katika kipindi chake cha mwezi, je! Yu kwake mpaka Babebli. **13** Kisha akauchukua ukoo wa mwenye haki? **7** Je! Itasemwaje kuhusu mtu ambaye kifalme, akafanya agano pamoja naye, na kumleta chini hakumkandamiza yejote, na kumrudisha mdeni wake ya kiapo. Akawachukua watu wa nchi wenye nguvu, kwa kile kilichokuwa kimewekwa kwa ajili ya rehani, **14** basi ufalme uwe duni na usijinue wenyewe. Kwa na hakuiba lakini kuwapatia chakula wenye njaa na kulinanza agano lake nchi itaokoka. **15** Lakini mfalme kuwafunika uchi kwa nguo, je yu mwenye haki? **8** Je! wa Yerusalemameasi juu yake kwa kupeleka mabalizi Itasemwaje kuhusu mtu ambaye hakuchukua faida kubwa kwenda Misri ili kujipatia farasi na jeshi. Je! Atafanikiwa? kwa ile pesa aliyokopa, na hakuchukua faida kubwa kwa Je! yeje anayeyafanya haya mambo ataokoka? **16** Kama kile alichokuiza? **9** Amesemwa kwamba amechukua niishivyo! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-atakuwa yaliyo halali na kuimarisha uaminifu kati ya watu. Kama hakika katika nchi ya mfalme aliyemfanya mfalme, yule huyo mtu akitembea katika sheria zangu na kuzishika mfalme ambaye aliyeidharau kiapo chake, na ambaye hukumu zangu kufanya kwa uaminifu, kisha ahadi kwa aliyejunja agano lake. atakuwa kati ya Babeli. **17** Farao ajili ya mtu mwenye haki ni hii: Ataishi hakika! -hivi na jeshi lake lenye nguvu na kusanyiko la watu wengi kwa ajili ya vita hawatamlinda katika vita, wakati jeshi na haya mambo kama yalivoytajwa hapa, **11** hata kama baba ngome ili kuyaharibu maisha ya wengi. **18** Kwa kuwa yake hakufanya mojawapo katika haya mambo, lakini mfalme amedharau kiapo chake kwa kulivunja agano. akala juu ya milima na akamnajisi mke wa jirani yake, Tazama, ameunyoosha kwa mkono wake ili kufanya ahadi Je! itasemwaje juu yake? **12** Huyu mtu huwakandamiza na bado ameyafanya haya mambo yote. Hataokoka. **19** maskini na wahitaji, na huwakamata na kuwanyang'anya, Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kama niishivyo, Je! na hawarudishii dhamana, na huyanua macho yake kwa hiki hakikuwa kiapo changu kwamba alidharau agano sanamu na kufanya matendo maovu, **13** na hukopesha langu allio livunja? Basi nitaleta nitamwadhibu juu ya pesa kwa faida ya juu sana na kufanya faida kubwa juu kichwa chake! **20** Nitausambaza wavu wangu juu yake, na ya anachokuiza, Je! huyo mtu ataiishi? Hakika hataishi! atanawsa katika wavu wangu wa kutegea. Kisha nitamleta Atakuwa hakika na damu yake itakuwa juu yake kwa hata Babeli na kuzitekeleza hukumu juu yake huko kwa sababu amefanya haya mambo ya chuki. **14** Lakini ajili ya uhaini wake alioufanya amenisaliti! **21** Wakimbizi Tazama! tuseme kuna mtu aliyezaa mwana, na mwana wake wote katika majeshi yake yataanguka kwa upanga, wake huona dhambi zote za baba yake alizofizanya, na na wale watakaobakia watatawanyika kila mahali. Kisha kupitia kuziona, hakuyafanya hayo mambo. **15** Huyo utajua yakwamba mimi ni Yahwe; nimesema hili litatokea." mwana hakula juu ya milima, na hakuinua macho yake **22** Bwana Yahwe asema hivi, 'Basi mimi mwenyejuu ya milima ya Israeli hiivo utazaa matawi na kuzaa kwa sanamu za nyumba ya Israeli, na hakumtia unajisi nitaichukua sehemu ya juu ya mti wa mkangazi, na mke wa jirani yake, Je! itasemwaje juu yake? **16** Yule nitaupanda mbali na matawi yake laini. Nitaukata, na mimi mwanyewe nitaupanda juu ya mlima mrefu. **23** Nitaupanda kupertea vitu, lakini badala yake kutoa chakula chake kwa juu ya milima ya Israeli hiivo utazaa matawi na kuzaa mwana hakumkandamiza yejote, au kutwaa dhamana, au ndege arukaye ataiishi chini ya huo. Watajenga viota chini ya kivilu cha matawi yake. **24** Kisha miti yote ya shambani kupoteza vitu, lakini badala yake kutoa chakula chake kwa na nimeinua juu miti mifupi. Naunyausha mti mbichi na kuufanya mti mkavu kuchanua. Mimi Yahwe, nimesema hiivo hili itatokea; nami nimelifanya hili."

18 Neno la Yahwe likanija tena, kusema, **2** "Je mnamaana gani, ninyi mliotumia hii mithali kuhusiana na nchi ya Israeli na kusema, 'Wababa wamekula zabibu mbichi, na meno ya watoto imetiwa ganzi'? **3** Kama nishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-bila shaka hakutakuwa na fursa yoyote tena kwa ajili yenu kuitumia hii mithali katika Israeli. **4** Tazama! Kila uhai ni mali yanguhai wa baba na uhai wa mwana pia, ni mali yangu! roho itendayo dhambi ndiyo itakayokufa! **5** Itasemwaje kuhusu mtu mwenye haki na achukuaye yaliyo halali

kuzitunza sheria zangu zote na kufanya yaliyo halali na haki, kisha hakika ataishi na hatakuwa. **22** Makosa yote hivisi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na sio katika kugeuka Lakini kama mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye haki yake na kufanya maovu na kutenda machukizo yote ambayo mtu mwovo afanyayo, basi ataishi? Haki yake yote aliyoifanya haitakumbukwa wakati atakaponisaliti katika uhaini wake. Hivyo atakufa katika dhambi alizofanya. **25** Lakini ninjy husema, 'Njia ya Bwana si sawa!' sikilizeni, nyumba ya Israeli! Je njia zangu haziko sawa? Je si njia ambazo haziko sawa?

26 Wakati mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye makosa yake, na kufanya maovu na kufa kwa sababu ya hayo, kisha atakufa katika uovo ambaio alioufanya. **27** Lakini wakati mtu mwovo ageukapo kutoka uovo wake alioufanya na kufanya yaliyo halali na haki, kisha ataulinda uhai wake. **28** Kwa kuwa ameona na kugeuka kutokana na makosa yake yote ambayo aliyoafanya. Hakika ataishi, na hatakuwa. **29** Lakini nyumba ya Israeli husema, 'Njia ya Bwana haiko sawa!' Ni namna gani njia zangu si sawa, nyumba ya Israeli? Ni njia zenu ndizo si sawa. **30** Kwa hiyo nitamuhukumu kila mtu mionganoni mwenu kulingana na njia zake, nyumba ya Israeli! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. Tubuni na rudini kutoka kwenye makosa yenu yote ili kwamba wasiwe kikwazo cha uovo dhidi yenu. **31** Tupilia mbali makosa yenu yote mliyofanya; jifanyieni moyo mpya na roho mpya. Kwa nini mfe, nyumba ya Israeli? **32** Kwa kuwa sifurahii kifo cha yule afaye-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-hivyo tubuni na muishi!"

19 "Tena wewe, chukua maombolezo juu ya viongozi wa Israeli **2** na nema, 'Mama yako alikuwa nani? Simba jike mmoja, alishi na mtoto wa simba dume; katikati ya simba wadogo, alialiwsa watoto wake. **3** Alimlea mmoja wa wale watoto kurarua wanyama wengine, na kisha alijifunza jinsi ya kuwindia watu na kuwala. **4** Kisha mataifa wakasikia kuhusi yeye. Akakamatwa kwenye mtego wao, na wakamleta kwa kulabu hata nchi ya Misri. **5** Kisha alipoona kwamba ingawa alikuwa akimsibiru arudi, matumaini yake sasa yalienda, hivyo alimchukua mtoto wake wengine katika watoto wake na kumlea hata kuwa mwana simba. **6** Huyu mwana simba alitembea huku na huku katikati ya simba. Akawa mwana simba na kuifunza kuwindia mawindo; akala watu. **7** Akakamatwa wajane na kuiharibu miji. Nchi na vijazavyo vilitelezewa kwa sababu ya sauti ya kunguruma kwake. **8** Lakini mataifa yakaja juu yake kutoka mikoa yote; wakatengeneza nyavu juu yake. Akakamatwa kwenye mtego wao. **9** Kwa kulabu wakamuweka kwenye tundu na kisha wakamleta hata kwa mfalme wa Babeli. Wakamleta hata kwenye ngome imara ili kwamba sauti yake isiweze kusikika juu ya milima ya Israeli. **10** Mama yako alikuwa kama mzabibu uliopandwa kwenye damu yako karibu na maji. ulizaa matunda na

kujaa matawi kwa sababu ya wingi wa maji. **11** Ulikuwa na matawi imara yaliyokuwa yaktumika kwa ajili ya fimbo aliyoafanya hayatakumbukwa juu yake. Ataishi kwa hiyo ya utawala, na kipimo chake kilinuka juu ya matawi, na haki aliyoitenda. **23** Je! Nitafurahia juu ya kifo cha mwovu hivisi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na sio katika kugeuka Lakini mzabibu uling'olewa kwa ghadhabu na kutupwa kwake kutoka njia yake ili kwamba aweze kuishi? **24** chini hata aridhini, na upepo wa mashariki uliuvunja na kunyauka na moto ukavila. **13** Hivyo sasa, umepandwa kina wake ulionekana kwa ukubwa wa majani yake. **12** Lakini mzungu, kwenye nchi ya ukame na kavu. **14** Kwa kuwa kama machukizo yote ambayo mtu mwovo afanyayo, moto ultoka kwenye matawi makubwa na kuyala matunda yake. Hakuna tawi imara juu yake, hakuna fimbo ya kifalme kutawala.' Haya ni maombolezo na yataimbwa kama maombolezo."

20 Ikawa ikaja katika mwaka wa saba, siku ya kumi ya mwezi wa tano, wazee wa Israeli wakaja kumuuliza Yahwe na kuketi mbele yangu. **2** Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, **3** "mwanadamu, tangaza kwa wazee wa Israeli na uwaambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Je! Mmekuja kuniuliza swali? Kama niishivyo, sitaulizwa swali na ninjy! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.' **4** Je! Utawahukumu? Utamuhukumu, mwanadamu? Wajulishe kuhusu machukizo ya baba zao. **5** Waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku nilioichagua Israeli na kuinua mkono wangu kuapa kiapo kwa uzao wa nyumba ya Yakobo, na kufanya kujulikana mimi mwenyewe kwao katika nchi ya Misri, wakati nilipoinua mkono wangu kuapa kiapo kwao. Nalisema, "Mimi ni Yahwe Mungu wenu"-**6** siku hiyo niliinua mkono wangu kuapa kiapo kwa ajili yao kwamba nitawatoa kutoka nchi ya Misri kwenye nchi ambayo niliyokuwa nimeichagua kwa umakini kwa ajili yao. Ilikuwa ikitirika maziwa na asali; ilikuwa nzuri sana utukufu mionganoni mwa nchi mbali mbali. **7** Nikawaambia, "Kila mtu atupilie mabli mambo ya machukizo kutoka mbele ya macho yake na sanamu za Misri. Msijitie unajisi; mimi ni Yahwe Mungu wenu." **8** Lakini wameasi juu yangu hawakuwa tarayi kuniwikiliza. Kila mtu hakutupilia mbali mambo ya machukizo kutoka mbele ya macho yake wala kwa ajili ya sanamu za Misri, hivyo nikaona nimwage ghadhabu yangu juu yao kukamilisha hasira yangu mionganoni mwao katikati ya nchi ya Misri. **9** Nilifanya kwa ajili ya jina langu ili lisinajisiwe katika macho ya mataifa ambaio walikaa pamoa nao. Nilifanya mwenyewe kujulikana kwao, katika macho yao, kwa kuwatoa katika nchi ya Misri. **10** Basi nikawatoa katika nchi ya Misri na kuwaleta kwenye jangwa. **11** Kisha nikawapa amri zangu na kufanya maagizo yangu kujulikana kwao, kwa kila mwanadamu atakayezishika ataishi. **12** Pia nikawapatia Sabato zangu kama ishara katika wao, ili wajue kwamba mimi ni Yahwe niwfanyakao wawe watakatifu. **13** Lakini nyumba ya Israeli imaezi dhidi yangu jangwani. Hawakuenda katika amri zangu; badala yake, wameyakataa maagizo yangu, ambayo mwanadamu ataishi kama akiyatii. Wamezinajisi Sabato zangu sana, basi nikasema nitamwaga hasira yangu juu yao jangwani ili kuwamalliza. **14** Lakini nilifanya kwa ajili ya jina langu hivyo lisinajisiwe katika macho ya mataifa, ambaio

niliwatoa mbele ya macho yao kutoka Misri. **15** Basi mimi yanayoumbika kwenye moyo wako hayatatokea kamwe. mwenyewe pia nimeinua mkono wangu kuapa kiaop kwa Mmesema, "Ngoja tuwe kama mataifa mengine, kama koo jangwani sitawarudisha kwenye nchi ile niliyokuwa naenda za nchi nyingine waabuduo mti na jiwe." **33** Kama niishivyo-kuapatia, nchi inayotirikayo maziwa na asali, ambayo hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-Nitatawala hakika ilikuwa nzuri sana ambayo ni nzuri kati ya nchi zote. **16** juu yenu kwa mkono wenye nguvu, mkono ulionyooshwa, Nimeapa hivi kwa sababu walikataa maagizo yangu na na ghadhabu itakayomwaga juu yenu. **34** Nitawatoa kutotembea katika amri zangu, na wazikufuru Sabato kutoka kwa watu wengine na kuwakusanya kutoka kwenye zangu. **17** Lakini jicho langu likawahurumia kutokana na nchi mlizotawanyika ndani mwao. Nitafanya hivi kwa uharibifu na sikuwaangamiza jangwani. **18** Nikawaambia mkono hodari na kwa ghadhabu iliyomwagika. **35** Kisha watoto wao jangwani, "Msitembee kutokana na amri nitawaleta kwenye jangwa la watu, na huko nitawahukumu za wazazi wenu; msiweke maagizo yao au kujinajisi uso kwa uso. **36** Kama niliyivo wahukumu baba zenu wenyewe kwa sanamu. **19** Mimi ni Yahwe Mungu wenu, katika jangwa la nchi ya Misri, hivyo pia nitawahukumu-hivi tembeeni katika amri zangu; tunzeni maagizo yangu na ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **37** Nitawafanya mpite kuyattii. **20** Zitunzeni Sabato zangu takatifu ili kwamba chini ya fimbo yangu, na nitawafanya kutii maagizo yangu zitakuwa ishara kati yangu na ninyi, hivyo basi mtajua ya agano. **38** Nitawasafisha kutoka mionganoni mwenu yakwamba mimi ni Yahwe Mungu wenu." **21** Lakini maasi na wale ambao walionichukiza. Nitawatoa kutoka watoto wao waliniiasi. Hawakutembea kwenye sheria nchi ambayo wanayoishi kama wageni, lakini hawataingia zangu au kushika maagizo yangu, ambazo mwanadamu kwenye nchi ya Israeli. Kisha mtajua yakwamba mimi ni ataishi kama akizitii. Wamezinajisi Sabato zangu, hivyo Yahwe. **39** Basi kwenu, nyumba ya Israeli, Bwana Yahwe nimeamua kumwaga ghadhabu yangu juu yao kutimiza asema hivi: Kila mimoja wenu ataenda kwa sanamu zake ghadhabu yangu dhidi yao katika jangwa. **22** Lakini mwenyewe. Muwaabudu kama mtakataa kunisikiliza, niliurudisha mkono wangu na kutenda kwa ajili ya jina. Lakini hamtalikufuru tena jina langu takatifu kwa zawadi langu, hivyo lisitiwe unajisi katika macho ya mataifa zenu na sanamu zenu. **40** Kwa kuwa juu ya mlima ambao mbele ya macho yao niliwatoa Waisraeli. **23** wangu mtakatifu, juu ya kilele cha mlima wa Israeli-Mimi mwenyewe pia nimeuinua mkono wangu kuapa hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-wote wa nyumba juu yao jangwani, kwamba nitawatawanya kati ya maifa ya Israeli mtanabudu huko katika nchi. Nitabarikiwa na kuwatawanya mionganoni mwa nchi mabali mbali. **24** kwa kutaka sadaka zenu huko, na pia malimbuko yenu Nimeamua kufanya hivi kwa kuwa hawakuzitii amri zangu, ya shukrani pamoa na vitu vyenu vyote vitakatifu. na tangu walipo zikataa sheria zangu na kuzinajisi Sabato **41** Nitawapoeaka kama harufu nzuri ya ubani wakati zangu. Macho yao yalizitamani sanamu za baba zao. **25** nitakapowatota kutoka wale watu na kuwakusanya toka Kisha niliwapa amri ambazo hazikuwa nzuri, na maagizo nchi ambazo mlizotawanyika. Nitajifuna mimi mwenyewe ambayo hawakuweza kuishi kwayo. **26** Nikawafanya kama mtakatifu ndani yenu kwa ajili ya mataifa waone. **42** unajisi kwa zawadi zao wakati walipofanya dhabibu za Kisha, wakati nitakapowaleta katika nchi ya Israeli, kwenye kila limbuko la tumbo la uzazi na kutupa kwenye moto. nchi ambayo niliuinulua mkono wangu kuapa kuwapatia Nalifanya hivi ili kuwaogofya hivyo wangeweza kujua baba zenu, mtajua yakwamba mimi ni Yahwe. **43** Kisha kwamba mimi ni Yahwe!" **27** Kwa hiyo, mwanadamu, mtazikumbuka njia zenu mbaya huko, na matendo yenu waambie nyumba ya Israeli na waambie, Bwana Yahwe yote machafu mliyoyafanya wenyewe, na mtajichukia asema hivi: Katika hili pia baba zenu walinikufuru wakati wenyewe katika macho yenu kwa matendo yenu yote walipokuwa sio waaminifu kwangu. **28** Wakati nilipowaleta maovu mliyoyafanya. **44** Hivyo mtajua kwamba mimi ni kwenye nchi ambayo niliyokuwa nimewaapia kuwapatia, Yahwe nifanyapo haya kwenu kwa ajili ya jina langu, sio na kisha popote walipoona jiwe lolote refu na mti wenyewe kwa njia zenu mbaya au matendo yenu mabovu, nyumba majani, walitoa sadaka zao, walinikasirisha kwa sadaka ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo." **45** Kisha zao, na huko pia walichoma ubani wao wa kunukia na neno la Yahwe likanija, kusema, **46** "Mwanadamu, weka kumwaga sadaka zao za kinywaji. **29** Kisha nikawaambia, uso wako kuelekeea nchi za kusini, na kuongea juu ya "Nini maana ya mahali palipoinuka ambapo mmeleta kusini; tabiri juu ya msitu wa Negebu. **47** Uuambie msitu sadaka huko?" Hivyo jina lake linaitwa Bana hata leo.' wa Negebu, 'Hivi ndivyo Yahwe asemavyo-Bwana Yahwe **30** Kwa hiyo waambie nyumba ya Israeli, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama, nitaweka moto ndani yako. Utakula asema hivi: Je! Kwa nini unajinajisi mwenyewe kwa njia za kila mti mbichi na kila mti mkavu ndani yako. Miali ya baba zako? Kwahiylo kwa nini unatenda kama makahaba, moto haitazimika; na kila uso utokao kusini hata kaskazini kutafuta kwa ajili ya mambo ya machukizo? **31** Kwa kuwa utateketezwa kwa moto. **48** Kisha watu wote wenyewe wakati mtoapo zawadi zenu na kuwaweka watoto wenu mwili watajua yakwamba mimi ni Yahwe nimeuwashwa kwenye moto, siku hii mnajitua unajisi pamoa na sanamu moto, na hautazimika." **49** Kisha nimesema, Ee! Bwana zenu zote. Kwa hiyo kwa nini niwaache mniulize mimi, Yahwe, Wanani sema mimi, 'Je! ye ye sio mwenye kusema nyumba ya Israeli? Kama niishivyo-Hivi ndivyo Bwana mafumbo?"

Yahwe asemavyo-Sitawaacha mniulize swali. **32** Mawazo

21 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, "Mwanadamu, weka uso wako kuelekea Yerusalem, na neno juu ya patakatifu; tabiri juu ya nchi ya Israeli. Sema juu ya nchi ya Israeli, 'Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako! Nitaota upanga wangu kutoka kwenye ala yake na kuwakatilia mbali wote yaani mtu mwenye haki na mtu mwovu kutoka kwako! 4 Ili niwakatilie mbali wote, mwenye haki na mwovu kutoka kwako, upanga wangu utatoka kwenye ala yake juu ya wote wenye mwili kutoka kusini hata kaskazini. 5 Kisha wote wenye mwili watajua yakwamba mimi, Yahwe, nimeutoa upanga wangu kutoka kwenye ala yake. Haurudi tena!" 6 Kwa hiyo, mwanadamu, gumia kama kuvunjika kwa viuno vyako! Katika uchungu gumia mbele ya macho yao! 7 Kisha itatokea kwamba watakuuliza, 'Kwa sababu gani unalia?' Kisha utasema, 'Kwa sababu ya habari inayokuja, kwa kuwa kila moyo utakuwa dhaifu, na kila mkono utasita! Kila roho itazimia, na kila goti litatiririka kama maji. Tazama! Inaku na itakuwa kama hivi! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.' 8 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, "Mwanadamu, tabiri na sema, 'Bwana asema hivi: sema: Upanga! Upanga! Utachongwa na kusuguliwa!' 10 Utanolewa ili kushiriki katika machinjio makubwa! Utasuguliwa ili uwe kama mng'ao wa radi! Je! Tufanye furaha katika fimbo ya mwana wa mfalme? Upanga ujao huchukia kila hiyo fimbo! 11 Hivyo upanga utatolewa kwa ajili ya kusuguliwa, na kisha kushikika kwa mkono! Upanga umechongwa na umesuguliwa na utatolewa kwenye mkono wa yule auaye!" 12 Ita msaada na omboleza, mwanadamu! Kwa kuwa upanga umekuja juu ya watu wangu! Uko juu ya wakuu wote wa Israeli. Wametolewa dhidi ya upanga pamoja na watu wangu. Kwa hiyo, piga paja lako! 13 Kwa kuwa kuna kujaribiu, lakini itakuwaje kama fimbo ya kifalme haitakuwepo tena? -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. 14 Basi wewe, mwanadamu, tabiri, na piga makofi, kwa kuwa upanga utakushambulia hata mara tatu! Upanga kwa wale watakaochinjwa! Utakuwa upanga kwa ajili ya kuchinjia, ukiwatoboa pande zote! 15 Ili kuyeyusha miyo yao na kuongeza kuanguka kwao, nimeweka machinjio ya upanga juu ya malango! Ole! Umeundwa kama mng'ao wa radi, umetengwa kwa ajili ya kuua! 16 Wewe, upanga! Nyooka upande wa kuume! Nyooka upande wa kushoto! Nenda popote ulipolekeza uso wako. 17 Kwa kuwa pia nitapiga mikono yangu miwili kwa pamoja (makofi), na kisha nitaleta ghadhabu yangu kwa waliobakia! Mimi, Yahwe, nimesema hivi!" 18 Neno la Yahwe likanija tena, kusema, "Sasa wewe, mwanadamu, teua njia mbili kwa ajili ya upanga wa mfalme wa Babeli upate kuja. Njia hizo mbili zitaanza katika nchi moja, na kibao cha barabarani kitamwonyesha mmoja wao kama kuuelekea mji." 20 Onyesha njia moja kwa ajili ya jeshi la Wababeli kuja Raba, mji wa Waamoni. Onyesha nyingine kuelekea jeshi la Yuda na mji wa Yerusalem, ambayo imeimarishwa. 21 Kwa kuwa mfalme wa Babeli atasimama kwenye 2 makutano ya barabara, kwenye njia panda, ili kufanya uganga. Alitingisha mishale na kuuliza mwelekeo kutoka kwa sanamu na atalichunguza ini. 22 Katika mkono wake wa kuume kutakawa na dalili kuhusu Yerusalem, kuweka mitambo ya kubomolea juu ya hiyo, kufungua kinywa chake kupanga kuchinja, kutoa sauti ya vita, kuweka mitambo ya kubomolea juu ya malango, kujenga ngazi, na kusimamisha wima minara ya boma. 23 Itaonekana kuwa ishara isiyofaa katika macho ya wale walio katika Yerusalem, wale walioapa kia kwa Wababeli! Lakini mfalme atawashtaki kwa kuvunja sheria ya mkataba ili kuwabariki! 24 Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umeuleta uovo wako kwenye kumbukumbu zangu, makosa yenu yatafunuliwa! Dhambi zenu zitaonekana katika matendo yenu yote! Kwa sababu hii utamkumbusha kila mtu mtakamatwa kwa mkono wa adui yenu! 25 Kama wewe, mchafu na mtawala mwovu wa Israeli, ambaye siku ya hukumu imekuja, na ambaye mda wa kufanya uovo umekoma, 26 Bwana Yahwe asema hivi kwako: Toa kilemba na vua taji! Mambo hayatakuwa tena kama yaliyoyokuwa! Kiinue kilicho chini na kiinue kilichoinukua! 27 Uharibifu! Uharibifu! Nitaiharibfu! Haitakuwa tena hadi atakapokuja yeeye ambaye ameteuliwa kutekeleza hukumu. 28 Basi wewe, mwanadamu, tabiri na sema, 'Bwana Yahwe asema hivi hawa ni watu wa Amoni kuhusiana na ujio wa aibu yao: Upanga, upanga umechirwa! Umenolewa kwa ajili ya kuchinja, hivyo utakuwa kama kimuli muli cha radi! 29 Wakati manabii wameona maono ya uongo juu yako, wakati watakopofanya matambiko kuuilia kwa uongo juu yako, huu upanga utaanguka chini juu ya shingo za mwovu amba wako karibu kuuawa, amba siku ya ghadhabu imekuja na amba mda wa uovo unakaribia kuisha. 30 Rudisha upanga kwenye gala yake. Katika mahali ulipoubwa, katika nchi ya chimbuko lako, nitakuhukumu! 31 Nitamwaga hasira yangu juu yako! Nitapuliza upepo wa moto wa ghadhabu juu yako na kukuweka kwenye mkono wa watu wakatili, watu wajauo kuangamiza! 32 Utakuwa kuni kwa ajili ya moto! Damu yako itakuwa kati ya nchi. Hutakumbukwa tena, kwa kuwa mimi, Yahwe nimesema hivi!"

22 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, "Sasa wewe, mwanadamu, Je! Utanuhukumu? Utanuhukumu mji kwa damu? Mfanye ajue machukizo yake yote. 3 Utasema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Huu ndyo mji umbao umwagao damu kati yake ili kwamba mda wake ufike; mji ufanyao sanamu ili ujiti unajisi. 4 Umekuwa na hatia kwa damu uliyiomwaga, na kufanya unajisi kwa sanamu ulizotitengeneza. Kwa kuwa umezileta karibu siku zako na kuzikaribia siku zako za mwisho. Kwa hiyo nitakufanya lawama kwa mataifa na kejeli katika uso wa kila nchi. 5 Wote walio karibu na wale walio mbali nawe watakudhihaki, wewe mji mchafu, ujilikano kila mahali kwa sifa mbaya kama kujaa machafuko. 6 Tazama! Wakuu wa Israeli, kila mmoja kwa nguvu yake, wamekuja

kwako kumwaga damu. 7 Wamefanya udanganyifu kwa baba na mama ndani yako, na wametenda yaliyo kinyume vitakatifu na wajane ndani mwako. 8 Umevidharau vitu vyangu mchafu ndani yako wakati wa uchafu wake. 11 Watu waliofanya machukizo pamoja na wake za majirani zao, na watu wafanyao uchafu wa aibu kwa mke wa mwanao mwenyewe; watu wawatukanao dada zao wenyeewebinti za baba zao wenyeewe-haya yote yapo mionganii mwanu. 12 Hawa watu huchukua rushwa kati yenu ili kumwaga damu. Umechukua faida na kuongeza riba nydingi sana, na umenisahau-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemayyo. 13 Tazama! Kwa mkono wangu nimeipiga faida ambayo uliyoitengeneza kwa njia isiyi halali, na damu ilio kati yako. 14 Je! Moyo wako utasimama, mikono yako itakuwa hodari katika siku wakati mimi mwenyewe nitakapo kushughuliki? Mimi, Yahwe, nasema hivi, na nitalifanya. 15 Hivyo nitakutawanya kati ya mataifa na kukutawanya kati ya nchi mbali mbali. Katika njia hii, nitausafisha uchafu kutoka kwako. 16 Hivyo utakuwa mchafu machoni mwa mataifa. Kisha utajua kwamba mimi ni Yahwe." 17 Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema, "Mwanadamu, nyumba ya Israeli imekuwa takataka kwangu. Wote wamekuwa masazo ya shaba na batii, na chuma na risasi kati yenu. Watakuwa kama takataka ya fedha katika tanuu. 19 Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, 'Kwa sababu mmekuwa kama takataka, kwa hiyo, tazama! Nataka kuwakusanya katikakati ya mji wa Yerusalem. 20 Kama kukusanya fedha na shaba, chuma, risasi na chuma kati ya tanuu ili kuvinifikutia moto na kuviyeyusha juu yake, nitawayeyusha. Hivyo nitawakusanya katika hasira yangu na ghadhabu. Nitawaweka hapo na kufukutisha moto juu yake ili kuiyeyusha; hivyo nitawakusanya katika hasira yangu na ghadhabu yangu, na nitawaweka hapo na kuwayeyusha. 21 Basi nitawakusanya na kuwfukutia kwa moto wa hasira yangu juu yenu hivyo basi mtamwagwa kati yake. 22 Kama kuyeyusha fedha kati ya tanuu, mtayeyushwa chini kati yake, na mtajua yakwamba mimi, Yahwe, nimemwaga ghdhabu yangu juu yenu!" 23 Neno la Yahwe likanijia, kusema, "Mwanadamu, mwambie, 'Wewe ni nchi ambayo haijasafisha. Hakuna mvua siku ya hasira! 25 Kuna njama ya manabii wake kati yake, kama simba angurumaye akiruaru mawindo. Wamekula uhai na kuchukua utajiri wa thamani; wamewafanya wajane wengi ndani yake! 26 Makuhani wake hufanya kinyume na sheria yangu, na wamevinajisi vitu vyangu vitakatifu. Hawawesi kutofautisha kati ya vitu vitakatifu na vitu vya najisi. Wanaficha macho yao kutoka Sabato zangu hivyo basi nimetiwi unajisi kati yao. 27 Wakuu wake ndani mwake wamekuwa kama mbwa mwitu wakiruaru mawindo yao. Wamemwaga damu na kuharibu maisha, ili kupata faida kwa njia ya udanganyifu. 28 Manabii wake wamepakwa chokaa; wanaona maono ya uongo na kutabiri uongo juu ya wageni kati yako. Wamewatenda vibaya yatima na wamewatesa maskini na wahitaji, na kuwakandamiza kwa kutaka kwa nguvu na kuwanyang'anya kwa nguvu, wageni bila haki. 30 Hivyo nimetafuta mtu kutoka kwao ambaye atawea kujenga ukuta na ambaye atakayeweza kusimama mbele yangu katika uvunjaji wake kwa ajili ya nchi basi sitawenza kuhiaribu, lakini sikuona mtu. 31 Hivyo nitaimwaga ghadhabu yangu juu yao. Nitawamaliza kwa moto wa ghadhabu yangu na kuweka njia yao juu ya vichwa vyao wenyeewe-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemayyo."

23 Neno la Yahwe likanijia, kusema, "Mwanadamu, Kulikuwa na wanawake wawili, binti za mama mmoja. 3 Walifanya ukahaba katika Misri katika kipindi cha ujana wao. Walitenda kama makahaba huko. Maziwa yao yalikuwa yamebana na ubikira wa chuchu zao zilipapaswa huko. 4 Majina yao yalikuwa Ohola-dada mkubwa-na Oholiba-dada yake mdogo. Kisha wakawa wangu na kuzaa wana na binti. Majina yao yalikuwa yakimaanasha hivi: Ohola maana yake Samaria, na Oholiba maana yake Yerusalem. 5 Lakini Ohola alifanya kama kahaba hata alipokuwa wangu; aliwatamani wapenzi wake, kwa kuwa Waashuri na nguvu, 6 liwali aliyekuwa ameveaarijuana, na kwa ajili ya maafisa wake, waliokuwa hodari na wanaume wa kuvutia, wote walikuwa waendesha farasi. 7 Hivyo akajitoa yeze mwenyewe kama kahaba kwao, kwa watu bora wa Ashuru, na alijitia mwenyewe uchafu pamoja na kila mmoja aliyekuwa amemtamani-pamoja na sanamu zake zote. 8 Kwa kuwa hakuacha tabia zake za kihaba nyuma katika Misri, wakati walipoalala naye wakati alipokuwa msichana mdogo, wakati walipoanza kwanza kupapasa ubikira wa maziwa yake, wakati walipoanza kummwagia tabia ya uzinzi wao juu yake. 9 Kwa hiyo nilimtia kwenye mkono wa wapenzi wake, kwenye mkono wa Waashuri kwa kuwa aliwatamani. 10 Wakamfunua uchi wake. Wakawachukua wana wake na binti, na wakamuua kwa upanga, na akawa aibu kwa wanawake wengine, hivyo wakapitisha hukumu juu yake. 11 Dada yake Oholiba akaliona hili, lakini aliyatamani zaidi na kufanya kama kahaba hata zaidi kuliko dada yake. 12 Aliwatamanai Waashuri, mabosi na watawala waliokuwa wamevaa ngua za ushawishi, walikuwa watu waendesha farasi. Wote walikuwa hodari, wote vijana wa kuvutia. 13 Nikaona kwamba alikuwa amefanya uchafu mwenyewe. Ilikuwa kama kwa wadada wote. 14 Kisha akaongeza ukahaba wake tena zaidi. Aliona watu waume waliokuwa wamechorwa juu ya kuta, michoro ya Wakaldayo iliyochorwa kwa rangi nyekundi, 15 waliova mikanda kuzunguka viuno vyao, na vilemba virefu juu ya vichwa vyao. Wote walikuwa na mwonekano wa maafisa wa jeshi la waendesha farasi, mfano wa wana wa Wababeli, ambaos asili ya nchi ni Ukaldayo. 16

Na mara macho yake yalipowaona, aliwamatmani, hivyo Yahwe asemavyo.' 35 Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema akawatuma wajumbe wake kwao katika Ukaldayo. 17 hivi, 'Kwa sababu umenisau na kunitupa mbali nyumba Kisha Wababeli wakaja katika kitanda chake cha tamaa, ya mgongo wako, basi pia utachukua matokeo ya tabia na walimfanya unajisi kwa uzinzi wao. Kwa kile alichokuwa zako za aibu na matendo ya usherati.'" 36 Yahwe amekifanya alifanya unajisi, basi akageuka mwenyewe akanambia, "Mwanadamu, Je! utamhukumu Ohola na kutoka kwao katika karaha. 18 Alionyesha matendo yake Oholiba? Basi waambie matendo yao ya machukizo, 37 ya ukahaba na alionyesha uchi wake, hivyo roho yangu kwa kuwa wamefanya uzinzi, na kwa kuwa kuna damu ikagauka kutoka kwake, kama roho yangu iliyogeuka juu ya vichwa vyao. Wamefanya uzinzi na sanamu zao, kutoka kwa dada yake. 19 Kisha alifanya matendo mengi na wamewaweka hata wana wao kwenye moto, kama zaidi ya ukahaba, akakumbuka na kutafakari siku za chakula cha sanamu zao. 38 Kisha waliendelea kufanya ujana wake, wakati alipotenda kama kahaba katika nchi hivi kwa ajili yangu: Wamepatanya patakatifu pangu ya Misri. 20 Basi akawatamani wapenzi wake, ambaou na juijua, na kila unajisi, na katika siku hiyo hiyo wakainajisi Sabato zangu. sehemu zao za siri zilikuwa kama zile za punda, na kile 39 Kwa kuwa walipokuwa wamewachinjia watoto wao kizaliwacho hutoka kilikuwa kama wale farasi. 21 Hivi kwa ajili ya sanamu zao, kisha wakaja hata patakatifu ndivyo uliyofanya matendo ya aibu ya ujana wako, wakati pangu siku hiyo hiyo kupanajisi! Hivyo tazama! Hivi ndivyo Wamisri walipopapasa chuchu zako kuyaminya maziwa ya waliyofanya kati ya nyumba yangu. 40 Mmewatuma watu ujana wako. 22 Kwa hiyo, Oholiba, Bwana Yahwe asema kutoka mbali, ambaou wajumbe waliwatuma-sasa tazama. hivi, 'Tazama! Nitawarudisha wapenzi wako dhidi yako. Wakaja kweli, ambaou uliojiosha kwa ajili yao, uliweka rangi Wale ambaou uliowarudisha, nitawaleta juu yako kutoka kila macho yako, na kujipamba kwa mapambo ya vito. 41 Huko upande. 23 Wababeli na Wakaldayo wote, Pekodi, Shoa, ulikaa kwenye kitanda kizuri na kwenye meza iliyokuwa na Koa, na Waashuru wote pamoja nao, hodari, vijana wa imepangwa mbele yake ulikuwa umeweka ubani na mafuta kutamanika, magavana na maamiri jeshi, wote ni maafisa yangu. 42 Hivyo sauti za watu zilikuwa zimenzunguka; na watu wote wenye sifa, wote wenye kuendesha farasi. pamoja na watu wa kila aina, hata walevi waliletwa kutoka 24 Watakujuu yako kwa silaha, na kwa magari ya farasi jangwani, na wakawavalisha vikuku mikononi mwao na na mikokoteni, na kundi kubwa la watu. Watapanga ngao mataji mazuri juu ya vichwa vyao. 43 Kisha nikasema kubwa, ngao ndogo, na kofia za chuma juu yako pande juu yake allyekuwa ameonywa kwa uzinzi, 'Sasa watazini zote. Nitawapatia nafasi kukuadhibu, na watakuadhibu pamoja naye, na yeze pamoja nao.' 44 Wakamwingilia na kwa matendo yao. 25 Kwa kuwa nitaweka hasira yangu kulala naye kama watu wamwingiliavyo kahaba. Katika ya wivu juu yako, na watashughulika na wewe kwa hasira. njia hii walilala Ohola na Oholiba, waliokuwa wanawake Watakukatilia mbali pua zako na masikio yako, na masalia wazinzi. 45 Lakini watu wenye hakiki watapitisha hukumu na yako wataanguka kwa upanga. Watawachukua wana kuwaadhibu kama wazinzi, na watawaadhibu kwa hukumu wako na binti zako, na masalia yako watateketea kwa kwa wale wamwagao damu, kwa sababu wao ni wazinzi moto. 26 Watakuvua nguo zako na kuchukua mapambo na damu iko mikononi mwao. 46 Hivyo Bwana Yahwe yako ya vito. 27 Hivyo nitaondoa tabia yako ya aibu asema hivi: Nitainua kundi la watu juu yao na kuwatoa kutoka kwako na matendo yako ya kikahaba kutoka nchi kuwa kitisho na kuteka nyara. 47 Kisha hilo kundi la watu ya Misri. Hutainua macho yako kuwaelekea kwa sahauki, litawapiga kwa mawe na kuwakatilia chini kwa panga na hutaikumbuka Misri tena.' 28 Kwa kuwa Bwana Yahwe zao. Watawaua wana wao na binti na kuzichoma nyumba asema hivi, 'Tazama! Nitakutia katika mkono wa wale zao. 48 Kwa kuwa nitaondoa tabia ya aibu kutoka kwenye uwachukiao, kukurudisha kwenye mkono wa wale ambaou nchi na nidhamu wanawake wote hivyo hawatatenda uliokuwa umewarudisha. 29 Watashughulika pamoja naue kama makahaba. 49 Hivyo wataweka tabia yenu ya aibu kwa chuki; watachukua milki zako zote na kukutelekeza juu yenu. Mtachukua hatia ya dhambi zenu pamoja na uchi na kukuweka wazi. Uchi wa aibu ya ukahaba wako sanamu zenu, na kwa njia hii mtajua yakuwa mimi ni utafunuliwa, tabia yako ya aibu na uzinzi wako. 30 Bwana Yahwe."

Haya mambo yatafanyika kwako kwa kuwa umetenda kama kahaba, tamaa za mataifa kwazo umetiwa unajisi kwa sanamu zao. 31 Umetembea katika njia za dada yako, hivyo nitaweka kikombe chake cha adhabu kwenye mkono wako.' 32 Bwana Yahwe asema hivi, 'Utakinywea kikombe cha dada yako ambacho ni kirefu na kikubwa. Utakuwa dhihaka na kutawaliwa na dharau-hiki kikombe kimejaa kiasi kikubwa. 33 Utajazwa kwa ulevi na huzuni, kikombe cha ushangao na uharibifu; kikombe cha dada yako Samaria. 34 Utakinywea na kubakia kitupu; kisha utakivunja vunja na kuyararu maziwa yako kuwa vipande. Kwa kuwa nimesema hivyo-hivi ndivyo Bwana

24 Neno la Yahwe likanija katika mwaka wa nane mwezi wa kumi na siku ya kumi ya mwezi, kusema, 2 "Mwanadamu, andika kwa ajili yako jina la hii siku, siku hii sahihi mfalme wa Babeli ameizingira Yerusalimu. 3 Basi nena mithali juu ya hii nyumba ya kuasi, fumbo moja. Waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: weka sufuria ya kupikia. Iweke na weka maji kwenye hiyo. 4 Vikusanye vipande vya chakula ndani yake, kila kipande kizuri-paja na bega-na ijaze kwa mifupa bora. 5 Chukua kundi bora na jaza mifupa chini yake. Illete kuchemsha na ipike mifupa ndani yake. 6 Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa mji wa damu. Nitakiongeza chungu cha mbaao.

Weka kuni nydingi na washa moto. Pika nyama vizuri na changanya katika viungo na iacha mifupa iteketee. 7 Kwa kuwa damu iko kati yake. Ameiweka juu ya jiwe laini; hakuimwaga juu ya nchi kuifunika kwa mavumbi, 8 hivyo inaleta hasira ya kulipa kissasi. Nimeweka damu yake juu ya jiwe laini ili isifunkwe. 9 Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa mji wa damu. Nitakiongeza chungu cha mba. 10 Weka kuni nydingi na washa moto. Pika nyama vizuri na changanya katika viungo na acha mifupa iteketee. 11 Kisha weka chungu kitupu juu ya mkaa, ili kuchemsha na kuchoma shaba yake, hivyo uchafu wake ndani yake itayeyushwa, kutu yake imekula.' 12 Amechoka kwa sababu ya kazi ya taabu, lakini kutu yake haitoki kweke kwa moto. 13 Tabia yako ya aibu iko ndani ya uchafu wako, kwa sababu nimekusafisha, lakini bado hutawenza kuwa msafi. Bado hutakuwa huru kutoka uchafu wako hadi hasira yako itakapotulia kutoka kwako. 14 Mimi, Yahwe, nimesema hili, na nitalifanya. Sintotulia wala kupumzika kwa ajili ya hili. Kama njia zako zilivyokuwa, na kama matendo yako, yatakuhukumu! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo." 15 Kisha neno la Yahwe likanjia, kusema, 16 "mwanadamu! Tazama, ninachukua tamaa ya macho yako kutoka kwako pamoja na tauni, lakini hutaomboleza wala kulia, na machozi yako hayatatoka. 17 Utagogumia bila kusikika. Usiendeshe mazishi kwa ajili ya aliye kufa. Funga kilemba chako juu yako na vaa makubazi miguuni pako, lakini usivalishe shela nywele zako au kula mkate wa watu waomboleza kwa ajili ya kuwapoteza wake zao." 18 Hivyo nimeongea na watu asubuhi, na mke wangu amekufa asubuhi. Asubuhi nimefanya kile nilichokuwa nimeambiwa kukifanya. 19 Watu wameniuliza, "Ji! hautauumba haya mambo yanamaana gani, mambo ambayo unayoyafanya?" 20 Hivyo nimewaambia, "Neno la Yahwe likanjia, kusema, 21 'Waambie nyumba ya Israeli, Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nitapanajisi patakatifu pangu-fahari ya nguvu yenu, mahali panapopendeza macho yenu, na panapotamaniwa na roho zenu, na wana wenu na binti zenu amba mliowaacha nyuma wataanguka kwa upanga. 22 Kisha mtafanya hasa kama nilivyofanya: hutafunika nywele za sehemu ya chini za uso, wala kula mkate wa watu wanaoomboleza! 23 Badala yake, vilemba vyenu vitakuwa juu ya vichwa, na makubadhi yenu miguuni mwenu; hutaomboleza wala kulia, kwa kuwa mtayeyuka katika maovu yenu, na kila mtu atagogumia kwa ya ajili ya ndugu yake. 24 Hivyo Ezekieli atakuwa ishara kwenu, kama kila kitu ambacho alichokifanya mtafanya wakati hili litakapokuja. Kisha mtajua yakwamba mimi ni Bwana Yahwe!" 25 "Lakini wewe, mwanadamu, siku ambayo nitachukua hekalu lao, ambalo ni furaha yao, kiburi chao, na kile waonacho na kutamani-na wakati nikiwachukua wana wao na binti- 26 siku hiyo, mgeni atakuja kwako kukupatia habari! 27 Siku hiyo kinywa chako kitafunguliwa kwa huyo mgeni na utaongea-hutakuwa bubu tena. Utakuwa ishara kwa hivyo basi watajua kwamba mimi ni Yahwe.

25 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, 2 "Mwanadamu, weka uso wako juu ya watu wa Amoni na tabiri juu yao. 3 Waambie watu wa Amoni, 'Sikiliza neno la Bwana Yahwe. Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo: Kwa sababu umesema, "Aha!" juu ya patakatifu pangu wakati palipotiwa unajisi, na juu ya nchi ya Israeli wakati ilipokuwa ukiwa, na juu ya nyumba ya Yuda wakati walipoenda utumwani, 4 kwa hiyo, tazama, nitakupatia kwa watu katika mashariki kama milki yao. Watafanya kambi juu yako na kuweka mahema mionganini mwako. Watakula matunda yako na watakunywa maziwa yako. 5 Nitamfanya Raba malisho ya ngamia na watu wa Amoni shamba la mifugo. Kisha utajua yawkwamba mimi ni Yahwe. 6 Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Umepigia makofii mikono yako na kupiga chapa miguu yako, na kufurahi pamoja na dharau ndani yako dhidi ya nchi ya Israeli. 7 Kwa hiyo, tazama! Nitanyoosha mkono wangu na kukupatia kama mateka kwa mataifa. Nitakukatilia mbali kutoka watu na kukuangamiza kutoka mionganini mwa nchi! Nitakuharibu, na utajua yawkwamba mimi ni Yahwe.' 8 Bwana Yahwe asema hivi, 'Kwa sababu Moabu na Seiri husema "Tazama! Nyumba ya Yuda ni kama kila taifa jingine." 9 Kwa hiyo, tazama! ntafungua miteremko ya Moabu, kuanzia kwenye miji yake juu ya mpaka-uzuri wa Beth Yeshimothi, Baal Meoni, na Kiriathaim- 10 kwa watu wa mashariki waliokuwa juu ya watu wa Amoni. Nitawapatia kama milki ili kwamba watu wa Amoni hawatakumbukwa mionganini mwa mataifa. 11 Hivyo nitafanya hukumu juu ya Moabu, na watajua yawkwamba mimi ni Yahwe.' 12 Bwana Yahwe asema hivi, Edomu amelipiza kisasi juu ya nyumba ya Yuda na amefanya makosa katika kufanya hivyo. 13 Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Nitaunyoosha mkono wangu juu ya Edomu na kumharibu kila mtu na wanyama huko. Nitawaharibu, sehemu ya ukiwa, kutoka Temani hata Dedani. Wataanguka kwa upanga. 14 Nitaweka kisasi changu juu ya Edomu kwa mkono wa watu wangu Israeli, na watafanya kwa Edomu kulingana na hasira yangu na ghadhabu yangu, na wakitajua kisasi changu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.' 15 Bwana Yahwe asema hivi, 'Wafiliisti wamekipiza kisasi pamoja na uovo na kutoka ndani yao wamejaribu kuiharibu Yuda tena na tena. 16 Basi hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo: Tazam! Nitanyoosha mkono wangu dhidi ya Wafiliisti, na nitakalia mbali Wakerethi na kuwaharibu mabaki yaliyobaki karibu na pwani. 17 Kwa kuwa nitalipiza kisasi kikubwa dhidi yao pamoja na matendo ya ghadhabu kubwa ya adhabu, hivyo watajua yawkwamba mimi ni Yahwe, nitakapolipiza kisasi juu yao."

Tiro, na nitayainua mataifa mengi juu yako kama bahari iiuuavyo mawimbi yake. 4 Wataziharibu kuta za Tiro na kuiangusha chini minara yao. Nitafagia mavumbi yake mbali na kumfanya kama jiwe tupu. 5 Atakuwa sehemu ya kuwekea nyavu kati ya bahari, kwa kuwa nimesema hilohivisi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo-na atakuwa mateka kwa ajili ya mataifa. 6 Binti zake walioko mashambani watachiniwa kwa panga, na watajua kwamba mimi ni Yahwe.⁷ Kwa kuwa hivi kwako: Tiro, umesema, mimi ni ukamilifupi katika uzuri.⁸ 7 Kwa kuwa hivi kwako: Tazama, kutoka kaskazini namleta Nebukadreza mfalme wa Babeli, mfalme wa wafalme, dhidi ya Tiro, pamoja na farasi na magari ya farasi, na pamoja na waendesha farasi na watu wengi. 8 Atawaua binti zako katika shamba. Ataweka kazi ya boma na kujenga ulaghai dhidi ya kuta zako na kuzinua ngao dhidi yao. 9 Ataweka vyombo vya kubomolea dhidi ya kuta zako, na vyombo vyake vitaanguka chini ya minara yako. 10 Farasi zake zitakawa nyangi kwamba mavumbi yao yatawafunika. Kuta zako zitakisisika kwa mlion wa waendesha farasi, magurudumu, na magari ya farasi. Wakati atakapoingia malango yako, ataingia kama watu waingavyo kwenye mji ambao kuta zimebomolewa. 11 Kwato za farasi zake zitaikanyaga mitaa yako yote. Atawaua watu wako kwa upanga na nguzo za uweza wako zitaanguka chini. 12 Watauteka nyara utajiri wako na bidhaa iliyoporwa. Watabomoa kuta zako na kuziharibu nyumba zako za kifahari. Mawe yako, mbao zako, na kokoto watazitupa kwenye maji. 13 Nitaikomesha sauti ya nyimbo zako. Sauti ya vinubi haitasikika tena. 14 Nitakufanya jiwe tupu, utakwa mahali ambapo nyavu zitasambazwa kuzikausha. Hutajengwa tena, kwa kuwa mimi, Bwana Yahwe nimesema-hivi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo. 15 Bwana Yahwe amwambia hivi Tiro, 'Je visiwa havitatetemeka kwa mlion wa kuanguka kwako, na pamoja na watakaogumia kwa jeraha wakati machinjio mabaya yatakapokuwa kati yako?¹⁶ Kisha wakuu wote wa bahari watakaposhuka kutoka kwenye viti vyao vya enzi na kuvua mavazi yao rasmi na kutupa mavazi yaliyonakshiwa. Watavaa wenye kwa kutetemeka, wataketi chini na kutetemeka kila wakati, na wataogopa kwa sababu yako. 17 Watainua maombolezo juu yako na kukwambia, umekuwaje, uliyekuwa umekaliwa na manahodha wa meli, umeharibika. Mji mashuhuri ulikuwa imara sana-sasa umetoka kwenye bahari. Wale wanaishi ndani yake wanaotia hofu kuhusu wenyewe juu ya kila mmoja aliyeshi karibu nao. 18 Sasa fukwe zitatemeka katika siku ya kuanguka kwako. Visiwa katika bahari vimeogofya, kwa sababu umekufa.¹⁹ Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: wakati nitakapokufanya wewe mji kuwa ukiwa, kama miji mingine ambayo haikalawi, wakati nitakapoviuu vilindi dhidi yako, na wakati maji makuu yatakapofunika. 20 kisha nitakushusha chini kwenda kwa watu wa nyakati za zamani, kama wengingine walioenda chini kwenye shimo; kwa kuwa nitakufanya uishii katika falme za chini za dunia kama uharibifu wa nyakati za zamani. Kwa sababu hii hutarudi na kusimama katika nchi

ya walio hai. 21 Nitaweka janga juu yako, na hutakuwepo tena milele. Kisha utatufutwa, lakini hutapatikana milele tena-hivi ndiyo Bwana Yahwe asemavyo."

27 Tena neno la Yahwe likanija, kusema, 2 "Sasa wewe, mwanaadamu, anza kuombokoleza kuhusiana na Tiro, 3 na mwambie Tiro, aishiye kwenye malango ya bahari, manahodha wa watu hatu visiwa vingi, Bwana Yahwe asema hivi kwako: Tiro, umesema, mimi ni ukamilifupi katika uzuri.⁴ Mipaka yako iko kwenye moyo wa bahari; majengo yako yamekamiliisha uzuri wako. 5 Wametengeneza mbao nene na pana kwa mvirinje kutoka Mlima Hermoni; wamechukua mkangazi kutoka Lebanonu kuufanya mlingoti. 6 Wametengeneza makasia yako kutoka kwenye mialo ya Bashani; wametengeneza sitaha zako kwa mbao za mvirinje kutoka Kitimu, na wametengeneza kwa pembe. 7 Tanga zako zilikuwa za rangi za kitani kutoka Misri ambazo zilikuwa kama beramu! 8 Wale waliokuwa wakiishi Sidoni na Arvadi walikuwa wavuta makasia wako; wenye busara wa Tire walikuwa ndani yenu; walikuwa marubani wako. 9 Mafundistadi wenye uzoefu wa hali ya juu kutoka Gabeli walijaza mishonu; meli zote za bahari na mabaharia wao miongoni mwenu walikuwa wakiwabeba manahodha kwaajili ya biashara. 10 Uajemi, Ludi, na Putu walikuwa katika jeshi lako, watu wako wa vita. Walining'iniza ngao na chapeo ndani yako; walionyesha uzuri wako. 11 Watu wa Arvadi na Heleki katika jeshi lako walikuwa juu ya kuta zako wamekuzunguka, na watu wa Gamadi walikuwa kwenye minara yako. Walinin'giniza juu ngao zao juu ya kuta zako zote zilizokuzunguka! Wakaukamiliisha uzuri wako. 12 Tarshishi alikuwa mdau wa biashara pamoja nawe kwa sababu ya wingi wa utajiri wako wa kuza mizigo: fedha, chuma, batii, na risasi. Walinunua na kuza bidhaa za biashara! 13 Yavani, Tubali, na Mesheki-waliwauza watumwa na katika vitu kutengeneza shaba. Walibeba bidhaa zako. 14 Beth Togarma waliandaa farasi, farasi dume, na nyumbu kama kama bidhaa zako. 15 Watu wa Dedani walikuwa wafanya biashara wako kwenye pwani nyangi. Bidhaa zilikuwa mkononi mwako; walikutumia pembe, pembe za ndovu, na mpingo kama ushuru! 16 Shamu alikuwa mchuuzi katika bidhaa zako nyangi; waliandaa zumaridi, zambarau, nguo zenye rangi mbali mbali, kitambaa kizuri, lulu, na kito chekundu cha thamani kama bidhaa zako. 17 Yuda na nchi ya Israeli walikuwa wafanyakbiasara pamoja nawe. Waliandaa ngano kutoka Minithi, keki, asali, mafuta, na lihamu kama bidhaa zako. 18 Dameski alikuwa mfanya biashara wa bidhaa zako zote, za utajiri mkubwa mno, na ya divai ya Helboni na sufu ya Zahari. 19 Dani na Yavani kutoka Uzali walikwandalia bidhaa ya chuma kilichofuliwa, na mdalasini, na mchai. Hivi vikawa bidhaa yako. 20 Dedani alikuwa mchuuzi katika nguo nzuri za kutandika. 21 Arabuni na wakuu wote wa Kedari walikuwa wafanyakbiasara pamoja nawe; walikwandalia wanakondoo, kondoo dume na mbuzi. 22 Wafanya biashara wa Sheba na Raama walikuja kukuuzia

kila aina ya viungo vizuri katika vito vyote vya thamani; yule akuuaye? Wewe ni mwanadamu na sio Mungu, na waliuza dhahabu kwa ajili ya bidhaa. **23** Harani, Kane, utakuwa kwenye mkono wa yule akujeruaye. **10** Utakuwa na Adina walikuwa wafanya biashara pamoja nawe, kifo cha asiyetahirwa kwa mkono wa wageni kwa kuwa karibu na Sheba, Ashuru, na Kilmadi. **24** Hawa walikuwa nimesema hili-asema Bwana Yahwe. **11** Neno la Yahwe wachuuzi wako mapambo ya joho ya nguo za urujuani likanijia, kusema, **12** "Mwanadamu, inua maombolezo pamoja na rangi zilibuniwa, na nguo zilizo sanifiwa vizuri kwa ajili ya mfalme wa Tiro na umwambie, 'Bwana Yahwe katika sehemu zako za soko. **25** Merikebu za Tarshishi asema hivi: Uliumbwa mkamilifu, umejaa hekima na ziliwa misafara ya bidhaa yako! Hivyo ulijaa, shehena ukamilifu wa hekima. **13** Ulikuwa katika Edeni, bustani nzito katika moyo wa bahari! **26** Wapiga makasia wako walikuleta kwenye bahari kuu mno; upepo wa mashariki ya Mungu. Kila jiwe la thamani lilikufunika: akiki, yakuti umekuvunja kati yao. **27** Utajiri wako, bidhaa, na mizigo ya biashara; wapiga makasia wako na marubani, na waunzi manjano, almasi, zabarajadi, shohamu, yaspi, yakuti wa meli; wafanya biashara wako wa bidhaa na watu uliokuwa umeiumba ambayo walikuwa wameiandaa. **14** Nimekuweka juu ya mlimi mtakatifu wa Mungu kama wote wa vita walio ndani yako, na jeshi lako-watazama kerubi nimekutia mafuta kwa ajili ya kumlinda mwanadamu. kwenye kina cha bahari siku ya kuangamia kwako. **28** Ulikuwa kati ya mawe ya moto ulipozunguka. **15** Ulikuwa Miji iliypopo kwenye bahari sauti itatetemeka kulia kwa mwadilifu kwenye njia zako kutoka siku ulipoumbwa rubani zako; **29** Wote wavutao kasia watashuka chini hadi uovo ulipoonekana ndani yako. **16** Kupitia biashara kutoka meli katika zao; wanamaji na marubani wote juu yako kubwa uliokuwa umeijaza kwa udhalimu, hivyo ya bahari watasis mama juu ya nchi. **30** Kisha watakuufanya umetenda dhambi. Hivyo nimekutipilia mbali ya mlima wa kusikiliza sauti yao na kulia kwa uchungu; watarusha Mungu, kama mmoja wao wa aliye kwa ameninajisi, na vumbi juu ya vichwa yao. Watabingirika katika majivu. **31** Nimekuharibu, kerubi mlinzi, na kukutoa mionganon mwa Watanyo vichwa yao upara kwa ajili yako na kujifunga mawe ya moto. **17** Moyo wako ulikuwa na kiburi kwa uzuri wenye kwa nguo za magunia, na watalia kwa sauti. **32** Watakuinulia maombolezo ya kuombolezo kwa ajili yako na kuimba nyimbo za maombolezo juu yako, ni nani aliye kama Tiro, ambaye sasa ameletetu kuyamazishwa kati ya bahari? **33** Wakati bidhaa yako ilipoenda ufukweni kutoka kwenye bahari, imewarithisha watu wengi; uliwatuirisha wafalme wa dunia kwa wingi wa utajiri wako mkubwa na bidhaa! **34** Lakini wakati ulipo vunjivavunjia kwa bahari, kwa vilindi vya maji, bidhaa yako na wafanya kazi wako wote kuzama! **35** Wote wakao pwani walikuogopa, na wafalme wao kuvunjwa vunjwa katika kitisho! Nyuso zao zimetetemeka! **36** Wafanya biashara wa meli wa watu wakuzomea; umekuwa fishio, na hutakuwepo tena milele."

28 Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema, **2** "Mwanadamu, waambie watawala wa Tiro, 'Bwana Yahwe asema hivi: Moyo wako unakiburi! Umesema, "mimi ni mungu! Nitakaa kwenye kiti cha miungu katika moyo wa bahari!" Ingawa wewe ni mtu na sio mungu, unaufanya moyo wako kama moyo wa mungu, **3** unaifikiri kwamba unahekima kuliko Danieli, na kwamba hakuna siri ikushangazayo! **4** Umejitajirisha mwenye kimoja na hekima na ujuzi, na kujipatia dhababu na fedha katika hazina yako! **5** Kwa hekima kubwa na kwa biashara yako, umeongeza utajiri wako, hivyo moyo wako una kiburi kwa sababu ya utajiri yako. **6** Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umetengeza moyo wako kama moyo wa mungu, **7** kwa hiyo nitaleta wageni juu yako, watu wa kuogofya kutoka mataifa mengine. Wataleta panga zao juu hekima ya uzuri wako, na watauchafua uzuri wako. **8** Watakupeleka chini hata kwenye shimo, na utakufa kifo cha waliokufa katika Bahari. **9** Je! kweli utasema, "Mimi ni mungu" mbele ya uso wa

yake? Wewe ni mwanadamu na sio Mungu, na waliuza dhahabu kwa ajili ya bidhaa. **10** Utakuwa na Adina walikuwa wafanya biashara pamoja nawe, kifo cha asiyetahirwa kwa mkono wa wageni kwa kuwa karibu na Sheba, Ashuru, na Kilmadi. **11** Neno la Yahwe wachuuzi wako mapambo ya joho ya nguo za urujuani likanijia, kusema, **12** "Mwanadamu, inua maombolezo pamoja na rangi zilibuniwa, na nguo zilizo sanifiwa vizuri kwa ajili ya mfalme wa Tiro na umwambie, 'Bwana Yahwe katika sehemu zako za soko. **13** Ulikuwa kati ya mawe ya moto ulipozunguka. **14** Ulikuwa kati ya mawe ya moto ulipozunguka. **15** Ulikuwa Miji iliypopo kwenye bahari sauti itatetemeka kulia kwa mwadilifu kwenye njia zako kutoka siku ulipoumbwa rubani zako; **16** Kupitia biashara kutoka meli katika zao; wanamaji na marubani wote juu yako kubwa uliokuwa umeijaza kwa udhalimu, hivyo ya bahari watasis mama juu ya nchi. **17** Moyo wako ulikuwa na kiburi kwa uzuri wenye kwa nguo za magunia, na watalia kwa sauti. **18** Watakuinulia maombolezo ya kuombolezo kwa ajili yako na kuimba nyimbo za maombolezo juu yako, ni nani aliye kama Tiro, ambaye sasa ameletetu kuyamazishwa kati ya bahari? **19** Wakati bidhaa yako ilipoenda ufukweni kutoka kwenye bahari, imewarithisha watu wengi; uliwatuirisha wafalme wa dunia kwa wingi wa utajiri wako mkubwa na bidhaa! **20** Kisha neno la Bwana Yahwe likanijia, kusema, **21** "Mwanadamu, elekeza uso wako Sidoni na toa utabiru juu yake. **22** Sema, Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Niko juu yako, Sidoni! Kwa kuwa nitatukuzwa kati yako hivyo watu wako watajua kwamba mimi ni Yahwe wakati nitakopokuwa nimezitekeleza hukumu ndani yako. Nitaonyesha utakatifu ndani yako. **23** Nitapeleka tauni juu yako na tazama mitaa yako, na walioua wataanguka kati yako. Wakati upanga utakopokuja juu yao kutoka pande zote, kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe. **24** Kisha hakutakuwa na mtemba uchomao na maumivu ya miba kwa ajili ya nyumba ya Israeli kutoka wale wote waliomzunguka wanaowadharau watu wake, hivyo watajua kwamba mimi ni Bwana Yahwe! **25** Bwana Yahwe asema hivi, Nitakopowakusanya nyumba ya Israeli kutoka miogni mwa watu waliokuwa wamekusanya, na wakati nilipokuwa nimewatenga mionganon mwao, hivyo mataifa aanawenza kuona, kisha watafanya nyumba zao katika nchi nitakayo mpatia mtumishi wangu Yakobo. **26** Kisha wataishi salama ndani yake na kujenga nyumba, kulima mizabibu, na kuishi salama wakati nitakapo zitekeleza hukumu juu ya wote wale ambaa sasa wanawadharau kutoka sehemu zote; basi watajua yakwamba mimi ni Yahwe Mungu wao!"

29 Katika siku ya kumi, katika mwezi wa kumi siku ya kutoka Tiro kwa kazi ngumu aliyokuwa ameimaliza dhidi kumi na moja ya mwezi, neno la Yahwe likanijia, yake. **19** Kwa hiyo Bwana Mungu asema hivi, "Tazama! kusema, **2** "Mwanadamu, weka uso wako juu ya Farao, mfalme wa Misri; toa unabii juu yake na juu ya Israeli yote. **3** Nena na sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako, Farao, mfalme wa Misri. Wewe joka kubwa ambaye ujifichaye kati ya mto, husema, "Mto wangu ni wangu mwenyewe. Nimeufanya kwa ajili yangu mwenyewe." **4** Kwa kuwa nitaweka kalabu katika taya zako, nasamaki za mto wako zitashikamana na magamba yako; nitakuina juu kutoka kati ya mto wako karibu na samaki zote za mto walioshikamana na maganda yako. **5** Nitakutupa chini kwenye jangwa, wewe pamoja na samaki wako wote kutoka kwenye mto wako. Utaanguka kwenye shamba la wazi; hutakusanya wala kuinua. Nitakupatia kama chakula kwa viumbe hai via dunia na kwenye ndege wa angani. **6** Kisha wote wakaao Misri watajua kwamba mimi Yahwe, kwa sababu wamekuwa mwanzu wa kutegemewa hata kwenye nyumba ya Israeli. **7** Wakati watakopukushika kwa mkono wao, ulivunjika na kurarua wazi mabega yao; na watakopojifunza juu yako, ulivunjika, na kusababisha miguu yao kutokuwa imara. **8** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! nitetaleta upanga juu yako. Nitawakatilia mbali wote mwanadamu na mnyama mbali nawe. **9** Hivyo nchi ya Misri itakuwa ukiwa na jangwa. Ndipo watakapojuia kwamba mimi ni Yahwe, kwa sababu jitu la kutisha liliseama, "Huu mto ni wangu, kwa kuwa nimeufanya mimi." **10** Kwa hiyo, tazama! Ni juu yako na juu ya mto wako, hivyo nitaitoa nchi ya Misri juu ya ukiwa na jangwa, na utakuwa nchi yenye jangwa kutoka Migdoli hata Sewene na mipaka ya Kushi. **11** Hakutakuwa na mguu wa mtu kupitia, na hakuna mguu wa wanyama pori watakao upitia. Haitakuwa makao kwa miaka arobaini. **12** Kwa kuwa nitafanya nchi ya Misri kuwa ukiwa kati ya nchi zilizoharibiwa, na miji yake kati ya miji isiyotumika itakuwa ukiwa kwa miaka arobaini; kisha nitaitawanya Misri mionganoni mwa mataifa, nitawatapanya kati ya nchi mbali mbali. **13** Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Mwisho wa miaka arobaini nitakusanya Misri kutoka kwa watu mionganoni mwao wale waliokuwa wametawanyika. **14** Nitawarudisha wageni wa Misri na kuwarudisha hata mkoaa wa Pathrosi, hata kwenye nchi ya asili yao. Kisha huko watakuwa ufalme wa chini. **15** Utakuwa chini ya falme, na hautajinua tena juu ya mataifa. Nitawapunguza hivyo hawatatawala tena juu ya mataifa. **16** Wamisri hawatakuwa sababu kwa ajili ya imani kwa ajili ya nyumba ya Israeli. Badala yake, watakuwa kumbusho la uovu ambaa Israeli umeufanya walipogekia Misri kwa ajili ya msadaa. Kisha watajua kwamba mimi ni Bwana Yahwe." **17** Kisha ikawa katika mwaka wa ishirini na saba siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema, **18** "Mwanadamu, Nebukadreza mfalme wa Babeli amelinda jeshi lake kufanya kazi ngumu juu ya Tiro. Kila kichwa kilitwa upara, na kila bega lilifanywa mali ghafi. Kisha yeye na jeshi lake hawakupokea malipo ninawapatia Nebukadreza nchi ya Misri mfalme wa Babeli, na atachukua utajiri wake, kuziteka nyara milki zake, na kuchukua yote atakayoyakuta huko; nayo yatakuwa mshahara wa jeshi lake. **20** Nimempatia nchi ya Misri kama mshahara kwa ajili ya kazi walifanyia-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **21** siku hiyo nitachipusha pembe kwa ajili ya nyumba ya Israeli, na nitakufanya uzungumze kati yao, ili kwamba wajue yakwamba mimi ni Yahwe."

30 Neno la Yahwe likanijia, kusema, **2** "Mwanadamu, toa unabii na sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Maombolezo. "Ole unakuja siku hiyo." **3** siku ikaribu. Siku ikaribu kwa ajili ya Yahwe. Itakuwa siku ya mavingu, mda wa hukumu kwa ajili ya mataifa. **4** Kisha upanga utakuja dhidi ya Misri, na huko kutakuwa na maumivu makali katika Kushi wakati wauaji wa watu watakapoanguka katika Misri-wakati watakapochukua utajiri, na wakati misingi yake itakapoharibiwa. **5** Kushi, Putu, na Ludi, na wageni wote, pamoja na watu wa nyumba ya agano-wote wataanguka chini kwa upanga. **6** Yahwe asema hivi: Basi wale wanaoisaidia Misri wataanguka, na kiburi cha uweza wake kitashuka chini. Kutoka Migdoli hata Sewene maaskari wao wataanguka kwa upanga-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **7** Wataogofya kati ya nchi zilizotupwa, na miji yao itakuwa mionganoni mwa miji yote iliharibika. **8** Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe, nitakapouweka moto katika Misri, na wakati wasaidizi wake wote watakapoharibiwa. **9** Katika siku hiyo wajumbe watatoka mbele yangu katika meli ili kuitia hofu Kushi iliyosalama, na kutakuwa na maumivu makali mionganoni mwao katika siku ya kuangamizwa Misri. Kwa kuwa tazama! inauja. **10** Bwana Yahwe asema hivi: Nitaufanya mwisho wa watu wa Misri kwa mkono wa Nebukadreza, mfalme wa Babeli. **11** Yeye na jeshi lake pamoja naye, hofu ya mataifa, italetwa kuiharibu nchi; watafuta panga zao juu ya Misri na kujaza nchi pamoja na watu waliokufa. **12** Nitafanya mito kuwa nchi kavu, na nitaiuza nchi kwenye mkono wa watu waovu. Nitaifanya nchi na viijazavyo ukiwa kwa mkono wa wageni-mimi, Yahwe, nimesema. **13** Bwana Yahwe asema hivi: Nitaziharibu sanamu, na nitetaleta mwisho wa sanamu za ubatili za Nofu. Hakutakuwa na mkuu katika Misri, na nitaweka hofu katika nchi ya Misri. **14** Kisha nitafanya Pathrosi ukiwa na kuweka moto katika Soani, nitatekeleza matendo ya hukumu katika No. **15** Kwa kuwa nitamwaga ghadhabu yangu juu Sini, ngome ya Misri, na kuwakatilia mbali watu wa mataifa. **16** Kisha nitaweka moto katika Misri; Sini itakuwa katika dhiki kuu, No itavunjika, na Nofu itakabiliana na maadui kila siku. **17** Vijana katika Oni na Pi-besethi wataanguka kwa upanga, na miji yao itaenda utumwani. **18** Huko Tapanesi, siku itabadilika kuwa usiku nitakapo ivunja nira ya Misri huko, na kiburi cha uwezo wake kitaisha. Kutakuwa na wingu likimfunika, na binti zake wataenda

utumwani. **19** Nitatekeleza matendo ya hukumu katika ikawa katika mwaka wa kumi na moja, katika mwezi wa kwanza, katika siku ya saba ya mwezi, lile neno la Yahwe likanija, kusema, **21** "Mwanadamu, nimeuvunja mkono wa Farao, mfalme wa Misri. Tazama! Haukufungwa, au kufungwa kwa kitambaa cha bendeji ili upone, hiyo basi upanga wangu kuanguka kutoka kwenye mkono wake. **22** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, 'Tazama, mimi niko juu ya Farao, mfalme wa Misri. Kwa kuwa nitauvunja mkono wake, wote yule aliye hodari na yule aliyeunjika, nitaufanya upanga wangu kuanguka kutoka kwenye mkono wake. **23** Kisha nitaitawanya Misri mionganoni mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi mbali mbali. **24** Nitaunyoosha mikono kwa mfalme wa Babeli na kuweka upanga wangu katika mkono wake ili kwamba niweze kuiharibu mikono ya Farao. Atagugumia mbele ya mfalme wa Babeli kwa mgumio wa mtu anayekufa. **25** Kwa kuwa nitainyoosha mikono ya mfalme wa Babeli, wakati mkono wa Farao utakapoanguka. Kisha watajua yakwamba mimi ni Yahwe, nitakapoweka upanga wangu kwenye mkono wa mfalme wa Babeli; kwa kuwa ataishambulia nchi ya Misri kwa huo. **26** Hivyo nitaitawanya mionganoni mwa mataifa na kuyatawanya kwenye nchi tofauti tofauti. Kisha watajua yakwamba mimi ni Yahwe."

31 Kisha ikawa katika mwaka wa kumi na moja, katika mwezi wa tatu, siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanija, kusema, **2** "Mwanadamu, mwambie Farao, mfalme wa Misri, na watu wake wanaomzunguka, 'Katika ukuu wako, je! wewe ni kama nani? **3** Tazama! Ashuru ilikuwa mwerezii katika Lebanoni pamoja na matawi mazuri, yakitoa kivuli kwenye msitu, na mirefu katika kimo, na matawi yalitengeneza kilele cha mti wake. **4** Maji mengi yaliufanya kuwa mrefu; maji ya chini yaliufanya kuwa mkuba. Mito iliririka sehemu zake zote, kwa kuwa mifereji yake ilioa kuelekea kwenye miti yote katika shamba. **5** Kimo chake kikubwa kilikuwa zaidi kuliko miti mingine yote katika shamba, na matawi yake yakawa mengi; matawi yake yalikuwa mrefu kwa sababu ya maji mengi yaliopokuwa yakikua. **6** Kila ndege wa mbinguni alitengeza kiota kwenye matawi yake, wakati kila kiumbe hai cha shamba kilizaa mtoto chini ya tawi. Mataifa mengi yote yaliishi chini ya kivuli chake. **7** Kwa kuwa ulikuwa uzuri katika ukuu wake na kimo cha matawi yake, kwa kuwa mizizi yake ilikuwa katika maji mengi. **8** Mierezi katika bustani ya Mungu haikuweza kuwa sawa nayo. Hakuna mionganoni mwa miti ya minvinje iliyofanana matawi yake, na miti ya miamori haikuweza kuwa sawa na majani yake. Hapakuwa na mti mwininge katika bustani ya Mungu ulikuwa kama huo katika uzuri wake. **9** Nimeufanya kuwa mzuri pamoja na matawi yake mengi na miti yote ya Edeni iliyokuwa katika bustani ya Mungu ilimwoneea wivu. **10** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu ilikuwa mirefu kwa kina, na imekiweka kilele chake kati ya

matawi yake, moyo wake umeinua kwa sababu ya urefu Misri, hiyo watajua kwamba mimi ni Yahwe." **20** Kisha wake. **11** Nimeuweka kwenye mikono ya ye ye mwenye uweza wa mataifa, kuishughulikia kulingana na yale maovu anayostahili. Nimeufukuza. **12** Wageni waliokuwa wakiogofya wa mataifa yote wameikatilia mbali kuiacha ife. Matawi yake yameanguka kwenye milima na mabonde yote, na matawi yake yameanguka katika miti yote ya uweza na nchi. Kisha mataifa yote juu ya nchi wakatoka nje kutoka chini ya kivuli na kwenda zao wakamwacha. **13** Ndege wa agani watapumzika kwenye shina la mti ulioanguka, na kila mnyama wa shambani atakuja kwenye matawi yake. **14** Hii litokea ili kwamba pasiwe na miti mingine itakayopandwa karibu na maji yatang'o majani yake hata kwenye kina cha miti mirefu, na kwamba hakuna miti mingine itakayomea karibu na maji itakayofikia kwenye hicho kina. Wote wametolewa kufa, chini ya nchi, mionganoni mwa watoto wa binadamu, pamoa na wale washukao chini. **15** Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku wakati mkangazi uliposhuka chini nilileta maombolezo kwenye dunia. Niliyafunika maji ya chini juu yake, nikayarudisha maji ya bahari. Nilizua maji makuu, nikaleta maombolezo hata Lebanoni kwa ajili yake. Hivyo miti yote ya shambani ikaomboleza kwa sababu yake. (*Sheol h7585*) **16** Nimeleta tetemeko kwa mataifa wa sauti ya kuanguka kwake, wakati nitakapomtupa chini mpaka kuzimu pamoja na wale walioenda chini kwenye shimo. Hivyo niliitia moyo miti ya Edeni yote katika pande zote za nchi. Hii ilikuwa imechaguliwa na miti iliyokuwa bora ya Lenanoni; miti iliyokunywa maji. (*Sheol h7585*) **17** Kwa kuwa walikwenda chini pia pamoja nayo hata kuzimu, kwa wale waliokuwa wameuawa kwa upanga. Kulikuwa na jeshi lake imara, yale mataifa yalikuwa yakiishi kati kivuli chake. (*Sheol h7585*) **18** Umefanana na nani hivi katika utukufu na ukoo kati ya miti wa Edeni? Kwa kuwa utashushwa chini pamoja na miti ya Edeni hata pande zote nne za dunia mionganoni mwa wasiotahiriwa; utsaishi pamoja na watu wake wote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavy."

32 Kisha ikawa katika mwezi wa kumi na mbili wa mwaka wa kumi na mbili, siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanija, kusema, **2** "Mwanadamu, inua maombolezo kuhusu Farao mfalme wa Misri; mwambie, 'Wewe ni kama simba mdogo juu ya mataifa, lakini kama jitu la kutisha, unatoka kwenye maji, unayachafua maji kwa miguu yako na kuyachafua maji yao. **3** Bwana Yahwe asema hivi: Basi nitautandaza wavu wangu juu yako katika kusanyiko la watu wengi, na watawainua juu katika wavu wangu. **4** Nitakuacha katika nchi. Nitakutupa kwenye shamba na kufanya ndege wote wa angani watue juu yako; njaa ya wanyama wote waishio juu ya nchi watashibishwa na wewe. **5** Kwa kuwa nitaiweka nyama yako juu ya milima, na nitayajaza mabonde kwa funza wako waliokuwa. **6** Kisha nitamwaga damu yako juu ya milima, na vitanda vya kijito vitajazwa kwa damu yako. **7** Kisha wakati nitakapozimisha, nitazifunika mbingu na kuzitia giza

nyota zake; nitalifunika juu kwa mawingu, na mwezi hautatoa nuru yake usiku. **8** Mianga ya mbinguni nitaiweka giza juu yako, na nitaweka giza juu ya nchi-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe. **9** Hivyo nitaitisha mioyo ya watu wengi katika nchi ambaa huwajui, wakati nitakapoleta kuhusu uvunjifu miongoni mwa mataifa, miongoni mwa nchi ambazo hukuzija. **10** Nitawashangaza watu wengi kuhusiana na wewe; wafalme wao watatetemeka kwa hofu kuhusiana na wewe nitakapoutikisa upanga wangu mbele yao. Kila wakati kila mmoja atatetemeka kwa sababu yako, katika siku ya kuanguka kwako. **11** Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Upanga wa mfalme wa Babeli utakuja juu yako. **12** Nitawafanya watu wako kuanguka kwa panga za mashujaa-kila shujaa ni tishio la mataifa. Hawa mashujaa watateketeka kiburi cha Misri na kuangamiza watu wake wote. **13** Kwa kuwa nitaiharibu mifugo yote kutoka karibu na maji mengi; na mguu wa mtu hautayatibia tena, wala kwato za wanyama hazitayatibia. **14** Kisha nitayafanya maji yao kuwa matulivu na kufanya mito yao kukimbia kama mafuta-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe. **15** Wakati nitakapoifanya nchi ya Misri sehemu iliyojitenja, wakati nchi iliypungukiwa na vitu vijazavyo, wakati nitakapo washambulia wakaao ndani yake, watataju ya kwamba mimi ni Yahwe. **16** Kutakuwa na maombolezo; binti za mataifa wataomboleza juu yake; wataomboleza juu ya Misri, juu ya watu wake wote wataomboleza-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo." **17** Kisha ikawa katika mwaka wa kumi na mbili, siku ya kumi na tano ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema, **18** "Mwanadamu, omboleza kwa ajili watu wa misri na walete chini-yeye na binti za mataifa mashuhuri-hata chini ya dunia pamoja na wale walioshuka chini kwenye shimo. **19** Je! wewe ni mzuri zaidi kuliko mtu mwingine ye yeyote? Nenda chini na lala chini pamoja na wasiotahiriwa." **20** Wataanguka miongoni mwao waliokuwa wameuawa kwa upanga. Upanga ulikuwa umewekwa! Alikuwa amepatiwa upanga; watamkamata na watu wake. **21** Hodari wa wapiganaji katika Sheoli atasema kuhusu Misri na rafiki zake, "Wameshuka chini hapa! Watalala pamoja na wasiotahiriwa, pamoja na wale waliokuwa wameuawa kwa upanga." (Sheol h7585) **22** Ashuru yupo huko pamoja na kusanyiko lake. Makaburi yake yamemzunguka; wote waliuawa kwa upanga. **23** Wale ambaa makaburi yao yamewekwa katika maficho ya mashimo yaliyo huko, pamoja na kusanyiko lake. Makaburi yake yakiwazunguka wote waliokuwa wameuawa, walioanguka kwa upanga, wale walioleta hofu juu ya nchi ya walio hai. **24** Elamu yupo huko pamoja na watu wake wote. Makaburi yake yamemzunguka; wote walikuwa wameuawa. Wale walioawa kwa upanga, walioshuka chini wasiotahiriwa hata sehemu ya chini kabisa ya dunia, walioriatu hofu juu ya nchi ya walio hai na wale waliobeba aibu yao wenye, pamoja na wale washukao chini kwenye shimo. **25** Wamemuwekea kitanda kwa ajili ya Elamu na watu wake wote kati ya wachinjaji; kaburi lake limemzunguka.

Wote hawajatahiriwa, kukatwa vipande kwa upanga, walio hai. Hivyo wamechukua aibu yao wenye, pamoja na wale washukao kwenye shimo miongoni mwa wote waliouawa, wale washukao kwenda shimonii. Elamu yu miongoni mwa wale waliokuwa wameuawa. **26** Mesheki, Tubali, na watu wake wote wako huko! Makaburi yao yamewazunguka. Wote hawajatahiriwa, wameuawa kwa upanga, kwa sababu walileta utiisho wao juu ya nchi ya walio hai. **27** Wasilale pamoja mashujaa walioanguka wa wasiotahiriwa walioshuka chini kwa Sheoli pamoja na silaha zao zote za vita, na pamoja na panga zao zote walizoziweka chini ya vichwa vyao na maovu yao juu ya mifupa yao. Kwa kuwa walikuwa tishio kwa mashujaa katika nchi ya walio hai. (Sheol h7585) **28** Basi wewe, Misri, utavunjika kati yao wasiotahiriwa! Utalala karibu nao waliokuwa wamekatwa vipande kwa upanga. **29** Edomu yuko huko na wafalme na viongozi wake wote. Walikuwa wamehifadhiwa katika uwezo wao pamoja na wale walioawa kwa upanga. Pamoja na wasiotahiriwa wamelala, pamoja na wale walioshuka kwenye shimo. **30** Wakuu wa kaskazini wako huko-wote na Wasidoni wote walioshuka chini pamoja na hao waliokuwa wamekatwa vipande vipande. Walikuwa na nguvu na kuwafanya wengine kuogopa, lakini sasa wako huko kwa aibu, wasiotahiriwa pamoja na wale waliokatwa vipande vipande kwa upanga. Wamebeba aibu yao wenye, pamoja nao waendao kwenye shimo. **31** Farao ataona na kupata faraja kuhusu kundi lake waliokatwa vipande vipande kwa upanga -Farao na jeshi lake lote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **32** Natamuweka kama utiisho wangu katika nchi ya walio hai, lakini atakuwa amelazwa chini katikati yao wasiotahiriwa, miongoni mwa wale walio katwa vipande kwa upanga, Farao na makundi yake yote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

33 Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema, **2** "Mwanadamu, sema hivi kwa watu wako; waambie, 'Nitakapoleta upanga juu ya nchi, kisha watu wa hiyo nchi wakamchukua mtu mmoja kutoka mingoni mwao na kumfanya awe milinzi wao. **3** Atazamapo kwa upanga kama unakuja juu ya nchi, na apige tarumbeta kuwaonya watu! **4** Kama watu wakisikia sauti ya tarumbeta lakini bila kusikia, na kama upanga ukija na kuwaua, kisha damu ya kila mmoja iko juu ya kichwa chake mwenye. **5** Kama mtu akisikia sauti ya tarumbeta na hakusikiliza, damu yake iko juu yake; lakini kama akisikia, ataokoa maisha yake mwenye. **6** Bali, kama milinzi akiona upanga unakuja, lakini kama asipopiga tarumbeta, pamoja na matokeo kwamba watu hawajaonywa, na kama upanga ukija na kuchukua uhai wa mtu yeyote, kisha yule mtu akafa kwenye dhambi yake mwenye, lakini nitaitaka damu yake kutoka milinzi!" **7** Sasa wewe mwenye, mwanadamu! Nimekufanya kuwa milinzi kwa ajili ya nyumba ya Israeli; utasikia maneno kutoka kinywani mwangu na uwaonye badala yangu. **8** Kama nikimwambia mtu mwovu, 'Mwovu,

hakika utakufa!" lakini kama hutangazi hivi ili kwa ajili jirani yake. Je! kweli mtaimiliki nchi?" 27 Utawaambia ya kumuonya mtu mwovu kuhusu hii njia, kisha huyo hivi, "Bwana Yahwe asema hivi: Kama niishivyo, hakika mtu mwovu atakufa katika dhambi yake, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako! 9 Lakini wewe, kama ukimwonya mwovu kuhusu hii njia, hivyo basi anaweza kurudi kutoka hiyo, na kama kama asipogeuka kutoka njia yake, kisha atakufa katika dhambi yake, lakini wewe mwenyewe utakuwa umeokoa maisha yako. 10 Basi wewe, mwanadamu, sema kwa nyumba ya Israeli, 'Mnasema hivi, Makosa yetu na dhambi zetu zi juu yetu, na tunadhoofika kwa ajili yao! Je! tutaishije!" 11 Waambie, "Kama niishivyo-asema Bwana Yahwe-sifurahii kifo cha mwovu, kwa kuwa kama mwovu akitibu kutoka njia yake, kisha ataishi! Tubu! Tubu kutoka njia zako mbaya! Kwa nini mnataka kufa, nyumba ya Israeli?" 12 Hivyo basi wewe, mwanadamu, waambe watu wako, "Haki ya mwenye haki haitamwokoa kama akikosa! Uovu wa mtu mwovu hautamfanya kuangamia kama akitibu dhambi zake! Kwa kuwa mtu mwenye haki hataweza kuishi kwa sababu ya haki yake kama akikosa. 13 Kama nikisema kwa mwenye haki, "Hakika ataisha!" na kama akiamini katika haki yake na kisha akafanya udhalimu, sitokumbuka haki yake yoyote. Atakufa kwa ajili ya uovu alioufanya. 14 Hivyo kama nikisema kwa mwovu, "Utakufa hakika," lakini kama akitibu kutoka kwenye dhambi zake na kufanya yaliyo halali na haki- 15 kama akirudisha dhamana ambayo aliyomnyang'anya, au kama akirudisha alichopipoteza, na kama akitembea katika amri zitoazo uhai na bila kufanya dhambi-kisha ataishi hakika. Hatakufa. 16 Dhambi alizozifanya hazitakumbukwa kwa ajili yake. Ametenda halali na haki, na hivyo, ataishi hakika! 17 Lakini watu wako husema, "Njia ya Bwana haiko sawa!" lakini ni njia zako ndizo haziko sawa! 18 Wakati mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye haki na kufanya dhambi, kisha atakufa katika hiyo! 19 Wakati mtu mbaya ageukapo kutoka kwenye ubaya wake na kufanya ilio halali na haki, ataishi kwa sababu ya hayo mambo! 20 Lakini ninyi watu husema, "Njia ya Bwana haiko sawa!" Nitawuhukumu kila mmoja wenu kulingana na njia yake, nyumba ya Israeli!" 21 Ikawa katika mwaka wa kumi na mbili, siku ya tano ya mwezi wa kumi ya uhamisho wetu, mtu mmoja akatoroka kutoka Yerusalemuna kusema, "Mji umetekwa!" 22 Mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu jioni kabla yule mtoro hajaja, na mdomo wangu ulikuwa wazi mda huo alikuja kwangu wakati wa mapambazuko. Hivyo mdomo wangu ulikuwa wazi; sikuwa bubu tena! 23 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, 24 "Mwanadamu, wale waishio mahali palipoharibika katika nchi ya Israeli huongea na kusema, 'Ibrahimu alikuwa mtu pekee, na alirithi nchi, lakini sisi tukowengi! Tumepewa nchi kama wamiliki.' 25 Kwa hiyo waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Mnakula damu, na mmeziinulia macho yenu sanamu, kisha mnazinwigia damu za watu. Je! mna uhakika wa kuimiliki hii nchi?' 26 Mnategemea upanga wenu na mmetenda mambo maovu; kila mtu amemnajisi mke wa jirani yake. Je! kweli mtaimiliki nchi?" 27 Utawaambia na nitawapatia wale walio katika mashamba viumbi hai kama chakula, na wale walio katika ngome na mapango watakuwa kwa tauni. 28 Kisha nitairudisha nchi kwenye ukiwa na tishio, na kiburi cha uwemo wake kitakoma, kwa kuwa milima ya Israeli itakuwa jangwa, na hakutakuwa na mwenzake-kila mtu na ndugu yake, mimi ni Yahwe, nitakopoifanya nchi ukiwa na tishio kwa sababu ya machukizo yote waliyoyafanya. 30 Hivyo basi wewe, mwanadamu-watu wako wanasema mambo yako karibu na kuta na malango ya nyumba, na kila mmoja anaambizana na mwenzake-kila mtu na ndugu yake, 'Twende na tukasikilize neno la nabii lilitotoka kwa Yahwe!' 31 Hivyo watu wangu watakuja kwako, kama wafanyakayo mara nyangi, na nitaketi mbele yako na kusikiliza maneno yako, lakini miyo yao inafuata udhalimu kwa faida yao. 32 Kwa kuwa umekuwa kama wimbo mzuri kwao, sauti nzuri awezaye kucheza kinanda vizuri, hivyo watasisika maneno yako, lakini hakuna atakaye yati. 33 Hivyo wakati haya yote yatakapoteka-tazama! itatopea! -watajua yakwamba nabii alikuwa mionganii mwao."

34 Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, 2 "Mwanadamu, tabiri dhidi ya wachungaji wa Israeli. Toa unabii na waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi kwa wachungaji: Ole kwa wachungaji wa Israeli wanaojilisha wenyewe. Je! wachungaji hawapaswi kulilinda kundi? 3 Mnakula mafungu yaliyonona na mnavaa sufu. Mnawachinja walionona. Hamkuwalisha siku zote. 4 Hamkuwatia nguvu wagonjwa, wala hamkuwaponya wenye maradhi. Hamkuwafungua wale waliovunjika, hamkuwarudisha waliofukuzwa au kuwatafuta walipoteza. Badala yake, mmetawala juu yao kwa nguvu na vurugu. 5 Kisha walikuwa wametawanyika bila mchungaji, na wakawa chakula kwa wanyama wote waishio katika mashamba, walipokuwa wametawanyika. 6 Kundi langu limetawanyika juu ya milima yote na juu ya kilima kirefu, na limetawanyika juu ya uso wote wa dunia. Wala hakuna anayewatafua. 7 Kwa hiyo, wachungaji, sikilizeni neno la Yahwe: 8 Kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwa sababu kundi langu limekuwa mateka na chakula kwa ajili ya wanyama katika mashamba, kwa sababu hapakuwa na mchungaji yeoyote, lakini wachungaji walijilisha wenyewe na hawakulisha kundi langu. 9 Kwa hiyo, wachungaji, lisikilizeni neno la Yahwe: 10 Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Niko juu ya wachungaji, na nitilitaka kundi langu kutoka mkononi mwake. Kisha nitawaachisha kutoka kulichunga kundi; wala wachungaji hawatajilisha wenyewe tena kwa kuwa nitailiondoa kundi langu kutoka midomoni mwao, ili kwamba kundi langu lisiwe chakula kwa ajili yao tena. 11 Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! mimi mwenyewe nitawatafuta kondoo wangu na kuwaluzia, 12 kama mchungaji atafutaye kundi lake juu ya siku hiyo yupo ndani ya kundi

lake lilitotawanyika. Hivyo nitalitafuta kundi langu, na nitalichunga kutoka sehemu lilipokuwa limetawanyika siku ya mawingu na giza. **13** Kisha nitalileta kutoka mionganoni mwa watu; nitalikusanya kutoka nchi mbali mbali na kulileta kwenye nchi yao. Nitaliweka kwenye malisho juu ya pande za milima ya Israeli, karibu na vijito, na katika kila makazi katika nchi. **14** Nitawaweka kwenye malisho mema; juu ya milima ya Israeli itakuwa sehemu za malisho yao. Watalala chini huko katika sehemu nzuri kwa ajili ya malisho, katika malisho mengi, na watalisha juu ya milima ya Israeli. **15** Mimi mwenyewe nitachunga kondoo wangu, na mimi mwenyewe nitawalaza chini-hivi ndivyo Bwana Yahwe **16** asemavyo-Nitawatafuta waliopotea nitawarudisha waliofukuzwa. Nitawafunga waliovunjika na kuwaponya kondoo waliougua lakini wanene na wenye nguvu nitawaharibu. Nitawalisha kwa haki. **17** Hivyo sasa ninyi, kundi langu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-tazama, nitakuwa hakimu kati ya kondoo na kondoo na kati ya kondoo dume na mbuzi dume. **18** Je! haitoshi kulisha juu ya malisho mazuri, ambayo mtayakanyaga chini kwa miguu yenu kile kilichobakia kwenye malisho; na kunywa kutoka maji masafi, ambayo hakuna budi kuikanyaga mito kwa miguu yenu? **19** Kondoo zangu zitakula kile mllichokanyaga kwa miguu yenu, na kunywa maji yale mliyoyakanyaga kwa miguu yenu? **20** Kwa hiyo Bwana Yahwe anawaambia hivi; Tazama! Mimi mwenyewe nitahukumu kati ya wanene na waliookonda, **21** Kwa kuwa mmewasukuma kwa ubavu wenu na mabega, na kuwapiga kwa pembe wadhaifu wote kwa pembe zenu hadi mtakapowatawanya mbali kutoka kwenye nchi. **22** Nitalioko kundi langu na hawatakuwa mateka tena, na nitahukumu kati ya kondoo mmoja na mwgingine! **23** Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi. Atawachunga, atawalisha, na atakuwa mchungaji wao. **24** Kwa kuwa mimi, Yahwe, nitakuwa Mungu wao, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu kati yao-mimi, Yahwe, nimesema hivi. **25** Kisha nitafanya agano la amani pamoja nao na kuwaondoa wanyama waou kutoka kwenye nchi, ili kwamba waishi salama katika jangwa na walale salama katika misitu. **26** Pia nitaleta baraka juu yao na juu ya maeneo yazungukao kilima changi, kwa kuwa nitaleta manyunu kwa wakati wake. Haya yatakuwa manyunu ya baraka. **27** Kisha miti ya shambani itazaa matunda yake, na dunia itashindwa kuzaa matunda yake. Kondoo wangu watakuwa salama katika nchi yao; kisha watajua ya kwamba mimi ni Yahwe, wakati nitakazipovunji fito za kongwa zao, na wakati nitakapowalinda kutoka kwenye mkono wa wale walio watumikisha. **28** Hawatakuwa mateka tena kwa mataifa, na wanyama pori juu ya dunia hawatawameza tena. Kwa kuwa wataishi salama na wala hakuna mtu atakayewatia hofu. **29** Kwa kuwa nitatengeneza sehemu ya kulimia nzuri kwa ajili yao hivyo hawataangamia kwa njaa katika nchi, na mataifa hayataleta matukano juu ya yao. **30** Kisha watajua kwamba mimi, Yahwe Mungu wao, niko

pamoja nao. Ni watu wangu, nyumba ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Mungu asemavyo. **31** Kwa kuwa ninyi ni kondoo wangu, kundi la malisho yangu, na watu wangu, na mimi ni Mungu wenu-hivi ndivyo Bwana Mungu asemavyo."

35 Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema, **2** "Mwanadamu, weka uso wako juu ya Mlima Seiri na tabiri dhidi yake. **3** Uiambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! ni juu yako, Mlima Seiri, nitakupiga kwa mkono wangu na kukufanya ukiwa na tishio. **4** Nitaiharibu miji yenu, na wewe mwenyewe utakuwa ukiwa; kisha utajua kuwa mimi ni Yahwe. **5** Kwa sababu umekuwa adui kwa watu wangu Israeli siku zote, na kwa sababu umewatoa kwenye mikono ya upanga wakati wa mateso yao, wakati adhabu yao itakapokuwa katika ukubwa wake. **6** Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-nitaandaa kwa ajili ya damu, na damu na kukufutilia! Kwa kuwa hukuchukia damu, damu itakufutilia. **7** Nitaufanya Mlima Seiri mkamilifu na ukiwa wakati nitakapoukatilia mbali kutoka huo yeoye apitaye na arudiye tena. **8** Kisha nitajaza milima kwa watu wao walioufuka. Milima yako na mabonde na mifereji-wale walioawa kwa upanga wataanguka kati yao. **9** Nitakufanya mkiwa daima. Miji yako haitakaliwa na watu, lakini mtajua kwamba mimi ni Yahwe. **10** Umesema, "Haya mataifa mawili na hizi nchi mbili zitakuwa zangu, na tutazimiliki," hata wakati Yahwe alipokuwa pamoja nao. **11** Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-hivyo nitafanya kulingana na hasira yako na kulingana na wivu wako ambaio uliousikia katika chuki yako ya Israeli, na nitajidhihirisha kwao nitakapokuhukumu. **12** Hivyo utajua kwamba mimi ni Yahwe. Nimeyasikia matukano yako yote uliyasema dhidi ya milima ya Israeli, uliposema, "Wameharibiwa; wametolewa kwetu tuwale. **13** "Nanyi mmejituza juu yangu kwa kile mllichokisema, na mmeongeza maneno juu yangu; na kuyasikia yote. **14** Bwana Yahwe asema hivi: Nitakufanya ukiwa, wakati dunia nzima itakapofurahi. **15** Kama vile unavyofurahi juu ya urithi wa watu wa Israeli kwa sababu ukiwa ya wake, ndivyo nitakavyokutenda wewe. Utakuwa ukiwa, Mlima Seiri, na Edomu yote! Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe."

36 "Na wewe, mwanadamu, itabirie milima ya Israeli na useme, 'Milima ya Israeli, lisikilizeni neno la Yahwe. **2** Bwana Yahwe asema hivi: Adui amesema kuhusi ninyi, 'Ahal!' na 'Mahala pa juu pa zamani pamekuwa milki yetu.' **3** Kwa hiyo tabiri na sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu ya ukiwa wenu na kwa sababu mashambulizi yaliyokuja juu yenu kutoka pande zote, mmekuwa milki ya mataifa mengine; mmeambwa kwa midomo yao waongeao, na kwa masingizio ya watu. **4** Kwa hiyo, milima ya Israeli, sikilizeni neno la Bwana Yahwe: Bwana Yahwe asema hivi kwa milima na vilima, mifereji ya maji na mabonde, mahali palipoharibika kuwa ukiwa na miji iliyaochwa ambayo imetekwa nyara na kutokuwa huru kwa kutaniwa na mataifa yaliyowazunguka-

5 kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Hakika nimeongea watajua kwamba mimi ni Yahwe-hivi ndivyo asemavyo katika moto wa hasira yangu juu ya mataifa meningine, Bwana Yahwe-asemavyo-wakati mtakapoona kwamba juu ya Edemu na wote waliochukua nchi yangu kwa ajili mimi ni mtakatifu. **24** Nitawachukua kutoka mataifa na yao wenyewe kama milki, dhidi ya wale walikuwa na furaha yote katika miyo yao na dharau katika roho zao, yenu. **25** Kisha nitanyunyiza maji masafi juu yenu ili muwe kama walivoyitwa nchi yangu kwamba wangeweza kudai nchi za malisho kwa ajili yao. **6** Kwa hiyo, tabiri kwa nchi kutoka sanamu zenu zenu. **26** Nitawapatia moyo mpya na ya Israeli na sema kwa milima na vilima, hata kwenye roho mpya sehemu zenu za ndani, na nitautoa moyo wa mifereji na mabonde, Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! jiwe kutoka kwenye nyama zenu. Kwa kuwa nitawapatia Katika ghadhabu yangu na hasira yangu nasema hivi moyo wa nyama. **27** Nitaiweka Roho yangu ndani yenu na kwa sababu mmechukua fedheha za mataifa. **7** Kwa kuwawezesha kutembea katika sheria zangu na kuziweka hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Mimi mwenyewe nitainua hukumu zangu, hivyo mtazitenda. **28** Kisha mtakaa katika mkono wangu kuapa kwamba mataifa yanayowazunguka nchi niliyowapa babu zenu; mtakawa watu wangu, nami yamkini yatawabebea aibu yao wenyewe. **8** Lakini ninyi, nitakuwa Mungu wenu. **29** Kwa kuwa nitawaokoa kutokana milima ya Israeli, mtachipuza matawi na kuzaa matunda na uchafu wenu wote. Nitaita ngano kuiungeza. Sitaweka kwa ajili ya watu wangu Israeli, kwa kuwa watarudi kwenu. **9** Maana tazama, nipo kwa ajili yenu, na kuwachukulia tena njaa juu yenu. **30** Nitaongeza tunda la mti na **10** Hivyo aibu ya njaa juu ya mataifa. **31** Kisha mtazikumbuka njia nitawaongeza juu ya milima yenu watu katika nyumba zenu mbaya na matendo yenu ambayo hayakuwa mazuri, ya Israeli, yote. Miji itakaa na palipoharibiwa kujengwa. na mtaonyesha chuki kwenye nyuso zenu kwa sababu **11** Nitaongeza mtu na wanyama juu yenu milima ili ya dhambi zenu na matendo yenu maovu. **32** Sifanyi kwamba itaongezeka na kuzaa. Kisha nitawafanya kuishi hili kwa ajili yenu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kama mlivyyokuwa, na nitawafanya kustawi zaidi kuliko ijulikane kwenu. Hivyo tahayarikeni na kufadhaika kwa mlivyyokuwa zamani, kwa kuwa mtajua yakwamba mimi sababu ya njia zenu, nyumba ya Israeli. **33** Bwana Yahwe ni Yahwe. **12** Nitawaleta watu, watu wangu Israeli, asema hivi: Katika siku niliyowatakasa kutoka kwenye kutembea juu yenu. Watakumiliki, na utakuwa urithi wao, uovu wenu wote, nitawafanya miji ikaliwe na kuzijenga na hutasababisha tena watoto wao kufa. **13** Bwana Yahwe sehemu zilizoharibiwa. **34** Kwa kuwa mtalima nchi asema hivi: Kwa sababu wanakwambia, "Wewe unakula za macho ya wote wapitao karibu. **35** Kisha watasema, hautawala watu wangu tena, na hatalifanya tena taifa "Hii nchi ilikuwa ukiwa, lakini imekuwa kama bustani ya lako kuomboleza vifo vyao. Hivi ndivyo Bwana Yahwe Edeni; miji ya ukiwa na isyo na wakaaji ilio magofu asemavyo. **14** Kwa hiyo za macho ya wote wapitao karibu. **36** Kisha mataifa za mataifa tena; hautachukua tena aibu ya watu au mengine waliowazunguka watajua yakwamba mimi ni kufanya taifa lako kuanguka-hivi ndivyo Bwana Yahwe Yahwe, kwamba nimejenga palipokuwa pameharibiwa asemavyo." **15** Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, na kuipanda mbegu sehemu iliyokuwa ukiwa. **37** Bwana **16** Kisha neno la Yahwe likanija, kusema, Yahwe asema hivi: Tena nitaulizwa na nyumba ya Israeli nchi yao, waliinajisi kwa njia zao na matendo yao. Njia kufanya hivi kwa ajili yao, kuwaongeza kama kundi la zao zilikuwa kama uchafu wa hedhi ya mwanamke mbele watu. **38** Kama kundi lililotengwa kwa ajili ya sadaka, kama yangu. **17** "Mwanadamu, wakati nyumba ya Israeli walipoikalia kufanya hivi kwa ajili yao, kuwaongeza kama kundi la nchi yao, waliinajisi kwa njia zao na matendo yao. Njia watu. **39** Kama kundi lililotengwa kwa ajili ya sadaka, kama zao zilikuwa kama uchafu wa hedhi ya mwanamke mbele watu. **40** Kama kundi lililotengwa kwa ajili ya sadaka, kama yangu. **18** Hivyo nilimwaga ghadhabu yangu juu yao kufanya hivi kwa ajili yao, kuwaongeza kama kundi la kwa ajili ya damu ambayo waliyoimwaga juu ya nchi watu. **30** Kama kundi lililotengwa kwa ajili ya sadaka, kama na kwa ajili ya uchafu wa hiyo kwa sanamu zao. **19** watajua kwamba mimi ni Yahwe."

Nimewatawanya mionganoni mwa mataifa; walitawanyika katika nchi nyingi. Nimewahukumu kulingana na njia zao na matendo yao. **20** Kisha wakaenda kati ya mataifa, na popote walipoenda, walilitukana jina langu takatifu wakati watu walwasema, 'Je! hawa kweli ni watu wa Yahwe? Kwa kuwa wamefukuzwa nije ya nchi yake. **21** Lakini nilikuwa na huruma kwa ajili ya jina langu takatifu ambalo nyumba ya Israeli walilinajisi mionganoni mwa mataifa, walipoenda huko. **22** Kwa hiyo waambie nyumba ya Israeli, "Bwana Yahwe asema hivi: Sifanyi haya kwa ajili yenu, nyumba ya Israeli, lakini jina langu, mlilolitukana mionganoni mwa mataifa kila sehemu mlipoenda. **23** Kwa kuwa nitatalifanya jina langu kuu kuwa takatifu, mlilolitukana mionganoni mwa mataifa-katikati ya mataifa, mmelitukana. Kisha mataifa

37 Mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu, na akanitoa kwa Roho wa Bwana Yahwe na kuniweka chini katikati ya bonde; ilikuwa limejaa mifupa. **2** Kisha akanifanya kupita kati yao kuizunguka pande zote. Tazama! Mingi yao mikubwa ilikuwa katika bonde! Ilikuwa mikavu sana. **3** Akanambia, "Mwanadamu, Je! Hii mifupa inaweza kuishi kinyume?" Hivyo nikasema, "Bwana Yahwe, wajua wewe pekee." **4** Kisha akanambia, "Tabiri juu ya hii mifupa na iambie, 'Mifupa mikavu. Lisikilizeni neno la Yahwe. **5** Bwana Yahwe asema hivi kwenye hii mifupa: Tazama! nakaribia kuweka pumzi juu yenu, nanyi mtaishi. **6** Nitaweka mishipa juu yenu na kuleta nyama juu yenu. Nitawafunika kwa ngozi na kuweka pumzi ndani yenu hivyo mtaishi. Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe."

7 Hivyo nimetoa unabii kama nilivyokuwa nimeamriwa: wangu Yakobo, ambapo baba zenu walipoishi. Wataishi nimetabiri, tazama, sauti ikaja, iliyokuwa ya mtetememo. humo milele-wao, watoto wao, na wajukuu zao, kwa Kisha mifupa ikasogeleana pamoja-mfupa juu ya mfupa. Daudi mtumishi wangu atakuwa mkuu wao milele. 26

8 Nikatazama na, kumbe, mishipa ilikuwa juu sasa, na nyama ikatoka juu na ngozi ikazifunika. Lakini hapakuwa la milele pamoja nao. Nitawewe na kuwazidisha na na pumzi juu yao. 9 Kisha Yahwe akanambia, "Itabirie kupaweka mahali patakatifu pangu katikati yao milele.

pumzi, tabiri, mwanadamu, na iambie pumzi, 'Bwana Nitaweka agano la amani pamoja nao; Nitakuwa Yahwe asema hivi: Pumzi, hutoka pepo nne, na pumzi Mungu wao, na watakuwa watu wangu. 28 Kisha mataifa juu ya hawa walioawa, hivyo wanaweza kuishi.'" 10 watajua yakwamba mimi ni Yahwe niliyewatenga Israeli, Hivyo nimetabiri kama nilivyokuwa nimeamriwa; pumzi wakati mahali pangu patakatifu patakapokuwa katikati yao ikaajilia na wakaishi. Kisha wakasimama kwa miguu milele."

yao, jeshi moja kubwa sana. 11 Kisha Yahwe akanambia, "Mwanadamu, mifupa hii yote ni ya nyumba ya Israeli. Tazama! Wanasema, 'Mifupa yetu imekauka, na tumaini letu limepotea. Tumekatwa.' 12 Kwa hiyo tabiri na waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nitayafuna makabiri yenu na kuwapandisha kutoka kwao, watu wangu. Nitakurudisha hata katika nchi ya Israeli. 13 Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe, nitakapo yafunua makaburi yenu na kuwatoa kutoka kwao, watu wangu. 14 Nitaweka Roho wangu ndani yenu hivyo mtaishi, na nitawafanya kupumzika katika nchi yenu mtakapoju ya kwamba mimi ni Yahwe. Nasema na nitayafanya hayohivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.'" 15 Kisha neno la Yahwe likanija, likisema, 16 "Sasa wewe, mwanadamu, chukua fimbo moja kwa ajili yako na andika juu yake, 'Kwa ajili Yuda na kwa ajili ya watu wa Israeli, wenzake,' Kisha fimbo nyiningine andika juu yake, 'Kwa kuwa Yusufu, tawi la Efraimu, na kwa ajili ya watu wa Israeli, wenzake. 17 Walete wote pamoja kwenye fimbo moja, ili wawe kitu kimoja katika mkono wako. 18 Wakati watu wako watakapokwambia na kusema, 'Je! hutatuambia haya mambo yako yana maana gani?' 19 kisha waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nalichukua tawi la Yusufu ambalo lipo kwenye mkono wa Efraimu na kabilza Israeli wenzake na kuungana nalo hata kwenye tawi la Yuda, ili kwamba wawe tawi moja, na watakuwa kitu kimoja katika mikono yangu.' 20 Shika kwenye mkono wako na matawi ulioyandika mbele ya macho yao. 21 Waambie, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! nakaribia kuwachukua watu wa Israeli kutoka miongoni mwa mataifa walipoenda. Nitawakusanya kutoka nchi zilizozunguka na nitawaleta kwenye nchi yao. 22 Nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi, juu ya milima ya Israeli, na kutakuwa na mfalme mmoja kama mfalme juu yao wote, na hawatakuwa mataifa mawili tena. Hawatagawanyika kwenye falme mbili tena. 23 Kisha hawatajitia unajisi tena kwa sanamu zao, mambo yao yachukizao, au dhambi zao nyiningine. Kwa kuwa nitawaokoa kutoka matendo yao ya uongo ambayo wamefanya dhambi, na nitawatakasa, hivyo watakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wao. 24 Daudi mtumishi wangu atakuwa mfalme juu yao. Hivyo kutakuwa na mchungaji mmoja juu yao wote, na wataishi kulingana na sheria zangu na watazitunza amri zangu na kuzitii. 25 Wataishi katika nchi niliwapatia watumishi

38 Neno la Yahwe likanija, likisema, 2 "Mwanadamu, weka uso wako kumwelekea Gogu, nchi ya Magogu, kiongozi mkuu wa Mesheki na Tubali; na kutabiri dhidi yake. 3 Sema, 'Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako, Gogu, kiongozi mkuu wa Mesheki na Tubali. 4 Hivyo nitakugeuzea na kuweka kulabu kwenye taya yako; nitakupeleka nije pamoja na jeshi lako lote, farasi, na waendesha farasi, wote wakiwa wamevaa silaha, kusanyiko kubwa pamoja na ngao ndogo na ngao kubwa, wote wakishikilia panga! 5 Persia, Kushi, Uajemi wapo pamoja nao, wote pamoja na ngao na chapeo! 6 Gomeri na jeshi lake lote, na Beth-Togarma, kutoka sehemu za mbali ya kaskazini, na jeshi lake lote! Watu wengi wako pamoja nawe! 7 Kuwa tayari! Ndio, jiandae na jeshi lako waliokusanya pamoja na wewe, na amiri wao mkuu. 8 Utaitwa baada ya siku nydingi, na baada ya miaka michache utaenda kwenye nchi iliyofunika kutoka upanga na ambayo iliyokusanya kutoka watu wengi, iliyowkusanya kuwarudisha milima ya Israeli ambayoimeendelea kuangamizwa. Lakini watu wa nchi watatolewa na kabilza watu, na wataishi salama, wote! 9 Hivyo utapanda juu kama tufani iendavyo; utakuwa kama wingi lilifunika nchi, wewe na jeshi lako lote, maaskari wako wote pamoja na wewe. 10 Bwana Yahwe asema hivi: Itakuwa siku hiyo hayo mawazo yataingia moyoni mwako, na utatunga njama mbaya.' 11 Kisha utasema, 'nitapanda hata nchi iliyowazi; nitaenda hata kwa watu wapole waishio salama, wote wakiishi mahali ambapo hakuna kuta wala makomeo, na mahali ambapo hakuna malango ya mji. 12 Nitanyakua mateka na kuiba mateka, ili nilete mkono wangu juu kuwaangamiza wale wakazi wapya, na juu ya watu waliokusanya kutoka mataifa, watu wale waongezao wanyama na mali, na wale waishio katikatika ya dunia.' 13 Sheba na Denani, na wafanya biashara wa Tarshishi pamoja na mahodari wake wote watakwambia, 'Je, umekuja kuteka nyara? Je, umewakusanya majeshi yako kuchukua mateka, kuchukua fedha na dhahabu, kuchukua mifugo yao na mali na kuwakokota mateka wengi sana?' 14 Kwa hiyo tabiri, mwanadamu, na mwambie Gogu, 'Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku hiyo, wakati watu wangu Israeli watakapoishi salama, je, hutajifunza kuhusu wao? 15 Utakujua kutoka mahali pangu mbali katika kaskazini pamoja na jeshi kubwa, wote wakiendesha farasi, kusanyiko kubwa, jeshi kubwa. 16 Utawashambulia

watu wangu Israeli kama wingu lifunikavyo nchi. Katika siku za baadaye nitakuleta juu ya nchi yangu, ili mataifa wanjue nitakapoijifuna mwenyewe kupitia wewe, Gogu, kuwa mtakatifu mbele ya macho yao. **17** Bwana Yahwe asema hivi: Je, wewe siye yule ambaye niliyeongea naye katika siku za zamani kwa mkono wa watumishi wangu, manabii wa Israeli, waliotabiri katika mda wao wenyewe kwa miaka niliyowaleta juu yao? **18** Basi itakuwa katika siku hiyo wakati Gogu atakapo ishambulia nchi ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-ghadhabu yangu itapanda katika hasira yangu. **19** Katika vivu wangu katika hasira ya moto wangu, ninasema kwamba katika siku hiyo kutakuwa na tetemeko kubwa la nchi katika nchi ya Israeli. **20** Watatatemeka mbele yangu-samaki wa baharini na ndege wa angani, wanyama wa mashambani, na viumbe watambaojuu ya nchi, na kila mtu aliyeko juu ya uso wa nchi. Milima itaangushwa chini majabali yataanguka, hadi kila ukuta utaanguka kwenye nchi. **21** Nitaita upanga dhidi yake juu ya milima yangu yote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-upanga wa kila mtu utakuwa kinyume na ndugu yake. **22** Kisha nitamuhukumu kwa tauni na damu; nakufurika mvua na myua ya mawe na kuchoma asidi nitainyesha chini juu yake na jeshi lake na mataifa mengi yaliyo pamoja naye. **23** Kwa kuwa nitaonyesha ukuu wangu na utakatifu wangu na nitafanya kujulikana mimi mwenyewe katiaka macho ya mataifa mengi, na watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

39 “Kisha wewe, mwanadamu, tabiri dhidi ya Gogu na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! ni kinyume nawe, Gogu, mkuu wa Mesheki na Tubali. **2** Nitakugeuze na kukuongoza; nitakupandisha juu kutoka mbali kaskazini na kukuleta hata milima ya Israeli. **3** Kisha nitaufunga upinde wako utoke katika mkono wako wa kushoto na kufanya mishale kuanguka kutoka kwenye mkono wako wa kuume. **4** Utaanguka juu ya milima ya Israeli-wewe na jeshi lako late na maaskari walio pamoja nawe. Nitawapatia ndege mbua na wanyama pori wa mashambani kwa ajili ya chakula. **5** Utaanguka juu ya uso wa shamba, kwa kuwa mimi mwenyewe nimesema hiyyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **6** Kisha nitapeleka moto juu ya Magogu na kwa wale waishio salama juu ya pwani, na watajua yakwamba mimi ni Yahwe. **7** Kwa kuwa nitalifanya jina langu takatifu ilijulikane kati ya watu wangu Israeli, na sitaruhusu tena jina langu takatifu litukanwe; mataifa watajua kwamba mimi ni Yahwe, Mtakatifu katika Israeli. **8** Tazama! Siku inauja, na itachukua nafasi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **9** Hao wakaa katika miji ya Israeli watatoka nje na watatumia silaha kuwashaa moto na kutengeneza moto na kuwachoma-ngao ndogo, ngao kubwa, pinde, mishale, rungu, na mikuu; watatengeneza mioto pamoja nao kwa muda wa siku saba. **10** Hawatakusanya kuni kutoka mashambani wala kukata miti kutoka kwenye misitu, kwa kuwa watazichoma hizo silaha; watawateka nyara wale watakaotaka kuwateka nyara-hivi ndivyo Bwana Yahwe

asemavyo.” **11** Kisha itakuwa katika hiyo siku ambayo nitaifanya sehemu huko kwa ajili ya Gogu-kaburi la Israeli, bonde kwa ajili ya wale wanaosafiri hata mashariki ya bahari. Litawazuia wale wanaotegemea kupita. Huko watamzika Gogu pamoja na kundi lake lote. Watapatai bonde la Hamon-Gogu. **12** Kwa muda wa siku saba nyumba ya Israeli itawazika ili kuitakasa nchi. **13** Kwa kuwa watu wa nchi watawazika; itakuwa siku ya kukumbukwa kwao wakati nitakapotukuzwa-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **14** Kisha watawateua watu kuendelea kwenda kwenye nchi, kuwatafuta wale waliokufa wakisafiri, lakini waliokufa na miili yao kubaki juu ya uso wa nchi, ili kwamba wawze kuwazika, kwa ajili ya kusafisha nchi. **15** Kama hawa watu wapitao kwenye nchi, watakapoona mfupa wowote wa binadamu, wataweka alama kwa huo, hadi wachimba kaburi watakapokuja na kuizika katika bonde la Hamoni Gogu. **16** Kutakuwa na mji huko unaitwa Hamona. Wataitakasa nchi kwa njia hii. **17** Kwako wewe, mwanadamu, Bwana Yahwe asema hivi: Waambie ndege wote wenye mabawa na wanyama wote wa porini katika mashamba, ‘Kusanyikeni pamoja na mje. Kusanyikeni kutoka pande zote kwenda kwenye dhabihu yote ambayo mimi mwenyewe ninayoifanya kwa ajili yako, dhabihu kubwa juu ya milima ya Israeli, ili kwamba mle nyama na kunywa damu. **18** Mtakula nyama ya walio hodari na kunywa damu ya wakuu wa dunia; watakuwa kondoo waume, wana kondoo, mbuzi, na ng’ombe, wote walikuwa wanene katika Basheni. **19** Kisha mtakula mafuta hata kuridhika kwenu; mtakunyuwa damu hadi kulehu; hii itakuwa dhabihu nitakayoichinja kwa ajili yenu. **20** Mtatosheka kwenye meza yangu pamoja na farasi, magari ya farasi, shujaa, na kila mtu wa vita-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’ **21** Nitauweka utukufu wangu kati ya mataifa, na mataifa yote yataona hukumu yangu ninayionyesha na mkono wangu nimeuweka juu yao. **22** Nyumba ya Israeli itajua yakwamba mimi ni Yahwe Mungu wao kutoka hiyo siku na kuendelea. **23** Mataifa yatajua kwamba nyumba ya Israeli wameenda uhamishoni kwa sababu ya udhalimu wao kwa kunisaliti, hiyo na fiche uso wangu kwao na kuwaweka kwenye mkono wa maadui zao ili kwamba wote waanguke kwa upanga. **24** Nimewfanya kutokana na uchafu wao na dhambi zao, nitakapokuwa nimeuficha uso wangu kwao. **25** Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Sasa nitawarudisha watu wa Yakobo, na kuwa na huruma juu ya nyumba yote ya Israeli, wakati nitakapoona vivu kwa ajili ya jina langu. **26** Kisha watabeba aibu yao na uhaini mkubwa walio nihaini. Watayashau haya yote watakapopumzika katika nchi yao katika usalama, wala hakuna mtu atakaye waogofya. **27** Wakati nitakapokuwa nimewarudisha kutoka kwa watu na kuwakusanya kutoka kwenye nchi za maadui zao, nitajionyesha mimi mwenyewe kuwa mtakatifu kwenye uso wa mataifa mengi. **28** Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe Mungu wao, kwa kuwa nimewapeleka utumwani

kati ya mataifa, lakini kisha nitawakusanya kuwarudisha hata nchi yao. Sitamuacha hata mmoja wao kati ya mataifa. **29** Sitawaficha uso wangu kwao wakati nitakapomwaga Roho wangu katika nyumba ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

40 Katika mwaka wa ishirini na tano wa kuhamishwa kwetu mwanzoni mwa mwaka siku ya kumi ya mwezi, katika mwaka wa kumi na nne baada ya mji kuchukuliwa-katika siku hiyo hiyo, mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu na alinichukua huko. **2** Katika maono ya Mungu akanileta hata nchi ya Israeli. Akanileta kupumzika juu ya kila milima mrefu sana; upande wa kusini kulikuwa na monekano kana kwamba majengo ya mji. **3** Kisha akanileta huko. Tazama, kulikuwa na mtu! Mwonekano wake ulikuwa kama mwonekano wa shaba. Alikuwa na uzi wa kitani na mwanzi wa kupimia mkononi mwake, na alisimama katika lango la mji. **4** Huyo mtu akanambia, "Mwanadamu, tazama kwa macho yako na sikiliza kwa masikio yako, na elekeza moyo wako juu ya yote ninayokufunulia, kwa kuwa ulinileta hapa ili niweze kukufunulia haya wewe. Toa taarifa ya kila kitu utakachokiona kwa nyumba ya Israeli. **5** Kulikuwa ukuta uliokuwa umezunguka eneo la hekalu. Urefu wa kipimo cha mwanzi katika mkono wa mtu ulikuwa dhiraa sita urefu, kila urefu wa dhiraa ulikuwa dhiraa moja na kipimo cha kiganja cha mkono urefu. Aliupima ukuta; ulikuwa kipimo cha mwanzi mmoja na ufito mmoja urefu. **6** Kisha akaenda hata kwenye lango la hekalu liliokulwa limeelekeea mashariki. Akapanda ngazi na kuipima kizingiti cha lango-mwanzi mmoja upana. **7** Vyumba vya ulinzi vilikuwa kila mwanzi mmoja urefu na mwanzi mmoja upana; kulikuwa na dhiraa tano katika kila vyumba viwili, na kizingiti cha lango la hekalu karibu na tawa la hekalu kilikuwa mwanzi mmoja urefu. **8** Akapima tawa la lango; ulikuwa mwanzi mmoja urefu. **9** Akapima tawa la lango. Ilikuwa mwanzi mmoja kwenda chini. Mihimili ilikuwa dhiraa mbili upana. Hili ilikuwa tawa la lango kuelekeea hekalu. **10** Kulikuwa na vyumba vitatu vya ulinzi pande zote za lango la mashariki, na yote yalikuwa na kipimo kile kile, na kuta zilizokuwa zimezigawanya zilikuwa na kipimo kile kile. **11** Kisha yule mtu akapima upana wa njia ya lango la kuingia-dhiraa kumi; na akapima urefu wa njia ya lango la kuingia-dhiraa kumi na tatu. **12** Akaupima ukuta uliokuwa mpaka mbele ya vyumba-dhiraa moja urefu. Vyumba vilipimwa dhiraa sita kila upande. **13** Kisha akapima lango la njia kutoka kwenye paa ya chumba kimoja kuelekeea chumba kingine-dhiraa ishirini na tano, kutoka lango la kuingia chumba cha kwanza kuelekeea kile cha pilii. **14** Kisha akapima ukuta uliokuwa umeenda kati ya vyumba vya ulinzi-dhiraa sitini urefu; alipima kwa mbali na tawa la lango. **15** Lango la kuingia kutoka lango la mbele kuelekeea lango jingine la tawa la mwisho ilikuwa dhiraa hamsini. **16** Kulikuwa na madirisha yaliyokuwa yamefungwa kuelekeea vyumba na kuelekeea nguzo zake kati ya malango kuzunguka kote; na vivyo hiyo kwa

mabaraza. Kulikuwa na madirisha pande zote za ndani, na kila mhimili ulikuwa umepambwa kwa mitende. **17** Kisha huyo mtu akanileta hata ua wa nje mwa hekalu. Tazama, kulikuwa na vyumba, na kulikuwa na kibamba katika ua, pamoja na vyumba thelathini baada ya kibamba. **18** Kibamba kilienda juu hata upande wa malango, na upana wake ulikuwa sawsawa na urefu wa malango. Hiki kilikuwa kibamba cha chini. **19** Kisha huyo mtu akapima umbali kutoka mebele ya lango la chini hata mbele ya lango la ndani; ilikuwa dhiraa mia moja upande wa mashariki, na sawasawa na upande wa kaskazini. **20** Kisha akapima urefu na upana wa lango liliokulwa upande wa kaskazini mwa ua wa nje. **21** Kulikuwa na vyumba vitatu pande zote za lango, na lango na matawa yake yalipimwa sawa na lango kubwa-dhiraa hamsini upana wote na dhiraa ishirini na tano upana. **22** Madirisha yake, tawa, vyumba, na mitende yake vilikabiliana na lango ambalo linaloelekeea mashariki. Ngazi saba kuupandia juu hata kwenye tawa lake. **23** Kulikuwa na lango kwenye ua wa ndani mbele kuelekeea mashariki; huyo mtu alipima kutoka lango moja hadi lango jingine-dhiraa mia moja umbali. **24** Kisha huyo mtu akanileta hata kwenye lango la kuingia la kusini, na kuta zake na tawa vilipimwa sawa kama malango mengine ya nje. **25** Kulikuwa na madirisha yaliyofungwa katika lango la njia na tawa lake kama lile lango. Lango la kusini na tawa lake vilipimwa dhiraa hamsini urefu na dhiraa ishirini na tano upana. **26** Kulikuwa na ngazi saba hadi kwenye lango na matawa yake, na kulikuwa na mitende iliyochongoka juu ya kuta pande zote. **27** Kulikuwa na lango la ua wa ndani upande wa kusini, na yule mtu akapima kutoka hilo lango hata lango la kuingia upande wa kusini-dhiraa mia moja umbali. **28** Kishi huyo mtu akanileta hata ua wa ndani karibu na lango lake la kusini, ambalo liliokulwa na vipimo vile vile kama malango mengine. **29** Vyumba vyake, kuta, na matao vilipimwa sawa kama malango mengine; kulikuwa na madirisha kuzunguka matao yote. Lango la ndani na matao yake yalipimwa dhiraa hamsini urefu na dhiraa ishirini na tano upana. **30** Pia kulikuwa na matao pande zote za kuta za ndani; haya yalikuwa dhiraa ishirini na tano urefu na dhiraa tano upana. **31** Hili tawa lilelekeea ua wa nje pamoja na mitende iliyochongwa juu ya kuta zake na ngazi nane kuupandia. **32** Kisha yule mtu akanileta hata kwenye ua wa ndani karibu na njia ya kaskazini na kulpima lango, ambalo liliokulwa na vipimo sawa kama malango mengine. **33** Vyumba vyake, kuta, na matawa yalikuwa na kipima sawa kama cha malango, na kulikuwa na madirisha pande zote. Laango la ndani na matawa yake yalikuwa dhiraa hamsini urefu na dhiraa ishirini na tano upana. **34** Matawa yake yaliyelikeea nje ya ua; ilikuwa na mitende pande zote za hiyo na ngazi nane za kuupandia. **35** Kisha huyo mtu akanileta hata lango la kaskazini na kulpima; likapimwa vivyo hiyo kama malango mengine. **36** Vyumba vyake, kuta, na ukumbi vilipimwa sawa na malango mengine, na kulikuwa na madirisha pande zote. Njia ya lango na matao

yake yalipimwa dhira hamsini urefu na upana dhira ishirini na tano. **37** Tatawa lake lilielekeua wa wa nje; ilikuwa na mitende pande zote za huo na ngazi nane kuupandia. **38** Kulikuwa na chumba pamoja na mlango karibu na kila lango la ndani. Hapa ndipo ambako walipooshea sadaka za kutekezwa. **39** Kulikuwa na meza mbili kila upande wa kila ukumbi, ambako sadaka ya kuteketezwa ilipochinjiwa, na pia sadaka ya dhambi na sadaka ya hatia. **40** Karibu na ukuta wa ua, kuelekea juu kwenye lango kuelekea kaskazini, kulikuwa na meza mbili. Pia kwa upande mwininge kulikuwa na meza mbili kwenye lango la ukumbi. **41** Kulikuwa na meza nne pande zote karibu na lango; wakachinja wanyama juu ya meza nane. **42** Kulikuwa na meza nne za mawe yaliyochongwa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, dhira moja na nusu urefu, dhira moja na nusu upana, na kimo dhira moja. Juu yake waliweka vyombo pamoja ambavyo walivinchinjia sadaka za kuteketezwa kwa ajili ya sadaka. **43** Kulabu mbili ujazo wa kiganja urefu uliokuwa umeunganishwa katika ua pande zote, na nyama ya matoleo ilikuwa imewekwa juu ya meza. **44** Karibu na lango la ndani, katika ua wa kulikuwa na vyumba vya waimbaji. Moja ya hivi vyumba kilikuwa upande wa kaskazini, na kingine kusini. **45** Kisha yule mtu akanambia, "Hiki chumba kinachoolekeka ni kwa ajili ya makuhani walio zamu katika hekalu. **46** Chumba kilichoolekeka kaskazini kilikuwa kwa ajili ya makuhani waliokuwa zamu kwenye madhabahu. Hawa ni wana wa Sadoki ambaye huja humkaribia Yahwe kumtumikia; amba ni mionganoni mwa wana wa Lawi." **47** Kisha akaupima ule ua-dhira mia moja urefu na dhira mia moja upana mraba, pamoja na madhabahu mbele ya nyumba. **48** Kisha yule mtu akanileta hata kwenye varanda ya nyumba na kupima mwimo wa milango yake-ilikuwa dhira tano unene upande huu. Njia ya kuingilia yenye ilikuwa dhira kumi na nne, na kuta pande zote za huo zilikuwa dhraa tatu upana. **49** Urefu wa ukumbi ulikuwa dhira ishirini, na upana wake ulikuwa dhira kumi na moja. Kulikuwa na ngazi zilizokuwa zimesimama pande zote za huo.

41 Kisha yule mtu akanileta mahali patakatifu pa hekalu na mihimili-dhira sita upana pande zote. **2** Upana wa maingilio ulikuwa dhira kumi; ukuta kila upande dhira tano urefu kila upande. Kisha yule mtu akapima ukubwa wa mahali patakatifu-dhira arobaini upana urefu na dhira ishirini upana. **3** Kisha yule mtu akaenda hata mahali patakatifu sana na kuipima miiibili ya matokeo-dhira mbili-kuta pande zote zilikuwa dhira saba upana. **4** Kisha akapima urefu wa vyumba-dhira ishirini. Upana wake-dhira ishirini hata mbele kwenye ukumbi wa hekalu. Kisha akanambia, "Hapa ndipo mahali patakatifu sana." **5** Kisha yule akapima kuta za nyumba-zilikuwa dhira sita unene. Upana wa kila upande wa chumba kuzunguka nyumba dhira nne upana. **6** Kulikuwa na pande tatu za vyumba, chumba kimoja juu ya kingine, vyumba thelathini, kulikuwa na kibao kitokezacho ukutani kuzunguka ukuta

wa nyumba, kusaidia pande zote za vyumba, kwa kuwa hapakuwa na msaada uliokuwa umewekwa kwenye ukuta na kuzunguka kwenda juu, kwa kuwa nyumba ilizunguka kila kupa kwenye kuzunguka nyumba, msingi kwa ajili ya pande iliyoinuka kuzunguka nyumba; ikapimwa fimbo nzima urefu-dhira sita. **9** Upana wa ukuta wa vyumba vya pemberi kwa upande wa lango ulikuwa dhira tano. Kulikuwa na sehemu ya wazi kwa upande wa nje wa hivi vyumba katika patakatifu. **10** Kwa upande mwininge wa hii sehemu ya wazi kulikuwa na vyumba vya makuhani upande wa nje; hii sehemu ilikuwa na dhira ishirini upana kupazunguka patakatifu. **11** Kulikuwa na milango kwenye vyumba vya pemberi kutoka sehemu ya wazi nyingine-njia ya milango moja uliokuwa upande wa kaskazini, na mwininge upande wa kusini. Upana wa hili eneo la wazi ulikuwa na dhira tano kupazunguka. **12** Lile jengo liliokuwa limeelekewa kwenye ua upande wa magaribi dhira sabini upana. Ukuta wake ulipimwa dhira tano pande zote, na ilikuwa dhira tisini urefu. **13** Kisha yule mtu akapima patakatifu-dhira mia moja urefu. **14** Kisha yule mtu akapima patakatifu na patakatifu pia na kwenye ua pia palipimwa dhira mia moja urefu. **15** Kisha yule mtu akapima kulikuwa dhira mia moja. **16** Kisha yule mtu akapima urefu wa jengo karibu na patakatifu, kwa upande wake wa magharibi, na juu ya baraza pande zote-dhira mia moja. Mahali patakatifu na varanda, **17** kuta za ndani na madirisha, pamoja na madirisha madogo, na baraza za pande zote kwenye pande tatu, zilikuwa zimefungwa kwa mba. **18** Juu ya lango la kuingilia hata patakatifu pa ndani na kuwekwa karibu na kuta kulikuwa na pazia liliokuwa limepimwa. **19** Palikuwa pamepambwa na makerubi mitende; pamoja na mitende kati ya kerubi na kerubi, na kila kerubi ilikuwa na nyuso mbili: **20** uso wa mtu aliyekuwa ameellekeaa mtende mmoja, na uso wa mwana simba ulitazama kuelekea mtende kwa upande mwininge. Vilifunkwa kuzunguka malango ya kuingia yote ya nyumba. **21** Kutoka chini hata juu kwenye njia ya milango, makerubi na mtende vilifunkwa na ukuta wa nje ya nyumba. **22** Mihimili ya lango la mahali patakatifu liliokuwa mraba. Umbo lao liliokuwa kama umbo la kwanza madhabahu ya mba mbele ya mahali patakatifu, ambapo kulikuwa na dhira tatu kwenda juu na dhira urefu kwa kila upande. Pembe zake mihimili, kitako, na kiunzi kilitengenezwa kwa mba. Kisha yule mtu akanambia, "Hii ni meza ambayo itakuwa kwa ajili ya Yahwe." **23** Kulikuwa na milango miwili kwa ajili ya mahali patakatifu na mahali patakatifu sana. **24** Hii milango ilikuwa na bawaba mbili kila mlango paneli, paneli mbili kwa ajili ya mlango mmoja na paneli mbili kwa ajili ya mwininge. **25** Ilifunkwa-juu ya milango ya mahali patakatifu ambapo makerubi na mti wa mtende kama kuta ilipambwa, kulikuwa na paa ya mba juu ya varanda kwa mbele. **26** Kulikuwa na madidsha

madogo miti ya mitende kwenye varanda pande zote. Hivyo vilikuwa vyumba nya pembeni ya nyumba, na pia ilizielekeea dari.

42 Kisha yule mtu akanitura kwenda ua wa nje upande wa kaskazini, akanileta kwenye vyumba mbele ya ua wa nje na ukuta wa nje kaskazini. 2 Hivyo vyumba vilikuwa dhira mia moja karibu na mbele yake na dhira hamsini upana. 3 Baadhi ya hivyo vyumba vilielekeea ua wa ndani na vilikuwa na dhira ishirini kutoka patakatifu. Kulikuwa na vyumba vitatu vinavyoingana, na kingine juu kilichokuwa kimetazama chini kuelekeea kingine vilikuwa vimefunguliwa, vilikuwa na pakutokea. Baadhi ya vyumba vilielekeea nje kwenye ua wa nje. 4 Njia dhira kumi upana dhira mia moja urefu kuelekeea mbele ya vyumba. Milango ya vyumba ilikuwa mbele kaskazini. 5 Lakini kumbi za juu zilikuwa ndogo, kwa ajili ya njia za kutembea zilichukua kutoka kwazo sehemu kubwa kulikuwa walivyofanya kwenye vyumba nya chini na katikati usawa wa jengo. 6 Kwa kuwa orofa tatu hapakuwa na mihimili, kama zile nyua, ambazo zilikuwa na mihimili. Hivyo usawa wa vyumba nya juu vilikuwa sawa sawa katika kipimo cha kulinganisha na vyumba nya chini na usawa wa katikakati. 7 Ukuta wa nje karibu na vyumba mbele ya ua wa nje, ua uliokuwa mbele ya vyumba. Huo ukuta ulikuwa dhira hamsini urefu. 8 Urefu wa vyumba nya ua wa nje ulikuwa dhira hamsini, na vyumba vilivyokuwa vimeelekeea patakatifu vilikuwa dhira mia moja urefu. 9 Kulikuwa na mahali pa kuingilia kwenye vyumba vidogo zaidi kutoka upande mashariki, kuingia kutoka ua wa nje. 10 Karibu na ukuta wa ua wa nje juu ya upande wa mgaribi pa ua wa ndani, mbele ya patakatifu pa ua wa nje, pia kulikuwa na vyumba na njia ya mbele yao. 11 zilikuwa kama umbo la vyumba kwa upande wa kaskazini. Zilikuwa urefu ule ule na upana na matokeo yale yale na mipangilio na madirisha. 12 Kwa upande wa kusini kulikuwa na madirisha kwenye vyumba ambayo vilikuwa kama yale yaliyokuwa upande wa kaskazini. Aya iliyokuwa ndani ilikuwa na mlango kwenye kichwa chake, na njia ilifunguliwa kwenye vyumba tafauti. Upande mashariki kulikuwa na malango wa njia kwenye njia mwishoni. 13 Kisha yule mtu akanambia, "Vyumba nya kaskazini na vyumba nya kusini vilivyokuwa mbele ya ua wa nje ni vyumba vitakatifu amabapo makuhani wafanyao kazi karibu sana na Yahwe waweze kula chakula kitakatifu sana. Wataweka vitu vitakatifu sana-sadaka ya chakula, sadaka ya dhambi, na sadaka ya hatia-kwa kuwa hapa ni mahali patakatifu. 14 Wakati makuhani watakapoingia hapo, wasitoke nje ya mahali patakatifu kwa ua wa nje, bila kuweka mavazi karibu mahali wahudumupo, kwa kuwa hapa ni patakatifu. Hivyo watavalia mahali pengine nguo kabla ya kwenda karibu na watu." 15 Yule mtu akamaliza kupima ndani ya nyumba na kisha akanichukua nje ya lango lilioluwa limeelekeea magharibi na kuzipima sehemu zote zilizokuwa zimepazunguka hapo. 16 Akaupima upande wa mashariki na fimbo ya kupimia-dhira mia tano

kwa fimbo ya kupimia. 17 akaupima upande wa kaskazini-dhira mia tano na fimbo ya kupimia. 18 Pia akaupima upande wa kusini dhra mia tano na fimbo ya kupimia. 19 Pia akageuka na kuupima upande wa magharibi dhira mia tano kwa fimbo ya kupimia, 20 Akaipima pande nne. Ilikuwa na ukuta umeizunguka ilikuwa dhira mia tano urefu, na dhira mia tano upana, kilitenganisha umbo takatifu kutoka ambapo ni pa kawada.

43 Yule mtu kisha akanileta hata kwenye lango lilioluwa linaelekeea mashariki. 2 Tazama! Utukufu wa Mungu wa Israeli ukaja kutoka mashariki; sauti yake ilikuwa kama sauti ya maji mengi, na nchi iling'a kwa utukufu wake. 3 Yalikuwa yanalingana na sura ya ono nillolona, kulingana na ono nilloluwa nimeliona wakati alipokuja kuuteketeza mji, na maono yalikuwa kama maono ambayo niliyokuwa nimeyaona Keberi Kanali nikaanguka kifudi fudi. 4 Hivyo utukufu wa Yahwe ukaja kwenye nyumba ya karibu na njia ya lango lilioluwa wazi kwa upande wa magharibi. 5 Kisha Roho akanichukua na kunileta kwenye ua wa ndanni. Tazama! Utukufu wa Yahwe ulikuwa umeijaza nyumba. 6 Mtu alisimama karibu na mimi, na nikamsikia mtu mwininge akizungumza na mimi kutoka kwenye nyumba. 7 Akanambia, "Mwanadamu, hapa ndipo mahali pangu pa enzi na mahali kwa ajili ya ya miguu yangu, ambapo nitaishi kati ya watu wa Israeli mille. Nyumba ya Israeli haitalikufuru tena jina langu takatifu-wao au wafalme wao katika mahali patakatifu pao. 8 Hawatalikufuru tena jina langu takatifu kwa kuweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu, na nguzo yao ya lango karibu na nguzo yangu ya lango, bila kitu lakin ukuta kati yangu na wao. Wamelikufuru jina langu kwa matendo yao machafu, hivyo nimewala kwa hasira yangu. 9 Sasa waache waondoe udanganyifu wao na maiti za wafalme wao kutoka kwangu, na nitaishi katikati yao milele. 10 Mwanadamu, wewe mwenyewe utaiambia nyumba ya Israeli kuhusu nyumba hii hivyo watajiskia aibu ya uovu wao. Wanaweza kutafakari kuhusu haya maelezo. 11 Kwa kuwa wameaibika kwa yote walivyofanya, kisha waonyeshe mchoro wa nyumba, maelezo yake, matokeo yake, maingio yake, na mchoro wake, sheria zake zote na kanuni. Kisha andika hivi chini mbele ya macho yao ili waweze kutunza michoro yote na kanuni zake zote, hivyo kama wazitiivo. 12 Hii ndio sheria kwa ajili ya nyumba: Kutoka kwenye kilele cha mlima hata mpaka wote unaozunguka, patakuwa patakatifu sana. Tazama! Hii ndio sheria kwa ajili ya nyumba. 13 Hivi vitakuwa vipimo nya madhababu katika dhira-hiyo dhira kuwa dhira ya kawaida na urefu wa kiganja. Hivyo mfereji ulio uzunguka madhababu utakuwa dhira moja chini, na upana wake pia utakuwa dhira moja. Mpaka wa karibu uizungukayo machinjio shubiri moja. Hii itakuwa kitako cha madhababu. 14 Usawa wa kutoka kwenye mferji hadi kwenye machinjio ya chini ya madhababu itakuwa dhira mbili, na hiyo machinjio yenyeve itakuwa dhira moja upana. Kisha kutoka machinjio madogo hadi

kwenye machinjio makubwa ya madhabahu, itakuwa yale nikuambiyo, kwa amri zote za nyumba ya Yahwe dhira a nne, na machinjio makubwa yatakuwa dhraa moja na maagizo yote. Fikiri kuhusu malango ya nyumba upana. **15** Meko juu ya madhabahu kwa ajili ya sadaka na na matokeo ya malango. **6** Kisha waambie wale ya kuteketezwa ni dhira a nne juu, na kuna pembe nne walioasi, nyumba ya Israeli, ‘Bwana Yahwe asema hivi: zilizolekeea juu kwenye meku. **16** Meku ina dhira a kumi Acheni matendo yenu maovu kwenu, nyumba ya Israeli-na moja urefu na dhira a kumi na mbili upana, za mraba. **7** ambayo mmewalela wageni pamoja na wasiotahiriwa **17** Mpaka wake ni dhira a kumi na nne urefu na dhira a miyo na wasiotahiriwa mwili kuwa katika patakatifu kumi na nne upana pande zake zote nne, na ukingo pangu, kuikufuru nyumba yangu, wakati mlipokuwa wake ni nusu dhira a upana. Mfereji ni dhira a moja upana mnanirolea chakula, mafuta na damu-mmevunja agano kuzuka kote pamoja na ngazi zielekeazo mashariki.’ **18** langu kwa matendo yenu maovu. **8** Hamkumaliza kazi Kisha akanambia, ‘Mwanadamu, Bwana Yahwe asema zenu zinazohusiana na vitu vitakatifu, lakini mmewateua hivi: Hizi ndizo sheria kwa ajili ya madhabahu katika siku wengine kuchukua kazi zenu, na mmewatuma kupaangalia watakayoitengeza, kwa ajili kutoa sadaka ya kuteketezwa mahali patakatifu pangu. **9** Bwana Yahe asema hivi: kwenye hiyo, na kwa jili ya kunyuniiza damu juu yake. **19** hakuna mgeni, ambaye hajatahiria kwenye moyo wake Utatoa ng’ombe kutoka kwenye kundi kama sadaka ya na mwili, kutoka yeoyote wa hao waishio miiongoni mwa dhambi kwa ajili ya Walawi makuhani amba o ni uzao wa watu wa Israeli, awezaye kungia patakatifu pangu. **10** Zadoki, wale wajao karibu nami kunitumikia-hivi ndivyo Kisha Walawi wakaenda mbali nami-wakapotea mbali Bwana Yahwe asemavyo. **20** Kisha utachukua baadhi ya nami, kwenda kwenye sanamu zao-lakini watalipa kwa damu yake na kuiweka juu pembe nne za madhabahu na ajili ya dhambi yao. **11** Wao ni watumishi katika patakatifu pande nne za machinjio na kuuzunguka ukingo; utaitaka pangu, waangalizi wa malango ya nyumba na kutumika na kufanya upatanisho kwa ajili yake. **21** Kisha chukua kwene nyumba na kuchinjia sadaka za kuteketezwa ng’ombe kama sadaka ya dhambi na iteketezwe katika na dhabihu za watu, na watasimama mbele za watu eneneo lilitengwa la nje ya patakatifu. **22** Kisha katika na kuwatumikia. **12** Lakini kwa sababu wamefanya siku ya pili utatoa mbuzi dume asiye kuuwa na dosari kutoka dhabihu mbele ya sanamu zao, wamekuwa kikwazo kundini kama sadaka ya dhambi; makuhani wataisafisha kwa dhambi ya nyumba ya Israeli. Kwa hiyo nitainua madhabahu kama walivyoisafisha kwa ng’ombe. **23** mkono wangu kuapa kiaopu dhidi yao-hivi ndivyo Bwana Utakapomala kusafisha, toa ng’ombe asiye kuuwa na Yahwe asemavyo-watabeba adhabu yao. **13** Hawatakuja dosari kutoka kwenye mifugo na kondoo dume asiye kuuwa na karibu nami kufanya kama makuhani au kukaribikila na dosari kutoka kundini. **24** Watoe mbele ya Yahwe; vitu vyangu vitakatifu, vitu vitakatifu sana. Badala yake, makuhani watanyuniiza chumvi juu yao na kuwainua juu watabeba lawama zao na hatia zao kwa ajili ya matendo kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe. **25** Utaandaa yao ya karaha walivyoafanya. **14** Lakini nitawaweka kama mbuzi dume kama sadaka ya dhambi kila siku kwa mda watunzaji wa kazi katika nyumba, kwa kazi zote na kila wa siku saba, na makuhani pia wataandaa ng’ombe kitu kitakachofanyika ndani yake. **15** Kisha makuhani asiye na dosari kutoka kwenye kundi na kondoo dume walawi, hao wana wa Zadoki amba o waliokamiliwa kazi kutoka kwenye kundi. **26** Wataipatanisha madhabahu ya patakatifu pangu wakati wana wa Israeli walipotea mbali kwa siku saba na kuitakasa, wataitaka kwa njia hii. **16** Kisha makuhani nami-watakuja karibu nami kuniabudu. Watasimama **27** Watamaliza hizi siku saba, na katika siku ya nane mbele yangu kunitolea mafuta na damu-hivi ndivyo Bwana na kuendelea itakuwa kwamba makuhani wataandaa Yahwe asemavyo. **17** Hivyo itakuwa kwamba watakapokuja sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani kwenye madhabahu, ndipo nitakapowakubali-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **18** Kutakuwa na vilemba juu ya vichwa vyao na kitani ndani ya viuno vyao. Ndani wasivae nguo ambayo itawafanya watoke jasho. **19** Wakati watakapotoka nje ya ua wa nje, hata kwenye ua wa ndani ili kwenda kwa watu, wataavu nguo zao walizokuwa wamezivaa kisha wakatumika; watazivua na kuziweka chini katika chumba kitakatifu, hivyo wasiwafanye wengine watakatifu kwa kugusana na nguo zao maalumu. **20** Hawatanyo vichwa vyao wala kuruhusu nywele zao kuwa ndefu, watapunguza nywele za vichwa vyao. **21** Hakuna kuhani atakaye ruhusiwa kunywa mvinyo wakati atakapoingia kwenye uwa wa ndani, **22** hakuna kuchukua mjane au mwanamke aliyetalikiwa kama mke kwa ajili

44 Kisha yule mtu akanirudisha hata lango la nje la patakatifu linalolekeea mashariki; lilikuwa limefungwa kwa kukazwa. **2** Yahwe akanambia, ‘Hili lango litakuwa limefungwa; halitafungiuliwa. Hakuna mtu atakaye pitia hapo, kwa kuwa Yahwe, Mungu wa Israeli ameingia kwa hilo, hivyo lilikuwa limefungwa kwa kukazwa. **3** Mtawala wa Israeli atakaa katika hilo kula chakula mbele ya Yahwe. Ataingia kwa njia ya varanda na kutoka kwa njia hiyo hiyo.’ **4** Kisha akaniletea kwa njia ya lango la kaskazini linalolekeea kwenye nyumba. Hivyo nikaona na kutazama, utukufu wa Yahwe umejaa kwenye nyumba ya Yahwe, nikaanguka kifudifudi. **5** Kisha Yahwe akanambia, ‘Mwanadamu, andaa moyo wako na tazama kwa macho yako na sikiliza kwa masikio yako kwa yote

yake, lakini mwali kutoka safu ya nyumba ya Israeli au ajili yenu, mwana mfalme wa Israeli! Ondo dhuluma na mjane aliyejewa ameolewa na kuhani aliyejepita. **23** Kwa mgogoro; fanya hukumu na hak! Usiwafukuze wapangajia kuwa watawafundisha watu wangu tofauti kati ya utakatifu na kukufuru; watawafanya kujua uchafu kutoka usafi. **24** Katika kubishana watasimama kwenye hukumu pamoja na amri yangu; watakuwa waadilifu. Watashika sheria yangu na amri zangu katika sikuu, na watashereka siku yangu ya Sabato. **25** Hawataenda kwa mtu aliyejewa ili wasiwe najisi, vinginevyo awe ni baba au mama yao, mwana wa kiume au binti, kaka au dada ambaye hajawahi kulala na mtu; vinginevyo, watakuwa najisi. **26** Baada ya kuhani kuwa najisi, watahesabu mda wa siku saba kwa ajili yake. **27** Katika siku atakayoingia mahali patakatifu, ndani kwenye uzio kutumika katika mahali patakatifu, ataleta sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **28** Hapa patakuwa urithi wao: Mimi ndiyo urithi wao, na usiwapatie mali katika Israeli; nitakuwa mali yao! **29** Watakuwa chakula cha sadaka, sadaka za dhambi, sadaka za hatia, na kila kitakachotolewa kwa ajili ya Yahwe katika Israeli, vitakwa vyao. **30** Malimbuko ya kwanza ya vitu na kila sadaka, kila kitu kitokanacho na sadaka zenu vitakwa mali ya makuhanii, mtatoo sadaka ya chakula kizuri kwa makuhanii ili kwamba baraka iweze kukaa katika nyumba zenu. **31** Makuhanii hawatakuwa mzoga au mnyama aliyeraruliwa, iwe ni ndege au mnyama.

45 Wakati mtakapogawanya nchi kama urithi, mtafanya sadaka kwa Yahwe; sadaka hiyo itakuwa sehemu takatifu ya nchi, dhiraa elfu ishirini na tano urefu, na dhiraa elfu kumi upana. Patakuwa patakatifu, ndani ya mipaka yake yote. **2** Kutoka hapa kutakwa na dhiraa mia tano kwa dhiraa mia tano za mraba kuzunguka mahali patakatifu, kwa kuuzunguka mpaka dhiraa hamsini upana. **3** Kutoka hili eneo utapima fungu ambalo ni dhiraa elfu ishirini na tano urefu na elfu kumi upana; patakuwa patakatifu; mahali patakatifu palipo tukuka. **4** Patakuwa patakatifu katika nchi kwa ajili ya makuhanii wanaomtumikia Yahwe, ajaye kwa Yahwe kumtumikia. Patakuwa mahali kwa ajili ya nyumba na eneo takatifu kwa ajili mahali patakatifu. **5** Hivyo itakuwa dhiraa elfu ishirini na tano urefu na elfu kumi upana, patakuwa kwa ajili ya miji ya Walawi wanaomtumikia kwenye nyumba. **6** Mtadhibhirisha eneo moja kwa ajili ya miji, dhiraa elfu tano na urefu ishirini na tano, hapo patakuwa kando kando ya eneo lililohifadhiwa kwa ajili ya mahali patakatifu; huu mji utakuwa wa mali ya nyumba yote ya Israeli. **7** Nchi ya mwana mfalme itakuwa kwa pande zote za eneo lililohifadhiwa kwa ajili ya mahali patakatifu na miji. Patakuwa kwa upande wao wa magaharibi na upande wa mashariki. Urefu utalingana na urefu wa moja ya hayo mafungu, kutoka magaribi hata mashariki. **8** Hii nchi itakuwa mali ya mwana mfalme katika Israeli. Wana wafalme hawatawakandamiza watu wangu; badala yake, watawapatia nchi kwa nyumba ya Israeli, kwa ajili ya makabilaa yao. **9** Bwana Yahwe asema hivi: Inatosha kwa

ajili yenu, mwana mfalme wa Israeli! Ondo dhuluma na wa watu wangu! -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **10** Mtakwa na mzani sahihi, efa sahihi, na bathi sahihi! Efa na bathi zitakuwa kiasi kile kile, ili kwamba bathi iwe zaka ya homeri; efa itakuwa zaka ya hamori moja. Vipimo vyao vitakwa vinafanana na homeri. **12** Shekeli zitakuwa gera ishirini, shekeli sita zitakuwa mane yenu. **13** Hili ndilo toleo mtakalotoa: efa sita kwa kila homeri ya ngano, na mtatoo efa sita kwa kila homeri ya shayiri. **14** Sadaka ya kawaida ya mafuta itakuwa zaka ya bathi kwa kila kori (ambazo ni bathi), au kwa kila hamori, kwa kufanya upatanisho kwa ajili ya watu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. **16** Watu wote wa nchi watatoo hii sadaka kwa mwana mfalme wa Israeli. **17** Utakwa wajibu wa mwana mfalme kutoa wanyama kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, sadaka ya unga, sadaka ya kinywaji, katika siku za sikuu na sherehe za mwezi mpya, na katika siku za Sabato-sikuu zote za kudumu za nyumba ya Israeli. **18** Bwana Yahwe asema hivi: Katika mwezi wa kwanza, siku ya kwanza ya mwezi, utachukua ng'ombe mmoja asiyekewa na dosari kutoka kwenye kundi na kufanya sadaka ya dhambi kwa ajili ya patakatifu. **19** Kuhani atachukua baadhi ya damu ya sadaka ya dhambi na kuiweka juu ya miimo ya mlango na kwenye pembe nne za mpaka wa madhababu, na miimo ya lango la uzio wa ndani. **20** Utafanya hivyo siku ya saba ya mwezi kwa dhambi ya kila mtu kwa ajili au ujinga; katika njia hii mtaipataniwa hekalu. **21** Katika siku ya mwezi siku ya kumi na nne ya mwezi, mtakwa na sikuu, sikuu ya siku saba. Matakula makate usiotiwa chachu. **22** Siku hiyo, mwana mfalme ataandaa ng'ombe kwa ajili yake na kwa ajili ya watu wote wa nchi kama sadaka ya dhambi. **23** Kwa siku saba za sikuu, mwana wa mfalme ataandaa sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya Yahwe: ng'ombe saba na kondoo dume saba zisizokuwa na dosari kila siku kwa mda wa siku saba, na mbuzi dume kila siku kama sadaka ya dhambi. **24** Kisha mwana mfalme atatengeneza sadaka ya chakula ya efa moja kwa kila ng'ombe na efa moja kwa kila kondoo dume pamoja na hini ya mafuta kwa kila efa. **25** Katika siku ya saba ya mwezi siku ya kumi na tano ya mwezi, katika sikuu, mwana wa mfalme atafanya matoleo katika siku hizi saba: sadaka za dhambi, sadaka za kuteketezwa, sadaka za chakula, na sadaka za mafuta.

46 Bwana Yahwe asema hivi: Lango la uzio wa ndani, linaloelekea mashariki, litafungwa kwa mda wa siku sita za kazi, lakini katika siku za Sabato litakuwa wazi, na katika siku ya mwezi mpya litafunguliwa. **2** Mwana

wa mfalme ataingia kwa kutumia lango la njia ya nyuma kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya ukawa kwa ajili ya watoto wake. **18** Mwana wa mfalme muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka wenye; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu kutoka mali ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa kwenye yake mwenyewe.” **19** Kisha yule mtu akaniletea hadi jioni. **3** Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na kwa ajili ya makuhani, vilivyo kuwa vimeelekeea kaskazini siku mpya za mwezi. **4** Sadaka ya kuteketezwa ambayo na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi. **20** mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na Sabato dume asiyekuwa na dosari. **5** Sadaka ya unga kwa chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kondoo dume asiyekuwa na dosari. **6** Sadaka ya unga walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka kwa kuwa watu watatakawas.” **21** Kisha akanileta kwenye ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, uzungu na uzio, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga. **7** Atatengeneza nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na Katika siku ya mwezi mpya atatooa ng’ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari. **8** Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia uwanja. **22** Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na nzio nne ndogo, dhiraa arobaini urefu na thelathini upana. **9** Lakini wakati watu wa nchi watakakuja kwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya Katika kuingilia, kila mmoja kuingilia kupitia kuingilia na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini; na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini atatoka kupitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja. **10** Mwana wa mfalme atakuwa kati **23** Kulikuwa na safu zilizokuwa zimetengenezwa kwa mawe kuzizunguwa yao; watakapoingia, ataingia ndani, na watakapoondoka, atatoka nao. **11** Kwenye sikukuu hizo, sadaka ya unga zote nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya atakuwa efa moja ya unga kwa ng’ombe mmoja na efa jiwe. **24** Yule mtu akanambia, “Hizi ndizo sehemu ambazo moja kwa kondoo dume, na chocchote atakacho kitoa pamoja na wanakondoo, na hini moja ya mafuta kwa kila efa. **12** Wakati mwana wa mfalme atakapotoa sadaka atakayojisikia kutoa, labda sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani kwa Yahwe, lango la kuelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatooa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka ya amani kama afanyakayo siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, na baada ya kutoka lango litafungwa. **13** Kwa kuongeza, utatoa mwanaakondoo asiyekuwa na dosari mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe kila siku; utafanya hivi kila asubuhi. **14** Utatoa sadaka ya unga pamoja nayo kila asubuhi, efa sita na sehemu ya tatu ya hini ya mafuta kuchanganya na sadaka ya unga kwa ajili ya Yahwe, kulingana na sheria ilivo. **15** Watandaa mwanaakondoo, sadaka ya kuteketezwa, na mafuta kila asubuhi, sadaka ya kuteketezwa ya kudumu. **16** Bwana Yahwe asema hivi: Kama mwana wa mfalme akitoa zawadi kwa mmoja wa watoto wake, imekuwa urithi wake. Itakuwa mali ya mtoto wake, imekuwa urithi. **17** Lakini kama akimpattia zawadi kutoka urithi wake kwa mmoja wa watumishi wake, kisha itakuwa ya huyo mtumishi mpaka mwaka wa uhuru, na kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya ukawa kwa ajili ya watoto wake. **18** Mwana wa mfalme muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka wenye; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu kutoka mali ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa kwenye yake mwenyewe.” **19** Kisha yule mtu akaniletea hadi jioni. **3** Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na kwa ajili ya makuhani, vilivyo kuwa vimeelekeea kaskazini siku mpya za mwezi. **4** Sadaka ya kuteketezwa ambayo na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi. **20** mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na Sabato dume asiyekuwa na dosari. **5** Sadaka ya unga kwa chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kondoo dume asiyekuwa na dosari. **6** Sadaka ya unga walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka kwa kuwa watu watatakawas.” **21** Kisha akanileta kwenye ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, uzungu na uzio, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga. **7** Atatengeneza nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na Katika siku ya mwezi mpya atatooa ng’ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari. **8** Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia uwanja. **22** Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya Katika kuingilia, kila mmoja kuingilia kupitia lango la kusini; na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini atatoka kupitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja. **9** Lakini wakati watu wa nchi watakakuja kwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya atakuwa efa moja ya unga kwa ng’ombe mmoja na efa jiwe. **24** Yule mtu akanambia, “Hizi ndizo sehemu ambazo moja kwa kondoo dume, na chocchote atakacho kitoa pamoja na wanakondoo, na hini moja ya mafuta kwa kila efa. **10** Wakati mwana wa mfalme atakapotoa sadaka atakayojisikia kutoa, labda sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani kwa Yahwe, lango la kuelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatooa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka ya amani kama afanyakayo siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, na baada ya kutoka lango litafungwa. **11** Kwa kuongeza, utatoa mwanaakondoo asiyekuwa na dosari mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe kila siku; utafanya hivi kila asubuhi. **12** Utatoa sadaka ya unga pamoja nayo kila asubuhi, efa sita na sehemu ya tatu ya hini ya mafuta kuchanganya na sadaka ya unga kwa ajili ya Yahwe, kulingana na sheria ilivo. **13** Watandaa mwanaakondoo, sadaka ya kuteketezwa, na mafuta kila asubuhi, sadaka ya kuteketezwa ya kudumu. **14** Bwana Yahwe asema hivi: Kama mwana wa mfalme akitoa zawadi kwa mmoja wa watoto wake, imekuwa urithi wake. Itakuwa mali ya mtoto wake, imekuwa urithi. **15** Lakini kama akimpattia zawadi kutoka urithi wake kwa mmoja wa watumishi wake, kisha itakuwa ya huyo mtumishi mpaka mwaka wa uhuru, na kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya ukawa kwa ajili ya watoto wake. **18** Mwana wa mfalme muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka wenye; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu kutoka mali ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa kwenye yake mwenyewe.” **19** Kisha yule mtu akaniletea hadi jioni. **3** Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na kwa ajili ya makuhani, vilivyo kuwa vimeelekeea kaskazini siku mpya za mwezi. **4** Sadaka ya kuteketezwa ambayo na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi. **20** mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na Sabato dume asiyekuwa na dosari. **5** Sadaka ya unga kwa chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kondoo dume asiyekuwa na dosari. **6** Sadaka ya unga walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka kwa kuwa watu watatakawas.” **21** Kisha akanileta kwenye ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, uzungu na uzio, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga. **7** Atatengeneza nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na Katika siku ya mwezi mpya atatooa ng’ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari. **8** Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia uwanja. **22** Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya Katika kuingilia, kila mmoja kuingilia kupitia lango la kusini; na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini atatoka kupitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja. **9** Lakini wakati watu wa nchi watakakuja kwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya atakuwa efa moja ya unga kwa ng’ombe mmoja na efa jiwe. **24** Yule mtu akanambia, “Hizi ndizo sehemu ambazo moja kwa kondoo dume, na chocchote atakacho kitoa pamoja na wanakondoo, na hini moja ya mafuta kwa kila efa. **10** Wakati mwana wa mfalme atakapotoa sadaka atakayojisikia kutoa, labda sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani kwa Yahwe, lango la kuelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatooa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka ya amani kama afanyakayo siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, na baada ya kutoka lango litafungwa. **11** Kwa kuongeza, utatoa mwanaakondoo asiyekuwa na dosari mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe kila siku; utafanya hivi kila asubuhi. **12** Utatoa sadaka ya unga pamoja nayo kila asubuhi, efa sita na sehemu ya tatu ya hini ya mafuta kuchanganya na sadaka ya unga kwa ajili ya Yahwe, kulingana na sheria ilivo. **13** Watandaa mwanaakondoo, sadaka ya kuteketezwa, na mafuta kila asubuhi, sadaka ya kuteketezwa ya kudumu. **14** Bwana Yahwe asema hivi: Kama mwana wa mfalme akitoa zawadi kwa mmoja wa watoto wake, imekuwa urithi wake. Itakuwa mali ya mtoto wake, imekuwa urithi. **15** Lakini kama akimpattia zawadi kutoka urithi wake kwa mmoja wa watumishi wake, kisha itakuwa ya huyo mtumishi mpaka mwaka wa uhuru, na kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya ukawa kwa ajili ya watoto wake. **18** Mwana wa mfalme muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka wenye; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu kutoka mali ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa kwenye yake mwenyewe.” **19** Kisha yule mtu akaniletea hadi jioni. **3** Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na kwa ajili ya makuhani, vilivyo kuwa vimeelekeea kaskazini siku mpya za mwezi. **4** Sadaka ya kuteketezwa ambayo na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi. **20** mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na Sabato dume asiyekuwa na dosari. **5** Sadaka ya unga kwa chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kondoo dume asiyekuwa na dosari. **6** Sadaka ya unga walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka kwa kuwa watu watatakawas.” **21** Kisha akanileta kwenye ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, uzungu na uzio, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga. **7** Atatengeneza nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na Katika siku ya mwezi mpya atatooa ng’ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari. **8** Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia uwanja. **22** Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya Katika kuingilia, kila mmoja kuingilia kupitia lango la kusini; na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini atatoka kupitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja. **9** Lakini wakati watu wa nchi watakakuja kwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya atakuwa efa moja ya unga kwa ng’ombe mmoja na efa jiwe. **24** Yule mtu akanambia, “Hizi ndizo sehemu ambazo moja kwa kondoo dume, na chocchote atakacho kitoa pamoja na wanakondoo, na hini moja ya mafuta kwa kila efa. **10** Wakati mwana wa mfalme atakapotoa sadaka atakayojisikia kutoa, labda sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani kwa Yahwe, lango la kuelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatooa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka ya amani kama afanyakayo siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, na baada ya kutoka lango litafungwa. **11** Kwa kuongeza, utatoa mwanaakondoo asiyekuwa na dosari mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe kila siku; utafanya hivi kila asubuhi. **12** Utatoa sadaka ya unga pamoja nayo kila asubuhi, efa sita na sehemu ya tatu ya hini ya mafuta kuchanganya na sadaka ya unga kwa ajili ya Yahwe, kulingana na sheria ilivo. **13** Watandaa mwanaakondoo, sadaka ya kuteketezwa, na mafuta kila asubuhi, sadaka ya kuteketezwa ya kudumu. **14** Bwana Yahwe asema hivi: Kama mwana wa mfalme akitoa zawadi kwa mmoja wa watoto wake, imekuwa urithi wake. Itakuwa mali ya mtoto wake, imekuwa urithi. **15** Lakini kama akimpattia zawadi kutoka urithi wake kwa mmoja wa watumishi wake, kisha itakuwa ya huyo mtumishi mpaka mwaka wa uhuru, na kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya ukawa kwa ajili ya watoto wake. **18** Mwana wa mfalme muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka wenye; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu kutoka mali ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa kwenye yake mwenyewe.” **19** Kisha yule mtu akaniletea hadi jioni. **3** Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na kwa ajili ya makuhani, vilivyo kuwa vimeelekeea kaskazini siku mpya za mwezi. **4** Sadaka ya kuteketezwa ambayo na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi. **20** mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na Sabato dume asiyekuwa na dosari. **5** Sadaka ya unga kwa chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kondoo dume asiyekuwa na dosari. **6** Sadaka ya unga walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka kwa kuwa watu watatakawas.” **21** Kisha akanileta kwenye ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, uzungu na uzio, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga. **7** Atatengeneza nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na Katika siku ya mwezi mpya atatooa ng’ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari. **8** Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia uwanja. **22** Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya Katika kuingilia, kila mmoja kuingilia kupitia lango la kusini; na kila atakayeingilia kupitia lango la kusini atatoka kupitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja. **9** Lakini wakati watu wa nchi watakakuja kwa na nzio nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya atakuwa efa moja ya unga kwa ng’ombe mmoja na efa jiwe. **24** Yule mtu akanambia, “Haya maji yanatoka kwenda pande za nchi ya mashariki na chini hata Araba; haya maji hutiririka kwenye Bahari ya Chumvi itafanya kuwa mapya. **10** Kisha itatokea kwamba kiumbe hai kisongamanacho kitaishi mahali maji yanapoelekea; kutakuwa na samaki wengi, kwenye hayo maji yatiririkayo huko. Itafanya maji ya chumvi kuwa mapya. Kila kitu kitaishi popote mto utakapoelekea. **11** Kisha itatokea kwamba wavuvi wa En Gedii watasimama karibu na maji, na kutakuwa na

sehemu ya kutandazia nyavu za samaki karibu na En Eglaimu. Kutakuwa na samaki nyingi za aina tofauti tofauti katika Bahari ya Chumvi, kama samaki kwenye Bahari Kuu kwa wingu wao. **11** Lakini Bahari ya Chumvi ikajaa maji na matope hayataachwa mapya; yataachwa yawe kwa ajili ya kutengeneza chumvi. **12** Karibu na huo mto juu ya ukingo wake, pande zote, aina zote za miti utazaa chakula. Majani yake hayatanyauka na matunda yake hayataacha kukua. Kila mwezi miti itazaa matunda, kwa sababu maji kutoka patakatifu yatatirirka kwenda kwenye hiyo miti. Matunda yake yatakuwa kwa ajili ya chakula, na majani yake yatakuwa kwa ajili ya dawa. **13** Bwana Yahwe asema hivi: Hii itakuwa nija ambayo mtaigawanya nchi kwa ajili ya kabilo kumi na mbili za Israeli: Yusufu atakuwa na mafungu mawili. **14** Mtaigawa kila mtu sawa sawa ambayo niliinua mkono wangu na kuapa kuwapa baba zenu. Hii nchi itakuja kuwa urithi kwenu. **15** Huu utakuwa mpaka wa nchi upande wa kaskazini kutoka Bahari Kubwa kwa njia ya Hethloni, na kisha kuelekeea Zedada. **16** Kisha mpaka utaenda hata Berotha, hadi Sibraimu, iliyopo kati ya Damaskasi na Hamathi, na kisha hata Hazer-hatikoni, iliyopo karibu na mpaka wa Haurani. **17** Hivyo mpaka utaenda kutoka kwenye bahari hadi Hazar-enoni kwenye mpaka wa Damaskasi na Hamathi hata kaskazini. Huu utakuwa upande wa kaskazini. **18** Kwa upande wa mashariki, kati ya Haurani na Damaskasi na kati ya Geliadi na nchi ya Israeli kutakuwa na mto Yordani. Mtapima kutoka kwenye mpaka hata kwenye bahari ya mashariki; huo wote utakuwa mpaka wa mashariki. **19** Kisha upande wa kusini: kusini mwa Tamari hadi kwenye maji ya Meriba Kadeshi, kijito cha Misri hata Bahari Kuu, na upande wa kusini kuelekeea kusini. **20** Kisha mpaka wa magharibi utakuwa Bahari Kuu utaelekeea hata nyuma ya Hamathi. Huu utakuwa upande wa mgharibi. **21** Kwa njia hii mtaigawanya hii nchi kwa ajili yenu wenye, kwa kabilo za Israeli. **22** Hivyo mtagawana urithi kwa ajili yenu wenye, na kwa ajili ya wageni walio kati yenu, wale watakaozaa watoto kati yenu na waliokuwa, kati yenu, kama wazaliwa wa watu wa Israeli. Mtapewa urithi mionganoni mwa makabilo ya Israeli. **23** Kisha itatokea kwamba wageni watakuwa pamoja na kabilo mionganoni mwa yule anayeishi. Mtapatia urithi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

na mpaka wa Naftali kutoka upande wa mashariki hata mgharibi, Manase atakuwa na fungu moja. **5** Kupakana na mpaka wa Manase kutoka upande wa mashariki hata mgharibi, Efraim atakuwa na fungu moja. **6** Kupakana na mapaka wa Efraim kutoka mashariki hata mgharibi, Rubeni atakuwa na fungu moja. **7** Kupakana na mpaka wa Rubeni kutoka mashariki hata mgharibi, Yuda atakuwa na fungu moja. **8** Sadaka ya nchi ambayo mtaifanya itakuwa karibu na mpaka wa Yuda na hapohapo kutoka upande wa mashariki hata upande wa mgharibi; itakuwa ridhaa elfu ishirini na tano upana. Urefu unakaribiana na fungu la kabilo moja kutoka upande wa mashariki hata upande wa mgharibi, na hekalu litakuwa katikati yake. **9** Huu mji mtakao utoa sadaka kwa ajili ya Yahwe utakuwa na ridhaa elfu ishirini na tano urefu wake na ridhaa elfu kumi upana. **10** Haya yatakuwa matoleo ya hili fungu takatifu la nchi: makuhani watakuwa na nchi watakayopewa kipimo chake ridhaa elfu ishirini na tano urefu kwa upande kaskazini; ridhaa elfu kumi upana upande wa mgharibi; urefu wa ridhaa elfu kumi upande wa mgharibi; na urefu ritaha elfu ishirini na tano upande wa kusini, pamoja na mahali patakatifu pa Yahwe katikati yake. **11** Hii itakuwa wakfu na makuhani wa safu ya Zadoki, aliyenitumikia kwa uaminifu na ambaye hakwenda nje ya mstari wakati watu wa Israeli walipoende nje ya mstari, kama Walawi walivyofanya. **12** Sadaka yao itakuwa fungu la hiyo nchi takatifu sana, karibu na mpaka wa Walawi. **13** Nchi ya Walawi karibu na mpaka wa nchi ya makuhani itakuwa ridhaa elfu ishirini na tano urefu na ridhaa elfu kumi upana. Urefu wote wa eneo la nchi utakuwa ridhaa elfu ishirini na tano urefu na ridhaa elfu ishirini upana. **14** Hawataiuzu au kuibadilisha; hakuna malimbuko ya hiyo nchi ya Israeli itakayogawanya kutoka haya maeneo, kwa kuwa yote ni matakatifu kwa ajili ya Yahwe. **15** Nchi iliyobaki, ridhaa elfu kumi na tano upana na ridhaa elfu ishirini na tano urefu, itakuwa kwa wote wanayoitumia hiyo nchi, nyumba, na sehemu ya malisho; huo mji utakuwa katikati yake. **16** Hivi ndivyo vitakuwa vipimo vy a mji: upande wa kaskazini utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; upande wa kusini utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; upande wa magharibi utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; na magharibi itakuwa ridhaa 4, 500 urefu. **17** Kutakuwa na malisho ya mji kuelekeea kaskazini, ridhaa 250 kwenda chini; hata kusini, ridhaa

48 Haya ndiyo majina ya makabila. Kabilia la Dani litapokea sehemu moja ya nchi; mipaka yake itakuwa karibu na upande wa mashariki mpaka wa Israeli karibu na njia ya Hethloni na Lebo Hamathi. Mpaka wake utaenda hata karibu na Hazari Enani na karibu na mpaka wa Damaskasi hata upande wa kaskazini na kisha karibu na Hamathi. Mpaka wa Dani utaenda kutoka mashariki moja kwa moja hata Bahari Kubwa. 2 Kupakana na mpaka wa Dani, kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi, Asheri itakuwa na fungu moja. 3 Kupakana na mpaka wa Asheri kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Naftali atakuwa na fungu moja. 4 Kupakana

na mpaka wa Naftali kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Manase atakuwa na fungu moja. 5 Kupakana na mpaka wa Manase kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Efraim atakuwa na fungu moja. 6 Kupakana na mapaka wa Efraim kutoka mashariki hata magharibi, Rubeni atakuwa na fungu moja. 7 Kupakana na mpaka wa Rubeni kutoka mashariki hata magharibi, Yuda atakuwa na fungu moja. 8 Sadaka ya nchi ambayo mtaifanya itakuwa karibu na mpaka wa Yuda na hapohapo kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi; itakuwa ridhaa elfu ishirini na tano upana. Urefu unakaribiana na fungu la kabilo moja kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi, na hekalu litakuwa katikati yake. 9 Huu mji mtakao utoa sadaka kwa ajili ya Yahwe utakuwa na ridhaa elfu ishirini na tano urefu wake na ridhaa elfu kumi upana. 10 Haya yatakuwa matoleo ya hili fungu takatifu la nchi: makuhani watakuwa na nchi watakayopewa kipimo chake ridhaa elfu ishirini na tano urefu kwa upande kaskazini; ridhaa elfu kumi upana upande wa magharibi; urefu wa ridhaa elfu kumi upande wa magharibi; na urefu riithaa elfu ishirini na tano upande wa kusini, pamoja na mahali matakatifu pa Yahwe katikati yake. 11 Hii itakuwa wakfu na makuhani wa safu ya Zadoki, alienitumikia kwa uaminifu na ambaye hakwenda nje ya mstari wakati watu wa Israeli walipoenda nje ya mstari, kama Walawi walivofanya. 12 Sadaka yao itakuwa fungu la hiyo nchi takatifu sana, karibu na mpaka wa Walawi. 13 Nchi ya Walawi karibu na mpaka wa nchi ya makuhani itakuwa ridhaa elfu ishirini na tano urefu na ridhaa elfu kumi upana. Urefu wote wa eneo la nchi utakuwa ridhaa elfu ishirini na tano urefu na ridhaa elfu ishirini upana. 14 Hawataiuzu au kuibadilisha; hakuna malimbuko ya hiyo nchi ya Israeli takayogawanywa kutoka haya maeneo, kwa kuwa yote ni matakatifu kwa ajili ya Yahwe. 15 Nchi iliyobaki, ridhaa elfu kumi na tano upana na ridhaa elfu ishirini na tano urefu, itakuwa kwa wote wanayoitumia hiyo nchi, nyumba, na sehemu ya malisho; huo mji utakuwa katikati yake. 16 Hivi ndivyo vitakuwa vipimo vya mji: upande wa kaskazini utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; upande wa kusini utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; upande wa magharibi utakuwa ridhaa 4, 500 urefu; na magharibi itakuwa ridhaa 4, 500 urefu. 17 Kutakuwa na malisho ya mji kuelekea kaskazini, ridhaa 250 kwenda chini; hata kusini, ridhaa 250 kwenda chini; kuelekea mashariki, ridhaa 250 kwenda chini, na kuelekea magharibi ridhaa 250 kwenda chini. 18 Eneo lillibaki la matoleo matakatifu litanyooshwa ridhaa elfu kumi hata mashariki na ridhaa elfu kumi kuelekea magharibi. Litanyooshwa karibu na mpaka wa matoleo matakatifu, na mazao yake yatakuwa chakula kwa ajili ya wale wanaofanya kazi katika nchi. 19 Wale wafanyakazi katika mji, watu wote wa kabilo za Israeli, watalilima niyo nchi. 20 Matoleo yote ya nchi yatapimwa ridhaa elfu ishirini na moja kwa ridhaa elfu ishirini na tano. Kwa njia mii mtatengeneza matoleo matakatifu ya nchi, pamoja na nchi kwa ajili mji. 21 Mabaki ya nchi mojawapo upande

wa matoleo matakatifu na eneo la mji litakuwa kwa ajili ya mwana wa mfalme. Eneo la nchi ya mwana wa mfalme kuelekea mashariki litanyooshwa kwa ridhaa elfu ishirini na tano kutoka kwenye mpaka wa matoleo matakatifu hata mpaka wa mashariki-na eneo lake kuelekea mpaka wa magharibi. Katikati kutakuwa matolea matakatifu, na mahali patakatifu pa hekalu patakuwa katikati yake. **22** Nchi imenyooka kutoka mali ya Walawi na eneo la mji katikati yake litakuwa kwa ajili ya mwana wa mfalme; itakuwa kati ya mpaka wa Yuda na mpaka wa Benjamini-hiyo nchi itakuwa kwa ajili ya mwana wa mfame. **23** Kwa kabila zitakazobaki, mafungu yao yataunganishwa kutoka upande wa mashariki. Benjamini atapokea fungu moja. **24** Kupakana na mpaka wa Benjamini kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Simioni atakuwa na fungu moja. **25** Kupakana na mpaka wa Isakari kutakuwa na fungu moja. **26** Kupakana na mpaka wa Isakari kutoka mashariki hata magharibi, Zebuloni atakuwa na fungu moja. **27** Hata kusini mwa mpaka wa Zebuloni, kutoka upande wa mashariki hata upande wa magahribi, kutakuwa na nchi ya Gadi-fungu moja. **28** Mpaka wa kusini mwa Gadi kutanyooshwa kutoka Tamari hata kwenye maji ya Meriba Kadeshi, mbele hadi kijito cha Misri, na kisha hata Bahari kuu. **29** Hii ndiyo nchi ambayo mtakazo gawana; kutakuwa na urithi wa makabila ya Israeli. Haya yatakuwa mafungu yao. Hivi ndiyyi Bwana Yahwe asemavyo. **30** Hawa ndio watakaoishi kutoka kwenye nchi: upande wa kaskazini, ambapo patapimwa ridhaa 4, 500 kwa urefu, **31** kutakuwa na malango matatu, yaitwayo kwa ajili ya Israeli: lango moja kwa ajili ya Rubeni, lango moja kwa ajili ya Yuda, na lango moja kwa ajili ya Walawi. **32** Kwa upande wa mashariki, ambapo patapimwa ridhaa 4, 500 kwa urefu, kutakuwa na malango matatu: lango moja kwa ajili ya Yusufu, lango moja kwa ajili ya Benjamini, na lango moja kwa ajili ya Dani. **33** Kwa upande wa mashariki, kutakuwa na kipimo cha ridhaa 4, 500 urefu, kutakuwa na malango matatu: lango moja kwa ajili ya Simioni, lango moja kwa ajili ya Isakari, na moja kwa ajili ya Zebuloni. **34** Kwa upande wa magharibi, ambao kipimo chake kitakuwa ridhaa 4, 500, kutakuwa ba malango matatu: lango moja kwa ajili ya Gadi, lango moja kwa ajili ya Asheri, na lango moja kwa ajili ya Naftali. **35** Umbali kuuzunguka mji utakuwa ridhaa elfu kumi na nane; kutoka hiyo siku, jina la huo mji litakuwa "Yahwe yupo hapo."

Danieli

1 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuja Yerusalemu na kuuzunguka mji ili kuzuia mahitaji yake yote. **2** Bwana alimpa Nebukadneza ushindii dhidi ya Yehoyakimu mfalme wa Yuda, na alimpatia vitu vitakatifu kutoka nyumba ya Mungu. Alivipeleka vitu hivyo mpaka

katika nchi ya Babeli, kwa nyumba ya mungu wake, na aliviweka vitu vitakatifu katika hazina ya mungu wake.

3 Mfalme akamwambia Ashipenazi, afisa wake mkuu, awalete baadhi ya watu wa Israeli, wa familia ya

kifalme na za kiungwana - **4** vijana wasio na hila, wenye

mwonekano wa kuvutia, wenye ujuzi katika hekima yote,

wenye kujawa na ufahamu na weledi, na wenye sifa za

katika ikulu ya mfalme. Alitakiwa kuwafundisha

maandiko na lugha ya Babeli. **5** Mfalme aliwatengea

kwa ajili yao fungu kutoka katika chakula chake kizuri

kwa kila siku na katika divai aliyokunywa. Vijana hawa

walitakiwa kufunzwa kwa miaka mitatu, na baada ya

hapo, wangeweza kumtumikia mfalme. **6** Miongoni mwao

walikuwa ni Daniell, Hanania, Mishaeli, na Azaria, baadhi

ya watu wa Yuda. **7** Afisa mkuu aliwapa majina: Danieli

alimwita Belteshaza, Hanania alimwita Shadraka, Mishaeli

alimwita Meshaki, na Azaria alimwita Abedinego. **8** Lakini

aliinua katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi

mwenyewe kwa chakula kizuri cha mfalme wala kwa

divai ambayo alikunywa. **9** Basi, aliomba ruhusa kutoka

mfalme kufutia kichwa changu kwa

kwake. **10** Afisa mkuu alimwambia Danieli, "Ninamwogopa

bwana wangu mfalme. Ameagiza aina ya chakula na

kundi lote hapo hapakuwa na wa kuwalinganisha na akina Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria. Walisimama mbele ya mfalme, wakiwa tayari kumtumikia. **20** Katika kila swali la hekima na ufahamu ambalo mfalme aliwaliliza, aliwakuta wakiwa na uwezo mara kumi kuliko waganga wote na wale waliojidai kusema na wafu, waliokuwa katika ufalme wake wote. **21** Danieli alikuwa hapo mpaka mwaka wa kwanza wa Mfalme Koreshi.

2 Katika mwaka wa pili wa utawala wa Nebukadneza, alikuwa na ndoto. Akili yake ilisumbuka, na hakuweza

kulala. **2** Ndipo mfalme alipowaita waganga na wale wenye kuongea na wafu. Lakini pia aliwaita wachawi na

watu wenye hekima. Aliwataka wamwambie juu ya ndoto

zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme. **3**

Mfalme akawambia, "Nilikuwa na ndoto, na akili yangu

ina mashaka nataka kujua ndoto hiyo nini maana yake."

Kisha watu wenye hekima wakamwambia mfalme

katika Kiaramaiki, "Mfalme, aishi milele! Twambie sisi

ndoto, watumishi wako, nasi tutaifunua maana yake."

5 Mfalme akawajibu watu wenye hekima, "Jambo hili

limeshamalizika. Kama hamtaweza kuiweka wazi ndoto

kwangu na kuitafsiri, miili yenu itakatwa vipande vipande

na nyumba zenu zitafanywa kuwa vichuguu vya uchafu. **6**

Lakini kama mtaniambia ndoto na maana yake, mtapokea

zawadi kutoka kwangu, thawabu, na heshima kubwa. Basi

Danieli aliinua katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi

niambie ndoto na maana yake." **7** Wakamjibu tena na

mwenyewe kwa chakula kizuri cha mfalme wala kwa

kusema, "Mfalme na atuambie, watumishi wake, ndoto nasi

tukwambia maana yake." **8** Mfalme akawajibu, "Ninajua

kwa afisa mkuu ili kwamba asije akajitia uchafu yeze

kwa hakika mnahtaji muda zaidi kwasababu mmeona

mwenyewe. Hivyo, Mungu alimpa Danieli kibali na huruma

maamuzi yangu ni magumu kuhusu jambo hili. **9** Lakini

kupitia katika heshima ambayo afisa mkuu alikuwa nayo

kama hamtaweza kuniambia ndoto, kuna sentensi moja tu

kwake. **10** Afisa mkuu alimwambia Danieli, "Ninamwogopa

kwa ajili yenu. Mmeamua kuanda uongo na maneno

bwana wangu mfalme. Ameagiza aina ya chakula na

ya kudanganya ambayo mmekubaliana kwa pamoja

vinywaji mnavyotakiwa kutumia. Kwa nini awaone ninyi

kuniambia mpaka pale nitakopbadili akili zangu. Basi,

mkiwa mnaonekana vibaya kuliko vijana wengine wa

niambieni ndoto, na kisha nitajua kuwa mnaweza kuitafsiri

umri wenu? Mfalme aweza kukitwa kichwa changu kwa

kwa ajili yangu." **10** Watu wenye hekima wakamjibu

sababu yenu. **11** Kisha Danieli akamwambia msimamizi

mfalme, "Hakuna mtu katika dunia anayeweza kutimiza

ambaye afisa mkuu alikuwa amemweka juu ya Danieli,

matakwa ya mfalme. Hakuna mfalme yoyote mkuu na

Hanania, Mishaeli, na Azaria. **12** Alisema, "Tafadhari

mfalme wenyewe nguvu ambaye alishataka jambo kama

hilo tujaribuni, sisi watumishi wako kwa siku kumi. Tupatiene

kutoka kwa wachawi, wala wenye kuongea na wafu, wala

tu mboga mboga za kula na maji ya kunywa. **13** Kisha

mwende hekima. **11** Kile anachokitaka mfalme ni kigumu,

ulinganishe mwonekano wetu na mwonekano wa vijana

wanaokula vyakula vya mfalme, na mtutendee, sisi watu

lilimfanya mfalme akasirike na kughadhabika sana,

alikubaliana naye kufanya hivi, na aliwajaribu kwa siku

kumi. **15** Katika mwisho wa siku kumi mwonekano wao

ulikuwa ni wenye afya nzuri kuliko wa wale vijana waliokul

wa yake. **16** Basi, msimamizi alliondoa fungu

lao la chakula na vivywaji vyao na walipewa mboga

tu. **17** Na kuhusu vijana hawa nne Mungu aliwapa

uelewa na ufahamu katika maandiko yote na hekima,

na Danieli aliweza kupambanua aina zote za maono na

ndoto. **18** Katika mwisho wa muda uliokuwa umepangwa

na mfalme kuwaleta ndani, afisa mkuu aliwaleta mbele ya

kwake. **19** Mfalme aliongea nao, na mionganoni mwa

kwake. **20** Basi aliwataka wamwambie juu ya ndoto

zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme. **21**

Danieli alikuwa hapo mpaka mwaka wa kwanza wa Mfalme

Koreshi.

2 Katika mwaka wa pili wa utawala wa Nebukadneza,

alikuwa na ndoto. Akili yake ilisumbuka, na hakuweza

kulala. **2** Ndipo mfalme alipowaita waganga na wale

wenye kuongea na wafu. Lakini pia aliwaita wachawi na

watu wenye hekima. Aliwataka wamwambie juu ya ndoto

zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme. **3**

Mfalme akawambia, "Nilikuwa na ndoto, na akili yangu

ina mashaka nataka kujua ndoto hiyo nini maana yake."

Kisha watu wenye hekima wakamwambia mfalme

katika Kiaramaiki, "Mfalme, aishi milele! Twambie sisi

ndoto, watumishi wako, nasi tutaifunua maana yake."

5 Mfalme akawajibu watu wenye hekima, "Jambo hili

limeshamalizika. Kama hamtaweza kuiweka wazi ndoto

kwangu na kuitafsiri, miili yenu itakatwa vipande

na nyumba zenu zitafanywa kuwa vichuguu vya uchafu. **6**

Lakini kama mtaniambia ndoto na maana yake, mtapokea

zawadi kutoka kwangu, thawabu, na heshima kubwa. Basi

Danieli aliinua katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi

niambie ndoto na maana yake." **7** Wakamjibu tena na

mwenyewe kwa chakula kizuri cha mfalme wala kwa

kusema, "Mfalme na atuambie, watumishi wake, ndoto nasi

tukwambia maana yake." **8** Mfalme akawajibu, "Ninajua

kwa afisa mkuu ili kwamba asije akajitia uchafu yeze

kwa hakika mnahtaji muda zaidi kwasababu mmeona

mwenyewe. Hivyo, Mungu alimpa Danieli kibali na huruma

maamuzi yangu ni magumu kuhusu jambo hili. **9** Lakini

kupitia katika heshima ambayo afisa mkuu alikuwa nayo

kama hamtaweza kuniambia ndoto, kuna sentensi moja tu

kwake. **10** Afisa mkuu alimwambia Danieli, "Ninamwogopa

kwa ajili yenu. Mmeamua kuanda uongo na maneno

bwana wangu mfalme. Ameagiza aina ya chakula na

ya kudanganya ambayo mmekubaliana kwa pamoja

vinywaji mnavyotakiwa kutumia. Kwa nini awaone ninyi

kuniambia mpaka pale nitakopbadili akili zangu. Basi,

mkiwa mnaonekana vibaya kuliko vijana wengine wa

niambieni ndoto, na kisha nitajua kuwa mnaweza kuitafsiri

umri wenu? Mfalme aweza kukitwa kichwa changu kwa

kwa ajili yangu." **10** Watu wenye hekima wakamjibu

sababu yenu. **11** Kisha Danieli akamwambia msimamizi

mfalme, "Hakuna mtu katika dunia anayeweza kutimiza

ambaye afisa mkuu alikuwa amemweka juu ya Danieli,

matakwa ya mfalme. Hakuna mfalme yoyote mkuu na

Hanania, Mishaeli, na Azaria. **12** Alisema, "Tafadhari

mfalme wenyewe nguvu ambaye alishataka jambo kama

hilo tujaribuni, sisi watumishi wako kwa siku kumi. Tupatiene

kutoka kwa wachawi, wala wenye kuongea na wafu, wala

tu mboga mboga za kula na maji ya kunywa. **13** Kisha

mwende hekima. **11** Kile anachokitaka mfalme ni kigumu,

ulinganishe mwonekano wetu na mwonekano wa vijana

waliokulka wale wote waliojulikana kwa hekima yao ni

vyakula vya kifalme. **16** Basi, msimamizi alliondoa fungu

lao la chakula na vivywaji vyao na walipewa mboga

tu. **17** Na kuhusu vijana hawa nne Mungu aliwapa

uelewa na ufahamu katika maandiko yote na hekima,

na Danieli aliweza kupambanua aina zote za maono na

ndoto. **18** Katika mwisho wa muda uliokuwa umepangwa

na mfalme kuwaleta ndani, afisa mkuu aliwaleta mbele ya

kwake. **19** Mfalme aliongea nao, na mionganoni mwa

kwake. **20** Basi aliwataka wamwambie juu ya ndoto

zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme. **3**

Mfalme akawambia, "Nilikuwa na ndoto, na akili yangu

ina mashaka nataka kujua ndoto hiyo nini maana yake."

Kisha watu wenye hekima wakamwambia mfalme

katika Kiaramaiki, "Mfalme, aishi milele! Twambie sisi

ndoto, watumishi wako, nasi tutaifunua maana yake."

5 Mfalme akawajibu watu wenye hekima, "Jambo hili

limeshamalizika. Kama hamtaweza kuiweka wazi ndoto

kwangu na kuitafsiri, miili yenu itakatwa vipande

na nyumba zenu zitafanywa kuwa vichuguu vya uchafu. **6**

Lakini kama mtaniambia ndoto na maana yake, mtapokea

zawadi kutoka kwangu, thawabu, na heshima kubwa. Basi

Danieli aliinua katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi

niambie ndoto na maana yake." **7** Wakamjibu tena na

mwenyewe kwa chakula kizuri cha mfalme wala kwa

kusema, "Mfalme na atuambie, watumishi wake, ndoto nasi

tukwambia maana yake." **8** Mfalme akawajibu, "Ninajua

kwa afisa mkuu ili kwamba asije akajitia uchafu yeze

kwa hakika mnahtaji muda zaidi kwasababu mmeona

mwenyewe. Hivyo, Mungu alimpa Danieli kibali na huruma

maamuzi yangu ni magumu kuhusu jambo hili. **9** Lakini

kupitia katika heshima ambayo afisa mkuu alikuwa nayo

kama hamtaweza kuniambia ndoto, kuna sentensi moja tu

kwake. **10** Afisa mkuu alimwambia Danieli, "Ninamwogopa

kwa ajili yenu. Mmeamua kuanda uongo na maneno

bwana wangu mfalme. Ameagiza aina ya chakula na

ya kudanganya ambayo mmekubaliana kwa pamoja

vinywaji mnavyotakiwa kutumia. Kwa nini awaone ninyi

kuniambia mpaka pale nitakopbadili akili zangu. Basi,

mkiwa mnaonekana vibaya kuliko vijana wengine wa

niambieni ndoto, na kisha nitajua kuwa mnaweza kuitafsiri

umri wenu? Mfalme aweza kukitwa kichwa changu kwa

kwa ajili yangu." **10** Watu wenye hekima wakamjibu

sababu yenu. **11** Kisha Danieli akamwambia msimamizi

mfalme, "Hakuna mtu katika dunia anayeweza kutimiza

ambaye afisa mkuu alikuwa amemweka juu ya Danieli,

matakwa ya mfalme. Hakuna mfalme yoyote mkuu na

Hanania, Mishaeli, na Azaria. **12** Alisema, "Tafadhari

mfalme wenyewe nguvu ambaye alishataka jambo kama

hilo tujaribuni, sisi watumishi wako kwa siku kumi. Tupatiene

kutoka kwa wachawi, wala wenye kuongea na wafu, wala

tu mboga mboga za kula na maji ya kunywa. **13** Kisha

mwende hekima. **11** Kile anachokitaka mfalme ni kigumu,

ulinganishe mwonekano wetu na mwonekano wa vijana

waliokulka wale wote waliojulikana kwa hekima yao ni

vyakula vya kifalme. **16** Basi, msimamizi alliondoa fungu

lao la chakula na vivywaji vyao na walipewa mboga

tu. **17** Na kuhusu vijana hawa nne Mungu aliwapa

uelewa na ufahamu katika maandiko yote na hekima,

na Danieli aliweza kupambanua aina zote za maono na

ndoto. **18** Katika mwisho wa muda uliokuwa umepangwa

na mfalme kuwaleta ndani, afisa mkuu aliwaleta mbele ya

kwake. **19** Mfalme aliongea nao, na mionganoni mwa

kwake. **20** Basi aliwataka wamwambie juu ya ndoto

zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme. **3**

Mfalme akawambia, "Nilikuwa na ndoto, na akili yangu

ina mashaka nataka kujua ndoto hiyo nini maana yake."

Kisha watu wenye hekima wakamwambia mfalme

katika Kiaramaiki, "Mfalme, aishi milele! Twambie sisi

ndoto, watumishi wako, nasi tutaifunua maana yake."

5 Mfalme akawajibu watu wenye hekima, "Jambo hili

limeshamalizika. Kama hamtaweza kuiweka wazi ndoto

kwangu na kuitafsiri, miili yenu itakatwa vipande

na nyumba zenu zitafanywa kuwa vichuguu vya uchafu. **6**

Lakini kama mtaniambia ndoto na maana yake, mtapokea

zawadi kutoka kwangu, thawabu, na heshima kubwa. Basi

Danieli aliinua katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi

na akaomba ahadi ya muda wa kuonana na mfalme ili limechongwa, ingawa si kwa mikono ya wanadamu, na kwamba aweze kuwasilisha tafsiri kwa mfalme. **17** Kisha liliipiga sanamu katika miguu yake ya chuma na udongo, Danieli alilinga ndani ya nyumba na aliwaelezea Hanania, na ponda ponda. **35** Kisha chuma, udongo, fedha, na Mishaeli, na Azaria, kile kilichotokea. **18** Aliwasihii kutafuta dhahabu zilivunja katika vipande vipande kwa wakati rehema kutoka kwa Mungu wa mbinguni kuhusiana na siri mmoja na yakawa kama makapi yaliyo katika sakifu hii ili kwamba yeche na wao wasije wakauawa pamoja na za kupuria kipindi cha kiangazi. Upepo huyapeperushia watu wengine waliosalia waliojulikana kuwa na hekima mbali na hakuna alama inayoachwa. Lakini jiwe liliipojiga katika Babeli. **19** Usiku ule siri ilifunuliwa kwa Danieli katika sanamnu likawa mlima mkubwa na kujaza dunia yote. maono. Kisha Danieli akamtuka Mungu wa mbinguni **36** Hii ndio ilikuwa ndotoyako. Na sasa tutamwambia **20** na kusema, "Litukuzwa jina la Mungu milele na milele; kwa kuwa hekima na nguvu ni zake. **21** Anabadii wakati wafalme maana yake. **37** Wewe, mfalme, ni mfalme wa na majira; anaondoa wafalme na kuweka wafalme katika ufalme, nguvu, uweza na heshima. **38** Amevitya mkononi viti vyao vya enzi. Anawapa hekima wenye hekima na mwako sehemu ambazo binadamu huishi. Amekupa ufahamu kwa wenye weledi. **22** Hufunua vitu vya chini wanyama wa mwituni na ndege wa angani katika mkonono na vilifichika kwa sababu anajua kile kilicho gizani, naye wako, na amekufanya wewe utawale juu yao wote. Wewe anaishi pamoja na mwanga. **23** Mungu wa baba zetu, u kichwa cha dhahabu cha sanamu. **39** Baada yako, ninakushukuru na kukutukuza wewe kwa ajili ya hekima ufalme mwagine utainuka ambao ni mdogo kwako, na na nguvu uliyonipa. Sasa umeyafanya yawe wazi kwetu hata ufalme wa tatu wa shaba utatawala juu ya dunia yale tuliyokuomba; umetujulisha mambo yamhusuyo yote. **40** Kutakuwa na ufalme wa tatu, wenye nguvu kama mafalme." **24** Ndipo Danieli alienda kumwona Arioki (yule chuma, kwa kuwa chuma huvunja vipande vipande vitu ambaye mafalme alimchagua kuua kila kila mtu aliyekuwa vingine na kuponda ponda kila kitu. Itaviharibu vitu hivi na hekima katika Babeli), Alimwendea na kumwambia, vyote na kuvisaga. **41** Kama vile ulivyoonaa, miguu na "Usiwauwe watu wenye hekima katika Babeli. Nipeleke vidole vilikuwa kwa sehemu vimetengenezwa kwa udongo kwa mafalme na nitamwonesha mafalme tafsiri ya ndoto na kwa sehemu vimefanywa kwa chuma, hivyo utakuwa yake." **25** Kisha Arioki kwa haraka alimleta Danieli mbele ni ufalme uliogawanyika; baadhi ya nguvu za chuma za mafalme na kusema, "Nimempata mionganii wa watu wa zitakuwa ndani yake, kama tu ulivyoonaa kuwa chuma mateka wa Yuda mtu ambaye atafunua maana ya ndoto kimechanganyikan na udongo laini. **42** Kama vile vidole ya mafalme." **26** Mafalme akamwambia Danieli (ambaye alikuwa akiita Beliteshaza), "Je unaweza kunimbia ndoto niliyoiona na maana yake?" **27** Danieli alimjibuu mafalme vya miguuni vilivyokuwa kwa sehemu vimetengenezwa na kusema, "Siri ambayo mafalme ameiomba haiwezi kwa chuma na kwa sehemu vimetengenezwa kwa udongo kufunuliwa na watu wenye hekima, wala wale wenye kimechanganywa na udongo laini, na hivyo na watu kuongea na wafu, wala wachawi, na wala wataalamu watakuwa wamechanganyikana; hawakaa kwa pamoja, wa nyota. **28** Isipokuwa kuna Mungu ambaye anaishi kama vile chuma kisivyyoweza kushikamana na udongo mbinguni, ambaye hufunua siri, na amekwisha kukujulisha 44 Katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni wewe, mafalme Nebukadneza, kile kitakachotokea katika siku zijazo. Hizi ndizo Ndoto na maono ya akili zako kushindwa na watu wengine. Utazivunja falme zingine uliyoyaona wakati ulipokuwa umelala kitandani mwako. **29** vipande vipande na kuzikomesha zote, nao utadumu Na kwako Wewe, mafalme, mawazo yako kitandani mwako mafalme. **45** Kama tu ulivyoonaa, jiwe lilichongwa kutoka katika yaliikuwa ni juu ya mambo yajayo, na yule afichuaye mlima, lakini si kwa mikono ya wanadamu. Lilitunjia vunja siri ameifanya ijulikane kwako kuhusu kile kilicho karibu chuma, shaba, udongo, fedha, na dhahabu katika vipande kutokea. **30** Na kuhusu mimi, siri hii haikufunuliwa kwangu tafisiri yake ni ya kuaminika. **46** Mafalme Nebukadneza wewe, mafalme, uweze kufahamu maana, na ili kwamba kitakachotokea baada ya haya. Ndoto ni ya kweli na yoyote anayeishi. Siri hii imefunuliwa kwangu ili kwamba tafisiri yake ni ya kuaminika. **47** Mafalme alimwambia Danieli, "Hakika Mungu ikuwa yaliikuwa na yenyenye kung'a, ilisimama mbele kwake. **48** Ndipo mafalme alimfanya Matiti yake na mikono ilikuwa ya fedha. Sehemu ya katikati Danieli kuwa wa kuheshiwa sana na alimpa zawadi na mapaja yake yaliikuwa yametengenezwa kwa shaba, nyinyi nzuri. Alimfanya kuwa mtawala juu ya jimbo lote la **33** na miguu yake ilikuwa imetengenezwa kwa chuma. Babeli. Danieli akawa liwali mkuu juu watu wenye hekima Miguu yake ilikuwa ilitengenezwa kwa sehemu chuma na wa Babeli. **49** Danieli alipeleka omby kwa mafalme, na sehemu kwa udongo. **34** Ulitazama juu, na jiwe liliikuwa mafalme aliwateua Shadraka, Meshaki na Abedinego kuwa

watawala juu ya jimbo la Babeli. Lakini Danieli alisalia katika ikulu ya mfalme.

3 Mfalme Nebukadneza alitengeneza sanamu ya dhababu ambayo ilikuwa na urefu wa dhira sitini na upana dhira sita. Ailiweka katika uwanda wa Dura katika jimbo la Babeli. **2** Kisha Nebukadneza altuma ujumbe wa kuwaita pamoja magavana wote wa majimbo, magavana wa mikoa, na magavana wa vijiji, pamoja na washauri, wahazini, waamuzi, mahakimu, na maafisa wengine wakuu wa majimbo ili waje kwa ajili ya uzinduzi wa sanamu aliyokuwa ameiweka. **3** Ndipo magavana wa majimbo, magavana wa mikoa, na magavana wa vijiji, pamoja na washauri, wahasibu, waamuzi, mahakimu, na maafisa wa juu wa majimbo walikusanyika kwa pamoja katika uzinduzi wa sanamu ambayo Nebukadneza aliyokuwa ameiweka. Walisimama mbele yake. **4** Kisha mtangazaji alipiga kelele, "Enyi watu, mataifa, na lugha mmeamriwa **5** kwamba mtakaposikia sauti za pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari na aina zote za muziki, ni sharti kuanguka na kuisujidua ninyi wenye sanamu ya dhababu ambayo Mfalme Nebukadneza alikuwa ameiweka. **6** Na ye yeyote asiyehanguka na kuiabuda, kwa wakati huo huo atattupwa katika tanuru la moto." **7** Basi watu walilposikia sauti za pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari na aina zote za muziki, watu wote, mataifa na lugha walanguka na kuisujidua wao wenye sanamu ya dhababu ambayo Nebukadneza mfalme alikuwa ameiweka. **8** Wakati huu baadhi ya Walkadayo waliku na kuleta mashitaka kinyume na Wayahudi. **9** Walimwambia mfalme Nebukadneza, "mfalme aishi milele! **10** Ewe mfalme, umeweka amri kwamba kila mtu aisikiye sauti ya pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari, na aina zote za muziki, lazima kuanguka na kuisujidua sanamu ya dhababu. **11** Mtu ye yeyote asiyehanguka na kuiabudu sharti atupwe katika tanuru linalowaka moto. **12** Sasa kuna baadhi ya Wayahudi amba o umewaweka juu masuala ya jimbo la Babeli; majina yao ni Shadraka, Meshaki, na Abednego. Mfalme, hawa watu hawakutii wewe. Hawataiabudu, kuitumikia wala kuisujidua wenye sanamu ya dhababu ambayo nimeiweka." **13** Ndipo Nebukadneza alijawa na hasira na ghadhabu, aliagiza kwamba Shadraka, Meshaki na Abednego waletwe kwake. Hivyo, waliwalete hawa watu mbele ya mfalme. **14** Nebukadneza aliwaambia, "Je mmejipanga katika akili zenu, enyi Shadraka, Meshaki na Abednego, kwamba hamtaiabudu miungu yangu wala kuisujidua wenye sanamu ile ya dhababu ambayo nimeiweka? **15** Basi sasa kama mko tayari - mtakaposikia sauti pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinumbi na zumari, aina zote za muziki - kuanguka chini na kuisujidua wenye sanamu ile ambayo nimeitengeneza, mambo yote yatakuwa mazuri. Lakini kama hamtaiabudu, mtatupwa mara katika tanuru la moto. Ni mungu gani atakayeweza kuwaokoa katika mikono yangu?" **16** Shadraka, Meshaki, na Abednego wakamjibu mfalme, "Nebukadneza, hatuhitaji kukujibu wewe katika

jambo hili. **17** Kama kuna jibu, ni kwamba Mungu wetu ambaye tunamtumikia anaweza kutuhifadhi sisi salama katika katika tanuru la moto, na attuokoa sisi katika mkono wako, mfalme. **18** Kama sivyo, na ijulikane kwako, wewe mfalme, kwamba hatutaiabudu miungu yako, na wala hatutaisujidua wenye sanamu ya dhababu uliyowiweka. **19** Ndipo Nebukadneza alijawa na ghadhabu; mwonekano wa uso wake ulibadilika kinyume na Shadraka, Meshaki na Abednego. Aliagiza kuwa tanuru lichocheewe ukali mara saba zaidi kuliko lilivyoukuwa kawaida. **20** Kisha aliwaamuru baadhi ya watu wenye nguvu katika jeshi lake kuwafunga Shadraka, Meshaki na Abednego na kuwatupa katika tanuru liwakalo moto. **21** Walifungwa akali wakiwa wamevaa nguo zao, kanzu, kilemba, na mavazi mengine, na walitupa katika tanuru liwakalo moto. **22** Kwasababu ya agizo la mfalme liliatuwa na tanuru lilikuwa na joto sana, miali ya moto iliwaaua watu waliowatupa Shadraka, Meshaki, na Abednego. **23** Hawa wanaume watatu, Shadraka, Meshaki, na Abednego, waliangukia katika tanuru liwakalo moto wakali wamefungwa. **24** Kisha Nebukadneza mfalme alishangazwa na alisimam haraka. Aliwauliza washauri wake, "Je hatukutupa watu watatu wakiwa wamefungwa katika moto?" Nao walimjibu mfalme, "Hakika mfalme." **25** Alisema, "Lakini ninaona watu wanen ambao hawajafungwa wakizunguka katika moto, na hawajaumizwa. Mng'ao wa mtu wa nne ni kama mwana wa miungu." **26** Ndipo Nebukadneza aliposogea karibu na mlango wa tanuru liwakalo moto na akaaita, "Shadraka, Meshaki na Abednego, watumishi wa Mungu Aliye Juu, tokeni nje! Njooni hapa! Ndipo Shadraka, Meshaki na Abednego walitoka nje ya moto. **27** Magavana wa majimbo, magavana wengine, na washauri wa mfalme walikuwa wamekusanyika kwa pamoja waliwaona watu hawa. Moto haikuunguza mili yao; nyewe katika vichwa vyao hazikuungua; mavazi yao yalikuwa hayajaharibiwa; na hawakuwa na harufu ya moto. **28** Nebukadneza alisema, "Na tumisfu Mungu wa Shadraka, Meshaki na Abednego, ambaye amemtuma mjumbe wake na amewapa ujumbe watumishi wake. Walimtumaini ye ye wakati walipoikana amri yangu, na walitoa mili yao badala ya kuabudu au kusujidua mungu mwingine isipokuwa Mungu wao. **29** Hivyo basi ninaagiza kwamba watu wote, taifa au lugha ambayo itazungumza kitu chocotte kinyume na Mungu wa Shadraka, Meshaki na Abednego lazima wakatwe vipande, na ya kwamba nyumba zao lazima zifanywe kuwa vichuguu vya uchafu kwasababu hakuna mungu mwingine anayeweza kuoko kama hivi." **30** Ndipo mfalme aliwapandisha cheo Shadraka, Meshaki na Abednego katika jimbo la Babeli.

4 Mfalme Nebukadneza alituma amri hii kwa watu wote, mataifa, na lugha walioishi katika nchi: "Na amani yenu na iongezeke. **2** Imeonekana vizuri kwangu kuwaambia juu ya ishara na maajabu ambayo Mungu Mkuu Aliye juu amenifanya. **3** Ni kwa namna gani Ishara zake ni kubwa, na ni kwa namna gani maajabu

yake yana nguvu! Ufalme wake ni ufalme unaodumu wangu, ndoto hii na iwe kwa ajili ya watu wanaokuchukia, milele, na utawala wake hudumu kizazi hadi kizazi." 4 na tafsiri yake na iwe kwa ajili ya adui zako. 20 Mti ule Mimi, Nebukadneza, nilikuwa ninaishi kwa furaha katika uliouona - uliokua na ukawa na wenye nguvu, na ambao nyumba yangu, na nilikuwa nikifurahia mafanikio katika sehemu yake ya juu ilifika hata mbinguni, na ambao ikulu yangu. 5 Lakini ndoto niliyoita ilifanya niogope. waweza kuonekana kutoka miisho ya dunia yote - 21 Nilipokuwa nimejilaza pale, taswira niliyoiona na maono ambao majani yake ni mazuri, na matunda yake yalikuwa katika akili yangu yalinitaabisha. 6 Basi nilitoa agizo la ni mengi, ili kwamba ndani yake kulikuwa na chakula cha kuwaleta mbele yangu watu wote wa Babeli waliokua na wote, na chini yake wanyama wa mwituni walipata kivuli, hekima ili kwamba waweze kunitafsiria ndoto. 7 Kisha na ndani yake ndege wa angani waliishi - 22 huu mti ni walikuwa wachawi, wale ambao hudai kuzungumza na wewe, mfalme, wewe uliyekua na kuwa na nguvu. Ukuu wafu, watu wenye hekima, na wasoma nyota. Niliwaambia wako umeongezeka na kufika mbinguni, na mamlaka juu ya ndoto, lakini hawakuweza kunitafsiria. 8 Bali yako yamefika hata miisho ya dunia. 23 Ewe mfalme, mwishoni Danieli aliingia ndani - yeye ambaye huitwa ulimwona mijumbe akishuka kutoka mbinguni na akisema, Belteshaza jina la mungu wangu, na ambaye ndani yake "Ukateni mti na uteketezeni, lakni kiacheni kisiki cha kuna roho ya miungu mitakatifu - na nilimwambia juu mizizi yake katika nchi, kifungeni kwa ukanda wa chuma ya ndoto. 9 "Belteshaza, mkuu wa wachawi, ninajua na shaba, katikati ya mche mororo katika shamba. Na kuwa roho ya miungu watakatifu iko ndani yako na ya kilowanishwe na umande kutoka mbinguni. Kiache kiishi kwamba hakuna siri iliyo ngumu kwako. Niambie kile katika wanyama wa mwituni katika mashamba mpaka ipite nilichokiona katika ndoto yangu na nini maana yake. miaka saba." 24 Mfalme, hii ni tafsiri yake. Ni agizo la Yeye 10 Haya ndiyo niliyoyaona katika akili zangu nilipokuwa Aliye Juu ambalo limekufikia, bwana wangu mfalme. 25 nimejilaza katika kitanda changu: Nilitazama, na kulikuwa Utafukuzwa utoke miiongoni mwa watu, na utaishi pamoja na mti katikati ya dunia, na urefu wake ulikuwa ni mukuba na wanyama wa mwituni huko mashambani. Utafanywa sana. 11 Mti ulikuwa na ukawa wenye nguvu. Na sehemu uwe unakula majani kama ng'ombe, na utalowanishwa na ya juu yake ilifika mbinguni, uliweza kuonekana kutoka umande wa kutoka mbinguni, miaka saba itapita mpaka miisho ya dunia yote. 12 Majani yake yalikuwa mazuri, pale utakapokiri kwamba Mungu Aliye Juu anatawala juu matunda yake yalikuwa ni mengi, na juu yake kulikuwa ya falme zote za watu na ya kwamba ye ye humpa falme na chakula kwa ajili ya wote. Wanyama wa mwituni hizo mtu ye yote amtakaye. 26 Kama iliyaoamriwa kwamba walipata kivuli chini yake, na ndege wa angani waliisha kukiacha kisiki cha mizizi ya mti, kwa njia hii ufalme wako katika matawi yake. Viumbe vyote hai vililishwa katika mti utarudishwa katika kipindi ambacho utajifunza kwamba huo. 13 Nilipokuwa nimelala kitandani kwangu, niliona mbingu inatawala. 27 Hivyo basi, mfalme, ushauri wangu katika akili zangu, mijumbe mtakatifu alishuka kutoka na ukubalike kwako. Acha kutenda dhambi na utende mbinguni. 14 Alipiga kelele na kusema, 'Ukateni mti na haki. Geuka uache uovu wako wa kuonesha huruma yafyekeni matawi yake, yapukutisheni majani yake, na kwa walionewa, na itakuwa kwamba mafanikio yako kuyasambaza matunda yake. Wanyama na wakimbie yataongezwa." 28 Vitu hivi vyote vilitokea kwa mfalme kutoka chini yake na ndege wapae mbali kutoka katika Nebukadneza. 29 Baada ya miezi wa kumi na miwili matawi yake. 15 Mkiache kisiki cha mizizi yake katika alipokuwa akitembea juu ya dari la ikulu ya kifalme katika nchi, mifunge na fungu la chuma na shaba, katikati ya Babeli, 30 na alisema, "Je hii si Babeli kuu, ambayo mche mororo wa shambani. Na kilowanishwe na umande nimejenga kwa ajili ya makao yangu ya kifalme, kwa wa kutoka mbinguni. Kiacheni kiishi na wanyama kati ya ajili ya utukufu wa enzi yangu?" 31 Wakati maneno mimea ya ardhini. 16 Akili yake na ibadilishwe kutoka yakali katika midomo ya mfalme, sauti ilisikika kutoka akili ya kibinadamu, na apewe akili ya mnyama mpaka mbinguni: "Mfalme Nebukadneza, imetangazwa kwako ipite miaka saba. 17 Uamuza huu ni kutokana na amri kwamba ufalme huu umeondolewa kutoka kwako. 32 iliyotolewa na mijumbe. Ni uamuza uliofanya na ye ye Utafukuzwa mbali kutoka miiongoni mwa watu, na makao aliye mtakatifu ili kwamba hao walio hai wajue kwamba yao yatakuwa pamoja na wanyama wa mwitu katika Mungu aliye juu sana anatawala juu ya falme za watu na mashambani. Utafanywa kulamajani kama ng'ombe. Miaka huwapa kwa kila mmoja apendaye kumweka juu yao, hata saba itapita mpaka pale utakapokiri kwamba Mungu Aliye kwa watu wale wanyenyekuwa sana." 18 Mimi, Mfalme Juu anatawala juu ya falme za watu na humpa falme mtu Nebukadneza nilipata ndoto hii. Sasa, wewe Belteshaza, ye yote amtakaye." 33 Agizo hili kinyume na Nebukadneza niambie tafsiri yake, kwasababu hakuna mtu mwenye lilitkelezwa ghafla. Aliondolewa miiongoni mwa watu. hekima katika ufalme wangu anayeweza kunitafsiria. Lakini Alikuu majani kama ng'ombe, na mwili wake uliowwa wewe unawenza kufanya hivyo, kwa kuwa roho ya miungu kwa umande wa kutoka mbinguni. Nywele zake zilirefuka watakatifu iko ndani yako." 19 Ndipo Danieli aliyeitwa pia kama manyoa ya tai, na makucha yake yalikuwa kama Belteshaza, alihuzunishwa kwa muda, na mawazo yake makucha ya ndege. 34 Na katika mwisho wa siku, mimi, yalimshitunga. Mfalme akasema, "Belteshaza, usifadhaishwe Nebukadneza niliinua macho yangu kuelekea mbinguni, na ndoto au tafsiri yake." Belteshaza akajibu, "Bwana utimamu wa akili nilirudishiwa. "Nilimsifu Mungu Aliye

Juu sana, na nilimheshimu na kumtukuzza yeye aishiye milele. Kwa kuwa utawala wake ni wa milele, na ufalme wake unadumu katoka katika vizazi vyote hadi vizazi vyote. **35** Wenyeji wote wa duniani hunesabiwa na yeye kuwa bure; hufanya lolote limpendezalo mionganii mwa jeshi la mbinguni na wakazi wa dunia. Hakuna hata mmoja aezaye kumzuia au kumpa changamoto. Hakuna hata mmoja aezaye kumwambia, "Mbona umefanya hivi?" **36** Kwa wakati ule ule utimamu wa akili zangu uliponirudia, utukufu wangu na fahari yangu ilinrudia kwa ajili ya utukufu wa ufalme wangu. Washauri wangu na watu wenye heshima walifatuta msaada wangu. Nilirudishwa kwenye kiti changu cha enzi, na nilipewa ukuu zaidi. **37** Sasa basi, mimi Nebukadneza, ninamsifu, ninamkuza na kumheshimu mfalme wa mbinguni, kwa kuwa matendo yake yote ni ya haki, na njia zake ni za adili. Anaweza kuwashusha wale wanaotembea katika kiburi chao wenyewe.

5 Mfalme Belshaza alifanya sherehe kubwa kwa kwa ajili ya wakuu wake wa kuheshimiwa wapatao elfu moja, na alikunywa divai mbele yao wote watu elfu moja. **2** Wakati Belshaza alipokuwa akionja divai, alitoa agizo la kuleta vyombo viliviyotengenezwa kwa dhahabu au kwa fedha ambavyo Nebukadneza baba yake alikuwa amevichukua kutoka katika hekalu huko Yerusalem, ambavyo yeye, na wakuu wake, na wake zake, na masuria waliveza kuvinywea. **3** Watumishi walivileta vyombo ya dhahabu viliviyokuwa vimechukulia katika hekalu, nyumba ya Mungu huko Yerusalem. Mfalme na wakuu wake, na wake zake na masuria walivinywea. **4** Walikunywa divai na kuzisifu sanamu zao zilizotengenezwa kwa dhahabu na fedha, shaba, chuma, mbaa na mawe. **5** Kwa wakati huo huo vidole nya mfono wa mtu vilionekana mbele ya kinara cha taa na kuandika katika ukuta uliopigwa lipu katika ikulu ya mfalme. Mfalme aliweza kuona sehemu ya mfono ulipokuwa unaandika. **6** Ndipo uso wa mfalme ulibadiilika na mawazo yake yalimwogopesh; miguu yake haikuweza kumfanya asimame, na magoti yake ya likuwa yakigongana kwa pamoja. **7** Mfalme alitoa agizo kwa kupiga kelele, waletwe ndani wale ambao hudai wanawenza kuzungumza na wafu, watu wenye hekima, na wataalamu wa nyota. Mfalme akaawaambia wale walijulikana kwa hekima katika Babeli, "Yeyote atakayeyaeleza maandishi haya na maana yake atavikwa nguo za zambarau na atavikwa na mkufu wa dhahabu shingoni mwake. Naye atakuwa mtawala wa tatu wa juu kwa mamlaka katika ufalme." **8** Ndipo watu wote wa mfalme walikuwa wakijulikana kwa hekima yao waliiingia ndani, lakini hawakuweza kuyasoma maandishi wala kueleza maana yake kwa mfalme. **9** Kisha mfalme Belshaza alishitushwa sana na mwonekano wa uso wake ulibadiilika. Wakuu wake nao walishangazwa sana. **10** Ndipo sasa malkia alikuja katika nyumba ya sherehe kwasababu ya kile ambacho mfalme na wakuu wake walikuwa wamekisema. Malkia akasema, "Mfalme na aishi milele! Usiache mawazo yako

yakakusumbua. Usiruhusu mwonekano wa uso wako ubadiilike. **11** Kuna mtu katika ufalme wako ambaye ana roho ya miungu watakatifu dani yake. Katika siku za baba yako, mwanga na weledi na hekima ya miungu ilipatikana ndani yake. Mfalme Nebukadneza, baba yako mafalme, alimfanya kuwa mkuu wa waganga, pamoja na mkuu wa wale wanazungumza na wafu, na wa wenye hekima, na wa wataalamu wa nyota. **12** Roho bora, ufahamu, weledi, kutafsiri ndoto, kufanua mafumbo na kutatua matatizo - hizi ni sifa zilizopatikana kwa mtu huyu Danieli, ambaye mfalme alimwita Belteshaza. Sasa mwiteni Danieli naye atawaambia maana ya kile kilichoandikwa." **13** Ndipo Danieli alipoletwa mbele ya mfalme. Mfalme akamwambia, "Wewe ni yule Danieli, mmoja kati ya watu wa mateka wa Yuda, ambaa baba yangu mfalme aliwaleta kutoka Yuda. **14** Nimesikia habari kukuhusu wewe, kwamba roho ya miungu iko ndani yako, na ya kwamba mwanga na ufahamu na hekima bora inapatikana ndani yako. **15** Na sasa watu wanaojulikana kwa hekima na wale wanaozungumza na wafu, wamekwisha kuleta mbele yangu, ili kusoma maandishi haya na kunjilishwa maana ya tafsiri yake, lakini hawakuweza kunjilishwa tafsiri yake. **16** Nimesikia kwamba unawenza kutoa tafsiri na kutatua matatizo. Sasa kama utawenza kusoma maandishi na kuniambia maana yake, utavikwa nguo za zambarau na kuwa na kuvalishwa mkufu wa dhahabu shingoni mwako, na utakuwa mtawala wa tatu mwenye mamlaka katika ufalme." **17** Kisha Danieli akajibu mbele ya mfalme, "Zawadi yako na iwe kwa ajili yako mwenyewe, na thawabu yako na umpe mtu mwininge. Hata hiyo, mfalme, nitakusomea maandishi na nitakwaambia maana. **18** Na juu yako, Ewe mfalme, Mungu Aliye juu sana alimpa Nebukadneza baba yako ufalme, ukuu, heshima na enzi. **19** Na kwasababu ya ukuu huo, Mungu alimpa watu wote, mataifa, na lugha walimtemeke na kumwogopa. Aliwauwa wale aliotaka wafe na aliawaacha hai wale aliotaka waishi. Aliwainua wale aliowartsaka, na aliwashusha wale aliowartsaka. **20** Lakini wakati moyo ulipokuwa na kiburi na roho yake ilifanywa kuwa mgumu na kwasababu hiyo alitenda kwa kiburi, alishushwa kutoka kiti chake cha enzi cha kifalme, na walionianda enzi yake. **21** Aliondolewa katika ubinadamu, alikuwa na akili za mnyama, na aliishi na punda wa mwituni. Alikula majani kama ng'ombe. Mwili wake ulilowanishwa kwa umande wa kutoka mbinguni mpaka pale alipojifunza kwamba Mungu Aliye Juu anatawala juu ya falme za watu na ya kwamba humweka mtu yeoyate amtakaye juu yake. **22** Wewe mwana wake, Belshaza, haujaunyenyekeza moyo wako, ingawa aliyajua haya yote. **23** Umejjinua mwenyewe kinyume cha Bwana wa mbinguni. Katika nyumba yake walikuletea vyombo ambavyo wewe, wakuu wako, wake zako na masuria wako walivinywea, na kisha ukaisifia sana sanamu zilitengenezwa kwa fedha na dhahabu, shaba, chuma, mbaa, na mawe - sanamu ambazo haziwezi kuona, kusikia wa kujua kitu chochote. Haujamheshimu Mungu ambaye

anaishikilia pumzi yako katika mkono wake na ambaye anazijua njia zako zote. **24** Ndipo Mungu aliutuma mkono kutoka katika makao yake na maandishi haya yaliandikwa. **25** Haya ndio maandishi ambayo yaliandikwa: 'Mene, Mene, Tekeli na Peresin.' **26** Maana yake ni: 'Mene,' 'Mungu ameuhesabu ufalme wako na ameukomesha.' **27** 'Tekeli' 'umepimwa katika mizani na umeonekana umepungua.' **28** 'Peresi' 'ufalme wako umegawanyika na wamepewa Wamedi na Waajemi.' **29** Ndipo Belshaza alitoa agizo, na walimvalisha Danieli mavazi ya zambarau. Mkufu wa dhahabu walimvisha shingoni, na mfalme alitoa tamko juu ya Danieli kuwa atakuwa mtawala mwenye mamlaka ya nafasi ya tatu katika ufalme. **30** Usiku ule Belshaza, mfalme wa Babeli aliuawa, **31** na Dario Mwajemi aliuchukua ufalme alipokuwa na miaka ipatayo sitini na miwili.

6 Ilimpendeza Dario kuchagua juu ya ufalme magavana wa majimbo 120 ambaa wangetawala juu ya ufalme wote. **2** Juu yao kulikuwa na watawala wakuu watatu, na Daniel alikuwa mmoja wao. Hawa watawala waliwekwa ili waweze kuwasimamia magavana wa majimbo, ili kwamba mfalme asipate hasara. **3** Danieli alipambanuliwa juu ya watawala wakuu na juu ya magavana wa majimbo kwasababu alikuwa na roho isiyo ya kawaida. Mfalme alikuwa akipanga kumweka juu ya ufalme wote. **4** Basi watawala wakuu wengine na magavana wa majimbo walitafuta makosa katika kazi ambazo Danieli alizifanya kwa ufalme, lakini hawakuweza kuona ufsidi au kushindwa katika majukumu yake kwasababu alikuwa mwaminifu. Hakuna kosa au uzembe uliopatikana ndani yake. **5** Kisha watu hawa wakasema, 'Hatukweza kupata sababu yoyote ya kumshitaki huyu Danieli isipokuwa tukitafuta kitu fulani dhidi yake kuhusiana na sheria za Mungu wake.' **6** Ndipo watawala hawa na magavana walileta mpango mbele ya mfalme. Walimwambia, 'Mfalme Dario, uiishi milele! **7** Watawala wote wakuu wa ufalme, magavana wa mikoa, na magavana wa majimbo, washauri, na magavana wameshauriana kwa pamoja na kuamua kuwa wewe, mfalme, unapaswa kuitisha amri na kuitekeleza, ili kwamba mtu yeyote anayefanya dua kwa mungu yeyote au mtu kwa siku thelathini, isipokuwa wewe mfalme, mtu huyo lazima atupwe katika tundu la simba. **8** Sasa mfalme, litoe agizo na utie saini nyaraka ili kwamba isije ikabadilika, kama ilivyoolekezwa katika sheria za Wamedi na Waajemi, hivyo haiweze ikabatilishwa. **9** Basi, mfalme Dario alitia saini nyaraka kwa kuifanya amri kuwa sheria. **10** Danieli alipojua kuwa nyaraka imekwisha kusainiwa kuwa sheria, alienda ndani ya nyumba yake (madirisha yake katika chumba cha juu ya likuwa wazi kuelekea Yerusalem), na alipiga magoti yake, kama alivyokuwa akifanya mara tatu kwa siku, na aliomba na kushukuru mbele ya Mungu wake, kama alivyofanya hapo kabla. **11** Kisha watu hawa walikuwa wameunda hila kwa pamoja walimwona Danieli akiomba na kutafuta msaada

kutoka kwa Mungu. **12** Ndipo walipomwendea mfalme na kuongea naye kuhusiana na amri yake: 'Je haukuweka amri kwamba mtu yeyote akayefanya maombi kwa mungu mwininge au kwa binadamu ndani ya siku thelathini zizazo, isipokuwa kwako wewe, mfalme, lazima mtu huyo atupwe katika tundu la simba? Mfalme akajibu, "Jambo hili ni la hakika, kama ilivyoolekezwa katika sheria za Wamedi na Waajemi; ambazo haziwezi zikabatilishwa." **13** Kisha wakamjibu mfalme, "Mtu yule Daniel, ambaye ni mmoja wa watu wa mateka kutoka Yuda, hakutii wewe, mfalme wala maagizo yako uliyoyasaini. Yeye humwomba Mungu wake mara tatu kwa siku." **14** Mfalme aliposikia haya, alisikitishwa sana, alitumia akili jinsi ya kumwokoa kutoka katika utawala huu. Alisumbuka sana mpaka wakati wa kuzama kwa jua akijaribu kumwokoa Danieli. **15** Kisha watu hawa waliokuwa wamepanga njama walikusanya kwa pamoja na mfalme, na wakamwambia, "Ujee mfalme kwamba ni sheria ya Wamedi na Waajemi kwamba hakuna amri au sanamu ambayo mfalme anaipitisha yawenza kubadilishwa." **16** Ndipo mfalme alitoa agizo, na walimleta ndani Danieli, na kisha wakamtupa katika tundu la simba. Mfalme akamwambia Danieli, "Mungu wako, ambaye unamtumikia daima, na akuokoe." **17** Jiwe lilitewa katika mlango wa tundu, na mfalme aliliti muhuri wa pete yake mwenyewe na pamoja na muhuri wa wakuu wake ili kwamba chochote kisiweze kubadilishwa kuhusiana na Danieli. **18** Basi mfalme alienda kwenye ikulu yake na usiku ule alikuwa na mfungo. Hakuna starehe yoyote ilioletwa mbele yake, nao usingizi ulimkimbia. **19** Kisha katika mapambazuko mfalme aliamka na kwa haraka alienda kwenye tundu la simba. **20** Na alipokaribia kwenye tundu, alimwita Danieli kwa sauti ya huzuni, akimwambia Danieli, "Danieli, mtumishi wa Mungu aliye hai, je Mungu wako ambaye anamtumikia daima ameweza kukuokoa kutoka katika simba? **21** Ndipo Daniell akamwambia mfalme, "Mfalme, uiishi milele! **22** Mungu wangu amementuma mzungu na amevifunga vinywa vya simba, na hazijaweza kunidhuru. Kwa kuwa sikuwa na hatia yoyote mbele yake na pia mbele yako, ewe mfalme, na sijakufanya jambo lolote la kukudhuru." **23** Basi mfalme alikuwa na furaha sana. Alitoa agizo kwamba wanatakiwa wamtoe Danieli nije ya tundu. Hivyo Danieli aliondolewa kutoka katika tundu. Hakuna dhara lolote liliolonekana kwake, kwa kuwa alikuwa amementumainia Mungu wake. **24** Mfalme alitoa agizo, waletwe wale watu walimshitaki Danieli na kisha akawatupa wao katika tundu la simba - wao, na watoto wao, na wake zao. Kabla hawajafika sakafuni, simba waliwaruarua na kuvunjavunja mifupa yao vipande vipande. **25** Kisha mfalme Dario alifandika ujumbe kwa watu wote, mataifa na lugha ambazo ziliishi katika dunia yote: "Amani na iongezeke kwenu. **26** Ninaagiza kwamba katika utawala wote wa ufalme wangu watu watetemeka na kumcha mbele ya Mungu wa Danieli, kwa kuwa ni Mungu aliye hai na huishi milele, na ufalme wake hauwezi kuharibiwa; utawala wake utakuwepo hadi mwisho. **27**

Yeye anatuhifadhi salama na kutuokoa, na anafanya ishara na maajabu mbinguni na duniani; amemhifadhi Danieli salama dhidi ya uwezo wa simba." 28 Na hiyo basi, Danieli alifanikiwa katika utawala wa Dario na katika utawala wa Koreshi Mwajemi.

7 Katika mwaka wa kwanza wa Belshaza mfalme wa Babelli, Danieli alikuwa na ndoto na maono katika akili zake wakati alipokuwa amelala kitandani kwake. Kisha akayaandika yale aliyoynaona katika ndoto. Ailiandika matukio ya muhimu sana: 2 Danieli alieleza, "Usiku katika ndoto zangu niliona pepo nne za mbinguni zilikuwa zinaitikisa bahari kuu. 3 Wanyama wakubwa wanen, kila mmoja alikuwa tofauti na mwenzake, walitoka katika bahari. 4 Mnyama wa kwanza alikuwa kama simba, lakini alikuwa na mabawa ya tai. Nilipokuwa natazama, mabawa yake yalikuwa yamepasuka na alikuwa ameinuliwa katika ardhi na alikuwa amesimama kwa miguu miwili kama mtu. Na alipewa akili za kibinadamu. 5 Na kulikuwa na mnyama wa pili, alikuwa kama dubu, na alikuwa ameinama, alikuwa na mbavu tatu katikati ya meno yake katika mdomo wake. Aliambiwa, 'Inuka na umeze watu wangii.' 6 Baada ya hili, niliangalia tena. Kulikuwa na mnyama mwingine ambaye alionekana kama chui. Mgongoni mwake alikuwa na mabawa manne kama mabawa ya ndege, na alikuwa na vichwa vinne. Alipewa mamlaka ya kutawala. 7 Baada haya, niliona usiku katika ndoto yangu mnyama wa nne, mwenye kuogofya, na kutisha na mwenye nguvu. Alikuwa na meno makubwa ya chuma; aliteketeteza, na kuvunja vunja katika vipande, na kusaga saga katika miyuuni pake kile kilichosalia. Alikuwa ni wa tofauti na wanyama wengine, na alikuwa na pembe kumi. 8 Na wakati nilipokuwa natafakari juu ya pembe, nilitazama na niliona pembe nydingine ndogo ilichipuka katikati ya pembe zingine. Mizizi ya pembe tatu kati ya pembe za mwanzo iling'olewa. Niliona katika pembe hii macho kama macho ya mtu na mdomo ambao ulikuwa ukijivuna kwa mambo makubwa. 9 Na nilipotazama, viti nya enzi vilikuwa vimewekwa, na Mtu wa siku za kale alikaa sehemu yake. Mavazi yake yalikuwa meupe kama theruji, na nywele zake katika kichwa chake zilikuwa safi kama sufu. Kiti chake cha enzi kilikuwa na miali ya moto, na magurudumu yake yalikuwa yanawaka moto. 10 Mto wa moto ultiririka kutoka mbele yake, na mamilioni ya watu walitumikia, na wengine mia moja milioni walikuwa wamesimama mbele yake. Na mahakama iitiishwa, na vitabu vilifunguliwa. 11 Niliendelea kuangalia kwasababu ya maneno ya kiburi yaliyosemwa na pembe. Nilitazama wakati mnyama anaaliwa, na mwili wake uliharibiwa, na ultolewa kwa ajili ya kuchomwa moto. 12 Na kwa wale wanyama wanen waliosalia, mamlaka yao yaliwtaliwa mbali, lakini maisha yao yaliendezea kwa kipindi fulani cha muda. 13 Katika maono yangu usiku ule, nilimwona mtu mmoja anakuja katika mawingu ya mbinguni alikuwa kama mwana wa mtu; alikuja kwa Mzee wa Siku na aliletwa mbele zake. 14 Naye alipewa mamlaka ya kiutawala na utukufu na

mamlaka ya kifalme ili kwamba watu wote, na mataifa na lugha ziweze kumtumikia yeye. Mamlaka yake ya kutawala ni mamlaka ya milele ambayo hayatapita, na ufalme wake ni ule ambaa hautaangamizwa. 15 Na kwangu mimi, Danieli, roho yangu ilihuzunishwa ndani yangu, na maono niliyoyaona katika akili zangu yalinisumbua. 16 Nilimsogelea mmoja wa hawa walikuwa wamesimama hapo na nikamwomba anioneshe maana ya mambo haya. 17 Hawa wanyama nne wakubwa ni wafalme wanen ambaa watatoto katika nchi. 18 Lakini watu watakatifu wa Mungu aliyejuu wataupokea ufalme na wataumiliki milele na milele.' 19 Ndipo nilipotaka kujua zaidi juu ya mnyama wa nne, ambaye alikuwa tofauti sana na wengine na alikuwa wa kutisha pamoja na meno yake ya chuma na makucha ya shaba; alimeza, na alivunja vipande vipande, na alisaga saga kwa miguu yake kile kilichokuwa kimesalia. 20 Nilitaka kujua juu ya pembe kumi katika kichwa chake, na kuhusu pembe nydingine iliyochomoza, na ambayo mbele yake pembe zingine tatu zilianguka chini. Nilitaka kujua kuhusu pembe yenye macho na kuhusu mdomo uliokuwa unajisifu kwa mambo makubwa na ambayo ilionekana kuwa ni kubwa kuliko zingine. 21 Na nilipotazama, pembe hii illinua vita dhidi ya watu watakatifu na illikuwa inawashinda mpaka pale 22 Mzee wa Siku alipokuja, na watu watakatifu wa Mungu Aliye Juu Sana. Ndipo wakati ulipowadia ambapo watu watakatifu waliupokea ufalme. 23 Hiki ndicho mtu yule alichokisema, 'Kwa habari ya mnyama wanen, utakuwa ni ufalme wa nne juu ya dunia ambaa utakuwa tofauti na falme zingine zote. Utaiemeza dunia yote, na utaikanya yote chini na kuvunja vunja vipande vipande. 24 Na kuhusu pembe kumi, kutoka katika ufalme huu, wafalme kumi watainuka, na mwingine atainuka baada yao. Atakuwa wa tofauti na wale waliomtangulia, na atawashinda wale wafalme watatu. 25 Atazungumza maneno kinyume cha Yeye Aliye Juu sana na atawatesa watu watakatifu wa Mungu Aliye Juu. Atajaribu kuzibadilli sikuu na sheria. Mambo haya atapewa mikononi mwake kwa mwaka mmoja, miaka miwili na nusu mwaka. 26 Lakini kikao cha mahakama kitalishwa, na watazichukua nguvu zake za kifalme ili mwisho aweza kuharibiwa na kuteketezwa. 27 Ufalme na utawala, ukubwa wa falme chini ya mbingu yote, watapewa watu walio wa watu watakatifu wa Yeye Aliye juu Sana. Ufalme wake ni ufalme wa milele, na falme zingine zote zitamtumikia na kumtii yeye.' 28 Na huu ndio mwisho wa mambo. Na kuhusu mimi, Danieli, mawazo yangu yanuhuzunisha sana mimi na mwonekano wa uso wangu ulibadilika. Lakini mambo haya niliyahifadhi mimi mwenyewe."

8 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa mfalme Belshaza, mimi Danieli niliona maono (baada ya maono ya awali yaliyonipata). 2 Nilipokuwa nikiangalia katika ndoto, niliona kwamba nilikuwa katika mji wa Shushani wenye ngome katika jimbo la Elamu. Niliona katika ndoto kuwa nilikuwa karibu na mfereji wa Ulai. 3 Nilitazama juu na

nikaona mbele yangu kondoo dume lenye mapembe mawili, limesimama pembeni mwa mfereji. Pembe moja lilikuwa refu kuliko jingine, lakini pembe ndefu ilikuwa inakua pole pole kuliko ile fupi na pembe fupi ilirefuka na kuizidi nyininge. 4 Niliona kondoo mme akiishambulia magharibi, kisha kaskazini, na baadaye kusini; hakuna mnnyama mwингine aliyevezza kusimama mbele yake. Hakuna yejote aliyevezza kumwokoa yejote katika mkono wake. Alifanya chochote kile alichokitaka, na alikuwa mtu mkubwa sana. 5 Na nilipokuwa natafakari juu ya haya, niliona beberu akitoka magharibi, na kuvuka katika uso wa dunia yote, akitimbia kwa kasi kana kwamba hakuonekana kama aligusa ardhini. Mbuzi huyo alikuwa na pembe kubwa katikati ya macho yake. 6 Alienda mpaka kwa kondoo aliyekuwa na pembe mbili, nilikuwa nimewona kondoo dume amesimama katika ukingo wa mfereji na mbuzi akitimbia kumwelekeea kondoo dume kwa hasira kali. 7 Niliiona mbuzi ikija karibu na kondoo. Mbuzi alikuwa na hasira na kondoo, alimpiga kondoo na alizivunja pembe zake mbili. Kondoo hakuwa na nguvu za kusimama mbele zake. Mbuzi alimonga kondoo akaanguka chini na akamkanya. Hapakuwa na yejote wa kumwokoa kutoka katika nguvu zake. 8 Ndipo mbuzi alikua akawa mkubwa, lakini alipokuwa na nguvu, pembe kubwa ilivunjwa, na katika sehemu yake zilichipuka na kukua pembe nne kubwa zilizochomoza kuelekeea pepo nne za mbingu. 9 Kutoka katika pembe moja ilichipuka pembe nyininge, ilikuwa ndogo hapo awali, lakini baadaye ilikuwa pembe kubwa upande wa kusini, na mashariki, na katika nchi ya uzuri. 10 Pembe ilikuwa kubwa na matokeo yake iliinua vita dhidi ya jeshi la mbinguni. Baadhi ya jeshi na nyota kadhaa zilitupwa chini duniani, na zilikanyagwa. 11 Alizidi kuwa mkubwa, mkubwa kama kamanda wa jeshi la kimungu. Sadaka za kuteketezwa za kila siku ziliondolewa mbali na yeye, na sehemu yake takatifu zilitwa unajisi. 12 Kwasababu ya usi, pembe ya mbuzi ilipewa jeshi, na sadaka za kuteketezwa zitasitishwa. Pembe itautupa ukweli chini ardhini, na itafanikiwa katika kila jambo ilifanyalo. 13 Kisha nilimsikia mtakatifu mmoja akiongea na mtakatifu mwингine akamjibu, "Mambo haya yatadumu kwa muda gani, maono haya ya sadaka ya kuteketezwa, dhambi ile iletayo uharibifu, ukabidhiajia wa sehemu takatifu, na jeshi la mbinguni kukanyagwa?" 14 Aliniambia, "Itadumu kwa jioni na asubuhi zipatazo 2, 300. Baada ya hapo, mahali patakatifu patawekwa sawa." 15 Wakati mimi Danieli, nilipoona maono, nilijaribu kuyaelewa. na hapo mbele yangu alisimama yule aliyeoneakanaka kama mtu. 16 Niliisikia sauti ya mtu ikiita katikati ya kingo za mfereji wa Ulai. Alisema, "Gabrieli, msaidie mtu huyu kuelewa maono." 17 Basi alikuja karibu na mahali niliposimama. Na alipokuja, niliogopa na nilisujudia hadi chini. Aliniambia, "Fahamu, mwana wa mtu, kwamba maono ni kwa ajili ya wakati wa mwisho." 18 Alipokuwa anaongea na mimi, nilipata usiingizi mzito nikiwa nimelala kifudifudi. Kisha alinishika na kunisimamisha. 19 Akaniambia, "Tazama, nitakuonyesha kile kitachotokea baadaye katika kipindi cha ghadhabu, kwasababu maono haya yanahuus wakati wa mwisho uliopangwa. 20 Na kuhusu kondoo mme uliyemwona, yule mwenye pembe mbili - ni wafalme wawili wa Umedi na Uajemi. 21 Mbuzi dume ni mfalme wa Ugiriki. Pembe kubwa katikati ya macho yake ni mfalme wa kwanza. 22 Na kuhusu pembe iliyovunjika, ambayo katika nafasi yake pembe zingine nne zilichipuka - hizi ni falme nne zitakazoinuka kutoka katika taifa lake, lakini hazitakuwa na nguvu kubwa. 23 Katika siku zizajo za falme hizo, wakati ambapo wahalifu watakuwa wamefikia kikomo chao, mfalme mwenye uso katili, na yeye mwenye akili sana, atainuka. 24 Nguvu zake zitakuwa kubwa, lakini si kwa nguvu zake mwenye. Atakuwa wa kustaajabisha kwa kile atakachokuwa anakiharibu; atafanya na kufanikiwa. Atawaangamiza watu wenye nguvu, watu mionganii wa watakatifu. 25 Ataufanya udanganyifu usitawi chini ya mkono wake kwasababu ya ujanja wake. Atawaangamiza watu wengi bila kutegemea. Atainuka pia hata kinyume cha Mfalme wa wafalme, na atavunjwa, lakini si kwa mkono wowote wa binadamu. 26 Maono kuhusu jioni na asubuhi ulizoambiwa ni ya kweli. Lakini uyafunge maono haya, kwa kuwa yanahuus siku nydingi za wakati ujao. 27 Ndipo mimi, Danieli nilichokaa sana na nikalala nikiwa dhaifu kwa siku kadhaa. Kisha nikainuka na nikaenda kufanya kazi za mfalme. Lakini nilikuwa nimetishwa sana na maono, na hapakuwa na mtu yejote aliyevezza kuyaelewa.

9 Dario mwana wa Ahasuero, wa uzao wa Wamedi. Alikuwa na Ahasuero ambaye alifanywa mfalme juu ya ufalme wa watu wa Babeli. 2 Sasa katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario, mimi Danieli, nilikuwa naisomea vitabu vilivyo na neno la Yahweh, neno ambalo ilikuwa limemjia Yeremia nabii. Niligundua kwamba kungekuwa na miaka sabini hadi mwisho wa kuachwa kwa Yerusalem ungefika. 3 Niliugeuza uso wangu kumwelekeea Bwana Mungu, ili kumtafuta yeye kwa sala na maombi, kwa kufunga, na kuvaan guuo za magunia na kukaa katika majivu. 4 Nilimwomba Yahweh Mungu wangu, na niliungama dhambi zetu. Nilisema, "Tafadhalii, Bwana, wewe ni Mungu mkuu na mwenye kuheshimiwa, wewe hutunza maagano na ulije mwaminifu katika kuwapenda wale wanaokupenda wewe na kuzishika amri zako. 5 Tumetenda dhambi na tumefanya yaliyo mabaya. Tumeenenda kwa uovu na tumeasi, tumegeuka upande kinyume na amri na maagizo yako. 6 Hatujawasikiliza watumishi wako manabii walizungumza na wafalme wetu, viongozi wetu, baba zetu, na kwa watu wote wa nchi kwa jina lako. 7 Kwako Bwana, kuna uadilifu. Hata hivyo, kwetu kuna aibu katika nyuso zetu, kwa watu wa Yuda na wale wanaoishi Yerusalem, na kwa Israeli yote. Hii ni pamoja na wale walio karibu na wale walio mbali katika nchi zote ambazo kwazo uliwatawanya. Hii ni kwasababu ya udanganyifu mkubwa tuliofanya kinyume chako. 8

9 Dario mwana wa Ahasuero, wa uzao wa Wamedi.

Alikuwa na Ahasuero ambaye alifanywa mfalme juu ya ufalme wa watu wa Babeli. 2 Sasa katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario, mimi Danieli, nilikuwa naisomea vitabu vilivyo na neno la Yahweh, neno ambalo lilikuwa limemjia Yeremia nabii. Niligundua kwamba kungekuwa na miaka sabini hadi mwisho wa kuachwa kwa Yerusalem ungefika. 3 Niliugeza uso wangu kumwelekea Bwana Mungu, ili kumtafuta yeze kwa sala na maombi, kwa kufunga, na kuvaa nguo za magunia na kukaa katika majivu. 4 Nilimwomba Yahweh Mungu wangu, na niliungama dhambi zetu. Nilisema, "Tafadhalii, Bwana, wewe ni Mungu mkuu na mwenye kuheshimiwa, wewe hutunza maagano na ulije mwaminifu katika kuwapenda wale wanaokupenda wewe na kuzishika amri zako. 5 Tumetenda dhambi na tumefanya yaliyo mabaya. Tumeenenda kwa uovu na tumeasi, tumegeuka upande kinyume na amri na maagizo yako. 6 Hatujawasikiliza watumishi wako manabii walizungumza na wafalme wetu, viongozi wetu, baba zetu, na kwa watu wote wa nchi kwa jina lako. 7 Kwako Bwana, kuna uadilifu. Hata hiyo, kwetu kuna aibu katika nyuso zetu, kwa watu wa Yuda na wale wanaoishi Yerusalem, na kwa Israeli yote. Hii ni pamoa na wale walio karibu na wale walio mbali katika nchi zote ambazo kwazo uliwatawanya. Hii ni kwasababu ya udanganyifu mkubwa tuliofanya kinyume chako. 8

Kwetu sisi, Yahweh, kuna fedheha katika nyuso, na kukomesha hatia na kumaliza dhambi, na kuleta haki kwa wafalme wetu, na kwa viongozi wetu, na kwa baba ya milele, na kutimiza maono na unabii, na kupaweka zetu, kwasababu tumekutenda dhambi wewe. **9** Kwa Bwana Mungu wetu kuna huruma na msamaha, kwa kuwa tangu kuitishwa kwa amri ya kurudi na kujengwa upya tumemwasi yeye. **10** Hatujaitii sauti ya Yahweh Mungu wetu kwa kutembea katika sheria zake alizotupatia kuititia watumishi wake manabii. **11** Israeli wote wameiasi sheria yako na kugeukia upande, kwa kukataa kuitit sauti yako. Laana na viapo ilivyoandikwa katika sheria ya Musa, mtumishi wa Mungu, zimermwagua juu yetu kwa kuwa tummetenda dhambi. **12** Yahweh ameyathibitisha maneno ambayo aliyasema kinyume na sisi na kinyume na viongozi wetu juu yetu, kwa kuleta juu yetu janga kubwa. Kwa kuwa chini ya mbingu yote hajjawahi kufanyika kitu chochote ambacho kinawenza kulinganishwa na kile kilichofanya huko Yerusalem. **13** Kama ilivyoandikwa kwenye sheria ya Musa, baa hili lote limetupata, ingawa bado hatujaomba rehema kutoka kwa Yahweh Mungu wetu kwa kugeuka na kuacha maovu yetu na kuufuata ukweli wako. **14** Hivyo basi, Yahweh ameyaweka tarayi maafa na ameyaleta juu yetu, kwa kuwa Yahweh Mungu wetu ni mwenzewa haki katika matendo yote anayoyafanya, ingawa bado hatujaitii sauti yake. **15** Basi sasa, Bwana Mungu wetu, uliwatoa watu wako katika nchi ya Misri kwa mkonon wenye nguvu, na umejifanyia jina maarufu kwa ajili yako mwenzewewe, hata siku hii ya leo. Lakini bado tumekutenda dhambi; tumefanya mambo ya hila. Kwasababu ya matendo yako yote ya haki, **16** Bwana, iache hasira na ghadhabu yako iwe mbali na mji wako Yerusalem, mlima wako mtakatifu. Hii ni kwasababu ya dhambi zetu, na kwasababu ya uovo wa baba zetu, Yerusalem na watu wako wamekuwa kitu cha kudharauliwa na wote wanaotuzunguka. **17** Basi sasa, Mungu wetu, sikiliza sala za mtumishi wako na maombi yake kwa ajili ya rehema; kwa ajili yako, Bwana ufanye uso wako ung'ae katika sehemu yako mtakatifu ilioachwa ukiwa. **18** Mungu wangu, fungua masikio yako na usikie; fumbua macho yako na uone. Tumeharibiwa; utazame mji unoaitwa kwa jina lako. Hatukumbi msaada wako kwasababu ya haki yetu, ila kwasababu ya rehema zako kuu. **19** Bwana, sikiliza! Bwana, samehe! Bwana, tuangalie na ufanye jambo! Kwa ajili yako mwenzewewe, usichelewe, Mungu wangu, kwa kuwa mji wako na watu wako wanaitwa kwa jina lako.” **20** Nilipokuwa ninaongea kwa kuomba na kuungama dhambi yangu na dhambi ya watu wangu Israeli, na kuwasilisha maombi yangu mbele ya Yahweh. Mungu wangu kwa niaba ya mlima mtakatifu wa Mungu. **21** Nilipokuwa ninaomba, mtu Gabrieli, ambaye nilikuwa nimemwona katika ndoto hapo awali, alipaa kwa kasi kushukura kuja nilipo, ilikuwa ni wakati wa sadaka ya jioni. **22** Alinipa ufahamu na aliniambia, “Danieli, nimekuja sasa ili nikupe utambuzi na ufahamu. **23** Ulipoanza kuomba rehema, amri ilitolewa na nimekuja kukueleza jibu, kwa kuwa unapendwa sana. Hivyo basi, tafakari neno hili na uufahamu ufunuo. **24** Miaka sabini na saba zimeamriwa kwa ajili ya watu wako na mji wako mtakatifu kukomesha hatia na kumaliza dhambi, na kuleta haki wakfu mahali patakatifu sana. **25** Ujue na kufahamu kuwa Yerusalem mpaka ujio wa mpakwa mafuta (atakayekuwa kiongozi), kutakuwa na majuma saba na majuma sitini na mbili. Yerusalem itajengwa pamoja na mitaa yake na handaki, licha ya kuwepo kwa nyakati za shida. **26** Baada ya miaka ya majuma sitini na mbili, mtiwa mafuta ataharibiwa na atakuwa hana kitu chochote. Jeshi la kiongozi ajaye litauangamiza mji na mahali patakatifu. Mwisho wake utatatokea kwa gharika, na kutakuwa na vita hata mwisho. Uharibifu umekwisha amriwa. **27** Atalithibitiisha agano pamoja na watu wengi kwa miaka saba. Katikati ya miaka saba atakomesha dhabihu na sadaka. Baada ya chukizo la uharibifu atatokea mtu atakayeleta ukiwa. Mwisho kamili na uharibifu umeamriwa kutokea kwa yeche aliyesababisha ukiwa.”

10 Katika mwaka wa tatu wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ujumbe ulifunuliwa kwa Danieli, aliyeitwa pia Belteshaza. Ujumbe huu ulikuwa ni wa kweli. Ulihusi vitu kuu. Danieli aliluhamu ujumbe alipopata ufumbuzi kutoka katika maono. **2** Katika siku hizo, mimi Danieli, nilikuwa katika maombolezo kwa wiki tatu. **3** Sikula chakula kizuri, sikula nyama, sikunya divai, na sikujipaka mafuta mwenzewewe mpaka ukamilifu wa wiki tatu nzima. **4** Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa nioko karibu na mto mkubwa (ambao ni Tigrisi). **5** Nilitazama juu na nikamwona mtu aliyeavaa kitani, akiwa na mkanda kiunoni mwake ultiengenezwa kwa dhahabu safi kutoka Ufazi. **6** Mwili wake ulikuwa kama kito, na sura yake ilikuwa kama radi. Macho yake yalikuwa kama miali ya tochi, na mikono yake na miguu yake ilikuwa kama shaba iliyosafisha. Sauti ya maneno yake ilikuwa kama sauti ya umati mkubwa wa watu. **7** Mimi, Danieli peke yangu nilyaona maono, na watu niliokuwa na pamoja hawakuyaona maono. Lakini, jambo kuu la kuogofya ililwijila juu yao, na walikimbia na kujificha wao wenywewe. **8** Hivyo niliachwa peke yangu na nilyaona maono haya jaibu. Hakuna nguvu iliyobakia ndani yangu; mwonekano wangu wa kung'aa ulibadilika na kuwa mwonekano wa uharibifu, na hazikubakia nguvu ndani yangu. **9** Kisha nikasikia maneno yake, na nilipoyasikia, nilianguka kifidufidi na kupata usingizi mzito. **10** Mkono ulinigusa, na ilinfanya nitetemeke katika magoti yangu na viganja vya mikono yangu. **11** Malaika aliniambia, “Danieli, mtu aliyetunzwa sana, yafahamu maneno ninayokwambia wewe. Simama wiwa, kwa kuwa nimeshakutuma.” Na alipomaliza kuniambia ujumbe huu, nilisimama nikiwa natetemeke. **12** Kisha aliniambia, “Usiogope, Danieli. Tangu siku ya kwanza ulipoiveka akili yako kutaka kufahamu na kujinyenyekeza mwenzewewe mbele ya Mungu, maneno yako yalisikiwa, na nimekuja kwasababu ya maneno yako. **13** Mwana wa mfalme wa ufalme wa Uajemi aliniuzua, na niliwekwa huko na mfalme wa Uajemi kwa

siku ishirini na moja. Lakini Mikaeli, mmoja kati ya wakuu aliuka kunisiaidia. **14** Sasa nimekuja kukusaidia ili ufahamu Kwa kuwa maono ni kwa ajili siku ambazo hazijatoka bado. **15** Na alipokuwa akali akiniambia maneno haya, niligeuza uso wangu na kuuelekeza chini na sikuwa na uwezo wa kuzungumza. **16** Yeye aliyejewa kama wana wa mtu alinigusa mdomo wangu na nifumbua kinywa changu na nilimwambia huyo aliyejewa amesimam mbele yangu: "Bwana wangu, niko katika masumbuko makali kwasababu ya maono; sina nguvu ndani yangu iliyosalia. **17** Mimi ni mtumishi wako. Je ninawezaje kuongea na Bwana wangu? Kwa kuwa sasa sina nguvu, na hakuna pumzi iliyosalia ndani yangu." **18** Tena yule mwenye mwonekano wa mtu alinigusa na kunitia nguvu. **19** Alisema, "Usiogope, mtu ulithaminiwa sana. Amani na iwe kwako! Uwe mwenye nguvu, uwe na nguvu!" Na alipokuwa anaongea na mimi, nilipata nguvu. Nilimwambia, "Bwana wangu na aseme, kwa kuwa umenitia nguvu." **20** Aliniambia, "Je unajua ni kwanini nimekuja kwako? Nitarudi hivi karibuni kupigana na mkuu wa Uajemi. Na nitakapoenda, mkuu wa Ugiriki atakuja. **21** Lakini nitakwambia kile kilichoandikwa katika Kitabu cha Ukweli. Hakuna yejote anayejionesha kuwa na nguvu pamoja nami dhidi yao, isipokuwa Mikaeli mkuu wenu."

11 Katika mwaka wa kwanza wa Dario Mmedi, mimi mwenyewe nilikuja kumwezesha na kumlinda Mikaeli. **2** Na sasa nitakufunulia ukweli. Wafalme watatu watainuka katika Uajemi, na mfalme wa nne atakuwa tajiri sana kuliko wengine wote. Na wakati atakapopata nguvu kupitia utajiri wake, atamwamsha kila mtu kinyume na ufalme wa Ugiriki. **3** Mfalme wenye nguvu atainuka ambaye atatawala ufalme mkubwa, na ataenenda kufuatana na matakwa yake mwenyewe. **4** Na atakapokuwa ameinuka, ufalme wake utavunjika na utagawanyika katika pepo nne za mbinguni, lakini hawatakuwa wazao wake mwenyewe, na si kwa nguvu zake kwa wakati alipokuwa akitawala. Kwa kuwa ufalme wake utang'olewa kwa ajili ya wengine tofauti na wazawa wake. **5** Mfalme wa Kusini atakuwa na nguvu, lakini mmoja kati ya maamiri jeshi wake atakuwa mwenye nguvu kuliko yeye na atatawala ufalme wake kwa nguvu kubwa. **6** Baada ya miaka michache, wakati muda utakapokuwa sawa, watafanya mwungano. Binti wa mfalme wa Kusini atakuja kwa mfalme wa Kaskazini kuyathibitisha makubaliano yao. Lakini hataweza kuzitunza nguvu za mfono wake, wala mfalme hatasimama wala mfono wake. Ataachwa na wale waliomleta, na baba yake, na yeye aliyemwunga mfono katika nyakati hizo. **7** Lakini tawi kutoka katika mizizi yake litachipuka katika nafasi yake. Atalishambulia jeshi na kuingia ngome ya mfalme wa Kaskazini. Atapigana nao, na atawashinda. **8** Ataichukua miungu yao mpaka Misri pamoja na sanamu zao za chuma na vyombo vyao vya fedha na vya dhahabu yenyene thamani. Kwa miaka mingi atakaa mbali na mfalme

wa Kaskazini. **9** Kisha mfalme wa Kaskazini atauvamia katika nchi yake mwenyewe. **10** Wana wake watajiweka tarayi na kuunganisha jeshi kubwa. Litaendelea kukua na litagharikisha kila kitu, litapita katikati hadi kwenye ngome yake. **11** Ndipo mfalme wa Kusini atakasirika, na ataenda na kupigana naye, mfalme wa Kaskazini. Mfalme wa Kaskazini atainua jeshi kubwa, bali jeshi litatiwa katika mkono wake. **12** Jeshi litachukuliwa, na moyo wa mfalme wa Kusini utainuliwa juu, na atawafanya makumi maelfu kuanguka, lakini hataweza kuwa mshindi. **13** Kisha mfalme wa Kaskazini atainua jeshi jingine, kubwa kuliko la kwanza. Baada ya miaka kadhaa, mfalme wa Kaskazini atakuja na jeshi kubwa likiwa na vifaa vingi. **14** Katika siku hizo wengi watainuka kinyume na mfalmea wa Kusini. Wana wa vurugu mionganoni mwa watu wake watasimama wao wenyewe ili kuyatimiliza maono, lakini watajikwaa. **15** Mfalme wa Kaskazini atakuja, kuizingira nchi kwa kuweka vilima, na kuuteka mji wenyewe ngome. Majeshi ya Kusini hayataweza kusimama, hata wanajeshi wake bora. Hawatakuwa na nguvu za kusimama. **16** Badala yake, yeje ajaye ataenenda kwa kufuata tamaa zake kinyume chake; hakuna yejote atakayesimama katika njia yake. Atasimama katika nchi ya uzuri, na uharibifu utakawa mkononi wake. **17** Mfalme wa Kaskazini atauelekeza uso wake ili kuja kwa nguvu za ufalme wake wote, na kutakuwa na makubaliano atakayoyafanya na mfalme wa Kusini. Atapatia katika ndoa binti wa wanawake ili kuuharibu ufalme wa Kusini. Lakini mpango huo hautafanikiwa wala kumsaidia. **18** Baada ya hayo, mfalme ataufatilia nchi za pwani na ataziteka nchi nyangi. Lakini amiri jeshi atakikomesha kiburi chake na atakisababisha kiburi chake kiihe. **19** Kisha ataufatilia miji yenye ngome katika nchi yake mwenyewe, lakini atajikwaa na kuanguka; na hatapatikana tena. **20** Kisha mtu mwingejine atainuka katika nafasi ambaye atamfanya mtoza ushuru apite kwa ajili ya ufahari wa ufalme. Lakini katika siku zijazo atakatiliwa mbali, lakini si kwa hasira wala si katika vita. **21** Katika nafasi atainuka mtu wa kudharauliwa ambaye watu hawatampa heshima ya nguvu ya kifalme; atakuja bila kukusudiwa na atautwaa ufalme kwa ulaghai. **22** Mbele yake, kila jeshi litafutiliwa mbali kama gharika. Jeshi na kiongozi wa agano wataangamizwa wote kwa pamoja. **23** Tangu katika kipindii kile ambacho makubaliano yaliifanywa pamoja naye, ataenenda kwa kwa hilaa; atakuwa mwenye nguvu akiwa na watu wachache tu. **24** Kwa ghafla atingia katika sehemu tajiri sana za jimbo, na atafanya kile ambacho si baba yake wala baba wa baba yake alishakifanya. Atagawanya mateka, nyara, na mali zake mionganoni mwa wafuasi wake. Atapanga mpango wa kuiangusha ngome, lakini ni kwa muda tu. **25** Ataamsha nguvu zake na moyo wake kinyume na mfalme wa Kusini kwa jeshi kubwa. Mfalme wa Kusini atapigana vita akiwa na jeshi kubwa lenye nguvu, lakini hataweza kusimama kwa kuwa wengine watafanya njama

dhidi yake. 26 Hata wale wanaokula chakula chake kizuri watajaribu kumwangamiza. Jeshi lake litakatiiliwa mbali kama gharika, na wengi wao watauawa. 27 Wafalme wote hawa wawili, wakiwa na mioyo yao imejawa na uovu kinyume na mwenzake, watakaa katika meza moja na kudanganyana, lakini haitakuwa na maana yoyote. Kwa kuwa mwisho utatoka katika kipindi ambacho kimeshapangwa. 28 Kisha mfalme wa Kaskazini atarudi katika nchi yake akiwa na utajiri mkubwa, na moyo wake ukipinga vikali agano takatifu. Atatenda na kisha atarudi katika nchi yake mwenyewe. 29 Katika muda uloamriwa atarudi na kuushambulia ufalme wa Kusini. Lakini katika kipindi hiki hakitakuwa kama awali. 30 Kwa kuwa meli kutoka Kitimu zitamshambulia, naye ataogopa na kurudi nyuma. Atakuwa mwenye hasira dhidi ya agano takatifu, na atawaonyesha mema wale watakaoliacha agano takatifu. 31 Majeshi yake yatainuka na kukufuru sehemu takatifu katika ngome. Wataziondoa sadaka za kawaida za kuteketezwa, na watasimamisha chukizo la uharibifu litakalosababisha ukiwa. 32 Na kwa wale walioemenda kwa ouvu kinyume na agano, atawadanganya na kuwatu uovu. Bali watu wale wanaomjua Mungu wao watakuwa jasiri na watachukua hatua. 33 Watu wenye hekima mionganibni mwa watu watawafanya watu waelewewe. Lakini watajikwaa kwa upanga na kwa miali ya moto; watatiwa mateka na kunyang'anywa kwa siku. 34 Katika siku za kujikwaa kwao, watasaidwa kwa msaada kidogo. Watu wengi watajunga nao wenyewe katika unafiki. 35 Baadhi ya watu wenye hekima watajikwaa ili kujisafisha kutokee kwao, na kujiosha, na kujitakasa, mpaka wakati wa mwisho. Kwa kuwa wakati ulioamriwa haujaja bado. 36 Mfalme atafanya kutokana na matakwa yake. Atajinua mwenyewe na kujifanya mkubwa kuliko kila mungu. Kinyume cha Mungu wa miungu, atasema vitu vibaya, kwa kuwa atafanikiwa mpaka pale ghadhabu itakapokuwa imekamilika. Kwa ajili kile kilichoamriwa kitakapokuwa kimefanyika. 37 Hatazijali miungu ya baba zake wala mungu anayependwa na wanawake. Wala hatamjali mungu mwingine yejote. Kwa kuwa zaidi ya mtu yeyote atajifanya mwenyewe kuwa mkuu. 38 Atamheshimu mungu wa ngome badala ya haya. Ni mungu ambaye baba zake hawakumkubali ambaye atamheshimu kwa dhahabu na fedha, kwa mawe ya thamani na zawadi zenyenye kuthaminiwa. 39 Atazishambulia ngome imara sana kwa msaada wa mungu mgeni. Atampa heshima kubwa yeyote anayemkubali. Atawafanya kuwa watawala juu ya watu wengi, na atraigawanya nchi kama thawabu. 40 Kwa wakati wa mwisho mfalme wa Kusini atamshambulia. Mfalme wa Kaskazini atamvamia kwa ukali wa magari na wapanda farasi, na meli nyingi. Naye ataenda kinyume cha nchi, kuwagharikisha, na kupita katikati. 41 Naye attingia katika nchi ya uzuri, makumi elfu ya Waisraeli wataanguka. Lakini watu hawa watatoroka kutoka katika mkono wake: Waedomu, Wamoabu, na mabaki ya watu wa Amoni. 42 Naye ataunyosha mkono katika nchi; nchi ya Misri haitaokolewa. 43 Atakuwa na

mamlaka juu ya hazina za dhahabu na za fedha, na juu ya utajiri wote wa Misri; watu wa Libya na Ethiopia watakuwa chini katika nyayo za miguu yake. 44 Lakini taarifa kutoka mashariki na kaskazini zitamwogopeshwa, naye atatoka akiwa mwenye hasira nydingi kuwa ili kuwaharibu kabisa na kuwahifadhi kwa ajili ya uharibifu. 45 Naye atasimamisha hema ya makao yake ya kifalme kati ya bahari na milima ya uzuri wa utakatifu. Ataufikia mwisho wake, na hapatakuwa na msaidizi wa kumsadia.

12 Katika kipindi hicho, Mikaeli, jemedari mkuu ambaye huwalinda watu wako, atainuka. Kutakuwa na wakati wa mateso ambao haujawahi kutokea tangu mwanzo wa taifa lolote mpaka kipindi hicho. Katika muda huo watu wako wataokolewa, yejote ambaye jina lake litapatikana katika kitabu. 2 Na wengi wa wale waliolala katika mavumbi ya dunia watainuka. baadhi kwa uzima wa milele na baadhi kwa ajili ya fedheha na matwezo ya milele. 3 Wale wenye hekima watang'ara kama mng'ao wa anga la juu, na wale wenye kuwaelekeza wengine katika haki, watakuwa kama nyota milele na milele. 4 Lakini wewe, Danieli, yafunge maneno haya; kihibadhi kitabu kikiwa kitemtiwa chapa mpaka nyakati za mwisho. Watu wengi watakimbia huku na kule, na maarifa yataongezeka. 5 Kisha mimi, Danieli, nilitazama, na kulikuwa na malaika wengine wawili wamesimama. Mmoja alisimama katika upande huu wa ukingo wa mto, na mwingine alisimama katika ukingo wa upande mwingine wa mto. 6 Mmoja wao alimwambia mtu aliyevaa nguo za kitani, yeye aliyekuwa juu ya mkondo wa mto, "Je itachukua muda gani mpaka mwisho wa matukio haya ya kushangaza?" 7 Nilimsikia mtu yule aliyevaa nguo za kitani, aliyekuwa juu katika mkondo wa mto, aliihua mkono wake wa kuume na mkono wake wa kushoto kuelekea mbinguni na kuapa kwa yeye aishiye milele kwamba itakuwa kwa wakati, nyakati, na nusu wakati. Na wakati nguvu za watu watakatifu zitakapokuwa zimeshaharibiwa, mambo haya yote yatakuwa yamemalizika. 8 Niliskia, lakini sikufahamu. Basi nikamwuliza, "Bwana wangu, mambo haya yote yatakuwa na matokeo gani?" 9 Alisema, "Nenda zako Danieli, kwa kuwa maneno yamefungwa na kutiwa chapa mpaka wakati wa mwisho. 10 Watu wengi watakuwa wametakasma, wameoshwa, na kusafishwa, lakini waovu wataenenda katika uovu. 11 Katika muda ule ambapo sadaka ya kawaida ya kuteketezwa itakapokuwa imondolewa na chukizo la uharibifu liliohababisha ukiwa limesimamishwa, kutakuwa na siku zipatazo 1, 290. 12 Ana heri mtu yule anayengojea mpaka mwisho wa siku 1, 335. 13 Unapaswa uondoche uende njia yako hata mwisho, na kisha utapumzikia. Utainuka katika sehemu uliyopewa, mwishoni mwa siku."

Hosea

1 Hili ni neno la Bwana liliolifika kwa Hosea mwana wa Beeri siku za Uzia, Yothamu, Ahazi na Hezekia, wafalme wa Yuda, na katika siku za Yeroboamu mwana wa Yoashi, mfalme wa Israeli. **2** Wakati Bwana alipozungumza kwanza kupitia Hosea, akamwambia, "Nenda ukajitwale mke ambaye ni kahaba. Atakuwa na watoto ambaeo ni matokeo ya ukahaba wake. Kwa maana nchi inafanya uzinzi mkubwa kwa kumwacha Bwana." **3** Basi Hosea akaenda akamwoa Gomeri binti Diblaimu, naye akachukua mimba, akazaa mtoti mwanimume. **4** Bwana akamwambia Hosea, Mwite jina lake Yezreeli. Kwa maana kwa muda mfupi nitaiadhibu nyumba ya Yehu kwa sababu ya kumwaga damu huko Yezreeli; nami nitamaliza ufalme wa nyumba ya Israeli. **5** Itatokea siku ile nitakapovunja upinde wa Israeli katika bonde la Yezreeli. **6** Gomeri akachukua mimba tena akamzaa binti. Ndipo Bwana akamwambia Hosea, "Mwite jina lake Lo Ruhama; kwa maana sitawahurumia tena nyumba ya Israeli, nisije nikawasamehe kwa njia yoyote. **7** Hata hivyo nitawahurumia nyumba ya Yuda, nami nitawaokoa mwenyewe, Bwana, Mungu wao. Sitawaokoa kwa upinde, upanga, vita, farasi, au wapanda farasi. '**8** Baada ya Gomeri kumwachisha Lo Ruhama, alipata mimba na kuzaa mtoto mwingine mwanimume. **9** Ndipo Bwana akasema, "Mwite jina la Lo Ami; kwa kuwa ninyi si watu wangu, wala mimi si Mungu wenu." **10** Hata hivyo idadi ya watu wa Israeli itakuwa kama mchanga wa bahari, ambayo haiwezi kupirnia au kuhesabiwa. Itakuwa pale ambapo waliambiwa, "Ninyi si watu wangu," wataambiwa, "Ninyi ni watu wa Mungu aliye hai." **11** Watu wa Yuda na watu wa Israeli watakusanyika pamoja. Wao wataweka kiongozi mmoja wao wenyewe, na watatoka kutoka nchi, kwa maana itakuwa siku ya Yezreeli kuu.

2 Waambie ndugu zenu wanaume, "Watu wangu!" na kwa dada zako, "umeonyeshwa huruma." **2** Leteni mashtaka dhidi ya mama yenu, leteni mashtaka, kwa kuwa yeche si mke wangu, wala mimi si mumewe. Na auondoe uzinzi wake mbele yake, na matendo yake ya uzinzi katи ya matiti yake. **3** Ikiwa sio, nitamvua nguo na kumuonyesha uchi wake kama siku aliyozaliwa. Nami nitamfanya kama jangwa, kama nchi iliyoharibika, nami nitamfanya afe kutokana na kiu. **4** Sitakuwa na rehemu kwa watoto wake, kwa maana wao ni watoto wa ukahaba. **5** Maana mama yao amekuwa kahaba, na yeche aliye mimba amefanya mambo ya aibu. Alisema, "Nitawafuata wapenzi wangu, kwa maana wanani mkate wangu na maji, sufu yangu na kitani, mafuta yangu na kinyweji." **6** Kwa hiyo nitajenga ua wa kuzuia njia yake kwa miiba. Nitajenga ukuta dhidi yake ili asiweze kupata njia. Yeche atawafuatalia wapenzi wake, lakini yeche hatawafikia. **7** Yeche atawafutata, lakini hatawapatia. Kisha atasema, "Nitarejea kwa mume wangu wa kwanza, kwa maana

ilikuwa ni bora kwangu zamani kuliko sasa." **8** Kwa maana hakujua kwamba mimi ndimi niliyempsa nafaka, divai mpya na mafuta, na ambaye nilimwongezea fedha na dhahabu, ambazo walizitumia kwa Baali. **9** Kwa hiyo nitachukua nafaka yake wakati wa mavuno, na divai yangu mpya katika msimu wake. Nitachukua sufu yangu na kitambaa kilichotumiwa kufunikia uchi wake. **10** Ndipo nitamvua nguo machoni pa wapenzi wake, wala hakuna mtu atakayewkooa mkononi mwangu. **11** Nitasitisha furaha yake yote- sikuu zake, mwandamo wa mwezi, sabato zake na sikuu zake zote zilizowekwa. **12** Nitaharibu mizabibu yake na mtini wake, ambayo alisema, "Hii ni mishahara ambayo wapenzi wangu walnipa." Nitawafanya kuwa msitu, na wanyama wa shambani watakula. **13** Nami nitamuadhibu kwa ajili ya Sikuu ya Baali, alipowafukizia uvumba, akijipamba kwa pete zake na mavazi yake, naye akafuata wapenzi wake, akanisauhau." Hili ndilo tamko la Bwana. **14** Kwa hiyo nitaenda kumshawishi. Nitamleta jangwani na kumwambia kwa huruma. **15** Nami nitamrudishia mizabibu yake, na bonde la Akori kama mlango wa tumaini. Yeye atanijibu huko kama aliyofanya katika siku za ujana wake, kama katika siku ambazo alitoita katika nchi ya Misri. **16** "Itakuwa katika siku hiyo"- hili ndilo tamko la Bwana-"kwamba utaniita, 'Mume wangu,' na hutaniita tena mimi, 'Baal wangu.' **17** Kwa maana nitaondoa majina ya Baali kinywani mwake; majina yao hayatakumbukwa tena." **18** "Siku hiyo nitafanya agano pamoja na wanyama katika mashamba kwa ajili yao, na ndege wa angani, na vitu vya kutambaa chini. Nitaondoa upinde, upanga, na vita katika nchi, nami nitakufanya ulale kwa usalama. **19** Nitakuwa mume wako milele. Nitakuwa mume wako katika haki, hukumu, uaminifu wa agano, na huruma. **20** Nitakuwa mume wako kwa uaminifu. Nawe utanijua mimi, Bwana. **21** Na siku ile, nitajibu"-hili ndilo tamko la Bwana. "Nitazijibu mbingu, nao watajibu dunia. **22** Dunia itashughulikia nafaka, divai mpya na mafuta, na watajibu Yezreeli. **23** Nitatampanda mwenyewe katika nchi kwa ajili yangu, na nitamhurumia Lo Ruhama. Nami nitamwambia Lo Ami, 'Wewe ni Ami Ata,' nao wataniambia, 'Wewe ni Mungu wangu.'"

3 Bwana akaniambia, "Nenda tena, mpenderi mwanimke, aliyependwa na mumewe; lakini ni mzinzi. Mpende kama mimi, Bwana, ninavyowapenda watu wa Israeli, ingawa wanaigeukia miungu mingine na kupenda mikate ya zabibu." **2** Kwa hiyo nimemnunulia mwenyewe kwa vipande kumi na tano vya fedha na homeri na letheki ya shayiri. **3** Nilimwambia, "Lazima uishi pamoja nami siku nyinyi. Huwezi kuwa kahaba au kuwa na mtu mwingine yeoyote. Kwa njia hiyo hiyo, nitakuwa pamoja nanyi." **4** Kwa maana wana wa Israeli wataishi kwa siku nyinyi bila mfalme, mtu mkuu, dhabihu, nguzo ya mawe, efodi au sanamu za nyumbani. **5** Baadaye watu wa Israeli watarudi na kumtafuta Bwana Mungu wao na Daudi mfalme wao.

Na katika siku za mwisho, watakuja wakitetemeka mbele za Bwana na wema wake.

4 Sikilizeni neno la Bwana, enyi watu wa Israeli. Bwana ana mashtaka dhidi ya wenyeji wa nchi, kwa sababu hakuna ukweli au uaminifu wa agano, hakuna ujuzi wa Mungu katika nchi. **2** Kuna laana, uongo, mauaji, wizi na uzinzi. Watu wamevunja mipaka yote, na damu inakujua baada ya damu. **3** Kwa hiyo nchi inakauka, na kila mtu aliyeshi ndani yake anaangamia; wanyama katika mashamba na ndege angani, hata samaki katika bahari, wanaondolewa. **4** Lakini usiruhusu mtu yeypote kuleta mashtaka; msiruhusu mtu yeypote ahukumu mtu mwingine. Kwa maana ninyi ndio makuhani, minaowashtaki. **5** Ninyi makuhani mtajikwaa wakati wa mchana; manabii pia watajikwaa pamoja nanyi usiku, nami nitamwangamiza mama yako. **6** Watu wangu wanaharibiwa kwa sababu ya ukosefu wa maarifa. Kwa sababu makuhani wamekataa maarifa, nami nitawakataa msiwe makuhani kwangu. Kwa sababu umesahau sheria yangu, ingawa mimi ni Mungu wako, nami pia nitasahau watoto wako. **7** Makuhani wengi waliongezeka, zaidi walifanya dhambi dhidi yangu. Walibadilisha heshima zao kwa aibu. **8** Wanajilisha dhambi ya watu wangu; wao ni wenye tamaa zaidi ya uovo wao. **9** Itakuwa sawa kwa watu kama kwa makuhani: nitawaadhibu wote kwa matendo yao; Nitawalipa kwa matendo yao. **10** Watakula lakini hawatashiba; watafanya uzinzi lakini hawataongezeka, kwa sababu wamekwenda mbali na Bwana. **11** Wanapenda uasherati, divai, na divai mpya, ambayo imechukua uelewa wao. **12** Watu wangu hutaka shauri kwa sanamu zao za mbao, na fimbo zao za kutembelea huwapa unabii. Kwa maana mawazo ya uasherati yamewadanganya, na wamefanya kama makahaba badala ya kuwa mwaminifu kwa Mungu wao. **13** Wanatoa sadaka juu ya milima na kuteketeza uvumba kwenye milima, chini ya mialoni, milibua na miela, kwa sababu kivuli ni nzuri. Basi binti zenu hufanya uasherati, na binti zenu wanazini. **14** Mimi siwaadhibu binti zako wakati wanachagua kutenda uasherati, wala binti zako wakati wazini. Kwa maana wanaume pia wanajitoa kwa makahaba, na hutoa dhabihu ili waweze kufanya vitendo yya uasherati na makahaba. Hivyo watu wasiofahamu wataangamizwa. **15** Ingawa wewe, Israeli, umefanya uzinzi, lakini Yuda asiwe na hatia. Ninyi msiende Gilgali; msiende hadi Beth Aven. Wala msiape, "Aishivo Bwana." **16** Kwa maana Israeli amefanya ukaidi, kama ndama mkaidi. Je! Bwana anawenza kuwaleta kwenye malisho kama kondoo mahali penye nafasi? **17** Efraimu alijunga na sanamu; mwache peke yake. **18** Hata wakati kileo chao kimeondoka wakaendelea kufanya uzinzi; watawala wake hupenda sana aibu yao. **19** Upopo utamfunga kwa mabawa yake; nao wataona aibu kwa sababu ya dhabihu zao.

5 Sikilizeni haya, makuhani! kuweni makini, nyumba ya Israeli! Sikilizeni, nyumba ya mfalme! Kwa maana

hukumu itakuja juu yenu nyote. Mmekuwa mtego huko Mizpa na wavu uliosambazwa juu ya Tabori. **2** Waasi husimama sana katika mauaji, lakini nitawaadhibu wote.

3 Najua Efraimu, na Israeli hajajificha kwangu. Efraimu, sasa umekuwa kama kabaha; Israeli ni unajisi. **4** Matendo yao hayawatarhusu kumgeukia Mungu, maana mawazo ya uzinzi yako ndani yao, na hawatamjua Bwana. **5** Kiburi cha Israeli kinawashuhudia; Kwa hiyo Israeli na Efraimu watajikwaa kwa hatia zao; na Yuda pia wataanguka pamoja nao. **6** Watakwendwa pamoja na kondoo zao na ng'ombe zao kumtafuta Bwana, lakini hawatamuona, kwa kuwa amejiondoa kutoka kwao. **7** Walikuwa wasio waaminifu kwa Bwana, kwa kuwa wamezaa watoto haramu. Sasa sherehe mpya za mwezi zitawaangamiza na mashamba yao. **8** Piga tarumbeta huko Gibe, na tarumbeta huko Rama. Sauti ya kilio cha vita huko Beth Aveni 'Tutakufta, Benyamin!' **9** Efraimu itakuwa ukiwa siku ya adhabu. Mionganoni mwa makabila ya Israeli nimetangaza habari itakayotokea. **10** Viongozi wa Yuda ni kama wale wanaondoao jiwe la mipaka. Nami nitamwaga ghadhabu yangu juu yao kama maji. **11** Efraimu ameangamizwa; ameangamizwa kwa hukumu, kwa sababu ametembea kwa hiari kufuata sanamu. **12** Kwa hiyo nitakuwa kama nondo kwa Efraimu, na kama uozo kwa nyumba ya Yuda. **13** Efraimu alipoona ugonjwa wake, Yuda akaona jeraha lake; Efraimu akaenda Ashuru; Yuda akatuma wajumbe kwa mfalme mkuu. Lakini hakuweza kuwaponya watu au kuponya jeraha lako. **14** Kwa hiyo nitakuwa kama simba kwa Efraimu, na kama simba kwa nyumba ya Yuda. Mimi, naam mimi, nitapotea na kwenda mbali; Nitawachukua, na hakutakuwa na mtu wa kuwaokoa. **15** Nitakwendwa na kurudi mahali pangu, mpaka watambue hatia yao na kutufuta uso wangu, hata wakanitafute kwa bidii katika dhiki yao.

6 "Njoo, turudi kwa Bwana. Kwa maana ametuvunja vipande vipande, lakini atatuponya; ametujeruhi, lakini atatufunga majeraha yetu. **2** Baada ya siku mbili atatufufua; siku ya tatu atatuiua, na tutaishi mbele yake. **3** Nasi tumjue Bwana; tukaendelee kumjua Bwana. Kuja kwake ni hakika kama asubuhi; atakuja kwetu kama mvua, kama mvua ya vuli ambayo huinyeshea ardhi." **4** Efuraimu, nikufanyie nini? Yuda, nikufanyie nini? Uaminifu wako ni kama wingu la asubuhi, kama umande unaoondoka mapema. **5** Kwa hiyo nimewavunja vipande vipande kwa vinywa yya manabii, nimewaua kwa maneno ya kinywa changu. Maagizo yako ni kama nuru inayoangaza. **6** Kwa maana natamani uaminifu wala si dhabihu, na kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketeza. **7** Kama Adamu wamevunja agano; hawakuwa waaminifu kwangu. **8** Gileadi ni jiji la wahalifu wenye miguu ya damu. **9** Kama makundi ya wanyang'anyi wanaomngoeja mtu, hivyo makuhani huijunga pamoja kufanya mauaji kwa njia ya Shekemu; wamefanya uhalifu wa aibu. **10** Katika nyumba ya Israeli nimeona jambo baya; Uzinzi wa Efraimu

ukopale, na Israeli ametiwa unajisi. **11** Kwa maana wewe, Yuda, mavuno yameteuliwa, nitakaporudisha urithi wa watu wangu.

7 Wakati wowote ninapotaka kuponya Israeli, dhambi ya Efraimu inafunuliwa, pamoja na matendo maovu ya Samaria, kwa sababu wanafanya udanganyifu; mwizi huingia, na kundi la wanyang'anyi hushambulia mitaani. **2** Hawatambui mioyoni mwao kwamba ninakumbuka matendo yao mabaya. Sasa matendo yao huwazunguka; yapo mbele ya uso wangu. **3** Kwa sababu ya uovu wao wamemfanya mfalme awe na furaha, na maofisa wao kwa uongo wao. **4** Wote ni wazinzi, kama tanuru iliyochomwa na mwokaji, ambaye huacha kuuchochaea moto tangu kukanda unga mpaka kuwa chachu. **5** Siku ya mfalme wetu, viongozi walijifanya wagonjwa na ukali wa divai. Alinyoosha mkono wake kwa wale waliokuwa wakidhifikasi. **6** kwa mioyo kama tanuri, wao hupanga mipango yao ya udanganyifu. Hasira zao hulala usiku wote; asubuhi huwaka juu kama moto. **7** Wote wamepata moto kama tanuru, na huwaangamiza wale wanaowatawala. Wafalme wao wote wameanguka; hakuna hata mmoja wao ananiita. **8** Efraimu anajichanganya mwenyewe kati ya watu. Efraimu ni mkate ambayo haujawahi kugeuzwa. **9** Wageni wamekula nguvu zake, lakini hajui. Nywele za mvi hunyuniiza juu yake, lakini hajui. **10** Kiburi cha Israeli kinawashuhudia; hata hiyo, hawajarudi kwa Bwana, Mungu wao, wala hawakumtafuta licha ya hayo yote. **11** Efraimu ni kama njiwa, baradhuli na asiye na busara, humwita kwenda Misri, kisha huruka kwenda Ashuru. **12** Wakienda, nitasambaza wavu wangu juu yao, nami nitawaangusha kama ndege wa angani. Nitawaadhibu katika kusonga kwao pamoja. **13** Ole wao! Kwa maana wamepotea kutoka kwangu. Uharibifu unawajia! Wao wameasi dhidi yangu! Napenda kuwaokoa, lakini waliongea uongo dhidi yangu. **14** Wala hawakunillilia kwa moyo wao wote, lakini wanaomboleza kwenye vitanda vyao. Wanakusanyika kwa ajili ya nafaka na divai mpya, nao wananiasi mimi. **15** Ingawa niliufundisha na kuimarishe mikono yao, sasa wanapanga mabaya dhidi yangu. **16** Wanarudi, lakini harudi kwangu, Niliye Juu. Wao ni kama upinde usiotumainika. Maofisa wao wataanguka kwa upanga kwa sababu ya udhalimu wa vinywa. Hii itakuwa ni aibu yao katika nchi ya Misri.

8 "Weka tarumbeta katika midomo yako! Tai anakuja juu ya nyumba ya Bwana kwa sababu watu wamevunja agano langu na waliasi dhidi ya sheria yangu. **2** Wananiilia, Mungu wangu, sisi katika Israeli tunakujua. **3** Lakini Israeli amekataa mema, na adui atamfuata. **4** Wameweka wafalme, lakini sio kwa shauri langu. Wamewfanya wakuu, lakini sikuwa na habari. Kwa fedha zao na dhahabu wamejifanya sanamu wenyewe, ili wakatiliwe mballi." **5** "Ndama yako imekataliwa, Samaria. Hasira yangu inawaka juu ya watu hawa. Kwa muda gani watakuwa na hatia? **6** Kwa maana sanamu hii ilitoka

Israeli; fundi aliifanya; si Mungu! Ndama ya Samaria itavunja vipande vipande. **7** Kwa maana watu hupanda upepo na kuvuna kimbunga. Mbegu zilizosimama hazina vichwa; haitoi unga. Ikiwa itakoma, wageni watakula. **8** Israeli imemezwa; sasa wanalala kati ya mataifa kama kitu kisicho na maana. **9** Kwa maana walikwenda Ashuru kama punda wa mwitu pekee. Efraimu ameajiri wapenzi kwa ajili yake mwenyewe. **10** Hata ingawa wameajiri wapenzi kati ya mataifa, sasa nitawakusanya pamoja. Wao wataanza kupotea kwa sababu ya unyanyasaji wa mfalme wa wakuu. **11** Kwa maana Efraimu imeongeza madhabahu kwa sadaka za dhambi, lakini zimekuwa madhabahu kwa kufanya dhambi. **12** Niliweza kuandika sheria yangu kwao mara elfu kumi, lakini wangeiona kama kitu cha ajabu kwao. **13** Kwa ajili ya dhabihu za sadaka zangu, hutoa nyama na kuila, lakini mimi, Bwana, siwakubali. Sasa nitafikiru juu ya uovu wao na kuadhibu dhambi zao. Watarudi Misri. **14** Israeli amenisahau mimi, Muumba wake, na amejenga majumba. Yuda ameimarisha miji mingi, lakini nitatumta moto juu ya miji yake; itaharibu ngome zake.

9 Usifurahi, Israeli, kwa furaha kama watu wengine. Kwa maana haukuwa mwaminifu, umemuacha Mungu wako. Unapenda kulipa mshahara kwa kahaba kwenye sakafu zote za nafaka. **2** Lakini sakafu na divai hazitawalisha; divai mpya itampungukia. **3** Hawawezi kuendelea kuishi katika nchi ya Bwana; badala yake, Efraimu atarudi Misri, na siku moja watakula chakula kichafu katika Ashuru. **4** Hawatamtolea Bwana sadaka za divai, wala hawatamfurahisha. Dhabihu zao zitakuwa kwao kama chakula cha matanga wote wanaolila watakuwa wamejisikia. Maana chakula chao kitakuwa chao pekee; hautakuingia nyumbani mwa Bwana. **5** Utafanya nini siku ya sikukuu iliyowekwa rasmi, siku ya sikukuu ya Yahweh? **6** Kwa maana, angalia, wamekimbia uharibifu, Misri itawakusanya, na Nofu itawazika. Maana hazina zao za pesa za fedha zitakuwa nao, na miiba itajaza hema zao. **7** Siku za adhabu zinakuja; siku za kulpiza kisasi zinakuja. Waisraeli wote wajue mambo haya. Nabii ni mpumbavu, na mtu aliyevuviwa ni mwendawazimu, kwa sababu ya uovu wako mkubwa na uadui mkubwa. **8** Nabii ndiye mlini za Mungu wangu juu ya Efraimu. Lakini mtego wa ndege ni juu ya njia zake zote, na uadui umo katika nyumba ya Mungu wake. **9** Wamejiharibu wenyewe kama siku za Gibe. Mungu atawakumbusha uovu wao, naye atawaadhibu dhambi zao. **10** Bwana asema, "Nilipoikuta Israeli, iiliwa kama kutafuta zabibu jangwani. Kama matunda ya kwanza ya msimu kwenye mtini, nimewaona baba zenu. Lakini wakaenda Baal Peori, nao wakajitoa kwenye sanamu ya aibu. Walikuwa chukizo kama sanamu waliyopenda. **11** Na kwa ajili ya Efraimu, utukufu wao utatoka kama ndege. Hakutakuwa na kuzaa, hakuna mimba, wala achukuaye mimba. **12** Ingawa wameleta watoto, nitawachukua ili asibaki hata mmoja. Ole wao nikiwaacha! **13** Nimeiona Efraimu, kama

vile Tiro, alipandwa katika mlima, lakini Efraimu atatoa watoto wake kwa mtu atakayewaua. **14** Wape, Bwana-utawapa nini? Wape tumbo lenye kuharibu mimba na matiti ambayo haitoi maziwa. **15** K'wa sababu ya uovu wao wote huko Gilgali, ndivyo nilipowachukia. Kwa sababu ya matendo yao ya dhambi, nitawafukuza nye ya nyumba yangu. Sitawapenda tena; maofisa wao wote ni waasi. **16** Efraimu ni mgonjwa, na mizizi yao imekauka; hawazai matunda. Hata ikiwa wana watoto, nitawaua watoto wao wapendwa. **17** Mungu wangu atawakataa kwa sababu hawakumtii. Watakuwa watu wa kutangatanga kati ya mataifa.

10 Israeli ni mzabibu mzuri ambaa huzaa matunda yake. kwa kadiri matunda yake yanavyoongezeka vivyo hiivo anajenga madhabahu nyingi. Kwa kuwa nchi yake ilizalishwa zaidi, aliboresha nguzo zake. **2** Moyo wao ni udanganyifu; sasa wanapaswa kubeba hatia yao. Bwana ataharibu madhababu zao; ataharibu nguzo zao. **3** Kwa maana watasema, "Hatuna mfalme, kwa maana hatukumcha Bwana. Na mfalme-angeweza kutufanya nini?" **4** Wanasesma maneno tupu na kufanya maagano kwa kuapa uongo. Kwa hiivo haki inakuja kama magugu yenye sumu katika mito ya shamba. **5** Wakazi wa Samaria wataogopa kwa sababu ya ndama za Beth Aveni. Watu wake waliomboleza juu yao, kama walivyofanya wale makuhani wa sanamu ambaa walikuwa wamefurahi juu yao na utukufu wao, lakini hawako tena. **6** Wao watachukuliwa kwenda Ashuru kama sadaka kwa mfalme mkuu. Efraimu atakuwa na aibu, na Israeli atakuwa na aibu kwa sanamu yake. **7** Mfalme wa Samaria ataangamizwa, kama chipu cha kuni juu ya uso wa maji. **8** Sehemu za juu za uovu zitaharibiwa. Hii ndiyo dhambi ya Israeli! Miti na vichaka vitakua juu ya madhababu zao. Watu wataiambia milima, "Tufunike sisil!" na kwa vilima, "Tuangukieni!" **9** Ee Israeli, umetenda dhambi tangusiku za Gibeaa; huko umebakia. Je, vita vitawapata wana wa uovu huko Gibeaa? **10** Nitakapotaka, nitawaadhibu. Mataifa wataungana pamoja nao na kuwaweka katika vifungo kwa uovu wao mara mbili. **11** Efraimu ni ndama mwenye mafunzo ambayo anapenda kupura nafaka, hiivo nitaweka jozi juu ya shingo yake nzuri. Efraimu nitauweka jozi; Yuda ataimea; Yakobo atauvuta pigo kwa nafsi yake. **12** Jifanyieni haki, vuneni matunda ya uaminifu wa agano. Chimbueni ardhi yenu isiyopandwa, kwa maana ni wakati wa kumtafuta Bwana, mpaka atakapokuja na kuinua haki juu yenu. **13** Mmelima uovu; mmevuna udhalimu. Mmekula matunda ya udanganyifu kwa sababu uliamini katika mipango yako na katika askari wako wengi. **14** Kwa hiyo mlipuko wa vita utafufuka kati ya watu wako, na miji yako yote yenye ngome itaharibiwa. Itakuwa kama Shalmani aliharibu Beth Arbeli siku ya vita, wakati mama alivunjika vipande vipande na watoto wake. **15** Kwa hiyo itakuwa kwako, Betheli, kwa sababu ya uovu wako mkubwa. Wakati wa mchana mfalme wa Israeli atakatwa kabisa.

11 "Wakati Israeli alikuwa kijana nilimpenda, na nikamwita mtoto wangu kutoka Misri. **2** Kwa kadiri waliyotwa, ndivyo walivyoodoka kwangu. Wakawafanya dhabihu Baali, wakatafuta uvumba kwa sanamu. **3** Lakini mimi ndio niliyemfundisha Efraimu kutembea. Ndiye niliyewainua kwa silaha zao, lakini hawakujua kwamba niliwajali. **4** Niliwaongoza kwa kamba za ubinadamu, na mafungo ya upendo. Mimi nilikuwa kama mtu aliyezunguza jozi juu ya taya zao, na nikainama na kuwalisha. **5** Je, hawatarudi nchi ya Misri? Je, Ashuru haitatawala juu yao kwa sababu wanakataa kurudi kwangu? **6** Upanga utaanguka juu ya miji yao na kuharibu makomeo ya milango yao; itawaangamiza kwa sababu ya mipango yao wenye. **7** Watu wangu wameamua kuniacha. Ingawa wanaita kwa Aliye Juu, hakuna mtu atawasaidia. **8** Ninawezaje kukuacha, Efraimu? Ninawezaje kukupeleka, Israeli? Ninawezaje kukufanya kama Adma? Ninawezaje kukufanya kama Seboimu? Moyo wangu umebadilika ndani yangu; huruma zangu zote zimeongezeka. **9** Sifatanya hasira yangu kali; Mimi sitawaangamiza Efraimu tena. Kwa maana mimi ni Mungu, wala si mtu; Mimi ni Mtakatifu kati yenu, nami sitakuja katika ghadhabu. **10** Wataniufuta, Bwana. Nitanguruma kama simba. Nami nitaomboleza, na watu watakuja wakitetemeka kutoka magharibi. **11** Watakuja wakitetemeka kama ndege kutoka Misri, kama njiwa kutoka nchi ya Ashuru. Nitawafanya wapate kuishi katika nyumba zao." Hii ndiyo tamko la Bwana. **12** Efraimu ananizunguka kwa maneno ya uongo, na nyumba ya Israeli kwa udanganyifu. Lakini Yuda bado anaendelea nami, Mungu, na ni mwaminifu kwangu, Mtakatifu.

12 Efraimu hujilisha upepo na kufuata upepo wa mashariki. Yeye daima huzidisha uongo na unyanyasaji. Wanafanya agano na Ashuru na huchukua mafuta ya Misri. **2** Bwana pia ana mashtaka dhidi ya Yuda na ataadhibu Yakobo kwa yale aliyyotenda; atalimpa kwa matendo yake. **3** Katika tumbo Yakobo akamshika ndugu yake kisigino, na katika ubinadamu wake alijitahidi kwa Mungu. **4** Alishindana na malaika akashinda. Alilia na kuomba kwa neema yake. Alikutana na Mungu huko Betheli; huko Mungu aliongea naye. **5** Huyu ndiye Bwana, Mungu wa majeshi; "Yahweh" ndilo jina lake. **6** Basi tembea kwa Mungu wako. Shika uaminifu na uhuru wa agano, na umsubiri Mungu wako daima. **7** Wafanyabiashara wana mizani ya uongo mikononi mwao; wanapenda kudanganya. **8** Efraimu akasema, "Kwa hakika mimi ni tajiri sana; Nimepata utajiri kwa nafsi yangu. Katika kazi yangu yote hawataona uovu wowote ndani yangu, chocchote ambacho kitakuwa dhambi." **9** Mimi ndimi Bwana, Mungu wako, tangu ulipotoka nchi ya Misri. Nitakufanya uishi tena katika hema, kama siku za karamu iliyowekwa. **10** Niliwaambia manabii, na nimewapa maono mengi kwa ajili yenu. Kwa mkono wa manabii nilitoa mifano. **11** Ikiwa kuna uovu huko Gileadi, hakika

watu hawafai. Gilgali wanachinja ng'ombe; madhabahu zao zitakuwa kama miundo ya jiwe katika miamba ya mashamba. **12** Yakobo akakimbia mpaka nchi ya Aramu; Israeli alifanya kazi ili kupata mke; naye akachunga kundi la kondoo ili kupata mke. **13** Bwana akawaleta Israeli kutoka Misri kwa kutumia nabii, naye akawatunza kwa nabii. **14** Efraimu amemkasirisha sana Bwana. Basi Bwana wake ataachia damu yake, naye atamrudishia aibu yake.

13 Efraimu alipozungumza, kulikuwa na tetemeko.

Alijikuza katika Israeli, lakini akawa na hatia kwa sababu ya ibada ya Baall, naye akafa. **2** Sasa wanafanya dhambi zaidi na zaidi. Wanatengeneza sanamu za chuma kutoka kwenye fedha zao, sanamu kwa kadiri ya ufanisi wao, zote ni kazi ya mafundi. Watu wanasema juu yao, "Watu hawa watoao dhabihu na kumbusu ndama." **3** Kwa hiyo watakuwa kama mawingu ya asubuhi, kama umande unaondoka mapema, kama makapi yanayotokana na upopo kutoka kwenye sakafu, na kama moshi utokao kwenye bomba. **4** Lakini mimi ndimi Bwana, Mungu weko, tangu nchi ya Misri. Hutamjua Mungu mwingine bali mimi; wala zaidi yangu, hakuna mkombozi mwingine. **5** Nilikuja jangwani, katika nchi yenye kame. **6** Wakati ulipokuwa na malishi, ulishiba; na wakati uliposhiba, moyo wako ukainuliwa. Kwa sababu hiyo umenisahau. **7** Nitakuwa kama simba; kama chui nitaangalia kando ya njia. **8** Nitawaangamiza kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake. Nami nitararu vifua vyao, na huko nitawaangamiza kama simba, kama vile mnyama wa mwitu atakayerarua vipande vipande. **9** Nitawaangamiza, Israeli; nani atakayekusaidia? **10** Mfalme wako yuko wapi, ili akuokoe katika miji yako yote? Wako wapi wakuu, ambao kwao umeniambia hivi, "Nipe mfalme na wakuu"? **11** Nimekupa mfalme kwa hasira yangu, nikamchukua kwa ghadhabu yangu. **12** Uovu wa Efraimu umehifadhiwa; hatia yake imehifadhiwa. **13** Atakuwa na uchungu wa kujifungua, lakini ni mwana mijinga, kwa maana wakati wa kuzaliwa, hatatoka tumboni. **14** Je, nitawaokoa na mkono wa kaburi? Je, nitawaokoa na kifo? Ewe Mauti yako wapi mapigo yako? Ewe kaburi kuko wapi kuharibuu kwako? Huruma itafichwa na macho yangu. (*Sheol h7585*) **15** Ingawa Efraimu anafanikiwa kati ya ndugu zake, upopo wa mashariki utakuja; upopo wa Bwana utapiga kutoka jangwani. Kijito cha maji cha Efraimu kitauka, na kisima chake hakitakuwa na maji. Adui yake atapora ghala lake la kila kitu cha thamani. **16** Samaria itakuwa na hatia, kwa sababu amemuasi dhidi ya Mungu wake. Wataanguka kwa upanga; watoto wao wadogo watavunjwa, na wanawake wao wajawazito watatambuliwa wazi.

14 Israeli, rudi kwa Bwana, Mungu wako, kwa kuwa

umeanguka kwa sababu ya uovu wako. **2** Chukueni maneno pamoja nanyi na mrudieni Yahweh. Mwambieni, "Ondoa uovu wetu wote, uyakubali mema, ili tuweze kukupa matunda ya midomo yetu. **3** Ashuru haitatuokoa; hatutapanda farasi kwenda vitani. Hatuwezi tena kuiambia

kazi ya mikono yetu, 'ninyi ni miungu yetu,' kwa maana kwako mtu asiye na baba hupata huruma." **4** Nitawaponya kugeuka kwao; Nami nitawapenda kwa moyo, kwa maana hasira yangu itaondoka kwake. **5** Nitakuwa kama umande kwa Israeli; atachanua kama maua na kuchukua mizizi kama mwerezi nchini Lebanoni. **6** Matawi yake yataenea; Uzuri wake utakuwa kama mizeituni, na harufu yake kama mierezi ya Lebanoni. **7** Watu wanaoishi katika kivuli chake watarejea; watafulifiwa kama nafaka na maua kama mizabibu. Utukufu wake utakuwa kama divai ya Lebanoni.

8 Efraimu, nifanye nini tena na sanamu? Mimi nitamjibu na kumtunza. Mimi ni kama mberoshi majani yake ni ya kijani daima; kutoka kwangu huja matunda yako." **9** Nani mwene busara ili aelewé mambo haya? Nani anaelewa mambo haya ili awatambue? Kwa kuwa njia za Bwana ni sawa, na wenye haki watatembea ndani yao, lakini waasi wataanguka ndani yake.

Joeli

1

Hili ni neno la Bwana liliomjia Yoeli mwana wa Pethueli.
2 Sikieni haya, ninyi wazee, na sikieni, ninyi wenyeji wa nchi. Je! Hii imewahi kuwa kabla ya siku zenu au katika siku za baba zenu? 3 Waambie watoto wako kuhusu hilo, na waache watoto wako kuwaambie watoto wao, na watoto wao kizazi kijacho. 4 Yale yaliyosazwa na tunutu yameliwa na nzige wakubwa; yale yaliyosazwa na nzige panzi wameyala; na yaliyosazwa na panzi yameliwa na madumadu 5 Amkeni, enyi walevi, lieni! Omboleza, ninyi nyote mnywao divai, kwa sababu divai nzuri imekatwa kutoka kwenu. 6 Kwa maana taifa limekuja juu ya nchi yangu, imara na bila idadi. Meno yake ni meno ya simba, neye ana meno ya simba. 7 Amelifanya shamba langu la mizabibu kuwa mahali pa kutisha, amechukua mtini wangu. Amechukua gome lake na kilitupa mbali; matawi yake yamekuwa meupe. 8 Omboleza kama bikira aliyevaa magunia kwa kifo cha mumewe mdogo. 9 Sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji zimekattiliwa mbali na nyumba ya Bwana. Makuhani, watumishi wa Bwana, huomboleza. 10 Mashamba yameharibiwa, na nchi imekuwa dhaifu. Kwa maana nafaka imeharibiwa, divai mpya imekauka, na mafuta yameharibiwa. 11 Oneni aibu, enyi wakulima, lieni, wakulima wa mzabibu, kwa ngano na shayiri. Kwa mavuno ya mashamba yameharibika. 12 Mizabibu imeharibika na miti ya mtini imekauka, miti ya mkomamanga, pia mitende, na miti ya epo - miti yote ya shambani imeharibika. Kwa furaha imeharibika kutoka kwa wana wa wanadamu. 13 Panda magunia na omboleza, enyi makuhani! Mwalia, enyi watumishi wa madhabahu. Njoo, ulala usiku wote kwenye magunia, enyi watumishi wa Mungu wangu. Maana sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji zimezuiliwa nyumbani mwa Mungu wenu. 14 Iteni kwa funga takatifu, na iteni kusanyiko takatifu. Mkusanyieni wazee na wenyeji wote wa nchi wafike nyumbani kwa Bwana Mungu wenu, na kumilia Bwana. 15 Ole kwa siku! Kwa maana siku ya Bwana imekaribia. Nayu itakuja uharibifu kutoka kwa Mwenyezi. 16 Je, chakula hakikukatiliwa mbali mbele ya macho yetu, na furaha na kicheko kutoka nyumbani mwa Mungu wetu? 17 Mbegu zinaoza chini ya udongo wake, ghala zimekuwa ukiwa, na mabanda yamevunjika, kwa maana nafaka imeharibika. 18 Jinsi wanyama hulia! Ng'ombe wa ngome wanateseka kwa sababu hawana malisho. Pia, makundi ya kondoo yanateseka. 19 Bwana, nakulilia wewe. Kwa maana moto umekula malisho ya jangwani, na moto umeteketeza miti yote ya mashamba. 20 Hata wanyama wa mashambani wanapanda kwa ajili yako, kwa maana mito ya maji imekauka, na moto umekula malisho ya jangwani.

2

Piga tarumbeta katika Sayuni, na piga kelele juu ya mlima wangu mtakatifu! Wakazi wote wa nchi watetemeke kwa hofu; maana siku ya Bwana inakuja; Hakika iko karibu. 2 Ni siku ya giza na weusi, siku ya

mawingu na giza nene. Kama asubuhi inayoenea kwenye milima, jeshi kubwa na la nguvu linakaribia. Hakujawahwi kuwako jeshi kama hilo, na hakutakuwa tena, hata baada ya vizizi vingi. 3 Moto unatumia kila kitu mbele yake, na nyuma yake moto unawaka. Nchi hiyo ni kama bustani ya Edeni mbele yake, lakini nyuma yake kuna jangwa liliolaribika. Hakika hakuna chochote kitakayotoroka. 4 Muonekanu wa jeshi ni kama farasi, na wanakimbia kama wapanda farasi. 5 Wanaruka kwa kelele kama ile ya magari juu ya vilele nya milima, kama kelele za muale wa moto ambaio huangamiza majani, kama jeshi la nguvu lilio tayari kwa vita. 6 Mbele yao watu wako katika maumivu na nyuso zao zote zinakuwa za rangi. 7 Wanakimbia kama wapiganaji wenyewe nguvu; wanapanda kuta kama askari; wanasonga, kila mmoja kwa hatua, na hawavunji safu zao. 8 Wala hakuna mmoja anayemsukuma mwingine kando; wanasonga, kila mmoja katika njia yake; wao huvunja kwa njia ya ulinzi na si kuanguka nije ya mstari. 9 Wanakimbia jiji, wanakimbia kwenye ukuta, wanapanda ndani ya nyumba, na hupita kupitia madirisha kama wezi. 10 Nchi hutikisika mbele yao, mbingu hutetemeka, jua na mwezi ni giza, na nyota zinaacha kuangaza. 11 Bwana huinua sauti yake mbele ya jeshi lake; maana wapiganaji wake ni wengi sana; kwa maana wao ni wenye nguvu, wale wanaofanya amri zake. Kwa maana siku ya Bwana ni kubwa na ya kutisha sana. Nani anayeweza kuishi? 12 "Lakin hata sasa," asema Bwana, "Nirudieni mimi kwa miyo yenu yote. Haraka, lia na omboleza." 13 Rarueni miyoyo yenu, si mavazi yenu tu, na kurudi kwa Bwana Mungu wenu. Kwa maana ni mwenye neema na mwenye huruma, si mwepesi wa hasira na wingi katika uaminifu wa agano, na angependa kugeuka kutoekana na adhabu. 14 Nani anajua? Labda angegeuka na kuwa na huruma, na kuacha baraka nyuma yake, sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji kwa Bwana, Mungu wenu? 15 Piga tarumbeta huko Sayuni, itisha kwa ajili ya funga takatifu, na itisheni kusanyiko takatifu. 16 Kusanyieni watu, wito kwa kusanyiko takatifu. Kusanya wazee, kukusanya watoto na watoto wachanga. Bwana arusi waweeze kutoka nije ya vyumba vyao, na bibi arusi kutoka kwenye vyumba vyao. 17 Basi makuhani, watumishi wa Bwana, waliao kati ya patakatifu na madhabahu. Wawaambie, Waitie watu wako, Ee Bwana, wala usitoe urithi wako kwa aibu, ili mataifa watawawale juu yao. Kwa nini wanapaswa kusema kati ya mataifa, "Yuko wapi Mungu wao?" 18 Ndipo Bwana alikuwa mwenye bidii kwa nchi yake na kuwahurumia watu wake. 19 Bwana akawajibu watu wake, Tazama, nitawaletea nafaka, divai mpya, na mafuta. Utaridhishwa nao, wala sitawafanya kuwa aibu kati ya mataifa. 20 Nitawaondo washambulaji wa kaskazini mbali nanyi, na nitawapitisha katika nchi kavu na ilyoachwa. Sehemu ya mbele ya jeshi lao itaingia bahari ya mashariki, na sehemu ya nyuma itaingia bahari ya magharibi. Uvundo wake utainuka juu, na harufu yake mbaya itainuka juu. Hakika, amefanya mambo makuu. 21 Msiogope, nchi,

shangilieni na kufurahi, kwa kuwa Bwana atafanya mambo waseme, 'Nina nguvu.' **11** Haraka na mje, mataifa yote ya makuu. **22** Usiogope, wanyama wa kondeni, kwa kuwa karibu, jikusanyeni pamoja huko. Ee Bwana, washushe malisho ya jangwa yatakuu, miti itazaa matunda yake, na mashujaa wako. **12** Naam, mataifa yajihimize yenyewe miti ya mizabibu na mizabibu itazaa mavuno yao yote. **23** kuja hadi bonde la Yehoshafati. Kwa maana nitakaa huko Furahini, eny watu wa Sayuni, na kufurahi katika Bwana, kuhukumu mataifa yote ya jirani. **13** Wekeni katiki mundu, Mungu wenu. Kwa maana atakupa mvua ya vuli kwa kiasi kwa maana mavuno yameiva. Njoo, muponde zabibu, na kuleta mvua kwa ajili yenu, mvua ya vuli na mvua kwa ajiri pipa la divai limejaa. Vipuri vivilvyofurika, kwa ya masika kama hapo awali. **24** Sakafu ya kupepetea sababu uovo wao ni mkubwa sana. **14** Kuna mshtuko, zitajaa ngano, na vyombo vitafurika kwa divai mpya na mshtuko katika bonde la Hukumu. Kwa maana siku ya mafuta. **25** "Nitawavezesh miaka ya mazao ambayo Bwana i karibu katika bonde la hukumu. **15** Jua na mwezi nzige walikula, Palale, nzige, na nzige wakuteketeza - vinakuwa giza, nyota zimeacha kuangaza. **16** Bwana jeshi langu lenye nguvu ambalo nimelituma kati yenu. ataunguruma kutoka Sayuni, na kuinua sauti yake kutoka **26** Mutakula chakula tele na kushiba, na kulinuza jina Yerusalem. Mbingu na nchi zitatikisika, lakini Bwana la Bwana, Mungu wenu, aliye fanya miujiza kati yenu, atakuwa makao kwa ajili ya watu wake, na ngome kwa wala sitawaletea tena watu wangu. **27** Utajua ya kwamba wana wa Israeli. **17** Kwa hiyo mtajua ya kuwa mimi mimi niko kati ya Israeli, na kwamba mimi ni Bwana, ndimi Bwana, Mungu wenu, anayeishi Sayuni, mlima Mungu wako, wala hakuna mwagine, wala sitawaletea wangu mtakatifu. Kisha Yerusalem itakuwa takatifu, na aibu watu wangu. **28** Itakuwa baada ya hayo nitamimina hakuna jeshi litaklozunguka tena. **18** Katika siku hiyo, Roho yangu juu ya wenye mwili yote, na wana wenu milima itatayarisha divai nzuri, milima itatiririsha maziwa, na binti zenu watatabiri. Wazee wenu wataota ndoto, mjiito yote ya Yuda itapita katikati ya maji, na chemchemi vijana wenu wataona maono. **29** Pia juu ya watumishi na zitakuja kutoka nyumba ya Bwana na maji ya bonde watumishi wa kike, siku hizo nitaimimina Roho wangu. Ia Shitim. **19** Misri itakuwa ukiwa, na Edomu itakuwa **30** Nitaonyesha maajabu mbinguni na duniani, damu, jangwa tupu, kwa sababu ya vurugu iliyofanyika kwa watu moto na nguzo za moshi. **31** Jua litakuwa giza na mwezi wa Yuda, kwa sababu walimwaga damu isio na hatia kuwa damu, kabla ya siku kuu na ya kutisha ya Bwana katika nchi yao. **20** Lakini Yuda utakua mwenyeji milele, itakapokuja. **32** Itakuwa kwamba kila mtu anayete jina la na Yerusalem itakuwa kizazi hata kizazi. **21** Nitawalipizia Yahweh ataokolewa. Kwa maana juu ya Mlima Sayuni na damu yao, ambayo sijajilipizia kisasi, kwa maana Bwana Yerusalem watakuwa na wale walikoka, kama Bwana anaishi Sayuni.

alivoyosema, na kati ya wale walisalia, wale ambao Bwana anawaita.

3 Tazama, katika siku hizo na wakati huo, nitakaporudi mateka wa Yuda na Yerusalem, **2** Nami nitakusanya mataifa yote, na kuwaleta mpaka bonde la Yehoshafati. Nitawahukumu huko, kwa sababu ya watu wangu na warithi wangu Israeli, ambao waliwatawanya kati ya mataifa, na kwa sababu waligawanya nchi yangu. **3** Wamepiga kura kwa ajili ya watu wangu, walinunua kijana kwa ajili ya kahaba, kuuza msichana kwa divai ili waweze kunywa. **4** Sasa, kwa nini unanikasirikia, Tiro, Sidoni na mikoa yote ya Wafilsti? Je! mutanirudishia malipo? Hata kama mutanilipa, mara moja nitawarudishia malipo yenu juu ya vichwa vyenu wenye. **5** Kwa maana mumechukua fedha zangu na dhahabu zangu, nanyi mukachukua hazina zangu za thamani na kuzileta katika hekalu zenu. **6** Mumewauza watu wa Yuda na Yerusalem kwa Wayunani, ili kuwaondoa mbali na maeneo yao. **7** Tazama, nitawaamsha, watoke mahali ambako muliwaaza, na nitawarudishia malipo juu ya vichwa vyenu wenye. **8** Nitawauza wana wako na binti zako, kwa mkono wa watu wa Yuda. Wao watawauza Sheba, kwa taifa mbali. Kwa maana Bwana amesema. **9** Tangaza hii kati ya mataifa, 'Jitayarisheni wenye kwa ajili ya vita, waamsheni mashujaa, waacheni wakaribie, mashujaa wote wa vita wapande juu. **10** Yaftueni majembe yenu kuwa panga na visu vyenu nya kuchongea kuwa mikuki. Basi wadhaifu

Amosi

1 Haya ni mambo yanayoihusu Israeli ambayo Amosi, mmoja wa wachungaji katika Tekoa, aliyapokea katika ufunuo. Alipokea haya mambo katika siku za Uzia mfalme wa Yuda, na pia katika siku za Yeroboamu mwana wa Yoashi mfalme wa Israeli, miaka miwili kabla ya temeteko la aridhi. **2** Alisema, "Yahwe atanguruma kutoka Sayuni; atainua sauti yake kutoka Yerusalem. Malisho ya wachungaji yatanyamaza kimya; kilele cha Karmeli kitanyauka." **3** Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Damaskasi, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu wameipura Gileadi kwa vyombo vya chuma. **4** Nitapeleka moto kwenye nyumba ya Hazaeli, na utaiteketeza ngome za Ben Hadadi. **5** Nitazivunja komeo za Damaskasi na kumkatilia mbali mtu ambaye aishiye katika Biqati Aveni, na pia yule mtu ashikaye fimbo ya kifalme katika Beth Edeni. Na watu wa shamu watakwendu utumwani hata Kiri," asema Yahwe. **6** Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Gaza, hata nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu waliwachukua mateka watu wote, kuwaweka juu ya mkono wa Edomu. **7** Nitatuma moto kwenye kuta za Gaza, na kuziteketeza ngome zake. **8** Nitamkatilia mbali yule mtu aishiye katika Ashdodi na mtu ashikaye fimbo ya kifalme kutoka Ashkeloni. Nitaugeuza mkono wangu dhidi ya Ekroni, na mabaki ya Wafiliisti wataangamia," asema Bwana Yahwe. **9** Hivi ndivyo Yhawe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Tiro, hata kwa nne, sintobadili adhabu, kwa sababu waliwapelekewa watu wote wa Edomu, na wamevunja agano lao la undugu. **10** Nitapeleka moto kwenye kuta za Tiro, nao utaziteketeza ngome zake." **11** Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, "Kwa dhambi tatu za Edomu, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu alimfutilia ndugu yake kwa upanga na kutupilia mbali huruma zote. Hasira yake ikaendelea kuwa kali, na ghadhabu yake ikabaki milele. **12** Nitapeleka moto juu ya Temani, na utaziteketeza nyumb a za kifalme za Bozra." **13** Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, "Kwa dhambi tatu za watu wa Amoni, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu wamewapasua wanawake wa Gileadi wenye mimba, ili waweze kupuanu mipaka yao. **14** Nitawasha moto katika kuta za Raba, nao utaziteketeza nyumba za kifalme, pamoja na kupiga kelele katika siku ya vita, pamoja na dhoruba katika siku ya kimbunga. **15** Mfalme wao ataenda utumwani, ye ye na maafisa wake pamoja," asema Yahwe.

2 Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Moabu, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu amechoma moto mifupa ya mfalme wa Edomu hadi kuwa chokaa. **2** Nitatuma moto juu ya Moabu, na utaangamiza ngome za Keriothi. Moabu atakufa katika gasia, pamoja na kelele na sauti ya tarumbeta. **3** Nitamuhibru mwamuzi kati yake, na nitawaua wana wa mfalme pamoja na ye ye," asema Yahwe. **4** Hivi ndivyo

Yahwe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Yuda, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu wameikataa sheria ya Yahwe na hawakuzishika amri zake. Uongo wao umesababisha kupotea, ambao baba zao pia walifuuta. **5** Nitatuma moto juu ya Yuda, na utaimeza ngome ya Yerusalem." **6** Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kwa dhambi tatu za Israeli, hata kwa nne, sintobadilisha adhabu, kwa sababu wamewauza wasio na hatia kwa fedha na maskini kwa jozi moja ya makubadhi. **7** Nao hukanya juu ya vichwa vya maskini kama kukanyaga kwenye mavumbi juu ya aridhi; wanaskuma kukandamiza. Mtu mmoja na baba yake walilala na msichana mmoja na hivyo kukufuru jina langu takatifu. **8** Nao hulala chini karibu na kila madhabahu kwenye nguo zilizowekwa dhamana, na katika nyumba ya Mungu wao hunuya divai ya wale ambao walitozwa faini. **9** Bado niinemwangamiza Mwamori mbele yao, ambaye urefu wake ulikuwa kama urefu wa mierezi; alikuwa na nguvu kama maloni. Kisha nikaharibu matunda yake juu na mizizi yake chini. **10** Pia, niliwapandisha kutoka nchi ya Misri na kwaongoza miaka arobaini nyikani ili mmiliki nchi ya Wamori. **11** Nimewainua manabii kutoka mionganoni mwa watoto wanu wawe Wanadhiri kutoka vijana wenu. Je sio hivyo, watu wa Israeli? -hivi ndivyo Yahwe asemavyo. **12** Lakini mmewashawishi Wanadhiri kunyuwa mvinyo na kuwaamuru manabii wasifanye unabii. **13** Tazama, nitawakanyaga kama mkokoteni ulioja miganda inayoweza kumkanyaga mtu. **14** Mtu akimbiaye hatapata kimbilio; mwenye nguvu hatoongeza nguvu zake mwenyewe; wala shujaa kuijokoa mwenyewe. **15** Apindaye upinde hatasimama; mkimbiaji sana hatakimbia; mwendesha farasi hatajokoa mwenyewe. **16** Hata wapiganaji shujaa watakimbia uchi katika siku hiyo -hivi ndivyo Yahwe asemavy.

3 Sikieni neno la Yahwe allioongea juu yenu, watu wa Israeli, juu ya familia nzima ambayo niliwatoa kutoka nchi ya Misri, **2** "Nimewachagua ninyi tu kutoka familia zote za dunia. Kwa hiyo nitawaadhibu kwa dhambi zenu zote." **3** Je wawilli wanawenza kutembea pamoja isipokuwa wamekubaliana? **4** Je simba huunguruma msituni wakati hakuna mawindo? Je mwana simba ataunguruma kutoka pangoni mwake kama hajakamata kitu? **5** Je ndege ataanguka kwenye mtego aridhini wakati hakuna chambo kimewekwa kwa ajili yake? Je mtego utafyatuka juu aridhini wakati hakuna kitu cha kukamata? **6** Je tarumbeta itapigwa mjini na watu wasitetemeke? Je janga laweza kuja mjini lisiyoletha na Yahwe? **7** Hakika Bwana Yahwe hatafanya kitu vinginevyo amewafunulia mpango watumishi wake manabii. **8** Simba ameshauunguruma; nani hatoogopa? Bwana Yahwe amekwisha ongea; nani hatotabiri? **9** Tangaza hii katika ngome huko Ashdodi, na katika ngome za nchi ya Misri; sema, "Kusanyikeni kwenye milima ya Samaria na oneni vile mchafuko uliyomkubwa kwake, na ukandamizaji uliopo katika yeye. **10** Kwa kuwa hawajui jinsi ya kufanya haki -hivi ndivyo Yahwe asemavyo- hao watunzao nguvu na uharibifu katika

ngome zao." 11 Kwa hiyo, hivi ndivyo Yahwe asemavyo, "Adui ataizunguka nchi. Atazivuta chini nguvu zako na ngome zenu zitatekwa nyara." 12 Hivi ndivyo Yahwe asemavyo," Kama mchungaji aokoavyo miguu miwili tu jina lake."

kwenye mdomo wa simba, au kipande cha sikio, ndivyo wana wa Israeli watakavyookolewa wale waishio katika Samaria, pamoja na pembe ya kulalia, au pembe ya kitanda." 13 Sikieni na kushudia juu ya nyumba ya Yakobo -hivi ndivyo Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi, 14 "Kwa kuwa katika siku ambayo nimeadhibu dhambi za Israeli, pia nitaziadhibu madhababu za Betheli. Pembe za madhababu zitakatwa na kuanguka chini. 15 Nitaiharibu nyumba ya baridi pamoja na nyumba ya hari. Nyumba za pembe zitaangamia, na nyumba kubwa zitatoweka, -hivi ndivyo Yahwe asemavyo."

4 Lisikilizeni neno hili, ninyi ng'ombe wa Bashani, ninyi mliomo katika mlima wa Samaria, ninyi mnaowakandamiza maskini, ninyi mnaowaponda wahitaji, ninyi muwaambiao waume zenu, "Tuleteeni vinywaji." 2 Bwana Yahwe ameapa kwa utukufu wake, "Tazama, siku zitakuja kwenu wakati watakapowaondoa kwandoana, wa mwisho wenu nandoana za kuvulua samaki. 3 Mtatoka kupitia mahali palipo bomolewa kwenye kuta za mji, kila mmoja wenu kwenda moja kwa moja kupitia hapo, na mtajitupa mbele ya Harmoni -hivi ndivyo asemavyo Yahwe." 4 "Nendeni Betheli na uovo, hata Gilgali mkaongeza dhambi, leteni dhabihi zenu kila asubuhi, zaka zenu kila baada ya siku tatu. 5 Toeni dhabihi za shukurani pamoja na mkate; tangazeni sadaka za haria; watangazeni, kwa kuwa hii ndiyo iwapendezayo, ninyi watu wa Israeli -hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe. 6 Nawapatia usafi wa meno katika miji yenu na na kupungukiwa na mkate katika sehemu zenu zote. Bado hamkurudi kwangu -hivi ndivyo Yahwe asemavyo. 7 Pia nimeizua mvua kutoka kwenu wakati bado kulikuwa na miezi mitatu kwa mavuno. Nikaifanya inyeshe juu ya mji, na kuifanya isinyseshe katika mji mwingine. Kipande kimoja cha nchi ilinyesha, lakini kipande kingine cha nchi ambapo haikunyesha palikuwa pakavu. 8 Walizunguka miji miwili au mitatu kwenda mji mwingine kurywa maji, lakini hawakutoshaka. Bado hawakunirudia mimi -asema Yahwe. 9 Nimewapiga kwa maradhi yanayosababisha kuvu. Wingi wa bustani, mashamba yenu ya zabibu, mitini yenu, na mizaituni-kuteketeza yote. Bado hamkurudia hivi ndivyo Yahwe asemavyo. 10 Nimetuma tauni kwenu kama ya Misri. Nimewaua watoto wenu kwa upanga, kubeba farasi zenu, na kuufanya uvundo wa kambi zenu na kuingiza kwenye pua zenu. Bado hamkurudia mimi -hivi ndivyo asemavyo Yahwe. 11 Nimeiangamiza miji mionganoni mwenu, kama wakati Mungu alipoiangamiza Sodoma na Gomora. Mlikuwa kama kijinga kilichonyakuliwa kutoka kwenye moto. Bado hamkurudia -asema Yahwe. 12 Kwa hiyo nitafanya jambo baya kwako, Israeli; na kwa sababu nitafanya jambo baya kwako, jiandae kukutana na Mungu, Israeli! 13 Kwa kuwa, tazama, yeze atangenezaye milima

pia ndiye aumbaye upepo, humfunulia mawazo yake mwanadamu, hufanya asubuhi kuwa giza, na kupakanya mahala pa juu ya dunia. Yahwe, Mungu wa majeshi, ndilo jina lake."

5 Sikilizeni hili neno ambalo nisemalo kama maombelezo juu yenu, nyumba ya Israeli. 2 Bikira wa Israeli ameanguka; hatoinuka tena; ametoroka kwenye nchi yake, hakuna mtu wa kumwinua. 3 Kwa kuwa hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Mji ambaa umetoka nye kwa elfu watabaki mia, na walioenda nye mia watabaki kumi wa mali ya nyumba ya Israeli." 4 Kwa kuwa hivi ndivyo Yahwe asemavyo kwa nyumba ya Israeli: "Nitafuteni na mtaishi! 5 Msimtafute Betheli; wala kuingia Gilgali; msisafiri kwenda Bersheba. Kwa kuwa Gilgali watakwendwa utumwani hakika, na Betheli haitakuwa kitu. 6 Mtatufeni Yahwe mtaishi, au atawaka kama moto kwenye nyumba ya Yusufu. Utateketeza, na hakutakuwa na mtu hata mmoja kuuzima katika Betheli. 7 Wale watu wageuzao haki kuwa jambo chungu na kuiangusha haki chini!" 8 Mungu aliumba Pleidezi na Orion; amebadilisha giza kuwa asubuhi; hufanya siku kuwa giza na usiku na kuita maji ya bahari; yeze huyamwaga juu ya uso wa dunia. Yahwe ndilo jina lake! 9 Yeye huleta uharibifu wa ghafila juu ya waliohadari ili kwamba uharibifu uje juu ya ngome. 10 Wanachukia kila awasahihishaye katika lango la mji, nao humchukia sana yeoyote asemaye ukweli. 11 Kwa sababu mniamkanyaga chini maskini na kuchukua sehemu ya ngano kutoka kwake-ingawa mmejenga nyumba za mawe yaliyochongwa, hamtaishi kwenye nyumba hizo. Mmependezwa na mashamba ya mizabibu, lakini hamtakunya mvinyo wake. 12 Kwa kuwa najua ni jinsi gani mlivyo na makosa mengi na jinsi dhambi zenu zilivyo kubwa- ninyi mnaowaonea wenye haki, chukueni rushwa, na kuwageuzea wahitaji kwenye lango la mji. 13 Kwa hiyo kila mtu mwenye busara atanyamaza kimya kwenye wakati kama huo, kwa kuwa ni wakati wa uovo. 14 Tafuteni mazuri na sio mabaya, ili kwamba mpate kuishi. Hiyo Yahwe, Mungu wa majeshi, atakuwa na ninyi tayari, kama msemavyo yeze ndiye. 15 Chukieni uovo, imarisheni haki katika lango la mji. Huenda Yahwe, Mungu wa majeshi, atawafadhili mabaki ya Yusufu. 16 Kwa hiyo, hivi ndivyo Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi. Bwana, "Kutakuwa na maombolezo kwenye miraba yote, na watasema kwenye mitaa yote, 'Ole! Ole!' Watawaita wakulima kuomboleza na walio hodari wa kulia na kuomboleza. 17 Katika mashamba yote ya mizabibu kutakuwa na kilio, kwa kuwa nitapita katikati yako," asema Yahwe. 18 Ole wenu ninyi mnaitamani siku ya Yahwe! Kwa nini mnaitamani? Itakuwa giza na sio nuru, 19 kama wakati mtu anamkimbia simba na kukutana na dubu, au alilingia katika nyumba na kuweka mkono wake kwenye ukuta na kung'atwa na nyoka. 20 Je siku ya Yahwe itakuwa giza na sio nuru? Huzuni na sio furaha? 21 "Nachukia, nazidharau sikukuu zenu, naichukia mikutano yenu ya dini.

22 Hata kama mnanitolea sadaka ya kuteketeza na sadaka za unga, sintozipokea, wala kuzitazama kwenye sadaka za ushirika wa wanyama walionona. **23** Niondoleeni kelele za nyimbo zenu; sintosikiliza sauti za vinubi vyenu. **24** Badala yake, acheni haki itiririke kama maji, na haki kama mkondo utirirkao siku zote. **25** Je mmeniletea dhambihu na sadaka za kuteketeza jangwani kwa mda wa miaka arobaini? **26** Mtamwinua Sikuthi kama mfalme wenu, na Kiuni, nyota yenu ya miungu-ambayo mmeifanya kwa ajili yenu wenyewe. **27** Kwa hiyo nitawahamisha upande wa pili wa Damaskasi," asema Yahwe, ambaye jina lake ni Mungu wa majeshi.

6 Ole wao wanaostarehe katika Sayuni, na kwa wale ambaa wameokoka katika nchi ya milima wa Samaria, watu mashuhuri bora wa mataifa, ambaa nyumba ya Israeli huja kwa ajili ya msaada! **2** Viongozi wenu husema, "Pita kwenda Kalne na mkatazame; kutoka huko nendeni hadi Hamathi, mji mkubwa; kisha nendeni chini hata Gathi ya Wapelestina. Je ni wabora kuliko falme zenu mbili? Je kuna mpaka mkubwa kuliko mpaka wenu?" **3** Ole wao wale waiwekao siku ya majanga na kufanya ufalme kuwa kinyume kusogea karibu. **4** Wamelala juu ya vitanda vya pembe na kupumzika juu ya viti vyao. Wakala wana kondoo kutoka kwenye kundi na ndama kutoka kwenye zizi. **5** Wanaimba nyimbo za kijinga kwenye muziki wa kinubi; wanatunga kwenye vyombo kama vya Daudi. **6** Wanakunyuwa mvinyo kutoka kwenye bakuli na kujipaka mafuta wenyewe kwa mafuta ya marahamu, lakini hawahuzuniki juu ya mateso ya Yusufu. **7** Hivyo sasa watakwendwa utumwani pamoja na watumwa wakwanza, na kelele za hao waliojinyoosha zitapita. **8** "Mimi Bwana Yahwe, nimeapa kwa nafsi yangu -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi, naizira fahari ya Yakobo; nachukia boma zake. Kwa hiyo nitautoa huo mji pamoja vyote viliviyomo humo." **9** Itakuja kuhusu kwamba kama kuna wanaume kumi waliobakia kwenye nyumba moja, watakufa. **10** Wakati ndugu wa mtu huyo atakopokuja kuchukua mili yao-yule ambaye awachomaye baada ya kuleta maiti katika nyumba-kama akisema kwa mtu katika nyumba, "Je kuna mtu yuko pamoja nawe?" Vipi kama yule akisema, "Hapana." Kisha atasema, "Kaa kimya, kwa kuwa hatilitaja jina la Yahwe." **11** Tazama, Yahwe atatoa amri, na nyumba kubwa itapigwa kuwa vipande vipande, na nyumba ndogo kuwa na nyufa. **12** Je farasi watakimbia juu ya miteremko wa miamba? Je mtu atalima huko na ng'ome? Bado mmegeuza haki kuwa sumu na tunda la haki kuwa uchungu. **13** Ninyi mnaofurahia juu ya Lo Debari, msemao, "Je hatukuchukua Karnaimu kwa nguvu zetu wenyewe?" **14** Lakini tazama, nitainua juu yenu taifa, nyumba ya Israeli-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe, Mungu wa majeshi. Watawatesa ninyi kutoka Lebo Hamathi hata kijito cha Araba."

7 Hivi ndivyo ambavyo Bwana Yahwe alivyonionyesha. Tazama, aliumba kundi kubwa la nzige wakati wa

kuchipuka kwa mmea, na, tazama, ulikuwa ni mmea wa mwisho baada ya mavuno ya mfalme. **2** Wakati walipomaliza kula mbogamboga za nchi, kisha nikasema, kwa kuwa yeche ni mdogo sana." **3** Yahwe akapunguza hasira kuhusu hili. "Haitatokea," akasema. **4** Hivi ndivyo ambavyo Bwana Yahwe alivyonionyesha: Tazama, Bwana Yahwe alilia juu ya moto kuhukumu. Nao ukakausha sana, kilindi chini ya dunia na kutaka kuitekeza nchi, pia. **5** Lakini nikasema, "Bwana Yahwe, acha tafadhal; Yakobo atashije? Kwa kuwa yeche ni mdigo sana." **6** Yahwe akagairi kuhusiana na hili, "Hili halitajitokeza pia," asema Bwana Yahwe. **7** Hivi ndivyo ambavyo Yahwe alivyo nionyesha: Tazama, Bwana amesimama karibu na ukuta, pamoja na uzi wa timiza kwenye mkono wake. **8** Yahwe akanambia, "Amosi, unaona nini?" nikasema, "Uzi wa timizi." Kisha Bwana akasema, "Tazama, nitaweka uzi wa timazi mionganii mwa watu wangu Israeli. Sintowaharibu tena. **9** Mahala pa juu pa Isaka pataharibiwa, patakatifu pa Israeli pataangamia, na nitainuka juu ya nyumba ya Yeroboamu kwa upanga." **10** Kisha Amazia, yule kuhanu wa Betheli, akatuma ujumbe kwa Yeroboamu, mfalme wa Israeli: "amosi amefanya njama dhidi yako katikati ya nyumba ya Israeli. Nchi haiwezi kubeba maneno yote haya. **11** Kwa kuwa hivi ndivyo asemavyo Amosi, 'Yeroboamu atakufa kwa upanga, na hakika Israeli itakwenda utumwani kutoka nchi yake.'" **12** Amazia akamwambia Amosi, "Mwonaji, nenda, kimbia irudie nchi ya Yuda, na hapo ule mkate na kutabiri. **13** Lakini usitabiri tena hapa katika Betheli, kwa kuwa ni patakatifu pa mfalme na nyumba ya kifalme." **14** Kisha Amosi akamwambia Amazia, "Mimi sio nabii wala mwana wa nabii. Mimi ni mchungaji wa mifugo, na mtunza mikuyu. **15** Lakini Yahwe akanichukua kutoka kuchungu mifugo na kunambia, 'Nenda, katabiri kwa watu wangu Israeli.' **16** Sasa sikia neno la Yahwe. Wewe usemaye, 'Usitabiri juu ya Israell, na usiongee juu ya nyumba ya Isaka. **17** Kwa hiyo hivi ndivyo Yahwe asemavyo, 'Mke wako atakuwa kahaba katika mji; wana wako waume na binti zako wataanguka kwa upanga; nchi yako itapimwa na kugawanywa; utakufa katika nchi najisi, na Israeli hakika itakwenda utumwani kutoka nchi yake.'"

8 Hiki ndicho ambacho bwana Yahwe amenionyesha. Tazama, kikapu cha matunda ya hari! **2** Akasema, "Unaona nini, Amosi?" Nikasema, "Kikapu cha matunda ya hari." Kisha Yahwe akanambia, "Mwisho umefika kwa watu wangu Israeli; sintowaumiza tena. **3** Nyimbo za kwenye hekalu zitakuwa vilio. Katika siku hiyo-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe. Mizoga itakuwa mingi, katika kila sehemu wataitupa katika ukimyal!" **4** Lisikilizeni hili, ninyi mkanyagao maskini na kumuondoa fukara wa nchi. **5** wakisema, "Wakati mwezi mypya utakapoisha, hivyo tunaweza kuuza mazao tena? Wakati siku ya Sabato itakapoisha, ili kwamba tuuze ngano? Tutafanya kipimo kidogo na kuongeza bei, tukidanganya kwa mizani za udanganyifu. **6** Hivi ndivyo ambavyo tunaweza kuuza

ngano mbaya, kununua fukara kwa fedha, na masikini wangu watakuufa kwa upanga, wale wasemao, 'Majanga kwa joji moja ya kubadhi.' **7** Yahwe ameapa kwa fahari hayatatuipa au kukutana nasi.' **11** Katika siku hiyo nitainua ya Yakobo, "Hakika sintoweza kusahau kazi zao hata hema ya Daudi iliyokuwa imeanguka, na kuyafunga moja." **8** Je nchi haitatetemeka kwa hili, na kila mmoja matawi yake. Nitayainua magofu yake, na kujengena aishiye kuombolezea? Yote hayo yatainuka kama Mto kama katika siku za zamani. **12** Kwamba wamiliki mabaki Naili, nayo itataabika juu na kupwa tena, kama mto ya Edomu, na mataifa yote ambayo yameitwa kwa jina wa Misri. **9** "Itakuja siku ambayo -huu ndio usemi wa langu -hivi ndivyo Yahwe asemavyo-afanyayo haya. **13** Bwana Yahwe- kwamba nitafanya jua litue wakati wa Tazama, siku zitakuja-hivi ndivyo Yahwe asemavyo-wakati mchana, na nitaiweka giza dunia wakati wa mchana. **10** mlimaji atampita mvunaji, na akanyagaye zabibu atampita Nitagineza sikuu zenu kuwa maombolezo na nyimbo ye ye apandaye mbegu. Milima itadondosha divai tamu, zenu zote kuwa masikitiko. Nitawafanya wote kuvaan nguo na milima yote itabubujika kwa nayo. **14** Nitawarudisha za magunia na kipara juu ya kila kichwa. Nitayafanya kutoka utumwani watu wangu Israeli. Watajenga magofu haya kama maombolezo kwa mwana pekee, na siku ya ya miji na kuishi humo, watapanda bustani za mizabibu na uchungu mwisho wake. **11** Tazama, siku zinakuja -asema kunywa divai, na watafanya bustani na kula matunda yao. Bwana Yahwe- wakati nitakapoleta njaa katika nchi, sio **15** Nitaipanda hadi kwenye nchi yao, na hawataing'oa tena njaa ya mkate, wala kiu ya maji, ila kusikia maneno ya kutoka kwenye nchi ambayo niliyowapatia," asema Yahwe Yahwe. **12** watatangatanga kutoka bahari hata bahari; Mungu wako. watakimbia kutoka kaskazini kwenda magharibi kutafuta neno la Yahwe, lakini hawatalipata. **13** Katika siku hiyo wanawali wazuri na wavulana watazimia kutokana na njaa. **14** Wale waapao kwa dhambi ya Samaria wataanguka na hawatainuka tena."

9 Nilimwona Bwana amesimama karibu na madhabahu, na akasema, "Vipige vichwa vy a nguzo ili kwamba misingi itikisike. Vivunje vipande vipande juu ya vichwa vyao vyote, nami nitamwua kwa upanga wa mwisho wao. Hakuna hata mmoja wao atakaye kimbia, hakuna hata mmoja wao atakayekimbia. **2** Hata kama watachimba kwenye Sheoli, kuna mkono wangu utawachukua. Hata kama watapanda juu kwenda mbingunu, huko nitawaleta chini. (Sheol h7585) **3** Hata kama watajificha juu ya Karmeli, nitawatafuta huko na kuwachukua. Hata kama watajificha kwenye vilindi vy a bahari nisiwaone, nimwagiza joka, na atawang'ata. **4** Hata kama wataenda kwenye utumwa, watabanwa na maadui zao mbele yao, nitauagiza upanga huko, na utawau. Nitaelekeza macho yangu juu yao kwa ubaya sio kwa uzuri." **5** Bwana Mungu wa majeshi ndiye agusaye nchi na ikayeyuka; wote waishio humo wataomboleza; yote yatainuka kama Mto, na itadidimia tena kama mto wa Misri. **6** Ni ye ye ndiye avijengaye vyumba vyake mbinguni, na kuanzisha kuba yake juu ya dunia. Yeye huita maji ya bahari, na kuyamwaga juu ya uso wa dunia, Yahwe ndiye jina lake. **7** "Je ninyi sio kama watu wa Kushi kwangu, wana wa Israeli? -hivi ndivyo Yahwe asemavyo. Je sikuwapandisha Israeli kutoka nchi ya misri, Wafilisti kutoka Krete, na Washami kutoka Kiri? **8** Tazama, macho ya Bwana Yahwe yako juu ya ufalme wenye dhambi, na nitauharibu kutoka kwenye uso wa dunia, isipokuwa kwamba sintoiharibu kabisa nyumba ya Yakobo -hivi ndivyo Yahwe asemavyo. **9** Tazama, nitaamuru, na nitaipepete nyumba ya Israeli mionganoni mwa mataifa yote, kama mtu apepetaye ngano kwenye ungo, hivyo basi hakuna hata chembe ya jiwe itakayoanguka kwenye aridhi. **10** Watenda dhambi wote katika watu

Obadia

1 Maono ya Obadia. Bwana MUNGU asema hivi juu ya Edomu Tumesikia habari kutoka kwa Bwana, na mjuumbi ametumwa kati ya mataifa, akisema, Inukeni! Tuinuke dhidi yake kwa vita!" **2** Tazama, nitawafanya wadogo kati ya mataifa, mutadharauliwa sana. **3** Kiburi cha moyo wako kimekudanganya wewe, wewe ambaye unishi katika makaburi ya miamba, katika nyumba yako ya juu; asemaye moyoni mwako, "Ni nani atakayenishusha mimi chini?" **4** Ingawa unasimama juu kama tai na ingawa kiota chako huwekwa kati ya nyota, nitakushusha chini kutoka huko, asema Yahweh. **5** Kama wezi walikuja kwako, ikiwa wanyang'anyi wangekujilia usiku (jinsi ungekatilwa mbali!), Wasingeweza kuiba vyta kuwatoshua? Ikiwa wakusanya zabibu wangekujilia, wasingeacha mavuno? **6** Jinsi Esau amekwisha kupigwa, na hazina zake zilizofichwa zimewekwa nje! **7** Watu wote wa ushirikiano wako watakupeleka katika njiani ya hadi mpakani. Watu waliokuwa na amani pamoa nawe wamekudanganya, na kukushinda. Wale wanaokula mkate wako wameweka mtego chini yako. Hakuna uelewa ndani yake. **8** Je! Sikuweza siku hiyo, asema Bwana, kuwaangamiza watu wenye hekima kutoka Edomu na kuelewa kutoka mlima wa Esau? **9** Mashujaa wako watafadhaika, Temani, ili kila mtu akatiliwe mbali kutoka mlima wa Esau kwa kuuawa. **10** Kwa sababu ya ukatili uliofanywa kwa ndugu yako Yakobo, utafunikwa na aibu, nawe utakatiliwa mbali milele. **11** Siku ile ulikuwa umesimama, siku wageni walichukua mali zake, na walikuwa wageni katika malango yake, na kupiga kura kwa Yerusalem, wewe ulikuwa kama mmoja wao. **12** Lakini usifurahi siku ya ndugu yako, siku ya msiba wake, wala usifurahi juu ya watu wa Yuda siku ya uharibifu wao; msijisifu siku ya dhiki yao. **13** Usiingie mlango wa watu wangu siku ya msiba wao; usifurahi juu ya taabu yao siku ya msiba wao, wala msipotee utajiri wao siku ya uharibifu wao. **14** Ussimama kwenye njia panda, ili kuwakatilia mbali wakimbizi wake na usiwatoe waathirika wake katika siku ya dhiki. **15** Kwa maana siku ya Bwana iko karibu na mataifa yote. Kama ulivyofanya, itafanya kwako; matendo yako yatarudi juu ya kichwa chako mwenyewe. **16** Kwa vile mlivyokunywa katika mlima wangu mtakatifu, ndivyo mataifa yote yatakavyo kunywa daima. Watakunywa na kumeza na itakuwa kana kwamba hawakuwepo kabisa. **17** Lakini katika Mlima Sayuni kutakuwa na wale waliookoka na watakuwa watakatifu; na nyumba ya Yakobo watamiliki miliki zao. **18** Nyumba ya Yakobo itakuwa moto, na nyumba ya Yusufu ni mwali wa moto, na nyumba ya Esau itakuwa mabua makavu, nao watawaunguza, na kuwateketeza. Hakutakuwa na waathirika kwa nyumba ya Esau, kwa kuwa Bwana amesema. **19** Wote kutoka Negebu watamiliki mlima wa Esau na wale wa Shepela watamiliki nchi ya Wafilisti. Wao wataamiliki nchi ya Efraimu na nchi ya Samaria; na Benyamini atamiliki Gileadi. **20** Wahamiaji wa jeshi hili

la watu wa Israeli watamiliki ardhi ya Kanaani mpaka Sarepta. Wahamiaji wa Yerusalem, waliopo Sefaradi, watamiliki miji ya Negebu. **21** Waokoaji watakwenda hadi juu ya Mlima Sayuni kutawala nchi ya vilima ya Esau, na ufalme utakuwa wa Bwana.

Yona

1 Ndipo neno la Bwana lilimjia Yona mwana wa Amittai, kusema, 2 "Simama uende Ninawi, mji kuu, na ukapaze sauti dhidi yake, kwa sababu uovu wao umeinuka mbele yangu." 3 Lakini Yona akaondoka kukimbia kutoka mbele ya Bwana na kwenda Tarshishi. Akatelemka mpaka Yafa na akaona melikebu inayokwenda Tarshishi. Kwa hiyo allilipa nauli na akapanda melikebu kwenda nayo Tarshishi, mbali na uwepo wa Yahweh. 4 Lakini Bwana akatuma upopo mkubwa juu ya bahari, ikawa tufani juu ya bahari. Hivi karibuni ikaonekana kwamba meli ilikuwa inataka kuvunjika. 5 Wale baharia waliogopa sana na kila mtu allia kwa mungu wake mwenyewe. Wakatupa mizigo bahari iliyokuwa merikebuni ili kuifungua. Yona alikuwa ameshuka hapa pande za ndani ya melikebu, naye alikuwa amelala huko usingizi. 6 Basi nahoza akamwendea akamwambia, "kwa nini unalala? Amka! ukamwombe mungu wako! Labda mungu wako atatutambua na hatutapotea." 7 Wote wakaambiana, 'Njoni, tupige kura, ili tujue ni nani ndiye sababu ya mabaya haya yanayotupata.' Basi wakapiga kura, na kura ikaangukia kwa Yona. 8 Kisha wakamwambia Yona, "Tafadhal tuambie ni nani ndiye sababu ya mabaya haya yanayotupata. Unafanya kazi gani, na umetoka wapi? Nchi yako ni ipi, na kutoka kwa watu wa kabilalani?" 9 Yona akawaambia, Mimi ni Mhebrania; Nami namuogopa Bwana, Mungu wa mbinguni, aliyeifanya bahari na nchi kavu. 10 Ndipo watu hao waliogopa zaidi, wakamwambia Yona, Ni jambo gani hili ulilofanya? Kwa maana hao watu walijua kwamba alikuwa akikimbia mbele ya Bwana, kwa sababu alikuwa amewaambia. 11 Ndipo wakamwambia Yona, Tukufanyie nini ili bahari iweze kutulia? Kwa maana bahari ilikuwa imechafuka zaidi na zaidi. 12 Yona akawaambia, "Nikamateni na nitupeni baharini. Kisha bahari itatulia kwa ajili yenu, kwa maana najua kwamba ni kwa sababu yangu kwamba tufani hii kubwa iwapate." 13 Hata hivyo, watu hao wavuta makasiasa kwa bidii ili kurudi nchi kavu, lakini hawakuweza kufanya hivyo kwa sababu bahari ilikuwa imechafuka zaidi dhidi yao. 14 Basi wakamwomba Bwana, wakasema, Tunakuomba, Bwana, tunakuomba, usiache tuangamize kwa sababu ya maisha ya mtu huyu; wala usituwekee hatia ya kufa kwake, kwa kuwa wewe, Bwana, umefanya kama ulivypenda. 15 Basi wakamchukua Yona wakamtupa baharini, nayo bahari ikaacha kuchafuka. 16 Ndipo watu wale wakamuogopa Bwana sana. Wakamtolea dhabihu Bwana na kuweka nadhiri. 17 Bwana alikuwa ameandaa samaki mkubwa kummeza Yona, na Yona alikuwa ndani ya tumbo lasamaki siku tatu na usiku wa tatu.

2 Kisha Yona akamwomba Bwana Mungu wake kutoka katika tumbo la samaki. 2 Akasema, Nimewita Bwana juu ya shida yangu naye akanjibui; kutoka tumbo la Kuzimu nililia kwa msaada! Uliisikia sauti yangu. (*Sheol h7585*) 3 Ulikuwa umenitupa ndani ya kina, ndani ya moyo

wa bahari, na maji yaliyonizunguka; mawimbi yako yote na gharika yalipita juu yangu. 4 Nikasema, 'Nimefukuzwa mbele ya macho yako; lakini nitaangalia tena juu ya hekalu lako takatifu.' 5 Maji yalifunka kunizunguka karibu na shingo yangu; kina kilinizunguka; mwani ukakizinga kichwa changu. 6 Nilikwenda chini ya milima; nchi na baa zake zimefungwa juu yangu milele. Lakini wewe umeinua uhai wangu shimonii, Bwana, Mungu wangu! 7 Wakati nafsi yangu ilipozimia ndani yangu, nikamwita Bwana; basi sala yangu ilikuja, katika hekalu lako takatifu. 8 Wote ambaao huzingatia miungu isiyofaa hukataa uaminifu wako wao wenywewe. 9 Lakini mimi, nitakuchinjia kwa sauti ya shukrani; Nitayatimiza yale niliyoapa. Wokovu hutoka kwa Bwana! 10 Kisha Bwana akanena na samaki, akamtapika Yona juu ya nchi kavu.

3 Neno la Bwana likamjia Yona mara ya pili, akisema, 2 "Ondoka, uende Ninawi, mji ule mkubwa, na uhubiri ujumbe ule ambaao nitakuagiza." 3 Basi Yona akaondoka akaenda Niniawi kwa kutii neno la Bwana. Sasa Ninawi ilikuwa mji mkubwa sana, ilikuwa safari ya siku tatu. 4 Yona akaanza kuingia ndani ya mji, na baada ya safari ya siku, akapaza sauti, akasema, "Katika siku arbabaini Ninawi itaangamizwa." 5 Watu wa Ninawi walimwamini Mungu na wakatangaza kufunga. Wote hwakavaa nguo za magunia, kutoka aliyemkubwa hata mdogo. 6 Mapema habari zilimfikia mfalme wa Ninawi. Akasimama kutoka kiti chake cha enzi, akavua vazi lake, akajivika magunia, akaketi katika maji. 7 Alitoa tangazo ambalo lisemalo, "katika mji wa Ninawi, kwa mamlaka ya mfalme na wakuu wake, msiruhusu mitu wala mnyama, ng'ombe wala kundi, asionje kitu chocchote. Wao wasile wala kunywe maji. 8 Lakini watu na wanyama wawe wamefunika kwa magunia na walie kwa sauti kubwa kwa Mungu. Kila mtu ageuke na kuacha njia yake mbaya na kutoka katika udhalimu uliyopo mikononi mwake. 9 Nani anajua? Mungu anawenza kurejea na kubadili mawazo yake na kuacha ghadhabu yake kali ili tusiangamie." 10 Mungu akaona yale waliyoafanya, wakaziacha njia zao mbaya. Kwa hiyo Mungu alibadili mawazo yake juu ya adhabu aliyowaambia angewafanya, nae hakufanya hivyo.

4 Lakini hili liliimchukiza Yona naye akakasirika. 2 Basi Yona akamwomba Bwana akasema, "Ee, Bwana, hiya sio yale niliyosema wakati niliporudi katika nchi yangu? Ndijo maana nilifanya haraka na kujaribu kukimbia Tarshishi-kwa sababu nililia kuwa wewe ni Mungu mwenye neema, mwenye huruma, si meingi wa hasira, mwinge kwa uaminifu, na hughairi maafa. 3 Kwa hiyo sasa, Bwana, nakuomba, uniondoe uhai wangu, kwa maana ni bora kwangu kufa kuliko kuishi." 4 Bwana akasema, Je, ni vema kwamba umekasirika?" 5 Kisha Yona akaondoka mijini akaketi upande wa mashariki wa jiji. Huko alifanya makao na akaketi chini yake katika kivuli ili aweze kuona mji utakuwaje. 6 Bwana Mungu aliandaa mmea na kuukuza juu ya Yona ili uwe kivuli juu ya kichwa chake ili

kupunguza dhiki yake. Yona alikuwa na furaha kubwa kwa sababu ya mmea. **7** Lakini Mungu aliandaa mdudu kulipopambazuka asubuhi iliyofuata. Alishambulia mmea na mmea ukapooza. **8** Ikawa wakati jua lilipochomoza asubuhi, Mungu aliandaa upepo mkali wa mashariki. Pia, jua lilipiga kichwa cha Yona na akaanguka. Kisha Yona alitamani kufa. Akajambia, “Ni bora kwangu kufa kuliko kuishi.” **9** Kisha Mungu akamwambia Yona, “Je, ni vema wewe kuwa na hasira juu ya mmea?” Yona akasema, Ni vyema kuwa nimekasirika hata kufa. **10** Bwana akasema, Umeuhurumia mmea, ambao haukuufanya kazi wala haukukua. Uliomea katika usiku na kufa usiku. **11** Kwa hiyo mimi, haikunipassa kuuhurumia Ninawi, mji mkuu, ambalo kuna watu zaidi ya mia na ishirini elfu ambao hawajui tofauti kati ya mkono wao wa kulia na mkono wao wa kushoto, na pia ng'ombe wengi?

Mika

1 Hili ni neno la Yahwe ambalo lilikuja kwa Mika Mmorashti katika siku za Yotahamu, Ahazi, na Hezekeia, mfalme wa Yuda, lile neno aliloliona kuhusiana na Samaria na Yerusalemu. **2** Sikilizeni, ninyi watu wote. Sikilizeni, dunia, na vyote vilivymo kwenye dunia. Acheni Yahwe ashuhudiwe dhidi yenu, Bwana kutoka kwenye hekalu lake takatifu. **3** Tazama, Yahwe anakuja kutoka mahali pake; atashuka chini na kupakanyaga mahali pa juu katika dunia. **4** Milima itayeyuka chini yake; mabonde yatasupaka vipande kama mshumaa mbele ya moto, kama maji ambayo yamemwagika chini ya mteremko mkali. **5** Haya yote ni kwasababu ya uasi wa Yakobo, na kwasababu ya dhambi za nyumba ya Israeli. Je sababu ilikuwa nini kwa uasi wa Yakobo? Je ilikuwa Samaria? Je sababu ilikuwa nini kwa mahali pa juu pa Yuda? Je haiukuwa Yerusalemu? **6** "Nitaifanya Samaria rundo la uharibifu katika shamba, kama eneo la kupandia mizabibu. Nitayavuta mawe ya jengo lake kwenda kwenye bonde; Nitaifuna misingi yake. **7** Sanamu zake zote za kuchonga zitapondwa vipande; na zawadi zake zote zitachomwa moto. Kwa kuwa zawadi zake za ukahaba amezikusanya, na kama malipo ya ukahaba yatarudi." **8** Kwa sababu hii nitalia na kuomboleza; nitaenda peku peku na uchi; Nitaomboleza kama mbeha na kuomboleza kama bundi. **9** Kwa kuwa jeraha lake haliponi, kwa kuwa imefika kwa Yuda. Imefikia lango la watu wangu, hadi Yerusalemu. **10** Msiache kuwambia kuhusu katika Gathi; msilie tena. Katika Bethi Leafra nabiringisha mwenyewe kwenye mavumbi. **11** Piteni karibu na, makao ya Shafiri, katika uchi na aibu. Makazi ya Zaananani hayatatoka nije. Maombolezo ya Beth Ezeli, kwa ajili ya ulinzi yamechukuliwa. **12** Kwa kuwa wakaaji wa Marothi hungoja habari njema, kwa sababu hofu, kwa sababu msiba umetoka kwa Yahwe hadi kwenye malango ya Yerusalemu. **13** Wfungeni lijamu farasi wakokote ya gari la farasi, makazi ya Lakishi. Wewe Lakishi, ulikuwa mwanzo wa dhambi kwa binti Sayuni, kwa kuwa makosa ya Israeli yalionekana kwako. **14** Hivyo utaipa zawadi ya kuagia Moreshethi Gathi; mji wa Akzibu utawavunja moyo wafalme wa Israeli. **15** Tena nitaleta ushindi kwako, makazi ya Maresha; uzuri wa Israeli utakuja Adulamu. **16** Kata kipara chako na kata nywele zako kwa ajili ya watoto ambaa unaowafurahisha. Fanya kipara chako mwenyewe kama tai, kwa ajili ya watoto wako watakao kwenda utumwani kutoka kwako

2 Ole wao wale wanao wanaokusudia mabaya, kwa wale wanaokusudia kwenye vitanda vyao kufanya maovu. Katika asubuhi wanayafanya kwa sababu wana nguvu. **2** Wanatamani mashamba na kuyapunguza; wanazitamani nyumba na kuzichukua. Wanadhalumu mtu na nyumba yake, mtu na urithi wake. **3** Kwa hiyo Yahwe asema hivi, "Tazama, nakaribia kuleta janga dhidi ya huu ukoo, ambalo

hamtazitoa shingo zenu. Hamtatembea kwa kiburi, kwa kuwa itakuwa wakati wa uovu. **4** Katika siku hiyo maadui zako wataimba wimbo kuhusu wewe, na kuomboleza kwa maombolezo ya huzuni. Wataimba, 'Sisi Waisraeli tumeangamizwa kabisa; Yahwe hubadilisha eneo la watu wangu. Je ataliondoaje kutoka kwangu? Huwagawia mshamba yetu kusaliti.'" **5** Kwa hiyo, ninyi watu matajiri hamtakuwa uzao kugawanya eneo kwa kupiga kura katika mukutano wa Yahwe. **6** "Msitabiri," wanasesma. "Hawatayatabiri haya mambo; lawama hazitakuwa." **7** Je litasemwa kweli, nyumba ya Yakobo, "je Roho ya Yahwe? Je haya ni matendo yake kweli?" Maneno yangu hayafai kwa kila mmoja atembeaye kwa unyoofu? **8** Hivi karibuni watu wangu wameinuka kama adui. Mmelivua joho, nguo, kutoka wale wapitao wasioshutumiwa, kama maaskari kurudi kutoka kwenye vita kwa kile wakifikiachi o ni salama. **9** Mnawaendesha wanawake wangu kwa watu wangu kutoka kwenye nyumba nzuri; mnachukua baraka kutoka kwa watoto wao wadogo daima. **10** Inukeni na muondoke, kwa kuwa hii sio sehemu ambayo mnaweza kuishi, kwa sababu ya unajisi wake; imeangamizwa kwa maangamizo kabisa. **11** Kama mtu akija kwenu katika roho ya uongo na kudanganya na kusema, "Nitatabiri kwenu kuhusu mviryo na kilevi kikali," angeweza kufikiriwa kuwa nabii kwa ajili ya hawa watu. **12** Nitawaleta pamoja wote hakika, Yakobo. Hakika nitawakusanya mabaki ya Israeli. Nitawaleta pamoja kama kondoo katika zizi, kama kundi la wanyama katika malisho. Kutakuwa na kelele kwasababu ya wingi wa watu. **13** Mtu avunjaye hufungua njia zao kwa ajili yao kwenda mbele yao. Wamebomoa kupitia lango na kutoka nje; mfalme wao atapita mbele yao. Yahwe atakuwa mbele yao.

3 Nimesema "Sasa sikilizeni, ninyi viongozi wa Yakobo na kutawala nyumba ya Israeli: Je siyo sahihi kwenu kuiielewaa haki? **2** Ninyi manaochukia mazuri na kupenda uovu, ninyi mnaoambua ngozi yao, miili yao kutoka kwenye mifupa yao- **3** ninyi mnaokula pia miili ya watu wangu, na kuambua ngozi yao, kuvunja mifupa yao, na kuwakatakata katika vipande; kama nyama kwenye sururia kubwa. **4** Kisha ninyi watawala mtalia kwa Yahwe, lakini hatawajibu. Atauficha uso wake kutoka kwenu kipindi hicho, kwasababu mmeefanya matendo maovu." **5** Yahwe asema hivi kuhusu manabii ambaa wawafanyao watu wangu kushindwa, "Kwa wale wawalishao wanatangaza, 'Kutakuwa na ustawi.' Lakini kwa wale wasiweka kitu kwenye vinywa vyao, wanaanzisha vita dhidi yake. **6** Kwa hiyo, itakuwa usiku kwenu usiokuwa na maono juu yenu; itakuwa giza ili kwamba msiweze kubashiri. Jua litakwenda chini juu ya manabii, na siku itakuwa giza juu yao. **7** Waonaji watawekwa kwenye aibu, waaguzi wa watachanganyikiwa. Wote watafunga midomo yao, kwa kuwa hakuna jibu kutoka kwangu." **8** Lakini kwangu, nimejazwa nguvu kutoka kwa Roho wa Yahwe, na nimejazwa haki na uweza, kumwambia Yakobo kosa lake, na Israeli

dhambi yake. **9** Sasa sikieni hii, ninyi viongozi wa nyumba ya Yakobo, na watawala wa nyumba ya Israeli, ninyi amba mnaochukia haki, na kupotosha kila haki. **10** Mnajenga Sayuni kwa damu na Yerusalem kwa uovu. **11** Viongozi wenu huhukumu kwa rushwa, makuhani wenu hufundisha kwa hijara, na manabii wenu hufanya utabiri kwa ajili ya pesa. Hata hiyo bado mtamtegemea Yahwe na kusema, "Je hayupo Yahwe pamoja nasi? Hakuna uovu utakaokuja juu yetu." **12** Kwa hiyo, kwasababu yenu, Sayuni italimwa kama shamba, Yerusalem itakuwa rundo la kifusi, na mwinuko wa hekalu utakuwa kama mwinuko wa msituni.

4 Lakini katika siku za mwisho itakuja kuhusu kwamba mlima wa nyumba ya Yahwe utawekwa imare juu ya milima mingine. Utainuliwa juu ya milima, na watu watautakabisha. **2** Mataifa mengi yataenda na kusema, "Njoni, twendeni juu kwenye mlima wa Yahwe, kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo. Atatufundisha njia zake, na tutembea katika njia zake." Kwa kuwa kutoka Sayuni sheria itatoka, na neno la Yahwe kutoka Yerusalem. **3** Atahukumu mionganii mwa watu na kuamua kuhusiana na mataifa mengi ya mbali. Watapoga mapanga yao kuwa plau na mikuki yao kuwa miuundu ya kupogolea. Taifa halitainua upanga dhidi ya taifa, wala kutawala kwa vita tena. **4** Badala yake, wataketi kila mtu chini ya mzabibu wake na chini ya mtini wake. Hakuna mtu atakayefanya waogope, kwa kuwa mdomo wa Yahwe wa majeshi umesema. **5** Kwa kuwa watu wote wataenenda, kila mmoja, katika jina la mungu wake. Lakini sisi tutaenenda katika jina la Yahwe Mungu wetu milele na milele. **6** "Katika siku hiyo," aseme Yahwe, "Nitamkusanyaachechemeye na kumkusanya aliyefukuzwa, wale ambao nimewatesa. **7** Nitamrudisha aliyechecchemea kwenye mabaki, na yeze aliyetupwa kwenye taifa imara, na mimi, Yahwe, nitatawala juu yao katika Milima Sayuni, sasa na milele. **8** Kama kwako, mnara wa saa kwa ajili ya kundi, mlima wa binti wa Sayuni-utakuja kwenu, utawala wenu wa zamani utarudishwa, ufalme ambao unaomilikiwa na binti wa Yerusalem. **9** Sasa, kwa nini unapiga kelele kwa sauti kuu? Je hakuna mfalme mionganii mwenu? Je mshauri wako amekufa? Kwa nini uchungu umekushika kama yule mwanamke akiwa anazaa? **10** Kuwa katika uchungu wa kuzaa ili uzae, binti Sayuni, kama mwanamke mwenye uchungu. Kwa sasa utatoka nje ya mji, kuishi kwenye shamba, na kwenda Babeli. Huko utaokolewa. Huko Yahwe atakuoko kutoka kwenye mikono ya maadui. **11** Sasa mataifa mengi yamekusanya juu yako; wakisema; 'Atiwe unajisi; macho yenu yaangalie Sayuni.' **12** Nabii asema, "Hawayajui mawazo ya Yahwe, wala hawaleewi mpango wake, kwa kuwa wamewakusanaya kama miganda kupura sakafuni." **13** Yahwe asema, "sihamama na upure, binti Sayuni, kwa kuwa nitaifanya pembe yako kuwa chuma, na nitazifanya kwato zako kuwa shaba. Utaponda watu wengi. Nitaweka wakfu udhalimu wao kwangu mwenyewe, Yahwe, miliki zao kwangu, Bwana wa dunia nzima."

5 Sasa njoni pamoja katika safu ya kupigana, binti wa maaskari; maaskari wameuzingira mji, kwa ufito watampiga mwamuzi wa Israeli kwenye shavu. **2** Lakini wewe, Bethlehemu Efrata, hata kama uko mdogo mionganii mwa koo za Yuda, kutoka kweko mmoja atakuja kwangu kutawala Israeli, ambaye mwanzo wake ni kutoka nyakati za kale, toka milele. **3** Kwa hiyo Mungu atawapa, hata mda wa yeze aliye katika uchungu kuzaa mtoto, na mabaki ya ndugu zake yatawarudia wana wa Israeli. **4** Atasimama na kuchunga kundi lake kwa nguvu za Yahwe, kwa ukuu wa enzi ya jina la Yahwe Mungu wake. Watabaki, kwa kuwa atakuwa mashuhuri hata mwisho wa dunia. **5** Atakuwa amani yetu. Wakati Waashuru watakapokuja kwenye nchi yetu, wakati wakitembea dhidi ya boma yetu, kisha kisha tutainuka juu yao wachungaji saba na viongozi nane juu ya watu. **6** Watachunga nchi ya Ashuru kwa upanga, na nchi ya Nimrodi katika malango yake. Atatuoko kutoka kwa Waashuru, watakapokuja kwenye nchi yetu, watakapoingia kwenye mipaka yetu. **7** Mabaki ya Yakobo yatakuwa katika kabilia za watu wengi, kama umande utokao kwa Yahwe, kama manyunu kwenye majani, ambayo hayamsubiri mtu, na hayasubiri watoto wa mwanadamu. **8** Mabaki ya Yakobo yatakuwa mionganii mwa mataifa, mionganii mwa watu wengi, kama simba katikati ya kundi la kondoo. wakati akipita katikati yao, atawakanyaga juu yao na kuwachachana kuwa vipande vipande, na hakutakuwa na mtu wa kuwaokoa. **9** Mkono wako utainuliwa dhidi ya maadui zako, na utawaharibu. **10** "Itatokea siku hiyo," asema Yahwe, "kwamba nitawaharibu farasi wako kutoka mionganii mwenu na nitayavunja magari yako ya farasi. **11** Nitaiharibu miji katika nchi yako na kuzingusha ngome zako zote. **12** Nitaiharibu uchawi kwenye mkono wako, na hakutakuwa na waagazi tena. **13** Nitaziaharibu sanamu zako za pango na nguzo za mawe kutoka mionganii mwako. Houtaabudu tena ustadi wa mikono yako. **14** Nitazin'goa nguzo zako za Ashera kutoka mionganii mwenu, na nitaiharibu miji yenu. **15** Nitaiipiza kisasi kwa hasira na ghadhabu juu ya mataifa ambayo hayakusikiliza."

6 Sasa sikelizeni kile ambacho Yahwe asemacho, "Inuka na uelezesi yako mbele ya milima; acha milima isikie sauti yako. **2** Sikelizeni madai ya Yahwe, enyi milima, na ninyi misingi mivumilivu ya dunia. Kwa kuwa Yahwe anavumilia pamoja na watu wake, na atapigana katika mahakama juu ya Israeli." **3** Watu wangu, nimefanya nini kwenu? nimewachosha mara ngapi? shuhudieni dhidi yangu! **4** Kwa kuwa niliwaleta kutoka nchi ya Msiri na kuwaokoa kutoka kwenye nyumba ya utumwa. Nawatuma Musa, Aruni, na Mariamu kwako. **5** Watu wangu, kumbukeni ambavyo Balaki mfalme wa Moabu aliyoyotunga, na vile ambavyo Balamu mwana wa Beori aliyoyomjibu kama ulipokuwa ukienda kutoka kwa Gilgali, hiyo mnawenza kujuja matendo ya haki ya Yahwe." **6** Je nilete nini kwa Yahwe, ninapoenda kumwinamia Mungu aliye juu? Je ninawenza kuja kwake na sadaka za

kuteketeza, pamoja na ndama wenye mwaka mmoja? 7 Je ya Yahwe, nitachukua ghadhabu yake hata aniteteapo Yahwe atapendezwa na maelfu ya kondoo waume, au na kosa langu, na kutekeleza hukumu kwa ajili yangu. elfu kumi za mito ya mafuta? Je nimtoe mzaliwa wangu wa Atanileta kwenye nuru, na nitamwona akiniokoa kwenye kwanza kwa ajili ya kosa langu, tunda la mwili wangu kwa haki yake. 10 Kisha adui yangu atakapoliona hilo, na aibu ajili ya dhambi yangu mwenyewe? 8 Amekwambia, mtu, itamfunika yule aliyeniambia, "Yahwe Mungu wako yuko kile kilicho bora, na kile ambacho Yahwe atakacho kutoka wapi?" macho yangu yamatatzama; atakanyagwa chini kwako: Kutenda haki, kupenda ukarimu, na kutembea kwa kama tope kwenye mitaa. 11 Siku ya ya kujenga kuta unyenyekevu pamoja na Mungu wako. 9 Sauti ya Yahwe zako zifatika; siku hiyo mipaka itasogezwa mbali sana. 12 inatangaza kwenye mji-hata sasa hekima hukukiri jina Siku hiyo watu watakuja kwako, kutoka Ashuru na miji lako: "Kaa tarayi kwa ajili ya firbo, na kwa yule aliyeiweka. katika Misri, kutoka Misri hata mto mkubwa, kutoka bahari 10 Kuna utajiri katika nyumba za waovu, na kipimo cha kwenda bahari, na kutoka mlima kwenda mlima. 13 Hizo uongo hilo ni chukizo mno. 11 Ningeweza kumfikira mtu nchi zitakuwa zimejitenga kwasababu ya watu ambaio kuwa hana hatia kama anatumia kipimo cha ulaghaji, wanaishi huko sasa, kwasababu ya tunda la matendo pamoja na mfuko wa kipimo wa udanganyifu? 12 Matajiri yao. 14 Chunga watu wako kwa firbo yako, kundi la wamejaa uharibifu, makazi yao yamesema uongo, na ulimi urithi wako. Wanaishi wenyewe kwenye msitu, katikati ya wao katika midomo yao unaudanganyifu. 13 Kwa hiyo msitu. Wachunge katika Bashani na Gileadi kama siku nimekupiga kwa pigo linaloumiza, nimekufanya gofu kwa za zamani. 15 Kama katika siku wakati mlipotoka nije sababu ya dhambi zako. 14 Utakula lakini hutatosheka; ya nchi ya Misri, nitawaonyesha maajabu. 16 Mataifa upitu wako utabakia ndani yako. Utatunza mizigo mbali yataona na kuwa na aibu ya nguvu zao zote. Wataweka lakini hutahifadhi, na kile unachokihifadhi nitakitoa kwa mikono yao kwenye midomo yao; masikio yao yatakuwa upanga. 15 Utapanda lakini huatavuna; utazikusanya kiziwi. 17 Watalamba vumbi kama nyoka, kama viumbe zaituni lakini hutajipaka mafuta; utasindika zabibu lakini vitaambavyo juu ya nchi. Wattatoka nije kwenye maficho hutakunya divai. 16 Kanuni zilizotengenezwa na Omri kwa hofu; watakuja kwako kwa hofu, Yahwe Mungu wetu, zimetunzwa, na matendo yote ya nyumba ya Ahabu. na wataogopa kwa sababu yako. 18 Ni nani aliye Mungu Mnatembea kwa ushauri wao. Hivyo nitakufanya wewe, kama wewe, wewe uchukuaye dhambi, wewe upitaye mji, gofu, na makazi yako jambo la zomeo, na matabeba juu ya kosa la mabaki ya mrithi wako? Hutunzi hasira dharau kama watu wangu."

7 Ole wangu! Kwangu mimi ni kama msimu wa mavuno ulipokwisha, na pia makombo ya mavuno ya zabibu kwenye shamba la mizabibu: Hakuna tena kishamba cha matunda kinachoonekana, hakuna matini ya malimbuka ambayo ninayoyatamani. 2 Watu waaminifu wamepotelea kutoka kwenye nchi, hakuna mtu mwadilifu katika wanadamu wote. Wote hudanganya katika kusubiri kumwaga damu; kila mtu humuwindwa ndugu yake mwenyewe kwa wavu. 3 Mikono yao ni mizuri mno kwa kufanya madhara. watawala huuliza pesa, hakimu yuko tarayi kwa rushwa, na mtu mwenyeye nguvu anawaambia wengine kile anachokitaka kujipatia. Hivyo ndivyo waundavyo kwa pamoja. 4 Mtu bora kwo ni kama mitemba, mwadilifu sana ni kama mche wa miba. Imefika siku iliyosemwa nyuma na walini wako, siku ya hukumu. Sasa ni mda wa machafuko. 5 Msimwamini kila jirani; msimuweke kiongozi katika rafiki yeoyote. Kuweni makini kuhusiana na kile msemacho hata kwa mwanamke ambaye adanganyaye kwenye mikono yenu. 6 Kwa kuwa mwana humfedhehesha baba yake, binti huinuka kushindana na mama yake, na mke wa mwana wa kiume hushindana na mama mkwe wake. Adui wa watu ni watu wa nyumba yake mwenyewe. 7 Lakini kama kwangu mimi, nitamtazama Yahwe. Nitamsubiri Mungu wa wokovu wangu; Mungu wangu ataniskia. 8 Usifurahi juu yangu, adui yangu. Niangukapo, nitainuka. Wakati nitakapokuwa nimekaa katika giza, Yahwe atakuwa mwanga kwangu. 9 Kwasababu nimetenda dhambi dhidi

Nahumu

1 Maono kuhusu Ninawi. Kitabu cha maono ya Nahumu, Mwelkoshi. **2** Yehova ni Mungu mwenye wivu na analipa kisasi; Yehova hulipa kisasi na ameja ghadhabu; Yehova analipiza kisasi kwa adui zake, na huiendeleza hasira yake kwa adui zake. **3** Yehova ni mwenye nguvu nyingi na mpole wa hasira; hatakuwa na namna ya kuacha ku wahesabia hatia adui zake. Yehova hufanya njia yake kwenye upepo wa kisulisi na dhoruba, na mawingu ni mavumbi ya miguu yake. **4** Huikemea bahari na kuifanya ikauke; hukausha mito yote. Bashani ni dhaifu, na Karmeli pia; maua ya Lebanon ni dhaifu. **5** Milima hutetema kwenye uwepo wake, na vilima huyeyuka; dunia huanguka mbele zake, kabisa, dunia na watu wote wanaoishi ndani yake. **6** Ni nani anaweza kusimama mbele ya ghadhabu yake? Nani anaweza kuzuia ukali wa hasira yake? Ghadhabu yake imewagwa kama moto, na miamba ameibomoa mbalimbali. **7** Yehova ni mwema, boma katika siku ya taabu; na yeye ni mwaminifu kwa wale wanaomkabilia. **8** Lakini atafanya mwisho wa adui zake kwa mafuriko ya kutisha; atawawinda kwenye giza. **9** Watu wanapanga nini dhidi ya Yehova? Yeye atakomesha; taabu haitainuka mara ya pili. **10** Maana watakuwa wamevurugika kama michongoma; wataloweshwa katika kinywaji chao mwenyewe; wataharibiwa kabisa kwa moto kama mashina ya mabua. **11** Mtu mmoja aliiinka mionganoni mwenu, Ninawi, aliyepanga ubaya dhidi ya Yehova, mtu ambaye aliimarisha uovu. **12** Hivi ndivyo anavyosema Yehova, "Hata kama wananguvu zao timilifu na idadi timilifu, hata hivyo watanyolewa, watu wao hawatakuwepo tena. Bali wewe, Yuda: Ingawa nimekutesa, sitakutesa tena. **13** Sasa nitaivunja ile nira ya watu kutoka kwako; nitaikata minyororo yako. **14** Yehova ametoa amri juu yako, Ninawi: "Hakutakuwa na kizazi tena chenye kubeba jina lako. Nitaziuia sanamu zilizochongwa na kuziondoa sanamu za chuma kutoka kwenye nyumba za miungu yenu. Nitachimba makaburi yenu, kwa kudharauliwa kwenu." **15** Tazama, juu ya milima kuna miguu ya mtu aletaye habari njema, anayetangaza amani! Sherehekeeni sikukuu zenu, Yuda, na tunzeni nadhiri zenu, kwa maana mwovu hatawamia tena; ameondolewa kabisa.

atakuvunja vipande vipande anawaita maafisa wake; wanajikwaa kila mmoja kwa mwininge katika kutembea kwao; wanaharakisha kuushambulia ukuta wa mji. Ngao kubwa imetayarishwa kujikinga na hawa washambulaiji. **6** Malango kwenye mito yamelazishwa kufunguka, na jumba la mfalme linaanguka kwenye uharibifu. **7** Husabu amevuliwa mavazi yake na amachukuliwa; watumishi wake wa kike wanaomboleza kama njiwa, wanavipiga vifua vyao. **8** Ninawi ni kama bwawa la maji linalovuja, watu wake kwa pamoa wanakimbia kama maji yanayotiririka. Wengine wanasema, "Simama, simama," lakini hakuna anayegueka nyuma. **9** Chukua nyara ya fedha, kuchua nyara ya dhahabu, maana hakuna mwisho wake, kwa fahari ya vitu vyote vizuri yya Ninawi. **10** Ninawi ipo tupu na imeharibiwa. Moyo wa kila mtu unayeyuka, magoti ya kila mmoja yanagongana pamoa, na uchungu upo kwa kila mmoja; sura zao wote zimepauka. **11** Sasa liko wapi pango la simba, sehemu ambapo simba wadogo hula chakula, sehemu ambapo simba dume na simba jike walitembea, pamoa wana-simba, ambapo hawakuogopa kitu chochole? **12** Simba alirarua mawindo yake vipande vipande kwa ajili ya watoto wake; aliwanyonga mawindo wake kwa ajili ya wake zake, na kulijaza pango lake mawindo, makao yake kwa mizoga iliyoraruliwa. **13** "Tazama, mimi nipo kinyume na wewe- hili ni neno la Yehova wa majeshi. Nitayachoma magari yenu ya vita katika moshi, na upanga utatetecta simba wenu vijana. Nitazuia nyara zemu kutoka kwenye nchi yangu, na sauti za wajumbe wenu hazitasikika tena."

3 Ole kwa mji uliojaa damu! Wote umejaa uongo na mali za wizi; wahanga wapo kwake daima. **2** Lakini sasa kunasauti ya mijeledi na sauti za kugongesha matairai, farasi wakicheza, na magari ya vita yanaruka ruka. **3** Kuna wapanda farasi wanashambulia, Upanga unang'ara, mikuki inametameta, marundo ya maiti, mafungu makubwa ya miili; hakuna ukomo wa miili, washambulaiji wanajikwaa juu yake. **4** Hii inatokea kwa sababu ya matendo ya tamaa ya kabaha mzuri, mzoefu wa uchawi, mwenye kuuza taifa kwa umalaya wake, na watu kwa njia ya matendo yake ya kichawi. **5** "Tazama, mimi nipo kinyume na wewe- hili ni neno la Yehova wa majeshi- sketi yako nitaaihua juu ya uso wako na kuzionyesha sehemu zako za siri kwa mataifa, aibu yako kwa falme. **6** Nitarusha uchafu wa kuchukiza na kukufanya uwe mbaya sana; nitakufanya uwe mtu wa kutazamwa na kila mmoja. **7** Itakuwa kwamba kila mmoja anayekutazama atakukimbia na kusema, "Ninawi ameharibika; ni nani ataomboleza kwa ajili yake?" Ni wapi nitampata mtu anayeweza kukufariji?" **8** Ninawi, je wewe ni bora kuliko Noamoni, uliojengwa juu ya Mto Naili, uliokuwa umezungukwa na maji, ambao ulinzi wake iliikuwa bahari, ambao ukuta wake iliikuwa bahari yenye? **9** Ethiopia na Misri zilikuwa nguvu zake, na mwisho wake haukuwepo; Putu na Libya walikuwa rafiki zake. **10** Lakini Noamoni alichukuliwa; alikwenda kwenye mateka; watoto wake wadogo walivunjwa vipande vipande katika kila

makao makuu ya mtaa; adui zake walipiga kura kwa watu wake wenye heshima na wakuu wake wote walifungwa minyororo. **11** Wewe pia utalewa; utajaribu kujificha, na utatafuta makimbilio kutoka kwa adui yako. **12** Ngome zako zote zitakuwa kama mitini yenye tini zilizoiva mapema: kama zikitikiswa, zitaangukia kwenye kimya cha mlaji. **13** Tazama, watu mionganoni mwenu ni wanawake; malango ya nchi yako yamefunguliwa sana kwa ajili ya adui zako; moto umeharibu bawaba zake. **14** Nenda ukachote maji kwenye boma iliyozingirwa; ziimarishe ngome zako; nenda kwenye udongo na kandamiza matope; finyanga kwa ajili ya matofali. **15** Moto utakuteketeza pale, na upanga utakuangamiza. Utateketezwa kama nzige wachanga wanavyoteketeza kila kitu. Ninyi wenyewe mijitengeneze kuwa wengi kama nzige wachanga, na wengi kama nzinge waliopevuka. **16** Umezidisha wafanyabiashara wako zaidi kuliko nyota mbinguni; lakini wapo kama tunutu: wanapora nchi na kisha kuruka kwenda mbali. **17** Wafalme wenu wapo wengi kama zinge, na wakuu wenu wa majeshi ni kama kundi la wadudu wenye kuweka kambi katika ukuta wakati wa baridi. Lakini juu linapowaka wanaruka kwenda mbali ambako hakuna anayepajua. **18** Mfalme wa Ashuru, wachungaji wako wamelala; watawala wako wamejilaza chini kupumzika. Watu wako wametawanyika juu ya milima, na hakuna hata mmoja wa kuwakusanya. **19** Hakuna uponyaji unaowezekana kwa ajili ya vidonda vyako. Vidonda vyako ni vikubwa. Wanaosikia habari juu yako watapiga makofi kwa furaha juu yako. Ni nani aliyejiепusha kwa uovu wako wa daima?

Habakuki

1 Ujumbe ambao habakuki nabii alipokea, **2** Yahwe, kwa muda gani nitalilia msaada, na hutasiaka? Nimekulilia wewe katika kitisho, "vurugu" lakini hutaniokoa. **3** Kwanini unanifanya nione mabaya na kuangalia matendo mabaya. Uharibifu na vurugu uko mbele yangu; kuna mapambano, na ushindani unainuka. **4** Walakini sheria ni dhaifu, na haki haiishi kwa wakati wowote. Sababu uovo umezunguka haki; walakini haki ya uongo inatoweka. "Yahwe" anamjibu habakuki **5** "Angalia mataifa na uwajariwu; stajaabishwa na shangazwa! Sababu nina uhakika kuhusu kufanya kitu katika siku zako kwamba hutaamini itakapotaarifiwa kwenu. **6** Sababu angalia! nakaribia kuwainua Wakaldayo - taifa katili na lenye kishindo - wanatembea kupitia upana wa nchi kuteka nyumba zisizo za kwao. **7** Wanahofu na kuogopa; hukumu yao na uzuri kutoka kwao unaendelea. **8** Farasi wao pia wanambio sana kuliko chui, wepesi sana kuliko mbwa mwitu wa jioni. Farasi wao huwasete, na wapanda farasi wao wanakuja kutoka mbali - wanapaa kama tai anayewahi kula. **9** Wote wanakuja kwa vurugu; makundi yao yanakwenda kama upepo wa jangwani, na wanakusanya mateka kama mchanga. **10** Wanawadhihaki wafalme, na viongozi ni dhihaka kwaajili yao. Huicheka kila ngome, maana hurundika mavumbi na kuyaondoa. **11** Ndipo upepo utapita; itaendelea kupita - watu wenye hatia, ambao uwezo wao ni katika mungu." Habakuki anamuuliza Yahwe swali lingine **12** "Wewe si wa tangu nyakati za zamani, Yahwe Mungu wangu, uliye Mtakatifu? Sisi hatutakufa. Yahwe aliwatenga kwaajili ya hukumu, na ninyi, Mwamba, mmeimarisha kwaajili ya kusahihisha. **13** Macho yenu ni safi kuangaza juu ya uovo, lakin hamuwezi kuangalia matendo mabaya kwa fadhila; kwa nini mnaangalia kwa upendeleo hivyo juu ambao wanatalit? Kwanini kunyamaza wakati uovo unameza sana wenye haki zaidi yao? **14** unawafanya watu kama samaki baharini, kama vitu vitambaavyo bila kiongozi juu yao. **15** Wao wanawaleta wote kwa ndoano; wanawakokota watu kutoka kwenye nyavu za samaki na kuwakusanya kwenye wawu wao. Hii ndiyo sababu wanafurahi na kupiga kelele kwa uchangamfu sana. **16** Walakini wanatoa sadaka kwenye nyavu zao za kuvulia na kuchoma ubani kwenye nyavu zao, sababu wanyama wanene ni sehemu yao, na nyama iliyonona ni chakula chao. **17** Kwa sababu hiyo watamaliza nyavu zao za kuvulia na kuendelea kuchicha mataifa, bila kuhisi huruma"?

2 Nitasmama kwenye nguzo yangu ya ulinzi na kujiweka mwenyewe juu ya mnara wa mlinzi, na nitatazama kwa makini kuona ye ye atasema nini kwangu na namna gani nitageuka kutoka kwenye lawama yangu. **2** Yahwe alinjibu na alisema, "Rekodi maono haya, na uandike dhahiri juu ya kibao ili kwamba anayesoma anaweza kukimbia. **3** Sababu maono haya bado ni kwa wakati ujao na

hatimaye atazungumza bila kuanguka. Ingawa inachelewa, isubiri. Sababu kwa hakika itatakuja na haitachelewa. **4** Tazama! yule ambae hamu yake siyo sawa ndani yake anapumua kwa nguvu. Lakini mwenye haki ataishi kwa imani. **5** Sababu mvinyo ni msaliti wa kijana mwenye kiburi ili kwamba asistahimili, lakini hukuza tamaa yake kama kaburi na, kama kifo, haitawenza kuridhishwa. Yeye anajikusanya kila taifa na anakusanya kwaajili yake watu wote. (*Sheol h7585*) **6** Haya yote hayatatengeneza usemi kumdhihaki na wimbo wa dhihaka unaomhusu, 'ole wake yule aongezaye visivyo nya kwake! kwa muda gani utaongeza uzito wa dhamana uliyochukua?' **7** Wale wanao ngojea kwako hawatainuka ghafla? na wale wanaokutetemesha kuamka? Utakuwa mwathirika kwaajili yao. **8** Kwasababu umeteka nyara watu wengi, mabaki yote ya watu, yatakuteka nyara wewe. Sababu umemwaga damu nyingi za watu na umetenda kwa uasi kinyume cha nchi, miji, na wote wanaokaa ndani yake. **9** Ole kwa yule anayechonga mapato maovu kwaajili ya nyumba yake, hivyo anaweza kutengeneza kiota chake juu kumweka ye ye salama mbali na mikono ya uovo. **10** Umebuni aibu kwa nyumba yako kwa kuwakata watu wengi, na umefanya dhambi dhidi yako mwenyewe. **11** Sababu jiwe litapaza sauti kutoka ukutani, na pao la mbao litawaijibu, **12** 'Ole wake yule ajengaye mji kwa damu, na anayemarisha mji kwa katika uovo. **13** Hii haitoki kwa Yahwe wa majeshi kwamba watu wafanye kazi kwa moto na mataifa yote mengine yanachakaa menyewe bila kitu? **14** Bado nchi itajaa maarifa ya utukufu wa Yahwe kama maji yanavyojaza bahari. **15** 'Ole wake yule anayemfanya jirani yake alewe, wewe ambaye unaye ongeza sumu uwafanye walewe ili uweze kutazama uchi wao. **16** Utavimbi na aibu zaidi kuliko utukufu. Kunywa hiyo vilevile, na funua uchi wako mwenyewe. Kikombe cha mkono wa kuume wa Yahwe utakuja katika kukugeukia wewe, na aibu itafunika heshima yako. **17** Vurugu iliyofanywa kwa Lebanoni itakufunika na uharibifu wa wanyama utakugopeshwa. Sababu umemwaga damu za watu na umetenda kwa uasi dhidi ya ile nchi, miji, na wote wanaokaa humo. **18** Sanamu iliyochongwa inakufaidia nini? Sababu yule aliyeichonga hiyo, au ambaye kaisubu kwa kuiyeyusha metali, ni mwali mu wa uongo; Sababu anaiamini kazi ya mikono yake anapotengeneza miungu hii isiyoongea. **19** 'Ole kwa yule anayeuambia ubao, Amka! Au kwa jiwe lisiloongea, Inuka!' Vitu hivi vinafundisha? Angalia, hiki juu kimefunikwa kwa dhahabu na fedha, lakin ndani yake hakipumui kabisa. **20** Lakini Yahwe yumo katika hekalu lake takatifu! Nchi yote iwe kimya mbele zake.

3 Maombi ya Habakuki nabii: **2** Yahwe, nimesikia taarifa zako, na mimi naogopa. Yahwe, fufua kazi yako katikati wakati; katikati ya muda huu; fanya hiyo ijulikane; kumbuka kuwa na rehema katika ghadhabu yako. **3** Mungu alikuja kutoka Temani, na yule Mtakatifu kutoka Parani. (Sela) Utukufu wake umezifunika mbingu, na dunia ilikuwa imejaa utukufu wake. **4** Miali miwili ya mikono

yake ilikuwa iking'aa kama mwanga, ambapo uweza wake ulifichwa. **5** Ugonjwa wa kuua ultangulia mbele yake, na adha ilifuta miguu yake. **6** Yeye alisimama na akaipima nchi; aliangalia na aliyatikisa mataifa. Hata milima ya milele iliharibiwa kabisa, na vilima vya milele vilianguka chini. Njia yake ni ya milele. **7** Niliona mahema ya Wakushi katika mateso, na vitambaa vya mahema katika Midiani vinatetema. **8** Yahwe alikuwa na hasira pale mtoni? Ghadhabu yako ilikuwa dhidi ya mito, au hasira yako dhidi ya bahari, unapopanda juu ya farasi wenyewe mikokoteni na wa ushindi wako? **9** Umeleta upinde wako bila mfuniko; unaweka mishale kwenye upinde wako! (Sel) uliigawa nchi na mito. **10** Milima ilikuona wewe na kugeuka kwa huzuni. Maji yaliyomwagua chini yalipita juu yao; kina cha bahari kilipaza sauti. Mawimbi yake yakainuka juu. **11** Jua na mwezi vilisimama imara juu mahali pake katika mwanga wa mishale yako na ilipaa, pale katika uangavu wa mwanga wa mikuki yako. **12** Umetembea juu ya nchi kwa uchungu. Katika ghadhabu umepukuchua mataifa. **13** Ulikwenda nje kwaajili ya wokovu wa watu wako, Kwaajili ya wokovu wa mteule wako. Wewe pondaponda kichwa cha nyumba ya mwovu kuweka wazi msingi wa shingo. (Sel) **14** Umekichoma kichwa cha wapiganaji wake kwa mshale wake mwenyewe sababu walikuja kama upopo kututawanya sisi, wivu wao ulikuwa kama mtu ambaye anamteketeza masikini katika mahali pamaficho. **15** Umesafiri juu ya bahari kwa farasi wako, na kuyapita maji makuu. **16** Nilisikia, na ndani yangu nilitetemeka! midomo yangu ilitetemesha sauti. Uozo unakuja katika mifupa yangu, na chini yangu mwenyewe nilitetemeka kama nasubiri kwaajili ya siku ya kuhuzunisha ifike juu ya watu waliotushambulia sisi. **17** Ingawa mtini hauchipui na hauzai kutokana na mzababibu; na ingawa kuzaa kwa mti wa mzaituni hakuridhishi na mashamba hayatoi chakula; na ingawa kundi mifugo limetoweka na hakuna ng'ombe katika zizi, hiki ndicho nitakacho kifanya. **18** Bado, nitafurahia katika Yahwe. Nitakuwa nafuraha kwa sababu ya Mungu wa wokovu wangu. **19** Bwana Yahwe ni nguvu yangu na anaifanya miguu yangu kama ya kulungu. Ananifanya mimi niende mbele mahali pangu pa juu. - kufuata maelekezo ya muziki, katika vyombo vyangu vya nyuzi.

Sefania

ataleta ukamilifu, miwisho wa kutisha kwa wote wakaao duniani.”

1 Hili ni neno la Yahwe ambalo liliuku kwa Sefania mwana wa Kushi mwana wa Gedalia mwana wa Amaria mwana Hezekia, katika siku za Yosia mwana wa Amoni, mafalme wa Yuda. " 2 Nitaangamiza kabisa kila kitu kutoka usoni mwa dunia - hili ni tamko la Bwana mwenyewe. 3 Nitamwangamiza mtu na mnyama; Nitawaangamiza ndege wa mbinguni na samaki wa baharini, uharibifu pamoja na waou. Hivyo nitamfutilia mbali mtu kutoka uso wa dunia - hili ni tamko la Bwana mwenyewe. 4 Nitafika kwa mkono wangu juu ya Yuda na wote wenyeji wa Yerusalem. Nitafutilia mbali kila mabaki ya Baali kutoka sehemu hii na majina ya watu waabuduo sanamu mionganini mwa makuhani, 5 watu ambaio juu ya nyumba huabudu miili ya mbinguni, na watu ambaio huabudu na kuapa kwa Yahwe bali ambaio pia huapa kwa mafalme wao. 6 Nitawafutilia mbali pia wale ambaio wamegeuka nyuma kutoka kumfuata Yahwe, wale ambaio pia humtafuta Yahwe pasipo kuuliza ulinzi wake. 7 Uwe kimya mbele ya Bwana Yahwe! Kwa kuwa siku ya Yahwe ni karibu, Yahwe ameandaa dhabihu na amewatenga wageni wake. 8 "Itakuja katika siku ya dhabihu ya Bwana, hivyo nitawapiga wakuu na wana wa mafalme, na kila mmoja aliyevikwa mavazi ya kigeni. 9 Katika siku hiyo nitawapiga wote wale ambaio huruka juu ya kizingiti, wale ambaio hujaza nyumba ya bwana wao kwa vurugu na udanganyifu. 10 Itakuwa katika siku ile - hili ni tangazo la Yahwe - kwamba kilio cha huzuni kitakuja kutoka kwenye mlango wa samaki, ikipiga yowe kutoka Wilaya ya Pili, na sauti ya kishindo kikuu kutoka vilimani. 11 Pigeni yowe, wenyeji wa Soko la Wilaya, kwa wote wafanyabiashara watakuwa wameharibiwa, wote wale ambaio hupima fedha watakuwa wamefutiliwa mbali. 12 Itakuwa katika siku ile nitaitafuta Yerusalem kwa taa na kuwapiga wanaume ambaio watakuwa wamekaa kwenye mvinyo wao na kusema miyonini mwao, "Yahwe hatafanya chochote, ama kizuri au kiovu". 13 Mali zao zitakuwa kupowra, na nyumba zao zitakuwa zimetelekezwa kwa maangamizi! Watajenga nyumba lakini hawataishi humo, na kupanda mizabibu lakini hawatakunywa mvinyo wake. 14 Siku kubwa ya Yahwe ni karibu, karibu na inaharakisha upesi! Sauti ya siku ya Yahwe itakuwa ya kilio cha uchungu wa kishujuai! 15 Siku hiyo itakuwa siku ya ghadabu, siku ya huzuni na uchungu, siku ya dhoruba na maangamizi, siku ya giza na utusitisu, siku ya mawingi na giza nene. 16 Itakuwa siku ya parapanda na kengele dhidi ya ngome mijini na buruji nedefu. 17 Hivyo nitaleta dhiki juu ya wanadamu, kwa hiyo watatembea karibu kama wanaume vifopo tangu walipofanya dhambi dhidi ya Yahwe. Damu yao itamwagwa kama vumbi, na sehemu zao za ndani kama kinyesi. 18 Wala fedha zao wala dhahabu zao hazitawenza kuwaokoa juu ya ghadhabu ya Yahwe. Ndani ya moto wa wivu wake dunia yote itateketezwa, hivyo

2 Kusanyikeni pamoja ninyi wenyeje mkutano wa hadhara na kusanyikeni, taifa lisilokuwa na aibu - kabla amri kuchukua madhara na siku hiyo kupta kama makapi, kabla hasira kali ya ghadhabu ya Yahwe kuja juu yenu, kabla siku ya ghadhabu ya Bwana kuja juu yenu. 3 Mtafuteni Yahwe, ninyi watu wote wanyenyekevu duniani mnaozitii amri zake! Tafuteni haki yake. Tafuteni unyenyekevu, na labda mtalindwa katika siku ya ghadhabu ya Yahwe. 4 hivyo Gaza utatelekezwa, na Ashkeloni utageuka kuwa uharibifu. Watauondoshea mbali Ashdodi wakati wa mchanana, na wataung'oa Ekon! 5 Ole kwa wanaokaa kando ya bahari, taifa la Wakereth! Yahwe amesema dhidi yenu, Kanaani, nchi ya Wafilisiti. Nitawaangamiza hakuna mkazi atakayebakia. 6 Hiyo nchi ya kando ya bahari itakuwa malisho kwa wachungaji na kwa mazizi ya kondoo. 7 Nchi ya kando ya bahari itakuwa mali ya mabaki ya watu wa nyumba ya Yuda, watakaochungia makundi yao huko. Watu wao watalala jioni katika nyumba ya Ashkeloni, kwa kuwa Yahwe Mungu wao awatutanza na kurejesha wafungwa wao. 8 Nilizisikia dhihaka za Moabu na wakiwatukana watu wa Amoni wakati walipowadhihaki watu wangu na kujitokuza mipakanini mwao. 9 Kwa hiyo, kama ninavyoishi - hili ni tamko la Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, - Moabu itakuwa kuwa kama Sodoma, na watu wa Amoni kama Gomora; mahali pa viwavi na shimo la chumvi, jangwa la daima. Lakini watu wangu waliosalia watawateka mateka, na watu wa taifa langu waliobaki watachukua umiliiki wao." 10 Hili litatokea kwa Moabu na Amoni kwa sababu ya kiburi chao, tangu walipowadhihaki na kuwatukana watu wa Yahwe wa majeshi. 11 Ndipo watamwogopa Yahwe, kwa kuwa ataidhihaki miungu yote ya dunia. Kila mmoja atamwabudu yeye, kila mmoja kutoka mahali pake, kutoka kila upande wa pwani. 12 Ninyi Wakushi pia mtakufa kwa upanga wangu, 13 na mkono wa Mungu utashambulia kaskazini na kuangamiza Ashuru, Kwa hiyo Ninawi utatelekezwa kwa kuteketezwa, kuwa pakavu kama jangwa. 14 Ndipo makundi ya wanyama yatalala pale, kila mnyama wa mataifa, wote kirukianja na nungunungu watapumzika juu ya safu zao. Sauti itasikika kutoka madirishani; kifusi kitakuwa milangoni; nakshi za mwerezi wao mihimili itakuwa imeifunua. 15 huu ni mji wa kushangiliwa ambaio umekaa pasipo hofu, ambaye husema moyoni mwake, "Mimi niko, na hakuna mwininge wa kufanana na Mimi". Kwa namna uliyokuwa wa kutisha, mahali pa kulala wanyama ndani yake. Kila mmoja ambaye hupitia kwake huuhisia na kutingisha ngumi kwake.

3 Ole kwa mji ulioasi! Mji wenye vurugu umenajisiwa. 2 Haukuisikiliza sauti ya Mungu, wala haukupokea masahihisho kutoka kwa Yahwe. Hakumtumaini Yahwe na hatamkaribia. Mungu wake. 3 Wafalme wao ni

3 Ole kwa mji ulioasi! Mji wenye vurugu umenajisiwa. 2 Haukuisikiliza sauti ya Mungu, wala haukupokea masahihisho kutoka kwa Yahwe. Hakumtumaini Yahwe na hatamkaribia Mungu wake. 3 Wafalme wao ni

simba wanaounguruma mionganoni mwao. Waamuzi wao ku waheshimu na kuwasifu, wakati mtakapoona hivyo, ni mbwa mwitu wa jioni wasiobakiza kitu ambacho Nitakuwa nimewarudisha", asema Yahwe.

kitakuwa kimemung'unya asubuhi yake. **4** Manabii wake wanakiburi na wanaume wasaliti. Makuhani wake wamepanajisi mahali patakatifu na wameifanya vurugu sheria. **5** Yahwe ni mwenye haki mionganoni mwao. Hawezi kufanya makosa. Kila asubuhi husimamia haki yake! Haitafichika nuruni, hata hivyo watu wasio wenye haki hawajui kuona aibu. **6** Nimeyahribu mataifa; ngome zao zimeharibiwa. Nimeifanya mitaa yao magofu, hivyo hakuna hata mmoja anayepitia kwake. Miji yao imeharibiwa kwa hiyo hakuna mtu anayeikaa. **7** Nikasema, 'Hakika mtaniogopa mimi. Pokeeni masahihisho na msikatiliwe mbali kutoka kwenye miji yenu kwa yote yale niliyokuwa nimeyapanga kuyafanya kwenu.' Lakini walikuwa na shauku kuanza kila siku kwa kuharibu matendo yao yote. **8** Kwa hiyo ningojeni - hili ni tamko la Yahwe - mpaka siku ambayo nitainuka kwa ajili ya waathirika. Uaamuzi wangu nikuwakusanya mataifa, kuzikusanya falme, na kumwaga juu yao hasira yangu, uchungu wangu wote mkali, hivyo nchi yote itamezwa kwa moto wa hasira yangu. **9** Ndipo nitawapa midomo safi watu, kuwaita wote kwa jina la Bwana kunitumikia wakisimama bega kwa bega. **10** Kutoka ng'ambo ya mto Ethiopia waniabuduo - watu wangu waliotawanyika - wataleta dhabihu kwa sababu yangu. **11** Katika siku hiyo hamtawekwa kwenye woga kwa matendo yenu yote ambayo mmeyafanya dhidi yangu, tangu wakati ule nitaondoia kutoka kwenu wale waliosherehekea fahari yenu, na kwa sababu hamtakuwa na muda mrefu kufanya majivuno juu ya mlima wangu mtakatifu. **12** Lakini nitawaacha kama wa chini zaidi na watu masikini, na mtapata kimbilio katika jina la Yahwe. **13** Mkazi wa Israeli si muda mrefu hatafanya udhalimu au kusema uongo, na hakuna ulimi wa udanganyifu utakaonekana mdomoni mwao; hivyo watalisha na kulala chini, na hakuna hata mmoja atakayewafanya kuogopa." **14** Imba, binti Sayuni! Piga kelele, Israeli. Ufurahi na kushangilia kwa moyo wako wote, binti wa Yerusalem. **15** Yahwe ameiondoa hukumu yako; amewafukuzia mbali adui zako! Yahwe ni mfalme wa Israeli mionganoni mwenu. Kamwe hamtamwogopa tena mwovu! **16** Katika siku hizo watasema kwa Yerusalem, "Usiogope, Sayuni. Usiache mikono yako ilegee. **17** Yahwe Mungu wako yuko katikati yenu, mwenye nguvu wa kuwaokoa. Atasherehekea juu yenu na kwa furaha atakuwa kimya juu yenu kwa upendo wake. Atakuwa na furaha juu yenu na atashangilia kwa furaha, **18** katika siku maalumu ya sherehe. Nitaondoia maafa kutoka kwenu; si muda mrefu hamtabeba aibu kwa ajili yake. **19** Tazama, Niko tayari kuwashughulikia watesi wenu wote. Katika wakati ule, Nitawaokoa waliolemaa na kuwakusanya waliotupiliwa mbali. Nitawafanya kuwa sifa, na nitaibadilisha aibu yao iwe sifa katika dunia yote. **20** Katika wakati ule nitawaongoza; katika wakati ule nitawakusanya pamoa. Nitawafanya mataifa yote ya dunia

Hagai

1 Katika mwaka wa pili wa mfalme Dario, katika mwezi wa sita, siku ya kwanza ya mwezi, neno la Bwana likaja kwa kwa mkono wa nabii Haghai kwenda kwa gavana wa Yuda, Zerubabeli mwana wa Sheatieli na kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki, kusema, **2** "Bwana wa Majeshi asema: 'Hawa watu husema, "Si wakati wetu kuja au kujenga nyumba ya Jehova.'"^{***} **3** Tena neno la Bwana liliuja kwa mkono wa nabii Haghai kusema, **4** "Je ni wakati kwenu wenyewe kuishi katika nyumba zilizokamilika, na wakati nyumba hii inaharibika? **5** Kwa hiyo sasa Bwana wa Majeshi asema hivi: 'zitafakarini njia zenu! **6** Mmepanda mbengu nyingi, lakini mkaleta mavuno kidogo; mnakula lakini hamshibi, mnakunywa lakini hamkujazwa na vinywaji. Mnavaa nguo lakini hampati joto wenyewe, na mtu wa mshahara hupata pesa na kuweka kwenye mfuko wenyewe mashimo tu! **7** Bwana wa Majeshi asema haya: **8** 'Zitafakarini njia zetu! Pandeni milimani, mkalete mbao, na mjenge nyumba yangu; na pia nitakuwa radhi na nitatukuzwa!' Asema Bwana. **9** 'Mmetazamia kupata vingi, lakini tazama! ulileta nyumbani vichache, nitavitowesha mbali! kwa nini?' - Hivi ndivyo anatamka Bwana wa Majeshi! kwa sababu nyumba yangu inakaa kwenye uharibifu, lakini kila mtu yuko radhi kwenye nyumba yake. **10** Kwa sababu hii mbingu zimeshikila zisitoe umande kutoka kwako, na ardhii imeshikilia haizalishi. **11** Nimekuita kutoka juu ya ardhi na juu ya milima, juu ya nafaka na juu ya mzabibu mpya, juu ya mafuta na juu ya mavuno ya ardhi, juu ya watu na juu ya wanyama, na juu ya kazi zote za mikono yako. **12** Kisha Zerubabeli mwana wa Sheltieli, na kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki, pamoja na mabaki ya watu, wakati sauti ya Bwana Mungu wao, na maneno ya Nabii Hagai, kwa sababu Bwana Mungu wao alikuwa amementuma. Na watu wakaogopa uso wa Bwana. **13** Ndipo Hagai, mjjumbe wa Bwana, akaongea ujumbe wa Bwana kwa watu na kusema, "Niko pamoja na wewe!" - Hili ni tamko la Bwana. **14** Bwana alitibia roho ya mkuu wa mkoa wa Yudah, Zerubabeli mwana wa Sheltieli, na roho ya kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki, na roho ya masalia ya watu, kwa kiasi kwamba wakaenda kufanya kazi katika nyumba ya Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wao. **15** katika siku ya ishirini na Mwezi wa sita, katika mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme Dario.

2 Katika Mwezi wa saba siku ya ishirini na moja ya mwezi, Neno la Bwana liliuja kwa mkono wa Nabii Hagai, na kusema, **2** "Ongea na mkuu wa mkoa wa Yudah, Zerubabeli mwana wa Sheltieli, na kwa kuhani mkuu Yehozadaki; na kwa masalia ya watu. Waambie, **3** Ni nani amebaki kati yenu aliuona utukufu wa nyumba ya kwanza? Na mnauronaje huu wa sasa? Je si kama si chocohate machoni penu? **4** Sasa, muwe hodari, Zerubabeli -hili ni tamko la Bwana - na uwe hodari, kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki; muwe hodari, enyi watu wa nchi!

- hili ni tamko la Bwana - na kazi, kwa kuwa ni pamoja nawe! hili ni tamko la Bwana wa majeshi. **5** Kutegemeana na ahadi ilioko katika agano nililofanya na ninjy mlipotoka Misri na Roho yangu ilisimama katikati yenu, msioope' **6** Kwa kuwa Bwana wa majeshi anasema hivi: 'kitambo kidogo kwa mara nyingine nitatikisa mbingu na dunia, bahari na nchi kavi!' **7** Na nitatikisa kila taifa, na kila taifa wataleta vitu vya thamani kwangu, na kuijaza nyumba hii na utukufu! asema Bwana wa Majeshi **8** Dhahabu na fedha ni yangu' - hili ni tamko la Bwana wa majeshi. **9** Utukufu wa nyumba hii utakuwa mkuu zaidi ya utukufu wa nyumba ya kwanza', asema Bwana wa majeshi, na nitawapa amani katika sehemu hii- hili ni Tamko la Bwana wa majeshi **10** Katika siku ya ishirini na nne mwezi wa tisa, mwaka wa pili wa utawala wa Dario, neno la Bwana liliimja nabii Hagaina kusema, **11** "Bwana wa majeshi asema hivi: Muulize kuhani kuhusu sheria, na kusema: **12** kama mtu akibeba nyama iliyotolewa kwa Bwana katika pindo la vazi lake, kama upindo utagusa mkaite au mchuzi, mvinyo au mafuta, au chakula kingine, je chakula hicho kinafanyika kitakatifu?"Kuhani alijibu akasema, "hapana" **13** Halafu Hagai akasema."Kama mtu mchafu najisi kwa ajili ya kumgusa maiti na kugusa vitu hivi, wote wanawenza kuwa wachafu?" Kuhani alajibu na kusema, "Ndiyo, watakuwa wachafu." **14** Kwa hiyo Haghai alajibu nakusema, "Ni pamoja na hawa watu na pamoja na taifa lilioko mbele yangu! - haya anayasema Bwana- na pia kila kitu kimekwisha kwa mkono wake: walichotoa hakikuwa kisifi kiliikuwa kichafu. **15** Kwa hiyo, fikiri kutoka siku hii ya leo na za nyuma, kabla hata jiwe halijawekwa kwenye jiwe lingine katika hekalu la Bwana, **16** ilikuwaje basi? kila mtu alipokuja kwenye vipimo ishirini vya nafaka, kumbe kulikuwa na vipimo kumi tu, na aliyejuja na aliyejuja kuchota divai ya vipimo hamsini, kumbe kuliwa na vipimo ishirini tu. **17** Nililwataabisha ninjy na kazi za mikono yenu kwa doa na koga, nalikini hamkunirudia'- asema Bwana. **18** Tafakari siku hii ya leo na kuendelea, kutoka siku ya ishirini na nne katika mwezi mwezi wa tisa, toka siku ile msingi wa hekalu la Bwana kuwekwa. Tafakarini hilo! **19** Je, bado kuna mbegu katika ghala? Mzabibu, mti wa mtini, komamanga, na mti wa mzeituni havikuzaa matunda! lakini kutoka siku hii ya leo nitawabariki!" **20** Tena neno la Bwana likaja kwa mara ya pili kwa Haghai siku ya ishirini na nne katika mwezi kusema, **21** "Sema na mkuu wa mkoa wa Yuda, Zerubabeli umwambie, 'Nitatikisa mbingu na dunia. **22** kwa hiyo nitaanhusha kitu cha falme na kuharibu nguvu ya falme za mataifa! nitaangusha magahari na wapandao; farasi na wapanda farasi wataanguka, kila mmoja kwa sababu ya upanga wa ndugu zake. **23** Siku hiyo 'hivi ndivyo asema Bwana wa Majeshi- 'Nitakuchukua wewe Zerubabeli mwana wa Sheltieli, kama mtumishi wangu'- hivi ndivyo Bwana anavyosema. "Nitakutuma kama pete ya muhuri wangu, kwa sababu mimi ndiye nilyekuchagua!"- asema Bwana wa majeshi!"

Zekaria

1 Katika mwezi wa nane mwaka wa pili wa kutawala kwake Dario, neno la Yahwe lilimjia nabii Zekaria, mwana wa Berekia mwana wa Ido, kusema, **2** "Yahwe alikuwa na hasira sana juu ya baba zenu! **3** Wambie, "Yahwe wa majeshi asema hivi: Nirudieni! - nami nitawarudia ninyi, asema Yahwe wa majeshi. **4** Msiwe kama baba zenu ambao hapo zamani manabii waliwambia, wakisema, "Yahwe wa majeshi asema hivi: Geukeni kutoka katika njia zenu za mbaya na matendo yenu mabaya!" Lakini hawakuweza kusikia wala kunijari - asema Yahwe. **5** Wako wapi baba zenu? Na manabii, je wapo hapa daima? **6** Lakini maneno yangu na maagizo niliyowaamru watumishi wangu manabii, je hayakuwapatata baba zenu? Hivyo walitubu na kusema, 'Kama vile Yahwe wa majeshi alivyokusudia kututenda kwa kadili zinayostahili njia na matendo yetu, ndivyo alivyotutenda.' **7** Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kumi na moja, ndiyo mwezi wa Shebati, mwaka wa pili wa utawala wa Dario, neno la Yahwe lilimjia nabii Zekaria mwana wa Berekia mwana wa Ido, akasema, **8** "niliona wakati wa usiku, na tazama! mtu alikuwa amepanda farasi mwekundu, naye alikuwa kati ya miti ya mihadasi iliyoko bondeni; na nyuma yake kulikuwa na farasi mwekundu, farasi wa kijivu, na farasi mweupeu." **9** Nikaauliza, "Bwana, hivi ni vitu gani?" Malaika aliyesema nami akaniambia, "Nitakueleza vitu hivi ni nini." **10** Kisha mtu aliyesimama kati ya miti ya mihadasi akajibu na kusema, "Hawa ndiyo Yahwe aliotumata kuzunguka katika dunia yote." **11** Wakamijibu malaika wa Yahwe aliyekuwa amesimama kati ya miti ya mihadasi na kumwambia, "Tumekuwa tukizunguka duniani pote; tazama, dunia yote imekaa na kutulia." **12** Ndipo malaika wa Yahwe alipojibu na kusema, "Yahwe wa majeshi, hata lini usiuhiurumie Yerusalemu na miji ya Yuda ambayo imeteswa na kudhurumiwa miaka hii sabini?" **13** Yahwe akamijibu malaika aliyekuwa amesema nami, kwa maneno mazuri, maneno ya faraja. **14** Hivyo malaika aliyekuwa anaongea nami akaniambia, "Ita kwa sauti na useme 'Yahwe wa majeshi asema: Nina wivu kwa ajili ya Yerusalemu yaani Sayuni kwa uchungu mkubwa! **15** Nami nina hasira juu ya mataifa yaliyo na utulivu. Kwa maana nilikasirika kidogo tu, lakini wao wakasababisha madhara mabaya. **16** Kwa hiyo Yahwe wa majeshi asema hivi: Nimeirudia Yerusalem kwa huruma. Hivyo nyumba yangu itajengwa ndani yake - asema Yahwe wa majeshi. Kipimo kitanyoshwa juu ya Yerusalemu! **17** Ita tena, ukisema, 'Yahwe wa majeshi asema hivi: Miji yangu kwa mara nyingine itajawa na uzuri, na Yahwe ataifariji tena Sayuni, na kuichagua Yerusalem kwa mara nyingine tena.' **18** Kisha nikainua macho yangu na kuona mtu akiwa na timazi mkononi mwake. **2** Nikamwuliza, "Unakwenda wapi?" Akaniambia, "Ninakwenda kuupima Yerusalemu ili kujiba upana na urefu wake." **3** Ndipo malaika aliyekuwa anaongea nami akaondoka na malaika mwingine akaenda kukutana naye. **4** Malaika wa pili akamwambia, "Nenda uongee na yule kijana umwambie, 'Yerusalemu utakuwa bila kuta kwa sababu ya wingi wa watu na wanyama ndani yake. **5** Kwa maana Yahwe asema, Nitakuwa ulinzi wake, na nitakuwa utukufu katikati yake. **6** Kimbieni! kimbieni! kimbieni kutoka nchi ya kaskazini - asema Yahwe - kwa maana nimewatawanya kama pepo nne za anga! - Asema Yahwe. **7** Kimbilieni Sayuni haraka! ninyi mnaokaa na binti Babeli!" Asema Yahwe. **8** Kwa maana baada ya Yahwe wa majeshi kuniheshimu aliniweka kinyume na mataifa yaliyowateka - kwani awagusaye, agusa mboni ya jicho la Mungu! - baada ya Yahwe kutenda hivi, alisema, **9** "Mimi mwenyewe nitatikisa mkono wangu juu yao, nao watakuwa mateka kwa watumwa wao." Ndipo mtakapoju kwamba Yahwe wa majeshi amenituma. **10** "Imba kwa furaha, binti Sayuni, kwa maana mimi mwenyewe nitakaa nawe! - asema Yahwe **11** Mataifa makubwa yataungana na Yahwe siku hiyo. "Nanyi mtakuwa watu wangu; kwa kuwa nitakaa kati yenu," nanyi mtajua kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu. **12** Kwa maana Yahwe ataimiki Yuda kama milki yake halali katika nchi takatifu na kwa mara nyingine tena atauchagua Yerusalem kwa ajili yake mwenyewe. **13** Nyamazeni, mbele za Yahwe, ninyi wote wenye mwili, maana ameinuka kutoka mahali patakatifu pake!

Nikasema, "Watu hawa wanakuja kufanya nini?" Akajibu na kusema, "Hizi ni pembe zililoitawanya Yuda na hakuna mtu angeweza kuinua kichwa chake. Lakini watu hawa wanakuja kuziondoa, kutupa chini pembe za mataifa yaliyoinua nguvu zao kinyume cha nchi ya Yuda na kuisambaza."

2 Kisha nikainua macho yangu na kuona mtu akiwa na timazi mkononi mwake. **2** Nikamwuliza, "Unakwenda wapi?" Akaniambia, "Ninakwenda kuupima Yerusalemu ili kujiba upana na urefu wake." **3** Ndipo malaika aliyekuwa anaongea nami akaondoka na malaika mwingine akaenda kukutana naye. **4** Malaika wa pili akamwambia, "Nenda uongee na yule kijana umwambie, 'Yerusalemu utakuwa bila kuta kwa sababu ya wingi wa watu na wanyama ndani yake. **5** Kwa maana Yahwe asema, Nitakuwa ulinzi wake, na nitakuwa utukufu katikati yake. **6** Kimbieni! kimbieni! kimbieni kutoka nchi ya kaskazini - asema Yahwe - kwa maana nimewatawanya kama pepo nne za anga! - Asema Yahwe. **7** Kimbilieni Sayuni haraka! ninyi mnaokaa na binti Babeli!" Asema Yahwe. **8** Kwa maana baada ya Yahwe wa majeshi kuniheshimu aliniweka kinyume na mataifa yaliyowateka - kwani awagusaye, agusa mboni ya jicho la Mungu! - baada ya Yahwe kutenda hivi, alisema, **9** "Mimi mwenyewe nitatikisa mkono wangu juu yao, nao watakuwa mateka kwa watumwa wao." Ndipo mtakapoju kwamba Yahwe wa majeshi amenituma. **10** "Imba kwa furaha, binti Sayuni, kwa maana mimi mwenyewe nitakaa nawe! - asema Yahwe **11** Mataifa makubwa yataungana na Yahwe siku hiyo. "Nanyi mtakuwa watu wangu; kwa kuwa nitakaa kati yenu," nanyi mtajua kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu. **12** Kwa maana Yahwe ataimiki Yuda kama milki yake halali katika nchi takatifu na kwa mara nyingine tena atauchagua Yerusalem kwa ajili yake mwenyewe. **13** Nyamazeni, mbele za Yahwe, ninyi wote wenye mwili, maana ameinuka kutoka mahali patakatifu pake!

3 Kisha Yahwe akanionesa Yoshua kuhanii mkuu amesimama mbele za malaika wa Yahwe na Shetani amesimama mkono wake wa kushoto kumshikit kwa ajili ya dhambi. **2** Malaika wa Yahwe akamwambia Shetani, "Yahwe na akukemee, Yahwe, aliyechagua Yerusalemu, akukemee! Je hiki si kinga kilichotolewa motoni" **3** Yoshua alikuwa na mavazi machafu aliposimama mbele ya malaika. **4** Malaika akawaambia waliosimama mbele yake, "Mvulisheni hayo mavazi machafu." Kisha akamwambia Yoshua, "Tazama! nimeuondoa uovu wako na nitakuvika mavazi safi." **5** Haya wamvike kilemba safi kichwani!" Hivyo wakaweka kilemba safi kichwani pa Yoshua na wakamvika mavazi safi wakati malaika wa Yahwe amesimama kando. **6** Kisha malaika wa Yahwe akamwagiza Yoshua na kusema, **7** Yahwe wa majeshi asema hivi: "Ikiwa utatembea katika njia zangu, na kutunza amri zangu, ndipo utakapoisimamia nyumba yangu na kulinda nyua zangu, kwa maana nitakuruhusu kwenda na

kutoka kati ya wasimamaao mbele zangu. **8** Wewe Yoshua hawa ni ishara, kwa kuwa mimi mwenyewe nitamwinua mtumishi wangu aitwaye Tawi. **9** Tazameni jiwe niliololiweka mbele ya Yoshua. Kuna macho saba juu ya jiwe hili moja, nami nitaandika maneno juu yake - asema Yahwe wa majeshi - nami nitaondoa dhambi katika nchi hii kwa siku moja. **10** Katika siku hiyo kila mtu atamwalika jirani yake kukaa chini ya mzabibu na mtini wake." asema Yahwe wa majeshi.

4 Ndipo malaika aliyekuwa akiongea nami akageuka na kuniamsa kama mtu aamshwavyo usingizini. **2** Akaniuliza, "Unaona nini?" Nikasema, "Ninaona kinara cha taa kimetengenezwa kwa dhahabu tupu, na bakuli juu yake. Kina taa saba juu yake na mirija mmoja kwa kila taa. **3** Kando yake kuna mizeituni miwili, mmoja upande wa kulia na mwagine upande wa kushoto." **4** Kisha nikamwuliza tena na malaika aliyeongea nami. "Mambo haya yanamaana gani, bwana wangu?" **5** Naye akanijibu na kusema, Haujui mambo haya yanamaanisha nini?" Nikasema, "ndio sijui bwana wangu." **6** Hivyo akanambia, "Hili ni neno la Yahwe kwa Zerubabeli: lisemalo siyo kwa uwezo wala kwa nguvu, lakin ni kwa Roho wangu, asema Yahwe wa majeshi. **7** U nini wewe, mlima mrefu? Mbele ya Zerubabeli utakuwa tambarare, naye ataondoa jiwe la juu kwa kelele ya 'Neema! Neema kwake!" **8** Neno la Yahwe likanija kusema, **9** "Mikono ya Zerubabeli imeweka misingi ya nyumba hii nayo itaimaliza. Ndipo mtakapojuwa kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu. **10** Ni nani aliyedharau siku ya mambo madogo? Watu hawa wataona jiwe la kupimia mkononi mwa Zerubabeli, nao watafurahi. (Taa saba ni macho ya Yahwe yanayozunguka duniani mwote.) **11** Ndipo nilipomwuliza malaika, Mizeituni hii miwili isimamayo upande wa kushoto na kulia wa kinara cha taa ni nini?" **12** Nikauliza kwa mara nyngine tena, "Haya matawi mawili ya mizeituni kando ya mirija miwili ya dhahabu ilio na mafuta ya dhahabu yanatiririka kutoka ndani yake? **13** Naye akanambia, "Hauvijui vitu hivi ni nini?" Nami nikasema, "Hapana, bwana wangu." **14** Akasema, "Hawa ni wana wa mafuta mabichi ya mizeituni wasimamaao mbele ya Bwana wa dunia yote."

5 Kisha nikageuka na kuinua macho yangu, nami nikaona, tazama, gombo lirukalo! **2** Malaika akaniuliza, "Unaona nini?" Nikajibu, "Ninaona gombo lirukalo, urefu wake dhiraai shirini na upana wake dhiraai kumi." **3** Ndipo aliponiambia, "Hii ni laana iendayo juu ya uso wa nchi yote, kwani tangu sasa kila mwivi ataondolewa kulingana na lisemavyo upande mmoja, wakati kila aapaye kiapo cha uongo ataondolewa kulingana na lisemavyo upande mwagine, kwa kadili ya maneno yake. **4** "Nitallituma - asema Yahwe wa majeshi - hivyo litaitingia nyumbani mwa mwivi na nyumbani mwa aapaye kwa uongo kwa jina langu. Litasalia nyumbani mwake na kuteketeza mbao na mawe yake." **5** Ndipo malaika aliyekuwa akisema

nami alipoenda nje na kuniambia, "Inua macho yako uone kinachokuja!" **6** Nikasema, "Ni nini hiki?" Akasema, "Hiki ni kikapu kilicho na efa ijayo. Huu ni uovu wao katika nchi yote." **7** Kisha mfuniko wa risasi ukainuliwa kutoka ndani ya kikapu na kulikuwa na mwanamke chini yake amekaa ndani yake! **8** Malaika akasema, "Huu ni uovu!" na akamtupa tena kikapuni, na kurusha mfuniko wa risasi mlango pake. **9** Nilipoinua macho nikaona wanawake wawili wakija kwangu, na upepo ulikuwa ndani ya mabawa yao - walikuwa na mabawa kama mabawa ya korongo. Wakainua kikapu kati ya mbingu na nchi. **10** Hivyo nikamwuliza malaika aliyesema nami, "Wanapeleka wapi kikapu?" **11** Akanambia, "Wanakwenda kujengea hekalu katika nchi ya Shinari kwa ajili yake, hekalu litakapokuwa tarayi, kikapu kitawekwa kwenye msingi ulioandalialiwa kwa ajili yake."

6 Kisha nikageuka na kuinua macho na nikaona vibandawazi vinne vya farasi vikija kutoka kati ya milima miwili; na milima hiyo ilikuwa imetengenezwa kwa shaba. **2** Kibandawazi cha kwanza kilikuwa na farasi wekundu, kibandawazi cha pili kilikuwa na farasi weusi, **3** kibandawazi cha tatu kilikuwa na farasi weupe, na kibandawazi cha nne kilikuwa na farasi wa kijivu. **4** Hivyo nikamwuliza malaika aliyesema nami, "Ni vitu gani hivi bwana wangu?" **5** Malaika akajibu na kuniambia, "Hizi ni pepo nne za mbinguni zisimamazo mbele ya Bwana wa dunia yote. **6** Lenye farasi weusi linakwenda nchi ya kaskazini; farasi weupe wanakwenda nchi ya magharibi; na farasi wa kijivu wanakwenda nchi ya kusini." **7** Farasi hawa wenye nguvu walitoka na wanatafuta kwenda na kuzunguka juu ya nchi, hivyo malaika akasema, "Nendeni na mzunguke juu ya nchi!" nao wakaenda juu ya dunia yote. **8** Kisha akanitia na kuniambia, "Tazama wale wanaokwenda nchi ya kaskazini, wataituliza roho yangu juu nchi hiyo." **9** Hivyo neno la Yahwe likanija kusema, **10** "Chukua sadaka kutoka kwa waliohamishwa - kutoka kwa Helidai, Tobiya na Yedaya - leo hii uende na kuipeleka katika nyumba ya Yosia mwana wa Zefania, aliyetoka Babeli. **11** Kisha uchukue fedha na dhahabu, ufanye taji na uivike katika kichwa cha Yoshua mwana wa Yehosadaki kuhani mkuu. **12** Ongea naye na useme, Yahwe wa majeshi asema hivi: Mtu huyu, jina lake Tawi! Naye atakuwa alipo na kisha atajenga hekalu la Yahwe! **13** Ndiye atakayejenga hekalu la Yahwe naye atauinua utukufu wake; kisha ataketi na kutawala katika kiti chake cha enzi. Atakuwa kuhani juu ya kiti cha enzi na ufahamu wa amani utakuwa kati ya vyote viwili. **14** Taji itawekwa hekaluni mwa Yahwe kwa heshima ya Heldai, Tobiya na Yedaya na kama kumbukumbu ya ukarimu wa mwana wa Zefania. **15** Ndipo waliombali watakapokuja na kulijenga hekalu la Yahwe, hivyo mtajua kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu; kwani ikiwa kweli mnaisikiliza sauti ya Yahwe Mungu wenu hili litatendeka!"

7 Mwaka wa minne wa utawala mfalme Dario, siku ya nne ya mwezi wa Kisieu(ambao ni mwezi wa tisa), wangu tena, nami nitakuwa Mungu wao katika kweli neno la Yahwe lilimzia Zekaria kusema. **2** Watu wa Betheli wamentuma Shareza, Regemu Meleki na watu wao kuomba mbele ya uso wa Yahwe. **3** Wakaongea na makuhani waliokuwa katika nyumba ya Yahwe wa majeshi wa tano kwa njia ya kufunga, kama nilivyofanya miaka mbele ya uso wa Yahwe. **4** Ndipo neno la Yahwe wa majeshi liliponijja kusema, **5** "Ongea na watu wote wa nchi na makuhani uwaambie, "Mlipofunga na kuomboleza katika mwezi wa tano na wa saba katika hii miaka sabini, je kweli mlifunga kwa ajili yangu? **6** Na mlipokula na kunya, hamkula na kunywa kwa ajili yenu wenye? **7** Je hayo siyo maneno aliyosema Yahwe kwa vinywa nya manabii wa zamani, mlipokuwa bado mnaishi Yerusalem na mji ya kandokando yenye mafanikio na iliyokaa Negebu, na upande wa magharibi chini ya vilima?" **8** Neno la Yahwe likamjia Zekaria kusema, **9** "Yahwe wa majeshi asema hivi, 'Hukumuni kwa haki, uaminifu wa agano, na rehemu. Kila mtu na amtendee hivi ndugu yake. **10** Juu ya mjane na yamingine miyoni mwenu. **11** Lakini waliyashupaza mabega yao na hawakujari. Waliziba masikio yao ili wasisikie. **12** Waliyafanya miyo yao kuwa mijumu kama miongoni mwenu anayepanga madhara yoyote dhidi ya mwingine miyoni mwenu. **13** Hata hiyo Yahwe wa majeshi aliwakasirikia sana. **14** Kwa ikawa alipoita hawakusikia. Vilevile," asema Yahwe wa majeshi, "watanii, lakini sitasikiliza. **15** Nitawatawanya kwa upopo wa kisurisuri katika mataifa yote ambayo hawajawai kuyaona, na baada yao nchi itakuwa wazi. Kwa kuwa hakuna hata mmoja atakayepita au kukaa katika hiyo nchi kwa kuwa wameigeuza nchi yao yenye kupendeza kuwa isiyofaa.

8 Neno la Yahwe wa majeshi likanija kusema, **2** "Yahwe wa majeshi asema hivi: Nina huzuni kwa ajili ya Sayuni kwa vivu mkuu na ninamaumivu kwa hasira nyingi! **3** Yahwe wa majeshi asema hivi: Nitairudia Sayuni nami nitakaa kat i Yerusalem, kwa kuwa Yerusalem itaitwa mji wa kweli na mlima wa Yahwe wa majeshi uitaitwa Mlima Mtakatifu! **4** Yahwe wa majeshi asema hivi: Kwa mara nyiningine tena kutakuwa na vikongwe katika mitaa ya Yerusalem, na kila mtu ataitaji mkongojo mkononi mwake kwa vile alivyo mzee. **5** Pia mitaa ya mji itajazwa na vijana wa kiume na kike wachezao. **6** Yahwe wa majeshi asema hivi: ikiwa jambo laonekana haliwezekani katika macho ya masalia ya watu hawa katika siku hizo, je haliwezekani pia machoni pangu? - asema Yahwe. **7** Yahwe wa majeshi asema hivi: Tazama, nipo tayari kuwaokoa watu wangu kutoka nchi ya mawio na ya machweo ya jua! **8** Kwa maana nitawarudisha tena,

nao wataishi ndani ya Yerusalem, hivyo watakuwa watu na utakatifu! **9** Yahwe wa majeshi asema hivi: Ninyi wameendelea kusikia maneno yaleyale yaliyotoka katika vinywa nya manabii msingi wa nyumba yangu ulipowekwa mikono yenu ili hekalu lijengwe. **10** Kwani kabla ya siku wa tano hizo hakuna mazao yaliyokusanya na ye yote ndani yake, hakukuwa na faida siyo kwa mtu hata myanya, na hakuwa na amani kutoka kwa adui kwa kila aliye kwenza au kuja. Nilimfanya kila mtu kuwa kinyume cha mwenzake. **11** Lakini sasa haitakuwa kama mwanzo, nitakuwa pamoja na masalia ya watu hawa - asema Yahwe wa majeshi. **12** Kwani mbegu za amani zitapandwa; mzabibu unaokua kwa mataifa mengine, eny nyumba ya Yuda na nyumba lika mbi ya Israeli. Hivyo nitawaokoa nanyi mtakuwa baraka. **13** Ulikuwa mfano wa laana kwa kila mtu na jirani yake. **14** Kwa maana Yahwe wa majeshi asema hivi: Kama nilivyopanga yake, hawya kumilkia haya yote. **15** Ulikuwa mfanu wa laana kwa kila mtu na jirani yake. **16** Haya ndiyo nitakavyoazimia kutenda mema tena Yerusalem na nyumba ya Yuda katika siku hizi! Msiogope! **17** Na asiwepo mi mongoni yake, wala kuvutwa na viapo nya uong; kwani haya yote ndiyo mambo mnayopaswa kufanya: Kasemeni kweli, kila mtu na jirani yake. Hukumuni kwa haki, usawa na amani katika malango yenu. **18** Na asiwepo mi mongoni yake, wala kuvutwa na viapo nya uong; kwani haya yote ndiyo mambo mnayopaswa kufanya: Kasemeni kweli, mwingine na kusema, "Haya twendeni haraka mbele ya Yahwe tukaombe na kumtafuta Yahwe wa majeshi! Sisi wenye tunakwenda pia. **22** Watu wengi na mataifa yenye nguvu yatakuja kumtafuta Yahwe wa majeshi huko Yerusalem na kuomba upendeleo kwa Yahwe! **23** Yahwe wa majeshi asema hivi: Katika siku hizo watu kumi kutoka kila lugha na taifa watashika upindo wa kanzu zenu na kusema, "Haya sisi nasi tutakwenda pamoja nanyi, kwani tumesikia kwamba Mungu yu pamoja nayi!"

9 Hili ni tamko la neno la Yahwe kuhusu nchi ya Hadraki na Damesiki. Kwa maana jicho la Yahwe liko juu ya wanadamu wote, na juu ya kabila zote za Israeli pia. **2** Azimio hili pia linaihusu Hamathi, inayopakana na Damesiki, na linaihusu Tiro na Sidoni, japokuwa ni werewu sana. **3** Tiro amejijengea ngome na kurundika fedha kama mavumbi na dhahabu safi kama matope mitaani. **4** Tazama! Bwana atamnyang'anya na ku haribariblu nguvu

zake juu ya bahari, kwa hiyo atateketeza kwa moto. 5 Kwao utatoka upinde wa vita; kutoka kwao watakuja Ashikeloni ataona na kuogopa! Gaza pia atatemeka sana! viongozi wote kwa pamoja. 5 Watakuwa kama mashujaa Ekroni, tumanini lake litatikiswa! Mfalme ataangamizwa kuanzia Gaza, na Ashikeloni haitakuwa na watu tena! 6 Wagensi watafanya makao yao katika Ashidodi, nami nitakiondoa kiburi cha Wafilisiti. 7 Kwani nitaondoa damu yao katika vinywa vyao na machukizo yao kutoka kati ya meno yao. Ndipo watakopokuwa masalia kwa Mungu wetu kama ukoo katika Yuda, na Ekironi atakuwa kama Wayebusi. 8 Nitaweka kambi kuzunguka nchi yangu kinyume cha majeshi ya adui hata hakuna atakayeweza kupita ndani yake tena, kwani hakuna mtesaji atakayeipita tena. Kwa kuwa sasa nitaangalia nchi yangu kwa macho yangu mwenyewe! 9 Piga kelele kwa furaha, ewe binti Sayuni! Piga kelele kwa shangwe, ewe binti Yerusalem! Tazama! Mfalme wako anakuja kwako pamoja na uadilifu na anakuokoa. Ni mynyenyeketu, amepanda punda, mwanapunda. 10 Ndipo nitakapoondo kibandawazi kutoka Efraimu na farasi kutoka Yerusalem, na upinde utaondolewa katika vita; kwani atasema amani kwa mataifa, na utawala wake utakuwa kutoka bahari hata bahari, na kutoka katika mto hadi miisho ya dunia! 11 Lakini kwenu, kwa sababu ya damu ya agano langu nanyi, nitawewa wafungwa wenu huru kutoka shimonii pasipo na maji. 12 Rudini ngomeni, wafungwa wa matumaini! Hata leo natamka kwamba nitawarudishia mara mbili, kwani nijemimpinda Yuda kama upinde wangu. 13 Hata nimelijaza podo langu pamoja na Efraimu. Nimewainua wana wenu, Sayuni, kinyume cha wana wenu, Ujuriki, na amekufanya wewe, Sayuni, kama upanga wa shujaa! 14 Yahwe atawatokea, na mishale yake itapiga kama radi! Kwa maana Yahwe Bwana wangu atapiga tarumbeta naye ataendelea pamoja na dhoruba kutoka Temani. 15 Yahwe wa majeshi atawatetea, nao watawararua na kuyashinda mawe ya kombeo. Ndipo watakopo kunywa na kupiga kelele kama mtu aliyelewa kwa mvynyo, nao watajazwa na mvynyo kama mabakuri, kama pembe za madhabahu. 16 Hivyo Yahwe Mungu wao atawaokoa siku hiyo; watakuwa kama kundi la kondoo lillilo na watu wake, kwani watakuwa mapambo ya taji, yaliyoinuliwa juu ya nchi yake. 17 Jinsi gani watakavyokuwa wazuri na warembi! vijana watastawi juu ya nafaka na bikra juu ya divai tamu!

10 Mwombeni Yahwe mvua nyakati za kipupwe - Yahwe afanyaye mvua ya radi - naye hufanya mvua inyeshe kwa kila mmoja na uoto kondeni. 2 Kwani sanamu za wenye nyumba husema uongo; waganga hunena uongo; wanasema ndoto za udanganyifu na hutoa faraja tupu, hivyo wapotea kama kondoo na wanaumia kwa sababu hakuna mchungaji. 3 Gadhabu yangu inawaka dhidi ya wachungaji; ni mabeberu - viongozi - nitakao waadhibu. Yahwe wa majeshi atalihudumia pia kundi la kondoo wake, nyumba ya Yuda, na kuwafanya kama farasi wake wa vita! 4 Kutoka kwao litatoka jiwe kuu la pembeni; kutoka kwao kitatoka kigingi cha hemu; kutoka

kwao utatoka upinde wa vita; kutoka kwao watakuja wawakanyagao adui zao katika matope ya mitaani vitani; watafanya vita, kwa maana Yahwe yu pamoja nao, nao watawaabisha wapanda farasi wa vita. 6 Nitaitia nguvu nyumba ya Yuda na kuiokoa nyumba ya Yusufu; kwani nitawarejesha na kuwahurumia. Watakuwa kama nilikuwa sijaawondoa, kwani mimi ni Yahwe Mungu wao, nami nitawaitikia. 7 Ndipo Efraimu atakapokuwa kama shujaa, na mioyo yao itafurahi kama kwa mvynyo; wana wao wataona na kufurahi. Mioyo yao itanifurahia! 8 Nitawanong'oneza na kuwakusanya, kwani nitawaokoa, nao watakuwa wakuu kama walivyokuwa mwanzo! 9 Niliwapanda kati ya watu, lakini watanikumbuka katika nchi ya mbali, hivyo wao na wana wao wataishi na kurejea. 10 Kwa maana nitawarejesha kutoka nchi ya Misri na kuwakusanya kutoka Ashuru. Nitawaleta katika nchi ya Gileadi na Lebanoni mpaka kutakopokuwa hakuna nafasi tena kwa ajili yao. 11 Nitapita katika bahari ya mateso yao; nitayapiga mawimbi ya bahari hiyo na nitavikausha vilindi vyote yya Nile. Utukufu wa Ashuru utashushwa chini, na fimbio ya Misri itakwenda mbali kutoka kwa Wamisri. 12 Nitawatia nguvu katika mimi mwenyewe, nao watatembea katika jina langu - asema Yahwe.

11 Fungua milango yako, ee Lebanoni, ili moto uteketeze mielezi yako! 2 Omboleza, enyi miti ya misonobari, kwani mirezi imeanguka! Kilichokuwa cha fahari kimeteketeza! Ombolezeni, enyi mialoni ya Bashani, kwani msitu wenye nguvu umeshushwa. 3 Wachungaji wanapiga yowe, kwa kuwa utukufu wao umeharibiwa! Sauti ya mungurumo wa wana simba, kwa kuwa kiburi cha Mto Yordani kimeharibiwa! 4 Hivi ndivo asemavyo Yahwe Mungu wangu, "Lichungeni kundi la kondoo lilliotiyari kuchinjwa! 5 (Wanaowanunua wanawachinja bila kuhadhibiwa, nao wawaauzao husema, 'Atukuzwe Yahwe! Nimetajirika! Kwa maana wachungaji wafanyao kazi kwa wenye kondoo hawawahurumii.) 6 Kwa maana hiyo sitawahurumia tena wenyeji wa nchi! - hivi ndivo asemavyo Yahwe. Tazama! Mimi mwenyewe niipo tiyari kumwelekeza kila mtu katika mkono wa jirani yake na katika mkono wa mfalme wake, nao wataharibu nchi na hakuna hata mmoja wao nitakayemwokoa kutoka katika mkono wao." 7 Hivyo nikawa mchungaji wa kondoo walioamriwa kuchinjwa, kwa wanaowashughulikia kondoo. Nilichukua fimbio mbili; fimbio moja nikaita "Neema" na nyingine nikaita "Umoja." Kwa njia hii niliwachunga kondoo. 8 Ndani ya mwezi mmoja niliwaangamiza wachungaji watatu, kwa maana sikuwavumilia tena, wao pia walichukua. 9 Ndipo nilipowaambia wamiliki, "Sitafanya kazi kama mchungaji wenu tena. Wakondoo wafao - na wafe; kondoo wanaoangamizwa - na waangamizwe. Na kondoo wasaliao kila mmoja ale nyama ya jirani yake." 10 Hivyo nikaitchukua fimbio yangu "Neema" na nikaijunja kuvunja agano nililokuwa nimelifanya na kabilia zangu zote. 11 Katika siku

hiyo agano lilunjwa, na wale wanaoshughulika na kondoo na waliokuwa wakiniangalia walifahamu kwamba Yahwe amesema. **12** Nikawaambia, "Ikiwa itawapendeza, nilipeni ujira wangu. Kama sivyo, msifanyi hivyo." Hivyo wakapima ujira wangu - vipande thelathini nya fedha. **13** Kisha Yahwe akaniambia, "Weka fedha katika hazina, thamani nzuri zaidi ambayo walikupa!" Hivyo nikachukua vipande thelathini nya fedha na kuviweka katika hazina ndani ya nyumbani Yahwe. **14** Kisha nikavunja fimbo yangu ya pili, "Umoja," kuvunja undugu katy ya Yuda na Israeli. **15** Yahwe akaniambia, "Tena, chukua chombo cha mchungaji mpumbavu kwa ajili yako mwenyewe, **16** kwa maana tazama, niko tiyari kumweka mahali mchungaji katika nchi. Hataangalia kondoo wanaoangamia. Hatatafuta kondoo wapoteao, wala kuwaponya kondoo wachechemeao. Hatalishwa kondoo wenye afya, lakini atakula nyama ya kondoo walionona naye atapasua kwato zao. **17** Ole kwa wachungaji wasiofaa wanaoliacha kundi la kondoo! Upanga na uje dhidi ya mkono wake na jicho lake la kulia! Mkono wake na ukuke na jicho lake la kulia lipofuke!

12 Hili ni tamko la neno la Yahwe kwa Israeli - Bwana asema, azitandaye mbingu na kuweka msingi wa dunia, aiumbaye roho ya mtu ndani yake, **2** "Tazama, nitaifanya Yerusalem kuwa kikombe kiwafadhaishacho watu wote wamzungukao. Itakuwa hivyo hivyo pia kwa Yuda wakati wa kuhusuriwa kwa Yerusalem. **3** Katika siku hiyo, nitaifanya Yerusalem kuwa jiwe zito kwa watu wa jamaa zote. Kila atakayejaribu kuliinua jiwe hilo atajihumiza sana, na mataifa yote ya dunia yatakusanyika kinyume cha mji huo. **4** Katika siku hiyo asema Yahwe - nitampiga kila farasi kwa ushangao na kila mpanda farasi kwa wendawazimu. Nitaangalia nyumba ya Yuda kwa upendeleo na nami nitawapiga kwa upofu farasi wa majeshi. **5** Ndipo watawala wa Yuda watakapojisemea miyonii mwao, 'Wakao Yerusalem ndio nguvu yetu kwa sababu ya Yahwe wa majeshi, Mungu wao.' **6** Katika siku hiyo nitawafanya watawala wa Yuda kuwa kama mitungi ya moto katika miti na kama miali ya moto kati ya nafaka isimamayo, kwani utateketeteza watu wote walio karibu upande wao wa kulia na kushoto. Yerusalem atakaa mahali pake tena. **7** Yahwe ataziokoa hema za Yuda kwanza, ili kwamba utukufu ya nyumba ya Daudi na utukufu wa wale waishio Yerusalem hautazidi sehemu iliyosalia ya Yuda. **8** Katika siku hiyo Yahwe atakuwa mtetezi wa wakao Yerusalem, na siku hiyo waliodhaifu mionganii mwao watakuwa kama Daudi, wakati nyumba ya Daudi watakuwa kama Mungu, kama malaika wa Yahwe mbele yao. **9** "Itakuwa kwamba katika siku hiyo nitaanza kuyaharibu mataifa yote yajayo kinyume cha Yerusalem. **10** Lakini nitamwaga roho ya huruma na kuiombea nyumba ya Daudi na wakao Yerusalem, hivyo wataniangalia mimi, waliomchoma kwa mkuki. Wataniombolezea, kama amwombolezeaye mwana wa pekee; watamwombolezea kwa uchungu sana kama aombolezaye kifo cha mzaliba wa kwanza. **11** Katika siku hiyo maombolezo huko

Yerusalem yatakuwa kama maombolezo ya Hadadi Rimonii katika tambarare za Megido. **12** Nchi itaomboleza, kila ukoo peke yao. Ukoo wa nyumba ya Daudi utakuwa peke yake na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume. **13** Ukoo wa nyumba ya Lawi utakuwa peke yao na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume. Ukoo wa Washimeii utakuwa peke yao na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume. **14** Kila ukoo uliosalia - kila mmoja utakuwa peke yake na wake watakuwa pekee mbali na waume.

13 Katika siku hiyo kijito kitafunguliwa kwa ajili ya nyumba ya Daudi na wenyeji wa Yerusalem, kwa ajili ya dhambi na uchafu wao. **2** Katika siku hiyo - asema Yahwe wa majeshi - kwamba nitaondoa majina ya sanamu katika nchi ili kwamba yasikumbukwe tena. Nitawaondoa pia katika nchi manabii wa uongo na roho wao mchafu **3** ikiwa mtu yeoyote ataendelea kutoa unabii, baba yake na mama yake waliomzaa watamwambia, 'Hautaishi, kwa kuwa umenena uongo kwa jina la Yahwe! Ndipo baba na mama waliomzaa watakapomchoma wakati akitabiri. **4** Katika siku hiyo kila nabii ataonea aibu maono yake aelekeapo kutoa unabii. Manabii hawa hawatavaa tena vazi la singa, ili kuwadanganya watu. **5** Kwa maana kila mmoja atasema, 'Mimi siyo nabil! mimi ni mkulima, kwa maana ardhii ndiyo kazi yangu tangu ujana wangu! **6** Lakini mtu mwininge atamwambia, 'Majeraha haya katii ya mikono yako ni ya nini?' naye atajibu, nilijeruhiva na waliokuwa katika nyumba ya rafiki zangu.' **7** Upanga! inuka mwenyewe dhidi ya mchungaji wangu, mtu asimamaye karibu nami - hivi ndivyo asemavyo Yahwe wa majeshi. **8** Mpige mchungaji, na kondoo watatawanyika! Kwa maana nitageuza mkono wangu dhidi ya wadogo. **9** Kisha itakuwa kwamba katika nchi yote - hivi ndivyo asemavyo Yahwe - kwamba theluthi mbili yake itaondolewa! Watu hao wataangamia; theluthi moja tu ndiyo itakayosalia. **9** Nitaitipisha hiyo ya tatu motoni na kuwasafisha kama fedha isafishwavyo; nitawajaribu kama dhahabu ijariwavyo. Watalitiia jina langu nami nitawajibu na kusema, 'Hawa ni watu wangu!' nao watasema, Yahwe ndiye Mungu wangu!"

14 Tazama! Siku ya Yahwe inaujua wakati mateka wenu watakapogawanywa katikati yenu. **2** Kwa maana nitayakusanya mataifa yote kinyume cha Yerusalem kwa vita na mji utatekwa. Nyumba zitatekwa na wanawake watabakwa. Nusu ya mji itapelekwa matekanii, lakini kumbukumbu ya watu haitaondolewa mjini. **3** Lakini Yahwe ataondoka na kufanya vita dhidi ya mataifa kama apigavyo vita katika siku ya vita. **4** Siku hiyo miguu yake itasimama juu ya Mlima wa Mizeituni, uliopo kando ya Yerusalem upande wa mashariki. Mlima wa Mizeituni utagawanyika katikati kati ya mashariki na magharibi kwa bonde kubwa sana na nusu ya limla itarudi nyuma kuelekea kaskazini na nusu kuelekea kusini. **5** Ndipo

mtakapokimbia katika bonde kati ya milima ya Yahwe, kwa kuwa bonde kati ya hiyo milima litafika hata Azali. Mtakimbia kama siku mliyokimbia tetemeko la nchi siku za Uzia, mfalme wa Yuda. Ndipo Yahwe Mungu wangu atakapokuja na watakatifu wake wote. **6** Hakutakuwa na nuru katika siku hiyo, lakini hakuna baridi wala barafu. **7** Siku hiyo, siku ajiuaye Yahwe peke yake, hakutakuwa tena na mchana wala usiku, kwani jioni itakuwa wakati wa nuru. **8** Siku hiyo maji yaliyo hai yataturirika kutoka Yerusalemu. Nusu yake yataturirika kuelekea bahari ya mashariki na nusu bahari ya magharibi, wakati wa masika na wakati wa kiangazi. **9** Yahwe atakuwa mfalme juu ya dunia yote. Katika siku hiyo kutakuwa na Yahwe, Mungu mmoja, na jina lake pekee. **10** Nchi yote itakuwa kama Araba, kuanzia Geba hadi Rimoni kusini mwa Yerusalemu. Na Yerusalemu itaendelea kuwa juu. Ataishi mahali pake mwenyewe, kutoka lango la Benjamini hata mahali lilipokuwa lango la kwanza, hata Lango la Pembeni, na kutoka Mnara wa Hananeli hata shinikizo la mfalme. **11** Watu wataaka Yerusalemu na hakutakuwa na maangamizi kamili tena kutoka kwa Mungu dhidi yao. Yerusalemu itakuwa salama. **12** Hii itakuwa tauni ambayo kwayo Yahwe atawapiga jamaa zote za watu wapigao vita juu ya Yerusalemu: miili yao itaoza hata wakiwa wamesimama kwa miguu yao. Macho yao yataoza katika matundu yake na ndimi zao zitaoza katika vinywa vyao. **13** Siku hiyo ile hofu kuu kutoka kwa Yahwe itakuwa mionganii mwao. Kila mmoja ataushika mkono wa mwingine, na mkono wa mwingine utainuliwa kinyume cha mkono wa mwenzake. **14** Yuda pia atapigana na Yerusalemu. Watakusanya utajiri wa mataifa yote yanayowazunguka - dhahabu, fedha, na wingi wa nguo safi. **15** Tauni itakuwa pia juu ya farasi na nyumbu, ngamia na punda, na kila mnyama katika kambi hizo atapigwa kwa hilo pigo. **16** Kisha itakuwa wote watakaosalia katika mataifa yaliyo kinyume na Yerusalemu watakwendwa mwaka kwa mwaka kumwabudu mfalme, Yahwe wa majeshi, na kutunza Sikukuu ya Vibanda. **17** Na itakuwa kwamba ikiwa mtu ye yeyote kutoka katika mataifa yote ya dunia haendi Yerusalemu kumwabudu mfalme, Yahwe wa majeshi, ndipo Yahwe hataleta mvua juu yao. **18** Na ikiwa nchi ya Misri hawatakwenda, ndipo hawatapata mvua. Tauni kutoka kwa Yahwe itayashambulia mataifa yote yasiyokwea kutunza Sikukuu ya Vibanda. **19** Hii itakuwa ni adhabu kwa Misri na adhabu kwa kila taifa lisilopanda kutunza Sikukuu ya Vibanda. **20** Lakini katika siku hiyo, kengele za farasi zitasema, "Jitengeni kwa ajili ya Yahwe," na makalai katika nyumba ya Yahwe yatakuwa kama mabakuri mbele ya madhabahu. **21** Kwa kuwa kila chungu katika Yerusalemu na Yuda kitatengwa kwa ajili ya Yahwe wa majeshi na kila mmoja aletaye sadaka atakula ndani yake na kuyachemshia. Hakutakuwa na wafanyabiashara tena katika nyumba ya Yahwe wa majeshi siku hiyo.

Malaki

1 Tamko la neno la Bwana kwa Israeki kwa mkono wa Malaki. 2 "Nilikupenda, "asema Bwana. Lakini unasesma, "kwa jinsi gani ulitupenda?" Esau siyo ndugu yake Yakobo?" asema Bwana. "Na bado nampenda Yakobo, 3 lakini nimemchukia Esau. nimeifanya milima yake kuwa ukiwa, na nimepafanya urithi wake kuwa makao ya mbweha wa jangwani." 4 Kama Edomu husema, "Tumepigwa, lakini tutarudi na kujenga palipoharibiwa; "Bwana wa Majeshi asama hivi, "Watajenga lakini nitaiangusha chini; na wanaume watawaita 'Nchi ya uovu', na 'Watu ambaio ambaio Mungu ana hasira nao milele.'" 5 kwa macho yenu mtaona hili, na mtasema, "Bwana ni mkuu mbele ya mipaka ya Israel." 6 mtoto amtiibaba yake, na mtumwa amtii bwana wake. ikiwa mimi, ni baba, iko wapi heshima yangu? na kama mimi ni bwana, iko wapi heshima yangu? Bwana wa majeshi asema hivi kwenu, makuhani, mnaodharau jina langu. lakini mnasema, 'tumeridharauje jina lako? 7 kwa kutoa mikate ilionajisi madhabahuni kwangu. Na mnasema kuwa, 'Tumekuradhus kwa namna gan?' Kwa kusema hivyomeza ya Bwana imedharauliwa. 8 Mkitoa sadaka ya wanyama vipofu, hiyo siyo dhambi? na kama mkitoa vilema na wagonjwa, hiyo siyo dhambi? pelekeni hili kwa liwali; atawakubali au atainua nyuso zetu?" asema Bwana wa Majeshi. 9 Na sasa, mnajaribu kutafuta neema ya Mungu, ili kwamba awe mwema kwetu. "Na aina gani ya sadaka kwa sehemu yenu, ataziinua nyuso zenu? asema Bwana wa Majeshi. 10 Kama kungekuwa na mtu ambaye angefunga lango la Hekalu, ili kwamba kusewe na mto madhabahuni bure! lakini sina radhi na ninyi, "asema Bwana wa majeshi, 'na sitaikubali sadaka ye yote kutoka katika mikono yenu. 11 Kutoka mawio ya jua mpaka machweo jina langu litakuwa kuu katikati ya mataifa; katika kila sehemu uvumba utatolewa katika jina langu, na pia sadaka safi. Kwa sababu jina langu likuwa kuu sana katikati ya mataif," asema Bwana wa majeshi. 12 "lakini ninyi mnachafua mnavenporta meza ya Bwana mnainajisi, na matunda yake, na chakula chake kudharauka. 13 Na ninyi pia mwasema, 'jambo hili limetuchosha, ninyi mnalidharau, "asema Bwana wa majeshi. "Mmerudisha kilichokuwa kimechukuliwa na wanyama wa mwitu au vilema au walio wagonjwa; na ndicho mnaleta kuwa sadaka zenu! Je naweza kuikubali hii mikononi mwenu?" asema Bwana. 14 Alaniwe alye mdanganyifu, ambaye anaye mynaya dume katika kundi lake ana akaahidi kunitolea, lakini bado anatoa kwangu, mimi Bwana, ambayo ni kuijanja ujanja; kwa kuwa mimi ni mfalme mkuu," asema Bwana wa Majeshi, "na jina langu litaogopwa katika mataifa."

2 Sasa, ninyi makuhani, amri hii ni kwa ajili yenu. 2 Kama hamtasikiliza, na kama hamtalichukua hili miyoni mwenu na kunipa utukufu kwa jina langu, "asema Bwana

wa Majeshi, Kisha nitatuma laana kwenu, na nitalaani baraka zenu. Kiukweli, nilishawalaani tayari, kwa sababu hujaweka sheria zangu moyoni. 3 Tazama, nitakikemea kizazi chako, na nitapaka mavi juu ya uso wako, mavi ya dhabihi zenu, na mtachukuliwa pamoja nayo. 4 Na mtajua kwamba nimetuma hii sheria kwenu, kwamba agano langu litakuwa ni juu yangu na Lawi," asema Bwana wa Majeshi. 5 Agano langu na yeye lilikuwa agano la uhai na amani, na nilimpa vitu hivi kama njia ya kuniheshimu. aliniheshima na alisimama akawa na hofu kwä jina langu. 6 Mafundisho ya kweli yalikuwa kwenye kinywa chake, na uovo haukupatikana kinywani mwake. Alitembea na mimi kwa amani na unyoofu, na aliwarudisha wengi kutoka dhambini. 7 kwa sababu midomo ya makuhani huhifadhi maarifa, na watu watatafuta maagizo kutoka kwenye kichwa chake, kwa sababu ni mjjumbe wa Bwana wa Majeshi. 8 lakini umepita mbali na njia ya kweli. Umesababisha wengi kuwa na mashaka ya kutii sheria. umeliharifu agano la Lawi," asema Bwana wa Majeshi. 9 Kwa hiyo nimewafanya ninyi nanyi kudharauliwa mbele ya watu, kwa sababu hamkutunza njia zangu, lakini badala yake mnapendelea katika maagizo yenu. 10 Sisi sote hatuna baba mmoja? Siyo Mungu yule mmoja aliyetuumba sote? kwa nini tunafanyiana hila kila mtu na ndugu yake, mnariharibu agano la baba zetu? 11 Yuda amefanya hila na ameona kinyaa kwa vitu viliyyowekwa katika Israeli na Yerusalem. Yuda amenajisi mahali patakatifu pa Bwana ambapo anapapenda, na ameoza binti wa miungu migeni. 12 Mungu akukatilie mbali kutoka kwenye hema ya Yakobo na uzao wa mtu aliyefanya haya, hata yule anayeleta sadaka kwa Bwana wa Majeshi. 13 Na wewe pia fanya hivyo. Unafunika madhabahuya Bwana kwa machozi, kwa kilio na kuugua, kwa sababu hatakubali sadaka na kuzipokea kutoka mikononi mwako. 14 Lakini wasema, ni kwa sababu gani?" Kwa sababu Bwana amekuwa shahidi kati yako wewe na mke wako wa ujana wako, kinyume chake umekuwa si mwaminifu, ingawa yeye ni mwenzako na mke wa agano lako. 15 Je yeye hakuwafanya kuwa mmoja, hata kwa sehemu ya roho yake? Sasa ni kwanini aliwafanya ninyi kuwa mmoja? Kwa sababu alikuwa anategemea kupata watoto wacha Mungu. Kwa hiyo jiepushe mwenyewe ndani ya moyo wako, na asiwo mtu asiyi mwaminifu kwa mke wa ujana wake. 16 "Nakuchukua kuachana," asema Bwana, Mungu wa Israel, "afunikizaye nguo yake kwa udhalimu," asema Bwana wa Majeshi. "Kwa hiyo jilinde ewe mwenyewe ndani ya roho yako na usiwe mtu asiyi mwaminifu." 17 Mmechosha Bwana na maneno. Lakini mwasema, "Tumekuchoshaje?" Kwa kusema Kila mmoja aliyefanya uovu ni mzuri kwa upande wa Bwana, na anafuraha nao;" au "Yuko wapi Mungu wa Haki?"

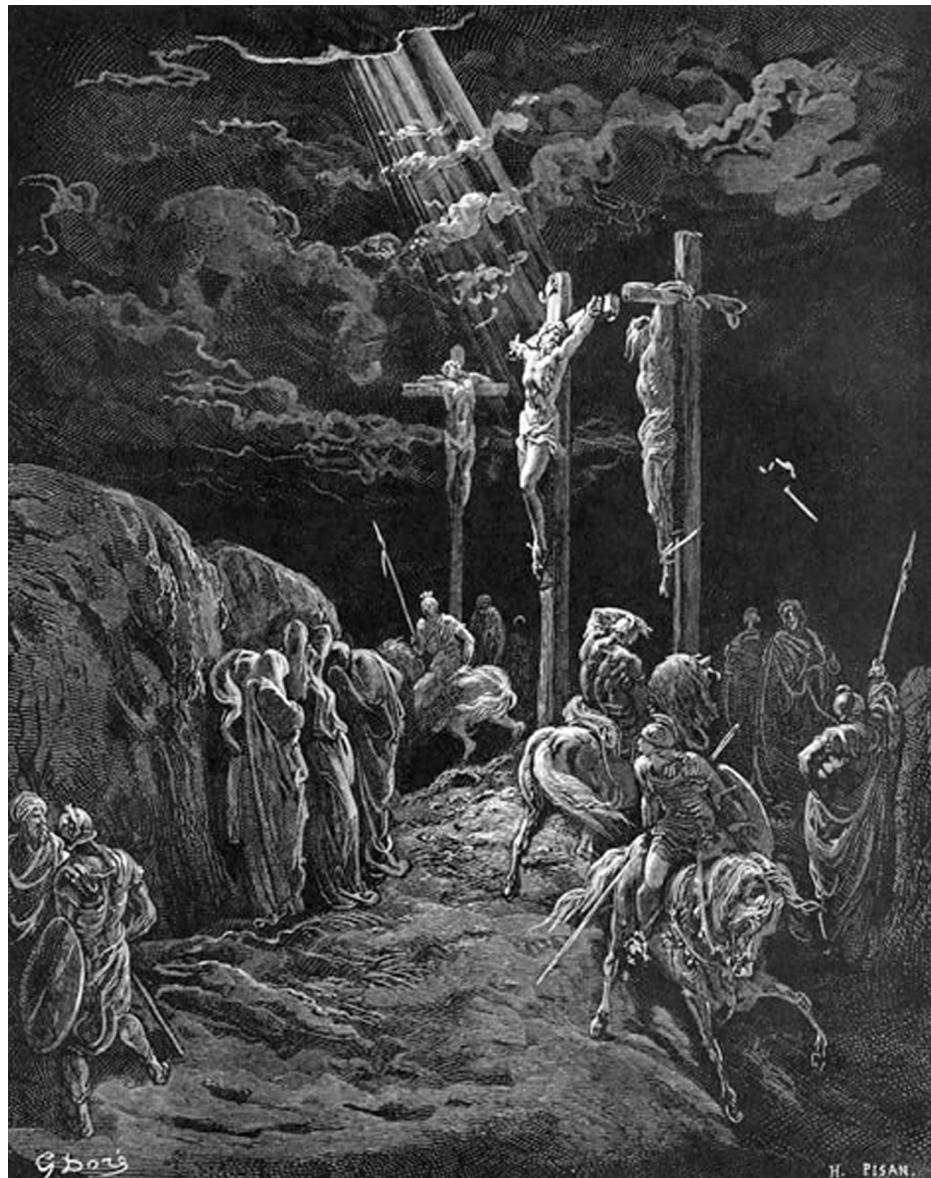
3 Tazama, namtuma mjjumbe wangu, atakayeandaa njia mbele yangu. Na Bwana, ambaye mnamatufa, atakuja ghafla katika hekalu lake; na mjjumbe wa agano, ambaye katika yeye mnafurahi, tazama anakuja." asema

Bwana wa Majeshi. **2** Na ni nani atakeyevumilia siku mtawakanyaga chini, watakuwa majivu chini ya nyazo ya kuja kwake? na nani atasimama akishatokea? Yeye za miguu yenu siku hiyo nitatenda,"asema Bwana wa ni kama mtu asafishaye kwa moto na kama sabuni ya Majeshi. **4** Kumbukeni kutii sheria za mtumishi wangu kufulia. **3** Atakaa na kutawala kama msafishaji wa fedha, Musa, mmri na sheria nilizomwamuru huko Horebu, kwa na atawasafisha wana wa Lawi. na atawafanya wawe safi Israel wote. **5** Tazama, nitamtuma Eliya nabii mbele kama dhahabu na fedha, na wataleta sadaka za haki kwa ya siku kuu na yenye kutisha ya kuja kwa Bwana. **6** Bwana. **4** Na sadaka ya Yuda na Yerusalem itampendeza Atarudisha moyo wa baba kwa watoto, na miyo ya watoto Bwana, kama siku za kale, na miaka ya zamani. **5** kwa baba zao; ili kwamba nisije nikaiangamiza nchi kwa Kisha nitapita karibu na ninyi kuwashukumu. na nitakuwa uhariifu wote."

shahidi mwelesi dhidi ya wachawi, wazinzi, mahsahidi wa uongo, na kinyume cha wale wanaoneea wafanyakazi katika mizigo yake, wanaoneea wajane na yatima, na anayemfukuzu mgeni kutoka kwenye haki yake, na kwa wale wasionitii mimi,"asema Bwana wa majeshi. **6** Mimi Bwana, sibadilili; pia ninyi, watu wa Yakobo, hamkutumia. **7** Toka siku za baba zenu mmegeukia mbali na amri zangu na hamkuzitunza. Nigeukieni, nami nitawarudia ninyi," asema Bwana wa majeshi. Lakini mwasema, tutakurudiae? **8** Mwanadamu anaweza kumwibia Mungu? Mnaniibia mimi, lakini mwasema, 'Tumekuibaje?' kwa zaka na sadaka. **9** Mmelaani kwa laana, kwa kuniibia mimi, taifa lote hili. **10** Leteni zaka kamili katika ghalani, ili kwamba kiwemo chakula katika nyumba yangu. Na mnijaribu kwa hili," asema Bwana wa Majeshi. "kama sitawafungulia madilisha ya mbinguni na kuwamwagia baraka juu yenu, ili kwamba hakutakuwa na sehemu ya kutosha kuzipokea. **11** Nitamkemea mharibifu kwako, kwamba asiharibu mavuno yenu ya nchi yenu; mizazibu yenu katika shamba haitapukutisha kabla ya wakati wake," asema Bwana wa Majeshi. **12** Mataifa yote watakuwa mbarikiwa; kwa ajili yako itakuwa ni nchi ya furaha," asema Bwana wa Majeshi. **13** Maneo yenu yamekuwa magumu kinyume changu," asema Bwana. lakini mwasema, "Tumesema nini kinyume chako?" **14** mmesema, 'Hakuna maana kumtumikia Mungu. Kuna faida ya namna gani kutunza maagizo yake au kutembea huku mkiomboleza mbele za Bwana wa Majeshi? **15** Na sasa tunamwita mwene kiburi mbarikiwa. Waharifu si kufanikiwa tu, bali kumjaribu Mungu na kumwepuka." **16** Kisha wale wanaomweshimu Bwana walisemezana mmoja baada ya mwininge; Bwana yuko makini kutusikiliza, na kitabu cha kumbukumbu kilandikwa mbele zake kwa ajili ya wale wanamwogopa Bwana na kulihehimu jina lake. **17** "Watakuwa wangu," asema Bwana wa majeshi," hazina zangu, katika siku nitakayotenda; nitawapenda, kama mtu anavyompenda mwanawewe anayemhudumia. **18** Kisha zaidi sana nitatofautisha kati ya haki wenye haki na waovu, kati ya anayemwabudu Mungu na asiyemwabudu yeze.

4 Tazama, siku inakuja, inaka kama tanuru, ambayo wote wenye kiburi na waharifu watakuwa mabua. siku inakuja itawachoma," asema Bwana wa Majeshi, "siku hiyo itaondoa mzizi au shina. **2** Lakini kwenu mnaoliogopa jina langu, jua la haki litawaangazia na uponyaji katika mbawa zake. Mtarukaruka kama ndama zizini. **3** Na waovu wote

AGANO JIPYA

Yesu alisema, "Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo."

Nao wakapiga kura, kugawa mavazi yake.

Luka 23:34

Mathayo

1 Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. **2** Ibrahimu alikuwa baba wa Isaka, na Isaka baba wa Yakobo, na Yakobo baba wa Yuda na ndugu zake. **3** Yuda alikuwa baba wa Peresi na Sera kwa Tamari, Peresi baba wa Hezeroni, na Hezeroni baba wa Ramu. **4** Ramu alikuwa baba wa Aminadabu, Aminadabu baba wa Nashoni, na Nashoni baba wa Salimoni. **5** Salimoni alikuwa baba wa Boazi kwa Rahabu, Boazi baba wa Obedi kwa Ruth, Obedi baba wa Yese, **6** Yese alikuwa baba wa mfalme Daudi. Daudi alikuwa baba wa Sulemani kwa mke wa Uri. **7** Sulemani alikuwa baba wa Rehoboamu, Rehoboamu baba wa Abiya, Abiya baba wa Asa. **8** Asa alikuwa baba wa Yehoshafati, Yehoshafati baba wa Yoram, na Yoram baba wa Uzia. **9** Uzia alikuwa baba wa Yothamu, Yothamu baba wa Ahazi, Ahazi baba wa Hezekia. **10** Hezekia alikuwa baba wa Manase, Manase baba wa Amoni na Amoni baba wa Yosia. **11** Yosia alikuwa baba wa Yekonia na kaka zake wakati wa kuchukuliwa kwenda Babeli. **12** Na baada ya kuchukuliwa kwenda Babeli, Yekonia alikuwa baba wa Shatieli, Shatieli alikuwa babu yake na Zerubabeli. **13** Zerubabeli alikuwa baba wa Abiudi, Abiudi baba wa Eliakimu, na Eliakimu baba wa Azori. **14** Azori alikuwa baba wa Zadoki, Zadoki baba wa Akimu, na Akimu baba wa Eliudi. **15** Eliudi alikuwa baba wa Elieza, Elieza baba wa Matani na Matani baba wa Yakobo. **16** Yakobo alikuwa baba wa Yusufu mume wa Mariamu, ambaye kwa ye ye Yesu alizaliwa, aitwaye Kristo. **17** Vizazi vyote tangu Ibrahimu hadi Daudi vilikuwa vizazi kumi na vinne, kutoka Daudi hadi kuchukuliwa kwenda Babeli vizazi kumi na vinne, na kutoka kuchukuliwa kwenda Babeli hadi Kristo vizazi kumi na vinne. **18** Kuzaliwa kwa Yesu Kristo kulikuwa kwa namna hii. Mama yake, Mariamu, alichumbiwa na Yusufu, lakini kabla hawajakutana, alionekana kuwa na mimba kwa uwezo wa Roho Mtakatifu. **19** Mume wake Yusufu, alikuwa mtu mwenye haki hakutaka kumwaibisha hadharani. Aliamua kusitisha uchumba wake naye kwa siri. **20** Alipokuwa akifikiri juu ya mambo haya, Malaiika wa Bwana alimtokea katika ndoto, akisema, "Yusufu mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Mariamu kama mkeo, kwa sababu mimba aliyonayo ni kwa uweza wa Roho Mtakatifu. **21** Atajifungua mtoto wa kiume na utamwita jina lake Yesu, kwa maana atawaokoa watu wake na dhambi zao." **22** Yote haya yalitokea kutimizwa kile kilichonenwa na Bwana kwa njia ya nabii, akisema, **23** "Tazama, bikira atachukua mimba na kuzaa mtoto wa kiume, na watamwita jina lake Imanuel"— maana yake, "Mungu pamoja nasi." **24** Yusufu aliamka kutoka usingizini na kufanya kama malaika wa Bwana alivyomwamuru na alimchukua kama mkewe. **25** Hata hivyo, hakulala naye mpaka alipojifungua mtoto wa kiume na alimwita jina lake Yesu.

2 Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethelehem ya Uyahudi katika siku za mfalme Herode, watu wasomi kutoka mashariki ya mbali walifika Yeruselemu wakisema, **2** "Yuko wapi ye ye ambaye aliyezaliwa Mfalme wa Wayahudi? Tuliiona nyota yake mashariki nasi tumekuja kumwabudu." **3** Pindi Mfalme herode aliposikia haya alifadhaika, na Yeruselemu yote pamoja naye. **4** Herode akawakusanya wakuu wa makuhani wote na waandishi wa watu, naye akawauliza, "Kristo atazaliwa wapi?" **5** Wakamwabia, "Katika Bethelehemu ya Uyahudi, kwa kuwa hivi ndivyo ilivoandikwa na nabii, **6** Nawe Bethelehemu, katika nchi ya Yuda, si mdogo mionganini mwa viongozi wa Yuda, kwa kuwa kutoka kwako atakuja mtawala atakayewachunga watu wangu Israeli." **7** Hivyo Herode aliwaita wale wasomi kwa siri na kuwaauliza ni wakati gani hasa nyota ilikuwa imeonekana. **8** Akawatumua Bethelehem, akisema, "Nendeni kwa uangalifu mkamtafute mtoto aliyezaliwa. Watati mtakapomwona, niletenei habari ili kwamba mimi pia niweze kuja na kumwabudu." **9** Baada ya kuwa wamemsikia mfalme, waliendelea na safari yao, na nyota ile walijokuwa wameionga mashariki iliwaitangulia hadi iliposimama juu ya mahali mtoto aliyezaliwa alipokuwa. **10** Wakati walipoiona nyota, walifurahi kwa furaha kuu mno. **11** Wallingia nyumbani na kumuona mtoto aliyezaliwa na Mariamu mama yake. Walimsujidua na kumwabudu. Walifungua hazina zao na kumtolea zawadi za dhababu, uvumba, na manemane. **12** Mungu alilwaonya katika ndoto wasirudi kwa Herode, hivyo, waliondoka kurudi katika nchi yao kwa njia nyngine. **13** Baada ya kuwa wameondoka, malaika wa Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto na kusema, "Inuka, mchukue mtoto na mama yake na mkimbilie Misri. Bakini huko mpaka nitakapowambia, kwa kuwa Herode atamatafuta mtoto ili amwangamize. **14** Usiku huo Yusufu aliamka na kumchukua mtoto na mama yake na kukimbia Misri. **15** Aliishi huko hadi Herode alipo kufa. Hii ilitimiza kile Bwana alichokuwa amenena kupitia nabii, "Kutoka Misri nimewita mwanangu." **16** Kisha Herode, alipoona kuwa amedhihakiwa na watu wasomi, alikasirika sana. Aliagiza kuuawa kwa watoto wote wa kiume waliokuwa Bethelehemu na wote katika eneo lile ambaeo walikuwa na umri wa miaka miili na chini yake kulingana na wakati alilokuwa amekwisha thibitisha kabisa kutoka kwa wale watu wasomi. **17** Ndipo ililipotimizwa lile neno liililonenwa kwa kinywa cha nabii Yeremia, **18** "Sauti ilisikika Ramah, kilio na maombolezo makubwa, Raheli akiluwilia watoto wake, na alikataa kufarrijwa, kwa sababu hawapo tena." **19** Herode alipo kufa, tazama malaika wa Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto huko Misri na kusema, **20** "Inuka mchukue mtoto na mama yake, na mwende katika nchi ya Israeli kwa maana waliokuwa wakitafuta uhai wa mtoto wamekufa." **21** Yusufu aliiuka, akamchukua mtoto pamoja na mama yake, na wakaja katika nchi ya Israeli. **22** Lakini aliposikia kuwa Arikelau alikuwa anatawala Yuda mahali pa baba yake Herode, aliogopa kwenda huko. Baada ya Mungu kumuonya

katika ndoto, aliondoka kwenda mko wa Galilaya 23 na usijikwae mguu wako katika jiwe." 7 Yesu akamwambia, alienda kuishi katika mji uitwao Nazareti. Hili lilitimiza kile "Tena imeandikwa, 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.'" 8 Kisha, ibilisi akamchukua na kumpeleka sehemu ya juu zaidi akamwonyesha falme zote za ulimwengu na fahari ya hizo zote. 9 Akamwambia, "Nitakupa vitu vyote hivi ukunisujudia na kuniabudu." 10 Kisha Yesu akamwambia, "Nenda zako utoke hapa, Shetani! Kwa maana imeandikwa, 'Yakupasa kumwabudu Bwana Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake.'" 11 Kisha ibilisi akamwacha, na tazama, malaika wakaja wakamtumikia.

12 Basi Yesu aliposikia kuwa Yohana amekamatwa, aliondoka mpaka Galilaya. 13 Aliondoka Nazareti alienda na kuishi Kaperanaumu, iliyoko kandokando na Bahari ya Galilaya, mipakani mwa majimbo ya Zabuloni na Naftali. 14 Hii ilitokea kutimiza kile kilichonewna na nabii Isaya, 15 "Katika mji wa Zabuloni na mji wa Naftali, kuelekea Baharini, ng'ambo ya Yorodani, Galilaya ya wamataifa! 16 Watu walio kaa gizani wameuona mwanga mkuu, na wale waliokuwa wameketi katika maeneo na kivuli cha mauti, juu yao nuru imewaangazia." 17 Tokea wakati huo Yesu alianza kuhubiri na kusema, "Tubuni, kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia." 18 Alipokuwa akitembea kandokando ya Bahari ya Galilaya, aliaona ndugu wawili, Simoni aliyekuwa akiitia Petro, na Andrea kaka yake, wakitega nyavu baharini, kwa kuwa walikuwa wavuvi wa samaki. 19 Yesu akawaambia, "Njooni mnifuate, nitawafanya kuwa wavuvi wa watu." 20 Mara moja waliziacha nyavu na walimuuta. 21 Na Yesu alipokuwa akiendelea kutoka hapo aliaona ndugu wawili wengine, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaka yake. Walikuwa katika mtumbwi pamoja na Zebedayo baba yao wakishona nyavu zao. Akawaita, 22 na mara moja wakaacha mtumbwi na baba yao nao wakamuata. 23 Yesu alienda karibia Galilaya yote, akifundisha katika Masinagogi yao, akihubiri injilli ya ufalme, na akiponya kila aina ya maradhi na magonjwa mionganoni mwa watu. 24 Habari zake zilienea Sireia yote, na watu wakawaleta kware wale wote waliokuwa wakiugua, wakiwa na maradhi mbalimbali na maumivu, waliokuwa na mapepo, na wenye kifafa na walipooza. Yesu aliwaponya. 25 Umati mkubwa wa watu ulimuuta kutoka Galilaya, na Dekapoli, na Yerusalem na Uyahuda na kutoka ng'ambo ya Yorodani.

4 Kisha Yesu aliongozwa na Roho mpaka jangwani ili ajaribiwa na ibilisi. 2 Alipokuwa amefunga kwa siku arobaini mchana na usiku alipata njaa. 3 Mjarabu akaia na akamwambia, "Kama wewe ni Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yaye mkate." 4 Lakini Yesu alimjibu na kumwambia, "Imeandikwa, 'Mtu hataishi kwa mkate peke yake, bali kwa kila neno litokalo kinywani mwa Mungu.'" 5 Kisha ibilisi akampeleka katika mji mtakatifu na kumweka mahali pa juu sana pa jengo la hekalu, 6 na kumwambia, "kama wewe ni Mwana wa Mungu, jirushe chini, kwa maana imeandikwa, 'Ataamuru malaika wake waje wakudake,' na, 'watakuinua kwa mikono yao, ili

5 Yesu alipo uona umati, akaondoka na kuelekea Mlimani. Alipokuwa ameketi chini, wanafunzi wake wakaja kware. 2 Akafunua kinywa chake na akawafundisha, akisema, 3 "Heri walio maskini wa roho maana ufalme wa mbinguni ni wao. 4 Heri walio na huzuni, maana watafarijiwa. 5 Heri wenye upole, maana wataairithi nchi. 6 Heri wenye njaa na kiu ya haki, maana hao watashibishwa. 7 Heri wenye rehema maana hao watapata Rehema. 8 Heri wenye moyo safi maana watamwona Mungu. 9 Heri wapatanishi, maana hao wataitwa wana wa Mungu. 10 Heri wale wanaoteswa kwa ajili ya haki, maana ufalme wa mbinguni ni wao. 11 Heri ninyi ambao watu watawatukana na kuwatesa, au kusema kila aina ya ubaya dhidi yenu kwa

uongo kwa ajili yangu. **12** Furahini na kushangilia, maana ya zinaa, amfanya kuwa mzinzi. Na yeote amuoaye thawabu yenu ni kubwa juu mbinguni. Kwa kuwa hivi baada ya kupewa talaka afanya uzinzi. **13** Tena, mmesikia ndivyo watu walivyo watesa manabii walioishi kabla yenu. **14** Ninyi ni chumvi ya dunia. Lakini kama chumvi imepoteza ilinenwa kwa wale wa zamani, 'Msiape kwa uongo, bali pelekeni viapo vyenu kwa Bwana.' **15** Lakini nawaambia, ladha yake, itawezaje kufanyika chumvi halisi tena? msiape hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa sababu ni Kamwe haiwezi kuwa nzuri kwa kitu kingine chochote enzi ya Mungu; **16** wala kwa dunia, maana ni mahali tena, isipokuwa ni kutupwa nje na kukanyagwa na miguu pa kuweka kitu cha kukanyagia nyayo zake, ama kwa ya watu. **17** Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliojegwa Jerusalemu, maana ni mji wa mfalme mkuu. **18** Wala juu ya mlima haufichiki. **19** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **20** Bali maneno yenu yawaangaza wote walio ndani ya nyumba. **21** Acha nuru yenu iangaze mbele za watu kwa namna ambayo kwamba, hayo yatoka kwa yule mwovu. **22** Mmesikia imenenwa na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **23** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **24** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **25** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **26** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **27** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **28** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **29** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **30** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **31** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **32** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **33** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **34** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **35** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **36** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **37** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **38** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **39** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **40** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **41** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **42** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **43** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **44** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **45** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **46** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **47** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi. **48** Wala watu hawawashi taa usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo mmoja kuwa mweupe au mweusi.

6 Zingatia kutotenda matendo ya haki mbele ya watu ili kujionyesha, vinginevyo hutapata thawabu kutoka kwa Baba aliye mbinguni. **1** Hivyo basi unapotoa usipige tarumbeta na kujisifu mwenyewe kama wanafiki wanavyofanya katika masinagogi na katika mitaa, ili kwamba watu wawasifu. Kweli nawaambia, wamekwisha kupoeka thawabu yao. **2** Lakini wewe unapotoa, mkono wako wa kushoto usijue kinachofanya na mkono wa Kulia, **3** ili kwamba zawadi yako itolewe kwa siri. Ndipo Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako. **4** Na kama jicho lako la kulia linakusababisha kujikwaa, ling'oe na ultipe mbali nawe. Kwa kuwa ni afadhalii kiungo kimoja katika mwili wako kiharibike kuliko mwili mzima kutupwa jehanamu. **5** Na kama jicho lako la kulia linakusababisha kujikwaa, ling'oe na ultipe mbali nawe. Kwa kuwa ni afadhalii kiungo kimoja katika mwili wako kiharibike kuliko mwili mzima kutupwa jehanamu. **6** Lakini wewe, unapo ombo, ingia chumbani. Funga mlango, na uombe kwa kwa Baba yako aliye sirini. Ndipo Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako. **7** Na unapokuwa ukiomba, usiwe kama wanafiki, kwa kuwa wanapenda kusimama na kuomba kwenye masinagogi na kwenye kona za mitaani, ili kwamba watu wawatazame. Kweli nawaambia, wamekwishapokea thawabu yao. **8** Lakini wewe, unapo ombo, ingia chumbani. Funga mlango, na uombe kwa kwa Baba yako aliye sirini. Ndipo Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako. **9** Na unapokuwa ukiomba, usirudie rudie maneno yasiyo na maana kama mataifa wanavyofanya, kwa kuwa wanafiki kwamba watasikiwa kwa sababu ya maneno mengi wanayosema. **10** Kwa hiyo, usiwe kama wao, kwa kuwa Baba yako anatambua mahitaji yako hata kabla hujaomba kwake. **11** Hivyo basi ombo hivi: Baba yetu uliye mbinguni,

ulitukuze jina lako. 10 Ufalme wako uje, mapenzi yako yafanyike hapa duniani kama huko mbinguni. 11 Utupatiye leo mkate wetu wa kila siku. 12 utusamehe deni zetu, kama nasi tunavyowasamehe wadeni wetu. 13 Na usitulete katika majaribu, lakini utuepushe kutoka kwa yule mwovo.' 14 Ikiwa mtawasemehe watu makosa yao, Baba yako aliye mbinguni pia atawasemehe ninyi. 15 Lakini ikiwa hamtawasamehe makosa yao, wala Baba yenu hatawasamehe makosa yenu. 16 Zaidi ya yote, unapokuwa umefunga, usioneshe sura ya huzuni kama wanafiki wanavyofanya, kwa kuwa wanakunja sura zao ili kwamba watu wawatambue wamefunga. Kweli ninakuambia, wamekwisha kupokea thawabu yao. 17 Lakini wewe, unapokuwa umefunga, paka mafuta kichwa chako na uoshe uso wako. 18 Hivyo haitakuunesha mbele ya watu kuwa umefunga, lakini tu itakuwa kwa Baba yako aliye sirini. Na Baba yako aonaye sirini, atakupa thawabu yako. 19 Usijitunzie hazina yako mwenyewe hapa duniani, ambapo nondo na kutu huaribiu, ambapo wezi huvunja na kuiba. 20 Badala yake, jitunzie hazina yako mwenyewe mbinguni, ambapo wala nondo wala kutu hawezи kuharibu, na ambapo wezi hawawezi kuvunja na kuiba. 21 Kwa kuwa hazina yako ilipo, ndipo na moyo wako utakapokuwepo pia. 22 Jicho ni taa ya mwili. Kwa hiyo, ikiwa jicho lako ni zima, mwili wote utajazwa na nuru. 23 Lakini ikiwa jicho lako ni bovu, mwili wako wote umejaa giza totoro. Kwahiylo, ikiwa nuru ambayo imo ndani yako ni giza hasa, ni giza kubwa kiasi gani! 24 Hakuna hata mmoja anayewenza kuwatumiikia mabwana wawili, kwa kuwa atamchukia mmoja na kumpenda mwininge, au la sivyo atajitoa kwa mmoja na kumdharaun mwininge. Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali. 25 Kwa hiyo nakuambia, usiwe na mashaka kuhusu maisha yako, kuwa utakula nini au utakunywa nini, au kuhusu mwili wako, utavaa nini. Je! Maisha si zaidi ya chakula na mwili zaidi ya mavazi? 26 Tazama ndege walioko angani. Hawapandi na hawavuni na hawakusanyi na kutunza ghalani, lakini Baba yenu wa mbinguni huwalisha wao. Je ninyi si wa thamani zaidi kuliko wao? 27 Na ni nani mionganoni mwenu kwa kujihangaisha anawenza kuongeza dhira moja kwenye uhai wa maisha yake? 28 Na kwa nini mna kuwa na wasiwasi kuhusu mavazi? Fikiria kuhusu maua kwenye mashamba, jinsi yanavyokua. Hayafanyi kazi na hayawesi kujivisha. 29 Bado ninawaambia, hata Sulemani katika utukufu wake wote hakuvikwa kama mojawapo ya haya. 30 Ikiwa Mungu anayavalisha majani katika mashamba, ambayo yadumu siku moja na kesho yanatupwa katika moto, je ni kwa kiasi gani atawavalisha ninyi, ninyi wenye imani ndogo? 31 Kwa hiyo msiwe na wasiwasi nakusema, 'Je tutakula nini?' au 'Je tutakunywa nini?' au 'Je tutavaa nguo gani?' 32 Kwa kuwa mataifa wanatafuta mambo haya, na Baba yenu wa mbinguni anajua kuwa mnahitaji hayo. 33 Lakini kwanza tafuteni ufalme wake na haki yake na haya yote yatakabidhiwa kwako. 34 Kwa hiyo, usione shaka kwa ajili ya kesho, kwa

kuwa kesho itajishughulikia yenewe. Kila siku inatosha kuwa na tatizo lake yenewe.

7 Usihukumu, nawe usije ukahukumiwa. 2 Kwa hukumu unayohukumu, nawe utahukumiwa. Na kwa kipimo unachopima na wewe pia utapimiwa hicho hicho. 3 Na kwa nini unatazama kipande cha mti kilichoko kwenye jicho la ndugu yako, lakini hutambuwi kipande cha gogo ambalo limo katika jicho lako? 4 Unawezaje kusema kwa ndugu yako, ngoja nikutolee kipande kilichomo kwenye jicho lako, wakati kipande cha gogo kimo ndani ya jicho lako? 5 Mnafiki wewe; kwanza toa gogo lililomo kwenye jicho lako, na ndipo utakapoweza kuona vizuri na kukitoa kipande cha mti kilichomo kwenye jicho la ndugu yako. 6 Usiwe mbwa kilicho kitakatifu, na usiwarushie nguruwe lulu mbele yao. Vinginevyo watavharibu na kuvikanyaga kwa miguu, na tena watakugeukia wewe na kukuruaru vipande vipande. 7 Omba, nawe utapewa. Tafuta, nawe utapata. Bisha hodi, na wewe utafunguliwa. 8 Kwa yejote anayearumba, hupokea. Na kwa yejote anayetafuta, hupata. Na kwa mtu ambaye anayebisha hodi, atafunguliwa. 9 Au kuna mtu mionganoni mwenu ambaye, ikiwa mtoto wake amemwomba kipande cha mkate atampa jive? 10 Au ikiwa atamwomba samaki, na yeje atampa nyoka? 11 Kwa hiyo, ikiwa ninyi mlion waovu mnajua kuwapa watoto wenu zawadi nzuri, Je! Ni kiasi gani zaidi Baba aliye mbinguni atawapa vitu vizuri wale wanao muomba yeje? 12 Kwa sababu hiyo, unapotaka kufanyiwa kitu chochote na watu wengine, nawe pia itakupasa kuwafanya hivyo hivyo wao. Kwa kuwa hiyo ni sheria na manabii. 13 Ingieni kwa kupitia geti jembamba. Kwa kuwa geti ni pana na njia ni pana inayoongoza kwenye ucharibifu, na kuna watu wengi wanaopitia njia hiyo. 14 Geti ni jembamba, Geti jembamba ni njia inayongooza katika uzima na ni wachache wanaowenza kuiona. 15 Jihadhari na manabii wa uongo, wanaokuja wamevaa ngozi ya kondoo, lakini kweli ni mbweha wakali. 16 Kwa matunda yao mitwatambua. Je watu wanawenza kuvuna matunda kwenye miba, au mtini kwenye mbengu ya mbaruti? 17 Kwa jinsi hiyo, kila mti mzuri huzaa matunda mazuri, lakini mti mbaya huzaa matunda mabaya. 18 Mti mzuri hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mazuri. 19 Kila mti ambaa hauzai matunda mazuri utakatwa na kutupwa katika moto. 20 Hivyo basi, utawatambua kutokana na matunda yao. 21 Si kila mtu aniambiaye mimi, 'Bwana, Bwana,' ataingia katika ufalme wa mbinguni, bali ni yule pekee atendaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. 22 Watu wengi wataniambia siku hiyo, 'Bwana, Bwana, hatukutoa unabii kwa jina lako, hatukutoa mapepo kwa jina lako, na kwa jina lako tulifanya matendo mengi makuu?' 23 Ndipo nitawaambia wazi, 'sikuwatambua ninyi! Ondokeni kwangu, ninyi mtendao maovu!' 24 Kwa hiyo, kila mmoja asikiaye maneno yangu na kuiti atafanana na mtu mwenye hekima aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. 25 Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, na upopo ukaja na ukaipiga nyumba

hiyo, lakini haikuweza kuanguka chini, kwa kuwa ilikuwa wa Adamu hana sehemu ya kulaza kichwa chake.” **21** imejengwa juu ya mwamba. **26** Lakini kila mtu anayesikia Mwanafunzi mwingine akamwambia, “Bwana, niruhusu neno langu na asiliti, atafananishwa na mtu mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga. **27** Mvua ikaja, mafuriko yakaja, na upemo ukaja na kuipiga nyumba hiyo. Na ikaanguka, na uharibifu wake ukakamilika.” **28** Ulipika wakati ambao Yesu alipomaliza kuongea maneno haya, makutano walishangazwa na mafundisho yake, **29** kwa kuwa alifundisha kama mtu mwenye mamlaka, na si kama waandishi wao.

8 Wakati Yesu aliposhuka chini kutoka mlimani, umati mkubwa ulimfuata. **2** Tazama, mkoma alikuja na kusujudu mbele yake, akasema, “Bwana, ikiwa uko tayari, unaweza kunifanya niwe safi”. **3** Yesu akanyoosha mkono wake na kumgusa, akasema, “Niko tayari. Uwe msafi.” Hapo hapo alitakaswa ukoma wake. **4** Yesu akamwambia, “Angalia kwamba usiseme kwa mtu ye yeyote. Shika njia yako, na jioneshe mwenyewe kwa kuhanu na utee zawadi ambayo Musa aliagiza, kwa ajili ya ushuhuda kwao” **5** Wakati Yesu alipofika Kapernaumu, Jemedari aka kwaake akamuuliza **6** akisema, “Bwana, mtumishi wangu amelala nyumbani amepooza na ana maumivu ya kutisha.” **7** Yesu akamwambia, “Nitakuja na kumponya”. **8** Jemedari akajibu na kumwambia, “Bwana, mimi si wathamani hata uje na kuingia ndani ya dari yangu, sema neno tu na mtumishi wangu ataponywa. **9** Kwa kuwa mimi pia ni mtu niliye na mamlaka, na ninao askari walio chini yangu. Nikisema kwa huyu “Nenda’ na huenda, na kwa mwingine ‘Njoo’ na ye ye huja, na kwa mtumishi wangu, ‘Fanya hivi,’ na ye ye anafanya hiivo” **10** Wakati Yesu aliposikia haya, alishangazwa na kuwaambia wale waliokuwa wakimfuata; “Kweli ninawaambia, Sijapata kuona mtu mwenye imani kama huyu katika Israel. **11** Ninawambieni, wengi watakuja kutoka mashariki na magharibi, wataketi katika meza pamoa na Abrahimu, Isaka, na Yakobo, katika ufame wa mbinguni. **12** Lakini watoto wa ufalme watatupwa katika giza la rje, ambapo kutakuwa na kilio na kusaga meno.” **13** Yesu akamwambia Jemadari, “Nenda! Kama ulivyokwisha amini, na itendeke hiivo kwako”. Na mtumishi aliponywa katika saa hiyo. **14** Wakati Yesu alipofika kwenye nyumba ya Petro, alimwona mama mkwe wake na na Petro amelala akiwa mgonjwa wa homa. **15** Yesu akamgusa mkono wake, na homa yake ikamwacha. kisha akaamka akaanza kumhudumia. **16** Na ilipofika jioni, watu wakamletea Yesu wengi waliotawaliwa na pepo. Akawafukuza pepo na wale walio wagonjwa akawaponya. **17** Kwa jinsi hii yalitimia yale yaliyo kwisha kunenwa na Isaya nabii, “Yeye mwenyewe alichukua magonjwa yetu na alibeba maradhi yetu” **18** Kisha Yesu alipoliona kusanyiko limenzunguka, alitoa maelekezo ya kwenda upande mwininge wa Bahari ya Galilaya. **19** Kisha mwandishi akaja kwake na kumwambia, “Mwalimu, nitakuftua popote utakapoenda.” **20** Yesu akamwambia, “Mbweha wana mashimo, na ndege wa angani wana viota, lakini mwana

wa Adamu hana sehemu ya kulaza kichwa chake.” **21** Mwanafunzi mwingine akamwambia, “Nifuate, na uwaache wafu wazike wafu wao.” **23** Yesu alipoingia kwenye mtumbwi, wanafunzi wake wakamfuata mtumbwini. **24** Tazama, ikainuka dhoruba kuu juu ya bahari, kiasi kwamba mtumbwi ulifunikwa na mawimbi. Lakini Yesu alikuwa amelala. **25** Wanafunzi wakaja kwake na kumwamsha wakisema, “Bwana, tuokoe sisi, tunaelekeea kufa!” **26** Yesu akawaambia, “kwa nini mnaogopa, ninyi wenye imani ndogo?” Ndipo akaamka na kuukemea upemo na bahari. Kisha kukawa na utiluvu mkuu, **27** wanaume wakashikwa na mshangao wakasema, “Huyu mtu niwa namna gani, kwamba hata pepo na bahari vinamtii yeye?” **28** Wakati Yesu alipokuwa amekuja upande mwingine wa nchi ya Magadala, wanaume wawili waliotawaliwa na pepo walikutana naye. Walikuwa wakitokea makaburini na walikuwa wakifanya vurugu sana, kiasi kwamba hakuna msafiri angeweza kupita njia ile. **29** Tazama, walipaza sauti na kusema, “Tuna nini cha kufanya kwako, mwana wa Mungu? Umekuja hapa kututesa kabla ya wakati kufika?” **30** Sasa kundi kubwa la nguruwe liliikuwa likichunga, hapakuwa mbali sana walipokuwa, **31** pepo waliendelea kulalamika kwa Yesu na kusema. “Ikiwa utatuamuru kutoka, tupeleke kwenye kundi la nguruwe.” **32** Yesu akawaambia, “Nendeni!” Pepo wakawatoka na kwenda kwa nguruwe. Na tazama, kundi lote likashuka kutoka mlimani kuteremka baharini na lote likifaka majini. **33** Wanaume waliokuwa wakichunga nguruwe walikimbia. Na walipoenda mjini wakaelezea kila kitu, hususani kilichotokea kwa wanaume waliotawaliwa na mapepo. **34** Tazama, mji mzima ukaja kukutana na Yesu. Walipomwona, walimsihi aondoke kwenye mkoaa wao.

9 Yesu akaingia kwenye boti, akavuka na akafika kwenye mji alipokuwa anaishi. **2** Tazama, wakamletea mtu aliyepooza amelazwa kwenye godoro. alipooiona imani yao, Yesu akamwambia mtu aliyepooza, “Mwanangu, uwe na furaha, Dhambi zako zimesamehewa” **3** Tazama, Baadhi ya walimu wa sheria wakasemezana wao kwa wao, “Huyu mtu anakufuru” **4** Yesu akatambua mawazo yao na kusema, “Kwa nini mnawaza maovu moyoni mwenu? **5** Kipi kilicho rahisi kusema, ‘Dhambi zako zimesamehewa’ au kusema, ‘Simama na utembee?’ **6** Lakini mtambue ya kwamba Mwana wa Adamu anao uwezo wa kusamehe dhambi...’ aliyasema haya kwa yule aliyepooza, ‘Simama, chukua godoro lako, na uende nyumbani kwako” **7** Ndipo yule mtu akasimama na kuondoka kwenda nyumbani kwake. **8** Makutano walipoona hayo, walishangaa na kumsifu Mungu, ambaye amewapa uwezo huo watu. **9** Na Yesu alipokuwa akipita kutoka hapo, alimwona mtu ambaye alitwa kwa jina la Mathayo, ambaye alikuwa amekaa sehemu ya watoza ushuru. Naye akamwambia, “Nifuate mimi” Naye akasimama na kumfuata. **10** Na

Yesu alipoketi ili ale chakula ndani ya nyumba, wakaja watoza ushuru wengi na watu waovu wakashiriki chakula pamoja na Yesu na wanafunzi wake. **11** Ndipo Mafarisayo walipoona hayo, wakawaambia wanafunzi "Kwa nini mwali mu wenu anakula chakula pamoja na watoza ushuru na watu waovu?" **12** Yesu aliposikia hayo, naye alisema "Watu walio na afya nzuri hawahitaji mganga, isipokuwa wale walio wagonjwa. **13** Inawapasa muende mkajifunze maana yake, "Ninapenda rehema na siyo dhabihu" Kwa kuwa nilikuja, si kwa wenyewe haki kutubu, lakini kwa wenyewe dhambi. **14** Ndipo wanafunzi wa Yohana wakaja kwake na kusema, "Kwa nini sisi na mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?" **15** Yesu akawaambia, Je wasindikizaji wa arusi wanaweza kuwa na huzuni pindi Bwana arusi anapokuwa pamoja nao? Lakini siku zinakuja ambapo Bwana arusi attachukuliwa kutoka kwao, na ndipo watakopfunga. **16** Hakuna mtu anayeweka kipande cha nguo mpya kwenye nguo ya zamani, kiraka kitatataliwa kutoka kwenye nguo na mpasuko mkubwa utatoka. **17** Hakuna watu wanaoweka mvinyo mpya katika chombo cha mvinyo wa zamani, ikiwa watafanya, ngozi itachanika, mvinyo utatoweka na ngozi itaharibika. Badala yake, huweka mvinyo mpya katika ngozi mpya na vyote vitakwa salama. **18** Wakati Yesu alipokuwa akiwaambia mambo hayo, tazama, afisa akaja akasujudu mbele yake, Naye akasema, "Binti yangu amefariki punde, lakini njoo na uweke mfono wako juu yake na yecheleka tena. **19** Ndipo Yesu akasimama na kumfuata na wanafunzi wake pia. **20** Tazama, mwanamke ambaye alikuwa anatokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwilii, akaja karibu na Yesu na akagusa sehemu ya pindo la vazi lake. **21** Kwa kuwa alisema, "Endapo nitagusa vazi lake, nami nitapata uponyaji." **22** Yesu akageuka na kumtazama na kumwambia. "Binti, jipe moyo, imani yako imekufanya upone," Na muda huo huo mwanamke akapata uponyaji muda huo. **23** Na Yesu alipofika kwenye nyumba ya afisa, naye aliwaona wapiga tarumbeta na umati wa watu ulikuwa ukipiga kelele. **24** Naye akasema, "Tokeni hapa, kwa kuwa binti hajafa, bali amelala. Lakini wao walicheka na kumkebehi. **25** Na wale watu walipotolewa nje, naye akaingia chumbani na kumshika mfono na msichana akaamka. **26** Na habari hizi zikaenea katika mji mzima. **27** Ndipo Yesu alipokuwa akipita kutoka pale, wanaume wawili vipofu wakamfuata. Waliendelea kupaza sauti wakisema, "Tunaombia uturehemu, Mwana wa Daudi." **28** Pindi Yesu apokuwa amefika kwenye nyumba, wale vipofu wakaja kwake. Yesu akawaambia, "Mnaamini kwamba ninaweza kutenda?" Nao wakamwambia "Ndiyo, Bwana" **29** Ndipo Yesu akagusa macho yao na kusema "Na ifanyike hiyo kwenu kama imani yenu ilivyo" **30** Na macho yao yakafumbuka. Ndipo Yesu akasisitiza akawaamuru na kusema "Angalieni mtu yeoyote asifahamu kuhusu jambo hili." **31** Lakini watu hawa wawili wakaondoka na kutangaza habari hizi sehemu zote za mji. **32** Ndipo wale wanaume wawili walipokuwa wakienda zao, Tazama, mtu mmoja bubu aliyepagawa na pepo akaletwa kwa Yesu. **33** Na pepo walipomtoka, yule mtu bubu akaanza kuongea. Umati ukashangazwa na kusema "Hii hajjawahi kutokea katika Israel. **34** Lakini mafarisayo walikuwa wakisema "Kwa wakuu wa pepo, anawafukuwa mapepo" **35** Yesu akaenda kwenye miji yote na vijiji. Naye akaendelea kufundisha katika masinagogi, akihibiri injili ya ufalme, na kuponya magonjwa ya kila aina na udhaifu wa aina zote. **36** Wakati alipotazama umati, naye aliwaonea huruma, kwa sababu walisumbuka na kuvunjika moyo. Walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji. **37** Naye akawaambia wanafunzi wake. "Mavuno ni mengi, lakini wafanya kazi ni wachache. **38** Hivyo basi upesi mwombeni Bwana wa mavuno, ili kwamba atume wafanya kazi katika mavuno yake."

10 Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili pamoja na kuwapa mamlaka juu ya pepo wachafu, kuwakemea na kuwafukuza na kuponya aina zote za maladhi na aina zote za magonjwa. **2** Majina ya mitume kumi na wawili ni haya. La kwanza simeoni (ambaye pia anaitwa Petro), na Andrea kaka yake, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaka yake: **3** Philipo, na Bartelemayo, Thomaso, na Mathayo mtoza ushuru, Yakobo mwana wa Alfayo, na Tadeo, **4** Simoni mkananayo, na Yuda iskariote, ambaye alimsaliti. **5** Hawa kumi na wawili Yesu aliwatumwa. Naye aliwaelekeza akisema "Msiede sehemu wanakoishi wamataifa na msiingie kwenye miji ya wasamalia. **6** Badala yake, mwende kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israel. **7** Na mnapokwenda, hubirini na kusema, ufalme wa mbinguni umekaribia." **8** Poneyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenyewe ukoma na fukuzeni pepo. Mmepokea bure, toeni bure. **9** Msichue dhababu, almasi au shaba kwenye pochi zenu. **10** Usichukue mkoba katika safari yenu, au nguo za ziada, viatu au fimbo, kwa kuwa mfanyakazi anastahili chakula chake. **11** Mji wowote au kijiji mtakachoingia, tafuteni ambaye anastahili na mkae pale mpaka mtakapoondoka. **12** Mtakapoingia katika nyumba salimieni, **13** endapo nyumba inastahili, amani yenu ibaki pale, lakini kama nyumba haistahili, amani yenu iondoke pamoja nanyi. **14** Na kwa wale wasiowapoea ninyi au kusikiliza maneno yenu, wakati mnaondoka kwenye nyumba au mji huo, jipanguseni mavumbi ya nyayo zenu mahali hapo. **15** Kweli ninawaambia, itakuwa ya kustahimili zaidi miji ya Sodoma na Gomorah siku ya hukumu kuliko mji huo. **16** Angalia, ninawatumwa kama kondoo katikati ya mbwa mwitu, kwa hiyo iweni na werevu kama nyoka na wapole kama njija. **17** Muwe waangalifu na watu, watawapeleka kwenye mabaraza, na watawapiga kwenye masinagogi. **18** Na mtaletwa mbele ya wakuu na wafalme kwa ajili yangu, kama ushuhuda kwo na kwa mataifa. **19** Pindi watakawashutumu, msiwe na wasiwasi jinsi gani au nini cha kuongea, kwa kuwa kitu cha kusema mtapewa kwa wakati huo. **20** Kwa kuwa sio ninyi mtakaoongea, lakini Roho wa Baba

yenu ataongea ndani yenu. **21** Ndugu atamwinukia ya Kristo, alituma ujumbe kuptitua wanafunzi wake, **3** na ndugu yake kumwua, na baba kwa mtoto wake. Watoto wakamuuliza, "Wewe ni yule ajaye, au kuna mwingine watainuka dhidi ya wazazi, na kuwasababishia kifo. **22** Nanyi mtachukiwa na kila mtu kwa sababu ya jina kwa "Nendeni mkamtaarifu Yohana yale mnayoyaona langu. Lakini yejote atakayevumilia mpaka mwisho mtu na yale mnayoyasikia. **5** Watu wasioona wanapatapu huyo ataoolewa. **23** Pindi wanapowatesa katika miji kuona, viwete wanatembea, wakoma wanatakaswa, watu huu, kimbilieni mji unaofuata, kwa kweli ninawaambia, wasiosikia wanasiakia tena, watu waliokufa wanafufuliwa hamtakuwa mmekwenda kwenye miji yote ya Israeli kupata uhai, na watu wahitaji wanahubiriwa habari njema. kabla ya mwana wa Adam hajarudi. **24** Mwanafunzi si **6** Na amebarikiwa yule asiemeona shaka juu yangu. **7** mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtumwa aliye juu ya Pindi watu hawa walipoondoka, Yesu alianza kusema na Bwana wake. **25** Inatosha kwa mwanafunzi kwamba umati juu ya Yohana, "Ni nini mlkwendwa kuona katika awe kama mwalimu wake, na mtumishi kama Bwana jangwa tete likitikiswa na upeso? **8** Lakini nini mlkwendwa wake. Ikiwa wamemwita Bwana wa nyumba Belzabuli, kuona mtu aliyeava mavazi mololo? Hakika, wale wavvao ni kwa kiasi gani zaidi watawakashifu wa nyumba yake! mavazi mololo hukaa katika nyumba za wafalme. **9** **26** Hivyo basi msiwahofu wao, kwa kuwa hakuna jambo Lakin mliondoka kuona nini-Nabi? Ndiyo, nawaambia, na ambalo halitafunuliwa, na hakuna lililofichika ambalo zaidi ya Nabii. **10** Huyu ndiye alieandikiwa, 'Tazama, halitajulikana. **27** Kile ninachowaambia gizani, mkiseme namutuma mjumbe wangu mbele ya uso wako, ambaye nuruni, na mnachokisikia kwa ulaini masikioni mwenu, ataandaa njia yako mbele yako. **11** Mimi nawaambia mkitangaze mkiwa juu ya nyumba. **28** Msibaogope wale ambao wanaaua mwili lakin hawana uwezo wa kuua roho. Badala yake, mwogopeni yule ambaye awezaye kuangamiza mwili na roho kule kuzimu. (**Geenna g1067**) **29** Je kasuku wawili hawauzwi kwa senti ndogo? Hata hivyo hakuna anayeweza kuanguka chini bila Baba yenu kufahamu. **30** Lakini hata idadi ya nywele zenu zimehesabiwa. **31** Msive na hofu, kwa kuwa mnathamani zaidi kuliko kasuku wengi. **32** Hivyo basi kila mmoja atakaye nikiri mbele za watu, nami pia nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. **33** Lakini yejote atakaye nikana mbele za watu, nami pia nitamkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. **34** Msifirkiri kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani, lakin upanga. **35** Kwa kuwa nilikuja kumweka mtu apingane na baba yake, na binti dhidi ya mama yake, na mkwe dhidi ya mama mkwe wake. **36** Adui wa mtu watakuwa wale wa nyumbani mwake. **37** Yeye ambaye anampenda baba au mama zaidi kuliko mimi huyo hanistahili. Na yejote anayempenda kijana au binti zaidi kuliko mimi huyo hanistahili. **38** Yeye ambaye hatabeba msalaba na kunifuata mimi hanistahili. **39** Yeye atakayetafuta maisha atayapoteza. Lakini yejote atakayepoteza maisha kwa ajili yangu atayapata. **40** Yeye atakayewakaribisha amenikaribisha mimi, na yejote atakayenikaribisha mimi amemkaribisha yejote aliyenituma mimi. **41** Na yejote atakayemkaribisha nabii kwa sababu ni nabii atapokea thawabu ya nabii. Na yejote atakayemkaribisha mwenyewe haki kwa sababu ni mtu wa haki atapokea thawabu ya mtu wa haki. **42** Yeyote atakayempatia mmoja wa wadogo hawa, hata kikombe cha maji ya kunywa ya bardid, kwa sababu yejote ni mwanafunzi, kweli ninawaambia, yejote hawezikukosa kwa nija yejote thawabu yake."

11 Ikawa baada ya Yesu kumaliza kuwaelekeza wanafunzi wake kumi na wawili aliondoka plae kwenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao, **2** na Yohana akiwa gereszani aliposikia akiwa juu ya matendo

seyote ambaye Mwana ana hamu ya kumfunulua. **28** Njoni na mzungo mzito, nami nitawapumzisha. **29** Jitiensi nira yangu na mijifunze kutoka kwangu, kwa kuwa mimi ni mynyenyekevu na mpole wa moyo na mtapata pumzikila nafsi zenu. **30** Kwa kuwa nira yangu ni laini na mzungo wangu ni mwepesi.

12 Wakati huo Yesu alienda siku ya sabato kupitia mashambani. Wanafunzi wake walikuwa na njaa na wakaanza kuyavunja masuke na kuyala. **2** Lakini Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia Yesu "Angalia wanafunzi wako wanavunja sheria wanatenda siku yasiyo yuhusiwa siku ya Sabato" **3** Lakini Yesu akawaambia, "Hamjasoma jinsi Daudi aliyoyafanya, wakati alipokuwa na njaa, pamoja na watu aliokuwa nao? **4** Namna alivyoingia ndani ya nyumba ya Mungu na kula mikate ya wonyesho, ambayo ilikuwa siyo halali kwake kuila na wale aliokuwa nao, ila halali kwa Makuhani? **5** Bado hamjasoma katika sheria, kwamba katika siku ya Sabato Makuhani ndani ya hekalu huinajisi Sabato, lakini hawana hatia? **6** Lakini nasema kwenu kuwa aliye mkuu kuliko hekalu yuko hapa. **7** Kama mgalijua hii ina maanisha nini; nataka rehemena na siyo dhabihu; msingaliwahukumu wasio na hatia, **8** Kwa kuwa Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato." **9** Kisha Yesu akatoka pale akaenda katika sinagogi lao. **10** Tazama kulikuwa na mtu aliyepooza mkono. Mafarisayo wakamuuliza Yesu, wakisema. "Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?" ili kwamba waweze kumshitaki kwa kutenda dhambi. **11** Yesu akawaambia, "Nani kati yenu, ambaye ikiwa ana kondoo mmoja, na huyu kondoo akaanguka ndani ya shimo siku ya sabato, hatamshika na kumtoa kwa nguvu ndani ya shimo? **12** Je, ni kipi chenyeh thamani, zaidi kwani, si zaidi ya kondoo! Kwa hivyo ni halali kutenda mema siku ya Sabato." **13** Kisha Yesu akamwambia yule mtu, "Nyoosha mkono wako" Akaunoosha, na ukapata afya, kama ule mwingine. **14** Lakini Mafarisayo wakatoka njena wakapanga jinsi ya kumwangamiza walienda nije kupanga kinyume chake. Walikuwa wakitafta jinsi ya kumuua. **15** Yesu alipoelewa hili aliondoka hapo. Watu wengi walimfuta, na akawaaponya wote. **16** Aliwaagiza wasije wakamfanya afahamike kwa wengine, **17** kwamba itimie ile kweli, iliyokuwa imesemwa na nabii Isaya, akisema, **18** Tazama, mtumishi wangu niliyemchagua, mpendwa wangu, katika yeye nafsi yangu imependezwa. Nitaweka Roho yangu juu yake, na atatangaza hukumu kwa Mataifa. **19** Hatahangaiwa wala kulia kwa nguvu; wala awaye yote kusikia sauti yake mitaani. **20** Hatalivunja tete lilochubuliwa; hatazima utambi wowote utoao moshi, mpaka atakapoleta hukumu ikashinda. **21** Na Mataifa watakuwa na ujasiri katika jina lake. **22** Mtu fulani kipofu na buba, aliyepagawa na pepo aliletwa mbele ya Yesu. Akamponya, pamoja na matokeo ya kwamba mtu buba alisema na kuona. **23** Makutano wote walishangaa na kusema, "Yaweza mtu huyu kuwa mwana wa Daudi?" **24**

Lakini pindi Mafarisayo waliposikia muujiza huu, walisema, "Huyu mtu hatoi pepo kwa nguvu zake mwenyewe isipokuwa kwa nguvu za Belzebuli, mkuu wa pepo. **25** "Lakini Yesu alifahamu fikra zao na kuwaambia, "Kila ufalme uliogawanyika wenyewe huharibika, na kila mji au nyumba inayogawanyika yenye haitasimama. **26** Ikiwa Shetani, atamwondo Shetani, basi anajipinga katika nafsi yake mwenyewe. **27** Ni namna gani ufalme wake utasimama? Na kama natoa pepo kwa nguvu za Belizabuli, wafuasi wenu huwatatoa kwa njia ya nani? Kwa ajili ya hili watakuwa mahakimu wenu. **28** Na kama natoa pepo kwa nguvu za Roho wa Mungu, basi ufalme wa Mungu umekjua kwenu. **29** Na mtu atawezaje kuingia ndani ya nyumba ya mwenye nguvu na kuiba, bila kumfunga mwenye nguvu kwanza? Ndiyo atakapoiba mali yake kutoka ndani ya nyumba. **30** Yeyote asiyé kuwa pamoja nami yuko kinyume changu, naye asiyé kusanya pamoja nami huyo hutawanya. **31** Kwa hiyo nasema kwenu, kila dhambi na kufuru watu watasamehewa, ila kumkufuru Roho Mtakatifu hawatasamehewa. **32** Na yeyote asemaye neno kinyume cha Mwana wa Adamu, hilo atasamehewa. Lakini yeyote asemaye kinyume na Roho Mtakatifu, huyo hatasamehewa, katika ulimwengu huu, na wala ule ujao (aión g165). **33** Ama ufanye mti kuwa mzuri na tunda lake zuri, au uuharibu mti na tunda lake, kwa kuwa mti hutambulika kwa tunda lake. **34** Nyinyi kizazi cha nyoka, nyie ni waovu, mnawezaje kusema mambo mazuri? Kwa kuwa kinywa hununa kutoka katika akiba ya yaliyomo moyoni. **35** Mtu mwema katika akiba njema ya moyo wake hutoka mema, na mtu mwovu katika akiba ovi ya moyo wake, hutoa kilicho kiovu. **36** Nawaambia kuwa katika siku ya hukumu watu watatoa hesabu ya kila neno lisilo na maana walilosema. **37** Kwa kuwa kwa maneno yako utahesabiwa haki na kwa maneno yako utahukumiwa." **38** Kisha baadhi ya waandishi na Mafarisayo walimjibu Yesu wakisema" Mwalimu, tungependa kuona ishara kutoka kwako." **39** Lakini Yesu alijibu na kuwaambia, "Kizazi kiovu na cha zinaa kinatufuta ishara. Lakini hakuna ishara itakayotolewa kwao isipokuwa ile ishara ya Yona nabii. **40** Kama vile nabii Yona alivyokuwa ndani ya tumbo la samaki mkubwa kwa siku tatu mchana na usiku, hivyo ndiyo Mwana wa Adam atakavyo kuwa ndani ya moyo wa nchi kwa siku tatu mchana na usiku. **41** Watu wa Ninawi watasimama mbele ya hukumu pamoja na kizazi cha watu hawa na watakihukumu. Kwa kuwa walitubu kwa mahiburi ya Yona, na tazama, mtu fulani mkuu kuliko Yona yuko hapo. **42** Makia wa kusini atainuka kwenye hukumu pamoja na watu wa kizazi hiki na kukihukumu. Alikuja toka miisho ya dunia kuja kusikia hekima ya Selemani, na tazama, mtu fulani mkuu kuliko Selemani yupo hapo. **43** Wakati pepo mchafu amtokapo mtu, hupita mahali pasipo na maji akitafuta kupumzika, lakini hapaoni **44** Kisha husema, 'nitarudi kwenye nyumba yangu niliyotoka.' Arudipo hukuta ile nyumba imesafishwa na iko tayari. **45** Kisha huenda na kuwaleta wengine roho wachafu saba

walio wabaya zaidi kuliko yeye, huja kuishi wote pale. Na hali yake ya mwisho huwa mbaya kuliko ya kwanza. Hivyo ndivyo itakavyo kuwa kwa kizazi hiki kiovu. **46** Wakati Yesu alipokuwa akizungumza na umati tazama, mama yake na ndugu zake walismama nje, wakifutu kuongea naye. **47** Mtu mmoja akawmambia, "Tazama mama yako na ndugu zako wamesimama nje, wanatafuta kuongea nawe". **48** Lakini Yesu alijibu na kumwambia aliyejulisha, "Mama yangu ni nani? Na ndugu zangu ni akina nani?" **49** Naye alinyoosha mkono wake kwa wanafunzi na kusema, "Tazama, hawa ni mama na ndugu zangu! **50** Kwa kuwa yejote afanyae mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni, mtu huyo ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama yangu".

13 Katika siku hiyo Yesu aliondoka nyumbani na kukaa kando ya bahari. **2** Umati mkubwa ulikusanyika kwa kumzunguka, alilingia ndani ya mtumbwi na kukaa ndani yake. Umati wote walismama kando ya bahari. **3** Kisha Yesu alisema maneno mengi kwa mifano, Alisema, "Tazama, mpanzi alienda kupanda. **4** Alipokuwa akipanda baadhi ya mbegu zilianguka kando ya njia na ndege walkuja wakazidonoa. **5** Mbegu zingine zilianguka juu ya mwamba, ambapo hazikupata udongo wa kutosha. Ghafla zilichipuka kwa sababu udongo haukuwa na kina. **6** Lakini jua lilipo chomoza zilichomwa kwa sababu hazikuwa na mizizi, na zilikauka. **7** Mbengu zingine zilianguka kati ya miti yenye miiba. Miti yenye miiba ilirefuka juu ikaisonga. **8** Mbegu zingine zilianguka kwenye udongo mzuri na kuzaa mbegu, zingine mara mia moja zaidi, zingine sitini na zingine thelathini. **9** Aliye na masikio na asikie. **10** Wanafunzi walikuja na kumwambia Yesu, "Kwa nini unazungumza na makutano kwa mifano?" **11** Yesu alijibu kuwaambia, "Mmepewa upendeleo wa kufahamu siri za ufalme wa mbinguni, bali kwao hawajapewa. **12** Lakini yejote aliyenacho, kwake yeye ataongezewa zaidi, na atapata faida kubwa. Ilasiye nacho hata kile alichonacho atanyang'anywa. **13** Hivyo naonega nao kwa mifano kwa sababu ingawa wanaona, wasione kweli. Na ingawa wanasikia wasisikie wala kufahamu. **14** Unabii wa Isaya umetimia kwao, ule usemao, "Msikiapo msikie, lakin kwa namna yoyote hamtaelewa; wakati mwonapo muweze kuona, lakin kwa namna yejote ile msijue. **15** Na miyo ya watu hawa imekuwa giza, ni vigumu kusikia, na wamefumba macho yao, ili wasiweze kuona kwa macho yao, au kusikia kwa masikio yao, au kufahamu kwa miyo yao, hivyo wangenegeukia tena, na ningewaponya." **16** Bali macho yenu yamebarikiwa, kwa kuwa yanaona, na masikio yenu kwa kuwa yanaskia. **17** Hakika nawaambia manabii wengi na watu wenye haki walikuwa na hamu ya kuyaona mambo yale myaonayo, na hawakuweza kuyaona. Walitamani kusikia mambo yale mnayosikia, hawakuyasikia. **18**. Sasa sikelizeni mifano wa mpanzi. **19** Wakati yejote asikiapo neno la ufalme na asilifahamu, ndipo mwovu huja na kukinyakua kilichokwisha kupandwa ndani ya moyo wake. Hii ni mbegu ile iliyopandwa kando

ya njia. **20** Yeye aliye pandwa katika miamba ni yule asikiaye neno na kulipokea haraka kwa furaha. **21** Bado hana mizizi ndani yake, ila huvumilia kwa kitambo kifupi. Wakati matatizo au mateso yanapotokea kwa sababu ya neno hujikwaa ghafla. **22** Aliye pandwa kati ya miti ya miiba, huyu ni yule asikiaye neno lakini masumbuko ya ulimwengu na udaganyifu wa utajiri hulisonga lile neno lisije likazaa matunda. (aiōn g165) **23** Aliye pandwa kwenye udongo mzuri, huyu ni yule asikiaye neno na kulifahamu. Huyu ni yule azaaye matunda na kuendelea kuzaa moja zaidi ya mara mia, nyingine sitini, nyingine thelathini." **24** Yesu aliwapa mifano mwininge. Akisema, "Ufalme wa mbinguni unafananishwa na mitu aliye panda mbengu nzuri katika shamba lake. **25** Lakini watu waliposinzia, adui wake akaja pia akapanda magugu katikati ya ngano kisha akaenda zake. **26** Baadaye ngano ilipoota na kutoa mazao yake, ndipo magugu yalitokea pia. **27** Na watumihi wa mwenye shamba walikuja wakawmambia, 'Bwana, hukupanda mbengu nzuri katika shamba lako? Imekuwaje sasa lina magugu?' **28** Akawaambia, Adui ametenda hili.' Watumihi walimwambia, "Kwa hiyo unataka twende tukayang'oe?" **29** Mwenye shamba akisema, 'Hapana, wakati mnayang'o magugu mtang'o pamoja na ngano. **30** Yaacheni yakue pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati wa mavuno nitasema kwa wavunaji, 'Kwanza yang'eri magugu na yafungeni matita matita na kuyachoma, lakin kusanyeni ngano katika ghala langu.'" **31** Kisha Yesu aliwatolea mifano mwininge. Akisema, "Ufalme wa mbinguni unafanana na mbegu ya haradali ambayo mtu aliichukua na kuipanda katika shamba lake. **32** Mbegu hii kwa hakika ni ndogo kuliko mbegu zingine zote. Lakini imeapo huwa kubwa kuliko mimea yote ya bustani, huwa mti, kiasi kwamba ndege wa angani huja na kujenga viota katika matawi yake." **33** Akawaambia mifano mwininge tena. "Ufalme wa mbinguni ni kama chachu ile ilio twaliwa na mwanamke na kuichanganya kwa vipimo vitatu kwa unga mpaka viumuke. **34** Hayo yote Yesu aliyasema kwenye umati kwa mifano. Na pasipo mifano hakusema chochole kwao. **35** Hii ilikuwa kwamba kile kilichokwisha semwa kuitopia kwa nabii kiweze kutimia, pale aliposema, "Nitafumbua kinywa changu katika mifano. Nitasema mambo yale yaliyokuwa yamefichwa tangu misingi ya ulimwengu". **36** Kisha Yesu aliiwaacha makutano na kwenda nyumbani. Wanafunzi wake walimwendea na kusema, "Tufafanulie mifano wa magugu ya shambani." **37** Yesu alijibu na kusema, "Apandae mbegu nzuri ni Mwana wa Adamu. **38** Shamba ni ulimwengu; na mbegu nzuri, hawa ni wana wa ufalme. Magugu ni wana wa yule mwovu, na adui aliye zipanda ni ibilisi. **39** Na mavuno ni mwisho wa ulimwengu, na wavunaji ni malaika. (aiōn g165) **40** Kama vile magugu yanavyo kusanywa na kuchomwa moto, hivyo ndivyo itakavyo kuwa mwisho wa ulimwengu. (aiōn g165) **41** Mwana wa Adamu atatuma malaika wake, na kukusanya kutoka katika ufalme wake mambo yote yaliyosababisha dhambi na wale watendao

maasi. 42 Watawatupa wote katika tanuru la moto, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno. 43 Ndipo watu wenye haki watakong'aa kama jua katika Ufalme wa Baba yao. Yeye aliye na masikio na sikie. 44 Ufalme wa mbinguni ni kama hazina iliyofichwa shambani. Mtu akaiona na kuificha. Katika furaha yake akaenda kuuza vyote alivyo kuwa navyo, na kulinunua shamba. 45 Tena, ufalme wa mbinguni ni kama mtu anayefanya biashara atafutaye lulu yenye thamani. 46 Wakati alipoiona ile yenye thamani, aliena akaiza kila kitu alichokuwa nacho na akainuna. 47 Ufalme wa mbinguni ni kama nyau ilio ndani ya bahari, na kwamba hukusanya viumbe vya kila aina. 48 Ulipojaa wavuvi waliuvu utufukweni. Kisha wakakaa chini wakakusanya vitu vyema ndani ya vyombo, lakini visivyo na thamani vilitupwa mbali. 49 Itakwa namna hii katika mwisho wa dunia. Malaika watakuwa na kuwatenga watu waovu kutoka miengoni mwa wenye haki. (aiōn g165) 50 Na kuwatupa ndani ya tanuru ya moto, ambako kutakuwa na maombolezo na kusaga meno. 51 Mmefahamu mambo yote haya? Wanafunzi walimjibu, "Ndijo." 52 Kisha Yesu akawambia, "Kila mwandishi ambaye amekuwa mwanafunzi wa ufalme anafanana na mwenye nyumba atoaye katika hazina yake vitu vipyta na vya kale." 53 Ikawa Yesu alipomaliza mifano yote hiyo, akaondoka katika sehemu hiyo. 54 Kisha Yesu akafika katika mkoaa wake na akawafundisha watu katika sinagogi. Matokeo yake ni kuwa walishangaa na kusema, "Ni wapi mtu huyu alipopata hekima hii na miujiza hii? 55 Mtu huyu siyo mwana wa seremala? Mariamu siyo mamaye? Na ndugu zake siyo Yakobo, Yusuph, Simoni na Yuda? 56 Na dada zake tunao hapa petu? Basi mtu huyu ameyapata wapi haya yote?". 57 Aliwachukiza. Lakini Yesu aliwambia, "Nabii hakosi kuwa na heshima isipokuwa kwao na katika nchi yao. 58 Na hakuweza kufanya miujiza mingi kwa sababu hawakuwa na imani naye.

14 Kwa wakati huo, Herode alisikia habari juu ya Yesu. 2 Akawaambia watumishi wake, "Huyu ni Yohana Mbatizaji amefufuka kutoka katika wafu. Kwa hiyo nguvu hizi zipo juu yake." 3 Kwa kuwa Herode alikuwa amemkamata Yohana akamfunga na kumtupa gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo kaka yake. 4 Kwa kuwa Yohana alimwambia, "Si halali kumchukua yeze kuwa mke wake." 5 Herode angemwua lakini aliaogopa watu kwa sababu walimwona Yohana kuwa nabii. 6 Lakini wakati siku ya kuzaliwa Herode ilipofika binti wa Herodia alicheza katikati ya watu na kumpendeza Herode. 7 Katika kujibu kili aliahidi kwa kiapo kwamba atampa chochole atakachoomba. 8 Baada ya kushauriwa na mama yake, alisema, "Nipe mimi hapa katika kombe kichwa cha Yohana Mbatizaji." 9 Mfalme alikuwa na sikitiko kwa maombi ya binti, lakini kwa ajili ya kiapo chake, kwa sababu ya wote waliokuwa chakulani pamoja naye aliamuru kwamba inapaswa ifanyike. 10 Alituma Yohana aletwe kutoka gerezani 11 ili akatwe kichwa chake na kikaletwa juu ya sinia na akapewa binti na akakipeleka

kwa mama yake. 12 Kisha wanafunzi wake wakaja kumwambia Yesu. 13 Naye Yesu aliposika haya, akijatenga kutoka mahali pale akapanda ndani ya mashuka akaenda sehemu iliyotengwa. Wakati umati ulipo fahamu alikokuwa, walimuata kwa miguu kutoka mijini. 14 Kisha Yesu alikuja mbele yao akauna umati mkubwa. Akawaonea huruma na kuponya magonjiwa yao. 15 Jioni ilipotimia, wanafunzi wakaja kwake na kusema, "Hii ni sehemu ya jangwa, na siku tayari imepita. Watawanyishe makutano ili waende vijiji wakanunue chakula kwa ajili yao. 16 Lakini Yesu akawaambia, "Hawana haja ya kwenda zao. Wapeni kila aina. 17 Wakamwambia, "Hapa tunayo mikate mitano na samaki wawili tu."" 18 Yesu akasema, "Ileteri kwangu." 19 Kisha Yesu akaumuru umati kukaa chini ya nyasi. Akachukwa mikate mitano na samaki wawili. Akatazama juu mbinguni, akabariki na kumega mikate akawapa wanafunzi. Wanafunzi wakaupatia umati. 20 Wakala wote na kushiba. Kisha wakavikusanya vipande vyote vya chakula na kujaza vikapu kumi na mbili. 21 Wale waliokula walikadirira kuwa wanaume elfu tano bila ya kusehabu wanawake na watoto. 22 Mara moja aliaamuru wanafunzi waingie ndani ya mashua, wakati huo yeze akawaaga umati waende zao. 23 Baada ya kuwaaga umati kwenda zao, akapanda juu mlimani kuomba pekee yake. Wakati ilipokuwa jioni alikuwa huko pekee yake. 24 Lakini sasa mashua ilipokuwa katikati ya bahari ukiyumbayumba kwa sababu ya mawimbi, kwani upopo ulikuwa wa mpisho. 25 Katika usiku wa zamu ya nne Yesu aliwakaribia, akitembea juu ya maji. 26 Wakati wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya bahari, walihofu na kusema, "Ni mzuka," na kupaaza sauti katika hali ya uoga. 27 Yesu akaawaambia mara moja, akisema, "Jipeni moyo! ni mimi! msigope." 28 Petro alimjibu kwa kusema, "Bwana, kama ni wewe, niamuru nije kwako juu ya maji." 29 Yesu akasema, "Njoo." Hivyo Petro akatoka ndani ya mashua na akatembea juu ya maji kwenda kwa Yesu. 30 Lakini Petro alipoona mawimbi, alilogopa, na kuanza kuzama, chini, akaita sauti na kusema, "Bwana, niokoe!" 31 Haraka Yesu akanyoosha mkono wake akamnyanya Petro, na kumwambia, "Wewe mwenye imani ndogo, kwa nini ulikuwa na mashaka?" 32 Ndipo Yesu na Petro walipoingia katika mashua, upopo ulikoma kuvuma. 33 Wanafunzi mashuani wakamwabudu Yesu na kusema, "Kweli wewe ni Mwana wa Mungu." 34 Na walipokwisha kuvuka, walifika katika nchi ya Genesareti. 35 Na watu katika eneo lile walipomtambua Yesu, walituma ujumbe kila sehemu za kando, na kuleta kila aliyekuwa mgonjwa. 36 Walimsishi kwamba waweze kugusha pindo la vazi lake, na wengi waliligusa waliponywa.

15 Ndipo Maferisayo na waadishi walikuja kwa Yesu kutoka Yerusalem. Na kusema, 2 "Kwa nini wanafunzi wanayahalifu mapokeo ya wazee? Kwa kuwa hawanawi mikono yao wanapokuwa wanakula chakula." 3 Yesu akawajibu na kuwaambia, "Nanyi kwa nini mnaihalifu

sheria ya Bwana kwa ajili ya mapokeo yenu? 4 Kwa vilema wakifanywa wazima, viwete wakitembea, na vifopu kuwa Mungu alisema, 'Mheshimu baba yako na mama wakiona. Walimsifu Mungu wa Israeli. 32 Yesu akawaita yako; na 'Asemaye uovu kwa baba yake na mama yake, hakika atakufa.' 5 Lakini niyini husema, 'Kila amwambiaye kwa sababu wamekuwa nami kwa siku tatu bila kula baba yake na mama yake, "Kila msaada ambao angepata kitu chochote. Sitawaaga waende kwao bila kula, wasije kutoka kwangu sasa ni zawadi kutoka kwa Mungu,"' 6 "Mtu huyo hana haja ya kumuheshimu baba yake. Katika namna hii mmelitangua neno la Mungu kwa ajili ya mapokeo yenu. 7 Enyi wanafiki, ni vema kama Isaya alivyo tabiri juu yenu aliposema, 8 'Watu hawa wananiheshimu mimi kwa midomo yao, lakini miyo yao iko mbali nami. 9 Wananiabudu bure, kwa sababu wanafundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.' 10 Ndipo akawaita makutano na kuwaambia," Sikelizeni na mfahamu 11 Hakuna kitu kiingiacho mdomoni mwa mtu na kumfanya najisi. Bali, kile kitokacho kinywani, hiki ndicho kimfanyakacho mtu kuwa najisi." 12 Ndipo wanafunzi wakamwenda na kusema na Yesu, "Je!, Unafahamu Mafarisayo walipolisikia lile neno walikwazika?" 13 Yesu aliwijibu na kusema, "Kila mmea ambao Baba yangu wa mbinguni hajaupanda utang'olewa. 14 Waachenii pekee, wao ni viongozi vifopu. Kama mtu kipofu atamuongoza kipofu mwenzake, wote wawili wataaungu shimoni." 15 Petro akajibu na kumwambia Yesu, "Tuelezee mfano huu kwetu, 16 Yesu akajibu, "Nanyi pia bado hamuelewii? 17 Ninyi hamuoni kuwa kila kiendacho mdomoni hupitia tumboni na kwenda chooni? 18 Lakini vitu vyote vitokavyo mdomoni hutoka ndani ya moyo. Ndivo vitu vimtiavyo mtu unajisi. 19 Kwa kuwa katika moyo hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushuhuda wa uongo, na matusi. 20 Haya ndiyo mambo yamtayo mtu unajisi. Lakini kula bila kunawa mikono hakumfanyi mtu kuwa najisi." 21 Ndipo Yesu akatoka mahali pale na akajitenga kuelekeea pande za miji ya Tiro na Sidoni. 22 Tazama akaja mwanamke Mkanani kutoka pande hizo. Akapaza sauti akisema, "Nihurumie, Bwana, Mwana wa Daudi; binti yangu anateswa sana na pepo." 23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Wanafunzi wake wakaja wakimishi, wakisema, "Muondee aende zake, maana anatupigia kelele." 24 Yesu aliwijibu na kusema, Sikutumwa kwa mtu yeoye isipokuwa kwa kondoo walipotape wa nyumba ya Israeli." 25 Lakini alikuja na kuinama mbele yake, akisema, "Bwana nisaide." 26 Alimjibu na kusema, "Sioy vema kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa," 27 Akasema, "Ndiyo, Bwana, hata hivyo mbwa wadogo hula chakula kiagukacho mezani mwa Bwana wao." 28 Ndipo Yesu akajibu na akisema "Mwanamke, imani yako ni kubwa. Na ifanyike kwako kama utakavyo." Na binti yake alikuwa ameponywa katika wakati huo. 29 Yesu aliondoka mahali pale na kwenda karibu na bahari ya Galilaya. Kisha alienda juu ya mlima na kuketi huko. 30 Kundi kubwa likaja kwake. Na kumletea viwete, vifopu, bubu, vilema na wengine wengi, waliokuwa wagonjwa. Waliwaweka katika miguu ya Yesu na akawaponya. 31 Nao umati wakashangaa walipoona mabubu wakiongea, na

vilema wakifanywa wazima, viwete wakitembea, na vifopu kuwa Mungu alisema, 'Nimewaonea huruma umati, wanafunzi wake na kusema, "Nimewaonea huruma umati, kwa sababu wamekuwa nami kwa siku tatu bila kula kuhibishi umati mkuwiba hivi?" 34 Yesu akawaambia, "Mna mikate mingapi?" Wakasema, "Saba, na samaki wadogo wachache." 35 Yesu akawaamuru umati uketi chini. 36 Alitwaa ile mikate saba na samaki, na baada ya kushukuru, akaimega na kuwapa wanafunzi. Wanafunzi wakawapa umati. 37 Watu wote wakala na kutosheka. Na wakakusanya mabaki ya vipande vya chakula vilivyosalia vipande vipande, vilijaa vikapu saba. 38 Wote waliokula walikuwa wanaume elfu nne bila wanawake na watoto. 39 Kisha Yesu akauaga umati waende zao na akaingia ndani ya mashua na kwenda sehemu za Magadani.

16 Mafarisayo na Masadukayo walimjia na kumjaribu Yesu awaonyeshe ishara inayotoka angani. 2 Lakini Yesu aliwijibu na kuwaambia kuwa 'Ikiwa ni jioni mnasema kuwa hali ya hewa ni nzuri, kwa kuwa anga ni jekundu. 3 Na asubuhi mnasema 'Hali ya hewa leo si nzuri kwa kuwa anga ni jekundu na mawingu yameifunika anga lote.' Mnajua kufasiri mwonekano wa anga, lakini hamwezi kufasiri ishara za nyakati. 4 Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta ishara, lakini hakuna ishara yoyote kitakachopewa, isipokuwa ile ya Yona. Kisha Yesu akawaacha na akaenda zake. 5 Wanafunzi wakaja upande wa pilii, lakini walikuwa wamesahau kuchukua mikate. 6 Yesu akawaambia "Jitahadharini na iweni makini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo." 7 Wanafunzi wakahojiana mionganii mwao na kusema. "Ni kwa sababu hatukuchukua mikate." 8 Yesu alitambua hilo na kusema, "Enyi wenye imani ndogo, kwa nini mmewaza na kusemezana mionganii mwenu na kusema kuwa ni kwa sababu hamkuchukua mikate? 9 Je bado hamtambui wala hamkumbuki ile mikate mitano kwa watu elfu tano, na vikapu vingapi mliviyokusanya? 10 Au mikate saba kwa watu elfu nne, na ni vikapu vingapi mlukuchukua? 11 Imekuaje kuwa hata hamuelewi ya kuwa nilikuwa sizungumzi nanyi juu ya mikate? Jitunzeni na jihadharini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo." 12 Kisha wakatambua kuwa alikuwa hawaambii juu ya kujihadhari na mikate ilio na chachu, bali kujihadhari na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo. 13 Wakati Yesu alipofika sehemu za Kaisaria ya Filipi, akawaauliza wanafunzi wake, akisema, "Watu wanasema kuwa Mwana wa Mtu ni nani?" 14 Wakasema, "Wengine husema kuwa ni Yohana Mbatizaji; wengine, Eliy; na wengine, Yeremia, au mojawapo wa manabii. 15 Akawaambia, niyini mwasema mimi ni nani? 16 Kwa akijibu, Simoni Petro akasema, "Wewe ni Kristo Mwana wa Mungu aliye hai" 17 Yesu akamjibu na kumwambia, "Umebarikiwa wewe, Simoni Bar Yona, kwa kuwa damu na nyama

havikukufunulia hili, bali Baba yangu aliye mbinguni. 18 Nami pia ninakwambia kuwa wewe ni Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu. Milango ya kuzimu haitalishinda. (Hadēs g86) 19 Nitakupa wewe funguo za ufalme wa mbinguni. Chochote utakachokifunga duniani kitakuwa kimefungwa mbinguni, na chochote utakachokifunga duniani kitafunguliwa na mbinguni.” 20 Kisha Yesu akawaamuru wanafunzi wasimwambie mtu yejote kuwa yejeye alikuwa ni Kristo. 21 Tangu wakati huo Yesu alianza kuwaambia wanafunzi kuwa ni lazima aende Yerusalem, kuteswa kwa mambo mengi katika mikono ya wazee na wakuu wa makuhani na waandishi, kuuawa na kufufuka siku ya tatu. 22 Kisha Petro akamchukua Yesu pemberi na kumkemea, kwa kusema, “Jambo hili na liwe mbali nave, Bwana, hili lisitokee kwako. 23 pepo akamtoka. Kijana aliponywa tangu saa ile. 19 Kisha Lakini Yesu akageuka na kumwambia Petro, “Rudi nyuma wanafunzi wakamjia Yesu kwa siri na kumwuliza, “Kwanini yangu shetani! Wewe ni kizuizi kwangu, kwa maana hatukuweza kumfukuza?” 20 Yesu akawaambia, “Kwa hijali mambo ya Mungu, bali mambo ya wanadamu.” 24 sababu ya imani yenu ndogo. Kweli nawaambieni, kama Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kama mtu mwenyewe, auchukue msalaba wake, na anifuate. 25 hapa uende kule, nao utahama na hakutakuwa na kitu Kwa kuwa anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, chochote cha kushindikana kwenu. 21 (Zingatia: Maneno na kwa yejote anayepoteza maisha yake kwa ajili yangu atayaokoa. 26 Je! Ni faida gani atakayopata mtu akipata 27 Kwa kuwa Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake na malaika wake. Naye atamlipa kila mtu kulingana na matendo yake. 28 Kweli nawaambieni kuna baadhi yenu mliosimama hapa ambao hawataonja mauti mpaka watakapomwona Mwana wa Adamu akija katika ufalme wake.

17 Siku sita baadaye Yesu aliwachukua pamoja naye Petro, na Yakobo, na Yohana nduguye, na akawachukua mpaka juu ya mlima mrefu wao wenyewe. 2 Alibadilishwa mbele yao. Uso wake ukang’aa kama jua, na nguo zake zilionekana zenye kung’aa kama nuru. 3 Tazama, pale walitokea Musa na Eliya wakiongea naye. 4 Petro akajibu na kumwambia Yesu, “Bwana, ni vema kwetu sisi kuwepo mahali hapa. Kama ukitamani, nitajenga hapa vibanda vitatu - kimoja chako, na kimoja kwa ajili ya Musa, na kimoja kwa ajili ya Eliya.” 5 Wakati anaongea, tazama wingu jeupe likawatia kivuli, na tazama, ikatokea sauti toka kwenye wingu, ikisema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa ninayependezwa naye. Msikilizeni yeye.” 6 Wanafunzi waliposikia hayo, wakaanguka kifudifudi na wakaogopa sana. 7 Kisha Yesu akaja akawagusa na kusema, “Inukeni wala msiogope.” 8 Nao wakainua nyuso zao juu lakini hawakumwona mtu isipokuwa Yesu pekee. 9 Na walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu akawaagiza, akasema, “Msitoe habari ya maono hayo mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka katika wafu.” 10 Wanafunzi wake wakamwuliza, wakisema, “Ni kwanini waandishi wanasema kuwa Eliya atakuja kwanza? 11 Yesu akajibu na kusema, “Eliya atakuja kweli na atarudisha mambo

yote. 12 Lakini naawaambieni ninyi, Eliya amekwisha kuja, lakini hawakumtambua. Badala yake, walimfanya mambo watakayo wao. Na hivyo ndivyo Mwana wa Adamu atakavyoteswa katika mikono yao.” 13 Ndipo wanafunzi wakatambua kuwa alikuwa akiongea habari za Yohana Mbatizaji. 14 Walipofika katika umati wa watu, mtu mmoja alimwendea, akapiga magoti mbele zake, na kumwambia, 15 “Bwana, umhurumie mwanangu, maana amekuwa na kifafa na kuteseka sana. Kwa kuwa mara nyingi huanguka motoni au kwenye maji. 16 Nilimleta kwa wanafunzi wako, lakini hawakuweza kumponya. 17 Yesu akajibu akisema, “Enyi Kizazi kisichoamini na kilichoharibika, nitakaa pamoja nanyi mpaka lini? Nitavumiliana nanyi hata lini? Mlete hapa kwangu.” 18 Yesu alimkemea, na mtakwa na imani hata ndogo kama punje ya mbegu ya haradali, mtawenza kuuambia mlima huu, hama kutoka ya msitari wa 21 “Lakini, aina hii ya pepo haiwezekani kutoka, ila kwa maombi na Kufunga” hayaonekani katika nakala bora za kale). 22 Wakati wakiwa bado Galilaya, Yesu akawaambia Wanafunzi wake, “Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa watu. 23 Na watamwua, na siku ya tatu atafufuka.” Wanafunzi walihuzunika sana. 24 Nao walipofika Kapenaumu, watu wakusanyao kodi ya nusu shekeli wakamwenda Petro na kusema, “Je mwalimu wenu hulipa kodi ya nusu shekeli?” 25 Akasema, “Ndiyo” Lakini Petro alipoingia ndani ya nyumba, Yesu akaongea na Petro kwanza na kusema, “Unafikiria nini Simon? Wafalme wa dunia, hupokea kodi au ushuru kutoka nani? Kwa wale wanaowatava kutoka kwa wageni? 26 Na wakati Petro aliposema, “Kutoka kwa wageni” Yesu akamwambia, hivyo watawaliwa wameondolewa katika ulipaji. 27 Lakini tusije tukawafanya watoza ushuru wakatenda dhambi, nenda baharini, tupa ndoano, na umtwae yule samaki ajaye kwanza. Baada ya kuufungua mdomo wake, utakuta mle shekeli moja. Ichukue na uwape watoza ushuru kwa ajili yangu na wewe.

18 Muda huo huo wanafunzi wakaja kwa Yesu na kumwambia, “Ni nani aliye mkubwa katika ufalme wa mbinguni?” 2 Yesu akamwita mtoto mdogo, akamweka katikati yao, 3 na kusema, “Kweli nawaambieni, msipotubu na kuwa kama watoto wadogo hamtaweza kuingia katika ufalme wa Mungu. 4 Hivyo yejote ajishushaye kama mtoto mdogo, mtu kama huyo ni mkuu katika ufalme wa mbinguni. 5 Na yejote ampokeaye mtoto mdogo kwa jina langu anipokea mimi. 6 Lakini yejote asababishaye mmoja kati ya wadogo hawa wanaoniamini kuasi, itakuwa vizuri kwa mtu huyo jiwe kuu la kusagia likafungwa shingoni mwake, na kuzamishwa kilindini mwa bahari. 7 Ole kwa dunia kwa sababu ya wakati wa kukwazwa!

kwa kuwa haina budi kwa nyakati hizo kuja, lakini ole kwake kwa mtu yule nyakati hizo zitakuja kwa ajili yake! **8** kama mkono wako au mguu wako ukikusababishia kukwazika, ukate na uutupe mbali na wewe. Ni vizuri zaidi kwako wewe kuingia kwenye uzima ukiwa bila mkono au kilema, kuliko kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa na mikono yote au mguu yote. (**aiōnios g166**) **9** Kama jicho lako likikukwaza, uling’oe na ulitupe mbali na wewe. Ni vizuri zaidi kwako wewe uingie kwenye uzima na jicho moja, kuliko kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa na macho yote. (**Geenna g1067**) **10** Tazameni kwamba msije mkamdharaa mmoja wa wadogo hawa. Kwa maana nawambieni kuwa mbinguni kuna malaika wao siku zote wakiutazama uso wa Baba yangu aliye mbinguni. **11** (Zingatia: Maneno yanayoonekana kama ya msitari wa 11, “Kwa kuwa Mwana wa Adamu alikuja kuoko kile kilichokuwa kimepotea” hayakuonekana katika nakala bora za kale). **12** Mnafikiri nini? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na mmoja wao akapotea, je hatawaacha tisini na tisa ya mlimali na kwenda kumtafuta mmoja aliyeptea? **13** Na akiisha kumpata, kweli nawaambieni, anamfurahia kuliko wale tisini na tisa wasiopotea. **14** Vivyo hivyo, siyo mapenzi ya Baba yenu wa mbinguni kuwa mmoja wa wadogo hawa aangamie. **15** Kama ndugu yako akikukosea, nenda, kamwonyeshe dosari iliyopo kati yako na yeye akiwa pekee yake. Kama akikusikiliza, utakuwa umemrejesha ndugu yako. **16** Lakini kama hatakusikiliza, mchukue ndugu mmoja au wawili zaidi pamoja nawe, kwa kuwa kwa vinywa vya mashahidi wawili au watatu kila neno linaweza kuthibitishwa. **17** Na kama akipuuza kuwasikiliza, liambie kanisa jambo hilo, kama akipuuza vilevile kulisikiliza kanisa, basi na awe kama mtu wa mataifa na mtoza ushuru. **18** Kweli nawaambieni, chochote kile mtakachokifunga duniani na mbinguni kitafungwa, na chochote mtakachokifunga duniani na mbinguni kitafunguliwa. **19** Tena nawaambieni kwamba kama watu wawili kati yenu wakikubaliana juu ya jambo lolote duniani walimbalo, hilo Baba yangu wa mbinguni atalifanya. **20** Kwa kuwa wawili au watatu wakikusanyika pamoja kwa jina langu, Mimi niko katikati yao. **21** Tena Petro akaja na kumwambia Yesu, “Bwana, ni mara ngapi ndugu yangu akinikosea nami nismsamehe? Hata mara saba?” **22** Yesu akamwambia, “Sikuambii mara saba, lakini hata sabini mara saba. **23** Kwa sababu hiyo ufalme wa mbinguni ni sawa na mfalme fulani aliyetaka kusahihisha hesabu kutoka kwa watumwa wake. **24** Alipoanza kusahihisha hesabu, mtumwa moja akaletewa kwake ambaye alikuwa anamdaai talanta elfu kumi. **25** Kwa kuwa hakuwa na njia ya kulipa, bwana wake aliagiza auzwe, mke wake pamoja na watoto wake na kila kitu alichokuwa nacho, na malipo yafanyike. **26** Hivyo mtumwa alianguka, akapiga magoti mbele yake, akisema, ‘Bwana, uwe na uvumilivu pamoja nami, na nitakulipa kila kitu.’ **27** Hivyo bwana wa yule mtumwa, kwa kuwa alisukumwa sana na huruma, alimwachilia na kumsamehe deni hilo **28** Lakini mtumwa

yule alitoka na kumpata mmoja kati ya watumwa wenzake, aliyekuwa anamdaai denari mia. Alimvuta, akamkaba kooni, na kumwambia, ‘Nilipe kile ninachokudai.’ **29** Lakini yule mtumwa mwenzake alianguka na kumsihi sana, akisema, ‘Uwe na uvumilivu nami, na nitakulipa.’ **30** Lakini mtumwa yule wa kwanza alikataa. Badala yake, alienda na kumtupa gerezani, mpaka atakapo mlipa kile anachomdaai. **31** Na walipoona watumwa wenzake kile kilichotokea. Walisikitishwa sana. Walikuja na kumwambia bwana wao kila kitu kilichotokea. **32** Ndipo yule bwana wa mtumwa yule alimwita, na kumwambia, ‘Ewe mtumwa mwovu, nilikusamehe wewe deni langu lote kwa sababu ulinisihi sana. **33** Je! Haukutakiwa kuwa na huruma kwa mtumwa mwenzio, kama mimi niliyoyokuhurumia wewe? **34** Bwana wake alikasirika na kumkabidhi kwa wale watesaji mpaka atakapolipa kiasi chote alichokuwa anadaiwa. **35** Hivyo ndivyo Baba yangu wa Mbinguni atakavyowafanyia, kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni mwenu.”

19 Ilitokea wakati Yesu alipomaliza maneno hayo, akaondoka Galilaya, na akaenda mpakani mwa Yudea mbele ya mto Jordani. **2** Umati mkubwa ukamfuata, na akawaponya huko. **3** Mafarisayo wakamjia, wakamjaribu, wakamwambia, “Je ni halali kwa mtu kumwacha mke wake kwa sababu yoyote?” **4** Yesu akajibu na kusema, “Hamkusoma, kwamba ye ye aliyewaumba mwanzo aliauumba mume na mke? **5** Na tena akasema, ‘Kwa sababu hiyo mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuungana na mke wake, nao wawili watakuwa mwili mmoja?’ **6** Hivyo siyo wawili tena, bali mwili mmoja. Basi, kile alichokiunganisha Mungu, mtu ye yote asikitenganiche.” **7** Wakamwambia, “Sasa kwa nini Musa alituamuru kutoa hati ya talaka na kumwacha?” **8** Akawaambia, “Kwa ugumu wenu wa miyo Musa aliwaruhusu kuwaacha wake zenu, lakini tangu mwanzo haikuwa hivyo. **9** Nawaambieni, kwamba yeoyote atayewachwa mke wake, isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, na akamwoa mwingine, amezini. Na mwanaume atakayemwoa mke aliyeachwa amezini.” **10** Wanafunzi wakamwambia Yesu, “Kama ndivyo ilivyo kwa mume na mkewe, siyo vizuri kuoa.” **11** Lakini Yesu akawaambia, “Si kila mtu anaweza kupokea mafundisho haya, bali ni kwa wale tu walioruhusiwa kupokea. **12** Kwa vile wapo matowashi waliozalisha tokea tumboni mwa mama zao. Na vilevile kuna matowashi waliofanya na watu. Na kuna matowashi waliofanya matowashi kwa ajili ya ufalme wa mbinguni. Awezaye kupokea mafundisho haya na ayapokee.” **13** Kisha akaletewa baadhi ya watoto wadogo ili awakekee mikono juu yao na kuomba, lakini wanafunzi wake wakawakemea. **14** Bali Yesu akasema, “Waruhusuni watoto wadogo, wala msiwakataze kuja kwangu, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wa watu kama wao. **15** Naye akaweka mikono yake juu yao, na kisha akaondoka pale. **16** Tazama mtu mmoja akaja kwa Yesu na kusema,

"Mwalimu, ni kitu gani kizuri ninachotakiwa kufanya ili nipaye kuwa na uzima wa milele?" (aiōnios g166) 17 Yesu akamwambia, "Kwa nini unaniuliza ni kitu gani kizuri? Kuna mmoja tu aliye mwema, lakini kama ukitaka kupata uzima, shika sheria za Mungu." 18 Yule mtu akamwulia, "Ni sheria zipi?" Yesu akasema, "Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo, 19 waheshimu baba yako na mama yako, na mpende jirani yako kama nafsi yako." 20 Mtu yule akamwambia, "Mambo yote hayo nimeyati. Bado ninahitaji nini? 21 "Yesu akamwambia, "Kama ukitaka kuwa mkaamilifu, nenda, ukauze ulivyo navyo, na uwape maskini, na utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo unifuate." 22 Lakini kijana yule aliposikia yale Yesu aliywambnia, na vigumu kwa mtu tajiri kuingia katika ufalme wa mbinguni. 24 Tena nawaambieni, ni rahisi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa mtu tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu." 25 Wanafunzi wake kumi na mbili pembedi, na njiani akawaambia, waliposikia hivyo, wakashangaa sana na kusema, "Ni yopi basi atakayeokoka?" 26 Yesu akawatazama na kusema, "Kwa wanadamu hilo haliwezekani, lakini kwa Mungu yote yanawezekana." 27 Kisha Petro akamjibu na kumwambia, "Tazama, tumeacha vyote na kukufuata wewe. Ni kitu gani tutakachopata?" 28 Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, ye ye aliyenifuata mimi, katika uzao mpya wakati Mwana wa Adam atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu wake, ninyi pia mtaketi juu ya viti kumi na viwili vya enzi, kuwashukumu makabila kumi na mawili ya Israeli. 29 Kila mimoja wenu aliyeacha nyumba, kaka, dada, baba, mama, watoto, au shamba kwa ajili ya jina langu, atapokea mara mia na kuurithi uzima wa milele. (aiōnios g166) 30 Lakini wengi walio wa kwanza sasa, watakuwa wa mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20 Kwa maana ufalme wa mbinguni unafanana na mmliki wa shamba, aliyeamka asubuhi na mapema ili kuajiri wafanyakazi katika shamba lake la mizabibu. 2 Baada ya kuwa amekubaliana na wafanyakazi dinari moja kwa kutwa, aliwatuma kwenda katika shamba lake la mizabibu. 3 Alienda tena baada ya masaa matatu hivi na aliona wafanyakazi wengine wakiwa wamesimama bila kazi katika eneo la soko. 4 Akawaambia, 'Ninyi pia, nendeni katika shamba la mizabibu, na chochote kilicho halali nitawapa.' Hivyo wakaenda kufanya kazi. 5 Akaenda tena baada ya masaa sita na tena katika saa ya tisa, na alifanya hivyo hivyo. 6 Mara nyininge tena mnamo saa kumi na moja, alienda na kuwakuta watu wengine wamesimama bila kazi. Aliwaambia, 'kwanini mmesimama hapa bila kazi yoyote kwa siku nzima? 7 Wakamwambia, kwasababu hakuna mtu ye yote aliyetuajiri. Akawaambia, 'Nanyi ninyi pia nendeni katika shamba la mizabibu.' 8 Wakati wa jioni ulipofika, mwenye shamba la mizabibu alimwambia msimamizi wake, 'Waite wafanyakazi na uwaliye mishahara, kwa kuanza na wa mwisho hadi wa

kwanza.' 9 Walipokuja wale walioajiriwa saa kumi na moja, kila mmoja wao alipokea dinari. 10 Walipokuja wafanyakazi wa kwanza, walifirkir kuwa watapokea zaidi, lakini walipokea pia kila mmoja dinari moja kila mtu. 11 Baada ya kupokea malipo yao, walilmalamikia mmiliki wa shamba. 12 Wakasema, 'Hawa wafanyakazi wa mwisho wametumia saa moja tu katika kufanya kazi, lakini umewalinganisha na sisi, sisi tumebeba mzigo kwa siku nzima na kuungua na joto.' 13 Lakini mwenye shamba akajibu na kusema kwa mmoja wao, 'Rafiki, sikutenda sawa sawa na wewe. 15 Je! Si haki kwangu kufanya kile mali nydingi. 16 Hivyo wa mwisho atakuwa sababu mimi ni mwema? 17 Yesu alipokuwa akipanda kwenda Yerusalem, aliwachukuwa wanafunzi ninachotaka na mali zangu? Au jicho lako ni ovu kwa Sababu na wa kwanza wa mwisho' 18 Tazama tunaelekeea Yerusalem, na Mwana wa Adamu atatiwa katika mikono ya wakuu wa makuhani na waatafufuka." 20 Kisha mama wa wana wa Zebedayo alikuja kwa Yesu na wana wake. Alipiga magoti mbele yake na kumwomba kitu kutoka kwake. 21 Yesu akamwambia, "Unataka nini?" Akamwambia, "Amuru kuwa hawa wanangu wawili wakae, mmoja mkono wako wa kulia na mmoja mkono wako wa kushoto katika ufalme wako." 22 Lakini Yesu akajibu na kusema, "Haujui kile unachoomba. Je! Unawenza kukinywea kikombe ambacho nitakinywea?" wakamwambia, "Tunawenza." 23 Akawaambia, "Kikombe changu hakika mtakinywea. Lakini kukaa mkono wangu wa kulia na mkono wangu wa kushoto si jukumu langu kuwapa, lakini ni kwa wale ambao wamekwisha kuandaliwa na Baba yangu." 24 Wanafunzi wengine kumi waliposikia hivyo, wakahuzunishwa sana na wale ndugu wawili. 25 Lakini Yesu aliwaita mwenyewe na kuwaambia, "Mnafahamu ya kuwa watawala wa mataifa huwatiisha, na wakuu wao hutekeleza mamlaka juu yao. 26 Lakini isiwe hivyo kwemu. Badala yake, ye yote atakayetaka kuwa mkubwa mionganoni mwenu lazima awe mtumishi wenu. 27 Na atakaye kuwa wa kwanza mionganoni mwenu lazima awe mtumishi wenu. 28 Kama vile Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa uhai wake kuwa ukombozi kwa wengi." 29 Wakati wakitoka Yeriko, umati mkubwa ulimfuata. 30 Na waliwaona vipofu wawili wameketi kando ya barabara. Waliposikia kuwa Yesu alikuwa anapita, walipaza sauti na kusema, "Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie." 31 Lakini umati ukawakemea, na kuwaambia nyamazeni. Hata hivyo, wao wakapaza sauti zaidi na kusema, "Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie." 32 Kisha Yesu alisimama na aliwaita na kuwaaliza, "Mnataka niwafanyakie nini?" 33 Wakamwambia, "Bwana kwamba macho yetu

yafumbuliwe." 34 Basi Yesu, akiwa amevutwa na huruma, akayagusa macho yao, mara hiyo, wakapokea uwezo wa kuona na wakamfuata.

21 Yesu na wanafunzi wake wakafika karibu na Jerusalemu na wakaenda mpaka Bethpage, katika mlima mizeituni, kisha Yesu akawatuma wanafunzi wawili, 2 akiwaambia, "Nendeni katika kijiji kinachofuata, na mara moja mtamkuta punda amefungwa pale, na mwanaapunda pamoja naye. wafungueni na kuwaleta kwangu. 3 Ikiwa mtu yeoyote akiwaambia chochote kuhusu hilo, mtasema, 'Bwana anawahitaji, `na mtu huyo mara moja atawaruhusu mje pamoja nao" 4 Jambo hili lilitokea ni lile liliosemwa kupitia kwa nabii lazima litimizwe. Akawaambia, 5 Waambie binti Sayuni, tazama, mfalme wako anakuja kwenu, mnyenyeketu na akiwa amempanda punda, na mwana punda mme, mwana punda mchanga. 6 Kisha wanafunzi waliondoka na kufanya kama Yesu aliyowaaqiza. 7 Wakamleta punda na mwanaapunda, na kuweka nguo zao juu yao, naye Yesu akakaa pale. 8 Wengi katika mksusanyiko walitandaza nguo zao njiani, na wengine walikata matawi kutoka kwenye miti na kutandaza barabarani. 9 Umati uliomtangulia Yesu na wale waliofumua walipaza sauti, wakisema, "Hosana kwa mwana wa Daudi! Ni mbarikiwa ajaye kwa jina la Bwana. Hosana juu zaidi!" 10 Yesu alipofika Yerusalem, mji mzima ulishtuka na kusema, "Huyu ni nani? 11 "Umati ulijibu, "Huyu ni Yesu Nabii, kutoka Nazareti ya Gailaya." 12 Kisha Yesu akaingia katika hekalu la Mungu. akawafukuza nje wote waliokuwa wakinunua na kuza hekaluni. Pia alipindua meza za wabadiilishaji wa fedha na viti vya wauza njija. 13 Akawaambia, "Imeandikwa, "Nyumba yangu itaitwa nyumba ya maombi, `lakini ninjy mmeifanya pango la wanyang`anyi." 14 kisha vipofo na vilemo wakamjia hekaluni, naye akawaponya. 15 Lakini wakati wakuu wa makuhani na waandishi walipoona maajabu aliyoyatenda, na waliposikia watoto wakipiga kelele hekaluni na kusema, "Hosana kwa Mwana wa Daudi," walishikwa na hasira. 16 Wakamwambia, "Umesikia kile kinachosemwa na hawa watu?" Yesu akawaambia, "Ndiyo! Lakini hamjawahi kusoma, "Kutoka kwa midomo ya watoto na watoto wachanga wanyonyao mna sifa kamili?" 17 Kisha Yesu akawaacha na kwenda nje ya mji katika Bethania na kulala huko. 18 Asubuhi alipokuwa anarudi mijini, alikuwa na njaa. 19 Aliona mtini kandokando ya barabara. Akauendea, lakini hakupata kitu juu yake isipokuwa majani. Aliuambia, "Kusiwe na matunda kwako daima tena." Na mara hiyo mtini ule ukanyauka. (aiōn g165) 20 Wanafunzi walipoona, wakastaajabu na kusema, "Imekuujie mtini umenyauka mara moja?" 21 Yesu akiabitu na kuwaambia, "Kweli nawaambieni, kama mkiwa na imani na bila wasiwasi, hamtafanya kile kilichofanya kwa huo mtini tu, lakini mtuauambia hata huo mlima, `uchukuliwe na ukatupwe baharini, `na itafanya. 22 Chochote mtakachoomba kwa sala, huku mkiamin, mtapokea." 23 Yesu alipofika hekaluni, wakuu wa

makuhani na wazee wa watu wakamjia wakati alipokuwa akifundisha na kumwuliza, "Ni kwa mamlaka gani unafanya mambo haya? Na ni nani aliyejupa mamlaka haya?" 24 Yesu akiabitu na kuwaambia, "Nami tena nitawauliza swali moja. kama mkiiniambia, nami vilevile nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. 25 Ubatizo wa Yohana- ultoka wapi, mbinguni au kwa wanadamu?" Wakahojiana wenye, wakisema, tukisema, ultoka mbinguni, `attuambia, kwa nini hamkumwamini?' 26 Lakini tukisema, `ultoka kwa wanadamu, `tunawaogopa makutano, kwa sababu wote wanamwona Yohana kama nabii." 27 Kisha wakamjibu Yesu na kusema, "Hatuui" Akawaambia pia, "Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani nafanya mambo haya. 28 Lakini mnafikiri nini? Mtu mwenye wana wawili. Akaenda kwa moja na kumwambia, 'Mwanangu, nenda ukafanye kazi katika shamba la mizabibu 29 leo. 'Mwana akiabitu na kusema, `sitakwenda, 'Lakini baadaye akabadiilisha mawazo yake na akaenda. 30 Na Mtu yule akaenda kwa mwana wa pili na kusema kitu kilekile. Mwana huyu akiabitu na kusema, `nitakwenda, bwana', lakini hakwenda. 31 Yupi kati ya wana wawili aliyeefanya matakwa ya baba yake? Wakasema, "Mwana wa kwanza." Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, wakusanya ushuru na makahaba wataingia kwenye ufalme wa Mungu kabla yenu kuingia. 32 Kwa maana Yohana alikuja kwenu kwa njia ilio nyoofo, lakini hamkumwamini, wakati wakusanya ushuru na makahaba walimwamini. Na ninjy, mlipoona hilo likitendeka, hamkuweza kutubu ili baadaye mumwamini. 33 Sikilizeni mfano mwinge. Kulikuwa na mtu, mtu mwenye eneo kubwa la ardh. Alipanda mizabibu, akaiwekeea uzio, akatengeneza na chombo cha kukamlia divai, akajenga na mnara wa walini, na akalikodisha kwa watanza zabibu. Kisha akaenda katika nchi nytingine. 34 Wakati wa mavuno ya mizabibu ulipokaribia, aliwatura baadhi ya watumishi kwa wakulima wa mizabibu kuchukua mizabibu yake. 35 Lakini wakulima wa zabibu wakawachukua watumishi wake, wakampiga mmoja, wakamwua mwinge, na wakampiga mmoja kwa mawe. 36 Kwa mara nytingine, Mmiliki aliwatura watumishi wengine, wengi zaidi ya wale wa kwanza, lakini wakulima wa mizabibu waliwatendea vilevile. 37 Baada ya hapo bwana yule akamtuma kwo mwana wake, akisema, "Watamheshimu mwanangu." 38 Lakini wakulima wa mizabibu walipomwona kijana yule, wakaambizana, "Huyu ni mrithi, Njooni, tumue na tumiliki urithi." 39 Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la mizabibu na kumwua. 40 Je mmiliki wa shamba la mizabibu atakapokuja, atawafanya nini wakulima wa mizabibu?" 41 Wakamwambia, "Atawaharibu hao watu waovo katika njia ya ukali zaidi, na kisha atalikodisha shamba la mizabibu kwa wakulima wengine wa mizabibu, watu ambao watalipa kwa ajili ya mizabibu itakapoiva." 42 Yesu akawaambia, "Hamkusoma katika maandiko, 'Jiwe walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la msingi. Hili lilitoka kwa Bwana, na inashangaza machoni petu?" 43

Hivyo nawaambieni, Ufalme wa Mungu utatwaliwa kutoka kwenu na kupewa taifa linalojali matunda yake. **44** Yeyote Lakini kwa yeyote litakayemwangukia, litamsaga.” **45** Wakuu wa makuhani na mafarisayo waliposikia mifano yake, wakaona kuwa anawazungumzia wao. **46** Lakini kila walipotaka kunyosha mikono juu yake, waliogopa makutano, kwa sababu watu walimtzama kama nabii.

22 Yesu alisema nao tena katika mifano, akisema, **2** “Ufalme wa mbinguni unafanana na mfalme aliyeanda sherehe ya harusi ya mwanawe. **3** Akawatuma watumishi wake kuwakaribisha waliokuwa wamealikwa kuja katika sherehe ya harusi, lakini hawakufika. **4** Mfalme aliwatumta tena watumishi wengine, akisema. “Waambieni wote walioalikwa, Angalieni, niimeanda chakula. Fahali na ndama wangu wanono wamechinjwa, na mambu yote yako tayari, Njoni katika sherehe ya harusi.” **5** Lakini watu hao hawakuzingatia kwa dhati mwaliko wake. Baadhi walirejea katika mashamba yao, na wengine walirudi katika sehemu zao za biashara. **6** Wengine waliwainukia watumishi wa mfalme na kuwadharirisha na kuwaua. **7** Lakini mfalme alikasirika. Alituma jeshi lake, akawaua wale wauaji na kuuteketeza mji wao kwa moto. **8** Kisha aliaambia watumishi wake, “Harusi iko tayari, lakini walioalikwa hawakustahili. **9** Kwa hiyo nendeni kwenye makutano ya njia kuu, waalikeni watu wengi kadri iwezekanavyo waje kwenye sherehe ya harusi.” **10** Watumishi walienda njia kuu na kuwakaribisha watu wowote waliowaona, wema na wabaya. Hivyo ukumbi wa harusi ulijaa wageni. **11** Lakini mfalme alipoingia kuwatazama wageni, alimuona mtu mmoja ambaye hakuvaa vazi rasmi la harusi! **12** Mfalme alimwuliza, ‘Rafiki, ulipataje kufika hapa ndani bila vazi la harusi?’ Na mtu huyo hakujibu chochote. **13** Ndipo mfalme alipowaambia watumishi wake, “Mfungeni mtu huyu mikono na miguu na mtupeni nye katika giza, huko ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno. **14** Kwa kuwa watu wengi wanaitwa, lakini wateule ni wachache.” **15** Ndipo Mafarisayo waliondoka na kupanga jinsi ya kumkamata Yesu katika maneno yake mwenyewe. **16** Ndipo walipowatuma wanafunzi wao pamoja na Maherode. Na walimwambia Yesu, “Mwalimu, tunajua kuwa wewe ni mtu wa kweli, na kwamba unafundisha matakwa ya Mungu katika ukweli. Haujali maoni ya mtu mwininge na hauoneshi upendeleo kwa watu. **17** Kwa hiyo tuambie, unafikiri nini? Je, ni sahihi kisheria kulipa kodi kwa Kaisari au hapana?” **18** Yesu alifahamu uovu wao na akasema, “Kwa nini mnianjaribu, enyi wanafiki? **19** Nionesheni pesa itumikayo kulipia kodi.” Ndipo wakamletea dinari. **20** Yesu akawauliza, “Sura na jina hili ni vya nani?” **21** Wakamjibu, “Vya Kaisari.” Ndipo Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari vitu vilivyo vyake na vya Mungu mpeni Mungu.” **22** Waliposikia hivyo walishangaa. Kisha walimwacha na kwenda zao. **23** Siku hiyo baadhi ya Masadukayo walikuja kwa Yesu, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wa wafu. Wakamwuliza, **24** wakisema, “Mwalimu, Musa alisema,

Ikiwa mtu amefariki bila kuzaa watoto, ndugu yake na amirthi huyo mwanamke na ampatie mtoto kwa ajili ya ndugu yake. **25** Walikuwapo ndugu saba. Wa kwanza alioa na kisha akafariki bila kuzaa watoto. Akamwachia mke nduguye. **26** Kisha ndugu yake wa pili naye akafanya vivyo hivyo, kisha yule wa tatu, ikawa hivyo hadi kwa yule wa saba. **27** Baada ya kufanya hivyo wote, yule mwanamke naye alifariki. **28** Sasa katika ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke wa nani katika ndugu hao saba? Kwa sababu wote walimuoa.” **29** Lakina Yesu aliwajibu na kuwaambia, “Mnakosea, kwa sababu hamjui Maandiko wala nguvu za Mungu. **30** Kwa kuwa katika ufufuo, watu hawaoi wala kuolewa. Badala yake watu huwa kama malaika huko mbinguni. **31** Lakini kuhusu ufufuo wa wafu, hamjawahi kusoma kile ambacho Mungu alikisema kwenu, akisema, **32** Mimi ni Mungu wa Ibrahim, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? Mungu si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai.” **33** Wakati kusanyiko waliposikia hili, walishangaa mafundisho yake. **34** Lakini Mafarisayo waliposikia kuwa Yesu amewanyamazisha Masadukayo, walijikusanya wao wenyewe kwa pamoja. **35** Mmoja wao, akiwa mwana sheria, alimwuliza swali kwa kumjaribu. **36** “Mwalimu, ni amri ipi ilioy kuu kuliko zote katika sheria?” **37** Yesu akamjibu, “Lazima umpende Bwana kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote. **38** Hii ndiyo amri ilioy kuu na ya kwanza. **39** Na ya pili inafanana na hiyo- Ni lazima kumpenda jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe. **40** Sheria zote na Manabii hutegemea amri hizi mbili.” **41** Na Mafarisayo walipokuwa bado wamejikusanya pamoja, Yesu aliwauliza swali. **42** Akisema, “J! e, Mwafikiri nini juu ya Kristo? Yeye ni Mwana wa nani?” Nao wakamjibu, “Ni mwana wa Daudi.” **43** Yesu akawajibu, “Ni kwa namna gani Daudi katika Roho anamwita Bwana, akisema, **44** ‘Bwana alimwambia Bwana wangu, “Kaa mkono wangu wa kume, hadi nitakapowafanya maadui zako wawekwe chini ya miguu yako.”’?” **45** Kama Daudi anamwita Kristo “Bwana,” jinsi gani atakuwa mtoto wake?” **46** Hakuna aliyeweza kumjibu neno tena, na hakuna aliyethubutu tena kumwuliza maswali zaidi tangu siku hiyo na kuendelea.

23 Baadaye aliongea na umati wa watu na wanafunzi wake. Akasema, **2** “Waandishi na Mafarisayo wanakalia kitii cha Musa. **3** Kwa hiyo chochote wanacho waamuru kufanya, fanyeni huku mkiwachunguza. Lakini msjje mkaiga matendo yao, kwa sababu wao hutamka mambu wasiyoyafanya. **4** Kweli, wao hufunga mizigo mizito ambayo ni vigumu kuibeba, na kisha huwabebesha watu mabegani mwao. Lakini wao wenyewe hawasogezi hata kidole kuibeba. **5** Matendo yao yote, huyafanya ili watazamwe na watu. Kwa sababu wao hupanua masanduku yao na huongeza ukubwa wa mapindo ya mavazi yao. **6** Wao hupendelea kukaa maeneo ya kifahari katika sherehe na katika viti vya heshima ndani ya masinagogi, **7** na kusalimiwa kwa heshima maeneo

ya sokoni, na kuitwa "Walimu" na watu. 8 Lakini ninyi hampaswi kuitwa "Walimu," Kwa kuwa mnaye Mwalimu mmoja, na ninyi wote ni ndugu. 9 Msimuite mtu ye yote hapa duniani kuwa baba yenu, kwa kuwa mnaye Baba mmoja tu, naye yuko mbinguni. 10 Wala msije kuitwa 'walimu,' kwa kuwa mnaye Mwalimu mmoja tu, yaani Kristo. 11 Bali aliye mkubwa mionganoni mwenu atakuwa mtumishi wenu. 12 Yeyote ajinuae atashushwa. Na ye yote anaye jishusha atainuliwa. 13 Lakini ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Mnawafungia watu ufalme wa mbinguni. Nanyi hamwezi kuingia, na hamwaruhusu wanaoingia kufanya hivyo. 14 (Zingatia: Msitari wa 14 hauonekani katika nakala bora za kale. Baadhi ya nakala huongeza msitari huu baada ya msitari wa 12. Msitari wa 14 "Ole wenu wandishi na Mafarisayo wanafiki! Kwa kuwa mnawameza wajane"). 15 Ole wenu Waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Mnavuka ngambo ya bahari na kufika kumfanya mtu mmoja aamini yale mnayoyafundisha, na anapokuwa kama ninyi, mnamfanya mara mbili mwana wa jehanamu kama ninyi wenye we mliyoo. (Geenna g1067) 16 Ole wenu viongozi vipofu, ninyi msemao, Yeyote aapaye kwa hekalu, si kitu. Lakini anayeapa kwa dhahabu ya hekalu, amefungwa na kiapo chake. 17 Enyi vipofu wapumbavu, kipi ni kikubwa kuliko kingine, dhahabu au hekalu ambalo limeweka wakfu dhahabu kwa Mungu? 18 Na, yeyote aapaye kwa madhababu, si kitu. Bali anayeapa kwa sadaka ilio juu yake, amefungwa na kiapo chake. 19 Enyi watu vipofu, kipi ni kikubwa kuliko kingine, sadaka au madhababu ambayo huweka wakfu sadaka zinazotolewa kwa Mungu? 20 Kwa hiyo, yeye aapaye kwa madhababu huapa kwa hiyo na kwa vitu vyote vilivyo juu yake. 21 Naye aapaye kwa hekalu, huapa kwa hilo na kwa yeye akaaye ndani yake. 22 Na yeye aapaye kwa mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa yeye aketie juu yake. 23 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnalipa zaka kwa bizali, mnaanaa na mchicha, lakini mnaacha mambo mazito ya sheria-haki, rehemaa, na imani. Lakini haya mnapaswa kuwa mmeyafanya, na siyo kuacha mengine bila kuyatekeleza. 24 Enyi viongozi vipofu, ninyi ambaao mnachuja mdudu mdogo lakini mnameza ngamia! 25 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnasafisha nje ya vikombe na nje ya sahani, lakini ndani pamejaa dhuluma na kutokuwa na kiasi. 26 Enyi Mafarisayo vipofu, safisheni kwanza ndani ya kikombe na ndani ya sahani, ili upande wa nje nao pia uwe safi. 27 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnafanana na makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo kwa nje huonekana mazuri, lakini kwa ndani yamejaa mifupa ya wafu na kila kitu kilicho kichafu. 28 Vivyo hivyo, nanyi kwa nje mwaonekana wenye haki mbele ya watu, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na udhalimu. 29 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mwajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya wenye haki. 30 Ninyi mwasema, kama tungeishi siku za baba zetu, tusingekuwa tumeshiriki

pamoja nao kumwaga damu za manabii. 31 Kwa hiyo mwajishuhudia wenye we kwamba ninyi ni watoto wa hao waliowaua manabii. 32 Pia ninyi mnakamilishia kujaza sehemu inayostahili dhambi ya baba zenu. 33 Enyi nyoka, wana wa vipiribao, kwa namna gani mtaikwepa hukumu ya jehanamu? (Geenna g1067) 34 Kwahiyoo, tazama, nawatuma kwenu manabii, watu wenye hekima, na waandishi. Baadhi yao mtawaua na kuwasulibisha.

Na baadhi yao mtawachapa ndani ya masinagogi yenu na kuwafukuza kutoka mji mmoja hadi mwininge. 35 Matokeo ni kwamba juu yenu patatokea damu zote za wenye haki zilizomwagwa duniani, kuanzia damu ya Habili mwenye haki hadi kwa damu ya Zakaria mwana wa Barakia, mliye muua kati ya patakatifu na madhababu.

36 Kweli, nawaambieni, mambo haya yote yatakipata kizizi hiki. 37 Yerusalem, Yerusalem, wewe unayewaua manabii na kuwapiga mawe wale ambaao wanatumwa kwako! mara ngapi nimewakusanya watoto wako pamoja kama vile kuku awakusanyavyo vifaranga wake chini ya mbawa zake, lakini haukukubali! 38 Tazama, nyumba yako imebaki ukiwa. 39 Nami nakuambia, Kuanzia sasa na kuendelea hautaniona, hadi utakaposema, 'Amebarikiwa ye ye ajaye kwa jina la Bwana.'"

24 Yesu alitoka hekaluni na kwenda zake. Wanafunzi wake walimwendea na kumuonesha majengo ya hekalu. 2 Laikni alijibui na kuwaambia, "Je, hamuyaoni mambo haya yote? Kweli nawaambia, hakuna jiwe litalobaki juu ya lingine bila kubomolewa." 3 Na alipokaa katika Mlima wa Mizeituni, wanafunzi wake walimwendea kwa faragha na kusema, "Tuambie, mambo haya yatatokea lini? Kitu gani kitakuwa dalili ya kuja kwako na mwisho wa ulimwengu?" (aiōn g165) 4 Yesu alijibui na kuwaambia, "Iweni makini kwamba asije mtu akawapotosha. 5 Kwa kuwa wengi watakuja kwa jina langu. Watasema, 'Mimi ndiye Kristo', na watawOTOSHA wengi. 6 Mtasikia vita na taarifa za vita. Angalieni msije mkawa na wasiwasu, kwa kuwa mambo haya hayabudi kutokea; lakini ule mwisho utakuwa bado. 7 Kwa kuwa taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na matetemeko ya ardhii katika sehemu mbalimbali. 8 Lakini mambo haya yote ni mwanzo tu wa uchungu wa kujifungua. 9 Ndipo watawatoa kwa ajili ya mateso na kuwaua. Mtachukiwa na mataifa yote kwa sababu ya jina langu. 10 Ndipo wengi watajikwaa na kusalitiana na watachukiana wenye we kwa wenye. 11 Manabii wengi wa uongo watatokea na kuwadanganya wengi. 12 Kwa sababu uovu utaongezeka, upendo wa wengi utapoa. 13 Lakini atakaye vumilia mpaka mwisho, ataokolewa. 14 Hii Injili ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu mzima kama ushuhuda kwa mataifa yote. Na ndipo ule mwisho utafika. 15 Kwa hiyo, mtakapoona chukizo la uharibifu, liilosemwa na nabii Danieli limesimama mahali patakatifu [asomaye na afahamu]. 16 ndipo walioko Yuda wakimbile milimani. 17 Na yule aliyejuu ya paa la nyumba asiweze kuteremka chini kuchukua kitu chochote kutoka

ndani ya nyumba yake, **18** naye aliyeo shambani asirudi kuchukua vazi lake. **19** Lakini ole wao amba wana mtoto na wale amba wananyonyesha katika siku hizo! **20** Ombeni kwamba kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi, wala siku ya sabato. **21** Kwa kuwa kutakuwa na dhiki kuu, ambayo hajawahi kuwapo tangu kuumbwa kwa ulimwengu hadi sasa, na wala haitakuwapo tena. **22** Kama siku hizo zisingefupishwa, hakuna ambaye angeokoka. Lakini kwa sababu ya wateule, siku hizo zitafupishwa. **23** Kisha ikiwa mtu yejote atawaambia 'Tazama, Kristo yuko hapa! au, 'Kristo yuko kule' msiamini maneno hayo. **24** Kwa kuwa Makristo wa uongo na manabii wa uongo watakuja na kuonesha ishara kubwa na maajabu, kwa kusudi la kupotosha, kama ingwezekana hata na wateule. **25** Tazameni, nimewatahadharisha kabla ya mambo hayo kutokeea. **26** Kwa hiyo, ikiwa watawaambia, "Kristo yuko jangwani," msiente huko jangwani. Au, 'Tazameni, yuko ndani ya nyumba,' msiamini maneno hayo. **27** Kama vile radi inavyomulika kutokeea mashariki na kuangaza hadi magharibi, ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu. **28** Popote ulipo mzoga, huko ndiko tai wakusanyikapo. **29** Lakini mara baada ya dhiki kuu ya siku zile, Jua litatiiva giza, mwezi hautatoo mwanga wake, nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbinguni zitatikisika. **30** Ndipo ishara ya Mwana wa Adamu itaonekana angani, na makabila yote ya dunia wataomboleza. Watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu ya angani kwa nguvu na utukufu mkuu. **31** Atawatuma malaika wake kwa sauti kuu ya tarumbeta, nao watawakusanya pamoja wateule wake kutoka pande nne za dunia, kutoka mwisho mmoja wa mbingu hadi mwininge. **32** Jifunzeni somo kutokana na mti mtini. Mara tu tawi linapochipuka na kutoa majani, mnajua kwamba kiangazi kinakaribia. **33** Hivyo pia, mtakapoona mambo haya yote, mnapaswa kujua kwamba amekaribia, karibu na malango. **34** Kweli nawaambia, kizazi hiki hakitapita, hadi mambo yote haya yatakuwa yametokea. **35** Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe. **36** Lakini kuhusu siku ile na saa hakuna mtu ajuaye, hata malaika wa mbinguni, wala Mwana, bali Baba peke yake. **37** Kama vile iliyokuwa katika siku za Nuhu, ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu. **38** Kwa kuwa katika siku hizo kabla ya gharika watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa hadi siku ile ambayo Nuhu alilingia katika safina, **39** na hawakujua kitu chocohate hadi gharika ilipokuja na kuwasomba wote - ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu. **40** Ndipo watu wawili watakuwa shambani- mmoja atachukuliwa, na mmoja ataachwa nyuma. **41** Wanawake wawili watakuwa wanasaaga pamoja - mmoja atachukuliwa, na mmoja atabaki. **42** Kwa hiyo, kuweni macho kwa sababu hamjui ni siku gani ambayo atakuja Bwana wenu. **43** Lakini mjue kwamba, ikiwa bwana mwenye nyumba angejua ni saa ipi ambayo mwizi angekuja, angekesha na asingerhusu nyumba yake kuvamiwa. **44** Kwa hiyo, pia mnapaswa

kuwa tayari, kwa kuwa Mwana wa Adamu atakuja katika mtumwa mwenye akili, ambaye bwana wake amempa madaraka juu ya walio katika nyumba yake, ili awape chakula kwa wakati unaofaa? **45** Amebarikiwa mtumishi huyo, ambaye bwana wake atamkuta akifanya hivyo wakati ajapo. **47** Kweli nawaambia kwamba bwana atamweka juu ya kila kitu kilicho chake. **48** Lakini kama mtumwa mwovu akisema moyoni mwake, 'Bwana wangu amekawia,' **49** na akaanza kuwapiga watumishi wake, na akala na kulewa vileo, **50** Bwana wa mtumwa huyo atakuja katika siku ambayo haitaraji, na katika saa ambayo hajui. **51** Bwana wake atamkata vipande viwili na kumweka katika nafasi moja sawa na wanafiki, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.

25 Ndipo ufalme wa mbinguni utafananishwa na wanawali kumi waliochukua taa zao na kuondoka kwenda kumpokea bwana harusi. **2** Watano mionganoni mwao walikuwa wapumbavu na watano wengine walikuwa werevu. **3** Wanawali wapumbavu walipochukua taa zao, hawakuchukua mafuta yoyote. **4** Bali wanawali welevu walichukua vyombo vyene mafuta pamoja na taa zao. **5** Sasa wakati bwana harusi amechelewa kufika, wote walishikwa usingizi na wakalala. **6** Lakini wakati wa usiku wa manane kulikuwa na yowe, 'Tazama, bwana harusi! Tokeni nje mkampokee.' **7** Ndipo hao wanawali waliamka wote na kuwashaa taa zao. **8** Wale wapumbavu waliwaambia wale welevu, 'Mtupatие sehemu ya mafuta yenu kwa sababu taa zetu zinazimika.' **9** Lakini wale welevu walijibuu na kuwaambia, 'Kwa kuwa hayatatusha sisi na ninyi, badala yake nendeni kwa wanaouza mjinunulie kiasi kwa ajili yenu.' **10** Wakati wameenda huko kununua, Bwana harusi alifika, na wote waliokuwa tayari walienda naye kwenye sherehe ya harusi, na mlango ulifungwa. **11** Baadaye wale wanawali wengine pia walifika na kusema, 'Bwana, bwana, tufungulie.' **12** Lakini alijibu na kusema, 'Kweli nawaambia, Mimi siwaju.' **13** Kwa hiyo angalieni, kwa kuwa hamjui siku au saa. **14** Kwa kuwa ni sawa na mtu alipotaka kusafiri kwenda nchi nyininge. Aliwaita watumwa wake na kuwakabidhi utajiri wake. **15** Mmoja wao alimpatia talanta tano, mwininge alimpa mbili, na yule mwininge alimpa talanta moja. Kila mmoja alipokea kiasi kulingana na uwezo wake, na yule mtu alisafari kwenda zake. **16** Mapema yule aliyepokea talanta tano alienda kuziwekeza, na kuzalisha talanta zingine tano. **17** Vilevile yule aliyepokea talanta mbili, alizalisha zingine mbili. **18** Lakini mtumwa aliyepokea talanta moja, alienda zake, akachimba shimo ardhini, na kuificha fedha ya bwana wake. **19** Na baada ya muda mrefu, bwana wa watumwa hao alirudi na kutengeneza mahesabu nao. **20** Yule mtumwa aliyepokea talanta tano alikuja na kuleta talanta zingine tano, akasema, 'Bwana, ulinipa talanta tano. Tazama, nimepata faida ya talanta zingine tano.' **21** Bwana wake alimwambia, 'Hongera, mtumwa mzuri na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa

vitu vidogo. Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia katika furaha ya bwana wako.' 22 Mtumwa aliyepokea talanta mbili alikuja na kusema, 'Bwana, ulinipa talanta mbili. Tazama, nimepata faida ya talanta zingine mbili,' 23 Bwana wake alimwambia, 'Hongera, mtumwa mzuri na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache. Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia katika furaha ya bwana wako.' 24 Baadaye mtumwa aliyepokea talanta moja alikuja na kusema, 'Bwana, najua kuwa wewe ni mtu mkali. Unachuma mahali ambapo hukupanda, na unavuna mahali ambapo hukusia. 25 Mimi niliogopa, nikaenda zangu na kuificha talanta yako katika udongo. Tazama, unayo hapa ile ilio yako.' 26 Lakini bwana wake alijibu na kusema, 'Wewe mtumwa mwovu na mzembe, ulijua kwamba ninachuma mahali ambapo sijapanda na kuvuna mahali ambapo sikusia. 27 Kwahiyu ulipaswa kuwapa fedha yangu watu wa benki, na wakati wa kurudi kwangu ningejipokea ile yangu pamoja na faida. 28 Kwa hiyo mynyang'anyeni hiyo talanta na mpeni yule mtumwa aliye na talanta kumi. 29 Kila mtu aliye nacho, ataongezewa zaidi-hata kwa kuzidishiwa sana. Lakini kwa yejote asiye na kitu, hata alichoo nacho atanyang'anywa. 30 Mtupeni nje gizani huyo mtumwa asiyefaa, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.' 31 Wakati Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake, na malaika wote pamoja naye, ndipo atakapokaa juu ya kiti chake cha utukufu. 32 Mataifa yote yatakusanyika mbele zake, naye atawatenganisha watu, kama vile mchungaji anavyowatenganisha kondoo na mbuzi. 33 Atawaweka kondoo mkono wake wa kuume, bali mbuzi atawaweka mkono wa kushoto. 34 Kisha mfalme atawaambia wale walio mkono wake wa kulia, 'Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme ulioandalialiwa kwa ajili yenu tangu kuweka msingi wa ulimwengu. 35 Kwa kuwa nilikuwa na njaa na mlinipa chakula; Nilikuwa mgeni na mlinikaribisha; 36 Nilikuwa uchi, na mlinivika nguo; Nilikuwa mgonjwa na mkanitunza; Nilikuwa kifungoni na mkanijia.' 37 Ndipo wenyewe haki watamjibu na kumwambia, 'Bwana, lini tulikuona ukiwa na njaa, na kukulisha? Au una kiu na tukakupa maji?' 38 Na lini tulikuona ukiwa mgeni, na tukakukaribisha? Au ukiwa uchi na tukakuvisha nguo? 39 Na lini tulikuona ukiwa mgonjwa, au katika kifungo, na tukakujia? 40 Na mfalme atawajibu na kuwaambia, 'Kweli nawaambia, mlilotenda hapa kwa mmoja wa ndugu zangu wadogo, mlinitendea mimi.' 41 Ndipo atawaambia hao walio mkono wake wa kushoto, 'Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, nendeni katika moto wa milele ulioandalialiwa kwa ajili ya shetani na malaika zake, (aiōnios g166) 42 kwa sababu nilikuwa na njaa lakini hamkunipa chakula; Nilikuwa na kiu lakini hamkunipa maji; 43 Nilikuwa mgeni lakini hamkunikaribisha; nikija uchi lakini hamkunipa mavazi; nikija mgonjwa na nikija kifungoni, lakini hamkunitunza.' 44 Ndipo wao pia watamjibu na kusema, 'Bwana, lini tulikuona ukiwa na njaa, au una kiu, au u mgeni, au ukiwa uchi, au ukiwa mgonjwa, au ukiwa

mfungwa, na hatukuhudumia? 45 Kisha atawajibu na kusema, 'Kweli nawaambia, kile ambacho hamkutenda kwa mmoja wa hawa wadogo, hamkunitendea mimi.' 46 Hava watakwendwa katika adhabu ya milele bali wenye haki katika uzima wa milele." (aiōnios g166)

26 Wakati Yesu alipomaliza kusema maneno yote hayo, aliwaambia wanafunzi wake, 2 "Mnajua kwamba baada ya siku mbili kutakuwa na sikuu ya pasaka, na mwana wa Adamu atatolewa ili asulibiwa." 3 Baadaye wakuu wa makuhani na wazee wa watu walikutana pamoja katika makao ya Kuhani Mkuu, aliye kuwa anaitha Kayafa. 4 Kwa pamoja walipanga njama ya kumkamata Yesu kwa siri na kumuua. 5 Kwa kuwa walisema, "Isifanyike wakati wa sikuu, kusudi isije ikazuka ghasia mionganii mwa watu." 6 Wakati Yesu alipokuwa Bethania katika nyumba ya Simoni mkoma, 7 alipokuwa amejenyioosha mezani, mwanamke mmoja alikuja kwake akiwa amebeba mkebe wa alabasta iliyokuwa na mafuta yene thamani kubwa, na aliyamimina juu ya kichwa chake. 8 Lakini wanafunzi wake walipoona jambo hilo, walichukia na kusema, "Nini sababu ya hasara hii?" 9 Haya yangeweza kuuzwa kwa kiasi kikubwa na kupewa maskini." 10 Lakini Yesu, akiwa ana jili, aliwaambia, "Kwa nini mnamsumbua mwanamke huyu? Kwa kuwa amefanya kitu kizuri kwangu. 11 Masikini mnao siku zote, lakini hamtakuwa pamoja nami daima. 12 Kwa sababu alipomimina mafuta haya juu ya mwili wangu, alifanya hivyo kwa ajili ya maziko yangu. 13 Kweli nawaambieni, popote Injilli hii itakopohibirwa katika ulimwengu mzima, kitendo alichofanya huyu mwanamke, pia kitakuwa kinasemwa kwa ajili ya kumkumbuka." 14 Ndipo mmoja wa wale Kumi na wawili, aliyetiwa Yuda Iskariote, alienda kwa wakuu wa makuhani 15 na kusema, "Mtanipatia nini nikimsaliti?" Wakampimia Yuda vipande thelathini nya fedha. 16 Tangu muda huo alitafuta nafasi ya kumsaliti. 17 Hata siku ya kwanza ya mikate isiyotiwa chachu, wanafunzi walimwendea Yesu na kusema, "Wapi unataka tukuandalie ule chakula cha Pasaka?" 18 Akawambia, "Nendeni injini kwa mtu fulani na mwambieni, Mwalimu anasema, "Muda wangu umekaribia. Nitaitimiza Pasaka pamoja na wanafunzi wangu katika nyumba yako." 19 Wanafunzi walifanya kama Yesu alivyowaagiza, na waliandaa chakula cha Pasaka. 20 Ilipofika jioni, aliketi kula chakula pamoja na wale wanafunzi Kumi na Wawili. 21 Walipokuwa wanakula chakula, alisema, "Kweli nawaambia kwamba mmoja wenu atanisaliti." 22 Walihuzuni sana, na kila mmoja alianza kumuuliza, "Je, hakika siyo mimi, Bwana?" 23 Akawajibu, "Yule ambaye anachovya mkono wake pamoja nami katika bakuli ndiye atakaye nisaliti. 24 Mwana wa Adamu ataondoka, kama alivoandikiwa. Lakini ole wake mtu ambaye atamsaliti Mwana wa Adamu! Ingekuwa vizuri kwa mtu huyo kama asingezaaliwa." 25 Yuda, ambaye angemsaliti alisema, "Je!, Ni mimi Rabi?" Yesu akamwambia, "Umesema jambo hilo wewe mwenywewe." 26 Walipokuwa wakila chakula, Yesu aliuittwaa mkate, akaubariki, na kuumega.

Akawapa wanafunzi wake akisema, "Chukueni, mle. Huu akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, na kumkata sikio ni mwili wangu." 27 Akatwaa kikombe na kushukuru, lake. 52 Ndipo Yesu akamwambia, rudisha upanga akawapa na kusema, "Kunyweni wote katika hiki. 28 wako pale ulipoutoa, kwa kuwa wote watumiao upanga Kwa kuwa hii ni damu ya agano langu, inayomwagua wataangamizwa kwa upanga. 53 Mnadhani kuwa siwezi kwa ajili ya wengi kwa msamaha wa dhambi. 29 Lakini kumwita Baba yangu, naye akanitumia majeshi zaidi ya nawaambieni, sitakunywa tena matunda ya mzabibu huu, kumi na mawili ya malaika? 54 Lakini basi jinsi gani hadi siku ile nitakapokunywa mpya pamoja nanyi katika maandiko yangeweza kutimizwa, hivi ndivyo inapasa ufalme wa Baba yangu." 30 Walipokuwa wameimaliza kutokea?" 55 Wakati huo Yesu akaumbia umati, "Je! kuimba wimbo, walitoka kwenda Mlima wa Mizeituni. 31 Mmekuja na mapanga na marungu kunikamata kama Kisha Yesu aliwaambia, "Usiku huu ninyi nyote mtajikwaa mnyang'anyi? Kila siku nilikaa hekaluni nikufundisha, kwa sababu yangu, kwa kuwa imeandikwa, Nitampiga na hamkunishika! 56 Lakini yote haya yametendeka ili mchungaji na kondoo wa kundi watatawanyika. 32 Maandiko ya manabii yatimie." Ndipo wanafunzi wake Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda wakamwacha na kukimbia. 57 Wale waliomkamata Yesu Galilaya." 33 Lakini Petro alimwambia, "Hata kama wote alimpeleka kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, mahali ambapo watakukataa kwa sababu ya mambo yatakayokupata, waandishi na wazee walikuwa wamekusanya pamoja. mimi sitakukataa." 34 Yesu akamjibu, "kweli nakuambia, 58 Lakini Petro alimfuata nyuma kwa mbali hadi katika usiku huu kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu." 35 ukumbi wa Kuhani Mkuu. Aliingia ndani na kukaa pamoja Petro akamwambia, "hata kama ingenipasa kufa na wewe, na walini aone kitakachotokea. 59 Basi wakuu wa sitakukana." Na wanafunzi wengine wote wakasema vivyo makuhani na Baraza lote walikuwa wakitafuta ushahidi wa hivyo. 36 Baadaye Yesu alienda nao mahali panapoitwa uongo dhidi ya Yesu, kusudi wapate kumuua. 60 Ingawa Gethsemane na aliwaambia wanafunzi wake, "Kaeni hapa walijitokeza mashahidi wengi, Lakini hawakupata sababu wakati nikienda huko na kuomba." 37 Akamchukua Petro yoyote. Lakini baadaye mashahidi wawili walijitokeza na wana wawili wa Zebedayo na akaanza kuhuzunika mbele 61 na kusema, "Mtu huyu alisema, "Naweza na kusononeka. 38 Kisha aliwaambia, "Roho yangu kulivunja hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku ina huzuni kubwa sana, hata kiasi cha kufa. Bakini tatu." 62 Kuhani Mkuu alisimama na kumwuliza, "Hauwezi hapa na mkeshe pamoja nami." 39 Akenda mbele kujibu? Hawa wanakushuhudia nini dhidi yako?" 63 Lakini kidogo, akaanguka kifudifudi, na kuomba. Akasema, "Baba Yesu alikaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia, "Kama yangu, kama inawezekana, kikombe hiki kiniepuke. Isiwe Mungu aishivyo, nakuamuru utwambie, kama wewe ni kama ninavutaka mimi, bali kama utakavyo wewe." 40 Kristo, Mwana wa Mungu." 64 Yesu akamjibu, "Wewe Akawaendea wanafunzi na akawakuta wamelala usingizi, mwenyewe umesema jambo hilo. Lakini nakuambia, na akamwambia Petro, "Kwa nini hamkuweza kukesha toka sasa na kuendelea utamwona Mwana wa Adamu nami kwa saa moja? 41 Kesheni na kuomba kusudi ameketi mkono wa kulia wenye Nguvu, na akija katika msiingi majoribuni. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu." 42 mawingu ya mbinguni." 65 Ndipo Kuhani Mkuu alirara Akaenda zake mara ya pili na kuomba, akasema, "Baba mavazi yake na kusema, "Amekfur! Je, twahitaji tena yangu, kama jambo hili haliwezi kuepukika na ni lazima ushahidi wa nini? Angalia, tayari mmesikia akikufuru. nikinywee kikombe hiki, mapenzi yako yatimizwe." 43 66 Je! Mnawaza nini? Wakajibu na kusema, "Anastahili Akarudi tena na kuwakuta wamelala usingizi, kwa kuwa kifo." 67 Kisha walimtemea mate usoni na kumpiga ngumi, macho yao yalikuwa mazito. 44 Kisha akawaacha tena na kumchapa makofii kwa mikono yao, 68 na kusema, akaenda zake. Akaomba mara ya tatu akisema maneno "Tutabirie, wewe Kristo. Ni nani amekuchapa?" 69 Wakati yaleyale. 45 Baadaye Yesu aliwaendea wanafunzi wake na huo Petro alikuwa amekaa nje katika ukumbi, na mtumishi kuwaambia, "Bado mmelala tu na kujipumzisha? Tazameni, wa kike alimwendea na kusema, "Wewe pia ulikuwa saa imekaribia, na Mwana wa Adamu anasalitwa mikononi pamoja na Yesu wa Gallilaya." 70 Lakini alikana mbele mwa wenye dhambi. 46 Amkeni, tuondoke. Tazama, yule yao wote, akisema, Sijui kitu unachosema." 71 Alipoenda anaye nisaliti amekaribia." 47 Wakati alipokuwa bado nje ya lango, mtumishi mwingine wa kike alimwonda na anaonega, Yuda mmoja wa wale Kumi na Wawili, akafika. kuwaambia waliokuwepo hapo, "Mtu huyu pia alikuwa Kundi kubwa lilifika pamoja naye likitokea kwa wakuu pamoja na Yesu wa Nazareti." 72 Akakana tena kwa kiapo, wa makuhani na wazee wa watu. Walikuja na mapanga "Mimi simjui mtu huyu." 73 Muda mfupi baadaye, wale na marungu. 48 Tena mtu aliyekusudia kumsaliti Yesu waliokuwa wamesimama karibu, walimwendea na kusema alikuwa amewapa ishara, akisema, "Yule nitakayembusu, na Petro, "Kwa hakika wewe pia ni mmoja wao, kwa kuwa ndiye yeeye. Mkatameti." 49 Mara hiyo alikuwa kwa Yesu hata lafudhi yako inaonesha." 74 Ndipo allanza kulaani na na kusema, "Salamu, Mwalimu!" Na akambusu. 50 Yesu kuapa, "Mimi simfahamu mtu huyu," na mara hiyo jogoo akamwambia, "Rafiki, lifanye lile ambalo limekuleta." Ndipo akawika. 75 Petro alikumbuka maneno aliyombiwa na wakaja, na kumnyooshea mikono Yesu, na kumkamata. Yesu, "Kabla jogoo hajawika utanikana mara tatu."

51 Tazama, mtu mmoja aliyekuwa pamoja na Yesu, alinyosha mikono wake, akachomoa upanga wake, na **27** Muda wa asubuhi ulipofika, wakuu wote wa makuhani na wazee wa watu walikula njama dhidi ya

Yesu wapate kumuua. 2 Walimfunga, walimwongoza, na nguo zake na kumvika kanzu ya rangi nyekundu. 29 kumfikisha kwa Liwali Pilato. 3 Kisha wakati Yuda, ambaye Kisha wakatengeneza taji ya miiba na kuiweka juu ya alikuwa amemsaliti, aliona kwamba Yesu amekwisha kichwa chake, na walimwekeea mwanzu katika mkono wake kuhukumiwa, alijuta na kurudisha vipande thelathini vya wa kuume. Walipiga magoti mbele yake na kumkejeri, fedha kwa mkuu wa makuhani na wazee, 4 na akasema, wakisema, "Salamu, Mfalme wa Wayahudi?" 30 Na "Nimefanya dhambi kwa kuisaliti damu isio na hatia." walimtemea mate, na walitwaa mwanzu na kumpiga Lakini wakajibu, "Inatuhusu nini sisii? Yaangalie hayo kichwani. 31 Wakati walipokuwa wakimkejeri, walimvua ile mwenyewe." 5 Kisha alivirusha chini vile vipande vya kanzu na kumvika nguo zake, na kumwongoza kwenda fedha katika hekalu, na kuondoka zake na kujinyyonga kumsilibisha. 32 Walipotoka nje, walimwona mtu kutoka mwenyewe. 6 Mkuu wa makuhani alivichukua vile vipande Krene jina lake Simeoni, ambaye walimlazimisha kwenda nya fedha na kusema, "Si halali kuiweka fedha hii katika nao ili apate kuubeba msalaba wake. 33 Walipofika mahali hazina, kwa sababu ni gharama ya damu." 7 Walijadiliana paitwapo Galigotha, maana yake, "Eneo la fuvu la Kichwa." kwa pamoja na fedha ikatumika kununulia shamba la 34 Walimpa siki iliyochanganywa na nyongo anywe. Lakini mfinyazi la kuzika wageni. 8 Kwa sababu hii shamba alipoionja, hakuweza kuinywa. 35 Wakati walipokuwa hilo limekuwa likiitia, "Shamba la damu" hadi leo hii. 9 wamemsilibisha, waligawana mavazi yake kwa kupiga Kisha lile neno lilokwua limenenwa na nabii Yeremia kura. 36 Na waliketi na kumwangalia. 37 Juu ya kichwa lilitimia, kusema, "Walitwaa vipande thelathini vya fedha, chake waliweka mashitaka dhidi yake yakisomeka, "Huyu gharama iliyopangwa na watu wa Israel kwa ajili yake, ni Yesu, mfalme wa Wayahudi." 38 Wanyang'anyi wawili 10 na walitumia kwa shamba la mfinyanzi, kama Bwana walisilibiwa pamoja naye, mmoja upande wa kulia wake alivyokuwa amenielekeza." 11 Sasa Yesu alisimama na mwingine wa kushoto. 39 Wale waliokuwa wakipita mbele ya liwali, na liwali akamwuliza, "Je! Wewe ni walimdhihaki, wakikitisa vichwa vyao 40 na kusema, mfalme wa Wayahudi?" Yesu alimjibu, "Wewe wasema "Wewe uliyekuwa unataka kuliharibu hekalu na kulijenga hivyo." 12 Lakini wakati aliposhitakiwa na wakuu wa katika siku tatu, jikoe mwenyewe! Kama ni Mwana makuhani na wazee, hakujibu chochote. 13 Kisha Pilato wa Mungu, shuka chini uteke msalabani!" 41 Katika alimwambia, "Hujayasikia mashitaka yote dhidi yako?" hali ile ile wakuu wa makuhani walikuwa wakimkashifu, 14 Lakini hakumjibu hata neno moja, hivyo liwali alijawa pamoja na waandishi na wazee, na kusema, 42 "Aliokoa na mshangao. 15 Sasa katika sikuu ilikuwa desturi ya wengine, lakini hawezi kujikooa mwenyewe. Yeye ni liwali kumfungua mfungwa mmoja anayechaguliwa na Mfalme wa Wayahudi. Na ashuke chini toka msalabani, umati. 16 Wakati huo walikuwa na mfungwa sugu jina ndipo tutakapomwamini. 43 Alimtumaini Mungu. Acha lake Baraba. 17 Hivyo wakati walipokuwa wamekusanyika Mungu amwokoe sasa kama anataka, kwa sababu pamoja, Pilato aliwaluliza, "Ni nani mnataka tumfungue alisema, 'Mimi ni Mwana wa Mungu.'" 44 Na wale kwa ajili yenu?" Baraba au Yesu anayeyitwa Kristo?" 18 wanyang'anyi waliokuwa wamesilibiwa pamoja naye pia Kwa sababu alijua kwamba wamekwisha kumkamata kwa walisema maneno ya kumdhihaki. 45 Sasa kutoka saa sababu ya chuki. 19 Wakati alipokuwa akiketi kwenye sita kikuluwa na giza katika nchi yote hadi saa tisa. 46 kiti chake cha hukumu, mke wake alimtumia neno na Ilipofika saa tisa, Yesu akalia kwa sauti kuu, "Eloi, Eloi, kusema, "Usitende jambo lolote kwa mtu huyo asiye lama thabakithan?" akimaanisha, "Mungu wangu, Mungu na hatia. Kwani nimeteswa mno hata leo katika ndoto wangu, kwa nini umeniacha?" 47 Wakati huo baadhi kwa sababu yake." 20 Ndipo wakuu wa makuhani na yao waliokuwa wamesimama pale waliskia, wakasema, wazee waliwashawishi makutano wamwombe Baraba, "Anamwita Eliya." 48 Mara moja mmoja wao alikimbia na Yesu auawee. 21 Liwali aliwaluliza, "Ni yupi kati ya kuchukua sifongo na kuijaza kinywaji kichungu, akiaweza wawili mnataka mimi nimwachie kwenu?" Walisema, juu ya mti na kumpa apate kunywa. 49 Nao waliosalia "Baraba." 22 Pilato akawaambia, "Nimtendee nini Yesu wakasema, "Mwacheneni peke yake, acheni tuone kama anayeyitwa Kristo?" Wote wakajibu, "Msulibishe" 23 Naye Eliya atakuja kumwokoa." 50 Kisha Yesu akalia tena kwa akasema, "Kwa nini, ni kosa gani ametenda?" Lakini sauti kuu na akitao roho yake. 51 Tazama, Pazia la walizidi kupaza sauti hata juu mno, "Msulibishe." 24 hekalu lilipasuka sehemu mbili kutokea juu hadi chini. Hivyo wakati Pilato alipoona hawezu kufanya lolote, lakini Na ardhii ikatetemeka na miamba ikapasuka vipande. badala yake vurugu zilikuwa zimeanza, alitwaa maji 52 Makaburi yalisfunguka, na mili ya watakatifu wengi akanawa mikono yake mbele ya umati, na kusema, "Mimi walipokuwa wamelala usingizi walifufuliwa. 53 Walitoka sina hatia juu ya damu ya mtu huyu asiye na hatia. kwenye makaburi baada ya ufufuo wake, walinginga mji Yaangalieni haya wenyewe." 25 Watu wote wakasema, mtakatifu, na wakaonekana na wengi. 54 Basi yule akida "Damu yake iwe juu yetu na watoto wetu." 26 Kisha na wale ambaio walikuwa wakimtzazama Yesu waliona akamfungulia Baraba kwao, lakini alimpiga mijeredi Yesu tetemeko na mambo yaliyokuwa yakitokea, walijawa na na kumkabidhi kwao kwenda kusulibiu. 27 Kisha askari woga sana na kusema, "Kweli huyu alikuwa Mwana wa wa liwali wakamchukua Yesu mpaka Praitorio na kundi Mungu." 55 Wanawake wengi waliokuwa wakimfuuta Yesu kubwa la maaskari wote wakamkusanyika. 28 Wakamvua kutoka Galilaya ili kumhudumia walikuwa pale wakitzazama

kutoka kwa mbali. **56** Miongini mwao walikuwa Mariamu Magdarena, Mariamu mama yake Yakobo na Joseph, na mtu tajiri kutoka Arimathayo, aliyeitwa Yusufu, ambaye pia alikuwa mwanafunzi wa Yesu. **58** Alimwendea Pilato na kuuomba mwili wa Yesu. Kisha Pilato aliajiga apate kupewa. **59** Yusufu aliechukua mwili akaufunga na nguo ya sufi safi, **60** na akaulaza katika kaburi jipya lake alilokuwa amelichonga mwambani. Kisha akavingirisha jiwe kubwa likafunika mlango wa kaburi na akaenda zake. **61** Mariamu Magdalena na Mariamu mwingine walikuwa pale, wamekaa kuelekea kaburi. **62** Siku iliyofuata ambayo ilikuwa siku baada ya maandalio, wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikusanyika pamoja kwa Pilato. **63** Wakamwambia, "Bwana, tunakumbuka kuwa wakati yule mdanganyifu alipokuwa hai, alisema, 'Baada ya siku tatu atafufuka tena.' **64** Kwahiyu, agiza kwamba kaburi lilindwe salama mpaka siku ya tatu. Vinginevyo, wanafunzi wake wanawenza kuja kumwiba na kusema kwa watu, 'Ameufufu kutoka wafu.' Na udanganyifu wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa kwanza." **65** Pilato akawaambia, "Chukueni walinzi. Nendeni mkafanye hali ya usalama kama muwezavyo." **66** Hivyo walikwenda na kufanya kaburi kuwa salama, jiwe liligongwa mhuri na kuweka walinzi.

28 Baadaye jioni siku ya Sabato, juu lilipokuwa likichwa kuelekea siku ya kwanza ya juma, Mariamu magadalena, na yule Mariam mwingine walikuja kuliona kaburi. **2** Tazama kulikuwa na tetemeko kubwa, kwa sababu malaika wa Bwana alishuka na kulivingirisha lile jiwe, kisha akalikalia. **3** Sura yake ilikuwa kama ya umeme, na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji. **4** Wale walinzi walijawa na hofu na kuwa kama wafu. **5** Yule malaika akawafafanulia wale wanawake akisema, "msiogope kwa maana najua kuwa mnamtufuta Yesu, aliyesulibiwa. **6** Hayupo hapa, lakini amefufuka kama alivyowaambia. Njooni muone mahali ambapo Bwana alilala. **7** Nendeni haraka mkawaambia wanafunzi wake, 'Ameufufu toka wafu, tazama amewatangulia Galilaya. Huko ndiko mtamwona.' Tazama mimi nimewaambia." **8** Wale wanawake walondoka pale kaburini haraka wakiwa na hofu na furaha kubwa, na wakakimbia kuwaambia wanafunzi wake. **9** Tazama Yesu akakutana nao na kusema, "Salamu."wale wanawake walikuja na kushika miguu yake, na kisha wakamwabudu. **10** Kisha Yesu akawaambia, "msiogope, nendeni mkawaambie ndugu zangu watangulie Galilaya. Huko wataniona. **11** Wakati wale wanawake walipokuwa wakienda, tazama baadhi ya walinzi walienda mjini na kuwaambia wakuu wa makuhani mambo yote yaliyokuwa yametokea. **12** Nao makuhani walipokuwa wamekutana na wazee na kulijadili jambo hilo pamoja nao, walitoa kiasi kikubwa cha pesa kwa wale askari **13** na kuwaambia, "Waambieni wengine kuwa, 'wanafunzi wa Yesu walikuja usiku wakauiba mwili wa

Yesu wakati sisi tulipokuwa tumelala.' **14** Kama taarifa hii mashaka yote." **15** Kwa hiyo wale askari wakazichukua zile pesa na kufanya kama walivyo kuwa wameelekeza. Habari hii ikaenea sana kwa Wayahudi na imekuwa hivyo hadi leo. **16** Lakini wale mitume kumi na mmoja walienda Galilaya, kwenye ule mlima aliokuwa amewaelekeza. **17** Nao walipomwona, walimwabudu. Lakini baadhi yao waliona shaka. **18** Yesu akaja kwao akawambia akisema, "Nimepewa mamlaka yote duniani na mbinguni. **19** Kwa hiyo enendeni mkwafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. Wabatizeni katika jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtatkatifu. **20** Wafundisheni kuyattii mambo yote niliyowaamuru, Na tazama, mimi niko pamoja nanyi daima, hata mpaka mwisho wa dunia. (aiōn g165)

Marko

1 Huu ni mwanzo wa injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu. **2** Kama ilivoandikwa na nabii Isaya, "Tazama, ninamtuma mjumbe wangu mbele yako, mmoja atakayetayarisha njia yako. **3** Sauti ya mtu aitaye nyikani, "Ikamilisheni njia ya Bwana; zinyosheni njia zake". **4** Yohana alikuja, akibatiza nyikani na kuhubiri ubatizo wa toba kwa msamaha wa dhambi. **5** Nchi yote ya Yudea na watu wote wa Yerusalem walikwenda kwake. Walikuwa wakibatizwa naye katika mto Yordani, wakiungama dhambi zao. **6** Yohana alikuwa anavaa vazi la manyoya ya ngamia na mkanda wa ngozi kiunoni mwake, na alikuwa anakula nzige na asali ya porini. **7** Alihubiri na kusema, "Uupo mmoja anakuja baada yangu mwenye nguvu zaidi kuliko mimi, na sina hadhi hata ya kuinama chini na kufungua kamba za viatu vyake. **8** Mimi niliwabatiza kwa maji, lakini yeje atawabatiza ninyi kwa Roho Mtakatifu." **9** Ilitokea katika siku hizo kwamba Yesu alikuja kutoka Nazareti ya Galilaya, na alibatizwa na Yohana katika mto Yordani. **10** Wakati Yesu alipoinuka kutoka majini, aliona mbingu zimegawanyika wazi na Roho akishuka chini juu yake kama njiwa. **11** Na sauti ilitoka mbinguni, "Wewe ni Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe." **12** Kisha mara moja Roho akamlazimisha kwenda nyikani. **13** Alikuwako nyikani siku arobaini, akijaribwi na Shetani. Alikuwa pamoja na wanyama wa mwituni, na malaika walimhudumia. **14** Sasa baada ya Yohana kukamatwa, Yesu alikuja Galilaya akitangaza injili ya Mungu, **15** akisema, "Muda umetimia, na ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuamini katika injili". **16** Na akipita kando ya bahari ya Galilaya, alimwona Simoni na Andrea ndugu wa Simoni wakitupa nyavu zao katika bahari, kwa kuwa walikuwa wavuvi. **17** Yesu aliwaambia, "Njoni, niifuteni, na nitawafanya wavuvi wa watu." **18** Na mara moja waliacha nyavu na wakamfuata. **19** Wakati Yesu alipotembea umbali kidogo, alimwona Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana ndugu yake; walikuwa kwenye mtumbwi wakitengeneza nyavu. **20** Mara aliwaita na wao walimwacha baba yao Zebedayo ndani ya mtumbwi na watumishi waliokodiwa, wakamfuata. **21** Na walipofika Kaperinaumu, siku ya Sabato, Yesu aliingia kwenye sinagogi na kufundisha. **22** Walilishangaa fundisho lake, kwa vile alikuwa akiwfundisha kama mtu ambaye ana mamlaka na siyo kama waandishi. **23** Wakati huo huo kulikuwa na mtu katika sinagogi lao aliyekuwa na roho mchafu, na alipiga kelele, **24** akisema, "Tuna nini cha kufanya na wewe, Yesu wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza? Nakujua u nani. Wewe ni Mtakatifu pekee wa Mungu!" **25** Yesu alimkemea pepo na kusema, "Nyamaza na utoke ndani yake!" **26** Na roho mchafu alimwangusha chini na akatoka kwake wakati akilia kwa sauti ya juu. **27** Na watu wote walishangaa, hivyo wakaulizana kila mmoja, "Hii ni nini? Fundisho jipyia lenye mamlaka? Hata huamuru pepo wachafu nao wanamtili!" **28** zimesamehewa' au kusema 'Simama, chukua kitanda

Na habari kuhusu yeje mara moja zikasambaa kila mahali ndani ya mkoaa wote wa Galilaya. **29** Na mara moja baada ya kutoka nje ya sinagogi, wallingia nyumbani mwa Simoni na Andrea wakiwa na Yakobo na Yohana. **30** Sasa mama mkwe wa Simoni alikuwa amelala mgonjwa wa homa, na mara moja walimwambia Yesu habari zake. **31** Hivyo alikuja, alimshika kwa mkono, na kumwinua juu; homa ikaondoka kwake, na akaanza kuwahudumia. **32** Jioni hiyo wakati jua limekwisha zama, walimleteea kwake wote waliokuwa wagonjwa, au waliopagawa na pepo. **33** Mji wote walikusanyika pamoja katika mlango. **34** Aliwaponya wengi waliokuwa wagonjwa wa magonjwa mbalimbali na kutoa pepo wengi, bali hakuruhusu pepo kuongea kwa sababu walimjua. **35** Aliamka asubuhi na mapema, wakati ilikuwa bado giza; aliondoka na kwenda mahali pa faragha na aliomba huko. **36** Simoni na wote waliokuwa pamoja naye walimtafuta. **37** Walimpata na wakamwambia, "Kila mmoja anakutafuta" **38** Aliwaambia, "Twendeni mahali pengine, nje katika miji inayozunguka, ili niweze kuhubiri huko pia. Ndiyo sababu nilikuja hapa." **39** Alikwenda akipita Galilaya yote, akihubiri katika masinagogi yao na kukemea pepo. **40** Mwenye ukoma mmoja alikuja kwake. Alikuwa akimsihi; alipiga magoti na alimwambia, "Kama unataka, waweza kunifanya niwe safi." **41** Akisukumwa na huruma, Yesu alinyosha mkono wake na kungusa, akimwambia, "Ninataka. Uwe msafi." **42** Mara moja ukoma ukamtoka, na alifanya kuwa safi. **43** Yesu akamwonya vikali na akamwambia aende mara moja, **44** Alimwambia, "Hakikisha housemi neno kwa yejote, lakini nenda, ujionyeshe kwa kuhani, na utee dhabihu kwa ajilli ya utakaso ambayo Musa aliagiza, kama ushuhudu kwo." **45** Lakini alikwenda na kuanza kumwambia kila mmoja na kueneza neno zaidi hata Yesu hakuweza tena kuingia mjinji kwa uhuru. Hivyo alikaa mahali pa faragha na watu walikuja kwake kutoka kila mahali.

2 Aliporudi Kaperinaumu baada ya siku chache, ilisikika kwamba alikuwa nyumbani. **2** Watu wengi sana walikuwa wamekusanyika pale na haikuwepo nafasi tena, hata ile ya pale mlangoni, na Yesu alisema neno kwao. **3** Kisha baadhi ya watu walikuja kwake waliomleta mtu aliyekuwa amepooza; watu wanne walikuwa wamembeba. **4** Wakati waliposhindwa kumkaribia kwa sababu ya umati wa watu, waliondoa paa juu ya mahali pale alipokuwa. Na walipokuwa wamekwishatoboa tundu, walishusha kitanda ambacho mtu aliyeooza alikuwa amelala. **5** Alipoiona imani yao, Yesu alimwambia mtu aliyeooza, "mwanangu, dhambi zako zimesamehewa." **6** Lakini baadhi ya waandishi wale waliokuwa wamekaa pale walijihoji miyoni mwao, **7** "Anawezaje mtu huyu kusema hivi? Anakufuru! Nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?" **8** Mara Yesu alijua rohoni ni jepesi zaidi kusema kwa mtu aliyeooza, 'Dhambi zako mamlaka? Hata huamuru pepo wachafu nao wanamtili!' **9** Lipi Aliwaambia, "Kwa nini mnafirkiri hivi miyoni mwenu? **9** Lipi ni jepesi zaidi kusema kwa mtu aliyeooza, 'Dhambi zako zimesamehewa' au kusema 'Simama, chukua kitanda

chako, na utembee?" 10 Lakini ili wapate kujua ya kuwa Mwana wa Adamu ana mamlaka ya kusamehe dhambi katika dunia, alimwambia yule aliyepooza, 11 "Nakuambia wewe, inuka, chukua mkeka wako, na uende nyumbani kwako." 12 Alisimama na mara moja akachukua mkeka hivyo wote walishangaa na walimpa Mungu utukufu, na 13 Alienda tena kando ya ziwa, na umati wote wa watu walikuja kwake, na akawafundisha. 14 Alipokuwa akipita alimwona Lawi mwana wa Alfayo ameketi kwenye sehemu ya kukusanya kodi na akamwambia, "Nifuate." Alisimama 15 Na wakati Yesu alipokuwa akipata chakula nyumba ya Lawi, wakusanya kodi wengi na watu wenye dhambi na kumfuata. 16 uliwaftu ukitokea Galilaya na Uyahudi na Wakati waandishi, amba walikuwa Mafarisayo, walipoona 17 wakati na Yerusalem na kutoka Idumaya na mbele ya Yorodani na 18 Wanafunzi wa Yohana Mafarisayo walikuwa wakifunga. Na baadhi ya watu walikuja kwake na kumwambia, "Kwa nini wanafunzi wa Yohana na mafarisayo hufunga, lakini wanafunzi wako hawafungi? 19 Yesu aliwaambia, "Je waliohuduria harusini wanaweza kufunga wakati bwana harusi bado akiwa pamoja nao? Kwa vyovyo bwana harusi akiwa bado yuko pamoja nao hawawezi kufunga." 20 Lakini siku zitakuja wakati bwana harusi atakapoondolewa 21 Hakuna mtu ashonaye kipande kipyta cha nguo kwenye vazi na 22 Hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba vikuukuu, vinginevyo divai itavipasuu viriba na vyote viwili divai na viriba vitapotea. Badala yake, weka divai mpya katika viriba vipyta." 23 Katika siku ya Sabato Yesu alipita kwenye baadhi ya mashamba, na wanafunzi wake walianza kuchukua baadhi ya masuke ya 24 Na Mafarisayo walimwambia, "Tazama, kwa nini wanafanya kitu ambacho ni kinyume cha sheria katika siku ya Sabato?" 25 Aliwaambia, "Hamkusoma kile alichofanya 26 Kama Shetani atainuka kinyume chake mwenyewe kuhani mkuu na akala mkate uliowekwa mbele—ambao 27 Lakini hakuna hata mmoja aezaye ilikuwa kinyume cha sheria kwa mtu yeote kula isipokuwa na watu waliokuwa pamoja naye?" 28 Kwa hiyo, Mwana wa Adamu ni Bwana, hata kwa 29 lakini yeoyote atakaye

3 Na tena aliingia ndani ya sinagogi na mle palikuwa na mtu mwenye mkono uliopooza. 2 Baadhi ya watu walikuwa wakimfuatilia kwa ukaribu kuona kama atamponya siku ya Sabato ili kwamba wamshitaki. 3 Yesu kwako." 4 Kisha akawaambia usimame katikati ya umati huu." 4 Kisha akawaambia hivyo wote walishangaa na walimpa Mungu utukufu, na 13 Alienda tena kando ya ziwa, na umati wote wa watu walibaki kimya. 5 Akawaangalia kwa hasira, akihuzunika kwa sababu ya ugumu wa mioyo yao, na akamwambia yule mtu, "Nyosha mkono wako". Akaunoosha na Yesu ya kumfuata. 6 Mafarisayo wakaenda nje na kumfuata. 7 Kisha Yesu, pamoja na wanafunzi na mara wakafanya njama pamoja na Maherode dhidi yake ili kumuua. 8 na kutoka jirani ya Tiro na Sidoni, umati mkubwa, uliposikia kila kitu wake, walienda baharini, na umati mkubwa wa watu wake, kwa kuwa walikuwa wengi nao walimuata. 9 Na aliwaambia alichokuwa anakifanya, walikuja kwake. 10 Kwa kuwa aliponya wengi, ili kila mtu aliyekuwa na pekee ndio wanamhitaji. Sikuja kuwaita watu wenye haki, mateso alikuwa na shauku ya kumfikia ili amguse. 11 lakini watu wenye dhambi." 11 Alienda juu ya mlima, na akawaita aliowaitaka, na Popote roho wachafu walipomwona, walianguka chini 12 Wanafunzi wa Yohana Popote roho wachafu walipomwona, walianguka chini mbele yake na kulia, na walisema, "Wewe ni Mwana wa 13 Alienda juu ya mlima, na akawaita aliowaitaka, na wakaenda kwake. 14 Akawachagua kumi na wawili mbele yake na kulia, na walisema, "Wewe ni Mwana wa Mungu". 15 na kuwa na mamlaka ya 16 Na akawachagua kumi na wawili: 17 Yakobo mwana wa kwao, na katika siku hizo wao watafunga. 21 Hakuna Zebedayo, na Yohana ndugu yake Yakobo, aliyepewa jina la Simoni, aliyempa jina la Petro, 18 na Andrea, 19 na Yuda mpasuko mbaya. 22 Hakuna mtu atiaye divai mpya Iskariote, ambaye atamsaliti. 20 Kisha alienda nyumbani, na umati wa watu wakaja pamoja tena, hata wasiweze na vyote viwili divai na viriba vitapotea. Badala yake, kula hata mkate. 21 Familia yake waliposikia habari 22 Waandishi waliokuja kutoka Yerusalem na kusema nao kwa mifano, "Jinsi gani Shetani aweza 23 Yesu aliwaita kwake na akili". 23 Yesu aliwaita kwake na kusema nao kwa mifano, "Jinsi gani Shetani? 24 Kama ufalme ukigawanyika wenywewe, 25 Kama nyumba na watu waliokuwa pamoja naye? 26 Jinsi alivyoenda ikigawanyika yenywewe, nyumba hiyo haiwezi kusimama. 27 Lakini hakuna hata mmoja aezaye makuhani—na aliwapa hata baadhi ya wale waliokuwa na kusema nao kwa mifano, "Amepagawa na Beelzebuli," na, "Kwa mtawala 28 Kwa hiyo, Mwana wa Adamu ni Bwana, hata kwa 29 lakini yeoyote atakaye

mkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa kamwe, bali ana hatia ya dhambi ya milele". (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Yesu alilisema hili kwa sababu walikuwa wakisema, "Ana roho chafu". 31 Kisha mama yake na ndugu zake walikuwa na kusimama nje. Wakamtuma mtu, kumwita. 32 Na umati wa watu uliokuwa umekaa karibu naye wakamwambia, "mama yako na ndugu zako wako nje, na wanakutafuta wewe". 33 Aliwajibu, "Ni nani mama yangu na ndugu zangu?" 34 Aliwaangalia waliokuwa wamekka wamemzunguka, na akasema, "Tazama, hawa ni mama zangu na ndugu zangu! 35 Yeyote afanyaye mapenzi ya Mungu, mtu huyo ni ndugu yangu, na dada yangu, na mama yangu".

4 Tena alianza kufundisha kandokando ya bahari. Na umati mkubwa ulikusanya ukamzunguka, akaingia ndani ya mtumbwi baharini, na kukaa. Umati wote walikuwa pemberi mwa bahari ufukweni. 2 Na akawafundisha mambo mengi kwa mifano, na akasema kwao kwa mafundisho yake. 3 Sikilizeni, mpanzi alienida kupanda. 4 Alipokuwa akipanda, baadhi ya mbegu zilianguka njiani, na ndege wakaja wakazila. 5 Mbegu zingine zilianguka kwenye mwamba, ambako hapakuwa na udongo mwingu. Mara zikanyauka, kwa sababu hazikuwa na udongo wakutosh. 6 Lakini jua lilipochomoza, zilinyauka, na kwa sababu hazikuwa na mzizi, zilikauka. 7 Mbegu zingine zilianguka katikati ya miiba. Miiba ilikua na ikazisonga, na hazikuzaa matunda yeyote. 8 Mbegu zingine zilianguka kwenye udongo mzuri na zikazaa matunda wakati zikukua na kuongezeka, zingine zilizaa mara thelathini zaidi, na zingine sitini, na zingine mia". 9 Na akasema, "Yeyote mwenye masikio ya kusikia, na asikie!" 10 Yesu alipokuwa peke yake, wale waliokuwa karibu naye na wale kumi na wawili walimuuliza kuhusu mifano. 11 Akasema kwao, "Kwenu mmepewa siri za ufalme wa Mungu. Lakini kwa walio nje kila kitu ni mifano, 12 ili wakitazama, ndio hutazama, lakini hawaoni, na kwa hiyo wanaposikia ndio husikia, lakini hawaelewii, amasivyo wangegeuka na Mungu angeliwasamehe." 13 Na akasema kwao, "Je hamuelewi mfano huu? Mtawezaje kuelewa mifano mingine? 14 Mpanzi alipanda neno. 15 Baadhi ni wale walioanguka pemberi mwa njia, mahali neno lilopandwa. Na walipolisikia, mara Shetani akaja na kulichukua neno ambalo lilipandwa ndani yao. 16 Na baadhi ni wale walipandwa juu ya mwamba, ambao, wanapolisikia neno, kwa haraka wanalipokea kwa furaha. 17 Na hawana mizizi yoyote ndani yao, lakini humvumilia kwa muda mfupi. Halafu tabu na masumbufu vinapokuja kwa sababu ya neno, mara hujikwaa. 18 Na wengine ni wale walipandwa katika miiba. Wanalisikia neno, 19 lakini masumbufu ya dunia, udanganyifu wa mali, na tamaa za mambo mengine, huwaingia na kulisonga neno, na linashindwa kuzaa matunda. (aiōn g165) 20 Kisha kuna wale ambao wamepandwa kwenye udongo mzuri. Wanalisikia neno na kulipokea na huzaa matunda: baadhi thelathini, na

baadhi sitini, na baadhi mia moja." 21 Yesu akawaambia, chini ya kikapu, au chini ya kitanda? Huileta ndani na kuiweka juu ya kiango. 22 Kwa kuwa hakuna chochote kilichojificha ambacho hakitajulikana, na hakuna siri ambayo haitawekwa wazi. 23 Akiwapo mwenye masikio ya kusikia, na asikie!" 24 Akawaambia, "Iweni makini kwa kile mnachokisikia, kwa kuwa kipimo mpimacho, ndicho mtakachopimiwa, na itaongezwa kwenu. 25 Kwa sababu yeeye aliyenacho, atapokea zaidi, na yule asiyenacho, kutoka kwake vitachukuliwa hata vile aliyonavyo." 26 Na akasema, "Ufalme wa Mungu umefananishwa na mtu aliyepanda mbegu katika udongo. 27 Alipolala usiku na kuamka asubuhi, na mbegu zikachipuka na kukua, ingawa hajui iliyotokea. 28 Dunia hutoa mbegu yenye; kwanza majani, halafu maua, halafu mbegu zilizo komaa. 29 Na wakati mbegu itakapokua imeiva mara hupeleka mundu, kwa sababu mavuno yamewadi." 30 Na akasema, "tuufananishe ufalme wa Mungu na kitu gani, au tutumie mfano gani kuelezea? 31 Ni kama mbegu ya haradali, ambapo ilipopandwa ni ndogo sana kuliko mbegu zote duniani. 32 Hata, wakati imepandwa, inakuana kuwa kubwa zaidi ya mimea yote ya bustani, na inafanya matawi makubwa, hata ndege wa mbinguni huweza kufanya viota vyao kwenye kivuli chake." 33 Kwa mifano mingi alifundisha na alisema neno kwao, kwa kadiri walivyoweza kuelewa, 34 na hakusema nao bila mifano. Lakini wakati alipokuwa peke yake, akaweelezea kila kitu wanafunzi wake. 35 Katika siku hiyo, wakati wa jioni ulipowadia, akasema kwao, "Twendeni upande wa pili". 36 Hivyo wakauacha umati, wakamchukua Yesu, wakati huo tayari alikuwa ndani ya mtumbwi. Mitumbwi mingine ilikuwa pamoa naye. 37 Na upepo mkali wa dhoruba na mawimbi yaliikuwa yakiingia ndani ya mtumbwi na mtumbwi tayali ulikuwa umejaa. 38 Lakini Yesu mwenyele aliikuwa kwenye shetri, amelala kwenye mto. Wakamwamsha, wakisema, "Mwalimu, haujali sisi tunakufa?" 39 Na akaamka, akaukemea upepo na akiambia bahari, "Iwe shwari, amani". Upepo ukakoma, na kulikuwa na utiliu mkubwa. 40 Na akasema kwao, "Kwa nini mnaogopa? Je hamnia imani bado?" 41 Walijawa na hofu kubwa ndani yao na wakasemezana wao kwa wao, "Huyu ni nani tena, kwa sababu hata upepo na bahari vya mtii?".

5 Walikuja mpaka upande mwininge wa bahari, katika mkooa wa Gerasi 2 Na ghafla wakati Yesu alipokuwa akitoka nje ya mtumbwi, mtu mwenye roho chafu alikuja kwake kutoka makaburini. 3 Mtu huyu aliali makaburini. Hakuna aliyweweza kumzuia zaidi, hakuna hata kwa minyororo. 4 Alikuwa amefungwa nyakati nyingi kwa pingu na minyororo. Aliikata minyororo na pingu zake zilivunjwa. Hakuna hata mmoja aliyejewa na nguvu za kumshinda. 5 Usiku na mchana akiwa makaburini na milimani, alilia na kujikata yeeye mwenyele kwa mawe makali. 6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alikimbilia kwake na kuinama mbele yake. 7 Alilia kwa sauti kuu, "Wataka nikufanyie nini,

Yesu, Mwana wa Mungu aliye Juu sana? Ninakusihii na alianguka chini mbele yake na kumwambia ukweli kwa Mungu mwenyewe, usinise.” 8 Kwa kuwa alikuwa wote. 34 Alisema kwake, “Binti, imani yako imekufanya amemwambia, “Mtoke mtu huyu, wewe roho mchafu.” 9 uwe mzima. Enenda kwa amani na uponywe kutoka Naye alimwuliza, “Jina lako ni nani?” Naye alimjibu, “Jina kwenye ugonjwa wako.” 35 Alipokuwa akizungumza, langu ni Legion, kwa kuwa tuko wengi.” 10 Alimsihii tena baadhi ya watu walikuwa kutoka kwa kiongozi wa Sinagogi, na tena asiwapeleke nje ya mkoaa. 11 Sasa kundi kubwa la wakisema, “Binti yako amekufa. Kwa nini kuendelea nguruwe lilikuwa likilishwa juu ya kilima, 12 nao walimshi, kumsumbuwa mwaliimu?” 36 Lakini Yesu aliposikia ambacho wakisema, “Tutume kwa nguruwe; tuingie ndani yao.” 13 walikisema, alimwambia kiongozi wa Sinagogi, “Usiogope. Hivyo aliwaruhusu; roho wachafu waliwatoka na kuingia Amini tu.” 37 Hakumruhusu ye yote kuongozana naye, ndani ya nguruwe, nao walikimbilia chini ya kilima mpaka nyumbani, aliona vurugu, kulia kwingi na kuomboleza. 38 Walikuwa nyumbani kwa kiongozi wa Sinagogi naye 14 Na wale waliokuwa wakiwalisha nguruwe walikimbilia alimkupi, aliwaambia, “Kwa nini mmesikitika na kwa nini Ndipo watu wengi walitoka kwenda kuona kilichotokea. 15 mnalia? Mtoto hajafa bali amelala.” 40 Walimcheka, lakini Ndipo walikuwa kwa Yesu na walimwona mtu aliye pagawa na pepo—aliyekuwa na Jeshi—amekaa chini, amevikwa, mama na wale waliokuwa pamoja naye, na alingia ndani na akiwa katika akili yake timamu, nao waliogopa. 16 alimokuwa mtoto. 41 Aliuchukua mkono wa mtoto na Wale waliokuwa wameona kilichotokea kwa mtu aliye kuwa kwamba aende pamoja naye. 17 Nao walianza kumsihii aondoke na kuhusu nguruwe. 18 Na alipokuwa akiingia ndani ya mtumbwi, mtu aliye kuwa amepagawa na mapepo alimsihii aliwaambia, “Talitha koum,” ambayo ni kusema, “Binti amepagawa na pepo waliwaambia kilichotokea kwake na pia kuhusu nguruwe. 19 Lakini hakumruhusu, aliwaambia, “Nenda nyumbani kwako na kwa kuhusu hili. Na aliwaambia wampaties yule binti chakula.

6 Na akaondoka hapo na kwenda mjini kwao, na wanafunzi wake wakamfuata. 2 Sabato ilipofika, alianza kufundisha katika Sinagogi. Watu wengi walimzikia na wakashangazwa. Wakasema, “Amepata wapi mafundisho haya?” “Ni hekima gani hii aliopewa?” “Anatendaje miujiza hii kwa mikono yake?” 3 “Je huyu si yule seremala, mwana wa Mariamu na ndugu yao kina Yakobo, Yose, Yuda na Simioni? Je dada zake si wanaishi papa hapa pamoja nasi?” Na hawakufurahishwa na Yesu. 4 Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima, isipokuwa katika mji wake na mionganoni mwa ndugu zake na nyumbani mwake.” 5 Hakuweza kutenda miujiza hapo, ila aliwawekea mikono wagonjwa wachache akawaponya. 6 Alishangazwa sana kwa sababu ya kutokumini kwao. Kisha alivitembelea vijiji vya jirani akifundisha. 7 Aliwaita wale wanafunzi kumi na wawili akaanza kuwatuma wawili wawili. Aliwapa mamlaka juu ya pepo wachafu, 8 na kuwaamuru wasichukue chocote wanapokwenda isipokuwa fimboto. Wasichukue mkate, wala mkoba, wala fedha kibindoni; 9 lakini wavae viatu, na siyo kanzu mbili. 10 Na akawaambia, “Nyumba yoyote mtakayointia, kaeni hapo mpaka mtakapoondoka. 11 Na mji wowote usipowapokea wala kuwasikiliza, ondokeni kwao, kung’uteni mavumbi ya miguu yenu, iwe ushuhuda kwao.” 12 Nao wakaenda wakitangaza watu watubu na kuacha dhambi zao. 13 Waliwafukuza pepo wengi, na waliwapaka mafuta wagonjwa na wakaponya. 14 Mfalme Herode aliposikia hayo, kwa kuwa jina la Yesu ilikuwa limejulikana sana. Baadhi walisema, “Yohana mbatizaji amefufuka na kwa sababu hiyo, hii nguvu ya miujiza inafanya kazi ndani yake.” 15 Baadhi yao walasema, “Huyu ni Eliya,” Bado wengine walasema,

"Huyu ni nabii, kama mmoja wa wale manabii wa zamani." makundi ya mamia kwa hamsini. **41** Kisha akachukua **16** Lakini Herode aliposikia haya akasema, "Yohana, mikate mitano na samaki wawili, na kutazama mbinguni, niliyemkata kichwa amefufuuliwa." **17** Maana Herode mwenyewe aliagiza Yohana akamatwe na alimfunga gerezani kwa sababu ya Herodia (mke wa kaka yake Filipo) kwa sababu ye ye aliwa amemuo. **18** Kwa maana Yohana alimwambia Herode, "Si halali kumuoa mke wa kaka yako." **19** Lakini Herodia alianza kumchukia na aliwa akitaka kumuua, lakini hakuweza, **20** maana Herode alimwogopa Yohana; alijua kwamba ni mwenye haki mtu mtakatifu, na alimwacha salama. Na alipoendelea kumsikiliza alihuzunika sana, lakini alifurahi kumsikiliza. **21** Hata ilipofika wakati mwafaka ikiwa imekaribia siku ya kuzaliwa Herode akawaandalia moafisa wake karamu, na makamanda, na viongozi wa Galilaya. **22** Ndipo binti wa Herode akaingia na kuchea mbele yao, akamfurahisha Herode na wageni walioketi wakati wa chakula cha jioni. **23** Akamwapia na kusema, "Niombe chochote unachotaka nami nitakupa." **24** Akatoka nje akamuliza mama yake, "Niombe nitakupa, hata nusu ya ufalme wangu." **25** Na Akasema, "Kichwa cha Yohana Mbatizaji." **26** Mfalme alisikitishwa sana, lakini kwa sababu ya kiapo chake na kwa ajili ya wageni, hakuweza kumkatalia ombi lake. **27** Hivyo, mfalme akatuma askari kati ya walini wake na kuwaagiza kwenda kumletea kichwa cha Yohana. Mlinzi alikwenda kumkata kichwa akiwa kifungoni. **28** Akakileta kichwa chake kwenye sahani na kumpatia binti, na binti akampa mama yake. **29** Na wanafunzi wake waliposikia hayo, walikwenda kuuchukua mwili wake wakaenda kuuzika kaburini. **30** Na mitume, walikusanya pamoja mbele ya Yesu, wakamweleza yote waliyofanya na waliyoyafundisha. **31** Naye akawaambia, "Njoo ni wenyewe mahali pa faragha na tupumzike kwa muda." Watu wengi walikuwa wanakuja na kuondoka, hata hawakupata nafasi ya kula. **32** Hivyo wakapanda mashua wakaenda mahali pa faragha peke yao. **33** Lakini waliwaona wakondoka na wengi wakawatambua, kwa pamoja walikimbia kwa miguu kutoka miji yote, nao wakafika kabla yao. **34** Walipofika pwani, aliona umati mkubwa na akawahurumia, kwa sababu walikuwa kama kondoo wasiokuwa na mchungaji. Na akaanza kuwafundisha mambo mengi. **35** Muda ulipoendelea sana, wanafunzi wakamjia wakamwambia, "Hapa ni mahali pa faragha na muda umeendelea. **36** Uwaage waende miji ya jirani na vijiji ili wakajinunulie chakula." **37** Lakini akawajibu akisema, "Wapeni ninyi chakula." Wakamwambia, "Tunaweza kwenda na kununua mikate yenye thamani ya dinari mia mbili na kuwapa wale?" **38** Akawambia, "Mna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie." walipopata wakamwambia, "Mikate mitano na samaki wawili." **39** Akawaamuru watu waketi katika makundi juu ya majani mabichi. **40** Wakawaketisha katika makundi; akaibariki kisha akawapa wanafunzi waweke mbele ya umati. Na kisha algawa samaki wawili kwa watu wote. **42** Walikula wote hadi wakatosheka. **43** Walikusanya vipande nya mikate iliyobaki, Vikajaa vikapu kumi na viwili, na pia vipande nya samaki. **44** Na walikuwa wanaume elfu tano waliokulika mikate. **45** Mara akawaambia wapande kwenye mashua waende sehemu yiningine, hadi Bethsaida, wakati Yeye akiwaaga makutano. **46** Walipokuwa wamekwisha kuondoka, akaenda mlimali kuomba. **47** Kulipokuwa jioni, na mashua yao wakati huo ikiwa katikati ya bahari, naye aliwa peke yake nchi kavu. **48** Na aliaona wakitaabika kupiga makasia kwa sababu upepo uliwazuia. Ilipokaribia asubuhi akawaendea, akitembea juu ya maji, na alitaka kuwapita. **49** Lakini walipomwona anatembea juu ya maji, wakaingwa na wasiwaswi wakidhani ni mizimu hata wakapiga kelele. **50** kwa sababu walimwona wakajawa na hofu. Mara akasema nao akawaambia, "Muwe wajasiri! ni mimi! Msiwe na hofu." **51** Akaiingia ndani ya mashua, na wangu." **52** nini?" Akasema, "Kichwa cha Yohana Mbatizaji." **53** Na Akasema, "Nataka unipatie ndani ya sahani, kichwa cha Yohana Mbatizaji." **54** Walipotoka nje ya mashua, mara wakamtambua. **55** Hivyo hawakuwa wameelewa maana ya ile mikate. Maana akili zao zilikuwa na uelewa mdogo. **56** Nao walipovuka ng'ambo, walifika nchi ya Genesareti mashua ikatia nanga. **57** Mafarisayo na baadhi ya waandishi ambao walikuwa wametokea Yerusalem walikusanya kumzunguka yeye. **2** Na waliona kuwa baadhi ya wanafunzi wake walikula mkate kwa mikono najisi; ambayo haikuoshwa. **3** (kwa Mafarisayo na Wayahudi wote hawali mpaka wameosha mikono yao vizuri; wanashikilia utamaduni wa wazee. Watati **4** Mafarisayo wanaporudi kutoka mahali pa soko, hawali mpaka wameoga kwanza. Na kuna sheria zingine ambazo wanazifuta kabisa, ikiwi ni pamoja na kuosha vikombe, masufuria, vyombo nya shaba, na hata viti vinavyotumika wakati wa chakula.) **5** Mafarisayo na waandishi walimuuliza Yesu, "Kwa nini wanafunzi wako hawaishi kulingana na tamaduni za wazee, kwani wanakuila mkate pasipo kunawa mikono?" **6** Lakini ye ye aliwaambia, "Isaya alitabiri vizuri kuhusu ninyi wanafiki, aliandika, 'Watuhawa wananiheshimu kwa midomo yao, lakini miyo yao iko mbali na mimi.' **7** Wananifanyia ibada zisizo na maana, wakifundisha sheria za wanadamu kama mapokeo yao." **8** Mmeiacha sheria ya Mungu na kushikilia kwa wepesi tamaduni za wanadamu." **9** Na akasema kwao, "Mmeikataa amri ya Mungu kwa urahisi ili kwamba mtunze tamaduni zenu!" **10** Kwa kuwa Musa alisema, 'mheshimu baba yako na mama yako,' na 'Yeye

asemaye mabaya juu ya baba yake au mama yake hakika atakufa.' 11 Lakini mnasema, 'kama mtu akisema kwa baba yake au mama, "Msaada wowote ambaa mngepokea kutoka kwangu ni hazina ya Hekalu," (hiyo ni kusema kwamba, 'imetolewa kwa Mungu') 12 hivyo haumruhusu kufanya jambo lolote kwa ajili ya baba au mama yake. 13 Mnaifanya amri ya Mungu kuwa bure kwa kuleta tamaduni zenu. Na mambo mengi ya jinsi hiyo mnayoyafanya." 14 Aliwaita makutano tena na kuwaambia, "Mnisikilize mimi, ninyi nyote, na mnielewe. 15 Hakuna chochote kutoka nje ya mtu ambacho chaweza kumchafua mtu kiingiapo kwake. Bali ni kile kimtokacho mtu ndicho kimchafuacho. 16 (Zingatia: mstari huu, "kama mitu yeoyete ana masikio ya kusikia, na asikie" haumo kwenye nakala za kale). 17 Yesu alipowaacha makutano na kuingia nyumbani, wanafunzi wake wakamwuliza kuhusu mfano huo. 18 Yesu akasema, "Na ninyi pia bado hamjaelewa? Hamuoni kwamba chochote kimuingiacho mtu hakiwezi kumchafua, 19 kwa sababu hakiwezi kwenda kwenye moyo wake, lakini kinaingia katika tumbo lake na kisha kinapita kwenda chooni." Kwa maelezo haya Yesu alivifanya vyakula vyote kuwa safi. 20 Alisema, "Ni kile ambacho kinamtoka mtu ndicho kimchafuacho. 21 Kwa kuwa hutoka ndani ya mtu, nje ya moyo, hutoka mawazo maovu, zinaa, wizi, mauaji, 22 uasherati, tamaa mbaya, uovo, udanganyifu, kujamiliana, wivu, kashfa, majivuno, ujingga. 23 Maovu haya yote yanatoka ndani, ndiyo yale yamchafuayo mtu." 24 Aliamka kutoka pale na kuondoka kwenda katika mkoa wa Tiro na Sidoni. Aliingia ndani na hakutaka mtu yeoyete ajue kuwa alikuwa hapo, lakini haikuwezekana kumficha. 25 Lakini ghaffa mwanamke, ambaye mtoto wake mdogo alikuwa na roho mchafu, alisikia habari zake, akaja, na akaanguka miguuni pake. 26 Mwanamke huyo alikuwa Myunani, wa kabilia la Kifoeni. Alimsihi yeeye amfukuze pepo kutoka kwa binti yake. 27 Yesu akamwambia mwanamke, "Waache watoto walishwe kwanza, kwa kuwa sio sawa kuuchukua mkate wa watoto na kuwatupia mbwa." 28 Lakini mwanamke akamjibu na kusema, "Ndio Bwana, hata mbwa chini ya meza hula mabaki ya chakula cha watoto." 29 Akamwambia, "Kwa kuwa umesema hivi, uko huru kwenda. Pepo ameshamtoka binti yako." 30 Mwanamke alirudi nyumbani kwake na akamkuta binti yake amelala kitandani, na pepo alikuwa amemtoka. 31 Yesu alitoka tena nje ya mkoa wa Tiro na kupertia Sidoni kuelekea Bahari ya Galilaya mpaka kanda ya Dikapolisi. 32 Na wakamletea mtu aliyekuwa kizizi na alikuwa hawezи kuzungumza vizuri, walimshi Yesu aweke mikono juu yake. 33 Alimtoa nje ya kusanyiko kwa siri, na akaweka vidole vyake kwenye masikio yake, na baada ya kutema mate, aligusa ulimi wake. 34 Alitazama juu mbinguni, akahema na kumwambia, "Efata," hiyo ni kusema "funguka!" 35 Na muda ule ule masikio yakafunguka, na kilichokuwa kimezuia ulimi kilihariwi na akawenza kuongea vizuri. 36 Na aliuamuru wasimwambie mtu yeoyete. Lakin kadri alivyowaamuru, ndivyo waliviyotangaza habari hizo kwa wingi. 37 Hakika walishangazwa, na kusema, "Ameefanya kila kitu vizuri. Hata amewafanya viziwi kusikia na mabubu kuongea."

8 Katika siku hizo, kulikuwa tena na umati mkubwa, na hawakuwa na chakula. Yesu akawaita wanafunzi wake akawaambia, 2 "Ninauhurumia umati huu, wameendelea kuwa nami kwa siku tatu na hawana chakula. 3 Nikiwatawanya warudi majumbani kwao bila kula wanaweza wakazimia njiani kwa njaa. Na baadhi yao wametoka mbali sana." 4 Wanafunzi wake wakamjibu, "Tutapata wapi mikate ya kutosha kuwashibisha watu hawa katika eneo hili liliroachwa?" 5 Akawauliza, "mna vipande vingapi nya mikate?" Wakasema, "Saba". 6 Aliuamuru umati ukiae chini. Akachukua mikate saba, akamshukuru Mungu, na kuivunja. Akawapa wanafunzi wake waiweke mbele yao, nao wakaiweka mbele ya umati. 7 Pia walikuwa na samaki wadogo wachache, na baada ya kushukuru, aliuamuru wanafunzi wake wawagawie hivi pia. 8 Walikula na wakatosheka. Na walikusanya vipande vilivyo baki, vikapu vikubwa saba. 9 Walikaribia watu elfu nne. Na aliuwaacha waende. 10 Mara alilingia kwenye mashua na wanafunzi wake, na wakaenda katika ukanda ya Dalmanuta. 11 Kisha Mafarisayo walitoka nije na kuanza kubishana naye. Walitaka awape ishara kutoka mbinguni, kwa kumjaribu. 12 Akatafakari kwa kina moyoni mwake akasema, "Kwa nini kizazi hiki kinatafuta ishara? Nawaambia ninyi kweli, hakuna ishara itakayotolewa kwa kizazi hiki." 13 Kisha akawaacha, akaingia ndani ya mashua tena, akaondoka kuelekea upande mwingeine. 14 Wakati huo wanafunzi walisaau kuchukua mikate. Hawakuwa na mikate zaidi ya kipande kimoja kilichokuwa kwenye mashua. 15 Aliwaonya na kusema, "Muwe macho na mijilinde dhidi ya chachu ya Mafarisayo na chachu ya Herode. 16 Wanafunzi wakasemezana wao kwa wao, "Ni kwa sababu hatuna mikate." 17 Yesu alilitambua hili, na akawaambia, "Kwa nini mnasemezana kuhusu kutokuwa na mikate? Hamjaua bado? Hamuelei? Mioyo yenu imekuwa miepesi? 18 Mna macho, hamuoni? Mna masikio, hamsikii? Hamkumbuki? 19 Nilipoigawanya mikate mitano kwa watu elfu tano, mlitchukua vikapu vingapi vilivyo jaa vipande vya mikate?" Wakamjibu, "kumi na mbili." 20 "Na nilipoigawanya mikate saba kwa watu elfu nne, mlitchukua vikapu vingapi?" 21 Wakasema, "Saba." Akawaambia, "Bado hamuelei?" 22 Wakaja Bethsaida. Watu hao walimleta kwa Yesu mtu kipofu na wakamshi Yesu amguse. 23 Yesu akamshika kwa mkono yule kipofu, na kumwongoza nije ya kijiji. Alipotema mate juu ya macho yake na kunyosha mikono yake juu yake, alimuuliza, "Unaona chochote?" 24 Alitazama juu na kusema, "Naona watu wanaonekana kama miti inatembea." 25 Ndipo akanyosha tena mikono yake juu ya macho yake, mtu yule akafungua macho yake, aliona tena, na akaona kila kitu vizuri. 26 Yesu alimwacha aende nyumbani na akamwambia, "Usiingie mjini." 27 Yesu aliondoka na wanafunzi wake kwenda vijiji vya Kaiseria ya Filipi. Wakiwa

njiani aliwaliza wanafunzi, "Watu wana sema mimi ni kuhusu yeye." 14 Na waliporudi kwa wanafunzi, waliona nani?" 28 Wakamjibu wakasema, "Yohana mbatizaji. Wengine wana sema, 'Eliy' na wengine, 'Mmoja wa Manabii.' 29 Akawauliza, "Lakini ninyi mnasema mimi ni nani?" Petro kamwambia, "Wewe ni Kristo." 30 Yesu akawaonya wasimwabie mtu ye yote kumuhusu Yeye. 31 Na akaanza kuwafundisha ya kuwa Mwana wa Adamu lazima ateseke kwa mambo mengi, na atakataliwa na viongozi na makuhani wakuu, na waandishi, na atauawa, na baada ya siku tatu atafufuka. 32 Alisema haya kwa uwazi. Ndipo Petro akamchukua pemberi na akaanza kumkemea. 33 Lakini Yesu aligeuka na kuwatazama wanafunzi wake na akamkemea Petro na kusema, "Pita nyuma yangu Shetani! Hujali mambo ya Mungu, isipokuwa mambo ya watu." 34 Kisha akauita umati na wanafunzi wake pamoja, na kuwaambia, "Kama kuna mtu anataka kunifutua, ajikane mwenyewe, achukue msalaba wake, na anifuate. 35 Kwa kuwa ye yote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, na ye yote atakaye poteza maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya injili, atayaokoa. 36 Inamfaidia nini mtu, kupata ulimwengu wote, na kisha kupata hasara ya maisha yake? 37 Mtu anaweza kutoa nini badala ya maisha yake? 38 Ye yote anioneaye aibu na maneno yangu katika kizazi hiki cha wazinzi na kizazi cha wenyewe dhambi, Mwana wa Adamu atamwonea aibu atakapokuja katika ufalme wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.

9 Na alisema kwao, "Hakika nasema kwenu, baadhi yenu kuna watu waliosimama hapa hawataonja mauti kabla ya kuona ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu." 2 Na baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohana pamoja naye mlimani, pekee yao. Ndipo alianza kubadilika mbele yao. 3 Mavazi yake yakaanza kung'a sana, meupe zaidi, meupe kuliko mng'arishaji ye yote duniani. 4 Ndipo Eliya pamoja na Musa walitokea mbele yao, na walikuwa wakiongea na Yesu. 5 Petro alijibu akamwambia Yesu, "Mwalimu, ni vyema sisi kuwa hapa, na tujenge vibanda vitatu, kimoja kwa ajili yako, kimoja kwa ajili Musa na kingine kwa ajili ya Eliya." 6 (Kwa kuwa hakujua nini cha kusema, waliogopa sana.) 7 Wingi lilitokea na kuwafunika. Ndipo sauti ikotoka mawinguni ikisema, "Huyu ni mwani nganu mpendwa. Msikieni yeye." 8 Ghaffa, walipokuwa wakitazama, hawakumuona ye yote pamoja nao, isipokuwa Yesu tu. 9 Walipokuwa wanateremka kutoka mlimani, aliwaamuru kuto kumwambia mtu ye yote yale yote waliyo yona, mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka kwa wafu. 10 Ndipo waliyatunza mambo wao wenye. Lakini walijadiliana wao kwa wao ni nini maana yake "kufufuliwa kutoka kwa wafu" 11 Walimwuliza Yesu, "Kwa nini waandishi husema lazima Eliya aje kwanza?" 12 Akawaambia, "hakika Eliya atakuja kwanza kuoko vitu vyote. Kwa nini imeandikwa Mwana wa Adamu lazima apate mateso mengi na achukiwe? 13 Lakini nasema kwenu Eliya alikwisha kuja, na walimfanya kama walivopenda, kama vile maandiko yasemavyo

kundi kubwa limewazunguka na Masadukayo walikuwa wanabishana nao. 15 Na mara walipomwona, kundi lotelilishangaa na kumkimbilia kumsalimia. 16 Aliwaliza wanafunzi wake, "Mnabishana nao juu ya nini?" 17 Mmoja wao katika kundi alimjibu, "Mwalimu, nilimleta mwanangu kwako; ana roho chafu ambayo humfanya asiweze kuongea, 18 na humsababishia kutetemeka na kumwangusha chini, na kutoka povu mdomoni na kusaga meno na kukakamaa. Niliwaomba wanafunzi wako kumtoa pepo, lakini hawakuweza. 19 Aliwajibu, "Kizazi kisichoamini, nitakaa nanyi kwa muda gani? Nitachukuliana nanyi hadi lini? Mletoni kwangu." 20 Walimleta mtoto wake. Roho mchafu alipomwona Yesu, ghaffa ilimtia katika kutetemeka. Mvulana alianguka chini na kutoa povu mdomoni. 21 Yesu alimwuliza baba yake, "Amekuwa katika hali hii kwa muda gani?" Baba alisema, "Tangu utoto. 22 Mara nyinge huanguka katika moto au kwenye maji, na kujaribu kumwangamiza. Kama unaweza kufanya chochote tuhurumie na utusaidie." 23 Yesu alimwambia, "Kama uko taray? Kila kitu kinawezekana kwa ye yote aaminie." 24 Ghaffa baba wa mtoto alilia na kusema, "Naamini! Nisaidie kutokuamini kwangu." 25 Wakati Yesu alipoona kundi linakimbilia kwao, alimkemea roho mchafu na kusema, "wewe roho buba na kiziwi, nakuamuru mwache, usiingie kwake tena." 26 Alilia kwa nguvu na kumhangainsha mtoto na roho alimtoka. Mtoto alionekana kama amekufa, Ndipo wengi walisema, "Amekufa," 27 Lakini Yesu alimchukua kwa mfono akamwinua, na mtoto alisimama. 28 Wakati Yesu alipoingia ndani, wanafunzi wake walimwuliza faragha, "Kwa nini hatukuweza kumtoa?" 29 Aliwaambia, "kwa namna hii hatoki isipokuwa kwa maombi." 30 Walitoka pale na kupitia Galilaya. Hakutaka mtu ye yote ajuje walipo, 31 kwa kuwa alikuwa anafundisha wanafunzi wake. Aliwaambia, "Mwana wa Adamu atafikishwa mikononi mwa watu, na watamuua. Atakapokua amekufa, baada ya siku tatu atafufuka tena." 32 Lakini hawakuelewa maelezo haya, na waliogopa kumwuliza. 33 Ndipo walifika Karperinaamu. Wakati akiwa ndani ya nyumba aliwaliza, "Mlikuwa mnajadili nini njiani?" 34 Lakini walikuwa kimya. Kwani walikuwa wanabishana njiani kwamba nani alikuwa mkubwa zaidi. 35 Alikaa chini akawaita kumi na wawili pamoja, na alisema nao, "Kama ye yote anataka kuwa wa kwanza, ni lazima awe wa mwisho na mtumishi wa wote." 36 Alimchukua mtoto mdogo akamweka katikati yao. Akamchukua katika mikono yake, akasema, 37 "Ye yote ampokeaye mtoto kama huyu kwa jina langu, pia amenipokea mimi, na ikiwa mtu amenipokea, hanipokei mimi tu, lakini pia aliyenituma." 38 Yohana alimwambia, "Mwalimu tulimwona mtu anatoa pepo kwa jina lako na tukamzuia, kwa sababu hatufati." 39 Lakini Yesu alisema, "Msimzuie, kwa kuwa hakuna atakayefanya kazi kubwa kwa jina langu na ndipo baadaye aseme neno baya lolote juu yangu. 40 Ye yote asiyekuwa kinyume nasi yuko upande wetu. 41

Yeyote atakayekupa kikombe cha maji ya kunywa kwa sababu uko na Kristo, kweli nawaambia, hatapoteza thawabu yake. 42 Yeyote anayewakosesa hawa wadogo waniaminio mimi, ingekuva vyema kwake kufungiwia jiwe la kusagia shingoni na kutupwa baharini. 43 Kama mkono wako ukikukosesa ukate. Ni heri kuingia katika uzima bila mkono kuliko kuingia kwenye hukumu ukiwa na mikono yote. Katika moto "usiozimika". (Geenna g1067) 44 (Zingatia: Mstari hii, "Mahali ambapo funza hawafi na moto usiozimika." haumo katika nakala za kale). 45 Kama mguu wako ukikukosesa, ukate. Ni vyema kwako kuingia uzimanu ukiwa kilema, kuliko kutupwa hukumuni na miguu miwili. (Geenna g1067) 46 (Zingatia: Mstari huu, "Mahali ambapo funza hawafi na moto usiowenza kuzimika" haumo kwenye nakala za kale). 47 Kama jicho lako likikukosesa ling'oe. Ni vyema kwako kuingia katika Ufalme wa Mungu ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili na kutupwa kuzimu. (Geenna g1067) 48 Mahali palipo na funza wasiokufa, na moto usiozimika. 49 Kwa kuwa kila mmoja atakolezwa na moto. 50 Chumvi ni nzuri, kama chumvi ikipoteza ladha yake, utafanyaje iwe na ladha yake tena? Muwe na chumvi mionganini mwenu wenywewe, na muwe na amani kwa kila mmoja."

10 Yesu aliondoka eneo hilo na akaenda katika mkoa wa Uyahudi na eneo la mbele ya Mto Yorodani, na makutano walimfufata tena. Aliwfundisha tena, kama ilivyokuwa kawaida yake kufanya. 2 Na Mafarisayo walikuja kumjaribu na wakamuuliza, "Ni halali kwa mwanamume kuachana na mke wake?" 3 Yesu akawajibu, "Musa aliwaamuru nini?" 4 Wakasema, "Musa aliruhusu kuandika cheti cha kuachana na kisha kumfukiza mwanamame." 5 "Ni kwa sababu ya miyo yenu migumu ndiyo maana aliwaandikia sheria hii," Yesu aliwaambia. 6 "Lakini kutoka mwanzo wa uumbaji, 'Mungu aliwaumba mwanamume na mwanamke.' 7 Kwa sababu hii mwanamume atamwacha baba yake na mama yake na ataungana na mke wake, 8 na hao wawili watakuwa mwili mmoja; Kwa kuwa si wawili tena, bali mwili mmoja. 9 Kwa hiyo alichokiunganisha Mungu, mwanadamu asikitenganishe." 10 Walipokuwa ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamwuliza tena kuhusu hili. 11 Akawaambia, "Yeyote amwachaye mke wake na kumwoa mwanamke mwininge, anafanya uzinzi dhidi yake. 12 Mwanamke naye akimwacha mme wake na kuolewa na mwanamume mwininge, anafanya uzinzi." 13 Nao walimleeta watoto wao wadogo ili awaguse, lakini wanafunzi wakawakemea. 14 Lakini Yesu alipotambua hilo, hakufurahishwa nalo kabisa akawaambia, "Waruhusuni watoto wadogo waje kwangu, na msiwazui, kwa sababu walio kama hawa ufalme wa Mungu ni wao. 15 Ukweli nawaambia, yeyote asiyepokea ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hakika hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu. 16 Kisha akawachukua watoto mikononi mwake na akawabariki akiwawekea mikono yake juu yao. 17 Na alipoanza safari yake mtu mmoja alimkimbia na akapiga magoti mbele yake, akamwuliza, "Mwalimu Mwema, nifanye nini ili niweze kurithi uzima ya milele?" (aiōnios g166) 18 Na Yesu akasema, "Kwa nini unaniita mwema? Hakuna aliye mwema, isipokuwa Mungu peke yake. 19 Unazijua amri: "Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo, usidanganye, mheshimu baba na mama yako." 20 Mtu yule akasema, "Mwalimu, haya yote nimeyatii tangu nikiwa kijana." 21 Yesu alimwangalia na kumpenda. Akawambia, "Unapungukiwa kitu kimoja. Unapaswa kuuza vyote ulivyo navyo na uwape masikini, na utakuwa na hazina mbinguni. Ndipo uje unifuate." 22 Lakini alikata tamaa kwa sababu ya maelezo haya; aliondoka akiwa mwenye huzuni, kwa kuwa alikuwa na mali nyngi. 23 Yesu akatazama pande zote na kuwaambia wanafunzi wake, "Ni jinsi gani ilivyo vigumu kwa tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu! 24 Wanafunzi walishangazwa kwa maneno haya. Lakini Yesu akawaambia tena, "Watoto, ni jinsi gani ilivyo vigumu kuingia katika ufalme wa Mungu! 25 Ni rahisi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano, kuliko mtu tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu." 26 Walishangazwa sana na wakasemezana, "Hivyo nani ataokoka" 27 Yesu akawaangalia na kusema, "Kwa binadamu haiwezekani, lakini sio kwa Mungu. Kwa kuwa katika Mungu yote yanawezekana." 28 "Petro akaanza kuzungumza naye, "Angalia tumeacha vyote na tumekufuata." 29 Yesu akasema, "Ukweli nawaambia ninyi, hakuna aliyeacha nyumba, au kaka, au dada, au mama, au baba, au watoto, au ardhi, kwa ajili yangu, na kwa ajili ya Injili, 30 ambaye hatapoea mara mia zaidi ya sasa hapa duniani: nyumba, kaka, dada, mama, watoto, na ardhi, kwa mateso, na ulimwengu ujao, uzima wa milele. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza." 32 Walipokuwa njiani, kwenda Yerusalem, Yesu alikuwa amewatangulia mbele yao. Wanafunzi walishangaa, na wale waliokuwa wanafuata nyuma waliogopa. Ndipo Yesu akawatoa pembedi tena wale kumi na wawili na akaanza kuwaambia ambacho kitamtokea hivi karibuni: 33 "Tazama, tunakwendwa mpaka Yerusalem, na Mwana wa Adamu atafikishwa kwa makuhani wakuu na waandishi. Watamhukumu afe na watamtoa kwa watu wa Mataifa. 34 Watamdhihaki, watamtemea mate, watampiga fimbo, na watamwua. Lakini baada ya siku tatu atafufuka." 35 Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, walikuja kwake na kusema, "Mwalimu, tunakuhitaji utufanyie chochote tukuombacho." 36 Alawaambia, "Mnataka niwatendee nini?" 37 Wakasema, "Turuhusu tukae naue katika utukufu wako, mmoja katika mkono wako wa kuume na mwininge mkono wako wa kushoto." 38 Lakini Yesu aliwajibu, "Hamjui mnachoomba. Mnaweza kukinywea kikombe ambacho nitakiywea au kustahimili ubatizo ambaa nitabatizwa?" 39 Wakanwambia, "Tunawenza" Yesu akawaambia, "Kikombe nitakachokinywea, mtaikinywea. Na ubatizo ambaa kwao nimebatizwa, mtaustahimili. 40 Lakini atakayekaa mkono wangu wa kuume au mkono wangu wa kushoto sio mimi wa kutoa, lakini ni kwa wale

ambao kwao imekwisha andaliwa." 41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, wakaanza kuwakasirika Yakobo na Yohana. 42 Yesu akawita kwake na kusema, "Mnajua kuwa wale wanaodhaniwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala, na watu wao mashuhuri huwaonyesha mamlaka juu yao." 43 Lakini haipaswi kuwa hivi kati yenu. Yeyote atakaye kuwa mkubwa kati yenu lazima awatumikie, 44 na yeyote atakaye kuwa wa kwanza kati yenu ni lazima awe mtumwa wa wote. 45 Kwa kuwa Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa bali kutumika, na kuyatoa maisha yake kuwa fidia kwa wengi." 46 Wakaja Yeriko. Alipokuwa akiondoka Yeriko na wanafunzi wake na kundi kubwa, mwana wa Timayo, Batimayo, kipofu mwombaji, alikaa kando ya barabara. 47 Aliposikia kuwa ni Yesu Mnazareti, alianza kupiga kelele na kusema, "Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!" 48 Wengi walimkemea yule kipofu, wakimwambia anyamaze. Lakini alilia kwa sauti zaidi, "Mwana wa Daudi, nihurumie!" 49 Yesu alisimama na kuamuru aitwe. Walimwita yule kipofu, wakisema, "Kuwa shujaa! Inuka! Yesu anakuita." 50 Akalitupa pembedi, koti lake, akakimbia zaidi, na kuja kwa Yesu. 51 Yesu akamjibu na kusema, "Unataka nikufanyie nini?" Yule mwanaume kipofu akamjibu, "Mwalimu, ninataka kuona." 52 Yesu akamwambia, "Nenda. Imani yako imekuponya." Hapo hapo macho yake yakaona; na akamfuata Yesu barabarani.

11 Wakati huo walipokuja Yerusalem, walipokaribia Besthfrage na Bethania, katika Mlima wa Mizeituni, Yesu aliwatuma wawili mionganii mwa wanafunzi wake na aliwaambia, "Nendeni katika kijiji kinachokabiliana nasi. Mlara mtakapoingia humo, mtamkuta mwanapunda ambaye hajapandwa. Mfungueni na mmlete kwangu. 3 Na kama yeyote akiwaambia, "Kwa nini mnafanya hivi?", mnapaswa kusema, "Bwana anamhitaji na mara atamrudisha hapa'." 4 Walkwenda na kumkuta mwanapunda amefungwa nije mlangoni kwenye mtaa ulio wazi, nao walimfungua. 5 Na baadhi ya watu walikuwa wamesimama pale na aliwaambia, "Mnafanya nini, kumfungua mwanapunda huyo?" 6 Waliwaambia kama Yesu alivoyaambia, na watu wakawaacha waende. 7 Wanafunzi wawili walimleta mwanapunda kwa Yesu na walitandika mavazi yao juu yake ili Yesu aweze kumpanda. 8 Watu wengi wakatandika mavazi yao barabarani, na wengine wakatandika matawi waliyoyakata kutoka mashambani. 9 Wale walikwenda mbele yake na wale waliomfuata walipiga kelele, "Hosana! Amebarikiwa anayekuja kwa jina la Bwana. 10 Ubarikiwe ufalme unaokuja wa baba yetu Daudi! Hosana kwa aliye juu" 11 Ndipo Yesu alilingia Yerusalem na alikwenda hekaluni na alitazama kila kitu. Sasa, wakati ulikuwa umeenda, alikwenda Bethania pamoa nao kumi na wawili. 12 Siku iliyofuata, wakati walipokuwa wakirudi kutoka Bethania, alikuwa na njaa. 13 Na akaona mti wa mtini uliokuwa na majani kwa mbali, alikwenda kutazama kama angeweza kupata chochote juu yake. Na wakati alipokwenda kwa huo,

hakupata chochote isipokuwa majani, kwa kuwa haikuwa majira ya mtini. 14 Aliuambia, "Hakuna yeyote atakayekula tunda kutoka kwako tena". Na wanafunzi wake wakasikia. (aiōn g165) 15 Walikuja Yerusalem, naye alilingia hekaluni na kuanza kuwatoja nije wauzaji na wanunu ni ndani ya hekalu. Alizipindua meza za wabadilishaji wa fedha na viti nya wale waliokuwa wakiiza njija. 16 Hakumruhusu yeyote kubeba chochote hekaluni kilichowenza kuuzwa. 17 Aliwfundisha na akasema, "Je haikuandikwa, 'nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote?' Lakini mmeifanya pango la wanyang'anyi". 18 Makuhani wakuu na waandishi walisikia alivyo kuwa amesema, nao walitafuta njia ya kumwua. Hata hivyo walimwogopa kwa sababu umati ulishangazwa na mafundisho yake. 19 Na kila wakati jioni ilipofika, waliondoka mjini. 20 Walipokuwa wakitembea asubuhi, waliuona mti wa mtini umekauka mpaka kwenye mizizi yake. 21 Petro alikumbuka na kusema, "Rabi! Tazama, mti wa mtini ulioulaani umekauka". 22 Yesu aliwajibu, "Muwe na imani katika Mungu. 23 Amini nawaambia kwamba kila auambiaye mlima huu, 'Ondoka, na ukajitupe mwenyewe baharini, 'na kama hana mashaka moyoni mwake lakini anaamini kwamba alichokisema kitatokea, hivyo ndivyo Mungu atakavyofanya. 24 Kwa hiyo ninawaambia: kila kitu muombacho na kuuliza kwa ajili yake, aminini kwamba mmepokea, navyo vitakuwa yenu. 25 Wakati mnaposimama na kuomba, mnapaswa kusamehe chochote mlionacho dhidi ya yeyote, ili kwamba Baba yenu aliye mbinguni awasamehe pia ninyi makosa yenu. 26 (Zingatia: Mstari huu, "Lakini msiposamehe, wala Baba yenu aliye mbinguni hatasamehe dhambi zenu" haumo kwenye nakala za kale). 27 Walikuja Yerusalem tena. Na Yesu alipokuwa akitembea hekaluni, makuhanu wakuu, waandishi na wazee walikuja kwake. 28 Walimwambia, "Kwa mamlaka gani unafanya mambo haya?" Na ni nani aliye kupa mamlaka kuyafanya haya?" 29 Yesu aliwaambia, "Nitawauliza swali moja. Niambieni na mimi nitawaambia kwa mamlaka gani ninayafanya mambo haya. 30 Je, ubatizo wa Yohana ultoka mbinguni au ultoka kwa wanadamu? Njibuni." 31 Walijadiliana mionganii mwao na kushindana na kusema, "Kama tukisema, 'Kutoka mbinguni,' atasema, 'Kwa nini basi hamkumwamini?'" 32 Lakini kama tukisema, "Kutoka kwa wanadamu, ..." Waliwaogopa watu, kwa kuwa wote walishikilia kwamba Yohana alikuwa Nabii. 33 Ndipo walimjibu Yesu na kusema, "Hatuui. Ndipo Yesu akawaambia, "Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani nayafanya mambo haya.

12 Kisha Yesu alianza kuwfundisha kwa mifano. Akasema, "Mtu alipanda shamba la mizabibu, akalizingushia uzio, na akachimba shimo la kusindika mvinyo. Akajenga mnara na kisha akalipangisha shamba la mizabibu kwa wakulima wa mizabibu. Kisha alisafiri safari ya mbali. 2 Wakati ulipofika, alimtuma mtumishi kwa wakulima wa mizabibu kupokea kutoka kwao baadhi ya matunda ya shamba la mizabibu. 3 Lakini walimkamata,

wakampiga, na wakamfuka bila chochote. 4 Akamtuma ipi iliyo ya muhimu zaidi katika zote?" 29 Yesu alimjibu, kwa mtumishi mwingine, wakamjeruhi kichwani na "Iliyo ya muhimu ni hii, "Sikia, Israeli, Bwana Mungu wetu, kumtendea mambo ya aibu. 5 Bado alimtuma mwingine, Bwana ni mmoja. 30 Lazima umpende Bwana Mungu na huyu mmoja walimwua. Waliwatendea wengine wengi wako, kwa moyo wako yote, kwa roho yako yote, kwa mambo kama hayo hayo, wakiwapiga na wengine kuwaua. akili yako yote, na kwa nguvu zako zote.' 31 Amri ya pili 6 Alikuwa bado na mtu mmoja zaidi wa kumtuma, ni hii, 'Lazima umpende jirani yako kama unavyojipenda mwana mpendwa. Naye alikuwa wa mwisho aliyetumwa mwenyewe.' Hakuna amri nyininge kuu zaidi ya hizi." 32 kwa. Akisema, "Watamheshimu mwanangu". 7 Lakini Mwandishi akasema, "Vema Mwalimu! Umesema kweli wapangaji walisemezana wao kwa wao, "Huyu ndiye kwamba Mungu ni mmoja, na kwamba hakuna mwingine mrithi. Njoni, hebu na tumwue, na urithi utakuwa wetu." 8 zaidi yake. 33 Kumpenda yeche kwa moyo wote, na Walimvamia, wakamuua na kumtupa nje ya shamba la kwa ufahamu wote na kwa nguvu zote, na kumpenda mizabibu. 9 Kwa hiyo, Je! Atafanya nini mmilliki wa shamba jirani kama mwenyewe, ni muhimu mno kuliko matoleo la mizabibu? Atakuja na kuwaangamiza wakulima wa na dhabihu za kuteketeza." 34 Wakati Yesu alipoona mizabibu na atalikabidhi shamba la mizabibu kwa wengine. ametoa jibu la busara, alimwambia, "Wewe hauko mbali 10 Hamjapatia kusoma andiko hili?" "Jiwe ambalo wajenzi na ufalme wa Mungu." Baada ya hapo hakuna hata mmoja walilikataa, limekuwa jiwe la pembedi. 11 Hili lilitoka aliye thubutu kumwuliza Yesu maswali yoyote. 35 Na kwa Bwana, na ni la ajabu machoni petu." 12 Walitafuta Yesu alijibu, wakati alipokuwa akifundisha katika hekalu, kumkamata Yesu, Lakini waliwaqogopa makutano, kwani akasema, "Je! waandishi husemaje kuwa Kristo ni mwana walijua kuwa alikuwa amenena mfano huo dhidi yao. Hivyo wa Daudi? 36 Daudi mwenyewe katika Roho Mtakatifu, walimwacha na wakaenda zao. 13 Kisha wakawatuma alisema, 'Bwana alisema kwa Bwana wangu, keti katika baadhi ya mafarisayo na maherodia kwake ili kumtega mkono wangu wa kuurme, mpaka niwafanye maadui wako kwa maneno. 14 Walipofika, wakamwambia, "Mwalimu, kuwa chini ya miguu yako.' 37 Daudi mwenyewe humwita tunajua kwamba hujali maoni ya yejote na huonyeshi Kristo, 'Bwana' Je! ni mwana wa Daudi kwa jinsi gani?" upendeleo kati ya watu. Unafundisha njia ya Mungu katika Na kusanyiko kuu lilimsikiliza kwa furaha. 38 Katika ukweli. Je! Ni haki kulipa kodi kwa Kaisari au la? Je! mafundisho yake Yesu alisema, "Jihadharini na waandishi, Twaweza kulipa au la? 15 Lakini Yesu alijua unaufiki wao na wanaotamani kutembea na kanzu ndefu na kusalimiwa kuwaambia, "Kwa nini mnanijaribu? Nipeni dinari niweze kwenye masoko 39 na kuketi kwenye viti vya wakuu katika kuitazama." 16 Wakaleta moja kwa Yesu, Akawaambia, masinagogi na katika sikukuu kwa maeneo ya wakuu. 40 "Je! ni sura ya nani na maandishi yaliyopo hapa ni ya Pia wanakula nyumba za wajane na wanaomba maombi nani? Wakasema, "Ya Kaisari." 17 Yesu akawaambia, marefu ili watu wawaone. Hawa watu watapokea hukumu "Mpeni Kaisari vitu vya Kaisari na Mungu vitu vya Mungu." 18 Kisha Masadukayo, wasemao hakuna ilio kuu." 41 Kisha Yesu aliketi chini karibu na sanduku Wakamstaajabia. 19 watu waliokuwa wakititia pesa zao ndani ya sanduku. Watu "Mwalimu, Musa alituandikia kuwa, "Ikwi ndugu ya mtu wengi matajiri waliweka kiasi kikubwa cha pesa. 42 Kisha akifa na kumwachaa mke nyuma yake, lakini hakuacha mwanamke mjane maskini alikuja na kutia vipande viwili, mtoto, mtu atamchukua mke wa ndugu yake, na kujipatia thamani ya senti. 43 Kisha akawaita wanafunzi wake na watoto kwa ajili ya ndugu yake." 20 Kulikuwa na ndugu kuwaambia, "Amini nawaambia, mwanamke huyu mjane saba, wa kwanza altiwa mke na kisha akafa, hakuacha ametia kiasi kikubwa zaidi ya wote ambao wameshatoa watoto. 21 Kisha wa pili alimchukua naye akafa, hakuacha katika sanduku la sadaka. 44 Kwani wote wametoa watoto. Na wa tatu hali kadhalika. 22 Na wa saba alikuja kutokana na wingi wa mapato yao. Lakini mwanamke bila kuacha watoto. Mwisho na mwanamke pia akafa. mjane huyu, kutoka katika umaskini wake, katia pesa yote 23 Wakati wa uufufo, watakafufufu tena, Je! Atakuwa ambayo alipaswa kuitumia kwa maisha yake."

mke wa nani? Kwani wale ndugu wote saba walikuwa waume wake." 24 Yesu aliwaambia, "Je! Hii si sababu kuwa mmeputoshwa, kwa sababu hanjui maandiko wala nguvu za Mungu?" 25 Wakati wa kufufuka toka kwa wafu, hawataao wala kuingia katika ndoa, bali watakuwa kama malaika wa mbinguni. 26 Lakini, kuhusu wafu ambao wanafufuliwa, Je! Hamkusoma kutoka katika kitabu cha Musa, katika habari za kichakia, jinsi Mungu aliyosema na kumwambia, 'Mimi ni Mungu wa Abrahimu, na Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo?' 27 Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai. Ni dhahiri mmeputoka." 28 Mmoja wa waandishi alikuja na kuyasikia mazungumzo yao; aliona kwamba Yesu aliwajibu vema. Alimwuliza, "Je! ni amri

13 Yesu alipokuwa akitembea kutoka hekaluni, mmoja wa wanafunzi wake akamwuliza, "Mwalimu, tazama mawe haya yakushangaza na majengo!" 2 Akamwambia, Unaona majengo haya makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalo salia juu ya jingine ambalo halitaangushwa chini". 3 Naye alipokuwa amekaa juu ya Mlima wa Mizeutini nyuma ya hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea wakamwuliza kwa siri, 4 "Tuambie, mambo haya yatakuwa lini? Ni nini dalili ya mambo haya kutokea?" 5 Yesu alianza kuwaambia, "Kuweni makini kwamba mtu yoyote asiwaposhe. 6 Wengi watakuja kwa jina langu wakisema, 'Mimi ndiye', na watawapotosha wengi. 7 Mtakaposikia vita na tetesi za vita, msiogope; mambo

haya hayana budi kutokea, lakini mwisho bado. **8** Taifa litainuka kinyume na taifa jingine, na ufalme kinyume na ufalme. Patakuwa na matetemeko sehemu mbalimbali, na njaa. Huu ni mwanzo wa utungu. **9** Iweni macho. Watawapeleka hadi mabarazani, na mtapingwa katika masinagogi. Mtasimamishwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili yangu, kama ushuhuda kwao. **10** Lakini injili lazima kwanza ihubiriwe kwa mataifa yote. **11** Watakapo wakamata na kuwakabidhi, msigope kuhusu kile mtakachosema. Ndani ya muda huo, mtapewa nini cha kusema; hamtakuwa ninyi mtakaoongea, bali Roho Mtakatifu. **12** Ndugu atamshitaki ndugu kuuawa, baba na mtoto wake. Watoto watasisimama kinyume cha baba zao na kuwasababisha kuuawa. **13** Mtachukiwa na kila mtu kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, mtu huyo ataaokoka. **14** Mtakapoona chukizo la uhariibu limesimama pale lisipotakiwa kusimama (asomaye na afahamu), ndipo walioko ndani ya Yuda wakimbilie milimani, **15** naye aliyejuu ya nyumba asishuke chini ya nyumba, au kuchukua chochote kilichoko rje, **16** na aliyejuo shambani asirudi kuchukua vazi lake. **17** Lakini ole wao wanawake wenye mimba na wanyonyeshao katika siku hizo! **18** Ombeni kwamba isitokee wakati wa baridi. **19** Kwani patakuwa na mateso makubwa, ambayo hayajawahi kutokea, tangu Mungu alipoumba ulimwengu, mpaka sasa, hapana, wala haitatokea tena. **20** Mpaka Bwana atakapopunguza siku, hakuna mwili utakaokooka, lakini kwa ajili ya wateule, atakaowachagua, atapunguza namba za siku. **21** Wakati huo kama mtu yejote atawaambia, Tazama, Kristo yuko hapa!" au 'Tazama, yuko pale!' msiamini. **22** Kwani Wakristo wa uongo na manabii wa uongo watatokea na watatoa ishara na maajabu, ili kwamba, wawadanganye, yamkini hata wateule. **23** Iweni macho! Nimekwisha wambia haya yote kabla ya wakati. **24** Lakini baada ya mateso ya siku hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautatoa mwanga wake, **25** nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu zilizoko mbinguni zitatikisika. **26** Ndipo watakapomwona Mwana wa Adamu akija mawinguni kwa nguvu kubwa na utukufu. **27** Ndipo atatuma malaika zake na atawakusanya pamoa wateule wake kutoka pande kuu nne za dunia, kutoka mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu. **28** Kwa mtini jifunzeni. Kama tawi liwezavyo kutoa na kuweka haraka majani yake, ndipo mtajua kwamba kiangazi kiko karibu. **29** Ndivyo ilivyo, mtakapoona mambo haya yaktokea, jueni kwamba yuko karibu, na malango. **30** Kweli, nawambieni, hiki kizazi hakitapita mbali kabla mambo haya hayajatoka. **31** Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe. **32** Lakini kuhusu siku hiyo au saa, hakuna ajuaye, hata malaika wa mbinguni, wala Mwana, ila Baba. **33** Iweni macho, Tazama, kwa sababu hamjui ni muda gani yatatokea. (Zingatia: Mstari huu, "Muwe waangalifu, Tazameni na ombeni kwa sababu..." haumo kwenye nakala za kale). **34** Ni kama mtu anayeeenda safarini: akaacha nyumba yake, na kumweka mtumwa

wake kuwa mtawala wa nyumba, kila mmoja na kazi yake. Na kumwamuru mlinzi kukaa macho. **35** Kwa hiyo iweni macho! Kwani hamjui ni lini bwana wa nyumba atakaporudi nyumbani, yawezekana ni jioni, usiku wa manane, wakati jogoo atakapowika, au asubuhi. **36** Kama akija ghafla, asikukute umelala. **37** Kile nikisemacho kwako nakisema kwa kila mtu: Kesheni!"

14 Ilikuwa siku mbili tu baada ya sikukuu ya Pasaka na ya Mikate Isiyoitiwa Chachu. Makuhani wakuu na waandishi walikuwa wakitafula namna ya kumkamatia Yesu kwa hila na kumuua. **2** Kwa kuwa walisema, "Sio wakati huu wa sikukuu, watu wasije wakafanya ghasia." **3** Wakati Yesu alipokuwa Bethania nyumbani kwa Simoni mkoma, na alipokuwa akielekeea mezani, mwanamke mmoja alikuja kwake akiwa na chupa ya marashi ya nardo safi yenye gharama kubwa sana, aliiunja chupa na kuimimina juu ya kichwa chake. **4** Lakini kulikuwa na baadhi yao waliokasirika. Waliambiana wao kwa wao wakisema, "Ni nini sababu ya upotevu huu? **5** Manukato haya yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari mia tatu, na wakapewa maskini." Nao walimkemea. **6** Lakini Yesu alisema, "Mwachenii peke yake. Kwa nini mnamsumbua? Amefanya jambo zuri kwangu. **7** Siku zote maskini mnao, na wakati wowote mnapotamani mnaweza kufanya mazuri kwao, lakini hamtakuwa nami wakati wote. **8** Amefanya kile anachoweza: ameupaka mwili wangu mafuta kwa ajili ya maziko. **9** Kweli nawaambia, kila mahali injili inapohubiriwa katika ulimwengu wote, kile alichofanya mwanamke huyu kitazungumzwaga kwa ukumbusho wake. **10** Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa wale kumi na wawili, alikwenda kwa wakuu wa makuhani ili kwamba apate kumkabidhi kwao. **11** Wakati wakuu wa Makuhani waliposikia hivyo, walifurahi na wakaahidi kumpa fedha. Alianza kutafuta nafasi ya kumkabidhi kwao. **12** Katika siku ya kwanza ya mkate usiotiwa chachu, wakati walipotoa mwanakondoo wa pasaka, wanafunzi wake walimwambia. "Unataka twende wapi tukaandae ili upate kula mlo wa Pasaka?" **13** Aliwatura wanafuzi wake wawili na kuwaambia, "Nendeni mjini, na mwanamume ambaye amebeba mtungi ataonana nanyi. Mfuaneti. **14** Nyumba atakayoingia, mfuaneti na mmwambie mwenye nyumba hiyo, 'Mwalimu asema, "Kiko wapi chumba cha wageni mahali nitakapokula Pasaka na wanafunzi wangu?" **15** Atawaonesha chumba cha juu kikubwa chenyeh Samani ambacho kiko tarayi. Fanyeni maandalizi kwa ajili yetu pale." **16** Wanafunzi waliondoka wakaenda mjini; walikuta kila kitu kama alivyokuwa amewaambia, na wakaandaa mlo wa Pasaka. **17** Wakati ilipokuwa jioni, alikuja na wale Kumi na wawili. **18** Na walipokuwa wakikaribia meza na kula, Yesu alisema, "Kweli nawaambia, mmoja kati yenu anayekula pamoa nami atanisiliti." **19** Wote walisikitika, na mmoja baada ya mwingine walimwambia, "Hakika siyo mimi?" **20** Yesu alijibu na kuwaambia, "Ni mmoja wa Kumi na wawili kati yenu, mmoja ambaye sasa anachovya

tonge katika bakuli pamoja nami. **21** Kwa kuwa Mwana Yesu aliwaambia, "Mmekuja kunikamata kwa mapanga wa Adamu atakwenda kama vile maandiko yasemavyo na marungu kama mnyang'anyi? **49** Wakati kila siku juu yake. Lakini ole wake mtu yule ambaye kupitia yeye nilikuwa nanyi na nikufundisha hekaluni, hamkunikamata. Mwana wa Adamu atasalitiwa! Ingekuwa vizuri zaidi Lakini hili limefanyika ili maandiko yatimie. **50** Na wale kwake kama mtu yule asingezaliwa." **22** Na walipokuwa wote waliokuwa na Yesu walimwacha na kukimbia. **51** wakila, Yesu alichukua mkate, akaubariki, na kuumega. Kijana mmoja alimfuata, aliyekuwa amevaa shuka tu Aliwapa akisema, "Chukueni. Huu ni mwili wangu." **23** aliyojukwa amejifunka kumzunguka; walimkamata lakini Alichukua kikombe, akashukuru, na akawapatia, na wote **52** aliwaponyoka akaiacha shuka pale akakimbia uchi. **53** wakakinywea. **24** Aliwaambia, "Hii ni damu yangu ya Walimwongoza Yesu kwa kuhanu mkuu. Pale walikusanya agano, damu imwagikayo kwa ajili ya wengi. **25** Kweli pamoa naye makuhani wakuu wote, wazee, na waandishi. nawaambia, sitakunywa tena katika zao hili la mzabibu **54** Petro naye alimfuata Yesu kwa mbali, kuelekea mpaka siku ile nitakopokunyuwa mpya katika ufalme wa kwenye ua wa kuhanu mkuu. Aliketi pamoja na walinzi, Mungu." **26** Walipokwisha kuimba wimbo, walikwenda **55** nie katika Mlima wa Mizeituni. **27** Yesu aliwaambia, Wakati huo makuhani wakuu wote na Baraza lote walikuwa "Ninyi nyote mtajitenga mbali kwa sababu yangu, kwa wakitafuta ushahidi dhidi ya Yesu ili wapate kumwua. kuwa imeandikwa, 'Nitampiga mchungaji na kondoo **56** Kwa kuwa watu wengi walileta watawatanyika.' **28** Lakini baada ya kufufuka kwangu, usuhuhuda wa uongo dhidi yake, lakini hata ushahidi wao nitawatangulia mbele yenu Galilaya." **29** Petro alimwambia, haukufanana. **57** Baadhi walismama na kuleta ushahidi "Hata kama wote watakuacha, mimi sitakuacha." **30** wa uongo dhidi yake; wakisema, **58** "Tulimsikia akisema, Yesu alimwambia, "Kweli nakuambia, usiku huu, kabla 'Nitaliharibu hekalu hili lilitengenezwa kwa mikono, na jogoo hajawika mara mbili, utakuwa umenikana mara **59** Lakini hata ushahidi wao nitawatangulia mbele yenu Galilaya." **31** Lakini Petro alisema, "Hata itanilazimu kufa mikono." **60** Kuhani mkuu alismama katikati yao na akamwuliza Walikuja kwenye eneo lilioitwa Gethsemane, na Yesu Yesu, "Je, huna jibu? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi akaawaambia wanafunzi wake, "Kaeni hapa wakati nasali." yako?" **61** Lakini alikaa kimya na hakujiwu chochoti. **33** Aliwachukua Petro, Yakobo, na Yohana pamoja naye, Mara Kuhani mkuu alimwuliza tena, "Je wewe ni Kristo, akaanza kuhuzuni na kutaabika sana. **34** Aliwaambia, mwana wa Mbarikiwa?" **62** Yesu alisema, "Mimi ndiye. Na "Nafsi yangu ina huzuni sana, hata kufa. Bakini hapa utamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kulia wa na mkeshe." **35** Yesu alienda mbele kidogo, akaanguka nguvu akija na mawingu ya mbinguni." **63** Kuhani mkuu chini, akaomba, kama ingewezekana, kwamba saa hii alirarua mavazi yake na kusema, "Je, bado tunahitaji ingewepuka. **36** Alisema, "Aba, Baba, Mambo yote mashahidi?" **64** Mmesikia kufuru. Uamuzi wenu ni upi?" kwako yanawezekana. Niondolee kikombe hiki. Lakini Na wote walimhukumu kama mmoja aliystahili kifo. **65** siyo kwa mapenzi yangu, bali mapenzi yako." **37** Alirudi Baadhi wakaanza kumtemea mate na kumfunika uso na na kuwakuta wamelala, na akamwambia Petro, "Simoni, kumpiga na kumwambia, "Tabiri!" Maafisa walimchukua je umelala? Hukuwenza kukesha hata saa moja? **38** na kumpiga. **66** Na Petro alipokuwa bado yuko chini uani, Kesheni na muombi kwamba msije mkaingia katika mtumishi mmoja wa wasichana wa kuhanu mkuu alikuja majaribu. Hakika roho i radhi, lakinii mwili ni dhaifu." **39** kwake. **67** Alimwona Petro alipokuwa amesimama akiota Alienda tena na kuomba, na alitumia maneno yaleyale. moto, na alimtazama kwa kumkaribia. Kisha alisema, **40** Alikuja tena akawakuta wamelala, kwa kuwa macho "Nawe pia ulikuwa na Mnazareti, Yesu". **68** Lakini alikataa, yao yalikuwa mazito na hawakujua nini cha kumwambia. akisema, "Sijui wala sielewi kuhusu kile unachosema!" **41** Alikuja mara ya tatu na kuwaambia, "Bado mmelala Kisha alitoka akaenda nje uani. (Zingatia; Mstari huu, na kupumzika? Yatosha! Saa imefika. Tazama! Mwana "Na jogoo akawika" haumo kwenye nakala za kale). wa Adamu atasalitiwa mikononi mwa wenye dhambi. **69** Lakini mtumishi wa kike pale, alimwona na alianza **42** Amkeni, twendeni. Tazama, yule anayenisaliti yuko kuwaambia tena wale ambaao walikuwa wamesimama karibu." **43** Mara tu alipokuwa bado anaongea, Yuda, pale, "Mtu huyu ni mmoja wao!" **70** Lakini alikataa. mmoja wa wale kumi na wawili, alifikia, na kundi kubwa Baadaye kidogo wale waliokuwa wamesimama pale kutoka kwa wakuu wa makuhani, waandishi na wazee walikuwa wakimwambia Petro, "Hakika wewe ni mmoja wenyne mapanga na marungu. **44** Wakati huo msaliti wake wao, kwa maana wewe pia ni Mgallilaya." **71** Lakini alianza alikuwa amewapa ishara, akisema, Yule nitakayembusu, kuijweka mwenywewe chini ya laana na kuapa, "Simjui ndiye. Mkatateni na kumpeleka chini ya ulinzi." **45** Wakati mtu huyu mnayemsema." **72** Kisha jogoo aliwika mara Yuda alipofika, moja kwa moja alienda kwa Yesu na ya pili. Kisha Petro alikumbuka maneno ambayo Yesu kusema, "Mwalimu!" Na akambusu. **46** Kisha wakumtia aliyojukwa amemwambia: "Kabla jogoo hajawika mara chini ya ulinzi na kumkamata. **47** Lakini mmoja katii mbili, utanikana mara tatu." Na alianguka chini na kulia. yao aliyesimama karibu naye alichomoa upanga wake **48** **15** Asubuhi na mapema wakuu wa makuhani walikutana akampiga mtumishi wa kuhanu mkuu na kumkata sikio.

wazee. Kisha wakamfunga Yesu wakampeleka kwa Pilato. Pilato akamwuliza, "wewe ni Mfalme wa Wayahudi?" 2 "Akamjibu, "Wewe umesema hivyo." 3 Wakuu wa makuhani wakaeleza mashitaka mengi juu ya Yesu. 4 Pilato akamwuliza tena, "Hujibu chocchote? Huoni jinsi wanavyokushtaki kwa mambo mengi? 5 Lakini Yesu hakumjibu Pilato, na hiyo ilimshangaza. 6 Kwa kawaida wakati wa sikukuu humfungulia mfungwa mmoja, mfungwa waliywombwa. 7 Kulikuwapo wahalifu gerezani, mionganoni mwa wauaji kati ya walioasi wanaotumikia makosa yao. Alikuwepo mtu mmoja aitwaye Baraba. 8 Umati ulikuja kwa Pilato, na kumwombwa afanye kama alivyofanya huko nyuma. 9 Pilato akawajibu na kusema, "Mnataka niwafungulie Mfalme wa Wayahudi?" 10 Kwa kuwa alijua ni kwa sababu ya vivu wakuu wa makuhani walimkamata Yesu na kumleta kwake. 11 Lakini wakuu wa makuhani walichochea umati kupiga kelele kwa sauti kwamba afunguliwe Baraba badala yake. 12 Pilato akawajibu tena na kusema, "Nimfanye nini Mfalme wa Wayahudi? 13 Wakapiga kelele tena, "Msulibishe!" 14 Pilato akasema, "Ameefanya jambo gani haya?" Lakini wakazidi kupiga kelele zaidi na zaidi "Msulibishe." 15 Pilato akitaka kuwardhisha umati, akawafungulia Baraba. Akampiga Yesu mijeleedi kisha akamtoa ili asulabiwe. 16 Askari walimwongoza hadi ndani ya ua (ule ulio ndani ya kambi) na walikusanyika pamoja kikosi cha askari. 17 Wakamvika Yesu kanzu ya rangi ya zambarau, na wakasokota taji ya miiba wakamvika. 18 Wakaanza kumdhihaki na kusema, "Salam, Mfalme wa Wayahudi!" 19 Wakampiga kichwani kwa mwanzu na kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele yake kwa kumheshimu. 20 Hata wakiisha kumdhihaki, wakamvua ile kanzu ya rangi ya zambarau na kumvika mavazi yake, na wakamtoa nije kwenda kumsulibisha. 21 Wakamlazimisha mpita njia kumsaidia, aliyejewa anaingia mjini kutoka shamba. Aitwaye Simoni Mkirene (baba yake Iskanda na Rufo); wakamlazimisha kubeba msalaba wa Yesu. 22 Askari wakampeleka Yesu mahali paitwapo Goligotha (maana ya tafsiri hii ni, Sehemu ya Fuvu la kichwa). 23 Wakampa mvinyo iliyochanganywa na manemane, lakini hakunywa. 24 Wakamsulibisha na wakagawana mavazi yake, wakayapigia kura kuamua kipande atakachopata kila askari. 25 Yapata saa tatu asubuhi walipomsulibisha. 26 Wakaweka juu yake ubao ulioandikwa shitaka, "Mfalme wa Wayahudi." 27 Walimsubisha pamoja na majambazi wawili, mmoja upande wake wa kulia na mwinge kushoto kwake. 28 (Zingatia: Mstari huu, "Na maandiko yakatimia yaliyonena" haumo katika nakala za kale). 29 Nao waliokuwa wakipita walimtukana, wakikitisa vichwa vyao wakisema, "Aha! wewe utakayevunja hekalu na kulijenga kwa siku tatu, 30 jikoe mwenyewe na ushuke chini toka msalabani!" 31 Kwa namna ile ile wakuu wa makuhani walimdhihaki wakisemezana, pamoja na waandishi na kusema, "Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujikooa mwenyewe. 32 Kristo Mfalme wa Israel, shuka chini sasa toka msalabani, ili tuweze kuona na kuamini." Na wale waliosulubiwa pamoja naye pia walimdhihaki. 33 Ilipofika saa sita, giza likaja juu ya nchi yote hadi saa tisa. 34 Wakati wa saa tisa, Yesu alipiga kelele kwa sauti kubwa, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" ikiwa na maana "Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini umeniacha?" 35 Baadhi ya hao waliosimama waliposikia wakasema, "Tazama, anamwita Eliya." 36 Mtu mmoja akakimbia, akajaza siki katika sponji na kuiweka juu ya mti wa mwanzu, akampa ili anywe. Mtu mmoja akasema, "Ngoja tuone kama Eliya atakuja kumshusha chini." 37 Kisha Yesu akalia kwa sauti kubwa na akafa. 38 Pazio la hekalu likagawanyika vipande viwili toka juu mpaka chini. 39 Ofisa mmoja aliyejewa amesimama akimwelekeea Yesu, alipoona amekufa kwa jinsi ile, akasema, "Kweli huyu mtu alikuwa Mwana wa Mungu." 40 Walikuwapo pia wanawake waliokuwa wakitazama kwa mbali. Mionganoni mwao alikuwepo Mariamu Magdalena, Mariamu (mama yake Yakobo mdogo wa Yose), na Salome. 41 Wakati alipokuwa Galilaya walimfuata na kumtumikia. Na wanawake wengine wengi pia waliambatana naye hadi Yerusalem. 42 Kulipokuwa jioni, na kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio, siku kabla ya Sabato, 43 Yusufu wa Arimathaya alikuja pale. Alikuwa ni mijumbe wa Baraza anayeheshimiwa mtu anayeurataraja Ufalme wa Mungu. Kwa ujasiri akaenda kwa Pilato, na kuuomba mwili wa Yesu. 44 Pilato akashangazwa kwamba Yesu tarayi amekufa; akamwita yule afisa akamwuliza kama Yesu amekufa. 45 Alipopata uhakika kwa afisa kwamba amekufa, alimruhusu Yusufu kuuchukua mwili. 46 Yusufu alikuwa amenunua sanda. Akamshusha toka msalabani, akamfunga kwa sanda, na kumweka ndani ya kaburi liilochimbwa katika mwamba. Kisha akalivingirisha jiwe mlangoni mwa kaburi. 47 Mariamu Magdalena na Mariamu mama yake Yose waliona sehemu alipozikwa Yesu.

16 Wakati sabato ilipokwisha, Mariamu Magdalena na Mariamu mama yake na Yakobo, na Salome, walinununa manukato mazuri, ili wawewe kuja na kuupaka mafuta mwili wa Yesu kwa ajili ya maziko. 2 Asubuhi na mapera siku ya kwanza ya juma, walienda kwenye kaburi wakati juu lilipochomoza. 3 Wakisemezana wao kwa wao, "Nani ataliviringisha jiwe kwa ajili yetu ili tuingie kaburini?" 4 Wakati walipotazama, walimuona mtu amekwisha kulivingirisha jiwe, ambalo liilikuwa kubwa sana. 5 Wakaingia kwenye kaburi na wakamwona kijana amevea joho jeupe, ameketi upande wa kulia, na wakashangazwa. 6 Akawaambia, "Msigope. Mnantafuta Yesu, wa Nazareti, aliyesulibwa. Ameefufuka! Hayupo hapa. Tazama mahali pale walipokuwa wamemweka. 7 Nendeni, mkawaambie wanafunzi wake na Petro ya kuwa amewatangulia kuelekea Galilaya. Huko mtamwona, kama aliyoyuka amewaambia." 8 Wakaondoka na ukukimbia kutoka kwenye kaburi; walitetemeka na walishangazwa. Hawakusema chochote kwa mtu yeoye sababu waligopaa.

16 Wakati sabato ilipokwisha, Mariamu Magdalena na Mariamu mama yake na Yakobo, na Salome, walinunua manukato mazuri, ili waweze kuja na kuupaka mafuta mwili wa Yesu kwa ajili ya maziko. 2 Asubuhi na mapema siku ya kwanza ya juma, walienda kwenye kaburi wakati juu lilipochomoza. 3 Wakisemezana wao kwa wao, "Nani ataliviringisha jiwe kwa ajili yetu ili tuingie kaburini?" 4 Wakati walipotazama, walimuona mtu amekwisha kulingirisha jiwe, ambalo lilikuwa kubwa sana. 5 Wakaingia kwenye kaburi na wakamwona kijana amevea joho jeupe, ameketi upande wa kulia, na wakashangazwa. 6 Akawaambia, "Msigope. Mnamtufata Yesu, wa Nazareti, aliyesulubiwa. Amefufuka! Hayupo hapa. Tazama mahali pale walipokuwa wamemweka. 7 Nendeni, mkawaambie wanafunzi wake na Petro ya kuwa amewatangulia kuelekea Galilaya. Huko mtamwona, kama alivyokua amewaaambia." 8 Wakaondoka na kukimbia kutoka kwenye kaburi; walitetemeka na walishangazwa. Hawakusema chochote kwa mtu yeoye sababu waliogopa sana. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts

do not include Mark 16:9-20.) (Zingatia: Nakala za kale hazina Marko 16: 9-20) Mapema katika siku ya kwanza ya juma, baada ya kufufuka, alimtokea kwanza Mariamu Magdalena, ambaye kutoka kwake alimtoa mapepo saba. **10** Aliondoka na kuwaambia wale ambaio walikuwa pamoja naye, wakati walipokuwa wakihuzuni na kutoa machozi. **11** Walisikia kwamba ni mzima na ameonekana naye, lakini hawakumwamini. **12** (Zingatia: Nakala za kale hazina Marko 16: 9-20) Baada ya hayo, akajitokeza katika namna tofauti kwa watu wengine wawili, wakati walipokuwa wakitembea kutoka katika nchi. **13** Walienda na kuwaambia wanafunzi wengine waliobaki, lakini hawakuwaamini. **14** (Zingatia: Nakala za kale hazina Marko 16: 9-20) Yesu baadaye akajitokeza kwa wale kumi na mmoja walipokuwa wameegama katika meza, na akawakemea kwa kutokuamini kwao na ugumu wa mioyo, kwa sababu hawakuwaamini wale waliomwona baada ya kufufuka kutoka kwa wafu. **15** Akawaambia, "Enendeni ulimwenguni mwote, na kuhubiri injili kwa viumbe vyote. **16** Yeyote aaminie na kubatizwa ataokolewa, na yule asiyeamini atahukumiwa. **17** (Zingatia: Nakala za kale hazina Marko 16: 9-20) Ishara hizi zitaambatana na wote waaminio. Kwa jina langu watatoa pepo. Watasema kwa lugha mpya. **18** Watashika nyoka kwa mikono yao, na hata wakinanya kitu chochote cha kufisha hakitawadhuru. Wataweka mikono kwa wagonjwa, nao watakuwa wazima". **19** Baada ya Bwana kusema nao, akachukuliwa juu mbinguni na ameketi mkono wa kuume wa Mungu. **20** Wanafunzi wakaondoka na kuhubiri kila mahali, wakati Bwana akifanya kazi nao na kulithibitisha neno kwa miujiza na ishara zikifuatana nao.

Luka

1 Wengi wamejitalidi kuweka katika mpangilio simulizi kuhusu masuala ambayo yametimizwa kati yetu, **2** kama walivyotupatia sisi, ambao tangu mwanzo ni mashahidi wa macho na watumishi wa ujumbe. **3** Hivyo nami pia, baada ya kuchuguza kwa uangalifu chanzo cha mambo haya yote tokeaa mwanzo - nimeona ni vema kwangu pia kukuandikia katika mpangilio wake - mheshimiwa sana Theofilio. **4** Ili kwamba uweze kujua ukweli wa mambo uliyofundishwa. **5** Katika siku za Herode, mfalme wa Yudea, palikuwa na kuhani fulani aliyeitwa Zekaria, wa ukoo wa Abiya. Mke wake alitoka kwa binti za Haruni, na jina lake alitwa Elizabeti. **6** Wote walikuwa wenye haki mbele za Mungu; walitembea bila lawama katika amri zote na maagizo ya Bwana. **7** Lakini hawakuwa na mtoto, kwasababu Elizabethi alikuwa tasa, na kwa wakati huu wote wawili walikuwa wazee sana. **8** Sasa iliokea kwamba Zakaria alikuwa katika uwepo wa Mungu, akiendelea na wajibu wa kikuhanu katika utaratibu wa zamu yake. **9** Kulingana na desturi ya kuchagua ni kuhani yupi atakayehudumu, alikuwa amechaguliwa kwa kura kuingia katika hekalu la Bwana na hivyo angefukiza uvumba. **10** Kundi lote la watu lilikuwa likiomba nje wakati wa kufukizwa kwa ufumba. **11** Sasa malaika wa Bwana alimtokea na kasimama upande wa kulia wa madhabahu ya kufukizia. **12** Zakaria alitishika alipomuona; hofu ikamwangukia. **13** Lakini malaika akamwambia, "Usiogope Zakaria, kwasababu maombi yako yamesikika. Mke wako Elizabeth atakuzalia mwana. Jina lake utamwita Yohana. **14** Utakuwa na furaha na uchangamfu, na wengi watakufurahia kuzaliwa kwake. **15** Kwa kuwa atakuwa mkuu mbele ya macho ya Bwana. Hatakunywa divai au kinywaji kikali, na atakuwa amejazwa na Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa mama yake. **16** Na watu wengi wa Israel watageuzwa kwa Bwana Mungu wao. **17** Atakwenda mbele za uso wa Bwana katika roho na nguvu ya Eliya. Atafanya hivi ili kurejesha miyo ya baba kwa watoto, ili kwamba wasiotii wataenenda katika hekima ya wenye haki. Atafanya hivi kuweka tayari kwa Bwana watu ambao wameandalisha kwa ajili yake." **18** Zakaria akamwambia malaika, "Nitawezaje kujua hili? Kwasababu mimi ni mzee na mke wangu miaka yake imekuwa mingi sana." **19** Malaika akajibu na kumwambia, "Mimi ni Gabrieli, ambaye husimama mbele za Mungu. Nilitumwa kukwambia, kukuletea habari hii njema. **20** Na tazama, hutaongea, utakuwa kimya, hutawenza kuongea mpaka siku ile mambo haya yatakapotokea. Hii ni kwasababu ulishindwa kuamini maneno yangu ambayo yatatimizwa kwa wakati mwafaka." **21** Sasa watu walikuwa wakimsibiri Zakaria. Walishangazwa kwamba alikuwa anatumia muda mwingu hekaluni. **22** Lakini alipotoka nje, hakuweza kuongea nao. Wakatambua kwamba alikuwa amepata maono alipokuwa hekaluni. Aliendelea kuonesha ishara na alibaki kimya. **23** Ikatokea kwamba siku za huduma

yake zilipokwisha aliondoka kurudi nyumbani kwake. **24** Baada ya Zakaria kurudi nyumbani kutoka kwenye huduma yake hekaluni, mke wake akawa mjarmzito. Naye hakutoka nyumbani mwake kwa muda wa miezi mitano. Akasema, **25** "Hili ndilo amabalo Bwana amefanya kwangu aliponitazama kwa upendeleo ili kuiondoa aibu yangu mbele za watu." **26** Sasa, katika mwezi wa sita wa mimba ya Elizabeti, Mungu alimwambia malaika Gabrieli kwenda kwenye mji wa Galilaya uitwao Nazareti, **27** kwa bikra aliyekuwa ameposwa na mwanaume ambaye jina lake lilikuwa Yusufu. Yeye alikuwa wa ukoo wa Daudi, na jina la bikra huyo lilikuwa Mariamu. **28** Akaja kwake na akasema, "Salaam, wewe uliyepokea neema kuu! Bwana amependezwa nawe." **29** Lakini maneno ya malaika yalimchanganya na hakuelewa kwa nini malaika alisema salaam hii ya ajabu kwake. **30** Malaika akamwambia, "Usiogope, Mariamu, maana umepata neema kutoka kwa Mungu. **31** Na tazama, utabea mimba katika tumbo lako na utazaa mwana. Nawe utamwita jina lake 'Yesu.' **32** Atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Aliye Juu Sana. Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake. **33** Atatawala juu ya ukoo wa Yakobo milele na ufalme wake hautakuwa na mwisho. (aiōn g165) **34** Mariamu akamwambia malaika, hili litatokea kwa namna gani, maana sijawahi kulala na mwanaume yeoyote? **35** Malaika akajibu na akamwambia, "Roho Mtakatifu atakujia juu yako, na nguvu ya Aliye Juu Sana itakuja juu yako. Kwa hiyo, mtakatifu atakayezaliwa ataitwa Mwana wa Mungu. **36** Na tazama, ndugu yako Elizabeti anaujauzito wa mwana kwenye umri wake wa uzee. Huu ni mwezi wa sita kwake, ambaye alikuwa anaitwa mgumba. **37** Maana hakuna lisilowezekana kwa Mungu." **38** Mariamu akasema, "Tazama, mimi ni mtumishi wa kike wa Bwana. Acha iwe hivyo kwangu sawa sawa na ujumbe wako." Kisha malaika akamwachaa. **39** Ndipo katika siku hizo Mariamu aliondoka na kwa haraka alikwenda katika nchi ya vilima, kwenye mji katika nchi ya Yudea. **40** Alikwenda nyumbani mwa Zekaria na akamsalimia Elizabeti. **41** Sasa, iliokea kwamba Elizabeti aliposikia salamu ya Mariamu, mtoto tumboni mwake akaruka, na Elizabeti akajazwa na Roho Mtakatifu. **42** Akapaza sauti yake na kusema kwa sauti kuu, "umebarikiwa wewe zaidi mionganoni mwa wanawake, na mtoto aliyemo tumboni mwako amebarikiwa. **43** Na imekuwaje kwangu kwamba, mama wa Bwana wangu ilipasa aje kwangu? **44** Kwa kuwa tazama, iliposikika masikoni mwangu sauti ya kusalimia kwako, mtoto tumboni mwangu akaruka kwa furaha. **45** Na amebarikiwe mwanamke yule ambaye aliamini ya kwamba ungetokea ukamilifu wa mambo yale aliyambiwa kutoka kwa Bwana." **46** Mariamu akasema, nafsi yangu inamisfu Bwana, **47** na roho yangu imefurahi katika Mungu Mwokozi wangu. **48** Kwa maana ameiangalia hali ya chini ya mtumishi wake wa kike. Tazama, tangu sasa katika vizazi vyote watanita mbarikiwa. **49** Kwa maana yeeye aliywemweza amefanya mambo makubwa kwangu,

na jina lake ni takatifu. 50 Rehemha yake inadumu toka kizazi hata kizazi kwa wale wanao mheshimu yeye. 51

alikaa nyikani mpaka siku ya kujitokeza kwake kwa Israeli.

Ameonesha nguvu kwa mkono wake; amewatawanya wale ambaa walijivu juu ya mawazo ya miyo yao. 52 Amewashusha chini wana wa wafalme toka katika viti vyao vya enzi na kuwainua juu walio na hali ya chini. 53 Aliwashibisha wenyenjaa kwa vitu vizuri, bali matajiri amewafukuza mikono mitupu. 54 Ametoo msaada kwa Israeli mtumishi wake, ili kukumbuka kuonesha rehemha. 55 (kama aliyosema kwa baba zetu) kwa Abrahamu na uzao wake milele." (aiōn g165) 56 Mariamu alikaa na Elizabeti yapata miezi mitatu hivi ndipo akarudi nyumbani kwake. 57 Sasa wakati ulikuwa umewadia kwa Elizabeti kujifungua mtoto wake na akajifungua mtoto wa kiume. 58 Jirani zake na ndugu zake walisikia jinsi Bwana aliyoviukiza rehemha kwake, na wakafurahi pamoja naye. 59 Sasa ilitokea siku ya nane kwamnba walikuja kumtahiri mtoto. Ingewapasa kumwita jina lake, "Zekaria," kwa kuzingatia jina la baba yake, 60 Lakini mama yake akajibu na kusema, "Hapania; ataitwa Yohana." 61 Wakamwambia, hakuna hata mmoja katika ndugu zako anayeiwa kwa jina hili." 62 Wakamfanya ishara baba yake kuashiria yeye alitaka jina aitwe nani. 63 Baba yake akahitaji kibao cha kuandikia, na akaandika, "Jina lake ni Yohana." Wote wakashangazwa na hili. 64 Ghafla mdomo wake ukafunguliwa na ulimi wake ukawa huru. Akaongea na kumsifu Mungu. 65 Hofu ikawajia wote walioishi karibu nao. Mambo haya yakaenea katika nchi yote ya vilima vya Yudea. 66 Na wote waliosikia wakayatunza miyoni mwao, wakisema, "Mtoto huyu kuwa wa namna gani?" Kwasababu mkono wa Bwana ulikuwa pamoja naye. 67 Baba yake Zekaria alijazwa na Roho Mtakatifu na akatoa unabii, akisema, 68 "Asifiye Bwana, Mungu wa Israeli, kwa sababu amesaidia na alishughulikia wokovu kwa watu wake. 69 Ametuinulia pembe ya wokovu katika nyumba ya mtumishi wake Daudi, kutoka miongoi mwa mwa ukoo wa mtumishi wake Daudi, 70 kama aliyosema kwa kinywa cha manabii wake walipokuweko katika nyakati za kale. (aiōn g165) 71 Atatuoka kutoka kwa adui zetu na kutoka mikononi mwa wote wanaotuchukia. 72 Atafanya hivi kuonesha rehemha kwa baba zetu, na kukumbuka agano lake takatifu, 73 kiapo alichokisema kwa Abrahamu baba yetu. 74 Aliapa kuthibitha kwamba ingewezekana kumtumikia Yeye bila hofu, baada ya kucolewa kutoka katika mikononi ya adui zetu. 75 katika utakatifu na haki mbele zake siku zetu zote. 76 Ndiyo, na wewe mtoto, uitaitwa nabii wa Aliye Juu Sana, kwa kuwa utaenenda mbele za uso wa Bwana ili kumwandalia njia, kuwaandaa watu kwa ajili ya ujio wake, 77 kuwafahamisha watu wake kwamba, wataokolewa kwa njia ya kusamehewa dhambi zao. 78 Hili litatokea kwa sababu ya huruma ya Mungu wetu, sababu ambayo jua tokea juu litatujia, 79 kuangaza kwao wakaa gizani na katika uvuli wa mauti. Atafanya hivi kuiongoza miguu yetu kwenye njia ya amani." 80 Sasa, yule mtoto akakua na kuwa mwenye nguvu rohoni

2 Sasa katika siku hizo, ikatokea kwamba Kaisari Agusto alitoa agizo akielekeza kwamba ichukuliwe sensa ya watu wote wanaoishi duniani. 2 Hii ilikuwa ni sensa ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio akiwa gavana wa Siria. 3 Hivyo kila mmoja akaenda mjini kwake kuandikishwa sensa. 4 Naye Yusufu aliondoka pia katika mji wa Nazareti huko Galilaya na akasafiri Yudea katika mji wa Bethlehemu, ujulikanao kama mji wa Daudi, kwa sababu alitokea katika ukoo ya Daudi. 5 Alkwenda huko kujandikisha pamoja na Mariamu, ambaye alikuwa amemposa na alikuwa akitazamia mtoto. 6 Sasa ilitokea kwamba, wakiwa kule wakati wake wa kujifungua mtoto ukawadia. 7 Akajifungua mtoto wa kiume, mzaliwa wake wa kwanza, akamzungushia nguo mwilini kumkinga na baridi mtoto. Ndipo akamweka kwenye kihori cha kulishia wanyama, kwa sababu haikuwepo nafasi kwenye nyumba za wageni. 8 Katika eneo hilo, walikuwapo wachungaji walioishi mashambani wakilinda makundi ya Kondoo wao usiku. 9 Ghafla, malaika wa Bwana akawatokea, na utukufu wa Bwana ukang'aa kuwazunguka, na wakawa na hofu sana. 10 Ndipo malaika akwaambia, "Msioope, kwasababu nawaletea habari njema ambayo italeta furaha kuu kwa watu wote. 11 Leo Mwokozi kazaliwa kwaajili yenu mijini mwa Daudi! Yeye ndiye Kristo Bwana! 12 Hii ndiyo ishara ambayo mtapewa, mtamkuta mtoto amefungwa nguo na amelala kwenye hori la kulishe wanyama." 13 Ghafla kukawa na jeshi kubwa la mbinguni likaungana na malaika huyo wakamsifu Mungu, wakisema, 14 "Utukufu kwa Mungu aliye juu sana, na amani iwe duniani kwa wote ambaa anapendezwa nao." 15 Ika wa kwamba malaika walipokwisha kuondoka kwenda mbinguni, wachungaji wakasemezena wao kwa wao, "Twendeni sasa kule Bethlehemu, na tukaone hiki kitu ambacho kimetokea, ambacho Bwana ametufahamisha." 16 Wakaharakisha kule, na wakamkuta Mariamu na Yusufu, na wakamuona mtoto amelala kwenye hori la kulishe wanyama. 17 Na walipoona hivi, wakawajulisha watu kile walichokuwa wameambiwa kumhusi mtoto. 18 Wote waliosikia habari hii wakashangazwa na kile kilichosemwa na wachungaji. 19 Lakini Mariamu akaendelea kufikiri kuhusu yote aliyokwisha kuyasikia, akiyatunza moyoni mwake. 20 Wachungaji wakarudi wakimtukuza na kumsifu Mungu kwa ajili ya kila kitu walichokwisha sikia na kuona, kama tu iliyokuwa imenenwa kwao. 21 Ilipofika siku ya nane na ilikuwa ni wakati wa kumtahiri mtoto, wakamwita jina Yesu, jina alilokwishapewa na yule malaika kabla mimba haijatungwa tumboni. 22 zao zilizotakiwa za utakaso zilipopita, kulingana na sheria ya Musa, Yusufu na Mariamu wakampeleka hekaluni kule Yerusalem kumweka mbele za Bwana. 23 Kama ilivoandikwa katika sheria ya Bwana, "Kila mwanaume anayefungua tumbo ataitwa aliyetolewa wakfu kwa Bwana." 24 Wao vilevile walikuja kutoa sadaka kulingana na kile kinachosemwa

katika sheria ya Bwana, "Jozи ya njija au makinda mawili ya njija." 25 Tazama, palikuwa na mtu katika Yerusalem ambaye jina lake alikuwa akiitia Simeoni. mtu huyu alikuwa mwenye haki na mcha Mungu. Yeye alikuwa akisubiri kwa ajili ya mfariji wa Israeli, na Roho Mtakatifu alikuwa juu yake. 26 Ilikuwa imekwisha funuliwa kwake kupitia Roho Mtakatifu kwamba yehe hanelikufa kabla ya kuwomwona Kristo wa Bwana. 27 Siku moja alikuwa ndani ya hekalu, akiongozwa na Roho Mtakatifu. Ambapo wazazi walimleta mtoto, Yesu, kumfanya yale yaliyopasa kawaida ya sheria, 28 ndipo Simeoni alimpokea mikononi mwake, na akamsifu Mungu na kusema, 29 "Sasa ruhusu mtumishi wako aende kwa amani Bwana, kulingana na Neno lako. 30 Kwa kuwa macho yangu yameuona wakovu wako, 31 ambao umeonekana kwa macho ya watu wote. 32 Yeye ni nuru kwa ajili ya ufuno kwa Wamataifa na utukufu wa watu Israeli." 33 Baba na Mama wa mtoto walishangazwa kwa mambo ambayo yalizungumzwa juu yake. 34 Ndipo Simeoni akawabariki na akasema kwa Mariamu mama yake, "Sikiliza kwa makini! Mtoto huyu atakuwa sababu ya kupotea na kuokoka kwa watu wengi katika Israeli na ni ishara ambayo watu wengi wataipinga. 35 Pia ni upanga utakaochoma nafsi yako mwenyewe, ili kwamba mawazo ya miyo ya wengi yadhihirike". 36 Nabii mwanamke aliyeitwa Ana pia alikuwako hekaluni. Yeye alikuwa binti wa Fanueli kutoka kabilila la Asheri. Alikuwa na miaka minge sana. Naye aliishi na mume wake kwa miaka saba baada ya kuoana, 37 na ndipo akawa mjane kwa miaka themanini na minne. Naye hakuwahi kuondoka hekaluni na alikuwa akiendelea kumwabudu Mungu pamoja na kufunga na kuomba, usiku na mchana. 38 Na kwa wakati huo, alikuja pale walipo akaanza kumshukuru Mungu. Aliongea kumhusu mtoto kwa kila mtu ambaye alikuwa akisubiri ukombozi wa Yerusalem. 39 Walipomaliza kila kitu walichotakiwa kufanya kuligana na na sheria ya Bwana, walirudi Galilaya, mjini kwao, Nazareti. 40 Mtoto alikua, na akawa na nguvu, akiongezeka katika hekima, na neema ya Mungu ilikuwa juu yake. 41 Wazazi wake kila mwaka walikwenda Yerusalem kwaajili ya sikuu ya Pasaka. 42 Alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, walikwenda tena wakati mwafaka kidesturi kwa ajili ya sikuu. 43 Baada ya kubaki siku zote kwa ajili ya sikuu, walianza kurudi nyumbani. Lakini mvulana Yesu alibaki nyuma mle Yerusalem na wazazi wake hawakujua hili. 44 Walidhani kwamba yumo kwenye kundi walilokuwa wakisafiri nalo, hiyo walisafiri safari ya siku. Ndipo wakaanza kumtafuta miongoni wa ndugu na marafiki zao. 45 Waliposhindwa kumpata, walirudi Yerusalem na wakaanza kumtafuta humo. 46 Ikatokea kwamba baada ya siku tatu, wakampata hekaluni, akiwa ameketi katikati ya waalimu, akiwasikiliza na kuwaliza maswali. 47 Wote walomsikia walishangazwa na ufahamu wake na majibu yake. 48 Walipomwona, walistaajabu. Mama yake akamwambia, "Mwanangu, kwa nini umetutendea hivi? Sikiliza, baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta kwa wasiiasi mkubwa." 49 Akawaambia, "Kwa nini mmekuwa mkinitafuta? Hamkujuu kwamba lazima niwe kwenye nyumba ya Baba yangu? 50 Lakini hawakuelewa nini alichomaanisha kwa maneno hayo. 51 Ndipo akaenda pamoja nao mpaka nyumbani Nazareti na alikuwa mtii kwo. Mama yake alihifadhi mambo yote moyoni mwake. 52 Lakini Yesu aliendelea kukua katika hekima na kimo, na akazidi kupendwa na Mungu na watu.

3 Sasa, katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberia, wakati Pontio Pilato alikuwa gavana wa Uyahudi, Herode alikuwa mkuu wa mkoa wa Galilaya, na Filipo ndugu yake alikuwa mkuu wa mkoa wa Itorea na Trakoniti, na Lisania alikuwa mkuu wa mkoa wa Abilene, 2 na wakati wa ukuhani mkuu wa Anasi na Kayafa, Neno la Mungu lilimjia Yohana mwana wa Zakaria, jangwani. 3 Alisafiri katika mkoa wote kuzunguka Mto Jordani, akihiburi ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi 4 Kama ilivoandikwa katika kitabu cha maneno ya Isaya nabii, "sauti ya mtu aliaye nyikani, "Itengenezeni tarayi njia ya Bwana, yatengenezeni mapito yake yaliyoonyoka. 5 Kila bonde litajazwa, kila mlima na kilima vitasawazishwa, barabara zilizopinda zitanyoshwa, na njia zilizoparaza zitalainishwa. 6 Watu wote watauona wokovu wa Mungu." 7 Hivyo, Yohana akawaambia makutano makubwa ya watu waliomjia wapate kubatizwa na yeye, "Ninyi uzao wa nyoka wenye sumu, nani aliaonya kuikimbia gadhabu inayokuja? 8 Zaeni matunda yanayoedana na toba, na msianze kusema ndani yenu, "Tunaye Ibarahimu ambaye ni baba yetu; kwa sababu nawaambia ya kwamba, Mungu anawenza kumwinilia Ibrahimu watoto hata kutokana na mawe haya. 9 Tayari shoka limeshawekwa kwenye mzizi wa miti. Hivyo, kila mti usiozaa matunda mema, hukatwa na kutupwa motoni. 10 Kisha watu katika makutano walimuliza wakisema, "Sasa tunatakiwa tufanyeje?" 11 Alijibu na kuwaambia, "kama mtu ana kanzu mbili anatakiwa atoe kanzu moja kwa mwingine ambaye hana kabisa, na ambaye ana chakula na afanye vivyo hiyo." 12 Kisha baadhi ya watoza ushuru walikuja pia kubatizwa, na wakamwambia, "Mwalimu, tunatakiwa kufanya nini? 13 Akawaambia, "Msikusanye fedha zaidi kuliko mnachotakiwa kukusanya." 14 Baadhi ya maaskari pia wakamuuliza wakisema, "Na sisi je? Tunatakiwa tufanye nini?" Akawambia, "Msichukue fedha kwa mtu yeyote kwa nguvu, na msimtuhumu mtu yeyote kwa uongo. Ridhikeni na mishahara yenu." 15 Sasa, kwa kuwa watu walikuwa na shauku ya kumngoeja Kristo atakaye kuja, kila mmoja alikuwa anawaza moyoni mwake kuhusu Yohana kama yeye ndiye Kristo. 16 Yohana akajibu kwa kuwaambia wote, "Mimi nawabatiza ninyi kwa maji, lakini kuna mmoja ajaye ambaye ana nguvu kuliko mimi, na sisitahili hata kufungua kamba za viatu vyake. Atawabatiza ninyi kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. 17 Pepeto lake liko mkononi mwake ili kusafisha vizuri uwanda wake wa kupepetea ngano na kuikusanya ngano ghalani mwake. Lakini, atayatetecta makapi kwa

moto ambao hauwezi kuzimika. **18** Kwa maonyo mengine utaniinamia na kuniabudu, vitu hivi vyote vitakuwa vyako." mengi pia, alihubiri habari njema kwa watu. **19** Yohana **8** Lakini Yesu alijibu na kumwambia, "Imeandikwa, "lazima alimkemea pia Herode mkuu wa mkoaa kwa kumuoaa Herodia, mke wa ndugu yake na kwa maovu mengine umwabudu Bwana Mungu wako, na lazima umtumikie mengi ambayo Herode alikuwa ameyatenda. **20** Lakini Yeye peke yake." **9** Baadaye Ibilisi alimwongoza Yesu hadi baadaye Herode alifanya uovo mwngine mbaya sana. **10** Lakini Yerusalem na kumweka sehemu ya juu kabisa ya jengo la hekalu na kumwambia, "Kama wewe ni Mwana wa Mungu, Alimfunga Yohana gerezani. **21** Kisha iliokea kwamba, jitupe chini kutoka hapa. **11** Lakini Yesu alijibu na kumwambia, "Atawaagiza malaika zake wakutunze na kukulinda, na watakuinua juu mikononi mwao ili kwamba usiumize mbingu zikafunguka. **22** Roho Mtakatifu akashuka juu miguu yako juu ya jiwe." **12** Yesu akijibu alimwambia, yake kwa mfano wa kiwilili kama njiwa, wakati huo huo "Imenenwa, "usimjaribu Bwana Mungu wako." **13** Ibilisi sauti ikaja kutoka mbinguni ikitisema, "Wewe ni Mwanangu alipomaliza kumjaribu Yesu, alienda zake na kumwacha mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe." **23** Sasa Yesu hadi wakati mwngine. **14** Kisha Yesu alirudi Galilaya mwenyewe, alipoanza kufundisha, alikuwa na umri upatao kwa nguvu za Roho, na habari kumhusu yeze zikaenea miaka thelathini. Alikuwa ni mwana (kama ilivyotadhaniwa) na kusambaa katika mikoa jirani yote. **15** Alifundisha wa Yusufu, mwana wa Eli, **24** mwana wa Mathati, mwana katika masinagogi yao, na kila mmoja alimsifi. **16** Siku wa Lawi, mwana wa Melki, mwana wa Yana, mwana wa Lawi, **25** mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, Kama ilivyokuwa desturi yake alilingia kwenye sinagogi mwana wa Nahumu, mwana wa Esli, mwana wa Nagai, siku ya sabato, na alisimama kusoma maandiko. **17** **26** mwana wa Maati, mwana wa Matathia, mwana wa Alikabidhiwa gombo la nabii Isaya, hivyo, alilifungua gombo Semeini, mwana wa Yusufu, mwana wa Yuda, **27** mwana na akatafuta sehemu ilivoandikwa, **18** "Roho wa Bwana wa Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabeli, yuu juu yangu, kwa sababu alinitia mafuta kuhubiri habari mwana wa Shealtiel, mwana wa Neri, **28** mwana wa njema kwa maskini. Amenituma kutangaza uhuru kwa Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa wafungwa, na kuwafanya wasioona waweeze kuona tena. Elmadamu, mwana wa Eri, **29** mwana wa Yoshua, mwana Kuwaweka huru wale wanaogandamizwa, **19** kutangaza wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa Matathi, mwana mwaka ambao Bwana ataonesha wema wake." **20** Kisha wa Lawi, **30** mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana akalifunga gombo, akamrudishia kiongozi wa sinagogi, wa Yusufu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu, **31** na akaketi chini. Macho ya watu wote waliokuwa katika mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha, sinagogi yalimwangalia yeye. **21** Alianza kuzungumza nao mwana wa Nathani, mwana wa Daudi, **32** mwana wa akisema, "Leo andiko hili limetimizwa masikioni mwenu." Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana wa **22** Kila mmoja pale alishuhudia kile alichokisema Yesu, Salmoni, mwana wa Nashoni, **33** mwana wa Abinadabu, na wengi mionganii mwao walishangazwa na maneno mwana wa Aramu, mwana wa Hesroni, mwana wa Peresi, ya hekima yaliyokuwa yaktoka katika kinywa chake. mwana wa Yuda, **34** mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, Wallkuwa wakisema, "huyu ni kijana tu wa Yusufu, mwana wa Ibrahimu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori, siyo hivyo?" **23** Yesu akaawaambia, "hakika mtasema **35** mwana wa Seruig, mwana wa Ragau, mwana wa methali hii kwangu, "Tabibu, jiponye mwenyewe. Chochote Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, **36** mwana wa tulichosikia ukifanya Kapernaumu, kifanye hapa pia Kenani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana kijijini kwako." **24** Pia alisema, "hakika nawaambia ninyi, wa Nuhu, mwana wa Lameki, **37** mwana wa Methusela, hakuna nabii anayekubalika katika nchi yake." **25** Lakini mwana wa Henoko, mwana wa Yaredi, mwana Mahalalei, nawaambia niryi kweli kwamba kuliikuwa na wajane mwana wa Kenani, **38** mwana wa Enoshi, mwana wa wengi Israel katika kipindi cha Eliya, wakati mbingu Sethi, mwana wa Adamu, mwana wa Mungu. ilipofungwa kuswiwe na nvua kwa miaka mitatu na nusu, wakati kulipokuwa na njaa kubwa katika nchi yote. **26**

4 Kisha, Yesu akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi kutoka Mto Jordani, na aliongozoa na Roho jangwani **2** kwa siku arobaini, na huko alijaribiwa na Ibilisi. Wakati huo hakula chochote, na mwisho wa wakati huo alihisi njaa. **3** Ibilisi akamwambia, "Kama wewe ni Mwana wa Mungu, liamru jiwe hili kuwa mkate." **4** Yesu akamjibu, "Imeandikwa; 'mtu hataishi kwa mkate pekee." **5** Kisha Ibilisi alimwongoza juu kwenye kilele cha mlima, na akamwonyesha falme zote za dunia kwa muda mfupi. **6** Ibilisi akamwambia, "Nitakupa mamlaka ya kutawala falme hizi zote pamoja na fahari zake. Naweza kufanya hivyo kwa sababu vyote vimekabidhiwa kwangu nivitawale, na ninaweza kumpa yeyote nitakaye kumpa. **7** Kwahiyoo, kama Lakini Eliya hakutumwa kwa yeyote mmoja wao, lakin kwa mijane mmoja tu aliyeishi Sarepta karibu na mji wa Sidoni. **27** Pia, kulikuwa na wakoma wengi Israel katika kipindi cha Elisha nabii, lakin hakuna hatammoja wao aliyeponywa isipokuwa Naamani mtu wa Siria. **28** Watu wote ndani ya sinagogi walijawa na gadhabu walipoyasikia haya yote. **29** Walisimama na kumsukumizia nje ya mji, na kumwongoza mpaka kwenye ukingo wa mlima wa mji ambapo mji wao ulijengwa juu yake, ili waweeze kumtupa chini. **30** Lakini alipita salama katikati yao na akena zake. **31** Kisha alitelemkia Kapernaumu, katika mji wa Galilaya. Sabato moja alikuwa akifundisha watu ndani

ya sinagogi. **32** Walishangazwa na mafundisho yake, mimi ni mtu mwense dhambi Bwana." **9** Kwa sababu kwasababu alifundisha kwa mamlaka. **33** Sasa siku hiyo alishangazwa, na wote waliokuwa pamoja naye, kwa uvuvi ndani ya sinagogi, kulikuwa na mtu aliyekuwa na roho ya pepo mchafu, na alilia kwa sauti ya juu, **34** "Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza?" Ninajua wewe ni nani! Wewe ni mtakatifu wa Mungu!" **35** Yesu alimkernea pepo akisema, "Nyamaza kimya, na umtoke mtu huyu!" **36** Watu yule alipomupta mtu yule chini katikati yao, alimtoka yule mtu bila ya kumsababishia maumivu yoyote. **37** Watu wote walishangaa, na waliendelea kuzungumzia jambo hilo kila mmoja na mwenzake. Wakasema, "Ni maneno ya aina gani haya?" Anawaamuru roho wachafu kwa mamlaka na nguvu na watondoka." **38** Hivyo, habari juu ya Yesu zilienea kila sehemu katika maeneo yanayozunguka mko **39** Hivyo, Yesu aliomsogelea, akaikemea kila sehemu katika maeneo yanayozunguka mko **40** Jua lilipokuwa likizama, watu walimletea Yesu kila mmoja aliyekuwa mgonjwa wa maradhi ya aina niaba yake. **41** Mapepo pia yaliwatoka wengi wao **42** Mapepo pia nihubiri habari njema za ufalme wa Mungu katika miji mingine mingi, kwa kuwa hii ndiyo sababu nilitumwa hapa." **43** Kisha aliendelea kuhubiri ndani ya masinagogi katika uyahudi wote.

"Usiogope, kwa sababu kuanzia sasa na kuendelea utavua watu." **11** Walipokwishazileta mashua zao nchi kavu, waliacha kila kitu na kumufta yeye. **12** Ilitokea kwamba alipokuwa katika mji mmojawapo, mtu aliyekuwa amejaa ukoma aliquwa huko. Wakati alipomuona Yesu, alianguka akiinamisha uso kwake mpaka chini na kumuomba, akisema, "Bwana, ikiwa unataka, wawezza kunitakasa." **13** Kisha Yesu alinyoosha mkono wake na kumgusa, akisema, "Nataka. Takasika." Na saa ileile ukoma ukamwacha. **14** Alimwagiza asimwambie mtu yeoyote, lakini alimwambia, katika nyumba ya Simoni. Sasa, mama mkwe wake na "Nenda zako, na ukajionyeshe kwa makuhani na utee Simoni aliikuwa anaumwa homa kali, na wakamsihi kwa sadaka ya utakaso wako, sawasawa na kile Musa niaba yake. **15** Lakini habari ile homa na ikamwachia. Ghafla alisimama na akaanza kumuhusu yeye zikaenea mbali zaidi, na umati mkubwa wa kuwatumikia. **16** Lakini mara kwa mara alijitenga mbalimbali. Aliweka mikono yake juu ya kila mgonjwa na faraghani na kuomba. **17** Ilitokea siku moja kati ya akawaponya wote. **18** Watu ukaja pamoja kumsikiliza akifundisha na kuponywa Yesu kila mmoja aliyekuwa mgonjwa yao. **19** Lakini mara kwa mara alijitenga mbalimbali. Aliweka mikono yake juu ya kila mgonjwa na faraghani na kuomba. **20** Ilitokea siku moja kati ya Bwana ilikuwa pamoja naye kuponya. **21** Watu kadhaa Makutano ya watu walikuwa wakimtafuta na wakaja katika walikuja, wamembeba kwenye mkeka mtu aliyeooza, eneo alilokuwapo. Walijaribu kumzuia asiende mbali na wao. **22** Lakini akawaambia, "Lazima pia nihubiri habari njema za ufalme wa Mungu katika miji mingine mingi, kwa kuwa hii ndiyo sababu nilitumwa hapa." **23** Kisha aliendelea kuhubiri ndani ya masinagogi katika uyahudi wote.

"Rafiki, dhambi zako umesamehewa." **24** Kisha alisema, "Rafiki, dhambi zako umesamehewa." **25** Waandishi na Mafarisayo walialanza kuhoji hilo, wakisema, "Huyu ni nani anayeongea makufuru? Ni nani anaweza kusamehe dhambi ilà Mungu pekee yake?" **26** Lakini Yesu, akitambua nini walichokuwa wakifikiri, alijibuu na kuwaambia, "Kwa nini mnaulizana hili miyoni mwenu?" **27** Kipi ni rahisi kusema, "Dhambi zako zimesamehewa" au kusema 'Simama utembee?' **28** Lakini mijue ya kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani ya kusamehe dhambi, Nakwambia wewe, 'Amka, chukua mkeka wako na uende nyumbani kwako.' **29** Watatatu huo huo akaamka mbele yao na akachukua mkeka wake aliokuwa ameulalia. Kisha akariudi nyumbani kwake akimtukiza Mungu. **30** Kila mmoja alishangazwa na wakamtuza Mungu. Walijawa na hofu, wakisema, "Tumeona mambo yasiyo ya kawaida leo." **31** Baada ya mambo haya kutokea, Yesu alitoka huko na akamwona mtoza ushuru aliyeitwa Lawi amekaa eneo la kukusanya kodi. Akamwambia, "Nifuate." **32** Hivyo Lawi akanyanyuka na kumufta, akiacha kila kitu nyuma. **33** Kisha Lawi akaandaa nyumbani kwake karamu kubwa kwa ajili ya Yesu. Walikuwapo watozaushuru wengi kule na

5 Basi ilitokea wakati watu walipomkusanyikia na kumzunguka Yesu na kusikiliza neno la Mungu, ambapo aliquwa amesimama kando ya ziwa Genesareti. **2** Aliona mashua mbili zimetia nanga pemberi mwa ziwa. Wavuvi walikuwa wametoka na walikuwa wakiosha nyavu zao. **3** Yesu akaingia katika mojawapo ya zile mashua, ambayo ilikuwa ya Simoni na kumwomba aipeleke majini mbali kidogo na nchi kavu. Kisha akakaa na kufundisha kutokea kwenye mashua. **4** Kuongea, akamwambia Simoni, "Ipeleke mashua yako mpaka kwenye kilindi cha maji nakushusha nyavu zako ili kuvua samaki." **5** Simon akajibu na kusema, Bwana, tumeefanya kazi usiku wote, na hatukukamata chochote, lakini kwa neno lako, nitazishusha nyavu. **6** Walipofanya hivyo walikusanya kiasi kikubwa cha samaki na nyavu zao zikaanza kukatika. **7** Hivyo wakawaashiria washirika wao kwenye mashua nyingine ili waja na kuwasaidia. Walikuwa wakazijaza mashua zote, kiasi kwamba zikaanza kuzama. **8** Lakini Simoni Petro, alipoona hivyo, alianguka magotini pa Yesu akisema, "Ondoka kwangu, kwa sababu

watu wengi walioketi mezani wakila pamoja nao. **30** Lakini wao kuhusu nini wanapaswa wafanye kwa Yesu. **12** Mafarisayo na waandishi wao walikuwa wakiwanung'unikia Ilitokea siku hizo kwamba alikwenda mlimani kuomba. wanafunzi, wakisema, "Kwa nini mnakula na kunywa na watoza ushuru pamoja na watu wengine wenye dhambi?" **31** Yesu akawajibu, "Watu walio katika afya Aliendelea usiku mzima kumuomba Mungu. **13** Ilipokuwa njema hawahitaji tabibu, ni wale tu wanaoumwa ndiyo asubuhi, aliwaita wanafunzi wake kwake, na akawachagua kutubu." **33** Wakamwambia, "Wanafunzi wa Yohana mara kumi na wawili kati yao, ambao pia aliwaita "mitume." **14** Majina ya wale mitume yalikuwa Simoni (ambaye pia nyingi hufunga na kuomba, na wanafunzi wa Mafarisayo alimwita Petro) na Andrea ndugu yake, Yakobo, Yohana, Filipo, Bartolomayo, **15** Mathayo, Tomaso na Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni, ambaye aliiwti Zelote, **16** Yuda mwana Yakobo na Yuda Iskariote, ambaye alikuwa msaliti msaliti. **17** Kisha Yesu alitelemka pamoja nao toka kubwa ya watu kutoka Uyahudi na Yerusalem, na kutoka kubwa na kusimama mahali tambarare. Idadi kubwa mlimani na kusimama mahali tambarare. Idadi kubwa na pepo wachafu waliponywa pia. **19** Kila mmoja kwenye hilo kusanyiko alijaribu kumgusa kwa sababu nguvu za vazi la zamani. Kama akifanya hivyo, ataichana nguo uponyaji zilikuwa zikitokea ndani yake, na aliwaponya mpya, na kipande cha nguo kutoka vazi jipya kisengeefaa wote. **20** Kisha akawaangalia wanafunzi wake, na kusema, kutumika na nguo ya vazi la zamani. **37** pia, hakuna "Mmebarikiwa ninyi mllo maskini, kwa maana ufalme mtu ambaye huweka divai mpya kwenye viriba vikuukuu. na pepo wachafu waliponywa pia. **19** Kila mmoja kwenye wa Mungu ni wenu. **21** Mmebarikiwa ninyi mllo na Kama akifanya hivyo, divai mpya ingepasua kile chombo, njaa sasa, kwa maana mtashibishwa. Mmebarikiwa ninyi na divai ingemwagika, na viriba vingeharibika. **38** Lakini mliao sasa, kwa maana mtacheka. **22** Mmebarikiwa divai mpya lazima iwekwe kwenye viriba vipyta. **39** Na ninyi ambao watu watakawachukia na kuwatenga na hakuna mtu baada ya kunywa divai ya zamani, hutataku kuwashutumu ninyi kwamba ni waovu, kwa ajili ya Mwana mpya, kwa sababu husema, "Ya zamani ni bora."

6 Sasa ilitokea kwenye Sabato kwamba Yesu alikuwa akipita katika ya shamba la nafaka na wanafunzi wake walikuwa wakichuma masuke, wakayasuguausugua kati ya mikono yao wakala nafaka. **2** Lakini baadhi ya Mafarisayo wakasema, "Kwa nini mnafanya kitu ambacho si halali kisheria kukifanya siku ya sabato"? **3** Yesu, akawajibu, akisema, "Hamkuwahi kusoma kile Daudi alifanya alipokuwa na njaa, yeye na wanaume waliokuwa pamoja naye? **4** Alikwenda katika nyumba ya Mungu, na akachukuwa mikate mitakatifu na kuila baadhi, na kuitoa baadhi kwa watu aliokuwa nao kuila, hatakama ilikuwa halali kwa makuhani kuila." **5** Kisha akawaambia, "Mwana wa Adamu ni Bwana wa Sabato." **6** Ilitokea katika Sabato nyiningine kwamba alikwenda ndani ya sinagogi na kuwafundisha watu huko. Palikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kulia ulikuwa umepooza. **7** Waandishi na Mafarisayo walikuwa wanamwangalia kwa makini kuona kama angemponya mtu siku ya Sabato, ili waweze kupata sababu ya kumshtaki kwa kufanya kosa. **8** Lakini alijua nini walikuwa wanafikiri na akasema kwa mtu aliyejkuwa amepooza mkono, "Amka, simama hapa katikati ya kila mmoja." Hivyo huyu mtu akanyanya na kusimama pale. **9** Yesu akasema kwo, "Nawauliza ninyi, ni halali siku ya Sabato kufanya mema au kufanya madhara, kuoko maisha au kuyaharibu?" Kisha aliaangalia wote na kumwambia yule mtu, **10** "Nyoosha mkono wako" Akafanya hivyo, na mkono wake ulikuwa umeponywa. **11** Lakini walijawa na hasira, wakaongeleshana wao kwa

thawabu yenu itakuwa kubwa. Mtakuwa wana wa Aliye marafiki zake kuzungumza naye. "Bwana, usijichoshe Juu, kwasababu ye ye mwenyewe ni mwema kwa watu mwenyewe kwa sababu mimi sistahili wewe kuingia wasio na shukurani na waou. **36** Iweni na huruma, kama kwene dari yangu. **7** Kwa sababu hii sikufikiria hata Baba yenu aliyio na huruma. **37** Msihukumu, nanyi hamta mimi mwenyewe kuwa ninafaa kuja kwako, lakini sema hukumiwa. Msilaani, nanyi hamtalaaniwa. Sameheni neno tu na mtumishi wangu atapona. **8** Kwani mimi wengine, nanyi mtasamehewa. **38** Wapeni wengine, pia ni mtu niliyewekwa kwenye mamlaka na nina askari nanyi mtapewa. Kiasi cha ukarimu - kilichoshindiliwa, chini yangu. Husema kwa huyu "Nenda" na huenda, kusukwasukwa na kumwagika - kitamwagika magotini na kwa mwingine, "Njoo" naye huja, na kwa mtumishi penu. Kwa sababu kwa kipimo chochote mnachotumia wangu 'Fanya hiki', na ye ye hufanya". **9** Yesu aliposikia kupimia, kipimo hicho hicho kitatumika kuwapimia ninyi." **39** haya alishangaa, na kuwageukia makutano waliokuwa Kisha akaawaambia mfano pia. "Je mtu aliye kipofu aweza wanamuuta na kusema." Nawaambia, hata katika Israeli, kumwongoza mtu mwingine kipofu? Kama alifanya hivyo, sijawahi kuona mtu mwenye imani kuu kama huyu. **10** basi wote wangalitumbukia shimoni, je wasingetumbukia? Kisha wale waliokuwa wametumwa walirudi nyumbani **40** Mwanafunzi hawi mkubwa kuliko mwali mu wake, lakini na kumkuta mtumishi akiwa mzima. **11** fulani baada ya kila mtu akiisha kufundishwa kwa ukamilifu atakuwa kama haya, ilitokea kuwa Yesu alikuwa anasafiri kwenda mji mwali mu wake. **41** Na kwa nini basi wakitazama kibanzi ulioitwa Naini. wanafunzi wake wakaenda pamoja naye kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, na boriti liliolo ndani ya wakimbana na umati wa watu. **12** Alipofika karibu na jicho lako huliangalii? **42** Utawezaje kumwambia ndugu Lango la jiji tazama, mtu aliye kufa alikuwa amebebwa, na yako, 'Ndugu, naomba nikite kibanzi kilicho ndani ya ni mitoto wa pekee kwa mama yake. aliye kuwa mjane, jicho lako,' naue huangalii boriti ilio katika jicho lako na umati wa wawakilishi kutoka kwenye jiji walikuwa mwenyewe? Mnafiki wewe! Kwanza itoe boriti katika jicho lako pamoja naye. **13** Alipomwona, Bwana akamsogelea lako mwenyewe, ndipo utaona vizuri kutoa kibanzi katika kwa huruma kubwa sana juu yake na akamwambia, jicho la ndugu yako. **43** Kwa sababu hakuna mti mzuri "Usile". **14** Kisha akasogea mbele akaligusa jeneza uzaao matunda mabaya, wala hakuna mti mbaya uzaao ambalo walibebea mwili, na wale walibebea wakasimama matunda mazuri. **44** Kwa sababu kila mti hutambulika kwa akasema "Kijana nasema amka" **15** Mfu akainuka na kukaa matunda yake. Kwa sababu watu hawachumi tini kutoka chini na akaanza kuongea. Kisha Yesu akamkabidhi kwa kwenye miba, wala hawachumi zabibu kutoka kwenye mama yake. **16** Kisha hofu ikawajaa wote. wakaendelea michongoma. **45** Mtu mwema katika hazina njema ya moyo wake hutoa yaliyo mema, na mtu mwovu katika kumtukuza Mungu wakisema "Nabii mkuu ameinuliwa moyo wake hutoa yaliyo maou. Kwa 17 Hizi habari njema za Yesu zilieena Yudea yote na sababu kinywa chake husema yale yaujazayo moyo wake. kwa mikoa yote ya jirani. **18** Wanafunzi wa Yohana ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa **46** Kwanini mnaniita, 'Bwana, Bwana', na bado hamyatendi nyumba juu ya mwamba imara. Mafuriko yaliipokuja, akawaita wawili wa wanafunzi wake na kuwatuma kwa maporomoko ya maji yaliipiga nyumba, lakini hayakuweza **19** Mfupi kufikiria hata hui, na kujengwa vizuri. **47** Kila mtu ajaye kwangu na kuyasikia **20** Walipofika karibu na Yesu hawa ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa kwa wakasema, "Yohana mbatizaji ametutuma kwako kusema, nyumba juu ya mwamba imara. Mafuriko yaliipokuja, 'Wewe ni yule ajaye au kuna mtu mwingine tumtazamie?' **21** kwa wakati huo aliowaponya watu wengi kutoka katika kuitikisa, kwa sababu ili kuwa imejengwa vizuri. **48** Anafanana na mtu ajengae nyumba yake, magonjwa na mateso, kutoka kwa roho wachafu, na kwa ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa kwa wenye upofu aliwapa kuona. **22** Yesu akajibu na kujenga msingi, mto ulipoishukia kwa nguvu, nyumba ile ilipata kusema kwao. "Baada ya kuwa mmekwenda mlilotoka maangamizi makubwa.

7 Baada ya Yesu kumaliza kila kitu alichokuwa anasema kwa watu waliomsikiliza, akaingia Kapernaumu. **2** Mtumwa fulani wa akida, aliye kuwa wa thamani sana kwake, alikuwa mgonjwa sana na alikuwa karibu ya kufa. **3** Lakini akiwa amesikia kuhusu Yesu, yule Akida alimtuma kiongozi wa kiyahudi, kumwomba aje kumwokoa mtumwa wake ili asife. **4** Walipofika karibu na Yesu, walimshi kwa bidii na kusema, "anastahili kwamba unapaswa kufanya hivi kwa ajili yake, **5** kwa sababu analipenda taifa letu, na ndiye aliyejenga sinagogi kwa ajili yetu". **6** Yesu akaendelea na safari yake pamoja nao. Lakini kabla hajaenda mbali na nyumba, afisa mmoja aliwatumwa marafiki zake kuzungumza naye. "Bwana, usijichoshe Juu, kwasababu ye ye mwenyewe ni mwema kwa watu mwenyewe kwa sababu mimi sistahili wewe kuingia wasio na shukurani na waou. **36** Iweni na huruma, kama kwene dari yangu. **7** Kwa sababu hii sikufikiria hata Baba yenu aliyio na huruma. **37** Msihukumu, nanyi hamta mimi mwenyewe kuwa ninafaa kuja kwako, lakini sema hukumiwa. Msilaani, nanyi hamtalaaniwa. Sameheni neno tu na mtumishi wangu atapona. **8** Kwani mimi wengine, nanyi mtasamehewa. **38** Wapeni wengine, pia ni mtu niliyewekwa kwenye mamlaka na nina askari nanyi mtapewa. Kiasi cha ukarimu - kilichoshindiliwa, chini yangu. Husema kwa huyu "Nenda" na huenda, kusukwasukwa na kumwagika - kitamwagika magotini na kwa mwingine, "Njoo" naye huja, na kwa mtumishi penu. Kwa sababu kwa kipimo chochote mnachotumia wangu 'Fanya hiki', na ye ye hufanya". **9** Yesu aliposikia kupimia, kipimo hicho hicho kitatumika kuwapimia ninyi." **39** haya alishangaa, na kuwageukia makutano waliokuwa Kisha akaawaambia mfano pia. "Je mtu aliye kipofu aweza wanamuuta na kusema." Nawaambia, hata katika Israeli, kumwongoza mtu mwingine kipofu? Kama alifanya hivyo, sijawahi kuona mtu mwenye imani kuu kama huyu. **10** basi wote wangalitumbukia shimoni, je wasingetumbukia? Kisha wale waliokuwa wametumwa walirudi nyumbani **40** Mwanafunzi hawi mkubwa kuliko mwali mu wake, lakini na kumkuta mtumishi akiwa mzima. **11** fulani baada ya kila mtu akiisha kufundishwa kwa ukamilifu atakuwa kama haya, ilitokea kuwa Yesu alikuwa anasafiri kwenda mji mwali mu wake. **41** Na kwa nini basi wakitazama kibanzi ulioitwa Naini. wanafunzi wake wakaenda pamoja naye kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, na boriti liliolo ndani ya wakimbana na umati wa watu. **12** Alipofika karibu na jicho lako huliangalii? **42** Utawezaje kumwambia ndugu Lango la jiji tazama, mtu aliye kufa alikuwa amebebwa, na yako, 'Ndugu, naomba nikite kibanzi kilicho ndani ya ni mitoto wa pekee kwa mama yake. aliye kuwa mjane, jicho lako,' naue huangalii boriti ilio katika jicho lako na umati wa wawakilishi kutoka kwenye jiji walikuwa mwenyewe? Mnafiki wewe! Kwanza itoe boriti katika jicho lako pamoja naye. **13** Alipomwona, Bwana akamsogelea lako mwenyewe, ndipo utaona vizuri kutoa kibanzi katika kwa huruma kubwa sana juu yake na akamwambia, jicho la ndugu yako. **43** Kwa sababu hakuna mti mzuri "Usile". **14** Kisha akasogea mbele akaligusa jeneza uzaao matunda mabaya, wala hakuna mti mbaya uzaao ambalo walibebea mwili, na wale walibebea wakasimama matunda mazuri. **44** Kwa sababu kila mti hutambulika kwa akasema "Kijana nasema amka" **15** Mfu akainuka na kukaa matunda yake. Kwa sababu watu hawachumi tini kutoka chini na akaanza kuongea. Kisha Yesu akamkabidhi kwa kwenye miba, wala hawachumi zabibu kutoka kwenye mama yake. **16** Kisha hofu ikawajaa wote. wakaendelea michongoma. **45** Mtu mwema katika hazina njema ya moyo wake hutoa yaliyo mema, na mtu mwovu katika kumtukuza Mungu wakisema "Nabii mkuu ameinuliwa moyo wake hutoa yaliyo maou. Kwa 17 Hizi habari njema za Yesu zilieena Yudea yote na sababu kinywa chake husema yale yaujazayo moyo wake. kwa mikoa yote ya jirani. **18** Wanafunzi wa Yohana ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa **46** Kwanini mnaniita, 'Bwana, Bwana', na bado hamyatendi nyumba juu ya mwamba imara. Mafuriko yaliipokuja, akawaita wawili wa wanafunzi wake na kuwatuma kwa maporomoko ya maji yaliipiga nyumba, lakini hayakuweza **19** Mfupi kufikiria hata hui, na kujengwa vizuri. **47** Kila mtu ajaye kwangu na kuyasikia **20** Walipofika karibu na Yesu hawa ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa kwa wakasema, "Yohana mbatizaji ametutuma kwako kusema, nyumba juu ya mwamba imara. Mafuriko yaliipokuja, 'Wewe ni yule ajaye au kuna mtu mwingine tumtazamie?' **21** kwa wakati huo aliowaponya watu wengi kutoka katika kuitikisa, kwa sababu ili kuwa imejengwa vizuri. **48** Anafanana na mtu ajengae nyumba yake, magonjwa na mateso, kutoka kwa roho wachafu, na kwa ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa kwa wenye upofu aliwapa kuona. **22** Yesu akajibu na kujenga msingi, mto ulipoishukia kwa nguvu, nyumba ile ilipata kusema kwao. "Baada ya kuwa mmekwenda mlilotoka maangamizi makubwa.

"Tazama, namtuma mjambe wangu mbele ya macho yenu, atakeyeandaa njia kwa ajili yangu, **28** Nasema mkuu kama Yohana, lakini mtu asiye muhimu sana atakayeishi na Mungu mahali alipo yeye, atakuwa mkuu kuliko Yohana." **29** Na watu wote waliposikia haya pamoja na watoza ushuru, walitangaza kuwa Mungu ni mwene Haki. Walikuwepo kati yao wale waliobatizwa kwa ubatizo wa Yohana. **30** Lakini mafarisayo na wataalamu wa sheria za kiyahudi, ambao hawakubatizwa na yeze walikataa hekima za Mungu kwa ajili yao wenye. **31** Tena naweza kuwalinganisha na nini watu wa kizazi hiki? Wakoje hasai? **32** Wanafanana na watoto wanaocheza kwenye eneo la soko, wanaokaa na kuitana mmoja baada wa mwingine wakisema, "Tumepuliza filimbi kwa ajili yenu, na hamkucheza, tumeomboleza na hamkulia." **33** Yohana mbatizaji alikuja hakula mkate wala hakunywa divai, na mkasema "Ana pepo. **34** Mwana wa Mtu amekuja amekula na kunywa na mkasema, "Angali ni mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi! **35** Lakini hekima imetambulika kuwa ina haki kwa watoto wake wote." **36** Mmoja wa mafarisayo alimwombwa Yesu aende kula pamoja naye. Baada ya Yesu kuingia kwenye nyumba ya farisayo, aliegemea kwenye meza ili ale. **37** Tazama kulikuwa na mwanamke mmoja katika jiji hilo aliyekuwa na dhambi. Akagundua kuwa alikuwa amekaa kwa Farisayo, akaleta chupa ya manukato. **38** Alisimama nyuma yake karibu na miguu yake huku akilia. Tena alianza kulowanisha miguu yake kwa machozi, na kuifuta kwa nyewe za kichwa chake, akiibusu miguu yake na kuipaka manukato. **39** Na yule farisayo aliyekuwa amemwalika Yesu alipoona hivyo, akawaza mwene yewa akisema, "Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua huyu ni nani na ni aina gani ya mwanamke anayemgusa, ya kuwa ni mwene dhambi. **40** Yesu akajibu na kumwambia, "Simoni nina kitu cha kukuambia. "Akasema" "Kiseme tu mwalimu!" **41** Yesu akasema "Kulikuwa na wadaiwa wawili kwa mkopeshaji mmoja. Mmoja alikuwa anadaiwa dinari mia tano na wa pili alidaiwa dinari hamsini. **42** Na walipokuwa hawana pesa ya kumlipa aliwasamehe wote. Sasa ni nani atampenda zaidi? **43** Simoni akamjibu na kusema, "Nadhani aliyesamehewa zaidi." Yesu akamwambia, "Umehukumu kwa usahihi." **44** Yesu akamgeukia mwanamke na kusema kwa Simoni, "Unamwona huyu mwanamke. Nimeingia kwenye Nyumba yako. Hukunipa maji kwa ajili ya miguu yangu, lakini huyu, kwa machozi yake, alilowanisha miguu yangu na kuifuta kwa nyewe zake. **45** Hukunibusu, lakini yeze, tangu alipoingia humu hakuacha kunibusu miguu yangu. **46** Hukupaka miguu yangu kwa mafuta, lakini ameipaka miguu yangu kwa manukato. **47** Kwa jambo hili, nawkwambia kwamba alikuwa na dhambi nyingi na amesamehewa zaidi, na pia alipenda zaidi. Lakini aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo tu." **48** Baadaye akamwambia mwanamke, "Dhambi zako zimesamehewa" **49** Wale waliokaa mezani pamoja naye wakaanza kusemezana wao kwa wao, "Huyu ni nani mpaka anasamehe dhambi?" **50** Na Yesu akamwambia mwanamke, "Imani yako imekuokoa. Enenda kwa amani"

8 Iliteeka muda mfupi baadaye kwamba Yesu alianza kusafiri katika miji na jiji mbalimbali, akihubiri na kutangaza habari njema ya ufalme wa Mungu na wale kumi wawili walikwenda pamoja naye, **2** vilevile wanawake fulani waliokuwa wameponya kutoka kwa roho wachafu na magonjwa mbalimbali. Walikuwa ni Mariamu aliyeitwa Magdalena ambaye alikuwa ametolewa pepo saba. **3** Yoana mke wa Kuza na meneja wa Herode, Susana, na wanawake wengine wengi, waliota wa mali vyao kwa ajili yao wenye. **4** Nabaada ya umati wa watu kukusanyika pamoja, wakiwemo na watu waliokuja kwake kutoka miji mbalimbali, akazungumza nao kwa kutumia mifano. **5** "mpandaji alienda kupanda mbegu, alipokuwa apanda, baadhi ya mbegu hizo ziliangukia kando ya njia zikakanyagua chini ya miguu, na ndege wa angani wakazila. **6** Mbegu zingine zilianguka juu ya udongo wa miamba na zilipoota na kuwa miche zilipooza kwa sababu hakukuwa na unyevunyevu. **7** Mbegu zingine ziliangukia kwenye miti ya miiba, nayo hiyo miti ya miiba ikakua pamoja na zile mbegu na zikasongwa. **8** Lakini mbegu zingine ziliangukia kwenye udongo unaofaa na zikazaa mazao mara mia zaidi. "Baada ya Yesu kusema mambo haya, alipaza sauti,"Yeyote aliye na masikio ya kusikia na asikie." **9** Tena wanafunzi wake wakamuliza maana ya mfano huo, **10** Yesu akawaambia, "Mmepewa upendeleo wa kujua siri ya ufalme wa Mungu, lakini watu wengine watafundishwa tu kwa mifano, ili kwamba 'wakiona wasione na wakisikia wasielewe.' **11** Na hii ndiyo maana ya mfano huu. Mbegu ni neno la Mungu. **12** Mbegu zile zilizoanguka kando kando ya njia ndiyo wale watu wanaolisikia neno, na baadaye mwovu shetani hulichukua mbali kutoka moyoni, ili kwamba wasiamini na kuokolewa. **13** Kisha na zile zilizoangukia kwenye mwamba ni watu wale wanaosikia neno na kulisikia kwa furaha lakini hawana mizizi yeyote, wanaamini tu kwa muda mfupi, na wakati wa majaribu huanguka. **14** Na mbegu zile zilizoangukia kwenye miiba ni watu wanaosikia neno, lakini wanapoendelea kukua husongwa na huduma na utajiri na ubora wa maisha haya na hawazai matunda. **15** Lakini zile mbegu zilizoangukia kwenye udongo mzuri ni wale watu, ambao ni wanyeyekevu na mioyo mizuri, baada ya kulisikia neno hulishikilia na likawa salama na kuazaa matunda ya uvumilivu. **16** Sasa, hakuna hata mmoja, anayewasha taa na kuifunka kwa bakuli au kuiweka chini ya kitanda. Badala ya kuiweka kwenye kinara cha taa ili kwamba kila mmoja anayeingia apate kuionna. **17** Kwa kuwa hakuna kitakachojificha ambacho hakitajulikana, au chochote kilicho sirini ambacho hakitajulikana kikiwa kwenye mwanga. **18** kwa hiyo kuwa makini unapokuwa unasiliza. Kwa sababu aliye nacho, kwake ataongezewa zaidi, lakini asiye nacho hata kile kidogo alicho nacho kitachukuliwa." **19** baadaye mama yake Yesu na ndugu

zake wakaja kwake hawakaribia kwa sababu ya umati wa akitangaza pote katika mji wote yale yote ambayo Yesu watu. 20 Na akataarifiwa, "Mama yako na ndugu zako aliyofanya kwa ajili yake. 40 Na Yesu akarudi, makutano wako pale nje wanahitaji kukuona wewe. 21 Lakini, Yesu akajibu akasema "Mama yangu na ndugu zangu ni wale wanaolisikia neno la Mungu na kulitii." 22 Iliteeka siku moja kati ya siku zile Yesu na wanafunzi wake alipanda kwenye mtumbwi, na akawaambia, "Na tuvuke ng'ambo ya pili ya ziwa." Wakaandaa mashua yao. 23 Lakini walipoanza kuondoka, Yesu akalala usingizi, na dhoruba kali yenye upepo, na mashua yao ikaanza kujaa maji na walikuwa kwenye katika kubwa sana. 24 baadaye wanafunzi wake wakaja kwake na kumwamsha, wakisema, "Bwana mkubwa! Bwana mkubwa! tuko karibu kufal!" Akaamka na akaukemea upepo na mawimbi ya maji vikatulia na kukawa upepo, na maji na humtii?" 26 Wakafika kwenye mji wa Gerasini iliyo upande wa nyuma ya Galilaya. 27 Yesu aliposhuka na kukanya kwenye ardhi, mtu fulani kutoka mjini, akakutana naye, na huyu mtu alikuwa na nguvu za giza. Kwa muda mrefu alikuwa havai nguo, na alikuwa haishi kwenye Nyumba, lakini aliihi kwenye makaburi. 28 Alipomwona Yesu akalia kwa sauti, na akaanguka chini mbele yake. kwa sauti kubwa akisema, Nimefanya nini kwako, Yesu mwana wa Mungu aliye juu? Nakusihi, Usiniadhibu mimi" 29 Yesu akaamuru roho chafu imtoke mtu yule, kwa kuwa mara nydingi amepamgaa. hata kama alikuwa amefungwa minyororo na kubanwa na kuwekwa chini ya ulinzi, alivunja vifungo na kuendeshwa na mapepo mpaka jangwani. 30 Yesu akamwuliza, "Jina lako nani?" akajibu akisema, "Legioni" Kwa maana mapepo mengi yameingia kwake. 31 Wakaendelea kumsihi usituamuru twende kwenye shimo. (Abysos g12) 32 Kundi la Nguruwe lilkulwa lkichunga juu ya kilima, wakamsihi awaruhusu wakaingie kwa hao nguruwe. Na akawaruhusu kufanya hivyo. 33 kwa hiyo wale mapepo wakamtoka mtu yule na kuingia kwa wale nguruwe, na ile kundi likakimbia kwenye mwinuko wa mlima mpaka ziwani na wakazama humo. 34 wale watu waliokuwa wanachunga wale nguruwe walipoona kilichotokea, wakakimbia na wakatoa taarifa pale mjini na nje katika miji iliyowazunguka. 35 Watu waliposikia hayo walienda kuona kilichotokea, na wakaja kwa Yesu na wakamwona mtu ambaye mapepo yalikuwa yamemtoka. alikuwa amevaa vizuri na mwenye akili timamu, amekaa kwenye miguu ya Yesu, na waliogopa. 36 ndipo mmoja wao aliyeona kilichotokea alianza kuwasimilia wengine jinsi huyu mtu aliyeukawa anaongozwa na mapepo alivyoponywa. 37 Watu wote wa mkoaa wa Wagerasi na maeneo yaliyozunguka walimwomba Yesu aondoke kwa kwa sababu walikuwa na hofu kuu. Na alingia kwenye mtumbwi ili arudi. 38 Mtu yule aliyetokwa na pepo alimsihi Yesu kwenda naye, lakini Yesu alimwambia aende na kusema, 39 "Rudi kwenye nyumba yako na uhesabu yale yote ambayo Mungu amekutendea" Huyu mtu aliondoka, akitangaza pote katika mji wote yale yote ambayo Yesu aliyo fanya kwa ajili yake. 40 Na Yesu akarudi, makutano walakaribisha, kwa sababu wote walikuwa wanamongo. 41 Tazama akaja mtu mmoja anaitwa Yairo ni mmoja kati ya viongozi katika sinagogi. Yairo akaanguka miguuni pa Yesu na kumsihi aende nyumbani kwake, 42 kwa sababu alikuwa na mtoto msichana mmoja tu, mwenye umri wa miaka kumi na wibili, na alikuwa katika hali ya kufa. Na alipokuwa akienda, makutano walikuwa wakisongama dhidi yake. 43 Mwanamke mwenye kutokwa damu kwa miaka kumi na mivili alikuwa pale na alitumia pesa zote kwa waganga, lakini hakuna aliyemponya hata mmoja, 44 alikuwa nyuma ya yesu na kugusa pindo la vazi lake, na ghafia kutokwa damu kukakoma. 45 Yesu akasema, "Nani ambaye kanigusa?" Walipokataa wote, Petro akasema, Bwana Mkubwa, umati wa watu wanakusukuma na wanakusonga." 46 Lakini Yesu akasema, "Mtu mmoja alinjusa, maana nilijua nguvu zimetoka kwangu." 47 Mwanamke alipoona ya kuwa hawezu kuficha alichokifanya, akaanza kutetemeka, akaanguka chini mbele za Yesu alitangaza mbele ya watu wote sababu zilizofanya amguse na vile alivyoponywa gafla. 48 Kisha akasema kwake, haishi kwenye Nyumba, lakini aliihi kwenye makaburi. "Binti, imani yako imekufanya uwe mzima. Enenda kwa Amani." 49 Alipokuwa akiendelea kusema, mtu mmoja akaja kutoka kwenye nyumba ya kiongozi wa sinagogi, akisema, "Binti yako amefariki. Usimsumbue mwali mu." 50 Lakini Yesu aliposikia hivyo, alimjibu, "Usiogope. Amini tu, na ataoakolewa." 51 Kisha alipoingia kwenye hiyo nyumba, hakuruhusu mtu ye yeyote kuingia pamoa naye, isipokuwa Petro, Yohana na Yakobo, baba yake binti, na mama yake. 52 Sasa watu wote walikuwa wanaomboleza na kutoa sauti kwa ajili yake, lakini akasema, "Msipige kelele, hajafa, lakini amelala tu." 53 Lakini wakamcheka kwa dharau, wakijua kuwa amekufa. 54 Lakini Yeye, akimshika binti mkono, akaita kwa sauti, akisema, "Mtoto, inuka" 55 roho yake ikamrudia, na akainuka wakati huohuo. Akaamrisha kwamba, apewe kitu furani kwa ili ale. 56 Wazazi wake wakashangaa, lakini aliiwaamuru wasimwambie mtu kilichokuwa kimetokea.

9 Akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa uwezo na mammaka juu ya mapepo yote na kuponya magonjwa. 2 Akawatuma waende kuhubiri uthalme wa Mungu na kuponya wagonjwa. 3 Akawaambia, "Msichukue chochote kwa ajili ya safari yenu wala fimbo, wala mkoba, wala mkate, wala pesa wala msichukue kanzu mbili. 4 Nyumba yoyote mtakayo iingia, kaeni humo mpaka mtakapo ondoka mahali hapo. 5 Na kwa wale wasio wapoakea, mtakapo ondoka mji huo, jikung'uteni yumbi katika miguu yenu kwa ushuhuda juu yao". 6 Wakaondoka na kwenda kuititia vijijini, wakitangaza habari njema na kuponya watu kila mahali. 7 Sasa Herode, mtawala, alisikia yote yaliyo kuwa yaktitea alitaabika sana, kwa sababu ilisemekana na baadhi kwamba Yohana mbatizaji amefufuka kutoka wafu, 8 na baathi kwamba Elia amekwisha tokea, na kwa wengine kwamba

mmoja wa manabii wa zamani amefufuka katika wafu tena. **9** Herode alisema, "nilimchinja Yohana, lakini huyu naye! Walikuwa Musa na Elia, **31** walionekana katika ni nani ninae sikia habari zake? Na Herode alitafuta utukufu. Waliongea kuhusu kuondoka kwake, jambo njia ya kumwona Yesu. **10** Wakati waliporudi wale ambalo alikaribia kulitimiza Yerusalem. **32** Sasa Petro waliotumwa, wakamwambia kila kitu walicho fanya. na wale waliokua pamoja naye walikuwa katika usingizi Akawachukua pamoja naye, akaenda peke yake katika mztio. Lakini walipokuamka, waliuona utukufu wake mji uitwao Bethsadia. **11** Lakini makutano wakasikia na wanaume wawili waliokua wamesimama pamoja kuhusu hili wakamfuata, na aliwakaribisha, na akaongea nae. **33** Ikatokea kwamba, walipokuwa wakiondoka kwa nao kuhusu ufalme wa Mungu, na aliwaponya wale Yesu, Petro akamwambia, "Bwana, ni vizuri kwetu kukaa waliohitaji uponyaji. **12** Siku ikaanza kuisha, na wale hapa na inatupasa tutengeneze makazi ya watu watatu. kumi na wawili wakaenda kwake na kusema, "Watawanye Tutengeneze moja kwa ajili yako, moja kwa ajili ya makutano kwamba waende katika vijiji nya karibu na mijini Musa, na moja kwa ajili ya Eliya." Hakuelewa alichokuwa wakatafute mapumziko na chakula, kwa sababu tupo akiongelea. **34** Alipokuwa akisema hayo, likaja wingu eneo la nyikani." **13** Lakini akawaambia, "Nyie wapeni kitu na likawafunika; na waliogopa walipoona wamezunguwa cha kula." Wakasema "Hatuna zaidi ya vipande vitano nya na wamezungukwa na wingu. **35** Sauti ikatoka kwenye mikate na samaki wawili, isipokuwa tungeenda na kununua wingu ikasema, "Huyu ni Mwanangu mteule. Msikilizeni chakula kwa ajili ya kusanyiko hili la watu." **14** Kulikua na yeeye." **36** Sauti iliponyamaza, Yesu alikuwa peke yake. wanaume wapatao elfu tano pale. Akawambia wanafunzi walikaa kimya, na katika siku hizo hawakumwambia yejote wake. "Wakalisheni chini katika makundi ya watu wapatao lolote mionganoni mwa walioyoaona. **37** Siku iliyofuata, hamsini kwa kila kundi. **15** Kwa hiyo wakafanya hiyo na baada ya kutoka mlimani, kusanyiko kubwa la watu watu wa wakaketi chini. **16** Akachukua mikate mitano lilitukana naye. **38** Tazama, mwanauume kutoka kwenye na samaki wawili na akatazama mbinguni, akavibariki, kusanyiko alilia kwa sauti, akisema, "Mwalimu ninakuomba na kuvimega katika vipande, akawapa wanafunzi wake umtazame mwanangu, kwa kuwa ni mwanangu wa ili wawiweke mbele ya makutano. **17** Wote wakala pekee. **39** Unaona roho chafu humshika, na mara hupiga na wakashiba, na vipande nya chakula vilivyo baki kelele, na pia humfanya achanganyikiwe na kutokwa vilikotuka na kujaza vikapu kumi na viwili. **18** Nayo povu kinywani. Nayo humtoka kwa shida, ikimsababshia ikawa kwamba, alipokuwa akiomba peke yake, wanafunzi maumivu makali. **40** Naliwasihhi wanafunzi wako kuikea wake walikuwa pamoja naye, na akawauliza akisema, itoke. Lakini hawakuweza." **41** Yesu akajibu akasema, "watu husema mimi ni nani?" **19** Wakijibu, wakasema, "Eny kizazi kisichoamini na kilichopotoka, mpaka lini "Yohana mbatizaji, lakini wengine husema Eliya, na nitkaa nanyi na kuchukuliana nanyi? Mlete mwanao hapa." wengine husema mmoja wa manabii wa nyakati za zamani **42** Kijana aliokuwa anakuja, roho cha ikamuangusha amefufuka tena." **20** Akawambia, "Lakini ninyi mwasema chini na kumtikisa kwa fujo. Lakini Yesu alikemea ile mimi ni nani?" Akijibu Petro akasema, "Kristo kutoka kwa roho chafu, alimponya mvulana, na kamkabidhi kwa Mungu." **21** Lakini kwa kuaonya, Yesu akawaelekeza baba yake. **43** Wote walishangazwa na ukuu wa Mungu. kutomwambia yejote juu ya hili, **22** akasema kwamba Lakini walipokuwa wakistaajabu wote kwa mambo yote mwana wa Adamu lazma ateseke kwa mambo mengi na aliyo yaliyotedeka, akasema kwa wanafunzi wake, **44** kuktataliwa na wazee na Makuhani wakuu na waandishi, "Maneno yawakae masikioni mwenu, kwa kuwa Mwana na atauawa, na siku ya tatu atafufuka. **23** Akawambia wa Adamu atatolewa mikononi mwa wanadamu." **45** Lakni wote, "kama mtu yejote akitaka kunifuata, lazima ajikane hawakuelewa maana ya maneno hayo, na yalfichwa mwenyewe, achukue msalaba wake kila siku, na anifuate. machoni pao, ili wasije wakalelewa. Waliogopa kumuuliza **24** Yeyote ajaribuye kuyaokoa maisha yake atayapoteza, kuhusu neno hilo. **46** Kisha mgogoro ulianza ulizuka lakini yejote apotezae maisha yake kwa faida yangu, mionganoni mwao i juu ya nani angekuwa mkuu. **47** atayaokoa. **25** Je kitamfaidia nini mwanadamu, kama Lakini Yesu alipotambua walichokuwa wakihojiana miyononi akiupata ulimwengu wote, lakini akapoteza au akapata mwoo, alimchukua mtoto mdogo, na kumuweka upande hasara ya nafsi yake? **26** Yeyote atakaye nionea aibu wake, **48** na akasema, "kama mtu yejote akimpokea mimi na maneno yangu, kwake yeeye mwana wa Adam mtoto mdogo kama huyu kwa jina langu, anipokea mimi atamuonea aibu atakapo kuwa katika utukufu wake, pia, na yejote akinipokea mimi, ampokea pia aliyenituma, na utukufu wa Baba na malaika watakatifu. **27** Lakini kwa kuwa aliye mdogo kati yenu wote ndiye alie mkuu" ninawaambia ukweli, kuna baadhi yenu wasimamao hapa, **49** Yohana akajibu akasema, "Bwana, tulimuona mtu hawata onja umauti mpaka wauone ufalme wa Mungu." akifukuza pepo kwa jina lako na tukamzuia, kwa sababu **28** Ikatokea yapata siku nane baada ya Yesu kusema haambatani na sisi." **50** Lakini Yesu akamwambia, maneno haya kwamba akawachukua pamoja nae Petro, "Msimzuie, kwa kuwa asiye kinyume na ninji ni wa Yohana na, Yakobo, wakapanda mlimani kuomba. **29** kwenu" **51** Ikatokea kwamba, kulinga na siku zilivokua Na alipokuwa katika kuomba, muonekano wa uso wake zikikaribia zsiku zake za kwenda mbinguni, kwa uimara ulibadilika, na mavazi yake yakawa meupe na ya kung'aa. alielekeza uso wake Yerusalem. **52** Akatuma wajumbe

mbele yake, nao wakaenda na kuingia katika kijiji cha Wale sabini walirudi kwa furaha, wakisema, "Bwana, hata Wasamaria ili wamtayarishie mahali. 53 Lakini watu huko mapepo wanatutii katika jina lako." 18 Yesu akawaambia, hawakumpokea, kwasababu alikua ameelekeza uso wake "Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama radi. Yerusalem. 54 Wanafunzi wake Yakobo na Yohana walipo liona hili, wakasema, "Bwana unahitaji tuamuru moto ushuke chini kutoka mbinguni uwateketeze?" 55 Lakini aliwageukia akawakemea. 56 Kisha walikwenda kijiji kingine. 57 Walipokuwa wakienda katika njia yao, mtu mmoja akamwambia, "Nitakufuata popote uendapo." 58 Yesu akamwambia, "Mbweha wanamashimo, ndege yeeye akamwambia, "Waache wafu wawazike wafu wao, lakini wewe nenda ukautangaze ufalme wa Mungu kila mahali." 61 Pia mtu mwininge akasema. "Nitakufuata, Bwana, lakini niruhusu kwanza nikawaage walio katika nyumba yangu." 62 Laki Yesu akamwambia hakuna mtu, atiye mkono wake kulima na kuangalia nyuma atakayefaa kwa ufalme wa Mungu."

10 Baada ya mampo hayo, Bwana akachagua sabini wengine, na kuwatura wawili wawili wamtangulie katika kila mji na eneo alilotarajia kwenda. 2 Akawaambia, "Mavuno ni mengi, lakini wafanyakazi ni wachache. Hivyo basi muombeni Bwana wa mavuno, ili kwamba atume haraka wafanyakazi katika mavuno yake. 3 Enendeni katika miji. Angalieni, ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa mwitu. 4 Msibibe mfuko wa pesa, wala mikoba ya wasafiri, wala viatu, wala msimsalimie yeyote njiani. 5 Katika nyumba yeyote mtakayo ingia, kwanza semeni, 'Amani iwe katika nyumba hii.' 6 kama mtu wa amani yupo pale, amani yenu itabaki juu yake, lakini kama sivo, itarudi kwenu. 7 Bakini katika nyumba hiyo, kuleni na mnywe watachokitoa, kwa maana mfanyakazi anastahili mshahara wake. Msihame kutoka nyumba hii kwenda nyingine. 8 Mji wowote muwingiao, na wakawapokea, kuleni chocote kitakachowekwa mbele yenu, 9 na ponyeni wagonjwa waliomo humo. Semeni kwao, 'Ufalme wa Mungu umekuja karibu yanu' 10 Lakini katika mji wowote mtakaingia, na wasiwapokee, nendeni nje katika barabara na semeni, 11 'Hata vumbi katika mji wenu lilionata miguu mwetu tunalikung'uta dhidi yenu! Lakini tambueni hili, Ufalme wa Mungu umekaribia.' 12 Ninawambieni kwamba siku ya hukumu itakuwa ni usitahamilivu zaidi kwa Sodoma kuliko mji huo. 13 Ole kwako Korazini, Ole kwako Bethsaida! Kama kazi kuu zilizo fanyika ndani yako ingalifanyika Tiro na Sidoni, Wangelitubu zamani sana, wakikaa ndani ya nguo za gunia na maji. 14 Lakini itakuwa usitahamilivu zaidi siku ya hukumu kwa Tiro na Sidoni zaidi yenu. 15 Wewe Kapernaumu, Unafikiri utainuliwa mpaka Mbinguni? Hapana, utashushwa chini mpaka kuzimu (**Hadés g86**). 16 Atakaye wasikiliza ninyi anisikiliza mimi, na yeyote atakaye wakataa anikataa mimi, na yeyote anikataa yeye mimi anmtakaa aliyenitura" 17

Wale sabini walirudi kwa furaha, wakisema, "Bwana, hata mapepo wanatutii katika jina lako." 18 Yesu akawaambia, 19 Tazama, nimewapa mamlaka ya kukanyaaga nyoka na nge, na nguvu zote za adui, na hapana chocote kwa njia yoyote kitakachowadhu. 20 Hata hivyo msifuri tu katika hili, kwamba roho zinawatii, lakini furahini zaidi kwamba majina yenu yameandikwa mbinguni." 21 Katika mda 22 "Kila kitu kimekabidhiwa kwa sababu umeyaficha mambo haya kutoka kwa wenye hekima na akili, na kuyafunua kwa wasio fundishwa, kama watoto wadogo. Ndio, Baba, kwa kuwa ilipendeza katiaka machoni pako." 22 "Kila kitu kimekabidhiwa kwangu na Baba yangu, na hakuna afahamuye Mwana ni nani ila Baba, na hakuna afahamuye Baba ni nani ila Mwana, na ye yote ambaye Mwana hutamani kujifunua kwake." 23 Akawageukia wanafunzi, akasema faraghani, "Wamebarikiwa wayaonayo haya ambayo ninyi mnayaona. 24 Ninawambia ninyi, kwamba manabii wengi na wafalme walitamani kuona mambo myaonayo, na hawakuyaona, na kusikia kusikia mnayoyaikia, na hawakuyasikia." 25 Tazama, mwaliimu fulani wa sheria ya Kiyahudi alisimama na kumjaribu, akisema, "Mwalimu, nifanye nini niurithi izima wa milele?" (**aiōnios g166**) 26 Yesu akamwambia, "Kimeandikwa nini katika sheria? Unaisoma je?" 27 Akajibu akasema, "Utampenda Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote, na kwa akili zako zote, na jirani yako kama nafsi yako mwényewe." 28 Yesu akasema, "Umejibu kwa usahihi. Fanya hivi na utaishi." 29 Lakini mwaliimu, akitamani kujihesabia haki mwényewe, Akamwambia Yesu, "Na jirani yangu ni nani?" 30 Yesu akijibu akasema, "Mtu fulani alikuwa akitelemka kutoka Yerusalem kwenda Yeriko. Akaangukia kati ya wanyang'anyi, waliomnyang'anya mali yake, na kumpiga na kumuacha karibu akiwa nusu mfu. 31 Kwa bahati kuhanii fulani alikuwa akishuka katika njia hiyo, alipo muona alipita upande mwininge. 32 Vivyo hivyo Mlawi pia, alipofika mahali pale na kumuona, akipita upande mwininge. 33 Lakini Msamaria mmoja, alipokuwa akisafiri, alipita pale alipokuwa mtu huyo. alipomuona, alisukumuwa kwa huruma. 34 Alimkaribia na kumfunga vidonda vyake, akimwiga maftuta na divai juu yake. Alimpandisha juu ya mnyama wake, na kumpeleka katika nyumba ya wageni na kumhudumia. 35 Siku ilyofuata alichukua dinari mibili, na akampatia mimiilki wa nyumba ya wageni na kumwambia, 'Muhudumie na chocote cha ziada utakacho tumia, nitakulipa nitakaporudi.' 36 Ni yupi kati ya hawa watatu, unafikiri, alikuwa ni jirani kwake yeye aliyeangukia kati ya wanyang'anyi?" 37 Mwalimu alisema, "Ni yule aliyeonesha huruma kwake." Yesu akamwambia, "Nenda na ukafanye vivyo hivyo" 38 Sasa walipokuwa wakisafiri, waliingilia katika kijiji fulani, na mwanamke mmoja jina lake Martha alimkaribisha nyumbani kwake. 39 Alikuwa na dada aliyeitwa Mariamu, aliekaa miguuni pa

Bwana na kusikiliza neno lake. **40** Lakini Martha alijipa shughuli nyinji za kuandaa mlo. Alikwenda kwa Yesu, na kusema, "Bwana, haujali kwamba dada yangu ameniacha nihadumu peke yangu? Hivyo basi mwambie anisaidie." **41** Lakini Bwana alimjibu na kumwambia, "Martha, Martha, una sumbuka juu ya mambo mengi. **42** lakini ni kitu kimoja tu cha muhimu. Mariamu amechagua kilicho chema, ambacho hakitaondolewa kutoka kwake."

11 Iliokea wakati Yesu alipokuwa anaomba mahali fulani, mmoja wa mwanafunzi wake alimwambia, "Bwana, tufundishe sisi kuomba kama Yohana aliyvo wafundisha wanafunzi wake". **2** Yesu akawaambia, Msalipo, semenii, 'Baba, Jina lako litakazwe. Ufalme wako uje. **3** Utupe mkate wetu wa kila siku. **4** Utusamehe makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe wote waliotukosea. Usitongoze katika majoribu." **5** Yesu akawaambia, "Ni nani kwenu atakuwa na rafiki, ambaye atamuendea usiku, na kumwambia, Rafiki niuzime mikate mitatu. **6** Kwa sababu rafiki yangu ameniija sasa hivi kutoka safarini, nami sina cha kumuandalia." **7** Na yule aliyeko ndani akamjibu, usinitabishe, Mlango umekwisha kufungwa, na watoto wangu, pamoja nami tumekwisha kulala kitandani. Siwezi kuamka na kukupa wewe mikate. **8** Nawaambia, japo kuwa haamki na kukupatia mikate kama rafiki yake, kwa sababu ya kuendelea kumgongea bila aibu, ataamka na kukupatia vipande vingi nya mikate kulingana na mahitaji yako. **9** Nami pia nawaambieni, Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata, pigeni hodi nanyi mtafunguliwa. **10** Kwa kuwa kila mtu aombaye atapokea, na kila mtu atafutaye atapata, na kila mtu apigaye hodi, mlango utafunguliwa kwake. **11** Ni baba yupi mionganini mwenu, mwanaye akimuomba samaki atampa nyoka badala yake? **12** Au akimuomba yai atampa nge badala yake? **13** Kwa hiyo, ikiwa ninji mlion waovu mnajwa kuwapa watoto wenu zawadi nzuri, je si zaidi sana Baba yenu wa mbinguni kwamba atawapa Roho Mtakatifu hao wamuombao?" **14** Baadaye, Yesu akawa anakemea pepo, na mtu mwenye pepo alikuwa bubu. Ikawa pepo ilipomtoka, mtu huyo aliweza kuongea. Umati wakastaaajabu sana. **15** Lakii watu wengine wakasema, huyu anaondo mapepo kwa Beelzebul, mkuu wa mapepo. **16** Wengine walimjiribu na kumtaka awaonyeshe ishara kutoka mbinguni. **17** Lakini Yesu aliyatambua mawazo yao na kuwaambia, "Kila ufalme utakaogawanyika itakuwa ukiwa, na nyumba ilio gawanyika itaanguka. **18** Kama Shetani atakuwa amegawanyika, ufalme wake utasimamaje? Kwa sababu mwasesha natoa mapepo kwa Belzebuli. **19** Kama mimi natoa mapepo kwa Belzebuli, je wenzeni wanatoa mapepo kwa njia gani? Kwa sababu hii, wao watawahukumu ninji. **20** Lakini, kama natoa mapepo kwa kidole cha Mungu, basi uflame wa Mungu umewajia. **21** Mtu mwenye nguvu aliye na silaha akilinda nyumba yake, vitu vyake vitakaa salama. **22** Lakini akivamiwa na mtu mwenye nguvu zaidi, Yule mtu mwenye nguvu atamnyang'anya silaha zake, na kuzichukua mali zake zote. **23** Yeye asiye

pamoja nami yuko kinyume nami, na yeye asiyekusanya pamoa nami hutapanya. **24** Pepo mchafu amtakopo mtu, huenda na kutafuta mahali pasipo na maji ili ajipumzishe. Atakapokuwa amekosa, husema, 'nitarudi nilipotoka. **25** Akirudi na kukuta nyumba imefagiliwa na imekaa vizuri. **26** Hivyo huenda na kutafuta mapepo saba walio waovu kuliko yeye mwenyewe na kuwaleta waje wakae mahali pale. Na hali ya mtu huyo huwa mbaya kuliko iliyokuwa mara ya kwanza." **27** Iliokea kwamba alipokuwa akisema maneno hayo, mwanamke fulani alipasa sauti yake zaidi ya wote kwanye mukutano wa watu na kusema "Limebarikiwa turbo lilio kuzaa na matiti uliyoyonyonya" **28** Lakini yeye akasema, wamebarikiwa wale wasikio neno la Mungu na kulinanza. **29** Wakati umati wa watu wanakusanyika na kuongezeka, Yesu akaanza kusema "Kizazi hiki ni kizazi cha uovu. Hutafuta ishara, na hakuna ishara watayopewa zaidi ya ile ishara ya Yona. **30** Maana kama Yona aliyokuwa ishara kwa watu wa Ninawi, ndiyyo na Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara kwa kizazi hiki. **31** Malkia wa Kusini atasimama siku ya hukumu na watu wa kizazi hiki na kuwahukumu wao, kwani yeye alitoka katika mwisho wa nchi ili aje asikilize hekima za Solomoni, na hapa yuko aliye mkuu kuliko Solomoni. **32** Watu wa Ninawi watasimama katika hukumu pamoja na watu wa kizazi hiki siku ya hukumu watakihukumu, kwani wao walitubu kwa mahibiri ya Yona, na tazama, hapa yuko aliye mkuu kuliko Yona. **33** Hakuna Mtu yejote, awashaye taa na kuiweka sehemu ya chini yenye giza isiyoonekana au chini ya kikapu, ila huwasha na kuweka juu ya kitu ili kila mtu aingiye aweze kuona mwanga. **34** Jicho lako ni taa ya mwili. Jicho lako likiwa zuri basi mwili wako wote utakuwa kwenye mwanga. Lakini jicho lako likiwa baya basi mwili wako wote utakuwa kwenye giza. **35** Kwa hiyo, mjihadhari ili mwanga ulio ndani yenu usitiwe giza. **36** Hivyo basi, kama mwili wako wote uko kwenye mwanga, na hakuna sehemu iliyu katika giza, basi mwili wako utakuwa sawa na taa iwakayo na kutoa mwanga kwenu." **37** Alipomaliza kuongea, Farisayo alimwalika akale chakula nyumbani kwake, naye Yesu akaingia ndani na kuwa pamoja nao. **38** Na Mafarisayo wakashangaa kwa jinsi ambavyo hakunawa kwanza kabla ya chakula cha jioni. **39** Lakini Bwana akawaambia, "Ninyi Mafarisayo mnaosha nje ya vikombe na bakuli, lakini ndani yenu mmejaa tamaa na uovu. **40** Ninyi watu msio na ufahamu, Je yeye aliyeumba nje hakuumba na ndani pia? **41** Wapeni masikini yaliyo ndani, na mambo yote yatakuwa safi kwenu. **42** Lakini ole wenu Mafarisayo, kwani mnatoa zaka ya mnanaa na mchicha na kila aina ya mboga ya bustani. Lakini mmeacha mambo ya haki na kumpenda Mungu. Ni muhimu zaidi kufanya yaliyo ya haki na kumpenda Mungu, bila kuacha kufanya na hayo mengine pia. **43** Ole wenu Mafarisayo, kwa kuwa mnapenda kukaa katika viti nya mbele kwenye masinagogi na kuamkiwa kwa salamu za heshima sokoni. **44** Ole wenu, kwani mnafanana na makaburi yasiyo na alama ambayo watu

hutembea juu yake pasipokujua." 45 Mwalimu mmoja wa yangu anigawie sehemu ya uruthi wangu." 14 Yesu sheria za Kiyahudi akamjibu na kumwambia, "Mwalimu, akamjibu, ni nani aliye niweka kuwa mwamuzi na unachokisema kinatuudhi pia sisi." 46 Yesu akasema, "Ole wenu, waalimu wa sheria! kwani mnawapa watu mizigo mpatanishi kati yenu? 15 Ndipo akawaambia, Jihadharini na kila namna ya tamaa, kwa sababu uzima wa mtu hauko mikubwa wasiyoweza kuibeba, walakini ninyi hamgusi katika wingi wa vitu alivyo navyo." 16 Yesu akawaambia mizigo hiyo hata kwa moja ya vidole vyenu. 47 Ole wenu, mfano, akisema, Shamba la mtu mmoja tajiri lilitaa sana, kwa sababu mnajenga na kuweka kumbukumbu kwenye makaburi ya manabii' ambao walieuwawa na mababu zenu. 48 Hivyo ninyi mwashuhudia na kukubaliana na kazi walizofanya mababu zenu, kwa sababu hakika 17 na akajuliza ndani yake, akisema, nitafanyaje kwani makaburi yao. 49 Kwa sababu hiyo pia, hekima ya Mungu inasema, 'Nitawatumi manabii na mitume nao watawatesa na kuwaua baadhi yao. 50 Kizazi hiki kitawajibika kwa na kila namna ya tamaa, kwa sababu uzima wa mtu hauko na kujenga vininge. 19 Nitaiambia nafsi yangu, "Nafsi, umejiwekeaa na kujitajirisha kwa ajili ya Bwana. 20 Lakini Mungu akamwambia, ewe mtu mpumbavu, usiku wa leo wanahitaji roho kutoka kwako, damu ya manabii walieuwawa tangu kuanza kwa dunia, 51 na vitu vyote ulivyciandaa vitakuwa vya nini? 21 Ndiyoo Kutoka damu ya Abeli hadi damu ya Zakaria, aliyeuawa itakavyokuwa kwa kila mtu anayejewekeaa mali na si katikati ya madhabahu na patakatifu. Ndiyo, nawaambia ninyi, kizazi hiki kitawajibika. 52 Ole wenu waalimu wa kujitajirisha kwa ajili ya Bwana. 22 Yesu akawaambia sheria za Kiyahudi, kwa sababu mmechukua funguo za wanafunzi wake, Kwa hiyo nawaambia msihofu juu ya ufahamu; nyie wenywewe hamuingii, na wale wanaotaka kuingia mnawazuia." 53 Baada ya Yesu kuondoka pale, Waandishi na Mafarisayo walimpinga na kubishana naye maisha yenu ya kuwa mtakula nini au juu ya miiili yenu juu ya mambo mengi. 54 wakijaribu kumnsana kwa na kuwa mtavaya nini 23 Kwa kuwa maisha ni zaidi ya maneno yake.

12 Kwa wakati huo, maelfu mengi ya watu walikusanyika

pamoja, kiasi cha kuanza kukanyagana, akaanza kusema na wanafunzi wake kwanza, "Jihadharini na chachu ya Mafarisayo ambayo ni unafiki" 2 Na hapatakuwepo na siri iliyofichika ambayo haitafunuliwa, wala jambo liliyofichwa ambalo halitajilikan. 3 Na lolote mlilolisema katika giza, litasikiwa katika mwanga. Na yoyote miyyoyasema kwenye sikio ndani ya vyumba vyenu vya ndani viliyofungwa yatatangazwa juu ya paa la nyumba. 4 Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao mwili na kisha hawana kitu kingine cha kufanya, 5 Lakini nitawaonya mtakaye mwogopa. Mwogopeni yule ambaye baada ya kuwa ameua, ana mamlaka ya kutupa jehanamu. Ndiyo, nawaambiani ninyi, mwogopeni huyo. (Geenna g1067) 6 Je shomoro watano hawauzwi kwa sarafu mbili? hata hivyo hakuna hata mmoja wao atakayesahaulika mbele za Mungu. 7 Lakini mjue kuwa, nywele za vichwa vyenu vimehesabiwa. Msiogope. Ninyi ni wa thamani kubwa kiliko shomoro wengi. 8 Ninawaambia, yejote atakayenikiri Mimi mbele za watu, Mwana wa Adamu atamkiri mbele za malaika wa Mungu. 9 Lakini yejeyote atakayenikana mbele za watu naye atakanwa mbele ya Malaika wa Mungu. 10 Yeyote atakayesema neno baya juu ya Mwana wa Adamu, atasamehewa, lakini yejote atakayemkuru Roho Mtakatifu, hatasamehewa. 11 Watakapowapelekwa mbele za wakuu wa masinagogi, watawala, na wanye mamlaka, msiogope juu na namna ya kuongea katika kujitetea au nini mtakachosema, 12 kwa kuwa Roho Mtakatifu atawafundisha namna mtakavyosema kwa wakati huo." 13 Mtu mmoja katika kusanyiko akamwambia, "Mwalimu, mwambie ndugu

mpatanishi kati yenu? 15 Ndipo akawaambia, Jihadharini na kila namna ya tamaa, kwa sababu uzima wa mtu hauko mikubwa wasiyoweza kuibeba, walakini ninyi hamgusi katika wingi wa vitu alivyo navyo." 16 Yesu akawaambia mifano, akisema, Shamba la mtu mmoja tajiri lilitaa sana, 17 na akajuliza ndani yake, akisema, nitafanyaje kwani sina mahali pa kuhifadhi mazao yangu? 18 Akasema, nitafanya hivi. Nitavunja ghala zangu ndogo na kujenga vininge. 19 Nitaiambia nafsi yangu, "Nafsi, umejiwekeaa na kujitajirisha kwa ajili ya Bwana. 20 Lakini Mungu akamwambia, ewe mtu mpumbavu, usiku wa leo wanahitaji roho kutoka kwako, maisha yenu ya kuwa mtakula nini au juu ya miiili yenu na kuwa mtavaya nini 23 Kwa kuwa maisha ni zaidi ya chakula, na mwili ni zaidi ya mavazi. 24 Angalieni ndege wa angani, hawalimi wala hawavuni. Hawana chumba wala ghala ya kuhifadhi, lakini Baba yenu huwalisha. Ninyi si bora zaidi kuliko ndege! 25 Ni yupi kati yenu ambaye akjisumbua ataweza kuungeza dhiraaj moja katika maisha yake? 26 Ikiwa basi hamuwezi kufanya hicho kitu kidogo kilicho rahisi kwa nini basi kusumbukia hayo mengine? 27 Angalieni maua -yanavyomea. Hayafanyi kazi wala hayasokoti. Lakini nawaambia, hata Sulemani katika utukufu wake wote hakuvikwa kama mojawapo ya haya, 28 Kama Mungu huyavika vizuri majani ya kondeni, ambayo leo yapo, na kesho hutupwa kwenye moto. Je si zaidi atawavika ninyi? enyi wa imani haba! 29 Msisumbukie juu ya kuwa mtakula nini au mtakunyuwa nini, wala msiwe na hofu. 30 Kwa kuwa Mataifa yote ya dunia husumbukia mambao yao. Na Baba yenu anajua ya kuwa mnahitaji hayo. 31 Lakini tafuteni ufalme wake kwanza, na hayo mengine mtazidishiwa, 32 msiogope, enyi kundi dogo, kwa sababu Baba yenu anafurahia kuwapa ninyi huo ufalme. 33 Uzeni mali zenu na mkawape maskini, mijifanyie mifuko isiyoishwa hazina ya mbinguni isiyokoma, sehemu ambapo wezi hawatakaribia wala nondo haitawenza kuharibui. 34 Kwa kuwa palipo na hazina yako, ndipo na roho yako itakapokuwepo. 35 Nguo zenu ndefu ziwe zimefungwa kwa mkanda, na taa zenu zihakikishwe kuwa zinaendlee kuwaka, 36 na muwe kama watu wanaomtazamia Bwana wao kutoka kwenye sherehe ya harusi, ili kwamba akija na kupiga hodi, wataweze kumfungulia mlango kwa haraka. 37 Wamebarikiwa wale watumishi, ambao Bwana atawakuta wako macho. Hakika atafunga nguo yake ndefu kwa mkanda, kisha atawaketisha chini kwa chakula, na kisha kuwashudumia. 38 Kama Bwana atakuja kwa zamu ya pili ya ulinzi ya usiku, au hata zamu ya tatu ya ulinzi, na kuwakuta wakiwa tayari, itakuwa ni heri kwa hao

watumishi. **39** Zaidi ya hayo, mijue hili, kama bwana 2 Yesu akajibu na kuwaambia, "Je mwadhani kuwa mwenye nyumba angelijua saa ambayo mwivi anakuja, Wagalilaya hao walikuwa na dhambi kuliko Wagalilaya asingeliruhusu nyumba yake ifunjwe. **40** Iweni tayari wengine wote ndiyo maana wamepatwa na mabaya pia kwani hamjui ni wakati gani mwana wa Adamu hayo? **3** Hapana, nawaambia, lakini msipotubu, nanyi atarudi. **41** Petro akasema, "Bwana, watuambia sisi mtaangamia vivyo hivyo. **4** Au wale watu kumi na nane wenyewe hii mifano, au unamwambia kila mtu? **42** Bwana katika Siloamu ambao mnara ulianguka na kuwaua, akawaambia, "Ni nani mtumwa mwaminifu au mwenye mafikiri wao walikuwa wenye dhambi zaidi kuliko watu hekima ambaye bwana wake atamweka juu ya watumishi wengine katika Yerusalem? **5** Hapana, mimi nasema, wengine, ili awagawie chakula chao kwa wakati mwafaka? Lakini kama msipotubu, ninyi nyote pia mtaangamia. **6** **43** Amebarikiwa mtumishi yule, ambaye bwana wake Yesu aliwaambia mfanu huu, "Mtu mmoja alikuwa na mtini akija atamkuta akifanya yale alioagizwa. **44** Hakika umepandwa katika shamba lake na alikwenda kutafuta nawaambia ninyi ya kuwa atamweka juu ya mali yake yote. matunda juu yake lakini hakupata. **7** Akamwambia mtunza **45** Lakini Mtumishi yule akisema moyoni mwake, "bwana bustani, 'Tazama, kwa miaka mitatu nimekuja na kujaribu wangu anachelewa kurudi; hivyo akaanza kuwapiga wale kutafuta matunda kwenye mtini huu lakini sikupata. watumishi wa kiume na wa kike, kisha akaanza kula, Uukate. Kwani utele uharibifu wa ardh? **8** Mtunza bustani kunywa na kulewa, **46** bwana wake yule mtumwa atakuja akajibu na kusema, 'uache mwaka huu ili niupalilie na katika siku asiyotegemea na saa asiyoijua, naye atamkata kuweka mbolea juu yake. **9** Kama ukizaa matunda vipande vipande na kumuweka katika sehemu pamoja na mwaka ujao, ni vema; lakini kama hautazaa, uukate!" wasiokuwawaaminifu' **47** Mtumishi, anayejua mapenzi ya **10** Sasa Yesu alikuwa akifundisha katika mojawapo ya bwana wake, naye hakujiandaaa wala hakufanya sawa Masinagogi wakati wa Sabato. **11** Tazama, alikuwepo sawa na mapenzi yake, atapigwa viboko vingi. **48** Lakini mama mmoja ambaye kwa miaka kumi na minane alikuwa mtumishi asiyejua mapenzi ya bwana wake, lakini akafanya na rohomchafu wa udhaifu, na yeze alikuwa amepinda na yanayostahili adhabu, atapigwa viboko vichache. Kwa hana uwezo kabisa wa kusimama. **12** Yesu alipomwona, kuwa yeze aliyepewa vingi, vingi hudaiwa kutoka kwake, alimwita, akamwambia, "Mama, umewekwa huru kutoka na yeze aliyeaminiwa kwa vingi, kwake vitadaawa vingi kwenye udhaifu wako." **13** Akaweka mikono yake juu zaidi. **49** Nimekuja kuwashaa moto duniani, na natamani yake, na mara mwili wake akajinyoosha na akamtukuza iwe umekkishawaka, **50** Lakini nina ubatizo ambao Mungu. **14** Lakini mkuu wa sinagogi alikasirika kwa nitabatizwa, na nina huzuni mpaka utkapokamilika! **51** Je sababu Yesu alikuwa amemponya siku ya Sabato. Hivyo mafikiri kuwa nimekuja kuleta amani duniani? Hapana, mtawala akajibu akawambia makutano, "Kuna siku sita Nawaambieni, badala yake nimeleta mgawanyiko. **52** ambazo ni lazima kufanya kazi. Njoni kuponywa basi, Tangu sasa na kuendelea kutakuwa na watu watano katika si katika siku ya Sabato. **15** Bwana akamjibu na nyumba moja wamegawanyika, na watatu watakuwa akasema, "wanafiki! Hakuna kila mmoja wenu kufungua kinyume na wawili, na wawili watakuwa kinyume na punda wako au ng'ombe kutoka zizini na kuwaongoza watatu. **53** Watagawanyika, baba atakuwa kinyume na kumpeleka kinywa siku ya Sabato? **16** Hivyo pia binti wa mwanae, na mwanae atakuwa kinyume na babaye, mama Abrahamu, ambaye Shetani amemfunga kwa miaka kumi atakuwa kinyume na binti yake, na binti atakuwa kinyume na minane, je haikumpasa kifungo chake kisifunguliwe na mama yake, Mama mkwe atakuwa kinyume na mkwe siku ya sabato?" **17** Alipokuwa akisema maneno hayo, wake naye mkwe atakuwa kinyume na mama mkwe wale wote waliompinga waliona aibu, bali makutano wake. **54** Yesu akawa anaambia makutano pia, "Mara wote wa wengine walishangilia kwa ajili ya mambo ya muonapo mawingu yaktokea magharibi, mnasema nyakati abuju aliyotenda. **18** Yesu akasema, "Ufalme wa Mungu za mvua zimewadia; na ndivyo inavyo kuwa, **55** Na upero unafanana na nini, na naweza kuulinganisha na nini? wa kusini ukivuma, mnasema, Patakuwepo na joto kali, na **19** Ni kama mbegu ya haradari aliyoitwaa mtu mmoja ndivyo inavyokuwa. **56** Enyi wanafiki, mnaeweza kutafsiri na kuipanda shambani mwake, na ikamea ikawa mti mwonekano wa nchi na anga, lakini inakuwaje hamuwezi mukubwa, na ndege wa mbinguni wakajenga viota vyao kuutafsiri wakati uliopo? **57** Ni kwa nini kila mmoja wenu katika matawi yake. **20** Tena akasema, "Niufananishe asipambanue liilo sahihi kwake kulifanya wakati ambapo na nini ufalme wa Mungu? **21** Ni kama chachu ambayo angali na nafasi ya kufanya hivyo? **58** Maana mkienda mwanamke aliichukua na kuchanganyakwenye vipimo na mshitaki wako mbele ya hakimu, jitahidi kuptatana na vitatu vya unga hata ukaumuka." **22** Yesu alitembelea kila mshitaki wako mungali bado mko njiani asije akakupeleka mji na kijiji njiani akiielekea Yerusalem na kuwafundisha. kwa hakimu, na hakimu akupeleka kwa ofisa, na ofisa **23** Mtu mmoja aksauliza, "Bwana, ni watu wachache tu akakutupa gerezani. **59** Nakuambia, hutatoka huko hadi watakaoolewa?" Hivyo akawaambia, **24** "Jitahidi kuingia kwa kupitia mlango mwembamba, kwa sababu wengi watajaribu na hawataweza kuingia. **25** Mara baada ya mmiliki wa nyumba kusimama na kufunga mlango, basi mtasimama nje na kupiga hodi mlangoni na kusema,

13 Kwa wakataihuo huo, kulikuwa na baadhi watu waliomtaarifu juu ya Wagalilaya ambao Pilato aliwaau na kuchanganya damu yao na sadaka zao.

Bwana, Bwana, tufungulie ye ye atajibu na kuwaambia, 'Unapotoa chakula cha mchana au cha jioni, usiwaalike siwajui ninyi wala mtokako.' 26 Ndipo mtasema, Tulikula rafiki zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani zako na kunywa mbele yako na wewe ulifundisha katika mitaa matajiri, ili kwamba wao wasije wakakualika wewe ukapata yetu.' 27 Lakini ye ye atawajibu, `nawaambia, siwajui malipo. 13 Badala yake, unapofanya sherehe, waalike mtokako, ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu!' 28 maskini, vilema, viwete na vipofu, 14 na wewe utabarikiwa, Kutakuwa na kilio na kusaga meno wakati mtakapowaona kwa sababu hawawezi kukulipa. Kwa maana utalipwa Abrahamu, Isaka, Yakobo na manabii wote katika ufalme katika ufufu wa wenyen haki.' 15 Wakati mmoja wa wale wa Mungu, lakini ninyi wenye wemmetupwa nje. 29 walioketi mezani pamoja na Yesu aliposikia hayo, naye Watafika kutoka Mashariki, Magharibi, Kaskazini na Kusini, akamwambia, "Amebariki yule atakayekula mkate katika na kupumzika katika meza ya chakula cha jioni katika Ufalme wa Mungu!" 16 Lakini Yesu akamwambia, "Mtu ufalme wa Mungu. 30 Na tambua hili, wa mwisho ni mmoja aliandaa sherehe kubwa, akaalika watu wengi. 17 wa kwanza na wa kwanza atakuwa wa mwisho." 31 Wakati sherehe ilipokuwa tarayi, alimtuma mtumishi wake Muda mfupi baadaye, baadhi ya Mafarisayo walikuja kuwaambia wale walioalikwa, "Njooni, kwa sababu vitu na kumwambia, "Nenda na ondoka hapa kwa sababu vyote vimekwisha kuwekwa tarayi.' 18 Wote, wakaanza Herode anataka kukuua." 32 Yesu akasema, "Nendeni kuomba radhi. Wa kwanza akamwambia mtumishi, mkamwambie yule mbweha, 'Tazama, ninawafukuza 'Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhal pepo na kufanya uponyaji leo na kesho, na siku ya unisamehe.' 19 Na mwingine akasema, 'Nimenunua jozi tatu nitatimiza lengo langu. 33 Katika hali yoyote, ni tano za ng'ombe, na mimi naenda kuwajaribu. Tafadhal muhimu kwa ajili yangu kuendelea leo, kesho, na siku uniwie radhi.' 20 Na mtu mwingine akasema, 'Nameoa iliyofuata, kwa vile haikubaliki kumuua nabii mbali na mke, kwa hiyo siwezi kuja.' 21 Mtumishi akarudi na Yerusalemu. 34 Yerusalemu, Yerusalemu, nani anawaua kumwambia bwana wake mambo hayo. Yule mwenye manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwenu. nyumba alikasirika akamwambia mtumishi wake, "Nenda Mara ngapi ni metaka kuwakusanya watoto wenu kama upesi mitaani na katika vichochoro vya mji ukawalete hapa vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mbawa maskini, vilema, vipofu na walemaru." 22 Mtumimishi zake, lakini humkulitaka hili. 35 Tazama, nyumba yako akasema, 'Bwana, hayo uliyoagiza yamekwisha tendeka, imetelekezwa. Nami nawaambia, hamuwezi kunionna na hata sasa bado kuna nafasi.' 23 Bwana akamwambia hata mtakaposema 'Amebarikiwa huyo ajaye kwa jina la mtumishi, 'Nenda katika njia kuu na vichochoro na Bwana."

14 Iltokea siku ya Sabato, alipokua akienda nyumbani kwa mmoja wa viongozi wa Mafarisayo kula mkate, nao walikuwa wakimchunguza kwa karibu. 2 Tazama, pale mbele yake alikuwa mtu ambaye anasumbuliwa na uvimbe. 3 Yesu aliuliza wataalam katika sheria ya Wayahudi na Mafarisayo, "Je, ni halali kumponya siku ya Sabato, au sivyo?" 4 Lakini wao walikuwa kimya, kwahiyu Yesu akamshika, akamponya na kumruhusu aende zake. 5 Naye akawaambia, "Ni nani kati yenu ambaye ana mtoto au ng'ombe anatumbukia kisimani siku ya Sabato hata mvuta nje mara moja?" 6 Wao hawakuwa na uwezo wa kutoa jibu kwa mambo haya. 7 Wakati Yesu alipogundua jinsi wale walioalikwa kwamba wamechagua viti nya heshima, akawaambia mfano, akiwaambia, 8 "Wakati mnapoalikwa na mtu harusini, usiketi katika nafasi za heshima, kwa sababu inawezekana amealikwa mtu ambaye ni wakuheshimiwa zaidi kuliko wewe. 9 Wakati mtu aliyeaalika ninyi wawili akifika, atakuambia wewe, "mpishte mtu huyu nafasi yako," na kisha kwa aibu utaanza kuchukua nafasi ya mwisho. 10 Lakini wewe ukialikwa, nenda ukakae mahali pa mwisho, ili wakati yule aliyeaalika akija, aweze kukuambia wewe, 'Rafiki, nenda mbele zaidi.' ndipo utakuwa umeheshimika mbele ya wote walioketi pamoja nawe mezani. 11 Kwa maana kila ajikwezaye atashushwa, na ye ye ajishushae atakwezwa. 12 Yesu pia alimwambia mtu aliyeaalika,

katika ufufu wa wenyen haki.' 15 Wakati mmoja wa wale wa Mungu, lakini ninyi wenye wemmetupwa nje. 29 walioketi mezani pamoja na Yesu aliposikia hayo, naye Watafika kutoka Mashariki, Magharibi, Kaskazini na Kusini, akamwambia, "Amebariki yule atakayekula mkate katika na kupumzika katika meza ya chakula cha jioni katika Ufalme wa Mungu!" 16 Lakini Yesu akamwambia, "Mtu ufalme wa Mungu. 30 Na tambua hili, wa mwisho ni mmoja aliandaa sherehe kubwa, akaalika watu wengi. 17 wa kwanza na wa kwanza atakuwa wa mwisho." 31 Wakati sherehe ilipokuwa tarayi, alimtuma mtumishi wake Muda mfupi baadaye, baadhi ya Mafarisayo walikuja kuwaambia wale walioalikwa, "Njooni, kwa sababu vitu na kumwambia, "Nenda na ondoka hapa kwa sababu vyote vimekwisha kuwekwa tarayi.' 18 Wote, wakaanza Herode anataka kukuua." 32 Yesu akasema, "Nendeni kuomba radhi. Wa kwanza akamwambia mtumishi, mkamwambie yule mbweha, 'Tazama, ninawafukuza 'Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhal pepo na kufanya uponyaji leo na kesho, na siku ya unisamehe.' 19 Na mwingine akasema, 'Nimenunua jozi tatu nitatimiza lengo langu. 33 Katika hali yoyote, ni tano za ng'ombe, na mimi naenda kuwajaribu. Tafadhal muhimu kwa ajili yangu kuendelea leo, kesho, na siku uniwie radhi.' 20 Na mtu mwingine akasema, 'Nameoa iliyofuata, kwa vile haikubaliki kumuua nabii mbali na mke, kwa hiyo siwezi kuja.' 21 Mtumishi akarudi na Yerusalemu. 34 Yerusalemu, Yerusalemu, nani anawaua kumwambia bwana wake mambo hayo. Yule mwenye manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwenu. nyumba alikasirika akamwambia mtumishi wake, "Nenda Mara ngapi ni metaka kuwakusanya watoto wenu kama upesi mitaani na katika vichochoro vya mji ukawalete hapa vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mbawa maskini, vilema, vipofu na walemaru." 22 Mtumimishi zake, lakini humkulitaka hili. 35 Tazama, nyumba yako akasema, 'Bwana, hayo uliyoagiza yamekwisha tendeka, imetelekezwa. Nami nawaambia, hamuwezi kunionna na hata sasa bado kuna nafasi.' 23 Bwana akamwambia na hata maisha yake pia -hawesi kuwa mwanafunzi wangu. 27 Mtu asipochukua msalaba wake na kuja nyuma yangu hawesi kuwa mwanafunzi wangu. 28 Maana ni nani kati yenu, ambaye anatamani kujenga mnara hataketi kwanza akadirie għarama kwa mahesabu kama ana kile anachohitaj ili kukamilishha hilo? 29 Vingineyyo, baada ya kuweka msingi na kushindwa kumaliza, wote walioona wataanza kumdhilhaki, 30 wakisema, Mtu huyu alianza kujenga, akawa hana nguvu za kumaliza.' 31 Au mfalme gani, akitaka kwenda kupigana na mfalme mwingine katika vita, ambae hatakkaa chini kwanza na kuchukua usħauri kuhusu kama atawenza, pamoja na watu elfu kumi kupigana na mfalme mwingine anayeku ja juu yake na watu elfu ishirini? 32 Na kama sivyo, wakati jeshi la wengine bado liko mbali, hutuma balozi kutaka masharti ya amani. 33 Kwa hiyo basi, ye yeyote kati yenu ambaye hataacha vyote alivyo navyo, hawesi kuwa mwanafunzi wangu. 34 Chumvi ni nzuri, lakini ikiwa Chumvi imepoteza ladha yake, jinsi gani inawenza kuwa chumvi tena? 35 Haina matumizi kwa udongo au hata kwa mbolea. hutupwa mbali. Yeye aliye na masikio ya kusikia, na asikie."

15 Basi watoza ushuru wote na wengine wenye dhambi walikuja kwa Yesu na kumsikiliza. **2** Mafarisayowaote na waandishi wakanung'unika wakisema, "Mtu huyu akasema, 'Mtu huyu salama.' **3** Yesu ndani na babaye alitoka nje kumsiki. **4** Ila akamjibu akasema mfano huu kwao, akisema. **5** "Nani kwenu, kama ana kondoo mia moja na akipotelewa na mmoja wao, hatawaacha wale tisini na tisa nyikani, na aende akamtafute yule aliyepotea hadi amwone? **6** Naye akisha kumpata humweka mabegani pake na kufurahia. **7** Afikapo kwenye nyumba, huwaita rafiki zake na jirani zake kutakuwa na furaha mbinguni kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye, zaidi ya wengine haki tisini na tisa ambao hawana haja ya kutubu. **8** Au kuna mwanamke gani mwenye sarafu kumi za fedha, akipotewa na sarafua moja, hata washa taa na kufagia nyumba na kutafuta kwa bidii hadi atakapoipata? **9** Na akiisha kuionna huwaita rafiki zake na jirani zake akaawaambia furahini pamoja nami, kwa kuwa nimeipata tena sarafu yangu niliyokuu nimeipoteza. **10** Hata hivyo nawaambia kuna furaha mbele ya malaika wa Mungu kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye." **11** Na Yesu akasema, "Mtu mmoja alikua na wana wawili yule mdogo akamwambia babaye, Baba nipe sehemu ya mali inayonistalli kuirithi. Hivyo akagawanya mali zake kati yao. **12** Siku si nyingi yule mdogo akusanya vyote anavyomiliki akaenda nchi ya mbali, na huko akatapanya hela zake, kwa kununua vitu asivyo vihitaji, na kutapanya fedha zake kwa anasa. **13** Nae alipokua amekwisha tumia vyote njaa kuu ililinga nchi ile naye akaanza kuwa katika uhitaji. **14** Akaenda na kujijiri mwenyewe kwa mmoja wa raia wa nchi ile, naye alimpeleka shambani kwake kulisha nguruwe. **15** Na akawa akitamani kujishibisha kwa maganda waliyokula nguruwe kwa sababu hakuna mti alempa kitu chocchote apate kula. **16** Ila yule mwana mdogo alipozingatia moyoni mwake, alisema 'ni watumishi wangapi wa baba yangu wanachakula kingi cha kutosha na mimi niko hapa, ninakufa na njaa! **17** Nitaondoka na kwenda kwa baba yangu, na kumwambia, "Baba nimekosa juu ya mbingu na mbele ya macho yako. **18** Sistahili kuitwa mwana wako tena; nifanye kama mmoja wa watumishi wako." **19** Ndipo akaondoka akaenda kwa baba yake. Alipokua angali mbali baba yake alimuona akamwonea huruma akaenda mbio na kumkumbatia na kumbusu. **20** Yule mwana akamwambia, 'baba nimekosa juu ya mbingu na mbele ya macho yako sistahili kuitwa mwana wako.' **21** Yule baba aliawambia watumishi wake, 'ileteni upesi vazi lillio bora, mkamvike mtieni na pete kidoleni na viatu miguuni. **22** Kisha mleteni ndama yule alienona mkamchinje tule na kufurai. **23** Kwa kuwa mwanangu alikua amekufa naye yu hai. Alikua amepotea nae ameonekana wakaanza kushangilia. **24** Basi yule mwanae mkubwa alikuwako shamba. Alipokua akija na kuikaribia nyumba alisikia sauti ya nyimbo na michezo. **25** Akaita mtumishi mmoja akamuuliza mambo haya maana yake nini? **26** Mtumishi akamwambia mdogo wako amekuja na baba yako amemchinjia ndama alienona kwa sababu amerudi na kufurahia. **27** Ila akamjibu akasema, 'Tazama mimi nimekutumikia miaka minge, wala sijakosa amri yako, lakini hujanipa mwana mbuzi, ili niweze kusherehekea na rafiki zangu. **28** Lakini alipokua huyu mwana wako aliyetapanya mali yako yote pamoja na makahaba umemchinjia ndama alienona. **29** Baba akamwambia, 'Mwanangu, wewe u pamoja nami siku zote na vyote niliyovo navyo ni vyako. **30** Ila ilikua vyema kwetu kufanya sherehe na kufurahi, huyu ndugu yako alikua amekufa, na sasa yu hai; alikua amepotea naye ameonekana."

16 Yesu aliwaambia tena wanafunzi wake, "Palikuwa na mto mmoja tajiri aliyekuwa na meneja, na alitaarifiwa ya kwamba meneja huyu anatapanya mali zake. **2** Hivyo tajiri akamwambia, 'Ni nini hii ninayo isikia juu yako? Toa hesabu ya umeneja wako, kwa kuwa huwezi kuwa meneja tena.' **3** Yule meneja akasema moyoni mwake, Nifanye nini, maana bwana wangu ananiondolea kazi yangu ya umeneja? Sina nguvu za kulima, na kuomba naona haya. **4** Nujau nitakalotenda ili nitakapotolewa katika kazi yangu ya uwakili watu wanikaribishe nyumbani mwao. **5** Hivyo wakili akawaita wadeni wa bwana wake kila mmoja akamwambia wa kwanza, 'unadaiwa kiasi gani na bwana wangu?' **6** Akasema vipimo mia moja vya mafuta akamwambia 'chukua hati yako keti upesi andika hamsini.' **7** Kisha akamwambia mwingine na wewe unadaiwa kiasi gani?' akasema 'vipimo mia moja vya unga vya ngano.' Akamwambia 'twaa hati yako andika themanini.' **8** Yule bwana akamsifu meneja dhalimu kwa vile aliyotenda kwa wereu. Kwakua watoto wa ulimwengu huu ni werevu nyingi na hushughulika kwa ujanja na watu wa upande wao kuliko walivyo watoto wa nuru. (aiōnios 9:16) **9** Nami nawaambia jifanyieni marafiki kwa mali ya udhalimu ili itakapokosekana wawakaribishe katika makao ya miele. (aiōnios 9:16) **10** Aliye mwaminifu katika lillio dogo sana huwa mwaminifu katika lillio kubwa pia. na aliye dhalimu katika lillio dogo huwa dhalimu katika lillio kubwa pia. **11** Kama ninyi hamkuwa waaminifu katika mali ya udhalimu ni nani atakayewaamini katika mali ya kweli? **12** Na kama hamkuwa waaminifu katika kutumia mali ya mto mwingine ni nani atakayewaapa ilio yenu wenye? **13** Hakuna mtumishi aezaye kutumikia mabwana wawili, kwamaana atachukia mmoja na kumpenda mwingine, ama atashikamana na huyu na kumdhara huyu. Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali." **14** Basi Mafarisayo, ambao walikuwa wanapenda fedha waliyasikia haya yote na wakamdhihaki. **15** Na akawaambia, "Ninyi ndiyo mnaojidai haki mbele ya wanadamu, lakini Mungu anajua miyo yenu. Kwa kuwa lilitotuka kwa wanadamu huwa chukizo mbele za Mungu. **16** Sheria na manabii vilikuwapo mpaka Yohana aliyoyokuja. Tangu wakati huo, habari njema ya ufalme wa Mungu

hutangazwa, na kila mtu hujaribu kujingiza kwa nguvu. **17** Lakini ni rahisi kwa mbingu na nchi vitoweke kuliko hata herufi moja ya sheria ikosekane. **18** Kila amwachaye mkewe na kumwoa mke mwininge azini, naye amwooaye yeeye aliyeachwa na mumewe azini. **19** Palikua na mtu mmoja tajiri aliyeavaa nguo za rangi ya zambarau na kitani safi na aliku akifurahia kila siku utajiri wake mkubwa. **20** Na maskini mmoja jina lake Lazaro aliwekwa getini pake, na ana vidonda. **21** Naye aliku akitamani kushibishwa kwa makombo yaliyoanguka katika meza ya yule tajiri hata mbwa wakaja wakamlamba vidonda vyake. **22** Ikawa yule maskini alikuwa na akachukuliwa na Malaika mpaka kifuani kwa Ibrahimu. Yule tajiri naye akafa akazikwa. **23** Na kule kuzimu alipokua katika mateso aliyainua macho yake akamuona Ibrahimu kwa mbali na Lazaro kifuani mwake. (**Hadës g86**) **24** Akalia akasema, 'Baba Ibrahimu, nihurumue umtume Lazaru achoye ncha ya kidole chake majini, auburudishe ulimi wangu; kwa sababu ninateswa katika moto huu. **25** Lakini Ibrahimu akasema, 'Mwanangu kumbuka ya kwamba katika maisha yako uliyapoea mambo yako mema, na Lazaru viyo alipata mabaya. Ila sasa yupo hapa anaafarijiwa na weve unaumizwa. **26** Na zaidi ya hayo, kumewekwa shimo kubwa na refu kati yetu, ili wale wanaotaka kutoka huku kwenda kwenu wasiweze wala watu wa kwenu wasivuke kuja kwetu.' **27** Yule tajiri akasema, 'Nakuomba Baba Ibrahimu, kwamba umtume nyumbani kwa baba yangu **28** kwa kuwa ninao ndugu watano ili awaonye, kwa hofu kwamba wao pia watkuja mahali hapa pa mateso.' **29** Lakini Ibrahimu akasema, 'Wanao Musa na manabii. Waache wawasikilize wao. **30** Yule tajiri akasema, 'hapana, Baba Ibrahimu, lakini kama akiwaendea mtu atokaye kwa wafu watatubu.' **31** Lakini Ibrahimu akamwambia, 'wasipowasikia Musa na manabii hawatashawishiwa hata mtu akifufuka katika wafu.

17 Yesu akawaambia wanafunzi wake, "mambo yasababishayo watu watende dhambi hayana budi kutokea, Lakini ole wake mtu anayeyasababish!" **2** Ingekuu ni heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe zito la kusagia shingoni na kutubwa baharini, kuliko kumfanya mmoja wa hawa wadogo atende dhambi. **3** Jilindeni. Kama ndugu yako akikukosea mwonye, naye akitubu msamehe. **4** Kama akikukosea mara saba kwa siku moja na mara saba kwa siku moja akaja kwako akisema, 'hinatubu,' msamehe!" **5** Mitume wake wakamwambia Bwana, "tuongezee imani yetu." **6** Bwana akasema, "kama mgekuwa na imani kama punje ya haradarii, mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu, 'n'goka na ukaote baharini,' nao ungewatii. **7** Lakini nani mionganoni mwenu, ambaye ana mtumishi anayelima shamba au anayechunga kondoo, atamwambia arudipo shambani, 'Njoo haraka na keti ule chakula? **8** Je hatamwambia, 'Niandale chakula nile, na jifunge mkanda na unitumikie mpaka nitakapo maliza kula na kunywa. Baada ya hapo uta kula na kunywa? **9** Hata mshukuru mtumishi

huyo kwasababu katimiza yale aliyoamriwa? **10** Vivyo hivo nanyi mkiisha kufanya mliyoagizwa semeni 'Sisi tu watumishi tusiostahili. Tumefanya tu yale tuliyopaswa kufanya.' **11** Ilitokea kwamba aliyokoua akisafiri kwenda Yerusalem, alipita mpakani mwa Samaria na Galilaya. **12** Alipokua akiingia kwenye kijiji kimoja, huko alikutana na watu kumi waliokuwa na ukoma. Wakasimama mbali **13** wakapaza sauti wakasema "Yesu, Bwana tuhurumie." **14** Alipowaona akawaambia, "Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani." nao walipokua wakienda wakatakasisa. **15** Mmoja wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa sauti kuu akimsifu Mungu. **16** Akapiga magoti miguuni mwa Yesu akamshukuru. Yeye aliku msamaria. **17** Yesu akajibu, akasema, "Je hawakutakasisa wote kumi? Wako wapi wale wengine tisa? **18** Hakuna hata mmoja aliyeonekana kurudi ili kumtukiza Mungu, isipokuwa huyu mgeni?" **19** Akamwambia, "Inuka na uende zako imani yako imekuponya." **20** Alipoulizwa na mafarisayo ufalme wa Mungu utakuja lini, Yesu akawajibu akisema, "Ufalme ambapo mtatamani kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu, lakini hamtaiona. **23** Watawaambia, 'Angalia hapa!' au, 'Angalia kule!' kwa maana ufalme wa Mungu umo ndani yenu." **22** Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Wakati utafika ambapo mtatamani kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adam, lakini hamtaiona. **23** Watawaambia, 'Angalia kule! Angalia, hapa!' Lakini msiedie kuangalia, wala kuwaafufata, **24** kama umeme wa radi umulikao katika anga kuanzia upande mmoja hadi mwininge. Hivo hata Mwana wa Adamu atakuwa ivyo katika siku yake. **25** Lakini kwanza itampasa kuteseka katika mambo mengi na kukataliwa na kizazi hiki. **26** Kama ilivyokuwa siku za Nuhu, ndivyo itakavyokua katika siku ya Mwana wa Adam. **27** Walikula, walikunya, wakioa na kuolewa mpaka siku ile ambayo Nuhu alipoingia katika safina na gharika ikaja na kuwaangamiza wote. **28** Ndivyo ilivyokuwa katika siku za Lutu, walikula, kunywa, wakinunua na kuuzu, kulima na walijenga. **29** Lakini siku ile Lutu alipoondoka Sodoma, ikanyesha mvua ya moto na kiberiti kutoka mbinguni ikawaangamiza wote. **30** Hivo ndivyo itakavyo kuwa siku ile ya Mwana wa Adamu atakapofunuliwa. **31** Siku hiyo, usimruhusu aliye kwenye dari ya nyumba ashuke kuchukue bidhaa zake ndani ya nyumba. Na usimruhusu aliye shambani kurudi nyumbani. **32** Mkumbuke mke wa Lutu. **33** Ye yote anaejaribu kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini ye yote atakayeyapoteza maisha yake atayaokoa. **34** Nakwambia, usiku huo kutakua na watu wawili katika kitanda kimoja. Mmoja atachukuliwa, na mwininge ataachwa. **35** Kutakua na wanawake wawili wanasa nafaka pamoa, mmoja atachukuliwa na mwininge ataachwa." **37** Wakamkuliza, "Wapi, Mungu?" Akawaambia, "Pale ulipo mzoga, ndipo tai hukusanyika kwa pamoa."

18 Kisha akawaambia mfano wa namna wanavyopaswa kuomba daima, na wasikate tamaa. **2** akaisema, 'Kulikuwa na hakimu katika mji fulani, ambaye hakuwa

anamwogopa Mungu na hakuwaheshimu watu. **3** Kulikuwa na mjane katika jiji hilo, naye alimwendea mara nyangi, baada ya muda akasema moyoni mwake, 'Ingawa mimi simwogopi Mungu au kuheshimu mtu, **5** lakini kwa vile huyu mjane ananisumbua nitamsaidia kupata haki yake, ili asije akanichosha kwa kunija mara kwa mara.' **6** Kisha Bwana akasema, 'Sikiliza alivyosema huyo hakimu dhalimu. **7** Je Mungu pia hataleta haki kwa wateule wake amba wanamlilia mchana na usiku? Je, yeye hatakuwa mvumilivu kwao? **8** Nawaambia kwamba ataleta haki kwao upesi. Lakini wakati Mwana wa Adamu atakapokuja, je, atakuta imani duniani?' **9** Ndipo akawaambia mfano huu kwa baadhi ya watu amba wanajiona wenyewe kuwa wenye haki na kuwadharau watu wengine, **10** ni wanyang'anyi, watu wasio waadilifu, wazinzi, au kama huyu mtoza ushuru. **11** Farisayo akasimama zaka katika mapato yote ninayopata. **12** Lakini yule mtoza ushuru, alisimama mbali, bila hakuweza hata kuinua macho yake mbinguni, akagonga kifua chake akisema, 'Mungu, nirehemu mimi mwene dhambi.' **14** Nawaambia, mtu huyu alirudi nyumbani akiwa amehesabiwa haki kuliko yule mwininge, kwa sababu kila ajikwezaye atashushwa, lakini kila mtu anayeijenyenyekeza atainuliwa. **15** Watu walimletea watoto wao wachanga, ili aweze kuwagusa, lakini wanafunzi wake walipoona hayo, wakawazua. **16** Lakini Yesu akawaita kwake akisema, 'Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msivavuie. Maana ufalme wa Mungu ni wa watu kama hao. **17** Amin, nawaambia, mtu yejote asijeupokea ufalme wa Mungu kama mtoto ni dhahiri hatauingia.' **18** Mtawala mmoja akamwuliza, akisema, 'Mwalimu mwema, nifanye nini ili riurithi uzima wa mielele?' (**aiōnios g166**). **19** Yesu akamwambia, 'Kwa nini umaniita mwema? Hakuna mtu aliye mwema, ila Mungu peke yake. **20** Unajiuwa amri- usizini, usiue, Usiibe, usishuhudie uongo, waheshimu baba yako na mama yako. **21** Yule mtawala akasema, 'Mambo haya yote nimeyashika tangu nilipokuwa kijana.' **22** Yesu alipoyasikia hayo akamwambia, 'Umepungukiwa jambo moja. Lazima uuze vyote ulivyonavyo na uwagawie maskini, nawe utakعوا na hazina mbinguni -kisha njoo, unifuate.' **23** Lakini tajiri aliposikia hayo, alihuzunika sana, kwa sababu alikuwa tajiri sana. **24** Kisha Yesu, akamwona alivyohuzunika sana akasema, 'Jinsi gani itakavyokuwa vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu! **25** Maana ni rahisi sana kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.' **26** Wale waliosikia hayo, wakasema, 'Nani basi, atakayeweza kuokolewa?' **27** Yesu akajibu, 'Mambo yasiyowezekana kwa mwanadamu kwa Mungu yanawezekana.' **28** Petro

akasema, 'Naam, sisi tumeacha kila kitu na tumekefuata kwamba hakuna mtu aliyeacha nyumba, au mke, au ndugu, au wazazi au watoto, kwa ajili ya Ufalme wa Mungu **30** ambaye hatapokea mengi zaidi katika ulimwengu huu, na katika ulimwengu ujao, uzima wa milele.' (**aiōn g165, aiōnios g166**) **31** Baada ya kuwakusanya wale kumi na wawibili, akawaambia, 'Tazama, tunapanda kwenda Yerusalem, na mambo yote ambayo yameandikwa na manabii kuhusu Mwana wa Adamu yatakamilishwa. **32** Kwa maana atatiwa mikononi mwa watu wa Mataifa na atatendewa dhihaka na jeuri, na kutemewa mate. **33** Baada ya kumchapa viboko watamwua na siku ya tatu atafufuka.' **34** Hawakuelewa mambo haya, na neno hili lilikuwa limefichwa kwao, na hawakuelewa mambo yaliyosemwa. **35** Ikawa Yesu ulipokaribia Yeriko, mtu 'Watu wawili walipanda kwenda hekaluni kusali: mmoja mmoja kipofu alikuwa ameketi kando ya barabara akiomba Mfarisayo mwininge mtoza ushuru. **11** Farisayo akasimama msaada, **36** aliposikia umati wa watu ukipita aliliza nini kinatokea. **37** Wakamwambia kwamba Yesu wa Nazareti anapita. **38** Hivyo yule kipofu akalia kwa sauti, akisema, 'Yesu, Mwana wa Daudi, unirehemu.' **39** wale waliokuwa wakitembea walimkemea huyo kipofu, wakamwambia anyamaze. Lakini yeje akazidi kulia kwa sauti, 'Mwana wa Daudi, unirehemu. **40** Yesu akasimama akaamuru mtu yule aletwe kwake. Kisha yule kipofu alipomkaribia, Yesu akamwuliza, **41** 'Unataka nikufanyie nini?' Akasema, 'Bwana, nataka kuona.' **42** Yesu akamwambia, 'Upate kuona. Imani yako imekuponya.' **43** Mara hiyo akapata kuona, akamuuta Yesu akimtukiza Mungu. Walipoona hili, watu wote wakamsifu Mungu.

19 Yesu aliingia na kupita katikati ya Yeriko. **2** Na hapo palikuwa na mtu mmoja aitwaye Zakayo. Ambaye alikuwa mkuu wa watoza ushuru tena mtu tajiri. **3** Alikuwa anajaribu kumwona Yesu ni mtu wa namna gani, lakini hakuweza kuona kwa sababu ya umati wa watu, kwa kuwa alikuwa mfupi wa kimo. **4** Hivyo, alitangulia mbio mbele za watu, akapanda juu ya mkuyu ili aweze kumwona, kwa sababu Yesu alikaribia kupita njia hiyo. **5** Wakati Yesu alipofika mahali pale, aliangalia juu akamwambia, 'Zakayo, shuka upesi, maana leo ni lazima nishinde nyumbani mwako.' **6** Akafanya haraka, akashuka na kumkaribisha kwa furaha. **7** Watu wote walipoona hayo, wakalalamika, wakisema, 'Amekwenda kumtembelea mtu mwene dhambi.' **8** Zakayo akasimama akamwambia Bwana, Tazama Bwana nusu ya mali yangu nawapa maskini, na ikiwa nimemnyang'anya mtu yejote kitu, nitamrudishia mara nne. **9** Yesu akamwambia, 'Leo wokovu umefika katika nyumba hii, kwa sababu yeje pia ni mwana wa Ibrahimu. **10** Kwa maana Mwana wa Mtu amekuja kutafuta na kuokoa watu waliopotea. **11** Waliposikia hayo, aliendelea kuongea na alitoa mfano, kwa sababu alikuwa karibu na Yerusalem, na wao walidhani ya kuwa ufalme wa Mungu ulikuwa karibu kuonekana mara moja. **12** Hivyo akawaambia, 'Ofisa mmoja alikwenda nchi ya mbali ili apookee ufalme na kisha aurudi. **13**

Aliwaita watumishi wake kumi, akawapa mafungu kumi, alipoukaribia mji aliulilia, **42** akisema, laiti ungelijua hata akawaambia, 'fanyeni biashara mpaka nitakaporudi.' **14** wewe, katika siku hii mambo ambayo yanayokuletea Lakini wananchi wake walimchukia na hivyo wakatuma amani! Lakini sasa yamefichika machoni pako. **43** Kwa wajumbe waende kumfuata na kusema, 'Hatutaki mtu kuwa siku zinakuja ambapo adui zako watajenga boma huyu atutawale.' **15** Ikawa aliporudi nyumbani baada ya kufanya mfalme, akaamuru wale watumishi aliokuwa kutoka kila upande. **44** Watakuangusha chini wewe na amewaachia fedha waitwe kwake, apate kujua faida gani kuwatu wako. Hawatakuachia hata jiwe moja juu ya jingine, waliyopata kwa kufanya biashara. **16** Wa kwanza akaja, kwa sababu haukutambua wakati Mungu alipokuwa akasema, 'Bwana, fungu lako limefanya mafungu kumi anajaribu kukuokoa'. **45** Yesu alingia Hekaluni, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuba, **46** akiwaambia, mwemba. Kwa sababu ulikuwa mwaminifu katika jambo 'Imeandikwa, 'Nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala,' dogo, utakuwa na madaraka juu ya miji kumi.' **18** Wa pili lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi'. **47** akaja, akasema, 'Bwana, fungu lako limefanya mafungu Kwa hiyo, Yesu alikuwa akifundisha kila siku hekaluni. matano.' **19** Huyo Ofisa akamwambia, 'Chukua mamlaka Makuhani wakuu na walimu wa Sheria na viongozi wa juu ya miji mitano.' **20** Na mwingine akaja, akasema, 'Bwana hii hapa fedha yako, ambayo niliihifadhi salama watu walitaka kumuua, **48** lakini hawakuweza kupata katika kitambaa, **21** kwa maana niliogopa kwa sababu njia ya kufanya hivyo, kwa sababu watu wote walikuwa wakimsikiliza kwa makini.

20 Ikawa siku moja, Yesu alipokuwa akiwfundisha watu Hekaluni na kuhubiri injili, makuhani wakuu na walimu wa Sheria walimwendea pamoja na wazee. **2** Walizungumza, wakimwambia, 'Tuambie ni kwa mamlaka gani unafanya mambo haya? Au ni nani huyo ambaye amekupa mamlaka haya?' **3** Naye akajibu, akaawambia, 'Nami pia nitawauliza swali. Niambieni **4** ubatizo wa Yohana. Je, ultoka mbinguni ama kwa watu?' **5** Lakini wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, 'Tukisema, 'litoka mbinguni, atatuuliza, 'Basi, mbona hamkumwamini?' **6** Na tukisema; litoka kwa wanadamu; watu wote hapa watatupiga mawe, maana wote wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii.' **7** Basi, wakamjibu ya kwamba hawakujua ilikotoka. **8** Yesu akaawambia, "Wala mimi siwaambii ninyi ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya." **9** Aliwaambia watu mfano huu, "Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima wa mizabibu, na akaenda nchi nyingine kwa muda mrefu. **10** Kwa muda uliopangwa, alimtuma mtumishi kwa wakulima mizabibu, kwamba wampe sehemu ya matunda ya shamba la mizabibu. Lakini wakulima wa mzabibu wakampiga, wakamrudisha mikono- mitupu. **11** Kisha akamtuma tena mtumishi mwingine na nao wakampiga, kumtendea vibaya, na wakamrudisha mikono- mitupu. **12** Alimtuma tena wa tatu na nao wakamjeruhi na kumtupa nje. **13** Hivyo bwana wa shamba akasema, 'Nitafanya nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa. Labda watamheshimu.' **14** Lakini wakulima wa mzabibu walipomwona, walijadili wao kwa wao wakisema, 'Huyu ndiye mrithi. Tumuue, ili urithi wake uwe wetu.' **15** Wakamtoa nje ya shamba la mizabibu na kumuua. Je bwana shamba atawafanya nini? **16** Atakuja kuwaangamiza wakulima wa mzabibu, na atawapa shamba hilo wengine". 'Nao waliposikia hayo, wakasema, 'Mungu amekataa' **17** Lakini Yesu akawatazama, akasema, "Je andiko hili lina maana gani? 'Jiwe walilolikataa wajenzi, limekuwa jiwe la pembeni'? **18** Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo, atavunjika vipande. Lakini yule ambaye litamwangukia, litamponda.'

19 Hivyo waandishi na wakuu wa makuhani walitafuta njia ya kumkamata wakati huohuo, walijua kwamba alikuwa amesema mfano huu dhidi yao. Lakini waliwaogopa watu. **20** Walimuangalia kwa makini, wakatuma wapelelezi kwa hotuba yake, ili kumpelekawka watawala na wenye mamlaka. **21** Nao wakamwliza, wakisema, "Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha mambo ya kweli na si kushawishiwa na mtu yeoyote, lakini wewe hufundisha ukweli kuhusu njia ya Mungu. **22** Je, ni halali kwetu na hukilipu kodi kwa Kaisari, au la?" **23** Lakini Yesu alitambua mtego wao, akawaambia, **24** "Nionyesheni dinari. Sura na chapa ya nani ipo juu yake?" Walisema, "Ya Kaisari." **25** Naye akawaambia, 'Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake na hawakusema chocchote. **27** Baadhi ya Masadukayo wakamwenda, wale ambaio wanasema kwamba hakuna ufufuo, **28** wakamwliza, wakisema, "Mwalimu, Musa altiuardikia kwamba kama mtu akifiwa na ndugu mwense mke ambaye hana mtoto basi anapaswa kumchukuna mke wa ndugu yake na kuzaa nae kwa ajili ya kaka yake. **29** Kulikuwa na ndugu saba Wa kwanza alioa, akafa bila kuacha mtoto, **30** na wa pili pia. **31** Wa tatu wale wanastaothili kupokea ufufuo wa wafu na kuingia uzima wa milele hawaoi wala hawaolewi. **32** Baadaye yule mwanamke pia akafa. **33** Katika ufufuo atakuwa mke wa nani? Maana wote saba walikuwa wamemwoa. **34** Yesu akawaambia, "Wana wa ulimwengu huu huoa na kuolewa. (aiōn g165) **35** Lakini wale wanastaothili kupokea ufufuo wa wafu na kuingia jamaa zenu na rafiki zenu, na watawaua baadhi yenu. mahali katika habari za kichaka, pale alimwitwa Bwana kama Mungu wa Ibrahimu na Mungu wa Isaka na Mungu wa Yakobo. **38** Sasa, yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai, kwa sababu wote huishi kwake. **39** Baadhi ya walimu wa Sheria wakamjibu, 'Mwalimu, umejibu vema.' **40** Hawakuthubutu kumwliza maswali mengine zaidi. **41** Yesu akawaambia, "Ki vipi watu wanasema katikati ya jiji waondoke, na msiwaache walioko vijijini kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? **42** Maana Daudi wote walipokuwa wakimsikiliza akawaambia wanafunzi wake, **46** Jihadharini na waandishi, wapendao kutembea na viti ya heshima katika masinagogi, na maeneo wamevaa mavazi mrefu, na wapenda salamu maalum sokoni na wanajifanya wanatali sala ndefu. Hawa watapokea hukumu kubwa zaidi.'

21 Yesu alitazama akawaona wanaume matajiri waliokuwa wanaweka zawadi zao kwenye hazina. **22** Akamuona mjane mmoja masikini akiweka senti zake mbili. **3** Hivyo akasema, "Kweli nawaambieni, huyu Mjane maskini ameweka nyingi kuliko wengine wote. **4** Hawa wote warmetoa hizi zawadi kutoka katika vingi mazuri na matoleo, alisema, **6** "Kwa habari ya mambo haya mnayoyaona, siku zitakuwa ambazo hakuna jiwe moja ambalo litaachwa juu ya jiwe jingine ambalo halitabomolewa." **7** Hivyo wakamwliza, wakasema, 'Mwalimu, mambo haya yataiskea lini? Na nini ni itakuwa ishara kwamba haya mambo yako karibu kutokea?' **8** Yesu akajibu, "Muwe waangalifu kwamba msidanganywe. **9** Kwa sababu wengi watakuja kwa jina langu, wakisema, 'Mimi ndiye, na 'Muda umekaribia'. Msiwfuate. **10** Kisha akawaambia, "Taifa litainuka kupigana na taifa vita na vuruguvurugo msiogope, kwa sababu haya mambo lazima yatookee kwanza, lakini mwisho hautatokea upesi." **11** Kutakuwa na matukio ya kutisha na ishara akamchukua vilevile, vivyo hivyo wa saba hakuacha za kutisha kutoka mbinguni. **12** Lakini kabla ya mambo watoto na akafa. **13** Hii itawafungulia fursa kwa ushuhuda wenu. **14** Kwaahyo amueni miyoni mwenu kutoandaa utetezi wenu kuwapeleka kwenye masinagogi na magereza, kuwaleta mbele za wafalme na wenye mamlaka kwa sababu ya jina langu. **15** Kwa sababu nitawapa maneno na hekima, mapema, **16** Lakini mtakataliwa pia na wazazi wenu, ndugu zenu, **17** Mtachukiwa na kila mmoja kwa sababu ya jina langu. **18** Lakini hakuna hata unywele mmoja wa vichwa vyenu wale walioko Yudea wakimbili milimani, na wale walioko zaidi. **19** Katika kuvumilia mtaziponya nafsi zenu. **20** Mtakapoona Yerusalemu imezungukwa na majeshi, basi jueni kwamba uharibifu wake umekaribia. **21** Hapo utakaopotea. **22** Maana hizi ni siku za kisasi, ili kwamba mambo yote yaliyoandikwa yapate kutimilika. **23** Ole ni kwa wale na ghadhabu kwa watu hawa. **24** Na wataanguka kwa ncha ya upanga na watachukuliwa mateka kwa mataifa yote, na Yerusalemu itakanyagwa na watu wa mataifa, Kutakuwa na watu wakizimia kwa hofu na katika kutarajia mambo yatakoyo tokeaa juu ya dunia. Kwa maana nguvu

za mbingu zitatikiswa. **27** Kisha watamwona Mwana mzabibu, mpaka ufalme wa Mungu utakapokuja." **19** wa Adamu akija mawinguni katika nguvu na utukufu Kisha akachukua mkate, na alipokwisha kushukuru, mkuu. **28** Lakini mambo haya yatakapoanza kutokea, simameni, inueni vichwa vyenu, kwa sababu ukombozi wenu umesogea karibu." **29** Yesu akawaambia kwa mfano, "Uanganieni mtini, na miti yote. **30** Inapotoa machipukizi, mnajionea wenyewe na kutambua kwamba kiangazi tayari kiko karibu. **31** Vivyo hivyo, mnapoona mambo haya yanatokea, ninyi tambueni ya kwamba ufalme wa Mungu umekaribia. **32** Kweli, nawaambieni, kizazi hiki hakitipa, mpaka mambo haya yote yatakapotokea. **33** Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe. **34** Lakini jiangalieni wenyewe, ili kwamba miyo yenu isije ikalemewa na ufisadi, ulevi, na mahangaiko ya maisha haya. Kwa sababu ile siku itawajia ghafla. **35** kama mtego. Kwasababu itakuwa juu ya kila mmoja aishie katika uso wa dunia nzima. **36** Lakini mwe tayari wakati wote, mwombe kwamba mtakuwa imara yya kutosha kuyaepuka haya yote yatakayotokea, na kusimama mbele za Mwana wa Adamu." **37** Vivyo wakati wa mchana alikuwa akifundisha hekaluni na usiku alitoka nje, na kwenda kukesha katika mlima unaoitwa wa Mzeituni. **38** Watu wote walimjia asubuhi na mapemaili kumsikiliza ndani ya hekalu.

22 Basi Sikuu ya Mkate Usiyotiwa Chachu ilikuwa imekaribia, ambayo inaitwa Pasaka. **2** Makuhani wakuu na waandishi wakajadiliana namna ya kumuua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu. **3** Shetani akaingia ndani ya Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi Kumi na mbili. **4** Yuda akaenda kujadiliana na wakuu wa makuhani na wakuu namna ambavyo atamkabidhi Yesu kwao. **5** Walifurahi, na kukubaliana kumpa fedha. **6** Yeye aliridhia, na alitafuta fursa ya kumkabidhi Yesu kwao mbali na kundi la watu. **7** Siku ya mikate isiyotiwa chachu ikafika, ambapo kondoo wa Pasaka lazima atolewe. **8** Yesu akawatuma Petro na Yohana, akasema, "Nendeni mktuandale chakula cha Pasaka ili tuje tukile." **9** Wakamuuliza, "Wapi unataka tuyafanyi hayo maandalizi?" **10** Akawajibu, "Sikilizeni, mtakapokuwa mmeingia mjini, mwanamume ambaye amebeba mtungi wa maji atakutana na ninyi. Mfuateni kwenye nyumba ambayo ataingia. **11** Kisha mwambieni bwana na nyumba, "Mwalimu anakwambia, "Kiko wapi chumba cha wageni, mahali ambapo nitakula Pasaka na wanafunzi wangu?" **12** Atawaonyesha chumba cha ghorofani ambacho kiko tayari. Fanyeni maandalizi humo." **13** Vivyo wakaenda, na wakakuta kila kitu kama alivywaaambia. Kisha wakaandaa chakula cha Pasaka. **14** Muda ulipofika allkaa na wale mitume. **15** Kisha akawaambia, "Nina shauku kubwa ya kula sikuu hii ya Pasaka na ninyi kabla ya kuteswa kwangu. **16** Kwa maana nawaambieni, sitakula tena mpaka itakapotimizwa katika ufalme wa Mungu." **17** Kisha Yesu akachukua kikombe, na alipokwisha kushukuru, akasema, "Chukueni hiki, na mgawane ninyi kwa ninyi. **18** Kwa maana nawaambia, sitakunywa tena mzaa wa

akaumega, na kuwapa, akisema, "Huu ni mwili wangu ambaa umetolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kuniakumbuka mimi." **20** Akachukua kikombe vivyo hivyo baada ya chakula cha usiku akisema, "Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu, ambayo imewagika kwa ajili yenu. **21** Lakini angalieni. Yule anisalitie yuko pamoja nami mezani. **22** Kwa maana Mwana wa Adamu kwa kweli aenda zake kama ilivywaaambia amuliwa. Lakini ole kwa mtu yule ambaye kupitia yeye Mwana wa Adamu asalitiwa!" **23** Wakaanza kuulizana wao kwa wao, nani miongan Lakini jiangalieni wenyewe, ili kwamba miyo yenu isije mabishano katikati yao kwamba ni nani anaye dhaniwa mabishano katikati yao kwamba ni nani anaye dhaniwa kwa mkuu kuliko wote. **25** Akawaambia, "Wafalme wa watu wa mataifa wana ubwana juu yao, na wale mwenye mamlaka juu yao wanaitwa waheshimiwa watawala. **26** Lakini haitakiwi kabisa kuwa hivi kwenu ninyi. Badala yake, acha yule ambaye ni mkubwa kati yenu awe kama mdogo. Na yule ambaye ni wa muhimu sana awe kama atumikay. **27** Kwa sababu yupi mkubwa, yule akaaye mezani au yule anayetumika? Je si yule aketie mezani? Na mimi bado ni kati yenu kama atumikay. **28** Lakini ninyi ndio ambaa mmeendelea kuwa nami katika majoribu yangu. **29** Nawapa ninyi ufalme, kama vile Baba alivyonipa mimi ufalme, **30** kwamba mpate kula na kunywa mezani kwangu kwenye ufalme wangu. Na mtakaa kwenye viti nya enzi mkizihukumu kabilia kumi na mbili za Israel. **31** Simoni, Simoni, fahamu kwamba, Shetani ameomba awapate ili awapepete kama ngano. **32** Lakini nimekuombea, kwamba imani yako isishindwe. Baada ya kuwa umerudi tena, waimarishe ndugu zako." **33** Petro akawambilia, "Bwana, niko tayari kwenda na wewe gerezani na hata katika mauti." **34** Yesu akajibu, "Nakwambia, Petro, Jogoo hatawika leo, kabla hujanikana mara tatu kwamba unaniju." **35** Kisha Yesu akawaambia, "Nilipowapeleka ninyi bila mfuko, kikapu cha vyakula, ua viatu, je mlipungukiwa na kitu?" Wakajibu "Hakuna." **36** Kisha akawaambia, "Lakini sasa, kila mwene ninyi bila mfuko, na auchukue pamoja na kikapu cha vyakula. Yule ambaye hana upanga imempasa auze joho lake anunue mmoja. **37** Kwa sababu nawaambia, yote ambayo yameandikwa kwa ajili yangu lazima yatimilike, 'Na alichukuliwa kama mtu ambaye anavunja torati.' Kwa sababu kile kilichotabiriwa kwa ajili yangu kinatimizwa." **38** Kisha wakasema, "Bwana, tazama! Hizi hapa panga mbili." Na akawaambia "yatosa." **39** Baada ya chakula cha usiku, Yesu aliondoka, kama ambavyo amekeuwa akifanya mara kwa mara, akaenda mlima wa Mzeituni, na wanafunzi wakamfuata. **40** Walipofika, aliaawambia, "Ombeni kwamba msiingie majoribuni." **41** Akaenda mbali na wao kama mrusho wa jiwe, akapiga magoti akaombia, **42** akisema, "Baba, kama unataka, niondoolee kikombe hiki. Lakini si kama nitakavyo mimi, lakini mapenzi yako yafanyike." **43** Kisha malaika kutoka mbinguni akamtokeia,

akamtia nguvu. **44** Akiwa katika kuugua, akaomba kwa dhati zaidi, na jasho lake likawa kama matone makubwa ya damu yakidondoka chini. **45** Wakati alipoamka kutoka katika maombi yake, alikuja kwa wanafunzi, na akawakuta wamelala kwa sababu ya huzuni yao, **46** na akawauliza, "Kwanini mnalala? Amkeni muombe, kwamba msiingie majaribuni." **47** Wakati alipokuwa bado akiongea, tazama, kundi kubwa la watu likatokea, na Yuda, mmoja wa mitume kumi na wawili akiwongoza. Akaja karibu na Yesu ili ambusu, **48** lakini Yesu akamwambia, "Yuda, je unamsalit Mwana wa Adamu kwa busu?" **49** Wakati wale waliokuwa karibu na Yesu walipoona hayo yanayotokea, wakasema, "Bwana, je tuwapige kwa upanga?" **50** Kisha mmoja wao akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, akamkata sikio lake la kulia. **51** Yesu akasema, "hii inatosha. Na akagusa sikio lake, akamponya. **52** Yesu akasema kwa kuhani mkuu, na kwa wakuu wa hekalu, na kwa wazee waliokuja kinyume chake, "Je mnakuja kana kwamba mnakuja kupambana na mnyang'anyi, na marungu na mapanga? **53** Nilipokuwa pamoja nanyi siku zote kwenye hekalu, hamkuweka mikono yenu juu yangu. Lakini hii ni saa yako, na mamlaka ya giza." **54** Wakamkamata, wakamuongoza, wakamleta nyumbani mwa kuhani mkuu. Lakini Petro akamfuatilia kwa mbali. **55** Baada ya kuwa wamewasha moto katika ule uwanda wa ndani na walipokwisha kukaa chini pamoja, Petro akakaa katikati yao. **56** Mtumishi mmoja wa kike akamuona Petro alipokuwa amekaa katika mwanga utokanao na moto, akamtazama akamwambia, "Huyu mtu pia alikuwa pamoja naye." **57** Lakini Petro akakana, akasema, "mwanamke, mimi simjui." **58** Baada ya muda kidogo, mtu mwininge akamuona akasema "Wewe pia ni mmoja wao". Lakini Petro akajibu, "Mwanaume, mimi siyo." **59** Baada ya kama saa moja hivi, mwanaume mmoja akasisitiza akasema, "Kwelii kabisa huyu mtu pia alikuwa pamoja naye, maana ni Mgallaya." **60** Lakini Petro akasema, "Mwanaume, sijui usemaloo." Na mara, wakati akiongea, jogoo akawika. **61** Akageuka, Bwana akamtazama Petro. Na Petro akalikumbuka neno la Bwana, pale alipomwambia, "Kabla ya jogoo kuwika leo, utanikana mimi mara tatu." **62** Akienda nje, Petro akalia kwa uchungu mwinci. **63** Kisha wale wanaume waliokuwa wakimlinda Yesu, wakamdhihaki na kumpiga. **64** Baada ya kumfunika macho, wakamuuliza, wakisema, "Tabiri! Ni nani aliyeupigia?" **65** Wakaongea mambo mengine mengi kinyume cha Yesu na kumkufuru yeye. **66** Mara ilipokuwa asubhi, wazee wa watu walikusanya pamoja, wakuu wa makuhani na waandishi. Wakampeleka kwenye Baraza, **67** wakisema, "Kama wewe ni Kristo, tuamble." Lakini yeze akawaambia, "Kama nikiwaambia, hamtaniamini, **68** na kama nikiwaliza hamtanijibu." **69** Lakini kuanzia sasa na kuendelea, Mwana wa Adamu atakuwa amekaa mfono wa kuume wa nguvu ya Mungu." **70** Wote wakasema, "Kwa hiyo wewe ni Mwana wa Mungu?" Na Yesu akawaambia, "Ninyi mmesema mimi ndiye." **71** Wakasema, "Kwa nini bado tunahitaji tena ushahidi? Kwa sababu sisi wenyewe tumesikia kutoka katika kinywa chake mwenyewe."

23 Mkutano wote wakasimama, wakampeleka Yesu mbele ya Pilato. **2** Wakaanza kumshutumu, wakisema, "Tumenkuta mtu huyu akipotosha taifa letu, kwa kukataza tusioe kodi kwa Kaisari, na akisema kwamba yeye mwenyewe ni Kristo, Mfalme." **3** Pilato akamuuliza, akisema, "Je wewe ni Mfalme wa Wayahudi?" Na Yesu akamjibu akisema, "Wewe wasema hivyo". **4** Pilato akamuambia kuhani mkuu na makutano, "Sioni kosa kwa mtu huyu". **5** Lakini wao wakasisitiza, wakisema, "Amekuwa akiwachochea watu, akifundisha katika Uyahudi yote, kuanzia Galilaya na sasa yuko hapa." **6** Pilato aliposikia haya, akulizia kama mtu huyo ni wa Galilaya? **7** Alipotambua kuwa alikuwa chini ya utawala wa Herode, akampeleka Yesu kwa Herode, ambaye naye alikuwa Yerusalem kwa siku hizo. **8** Herode alipomuona Yesu, alifurahi sana kwasababu alitaka kumuona kwa siku nyingi. Alisikia habari zake na alitamani kuona moja ya uiujiza ikifanywa na yeye. **9** Herode alimhoji Yesu kwa maneno mengi, lakini Yesu hakumjibu chochote. **10** Makuhani wakuu pamoja na waandishi walismama kwa ukali wakimshitaki. **11** Herode pamoja na maaskari wake, walimtukana na kumdhihaki, na kumvika mavazi mazuri, kisha akamrudisha Yesu kwa Pilato. **12** Herode na Pilato wakawa marafiki kuanzia siku hiyo, (kabla ya hapo walikuwa maadui). **13** Pilato akawaita pomoja makuhani wakuu na watawala na umati wa watu, **14** Akawaambia, "Mmeniletea mtu huyu kama mtu anaye waongoza watu wafanye mabaya, na tazama, baada ya kuwa nimemhoji mbele yenu, sikuona kosa kwa mtu huyu kuhusu mambo yote ambayo ninyi mnamshtaki yeye. **15** Hapano, wala Herode, kwa maana amemrudisha kwetu, na tazama hakuna chochote alichokifanya kinachostahili adhabu ya kifo. **16** Kwahiylo basi nitamuadhibu na kumuachilia. **17** (Sasa, Pilato anawajibika kumuachilia mfungwa mmoja kwa wayahudi wakati wa sikuku). **18** Lakini wote wakapiga kelele pamoja, wakisema, "Mwondoe huyu, na tufungulie Baraba!" **19** Baraba alikuwa ni mtu ambaye amewekwa gerezani kwa sababu ya uasi fulani katika jiji na kwa kuua. **20** Pilato akawaambia tena, akitamani kumwachilia Yesu. **21** Lakini wao wakapiga kelele, wakisema, "Msulibishe, msulibishe." **22** Akawauliza kwa mara ya tatu, "kwa nini, huyu mtu amefanya maovu gani? Sikupata kosa linalostahili adhabu ya kifo kwake. Kwahiylo nitakapo maliza kumuadhibu nitamuachilia." **23** Lakini wakasisitiza kwa sauti ya juu, wakitaka asulubiwe. Na sauti zao zikamshawishi Pilato. **24** Hivyo Pilato akaamua kuwapatia matakwa yao. **25** Akamuachilia yule waliyemtaka ambaye alifungwa kwa kusababisha ghasia na kuua. Lakini akamtoa Yesu kwa matakwa yao. **26** Walipokuwa wakimpeleka, walimkamata mtu mmoja aitwaye Simoni wa Uhirene, akitokea katika nchi, wakamtikwa msalaba ili abebe, akimfuata Yesu. **27** umati mkubwa wa watu, na wanawake ambaa walihuzuni na

kuomboleza kwa ajili yake, walikuwa wakimfuata. **28** Lakini akawageukia, Yesu akawaambia, 'Mabinti wa Yerusalem, msinilile mimi, bali jililieni ninyi wenyewe na kwa ya ajili watoto wenu. **29** Tazama, siku zinakuja ambazo watasema, "Wamebarikiwa walio tasa na matumbo yasiyozaa, na matiti ambayo hayakunyonyesha. **30** Ndipo watakapo anza kuiambia milima, 'Tuangukieni,' na vilima, 'Mtufunike.' **31** Maana kama wakifanya mambo haya ikiwa mti mbichi, itakuwaje ukiwa mkavu?" **32** wanauume wengine, wahalifu wawili, walipelekwa pamoja naye ili wauwawe. **33** Walipofika mahali paitwapo Fuvu la kichwa, ndipo wakamsulubisha pamoja na wale wahalifu, mmoja upande wa kulia na mwingine upande wa kushoto. **34** Yesu alisema, "Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo. "Nao wakapiga kura, kugawa mavazi yake. **35** Watu walikuwa wamesimama wakiangalia huku watawala wakimdhihaki, wakisema, "Aliwaokoa wengine. Sasa ajiokoe mwenyewe, kama yeze ni Kristo wa Mungu, mteule". **36** Askari pia walimdhara, walimkaribia yeze na wakumpa siki, **37** wakisema, "Kama wewe ni Mfalte wa Wayahudi jikoe mwenyewe" **38** Kulikuwa pia na alama juu yake ilioandikwa "HUYU NDIYE MFALME WA WAYAHUDI." **39** Mmoja wa wahalifu aliyesulubisha alimtukana akisema, "Wewe si Kristo? jikoe mwenyewe na sis!" **40** Lakini yule mwingine akajibu, akimkemea na akisema, "Je wewe humuogopi Mungu, naue uko katika hukumu hiyo hiyo? **41** Sisi upto hapa kwa haki, kwa maana sisi tunapeka kile tunachostahili kwa matendo yetu. Lakini mtu huyu hakufanya chochote kibaya." **42** Na aliongeza, "Yesu, nikumbuke utakapoingia katika ufalme wako." **43** Yesu akamwambia, "Amini nakuambia, leo hii utakuwa pamoja nami Paradiso." **44** Hapo ilikuwa karibu saa ya sita, giza likaja juu ya nchi yote hadi saa ya tisa, **45** Mwanga wa jua ulizimika. Kisha pazia la hekalu likagawanyika katikati kuanzia juu. **46** Akilia kwa sauti kuu, Yesu alisema, "Baba mikononi mwako naiweka roho yangu," baada ya kusema haya, akafa. **47** Wakati Akida alipoona yaliyotendeka alimtukuzu Mungu akisema, "Hakika huyu alikuwa mtu mwenye haki." **48** Wakati umati wa watu walikuja pamoja kushuhudia walipoona mambo yaliyofanya, walirudi huku wakipiga vifua vyao. **49** Lakini marafiki zake, na wanawake waliomfuata toka Galilaya, walismama kwa mbali wakiangalia hayo mambo. **50** Tazama, palikuwepo na mtu aitwaye Yusufu, ambaye ni mmoja wa baraza, mtu mzuri na mwenye haki, **51** (alikuwa hajakubaliana na maamuzi au matendo yao), kutoka Armathaya, mji wa Kiyahudi, ambao uliuka ukisubiria ufalme wa Mungu. **52** Mtu huyu, alimkaribia Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu. **53** Alimshusha, na akauzungushia sanda, na akaumweka katika kaburi liliokuba limechongwa katika jiwe, ambalo hakuna aliywahi kuzikwa. **54** Ilikuwa ni siku ya maandalizi, na Sabato inakaribia. **55** Wanawake, walikuja nao kutoka Galilaya, walimfuata, na wakaona kaburi na jinsi mwili wake ulivylazwa. **56** Walirudi na

kuanza kuandaa manukato na marashi. Kisha siku ya sabato walipumzika kwa mujibu wa sheria.

24 Mapema sana siku ya kwanza ya juma, walikuja kaburini, wakileta manukato ambayo walikuwa wameyaandaa. **2** Wakakuta jiwe limevingirishwa mbali na kaburi. **3** Wakaingia ndani, lakini hawakuukuta mwili wa Bwana Yesu. **4** Iliteka kwamba, wakati wamechanganyikiwa kuhusu hili, ghafla, watu wawili walismama katikati yao wamevaa mavazi ya kung'aa. **5** Wanawake wakiwa wamejaa hofu na wakiinamisha nyuso zao chini, wakawaambia wanawake, "Kwanini mnamatfuta aliye hai mionganii mwa wafu? **6** Hayupo hapa, ila amefufu! Kumbukeni alivyosema nanyi alipokuwa angali Galilaya, **7** akisema kwamba Mwana wa Adamu lazima atolewe kwenye mikono ya watu wenye dhambi na asulubishwe, na siku ya tatu, afufuke tena." **8** Wale wanawake wakakumbuka maneno yake, **9** na wakarudi kutoka kaburini na wakawaambia mambo haya yote wale kumi na moja na wengine wote. **10** Basi Maria Magdalena, Joana, Maria mama wa Yakobo, na wanawake wengine pamoja nao wakatoa taarifa hizi kwa mitume. **11** Lakini ujumbe huu ukaonekana kama mzaha tu kwa mitume, na hawakuwaamini wale wanawake. **12** Hata hivyo Petro aliamka, na akakimbia kuelekea kaburini, na akichungulia na kuangalia ndani, aliona sanda peke yake. Petro kisha akaondoka akaenda nyumbani kwake, akistaajabu nini ambacho kimetokea. **13** Na tazama, wawili mionganii mwao walikuwa wakienda siku hiyo hiyo katika kijiji kimoja kitwachko Emmau, ambacho kilikuwa maili sitini kutoka Yerusalem. **14** Wakajadiliana wao kwa wao kuhusu mambo yote yaliyotokea. **15** Ilatoka kwamba, wakati walipokuwa wakijadiliana na kuulizana maswali, Yesu akasogea karibu akaambatana nao. **16** Lakini macho yao yalizuliwa katika kumtambua yeze. **17** Yesu akawaambia, "Nini ambacho ninyi wawili mnakiongelea wakati mnatembea?" Wakasimama pale wakionekana na huzuni. **18** Mmoja wao, jina lake Cleopa, akajibu, "Je wewe ni mtu pekee hapa Yerusalem ambaye hajui mambo yaliyotokea huko siku hizi?" **19** Yesu akawaambia, "Mambo gani?" Wakajibu, "Mambo kuhusu Yesu Mnazareti, ambaye alikuwa nabii, muweza katika matendo na maneno mbele za Mungu na watu wote. **20** Na kwa jinsi ambayo wakuu wa makuhani na viongozi wetu walivyomtoa kuhukumiwa kifo na kumsulubisha. **21** Lakini tulitumaini kwamba yeze ndiye atakaye waweka huru Israeli. Ndiyo, mbali na haya yote, sasa ni siku ya tatu tangu mambo haya yatokee. **22** Lakini pia, baadhi ya wanawake kutoka katika kundi letu walitushangaza, baada ya kuwapo kaburini asubuhi na mapema. **23** Walipoukosa mwili wake, wakaja, wakisema kwamba waliona pia maono ya malaika waliosema kwamba yu hai. **24** Baadhi ya wanauume ambao walikuwa pamoja nasi walienda kaburini, na kukuta ni kama vile wanawake walivyosema. Lakini hawakuona yeze." **25** Yesu akawaambia, "Ninyi watu wajinga na wenye miyo mizito ya kuamini yote ambayo

manabii wamesema! **26** Je haikuwa lazima Yesu kuteseka kwa mambo haya, na kuingia katika utukufu wake?" **27** Kisha kuanzia kutoka kwa Musa na manabii wote, Yesu akawatafsiria mambo yanayomuhusu ye ye katika maandiko yote. **28** Walipokaribia kile kijiji, huko walikokuwa wakienda, Yesu akafanya kana kwamba anaendelea mbele. **29** Lakini walimlazimisha, wakisema, "Kaa pamoja nasi, maana inaelekea jioni na siku ni kama imeisha." Hivyo Yesu akaingia kwenda kukaa nao. **30** Ilitokea kwamba, wakati amekaa nao kula, alichukua mkate, akaubariki, na kuuvunja, akawapa. **31** Kisha macho yao yakafunguliwa, wakamjua, na akatoweka ghafla mbele ya macho yao. **32** Wakasemezana wao kwa wao, "Hivi miyo yetu haikuwaka ndani yetu, wakati alipoongea nasi njiani, wakati alipotufungulia maandiko?" **33** Wakanyanyuka saa hiyo hiyo, na kurudi Yerusalem. Wakawakuta wale kumi na mmoja wamekusanyika pamoja, na wale waliokuwa pamoja nao, **34** wakisema, "Bwana amefufuka kwelikweli, na amemtokea Simoni." **35** Hivyo wakawaambia mambo yaliyotokea njiani, na namna Yesu aliyodhihirishwa kwao katika kuumega mkate. **36** Wakanzi wakiongea mambo hayo, Yesu mwenyewe alisimama katikati yao, na akawaambia, "Amani iwe kwenu." **37** Lakini walilogopa na kujawa na hofu, na wakafikiri kwamba wallona roho. **38** Yesu akawaambia, Kwanini mnafadhaika? Kwanini maswali yanainuka miyonyi mwenu? **39** Angalieni mikono yangu na miguu yangu, kwamba ni mimi mwenyewe. Niguseni na muone. Kwa maana roho haina nyama na mifupa, kama mnionavyo mimi kuwa navyo." **40** Alipokwisha kusema hivi, akawaonyesha mikono yake na miguu yake. **41** Walipokuwa bado na furaha iliyochanganyikana na kutokumini, na kustaajabu, Yesu akawaambia, "Je mna kitu chochote cha kula?" **42** Wakampa kipande cha samaki aliyechomwa. **43** Yesu akakichukua, na kukila mbele yao. **44** Akawaambia, "Nilipokuwa nanyi, niliwaambia kwamba yote yaloandikwa kwenye sheria ya Musa na manabii na Zaburi lazima yatimiliike." **45** Kisha akafunga akili zao, kwamba waweze kuyaolewa maandiko. **46** Akawaambia, "Kwamba imeandikwa, Kristo lazima ateseke, na kufufuka tena kutoka katika wafu siku ya tatu. **47** Na toba na msamaha wa dhambi lazima ihubiriwe kwa jina lake kwa mataifa yote, kuanzia kutokea Yerusalem. **48** Ninyi ni mashahidi wa mambo haya. **49** Angalia, nawapelekea ahadi ya Baba yangu juu yenu. Lakini subirini hapa jijini, mpaka mtakapovishwa nguvu kutoka juu. **50** Kisha Yesu akawaongoza nje mpaka walipokaribia Bethania. Akainua mikono yake juu, na akawabariki. **51** Ikatokea kwamba, wakati alipokuwa akiwabariki, aliwaacha na akabebwa juu kuelekea mbinguni. **52** Basi wakamwabudu, na kurudi Yerusalem na furaha kuu. **53** Waliendelea kuwepo hekaluni, wakimbariki Mungu.

Yohana

1 Mwanzoni kulikuwako Neno, na Neno alikuwa pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu. **2** Huyu, Neno, Mwanzoni alikuwa pamoja na Mungu. **3** Vitu vyote vilitanyika kupitia yeye, na pasipo yeye hakuna hata kitu kimoja kilichokuwa kimefanyika. **4** Ndani yake kulikuwa uzima, na huo uzima ulikuwa nuru ya wanadamu wote. **5** Nuru yang'aa gizani, wala giza halikuizimisha. **6** Palikuwa na mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu, ambaye jina lake alikuwa Yohana. **7** Alikuja kama shahidi kushuhudia kuhusu ile nuru, ili kwamba wote waweze kuamini kupitia yeye. **8** Yohana hakuwa ile nuru, bali alikuja ili ashuhudie kuhusu ile nuru. **9** Hiyo ilikuwa nuru ya kweli ambayo ilikuwa inaukuja katika dunia nayo humtia nuru kila mmoja. **10** Alikuwa katika dunia, na dunia iliumbwba kupitia yeye, na dunia haikumjua. **11** Alikuja kwa vitu vyake, na watu wake hawakumpokea. **12** Bali kwa wale wengi walimopokea, ambao waliamini jina lake, kwa hao aliwapa haki ya kuwa wana wa Mungu, **13** Ambao walizaliwa, sio kwa damu, wala kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu mwenyewe. **14** Naye Neno alfanyika mwili na akaishi mionganii mwetu, tumeuona utukufu wake, utukufu kama wa mtu pekee wa kipekee aliyejukua kutoka kwa Baba, amejaa neema na kweli. **15** Yohana alishuhudia kuhusu yeye, na alipaza sauti akisema, "Huyu ndiye ambaye nilisema habari zake nikisema, "Yule ajaye baada yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa sababu amekuwako kabla yangu." **16** Kwa kuwa kutoka katika utimilifu wake, sisi sote tumepokea bure kipawa baada ya kipawa. **17** Kwa kuwa sheria illetwa kupitia Musa. Neema na kweli viiliuka kupitia Yesu Kristo. **18** Hakuna mwanadamu aliyemwona Mungu wakati wowote. Mtu pekee ambaye ni Mungu, aliye katika kifua cha Baba, amemfanya yeye ajulikane. **19** Na huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati makuhani na walawi walitotumwa kwake na Wayahudi kumwlizila, "Wewe ni nani?" **20** Bila kusitasita na hakukana, bali alijibu, "Mimi sio Kristo." **21** Hiyo wakamuuliza, "kwa hiyo wewe ni nani sasa?" Wewe ni Eliya? Akasema, "Mimi siye." Wakasema, Wewe ni nabii? Akajibu," Hapana." **22** Kisha wakamwambia, "Wewe ni nani, ili kwamba tuwape jibu walitotuma?" Wajishuhudiajwe wewe mwenyewe?" **23** Akasema, "Mimi ni sauti yake aliaye nyikani: 'Inyosheni njia ya Bwana,' kama nabii Isaya aliyosema." **24** Basi kulikuwa na watu wametumwa pale kutoka kwa Mafarisayo. Wakamuuliza na kusema, **25** "Kwa nini unabatiza basi kama wewe sio Kristo wala Eliya wala nabii?" **26** Yohana alijabu akisema, "Ninabatiza kwa maji. Hata hivyo, mionganii mwenu anasimama mtu msiyetambua. **27** Huyu ndiye ajaye baada yangu. Mimi sisitahili kulegeza kamba za viatu vyake." **28** Mambo haya yalitendeka huko Bethania, ng'ambo ya Yordani, mahali ambapo Yohana alikuwa akibatiza. **29** Siku iliyofuata Yohana alimwona Yesu akija kwake akasema, "Tazama mwanakondoo wa Mungu

aichukuae dhambi ya ulimwengu! **30** huyu ndiye nilyesema habari zake nikisema, "Yeye ajaye nyuma yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa kuwa alikuwa kabla yangu." **31** Sikumtambua yeye, lakini ilifanyika hivyo ili kwamba afunuliwe katika Israeli, kwamba nilikuwa nikibatiza kwa maji." **32** Yohana alishuhudia, "Niliona Roho akishuka kutoka mbinguni mfano wa hua, na ilibaki juu yake. **33** Mimi sikumtambua lakini yeye aliyenituma ili nibatize kwa maji aliniambia, 'yle ambaye utaona Roho akishuka na kukaa juu yake, Huyo ndiye abatizaye kwa Roho Mtakatifu.' **34** Nimeona na nimeshudua kwamba huyu ni Mwana wa Mungu." **35** Tena siku iliyofuata Yohana alikuwa amesimama pamoja na wanafunzi wake wawili, **36** walimwona Yesu akitembea na Yohana akasema, "Tazama, Mwana kondoo wa Mungu!" **37** Wanafunzi wawili walimsikia Yohana akisema haya wakamfuata Yesu. **38** Tena Yesu aligeuka na kuwaona wanafunzi wale wakimfuata, na akawambia, "Mnataka nini?" Wakajibu, "Rabbi, (maana yake 'mwaliimu,' unaishi wapi?)" **39** Akawambia, "Njooni na mwone." Kisha walikwenda na kuona mahali alipokuwa akiishi; walikaa pamoja naye siku hiyo, kwa kuwa ilikuwa yapata kama saa kumi hivi. **40** Mmoja wa wale wawili walimsikia Yohana akiongea na kisha kumfuata Yesu alikuwa ni Andrea, ndugu yake Simoni Petro. **41** Akamwona ndugu yake Simoni na akamwambia, "Tumempata Masihii" (ambayo inatafsiriwa Kristo). **42** Akamleta kwa Yesu. Yesu akamtazama na akasema, "Wewe ni Simoni mwana wa Yohana" utaitwa Kefa, (maana yake 'Petro'). **43** Siku iliyofuata wakati Yesu alipotaka kuondoka kwenda Galilaya, alimpata Filipo na akamwambia, "Nifuate mimi." **44** Filipo alikuwa ni mwenyejji wa Bethsaida, mji wa Andrea na Petro. **45** Filipo alimpata Nathanaeli na kumwambia, Tumempata yule ambaye Musa aliandika habari zake katika sheria na Manabii. Yesu mwana wa Yusufu, kutoka Nazareti. **46** Nathanaeli akamwambia, "Je kitu chema chawenza kutokea Nazareti?" Filipo akamwambia, Njoo na uone." **47** Yesu akamwona Nathanaeli akija kwake na akasema, "Tazama, MwIsraeli kweli kweli asiye na udanganyifu ndani yake!" **48** Nathanaeli akamwambia, "Umenifahamuje mimi?" Yesu akajibu na akamwambia, "Kabla Filipo hajakuita ulipokuwa chini ya mtini, nalikuona." **49** Nathanaeli akajibu, "Rabi wewe u Mwana wa Mungu! Wewe ni Mfalme wa Israeli!" **50** Yesu akajibu akamwambia, Kwa sababu nilikuambia 'nilikuona chini ya mtini' je waamini? utaona matendo makubwa kuliko haya." **51** Yesu akasema, "Amini amini nawambieni mtaziona mbingu zikifunguka, na kuwaona malaika wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu."

2 Baada ya siku tatu, kulikuwa na arusi huko Kana ya Galilaya na mama yake Yesu alikuwa huko. **2** Yesu na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa katika arusi. **3** Wakati walipoishiwa na divai, mama yake Yesu akamwambia, "Hawana divai." **4** Yesu akajibu, "Mwanamke hiyo inanihu nini mimi? Muda wangu mimi bado haujatimia." **5** Mama yake akawambia watumishi,

"Chochote atakachowambia fanyeni." 6 Basi kulikuwa na mitungi sita ya mawe pale iliyowekwa kwa ajili ya kunawa katika sikukuu za Wayahudi, kila moja lilikuwa na ujazo wa nzio mbili tatu. 7 Yesu akawambia, "Ijazeni maji mitungi ya mawe." Wakajaza hadi juu. 8 Kisha akawambia wale watumishi, "Chukueni kiasi sasa na mpeleke kwa muhudumu mkuu wa meza." Wakafanya kama walivyoagizwa. 9 Mhudumu mkuu aliyonja yale maji yaliyokuwa yamebadilika na kuwa divai, ila hakujua yalikotoka (lakin watumishi waliochota maji walijua yalikotoka). Kisha akamwita bwana harusi na 10 kumwambia, "Kila mmoja huanza kuwahudumia watu divai nzuri na wakiashalewa huwapa divai isiyi nzuri. Lakini wewe umeitunza divai nzuri hadi sasa" 11 Muujiza huu wa Kana ya Galilaya, ulikuwa ndio mwanzo wa ishara za miujiza aliyoifanya Yesu, akifunua utukufu wake, hivyo wanafunzi wake wakamwamini. 12 Baada ya hii, Yesu, mama yake, ndugu zake na wanafunzi wake walienda katika mji wa Kapernaum na wakaa huko kwa siku chache. 13 Basi Pasaka ya Wayahudi ilikuwa imekaribia, hivyo Yesu akaenda Yerusalem. 14 Akawakuta wauzaji wa ng'ombe, kondoo, na njiwa ndani ya Hekalu. Pia na wabadilisha fedha walikuwa wameketi ndani ya Hekalu. 15 Yesu akatengeneza mjeledi wenye vifundo, akawatoa wote walikuwemo katika hekalu, ikijumuisha ng'ombe na kondoo. Akamwaga fedha za wabadili fedha na kuzipindua meza zao. 16 Kwa wauzaji wa njiwa akawambia, "Toeni vitu hivi mbali na mahali hapa, acheni kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali pa soko." 17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa ilikuwa imeandikwa, "Wivu wa nyumba yako utanila." 18 Wakuu wa Kiyahudi wakajibu, wakamwambia, Ni ishara ipi utakayioinyesha kwa sababu unayafanya mambo haya?" 19 Yesu akawajibu, libomoeni Hekalu hili nami nitalijenga baada ya siku tatu." 20 Kisha wakuu wa Wayahudi wakasema, "Iligharimu miaka arobaini na sita kujenga hekalu hili nawe unasema utalijenga kwa siku tatu?" 21 Ingawa, yeye aliongea hekalu akimaanisha mwili wake. 22 Hivyo baadaye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu, wanafunzi wake wakakumbuka kuwa alisema hivyo, wakaamini maandiko na kauli hii ambayo Yesu alikuwa amekwisha kuisema. 23 Basi alipokuwa Yerusalem wakati wa Pasaka, wakati wa sikukuu watu wengi waliamini jina lake, walipoona ishara ya miujiza aliyoifanya. 24 Lakini Yesu hakuwa na imani nao kwa sababu aliwajua wanadamu wote. 25 Hakuhitaji mtu yeyote kumwambia kuhusu walivyo wanadamu kwa sababu alijua kilichokuwamo ndani yao.

Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili na kuzaliwa, je anawenza?" 5 Yesu akajibu, "Amini, amini mtu sipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu. 6 Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili, na kilichozaliwa kwa Roho ni roho. 7 Usishangae kwa sababu nilikuwambia, 'ni lazima kuzaliwa mara ya pili.' 8 Upepo huvuma popote upendapo na sauti yake mwaisikia, lakini hamjui utokako wala uendako. Ndivyo ilivyo hali ya kila aliyezaliwa na roho. 9 Nikodemou akajibu, kwa kusema, "Mambo haya yawezekanaje?" 10 Yesu akamjibu, "Wewe u mwaliwu wa Israeli, hata hauyajui mambo haya?" 11 Amini, amini, nakuambia, kile tunachokifahamu twakishuhudia kwa kile tulichokiona. Lakini hampokei usuhuda wetu. 12 Kama nimewambia mambo ya hapa duniani na hamuamini, mtawezaje kuamini kama nikiwambia mambo ya mbinguni? 13 Maana hakuna aliypanda juu kutoka mbinguni isipokuwa yeye aliyeshuka, Mwana wa Adamu. 14 Kama vile Musa alivyomwinua nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu lazima ainuliwe, 15 ili kwamba wote watakaomwamini wapate uzima wa milele. (aiōnios g166) 16 Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, kwamba akamtoa mwanae wa pekee, ili kwamba mtu yeyote amwaminiye asiangamie bali awe na uzima wa milele. (aiōnios g166) 17 Kwa sababu Mungu hakumtuma mwanae duniani ili auhukumu ulimwengu, bali kwamba ulimwengu uokolewe katika yeye. 18 Amwaminiye Yeye hatahukumiwa. Yeye asiyewamini tarayi ameshahukumiwa kwa sababu hajaliamini jina la Mwana pekee wa Mungu. 19 Hii ndio sababu ya hukumu, ya kwamba nuru imekuja ulimwenguni, lakini wanadamu wakapenda giza zaidi ya nuru kwa sababu matendo yao yalikuwa maovu. 20 kila mtu atendaye mabaya huichukia nuru wala haji nuruni ili matendo yake yasije yakawekwa wazi. 21 Lakini, yeye atendaye kweli huja kwenye nuru ili matendo yake yaonekane kwamba yametendwa kwa utifiu wa Mungu. 22 Baada ya haya, Yesu pamoja na wanafunzi walienda katika nchi ya Yudea. Huko alitumia muda pamoja nao na aliquwa akibatiza. 23 Sasa Yohana pia aliquwa akibatiza huko Ainea karibu na Salim maana kulikuwa na maji mengi pale. Watu walikuwa wakija kwake na kubatizwa, 24 kwa kuwa Yohana aliquwa hajatupwa gerezani. 25 Kisha palitokea mabishano katika wanafunzi wa Yohana na Myahudi kuhusu sikukuu za utakaso. 26 Wakaenda kwa Yohana wakamwambia, "Rabi, yeye uliyekuwa naye ng'ambo ya Mto Yorodani, yeye uliyeshuhudia habari zake, tazama, anabatiza na wote

3 Basi kulikuwa na Farisayo ambaye jina lake Nikodemoo, mmoja wa wajumbe wa baraza la Wayahudi. 2 Mtu huyu alimwenda Bwana Yesu usiku na akamwambia, "Rabi, tunajua ya kuwa u mwalimu kutoka kwa Mungu, kwa maana hakuna mtu aezeyate kutenda ishara hizi zote Mungu asipokuwa pamoja naye." 3 Yesu akamjibu, "Amini, amini, mtu hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu asipozaliwa mara ya pili." 4 Nikodemoo akasema,

Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili na kuzaliwa, je anawea?" 5 Yesu akajibu, "Amini, amini mtu sipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu. 6 Kilichoza liwa kwa mwili ni mwili, na kilichoza liwa kwa Roho ni roho. 7 Usishangae kwa sababu nilikuwambia, 'ni lazima kuzaliwa mara ya pili.' 8 Upepo huvuma popote upendapo na sauti yake mwaisikia, lakini hamjui utokako wala uendako. Ndivyo iliyivo hali ya kila aliyezaliwa na roho. 9 Nikodemmo akajibu, kwa kusema, "Mambo haya yawezekanaje?" 10 Yesu akamjibu, "Wewe u mwalimu wa Israeli, hata hauyajui mambo haya? 11 Amini, amini, nakuambia, kile tunachokifahamu twakishuhudia kwa kile tulichokiona. Lakini hampokei ushuhuda wetu. 12 Kama nimewambia mambo ya hapa duniani na hamuamini, mtawezaje kuamini kama nikiwambia mambo ya mbinguni? 13 Maana hakuna aliyeppanda juu kutoka mbinguni isipokuwa ye ye aliyeshuka, Mwana wa Adamu. 14 Kama vile Musa aliviyomwinua nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu lazima ainuliwe, 15 ili kwamba wote watakaonwamini wapate uzima wa milele. (aiōnios g166) 16 Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, kwamba akamtoa mwanae wa pekee, ili kwamba mtu yeyote amwaminiye asiangamie bali awe na uzima wa milele. (aiōnios g166) 17 Kwa sababu Mungu hakumtuma mwanae duniani ili auhukumu ulimwengu, bali kwamba ulimwengu uokolewe katika ye ye. 18 Amwaminiye Yeye hatahukumiwa. Yeye asiyewamini tayari ameshahukumiwa kwa sababu hajaliamini jina la Mwana pekee wa Mungu. 19 Hii ndio sababu ya hukumu, ya kwamba nuru imekuja ulimwenguni, lakini wanadamu wakapenda giza zaidi ya nuru kwa sababu matendo yao yalikuwa maovu. 20 kila mtu atendaye mabaya huichukia nuru wala haji nuruni ili matendo yake yasije yakawekwa wazi. 21 Lakini, ye ye atendaye kweli huja kwenye nuru ili matendo yake yaonekane kwamba yametendwa kwa utiifu wa Mungu. 22 Baada ya haya, Yesu pamoja na wanafunzi walienda katika nchi ya Judea. Huko alitumia muda pamoja nao na alikuwa akibatiza. 23 Sasa Yohana pia alikuwa akibatiza huko Ainea karibu na Salim maana kulikuwa na maji mengi pale. Watu walikuwa wakija kwake na kubatizwa, 24 kwa kuwa Yohana alikuwa hajatupwa gerezani. 25 Kisha palitokea mabishano kat i ya wanafunzi wa Yohana na Myahudi kuhusu sikukuu za utakaso. 26 Wakaenda kwa Yohana wakamwambia, "Rabi, ye ye uliyekuwa naye ng'ambo ya Mto Yordani, ye ye uliyeshuhudia habari zake, tazama, anabatiza na wote wanaenda wanamfuata." 27 Yohana akajibu mtu hawezikupokea kitu chochote isipokuwa kama amepewa kutoka mbinguni. 28 Ninyi wenywewe mwashuhudia kuwa nalisema kuwa, 'mimi sio Kristo', badala yake nilisema, 'nimetumwa mbele yake.' 29 Yeye aliye na bibi arusi ni bwana harusi. Sasa rafiki wa bwana arusi, asimamaye na kusikiliza hufurahia sana kwa sababu ya sauti ya bwana arusi. Hii sasa ni furaha yangu iliyotimilika. 30 Anapaswa kuzidi,

name napaswa kupungua. 31 Yeye atokaye juu, yu juu ya yote. Yeye aliye wa ulimwengu anatoka ulimwenguni na huongea mambo ya ki ulimwengu. Yeye atokaye mbinguni yuko juu ya yote. 32 Yeye hushuhudia yale aliyoynaona na kuyasikia, lakini hakuna apeokeaye ushuhuda wake. 33 Yeye aliye pokea ushuhuda wake amehakikisha kuwa Mungu ni mkweli. 34 Kwa sababu yeye aliyetumwa na Mungu huongea maneno ya Mungu. Kwa kuwa hampi Roho kwa kipimo. 35 Baba humpenda Mwana na amempa vitu vyote mikononi mwake. 36 Yeye amwaminiye Mwana anao uzima wa milele, lakini kwa yeye asiyi mtii Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu hushikamana juu yake. (aiōnios g166)

4 Basi Yesu alipofahamu kuwa Mafarisayo wamesikia kuwa Yesu alikuwa anaufusa na kuwabatiza zaidi ya Yohana, 2 (ingawa Yesu mwenyewe alikuwa habatizi ila wanafunzi wake), 3 alitoka Judea na akaenda Galilaya. 4 Hivyo iliwa muhimu kupitia Samaria. 5 Na akafika kwenye mji wa Samaria, unoitwa Sikari, karibu na eneo ambalo Yakobo alimpa mwanae Yusufu. 6 Na kisima cha Yakobo kilikuwa hapo. Yesu alikuwa amechoka kwa ajili ya safari na akaka karibu na kisima. Ilikuwa muda wa mchana. 7 Mwanamke Msamaria alikuja kuteka maji, na Yesu akamwambia, "Nipe maji ninywe." 8 Kwa sababu wanafunzi wake walikuwa wameenda zao mijini kununua chakula. 9 Yule mwanamke akamwambia, "Inakuaje wewe Myahudi, kuniomba mimi mwanamke Msamaria, kitu cha kunywa?" Kwa sababu Wayahudi hawachangamani na Wasamaria. 10 Yesu akajibu, "Kama ungelijua karama ya Mungu, na yule anayekuambia 'Nipe maji, ' ungelimwomba, na angelikupa maji ya uzima." 11 Mwanamke akajibu, "Bwana hauna ndoo ya kuchotea, na kisima ni kirefu. Utayapata wapi Maji ya Uzima?" 12 Je wewe ni mkuu, kuliko baba yetu Yakobo, ambaye alitupa kisima hiki, na yeye mwenyewe na watoto wake pamoja na mifugo yake wakanywa maji ya kisima hiki?" 13 Yesu akajibu, "Yeyote anywae maji haya atapata kiu tena, 14 lakini yeye atakaye kunywa maji nitakayompa hatapata kiu tena. Badala yake maji nitakayompa yatakuwa chemchemi inayobubujika hata milele." (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Yule mwanamke akamwambia, "Bwana, nayaomba maji hayo ili nisipate kiu, na nisihangaike kuja hapa kuchota maji." 16 Yesu akamwambia, "Nenda kamwite mumeo, kisha urudi." 17 Mwanamke akamwambia, "Sina mume." Yesu akajibu, "Umesema vyema, 'Sina mume;'" 18 kwa maana umekuwa na wanaume watano, na mmoja ambaye unaye sasa sio mume wako. Katika hili umesema kweli!" 19 Mwanamke akamwambia, "Bwana naona yakuwa wewe ni nabii. 20 Baba zetu walibudu katika mlima huu. Lakini ninyi mwasema ya kuwa Yerusalemu ndio sehemu ambayo watu wanapaswa kuabudu." 21 Yesu akajibu, "Mwanamke, niamini, wakati unakuja ambapo hamtamwabudu Baba katika mlima huu au Yerusalemu. 22 Ninyi watu mwaabudu kile msichokijua, lakini sisi twaabudu tunachokijua, kwa sababu wokovu watoka kwa Wayahudi." 23 Hatahivyo, wakati unakuja, na sasa upo hapa, wakati waabudu kweli watamwabudu Baba katika roho na kweli, kwa sababu Baba anawatafuta watu wa namna hiyo kuwa watu wake wanao mwabudu. 24 Mungu ni Roho, na wale wanaomwabudu wanapaswa kumwabudu kwa roho na kweli." 25 Mwanamke akamwambia, "Ninajua kuwa Masihi unakuja, (aitwaye Kristo). Huyo atakapokuja atatwambia yote." 26 Yesu akamwambia, "Mimi unayesema nami ndiye." 27 Wakati huo huo wanafunzi wake wakarudi. Nao walishangaa kwa nini alikuwa akizungumza na mwanamke, lakini hakuna aliyethubutu kumuliza, "Unataka nini?" au "Kwa nini unazungumza naye?" 28 Hivyo mwanamke akauacha mtungi wake na akaenda mijini na akawambia watu, 29 "Njoo ni mwone mtu aliyeniambia mambo yangu yote niliyoyatenda, je yawezekana akawa ndiye Kristo?" 30 Wakatoka mijini wakaja kwake. 31 Wakati wa mchana wanafunzi wake walimsihi wakisema, "Rabi kula chakula." 32 lakini yeye aliwambia, "Mimi ninacho chakula msichokijua ninyi." 33 Wanafunzi wakaambizana, hakuna aliyemletea kitu chocotekula, "Je walileta?" 34 Yesu akamwambia, "Chakula changu ni kufanya mapenzi yake yeye aliyenituma na kutimiza kazi yake. 35 Je, hamsemi, 'Bado miezi mitano na mavuno yatakuwa tarayi?' Ninawambieni tazameni mashamba yalivo tayari kwa mavuno! 36 Yesu avunaye hupokea mishahara na kukusanya matunda kwa ajili ya uzima wa milele, ili kwamba yeye apandaye naye avunaye wfurahia pamoja. (aiōnios g166) 37 Kwa kuwa msemo huu ni wa kweli, 'Mmoja apanda na mwininge avuna.' 38 Niliwatumwa kuvuna ambacho hamukukihangaikia, Wengine wamefanya kazi na ninyi mmeingia katika furaha ya kazi yao." 39 Wasamaria wengi katika mji ile walimwani kwa sababu ya taarifa ya yule mwanamke aliyekuwa akishuhudia, "Aliyeniambia mambo yote niliyoyafanya." 40 Hivyo Wasamaria walipokuja walimsihi akae pamoja nao na akaka kwa kwa siku mbili. 41 Na wengi zaidi wakamwamini kwa sababu ya neno lake. 42 Wakamwambia yule mwanamke, "Tunaamini sio tu kwa maneno yako, kwa sababu sisi mwenyewe tumesikia, na sasa twafahamu kuwa hakika yeye ni mwokozi wa ulimwengu." 43 Baada ya siku hizo mbili, akaondoka na kueleke Galilaya. 44 Kwa sababu yeye mwenyewe alikuwa ametangaza kuwa nabii hana heshima katika nchi yake mwenyewe. 45 Alipokuja kutoka Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha. Walikuwa wameona mambo yote aliyofanafa Yerusalemu kwenvye sikuu, kwa sababu na wao pia walikuwa wamehuduria kwenvye sikuu. 46 Alikuja tena Kana ya Galilaya huko alikoyabadilisha maji kuwa divai. Palikuwa na ofisa ambaye mwana wake alikuwa ni mgonjwa huko Kapernaumu. 47 Aliposikia kuwa Yesu alitoka Judea na kwenda Galilaya, alienda kwa Yesu na kumsihii atelemke amponye mwanawe, ambaye alikuwa karibu kufa. 48 Ndipo Yesu akamwambia, "Ninyi msipoona ishara na maajabu hamwezi kuamini. 49 Kiongozi akasema, "Bwana shuka

chini kabla mwanangu hajafa." 50 Yesu akamwambia, anakifanya, kwa kuwa chochote Baba akifanyacho ndicho "Nenda mwanao ni mzima." Yule mtu akaaminu neno na Mwana atakachofanya. 20 Kwa kuwa Baba ampenda alilolisema Yesu na akaenda zake. 51 Alipokuwa akishuka, watumishi wake walimpokea na kumwambia mwana wake alikuwa mzima. 52 Hivyo akawauliza ni muda gani alipata nafuu. Wakajibu, "Jana muda wa saa saba homa ilipomwacha." 53 Ndipo baba yake akatambua kuwa ni muda ule ule Yesu aliosema, "Mwana wako ni mzima." Hivyo yeye na familia yake wakaamini. 54 Hii iliikuwa ni ishara ya pili aliyoifanya Yesu alipotoka Yudea kwenda Galilaya.

5 Baada ya hapo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi, na Yesu alipanda kwenda Yerusalem. 2 Na kule Yerusalem palikuwa na birika kwenye mlango wa kondoo, lilolikuwa likiitwa kwa lugha ya Kiebrania Bethzatha, nalo lina matao matano. 3 Idadi kubwa ya wagonjwa ilikuwemo, vifofu, viwete, au waliopooza walikuwa wamelala katika matao hayo. (Zingatia: Maneno ya mstari wa 3 hayaonekani katika nakala nzuri za kale. "Wakisubiri maji kutibuliwa.") Kwa hakikia wakati fulani malaika alishuka ndani ya Bwana na kuyatibia maji. 4 Kwahiyo, yule ambaye alikuwa wa kwanza kuingia ndani ya baada ya maji kutibuliwa alifanya mzima kutokana na chochote kilichokuwa kimemshika kwa wakati huo. 5 Na mtu mmoja aliyeikuwa ameugua kwa muda wa miaka thelathini na minane alikuwa ndani ya matao. 6 Yesu alipomwona amelala ndani ya matao na baada ya kutambua kuwa amelala pale kwa muda mrefu Yesu alimwambia, "Je unataka kuwa mzima?" 7 Yule mgonjwa akamjibu, "Bwana sina mtu, wa kuniweka katika birika wakati maji yanapotibiliwa. Wakati ninapojaribu kuingia mtu mwininge hunitangulia." 8 Yesu akamwambia, "Inuka na uchukue godoro lako na uende." 9 Mara yule mtu akaponywa, akachukua kintanda chake na akaenda. Na siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato. 10 Hivyo Wayahudi wakamwambia yule mtu aliyeponya, "Leo ni siku ya Sabato, na hauruhusiwi kubeba godoro lako." 11 Akajibu, yeye aliyeniponya ndiye aliyenimbilia, "Chukua godoro lako na uende." 12 Wakaauliza, "Ni nani aliyekuambia 'Chukua godoro lako na uende?'" 13 Ingawa, yule aliyeponya hakumjua, kwa sababu Yesu alikuwa ameondoka kwa siri. Kwa kuwa kulikuwa na watu wengi katika sehemu hiyo. 14 Baada ya hapo Yesu alimkuta yule mtu hekaluni na akamwambia, "Tazama, umepona! "Usitende dhambi tena usije ukapatwa na jambo bayo zaidi." 15 Yule mtu akaenda na kuwataarifu Wayahudi kuwa Yesu ndiye aliyeponya. 16 Hivyo, kwa sababu ya mambo hayo Wayahudi walimtesa Yesu, kwa sababu alifanya mambo haya siku ya Sabato. 17 Yesu akawambia, "Baba yangu anafanya kazi hata sasa nami nafanya kazi." 18 Kwa sababu hiyo Wayahudi walizidi kumtufa ili wamuue sio tu kwa sababu ya kuivunja Sabato, bali kwa kumwita Mungu Baba yake, akijifanya kuwa sawa na Mungu. 19 Yesu akawajibu, "Amini, amini, Mwana hawesi kufanya kitu chochote isipokuwa kile ambacho amemwona Baba yake

anakifanya, kwa kuwa chochote Baba akifanyacho ndicho na Mwana atakachofanya. 20 Kwa kuwa Baba ampenda Mwana, na amwonyesha kila kitu anachokifanya na atamwonyesha mambo makubwa kuliko haya ili kwamba mzidi kushangaa." 21 Kwa kuwa kama vile ambavyo Baba awafufuayyo wafu na kuwapa uzima, halikadhalika Mwana pia humpa yeoyote ampendaye. 22 Kwa kuwa Baba hamhukumu yeoyote, bali amempa Mwana hukumu yote 23 ili kwamba wote wamuheshimu Mwana kama vile Mwana anavyomuheshimu Baba. Yeye asiyemuheshimu Mwana hamuheshimu Baba aliyeamtuma. 24 Amini, amini, yeye asikiaye neno langu na kumwamini yeye aliyeamtuma anao uzima wa milele na hatahukumiwa. Badala yake, amepita kutoka mautini na kuingia uzimani. (aiōnios g166) 25 Amini, amini, nawambia wakati unakuja na sasa upo ambaeo wafu watasikia sauti ya Mwana wa Mungu, na wote watakao sikia wataishi. 26 Kwa kuwa kama vile Baba aliyyo na uzima ndani yake mwenyewe, 27 kadhalika amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake, na Baba amempa Mwana mamlaka ili kwamba ahukumu kwa kuwa ni Mwana wa Adamu. 28 Msishangazwe na hili, kwa kuwa wakati unakuja ambaeo wafu wote waliomo makaburini watasikia sauti yake 29 nao watatoka nje: kwa waliotenda mema kwa ufufuo wa uzima, na walio tenda mabaya kwa ufufuo wa hukumu. 30 Siwezi kufanya kitu chochote kutoka kwangu mwenyewe. Kama nisikiavyo, ndivyo ninavyo hukumu na hukumu yangu ni ya haki kwa kuwa sitafuti mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyeamtuma. 31 Kama nikijishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu usingelikuwa wa kweli. 32 Kuna mwininge anayeshuhudia kuhusu mimi na ninajua kwa hakika ushuhuda anaonishuhudia ni wa kweli. 33 Mmetuma kwa Yohana naye ameishuhudia kweli. 34 Hatahiyo, ushuhuda ninaoupokea hautoki kwa mwanadamu. Ninayasema haya ili kwamba mweze kuokolewa. 35 Yohana alikuwa ni taa iliyokuwa ikiwaka na kung'ara, na mlikuwa tarayi kuifurahia kwa muda kitambo nuru yake. 36 Ushuhuda nilionao ni mkuu kuliko ule wa Yohana, kwa kazi ambazo Baba amenipa kuzikamilisha, hizo kazi nizifanyazo zashuhudia kuwa Baba amenitura. 37 Baba aliyeamtuma yeeye mwenyewe ameshuhudia kuhusu mimi. Hamjawahi kusikia sauti yake wala kuona umbo lake wakati wowote. 38 Hamna neno lake likikaa ndani yenu kwa kuwa hamumwamini yeye aliyetumwa. 39 Mnayachunguza maandiko mkidhani ndani yake mna uzima wa milele, na hayo maandiko yanashuhudia habari zangu na (aiōnios g166) 40 hamtaki kuja kwangu ili mpate uzima wa milele. 41 Sipokei sifa kutoka kwa watu, 42 lakini ninajua kuwa hamna upendo wa Mungu ndani yenu ninyi wenyewe. 43 Nimekuja kwa jina la Baba yangu, hamkuweza kunipokea. Kama mwininge akija kwa jina lake mngempokea. 44 Je mnawezaje kuamini ninyi ambaeo mnapokea sifa kutoka kwa kila mmoja wenu lakini hamtafuti sifa itokayo kwa Mungu wa pekee? 45 Msidhani mimi nitawashitaki mbele za Baba. Anayewashitaki ninyi ni Musa, ambaye ninyi mmeweka matumaini yenu kwake.

46 Kama mngekuwa mnamwamini Musa, mngeniamini Yesu wala wanafunzi wake walikuwa kule, wao wenyewe mimi kwa sababu aliandiaka kuhusu habari zangu. **47** walipanda ndani ya mitumbwi wakaenda Kapernaumu wakimtafuta Yesu. **25** Baada ya kumpata upande mwingine wa ziwa wakamuuliza, "Rabbi ulikuja lini huku?" **26** Yesu akawajibu, akawambia, Amini, amini, mnanitafuta mimi, sio kwa sababu mliziona ishara, bali kwa sababu mlikula mikate na kushiba. **27** Acheni kukifanyia kazi chakula chenyeh kuharibika, bali mkifanyie kazi chakula kidumucho hata milele kile ambacho mwana wa Adamu atawapa, kwa kuwa Mungu Baba ameweka muhuri juu yake." (*aiōnios g166*) **28** Kisha wakamwambia, "Ni nini tunapaswa kufanya ili kuzifanya kazi za Mungu?" **29** Yesu akajibu, "Hii ndiyo kazi ya Mungu: kwamba mmwamini ye ye aliyeamtuma." **30** Basi wakamwambia, "Ni ishara zipi utakazofanya, kwamba tunaweza kuziona na kukuamini? Utafanya nini? **31** Baba zetu walikula manna jangwani, kama ilivyo andikwa, "Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale." **32** Kisha Yesu akawajibu, "Amini, amini, sio Musa aliywewapa mkate kutoka mbinguni, bali Baba yangu ndiye awapaye mkate wa kweli kutoka mbinguni. **33** Kwa kuwa mkate wa Mungu ni ule ushukao kutoka mbinguni na kuupatia uzima ulimwengu. **34** Basi wakamwambia, "Bwana tupatia huu mkate wakati wote." **35** Yesu akawambia, "Mimi ndiye mkate wa uzima, ye ye ajaye kwangu hatapata njaa na ye ye aniaminiye hatahisiki kiu kamwe." **36** Ingawa niliwaambia kwamba, mmeniona, na bado hamuamini. **37** Wote ambaio Baba anaonipa watakuja kwangu, na ye yote ajaye kwangu sitamtupa nije kabisa. **38** Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni, sio kwa ajili ya kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyeamtuma. **39** Na haya ndiyo mapenzi yake aliyeamtuma, kwamba nisimpoteze hata mmoja wa wale alionipa, bali nitawafufua siku ya mwisho. **40** Kwa kuwa haya ndiyo mapenzi ya Baba yangu, kwamba ye yote amtazamaye Mwana na kumwamini apate uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho. (*aiōnios g166*) **41** Kisha wayahudi wakamnung'unikia kumhusu ye ye kwa sababu alisema, "Mimi ni mkate ulioshuka kutoka mbinguni." **42** Wakasema, "Huyu siyo Yesu mwana wa Yusuph, ambaye baba yake na mama yake tunamfahamu? Imekuwaje sasa anasema, 'Nimeshuka kutoka mbinguni?' **43** Yesu akajibu, akawambia, "Msinung'unikiane mionganoni mwenu wenyewe. **44** Hakuna mtu ajaye kwangu asipovutwa na Baba yangu aliyeamtuma, nami nitamfufua siku ya mwisho. **45** Kwa kuwa imeandikwa katika manabii, "Watafundiswa na Mungu.' Kila aliyesikia na amejifunza kutoka kwa Baba, huja kwangu. **46** Sio kwamba kuna mtu aliyewwona Baba, isipokuwa ye ye atokaye kwa Mungu- amewwona Baba. **47** Amini, amini ye ye aaminiye anao uzima wa milele. (*aiōnios g166*) **48** Mimi ni mkate wa uzima. **49** mababa zenu walikuwa manna jangwani, na wakafa. **50** Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, ili kwamba mtu aule sehemu yake ili asife. **51** Mimi ni mkate uishio ambaio umeshuka kutoka mbinguni. Kama mtu ye yote akila sehemu ya mkate huu, ataishi milele. Mkate nitakao utoa ni mwili

6 Baada ya mambo haya, Yesu alienda pande za Bahari ya Galilaya, pia huitwa Bahari ya Tiberia. **2** M'kutano mkubwa ulikuwa ukimfuata kwa sababu waliona ishara alizozifanya kwa waliokuwa wagonjwa. **3** Yesu alipanda juu hadi upande wa juu wa mlima na akakaa huko na wanafunzi wake **4** (Na Pasaka, Sikuku ya Wayahudi ilikuwa imekaribia). **5** Yesu alipoinua macho yake juu na kuona umati mkubwa unakuja kwake, akamwambia Filipo, "Tutakwenda wapi kununua mikate ili hawa waweze kula"? **6** (Lakini Yesu aliyasema haya kwa Filipo kwa kumjaribu kwa kuwa ye ye mwenyewe alijua atakachofanya). **7** Filipo akajibu, "Hata mikate ya thamani ya dinari mia mbili isingelitosha hata kila mmoja kupata hata kipande kidogo." **8** Andrea, mmoja wa wanafunzi wake ndugu yake Simoni Petro akamwambia **9** Yesu, "Kuna mvulana hapa ana mikate mitano na samaki wawili, lakini hii yafaa nini kwa watu wengi namna hii?" **10** Yesu akawambia, "Waketisheni watu chini" (kulikuwa na nyasi nyangi mahali pale). Hivyo wanaume wapata elfu tano wakakaa chini. **11** Kisha Yesu akachukua ile mikate mitano akashukuru akawagawalia wale waliokuwa wamekaa. Vivyo hivyo akawagawalia samaki kwa kadiri ya vile wavyohitaji. **12** Watu waliposhiba, aliwambia wanafunzi wake, "Vikusanyeni vipande vya mabaki, vilivyobaki ili kwamba kisipotee chochote." **13** Basi wakakusanya na kujaza vikapu kumi na viwili, vipande vya mikate mitano ya shayiri- vipande vilivyosazwa na wale waliokulua. **14** Kisha watu walipoona ishara hii aliyofanya walisema, "Kweli huyu ndiye yule nabii ajaye ulimwenguni." **15** Yesu alipotambua kuwa walikuwa wanataka kumkamata ili wamfanye kuwa mfalme wao, alijitenga, tena na akaenda mlimani ye ye peke yake. **16** Ilipokuwa jioni, wanafunzi wake walishukua kwenda ziwani. **17** Wakapanda kwenye mtumbwi na walikuwa wakivuka kuelekea Kapernaumu. (Giza liliikuwa limeingia na Yesu alikuwa bado hajaja kwoo). **18** Wakati huo upepo mkali ulikuwa ukiwuma, na bahari ilikuwa ikendelea kuchafuka. **19** Tena wanafunzi wake walipokuwa wamepiga makasia kama ishirini na matano au thelathini, wakamwonia Yesu akitembea juu ya bahari kuukaribia mtumbwi, na wakaogopa. **20** Lakini akawambia, "Ni mimi! Msiogope." **21** Tena walikuwa tayari kumbeba kwenye mtumbwi, na mara mtumbwi ulifika kwenye nchi mahali walipokuwa wakienda. **22** Siku iliyofuata, m'kutano uliokuwa umesimama upande wa bahari waliona kuwa hakuna mtumbwi mwininge isipokuwa ule ambayo Yesu na wanafunzi wake walikuwa hawajaupanda lakini wanafunzi wake walikuwa wameenda zao wenyewe. **23** (Ingawa, kulikuwa na baadhi ya mitumbwi ili yotoka Tiberia karibu na mahali walipokula mikate baada ya Bwana kutoa shukrani). **24** Wakati makutano walipotambua kuwa sio

wangu kwa ajili ya uzima wa ulimwengu." (aiōn g165) 52 Wayahudi wakakasirika wenyewe kwa wenyewe na wakaanza kubishana wakisema, "Mtu huyu anawezaje kutupa mwili wake tuule?" 53 Kisha Yesu akawambia, "Amini, amini, msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinya damu yake, hamta kuwa na uzima ndani yenu. 54 Yeyote aulaye mwili wangu na kuinya damu yangu anao uzima wa milele, nami nitamfufua siku ya mwisho. (aiōnios g166) 55 Kwa kuwa mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu yangu ni kinywaji cha kweli. 56 Yeye aulaye mwili wangu na kuinya damu yangu hukaa ndani yangu, nami ndani yake. 57 Kama Baba mwerne uzima alivyonituma, na kama niishivyo kwa sababu ya Baba, na yeze pia ataishi kwa sababu yangu. 58 Huu ndio mkate ushukao kutoka mbunguni, sio kama vile mababa walivyo kula wakafa. Yeye aulaye mkate huu ataishi mile. (aiōn g165) 59 Yesu aliyasema mambo haya ndani ya sinagogi alipokuwa akifundisha huko Kapernaumu. 60 Ndipo wengi wa wanafunzi wake waliposikia haya, wakasema, "Hili nifundisho gumu ni nani awezaye kulipokea?" 61 Yesu kwa sababu alijua ya kuwa wanafunzi wake walikuwa wakinilung'unikia jambo hili, akawambia je jambo hili linawakwaza? 62 Basi itakuaje mitakapomwona mwana wa Adamu akishuka kutoka alikokuwa kabla? 63 Ni Roho ndiye atoaye uzima. Mwili haufidii kitu chochote. Maneno niliyoyasema kwenu ni roho na ni uzima. 64 Bado kuna watu kati yenu wasioamini." kwa sababu Yesu alijua tangu mwanzo yule ambaye asiyeweza kuamini na yeze ambaye angemsaliti. 65 Akawambia, ni kwa sababu hii niliwambia kwamba hakuna mtu awezaye kuja kwangu isipokuwa amepewa na Baba." 66 Baada ya haya wanafunzi wake wengi waliridi nyuma na hawakumbatana naye tena. 67 Yesu akawambia wale kumi na wawili, "Je na ninjy mnataka kuondoka?" 68 Simoni Petro akamjibu, "Bwana twende kwa nani kwani wewe unayo maneno ya uzima wa milele, (aiōnios g166) 69 na tumeamini na kujua kuwa wewe ni Mtakatifu wa Mungu." 70 Yesu akawambia, "Je mimi sikuwachagua ninyi, na mmoja wenu ni ibilisi?" 71 Sasa alikuwa akiongea kuhusu Yuda, mwana wa Simoni Iskariote, kwa kuwa alikuwa ni yeze akiwa mmoja wa wale kumi na wawili, ambaye ndiye angemsaliti Yesu.

7 Na baada ya mambo haya Yesu alisafiri hivi katika Galilaya, kwa sababu hakupenda kwenda Uyahudi kwa sababu wayahudi walikuwa wakifanya mipango ya kumwua. 2 Sasa sikuu ya Wayahudi, sikuu ya Vibanda, ilikuwa karibu. 3 Ndipo ndugu zake walipomwambia, "Ondoka mahali hapa uende Uyahudi, ili kwamba wanafunzi wako vile vile wayaone matendo ufanyayo. 4 Hakuna afanyaye lolote kwa siri iwapo yeze mwenyewe anataka kujulikana wazi. Iwapo unafanya mambo haya, jionyeshe mwenyewe kwa ulimwengu." 5 Hata ndugu zake pia hawakumwamini. 6 Ndipo Yesu alipowaambia, "Wakati wangu haujafika bado, lakini wakati wenu kila mara uko tarayi. 7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, bali unanichukia mimi kwa sababu

ninaushuhudia kuwa matendo yake ni maovu. 8 Pandeni kwenda katika sikukuu; mimi siendi katika sikukuu hii kwa sababu muda wangu haujafamilika bado." 9 Baada ya kusema mambo hayo kwa, alibaki Galilaya. 10 Hata hivyo, ndugu zake walipokuwa wamekwenda katika sikukuu, ndipo naye alienida, siyo kwa wazi bali kwa siri. 11 Wayahudi walikuwa wakimtafuta katika sikukuu na kusema, "Yuko wapi?" 12 Kulikuwa na majadiliano mengi mionganii mwa makutano juu yake. Wengine walisema, "Ni mtu mwema." Wengine walisema, "Hapana, huwapotosha makutano." 13 Hata hivyo hakuna aliyezungumza wazi juu yake kwa kuwaogopa Wayahudi. 14 Wakati sikukuu ilipofika katikati, Yesu alipanda kwenda Hekaluni na kuanza kufundisha. 15 Wayahudi walikuwa wakishangaa na kusema, "Kwa jinsi gani mitu huyu anajua mambo mengi? Hajasoma kamwe." 16 Yesu akawajibu na kuwaambia, "Mafundisho yangu siyo yangu, bali ni yake yeze aliyenituma. 17 Iwapo yeyote atapenda kufanya mapenzi yake yeze, atajua kuhusu mafundisho haya, kama yanatoka kwa Mungu, au kama ninazungumza kutoka kwangu mwenyewe. 18 Kila anayezungumza yatokayo kwake mwenyewe hutafuta utukufu wake, bali kila atafutaye utukufu wake yeze aliyenituma, mtu huyo ni wa kweli, na ndani yake hakuna kutotenda haki. 19 Musa hakuwapa nyinyi sheria? Lakini hakuna hata mmoja kati yenu atendaye sheria. Kwa nini mnataka kuniua? 20 Makutano wakajibu, "Una pepo. Nani anataka kukiua?" 21 Yesu akajibu na akawaambia, "Nimetenda kazi moja, nanyi nyote mimeshangazwa kwa sababu yake. 22 Musa aliwapa tohara (siyo kwamba inatoka kwa Musa, bali ile inatoka kwa mababa), na katika Sabato mnamtahili mtu. 23 Iwapo mtu atapokea tohara katika siku ya Sabato ili kwamba sheria ya Musa isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia mimi kwa sababu nimemfanya mtu kuwa mzima kabisa katika Sabato? 24 Msihukumu kulingana na mwonekano, bali hukumuni kwa haki. 25 Baadhi yao kutoka Yerusalem wakasema, "Siye huyu wanayemtafuta kumwua? 26 Na tazama, anaongea wazi wazi, na hawasemi chochote juu yake. Haiwezi ikawa kwamba viongozi wanajua kweli kuwa huyu ni Kristo, inaweza kuwa? 27 Tunajua huyu mtu anatoka wapi. Kristo atakapokuja, hata hivyo, hakuna atakayejua wapi anakotoka." 28 Yesu alikuwa akipaza sauti yake hekaluni, akifundisha na kusema, "Ninji nyote mnajua mimi na mnajua nitokako. Sikuja kwa nafsi yangu, bali yeze aliyenituma ni wa kweli, na hamumjui yeze. 29 Ninajua yeze kwa sababu nimetoka kwake na alinituma." 30 Walikuwa wanajaribu kumkamata, lakini hakuna hata mmoja aliyeinua mkono wake juu yake kwa sababu saa yake ilikuwa bado haijafika. 31 Hata hivyo, wengi katika makutano walimwamini. Walisema, "Kristo atakapokuja, atafanya ishara nyiningi kuliko alizofanya mtu huyu?" 32 Mafarisayo waliwasikia makutano wakinong'onezana mambo haya kuhusu Yesu, na wakuu wa makuhani na Mafarisayo wakatumwa maafisa ili kumkamata. 33 Ndipo Yesu aliposema, "Bado kuna

muda kitambo niko pamoja nanyi, na baadaye nitakwenda awe wa kwanza kumponda mawe." 8 Akainama tena chini, kwake ye ye aliyenituma. 34 Mtanafuta wala hamtaniona; akaandika katika ardh kwa kidole chake. 9 (Zingatia: kule niendako, hamtawenza kuja." 35 Kwa hiyo Wayahudi Angalia ufanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). wakasemezana wao kwa wao, "Mtu huyu atakwenda wapi Waliposikia hayo, waliondoka mmoja baada ya mwininge, kwamba tusiweze kumuona? Ataenda kwa Waliotawanyaika kuanzia aliye mzee. Mwishowe Yesu aliachwa peke yake, kati ya Wayunani na kuwafundisha Wayunani? 36 Ni pamoja na mwanamke aliyekuwa katikati yao. 10 Yesu neno gani hili alilolisema, 'Mtanafuta wala hamtaniona; alisimama na kumwambia, "Mwanamke, waliokushitaki kule niendako hamtamweza kuja?" 37 Sasa katika siku ya mwisho, siku kubwa ya sikukuu, Yesu alisimama akapaza sauti, akisema, "Ikiya yeyote ana kiu, na aje "Hata mimi sikuhukumu. Nenda njia yako; kuanzia kwangu anywe. 38 Yeye aniaminiye mimi, kama maandiko yalivyosema, kutoka ndani yake itatiririka mito ya maji ya ulimwengu; yeye anifuataye hatatembea gizani bali ambaye wao wamwaminio watampokea; Roho alikuwa atakuwa na nuru ya uzima." 13 Mafarisayo wakamwambia, bado hajatolewa kwa sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa "Unajishuhudia mwenyewe; ushuhuda wako siyo wa kweli." bado. 40 Baadhi ya makutano, waliposikia maneno 14 Yesu alijibu akawaambia, "Hata kama nitajishuhudia haya, walisema, "Kweli huyu ni nabii." 41 Wengine mwenyewe, ushuhuda wangu ni kweli. Ninajua mahali walisema, "Huyu ni Kristo." Lakini wengine walisema, "nini, nilikotoka na kule ninakoenda, lakini ninyi hamjui mahali Kristo aweza kutoka Galilaya? 42 Maandiko hayajasema ninapotoka au kule ninakoenda. 15 Nyinyi mnahukumu kuwa Kristo atatokea katika ukoo wa Daudi na kutoka kimwili; mimi simhukumu yeyote. 16 Mimi hata nikihukumu, Bethlehemu, kijiji ambacho Daudi alikuwa? 43 Hivyo, hukumu yangu ni kweli kwa sababu siko peke yangu, bali pale ukainuka mgawanyiko katikati ya makutano kwa nikoo pamoja na baba aliyenituma. 17 Ndiyo, na katika ajili yake. 44 Wengine kati yao wangelimkamata, lakini sheria yenu imeandikwa kwamba ushuhuda wa watu hakuna aliyenyoosha mikono yake juu yake. 45 Ndipo wawili ni kweli. 18 Mimi ndiye ninayejishuhudia, na Baba wale maofisa wakarudi kwa wakuu wa makuhani na yangu hammjui; mngejikuwa mnanijua mimi, mnjemjua na kama huyu kabla." 47 Ndipo Mafarisayo walipowajibu, Baba yangu pia." 20 Alisema maneno haya akiwa karibu "Na nyinyi pia mmeapotoshwa? 48 Kuna yeyote kati ya na hazina alipokuwa akifundisha hekaluni, na hakuna watawala anayemwamini, au yeyote wa Mafarisayo? 49 hata mmoja aliyemkamata kwa sababu saa yake ilikuwa Bali hawa makutano wasiojua sheria - wamelaaniwa." bado haijafika. 21 Basi akawaambia tena, "Ninaenda 50 Nikodemo akawaambia (ye ye aliyemwendea Yesu zangu; mtanafuta na mtakufa katika dhambi zenu. Kule zamani, akiwa mmoja wa Mafarisayo), 51 "Je sheria niendako, hamuwezi kuja." 22 Wayahudi wakasema, yetu inmhukumu mtu isipokuwa amesikilizwa kwanza na "Atajua mwenyewe, yeye ambaye alisema, 'kule niendako kujua anachokifanya?" 52 Walijibu na kumwambia, "Na hamuwezi kuja?" 23 Yesu akawaambia, "Mnatoka chini; wewe pia unatokea Galilaya? Taftuta na uone kwamba mimi natoka juu. Ninyi ni wa Ulimwengu huu; mimi si hakuna nabii aliyetokea Galilaya." 53 (Zingatia: Baadhi ya maneno ya Yohana 7: 53 - 8: 11 hayamo katika nakala mtakufa katika dhambi zenu. Vinginevyo muamini kuwa bora za kale). Kisha kila mtu alienda nyumbani kwake.

8 (Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). Yesu alienda mlima wa Mizeituni. 2 Mapema asubuhi akaja tena hekaluni, na watu wote wakamwendea; akakaa na kuwafundisha. 3 Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke aliyekamatwa katika kitendo cha kuzini. Wakamweka katikati. 4 (Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). Ndipo wakamwambia Yesu, "Mwalimu, mwanamke huyu amekamatwa katika uzinzi, katika kitendo kabisa. 5 Sasa, katika sheria, Musa ametuamuru kuwaponda mawe watu kama hawa, unasemaje juu yake? 6 Walisema haya ili kumtega ili kwamba wapate jambo la kumshitaki, lakini Yesu akainama chini akaandika katika ardh kwa kidole chake. 7 (Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). Walipoendelea kumwuliza, alisimama na kuwaambia, "Yeye asiyekuwa na dhambi mionganoni mwenu,

akaandika katika ardh kwa kidole chake. 9 (Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). Waliposikia hayo, waliondoka mmoja baada ya mwininge, kuanzia aliye mzee. Mwishowe Yesu aliachwa peke yake, sasa na kuendelea usitende dhambi tena." 12 Tena Yesu akazungumza na watu akisema, "Mimi ni nuru ya uzima." 13 Lakini aliyasema haya kuhusu Roho, ya ulimwengu; yeye anifuataye hatatembea gizani bali ambaye wao wamwaminio watampokea; Roho alikuwa atakuwa na nuru ya uzima." 13 Mafarisayo wakamwambia, ninapotoka au kule ninakoenda. 15 Nyinyi mnahukumu kuwa Kristo atatokea katika ukoo wa Daudi na kutoka kimwili; mimi simhukumu yeyote. 16 Mimi hata nikihukumu, Bethlehemu, kijiji ambacho Daudi alikuwa? 43 Hivyo, hukumu yangu ni kweli kwa sababu siko peke yangu, bali pale ukainuka mgawanyiko katikati ya makutano kwa nikoo pamoja na baba aliyenituma. 17 Ndiyo, na katika ajili yake. 44 Wengine kati yao wangelimkamata, lakini sheria yenu imeandikwa kwamba ushuhuda wa watu hakuna aliyenyoosha mikono yake juu yake. 45 Ndipo wawili ni kweli. 18 Mimi ndiye ninayejishuhudia, na Baba wale maofisa wakarudi kwa wakuu wa makuhani na yangu hammjui; mngejikuwa mnanijua mimi, mnjemjua na kama huyu kabla." 47 Ndipo Mafarisayo walipowajibu, Baba yangu pia." 20 Alisema maneno haya akiwa karibu "Na nyinyi pia mmeapotoshwa? 48 Kuna yeyote kati ya na hazina alipokuwa akifundisha hekaluni, na hakuna watawala anayemwamini, au yeyote wa Mafarisayo? 49 hata mmoja aliyemkamata kwa sababu saa yake ilikuwa Bali hawa makutano wasiojua sheria - wamelaaniwa." bado haijafika. 21 Basi akawaambia tena, "Ninaenda 50 Nikodemo akawaambia (ye ye aliyemwendea Yesu zangu; mtanafuta na mtakufa katika dhambi zenu. Kule zamani, akiwa mmoja wa Mafarisayo), 51 "Je sheria niendako, hamuwezi kuja." 22 Wayahudi wakasema, yetu inmhukumu mtu isipokuwa amesikilizwa kwanza na "Atajua mwenyewe, yeye ambaye alisema, 'kule niendako kujua anachokifanya?" 52 Walijibu na kumwambia, "Na hamuwezi kuja?" 23 Yesu akawaambia, "Mnatoka chini; wewe pia unatokea Galilaya? Taftuta na uone kwamba mimi natoka juu. Ninyi ni wa Ulimwengu huu; mimi si hakuna nabii aliyetokea Galilaya." 53 (Zingatia: Baadhi ya maneno ya Yohana 7: 53 - 8: 11 hayamo katika nakala mtakufa katika dhambi zenu. Vinginevyo muamini kuwa bora za kale). Kisha kila mtu alienda nyumbani kwake.

MIMI NDIYE, mtakufa katika dhambi zenu". 25 Kwa hiyo wakamwambia, "Wewe ni nani?" Yesu akawaambia, Yale nilyoambia tangu mwanzo. 26 Ninayo mambo mengi ya kuzungumza na kuhukumu juu yenu. Hata hivyo, yeye aliyenituma ni wa kweli; na mambo nilyoyasikia kutoka kwake, mambo haya nayasema kwa Ulimwengu." 27 Hawakumuelewa kwamba alikuwa akiongea nao kuhusu Baba. 28 Yesu akasema, "Mtakapomwinua juu Mwana wa Mtu, ndipo mtakopojua kuwa MIMI NDIYE, na kwamba sifanyi lolote kwa nafsi yangu. Kama Baba aliyofundisha, ninazungumza mambo haya. 29 Yeye aliyenituma yuko pamoja nami, na yeye hajaniacha peke yangu, kwani kila mara nafanya yale yanayompendeza." 30 Wakati Yesu akisema mambo haya, wengi walimwamini. 31 Yesu akasema kwa wale Wayahudi waliomwamini, "Ikiwa mtakaa katika neno langu, ndipo mtakuwa wanafunzi wangu kweli, 32 nanyi mtaijua kweli, na kweli itawaweka

huru." 33 Walimjibu, "Sisi ni uzao wa Ibrahimu na kamwe hatujawahi kwa chini ya utumwa wa yeoye; utasemaje, "Tutawekwa huru?" 34 Yesu aliwajibu, "Amini, amini, nawaambia, kila atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi. 35 Mtumwa hakai nyumbani wakati wote; mwana hudumu siku zote. (aiōn g165) 36 Kwa hiyo, ikiwa Mwana akiwaweka huru, mtakuwa huru kweli kabisa." 37 Ninajua kwamba ninyi ni uzao wa Ibrahimu; mnatafuta kuniua kwa sababu neno langu halina nafasi ndani yenu. 38 Ninasema mambo ambayo nimeyaona pamoja na Baba yangu, na ninyi vile vile mnafanya mambo ambayo mliyaskia kutoka kwa baba yenu." 39 Walijibu na kumwambia, "Baba yetu ni Abrahamu." Yesu akaawaambia, Kama mngelekuwa watoto wa Ibrahimu, mngefanya kazi za Ibrahimu. 40 Hata sasa mnatafuta kuniua, mtu aliyeaambia ukweli kwamba nilisikia kutoka kwa Mungu. Abrahamu hakufanya hivi. 41 Mnafanya kazi za baba yenu." Wakamwambia, "Hatukuzaliwa katika uzinzi, tunaye Baba mmoja, Mungu." 42 Yesu akaawaambia, "Ikiwa Mungu ni Baba yenu, mngenipenda mimi, kwa maana nimetoka kwa Mungu; wala sikuwa kwa nafsi yangu, bali ye ye alinitura. 43 Kwa nini hamyaelew maneno yangu? Kwa sababu hamuwezi kuvumilia kuyasikia maneno yangu. 44 Ninyi ni wa baba yenu, shetani, na mnataka kuzitenda tamaa za baba yenu. Alikuwa mwuaji tangu mwanzo na hawezu kusimama katika kweli kwa sababu kweli haimo ndani yake. Anapoongea uongo, anaongea kutoka kwénye asili yake kwa sababu ni mwongo na baba wa uongo. 45 Hata sasa, kwa sababu ninasema ilioy kweli, hamniamini. 46 Ni nani kati yenu anayenishuhudia kuwa nina dhambi? ikiwa ninasema ilioy kweli, kwa nini hamniamini? 47 Yeye aliye wa Mungu huyasikia maneno ya Mungu; ninyi hamyaskia kwa sababu ninyi si wa Mungu." 48 Wayahudi wakamjibu na kumwambia, hatujasema kweli kuwa wewe ni Msamaria na una pepo?" 49 Yesu akajibu, sina pepo; lakini namheshimu Baba yangu, nanyi hamniesheshimu. 50 Sifatufi utukufu wangu; kuna mmoja atafutaye na kuhukumu. 51 Amini, amini, nawaambia, iwapo ye yeyote atalishika neno langu, hataona mauti kamwe." (aiōn g165) 52 Wayahudi wakamwambia, "Sasa tumejua kuwa una pepo. Abrahamu na mabii walikufa; lakini unasema, 'Ikiwa mtu atalishika neno langu, hataonja mauti'. (aiōn g165) 53 Wewe si mkuu kuliko baba yetu Abrahamu aliyeukufa, sivyo? Manabii pia walikufa. Wewe wajifanya kuwa nani?" 54 Yesu akajibu, "Ikiwa nitajituza mwenyewe, utukufu wangu ni bure; ni Baba yangu anayenitokuza - yule mnayemsema kuwa ni Mungu wenu. 55 Ninyi hamjamjua yeye, lakini mimi namjua yeye. Ikiwa nitasema, 'simjui,' nitakuwa kama nyinyi, muongo. Hata hivyo, ninamjua na maneno yake nimeyashika. 56 Baba yenu Abrahamu alishangilia atakavyoiono siku yangu; alionia na alifurahi." 57 Wayahudi wakamwambia, "Haujafikisha umri wa miaka hamsini bado, nawe umemuona Ibrahimu?" 58 Yesu akaawaambia, "Amini, amini, nawaambia, kabla Abrahamu hajazaliwa, MIMI NIKO." 59 Ndipo waliokota mawe wapate kumpiga, lakini Yesu alijificha na akatoka nije ya hekul.

9 Wakati, kama Yesu alipokuwa akipiita, alimwona mtu kipofu tangu kuzaliwa kwake. 2 Wanafunzi wake wakamwuliza, "Rabi, nani aliyetenda dhambi, mtu huyu au wazazi wake, hata azaliwe kipofu?" 3 Yesu akawajibu, "Siyo huyu mtu wala wazazi wake waliotenda dhambi, bali kazi za Mungu zipate kufunuliwa kupitia kwake. 4 Tunapaswa kufanya kazi zake ye ye aliyenituma wakati bado ni mchana. Usiku waja wakati ambapo hakuna atakayeweza kufanya kazi. 5 Wakati niwapo ulimwenguni, mimi ni nuru ya ulimwengu." 6 Baada ya Yesu kusema maneno haya, alitema kwenye ardhi, alifanya tope kwa mate, na akampaka yule mtu machoni na lile tope. 7 Akamwambia, nenda kaoge katika kisima cha Siloam (Inayotsfiriwa kama 'aliyetumwa'). Kwa hiyo huyo mtu alienda, akanawa, na akarudi, anaona. 8 Majirani wa yule mtu na wale walimoona mwanzo kama mwombaji walisema, Je! huyu siye yule mtu aliyekuwa akikaa na kuomba?" wengine walisema, "Ni ye ye." 9 Na wengine walisema, "Hapana, bali anafanana naye." Lakini alikuwa akisema, "Ni mimi." 10 Wakamwambia, "Sasa macho yako yalifungulilwaje?" 11 Alijibu, mtu aitwaye Yesu alifanya tope na kupaka macho yangu na kuniambia, 'Nenda Siloam ukuanawe.' Kwa hiyo nilienda, na nikanawa, na nikapata kuona tena." 12 Wakamwambia, "Yuko wapi?" Alijibu, "Sijii." 13 Wakampelea yule mtu aliywahii kuwa kipofu kwa Mafarisayo. 14 Nayu ilikuwa siku ya Sabato wakati Yesu alipotengeneza tope na kuyafumbua macho yake. 15 Ndipo tena Mafarisayo wakamwuliza alipataje kuona. Aliwaambia, "Aliweka tope katika macho yangu, nikanawa, na sasa naweza kuona." 16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, "Mtu huyu hajatoka kwa Mungu kwa sababu haishiki Sabato." Wengine walisema, "Inawezekanaje mtu mwenye dhambi kufanya ishara kama hizo?" Kwa hiyo kukawa na mgawanyiko kati yao. 17 Ndipo walipomwuliza yule kipofu tena, "Unasemaje juu yake kwa sababu aliyafunga macho yako?" Kipofu akasema, "Ni nabii." 18 Hata wakati huu Wayahudi hawakumwamini kwamba alikuwa kipofu naye amepata kuona mpaka walipowaita wazazi wake ye ye aliyepata kuona. 19 Waliwaliza wazazi, Je, huyu ni mtoto wenu mnayesema alizaliwa kipofu? amewezaje sasa kuona?" 20 Hivyo wazazi wake wakamjibu, "Tunajua kuwa huyu ni mtoto wetu na kwamba alizaliwa kipofu. 21 Jinsi gani sasa anaona, hatujui, na ye ye aliyemfumbua macho yake, hatumjui. Mwulizeni ye ye. Ni mtu mzima. Anaweza kujiezeza mwenyewe." 22 Wazazi wake walisema mambo haya, kwa sababu waliwaogopa Wayahudi. Kwa vile Wayahudi walikuwa wamekubaliana tayari kuwa, ikiwa ye yeyote atakiri kuwa Yesu ni Kristo, atatengwa na Sinagogi. 23 Kwa sababu hii, wazazi wake walisema, "Ni mtu mzima, mwulizeni ye ye." 24 Kwa hiyo kwa mara ya pili, walimwita yule mtu aliywahii kuwa kipofu na kumwambia, "Mpe Mungu utukufu. Tunajua kwamba mtu huyu ni mwenye dhambi." 25 Ndipo yule

mtu alijibu, "Awe ni mwenye dhambi, mimi sijui. Kitu kwa ajili ya kondoo. **12** Mtumishi aliyeajiriwa, na siyo kimoja ninachokijua: nilikuwa kipofu, na sasa ninaona." **26** mchungaji, ambaye kondoo si mali yake, huwaona mbwa Ndipo walipomwambia, "Amekufanya nini? Aliyafumbuaje mwitu wakija na huwaacha na kuwakimbia kondoo. **13** Na macho yako?" **27** Alijibu, "Nimekwishawaambia tayari, mbwa mwitu huwakamata na kuwatawanya. Hukimbia na nyinyi hamkusikiliza! Kwa nini mnataka kusikia tena? kwa sababu ni mtumishi wa kuajiriwa na hawajali kondoo. Nanyi hamtaki kuwa wanafunzi wake pia, sivyo? **28** **14** Mimi ni mchungaji mwema, na ninawajua walio wangu, Walimtukana na kusema, "Wewe ni mwanafunzi wake, nao walio wangu wananijua mimi. **15** Baba ananijua, lakini sisi ni wanafunzi wa Musa. **29** Tunajua kwamba nami namjua Baba, nami nautoa uhai wangu kwa ajili Mungu alizungumza na Musa, lakini kwa huyu mtu, ya kondoo. **16** Ninao kondoo wengine amba si wa zizi hatujui kule atokako." **30** Yule mtu akajibu na kuwaambia, hili. Hao pia, yanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti "Kwa mini, hili ni jambo la kushangaza, kwamba hamjui yangu ili kwamba pawepo na kundi moja na mchungaji anakotoka, na bado ameyafumbua macho yangu. **31** mmoja. **17** Hii ndiyo sababu Baba ananipenda: Niutoe Tunajua kuwa Mungu hawasikilizi wenye dhambi, lakini uhai wangu halafu niutwae tena. **18** Hakuna auchukuaye ikiwa mtu yejote anamwabudu Mungu na hufanya kutoka kwangu, lakini mimi nautoa mwenyewe. Ninayo mapenzi yake, Mungu humsikiliza. **32** Tangu kuanza kwa Ulimwengu hajjawahi kamwe kusikiwa kwamba yeyote ameyafumbua macho ya mtu aliyezaliwa kipofu. **(aiōn g165)** **33** Ikiwa mtu huyu hakutoka kwa Mungu, asingelifanya chocchote." **34** Walijibu na kumwambia, kichaa. Kwa nini mnamsikiliza?" **21** Wengine wakasema, "Ulizaliwa katika dhambi kabisa, na wewe unatufundisha sisi?" Ndipo walipomfukuza kutoka katika sinagogi. **35** Pepo linaweza kufungua macho ya kipofu?" **22** Ndipo Yesu alisikia kwamba wamemwondoa kwenye sinagogi. ikaja Sikuu ya Kuwekwa Wakfu Yerusalem. **23** Alimpata na kumwambia, "Unamwamini Mwana wa Mtu?" **36** Alijibu na kusema, "Ni nani, Bwana, ili nami nipaye hekaluni katika ukumbi wa Selemani. **24** Ndipo Wayahudi kumwamini?" **37** Yesu akamwambia, "Umeshamuona, walipomzunguka na kumwambia, "Mpaka lini utatuweka naye unayezungumza naye ndiye." **38** Yule mtu akasema, katika mashaka? kama wewe ni Kristo, tuambie wazi. **25** "Bwana, Naamini." Ndipo akamsujidia. **39** Yesu akasema, "Kwa hukumu nimekuja katika Ulimwengu huu ili kwamba wale wasioona wapate kuona na wale wanaoona wawe vipofo." **40** Baadhi ya Maafarisayo waliokuwa pamoja naye wakasikia maneno hayo na kumwuliza, "Na sisi pia ni vipofo?" **41** Yesu akawaambia, "Kama mngelikuwa vipofo, msingelikuwa na dhambi. Hata hivyo, sasa mnasema, 'Tunaona,' dhambi yenu inakaa."

10 Amin, Amini nawaambieni, yule asiyeingia kwa kupitia mlango wa zizi la kondoo, lakini anapanda kwa njia nyininge, mtu huyo ni mwizi na mnyang'anyi. **2** Yeye aingiaye mlangoni ni mchungaji wa kondoo. **3** Kwake mlinzi wa mlango humfungulia. Kondoo waisikia sauti yake na huwaita kondoo zake kwa majina yao na kuwatoa nje. **4** Atakapowatoa nje hao walio wake, huwatangulia, na kondoo humfuata, kwa sababu wanajua sauti yake. **5** Hawatamuuta mgeni lakini badala yake watamuepuka, kwa sababu hawazijui sauti za wageni." **6** Yesu alisema mfano huu kwao, lakini hawakuyaolewa mambo haya ambayo alikuwa akisema kwao. **7** Yesu akasema nao tena, "Amini, amini, nawaambia, Mimi ni mlango wa kondoo. **8** Wote walionitangulia ni wezi na wanyang'anyi, lakini kondoo hawakuwasikiliza. **9** Mimi ni mlango. Yeyote aingiaye kupitia kwangu, ataokolewa; ataingia ndani na kutoka, naye atajipatia malisho. **10** Mwizi haji isipokuwa kuiba, kuua, na kuangamiza. Nimekuja ili kwamba wapate uzima na wawe nao tele. **11** Mimi ni mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa uhai wake kwiya, "Kwa ajili ya kondoo. **12** Mtumishi aliyeajiriwa, na siyo kimoja ninachokijua: nilikuwa kipofu, na sasa ninaona." **26** mchungaji, ambaye kondoo si mali yake, huwaona mbwa Ndipo walipomwambia, "Amekufanya nini? Aliyafumbuaje mwitu wakija na huwaacha na kuwakimbia kondoo. **13** Na macho yako?" **27** Alijibu, "Nimekwishawaambia tayari, mbwa mwitu huwakamata na kuwatawanya. Hukimbia na nyinyi hamkusikiliza! Kwa nini mnataka kusikia tena? kwa sababu ni mtumishi wa kuajiriwa na hawajali kondoo. Nanyi hamtaki kuwa wanafunzi wake pia, sivyo? **28** **14** Mimi ni mchungaji mwema, na ninawajua walio wangu, Walimtukana na kusema, "Wewe ni mwanafunzi wake, nao walio wangu wananijua mimi. **15** Baba ananijua, lakini sisi ni wanafunzi wa Musa. **29** Tunajua kwamba nami namjua Baba, nami nautoa uhai wangu kwa ajili Mungu alizungumza na Musa, lakini kwa huyu mtu, ya kondoo. **16** Ninao kondoo wengine amba si wa zizi hatujui kule atokako." **30** Yule mtu akajibu na kuwaambia, hili. Hao pia, yanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti "Kwa mini, hili ni jambo la kushangaza, kwamba hamjui yangu ili kwamba pawepo na kundi moja na mchungaji anakotoka, na bado ameyafumbua macho yangu. **31** mmoja. **17** Hii ndiyo sababu Baba ananipenda: Niutoe Tunajua kuwa Mungu hawasikilizi wenye dhambi, lakini uhai wangu halafu niutwae tena. **18** Hakuna auchukuaye ikiwa mtu yejote anamwabudu Mungu na hufanya kutoka kwangu, lakini mimi nautoa mwenyewe. Ninayo mapenzi yake, Mungu humsikiliza. **32** Tangu kuanza kwa Ulimwengu hajjawahi kamwe kusikiwa kwamba yeyote ameyafumbua macho ya mtu aliyezaliwa kipofu. **(aiōn g165)** **33** Ikiwa mtu huyu hakutoka kwa Mungu, asingelifanya chocchote." **34** Walijibu na kumwambia, kichaa. Kwa nini mnamsikiliza?" **21** Wengine wakasema, "Ulizaliwa katika dhambi kabisa, na wewe unatufundisha sisi?" Ndipo walipomfukuza kutoka katika sinagogi. **35** Pepo linaweza kufungua macho ya kipofu?" **22** Ndipo Yesu alisikia kwamba wamemwondoa kwenye sinagogi. ikaja Sikuu ya Kuwekwa Wakfu Yerusalem. **23** Alimpata na kumwambia, "Unamwamini Mwana wa Mtu?" **36** Alijibu na kusema, "Ni nani, Bwana, ili nami nipaye hekaluni katika ukumbi wa Selemani. **24** Ndipo Wayahudi kumwamini?" **37** Yesu akamwambia, "Umeshamuona, walipomzunguka na kumwambia, "Mpaka lini utatuweka naye unayezungumza naye ndiye." **38** Yule mtu akasema, katika mashaka? kama wewe ni Kristo, tuambie wazi. **25** "Bwana, Naamini." Ndipo akamsujidia. **39** Yesu akasema, "Kwa hukumu nimekuja katika Ulimwengu huu ili kwamba wale wasioona wapate kuona na wale wanaoona wawe vipofo." **40** Baadhi ya Maafarisayo waliokuwa pamoja naye wakasikia maneno hayo na kumwuliza, "Na sisi pia ni vipofo?" **41** Yesu akawaambia, "Kama mngelikuwa vipofo, msingelikuwa na dhambi. Hata hivyo, sasa mnasema, 'Tunaona,' dhambi yenu inakaa."

akibatiza kwanza, na akakaa huko. **41** Watu wengi wakaja kwa Yesu. Waliendelea kusema, "Yohana kweli hakufanya ishara yoyote, lakini mambo yote aliyyoyasema Yohana juu ya huyu mtu ni ya kweli." **42** Watu wengi wakamwamini Yesu hapo.

11 Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa mgonjwa. Alitokea Bethania, kijiji cha Mariamu na dada yake Martha. **2** Alikuwa ni Mariamu yule yule aliyempaka Bwana Marhamu na kumfuta miguu yake kwa nywele zake, ambaye ndugu yake Lazaro alikuwa ni mgonjwa. **3** Ndipo dada hawa walituma ujumbe kwa Yesu na kusema, "Bwana, angalia yule umpendaye anaumwa." **4** Yesu aliposikia alisema, "Ugonjwa huu si wa mauti, lakini, badala yake ni kwa ajili ya utukufu wa Mungu ili kwamba Mwana wa Mungu apate kutukuzwa katika huo Ugonjwa." **5** Yesu alimpenda Martha na dada yake na Lazaro. **6** Aliposikia kuwa Lazaro ni mgonjwa, Yesu alikaa siku mbili zaidi mahali alipokuwa. **7** Ndipo baada ya hili aliaambia wanafunzi wake, "Twendeni Uyahudi tena." **8** Wanafunzi wakamwambia, "Rabi, Wayahudi walikuwa wakijaribu kukuponda mawe, na wewe unataka kurudi huko tena?" **9** Yesu akawajibu, "Saa za mchana si kumi na mibili? Mtu anapotembea mchana hawezikujikwaa, kwa sababu anaona kwa nuru ya mchana. **10** Hata hivyo, ikiwa atatembea usiku, atajikwaa kwa sababu nuru haiko ndani yake." **11** Yesu akasema mambo haya, na baada ya mambo haya, akawaambia, "Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini ninakwenda ili kwamba nipate kumuamsha kutoka usingizini." **12** Ndipo wanafunzi wakamwambia, "Bwana, kama amelala, ataamka. **13** Wakati huu Yesu alikuwa akizungumza habari za kifo cha Lazaro, lakini wao walidhani anazungumza juu ya kulala usingizi. **14** Ndipo Yesu akazungumza nao wazi wazi, "Lazaro amekufa. **15** Nina furaha kwa ajili yenu, kwamba sikuwepo kule ili kwamba mpate kuamini. Twendeni kwake." **16** Basi Tomaso, aliyeitwa Pacha, aliaambia wanafunzi wenzake, "Nasi twendeni pia tukafe pamoja na Yesu." **17** Wakati Yesu alipokuja, alikuta kwamba Lazaro tayari amekwishakuwa kaburini siku nne. **18** Nayo Bethania ilikuwa karibu na Yerusalem kama kilomita arobaini na tano hivi. **19** Wengi kati ya Wayahudi wakaja kwa Martha na Mariamu kuwafariji kwa ajili ya ndugu yao. **20** Ndipo Martha aliposikia kuwa Yesu anakuja, alienda kikutana naye, lakini Mariamu alientelea kukaa nyumbani. **21** Ndipo Martha akamwambia Yesu, "Bwana, kama ungelikuwa hapa, kaka yangu asingelikufa." **22** Hata sasa, najua ya kuwa lolote utakaloomba kutoka kwa Mungu, atakupatia." **23** Yesu akamwambia, kaka yako atafufuka tena." **24** Martha akamwambia, najua kwamba atafufuka katika ufufuo siku ya mwisho." **25** Yesu akamwambia, "Mimi ni ufufuo na uzima; ye ye aniaminiye, ingawa atakufa, hata hivyo atakuwa anaishi; **26** na ye ye aishiye na kuniamini mimi hatakufa. Unaamini hil?" (aiōn g165) **27** Akamwambia, "Ndiyo, Bwana naamini kwamba wewe ni Kristo, Mwana wa Mungu, ye ye ajaye katika ulimwengu." **28** Alipokwisha

kusema hili, alienda zake na kumwita dada yake Mariamu faraghani. Akasema, "Mwalimu yuko hapa na anakuita." **29** Mariamu aliposikia haya, aliiinka kwa haraka na kwenda kwa Yesu. **30** Naye Yesu alikuwa hajaja bado ndani ya kijiji, bali alikuwa bado mahali alipokutana na Martha. **31** Ndipo Wayahudi waliokuwa na Mariamu katika nyumba na wale waliokuwa wakimfariji, walipomuona akiinuka haraka na kutoka nje, walimfuuta; walidhani kuwa anaenda kaburini ili akalie huko. **32** Ndipo Mariamu, alipofika pale Yesu alipokuwa alimuona na, alianguka chini ya miguu yake na kumwambia, "Bwana, kama ungelikuwa hapa, ndugu yangu asingelikufa." **33** Yesu alipomuona analia, na Wayahudi waliokuja pamoja naye walikuwa wakilia pia, aliomboleza katika roho na kufadhaika; **34** akasema, "Mmemlaza wapi? wakamwambia, Bwana, njoo utazame." **35** Yesu akalia. **36** Ndipo Wayahudi wakasema, "Angalia aliyompenda Lazaro!" **37** Lakini wengine kati yao wakasema, "Sioy huyu, mtu aliyeyafumbua macho ya yule aliyekuwa kipofu, hakuweza kumfanya huyu mtu asife?" **38** Ndipo Yesu, hali akiomboleza nafsini mwake tena, alienda kwenye kaburi. Sasa liilikuwa pango, na jiwe limewekwa juu yake. **39** Yesu akasema, "Liondoweni jiwe." Martha, dada yake na Lazaro, ye ye aliyekufa, akamwambia Yesu, "Bwana, kwa muda huu, mwili utakuwa umeoza, kwa sababu amekwishakuwa maiti kwa siku nne." **40** Yesu akamwambia, "Mimi sikukuwaambia ya kwamba, kama ukiamini, utauna utukufu wa Mungu?" **41** Kwa hiyo wakiondoa jiwe. Yesu akainua macho yake juu na kusema, "Baba, nakushukuru kwa kuwa unanisikiliza. **42** Nilijua kwamba unanisikia mara zote, lakini ni kwa sababu ya kusanyiko ambalo limesimama kunizunguka kwamba nimesema haya, ili kwamba wapate kuamini kuwa wewe umenituma." **43** Baada ya kusema haya, alilia kwa sauti kubwa, "Lazaro, toka nje!" **44** Mfu alitoka nje amefungwa mikono na miguu kwa sanda za kuzikia, na uso wake ulifungwa na kitambaa." Yesu akawaambia, "Mfungueni mkamwache aende." **45** Ndipo Wayahudi wengi waliokuja kwa Mariamu na kuona Yesu alichofanya, walimwamini; **46** lakini baadhi yao walienda kwa Mafarisayo na kuwaambia mambo aliyyofanya Yesu. **47** Ndipo wakuu wa Makuhani na Mafarisayo wakakusanya pamoja katika baraza na kusema, "Tutafanya nini? Mtu huyu anafanya ishara nyangi." **48** Ikiwa tutamwacha hivi peke yake, wote watamwamini; Warumi watakuja na kuchukua vyote mahali petu na taifa letu." **49** Hata hivyo, mtu mmoja kati yao, Kayafa, aliyekuwa kuhanii Mkuu mwaka huo, akawaambia, "Hamjui chocchte kabisa. **50** Hamfikirii kwamba yafaa kwa ajili yenu kwamba mtu mmoja yapasa kufa kwa ajili ya watu kuliko taifa loti kuangamia." **51** Haya hakuyasema kwa sababu yake mwenyewe, badala yake, kwa kuwa alikuwa kuhanii mkuu mwaka ule, alitabiri kwamba Yesu atakufa kwa ajili ya taifa; **52** na si kwa taifa peke yake, bali Yesu apate vile vile kuwakusanya watoto wa Mungu ambaa wametawanyika sehemu mbali mbali. **53** Kwa hiyo kuanzia siku hiyo na kuendelea wakapanga namna ya

kumwua Yesu. 54 Yesu hakutembea tena wazi wazi kati ya Wayahudi, bali aliondoka hapo na kwenda nchi iliyokaribu na jangwa katika mji uitwao Efraimu. Hapo alikaa na wanafunzi. 55 Basi Pasaka ya Wayahudi ilikuwa karibu, na wengi wakapanda kwenda Yerusalemu nje ya mji kabla ya Pasaka ili wapate kujitaka wenyewe. 56 Walikuwa wakimtafuta Yesu, na kuzungumza kila mmoja walipokuwa wamesimama hekaluni, "Mnafikiri nini? Kwamba hatakuja katika sikuu?" 57 Wakati huu wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikuwa wametoa amri kwamba ikiwa mmoja atajua Yesu alipo, anapaswa kutoa taarifa ili kwamba wapate kumkamata.

12 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alienda Bethania, alipokuwapo Lazaro, yeye ambaye alimfufua kutoka katika wafu. 2 Basi wakamwandalia chakula cha jioni huko, na Martha akamtumikia, wakati huu Lazaro alikuwa mmoja wapo wa wale walioketi chakulani pamoja na Yesu. 3 Kisha Mariamu akachukua ratli ya manukato yaliyotengenezwa kwa nardo safi, yenye thamani kubwa, akampaka Yesu miguuni, na kumfuta miguu kwa nywele zake; nyumba yote ilijaa harufu ya manukato. 4 Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi wake, ambaye ndiye atakayemsaliti Yesu, akasema, 5 "Kwanini manukato haya yasingeuzwa kwa dinari mia tatu na wakapewa maskini?" 6 Naye aliyasema hayo, si kwa kuwahurumia maskini, bali kwa sababu alikuwa mwizi: yeye ndiye aliyeshika mfuko wa fedha na alikuwa anachukua baadhi ya viliyyowekwa humo kwa ajili yake mwenyewe. 7 Yesu alisema, "Mwache aweke alicho nacho kwa ajili ya siku ya maziko yangu. 8 Maskini mtakuwa nao siku zote; lakini hamtakuwa nami siku zote." 9 Basi umati mkubwa wa Wayahudi walipata kujua ya kuwa Yesu yuko huko, nao wakaja, si kwa ajili ya Yesu tu, ila wamwone na Lazaro ambaye Yesu alimfufua kutoka katika wafu. 10 Nao wakuu wa makuhani wakafanya shauri ili wamue Lazaro; 11 maana kwa ajili yake wengi katika Wayahudi walienda zao na wakamwamini Yesu. 12 Na siku ya pili yake umati mkubwa walikuwa kwenye sikuu. Waliposikia ya kuwa Yesu anakuja Yerusalemu, 13 walichukua matawi ya miti ya mitende na kutoka nje kwenda kumlaki na wakapiga kelele, "Hosana! Amebarikiwa yeche ajaye kwa jina la Bwana, Mfalme wa Israeli." 14 Yesu alimpatta mwana-punda akampanda; kama vile ilivyoandikwa, 15 "Usiogope, binti Sayuni; tazama, Mfalme wako anakuja, amepanda mwana-punda." 16 Wanafunzi wake hawakuyaelewamambo haya hapo kwanza; lakini Yesu alipottukuzuwa, ndipo walipokumbuka ya kuwa mambo haya aliandikiwa yeche na ya kwamba wametenda mambo haya kwake. 17 Basi lile kundi la watu waliokuwepo pamoja na Yesu wakati alipomwita Lazaro kutoka kaburini, wakashuhudia kwa wengine. 18 Na ilikuwa kwa sababu hii pia kwamba kundi la watu walikwenda kumlaki kwasababu walisikia ya kwamba ameifanya ishara hiyo. 19 Mafarisayo wakasemezana wao kwa wao, "Tazama, sasa hamwezi kufanya lolote; tazama, ulimwengu umekwenda kwake." 20 Sasa baadhi ya Wayunani

walikuwa mionganoni mwa wale waliokuwa wakienda kuabudu kwenye sikuu. 21 Hawa walimwendea Filipo, ambaye alitoka Bethsaida ya Galilaya, wakamwombwa wakisema, "Bwana, sisi tunatamani kumwona Yesu." 22 Filipo akaenda akamwambia Andrea; Andrea na Filipo wakaenda na kumwambia Yesu. 23 Yesu akawajibu akasema, "Saa imefika kwa ajili ya Mwana wa Adamu kutukuzuwa. 24 Amini, amini, nawaambia, chembe ya ngano isipoanguka katika nchi ikafa, hukaa hali iyo hiyo peke yake; bali ikifa, itazaa matunda mengi. 25 Yeye apendaye uhai wake ataupoteza; bali yeze auchukiaye uhai wake katika ulimemngu huu atausalimisha hata uzima wa milele. (aiōnios g166) 26 Mtu yeyote akinitumikia mimi, na anifuate; nami nilipo, ndipo na mtumishi wangu atakapokuwapo. Mtu yeyote akinitumikia, Baba atamheshimu. 27 Sasa roho yangu imefadhaika: nami nisemeje? 'Baba, unioke katika saa hii?' Lakini ni kwa kusudi hii nimeifikia saa hii. 28 Baba, ulitukuze jina lako." Kisha sauti ikaja kutoka mbinguni na kusema, "Nimelituza nami nitalitokuza tena." 29 Basi mukutano uliosimama karibu naye wakasikia, wakasema ya kwamba kumekuwa ngurumo. Wengine walisema, "Malaika amesema naye." 30 Yesu akajibu na kusema, "Sauti hii haikuja kwa ajili yangu, bali kwa ajili yenu. 31 Sasa hukumu ya ulimwengu huu ipo: Sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje. 32 Nami nikiinuliwa juu ya nchi, nitawavuta wote kwangu." 33 Aliyanena hayo akionesha ni mauti gani atakayokufa. 34 Mkuutano wakamjibu, "Sisi tumesikia katika sheria ya kwamba Kristo atadumu hata milele. Nawe wasemaje, 'Mwana Adamu lazima ainuliwe juu?' Huyu Mwana wa Mtu ni nani?" (aiōn g165) 35 Basi Yesu akawaambia, "Nuru ingalipo pamoja nanyi muda kidogo. Enendeni maadamu mnayo nuru, ili kwamba giza lisije likawawenza. Yeye aendaye gizani hajui aendako. 36 Mngali mnayo nuru, iaminini nuru hiyo ili mpate kuwa wana wa nuru." Yesu aliyasema haya na kisha akaenda zake akajificha wasimwone. 37 Ingawa Yesu alifanya ishara nydingi namna hiyo mbele yao, bado hawakumwamini 38 ili litimie neno la nabii Isaya, alilosema: "Bwana, ni nani aliyezasadiki habari zetu? Na mkono wa Bwana amefunuliwa nani?" 39 Ndio sababu wao hawakuumini, maana Isaya alisema tena, 40 "Ametwafopusha macho, na ameifanya migumu mioyo yao; wasije wakaona kwa macho yao na wakafahamu kwa mioyo yao, na wakaongoka nami nikawaponya." 41 Isaya alisema maneno hayo kwa kuwa aliuona utukufu wa Yesu na akanena habari zake. 42 Walakini, hata wakuu wengi walimwamini Yesu; lakini kwa sababu ya Mafarisayo, hawakukiri ili wasije wakatengwa na sinagogi. 43 Walipenda sifa za wanadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu. 44 Yesu akapaza sauti na kusema, "Yeye aniaminiye mimi, haniamini mimi tu bali na yeze aliyenituma mimi, 45 naye anionaye mimi anamuona yeze aliyenituma. 46 Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni ili kila mtu aniaminiye mimi asikae gizani. 47 Ikiwa mtu yeyote atayasikia maneno yangu lakini asiyashike, mimi

simhukumu; maana sikuja ili niuhukumu ulimwengu, wenu atanisaliti." 22 Wanafunzi wake wakatazamana, bali niuokoe ulimwengu. 48 Yeye anikataye mimi na wakishangaa ni kwa ajili ya nani alizungumza. 23 Kulikuwa asiheyakubali maneno yangu, anaye amhukumuye: neno hilo nillolinena ndilo litakalomhukumu siku ya mwisho. 49 Maana mimi sikunena kwa nafsi yangu tu. Bali ni Baba aliyenipeleka, yeye mwenyewe ameniagiza nitakayonena na nitakayosema. 50 Nami najua ya kuwa agizo lake ni uzima wa milele; basi hayo ninenayo mimi - kama Baba alivyoniambia, ndivy ninenavyo kwoo." (aiōnios g166)

13 Sasa kabla ya sikuu ya pasaka, kwa sababu Yesu alifahamu kuwa saa yake imefika ambayo atatoka katika dunia hii kwenda kwa baba, akiwa amewapenda watu wake ambao walikuwa duniani, aliwapenda upeo. 2 Na ibilisi alikuwa amewekwa tayari katika moyo wa Yuda Isikariote, mwana wa simoni, kumsaliti Yesu. 3 Yesu alifahamu kuwa baba ameweka vitu vyote katika mikono yake na kwamba ametoka kwa Mungu na alikuwa anakwenda tena kwa Mungu. 4 Aliamka chakulani na akatandika chini vazi lake la nje. Kisha alichukua taulo na akajifunga mwenyewe. 5 Kisha akatia maji katika bakuli na akaanza kuwaosha miguu wanafunzi wake na kuwafuta na taulo ambayo alijifunga yeye mwenyewe. 6 Akaja kwa Simoni Petro, na Petro akamwambia, "Bwana, Unataka kuniosha miguu yangu?" 7 Yesu akajibu na kumwambia, "Nifanyalo hulijui sasa, lakini utaelewa baadaye." 8 Petro akamwambia, "Hutaniosha miguu yangu kamwe." Yesu akamjibu, "Ikiwa sitakuosha, hutakuwa na sehemu pamoa nami." (aiōn g165) 9 Simoni Petro akamwambia, "Bwana, usinioshe miguu yangu tuu, bali pia na mikono na kichwa changu." 10 Yesu akamwambia, "Yeyote ambaye amekwisha kuoga haitaji kuoga isipokuwa miguu yake, na amekuwa safi mwili wake wote; ninyi mmekuwa safi, lakini si nyote." 11 Kwa kuwa Yesu alijua yule atakaye msalit; hii ndiyo sababu alisema, si nyote mmekuwa safi." 12 Wakati Yesu alipokuwa amewaosha miguu yao na akiisha chukua vazi lake na kukaa tena, aliiwambia, "Je Mnaelewa kile ambacho nimewafanya? 13 Mnaniita mimi "Mwalimu" na Bwana hii mnasema kweli, maana ndiyvo nilivyo. 14 Ikiwa mimi Bwana na mwalimu, nimewaosha miguu yenu, ninyi pia imewapasa kuwaosha wenzenu miguu. 15 Kwa kuwa nimewapa mfano ili kwamba ninyi pia mfanye kama mimi nilivyo fanya kwenu. 16 Amini, Amini, nawambia, mtumwa si mkuu kuliko bwana wake; wala yule ambaye ametumwa ni mkuu kuliko yule aliye mtuma. 17 Ikiwa unafahamu mambo haya, umebarikiwa ukiyatenda. 18 Sisemi kuhusu ninyi nyote, kwa kuwa nawajua wale ambao nimewachagua - bali nasema haya ili kwamba maandiko yawefe kutimilizwa: "Yeye alaye mkate wangu ameniinulua kisigino chake." 19 Ninawambia hili sasa kabla halijatokea ili kwamba litakapotokea, muweze kuamini kuwa mimi NDIYE. 20 "Amini, amini, nawambia, anipokeaye mimi humpokea ambaye nina mtuma, na yule anipokeaye mimi humpokea yule aliye nituma mimi." 21 Wakati Yesu aliposema haya, alisumbuka rohoni, alishuhudia na kusema, "Amini, amini, nawambia kwamba mmoja

katika meza, mmoja wa wanafunzi wake ameegama kifiani mwa Yesu yule ambaye Yesu alimpenda. 24 Simoni Petro alimuuiliza mwanafunzi huyu na kusema, "Twambie ni yupi ambaye kwake anzangumza." 25 Mwanafunzi yule aliye egama kifiani mwa Yesu na akamwambia, "Bwana, ni nani?" 26 Kisha Yesu alijibu, "Ni kwake yule nitakaye chovya kipande cha mkate na kumpatia." Hivyo alipo kuwa amechovya mkate, alimpatia Yuda mwana wa Simon Iskariote. 27 Na baada ya mkate, Shetani alimuingia. Kisha Yesu akamwambia, "Kile ambacho unataka kufikanya ukifanye haraka." 28 Sasa hakuna mtu katika meza alijua sababu ya Yesu kusema jambo hili kwake. 29 Baadhi yao walidhani kwamba, kwa sababu Yuda alishika mfuko wa fedha, Yesu alimwambia, "Nunua vitu tunavyohitaji kwa ajili ya sikuu," au kwamba anapaswa kutoa kitu kwa masikini. 30 Baada ya Yuda kupokea mkate, alitoka nje harak; na ilikuwa usiku. 31 Wakati Yuda alipokuwa ameonodoka, Yesu alisema, "Sasa mwana wa Adam ametukuzwa, na Mungu ametukuzwa katika yeye. 32 Mungu atamtukuza katika yeze mwenyewe, na atamtukuza haraka. 33 Watoto wadogo, niko pamoja nanyi kitambo kidogo. Mtanitafuta, na kama nilivywambia Wayahudi, 'Niendako, hamuwezi kuja.' sasa nawambia ninyi, pia. 34 Ninawapa amri mpya, kwamba mpandane; kama mimi nilivyo wapenda ninyi, vivyo hivyo nanyi pia imewapasa kuperdana ninyi kwa ninyi. 35 Kwa ajili ya hili watu watatambua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu, ikiwa mna upendo kwa kila mmoja na mwininge." 36 Simoni Petro alimwambia, "Bwana, unakwenda wapi?" Yesu akajibu, "Mahali ninapokwenda kwa sasa hutawenza kunifuata, lakini utanifuata baadaye." 37 Petro akamwambia, "Bwana, kwa nini nisikufuate hata sasa? Mimi nitayatoa maisha yangu kwa ajili yako." 38 Yesu akajibu, "Je utayatoa maisha yako kwa ajili yangu? Amini amini nakwambia, jogoo hatawika kabla hujanikana mara tatu."

14 "Usiruhusu moyo wako kuwa katika mahangaiko. Unamwamini Mungu niamini pia na mimi. 2 Katika nyumba ya Baba yangu kuna makazi mengi ya kukaa; kama isingekuwa hivyo, ningekuwa nimekuambia, kwa vile ninakwenda kukuandalia mahali kwa ajili yako. 3 Kama nikienda na kuwaandalia mahali, nitakuja tena kuwakaribisha kwangu, ili mahali nilipo pia nanyi muwepo. 4 Mnajua njia mahali ninakoenda." 5 Tomaso alimwambia Yesu, "Bwana, hattujui mahali unakoenda; Je! Tunawezaje kuijua njia? 6 Yesu alimwambia, "Mimi ndiye njia, kweli, na uzima; hakuna aezeyate kuja kwa Baba isipokuwa kuititia kwangu. 7 Kama mngeli njua mimi, mngalikuwa mnajua na Baba yangu pia; kuanzia sasa na kuendelea mnajua na mmeshamuona yeze." 8 Philipo alimwambia Yesu, "Bwana, tuonyeshe Baba, na hivyo itakuwa imetutosha." 9 Yesu akamwambia, "Sijakuwa pamoa nanyi kwa muda mrefu, na bado hunijui mimi, Philipo? Yeyote aliyenionia

mimi amemwona Baba; Jinsi gani unasema, 'Tuonyeshe ambalo halizai tunda, na husafisha kila tawi ambalo Baba?' **10** Hamuamini kuwa mimi ni ndani ya Baba, na huzaa tunda huliondoa ili kwamba liweze kuzaa zaidi. Baba yu ndani yangu? Maneno ninayoyasema kwenu sisemi kwa kusudi langu mwenyewe; badala yake, ni Baba anayeishi ndani yangu anayetenda kazi yake. **11** Niamini mimi, kwamba niko ndani ya Baba, na Baba yuko ndani yangu; kadhalika niamini mimi kwa sababu ya kazi zangu hasa. **12** Amini, amini, nawaambia, yeye aniaminiye, mimi kazi zile nizifanyazo, atazifanya kazi hizi pia; na atafanya hata kazi kubwa kwasababu ninakwenda kwa Baba. **13** Chochote mkiomba katika jina langu, nitafanya ili kwamba Baba aweze kutukuzwa katika Mwana. **14** Kama mkiomba kitu chochote katika jina langu, hilo nitafanya. **15** Kama mkinipenda, mtazishika amri zangu. **16** Na nitawombwa Baba, Nayé atawapa Msaidizi mwininge ili kwamba aweze kuwa pamoja nanyi milele, (*aïn g165*) **17** Roho wa kweli. Ulimwengu hauwezi kumpokea yeye kwa sababu haumuoni, au kumjwa yeye. hata hivyo ninyi, mnajua yeye, kwani anakaa pamoja nayi na atakuwa ndani yenu. **18** Sitawaacha peke yenu; Nitarudi kwenu. **19** Kwa muda kitambo, ulimwengu hautaniona tena, lakini ninyi mwaniiona. Kwa sababu ninaishi, nanyi mtaishi pia. **20** Katika siku hiyo mtajua kwamba mimi niko ndani ya Baba, na kwamba ninyi mko ndani yangu, na kwamba mimi niko ndani yenu. **21** Yeyote azishikaye amri zangu na kuzitenda, ndiye mmoja ambaye anipenda mimi; na ambaye anipenda mimi atapendwa na Baba yangu, na Nitampenda na nitajionyesha mimi mwenyewe "Bwana, Je! Ni nini kinatokea kwamba utajionyesha mwenyewe kwetu na siyo kwa ulimwengu?" **22** Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, akamwambia, "Kama yeyote danipendaye, atalishika neno langu. Baba yangu atampenda, na tutakuja kwake na tutafanya makao yetu pamoja naye. **24** Yeyote ambaye hanipendi mimi, hashiki maneno yangu. Neno ambalo mnasikia siyo langu bali la Baba ambaye alinituma. **25** ulimwengu utawachukia, mjuwe kwamba ulinichukia mimi Nimeyasema mambo haya kwenu, wakati bado ninaishi Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa duniya hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, **31** lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile aliyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

15 Mimi ni mzabibu wa huu kweli, na baba yangu ni mkulima wa mzabibu. **2** Kila tawi ndani yangu **3** Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe ambao nimekwisha waambia. **4** Mkae ndani yangu, na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, kadhalika nayi, msipo yangu; kaa ndani yangu. **5** Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi. Adumuye ndani yangu na mimi ndani yake, mtu huyu kufanya jambo lolote. **6** Ikiwa mtu yeyote hatasalia ndani yangu, atatupwa kama tawi na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa katika moto, na kuteketeta. **7** Ikiwa mtadumu ndani yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa. **8** Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa matunda mengi na kwamba ni wanafunzi wangu. **9** Kama baba yangu alivyopenda mimi, mimi pia nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu. **10** Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo langu kama niliyo shika amri za baba yangu na kudumu katika pendo lake. **11** Kwenu. **19** Nimesema mambo haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu. **12** Hii ndiyo amri yangu, kwamba mpandane ninyi kwa ninyi kama niliyo wapenda ninyi. **13** Hakuna mtu aliye na upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha yake kwa ajiliya rafiki zake. **14** Ninyi ni rafiki zangu ikiwa mtafanya yale niwaagizayo. **15** Siwaiti watumwa, kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake. Nimewaita kwake." **22** Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, ninyi marafiki, kwa sababu nimewajulisheni mambo yote ambayo nimesikia kutoka kwa Baba. **16** Hamkunichagua mtaishi pia. **26** Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambayo Baba atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote na atawafanya mkumbuke yote ambayo nilyasema kwenu. **27** Amani nawapa amani yangu ninyi. **28** Mlisikia vile wake.' Ikiwa walintesha mimi, watawateseni ninyi pia; nilyiyowaambia, 'Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.' Kama walishika neno langu, wangelishika la kwenu Kama mngekuwa wa mionganoni mwenu. **29** Sasa nimekwisha kuwaambia kabla hajatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze kuamini. **30** Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa duniya hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, **31** lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile aliyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

15 Mimi ni mzabibu wa huu kweli, na baba yangu ni mkulima wa mzabibu. **2** Kila tawi ndani yangu **3** Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe ambao nimekwisha waambia. **4** Mkae ndani yangu, na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, kadhalika nayi, msipo yangu; kaa ndani yangu. **5** Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi. Adumuye ndani yangu na mimi ndani yake, mtu huyu kufanya jambo lolote. **6** Ikiwa mtu yeyote hatasalia ndani yangu, atatupwa kama tawi na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa katika moto, na kuteketeta. **7** Ikiwa mtadumu ndani yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa. **8** Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa matunda mengi na kwamba ni wanafunzi wangu. **9** Kama baba yangu alivyopenda mimi, mimi pia nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu. **10** Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo langu kama niliyo shika amri za baba yangu na kudumu katika pendo lake. **11** Kwenu. **19** Nimesema mambo haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu. **12** Hii ndiyo amri yangu, kwamba mpandane ninyi kwa ninyi kama niliyo wapenda ninyi. **13** Hakuna mtu aliye na upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha yake kwa ajiliya rafiki zake. **14** Ninyi ni rafiki zangu ikiwa mtafanya yale niwaagizayo. **15** Siwaiti watumwa, kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake. Nimewaita kwake." **22** Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, ninyi marafiki, kwa sababu nimewajulisheni mambo yote ambayo nimesikia kutoka kwa Baba. **16** Hamkunichagua mtaishi pia. **26** Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambayo Baba atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote na atawafanya mkumbuke yote ambayo nilyasema kwenu. **27** Amani nawapa amani yangu ninyi. **28** Mlisikia vile wake.' Ikiwa walintesha mimi, watawateseni ninyi pia; nilyiyowaambia, 'Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.' Kama walishika neno langu, wangelishika la kwenu Kama mngekuwa wa mionganoni mwenu. **29** Sasa nimekwisha kuwaambia kabla hajatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze kuamini. **30** Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa duniya hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, **31** lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile aliyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

15 Mimi ni mzabibu wa huu kweli, na baba yangu ni mkulima wa mzabibu. **2** Kila tawi ndani yangu **3** Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe ambao nimekwisha waambia. **4** Mkae ndani yangu, na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, kadhalika nayi, msipo yangu; kaa ndani yangu. **5** Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi. Adumuye ndani yangu na mimi ndani yake, mtu huyu kufanya jambo lolote. **6** Ikiwa mtu yeyote hatasalia ndani yangu, atatupwa kama tawi na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa katika moto, na kuteketeta. **7** Ikiwa mtadumu ndani yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa. **8** Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa matunda mengi na kwamba ni wanafunzi wangu. **9** Kama baba yangu alivyopenda mimi, mimi pia nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu. **10** Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo langu kama niliyo shika amri za baba yangu na kudumu katika pendo lake. **11** Kwenu. **19** Nimesema mambo haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu. **12** Hii ndiyo amri yangu, kwamba mpandane ninyi kwa ninyi kama niliyo wapenda ninyi. **13** Hakuna mtu aliye na upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha yake kwa ajiliya rafiki zake. **14** Ninyi ni rafiki zangu ikiwa mtafanya yale niwaagizayo. **15** Siwaiti watumwa, kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake. Nimewaita kwake." **22** Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, ninyi marafiki, kwa sababu nimewajulisheni mambo yote ambayo nimesikia kutoka kwa Baba. **16** Hamkunichagua mtaishi pia. **26** Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambayo Baba atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote na atawafanya mkumbuke yote ambayo nilyasema kwenu. **27** Amani nawapa amani yangu ninyi. **28** Mlisikia vile wake.' Ikiwa walintesha mimi, watawateseni ninyi pia; nilyiyowaambia, 'Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.' Kama walishika neno langu, wangelishika la kwenu Kama mngekuwa wa mionganoni mwenu. **29** Sasa nimekwisha kuwaambia kabla hajatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze kuamini. **30** Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa duniya hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, **31** lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile aliyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

15 Mimi ni mzabibu wa huu kweli, na baba yangu ni mkulima wa mzabibu. **2** Kila tawi ndani yangu **3** Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe ambao nimekwisha waambia. **4** Mkae ndani yangu, na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, kadhalika nayi, msipo yangu; kaa ndani yangu. **5** Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi. Adumuye ndani yangu na mimi ndani yake, mtu huyu kufanya jambo lolote. **6** Ikiwa mtu yeyote hatasalia ndani yangu, atatupwa kama tawi na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa katika moto, na kuteketeta. **7** Ikiwa mtadumu ndani yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa. **8** Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa matunda mengi na kwamba ni wanafunzi wangu. **9** Kama baba yangu alivyopenda mimi, mimi pia nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu. **10** Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo langu kama niliyo shika amri za baba yangu na kudumu katika pendo lake. **11** Kwenu. **19** Nimesema mambo haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu. **12** Hii ndiyo amri yangu, kwamba mpandane ninyi kwa ninyi kama niliyo wapenda ninyi. **13** Hakuna mtu aliye na upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha yake kwa ajiliya rafiki zake. **14** Ninyi ni rafiki zangu ikiwa mtafanya yale niwaagizayo. **15** Siwaiti watumwa, kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake. Nimewaita kwake." **22** Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, ninyi marafiki, kwa sababu nimewajulisheni mambo yote ambayo nimesikia kutoka kwa Baba. **16** Hamkunichagua mtaishi pia. **26** Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambayo Baba atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote na atawafanya mkumbuke yote ambayo nilyasema kwenu. **27** Amani nawapa amani yangu ninyi. **28** Mlisikia vile wake.' Ikiwa walintesha mimi, watawateseni ninyi pia; nilyiyowaambia, 'Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.' Kama walishika neno langu, wangelishika la kwenu Kama mngekuwa wa mionganoni mwenu. **29** Sasa nimekwisha kuwaambia kabla hajatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze kuamini. **30** Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa duniya hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, **31** lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile aliyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

amekuja, ambaye nitamtuma kwenu kutoka kwa Baba, huyu ndiye, Roho wa kweli, ambaye anatokea kwa Baba, atanishuhudia. 27 Ninyi pia mnanishuhudia kwa sababu mmekuwa pamoja nami tangu mwanzo.

16 Nimewaambia mambo haya ili msiweze kukwazwa.

2 Watawatoa nje ya masinagogi; hakika saa inakuja ambayo kila atakayewaua atafikiri kuwa anafanya kazi njema kwa ajili ya Mungu. 3 Watawatendea mambo haya kwa sababu hawamfahamu Baba wala hawanifahamu mimi. 4 Nimewaambia mambo haya ili kwamba wakati ukifika wa haya kutoke, mnawenza kuyakumbuka na jinsi nilivyowaambia muweze wao. Sikuwaambia kuhusu mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi. 5 Japokuwa, sasa naenda kwa yule aliyenituma; lakini hakuna kati yenu anayeniliza, "Unaenda wapi?" 6 Kwa sababu nimesema maneno haya kwenu, huzuni imejaa miyoni mwenu. 7 Hata hiyo, nawaambia ukweli: ni vyema kwenu nikiondoka; kwa maana nisipoondoka, mfariji hatakuja kwen; lakini nikienda ntamtuma kwenu. 8 Akija, huyo mfariji ataubitisha ulimwengu kuhusiana na dhambi, kuhusiana na haki na kuhusiana na hukumu. 9 Kuhusiana na dhambi, kwa sababu hawakuniamini mimi, 10 kuhusiana na haki, kwa sababu naenda kwa baba, na hamtaniona tena; 11 na kuhusiana na hukumu kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amehukumiwa. 12 Ninayo mengi ya kuwaambia, lakini hamtayaelewa sasa. 13 Lakini, yeye, Roho wa kweli, akija, atawaongoza katika kweli yote; kwa kuwa hataongea kwa ajili yake mwenyewe; lakini yoyote atakayoyasikia, atayasema mambo hayo; na atayadhihirisha kwenu mambo yatakayokuja. 14 Yeye atanitukua mimi, kwa sababu atayachukua mambo yangu na atayatangaza kwenu. 15 Vitu vyote aliyonavyo Baba ni vyangu; kwa hiyo, nimesema kwamba Roho atachukua mambo yangu na atayadhihirisha kwenu. 16 Bado muda mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi tena, mtaniona." 17 Baadhi ya wanafunzi wake wakaambizana, "Ni nini anachotuambia, 'muda mfupi, na hamtaniona tena,' na, kisha, mda mfupi mtaniona,' na, 'kwa sababu naenda kwa Baba?'" 18 Kwa hiyo wakasema, "Ni kitu gani anachosema, 'Bado mda mfupi'? Hatujui asemavyo." 19 Yesu aliona kuwa walitamani kumuuliza, naye akawaambia, "Mnajuliza wenyewe kuhusu hili, nilivyo sema, 'Bado muda mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi mtaniona?' 20 Amin, amin, nawaambia, mtaliala na kuomboleza, lakini ulimwengu utashangilia, mtakuwa na huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha. 21 Mwanamke anakuwa na huzuni wakati anapokuwa na uchungu kwa sababu wakati wa kujifungua umefika; lakini anapoifungua mtoto, hakumbuki tena maumivu kwa sababu ya furaha yake kwamba mtoto amezaliwa duniani. 22 Ninyi pia mna huzuni sasa, lakini nitawaona tena; na miyo yenu itafurahi na hakuna atakayeweza kuiondoa furaha yenu. 23 Siku hiyo hamtaniuliza maswali. Amin, Amin, nawaambia,

Mkiomba lolote kwa Baba, atawapa kwa jina langu. 24 Mpaka sasa hamjaomba lolote kwa jina langu; ombeni, nanyi mtapokea ili kwamba furaha yenu ikamilike. 25 Nimezungumza na ninyi kwa lugha isiyoleweka, lakini saa inakuja ambapo sitazungumza kwa lugha isiyoleweka lakini badala yake nitawaambia waziwazi kuhusu Baba. 26 Siku hiyo mtaomba kwa jina langu, na siwaambii kwamba nitaomba kwa Baba kwa ajili yenu; 27 Kwa kuwa Baba mwenyewe anawapenda kwa sababu mmenipenda mimi na kwa sababu mmeniamini kuwa nimetoka kwa Baba. 28 Nilitoka kwa Baba na nimekuja ulimwenguni; tena, naondoka ulimwenguni na ninaenda kwa Baba". 29 Wanafunzi wake wakamwambia, "Unaona, sasa unaongea wazi wazi na hautumii mafumbo. 30 Sasa, tunajua kwamba unajua mambo yote, na hauhitaji mtu yoyote akulize maswali. Kwa sababu hii tunaamini kuwa unatoka kwa Mungu. 31 Yesu akawajibu, "Sasa mmeamini?" 32 Tazama, saa inakuja, ndiyo na hakika imefika, ambapo mtatawayika kila mmoja na kwa wa kwao mtaniacha mwenyewe. Lakini siko peke yangu kwa sababu Baba yupo nami. 33 Nawaambia mambo haya ili kwamba ndani yangu muwe na amani. Duniani mna matatizo, lakini jipeni moyo, nimeushinda ulimwengu.

17 Yesu aliyasema mambo haya; kisha akainua macho yake kuelelea mbinguni na akasema, "Baba, saa

imewadia; mtukuze mwanao ili na mwana naye akutukuze wewe - 2 kama vile ulivyopatia mamlaka juu ya vyote vyenye mwili ili awape uzima wa milele wale wote uliopatia. (aiōnios g166) 3 Huu ndio uzima wa milele: kwamba wakujue wewe, Mungu wa kweli na wa pekee, na ye ye liyemtuma, Yesu Kristo. (aiōnios g166) 4 Nilikutukua hapa duniani, na kuikamilisha kazi uliyonipa niifanye. 5 Sasa, Baba, unitukuze mimi pamoja na wewe mwenyewe kwa utukufu ule nilikuwa nao pamoja na wewe kabla ya ulimwengu kuumbwa. 6 Nililifunua jina lako kwa watu ulionipa hapa duniani. Walikuwa watu wako; lakini ulinikabidhi mimi. nao wamelishika neno lako. 7 Sasa wanajua kuwa kila kitu ulichonipa mimi kinatoka kwako, 8 kwa maneno yale uliyonipatia mimi— Nimekwisha wapatia wao maneno hayo. Waliyapokea na kweli wakajua ya kuwa mimi nimetoka kwako, na wakaamini kuwa wewe ndiye uliyenituma. 9 Ninawaombea wao. Siuombei ulimwenguni bali wale ulionipa kwa kuwa wao ni wako. 10 Vitu vyote ambavyo ni vyangu ni vyako, na vile uliyonavyo wewe ni vyangu; nami ninatukuzwa katika hiyo. 11 Mimi simo tena ulimwenguni, bali wao wamo ulimwenguni, nami sasa naja kwako. Baba Mtakatifu, watanze kwa jina lako lile ulionipa sisi ili wao nao wawe na umoja, kama vile mimi na wewe tulivyo na umoja. 12 Nilipokuwa nao, niliwalinda kwa jina ulilonipa; Niliwalinda, na hakuna hata mmoja wao aliyepotea isipokuwa mwana wa upotevu, ili kwamba maandiko yatimie. 13 Sasa ninakuja kwako; lakini ninasema haya ulimwenguni ili kwamba furaha yangu ikamilishwe ndani yao wenyewe. 14 Nimewapa neno lako; ulimwengu imewachukia kwa sababu wao si

wa ulimwengu, kama vile mimi nisivyokuwa wa ulimwengu kundi la askari na jemedari, na watumishi wa Wayahudi, 15 Siwaombei kwamba uwatoe ulimwenguni bali uwalinde walimkamata Yesu na kumfunga. 13 Nao wakamwongoza na yule mwovu. 16 Wao si wa dunia kama vile mimi kwanza mpaka kwa Anasi, kwani yeye alikuwa mkwe nisivyokuwa wa ulimwenguni. 17 Uwaweke wakfu kwako wa Kayafa, ambaye ndiye aliyekuwa Kuhani mkuu kwa mwenyewe katika Kweli; neno lako ndiyo kweli. 18 mwaka huo. 14 Sasa Kayafa ndiye aliyekuwa amewapa Ulinituma ulimwenguni, nami nimewatuma ulimwenguni. ushauri Wayahudi ya kwamba ilimpasa mtu mmoja afe 19 Kwa ajili yao mimi mwenyewe ninajitoa kwako ili kwa ajili ya watu. 15 Simon Petro alimfuata Yesu, na vivyo kwamba na wao wajitoe kwako kwa ile kweli. 20 Si hawa hiyo mwanafunzi mwininge. Na yule mwanafunzi alikuwa tu ninaowaombea, bali na wale watakaoamini kuititia akifahamika kwa kuhani mkuu, naye akaingia pamoja neno lao 21 ili kwamba wao nao wawe na umoja, kama na Yesu katika behewa ya Kuhani mkuu; 16 lakini Petro vila wewe Baba, ulivyo ndani yangu nami ndani yako. Nawaombea ili kwamba wao pia waweze kuwa ndani yetu ili ulimwengu uweze kuamini kuwa wewe ndiye aliyekuwa akifahamika kwa kuhani mkuu, alitoka nje uliyenituma. 22 Utukufu ule ulionipa mimi - nimewapa wao, akaenda kuongea na yule mwananamke mtumishi aliyekuwa ili kwamba waweze kuwa na umoja, kama vile sisi tulivyo akilinda mlango na kumwingiza Petro ndani. 17 Basi yule umoja - 23 Mimi ndani yao, nawe ndani yangu, ili waweze kujamiihwa katika umoja; ili ulimwengu ujue kuwa hakika "Je wewe si mmoja wa wafuasi wa huyu mtu?" Naye wewe ndiye uliyenituma, na kuwapenda, kama vile wewe kijakazi aliyekuwa akilinda mlango, alimwambia Petro, Natamani kwamba wao pia waweze kuwa pamoja nami kwa maana, kulikuwa na baridi, na hiyo walikuwa wakiota mahali nilipo ili waweze kuona utukufu wangu, ule ulionipa: kwa mara kwenye masinagogi na hekaluni mahali ambapo kwa kuwa wewe ulinipenda mimi kabla ya kuumbwa kwa akiota moto ili kupata joto. Naye Petro alikuwa nao, akiota moto misingi ya ulimwengu. 25 Baba mwenye haki, ulimwengu "Nimeuambia waziwazi ulimwengu; Mimi nilifundisha mara haukukujua wewe, lakini mimi nakujua wewe; na wanajua kwamba ulinituma. 26 Nilifanya jina lako lijulikane kwa, kwa mara kwenye masinagogi na hekaluni mahali ambapo na nitifanya lijulikane ili kwamba ile pendo ambalo kwalo akiwa amesimama. 19 Kuhani mkuu alimhoji Yesu juu ya ulinipenda mimi liweze kuwa ndani yao, na mimi niweze kuwa ndani yao." siri. 21 Kwa nini mliniuliza? Waulizeni walionisikiliza juu ya kile nilichosema. Hawa watu wanajua mambo yale niliyosema. 22 Yesu alipokwisha sema hiyo, mmoja wa wakuu aliyekuwa amesimama akampiga Yesu kwa mkono wake na kisha akasema, "Je, hiyo ndiyyo inavyokupasa kumjibu kuhani mkuu?" 23 Naye Yesu akamjibu, "Kama nimesema jambo lolote baya basi uwe shahidi kwa ajili ya uovo, na kama nimemjibu vyema kwa nini kunipiga? 24 Ndipo Anasi alipompelea Yesu kwa Kayafa kuhani mkuu akiwa amefungwa. 25 Sasa Simoni Petro alikuwa amesimama akijipasha joto mwenyewe. Halafu wale watu wakamwambia. "Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wake?" Akakana akisema "Mimi siye." 26 Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu, ambaye alikuwa ndugu wa yule mwanaume ambaye Petro alimkata sikio, alisema, "Je si wewe niliyekuona naye kule bustanini?" 27 Petro akakana tena, na mara Jogoo akawika. 28 Kisha wakamchukua Yesu toka kwa Kayafa mpaka kwenye Praitorio. Ilikwa asubuhi na mapema. Wao wenye hawakuiingia ile Praitorio ili wasije wakanajisika na kuila pasaka. 29 Kwa hiyo Pilato akawaendea akisema. "Ni shitaka gani linalomhusu huyu mtu?" 30 Wakamjibu na kumwambia, "Kama huyu mtu asingekuwa mtenda maovu, tusingemleta kwako." 31 Pilato akaambia, "Mchukueni ninyi wenye, mkanhukumu kulingana na sheria yenu." Nao Wayahudi wakamwambia, "Sheria haituruhusu sisi kumwua mtu yeyote." 32 Walisema haya ili neno la Yesu litimiliike, neno ambalo alikuwa amekwisha sema juu ya aina ya kifo chake. 33 Basi Pilato akaingia tena Praitorio akumwitwa Yesu; akamwambia, "Je, wewe ni mfalme wa

18 Baada ya Yesu kusema maneno haya, aliondoka na wanafunzi wake kuelekea bonde la Kidron, ambako kulikuwa na bustani, ambako yeye na wanafunzi wake wakaingia ndani yake. 2 Sasa yule Yuda, aliyetaka kumsaliti, naye alilijua eneo hilo, kwani Yesu alikuwa akienda hili eneo mara kadhaa akiwa na wanafunzi wake. 3 Naye Yuda, baada ya kuwa amepata kundi la maaskari na maofisa toka kwa wakuu wa makuhani, wakaja wakiwa na taa, kurunzi na silaha. 4 Naye Yesu, hali akijua kila kitu kilichokuwa kikifanyika dhidi yake, alijitokeza mbele na akawauliza, "Ni nani mnayemtafuta?" 5 Nao wakamjibu, "Yesu Mnazareth." Yesu akawaambia, "Mimi ndiye" Naye Yuda aliyeamsaliti, alikuwa amesimama pamoa na wale askari. 6 Kwa hiyo alipowambiwa, "Mimi ndiye" walirudi kinyume na kuanguka chini. 7 Halafu akawauliza tena, "Ni nani mnayemtafuta? Nao wakamjibu tena "Yesu mnazareth." 8 Yesu akawajibu, "Nimekwisha kuwaambia kuwa Mimi ndiye; kwa hiyo kama mnayemtafuta mimi, waacheni hawa wengine waende." 9 Haya yalikuwa hiyo ili ile neno litimiliike; pale aliposema; "Katika wale ulionipa, sikumpoteza hata mmoja." 10 Ndipo Simon Petro, aliyekuwa na upanga, akaufuta na kumkata sikio la kulia mtumishi wa Kuhani mkuu. Na jina lake mtumishi yule lilikuwa Malko. 11 Yesu akamwambia Petro, "Rudisha upanga wako kwenye ala yake. Kwa nini nisikinywee kikombe kile alichonipa Baba?" 12 Basi lile

Wayahudi?" 34 Yesu akamjibu, "Je, wewe waniuliza swali hili kwa Sababu wataka kujua au kwa sababu wengine wamekutuma ili uniulize mimi?" 35 Naye Pilato akamjibu, "Mimi si Myahudi, au sivyo?" Taifa lako na kuhani mkuu ndio waliokuleta kwangu; wewe umefanya nini? 36 Yesu akajibu; "Ufalme wangu si wa ulimwengu huu, kama ufalme wangu ungekuwa na sehemu katika ulimwengu huu watumwa wangu wangenipigania ili nisitolewe kwa wayahudi. Kwa kweli ufalme wangu hautoki hapa" Basi 37 Pilato akamwambia, "Je, wewe basi u mfalme?" Yesu akajibu, "wewe ndivyo unanvyosema kuwa mimi ni mfalme, Kwa sababu hii mimi nilizaliwa na kwa sababu hii mimi nimekuja ulimwenguni ili niwe shahidi wa ile kweli. Yeyote aliye wa hiyo kweli huisikiliza sauti yangu. 38 Pilato akamwambia, "Kweli ni nini?" Naye alipokwisha sema haya akaenda kwa Wayahudi na kuwaambia "Siona katika lolote mtu huyu. 39 Ninyi mna utamaduni unaonifanya nimfunfungulie mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Je mnataka nimfungulie mfalme wa Wayahudi." 40 Kisha walipiga kelele wakisema, siyo huyu, tufungulie Baraba." Naye Baraba alikuwa mnyang'anyi.

19 Basi Pilato alimchukua Yesu na kumchapa. 2

Wale maaskari wakasokota miiba na kutengeneza taji. Wakaiweka juu ya kichwa cha Yesu na kumvalisha vazi la rangi ya zambarau. 3 Wakamjia na kusema, "Wewe mfalme wa Wayahudi! na kisha kumpiga kwa mikono yao. 4 Kisha Pilato alitoka nje na kuwaambia watu, "Tazama nawaleeteeni huyu mtu kwenu ili mjue kwamba mimi sikuona hatia yoyote ndani yake." 5 Kwa hiyo Yesu akatoka nje; alikuwa ameveaa taji ya miiba na vazi la zambarau. Ndipo Pilato akawaambia, "Tazameni mtu huyu hapa!" 6 Kwa hiyo wakati kuhani mkuu na wakuu walipomwona Yesu, wakapiga kelele wakisema, "Msulubishe, msulubishe." Pilato akawaambia, "Mchukueni ninyi wenyewe mkamsulubishe, kwa kuwa mimi sioni hatia ndani yake." 7 Wayahudi wakamjibu Pilato, "Sisi tunayo sheria, na kwa sheria hiyo inampasa kufa kwa sababu yeeye ajifanya kuwa mwana wa Mungu." 8 Pilato aliposikia maneno haya alizidi kuogopa, 9 akaingia Praitorio tena na kumwambia Yesu, "Wewe unatoka wapi? Hata hivyo, Yesu hakumjibu. 10 Kisha Pilato akamwambia, "Je, wewe huongei na mimi? Je, wewe hujui kuwa mimi nina mamlaka ya kukufungua na mamlakaya kukusulubisha?" 11 Yesu akamjibu, "Usingekuwa na nguvu dhidi yangu kama usingepewa toka juu. Kwa hiyo, mtu aliyenitoa kwako ana dhambi kubwa." 12 Kutohana na jibu hili, Pilato akataka kumwacha huru, lakin Wayahudi wakapiga kelele wakisema, "Kama utamwacha huru basi wewe si rafiki wa Kaisari: Kila ajifanya kuwa mfalme hunena kinyume cah kaisari." 13 Pilato alipoyasikia maneno haya, akamleta Yesu nje kisha akakaa kwenye kit cha hukumu mahali pale panapojuilkana kama sakafu, lakin kwa Kiebrania, Gabatha. 14 Siku ya maandalizi ya pasaka ilipofika, panapo muda wa saa ya sita. Pilato akawaambia Wayahudi, "Tazameni mfalme wenu huyu hapa!" 15

Wakapiga kelele, "Mwondoshe, mwondoshe, msulubishe!" Pilato akawaambia, "Je, nimsulubishe mfalme wenu?" Naye Kuhani mkuu akajibu, "Sisi hatuna mfalme isipokuwa Kaisari." 16 Ndipo Pilato alipomtoa Yesu kwao ili asulibwe. 17 Nao wakamchukua Yesu, naye akatoka, hali ameubeba msalaba wake mwenyewe mpaka kwenye eneo liitwalo fuvu la kichwa, kwa Kihebrania huitwa Golgotha. 18 Ndipo walipomsulubishe Yesu, pamoja naye wanaume wawili, mmoja upende huu na mwingine upande huu, na Yesu katikati yao. 19 Kisha Pilato akaandika alama na kuiweka juu ya msalaba. Hapo paliandikwa: YESU MNAZARETH, MFALME WA WAYAHUDI. 20 Wengi wa Wayahudi walisioma alama hiyo kwani mahali pale aliposulubishe Yesu palikuwa karibu na mji. Alama hiyo iliadikwa kwa Kiebrania, kwa Kirumi na kwa Kiyunani. 21 Kisha wakuu wa makuhani wa Wayahudi wakamwambia Pilato, "Usiandike, 'Mfalme wa Wayahudi; bali ye ye alisema mimi ni mfalme wa Wayahudi.' 22 Naye Pilato akawajibu, "Niliyoandika nimeandika." 23 Baada ya askari kumsulubishe Yesu, walichukua mavazi yake na kuyagawa katika mafungu manne, kila askari fungu moja, vivyo hivyo na kanzo, Sasa ile kanzu haikuwa imeshonwa bali ilikuwa imefumwa yote tokea juu. 24 Kisha wakasemezana wao kwa wao, "Tusiipasue, bali tupigeni kura ili kuona itakuwa ya nani." Hili lilitokea ili lile andiko litimizwe, lile lisemalo waligawanya nguo zangu, na vazi langu wakalipigia kura." 25 Askari walifanya mambo haya. Mama yake Yesu, dada wa mama yake, Mariamu mke wa Kleopa na Mariamu Magdalena - wanawake hawa walikuwa wamesimama karibu na msalaba wa Yesu. 26 Yesu alipomwona mama yake pamoja na yule mwanafunzi aliyempenda wakisimama karibu, akamwambia mama yake, "Mwanamke, tazama, ona mwanao huyu hapa!" 27 Kisha akamwambia yule mwani funzi, "Tazama, huyu hapa mama yako. "Tokea saa hiyo yule mwanafunzi akamchukua kwenda nyumbani kwake. 28 Baada ya hilo, Hali Yesu akijua kuwa yote yamekwisha kumalizika ili kutimiza maandiko, akasema, "Naona kiu." 29 Chombo kilichokuwa kimejaa Siki kilikuwa kimewekwa pale, kwa hiyo wakaweka sifongo ilyojaa siki juu ya ufito wa hisopo, wakamwekea mdomoni mwake. 30 Naye Yesu alipojonja hiyo, akasema, "Imekwisha." Kisha akainamisha kichwa chake, akaikabidhi roho yake. 31 Kwa vile ilikuwa ni wakati wa maandalio, na kwa sababu miili haikutakiwa kubaki juu ya msalaba wakati wa Sabato (kwa kuwa Sabato ilikuwa siku ya muhimu), wayahudi walimwomba Pilato kuwa miguu yao wale wlio kuwa wamesulubishe ivunjwe, na kwamba miili yao ishushwe. 32 Ndipo askari walipokuja na kuvunja miguu ya mtu wa kwanza na wa pili aliye kuwa amesulubishe pamoja na Yesu. 33 Walipomfika Yesu, walimkuta tayari alikuwa amekwisha kufa, kwa hiyo hawakuvunja miguu yake. 34 Hata hivyo, mmoja wa askari alimchoma Yesu ubavuni kwa mkuki, na mara yakatoka maji na damu. 35 Naye aliyeona hili ametoa ushuhuda, na ushuhuda wake ni wa kweli.

Yeye anajua kuwa alichokisema ni cha kweli ili nanyi pia nitamchukua." **16** Yesu akamwambia, "Mariamu." Naye muamini. **36** Mambo haya yalikuwa ili lile neno liliollenewa akageuka mwenyewe na kumwambia kwa Kiaramu, lipate kutimia, "Hakuna hata wake mmoja utakaovunjwa." "Raboni," yaani hii ni kusema, "Mwalimu." **17** Yesu **37** Tena andiko lingine husema, "Watamtazama yeye akamwambia, "Usiniguse, kwani bado sijapaa kwenda waliyemchoma" **38** Baada ya mambo haya Yusufu wa kwa baba; bali uende kwa ndugu zangu ukawaambie Arimathaya, kwa vile alikuwa mwanafunzi wa Yesu, lakini kuwa nitapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye pia ni kwa siri kwa kuwaogopa Wayahudi, alimwombwa Pilato Baba yenu, Mungu wangu na Mungu wenu." **18** Mariamu kwamba auchukue mwili wa Yesu. Naye Pilato akampa Magdalena akaja kuwaambia wanafunzi, "Nimemwona ruhusa. Kwa hiyo Yusufu akaja kuuondoa mwili wa Bwana," na kwamba amemwambia mambo haya. **19** Na Yesu. **39** Naye Nicodemo ambaye hapo awali alimfuata ilipokuwa jioni, siku hiyo, siku ya kwanza ya juma, na Yesu usiku naye akaja. Yeye aliletta mchanganyiko wa milango ikiwa imefungwa mahali wanafunzi walipokuwapo manemane na udi, yapata uzito wa ratili mia moja. **40** Kwa kwa kuwahofia Wayahudi, Yesu alikuja na kusimama hiyo wakauchukua mwili wa Yesu wakaufanga kwenye katikati yao na kuwaambia, "Amani iwe kwenu." **20** sanda ya kitani na pamoja na yale manukato, kama Alipokwisha sema haya akawaonesha mikono yake ilivyokuwa desturi ya wayahudi wakati wa kuzika. **41** na ubavu wake. Nao wanafunzi walipomwona Bwana Mahali ambapo Yesu alisulibwa kulikuwa na bustani; walifurahi. **21** Kisha Yesu akawaambia tena, "Amani ndani ya ile bustani kulikuwa na kaburi jipya ambalo iwe nanyi. Kama vile Baba alivyonitura mimi, vivyo hakuna mtu alikuwa amawahi kuzikwa humo. **42** Basi, hivyo nami nawatuma ninyi." **22** Yesu alipokwisha sema kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio kwa Wayahudi, na kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio kwa Wayahudi, na kwa vile lile kaburi ilikuwa karibu, basi wakamlaza Yesu ndani yake.

20 Mapema siku ya kwanza ya juma, kungali bado giza, Mariamu Magdalena alikuja kaburini; akaliona lile jiwe limeondolewa kaburini. **2** Kwa hiyo akakimbia mbio kwenda kwa Simon Petro na kwa yule mwanafunzi mwininge ambaye Yesu alimpenda, kisha akawaambia, "wamemchukua Bwana kaburini, nasi hatujui kule walikomlaza." **3** Kisha Petro na yule mwanafunzi mwininge wakatoka, kuelekeea kaburini. **4** Wote walipiga mbio kwa pamoja; yule mwanafunzi mwininge alikimbia kwa kasi zaidi ya Petro nakufika kaburini wa kwanza. **5** Akasimama na kisha kuangalia kaburini; akaiona ile sanda ya kitani imelala, lakini hakuingia ndani. **6** Kisha Simon Petro naye akafika akaingia ndani ya Kaburi. Akaiona ile sanda ya kitani imelala pale **7** na ile lesi iliyokuwa kichwani pake haikuwa imelala pamoja na zile sanda za kitani bali ilikuwa imelala pemberi peke yake. **8** Ndipo yule mwanafunzi mwininge naye alipoingia ndani ya kaburi; akaona na kuamini. **9** Kwa kuwa hadi wakati huo walikuwa bado hawajayajua maandiko kwamba ilimlazimu Yesu afufuke tena katika wafu. **10** Kisha wanafunzi wakaenda tena nyumbani kwao. **11** Hata hivyo, Mariamu alikuwa amesimama kaburini akilia, aliyokuwa akiendelea kulia alisimama kisha akatazama kaburini. **12** Akaona malaika wawili wenyewe sura nyeupe wamekaa mmoja kichwani na mwininge miguuni mahali ambapo Yesu alikuwa amelala. **13** Nao wakamwambia, "Mwanamke, kwa nini unalia?" Naye akaawaambia, "Ni kwa sababu wamemchukua Bwana wangu, nami sijui kwamba Yesu ndiye Kristo, mwana wa Mungu, na kwamba muaminipo muwe na uzima katika jina lake.

21 Baada ya mambo hayo Yesu alijidhihirisha tena kwa wanafunzi katika Bahari ya Tiberia; hivi ndivyo aliyojidhihirisha mwenyewe: **2** Simon Petro alikuwa pamoja na Thomaso aitwaye Didimas, Nathanaeli wa kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo na wanafunzi wengine hiki; **3** bali hizi zimeandikwa ili kwamba muweze kuamini kwamba Yesu ndiye Kristo, mwana wa Mungu, na kwamba naenda kuvua samaki." Nao wakamwambia, "Sisi, pia tutaenda nawe." Wakaenda wakaingia kwenye mashua, lakinii usiku huo wote hawakupata chochote. **4** Na asubuhi kulipokucha, Yesu alisimama ufukweni, nao wanafunzi hawakutambua kuwa alikuwa Yesu. **5** Kisha akidhani kuwa ni mtunza bustani akamwambia, "Bwana, Yesu akawaambia, "Vijana, mna chochote cha kula?" Nao kama ni wewe ulyemchukua, niambie ulikomweka, nami wakamjibu, "Hapana." **6** Akawambia, "Shusheni wawu

upande wa kuume wa mashua, nanyi mtapata kiasi." Kwa aliye andika mambo haya, na tunajua ya kuwa ushuhuda hiyo wakashusha wavu nao hawakuweza kulivuta tena kwa wake ni kweli. **25** Kuna mambo mengine mengi ambayo sababu ya wingi wa cha samaki. **7** Basi yule mwanafunzi Yesu aliyafanya. Kama kila moja lingeandikwa, nadhani ambaye Yesu alimpenda akamwambia Petro, "Ni Bwana." kwamba ulimwengu wenyewe usingetosha kuviweka Naye Simon Petro aliposikia kuwa ni Bwana, akajifunga vitabu ambavyo vingeandikwa.

vazi lake (maana hakuwa amelivaa vizuri), kisha akajitupa baharini. **8** Wale wanafunzi wengine wakaja kwenye mashua (kwani hawakuwa mbali na pwani, yapata mita mia moja kutoka ufukweni), nao walikuwa wakivuta zile nyavu zilizokuwa zimejaa samaki. **9** Walipofika ufukweni, waliona moto wa mkaa pale na juu yake kulikuwa na samaki pamoja na mkate. **10** Yesu akawambia, "Leteni baadhi ya samaki mliovua sasa hivi." **11** Basi Simon Petro akapanda na kuukokota ule wavu uliokuwa umejaa samaki wakubwa, kiasi cha samaki 153; japo walikuwa wengi, ule wavu haukuchanika. **12** Yesu akawaambia, "Njoni mpate kifungua kinywa." Hakuna hata mimoja wa wanfunzi aliyethubutu kumwuliza, "Wewe ni nani?" Walijua kuwa alikuwa ni Bwana. **13** Yesu akaja, akachukua ule mkate, kisha akawapa, akafanya vivyo hivyo na kwa wale samaki. **14** Hii ilikuwa mara ya tatu kwa Yesu kujidhirisha kwa wanafunzi wake baada ya kufufuka toka wafu. **15** Baada ya kuwa wamefungua kinywa, Yesu akamwambia Simon Petro, "Simon mwana wa Yohana je, wanipenda mimi kuliko hawa?" Petro akajibu, "Ndiyo, Bwana; "Wewe wajua kuwa mimi nakupenda." Yesu akamwambia, "Lisha wanakondoo wangu." **16** Akamwambia mara ya pili, "Simon mwana wa Yona, je, wanipenda?" Petro akamwambia, "Ndiyo, Bwana; wewe wajua kuwa nakupenda. "Yesu akamwambia, "Chunga kondoo wangu." **17** Akamwambia tena mara ya tatu, "Simon, mwana wa Yohana, Je wanipenda?" Naye Petro alihuzunika kwa vile alivyomwambia mara ya tatu, "Je Wewe wanipenda?" Naye akamwambia, "Bwana, unajua yote; unajua kuwa nakupenda." Yesu akamwambia, Lisha kondoo wangu. **18** Amini, amini, nakuambia, ulipokuwa kijana ulizoea kuvaa nguo mwenyewe na kwenda kokote ulikotaka; lakini utakapokuwa mzee, utanyosha mikono yako, na mwingine atakuvalisha nguo na kukupeleka usikotaka kwenda." **19** Yesu alisema haya ili kuonesha ni aina gani ya kifo ambacho Petro angemtukiza Mungu. Baada ya kuwa amesema haya, akamwambia Petro, "Nifuate." **20** Petro aligeuka na kumwona yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda akawafuata-Huyu ndiye aliyekuwa amajiegemeza kwenye kifua cha Yesu wakati wa chakula cha jioni na kumwuliza, "Bwana, ni nani atakayekusaliti?" **21** Petro alimwona na kisha akamwuliza Yesu, "Bwana, Huyu mtu atafanya nini?" **22** Yesu akamjibu, "Kama nataka abaki mpaka nitakapokuja, hilo linakuhusu nini?" Nifuate." **23** Kwa hiyo habari hii ikaenea mionganoni mwa wale ndugu, kwamba mwanafunzi huyo hatakufa. Lakini Yesu hakumwambia Petro kuwa, mwanafunzi huyo hafi, "Kama nataka ye ye abaki mpaka nitakapokuja yakuhusu nini?" **24** Huyu ndiye mwanafunzi atoaye ushuhuda wa mambo haya, na ndiye

Matendo

1 Kitabu cha zamani nilikiandika, Theofilo, nikisema yote Yesu aliyoanza kufanya na kufundisha, 2 mpaka siku ambayo Yeye alipokelewa juu. Hii ilikuwa baada ya kutoa amri kupitia Roho Mtakatifu kwa mitume aliolkuwa amewachagua. 3 Baada ya mateso yake, Yeye alonekana kwo akiwa hai pia na vithibitisho vingi vikishuhudia. Kwa siku arobaini alijidhishirisha kwao, na alizungumza kuhusu ufalme wa Mungu. 4 Alipokuwa akikutana pamoja nao, aliwaamuru wasiondoke Yerusalem, lakini wasubiri kwa ajili ya ahadi ya Baba, ambayo, alisema, "Mlisikia kutoka kwangu 5 kwamba Yohana alibatiza kabisa kwa maji, lakini mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu katika siku hizi chache." 6 Na walipokuwa wamekutanika pamoja walimuuiliza, "Bwana, hivi huu ndio muda utakaowarudishia Israeli ufalme?" 7 Yeye akawaambia, "Sio sawa kwenu kujua wakati au majira ambayo Baba amekusudia kwa mamlaka yake mwenyewe." 8 Lakini mtapokea nguvu, wakati Roho Mtakatifu atakapokuja juu yenu, na ninyi mtakuwa mashahidi wangu kote katika Yerusalem na Uyahudi yote na Samaria mpaka mwisho wa nchi." 9 Bwana Yesu alipokwisha yasema haya, wakiwa wanatazama juu, Yeye aliiinuliwa juu, na wingu likamfunika wasimwone kwa macho yao. 10 Wakati wanatazama mbinguni kwa makini akienda, ghafla, watu wawili walismama katikati yao wamevaa mavazi meupe. 11 Walisema, "Enyi watu wa Galilaya, kwa nini mnasimama hapa mkitazama mbinguni?" Huyu Yesu aliyepaa juu mbinguni atarudi kwa namna ile ile kama mlivyo muona akienda mbinguni. 12 Ndipo wakarudi Yerusalem kutoka kwenye mlima wa mizeituni, ambao uko karibu na Yerusalem, mwendo wa siku ya Sabato. 13 Walipofika walikwenda ghorofani walikokuwa wakikaa. Nao ni Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Yakobo Mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda Mwana wa Yakobo. 14 Wote waliungana kama mtu mmoja, kwa juhudhi walikuwa wakiendelea katika maombi. Pamoja na hao walikuwepo wanawake, Mariamu Mama yake Yesu, na kaka zake. 15 Katika siku zile Petro alisimama katikati ya ndugu, kama watu 120, akasema, 16 Ndugu, ilikuwa lazima kwamba maandiko yatimizwe, ambapo zamani Roho Mtakatifu alisema kwa kinywa cha Daudi kuhusiana na Yuda, ambaye aliwaelekeza wale waliomkamata Yesu. 17 Kwa kuwa yeche aliwa mmoja wetu na alipokea fungu lake la faida katika hii huduma." 18 (Sasa mtu huyu alinunua eneo kwa kile alichokipokea kwa uovu wake na hapo alianguka akitanguliza kichwa, mwili ukapasuka na matumbo yake yote yakawa wazi yakamwagika. 19 Wote walioishi Yerusalem walisikia kuhusu hili, hivyo eneo hilo wakaliita kwa lugha yao "Akeldama" hilo ni "shamba la damu.") 20 "Kwenye kitabu cha Zaburi imeandikwa, 'Ngoja eneo lake liwe hame na isiruhusiwe hata mmoja kuishi pale;' na, 'Ruhusu mtu mwininge achukue nafasi yake ya uongozi.' 21 Hiyo ni muhimu, kwa hiyo, mmoja

wa wanaume ambao waliambatana nasi wakati Bwana Yesu alipotoka na kuingia kati yetu, 22 kuanzia kwenye ubatizo wa Yohana mpaka siku ile alipotwaliwa juu, lazima awe shahidi wa ufufuo pamoja nasi. 23 "Wakaweka mbele wanaume wawili, Yusufu aitwaye Barnaba, ambaye pia aliiwa Yusto na Mathia. 24 Wao waliomba wakisema, "Wewe, Bwana, ujuaue moyo ya watu wote, hivyo weka wazi yupi kati ya wawili hawa ambaye umemchagua 25 kuchukua nafasi katika huduma na utume, ambapo Yuda alitenda uovu na kwenda mahali pake." 26 Wakapiga kura kwa ajili yao, na kura ikamwangukia Mathia ambaye alihesabiwa pamoja na wale mitume kumi na moja.

2 Ilipofika siku ya Pentekoste, wote walikuwa pamoja sehemu moja. 2 Ghafia ikatokea muungurumo kutoka mbinguni kama upepo mkali. ukajaza nyumba yote walimokuwa wameketi. 3 Hapo zikawatokea ndimi, kama ndimi za moto zimegawanyika, zikawa juu yao kila mmoja wao. 4 Wao wote wakajazwa na Roho Mtakatifu na wakaanza kusema kwa lugha zingine, kama vile Roho alivyowajalia kusema. 5 Sasa walikuwapo wayahudi walioiku wanaishi Yerusalem, wacha Mungu, kutoka kila taifa chini ya mbingu. 6 Ngurumo hizi ziliposikwa, kundi la watu likaja pamoja na wakiwa na wasiwas i kwa sababu kila mtu aliwasikia wakiongea kwa lugha yake mwenyewe. 7 Waliduwaa na kushangazwa, wao walisema, "Kwele, hawa wote wanaoongea siyo Wagaililaya? 8 Kwa nini sisi tunawasikia, kila mmoja katika lugha tulizozaliwa nazo? 9 Waparthia na Wamedi na Waelamu, na hao waishio Mesopotamia, Uyahudi, na Kapadokia, na katika Ponto na Asia, 10 katika Frigia, Pamfilia, katika Misri, na sehemu ya Libya hata Kirene, na wageni kutoka Rumi, 11 Wayahudi na waongofu, Wakrete na Waarabu, tunawasikia wakizungumza katika lugha zetu kuhusu kazi za uweza wa Mungu." 12 Wote walikuwa wameduwaa na kutatanishwa; walisemezana wao kwa wao, "Hii ina maana gani?" 13 Lakini wengine walidhishaki wakisema, "Hawa wamejazwa kwa mvinyo mpya." 14 Lakini Petro akasimama pamoja na wale kumi na mmoja, akapaza sauti, akawaambia, "Watu wa Yudea na wote mnaoishi hapa Yerusalem, hili llijulikane kwenu, sikilizeni kwa makini maneno yangu. 15 Watu hawa hawajalewa kama mnavyodhani, sababu saa hizi ni asubuhi saa tatu. 16 Lakini hili ilikuwa limesemwa kupitia kwa nabii Yoeli: 17 Itakuwa katika siku za mwisho; Mungu asema, nitamwaga Roho wangu kwa watu wote. Wana wenu na binti zenu watatua unabii, vijana wenu wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto. 18 Vilevile juu ya watumishi wangu na watumishi wangu wa kike katika siku hizo, nitamwaga Roho wangu, nao watatabiri. 19 Nitaonesha maajabu juu angani na ishara chini duniani, damu, moto, na mafusho ya moshi. 20 Na jua litabadiilishwa kuwa giza na mwezi kuwa damu, kabla haijaja siku kuu na ya ajabu ya Bwana. 21 Itakuwa ya kwamba kila mmoja ambaye hililitia jina la Bwana ataokoka." 22 Watu wa Israeli, sikieni maneno haya: Yesu wa Nazareti, mwanadamu

aliyethibitishwa na Mungu kwenu kwa matendo ya uweza na maajabu, na ishara ambazo Mungu kupitia Yeye katikati yenu, kama ninyi wenyewe mnavyojua- 23 Kwa sababu ya mpango uliokusudiwa tangu mwanzo, na maarifa ya Mungu, alitolewa, na ninyi, kwa mikono ya watu wahalifu, mlimsulibisha na kumuua, 24 ambaye Mungu alimwinua, akaundoa uchungu wa mauti kwake, kwasababu haikuwezekana kwake kumilikiwa na huo. 25 Hivyo Daudi anasema kuhusu yeye, 'Nilimwona Bwana daima mbele ya uso wangu, yeye yuko mkono wangu wa kulia hivyo basi sitasogezwa. 26 Kwa hiyo moyo wangu ulikuwa na furaha na ulimi wangu ulifurahishwa. Pia mwili wangu utaishi katika ujasiri. 27 Hutiaacha nafsi yangu iende kuzimu, wala hutaruhusu Mtakatifu wako kuona uozo. (Had̄es g86) 28 Wewe umedhihirisha kwangu njia za uzima; utanifanya nijae furaha mbele ya uso wako.' 29 Ndugu, ninaweza kuzungumza kwenu kwa ujasiri kuhusu baba yetu Daudi: yeye alikuwa na akazikwa, na kaburi lake liko pamoja nasi hata hivi leo. 30 Hivyo, alikuwa nabii na alijua kuwa Mungu alishaapa kwa kiapo kwake, kwamba ataweka mmoja katika uzao wake kwenye kit cha enzi. 31 Aliliona hili mapema, na akasema kuhusu ufufuo wa Kristo, 'wala alikuwa hakuachwa kuzimu, wala mwili wake haukuoza.' (Had̄es g86) 32 Huyu Yesu - Mungu alimfufua, ambaye sisi wote ni mashahidi. 33 Kwa hiyo, akiwa ameinuliwa katika mkono wa kuume wa Mungu, na akiwa amepokea ahadi ya Roho Mtakatifu kutoka kwa Baba, yeye amemimina hii ahadi, ambaye ninyi mnaona na kusikia. 34 Kwani Daudi hakupaa kwenda mbinguni, lakini anasema, 'BWANA alisema kwa Bwana wangu, 35 "keti mkono wangu wa kulia, mpaka nitakapowafanya adui zako kigoda kwa ajili ya miguu yako. 36 Kwa hiyo nyumba yote ya Israeli na ijue kwa hakika kwamba Mungu amemfanya Yeye kuwa Bwana na Kristo, huyu Yesu ambaye mlimsulibisha." 37 Sasa waliposikia hivyo, wakachomwa katika miyo yao, wakamwambia Petro na mitume wengine, "Ndugu, tufanyeje?" 38 Na Petro akawaambia, "Tubuni na Mbaitizwe, kila mmoja wenu, katika jina la Yesu Kristo kwa ajili ya msamaha wa dhambi zenu, na mtapokea zawadi ya Roho Mtakatifu. 39 Kwani kwenu ni ahadi na kwa watoto wenu na kwa wale wote walio mbali, watu wengi kwa kadri Bwana Mungu wetu atakavyowaita." 40 Kwa maneno mengi alishuhudia na kuwasih; alisema, "Jiokoeni mtoke katika kizazi hiki kiovu." 41 Ndipo wakayapokea maneno yake na wakabatizwa, hapo wakaongezeka katika siku hiyo kama nafsi elfu tatu. 42 Wakaendelea katika mafundisho ya mitume na ushirikiano, katika kuumega mkate na katika maombi. 43 Hofu ikaja juu ya kila nafsi, na maajabu mengi na ishara zikafanyika kupitia mitume. 44 Wote walioamini walikuwa pamoja na kuwa na vitu vyao kwa pamoja, 45 na waliju vitu na milki zao na kugawanya kwa wote kulingana na hitaji la kila mmoja. 46 Hivyo siku baada ya siku waliedelea wakiwa na lengo moja katika hekalu, na walimega mkate kwenye kaya, na walishiriki chakula kwa furaha na unyenyekevu wa moyo; 47 walimsifu Mungu na wakiwa na kibali na watu wote. Bwana aliaongeza siku kwa siku ambaeo walikuwa wakiokolewa.

3 Sasa Peter na Yohana walikuwa wanaelekeea katika hekalu wakati wa maombi, saa tisa. 2 Mtu fulani, kiwete tangu kuzaliwa, alikuwa akibebwa kila siku na alikuwa akilazwa katika mlango wa hekalu uitwao mzuri, ili aweze kuomba sadaka kutoka kwa watu waliokuwa wakiilekeea hekaluni. 3 Alipowaona Petro na Yohana wanakaribia kuingia hekaluni, alionba sadaka. 4 Petro, akimkazia macho, pamoja na Yohana, alisema, "tutazame sisi." 5 Kiwete akawatazama, akitazamia kupokea kitu fulani kutoka kwao. 6 Lakini Petro akasema, "fedha na dhababu mimi sina, lakini kile niilichonacho nitatoa kwako. Katika jina la Yesu Kristo wa Nazareth, tembea." 7 Petro akamchukua kwa mkono wake wa kulia, na akamwinua juu: mara moja miguu yake na vifundo nya mifupa yake vikapata nguvu. 8 Akiruka juu, mtu kiwete alisimama na akaanza kutembea; akaingia hekaluni pamoja na Petro na Yohana, akitembea, akiruka, na kumsifu Mungu. 9 Watu wote walimwona akitembea na akimsifu Mungu. 10 Wakatambua kwamba alikuwa ni yule mtu ambaye alikuwa akikaa akiomba sadaka kwenye mlango mzuri wa hekalu; walijawa na mshangao na kustajabu kwa sababu ya kile kilichotokea kwake. 11 Namna alivyokuwa amewashikilia Petro na Yohana, watu wote kwa pamoja wakakimbilia kwenye ukumbi uitwao wa Sulemani, wakishangaa sana. 12 Petro alipoliona hili, yeye akawajibu watu, "Enyi watu wa Israel, kwa nini mnashangaa? Kwa nini mnayaelekeza macho yenu kwetu, kama kwamba tumemfanya huyu atembee kwa nguvu zetu wenye au uchaji wetu?" 13 Mungu wa Ibrahimu, na wa Isaka, na wa Yakobo, Mungu wa Baba zetu, amemtukuza mtumishi wake Yesu. Huyu ndiye ambaye ninyi mlimkabidhi na kumkataa mbele ya uso wa Pilato, japo yeye alikuwa ameama kumwachia huru. 14 Mlimkataa Mtakatifu na Mwenye Haki, na badala yake mkataka muuaji aachwe huru. 15 Ninyi mlimuu Mtaime wa uzima, ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu - Sisi ni mashahidi wa hili. 16 Sasa, kwa imani katika jina lake, mtu huyu ambaye mnamwona na kujua, alifanya kuwa na nguvu. Imani ambayo inapitia kwa Yesu imempa yeye afya hii kamiliif, mbele yenu ninyi nyote. 17 Sasa, Ndugu, najua kwamba mlitenda katika ujinga, ndivyo pia walivyofanya viongozi wenu. 18 Lakini mambo ambayo Mungu aliyawambia mapema kwa vinywa nya manabii wote, kwamba huyu Kristo atateseka, sasa ameyatimiza. 19 Kwa hiyo, tubuni na mgeuke, ili kwamba dhambi zenu ziweze kuondolewa kabisa, kusudi zije nyakati za kuburudika kutokana na uwepo wa Bwana; 20 na kwamba aweze kumtuma Kristo ambaye ameshateuliwa kwa ajili yenu, Yesu. 21 Yeye ndiye ambaye lazima mbingu zimpokee mpaka wakati wa kurejeshwa kwa vitu vyote, ambavyo Mungu alizungumzia zamani za kale kwa vinywa nya manabii watakatifu. (aiōn g165) 22 Hakika Musa alisema, 'Bwana Mungu atainua nabii kama mimi kutoka katika

ndugu zenu. Mtamsikiliza kila kitu ambacho atawaambia ninyi. **23** Itatokea kwamba kila mtu ambaye hasikilizi kwa nabii huyo ataangamizwa kabisa atoke kati ya watu.' **24** Ndiyo, na manabii wote toke Samweli na wale waliofua baada yake, walizungumza na walitangaza siku hizi. **25** Ninyi ni wana wa manabii na wa agano ambalo Mungu alilifanya pamoja na mababu, kama alivyosema kwa Abrahamu, 'Katika mbegu yako familia zote za dunia zitabarikiwa.' **26** Baada ya Mungu kumwinua mtumishi wake, alimtuma kwenu kwanza, ili awabariki ninyi kwa kugeuka kutoka katika uovu wenu."

4 Wakati Petro na Yohana walipokuwa wakizungumza na watu, makuhani na mlinzi wa hekalu na masadukayo walikaendea. **2** Walikuwa wameudhika sana kwa sababu Petro na Yohana walikuwa wanawafundisha watu kuhusu Yesu na kutangaza juu ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu. **3** Waliwakamata na kuwaweka gerezani hadi asubuhi iliyofuata, kwani tarayi ilikuwa jioni. **4** Lakini watu wengi waliokuwa wamesikia ujumbe waliamini; na idadi ya wanaume waliokuwa wameaminili walikadiliwa kuwa elfu tano. **5** Hata ilipofika asubuhi siku iliyofuata, kwamba wakuu wao, wazee na waandishi, kwa pamoja walikusanyika Yerusalem. **6** Anasi kuhani mkuu alikuwepo, na Kayafa, na Yohana, na Iskanda, na wote waliokuwa ni ndugu wa kuhani mkuu. **7** Walipokuwa wamewaweka Petro na Yohana katikati yao, waliwaliza, "Kwa uwezo gani, au kwa jina gani mmeefanya hili?" **8** Kisha, Petro, akiwa amejaah Roho Mtakatifu, akawaambia, "Ninji wakuu wa watu, na wazee, **9** kama sisi siku ya leo tunahojija kuhusu tendo jema liliyofanya kwa mtu huyu mgonjwa - kwa namna gani mtu huyu alifanya mzima? **10** Hebu liliyikane hilo kwenu na kwa watu wote katika Israel, kwamba kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye mlimsulibisha, ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, ni kwa njia yake kwamba mtu huyu anasimama hapa mbele yenu akiwa mwenye afya. **11** Yesu Kristo ni jiwe ambalo ninji wajenzi mliidharau, lakini ambalo limefanya kuwa jiwe kuu la pembedi. **12** Hakuna wokovu katika mtu mwagine awaye yote. Kwa maana hakuna jina jingine chini ya mbingu walilopewa watu, ambalo kwa hilo tunaweza kuokolewa." **13** Sasa walipoona ujasiri wa Petro na Yohana, na wakagundua kwamba walikuwa ni watu wakawaida wasio na elimu, walishangaa, wakafahamu kwamba Petro na Yohana wamekuwa pamoja na Yesu. **14** Kwa sababu walimwona yule mtu aliyeponya amesimama pamoja nao, hawakuwa na kitu cha kusema dhidi ya hili. **15** Lakini walipokuwa wamekwisha kuwaamuru mitume waondoke mbele ya mkutano wa baraza, walizungumza wao kwa wao. **16** Walisema, tutawafanyaje watu hawa? Ni kweli kwamba muujiza wa ajabu umefanya kwa kupitia jina la hati za viwanja au nyumba, waliviiza na kuleta pesa ya vitu walivyokuwa wameuzea **35** na kuiweka chini ya miguu ya mitume. Na mgawanyo ulifanya kwa kila muumini, kulingana na kila mmoja alivyokuwa na hitaji. **36** Yusufu, mlawi, mtu kutoka Kipro, aliipewa jina la Barnabasi na mitume (hiyo ikitafasiriwa, ni mwana wa faraja). **37** Akiwa na shamba, aliliuza na akaleta fedha, akaziweka chini ya miguu ya mitume.

kwa jina la Yesu. **19** Lakini Petro na Yohana walijibu na kuwaambia, "Kama ni sahihi machoni pa Mungu Maana sisi hatuwezi kuacha kuyanena mambo ambayo tumeyaona na kuyasikia." **21** Baada ya kuwaonya sana Petro na Yohana, waliwaacha waende. Hawakuweza kupata sababu yoyote ya kuwaadhibu, kwa sababu watu wote walikuwa wakimsifu Mungu kwa kile kilichokuwa kimetendeka. **22** Mtu aliyekuwa amepokea muujiza wa uponyaji alipata kuwa na umri zaidi ya miaka arobaini. **23**

Baada ya kuwaacha huru, Petro na Yohana walikuwa kwa watu wao na kuwataarifu yote ambayo makuhani wakuu na wazee walikuwa wamewaambia. **24** Walipoyasikia, walipaza sauti zao kwa pamoja kwa Mungu na kusema, "Bwana, wewe uliyeumba mbingu na dunia na bahari na kila kitu ndani yake, **25** wewe ambaye, kwa Roho Mtakatifu, kwa kinywa cha baba yetu Daudi, mtumishi wako, ulisema, "Kwanini watu wa mataifa wamefanya ghasia, na watu wametafakari mambo yasiyofaa? **26** Wafalme wa dunia wamejipanga pamoja, na watawala wamekusanyika kwa pamoja dhidi ya Bwana na dhidi ya masihi wake." **27** Ni hakika, wote Herode na Pontio Pilato, pamoja na watu wa mataifa na watu wa Israeli, walikusanyika kwa pamoja katika mji huu dhidi ya mtumishi wako mtakatifu Yesu, ambaye ulimpaka mafuta. **28** Walikusanyika kwa pamoja kufanya yote ambayo mkono wako na mapenzi yako yaliyaamuru tangu awali kabla hayajatokea. **29** Sasa, Bwana, yaangalie matisho yao, na ukawajaalie watumishi wako kulinena neno lako kwa ujasiri wote. Ili **30** kwamba unaponyosha mkono wako kuponya, ishara na maajabu viweze kutokea kupitia jina la mtumishi wako mtakatifu Yesu." **31** Walipomiliza kuomba, eneo ambalo walikusanyika kwa pamoja likatikiswa, na wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, na walineni neno la Mungu kwa ujasili. **32** Idadi kubwa ya wale walioamini walikuwa na moyo mmoja na roho moja: na hakuna hata mmoja wao aliyesema kwamba chocrote alichomiliki kilikuwa cha kwake mwenyewe; badala yake walikuwa na vitu vyote shirika. **33** Kwa nguvu kubwa mitume walikuwa wakiutangaza ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa Bwana Yesu, na neema kubwa ilikuwa juu yao wote. **34** Hapakuwa na mtu yejote mionganii mwoao aliyezungukiwa na mahitaji, kwa sababu watu wote walikuwa na hati za viwanja au nyumba, waliviiza na kuleta pesa ya vitu walivyokuwa wameuzea **35** na kuiweka chini ya miguu ya mitume. Na mgawanyo ulifanya kwa kila muumini, kulingana na kila mmoja alivyokuwa na hitaji. **36** Yusufu, mlawi, mtu kutoka Kipro, aliipewa jina la Barnabasi na mitume (hiyo ikitafasiriwa, ni mwana wa faraja). **37** Akiwa na shamba, aliliuza na akaleta fedha, akaziweka chini ya miguu ya mitume.

5 Hivyo, mtu mmoja aliyeitwa Anania, na Safira mkewe, waliuza sehemu ya mali, **2** na akaficha sehemu ya fedha walivyouza (mke wake pia alilijua hili), na akaleta sehemu iliyobakia na kuiweka kwenye miguu ya mitume. **3**

Lakini Petro akasema, "Anania, kwa nini shetani ameujaza wanafundisha watu." **26** Hivyo jemedari alienda pamoja na moyo wako kusema uongo kwa Roho Mtakatifu na watumishi, na wakawaleta, lakini bila ya kufanya vurugu, kuficha sehemu ya mali ya shamba? **4** Wakati lilipokuwa kwa sababu waliwaogopa watu wangeweza kuwapiga kwa halijauzwa, halikuwa ni mali yako? Na baada ya kuuzwa, mawe. **27** Walipokwisha kuwaleta, waliwaweka mbele ya halikuwa chini ya uamuzi wako? Ilikuwaje uwaze jambo baraza. Kuhani mkuu aliwahojo **28** akisema, "Tuliwaamuru hili moyoni mwako? Hujawadanganya wanadamu, bali msifundishe kwa jina hili, na bado mmeijaza Yerusalem umemanganya Mungu." **5** Katika kusikia maneno haya, kwa fundisho lenu, na kutamani kuleta damu ya mtu Anania alidondoka chini na akakata roho. Na hofu kubwa huyu juu yetu." **29** Lakini Petro na mitume wakajibu, ili wajia wote waliosikia hili. **6** Vijana wakaja mbele na "Lazima tumtii Mungu kuliko watu. **30** Mungu wa baba zetu kumtia katika sanda, na kumpeleka nje na kumzika. **7** alimfufua Yesu, miliyemuua, kwa kumtundika juu ya mti. Baada ya masaa matatu hivi, mke wake alilingia ndani, **31** Mungu alimittuka katika mkono wake wa kuume, na asijue ni nini kilichokuwa kimetokea. **8** Petro akamwambia, kumfanya kuwa Mkuu na mwokozi, kutoa toba kwa Israeli, "Niambie, kama mliuza shamba kwa thamani hiyo." na msamaha wa dhambi. **32** Sisi ni mashahidi wa mambo Akasema, "Ndiyo, kwa thamani hiyo." **9** Kisha Petro haya, na Roho Mtakatifu, ambaye Mungu amemtoa kwa akamwambia, "Inakuwaje kwamba mmepatana kwa wale wanaomtii." **33** Wajumbe wa baraza waliposikia pamoja kumjaribu Roho wa Bwana? Angalia, miguu ya hivi, walishikwa na hasira wakataka kuwaua mitume. **34** wale waliomzika mme wako iko mlangoni, na watakubeba Lakini pharisayo aliyeitwa Gamalieli, mwalimu wa sheria, na kukupeleka nje." **10** Ghafla akadondoka miguuni aliyeheshimiwa na watu wote, alisimama na kuwaamuru pa Petro, akakata roho, na wale vijana wakaja ndani mitume wachukuliwe nje kwa muda mfupi. **35** Kisha wakamkuta ameshakufa. Wakambeba kumpeleka nje, akawaambia, "Wanaume wa Israeli, iweni makini sana na na kumzika karibu na mmewe. **11** Hofu kubwa ikaja juu kile mnachopendekeza kuwafanya watu hawa. **36** Kwa ya kanisa zima, na juu ya wote walioyasikia mambo sababu, zamani zilizopita, Theuda aliiinuka na kujidai kuwa haya. **12** Ishara nyangi na maajabu vilikuwa vinatokea mtu mkuu, na idadi ya watu, wapata mia nne walimfuata. miiongi mwa watu kupitia mikono ya mitume. Walikuwa Aliuawa, na wote waliokuwa wanamtii walitawanyika na pamoja katika ukumbi wa Sulemani. **13** Lakini, hakuna kupotea. **37** Baada ya mtu huyu, Yuda mgalilaya, aliiinuka mtu mwininge tofauti aliyekuwa na ujasiri wa kuambatana siku zile za kuandikwa sensa, akavuta watu wengi nyuma nao; hata hivyo, walipewa heshima ya juu na watu. **14** yake. Naye pia alipotea na wote waliokuwa wakimtii Na pia, waamini wengi walikuwa wakiongezekwa kwa walitawanyika. **38** Sasa nawaambia, jiepusheni na watu Bwana, idadi kubwa ya wanaume na wanawake, **15** hawa na muwaache wenyeewe, kwa sababu, kama mpango kiasi kwamba hata waliwabeba wagonjwa mitume, na huu au kazi hii ni ya watu itatupwa. **39** Lakini kama ni kuwalaza vitandani na kwenye makochi, ili kwamba Petro ya Mungu, hamtaweza kuwazuia; mnaweza mkajikuta akiwa anapita, kivuli chake kiweze kushuka juu yao. hata mnashindana na Mungu." Hivyo, walishawishika **16** Hapo pia, idadi kubwa ya watu walikuja kutoka miji na maneno yake. **40** Kisha, waliwaita mitume ndani na iliyozunguka Yerusalem, wakiwaleta wagonjwa na wote kuwachapa na kuwaamuru wasinene kwa jina la Yesu, walipagawa na roho wachafu, na wote waliponywa. **17** na wakawaacha waende zao. **41** Waliondoka mbele Lakini kuhani mkuu aliiinuka, na wote waliokuwa pamoja ya baraza wakifurahi kwa sababu wamehesabiwa kuwa naye (ambao ni wa dhehebu la masadukayo); na walijawa wamestahili kuteseka na kutoheshimiwa kwa ajili ya Jina na wivu. **18** wakanyosha mikono yao kuwakamata mitume hilo. **42** Kwa hiyo, kila siku, ndani ya hekalu na kutoka na kuwaweka ndani ya gereza la jumla. **19** Na wakati nyumba hadi nyumba waliendelea kufundisha na kuhubiri wa usiku malaika wa Bwana akaifungua milango ya Yesu kuwa ni Masih.

gerezza na kuwaongoza nje na kusema, **20** "Nendeni, mkasimame hekaluni na kuwaambia watu maneno yote ya Uzima huu." **21** Waliposikia hili, waliingia hekaluni wakati wa kupambazuka na kufundisha. Lakini, kuhani mkuu alikuja na wote waliokuwa naye, na kuitisha baraza lote kwa pamoja, na wazee wote wa watu wa Israeli, na kuwatuma gerezani ili kuwaleta mitume. **22** Lakini watumishi waliokwenda, hawakuwakuta gerezani, walirudi na kutoa taarifa, **23** "Tumekuta gereza limefungua vizuri salama, na walini zimesimama langoni, lakini tulipokuwa tukifungua, hatukuona mtu ndani." **24** Sasa wakati jemedari wa hekalu na makuhani wakuu waliposikia maneno haya, waliingiwa na shaka kubwa kwa ajili yao wakiwaza litakuwaje jambo hili. **25** Kisha mmoja akaja na kuwaambia, "Watu mliowaweka gerezani wamesimama hekaluni na

6 Sasa katika siku hizi, wakati idadi ya wanafunzi ilipokuwa inaongezeka, lalamiko la Wayahudi wa Kiyunani lilianza dhidi ya Waebrania, kwa sababu wajane wao walikuwa wanasahaulika katika mgao wa kila siku wa chakula. **2** Mitume kumi na wawili waliwaita kusanyiko lote la wanafunzi na kusema, "Sio sahihi kwetu kuliacha neno la Mungu na kuhudumia mezani. **3** Kwa hiyo, ndugu, chagueni, wanaume saba, kutoka miiongi mwenu, watu wema, walioja Roho na hekima, ambao tunaweza kuwakabidhi huduma hii. **4** Na sisi, tutaendelea daima katika kuomba na katika huduma ya neno." **5** Hotuba yao ikaupendeza mkutano wote. Hivyo, wakamchagua Stefano, mtu aliyejaa imani na Roho Mtakatifu, na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena, na Nikolao, mwongofu kutoka

Antioquia. 6 Waumini waliwaleta watu hawa mbele ya zake, familia ya Yusufu ikajulikana kwa Farao. 14 Yusufu mitume, walioomba na badaye wakaweweke mikono yao. akawatuma ndugu zake kwenda kumwambia Yakobo 7 Hivyo, neno la Mungu lilienea; na idadi ya wanafunzi baba yao aje Misri, pamoja na jamaa yake, jumla ya watu ilizidi kuongezeka huko Yesrusalem; na idadi kubwa ya makuhani wakaitii imani. 8 Na Stefano, aliyejaa neema kisha akafa ye ye pamoja na baba zetu. 16 Wakachukuliwa na nguvu, alikuwa akifanya maajabu na ishara kubwa hata Shekemu wakazikwa katika kaburi ambalo Abrahamu mionganoni mwa watu. 9 Lakini hapo wakainuka baadhi ya alilinuna kwa vipande nya fedha kutoka kwa wana wa watu wafuasi wa Sinagogi liitwalo Sinagogi la Mahuru, na Hamori huko Shekemu. 17 Wakati wa ile ahadi ambayo la Wakirene na la Waeskanderia, na baadhi kutoka Kilikia Mungu alimwahidi Abrahamu ulipokaribia, watu wakiwa na Asia. Watu hawa walikuwa wakihojiana na Stefano. 18 wakati huo aliiinuka mfalme mwininge juu ya Misri, mfalme asiyejua kuhusu Yusufu. 10 Lakini, hawakuweza kushindana na hekima na Roho ambayo Stefano alikuwa akitumia katika kuzungumza. 11 Kisha waliwashawishi baadhi ya watu kwa siri kusema, "Tumesikia Stefano akizungumza maneno ya kufuru dhidi ya Musa na dhidi ya Mungu." 12 Waliwashurutisha watu, wazee, na waandishi, na kumwenda Stefano, wakamkamata, na kumleta mbele ya baraza. 13 waliwaleta mashahidi wa uongo, waliosema, "mtu huyu haachi kunena maneno mabaya dhidi ya eneo hili takatifu na sheria. 14 Kwani tumemsikia akisema kwamba huyu Yesu wa Nazareti atapaharibu mahali hapa na kuzibadili desturi tulizokabidhiwa na Musa." 15 Kila mmoja aliyekuwa katika baraza, akaelekeza macho yake kumwangalia Stefano, nao wakuona uso wake ulikuwa kama uso wa malaika.

7 Kuhani mkuu akasema,"mambo haya ni ya kweli"?

2 Stephano akasema, "Ndugu na mababa zangu, nisikilizeni mimi: Mungu wa utukufu alimtokea baba yetu Abrahamu wakati alipokuwa Mesopotamia, kabla hajaishi Harani,' 3 akamwambia,' Ondoka katika nchi yako na jamaa zako na uende katika nchi nitakayokuyesha'. 4 Kisha akaondoka katika nchi ya Ukaldayo akaishi Harani, kutoka hapo, baada ya baba yake kufa, Mungu akamleta kwenye nchi hii, wanayoishi sasa. 5 Hakumpa chochote kama urithi wake, hapakuwa na sehemu hata ya kuweka mguu. Lakini Abrahamu aliahidiwa hata kabla hajapata mtoto kuwa atapewa nchi kama miliki yake na uzao wake. 6 Mungu alinena naye hivi, ya kwamba wazao wake wangeishi katika nchi ya ugeni, na kwamba wenyeji wa huko watawafanya kuwa watumwa wao na kuwatenda vibaya kwa muda wa miaka mia nne. 7 Na Mungu akasema, nitalihukumu taifa ambalo litawafanya mateka, na baada ya hapo watatoka na kuniabudu katika sehemu hii.' 8 Na akampa Abrahamu agano la tohara, hivyo Abrahamu akawa baba wa Isaka akamtahiri siku ya name; Isaka akawa baba wa Yakobo, na Yakobo akawa baba wa mababu zetu kumi na wawili. 9 Mababu zetu wakamwnea wivu Yusufu wakamuza katika nchi ya Misri, na Mungu alikuwa pamoja naye, 10 na akamwoka katika mateso yake, na akampa fadhilli na hekima mbele ya Farao mfalme wa Misri. Farao akamfanya awe mtawala juu ya Misri na juu ya nyumba yake yote. 11 Basi kukawa na njaa kuu na mateso mengi katika nchi ya Misri na Kanani, na baba zetu hawakupata chakula. 12 Lakini Yakobo aliposikia kuna nafaka Misri, aliwatura baba zetu kwa mara ya kwanza. 13 Katika safari ya pili Yusufu ukajionyesha kwa ndugu

zake, familia ya Yusufu ikajulikana kwa Farao. 14 Yusufu mitume, walioomba na badaye wakaweweke mikono yao. akawatuma ndugu zake kwenda kumwambia Yakobo 7 Hivyo, neno la Mungu lilienea; na idadi ya wanafunzi baba yao aje Misri, pamoja na jamaa yake, jumla ya watu ilizidi kuongezeka huko Yesrusalem; na idadi kubwa ya makuhani wakaitii imani. 8 Na Stefano, aliyejaa neema kisha akafa ye ye pamoja na baba zetu. 16 Wakachukuliwa na nguvu, alikuwa akifanya maajabu na ishara kubwa hata Shekemu wakazikwa katika kaburi ambalo Abrahamu mionganoni mwa watu. 9 Lakini hapo wakainuka baadhi ya alilinuna kwa vipande nya fedha kutoka kwa wana wa watu wafuasi wa Sinagogi liitwalo Sinagogi la Mahuru, na Hamori huko Shekemu. 17 Wakati wa ile ahadi ambayo la Wakirene na la Waeskanderia, na baadhi kutoka Kilikia Mungu alimwahidi Abrahamu ulipokaribia, watu wakiwa na Asia. Watu hawa walikuwa wakihojiana na Stefano. 18 wakati huo aliiinuka mfalme mwininge juu ya Misri, mfalme asiyejua kuhusu Yusufu. 19 Huyo mfalme mwininge akawadanganya watu wetu na kuwatenda mabaya baba zetu, na kuwatupa watoto wao wachanga ili wasiishi. 20 Katika kipindi kile Musa alizaliwa; alikuwa mzuri mbele za Mungu, akalelewa miezi mitatu katika nyumba ya baba yake. 21 Wakati alipotupwa, binti wa Farao alimchukua akamlea kama mwanayе. 22 Musa alifundishwa mafundisho yote ya Kimisri; alikuwa na nguvu katika maneno na matendo. 23 Lakini baada ya kutimiza miaka arobaini, ikamjia katika moyo wake kuwatemeblea ndugu zake, wana wa Israeli. 24 Alipomwona Mwisraeli akitendewa mabaya, Musa alimteteta na kulpiza kisasi aliyekuwa akimwonea kwa kumpiga Mmisiri: 25 akifikiri kuwa ndugu zake watafafamu kwamba Mungu anawaoko kwa mfono wake, lakini hawakufahamu. 26 Siku iliyofuata akaenda kwa baadhi ya Waisraeli waliookwa wanagombana; akajiru kuwapatanisha; akisema, 'Mabwana, Ninyi ni ndugu; mbona mnakoseana ninyi kwa ninyi?' 27 Lakini aliyejkosee jirani yake akamsukumia mbali, na kusema, 'Nani kakufanya mtawala na muhukumu wetu? 28 Wewe unataka kuniua, kama uliviyomuua Mmisiri jana?' 29 Musa akakimbia baada ya kusikia hivyo; akawa mgeni katika nchi ya Midiani, ambapo akawa baba wa wana wawili. 30 Baada ya miaka arobaini kupita, malaika akamtokea katika jangwa la mlima Sinai, katika mwali wa moto ndani ya kichaka. 31 Wakati Musa alipoona moto, alishangaa na kustaaajabia kile alichokiona, na alipojaribu kukisogelea ili kikitazama, sauti ya Bwana ikamjia Iksema, 32 'Mimi ni Mungu wa baba zako, Mungu wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Yakobo'. Musa alittemeka na hakuthubutu kuangalia. 33 Bwana akamwambia, 'Vua viatu vyako, sehemu uliposimama ni mahali patakatifu. 34 Nimeona mteso ya watu wangu walioopo Misri; Nimesikia kuugua kwao, nami nimeshuka ili niwaokoe; sasa njoo, nitakutuma weye Misri.' 35 Huyu Musa ambaye walijemkataa, wakati waliposema, 'nani kakufanya kuwa mtawala na mwamuzi wetu?' alikuwa ndiye ambaye Mungu alimtuma awe mtawala na mkombozi. Mungu alimtuma kwa mfono wa malaika ambaye alimtokea Musa kichakani. 36 Musa aliauongoza kutoka Misri baada ya kufanya miujiza na ishara katika Misri na katika bahari ya Shamu, na katika jangwa kwa kipindi cha miaka arobaini. 37 Ni Musa huyu ndiye aliywambia watu wa Israeli kuwa, 'Mungu atawainulieni nabii kutoka mionganoni mwa ndugu zenu,

nabii kama mimi'. **38** Huyu ni mtu ambaye alikuwa katika mkutano jangwani na malaika ambaye aliongea naye katika mlima Sinai. Huyu ndiye mtu ambaye alikuwa na baba zetu, huyu ni mtu ambaye alipokea neno lilio hai na kutapatia sisi. **39** Huyu ni mtu ambaye baba zetu walikataa kumtii; walimsukumia mbali, na katika miyo yao waligeukia Misri. **40** Katika kipindi hicho walimwambia Haruni.'utengenezee miungu itakayotuongoza. Huyo Musa, aliyejewa aktiuongoza kutoka katika nchi ya Misri, hatujui kilichompata.' **41** Hivyo wakatengeneza ndama kwa siku hizo na wakatoa sadaka kwa hiyo sananmu na wakafurahi kwa sababu ya kazi ya mikono yao. **42** Lakini Mungu aliwageuze na kuwapa waabudu nyota wa angani, kama ilivyoandikwa kwenye kitabu cha manabii, 'Je Mmenitolea mimi sadaka za wanyama mliowachinjia jangwani kwa muda wa miaka arobaini, nyumba ya Israeli? **43** Mmekubali hema ya kukutania ya Moleki na nyota ya mungu refani, na picha mliyotengeneza na kuwaabudu wao: na nitawapeleka mbali zaidi ya Babeli.' **44** Baba zetu walikuwa na hema ya kukutania ya ushuhuda jangwani, kama Mungu alivyoamuru alipoongea na Musa, kwamba angeitengeneza kwa mfano wa ule aliouona. **45** Hili ni hema ambalo baba zetu, kwa wakati wao, walillettwa katika nchi na Joshua. Hii ilitokea wakati walipoingia kumiliki taifa ambalo Mungu aliwafukuza kabla ya uwepo wa baba zetu. Hii ilikuwa hivi hadi siku za Daudi, **46** ambaye alipata kibali machoni pa Mungu,'na akaomba kutafuta makao kwa Mungu wa Yakobo. **47** Lakini Selemani alimjengea nyumba ya Mungu. **48** Hata hivyo Aliye Juu haishi kwenye nyumba zilizojengwa kwa mikono; hii ni kama nabii alivyosema, **49** Mbingu ni kitu changu cha enzi, na dunia ni sehemu ya kuwekea miguu yangu. Nyumba ya aina gani mtanijengea?, asema Bwana: au ni wapi sehemu yangu ya kupumzikia? **50** Siyo mkono wangu uliofanya hivi vitu vyote? **51** Enyi watu wenye shingo ngumu msiotahiriwa miyo na masikio, kila mara mnampinga Roho Mtakatifu, mnatenda kama baba zenu walivyotenda. **52** Ni nabii gani katika manabii ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua manabii wote waliookea kabla ya ujio wa Mmoja mwenye Haki, na sasa mmekuwa wasaliti na wauaji wake pia, **53** enyi watu mliopokea sheria ile ilioagizwa na malaika lakini hamkuishika." **54** Kisha wajumbe wa baraza waliposikia mambo haya, walichomwa miyo yao, wakamsagia meno Stefano. **55** Lakini yeche, akiwa ameja Roho Mtakatifu, alitazama mbinguni kwa makini na akuoua utukufu wa Mungu, na kumwona Yesu amesimama mkono wa kuume wa Mungu. **56** Stefano akasema, "Angalia nimeona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adam amesimama mkono wa kuume wa Mungu." **57** Lakini wajumbe wa baraza wakipiga kelele kwa sauti za juu, wakaziba masikio yao, wakamkimbilia kwa pamoja, **58** wakamtupa nje ya mji na wakampiga mawe: na mashahidi wakavua nguo zao za nje na kuweka chini karibu na miguu ya kijana aliyeitwa Sauli. **59** Walipokuwa wakimpiga mawe Stefano, aliendelea kumwita Bwana na kusema, "Bwana Yesu, pokea roho yangu.". **60** Akapiga magoti na kuita kwa sauti kubwa, "Bwana, usiwahesabie dhambi hii. "Aliposema haya, akakata roho.

8 Sauli alikuwa kwenye makubaliano ya kifo chake. siku hiyo ndipo alipoanza kuwatesa kinyume cha kanisa lililokwa Yerusalem; na waaminio wote waliotawanyika katika majimbo ya Yudea na Samaria, isipokuwa mitume. **2** Watu wachamungu walimzika Stefano na kufanya maombolezo makubwa juu yake. **3** Lakini Sauli alilidhuru sana kanisa. Alikwenda nyumba kwa nyumba na kuwaburuza nje wanawake na waume, na kuwatupia gerezani. **4** waaminio ambao walikuwa wametawanyika bado walilhubiri neno. **5** Filipo akashuka katika mji wa Samaria na akamtangaza Kristo huko. **6** Baada ya makutano kusikia na kuona ishara alizofanya Filipo; wakaweka umakini juu ya kile alichosema. **7** Kutoka hapo watu wengi waliosikia, pepo wachafu waliwatoka watu huku wakilia kwa sauti kubwa, na wengi walipoooda na viwete waliponywa. **8** Na kulikuwa na furaha kubwa katika mji. **9** Lakini palikuwa na mtu mmoja katika mji ule jina lake Simon, ambaye alikuwa akifanya uchawi; ambao aliutumia kuwashangaza watu wa taifa la Samaria, wakati akisema kuwa yeche ni mtu wa muhimu. **10** Wasamaria wote tangu mdogo hata mkubwa, wakamsikiliza; wakasema; "mtu huyu ni ile nguvu ya Mungu ambayo ni kuu." **11** Wakamsikiliza, kwa maana amewashangaza muda mrefu kwa uchawi wake. **12** Lakini wakati walipoamini kuwa Filipo alihubiri juu ya ufalme wa Mungu na juu ya jina la Yesu Kristo, walibatizwa, wanaume kwa wanawake. **13** Na Simoni mwenyewe aliamini: baada ya kubatizwa, aliendelea kuwa na Filipo; alipoona ishara na miujiza iliyokuwa ikitendeka, alishanga. **14** Wakati mitume wa Yerusalem waliposikia kuwa Samaria imepokea neno la Mungu, wakawatuma Petro na Yohana. **15** Wakati walipokuwa wakishuka wakawaombea; kwamba wampokee Roho Mtakatifu. **16** Mpaka muda huo, Roho Mtakatifu alikuwa hajawashukia hata mmoja wao; walikuwa tu wamebatizwa kwa jina la Bwana Yesu. **17** Ndipo Petro na Yohana wakaweweke mikono, nao wakapokea Roho Mtakatifu. **18** Wakati Simoni alipoona kwamba Roho Mtakatifu ametolewa kupitia kuwekewa mikono na mitume; akataka kuwapa pesa, **19** Akasema, "Nipeni hii nguvu, ili kila nitakayemwekea mikono apooke Roho Mtakatifu." **20** Lakini Petro akawambia; pesa yako pamoja na wewe ipotelle mbali, kwa sababu umedhani kuwa karama ya Mungu inapatikana kwa pesa. **21** Hauna sehemu katika jambo hili, kwa sababu moyo wako si mnyoofu mbele za Mungu. **22** Hivyo basi tubu maovu yako na kumwomba Mungu labda utasamehewe fikra za moyo wako. **23** Kwa maana naona uko katika sumu ya uchungu na kifungo cha dhambi." **24** Simoni akajibu na kusema, "Mwombeni Bwana kwa ajili yangu, kwa kuwa mambo yote mliyozungumza yaweza kunitokea. **25** Wakati Petro

na Yohana walipokuwa wameshuhudia na kuhubiri neno mwanafunzi Dameski jina lake Anania, Bwana alisema la Bwana, walirudi Yerusalemu kwa njia hiyo; walihubiri naye katika maono, "Anania." Na akasema, "Tazama, nipo injili katika vijiji vingi nya Wasamaria. **26** Basi malaika wa hapa, Bwana. **11** "Bwana akamwambia, "Inuka uenda Bwana akanena na Filipo na kusema, "Angaza na uende zako katika mtaa uitwao Nyofu, na katika nyumba ya kusini katika njia iendayo chini ya Yerusalemu kuelekea Yuda na ukaulize mtu kutoka Tarso aitwaye Sauli; maana Gaza." (Njia hii iko katika jangwa). **27** Akaangaza na angali anaomba; **12** na alimwona katika maono mtu jina kwenda. Tazama, kulikuwa na mtu wa Ethiopia, towashi lake Anania akiingia na kumwekeea mikono juu yake ili mwenye mamlaka kuu chini ya kandase; malkia wa kwamba apate kuona. **13** Lakini Anania akajibu, "Bwana, Ethiopia. Aliyewekwa juu ya hazina yake yote; naye nimesikia habari za mtu huyu kwa watu wengi, kwa alikuwa amekwenda Yerusalemu kuabudu. **28** Alikuwa kiasi gani aliyowatendea mabaya watakatifu wa huko akirejea ameketi garini mwake akisoma chuo cha nabii Yerusalemu; **14** Hapa ana mamlaka kutoka kwa kuhanu Isaya. **29** Roho akasema na Filipo, "Sogea karibu na mkuu kumkamata kila mmoja anayeliitia jina lako. **15** gari hili ukashikamane nalo. **30** "Hivyo Filipo akaenda Lakini Bwana akamwambia, "Nenda, kwa maana ye ye mbio, akamsikia akisoma katika chuo cha nabii Isaya; ni chombo teule kwangu, alichukue jina langu mbele akasema, Je unafahamu unachosoma?" **31** Muethiopia ya Mataifa na wafalme na wana wa Israeli. **16** Maana akasema, "nitawezaje mtu asipionongoza?" Akamsihi nitawaonesha yalivo mengi yatakayompasa kuteswa Filipo apande garini na kuketi pamoja naye. **32** Sasa kwa ajili ya jina langu". **17** Anania akaenda, akaingia mle fungu la maandiko alilokwuwa akisoma Muethiopia ni hili; **18** Ghafla vikaanguka machoni pake vitu kama magamba, nyumbani; Akamwekeea mikono akasema, Ndugu Sauli, Aliongozwa kama kondoo kwenda machinjioni kuchinjwa; Bwana Yesu, aliyekutokea katika njia ulipokuwa unakuja, na kama kondoo alinyamaza kimya, hakufungua kinywa amenituma upate kuona tena na ujazwe Roho Mtakatifu. chake: **33** Kwa kuhuzunishwa kwake hukumu yake **19** Akakaa pamoja na wanafunzi huko Filipo, na kusema, "nakuomba, ni nabii yupi ambaye Dameski kwa siku nyingi. **20** Wakati huo huo akamtangaza anaongelewa habari zake, ni kuhusu ye ye, au za mtu Yesu katika masinagogi, akisema kwamba ye ye ni Mwana mwingine"? **35** Filipo alianza kuongea, alianza kwa andiko wa Mungu. **21** Na wote waliosikia walishangaa na hili la Isaya kumhubiria habari za Yesu. **36** Wakiwa kusema, "Sioy mtu huyu aliyewaharibu wote walioita Jina njiani, wakafika penye maji," towashi akasema, "Tazama, hili huko Yerusalemu? Na hapa alikuja kwa kusudi la pana maji hapa nini kinazua nisibatizwe?, **37** maneno kuwafunga na kuwapeleka kwa makuhani." **22** Lakini haya, "Hivyo Muethiopia akajibu "naamini kwamba Yesu Sauli aliwezeshwa kuhubiri na kuwafanya Wayahudi Kristo ni Mwana wa Mungu," hayamo kwenyemaandiko ya kale). Ndipo Muethiopia akaamuru gari lisimame. **38** Walikwenda ndani ya maji, pamoja Filipo na towashi, Filipo akambatiza. **39** Wakati walipotoka kwenye maji, Roho wa Bwana ikampeleka Filipo mbali; towashi hakumwona, akaenda njia yake akishangilia. **40** Lakini Philipo akatokea Azoto. Alipita katika mkoaa ule na kuhubiri injili katika miji yote mpaka alipofika Kaisaria.

9 Lakini Sauli, aliendelea kusema vitisho hata nya kifo kwa wanafunzi wa Bwana, alkwendwa kwa kuhani mkuu **2** na kumwomba barua kwa ajili ya masinagogi huko Dameski, ili kwamba akimpata mtu aliye katika Njia ile, awe mwanaume au mwanamke, awafunge na kuwaleta Yerusalemu. **3** Hata alipokuwa akisafiri, ilitokea kwamba alipokaribia Dameski, ghafla ikamwangaza kote kote nuru kutoka mbinguni; **4** naye akaanguka chini na akasikia sauti ikimwambia, "Sauli, Sauli, mbona wanitesa mimi?" **5** Sauli akajibu, U nani wewe Bwana? Bwana akasema, "Mimi ndiye Yesu unayeniudhi; **6** Lakini inuka, ingia mijini, nawe utaambiwa yakupasayo kutenda **7** Wale watu waliosafiri pamoja na Sauli wakatulia kimya, wakisikiliza sauti, wasione mtu. **8** Sauli akainuka katika nchi na alipofungua macho yake, hakuweza kuona kitu, wakamshika mkono wakamleta mpaka Dameski. **9** Kwa siku tatu haoni, hali, wala hanywi. **10** Basi palikuwapo

miaka minane; maana alikuwa amepooza. **34** Petro akasema "Syo hivyo, Bwana kwa sababu sijawahi kula akamwambia, "Ainea, Yesu Kristo akuponye; Amka na kitu chochote najisi na kichafu. **15** Lakini sauti ikaja ujitanidikia kitanda chako," Mara akaamka. **35** Na watu wote waliokaa Lida na Sharoni walipomuona mtu huyo, walimgeukia Bwana. **36** Palikuwa na mwanafunzi Yafa aitwaye Tabitha, ambalo lilitafsirwa kama "Dorcus" Huyu mwanamke alijaa kazi njema na matendo ya rehema aliyofanya kwa maskini. **37** Ilitokea katika siku hizo aliuga na afaka; walipomsafisha, walimpandisha chumba cha juu na kumlaza. **38** Kwa vile Lida ilikuwa karibu na wanafunzi walisikia kwamba Petro alikuwa huko, waliwatumwa watu wawili kwake, wakimsihi, "Njoo kwetu bila kuchelewa". **39** Petro akaamka na akaondoka pamoja nao. Alipofika, walimleta katika chumba cha juu. Na wajane wote walismama karibu naye wakilia, wakimwonyesha koti na nguo ambazo Dorcas aliwashonea wakati akiwa pamoja nao. **40** Petro akawatoa wote nje ya chumba, akapiga magoti akaomba, kisha akaugekia mwili, akasema, "Tabitha, amka". Akafungua macho yake na alipomwona Petro akakaa chini. **41** Kisha Petro akampa mkono wake akamwinua, na alipowaita waamini na wajane, akawakabidhi kwao akiwa hai. **42** Jambo hili likajulikana Yafa yote, na watu wengi wakamwamini Bwana. **43** Ilitokea Petro akakaa siku nyangi Yafa pamoja na mtu aitwaye Simoni, mtengeneza ngozi.

10 Kulikuwa na mtu fulani katika mji wa kaisaria, jina lake aliiwa Kornelio, alikuwa mkuu wa kikosi cha Kiitalia. **2** Alikuwa mchamungu na alimwabudu Mungu na nyumba yake yote; alitoa pesa nyangi kwa wayahudi na aliomba kwa Mungu siku zote. **3** Muda wa saa tisa za mchana, akaona maono Malaika wa Mungu anakuja kwake. Malaika akamwambia "Kornelio! **4** Kornelio akamwangalia malaika na alikuwa na hofu kubwa sana akasema "Hii ni nini mkuu?" Malaika akamwambia "Maombi yako na zawadi zako kwa masikini zimepanda juu kama kumbukumbu kwenye uwepo wa Mungu". **5** Sasa tumu watu kwenda mji wa Yafa kumleta mtu mmoja anayeiwa Simoni ambaye pia huitwa Petro. **6** Anakaa na mtengenezaji wa Ngozi aitwaye Simoni ambaye nyumba yake iko kanda ya bahari." **7** Baada ya Malaika aliyekuwa akisema naye kuondoka, Kornelio akawaita watumishi wa nyumbani kwake wawili, na askari aliyekuwa akimwabudu Mungu kati ya maaskari waliokuwa wanamtumikia. **8** Kornelio aliaaambia yote yalijyoteka na akawatuma Yafa. **9** Siku iliyofuata muda wa saa sita wakiwa njiani na wamekaribia mjini, Petro akapanda juu darini kuomba. **10** Na pia akawa na njaa na alihitaji kitu cha kula, lakini wakati watu wanapika chakula, akaonyeshwa maono, **11** akaona anga limefuguka na chombo kinashuka na kitu fulani kama nguo kubwa ikishuka chini kwenye ardhi katika kona zake zote nne. **12** Ndani yake kulikuwa na aina zote za wanyama wenye miguu minne na watambaa juu ya ardhi, na ndege wa angani. **13** Tena sauti ikasema kwake "Amka, Petro chinja na ule". **14** Lakini Petro

akasema "Syo hivyo, Bwana kwa sababu sijawahi kula kwake tena kwa mara ya pili "Alichokitaka Mungu usikiite najisi wala kichafu". **16** Hii ilitokea mara tatu, na kile chombo kikawa kimechukuliwa tena angani. **17** Na wakati Petro akiwa katika hali ya kuchanganyikiwa juu ya hayo maono yanamaanisha nini, Tazama, watu waliokuwa wametumwa na Kornelio wakasimama mbele ya lango, wakiuliza njia ya kwenda kwenye nyumba. **18** Na wakaita na kuuliza kama Simoni ambaye pia aliiwa na Petro kama alikuwa anakaa pale. **19** Wakati huo Petro alipokuwa akiwaza juu ya hayo maono, Roho akasema naye, "Tazama watu watatu wanakutafuta. **20** Amka na 22 Wakasema, "Akida mmoja jina lake Kornelio, mtu wa haki na hupenda kumwabudu Mungu, na watu humsema vyema katika taifa lote la kiyahudi, ameambwa na malaika wa Mungu kukutuma ili kwenda kwenye nyumba yake, ili asikie ujumbe kutoka kwako." **23** Petro akawakaribisha kuungia ndani na kukaa pamoja naye. Asubuhi iliyofuata akaamka akaenda pamoja naye, na ndugu wachache kutoka Yafa wakaambatana naye. **24** Siku iliyofuata walikuja Kaisaria. Na Kornelio alikuwa akiwasubiri; na alikuwa amewaita pamoja ndugu zake na marafiki zake wa karibu. **25** Wakati Petro akiingia ndani, Kornelio akamlaki na kuinama hadi chini kwenye miguu yake kwa kumheshimu. **26** Lakini Petro akamwinua na kusema "Simama; mimi mwenyewe pia ni mwanadamu." **27** Wakati Petro akiwa anaongea naye, alienda ndani akakuta watu wamekusanyika pamoja. **28** Akawaambia, "Ninyi wenyewe mnajua kuwa siyo sheria ya kiyahudi kushirikiana au kutembelewa na mtu ambaye si wa taifa hili. Lakini Mungu amenionesha mimi kuwa sipaswi kumwita mtu yeote ni najisi au mchafu. **29** Na ndiyo maana nimekuja bila kubisha, nilipotumwa kwa ajili ya hiyo. Kwa hiyo niwalize kwa nini mlitumwa kwa ajili yangu." **30** Kornelio akasema, "Siku nne zilizopita, wakati kama huu nilikuwa naomba muda wa saa tisa mchana ndani ya nyumba yangu; Nikaona mbele yangu mtu amesimama akiwa na mavazi meupe, **31** Akaniambia "Kornelio maombi yako yamesikiwa na Mungu, na zawadi zako kwa masikini zimekuwa ukumbusho mbele za Mungu. **32** Kwa hiyo tumu mtu Yafa na akamwite mtu mmoja anayeiwa Simoni aje kwako, ambaye pia huitwa Petro, ambaye anaishi kwa mtengenezaji wa Ngozi mmoja aitwaye Simoni ambaye nyumba yake iko pembedi mwa bahari. **33** Zingatia: Msatri huu, "Naya atakapokuja atasema nanyi," haumo kwenye maandiko ya kale. **34** Ndipo Petro akafungua mdomo wake na kusema "Kweli, nimeamini kuwa Mungu hawezu kuwa na upendeleo. **35** Badala yake, kila taifa mtu yeote anayemwabudu na kufanya matendo ya haki anakubalika kwake. **36** Unajua ujumbe alioutoa kwa watu wa Israel, alipokuwa akitangaza habari njema ya amani kuititia Yesu

Kristo ambaye ni Bwana wa wote- 37 ninyi wenyewe yake akisema, "Nitume Yafa nikamle simoni ambaye jina mnajua tukio lilitotokea, ambalo limetokea Yudea yote lake lingine ni Petro. 14 Atasema ujumbe kwako katika na lilianzia Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana huo utaokoa wewe na nyumba yako yote." 15 Nilipoanza alitangaza. 38 tukio lilitokuwa linamhusu Yesu Kristo kusema nao, Roho mtakatifu akaaja juu yao kama alivyokuja jinsi Mungu alivyomita mafuta kwa Roho Mtakatifu na kwetu mwanzoni. 16 Nakumbuka maneno ya Bwana, kwa nguvu. Alienda akifanya mema na kuponya wote alivyosema, "Yohana alibatiza kwa maji; lakini mtabatizwa walioteswa na ibils, kwa kuwa Mungu alikuwa pamoja katika Roho mtakatifu." 17 Pia kama Mungu ametoa naye. 39 Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyyofanya zawadi kama alizotupa sisi tulipoamini katika Bwana katika nchi za Uyahudi na katika Yerusalem- huyu ni Yesu Kristo, mimi ni nani, kwamba naweza kumpinga Yesu waliyemuua na kumtundika mtini. 40 Huyu mtu Mungu? 18 Waliposikia mambo haya, hawakurudisha, bali Mungu alimfufua siku ya tatu na kumpa kujulikana, 41 si walimsifu Mungu na kusema, "Mungu ametoa toba kwa kwa watu wote, lakini kwa mashahidi waliochaguliwa kabla ajili ya wa mataifa pia" 19 Basi waamini ambao mateso na Mungu. - sisi wenyewe, tulio kula naye na kunywa yalianzia kwenye kifo cha Stephano walitawanyika kutoka naye baada ya kufufuka kutoka kwa wafu. 42 Ametuagiza Yerusalem-waamini hawa walienda mbali, hadi mpaka kuhubiri kwa watu na kushuhudia kuwa huyu ndiye Foinike, Kipro na Antiochia. Waliwaambia ujumbe kuhusu ambaye Mungu alimchagua kuwa mwamuzi wa walio hai na waliokufa. 43 Katika yeche manabii wote washuhudie, ili Yesu peke yake kwa wayahudi na si kwa mwininge awaye yote. 20 Lakini baadhi yao ni watu kutoka Kipro na Krene, kwamba kila anayeamini katika yeche atapokea msamaha walikuja Antiochia na kusema na wayunani na kumhubiri wa dhambi kupitia jina lake." 44 Wakati Petro akiendelea Bwana Yesu. 21 Na mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, kusema haya, Roho Mtakatifu akawajaza wote waliokuwa na watu wengi waliamini na kumgeukia Bwana. 22 Habari wakisikiliza ujumbe wake. 45 Watu wale wanaohusika na zao zikafikia masikioni mwa kanisa la Yerusalem: na kikundi cha waamini waliotahiriwa- wale wote waliokuwa wakamtuma Barnaba aende mpaka Antiochia. 23 Alipokuja na Petro- walishangazwa, kwa sababu ya karama ya Roho Mtakatifu aliywagwa pia kwa wamataifa. 46 Kwa kuwa waliskia hawa wamataifa wanaongea kwa lugha zingine na kumwabudu Mungu. Petro akajibu, 47 "Kuna na kuona karama ya Mungu alifurahi; na aliyatia moyo mtu yeote anaweza kuzuia maji ili watu wasibatizwe, 25 Baadaye Barnaba alienda Tarso kumwona Sauli. 26 Watu hawa wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi?" 48 Alipompata, akamleta Antiochia. Ikawa kwa mwaka mzima Ndipo akawaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Baadaye wakamwomba akeae nao kwa siku kadhaa.

11 Mitume na ndugu wale waliokuwa huko Yudea waliskia kuwa wamataifa wamelipokea neno la Mungu. 2 Petro alipokuja huko Yerusalem, lile kundi la watu waliotahiriwa wakaanza kumkosoa, Wakisema, 3 "Umeshikamana na watu wasiotahiriwa na kula nao!" 4 Lakini Petro alianza kueleza tukio kwa kina; akisema, 5 "Nilikuwa naomba katika mji wa Yafa, na nikaona maono ya chombo kikishuka chini kama nguo kubwa ikishuka kutoka mbinguni katika pembe zake zote nne. Kikashuka kwangu. 6 Nilikitazama na kufikiru juu yake. Nikaona wanyama wenye miguu minne waishio katika nchi, na wanyama wa polini na wanyama watambao na ndege wa angani. 7 Kisha nikasilika sauti ikisema nami, "Amka, Petro, chiria naj ule!" 8 Nikasema, "Syo hivyo, Bwana, mdmoni mwangu hakujawahi kuingia kitu chocohote kisicho kitakatifu au kichafu" 9 Lakini sauti ikajibu tena kutoka Mbinguni, kile Mungu alichokitangaza kuwa ni safi, usikiite najisi, 10 Hii ilitokea mara tatu, na kila kitu kikachukuliwa mbinguni tena. 11 Tazama, wakati huo watu watatu walikuwa wamesimama mbele ya nyumba ile tulimokuwa; wametumwa kutoka Kaisaria kuja kwangu. 12 Roho akaniambia kwenda nao, na nisitofautiane nao. Hawa wanaume sita wakaenda pamoja na mimi na tuliente kwenye nyumba ya mtu mmoja. 13 Alituambia vile alivyomwona malaika amesimama ndani ya nyumba

yake akisema, "Nitume Yafa nikamle simoni ambaye jina mnajua tukio lilitotokea, ambalo limetokea Yudea yote lake lingine ni Petro. 14 Atasema ujumbe kwako katika na lilianzia Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana huo utaokoa wewe na nyumba yako yote." 15 Nilipoanza alitangaza. 38 tukio lilitokuwa linamhusu Yesu Kristo kusema nao, Roho mtakatifu akaaja juu yao kama alivyokuja jinsi Mungu alivyomita mafuta kwa Roho Mtakatifu na kwetu mwanzoni. 16 Nakumbuka maneno ya Bwana, kwa nguvu. Alienda akifanya mema na kuponya wote alivyosema, "Yohana alibatiza kwa maji; lakini mtabatizwa walioteswa na ibils, kwa kuwa Mungu alikuwa pamoja katika Roho mtakatifu." 17 Pia kama Mungu ametoa naye. 39 Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyyofanya zawadi kama alizotupa sisi tulipoamini katika Bwana katika nchi za Uyahudi na katika Yerusalem- huyu ni Yesu Kristo, mimi ni nani, kwamba naweza kumpinga Yesu waliyemuua na kumtundika mtini. 40 Huyu mtu Mungu? 18 Waliposikia mambo haya, hawakurudisha, bali Mungu alimfufua siku ya tatu na kumpa kujulikana, 41 si walimsifu Mungu na kusema, "Mungu ametoa toba kwa kwa watu wote, lakini kwa mashahidi waliochaguliwa kabla ajili ya wa mataifa pia" 19 Basi waamini ambao mateso na Mungu. - sisi wenyewe, tulio kula naye na kunywa yalianzia kwenye kifo cha Stephano walitawanyika kutoka naye baada ya kufufuka kutoka kwa wafu. 42 Ametuagiza Yerusalem-waamini hawa walienda mbali, hadi mpaka kuhubiri kwa watu na kushuhudia kuwa huyu ndiye Foinike, Kipro na Antiochia. Waliwaambia ujumbe kuhusu ambaye Mungu alimchagua kuwa mwamuzi wa walio hai na waliokufa. 43 Katika yeche manabii wote washuhudie, ili Yesu peke yake kwa wayahudi na si kwa mwininge awaye yote. 20 Lakini baadhi yao ni watu kutoka Kipro na Krene, kwamba kila anayeamini katika yeche atapokea msamaha walikuja Antiochia na kusema na wayunani na kumhubiri wa dhambi kupitia jina lake." 44 Wakati Petro akiendelea Bwana Yesu. 21 Na mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, kusema haya, Roho Mtakatifu akawajaza wote waliokuwa na watu wengi waliamini na kumgeukia Bwana. 22 Habari wakisikiliza ujumbe wake. 45 Watu wale wanaohusika na zao zikafikia masikioni mwa kanisa la Yerusalem: na kikundi cha waamini waliotahiriwa- wale wote waliokuwa wakamtuma Barnaba aende mpaka Antiochia. 23 Alipokuja na Petro- walishangazwa, kwa sababu ya karama ya Roho Mtakatifu aliywagwa pia kwa wamataifa. 46 Kwa kuwa waliskia hawa wamataifa wanaongea kwa lugha zingine na kumwabudu Mungu. Petro akajibu, 47 "Kuna na kuona karama ya Mungu alifurahi; na aliyatia moyo mtu yeote anaweza kuzuia maji ili watu wasibatizwe, 25 Baadaye Barnaba alienda Tarso kumwona Sauli. 26 Watu hawa wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi?" 48 Alipompata, akamleta Antiochia. Ikawa kwa mwaka mzima Ndipo akawaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Baadaye wakamwomba akeae nao kwa siku kadhaa.

12 Wakati huo mfalme Herode akanyosha mkono wake kwa baadhi ya wale wanaotoka kwenye kusanyiko ili kuwaresa. 2 Akamwuua Yakobo nduguye Yohana kwa upanga. 3 Baada ya kuona kuwa ihawapendeza Wayahudi, akamkamata na Petro tena. Hii ilikuwa wakati wa mikate isiyoachwa. 4 Alipomkamata, akamweka gerezani na akaweka vikosi vinne nya askari ili kumlinda, alikuwa akitaraja kumpeleka kwa watu baada ya Pasaka. 5 Petro akawekwa gerezani, lakini maombi yakafanywa kwa bidii na kusanyiko kwa ajili yake kwa Mungu. 6 Siku kabla Herode hajaenda kumtoa, Usiku huo Petro alikuwa amelala katikati ya maaskari wawili, akiwa amefungwa na minyoror miwili, na walinzi mbele ya mlango walikuwa wakilinda gereza. 7 Tazama, malaika wa Bwana ghaffa akamtokea na nuru ikang'aa ndani. Akampiga Petro ubavuni na kumwamsha akisema, "Amka haraka." Ndipo minyoror aliyojwaa amefungwa ikafunguka kutoka mikononi mwake.

8 Malaika akamwambia, "Vaa nguo zako na vaa viatu walimti Roho Mtakatifu na walitelemka kuelekea Seleukia; vyako." Petro akafanya hivyo. Malaika akamwambia, "Vaa Kutoka huko walisafiri baharini kuelekea kisiwa cha vazi lako na unifuate." **9** Hivyo Petro akamuata Malaika Kipro. **5** Walipokuwa katika mji wa Salami, walilitangaza na akatoka nje. Hakuaminii kilichofanywa na malaika neno la Mungu katika Masinagogi ya Wayahudi. Pia kama ni cha kweli. Alidhani anaona maono. **10** Baada ya walikuwa pamoja na Yohana Marko kama msaidizi wao. **6** kupita lindo la kwanza na la pili, wakafika kwenye geti la Walipokwenda katika kisiwa chote mpaka Pafo, walikuta chuma la kuingilia kwenda mjini, likaufunguka lenyewe kwa mtu fulani mchawi, Myahudi nabii wa uongo, ambaye jina ajili yao. Wakatoka nje wakashuka kwenye mtaa, mara lake lilikuwa Bar Yesu. **7** Mchawi huyu alishirikiana na Malaika akamwacha. **11** Petro alipojitambua, akasema, Liwali Sergio Paulus, aliyekuwa mtu mwenye akili. Mtu "Sasa nimeamini kuwa Bwana alimtuma Malaika wake ili huyu aliwaalika Barnaba na Sauli, kwa sababu alihitaji kunitoa katika mikono ya Herode, na kwa matarajio ya kusikia neno la Mungu. **8** Lakini Elim "yule mchawi" watu wote wa uyahudi." **12** Baada ya kujua haya, akaiza (hivyo ndivyo jina lake lilivyo tafsirwa) aliwapinga; alijaribu kwenye nyumba ya Mariamu mama yake Yohana ambaye kumgeuza yule liwali atoke kwenye imani. **9** Lakini Sauli ni Marko; Wakristo wengi walikusanyika wakiomba. **13** aliyeitwa Paulo, aliye kuwa amejazwa na Roho Mtakatifu, Alipobisha kwenye mlango wa kizuzi, mtumishi mmoja akamkazia macho **10** na akasema "Ewe mwana wa Ibilisi, msichana anayetwa Roda akaja kufunga. **14** Alipotambua umejazwa na aina zote za udanganyifu na udhaifu. Wewe ni sauti ya Petro, kwa furaha akashindwa kuufunga ni adui wa kila aina ya haki. Hautakoma kuzigeuza njia za mlango; badala yake, akakimbia ndani ya chumba; na Bwana, zilizonyooka, je utaweza? **11** Sasa tazama, mkono kuwalijisha kuwa Petro amesimama mbele ya Mlango. wa Bwana upo juu yako, na utakuwa kipofu. Hautalionia **15** Hivyo, Wakasema kwake, "Wewe ni mwendawazimu" Jua kwa muda" mara moja ukungu na giza vilianguka lakini alikazia kuwa ni kweli ni yeye. Wakasema "Huyo juu ya Elimas; alianza kuzunguka pale akiomba watu ni malaika wake." **16** Lakini Petro aliendelea kubisha, wamwongoze kwa kumshika mkono. **12** Baada ya liwali na walipofungua mlango, wakamwona na wakashangaa kuona kilichotokea, aliamini, kwa sababu alishangazwa sana. Petro akawanyamazisha kwa mkono kimya kimya kwa mafundisho kuhusu Bwana. **13** Sasa Paulo na rafiki na akawaambia jinsi Bwana aliyomtoa kutoka Gerezani. zake walisafiri majini kutoka Pafo na wakafika Perge katika akasema, **17** "Wajulisse haya mambo Yakobo na ndugu Pamfilia. Lakini Yohana aliwaacha na kurudi Yerusalem. zake." Kisha akaondoka akaenda sehemu nyingine. **18** **14** Paulo na rafiki yake walisafiri kutoka Perge na wakafika Kulipokuwa mchana, kukawa na huzuni kubwa kati ya Antiochia ya Pisidia. Huko walikwenda katika sinagogi siku askari, kuhusiana na kilichotokea kwa Petro. **19** Baada ya Sabato na kukaa chini. **15** Baada ya kusoma sheria ya Herode kumtafuta na hakumwona akawauliza walinzi na manabii, viongozi wa sinagogi aliwatumia ujumbe na akaamuru wauawee. Akaenda kutoka uyahudi mpaka wakisema, "Ndugu, kama mnao ujumbe wa kutia moyo Kaisaria na kukaa huko. **20** Herode alikuwa na hasira watu hapa, semeni" **16** Kwa hiyo Paulo alisimama na juu ya watu wa Tiro na Sidoni. Wakaenda kwa pamoja kuwapungia mkono; alisema, "Wanaume wa Israeli na enyi kwake. Wakawa na urafiki na Blasto msaidizi wa mfalme, mnao mtii Mungu, sikilizeni. **17** Mungu wa hawa watu wa ili awasaidie. Kisha wakaomba amani, kwa sababu nchi yao ilipokea chakula kutoka katika nchi ya mfalme. **21** walipokaa katika nchi Misri, na kwa mkono wake kuiniliwa Siku iliyokusudiwa Herode alivaa mavazi ya kifalme na aliauongoza nje yake. **18** Kwa miaka arobaini aliwavumilia kukaa kwenye kitu chake cha kifalme, na akawahutubia. katika jangwa. **19** Baada ya kuyaharibu mataifa saba **22** Watu wakapiga kelele, "Hii ni sauti ya mungu wala si katika nchi ya Kaanani, aliwapa watu wetu nchi yao kwa sauti ya mwanadamu!" **23** Mara ghafila malaika akampiga, urithi. **20** Matukio haya yote yalitokea zaidi ya miaka mia kwa sababu alikuwa hakumpa Mungu utukufu; akaliwa nne na hamsini. Baada ya vitu hivi vyote, Mungu aliwapa na chango na akafa. **24** Lakini neno la Mungu likakua na waamuzi mpaka Samwelii Nabi. **21** Baada ya haya, watu kusambaa. **25** Baada ya Barnaba na Sauli kukamilisha waliomba mfalme, hivyo Mungu aliwapa Sauli mwana huduma yao wakatoka pale wakarejea Yerusalem, wa Kishi, mtu wa kabila la Benjaminii, kuwa mfalme kwa wakamchukua na Yohana ambaye jina la kuzaliwa ni miaka arobaini. **22** Kisha baada ya Mungu kumuondoia katika ufalme, alimwinua Daudi kuwa mfalme wao. Ilikuwa ni kuhusu Daudi kwamba Mungu alisema, 'Nimempata Daudi mwana wa Yesu kuwa mtu apendezwaye na moyo wangui; ambaye atafanya kila kitu nipendacho.' **23** Kutoka kwenye ukoo wa mtu huyu Mungu ameiletea Israeli mkombozi, Yesu, kama alivyohadi kufanya. **24** Hili lilianza kutokeea, kabla ya Yesu kuja, Yohana kwanza alitangaza ubatizo wa toba kwa watu wote wa Israeli. **25** Naye Yohana alipokuwa akimalizia kazi yake, alisema, 'Mwanifikiri mimi ni nani? mimi si yule. Lakini sikilizeni,

13 Sasa katika kanisa la Antiochia, palikuwa na baadhi ya manabii na walimu. Walikua Barnaba, Simeoni (aliyeitwa Nigeri). Lukio wa Kirene, Manaeeni (ndugu asiyi wa damu wa Herode kiongozi wa mkoa), na Sauli. **2** Walipokuwa wakimwabudu Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu alisema, "Niteengeeni pembedi Barnaba na Sauli, waifanye kazi niliyo waitia." **3** Baada ya Kanisa kufunga, kuomba, na kuweka mikono yao juu ya watu hawa, wakawaacha waende. **4** Kwa hiyo Barnabas na Sauli

ajaye nyuma yangu, sisisitahili kulegeza viatu nya miguu yake.' 26 Ndugu, watoto wa ukoo wa Abrahamu, na wale ambaao kati yenu mnamwabudu Mungu, ni kwa ajili yetu kwamba ujumbe huu wa ukombozi umetumwa. 27 Kwa wale waishio Yerusalem, na watawala wao, hawakumtambua kwa uhalisia, na wala hawakuutambua ujumbe wa manabii ambaao husomwa kila Sabato; kwa hiyo walitimidilia ujumbe wa manabii kwa kumhukumu kifo Yesu. 28 Japokuwa hawakupata sababu nzuri kwa kifo ndani yake, walimwomba Pilato amuu. 29 Walipomaliza mambo yote yaliyoandikwa kuhusu yeye, walimshusha kutoka mtini na kumlaza kaburini. 30 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu. 31 Alionekana kwa siku nydingi kwa wale waliokwenda pamoja naye kutoka Galilaya kuelekeea Yerusalem. Watu hawa sasa ni mashahidi wa watu. 32 Hivyo tunawaletea habari njema kuhusu ahadi walizopewa mababu zetu. 33 Mungu aliweka ahadi hizi kwetu, watoto wao, katika hilo alimfufua Yesu na kumrudisha tena katika uhai. Hili pia liliandikwa katika Zaburi ya pili: 'Wewe ni Mwanangu, leo ni mekuwa Baba yako' 34 Pia kuhusu ukweli ni kwamba alimfufua kutoka wafu ili kwamba mwili wake usiharibike, ameongea hivi: 'Nitakupatia utakatifu na baraka halisi za Daudi' 35 Hii ndiyo sababu kasema pia katika zaburi nyiningi, 'Hautaruhusu mtakatifu wako kuuona uozo.' 36 Kwa kuwa baada ya Daudi kutumikia mapenzi ya Mungu katika kizazi chake, alilala, alilazwa pamoja na baba zake, na aliuona uharibifu, 37 Lakini aliyeefufuliwa na Mungu hakuuna uharibifu. 38 Hivyo na ifahamike kwenu, ndugu, kupitia mtu huyu, msamaha wa dhambi umehubiriwa. 39 Kwa yeche kila aaminiye anahesabiwa haki na mambo yote ambayo sheria ya Musa isingewapatia haki. 40 Hivyo basi kuweni waangalifu kwamba kitu walichokiongelea manabii kisitokee kwenu: 41 'Tazama, enyi mnaodharau, na mkaashangae na mkaangamie; kwa vile nafanya kazi katika siku zenu, Kazi ambayo hamwezi kuiaminii, hata kama mtu atawaeleza.' 42 Wakati Paulo na Barnaba walipoondoka, watu wakawaomba waongee maneno haya siku ya Sabato ijayo. 43 Wakati mukutano wa sinagogi ulipokwisha, Wayahudi wengi na waongofu thabit walifiuata Paulo na Barnaba, ambaao walionegea nao na walihirimiza waendelee katika neema ya Mungu. 44 Sabato iliyofuata, karibu mji mzima ulikusanyika kusikia neno la Mungu. 45 Wayahudi walipoonda makutano, walijawa na wivu na kuongea maneno yaliyopinga vitu vilivyosemwa na Paulo na walimtukana. 46 Lakini Paulo na Barnaba walionegea kwa ujasiri na kusema, "Ilikuwa ni muhimu kwamba neno la Mungu lionelewe kwanza kwenu. Kwa kuwa mnalisukumia mbali kutoka kwenu nakuujiona kuwa hamkusithili uzima wa milele, angalieni tutawageukia Mataifa. (aiōnios g166) 47 Kama ambavyo Bwana ametuamuru, akisema, 'Nimewaweka ninyi kama nuru kwa watu wa mataifa, kwamba mlele wokovu kwa pande zote za dunia.' 48 Mataifa waliposikia hili, walifurahi na kulisifu neno la Bwana. Wengi waliochaguliwa kwa

uzima wa milele waliamini. (aiōnios g166) 49 Neno la Bwana lilieena nchi yote. 50 Lakini wayahudi waliwasihililijitoa na wanawake muhimu, pia na viongozi wa mji. Haya yalichochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na waliwatupu nje ya mipaka ya mji. 51 Lakini Paulo na Barnaba walikung'uta vumbi ya miguu yao. Kisha walienda kwenye mji wa Ikonia. 52 Na wanafunzi walijawa na furaha pamoja na Roho mtakatifu.

14 Ikatokea ndani ya Ikonio kwamba Paulo na Barnaba wallingia pamoja ndani ya sinagogi la Wayahudi nakuongea namna ambayo kundi kubwa la watu Wayahudi na Wayunani waliamini. 2 Lakini wayahudi wasiotii waliachochea akili wamataifa na kuwafanya kuwa wabaya dhidi ya ndugu. 3 Kwa hiyo walikaa huko kwa muda mrefu, wakiongea kwa ujasiri kwa nguvu ya Bwana, huku akitoa ubithitisho kuhusu ujumbe wa neema yake. Alifanya hivi kwa kutoa ishara na majaabu vifanywe kwa mikono ya Paulo na Barnaba. 4 Lakini eneo kubwa la mji iligawanyika: baadhi ya watu walikuwa pamoja na Wayahudi, na baadhi pamoja na mitume. 5 Wakati wamatifa na Wayahudi walipojaribu kuwashawishi viongozi wao kuwatendea vibaya na kuwaponda mawe Paulo na Barnaba, 6 wakalitambua hilo na kukimbilia katika miji ya Likaonia, Listra na Derbe, na maeneo yanayozunguka pale, 7 na huko walihiburi injili. 8 Na huko Listra palikuwa na mtu mmoja aliyekaa, hakuwa na nguvu miguuni mwake, kilema kutoka tumboni mwa mama yake, hajawahi kutembea. 9 Mtu huyu alimsikia Paulo akiongea. Paulo alimkazia macho na akaona kwamba alikuwa na imani ya kuponywa. 10 Hivyo alisema kwake kwa sauti ya juu, "Simama kwa miguu yako." Na yule mtu aliruka juu na kuanza kutembea. 11 Umati ulipoona alichokifanya Paulo, waliinua sauti zao, wakisema katika lahaja ya Kilikaonio, "miungu imetushukia kwa namna ya binadamu." 12 Walimwita Barnaba "Zeu," na Paulo "Herme" kwa sababu alikuwa msemaji mkuu. 13 Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake liliikuwa nje ya mji, aliletta fahari la ng'ombe na mtungo wa maua mpaka kwenye lango la mji, yeche na umati walitaka kutoa sadaka. 14 Lakini mitume, Barnaba na Paulo, walipolisikia hili, walirarua mavazi yao na kwa haraka walikwenda nje kwenye umati, wakilia 15 na kusema, "Enyi watu, kwanini mnafanya mambo haya? Na sisi pia ni binadamu wenye hisia kama za kwenu. Tunawaletea habari njema, kwamba mgeuke kutoka kwenye vitu hivi visivyoofaa na kumwelekeea Mungu aliye hai, aliyeumba mbingu, dunia na bahari na kila kitu kilichomo. 16 Katika nyakati zilizopita, aliwaruhusu mataifa kutembea katika njia zao wenywewe. 17 Lakini bado, hakuondoka pasipo shahidi, katika hilo alifanya vizuri na akawapatia mvua kutoka mbinguni na nyakati za mazao, akiwajaza miyo yenu kwa vyakula na furaha" 18 Hata kwa maneno haya, Paulo na Barnaba kwa shida walijuuzua umati kuwatolea sadaka. 19 Lakini baadhi ya Wayahudi kutoka Antiochia na Ikonio walikuwa kuushawishi umati. Wakampiga mawe Paulo na kumburuta hadi

nje ya mji, wakidhani alikuwa amekufa. **20** Hata hivyo kwao watu kwa ajili ya jina lake. **15** Maneno ya manabii wanafunzi walikuwa wamesimama karibu naye, aliamka, yanakubaliana na hili kama lilivoandikwa. **16** 'Baada ya mambo haya nitarudi na kujengenya tena hema ya Daudi, ilioanguka chini; nitainua na kuhuisha uhararibifu wake, **17** ili kwamba watu waliobaki wamtafute Bwana, pamoa na watu wa Mataifa walioitwa kwa jina langu.' **18** Hivi ndivyo asemavayo Bwana aliyefanya mambo haya yajulikanayo tangu enzi za zamani. (*aiōn g165*) **19** Hivyo basi, ushauri wangu ni, kwamba tusiwapatie shida watu wa Mataifa wamgeukiao Mungu; **20** lakini tuandike kwao kwamba wajipushe mbali na uharibifu wa sanamu, tamaa za usherati, na viliviyonyongwa, na damu. **21** Kutoka vizazi vya wazee kuna watu katika kila mji wahubirio na kumsoma Musa katika masinagogi kila Sabato." **22** Kwa hiyo ikaonekana kuwa imewapendeza mitume na wazee, pamoa na kanisa lote, kumchagua Yuda aliyeitwa Barsaba, na Silas, waliokuwa viongozi wa kanisa, na kuwatuma Antioquia pamoa na Paulo na Barnaba. **23** Waliandika hivi, "Mitume, wazee na ndugu, kwa ndugu wa Mataifa walioko Antioquia, Shamu na Kilikia, salamu.

24 Tulisika kwamba watu fulani ambaio hatukuwapatia amri hiyo, walitoka kwetu na wamewataabisha kwa mafundisho yaletayo shida nafsini mwenu. **25** Kwa hiyo imeonekana vyema kwetu sote kuchagua watu na kuwatuma kwenu pamoa na wapendwa wetu Barnaba na Paulo, **26** watu walio hatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana Yesu Kristo. **27** Kwa hiyo tumetumta Yuda na Sila, wataawaambia mambo yayo hayo. **28** Kwa kuwa ilionekana vyema kwa Roho Mtakatifu na kwetu, kutoweka juu yenu mzigo mkubwa kuliko mambo haya yaliyo ya lazima: **29** kwamba mgeuke kutoka kwenye vitu vitolewavyo kwa sanamu, damu, vitu vya kunyongwa, na usherati. Kama mtajiweka mbali na hivi, itakuwa vyema kwenu. Kwa herini." **30** Hivyo basi, waliviyotawanyishwa, waliteremka Antioquia; baada ya kukusanya kusanyiko pamoa, waliwasilisha barua. **31** Walipokua wameisoma, walifurahi kwa sababu ya kutiwa moyo. **32** Yuda na Sila, na manabii, waliwatia moyo ndugu kwa maneno mengi na kuwatia nguvu. **33** Baada ya kukaa muda fulani huko, walitawanyishwa kwa amani kutoka kwa ndugu kwa wale waliowatuma. **34** [Lakini ilionekana vyema Sila kubaki huko] **35** Lakini Paulo na wengine walikaa Antioquia pamoa na wengine wengi, ambapo walifundisha na kuhubiri neno la Bwana. **36** Baada ya siku kadhaa Paulo alisema kwa Barnaba, "Na turudi sasa na kuwatembelea ndugu katika kila mji tulipohubiri neno la Bwana, na kuwaona walivyo. **37** Barnaba alihitaji pia kumchukua pamoa nao Yohana aliyeitwa Marko. **38** Lakini Paulo alifikiria haikuwa vizuri kumchukua Marko, aliyewaacha huko Pamfilia na hakuenedlea nao katika kazi. **39** Kisha hapo kukatokea mabishano makubwa kwa hiyo walitengana, na Barnaba alimchukua Marko na kusafiri kwa meli mpaka Kipro, **40** Lakini Paulo alimchagua Sila na kuondoka, baada ya kukabidhiwa na ndugu katika neema ya Bwana. **41** Na alienda kupitia Shamu na Kilikia, akiimarisha makanisa.

15 Watu fulani walishuka kutoka Uyahudi na kuwfundisha ndugu, wakisema, "msipotahirwa kama desturi ya Musa, hamwezi kuokolewa." **2** Wakati Paulo na Barnaba walipokuwa na mapambano na mjadala pamoa nao, ndugu walihamua kwamba Paulo, Barnaba, na wengine kadhaa waende Yerusalem kwa mitume na wazee kwa ajili ya swalii hili. **3** Kwa hiyo, kwa kutumwa kwao na kanisa, walipitia Foinike na Samaria wakitangaza kugeuzwa nia kwa wamatifa. Walileta furaha kuu kwa ndugu wote, **4** Walipokua Yerusalem, walikaribishwa na Kanisa na mitume na wazee, na waliwasilisha taarifa ya mambo yote ambayo Mungu amefanya pamoa nao. **5** Lakini watu fulani walioamini, waliokuwa katika kundi la Mafarisayo, walismama nakusema, "ni muhimu kuwatahiri na kuwaamuru waishi sheria ya Musa." **6** Hivyo mitume na wazee walismama pamoa kuflikiria hili swala. **7** Baada ya majadiliano marefu, Petro alisimama na kusema kwao, "Ndugu mwatambua kwamba kitambo kizuri kilichopita Mungu alifanya chaguo kati yenu, kwamba kwa mdomo wangu Mataifa wasikie neno la injili, na kuamini. **8** Mungu, anayefahamu mioyo, anashuhudia kwao, anawapa Roho mtakatifu, kama alivyofanya kwetu; **9** na hakutengeneza utofauti kati yetu na wao, akiifanya mioyo yao safi kwa imani. **10** Kwa hiyo, kwa nini mnajaribu Mungu kwamba muweke nira juu ya shingo za wanafunzi ambayo hata baba zetu wala sisi hatukuweza kustahimili? **11** Lakini twaamini kwamba tutaokolewa kwa neema ya Bwana Yesu, kama waliviyokuwa." **12** Kusanyiko lote ilinyamaza walipokua wakimsikiliza Barnaba na Paulo walipokuwa wakitoa taarifa ya ishara na maajabu ambayo Mungu alifanya pamoa nao kati ya watu wa mataifa. **13** Walipoacha kuongea, Yakobo alijibu akisema, "Ndugu nisikilizeni. **14** Simoni ameleezea jinsi kwanza Mungu kwa neema aliwasaidia Mataifa ili kwamba ajipatie kutoka

16 Paulo pia alipokuja Derbe na Lystra; na tazama, pale palikuwepo na mwanafunzi aitwaye Timotheo, ni Kijana aliyezaliwa na mama wa Kiyahudi ambaye ni muumini na baba yake ni Mgiriki. **2** Watu wa Listra na hivyo akamchukua na kumtahiri kwa sababu ya Wayahudi waliokuwako huko kwani wote walimjua kuwa baba yake ni Mgiriki. **4** Walipokuwa wakienda walipita kwenye miji na kutoa maagizo kwa makanisa ili kuyati maagizo hayo yaliandikwa na mitume na wazee huko Yerusalem. **5** Hivyo makanisa yakaimarishwa katika imani na walioamini wakaongezeka kwa idadi kila siku. **6** Paulo na mwenzake wakaenda Firigia na Galatia, kwani Roho wa Mungu aliwakataza kuhubiri neno huko kwenye jimbo la Asia. **7** Walipokaribia Misia, walijaribu kwenda Bithinia, lakini Roho wa Yesu akawakataza. **8** Kwa hiyo wakapita Misia wakaja mpaka Mji wa Troa. **9** Maono yalimtokea Paulo usiku, kulikuwa na mtu wa Makedonia amesimama, akimwita na kusema "Njoni mtusaidie huku Makedonia". **10** Paulo alipoona maono, mara tukajiaandaa kwenda Makedonia, akijua kwamba Mungu alituita kwenda kuwahubiria injili. **11** Hivyo tukaondoka kutoka Troa, tukaenda moja kwa moja Samothrake, na siku iliyofuata tukafika mji wa Neapoli. **12** Kutoka hapo tukaenda Filipi ambaa ni moja ya mji wa Makedonia, mji muhimu katika wilaya na utawala wa Kirumi na tukakaa siku kadhaa. **13** Siku ya Sabato, tulikwenda nje ya lango kwa njia ya mto, sehemu ambayo tulidhania kutakuwa na mahali pa kufanya maombi. Tulikaa chini na kuongea na akinamama waliokuja pamoja. **14** Mwanamke mmoja aitwaye Lidia, muuzaji wa zambarau, kutoka katika mji wa Tiatira, mwenye kumwabudu Mungu, alitusikiliza. Bwana alimfungua moyo wake na kuweka maanani maneno yaliyosemwa na Paulo. **15** Baada ya kubatizwa, yeye na nyumba yake yote, alitusihii akisema "kama mmeniona kuwa mimi ni mwaminifu katika Bwana, basi nawasihi muingie na kukaa kwangu". Akatusihii sana. **16** Ikawa kwamba, tulipokuwa tunaenda mahali pa kuomba, msichana mmoja aliyekuwa na pepo la utambuzi akakutana nasi. Alimletea bwana wake faida nyingi kwa kubashiri. **17** Mwanamke huyu alimfuata Paulo pamoja na sisi, akipiga kelele na kusema "Hawa wanaume ni watumishi wa Mungu aliye Mkuu, wanaowatangazia ninyi habari ya wokovu". **18** Alifanya hivyo kwa siku nyingi, lakini Paulo akiwa amekasirishwa na tendo hilo, aligeuka nyuma na kumwambia pepo, "Nakuamuru kwa Jina la Yesu umtoke ndani yake." Naye akatoka na kumwacha mara moja. **19** Mabwana zake walipoona ya kuwa tumaini la faida yao limeondoka, waliwakamatwa Paulo na Sila na kuwaburuzwa sokoni mbele ya wenye mamlaka. **20** Walipowafikisha kwa mahakimu, walisema, "Hawa wanaume ni Wayahudi na wanasaabisha ghasia kubwa katika mji wetu. **21** Wanafundisha mambo ambayo siyo sheria sisi kuyapokea wala kuyafuata kama Warumi." **22** Umati ukwainukia kinyume Paulo na Sila, mahakimu wakararua nguo zao na kuwavua na kuamuru wachapwe viboko **23** Baada ya kuwachapa viboko vingi, waliwatupa gerezani na kumuamuru askari wa gereza kuwalinda vyema. **24** Baada ya kupokea amri hiyo, askari wa gereza aliwatupa katika chumba cha ndani ya gereza na kuwafunga miguu yao kwenye sehemu alipowahifadhi. **25** Wakati wa usiku wa manane, Paulo na Sila wakawa wakiomba na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, huku wafungwa wengine wakiwasikiliza, **26** Ghafla kukatokea tetemeko kuu na misingi ya gereza ikitikiswa, milango ya gereza ikafunguka, na minyororo ya wafungwa wote ikalegezwa. **27** Mlinzi wa Gereza aliamka kutoka usingizini na akaona milango yote ya gereza imefunguliwa; hivyo akachukua upanga wake maana alitaka kujua kwa sababu alifikiri wafungwa wote walikwishatoroka, **28** Lakini, Paulo akapiga kelele kwa sauti kuu, akisema "usijidhuru kwa sababu wote tuko mahali hapa". **29** Mlinzi wa gereza aliomba taa ziletwe na akaingia ndani ya gereza kwa haraka, akitetemeka na kuogopa, akaawaangukia Paulo na Sila, **30** na kuwatoa nje ya gereza na kusema, "Waheshimiwa, nifanye nini ili nipate kuokoka?" **31** Nao wakamwambia, "Mwamini Bwana Yesu nawe utaokoka pamoja na nyumba yako." **32** Walinena neno la Bwana kwake, pamoja na watu wote wa nyumbani kwake, **33** Mlinzi wa gereza aliwachukua usiku ule na kuwaosha sehemu walizoumia, yeye pamoja na watu wa nyumbani mwake wakabatizwa mara. **34** Akawaleta Paulo na Sila nyumbani kwake na kuwatengea chakula. Naye akawa na furaha kuu pamoja na watu wa nyumbani mwake kwa sababu walimwamini Mungu. **35** Ilipokuwa mchana, mahakimu walituma ujumbe kwa yule mlinzi wa gereza wakisema, "Waruhusu wale watu waende", **36** Mlinzi wa gereza akamjulisha Paulo juu ya maneno hayo ya kuwa, "Mahakimu walituma ujumbe niruhusu mwondoke: hivyo tokeni nje na mwende kwa amani." **37** Lakini Paulo akaawaambia, "Walitupiga hadharani, watu ambaa ni Warumi bila kutuhukumu na waliamua kututupa gerezani; halafu sasa wanataka kututoa kwa siri? Hapani, haitawezekana, wao wenyeewe waje kututoa mahali hapa". **38** Walinzi wakawajulisha mahakimu juu ya maneno hayo, mahakimu wakaogopa sana pale walipoja kuwa Paulo na Sila ni Warumi. **39** Mahakimu wakaja na kuwasihii watoke, na walipowatoa nje ya gereza, waliwaomba Paulo na Sila watoke nje ya mji wao. **40** Kwa hiyo Paulo na Sila wakatoka nje ya gereza wakaja nyumbani kwa Lidia. Paulo na Sila walipowaona ndugu, waliwatia moyo na kisha kuondoka katika mji huo.

17 Na walipopita katika miji ya Amfipoli na Apolonia, walikujua mpaka mji wa Thesalonike ambaa kulikuwa na sinagogi la Wayahudi. 2 Kama ilivyo kawaida ya Paulo, alienda kwao, na kwa muda wa siku tatu za Sabato alijadiliana nao juu ya maandiko. 3 Alikuwa akiwafungulia naandiko na kuwaeleza kuwa, ilimpasa Kristo atesekwa na kisha kufufuka tena kutoka kwa wafu. Aliwaambia, Huyu Yesu ninayewaambia habari zake ndiye Kristo" Baadhi ya Wayahudi walishawishiwa na kuungana

na Paulo na Sila, pamoja na Wagiriki wachamungu, ikisema "KWA MUNGU ASIYEJULIKANA". Hivyo basi, akinamama wengi waongofu na kundi kubwa la watu. huyo mnayemwabudu pasipokujua, ndye ninayewajulisha 5 Lakini baadhi ya Wayahudi wasioamini, waliojawa na vivu, walienda sokoni na kuwachukuwa baadhi ya watu waovu, wakakusanya umati wa watu pamoja, na kusababisha ghasia mjini, kisha wakaivamia nyumba ya Jason, wakitaka kuwakamata Paulo na Sila ilikuwaleta mbele za watu. 6 Lakini walipowakosa, walimkamata Yasoni na baadhi ya ndugu wengine na kuwapeleka mbele ya maofisa wa mji, wakipiga kelele, "Hawa wanaume walioupindua ulimwengu wamefika mpaka huku pia, 7 Wanaume hawa waliokaribishwa na Yasoni wanaihalifu sheria ya Kaisari, wanasema kuna mfalme mwininge anayetitia Yesu" 8 Umati na maofisa wa mji waliposikia mambo hayo, waliingiwa na wasiwasi. 9 Baada ya kuwa wamekwisha kuchukua fedha ya thamani ya ulinzi kutoka kwa Yason na wengine, waliwaachia waende. 10 Usiku ule ndugu walimtuma Paulo na Sila Beroya. Na walipofika kule walikwenda katika sinagogi la Wayahudi. 11 Watu wale walikuwa wenye werevu mkubwa kuliko wale watu wa Thesalonike, kwa sababu walikuwa na utayari wa kulipokea neno kwa akili zao, na kuchunguza maandiko kila siku ili kuona kama maneno yaliyonenwa ndivyo yalivyo. 12 Kwa hiyo wengi wao waliamini, wakiwemo wanawake wenye ushawishi mkubwa wa Kigiriki na wanaume wengi. 13 Lakini Wayahudi wa Thesalonike walipogundua kwamba Paulo anatangaza neno la Mungu huko Beroya, walienda huko na kuchochea na kisha kuanzisha ghasia kwa watu. 14 Kwa haraka, ndugu wakampeleka Paulo kwa njia ya ziwa, lakini Sila na Timotheo wakabaki pale. 15 Wale ndugu waliompeleka Paulo walienda naye hadi Athene, walipomwacha Paulo huko, walipokea maagizo kutoka kwake kuwa, Sila na Timotheo waje kwake kwa haraka iwezeanavyo. 16 Na wakati akiwasubiri huko Athene, roho yake ilikasirishwa ndani yake kwa jinsi alivyouona mji ulivyojaa sanamu nyangi. 17 Hivyo akajadiliana katika sinagogi na wayahudi wale waliomcha Mungu na kwa wale wote ailiokutana nao kila siku sokoni. 18 Lakini baathi ya Wanafalsafa wa Waepikureo na Wastoiko wakamkabili. Na wengine wakasema, "Ni nini anachokisema huyu mwongeaji mchanga? Wengine wakasema, "inaonekana anahabiri habari ya mungu mgeni," kwasababu anahabiri habari ya Yesu na ufufuo. 19 Wakamchukua Paulo na kumleta Areopago, wakisema, "Twaweza kujua haya matfundisho mapya unayoyaongea? 20 Kwatasababu unaleta mambo mapya katika masikio yetu. Kwhahivyo tunataka kujua haya mambo yana maana gani?" 21 (Na watu wote wa Athene pamoja na wageni walipo kwo, hutumia muda wao aidha katika kuongea na kusikiliza juu ya jambo jipya.) 22 Kwa hiyo Paulo akasimama katikati ya watu wa Areopago na kusema, "Enyi watu wa Athene, naona kuwa ninyi ni watu wa dini kwa kila namna, 23 Kwani katika kupita kwangu na kuangalia vitu vyenu vya kuabudu, nimeona maneno yalioandikwa kwenye moja ya madhabahu yenu, ninyi. 24 Mungu aliyeumba dunia na kila kitu kilichoko ndani, kwa kuwa ni Bwana wa mbingu na nchi, hawezikukaa katika mahekalu yaliyotengenezwa na mikono. 25 Na pia hatumikiwi na mikono ya wanadamu kana kwamba anahitaji kitu kwao, kwani yeze mwenyewe huwapa watu uzima na pumzi na vitu vingine vyote. 26 Kupitia mtu mmoja, alifanya mataifa yote ya watu waishio juu ya uso wa dunia, na akawawekea nyakati na mipaka katika maeneo wanaoishi. 27 Kwa hiyo, wanatakiwa kumtafuta Mungu, na yamkini wamfikie na kumpata, na kwa uhakika hayupo mbali na kila mmoja wetu. 28 Kwake tunaishi, tuntatembea na kuwa na uzima wetu, kama vile mtunzi sanamu iliyochongwa kwa ustadi na mawazo ya watu. 29 Kwa hiyo, Mungu alinyamazia nyakati zile za ujinga, lakini sasa anaamuru watu wote kila mahali wapate kutubu. 30 Hii ni kwa sababu ameweka siku atakayo ihukumu dunia kwa haki kwa mtu ambaye alimchagua. Mungu alitoa uhakika wa mtu huyu kwa kila mtu pale alipomfufua katoka kwa wafu. 32 Na watu wa Athene waliposikia habari ya kufufuliwa kwa wafu, baadhi yao wakamdhihaki Paulo, ila wengine wakasema "Tutakusikiliza tena kwa habari ya jambo hill" 33 Baada ya hapo, Paulo akaawaacha. 34 Lakini baadhi ya watu waliungana naye wakaamini, akiwemo Dionisio Mwareopago, na Mwanamke anaitwa Damari na wengine pamoja nao.

18 Baada ya mambo hayo, Paulo aliondoka Athene kwenda Korintho. 2 Huko akampata Myahudi aitwaye Akwila mtu wa kabilia la Ponto, yeze na mke wake aitwaye Prisila walikuja kutoka huko Italia, kwa sababu Klaudia aliamuru Wayahudi wote waondoke Roma; Paulo akaja kwao; 3 Paulo akaishi na kufanya kazi nao kwenye anafanya kazi inayofanana na yao. Wao walikuwa ni watengeneza mahema. 4 Paulo akajadiliana nao katika sinagogi kila siku ya Sabato. Aliwashawishi Wayahudi pamoja na Wagiriki. 5 Lakini Sila na Timotheo walipokuja kutoka Makedonia, Paulo alisukumwa na Roho kuwashuhudia Wayahudi kuwa Yesu ndye Kristo. 6 Wakati Wayahudi walipompinga na kumdhihaki, hivyo Paulo akakung'uta vazi lake mbele yao, na kuwaambia, "Damu yenu na iwe juu ya vichwa vyenu wenyewe; Mimi sina hatia. Kutoka sasa na kuendelea, nawaendea Mataifa". 7 Hivyo akaondoka kutoka pale akaenda kwenye nyumba ya Tito Yusto, Mtu anayemwabudu Mungu. Nyumba yake iko karibu na sinagogi. 8 Krispo, kiongozi wa sinagogi pamoja na watu wa nyumbani mwake wakamwamini Bwana. Watu wengi wa Korintho walimksikia Paulo akiongea waliamini na kubatizwa. 9 Bwana akamwambia Paulo usiku kwa njia ya maono, "Usiogope, lakini ongea na usiyamaze. 10 Kwani Mimi nikoo pamoja nawe, na hakuna atakayejaribu kukudhuru, maana nina watu wengi

katika mji huu". 11 Paulo akakaa huko kwa muda wa baada yake, yaani, Yesu." 5 Watu waliposikia habari hii, mwaka mmoja na miezi sita akifundisha neno la Mungu wakabatizwa kwa jina la Bwana Yesu. 6 Na ikawa Paulo mionganoni mwao. 12 Lakini Galio alipofanya mtawala alipoweka mikono yake juu yao, Roho Mtakatifu akaja wa Akaya, Wayahudi walismama pamoja kinyume na juu yao na wakaanza kunena kwa lugha na kutabiri. 7 Paulo na kumpeleka mbele ya kiti cha hukumu, 13 Jumla yao walikuwa wanaume wapatao kumi na wawili. 8 wakisema, "Mtu huyu huwashawishi watu wamwabudu Paulo alienda katika sinagogi akanena kwa ujasiri kwa Mungu kinyume cha sheria". 14 Wakati Paulo alipokuwa muda wa miezi mitatu. Alikuwa akiongoza majadiliano na akitaka kusema, Galio akaawaambia Wayahudi, "Ninyi kuwavuta watu kuhusu mambo yanayohusu usfalme wa Wayahudi, kama ingelikuwa ni kosa au uhalifu, ingekuwa Mungu. 9 Lakini Wayahudi wengine walikuwa wakaidi na halali kuwashughulikia. 15 Lakini kwa sababu ni maswali, wasiotii, walianza kusema mabaya kuhusu njia ya Kristo yanayohusu maneno na majina, na sheria zenu, basi mbele ya umati. Basi Paulo aliachana nao na akawatenga hukumuni ninyi wenyewe. Mimi sitamani kuwa hakimu kwa waaminio mbali nao. Naye alianza kuongea kila siku habari ya mambo hayo." 16 Galio akaawaamuru waondoke katika ukumbi wa Tirano. 10 Hii iliendelea kwa miaka mbele ya kiti cha hukumu, 17 Hivyo, wakamkamata miili, kwa hiyo wote waliokuwa wanaishi katika Asia Sosthene, kiongozi wa sinagogi, wakampiga mbele ya walisikia neno la Bwana, wote Wayahudi na Wayunani. kiti cha hukumu. Lakini Galio hakujali walichokifanya. 18 11 Mungu alikuwa akifanya matendo makuu kwa mikono Paulo, baada ya kukaa pale kwa muda mrefu, aliiwaacha ya Paulo, 12 kwamba hata wagonjwa waliponywa, na ndugu na kwenda kwa meli Siria pamoja na Prisila na roho chafu waliwatoka, wakati walipochukua lesu na Akwila. Kabla ya kuondoka bandarini, alinyoa nywele nguo zilizotoka mwilini mwa Paulo. 13 Lakini palikuwapo zake kwani alikuwa ameapa kuwa Mnadhiri. 19 Walipofika Wayahudi wapunga pepo wakisafiri kupitia eneo hilo, Efeso, Paulo alimwacha Prisila na Akwila pale, lakini wakilitumia jina la Yesu kwa ajili ya matumizi yao wenyewe. ye ye mwenyewe akaingia kwenye sinagogi na kujadiliana Wakiwaambia wale walikuwa na pepo wachafu; Wakisema, na Wayahudi. 20 Walipomwambia Paulo akae nao kwa "Ninawaamuru mtoke kwa jina la Yesu ambaye Paulo muda mrefu, ye ye alikataa. 21 Lakini akaondoka kwoo, anamhubiri." 14 Waliofanya haya walikuwa wana saba akawaambia, "Nitaturdi tena kwenu, ikiwa ni mapenzi ya wa kuhani Mkuu wa Kiyahudi, Skewa. 15 Roho wachafu Mungu". Baada ya hapo, akaondoka kwa meli kutoka wakajibuu, "Yesu namjua, na Paulo namjua; lakini ninyi Efeso. 22 Paulo alipotua Kaisaria, alipanda kwenda ni nani?" 16 Yule roho mchafu ndani ya mtu akawarukia kusalimia Kanisa la Yerusalem, kisha akashuka chini wapunga pepo na akawashinda nguvu na kuwapiga. kwa kanisa la Antiochia. 23 Baada ya kukaa kwa muda Ndipo wakakimbia kutoka ile nyumba wakiwa uchi na pale, Paulo aliondoka kupitia maeneo ya Galatia na kujeruhiwa. 17 Jambo hili likajulikana kwa wote, Wayahudi Frigia na kuwatia moyo wanafunzi wote. 24 Myahudi na Wayunani, ambaao waliishi huko Efeso. Wakawa na mmoja aitwaye Apolo, aliyezaliwa huko Alexandria, alikuja hofu sana, na jina la Bwana likazidi kuhestimiwa. 18 Efeso. Alikuwa na ufahasa katika kuongea na hodari Pia, wengi wa waumini walikuwa na wakaungama na katika Maandiko. 25 Apollo alikuwa ameelekezwa katika wakidhihirisha matendo mabaya waliyofafanya. 19 Wengi mafundisho ya Bwana. Kwa jinsi alivyokuwa na bidii waliokuwa wakifanya uganga wakakusanya vitabu vyao, katika roho, aliongea na kufundisha kwa usahihi mambo wakavichoma mbele ya kila mtu. Wakati wao walipohesabu yanayomuhusu Yesu, ila alijua tu ubatizo wa Yohana. 26 thamani ya vitu hivyo, ilikuwa vipande hamsini elfu nya Apolo akaanza kuzungumza kwa ujasiri katika hekalu. fedha. 20 Hivyo Neno la Bwana likanea kwa upana sana Lakini Prisila na Akwila waliposikia, walifanya urafiki katika nguvu. 21 ya Paulo kukamilisha huduma yake naye na wakamwelezea juu ya njia za Mungu kwa usahihi. kule Efeso, Roho akamwongoza kwenda Yerusalem 27 Alipotamani kuondoka kwenda Akaya, ndugu walimtia kupitia Makedonia na Akaya; Akasema, "Baada ya kuwako moyo na kuwaandikia barua wanafunzi walioko Akaya ili wapate kumpokea. Alipowasili, kwa neema aliwasaidia sana wale waliomini. 28 Kwa nguvu zake na maarifa, Apolo aliwazidi Wayahudi hadharani akionesha kupitia maandiko ya kuwa Yesu ndiye Kristo.

19 Ikawa kwamba Apolo alipokuwa Korintho, Paulo akapita nyanda za juu na kufika katika mji wa Efeso, na akakuta wanafunzi kadhaa huko. 2 Paulo akaawaambia, "Je, mlipokea Roho Mtakatifu mlipoamini?" Wakamwambia, "Hapana, hatukuweza hata kusikia kuhusu Roho Mtakatifu." 3 Paul alisema, "Sasa ninyi mlipatizwaje?" Wakasema, "Katika ubatizo wa Yohana. 4 Basi Paulo akajibu, "Yohana alibatiza kwa ubatizo wa toba. Akawaambia wale watu kwamba wanapaswa kumwamini yule ambaye angekuja

yetu itakuwa haihitajiki tena, lakini pia na hekalu la mungu mke aliye mkuu Diana anawenza kuchukuliwa ili kuumega mkate, Paulo alizungumza na Waamini. kuwa hana maana. Tena angeweza hata kupoteza ukuu wake, yeze ambaye Asia na dunia humwabudu.” **28** Alikuwa akipanga kuondoka kesho yake, hivyo akaendelea kuonega hadi usiku wa manane. **8** Kulikuwa na taa nydingi Waliposikia haya, walijawa na hasira na wakapiga kelele, katika chumba cha juu ambapo tulikuwa tumekusanyika wakisema, “Diana wa Waefeso ni mkuu.” **29** Mji wote pamoja. **9** Katika dirisha alikuwa amekaa kijana mmoja ukajaa ghasia, na watu wakakimbia pamoja ndani ya jina lake Utiko, ambaye alielemewa na usingizi mzito. Hata ukumbi wa michezo. wakawakamata wasafiri wenzake na Paulo, Gayo na Aristariko, waliotoka Makedonia. **30** Paulo alitaka kuingia katika umati wa watu, lakini wanafunzi walimzuia. **31** Pia, baadhi ya maafiga wa mkoaa wa Asia ambaa walikuwa marafiki zake wakampelekea ujumbe kwa nguvu kumwomba asiingie katika ukumbi wa michezo. **32** Baadhi ya watu walikuwa wakisema kitu hili na wengine jambo ilie, kwa sababu umati wa watu ulikuwa umechanganyikiwa. Wengi wao hawakuweza hata kujua kwa nini walikuwa pamoja. **33** Wayahudi wakamleta Iskanda nje ya umati wa watu na kumuweka juu mbele ya watu. Iskanda akatoa ishara kwa mfono wake kutoa maelezo kwa watu. **34** Lakini walipotambua kuwa yeze ni Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa muda wa saa mbili, “Diana ni mkuu wa Efeso.” **35** Baada ya karani wa mji kuunyamazisha umati, alisema, ‘Enyi wanaume wa Efeso, ni nani asiyejua kwamba mji huu wa Efeso ni mtunzaji wa hekalu la Diana mkuu na ile picha ilivoangouka kutoka mbinguni? **36** Kuona Kwa maana mmewaita watu hawa hapa mahakamani ambaa si wezi wa hekalu wala si wenyewe kumkufuri mungu wetu mke. **38** Kwa hiyo, kama Demetrio na mafundi waliopamoja naye wana mashtaka dhidi ya mtu yeoyote, na walete mbele ya shauri. **39** Lakini kama wewe ukitafuta chochote halali. **40** Kwa kweli tuko katika hatari ya kutuhumiwa kuhusu ghasia siku hii. Hakuna sababu ya machafuko haya, na hututakuwa na uwezo wa kuyaeleza. **41** Baada ya kusema haya, aliwatawanya makutano.

20 Baada ya ghasia kumalizika, Paulo aliwaita wanafunzi na kuwatia moyo. Kisha kuwaaga na akaondoka kwenda Makedonia. **2** Naye akiishakupita mikoa hiyo na alikuwa akiwatia moyo waamuni, akaingia Uyunani. **3** Baada ya yeze kuwa pale kwa muda wa miezi mitatu, njama ziliundwa dhidi yake na Wayahudi alipokuwa akitaribia kusafiri kwa njia ya bahari kuelekea Shamu, hivyo aliazimu kurudi kuptita Makedonia. **4** Walioandamana naye hadi Asia walikuwa Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea; Aristariko na Sekundo, wote kutoka waamini wa Wathesalonike; Gayo wa Derbe; Timotheo; Tikiko na Trofimo kutoka Asia. **5** Lakini watu hawa wamekwisha tangulia na walikuwa wanatungojea kule Troa. **6** kwa njia ya Bahari kutoka Filipi baada ya siku za mikate isiyotiwa chachu, na katika siku tano tukawafikia huko Troa. Tulikaa huko kwa siku saba. **7** Hata siku ya kwanza ya juma, tulipokuwa tumekusanyika pamoja kuonega hadi usiku wa manane. **8** Kulikuwa na taa nydingi Waliposikia haya, walijawa na hasira na wakapiga kelele, katika chumba cha juu ambapo tulikuwa tumekusanyika aliijinyoosha yeze mwenyewe juu yake, akamkumbatia. Kisha akasema, “Msikate tamaa, kwa kuwa yu hai.” **11** Kisha akapanda tena ghorofani na akaumega mkate, akala. Baada ya kuzungumza nao kwa muda mrefu hadi alfajiri, akaondoka. **12** Wakamleta yule kijana akiwa hai wakafarrijika sana. **13** Sisi wenyewe tulitangulia mbele ya Paul kwa meli na tukaelekea Aso, ambapo sisi tulipanga kumchukua Paul huko. Hiki ndicho yeze mwenyewe alitaka kufanya, kwa sababu alipanga kwenda kuptita nchi kavu. **14** Alipotufikia huko Aso, tukampakia kwenye Meli tukaenda Mitilene. **15** Kisha sisi tukatweka kutoka huko na siku ya pili tulifika upande wa pili wa kisiwa cha Kio. Siku iliyofuata, tukawasili kisiwa cha Samo, na kesho yake tukafikia mji wa Miletu. **16** Kwa sababu Paulo alikuwa ameama kusafiri kuptita Efeso, ili kwamba asitumie muda kama ingeliwezekana yeze kufanya hivyo. **17** Kutoka Miletu akatuma watu hadi Efeso na akawaita wazee wa Kanisa. **18** Walipofika kwake, akaawaambia, ninyi wenyewe wowote katika Asia; kwa maana alikuwa na haraka ya kuwahi Yerusalem kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, kama ingeliwezekana yeze kufanya hivyo. **19** Kutoka Miletu akatuma watu hadi Efeso na akawaita wazee wa Kanisa. **18** Walipofika kwake, akaawaambia, ninyi wenyewe wazee wazi na pia kwenda nyumba kwa nyumba. **21** Mnjaua jinsi mimi niliyendoendelea kuwaonya Wayahudi na Mnajaua jinsi mimi niliyendoendelea kuwaonya Wayahudi na Wayunani juu ya toba kwa Mungu na imani katika Bwana wetu Yesu. **22** Na sasa, angalieni, mimi, nikiva ninamtii Roho Mtakatifu kuelekea Yerusalem, nisiyajue mambo ambayo yatanitokea mimi huko, **23** Ila kwa kuwa Roho Mtakatifu hunishuhudia mimi katika kila mji na anaseme kwamba minyororo na mateso ndivyo vinavyoningojea. **24** Lakini mimi si kufikiria kwamba maisha yangu ni kwa njia yoyote ya thamani kwangu, ili niweze kumaliza mwendo wangu na huduma niliyopokea kutoka kwa Bwana Yesu, kuishuhudia injili ya neema ya Mungu. **25** Na sasa, tazama, najua kwamba wote, mionganoni mwa wale nilioenda kuwahubiri Ufalme, hamtanionia uso tena. **26** Kwa hiyo nawashuhudia leo hii, kwamba sina hatia kwa damu ya mtu yeoyote. **27** Kwa maana sikujizuia kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu. **28** Kwa hiyo iweni waangalifu juu yenu ninyi wenyewe, na juu ya kundi lolote ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi kuwa

waangalizi. Iweni waangalifu kulichunga kusanyiko la Bwana, ambalo alilinunua kwa damu yake mwenyewe. mahali pale tulimshi Paulo asipande kwende Yerusalem. **29** Najua kwamba baada ya kuondoka kwangu, mbwa 13 Ndipo Paulo alijibu, "Mnafanya nini, mnalia na kunivunu mwitu wakali wataingia kwenu, na wasilihirumie kundi. **30** moyo wangu? Kwa maana niko tayari, siyo tu kufungwa, Najua kwamba hata mionganii mwenu wenyewe baadhi ya lakini pia kufia huko Yerusalem kwa ajili ya jina la Bwana watu watakuja na kusema mambo mapotovu, ili kuwauta Yesu." **14** Kwa vile Paulo hakutaka kushawishiwa, tuliacha wanafunzi wawaafuate wao. **31** Kwa hiyo muwe macho. na kusema, "Basi mapenzi ya Bwana yafanyike." **15** Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuweza kuacha Baada ya siku hizi, tulichukua mifuko yetu na tukapanda kuwafundisha kila mmoja wenu kwa machozi usiku na Yerusalem. **16** Baadhi ya wanafunzi kutoka Kaisaria pia mchana. **32** Na sasa mimi nawakabidhi kwa Mungu, na mtu wa Kipro, mwanafunzi wa zamani, ambaye tulikaa kuwapa urithi pamoja nao wote waliokekwa wakfu kwa naye. **17** Tulipofika Yerusalem, ndugu walitukaribisha Mungu. **33** Sikutamani fedha, dhahabu, au mavazi. **34** kwa furaha. **18** Kesho yake Paulo alienda pamoja nasi Mnajua ninyi wenyewe kwamba mikono hii imenipatia kwa Yakobo, na wazee wote walikuwepo. **19** Baada mahitaji yangu mwenyewe na mahitaji ya wale waliokuwa ya kuwasalimu, aliwapa taarifa moja baada ya nyingine pamoja nami. **35** Katika mambo yote niliwapa mfano wa ya mambo ambayo Mungu aliyotenda mionganii mwa jinsi inavyopasa kuwasaidia wanyonge kwa kufanya kazi, mataifa kwa kupitia huduma yake. **20** Wakati waliposikia na jinsi mnavyopaswa kukumbuka maneno ya Bwana hayo, wakamsifu Mungu, na wakamwambia, "Unaona, Yesu, maneno ambayo yeye mwenyewe alisema: "Ni heri kutoa kuliko kupokea." **36** Baada ya kusema namna hii, Wayahudi. Wao wote wana nia ya kushika sheria. alipiga magoti akaomba pamoja nao. **37** Wote wakalia sana na kumwangukia Paulo shingoni na kumbusu. **38** **21** Wameambiwa kuhusu wewe, kwamba unafundisha Wayahudi wanaoishi kati ya mataifa kuachana na Musa, na kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto wao, na alikuwa amesema, kwamba kamwe hawatauona uso wake wasifuate desturi za zamani. **22** Tunapaswa tufanye nini? tena. Kisha wakamsindikiza merikebuni.

21 Wakati tulipokua tumeachana nao, na tunasafiri baharini, tukafika moja kwa moja kwenye mji wa Kosi, na kesho yake tukafika mji wa Rodo, na kutoka huko tukafika mji wa Patara. **2** Tulipopata meli inayovuka kwenda Foinike, tulipanda tukasafiri. **3** Tulipofika mbele ya kisiwa cha Kipro, tukaiacha upande wa kushoto, tukasafiri hadi Siria, tukaweka nanga katika mji wa Tiro, kwa sababu huko ndiko meli ilikuwa ipakuliwe shehena yake. **4** Baada ya kuwaona wanafunzi, tukakaa huko siku saba. Wanafunzi hawa wakamwambia Paulo kupitia kwa Roho kwamba yeye asikanyage Yerusalem. **5** Hata tulipotimiza siku zile, sisi tukaondoka tukaenda zetu. Wote pamoja, na wanawake zao na watoto wao, walitusindikiza katika njia zetu hadi tulipotoka nje ya mji. Kisha tukapiga magoti pwani, tukaomba, tukaagana kila mmoja. **6** Tukapanda meli, huku nao wakarudi nyumbani kwa tena. **7** Hata tulipomaliza safari yetu kutoka Tiro, tukafika Tolemai. Pale tulisalimia ndugu, na kukakaa nao kwa siku moja. **8** Kesho yake tuliondoka tukaenda Kaisaria. Sisi tukaingia nyumbani mwa Filipo, mhuhuri wa injili, aliyekuwa mmoja wa wale saba, nasi tukakaa pamoja naye. **9** Mtu huyu alikuwa na mabinti wanenye mabikira ambao walitabiri. **10** Baada ya kukaa huko kwa siku kadhaa, akashuka kutoka Uyahudi nabii mmoja aitwaye Agabo. **11** Yeye alikuja kwetu na akautwaa mkanda wa Paulo. kwa huo alijifunga miguu na mikono yake mwenyewe na kusema, "Roho Mtakatifu asema hivi," "Wayahudi wa Yerusalem watamfunga mtu anayemiliki mkanda huu, nao watamkabidhi mikononi mwa watu wa mataifa." **12**

Tuliposikia mambo hayo, sisi na watu waliokuwa wakiishi Tulipofika Yerusalem kwa ajili ya jina la Bwana. mahali pale tulimshi Paulo asipande kwende Yerusalem. **13** Ndipo Paulo alijibu, "Mnafanya nini, mnalia na kunivunu mwitu wakali wataingia kwenu, na wasilihirumie kundi. **14** Kwa vile Paulo hakutaka kushawishiwa, tuliacha wanafunzi wawaafuate wao. **15** Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuweza kuacha Baada ya siku hizi, tulichukua mifuko yetu na tukapanda kuwafundisha kila mmoja wenu kwa machozi usiku na Yerusalem. **16** Baadhi ya wanafunzi kutoka Kaisaria pia mchana. **17** Tulipofika Yerusalem, ndugu walitukaribisha Mungu. **18** Kesho yake Paulo alienda pamoja nasi Mnajua ninyi wenyewe kwamba mikono hii imenipatia kwa Yakobo, na wazee wote walikuwepo. **19** Baada mahitaji yangu mwenyewe na mahitaji ya wale waliokuwa ya kuwasalimu, aliwapa taarifa moja baada ya nyingine pamoja nami. **20** Wakati waliposikia na jinsi mnavyopaswa kukumbuka maneno ya Bwana hayo, wakamsifu Mungu, na wakamwambia, "Unaona, Yesu, maneno ambayo yeye mwenyewe alisema: "Ni heri kutoa kuliko kupokea." **21** Wameambiwa kuhusu wewe, kwamba unafundisha Wayahudi wanaoishi kati ya mataifa kuachana na Musa, na kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto wao, na alikuwa amesema, kwamba kamwe hawatauona uso wake wasifuate desturi za zamani. **22** Tunapaswa tufanye nini? Bila shaka watasisika kwamba wewe umekuja. **23** Hivyo fanya kile sisi tunachokuambia sasa: tunao watu wanenye ambao wameweka nadhiri. **24** Wachukue watu hawa na ujikase mwenyewe pamoja nao, na uwaliipie gharama zao, ili waweze kuryoa vichwa vyao. Hivyo kila mmoja apate kujua kwamba mambo walijoambwa kuhusu wewe ni ya uongo. Watajifunza kwamba wewe pia unaufata sheria. **25** Lakini kwa habari za mataifa ambao wamekuwa waumini, tuliandika na kutoa maagizo kwamba wanapaswa kujiepusha na vitu viliviyotolewa dhabihu kwa sanamu, na damu, kutokana na kile kilichonyongwa, na wajiepushe na usherati." **26** Ndipo, Paulo aliwatwaa wanaume, na siku ya pili, akajitakasa mwenyewe pamoja nao, akaingia Hekaluni, kutangaza kipindi cha siku za kujitakasa, hadi sadaka itolewa kwa ajili ya kila mmoja wao. **27** Siku hizou saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya Wayahudi kutoka Asia wakamuona Paulo Hekaluni, na makutano wakakasirika, na wakamnyoshea mikono. **28** Walikuwa wanapiga kelele, "Watu wa Israeli, tusaidieni. Huyu ni yule mtu anayewafundisha watu kila mahali mambo ambayo ni kinyume na watu, sheria, na mahali hapa. Pia amewaleta Wayunani katika Hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu." **29** Kwa kuwa mwanzoni walikuwa wamemwona Trofimo Mufeso akiwa pamoja naye mijini, nao walidhani kwamba Paulo alimleta hekaluni. **30** Mji wote ulikuwa na tararuki, na watu wakakimbilia pamoja na kumkamata Paulo. Wakamtoa nje ya Hekalu, na milango mara ikafungwa. **31** Walipokuwa wakijaribu kumuua, habari zilimfikia mkuu wa jeshi la walini kuwa Yerusalem yote ulikuwa imejaa ghasia. **32** Mara hiyo akawachukua askari na jemadari akaukimbilia umati. Wakati Watu

walipomwona mkuu wa jeshi na askari, wakaacha kumpiga sababu utakuwa shahidi kwake kwa watu wote juu ya Paulo. **33** Kisha mkuu wa jeshi alimkaribia na akamshika uliyoynaona na kusikia. **16** Basi sasa kwa nini unasubiri? Paulo, na akaamuru afungwe minyororo miwili. Akamuuliza yeeye ni nani na amefanya nini. **34** Baadhi ya watu kwenye **17** Baada ya kurejea Yerusalem, na nilipokuwa nikisali umati walikuwa wanapayuka kitu hiki na wengine kingine. ndani ya hekalu, ikatokea kwamba nikapewa maono. Kwa kuwa jemadari hakuweza kuwaambia chochote kwa **18** Nikamuona akiniambia, 'Hima na utoke Yerusalem sababu ya zile kelele, akaamuru Paulo aletwe ndani ya haraka, kwa sababu hawatakubali ushuhuda wako kuhusu ngome. **35** Basi alipofika kwenye ngazi, akachukuliwa **19** Nikasema, 'Bwana, wao wenywewe wanajua mimi.' **20** Na damu ya Stefano shahidi wako na askari kwa sababu ya ghasia za umati. **36** Maana niliwafunga gerezani na kuwapiga wale waliokuamini umati wa watu walimfuata na waliendelea kupiga kelele, katika kila sinagogi. **21** Lakini aliniambia, 'Enenda, kwa sababu mimi nitakutuma Kiyunani? **38** Je, wewe si yule Mmisri ambaye awali uende mbali kwa watu wa mataifa.' **22** Watu wakamruhusu aliongoza uasi na alichukua magaidi elfu nne nyikani?' **39** aongee juu ya neno hili. Lakini baadaye walipaza sauti na Paulo akasema, 'Mimi ni Myahudi, kutoka mji wa Tarsa ya **23** Walipokuwa wakipaza sauti, na kutupa Kilia. Mimi ni raia wa mji maarufu. Nawaomba, mnirihuusu nizungumze na watu.' **40** Wakati jemadari alipompa ruhusa, Paulo akasimama penye ngazi na akatoya ishara kwa watu kwa mkono wake. Wakati kulipokuwa na ukimya sana, akaongea nao kwa Kihebrania. Akasema,

22 "Ndugu na baba zangu, sikelizeni utezezi wangu hitakaofanya kwenu sasa." **2** Makutano walipo sikia Paulo akiongea nao kwa kiebrania, wakanyamaza. Akasema, **3** "Mimi ni myahudi, nimezaliwa mji wa Tarsa eneo la Kilia, ila nilipata elimu katika mji huu, miguuni pa Gamalieli. Nilifundishwa kulingana na njia sahihi za sheria za baba setu. Mimi ninabidii ya Mungu, kama ninyi nyote mlivyo leo. **4** Niliwatesa kwa njia hii hadi kufa; nikawafunga wanawame na wanawake na kuwatupa gerezani. **5** Hata kuhanu mkuu na wazee wote wanawenza kutoa ushahidi kwamba nilipokea barua kutoka kwao kwa ajili ya ndugu walio Dameski, kwangu mimi kusafiri kwenda huko. Ilikuwa niwalete watu Yerusalem wa njia ile ili wfungwe na kuadhibiwa. **6** Ilitokea kwamba pale nilipokuwa nikisafiri nakaribia Dameski, majira ya mchana ghafla nuru kuu ikatokea mbinguni ikaanza kuniangaza.

7 Nikaanguka chini na kusikia sauti ikiniambia, 'Sauli, Sauli kwanini unaniudhi?' **8** Nikajibu, 'wewe ni nani, Bwana?' Akaniambia, 'Mini ni Yesu Mnazareti, ambaye wewe unaniudhi.' **9** Wale waliokuwa na mimi walliona nuru, ila hawakusikia sauti ya yule alie ongea na mimi. **10** Nikasema, 'Nifanye nini, Bwana?' Bwana akaniambia, 'Simama na uingie Dameski; huko utaambwiwa kila kitu unachopaswa kufanya.' **11** Sikuweza kuona kwa sababu **12** Huko nikakutana na mti aitwaye Anania, alikuwa mkuu ya muangaza wa nuru ile, ndipo nikaenda Dameski kwa kuongozwa na mikono ya wale waliokuwa na mimi. **13** Akaja kwangu, aka simama mbele yangu, na kusema, 'Ndugu yangu Sauli, upate kuona.' Kwa muda ule ule nikamuona. **14** Akasema, 'Mungu wa baba setu amekuchagua wewe upate kujua mapenzi yake, kumuona yule mwenyehaki, ya Wayahudi wote walioishi huko. **15** Kwa

sababu utakuwa shahidi kwake kwa watu wote juu ya Amka, ubatizwe, ukaoshe dhambi zako, ukilila jina lake.' **17** Baada ya kurejea Yerusalem, na nilipokuwa nikisali umati walikuwa wanapayuka kitu hiki na wengine kingine. ndani ya hekalu, ikatokea kwamba nikapewa maono. **18** Nikamuona akiniambia, 'Hima na utoke Yerusalem haraka, kwa sababu hawatakubali ushuhuda wako kuhusu ngome. **19** Nikasema, 'Bwana, wao wenywewe wanajua mimi.' **20** Na damu ya Stefano shahidi wako na askari kwa sababu ya ghasia za umati. **21** Lakini aliniambia, 'Enenda, kwa sababu mimi nitakutuma Kiyunani? **22** Watu wakamruhusu aliongoza uasi na alichukua magaidi elfu nne nyikani?' **23** Walipokuwa wakipaza sauti, na kutupa Kilia. Mimi ni raia wa mji maarufu. Nawaomba, mnirihuusu nizungumze na watu.' **24** Jemedari mkuu akaamuru Paulo aletwe ngomeni. Akaamuru aulizwe huku anapigwa mijeledi, ili yeeye mwenywewe ajue kwa nini walikuwa wanampigia kelele namma ile. **25** Hata walipokuwa wamemfunga kwa kamba, Paulo akamwambia yule akida aliye simama karibu naye, 'Je! ni haki kwenu kumpiga mti aliye Mrumi na bado hajahukumiwa?' **26** Yule akida aliposikia maneno haya, akaenda kwa jemedari mkuu na kumwambia, akisema, 'Unataka kufanya nini? Kwa maana mti huyu ni mrumi.' **27** Jemedari mkuu akaja na kumwambia, 'Niambie, je wewe ni raia wa Rumi?' Paulo akasema, 'Ndiyo.' **28** Jemedari akamjibu, 'Ni kuititia kiasi kikubwa cha pesa ndipo nilipata uraia.' Lakini Paulo akamwambia, 'Mimi ni mrumi wa kuzaliwa.' **29** Basi wale waliokuwa tayari kwenda kumuuliza wakaondoka na kumwacha wakati huo huo. Na jemedari naye akaogopa, alipojuia kuwa Paulo ni Mrumi, na kwa sababu amemfunga. **30** Siku iliyofuatayo, jemedari mkuu alitaka kujua ukweli kuhusu mashtaka ya Wayahudi dhidi ya Paulo. Hivyo akamfungua vifungo vyake akaamuru wakuu wa makuhani na baraza lote wakutane. Akamleta Paulo chini, na kumweka katikati yao.

23 Paulo akawaangalia moja kwa moja watu wa baraza na kusema, 'Ndugu zangu, nimeishi mbele za Mungu kwa dhamira nzuri hadi hivi leo.' **2** Kuhanu mkuu Anania akaamuru wale waliosimama karibu naye wampige kinywa chake. **3** Ndipo Paulo akamwambia, 'Mungu atakupiga wewe, ukuta uliopakwa chokaa. Umekaa ukinikukumu kwa sheria, nawe unaamuru nipigwe kinyume cha sheria?' **4** Wale waliokuwa wamesimama karibu naye wakasema, 'Hivi ndivyo unavyomtukana kuhanu mkuu wa Mungu?' **5** Paulo akasema, 'ndugu zangu, mimi sikujua kwamba huyu ni kuhanu mkuu. Kwa kuwa imeandikwa, hutazungumza vibaya juu ya mtawala wa watu wako.' **6** Paulo alipoona ya kwamba upande mmoja wa baraza ni Masadukayo na wengine Mafarisayo, akapaza sauti na kusema, 'ndugu zangu, mimi ni Mafarisayo, mwana wa na kusikia sauti itokayo kwenye kinywa chake. **15** Kwa Mafarisayo. Ni kwa sababu hii nategemea kwa ujasiri ufufuo

wa wafu ninao hukumiwa nao." 7 Alipoyasema haya, hivyo nikampeleka kwenye baraza. 29 Nikaona kwamba malumbano makubwa yakatokea baina ya Mafarisayo alikuwa ameshitakiwa kwa ajili ya maswali ya sheria yao, na Masadukayo, na mkutano ukagawanyika. 8 Kwani Masadukayo husema hakuna ufufuo, malaika wala hakuna roho, ila Mafarisayo husema haya yote yapo. 9 Ghasia kubwa ikatokea na baadhi ya waandishi waliokuwa upande wa Mafarisayo wakasimama na kujadili, wakisema, "hatujaona chochote kibaya dhidi ya mtu huyu. Vipi kama roho au malaika ameongea na yeze?" 10 Wakati kilitokea hoja kubwa, mkuu wa majeshi aliogopa kwamba Paulo angeraruliwa vipande vipande na wao, hivyo akaamuru wanajeshi washuke chini na kumchukua kwa nguvu kutoka kwa wajumbe wa baraza, na kumleta katika ngome. 11 Usiku uliofuta Bwana alisimama karibu naye na kusema, "Usiogope, kwa kuwa umenishuhudia katika Yerusalem, hivyo utatoa ushahidi pia katika Roma." 12 Kulipokucha, baadhi ya Wayahudi walifanya agano na kuita laana juu yao wenyewe: walisema ya kwamba hawatakuwa wala kunywa chochote mpaka watakapomua Paulo. 13 Kulikuwa na watu zaidi ya arobaini ambaa walifanya njama hii. 14 wakaenda kwa wakuu wa makuhani na wazee na kusema, "Tumejiweka wenyewe kwenye laana kuu, tusile chochote hadi tutakapomua Paulo. 15 Hivyo sasa, baraza limwambie jemadari mkuu amlete kwenu, kana kwamba mnaamua kesi yake kwa usahihi. Kwetu sisi tuko tayari kumwua kabla hajaja hapa." 16 Lakini mtoto wa dada yake na Paulo akasikia kwamba kulikuwa na njama, akaenda akaingia ndani ya ngome na kumwambia Paulo. 17 Paulo akamwita akida mmoja akasema, "Mchukue kijana huyu kwa jemadari; maana ana neno la kumwambia." 18 Basi akida akamchukua yule kijana akampeleka kwa jemedari mkuu akamwambia, "Paulo yule mfungwa aliniita akataka niukulete kijana huyu kwako. Ana neno la kukuambia." 19 Yule jemadari mkuu akamshika kwa mkono akajitenga naye kando, na akamwuliza, "Ni kitu gani unachotaka kuniambia?" 20 Kijana yule akasema, "Wayahudi wamepatana kukuomba umlete Paulo kesho kwenye baraza kana kwamba wanataka kupata habari zake kwa usahili zaidi. 21 Basi wewe usikubali kwa maana watu zaidi ya arobaini wanamvizia. Wamejifunga kwa laana, wasile wala wasinywe hata watakapomua. Hata sasa wako tayari, wakisubiria kibali toka kwako." 22 Basi yule jemadari mkuu akamwacha kijana aende zake, baada ya kumwagiza "usimwambie mtu yeote ya kwamba umeniarifu haya." 23 Akawaita maakida wawili akasema watayarisheni askari mia mbili kwenda Kaisaria na askari wapanda farasi sabini, na wenye mikuki mia mbili, mtaondoka zamu ya tatu ya usiku. 24 Akawaambia kuweka wanyama tayari ambaye Paulo atamtumia na kumchukua salama kwa Feliki Gavana. 25 Akaandika barua kwa namna hii, 26 Klaudio Lisia kwa Liwali mtukufu Feliki, salamu. 27 Mtu huyu alikamatwa na wayahudi wakawa karibu kumwua, ndipo nikanda pamoa na kikosi cha askari nikamwokoa, nilipopata habari ya kuwa yeze ni raia wa kirumi. 28 Nilitaka kujua kwa nini wamemshtaki, hivyo nikampeleka kwenye baraza. 29 Nikaona kwamba wala hakushitakiwa neno lolote la kustahili kuuawa wala kufungwa. 30 Kisha ikajulikana kwangu kwamba kuna njama dhidi yake, hivyo kwa haraka nikamtuma kwako, na kuwaagiza wanaomshitaki pia waliete mashitaka dhidi yake mbele yako. Wakaagana." 31 Basi wale askari wakatii amri: wakamchukua Paulo wakampeleka hata Antipatri usiku. 32 Siku iliyofuata, maaskari wengi wakawaacha wale wapanda farasi waende pamoa naye, nao wakarudi zao ngomeni. 33 Na wapanda farasi walipofika Kaisaria, na kumpa liwali ile barua, wakamweka Paulo mbele yake. 34 Naye liwali alipoisoma barua, alimuuliza Paulo alitokea jimbo gani; alipojua ya kwamba ni mtu wa Kilikia, 35 akasema, "Nitakusikia wewe watakapo kuja wale waliokushitaki," akaamuru awekwe katika ikulu ya Herode.

24 Baada ya siku tano, Anania kuhanu mkuu, baadhi ya wazee na msemaji mmoja aitwaye Tertulo, wakaenda pale. Watu hawa wameleta mashtaka dhidi ya Paulo kwa gavana. 2 Paulo alipo simama mbele ya gavana, Tertulo akaanza kumshitaki na kusema kwa gavana, "kwa sababu yako tuna amani kuu; na kwa maono yako yanaleta mageuzi mazuri katika taifa letu; 3 basi kwa shukurani yote tunapokea kila kitu ukifanyacho, Wasalam mheshimiwa Feliki. 4 Lakini nisikuchoshe zaidi, nakusihi unisikilize maneno machache kwa fadhili zako. 5 Kwa maana tumempata mtu huyu mkorofu, na anasababisha Wayahudi wote kuasi duniani. Tena ni kiongozi wa madhehebu ya Wanazorayo. (Zingatia: Sehemu ya maneno ya mstari huu 24: 6 6 Na tena alijaribu kilitia hekalu unajisi hivyo tukamkamata., haumo kwenye nakala bora za kale). (Zingatia: Mstari huu 7 Lisiasi, afisa, alikuja na akamchukua kwa nguvu mikononi mwetu., haumo kwenye nakala bora za maandiko ya kale). 8 Ukimwuliza Paulo kuhusu mambo haya, hata utawenza kujifunza ni kitu gani tumemshakia." 9 Wayahudi nao wakamshtaki Paulo, wakisema kwamba haya mambo yaliikuwa kweli. 10 Liwali alipompungia mkono ili Paulo aongee, Paulo alijibu, "Ninajua ya kwamba kwa miaka mingi umekua mwamuzi wa taifa hili, na nina furaha kujieleza mwenyewe kwako. 11 Waweza kuhakikisha kuwa hazijapita siku zaidi ya kumi na mbili tangu nilipopanda kwenda kuabudu Yerusalem. 12 Na waliponikuta katika hekalu, sikubishana na mtu yeote, na sikufanya fujo katika mkutano, wala katika masinagogi wala ndani ya mji; 13 na wala hawawezi kuhakikisha kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi yangu. 14 Ila nakiri hili kwako, ya kwamba kwa njia ile ambayo wanaiita dhehebu, kwa njia iyo hiyo ninamtumikia Mungu wa baba zetu. Mimi ni mwaminifu kwa yote yaliyoko kwenye sheria na maandiko ya manabii. 15 Nina ujasiri ule ule kwa Mungu ambaa hata hao nao wanaungojea, kuja kwa ufufuo wa wafu, kwa wote wenye haki na wasio na haki pia; 16 na kwa hili, ninafanya kazi ili niwe na dhamira isiyo na hatia mbele

za Mungu na mbele ya watu kuititia mambo yote. **17** Kunikabidhi kwao. Ninamwomba Kaisari. ' **12** Baada ya Sasa Baada ya miaka mingi nimekuja kuleta msaada Festo kuongea na baraza akajibu, "unamwomba Kaisari; kwa taifa langu na zawadi ya fedha. **18** Nilipofanya hivi, utaenda kwa Kaisari.' **13** Baada ya siku kadhaa, mfalme Wayahudi fulani wa Asia wakanikuta ndani ya sherehe ya Agripa na Bernike walifika Kaisaria kufanya ziara rasmii utakaso ndani ya hekalu, bila kundi la watu wala ghasia. **14** Baada ya kukaa hapo kwa siku nyangi, Festo aliwasilisha kesi ya Paulo kwa mfalme; Akasema, sasa hivi na waseme kile walichonacho juu yangu kama 'Mtu mmoja aliachwa hapa na Feliki kama mfungwa. **15** wana neno lo lote. **20** Au watu hawa wenyewe na waseme Nilipokuwa Yerusalem makuhani wakuu na wazee wa ni kosa gani waliloliona kwangu niliposimama mbele za Wayahudi walileta mashtaka juu ya mtu huyu kwangu, baraza la kiyahudi; **21** isipokuwa kwa ajili ya kitu kimoja baraka la kiyahudi; **22** isipokuwa kwa ajili ya kitu kimoja nao waliuliza juu ya hukumu dhidi yake. **16** Kwa hili mimi nilichokisema kwa sauti niliposimama katikati yao, 'ni kwa niliwajibu kwamba si desturi ya Waroma kumtoa mtu kwa sababu ya ufufuo wa wafu ninyi mnanihukumu.' **22** Feliki upendeleo badala yake, mtuhumiwa anapaswa kuwa na alikuwa ametaarifiwa vizuri kuhusu njia, na akauahirisha nafasi ya kuwakabili washitaki wake na kujitetea dhidi mukutano. Akasema, "Lisia jemedari atakapokuja chini ya tuhuma hizo. **17** Kwa hiyo, walipokuja pamoja hapa, kutoka Yerusalem nitatoa maamuzi dhidi ya mashitaka sikuweza kusubiri, lakini siku iliyofuata niliketi katika kitu yenu." **23** Ndipo akamwamuru akida amlinde Paulo, cha hukumu na kuamuru mtu huyo aletwe ndani. **18** ila awe na nafasi na hata asiwepo mtu wakuwakataza Wakati washitaki waliposimama na kumshtaki, nilifikiru marafiki zake wasimsaidie wala wasimtembelee. **24** Baada kwamba hakuna mashtaka makubwa yaliyoletwa dhidi ya siku kadhaa, Feliki akarudi na Drusila mkewe aliyekuwa yake. **19** Badala yake, walikuwa na mabishano fulani Myahudi, akatuma kumwita Paulo na akasikiliza toka pamoa naye kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye kwake habari za imani ndani ya Kristo Yesu. **25** Ila Paulo alipokuwa akijadiliana naye kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu itakayokuja, Feliki akapata hofu akajibu, "nenda mbali kwa sasa, ila nikipata muda tena, nitakuita." **26** Muda uo huo, alitegemea kwamba Paulo atampa fedha kwa hiyo alimwita mara nyangi akaongea naye. **27** Ila miaka miili ilipopita, Porkio Festo akawa Liwali baada ya Fellki, ila Feliki alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi, hivyo akamwacha Paulo chini ya uangalizi.

25 Ndipo Festo alipoingia katika jimbo hilo na baada ya siku tatu alienda toka Kaisaria hadi Yerusalem. **2** Kuhani mkuu na Wayahudi mashuhuri walileta shutuma dhidi ya Paulo kwa Festo, na walizungumza kwa nguvu kwa Festo. **3** Na walimwomba Festo fadhibi juu ya habari za Paulo apate kumwita Yerusalem ili wawewe kumwua njiani. **4** Lakini Festo alijibu kwamba Paulo alikuwa mfungwa katika Kaisaria, na kwamba ye ye mwenyewe atarudi huko haraka. **5** Alisema "Kwa hiyo, wale amba wanaweza, wanaweza kwenda huko na sisi. Kama kuna kitu kibaya kwa mtu huyu, mnapaswa kumshtaki." **6** Baada ya kukaa siku nane au kumi zaidi, akarudi Kaisaria. Na siku iliyofuata akakaa katika kitu cha hukumu na kuamuru Paulo aletwe kwake. **7** Alipofika, Wayahudi kutoka Yerusalem wakasimama karibu, Wakatoa mashtaka mengi mazito ambayo hawakuweza kuyathibitisha. **8** Paulo alitaktea na kusema, 'Si dhidi ya jina la Wayahudi, si juu ya hekalu, na si juu ya Kaisari, nimefanya mabaya.' **9** Lakini Festo alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi, na hivyo akamjibu Paulo kwa kusema, 'Je, unataka kwenda Yerusalem na kuhukumiwa na mimi kuhusu mambo haya huko?' **10** Paulo alisema, 'ninasisimama mbele ya kitu cha hukumu cha Kaisari ambapo napaswa kuhukumiwa. Sijawakosea Wayahudi, kama wewe ujuavyo vema. **11** Ikiwa nimekosa na kama nimefanya kinachostahili kifo, sikatai kufa. Lakini kama shutuma zao si kitu, hakuna mtu anawenza

26 Hivyo, Agripa akamwambia Paulo, 'Unaruhusiwa kujitetea.' Ndipo Paulo akanyoosha mkono wake akajitetea hivi. **2** "Najiona mwenye furaha, Mfalme Agripa, ili kufanya kesi yangu mbele ya leo dhidi ya mashtaka yote ya Wayahudi. **3** Hasa, kwa sababu wewe ni mtaalamu wa desturi za Wayahudi na maswali. Hivyo naomba unisikilize kwa uvumilivu. **4** Kweli, Wayahudi wote wanajua jinsi nilivyoishi tangu ujana wangu katika taifa langu huko Yerusalem. **5** Wanajiuwa tangu mwanzo na wanapaswa kukubali kwamba niliishi kama Mfarisayo, dhehebu lenye msimamo mkali kwenye dini yetu. **6** Sasa nimesimama hapa nihukumiwe kwa sababu mimi naliangalia ahadi

ambayo Mungu alifanya na baba zetu. 7 Hii ni ahadi ambayo makabila yetu kumi na mbili yanatumaini kupokea kama wakimwabudu Mungu kwa bidii usiku na mchana. Ni kwa ajili ya tumaini hili, mfalme Agripa, kwamba Wayahudi wananihitaki. 8 Kwa nini yeyote kati yenu anafikiri ni ajabu kwamba Mungu hufufua wafu? 9 Wakati mmoja nilifikiria mwenyewe kwamba ningefanya mambo mengi dhidi ya jina la Yesu wa Nazareti. 10 Nilifanya haya katika Yerusalem; Niliwafunga waamini wengi gerezani, na nilikuwa na mamlaka kutoka kwa wakuu wa makuhani kufanya hivyo; na wakati wanauawa, nilipiga kura dhidi yao. 11 Mara nydingi niliwaadhibu katika masinagogi yote na nilijaribu kuwafanya waikane imani yao. Nilikuwa na hasira sana juu yao na niliwafukuza hata katika miji ya ugenini. 12 Wakati nilipokuwa nikifanya haya, nilienda Dameski, nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa makuhani wakuu; 13 nilipokuwa njiani wakati wa mchana, Mfalme, miliona mwanga kutoka mbinguni uliokuwa mkali kuliko juu na uling'a kutuzunguka mimi na watu waliokuwa wakisafiri pamoja nami. 14 Sisi sote tulipoanguka chini, nalisikia sauti ikizungumza na mimi ikisema katika lugha ya Kiebrania: 'Sauli, Sauli! Kwa nini unanitesa? Ni vigumu kwako kuupiga teke mchokoo. 15 Ndipo nikasema, 'Wewe ni nani, Bwana?' Bwana akajibu, 'Mimi ni Yesu ambaye unanitesa. 16 Sasa inuka usimame kwa miguu yako; sababu kwa kusudi hili mimi nimeonekana kwako, nimekuteua kuwa mtumishi na shahidi juu ya mambo ambayo unajua kuhusu mimi sasa na mambo nitakayokuonyesha baadaye; 17 na Nitakuokoa kutoka kwa watu na watu wa Mataifa ambapo ninakutuma, 18 kufungua macho yao na kuwatoa gizani kwenda kwenye mwanga na kutoka kwenye nguvu za shetani wamgeukie Mungu; ili wapate kupokea kutoka kwa Mungu msamaha wa dhambi na urithi ambaio nimewapa wale niliowatenga kwa imani iliyo kwangu. 19 Hivyo, mfalme Agripa, sikuweza kuasi maono ya mbinguni, 20 lakini, kwa wale walio katika Dameski kwanza, na kisha Yerusalem na nchi yote ya Yudea, na pia kwa watu wa mataifa mengine, nilihibiria kwamba watubu na kumgeukia Mungu, wafanye matendo yanayostahili toba. 21 Kwa sababu hiyo Wayahudi walini kamata hekaluni, wakajaribu kuniua. 22 Mungu amenisa idia mpaka sasa, hivyo nasimama na kushuhudia kwa watu wa kawaida na kwa wale wakubwa juu ya yale ambayo manabii na Musa walisema yataatokea na si vingine; 23 kwamba Kristo lazima atateseka na atakuwa wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu na kutangaza mwanga kwa Wayahudi na watu wa mataifa. 24 Paulo alipomaliza kujitetea, Festo alisema kwa sauti kubwa, 'Paulo, wewe ni mwendawazimu! masomo yako yamekufanya uwe mwendawazimu. 25 Lakini Paulo akasema, Mimi si mwendawazimu, mheshimiwa Festo; lakini kwa ujasiri nasema maneno ya ukweli mtupu. 26 Kwa kuwa mfalme anajua kuhusu mambo haya; na hivyo, ninaongea kwa uhuru kwake, kwa maana nina hakika kwamba hakuna lolote lililofichwa kwake; kwa kuwa hili

jalifanjafanya pembedi. 27 Je, unaamini manabii, Mfalmeh Agripa? Najuwa kwamba unaamini. 28 Agripa akamwambia Paulo, 'Kwa muda mfupi unawenza kunishawishi mimi na kunifanya Mkristo? 29 Paulo akasema, "Namwomba Mungu kwamba, kwa muda mfupi au mrefu, si wewe tu, bali pia wote wanaonisikia leo, wawe kama mimi, lakini bila nii minyororo ya gerezani." 30 Ndipo mfalme alisimama, na waliali, na Bernike pia, na wale waliokuwa wamekaa pamoa mao, 31 walipoondoka ukumbini, walizungumzia wao kwa wao na kusema, 'Mtu huyu hastahili kifo wala kifungo.' 32 Agripa akamwambia Festo, "Mtu huyu angeweza kuwekwa nuru kama asingekata rufani kwa Kaisari."

27 Ilipoamuliwa kwamba tunatakiwa tusafiri kwa maji

- - kwenda Italia, walimkabidi Paulo na wafungwa vengine kwa afisa mmoja wa jeshi la Kiroma aliyeitwa Julio, wa Kikosi cha Agustani. 2 Tukapanda meli kutoka Adramitamu, ambayo ilikuwa isafiri kandokando ya pwani ya Asia. Hivyo tukainga baharini. Aristaka kutoka Thesolanike ya Makedonia akaenda pamoa nasi. 3 Siku liyofuata tukatua nanga katika mji wa Sidoni, ambapo Julio alimtendea Paulo kwa ukarimu na akamruhusu kwenda kwa rafiki zake kupokea ukarimu wao. 4 Kutoka hapo akaenda baharini tukasafiri kuzunguka kisiwa cha Kipro ambacho kilikuwa kimeukinga upepo, kwa sababu upepo ilikuwa ukutukabili. 5 Baada ya kuwa tumesafiri katika maji valiyo karibu na Kilia na Pamfilia, tukaja Mira, mji wa Lisia. 6 Pale yule afisa wa jeshi la Kiroma, akaikuta meli kutoka Alexandria ambayo ilikuwa isafiri kuelekea Italia. Akatupandisha ndani yake. 7 Baada ya kuwa tumesafiri polepole kwa siku nydingi na hatimaye tukawa tumefika kwa taabu karibu na Kinidas, upepo haukururuhusu tena kuelekeea njia hiyo, hivyo tukasafiri kandokando ya kivuli cha Krete tukiukinga upepo, mkabala na Salmone. 8 Tukasafiri kandokando ya pwani kwa ugumu, mpaka ukufika mahali palipoitwa Fari Haveni ambayo iko karibu na mji wa Lasi. 9 Tulikuwa tumechukua muda mwingu cana, na muda wa mfungo wa Kiyahudi ulikuwa umepita pia, na sasa ilikuwa ni hatari kuendelea kusafiri. Hivyo Paulo akatuonya, 10 na kusema, "Wanaume, naona safari ambayo tunataka tuichukue itakuwa na madhara na hasara nydingi, siyo tu ya mizigo na meli, lakini pia ya maisha yetu." 11 Lakini afisa wa jeshi la Kiroma yakamsikiliza zaidi bwana wake na mmiliki wa meli, kuliko mambo yale ambayo yalizingumzwa na Paulo. 12 Kwa sababu bandari haikuwa sehemu rahisi kukaa wakati wa baridi, mabaharia wengi wakashauri tusafiri kutoka pale, ili kwa namna yoyote tukiweza kuufikia mji wa Foinike, tukae pale wakati wa baridi. Foinike ni bandari huko Krete, na natazama kaskazini mashariki na kusini mashariki. 13 Upopo wa kusini ulipoanza kuvuma polepole, mabaharia wakafikirii wamepata kile ambacho walikuwa wanakihitaji. Wakang'o nanga na kusafiri kandokando ya Krete karibu na pwani. 14 Lakini baada ya muda mfupi upepo mkali, ilioitwa Wa kaskazini mashariki, ukaanza kutupiga kutoka ng'ambo ya kisiwa. 15 Wakati meli ilipolemewa na

kushindwa kuukabili upepo, tukakubaliana na hali hiyo, tukasafirisha nao. **16** Tukakimbia kuititia ule upande uliokuwa unaukinga upepo wa kisiwa kiitwacho Kauda; na kwa taabu sana tulifanikiwa kuukoaka mtumbwi. **17** Baada ya kuwa wameivuta, walitumia kamba kuifunga wakajadiliana kama wanaweweza kuiendesha meli kuelekeea meli. Waliogopa kwamba tungeweza kwenda kwenye nango na waliendeshwa kandokando. **18** Tulipigwa kwa nguvu sana na dhoruba, hivyo siku iliyofuata mabaharia wakaanza kutupa mizigo kutoka melini. **19** Siku ya tatu, kwa kutupa ngano ndani ya bahari. **38** Walipokwisha kula nya kutosha, waliifanya meli nyepesi hawakutambua nchi kavu, lakini wakaona sehemu ya hapo. **40** Hivyo wakazilegeza nanga wakaziacha baharini. Katika muda huo huo wakazilegeza kamba za tanga na mwingi. **41** Lakini wakaja mahali ambapo mikondo miwili mabaharia wakaanza kuyatoa maji kwa mikono yao ya maji inakutana, na meli ikaelekeea mchangani. Na ile wenyewe. **20** Wakati ambapo jua na nyota hazikutuangazia sehemu ya mbele ya meli ikakwama pale na haikuweza kwa siku nyingi, bado dhoruba kubwa ilitupiga, na matumaini kwamba tungeokolewa yalitoweka. **21** Baada kutoka, lakini sehemu ya mbele ya meli ikaanza kuvunjika kwa sababu ya ukali wa mawimbi. **42** Mpango wa ya kuwa wameenda muda mrefu bila chakula, hapo Paulo wale askari ulikuwa ni kuwaua wafungwa, ili kwamba akasimama katikati ya mabaharia akasema, "Wanaume, hakuna ambaye angeogelea na kutoroka. **43** Lakini mlipaswa mnisikilize, na tusingeng'o nanga kutoka Krete, yule askari wa jeshi la Kiroma alitaka kumwoko Paulo, ili kupata haya madhara na hasara. **22** Na sasa nawafariji hivyo akausimamisha mpango wao; na akawaamuru mjtie moyo, kwa sababu hakutakuwa upotetu maisha kati wale amba wanaweweza kuogelea, waruke kutoka melini yenu, isipokuwa hasara ya meli tu. **23** Kwa sababu usiku kwanza na waende nchi kavu. **44** Kisha wanaume wengine uliopita malaika wa Mungu, ambaye huyo Mungu mimi watafuata, wengine juu ya vipande nya mbao na wengine ni wake, na ambaye ninamwabudu pia - malaika wake juu ya vitu vingine kutoka kwenye meli. Kwa njia hii alisimama pembeni mwangu **24** na kusema, "Usiogope ikatokea kwamba wote tutafika salama nchi kavu.

Paulo. Lazima usimame mbele ya Kaisari, na tazama, Mungu katika wema wake amekupa hawa wote amba wanafasiri pamoa nawe. **25** Hivyo, wanaume, jipeni moyo, kwa sababu namwamini Mungu, kwamba itakuwa kama nilivyoambibi. **26** Lakini lazima tuumie kwa kupigwa katika baadhi ya visiwa." **27** Ulipofika usiku wa kumi na nne, tulipokuwa tukiendeshwa huko na huko kwenye bahari ya Adratik, kama usiku wa manane hivi, mabaharia walifirkirii kwamba wamekaribia nchi kavu. **28** Walitumia milio kupima kina cha maji na wakapata mita thelathini na sita, baada ya muda mfupi wakapima tena wakapata mita ishirini na saba. **29** Waliogopa kwanza tunaweweza kugonga miamba, hivyo wakashusha nanga nne kutoka katika sehemu ya kuwekea nanga na wakaomba kwamba asubuhi ingekuja mapema. **30** Wale mabaharia walikuwa wanatafuta namna ya kuitelekeza ile meli na walizishusha majini boti ndogo za kuokolea maisha, na wakajifanya kwamba wanatupa nanga kutoka sehemu ya mbele ya boti. **31** Lakini Paulo akamwambia yule askari wa jeshi la Kiroma na wale askari, "Hamuwezi kuokoka isipokuwa hawa watu wanabaki kwenye meli". **32** Kisha wale askari wakakata kamba za ile boti na ikaachwa ichukuliwe na maji. **33** Wakati mwanga wa asubuhi ulipokuwa unajitokeza, Paulo akawasihi wote angalau wale kidogo. Akasema, "Hii ni siku ya kumi na nne mnasuburi bila kula, hamjalal kitu. **34** Hivyo nawasihi mchukue chakula kidogo, kwa sababu hii ni kwa ajili ya kuishi kwenet; na hakuna hata unyweli mmoja wa vichwa vyenu utakaopeta. **35** Alipokwisha kusema hayo, akachukua mkate akamshukuru Mungu mbele ya macho ya kila mtu. Kisha akaumega mkate akaanza kula. **36** Kisha wote wakatiwa moyo na wao wakachukua chakula. **37** Tulikuwa watu 276 ndani ya meli.

28 Tulipofikishwa salama, tulitambua kwamba kisiwa kinaitwa Malta. **2** Watu wenyeji wa pale si tu kwamba walitupa ukarimu wa kawaida, bali waliwashaa moto na kutukaribisha sote, kwa sababu ya mvua na baridi iliyokuwa ikiendelea. **3** Lakini Paulo alipokuwa amekusanya mzigio wa kuni na kuuweka motoni, nyoka mdogo mwenye sumu akatoka kwenye zile kuni kwa sababu ya lile joto, na akajzungusha kwenye mkono wake. **4** Watu wenyeji wa pale walipoona mnyama ananimg'nia kutoka kwenye mkono wake, wakasemezana wao kwa wao, "Mtu huyu hakika ni muuaji ambaye ametoroka baharini, lakini haki haimuruhusu kuishi." **5** Lakini yeye akamtupia huyo mnyama katika moto na hakupata madhara yoyote. **6** Wao walimngoeja avimbe kwa homa au aanguke ghafla na kufa. Lakini baada ya kumwangalia kwa muda mrefu na kuona kwamba hakuna jambo ambalo si la kawaida kwake, walibadilisha mawazo yao na kusema alikuwa mungu. **7** Basi mahali pale karibu palikuwa na ardhii ambayo ilikuwa mali ya mkuu wa kisiwa, mtu aliyeitwa Pablo. Alitukaribisha na kutukarimu kwa siku tatu. **8** Ilitokea kwamba baba wa Pablo alishikwa na homa na ugonjwa wa kuhara. Na Paulo alipomwendea, aliomba, akaweka mikono juu yake, na kumponya. **9** Baada ya hili kutokea, watu wengine pale kisiwani walikuwa wanaumwa pia walikwenda na waliponywa. **10** Watu wakatuheshimu kwa heshima nyngi. Tulipokuwa tunajiananda kusafiri, walitupa vile tuliviyohitaji. **11** Baada ya miezi mitatu, tulisafiri ndani ya meli ya Iskanda ambayo ilikuwa imepigwa baridi hapo kisiwani, ambayo viongozi wake walikuwa ndugu wawili mapacha. **12** Baada ya kuwa tumetua katika mji wa Sirakusa, tulikaa pale siku tatu. **13** Kutokea pale tulisafiri tukafika katika

mji wa Regio. Baada ya siku moja upepo wa kusini ufalme wa Mungu na alikuwa akifundisha mambo juu ya ulitokea ghafla, na baada ya siku mbili tukafika katika Bwana Yesu Kristo kwa ujasiri wote. Hakuna aliyezua. mji wa Putoli. **14** Huko tuliwakuta baadhi ya ndugu na tulikaribishwa kukaa nao kwa siku saba. Kwa njia hii tukaja Rumi. **15** Kutoka huko wale ndugu, baada ya kuwa wamesikia habari zetu, walikuja kutupokea huko soko la Apias na Hotel tatu. Paulo alipowaona wale ndugu alimshukuru Mungu akajitia ujasiri. **16** Tulipoingia Roma, Paulo aliruhusiwa kuishi peke yake pamoja na yule askari aliyezua akimlinda. **17** Basi ilikuwa baada ya siku tatu Paulo aliwaita pamoja wale wanume waliokuwa viongozi kati ya Wayahudi. Walipokuja pamoja, alisema kwao, "Ndugu, pamoja na kwamba sijafanya kosa lolote kwa watu hawa au kufanya kinyume na taratibu za mababa zetu waliotutangulia, nilitolewa kama mfungwa kutoka Yerusalemu hadi kwenye mikono ya Warumi. **18** Baada ya kunihoji, walitamani kuniacha huru, kwa sababu kulikuwa hakuna sababu kwangu mimi ya kustahili adhabu ya kifo. **19** Lakini wale Wayahudi walipoongea kinyume cha shauku yao, nililazimika kukata rufaa kwa Kaisaria, japokuwa haikuwa kana kwamba naleta mashtaka juu ya taifa langu. **20** Kwa sababu ya kukata kwangu rufaa, hiyo, niliomba kuwaona na kuongea nanyi. Ni kwa sababu ya kile ambacho Israel anaujasiri kwacho, nimefungwa na kifungo hiki. **21** Kisha wakamwambia, "Hatujawahi kupokea barua kutoka Yudea kukuhusu wewe, wala hakuna ndugu aliyezua na kutoa taarifa au kusema neno lolote baya kuhusu wewe. **22** Lakini tunataka kusikia kutoka kwako unafikiri nini kuhusu hili kundi la watu hawa, kwa sababu inajulikana kwetu kwamba linaongea kinyume kila mahali." **23** Walipokuwa wametenga siku kwa ajili yake, watu wengi zaidi walimwija mahali alipokuwa anaishi. Alisema lile jambo kwao na kushuhudia kuhusu ufalme wa Mungu. Alijaribu kuwashawishi kuhusu Yesu, kwa namna zote mbili kutoka sheria za Musa na kutoka kwa manabii, kuanzia asubuhi hadi jioni. **24** Baadhi yao walishawishika kuhusu mambo yale yaliyosemwa, wakati wengine hawakuamini. **25** Waliposhindwa kukubaliana wao kwa wao, waliondoka baada ya Paulo kulisema jambo hili moja, "Roho Mtakatifu alisema vyema kupitia Isaya nabii kwa baba zenu. **26** Alisema, 'Nenda kwa watu hawa useme, "Kwa masikio yenu mtasikia, lakini hamtaelewa; Na kwa macho yenu mtaona lakini hamtatambua. **27** Kwa ajili ya miyo ya watu hawa imekuwa dhaifu, masikio yao yamesikia kwa taabu, wamefumba macho yao; ili kwamba wasijekutambua kwa macho yao, na kusikia kwa masikio yao, na kuelewa kwa miyo yao, na kugeuka tena, na ningeliwaponya." **28** Kwa hiyo, mnapaswa kujua kwamba huu wokovu wa Mungu umepelekwa kwa watu wa Mataifa, na watasikiliza." (Zingatia: Mstari huu **29** "Wakati alipokuwa amesema mambo haya, wayahudi waliondoka, wakiwa na mashindano makubwa kati yao.," haumo kwenye nakala bora za kale). **30** Paulo alikaa katika nyumba yake ya kupanga kwa miaka yote miwili, na aliwakaribisha wote waliokuja kwake. **31** Alikuwa akihubiri

Warumi

1 Paulo, mtumishi wa Yesu Kristo, aliyeitwa kuwa mtume, na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu. **2** Hii ndio ile Injili alioyahidi zamani kuititia manabii wake katika maandiko matakatifu. **3** Ni kuhusu Mwana wake, aliyezaliwa kutoka ukoo wa Daudi kwa jinsi ya mwili. **4** Yeye alitangazwa kwa Mwana wa Mungu kwa nuguu ya Roho ya utakatifu kwa ufufu wa wafu, Yesu Kristo Bwana wetu. **5** Kuititia yeye tumepokea neema na utume kwa utii wa imani kati ya mataifa yote, kwa ajili ya jina lake. **6** Katia ya mataifa haya, ninyi pia mmeitiwa kuwa wa Yesu Kristo. **7** Barua hii ni kwa wote waliooko Rumi, wapendwao na Mungu, walioita kuwa watu watakatifu. Neema na iwe kwenu, na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. **8** Kwanza, namshukuru Mungu wangu katika Yesu Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu inahubiriwa katika dunia nzima. **9** Kwa maana Mungu ni shahidi wangu, ambaye ninamtumikia kwa roho yangu katika injili ya Mwana wake, jinsi niinavyodumu katika kuwataja. **10** Daima naomba katika sala zangu kwamba kwa njia yoyote nipate mwishowee kuwa na mafanikio sasa kwa mapenzi ya Mungu katika kuja kwenu. **11** Maana natamani kuwaona, ili nipate kuwapaa ninyi baadhi ya karama za rohoni, nipate kuwaimarisha. **12** Yaani, natazamia kutiwa moyo pamoja nanyi, kwa njia ya imani ya kila mmoja wetu, yenu na yangu. **13** Sasa ndugu, sitaki mkose kufahamu kwamba, mara nyangi nimekusudia kuja kwenu, lakini nimezuiliwa mpaka sasa. Nilitaka hivi ili kuwa na matunda kwenu kama ilivyo pia miongoni mwa watu wa mataifa. **14** Nadaiwa na Wayunani na wageni pia, werevu na wajinga. **15** Kwa hiyo, kwa upande wangu, mimi niko tayarî kutangaza injili kwenu pia ninyi milio huko Roma. **16** Kwa maana siione haya injili, kwa kuwa ni uweza wa Mungu iletalo wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza na kwa Myunani pia. **17** Kwa maana haki ya Mungu imedhihirishwa kutoka imani hata imani, kama ilivyo andikwa, "Mwenye haki ataishi kwa imani." **18** Maana ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi na uovu wote wa watu, ambao kwa njia ya udhalimu huficha kweli. **19** Hii ni kwa sababu, yote yanayoweza kujulikana juu ya Mungu ni wazi kwao. Maana Mungu amewafahamisha. **20** Maana mambo yake yasioonekana vizuri yamekuwa wazi tangu kuumbwa kwa ulimwengu. Yanaeleweka kuititia vitu vilivyoumbwa. Mambo haya ni uwezo wake wa milele na asili ya uungu. Matokeo yake, watu hawa hawana udhuru. (*aïdios g126*) **21** Hii ni kwa sababu, ingawa walijua kuhusu Mungu, hawakumtukuza yeye kama Mungu, wala hawakumpa shukrani. Badala yake, wamekuwa wapumbavu katika mawazo yao, na miyo yao yenye ujinga ilitiwa giza. **22** Walijita kuwa ni werevu, lakini wakawa wajinga. **23** Waliubadili utukufu wa Mungu asie na uharibifu kwa mfano wa sura ya binadamu aliye na uharibifu, na ya ndege, ya wanyama wenye miguu minne, na ya viumbi vitambaavyo.

24 Kwa hiyo Mungu aliwaacha wafuate tamaa za miyo yao kwa uchafu, kwa miili yao kufedheheshwa baina yao. **25** Ni wao walioibadili kweli ya Mungu kuwa uongo, na ambaa waliabudu na kutumikia viumbe badala ya Muumbaji, ambaye anasifiwa milele. Amina. (*aïon g165*) **26** Kwa sababu hii, Mungu aliwaacha wafuate tamaa zao za aibu, kwa kuwa wanawake wao walibadilisha matumizi yao ya asili kwa kile kilicho kinyume na asili. **27** Hali kadhalika, wanaume pia wakaacha matumizi yao ya asili kwa wanawake na kuwakwa na tamaa dhidi yao wenyewe. Hawa walikuwa wanaume ambaa walifanya na wanaume wenzao yasiyo wapasa, na ambaa walipokea adhabu iliyostahili upotovu wao. **28** Kwa sababu walikataa kuwa na Mungu katika fahamu zao, aliwaacha wafuate akili zao zisizofaa, wafanye mambo yale yasiyofaa. **29** Warnejawa na udhalimu wote, uovu, tamaa na ubaya. Warnejawa na vivu, uuaji, ugomvi, udanganyifu, na nia mbaya. **30** Wao pia ni wasengenyaji, wasingiziazaji, na wenye kumchukia Mungu. Wenye vurugu, kiburi, na majivuno. Wao ni watunga mabaya, na wasiotii wazazi wao. **31** Wao hawana ufahamu; wasioaminika, hawana mapenzi ya asili, na wasio na huruma. **32** Wanaelewa kanuni za Mungu, ya kwamba watu watenda mambo ya jinsi hiyo wanastahili kifo. Lakini si tu wanafanya mambo hayo, wao pia wanakubaliana na wale wanaofanya mambo hayo.

2 Kwa hiyo hauna udhuru, wewe uhukumuye, kwa maana katika yale uhukumuyo mwingine wajitia hatiani mwenyewe. Kwa maana wewe uhukumuye unafanya mambo yale yale. **2** Lakini twajua kwamba hukumu ya Mungu ni ya kweli juu yao wafanya mambo kama hayo. **3** Lakini wewe tafakari hili, wewe ambaye unahukumu wale wanaotenda mambo hayo ingawa nawe unafanya mambo yayo hayo. Je utaepuka hukumu ya Mungu? **4** Au unafikiri kidogo sana juu ya wingi wa wema wake, kuchelewa kwa adhabu yake, na uvumilivu wake? Je, hujui kwamba wema wake unapaswa kukelekeza katika toba? **5** Bali kwa kadiri ya ugumu wako na kwa moyo wako usio na toba wajivekea mwenyewe akiba ya ghadhabu kwa siku ile ya ghadhabu, yaani, siku ile ya ufuno wa hukumu ya haki ya Mungu. **6** Yeye atamlipa kila mtu kipimo sawa na matendo yake: **7** kwa wale ambao kwa uthabitii wa matendo mema wametafuta sifa, heshima na kutokuharibika, atawapa uzima wa milele. (*aïonios g166*) **8** Lakini kwa wale ambao ni wabinafsii, wasioitii kweli bali hutii dhuluma, ghadhabu na hasira kali itakuja. **9** Mungu ataleta dhiki na shida juu ya kila nafsi ya binadamu aliye fanya uovu, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia. **10** Lakini sifa, heshima na amani itakuja kwa kila mtu atendaye mema, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia. **11** Kwa maana hakuna upendeleo kwa Mungu. **12** Kwa maana kama vile wengi walikosa pasipo sheria watapotea pasipo sheria, na kama vile wengi walikosa kulingana na sheria watahukumiwa kwa sheria. **13** Maana si wasikiaji wa sheria walio wenye haki mbele za Mungu, bali ni wale

waitendao sheria watakaohesabiwa haki. **14** Kwa maana na kama wengine wanavyothibitisha kwamba tunasema, watu wa Mataifa, ambao hawana sheria, wanafanya "Tufanye uovu, ili mema yaje"? Hukumu juu yao ni ya haki. kwa asili mambo ya sheria, wao, wamekuwa sheria **9** Ni nini basi? Tunajitetea wenyewe? Hapana kabisa. Kwa kwa nafsi zao, ingawa wao hawana sheria. **15** Kwa hili kuwa sisi tayari tumewatuhumu Wayahudi na Wayunani wanaonesha kwamba matendo yanayohitajika kwa mujibu wote pamoja, ya kuwa wapo chini ya dhambi. **10** Hii ni kwa sheria yameandikwa ndani ya miyo yao. Dhamiri kama ilivyoandikwa: "Hakuna mwenye haki, hata mmoja. zao pia zinawashuhudia wao, na mawazo yao wenyewe **11** Hakuna mtu ambaye anaelewa. Hakuna mtu ambaye ama huwashitaki au huwalinda wao wenyewe **16** na pia anantafuta Mungu. **12** Wote wamegeuka. Wao kwa kwa Mungu. Haya yatatokeea katika siku ambayo Mungu pamoja wamekuwa hawana maana. Hakuna atendaye atazihukumu siri za watu wote, sawasawa na injili yangu, mema, la, hata mmoja. **13** Makoo yao ni kaburi lilo wazi. kwa njia ya Yesu Kristo. **17** Tuseme kwamba unajita Ndimi zao zimedanganya. Sumu ya nyoka ipo chini ya mwenyewe Myahudi, aliyekaa katika sheria, shangilia kwa midomo yao. **14** Vinywa vyao vimejaa laana na uchungu. kujisifu katika Mungu, **18** yajue mapenzi yake, na kupima **15** Miguu yao ina mbio kumwaga damu. **16** Uharibifu na mambo ambayo yanatofautiana nayo, baada ya kuagizwa mateseo yapo katika njia zao. **17** Watu hawa hawajua na sheria. **19** Na tuseme kwamba una ujasiri kwamba njia ya amani. **18** Hakuna hofu ya Mungu mbele ya macho wewe mwenyewe ni kiongozi wa kipofu, mwanga kwa wale yao." **19** Sasa tunajua kwamba chocrote sheria isemacho, walio gizani, **20** msahihishaji wa wajinga, mwalimu wa husema na wale walio chini ya sheria. Hii ni ili kwamba watoto, na kwamba unayo katika sheria jinsi ya elimu na kila kinywa kifungwe, na hiyo kwamba ulimwengu wote kweli. **21** Wewe basi, uhubiriye mwininge, je, hujifundishi uweze kuwajibika kwa Mungu. **20** Hii ni kwa sababu mwenyewe? Wewe uhubiriye kutokuiba, je wewe huiba? hakuna mwili utakaohesabiwa haki kwa matendo ya sheria **22** Wewe usemae usizini, je unazini? Wewe uchukiaye mbele za macho yake. Kwa kuwa kuititia Sheria huja sanamu, je unaiba hekaluni? **23** Wewe ujisifuye katika ufahamu wa dhambi. **21** Lakini sasa pasipo sheria, haki ya sheria, je haumfedheheshi Mungu katika kuvunja sheria? Mungu imejulikana. Ilishuhudiwa kwa sheria na Manabii, **24** Kwa maana "jina la Mungu linafedhehesha kati ya **22** hiyo ni, haki ya Mungu kuititia imani katika Yesu Kristo watu wa mataifa kwa sababu yenu," kama ilivyoandikwa. kwa wale wote wanaoamini. Maana hakuna tofauti. **23** **25** Kwa maana Kutahirira kweli kwafaa kama ukutii sheria, Kwa kuwa wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na lakini kama wewe ni mkiukaji wa sheria, kutahirira kwako utukufu wa Mungu. **24** Wamehesabiwa haki bure kwa kunakuwa kutokutahirira. **26** Basi, ikiwa, mtu asiyetahirira neema yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu. anaendelea kushika matakwa ya sheria, je kutokutahirira **25** Kwa maana Mungu alimtoa Kristo Yesu awe upatanisho kwake hakutachukuliwa kana kwamba ametaahirira? **27** Na kwa njia ya imani katika damu yake. Alimtoa Kristo kama yeye asiyetahirira kwa asili hatakuhukumu kama akitimiza ushahidi wa haki yake, kwa sababu ya kuziachilia dhambi sheria? Hii ni kwa sababu una maandiko yaliyoandikwa na **26** katika uvumilivu wake. Haya yote yalitokea ili tohara pia lakini bado u mkiukaji wa sheria! **28** Kwa maana kuonesha haki yake wakati huu wa sasa. Hii ilikuwa ili yeye si Myahudi aliye kwa hali ya nje; wala kutahirira si kule ambako ni kwa nje tu katika mwili. **29** Lakini aweze kujithibitisha mwenyewe kuwa haki, na kuonesha si kule ambako ni kwa nje tu katika mwili. **29** Lakini kwamba humhesabia haki mtu ye yote kwa sababu ya imani katika Yesu. **27** Kuwapi basi kujisifu? Kumetengwa. yeye ni Myahudi aliye kwa ndani, na tohara ni ya moyo, Kwa misingi ipi? Misngi ya matendo? Hapana, lakini kwa katika roho, si katika andiko. Sifa ya mtu wa namna hiyo misingi ya imani. **28** Hivyo tunahitimisha kwamba mtu haitokani na watu bali yatoka kwa Mungu. **29** Au Mungu ni Mungu wa Wayahudi tu? Je yeye si Mungu wa watu wa Mataifa pia? Ndiyo, wa mataifa pia. **30** Ikiwa kwa kweli Mungu ni mmoja, atawahesabia haki walio wa tohara kwa imani, na wasiotahirira kwa njia ya imani. **31** Je sisii twaibatilisha sheria kwa imani? La hasha! Kinyume cha hayo, sisii twaithibitisha sheria.

3 Kisha ni faida gani aliyo nayo Myahudi? Na faida ya tohara ni nini? **2** Ni vyema sana kwa kila njia. Awali ya yote, Wayahudi walikabidhiwa ufuno kutoka kwa Mungu. **3** Lakini, itakuwaje iwapo baadhi ya Wayahudi hawakuwa na imani? Je, kutokuamini kwao kutafanya uaminifu wa Mungu kuwa batili? **4** La hasha. Badala yake, acha Mungu aonekane kuwa kweli, hata kama kila mtu ni mwongo. Kama ilivyo kuwa imeandikwa, "Ya kwamba uweze kuonekana kuwa mwenye haki katika maneno yako, na uweze kushinda uingiapo katika hukumu." **5** Lakini ikiwa uovu wetu unaonesha haki ya Mungu, tuseme nini? Mungu si dhalimu atoapo ghadhabu yake, je yupo hiyo? Naongea kutokana na mantiki ya kibinadamu. **6** La hasha! Ni jinsi gani basi Mungu atauhukumu ulimwengu? **7** Lakini ikiwa kweli ya Mungu kuititia uongo wangu hutoa sifa tele kwa ajili yake, kwa nini ningali bado nahukumiwa kama mwenye dhambi? **8** Kwa nini tuiseme, kama tulivyo singiziwa

4 Tutasema nini tena kwamba Abrahamu, baba yetu kwa jinsi ya mwili, amepatikana? **2** Kwa maana ikiwa Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo, angekuwa na sababu ya kujisifu, lakini si mbele za Mungu. **3** Kwani maandiko yanasemaj? "Abrahamu alimwamini Mungu, na ikahesabiwa kwake kuwa haki." **4** Sasa kwa mtu afanyaye kazi, malipo yake hayahesabii kuwa ni neema, bali kuwa ni deni. **5** Lakini kwa mtu asiyefanya kazi bali anamwamini yeye ambaye amhesabia haki asiyekuwa mttau, imani yake mtu huyo imehesabiwa kuwa haki. **6** Daudi pia

hunena baraka juu ya mtu ambaye Mungu amhesabia neema hii ambayo ndani yake tunasimama. Tunafurahi haki pasipo matendo. 7 Alisema, "Wamebarikiwa wale katika ujasiri atupao Mungu kwa ajili ya baadaye, ujasiri ambao maovu yao yamesamehewa na ambao dhambi ambao tutashiriki katika utukufu wa Mungu. 3 Siyo hili tu, zao zimefunkwa. 8 Amebarikiwa mitu yule ambaye Bwana lakini pia tunafurahi katika mateso yetu. Tunajua kwamba hamhesabii dhambi." 9 Basi je baraka hizi ni kwa wale mateso huzaa uvumilivu. 4 Uvumilivu huzaa kubkalika, waliothahiriwa tu, au pia kwa wale wasiotahiriwa? Kwa na kubkalika huzaa ujasiri kwa ajili ya baadaye. 5 Ujasiri maana twasema, "kwa Abrahamu imani yake ilihesabiwa huu haukatishi tamaa, kwa sababu upendo wa Mungu kuwa ni haki." 10 Hivyo ilihesabiwaje basi? Wakati umemwagwa katika miyo yetu kuptit Roho Mtakatifu, Abrahamu alikuwa katika tohara, au kabla hajatahiriwa? ambaye alitolewa kwetu. 6 Kwa tulipokuwa tungali tu Haikuwa katika kutahiriwa, bali katika kutotahiriwa. 11 dhaifu, kwa wakati muafaka Kristo alikufa kwa ajili ya Abrahamu alipokea alama ya kutahiriwa. Huu ulikuwa waovu. 7 Kwa kuwa itakuwa vigumu mmoja kufa kwa muhuri wa ile haki ya imani aliyokuwa nayo tayari kabla ajili ya mtu mwenye haki. Hii ni kwamba, pengine mtu hajatahiriwa. Matokeo ya ishara hii ni kwamba alifanyika angethubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema. 8 Lakini kuwa baba wa wote waaminio, hata kama wapo katika Mungu amehakikisha upendo wake mwenywewe kwetu, kutotahiriwa. Hii ina maana kwamba haki itahesabiwa kwa sababu wakati tulipokuwa tungali wenyne dhambi, kwoo. 12 Hii pia ilimaanisha kuwa Abrahamu alifanyika Kristo alikufa kwa ajili yetu. 9 Kisha zaidi ya yote, sasa kwa baba wa tohara si tu kwa wale wanaotokana na tohara, kuwa tumehesabiwa haki kwa damu yake, tutaokolewa bali pia wale wanaozifuta nyayo za baba yetu Abrahamu. kwa hiyo kutoka katika gadhabu ya Mungu. 10 Kwa Na hii ndio imani aliyokuwa nayo kwa wasiotahiriwa. 13 kuwa, ikiwa wakati tulipokuwa maadui, tulipatanishwa na Kwa maana haikuwa kwa sheria kwamba ahadi ilitolewa Mungu kwa njia ya kifo cha mwanae, zaidi sana, baada ya kwa Abrahamu na uzao wake, ahadi hii ya kwamba kuwa tumekwisha patanishwa, tutaokolewa kwa maisha watakuwa warithi wa dunia. isipokuwa, ilikuwa kuptit yake. 11 Siyo hivi tu, bali pia tunafurahi katika Mungu haki ya imani. 14 Kwa maana kama wale wa sheria ndio kuptit Bwana Yesu Kristo, kuptit ye ye ambaye sasa warithi, imani imekuwa bure, na ahadi imebatilika. 15 tumepokea upatanisho huu. 12 Kwa hiyo basi, kama Kwa sababu sheria huleta ghadhabu, lakini pale ambapo kuptit mtu mmoja dhambi ilingia duniani, kwa njia hii hakuna sheria, pia hakuna kutotii. 16 Kwa sababu hii hili kifo killilinga kwa njia ya dhambi. Na kifo kikasambaa kwa hutoke a kwa imani, ili iwe kwa neema. Matokeo yake, watu wote, kwa sababu wote walifanya dhambi. 13 Kwa ahadi ni dhahiri kwa uzao wote. Na wazawa hawa si tu kuwa hadi sheria, dhambi ilikuwa duniani, lakini dhambi wale wanaojua sheria, bali pia wale ambao ni wa imani haihesabiki wakati hakuna sheria. 14 Hata hivyo, kifo ya Abrahamu. Kwa maana ye ye ni baba yetu sisi sote, kilitawala kutoka Adamu hadi Musa, hata juu ya wale 17 kama ilivyoandikwa, "Nimekufanya wewe kuwa baba ambao hawakufanya dhambi kama kutotii kwa Adamu, wa mataifa mengi." Abrahamu alikuwa katika uwepo wa ambaye ni mfano wa ye ye ambaye angekuja. 15 Lakini yule aliyemwamini, yaani, Mungu ambaye huwapa wafu hata hivyo, zawadi ya bure si kama kosa. Kwa kuwa ikiwa uzima na kuyaita mambo ambaye hayapo ili yaweze kwa kosa la mmoja wengi walikufa, zaidi sana neema kuwepo. 18 Licha ya hali zote za nje, Abrahamu kwa ya Mungu na zawadi kwa neema ya mtu mmoja, Yesu ujasiri alimuamini Mungu kwa siku zijazo. Hivyo akawa Kristo, imezidi kuongezeka kwa wengi. 16 Kwa kuwa baba wa mataifa mengi, kulingana na kile kilchonewa, "... zawadi si kama matokeo ya yule ambaye alifanya dhambi. Ndivo utakavyokuwa uzao wako." 19 Yeye hakuwa Kwa kuwa kwa upande mwininge, hukumu ya adhabu dhaifu katika imani. Abrahamu alikiri kwamba mwili wake ilikuja kwa sababu ya kosa la mtu mmoja. Lakini kwa mwenywewe ulikwisha kufa - alikuwa na umri wa karibu upande mwininge, kipawa cha bure kinachotoka katika miaka mia moja. Pia alikubaliana na hali ya kufa ya kuhesabibi haki kilikuja baada ya makosa mengi. 17 tumbo la Sara. 20 Lakini kwa sababu ya ahadi ya Mungu, Kwa maana, ikiwa kwa kosa la mmoja, kifo kilitawala Abrahamu hakusita katika kutokuamini. Bali, alitiwa nguvu kupitia mmoja, zaidi sana wale ambao watapokea neema katika imani na alimsifu Mungu. 21 Alikuwa akijua hakika nyangi pamoja na kipawa cha haki watatawala kupitia ya kuwa kile ambacho Mungu ameahidi, alikuwa pia na maisha ya mmoja, Yesu Kristo. 18 Hivyo basi, kama uwezo wa kukikamilisha. 22 Kwa hiyo hii pia ilihesabiwa kupitia kosa moja watu wote walikuja kwenye hukumu, kwake kuwa ni haki. 23 Sasa haikuandikwa tu kwa faida ingawa kupitia tendo moja la haki kulikuja kuhesabibi yake, kwamba ilihesabiwa kwake. 24 Iliandikwa kwa haki ya maisha kwa watu wote. 19 Kwa kuwa kama kupitia ajili yetu pia, kwa waliowekewa kuhesabibi, sisi ambao kutotii kwa mtu mmoja wengi walifanya wenye dhambi, tunaamini katika ye ye aliyemfufua Bwana wetu Yesu hivyo kupitia utii wa mmoja wengi watafanya wenye haki. kutoka wafu. 25 Huyu ni yule ambaye alitolewa kwa ajili 20 Lakini sheria ilingia pamoja, ili kwamba kosa liweze ya makosa yetu na kufufuliwa ili tupate kuhesabibi haki. kuenea. Lakini mahali ambapo dhambi ilizidi kuwa nyangi, neema iliongezeka hata zaidi. 21 Hii ilitokea ili kwamba, kama dhambi ilivyatowala katika kifo, ndivo hata neema

5 Kwa kuwa tumehesabibi haki kwa njia ya imani, tuna amani na Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.

2 Kuptit ye ye sisi pia tuna fursa kwa njia ya imani katika

inaweza kutawala kuititia haki kwa ajili ya maisha ya milele kuititia Yesu Kristo Bwana wetu. (aiōnios g166)

ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu. (aiōnios g166)

6 Tuseme nini basi? Tuendelee katika dhambi ili neema iongezeke? **2** La hasha. Sisi tuliokuwa katika dhambi, tunawezaje tena kuishi katika hiyo? **3** Je hamjui ya kuwa wale walibatizwa katika Kristo walibatizwa katika mauti yake? **4** Tulikuwa tumezikwa pamoja naye kuititia ubatizo katika kifo. Hii ilifanyika ili kwamba kama vile Kristo alivyo inuliwa kutoka mauti kuititia utukufu wa Baba, ili kwamba nasi tuweze kutembea katika upya wa maisha. **5** Maana ikiwa tumeunganishwa pamoja naye katika mfano wa kifo chake, pia tutaunganishwa katika ufufuo wake. **6** Sisi tunajua hivi, utu wetu wa zamanii ulisulubiwa pamoja naye, ili kwamba mwili wa dhambi uharibiwa. Hii ilitokea ili kwamba tusiendelee kuwa watumwa wa dhambi. **7** Yeye aliyekuwa amefanywa mwenye haki kulingana na dhambi. **8** Lakini kama tumekufa pamoja na Kristo, tunaamini Kifo hakimtawali tena. **10** Maana kwa habari ya kifa alichokufa kwa dhambi, alikufa mara moja kwa ajili ya wote. Hata hivyo, maisha anayoishi, anaishi kwa ajili ya Mungu. **11** Kwa njia iyo hiyo, nanyi pia mnapaswa kujihesabu kuwa wafu katika dhambi, bali hai kwa Mungu katika Kristo Yesu. **12** Kwa sababu hiyo usiruhusu dhambi Usitoe sehemu za mwili wako kusudi uweze kuzitii tamaa zake. **13** Msiiruhusu dhambi iwatawale. Kwa kuwa hamko chini ya sheria, bali chini ya neema. **15** Nini basi? Tutende dhambi kwa kuwa hatupo watiloi hai kutoka mautini. Na zitoeni sehemu za miili yenu kama vyombo nya haki kwa Mungu. **14** Msiiruhusu dhambi watali ambayo inapelekeea mauti, au sababu ya madhaifu ya miili yenu. Kwa maana kama vile mlivyotoa viungo nya miili yenu kuwa watumwa kwa haki. **19** Ninazungumza kama mtu kwa mmetii kutoka moyoni ile namna ya fundisho mliopewa. **18** Mmeefanywa huru kutoka kwenye dhambi, na mmeefanywa mali na haki. **21** Kwa wakati huo, mlikuwa na tunda lipi kwa mambo ambayo kwa sasa mnaona aibu kwayo? Tokeo ni uzima wa milele. (aiōnios g166) **23** Kwa kuwa mshahara wa dhambi ni mauti, bali zawadi ya bure

7 Au hamjui, ndugu zangu (kwa kuwa naongea na watu wanaojua sheria), kwamba sheria humtawala mtu anapokuwa hai? **2** Kwa maana mwanamke aliyeolewa amefungwa na sheria kwa yule mme wake anapokuwa hai, lakini ikiwa mme wake atakuwa, atakuwa amewekwa huru kutoka sheria ya ndoa. **3** Hivyo basi, wakati mme wake angali akiishi, ikiwa anaishi na mwanamke mwingine, ataithwa mzini. Lakini ikiwa mme wake akifa, yuko huru dhidi ya sheria, hivyo hatakuwa mzini ikiwa anaishi na mwanamke mwingine. **4** Kwa hiyo, ndugu zangu, ninyi Imekuwa hivi ili mpate kuunganishwa na mwingine, kwake yeye ambaye alifufuliwa kutoka wafu ili tuweze kumzalia Mungu matunda. **5** Kwa maana tulipokuwa katika hali ya mwili, tamaa za dhambi ziliamshwa katika viungo vyetu kwa njia ya sheria na kuizalia mauti matunda. **6** Lakini sasa tumefunguliwa kutoka katika sheria. Tumeifia tena. **7** Tusemeje basi? Sheria ni dhambi? La hasha. Hata hivyo, nisingelitambua dhambi, isingelikuwa kwa njia ya sheria. Kwa kuwa nisingelijua kutamani kama sheria isingelisema, “Usitamani.” **8** Lakini dhambi ilipata nafasi kwa ile amri na itawale mwili wako ili kusudi uweze kuzitii tamaa zake. **13** Ikaleta ndani yangu kila aina ya kutamani. Kwa maana dhambi pasipo sheria imekufa. **9** Nami nilikuwa hai hapo iligeuka kuwa mauti kwangu. **11** Kwa maana dhambi ilipata nafasi kwa ile amri na ikanidanganya. Kupitia ile amri, iliniua. **12** Hivyo sheria ni takatifu, na ile amri ni chini ya sheria, bali chini ya neema? La hasha. **16** Hamjui takatifu, ya yaki, na njema. **13** Hivyo basi ile ilio njema ya kuwa kwake yeye ambaye mnajitoa wenye kama ilikuwa mauti kwangu mimi? Isiwe hivyo kamwe. Lakini watumishi ndiye ambaye ninyi mnakuwa watumishi wake, dhambi, ili ioneokane kuwa ni dhambi hasa kuititia ile yeye mnayepaswa kumtii? Hii ni kweli hata kama ninyi ni kupitia ile amri, dhambi izidi kuwa mbaya mno. **14** Kwa watumwa wa utii unaopelekeea haki. **17** Lakini ashukuriwe maana twajua ya kuwa sheria asili yake ni ya rohoni, lakini Mungu! Kwa kuwa mlikuwa watumwa wa dhambi, lakini mlikuwa na sheria ya kuwa sheria ni njema. **17** Lakini mmetii kutoka moyoni ile namna ya fundisho mliopewa. **18** dhambi. **15** Maana nifanyalo, sililelewi dhahiri. Kwa kuwa Mmeefanywa huru kutoka kwenye dhambi, na mmeefanywa lile nilipendalo kutenda, silitendi, na lile nilichukialo, ndilo watumwa wa haki. **19** Ninazungumza kama mtu kwa ninalitenda. **16** Lakini kama nikilitenda lile nisilolipenda, sababu ya miili yenu. Kwa maana kama nakubaliana na sheria ya kuwa sheria ni njema. **17** Lakini vite mlivyotoa viungo nya miili yenu kuwa watumwa kwa sasa si mimi nafsi yangu ninayetenda hilo, bali ni ile uchafu na uovu, kwa jinsi iyo hiyo, sasa toeni viungo dhambi ikaayo ndani yangu. **18** Kwa maana najua ya vya miili yenu kuwa watumwa wa haki kwa utakaso. **20** Kwa kuwa mlipokuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa huru jumbo jema. Kwa kuwa tamaa ya lililo jema imo ndani mbali na haki. **21** Kwa wakati huo, mlikuwa na tunda yangu, lakini silitendi. **19** Kwa maana lile jema nilipendalo lipi kwa mambo ambayo kwa sasa mnaona aibu kwayo? silitendi, bali lile ovu nisilolipenda ndilo nilitendalo. **20** Sasa Kwa kuwa matokeo ya mambo hayo ni kifo. **22** Lakini kama natenda lile nisilolipenda, si mimi binafsi nilitenday, kwa kuwa sasa mmeefanywa huru mbali na dhambi na mmeefanyika watumwa kwa Mungu, mna tunda kwa ajili ya utakaso. Tokeo ni uzima wa milele. (aiōnios g166) **23** Kwa tena, imo kanuni ndani yangu ya kutaka kutenda lililo naifurahia sheria ya Mungu kwa utu wa ndani. **23** Lakini naona kanuni iliyo tofauti katika viungo nya mwili wangu.

Inapiga vita dhidi ya kanuni mpya katika akili zangu. Inanifanya mimi mateka kwa kanuni ya dhambi ilio katika viungo nya mwili wangu. **24** Mimi ni mtu wa huzuni! Ni nani atakayenikoa na mwili huu wa mauti? **25** Lakini shukrani kwa Mungu kwa Yesu Kristo Bwana wetu! Hivyo basi. Mimi mwenyewe kwa akili zangu naitumikia sheria ya Mungu. Bali, kwa mwili naitumikia kanuni ya dhambi.

8 Kwa hiyo basi hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu. **2** Kwa kuwa kanuni ya Roho wa uzima ule ulio katika Kristo Yesu imenifanya mimi kuwa huru mbali na kanuni ya dhambi na mauti. **3** Kwa maana kile ambacho sheria ilishindwa kufanya kwa sababu ilikuwa dhaifu katika mwili, Mungu alifanya. Alimtuma Mwana wake wa pekee kwa mfano wa mwili wa dhambi awe sadaka ya dhambi, na akaihukumu dhambi katika mwili. **4** Alifanya hivi ili maagizo ya sheria yatimilizwe ndani yetu, sisi tusionenda kwa kufuata mambo ya mwili, bali kwa kufuata mambo ya Roho. **5** Wale waifuatao mwili huyafikiri mambo ya mwili, lakini wale waifuatao Roho huyafikiri mambo ya Roho. **6** Kwa kuwa nia ya mwili ni mauti, bali nia ya Roho ni uzima na amani. **7** Hii ni kwa sababu ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii. **8** Wale waifuatao mwili hawawezi kumpendeza Mungu. **9** Hata hivyo, hampo katika mwili bali katika Roho, kama ni kweli kwamba Roho wa Mungu huishi ndani yenu. Lakini kama mtu hana Roho wa Kristo, yeche si wake. **10** Kama Kristo yumo ndani yenu, mwili umekufa kwa mambo ya dhambi, bali roho ni hai kwa mambo ya haki. **11** Ikiwa Roho wa yule aliyemfufua Yesu kutoka wafu huishi ndani yenu, yeche yule aliyemfufua Kristo kutoka katika wafu ataipa pia miili yenu ya mauti uhai kwa njia ya Roho wake, aishie ndani yenu. **12** Hivyo basi, ndugu zangu, sisi tu wadeni, lakini si kwa mwili kwamba tuishi kwa jinsi ya mwili. **13** Maana ikiwa mnaishi kwa jinsi ya mwili, mpo karibu kufa, lakini ikiwa kwa Roho mnayafisha matendo ya mwili, nanyi mtaishi. **14** Maana kama ambayo wengi wanaongozwa na Roho wa Mungu, hawa ni wana wa Mungu. **15** Kwa kuwa hamkupokea roho wa utumwa tena hata muogope. Badala yake, mlipokea roho ya kufanya kuwa wana, ambayo kwayo tunalia, "Abba, Baba!" **16** Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kuwa tu watoto wa Mungu. **17** Ikiwa tu watoto, basi tu warithi pia, warithi wa Mungu. Na sisi tu warithi pamoja na Kristo, ikiwa kwa kweli tunateseka na yeche ili tupate kutukuzwa pamoja naye. **18** Kwa kuwa nayahesabu mateso ya wakati huu kuwa si kitu nikilinganisha na utukufu utakaofunuliwa kwetu. **19** Kwa maana viumbe vyote pia vinatazamia kwa shauku nydingi kufunuliwa kwa wana wa Mungu. **20** Kwa maana uumbaji pia ulitiishwa chini ya ubatili, si kwa hiari yake, ila kwa sababu yake yeche aliyevitiiisha. Ni katika tumaini **21** kwamba uumbaji wenyewe nao utawekwa huru na kutolewa katika utumwa wa uharibifu, na kuingizwa katika uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu. **22** Kwa

maana twajua ya kuwa uumbaji nao pia unaugua na kuteseka kwa uchungu pamoja hata sasa. **23** Si hivyo tu, ila na sisi wenyewe tulio na malimbuko ya Roho - sisi pia tunaugua katika nafsi zetu, tukisubiri kufanya wana, yaani ukombozi wa miili yetu. **24** Kwa maana ni kwa taraja hili tuliokolewa. Lakini kitu kilichotarajija kikionekana hakuna taraja tena, kwa maana ni nani anayekitarajia kile akionacho? **25** Bali tukikitarajia kitu tusichokiona, twakingojea kwa saburi. **26** Kwa jinsi iyo hiyo, Roho naye hutusaidia katika udhaifu wetu. Kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo, lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa kuugua kusikoweza kutamkwa. **27** Na yeche aichunguzaye miyo hujua akili ya Roho, kwa sababu huomba kwa niaba yao walioamini kulingana na mapenzi ya Mungu. **28** Nasi twajua ya kuwa kwa wote wampendao Mungu, yeche hufanya mambo yote pamoja kwa wema, kwa wale wote walioitwa kwa kusudi lake. **29** Kwa sababu wale wote aliowarzaja tangu asili, pia aliwachagua tangu asili wafananishwe na mfano wa Mwana wake, ili yeche awe mzaliwa wa kwanza miogoni mwa ndugu wengi. **30** Na wale aliowarzagua tangu asili, hao aliwaita pia. Na wale aliwaita, hao aliwahesabia haki. Na wale aliowarzahesabia haki, hao pia akawatukuzwa. **31** Tuseme nini basi juu ya mambo haya? Mungu akiwa upande wetu, ni nani aliye juu yetu? **32** Yeye asiyemwachilia mwana wake mwenyewe bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote atakosaje kutukirimia na mambo yote pamoja naye? **33** Ni nani atakayewashitaki wateule wa Mungu? Mungu ndiye mwenye kuwahesabia haki. **34** Ni nani atakayewahukumia adhabu? Kristo Yesu ndiye aliye kufa kwa ajili yetu, na zaidi ya hayo, yeche pia aliufufiwa. Naye anataawala pamoja na Mungu mahali pa heshima, na tena ndiye anayetuombea sisi. **35** Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Dhiki, au shida, au mateso, au njaa, au uchi, au hatarai, au upanga? **36** Kama ilivyoandikwa, "Kwa faida yako tunauawa mchana kutwa. Tulihesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa." **37** Katika mambo haya yote sisi tu zaidi ya washindi katika yeche aliyetupenda. **38** Kwa maana nimekwisha kushawishika kwamba wala mauti, wala uzima, wala malaika, wala mammaka, wala vitu vilivyopo, wala vitu vijavyo, wala nguvu, **39** wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kinginecho chote, hakitawenza kututenga na upendo wa Mungu, ambaye ni Kristo Yesu Bwana wetu.

9 Nasema ukweli katika Kristo. Sisemi uongo, na dhamira yangu hushuhudia pamoja nami katika Roho Mtakatifu, **2** kwamba kuna huzuni kubwa na maumivu yasiyo koma ndani ya moyo wangu. **3** Kwamba ningetamani mimi mwenyewe kulaaniwa na kutengwa mbali na Kristo kwa ajili ya ndugu zangu, wale wa jamii yangu katika mwili. **4** Wao ni Waisraeli. Walio na hali ya kufanya watoto, wa utukufu, wa maagano, na zawadi ya sheria, kumwabudu Mungu, na ahadi. **5** Wao ni watangulizi ambako Kristo amekuja kwa heshima kuvala mwili huu - ambaye yeche ni Mungu wa vyote. Naye asifiwe milele. Amina. (ai¹⁶⁵) **6** Lakini si kwamba ahadi za Mungu zimeshindwa

kutimia. Maana si kila mtu aliye Israeli ni Mwiisraeli halisi. 7 Sivyo hata kwa uzao wa Abrahamu kuwa ni watoto nini basi? kwamba watu wa Mataifa ambao walikuwa hawatafuti haki, walipata haki, haki kwa imani. 31 Lakini wake halisi. Lakini, "ni kupitisa Isaka uzao wako utaitwa." 8 Hii ni kwamba, watoto wa mwili si watoto wa Mungu. Israeli, ambaye alitafuta sheria ya haki, hakuifika. 32 Kwanini si hivyo? Kwa sababu hawakuitafuta kwa imani, bali kwa matendo. Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa, 33 kama ilivyo kwisha andikwa, "Tazama, nimelaza jiwe la kujikwaa katika Sayuni na mwamba wa kukosa. Yeye ambaye huamini katika hili hataaibika."

9 Maana hili ndilo neno la ahadi: "Katika majira haya nitakuja, na Sara atapewa mtoto." 10 Si hili tu, lakini baada ya Rebeka kupata mimba kwa mtu mmoja, Isaka baba yetu- 11 kwamba watoto walikuwa bado hawaajazaliwa na alikuwa hajafanya jambo lolote zuri au baya, ili kwamba kusudi la Mungu kulingana na uchaguzi lisimame, wala si kwa matendo, lakini ni kwa sababu ya yule aitaet. 12 Ilinenwa kwake, "Mkubwa atamtumikia mdogo." 13 Kama ilivyo kwisha andikwa: "Yakobo nilimpenda, lakini Esau nilimchukia." 14 Basi tena tutasema nini? Je kuna udhalimu kwa Mungu? La hasha. 15 Kwa kuwa anasema kwa Musa, "nitakuwa na rehema kwa yule nitakayemrehemu, na nitakuwa na huruma kwa yule nitakayemhurumia." 16 Kwa hiyo basi, si kwa sababu ya yeze atakaye, wala si kwa sababu ya yeze ambaye hukimbia, lakini kwa sababu ya Mungu, ambaye huonesha rehema. 17 Kwa kuwa maandiko husema kwa Farao, "Kwa kusudi hili maalumu nilikuinua, ili kwamba nioneshe nguvu zangu katika wewe, na ili kwamba jina langu litangazwe katika nchi yote." 18 Hivyo basi, Mungu huwa na rehema kwa yejote ampendaye, na kwa ambaye humpenda, humfanya kuwa mkaidi. 19 Kisha utasema kwangu, "Kwa nini bado anaona kosa? Ni yupi ambaye alikwisha kustahimili matakwa yake?" 20 Kinyume chake, mwanadamu, wewe ni nani ujibue kinyume na Mungu? Kuna uwenzekano wowote wa kilichofinyangwa kusema kwa mfinyanzi, "Kwanini ulinifanya hivi mimi?" 21 Je mfinyazi huwa hana haki juu ya udongo kutengeneza chombo kwa matumizi maalumu kutokana na bonge lile lile, na chombo kingine kwa matumizi ya kila siku? 22 Vipi kama Mungu, ambaye ana utayari wa kuonesha gadhabu yake na kufanya nguvu yake kujulikana, alistahimili kwa uvumilivu wa kutosha vyombo nya gadhabu ilivyoandalifu kwa kuangamiza? 23 Vipi kama alifanya hivi ili kwamba aoneshe wingi wa utukufu wake juu ya vyombo nya rehema, ambavyo alikwisha kuviandaa kwa ajili ya utukufu? 24 Vipi kama alifanya hii pia kwetu, ambaye pia alituita, si tu kutoka kwa Wayahudi, lakini pia kutoka kwa watu wa Mataifa? 25 Kama asemavyo pia katika Hosea: "Nitawaita watu wangu ambao hawakuwa watu wangu, na mpendwa wake ambaye hakupendwa. 26 Na itakuwa kwamba pale iliposemwa kwao, 'Ninyi si watu wangu,' pale wataitwa 'wana wa Mungu aliye hai.'" 27 Isaya analia kuhusiana na Israeli, "Kama hesabu ya wana wa Israeli ingekuwa kama mchanga wa bahari, itakuwa ni masalia ambao wataokolewa. 28 Kwa kuwa Bwana atalichukua neno lake juu ya nchi, mapema na kwa utimilifu. 29 Na kama jinsi Isaya alivyosema awali, "Kama Bwana wa majeshi hakutuachia nyuma uzao kwa ajili yetu, tungekuwa kama Sodoma, na tungefanywa kama Gomora. 30 Tutasema

10 Ndugu, nia ya moyo wangu na ombi langu kwa Mungu ni kwa ajili yao, kwa ajili ya wokovu wao. 2 Kwa kuwa nawashuhudia kwamba wanajuhudi kwa ajili ya Mungu, lakini si kwa ajili ya ufahamu. 3 Kwa kuwa hawajui haki ya Mungu, na wanatafuta kujenga haki yao wenywewe. Hawakuwa watifi kwa haki ya Mungu. 4 Kwa kuwa Kristo ndiye utimilifu wa sheria kwa ajili ya haki ya kila mtu aaminiye. 5 Kwa kuwa Musa anaandika kuhusu haki ambayo huja kutokana na sheria: "Mtu ambaye hutenda haki ya sheria ataishi kwa haki hii." 6 Lakini haki ambayo inatokana na imani husema hivi, "Usiseme moyoni mwako, 'Nani atapaa kwenda mbinguni?' (Hii ni kumleta Kristo chini). 7 Na usiseme, 'Nani atashuka katika shimo?' (Hii ni, kumleta Kristo juu kutoka kwa wafu). (Abysos g12) 8 Lakini inasema nini? "Neno liko karibu na wewe, katika kinywa chako na katika moyo wako." Hilo ni neno la imani, ambalo tunatangaza. 9 Kwa kuwa kama kwa kinywa chako unamkiri Yesu ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, utaokoka. 10 Kwa kuwa kwa moyo mtu huamini na kupata haki, na kwa kinywa hukiri na kupata wokovu. 11 Kwa kuwa andiko lasema, "Kila amwaminiye hata aibika." 12 kwa kuwa hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani. Kwa kuwa Bwana yule yule ni Bwana wa wote, na ni tajiri kwa wote wamvitao. 13 Kwa kuwa kila mtu ambaye huliitia jina la Bwana ataokoka. 14 Kwa jinsi gani wanaweza kumwita yeze ambaye hawajamwamini? Na jinsi gani wanaweza kuamini katika yeze ambaye hawajamsikia? Na watasikiaje pasipo muhiburi? 15 Na jinsi gani wanaweza kuhubiri, isipokuwa wametumwa? - Kama ilivyoandikwa, "Jinsi gani ni mizuri miguu ya wale ambao wanatangaza habari za furaha za mambo mema!" 16 Lakini wote hawakusikiliza injili. Kwa kuwa Isaya hunena, "Bwana, ni nani aliyesikia ujumbe wetu?" 17 Hivyo imani huja kutokana na kusikia, na kusikia kwa neno la Kristo. 18 Lakini nasema, "Je hawakusikia?" Ndiyo, kwa hakika sana. "Sauti yao imekwisha toka nje katika nchi yote, na maneno yao kwenda miisho ya dunia." 19 Zaidi ya yote, Ninasema, "Je Israel hakuju?" Kwanza Musa hunena, "Nitawachokoza kuwatia wivu kwa watu ambao si taifa. Kwa njia ya taifa lisilo na uelewa, nitawachoechea hadi mkasirike." 20 Na Isaya ni jasiri sana na husema, "Nilipatikana na wale ambao hawakunitafuta. Nilionekan kwa wale ambao hawakunihitaji." 21 Lakini kwa Israeli husema, "Siku zote nilinyoosha mikono yangu kwa wasiotii na kwa watu wagumu."

11 Basi nasema, je, Mungu aliwakataa watu wake? hawa Wayahudi, ambao ni kama matawi ya asili kuweza Hata kidogo. Kwa kuwa mimi pia ni Mwiisraeli, wa kupandikizwa tena ndani ya mzeituni wao wenyewe? ukoo wa Abrahamu, wa kabilia la Benyamini. **2** Mungu hakuwakataa watu wake, alioajua tangu mwanzo. Je hamjui andiko linasema nini kuhusu Eliya, jinsi aliyomsihi Mungu juu ya Israeli? **3** "Bwana, wamewaua manabii wako, nao wamebomoa madhabahu zako. Mimi peke yangu nimesalia, nao wanatafuta uhai wangu." **4** Lakini jibu la Mungu lasema nini kwako? "Nimetunza kwa ajili yangu watu elfu saba ambao hawampigii magoti Baali." **5** Hata hivyo, wakati huu wa sasa pia kuna walio salia kwa sababu ya uchaguzi wa neema. **6** Lakini ikiwa ni kwa neema, si tena kwa matendo. Vinginevyo neema haitakuwa tena neema. **7** Ni nini basi? Jambo ambalo Israeli alikuwa akitafuta, hakukipata, bali wateule walikipata, na wengine walitiwa uzito. **8** Ni kama ilivyoandikwa: "Mungu amewapa roho ya ubutu, macho ili wasione, na masikio ili wasisikie, mpaka leo hii." **9** Naye Daudi anasema, "Acha meza zao na ziwe wavu, mtego, sehemu ya kujikwaa, na kulpipa kisasi dhidi yao. **10** Acha macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona. Ukarainamishe migongo yao daima."

11 Basi nasema, "Je, wamejikwaa hata kuanguka?" Isiwe hivyo kamwe. Badala yake, kwa kushindwa kwao, wokovu umefika kwa Mataifa, ili wao wenyewe watiwe vivu. **12** Sasa ikiwa kushindwa kwao ni utajiri wa ulimwengu, na kama hasara yao ni utajiri wa mataifa, ni kiasi gani zaidi itakuwa kukamilika kwao? **13** Na sasa naongea nanyi watu wa Mataifa. Kwa kuwa nimekuwa mtume kwa watu wa Mataifa mengine, najivunia huduma yangu. **14** Labda nitawatia vivu walio mwili mmoja na mimi. Labda tutawaokoa baadhi yao. **15** Maana ikiwa kukataliwa kwao ni maridhiano ya dunia, kupokelewa kwao kutakuwaje ila uhai toka kwa wafu? **16** Kama matunda ya kwanza ni akiba, ndiyo ilivyo kwa donge la unga. Kama mzizi ni akiba, matawi nayo kadhalika. **17** Lakini kama baadhi ya matawi yamekatwa, kama wewe, tawi pori la mzeituni, ulipandikizwa kati yao, na kama ulishiriki pamoa nao katika mzizi ya utajiri wa mzeituni, **18** usujisifu juu ya matawi. Lakini kama unajisifu, si wewe ambaye unausaidia mizizi, bali mizizi inakusaidia wewe. **19** Basi utasema, "Matawi yalikatwa ili niipate kupandikizwa katika shina." **20** Hiyo ni kweli. Kwa sababu ya kutoamini kwao walikatwa, lakini wewe ulisimama imara kwa sababu ya imani yako. Usijifirikie mwenyewe kwa hali ya juu sana, bali ogopa. **21** Kwa maana ikiwa Mungu hakuyaachia matawi ya asili, hatakuhurumia wewe pia. **22** Angalia, basi, matendo mema na ukali wa Mungu. Kwa upande mmoja, ukali ulikuja juu ya Wayahudi ambao walanganya. Lakini kwa upande mwagine, wema wa Mungu huja juu yako, kama utadumu katika wema wake. Vinginevyo wewe pia utakatiluwa mbali. **23** Na pia, kama hawataendelea katika kutoamini kwao, watapandikizwa tena. Maana Mungu anao uwemo wa kuwapandikiza tena. **24** Kwa maana ikiwa ninyi mlilikatwa nje kwa ulio kwa asili mzeituni mwitu, na kinyume cha asili mlipandikizwa katika mzeituni ulio mwema, si zaidi sana hawa Wayahudi, ambao ni kama matawi ya asili kuweza hii, ili kwamba msiwe na hekima katika kufikiri kwenu wenyewe. Siri hii ni kwamba ugumu umetokea katika Israeli, hadi kukamilika kwa mataifa kutakapokuja. **25** Kwa maana ndugu sitaki msijue, kuhusiana na siri Sayuni atakuja Mkombozi. Atauondoa uovu kutoka kwa Yakobo. **27** Na hili litakuwa agano langu pamoja nao, wakati nitakapoziondoa dhambi zao." **28** Kwa upande mmoja kuhusu injili, wanachukiwa kwa sababu yenu. Kwa upande mwagine kutokana na uchaguzi wa Mungu, wamependwa kwa sababu ya mababu. **29** Kwa kuwa zawadi na wito wa Mungu haubadiliki. **30** Kwa kuwa awali ninyi mlikuwa mmemwasi Mungu, lakini sasa mmeipokea rehema kwa sababu ya kuasi kwao. **31** Kwa njia iyo hiyo, sasa hawa Wayahudi wameasi. Matokeo yake ni kwamba kutokana na huruma miliyojaliwa ninyi wanaweza pia kupokea rehema. **32** Maana Mungu amewafunga watu wote katika uasi, ili aweze kuwahurumia wote. (eleēsé g1653) **33** Jinsi zilivyo kuu utajiri na hekima na maarifa ya Mungu! Hazichunguziki hukumu zake, na njia zake hazigunduliki! **34** "Maana ni nani aliyejua nia ya Bwana? Au ni nani amekuwa mshauri wake? **35** Au ni nani kwanza aliyempa kitu Mungu, ili alipwe tena?" **36** Kwa maana kutoka kwake, na kwa njia yake na kwake, vitu vyote vipo. Kwake uwe utukufu milele. Amina. (aiōn g165)

12 Kwa hiyo nawasihi, ndugu, kwa huruma zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu ilio hai, takatifu, inayokubalika kwa Mungu. Hii ndiyo ibada yenu yenye maana. **2** Wala msifiutishe namna ya dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanya upya nia zenu. Fanyeni hivi mpate kujua mapenzi ya Mungu yaliyo mema, yakumpendeza na kamiliif. (aiōn g165) **3** Kwa maana nasema, kwa sababu ya neema niliyopewa, kwamba kila mtu ambaye yupo mionganii mwenu hapasvi kufikiri zaidi juu yake mwenyewe kuliko inavyompasa kufikiri. Bali, imempasa kufikiri kwa hekima, kama ambayo Mungu amewapa kila mmoja kiasi fulani cha imani. **4** Kwa kuwa tuna viungo vingi katika mwili mmoja, lakini si viungo vyote vina kazi moja. **5** Vivyo vivyo, sisi tulio wengi tu mwili mmoja katika Kristo, na viungo kila mmoja kwa mwenzake. **6** Tuna karama zilizo mbalimbali kwa kadiri ya neema mliyopewa. Ikiwa karama ya mtu ni unabii, na litendeke kwa kadiri ya imani yake. **7** Ikiwa karama ya mtu ni huduma, na atumike. Ikiwa mwagine ana karama ya kufundisha, basi, afundishe. **8** Ikiwa karama ya mtu ni faraja, basi, afariji. Ikiwa karama ya mtu ni kutoa, afanye vivyo kwa ukarimu. Ikiwa karama ya mtu ni kuongoza, na litendeke kwa uangalifu. Ikiwa karama ya mtu ni katika kuonesha huruma, na litendeke kwa furaha. **9** Pendo lisiwe na unafiki. Chukieni uovu; mshikilie yaliyo mema. **10** Kuhusu upendo wa ndugu, pendaneni ninyi kwa ninyi. Kuhusu heshima, heshimanenii ninyi kwa ninyi. **11** Kuhusu bidii, msiwe walegevu. Kuhusu roho, iweni na shauku. Kuhusu

Bwana, mtumikieni. **12** Furahini katika ujasiri mlionao kuhusu siku zijazo. Muwe na subira katika matatizo yenu. tumvae Bwana Yesu Kristo, na tusiweke nafasi kwa ajili ya mwili, kwa tamaa zake.

Mdumu katika kuomba. **13** Mshiriki katika mahitaji ya waumini. Tafuteni njia nydingi za kuonesha ukarimu. **14** Watakieni baraka wote wanaowatesa ninyi; muwabariki na wala msiwalaani. **15** Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na wanaolia. **16** Muwe na nia moja ninyi kwa ninyi. Msifikiri kwa kujivuna, lakini wakubalini watu wa hali ya chini. Msiwe na hekima juu ya mawazo yenu wenyewe. **17** Msimilipe mtu ye yote ovu kwa ovu. Fanyeni mambo mema machoni pa watu wote. **18** Kama inaweze kana, kama ilivyowekwa kwenu, muwe na amani na watu wote. **19** Wapenzi, msijilipizie kisasi wenyewe, lakini ipisheni ghadhabu ya Mungu. Kwa maana imeandikwa, "kisasi ni changu; Mimi nitalipa," asema Bwana." **20** "Lakini ikiwa adui yako ana njaa, mlishe. Akiwa na kiu, mnyweshe. Kwa maana ukifanya hivyo, utampalia makaa ya moto juu ya kichwa chake." **21** Usishindwe na ubaya, bali ushinde ubaya kwa wema.

13 Kila nafsi na iwe na utii kwa mamlaka ya juu, kwa kuwa hakuna mamlaka isipokuwa imetoka kwa Mungu. Na mamlaka zilizopo zime wekwa na Mungu. **2** Kwa hiyo ambaye anapinga mamlaka hiyo hupinga amri ya Mungu; na wale wa pingao watapokea hukumu juu yao wenyewe. **3** Kwa kuwa watawala si tishio kwa watendao mema, bali kwa watendao maovu. Je unatamani kutoogopa mamlaka? Fanya yaliyo mema, na utasifiwa nayo. **4** Kwa kuwa ni mtumishi wa Mungu kwako kwa ajili ya mema. Bali kama utatenda yaliyo maovu, ogopa; kwa kuwa habebi upanga bila sababu. Kwa kuwa ni mtumishi wa Mungu, mlipa kisasi kwa ghadhabu juu ya yule afanyaye uovu. **5** Kwa hiyo inakupasa utii, si tu kwa sababu ya ghadhabu, bali pia kwa sababu ya dhamirii. **6** Kwa ajili hii pia unalipa kodi. Kwa kuwa wenye mamlaka ni watumishi wa Mungu, ambao wanaendelea kufanya jambo hili. **7** Mlipeni kila mmoja ambacho wanawadai: kodi kwa astahiliye kodii; ushuru kwa astahiliye ushuru; hofu kwa astahiliye hofu; heshima kwa astahiliye heshima. **8** Msidaiwe na mtu kitu chocrote, isipokuwa kupendana ninyi kwa ninyi. Kwa kuwa ye yeye ampendaye jirani yake ametimiliza sheria. **9** Kwa kuwa, "Hautazini, hautaua, hautaiba, hautatamani," na kama kuna amri nyininge pia, imejumilishwa katika sentensi hii: "Utampenda jirani yako kama wewe mwenyewe." **10** Upendo hamdhuru jirani wa mtu. Kwa hiyo, upendo ni ukamilifu wa sheria. **11** Kwa sababu ya hili, mnajua wakati, kwamba tayari ni wakati wa kutoka katika usingizi. Kwa kuwa wokovu wetu umekaribia zaidi ya wakati ule tulio amini kwanza. **12** Usiku umeendelea, na mchana umekaribia. Na tuweke pemberi matendo ya giza, na tuvae silaha za nuru. **13** Na tuenende sawa sawa, kama katika nuru, si kwa sherehe za uovu au ulevi. Na tusienende katika zinaa au tamaa isiyoweza kudhibitiwa, na si katika fitina au vivu. **14** Bali

tumvae Bwana Yesu Kristo, na tusiweke nafasi kwa ajili ya mwili, kwa tamaa zake. **14** Mpokeeni ye yote ambaye ni dhaifu katika imani, bila kutoa hukumu kuhusu mawazo yake. **2** Mtu mmoja ana imani ya kula chocrote, mwingine ambaye ni dhaifu anakula mboga tu. **3** Mtu ambaye anakula kila kitu asimdharaу ye yeye asiyekula kila kitu. Na ye yeye ambaye hali kila kitu asimuhukumu mwingine ambaye hula kila kitu. Kwa kuwa Mungu amekwisha mpokeea. **4** Wewe ni nani, wewe ambaye unamuuhukumu mtumishi ambaye ni miliki ya mtu mwingine? Ni mbele ya Bwana wake kwamba husimama au huanguka. Lakini atainuliwa, kwa kuwa Bwana anawenza kumfanya asimame. **5** Mtu mmoja huthamini siku moja kuliko nyininge. Mwingine huthamini kila siku sawa sawa. Hebu kila mtu na ashawishike katika akili yake mwenyewe. **6** Yeye ambaye anashika siku, anashika kwa ajili ya Bwana. Na kwa ye yeye alaye, hula kwa ajili ya Bwana, kwa kuwa anampa Mungu shukrani. Yeye ambaye hali, hujizu kutokula kwa ajili ya Bwana. Yeye pia hutoa shukrani kwa Mungu. **7** Kwa kuwa hakuna aishie kwa nafsi yake, na hakuna afae kwa ajili yake mwenyewe. **8** Kwa kuwa ikiwa tunaishi, tunaishi kwa ajili ya Bwana. Na ikiwa tunakufa, tunakufa kwa ajili ya Bwana. Basi ikiwa tunaishi au tunakufa tu mali ya Bwana. **9** Kwa kuwa ni kwa kusudi hili Kristo alikufa na kuishi tena, kwamba awe Bwana wa wote wafu na waishio. **10** Lakini wewe, kwa nini unamuuhukumu ndugu yako? Na wewe, kwa nini unamdharaу ndugu yako? Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Mungu. **11** Kwa kuwa imeandikwa, "Kama niishivyo," asema Bwana, "Kwangu mimi kila goti litapigwa, na kila ulimi utatoo sifa kwa Mungu." **12** Hivyo basi, kila mmoja wetu atatoo hesabu yake mwenyewe kwa Mungu. **13** Kwa hiyo, tusiendelee tena kuhukumiana, lakini badala yake amua hivi, kwamba hakuna atakaye weka kikwazo au mtego kwa ndugu yake. **14** Ninajua na nimeshawishika katika Bwana Yesu, kwamba hakuna kitu kilicho najisi chenyewe. Ni kwa ye yeye tu anayedhani kuwa chocrote ni najisi, kwa kuwa kwake ni najisi. **15** Ikiwa kwa sababu ya chakula ndugu yako anahuzunika, hautembe tena katika upendo. Usimharibu kwa chakula chako mtu ambaye kwa ajili yake Kristo alikufa. **16** Hivyo msiruhusu matendo yenu mema yakasababisha watu kuwadhihaki. **17** Kwa kuwa ufalme wa Mungu si kwa ajili ya chakula na kinywaji, bali ni kwa ajili ya haki, amani, na furaha katika Roho Mtakatifu. **18** Kwa kuwa ye yeye amtumikiae Kristo kwa jinsi hii amekubalika kwa Mungu na amekubalika kwa watu. **19** Kwa hiyo basi, na tufuate mambo ya amani na mambo ambayo humjenga mtu na mwingine. **20** Usimharibu kazi ya Mungu kwa sababu ya chakula. Vitu vyote kwa kweli ni safi, lakini ni vibaya kwa mtu yule ambaye hula na kumsababisha ye yeye kujikwaa. **21** Ni vyema kutokula nyama, wala kunywa divai, wala chocrote ambacho kwa hicho ndugu yako hukwazwa. **22** Hizi imani maalumu ulizo nazo, ziweke kati yako mwenyewe na Mungu. Amebalikiwa yule ambaye

hajihukumu mwenyewe katika kile anachokikubali. **23** yangu imekuwa kuitangaza injili, lakini si mahali Kristo Aliye na mashaka amehukumiwa ikiwa anakula, kwa sababu haitokani na imani. Na chochote kisichotokana na imani ni dhambi.

15 Sasa sisi tulio na nguvu tunapaswa kuuchukua udhaifu wa walio dhaifu, na hatupaswi kujipendeza wenyewe. **2** Kila mmoja wetu ampendeze jirani yake kwani ni jambo jema, kwa lengo la kumjenga. **3** Kwani hata Kristo hakujipendeza mwenyewe. Badala yake, ilikuwa kama ilivyoandikwa, "Matusi ya wale waliosutokana yamenipata mimi." **4** Kwa chochote kilichotangulia kuandikwa, kiliandikwa kwa kutuelekeza, kwa kusudi kwamba kupitia uvumilivu na kupitia kutiwa moyo na maandiko tungekuwa na ujasiri. **5** Sasa Mungu wa uvumilivu na wa kutia moyo awape kuwa na nia sawa kwa kila mmoja kulingana na Yesu Kristo. **6** Aweze kufanya hivi kwa nia moja muweze kumsifu kwa kinywa kimoja Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo. **7** Kwa hiyo mpookeni kila mmoja, kama vile Kristo aliviyowapokea, kwa utukufu wa Mungu. **8** Kwani nasema kwamba Kristo amefanya mtumishi wa tohara kwa niaba ya ukweli wa Mungu. Alifanya hivi ili kwamba aweze kuthibitisha ahadi zilizotolewa kwa mababa, **9** na kwa mataifa kumtukuzu Mungu kwa neema yake. Kama ambavyo imeandikwa, "Kwa hiyo nitatoa sifa kwako mionganoni mwa mataifa na kuimba sifa katika jina lako." **10** Tena inasema, "Furahini, ninyi watu wa mataifa, pamoja na watu wake." **11** Na tena, "Msifuni Bwana, ninyi mataifa yote; acha watu wa mataifa yote wamsifu yeye." **12** Tena Isaya asema, "Kutakuwa na shina la Yese, na mmoja atakayeinuka kutawala juu ya mataifa. Mataifa watakuwa na tumaini katika yeye." **13** Sasa Mungu wa tumaini awajaze na furaha yote na amani kwa kuamini, ili kwamba muweze kuzidi katika tumaini, kwa nguvu ya Roho Mtakatifu. **14** Mimi mwenyewe pia nimeshawishiwa nanyi, ndugu zangu. Nimeshawishiwa kwamba pia ninyi wenyewe mmejazwa na wema, mmejazwa na maarifa yote. Ninashawishiwa kwamba, ninyi mwawenza pia kuhimizana kila mmoja na mwenzake. **15** Lakini ninaandika kwa ujasiri zaidi kwenu juu ya mambo fulani ili kuwakumbusha tena, sababu ya kipawa nilichopewa na Mungu. **16** Kipawa hiki kiliwuwa kwamba niweze kuwa mtumishi wa Yesu Kristo aliyetumwa kwa mataifa, kujitoa kama kuhani wa injili ya Mungu. Ningeweza kufanya hivi ili kujitoa kwangu kwa mataifa kuwe kumekubaliwa, kumetengwa na Mungu kwa njia ya Roho Mtakatifu. **17** Hivyo furaha yangu iko katika Kristo Yesu na katika mambo ya Mungu. **18** Kwani sitaweza kuthubutu kunena lolote isipokuwa kwamba Kristo amekamilisha kupitia kwangu utii wa mataifa. Haya mambo yametimizwa kwa neno na tendo, **19** kwa nguvu za ishara na maajabu, na kwa nguvu za Roho Mtakatifu. Hii ilikuwa ili kwamba kutoka Yerusalem, na kuzungukia mbali kama Iliriko, niweze kuichukua nje kwa ukamilifu injili ya Kristo. **20** Kwa njia hii, nia

yangu imekuwa kuitangaza injili, lakini si mahali Kristo anajulikana kwa jina, ili kwamba nisiweze kujenga juu ya msingi wa mtu mwininge. **21** Kama ilivyoandikwa: "Ambao kwa yeze hawana habari zake alikuja watamwona, na wale ambao hawakumsikia watamfahamu." **22** Kwahiyoo nilikuwa pia nimezuiiliwa mara nyangi kuja kwenu. **23** Lakini sasa, sina tena sehemu yoyote katika mikoa hii, na nimekuwa nikitamani kwa miaka mingi kuja kwenu. **24** Hivyo mara zote nikienda Hispania, ninatumaini kuwaona nikipa, na kuweza kupelekwa njia yangu na ninyi, baada ya kuwa nimefurahia ushirika na ninyi kwa muda. **25** Lakini sasa ninakwenda Yerusalem kuwashudumia waumini. **26** Maana iliwapendeza watu wa Makedonia na Akaya kufanya changizo maalumu kwa masikini mionganoni mwa waumini huko Yerusalem. **27** Ndiyo, ilikuwa kwa upendo wao, na hakika, wamekuwa wadeni wao. Maana ikiwa mataifa wameshiriki katika mambo yao ya kiroho, wanadaiwa na wao pia kuwashudumia katika mahitaji ya vitu. **28** Kwahiyoo, wakati nimekamilisha hivi na kuwa na uteshelevu wa tunda hili kwao, mimi nitakwendwa njiani pamoja nanyi huko Hispania. **29** Najua kwamba, wakati nikija kwenu, nitakuja katika utimilifu wa baraka za Kristo. **30** Sasa ninawasihi, ndugu, kwa Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa upendo wa Roho, kwamba msahiriki pamoja nami katika maombi yenu kwa Mungu kwa ajili yangu. **31** Ombeni kwamba niweze kuokolewa kutoka kwao wasio na utii katika Yudea, na kwamba huduma yangu huko Yerusalem iweze kupokelewa na waumini. **32** Ombeni kwamba ninaweza kuja kwenu kwa furaha kupitia mapenzi ya Mungu, na kwamba niweze kuwa pamoja nanyi, kupata kupumzika. **33** Na Mungu wa amani awe pamoja nanyi nyote. Amina

16 Namkabidhi kwenu Fibi dada yetu, ambaye ni mtumishi wa kanisa ambalo liko Kenkrea, **2** ili kwamba mnawenza kumpokea katika Bwana. Fanyeni hivi katika kicho cha thamani cha waumini, na msimame pamoja naye katika jambo lolote atakalokuwa na uhitaji nalo. Maana yeze mwenyewe amekuwa mhudumu wa wengi, na kwa ajili yangu mwenyewe. **3** Msalimu Priska na Akila, watenda kazi pamoja nami katika Kristo Yesu, **4** ambao kwa maisha yangu walijahatarisha maisha yao mwenyewe. Ninatoa shukrani kwao, na siyo tu mimi, bali pia kwa makanisa yote ya mataifa. **5** Lisalimie kanisa ambalo liko nyumbani kwao. Msalimie Epanieto mpendwa wangu, ambaye ni mzaliba wa kwanza wa Kristo katika Asia. **6** Msalimie Mariamu ambaye ametenda kazi kwa bidii kwa ajili yenu. **7** Msalimie Androniko na Yunia, jamaa zangu, na wafungwa pamoja nami. Ni wa muhimu mionganoni mwa mitume, ambao pia walitangulia kumjua Kristo kabla yangu. **8** Msalimie Ampliato, mpendwa wangu katika Bwana. **9** Msalimie Urbano, mtenda kazi pamoja nami katika Kristo, na Stakisi mpendwa wangu. **10** Msalimie Apele, mwenye kukubaliwa katika Kristo. Wasalimie wote ambao walio katika nyumba ya Aristobulo. **11** Nisalimie Herodioni, jamaa yangu. Nisalimie wote walio katika nyumba ya

Narkiso, ambao wako katika Bwana. **12** Nisalimie Trifaina na Trifosa, wanaotenda kazi kwa bidii katika Bwana. msalimie Persisi mpendwa, ambaye ametenda kazi zaidi kwa Bwana, **13** Nisalimie Rufo, aliyechaguliwa katika Bwana na mama yake na wangu. **14** Msalimie Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma, na ndugu wote walio pamoja nao. **15** Nisalimie Filologo na Yulia, Nerea na dada yake, na Olimpa, na waumini wote walio pamoja nao. **16** Nisalimie kila mmoja kwa busu takatifu. Makanisa yote katika Kristo yawasalimu. **17** Sasa nawasihi, ndugu, kutafakari juu ya hao ambao wanababisha mgawanyiko na vipingamizi. Wanakwenda kinyume na mafundisho ambayo mmekwisha kujifunza. Geukeni mtoke kwao. **18** Kwa maana watu kama hawa hawatumikii Kristo Bwana, bali matumbo yao wenye. Kwa maneno yao laini na pongezi za uongo wanadanganya miyo ya wasio na hatia. **19** Kwa mfano wa utii wenu mwamfikia kila mmoja. Kwa hiyo, nafurahi juu yenu, lakini nawataka ninyi mwe na busara katika hali ya wema, na kutokuwa na hatia mbele ya uovu. **20** Mungu wa amani hatakawia kumwangamiza shetani chini ya nyayo zenu. Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja nanyi. **21** Timotheo, mtendakazi pamoja nami, awasalimu, na Lukio, Yasoni na Sospeter, jamaa zangu. **22** Mimi, Tertio, niliyeandika waraka huu, nawasalimu katika jina la Bwana. **23** Gayo, aliyenitunza na kwa kanisa lote, lawasalimu. Erasto, mtunza hazina wa mji, awasalimu, pamoja na Kwarto aliye ndugu. **24** (Zingatia: Katika nakala halisi za kwanza, mstari huu haupo. Tazama Warumi 16: 20. "Neema ya Bwana Yesu Kristo ikae nanyi nyote. Amina.") **25** Sasa kwake yeye aliye na uwezo kufanya msimame kulingana na injili na mafundisho ya Yesu Kristo, kulingana na ufunuo wa siri iliyofichwa kwa muda mrefu, (*aiōnios g166*) **26** lakini sasa imekwisha funuliwa na kufanywa kujulikana na maandiko ya unabii kulingana na amri ya Mungu wa milele, kwa utii wa imani mionganoni mwa mataifa yote? (*aiōnios g166*) **27** Kwa Mungu pekee mwenye hekima, kupitia Yesu Kristo, kuwe na utukufu milele yote. Amina (*aiōn g165*)

1 Wakorintho

1 Paulo, aliyeitwa na Kristo Yesu kuwa mtume kwa mapenzi ya Mungu, na Sosthene ndugu yetu, **2** kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, kwa wale ambao wamewekwa wakfu katika Yesu Kristo, ambao wameitwa kuwa watu watakatifu. Tunawaandikia pia wale wote wanaoliitia jina la Bwana wetu Yesu Kristo katika mahali pote, Bwana wao na wetu. **3** Neema na amani iwe kwenu kutoka kwa Mungu baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo. **4** Siku zote namshukru Mungu wangu kwa ajili yenu, kwa sababu ya neema ya Mungu ambayo Kristo Yesu aliwapa. **5** Amewafanya kuwa matajiri katika kila njia, katika usemi na pamoja maarifa yote. **6** Amewafanya matajiri, kama ushuhuda kuhusu Kristo ya kwamba amethibitishwa kuwa kweli mionganoni mwenu. **7** Kwa hiyo hampungukiwi karama za kiroho, kama mliyvo na hamu ya kusubiri ufuno wa Bwana wetu Yesu Kristo. **8** Atawaimarisha ninyi pia hadi mwisho, ili msilaumiwe siku ya Bwana wetu Yesu Kristo. **9** Mungu ni mwaminifu ambaye aliwaita ninyi katika ushirika wa mwana wake, Yesu Kristo Bwana wetu. **10** Sasa nawasihi kaka na dada zangu, kupitia jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba wote mkubali, na kwamba kusiwe na migawanyiko mionganoni mwenu. Nawasihi kwamba muunganane pamoja katika nia moja na katika kusudi moja. **11** Kwani watu wa nyumba ya Kloe wamenitaarifu kuwa kuna mgawanyiko unaoendelea mionganoni mwenu. **12** Nina maana hii: Kila mmoja wenu husema, "Mimi ni wa Paulo," au "Mimi ni wa Apolo", au "Mimi ni wa Kefa" au "Mimi ni wa Kristo". **13** Je! Kristo amegawanyika? Je! Paulo alisulubiwa kwa ajili yenu? Je! Mlibatizwa kwa jina la Paulo? **14** Namshukru Mungu kuwa sikumbatiza yejote, isipokuwa Krispo na Gayo. **15** Hii ilikuwa kwamba hakuna yejote angesema mlilitizwa kwa jina langu. **16** (Pia niliwabatiza wa nyumba ya Stephania. Zaidi ya hapo, sijui kama nilimbatiza mtu mwingine yejote). **17** Kwa kuwa, Kristo hakunituma kubatiza bali kuhubiri injili. Hakunituma kuhubiri kwa maneno ya hekima ya kibinadamu, ili kwamba nguvu ya msalaba wa Kristo isiondolewe. **18** Kwa kuwa ujumbe wa msalaba ni upuuzi kwa wale wanaokufa. Lakini kwa wale ambao Mungu anawaokoa, ni nguvu ya Mungu. **19** Kwa kuwa imeandikwa, "Nitauharibu hekima ya wenye busara. Nitauharibu ufahamu wa wenye akili." **20** Yuko wapi mtu mwenye busara? Yuko wapi mwenye elimu? Yuko wapi msemaji mshawishi wa dunia hii? Je, Mungu hakuigeuza hekima ya dunia hii kuwa ujinga? (aiōn g165) **21** Tangu dunia imekuwa katika hekima yake haikumjua Mungu, ilimpendeza Mungu katika ujinga wao wa kuhubiri ili kuoko wale wanaoamini. **22** Kwa Wayahudi huuliza ishara za miujiza na kwa Wayunani hutafuta hekima. **23** Lakini tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa, aliye kikwazo kwa tunamhubiri Kristo kama nguvu na hekima ya Mungu. **24** Lakini kwa wale ambao waliiwta na Mungu, Wayahudi na Wayunani, **25** Kwa kuwa ujingga wa Mungu una hekima kuliko ya

wanadamu, na udhaifu wa Mungu una nguvu zaidi ya wanadamu. **26** Angalia wito wa Mungu juu yenu, kaka na dada zangu. Si wengi wenu mlikuwa na hekima katika viwango nya kibinadamu. Si wengi wenu mlikuwa na nguvu. Si wengi wenu mlizaliwa katika ukuu. **27** Lakini Mungu alichagua vitu vijinga nya dunia ili kuviaibisha vyenye hekima. Mungu alichagua kilicho dhaifu katika dunia kukiaibisha chenyeye nguvu. **28** Mungu alichagua kile kilicho cha hali ya chini na kilichodharauliwa katika dunia. Alichagua hatu vitu ambayyo havikuhesabiwa kuwa kitu, kwa kuvifanya si kitu vitu vilivyo na thamani. **29** Alifanya hivi ili asiwepo yejote aliye na sababu ya kujivuna mbele zake. **30** Kwa sababu ya kile Mungu alichofanya, sasa mko ndani ya Kristo Yesu, ambaye amefanyika hekima kwa ajili yetu kutoka kwa Mungu. Alikuwa haki yetu, utakatifu na ukombozi. **31** Kama matokeo, kama andiko lisemavyo, "Anayejisifu, ajisifu katika Bwana."

2 Nilipokuja kwenu kaka na dada zangu, sikuja kwa maneno ya ushawishi na hekima kama niliyoyohubiri kweli iliyofichika kuhusu Mungu. **2** Niliamua kutojua chochote nilipokuwa mionganoni mwenu isipokuwa Yesu Kristo, na yeje aliyesulubiwa. **3** Na nilikuwa nanyi katika udhaifu, na katika hofu, na katika kutetemeka sana. **4** Na ujumbe wangu na kuhubiri kwangu hakukuwa katika maneno ya ushawishi na hekima. Badala yake, yalikuwa katika kumdhahirisha Roho na ya nguvu, **5** ili kwamba imani yenu isiwe katika hekima ya wanadadamu, bali katika nguvu ya Mungu. **6** Sasa tunaizungumza hekima mionganoni mwa watu wazima, lakini si hekima ya dunia hii, au ya watawala wa nyakati hizi, ambao wanaopita. (aiōn g165) **7** Badala yake, tunaizungumza hekima ya Mungu katika ukweli uliofichika, hekima iliyofichika ambayo Mungu alichagua kabla ya nyakati za utukufu wetu. (aiōn g165) **8** Hakuna yejote wa watawala wa nyakati hizi aliyejua hekima hii, Kama wangeifahamu katika nyakati zile, wasingelimsulubisha Bwana wa utukufu. (aiōn g165) **9** Lakini kama ilivyandoikwa, "Mambo mbayo hakuna jicho limeyaona, hakuna sikio lililoyasikia, mawazo hayakufikiri, mambo ambayo Mungu ameyaandaa kwa ajili ya wale wampenda yejote." **10** Haya ni mambo ambayo Mungu ameyafunua kwetu kuptita Roho, Kwa kuwa Roho huchunguza kila kitu, hata mambo ya ndani ya Mungu. **11** Kwa kuwa nani afahamuve mawazo ya mtu, isipokuwa roho ya mtu ndani yake? Hivyo pia, hakuna ajuaye mambo ya ndani ya Mungu, isipokuwa Roho wa Mungu. **12** Lakini hatukupokea roho ya dunia, lakini Roho ambaye anatoka kwa Mungu, ili kwamba tuweze kujua kwa uhuru mambo tuliyopewa na Mungu. **13** Tunasema mambo haya kwa maneno, ambayo hekima ya mtu haiwezi kufundisha, ya kiroho kwa hekima ya kiroho. **14** Mtu asiye wa kiroho hapoeki mambo ambayo ni ya Roho wa Mungu, kwa kuwa hayo ni upuuzi kwake. Hawezi kuyajua kwa sababu yanatambuliwa kiroho. **15** Kwa yule wa kiroho huhukumu mambo yote. Lakini huhukumiwa na wengine. **16** "Ni nani

anaweza kuyajua mawazo ya Bwana, ambaye anaweza kumfundisha yeye?" Lakini tuna mawazo ya Kristo.

3 Na mimi, kaka na dada zangu, sikusema nanyi kama watu kiroho, lakini kama na watu wa kimwili. Kama na watoto wadogo katika Kristo. **2** Niliwanywesha maziwa na si nyama, kwa kuwa hamkuwa tayari kwa kula nyama. Na hata sasa hamjawa tayari. **3** Kwa kuwa ninyi bado ni wa mwilini. Kwa kuwa wivu na majivuno yanaonekana mionganoni mwenu. Je, hamuishi kulingana na mwili, na je, hamtembezi kama kawaida ya kibinadamu? **4** Kwa kuwa mmoja husema, "Namfuata Paulo" Mwingine husema "Namfuata Apolo," hamuishi kama wanadamu? **5** Apolo ni nani? na Paulo ni nani? Watumishi wa yule mliyemwamini, kwa kila ambaye Bwana alimpa jukumu. **6** Mimi nilipanda, Apolo akatia maji, lakini Mungu akaiza. **7** Kwa hiyo, si aliye panda wala aliyetia maji ana chochote. Lakini ni Mungu anayekuza. **8** Sasa apandaye na atiaye maji wote ni sawa, na kila mmoja atapokea ujira wake kulingana na kazi yake. **9** Kwa kuwa sisi tu watendakazi wa Mungu, ninyi ni bustani ya Mungu, jengo la Mungu. **10** Kutokana na neema ya Mungu niliyopewa kama mjenzi mkuu, niliuweka msingi, na mwingine anajenga juu yake. Lakini mtu awe makini jinsi ajengavyo juu yake. **11** Kwa kuwa hakuna mwingine awezaye kujenga msingi mwingine zaidi ya ulojengwa, amba ni Yesu Kristo. **12** Sasa, kama mmoja wenu ajenga juu yake kwa dhahabu, fedha, mawe ya thamani, miti, nyasi, au majani, **13** kazi yake itafunuliwa, kwa mwanga wa mchana utaidhihirishwa. Kwa kuwa itadhihirishwa na moto. Moto utajaribu ubora wa kazi wa kila mmoja alichofanya. **14** Kama chochote mtu alicho jenga kitabaki, ye ye atapokea zawadi. **15** Lakini kama kazi ya mtu ikitiketeta kwa moto, atapata hasara. Lakini ye ye mwenyewe ataokolewa, kama vile kuepuka katika moto. **16** Hamjui kuwa ninyi ni hekalu la Mungu na kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? **17** Kama mtu akili haribu hekalu la Mungu, Mungu atamharibu mtu yule. Kwa kuwa hekalu la Mungu ni takatifu, na hivyo na ninyi. **18** Mtu asijidanganye mwenyewe, kama ye yote mionganoni mwenu anadhanini ana hekima katika nyakati hizi, awe kama "mjinga" ndipo atakuwa na hekima. (aiōn g165) **19** Kwa kuwa hekima ya dunia hii ni ujinga mbele za Mungu, Kwa kuwa imeandikwa, "Huwanasa wenye hekima kwa hila zao" **20** Na tena "Bwana anajua mawazo ya wenye busara ni ubatili." **21** Hivyo mtu asijivunie wanadamu! Kwa kuwa vitu vyote ni vyenu. **22** Kama ni Paulo, au Apolo, au Kefa, au dunia, au maisha, au kifo, au vitu vilivypo, au vitakavyokuwepo. Vyote ni vyenu, **23** na ninyi ni wa Kristo na Kristo ni wa Mungu.

4 Hivi ndivyo mtu atuhesabu sisi, kama watumishi wa Kristo na mawakili wa siri za kweli za Mungu. **2** Katika hili, kinachotakiwa kwa uwakili ni kwamba wawe wa kutumainiwa. **3** Lakini kwangu mimi ni kitu kidogo sana kuwa ninahukumiwa na ninyi au hukumu ya kibinadamu. Kwa kuwa sijihukumu hata mimi mwenyewe. **4** Sijihukumu

mimi mwenyewe, hii haina maana kuwa mimi ni mwenyewe haki. Ni Bwana anihukumuye. **5** Kwa hiyo, msitamke hukumu juu ya lolote kabla ya wakati, kabla ya kuja kwa Bwana. Atayaleta nuruni mambo yaliyofichika gizani na kufunua makusudi ya miyo. Ndipo kila mmoja atapokea sifa yake kutoka kwa Mungu. **6** Sasa, kaka na dada zangu, mimi mwenyewe na Apolo nimetumia kanuni hizi kwa ajili yenu. Ili kwamba kutoka kwetu mnawenza kujifunza maana ya usemi, "Usiende zaidi ya kiliivoandikwa." Hii ni kwamba hakuna mmoja wenu ajivunaye juu ya mwingine.

7 Maana ni nani aonaye tofauti kati yenu na mwingine? Ni nini ulicho nacho hukukipokea bure? Kama umekwisha kupokea bure, kwa nini mnajivuna kama hamkufanya hivyo? **8** Tayari mnavyo vyote ambavyo mngetaka! Tayari mmekuwa na utajiri! Mmeanza kutawala-na kwamba mnamiliki zaidi yetu sisi! Kweli, nawatakiwa umililikil mwema ili kwamba tumililikil pamoja nanyi. **9** Kwa hiyo ninadhani Mungu ametuweka sisi mitume kama kutoonyesha wa mwisho katika mustari wa maandamano na kama watu waliohukumiwa kuuawa. Tumekuwa kama tamasha kwa ulimwengu, kwa malaika na kwa wanadamu. **10** Sisi ni wajinga kwa ajili ya Kristo, lakini ninyi ni wenye hekima katika Kristo. Tu wanyonge, lakini ninyi mna nguvu. Mnaheshimiwa, lakina sisi tunadharauliwa. **11** Hata saa hii tuna njaa na kiu, hatuna nguo, tuna mapigo, na tena hatuna makazi. **12** Tunafanya kazi kwa bidii, kwa mikono yetu wenyewe. Tunapodharauliwa, twabariki. Wakati tunapoteswa, twavumilia. **13** Tunapotukanwa, twarudisha kwa upole. Tumekuwa, na tu bado tunahesabiwa kuwa kama kukataliwa na dunia na takataka kwa mambo yote. **14** Siandiki mambo haya kuwaabisha ninyi, lakini kuwarudini yenu kama watoto wangu niwapendao. **15** Hata kama mna waalimu makumi elfu katika Kristo, hamna baba wengi. Kwa kuwa nimekuwa baba yenu katika Yesu Kristo kuitia injili. **16** Hivyo ninawasihi mniige mimi. **17** Hiyo ndiyo sababu nilimtuma kwenu Timotheo, mpendwa wangu na mtoto mwaminifu katika Bwana. Atawakumbusheni njia zangu katika Kristo, kama ninavyofundisha kila mahali na kila kanisa. **18** Sasa baadhi yenu wanajisifu, wakitenda kana kwamba sitakuja kwenu. **19** Lakini nitakuja kwenu kitambo, kama Bwana akipenda. Ndipo nitajua si maneno yao tu wanaojisifu, lakini nitaona nguvu zao. **20** Kwa kuwa ufalme wa Mungu hauwi katika maneno bali katika nguvu. **21** Mnataka nini? Nije kwenu na fimbo au kwa upendo na katika roho ya upole?

5 Tumesikia taarifa kuwa kuna zinaa mionganoni mwenu, aina ya zinaa ambayo haipo hata katikati ya watu wa Mataifa. Tuna taarifa kwamba mmoja wenu analala na mke wa baba yake. **2** Nanyi mwajisifu! Badala ya kuhuzunika? Yule aliyefanya hivyo anapaswa kuondolewa mionganoni mwenu. **3** Ingawa sipo pamoja nanyi kimwili lakini nipo nanyi kiroho, nimekwisha mhukumu yeye aliyefanya hivi, kama vile nilikuwepo. **4** Mnapokutanika pamoja katika jina la Bwana wetu Yesu, na roho yangu ipo pale kama kwa nguvu za Bwana wetu Yesu, nimekwisha

mhukumu mtu huyu. **5** Nimekwisha kumkabidhi mtu huyu kwa Shetani ili kwamba mwili wake uharibiwe, ili roho yake iweze kuokolewa katika siku ya Bwana. **6** Majivuno yenu si kitu kizuri. Hamjui chachu kidogo huharibu donge zima? **7** Jisafisheni ninyi wenyewe chachu ya kale, ili kwamba muwe donge jipya, ili kwamba mwe mkate usiochachuliwa. Kwa kuwa, Kristo, Mwana Kondoo wetu wa pasaka amekwisha kuchinjwa. **8** Kwa hiyo tusherekee karamu si kwa chachu ya kale, chachu ya tabia mbaya na uovu. Badala yake, tusherekee na mkate usiotiwa chachu wa unyenyekevu na kweli. **9** Niliandika katika barua yangu kuwa msichangamane na wazinzi. **10** Sina maana wazinzi wa dunia hii, au na wenye tamaa au wanyang'anyi au waabudu sanamu kwa kukaa mbali nao, basi ingewapasa mtoke duniani. **11** Lakini sasa nawaandikia kutojichanganya na yejote anayeitwa kaka au dada katika Kristo, lakini anaishi katika uzinzi au ambaye ni mwenye kutamanzi, au mnyang'anyi, au mwabudu sanamu, au mtukanaji au mlevi. Wala msile naye mtu wa namna ile. **12** Kwa hiyo nitajihuishaje kuwahukumu walio nje ya Kanisa? Badala yake, ninyi hamkuwahukumu walio ndani ya kanisa? **13** Lakini Mungu anawahukumu walio nje. "Mwondoeni mtu mwovu mionganoni mwenu"

6 Mmoja wenu anapokuwa na tatizo na mwenzake, anathubutu kwenda kwa mahakama ya wasio haki kuliko mbele ya waumini? **2** Hamjui kuwa waumini watauhukumu ulimwengu? Na kama mtauhukumu ulimwengu, hamuwezi kuamua mambo yasiyo muhimu? **3** Hamjui kuwa tutawahukumu malaika? Kwa kiasi gani zaidi, tunaweza kuamua mambo ya maisha haya? **4** Kama tunaweza kuhukumu mambo ya maisha haya, kwa nini mnathubutu kupeleka mashitaka mbele ya wasiosimama kanisan? **5** Nasema haya kwa aibu yenu. Hakuna mwenye busara mionganoni mwenu wa kutosha kuweka mambo sawa kati ya ndugu na ndugu? **6** Lakini kama ilivyo sasa, mwamini mmoja huenda mahakamani dhidi ya muumini mwengine, na mashitaka hayo huwekwa mbele ya hakimu asiyeamini! **7** Ukweli ni kwamba kuna matatizo katikati ya Wakristo yaliyoleta tayari usumbufu kwenu. Kwanini msiteseke kwa mabaya? Kwanini mnakubali kudanganya? **8** Lakini mmetenda uovu na kudanganya wengine, na hao ni kaka na dada zenu! **9** Hamjui kwamba wasio haki hawataurithi ufalme wa Mungu? Msiamini uongo. Waasherati, waabudu sanamu, wazinzi, wafiraji, walawiti, **10** wevi, wachoyo, walevi, wanyang'anyi, watukanaji-hakuna mionganoni mwao atakayeurithi ufalme wa Mungu. **11** Na hao walikuwa baadhi yao ni ninyi. Lakini mmekwisha kutakaswa, lakini mmekwisha kuoshwa, lakini mmekwisha kutengwa kwa Mungu, lakini mmeefanywa haki mbele za Mungu katika jina la Bwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu. **12** "Vitu vyote ni halali kwango", lakini si kila kitu kina faida. "Vitu vyote ni halali kwango," lakini sitatawaliwa na kimoja cha hivyo. **13** "Chakula ni kwa ajili ya tumbo, na tumbo ni kwa ajili ya chakula," lakini Mungu atavitousha vyote. Mwili haujaumbwa kwa ajili ya

ukahaba, badala yake, mwili ni kwa ajili ya Bwana, na Bwana atauhudumia mwili. **14** Mungu alimfufua Bwana na sisi pia atatufufua kwa nguvu zake. **15** Hamjui kwamba miili yenu ina muunganiko na Kristo? Mwawezaje kuvitoa zinaa! "Kila dhambi aifanyayo mtu ni nje na mwili wake. Lakini zinaa, mtu hutenda dhambi dhidi ya mwili wake mwenyewe. **19** Hamjui kuwa miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu, akaaye ndani yenu, yule ambaye mlipewa kutoka kwa Mungu? Hamjui kwamba si ninyi wenyewe? **20** Kwamba mlinunuliwa kwa thamani. Kwa hiyo mtukuzeni Mungu kwa miili yenu.

7 Kuhusu mambo mliyonandiaka: Kuna wakati ambapo ni vizuri mwanaume asilale na mke wake. **2** Lakini kwa sababu ya majaribu mengi ya zinaa kila mwanaume awe na mkewe, na kila mwanamke awe na mmewe. **3** Mume anapaswa kumpa mke haki yake ya ndoa, na vile vile mke naye kwa mmewe. **4** Si mke aliye na mamlaka juu ya mwili wake, ni mme. Na vile vile, mme naye hana mamlaka juu ya mwili wake, bali mke anayo. **5** Msinyimane mnapolala pamoja, isipokuwa mmekubaliana kwa muda maalum. Fanyeni hivyo ili kupata muda wa maombi. Kisha mnawenza kurudiana tena pamoja, Ili kwamba Shetani asije akawajaribu kwa kukosa kiasi. **6** Lakini nasema haya mambo kwa hiari na si kama amri. **7** Natamani kila mmoja angekuwa kama mimi nilivyo. Lakini kila mmoja ana karama yake kutoka kwa Mungu. Huyu ana karama hii, na yule ana karama ile. **8** Kwa wasioolewa na wajane ninasema kwamba, ni vizuri kwa kama wakibaki bila kuolewa, kama nilivyo mimi. **9** Lakini kama hawawezi kujizua, wanapaswa kuolewa. Kwa kuwa heri kwao kuolewa kuliko kuwaka tamaa. **10** Sasa kwa wale walioolewa nawapa amri, si mimi bali ni Bwana. "Mke asitengane na mme wake." **11** Lakini kama akijitenga kutoka kwa mmewe, abaki hivyo bila kuolewa au vinginevyo apatane na mmewe. Na "Mme asimpe talaka mke wake." **12** Lakini kwa waliobaki, nasema- mimi, si Bwana- kwamba kama ndugu yeoye ana mke asiyeamini na anaridhika kuishi naye, hapaswi kumwacha. **13** Kama mwanamke ana mme asiyeamini, na kama anaridhika kuishi naye, asimwache. **14** Kwa mme asiyeamini anatakaswa kwa sababu ya imani ya mkewe. Na mwanamke asiyeamini anatakaswa kwa sababu ya mmewe aaminiye. Vinginevyo watoto wenu wangkuwa si safi, lakini kwa kweli wametakaswa. **15** Lakini mwenzi asiyeamini akiondoka na aende. Kwa namna hiyo, kaka au dada hafungwi na viapo vyao. Mungu ametuita tuishi kwa amani. **16** Unajuaje kama mwanamke, huenda utamwokoa mmeo? Au unajuaje kama mwanaume, huenda utamwokoa mkeo? **17** Kila mmoja tu aishi maisha

kama Bwana alivyowagawia, kila mmoja kama Mungu alivyowaita wao. Huu ni mwongozo wangu kwa makanisa yote. **18** Yupo aliyejkuwa ametahiriwa alipoitwa kuamini? Asijaribu kuondoa alama ya tohara yake. Yupo yejote aliyeitwa katika imani hajatahiriwa? Hapaswi kutahiriwa. **19** Kwa hili aidha ametahiriwa wala asije tahiriwa hakuna matatizo. Chenye matatizo ni kuiti amri za Mungu. **20** Kila mmoja abaki katika wito alivyokuwa alipoitwa na Mungu kuamini. **21** Ulikuwa mtumwa wakati Mungu alipokuita? Usijali kuhusu hiyo. Lakini kama unaweza kuwa huru, fanya hivyo. **22** Kwa mmoja aliyeitwa na Bwana kama mtumwa ni mtu huru katika Bwana. Kama vile, mmoja aliye huru alipoitwa kuamini ni mtumwa wa Kristo. **23** Mmekwisha nunuliwa kwa thamani, hivyo msiwe watumwa wa wanadamu. **24** Kaka na dada zangu, katika maisha yoyote kila mmoja wetu tulipoitwa kuamini, tubaki kama vile. **25** Sasa, wale wote ambaio hawaaja oka kamwe, sina amri kutoka kwa Bwana. Lakini nawapa maoni yangu kama niliyyo. Kwa huruma za Bwana, zinazo aminika **26** Kwa hiyo, ninafikiri hivyo kwa sababu ya usumbu, ni vyema mwanaume abaki kama alivyo. **27** Umefungwa kwa mwanaamke na kiapo cha ndoa? Usitake uhuru kutoka kwa hiyo. Una uhuru kutoka kwa mke au hujaolewa? Usitafute mke. **28** Lakini kama ukioa, hujafanya dhambi. Na kama mwanaamke hajolewa akiolewa, hujafanya dhambi. Bado wale wanaoana wanapata masumbu yia aina mbalimbali. Nami nataka niwaepushe hayo. **29** Lakini nasema hivi, kaka na dada zangu, muda ni mfupi. Tangu sasa na kuendelea, wale walio na wake waishi kama hawana. **30** Wote walio na huzuni wajifanye kama walikuwa hawana huzuni, na wote wanaofurahi, kama walikuwa hawafurahi, na wote wanaonunua kitu chocote, kama hawakumiliki chocote. **31** Na wote wanaoshughulika na ulimwengu, wawe kama hawakushughulika nao. Kwa kuwa mitindo ya dunia inafikia mwisho wake. **32** Ninataka muwe huru kwa masumbu yote. Mwanaume asiyeoaa anajihuisha na vitu vinavyo mhusu Bwana, namna ya kumpendeza yeye. **33** Lakini mwanaume aliyeoaa hujihusisha na mambo ya dunia, namna ya kumpendeza mkewe, **34** amegawanyika. Mwanawake asiyeolewa au bikira hujihusisha na vitu kuhusu Bwana, namna ya kujitenga katika mwili na katika roho. Lakini mwanaamke aliyeolewa hujihusisha kuhusu vitu dunia, namna ya kumfurahisha mme wake. **35** Nasema hivi kwa faida yenu wenywewe, na siweki mtego kwenu. Nasema hivi kwa vile ni haki, ili kwamba mnawenza kuijweka wakfu kwa Bwana bila kikwazo chocote. **36** Lakini kama mtu anafikiri hawezu kumtendea kwa heshima mwanaawali wake, kwa sababu ya hisia zake zina nguvu sana, acha aoane naye kama appendavyo. Siyo dhambi. **37** Lakini kama amefanya maamuzi kutokuo, na hakuna haja ya lazima, na kama unaweza kutawala hamu yake, atafanya vyema kama hatamwoa. **38** Hivyo, anayemwoa mwanaawali wake afanya vyema, na yejote ambaye anachagua kutooa atafanya vyema zaidi. **39** Mwanamke amefungwa na mmewe wakati yu hai. Lakini kama mmewe akifa, yuko huru kuolewa na yejote ampendaye, lakini katika Bwana tu. **40** Bado katika maamuzi yangu, atakuwa na furaha zaidi kama akiishi kama alivyo. Na ninafikiri kuwa nami pia nina Roho wa Mungu.

8 Sasa kuhusu vyakula viliviyotolewa sadaka kwa sanamu: tunajua ya kwamba "sisi sote tuna maarifa." Maarifa huleta majivuno, bali upendo hujenga. **2** Ikiwa mtu yejote anadhani kwamba anajua jambo fulani, mtu huyo bado hajui kama impasavyo kujua. **3** Lakini ikiwa mmoja wapo akimpenda Mungu, mtu huyo anajulikana naye. **4** Basi kuhusu kula vyakula viliviyotolewa sadaka kwa sanamu: twajua kuwa "sanamu si kitu katika dunia hii," na ya kuwa hakuna Mungu ila mmoja tu." **5** Kwa maana kuna wengi waitwao miungu ikiwa ni mbinguni au duniani, kama vile walivyo "miungu na mabwana wengi." **6** "Ijapokuwa kwetu kuna Mungu mmoja tu ambaye ni Baba, vitu vyote vimetoka kwake, nasi tunaishi kwake, na Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye kwake vitu vyote vimekuwapo, na kwa yeje sisi topo." **7** Hata hivyo, ujuzi huu haupo ndani ya kila mmoja. Badala yake, wengine walishiriki ibada za sanamu hapo zamanii, na hata sasa wanakula vyakula hivi kana kwamba ni kitu kilichotolewa sadaka kwa sanamu. Dhamiri zao zimepotoshwa kwa kuwa ni dhaifu. **8** Lakini chakula hakitutithibitisha sisi kwa Mungu. Sisi sio wabaya sana kama tusipo kula, wala wema sana ikiwa tutakula. **9** Lakini iweni makini ya kwamba uhuru wenu usiwe sababu ya kumkwaza aliye dhaifu katika imani. **10** Hebu fikiri kwamba mtu amekuona, wewe uliye na ujuzi, unakula chakula katika hekalu la sanamu. Dhamiri yake mtu huyo haitabititika hata yeje naye ale vitu viliviyotolewa sadaka kwa sanamu? **11** Kwa hiyo kwa sababu ya ufahamu wako wa ukwelli juu ya asili ya sanamu, kaka au dada yako aliye dhaifu, ambaye pia Kristo alikufa kwa ajili yake, anaangamizwa. **12** Hivyo, unapofanya dhambi dhidi ya kaka na dada zako na kuzijeruhi dhamiri zao zilizo dhaifu, mnatenda dhambi dhidi ya Kristo. **13** Kwa hiyo, ikiwa chakula kinasababisha kumkwaza kaka au dada, sitakula nyama kamwe, ili nisimsababishe kaka au dada yangu kuanguka. (aiōn g165)

9 Mimi si huru? Mimi si mtume? Mimi sikumwona Yesu Bwana wetu? Ninyi si matunda ya kazi yangu katika Bwana? **2** Ikiwa mimi si mtume kwa wengine, angalau ni mtume kwenu ninyi. Kwa maana ninyi ni utibithiso wa utume wangu katika Bwana. **3** Huu ndio utetezi wangu kwa wale wanaonichunguza mimi. **4** Je hatuna haki ya kula na kunywa? **5** Hatuna haki kuchukua mke aliye amini kama wafanyakyo mitume wengine, na ndugu wa Bwana, na Kefa? **6** Au ni mimi peke yangu na Barnaba ambaio tunapaswa kufanya kazi? **7** Ni nani afanyaye kazi kama askari kwa gharama zake mwenyewe? Ni nani apandaye mzabibu na asile matunda yake? Au ni nani achungaye kundi asiyekunyu maziwa yake? **8** Je ninasema haya kwa mamlaka ya kibinadamu? Sheria nayo haisemi haya? **9** Kwa kuwa imeandikwa katika

sheria ya Musa, "usimfunge ng'ombe kinywa apulapo cha roho. Maana walikunywa kutoka katika mwamba wa nafaka." Ni kweli kwamba hapa Mungu anajali ng'ombe? roho uliowafuata, na mwamba ule ulikuwa ni Kristo. 5 10 Au je hasemi hayo kwa ajili yetu? imeandikwa kwa ajili Lakini Mungu hakupendezwa sana na wengi wao, na maiti yetu, kwa sababu yeye alimaye nafaka inampasa kulima zao zilisambazwa jangwani. 6 Basi mambo haya yote kwa matumaini, naye avunaye inampasa avune kwa yalikuwa mifano kwetu, ili sisi tusiwe watu wa kutamani matarajo ya kushiriki katika mavuno. 11 Ikiwa tulipanda mabaya kama na wao walivyofanya. 7 Msiwe waabudu vitu nya rohoni mionganoni mwenu, Je! Ni neno kubwa kwetu sanamu, kama wengine wao walivyokuwa. Hii ni kama tukivuna vitu nya mwilini kutoka kwenu? 12 Ikiwa wengine ilivyoandikwa, "Watu walikaa chini wakila na kunywa, na walipata haki hii kutoka kwenu, Je! Sisi si zaidi? Hata walinuka kucheza kwa tamaa za mapenzi." 8 Tusifanye hivyo, hatukuidai haki hii. Badala yake, tulivumilia mambo uasherati kama wengi wao walivyofanya. Wakafa siku yote badala ya kuwa kikwazo cha injili ya Kristo. 13 Hamjui moja watu ishirini na tatu elfu kwa sababu hiyo. 9 Wala ya kuwa wote wafanyao kazi hekaluni hutapata chakula tusimjaribu Kristo, kama wengi wao walivyofanya na chao kutoka hekaluni? Hamjui ya kuwa wote watendao wakaharibiwa kwa nyoka. 10 Na pia msinung'unike, kama kazi madhabahuni hutapata sehemu ya kile kilichotolewa wengi wao walivyonyung'unika na kuharibiwa na malaika madhabahuni? 14 Kwa jinsi iyo hiyo, Bwana aliagiza wa mauti. 11 Basi mambo hayo yalitendeka kama mifano ya kuwa wote wanaoitangaza injili sharti wapate kuishi kutokana na hiyo injili. 15 Lakini sijawadai haki zote hizi. miisho ya zamani. (aiōn g165) 12 Kwa hiyo kila ajionaye Na siandiki haya ili jambo lolote lifanyike kwa ajili yangu. amesimama awe makini asije akaanguka. 13 Hakuna Ni heri mimi nife kuliko mtu yejote kubatilisha huku kujisifu jaribu lililowapata ninyi lisilo kawaida ya wanadamu. Ila kwangu. 16 Maana ikiwa naihubiri injili, sina sababu ya Mungu ni mwaminifu. Hatawaacha mjaribiwe kupita uwezo kujisifu, kwa sababu ni lazima nifanye hivi. Na ole wangu wenu. Pamoja na jaribu yeye atawapa mlango wa kutokea, nisipoihubiri injili! 17 Kwa maana nikifanya hivi kwa hiari ili mweze kustahimili. 14 Kwa hiyo, wapendwa wangu, yangu, nina thawabu. Lakini ikiwa si kwa hiari, bado nina ikimbieni ibada ya sanamu. 15 Nasema nanyi kama watu jukumu nililopewa kuwa wakili. 18 Basi thawabu yangu ni wenye akili, ili muame juu ya ninalosema. 16 Kikombe nini? Ya kuwa nihubiripo, nitaitoa injili pasipo gharama na bila kutumia kwa utmilifu wa haki yangu niliyonayo Mkate ule tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo? katika Injili. 19 Maana japo nimekuwa huru kwa wote, 17 Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi tu mwili nilifanyika mtumwa wa wote, ili kwamba niweze kuwapata mmoja. Sisi sote twapokea mkate mmoja kwa pamoja. 18 wengi zaidi. 20 Kwa Wayahudi nilikuwa kama Myahudi, Watazameni watu wa Israeli: Je! Wale wote walao dhabihu ili niwapate Wayahudi. Kwa wale walio chini ya sheria, si washiriki katika madhabahu? 19 Nasema nini basi? Ya nilikuwa kama mmoja wao aliye chini ya sheria ili niwapate kuwa sanamu ni kitu? Au ya kuwa chakula kilichotolewa wale walio chini ya sheria. Nilifanya hivyo ingawa mimi sadaka kwa sanamu ni kitu? 20 Lakini nasema juu ya vitu binafsi sikuwa chini ya sheria. 21 Kwa wale walio nije ya vile wavitoavyo sadaka watu wapagani wa Mataifa, ya sheria, nilikuwa kama mmoja wao nije ya sheria, ingawa kuwa wanatoa vitu hivi kwa mapepo na sio kwa Mungu. mimi binafsi sikuwa nije ya sheria ya Mungu, bali chini ya Nami sitaki ninyi kushirikiana na mapepo! 21 Hamwezi sheria ya Kristo. Nilifanya hivyo ili niwapate wale walio nije kunywea kikombe cha Bwana na kikombe cha mapepo. ya sheria. 22 Kwa walio wanyonge nilikuwa mnyonge, Hamwezi kuwa na ushirika katika meza ya Bwana na ili niwapate walio wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa katika meza ya mapepo. 22 Au twamtia Bwana wivu? Tuna watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa baadhi. 23 Nguvu zaidi yake? 23 "Vitu vyote ni halali," lakin si vyote Nami nafanya mambo yote kwa ajili ya injili, ili nipate vifaavyo. "Vitu vyote ni halali," lakin si vyote viwajengavyo kushiriki katika baraka. 24 Hamjui ya kuwa katika mbio watu. 24 Hakuna hata mmoja angetafuta mazuri yake tu. wote washindanao hupiga mbio, lakin si apokeaye tuzo Badala yake, kila mmoja angetafuta mazuri ya mwenzake. ni mmoja? Hivyo pigeni mbio ili mpate tuzo. 25 Mwana 25 Mnaweza kula kila kitu kiuzwacho sokoni bila kuuliza michezo hujizua katika yote awapo katika mafunzo. -uliza kwa ajili ya dhamiri. 26 Maana "dunia ni mali Hao hufanya hivyo ili wapokee taji iharibikayo, lakin sisi ya Bwana, na vyote vijazavyo." 27 Na mtu asiyeamini tunakimbia ili tupate taji isiyoharibika. 26 Kwa hiyo mimi akiwaalika kula, na mnataka kwenda, kuleni chocchote sikimbii bila sababu au napigana ngumi kama kupiga awapacho pasipo kuuliza maswali ya dhamiri. 28 Lakini hewa. 27 Lakini nautesa mwili wangu na kuufanya kama mtu akiwaambia, "Chakula hiki kimetokana na sadaka ya mtumwa, ili kwamba nijapokwisha kuwahubiri wengine, wapagani," msile. Hii ni kwa ajili yake aliywaaambia, na mimi mwenyewe nisive wa kukataliwa.

10 Nataka ninyi mijue kaka na dada zangu, ya kuwa baba zetu walikuwa chini ya wingu na wote walipita katika bahari. 2 Wote walibatzwa wawe wa Musa ndani ya wingu na ndani ya bahari, 3 na wote walikula chakula kile kile cha roho. 4 Wote walikunywa kinywaji kile kile

yote kwa ajili ya utukufu wa Mungu. 32 Msiwakoseshe ambacho nimewapa ninyi ya kuwa Bwana Yesu, usiku ule Wayahudi au Wayunani, au kanisa la Mungu. 33 Jaribuni aliposalitiwa, alichukua mkate. 24 Baada ya kushukuru, kama mimi ninavyojaribu kuwapendeza watu wote kwa mambo yote. Sifatuti faida yangu mwenyewe, bali ya aliuvunja na kusema, "Huu ndio mwili wangu, ulio kwa wengi. Nami nafanya hivi ili wapate kuokolewa. 25 Na ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi." 26 Na vivi hivi akachukua kikombe baada ya kula, na kusema, "Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu. Fanyeni hivi mara nyingi kila mywapo, kwa kunikumbuka mimi." 27 Kwa kila muda mlapo mkate huu na kukinywea kikombe, mwitangaza mauti ya Bwana mpaka atakapokuja. 28 Kwa hiyo, kila aulaye mkate au kukinywea kikombe hicho cha Bwana isiyostahili, atakuwa amejipatia hatia ya mwili na damu ya Bwana. 29 Mtu ajihoji mwenyewe kwanza, na hivyo aule mkate, na kukinywea kikombe. 30 Maana alaye na kunywa bila kuupambanua mwili, hula na kunywa hukumu yake mwenyewe. 31 Lakini tukijichunguza wenyewe hutatuhukumiwa. 32 Ila tunapohukumiwa na Bwana, twarudiwa, ili tusije tukahukumiwa pamoja na dunia. 33 Kwa hiyo, kaka na dada zangu, mukutanikapo mpate kula, ngojeaneni. 34 Mtu akiwa na njaa, na ale nyumbani kwake, ili kwamba mukutanikapo pamoja isiwe kwa hukumu. Na kuhusu mambo mengine mliyoandika, nitawaelekeza nitakapokuja.

11 Nituateni mimi, kama na mimi ninavyomfuata Kristo. 2 Sasa nawasifu kwasababu ya vile mnavyonikumbuka katika mambo yote. Nawasifu kwasababu mmeyashika mapokeo kama nilivyoyaleta kwenu. 3 Basi nataka mfahamu ya kuwa Kristo ni kichwa cha kila mwanaume, naye mwanaume ni kichwa cha mwanaamke, na ya kuwa Mungu ni kichwa cha Kristo. 4 Kila mwanaume aombaye au ataoe unabii akiwa amefunika kichwa anakia bisha kichwa chake. 5 Lakini kila mwanaamke aombae au kutoa unabii hali kichwa chake kikiwa wazi anakia bisha kichwa chake. Kwa maana ni sawa sawa na kama amenyolewa. 6 Ikiwa kama mwanaamke hatafunika kichwa chake, na akatwe nywele zake ziwe fupi. Maana ikiwa ni aibu mwanaamke kukata nywele zake au kunyolewa, basi afunika kichwa chake. 7 Kwani haimpasi mwanaumume kufunika kichwa chake, kwa sababu ye ye ni mfano na utukufu wa Mungu. Lakini mwanaamke ni utukufu wa mwanaumume. 8 Maana mwanaumume hakutokana na mwanaamke. Bali mwanaamke alitokana na mwanaumume. 9 Wala mwanaumume hakuumbwa kwa ajili ya mwanaamke. Bali mwanaamke aliumbwba kwa ajili ya mwanaumume. 10 Hii ndio sababu mwanaamke anapaswa kuwa na ishara ya mamlaka juu ya kichwa chake, kwa sababu ya malaika. 11 Hata hivyo, katika Bwana, mwanaamke hayupo peke yake pasipo mwanaumume, au mwanaumume pasipo mwanaamke. 12 Maana kama vile mwanaamke alitoka kwa mwanaumume, vile vile mwanaumume alitoka kwa mwanaamke. Na vitu vyote hutoka kwa Mungu. 13 Hukumuni wenyewe: Je! ni sahihi mwanaamke amuombe Mungu hali kichwa chake kikiwa wazi? 14 Je hata asili peke yake haiwafundishi ya kwamba mwanaumume akiwa na nywele ndefu ni aibu kwake? 15 Je asili haiwafundishi ya kwamba mwanaamke akiwa na nywele ndefu ni utukufu kwake? Maana amepewa zile nywele ndefu kama vazi lake. 16 Lakini ikiwa mtu ye yeyote anataka kubishana juu ya hili, sisi hatuna namna nyingine, wala makanisa ya Mungu. 17 Katika maagizo yafuatayo, mimi siwasifu. Maana mnapokusanya, sio kwa faida bali kwa hasara. 18 Maana kwanza, nasikia ya kuwa mukutanikapo kanisani, kuna migawanyiko kati yenu, na kwa sehemu ninaamini. 19 Kwa maana ni lazima iwepo misuguano kati yenu, ili kwamba wale walio kubaliwa wajulikane kwenu. 20 Kwa maana mukutanikapo, mnachokula sio chakula cha Bwana. 21 Mnapokula, kila mmoja hula chakula chake mwenyewe kabla wengine hawajala. hata huyu ana njaa, na huyu amelewa. 22 Je hamna nyumba za kulia na kunywea? Je mnalidharau kanisa la Mungu na kuwafedhehesha wasio na Kitu? Niseme nini kwenu? Niwasifu? Sitawasifu katika hili! 23 Maana nilipokea kutoka kwa Bwana kile

ambacho nimewapa ninyi ya kuwa Bwana Yesu, usiku ule Wayahudi au Wayunani, kwamba tu watumwa au huru, na wote tulinyweshwa Roho mmoja. 24 Baada ya kushukuru, aliuvunja na kusema, "Huu ndio mwili wangu, ulio kwa wengi. Nami nafanya hivi ili wapate kuokolewa. 25 Na ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi." 26 Na vivi hivi akachukua kikombe baada ya kula, na kusema, "Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu. Fanyeni hivi mara nyingi kila mywapo, kwa kunikumbuka mimi." 27 Kwa kila muda mlapo mkate huu na kukinywea kikombe, mwitangaza mauti ya Bwana mpaka atakapokuja. 28 Kwa hiyo, kila aulaye mkate au kukinywea kikombe hicho cha Bwana isiyostahili, atakuwa amejipatia hatia ya mwili na damu ya Bwana. 29 Maana alaye na kunywa bila kuupambanua mwili, hula na kunywa hukumu yake mwenyewe. 30 Hii ndio sababu watu wengi kati yenu ni wagonjwa na dhaifu, na baadhi yenu wamekufa. 31 Lakini tukijichunguza wenyewe hutatuhukumiwa. 32 Ila tunapohukumiwa na Bwana, twarudiwa, ili tusije tukahukumiwa pamoja na dunia. 33 Kwa hiyo, kaka na dada zangu, mukutanikapo mpate kula, ngojeaneni. 34 Mtu akiwa na njaa, na ale nyumbani kwake, ili kwamba mukutanikapo pamoja isiwe kwa hukumu. Na kuhusu mambo mengine mliyoandika, nitawaelekeza nitakapokuja.

12 Kuhusu karama za rohoni, kaka na dada zangu sitaki mkose kufahamu. 2 Mwajua ya kuwa mliopokuwa wagapani mliongozwa kufuata sanamu zisizooangea, kwa njia zozote mliongozwa nazo. 3 Kwa hiyo, nataka mfahamu kwamba hakuna yeyote anenaye kwa Roho wa Mungu akisema, "Yesu amelaaniwa." Hakuna yeyote atakayesema, "Yesu ni Bwana," isipokuwa katika Roho Mtakatifu. 4 Basi kuna karama tofauti tofauti, bali Roho ni ye ye yule. 5 Na kuna huduma tofauti tofauti, bali Bwana ni ye ye yule. 6 Na kuna aina mbalimbali za kazi, lakini Mungu ni ye ye yule azitendaye kazi zote katika wote. 7 Basi kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya wote. 8 Maana mtu mmoja amepewa na Roho neno la hekima, na mwingine neno la maarifa kwa Roho yule yule. 9 Kwa mwingine humpa imani kwa Roho ye ye yule, na kwa mwingine karama ya uponyaji kwa Roho mmoja. 10 Kwa mwingine matendo ya nguvu, na mwingine unabii. Na kwa mwingine uwezo wa kupambanua roho, mwingine aina mbalimbali za lugha, na kwa mwingine tafsiri za lugha. 11 Lakini Roho ni yule yule atendaye kazi hizi zote, kumpa kila mtu karama kwa kadiri ya uchaguzi wake mwenyewe. 12 Kwa maana kama vile mwili ni mmoja, nao una viungo vingi, na viungo vyote ni vya mwili ule ule, vivyo hivyo na Kristo. 13 Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu Wayahudi au Wayunani, kwamba tu watumwa au huru, na wote tulinyweshwa Roho mmoja. 14 Kwa maana mwili si kiungo kimoja, bali ni vingi. 15 Ikiwa mguu utasema, "kwa kuwa mimi si mkono, mimi si sehemu ya mwili," hiyo haiufanyi kutokuwa sehemu ya mwili. 16 Na ikiwa sikio litasema, "kwa kuwa mimi si jicho, mimi si

sehemu ya mwili," hiyo hailifanyi kutokuwa sehemu ya sura gizani, lakini wakati ule tutaona uso kwa uso. Sasa mwili. **17** Kama mwili wote utakuwa jicho, kungekuwa ninajua kwa sehemu, lakini wakati ule nitajua sana kama wapi kusikia? Kama mwili wote ukiwa sikio, kungekuwa na mimi ninavyojulikana sana. **18** Lakini Mungu aliweka kila kiungo cha wapi kunusa? **19** Lakini Mungu aliweka kila kiungo cha mwili mahali pake kama aliyopanga mwenyewe. **20** Na kama vyote vingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi? **21** Hivyo sasa viungo ni vingi, lakini mwili ni mmoja. **22** Jicho haliwezi kuuambia mkono, "sina haja na wewe." Wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu, sina haja na ninyi." **23** Lakini viungo vya mwili vinavyoonekana kuwa na heshima kidogo vyahitajika zaidi. **24** Na viungo vya mwili tunavyodhani vina heshima kidogo, twavipa heshima zaidi, na viungo vyetu visivyo na mvuto vina uzuri zaidi. **25** Na sasa viungo vyetu vilivyo na mvuto havina haja ya kupewa heshima, kwa kuwa tayari vina heshima. Lakini Mungu ameviunganisha viungo vyote pamoja, na amevipa heshima zaidi vile visivyo heshimiwa. **26** Na Alifanya hivyo ili pasiwepo mgawanyiko katika mwili, bali viungo vyote vitunzane kwa upendo wa mmoja. **27** Na wakati kiungo kimoja kikiumia, viungo vyote vyaumia kwa pamoja. Au wakati kiungo kimoja kikiheshimiwa, viungo vyote vifurahia kwa pamoja. **28** Sasa ninyi ni mwili wa Kristo, na viungo kila kimoja peke yake. **29** Na Mungu ameweka katika kanisa kwanza mitume, pili manabii, tatu waalimu, kisha wale wote watendao matendo makuu, kisha karama za uponyaji, wale wasaidiao, wale wafanyao kazi ya kuongoza, na wote walio na aina mbalimbali za lugha. **30** Je sisi sote ni mitume? Sisi sote ni manabii? Sisi sote ni waalimu? Je sisi sote tunafanya matendo ya miujiza? **31** Je sisi sote tuna karama ya uponyaji? Sisi sote tunaongea kwa lugha? Sisi sote tunatafsiri lugha? **32** Tafutemi sana karama zilizo kuu. Nami nitawaonesha njia ilio bora zaidi.

13 Tuseme kwamba ninanena kwa lugha za wanadamu na za malaika. Lakini kama sina upendo, nimekuwa shaba ilayo au upatu uvumao. **2** Na kwamba nina karama ya unabii na ufahamu wa kweli zilizofichika na maarifa, na kwamba ninayo imani ya kuhamisha millima. Lakini ikiwa sina upendo, mimi si kitu. **3** Na tuseme kwamba ninatoa milki yangu yote na kuwalisha masikini, na kwamba ninautoa mwili wangu ili nichomwe moto. Lakini kama sina upendo, hainifaidii kitu. **4** Upendo huvumilia na hufadhilli. Upendo haujisifu au kujivuna. Hauna kiburi **5** au ukorofi. Hautafuti mambo yake, hauoni uchungu haraka, wala hauhesabu mabaya. **6** Haufurahii udhalimu. Badala yake, hufurahi katika kweli. **7** Upendo huvumilia mambo yote; huaminni mambo yote, una ujasiri katika mambo yote, na hustahimili mambo yote. **8** Upendo haukomii. Ikiwa kuna unabii, wote utapita. Ikiwa kuna lugha, zitakoma. Ikiwa kuna maarifa, yatapita. **9** Kwa kuwa tunajua kwa sehemu na tunafanya unabii kwa sehemu. **10** Lakini ijapo ile ilio kamili, ile isyo kamili itapita. **11** Nilipokuwa mtoto, nilisema kama mtoto, nilifikiri kama mtoto, niliamua kama mtoto. Nilipokuwa mtu mzima, niliweka mbali nami mambo ya kitoto. **12** Kwa kuwa sasa tunaona kama kwa kioo, kama

ninajua kwa sehemu, lakini wakati ule nitajua sana kama na mimi ninavyojulikana sana. **13** Lakini sasa mambo haya matatu yanadumu: imani, tumaini llijalo, na upendo. Lakini llijalo kuu zaidi ya haya ni upendo.

14 Utafuteni upendo na kutamani sana karama za rohoni, zaidi sana mpate kutoa unabii. **2** Maana ye ye anenaye kwa lugha hasemi na watu bali husema na Mungu. Maana hakuna aelewaye kwa sababu anena mambo yallyofichika katika Roho. **3** Lakini ye ye atoaye unabii, asema na watu na kuwajenga, kuwatia moyo, na kuwafariji. **4** Yeye anenaye kwa lugha hujijenga mwenyewe, lakini ye ye atoaye unabii hulijenga kanisa. **5** Sasa natamani kwamba ninyi nyote mnene kwa lugha. Lakini zaidi ya hayo, natamani ya kwamba mtoe unabii. Yeye atoaye unabii ni mkuu kuliko yeye anenaye kwa lugha (labda awepo wa kutafasiri), ili kwamba kanisa lipate kujengwa. **6** Lakini sasa, kaka na dada zangu, nikija kwenu na kunena kwa lugha, nitawafaidia nini ninyi? Siwezi, isipokuwa nasema nanyi kwa njia ya ufuno, au kwa njia ya maarifa, au unabii, au kwa njia ya fundisho. **7** Ikiwa vitu visivyo na uhai kama filimbi au kinubi visipotoka sauti zilizo na tofauti, itatambulikanaje ni chombo gani kinachezwa? **8** Kwa maana ikiwa baragumu itatoa sauti isiyojulikana, ni jinsi gani mtu atatambua ya kuwa ni muda wa kujianaa kwa vita? **9** Vivyo hivyo na ninyi. Mkitoa kwa ulimi neno lisilo dhahiri, ni jinsi gani mtu ataelewa mnachosema? Mtakuwa mkiongea, na hakuna atakayewaelewa. **10** Hakuna shaka kwamba kuna lugha nydingi mbalimbali duniani, na hakuna hata moja isyo na maana. **11** Lakini ikiwa sijui maana ya lugha, nitakuwa mgeni kwake yeye anenaye, naye anenaye atakuwa mgeni kwangu. **12** Vivyo hivyo na ninyi. Kwa

kuwa mnatamani sana kuona uthihirisho wa Roho, takeni kwamba mzidi sana kulijenga kanisa. **13** Hivyo, yeye anenaye kwa lugha na aombe apewe kutafasiri. **14** Kwa maana nikiomba kwa lugha, roho yangu huomba, lakini akili zangu hazina matunda. **15** Nifanye nini? Nitaomba kwa roho yangu, lakini pia nitaomba kwa akili zangu. Nitaimba kwa roho yangu, na nitaimba kwa akili zangu pia. **16** Vinginevyo, ukimsifu Mungu kwa roho, yeye aliye mgeni ataitikaje "Amina" utoapo shukurani, akiwa hayajui usemayo? **17** Maana ni kweli wewe washukuru vema, lakini yule mwininge hajengwi. **18** Namshukuru Mungu kwa kuwa nanena kwa lugha zaidi ya ninyi nyote. **19** Lakini katika kanisa ni heri ninene maneno matano kwa ufahamu wangu ili nipate kuwafundisha wengine, zaidi ya kunena maneno kumi elfu kwa lugha. **20** Kaka na dada zangu, msiwe watoto katika kufikiri kwenu. Badala yake, kuhusiana na uovu, iweni kama watoto wachanga. Lakini katika kufikiri kwenu mkawe watu wazima. **21** Imeandikwa katika sheria, "Kwa watu wa lugha nydingine na kwa midomo ya wageni nitasema na watu hawa. Wala hata hivyo hawatanisikia," asema Bwana. **22** Hivyo, ndimi ni ishara, sio kwa walioamini, bali kwa wasioamini. Lakini

kutoa unabii ni ishara, sio kwa wasioamini, bali kwa ajili ya mitume. Sistahili kuitwa mtume, kwa sababu nililitesa pamoa na wote wanene kwa lugha, na wageni na kanisa la Mungu. **10** Lakini kwa neema ya Mungu nipo wasioamini wameingia, je hawawezu kusema kwamba kama nilivyo, na neema yake kwangu haikuwa bure. mna wazimu? **24** Lakini ikiwa wote mnatoa unabii na Badala yake, nilifanya bidii kuliko wote. Lakini haikuwa asiyeamini au mgeni akaingia, atashawishiwa na yote mimi, bali neema ya Mungu iliyo ndani yangu. **11** Kwa asikiayo. Atahukumiwa na yote yasemwayo. **25** Siri za hiyo kama ni mimi au wao, tuna hubiri hivyo na tunaamini moyo wake zingefunuliwa. Matokeo yake, angeanguka hivyo. **12** Sasa kama Kristo alihubiriwa kama aliyefufuka kifudifudi na kumwabudu Mungu. Angekiri ya kwamba kwa wafu, iweje baadhi yenu mseme hakuna ufufuo wa Mungu yu kati yenu. **26** Nini kifuatacho basi, kaka na dada wafu? **13** Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi hata zangu? Mnapokutana pamoja, kila mmoja ana Zaburi, Kristo pia hakufufuka. **14** Na kama Kristo hakufufuka, mafundisho, mafunuo, lugha au tafsiri. Fanyeni kila kitu ili hivyo mahubiri yetu ni bure, na imani yenu ni bure. **15** kwamba mljenge kanisa. **27** Kama ye yote ananena kwa Na tumepatikana kuwa mashahidi wa uongo kumuhusu lugha, wawepo wawili au watatu, na kila mmoja katika Mungu, kwa sababu tulimshushuhudia Mungu kinyume, zamu. Na mtu lazima atafasiri kilichosemwa. **28** Lakini kama hakuna mtu wa kutafasiri, basi kila mmoja wao akae ikiwa wafu hawafuliwi, Yesu pia hakufufuliwa. **17** Na kimya ndani ya kanisa. Basi kila mmoja aongee peke yake kama Kristo hakufufuliwa, imani yenu ni bure na bado mko na kwa Mungu. **29** Na manabii wawili au watatu wanene, kwenye dhambi zenu. **18** Hivyo hata wale waliokufa katika na wengine wasikilize kwa kupambanua kilichosemwa. **30** Lakini aliyeketi akifunuliwa jambo katika huduma, yule peke yake tunaujasiri kwa wakati ujao ndani ya Kristo, ambaye alikuwa ananena na anyamaze. **31** Kwa kuwa watu wote, sisi niwakuhurumiwa zaidi ya watu wote. **20** kila mmoja wenu anaweza kutoa unabii mmoja baada ya Lakini sasa Kristo amefufuka kutoka kwa wafu, matunda mwininge ili kwamba kila mmoja aweze kujifunza na wote ya kwanza ya wale waliokufa. **21** Kwa kuwa kifo kilikuja waweze kutiwa moyo. **32** Kwa kuwa roho za manabii ziko kupitia mwanadamu, pia kupitia mwanadamu ufufuo wa chini ya uangalizi wa manabii. **33** Kwa kuwa Mungu si wafu. **22** Kwa kuwa kama katika Adam wote wanakufa, Mungu wa machafuko, bali wa amani. Kama ilivy katika hivyo pia katika Kristo wote watafanywa hai. **23** Lakini kila makanisa yote ya waumini, **34** imewapasa wanawake moja katika mpango wake: Kristo, matunda ya kwanza, na wakae kimya katika kanisa. Kwa kuwa hawaruhusiwi kisha wale walio wa Kristo watafanywa hai wakati wa kuja kuzungumza. Badala yake, wanapaswa kuwa katika kwake. **24** Ndipo utakuwa mwisho, pale Kristo atakapo unyenyekevu, kama pia sheria inavyosema. **35** Kama kabidhi ufalme kwa Mungu Baba. Hii ni pale atakapo kuna chochole wanatamani kujifunza, basi wawaaulize komesha utawala wote na mamlaka yote na nguvu. **25** waume zao nyumbani. Kwa kuwa ni aibu kwa mwanamke Kwa kuwa lazima atawale mpaka atakapoweka maadui kuongea katika kanisa. **36** Je neno la Mungu lilitoka zake wote chini ya nyayo zake. **26** Adui wa mwisho kwenu? Je limewafikia ninyi tu? **37** Kama mtu akijiona kuharibiwa ni kifo. **27** Kwa kuwa "ameweka kila kitu chini kuwa ni nabii au wa rohoni, inampasa ayatambue mambo ya nyayo zake." Lakini inaposema "ameweka kila kitu," ni ninayowaandikia ya kwamba ni maagizo ya Bwana. **38** wazi kwamba hii hailhusishi wale walioweka kila kitu chini Lakini asipotambua haya, mwacheni asitambuliwe. **39** yake mwenywewe. **28** Wakati vitu vyote vimewekwa chini Hivyo basi, kaka na dada zangu, takeni sana kutoa unabii, yake, kisha Mwana mwenywewe atawekwa chini kwake Yeye ambaye aliviweka vitu vyote chini yake. Hii itatokea ili kwamba Mungu Baba awe yote katika vyote. **29** Au pia watafanya nini wale waliobatizwa kwa ajili ya wafu? Kama wafu hawafuliwi kabisa, kwa nini tena wanabatizwa kwa ajili yao? **30** Na kwa nini tuko katika hatari kila saa? **31** Kaka na dada zangu, kupitia kujisifi kwangu katika ninyi, ambayo ninayo katika Kristo Yesu Bwana wetu, natangaza hivi: nakufa kila siku. **32** Inanifaidia nini, katika mtazamo wa wanadamu, kama nilipigana na wanyama wakali huko Efeso, kama wafu hawafuliwi? "Acha basi tule na kunywa, kwa kuwa kesho tunakufa." **33** Msidanganywe: "Makundi mabaya huharibu tabia njema. **34** "Muwe na kiasi! muishi katika haki! msiendelee kutenda dhambi. Kwa kuwa baadhi yenu hamna maarifa ya Mungu. Nasema hivi kwa aibu yenu. **35** Lakini mtu mwininge atasema, "Jinsi gani wafu wanafuliwi? Nao watakuja na aina gani ya mwili?" **36** Wewe ni mjinga sana! Kile ulichopanda

15 Sasa ninawakumbusha, akina kaka na akina dada, juu ya injili niliyowahubiria, ambayo mliipokea na kusimama kwayo. **2** Ni katika injili hii mmeokolewa, kama mkilishika imara neno nililowahubiri ninyi, isipokuwa mliamini bure. **3** Kama kwanza nilivyo ipokea kwa umuhimu niliileta kwenu kama ilivy: kwamba kutohana na maandiko, Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, **4** kutohana na maandiko alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu. **5** Na kwamba alimtokea Kefa, kisha kwa wale kumi na wawili. **6** Kisha aliwatokea kwa wakati mmoja akina kaka na akina dada zaidi ya mia tano. Wengi wao bado wako hai, lakini baadhi yao wamelala usingizi. **7** Kisha alimtokea Yakobo, kisha mitume wote. **8** Mwisho wa yote, alinitokea mimi, kama vile kwa mtoto aliye zaliwa

hakiwezi kuanza kukua isipokuwa kimekufa. **37** Na kile unachopanda sio mwili ambaio utakuwa, bali ni mbegu Lakini Mungu ataipa mwili kama apendavyo, na katika kila mbengu mwili wake mwenyewe. **39** Miili yote haifanani. Isipokuwa, kuna mwili mmoja wa wanadamu, na mwili mwingine wa wanyama, na wili mwingine wa ndege, na mwingine kwa ajili ya samaki. **40** Pia kuna miili ya mbinguni na miili ya duniani. Lakini utukufu wa miili ya mbinguni ni aina moja na utukufu wa duniani ni mwingine. **41** Kuna utukufu mmoja wa juu, na utukufu mwingine wa mwezi, na utukufu mwingine wa nyota. Kwa kuwa nyota moja inatofautiana na nyota nyingine katika utukufu. **42** Hivyo ndivyo ulivyo pia ufufuo wa wafu. Kinacho pandwa kinaharibika, na kinacho ota hakiharibiki. **43** Kimepandwa katika matumizi ya kawaida, kinaoteshwu katika utukufu. **44** Kimepandwa katika mwili wa asili, kinaoteshwu katika mwili wa kiroho. Kama kuna mwili wa asili, kuna mwili wa kwanza ni wa dunia, alitengenezwa kwa mavumbi. Mtu wa pili anatoka mbinguni. **48** Kama vile yule aliyetengenezwa kwa mavumbi, hivyo pia wale waliotengenezwa kwa hivyo pia mbinguni. **49** Kama ambavyo tumebeba mtu wa mbinguni. **50** Sasa nawaambia, kaka na dada zangu, kwamba mwili na damu haviwezi kuirithi ufalme ukuva wa kutokufa, ndipo utakujia msemo ambaio umeandikwa, "Kifo kimemezwa katika ushindi." **55** "Kifo, ushindi wako uko wapi? Kifo, uko wapi uchungu wako?" (**Hadës g86**) **56** Uchungu wa kifo ni dhambi, na nguvu ya dhambi ni sheria. **57** Lakini shukurani kwa Mungu, atupaye sisi ushindi kupitia Bwana wetu Yesu Kristo! **58** Kwa hiyo, wapendwa kaka na dada zangu, iweni imara na msitikisike. Daima itendeni kazi ya Bwana, kwa sababu mnajua kuwa kazi yenu katika Bwana siyo bure.

16 Sasa kuhusu michango kwa ajili ya waumini, kama hilivyo elekeza makanisa ya Galatia, vivyo hivyo mwapaswa kufanya. **2** Katika siku ya kwanza ya wiki, kila mmoja wenu aweke kitu fulani kando na kukihifadhi, kama muvezavyo. Fanyeni hivyo ili kwamba kusiwe na michango wakati nikija. **3** Na nitakapofika, yeyote mtakayemchagua, nitamtuma pamoja na barua kutoa sadaka yenu huko Yerusalem. **4** Na kama ni sahihi kwa nitakuja kwenu, wakati ninapitia Makedonia. Kwa kuwa nitapitia Makedonia. **6** Labda naweza kukaa nanyi au hata kumaliza majira ya baridi, ili kwamba muweze kunisaidia kufa, na kila mwingine wa ndege, na mwingine kwa ajili ya samaki. **7** Kwa kuwa sitarajji na mwingine kwa ajili ya samaki. **8** Lakini utukufu wa miili ya nanyi kwa muda fulani, kama Bwana ataniruhusu. **9** Lakini nitakaa Efeso mpaka Pentekoste, **10** Sasa wakati Timotheo akija, moja inatofautiana na nyota nyingine katika utukufu. **11** Mtu yejote kinaharibika, na kinacho ota hakiharibiki. **12** Sasa kuhusiana na ndugu yetu Apolo. Nilimtia moyo sana kuwatemeblea ninyi pamoja na ndugu. **13** Muwe macho, simameni Adamu alifanyika roho inayo ishi." Adamu wa mwisho imara, mtende kama wanaume, muwe na nguvu. **14** Basi alifanyika roho itoayo uhai. **15** Mnajjua kwanza bali wa asili, na kisha wa kiroho. **16** Lakini wa kiroho hakuja yote myafanyayo yafanyike katika upendo. **17** Na ninafurahi kwa ujjo wa Stefana, Mnajja kwamba walikuwa waamini wa kwanza huko Akaya, na kwamba walijiweka wenye we kwenye huduma ya waumini. Na sasa nawasihhi, kaka na dada zangu, **18** Kwa kuwa wameifurahisha roho zangu, kwamba mwili na damu haviwezi kuirithi ufalme yangu na yenu. Kwa hiyo sasa, watambueni watu kama wa Mungu. Wala wakuharibika kurithi wakutoharibika. **19** Makanisa ya Asia wametuma salamu kwenu. **20** Kaka na dada zangu wakati, katika kufumba na kufumbua kwa jicho, katika kanisa lilliloko nyumbani kwao. **21** tarumbeta ya mwisho. Kwa kuwa tarumbeta italia, na wafu Mimi, Paulo, naandika hivi kwa mkono wangu. **22** Kama watafuliwa na hali ya kutoharibika, na tutabdalilishwa. **23** yeyote hampendi Bwana, basi laana iwe juu yake. Bwana Kwani huu wa kuharibika lazima uvae wa kutoharibika, na wetu, njoo! **24** Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi. **25** Upendo wangu uwé pamoja nanyi katika Kristo Yesu.

16 Sasa kuhusu michango kwa ajili ya waumini, kama hilivyo elekeza makanisa ya Galatia, vivyo hivyo mwapaswa kufanya. **2** Katika siku ya kwanza ya wiki, kila mmoja wenu aweke kitu fulani kando na kukihifadhi, kama muvezavyo. Fanyeni hivyo ili kwamba kusiwe na michango wakati nikija. **3** Na nitakapofika, yeyote

2 Wakorintho

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu, kwa kanisa la Mungu liliokolo Korintho, na kwa waumini wote walio kati kwa mkoaa wote wa Akaya. **2** Neema na iwe kwenu na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. **3** Na asifiwe Mungu na Baba wa Bwana Yesu Kristo. Yeye ni Baba wa rehemha na Mungu wa faraja yote. **4** Mungu hutufarji sisi kati kati mateso yetu yote, ili kwamba tuweze kuwafarji wale walio kati kati mateso. Tunawafarji wengine kwa faraja ileile ambayo Mungu alitumia kutufarji sisi. **5** Kwa kuwa kama vile mateso ya Kristo huongezeka kwa ajili yetu, vile vile faraja yetu huongezeka kuptita Kristo. **6** Lakini kama tunataabishwa, ni kwa ajili ya faraja yenu na wokovu wenu. Na kama tunafarjija, ni kwa ajili ya faraja yenu. Faraja yenu inafanya kazi kikamilifu mnaposhiriki mateso kwa uvumilivu kama sisi pia tunavyotese. **7** Na ujasiri wetu juu yenu ni thabit. Tunajua kwamba kama vile ambavyo mnashiriki mateso, vile vile mnashiriki faraja. **8** Kwa kuwa hatutaki ninyi muwe wajinga, ndugu, kuhusu matatizo tuliyokuwa nayo huko Asia. Tulionewa zaidi ya vile tuwezavyo kubeba, kana kwamba hatukawa hata na tumaini la kuishi tena. **9** Kweli, tulikuwa na hukumu ya kifo juu yetu. Lakini hiyo ilikuwa ni kutufanya sisi tusiweke tumaini juu yetu wenyewe, badala yake tuweke tumaini kati kati Mungu, afuaye wafu. **10** Alituokoa sisi kutoka hayo maafa ya mauti, na atatuokoa tena. Tumeweka ujasiri wetu kati kati yeye ya kwamba atatuokoa tena. **11** Atafanya hivi kama vile ninyi pia mtusaidiavyo kwa maombi yenu. Hivyo wengi watatoa shukurani kwa niaba yetu kwa ajili ya upendeleo wa neema tuliyopewa sisi kuptita maombi ya wengi. **12** Tunajivunia hili: ushuhuda wa dhamiri yetu. Kwa kuwa ni kati kati nia safi na usafi wa Mungu kwamba tulienenda wenyewe kati kati dunia. Tumefanya hivi hasa na ninyi, na sio kati kati hekima ya ulimwengu, lakini badala yake ni kati kati neema ya Mungu. **13** Hatuaandikii chochote ambacho hamwezi kukisoma au kuelewa. Ninaujasiri **14** kwamba kwa sehemu mumekwisha kutuelewa. Na ninaujasiri kwamba kati kati siku ya Bwana Yesu tutakuwa sababu yenu kwa ajili ya kiburi chenu, kama vile mtakavyokuwa kwetu. **15** Kwa sababu nilikuwa na ujasiri kuhusu hili, nilitaka kuja kwenu kwanza, ili kwamba muweze kupokea faida ya kutembelewa mara mbili. **16** Nilikuwa napanga kuwatemeblea wakati nikielekea Makedonia. Tena nilitaka kuwatemeblea tena wakati nikirudi kutoka Makedonia, na kisha ninyi kunituma mimi wakati nikielekea Uyahudi. **17** Nilipokuwa nafikiria namna hii, je, nilikuwa nasitasita? Je ninapanga mambo kulingana na viwango vya kibinadamu, ili kwamba niseme "Ndiyo, ndiyo" na "Hapana, hapana" kwa wakati mmoja? **18** Lakini kama vile Mungu alivyo mwaminifu, hatusemi vyote "Ndiyo" na "Hapana." **19** Kwa kuwa mwana wa Mungu, Yesu Kristo, ambaye Silvano, Timotheo na mimi tulimtangaza mionganii mwenu, siyo "Ndiyo" na "Hapana."

Badala yake, yeye wakati wote ni "Ndiyo." **20** Kwa kuwa ahadi zote za Mungu ni "Ndiyo" katika yeye. Hivyo pia kuptita yeye tunasema "Amina" kwa utukufu wa Mungu. **21** Sasa ni Mungu ambaye hutubhitisha sisi pamoja nanyi kati kati Kristo, na alitutuma sisi. **22** Aliweka muhuri juu yetu na alitupa Roho kati kati mivo yetu kama dhamana ya kile ambacho angetupatia baadaye. **23** Badala yake, namsihii Mungu kunishuhudia mimi kwamba sababu iliyonifanya nisipe Korintho ni kwamba nisivaleemii ninyi. **24** Hii sio kwa sababu tunajaribu kudhibiti jinsi imani yenu inavyotakiwa kuwa. Badala yake, tunafanya pamoja nanyi kwa ajili ya furaha yenu, kama mnavyosimama kati kati imani yenu.

2 Kwa hiyo niliamua kwa sehemu yangu mwenyewe kwamba nisingekuja tena kwenu kati kati hali ya uchungu. **2** Kama niliwasababishia ninyi maumivu, ni nani angenifurahisha mimi, lakini ni yule ambaye aliumizwa na mimi? **3** Niliandika kama niliyofanya ili kwamba wakati nikija kwenu nisiveze kuumizwa na wale ambaao wangkuwa wamenifanya nifurahi. Nina ujasiri kuhusu ninyi nyote kwamba furaha yangu ni furaha ile ile mliyonayo ninyi nyote. **4** Kwa kuwa niliwaandikia ninyi kutokana na mateso makubwa, na dhiki ya moyo, na kwa machozi mengi. Sikutaka kuwasababishia ninyi maumivu. Badala yake, nilitaka mjue upendo wa kina nilionao kwa ajili yenu. **5** Kama kuna yeote amesababisha maumivu, hajasababisha tu kwangu, lakini kwa kiwango fulani - bila kuweka ukali zaidi - kwenu ninyi nyote. **6** Hii adhabu ya mtu huyo kwa wengi inatosha. **7** Kwa hiyo sasa badala ya adhabu, mnapaswa kumsamehe na kumfariji. Fanyeni hivi ili kwamba asiveze kushindwa na huzuni iliyozidi. **8** Kwa hiyo ninawatia moyo kuthubhitisha upendo wenu hadharani kwa ajili yake. **9** Hii ndiyo sababu niliandika, ili kwamba niweze kuwajaribu na kujua kuwa kama ni wati kati kati kili kitu. **10** Kama mkimsamehe yeoyote, na mimi pia namsamehe mtu huyo. Kile nilicho kisamehe - kama nimesamehe chochote-kimesamehewa kwa faida yenu kati kati uwepo wa Kristo. **11** Hii ni kwamba Shetani asilie akatufanya madanganyo. Kwa kuwa sisi sio wajinga kwa mipango yake. **12** Mlango ulifunguliwa kwangu na Bwana nilipokuwa kwenye mji wa Troa kuhubiri injili ya Kristo pale. **13** Hata hivyo, sikuwa na amani ya moyo, kwa sababu sikumkuta ndugu yangu Tito pale. Hivyo niliwaacha na nikarudi Makedonia. **14** Lakini ashukuriwe Mungu, ambaye kati kati Kristo mara zote hutuongozza sisi kati kati ushindi. Kuptita sisi husambaza harufu nzuri ya maarifa yake mahala pote. **15** Kwa kuwa sisi kwa Mungu, ni harufu nzuri ya Kristo, wote kati kati ya wale waliookolewa na kati kati ya wale wanaoangamia. **16** Kwa watu ambaao wanaoangamia, ni harufu kutoka kifo hadi kifo. Kwa wale wanaookolewa, ni harufu nzuri kutoka uzima hadi uzima. Ni nani anayestahili vitu hivi? **17** Kwa kuwa sisi sio kama watu wengi wanaouza neno la Mungu kwa faida. Badala yake, kwa usafi wa nia, tunanena kati kati Kristo, kama vile tunavyotumwa kutoka kwa Mungu, mbele ya Mungu.

3 Je, tumeanza kujisifa wenyewe tena? Hatuhitaji barua ya mapendekezo kwenu au kutoka kwenu, kama baadhi ya watu, je twahitaji? 2 Ninyi wenyewe ni barua yetu ya mapendekezo, ilioyandikwa kwenye miyo yetu, inayojulikana na kusomwa na watu wote. 3 Na mnaonesha kwamba ninjy ni barua kutoka kwa Kristo, iliyotolewa na sisi. Iliandikwa siyo kwa wino bali kwa Roho wa Mungu aliye hai. Haikuandikwa juu ya vibao vya mawe, bali juu ya vibao vya miyo ya wanadamu. 4 Na huu ndiyo ujasiri tulio nao katika Mungu kupitia Kristo. 5 Hatujiamini wenyewe kwa kudai chocohote kama kutoka kwetu. Badala yake, kujiamini kwetu kunatoka kwa Mungu. 6 Ni Mungu ambaye alitufanya tuweze kuwa watumishi wa agano jipya. Hili ni agano sio la barua bali ni la Roho. Kwa kuwa barua huua, lakini roho inatoa uhai. 7 Sasa kazi ya kifo iliyokuwa imechongwa katika herufi juu ya mawe ilikuja kwa namna ya utukufu kwamba watu wa Israeli hawakuangalia moja kwa moja kwenye uso wa Musa. Hii ni kwa sababu ya utukufu wa uso wake, utukufu ambaa ulikuwa unaafia. 8 Je, kazi ya Roho haitakuwa na utukufu zaidi? 9 Kwa kuwa kama huduma ya hukumu ilikuwa na utukufu, ni mara ngapi zaidi huduma ya haki huzidi sana katika utukufu! 10 Ni kweli kwamba, kile kilichofanywa utukufu kwanza hakina utukufu tena katika heshima hii, kwa sababu ya utukufu unaouzidi. 11 Kwa kuwa kama kile ambacho kilikuwa kinapita kilikuwa na utukufu, ni kwa kiasi gani zaidi kile ambacho ni cha kudumu kitakuwa na utukufu! 12 Kwa kuwa tunajiamini hiyo, tunajasiri sana. 13 Hatuko kama Musa, aliyeweka utaji juu ya uso wake, ili kwamba watu wa Israel wasiweze kuangalia moja kwa moja kwenye mwisho wa utukufu ambaa ulikuwa unatoweka. 14 Lakini fahamu za zilikuwa zimefunswa, sisi wenyewe kama watumishi wenu kwa ajili ya Yesu. 6 Kwa kuwa Mungu ndiye ambaye aliyesema, "Mwanga utaangaza toku gizani." Ameangaza katika miyo yetu, kutoa mwanga wa maarifa ya utukufu wa Mungu katika uwepo wa Yesu Kristo. 7 Lakin tuna hazina hii katika vyombo vya udongo, ili kwamba ielewewe kuwa nguvu kuu sana ni ya Mungu na sio yetu. 8 Tunataabika katika kila hali, lakini hatusongwi. Twaona shaka lakini hatujawi na kukata tamaa. 9 Tunateswa lakini hatujatelekezwa. Twatupwa chini lakini hatuangamizi. 10 Siku zote tunabeba katika mwili wetu kifo cha Yesu, ili kwamba uzima wa Yesu uonekane pia katika miili yetu. 11 Sisi tulio hai siku zote tumetolewa kufa kwa ajili ya Yesu, ili kwamba uhai wa Yesu uonekane katika miili yetu ya kibinadamu. 12 Kwa sababu hii, kifo kinafanya kazi ndani yetu, bali uzima unafanya kazi ndani yenu. 13 Lakini tuna roho ileile ya imani kulingana na kile kilicho andikwa: "Niliamini, na hivyo nilinenia." Sisi pia tunaamini, na hivyo pia tunanena. 14 Tunajua kuwa yule aliye mfufua Bwana Yesu pia atatufufu sisi pamoja naye. Tunajua kuwa atatuleta sisi pamoja nanyi katika uwepo wake. 15 Kila kitu ni kwa ajili yenu ili kwamba, kwa kadri neema inavyo enea kwa watu wengi, shukurani zizidi kuongezeka kwa utukufu wa Mungu. 16 Hivyo hatukati tamaa. Japokuwa kwa nje tunachakaa, kwa ndani tunafanywa upya siku hadi siku. 17 Kwa kipindi hiki kifupi, mateso haya mepesi yanatuanda sisi kwa ajili ya umilele mzito wa utukufu uzidio vipimo vyote. (aiōnios g166) 18 Kwa kuwa hatutazami kwa ajili ya vitu ambavyo vinaonekana, bali kwa ajili ya vitu visivyoonekana. Vitu tunavyoweza kuviona ni vya muda tu, bali vitu ambayo havioneekani ni vya milele. (aiōnios g166)

Hata mpaka siku hii utaji uleule bado unabaki juu ya usomaji wa agano la kale. Hajjawekwa wazi, kwa sababu ni katika Kristo pekee inaondolewa mbali. **15** Lakini hata leo, wakati wowote Musa asomwapo, utaji hukaa juu ya miyo yao. **16** Lakini mtu anapogeuka kwa Bwana, utaji unaondolewa. **17** Sasa Bwana ni Roho. Palipo na Roho wa Bwana, kuna uhuru. **18** Sasa sisi sote, pamoja na nyuso zisizo wekewa utaji, huona utukufu wa Bwana. Tunabadilishwa ndani ya muonekano uleule wa utukufu kutoka shahada moja ya utukufu kwenda nyingine, kama ilivyo kutoka kwa Bwana, ambaye ni Roho.

4 Kwa hiyo, kwa sababu tuna huduma hii, na kama ambavyo tumeipokea rehema, hatukati tamaa. 2 Badala yake, tumeekataa njia zote za aibu na zilizofichika. Hatuishi kwa hila, na hatulitumii vibaya neno la Mungu. Kwa kuwasilisha ilioy kweli, tunajionyesha wenyewe kwa dhamiri ya kila mtu mbele ya Mungu. 3 Lakini kama injili yetu imefichika, imefichika kwa wale tu wanaoangamia. **4** Katika uchaguzi wao, mungu wa ulimwengu hu amewapofusha fahamu zao zisizoamini. Matokeo yake, hawawezi kuona nuru ya injili ya utukufu wa Kristo, ambaye ni mfano wa Mungu. (aiōn g165) **5** Kwa kuwa hatujitangazi wenyewe, bali Kristo Yesu kama Bwana, na

isi wenywewe kama watumishi wenu kwa ajili ya Yesu. 6 Kwa kuwa Mungu ndiye ambaye aliyesema, "Mwanga uitaangaza toka gizani." Ameangaza katika miyo yetu, kutoa mwanga wa maarifa ya utukufu wa Mungu katika uwepo wa Yesu Kristo. 7 Lakin tuna hazina hii katika yombo nya udongo, ili kwamba ielewewe kuwa nguvu kuu sana ni ya Mungu na sio yetu. 8 Tunataabika katika kilaka hali, lakin hatusongwi. Twaona shaka lakini hatujawa na kukata tamaa. 9 Tunateswa lakini hatujatelekezwa. Twatupwa chini lakin hatuangamizi. 10 Siku zote unabeba katika mwili wetu kifo cha Yesu, ili kwamba uzima wa Yesu uonekane pia katika miili yetu. 11 Sisi Julio hai siku zote tumetolewa kufa kwa ajili ya Yesu, ili kwamba uhai wa Yesu uonekane katika miili yetu ya kibinadamu. 12 Kwa sababu hii, kifo kinafanya kazi ndani yetu, bali uzima unafanya kazi ndani yenu. 13 Lakin tuna oho ileile ya imani kulingana na kile kilicho andikwa: Niliamini, na hiyo nilineni." Sisi pia tunaamini, na hiyo pia tunanena. 14 Tunajua kuwa yule aliye mfufua Bwana Yesu pia atatufufua sisi pamoa naye. Tunajua kuwa atatuleta sisi pamoa nanyi katika uwepo wake. 15 Kila kitu ni kwa ajili yenu ili kwamba, kwa kadri neema inavyo enea kwa watu wengi, shukurani zizidi kuongezeka kwa utukufu wa Mungu. 16 Hiyo hatukati tamaa. Japokuwa kwa nije tunachakaa, kwa ndani tunafanywa upya siku hadi siku. 17 Kwa kipindi hiki kifupi, mateso haya mepesi wanatuandaa sisi kwa ajili ya umilele mzito wa utukufu uzidio vipimo yote. (aiōnios 1:16) 18 Kwa kuwa hatutazami kwa ajili ya vitu ambavyo vinaonekana, bali kwa ajili ya vitu visiviyonekana. Vitu tunavyoweza kuviona ni vya mudua tu, bali vitu ambayo havionekani ni vya millele. (aiōnios 1:16)

5 Tunajua kwamba kama maskani ya ulimwenguni ambayo tunaishi humo yanaharibiwa, tunalo jengo kutoka kwa Mungu. Ni nyumba isiyotengenezwa kwa mikono ya wanadamu, bali ni nyumba ya milele, katika mbingu. **(aiōnios g166)** 2 Kwa kuwa katika hema hii unaugua, tukitamani kuvikwa kwa maskani yetu mbinguni. 3 Tunatamani kwa ajili ya hii kwa sababu kwa kuivaa matutauonekana kuwa tu uchi. 4 Kwa hakika wakati tuko ndani ya hema hii, twaугua tukilemewa. Hatutaki kuvuliwa. Badala yake, tunataka kuvalishwa, ili kwamba kile kilicho ukufa kiweze kumezwa na uzima. 5 Yule aliyetuandaa sisi kwa kitu hiki ni Mungu, ambaye alitupa sisi Roho kama ahadi ya kile kitakacho kuja. 6 Kwa hiyo muwe na ujasiri siku zote. Muwe macho kwamba wakati tuko nyumbani katika mwili, tuko mbali na Bwana. 7 Kwa kuwa tunatembea kwa imani, sio kwa kuona. Kwa hiyo unaujasiri. 8 Ni bora tuwe mbali kutoka kwene mwili na nyumbani pamoja na Bwana. 9 Kwa hiyo tunaifanya kuwa engo letu, kama tukiwa nyumbani au mbali, tumpendeze seye. 10 Kwa kuwa lazima wote tuonekane mbele ya kiticha hukumu cha Kristo, ili kwamba kila mmoja aweze ukupokea kile kinachostahili kwa mambo yaliyofanyika katika mwili, ikiwa ni kwa uzuri au kwa ubaya. 11 Kwa

hiyo, kwa kujua hofu ya Bwana, tunawashawishi watu. Jinsi tulivyo, inaonekana wazi na Mungu. Ninatumaini kuwa inaeleweka pia kwenye dhamiri zenu. **12** Hatujaribu kuwashawishi ninyi tena katuona sisi kama wakweli. Badala yake, tunawapa ninyi sababu ya kujivuna kwa ajili yetu, ili kwamba muweze kuwa na jibu kwa wale wanaojivunia kuhusu mwonekano lakini sio kile kilicho ndani ya moyo. **13** Kwa kuwa ikiwa kama tumerukwa na akili, ni kwa ajili ya Mungu. Na kama tuko kwenye akili zetu timamu, ni kwa ajili yenu. **14** Kwa kuwa upendo wa Kristo watushurutisha, kwa sababu tuna uhakika na hili: kuwa mtu mmoja alikuwa kwa ajili ya wote, na kwa hiyo wote wamekuwa. **15** Na Kristo alikuwa kwa ajili ya wote, ili kwamba wale wanaoishi wasiishi tena kwa ajili yao wenyewe. Badala yake, lazima waishi kwa ajili yake ye ye ambaye alikuwa na alifufuliwa. **16** Kwa sababu hii, kuanzia sasa na kuendelea hatumuhukumu mtu kulingana na viwango nya wanadamu, ingawa hapo kwanza tulimtzama Kristo katika namna hii. Lakini sasa hatumuhukumu ye yote kwa namna hii tena. **17** Kwa hiyo, ikiwa mtu ye yote yoku ndani ya Kristo, ye ye ni kiumbe kipy. Mambo ya kale yamepita. Tazama, yamekuwa mapya. **18** Vitu yoye hivi vyatoka kwa Mungu. Alitupatanisha sisi kwake mwenyewe kuitia Kristo, na ametupatia huduma ya upatanisho. **19** Hiyo ni kusema, katika Kristo, Mungu anaupatanisha ulimwengu kwake mwenyewe, sio kuhesabu makosa yao dhidi yao. Anawekeza kwetu ujumbe wa upatanisho. **20** Kwa hiyo tunateuliwa kama wawakilishi wa Kristo, kana kwamba Mungu alikuwa anafanya rufaa yake kuitia sisi. Tunawasihi ninyi kwa ajili ya Kristo: "Mpatanishwe kwa Mungu!" **21** Alimfanya Kristo kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi zetu. Yeye ndiye ambaye hakutenda dhambi. Alifanya hivi ili tuweze kufanyika haki ya Mungu katika ye ye.

6 Na kwa hiyo, kufanya kazi pamoja, tunawasihi ninyi msipokee neema ya Mungu pasipo matokeo. **2** Kwa kuwa anasema, "Wakati uliokubalika nilikuwa makini kwenu, na katika siku ya wokovu niliwasaidia." Tazama, sasa ni wakati uliokubalika. Tazama, sasa ni siku ya wokovu. **3** Hatueki jiwe la kizuizi mbele ya mtu ye yote, kwa kuwa hatutakii huduma yetu ilete katika sifa mbaya. **4** Badala yake, tunajihakiki wenyewe kwa matendo yetu yote, kwamba tu watumishi wa Mungu. Tu watumishi wake katika wingi wa ustahimilivu, mateso, dhiki, ugumu wa maisha, **5** kupigwa, vifungo, ghasia, katika kufanya kazi kwa bidii, katika kukosa usingizi usiku, katika njaa, **6** katika usafi, maarifa, uvumilivu, wema, katika Roho Mtakatifu, katika upendo halisi. **7** Tu watumishi wake katika neno la kweli, katika nguvu ya Mungu. Tuna silaha ya haki kwa ajili ya mkono wa kuuume na wa kushoto. **8** sababu huzuni zenu iliwaleta kwenye toba. Mlipatwa Tunafanya kazi katika heshima na kudharauliwa, katika kashfa na sifa. Tunatuhumiwa kuwa wadanganyifu na wakati tu wakweli. **9** Tunafanya kazi kana kwamba hatujulikani na bado tunajulikana vizuri. Tunafanya kazi kama wanaokufa na -Tazama! - bado tunaishi. Tunafanya kazi kama tunaoadhibiwa kwa ajili ya matendo yetu lakini kazi kama waliohukumiwa hata kufa. **10** Tunafanya kazi kama wenye masikitiko, lakini siku zote tuna furaha. Tunafanya kazi kama maskini, lakini tunatajirisha wengi. Tunafanya kazi kana kwamba hatupati kitu bali kama tunaomilki kila kitu. **11** Tumezungumza ukweli wote kwenu, Wakorintho, na miyo yetu imefunguka kwa upana. **12** miyo yenu haizuiliwi na sisi, bali mnazuiliwa na hisia zenu wenyewe. **13** Sasa katika kubadilishana kwa haki - ninaongea kama kwa watoto - fungueni miyo yenu kwa upana. **14** Msifungamanishwe pamoja na wasioamini. Kwa kuwa kuna uhusiano gani kati ya haki ili usasi? Na kuna ushirika gani kati ya nuru na giza? **15** Ni makubaliano gani Kristo anawenza kuwa nayo na Beliar? Au ye ye aaminiye ana sehemu gani pamoja na asiyeamini? **16** Na kuna makubaliano gani yapo kati ya hekalu la Mungu na sanamu? Kwa kuwa sisi ni hekalu la Mungu aliye hai, kama ambavyo Mungu alisema: "Nitakaa kati yao na kutembea kati yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu." **17** Kwa hiyo, "Tokeni kati yao, na mkatengwe nao," asema Bwana. "Msiguse kitu kichafu, na nitawakaribisha ninyi. **18** Nitakuwa Baba kwenu, nanyi mtakuwa wanangu wa kiume na wa kike," asema Bwana Mwenyezi.

7 Wapendwa wangu, kwa kuwa tuna ahadi hizi, na tujitakase wenyewe kwa kila jambo ambalo linatufanya kuwa wachafu katika miili yetu na katika roho. Na tuutafute utakatifu katika hofu ya Mungu. **2** Fanyeni nafasi kwa ajili yetu! Hatujamkosea mtu ye yote. Hatukundhuru mtu ye yote. Hatujajinuifaisha kwa faida ya mtu ye yote. **3** Nasema hili siyo kwa kuwalauku. Kwa kuwa nimeshasema kwamba mmo miyioni mwetu, kwetu sisi kufa pamoja na kuishi pamoja. **4** Nina ujasiri mwingu ndani yenu, na ninajivuna kwa ajili yenu. Nimejawa na faraja. Ninajawa na furaha hata katikati ya mateso yetu yote. **5** Tulikuja Makedonia, miili yetu haikuwa na pumziko. Badala yake, tulipata taabu kwa namna zote kwa kupigwa vita upande wa nje na hofu upande wa ndani. **6** Lakini Mungu, anayefariji waliokaza tamaa, alitufariji kwa ujio wa Tito. **7** Haikuwa kwa ujio wake tu kwamba Mungu alitufariji. ilikuwa pia faraja zile Tito alizopokea kutoka kwenu. Yeye alituambia upendo mkuu mlionao, huzuni yenu, na mliviyokuwa na wasiwasi kwa ajili yangu. Hivyo nimezidi kuwa na furaha zaidi. **8** Hata ingawa waraka wangu uliwafansya kusikikitika, mimi siujutii. Lakini ninajutia wakati nilipoona waraka huo uliwafansya ninyi kuwa na huzuni. **9** Sasa nina furaha, si kwa sababu mlikuwa na shida, lakini kwa na huzuni ya kiungu, hivyo mliteswa si kwa hasara kwa sababu yetu. **10** Kwa kuwa huzuni ya kiungu huleta toba ambayo hukamilisha wokovu bila ya kuwa na majuto. Huzuni ya kidunia, hata hivyo, huleta mauti.

11 Angalieni huzuni hii ya kiungu ilizalisha azma gani sasa utasaidia kwa kile wanachohitaji. Hii ni hivyo pia kubwa ndani yenu. Jinsi gani azma ilikuwa kubwa ndani ili kwamba wingi wao uweze kusaidia mahitaji yenu, na yenu kuthibitisha kuwa hamkuwa na hatia. Kwa jinsi gani uchungu wenu uliyokuwa mkubwa, hofu yenu, matamano yenu, bidii yenu, na shauku yenu kuona kwamba haki inapaswa kutendeka! Katika kila jambo mmethibitisha wenyewe kutokuwa na hatia. **12** Ingawa niliwaandikia ninyi, sikuandika kwa ajili ya mkosaji, wala si kwa mtu aliyesewa na maovu. Nimeandika ili kwamba udhati wa mivo yenu kwa ajili yetu ifanywe kujulikana kwenu mbele ya macho ya Mungu. **13** Ni kwa ajili ya hii kwamba tunafarjika. Katika nyongeza ya faraja yetu wenyewe, tunafurahi pia, hata zaidi kwa sababu ya furaha ya Tito, kwa kuwa roho yake iliburudishwa na ninyi nyote. **14** Kwa kuwa kama nilijivuna kwake kuhusiana na ninyi, sikuwa na aibu. Kinyume chake, kama tu kila neno tulilolisema kwenu lilikuwa kweli, Majivuno yetu kuhusu ninyi kwa Tito yalithibitisha kuwa kweli. **15** Upendo wake kwa ajili yenu hata ni mkubwa zaidi, kama akumbukapo utii wenu nyote, jinsi mlivyomkaribisha yeche kwa hofu na kutetemeka. **16** Ninafurahi kwa sababu nina ujasiri kamili ndani yenu.

8 Tunawataka ninyi injue, kaka na dada, kuhusu neema ya Mungu ambayo imetolewa kwa makanisa ya Makedonia. **2** Wakati wa jaribu kubwa la mateso, wingi wa furaha yao na ongezeko la umaskini wao umezaa utijri mkubwa wa ukarimu. **3** Kwa maana nashuhudia kwamba walitoa kwa kadiri ya walivyoweza, na hata zaidi ya walivyoweza. **4** Na kwa hiari yao wenyewe kwa kutusihii kwangi, walituomba kwa ajili ya kushiriki katika huduma hii kwa waumini. **5** Hii haikutokeea kama tuliyokuwa tunatarajia. Badala yake, kwanza walijitoa wao wenyewe kwa Bwana. Kisha wakajitoa wao wenyewe kwetu kwa mapenzi ya Mungu. **6** Hivyo tulimisihi Tito, aliyekuwa tarayi ameanzisha kazi hii, kuleta katika utimiliifu tendo hili la ukarimu juu yenu. **7** Lakini ninyi mna wingi katika kila kitu- katika imani, katika usemi, katika maarifa, katika bidii, na katika upendo wenu kwa ajili yetu. Hivyo hakikisheni kwamba ninyi mnakuwa na wingi pia katika tendo hili la ukarimu. **8** Nasema hili si kama amri. Badala yake, nasema hili ili kupima uhalisi wa upendo wenu kwa kuulinganisha na shauku ya watu wengine. **9** Kwa maana mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo. Hata kama alikuwa tajiri, kwa ajili yenu alikuwa maskini. Ili kwamba kupitia umaskini wake mweze kuwa tajiri. **10** Katika jambo hili nitawapa ushauri ambaio utawasaidia. Mwaka mmoja uliopita, hamkuanza tuu kufanya jambo. Lakini mlitamani kulifanya. **11** Sasa likamilisheni. Kama tu kulivyoukuwa na shauku na nia ya kulifanya, kisha, je, mngeweza pia kulisita katika ukamilifu, kwa kadiri ya mnavyoweza. **12** Kwa kuwa mnashauku ya kufanya tendo hili, ni jambo zuri na linakubalika. Lazima lisimame juu ya kile alichonacho mtu, siyo juu ya asichokuwa nacho mtu. **13** Kwa kuwa kazi hii siyo kwa ajili kwamba wengine waweweze kupata nafuu na ninyi mweze kulemewa. Badala yake, kuwe na usawa. **14** Wingi wenu wa wakati wa

sasa utasaidia kwa kile wanachohitaji. Hii ni hivyo pia wa Tito moyo ulele wa bidii ya kujali ambyo ninayo kwa ajili yenu. **17** Kwa kuwa si tu alipokea maombi yetu, bali pia alikuwa na bidii kuhusiana na maombi hayo. Alikuja kwenu kwa hiari yake mwenyewe. **18** Tumemtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa miuongoni mwa makanisa kwa ajili ya kazi yake katika kutangaza injili. **19** Si hivi tu, lakini pia alichaguliwa na makanisa kusafiri nasisi katika kulibeba sehemu mbalimbali tendo hili la ukarimu. Hii ni kwa utukufu wa Bwana mwenyewe na kwa shauku yetu ya kusaidia. **20** Tunaepuka uwerekano kwamba yeoyote napaswa kulalamika kuhusiana na sisi kuhusiana na ukarimu huu ambaio tunaubeba. **21** Tunachukua uangalifu kufanya kilicho cha heshima, sio tu mbele za Bwana, lakini pia mbele za watu. **22** Pia tunamtuma ndugu mwingine pamoja nao. Tumempima mara nyingi, na tumemwona ni mwenye shauku for ajili ya kazi nyingi. Hata sasa ana bidii zaidi kwa sababu ya ujasiri mkubwa alionao ndani yenu. **23** Kwa habari ya Tito, yeche ni mshirika mwenza wangu na mtendakazi mwenzangu kwa ajili yenu. Kama kwa ndugu zetu, wanatumwa na makanisa. Ni waheshima kwa Kristo. **24** Hivyo, waonesheni upendo wenu, na muoneshe kwa makanisa sababu ya majivuno yetu kwa ajili yenu.

9 Kuhusiana na huduma kwa ajili ya waumini, ni bora zaidi kwangu kuandaandika. **2** Ninajua kuhusu shauku yenu, ambayo nilijivunia kwa watu wa Makedonia. Niliwaambia kwamba Akaya imekuwa tayari tangu mwaka uliopita. Hamu yenu imewatia moyo wengi wao kutenda. **3** Sasa, nimewatuma ndugu ili kwamba majivuno yetu kuhusu ninyi yasiwe ya bure, na ili kwamba mngekuwa tayari, kama nilivyosema mngekuwa. **4** Vinginevyo, kama mtu yeoyote wa Makedonia akija pamoja nami na kuwakuta hamjawa tayari, tungeona haya — sisemi chochote kuhusu ninyi—kwa kuwa jasiri sana katika ninyi. **5** Hivyo niliona ilikuwa muhimu kuwasihii ndugu kuja kwenu na kufanya mipango mapema kwa ajili ya zawadi mlizoahidi. Hii ni hivyo ili kwamba ziwe tayari kama baraka, na si kama kitu kilichoamriwa. **6** Wazo ni hili: mtu apandaye haba pia atavuna haba, na yeoyote apandaye kwa lengo la baraka pia atavuna baraka. **7** Basi na kila mmoja atoe kama aliyopanga moyoni mwake. Basi naye asitoe kwa huzuni au kwa kulazimishwa. Kwa kuwa Mungu humpenda yule atoaye kwa furaha. **8** Na Mungu anaweza kuizidishia kila baraka kwa ajili yenu, ili kwamba, kila wakati, katika mambo yote, muweze kupata yote mnayohitaji. Hii itakuwa ili kwamba mueze kuzidisha kila tendo jema. **9** Ni kama ilivyandikwa: "Ametapanya utajiri wake na kuutoa kwa maskini. Haki yake yadumu millele." (aiōn g165) **10** Naye atoaye mbegu kwa mpanzi na mkate kwa ajili ya chakula,

pia atatoa na kuzidisha mbegu yenu kwa ajili ya kupanda. hili, ili kwamba tuweze kuhubiri injili hata kwenye mikoa Yeye ataongeza mavuno ya haki yenu. **11** Mtatajirishwa zaidi yenu. Hatutajivuna kuhusu kazi inayofanywa katika kwa kila namna ili kwamba muweze kuwa wakarimu. Hii maeneo mengine. **17** "Lakini yejote ajivunaye, ajivune italeta shukrani kwa Mungu kufitit sisi. **12** Kwa kufanya katika Bwana." **18** Kwa maana siyo yule ajithibitishaye huduma hii sio tu inagusa mahitaji ya waumini. Pia mwenyewe anathibitishwa. Isipokuwa, ni yule ambaye huzidisha katika matendo mengi ya shukrani kwa Mungu. **19** Kwa humthibitisha.

13 Kwa sababu ya kupimwa kwenu na kuthibitishwa kwa huduma hii, pia mtamtukuza Mungu kwa utii kwa ukiru wenu wa injili ya Kristo. Pia mtamtukuza Mungu kwa ukarimu wa karama yenu kwao na kwa kila mmoja. **14** Wanawatamani, na wanaomba kwa ajili yenu. Wanafanya hivi kwa sababu ya neema kubwa ya Mungu ilio juu yenu. **15** Shukrani ziwe kwa Mungu kwa karama yake isiyoelezeka!

10 Mimi Paulo, mwenyewe nawasihi kwa unyenyekevu na upole wa Kristo. Mimi ni mpole wakati nikiwa mbele yenu, Lakini ninaujasiri kwenu wakati nikiwa mbali nanyi. **2** Nawaomba ninyi kwamba, wakati nikiwepo pamoja nanyi, sitahitaji kuwa jasiri na kujiamini kwangu mwenyewe. Lakini nafikiri nitahitaji kuwa jasiri wakati nikiwapinga wale wanaodhani kwamba tunaishi kwa jinsi ya mwili. **3** Kwa kuwa hata kama tunatembea katika mwili, hatupigani vita kwa jinsi ya mwili. **4** Kwa kuwa silaha tunazotumia kupigana si za kimwili. Badala yake, zina nguvu ya kiungu ya kuharibu ngome. Zinaondsha kabisa mijadara inayopotosha. **5** Pia, tunaharibu kila chenyenammlaka kijinuacho dhidi ya maarifa ya Mungu. Tunalifanya mateka kila wazo katika utii kwa Kristo. **6** Na tunapata utayari wa kuadhibu kila matendo lisilo na utii, mara tu utii wenu unapokuwa kamili. **7** Tazama kile kilichowazi mbele yenu. Kama yejote anashawishika kwamba yeje ni wa Kristo, na hebu ajikumbushe yeje mwenyewe kwamba kama tu alivyo ni wa Kristo, hivyo ndiyo na sisi pia tuko hivyo. **8** Kwa kuwa hata nikijvuna kidogo zaidi kuhusu mamlaka yetu, ambayo Bwana aliyatoa kwa ajili yetu kuwajenga ninyi na siyo kuwaharibu, sitaona haya. **9** Sihitaji hili lioneokane kwamba nawatisha ninyi kwa nyaraka zangu. **10** Kwa vile baadhi ya watu husema, "Nyarakaze ni kali na zina nguvu, lakini kimwili yeje ni dhaifu. Maneno yake hayastahili kusikilizwa." **11** Hebu watu wa jinsi hiyo waelewé kwamba kile tusemacho kwa waraka wakati tukiwa mbali, ni sawasawa na vile tutakavyotenda wakati tukiwa pale. **12** Hatuendi mbali mno kama kujikusanya wenyewe au kujilinganisha wenyewe na wale ambao hujisifia wenyewe. Lakini wanapoipima wenyewe na kila mmoja wao, hawana akili. **13** Sisi, hata hivyo, hatutajivuna kupita mipaka. Badala yake, tutafanya hivyo tu ndani ya mipaka ambayo Mungu ametupimia sisi, mipaka inayofika umbali kama wenu ulivyo. **14** Kwa kuwa hatukujidishia wenyewe tulipowafikia ninyi. Tulikuwa wa kwanza kufika kwa umbali kama wenu kwa injili ya Kristo. **15** Hatujajivuna kupita mipaka kuhusu kazi za wengine. Badala yake, tunatumaini kama imani yenu ikuwavyo kwamba eneo letu la kazi litapanuliwa sana, na bado ni ndani ya mipaka sahihi. **16** Tunatumaini kwa

hili, ili kwamba mngevumiliana na mimi katika baadhi ya upumbavu. Lakini kwa kweli mnavumiliana na mimi. **2** Kwa kuwa ni mwenye wivu kuhusu ninyi. Nina wivu wa Mungu kwa ajili yenu, tangu nilipowaahidi ninyi kwenye ndoa ya mume mmoja. Niliahidi kuwaleta ninyi kwa Kristo kama bikra safi. **3** Lakini ninaogopa kwamba kwa namna fulani, kama nyoka aliyomdanganya Eva kwa hila yake, mawazo yenu yanaweza kupotoshwa mbali kutoka kwenye ibada halisi na safi kwa Kristo. **4** Kwa kuwa kwa mfano kwamba mtu fulani akaja na kutangaza Yesu mwingine tofauti na yule tuliyewahubiri. Au kwa mfano kwamba mkapokea roho mwingine tofauti na yule mliyempokea. Au kwa mfano kwamba mkapokea injili nyiningine tofauti na ile mliyoipokea. Mkavumilia mambo haya vema inatosha! **5** Kwa kuwa nadhani kwamba mimi si mionganii mwa walio duni kwa hao wanaoitwa mitume-bora. **6** Lakini hata kama mimi sjafundishwa katika kutoa hotuba, siko hivyo katika maarifa. Kwa kila namna na katika mambo yote tumelifanya hili kujulikana kwenu. **7** Je, nilifanya dhambi kwa kujinnyekeza mwenyewe ili ninyi muweze kuinuliwa? Kwa kuwa nilihubiri kwa uhuru injili ya Mungu kwenu. **8** Nilinyang'anya makanisa mengine kwa kupoakea msaada kutoka kwa ilii kwamba ningeweza kuwahudumia ninyi. **9** Wakati nilipokuwa nanyi na nilikuwa katika uhitaji, sikumlemea yejote. Kwa kuwa mahitaji yangu yalitoshelezwa na ndugu waliokuja kutoka Makedonia. Katika kila kitu nimejizua mwenyewe kutokwa mzigo kweni, na nitaendelea kufanya hivyo. **10** Kama kweli ya Kristo ilivyo ndani yangu, huku kujisifu kwangu, hakutanyamazishwa katika sehemu za Akaya. **11** Kwa nini? Kwa sababu siwapendi? Mungu anajua nawapenda. **12** Lakini kile ninachokifanya, nitakifanya pia. Nitakifanya ili kwamba niweze kuzuia nafasi ya wale wanaotamani nafasi ya kuwa kama tulivyo katika kile kile wanachojivunia. **13** Kwa kuwa watu wale ni mitume wa uongo na watendakazi wadanganyifu. Wanajigeza wenyewe kama mitume wa Kristo. **14** Na hii haishangazi, kwa kuwa hata Shetani hujigeza mwenyewe kama malaika wa nuru. **15** Hii haina mshangao mkubwa kama watumishi wake pia kujigeza wenyewe kama watumishi wa haki. Hatma yao itakuwa kama matendo yao yastahilivyo. **16** Nasema tena: Basi na asiwepo mtu yejote anayefikiri mimi ni mpumbavu. Lakini kama mkifanya, nipookeni mimi kama mpumbavu ili niweze kujisifu kidogo. **17** Kile ninachosema kuhusu huku kujiamini kwa kujivuna hakuhukumi na Bwana, lakini nazungumza kama mpumbavu. **18** Kwa vile watu wengi hujivuna kwa jinsi ya mwili, nitajivuna pia. **19** Kwa kuwa mlchukuliana kwa furaha na wapumbavu, ninyi wenyewe mna busara!

20 Kwa kuwa mnachukuliana na mtu kama akikutia ajabu. Kwa hiyo, hivyo sitajawa na kiburi, mwiba uliwekwa utumwani, kama husababisha mgawanyiko kati yenu, ndani ya mwili wangu, mjumbe wa shetani kunishambulia kama akiwatumia ninyi kwa faida yake, kama akijiweka mimi, ili nisigeuke kuwa mwenye majivuno. **8** Mara tatu juu hewani, au kama akiwapiga usoni. **21** Nitasema nilimshi Bwana kuhusu hili, ili yeye kuundoa kutoka kwa aibu yetu kwamba sisi tukwa dhaifu sana kufanya kwangu. **9** Naye akaniambia, "Neema yangu inatosha kwa hivyo. Na bado kama yeoyote akijivuna—nazungumza ajili yako, kwa kuwa nguvu hufanywa kamili katika udhaifu. kama mpumbavu—mimi pia nitajivuna. **22** Je, wao ni Hivyo, ningetamani zaidi kujivuna zaidi kuhusu udhaifu Wayahudi? Na mimi ni hivyo. Je, wao ni Waisraeli? Na wangu, ili kwamba uwezo wa Kristo uweze kukaa juu mimi ni hivyo. Je, wao ni uzao wa Abrahamu? Na mimi ni yangu. **10** Kwa hiyo ninatosheka kwa ajili ya Kristo, katika hivyo. **23** Je, wao ni watunishi wa Kristo? (Nanena kama udhaifu, katika matukano, katika shida, katika mateso, nilirukwa na akili zangu.) Mimi ni zaidi. Nimekuwa hata katika hali ya maskitiko. Kwa kuwa wakati nikiwa dhaifu, katika kazi ngumu zaidi, mbali zaidi ya kuwa vifungoni, kisha nina nguvu. **11** Mimi nimekuwa mpumbavu! ninyi katika kupigwa kupita vipimo, katika kukabili hatari nydingi mlinilazimisha kwa hili, kwa kuwa ningekuwa nimesifiwa za kifo. **24** Kutoka kwa Wayahudi nimepokea mara tano na ninyi. Kwa kuwa sikuwa duni kabisa kwa hao waitwao "mapigo arobaini kutoa moja." **25** Mara tatu nilipigwa kwa mitume—bora, hata kama mimi si kitu. **12** Ishara za kweli fimbo. Mara moja nilipigwa mawe. Mara tatu nilinusurika za mtume zilifanyika katikati yenu kwa uvumilivu, ishara melini. Nimetumia usiku na mchana katika bahari wazi. **26** na maajabu na matendo makuu. **13** Kwa namna gani Nimekuwa katika safari za mara kwa mara, katika hatari mlikuwa wa muhimu wa chini kuliko makanisa yaliyobaki, za mito, katika hatari za majambazi, katika hatari kutoka kwa kwa kosa hili! **14** Tazama! mimi niko tarayi kuja kwenu kwa mara ya tatu. Sitakuwa mzigo kwenu, kwa kuwa sitaki kitu kilicho chenu. Nawataka ninyi. Kwa kuwa watoto hawapaswi kuweka akiba kwa ajili ya wazazi. Badala yake, wazazi wanapaswa kuweka akiba kwa ajili ya watoto. **15** Nitafurahi zaidi kutumia na kutumiwa kwa ajili ya nafsi zenu. Kama ninawapenda zaidi, natakiwa kupendwa kidogo? **16** Lakini kama ilivyo, sikuwalemea mzigo ninyi. Lakini kwa kuwa mimi ni mwerevu sana, mimi ni yule aliywashika ninyi kwa nimekuwa ambaye aliywepata kwa udanganyifu. **17** Je, nilichukua kwa kujifanyia faida kwa yeoyote niliyemtuma kwenu? **18** Nilimshi Tito kuja kwenu, na nilituma ndugu mwagine pamoja naye. Je, Tito aliwafanyia faida ninyi? Je, hatukutembea katika njia ile ile? Je, hatukutembea katika nyayo zile zile? **19** Mnadhani kule Dameski, mkuu wa mkoaa chini ya mfalme Areta alikuwa akiulinda mji wa Dameski ili kunikamata. **33** Lakini niliwekwa kikapuni, kupitia dirishani katika ukuta, na nikanusurika kutoka mikononi mwake.

12 Ni lazima nijivune, lakini hakuna kinachoongezwa ha hilo. Bali nitaendelea kwenye maono na mafunuo kutoka kwa Bwana. **2** Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi na minne iliyopita ambaye—ikiwa katika mwili, au nije ya mwili, mimi sijui, Mungu anajua—alinyakuliwa juu katika mbingu ya tatu. **3** Na ninajua kwamba mtu huyu—ikiwa katika mwili, au nije ya mwili, mimi sijui, Mungu anajua—**4** alichukuliwa juu hadi paradiso na kusikia mambo matakatifu sana kwa mtu yeoyote kuyasema. **5** Kwa niaba ya mtu kama huyo nitajivuna. Lakini kwa niaba yangu mwenyewe sitajivuna. Isipokuwa kuhusu udhaifu wangu. **6** Kama nikitaka kujivuna, nisingekuwa mpumbavu, kwa kuwa ningekuwa ninazungumza ukweli. Lakini nitaacha kujivuna, ili kwamba asiwepo yeoyote atakayenifikiria zaidi ya hayo kuliko kinachoonekana ndani yangu au kusikika kutoka kwangu. **7** Sitajivuna pia kwa sababu ya hayo mafunuo ya aina ya

13 Hii ni mara ya tatu kwamba nakuja kwenu. "Kila shitaka lazima lijengwe na uthibitisho wa mashahidi wawili au watatu." **2** Nimekwishashasema kwa hao walotenda dhambi kabla na kwa wengine wote wakati nilipokuwa huko mara ya pili, na ninasema tena: Nitakapokua tena, sitawumilia. **3** Nawaambia ninyi hili kwa sababu mnatafuta ushahidi kwamba Kristo ananena kupitia mimi. Yeye sio dhaifu kwenu, badala yake, yeye ni

mwenye nguvu ndani yenu. **4** Kwa kuwa alisulibiwa katika udhaifu, lakini yu hai kwa nguvu za Mungu. Kwa kuwa sisi pia tu dhaifu ndani yake, lakini tutaishi naye kwa nguvu za Mungu mionganii mwenu. **5** Jichunguzeni wenyewe muone kama mko katika imani. Jipimeni wenyewe. Hamgundui kwamba Yesu Kristo yu ndani yenu? Yeye yumo, vingineyo kama hamjathibitishwa. **6** Na nina ujasiri kwamba ninyi mtagundua kwamba sisi hatukukataliwa. **7** Sasa tunaomba kwa Mungu kwamba msiweze kufanya chochote kibaya. Siombi kwamba sisi tuweze kuonekana tumeppita jaribu, badala yake ninaomba kwamba muweze kufanya kilicho sahihi, Ingawa tunaweza kuonekana tumeshindwa jaribu. **8** Kwa kuwa sisi hatuwezi kufanya lolote kinyume na kweli, lakini ni kwa ajili ya kweli tu. **9** Kwa kuwa tunafurahi wakati tunapokwua dhaifu nanyi mkiwa na nguvu. Tunaomba pia kwamba muweze kufanywa wakamilifu. **10** Nayaandika mambo haya wakati nikiwa mbali nanyi, ili kwamba wakati nikiwa pamoja nanyi sihitaji kuwaonesha ukali ninyi. Sihitaji kutumia mamlaka Bwana aliyonipaa mimi niwajenge na siyo kuwaharibu chini. **11** Hatimaye, ndugu wa kiume na wa kike, furahini! fanyeni kazi kwa ajili ya urejesho, mtiwe moyo, kubalianeni ninyi kwa ninyi, muishi katika amani. Na Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi. **12** Salimianeni kila mmoja kwa busu takatifu. **13** Waumini wote wanawasalimu. **14** Neema ya Bwana Yesu Kristo, upendo wa Mungu, na ushirika wa Roho Mtakatifu uwe pamoja nanyi nyote.

Wagalatia

1 Mimi ni Paulo mtume. Mimi sio mtume kutoka kwa wanadamu wala kupitia kwa mwanadamu, lakini kuititia kwa Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua kutoka kwa wafu. **2** Pamoja na ndugu wote na mimi, ninayaandikia makanisa ya Galatia. **3** Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo, **4** aliyejitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu ili kwamba atukomboe na nyakati hizi za uovu, kutokana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba. (aiōn g165) **5** Kwake uwe utukufu milele na milele. (aiōn g165) **6** Ninashangaa kwamba mnageukia haraka kwenye injili nyingine. Ninashangaa kwamba mnageukia mbali kutoka kware yeye aliywewita kwa neema ya Kristo. **7** Hakuna injili nyngine, lakini kuna baadhi ya watu wanao wasababishieni nyinyi matatizo na kutaka kubadilisha injili ya Kristo. **8** Lakini hata kama ni sisi au malaika kutoka mbinguni atatangaza kwenu injili tofauti na ile tulioitangaza kwenu, na alaanwi. **9** Kama tulivyo sema mwanzoni, na sasa nasema tena, "Kama kuna mtu atawatangazia kwenu injili tofauti na mliyopokea, na alaanwi." **10** Kwani sasa hivi ninatafuta uthibitisho wa watu au Mungu? Ninatafuta kuwafurahisha wanadamu? Kama minaendelea kujaribu kuwafurahisha wanadamu, mimi sio mtumishi wa Kristo. **11** Ndugu, ninataka ninyi mijue kwamba injili niliyoitangaza haitokani na wanadamu. **12** Sikuiopokea kutoka kwa mtu, wala sikufundishwa. Badala yake, ilikuwa ni kwa ufuno wa Yesu Kristo kwangu. **13** Mmekwisha sikia juu ya maisha yangu ya nyuma katika dini ya Kiyahudi, jinsi niliyoyokuwa nikilitesa kwa ukali kanisa la Mungu zaidi ya kipimo na kuliteketeza. **14** Nilikuwa nimeendelea katika Dini ya Kiyahudi zaidi ya ndugu zangu wengi Wayahudi. Nilikuwa na bidii sana katika tamaduni za baba zangu. **15** Lakini Mungu alipendezwa kumichagua mimi kutoka tumboni mwa mama. Aliniita mimi kuititia neema yake **16** kumdhahirisha Mwanawee ndani yangu, ili kwamba nintangaze yeye mionganii mwa watu wa mataifa. Wala sikutafuta ushauri wa mwili na damu **17** na sikupanda kwenda Yerusalem kwa wale waliokuwa mitume kabla yangu. Badala yake nilienda Uarabuni na baadae kurudi Damesiki. **18** Kisha baada ya miaka mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu kumtembelea Kefa, nikakaa naye kwa siku kumi na tano. **19** Lakini sikuona mitume wengine isipokuwa Yakobo, ndungu yake na Bwana. **20** Tazama, mbele za Mungu, sidanganyi kwa kile niandikacho kwenu. **21** Kisha nilikwenda mikoa ya Shamu na Kilikia. **22** Sikuwa najulikana kwa macho kwa makanisa ya Uyahudi yale yaliyokuwa katika Kristo, **23** lakini walikuwa wakisikia tu, "Yeye aliyejita akitutesa sasa anatangaza imani aliyojita akiiharibu." **24** Walikuwa wakimtukuzi Mungu kwa ajili yangu.

2 Baada ya miaka kumi na nne nilienda tena Yerusalemu pamoja na Barnaba. Pia nilimchukua Tito pamoja

nam. **2** Nilienda kwa sababu Mungu alijidhihirisha kwangu kwamba nilipaswa kwenda. Niliweka mbele yao Injili ambayo niliitangaza kwa watu wa mataifa. (Lakini niliongea kwa siri kwa waliosemekana kuwa viongozi muhimu). Nilifanya hivi ili kuhakikisha kwamba nilikuwa sikkimbi, au nilikimbia bure. **3** Lakini hata Tito, aliyejita pamoja nami, aliyejita Myunani, alilazimishwa kutahirawa. **4** Jambo hili lilitokea kwa sababu ya ndugu wa uongo waliokuja kwa siri kupeleleza uhuru tuliokuwa nao katika Kristo Yesu. Walitamani kutufanya sisi kuwa watumwa wa sheria. **5** Hatukujitoa kuwatii hata kwa saa moja, ili kwamba injili ya kweli ibaki bila kubadilika kwenu. **6** Lakini wale waliosemwa kuwa walikuwa viongozi hawakuchangia chochote kwangu. Chochote walichokuwa walikifanya hakikuwa na maana kwangu. Mungu hakubali upendeleo wa wanadamu. **7** Badala yake, waliniona kwamba nimeaminwa kuitangaza injili kwa wale amba hawakutahirawa. Ilikuwa kama Petro atangaze injili kwa waliojengi. **8** Kwa maana Mungu, aliyejanya kazi ndani ya Petro kwa ajili ya utume kwa wale waliojengi, pia alifanya kazi ndani yangu kwa watu wa mataifa. **9** Wakati Yakobo, Kefa, na Yohana, waliotambulika kuwa waliojenga Kanisa, walifahamu neema niliyopewa mimi, walitupokea katika ushirika mimi na Barnaba. Walifanya hivi ili kwamba twende kwa watu wa mataifa, na ili kwamba wawewe kwenda kwa wale waliojengi. **10** Pia walitutaka sisi kuwakumbuka masikini. Mimi pia nilikuwa natamani kufanya jambo hili. **11** Wakati Kefa alipokuja Antiochia, nilimpinga waziwazi kwa sababu alikuwa amekosea. **12** Kabla ya watu kadhaa kuja kutoka kwa Yakobo, Kefa alikuwa akila pamoja na watu wa mataifa. Lakini hawa watu walipokuja, aliacha na kuondoka kutoka kwa watu wa mataifa. Alikuwa anaogopa watu amba walihitaji tohara. **13** Vilevile Wayahudi wengine walijunganu na unafiki huu pamoja na Kefa. Matokeo yake yalikuwa kwamba hata Barnaba alichukuliwa na unafiki wao. **14** Lakini nilipoona kwamba walikuwa hawaafati injili ya kweli, nilimwambia Kefa mbele yao wote, "Kama ninyi ni Wayahudi lakini mnaishi tabia za watu wa mataifa badala ya tabia za Kiyahudi, kwa nini mnawalazimisha watu wa mataifa kuishi kama Wayahudi?" **15** Sisi amba ni Wayahudi kwa kuzaliwa na siyo "Watū wa mataifa wenye dhambi" **16** fahamu kwamba hakuna anayehesabiwa haki kwa matendo ya sheria. Badala yake, wanahesabiwa haki kwa imani ndani ya Yesu Kristo. Tulikuja kwa imani ndani ya Kristo Yesu ili kwamba tunahesabiwa haki kwa imani ndani ya Kristo na siyo kwa matendo ya sheria. Kwa matendo ya sheria hakuna mwili utakao hesabiwa haki. **17** Lakini kama tunapomtafatu Mungu kwa kutuhesabia haki ndani ya Kristo, tunajikuta wenyewe pia kuwa wenye dhambi, je Kristo alifanywa mtumwa wa dhambi? Siyo hivyo! **18** Maana kama nikijenga tegemeo langu juu ya kutunza sheria, tegemeo ambalo nilikwisha liondoa, najionesha mwenyewe kuwa mvunjia sheria. **19** Kupitia sheria nilikuwa kwa sheria, kwa hiyo napaswa kuishi kwa

ajili ya Mungu. **20** Nimesulubiwa pamoja na Kristo. Si mimi na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa kuwa kama sheria tena ninayeishi, bali Kristo anaishi ndani yangu. Maisha iliyokuwa imetolewa ilikuwa na uwezo wa kuleta uzima, ninayoishi katika mwili ninaishi kwa imani ndani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda na akajitoa kwa ajili yangu. **21** Siihani neema ya Mungu, maana kama haki ilikuwepo kupitia sheria, basi Kristo angekuwa amekufa bure.

3 Wagalatia wajinga, ni jicho gani ovu liliowaharibu?

Je Yesu Kristo hakuoneshwu kama msulubiwa mbele ya macho yenu? **2** Mimi nataka tu kufahamu hili kutoka kwenu. Je mlimpokea Roho kwa matendo ya sheria au kwa kuamini kile milchosikia? **3** Je, ninyi ni wajinga kiasi hiki? Je mlanza katika Roho ili mmalize katika mwili? **4** Je mliteseka kwa mambo mengi bure, kama kweli yalikuwa ya bure? **5** Je yeje atoaye Roho kwenu na kutenda matendo ya nguvu kati yenu hufanya kwa matendo ya sheria au kwa kusikia pamoja na imani? **6** Abraham "Alimwamini Mungu akahesabiwa kuwa mwenye haki". **7** Kwa namna ile ile eleweni kwamba, wale ambaio wanaamini ni watoto wa Abrahamu. **8** Andiko lilitabiri kwamba Mungu angewahesabia haki watu wa mataifa kwa njia ya imani. Injili ilihubiriwa kwanza kwa Abrahamu: "katika wewe mataifa yote yatabarikiwa". **9** Ili baadaye wale ambaio wana imani wabarikiwe pamoja na Abrahamu, ambaye aliquwa na imani. **10** Wale ambaio wanategemea matendo ya sheria wako chini ya laana. Kwa kuwa imeandikwa, "Amelaaniwa kila mtu ambaye hashikamani na mambo yote yaliyoandikwa katika kitabu cha sheria, kuyatenda yote." **11** Sasa ni wazi kwamba Mungu hamhesabii haki hata mmoja kwa sheria, kwa kuwa "Mwenye haki ataishi kwa imani". **12** Sheria haitokani na imani, lakini badala yake "Ambaye hufanya mambo haya katika sheria, ataishi kwa sheria." **13** Kristo alitukomboa sisi kutoka katika laana ya sheria wakati alipofanya laana kwa ajili yetu. Kwa kuwa imeandikwa, "Amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti." **14** Lengo liliikuwa kwamba, baraka ambazo zilikuwa kwa Ibrahimu zingekuju kwa watu wa mataifa katika Kristo Yesu, ili kwamba tuweze kupokea ahadi ya Roho kupitia imani. **15** Ndugu, ninazungumza kwa namna ya kibinadamu. Hata wakati ambapo agano la kibinadamu limekwisha kuwekwa imara, hakuna awezaye kupuuu au kuongezea. **16** Sasa ahadi zilisemwa kwa Ibrahim na kwa kizazi chake. Haisemi, "kwa vizazi," hivi, sheria ambayo ilikuwa miaka 430 baadaye, haiondoni agano la nyuma liliowekwa na Mungu. **18** Kwa kuwa kama urithi ungelikuja kwa njia ya sheria, usingekuwa tena umekuja kwa njia ya ahadi. Lakini Mungu aliutoa bure kwa Ibrahimu kwa njia ya ahadi. **19** Kwa nini sasa sheria ilitolewa? Iliongezwa kwa sababu ya makosa, mpaka mzao wa Ibrahimu aje kwa wale ambaio kwao alikuwa ameahidiwa. Sheria iliwekwa katika shinikizo kupitia malaika kwa mkono wa mpatanishi. **20** Sasa

na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa kuwa kama sheria iliyokuwa imetolewa ilikuwa na uwezo wa kuleta uzima, haki ingepatikana kwa sheria. **22** Lakini badala yake, andiko limefunga mambo yote chini ya dhambi. Mungu alifanya hivi ili kwamba ahadi yake ya kutuokoa sisi kwa imani katika Yesu Kristo iweze kupatikana kwa wale wanao amini. **23** Lakini kabla ya imani katika Kristo hajaja, tulikuwa tumefungwa na kuwa chini ya sheria hadi uje ufuno wa imani. **24** Kwa hiyo sheria ilifanyika kiongozi wetu hadi Kristo alipokuja, ili kwamba tuhesabiwe haki kwa imani. **25** Sasa kwa kuwa imani imekuja, hatuko tena chini ya mwangalizi. **26** Kwa kuwa ninyi nyote ni watoto wa Mungu kupitia imani katika Kristo Yesu. **27** Wote ambaio mlilitatzwa katika Kristo mmejjivika Kristo. **28** Hakuna Myahudi wala Myunani, mtumwa wala huru, mwanaume wala mwanamke, kwa kuwa ninyi nyote ni mmoja katika Kristo Yesu. **29** Kama ninyi ni wa Kristo, basi ni uzao wa Ibrahimu, warithi kwa mujibu wa ahadi.

4 Ninasema kwamba maadamu mrithi ni mtoto, hana tofauti na mtumwa, hata ingawa ni mmiliki wa mali yote.

2 Badala yake, yuko chini ya waangalizi na wadhamini mpaka wakati uliowekwa na baba yake. **3** Kadhalika pia na sisi, tulipokuwa watoto, tulishikiliwa katika utumwa wa kanuni za kwanza za ulimwengu. **4** Lakini wakati sahihi ulipofika, Mungu alimtuma mwanawе, mzaliwa wa mwanamke, mzaliwa chini ya sheria. **5** Alifanya hivi ili kuakomboa wale waliokuwa chini ya sheria, ili kwamba tupokee hali ya kuwa kama wana. **6** Kwa sababu ninyi Mungu alimtuma Roho wa mwanawе ndani ya miyo yetu, Roho aityaye, "Abba, Baba." **7** Kwa sababu hii wewe si mtumwa tena bali mwana. Kama ni mwana, katika sheria, ataishi kwa sheria." **13** Kristo alitukomboa basi wewe pia ni mrithi kupitia Mungu. **8** Hata kabla, sisi kutoka katika laana ya sheria wakati alipofanya laana kwa nini mnarudi tena kwenye kanuni dhaifu za kwanza na zisizo za thamani? Je mnataka kuwa watumwa tena? ahadi ya Roho kupitia imani. **15** Ndugu, ninazungumza **10** Mnashika kwa uangalifu siku maalumu, miandamo ya mnajua Mungu, au kwamba mnajulikana na Mungu, kama malaika wa Mungu, kana kwamba nilikuwa Kristo kumaaisha wengi, bali badala yake kwa mmoja pekee, mnajua kwamba ilikuwa ni kwa sababu ya ugonjwa wa "kwa kizazi chako," ambaye ni Kristo. **17** Sasa nasema mnili kwamba nilihubiri injili kwenu kwa mara ya kwanza. **14** Ingawa hali yangu ya mwili iliwaweka katika jaribu, hivili, sheria ambayo ilikuwa miaka 430 baadaye, haiondoni agano la nyuma liliowekwa na Mungu. **18** Kwa kuwa hamkunidharau au kunikataa. Badala yake mlipokoea kama malaika wa Mungu, kana kwamba nilikuwa Kristo tena umekuja kwa njia ya ahadi. Lakini Mungu aliutoa bure kwa Ibrahimu kwa njia ya ahadi. **19** Kwa nini sasa kwa kuwa ninashuhudia kwenu kwamba, ikiwezekana, sheria ilitolewa? Iliongezwa kwa sababu ya makosa, mungelin'goa macho yenu na kunipa mimi. **16** Hivyo mpaka mzao wa Ibrahimu aje kwa wale ambaio kwao alikuwa ameahidiwa. Sheria iliwekwa katika shinikizo kupitia malaika kwa mkono wa mpatanishi. **20** Sasa

ni mmoja peke yake. **21** Kwa hiyo je sheria iko kinyume **18** Ni vyema daima kuwa na shauku kwa sababu zilizo njema, na si tu wakati ninapokuwa pamoja nanyi. **19**

Wanangu wadogo, ninaumwa uchungu kwa ajili yenu tena mpaka Kristo aumbike ndani yenu. **20** Ningependa kuwepo pale pamoja nanyi sasa na kugeuza sauti yangu, kwa sababu ninamashaka juu yenu. **21** Niambieni, ninyi ambaio mnatamani kuwa chini ya sheria, hamsikii sheria isemavyo? **22** Kwa kuwa imeandikwa kwamba Abrahamu alikuwa na wana wa kiume wawili, mmoja kwa yule mwanamke mtumwa na mwingine kwa mwanamke huru. **23** Hata hivyo, yule wa mtumwa alizaliwa kwa mwili tu, bali yule wa mwanamke huru alizaliwa kwa ahadi. **24** Mambo haya yanaweza kuelezwaza kwa kutumia mfano, kwa kuwa wanawake hawa wanafanana na maagano mawili. Mojawapo kutoka katika mlima Sinai. Huzaa watoto ambaio ni watumwa. huyu ni Hajiri. **25** Sasa Hajiri ni mlima Sinai ulioko Arabuni. Hufananishwa na Yerusalem ya sasa, kwa kuwa ni mtumwa pamoja na watoto wake. **26** Bali Yerusalemu ambayo iko juu ni huru, na hii ndiyo mama yetu. **27** Kwa kuwa imeandikwa, "Furahi, wewe mwanamke uliye tasa, wewe usiye zaa. Paza sauti na upige kelele kwa furaha, wewe ambaye huna uzoefu wa kuzaa. kwa maana wengi ni watoto wa aliye tasa, zaidi ya wale wa yule ambaye ana mume." **28** Sasa ndugu, kama Isaka, ninyi ni watoto wa ahadi. **29** Kwa wakati ule ambaio mtu ambaye alizaliwa kwa mujibu wa mwili alimtesa yule aliyezaliwa kwa mujibu wa Roho. Kwa sasa ni vilevile. **30** Maandiko husemajie? "Muondoe mwanamke mtumwa pamoja na mwanawewe wa kiume. Kwa kuwa mtoto wa mwanamke mtumwa hatarithi pamoja na mtoto wa mwanamke huru." **31** Kwa hiyo, ndugu, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa, bali ni wa mwanamke huru.

5 Ni kwa sababu Kristo alitupa uhuru ili tuwe huru. Hivyo, simameni imara wala misinaswe tena katika kongwa la utumwa. 2 Tazama, Mimi Paulo, ninawaambia kwamba ikiwa mtatahiriwa, Kristo hatawafaidia kwa njia yoyote ile. 3 Tena, namshuhudia kila mwanaume aliyetahiriwa kwamba anapwsa kuwajibika kwa sheria yote. 4 Mmetengwa mbali na Kristo, wale wote "mnaohesabiwa haki" kwa sheria. Mmeanguka mbali na neema. 5 Maana kwa njia ya Roho, kwa imani tunasubiri ujasiri wa haki. 6 Katika Kristo Yesu kutahiriwa au kutokontaktehiriwa hakuna maana yoyote. Ni imani pekee inayofanya kazi kupitia upendo ndiyo humaanisha kitu. 7 Mlikuwa mnapiga mbio vizuri. Nani aliwazuua kutokuitii kweli? 8 Ushawishi wa kufanya hivyo hautoki kwake ye ye anayewaita ninyi. 9 Chachu kidogo huathiri donge zima. 10 Nina matumaini na ninyi katika Bwana kwamba hamtafikiri kwa njia nyingine yoyote. Yeyote yule atakayewapotosha atabeba hukumu yake ye ye mwenyewe, yeyote yule. 11 Ndugu, kama naendelea kutangaza tohara, kwanini bado ninateswa? Kwa suala hilo kile ambacho ni kizui cha msalaba Kitaweza kuharibiwa. 12 Ni matakwa yangu kuwa wale wanaowaongoza vibaya watajihasi wenye. 13 Mungu amewaiteni ninyi, ndugu, kwenye uhuru. Ila msilutumie uhuru wenu kama fursa kwa mwili. Badala yake kwa upendo mhudumiane ninyi kwa ninyi. 14 Kwa kuwa

Wanangu wadogo, ninaumwa uchungu kwa ajili yenu tena mpaka Kristo aumbike ndani yenu. **20** Ningependa kuwepo pale pamoja nanyi sasa na kugeuza sauti yangu, kwa sababu niinamashaka juu yenu. **21** Niambieni, ninyi ambaio mnatamani kuwa chini ya sheria, hamsikii sheria isemavyo? **22** Kwa kuwa imeandikwa kwamba Abrahamu alikuwa na wana wa kiume wawili, mmoja kwa yule mwanamke mtumwa na mwingine kwa mwanamke huru. **23** Hata hivyo, yule wa mtumwa alizaliwa kwa mwili tu, bali yule wa mwanamke huru alizaliwa kwa ahadi. **24** Mambo haya yanaweza kuelezwu kwa kutumia mfano, kwa kuwa wanawake hawa wanafanana na maagano mawili. Mojawapo kutoka katika mlima Sinai. Huzaa watoto ambaio ni watumwa. huyu ni Hajiri. **25** Sasa Hajiri ni mlima Sinai ulioko Arabuni. Hufananishwa na Yerusalem ya sasa, kwa kuwa ni mtumwa pamoja na watoto wake. **26** Bali Yerusalemu ambayo iko juu ni huru, na hii ndiyo mama yetu. **27** Kwa kuwa imeandikwa, "Furahi, wewe mwanamke uliye tasa, wewe usiye zaa. Paza sauti na upige kelele kwa furaha, wewe ambaye huna uzoefu wa kuzaa. kwa maana wengi ni watoto wa aliye tasa, zaidi ya wale wa yule ambaye ana mume." **28** Sasa ndugu, kama Isaka, ninyi ni watoto wa ahadi. **29** Kwa wakati ule ambao mtu ambaye alizaliwa kwa mujibu wa mwili sheria yote imekamilika katika amri moja; nayo ni "Ni lazima umpedne jirani yako kama wewe mwenyewe." **15** Lakini kama mkiumana na kulana, jiangalieni kwamba msijiharibu ninyi kwa ninyi. **16** Nasema, tembeeni kwa roho, na wala hamtazitimiza tamaa za mwili. **17** Kwa kuwa mwili una tamaa kubwa dhidi ya Roho, na Roho ina tamaa kubwa dhidi ya mwili. Hizi zinapingana kila moja na nyingine. Matokeo ni kwamba hamfanyi vitu mnayiotamani kuvifanya. **18** Lakini kama Roho anawaongoza ninyi, hamko chini ya sheria. **19** Sasa matendo ya mwili yanaonekana. Nayo ni uasherati, uchafu, ufisidi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, husuda, kuwaka hasira, ushindani, faraka, mgawanyiko wa madhehebu, **20** **21** wivu, ulevi, ulafi na mambo mengine kama haya. Nawaonya ninyi, kama niliyoyaona mwanzoni, kwamba wale wanaofanya mambo kama hayo hawataurithi ulafme wa Mungu. **22** Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, ukarimu, utu wema, imani, **23** upole, na kiasi. Hakuna sheria dhidi ya mambo kama hayo. **24** Wale walio wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili pamoja na shauku na tamaa zao mbaya. **25** Kama tukiishi kwa Roho, pia tutembee kwa Roho. **26** Tusiwe wa kujivuna, kama Isaka, ninyi ni watoto wa ahadi. **27** Kwa wakati tusichokozane kila mmoja na mwenzake, wala tusioneane wivu.

alimtesa yule aliyezaliwa kwa mujibu wa Roho. Kwa sasa ni vilevile. **30** Maandiko husemaj? "Muondoe mwanamke mtumwa pamoa na mwanawе wa kiume. Kwa kuwa mtoto wa mwanamke mtumwa hatarithi pamoa na mtoto wa mwanamke huru." **31** Kwa hiyo, ndugu, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa, bali ni wa mwanamke huru.

5 Ni kwa sababu Kristo alitupa uhuru ili tuwe huru. Hivyo, simameni imara wala msinaswe tena katika kongwa la utumwa. **2** Tazama, Mimi Paulo, ninawaambia kwamba ikiwa mtatahiriwa, Kristo hatawafaidia kwa njia yoyote ile. **3** Tena, namshuhudia kila mwanaaume aliyetahiria kwamba anapaswa kuwajibika kwa sheria yote. **4** Mmetengwa mbali na Kristo, wale wote "mnaohesabiwa haki" kwa sheria. Mmeanguka mbali na neema. **5** Maana kwa njia ya Roho, kwa imani tunasubiri uiasiri wa haki. **6** Ndugu, ikiwa mtu amekamatwa katika uovu, ninyi milio wa kiroho, mnawiwa kumrejesha huyo ndugu katika roho ya upole. Huko mkijiangalia wenyele ili msijaribiwe. **7** Mchukuliane mzigo, na kwa hiyo mtaikamilishia sheria ya Kristo. **3** Ikiwa mtu yeoyote anajiona ni bora wakati si kitu, anajidhanganya mwenyeewe. **4** Kila mmoja na apimpe kazi yake. Kisha atakuwa na kitu mwenyeewe peke yake cha kujisifi, bila kujilinganisha mwenyeewe na mtu yeoyote. **5** Maana kila mtu atachukua mzigo wake mwenyeewe. **6** Mtu aliyefundishwa neno lazima amshirikishe mazuri yote mwalimu wake. **7** Msidanganyike. Mungu hadhihakiwi. Kila apandacho mtu, ndicho atakachovuna pia. **8** Kila apandaye mbegu katika asili yake ya dhambi atavuna ucharibifu, lakin yeeye apandaye mbegu katika Roho, atavuna uzima wa milele kutoka kwa Roho. (aiōnios 016)

Katika Kristo Yesu kutahiriwa au kutokutahiriwa hakuna maana yoyote. Ni imani pekee inayofanya kazi kupitia upendo ndiyo humaanishi kitu. 7 Mlikuwa mnapiga mbio vizuri. Nani aliwazuia kutokuitii kweli? 8 Ushawishi wa kufanya hivyo hautoki kwake yeche anayewaita ninyi. 9 Chachu kidogo huathiri donge zima. 10 Nina matumaini na ninyi katika Bwana kwamba hamtafikiri kwa njia nyngine yoyote. Yeyote yule atakayewapotosha atabeba hukumu yake yeche mwenyewe, yeyote yule. 11 Ndugu, kama naendelea kutangaza tohara, kwanini bado ninateswa? Kwa suala hilo kile ambacho ni kizuizi cha msalaba kitawezeku kuharibiwa. 12 Ni matakwa yangu kuwa wale wanaowaongoza vibaya watajihasi wenyewe. 13 Mungu amewaiteni ninyi, ndugu, kwenye uhuru. Ila msiutumie uhuru wenu kama fursa kwa mwili. Badala yake kwa upendo mhudumiane ninyi kwa ninyi. 14 Kwa kuwa 9 Tusichoke katika kutenda mema, maana kwa wakati wake tutavuna ikiwa hatutakata tamaa. 10 Hivyo basi, wakati tutakapokuwa na nafasi, tutende mema kwa kila mmoja. Tutende mema zaidi hasa kwa walio ndani ya imani. 11 Angaliensi ukubwa wa barua nilizawaandikia kwa mkono wangu mwenyewe. 12 Wale wanaotaka kufanya mema kwa mtazamo wa mwili ndiyo wenye kuwalazimisha mtahiriwe. Wanafanya hivyo kwa sababu wasiingie kwenye mateso ya msalaba wa Kristo. 13 Maana hata hao waliothiririwenyewe hawaishiki sheria. Badala yake wanataka ninyi mtahiriwe ili waweze kujivunia miili yenu. 14 Isitokee nikajivuna isipokuwa kwa msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo. Ni katika yeche ulimwengu umesulubiwa kwangu na mimi katika ulimwengu. 15 Kwa kuwa haijalishi kutahiriwa au kutokutahiriwa kuwa ni kitu. Badala yake uzao mpya ni muhimu. 16 Kwa wote wenye

kuishi kwa kanuni hii, wawe na amani na rehema iwe juu
yao wote, na juu ya Israel ya Mungu. **17** Tangu sasa mtu
yejote asinaitaabishie, maana nimebeba chapa za Yesu
mwilini mwangu. **18** Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo
iwe na roho zenu, ndugu. Amina.

Waefeso

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, kwa waliotengwa kwa ajili ya Mungu walioko Efeso na amba ni waaminifu katika Kristo Yesu. **2** Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. **3** Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo apewe sifa. Ni yeye aliyetubariki kwa kila baraka za kiroho, katika mahali pa mbingu ndani ya Kristo. **4** Kabla ya kuumbwa ulimwengu, Mungu alituchagua sisi amba tunaamini katika Kristo. Alituchagua sisi ili tuweze kuwa watakatifu na tuisiolaumika mbele yake. **5** Katika pendo Mungu alituchagua mwanzo kwa kututwaa kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo. Alifanya hivi kwa sababu alipendezwa kufanya kile alichotamani. **6** Matokeo yake ni kwamba Mungu anatukuzwa kwa neema ya utukufu wake. Hiki ndicho alichotupatia bure kwa njia ya mpendwa wake. **7** Kwa kuwa katika mpendwa wake, tunaukombozi kuititia damu yake, msamaha wa dhambi. Tunalo hili kwa sababu ya utajiri wa neema yake. **8** Alifanya neema hii kuwa nyngi kwa ajili yetu katika hekima na ufahamu. **9** Mungu alifanya ijulikane kwetu ile kweli iliyofichika ya mpango, kutokana na hamu iliyodhihirishwa ndani ya Kristo. **10** Wakati nyakati zimetimia kwa utimilifu wa mpango wake, Mungu ataviweka pamoja kila kitu cha mbinguni na cha juu ya nchi ndani ya Kristo. **11** Katika Kristo tulikuwa tumechaguliwa na kukusudiwa kabla ya wakati. Hii ilikuwa ni kutokana na mpango wa anayefanya vitu vyote kwa kusudi la mapenzi yake. **12** Mungu alifanya hivyo ili kwamba tuweze kuwapo kwa sifa ya utukufu wake. Tulikuwa wa kwanza kuwa na ujasiri ndani ya Kristo. **13** Ilikuwa kwa njia ya Kristo kwamba mlisikia neno la kweli, injili ya wokovu wenu kwa njia ya Kristo. Ilikuwa katika yeye pia kwamba mmeamini na kutiwa mhuri na Roho Mtakatifu aliye ahidiwa. **14** Roho ndiyo dhamana ya urithi wetu mpaka umiliki utakapopatikana. Hii ilikuwa ni kwa sifa ya utukufu wake. **15** Kwa sababu hii, tangu wakati niliposikia kuhusu imani yenu ndani ya Bwana Yesu na kuhusu pendo lenu kwa wale wote amba wametengwa kwa ajili yake. **16** Sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili yenu na kuwataja katika maombi yangu. **17** Ninaomba kwamba Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, baba wa utukufu, atawapeni roho ya hekima, mafunuo ya ufahamu wake. **18** Ninaomba kwamba macho yenu ya moyoni yatiwe nuru kwa ninyi kujua ni upi ujasiri wa kuitwa. Naomba kwamba mjue utajiri wa utukufu wa urithi mionganini mwa wale waliotengwa kwa ajili yake. **19** Naomba kwamba ujue ukuu uzidio wa nguvu yake kazi ndani yetu amba tunaamini. Huu ukuu ni kutokana na kufanya kazi katika nguvu zake. **20** Hii ni nguvu iliyofanya kazi ndani ya Kristo wakati Mungu alipomfufua kutoka kwa wafu na kumketisha katika mkono wake wa kuume katika mahali pa mbingu. **21** Alimketisha Kristo juu mbali na utawala, mamlaka, nguvu, enzi, na kila jina litajwalo. Alimketisha Yesu si tu kwa wakati huu lakini kwa wakati

ujao pia. (aiōn g165) **22** Mungu amevitiisha vitu vyote chini ya miguu ya Kristo. Amemfanya yeye kichwa juu ya vitu vyote katika kanisa. **23** Ni kanisa kwamba ndilo mwili wake, ukamilifu wake ambaye hujaza vitu vyote katika njia zote.

2 Kama vile miliyo kuwa mmekufa katika makosa na dhambi zenu. **2** Ilikuwa katika haya kwamba kwanza mliendena kulingana na nyakati za ulimwengu huu. Mlikuwa mkiendena kwa kufuata mtawala wa mamlaka ya anga. Hii ndiyo roho yake yule afanyaye kazi katika wana wa kuasi. (aiōn g165) **3** Sisi wote hapo mwanzo tulikuwa mionganini mwa hawa wasioamini. Tulikuwa tukitenda kwa namna ya tamaa mbaya za miili yetu. Tulikuwa tukifanya mapenzi ya mwili na ufahamu wetu. Tulikuwa kwa asili wana wa ghadhabu kama wengine. **4** Lakini Mungu ni mwingu wa rehema kwa sababu ya pendo lake kubwa alilotupenda sisi. **5** Wakati tulipokuwa wafu katika makosa yetu, alituleta pamoja katika maisha mapya ndani ya Kristo. Ni kwa neema kwamba mmeokolewa. **6** Mungu alitufufua pamoja na kutufanya kukaa pamoja katika mahali pa mbingu ndani ya Kristo Yesu. **7** Alifanya hivi ili katika nyakati zijazo aweze kuntuonesha utajiri mkkuu wa neema yake. Huntuonesha sisi hili kwa njia ya wema wake ndani ya Kristo Yesu. (aiōn g165) **8** Kwa neema mmeokolewa kwa njia ya imani. Na hii haikutoka kwetu. Ni zawadi ya Mungu. **9** Haitokani na matendo. Matokeo yake, asiwepo mmoja wapo wa kujisifu. **10** Kwa sababu sisi tu kazi ya Mungu, tumeumbwa katika Kristo Yesu kutenda matendo mema. Ni matendo haya ambayo Mungu aliyapanga tangu zamani za kale kwa ajili yetu, ili tutembee katika hayo. **11** Kwa hiyo kumbukeni kwamba hapo zamani mlikuwa watu wa Mataifa kwa jinsi ya mwili. Mnaitwa "msio na tohara" kwa kile kinachoitwa tohara ya mwili inayofanywa kwa mikono ya binadamu. **12** Kwa wakati huo mlikuwa mmetengwa na Kristo. Mlikuwa wageni kwa watu wa Israel. Mlikuwa wageni kwa agano la ahadi. Hamkuwa na uhakika wa wakati ujao. Mlikuwa bila Mungu katika ulimwengiu. **13** Lakini sasa katika Kristo Yesu ninyi amba hapo mwanzo mlikuwa mbali na Mungu mmeletwa karibu na Mungu kwa damu ya Kristo. **14** Kwa maana yeye ndiye amani yetu. Alifanya wawili kuwa mmoja. Kwa mwili wake aliuharibu ukuta wa utengano ambaa ulikuwa umetutenganisha, huo uadui. **15** Kwamba alikomesha sheria ya amri na kanuni ili kwamba aumbe mtu mmoja mpya ndani yake. Akafanya amani. **16** Alifanya hivi ili kuwapatanisha makundi mawili ya watu kuwa mwili mmoja kwa Mungu kuititia msalaba. Kwa njia ya msalaba aliufisha uadui. **17** Yesu alikuja na kutangaza amani kwenu ninyi mliokuwa mbali na amani kwaao wale waliokuwa karibu. **18** Kwa maana kwa njia ya Yesu sisi wote wawili tuna naafasi kwa yule Roho mmoja kuingia kwa Baba. **19** Hivyo basi, ninyi watu wa mataifa si wasafiri na wageni tena. Bali ni wenyeji pamoja na wale waliotengwa kwa ajili ya Mungu na wajumbe katika nyumba ya Mungu. **20** Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii.

Kristo Yesu mwenyewe alikuwa jiwe kuu la pembedi. **21** Katika ye ye jengo lote limeungamanishwa pamoja na kukua kama hekalu ndani ya Bwana. **22** Ni ndani yake ninyi nanyi mnajengwa pamoja kama mahali pa kuishi pa Mungu katika Roho.

3 Kwa sababu ya hii mimi, Paulo, ni mfungwa wa Yesu Kristo kwa ajili yenu Mataifa. **2** Na amini ya kwamba mmesikia juu ya kazi ya neema ya Mungu aliyo niipa kwa ajili yenu. **3** Nawaandikieni kutokana na jinsi ufuno ulivyo funuliwa kwangu. Huu ni ukweli uliyofichika ambao niliandika kwa kifupi kwenye barua nyngine. **4** Usomapo kuhusu haya, utawenza kutambua busara yangu katika ukweli huu uliyofichika kuhusu Kristo. **5** Kwa vizazi vingine ukweli huu haukufanya utambulike kwa wana wa watu. **6** Ila kwa sasa umewekwa wazi kwa Roho kwa Mitume waliotengwa na Manabii. **7** Ukweli huu uliyofichika ni kwamba watu wa Mataifa ni washiriki wenzetu na wajumbe wenzetu wa mwili. Niwashiriki pamoja na ahadi ya Kristo Yesu kupitia injili. **8** Na kwa hili nimefanyika mtumishi kwa zawadi ya neema ya Mungu iliyotolewa kwangu kupitia utendaji wa nguvu yake. **9** Mungu alitoa zawadi hii kwangu, japo kuwa mimi ni mtu mdogo wa wote katika wale waliofikia kwa ajili ya Mungu. Zawadi hii ni kwamba inanipasa kuwatangazia mataifa injili yenye utajiri usiochunguzika wa Kristo. **10** Inanipasa kuwaangazia watu wote juu ya nini ni mpango wa Mungu wa siri. Huu ni mpango ambao ulikuwa umefichwa kwa miaka mingi iliyopita, na Mungu ambaye aliviumba vitu vyote. (aiōn g165) **11** Hii ili kuwa kwamba, kupitia Kanisa, watawala na mamlaka katika sehemu za mbingu wapate kujua pande nyngi za asili ya hekima ya Mungu. **12** Haya yangetokea kupitia mpango wa milele ambao aliukamilisha ndani ya Kristo Yesu Bwana wetu. (aiōn g165) **13** Kwa kuwa katika Kristo tuna ujasiri na uwezo wa kuingia kwa ujasiri kwa sababu ya imani yetu kwake. **14** Kwa hiyo nawaomba msikate tamaa kwasababu ya mateso yangu kwa ajili yenu. Haya ni utukufu wenu. **15** Kwa sababu hii napiga magoti kwa Baba. **16** Ambaye kwa ye ye kila familia mbinguni na juu ya nchi imeitwa jina. **17** Ninaomba kwamba apate kuwanemesha, kutokana na utajiri wa utukufu wake, awafanye imara kwa nguvu kupitia Roho wake, ambaye yu ndani yenu. **18** Ninaomba kwamba Kristo aishi ndani ya miyo yenu kupitia imani. **19** Ninaomba kwamba muwe na shina na msingi wa upendo wake. Muwe katika pendo lake ili muweze kuelewa, pamoja na wote waamini, jinsi upana, na urefu na kimo na kina cha upendo wa Kristo. **20** Ninaomba Kwamba mijue ukuu wa upendo wa Kristo, ambao unazidi ufahamu. Mfanye haya ili mijazwe na ukamilifu wote wa Mungu. **21** Na sasa kwake ye ye aezaye kufanya kila jambo, zaidi ya yote tuyombayo au tuyawazayo, kupitia nguvu yake itendayo kazi ndani yetu, **22** kwake ye ye kuwe utukufu ndani ya kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi vyote milele na milele. Amina. (aiōn g165)

4 Kwa hiyo, kama mfungwa kwa ajili ya Bwana, nawasihi mtembee sawasawa na wito ambaa Mungu aliwaita. **2** Muishi kwa unyenyekevu mkuu na upole na uvumilivu. Mkhukuliana katika upendo. **3** Fanyeni bidii kuutunza umoja wa Roho katika kifungo cha amani. **4** Kuna mwili mmoja na Roho moja, kama ambavyo pia mlikuwa mmeitwa katika uhakika wa taraja moja la wito wenu. **5** Na kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja, **6** na Mungu mmoja na Baba wa wote. Yeye yuko juu ya yote, na katika yote na ndani ya yote. **7** Kwa kila mmoja wetu amepewa kipawa kulingana na kipimo cha kipawa cha Kristo. **8** Ni kama maandiko yasemavyo: "Alipopaa juu sana, aliongoza mateka katika utumwa. Akatoa vipawa kwa watu." **9** Ni nini maana ya, "Alipaa," isipokuwa kwamba alishuka pia pande za chini za dunia? **10** Yeye ambaye alishuka ni mtu yuleyle ambae pia alipaa mbali juu ya mbingu zote. Alifanya hivi ili uwepo wake uwe katika vitu vyote. **11** Kristo alitoa vipawa kama hivi: mitume, manabii, wainjilli, wachungaji, na waalimu. **12** Alifanya hivi kuwawezesha waumini kwa ajili ya kazi ya huduma, kwa ajili ya kuujenga mwili wa Kristo. **13** Anafanya hivi hadi sisi sote tufikie umoja wa imani na maarifa ya mwana wa Mungu. Anafanya hivi hadi tuweze kukoma kama wale waliofikia kimo kamili cha Kristo. **14** Hii ni ili kwamba tusiwe tena kama watoto, tuisrushwerushwe huku na huko. Ili kwamba tushukuliwe na kila aina ya upepo wa fundisho, kwa hila za watu katika ujanja wa udanganyifu uliopotoka. **15** Badala yake, tutaongea ukweli katika upendo na kukua zaidi katika njia zote ndani yake ambaye ndiye kichwa, Kristo. **16** Kristo ameunganisha, kwa pamoja, mwili wote wa waumini. Umeungamanishwa pamoja na kila kiungo ili kwamba mwili wote ukue na kujijenga wenye katika upendo. **17** Kwa hiyo, nasema hili, na nawasihi katika Bwana: Msitembee tena kama watu wa mataifa wanavyotembea katika ubatili wa akili zao. **18** Wametiwa giza katika mawazo yao. Wamefukuzwa kutoka katika uzima wa Mungu kwa ujingga ulio ndani yao kwa sababu ya ugumu wa miyo yao. **19** Hawajisikii aibu. Wamejikabidhi wenye kwa ufsadi katika matendo machafu, katika kila aina ya uchoyo. **20** Lakini, hivi sivyo mliyoyifunza kuhusu Kristo. **21** Nadhani kwamba mmesikia kuhusu ye ye. Nadhani kwamba mmekuwa mkifundishwa katika ye ye, kama tu ukweli ulivyo ndani ya Yesu. **22** Lazima mvue mambo yote yanayoendana na mwenendo wenu wa zamani, utu wa zamani. Ni utu wa zamani unaooza kwa sababu ya tamaa za udanganyifu. **23** Vueni utu wenu wa zamani ili kwamba mfanyakwe upya katika roho ya akili zenu. **24** Fanyeni hivi ili muweze kuvala utu mpya, unaoendana na Mungu. Umeumbwa katika haki na utakatifu wa kweli. **25** Kwa hiyo, weka mbali udanganyifu. "Ongeeni ukweli, kila mmoja na jirani yake," kwa sababu tu washirika kwa kila mmoja kwa mwenzake. **26** Mwe na hasira, lakini msitende dhambi." Jua lisizame mkiwa katika hasira zenu. **27** Msimpe Ibilisi nafasi. **28** Yeyote aibaye lazima asiibe

tena. Badala yake ni lazima afanye kazi. Afanye kazi yenye manufaa kwa mikono yake, ili kwamba aweze kumhudumia mtu aliye na hitaji. **29** Kauli mbaya isitoke kinywani mwenu. Badala yake, maneno lazima yatoke katika vinywa vyenu yafaayo kwa mahitaji, kuwapa faida wale wanaosikiliza. **30** Na msimuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu. Ni kwa Yeye kwamba mmewekewa muhuri kwa ajili ya siku ya ukombozi. **31** Lazima muweke mbali uchungu wote, ghadhabu, hasira, ugomvi, na matusi, pamoja na kila aina ya uovu. Iweni wema ninyi kwa ninyi, **32** Mwe na huruma. Msameheane ninyi kwa ninyi, kama vile Mungu katika Kristo aliyowasamehe ninyi.

5 Kwa hiyo muwe watu wa kumfuata Mungu, kama watoto wake wapendwao. **2** Mtembee katika pendo, vilevile kama Kristo aliyotupenda sisi, alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu. Yeye alikuwa sadaka na dhabihu, kuwa harufu nzuri ya kumfurahisha Mungu. **3** Zinaa au uchafu wowote na tamaa mbaya lazima visitajwe kati yenu, kama inavyotakiwa kwa waamini, **4** wala machukizo yasitajwe, mazungumzo ya kipumbavu, au mizaha ya udhalilishaji, ambayo siyo sawa, badala yake iwepo shukrani. **5** Mnawenza kuwa na uhakika ya kwamba kuna zinaa, uchafu, wala atamaniye, huyo nimwabudu sanamu, hana urithi wowote katika ufalme wa Kristo na Mungu. **6** Mtu yote asikudanganye kwa maneno matupu, kwa sababu ya mambo haya hasira ya Mungu inakuja juu ya wana wasiotii. **7** Hivyo usishiriki pamoja nao. **8** Kwa kuwa ninyi mwanzo mlikuwa giza, lakini sasa mmekuwa nuru katika Bwana. Hivyo tembeeni kama watoto wa nuru. **9** Kwa kuwa matunda ya nuru yanajumuisha uzuri wote, haki na ukweli. **10** Tafuta kile kinacho furahisha kwa Bwana. **11** Usiwepo ushiriki katika kazi za giza zisizo na matunda, badala yake ziweke wazi. **12** Kwa sababu mambo yanayofanywa na wao sirini ni aibu sana hata kuyaelezea. **13** Mambo yote, yanapofichuliwa na nuru, huwa wazi, **14** kwa kuwa Kila kitu kilichofichuliwa kinakwa nuruni. Hivyo husema hivi, "Amka, wewe uliyelala, na inuka kutoka wafu na Kristo atang'aa juu yako." **15** Hivyo iweni makini jinsi mtembeavyo, siyo kama watu wasio werevu bali kama werevu. **16** Ukomboeni muda kwa kuwa siku ni za uovu. **17** Msiwe wajinga, badala yake, fahamuni nini mapenzi ya Bwana. **18** Msilewe kwa mvinyo, huongoza kwenye uharibifu, badala yake mjazwe na Raho Mtakatifu. **19** Zungumzeni na kila mmoja wenu kwa zaburi, na sifa, na nyimbo za rohoni. Imbeni na sifuni kwa moyo kwa Bwana. **20** Daima toa shukrani kwa mambo yote katika jina la Kristo Yesu Bwana wetu kwa Mungu Baba. **21** Jitoeni wenyewe kila mmoja kwa mwagine kwa heshima ya Kristo. **22** Wake, jitoeni kwa waume zenu, kama kwa Bwana. **23** Kwa sababu mume ni kichwa cha mke, kama Kristo aliyivo kichwa cha kanisa. Ni mwokozi wa mwili. **24** Lakini kama kanisa ilivyo chini ya Kristo, vilevile wake lazima wafanye hivyo kwa waume zao katika kila jambo. **25** Waume, wapendeni wake zenu kama vile Kristo aliyolipenda kanisa na akajitoa

mwenyewe kwa ajili yake. **26** Alifanya hivyo ili liwe takatifu. Alilitakasa kwa kuliosha na maji katika neno. **27** Alifanya hivi ili kwamba aweze kujiwasilishia mwenyewe kanisa tukufu, pasipo na doa wala waa au kitu kifananacho na haya, badala yake ni takatifu lisilo na kosa. **28** Kwa njia ile ile, waume wanatakiwa kuwapenda wake zao kama miili yao. Yule ampendae mke wake anajipenda mwenyewe. **29** Hakuna hata mmoja anayechukia mwili wake. Badala yake, huurutubisha na kuupenda, kama Kristo pia aliyolipenda kanisa. **30** Kwa kuwa sisi ni washiriki wa mwili wake. **31** "Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na ataungana na mke wake, na hao wawili watakuwa mwili mmoja". **32** huu ulikuwa umefichika. Lakini ninasema kuhusu Kristo na kanisa. **33** Walakini, kila mmoja wenu lazima ampende mke wake kama mwenyewe, na mke lazima amheshimu mumewe.

6 Watoto watini wazazi wenu katika Bwana, kwa maana hii ni haki. **2** "Mheshimu baba yako na mama yako" (Maana hii ndio amri ya kwanza yenye ahadi), **3** "ili iwe heri kwenu na muweze kuishi maisha marefu juu ya nchi." **4** Na ninyi akina baba, msiwakwaze watoto na kuwasababishia hasira, badala yake, waleeni katika maonyo na maigizo ya Bwana. **5** Enyi watumwa, iweni watifi kwa mabwana zenu wa hapa duniani kwa heshima kubwa na kutetemeka kwa hofu itokayo miyonii mwenu. muwe watifi kwao kama vile mnavyomtil Kristo. **6** Utii wenu usiwe tu pale mabwana zenu wanapowatazama ili kuwafurahisha. Badala yake, iweni watifi kama watumwa wa Kristo. Fanyeni Mapenzi ya Mungu kutoka miyonii mwenu, **7** watumkieni kwa miyo yenu yote, kwa kuwa mnamtumkia Bwana na wala si wanadamu, **8** mnapaswa kujua kwamba katika kila tendo jema mtu analofanya, atapokea zawadi kutoka kwa Bwana, ikiwa ni mtumwa au mtu huru. **9** Na ninyi mabwana fanyeni vivyo hivyo kwa watumwa wenu. Msiwatishe mkijua kwamba yeze aliye Bwana wa wote ni yule aliye mbinguni. Mkijua kuwa hakuna upendeleo ndani yake. **10** Hatimaye, iweni na nguvu katika Bwana na katika uwezo wa nguvu zake. **11** Vaeni silaha zote za Mungu, ili kwamba mpate kusimama kinyume na hila za shetani. **12** kwa kuwa vita yetu si ya damu na nyama, bali ni dhidi ya falme na mamlaka ya roho na watawala wa ulimwengu wa uovu na giza, dhidi ya pepo katika sehemu za mbingu. (aiōn g165) **13** Kwa hiyo, vaeni silaha zote za Mungu, ili mpate kusimama imara dhidi ya uovu katika kipindi hiki kiovu. Baada ya kumaliza kila kitu, mtasimama imara. **14** Hatimaye simameni imara. Fanyeni hivi baada ya kuwa mmefunga mkanda katika kweli na haki kifuani. **15** Fanyini hivi mkiwa mmevaatutayari miguuni mwenu wa kutangaza injili ya amani. **16** Katika kila hali mkichukua ngao ya imani, ambayo itakuwezesha kuizima mishale ya yule mwovu. **17** Vaeni kofia ya wokovu na upanga wa Raho, ambayo ni neno la Mungu. **18** pamoja na maombi na dua. Ombeni kwa Raho kila wakati. Kwa mtazamo huu iweni waangalifu kila wakati

kwa uvumilivu wote na maombi kwa ajili ya waamini wote.
19 Ombeni kwa ajili yangu, ili nipewe ujumbe ninapofungua mdomo wangu. Ombeni kwamba nieleweshe kwa ujasiri kweli iliyofichika ihusuyo injili. **20** Ni kwa ajili ya injili mimi ni balozi niliyefungwa minyororo, ili kwamba ndani mwao niseme kwa ujasiri kama ninavyowiwa kusema. **21** Lakini ninyi pia mjue mambo yangu na jinsi ninavyoendelea, Tikiko ndugu yangu kipenzi na mtumishi mwaminifu katika Bwana, atawajulisha kila kitu. **22** Nimeamtuma kwenu kwa kusudi hili maalumu, ili kwamba mjue mambo kuhusu sisi, aweze kuwafariji mioyo yenu. **23** Amani na iwe kwa ndugu, na upendo pamoja na imani kutoka kwa Mungu baba na Bwana Yesu Kristo. **24** Neema na iwe pamoja na wote wanampenda Bwana Yesu Kristo kwa pendo lile lisilo kufa.

Wafilipi

1 Paulo na Timotheo, watumishi wa Kristo Yesu, Kwa wale walitengwa katika Kristo wanaoishi Filipi, pamoja na waangalizi na mashemasi. **2** Neema na iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo. **3** Namshukuru Mungu wangu kila ninapowakumbuka ninyi nyote. **4** Mara zote katika kila ombi langu kwa ajili yenu ninyi nyote, huwa na furahi ninapowaombea. **5** Nina shukrani nyingi kwa sababu ya ushirika wenu katika injili tangu siku ya kwanza mpaka leo. **6** Nina hakika kuwa yeche aliyeanzisha kazi njema ndani yenu ataendelea kuikamilisha mpaka siku ya Bwana Yesu Kristo. **7** Ni sawa kwangu kujisikia hivi juu yenu ninyi nyote kwa sababu nimewaweka moyoni wangu. Maana ninyi mmekuwa washirika wenza katika neema katika kifungo changu na katika utetezi na ubithishaji wangu wa injili. **8** Mungu ni shahidi wangu, jinsi nilivyo na shauku juu ya yenu nyote katika undani wa pendo la Kristo Yesu. **9** Na ninaomba kwamba: upendo wenu uongezeke zaidi na zaidi katika maarifa na ufahamu wote. **10** Ninaomba kwa ajili ya hili ili muwe na uwezo wa kupima na kuchagua mambo yaliyo bora sana. Pia ninawaombea ili muwe safi pasipokuwa na hatia yoyote katika siku ya Kristo. **11** Na pia ili mijazwe na tunda la haki lipatikanalo katika Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa ya Mungu. **12** Sasa ndugu zangu, nataka mjue kuwa, mambo yaliyotokea kwangu yameifanya injili iendelee sana. **13** Ndiyo maana vifungo vyangu katika Kristo, vimejulikana kwa walini wa ikulu yote na kwa kila mtu pia. **14** Na ndugu wengi katika Bwana, kwa sababu ya vifungo vyangu, wameshawishika na kuthubutu kulihubiri Neno pasipo hofu. **15** Baadhi kweli hata humtangaza Kristo kwa fitina na ugomvi, na pia wengine kwa nia njema. **16** Wale wanaomtangaza Kristo kwa upendo wanajua kuwa nimewekwa hapa kwa ajili ya utetezi wa injili. **17** Bali wengine wanamtangaza Kristo kwa ubinafsi na nia mbaya. Hudhani kuwa wanasababisha matatizo kwangu katika minyororo yangu. **18** Kwa hiyo? Sijali, aidha njia ikiwa ni kwa hila au kwa kweli, Kristo anatangazwa, na katika hili ninafurahia! Ndiyo, nitafurahia. **19** kwa kuwa ninajua ya kuwa hili italeta kufunguliwa kwangu. Jambo hili litatokea kwa sababu ya maombi yenu na kwa msaada wa Roho wa Yesu Kristo. **20** Kulunganana na matarajio yangu ya uhakika na kweli ni kwamba, sitaona aibu. Badala yake, kwa ujasiri wote, kama ambavyo siku zote na sasa, natarajia kuwa Kristo atainuliwa katika mwili wangu, ikiwa katika uzima au katika kifo. **21** Kwa maana kwangu mimi, kuishi ni Kristo na kufa ni faida. **22** Lakini, kama kuishi katika mwili huzaa tunda katika kazi yangu, kwa hiyo sijui ni lipi la kuchagua. **23** Maana ninasukumwa sana na mawazo haya mawili. Nina hamu ya kuuacha mwili na kuwa pamoja na Kristo, kitu ambacho ni cha thamani sana sana. **24** Ingawa, kubaki katika mwili huu ni jambo la muhimu sana kwa ajili yenu. **25** Kwa kuwa nina uhakika juu ya hili, ninajua

nitabaki na kuendelea kuwa pamoja nanyi nyote, kwa ajili ya maendeleo na furaha ya imani yenu. **26** Na hii italeta furaha yenu kubwa katika Kristo Yesu, kwasababu yangu itaongezeka, kwa sababu ya uwepo wangu tena pamoja nanyi. **27** Mnatakiwa kuishi maisha yenu katika mwenendo mzuri uipasayo injili ya Kristo. fanyeni hiyo ili nikija kuwaona au nisipokuja, nisikie kuwa mmesimama imara katika roho moja. natamani kusikia kuwa mna roho moja, mkiishindania imani ya injili kwa pamoja. **28** na msitishwe na kitu chochote kinachofanywa na maadui zenu. Hii kwao ni ishara ya uharibifu. Bali kwenu ni ishara ya wokovu kutoka kwa Mungu. **29** kwa maana ninyi mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali na kuteswa pia katika Yeye. **30** kwa maana mna mgogoro uleule kama mliouona kwangu na mnasikia kwamba ninao hata sasa.

2 Ikiwa kuna kutiwa moyo katika Kristo. Ikiwa kuna faraja kutoka katika pendo lake. Ikiwa kuna ushirika wa Roho. Ikiwa kuna rehema na huruma. **2** Ikamiliheni furaha yangu kwa kunia mamoja mkiwa na upendo mmoja, mkiwa wamoja katika roho, na kuwa na kusudi moja. **3** Msifanye kwa ubinafsi na majivuno. Isipokuwa kwa unyenyekevu mkiwaona wengine kuwa bora zaidi yenu. **4** Kila mmoja wenu asiangalie tu mahitaji yake binafsi, bali pia ajali mahitaji ya wengine. **5** Muwe na nia kama aliyonayo Kristo Yesu. **6** Ingawaje yeche ni sawa na Mungu. Lakini hakuji kuwa sawa na Mungu ni kitu cha kushikamana nacho. **7** Badala yake, alijishusha mwenyewe. Alichukua umbo la mtumishi. Akajitokeza katika mfano wa wanadamu. Alionekana mwanadamu. **8** Yeye alijinyeyekeza na kuwa mtii hadi kifo, kifo cha msalaba. **9** Hivyo basi Mungu alimtukuzwa sana. Alimpa jina kuu lipitalo kila jina. **10** Alifanya hivyo ili kwamba katika jina la Yesu kila goti sharti liiname. Magoti ya walio mbinguni na walio juu ya ardhii na chini ya ardhii. **11** Na alifanya hivyo ili kwamba kila ulimi sharti ukiri kwamba Yesu kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. **12** Kwa hiyo basi, wapendwa wangu kama mnavyotii siku zote, Si tu katika uwepo wangu lakini sasa ni zaidi sana hata pasipo uwepo wangu, uwajibikeni wokovu wenu wenyewe kwa hofu na kutetemeka. **13** Kwa kuwa ni Mungu anayetenda kazi ndani yenu ili kuwawezesha kunia na kutenda mambo yale yampendezayo yeche. **14** Fanyeni mambo yote bila malalamiko na mabishano. **15** Fanyeni hivyo ili kwamba msilauimike na kuwa watoto wa Mungu waaminifu wasiyo na lawama. Fanyeni hivyo ili kwamba muwe nuru ya dunia, katika kizazi cha uasi na uovu. **16** Shikani sana neno la uzima ili kwamba niwe na sababu ya kutukuzwa siku ya Kristo. Kisha nitafahamu kwamba sikupiga mbio bure wala sikutaabika bure. **17** Lakini hata kama ninamiminwa kama sadaka juu ya dhabidhu na huduma ya imani yenu, ninafurahi, na ninafurahi pamoja nanyi nyote. **18** Vilevile na ninyi pia mnafurahi, na mnafurahi pamoja nami. **19** Lakini natumaini katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo kwenu

hivi karibuni, ili kwamba niweze kutiwa moyo nitakapojuwa angalau niweze kuwa na matumaini katika ufufuo wa wafu. mambo yenu. **20** Kwa kuwa sina mwininge aliye na **12** Siyo kweli kwamba tarayi niimeishayapata mambo hayo, mtazamo kama wake, mwenye nia ya kweli kwa ajili yenu. **21** Wengine wote ambao ningewatumwa kwenu wanatafuta au kwamba nimekuwa mkamilifati katika hayo. Bali najitahidi Lakini mnajjua thamani yake, kwa sababu kama mtoto ili niweze kupata kile kupata kile nilichopatikana na Kristo mambo yao binafsi tu, na siyo mambo ya Yesu Kristo. **22** Yesu. **13** Ndugu zangu, sidhani kwamba nimekwisha Lakini mnajjua thamani yake, kwa sababu kama mtoto kupata mambo haya. Bali nafanya jambo moja: nasahau anavyomhudumia baba yake, ndivyo aliviyotumika pamoja ya nyuma nayatazamia ya mbele. **14** Najitahidi kufikia nami katika injili. **23** Kwa hiyo ninatumaini kumtuma lengo kusudi ili nipate tuzo ya juu ya wito wa Mungu katika haraka pindi tu nitakopofahamu nini kitatokea kwangu. **24** Kristo Yesu. **15** Sote tulio ukulia wokovu, tunapaswa Lakini nina hakika katika Bwana kwamba mimi mwenyewe kuwaza namna hii. Na ikiwa mwininge atafikiri kwa namna pia nitakuja hivi karibuni. **25** Lakini nafikiri ni muhimu iliyo tofauti kuhusu jambo lo lote, Mungu pia atalifunuo kumrejesha kwenu Epafradito. Yeye ni ndugu yangu na mtenda kazi mwenzangu na askari mwenzangu, mjumbe hiilo kwenu. **16** Hata hivyo, hatua ifikia na tuenende katika Maana hakika alikuwa mgonjwa sana kiasi cha kufa. **26** Kwa kwa makini wale wanaoenenda kwa mfano ulio wa jinsi sababu alikuwa na hofu na alitamani kuwa pamoja nanyi yetu. **18** Wengi wanaoishi niwale ambao Mara nyangi nyote, kwa kuwa mlisikia kwamba alikuwa mgonjwa. **27** nimewaambieni, na sasa nawaambia kwa machozi -wengi Maana hakika alikuwa mgonjwa sana kiasi cha kufa. **28** Kwa hiyo ninamrejesha **20** Bali uraia wetu uko mbinguni, ambako tunamtarajia kweny haraka iwezekanavyo, ili kwamba mtakapomwona mwokozi wetu Yesu Kristo. **21** Atabadilisha mili yetu tena mpate kufurahi na mimi nitakuwa nimeondolewa dhaifu kuwa kama mwili wake wa utukufu; kwa uweza ule wasi wasi. **29** Mkaribisheni Epafradito katika Bwana kwa furaha zote. Waheshimuni watu kama yeche. **30** Kwa kuwa ilikuwa kwa ajili ya kazi ya Kristo kwamba alikaribia kufa. Alihatarisha maisha yake ili kuniokoa mimi na akafanya kile ambacho hamkuweza kufanya katika kunihudumia mimi kwa mko mbali nami.

3 Hatimaye, ndugu zangu furahini katika Bwana. Sioni

usumbufu kuwaandikia tena maneno yaleyale. Haya mambo yatawapa usalama. **2** Jihadharini na mbwa. Jihadharini na watenda kazi wabaya. Jihadharini na wale wajikatao mili yao. **3** Kwa kuwa sisi nndiyo tohara. Sisi ndiyo huwa tumwabudu Mungu kwa msaada wa Roho. Tujivuniao katika Kristo Yesu, na ambao hatuna ujasiri katika mwili. **4** Hata hivyo, kama kungekuwa na mtu wa kuutumainia mwili huu, mimi ningeweza kufanya hivyo zaidi. **5** Kwani nilitahiriwa siku ya nane, nilizaliwa katika kabilia la Waisraeli. Ni wa kabilia la Benjamini. Ni Mwebrania wa waebrani. Katika kuitimiza haki ya sheria ya Musa, nilikuwa, Farisayo. **6** Kwa juhudi zangu nililitesa Kanisa. Kwa tuitii haki ya sheria, sikuwa na lawama kisheria. **7** Lakini katika mambo yote niliyoyaona kuwa ya faida kwangu mimi, niliyahesabu kama takataka kwa sababu ya kumfahamu Kristo. **8** Kwa kweli, nayahesabu mambo yote kuwa hasara kutokana ubora wa kumjua wa Kristo Yesu Bwana wangu. Kwa ajili yake niimeacha mambo yote, nayahesabu kama takataka ili nimpate Kristo **9** na nionekane ndani yake. Sina haki yangu binafsi kutoka katika sheria, bali ninayo haki ile ipatikanayo kwa imani katika Kristo, itokayo kwa Mungu, yenyе msingi katika imani. **10** Sasa nataka kumfahamu yeche na nguvu ya ufufuo wake na ushirika wa mateso yake. Nataka kubadilishwa na Kristo katika mfano wa kifo chake, **11**

angalau niweze kuwa na matumaini katika ufufuo wa wafu. **12** Siyo kweli kwamba tarayi niimeishayapata mambo hayo, au kwamba nimekuwa mkamilifati katika hayo. Bali najitahidi Lakini mnajjua thamani yake, kwa sababu kama mtoto ili niweze kupata kile kupata kile nilichopatikana na Kristo mambo yao binafsi tu, na siyo mambo ya Yesu Kristo. **13** Ndugu zangu, sidhani kwamba nimekwisha Lakini mnajjua thamani yake, kwa sababu kama mtoto kupata mambo haya. Bali nafanya jambo moja: nasahau anavyomhudumia baba yake, ndivyo aliviyotumika pamoja ya nyuma nayatazamia ya mbele. **14** Najitahidi kufikia nami katika injili. **15** Sote tulio ukulia wokovu, tunapaswa Lakini nina hakika katika Bwana kwamba mimi mwenyewe kuwaza namna hii. Na ikiwa mwininge atafikiri kwa namna pia nitakuja hivi karibuni. **16** Lakini nafikiri niwale ambao Mara nyangi nyote, kwa kuwa mlisikia kwamba alikuwa mgonjwa. **17** nimewaambieni, na sasa nawaambia kwa machozi -wengi Maana hakika alikuwa mgonjwa sana kiasi cha kufa. **18** Kwa hiyo ninamrejesha **20** Bali uraia wetu uko mbinguni, ambako tunamtarajia kweny haraka iwezekanavyo, ili kwamba mtakapomwona mwokozi wetu Yesu Kristo. **21** Atabadilisha mili yetu tena mpate kufurahi na mimi nitakuwa nimeondolewa dhaifu kuwa kama mwili wake wa utukufu; kwa uweza ule ule unaomwezesha kuvidhibiti vitu vyote.

4 Kwa hiyo wapendwa wangu, ambao nawatamani, ambao ni furaha na taji yangu. Simameni imara katika Bwana, enyi rafiki wapendwa. **2** Ninakusihu wewe Eudia, pia ninakusihu wewe Sintike, mrejeshe mahusiano ya amani kati yenu, kwa sababu ninyi, nyote wawili mliungana na Bwana. **3** Kwa kweli, niwasihhi pia ninyi watenda kazi wenzangu, muwasaidie hawa wanawake kwa kuwa walitumika pamoja na mimi katika kueneza injili ya Bwana tukiwa na Kelementi pamoja na watumishi wengine wa Bwana, ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha uzima. **4** katika Bwana siku zote, tena nitasema, furahini. **5** Upole wenu na ujulikane kwa watu wote. Bwana yuko karibu. **6** Msijisumbue kwa jambo lolote. Badala yake, fanyeni mambo yenu yote kwa njia ya kusali, kuomba na kushukuru. Na mahitaji yenu yajulikane kwa Mungu. **7** Basi amani ya Bwana ilio kuu kuliko ufahamu wote, italinda miyo na mawazo yenu kwa msaad Kristo Yesu. **8** Hatimaye, ndugu zangu; yatakafarini sana mambo yote yenyе ukweli, heshima, haki, usafi, upendo, na yale yenyе taarifa njema, yenyе busara, pamoja na yale yanayohitaji kusifiwa. **9** Yatekelezeni mambo yale mliojifunza, mliyopokea mliyoyasikia na yale mliyoyasikia kwangu naye Baba yetu wa amani atakuwa nanyi. **10** Ninayo furaha kubwa sana juu yenu katika Bwana kwa kuwa ninyi mmeonyesha tena nia ya kujihusisha kwenu juu ya mahitaji yangu. Kwa kweli, hapo awali militamani kunijali kwa mahitaji yangu japo hamkupata fursa ya kunisiaidia. **11** Sisemi hivyo ili kujipatia kitu kwa ajili ya mahitaji yangu. Kwani niimejifunza kuridhika katika hali zote. **12** Nafahamu kuishi katika hali ya kupunguki na pia katika hali ya kuwa na vingi. Katika mazingira yote haya mimi niimejifunza siri ya namna ya kula wakati

wa shibe na jinsi ya kula wakati wa njaa, yaani vingi na kuwa mhihtaji. **13** Ninaweza kufanya haya kwa kuwezeshwa na Yeye anitiaye nguvu. **14** Hata hivyo, mlifanya vyema kushiriki nami katika dhiki zangu. **15** Ninyi wafilipi mnafahamu kwamba mwanzo wa injili nilipoondoka Makedonia, hakuna Kanisa lilitoniwezesha katika mambo yanayohusu utoaji na kupokea isipokuwa ninyi pekee yenu. **16** Hata nilipoikuwa Thesalonika, ninyi mlinitumia msaada zaidi ya mara moja kwa ajili ya mahitaji yangu. **17** Simaanishi kwamba natafuta msaada. Bali nasema ili mpate matunda yaletayo faida kwenu. **18** Nimepokea vitu vyote, na sasa nimejazwa na vitu vingi. Nimepokea vitu vyenu kutoka kwa Epafradito. Ni vitu vizuri vyenye kunukia mithiri ya manukato, vyenye kukubalika ambavyo vyote ni sadaka inayompendeza Mungu. **19** Kwa ajili hiyo, Mungu wangu atawajazeni mahitaji yenu kwa utajiri wa utukufu wake katika Yesu Kristo. **20** Sasa kwa Mungu na Baba yetu uwe utukufu milele na milele. Amina. (aiōn g165) **21** Salamu zangu zimfikie kila muumini katika Kristo Yesu. Wapendwa nilio nao hapa wanawasalimieni. **22** Pia waumini wote hapa wanawasalimieni, hususani wale wa familia ya Kaisari. **23** Na sasa neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe na roho zenu.

Wakolosai

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu, **2** kwa waumini na ndugu waaminifu katika Kristo walioko Kolosai. Neema iwe kwenu, na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu. **3** Tunatoa shukrani kwa Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, na tunawaombea mara kwa mara. **4** Tumesikia imani yenu katika Yesu Kristo na upendo mlionao kwa wale wote waliotengwa kwa ajili ya Mungu. **5** Mna upendo huu kwa sababu ya taraja la uhakika lillolohifadhiwa mbinguni kwa ajili yenu. Misikia kuhusu taraja hiyo ya uhakika kabla katika neno la kweli, injili, **6** ambayo imekuja kwenu. Injili hii inazaa tunda na inaenea ulimwenguni kote. Imekuwa ikifanya hivi ndani yenu pia tangu siku mlipoisikia na kujifunza kuhusu neema ya Mungu katika kweli. **7** Hii ndio injili mlipoisikia kutoka kwa Epafra, mpendwa wetu mtumishi mwenzetu, ambaye ni mtumishi mwaminifu wa Kristo kwa niaba yetu. **8** Epafra ameufanya ujulikane kwetu upendo wenu katika Roho. **9** Kwa sababu ya upendo huu, tangu siku tuliposikia hivi, hatujuacha kuwaombea. Tumekuwa tukiomba kwamba mtajazwa na maarifa ya mapenzi yake katika hekima yote na ufahamu wa kiroho. **10** Tumekuwa tukiomba kwamba mtatembea kwa ustahimilivu wa Bwana katika njia zipendezazo. Tumekuwa tukiomba kwamba mtazaa tunda katika kila tendo jema na kwamba mtakua katika maarifa ya Mungu. **11** Tunaomba mweze kutiwa nguvu katika kila uwezo kulingana na nguvu za utukufu wake katika uvumilivu na ustahimilivu wote. **12** Tunaomba kwamba, kwa furaha, mtatoa shukrani kwa Baba, aliywafanya ninyi mweze kuwa na sehemu katika urithi wa waumini katika nuru. **13** Ametuoko kutoka katika utawala wa giza na kutuhamishia katika ufalme wa Mwana wake mpendwa. **14** Katika Mwanae tuna ukombozi, msamaha wa dhambi. **15** Mwana ni mfano wa Mungu asiyonekana. Ni mzaliwa wa kwanza wa uumbaji wote. **16** Kwakuwa kwa yeye vitu vyote viliumbw, vile vilivyoko mbinguni na vilivyoko duniani, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana. ikiwa ni vya enzi au mamlaka au utawala au wenye nguvu, vitu vyote viliumbw na yeye na kwa ajili yake. **17** Yeye amekuwepo kabla ya vitu vyote, na katika yeye vitu vyote vinashikamana pamoja. **18** Na yeye ndiye kichwa cha mwili yaani kanisa, yeye ni mwanzo na mzaliwa wa kwanza kutoka mionganini mwa wafu, hivyo, ana nafasi ya kwanza mionganini mwa vitu vyote. **19** Kwa kuwa Mungu alipendezwa kwamba utimilifu wake wote uiishi ndani yake, **20** na kupatanisha vitu vyote kwake kwa njia ya Mwanawe. Mungu alifanya amani kuititia damu ya msalaba wake. Mungu alipatanisha vitu vyote kwake mwenyewe, ikiwa ni vitu vya duniani au vitu vya mbinguni. **21** Nanyi pia, kwa wakati mmoja mlikuwa wageni kwa Mungu na mlikuwa maadui wake katika akili na matendo maovu. **22** Lakini sasa amewapatanisha ninyi kwa mwili wake kuititia kifo. Alifanya hivi ili kuwaleta ninyi watakatifu, wasio na lawama na bila dosari mbele yake,

23 kama mkiendelea katika imani, mliyoimarishwa na kuwa thabit, pasipo kuondoshwa mbali kutoka kwenye taraja la ujasiri la injili mliyoisikia. Hi ndio injili iliyotangazwa kwa kila mtu aliyeumbwa chini ya mbingu. Hii ndio injili ambayo kwayo mimi, Paulo, nimekuwa mtumishi. **24** Sasa nafurahia mateso yangu kwa ajili yenu. Nami natimiliza katika mwili wangu kinachopungua kwa mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili wake, ambao ni kanisa. **25** Mimi ni mtumishi wa kanisa hili, sawasawa na wajibu niliopewa kutoka kwa Mungu kwa ajili yenu, kulijaza neno la Mungu. **26** Huu ni ukweli wa siri iliyokuwa imefichwa kwa miaka mingi na kwa vizazi. Lakini sasa imefunuliwa kwa wote waamino katika Yeye. (**aiōn g165**) **27** Ni kwa wale ambao Mungu alitaka kufunua kuliyo utajiri wa utukufu wa siri ya ukweli huu mionganini mwa Mataifa. Ni kwamba Kristo yumo ndani yenu, ujasiri wa utukufu ujao. **28** Huyu ndiye tunayemtangaza. Tunamwonya kila mtu, na kumfundisha kila mtu kwa hekima yote, ili kwamba tumlete kila mtu mkamilifu katika Kristo. **29** Kwa jili hii, mimi najibidisha na kujitahidi kulingana na nguvu yake ifanyayo kazi ndani yangu katika uweza.

2 Kwa kuwa nataka mfahamu jinsi ambayo nimekuwa na taabu nydingi kwa ajili yenu, kwa wote walioko Laodikia na kwa wote ambao hawajaona uso wangu katika mwili. **2** Nafanya kazi ili kwamba miyo yao iweze kufarijiwa kwa kuletweta pamoja katika upendo na katika utajiri wote wa wingi wa uhakika kamili wa maarifa, katika kujua siri ya kweli ya Mungu, ambaye ni Kristo. **3** Katika Yeye hazina zote za hekima na maarifa zimefichwa. **4** Nasema hivi ili kwamba mtu ye yote asije akawafanya hila kwa hotuba yenye ushawishi. **5** Na ingawa sipo pamoja nanyi katika mwili, lakini nipo nanyi katika roho. Ninafurahi kuona utaratibu wenu mzuri na nguvu ya imani yenu katika Kristo. **6** Kama mlivyompokea Kristo Bwana, tembeeni katika yeye. **7** Mwimirishwe katika yeye, mjengwe katika yeye, mwimirishwe katika imani kama tu mlivyofundishwa, na kufungwa katika shukrani nydingi. **8** Angalieni ya kwamba mtu ye yote asiwana kwa falsafa na maneno matupu ya udanganyifu kulingana na mapokeo ya wanadamu, kulingana na kanuni za kidunia, na sio kulingana na Kristo. **9** Kwa kuwa katika yeye ukamilifu wote wa Mungu unaishi katika mwili. **10** Nanyi mmejazwa katika yeye. Yeye ni kichwa cha kila uweza na mamlaka. **11** Katika yeye pia miltahiriwa kwa tohara, isiyofanywa na wanadamu katika kuondolewa mwili wa nyama, lakini ni katika tohara ya Kristo. **12** Mlizikwa pamoja naye katika ubatizo. Na kwa njia ya imani katika yeye milifuliwa kwa uweza wa Mungu, aliyemfufua kutoka kwa wafu. **13** Na mlipokuwa mmekufa katika makosa yenu na kutokutahiriwa kwa miili yenu, aliwafanya hai pamoja naye na kutusamehe makosa yetu yote. **14** Alifuta kumbukumbu ya madeni ilioandikwa, na taratibu zilizokuwa kinyume nasi. Alliondoa yote na kuigongomea msalabani. **15** Aliziondoa nguvu na mamlaka. Aliyaweka wazi na kuyafanya kuwa sherehe ya ushidi kwa njia ya

msalaba wake. **16** Kwa hiyo, mtu ye yote asiwahukumu maneno au katika matendo, fanyeni yote katika jina la ninyi katika kula au katika kunywa, au kuhusu siku ya Bwana Yesu. Mpeni shukrani Mungu baba kupitia Yeye. sikukuu au mwezi mpya, au siku za Sabato. **17** Hivi ni **18** Wake, wanyenyekeeni waume zenu, kama ipendezavyo vivuli nya mambo yajayo, lakini kiini ni Kristo. **18** Mtu katika Bwana. **19** Nanyi waume, wapendeni wake zenu, awaye yote asinyang'anywe tuzo yake kwa kutamani na msiwe wakali dhidi yao. **20** Watoto, watiiini wazazi unyenyekevu na kwa kuabudu malaika. Mtu wa jinsi hiyo wenu katika mambo yote, maana ndivyo impendezavyo huingia katika mambo aliyoaona na kushawishiwa na Bwana. **21** Akina baba msiwachokoze watoto wenu, ili mawazo yake ya kimwili. **19** Yeye hakishikilii kichwa. Ni kwamba wasije wakakata tamaa. **22** Watumwa, watiiini kutoka katika kichwa kwamba mwili wote kupitia viungo mabwana zenu katika mwili kwa mambo yote, sio kwa vyake na mifupa huungwa na kushikamanishwa kwa huduma ya macho kama watu wa kufurahisha tu, bali pamoja; na hukua kwa ukuaji utelewo na Mungu. **20** kwa moyo wa kweli. Mwogopeni Mungu. **23** Chochote Ikiwa mlikuwa pamoja na Kristo kwa tabia za dunia, mbona mfanyakacho, fanyeni kutoka nafsini mwenu kama kwa mnaishi kama mnawaajibika kwa dunia: **21** "Msishike, wala Bwana na si kama kwa wanadamu. **24** Mnajua ya kwamba kuonja, wala kugusa"? **22** Haya yote yameamuriwa kwa mtapokea tuzo ya umilkaji kutoka kwa Bwana. Ni Kristo ajili ya uharibifu ujao na matumizi, kutokana na maelekezo Bwana mnayetumikia. **25** Kwa sababu ye yote atendaye na mafundisho ya wanadamu. **23** Sheria hizi zina hekima yasiyo haki atapokea hukumu kwa matendo yasiyo haki ya dini zilizotengenezwa kwa ubinaksi na unyenyekevu na aliyoafanya, na hakuna upendeleo.

mateso ya mwili. Lakini hazina thamani dhidi ya tamaa za **4** Mabwana, toeni kwa watumwa mambo yaliyo haki na mwili.

3 Ikiwa tena Mungu amewafufua pamoja na Kristo, **2** Endeleeni kuwa thabitii katika maombi. Kaeni macho yatafuteni mambo ya juu ambako Kristo anaka mkono katika hilo kwa shukrani. **3** Ombeni pamoja kwa ajili wa kuume wa Mungu. **2** Fikirini kuhusu mambo ya juu, sio yetu pia, ili kwamba Mungu afungue mlango kwa ajili ya kuhusu mambo ya duniani. **3** Kwa kuwa mmeukufa, na neno, kunena siri ya ukweli ya Kristo. Kwa sababu ya hili maisha yenu yamefichwa pamoja na Kristo katika Mungu. **4** Nimefungwa minyororo. **4** Na ombeni kwamba niweze 4 Wakati Kristo atakapoonekana, ambaye ni maisha yenu, kuliweka wazi, kama inavyonipasa kusema. **5** Enenda ndipo nanyi pia mtaonekana naye katika utukufu. **5** Kwa kwa hekima kwa wale walioko rje, na muukomboe wakati. hiyo yafisheni mambo yaliyo katika nchi yaani, zinaa, **6** Maneno yenu na yawe na neema wakati wote, na uchafu, shauku mbaya, nia mbaya, na tamaa, ambayo ni yakolee chumvi majira yote, ili kwamba mweze kujua ibada ya sanamu. **6** Ni kwa ajili ya mambo haya ghadhabu jinsi inavyowapasa kumjibu kila mtu. **7** Kwa mambo ya Mungu inakuja juu ya wana wasio tii. **7** Ni kwa ajili ya yanayonihusu mimi, Tikiko atayafanya yajulikane kwenu. mambo haya ninyi pia mlitembea kwayo mlipoishi kati Yeye ni ndugu mpendwa, mtumishi mwaminifu, na mtumwa yao. **8** Lakini sasa ni lazima myaondoe mambo haya yote. mwenzetu katika Bwana. **8** Namtuma kwenu kwa ajili ya Yaani, ghadhabu, hasira, nia mbaya, matusi, na maneno hili, kwamba mweze kujua mambo kuhusu sisi na pia machafu yatokayo vinywani mwenu. **9** Msidanganyane kwamba aweze kuwatia moyo. **9** Namtuma pamoja na ninyi kwa ninyi, kwa kuwa mmeuvua utu wenu wa kale na matendo yake. **10** Mmeavaa utu mpya, ambaa Onesimo, ndugu yetu mpendwa mwaminifu, na mmoja unafanya upya katika maarifa kutokana mfano wa yule wenu. Watawaambia kila kitu kilichotokea hapa. **10** aliye muumba. **11** Katika maarifa haya, hakuna Myunani na Myahudi, kutahiriwa na kutokutahiriwa, msomi, asiye msomi, mtumwa, asiye mtumwa, lakini badala yake Kristo ni mambo yote katika yote. **12** Kama wateule wa Mungu, Aristarko, mfungwa mwenzangu, anawasalimu, pia na watakati na wapendwao, jivikeni utu wema, ukarimu, unyenyekevu, upole na uvumilivu. **13** Chukulianeni ninyi kwa ninyi. Hurumianeni kila mtu na mwenzake. Kama mtu analalamiko dhidi ya mwingine, amsamehe kwa jinsi ilele ambayo Bwana aliyvo wasamehe ninyi. **14** Zaidi ya kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa hao mambo haya yote, muwe na upendo, ambaa ndio kigezo cha ukamilifu. **15** Amani ya Kristo na iwaongoze miyoni wenu. Ilikuwa ni kwa ajili ya amani hii kwamba mliitiwa katika mwili mmoja. Iweni na shukrani. **16** Na Neno la Kristo likae ndani yenu kwa utajiri. Kwa hekima yote, fundishaneni na kushauriana ninyi kwa ninyi kwa Zaburi, nyimbo, na nyimbo za rohoni. Imbeni kwa shukrani miyoni yenu kwa Mungu. **17** Na chochote mfanyakacho, katika mapenzi yote ya Mungu. **13** Kwa kuwa ninamshuhudia, kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa hao walioko Laodekia, na kwa hao walioko Hierapolis. **14** Luka yule tabibu mpendwa, na Dema wanawasalimu. **15** Wasalimu ndugu zangu walioko Laodekia, na Nimfa, na kanisa lile lililoko nyumbani kwake. **16** Barua hii itakapokuwa imesomwa mionganis mwenu, isomwe pia kwa kanisa la walaodekia, nanyi pia hakikisheni mnaisoma ile barua kutoka Laodekia. **17** Sema kwa Arkipo, "Angalia ile huduma ambayo umeipokea katika Bwana, kwamba

unapaswa kuitimiza." **18** Salamu hii ni kwa mkono wangu mwenyewe - Paulo. Ikuumbukeni minyororo yangu. Neema na iwe nanyi.

1 Wathesalonike

1 Paulo, Silwano na Timotheo kwa kanisa la Wathesalonike katika Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo. Neema na amani iwe nanyi. **2** Tunatoa shukrani kwa Mungu kila mara kwa ajili yenu nyote, wakati tunapowatajia katika maombi yetu. **3** Tunaikumbuka bila kukoma mbele ya Mungu na baba yetu kazi yenu ya imani, juhudia ya upendo, na uvumilivu wenyewe ujasiri kwa ajili ya baadaye katika Bwana Yesu Kristo. **4** Ndugu Mnaopendwa na Mungu, tunajua wito wenu. **5** Na jinsi injili yetu ilivyojuka kwenu si kwa neno tu, bali pia katika nguvu, katika Roho Mtakatifu, na katika uhakika. Kwa namna hiyo, mnajua pia sisi tulikuwa watu wa namna gani mionganini mwenu kwa ajili yenu. **6** Mlikuwa watu wa kutuiga sisi na Bwana, kama mliviyopokea neno katika taabu kwa furaha itokayo kwa Roho Mtakatifu. **7** Na matokeo yake, mkawa mfano kwa wote katika Makedonia na Akaiya amba wanaamini. **8** Kwa kuwa kutoka kwenu neno la Mungu limeenea kote, na si kwa Mekadonia na Akaiya peke yake. Badala yake, kwa kila mahali imani yenu katika Mungu imeenea kote. Na matokeo yake, hatuhitaji kusema chochote. **9** Kwa kuwa wao wenyewe wanaarifu ujio wetu ulikuwa wa namna gani kati yenu. Wanasisimulia jinsi mulivymgeukia Mungu kutoka katika sanamu na kumtumukia Mungu aliye hai na wa kweli. **10** Walitoa habari kuwa mnamsubiri Mwana wake kutoka mbinguni, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu. Na huyu ni Yesu, anayetuweka huru kutoka kwenye ghadhabu ijayo.

2 Kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua, ndugu, kuwa ujio wetu kwenu haukuwa wa bure. **2** Mnajua kwamba mwanzoni tuliteseka na walitutenda kwa aibu kule Filipi, kama mujavyo. Tulikuwa na ujasiri katika Mungu kunena injili ya Mungu hata katika taabu nyangi. **3** Kwa maana mahusia yetu hayatokani na ubaya, wala katika uchafu, wala katika hila. **4** Badala yake, kama vile tulivykubalika na Mungu na kuaminipa injili, ndivyo tunenavyo. Tunanena, si kwa kuwafurahisha watu, lakini kumfurahisha Mungu. Yeye pekee ndiye achunguzaye mioyo yetu. **5** Kwa maana hatukutumia maneno ya kujipendekeza wakati wote wote, kama mijavyo, wala ukutumia maneno kama kisingizio kwa tamaa, Mungu ni shahidi wetu. **6** Wala hatukutufuta utukufu kwa watu, wala kutoka kwenu au kwa wengine. Tungeweza kudai kupendelewa kama mitume wa Kristo. **7** Badala yake tulikuwa wapole kati yenu kama mama awafarijivo watoto wake mwenyewe. **8** Kwa njia hii tulikuwa na upendo kwenu. Tulikuwa radhi kuwashirikisha si tu injili ya Mungu bali pia na maisha yetu wenyewe. Kwa kuwa mmekuwa wapendwa wetu. **9** Kwa kuwa ndugu, mnakumbuka kazi na taabu yetu. Usiku na mchana tulikuwa tukifanya kazi kusudi tusije tukamlemea yeoyote. Wakati huo, tuliwhabiria injili ya Mungu. **10** Ninyi ni mashahidi, na Mungu pia, ni kwa utakatifu wa namna gani, haki, na bila lawama tulivyojenda wenyewe

mbele yenu mnaoamini. **11** Vivyo hivyo, mnajua ni kwa namna gani kwa kila mmoja wenu, kama baba alivyo kwa wanawe tulivyawohimiza na kuwatia moyo. Tulishuhudia **12** kwamba mlipaswa kuenenda kama ulivyo mwito wenu kwa Mungu, aliyewaita kwenye ufalme na utukufu wake. **13** Kwa sababu hiyo twamshukuru Mungu pia kila wakati. Kwa kuwa wakati mlipo pokrea kutoka kwetu ujumbe wa Mungu mlisosikia, mlipokea si kama neno la wanadamu. Badala yake, mlipokea kama kweli ilivyo, neno la Mungu. Ni neno hili ambalo linalofanya kazi katika yenu mnaoamini. **14** Kwa hivyo ninyi, ndugu, muwe watu wa kuiga makanisa ya Mungu yaliyoko katika Uyahudi katika Kristo Yesu. Kwa kuwa ninyi pia mliteseka katika mambo yale yale kutoka kwa watu wenu, kama ilivyo kuwa kutoka kwa wayahudi. **15** walikuwa ni Wayahudi ndiyo waliomuua Bwana Yesu pamoja na manabii. Ni Wayahudi amba walitufukuza tutoke nje. Hawampendezi Mungu na ni maadui kwa watu wote. **16** Walituzuia tuiseme na Mataifa ili wapate kuokolewa. Matokeo yake ni kwamba wanaendelea na dhambi zao. Mwisho ghadhabu imekuja juu yao. **17** Sisi, ndugu, tulikuwa tumetengana nanyi kwa muda mfupi, kimwili, si katika roho. Tulifanya kwa uwezo wetu na kwa shauku kuu kuona nyuso zenu. **18** Kwa kuwa tulitaka kuja kwenu, mimi Paulo, kwa mara moja na mara nyingine, lakini shetani alituzua. **19** Kwa kuwa kujiamini kwetu ni nini kwa baadaye, au furaha, au taji ya kujivunia mbele za Bwana wetu Yesu wakati wa kuja kwake? Je si ninyi zaidi kama walivyo wengine? **20** Kwa kuwa ninyi ni utukufu na furaha yetu.

3 Kwa hiyo, tulipo kuwa hatuwezi kuvumilia zaidi, tulifiki kwa ilikuwa vema kubaki kule Athene peke yetu. **2** Tulinimta Timotheo, ndugu yetu na mtumishi wa Mungu katika injili ya Kristo, kuwaimalisha na kuwafariji kuhusiana na imani yenu. **3** Tulifanya haya ili kusudi asiwepo yeoyote wa kuteteleka kutokana na mateso haya, kwa kuwa wenyewe mnajua kwamba tumekwisha teuliwa kwa ajili ya hili. **4** Kwa kweli, wakati tulipokuwa pamoja nanyi, tulitangulia kuwaeleza ya kuwa tulikuwa karibu kupata mateso, na hayo yalitokea kama mijavyo. **5** Kwa sababu hii, nilipo kuwa siwezi kuvumilia tena, nilituma ilikusudi nipate kujua juu ya imani yenu. Huenda mjaribu alikuwa angalau amewajaribu, na kazi yetu ikawa ni bure. **6** Lakini Timotheo alikuja kwetu kutokea kwenu na akatuletea habari njema juu ya imani na upendo wenu. Alitwambia ya kuwa mnayo kumbukumbu nzuri juu yetu, na kuwa mnamatmani katuona kama ambavyo nasi twatamani kuwaona ninyi. **7** Kwa sababu hii, ndugu tulifarijika sana na ninyi kwa sababu ya imani yenu, katika taabu na mateso yetu yote. **8** Kwa sasa tunaishi, kama mkisimama imara kwa Bwana, **9** Kwani ni shukurani zipi tumpe Mungu kwa ajili yenu, kwa furaha yote tuliyonayo mbele za Mungu juu yenu? **10** Tunaomba sana usiku na mchana ili tuweze kuziona nyuso zenu na kuwaongeza kinachopungua katika imani yenu. **11** Mungu wetu na Baba mwenyewe, na Bwana wetu Yesu atuongozie njia

yetu tufike kwenu. **12** Na Bwana awafanye muongezeke na kuzidi katika pendo, mkipendana na kuwapenda watu wote, kama tunavyowafanyi ninyi. **13** Na afanye hivi ili kuiimarisha miyo yenu iwe bila lawama katika utakatifu mbele za Mungu wetu na Baba yetu katika uijo wa Bwana Yesu pamoja na watakatifu wake wote.

4 Hatimaye, ndugu, twawatia moyo na kuwasihii kwa

Yesu Kristo. Kama mlivyopokea maelekezo toka kwetu namna iwapasavyo kuenenda na kumpendeza Mungu, kwa njia hiyo pia muenende na kutenda zaidi. **2** Kwa kuwa mwajua ni maelekezo gani tuliyowapa kupitia Bwana Yesu. **3** Kwa kuwa haya ndiyo mapenzi ya Mungu: utakaso wenu - kwamba muepuke zinaa, **4** Kwamba kila mmoja wenu anajua namna ya kumiliki mke wake mwenyewe katika utakatifu na heshima. **5** Usiwe na mke kwa ajili ya tamaa za mwili (kama Mataifa wasiomjua Mungu). **6** Asiwepo mtu yeoyote atakaye vuka mipaka na kumkosea ndugue kwa ajili ya jambo hili. Kwa kuwa Bwana ndiye mwense kulipa kisasi kwa mambo yote haya, kama tuliyuo tangulia kuwaonya na kushuhudia. **7** Kwa kuwa Bwana hakutuita kwa uchafu, bali kwa utakatifu. **8** Kwa hiyo anayelikataa hili hawakatai watu, bali anamkataa Mungu, anayewapa Roho Mtakatifu wake. **9** Kuhusu upendo wa ndugu, hakuna haja ya mtu yeoyote kukuandikia, kwa kuwa mmefundishwa na Mungu kupendana ninyi kwa ninyi. **10** Hakika, mlifanya haya yote kwa ndugu walio kwa Makedonia yote, lakini twawasihi, ndugu, mfanye hata na zaidi. **11** Twawasihi mtamani kuishi maisha ya utulivu, kujali shughuli zenu, na kufanya kazi kwa mikono yenu, kama tuliyowaamuru. **12** Fanya haya ili uwewe kuenenda vizuri na kwa heshima kwa hao walio nje ya imani, ili usipungukiwe na hitaji lolote. **13** Hatutaki niryi muelewewe isivyo sahihi, enyi ndugu, juu ya hao waliolala, ili msije mkahuzunika kama wengine wasio na uhakika kuhusu wakati ujao. **14** Iwapo tunaamini kuwa Yesu alikuwa na akafufuka tena, vivyo hivyo Mungu atawaleta pamoja na Yesu hao waliolala mauti katika yeye. **15** Kwa ajili ya hayo twawaambia ninyi kwa neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai, tutakaokuwepo wakati wa kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wale waliolala mauti. **16** Kwa kuwa Bwana mwensewe atashuka toka mawinguni. Atakuja na sauti kuu, pamoja na sauti ya malaika mkuu, pamoja na parapanda ya Mungu, nao walikufa katika Kristo watafufuka kwanza. **17** Kisha sisi tulio hai, tulio baki, tutaungana katika mawingu pamoja nao kumlaki Bwana hewani. Kwa njia hii tutakuwa na Bwana siku zote. **18** Kwa hiyo, mfarijane ninyi kwa ninyi kwa maneno haya.

5 Sasa, kwa habari ya muda na nyakati, ndugu, hamna

haja kwamba kitu chochote kiandikwe kwenu. **2** Kwa kuwa ninyi wenye mwajua kwa usahihi ya kuwa siku ya Bwana inakuja kama mwizi ajapo usiku. **3** Pale wasemapo kuna "Amani na usalama", ndipo uharibifu huwajia ghafila. Ni kama utungu umjavyo mama mwense mimba. Hawataepuka kwa njia yeoyote. **4** Lakini ninyi,

ndugu hampo kwenye giza hata ile siku iwajie kama mwizi. **5** Kwa maana ninyi nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana. Sisi siyo wana wa usiku au wa gizani. **6** Hivyo basi, tulisale kama wengine walalavyo. Bali tukeshe na kuwa makini. **7** Kwa kuwa wanaolala hulala usiku na wanao lewa hulewa usiku. **8** Kwa kuwa sisi ni wana wa mchana, tuwe makini. Tuvae ngao ya imani na upendo, na, kofia ya chuma, ambayo ni uhakika wa wokovu wa wakati ujao. **9** Kwa kuwa Mungu hakutuchagua mwanzo kwa ajili ya gadhabu, bali kwa kupata wokovu kwa njia ya Bwana Yesu Kristo. **10** Yeye ndiye aliyetufia ili kwamba, tukiwa macho au tumelala, tutaishi pamoja naye. **11** Kwa hiyo, farijianeni na kujengana ninyi kwa ninyi, kama ambavyo tayari mnafanya. **12** Ndugu, twawaombia muwatambue wale wanaotumika mionganii mwenu na wale walio juu yenu katika Bwana na wale wanao washauri. **13** Tunawaombia pia muwatambue na kuwapa heshima katika upendo kwa sababu ya kazi yao. Muwe na amani mionganii mwenu ninyi wenye. **14** Twawasihi, ndugu: muwaonye wasio kwenda kwa utaratibu, watieni moyo walio kata tamaa, Wasaidieni walio wanyonge, na muwe wavumilivu kwa wote. **15** Angalieni asiwepo mtu yeoyote anayelipa baya kwa baya kwa mtu yeoyote. Badala yake, fanyeni yaliyo mema kwa kila mmoja wenu na kwa watu wote. **16** Furahini siku zote. **17** Ombeni bila kukoma. **18** Mshukuruni Mungu kwa kila jambo, kwa sababu hayo ndiyo mapenzi ya Mungu kwenu katika Yesu Kristo. **19** Msimzimishe Roho. **20** Msividharau unabii. **21** Yajaribuni mambo yote. Mlishike lililo jema. **22** Epukeni kila mwonekano wa uovo. **23** Mungu wa amani awakamilishe katika utakatifu. Roho, nafsi na mwili vitinuze pasipo mawaa katika kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo. **24** Yeye aliyewaita ni mwaminifu, naye ndiye mwense kutenda. **25** Ndugu, tuombeeni pia. **26** Wasalimuni ndugu wote kwa busu takatifu. **27** Nawasihi katika Bwana kwamba barua hii isomwe kwa ndugu wote. **28** Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja nanyi.

2 Wathesalonike

1 Paulo, Silwano, na Timotheo, kwa kanisa la Wathesalonike katika Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. **2** Neema na iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. **3** Imetupasa sisi kumshukuru Mungu siku zote kwa ajili yenu, ndugu. Maana hivi ndivyo itupasavyo, kwa kuwa imani yenu inakua sana, na upendo wenu kwa kila mtu uongezeké mwangi. **4** Hivyo sisi wenyewe tunaongea kwa fahari juu yenu katika makanisa ya Mungu. Tunazungumza habari ya saburi yenu na imani mliyo nayo katika mateso yote. Tunaongea kwa habari ya mateso mnayostahimili. **5** Hii ndiyo ishara ya hukumu ya haki ya Mungu. Matokeo ya haya ni kuwa ninyi mhesabiwe kuwa mwastahili kuingia ufalme wa Mungu ambaeo kwa ajili yake mnateswa. **6** Kwa kuwa ni haki kwa Mungu kuwalipa mateso wale wawatesao ninyi, **7** na kuwapa raha ninyi mteswao pamoja nasi. Atafanya hivi wakati wa kufunuliwa kwake Bwana Yesu kutoka mbinguni pamoja na malaika wa uweza wake. **8** Katika mwali wa moto atawalipiza kissasi wao wasiomjua Mungu na wao wasioiti injili ya Bwana wetu Yesu. **9** Watateseka kwa maangamizi ya milele wakiwa wametengwa na uwepo wa Bwana na utukufu wa nguvu zake. (aiōnios g166) **10** Atafanya wakati atakapokuu ili kutukuzwa na watu wake na kustaajabishwa na wote walioamini. Kwa sababu ushuhuda wetu kwenu ulisadikiwa kwenu. **11** Kwa sababu hii twaomaombea ninyi siku zote. Twaomba kwamba Mungu wetu awahesabu kuwa mlistahili kuitwa. Twaomba kwamba apate kutimiza kila haja ya wema na kila kazi ya imani kwa nguvu. **12** Tunaomba mambo haya ili mpate kilitukuza jina la Bwana Yesu. Tunaomba kwamba mpate kutukuzwa naye, kwa sababu ya neema ya Mungu na ya Bwana Yesu Kristo.

2 Sasa kuhusu kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanywa pamoja ili tuwe naye: tunawaomba ninyi ndugu zetu, **2** kwamba msisumbuliwe wala kutabishwa kwa urahisi, kwa roho, au kwa ujumbe au kwa barua inayoonkana kuwa imetoka kwetu, ikisema ya kuwa siku ya Bwana tayari imekuja. **3** Mtu na asiwadanganya kwa namna yoyote. Kwa kuwa haitakuu mpaka lile anguko litokee kwanza na mtu wa uasi afunuliwe, yule mwana wa ucharibu. **4** Huyu ndiye apingaye naye hujinua mwenyewe akimpinga Mungu na chochole kinachoabuduwa. Na matokeo yake, hukaa kwenye hekalu la Mungu na kujionyesha yeeye kuwa kama Mungu. **5** Je, hamkumbuki kuwa nilipokuwa nanyi niliwaambia juu ya mambo haya? **6** Sasa mnajua kile kinachomzuia, ili kwamba aweze kufunuliwa kwa wakati sahihi utakapowadilia. **7** Kwa kuwa siri ya yule mtu mwenyewe kuasi inafanya kazi mpaka sasa, ila tu kuna anaye mzuiwa sasa mpaka atakapotolewa njiani. **8** Ndipo yule mwenyewe kuasi atakapofunuliwa, amabaye Bwana Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake. Bwana atamfanya kuwa si chochole kwa ufuno wa ujio

wake. **9** Ujio wa yule mwenye kuasi utakuwa kwa sababu ya kazi ya shetani kwa nguvu zote, ishara na maajabu ya uongo, **10** na uongo wote wenyewe udhalimu. Mambo haya yatakuwepo kwa wale wanaopotea, kwa sababu hawakuupokea upendo wa kweli kwa ajili ya kuokolewa kwa. **11** Kwa sababu hiyo Mungu anawatumia kazi yenye uovu ili waamini uongo. **12** Matokeo yake ni kwamba wote watahukumiwa, wale ambaeo hawakuamini ukweli bali wao hujifurahisha katika udhalimu. **13** Lakini inatupasa tumshukuru Mungu kila mara kwa ajili yenu ndugu mpendwao na Bwana. Kwa sababu Bwana aliwachagua ninyi kama malimbuko ya wokovu kwa utakaso wa Roho na imani katika ile kweli. **14** Hiki ndicho alichowaitieni ninyi, kwamba kupitia injili muweza kuupata utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo. **15** Kwa hiyo, ndugu, simameni imara. Ueleweni ule utamaduni mlifundishwa, kwa neno au kwa barua yetu. **16** Sasa, Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe, na Mungu Baba yetu aliyetupenda na kutupa faraja ya milele na ujasiri mwema kwa ajili ya maisha yajayo kupitia neema, (aiōnios g166) **17** awafariji na kuifanya imara mioyo yenu katika kila neno na kazi njema.

3 Na sasa, ndugu, tuombeeni, kwamba neno la Bwana liweze kuenea na kutukuzwa, kama ilivyio pia kwenu. **2** Ombeni kwamba tuweze kuokolewa kutoka katika uovu na watu waasi, kwa kuwa si wote wana imani. **3** Lakini Bwana ni mwaminifu, ambaye atawai marisha ninyi na kuwalinda kutoka kwa yule mwovu. **4** Tunaujasiri katika Bwana kwa ajili yenu, kwamba mnatenda na mtaendelea kutenda mambo ambayo tunawaagiza. **5** Bwana aweze kuongoza miyo yenu katika upendo na katika uvumilivu wa Kristo. **6** Sasa tunawaagiza, ndugu, katika jina la Bwana Yesu Kristo, kwamba mwepuke kila ndugu ambaye anaishi maisha ya uvivu na siyo kwa kutokana na desturi ambazo mlipokea kutoka kwetu. **7** Kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua ni sawa kwenu kutuiga sisi. Hatukuishi mionganii mwenu kama wale ambaeo hawakuwa na nidhamu. **8** Na hatukula chakula cha mtu yeoyote bila kukilipia. Badala yake, tulifanya kazi usiku na mchana kwa kazi ngumu na kwa shida, ili tuisiweze kuwa mzigo kwa yeoyote katika ninyi. **9** Tulifanya hivi si kwa sababu hatuna mamlaka. Badala yake, tulifanya hivi ili tuwe mfano kwenu, ili kwamba mweze kutuiga sisi. **10** Wakati tulipokuwa pamoja nanyi tuliwaagiza, "Ikiwa mmoja wenu hataki kufanya kazi, na asile." **11** Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi wanauenenda kwa uvivu mionganii mwenu. Hawafanyi kazi lakini badala yake ni watu wasio na utaratibusi. **12** Sasa hao nao tunaagiza na kuwaasa katika Bwana Yesu Kristo, kwamba lazima wafanye kazi kwa utulivu na kula chakula chao wenyewe. **13** Lakini ninyi, ndugu, msizimie roho katika kufanya yailiyo sahihi. **14** Ikiwa mtu yeoyote hataki kutii neno letu katika waraka huu, mwe makini naye na msiwe na ushirika pamoja naye, ili kwamba aweze kuabika. **15** Msimchukulie kama adui, lakini mwonyenii kama ndugu. **16** Bwana wa amani mwenyewe awape amani wakati wowote katika njia zote. Bwana awe nanyi

nyote. **17** Hii ni salam yangu, Paulo, kwa mkono wangu mwenyewe, ambayo ni alama katika kila waraka. Hivi ndivyo niandikavyo. **18** Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iweze kuwa nanyi nyote.

1 Timotheo

1 Paulo, Mtume wa Kristo Yesu, kulingana na amri ya Mungu na Mwokozi wetu Yesu Kristo aliye ujasiri wetu, 2 kwa Timotheo mwanangu wa kweli katika imani: Neema, rehemna amani zitokazo kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu. 3 Kama nilivyokusihii nilipoondoka kwenda Makedonia, ubaki Efeso ili kwamba uweze kuwaamru watu fulani wasifundishe mafundisho tofauti. 4 Pia wasisikilize hadithi na orodha za nasaba zisizo na mwisho. Haya husababisha mabishano zaidi kuliko kuwasaidia kuendeleza mpango wa Mungu wa imani. 5 Basi lengo la agizo hili ni upendo utokao katika moyo safi, katika dhiamri nzuri na katika imani ya kweli. 6 Baadhi ya watu wamelikosa lengo wakayaacha mafundisho haya na kugeukia mazungumzo ya kipumbavu. 7 Wanataka kuwa waalimu wa sheria, lakini hawafahamu wanachosema au wanachosisitiza. 8 lakini tunajua kwamba sheria ni njema kama mtu atatumia kwa usahihi. 9 Tunajua kuwa, sheria haikutungwa kwa ajili ya mtu mwenye haki, bali kwa ajili ya wavunja sheria na waasi, watu wasio wataua na wenye dhambi, na ambao hawana Mungu na waovu. Imetungwa kwa ajili ya wauao baba na mama zao, kwa ajili ya wauaji, 10 kwa ajili ya waasherati, kwa ajili ya watu wazinzi, kwa ajili ya wale wanaoteka watu na kuwafanya watumwa, kwa ajili ya waongo, kwa ajili ya mashahidi wa uongo, na yejote aliye kinyume na maelekezo ya uaminifu. 11 Malekezo haya yanatokana na injili yenye utukufu ya Mungu mwenye kubarakiwa ambayo kwayo nimeaminiwa. 12 Ninamshukuru Yesu Kristo Bwana wetu. Alinitia nguvu, kwa kuwa aliniresabu mimi kuwa mwaminifu, na akaniweka katika huduma. 13 Nilikuwa mtu wa kukufuru, mtesaji na mtu wa vurugu. Lakini nilipata rehemna kwa sababu nilitenda kwa ujinga kwa kutoamini. 14 Lakini neema ya Mungu wetu imejaa imani na upendo ulio katika Kristo Yesu. 15 Ujumbe huu ni wa kuaminika na unastahili kupokelewa na wote, ya kuwa Kristo Yesu alikuja duniani kuoko wenye dhambi. Mimi ni mbaya zaidi ya wote. 16 Lakini kwa sababu hii mimi nilipewa rehemna ili kwamba ndani yangu mimi, awali ya yote, Kristo Yesu adhihirishe uvumilivu wote. Alifanya hivyo kama kielelezo kwa wote watakaontumaini Yeye kwa ajili ya uzima wa milele. (aiōnios g166) 17 Na sasa kwa Mfalme asiye na ukomo, asiyekufa, asiyonekana, Mungu pekee, iwe heshima na utukufu milele na milele. Amina. (aiōn g165) 18 Ninaliweka agizo hili mbele yako Timotheo, mtoto wangu. Nafanya hivi kulingana na unabii uliotolewa hapo kwanza kukuhusu wewe, ili kwamba uhusike katika vita njema. 19 Fanya hivyo ili kwamba uwe na imani na dhamiri njema. Baadhi ya watu wameyakataa haya wakaangamiza imani. 20 Kama vile Himeneyo na Alekizanda ambao nimempa shetani ili wafundishwe wasikufuru.

2 Kwa hiyo awali ya yote, nahitaji maombi, na dua, na maombezi, na shukrani vifanyike kwa ajili ya watu

wote, 2 kwa ajili ya wafalme na wote ambao wako kwenye mamlaka, ili kwamba tuweze kuishi maisha ya amani na utulivu katika utawa wote na heshima. 3 Hili ni jema na lenye kukubalika mbele za Mungu Mwokozi wetu. 4 Yeye hutamani kuwa watu wote waokolewe na wapate kujua kweli. 5 Kwa kuwa kuna Mungu mmoja, na kuna mpatanishi mmoja kati ya Mungu na mwanadamu ambaye ni Kristo Yesu. 6 Alijitoa mwenyewe kama fidia kwa wote, kama ushuhuda kwa wakati muafaka. 7 Kwa sababu hii, mimi mwenyewe nilifanywa kuwa mjjumbe wa injili na mtume. Nasema kweli. Sisemi uongo. Mimi ni mwalimu watu Mataifa katika imani na kweli. 8 Kwa hiyo, nataka wanauume kila mahali waombe na kuinua mikono mitakatifu bila ghadhabu na mashaka. 9 Vivyo hivyo, nataka wanawake wajivike mavazi yanayokubalika, kwa heshima na kujizua. Wasiwe na nyewe zilizosukwa, au dhahabu, au Lulu, au mavazi ya gharama kubwa. 10 Pia nataka wavae mavazi yanayowastahili wanawake wanaokiri uchaji kwa kupitia matendo mema. 11 Mwanamke na ajifunze katika hali ya utulivu na kwa utii wote. 12 Simruhusu mwanamke kufundisha, au kuwa na mamlaka juu ya mwanauume bali aishi katika hali ya ukimya. 13 Kwa kuwa Adamu aliumbwaa kwanza, kisha Eva. 14 Adamu hakudanganya, lakini mwanamke alidanganya kabisa katika uasi. 15 Hata hivyo, ataokolewa kwa kupitia kuzaa watoto, kama wataendelea katika imani na upendo na katika utakaso na akili njema.

3 Usemi huu ni wakuaminika: Kama mtu anatamani kuwa Msimamizi, anatamani kazi njema. 2 Kwa hiyo msimamizi ni lazima asiwe na lawama. Ni lazima awe mume wa mke mmoja. Ni lazima awe na kiasi, busara, mwenye utaratibu, mkarimu. Ni lazima awe uwemo wa kufundisha. 3 Asiwe anatumia mvinyo, asiwe mgomvi, bali mpole, mwenye amani. Ni lazima asiwe mwenye kupenda fedha. 4 Inampasa kuwasimamia vema watu wa nyumbani mwake mwenyewe, na watoto wake imewapasa kumtii kwa heshima zote. 5 Maana ikiwa mtu hajui kuwasimamia watu wa nyumbani mwake mwenyewe, atalileaje kanisa la Mungu? 6 Asiwe mwamini mpya, ili kwamba asiye akajivuna na kuanguka katika hukumu kama yule mwovu. 7 Lazima pia awe na sifa njema kwa wote walioko nje, ili asiye akaanguka kwenye aibu na mtego wa mwovu. 8 Mashemasi, vilevile wanapaswa kuwa wenye kustahili heshima, wasiwe wenye kauli mbili. Wasitumie mvinyo kupita kiasi au kuwa na tamaa. 9 Waweze kuitunza kwa dhiamri safi ile kweli ya imani iliyofunuliwa. 10 Wawe pia wamethibitishwa kwanza, halafu waweze kuhudumu kwa sababu hawana lawama. 11 Wanawake vivyo hivyo wawe wenye heshima. Wasiwe wasingiziaji. Wawe na kiasi na waaminifu kwa mambo yote. 12 Mashemasi ni lazima wawe waume wa mke mmoja mmoja. Lazima waweze kuwasimamia vema watoto wao na wa nyumbani mwao. 13 Kwa kuwa wale wanaotumika vizuri hupata msimamo mzuri na ujasiri mkubwa katika imani ilio katika Kristo Yesu. 14 Ninaandika mambo haya kwako, na ninatumaini

kuja kwako hivi karibuni. **15** Lakini ikiwa nitachelewa, ninaandika ili upate kujua namna ya kuenenda katika nyumba ya Mungu, ambalo ni kanisa la Mungu aliye hai, nguzo na msaada wa kweli. **16** Na haipingiki kwamba kweli ya Uungu uliyofunuliwa ni mkuu: "Alionekana katika mwili, akathibitishwa na Roho, akaonekana na malaika, akatangazwa mionganoni mwa mataifa, akaaminwiwa na ulimwengu, na akachukuliwa juu katika utukufu."

4 Sasa Roho anasema waziwazi kwamba katika nyakati zijazo baadhi ya watu watalacha imani na kuwa makini kusikiliza roho zidanganyazo na mafundisho ya kipepo yatakayofundishwa. **2** Katika uongo na unafiki. Dhamiri zao zitabadiilishwa. **3** Watawazuia kuo na kupokea vyakula ambavyo Mungu aliviumba vitumiwi kwa shukrani mionganoni mwao waamino na wenye kujua kweli. **4** Kwa sababu kila kitu ambacho Mungu amekiumba ni chema. Hakuna ambacho tunapokea kwa shukrani kinastahili kukataliwa. **5** Kwa sababu kinatakaswa kupitia neno la Mungu na kwa njia ya maombi. **6** Kama utayaweka mambo haya mbele ya ndugu, utakuwa mtumishi mzuri wa Yesu Kristo. Kwa sababu umestawishwa kwa maneno ya imani na kwa mafundisho mazuri ambayo umeyafuata. **7** Lakini zikatae hadithi za kidunia ambazo zinapendwa na wanawake wazee. Badala yake, jifunze mwenyewe katika utaua. **8** Kwa maana mazoezi ya mwili yafaa kidogo, bali utauwa wafaa sana kwa mambo yote. Hutunza ahadi kwa maisha ya sasa na yale yajayo. **9** Ujumbe huu ni wakuaminiwa na unastahili kukubaliba kabisa. **10** Kwa kuwa ni kwa sababu hii tunatabika na kufanya kazi kwa bidii sana. Kwa kuwa tunao ujasiri katika Mungu aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, lakini hasa kwa waamino. **11** Uyaseme na kuyafundisha mambo haya. **12** Mtu yejote asiudharau ujana wako. Badala yake, uwemfano kwa wote waamino, katika usemi, mwenendo, upendo, uaminifu, na usafi. **13** Mpaka nitakapokuja, dumu katika kusoma, katika kuonya, na katika kufundisha. **14** Usipuuze karama iliyomo ndani yako, ambayo ulipewa kupitia unabii, kwa kuwekewa mikono na wazee. **15** Uyajali mambo haya. Ishi katika hayo ili kukua kwako kuwe dhahiri kwa watu wote. Zingatia sana mwenendo wako na mafundisho. **16** Dumu katika mambo haya. Maana kwa kufanya hivyo utajiookoa mwenyewe na wale wanaokusikiliza.

5 Usimkemee mwanamume mzee. Bali mtiye moyo kama baba yako. Uwatiye moyo vijana wa kiromo kana kwamba ni ndugu zako. **2** Uwatiye moyo wanawake wazee kama mama zako, na wanawake vijana kama dada zako kwa usafi wote. **3** Waheshimu wajane, wale walio wajane kweli kweli. **4** Lakini kama mijane ana watoto au wajukuu, waache kwanza wajifunze kuonesha heshima kwa watu wa nyumbani mwao wenye. Waache wawali peke yake. Naye huweka tegemeo lake kwa mbele za Mungu. **5** Lakini mijane kweli kweli ni yule aliyeachwa peke yake. Naye huweka tegemeo lake kwa

Mungu. Siku zote hudumu katika sala na maombi usiku na mchana. **6** Hata hivyo, mwanamke yule aishiye kwa anasa amekufa, ingawaje yu hai. **7** Na uyahubiri haya mambo ili kwamba wasiwe na lawama. **8** Ila kama mtu asipowatunza ndugu zake, hususani wale walio kujitana mwake, ameikana imani na ni mmbaya kuliko mtu asiyeh amini.

9 Basi mwanamke aandikishwe kwenye orodha kama mjane akiwa na umri usiopungua miaka sitini, na ni mke wa mume mmoja. **10** Lazima awe amejulikana kwa matendo mema, ikiwa ni kwamba amewajali watoto, au ameshakuwa mkarimu kwa wageni, au ameosha miguu ya waamino, au alimesaidia ambao wamekuwa wakiteswa, au alijitoa kwa kazi yeoye njema. **11** Lakini kwa wale wajane vijana, kataa kuwaandikisha kwenye orodha ya wajane. Kwa kuwa wakiingia kwenye matamanio ya kimwili dhidi ya Kristo, wanataka kuolewa. **12** Kwa njia hii huingia kwenye hatia kwa kuwa huvunjia kujitao kwa kwa awali. **13** Na pia huingia kwenye mazoezi ya uvivu. Wao huzunguka nyumba kwa nyumba. Si tu kwamba ni wavivu, bali pia huwa wasengenyaaji na na wenye kuingilia mambo ya wengine. Wao husema mambo wasiyopaswa kuyasema. **14** Kwa hiyo mimi nataka wanawake vijana waolewe, wazae watoto, wasimamie nyumba zao, ili kutokumpa adui nafasi ya kutushitaki kwa kufanya dhambi. **15** Kwa sababu baadhi yao wameshamgeukia Shetani. **16** Kama mwanamke yejote aaminiye ana wajane, basi na awasaidie, ili kanisa lisilemewi, ili liweze kuwasaidia wale walio wajane kweli kweli. **17** Basi wazee wale watawalao vyema wahesabiwe kuwa wamestahili heshima maradufu, hasa wale wanaojishughulisha na kufundisha neno la Mungu. **18** Kwa kuwa maandiko yanasema, "Usimfumbe ng'ombe kinywa apulapo nafaka," na "Mfanya kazi anastahili mshahara wake." **19** Usipokee mashitaka dhidi ya mzee isipokuwa kuna mashahidi wawili au watatu. **20** Waonye wakosaji mbele ya watu wote ili wengine walibaki labda wataogopa. **21** Nakugiza kwa dhati mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo Yesu, na malaika wateule, kwamba uzitunze maagizo haya bila ubaguzi wowote, na kwamba usifanye jambo lolote kwa upendeleo. **22** Usimwekee mtu yejote mikono haraka. Usishiriki dhambi ya mtu mwingine. Yakupasa kujitunza mwenyewe uwe usafi. **23** Hakupasi kunywa maji pekee. Badala yake, unywe mvinyo kidogo kwa ajili ya tumbo na magonjwa yako ya mara kwa mara. **24** Dhambi za baadhi ya watu hujulikana kwa uwazi, na huwatangulia hukumuni. Lakini baadhi ya dhambi hufuata baadaye. **25** Vivyo hivyo, baadhi ya kazi njema hujulikana kwa uwazi, lakini hata zingine hazitafichika.

6 Wale wote walio chini ya nira kama watumwa wawachukulie mabwana zao kama wenye heshima zote, wanatakiwa kufanya hivyo ili jina la Mungu na mafundisho yasitukanwe. **2** Watumwa wenye mabwana waamino wasiwadharau kwa sababu wao ni ndugu. Badala yake, wawatumwiek zaidi. Kwa sababu mabwana wanaosaidiwa kazi zao ni waamini na wanapendwa.

Fundisha na kuyatangaza mambo haya. 3 Iwapo mtu fulani anafundisha kwa upotovu na hayapokei maelekezo yetu yenyenye kuaminika, ambayo ni maneno ya Bwana wetu Yesu Kristo, iwapo hawalikubali fundisho liongozalo kwenye utauwa. 4 Mtu huyo anajivuna na hajui chochote. Badala yake, ana vurugu na mabishano juu ya maneno. Maneno haya huzaa wivu, ugomvi, matukano, shuku mbaya, 5 na vurugu za mara kwa mara kati ya watu wenye akili zilizoharibika. Wanaiacha kweli. Wanafikiri kwamba utauwa ni njia ya kuwa matajiri” 6 Sasa utauwa na kuridhika ni faida kubwa. 7 Kwa maana hatukuja na chochote duniani. Wala hatuwezi kuchukua chochote kutoka duniani. 8 Badala yake, tutosheke na chakula na mavazi. 9 Sasa hao watakao kuwa na mali huanguka katika majaribu, katika mtego. Huanguka katika upumbavu mwangi na tamaa mbaya, na katika kitu chochote kinachowafanya watu wazame katika maangamizi na uharibifu. 10 Kwa kuwa kupenda fedha ni chanzo cha aina zote za uovu. Watu ambaio hutamani hiyo, wamepotoshwa mbali na imani na wamejichoma wenyewe kwa huzuni nydingi. 11 Lakini wewe mtu wa Mungu, yakimbie mambo hayo. Fuata haki, utauwa, uaminifu, upendo, usitahimilivu, na upole. 12 Piga vita vizuri nya imani. Shikilia uzima wa milele ulioitiwa. Ilikuwa ni kwa sababu hii kwamba ulitoa ushuhuda mbele ya mashahidi wengi kwa kile kilicho chema. (aiōnios g166) 13 Nakupa amri hii mbele za Mungu, anayesababisha vitu vyote kuishi, na mbele ya Yesu Kristo, aliyenena ilio kweli kwa Pontio Pilato: 14 itunze amri kwa ukamilifu, pasipo mashaka, hadi ujio wa Bwana wetu Yesu Kristo. 15 Mungu atadhihirisha ujio wake kwa wakati sahihi- Mungu, Mbarikiwa, nguvu pekee, Mfalme anayetawala, Bwana anayeongoza. 16 Peke yake anaishi milele na akaaye katika mwanga usiokaribiriwa. Hakuna mtu awezaye kumwona wala awezaye kumtazama. Kwake iwe heshima na uweza wa milele. Amina. (aiōnios g166) 17 Waambie matajiri katika ulimwengu huu wasijivune, na wasitumaini katika utajiri, ambaio siyo wa uhakika. Badala yake, wanapaswa kumtumaini Mungu. Ambaye hutupatia utajiri wote wa kweli ili tufurahie. (aiōn g165) 18 Waambie watende mema, watajirike katika kazi njema, wawe wakarimu, na utayari wa kutoa. 19 Katika njia hiyo watajivekea msingi mzuri kwa mambo yajayo, ili kwamba waweze kushika maisha halisi. 20 Timotheo, linda kile ulichopewa. Jiepusha na majadiliano ya kipumbavu na mabishano yenyenye kujipinga ambayo kwa kwa uongo huitwamaarifa. 21 Baadhi ya watu huyatangaza mambo haya, na hivyo wameikosa imani. Neema na iwe pamoja nawe.

2 Timotheo

1 Paulo mtume wa Yesu Kristo kwa mapenzi ya Mungu, sawasawa na ahadi ya uzima ulio ndani ya Kristo Yesu, **2** kwa Timotheo mwana mpendwa: Neema, rehema na amani toka kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu. **3** Ninamshukuru Mungu, ambaye ninamtumikia kwa nia njema kama walivyofanya baba zangu, ninapokumbuka daima katika maombi yangu. Usiku na **4** mchana ninatamani kukuona, ili kwamba nijawe na furaha. Ninayakumbuka machozi yako. **5** Nimekuwa nikikumbushwa kuhusu imani yako halisi, ambayo hapo kwanza ilikaa kwa bibi yako Loisi na mama yako Yunisi. Na nina hakika ya kwamba imani hiyo inakaa ndani yako pia. **6** Hii ndiyo sababu nakukumbusha kuchochea karama ya Mungu iliyomo ndani yako kwa njia ya kuwekewa mikono yangu. **7** Kwa kuwa Mungu hakutupa roho ya woga, bali ya nguvu na upendo na nidhamu. **8** Kwa hiyo usiuonee haya ushuhuda kuhusu Bwana wetu, wala wangu mimi Paulo mfungwa wake. Bali ushiriki mateso kwa ajili ya injili sawasawa na uweza wa Mungu. **9** Ni Mungu aliyetuokoa na kutuita kwa wito mtakatifu. Hakufanya hivi kulingana na kazi zetu bali kulingana na neema na mpango wake mwenyewe. Alitupatia mambo haya katika Kristo Yesu kabla ya nyakati kuanza. (*aiōnios g166*) **10** Lakini sasa wokovu wa Mungu umekwishafunuliwa kwa kuja kwa mwokozi wetu Kristo Yesu. Ni Kristo alieikomesha mauti na kuleta uzima usiokoma kwa nuru ya injili. **11** Kwa sababu hiyo nilichaguliwa kuwa mhubiri, mtume na mwatalim. **12** Kwa sababu hii nateseka pia, lakini sioni haya kwa kuwa namjua yeye niliyekwisha kumuamin. Nina hakika kuwa yeye anaweza kukitunza kile nilichokabidhi kwake hata siku ile. **13** Ukumbuke mfano wa ujumbe wa uaminifu uliosikia toka kwangu, pamoja na imani na upendo ulio ndani ya Kristo Yesu. **14** Yatunze Mambo mazuri aliyokukabidhi Mungu kupitia Roho Mtakatifu aishiye ndani yetu. **15** Unajua ya kuwa, wote waishio katika Asia waliniacha. Kwenye kundi hili wamo Figelo na Hemogene. **16** Bwana airehemu nyumba ya Onesiforo kwa kuwa mara nyingi aliniburidisha na hakuionea aibu minyororo yangu. **17** Badala yake, alipokuwa Roma alinitafuta kwa bidii na akanipata. **18** Mungu amjalie kupata rehema kutoka kwake siku ile. Kama alivyonisaidia nilipokuwa Efeso, wewe wajua vyema.

2 Kwa hiyo, wewe mwanangu, utiwe nguvu katika neema iliyondani ya Kristo Yesu. **2** Na mambo uliyoyasikia kwangu mionganii mwa mashahidi wengi, uyakabidhi kwa watu waaminifu ambao wataweza kuwafundisha wengine pia. **3** Shiriki mateso pamoja nami, kama askari mwema wa Kristo Yesu. **4** Hakuna askari atumikae wakati huo huo akijihuisha na shughuli za kawaida za maisha haya, ili kwamba ampendeze ofisa wake mkuu. **5** Pia kama mtu akishindana kama mwaniaridha, hatapewa taji asiposhindana kwa kufuata kanuni. **6** Ni Muhimu kwamba

mkulima mwenye bidii awe wa kwanza kupokea mgao wa mazao yake. **7** Tafakari kuhusu nisemacho, kwa maana Bwana atakupa uelewa katika mambo yote. **8** Mkumbuke Yesu Kristo, kutoka uzao wa Daudi, ambaye alifufuliwa kutoka kwa wafu. Hii ni kulingana na ujumbe wangu wa Injili, **9** ambao kwa sababu ya huo ninateswa hata kufungwa minyororo kama mhalifi. Lakini neno la Mungu halifungwi kwa minyororo. **10** Kwa hiyo, navumilia mambo yote kwa ajili ya wale ambao Mungu amekwishawachagua, ili kwamba nao pia waupate wokovu ulio katika Kristo Yesu pamoja na utukufu wa milele. (*aiōnios g166*) **11** Useme huu ni wakuaminika: "Ikiwa tumekufa pamoja naye, tutaishi pamoja naye pia, **12** kama tukivumilia, tutatawala pamoja naye pia, kama tukimkana yeye, naye pia atatukana sisi. **13** kama hatutakuwa waaminifu, yeye atabaki kuwa mwaminifu, maana hawezo kujikana mwenyewe." **14** Endelea kuwakumbusha juu ya mambo haya. Waonye mbele ze Mungu waache kubishana kuhusu maneno. Kwa sababu hakuna manufaa katika jambo hili. Kutokana na hili kuna uharibifu kwa wale wanaosikiliza. **15** Fanya bidii kujionesha kuwa umekubalika kwa Mungu kama mtenda kazi asiye na sababu ya kulaumiwa. Litumie neno la kweli kwa usahihi. **16** Jiepushe na majadiliano ya kidunia, ambayo huongoza kwa zaidi na zaidi ya uasi. **17** Majadiliano yao yatasambaa kama donda ndugu. Miiongoni mwao ni Himenayo na Fileto. **18** Hawa ni watu walioukosa ukweli. Wanasema ya kuwa ufufuo tayari umishatoke. Wanapindua imani ya baadhi ya watu. **19** Hata hivyo, msingi imara wa Mungu unasimama, wenye uandishi huu, "Bwana anawajua walio wake, na kila alitajaye jina la Bwana ni lazima ajitenge na udhalimu." **20** Kwenye nyumba ya kitajiri, siyo kwamba vimo vyombo vya dhahabu na shaba tu. Pia kuna vyombo vya miti na udongo. Baadhi ya hivi ni kwa ajili ya matumizi ya heshima na baadhi yake ni kwa matumizi yasiyo ya heshima. **21** Ikiwa mtu atajitakasa mwenyewe kutoka kwenye matumizi yasiyo ya heshima, yeye ni chombo chenye kuheshimika. Ametengwa maalumu, mwenye manufaa kwa Bwana, na ameandaliiwa kwa kila kazi njema. **22** Zikimbie tamaa za ujanani. Ukiifuata haki, imani, upendo na amani pamoja na wale wamwitaao Bwana kwa moyo safi. **23** Lakini ukatae upumbavu na maswali ya kipuzi. Kwani unajua ya kuwa huzaa ugomvi. **24** Mtumishi wa Bwana hapaswi kugombana, badala yake inampasa kuwa mpole kwa watu wote, awezaye kufundisha, na mvumilivu. **25** Ni lazima awaelimishe kwa upole wale wampingao. Yamkini Mungu aweze kuwapatia toba kwa kuifahamu kweli. **26** Wawewe kupata ufahamu tena na kuepuka mtego wa Shetani, baada ya kuwa wametekwa na yeye kwa ajili ya mapenzi yake.

3 Lakini fahamu hili: katika siku za mwisho kutakuwa na nyakati ngumu. **2** kwa sababu watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, wenye kupenda fedha, wenye kujisifi, wenye majivuno, wenye dhihaka, wasiotii wazazi wao, wasiokuja na shukurani na waovu. **3** Wasio na

upendo wa asili, wasiotaka kuishi kwa amani na yeote, wachonganishi, wasingiziaji, wasioweza kujizua, wenye vurugu, wasiopenda mema. **4** Watakuwa wasaliti, wakaidi, wenye kujipenda wenyewe na wapenda anasa kuliko kumpenda Mungu. **5** Kwa rije watakuwa na sura ya ucha Mungu, lakini wataikana nguvu yake. Jiepushe na watu hao. **6** Kwa kuwa baadhi yao ni wanaume wanaoingia kwenye familia za watu na kushawishi wanawake wajinga. Hawa ni wanawake waliojawa dhambi na wenye kuongozwa na tamaa za kila aina. **7** Wanawake hawa hujifunza siku zote, lakini kamwe hawawezi kuufikia ufahamu wa ile kweli. **8** Kama vile ambavyo Yane na Yambre walismama kinyume na Musa. Kwa njia hii walimu hawa wa uongo husimama kinyume na kweli. Ni watu walioharibiwa katika fikira zao, wasiokubalika kuhusiana na imani. **9** Lakini hawataendelea mbali. Kwa kuwa upumbavu wao utawekwa wazi kwa watu wote, kama uliyokuwa wa wale watu. **10** Lakini wewe umeyafuata mafundisho yangu, mwenendo wangu, makusudi yangu, imani yangu, uvumilivu wangu, upendo wangu na ustahimilivu wangu, **11** mateso, maumivu na yaliyonipata kule Antiochia, Ikonio na Listra. Niliyavumilia mateso. Bwana aliniokoa katika yote hayo. **12** Wote wanaotaka kuishi katika maisha ya kumcha Mungu katika Kristo Yesu watateswa. **13**

Watu waovu na wadanganyifu watazidi kuwa waovu zaidi. Watawapotosha wengine. Wao wenyewe wamepotoshwa.

14 Lakini wewe, dumu katika mambo uliyojifunza na kuyaamini kwa uthabiti. Kwa kuwa unajua umejifunza kwa nani. **15** Unatambua ya kuwa tangu utotonii mwako uliyajua maandiko matakatifu. Haya yanaweza kukuhekimisha kwa ajili ya wokovu kwa njia ya imani katika kristo Yesu. **16** Kila andiko limetiwa pumzi na Mungu. Linafaa kwa mafundisho yenyeye faida, kwa kushawishi, kwa kurekebisha makosa, na kwa kufundishia katika haki. **17** Hii ni kwamba mtu wa Mungu awe kamili, akiwa amepewa nyenzo zote kwa ajili ya kutenda kila kazi njema.

4 Ninakupa agizo hili lenye uzito mbele za Mungu na Kristo Yesu, atakaye wahukumu walio hai na wafu, na kwa sababu ya kufunuliwa kwake na Ufalme wake: **2** Hubiri Neno. Uwe tayari kwa wakati ufaao na usiofaa. Waambie watu dhambi zao, kemea, himiza, kwa uvumilivu wote na mafundisho. **3** Kwa maana wakati utakujaa ambao watu hawatachukuliana na mafundisho ya kweli. Badala yake, watajifutia walimu wa kufundisha kulingana na tamaa zao. kwa njia hii masikio yao yatakuwa yametekenywa. **4** Wataacha kusikiliza mafundisho ya kweli, na kugeukia hadithi. **5** Lakini wewe uwe mwamirifu katika mambo yote, vumilia magumu, fanya kazi ya mwinjilisti; timiza huduma yako. **6** Kwa maana mimi tayarî nimekwisha kumimirinwa. Muda wa kuondoka kwangu umewadnia. **7** Nimeshindana katika haki, Mwendo nimeumaliza, Imani nimelinda. **8** Taji ya haki imewekwa kwa ajili yangu, ambayo Bwana, anayehukumu kwa haki, atanipa siku ile. Na siyo kwangu tu bali pia kwa wote wanaongojea kwa shauku kuonekana kwake. **9** Jitahidi kuja kwagu haraka.

10 Kwa kuwa Dema ameniacha. Anaupenda ulimwengu wa sasa na amekwenda Thesalonike, Kreseni alikwenda Galatia, na Tito alikwenda Dalmatia. (aiōn g165) **11** Luka tu ndiye yuko pamoa nami. Umchukue Marko uje naye kwani yeye ni muhimu kwangu katika huduma. **12** Nimemtuma Tikiko Efeso. **13** Lile joho ambalo nililiacha Troa kwa Karpo, utakapokuja lilete, pamoa na vile vitabu hasa vile vy a ngozi. **14** Alekizanda mfua chuma alinitendea maovu mengi. Bwana atamlipa kulingana na matendo yake. **15** Nawe pia jihadhari naye, kwani aliyingapa sana maneno yetu. **16** Katika utetezi wangui wa kwanza, hakuna mtu yeote aliyesimama pamoa nami, badala yake, kila mmoja aliniacha. Mungu asiwhesabie hatia. **17** Lakini Bwana alisimama pamoa nami, akanitia nguvu ili kwamba kupitia kwangu, neno linenwe kwa ukamilifu na mataifa wapate kusikia. Niliokolewa katika kinywa cha Simba. **18** Bwana ataniepusha na matendo yote maovu na kuniokoa kwa ajili ya ufalme wake wa mbinguni. Utukufu uwe kwake milele na milele. Amen (aiōn g165) **19** Msalimie Priska, Akila na nyumba ya Onesiforo. **20** Erasto alibaki huko Korintho, lakini Trifimo nilimuacha Mileto akiwa mgonjwa. **21** Fanya hima uje kabla ya kipindi cha baridi. Eubulo anakusalimu, pia Pude, Lino, Claudia na ndugu wote. **22** Mungu awe pamoa na roho yako, Neema iwe nawe.

Tito

1 Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo, kwa imani ya wateule wa Mungu na maarifa ya kweli iletayo utauwa. **2** Wapo katika tumaini la uzima wa miele ambao Mungu asiyewenza kusema uongo aliuahidi tangu miele. (aiōnios g166) **3** Kwa wakati muafaka, alilifunua neno lake katika ujumbe alionipa mimi kuhubiri. Ilinipasa kufanya hivi kwa amri ya Mungu mwokozi wetu. **4** Kwa Tito, mwana wa kweli katika imani yetu. Neema, huruma na amani kutoka kwa Mungu Baba na Yesu Kristo mwokozi wetu. **5** Kwa sababu hii nalikuacha Krete, kwamba uyatengeneze mambo yote yaliyokuwa hayajakamiliaka na kuweka wazee wa kanisa kwa kila mji kama nilliyokuagiza. **6** Mzee wa kanisa lazima asiwe na lawama, mme wa mke mmoja, aliye na watoto waaminifu wasioshuhudiwa mabaya au wasio na nidhamu. **7** Ni muhimu kwa mwangalizi, kama msimamizi wa nyumba ya Mungu, asiwe na lawama. Asiwe mtu wa kelele au asiyi jizua. Lazima asiwe mwepesi wa hasira, asiwe mlevi, asiwe mtu wa kusababisha ugomvi, na asiwe mwenye tamaa. **8** Badala yake: awe mtu mkaribishaji, apendaye wema. Lazima awe mtu mwenye akili timamu, mwenye haki, mcha Mungu, anayejitawala mwenyewe. **9** Awezaye kusimamia mafundisho ya kweli yaliyofundisha, ili aweze kuwatia moyo kwa mafundisho mazuri na awezaye kuwarekebisha wote wanaompinga. **10** Kwa kuwa kuna waasi wengi, hasa wale wa tohara. Maneno yao ni ya upuuzi. Wanadanganya na kuwaongoza watu katika upotovu. **11** Ni lazima kuwazuia watu kama hao. Wanafundisha yale wasiyopaswa kwa faida za aibu na kuharibu familia zote. **12** Mmoja wao, mtu mwenye busara, alisema, "Wakrete wana uongo usio na mwisho, wabaya na wanyama wa hatari, wavivu na walafu." **13** Haya maelezo ni ya kweli, kwa hiyo uwazue kwa nguvu ili kwamba waweze kusema kweli katika imani. **14** Wewe usijihusishe na hadithi zisizo za kweli za Kiyahudi au amri za watu, ambao hurudisha nyuma ukweli. **15** Kwa wote walio safi, vitu vyote ni visafi. Lakini kwa wote walio wachafu na wasioamini, hakuna kilicho kisafi. Kwa kuwa mawazo yao na dhamira zao zimechafuliwa. **16** Wanakirikumjua Mungu, lakini kwa matendo yao wanamkana. Wao ni waouvu na wasiotii. Hawakuthibitishwa kwa tendo lolote jema.

2 Lakini wewe yaseme yale yanayoendana na maelekezo ya kuaminika. **2** Wazee wawe na kiasi, heshima, busara, imani safi, katika upendo, na katika uvumilivu. **3** Vilevile wanawake wazee lazima daima wajioneshe wao wenyewe kama wenyewe kujiheshimu, na sio wasengenya. Lazima wasive watumwa wa pombe. **4** Wanapaswa kufundisha yaliyo mazuri ili kuwaandaa wasichana kwa busara kuwapenda waume zao na watoto wao. **5** Wanapaswa kuwfundisha kuwa na busara, wasafi, watunzaji wazuri wa nyumba zao, na watii kwa waume zao wenyewe. Inawalazimu kufanya mambo haya ili kwamba

neno la Mungu lisitukanwe. **6** katika namna iyo hiyo, watieni moyo vijana wa kiume wawe na busara. **7** Katika njia zote jiwekeni wenyewe kuwa mfano katika kazi nzuri; na mfundishapo, onesheni uadilifu na heshima. **8** Ongeeni ujumbe wenyewe afya na usio na dosari, ili kwamba yeoyote apingaye aaiibishwe kwa sababu hana baya la kusema juu yetu. **9** Watumwa na wawatii mabwana zao katika kila kitu. Wanapaswa kuwfurahisha na sio kubishana nao. **10** Hawapaswi kuiba. Badala yake, wanapaswa kuonesha imani yote nzuri ili kwamba katika njia zote wayapambe mafundisho yetu kumhusu Mungu mwokozi wetu. **11** Kwa kuwa neema ya Mungu imeonekana kwa watu wote. **12** Inatufundisha kukataa mambo yasiyo ya kimungu na tamaa za kidunia. Inatufundisha kuishi kwa busara, kwa haki, na katika njia za kimungu kwa wakati huu. (aiōn g165) **13** Wakati tunatarajia kupokea tumaini letu lenye baraka, mwonekano wa utukufu wa Mungu wetu mkuu na Mwokozi wetu Yesu Kristo. **14** Yesu alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu ili kutukomboa kutoka katika uasi na kutufanya wasafi, kwa ajili yake, watu maalumu walio na hamu ya kufanya kazi nzuri. **15** Yaseme na kuyasisitiza mambo haya. Kemea kwa mamlaka yote. Usikubali mtu yeoyote akupuuze.

3 Uwakumbushe kuwanyenyekeea viongozi na mamlaka, kuwatii na kuwa tayari katika kila kazi njema. **2** Wakumbushe kutokumtendea mtu yeoyote ubaya, waepuke majibzano, wawape nafasi watu wengine katika kufanya maamuzi, na kuonesha unyenyekevu kwa watu wote. **3** Kwa kuwa sisi pia tulikuwa na mawazo potofu na wakaidi. Tulikuwa upotevuni na tulifanywa watumwa kwa tamaa nyingi na starehe. Tuliishi katika vivu na uovu. Tulichukiza na kuchukiana. **4** Lakini wakati huruma ya Mungu mwokozi wetu na upendo wake kwa wanadamu ulipoonekana, **5** haikuwa kwa matendo yetu ya haki tuliyofanya, bali alituokoa kwa neema yake. Alituokoa kwa kutoosha kwa kuzaliwa upya na katika kufanya upya kwa Roho Mtakatifu. **6** Mungu alimwaga Roho Mtakatifu kwa wingi juu yetu küpitiä Yesu Kristo mwokozi wetu. **7** Alifanya hivi ili kwamba, tukiwa tumehesabiwa haki kwa neema yake, tuwe washirika katika uhakika wa maisha ya mielele. (aiōnios g166) **8** Huu ni ujumbe wa kuaminika. Ninawataka myanene kwa ujasiri mambo haya, ili kwamba wale wanaomwamini Mungu wawe na dhamira juu ya kazi nzuri ambayo aliiweka mbele yao. Mambo haya ni mazuri na yanafaida kwa ajili ya watu wote. **9** Lakini jiepusheni na mijadala ya kipumbavu, nasaba, mashindano, na migongano kuhusu sheria. Mambo hayo hayana maana wala faida. **10** Mkataeni yeoyote anayesababisha migawanyiko katи yenu. Baada ya onyo moja ama mawili, **11** jueni kwamba mtu wa jinsi hiyo ameiacha njia iliyo sahihi na anatenda dhambi na kujihukumu mwenyewe. **12** Nitakapomtuma kwako Artemi au Tikiko, harakisha uje kwangu huku Nikopoli ambapo nimeamua kukaa kipindi cha baridi. **13** Harakisha na umtume Zena mtaalamu katika sheria, na Apolo, pasipo

kupungukiwa na kitu. **14** Watu wetu lazima wajifunze kujishughulisha katika kazi nzuri ambazo zinagusa mahitaji muhimu ili kwamba wasije wakawa wasiozaa matunda. **15** Wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu wale watupendao katika imani. Neema iwe nanyi nyote.

Filemoni

1 Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, na ndugu Timotheo kwa Filemoni, mpewenda rafiki yetu na mtenda kazi pamoja nasi, **2** na kwa Afia dada yetu, na kwa Arkipas askari mwenzetu, na kwa kanisa lile linalokutana nyumbani kwako. **3** Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. **4** Wakati wote namshukuru Mungu. Ninakutaja katika maombi yangu. **5** Nimesikia upendo na imani uliyonayo katika Bwana Yesu na kwa ajili ya waumini wote. **6** Ninaomba kwamba ushirika wa imani yenu iwe na ufanisi katika ujuzi wa kila jambo jema lililoko kati yetu katika Kristo. **7** Kwa kuwa nimekuwa na furaha na faraja kwa sababu ya upendo wako, kwa sababu mioyo ya waumini imekuwa ikitulizwa nawe, ndugu. **8** Kwa hiyo, ingawa nina ujasiri wote katika Kristo kukuamuru wewe kufanya kile unachowea kufanya, **9** lakini kwa sababu ya upendo, badala yake nakuishi - mimi, Paulo niliye mzee, na sasa ni mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu. **10** Ninakuishi kuhusu mwanangu Onesmo, niliyemzaa katika vifungo vyangu. **11** Kwa kuwa mwanzoni hakukufaa, lakini sasa anakufaa wewe na mimi. **12** Nimemtuma- yeye ambaye ni wa moyo wangu hasa - kurudi kwako. **13** Nataraji angeendelea kubaki pamoja nami, ili anitumikie badala yako, wakati niwako kifungoni kwa ajili ya injili. **14** Lakini sikutaka kufanya jambo lolote bila ruhusa yako. Nilifanya hivi ili kwamba jambo lolote zuri lisifanyike kwa sababu nilikulazimisha, bali kwa sababu ulipenda mwenyewe kilitenda. **15** Labda ni sababu alitengwa nawe kwa muda, ilikuwa hivyo ili uwe pamoja naye milele. (aiōnios g166) **16** Ili kwamba asiwe tena mtumwa, bali bora zaidi ya mtumwa, kama ndugu mpewnda, hasa kwangu, na zaidi sana kwako, katika mwili na katika Bwana. **17** Na hivyo kama wanichukulia mimi mshirika, mpokee kama ambavyo ungenipokea mimi. **18** Lakini kama amekukosea jambo lolote, au unamundai kitu chochote, kidai hicho kutoka kwangu. **19** Mimi Paulo, ninaandika kwa mkono wangu mwenyewe: mimi nitakulipa. Sisemi kwako kwamba nakudai maisha yako hasa. **20** Naam ndugu, acha nipate furaha ya Bwana toka kwako: uburudishe moyo wangu katika Kristo. **21** Nikiwa na imani kuhusu utii wako, nakuandikia nikijua kwamba utafanya hata zaidi ya vile ninavyokuumba. **22** Wakati huo huo andaa chumba cha wageni kwa ajili yangu, kwa kuwa ninatumaini kupitia maombi yako nitakutembelea hivi karibuni. **23** Epafra, mfungwa mwenzangu katika Kristo Yesu anakusalimu, **24** na kama afanyakyo Marko, Aristarko, Dema, Luka, watendakazi pamoja nami. **25** Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho yako. Amina.

Wahebrania

1 Nyakati zilizopita Mungu alizungumza na mababu zetu kuitia manabii mara nyangi na kwa njia nyangi. **2** Lakini katika siku hizi tulizonazo, Mungu ameongea nasi kuitia Mwana, ambaye alimweka kuwa mrithi wa vitu vyote, na ambaye kuitia yeye pia aliumba ulimwengu. (*aiōn g165*) **3** Mwanawe ni nuru ya utukufu wake, tabia pekee ya asili yake, na anayeedeleza vitu vyote kwa neno la nguvu zake. Baada ya kukamilisha utakaso wa dhambi, aliketi chini mkono wa kulia wa enzi huko juu. **4** Amekuwa bora kuliko malaika, kama vile jina allolirithi liliyvo bora zaidi kuliko jina lao. **5** Kwa maana ni kwa malaika gani aliwahi kusema, "Wewe ni mwanangu, leo nimekuwa baba yako?" Na tena, "Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwana kwangu?" **6** Tena, wakati Mungu alipomleta mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, husema, "Malaika wote wa Mungu lazima wamwabudu." **7** Kuhusu malaika asema, "Yeye ambaye hufanya malaika zake kuwa roho, na watumishi wake kuwa ndimi za moto." **8** Lakini kuhusu Mwana husema, "Kiti chako cha enzi, Mungu, ni cha milele na milele. Fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya haki. (*aiōn g165*) **9** Umependa haki na kuchukia uvunjaji wa sheria, kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekupaka mafuta ya furaha kuliko wenzako." **10** Hapo mwanzo, Bwana, uliweka msingi wa dunia. Mbingu ni kazi za mikono yako. **11** Zitatoweka, lakini wewe utaendelea. Zote zitachakaa kama vazi. **12** Utazikunjakunja kama koti, nazo zitabadiilita kama vazi. Lakini wewe ni yuleyule, na miaka yako haitakoma." **13** Lakini ni kwa malaika yupi Mungu alisema wakati wowote, "Keti mkono wangu wa kulia mpaka nitakapowafanya adui zako kuwa kiti cha miguu yako?" **14** Je, malaika wote siyo roho zilizotumwa kuwahudumia na kuwatanzia wale watakaurithi wokovu?

2 Kwa hiyo ni lazima tuweke kipaumbe zaidi kwa yale tulyosikia, ili kwamba tusije tukatengwa mbali nayo. **2** Kwa maana ikiwa ujumbe uliozungumzia na malaika ni halali, na kila kosa na uasi hupokea adhabatu, **3** tutapataje kuepuka kama tusipojali wokovo huu mkuu? —wokuvu ambaio kwanza uitangazwa na Bwana na kuthibitishwa kwenetia na wale waliosikia. **4** Mungu pia aliuthibitisha kwa ishara, maajabu, na kwa matendo makuu mbalimbali, na kwa zawadi za Roho Mtakatifu alizozigawa kulingana na mapenzi yake mwenyewe. **5** Mungu hakuuweka ulimwengu ujao, ambaio tunaongelea habari zake, chini ya malaika. **6** Badala yake, mtu fulani ameshuhudia mahali fulani akisema, "Mtu ni nani, hata uweze kumkumbuka? Au mwana wa mtu, hata umtunze? **7** mtu kuwa mdogo kuliko malaika; umemvika taji ya utukufu na heshima. (Zingatia: Katika nakala halisi za kwanza, mstari huu haupo. "Na umemuweka juu ya kazi ya mikono yako.) **8** Umeweka kila kitu chini ya miguu yake." Kwa hiyo Mungu ameweka kila kitu chini ya mtu. Hakuacha kitu chochote ambacho hakiko chini yake.

Lakini sasa hivi hatuoni bado kila kitu kikiwa chini yake. **9** Hata hivyo, tunaona ambaye alikuwa amefanywa kwa muda, chini kuliko malaika—Yesu, ambaye, kwa sababu ya mateso yake na kifo chake, amevikwa taji ya utukufu na heshima. Hivyo sasa kwa neema ya Mungu, Yesu ameoja kifo kwa ajili ya kila mtu. **10** Ilikuwa sahihi kwamba Mungu, kwa sababu kila kitu kipo kwa ajili yake na kuitia yeye, alipaswa kuwaleta watoto wengi katika utukufu, na kwamba alipaswa kumfanya kiongozi katika wokovu wao kuwa mkamiliifupi kuitia mateso yake. **11** Kwa maana wote wawili yule anayeweka wakfu na wale ambaio wanawekwa wakfu, wote wanatoka kwenye asili moja, Mungu. Kwa sababu hii yule anayewewe wakfu kwa Mungu haoni aibu kuwaita ndugu. **12** Anasema, "Nitatangaza jina lako kwa ndugu zangu, nitaimba kuhusu wewe kutoka ndani ya kusanyiko." **13** Tena asema, "Nitaamini katika yeye." Na tena, "Tazama, hapa nipo na watoto ambaio Mungu amenipa." **14** Kwa hiyo, kwa kuwa watoto wa Mungu wote hushiriki mwili na damu, kadhalika Yesu alishiriki vitu vilevile, ili kwamba kuitia kifo apate kundhohofisha yule ambaye ana mamlaka juu ya mauti, ambaye ni ibilisi. **15** Hii ilikuwa hivyo ili awaeweke huru wale wote ambaio kuitia hofu ya kifo walliishi maisha yao yote katika utumwa. **16** Kwa hakika siyo malaika anaowsaidia. Badala yake, anawasaidia wazao wa Abraham. **17** Kwa hiyo, ilikuwa lazima yeye awe kama ndugu zake katika njia zote, ili aweze kuwa kuhanii mkuu mwenye huruma na mwaminifu kwa vitu vya Mungu, na ili kwamba awe na uwezo wa kutoa msamaha kwa dhambi za watu. **18** Kwa sababu Yesu mwenyewe ameteseka, na kujaribiwa, ana uwezo wa kuwasaidia wale wanaojaribiwa.

3 Kwa hiyo, ndugu watakatifu, washiriki wa wito wa mbinguni, mumfikiri Yesu, Mtume na Kuhani Mkuu wa ukiri wetu. **2** Alikuwa mwaminifu kwa Mungu aliyemteua, kama Musa alivyokuwa mwaminifu pia katika nyumba yote ya Mungu. **3** Kwa kuwa Yesu amehesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko aliyokuwa nayo Musa, kwa sababu yule anayejenga nyumba anahesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko nyumba yenye. **4** Kwa kuwa kila nyumba hujengwa na mtu fulani, lakini yule anayejenga kila kitu ni Mungu. **5** Hakika Musa alikuwa mwaminifu kama mtumishi katika nyumba yote ya Mungu, akitoa ushuhuda kuhusu mambo yatakayosemwa wakati ujao. **6** Lakini Kristo ni Mwana katika usimamizi wa nyumba ya Mungu. Sisi ni nyumba yake kama tutashikilia haraka katika kujiamini na fahari ya kujiamini. **7** Kwa hiyo, ni kama Roho Mtakatifu asemavyo, "Leo, kama utasikia sauti yake, **8** Usiufanye moyo wako kuwa mgumu kama Waisraeli walivyofanya katika uasi, katika wakati wa kujaribiwa nyikani. **9** Huu ulikuwa wakati ambaio baba zenu waliniiasi kwa kunjaribu, na wakati, kwa miaka arobaini, waliona matendo yangu. **10** Kwa hiyo sikufurahishwa na kizazi hicho. Nilisema, Wanapotea kila mara katika miyo yao, na hawajui njia zangu. **11** Ni kama vile nilivyoapa katika hasira yangu:

hawataiingia raha yangu." 12 Muwe waangalifu, ndugu, kutika uboho. Na lenye kuweza kufahamu fikira za moyo ili kwamba usije ukawepo moyo mwovo wa kutokuamini nia yake. 13 . Hakuna kilichoumbwa kilichoijificha katika kwa mmoja wenu, moyo ambaeo utakwenda mbali na uso wa Mungu. Badala yake, kila kitu ni dhahiri na wazi Mungu aliye hai. 13 Badala yake, mhamasishane kila kwa macho ya mmoja ambaye ni lazima tutoe hesabu. 14 siku kila mmoja na mwenzie, ili kila iitwapo leo mtamani, Baadaye kuwa na kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, ili kwamba mmoja kati yenu asifanywe kuwa mgumu Yesu Mwana wa Mungu, kwa uimara tushikilie imani zetu. kwa udanganyifu wa dhambi. 14 Kwa maana tumekuwa 15 Kwa kuwa hatuna kuhani mkuu ambaye hawezu kuhisi washiriki wa Kristo ikawa tutashikamana na uthabitii wetu huruma kwa ajili udhaifu wetu, lakini yeze ambaye kwa kwa nguvu katika yeze kutoka mwanzo hadi mwisho. 15 njia zote amekuwa akijaribiwa kama sisi, isipokuwa yeze Kuhusu hili imekwisha kusemwa, "Leo kama mtaisikiliza ambaye hana dhambi. 16 Na tuje kwa ujasiri katika kiti cha santi yake, msifanye miyo yenu kuwa migumu, kama enzi cha neema, ili kwamba tupokee rehema na kupata Waisraeli walivyofanya wakati wa uasi." 16 Ni akina nani neema ya kutusaidia wakati wa hitaji.

hao waliomsikia Mungu na kuasi? Hawakuwa wale wote ambaeo Musa alikuwa amewaongoza kutoka Misri? 17 Na kina nani ambaeo Mungu aliwakasirikia kwa miaka arobaini? Siyo pamoja na wale walioienda dhambi, ambaeo mili yao iliyokufa illilala jangwani? 18 Ni akina nani aliowaapia Mungu kwamba hawataiingia katika raha yake, kama siyo wale ambaeo hawakumiti yeye? 19 Tunaona kwamba hawakuweza kuingia katika raha yake kwa sababu ya kutokuamini.

4 Kwa hiyo, tunapaswa kuwa makini ili kwamba kati yenu asiwepo hata mmoja atakayonekana kushindwa kufikia ahadi endelevu ya kuingia katika pumzika la Mungu. 2 Kwani tumekuwa na habari njema kuhusu pumziko la Mungu liliotangazwa kwetu kama Waisraeli walivyokuwa nayo, lakini ujumbe huo haukuwasaidia wale ambaeo waliusikia bila kuanganisha imani kwa hilo. 3 Kwa sis, ambaeo tumekwisha amini-sisi ndio mionganii tutakaoingia katika lile pumzikko, Kama inavyosema, "Kama nilivyoapa kwa hasira yangu, Hawataiingia katika pumzikko mwangu." Alisema hili, ingawa kazi zote alizotengeneza zilikuwa zimekamilika tangu mwanzo wa ulimwengu. 4 Kwani ameshasema sehemu fulani kuhusu siku ya saba, "Mungu alipumzika siku ya saba katika yote aliyoyafanya." 5 Tena ameshasema, "Hawataiingia kwenye pumzikko langu." 6 Kwa sababu hiyo, tangu pumzikko la Mungu bado ni akiba kwa ajili ya baadhi kuingia, na tangu Waisraeli wengi ambaeo walisisikia habari njema kuhusu pumzikko lake hawakuingia kwa sababu ya kutotii, 7 Mungu aliweka tena siku fulani, iitwayo "Leo." Yeye aliongeza siku hii alipozungumza kuititia Daudi, ambaye alisema kwa muda mrefu baada ya yaliyosemwa kwanza, "Leo kama mtaisikia sauti yake, msifanye miyo yenu kuwa migumu." 8 Kwani kama Yoshua aliwapatia pumzikko, Mungu asingelisema juu ya siku nyingine. 9 Kwa hiyo bado kuna Sabato ya pumzikko iliyotunzwa kwa ajili ya watu wa Mungu. 10 Kwani anayeingia katika pumzikko la Mungu yeze mwenyewe pia amepumzika kutokana na matendo yake, kama Mungu alivyofanya katika yeye. 11 Kwa hiyo tuweni na shauku ya kuingia katika lile pumzikko, ili kwamba asiwepo atakayeanguka katika aina ya uasi walifanya. 12 Kwa maana neno la Mungu li hai na lina nguvu na linaukali kuliko upanga wowote wenyewe makali kuwili. Na huchoma hata kufikia kugawanya nafsi na roho, na viungo

5 Kwanii kila kuhani mkuu, aliyechaguliwa kutoka mionganii mwa watu, amechaguliwa kusimama badala yao katika vitu vinavoyohusiana na Mungu, ili aweze kutoa kwa pamoja zawadi na dhabihu kwa ajili ya dhambi. 2 Anaweza kujishughulisha kwa upole na wajinga na wabishi kwa kuwa yeze mwenyewe pia amezungukwa na udhaifu. 3 Kwa sababu ya hili, ana wajibu wa kutoa sadaka kwa ajili ya dhambi zake kama afanyavyo kwa dhambi za watu. 4 Na hakuna mtu achukuaye heshima hii kwa ajili yake mwenyewe, lakini badala yake, lazima aitie na Mungu, kama alivyokuwa Haruni. 5 Hata Kristo hakujipa heshimu mwenyewe kwa kujifanya mwenyewe kuwa kuhani mkuu. Badala yake, Mungu alisema kwake, "Wewe ni mwanangu, leo nimekuwa Baba yako." 6 Ni kama asemavyo pia sehemu nyingine, "Wewe ni kuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki." (aiōnos g165) 7 Wakati wa kipindi chake katika mwili, alionomba na kuombea, alimwombaa Mungu kwa machozi, kwa yeze aezeyate kumwokoa kutoka kwenye kifo. Kwa sababu ya unyenyekevu wake kwa Mungu, alisikiwa. 8 Ijapokuwa alikuu mwana, alijifunza kutii kwa mambo yaliyomtesa.

9 Alikamiliishwa na kwa njia hii alifanyika kwa kila mtu amwaminiye kuwa sababu ya wokovu wa milele, (aiōnos g166) 10 kwa kutengwa na Mungu kama kuhani Mkuu baada ya zamu ya Melkizedeki. 11 Tuna mengi ya kusema kuhusu Yesu, lakini ni vigumu kuwaelezea kwa kuwa ninyi ni wavivu wa kusikia. 12 Ijapokuwa kwa kipindi hiki mlipaswa kuwa walimu, bado kuna umuhimu wa mtu kuwafundisha mafundisho ya awali ya kanuni za neno la Mungu. Mnahitaji maziwa na si chakula kigumu. 13 Kwa kuwa yeoye anywaye maziva tu hana uzoefu katika ujumbe wa haki, kwa kuwa bado ni mtoto. 14 Kwa upande mwingine, chakula kigumu ni cha watu wazima, wale ambaeo kwa sababu ya uzoefu wao katika kutofautisha haki na ubaya wamefundishwa kutambua jema na ovu.

6 Kwa hiyo, tukiacha tulichoijifunza kwanza kuhusu ujumbe wa Kristo, twapaswa kuwa na juhudii kuelekea kwenye ukomavu, tusiweke tena misingi ya toba kutoka katika kazi zisizo na uhai na imani katika Mungu, 2 wala misingi ya mafundisho ya ubatizo, na kuwaweweka mikono, ufufuo wa wafu, na hukumu ya milele. (aiōnos g166) 3 Na tutafanya hivi ikiwa Mungu ataruhusu.

4 Kwa kuwa haiwezekani kwa wale ambaao waliipata ya kumi kutoka kwa watu, ambayo ni, kutoka kwa Wairaeli nuru awali, ambaao walionja kipawa cha mbinguni, na wenzao, pamoja na kwamba wao, pia, ni ukoo kutoka kufanywa kuwa washirika wa Roho Mtakatifu, 5 na kufanya kuwa walionja uzuri wa neno la Mungu na kwa nguvu za wakati ujao, (aiōn g165) 6 na kisha wakaanguka - haiwezekani kuwarejesha tena katika toba. Hii ni kwa sababu wamemsulubisha Mwana wa Mungu mara ya pili kwa nafsi zao, wakimfanya kuwa chombo cha dhihaka hadharani. 7 Kwa kuwa ardhii iliypokee mvua inyeshayo mara kwa mara juu yake, na ikatoa mazao muhimu kwa hao waliofanya kazi katika ardhii, hipokee baraka kutoka kwa Mungu. 8 Lakini ikiwa huzaa miiiba na magugu, haina tena thamani na ipo katika hatari ya kulaaniwa. 9 Ijapokuwa tunazungumza hivi, rafiki wapenzi, tunashawishiwa na mambo mazuri, yawahusuyo niryi na mambo yahusuyo wokovu. 10 Kwa kuwa Mungu si dhalimu hata asahau kazi yenu na kwa upendo mliouunesha kwa ajili ya jina lake, katika hili mliwatumikia waamini na bado mnigali mnawatumikia. 11 Na tunatamani sana kwamba kila mmoja wenu aweze kuonesha bidii ile ile mpaka mwisho kwa uhakika wa ujasiri. 12 Hatutaki muwe wavivu, lakini muwe wafusuwa wale warithio ahadi kwa sababu ya imani na uvumiliu. 13 Kwa maana Mungu alipompa Abrahamu ahadi, aliapa kwa nafsi yake, kwa kuwa asingeliapa kwa mwingine yeote aliye mkubwa kuliko yeye. 14 Alisema, "Hakika nitakubariki, na nitauongeza uzao wako zaidi." 15 Kwa njia hii, Abrahamu alipokee kile alichoahidiwa baada ya kusubiria kwa uvumiliu. 16 Maana wanadamu huapa kwa yeche aliye mkuu kuliko wao, na kwa ukomo wa mashindano yote ni kiapo kwa kuyathibitisha. 17 Wakati Mungu alipoamua kuonesha kwa uwazi zaidi kwa warithi wa ahadi kusudi lake zuri lisilobadilika, allithibitisha kwa kiapo. 18 Alifanya hivyo ili kwa vitu viwili visiviyoweza kubadilika, ambavyo katika hivyo Mungu hawezikusema uongo, sisitulioikimbilia hifadhi tupate kutiwa moyo kushikilia kwa nguvu tumaini liilowellwa mbele yetu. 19 Tunao ujasiri huu kama nanga imara na ya kutegemea ya roho zetu, ujasiri ambaao unaingia sehemu ya ndani nyuma ya pazia. 20 Yesu alilingia sehemu ile kama mtangulizi wetu, akisha kufanyika kuhani mkuu hata milele baada ya utaratibu wa Melkizedeki. (aiōn g165)

7 Ilikuwa hivi Melkizedeki, mfalme wa Salemu, Kuhani wa Mungu aliye juu, aliyeutana na Abrahamu akirudi kutoka kuwaaua wafalme na akambariki. 2 Abrahamu alimpa moja ya kumi ya kila kitu alichokuwa amekiteka. Jina lake "Melkizedeki" "maana yake" mfalme wa haki" na pia "mfalme wa Salemu" ambayo ni "mfalme wa amani." 3 Hana baba, hana mama, hana wazazi, hana mwanzo wa siku wala mwisho wa maisha yake. Badala yake, anabakia kuhani milele, kama mwana wa Mungu. 4 Sasa fikiria jinsi huyu mtu alivyokuwa mkuu. Mzazi wetu Abrahamu alimpa moja ya kumi ya vitu vizuri alivyovichukua vitani. 5 Na hakika, ukoo wa Walawi walipokee ofisi za kuhani walikuwa na amri kutoka kwenye sheria kukusanya moja ya kumi kutoka kwa watu, ambayo ni, kutoka kwa Abrahamu. 6 Lakini Melkizedeki, ambaye hakuwa wa ukoo kutoka kwa Walawi, alipokee moja ya kumi kutoka kwa Abrahamu, na akambariki, yeche aliyekuwa na adhi. 7 Hapo haikataliwi kwamba mtu mdogo hubarikiwa na mkubwa. 8 Kwa jambo hili mtu apokeaye moja ya kumi atakufa siku moja, lakini kwa jambo jingine mmoja aliyeokea moja ya kumi kwa Abrahamu ikaelezwa kama anayeishi. 9 Na kwa namna ya kuzungumza, Lawi baba yake Abrahamu wakati Melkizedeki alipokutana na Abrahamu. 10 kwa sababu Lawi alikuwa katika viuno ya baba yake Abrahamu wakati Melkizedeki alipokutana na Abrahamu. 11 Sasa kama ukamilifu uliwezekana kupitia ukuhani wa Lawi, (hivyo chini yake watu hipokee sheria), kulikuwa na hitaji gani zaidi kwa kuhani mwingine kuinuka baada ya mfumo wa Melkizedeki, na siyo kuitwa baada ya mpangilio wa Haruni? 12 Kwa hiyo ukuhani ukibadilika, hapana budi sheria nayo kubadilika. 13 Kwa mmoja ambaye mambo haya yalisemwa kuhusu kabilajingine, kutoka kwake hakuna aliyehudumu madhababuni. 14 Sasa ni wazi kwamba Bwana wetu alitoka katika Yuda, kabilambalo Musa hakutaja kuhusu makuhani. 15 Na haya tusemayo ni wazi hasa ikiwa kuhani mwingine atatokea kwa mfano wa Melkizedeki. 16 Kuhani huyu mpya siyo mmoja ambaye amekuwa kuhani juu ya msingi wa sheria zinazohusiana na uzao wa mtu, lakini katika msingi wa nguvu ya maisha yasiyoweza kuharibika. 17 Hivyo maandiko yanashuhudia kuhusu yeye: "Wewe ni kuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki." (aiōn g165) 18 Kwa kuwa amri iliyotangulia iliwekwa pemberi kwa sababu ilikuwa dhaifu na haifai. 19 Hivyo sheria haikufanya chocchote kikamilifu. Isipokuwa, kulikuwa na ujasiri mzuri kwa hayo tunamsogelea Mungu. 20 Na Ujasiri huu mzuri haukutokea pasipo kuzungumzia kiapo, kwa hili makuhani wengine hawakuchukua kiapo chocchote. 21 Lakini Mungu alichukua kiapo wakati aliposema kuhusu Yesu, "Bwana ameapa na hatabadilisha mawazo yake." wewe ni kuhani milele." (aiōn g165) 22 Kwa hili Yesu pia amekuwa kuwa dhamaana ya agano bora. 23 Kwa hakika, kifo huzuua makuhani kuhudumu milele. Hii ni kwa sababu walikuwapo makuhani wengi, mmoja baada ya mwingine. 24 Lakini kwa sababu Yesu anaishi milele, ukuhani wake haubadilika. (aiōn g165) 25 Kwa hiyo yeche pia anaweza kwa ukamilifu kukamilisha kuwaoko wanaomkaribia Mungu kupitia kwake, kwa kuwa yeche anaishi daima kwa kuomba kwa ajili yao. 26 Kwa hiyo kuhani mkuu wa namna hii anastahili kwetu. Asiyé na dhambi, hatia, msafi, aliytengwa kutoka kwa wenye dhambi, na amekuwa juu kuliko mbingu. 27 Yeye hakuwa na uhitaji, mfano wa makuhani wakuu, kutoa dhabihu kila siku, kwanza kwa dhambi yake mwenyewe, na baadaye kwa dhambi za watu. Alifanya hivi mara moja kwa wote, alipojitoa yeche mwenyewe. 28 Kwa sheria huuateua watu dhaifu kuwa makuhani wakuu, lakini neno la kiapo, liilokuja baada

ya sheria, alimteua Mwana, aliyefanywa kuwa mkamilifu milele. (aiōn g165)

8 Sasa jambo ambalo tunasema ni hili: tunaye kuhani mkuu aliyeeka chini katika mkono wa kulia wa kitu cha enzi Mbinguni. **2** Yeye ni mtumishi katika mahali patakatifu, hema la kweli ambalo Bwana ameliweka, siyo mtu yejote wa kufa. **3** Kwa maana kila kuhani mkuu huwekwa kutoa zawadi na dhabihu; kwa hiyo ni muhimu kuwa na kitu cha kutoa. **4** Sasa kama Kristo alikuwa juu ya nchi, yeye asingekuwa kuhani zaidi ya hapo. Kwa kuwa walikuwa tayari wale walioitoa vipawa kulingana na sheria. **5** Walihudumu kitu ambacho kilikuwa nakala na kivuli cha vitu vya mbinguni, sawa kama Musa alipoonywa na Mungu wakati alipotaka kujenga hema. "Ona," Mungu akasema, "kwamba tengeneza kila kitu kulingana na muundo ulioonyeshwa juu ya mlima". **6** Lakini sasa Kristo amepokea huduma bora zaidi kwa sababu yeye pia ni mpatanishi wa agano zuri, ambalo limekwisha kuimarishwa kwa ahadi nzuri. **7** Hivyo kama agano la kwanza lisingekuwa na makosa, ndipo hakungekuwa na haja kutafuta agano la pili. **8** Kwa kuwa wakati Mungu alipogundua makosa kwa watu alisema, "Tazama, siku zinakuja, 'asema Bwana, 'wakati nitakapotengeneza agano jipya pamoja na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda. **9** Halitakuwa kama agano nililofanya pamoja na baba zao siku ambayo niliwichukua kwa mkono kuwaongoza kutoka nchi ya Misri. Kwa kuwa hawakuendelea katika agano langu, nami sikuwajali tena,' asema Bwana. **10** Kwa kuwa hili ndilo agano nitafanya kwa nyumba ya Israeli baada ya siku hizo,' asema Bwana. 'nitaweka sheria zangu mawazoni mwao, na nitaziandika miyoni mwao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. **11** Hawatafundishana kila mmoja na jirani yake, na kila mmoja na ndugu, yake, akisema, "Mjue Bwana," hivyo wote watanijua mimi, kutoka mdogo hadi mkubwa wao. **12** Hivyo nitaonyesha rehemta kwa matendo yao yasiyo ya haki, na sizitazikumbuka dhambi zao tena." **13** Kwa kusema "Mpya," amelifanya agano la kwanza kuwa kuukuu. Na hilo ambalo amelitangaza kuwa kuukuu liko tayari kutoweka.

9 Sasa hata agano la kwanza ilikuwa na sehemu ya ibada hapa duniani na taratibu za ibada. **2** Kwani katika hema kulikuwa na chumba kimeandaliwa, chumba cha nje, paliitia mahali patakatifu. Katika eneo hili palikuwa na kinara cha taa, meza na mikate ya wonyesho. **3** Na nyuma ya pazia la pili kulikuwa na chumba kingine, paliitia mahali patakatifu zaidi. **4** Mlikuwemo madhabahu ya dhababu kwa kuvukizia uvumba. Pia milikuwemo sanduku la agano, ambalo liikuwa limejengwa kwa dhababu tupu. Ndani yake kulikuwa na bakuli la dhababu lenye manna, fimo ya Haruni iliyoota majani, na zile mbaao za mawe za agano. **5** Juu ya sanduku la agano maumbo ya maserafi wa utukufu wafunika mabawa yao mbele ya kitu cha upatanisho, ambacho kwa sasa hatuwezi kuelezea kwa

kina. **6** Baada ya vitu hivi kuwa vimekwisha andaliwa, Makuhani kawaida huingia chumba cha nje cha hema kutoa huduma zao. **7** Lakini kuhani mkuu huingia kile chumba cha pili pekee mara moja kila mwaka, na pasipo kuacha kutoa dhabihu kwa ajili yake binafsi, na kwa dhambi za watu walizozitenda pasipo kukusudia. **8** Roho Mtakatifu anashuhudia kwamba, njia ya mahali patakatifu zaidi bado hajifunuliwa kwa vile ile hema la kwanza bado linasimama. **9** Hili ni kielelezo cha muda huu wa sasa. Vyote zawadi na dhabihu ambavyo vinatolewa sasa haviwezi kukamiliwa dhamiri ya anayebudu. **10** Ni vyakula na vinywaji pekee vimeunganishwa katika namna ya taratibu za ibada ya kujiosha. Vyote hivi vilikuwa taratibu za kimwili viliviyokuwa vimeandaliwa hadi ije amri mpya itakayowekwa mahali pake. **11** Kristo alikuja kama kuhani mkuu wa mambo mazuri ambayo yamekuja. Kupitia ukuu na ukamilifu wa hema kuu ambayo haikufanya na mikono ya watu, ambayo si wa ulimwengu huu ulioumbwa. **12** Ilikuwa si kwa damu ya mbuzi na ndama, bali kwa damu yake mwenyewe kwamba Kristo aliiingia mahali patakatifu zaidi mara moja kwa kila mmoja na kutuhakikishia ukombozi wetu wa milele. (aiōnios g166) **13** Kama kwa damu ya mbuzi na mafahari na kunyunyiziwa kwa majivu ya ndama katika hao wasiosasi walitengwa kwa Mungu na kufanya miili yao safi, **14** Je si zaidi sana damu ya Kristo ambaye kupitia Roho wa milele alijitoa mwenyewe bila mawaa kwa Mungu, kuosha dhamiri zetu kutoka matendo mafu kumtumikia Mungu aliye hai? (aiōnios g166) **15** Kwa sababu hiyo, Kristo ni mijumbe wa agano jipya. Hii ndiyo sababu mauti imewaacha huru wote walio wa agano la kwanza kutoka katika hatia ya dhambi zao, ili kwamba wote walioitoa na Mungu wawezekupokea ahadi ya urithi wao wa milele. (aiōnios g166) **16** Kama kuna agano linadumu, ni lazima kuthibitishwa kwa kifo cha mtu yule aliyelifanya. **17** Kwani agano linakuwa na nguvu mahali kunatokea mauti, kwa sababu hakuna nguvu wakati mwenye kulifanya akiwa anaishi. **18** Hivyo hata si lile agano la kwanza ilikuwa limewekwa pasipo damu. **19** Wakati Musa alipokuwa ametoa kila agizo la sheria kwa watu wote, alichukua damu ya ng'ombe na mbuzi, pamoja na maji, kitambaa chekundu, na hisopo, na kuwanyunyizia gombo lenyewe na watu wote. **20** Kisha alisema, "Hii ni damu ya agano ambayo Mungu amewapa amri kwenu". **21** Katika hali ileile, aliiinyunyiza damu juu ya hema na vyombo vyote viliviyotumiwa kwa huduma ya ukuhani. **22** Na kulingana na sheria, karibu kila kitu kinatakawsha kwa damu. Pasipo kumwaga damu hakuna msamaha. **23** Kwa hiyo ilikuwa lazima kwamba nakala za vitu vya mbinguni sharti visafishwe kwa hii dhabihu ya wanyama. Hata hivyo, vitu vya mbinguni vyenyewe vilipaswa kusafishwe kwa dhabihu iliyo bora zaidi. **24** Kwani Kristo hakuungia mahali patakatifu sana palipofanya na mikono, ambayo ni nakala ya kitu halisi. Badala yake aliiingia mbingu yenye, mahali ambapo sasa yuko mbele za uso wa Mungu kwa ajili yetu. **25**

Hakuungia kule kwa ajili ya kujitoa sadaka kwa ajili yake mara kwa mara, kama afanyavyo kuhanu mkuu, ambaye huingia mahali patakatifu zaidi mwaka baada ya mwaka pamoja na damu ya mwininge, **26** kama hiyo ilikuwa kweli, basi ingekuwa lazima kwake kuteswa mara nyingi zaidi tangu mwanzo wa ulimwengu. Lakini sasa ni mara moja hadi mwisho wa miaka aliyojifuna kujiondoa dhambi kwa dhabihu yake mwenyewe. (**aiōn g165**) **27** Kama ilivyo kwa kila mtu kufa mara moja, na baada ya hiyo huja hukumu, **28** ndivyo hiivo Kristo naye ambaye alitolewa mara moja kuziondoa dhambi za wengi, atatokea mara ya pili, si kwa kusudi la kushughulikia dhambi, bali kwa ukombozi kwa wale wamgojeao kwa saburi.

10 Kwa vile sheria ni kivuli cha mambo mema yajayo, si yale yaliyo halisi. Sheria kamwe haiwezi kuwakamilisha wale ambao wanaomkaribia Mungu kwa njia ya dhabihu zilezile ambazo makuhani waliendelea kutoa mwaka baada ya mwaka. **2** Au vinginevyo dhabihu hizo zisingeweza kukoma kutolewa? Kwa kigezo hicho waabuduo, wakiwa wamesafishwa mara moja, wasingelikuwa na utambuzi zaidi wa dhambi. **3** Bali katika dhabihu hizo kuna ukumbusho wa dhambi zilizotendwa mwaka baada ya mwaka. **4** Kwa kuwa haiwezekani kwa damu ya mafahari na mbuzi kuziondoa dhambi. **5** Wakati Kristo alipokuja duniani, alisema, "Hamkutamani matoleo au dhabihu, badala yake, mliandaa mwili kwa ajili yangu. **6** Hamkuwa na thamani katika matoleo yote ya kuteketezwa au dhabihu kwa ajili ya dhambi. **7** Kisha nilisema, "Ona, hapa ninayafanya mapenzi yako, Mungu, kama ilivoandikwa kunihusu mimi katika gombo". **8** Alisema kama ilivyo semwa hapo juu: "Hamkutamani dhabihu, matoleo, au sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya dhambi, wala hukuona furaha ndani yake" dhabihu ambazo zinatolewa kulingana na sheria. **9** Kisha alisema, "Ona, niko hapa kufanya mapenzi yako". Ameweka pemberi taratibu zilizo za awali ili kuimarisha zile za pili. **10** Katika taratibu za pili, tumekwisha tengwa kwa Mungu kwa mapenzi yake kujitia kujitoa kwa mwili wa Yesu Kristo mara moja kwa nyakati zote. **11** Ni kweli, kila kuhanu husimama kwa huduma siku kwa siku, akitoa dhabihu ile ile, ambayo, kwa vyoyoye, kamwe isingeweza kuziondoa dhambi. **12** Lakini baada ya Kristo kutoa dhabihu mara moja kwa dhambi milele yote, aliketi mkono wa kuume wa Mungu, **13** akisubiri mpaka maadui zake watiwe chini na kufanya kiti kwa ajili ya miguu yake. **14** Kwa kuwa kwa njia ya toleo moja amewakamilisha milele wale ambao wametengwa kwa Mungu. **15** Na Roho Mtakatifu pia ashuhudia kwetu. Kwa kuwa kwanza alisema, **16** "Hili ni agano nitakalofanya pamoja nao baada ya siku hizo; asema Bwana: nitaweka sheria zangu ndani ya miyo yao, na nitaziandika katika akili zao". **17** Kisha alisema, "Hawatazikumbuka tena dhambi na matendo yao mafu". **18** Sasa mahali palipo na msamaha kwa hawa, hakuna tena dhabihu yoyote kwa ajili ya dhambi. **19** Kwa hiyo,

ndugu, tunao ujasiri wa kuingia mahali patakatifu zaidi kwa damu ya Yesu. **20** Hiyo ni njia ambayo ameifungua kwa ajili yetu kwa njia ya mwili wake, mpya na hai inayopitia kwenye pazia. **21** Na kwa sababu tunaye kuhanu mkuu juu ya nyumba ya Mungu, **22** na tumkaribie na moyo wa kweli katika utimilifi wa uhakika wa imani tukiwa na miyo iliyonyunizwa safi kutoka uovo wa dhamiri na kuwa na miili yetu iliooshwa kwa maji safi. **23** Basi na tushikilie kwa uthabiti katika ungamo la ujasiri wa tumaini letu, bila ya kugeuka, kwa sababu Mungu aliyeahidi ni mwaminifu. **24** Na tuzidi kutafakari namna ya kumtia moyo kila mmoja kupenda na matendo mema. **25** Na tusiache kukusanyika pamoja, kama wafanyavyo wengine. Badala yake, kutiana moyo kila mmoja zaidi na zaidi, kama muonavyo siku inakaribia. **26** Kama tukifanya makusudi kuendelea kutenda dhambi baada ya kuwa tumepokea elimu ya ukweli, Dhabihu nyingine ya dhambi haisalii tena. **27** Badala yake, kuna tarajio pekee la hukumu ya kutisha, na ukali wa moto ambao utawateketeza maadui wa Mungu. **28** Yeyote ambaye ameikataa sheria ya Musa hufa bila rehema mbele ya ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu. **29** kiwango gani zaidi cha adhabu unafikiri kinamstahiri kilammoja ambaye amemdharaun mwana wa Mungu, yeyote aliyeitendea damu ya agano kama kitu kisicho kitakatifu, damu ambayo kwayo aliiweka wakfu kwa Mungu - yeyote ambaye amemtukana Roho wa neema? **30** Kwakuwa tunajua mmoja ambaye aliyesema, "Kisasi ni changu, nitalipa". Na tena, "Bwana atawahukumu watu wake". **31** Ni jambo la kuogofya mtu kuangukia katika mikono ya Mungu aliye hai! **32** Lakini kumbuka siku zilizopita, baada ya kutiwa kwenu nuru, ni jinsi gani mliweza kuvumilia maumivu makali. **33** Mlikuwa mmewekwa wazi katika dhihaka ya matukano na mateso, na mlikuwa washiriki pamoja na wale walioptia mateso kama hayo. **34** Kwa kuwa mlikuwa na moyo wa huruma kwa hao waliokuwa wafungwa, na mlipokea kwa furaha adhabu ya urithi wenu, mkijua kwamba ninyi wenyewe mlikuwa na urithi bora na wa kudumu milele. **35** Kwa hiyo msiutupe ujasiri wenu, ulio na zawadi kuu. **36** Kwa kuwa mnahitaji uvumilivu, ili kwamba mpate kupokea ambacho Mungu amekiahidi, baada ya kuwa mmekwisha yatenda mapenzi yake. **37** Kwa kuwa baada ya kitambo kidogo, mmoja anayekuja, atakuja hakika na hatakawia. **38** Mwenye haki wangu ataishi kwa imani. Kama atarudi nyuma, sitapendezwa naye." **39** Lakini sisi si kama wale warudio nyuma kwa kuangamia. Badala yake, sisi ni baadhi ya wale tulio na imani ya kuzilinda roho zetu.

11 Sasa imani ni hakika aliyo nayo mtu wakati atarajapo kitu fulani kwa ujasiri. Ni hakika ya kitu ambacho bado hakijaonekana. **2** Kwa sababu hii mababu zetu walihhibitika kwa imani yao. **3** Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwaa kwa amri ya Mungu, ili kwamba kile kinachoonekana hakikutengenezwa kutokana na vitu ambayo viilikuwa vinaonekana. (**aiōn g165**) **4** Ilikuwa kwa sababu ya imani kwamba Habilii alimtolea Mungu

sadaka ya kufaa kuliko alivyofanya Kaini. Ilikuwa ni kwa sababu hii kwamba alisifiwa kuwa mwenye haki. Mungu imani kwamba Musa, alipozaliwa, alifichwa kwa miezi alimsifu kwa sababu ya zawadi alizoleta. Kwa sababu mitatu na wazazi wake kwa sababu walimuona kuwa ni hiyo, Habilii bado ananena, ingawa amekufa. **5** Ilikuwa mtoto mchanga aliyekuwa mzuri, na hawakutishwa na kwa imani kwamba Enoko alichukuli juu na hakuona amri ya mfalme. **6** Ilikuwa ni kwa imani kwamba Musa, mauti. "Hakuonekana, kwa sababu Mungu alimchukua" alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mtoto wa binti kwa vile ilinenwa juu yake kuwa alimpendeza Mungu Farao. **25** Badala yake, alichagua kushiriki mafateko pamoja kabla ya kuchukuli juu. **7** Pasipo imani haiwezekani na watu wa Mungu badala ya kufurahia anasa za dhambi kumpendeza Mungu, kwa kuwa ajaye kwa Mungu lazima kwa kitambo. **26** Alifikiri aibu ya kumfuata Kristo kuwa aamini kwamba Mungu anaishi na kwamba huwapatia ni utajiri mkuu kuliko hazina za Misri kwa kuwa alikaza zawadi wale wamtatuo. **8** Ilikuwa ni kwa imani kwamba macho yake katika zawadi ya wakati wake ujao. **27** Ilikuwa Nuhu, akiwa ameonywa na Mungu kuhusiana na mambo ni kwa imani kwamba Musa alitoka Misri. Hakuhofia ambayo hayakuwa yameonekana, kwa heshima ya ki hasira ya Mfalme, kwa kuwa alivumilia kwa kutazama kwa Mungu alitengeneza safina kwa ajili ya kuiokoa familia asiyonekana. **28** Ilikuwa ni kwa imani kwamba aliiishika yake. Kwa kufanya hivi, aliuhukumu ulimwengu na akawa pasaka na kunyuniza damu, ili kwamba mharibu wa mrithi wa haki ambayo huja kupitia imani. **9** Ilikuwa ni mzaliwa wa kwanza asiweze kuwagusa wazaliwa wa kwa imani kwamba Ibrahim, alipoitwa alitii na kwenda kwanza wa kiume wa waisrael. **29** Ilikuwa ni kwa imani mahali ambapo alipaswa kupokea kama urithi. Alitoka bila kwamba walipita katika bahari ya shamu kama katika nchi kujua mahali gani alikuwa anakwenda. **10** Ilikuwa ni kwa kavu. Wakati wamisri walipojaribu kupita, walimezwa. **30** imani kwamba aliiishi katika nchi ya ahadi kama mgeni. Ilikuwa ni kwa imani kwamba ukuta wa Yeriko ulianguka Aliishi katika mahema pamoja na Isaka na Yakobo, warithi chini, baada ya kuuzunguka kwa siku saba. **31** Ilikuwa ni wenzake wa ahadi ile ile. **11** Hii ni kwa sababu alitarajia kutunga mimba ingawa walikuwa wazee sana, kwa kuwa kwa imani kwamba Rahabu yule kahaba hakuangamia kuupata mji amba mwenye kuubuni na mjenzi wake pamoja na wale amba hawakuwa watiifu, kwa sababu angelikuwa ni Mungu. **12** Ilikuwa ni kwa imani kwamba alikuwa amewapokea wapelelezi na kuwashafadi salama. Ibrahim, na Sara mwenyewe, walipokea nguvu ya **32** Na niseme nini zaidi? Maana muda hautoshi kusimulia walimuona Mungu kuwa mwaminifu, ambaye aliaahidia na za manabii, **33** amba kuptitwa imani walizishinda mtoto wa kiume. **13** Kwa hiyo pia kutoka kwa mtu huyu falme, walitenda haki, na wakapokea ahadi. Walizua mmoja ambaye alikuwa amekaribia kufa wakazaliwa vinywa vyaa simba, **34** walizima nguvu za moto, walikwepa watoto wasiohesabika. Walikuwa wengi kama nyota ncha ya upanga, waliponywa kutoka katika magonjwa, za angani na wengi kama mbegu za mchanga katika walikuwa mashujaa vitani, na walisababisha majeshi ufukwe wa bahari. **14** Hawa wote walikufa katika imani wageni kukimbia. **35** Wanawake walipokea wafu wao kwa pasipo kupokea ahadi. Isipokuwa, wakiwa wameazona nija ya ufufuo. Wengine waliteswa, bila kukubali kuachwa na kuzikaribisha kwa mbali, walikiri kwamba walikuwa huru ili kwamba waweze kupata uzoefu wa ufufuo ulio wageni na wapitaji juu ya nchi. **15** Kwa wale wasemao bora zaidi. **36** Wengine waliteswa kwa dhihaka na kwa mambo kama haya wanaweka bayana kuwa wanatafuta vichapo, naam, hata kwa vifungo na kwa kutiwa gerezani. **16** Lakini kama ilivo, wanatamani nchi yao wenye. **17** Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahim baada ya kujaribiwa, alimtoa Isaka. Ndiyo, yeye ambaye alipokea kwa furaha ahadi, alimtoa mwanawee wa pekee, **37** Walipondwa mawee. Walikatwa vipande kwa misumeno. **18** ambaye juu yake ilinenwa, "Kutoka kwa Isaka uzao Waliuuwa kwa upanga. Walikwenda kwa ngozi za kondoo na nafasi ya kurejea. **19** IbrahilmU alijua kwamba Mungu alikuwa na ngozi za mbuzi walikuwa wahitaji, wakiendelea katika na wezo wa kumfufua Isaka kutoka katika wafu, na kwa kuzungumza kwa lugha ya maumbo, alipokea. **20** Ilikuwa maumivu na wakitendewa mabaya. **38** (ambayo ulimwengu ni kwa imani kwamba Isaka alimbariki Yakobo na Esau kuhusu mambo yajayo. **21** Ilikuwa ni kwa imani kwamba haoni aibu kuitwa Mungu wao, kwa kuwa ametayarisha mmoja wa watoto wa Yusufu. Yakobo akaabudu, akiiegemea mili, katika mapango na katika mashimo ya ardihini. **39** Ingawa juu ya fimbo yake. **22** Ilikuwa ni kwa imani kwamba Yusufu wakati wake wa mwisho ulipokaribia, alinena kutupatia kitu kilichobora, ili kwamba bila sisi wasingeweza juu ya kutoka kwa wana wa Israel Misri na akawaagiza kukamilishwa.

12 Kwahiyoo, kwa kuwa tumezungukwa na wingu kubwa la mashaidi, na tutupe kila kitu kinacho tulemea pamoja na dhambi ambayo inatuzingira kwa urahisi. Tupige mbio kwa saburi katika mashindano yaliyowekwa mbele yetu. **2** Tuyaeelekeze macho yetu kwa Yesu, aliye mwanzilishi na mwenye kutimiliza imani yetu, ambaye kwa ajili ya furaha iliyourekwa mbele yake alistahmili msalaba, akiidharau aibu yake, na akakaa chini mkonko wa kulia wa kiti cha enzi cha Mungu. **3** Maana mtafakarini

ye ye aliye stahimili maneno ya chuki kutoka kwa wenyewe dhambi, dhidi yake mwenyewe ili kwamba msije mkachoka au kuzimia mioyo yenu. 4 Hamjataabika au kuteseka mkishindana na dhambi kiasi cha kuishiwa damu. 5 Tena mmesahau kule kutiwa moyo ambako kunawaaelekeza kama watoto wa kiume: "Mwanangu, usiyachukuwe kwa wepesi marudia ya Bwana, wala usikate tamaa unapo rekebishwa na ye ye." 6 Kwa kuwa Bwana humrudi ye yote ambaye anampenda, na humwadhibu kila mwana ambaye humpokea. 7 Stahimili majaribu kama kurudiwa. Mungu hushughulika nanyi kama anavyoshughulika na watoto, maana ni mtoto yupi ambaye baba yake hawezikumrudi? 8 Lakini kama hakuna kurudiwa, ambako sisi sote tunashiriki, basi ninyi ni haramu na si watoto wake. 9 Zaidi ya yote, tulikuwa na baba zetu kidunia wa kururudi, na tuliwaheshimu. Je haitupasi hata zaidi kumtii Baba wa kiroho na kuishi? 10 Kwa hakika baba zetu walituadhibu kwa miaka michache kama ilivyoonekana sawa kwao, lakini Mungu hutuadhibu kwa faida yetu ili tushiriki utakatifu wake. 11 Hakuna adhabu inayofurahisha kwa wakati huo. Huwa na maumivu. Hata hiyo, baadaye huzaa tunda la amani ya utauwa kwa wale waliofundishwa nayo. 12 Kwa hiyo inueni mikono yenu iliyolegea na kufanya magoti yenu yaliyo dhaifu kuwa yenye nguvu tena; 13 nyosheni mapito ya nyayo zenu, ili kwamba ye yote aliye mlemavu hataongozwa upotevuni lakini apate kuponywa. 14 Tafuteni amani na watu wote, na pia utakatifu ambaeo bila huo hakuna atakayemwona Bwana. 15 Muwe waangalifu ili kwamba asiwepo atakayetengwa mbali na neema ya Mungu, na kwamba lisije shina la uchungu litakalochipuka na kusababisha shida na kukengeusha wengi. 16 Angalieni kuwa hakuna zinahau au mtu asiye mtauwa kama vile Esau, ambaye kwa sababu ya mlo mmoja aliua haki yake ya kuzaliwa. 17 Kwa kuwa mnajua kwamba baadaye, alipotamani kurithi baraka, alikataliwa, kwa sababu hakupata fursa ya kutubu pamoja na baba yake, hata ingawa alifatifa sana kwa machozi. 18 Kwa kuwa hamkuja katika mlima ambaeo unaweza kuguswa, Mlima unaowaka moto, giza, kukatisha tamaa na dhoruba. 19 Hamkuja kwa sauti za tarumbeta, au kwa maneno yatokanayo na sauti ambayo ilisababisha kila wasikiao wasiombe neno lolote kusemwa kwao. 20 Kwa kuwa hawakuweza kuvumilia kile kilichoamuliwa: "Ikiwa hata mynyama agusaye mlima, lazima apigwe kwa mawe." 21 Ya kutisha zaidi aliyoyna Musa alisema, "Nimeogopa sana kiasi cha kutetemeka". 22 Badala yake, mmekuja mlima Sayuni na katika mji wa Mungu aliye hai, Yerusalem ya mbinguni, na kwa malaiika elfu kumi wanaosherehekea. 23 Mmekuja katika kusanyiko la wazaliwa wa kwanza wote waliosajiliwa mbinguni, kwa Mungu hakimu wa wote, na kwa roho za watakatifu ambaeo wamekamilishwa. 24 Mmekuja kwa Yesu mpatanishi wa agano jipyia, na kwa damu iliyonyuyizwa ambayo hunena mema zaidi kuliko damu ya Habili. 25 Angalia kuwa usije ukamkataa mmoja ambaye anenaye. Kwa kuwa kama

hawakuepuka walipomkataa mmoja aliye waonya duniani, kwa hakika hatutaepuka ikiwa tutageuka mbali kutoka kwa yule atuonyaye kutoka mbinguni. 26 Kwa wakati huo sauti yake ilitikisa dunia. Lakini sasa ameahidi na kunena, "Bado mara nyngine tena sitatikisa dunia pekee, bali mbingu pia." 27 Maneno haya, "Mara moja tena," inaonesha kutoweshwa kwa vitu vile vitetemeshwavyo, hivi ni, vitu vile ambavyo vimeumbwa, ili kwamba vite visiviyotemeshwa vibakie. 28 Kwa hiyo, tupokee ufalme ambaeo hautetemeshwi, tufurahi katika hali ya kumwabudu Mungu kwa kukubali pamoja na kunyenyekeea katika kicho, 29 kwa maana Mungu wetu ni moto ulao.

13 Basi upendo wa ndugu na uendele. 2 Msisahau kuwakaribisha wageni, maana kwa kufanya hivi, baadhi wamewakaribisha malaika pasipo kujua. 3 Kumbuka wote waliomo gerezani, kana kwamba mulikuwa nao kule pamoja nao, na kama miili yenu ilitendewa kama wao. 4 Basi ndoa na iheshimiwe na wote na basi kitanda cha ndoa kifanywe kuwa safi, kwa maana Mungu atawahukumu waasherati na wazinzi. 5 Basi njia zenu za maisha ziwe huru katika upendo wa pesa. Muwe wanoridhika na vitu muliyonavyo, kwani Mungu mwenyewe alisema, "Sitawaacha ninyi kamwe, wala kuwatelekeza ninyi." 6 Basi tulidhikeni ili tusema kwa ujasiri, "Bawa ni msaidizi wangu; Sitaogopa. Mwanadamu awenza kufanya nini?" 7 Wafikiri wale walio waongoza, wale waliongea neno la Mungu kwenu, na kumbukeni matokeo ya mienendo yao; igeni imani zao. 8 Yesu Kristo ni ye ye jana, leo, na ata milele. (aiōn g165) 9 Usije ukaongozwa na mafundisho mbalimbali ya kigeni kwani ni vizuri kwamba moyo ujengwe kwa neema, na siyo kwa sheria kuhusu chakula hayo hayatawasaidia wale wanaoishi kwa hayo. 10 Tunayo madhabau ambayo wale wanaotumiika ndani ya hekalu hawana haki ya kula. 11 Kwa kuwa damu za wanyama, zilizotolewa dhabihu kwa ajili ya dhambi, ililetwa na kuhani mkuu ndani ya sehemu takatifu, lakini miili yao ilichomwa nje ya kambi. 12 Kwa hiyo Yesu naye aliteseka nje ya lango la mji, hili kwamba kuweka wakfu watu kwa Mungu kuititia damu yake. 13 Na kwa hiyo twendeni kwake nje ya kambi, tukizibebe fadheha zake. 14 Kwani hatuna makao ya kudumu katika mji huu. Badala yake tutafute mji ambaeo unakuja. 15 Kuititia Yesu mnapaswa mara kwa mara kujitoa sadaka ya kumtukuza Mungu, kumsifu kwamba tunda la midomo yetu likili jina lake. 16 Na usisahau kufanya mazuri na kusadiana ninyi kwa ninyi, kwa kuwa ni kwa sadaka kama hiyo ndiyo Mungu hupendezwa sana. 17 Tiini na kujishusha kwa viangozi wenu, kwani wanaendelea kuwalinda kwa ajili ya nafsi zenu, kama wale watakaotoa hesabu. Tiini ili kwamba viangozi wenu waweze kuwatunza kwa furaha, na sio kwa huzuni, ambayo haitawasaidia. 18 Tuombeni, kwani tuna uhakikwa kwamba tuna dhamira njema, tunatamani kuishi maisha ya heshima katika mambo yote. 19 Na nyote ninawatia moyo zaidi mfanye hivi, ili kwamba niweze kurudi kwenu hivi karibuni. 20 Sasa Mungu wa amani,

ambaye aliwaleta tena kutoka kwa wafu mchungaji mkuu wa kondoo, Bwana wetu Yesu, kwa damu ya agano la milele, (aiōnios g166) 21 Atawapa uwezo kwa kila jambo zuri kufanya mapenzi yake, akifanya kazi ndani yetu iliyo njema ya kupendeza machoni pake, kuititia Yesu Kristo, kwake uwe utukufu milele na milele. Amina. (aiōn g165) 22 Sasa ninakutia moyo, ndugu, kuchukualiana na neno la kutia moyo ambalo kwa ufupi nililiandika kwenu. 23 Fahamu kwamba ndugu yetu Timotheo ameshaachiwa huru, ambaye pamoja naye nitawaona kama atakuja hivi karibuni. 24 Salimia viongozi wako wote na waumini wote. Wale wanaotoka Italia wanakusalimia. 25 Na neema iwe nanyi nyote.

Yakobo

1 Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo, kwa makabila kumi na mbili yaliyotawanyika, salaam. **2** Hesabuni kuwa ni furaha zaidi, ndugu zangu, mnapopita katika matatizo mbali mbali, **3** mkijua kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huwapa uvumilivu. **4** Acheni uvumilivu uikamilishe kazi yake, kwamba muweze kukomaa kikamilifu, bila kupungukiwa katika lolote. **5** Lakini kama mtu kati yenu anahitaji hekima, alionbe kutoka kwa Mungu, ambaye hutoa kwa ukarimu na pasipo kukemea kwa wote wamwombao, na atawapa hekima. **6** Lakini ombo kwa imani, bila shaka, kwa kuwa mwenye kutia shaka ni kama mawimbi katika bahari, huchukuliwa na upopo na kutupwa huku na huko. **7** Kwa hakika mtu huyu asifiki坑 kwamba atapokelewa ombi lake kutoka kwa Bwana; **8** mtu huyu ana nia mbili, si imara katika njia zake zote. **9** Ndugu maskini anapaswa kujivuna katika kusimama kwake juu, **10** wakati huo huo ndugu tajiri katika unyenyekevu wake, kwa sababu atatoweka kama ua la kondeni katika shamba analopita. **11** Jua huchomoza na joto la kuunguza kukausha mimea, na maua huanguka na uzuri wake hufa. Vivyo hivyo watu matajiri watachakaa katikati ya kazi zao. **12** Amebarikiwa mtu yule anayevumilia majoribu, kwa kuwa baada ya kushinda jaribu hilo, atapokea taji ya uzima, ambayo imeahidiwa kwa wale wampendao Mungu. **13** Mtu yeyote hapaswi kusema anapojaribiwa, "Jaribu hili linatoka kwa Mungu," kwa sababu Mungu hajaribi ni uovu, na Mungu mwenyeve hamjaribu yeyote. **14** Kila mtu hujaribiwa na tamaa zake mbaya zinazomshawishi na kumvuta mbali. **15** Ndipo baada ya tamaa ya dhambi kubeba mimba, dhambi huzaliwa, na baada ya dhambi kukomaa sawasawa, huishia katika mauti. **16** Ndugu zangu wapendwa, msidanganyike. **17** Kila zawadi ilio nzuri na kila zawadi iliyokamilika hutoka juu, hushuka chini kutoka kwa Baba wa nuru. Kamwe habadiliki kama kivilu kibadilikavyo. **18** Mungu alichagua kutupa sisi uzima kwa Neno la kweli, ili kwamba tuweze kuwa kama uzao wa kwanza mionganii mwa viumbe vyake. **19** Mnajua hili, ndugu zangu wapendwa. Kila mmoja anapaswa kuwa mwepesi wa kusikia, siyo mwepesi wa kuongea wala kukasirika, **20** kwa kuwa hasira ya mwanadamu haiwezi kutenda haki ya Mungu. **21** Kwa hiyo wekeni mbali uchafu wa dhambi na ubaya wote ulio mahali popote, na kwa unyenyekevu lipokeeni neno liliopandwa ndani yenu, ambalo lina uwezo wa kuoko roho zenu. **22** Litiini neno, msilisikie tu, mkijidanganya nafsi zenu wenyeve. **23** Kwa kuwa kama yeyote alisikiaye neno bila kilitendea kazi ni sawa na mtu ajiangaliaye uso wake halisi katika kioo. **24** Hujitathimini uso wake, na huenda zake na baada ya muda mfupi husahau anavyofanana. **25** Bali mtu yule anayeiangalia kwa uanganifu sheria kamili, sheria ya uhuru, na kuendelea kuitii, si kwa sababu yeche ni msikilizaji anayesahau, huyu mtu atabarikiwa anapoitenda. **26** Ikiwa

mtu yeyote atafikiri mwenyeve kuwa ni mtu wa dini, lakini hawezu kuutawala ulimi wake, huudanganya moyo wake na dini yake ni bure. **27** Dini ilio safi na isiyoharibiwa mbele za Mungu wetu na Baba ni hii: kuwasaidia yatima na wajane katika mateso yao, na kujilinda wenyeve na ufisadi wa dunia.

2 Ndugu zangu msiiifuate imani ya Bwana Yesu Kristo, Bwana wa utukufu, kwa kupendelea watu fulani. **2** Kama mtu fulani akiingia kwenye mikutano yenu ameavaa pete za dhahabu na mavazi mazuri, pia akaingia masikini mwenye mavazi machafu, **3** na mkaonyesha kumjali zaidi yule mwenye mavazi mazuri na kusema, "Tafadhari wewe keti hapa mahali pazuri" lakini mkamwambia yule masikini, "Wewe simama pale," au "Kaa chini ya miguu yangu." **4** Je, hamuhukumiani ninyi wenyeve, na kuwa waamuzi wenyewe mawazo mabaya? **5** Sikilizeni, ndugu zangu wapendwa, je, Mungu hakuwachagua masikini wa dunia kuwa matajiri katika imani na kurithi ufalme aliowaahidia wampendao? **6** Lakini mmemwadharau masikini! Je, sio matajiri wanaowatesa ninyi, na sio wao wanaowaburuta mahakamani? **7** Je, si matajiri wanaalitukana jina lille zuri ambalo kwalo mnaitiwa? **8** Hata hivyo, kama mwaitimiza ile sheria ya kifalme kama ilivyoandikwa katika maandiko, "Utampenda jirani yako kama wewe mwenyeve," mwafanya vyema. **9** Lakini kama mkipendelea baadhi ya watu, mnatenda dhambi, mwahukumiwa na sheria kuwa ni wavunja sheria. **10** Kwa kuwa yeyote atiye sheria yote, na bado akajikwaa katika nukta moja tu, amekuwa na hatia ya kuvunja sheria yote! **11** Kwa kuwa Mungu aliyesema, "Usizini," ndiye pia aliyesema, "Usiue." Kama hauzini, lakini una uwa, umekwishavunja sheria ya Mungu. **12** Kwa hiyo zungumzeni na kutii kama wale ambaa mko karibu kuhukumiwa na sheria ya uhuru. **13** Kwa kuwa hukumu huja pasipo huruma kwa wale wasio na huruma. Huruma hujitkuza juu ya hukumu. **14** Kuna uzuri gani, ndugu zangu, kama mtu anasema ninayo imani, lakini hana matendo? Je, imani hiyo yaweza kumwokoa? **15** Kama ndugu wa kiume au wa kike ni muhitaji wa mavazi au chakula cha kila siku, **16** na mmoja wenu akaawaambia, "Nendeni kwa amani, mkaote moto na mle vizuri," lakini hamuwapi mahitaji muhimu ya mwili, hiyo yafaa nini? **17** Hali kadhalika, imani pekee, kama haina matendo, imekufa. **18** Bado mtu fulani anaweza kusema, "Una imani, na mimi ninayo matendo." Nionyesha imani yako pasipo matendo, nami nitakuonyesha imani yangu kwa matendo yangu. **19** Waamini kuwa kuna Mungu mmoja; uko sahihi. Lakini mapepo nayo yanaamini hivyo na kutetemeka. **20** Je, unataka kujua, ewe mtu mpumbavu, namna ambavyo imani hiyo pasipo matendo isivyofaa? **21** Je, si baba yetu Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo alipomtoa mwanawee Isaka juu ya madhababu? **22** Mnaona kuwa imani yake ilifanya kazi na matendo yake, na kwa matendo yake, imani yake ilifikia kusudio lake. **23** Maandiko yalitimizwa yasemayo, "Abrahamu alimwamini

Mungu, na akahesabiwa kuwa ni mwenye haki." Hivyo msichoweza kuwa nacho. Mnapigana na kugombana, Abrahamu alitwa rafiki wa Mungu. **24** Mwaona kuwa na bado hampati kwa sababu hamumwombi Mungu. **3** kwa matendo mtu huhesabiwa haki, na si kwa imani **Mnaomba** na hampokei kwa sababu **mnaomba** kwa ajili tu. **25** Hali kadhalika, je, hakuwa Rahabu yule kahaba ya mambo mabaya, ili kwamba muweze kuvitumia kwa alihesabiwa haki kwa matendo, alipowakaribisha wajumbe tamaa zenu mbaya. **4** Enyi wazinzi! Hamjui kwamba na kuwapeleka kwa barabara nyininge? **26** Kwa kuwa urafiki na ulimwengu ni uadui dhidi ya Mungu? Kwa hiyo, kama vile mwili usipokuwa na roho umekufa, vivyo hivyo imani pasipo matendo imekufa.

3 Ndugu zangu, siyo wengi wenu mnapaswa kuwa walimu, mkijua kwamba tutapokea hukumu kubwa zaidi. **2** Kwa kuwa wote tunakosea katika njia nyinyi. Kama yeoyte huwa hajikwai katika maneno yake, huyo ni mtu mkamilifu, aweza kudhibiti mwili wake wote pia. **3** Sasa kama tunaweuka lijamu za farasi katika vinywa vyao wanatutii, na tunaweza kuigeuza mili yao yote. **4** Tambua pia kwamba meli, ingawa ni kubwa na husukumwa na upopo mkali, zinaongozwa kwa usukani mdogo sana kwenda popote anakotaka nahodha. **5** Vivyo hivyo, ulimi ni kiungo kidogo cha mwili, lakini hujisifia makuu sana. Angalia msitu mkubwa unavyoweza kuwashwa kwa cheche ndogo ya moto! **6** Ulimi pia ni moto, ni ulimwengu wa uovu, umewekwa mionganoni mwa viungo vya mwili wetu, ambao hunajisi mwili wote na huiweka juu ya moto njia ya maisha, na wenyewe kuchomwa moto wa kuzimu. (**Geenna g1067**) **7** Kila aina ya mynyama wa polini, ndege, kitambaacho na kiumbe cha baharini kinadhibitiwa na wanadamu. **8** lakini hakuna mwanadamu hata mmoja ambaye anaweza kudhibiti ulimi; ni uovu usiotulia, umejaa sumu ya kufisha. **9** Kwa ulimi twamkuza Bwana na Baba yetu, na kwa huo twawalaani watu ambao wameumbwa kwa mfano wa Mungu. **10** Katika kinywa hichohicho husema maneno ya baraka na laana. Ndugu zangu mambo haya hayapaswi kuwa. **11** Je, kisima kimoja huweza kutoa maji matamu na machungu? **12** Ndugu zangu, Je, mti wa mtini unaweza kuzaa matunda ya mzeituni, au mzabibu unazaa matunda ya mtini? Wala chemchemi ya maji chumvi haitoi maji yasio na chumvi. **13** Ni nani mionganoni mwenu aliye na hekima na ufahamu? Hebu mtu huyo na aoneshe maisha mema katika kazi zake kwa unyenyeketu utokanao na hekima. **14** Lakini kama mnao wivu mkali na nia ya ubinafsii miyoni mwenu, msijivune na kusema uongo mkiupinga ukweli. **15** Hii siyo hekima ile ishukayo kutoka juu, lakini badala yake ni ya kidunia, si ya kiroho, na ni ya kipepo. **16** Kwa kuwa palipo na wivu na ubinafsii upo, kuna vurugu na kila matendo maovu **17** Lakini hekima itokayo juu, kwanza ni safi, kisha kupenda amani, upole na ukarimu, yenyenye kujaa rehemaa na matunda mema, bila kupendelea watu fulani, na kweli. **18** Na tunda la haki hupandwa katika amani kwa wale ambao wanatenda mambo ya amani.

4 Ugonvi na migogoro mionganoni mwenu vyatoka wapi? Haviinuki kutoka katika tamaa zenu mbaya zinazoleta vita ndani ya washirika wenu? **2** Mnamatmani kile msichokuwa nacho. Mnauwa na mnafukuzia kile

msichoweza kuwa nacho. Mnapigana na kugombana, Abrahamu alitwa rafiki wa Mungu. **3** kwa matendo mtu huhesabiwa haki, na si kwa imani **Mnaomba** na hampokei kwa sababu **mnaomba** kwa ajili tu. **4** Enyi wazinzi! Hamjui kwamba tamaa zenu mbaya. **5** Au mnadhani maandiko hayana maana yasemapo kwamba Roho aliyoweka ndani yetu ana wivu sana kwa ajili yetu? **6** Lakini Mungu hutooa neema zaidi, ndio maana maandiko husema, "Mungu humpinga mwenye kiburi, lakini humpa neema mnyenyeketu." **7** Hivyo, jitoeni kwa Mungu. Mpingeni ibilisi na yeye atakimbia kutoka kwenu. **8** Sogeeni karibu na Mungu, na yeye atakaribia karibu nanyi. Safisheni mikono yenu, enyi wenyewe dhambi, na takaseni miyoyo yenu, enyi wenyewe nia mbili. **9** Huzunikeni, ombolezeni, na kuria! Geuzeni kicheko chenu kuwa huzuni na furaha yenu kuwa maombolezo. **10** Jinyenyekenezi wenyewe mbele za Bwana, na atawainua juu. **11** Msineneane kinyume ninyi kwa ninyi, ndugu. Mtu anenaye kinyume na ndugu yake, au kumhukumu ndugu yake, hunena kinyume na sheria na huihukumu sheria ya Mungu. Mkiihukumu sheria, hamuiti sheria, bali mnaihukumu. **12** Ni mmoja tu ambaye ni mtoa sheria na hakimu, Mungu, yeye ambaye ana uwezo wa kuokoa na kuangamiza. Wewe ni nani ambaye unamhukumu jirani yako? **13** Sikilizeni, ninyi msemao, "Leo au kesho tutakwenda katika mji huu, na kukaa mwaka huko, na kufanya biashara, na kutengeneza faida." **14** Ni nani ajuaye nini kitatokea kesho, na maisha yenu ni nini hasa? Kwa kuwa mnafanana kama ukungu unaotokea kwa muda mfupi na kisha hypotea. **15** Badala yake mngesema, "kama ni mapenzi ya Bwana, tutaishi na tutafanya hiki au kile." **16** Lakini sasa mnajivuna juu ya mipango yenu. Majivuno yote hayo ni uovu. **17** Kwahiyo, kwake yeye ajuaye kutenda mema lakini hayatendi, kwake huyo ni dhambi.

5 Njonjoni sasa, enyi mlilo matajiri, lieni kwa sauti ya juu kwa sababu ya taabu inayokuja juu yenu. **2** Utajiri wenu umeharibiwa na mavazi yenu yametafunwa na wadudu waharibifu. **3** Dhahabu zenu na fedha zenu zimekosa thamani, na uharibifu wake utashuhudia dhidi yenu na kuangamiza mili yenu kama moto. Mmejivekeea hazina yenu katika siku za mwisho. **4** Tazameni, malipo ya watendakazi-wale ambao hamjawalipa kwa kuvuna katika mashamba yenu-wanalia! Na kilio cha wale waliovuna mazao yenu kimeyafikia masikio ya Bwana wa Majeshi. **5** Mmeishi kwa anasa duniani na kujifurahisha ninyi wenyewe. Mmejinenepesha miyoyo yenu kwa siku ya machinjo. **6** Mmemhukumu na kumuua mwenye haki asiyeweza kuwapinga. **7** Kwa hiyo vumilieni, ndugu, mpaka ujio wa Bwana, kama mkulima husubiri mavuno ya thamani toka katika nchi, akisubiri kwa uvumilivu kwa ajili yake, mpaka mvua za kwanza na zile za mwisho

zikinyesha. **8** Pia ninyi muwe wavumilivu; kazeni mioyo yenu, kwa sababu kuja kwake Bwana ni karibu. **9** Ndugu, msinung'unikiane ninyi kwa ninyi, kusudi msije mkahukumiwa. Tazama, hakimu anasimama mlangoni. **10** Kwa mfano, ndugu, angalieni mateso na uvumilivu wa manabii walionena katika jina la Bwana. **11** Tazama, twaita wale wanaovumilia, "heri." Mmesikia uvumilivu wa Ayubu, na mnalijua kusudi la Bwana kwa ajili ya Ayubu, ni kwa jinsi gani Bwana ameja Huruma na rehema. **12** Zaidi ya yote, ndugu zangu, msiape, aidha kwa mbingu ama kwa nchi, au kwa kiapo cha aina nyngine. Bali hebu "ndiyo" yenu na imaanishe "ndiyo" na "hapana" yenu na imaanishe "hapana," ili kwamba msije kuangukia chini ya hukumu. **13** Kuna ye yote mionganoni mwenu ana mateso? Lazima aombe. Je, mtu ye yote ni mwenye kuchangamka? Na aimbe sifa. **14** Je, kuna ye yote mionganoni mwenu aliye mgonjwa? Na awaite wazee wa kanisa, nao wazee wa kanisa waombe juu yake, wakimpaka mafuta katika jina la Bwana, **15** na maombi ya imani yatamponya mgonjwa, na Bwana atamwinua. Na kama atakuwa ametenda dhambi, Mungu atamsamehe. **16** Kwa hiyo ungameni dhambi zenu ninyi kwa ninyi, na kuombeana kila mmoja na mwenzake, ili muweze kuponywa. Maombi ya mwenye haki huzaa matokeo makubwa. **17** Eliya alikuwa mtu mwenye hisia kama zetu, aliomba kwa juhudhi kwamba mvua isinyeshe, na haikunyesha katika nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita. **18** Na Eliya aliomba tena, na mbingu zilimwaga mvua juu ya nchi na nchi ikatoa mavuno. **19** Ndugu zangu, kama ye yote mionganoni mwenu anapotoka kutoka kwenye ukweli, lakini mtu mwingine akamrejesha, **20** hebu na ajue kuwa ye yote amwongozaye mwenye dhambi kuondoka katika njia yake ya ukosaji ataponya nafsi yake kutoka katika mauti na atafunika wingi wa dhambi.

1 Petro

1 Petro, mtume wa Yesu Kristo, kwa wageni wa utawanyiko, kwa wateule, katika Ponto yote, Galatia, Kapadokia, Asia, na Bithinia, **2** kutokana na ufahamu wa Mungu, Baba, kwa kutakaswa na Roho Mtakatifu, kwa utiifu wa Yesu Kristo, na kwa kunyunyuziwa damu yake. Neema iwe kwenu, na amani yenu iongezeke. **3** Mungu Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo na abarikiwe. Katika ukuu wa rehema yake, alitupa kuzaliwa upya kwa ujasiri wa urithi kuptita uufuwa wa Yesu Kristo kutoka katika wafu, **4** kwa urithi usioangamia, hautakua na uchafu wala kupungua. Umehihifadhiwa mbinguni kwa ajili yenu. **5** Kwa uwemo wa Mungu mnalindwa kuptita imani kwa wokovu ambao upo tayari kufunuliwa katika nyakati za mwisho. **6** Furahini katika hili, ingawaje sasa ni lazima kwenu kujisikia huzuni katika majaribu ya aina mbalimbali. **7** Hii, ni kwa sababu imani yenu iweze kujaribiwa, imani ambayo ni ya thamani kuliko dhahabu, ambayo inapotea katika moto ambao hujaribu imani yenu. Hii hutokea ili imani yenu ipate kuzaa sifa, utukufu, na heshima katika ufuno wa Yesu Kristo. **8** Hamjamuona yeye, lakini mnampenda. Hamumuoni sasa, lakini mnaamini katika yeye na mna furaha isiyoweza kuelezeza kwa furaha ambayo imejawa na utukufu. **9** Sasa mnapokea wenyewe matokeo ya imani yenu, wokovu wa nafsi zenu. **10** Manabii walitafuta na kuuliza kwa umakini kuhusu wokovu huu, kuhusu neema ambayo ingekuwa yenu. **11** Walitafuta kujua ni aina gani ya wokovu ambao ungekuja. Walitafuta pia kujua ni muda gani Roho wa Kristo aliye ndani yao alikuwa anazungumza nini nao. Hii ilikua inatoka wakati alipokuwa anawaambia mapema kuhusu mteso ya Kristo na utukufu ambao ungemufta. **12** Ilifunuliwa kwa manabii kwamba walikua wanayatumikia mambo haya, na si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yenu - masimilizi ya mambo haya kuptita wale wanaoleta injili kwenu kwa njia ya Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni, mambo ambayo hata malaika wanatamani kufunuliwa kwake. **13** Kwa hiyo fungeni viuno vya akili zenu. Muwe watulivu katika fikra zenu. Muwe na ujasiri mkamilifu katika neema ambayo italetwa kwenu wakati wa kufunuliwa kwa Yesu Kristo. **14** Kama watoto watifu, msifungwe wenyewe na tamaa ambazo mlizifluta wakati mlipokua hamna ufahamu. **15** Lakini kama vile aliyewaita alivyo mtakatifu, nanyi, pia, muwe watakatifu katika tabia yenu yote maishani. **16** Kwa kuwa imeandkwa, "Iweni watakatifu, kwa sababu Mimi ni mtakatifu." **17** Na kama mkiita "Baba" yule ahukumuye kwa haki kulingana na kazi ya kila mtu, tumia muda wa safari yako katika unyenyekevu. **18** Mnafahamu kwamba haikuwa kwa fedha au dhahabu - vitu vinayoharibika-ambavyo mmekombolewa kutoka kwenye tabia zenu za ujinga ambazo mlifunza kutoka kwa baba zenu. **19** Lakini mmekombolewa kwa damu ya heshima ya Kristo, kama ya kondoo asiye na hila wala doa. **20** Kristo alichaguliwa kabla ya misingi ya dunia, lakini sasa siku hizi za mwisho,

amefunuliwa kwenu. **21** Mnamwamini Mungu kuptita yeye, ambaye Mungu alimfufua toka kwa wafu na ambaye alimpa utukufu ili kwamba imani yenu na ujasiri we katika Mungu. **22** Mmefanya nafsi zenu kuwa safi kwa uti wa ile kweli, kwa dhumuni la pendo la kidugu lililo na unyofu, hivyo pendeni kwa bidii toka moyoni. **23** Mmekwisha zaliwa mara ya pili, si kwa mbegu iharibikayo, lakini kutoka katika mbegu isiyoharibika, kuptita uzima na neno la Mungu lililosalia. (aiōn g165) **24** Kwa maana "miili yote ni kama majani, na utukufu wake wote ni kama ua la jani. Jani hunyauka, na ua hudondoka, **25** lakini neno la Bwana hubakia milele." Huu ni ujumbe ambao ulitangazwa kama injili kwenu. (aiōn g165)

2 Kwa hiyo wekeni pembeni uovu wote, udanganyifu, unafiki, vivu na kashifa. **2** Kama watoto wachanga, mtamani maziwa safi ya kiroho, ili kwamba mweze kukua ndani ya wokovu, **3** kama mmeonja kwamba Bwana ni mwema. **4** Njoni kwake aliye jiwe hai linaloishi ambalo limekataliwa na watu, lakini hilo limechaguliwa na Mungu na ni la thamani kwake. **5** Ninyi pia ni kama mawe yaliyo hai yanayojengwa juu kuwa nyumba ya kiroho, ili kuwa ukuhani mtakatifu ambao hutoa dhabihu za kiroho zinazokubaliwa kwa Mungu kuptita Yesu Kristo. **6** Andiko husema hivi, "Tazama, nimeweka katika Sayuni jiwe la pembeni, kuu na liilochaguliwa na la thamani. Yeyote aaminiye katika yeye hataona aibu". **7** Hivyo heshima ni yenu kwenu ninyi mnaoamini. Lakini, "jiwe liilokataliwa na wajenzi, hili limekuwa jiwe kuu la pembeni"- **8** na, "jiwe la kujikwaa na mwamba wa kujikwaa." "Wao hujikwaa, wanaolikataa neno, kwa lile ambalo pia walikuwa wameteuliwa kwalo. **9** Lakini ninyi ni ukoo uliochaguliwa, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa miliki ya Mungu, ili kwamba mweze kutangaza matendo ya ajabu ya yule aliyewaita kutoka gizani kuja kwenye nuru yake ya ajabu. **10** Ninyi kwanza hamkuwa watu, lakini sasa ninyi ni watu wa Mungu. Ninyi hamkupokea rehema, lakini sasa mmepokea rehema. **11** Wapendwa, nimewaita kama wageni na wazurujaji kujinyima kutoka kwenye tamaa mbaya za dhambi, ambazo zinapigana vita na roho zenu. **12** Mnapaswa kuwa na tabia njema kati ya mataifa, ili kwamba, kama watawasema kama kwamba mmefanya mambo maovu, wataziangalia kazi zenu njema na kumsifu Mungu katika siku ya kuja kwake. **13** Tii kila mamlaka ya mwanadamu kwa ajili ya Bwana, ikiwa mfalme kama mkuu, **14** ikiwa watawala walitumwa kuwaadhibu watenda mabaya na kuwasifu wale wanaotenda mema. **15** Kwa kuwa ni mapenzi ya Mungu, kwamba kwa kufanya mema mwanyamazisha mazungumzo ya kipuuzya watu wapumbavu. **16** Kama watu huru, msitumie uhuru wenu kama kifuniko kwa maovu, bali muwe kama watumishi wa Mungu. **17** Waheshimuni watu wote. Wapendeni ndugu. Mwogopeni Mungu. Mweshimuni mfalme. **18** Watumwa, watiini bwana zenu kwa heshima yote, siyo tu bwana walio wazuri na wapole, lakini pia walio waovu. **19** Kwa kuwa ni

sifa kama yeote atavumilia maumivu wakati anapoteseka pasipo haki kwa sababu ya dhamiri yake kwa Mungu. **20** Ni faida gani iliyopo kama mwadumu kutenda dhambi kisha mwendelee kuadhibiwa? Lakini kama mmeefanya mema na ndipo mteseke kwa kuhukumiwa, hii ni sifa njema kwa Mungu. **21** Kwa hili mliitwa, kwa sababu Kristo pia aliteswa kwa ajili yenu, amewaachia mfano kwa ajili yenu kufuata nyayo zake. **22** Yeye hakufanya dhambi, wala haukuonekana udanganyifu wowote kinywani mwake. **23** Wakati yeye alipotukanwa, hakurudisha matukano, alipoteseka, hakutisha bali alijitoa mwenyewe kwake Yeye ahukumuye kwa haki. **24** Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika mwili wake kwenye mti, ili kwamba tusiwe na sehemu tena katika dhambi, na kwamba tuishi kwa ajili ya haki. Kwa kupigwa kwake ninyi mmepona. **25** Wote mliokuwa mkitangatanga kama kondoo aliopotea, lakini sasa mmerudi kwa mchungaji na mlinzi wa roho zenu.

3 Kwa njia hii, ninyi ambao ni wake mnapaswa kujitoa kwa waume zenu wenyewe, ili, hata kama baadhi yao hawajalitii neno, kupitia tabia za wake zao wanaweza kuvutwa pasipo neno, **2** kwa sababu wao wenyewe watakuwa wameiona tabia yenu njema pamoa na heshima. **3** Hii ifanyike siyo kwa mapambo ya nje—kusuka nyewe, vito vya dhahabu, au mavazi ya mtindo. **4** Lakini badala yake ifanyike kwa utu wa ndani wa moyo, na kuzidi katika uzuri wa unyenyekevu na utilivu wa moyo, ambao ni wa thamani mbele za Mungu. **5** Kwa kuwa wanawake watakatifu walijipamba wenyewe kwa njia hii. Walikuwa na imani katika Mungu na waliwattii waume zao wenyewe. **6** Kwa njia hii Sara alimtii Ibrahimu na kumwita yeye “bwana” wake. Ninyi sasa ni watoto wake kama mtafanya yaliyo mazuri na kama hamwogopi mabaya. **7** Kwa njia hiyo hiyo, ninyi wanaume mnapaswa kuishi na wake zenu mkijua kuwa wao ni wenzi wa kike dhaifu, mkiwatambua wao kama wapokeaji wenzenu wa zawadi ya uzima. Fanyeni hivi ili kwamba maombi yenu yasizuliiwe. **8** Hatimaye, ninyi nyote, muwe na nia moja, wenyewe huruma, upendo kama ndugu, wanyenyekevu, na wapole. **9** Msilipe ovi kwa ovi, au tusi kwa tusi. Kinyume chake, mwendelee kubariki, kwa sababu hii mliitwa, ili kwamba muweze kurithi baraka. **10** “Yeye atakaye kupenda maisha na kuona siku njema lazima auzuie ulimi wake kwa mabaya na midomo yake kusema hila. **11** Na ageuke na kuacha mabaya na kufanya yaliyo mazuri. Atafute amani na kuifuata. **12** Macho ya Bwana humwona mwenye haki na masikio yake husikia maombi yake. Lakini uso wa Bwana uko kinyume cha wale watendao uovu.” **13** Ni nani atakayewadhuru ninyi, ikiwa mwatamani lillio zuri? **14** Lakini kama mkiteseka kwa haki, mmebarikiwa. Msiogope yale ambayo wao wanayaogopa. Msiwe na wasiwasi. **15** Badala yake, mmuweke Kristo Bwana katika miyo yenu kama mtakatifu. Kila mara muwe tarayi kumjibu kila mtu anayewauliza ninyi kwa nini mna tumaini katika Mungu. Fanyeni hivi kwa upole na

heshima. **16** Muwe na dhamiri njema ili kwamba watu kuaibika kwa sababu wanaongea kinyume dhidi yenu kama kwamba mlikuwa watenda maovu. **17** Ni vizuri zaidi, ikiwa Mungu anatamani, kwamba mwateseka kwa kufanya mema kuliko kwa kufanya mabaya. **18** Kristo pia aliteseka mara moja kwa ajili ya dhambi. Yeye ambaye ni mwenye haki aliteseka kwa ajili yetu, ambao hatukuwa wenye haki, ili kwamba atulete sisi kwa Mungu. Alikufa katika mwili, lakini alifanywa mzima katika roho. **19** Katika roho, alikwenda na kuzihubiri roho ambazo sasa ziko kifungoni. **20** Hazikuwa tiifu wakati uvumilivu wa Mungu ulipokuwa unasubiri wakati wa Nuhu, siku za ujenzi wa safina, na Mungu aliokoa watu wachache—nafsi nane—kutoka katika maji. **21** Hii ni alama ya ubatizo unaowaokoa ninyi sasa, siyo kama kuosha uchafu kutoka mwilini, lakini kama ombi la dhamiri njema kwa Mungu, kuitia ufufuo wa Yesu Kristo. **22** Yeye yuko mkono wa kuume wa Mungu. Alikwenda mbinguni. Malaika, mamlaka, na nguvu lazima vimitii yeye.

4 Kwa hiyo, kwa kuwa Kristo aliteseka katika mwili, jivikeni silaha za nia ile ile. Yeye aliyeteseka katika mwili ameondokana na dhambi. **2** Mtu huyu haendelei tena kuishi katika tamaa za mwili, bali kwa mapenzi ya Mungu, kwa maisha yake yaliyosalia. **3** Kwa kuwa muda uliopita umetosha kutenda mambo ambayo wamataifa wanataka kufanya-ufisadi, nia mbaya, ulevi, ulafi, sherehe za kipagani na ibada za sanamu zenye machukizo. **4** Wanafikirini ajabu mnapojipusha kutenda mambo hayo pamoa nao, hivyo wananaena maovu juu yenu. **5** Watatua hesabu kwake aliye tayari kuhukumu walio hai na wafu. **6** Kwa kusudi hili injili ilihubiriwa kwoa waliokwisha kufa, kwamba ijapokuwa walkwisha hukumiwa katika miili yao kama wanadamu, ili waweze kuishi kulingana na Mungu katika roho. **7** Mwisho wa mambo yote unakuja. Kwa hiyo, mwe na ufahamu ulio sahihi, na iweni na nia njema kwa ajili ya maombi yenu. **8** Kabla ya mambo yote, eweni na biddi katika upendo kwa kila mmoja, kwa kuwa upendo hautafuti kufunua dhambi za wengine. **9** Onyesheni ukarimu kwa kila mmoja bila kunung'unika. **10** Kama ambavyo kila mmoja wenu alivyopokea karama, itumieni katika kuhudumiana, kama wasimamizi wema wa karama nydingi zilizotolewa bure na Mungu. **11** Kama mtu akiongea, na iwe kama mausia ya Mungu, na kama mtu akihudumu, na iwe kama uwezo aliopewa na Mungu, ili kwamba kwa kila jambo Mungu apate kutukuzwa kuitia Yesu Kristo. Utukufu na uweza vina Yeye milele na milele. Amina. (aiōn g165) **12** Wapendwa, msihesabu jaribu ambalo huja kuwajariu kama kitu kigeni, ingawa kuna kitu kigeni kilichokuwa kinatukia kwenu. **13** Lakini kwa kadri mnavyozidi kupata uzoefu wa mateso ya Kristo, furahini, ili kwamba mfurahi pia na kushangilia katika ufuno wa utukufu wake. **14** Iwapo mmetukanwa kwa ajili ya jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa sababu ya Roho wa utukufu na Roho wa Mungu anakaa juu yenu. **15** Lakini asiwepo

yeote mwenye kuteswa kama muuaji, mwizi, mtenda maovu, au ajishughulishaye na mambo ya wengine. **16** Lakini ikiwa mtu anateswa kama Mkristo, asione aibu, bali amtukuze Mungu katika jina hilo. **17** Kwa kuwa wakati umefika kwa hukumu kuanzia katika nyumba ya Mungu. Na kama inaanzia kwetu, itakuwaje kwa wale wasioitii injili ya Mungu? **18** Na kama “mwenye haki anaokolewa kupitia magumu, itakuwaje kwa mtu asiyehaki na mwenye dhambi?” **19** Kwa hiyo wote wanaoteseka kutokana na mapenzi ya Mungu wakabidhi nafsi zao kwa Muumba mwaminifu ili hali wakitenda mema.

5 Ninaawasihi wazee waliomo mionganoni mwenu, mimi, niliye mzee mwenzao na shahidi wa mateso ya Kristo, na ambaye vile vile ni mshirika katika utukufu utakaodhahirika. **2** Kwa hiyo, ninawatia moyo ninyi wazee, lichungeni kundi la Mungu lillio mionganoni mwenu. Liangalieni, sio kwa sababu mnapaswa, lakini kwa sababu mnatamani hivyo, kulingana na Mungu. Liaangalieni, sio kwa kupenda pesa za aibu, lakini kwa kupenda. **3** Msijifanye mabwana juu ya watu waliochini ya uangalizi wenu, lakini iweni mfano katika kundi. **4** Pale Mchungaji Mkuu atakapodhahirisha, mtaipokea taji ya utukufu isiyopoteza uthamani wake. **5** Vilevile, nanyi vijana wadogo, nyenyekeni kwa wakubwa wenu. Ninyi nyote, uvaeni unyenyekevu na kuhudumiana ninyi kwa ninyi, kwani Mungu huwapinga wenye kiburi, lakini huwapa neema wanyenyekemu. **6** Kwa hiyo nyenyekeni chini ya mkono wa Mungu uliyo hodari ili kwamba awainue kwa wakati wake. **7** Mwekeeni fadhaa zenu juu yake, kwa sababu anawajali. **8** Iweni na busara, iweni waangalifu. Yule adui yenu, ibilisi, kama simba aungurumaye ananyatia, akisaka mtu wa kumrarua. **9** Simameni kinyume chake. Kuweni na nguvu katika imani yenu. Mkijua kwamba ndugu zenu walioko ulimwenguni wanapitia mateso kama hayo. **10** Baada ya kuteseka kwa muda kitambo, Mungu wa neema yote, aliyewaita katika utukufu wa milele ndani ya Kristo, atawakamilisha, atawaimarisha na kuwatia nguvu. (aiōnios g166) **11** Enzi iwe kwake milele na milele. Amina. (aiōn g165) **12** Namthamini Silwano kama ndugu mwaminifu, na nimewaandikia ninyi kwa ufupi kupitia kwake. Ninawatia moyo na ninashuhudia kwamba nilichokiandika ni neema ya kweli ya Mungu. Simameni ndani yake. **13** Waamini waliloko Babeli, waliochaguliwa pamoja nanyi, wanawasalimu, na Marko mwanangu, anawasalimu. **14** Salimianeni kila mmoja kwa busu la upendo. Na amani iwe kwenu mliondani ya Kristo.

2 Petro

1 Simon Petro, Mtumwa na Mtume wa Yesu Kristo, Kwa wale walioipokea imani ile ile ya thamani kama tulivyoipokea sisi, imani iliyo ndani ya haki ya Mungu na mwokozi wetu Yesu Kristo. **2** Neema iwe kwenu; amani iongezeke kupitia maarifa ya Mungu na Bwana wetu Yesu. **3** Kupitia maarifa ya Mungu tumepata mambo yake yote kwa ajili ya uchaji wamaisha, Toka kwa Mungu aliyetuuta kwa ajili ya uzuri wa utukufu wake. **4** Kwa njia hii alitutumainishia ahadi kuu za thamani. Alifanya hili ili kutufanya warith wa asili ya Mungu, kwa kadiri tunavyoendelea kuuacha uovu wa dunia hii. **5** Kwa sababu hii, fanyeni bidii kuungeza uzuri kwa njia ya imani yenu, kwa sababu ya uzuri, maarifa. **6** Kupitia maarifa, kiasi, na kupitia kiasi saburi, na kupitia saburi, utauwa. **7** Kupitia utauwa upendo wa ndugu na kupitia upendo wa ndugu, upendo. **8** Kama mambo haya yamo ndani yenu, yakiendelea kukua ndani yenu, basi ninyi hamtakuwa tasa au watu msiozaa matunda katika maarifa ya Bwana wetu Yesu Kristo. **9** Lakini yejote asiyekuwa na mambo haya, huyaona mambo ya karibu tu; yeje ni kipofu. amesahau utakaso wa dhambi zake za kale. **10** Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni juhudii ili kujihakikishia uteule na wito kwa ajili yenu. Kama mtayafanya haya, hamtajikwaa. **11** Hivyo mtajipatia wingi wa lango la kuingilia katika ufalme wa milele wa Bwana wetu na mwokozi Yesu Kristo. (*aiōnios g166*) **12** Kwa hiyo mimi nitakuwa tayari kuwakumbusha mambo haya kila mara, hata kama mnayafahamu, na sasa mmekuwa imara katika kweli. **13** Nafirkiria kuwa niko sahihi kuwaamsha na kuwakumbusha juu ya mambo haya, ningali nimo katika hema hii. **14** Kwa maana najua kuwa si muda mrefu nitaiondoa hema yangu, kama Bwana Yesu Kristo aliyonyionesha. **15** Nitajitahidi kwa bidii kwa ajili yenu ili mkumbuke mambo haya baada ya mimi kuondoka. **16** Kwa kuwa sisi hatukufuata hadthi zilizoingizwa kwa ustadi pale tulipowaeleza juu ya nguvu na kujidhihirisha kwa Bwana wetu Yesu Kristo, bali sisi tulikuwa mashahidi wa utukufu wake. **17** Yeye alipokea Utukufu na heshima toka kwa Mungu baba pale sauti iliposikika toka katika utukufu mkuu ikisema, "Huyu ndiye mwanangu, mpendwa wangu ambaye nimependezwa naye." **18** Tuliisikia sauti hii ikitokea mbinguni pale tulipokuwa naye kwenye ule mlima mtakatifu. **19** Tunalo hili neno la unabii lillorhibitika, ambalo kwalo mwafanya vyema kulatekeleza. Ni kama taa ing'aayo gizani mpaka kuchapo na nyota za mawio zionekanazo katika miyo yenu. **20** Tambueni haya ya kwamba, hakuna unabii unaoandikwa kwa sababu ya kujifikirisha kwa nabii mwenyewe. **21** Kwa kuwa hakuna unabii uliokuja kwa mapenzi ya mwanadamu, isipokuwa wanadamu waliwezeshe na Roho Mtakatifu aliyeongea toka kwa Mungu.

2 Manabii wa uongo walijitokeza kwa Waisraeli, na walimu wa uongo watakuja pia kwenu. Kwa siri

wataleta mafundisho ya uongo nao watamkana Bwana aliyewanunua. Wanajiletea uharibifu wa haraka juu yao wenyewe. **2** Wengi watafuata njia zao za aibu na kupitia wao wataikufuru njia ya ukweli. **3** Kwa uchoyo watawanyonya watu wakutumia maneno ya uongo Hukumu yao haitachelewa, uharibifu utawafuata. **4** Maana Mungu hakuwaacha malaika waliokengeuka. Bali aliyawatupa kuzimu ili wfawngwe minyororo mpaka hukumu itakapowajilia. (*Tartaroō g5020*) **5** Wala Mungu hakuuvumilia ulimwengu wa zamani. Bali, alimhifadhi Nuhu, mwenye wito wa haki, pamoja na wengine saba, wakati alipoachila gharika juu ya ulimwengu ulioasi. **6** Mungu aliihukumu miji ya Sodoma na Gomora kiasi cha kuwa majivu na uharibifu ili iwe mfano kwa ajili ya waovu katika siku za usoni **7** Lakini alipofanya hilo, alimwokoa Lutu mtu wa haki, aliyekuwa amehuzunishwa na tabia chafu za wasiofuta sheria za Mungu. **8** Kwa kuwa huyo mtu wa haki, aliyeishi nao siku kwa siku akiitesa nafsi yake kwa ajili ya yale aliyyasikia na kuyaona. **9** Kwa hiyo Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa watu wake wakati wa mateso na jinsi ya kuwavumilia waovu kwa ajili ya hukumu katika siku ya mwisho. **10** Kwa hakika huu ndio ukweli kwa wale wanoendelea kuishi katika tamaa za mwili huu na kuyadharau mamlaka. Watu wa jinsi hii wana ujasiri katika dhamiri zao, Hawaogopi kuwakufuru watukufu. **11** Ingawa malaika wana uwezo na nguvu kuliko wanadamu, lakini hawawezi kuleta hukumu dhidi yao kwa Bwana. **12** Lakini hawa wanyama wasio na akili wametengenezwa kwa asili ya kumatmwa na kuangamizwa. **13** Wanaumizwa kwa ujira wa maovu yao. Mchana kutwa huishi kwa anasa. Wamejaa uchafu na maovu. Hufurahia anasa za udanganyifu wanaposhereheke na wewe. **14** Macho yao yamefunikwa na uzinzi; hawatosheki kutenda dhambi. Huwalaghai na kuwaangusha waumini wachanga katika dhambi. Wana miyo ilijojaa tamaa, ni watoto waliolaaniwa. **15** Wameiacha njia ya kweli. wamepotoka na wameieuwa njia ya Balaam mwana wa Beori, aliyependa kupata malipo ya udhalimu. **16** Lakini alikemewa kwa ajili ya ukosai wake. Punda aliyekuwa bubu akiongea katika sauti ya binadamu, alizua wazimu wa nabii. **17** Watu hawa ni kama chemichemi zisizo na maji. Ni kama mawingu yanayotoweshwa na upopo. Wingu zito limehidadiwa kwa ajili yao. **18** Huongea kwa majivuno matupu. Huwaangusha watu kwa tamaa ya mwili. Huwalaghai watu wanaojaribu kuwakimbia wale waishio katika ukosaji. **19** Huwaahidi watu uhuru wakati wao wenyewe ni watumwa wa dhambi ya ujisadi. Maana mwanadamu hufanywa kuwa mtumwa wa kile kinachomtawala. **20** Yeye ajiepushaye na uchafu wa ulimwengu kwa kutumia maarifa ya Bwana na mwokozi Yesu Kristo, na kisha akarudia uchafu huo tena, hali yake huwa mbaya kuliko ile ya mwanzo. **21** Ingefaa watu hao kama wasingeifahamu njia ya haki kuliko kuifahamu na kisha tena kuziachia amri takatifu walizopewa. **22** Mithali hii huwa na ukweli kwao. "mbwa huyarudia matapishi yake. Na nguruwe aliyeoshwa hurudi tena kwenye matope."

3 Ssa, ninakuandikia wewe, mpendwa hii barua ya pili ili kukuamsha katika akili, **2** ili kwamba uweze kukumbuka maneno yaliyosemwa kabla na manabii watakatifu na kuhusu amri ya Bwana wetu na mwokozi kwa kutumia mitume. **3** Ujue ili kwanza, kwamba wasaliti watakuja katika siku za mwisho kuwasaliti ninyi, wakienenda sawasawa na matakwa yao. **4** Na wakisema "Iko wapi ahadi ya kurudi? Baba zetu walikufa, Lakini vitu vyote vilikuwa hivyo tangu mwanzo wa uumbaji. **5** Wakajifanya kusahau kwamba nchi na mbingu vilianza kutokana na maji na kupitia maji zamani za kale, kwa neno la Mungu, **6** na kwamba kupitia neno lake na maji yakawa ulimwengu kwa kipindi hicho, ikiwa imejaa maji, iliharibiwa. **7** Lakini sasa mbingu na dunia zimetunzwa kwa neno hilo hilo kwa ajili ya moto. Vimehifadhiwa kwa ajili ya siku ya hukumu na maangamizi ya watu wasio wa Mungu **8** Hii haiwezi kuchenga ujumbe wako, wapendwa, kwamba siku moja kwa bwana ni kama miaka elfu moja. Na miaka elfu moja ni kama siku moja. **9** Si kwamba Bwana anafanya pole pole kutimiza ahadi, kama inavyofikiriwa kuwa, Lakini yeche ni mvumilivu kwa ajili yenu, yeche hatamani hata mmoja aangamie, Lakini hutamani kutoa muda ili wote wapate kutubu. **10** Ingawa, siku ya Bwana itakuja kama mwizi, mbingu itapita kwa kupaza kelele. Vitu vitateketezwa kwa moto. Nchi na vitu vyote vilivyomo vitafunuliwa wazi. **11** Kwa kuwa vitu vyote vutateketezwa kwa njia hii. Je utakuwa mtu wa aina gani? Uishi kitakatifu na maisha ya kimungu. **12** Inakupasa kujua na kutambua haraka ujio wa siku ya Mungu. Siku hiyo mbingu itateketezwa kwa moto. Na vitu vitayeyushwa katika joto kali. **13** Lakini kutokana na ahadi yake, tunasubiri mbingu mpya na nchi mpya, ambapo wenyewe haki wataishi **14** Hivyo wapendwa kwa kuwa tunatarajia vitu hivi, jitahidi kuwa makini na kutolaumika na kuwa na amani pamoja naye. **15** Na zingatia uvumilivu wa Bwana wetu katika wokovu, kama mpPENDWA kaka yetu Paulo, alivyowaandikia ninyi, kutokana na hekima ambayo alipewa. **16** Paulo anaongelea hayo yote katika barua zake, kuna vitu ambayyo ni vigumu kuvielewa. Watu wasio na adabu na uimara wameviharibu vitu hivyo, Na kama wanavyofanya kwa maandiko. Kuelekea maangamizi yao. **17** Hivyo, wapendwa kwa kuwa mnayaafahamu hayo. Jilindeni wenyeWE ili kwamba msipotoshwe na udanganyifu wa walaghai na kupoteza uaminifu. **18** Lakini mkue katika neema na ufahamu wa Bwana na mwokozi Yesu Kristo. Na sasa utukufu una yeche sasa na milele.

Amina. (aiōn g165)

1 Yohana

1 Kile kilichokuwapo tangu mwanzo-kile tulichokisikia, kile tulichokiona kwa macho yetu, kile tulichokitazama, na mikono yetu imekishika-kuhusu Neno la uzima. **2** Na ule uzima ulifanywa kujulikana wazi, na tumeuona, na kuushuhudia, na kuwatangazia uzima wa milele, ambaa ulikuwa kwa Baba na ulifanywa kujulikana kwetu. (aiōnios g166) **3** Kile tulichokiona na kukisikia twakitangaza kwenupia, ili kwamba muweze kujumuka pamoja nasi, na ushirika wetu pamoja na Baba na Mwanae Yesu Kristo. **4** Na tunawandikia mambo haya ninyi ili kwamba furaha yetu iwe timilifu. **5** Huu ndio ujumbe tulousikia kutoka kwake na kuwatangazia: Mungu ni nuru na ndani yake hakuna giza hata kidogo. **6** Kama tukisema kwamba tunaushirika naye na twatembea gizani, twadanganya na hatutendi kweli. **7** Lakini tukitembea katika nuru kama alivyo katika nuru, twashirikiana sisi kwa sisi, na damu ya Yesu Kristo, mwanae yatutakasa kutoka dhambi zote. **8** Kama tukisema hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe, na kweli haimo ndani yetu. **9** Lakini tukizitibu dhambi zetu, yehe ni mwaminifu na haki kutusamehe dhambi zetu na kututakasa na uovu wote. **10** Tukisema kwamba hatujatenda dhambi, twamfanya yehe kuwa muongo, na neno lake halimo ndani yetu.

2 Watoto wangu wapendwa, nawaandikia mambo haya kwenu ili msitende dhambi. Lakini kama mmoja wenu akitenda dhambi, tunaye wakili aliye pamoja na Baba, Yesu Kristo-ambaye ni mwenye haki. **2** Yeye ni mpatanishi kwa dhambi zetu, na si kwa dhambi zetu pekee, lakini pia kwa ulimwengu mzima. **3** Kwa hili twajua kwamba twamjua yehe, kama tukizitunza amri zake. **4** Yeye asemaye, "Namjua Mungu," lakini hazishiki amri zake, ni mwongo, na kweli haimo ndani yake. **5** Lakini yeote ashikaye neno lake, kweli katika mtu yule upendo wa Mungu umekamilishwa. Katika hili twajua kwamba tuko ndani yake. **6** Yeye asemaye anaishi ndani ya Mungu anapaswa mwenyewe pia kuenenda kama vile Yesu Kristo alivyo enenda. **7** Wapenzi, siwaandikii ninyi amri mpya, bali amri ya zamani ambayo mmekwisha kuwa nayo tangu mwanzo. Amri ya zamani ni neno ambalo miliosikia. **8** Hata hivyo ninawaandikia ninyi amri mpya, ambayo ni kweli katika Kristo na kwenu, kwa sababu giza linapita, na nuru ya kweli iko tarayi inaangaza. **9** Yeye asemaye yuko kwenye nuru na amchukia ndugu yake yuko katika giza hata sasa. **10** Yeye ampendaye ndugu yake anaishi katika nuru na hakuna jambo lolote liwezalo kumkwaza. **11** Lakini yehe amchukiaye ndugu yake yuko gizani na anatembea gizani; Yeye hajui wapi aendako, kwa sababu giza limeyapofusha macho yake. **12** Nawaandikia ninyi, watoto wapendwa, kwa sababu mmesamehewa dhambi zenu kwa ajili ya jina lake. **13** Nawaandikia ninyi, akina baba, kwa sababu mnajua yehe aliye tangu mwanzo. Nawaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mmemshinda

yule mwovu. Nimewaandikia ninyi, watoto wadogo, kwa sababu mnajua Baba. **14** Nimewaandikia ninyi, akina baba, kwa sababu mnajua yehe aliye tangu mwanzo. Nimewaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mko imara, na neno la Mungu linakaa ndani yenu, na mmemshinda yule mwovu. **15** Msiipende dunia wala mambo ambayo yaliyo katika dunia. Iwapo yule atapenda dunia, upendo wa kumpenda Baba haumo ndani yake. **16** Kwani kila kitu kilichomo katika dunia- tamaa ya mwili, tamaa ya macho, na kiburi cha uzima- havitokani na Baba lakini vinatokana na dunia. **17** Dunia na tamaa zake zinapita. Bali yehe afanyaye mapenzi ya Mungu huyo adumu milele. (aiōn g165) **18** Watoto wadogo, ni wakati wa mwisho. Kama ambavyo mmesikia kwamba mpinga kristo anakuja, hata sasa wapinga kristo wamekuja, kwa hali hii tunajua kwamba ni wakati wa mwisho. **19** Walikwenda zao kutoka kwetu, kwani hawakuwa wa kwetu. Kama vile wangekuwa wa kwetu wangeendelea kuwa pamoja nasi. Lakini wakati walipo kwenda zao, hicho kilionyesha hawakuwa wa kwetu. **20** Lakini mumetiwa mafuta na yule Mtakatifu, nanyi nyote mnajua kweli. **21** Sikuwaandikia ninyi kwa sababu hamujui kweli, bali kwa sababu mnajua na kwa sababu hakuna uongo wa ile kweli **22** Nani ni mwongo bali ni yehe anayepinga kwamba Yesu ni Kristo? Huyu mtu ni mpinga kristo, pale anapo mpinga Baba na Mwana. **23** Hakuna anaye mpinga Mwana akawa na Baba. Yeyote anaye mkiri Mwana anaye Baba pia. **24** Kama kwa ajili yenu, kile mlichosikia toka mwanzo acha kiendelee kuwa ndani yenu. Kama kile mlichosikia toka mwanzo kitakaa ndani yenu, pia, mtakaa ndani ya Mwana na Baba. **25** Na hii ni ahadi aliyotupatia sisi: uzima wa milele. (aiōnios g166) **26** Nimewaandikia haya ninyi kuhusu wale ambaa wangewaongoza ninyi katika upotevu. **27** Na kwa ajili yenu, yale mafuta mliyoyapokea kutoka kwake yanaka ndani yenu, na hamtahitaji mtu yeote kuwafundisha. bali kama mafuta yake yanawafundisha kuhusu mambo yote na ni kweli na siyo uongo, na hata kama yameshawafundisha, kaeni ndani yake. **28** Na sasa, watoto wapendwa, kaeni ndani yake, ili wakati atakapotokea, tuweze kuwa na ujasiri na siyo kujisikia aibu mbele yake katika kuja kwake. **29** Kama mnajua kuwa yehe ni mwenye haki, mnajua kwamba kila mmoja atendaye haki amezaliwa na yehe.

3 Oneni ni pendo la namna gani ametupatia Baba, kwamba tunaitwa watoto wa Mungu, na hivi ndivyo tulivyo. Kwa sababu hii ulimwengu haututambui kwa kuwa haukumtambua yehe. **2** Wapendwa sisi sasa ni watoto wa Mungu, na hajadhihirika bado jinsi tutakavyokuwa. Twajua kwamba Kristo atakapoonekana, tutafanana naye, kwani tutamuona kama alivyo. **3** Na kila mmoja ambaye ana ujasiri huu kuhusu wakati ujao ulioelekezwa kwake, hujitakasa mwenyewe kama yehe alivyo mtakatifu. **4** Kila mtu anayeendelea kutenda dhambi huvunja sheria. Kwa sababu dhambi ni uvunjaji sheria. **5** Mnajua Kristo alidhilihilishwa ili kuziondoa dhambi kabisa. Na ndani yake

hamna dhambi. **6** Hakuna hata mmoja adumue ndani yake na kuendelea kutenda dhambi. Hakuna mtu hata mmoja yeye. **7** Watoto wapendwa, msikubali kupotoshwa na mtu yeyote. Atendaye haki ni mwenye haki, kama vile Kristo naye alivyo mwenye haki. **8** Atendaye dhambi ni wa ibilisi, kwa sababu ibilisi ni mtenda dhambi tangu mwanzo. Kwa sababu hii Mwana wa Mungu alidhihilishwa ili aweze kuziharibu kazi za ibilisi. **9** Yeyote aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, kwa sababu mbegu ya Mungu hukaa ndani yake. Hawezi kuendelea kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu. **10** Katika hili watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi wanafahamika. Yeyote asiyetenda kilicho cha haki, siyo wa Mungu, wala yule ambaye hawezu kumpenda ndugu yake. **11** Kwani huu ndio ujumbe mliousikia kutoka mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana sisi kwa sisi, **12** siyo kama Kaini ambaye alikuwa wa mwovu na alimuua ndugu yake. Na kwa nini alimuua? Kwa sababu matendo yake yalikuwa maovu, na yale ya ndugu yake yalikuwa ya haki. **13** Ndugu zangu, msishangae, endapo ulimwengu utawachukia. **14** Twajua tumekwisha toka mautini na kuingia uzimani, kwa sababu tunawapenda ndugu. Yeyote ambaye hana upendo hudumu katika mauti. **15** Mtu yeyote anaye mchukia ndugu yake ni muuaji. Na mnajua kuwa uzima wa milele haukai ndani ya muuaji. (aiōnios g166) **16** Katika hili tunalijua pendo, kwa sababu kristo aliuota uhai wake kwa ajili yetu. Nasi yatupasa kuyatoto maisha yetu kwa ajili ya ndugu. **17** Lakini yeyote aliye na vitu, na anamuona ndugu yake mwenye uhitaji, lakini huuzuia moyo wake wa huruma kwa ajili yake; je, upendo wa Mungu unakaaje ndani yake? **18** Watoto wangu wapenzi, tusipende kwa midomo wala kwa maneno matupu bali katika vitendo na kweli. **19** Katika hili tunajua kwamba sisi tuko katika kweli, na mioyo yetu inathibitika katika yeye. **20** Ikiwa kama mioyo yetu yatuhukumu, Mungu ni mkuu kuliko mioyo yetu, na yeye hujua mambo yote. **21** Wapenzi, kama mioyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri kwa Mungu. **22** Na chocohote tuombacho tutakipokea kutoka kwake: kwa sababu tunazishika amri zake na tunafanya mambo yanayopendeza mbele zake. **23** Na hii ndiyo amri yake-ya kwamba yatupasa kuamini katika jina la Mwanaye Yesu Kristo na kupendana sisi kwa sisi-kama aliviyotapatia amri yake. **24** Anayezitii amri zake hudumu ndani yake, na Mungu hukaa ndani yake. Na kwa sababu hii twajua kuwa hukaa ndani yetu, Kwa yule Roho aliyetupa.

yenu ni mkuu kuliko yeye aliye katika ulimwengu. **5** Wao ni wa ulimwengu, kwa hiyo wanachokisema ni cha ulimwengu, na ulimwengu unawasikiliza. **6** Sisi ni wa Mungu. Yeye amjuaye Mungu hutusikiliza sisi. Yeye asiye na Mungu hawezu kutusikiliza. Katika hili tunajua roho wa kweli na roho wa uongo. **7** Wapendwa, tupendane sisi kwa sisi, kwa vile upendo ni wa Mungu, na kila mmoja apendaye amezaliwa na Mungu na kumjua Mungu. **8** Yeye asiye pendeta hamjui Mungu, kwa sababu Mungu ni upendo. **9** Katika hili pendo la Mungu lilifunuliwa mionganii mwetu, kwamba Mungu alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni ili tuishi kuititia yeye. **10** Katika hili pendo, si kwamba tulimpenda Mungu, lakini yeze alitupenda, na akamtuma Mwanawe awe fidia ya dhambi zetu. **11** Wapendwa, ikiwa Mungu alitupenda sisi, vile vile tunapaswa kupendana sisi kwa sisi. **12** Hakuna hata mmoja aliyeuona Mungu. Kama tukipendana sisi kwa sisi, Mungu anakaa ndani yetu na pendo lake limekamilika ndani yetu. **13** Katika hili tunajua kuwa tunakaa ndani yake na yeye ndani yetu, kwa sababu ametupa Roho wake. **14** Na tumeona na kushuhudia kuwa Baba amemtuma Mwana kuwa mwokozi wa ulimwengu. **15** Kila anayekiri kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu anakaa ndani yake na yeye ndani ya Mungu. **16** Na tunajua na kuamini upendo alio nao Mungu ndani yetu. Mungu ni pendo, na yeye anayekaa ndani ya upendo anakaa ndani ya Mungu, na Mungu hukaa ndani yake. **17** Katika pendo hili limekwisha kamilishwa kati yetu, ili tuwe na ujasiri siku ya hukumu, kwa sababu kama yeye alivyo, na sisii ndiyo tulivyo katika ulimwennu huu. **18** Hakuna hofu ndani ya pendo. Lakini pendo kamili huitupa hofu nije, kwa sababu hofu huhusiana na hukumu. Lakini yeze aogopaye hajakamilishwa katika pendo. **19** Tunapenda kwa sababu Mungu alitupenda kwanza. **20** Ikiwa mmoja atasema, "Nampenda Mungu" lakini anamchukia ndugu yake, ni mwongo. Kwa sababu asiye pendeta ndugu mioyo yetu hajamuona. **21** Na hii ndiyo amri tulio nayo kutoka kwake: Yeyote ampendaye Mungu, anapaswa kumpenda ndugu yake pia.

5 Yeoyote anayeamini kuwa Yesu ni Kristo amezaliwa na Mungu. Na yeyote ampendaye yeye ambaye ametoka kwa Baba pia huwapenda watoto wake. **2** Kwa hili twajua kwamba twawapenda watoto wa Mungu — tunapompenda Mungu na kutekeleza amri zake. **3** Hivi ndiyo tunavyompenda Mungu kwamba twazishika amri zake. Na amri zake ni nyepesi. **4** Kwa kuwa kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu. Na huu ndio ushindi wa kuushinda ulimwengu, imani yetu. **5** Ni nani aliyeushinda ulimwengu? Ni yule aaminiye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. **6** Huyu ndiyo aliyekuja kwa maji na damu- Yesu Kristo. Hakuja tu kwa maji bali kwa maji na damu. **7** Kwa kristo, ambayo mliyoisikia kuwa inakuja, na sasa tayari kuwa kuna watatu washuhudiao: **8** Roho, maji na damu. iko duniani. **4** Ninyi ni wa Mungu, watoto wapendwa, Hawa watatu hukubaliana. (Zingatia: Maneno haya "Baba, na mmekwisha washinda kwa sababu yeye aliye ndani

4 Wapendwa, msiiamini kila roho, lakini ziaribuni roho muone kama zinatokana na Mungu, kwa sababu manabii wengi wa uongo wametokea duniani. **2** Kwa hili mtamjua Roho wa Mungu - kila roho itakayokiri kuwa Yesu Kristo amekuja katika mwili ni ya Mungu, **3** na kila roho isiyomkiri Yesu si ya Mungu. Hii ni roho ya mpinga kristo, ambayo mliyoisikia kuwa inakuja, na sasa tayari iko duniani. **4** Ninyi ni wa Mungu, watoto wapendwa, na mmekwisha washinda kwa sababu yeye aliye ndani

Neno, na Roho Mtakatifu" hayaonekani katika nakala bora za kale). **9** Kama tunaupokea ushuhuda wa wanadamu ushuhuda wa Mungu ni mkuu kuliko huo. Kwa kuwa ushuhuda wa Mungu ni huu- kwamba anao ushuhuda kuhusiana na Mwanawe. **10** Yeye amwaminiye Mwana wa Mungu ana ushuhuda ndani yake mwenyewe. Na yeote asiye mwamini Mungu amemfanya kuwa mwongo, kwa kuwa hakuuamini ushuhuda amba Mungu ameuleta kuhusu Mwanawe. **11** Na ushuhuda ndio huu — kwamba Mungu alitupa uzima wa milele, na uzima huu umo ndani ya Mwanawe. (aiōnios g166) **12** Aliye naye Mwana ana uzima. Asiyekuwa naye Mwana wa Mungu hana uzima. **13** Nimewaandikia haya mweze kujua kwamba mnao uzima wa milele — ninyi mnaoamini katika jina la Mwana wa Mungu. (aiōnios g166) **14** Na huu ndio ujasiri tulionao mbele zake, kwamba kama tukiomba kitu chochote sawa sawa na mapenzi yake, hutusikia. **15** Na kama tunajua kwamba hutusikia — chochote tumwombacho tunajua kwamba tunacho hicho tulichomwomba. **16** Kama mtu amwonaye ndugu yake anatenda dhambi isiyopelekeea kifo, yampasa kuomba na Mungu atampa uzima. Ninasema kwa wale ambaodhambi yao ni ile isiyopelekeea kifo — Kuna dhambi ipelekeayo kifo — sisemi kwamba anapaswa kuomba kwa ajilli ya dhambi hiyo. **17** Uasi wote ni dhambi — lakini kuna dhambi isiyopelekeea kifo. **18** Tunajua ya kuwa aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi. Bali aliyezaliwa na Mungu hutunzwa naye salama daima, na yule mwovu hawesi kumdhuru. **19** Tunajua kuwa sisi ni wa Mungu na tunajua kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu. **20** Lakini twajua kwamba Mwana wa Mungu amekuja na ametupatia ujuzi, kwamba tunamjua yeye aliye kweli na kwamba tumo ndani yake yeye aliye kweli, hata katika Mwanawe Yesu Kristo. Ni Mungu wa kweli na uzima wa milele. (aiōnios g166) **21** Watoto wapenzi, jiepusheni na sanamu.

2 Yohana

1 Kutoka kwa mzee kwenda kwa mwanamke mteule na watoto wake, ambao niwapendao katika kweli na si mimi tu, bali na wote wale wanao ifahamu kweli, **2** kwa sababu ya kweli iliyomo ndani yetu na itakayodumu pamoja nasi milele. (aiōn g165) **3** Neema, rehema, amani zitakuwa nasi kutoka kwa Mungu Baba na kutoka kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba, katika kweli na pendo. **4** Ninafurahi sana kwamba nimegundua baadhi ya watoto wanaenenda katika kweli, kama vile tu tulivyoipokea amri hii kutoka kwa Baba. **5** Na sasa nakusihii wewe, mwanamke, siyo kwamba nakuandikia amri mpya, bali ile tuliyokuwa nayo tokea mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana sisi kwa sisi. Na huu ndiyo upendo, tunaopaswa kuenenda, kulingana na amri yake. **6** Hii ndiyo ile amri, kama mlivyoisikia tokea mwanzo, kwamba mnapaswa kuenenda katika hiyo. **7** Kwa kuwa wadanganyifu wengi wamesambaa katika ulimwengu, na hawakiri kwamba Yesu Kristo alikuja katika mwili. Huyu ndiye mdanganyifu na mpinga Kristo. **8** Jiangalieni wenyewe kwamba hampotezi mambo yale tuliyokwisha fanya kazi, lakini ili kwamba mweze kuipokea tuzo kamili. **9** Yeyote aendeleeae mbele na hadumu katika fundisho la Kristo, hana Mungu. Yeye adumuye katika fundisho anaye Baba na Mwana pia. **10** Kama mtu anakuja kwenu na haleti fundisho hili, msimkaribishe katika nyumba zenu na msimsalimie. **11** Kwa kuwa amsalimuye hushiriki katika matendo yake maovu. **12** Ninayo mambo mengi ya kkuandikia, na sikutaka kuyaandika kwa karatasi na wino. Lakini natumaini kuja kwenu na kuongea uso kwa uso, kwamba furaha yetu ipate kufanywa kamili. **13** Watoto wa dada yenu mteule wanawasalimia.

3 Yohana

1 Mzee, kwa Gayo mpenzi, ninayempenda katika kweli. **2** Mpendwa, nakuombea ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya njema, kama vile roho yako inavyofanikiwa. **3** Maana nilifurahi sana wakati nilipoambwa na ndugu waliokuja na kutoa ushuhuda juu ya kweli yako, kama vile unavyoenenda katika kweli. **4** Sina furaha kubwa zaidi ya hii, kusikia kwamba watoto wangu wanatembea katika kweli. **5** Mpendwa, unaenenda kwa uaminifu unapowahudumia ndugu na wageni, **6** ambao wametoa ushuhuda wa upendo wako mbele ya kanisa. Unafanya vizuri kuwasafirisha katika safari zao kwa namna ambayo inampendeza Mungu. **7** Kwa sababu kwa ajili ya Jina, walienda bila kuchukua kitu chochote kutoka kwa watu wa Mataifa. **8** Hivyo, tunatakiwa kuwakaribisha watu kama hawa, ili tuwe watenda kazi wenza kwa ajili ya kweli. **9** Nililiandikia kusanyiko jambo fulani, lakini Diotrofe, anayependa kuwa wa kwanza mionganini mwao, hakubaliani na sisi. **10** Hivyo, kama nikija nitayakumbuka matendo yake anayoyafanya, jinsi anavyosema maneno mabaya kinyume nasi. Hajaridhika na matendo haya, ye ye mwenyewe hawapokei ndugu. Hata huwakataza wengine ambao wanatamani kuwakaribisha hao ndugu na kuwafukuza watoke kwenye kusanyiko. **11** Mpenzi, usiige kilicho kibaya, bali iga kilicho chema. Yeye atendaye mema ni wa Mungu; na ye ye atendaye mabaya hajamwona Mungu. **12** Demetrio ameshuhudiwa na wote na kweli yenewe. sisi pia ni mashahidi, na unajua kuwa ushahuhuda wetu ni wa kweli. **13** Ninayo mambo mengi ya kukuanidikia, lakini sipendi kukuandikia kwa kalamu na wino. **14** Bali ninataraja kkuona hivi karibuni, na tutaongea nawe ana kwa ana. Amani iwe pamoja nawe. Marafiki wanakusalimu. Wasalimu marafiki kila mmoja kwa jina lake.

Yuda

1 Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo, na ndugu yake Yakobo, kwa wale ambao wameitwa, wapendwao katika Mungu Baba, na waliotunzwa kwa ajili ya Yesu Kristo: **2** rehema na amani na upendo viongezwe kwenu. **3** Wapenzi, wakati nilipokuwa nikifanya kila juhudhi kuwaandikia ninyi kuhusu wokovu wetu sote, ilinilazimu kuwaandikia kwa ajili ya kuwashauri ili mshindanze kwa uaminifu imani ambayo ilikuwa imekabidhiwa mara moja tu kwa waamini. **4** Kwa sababu watu fulani wamejingiza kwa siri kati yenu - watu ambao walitiwa alama kwa ajili ya hukumu - watu wasio wataua ambao hubadili neema ya Mungu wetu kuwa ufisadi, na kumkana Bwana wetu pekee na Bwana Yesu Kristo. **5** Sasa napenda kuwakumbusha ninyi ingawa kuna wakati mlajua kwa ukamilifu kwamba Bwana aliwaokoa watu kutoka nchi ya Misri, lakini baadaye kuwaangamiza wale ambao hawakuamini. **6** Na malaika ambao hawakuilinda enzi yao wenyewe lakini wakaacha makao yao maalum Mungu amewaweka katika minyororo ya milele, ndani ya giza, kwa ajili ya hukumu ya siku ile kuu. (aiōnios g126) **7** Kama vile Sodoma na Gomora na miji iliyozunguka, ambayo pia ilijilingiza yenye kati uasherati na wakafuata tamaa isiyo ya asili. Walioneshwa kama mifano ya wale ambao huteseka katika hukumu ya moto wa milele. (aiōnios g166) **8** Hali kadhalika, kwa njia ile ile waota ndoto hawa pia huchafua miili yao, na hukataa mamlaka, na wanana uongo dhidi ya mtukufu. **9** Lakini hata Mikaeli malaika mkuu, wakati alipokuwa akishindana na ibilisi na kuhojiana naye kwa ajili ya mwili wa Musa, hakuthubutu kuleta hukumu ya uongo dhidi yake, lakini badala yake alisema, "Bwana akukemeel!" **10** Lakini watu hawa huleta uongo dhidi ya chochote wasicho kifahamu. Na kile wasicho kifahamu-kile ambacho wanyama wasio na akili hujua kwa silikhaya ndiyo yaliyo waharibu. **11** Ole wao! Kwa kuwa wametembea katika njia ya Kaini, na kulifuata kosa la Balaamu. Wameangamia katika uasi wa Kora. **12** Hawa ni miamba katika sherehe zenu za upendo, wakisherehekea bila aibu, wakijilisha tu wenyewe. Ni mawingu yasiyo na maji, yanayobebwa na upepo, ni miti iliyopukutika isiyo na matunda ilio kufa mara mbili, iliyong'olewa mizizi **13** Ni mawimbi ya bahari yenye kelele yakitoa aibu yao wenyewe, Ni nyota zinazorandaranda ambazo weusi wa giza umetunzwa kwa ajili yao milele. (aiōn g165) **14** Enoko, wa saba katika orodha ya Adamu, alitabiri kuhusu wao, akisema, "Tazama! Bwana anakuja na maelfu kwa maelfu ya watakatifu wake, **15** ili afanye hukumu juu ya kila mtu, na kutia hatia wote wasiomcha Mungu juu ya matendo yao yote walijokwishafanya katika njia zisizo za kitauwa, na kwa maneno yote ya ukali ambayo wasio watauwa wameyanena dhidi yake." **16** Hawa ni wale wanung'unikao, walalamikao ambao hufuata tamaa zao za uovu, wajivuno mno, ambao kwa faida yao hudanganya wengine. **17** Lakini ninyi, wapenzi, kumbukeni maneno

ambayo yalinenwa zamani na mitume wa Bwana Yesu Kristo. **18** Walisema kwenu, "Katika wakati wa mwisho kutakuwa na watu wanaodhifikasi ambao hufuata tamaa zao zisizo za kitauwa." **19** Watu hawa ni watenganishaji, wanatawaiwa na tamaa za asili, na hawana Roho. **20** Lakini ninyi, wapenzi, kama mijengavyo katika imani yenu takatifu sana, na kama muombavyo katika Roho Mtakatifu, **21** jitunzeni katika upendo wa Mungu, na msubiri rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo ambayo huwapatia uzima wa milele. (aiōnios g166) **22** Onesheni rehema kwa wale walio na shaka. **23** Waakoeni wengine kwa kuwanyakua kutoka katika moto. Kwa wengine onesheni huruma kwa hofu, mkichukia hata vazi lilitotiwa doa na mwili. **24** Sasa kwake awezaye kuwalinda msijikwae, na kuwasababisha msimame mbele ya utukufu wake, bila mawaa na kuwa na furaha kuu, **25** kwake Mungu pekee mwokozi kupitia Yesu Kristo Bwana wetu, utukufu uwe kwake, ukuu, uwemo na nguvu kabla ya nyakati zote, na sasa na hata milele. Amina. (aiōn g165)

Ufunuo

1 Huu ni ufunuo wa Yesu Kristo ambaa Mungu alimpa ili kuwaonesha watumishi wake mambo ambayo lazima yatokee karibuni. Aliyafanya yajulikane kwa kumtuma malaika wake kwa mtumishi wake Yohana. **2** Yohana alitoa ushuhuda wa kila kitu alichoona kuhusiana na neno la Mungu na kwa ushuhuda uliotolewa kuhusu Yesu Kristo. **3** Amebarikiwa yeze asomaye kwa sauti na wale wote wanaoyasikia maneno ya unabii huu na kuti kilichoandikwa humo, kwa sababu muda umekaribia. **4** Yohana, kwa makanisa saba yaliyoko Asia: neema iwe kwenu na amani kutoka kwake aliye, aliyeuwepo, na atakayekuja, na kutoka kwa roho saba walio mbele ya kiti chake cha enzi, **5** na kutoka kwa Yesu Kristo ambaye ni shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa waliokufa, na mtawala wa wafalme wa dunia hii. Kwake yeze atupendaye na ametuweka huru kutoka katika dhambi zetu kwa damu yake, **6** ametufanya kuwa ufalme, makuhanii wa Mungu na Baba yake - kwake kuwa utukufu na nguvu milele daima. Amina. (aiōn g165) **7** Tazama, anakua na mawingu; kila jicho litamwona, pamoja na wote waliomchoma. Na kabilo zote za dunia wataomboleza kwake. Ndiyo, Amina. **8** "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu, "Yeye aliye, na aliyeuwepo, na ambaye na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **10** Nilikuwa katika Roho siku na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **11** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **14** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **15** Nyayo zake zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama shaba ambayo imekwisha na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

16 Alikuwa ameshikilia nyota saba katika mfono wake wa kuume, na kutoka kinywani mwake kulikuwa na upanga mkali wenye makali kuwili. Uso wake ulikuwa uking'aa kama mwanga mkali

17 Nilipomwona, nikaanguka miguuni pake kama mtu aliyeukufa. Akaweka mfono wake wa kulia juu yangu na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

18 na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

19 Kwa hiyo, yaandike uliyoayaona,

yaliyopo sasa, na yale yatakayotokea baada ya haya. **20** Kwa maana iliyojificha kuhusu nyota saba ulizoziona katika mfono wangwa kuume, na kile kinara cha dhahabu cha taa saba: nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba, na kinara cha taa saba ni yale makanisa saba."

2 "Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika: 'Haya ni maneno ya yule anayeshikilia zile nyota saba katika mfono wake wa kuume. Yeye atembeaye kati ya vinara ya dhahabu yaa taa saba asema hivi,' **2** "Najua ambacho umetenda na bidii yako ya kazi na uvumilivu wako thabit, na kwamba huwezi kuhusiana nao walio waovu, na umewajaribu wote wanaojoita kuwa mitume na kumbe siyo, na wameonekana kuwa waongo. **3** Najua una subira na uvumilivu, na umepitia mengi kwa sababu ya jina langu, na haujachoka bado. **4** Lakini hili ndilo nililonalo dhidi yako, umeuacha upendo wako wa kwanza. **5** Kwa hiyo kumbuka ulipoanguka, ukatubu na kufanya matendo uliyofanya tangu mwanzo. Usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara chako kutoka mahali pake. **6** Lakini wewe una hili, unachukia yale ambayo Wanikolai wameyatenda, ambayo hata mimi nayachukia. **7** Kama una sikio, sikiliza yale ambayo Roho anayaambia makanisa. Na kwa yeye ashindaye nitampa kibali cha kula kutoka katika mti wa kula. **8** "Kwa malaika wa kanisa la Smirna andika: 'Haya ni maneno ya yule ambaye anakua na mawingu; kila jicho litamwona, pamoja na wote waliomchoma. Na kabilo zote za dunia wataomboleza kwake. Ndiyo, Amina. **8** "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu, "Yeye aliye, na aliyeuwepo, na ambaye na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **10** Nilikuwa katika Roho siku na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **11** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **14** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **15** Nyayo zake zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama shaba ambayo imekwisha na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

16 Alikuwa ameshikilia nyota saba katika mfono wake wa kuume, na kutoka kinywani mwake kulikuwa na upanga mkali wenye makali kuwili. Uso wake ulikuwa uking'aa kama mwanga mkali

17 Nilipomwona, nikaanguka miguuni pake kama mtu aliyeukufa. Akaweka mfono wake wa kulia juu yangu na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

18 na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

19 Kwa hiyo, yaandike uliyoayaona,

yaliyopo sasa, na yale yatakayotokea baada ya haya. **20** Kwa maana iliyojificha kuhusu nyota saba ulizoziona katika mfono wangwa kuume, na kile kinara cha dhahabu cha taa saba: nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba, na kinara cha taa saba ni yale makanisa saba."

2 "Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika: 'Haya ni maneno ya yule anayeshikilia zile nyota saba katika mfono wake wa kuume. Yeye atembeaye kati ya vinara ya dhahabu yaa taa saba asema hivi,' **2** "Najua ambacho umetenda na bidii yako ya kazi na uvumilivu wako thabit, na kwamba huwezi kuhusiana nao walio waovu, na umewajaribu wote wanaojoita kuwa mitume na kumbe siyo, na wameonekana kuwa waongo. **3** Najua una subira na uvumilivu, na umepitia mengi kwa sababu ya jina langu, na haujachoka bado. **4** Lakini hili ndilo nililonalo dhidi yako, umeuacha upendo wako wa kwanza. **5** Kwa hiyo kumbuka ulipoanguka, ukatubu na kufanya matendo uliyofanya tangu mwanzo. Usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara chako kutoka mahali pake. **6** Lakini wewe una hili, unachukia yale ambayo Wanikolai wameyatenda, ambayo hata mimi nayachukia. **7** Kama una sikio, sikiliza yale ambayo Roho anayaambia makanisa. Na kwa yeye ashindaye nitampa kibali cha kula kutoka katika mti wa kula. **8** "Kwa malaika wa kanisa la Smirna andika: 'Haya ni maneno ya yule ambaye anakua na mawingu; kila jicho litamwona, pamoja na wote waliomchoma. Na kabilo zote za dunia wataomboleza kwake. Ndiyo, Amina. **8** "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu, "Yeye aliye, na aliyeuwepo, na ambaye na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **10** Nilikuwa katika Roho siku na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mteso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **11** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **14** Kichwa chake na nyewe zake zilikuwa nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho yake yaliikuwa miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake. **15** Nyayo zake zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama shaba ambayo imekwisha na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

16 Alikuwa ameshikilia nyota saba katika mfono wake wa kuume, na kutoka kinywani mwake kulikuwa na upanga mkali wenye makali kuwili. Uso wake ulikuwa uking'aa kama mwanga mkali

17 Nilipomwona, nikaanguka miguuni pake kama mtu aliyeukufa. Akaweka mfono wake wa kulia juu yangu na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa Mwisho, na ambaye ninaishi! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

18 na ambaye ninaishi. Nalikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.

19 Kwa hiyo, yaandike uliyoayaona,

kama mwali wa moto, na nyayo kama shaba iliyosuguliwa kuwajaribu wale wote wanaoishi katika nchi. **11** Naja sana: **19** "Najua ambacho umefanya - upendo wako na imani na huduma na uvumilivu wako thabiti, na kwamba kile ulichofanya hivi karibuni ni zaidi ya kile ulichofanya mwanzo. **20** Lakini ninalo hili dhidi yako: unamvumilia Kwa mafundisho yake, anawapotosha watumishi wangu kuzini na kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu. **21** Nilimpa muda wa kutubu, lakini hayuko tayari kuutubia wanawe wafe na makanisa yote watajua kwamba mimi ndiye niyachunguzaye mawazo na tamaa. Nitampa kila mmoja wenu kadiri ya matendo yake. **24** Lakini kwa baadhi yenu mlisosalia katika Thiatira, kwa wale wote msioshika fundisho hili, na msiojua kile ambacho baadhi huita mafumbo ya Shetani, nasema kwenu, 'sitaweka juu yenu mzigo wowote.' **25** Kwa jambo lolote, lazima muwe imara mpaka nitakapokuja. **26** Yeyote ashindaye na kufanya kile nilichofanya hadi mwisho, kwake ye ye nitampa mamlaka juu ya mataifa. **27** 'Atawatawala kwa fimbio ya chuma, kama mabakuli ya udongo, atawavunja vipande vipande.' **28** Kama niliyopokea kutoka kwa Baba yangu, nitampa pia nyota ya asubuhi. **29** Ukiwa na sikio, sikeliza kile ambacho Roho anayaambia makanisa.'

3 Kwa malaika wa kanisa la Sardi andika: 'Maneno ya yule anayeshikilia zile roho saba za Mungu na nyota saba. "Najua ambacho umefanya. Una sifa ya kuwa hai, lakini u-mfu. **2** Amka na kuimarisha yaliyosalia, lakini yako karibu kufa, kwa sababu sikuyaona matendo yako yamekamilika machoni pa Mungu wangu. **3** Kwa hiyo, kumbuka, yale uliyoyapokea na kusikia. Yatii na kutubu. Lakini usipoamka, nitaku kama mwivi, na hutajua saa ipi nitakayokuja juu yako. **4** Lakini kuna majina machache ya watu katika Sardi ambaao hawakuchafua nguo zao. Watatembea pamoja nami, wamevaa nguo nyeupe, kwa sababu wanastahili. **5** Yeye ashindaye atavikwa mavazi meupe, na kamwe sitalifuta jina lake kutoka katika kitabu cha uzima, na nitalitaja jina lake mbele ya Baba yangu, na mbele ya malaika. **6** Ukiwa na sikio, sikeliza Roho anayaambiavyo makanisa." **7** "Kwa malaika wa kanisa la Philadelfia andika: Maneno ya aliye mtakatifu na kweli - aliye na funguo za Daudi, hufungua na hakuna afungaye, hufungua na hakuna awezaye kufungua. **8** Najua ambacho umetenda. Tazama, nimekuwekea mbele yako mlango uliofunguliwa ambaao hakuna awezaye kuufunga. Najua unazo nguvu kidogo, lakini umelitii neno langu na hujalikana jina langu. **9** Angalia! Wote walio wa sinagogi la shetani, wale wasemao wao ni Wayahudi na kumbe siyo, badala yake wanadanganya. Nitawafanya waje na kusujudu mbele ya miguu yako, na watajua ya kuwa nilikupenda. **10** Kwa kuwa umetunza amri yangu kwa uvumilivu wa uthabiti, nitakulinda pia katika saa yako

upesi. Shikilia sana kile ulichonacho ili asiwepo mtu wa kuitwa taji yako. **12** Nitamfanya ye ye ashindaye kuwa nguzu katika hekalu la Mungu wangu, na hatatoka rje kamwe. Nitaliandika kwake jina la Mungu wangu, jina la mwanamke Yezebeli anayejita mwenyewe nabii mke. mji wa Mungu wangu (Yerusalem mpya, ushukao chini Kwa mafundisho yake, anawapotosha watumishi wangu toka mbinguni kwa Mungu wangu), na jina langu jipya. **13**

Kuzini na kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu. Yeye aliye na sikio, na asikie ambacho Roho anasema kwa makanisa.'

14 "Kwa malaika wa kanisa la Laodikia maradhi, na wale watendao uasherati naye kwenye mateso makali, vinginevyo watubu kwa alichofanya. **23** Nitawapiga wanawe wafe na makanisa yote watajua kwamba mimi

ndiye niyachunguzaye mawazo na tamaa. Nitampa kila wala moto, natamani kwamba ungekuwa wa baridi au

moto! **16** Hivyo, kwa sababu wewe ni vugvugu, si moto wala baridi, nitakutapika uteke kinywani mwangu. **17**

Kwa kuwa unasema, "Mimi ni tajiri, nimekuwa na mali nyingi, na sihitaji chochote." Lakini hujui kwamba wewe ni duni sana, wakuhuzunikiwa, maskini, kipofu na uchi.

18 Sikeliza ushauri kwangu: Nunua kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto ili upate kuwa tajiri, na nguo nyeupe za kumetameta ili ujivike mwenyewe na usioneshe

aibu ya uchi wako, na mafuta ya kupaka katika macho yako upate kuona. **19** Kila nimpendaye, namwelekeza na

kuwafundisha namna iwapasavyo kuishi; kwa hiyo, kuwa mkwelli na kutubu. **20** Tazama nasimama katika mlango na

kubisha. Yeyote asikiate sauti yangu na kufunga mlango, nitakuja na kuingia nyumbani kwake, na kula chakula naye na ye ye pamoja nami. **21** Yeye ashindaye, nitampa haki

ya kukaa chini pamoja nami juu ya kiti changu cha enzi, kama vile mimi niliyoshinda na kukaa chini pamoja na

Baba yangu juu ya kiti chake cha enzi. **22** Yeye aliye na sikio, na asikilize ambacho Roho anayaambia makanisa."

4 Baada ya mambo haya nilitazama, nikaona kuwa mlango ulikuwa umefunguliwa mbinguni. Ile sauti ya

kwanza, ikizungumza nami kama tarumbeta, ikisema, "Njoo hapa, nitakuunesha yatakayoteka baada ya mambo haya." **2** Mara moja nilikuwa katika Roho, niliona kulikuwa

na kiti cha enzi kimewekwa mbinguni, na mtu amekikalia. **3** Mmoja aliyekuwa amekikalia alionekana kama jiwe la yaspi na akiki. Kulikuwa na upinde wa mvua umekizunguka

kiti cha enzi. Upinde wa mvua ulionekana kama zumaridi. **4** Kukizunguka kiti cha enzi kulikuwa na viti nya enzi vingine ishirini na vinne, na waliokaa kwenye viti nya enzi walikuwa wazee ishirini na wanne, wamevikwa mavazi meupe na taji za dhahabu vichwani mwao. **5** Kutoka

katika kiti cha enzi kilitoka miale ya radi, muungurumo na radi. Taa saba ziliikuwa zikiwaka mbele ya kiti cha enzi, taa ambazo ni roho saba za Mungu. **6** Tena mbele

ya kiti cha enzi kulikuwa na bahari, iliyowazi kama kioo. Wote kuzunguka kiti cha enzi kulikuwa na wenye uhai

wanne, waliojaa macho mbele na nyuma. **7** Kiumbe wa kwanza mwenye uhai alikuwa kama simba, kiumbe wa

pili mwenye uhai alikuwa kama ndama, kiumbe wa tatu mwenye uhai alikuwa na uso kama wa mwanadamu, na

ya kujaribiwa ambayo inakuja katika ulimwengu wote, yule mwenye uhai wa nne alikuwa kama tai apaaye. **8**

Viumbe wenye uhai wanne kila mmoja alikuwa na mabawa sita, wamejaa macho juu na chini yake. Usiku na mchana hawakomi kusema, "Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana Mungu, mtawala juu ya wote, aliyeuwepo, na aliyeo na atakayekuja." **9** Kila wakati viumbe wenye uhai walipota utukufu, heshima, na kushukuru mbele za aliyekuwa ameketi kwenye hicho kitu cha enzi, ye ye aishiye milele na daima, (**aiōn g165**) **10** wazee ishirini na wanne walisijudu wenye mbele yake aliyeekalia kitu cha enzi. Waliinama chini kwake aishiye milele na daima na kutupa chini taji zao mbele ya kiti cha enzi wakisema, (**aiōn g165**) **11** "Wastahili wewe, Bwana wetu na Mungu wetu, kupoeka utukufu na heshima na nguvu. Kwa kuwa uliviumba vitu vyote, na kwa mapenzi yako, vilikuwepo na viliumbwa."

5 Kisha nikaona katika mkono wa kulia wa yule aliyekuwa amekaa katika kitu cha enzi, gombo lilioandikwa mbele na nyuma, na lilikuwa limetiwa mihuri saba. **2** Nilimwona malaika mwenye nguvu akihubiri kwa sauti kubwa, "Nani astahiliye kulifungua gombo na kuzivunja mihuri yake?" **3** Hakuna mtu mbinguni au duniani au chini ya dunia aliyeweza kulifungua gombo au kulisoma. **4** Nililia kwa uchungu kwa kuwa hakupatikana ye yote aliyeestahili kulifungua gombo au kulisoma. **5** Lakini mmoja wa wazee akaniambia, "Usilie. Tazama! Simba wa kabilu ya Yuda, shina la Daudi, ameshinda, na anaweza kulifungua gombo na mihuri yake saba." **6** Katu ya kiti cha enzi na wenye uhai wanne na mionganoni mwa wazee, niliona mwanakondoo amesimama, akionekeana kama aliye uawa. Alikuwa na pembe sabu na macho saba - hizi ni roho saba za Mungu zilizotumwa duniani kote. **7** Akaenda akalichukua gombo kutoka katika mkono wa kuume wa yule aliye kaa katika kiti cha enzi. **8** Alipolichukua gombo, wenye uhai wanne na wazee ishirini na wanne wakainama hadi nchi mbele ya mwanakondoo. Kila mmoja alikuwa na kinubi na bakuli ya dhahabu ilijoja uvumba ambayo ni maombi ya waamini. **9** Walimba wimbo mpya: "Unastahili kilitwaa gombo na kuzifungua muhuri zake. Kwa kuwa ulichinjwa, na kwa damu yako ukamunulia Mungu watu wa kila kabilu, lugha, jamaa na taifa. **10** Ukawafanya ufalme na makuhani kwa ajili ya kumtumkia Mungu wetu, nao watatawala juu ya nchi." **11** Kisha nilitazama na nikasikia sauti ya malaika wengi kuzunguka kitu cha enzi - idadi yao ilikuwa 200, 000, 000 na wenye uhai na wazee. **12** Wakasema kwa sauti kuu, "Astahili mwanakondoo ambaye amechinjwa kupoeka uwezo, utajiri, hekima, nguvu, heshima, utukufu, na sifa." **13** Nikasikia kila kilichoumbwa kilichokuwa mbinguni na duniani na chini ya nchi na juu ya bahari, kila kitu ndani yake kikisema, "Kwake ye ye aketiye juu ya kiti cha enzi na kwa mwanakondoo, kuwe sifa, heshima, utukufu na nguvu ya kutawala milele na milele." (**aiōn g165**) **14** Wenye uhai wanne wakasema, "Amina!" na wazee wakainama chini na kuabdu.

6 Nikatazama wakati mwanakondoo alipofungua moja ya zile muhuri saba, nikasikia mmoja wa wale wenye uhai wanne akisema kwa sauti iliyofanana na radi, "Njoo!" **2** Nikatazama na palikuwa na farasi mweupe! Aliyempanda alikuwa na bakuli, na akapewa taji. Alitokea kama mshindi ashindaye ili ashinde. **3** Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri wa pili, nikasikia mwenye uhai wa pili akisema, "Njoo!" **4** Kisha farasi mwininge akatokea - mwekundu kama moto. Aliye mpanda alipewa ruhusa ya kuondoa amani duniani, ili kwamba watu wachinjane. Huyu aliye mpanda alipewa upanga mkubwa. **5** Wakati mwanakondoo alipofungua ule muhuri wa tatu, nikasikia mwenye uhai wa tatu akisema, "Njoo!" Nikaona farasi mweusi, na aliyempanda ana mizani mkononi mwake. **6** Nikasikia sauti ilioonekana kuwa ya mmoja wa wale wenye uhai ikisema, "kibaba cha ngano kwa dinari moja na vibaba vitatu vya shayiri kwa dinari moja. Lakini usiyadhuru mafuta na divai." **7** Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya nne, nilisikia sauti ya mwenye uhai wa nne ikisema, "Njoo!" **8** Kisha nikaona farasi wa kijivu. Aliye mpanda aliiitia jina lake mauti, na kuzimu ilikuwa ikimfuata. Walipewa mammaka juu ya robo ya nchi, kuua kwa upanga, kwa njaa na kwa ugorjwa, na kwa wanyama wa mwitu katika nchi. (**Hadēs g86**) **9** Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya tano, niliona chini ya madhabahu roho za wale waliokuwa wameuua kwa sababu ya neno la Mungu na kutokana na ushuhuda walioshika kwa uthabiti. **10** Wakalia kwa sauti kuu, "mpaka lini, Mtawala wa vyote, mtakatifu na mkwelli, utahukumu wakao juu ya nchi, na kulpiza kisasi damu yetu?" **11** Kisha kila mmoja alipewa kanzu nyeupe na wakaambiwa kuwa wanapaswa kusubiri kidogo hata itakapotimia hesabu kamili ya watumishi wenzao na ndugu zao wa kike na wa kiime itakapotimia ambaeo watauawa, kama vile ambavyo wao walieuawa. **12** Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya sita, nilitazama na palikuwa na tetemeko kuu. Jua likawa jeusi kama gunia la singa, na mwezi mzima ukawa kama damu. **13** Nyota za mbinguni zikaanguka katika nchi, kama mtini upukutishavyo matunda yake ya wakati wa baridi unapotikiswa na kimbunga. **14** Anga ilitoweka kama gombo lilloviringishwa. Kila mlima na kisiwa vilihamishwa mahali pake. **15** Kisha wafalme wa nchi na watu maarufu na majemadari, matajiri, wenye nguvu, na kila mmoja aliye mtumwa na huru, wakajificha katika mapango na katika miamba ya milima. **16** Wakaiambia milima na miamba, "Tuangukieni! Tuficheni dhidi ya uso wake aketiye kwenye kitu cha enzi na kutoka hasira ya mwanakondoo. **17** Kwa kuwa siku kuu ya gadhabu yao imewadidia, na ni nani awezaye kusimama?"

7 Baada ya haya niliona malaika wanne wamesimama kwenye kona nne za dunia, wamezuia pepo nne za nchi kwa nguvu ili kwamba pasiwe na upepo unaovuma katika nchi, juu ya bahari au dhidi ya mti wowote. **2** Nikaona malaika mwininge akija kutoka mashariki, aliyekuwa na muhuri wa Mungu aliye hai. Akalia kwa sauti kuu kwa

malaika wanne ambaao walipewa ruhusa ya kudhuru nchi na bahari: 3 "Msiihdhuru nchi, bahari, au miti mpaka tutakapokuwa tumekwishaweka muhuri katika paji za vichwa nya watumishi wa Mungu wetu." 4 Nikasikia idadi ya wale walioitiwa muhuri: 144, 000, ambaao walitiwa kutoka kila kabilo ya watu wa Israel: 5 12, 000 kutoka katika kabilo ya Yuda walitiwa muhuri, 12, 000 kutoka katika kabilo ya Rubeni, 12, 000 kutoka katika kabilo ya Gadi. 6 12, 000 kutoka katika kabilo ya Asheri, 12, 000 kutoka katika kabilo ya Naftali, 12, 000 kutoka kabilo ya Manase. 7 12, 000 kutoka kabilo ya Simioni, 12, 000 kutoka kabilo ya Lawi, 12, 000 kutoka kabilo ya Isakari, 8 12, 000 kutoka kabilo ya Zebuloni, 12, 000 kutoka kabilo ya Yusufu, na 12, 000 kutoka kabilo ya Benyamini walitiwa muhuri. 9 Baada ya mambo haya nilitazama, na kulikuwa na umati mkubwa ambaao hapana mtu angeweza kuuhesabu - kutoka kila taifa, kabilo, jamaa, na lugha - wamesimama mbele ya kiti cha enzi na mbele ya Mwanakondoo. Walikuwa wamevaa kanzu nyeupe na wana matawi ya mitende mikononi mwao, 10 na walikuwa wakiita kwa sauti ya juu: "Wokovu ni kwa Mungu ambaye ameketi katika kiti cha enzi, na kwa Mwanakondoo!" 11 Malaika wote waliokuwa wamesimama kuzunguka kiti cha enzi na kuwazunguka wale wazee pamoja na wenye uhai wanne, wakainama chini ardhini na wakaweka nyuso zao juu ya ardhi mbele ya kiti cha enzi na wakamwabudu Mungu, 12 wakisema, "Amina! Sifa, utukufu, hekima, shukurani, heshima, uwezo na nguvu viwe kwa Mungu wetu milele na milele! Amina!" (aiōn g165) 13 Kisha mmoja wa wale wazee akanjuliza, "hawa ni akina nani waliovaan kanzu nyeupe, na wametoka wapi? 14 Nikamwambia, "Bwana mkubwa, unajua wewe," na akaniambia, "Hawa ni wale walioitoka katika dhiki kuu. Wamezifua kanzu zao na kuzifanya nyeupe kwa damu ya Mwanakondoo. 15 Kwa sababu hii, wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu, na wanamwabudu yeeye usiku na mchana katika hekalu lake. Yeye aliye keti juu ya kiti cha enzi atasambaza hema yake juu yao. 16 Hawataona njaa tena, wala kiu tena. Jua halitawachoma, wala joto la kuunguza. 17 Kwa kuwa Mwanakondoo aliye katikati ya kiti cha enzi atakuwa mchungaji wao, na atawaongoza katika chemchemi ya maji ya uzima, na Mungu atafuta kila chozi katika macho yao."

8 Wakati Mwanakondoo alipofungua muhuri ya saba, kukawa na ukimya mbinguni takribani nusu saa. 2 Kisha nikaona malaika saba wasimamao mbele za Mungu, na wakapewa tarumbeta saba. 3 Malaika mwingine akaja, ameshikilia bakuli ya dhahabu yenye uvumba, amesimama madhabahuni. Akapewa uvumba mwingu ili kwamba autoe pamoja na maombi ya waamini wote katika madhabahu ya dhahabu mbele ya kiti cha enzi. 4 Moshi wa ule uvumba, pamoja na maombi ya waamini, ukapanda juu mbele za Mungu kutoka mkononi mwa malaika. 5 Malaika akatwaa bakuli la uvumba na akalijaza moto kutoka kwenye madhabahu. Kisha akalitupa chini juu ya nchi, na

kukatokea sauti za radi, miale ya radi na tetemeko la nchi. 6 Wale malaika saba ambaao walikuwa na tarumbeta saba tarumbeta yake, na kukatokea mvua ya mawe na moto ya wale walioitiwa muhuri: 144, 000, ambaao walitiwa uliochanganyikana na damu. Vikatupwa chini katika nchi ili kwamba theluthi yake iungue, theluthi ya miti ikaungua na nyasi zote za kijani zikaungua. 8 Malaika wa pili akaipiga tarumbeta yake, na kitu kama mlima mkubwa uliokuwa unaungua kwa moto ukatupwa baharini. Theluthi ya bahari ikawa damu, 9 theluthi ya viumbe hai katika bahari vikafa, na theluthi ya meli zikaharibiwa. 10 Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake, na nyota kubwa ikaanguka kutoka mbinguni, ikimulika kama kurunzi, juu ya theluthi ya mito na chemchemi za maji. 11 Jina la nyota ni pakanga. Theluthi ya maji ikawa pakanga, na watu wengi wakafa kutokana na maji yaliyokuwa machungu. 12 Malaika wa nne alipiga tarumbeta yake, na theluthi ya jua ikapigwa, pamoja na theluthi ya mwezi na theluthi ya nyota. Kwa hiyo theluthi ya vyote ikageuka kuwa giza; theluthi ya mchana na theluthi ya usiku havikuwa na mwanga. 13 Nilitazama, na nikasikia tai aliye kuwa anaruka katikati ya anga, akiita kwa sauti kuu, "Ole, ole, ole, kwa wale wakao katika nchi, kwa sababu ya mlipuko wa tarumbeta iliosalia ambayo imekaribia kupigwa na malaika watatu."

9 Kisha malaika wa tano alipiga tarumbeta yake. Niliona nyota kutoka mbinguni iliyokuwa imeanguka kwenye dunia. Nyota ilipewa ufunguo wa shimo linaloelekea kwenye shimo lisilo na mwisho. (*Abyssos g12*) 2 Alifungua shimo lisilo na kikomo, na moshi ukapanda juu kwa safu kutoka ndani ya shimo kama moshi kutoka katika tanuru kubwa. Jua na anga vilibadilika vikawa giza kwa sababu ya moshi uliotoka shimonii. (*Abyssos g12*) 3 Ndani ya moshi nzige walitoka kuja juu ya dunia, nao walipewa nguvu kama ile ya nge juu ya dunia. 4 Waliambiwa kutokudhuru majani katika nchi au mmea wowote wa kijani au mti, isipokuwa tu watu ambaao hawakuwa na muhuri wa Mungu katika paji za nyuso zao. 5 Hawakupewa ruhusa ya kuwaa hao watu, bali kuwatesa tu kwa miezi mitano. Uchungu wao ulikuwa kama ule wa kuumwa na nge amwumapo mtu. 6 Katika siku hizo watatafuta kifo, lakini hawatakipata. Watatamani kufa, lakini kifo kitawakimbia. 7 Nzige walifanana na farasi walioandaliwa kwa vita. Kwenye vichwa vyao kulikuwa na kitu kama taji ya dhahabu na nyuso zao ziliikuwa kama za binadamu. 8 Walikuwa na nyewe kama za wanawake na meno yao yalikuwa kama ya simba. 9 Walikuwa na vifua kama vifua nya chuma na sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya magari mengi ya vita na farasi wakimbiao kwenda vitani. 10 Walikuwa na mikia inayouma kama nge; katika mikia yao walikuwa na nguvu ya kudhuru watu kwa miezi mitano. 11 Walikuwa naye kama mfalme juu yao malaika wa shimo lisilokuwa na mwisho. Jina lake katika Kiebrania ni Abadoni, na katika Kiuyunani ana jina Apolioni. (*Abyssos g12*) 12 Ole ya kwanza imepita. Angalia! Baada ya hili kuna maafaa mawili yaja. 13 Malaika

wa sita alipiga tarumbeta yake, na nikasikia sauti ikitoka katika pembe ya madhababu ya dhababu ambayo iko mbele za Mungu. **14** Sauti ilimwambia malaika wa sita aliyejkuwa na tarumbeta, "Waachie malaika wanne ambao wamefungwa katika mto mkubwa Efrata." **15** Malaika wale wanne waliokuwa wameandalila kwa saa hiyo maalumu, siku hiyo, mwezi huo, na mwaka huo, waliachiwa wawaue theluthi ya wanadamu. **16** Idadi ya maaskari waliokuwa juu ya farasi ilikuwa 200, 000, 000. Nilisikia idadi yao. **17** Hivi ndivyo nilivyooна farasi katika maono yangu na wale walipanda juu yao: Vifua vyao vilikuwa vyekundu kama moto, bluu ilioiva na njano isiyoya. Vichwa vya farasi vilifanana na vichwa vya simba, na midomoni mwao ultoka moto, moshi na salfa. **18** Theluthi ya wanadamu waliuawa na haya mapigo matatu: moto, moshi, na salfa iliyotoka katika midomo yao. **19** Kwa kuwa nguvu ya farasi ilikuwa katika midomo yao na katika mikia yao—kwa kuwa mikia yao ilikuwa kama nyoka, na walikuwa na vichwa ambavyo walitumia kuwatia majeraha wanadamu. **20** Watu waliobaki, wale ambao walikuwa hawajauawa na mapigo haya, hawakutubia matendo yao walijokwa wamefanya, wala hawakuacha kuabudu mapepo na miungu ya dhahabu, fedha, shaba, mawe na miti—vitu ambavyo haviwezi kuona, kusikia au kutembea. **21** Wala hawakutubia uuaji wao, uchawi wao, uasherati wao au njia zao za wizi.

10 Kisha nikaona malaika mwingine mkuu akishuka chini kutoka mbinguni. Alikuwa amefungwa katika wingu, na kulikuwa na upinde wa mvua juu ya kichwa chake. Uso wake ulikuwa kama jua na miguu yake ilikuwa kama nguzo za moto. **2** Alishikilia gombo dogo katika mkono wake lilioluwa limefunuliwa, naye aliweka mguu wake wa kulia juu ya bahari na mguu wake wa kushoto juu ya nchi kavu. **3** Kisha alipaza sauti ya juu kama simba aungurumapo, na wakati alipopaza sauti radi saba ziliunguruma. **4** Wakati radi saba zilipunguruma, nilikuwa nakaribia kuandika, lakinilisikia sauti kutoka mbinguni ikisema, "Tunza iwe siri kile ambacho radi saba zimesema. Usiandike." **5** Kisha malaika niliyewmowa amesimama juu ya bahari na nchi kavu, aliihua mkono wake juu mbinguni **6** na kuapa kwa yule aishiye milele na milele—aliyeumba mbingu na vyote vilivymo, dunia na vyote vilivymo, na bahari na vyote vilivymo: "Hakutakuwepo kucheleva tena. (aiōn g165) **7** Lakini katika siku ile, wakati malaika wa saba atakapokaribia kupiga tarumbeta yake, ndipo siri ya Mungu itakuwa imetimizwa, kama aliyotangaza kwa watumishi wake manabii." **8** Sauti niliyosikia kutoka mbinguni iliniambia tena: "Nenda, chukua gombo dogo liliofunuliwa ambalo kiko katika mkono wa malaika aliyesimama juu ya bahari na juu ya nchi kavu." **9** Kisha nilikwenda kwa malaika na kumwambia anipe gombo dogo. Aliniambia, "Chukua gombo na ule. Litalifanya tumbo lako liwe na uchungu, lakinikatika mdomo wako litakuwa tamu kama asali." **10** Nilichukua

Lilikuwa kitamu kama asali katika mdomo wangu, lakini baada ya kula, tumbo langu lilikuwa na uchungu. **11** Kisha baadhi ya sauti zilinambia, "Unapaswa kutabiri tena kuhusu watu wengi, mataifa, lugha, na wafalme."

11 Nilipewa mwanzo wa kutumia kama firbo ya kupimia. Niliambiwa, "Ondoka na ukapime hekalu la Mungu na madhababu, na wale wanaabudu ndani yake. **2** Lakini usipime eneo la ua wa nje ya hekalu, kwa kuwa wamepewa watu wa Mataifa. Wataukanyaga mji mtakatifu kwa muda wa mizei arobaini na miili. **3** Nitawapa mashahidi wangu wawili mamla ya kutabiri kwa muda wa siku 1, 260, wakiwa wamevaa magunia." **4** Hawa mashahidi ni miti miili ya mizeituni na vinara viwili ambavyo vimesimama mbele ya Bwana wa dunia. **5** Kama mtu yejote ataamua kuwadhuru, moto hutoka vinywani mwao na kuwadhuru adui zao. Yeyote anayetaka kuwadhuru lazima auwee kwa njia hii. **6** Hawa mashahidi wana uwezo wa kufunga anga ili kwamba mvua isinyeshe wakati wanatabiri. Wana nguvu ya kubadili maji kuwa damu na kuipiga nchi kwa kila aina ya pigo wakati wowote wakitaka. **7** Wakati watakapokuwa wamemaliza ushuhuda wao, yule mnyama anayetaka kwenye shimo lisilo na mwisho atafanya vita dhidi yao. Atawashinda na kuwawa. (Abyssos g12) **8** Miili yao italicala katika mtaa wa mji mkuu (ambao kimfano unaitha Sodoma na Misri) ambapo Bwana wao alisulubiwa. **9** Kwa siku tatu na nusu baadhi kutoka katika jamaa za watu, kabilia, lugha na kila taifa watatazama miili yao na hawatatoa kibali kuwekwa katika kaburi. **10** Wale wanaoishi katika nchi watafurahi kwa ajili yao na kushangilia, hata kutumiana zawadi kwa sababu hao manabii wawili waliwatesa wale walioishi katika nchi. **11** Lakini baada ya siku tatu na nusu pumzi ya uhai kutoka kwa Mungu itawaingia nao watasimama kwa miguu yao. Hofu kuu itawaangukia wale wanaowaona. **12** Kisha watasikia sauti kuu kutoka mbinguni ikiwaambia, "Njoni huku!" Nao watakwenda juu mbinguni katika wingu, wakati adui zao wakitazama. **13** Katika saa hiyo kutakuwepo na tetemeko kuu la ardhi na moja ya kumi ya mji itaanguka. Watu elfu saba watauawa katika tetemeko na watakapokabiki hai wataogopeshwa na kumpa utukufu Mungu wa mbinguni. **14** Ole ya pili imepita. Angalia! Ole ya tatu inakuja upesi. **15** Kisha malaika wa saba alipiga tarumbeta yake, na sauti kubwa zilinena mbinguni na kusema, "Ufalme wa dunia umeshakuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake. Atatawala milele na milele." (aiōn g165) **16** Kisha wazee ishirini na wanne waliokuwa wameketi kwenye viti nya enzi mbele ya Mungu walanguka wenye chini kwenye ardhi, nyuso zao zimeinama chini, nao walimwabudu Mungu. **17** Walisema, "Twatoa shukrani zetu kwako, Bwana Mungu, mtawala juu ya vyote, ambaye upo na ambaye ulikuwepo, kwa sababu umetwaa nguvu yako kuu na kuanza kutawala. **18** Mataifa walikasirika, lakinikadhabu yako imekuja. Wakati umefika kwa wafu kuhukumiwa na wewe kuwazawadia watumishi wako manabii, waamini na gombo dogo kutoka mkononi mwa malaika na kulila.

wale walio na hofu ya jina lako, wote wawili wasiofaa kitu na wenye nguvu. Na wakati wako umefika wa kuwaharibu wale ambao wamekuwa wakiiharibu dunia.” 19 Kisha hekalu la Mungu mbinguni lilifunuliwa na sanduku la agano lake lilioneckana ndani ya hekalu lake. Kulikuwa na miali ya mwanga, kelele, ngurumo za radi, tetemeko la ardhi na mawe ya mvua.

u kutoka kinywani mwake. 17 Kisha joka akamkasirika
u mwanamke naye aliondoka na kufanya vita na uzao
a wake wote—wale wanaotii amri za Mungu na kushikilia
a usuhuhuda kuhusu Yesu.

12 Ishara kuu ilionekana mbinguni: mwanamke aliyefunikwa na juu, na akiwa na mwezi chini ya miguu yake; na taji ya nyota kumi na mibili ilikuwa juu ya kichwa chake. **2** Alikuwa na mimba na alikuwa analia kwa ajili ya maumivu ya kuzaa—katika uchungu wa kujifungua. **3** Na ishara nyingine ilionekana mbinguni: Tazama! Kulikuwa na joka mwekundu mkubwa ambaye alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na kulikuwa na taji saba kwene vichwa vyake. **4** Mkia wake ulikokota theluthi moja ya nyota mbinguni na kuzitupa chini duniani. Joka alisimama mbele ya mwanamke aliyekuwa anakaribia kuzaa, ili kwamba wakati anazaa, apate kummeza mtoto wake. **5** Alimzaa mwana, mtoto wa kiume, ambaye atayatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Mtoto wake alinyakuliwa juu kwa Mungu na kweni kiti chake cha enzi, **6** na mwanamke alikimbilia nyikani, mahali ambapo Mungu alikuwa ameandaa eneo kwa ajili yake, ili aweze kuhudumiwa kwa siku 1, 260. **7** Sasa kulikuwa na vita mbinguni. Mikaeli na malaika zake wakapigana na yule joka; naye joka mkubwa na malaika zake wakapigana nao. **8** Lakini joka hakuwa na nguvu za kutosha kushinda. Kwa hiyo haikuwepo tena nafasi mbinguni kwa ajili yake na malaika zake. **9** Joka mkubwa—yule nyoka wa zamani aitwaye bilici, zu Shetani ambaye huyanganya

zamani atwaye ibilisi au Shetani ambaye ndudangilya - dunia nzima akatupwa chini katika dunia, na malaika zake wakatupwa chini pamoa naye. **10** Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mbinguni: "Sasa wokovu umekuja, nguvu—na ufalme wa Mungu wetu, na mamlaka ya Kristo wake. Kwa kuwa mshitaki wa ndugu zetu ametupwa chini—ambaye aliwashitaki imbele za Mungu wetu mchana na usiku. **11** Walimshinda kwa damu ya Mwanakondoo na kwa neno la ushuhuda wao, kwa maana hawakupenda sana maisha yao, hata kufa. **12** Kwa hiyo, shangilieni, ninyi mbingu, na wote mnaoaka ndani yake. Lakini ole wa nchi na bahari kwa sababu mwovu ameshuka kwenu. Amejawa na hasira kali, kwa sababu anajua kwamba ana muda mchache tu. **13** Wakati joka alipotambua kuwa ametupwa chini kwenye nchi, alimfumata mwanamke ambaye alikuwa amezaa mtoto wa kiume. **14** Lakini mwanamke alipewa mabawa mawili ya tai mkubwa, ili kwamba aweze kuruka hadi kwenye eneo lililoandaliwa kwa ajili yake kule jangwani, eneo ambalo angeweza kutunzwa, kwa wakati, nyakati na nusu wakati-mahali asipoweza kupafikia huyo nyoka. **15** Nyoka alimwaga maji kutoka mdomoni mwake kama mto, ili afanye gharika ya kumgharikisha. **16** Lakini ardhi ilimsaidia mwanamke. Ilifunua kinywa chake na kuumenza mto alioutema joka

13 Kisha joka alisimama juu ya mchanga ufukwe wa bahari. Kisha nikaona mnyama akitoka kwenye bahari. Alikuwa na pembe kumi na vichwa saba. Katika pembe zake kulikuwa na taji kumi, na katika kichwa chake kulikuwa na maneno ya kufuru kwa Mungu. **2** Huyu mnyama niliyemuona ni kama chui. Miguu yake ilikuwa kama ya dubu, na mdomo wake ulikuwa kama wa simba. Yule joka akampa nguvu, na katika kitie chake cha enzi, na mamlaka yenyewe nguvu sana ya kutawala. **3** Kichwa cha mnyama mmojawapo kilionekana kuwa na jeraha kubwa ambalo lingesababisha mauti yake. Lakini jeraha lake likapona, na dunia yote ikashangazwa na ikamfuata mnyama. **4** Pia wakamwabudu joka, maana alimpa mamlaka yule mnyama. Wakamwabudu mnyama pia, na wakaendelea kusema, "Nani kama mnyama? na "Nani atapigana naye?" **5** Mnyama akapewa mdomo ili azungumze maneno ya kujisifi na matusi. Aliruhusiwa kuwa na mamlaka kwa miezi arobaini na miwili. **6** Hiyo mnyama alifungua mdomo wake kuongea matusi dhidi ya Mungu, akalitukana jina lake, eneo alililokuja akiishi na wale wanaoishi mbinguni. **7** Mnyama aliruhusiwa kufanya vita na waamini na kuwashinda. Pia, alipewa mamlaka juu ya kila kabilo, watu, lugha na taifa. **8** Wote walioishi duniani watamwabudu yeche, kila mmoja ambaye jina lake halijaandikwa, toka uumbaji wa dunia, katika kitabu cha uzima, ambacho ni cha Mwana Kondoo, ambaye alichinjwa. **9** Ikiwa ye yeyote ana sikio, na asikilize. **10** Ikiwa mmojawapo amechukuliwa mateka, na kwenye mateka ataenda. Ikiwa mmojawapo ataua kwa upanga, kwa upanga atauawa. Huu ni mwito wa utulivu na uvumilivu na imani kwa hao walio watakatifu. **11** Tena nikaona mnyama mwingine anakuja kutoka katika nchi. Alikuwa mwenye pembe mbili kama kondoo na akazungumza kama joka. **12** Alionyesha mamlaka yote katika mnyama yule wa kwanza katika uwepo wake, na kufanya katika dunia na wale walioishi wakimuabudu yule mnyama wa kwanza, yule ambaye jeraha lake limepona. **13** Aka fanya miujiza yenyewe nguvu, hata aka fanya moto ushuke katika dunia kutoka mbinguni mbele ya watu, **14** na kwa ishara aliruhusiwa kufanya, akawadanganya hao wakaa katika dunia, akiwaambia kutengeneza sanamu kwa heshima ya mnyama ambaye alikuwa amejeruhiwa kwa upanga, lakini bado aliishi. **15** Aliruhusiwa kutoa pumzi katika ile sanamu ya mnyama ili sanamu iweze kusema na kusababisha wale wote waliokataa kumwabudu mnyama wauawee. **16** Pia akalazimisha kila mmoja, asiyé na thamani na mwenye nguvu, tajiri na maskini, huru na mtumwa, kupokea alama katika mkono wa kuume au katika paji la uso. **17** Ilikuwa haiwezekani kwa kila mtu kuuza au kununua isipokuwa mwenye alama ya mnyama, na hii ni namba yenyewe

kuwakilisha jina lake. **18** Hii inahitaji busara. Ikiwa yeote ana ufahamu, mwache aweze kufanya hesabu ya namba ya mnyama. Maana ni namba ya kibinadamu. Namba yake ni 666.

14 Nilitazama na nikaona Mwana Kondoo amesimama mbele yangu juu ya Mlima Sayuni. Pamoja naye walikuwa 144, 000 wenye jina lake na jina la Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao. **2** Nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisikika kama ngurumo za maji mengi na sauti kubwa ya radi. Sauti niliyoisikia ni kama wapiga vinubi wapigao vinubi vyao. **3** Wakiimba wimbo mpya mbele za kitu cha enzi na mbele za wenye uhai wanne na wazee. Hakuna hata mwenye uwemo wa kujifunza huo wimbo isipokuwa kwa 144, 000 ambao wamekombolewa kutoka duniani. **4** Hawa ni wale ambao hawakujichafua wenye kwa wanawake, maana walijitunza wenye kwa dhidi ya matendo ya zinaa. Ni hawa ambao walimfumata Mwana Kondoo popote alipoenda. Hawa walikombolewa kutoka kwa wanadamu wakiwa matunda ya kwanza kwa Mungu na kwa Mwana Kondoo. **5** Hakuna uongo uliopatikana katika vinywa vyao; hawalaumiwi. **6** Nikaona malaika mwingine akiruka katikati ya mbingu, ambaye mwenye ujumbe wa mbinguni wa habari njema kwa kuwatangazia wenye kuishi duniani kwa kila taifa, kabilalugha, na watu. (*aiōnios g166*) **7** Akawaita kwa sauti kuu, "Mwogopeni Mungu na mpeni utukufu. Kwa maana muda wa hukumu umekaribia. Mwabuduni ye, ye, ye aliyeumba mbingu, na dunia, na bahari, na chemchemi za maji." **8** Malaika mwingine - malaika wa pili - akafuata akisema, "Umeanguka, umeanguka Babeli mkuu, ambaye uliwaywesha mataifa divai ya ukahaba, divai ambayo ilileta ghadhabu juu yake." **9** Malaika mwingine - malaika wa tatu - aliwfutu, akasema kwa sauti kuu, "Yeyote atakayemwabudu huyo mnyama na sanamu yake, na kupoeka alama katika paji lake la uso au mkononi, **10** ye, ye pia atakunyuwa divai ya ghadhabu ya Mungu, divai ambayo imeandalisha na kumwagua bila kuchanganywa katika kikombe cha hasira yake. Mtu atakayekunyuwa atateswa kwa moto na moto wa kiberiti mbele za malaika zake watakatifu na mbele za Mwana Kondoo. **11** Na moshi wa maumivu yao ukaenda milele na milele, na hawakuwa na mapumziko mchana au usiku - hao waabuduo mnyama na sanamu yake, na kila mtu aliyepokea alama ya jina lake. (*aiōn g165*) **12** Huu ni wito wa subira na uvumilivu kwa waamini, wale ambao hutii amri za Mungu na imani katika Yesu." **13** Nilisikia sauti kutoka mbinguni ikisema, "Andika haya: Heri wafu wafao katika Bwana." "Ndiyo," asema Roho, "ili wawewe kupumzika kutoka kwenye kazi zao, maana matendo yao yatawfutu." **14** Nilitazama na nikaona kulikuwa na wingu jeupe, na aliyeketi kwenye wingu ni mmoja aliyekuwa na mfano wa Mwana wa Mtu. Alikuwa na taji ya dhahabu katika kichwa chake na mundu mkali katika mkono wake. **15** Malaika mwingine tena alikuja kutoka kwenye hekalu na alita kwa sauti

kuu kwenda kwa yule aliyekaa katika wingu: "Chukua mundu wako na uanze kuvuna. Kwa kuwa muda wa mavuno umeshawadia, maana mavuno yaliyo katika dunia yameshaiva." **16** Tena yule aliyekuwa kwenye wingu aliupitisha mundu wake juu ya dunia, na dunia ikavunwa. **17** Na malaika mwingine akaja kutoka kwenye hekalu la mbinguni; naye alikuwa na mundu mkali. **18** Na bado malaika mwingine akaja kutoka kwenye madhabahu, na malaika aliyekuwa na mamlaka juu ya moto. Akamwita kwa sauti kuu malaika ambaye alikuwa na mundu mkali, "Chukua mundu mkali na uyakusanye matawi ya mzabibu kutoka kwenye mzabibu wa nchi, kwa kuwa zabibu sasa zimeiva." **19** Malaika alipeleka mundu wake katika dunia na alikusanya mavuno ya zabibu ya dunia na alirusha katika pipa kubwa la divai ya ghadhabu ya Mungu. **20** Chujio la divai lilipondwapondu nje ya mji na damu ikamwagika kutoka katika hicho kimo cha hatamu ya farasi, kwa stadia 1, 600.

15 Tena nikaona ishara nyininge mbinguni, kubwa na yenye kushangaza; Kulikuwa na malaika saba wenye mapigo saba, ambayo yalikuwa mapigo ya mwisho (katika hayo hasira ya Mungu ilikuwa imetimilika). **2** Niliona kile kilichotokea kuwa bahari ya bilauri iliyochanganywa na moto, na ikasimama pembedi mwa bahari ambapo wale waliokuwa washindi dhidi ya mnyama na sanamu yake, na juu ya namba inayowakilisha jina lake. Walikuwa wameshikilia vinubi walivyopewa na Mungu. **3** Walikuwa wakiimba wimbo wa Musa, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwana Kondoo: "Kazi zako ni kubwa na zenye kushangaza, Bwana Mungu, utawalaye vyote. Mwaminifu na njia zako ni za kweli, Mfalme wa mataifa. **4** Nani atashindwa kukuhofu wewe Bwana na kulinikuza jina lako? Kwa kuwa wewe peke yako ni mtakatifu. Mataifa yote yatakuja na kukuabudu mbele zako kwa sababu u mwema na matendo yako yamejulikana." **5** Baada ya mambo hayo nilitazama, na sehemu takatifu sana, ambapo palikuwa na hema ya ushuhuda, iliyofungukia mbinguni. **6** Kutoka mahali patakatifu sana wakaja malaika saba wenye mapigo saba, wamevaa mavazi safi, kitani yenye kung'aa na mshipi wa dhahabu kuzunguka vifua vyao. **7** Mmoja wa wale wenye uhai wanne akatoa kwa malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyoja ghadhabu ya Mungu mwenye kuishi milele na milele. (*aiōn g165*) **8** Mahali patakatifu sana kulijawa moshi kutoka kwenye utukufu wa Mungu na kutoka kwenye uwemo wake. Hakuna hata mmoja aliyeweza kuingia mpaka mapigo saba ya malaika saba yalipokamilika.

16 Nikasikia sauti kubwa ikiita kutoka kwenye sehemu ya patakatifu na ikasema kwa wale malaika saba, "Nenda na ukamwage juu ya dunia mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu." **2** Malaika wa kwanza alienda na kumwaga bakuli lake katika dunia; majeraha mabaya na yenye maumivu makali yaliikuwa kwa watu wenye alama ya mnyama, kwa wale ambao walibudu sanamu yake. **3**

Malaika wa pili alimwaga bakuli lake katika bahari; ikawa mpaka nyikani, na nilimwona mwanamke amekaa juu kama damu ya mtu aliyekufa, na kila kiumbe hai katika ya mnyama mwekundu aliyejaa majina ya matukano. bahari kilikufa. 4 Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake katika mito na katika chemichemi za maji; zikawa damu. 5 Mwanamke alivikwa nguo ya zambarau na nyekundu Nikasikia malaika wa maji akisema, "Wewe ni mwaminifu - na amepambwa kwa dhahabu, mawe ya thamani, na lulu. Alikuwa ameshikilia mkononi mwake kikombe cha umezileta hukumu hizi. 6 Kwa sababu walimwaga damu za waamini na manabii, umewapa wao kunywa damu; ndicho uasherati wake. 5 Juu ya paji la uso wake limeandikwa wanachostahili." 7 Nikasikia madhababu ikijibu, "Ndiyo! jina la siri: "BABELI MKUU, MAMA WA MAKAHABA NA Bwana Mungu mwenye kutawala juu ya vyote, hukumu zako ni kweli na za haki." 8 Malaika wa nne akamwaga kutoka kwenye bakuli lake juu ya jua, na likapewa ruhusa kuunguza watu kwa moto. 9 Waliunguzwa kwa joto lenye kutisha, na wakalikufuru neno la Mungu, mwenye nguvu juu ya mapigo yote. Hawakutubu wala kumpa yeje utukufu. 10 Malaika wa tano akamwaga kutoka kwenye bakuli lake katika kitu cha enzi cha mnyama, na giza likaufunika ufalme wake. Walisaga meno katika maumivu makali. 11 Wakamtukana Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu yao na majeraha yao, na bado waliendelea kutokutubu kwa kile walichotenda. 12 Malaika wa sita alimwaga kutoka kwenye bakuli lake katika mito mkubwa, Frati, na maji yake yakakauka ili kuweza kuandaan njia kwa wafalme wataakaokuja kutoka mashariki. 13 Nikaona roho tatu chafu zilizonekana kama chura watokao nje ya mdomo wa yule joka, yule mnyama, na yule nabii wa uongo. 14 Ni roho za pepo zitendazo ishara na miujiza. Walikuwa wakienda kwa wafalme wa dunia yote ili kuweza kuwakusanya pamoja kwa vita katika siku kuu ya Mungu, mwenye kutawala juu ya vyote. 15 ("Tazama! Ninakuja kama mwizi! Heri yule adumuye katika kukesha, atunzaye mavazi yake ili asiweze kwenda nje uchi na kuiona aibu yake.") 16 Waliwaleta pamoja katika sehemu ilioitwa katika kiebrania Amagedoni. 17 Malaika wa saba alimwaga kutoka kwenye bakuli lake katika anga. Kisha sauti kuu ikasikika kutoka pakatifu na kutoka kwenye kitu cha enzi, ikisema, "Imekwisha!" 18 Kulikuwa na miale ya mwanga wa radi, ngurumo, vishindo vya radi, na tetemeko la kutisha - tetemeko kubwa la ardhii ambalo halijawahi kutokea duniani tangu wanadamu wamekuwepo duniani, hivyo ni tetemeko kubwa zaidi. 19 Mji mkuu uligawanyika katika sehemu tatu, na miji ya mataifa ikaanguka. Kisha - hizo na yule mnyama watamchukia yule kahaba. Nao Mungu akamkumbusha Babeli mkuu, na akaupa mji huo kikombe kilichokuwa kimejaa divai kutoka kwenye ghadhabu yake ilio kali. 20 Kila kisiwa kikapotea na milima haikuonekana tena. 21 Mvua kubwa ya mawe, ikiwa na uzito wa talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya watu, na wakamlani Mungu kwa mapigo ya mvua ya mawe kwa sababu lile pigo lilikuwa baya sana.

17 Mmoja wa malaika saba aliyejewa na vitasa saba alikuja na kuniambia, "Njoo, nitakuonesha hukumu ya kahaba mkuu akaaye juu ya maji mengi, 2 ambaye wafalme wa nchi wamefanya mambo ya uzinzi naye na juu ya mvinyo wa uzinzi wake wakaao duniani wameleweshwa." 3 Malaika akanichukua katika Roho

ya mnyama aliokuwa na vichwa saba na pembe kumi. 4 Mwanamke alivikwa nguo ya zambarau na nyekundu na amepambwa kwa dhahabu, mawe ya thamani, na lulu. Alikuwa ameshikilia mkononi mwake kikombe cha dhahabu kilichojaa vitu nya machukizo ya uchafu wa uasherati wake. 5 Juu ya paji la uso wake limeandikwa jina la siri: "BABELI MKUU, MAMA WA MAKAHABA NA YA VITU VYA MACHUKIZO YA NCHI." 6 Nikaona ya kuwa mwanamke huyo aliokuwa ameleta kwa damu ya waumini na damu ya waliokufa kwa ajili ya Yesu. Wakati nilipomwona, nilikuwa na mshangao mkuu. 7 Lakini malaika akaniambia, "Kwa nini unashangaa? Nitakueleza maana ya mwanamke na mnyama amchukuaye (mnyama hujo mwenye vichwa saba na zile pembe kumi). 8 Mnyama uliyemwona aliukwepo, hayupo tena sasa, lakini yuko tayari kupanda kutoka katika shimo lisilo na mwisho. Kisha ataendelea na uharibifu. Wale wakaao juu ya nchi, wale amba majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu - watashangaa wamwonapo mnyama aliyejewepo, kwamba hayupo sasa, lakini yupo karibu kuja. (Abyssos g12) 9 Wito huu ni kwa ajili ya akili zilizo na hekima. Vichwa saba ni milima saba ambapo mwanamke alikaa juu yake. 10 Nayo pia ni wafalme saba. Wafalme watano wameanguka, mmoja yupo, na mwingine hajaja bado; wakati atakapokuja, atakaa kwa muda mfupi tu. 11 Mnyama aliyejewepo, lakini sasa hayupo, yeche pia ni mafalme wa nane; lakini ni mmoja wa wale wafalme saba, na anaenda kwenye uharibifu. 12 Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi amba hawajapokea ufalme, lakini watapokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja pamoja na mnyama. 13 Hawa wana shauri moja, na watampa nguvu zao na mamlaka yule mnyama. 14 Watafanya vita baina yao na Mwana kondoo. Lakini Mwana kondoo atawashinda kwa sababu ni Bwana wa mabwana na Mafalme wa wafalme - na katika yeje tulitiwa, tulichaguliwa, waaminifu." 15 Malaika akaniambia, "Yale kahaba ni watu, maji uliyoyaona, hapo alipoketi yule kahaba ni watu, mukutano, mataifa na lugha. 16 Zile pembe kumi ulizoziona na watauteketeza kwa moto. 17 Maana Mungu ameweka miyoni mwao kubeba kusudi lake kwa makubaliano ya Mungu yatakapotimia. 18 Yule mwanamke uliyemwona ni mji ule mkubwa utawalao juu ya wafalme wa nchi."

18 Baada ya vitu hivi nilimwona malaika mwininge akishuka chini kutoka mbinguni. Yeye aliokuwa na mamlaka kuu, na nchi iliangazwa kwa utukufu wake. 2 Alilia kwa sauti kuu, akisema, "Umeanguka, umeanguka, ule mji mkuu Babeli! Umekuwa sehemu yakaapo mapepo, na sehemu ikaapo kila roho chafu, na sehemu akaapo kila mchafu na ndege achukizaye. 3 Kwa kuwa mataifa yote

yamekunywa mvinyo ya tamaa ya uasherati wake ambayo humletea ghadhabu. Wafalme wa nchi wamezini naye. Wafanyabiashara wa nchi wamekuwa matajiri kwa nguvu ya maisha yake ya anasa." 4 Kisha nilisikia sauti nyngine kutoka mbinguni iikisema, "Tokeni kwake watu wangu, ili msije mkashiriki katika dhambi zake, na ili msije mkapoea mapigo yake yoyote. 5 Dhambi zake zimerundikana juu kama mbingu, na Mungu ameyakumbuka matendo yake maovu. 6 Mlipeni kama aliyowalipa wengine, na mkamilipe mara mbili kwa jinsi aliyotenda; katika kikombe alichokichanganya, mchanganyishieni mara mbili kwa ajili yake. 7 Kama alivyojituza ye ye mwenyewe, na aliishi kwa anasa, mpeni mateso mengi na huzuni. Kwa kuwa husema moyoni mwake, 'Nimekaa kama malkia; wala siyo mjane, na wala sitaona maombolezo.' 8 Kwa hiyo ndani ya siku moja mapigo yake yatamlema: kifo, maombolezo, na njaa. Atateketewa kwa moto, kwa kuwa Bwana Mungu ni mwenye nguvu, na ni mhukumu wake." 9 Wafalme wa nchi waliozini na kuchanganyikiwa pamoja naye watalia na kumwombolezea watakapouona moshi wa kuungua kwake. 10 Watasimama mbali naye, kwa hofu ya maumivu yake wakisema, "Ole, ole kwa mji mkuu, Babeli, mji wenyenye nguvu! Kwa saa moja hukumu yako imekuja." 11 Wafanyabiashara wa nchi lieni na kuomboleza kwa ajili yake, kwa kuwa hakuna hata mmoja anunuaye bidhaa zake tena - 12 bidhaa za dhahabu, fedha, mawe ya thamani, lulu, kitani nzuri, zambarau, hariri, nyekundu, aina zote za miti ya harufu nzuri, kila chombo cha pembe za ndovu, kila chombo kilichotengenezwa kwa miti ya thamani, shaba, chuma, jiwe, 13 mdalasini, viungo, uvumba, manemane, ubani, mvinyo, mafuta, unga mzuri, ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari, na watumwa, na roho za watu. 14 Matunda uliyoyatamani kwa nguvu zako yameondoka kutoka kwako. Anasa zako zote na mapambo yametoweka, hayatapatikana tena. 15 Wafanyabiashara wa vitu hivi waliopata utajiri kwa mapenzi yake watasimama mbali kutoka kwake kwa sababu ya hofu ya maumivu yake, wakilia na sauti ya maombolezo. 16 Wakisema, "Ole, ole mji ule mkuu uliovikwa kitani nzuri, zambarau, na nyekundu, na kupambwa kwa dhahabu, na vito vya thamani na lulu!" 17 Ndani ya saa moja utajiri wote huo ultitoweka. Kila nahodha wa meli, kila baharia, na wote wanamaji, na wote wafanyao kazi baharini, walismama mbali. 18 Walilia walipouona moshi wa kuungua kwake. Walisema, "Ni mji gani unafanana na mji huu mkuubwa?" 19 Walitupa mavumbi juu ya vichwya vyao, na walilia, wakitokwa machozi na kuomboleza, "Ole, ole mji mkuubwa mahali wote waliokuwa na meli zao baharini walikuwa matajiri kutokana na mali zake. Ndani ya saa moja umeangamizwa." 20 "Furahini juu yake, mbingu, ninyi waumini, mitume, na manabii, kwa maana Mungu ameleta hukumu yenu juu yake!" 21 Malaika mwenye nguvu aliinua jiwe kama jiwe kuu la kusagia na alilitupa baharini, akisema, "Kwa njia hii, Babeli, ule mji mkuu, utatupwa chini kwa ukatili na hautaonekana tena. 22 Sauti

ya vinanda, wanamuziki, wacheza filimbi, na tarumbeta hawatasikika tena kwenu. Wala fundi wa aina yoyote hataonekana kwenu. Wala sauti ya kinu haitasikika tena kwenu. 23 Mwanga wa taa hautaangaza ndani yako. Sauti ya bwana harusi na bibi harusi hazitasikika tena ndani yako, maana wafanyabiashara wako walikuwa wakuu wa nchi, na wa mataifa, wamedanganywa kwa uchawi wako. 24 Ndani yake damu ya manabii na waamini ilionekana, na damu ya wote waliouawa juu ya nchi."

19 Baada ya mambo haya nilisikia sauti kama ya mlio mkubwa wa kundi kubwa la watu mbinguni iikisema, "Haleluya. Wokovu, utukufu, na nguvu ni vya Mungu wetu. 2 Hukumu zake ni kweli na za haki, kwa kuwa amemhukumu kahaba mkuu aliyeiharibu nchi kwa uzinzi wake. Amefanya kisasi kwa damu ya watumishi wake, ambayo aliimwaga ye ye mwenyewe." 3 Kwa mara ya pili walisema, "Haleluya! Moshi hutoka kwake milele na milele." (aiōn g165) 4 Wale wazee ishirini na wanne na viumbe hai wanne wakasujudu na kumwabudu Mungu akaaye kwenye kiti cha enzi. Walikuwa wakisema, "Amina Haleluya!" 5 Ndipo sauti ilitoka kwenye kiti cha enzi, iikisema, "Msifuni Mungu wetu, enyi watumishi wake wote, ninyi mnaomcha yeye, wote wasio na umuhimu na wenye nguvu." 6 Ndipo nilisikia sauti kama sauti ya kundi kubwa la watu, kama sauti ya ngurumo ya maji mengi, na kama ngurumo ya radi, iikisema, "Haleluya! Bwana ni Mungu wetu, mtawala juu ya wote, hutawala. 7 Na tushangilie na kufurahi na kumpa utukufu kwa sababu harusi na sherehe ya Mwana Kondoo imekuja, na bibi harusi yuko tayari." 8 Aliruhusiva kuvalishwa kitani safi na yenye kung'aa (kitani safi ni matendo ya haki ya waumini). 9 Malaika akasema nami, "Yaandike haya: Wamebarikiwa walioalikwa kwenye sherehe ya harusi ya Mwana kondoo." Vilevile akaniambia, "Haya ni maneno ya kweli ya Mungu." 10 Nilisijudu mbele ya miguu yake nikamwabudu, lakini akaniambia, "Usifanye hivi! Mimi ni mtumishi mwenzako na wa ndugu zako mwenye kuushika ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu, kwa kuwa ushuhuda wa Yesu ni roho ya unabii." 11 Kisha niliona mbingu zimefunguka, na tazama kulikuwa na farasi mweupe! Na yule aliyekuwa amempanda anaitwa Mwaminifu na wa Kwelli. Huhukumu kwa haki na kufanya vita. 12 Macho yake ni kama mwali wa moto, na juu ya kichwa chake ana taji nydingi. Ana jina lilioandikwa juu yake asilolifahamu mtu ye yeyote isipokuwa ye ye mwenyewe. 13 Amevea vazi lililochovwyat katika damu, na jina lake alilitu Neno la Mungu. 14 Majeshi ya mbinguni yalikuwa yakimfuata juu ya farasi weupe, walivalishwa kitani nzuri, nyeupe na safi. 15 Kinywani mwake hutoka upanga mkali ambaao huyaangamiza mataifa, naye atawatawala kwa fimbio ya chuma. Naye hukanya vyombo vya mvinyo kwa hasira kali ya Mungu, hutawala juu ya wote. 16 Naye ameandikwa juu ya vazi lake na katika pajia lake jina, MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA. 17 Niliona malaika amesimama katika juu. Aliwaita kwa sauti kuu ndege wote warukao juu, "Njoni, kusanyikeni

pamoja kwenye chakula kikuu cha Mungu. **18** Njoni mle nyama ya wafalme, nyama ya majemedari, nyama ya watu wakubwa, nyama ya farasi na wapanda farasi, na nyama ya watu wote, walio huru na watumwa, wasio na umuhimu na wenye nguvu.” **19** Nilimwona mnyama na wafalme wa nchi pamoja na majeshi yao. Walikuwa wameejipanga kwa ajili ya kufanya vita na mmoja aliyepanda farasi na jeshi lake. **20** Mnyama alikamatwa na nabii wake wa uongo aliyezifanya ishara katika uwepo wake. Kwa ishara hizi aliwadanganya wale walioipokea chapa ya mnyama na walioisujidua sanamu yake. Wote wawili walitupwa wangali hai katika ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti. (Limnē Pyr g3041 g4442) **21** Wale waliobaki waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa mmoja aliyepanda juu ya farasi. Ndege wote walikula mizoga ya miili yao.

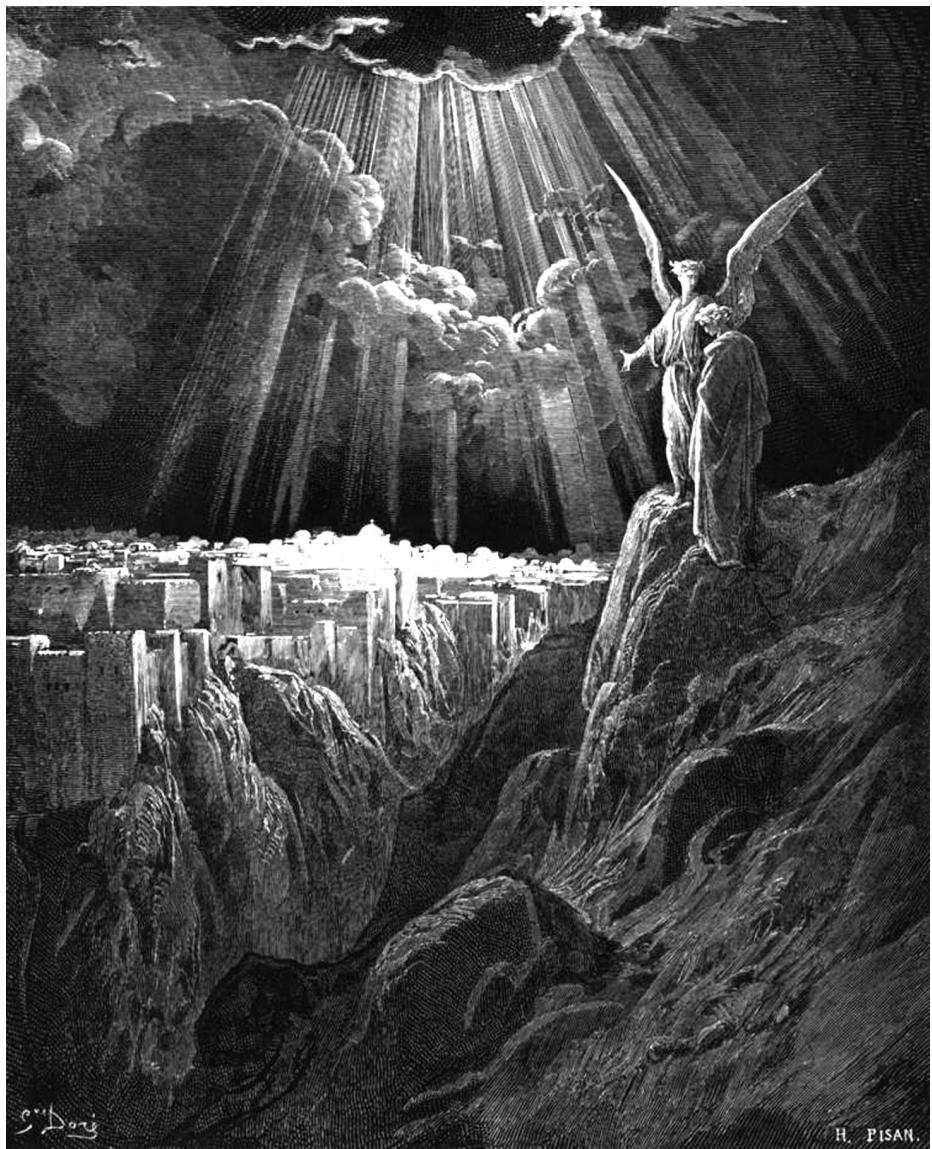
20 Kisha niliona malaika akishuka kutoka mbinguni, akiwa na ufunguo wa shimo lisilo na mwisho na mnyororo mkubwa mkononi mwake. (Abyssos g12) **2** Alimshika yule joka, nyoka wa zamani, ambaye ni ibilisi au Shetani, na kumfunga miaka elfu. **3** Alimtupa kwenye shimo lisilo na mwisho, akalifunga na kulitia mhuri juu yake. Hii ilikuwa hivyo ili kwamba asiwadanganye mataifa tena mpaka miaka elfu itakapoisha. Baada ya hapo, ataachiwa huru kwa muda mchache. (Abyssos g12) **4** Kisha niliona viti nya enzi. Waliokuwa wamevikalia ni wale ambaao walikuwa wamepeewa mamlaka ya kuhukumu. Vilevile niliona nafsi za wale ambaao walikuwa wamekatwa vichwa kwa ajili ya ushuhuda kuhusu Yesu na kwa neno la Mungu. Walikuwa hawajamwabudu mnyama au sanamu yake, na walikataa kupokea alama juu ya paji za nyuso zao au mkono. Walikuja uzimani, na wakatawala pamoja na Kristo kwa miaka elfu. **5** Wafu waliobaki hawakuja uzimani mpaka miaka elfu ilipokuwa imeisha. Huu ndio ufufuo wa kwanza. **6** Mbarikiwa na mtakatifu ni mtu yeoyote ambaye achukua nafasi katika ufufuo wa kwanza! Mauti ya pili haina nguvu juu ya watu kama hawa. Patakuwa na makuhani wa Mungu na wa Kristo na watatawala na yeoye kwa miaka elfu. **7** Wakati miaka elfu itakopofikia mwisho, Shetani atafunguliwa kutoka gerezani mwake. **8** Atakwenda nije kuwadanganya mataifa katika kona nne za dunia -Gogu na Magogu - kuwaleta pamoja kwa ajili ya vita. Watakuwa wengi kama mchanga wa bahari. **9** Walikwenda juu kwenye tambarare ya nchi nao walizunguka kambi ya waumini, mji upendwao. Lakini moto ulikuja kutoka mbinguni na kuwaangamiza. **10** Shetani, ambaye aliwadanganya, alitupwa ndani ya ziwa liwakalo kiberiti, ambamo mnyama na nabii wa uongo walikuwa wameshatupwa. Watateswa mchanana usiku milele na milele. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Kisha niliona kiti cha enzi kikubwa cheupe na yule ambaye alikaa juu yake. Dunia na mbingu zilikimbia mbali kutoka katika uwepo wake, lakini hapakuwako nafasi ya wao kwenda. **12** Niliwaona waliookufa - hodari na wasio wa muhimu wamesimama katika kiti cha enzi, na vitabu vilifunuliwa. Kisha kitabu kingine kilifunguliwa - Kitabu

cha Uzima. Wafu walihukumiwa kwa kile kilichoandikwa ndani ya vitabu, matokeo ya kile walichokifanya. **13** Bahari liwatoa wafu ambaao walikuwa ndani yake. Kifo na kuzimu liwatoa wafu ambaao walikuwa ndani yake, na wafu walihukumiwa kulingana na walichofanya. (Hadēs g86) **14** Kifo na kuzimu zilitupwa ndani ya ziwa la moto. Hii ni mauti ya pili - ziwa la moto. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) **15** Kama jina la yeoyote halikupatikana limeandikwa ndani ya Kitabu cha Uzima, alitupwa ndani ya ziwa la moto. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa kuwa mbingu ya kwanza na nchi ya kwanza zimekwishapita, na bahari haikuwepo tena. **2** Niliona mji mtakatifu, Yerusalem mpya, ambaao ulikuja chini kutoka mbinguni kwa Mungu, ulioandalowi kama bibi harusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe. **3** Nilisikia sauti kubwa kutoka kwenye kiti cha enzi ikisema, “Tazama! Makao ya Mungu yapo pamoja na wanadamu, naye ataishi pamoja nao. Watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa nao na atakuwa Mungu wao. **4** Atafuta kila chozi kutoka katika macho yao, na hapatakuwa na kifo tena, au kuomboleza, au kulia, au maumivu. Mambo ya zamani yamekwishakupita. **5** Yeye ambaye alikuwa ameketi juu ya kiti cha enzi alisema, “Tazama! Nafanya mambo yote kuwa mapya.” Alisema, “Andika hili kwa sababu maneno haya ni ya hakika na kweli.” **6** Aliniambia, “Mambo haya yalikwisha kupita! Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho. Kwa yeoyote aonaye kiu nitapatia kinywaji bila gharama kutoka katika chemchemi za maji ya uzima. **7** Yeye ashindaye atayarithi mambo haya, na nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu. **8** Lakini kama ilivyo kwa waoga, wasioamini, wachukizao, wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, na waongo wote, sehemu yao itakuwa katika ziwa la moto wa kiberiti uunguzao. Hiyo ndio mauti ya pili.” (Limnē Pyr g3041 g4442) **9** Mmoja wa malaika saba alikuja kwangu, mmoja ambaye alikuwa na mabakuli saba yaliyoja mapigo saba ya mwisho na alisema, “Njoo hapa. Nitakuonesha bibi harusi, mke wa mwana kondoo.” **10** Kisha alinichukua mbali katika Roho kwenye mlima mkubwa na mrefu na alinionesha mji mtakatifu, Yerusalem, ukishuka chini kutoka mbinguni kwa Mungu. **11** Yerusalem ulikuwa na utukufu wa Mungu, na uzuri wake ulikuwa kama kito cha thamani, kama jiwe la kioo safi la yaspi. **12** Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye milango kumi na miwili, pamoja na malaika kumi na wawili milangoni. Juu ya milango palikuwa tameandikwa majina ya makabilo kumi na mawili ya wana wa Israeli. **13** Upande wa mashariki palikuwa na milango mitatu, upande wa kusini milango mitatu, upande wa kaskazini milango mitatu, na upande wa magharibi milango mitatu. **14** Kuta za mji ziliikuwa na misingi kumi na miwili, na juu yake palikuwa na majina kumi na mawili ya mitume kumi na wawili wa Mwana Kondoo. **15** Mmoja aliyеongea nami alikuwa na kipimo cha

fimbo iliyotengenezwa kwa dhahabu kwa ajili ya kupima haya. **9** Akaniambia, "Usifanye hivyo! Mimi ni mtumishi mji, milango yake na kuta zake. **16** Mji uliwekwa ndani ya mwenzako, pamoja na ndugu zako manabii, pamoja na mraba; urefu wake ulikuwa sawa na upana wake. Alipima wale wanaotii maneno ya kitabu hiki. Mwabudu Mungu!" mji kwa kipimo cha fimbo, stadia 12, 000 kwa urefu (urefu wake, upana, na kimo vilifanana). **17** Vilevile alipima kitabu hiki, maana wakati umekaribia. **11** Asiye mwenye ukuta wake, unene wake ulikuwa dhiraa 144 kwa vipimo haki, aendelee kutokuwa mwenye haki. Ambaye ni mchafu vya kibinadamu (ambavyo pia ni vipimo vya malaika). **18** Kuta ulikuwa umejengwa kwa yaspi na mji wenye haki, na aendelee kuwa mwenye haki. Aliye mtakatifu, na dhahabu safi, kama kioo safi. **19** Misingi ya ukuta ilikuwa aendelee kuwa mtakatifu." **12** "Tazama! Naja upesi. Ujira imepambwa na kila aina ya jiwe la thamani. La kwanza wangu uko pamoja nami, kumlipa kila mmoja kulingana lilikuwa yaspi, la pili liliikuwa yakuti samawi, la tatu liliikuwa na alichokifanya. **13** Mimi ni Alfa na Omega, wa Kwanza kalkedon, la nne zumaridi, **20** la tano sardoniki, la sita na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho. **14** Wamebarikiwa akiki, la saba krisolitho, la nane zabarajadi, la tisa yakuti wale waoshao mavazi yao ili kwamba wapate haki ya ya manjano, la kumi krisopraso, la kumi na moja hiakintho, kula kutoka katika mti wa uzima na kuingia mji kupitia la kumi na mbili amethisto. **21** Milango kumi na miwili malangoni. **15** Nje kuna mbwa, wachawi, wazinzi, wauwaji, ilikuwa lulu kumi na mbili, kila mlango ilitengenezwa waabudu sanamu, na kila apendaye na ashuhudiye kutoka kwenye lulu moja. Mitaa ya mji ilikuwa dhahabu ushahidi wa uongo. **16** Mimi, Yesu, nimemtuma malaika safi, ikionekana kama kioo safi. **22** Sikuona hekalu lolote wangu kuwashuhudia kuhusu mambo haya kwa makanisa. ndani ya mji, kwa kuwa Bwana Mungu, ambaye anatawala Mimi ni mzizi wa uzao wa Daudi, Nyota ya Asubuhi juu ya vyote, na Mwana Kondoo ni hekalu lake. **23** Mji ing'aayo." **17** Roho na Bibi harusi asema, "Njoo!" Na yeze haukuhitaji jua au mwezi ili kungaza juu yake kwa sababu asikiaye aseme, "Njoo!" Yeyote aliye na kiu, na aje, na utukufu wa Mungu uliangaza juu yake, na taa yake ni yeyote anayetamani, na apate maji ya uzima bure. **18** Mwana Kondoo. **24** Mataifa watatembea kwa mwanga Namshuhudia kila mtu asikiaye maneno ya unabii wa wa mji huo. Wafalme wa dunia wataleta fahari zao ndani kitabu hiki: Kama yeyote ataongeza katika hayo, Mungu yake. **25** Milango yake haitafungwa wakati wa mchana, atamuongezea mapigo yaliyoandikwa katika kitabu hiki. na hapatakuwa na usiku pale. **26** Wataleta fahari na **19** Kama mtu yeyote atayaondoa maneno ya kitabu hiki heshima ya mataifa ndani yake, **27** na hakuna kichafu cha unabii, Mungu ataondoa sehemu yake katika mti kitakachoingia ndani yake. Wala yeyote ambaye afanyaye wa uzima na katika mji mtakatifu, ambayo habari zake jambo lolote la aibu au udanganyifu hataingia, bali ni wale zimeandikwa ndani ya kitabu hiki. **20** Yeye ashuhudiye tu ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha mambo haya asema, "Ndiyo! Naja upesi." Amina! Njoo, uzima cha Mwana Kondoo. **21** Neema ya Bwana Yesu iwe na kila mtu. Amina.

22 Kisha malaika akanionesha mto wa maji ya uzima, maji yalikuwa ya mng'ao kama wa bilauri. Yalikuwa yakitiririka kutoka katika kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana Kondoo **2** Kupitia katikati ya mtaa wa mji. Katika kila pembe ya mto palikuwa na mti wa uzima, unaozaa aina kumi na mbili za matunda, na huzaa matunda kila mwezi. Majani ya mti ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa. **3** Wala hapatakuwa na laana yoyote tena. Kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana Kondoo kitakuwemo ndani ya mji, na watumishi wake watamtumikia. **4** Watamuona uso wake, na jina lake litakuwa juu ya vipaji vya nyuso zao. **5** Hapatakuwa na usiku tena; wala hapatakuwa na hitaji la mwanga wa taa au jua kwa sababu Bwana Mungu ataangaza juu yao. Nao watatawala milele na milele. (aiōn g165) **6** Malaika akanambia, "Maneno haya ni ya kuaminika na kweli. Bwana Mungu wa roho za manabii alimtuma malaika wake kuaonesha watumishi wake kitakachotokea hivi karibuni." **7** "Tazama! Ninakuja upesi! Amebarikiwa yeze anayeyatii maneno ya unabii wa kitabu hiki." **8** Mimi, Yohana, ndiye niliyesikia na kuona mambo haya. Nilipoyasikia na kuyaona, nilianguka chini mwenyewe mbele ya miguu ya malaika kumwabudu, malaika aliyenionesha mambo

Niliona mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, ambao ulikuja chini kutoka mbinguni kwa Mungu, ulioandaliwa kama bibi harusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe. Nilisikia sauti kubwa kutoka kwenye kitu cha enzi ikisema, "Tazama! Makao ya Mungu yapo pamoja na wanadamu, naye ataishi pamoja nao. Watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa nao na atakuwa Mungu wao."

Ufunuo 21:2-3

Mwongozo kwa Msomaji

Kiswahili at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Kamusi

Kiswahili at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Kamusi +

AionianBible.org/Bibles/Swahili---New-Swahili-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31	Matendo 3:21
Warumi 10:7	Matendo 15:18
Ufunuo 9:1	Warumi 1:25
Ufunuo 9:2	Warumi 9:5
Ufunuo 9:11	Warumi 11:36
Ufunuo 11:7	Warumi 12:2
Ufunuo 17:8	Warumi 16:27
Ufunuo 20:1	1 Wakorintho 1:20
Ufunuo 20:3	1 Wakorintho 2:6
	1 Wakorintho 2:7
	1 Wakorintho 2:8

aïdios

Warumi 1:20	1 Wakorintho 3:18
Yuda 1:6	1 Wakorintho 8:13

aiōn

Mathayo 12:32	2 Wakorintho 11:31
Mathayo 13:22	Wagalatia 1:4
Mathayo 13:39	Wagalatia 1:5
Mathayo 13:40	Waefeso 1:21
Mathayo 13:49	Waefeso 2:2
Mathayo 21:19	Waefeso 2:7
Mathayo 24:3	Waefeso 3:9
Mathayo 28:20	Waefeso 3:11
Marko 3:29	Waefeso 3:21
Marko 4:19	Waefeso 6:12
Marko 10:30	Wafilipi 4:20
Marko 11:14	Wakolosai 1:26
Luka 1:33	1 Timotheo 1:17
Luka 1:55	1 Timotheo 6:17
Luka 1:70	2 Timotheo 4:10
Luka 16:8	2 Timotheo 4:18
Luka 18:30	Tito 2:12
Luka 20:34	Wahebrania 1:2
Luka 20:35	Wahebrania 1:8
Yohana 4:14	Wahebrania 5:6
Yohana 6:51	Wahebrania 6:5
Yohana 6:58	Wahebrania 6:20
Yohana 8:35	Wahebrania 7:17
Yohana 8:51	Wahebrania 7:21
Yohana 8:52	Wahebrania 7:24
Yohana 9:32	Wahebrania 7:28
Yohana 10:28	Wahebrania 9:26
Yohana 11:26	Wahebrania 11:3
Yohana 12:34	Wahebrania 13:8
Yohana 13:8	Wahebrania 13:21
Yohana 14:16	1 Petro 1:23

1 Petro 1:25

1 Petro 4:11

1 Petro 5:11

2 Petro 3:18

1 Yohana 2:17

2 Yohana 1:2

Yuda 1:13

Yuda 1:25

Ufunuo 1:6

Ufunuo 1:18

Ufunuo 4:9

Ufunuo 4:10

Ufunuo 5:13

Ufunuo 7:12

Ufunuo 10:6

Ufunuo 11:15

Ufunuo 14:11

Ufunuo 15:7

Ufunuo 19:3

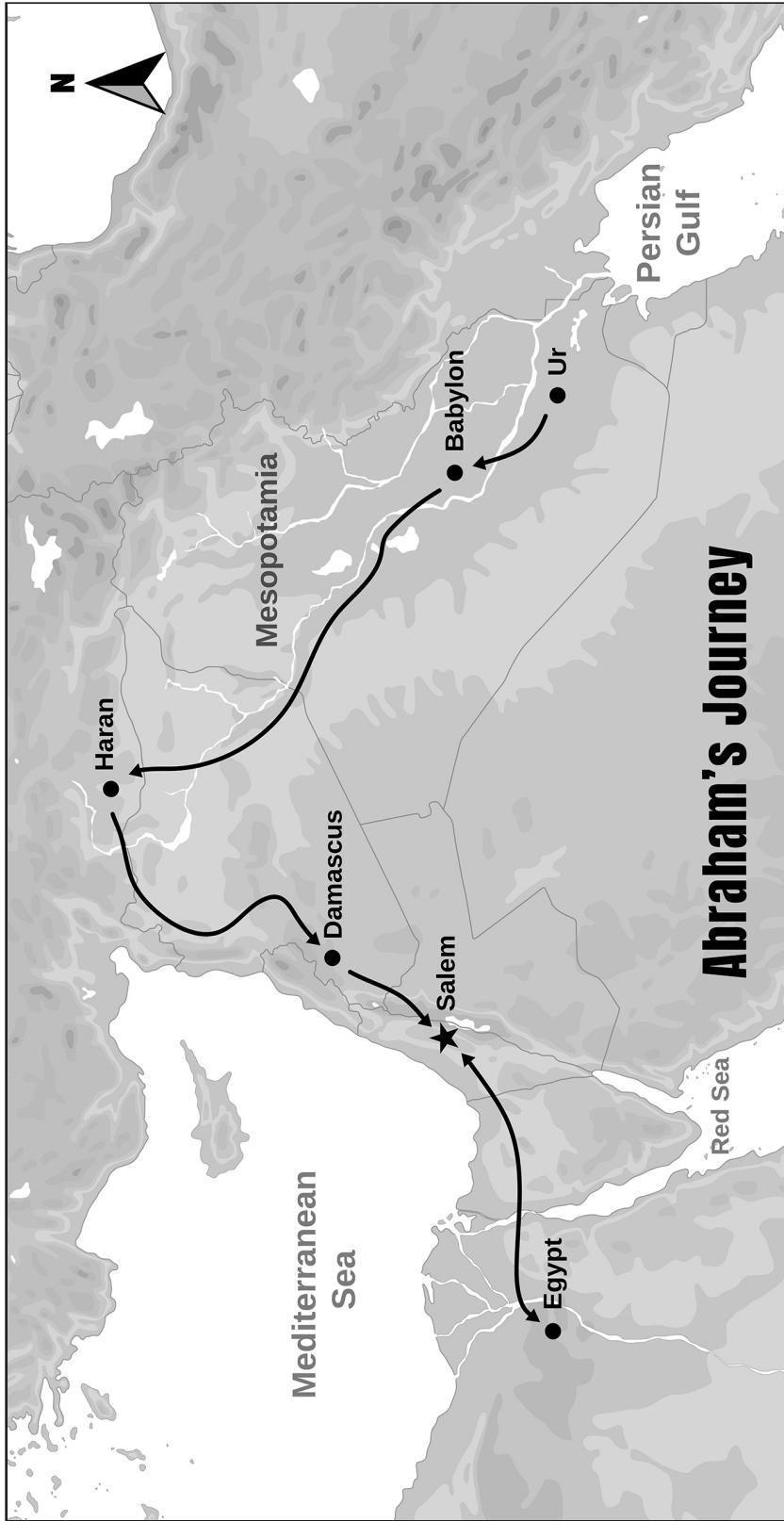
Ufunuo 20:10

Ufunuo 22:5

aiōnios

Mathayo 18:8	Mathayo 19:16
Mathayo 19:16	Mathayo 19:29
Mathayo 19:29	Mathayo 25:41
Mathayo 25:41	Mathayo 25:46
Mathayo 25:46	Marko 3:29
Marko 3:29	Marko 10:17
Marko 10:17	Marko 10:30
Marko 10:30	Luka 10:25
Luka 10:25	Luka 16:9
Luka 16:9	Luka 18:18
Luka 18:18	Luka 18:30
Luka 18:30	Yohana 3:15
Yohana 3:15	Yohana 3:16
Yohana 3:16	Yohana 3:36
Yohana 3:36	Yohana 4:14
Yohana 4:14	Yohana 4:36
Yohana 4:36	Yohana 5:24
Yohana 5:24	Yohana 5:39
Yohana 5:39	Yohana 6:27
Yohana 6:27	Yohana 6:40
Yohana 6:40	Yohana 6:47
Yohana 6:47	Yohana 6:54
Yohana 6:54	Yohana 6:68

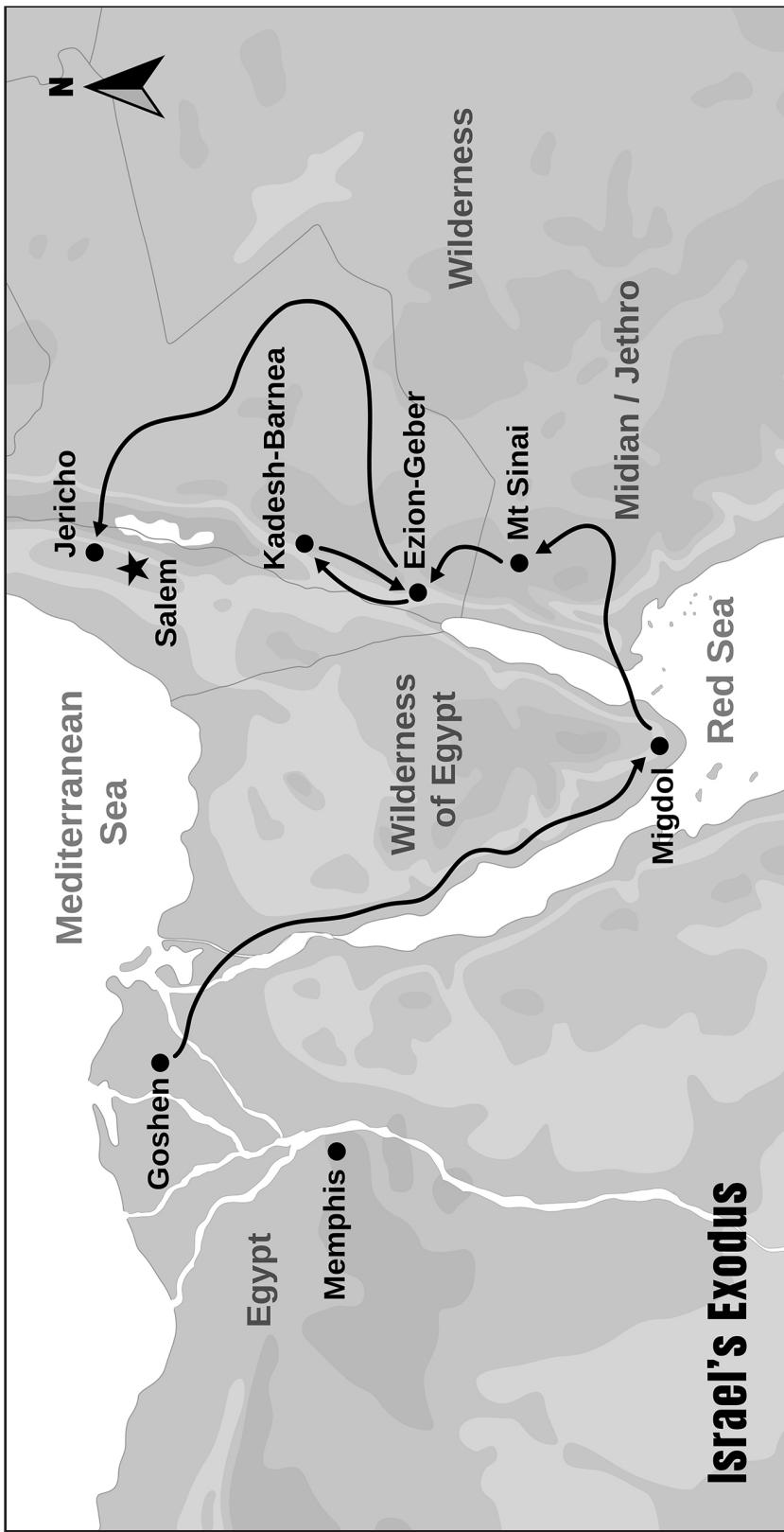
Yohana 10:28	Marko 9:45	Zaburi 116:3
Yohana 12:25	Marko 9:47	Zaburi 139:8
Yohana 12:50	Luka 12:5	Zaburi 141:7
Yohana 17:2	Yakobo 3:6	Mithali 1:12
Yohana 17:3		Mithali 5:5
Matendo 13:46	Hadēs	Mithali 7:27
Matendo 13:48	Mathayo 11:23	Mithali 9:18
Warumi 2:7	Mathayo 16:18	Mithali 15:11
Warumi 5:21	Luka 10:15	Mithali 15:24
Warumi 6:22	Luka 16:23	Mithali 23:14
Warumi 6:23	Matendo 2:27	Mithali 27:20
Warumi 16:25	Matendo 2:31	Mithali 30:16
Warumi 16:26	1 Wakorintho 15:55	Mhubiri 9:10
2 Wakorintho 4:17	Ufunuo 1:18	Wimbo wa Sulemani 8:6
2 Wakorintho 4:18	Ufunuo 6:8	Isaya 5:14
2 Wakorintho 5:1	Ufunuo 20:13	Isaya 7:11
Wagalatia 6:8	Ufunuo 20:14	Isaya 14:9
2 Wathesalonike 1:9		Isaya 14:11
2 Wathesalonike 2:16	Limnē Pyr	Isaya 14:15
1 Timotheo 1:16	Ufunuo 19:20	Isaya 28:15
1 Timotheo 6:12	Ufunuo 20:10	Isaya 28:18
1 Timotheo 6:16	Ufunuo 20:14	Isaya 38:10
2 Timotheo 1:9	Ufunuo 20:15	Isaya 38:18
2 Timotheo 2:10	Ufunuo 21:8	Isaya 57:9
Tito 1:2		Ezekieli 31:15
Tito 3:7	Sheol	Ezekieli 31:16
Filemoni 1:15	Mwanzo 37:35	Ezekieli 31:17
Wahebrania 5:9	Mwanzo 42:38	Ezekieli 32:21
Wahebrania 6:2	Mwanzo 44:29	Ezekieli 32:27
Wahebrania 9:12	Mwanzo 44:31	Hosea 13:14
Wahebrania 9:14	Hesabu 16:30	Amosi 9:2
Wahebrania 9:15	Hesabu 16:33	Yona 2:2
Wahebrania 13:20	Torati 32:22	Habakuki 2:5
1 Petro 5:10	1 Samwelli 2:6	
2 Petro 1:11	2 Samwelli 22:6	Tartaroō
1 Yohana 1:2	1 Wafalme 2:6	2 Petro 2:4
1 Yohana 2:25	1 Wafalme 2:9	
1 Yohana 3:15	Ayubu 7:9	Questioned
1 Yohana 5:11	Ayubu 11:8	None yet noted
1 Yohana 5:13	Ayubu 14:13	
1 Yohana 5:20	Ayubu 17:13	
Yuda 1:7	Ayubu 17:16	
Yuda 1:21	Ayubu 21:13	
Ufunuo 14:6	Ayubu 24:19	
	Ayubu 26:6	
eleēsē	Zaburi 6:5	
Warumi 11:32	Zaburi 9:17	
	Zaburi 16:10	
Geenna	Zaburi 18:5	
Mathayo 5:22	Zaburi 30:3	
Mathayo 5:29	Zaburi 31:17	
Mathayo 5:30	Zaburi 49:14	
Mathayo 10:28	Zaburi 49:15	
Mathayo 18:9	Zaburi 55:15	
Mathayo 23:15	Zaburi 86:13	
Mathayo 23:33	Zaburi 88:3	
Marko 9:43	Zaburi 89:48	

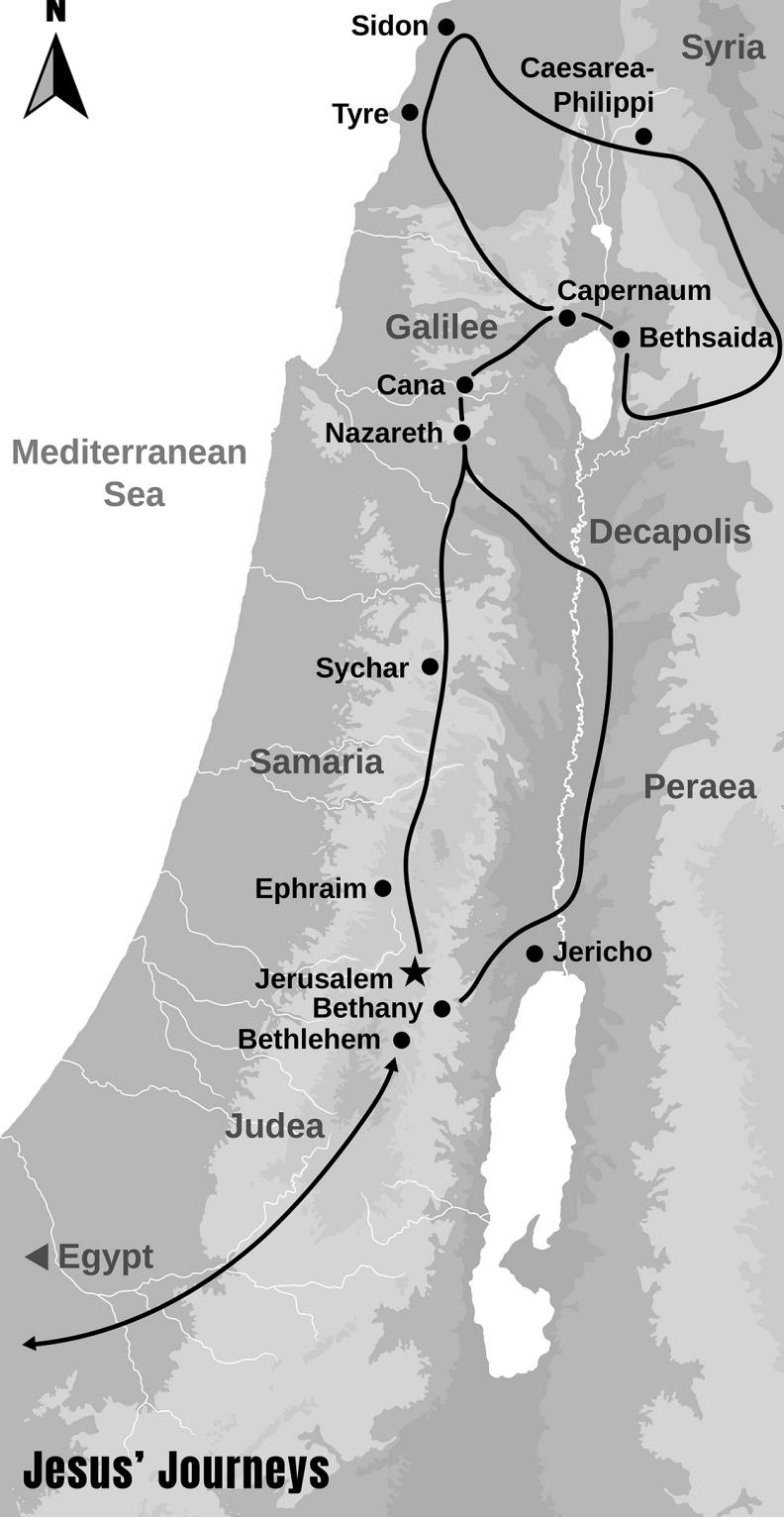
Abraham's Journey

ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahīm, alipoitwa alītii na kwenda mahali ambapo alipaswa kupokea kama urithi. Alitoka bila kujua mahali gani alikuwa anakuwenda.

- Wahebrania 11:8

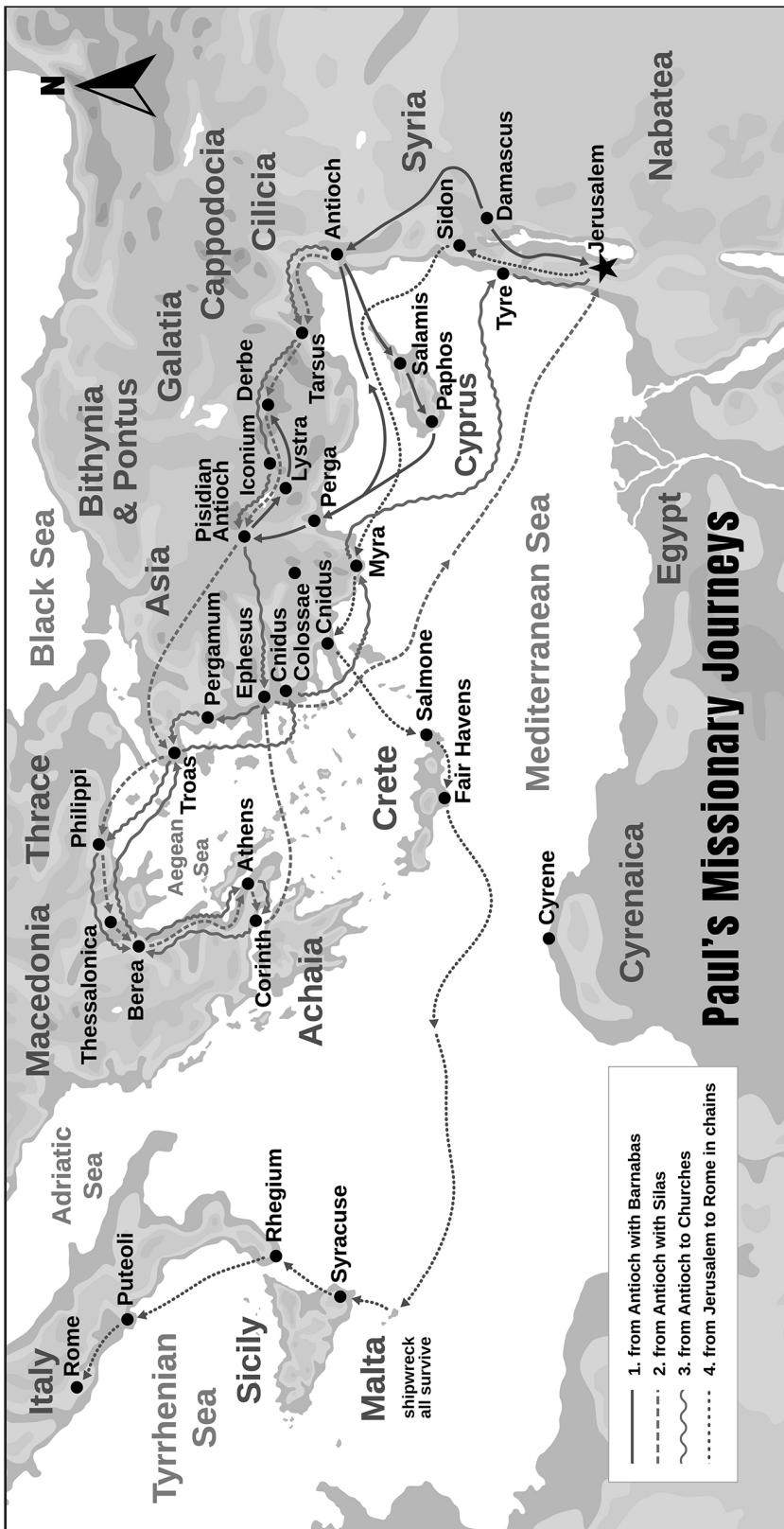

Faraa alijo waachia watu waende, Mungu akwaongoza kwa nija ya Wafiliisti, japo hiyo nija ilikuwa karibu. Kwa kuwa Mungu alisema,
"Labda watu watabadili nia zao watakapo ona vita na watarudi Misri." - Kutoka 13:17

Kuwa kuna Mwana wa Adamu hakujua kutumikiwa bali kutumika, na kuyatoa maisha yake kuwa fidia kwa wengi. - Marko 10:45

Paul's Missionary Journeys

Paulo, mtumishi wa Yesu Kristo, alijetwa kuwa mtume, na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu. - Watumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Revelation 20:13 Thalaasa		
		Revelation 19:20 Lake of Fire		
		Revelation 20:2 Abyss		

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Hatima

Kiswahili at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Kwa hiyo enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. Wabatizeni katika jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu. - Mathayo 28:19

